
ERINDALE COLLEGE
3 1761 02434933 4

DEC 3 - 1992

ΟΜΗΡΟΥ
ΙΛΙΑΣ
Καὶ εἰς Αὐτὴν
ΣΧΟΛΙΑ τῶν ΠΑΛΑΙΩΝ.

HOMERI ILIAS,
Et VETERUM in Eam SCHOLIA,
Quæ vulgò appellantur
DIDYMI:

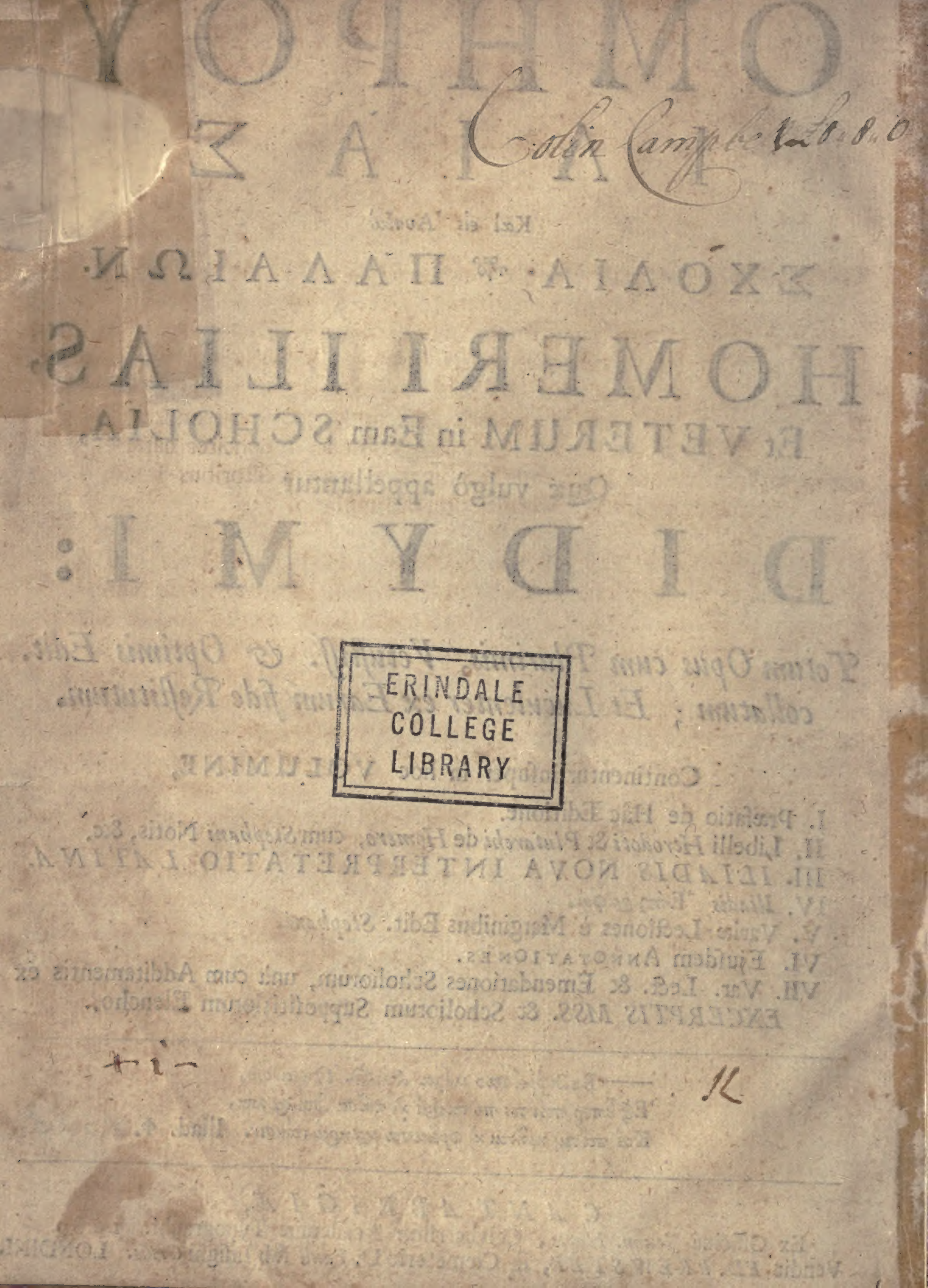
Totum Opus cum Plurimis, Vetustiss. & Optimis Edit. collatum; Et Luculenter ex Earum fide Restitutum.

Continentur insuper in hoc VOLUMINE,

I. Præfatio de Hâc Editione.
II. Libelli *Herodoti* & *Plutarchi* de *Homero*, cum *Stephani* Notis, &c.
III. *ILIADIS* NOVA INTERPRETATIO *LATINA*.
IV. *Iliadis* Ἐπιγραφαί.
V. Variæ Lectiones è Marginibus Edit. *Stephani*.
VI. Ejusdem ANNOTATIONES.
VII. Var. Lect. & Emendationes Scholiorum, unà cum Additamentis ex *EXCERPTIS MSS.* & Scholiorum Supposititiorum Elencho.

——Βαθυρρείταο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο,
Ἐξ οὗπερ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα,
Καὶ πᾶσαι κρῆναι καὶ φρείατα μακρὰ νάουσιν. Iliad. Φ. v. 195

CANTABRIGIÆ,
Ex Officinâ *Joann. Hayes*, Celeberrimæ Academiæ Typographi. 1689.
Vendit *ED. BREWSTER*, in Cœmeterio D. *Pauli* sub Insigni *Gruis*. LONDINI.

Colin Campbell 1780

ERINDALE
COLLEGE
LIBRARY

+i-

K

PRÆFATIO

De Hâc EDITIONE.

SI QUIS hâc Editione in legendo *Homero* uti cogitabit, sciat ille eâdem necessitate se adigi ad percurrendam ante cætera omnia hanc Præfationem, quâ nos ad eam jam postremo in loco scribendam adacti sumus. Neque enim hîc, aut millies decantata de *Poëtâ* ingerimus, aut nostra anxiè laudamus, aut importunas Amicorum voces causamur: Quid effectum aut attentatum, contenti simpliciter narrare, curamus ut nostrum ubique institutum intelligatur, neve Lectoribus fraudi sit ab Aliis, aut etiam â Nobis, commissorum dissimulatio.

I. De ipso *Homeri* TEXTU hæc habemus in medium afferenda.

1. Cùm ea Hujus (unà cum aliis Poëtis *Græcis*) Editio, quam Anno 1566 evulgavit *Henricus Stephanus*, summam apud omnes meritò adepta esset laudem; non speravimus nostros, ut felicissimi essent, in hâc re conatus viris eruditis gratiores futuros. Illam igitur Editionem ad amussim exprimit & refert Hæc Nostra: ità tamen, ut antequam Typothetis in manus daretur, totam relegeremus, & menda, quæ sanè non pauca occurrebant, Aliarum optimarum Editionum consensu tolleremus. Quas hâc de causâ consuluimus, Hæ sunt; *Florentina* quæ prodiit Anno 1488, *Romana* quæ conjuncta est cum *Eustathio*, Ea quam *Eustathius* ipse sequitur in suis Commentariis, (quæ quidem, quod Doctis notissimum, ab illâ *Romanâ* sæpe diversa est,) atque Ista quam *Turnebus* in lucem dedit Anno 1554. Nihil dicimus de Quatuor *Basileensibus*, *Hackianâ*, & *Oxoniensi*, utpote cum Illis, quæ priùs recensitæ sunt, minimè comparandis. Non diffitemur tamen unum aut alterum fortasse apicem nos alicubi, nescimus an contra mentem *Stephani*, mutâsse: Sed hoc perrarò, ter aut ad summum quater. Pauca etiam correximus, ipso *Stephano* in suo *Thesauro* præeunte, & lectionem sibi olim probatam damnante.

2. Ne quid verò deesset, attexuimus ad finem Operis Varias Lectiones, ex Illius Editionis marginibus diligenter collectas, & alibi (quod scimus) nusquam excusas. Attexuimus & ejusdem *Henrici Stephani* perquàm utiles in *Iliad.* Annotationes. Et quoniam in hoc sumus, operæ pretium videtur admonere Lectorem de fraude quâdam notabili, quam deprehendimus in Editione *Lugdunensi*. Nam illic, ad calcem *Odysseæ*, legitur hic Titulus, STEPHANI

NOTÆ IN HOMERI ILIAD. Cùm tamen Sequentia ne sextam quidem partem istarum Notarum exhibeant.

3. Duos etiam Libellos, qui hanc Præfationem excipiunt, alterum *Herodoto*, alterum *Plutarcho*, attributos, *Iliadi* præmisimus, eandem quam toties nominavimus Editionem (plurimis tamen emendatis) secuti. Annotationes in Utrumque ex Eâdem habes adjunctas, & in *Herodotum* Varias insuper Lectiones non aspernandas, ex *Palatino* Codice à Viro docto olim descriptas. Cætera opuscula, quæ *Florentina*, aut *Stephani* Editio ante *Iliadem* locarunt, ad Nostram *Odysseæ* Editionem reservantur.

INTEGRAM igitur hîc habes præstantissimam illam Editionem *Stephani*; de Quo dicere non absurdè possumus, sensu licèt diverso, quod *Ulysses* de *Achille*,

Ergo opera Illius sunt Nostra.

Si quis verò doceri cupit, quid Ille quem nos laudamus Ipse præstitit, visat ejus Præfationem, quam in hunc locum transcribere nequaquam est otium.

4. De illis Ἐπιγραφαῖς *Homericis*, quas in fine *Iliadis* collocavimus, hæc dicta sint. Cùm adverteremus illos Titulos, quos ad initium cujusque libri recenset *Eustathius*, in cæteris *Poëtæ* Editionibus aut non inveniri omnes, aut cum Recentioribus, ut jure credimus, jacere confusos; tam hos quàm illos in unum locum contrahere, & à se invicem distinguere non gravati sumus.

II. Jam de INTERPRETATIONE à nobis procuratâ pauca accipe.

1. Ille, qui nobis hujus Editionis tutelam commendavit, formam illius *Hackianæ*, utpote pulcherrimam, & usui Lectoris concinnè accommodatam, magnopere se velle servatam ostendit. Hortatus est igitur, ut neque Interpretationem negligeremus, & sicubi correctione opus esset, ea diligenter adhiberetur. Eo nempe facto se credidit quæstui suo non malè consulere, quippe ad hunc diem nullâ usquam ex Officinâ (exceptâ illâ *Lugdunensi*) Textus *Homericus*, & Interpretatio, & Scholia prodierant in unum conjuncta. Nobis tamen hæc Operis Pars à principio non admodùm cordi fuit: Patuit nimirum perlevem apud Doctos laudem Illum invenire, qui vel optimè verterit; at non leve apud omnes vituperium, qui mediocriter aut malè se dederit. Tum perarduum videbatur huic Auctori, post tot Alios, interpretando manus admovere, in tam obscurâ & rerum & verborum Antiquitate, atque illâ multiplici & penè infinitâ Grammaticorum Veterum & Recentium inter se Dissensione. At cùm nobis persuasum esset, paucos hîc illic locos corrigendo munus hoc impleri posse, istam quoque procurationem audacter in nos recepimus.

2. Sed longè aliter se rem habere; Versionem *Hackianam* & infamem & maculis fœdam esse, deprehendimus tum nostrâ experientiâ, tum ex illâ, in quam tunc incidimus, *M. Casauboni* Dissertatione. Cùm sentiremus igitur nos improvisò pedem intulisse, quo nollemus, atque adeò jam captos esse, strenuè agen-

agendum decrevimus, & utcunque cætera deficerent Fidem certè & Diligentiam in hoc negotio præstandam.

3. Non neglegimus igitur quæ parari poterant aut Veterum aut Recentiorum auxilia: Quibus præcipuè usi sumus, & plurimum debemus, Hæc sunt; Ipsa Scholia, & *Eustathii* Commentarii: *Hesychii* Lexicon, & Thesaurus *Stephani*; (Uterque scilicet est Ὁμηρικώτατ☉:) *Porti* Interpretatio *Latina*, & *Hobbesii* Nostratis *Anglicana*. Horum autem Auctoritati & Doctrinæ tantum tribuimus, quantum Summis Viris par erat; nec religioni tamen ideo fuit, ubi suaderet ipsa res, ab illis omnibus dissentire.

4. At esse quædam Interpretationum ornamenta, quæ in hâc Nostrâ locum non habent, profitendum est. Neque enim in hoc laboravimus, ut ea esset oratio *Latina*, in quâ nulla agnosceres *Græcæ* vestigia, aut ex *Græcâ* versam nescires. Maluimus Utilitatem quàm Decorem afferre. At quænam Utilitas ex *Græcorum* Poëtarum Versione, nisi quæ affertur iis, qui sine Ejus subsidio non ubique mentem Illorum satis assequuntur? Qui *Græcè* nesciunt, frustrà quærent *Homerum* vel in elegantissimâ Versione: Qui verò optimè sciunt, opus Eâ non habent. Ordinem igitur & structuram verborum *Poëtæ* secuti sumus, quantum patiebatur Lingua *Latina*; & curæ erat primum potiùs exprimere vocis cujusvis sensum, quàm illum ἐκ παρακολουθοῦντ☉, cùm hâc maximè ratione mediocriter doctos sublevari posse crederemus.

Nec tamen nitorem illum, qui cum his legibus non pugnaret, aspernati sumus: Sed & illa verborum portenta, quæ ad imitationem scilicet Græcorum Compositorum facta erant, exulare jussimus; & multam ubique Barbariem detersimus, efficere conati, ne Tyrones horridam adeò in posterum *Homeri* formam aversarentur.

5. Si tres aut quatuor è prioribus Libris videbimur infeliciùs quàm Sequentes Interpretati, cogitabit Lector id importunæ Preli festinationi imputandum. Sic sanè nostra omnia se habent, ut semper primis ultima sint aliquanto emendatiora.

III. Et jam accedimus ad partem ordine quidem tertiam, dignitate verò atque utilitate facilè secundam.

1. Dicendum est primùm cur Ea appellemus ΣΧΟ'ΛΙΑ τῶν Παλαιῶν, cùm aliæ quædam Editiones, atque adeò ipse Populus, *Didymi* nomen iis imponant. Quod ad *Didymum* attinet, cùm nulla Scholiorum Editio (de quâ quidem nos audivimus) Illum fecerit Auctorem, præter *Hackianam* & *Oxoniensem*, & in Illis ipsis nulla inveniatur causa, propter quam novitatem illam amplexæ fuerint, à Pluribus & Vetustioribus statuimus non discedendum. Quòd verò hoc Opus non Uni Interpreti, sed τοῖς Παλαιοῖς tribuimus, hoc dictum sit: *Romanam* Editionem, quæ est omnium prima, hunc præferre

Titu-

PRÆFATIO.

Titulum, Σχόλια Παλαιὰ τῶν πάνυ δοκίμων εἰς τὴν Ὁμήρου Ἰλιάδα: & ad finem Ejusdem in Privilegio *Leonis* PP. X, appellari Librum, *Antiquissimorum hanc & nunquam antehac impressorum* Homeri *Auctorum interpretationem*: tum duobus *Lascaris* Epigrammatibus, quæ habentur tam in *Romanâ* quàm *Aldinâ* Editione, hæc præmitti, Λασκάρεως εἰς τοὺς ἐν τῇ βύβλῳ Ὁμήρου ὑπομνηματιστάς.

Sed de totâ hâc re parata erat, Lector, *Dissertatio* non inutilis, quâ Tibi nos probaturos confidimus, & Hæc Scholia nec à *Didymo*, nec ab alio quovis, cui aliquando attributa sunt, fuisse conscripta; & ostensuros, qui fuerint illi Παλαιοὶ, ex quorum Commentariis hæc Epitome confecta est. Quam quidem *Dissertationem*, licèt tam ad *Iliadem* quàm ad *Odysseam* faciat, seponere tamen placuit, donec emitteretur *Odyssea*, ne nimis dispar esset Voluminum inter se moles. Illam autem alteram hujus Operis Partem, simili vel etiam majori diligentiâ adornatam, propediem Tibi dabimus: in hoc enim fidem suam obstrinxit Bibliopola, & Nos nostram obstringimus.

2. De præstantiâ verò Scholiorum & alibi loquemur, &, si nos tacemus, Hominum favor & publica utilitas per se clamant. Quæ vel ex hoc uno intelligi possunt, quòd Ter, Sola, cum Textu, Quinquies vænierint; Sexies, quinquaginta plus minus annorum spatio, excusa fuerint, atque adeò Tertiâ vice intra Sedecim annos in eâdem Officinâ.

3. *Romana* Editio, quæ omnium vetustissima prodiit Anno 1517, diu frustrà quæsita, nunc tandem serò in manûs nostras casu devenit. Sed parum jacturæ factum est, quòd Eam temporiùs videre non contigit. Expressam enim ex eo Exemplari Editionem *Aldinam* (quippe quæ etiam in Typographicis erroribus, qui utrobique scatent, iisque sæpe correctu facillimis, semper ferè cum illo conveniat) collatione diversis locis non indiligenter factâ compertum habemus. Reliquis omnibus, nisi fallimur, usi sumus, Earúmque ope non pauca in hâc Editione restituimus, & Varias Lectiones collegimus. *Aldina Venetiis* emissa est Anno 1521. *Basileensis* prima ab *Hervagio* Ann. 1535. *Argentoratensis* 1539. *Basileensis* secunda Ann. 1541. Et Tertia 1551 ab eodem *Hervagio*. Secutæ sunt *Lugdunensis*, & *Oxoniensis*. In Notis has Editiones sic distinguimus, Quinque priores appellamus Vett. seu Veteres; & sigillatim, [1] *Ald.* [2] *Herv. prima,* [3] *Argent.* [4] *Herv. secunda,* [5] *Herv. tertia,* [6] *Hack.* [7] *Oxon.*

4. Præter hæc Librorum typis excusorum subsidia, Docti Amici beneficio habuimus & Scholia quædam manu scripta in marginibus amplissimis *Florentinæ Homeri* Editionis: Hæc, quòd erant ubique pauca, & in quosdam *Poëtæ* Libros nulla, aut vix ulla, *Excerpt. MSS* appellavimus. Exscripta sunt Anno 1518, Legimus enim in principio hæc verba, ἡ ἀρχὴ ἐπὶ τῇ δεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μαΐου ἐν ἔτει ͵α φ ιη [i. e. χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ

ὀκτω-

ὀκτωκαιδεκάτῳ] διὰ χειρὸς τοῦ ἀλουζίου ἀλαμάννου ἐν τῇ φλωρεντίᾳ. *Aloysium* hunc *Alamannum* eundem esse credimus cum Illo, de quo *Frisius* in suâ Bibliothecâ, *Aloisius Alamannus Florentinus ex Sophocle in Hetruscum idioma convertit Antigonem, & plura Italicè scripsit.*

Excerpta autem illa quovis pretio digna, utpote Vetustissimorum Criticorum & Grammaticorum reliquias, existimatu facile est. Videbis sæpe in Iis laudatos, (ubi tamen nec in nostris Scholiis nec ab *Eustathio* laudantur) *Sidonium*, *Seleucum*, *Zenodotum*, *Aristarchum*, *Aristophanem*, *Herodianum*, *Chrysippum*, τοὺς ἀπὸ τῆς Σχολῆς, & alios Veterum, quorum Scripta dudum est quòd perierunt. Ex quo intelligitur hæc Scholia non aliunde ab *Aloysio*, quàm ex pervetusto aliquo Codice hauriri potuisse; præsertim cùm illa quoque in iis alicubi reperiantur, quæ *Eustathius* citat ἐκ τῶν παλαιῶν. Neque illud dixeris, ex ipso *Eustathio* desumpta; cùm enim hæc ab *Aloysio* scriberentur, vix duo in totâ *Italiâ* latebant *Eustathii* Exemplaria.

His igitur Antiquitatis sinceræ notis inducti curavimus ne Fragmenta illa luce diutiùs carerent, atque omnia ferè, quæ non inveniebantur in nostris Scholiis, (plurima enim erant utrobique eadem) *Variis Lectionibus* & *Emendationibus* ad calcem operis inseruimus.

5. Cùm verò multa in Scholiis restarent adhuc menda, quæ nec cujusquam Editionis, nec *Excerpt. MSS* auctoritate corrigi potuerant, aliunde medicinam quærere coacti sumus. Ad quam faciendam utiles fuerunt tum alii multi, tum præcipuè *Eustathius*, *Etymologicon Magnum*, *Hesychius*, & *Suidas*. In quibus omnibus, & maximè tribus prioribus, mirificum sæpe & rerum & verborum cum hisce Scholiis consensum deprehendimus. Non tamen in ipsis Scholiis, quod priores Editiones retinebant, mutandum duximus, contenti nostram sententiam in Notis ad finem adjectis ostendere. Quoniam verò *Etymol. Magn.* & *Eustathium* necesse habuimus paginis seu semipaginis indicatis laudare, meminerit Lector nos Hujus quidem *Romanâ*, Illius autem *Commelinianâ* Editione semper usos.

6. Nunc superest, si Nostræ defensioni, & Lectoris emolumento consultum volumus, ut insignem atque adeò immanem in hâc parte fraudem patefaciamus. Et res quidem ità se habet. Dum relegimus Scholia *Lugduni* excusa, illa advertimus, contra omnium priorum Editionum fidem, locis penè infinitis detorta, depravata, mutilata, plurimisque additamentis turpissimè coinquinata. Atque hæc eâ petulantiâ & audaciâ gesta erant, ut illa, quæ usque ad annum 1656 constanter affirmaverat Scholiastes, jam negare sit coactus; quæ negaverat, affirmare; ut persæpe sex septem versûs continuò inferciantur, & Antiquorum Grammaticorum auro inducantur inepti cujusdam hesterni nebulonis stercora: ut Germana denique, aut nullam ob causam, aut ne Supposititiis desit locus, magno numero exturbentur. Interpolationum exempla non est necesse hîc proferre, alibi enim omnes oculis subjiciuntur: Sed quia sunt plurima, quæ ab

Hackiano Editore ejecta nos restituimus, quorum tamen alibi nullam fecimus mentionem, unum aut alterum ex insignioribus locum nominabimus. Confer itaque pag. 137. & 161. & 446 Nostræ Editionis cum iisdem *Hackianæ*.

Si hanc Impudentiam eâ quâ meruit orationis libertate vellemus exagitare, quos nobis statuimus brevitatis limites egrederemur. Quis autem hujus tam indigni facinoris Auctor fuit, non nostrum est pronunciare. Nollemus sanè *Schrevelium* sui nominis adeò negligentem fuisse, ut in Fronte istius Editionis hæc legi pateretur, *ACCURANTE* CORN. SCHREVELIO.

Meliùs certè cum Doctis actum fuisset, si maturiùs istæ Bonarum Literarum corruptelæ publicè innotuissent. Nunc verò contagio hujus mali traxit & *Oxoniensem* Editionem; quæ quidem, paucis exceptis (aliquoties enim laudanda est,) *Hackianam* κατὰ πόδας sequitur. Incautè igitur nos locutos esse fatemur, cùm Octo Scholiorum Editiones suprà enumeravimus; nam hæ Duæ postremæ quidvis potiùs, quàm *Veterum Scholiorum Editiones*, sunt appellandæ. Sed & defectu sibi peculiari laborat *Oxoniensis*, quòd verborum *Homerici* Textûs, quæ in Scholiis repetuntur, prima tantùm exhibeat, aut primas eorum literas. Hoc non dubitamus reprehendere, quia privatur hâc ratione Lector variarum Lectionum usu, quæ Plurimæ & sæpe Optimæ, in illis desumptis è Textu verbis, apud cæteras, & præsertim Vetustiores, Editiones reperiuntur. Eas quidem diversas ab hodiernis Lectiones Editor *Hackianus* (dum Scholiasten ità legisse vult ut ipse legit in suo Textu) magnam partem anteà sustulerat; Sed hæc nova compendii methodus omnes planè sustulit.

His de causis nostras super hâc Editione curas non existimatas iri supervacaneas speramus. In quâ tamen fatendum est, non illam nos ubique Methodum secutos, quæ dudum & nunc videtur expeditissima. A principio enim usque ad pag. 246. Lib. Θ, Interpolationes istæ à veris Scholiis non distinguuntur; quippe nondum satis liquidò perspectum erat illas esse omnino Interpolationes, dum tardè nobis persuadetur ausum tam illiberale cuiquam placere potuisse. Sed postquam omnia, quæ jam tandem aderant, consulueramus Exemplaria, res tenebatur manifesta. Omnia illa igitur notha additamenta in *Elencho* nostro recensuimus, & nonnunquam perstrinximus. Quæ verò istius farraginis illo in Θ loco posteriora sunt, Asteriscis hinc inde videntur inclusa.

ERRATORUM Typographicorum correctionem non suscepimus: sed postquam jam plures excusæ erant Schedæ, cùm adverteremus per aliorum incuriam infeliciùs rem administrari, quantum otium patiebatur, & huic malo conati sumus in posterum occurrere. De cætero præcipua Errata in Textu & Scholiis adjunximus. Vale.

Scripsimus *Cantabrigiæ*
Idib. *Octobr.* 1688.

ERRATA in Textu sic Corrige.

Iliad. A.
Vers. 44. χαρίων
297. ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο
377. ἱερῆα,
556. θυγάτηρ
557. παρέζετο,
568. ἔδδεισεν
585. μιν
Iliad. B.
21. ῥα μάλιστα γερόντων
63. ξυνέες
79. ἡγήτορες
260. Τηλεμάχοιο
396. ἐ
449. ἑκατόμβοιο
Catalog.
13. Ποσειδήϊον
18. ἰδ'----Μινύειον,
34. ἡγεμόνευεν
248. Πειρίθοοιο,
Iliad. Γ.
38. νείκεσσεν
166. πελώριον
205. ποτ'
Iliad. Δ.
2. Χρυσέῳ
481. ὦμυ
Iliad. E.
77. ὅς
809. δ' ἤτοι
Iliad. Z.
273. ἠϋκόμοιο,
304. κούρη
325. νείκεσσεν
Iliad. I.
277. παρέσσεται·
480. ἐρατεινὴν
651. σχήσειν
Iliad. Λ.
83. Χαλκοῦ
Iliad. M.
48. ἰθύσει,
Iliad. N.
809. προκαλέσσατο
Iliad. Π.
82. Dele δὲ
Iliad. P.
611. Κοίρανον,
Iliad. Σ.
213. ἄρεως

In Interpretatione sic.

Iliad. B.
Vers. 389. manum fatigabitur:
481. inter congregatas
Iliad. Θ.
171. dans
Iliad. Π.
315. hastæ

In Scholiis sic.

[Numerus primus docet Paginam, Secundus Semipaginam, Tertius Lineam.]

7. 1. 26. σώζεσθαι
8. 2. 7. ἐγὼν
14. 1. 3. ὥς, ὥς--ὥς, ὥς --ἔτι,
2. 17. ἐπιθυμεῖ.
16. 2. 21. αὖ.
17. 1. 21. λέξω.
18. 1. 6. διαιτήσεις
2. penult. τμηθὲν
19. 1. 6. 'Αχαιῶν.]
2. 19. νέων
20. 1. 10. φυγάδας
24. πόποι.] Φεῦ,
21. 2. 22. συμβουλιῶν.
25. 1. 5. Κλισίῃ.]
20. κηρύκων.
28. 1. 2. Οἱ δὲ δὴ
30. 1. 22. τρέποντι
34. 2. 16. λήθετο.]
35. 1. ult. Πάρεχε.
38. 2. 11. ἵν' ἦ,
40. 1. 10. θῆρα
41. 1. 18. Ἔνθα,
46. 1. 2. 'Απήρχετο.
47. 1. 15. Νέᾳ τῇ
20. ἄνθεσι τοῖς κατὰ
49. 1. 9. Φέρειν,
50. 1. 18. ἀπὸ
54. 1. 8. βουλευτικώτατος
55. 1. 6. Οἰνεῖ,
22. σκυθρωποῦ πρὸς ἱλαρότητα
56. 1. 1. 'Εκπληκτικῶς,
9. γέμουσαι.
58. 1. 2. 'Επείη.]
60. 2. antepen. Βωμοῦ δ'
61. 1. 10. κράζοντας,
62. 2. 7. Τῶν ἐκ τῆς
8. dele τῶν
63. 1. 4. Ἕνα καὶ δύο.]
64. 1. 15. Γνώσεται εἰ
65. 1. 8. Δόρπος
2. 8. Διακρινέει.]
66. 2. 6. 'Εκάλει.
69. 2. 1. γάρ τις
21. Καλεῖται καὶ Ξάνθος.
70. 1. 3. ὑποστίζομαι
71. 2. 5. Ἄρξαντος
72. 1. 3. ἀπὸ
2. 2. 'Ωρίων
3. ὁμωνύμου,
38. Πόλεις
75. 1. 4. μάχη.
76. 1. 13. διαστήματος,
2. penult. καλῶς
78. 1. penult. Λαπέρσαι ἐκλήθησαν.
2. 1. Οἱ δ'
81. 1. 3. καὶ ὑψηλόν.
82. 2. antepen. τειχῶν
83. 2. 11. ἀποτελοῦντος.
87. 1. 12. χειμῶνα
99. 2. 17. Διαβεβαιοῦται γάρ, ὑπισχνεῖται.
103. 2. 12. ἡ Ἡμέρα.
107. 2. antep Πάνυ ὀργίλων.
108. 2. 2. 'Αθροίζονται.
114. 2. 19. Σείοντες.]
121. 1. 5. Πάντες γὰρ αὐτὸν
122. 2. 10. Δειδέχατο.]
125. 1. 16. Τίεσκετο.]
127. 1. 4. Κατεδύσατο.]
131. 1. penul. Τρῶες ἔτρωσαν
137. 1. 2. συνόρκι' ἔχουσαν.]
138. 1. 20. ὅτι
139. 2. 5. δύναται
143. 2. 18. τοι.]
148. 1. 5. Τῶν Εὐβοέων.
155. 2. 14. 'Οπποτέροισιν.]
158. 1. 10. δι'
166. 2. 15. Μὴ
167. 2. ult. κε.]
175. 2. 9. Πυλίων
176. 2. 11. μαθοῦσα,
181. 1. 4. Φόβηθεν.]
189. 2. 8. Ἔξω Κυρίως
190. 1. 8. οὖν.
191. 2. 8. ἐπιτηδέρμιον
195. 2. 6. 'Ανακοιρανέοντα.]
207. 1. 21. ἀποθνήσκοντα
216. 1. 6. Ποθή.] 'Επιζήτησις.
221. 2. ult. Γόων.]
227. 2. 1. ἢ τελειοῖ,
231. 2. 9. οὕτω διέστειλαν.
248. 2. 10. τῶν ἐπισώτρων,
261. 2. 11. καὶ χαλεπά.
288. 2. 18. τύπους,
293. 2. 16. ἀξιώσεως
300. 1. 4. ἢ
322. 2. ult. Νήλυδες.]
330. 1. 3 τῶν
336. 1. 6. πρεσβείαν.
359. 2. 11. ἐπίκλησιν
367. 1. 15. τέσσαρας
442. 2. 1. Εἴδεται.]
570. 2. 1. & 3. dele Asteriscos.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΗΟΣ

Ἐξήγησις περὶ τῆς

ΤΟΥ ὉΜΗΡΟΥ

ΓΕΝΕΣΙΟΣ καὶ ΒΙΟΤΗΣ.

ΡΟΔΟΤΟΣ ὁ Ἁλικαρνασσεὺς περὶ Ὁμήρου γενέσιος καὶ ἡλικίης καὶ βιοτῆς τάδε ἱστόρηκε, ζητήσας ἐπεξελθεῖν εἰς τὸ ἀτρεκέστατον. Ἐπεὶ γὰρ ἡ πάλαι Αἰολιῶτις Κύμη ἐκτίζετο, συνῆλθον ἐν ταυτῷ παντοδαπὰ ἔθνεα Ἑλληνικά, καὶ δὴ καὶ ἐκ Μαγνησίας, ἄλλοι τέ τινες, καὶ Μελάνωπος ὁ Ἰθαγένεος τοῦ Κρήθωνος, οὐ πολύφορτος, ἀλλὰ βραχέα τοῦ βίου ἔχων. Οὗτος δὲ ὁ Μελάνωπος ἔγημεν ἐν τῇ Κύμῃ τὴν θυγατέρα Ὀμύρητος, καὶ αὐτῷ γίνεται ἐκ κοίτης θῆλυ τέκνον, ᾧ ὄνομα τίθεται Κρηθηΐς. Καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Μελάνωπος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐτελεύτησαν τὸν βίον· τὴν δὲ θυγατέρα ἐπιτρέπει ἀνδρὶ ᾧ ἐχρῆτο μάλιστα, Κλεάνακτι τῷ Ἀργείῳ. Χρόνου δὲ προϊόντος συνέβη τὴν παῖδα μιγεῖσαν ἀνδρὶ λαθραίως, ἐν γαστρὶ σχεῖν. Τὰ μὲν οὖν πρῶτα ἐλάνθανεν· ἐπεὶ δὲ ᾔσθετο ὁ Κλεάναξ, ἤχθετο τῇ συμφορῇ, καὶ καλεσάμενος τὴν Κρηθηΐδα χωρὶς πάντων, ἐν αἰτίῃ μεγάλῃ εἶχεν, ἐπιλεγόμενος τὴν αἰσχύνην τὴν πρὸς τοὺς πολίτας. Προβουλεύεται δὲ περὶ αὐτῆς τάδε· ἔτυχον οἱ Κυμαῖοι κτίζοντες τοῦ Ἑρμείου κόλπου τὸν μυχόν. Κτιζομένοισι δὲ τὴν πόλιν Σμύρναν ἔθετο τὸ ὄνομα Θησεύς, μνημεῖον ἐθέλων καταστῆσαι τῆς ἑωυτοῦ γυναικὸς ἐπώνυμον· ἦν γὰρ αὐτῇ τοὔνομα Σμύρνη. Ὁ δὲ Θησεὺς ἦν τῶν τὴν Κύμην κτισάντων ἐν τοῖς πρώτοις Θεσσαλῶν, ἀπὸ Εὐμήλου τοῦ Ἀδμήτου, κάρτα εὖ ἔχων τοῦ βίου. Ἐνταῦθα ὑπεκτίθεται ὁ Κλεάναξ τὴν Κρηθηΐδα πρὸς Ἰσμηνίην τὸν Βοιώτιον τῶν ἀποίκων λελογχότα, ὃς ἔτυχεν αὐτῷ ἐὼν ἐπιτήδειος τὰ μάλιστα. Χρόνου δὲ προϊόντος ἐξελθοῦσα ἡ Κρηθηῒς μετ' ἄλλων γυναικῶν πρὸς ἑορτήν τινα ἐπὶ τὸν ποταμὸν καλεύμενον Μέλητα, ἤδη ἐπίτοκος ἐοῦσα, τίκτει τὸν Ὅμηρον, οὐ τυφλόν, ἀλλὰ δεδορκότα· καὶ τίθεται ὄνομα τῷ παιδὶ Μελησιγενέα, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐπωνυμίαν λαβοῦσα. Τέως μὲν οὖν ἡ Κρηθηῒς ἦν παρὰ τῷ Ἰσμηνίᾳ· προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἐξῆλθε, καὶ ἀπὸ ἐργασίης χειρῶν ὁρμημένη ἔτρεφε τὸ παιδίον καὶ ἑωυτήν, ἄλλοτε παρ' ἄλλων ἔργα λαμβάνουσα, καὶ ἐπαίδευσε τὸν παῖδα ἀφ' ὧν ἐδύνατο. Ἦν δέ τις ἐν Σμύρνῃ τοῦτον τὸν χρόνον Φήμιος τοὔνομα, παῖδας γράμματα καὶ τὴν ἄλλην μουσικὴν διδάσκων πᾶσαν. Οὗτος μισθοῦται τὴν Κρηθηΐδα, ὢν μονότροπος, ἐριουργῆσαι αὐτῷ ἔριά τινα ἃ παρὰ τῶν παίδων εἰς μισθοὺς ἐλάμβανεν. Ἡ δὲ παρ' αὐτῷ εἰργάζετο, πολλῷ κοσμίῳ καὶ σωφροσύνῃ πολλῇ χρωμένη, καὶ τῷ Φημίῳ κάρτα ἤρεσκετο. Τέλος δὲ προσηνέγκατο αὐτῇ λόγους, πείθων ἑωυτῷ συνοικεῖν, ἄλλα τε πολλὰ λέγων ὅτι μιν ὤφελε προσάξεσθαι, καὶ ἔτι περὶ τοῦ παιδός, υἱὸν ποιεύμενος· καὶ ὅτι τραφεὶς καὶ παιδευθεὶς παρ' αὐτοῦ, ἄξιος λόγου ἔσται· (ἑώρα γὰρ τὸν παῖδα ὄντα συνετὸν καὶ κάρτα εὐφυέα) ἐς ἀνέπεισεν αὐτὴν ποιεῖν ταῦτα. Ὁ παῖς δὲ ἦν τε φύσιν ἔχων ἀγαθήν, ἐπιμελίης τε καὶ παιδεύσιος προσγινομένης, αὐτίκα πολλὸν τῶν πάντων ὑπερεῖχε· χρόνου δὲ ἐπιγινομένου ἀνδρούμενος, οὐδὲν τοῦ Φημίου ὑποδεέστερος ἦν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. Καὶ οὕτως ὁ Φήμιος ἐτελεύτησε τὸν βίον, καταλιπὼν πάντα τῷ παιδί. Οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον καὶ Κρηθηῒς ἐτελεύτησεν. ὁ δὲ Μελησιγένης ἐπὶ τῇ διδασκαλίᾳ καθειστήκει· καθ' ἑωυτὸν δὲ γενόμενος, μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐθεωρεῖτο. καὶ αὐτοῦ θωϋμασταὶ καθειστήκεσαν οἵ τε ἐγχώριοι καὶ τῶν ξένων οἱ ἐσαπικνεόμενοι. Ἐμπόρειον γὰρ ἦν ἡ Σμύρνη, καὶ σῖτος ἐξάγετο πολὺς αὐτόθι ἐκ τῆς ἐπικειμένης χώρας, δαψιλέως κάρτα ἐσαγόμενος ἐς αὐτήν. Οἱ οὖν ξένοι, ὁκότε παύσαιντο τῶν ἔργων, ἀπεσχόλαζον παρὰ τῷ Μελησιγενεῖ ἐσκαθίζοντες. Ἦν δὲ ἐν αὐτοῖς τότε καὶ Μέντης ναύκληρος ἀπὸ τῶν περὶ Λευκάδα τόπων καταπεπλευκὼς ἐπὶ σῖτον, ἔχων ναῦν, πεπαιδευμένος τε ἀνὴρ ὡς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ καὶ πολυΐστωρ, ὅς μιν ἔπεισε τὸν Μελησιγενῆ μεθ' ἑωυ-

ἑωυτοῦ πλεῖν, καταλύσαντα τὴν διδασκαλίαν, μισθόν τε λαμβάνοντα, καὶ τὰ δέοντα πάντα, καὶ ὅτι χώρας καὶ πόλιας θεήσασθαι ἄξιον εἴη αὐτῷ ἕως νέος ἐστί. Καί μιν οἴομαι μάλιστα τούτοισι προσαχθῆναι· ἴσως γὰρ καὶ τῇ ποιήσει τότε ἐπενόει ἐπιθήσεσθαι. Καταλύσας δὲ τὴν διδασκαλίαν ἐναυτίλλετο μετὰ τοῦ Μέντεω· καὶ ὅπου ἑκάστοτε ἀφίκοιτο, πάντα τὰ ἐπιχώρια διεωρᾶτο, καὶ ἱστορέων ἐπυνθάνετο. Εἰκὸς δέ μιν ἦν καὶ μνημόσυνα πάντων γράφεσθαι. Ἀνακομιζόμενοι δὲ ἐκ Τυρσηνίας καὶ τῆς Ἰβηρίης, ἀπικνέονται εἰς Ἰθάκην· καὶ τῷ Μελησιγενεῖ συνέβη, νοσήσαντι τοὺς ὀφθαλμοὺς κάρτα δεινῶς ἔχειν, καὶ αὐτὸν θεραπείης ἕνεκα, πλεῖν μέλλων εἰς τὴν Λευκάδα, καταλιπεῖν ὁ Μέντης παρὰ ἀνδρὶ φίλῳ ἑωυτοῦ ἐς τὰ μάλιστα Μέντορι τῷ Ἀλκίμου Ἰθακησίῳ, πολλὰ δεηθεὶς ἐπιμελείην ἔχειν· ἐπαναπλώσας δὲ ἀναλήψεσθαι αὐτόν. Ὁ δὴ Μέντωρ ἐνοσήλευσεν αὐτὸν ἐκτενέως· καὶ γὰρ τοῦ βίου ἀρκεόντως εἶχε, καὶ ἥκεν ἐς δικαιοσύνην τε καὶ φιλοξενίην μακρῷ μάλιστα τῶν ἐν Ἰθάκῃ ἀνδρῶν. Ἐνταῦθα συνέβη τῷ Μελησιγενεῖ περὶ Ὀδυσσέως ἐξιστορῆσαι πυθέσθαι. Οἱ μὲν δὴ Ἰθακήσιοι λέγουσι τότε μιν παρ' ἑωυτοῖς τυφλωθῆναι· ὡς δὲ ἐγώ φημι, τότε μὲν ὑγιῆ γενέσθαι, ὕστερον δὲ ἐν Κολοφῶνι τυφλωθῆναι. Συνομολογοῦσι δέ μοι καὶ Κολοφώνιοι τούτοις. Ὁ δὲ Μέντης, ἀναπλέων ἐκ τῆς Λευκάδος προσέσχεν εἰς τὴν Ἰθάκην, καὶ ἀνέλαβε τὸν Μελησιγενέα, χρόνον τε ἐπὶ συχνὸν συμπεριέπλει αὐτῷ· ἀπικομένῳ δὲ ἐς Κολοφῶνα, συνέβη πάλιν νοσήσαντι τοὺς ὀφθαλμοὺς, μὴ δύνασθαι διαφυγεῖν τὴν νόσον, ἀλλὰ τυφλωθῆναι ἐνταῦθα. Ἐκ δὲ τῆς Κολοφῶνος τυφλὸς ἐὼν ἀπικνέεται εἰς τὴν Σμύρναν, καὶ οὕτως ἐπεχείρει τῇ ποιήσει. Χρόνου δὲ προϊόντος ἐν τῇ Σμύρνῃ ἄπορος ἐὼν τοῦ βίου, διενοήθη ἀπικέσθαι ἐς Κύμην· πορευόμενος δὲ διὰ τοῦ Ἕρμου πεδίου, ἀπικνέεται ἐς Νέον τεῖχος, ἀποικίην Κυμαίων· ᾠκίσθη δὲ τοῦτο τὸ χωρίον ὕστερον Κύμης ἔτεσιν ὀκτώ· ἐνταῦθα λέγεται αὐτὸν ἐπιστάντα ἐπὶ σκυτεῖόν τι, εἰπεῖν πρῶτα τὰ ἔπεα τάδε,

Αἰδεῖσθε ξενίων κεχρημένον ἠδὲ δόμοιο,
Οἳ πόλιν αἰπεινὴν Κύμην ἐριώπιδα κούρην
Ναίετε, Σαρδήνης πόδα νείατον ὑψικόμοιο·
Ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ θείου ποταμοῖο
Ἕρμου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

Ἡ δὲ Σαρδήνη ὄρος ἐστὶν ὑπερκείμενον τοῦ τε Ἕρμου ποταμοῦ καὶ τοῦ Νέου τείχους. Τῷ δὲ σκυτεῖ ὄνομα ἦν Τύχιος· ἀκούσαντι δὲ τῶν ἐπέων ἔδοξεν αὐτῷ δέξασθαι τὸν ἄνθρωπον· ἠλέησε γὰρ ἀλγέοντα τυφλὸν, καὶ μετέχειν ἔφη τῶν παρεόντων. Ὁ δὲ ἐσῆλθε· καθήμενος δὲ ἐν τῷ σκυτείῳ, παρεόντων καὶ ἄλλων, τήν τε ποίησιν αὐτοῖς ἐπεδείκνυτο, Ἀμφιάρεώ τε τὴν ἐξελασίαν τὴν ἐς Θήβας, καὶ τοὺς ὕμνους τοὺς ἐς θεοὺς πεποιημένους αὐτῷ· καὶ περὶ τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν παρεόντων ἐς τὸ μέσον γνώμας ἀποφαινόμενος, θωῦματος ἄξιος ἐφαίνετο εἶναι τοῖς ἀκούουσι. Τέως μὲν οὖν κατεῖχεν ὁ Μελησιγενὴς περὶ τὸ Νέον τεῖχος, ἀπὸ τῆς ποιήσιός γε τοῦ βίου τὴν μηχανὴν ἔχων. Ἐδείκνυον δὲ οἱ Νεοτειχεῖς μέχρις ἐπ' ἐμοῦ τὸν χῶρον ἐν ᾧ κατίζων τῶν ἐπέων τὴν ἐπίδειξιν ἐποιέετο· καὶ κάρτα ἐσέβοντο τὸν τόπον, ἐν ᾧ καὶ αἴγειρος ἐπεφύκει, ἣν ἐκεῖνοι ἔφασαν, ἀφ' οὗ ὁ Μελησιγενὴς ἦλθεν, αὐτοῖς πεφυκέναι. Χρόνου δὲ προϊόντος, ἀπόρως κείμενος καὶ μόλις τὴν τροφὴν ἔχων, ἐπενοήθη εἰς τὴν Κύμην ἀπικέσθαι, ὅτι βέλτιον πρήξει· μέλλων δὲ πορεύεσθαι, τάδε τὰ ἔπεα λέγει,

Αἶψα πόδες με φέροιεν ἐς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν·
Τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόφρων καὶ μῆτις ἀρίστη.

Ἀπὸ δὲ τοῦ Νέου τείχους πορευόμενος, ἀπίκετο εἰς τὴν Κύμην, διὰ Λαρίσης τὴν πορείαν ποιησάμενος· ἦν γὰρ οὕτως αὐτῷ εὐπορώτατον. Καὶ, ὡς Κυμαῖοι λέγουσι, τῷ Φρυγίης βασιλῆϊ Μίδῃ τῷ Γορδίεω, δεηθέντων πενθερῶν αὐτοῦ, ποιεῖ καὶ ἐπίγραμμα τόδε, τὸ ἔτι καὶ νῦν ἐπὶ τῆς στήλης τοῦ μνήματος τοῦ Γορδίεω ἐπιγέγραπται,

Χαλκῆ παρθένος εἰμὶ, Μίδου δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι·
Ἔστ' ἂν ὕδωρ τε ῥέοι, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλοι,
Ἠέλιός τ' ἀνιὼν λάμποι, λαμπρά τε σελήνη,
Αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτῳ ἐπὶ τύμβῳ,
Ἀγγελέω παριοῦσι Μίδης ὅτι τῇδε τέθαπται.

Κατίζων δὲ ἐν ταῖς λέσχαις τῶν γερόντων ἐν τῇ Κύμῃ ὁ Μελησιγενὴς τὰ ἔπεα τὰ πεποιημένα αὐτῷ ἐπεδείκνυτο, καὶ ἐν τοῖς λόγοις ἔτερπε τοὺς ἀκούοντας· καὶ αὐτοῦ θωυμασταὶ καθεστήκεσαν. Γνοὺς δὲ ὅτι ἀποδέχονται αὐτοῦ τὴν ποίησιν οἱ Κυμαῖοι, καὶ εἰς συνήθειαν ἕλκων τοὺς ἀκούοντας, λόγους πρὸς αὐτοὺς τοιούσδε προσήνεγκε, λέγων ὡς εἰ θέλοιεν αὐτὸν δημοσίῃ τρέφειν, ἐπικλεεστάτην αὐτῶν τὴν πόλιν ποιήσει. Τοῖς δὲ ἀκούουσι, βουλομένοις τε ἦν ταῦτα, καὶ αὐτοὶ παρῄνεον ἐλθόντα ἐπὶ τὴν βουλὴν δεηθῆναι τῶν

βουλ-

βουλευτέων· καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συμπρήξειν. Ὁ δὲ ἐπείθετο αὐτοῖς, καὶ βουλῆς συλλεγομένης ἐλθὼν ἐπὶ τὸ βουλεῖον, ἐδεῖτο τοῦ ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ καθεστῶτος, ἀπαγαγεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὴν βουλήν. Ὁ δὲ ὑπεδέξατό τε, καὶ ἐπεὶ καιρὸς ἦν, ἀπήγαγε. καταστὰς δὲ ὁ Μελησιγενὴς ἔλεξε περὶ τῆς τροφῆς τὸν λόγον ὃν καὶ ἐν ταῖς λέσχαις ἔλεγεν· ὡς δὲ εἶπεν, ἐξελθὼν ἐκάθητο. Οἱ δὲ ἐβουλεύοντο ὅ, τι χρεὼν εἴη ἀποκρίνασθαι αὐτῷ· προθυμευμένου δὲ τοῦ ἀπάγοντος αὐτὸν, καὶ ἄλλων ὅσοι τῶν βουλευτέων ἐν ταῖς λέσχαις ἐπήκοοι ἐγένοντο, τῶν βουλευτέων ἕνα λέγεται ἐναντιωθῆναι τῇ χρήμῃ αὐτοῦ, ἄλλα τε πολλὰ λέγοντα, καὶ ὡς εἰ τοὺς ὁμήρους δόξει τρέφειν αὐτοῖς, ὅμιλον πολλόν τε καὶ ἀχρεῖον ἕξουσιν. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ τοὔνομα Ὅμηρος ἐπεκράτησε τῷ Μελησιγενεῖ ἀπὸ τῆς συμφορῆς. Οἱ γὰρ Κυμαῖοι τοὺς τυφλοὺς ὁμήρους λέγουσιν· ὥστε πρότερον ὀνομαζομένου αὐτοῦ Μελησιγενέος, τοῦτο γενέσθαι τοὔνομα Ὅμηρος· καὶ οἱ ξένοι διήνεγκαν ὅτε μνήμην αὐτοῦ ἐποιοῦντο. ἐτελεύτα δ' ἓν ὁ λόγος τῷ ἄρχοντι μὴ τρέφειν τὸν Ὅμηρον, ἔδοξε δὲ πῶς τῇ ἄλλῃ βουλῇ. Ἐπελθὼν δὲ ὁ ἐπιστάτης καὶ παρεζόμενος αὐτῷ διηγήσατο τοὺς ἐναντιωθέντας λόγους τῇ χρήμῃ αὐτοῦ, καὶ τὰ δόξαντα τῇ βουλῇ. Ὁ δὲ, ὡς ἤκουσεν, ἐσυμφόρηνέ τε καὶ λέγει τὰ ἔπεα τάδε,

Οἵῃ μ' αἴσῃ δῶκε πατὴρ Ζεὺς κύρμα γενέσθαι,
Νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων,
Ἥν ποτ' ἐπύργωσαν βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο,
Λαοὶ Φρίκωνος, μάργων ἐπιβήτορες ἵππων·
Ὁπλότεροι μαλεροῖο πυρὸς κρίνοντες Ἄρηα
Αἰολίδα Σμύρνην ἁλιγείτονα ποντοτίνακτον·
Ἥντε δι' ἀγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλητος,
Ἔνθεν ἀπορνύμεναι κοῦραι Διὸς, ἀγλαὰ τέκνα,
Ἠθελέτην κλεῖσαι δίαν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ἀπανηνάσθην ἱερὴν ὄπα, φημὶ ἀοιδήν.
Ἀφραδίην τῶν μέν τε παθών τις φράσσεται αὖθις,
Ὅς σφιν ὀνείδεσιν' ἐμὸν διεμήσατο πότμον.
Κῆρα δ' ἐγὼ τήν μοι θεὸς ὤπασε γεινομένῳ περ,
Τλήσομαι ἀκράαντον' φέρων τετληότι θυμῷ.
Οὐδέ τι μοι φίλα γυῖα μένειν ἱεραῖς ἐν ἀγυιαῖς
Κύμης ὁρμαίνουσι, μέγας δέ με θυμὸς ἐπείγει
Δῆμον ἐς ἀλλοδαπὸν ἰέναι ὀλίγον περ ἐόντα.

Μετὰ τοῦτο ἀπαλλάσσεται ἐκ τῆς Κύμης ἐς Φωκαίην, Κυμαίοις ἐπαρησάμενος μηδένα ποιητὴν δόκιμον ἐν τῇ χώρῃ γενέσθαι ὅστις Κυμαίους ἐπαγλαϊεῖ. Ἀπικόμενος δὲ ἐς Φωκαίην, τῷ αὐτῷ τρόπῳ, ἐβιότευσεν, ἔπεα ἐνδεικνύμενος ἐν ταῖς λέσχαις καθίζων. Ἐν δὲ τῇ Φωκαίῃ τοῦτον τὸν χρόνον Θεστορίδης τις ἦν γράμματα διδάσκων τοὺς παῖδας, ἀνὴρ οὐ κρήγυος· κατανοήσας δὲ τοῦ Ὁμήρου τὴν ποίησιν, λόγους τοιούσδε αὐτῷ προσήνεγκε, φὰς ἕτοιμος εἶναι θεραπεύειν καὶ τρέφειν αὐτὸν ἀναλαβὼν, εἰ ἐθέλοι ἅ γε πεποιημένα εἴη αὐτῷ τῶν ἐπέων ἀναγράψασθαι, καὶ ἄλλα ποιῶν, πρὸς ἑωϋτὸν ἀναφέρειν αἰεί. Τῷ δὲ Ὁμήρῳ ἀκούσαντι, ἔδοξε ποιητέα εἶναι ταῦτα· ἐνδεὴς γὰρ ἦν τῶν ἀναγκαίων καὶ θεραπείης. Διατρίβων δὲ παρὰ τῷ Θεστορίδῃ, ποιεῖ Ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω, ἧς ἡ ἀρχὴ,

Ἴλιον ἀείδω καὶ Δαρδανίην εὔπωλον,
Ἧς πέρι πολλὰ πάθον Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος.

καὶ τὴν καλουμένην Φωκαΐδα, ἥν φασιν οἱ Φωκαεῖς Ὅμηρον παρ' αὐτοῖσι ποιῆσαι. Ἐπεὶ δὲ τήν τε Φωκαΐδα καὶ τἄλλα πάντα παρὰ τοῦ Ὁμήρου ὁ Θεστορίδης ἐγράψατο, διενοήθη ἐκ τῆς Φωκαίης ἀπαλλάσσεσθαι, τὴν ποίησιν θέλων τοῦ Ὁμήρου ἐξιδιώσασθαι· καὶ οὐκ ἔτι ὁμοίως ἐν ἐπιμελίᾳ εἶχε τὸν Ὅμηρον. Ὁ δὲ λέγει αὐτῷ τὰ ἔπεα τάδε,

Θεστορίδη θνητοῖσιν ἀνωΐστων πολέων περ,
Οὐδὲν ἀφραστότερον πέλεται νόου ἀνθρώποισιν.

Ὁ μὲν δὴ Θεστορίδης ἐκ τῆς Φωκαίης ἀπηλλάγη ἐς τὴν Χίον, καὶ τὴν διδασκαλίην κατεσκευάσατο· καὶ τὰ ἔπεα ἐπιδεικνύμενος ὡς ἑωϋτοῦ ἐόντα, ἔπαινόν τε πολλὸν εἶχε καὶ ὠφελεῖτο· ὁ δὲ Ὅμηρος πάλιν τὸν αὐτὸν τρόπον διῃτᾶτο ἐν τῇ Φωκαίῃ, ἀπὸ τῆς ποιήσιος τὴν βιοτὴν ἔχων. Χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ μετέπειτα ἄνδρες Χῖοι ἔμποροι ἀπίκοντο ἐς τὴν Φωκαίην· ἀκούσαντες δὲ τῶν ἐπέων τοῦ Ὁμήρου ἃ πρότερον ἀκηκόεσαν πολλάκις ἐν τῇ Χίῳ τοῦ Θεστορίδεω, ἐξήγγελλον ὅτι ἐν τῇ Χίῳ τις ἐπιδεικνύμενος τὰ ἔπεα ταῦτα, γραμμάτων διδάσκαλος κάρτα' πολλὸν ἔχει. Ὁ δὲ Ὅμηρος κατενόησεν ὅτι Θεστορίδης ἂν εἴη, καὶ παντὶ θυμῷ ἐσπούδαζεν εἰς τὴν Χίον ἀπικέσθαι. Καταβὰς δὲ ἐπὶ τὸν λιμένα, ἐς μὲν τὴν Χίον οὐ καταλαμβάνει οὐδὲν πλοῖον πλέον· ἐς δὲ τὴν Ἐρυθραίαν τινὲς ἐπὶ ξύλα παρεσκευάζοντο πλεῖν. Καλῶς δὲ εἶχε τῷ Ὁμήρῳ δι' Ἐρυθραίης τὸν πλοῦν ποιήσασθαι. καὶ προσελθὼν ἐχρήιζε παρὰ τῶν ναυτέων δέξασθαι αὐτὸν σύμπλουν, πολλά τε προσαγωγὰ λέγων οἷς σφέας ἔμελλε πείσειν. Τοῖς δὲ ἔδοξε δέξασθαι αὐτόν· καὶ ἐκέλευον ἐσβαίνειν εἰς τὸ πλοῖον. Ὁ δὲ Ὅμηρος,

ρος, πολλὰ ἐπαινέσας αὐτοὺς, ἐσέβη· καὶ ἐπεὶ ἕζετο, λέγει τὰ ἔπεα τάδε,

Κλῦθι Ποσείδαον μεγαλοσθενὲς ἐννοσίγαιε,
Εὐρυχόρου μεδέων ἠδὲ ξανθοῦ Ἑλικῶνος.
Δὸς δ' οὖρον καλὸν καὶ ἀπήμονα νόστον ἰδέσθαι
Ναύταις, οἳ νηὸς πομποὶ ἠδ' ἀρχοὶ ἔασι.
Δὸς δ' ἐς ὑπώρειαν ὑψικρήμνοιο Μίμαντος
Αἰδοίων μ' ἐλθόντα βροτῶν ὁσίων γε κυρῆσαι.
Φῶτά τε τισαίμην ὃς ἐμὸν νόον ἠπεροπεύσας,
Ὠδύσατο Ζῆνα ξένιον ξενίην τε τράπεζαν.

Ἐπεὶ δὲ ἀπίκοντο εὐπλοήσαντες ἐς τὴν Ἐρυθραίην, τότε Ὅμηρος τὴν αὔλην ἐπὶ τοῦ πλοίου ἐποιήσατο. Τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἔχρηζε τῶν ναυτέων τινὰ ἡγήσασθαι αὐτῷ ἐς τὴν πόλιν· οἱ δὲ συνέπεμψαν ἕνα αὐτῶν. Πορευόμενος δὲ Ὅμηρος ἐπεὶ ἔτυχε τῆς Ἐρυθραίης τρηχείης καὶ ὀρεινῆς ἐούσης, φθέγγεται τάδε ἔπεα,

Πότνια γῆ, πάνδωρε, δότειρα μελίφρονος ὄλβου,
Ὡς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῶν εὔοχθος ἐτύχθης,
Τοῖσι δὲ δύσβωλος καὶ τρηχεῖ' οἷς ἐχολώθης.

Ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν πόλιν τῶν Ἐρυθραίων ἐπηρώτησε περὶ τοῦ ἐς τὴν Χίον πλοῦ· καί τινος προσελθόντος αὐτῷ τῶν ἑωρακότων ἐν τῇ Φωκαίῃ, καὶ ἀσπασαμένου, ἔχρηζεν αὐτοῦ συνεξευρεῖν αὐτῷ πλοῖον ὅπως ἂν εἰς τὴν Χίον διαβαίη. Ἐκ μὲν δὴ τοῦ λιμένος οὐδὲν ἦν ἀπόστολον, ἄγει δὲ αὐτὸν ἔνθα τῶν ἁλιέων τὰ πλοῖα ὁρμίζεται· καί πως ἐντυγχάνει μέλλουσι τισὶ διαπλεῖν ἐς τὴν Χίον, ὧν ἐδέετο προσελθὼν ὁ ἄγων αὐτὸν ἀναλαβεῖν τὸν Ὅμηρον. Οἱ δὲ, οὐδένα λόγον ποιησάμενοι, ἀνήγοντο· ὁ δὲ Ὅμηρος φθέγγεται τάδε τὰ ἔπεα,

Ναῦται ποντοπόροι στυγερῇ ἐναλίγκιοι ἄτῃ,
Πτωκάσιν αἰθυίῃσιν βίον δύσζηλον ἔχοντες,
Αἰδεῖσθε ξενίοιο Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος,
Δεινὴ γὰρ μέτοπις ξενίου Διὸς, ὅς κ' ἀλίτηται.

Ἀναχθεῖσι δὲ αὐτοῖς συνέβη ἐναντίου ἀνέμου γενομένου παλινδρομῆσαι, καὶ ἐς τὸ χωρίον ἀναδραμεῖν ὅθεν ἀνηγάγοντο. Καὶ τὸν Ὅμηρον ἀναλαβεῖν καθήμενον ἐπὶ τῆς κυματωγῆς. Μαθὼν δὲ αὐτοὺς παλινδεδρομηκότας, ἔλεξε τάδε, Ὑμᾶς ὦ ξένοι ἔλαβεν ὁ ἄνεμος ἀντίος γενόμενος· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν με δέξασθε, καὶ ὁ πλοῦς ὑμῖν ἔσται. Οἱ δ' ἁλιεῖς ἐν μεταμελίῃ γενόμενοι ὅτι οὐ πρότερον ἐδέξαντο, εἴποντες ὅτι οὐ καταλιμπάνουσιν ἢν ἐθέλοι συμπλεῖν, ἐκέλευον ἐσβαίνειν. Καὶ οὕτως ἀναλαβόντες αὐτὸν ἀνήχθησαν, καὶ ἴσχουσιν ἐπ' ἀκτῆς. Οἱ μὲν δὴ ἁλιεῖς πρὸς ἔργον ἐτράπησαν· ὁ δὲ Ὅμηρος τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατέμεινε, τὴν δὲ ἡμέραν πορευόμενος, καὶ πλανώμενος, ἀπίκετο εἰς τὸ χωρίον ὃ Πίτυς καλεῖται. Κἀνταῦθα αὐτῷ ἀναπαυομένῳ τὴν νύκτα, ἐπιπίπτει καρπὸς τῆς πίτυος, ὃν δὴ μετεξέτεροι στρόβιλον, οἱ δὲ κῶνον καλέουσιν. Ὁ δὲ Ὅμηρος φθέγγεται τὰ ἔπη τάδε,

Ἄλλη τίς σεῦ πεύκη ἀμείνονα καρπὸν ἵησιν
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου ἠνεμοέσσης,
Ἔνθα σίδηρος ἄρηος ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν
Ἔσεται, εὖτ' ἄν μιν Κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχωσι.

Τὰ δὲ Κεβρήνια τοῦτον τὸν χρόνον κτίζειν οἱ Κυμαῖοι παρεσκευάζοντο πρὸς τῇ Ἴδῃ, καὶ γίνεται αὐτόθι σίδηρος. Ἐντεῦθεν ἀναστὰς Ὅμηρος ἐπορεύετο κατὰ φωνήν τινα αἰγῶν νεμομένων. Ὡς δὲ ὑλάκτεον αὐτὸν οἱ κύνες, ἀνέκραγεν· ὁ δὲ Γλαῦκος ὡς ἤκουσε τῆς φωνῆς (ἦν γὰρ τοῦτο ὄνομα τῷ νέμοντι τὰς αἶγας) ἐπέδραμεν ὀτραλέως, τάς τε κύνας ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἀπεσόβησεν ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου. Ἐπὶ πολλὸν δὲ χρόνον ἐν θωΰματι ἦν, ὅκως τυφλὸς ὢν, μόνος ἀπίκοιτο ἐς τοιούτους χώρους, καὶ ὅ, τι θέλων· προσελθών τέ μιν ἱστόρεεν ὅστις τε ἦν, καὶ τίνι τρόπῳ ἀπίκοιτο ἐς τόπους ἀοικήτους καὶ ἀστιβέα χωρία, καὶ τίνος κεχρημένος εἴη. Ὁ δὲ Ὅμηρος, αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ πάθην καταλεγόμενος, εἰς οἶκτον προηγάγετο· ἦν γὰρ, ὡς ἔοικεν, οὐκ ἀγνώμων ὁ Γλαῦκος. Ἀναλαβὼν δὲ αὐτὸν ἀνήγαγεν ἐπὶ τὸν σταθμόν· πῦρ δὲ ἀνακαύσας, δεῖπνον παρεσκεύαζε, καὶ παραθεὶς, δειπνεῖν ἐκέλευεν ὁ Γλαῦκος. Τῶν δὲ κυνῶν μὴ ἐσθιόντων καὶ ὑλακτεόντων δειπνοῦντι, καθάπερ εἰώθεσαν, λέγει πρὸς τὸν Γλαῦκον Ὅμηρος τὰ ἔπεα τάδε,

Γλαῦκε πέπων ἐπιών τι ἔπος τὸ ἐνὶ φρεσὶ θήσω,
Πρῶτον μὲν κυσὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι
Δοῦναι. Ὡς γὰρ ἄμεινον· ὁ γὰρ καὶ πρῶτον ἀκούει
Ἀνδρὸς ἐπερχομένου, καὶ ἐς ἕρκεα θηρὸς ἰόντος.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος, ἥσθη τῇ παραινέσει, καὶ ἐν θωΰματι εἶχεν αὐτόν. Δειπνήσαντες δὲ, διὰ λόγων εἱστιῶντο. Ἀπηγεομένου δὲ Ὁμήρου τήν τε πλάνην τὴν ἑωυτοῦ καὶ τὰς πόλεις ἃς ἐσαπίκοιτο, ἔκπληκτος ἦν ὁ Γλαῦκος ἀκούων. Καὶ τότε μὲν, ἐπεὶ ὥρη κοίτης ἦν, ἀνεπαύετο· τῇ δ' ὑστεραίῃ διενοήθη ὁ Γλαῦκος πρὸς τὸν δεσπότην πορευθῆναι, σημανέων τὰ περὶ Ὁμήρου· ἐπιτρέψας δὲ τῷ συνδούλῳ νέμειν τὰς αἶγας, τὸν Ὅμηρον καταλείπει ἔνδον, εἰπὼν πρὸς αὐτὸν, ὅτι διαταχέων

χέων πορδύσομαι. Καταβὰς δὲ ἐς Βολισσὸν, (ἔστι δὲ πλησίον τοῦ χωρίου τούτου) καὶ συγγινόμενος τῷ δεσπότῃ, ἀπηγέετο ὑπὲρ Ὁμήρου πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, περί τε αὐτοῦ τὴν ἄφιξιν, ἐν θωύματι ποιεύμενος· ἠρώτεέ τε ὅ, τι χρὴ ποιέειν περὶ αὐτοῦ. Ὁ δὲ ὀλίγα μὲν προσίετο τῶν λόγων, κατεγίνωσκε δὲ τοῦ Γλαύκου ὡς ἄφρονος ἐόντος, καὶ τοὺς ἀναπήρους δεχόμενός καὶ τρέφοντος· ἐκέλευσε δὲ ὅμως τὸν ξεῖνον ἄγειν πρὸς ἑαυτόν. Ἐλθὼν δὲ πρὸς τὸν Ὅμηρον διηγήσατο ταῦτα ὁ Γλαῦκος, καὶ ἐκέλευσε πορεύεσθαι τοῦτον· ἔπαγὰρ εὖ πρήξειν. Ὁ δὲ Ὅμηρος ἤθελε πορεύεσθαι· ἀναλαβὼν οὖν αὐτὸν ὁ Γλαῦκος ἤγαγε πρὸς τὸν δεσπότην. Διὰ λόγων δὲ ἰὼν τῷ Ὁμήρῳ ὁ Χῖος εὑρίσκει ἐόντα δεξιὸν καὶ πολλῶν ἔμπειρον, ἔπειθέ τε αὐτὸν μένειν, καὶ τῶν παιδίων ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι· ἦσαν γὰρ τῷ Χίῳ παῖδες ἐν ἡλικίῃ· τούτους οὖν αὐτῷ παρατίθησι παιδεύειν. Ὁ δὲ ἐποίησε ταῦτα· καὶ τοὺς Κέρκωπας, καὶ Βατραχομυομαχίαν, καὶ Ἐπικιχλίδας, καὶ τἆλλα πάντα ὅσα παίγνιά ἐστιν Ὁμήρου, ἐνταῦθα ἐποίησε παρὰ τῷ Χίῳ ἐν Βολισσῷ. Ὥστε καὶ ἐν τῇ πόλει περιβόητος ἤδη ἐγένετο ἐν τῇ ποιήσει. Καὶ ὁ μὲν Θεστορίδης, ὡς τάχιστα ἐπύθετο αὐτὸν παρεόντα, ᾤχετο ἐκπλέων ἐκ τῆς Χίου. Χρόνου δὲ προϊόντος, δεηθεὶς τοῦ Χίου πορεύσαι αὐτὸν εἰς τὴν Χίον, ἀπίκετο εἰς τὴν πόλιν· καὶ διδασκαλεῖον κατασκευασάμενος, ἐδίδασκε παῖδας τὰ ἔπεα. Καὶ κάρτα δεξιὸς ἐδόκεεν εἶναι τοῖς Χίοις, καὶ πολλοὶ θωύμασαι αὐτοῦ καθειστήκεσαν. συλλεξάμενος δὲ βίον ἱκανὸν, γυναῖκα ἔγημεν ἐξ ἧς αὐτῷ θυγατέρες δύο ἐγένοντο· καὶ ἡ μὲν αὐτῶν, ἄγαμος ἐτελεύτησε· τὴν δὲ συνῴκισεν ἀνδρὶ Χίῳ. Ἐπιχειρήσας δὲ τῇ ποιήσει ἀπέδωκε χάριν ἣν εἶχε, πρῶτον μὲν Μέντορι τῷ Ἰθακησίῳ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, ὅτι μιν κάμνοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐν Ἰθάκῃ ἐνοσήλευσεν ἐκτενῶς, τοὔνομα αὐτοῦ ἐναρμόσας ἐς τὴν ποίησιν, Ὀδυσσέως τε ἑταῖρον φὰς εἶναι· ποιήσας, Ὀδυσσέα, ὡς ἐς Τροίην ἔπλεε, Μέντορι ἐπιτρέψαι τὸν οἶκον, ἐόντι Ἰθακησίων ἀρίστῳ καὶ δικαιοτάτῳ· πολλαχῇ δὲ καὶ ἄλλῃ τῆς ποιήσεως τιμῶν αὐτὸν, τὴν Ἀθηνᾶν, ὁπότε ἐς λόγον τινὶ καθίσταται, τῷ Μέντορι εἰκέλην ποιεῖ. Ἀπέδωκε δὲ καὶ Φημίῳ τῷ ἑαυτοῦ διδασκάλῳ τροφεῖα καὶ διδασκαλεῖα ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, μάλιστα ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσι,

Κῆρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέ' ἔθηκε
Φημίῳ, ὅστε πολλὸν ἐκαίνυτο πάντας ἀείδων.

καὶ πάλιν,

Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν.

Μέμνηται δὲ καὶ τοῦ ναυκλήρου, μεθ' οὗ ἐξεπεπλεύκει ἐκπεριέπλευσεν, καὶ εἶδε πόλιάς τε πολλὰς καὶ χώρας (ᾧ ὄνομα ἦν Μέντης) ἐν τοῖς ἔπεσι τοῖσδε,

Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
Υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.

Ἀπέδωκε δὲ χάριν καὶ Τυχίῳ τῷ σκυτεῖ, ὃς ἐδέξατο αὐτὸν ἐν τῷ Νέῳ τείχει προσελθόντα πρὸς τὸ σκυτεῖον, ἐν τοῖς ἔπεσι καταζεύξας ἐν τῇ Ἰλιάδι τοῖσδε,

Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκος ἠΰτε πύργον,
Χάλκεον, ἑπταβόειον· ὅ οἱ Τύχιος κάμε τεύχων,
Σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων.

Ἀπὸ δὲ τῆς ποιήσεως ταύτης εὐδοκιμεῖ Ὅμηρος περί τε τὴν Ἰωνίαν, καὶ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἤδη περὶ αὐτοῦ λόγος ἀναφέρεται· καὶ οἰκέων δὲ ἐν τῇ Χίῳ, καὶ εὐδοκιμέων περὶ τὴν ποίησιν, ἀπικνεομένων πολλῶν, συνεβούλευον οἱ ἐντυγχάνοντες αὐτῷ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἀπικέσθαι. Ὁ δὲ προσεδέξατο τὸν λόγον, καὶ κάρτα ἐπεθύμει ἀποδημῆσαι. Καταιοήσας δὲ ὅτι ἐς μὲν Ἄργος πολλαὶ καὶ μεγάλαι εἶεν εὐλογίαι πεποιημέναι, ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας οὔ, ἐμποιεῖ ἐς τὴν ποίησιν, ἐς μὲν Ἰλιάδα τὴν μεγάλην, Ἐρεχθέα μεγαλύνων ἐν νεῶν καταλόγῳ, τὰ ἔπεσιν τάδε,

Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα.

Καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Μενεσθέα, ὡς πάντων εἴη ἄριστος τάξαι πεζὸν στρατὸν καὶ ἱππότας, ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν εἶπε,

Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευεν υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς·
Τῷ δ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ
Κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

Αἴαντα δὲ τὸν Τελαμῶνος καὶ Σαλαμινίους ἐν νεῶν καταλόγῳ ἔταξε πρὸς Ἀθηναίους, λέγων τάδε,

Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
Στῆσε δ' ἄγων ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.

Ἐς δὲ τὴν Ὀδυσσείην τάδε ἐποίησεν, ὡς Ἀθηνᾶ ἐς λόγους ἐλθοῦσα τῷ Ὀδυσσεῖ ἐς τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἀπίκετο, τιμῶσα ταύτην τῶν ἄλλων πολλῷ μάλιστα,

Ἵκετο

Ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυχόρους ἐς Ἀθήνας·
Δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον.

Ἐμποιήσας δὲ ἐς τὴν ποίησιν ταῦτα, καὶ παρασκευασάμενος, ἐς Ἑλλάδα βουλόμενος ποιεῖσθαι τὸν πλοῦν, προσίσχει τῇ Σάμῳ. Ἔτυχον δὲ οἱ ἐκεῖσε τὸν τότε καιρὸν ἄγοντες ἑορτὴν Ἀπατούρια· καί τις τῶν Σαμίων ἰδὼν τὸν Ὅμηρον ἀπιγμένον, πρότερον αὐτὸν ἐπιστάμενος ἐν Χίῳ, ἐλθὼν ἐς τοὺς φράτορας διηγήσατο, ἐν ἐπαίνῳ μεγάλῳ ποιούμενος αὐτόν. Οἱ δὲ φράτορες ἐκέλευον ἄγειν αὐτόν· ὁ δὲ, ἐντυχὼν τῷ Ὁμήρῳ ἔλεξεν, Ὦ ξένε, Ἀπατούρια ἀγούσης τῆς πόλιος, καλοῦσί σε οἱ φράτορες οἱ ἡμέτεροι συνεορτήσοντα. Ὁ δὲ Ὅμηρος ἔφη ταῦτα ποιήσειν, καὶ ᾔει μετὰ τοῦ καλέσαντος. Πορευόμενος δὲ ἐγχρίμπτεται γυναιξὶ Κουροτρόφῳ θυούσαις ἐν τῇ τριόδῳ. Ἡ δὲ ἱέρεια εἶπε πρὸς αὐτὸν, δυσχεράνασα τῇ ὄψει, Ἀνερ ἀπὸ τῶν ἱερῶν. Ὁ δὲ Ὅμηρος ἐς θυμόν τε ἔβαλε τὸ ῥηθὲν, καὶ ἤρετο τὸν ἄγοντα τίς τε εἴη ὁ φθεγξάμενος, καὶ τίνι θεῶν ἱερὰ θύεται. Ὁ δὲ αὐτῷ διηγήσατο ὅτι γυνὴ εἴη Κουροτρόφῳ θύουσα. Ὁ δὲ, ἀκούσας λέγει τάδε τὰ ἔπεα,

Κλῦθί μοι εὐχομένῳ Κουροτρόφε, δὸς δὲ γυναῖκα
Τήνδε νέων μὲν ἀνήνασθαι φιλότητα καὶ εὐνήν,
Ἡ δ' ἐπιτερπέσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσιν,
Ὧν ὥρη μὲν ἀπαμβλύνεται, θυμὸς δὲ μενοινᾷ.

Ἐπεὶ δὲ ἦλθεν εἰς τὴν φρήτρην, καὶ τοῦ οἴκου, ἔνθα δὴ ἐδαίνυντο, ἐπὶ τὸν οὐδὸν ἔστη, οἱ μὲν λέγουσι καιομένου πυρὸς ἐν τῷ οἴκῳ, οἱ δέ φασι τότε ἐκκαῦσαι σφᾶς, ἐπειδὴ Ὅμηρος τὰ ἔπεα εἶπεν,

Ἀνδρὸς μὲν στέφανος, παῖδες· πύργοι δὲ, πόληος·
Ἵπποι δ' ἐν πεδίῳ κόσμος· νῆες δὲ, θαλάσσης·
Χρήματα δ' αὔξει οἶκον· ἀτὰρ γεραροὶ βασιλῆες
Ἥμενοι εἰν ἀγορῇ, κόσμος τ' ἄλλοισιν ὁρᾶσθαι·
Αἰθομένου δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἶκος ἰδέσθαι.

Εἰσελθὼν δὲ, κατακλιθεὶς ἐδαίνυτο μετὰ τῶν φρατόρων· καὶ αὐτὸν ἐτίμων, καὶ ἐν θαύματι εἶχον. Καὶ τότε μὲν τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐποιήσατο Ὅμηρος· τῇ δὲ εἰσαύριον ἀποπορευόμενον ἰδόντες κεραμέες τινὲς, κάμινον ἐγκαίοντες κεράμου λεπτοῦ, προσεκαλέσαντο αὐτὸν, πεπυσμένοι ὅτι σοφὸς εἴη, καὶ ἐκέλευόν σφιν ἀεῖσαι, φάμενοι δώσειν αὐτῷ τοῦ κεράμου, καὶ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἔχωσιν. Ὁ δὲ Ὅμηρος ἀείδει αὐτοῖς τὰ ἔπεα τάδε, ἃ καλεῖται Κάμινος,

Εἰ μὲν δώσετε μισθὸν, ἀείσω ὦ κεραμῆες.
Δεῦρ' ἄγ' Ἀθηναίη, καὶ ὑπείρεχε χεῖρα καμίνου·
Εὖ δὲ μελανθεῖεν κότυλοι καὶ πάντα μάλ' ἱερά·
Φρυχθῆναί τε καλῶς καὶ τιμῆς ὦνον ἀρέσθαι,
Πολλὰ μὲν εἰν ἀγορῇ πωλεύμενα, πολλὰ δ' ἀγυιαῖς,
Πολλὰ δὲ κερδῆναι· ἡμῖν δὲ δὴ ὥς σφι νοῆσαι.
Ἢν δ' ἐπ' ἀναιδείην τρεφθέντες ψεύδη ἄρησθε,
Συγκαλέω δ' ἤπειτα καμίνου δηλητῆρας,
Σύντριβ' ὁμῶς Μάραγόν τε καὶ Ἄσβετον, ἠδὲ γ' Ἄβακτον,
Ὠμόδαμόν θ' ὃς τῇδε τέχνῃ κακὰ πολλὰ πορίζει.
Πεῖθε πυραίθουσαν καὶ δώματα, σὺν δὲ κάμινος
Πᾶσα κυκηθείη, κεραμέων μέγα κωκυσάντων.
Ὡς γνάθος ἱππείη βρύκει, βρύκοι δὲ κάμινος,
Πάντ' ἔντοσθ' αὐτῆς κεραμήϊα λεπτὰ ποιοῦσα.
Δεῦρο καὶ Ἡλίου θυγάτηρ πολυφάρμακε Κίρκη,
Ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκου δ' αὐτούς τε καὶ ἔργα.
Δεῦρο δὲ καὶ Χείρων ἀγέτω πολέας Κενταύρους,
Οἵ θ' Ἡρακλῆος χεῖρας φύγον, οἵ τ' ἀπόλοντο·
Τύπτοιεν τάδε ἔργα κακῶς, τύπτοι δὲ κάμινον.
Αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες ὁρῷατο ἔργα πονηρά.
Γηθήσω δ' ὁρόων αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην.
Ὃς δέ χ' ὑπερκύψῃ περὶ ταῦτα, πᾶν τὸ πρόσωπον
Φλεχθείη, ὡς πάντες ἐπίστωντ' αἴσιμα ῥέζειν.

Παραχειμάζων δὲ ἐν τῇ Σάμῳ, ταῖς νουμηνίαις προσπορευόμενος πρὸς τὰς οἰκίας τὰς εὐδαιμονεστάτας, ἐλάμβανέ τι, ἀείδων τὰ ἔπεα τάδε ἃ καλεῖται Εἰρεσιώνη, (ὡδήγουν δὲ αὐτὸν καὶ συμπαρῆσαν ἀεὶ τῶν παίδων τινὲς τῶν ἐγχωρίων)

Δῶμα προσετραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο,
Ὃς μέγα μὲν δύναται, μέγα δὲ βρέμει ὄλβιος αἰεί.
Αὐτὰρ ἀνακλίνεσθε θύραι· πλοῦτος γὰρ ἔσεισι
Πολλὸς, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνη τεθαλυῖα,
Εἰρήνη τ' ἀγαθή. Ὅσα δ' ἄγγεα, μεστὰ μὲν εἴη,
Κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου ἕρποι μάζα.
Τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ διφράδα βήσεται ὔμμιν.
Ἡμίονοι δ' ἄξουσι κραταίποδες ἐς τόδε δῶμα.
Αὐτὴ δ' ὑφαίνοι ἱστὸν ἐπ' ἠλέκτρῳ βεβαῶσα.
Νεῦμαί σοι νεῦμαι ἐνιαύσιος, ὥστε χελιδών.
Ἕστηκ' ἐν προθύροισι· καὶ εἰ μέν τι δώσεις, εἰ δὲ μὴ,
Οὐχ ἑστήξομεν· οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν.

Ἤδετο δὲ τάδε ἐν τῇ Σάμῳ ἐπὶ πολλὸν χρόνον ὑπὸ τῶν παίδων, ὅτε ἀγείροιεν ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἀρχομένου δὲ τοῦ ἦρος, ἐπε-

ἐπεχείρησε πλεῖν Ὅμηρος εἰς τὰς Ἀθήνας ἐκ τῆς Σάμου· καὶ ἀναχθεὶς μετά τινων ἐγχωρίων, ἀπηνέχθη εἰς τὴν Ἴον· καὶ ὡρμίσθησαν οὐ κατὰ πόλιν, ἀλλ' ἐπ' ἀκτῆς. Συνέβη δὲ τῷ Ὁμήρῳ κατὰ πολύ τι ἄρξασθαι μαλακῶς ἔχειν· ἐκβὰς δὲ ἐκ τοῦ πλοίου, ἐκοιμᾶτο ἐπὶ τῆς κυματωγῆς ἀδυνάτως ἔχων. Πλείους δὲ ἡμέρας ὁρμεόντων αὐτῶν δι' ἀπλοΐην, καταβαίνοντες αἰεί τινες τῶν ἐκ τῆς πόλιος, ἀπεσχόλαζον παρὰ τῷ Ὁμήρῳ, καὶ ἐν θωύματι εἶχον αὐτὸν, ἀκούοντες αὐτοῦ. Τῶν δὲ ναυτέων, καὶ τῶν ἐκ τῆς πόλιος τινῶν ἡμένων παρὰ τῷ Ὁμήρῳ, κατέπλωσαν παῖδες ἁλιῆες τὸν τόπον, καὶ ἐκβάντες ἐκ τοῦ ἀκατίου, προσελθόντες αὐτοῖς τάδε εἶπον, Ἄγετε ὦ ξένοι, ἐπακούσατε ἡμέων, ἂν ἄρα δύνησθε διαγνῶναι ἅσσ' ἂν ὑμῖν εἴπωμεν. Καί τις τῶν παρεόντων ἐκέλευε λέγειν· οἱ δὲ εἶπαν, Ἡμεῖς ἅσσα εἵλομεν, κατελίπομεν· ἃ δὲ μὴ εἵλομεν, φέρομεν. οἱ δέ φασιν μέτρῳ εἰπεῖν αὐτοὺς,

Ἄσσ' ἕλομεν, λιπόμεσθα· ἃ δ' οὐχ ἕλομεν, φερόμεθα.

Οὐ δυναμένων δὲ τῶν παρεόντων γνῶναι τὰ ῥηθέντα, διηγήσαντο οἱ παῖδες ὅτι ἁλιεύοντες, οὐδὲν ἐδυνάντο ἑλεῖν· καθήμενοι δὲ ἐν γῇ ἐφθειρίζοντο· καὶ ὅσους μὲν ἔλαβον τῶν φθειρῶν, κατέλιπον· ὅσους δὲ μὴ ἐδυνάντο, ἐς οἴκους ἀπεφέροντο. Ὁ δὲ Ὅμηρος, ἀκούσας ταῦτα, ἔλεξε τὰ ἔπεα τάδε,

Τοίων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάατε,
Οὔτε βαθυκλήρων, οὔτ' ἄσπετα μῆλα νεμόντων.

Ἐκ δὲ τῆς ἀσθενείας ταύτης συνέβη τὸν Ὅμηρον τελευτῆσαι ἐν Ἴῳ, οὐ παρὰ τὸ μὴ γνῶναι τὸ παρὰ τῶν παίδων ῥηθὲν (ὡς οἴονταί τινες) ἀλλὰ τῇ μαλακίῃ. Τελευτήσας δὲ ἐν τῇ Ἴῳ, αὐτοῦ ἐπ' ἀκτῆς ἐτάφη ὑπό τε τῶν συμπλεόντων καὶ τῶν πολιτέων, ὅσοι ἐν διαλογῇ ἐγένοντο αὐτῷ· καὶ τὸ ἐλεγεῖον τόδε ἐπέγραψαν Ἰῆται ὕστερον χρόνῳ πολλῷ, ὡς ἤδη ἥ τε ποίησις ἐξεπεπτώκεε, καὶ ἐθαυμάζετο ὑπὸ πάντων· οὐδὲ Ὁμήρου ἐστίν.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει,
Ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον Ὅμηρον.

Ὅτι δὲ ἦν Αἰολεὺς Ὅμηρος, καὶ οὔτε Ἴων, οὔτε Δωριεὺς, τοῖς τε εἰρημένοις δεδήλωταί μοι, καὶ δὴ καὶ τοῖσδε τεκμαίρεσθαι παρέχει· ἄνδρα ποιητὴν τηλικοῦτον εἰκός ἐστι τῶν νομίμων τῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ποιεῦντα ἐς τὴν ποίησιν, ἤτοι τὰ κάλλιστα ἐξευρόντα ποιέειν, ἢ τὰ ἑωϋτοῦ, πάτρια ἐόντα. Ἤδη τοίνυν τὸ ἐνθένδε αὐτοὶ τῶν ἐπέων ἀκούοντες κρινεῖτε. Ἱεροποιΐην γὰρ ἢ τὴν κρατίστην ἐξευρὼν ἐποίησεν, ἢ τὴν ἑωϋτοῦ πατρίδι προσήκουσαν. Λέγει γὰρ ὧδε,

Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.

Ἐν τούτοις ὑπὲρ ὀσφύος οὐδὲν εἴρηται, ᾗ ἐς τὰ ἱερὰ χρέονται· μονώτατοι γὰρ τῶν Ἑλλήνων τὸ Αἰολικὸν ἔθνος οὐ καίει ὀσφύν· δηλοῖ δὲ καὶ ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν ὅτι Αἰολεὺς ὤν, τοῖς νόμοις τοῖς τούτων ἐχρῆτο,

Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.

Αἰολέες γὰρ μόνοι τὰ σπλάγχνα ἐπὶ πέντε ὀβελῶν ὀπτῶσιν, οἱ δὲ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ τριῶν, καὶ γὰρ ὀνομάζουσιν οἱ Αἰολεῖς τὰ πέντε, πέμπε. Τὰ μὲν οὖν ὑπὲρ τῆς γενέσιος καὶ τελευτῆς καὶ βίου δεδήλωταί μοι.

ΠΕΡΙ' δὲ ἡλικίης τῆς Ὁμήρου, ἐκ τῶνδε ἄν τις ἐπισκεπτόμενος, ἀκριβῶς καὶ ὀρθῶς λογίζοιτο. Ἀπὸ γὰρ τῆς εἰς Ἴλιον στρατείας, ἣν Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος ἤγειραν, ἔτεσιν ὕστερον ἑκατὸν καὶ τριάκοντα, Λέσβος ᾠκίσθη κατὰ πόλεις, πρότερον ἐοῦσα ἄπολις, μετὰ δὲ Λέσβον οἰκισθεῖσαν ἔτεσιν ὕστερον εἴκοσι, Κύμη ἡ Αἰολιῶτις καὶ Φρικωνὶς καλεομένη ᾠκίσθη. Μετὰ δὲ Κύμην, ὀκτωκαίδεκα ἔτεσιν ὕστερον Σμύρνα ὑπὸ Κυμαίων κατῳκίσθη· καὶ ἐν τούτῳ γίνεται Ὅμηρος. Ἀφ' οὗ δὲ Ὅμηρος ἐγένετο, ἔτεά ἐστιν ἑξακόσια εἰκοσιδύο μέχρι τῆς Ξέρξεω διαβάσεως, ἣν στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον, διέβη ἐκ τῆς Ἀσίας ἐς τὴν Εὐρώπην. Ἀπὸ δὲ τούτου ῥηϊδίως ἐστὶν ἀριθμῆσαι τὸν χρόνον τῷ ἐθέλοντι ζητεῖν ἐκ τῶν Ἀρχόντων Ἀθήνησι. Τῶν δὲ Τρωϊκῶν ὕστερον γέγονεν Ὅμηρος ἔτεσιν ἑκατὸν ἑξηκονταοκτώ.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

Περὶ τοῦ ΒΙΟΥ καὶ τῆς ΠΟΙΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ.

ΠΕΡΙΤΤΟ'Ν ἴσως δόξειέ τισι πολυπραγμονεῖν περὶ Ὁμήρου, ποίων τε ἦν γονέων, καὶ πόθεν· ἐπεὶ μηδ᾽ αὐτὸς ἠξίωσεν εἰπεῖν τὰ περὶ αὐτοῦ, ἀλλ᾽ οὕτως ἐγκρατῶς ἔσχεν ὡς μηδὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ ὀνόματος ἐπιμνησθῆναι. Ἐπεὶ δὲ ὡς πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν ἀρχομένων παιδεύεσθαι χρήσιμός ἐστιν ἡ πολυπειρία, πειρασόμεθα εἰπεῖν ὅσα ἱστόρηται τοῖς πάλαι περὶ αὐτοῦ. Ἔφορος μὲν οὖν ὁ Κυμαῖος ἐν συντάγματι τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἐπιχωρίῳ, Κυμαῖον αὐτὸν ἀποδεικνύναι πειρώμενος, φησὶν ὅτι Ἀτελλῆς καὶ Μαίων καὶ Δῖος ἀδελφοὶ, Κυμαῖοι τὸ γένος· ὧν Δῖος μὲν διὰ χρέα μετῴκησεν ἐς Ἄσκρην κώμην τῆς Βοιωτίας· κἀκεῖ γήμας τὴν Πυκιμήδην, ἐγέννησεν Ἡσίοδον· Ἀτελλῆς δὲ τελευτήσας ἐν τῇ πατρίδι Κύμῃ, κατέλιπε θυγατέρα Κριθηΐδα τοὔνομα, προστησάμενος αὐτῇ τὸν ἀδελφὸν Μαίονα, ὃς διαφθείρας τὴν προειρημένην, καὶ τὴν ἀπὸ τῶν πολιτῶν ἐπὶ τῷ γεγονότι δείσας κατάγνωσιν, ἔδωκεν αὐτὴν πρὸς γάμον Φημίῳ Σμυρναίῳ διδασκάλῳ γραμμάτων· φοιτῶσα δὲ αὐτὴ ἐπὶ τοὺς πλυνοὺς οἳ ἦσαν παρὰ τῷ Μέλητι, ἀπεκύησε τὸν Ὅμηρον ἐπὶ τὸν ποταμόν, καὶ διὰ τοῦτο Μελησιγενὴς ἐκλήθη· μετωνομάσθη δὲ Ὅμηρος ἐπειδὴ τὰς ὄψεις ἐπηρώθη· οὕτω δὲ ἐκάλουν οἵ τε Κυμαῖοι καὶ οἱ Ἴωνες τοὺς τὰς ὄψεις πεπηρωμένους, παρὰ τὸ δεῖσθαι τῶν ὁμηρευόντων, ὅ ἐστι τῶν ἡγουμένων. Ταῦτα μὲν Ἔφορος. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ τρίτῳ περὶ ποιητικῆς, ἐν Ἴῳ φησὶ τῇ νήσῳ, καθ᾽ ὃν καιρὸν Νηλεὺς ὁ Κόδρου τῆς Ἰωνικῆς ἀποικίας ἡγεῖτο, κόρην τινὰ τῶν ἐπιχωρίων γενομένην ὑπό τινος δαίμονος τῶν συγχορευτῶν ταῖς Μούσαις ἐγκύμονα, αἰδεσθεῖσαν τὸ συμβὰν διὰ τὸν ὄγκον τῆς γαστρὸς, ἐλθεῖν εἴς τι χωρίον τὸ καλούμενον Αἴγιναν· εἰς ὃ καταδραμόντας λῃστὰς ἀνδραποδίσαι τὴν προειρημένην· καὶ ἀγαγόντας εἰς Σμύρναν οὖσαν ὑπὸ Λυδοῖς τότε, τῷ βασιλεῖ τῶν Λυδῶν ὄντι φίλῳ τοὔνομα Μαίονι χαρίσασθαι. Τὸν δὲ, ἀγαπήσαντα τὴν κόρην διὰ τὸ κάλλος, γῆμαι· ἣν διατρίβουσαν παρὰ τῷ Μέλητι, καὶ συσχεθεῖσαν ὑπὸ τῆς ὠδῖνος, ἔτυχεν ἀποκυῆσαι τὸν Ὅμηρον ἐπὶ τῷ ποταμῷ· ὃν ἀναλαβὼν ὁ Μαίων, ὡς ἴδιον ἔτρεφε, τῆς Κριθηΐδος μετὰ τὴν κύησιν εὐθέως τελευτησάσης. Χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ διελθόντος καὶ αὐτὸς ἐτελεύτησε· τῶν δὲ Λυδῶν καταπονουμένων ὑπὸ τῶν Αἰολέων, καὶ κρινάντων καταλιπεῖν τὴν Σμύρναν, καὶ κηρυξάντων τῶν ἡγεμόνων τὸν βουλόμενον ἀκολουθεῖν, ἐξιέναι τῆς πόλεως, ἔτι νήπιος ὢν Ὅμηρος ἔφη καὶ αὐτὸς βούλεσθαι ὁμηρεῖν· ὅθεν ἀντὶ Μελησιγενοῦς, Ὅμηρος προσηγορεύθη. Γενόμενος δὲ ἐν ἡλικίᾳ, καὶ δόξαν ἐπὶ ποιητικῇ κεκτημένος ἤδη, ἐπηρώτα τὸν θεὸν τίνων τε εἴη γονέων, καὶ πόθεν. Ὁ δὲ ἀνεῖλεν οὕτως,

Ἔστιν Ἴος νῆσος μητρὸς πατρὶς, ἥ σε θανόντα
Δέξεται· ἀλλὰ νέων ἀνδρῶν αἴνιγμα φύλαξαι.

Φέρεται καὶ ἕτερος χρησμὸς τοιοῦτος,

Ὄλβιε καὶ δύσδαιμον (ἔφυς γὰρ ἐπ᾽ ἀμφοτέροισι)
Πατρίδα δίζηαι· μητρὸς δέ τοι, οὐ πατρός ἐστι
Μητρόπολις ἐν νήσῳ ἀπὸ Κρήτης εὐρείης,
Μίνωος γαίης οὔτε σχεδὸν οὔτ᾽ ἀπὸ τηλοῦ·
Ἐν τῇ σὴ μοῖρά ἐστι τελευτῆσαι βιότοιο,
Εὖτ᾽ ἂν ἀπὸ γλώττης παίδων μὴ γνῷς ἐπακούσας
Δυσξύνετον σκολιοῖσι λόγοις εἰρημένον ὕμνον.
Δοιὰς γὰρ ζωῆς μοίρας λάχες, ἣν μὲν ἀμαυρὰν
Ἠελίων δισσῶν· ἣν δ᾽, ἀθανάτοις ἰσόμοιρον,
Καὶ ζῶν, καὶ φθίμενος· φθίμενος δ᾽ ἔτι πολλὸν ἀγήρως.

Μετ᾽ οὐ πολὺν χρόνον πλέων ἐς Θήβας ἐπὶ τὰ Κρόνια (ἀγὼν δὲ οὗτος ἄγεται παρ᾽ αὐτοῖς μουσικὸς) ἦλθεν ἐς Ἴον· ἔνθα ἐπὶ πέτρας καθεζόμενος, ἐθεάσατο ἁλιεῖς προσπλέοντας, ὧν ἐπυνθάνετο εἴ τι ἔχοιεν. Οἱ δὲ, ἐπὶ τῷ θηρᾶσαι μὲν

μηδὲν, φθειρίζεσθαι δὲ, διὰ τὴν ἀπορίαν τῆς θήρας, οὕτως ἀπεκρίναντο,

Ὅσσ' ἕλομεν, λιπόμεσθα· ὅσ' οὐχ ἕλομεν, φερόμεσθα·

αἰνισσόμενοι ὡς ἄρα οὓς μὲν ἔλαβον τῶν φθειρῶν, ἀποκτείναντες κατέλιπον· οὓς δ' οὐκ ἔλαβον, ἐν τῇ ἐσθῆτι φέροιεν. Ὅπερ οὐ δυνηθεὶς συμβαλεῖν Ὅμηρος, διὰ τὴν ἀθυμίαν ἐτελεύτησε. Θάψαντες δὲ αὐτὸν οἱ Ἰῆται μεγαλοπρεπῶς, τοιόνδε ἐπέγραψαν αὐτῷ τῷ τάφῳ,

Ἐνθάδε τὴν ἱερὰν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει,
Ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον Ὅμηρον.

Εἰσὶ δὲ οἳ καὶ Κολοφώνιον αὐτὸν ἀποδεικνύουσι, μεγίστῳ τεκμηρίῳ χρώμενοι πρὸς ἀπόδειξιν, τῷ ἐπὶ τοῦ ἀνδριάντος ἐπιγεγραμμένῳ ἐλεγείῳ· ἔχει δὲ οὕτως,

Υἱὲ Μέλητος Ὅμηρε· σὺ γὰρ κλέος Ἑλλάδι πάσῃ,
Καὶ Κολοφῶνι πάτρῃ θῆκας ἐς ἀΐδιον.
Καὶ τάσδ' ἀντιθέῳ ψυχῇ γεννήσαο κούρας
Δισσὰς ἡμιθέων γραψάμενος σελίδας.
Ὑμνεῖ δ' ἡ μὲν νόστον Ὀδυσσῆος πολύπλαγκτον,
Ἡ δὲ τὸν Ἰλιακὸν Δαρδανιδῶν πόλεμον.

Ἄξιον δὲ μηδὲ τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀντιπάτρου γραφὲν ἐπίγραμμα παραλιπεῖν, ἔχον οὐκ ἀσμένως. Ἔχει δὲ οὕτως,

Οἱ μέν σευ Κολοφῶνα τιθηνήτειραν, Ὅμηρε,
Οἱ δὲ, καλὰν Σμύρναν, οἱ δ' ἐνέπουσι Χίον·
Οἱ δ' Ἴον, οἱ δ' ἐβόησαν εὔκλαρον Σαλαμῖνα·
Οἱ δέ νυ τὰν Λαπιθᾶν ματέρα Θεσσαλίαν·
Ἄλλοι δ' ἄλλο μέλαθρον ἀνίαχον· εἰ δέ με Φοίβου
Χρὴ λέξαι πινυτὰν ἀμφαδὰ μαντοσύναν,
Πάτρη τοι τελέθει μέγας οὐρανὸς, ἐκ δὲ γυναικὸς
Οὐ θνατᾶς, ματρὸς δ' ἔπλεο Καλλιόπας.

Γενέσθαι δὲ αὐτόν φασι τοῖς χρόνοις, οἱ μὲν κατὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον, οὗ καὶ αὐτόπτην γενέσθαι· οἱ δὲ, μετὰ ἑκατὸν ἔτη τοῦ πολέμου· ἄλλοι δὲ, μετὰ πεντήκοντα ἑκατόν. Ἔγραψε δὲ ποιήματα δύο, Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν· ὡς δέ τινες, οὐκ ἀληθῶς λέγοντες, γυμνασίας καὶ παιδιᾶς ἕνεκα, καὶ Βατραχομυομαχίαν, προσθεὶς καὶ Μαργίτην. Τοῦ δὲ Τρωϊκοῦ πολέμου καθ' Ὅμηρον τινές φασιν ἀρχὴν εἶναι τὴν τῶν θεῶν κρίσιν, Ἥρας καὶ Ἀθηνᾶς καὶ Ἀφροδίτης, περὶ κάλλους ὑπ' Ἀλεξάνδρου γενομένην. Λέγειν γὰρ τὸν Ποιητὴν,

Ὃς νείκεσσε θεὰς ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο,
Τὴν δ' ᾔνησ' ἥ οἱ πόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινήν.

Ἀλλ' ὡς οὐ πρέπον ὑπολαμβάνειν θεοὺς ὑπὸ ἀνθρώπων κρίνεσθαι, οὔτε ὑπὸ Ὁμήρου δι' ἄλλων παρεισάγεσθαι τοῦτο. Ὅθεν εὐλόγως ἠθέτηνται οἱ προκείμενοι στίχοι. Ἄμεινον οὖν λέγειν ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ Πριάμου παῖς, ἐπιθυμήσας Ἑλληνικοῦ βίου μαθεῖν ἀγωγὴν, ἔπλευσεν εἰς Σπάρτην· καὶ ἐπιξενωθεὶς Ἑλένῃ, Μενελάου κατὰ τὸν οἶκον οὐκ ὄντος, ἀνέπεισεν αὐτὴν ἀκολουθεῖν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Κρανάην καλουμένην νῆσον, ἐμίγη πρῶτον τῇ γυναικὶ, κἀκεῖθεν πλεύσας διὰ Σιδῶνος καὶ Φοινίκης, ἧκεν ἐς Ἴλιον. Ἐπιγνόντες δὲ οἱ περὶ Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον τὸ πεπραγμένον, στρατιὰν ἤθροισαν ἐν Αὐλίδι πόλει τῆς Βοιωτίας. Ἔνθα καὶ θυόντων αὐτῶν, δράκων ἐπὶ τὸ πλησίον ἀνελθὼν δένδρον, στρουθοὺς νεοσσοὺς ὀκτὼ διέφθειρεν· οἷς ἡ μήτηρ ἐννάτη συγκατείλεκτο. Ἐμήνυε δὲ τὸ σημεῖον ὅτι ἐννέα ἔτη πολεμήσαντες Ἕλληνες, τῷ δεκάτῳ αἱροῦσι τὴν Ἴλιον. Ἡνίκα δὲ πλεύσαντες ἐπέβησαν τῆς Τροίας, μετὰ πρώτην συμβολὴν, καθ' ἣν ἀνῃρέθη Πρωτεσίλαος, Μενέλαόν τε καὶ Ὀδυσσέα πρέσβεις ἀπέστειλαν τὴν Ἑλένην ἀπαιτοῦντας. Τῶν δὲ Τρώων ἀντειπόντων, πάλιν συμβολὴν ἐποιοῦντο πολέμου· καὶ ἐπικρατήσαντες, τοὺς μὲν εἴασαν παρεδρεύειν τῇ πόλει· οἱ δὲ, στρατηγοῦντος Ἀχιλλέως, τὰς περικειμένας πόλεις ἐπόρθουν, συμμαχίας ἀφαιρούμενοι τοὺς Τρῶας. Ἐξ ὧν μίαν ἑλόντες Χρύσαν, γέρας ἔδοσαν Ἀγαμέμνονι Χρυσηΐδα Χρύσου ἱερέως Ἀπόλλωνος θυγατέρα. Ὁ δὲ, ἐλθὼν ἐπὶ τὸν ναύσταθμον ἵνα λυτρώσηται τὴν παῖδα, καὶ ὑβρισθεὶς ὑπὸ Ἀγαμέμνονος, ηὔξατο τῷ Ἀπόλλωνι κολάσαι τοὺς Ἕλληνας. Ἐπακούσας δὲ τῆς εὐχῆς ὁ θεὸς, λοιμὸν ἔπεμψεν αὐτοῖς. Καὶ τότε Ἀχιλλέως παραινέσαντος ἀποδοῦναι τὴν Χρυσηΐδα, Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς ἠπείλησεν ἀφαιρήσεσθαι τὸ Ἀχιλλέως γέρας Βρισηΐδα· ὁ δὲ τὴν μητέρα Θέτιν ἔπεισεν αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ Διὸς ἧτταν Ἑλλήνων· οὗ γενομένου, Πάτροκλος προτραπεὶς ὑπὸ Νέστορος, ἱκέτευσεν Ἀχιλλέα δοῦναι κἂν ἐπ' ὀλίγον τὴν πανοπλίαν αὐτῷ, ἵνα τοὺς Τρῶας τῶν νεῶν ἀπώσηται. Ἐξελθὼν οὖν ὁ Πάτροκλος, καὶ γενναίως ἀριστεύσας, μετ' οὐ πολὺ ἀνῃρέθη. Χαλεπήνας δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπαύσατο μὲν τῆς πρὸς Ἀγαμέμνονα ἔχθρας, λαβὼν δὲ Ἡφαιστότευκτον πανοπλίαν, ἄλλους τε πολλοὺς, καὶ τελευταῖον ἀνεῖλεν Ἕκτορα. Ἡ μὲν οὖν τάξις τῶν πραγμάτων ἐστὶν αὕτη. Ὁ δὲ ποιητὴς ἀπὸ τοῦ ἐννάτου ἔτους ἤρξατο, ἐπὶ τὰ περὶ τῆς Ἀχιλλέως μήνιδος

δος ἦν ἀπονότερα, καὶ πράξεις οὐκ ἔχοντα μακρὰς, οὐδὲ ἐπαλλήλους. Συμμαχοῦντος γὰρ Ἕλλησιν Ἀχιλλέως

Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
Οἴχεσκον. κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος·

θαρσήσαντες δὲ τούτου ἀποστάντος, προῆλθον. Καὶ τῆς μάχης ἴσης γινομένης, πολυπρόσωποί τε καὶ συνεχεῖς τῶν ἡρώων ἀριστεῖαι κατέστησαν.

ΟΜΗΡΟΝ τὸν ποιητὴν χρόνῳ μὲν, τῶν πλείστων, δυνάμει δὲ, πάντων πρῶτον γενόμενον, εἰκότως ἀναγινώσκομεν πρῶτον, ὠφελούμενοι τὰ μέγιστα εἴς τε τὴν φωνὴν, καὶ τὴν διάνοιαν, καὶ τὴν τῶν πραγμάτων πολυπειρίαν. Λέγωμεν δὲ περὶ τῆς τούτου ποιήσεως, πρότερον μνησθέντες διὰ βραχέων τοῦ γένους αὐτοῦ. Ὅμηρον τοίνυν Πίνδαρος μὲν ἔφη Χῖόν τε καὶ Σμυρναῖον γενέσθαι· Σιμωνίδης δὲ, Χῖον· Ἀντίμαχος δὲ καὶ Νίκανδρος, Κολοφώνιον· Ἀριστοτέλης δὲ ὁ φιλόσοφος, Ἰήτην· Ἔφορος δὲ ὁ ἱστορικὸς, Κυμαῖον. Οὐκ ὤκνησαν δέ τινες Σαλαμίνιον αὐτὸν εἰπεῖν, ἀπὸ Κύπρου· τινὲς δὲ, Ἀργεῖον· Ἀρίσταρχος δὲ καὶ Διονύσιος ὁ Θρᾷξ, Ἀθηναῖον. Υἱὸς δὲ ὑπ᾽ ἐνίων λέγεται Μαίονος καὶ Κριθηΐδος· ὑπὸ δέ τινων, Μέλητος τοῦ ποταμοῦ.

Ὥσπερ δὲ τὰ τοῦ γένους αὐτοῦ διαπορεῖται, οὕτω καὶ τὰ περὶ τῶν χρόνων καθ᾽ οὓς ἐγένετο· καὶ οἱ μὲν περὶ Ἀρίσταρχον φασὶν αὐτὸν γενέσθαι κατὰ τὴν Ἰώνων ἀποικίαν· (ἥτις ὑστερεῖ τῆς τῶν Ἡρακλειδῶν καθόδου ἔτεσιν ἑξήκοντα· τὰ δὲ περὶ τοὺς Ἡρακλείδας λείπεται τῶν Τρωϊκῶν ἔτεσιν ὀγδοήκοντα) οἱ δὲ περὶ Κράτητα, καὶ πρὸ τῆς τῶν Ἡρακλειδῶν καθόδου λέγουσιν αὐτὸν γενέσθαι ὡς οὐδὲ ὅλα ἔτη ὀγδοήκοντα ἀπέχειν τῶν Τρωϊκῶν. Ἀλλὰ παρὰ τοῖς πλείστοις πεπίστευται μετὰ ἔτη ἑκατὸν τῶν Τρωϊκῶν γεγονέναι, οὐ πολὺ πρὸ τῆς θέσεως τῶν Ὀλυμπίων, ἀφ᾽ ἧς ὁ κατ᾽ Ὀλυμπιάδα χρόνος ἀριθμεῖται.

ΕἸΣΙ ΔΕ αὐτοῦ ποιήσεις δύο, Ἰλιὰς καὶ Ὀδύσσεια· διῃρημένη ἑκατέρα εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν στοιχείων, οὐχ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ποιητοῦ, ἀλλ᾽ ὑπὸ τῶν γραμματικῶν τῶν περὶ Ἀρίσταρχον. Ὧν ἡ μὲν Ἰλιὰς ἔχει τὰς ἐν Ἰλίῳ πράξεις Ἑλλήνων τε καὶ Βαρβάρων, διὰ τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν, καὶ μάλιστα τὴν Ἀχιλλέως ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ διαδειχθεῖσαν ἀλκήν· ἡ δὲ Ὀδύσσεια, τὴν Ὀδυσσέως ἀνακομιδὴν ἐς τὴν πατρίδα ἀπὸ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, καὶ ὅσα πλανώμενος ἐν τῷ νόστῳ ὑπέμεινε, καὶ ὅπως τοὺς ἐπιβουλεύοντας τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐτιμωρήσατο. Ἐξ ὧν δῆλός ἐστι παριστὰς, διὰ μὲν τῆς Ἰλιάδος, ἀνδρείαν σώματος· διὰ δὲ τῆς Ὀδυσσείας, ψυχῆς γενναιότητα.

Εἰ δὲ μὴ μόνον ἀρετὰς ἀλλὰ καὶ κακίας ψυχῆς ἐν ταῖς ποιήσεσι παρίστησι, λύπας τε καὶ χαρὰς, καὶ φόβους καὶ ἐπιθυμίας, οὐ χρὴ αἰτιᾶσθαι τὸν Ποιητὴν, παρόντα δὲ μιμεῖσθαι οὐ μόνον τὰ χρηστὰ ἤθη, ἀλλὰ καὶ τὰ φαῦλα. Ἄνευ γὰρ τούτων παράδοξοι πράξεις οὐ συνίστανται, ὧν ἀκούοντα ἔνεστιν αἱρεῖσθαι τὰ βελτίω. Πεποίηκε δὲ τοὺς θεοὺς τοῖς ἀνθρώποις ὁμιλοῦντας, οὐ μόνον ψυχαγωγίας καὶ ἐκπλήξεως χάριν, ἀλλ᾽ ἵνα καὶ ἐν τούτῳ παραστήσῃ ὅτι κήδονται καὶ οὐκ ἀμελοῦσι τῶν ἀνθρώπων οἱ θεοί.

Καὶ τὸ μὲν ὅλον παρ᾽ αὐτῷ διήγησις τῶν πραγμάτων παράδοξος καὶ μυθώδης κατεσκεύασται, ὑπὲρ τοῦ πληροῦν ἀγωνίας καὶ θαύματος τοὺς ἐντυγχάνοντας, καὶ ἐκπληκτικὴν τὴν ἀκρόασιν καθιστάναι. Ὅθεν δοκεῖ τινα παρὰ τὸ εἰκὸς εἰρηκέναι. Καὶ γὰρ ἀεὶ τὸ πιθανὸν ἕπεται, ἐν ᾧ τὸ παράδοξον καὶ ἐπηρμένον πρόκειται. Διὸ καὶ οὐ μόνον τὰ πράγματα μετεωρίζει, καὶ ἐκτρέπει τῆς συνηθείας, ἀλλὰ καὶ τοὺς λόγους. Ὅτι δὲ ἀεὶ τὰ καινὰ καὶ ἔξω τοῦ προχείρου θαυμάζεται, καὶ τὴν ἀκροατὴν ἐπάγεται, παντὶ δῆλον. Πλὴν καὶ ἐν τοῖς μυθώδεσι τούτοις λόγοις, εἴ τις μὴ παρέργως ἀλλ᾽ ἀκριβῶς ἕκαστα τῶν εἰρημένων ἐπιλέγοιτο, φανεῖται πάσης λογικῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης ἐντὸς γινόμενος, καὶ πολλὰς ἀφορμὰς καὶ οἱονεὶ σπέρματα καὶ λόγων καὶ πράξεων παντοδαπῶν τοῖς μετ᾽ αὐτὸν παρεχόμενος, καὶ οὐ τοῖς ποιηταῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς πεζῶν λόγων συνθέταις ἱστορικῶν τε καὶ θεωρηματικῶν.

ἼΔΩΜΕΝ γὰρ πρότερον τὴν τῆς λέξεως αὐτοῦ πολυφωνίαν, ἔπειτα καὶ τὴν ἐν τῇ πραγματείᾳ πολυμάθειαν. Πᾶσα μὲν οὖν ποίησις, τάξει τινὶ τῆς λέξεως συντιθεμένων, ῥυθμῷ καὶ μέτρῳ περαίνεται, ἐπὶ τὸ λεῖον καὶ εὐεπὲς σεμνὸν ἅμα καὶ ἡδὺ γενόμενον, διὰ τὴν τέρψιν εἰς τὸ προσέχειν ἐπάγεται. Ὅθεν συμβαίνει κατὰ τὸ αὐτὸ μὴ μόνον τοῖς ἐκπλήττουσι καὶ θέλγουσι τέρπεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς πρὸς ἀρετὴν ὠφελοῦσι πείθεσθαι ῥαδίως. Τὰ δὲ Ὁμήρου ἔπη τὸ τελειότατον ἔχει μέτρον, τουτέστι τὸ Ἑξάμετρον, ὃ καὶ Ἡρῷον καλεῖται. Ἑξάμετρον μὲν, ὅτι εἷς ἕκαστος στίχος ἔχει πόδας ἕξ, (ὧν ὁ μέν ἐστιν ἐκ δύο συλλαβῶν μακρῶν, Σπονδεῖος καλούμενος· ὁ δὲ, ἐκ τριῶν, μιᾶς μὲν μακρᾶς, δύο δὲ βραχειῶν, ὃς λέγεται Δάκτυλος. Καὶ εἰσὶν ἀλλήλοις ἰσόχρονοι. αἱ γὰρ δύο βραχεῖαι μιᾶς μακρᾶς χρόνον ἐπέχουσιν. Οὗτοι δὲ, παρ᾽ ἀλλήλοις συντιθέμενοι, πληροῦσι τὸ Ἑξάμετρον ἔπος) Ἡρῷον δὲ λέγεται ὅτι διὰ τούτου τὰς τῶν Ἡρώων πράξεις διηγεῖται.

ΛΕΞΕΙ δὲ ποικίλῃ κεχρημένος, τοὺς ἀπὸ πάσης διαλέκτου τῶν Ἑλλήνων χαρακτῆρας ἐγκατέμιξεν. Ἐξ ὧν δῆλός ἐστι πᾶσαν μὲν Ἑλλάδα ἐπελθὼν, καὶ πᾶν ἔθνος.

Καὶ

Καὶ Δωριέων μὲν τῇ συνηθείᾳ τῆς βραχυλογίας ἐλλείψει κέχρηται, τὸ δῶμα λέγων δῶ,--αὐτίκα δέ οἱ δῶ Ἀφνειὸν πέλεται. Καὶ τὸ ὅτι, ὅ,--ὅ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας. Καὶ τὸ ὀπίσω, ἄψ, μεταβαλὼν τὸ μὲν ο εἰς τὸ α, τὸ δὲ π καὶ τὸ σ εἰς τὸ συγγενὲς αὐτοῖς. Καὶ τὸ ἄλλοτε, ἄλλο,

Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλο τεὴ ἐπίνυσσεν ἐφετμή.

Καὶ τὰ τοιαῦτα. Ὁμοίως δὲ καὶ τὰ μέσα συντεμὼν, λέγει τοὺς ὁμοτείχους καὶ ὁμοετεῖς, ὄτειχας καὶ οἰετέας, καὶ τὸν ὁμοπάτριον, ὀπάτριον, καὶ τὸ τρέμειν, τρεῖν· καὶ τὸ τιμῶ, τίω. Τῶν αὐτῶν δέ ἐστι καὶ τὸ ὑπερβιβάζειν τὰ στοιχεῖα· ὡς ἐν τῷ κάρτιστοι, ἀντὶ τοῦ κράτιστοι.

Αἰολέων δὲ χρῆται ἐν τοῖς συνθέτοις τῇ συγκοπῇ, καδδραθέτην λέγων, ἀντὶ τοῦ κατεδραθέτην· καὶ ὑββάλλειν ἀντὶ τοῦ ὑποβάλλειν. Καὶ ἐπὶ τοῦ παρατατικοῦ χρόνου, τὰ τρίτα πρόσωπα λήγοντα παρὰ τοῖς ἄλλοις εἰς τὴν ει δίφθογγον, διὰ τοῦ η παρὰ τοῖς Αἰολεῦσιν ἐκφέρεται, ὡς ἐν τῷ ἐφίλη, ἐνόη. Οὕτω δὲ καὶ Ὅμηρος ἐποίησεν,---δίδη μόχθοισι λυγροῖσι, ἀντὶ τοῦ ἔδει, ὅ ἐστιν ἐδέσμει. Καὶ,

Τοὺς μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων.

Καὶ τὸ ἐναλλάσσειν τὸ σ εἰς τὸ δ, ὡς ἐν τῷ λέγειν ὀδμὴν, καὶ ἴδμεν. Καὶ τὸ πλεονάζειν ἔν τισιν, ὡς τὸ εὔκηλος ἀντὶ τοῦ ἕκηλος, καὶ αὐτὰρ ἀντὶ τοῦ ἀτὰρ, καὶ κεκλήγοντες ἀντὶ τοῦ κεκληγότες. Καὶ τὸ προστιθέναι τῷ δευτέρῳ προσώπῳ τῶν ῥημάτων τὸ θα, ὡς τὸ ἔφησθα, καὶ εἴπησθα. Τὸν δὲ διπλασιασμὸν τῶν συμφώνων οἱ μὲν Δωριεῦσιν, οἱ δὲ Αἰολεῦσι προσνέμουσιν· οἷόν ἐστιν, Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος. Καὶ, Ὁππότερος τάδε ἔργα.

Ἰώνων δὲ ἴδιον ἔχει τὸ ἀφαιρέσει χρῆσθαι ἐν τοῖς παρῳχηκόσι χρόνοις τῶν ῥημάτων, ὡς τὸ βῆ, καὶ τὸ δῶκεν· (ἔθος γὰρ ἔχουσι καὶ ἐπὶ τῶν παρῳχημένων χρόνων ἀπὸ τῶν αὐτῶν στοιχείων ἄρχεσθαι ἀφ' ὧν ἐστι καὶ ὁ ἐνεστώς) καὶ τὸ ὑφαιρεῖν τὸ ε ἐν τῷ ἱρεὺς καὶ ἴρηξ· καὶ τὸ προστιθέναι τοῖς τρίτοις προσώποις τῶν ὑποτακτικῶν τὸ σι· οἷόν ἐστι τὸ ἔλθῃσι καὶ τὸ λάβῃσι· καὶ τῶν δοτικῶν, θύρῃσιν, ὕλῃσι. Καὶ τὸ λέγειν οὔνομα καὶ νοῦσον. Καὶ κεινὸν καὶ μεῖλαν, ἀντὶ τοῦ κενὸν καὶ μέλαν. Τὸ μεταβάλλειν τὸ α, ἐπειδὰν ἐκτείνηται, εἰς τὸ η, ὡς τὸ Ἥρη, Ἀθήνη. Ἔστι δ' ὅτε ἐκ τοῦ ἐναντίου τὸ η εἰς τὸ α, ὡς τὸ λελασμένος ἀντὶ τοῦ λελησμένος. Καὶ τὸ διαιρεῖν τὰ περισπώμενα ῥήματα, φρονέων καὶ νοέων· καὶ τὰς γενικὰς τὰς εἰς ους ληγούσας, ὡς τὸ Διομήδεος, Σαπφόος. Καὶ τὰς περισπωμένας γενικὰς τῶν πληθυντικῶν, ὡς τὸ Πυλέων, Περσέων· καὶ τῶν οὐδετέρων τὰς πληθυντικὰς εὐθείας τὰς εἰς τὸ η ληγούσας, ὡς τὸ στήθεα, μέλεα. Καὶ τὰς γενικὰς αὐτῶν ὁμοίως. Ἰδίως δὲ λέγουσι καὶ τὸ τετράφαται, καὶ τὰ τοιαῦτα,

Μάλιστα δὲ τῇ Ἀτθίδι διαλέκτῳ κέχρηται· καὶ γὰρ ἐπίμικτος ἦν. Καὶ ἐπεὶ λέγεται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς λεὼς ὁ λαὸς, κατὰ ταύτην τὴν συνήθειαν ἔστι παρ' αὐτῷ ὁ Πηνέλεως, καὶ τὸ χρέως. Ἔστι δ' αὐτοῖς συνήθες καὶ τὸ συναλείφειν ἐνίοτε, καὶ ἀντὶ δύο ποιεῖν μίαν συλλαβὴν, τὸ ἔπος τοὔπος, τὸ ἱμάτιον θοἰμάτιον. Οἷς ἐστιν ὅμοιον, Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες· καὶ, Πεδία λωτεῦντα, ἀντὶ τοῦ λωτίζοντα· καὶ τὸ ὑφαιρεῖν τὸ η τῶν εὐκτικῶν τῶν τοιούτων, δοκοίης, δοκοῖς· τιμῴης, τιμῷς, ἔστιν Ἀττικόν. Ὧ ἀκολούθως εἴρηται,---ἄλλοι δὲ διακρινθῆτε τάχιστα. Ὁμοίως δὲ καὶ τοῦτο Ἀττικὸν,

Οἱ πλέονες κακίους, παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους·

ὃ λέγομεν κακίονες καὶ ἀρείονες. Καὶ τὰς αἰτιατικὰς τῶν τοιούτων μὴ διαιρεῖν, τοὺς βοῦς, τοὺς ἰχθῦς. Βοῦς περιτεμνομένους. Καὶ, Ἰχθῦς, ὄρνιθάς τε. Κἀκεῖνο δὲ εἴρηται Ἀττικῶς, Οὐδέ τε μιν σθένει ῥήγνυσι ῥέοντες, ὡς ζεύγνυσι, ὄμνυσι. Καὶ τὸ ἐξαιρεῖν τὰ βραχέα, τῶν Ἀττικῶν, λύεται, λῦται· οἴομαι, οἶμαι· οὕτως οὖν καὶ τὸ λῦτο ἀντὶ τοῦ ἐλύετο. Τῶν αὐτῶν ἐστι καὶ τὸ ἑώρων, καὶ ἐωνησάμην, ἐκ περισσοῦ προστιθέντων τὸ ε. Ὅθεν ἐστὶ καὶ τὸ ἐῳνοχόει· καὶ τὸ συναιρεῖν τὸ ι, ἐπὶ τῶν τοιούτων, ἠϊόνες, Νηρηΐδες. Οὕτω καὶ τὸ, Σφὼ δὲ μάλ' ἠθέλετον. Καὶ ἐπὶ τῆς εἰς ι καθαρὸν ληγούσης δοτικῆς παρατελευταίου τοῦ α, κέραϊ, γέραϊ, σέλαϊ. Ἔστι δὲ καὶ τοῦτο Ἀττικὸν, τὸ λέγειν ἔστων, καὶ ἐπέσθων, ἀντὶ τοῦ ἔστωσαν καὶ ἐπέσθωσαν. Ἔστι δὲ καὶ ἡ τῶν εὐκτικῶν χρῆσις ἀντὶ τῶν παρεληλυθότων τῶν ὁριστικῶν, τῆς αὐτῆς συνηθείας, ᾗ καὶ Ὅμηρος χρῆται συνεχῶς. Καὶ τοῖς θηλυκοῖς ἀρσενικὰ ἄρθρα ἢ μετοχὰς ἢ ἐπίθετα συντάσσειν, ὡς τὼ χεῖρε, τὼ γυναῖκε. Καὶ παρὰ Πλάτωνι δὲ, ἄγοντε καὶ φέροντε· καὶ, ἡ σοφὸς γυνὴ, καὶ, ἡ δίκαιος· οὕτως οὖν καὶ Ὅμηρος ἐπὶ Ἥρας καὶ Ἀθηνᾶς ἔφη,

Οὐκ ἂν ἐφ' ἡμετέρων ὀχέων πληγέντε κεραυνῷ.

Καὶ, Ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν. Καὶ,---κλυτὸς Ἱπποδάμεια.

ΚΑΙ περὶ τὴν σύνταξιν δὲ πολλὰ ἰδιώματα ἐχουσῶν τῶν διαλέκτων, ὅταν εἴπῃ ὁ ποιητὴς,

Ἀλλ' ἄγ' ὀΐστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο,

Ἀττικὴν δείκνυσι τὴν συνήθειαν· ὅταν δὲ εἴπῃ, Δέξατό οἱ σκῆπτρον· καὶ, Θέμιστι δὲ καλλιπαρῄῳ Δέκτο δέπας, ἐν τούτοις δωρίζει. Ὅπως μὲν οὖν τὰς πάντων Ἑλλήνων φωνὰς ἀθροίζων, ποικίλον ἀπεργάζεται τὸν λόγον, καὶ χρῆται ποτὲ μὲν ταῖς ξέναις, ὥσπερ εἰσὶν αἱ προειρημέναι· ποτὲ δὲ ταῖς ἀρχαίαις, ὡς ὅταν λέγῃ ἄορ καὶ σάκος· ποτὲ δὲ ταῖς κοιναῖς καὶ συνήθεσιν, ὡς ὅταν λέγῃ, ξίφος καὶ ἀσπίδα, δῆλον. Καὶ θαυμάσειέ τις ὅτι καὶ κοιναὶ λέξεις παρ' αὐτῷ σώζουσι τὸ σεμνὸν τοῦ λόγου.

ΕΠΕΙ δὲ ὁ ἐγκατάσκευος λόγος φιλεῖ τὴν τοῦ

συν-

συνήθους ἐξαλλαγὴν, ὑφ' ἧς ἐναργέστερος, ἢ σεμνότερος, ἢ πάντα τερπνότερος γίνεται· καὶ ἡ μὲν τῆς λέξεως ἐκτροπὴ, καλεῖται τρόπος, ἡ δὲ τῆς συνθέσεως, σχῆμα· καὶ ἔστι τὰ εἴδη τούτων ἐν τῇ τεχνολογίᾳ ἀναγεγραμμένα, θεασώμεθα τί τούτων Ὁμήρῳ παραλέλειπται, ἢ τί ἕτερον ὑπὸ τῶν μετ' αὐτὸν εὕρηται ὃ ἐκεῖνος οὐκ εἶπε πρῶτος.

Τῶν τοίνυν τρόπων Ὀνοματοποιΐα καὶ πάνυ συνήθης ἐστὶν αὐτῷ. Εἰ δὲ γὰρ καὶ τὴν παλαιὰν ἀρχὴν τῶν ὀνομάτων, ὅτι οἱ πρῶτοι τὰ πράγματα ὀνομάζοντες, πολλὰ ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος προσηγόρευσαν, καὶ τὰς ἀνάρθρους φωνὰς τοῖς ἐγγραμμάτοις ἐξετύπωσαν· ὡς τὸ φυσᾷν, καὶ τὸ πρίζειν, καὶ τὸ μυκᾶσθαι, καὶ τὸ βροντᾷν, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. Ὅθεν καὶ αὐτὸς ἐποίησέ τινα ὀνόματα οὐκ ὄντα πρότερον, πρὸς τὰ σημαινόμενα τυπώσας, οἷον τὸν δοῦπον, καὶ τὸν ἄραβον, καὶ τὸν βόμβον, καὶ τὸ ῥόχθει, καὶ τὸ ἀνέβρυχε, καὶ τὸ σίζε, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἃ οὐκ ἂν εὕροι τις εὐσημότερα. Καὶ πάλιν ἄλλας τινὰς λέξεις ἐπ' ἄλλων πραγμάτων κειμένας ἐπ' ἄλλα μετατέθεικεν, οἷόν ἐστι καὶ τοῦτο, Φλέγμα κακὸν φορέουσα· ὃ σημαίνει τὴν κατὰ τὸ φλέγειν ἐνέργειαν. Καὶ τὸν πυρελὸν ἀντὶ τοῦ πυρός. Οἷς ὅμοιόν ἐστι καὶ τὸ, Χαλκοτύπους ὠτειλάς· βούλεται γὰρ εἰπεῖν τὰς ὑπὸ τοῦ χαλκοῦ τετυπωμένας. Καὶ ὅλως πολλῇ τῇ καινότητι κέχρηται, μετὰ πολλῆς τῆς ἐξουσίας τὰ μὲν ἐξαλλάσσων παρὰ τὴν συνήθειαν, τὰ δὲ, εὐσημότερα καθιστὰς, ἕνεκα τοῦ κάλλους καὶ μεγέθους ἐμποιεῖν τοῖς λόγοις.

Πολλὴ δέ ἐστιν αὐτῷ καὶ ἡ τῶν ἐπιθέτων εὐπορία, ἅπερ οἰκείως καὶ προσφυῶς τοῖς ὑποκειμένοις ἡρμοσμένα, δύναμιν ἴσην ἔχει τοῖς κυρίοις ὀνόμασιν, ὥσπερ τῶν θεῶν ἑκάστῳ ἰδίαν τινὰ προσηγορίαν περιτίθησι· τὸν Δία, μητιέτην, καὶ ὑψιβρεμέτην· καὶ τὸν Ἥλιον, ὑπερίονα· καὶ τὸν Ἀπόλλωνα, φοῖβον καλῶν. Μετὰ δὲ τὴν Ὀνοματοποιΐαν ἴδωμεν καὶ τοὺς ἄλλους τρόπους.

Κατάχρησις μὲν δὴ (ἥπερ ἀπὸ τοῦ κυρίως δηλουμένου μεταφέρει τὴν χρῆσιν καὶ ἐφ' ἕτερον οὐκ ἔχον ὄνομα κύριον) ἔστι παρὰ τῷ ποιητῇ ὅταν λέγῃ σειρὴν χρυσείην. Σειρὰ γὰρ κυρίως ἐπὶ τῆς σχοινίου τάττεται. Καὶ ὅταν εἴπῃ αἰγείην κυνέην. Ἡ μὲν γὰρ περικεφαλαία κέκληται κυνέη παρ' αὐτῷ, ἐπεὶ ἐκ δέρματος κυνὸς γίνεσθαι αὐτὴν ἔθος ἦν. Ἐνταῦθα δὲ καὶ τὴν ἐξ αἰγὸς δέρματος γινομένην κυνέην καλεῖ.

Μεταφορὰ δὲ (ἥπερ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ κυρίως δηλουμένου πράγματος ἐφ' ἕτερον μετενηνεγμένη, μετὰ τῆς ἀμφοῖν ἀναλόγου ὁμοιότητος) καὶ πολλή ἐστι καὶ ποικίλη παρ' αὐτῷ· οἷόν ἐστιν,

Ἧκεν ἀποῤῥήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο. Καὶ,
Νῆσος τὴν πέρι πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται·

ὃν γὰρ λόγον ἔχει κορυφὴ πρὸς ἄνθρωπον, τοῦτον καὶ ἡ ἀκρώρεια πρὸς τὸ ὄρος· καὶ ὃν στέφανος πρὸς τοῦτον ὃν περίκειται, τὸν αὐτὸν θάλασσα πρὸς νῆσον. Ἀλλὰ τὸ χρήσασθαι τοῖς ὁμοίοις ἀντὶ τῶν κυρίων ὀνόμασιν, εὐειδέστερον καὶ ἐναργέστερον ποιεῖ τὸν λόγον.

Εἰσὶ δὲ παρ' αὐτῷ Μεταφοραὶ ποικίλαι, αἱ μὲν, ἀπὸ ἐμψύχων ἐπὶ ἔμψυχα· οἷον,

Φθέγξατο δ' ἡνίοχος νηὸς κυανοπρῴροιο,

ἀντὶ τοῦ ναύτης. Καὶ,

Βῆ δὲ μετ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν·

ἀντὶ τοῦ βασιλέα. Αἱ δὲ, ἀπὸ ἐμψύχων ἐπὶ ἄψυχα, οἷον, --- ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης, τὴν ὑπώρειαν. Καὶ, Οὖθαρ ἀρούρης, τὸ γόνιμον. Ἀπὸ δὲ ἀψύχων ἐπὶ ἔμψυχα, οἷον, — σιδήρεον νύ τοι ἦτορ, ἀντὶ τοῦ σκληρόν. Ἀπὸ δὲ ἀψύχων ἐπὶ ἄψυχα, οἷον, Σπέρμα πυρὸς σώζων, ἀντὶ τοῦ, γόνιμον ἀρχήν. Ὥσπερ δὲ ὀνομάτων, οὕτω καὶ ῥημάτων εἰσὶ παρ' αὐτῷ μεταφοραί· οἷον,

Ἠϊόνες βοόωσιν ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω,

ἀντὶ τοῦ, ἠχοῦσιν.

Ἕτερος τρόπος ἐστὶν ἡ καλουμένη Μετάληψις, κατὰ συνωνυμίαν σημαίνουσα πρᾶγμα διάφορον. Οἷον,

Ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσι.

Βούλεται γὰρ σημῆναι τὰς κυρίως Ὀξείας λεγομένας νήσους· ἐπεὶ συνωνυμεῖ τὸ θοὸν τῷ ὀξεῖ. Ὀξὺ δὲ οὐ μόνον τὸ κατὰ κίνησιν ταχύ ἐστιν, ἀλλὰ καὶ τὸ κατὰ σχῆμα προηγμένον εἰς λεπτότητα. Τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ, -- ἐγὼ δὲ θόωσα παραστάς.

Ἄλλος τρόπος Συνεκδοχὴ λεγομένη, ἀπὸ τοῦ κυρίως σημαινομένου ἕτερόν τι τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος ὄντων παριστᾶσα. Καὶ ἔστιν ὁμοίως ὁ τρόπος οὗτος ποικίλος· ἐνδεχόμεθα γὰρ ἤτοι ἀπὸ τοῦ ὅλου τὸ μέρος, οἷον — πρὸς τεῖχος ἐΰδμητον βόας αὔας· ἀπὸ γὰρ τῶν βοῶν, τὰς βύρσας, ἐξ ὧν ἀσπίδες, δηλοῦν βούλεται. Ἢ ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον· οἷον, Τοίην δ' αὖ κεφαλὴν ποθέω. Ἀπὸ γὰρ τῆς κεφαλῆς τὸν ἄνδρα σημαίνει. Καὶ ὅταν λέγῃ λευκώλενον, τὴν καλὴν, καὶ ἐϋκνήμιδας, τοὺς εὐόπλους. Ἢ ἀπὸ ἑνὸς τὰ πολλὰ, ὡς ὅταν εἴπῃ ἐπὶ τοῦ Ὀδυσσέως, --- ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν· οὐ γὰρ μόνος, ἀλλὰ σὺν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι τὴν Τροίαν ἐπόρθησεν. Ἀπὸ δὲ τῶν πολλῶν τὸ ἕν· οἷον, Στήθεά θ' ἱμερόεντα. Τουτέστι τὸ στῆθος. Ἀπὸ δὲ εἴδους γένος, Μαρμάρῳ ὀκρυόεντι βαλών. Εἶδος γὰρ λίθου ὁ μάρμαρος. Ἀπὸ δὲ γένους τὸ εἶδος, οἷον,

Ὄρνιθας γνῶναι, καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι.

Καὶ γὰρ οὐ πάντας ἀλλὰ τοὺς μαντικοὺς ὄρνιθας εἰπεῖν βούλεται. Ἀπὸ δὲ τῶν παρεπομένων τὴν πρᾶξιν, οἷον,

Πάνδαρος ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.

Ἀπὸ

Ἀπὸ γὰρ τοῦ τόξου τὴν περὶ τὸ τόξον ἐμπειρίαν δηλοῖ. Καί, Ἑζόμενοι κάκχανον ὕδωρ. Καί, Οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγόν· ἀπὸ γὰρ τοῦ συμβαίνοντος, ἐπὶ μὲν τοῦ προτέρου, τὸ ἤλαυνον, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου, τὸ ἔσχεχον δηλοῖ. Ἀπὸ δὲ τοῦ προηγουμένου τὸ ἀκόλουθον, ---λῦσε δὲ παρθενικὴν ζώνην. Ἀκολουθεῖ γὰρ τούτῳ τὸ διεκόρευσεν· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀκολούθου τὸ προηγούμενον· ὡς ὅταν ἐναρίζειν λέγῃ τὸ φονεύειν, ἀντὶ τοῦ σκυλεύειν,

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος τρόπος ἡ Μετωνυμία, λέξις ἐπ' ἄλλου κυρίως κειμένη, ἄλλο δὲ κατ' ἀναφορὰν σημαίνουσα· οἷόν ἐστι παρ' αὐτῷ,

Ἦμος ὅτ' αἰζηοὶ Δημήτερα βωλοτομεῦσι.

Τὸν γὰρ πύρινον καρπὸν δηλοῖ, ἀπὸ τῆς εὑρούσης Δήμητρος ὀνομάσας. Καὶ ὅταν εἴπῃ,

Σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο·

ἐν γὰρ τῷ τοῦ Ἡφαίστου ὀνόματι τὸ πῦρ λέγει· ὅμοιον δέ ἐστι τοῖς εἰρημένοις καὶ τοῦτο, ---ὅς κεν ἐμῆς γε Χοίνικος ἅπτηται. Λέγει γὰρ τὰ ἐμπεριεχόμενα τῇ χοίνικι.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος τρόπος ἡ Ἀντωνομασία, λέξις δι' ἐπιθέτων ἢ συσσήμων ὄνομα ἴδιον σημαίνουσα· ὡς ἐν τούτῳ,

Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἀτρείδην προσέειπε·

δηλοῖ γὰρ διὰ τούτων τόν τε Ἀχιλλέα καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα. Καὶ πάλιν, Θάρσει Τριτογένεια, φίλον τέκος. Καὶ ἐν ἄλλοις, Φοῖβος ἀκερσεκόμης· τὸ μὲν γάρ, τὴν Ἀθηνᾶν· τὸ δέ, τὸν Ἀπόλλωνα δηλοῖ.

Ἔστι καὶ ἡ Ἀντίφρασις λέξις τὸ ἐναντίον ἢ τὸ παρακείμενον σημαίνουσα· ὡς ἐν τούτῳ, Οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς· βούλεται γὰρ εἰπεῖν τὸ ἐναντίον, ὅτι ἰδὼν αὐτοὺς ἐλυπήθη.

Ἔστι καὶ ἡ Ἔμφασις, ἡ περὶ δι' ὑπονοίας ἐπίτασιν τῶν λεγομένων παρίστησιν· οἷον,

Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν κάμ' Ἐπειός·

ἐν γὰρ τῷ κατεβαίνομεν τὸ μέγεθος τοῦ ἵππου ἐμφαίνει. Ὅμοιον δὲ κἀκεῖνο, Πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι. Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ παρέχει μείζονα ἔμφασιν, ὡς βαπτισθέντος οὕτω τοῦ ξίφους ὥστε θερμανθῆναι. Τοιοίδε μὲν οἱ τῶν λεγομένων τρόποι ὑπὸ Ὁμήρου πεποιημένοι.

ἼΔΩΜΕΝ δὲ καὶ τὰς τῆς συντάξεως ἐκτροπάς, τὰ καλούμενα σχήματα, εἰ καὶ ταῦτα πρῶτος Ὅμηρος ἀπέδειξε. Τὸ δὲ σχῆμα, ἐστὶ λόγος ἐξηλλαγμένος τοῦ ἐν ἔθει κατά τινα πλάσιν, κόσμου ἢ χρείας χάριν· κάλλος μὲν γὰρ τοῖς λόγοις περιτίθησι διὰ τῆς ποικιλίας καὶ μεταβολῆς τοῦ λόγου, καὶ σεμνοτέραν ἀπεργάζεται τὴν φράσιν· χρείαν δὲ εἰς τὸ ἐξᾶραι καὶ ἐπιτεῖναι τὰς ποιότητας καὶ δυνάμεις τῶν πραγμάτων.

Τῶν δὲ σχημάτων, τὰ μὲν κατὰ Πλεονασμὸν ποιεῖ· ἐνίοτε μὲν διὰ τὸ μέτρον. (ὡς ἐν τούτῳ,

Χρυσοῦ δὲ στήσας Ὀδυσεὺς δέκα πάντα τάλαντα.

Τὸ γὰρ πάντα μηδὲν συντελοῦν ἔγκειται) ἔστι δὲ ὅτε κόσμου χάριν,

Ἦ μάλα δὴ τέθνηκε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός.

Τὸ γὰρ μάλα πλεονάζει κατὰ συνήθειαν Ἀττικήν.

Ἄλλοτε δὲ διὰ πλειόνων λέξεων τὸ σημαινόμενον ἀποδίδωσιν, ὃ καλεῖται Περίφρασις· ὡς ὅταν λέγῃ υἷας Ἀχαιῶν τοὺς Ἀχαιούς. Καὶ βίην Ἡρακληείην, τὸν Ἡρακλέα.

Καὶ τὰ τοιαῦτα δὲ κατ' Ἐνδιαλλαγὴν σχηματίζει, τὴν εἰθισμένην τάξιν ἀναστρέφων. Καὶ ἤτοι ἐν μέσῳ λέξιν ἐντιθείς, ὃ καλεῖται Ὑπερβατόν· ὡς ἐν τούτῳ,

Αἱμαλέοις ὥς τίς τε λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδώς.

Ἀντὶ τοῦ, λέων ταῦρον κατεδηδώς. Καὶ λέξιν μὲν οὕτως ὑπερβιβάζει. Ἐνίοτε δὲ καὶ ὅλον λόγον· ὡς ἐν τούτῳ,

—Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον· ἀμφὶ δὲ νῆες
Σμερδαλέον κονάβησαν ἀυσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν,
Μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο.

Τὸ δὲ ἑξῆς ἐστιν,--Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο.

Τοῦ δ' αὐτοῦ εἴδους ἔχεται καὶ ἡ καλουμένη Παρεμβολή, ὅταν ἔξωθεν τινὰ μηδὲν προσήκοντα τοῖς προκειμένοις ἐμβάληται, ἃ κἂν ἐξέλῃ τις, οὐδὲν τῆς συντάξεως ἀφαιρεῖ· οἷόν ἐστι,

Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους
Φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,
Οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε.

Καὶ τὰ ἑξῆς ὅσα περὶ τοῦ σκήπτρου λέγει· εἶτα ἐπιφέρει τὸ ἀκόλουθον τῇ ἀρχῇ,

Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν.

Ἔστι παρ' αὐτῷ καὶ ἡ Παλιλλογία, ἐπανάληψις οὖσα μέρους τινὸς λόγου ἢ πλειόνων λέξεων ἐπαναλαμβανομένων, ὃ καὶ Ἀναδίπλωσις καλεῖται· οἷόν ἐστι,

Τοῦ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν·
Εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε, μένος δ' αἴθωνι σιδήρῳ.

Ποτὲ δὲ παρεντιθεμένων ἄλλων τινῶν καὶ τῶν αὐτῶν πάλιν ἀντιλαμβανομένων. Ὡς ἐν τῷ·

Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας,
Αἰθίοπας τοὶ διχθὰ δεδαίαται ἔσχατοι ἀνδρῶν.

Ἔστι δὲ τὸ σχῆμα κίνησιν ἐμφαῖνον τοῦ λέγοντος, καὶ ἅμα κινοῦν τὸν ἀκροατήν.

Τοῦ αὐτοῦ γένους ἐστὶ καὶ ἡ Ἐπαναφορά, ὅταν ἐν ἀρχῇ πλειόνων κώλων ταὐτὸν μόριον ἐπαναλαμβάνηται· τούτου δὲ παράδειγμα παρὰ τῷ Ποιητῇ,

Νι-

Νιρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἐΐσας,
Νιρεὺς Ἀγλαΐης υἱός, Χαρόποιό τ' ἄνακτος,
Νιρεὺς ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν.

Καὶ ἔστιν ὁμοίως τὸ σχῆμα οἰκειότατον κινήσεως καὶ εὐπρεπείας.

Ἔστι παρ' αὐτῷ καὶ ἡ Ἐπάνοδος, ἥπερ ἐστὶν ὅταν δύο πράγματα καὶ ὀνόματα προθείς τις, μήπω τοῦ νοῦ πέρας ἔχοντος, ἐπανίῃ ἐφ' ἑκάτερον τῶν ὀνομάτων, ἀποδιδοὺς τὸ τῆς διανοίας ἐλλιπές· ὡς ἐν ἐκείνῳ,

Ἄρης τε βροτολοιγός, Ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα·
Ἡ μὲν ἔχουσα κυδοιμὸν ἀναιδέα δηϊοτῆτος,
Ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα.

Ἔργον δὲ τοῦ σχήματος, ποικιλία καὶ σαφήνεια.

Ὑπάρχει δὲ Ὁμοιοτέλευτον σχῆμα παρ' αὐτῷ, ἐν ᾧ τὰ κῶλα εἰς ὁμοίας τῶν ἤχων λέξεις τελευτᾷ, τὰς αὐτὰς συλλαβὰς ἐν τοῖς πέρασιν ἔχοντα, οἷόν ἐστι,

Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.

Καὶ ἐν ἐκείνῳ,

Οὔλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
Ἔμμεναι· οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε ποτ' ὄμβρῳ
Δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται· ἀλλὰ μάλ' αἴθρη
Πέπταται ἀννέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη.

Ὅταν δὲ εἰς ὀνόματα ὁμοίως κλινόμενα λήγωσιν αἱ περίοδοι, ἢ τὰ κῶλα, καὶ ταῦτα εἰς πτώσεις ὁμοίας, Ὁμοιόπτωτον τοῦτο ἰδίως ὀνομάζεται, οἷόν ἐστιν,

Ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων,
Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων.

Τὰ δὲ εἰρημένα, καὶ τὰ τοιαῦτα μάλιστα, προστίθησι τῷ λόγῳ χάριν καὶ ἡδονήν. Δεῖγμα δὲ τῆς περὶ σύνθεσιν φιλοτεχνίας, ὅτι καὶ πολλάκις καὶ δυσὶ σχήμασιν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἔπεσι κέχρηται, τῇ τε Ἐπαναφορᾷ καὶ τῷ Ὁμοιοτελεύτῳ, ὡς ἐν ἐκείνῳ,

Εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
Εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσι.

Τούτων ἔχεται κἀκεῖνο τὸ σχῆμα τὸ καλούμενον Πάρισον. Ὃ γίνεται ἐκ δυοῖν ἢ πλειόνων κώλων ἴσας ἀλλήλαις τὰς λέξεις ἐχόντων. Καὶ τοῦτο δὲ πρῶτος Ὅμηρος ἐποίησεν, εἰπών,

Αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.

Καὶ πάλιν,

Μηνιθμὸν μὲν ἀπορρῖψαι, φιλότητα δ' ἑλέσθαι.

Καὶ τοῦτο δὲ ὅτι πολὺν ἔχει τῆς φράσεως κόσμον, εὔδηλον.

Τῆς δὲ ὁμοίας χάριτος ἔχεται καὶ ἡ Παρονομασία, ὅταν παρὰ τὸ προκείμενον ἕτερον ὄνομα ἐμφερὲς τεθῇ εὐθὺς κατὰ σύμμετρον διάστημα· οἷόν ἐστιν,

Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱός, κρατερὸς Λυκόοργος.

Καὶ ἐν ἄλλῳ,

Τῶν ἦτοι Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευεν.

Καὶ τὰ μὲν προειρημένα, ἤτοι κατὰ Πλεονασμόν, ἢ κατά τινα ποιὰν Πλάσιν σχηματίζεται· ἀλλὰ δὲ κατὰ Ἔνδειαν λέξεως. Ὧν ἐστιν ἡ καλουμένη Ἔλλειψις, ὅταν καὶ ἄνευ τοῦ ῥηθῆναί τινα λέξιν, ἐκ τῶν προειρημένων ἡ διάνοια φαίνηται· οἷόν ἐστι,

Δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,
Πεζὸς δ' ἕνδεκα φημί.

Λείπει γὰρ τὸ ἀλαπάξαι, νοεῖται δὲ ἐκ τῶν προειρημένων. Κἀκεῖνο δὲ λέγεται κατὰ Ἔλλειψιν,

Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.

Ἐνδεῖ γὰρ τὸ ἐστί. Καί,

Ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος μεγαλήτορος Αἰνείαο.

Λείπει γὰρ τὸ πάρεστιν, ἢ συμβέβηκεν, ἤ τι τοιοῦτον.

Τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ Ἀσύνδετον, ὁπόταν ἐξαίρωνται οἱ σύνδεσμοι οἱ συνδέοντες τὴν φράσιν· ὅπερ οὐ μόνον τάχους, ἀλλὰ καὶ ἐμφάσεως παθητικῆς χάριν γίνεται· οἷόν ἐστι καὶ τοῦτο,

Ἤομεν ὡς ἐκέλευες ἀνὰ δρυμὰ φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Εὕρομεν ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα Κίρκης.

Ἐν τούτοις γὰρ ὁ Καὶ σύνδεσμος ἐξήρηται, τὸν τάχιστον τρόπον τῆς ἀπαγγελίας ζητοῦντος τοῦ λέγοντος.

Ἔστιν ἐν τοῖς σχήμασι καὶ τὸ καλούμενον Ἀσύντακτον, ὃ καὶ Ἀλλοίωσις καλεῖται, ἐπειδὰν ἡ συνήθης τάξις ἀλλοία γένηται· καὶ ἔστι ποικίλη ἕνεκα τοῦ κόσμου, ἢ χάριν ἐμποιεῖν τοῖς λόγοις, τὸ μὴ συνήθους τάξεως οὐ δοκούσης ἀκολουθεῖν, ἐπί τι δὲ ἴδιον ἀναφορᾶς ἐχούσης ἀκολουθίαν. Συμβαίνει δὲ πολλαχῶς ἐπὶ τὰ γένη τῶν ὀνομάτων ἐναλλασσομένων, οἷόν ἐστι τό, κλυτὸς Ἱπποδάμεια, ἀντὶ τοῦ κλυτή. Καί, θῆλυς ἐέρση, ἀντὶ τοῦ θήλεια. Σύνηθες γὰρ ἦν τοῖς παλαιοῖς, χρῆσθαι τοῖς ἀρσενικοῖς καὶ ἀντὶ τῶν θηλυκῶν, ὡς κρείττοσι καὶ δυνατωτέροις· οὐκ ἀμέτρως μέντοι, οὐδ' ἀλόγως, ἀλλ' ὅταν δέῃ χρῆσθαι ὀνόματι ἐπιθέτῳ ἐκτὸς ὄντι τοῦ σώματος περὶ οὗ ἐστιν ὁ λόγος. Ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἐστὶ περὶ τὸ σῶμα, ὁ μέγας, ἡ μεγάλη, ὁ καλός, ἡ καλή, καὶ τὰ τοιαῦτα· ἐκτὸς δέ, οἷον ἔνδοξος, εὐτυχής. καὶ ἔτι ταῦτα διὰ τὸ σύνθετον ἐπαμφοτερίζει· καὶ γὰρ καθολικῶς πάντα τὰ σύνθετα κοινά ἐστιν ἑκατέρου γένους. Καὶ ὅταν κοινῶς ἀρρενικῷ καὶ θηλυκῷ ὀνόματι ἐπιφέρηται ῥῆμα, ἢ μετοχή, τὸ ἀρρενικὸν ἐπικρατεῖ, ὡς ἐν τούτῳ,

Παρθενικαί τε καὶ ἠΐθεοι ἀταλὰ φρονέοντες.

Τινὰ δὲ καὶ παρὰ τὴν τῶν διαλέκτων ἰδιότητα, ἢ τὴν τότε συνήθειαν, λέγεται διαφόρως· οἷόν ἐστιν, —ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς Μακράς.

Πολλάκις δὲ καὶ μέτρου χάριν ἐναλλάσσει τὰ γένη· ὡς ἐν τούτῳ,

Δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ τέκνον φίλε τοῦτο δίδωμι.

Τὸ μὲν γὰρ τέκνον, οὐδέτερον ὄνομα, ἐπιφέρει δὲ ἀρσενικὸν τὸ φίλε, πρὸς τὸ πρόσωπον ἀποτείνας τὸν λόγον. Ὅμοιόν ἐστι καὶ τὸ ὑπὸ τῆς Διώνης πρὸς τὴν Ἀφροδίτην εἰρημένον,

Τέτλαθι τέκνον ἐμὸν καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ.

Τῆς δὲ αὐτῆς ἀναλογίας κἀκεῖνο ἔχεται,

Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίαο
Σκῆπτρον ἔχων.

Τὸ γὰρ ἔχων, οὐ πρὸς τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ πρὸς τὸ γένος τοῦ σώματος (τουτέστι πρὸς τὸν Τειρεσίαν) ἥρμοσε. Πολλάκις γὰρ οὐ πρὸς τὸν λόγον ἀλλὰ πρὸς τὸ σημαινόμενον ποιεῖται τὴν ἀπάντησιν· ὡς ἐν τούτῳ,

Πᾶσιν δ' ὀρίνθη θυμός, ἐπήϊξαν δὲ φάλαγγες,
Ἐλπόμενοι παρὰ ναῦφιν ἀμύμονα Πηλείωνα.

Τὸ γὰρ ἐλπόμενοι οὐχ αἱ φάλαγγες, ἀλλ' οἱ ἄνδρες ἐξ ὧν αἱ φάλαγγες συνίστανται.

Καὶ κατ' ἄλλον δὲ τρόπον τὰ γένη ἐξαλλάσσει· ὡς ὅταν εἴπῃ, —νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε Κυανέη. τὸ μὲν οὔποτ' ἐρωεῖ. Ἐπεὶ γὰρ συνωνύμως λέγεται νεφέλη καὶ νέφος, προειπὼν τὴν νεφέλην, ἐπήνεγκε τὸ οὐδέτερον νέφος. Ὅμοια δ' ἐστὶ τούτῳ κἀκεῖνα τὰ ἔπη,

Τῶν δ' ὥστ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ,
Χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
Ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι.

Προθεὶς γὰρ οὐδετέρως τὸ γενικὸν τῶν ὀρνίθων ὄνομα, εἶτα θηλυκῶς εἰπὼν τὰ εἰδικὰ, ἐπήνεγκε πάλιν οὐδετέρως τὸ Κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, ἀποδιδοὺς τὸ οἰκεῖον τῷ γενικῷ ὀνόματι τῶν ὀρνίθων.

Ἅμα δὲ τῷ γένει καὶ τοὺς ἀριθμοὺς ἐναλλάσσει πολλάκις ὁ Ποιητὴς, λέγων,

Ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο.

Προθεὶς γὰρ ἑνικὸν, ἐπήγαγε τὸ πληθυντικὸν, δηλονότι πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀναφέρων· ἐπειδήπερ ἡ πληθὺς τὴν μὲν προσηγορίαν ἐστὶν ἑνικὸν, πολλοὺς δ' ἐν αὐτῷ περιείληφεν.

Ἐκ τοῦ ἐναντίου δέ ἐστι τὸ ὅμοιον, ἐπειδὰν προτεθέντος τοῦ πληθυντικοῦ τὸ ἑνικὸν ἐπενεχθῇ· ὡς ἐν τούτῳ, —οἱ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες, Πρόσσω πᾶς πέτεται. Τὸ γὰρ πᾶς, τῷ λόγῳ ἑνικόν ἐστι, τέτακται δὲ ἐπὶ πλήθους, ἴσον δυνάμενον τῷ πάντες. Τῆς δὲ αὐτῆς τοῦ σχήματος ἰδέας ἐστὶ κἀκεῖνο,

Οἱ δὲ Πύλον Νηλῆος ἐΰκτίμενον πτολίεθρον
Ἶξον. τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον.

Νοοῦνται γὰρ οἱ Πύλιοι.

Περὶ δὲ τὰς πτώσεις γίνεται Ἀλλοίωσις παρ' αὐτῷ, εὐθείας μὲν καὶ κλητικῆς ἐναλλασσομένης, ἐν τοῖς τοιούτοις,

Αὐτὰρ ὃ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι.

Καὶ, —νεφεληγερέτα Ζεύς. Καὶ,

Δὸς φίλος. Οὐ γάρ μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν.

γενικῆς δὲ καὶ δοτικῆς, ἐν τοῖς τοιούτοις,

Τρωσὶ μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδής· ἀντὶ τῶν Τρώων. Καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου,

Ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπεῖος γλαφυροῖο· ἀντὶ τοῦ περὶ σπέει. Καὶ τούτων δέ ἐστιν ἡ αἰτία αὕτη, ὅτι συγγένειαν τινὰ ἐδόκουν ἔχειν πρὸς ἀλλήλας ἥτε εὐθεῖα καὶ αἰτιατικὴ καὶ κλητική. Διὸ καὶ ἐν τοῖς οὐδετέροις εἰσὶν αἱ αὐταὶ, καὶ ἐν πολλοῖς τῶν ἀρρενικῶν καὶ θηλυκῶν, ἥτε εὐθεῖα καὶ ἡ αἰτιατικὴ καὶ ἡ κλητικὴ ἡ αὐτή ἐστιν. Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γενικὴ πρὸς τὴν δοτικὴν ἔχει τινὰ συγγένειαν. Ταῦτα δὲ ἐν τοῖς δυϊκοῖς ἀριθμοῖς ἐπὶ πάντων τῶν ὀνομάτων εὑρίσκεται. Ὅθεν εἰκότως παρὰ τὴν συνήθειαν τὰς πτώσεις ἐναλλάσσει. Ἐνίοτε δὲ καὶ λόγος ἐστὶν αἱρεῖν τῆς ἐξαλλαγῆς, ὡς ἐν τῷ, —ἐφισσάμενοι πεδίοιο. Καὶ τὸ, —διέπρησσον πεδίοιο, ἴσον τῷ, ἐπ' ἑτέρων διὰ τοῦ πεδίου.

Εὖ δὲ ἔχει παρ' αὐτῷ ἡ τῶν πτώσεων μεταβολὴ ἐν ἀρχῇ ἑκατέρων τῶν ποιήσεων· ἐν αἷς προθεὶς τὴν αἰτιατικὴν, ἐπήνεγκε τὴν εὐθεῖαν, εἰπὼν, Μῆνιν ἄειδε θεὰ, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε. Καὶ, (πολλὰ

Ἄνδρα μοι ἔννεπε Μοῦσα πολύτροπον, ὃς μάλα
Πλάγχθη.

Ἔστι δὲ ὅτε τῇ γενικῇ τὴν εὐθεῖαν ἐπιφέρει, ὡς ἐν τούτῳ, —τῶν οἱ νῦν βροτοί εἰσι.

Πολλὰ δὲ καὶ ἑτέρως σχηματίζει, ὡς ἐν τῷ,

Φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
Ἤματι τῷ ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον
Ἀργεῖοι, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
Ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων.

Τούτῳ δὲ ὅμοιόν ἐστι κἀκεῖνο, —ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς, Ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει. Καὶ ταῦτα δὲ ἐξηνέγκε κατά τινα ἀρχαϊκὴν συνήθειαν. Καὶ οὐδὲ ταῦτα ἀλόγως· εἰ γάρ τις τὰς μετοχὰς ἀναλύσει εἰς ῥήματα, εὕροι ἂν τὸ ἀκόλουθον. Τὸ γὰρ ἀστράπτων ἴσον ἐστὶ τῷ ἤστραπτε, καὶ τὸ πεποιθὼς τῷ, ἐπεὶ πέποιθε. Τούτοις ἐστὶ κἀκεῖνα παραπλήσια,

Οἱ δὲ δύο σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει. Καὶ

Τὼ δὲ διακρινθέντε, ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
Ἤϊ'. Ὁ δ' ἐς Τρώων ὅμαδον κίε.

καὶ τὰ τοιαῦτα. Οὐκ ἄλογον γὰρ τὴν μέλλουσαν περὶ δυοῖν τινῶν λέγειν, προτάξαι τὴν εὐθεῖαν πτῶσιν, καὶ τὸ κοινὸν αὐτῶν ἑκατέρῳ φυλάξασαν, ἀπεργάζεσθαι κοινὸν τοῦ λόγου. Ὅτι δὲ τὸ κοινὸν τοῦ λόγου χάριν πολλὴν ἐπιφαίνει, πρόδηλον.

Ἔστι δὲ ὅπου τὴν κοινὴν πτῶσιν προθεὶς, τὸν περὶ ἑνὸς ἐπιφέρει λόγον· ὡς ἐν τούτῳ,

Ἄμφω δ' ἑζομένω γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.

Καὶ τὰ εἴδη δὲ τῶν ὀνομάτων ἐξαλλάσσει, πολλάκις μὲν τὸ συγκριτικὸν τιθεὶς ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ· ὡς ἐξ ὑπερβολῆς, τὸ, --σαώτερος ὥς κε νέηαι. Ποτὲ δὲ τὸ ὑπερθετικὸν ὁμοίως ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ, ὡς τὸ, --δικαιότατος Κενταύρων· τοιαύτη μὲν ἡ ἐξαλλαγὴ ἐν τοῖς ὀνόμασιν.

Ἐν δὲ τοῖς ῥήμασι γίνεται ἐξαλλαγὴ, τῶν μὲν ἐγκλίσεων, ὡς ὅταν τὸ ἀπαρέμφατον ἀντὶ τοῦ προστακτικοῦ καταληφθῇ, οἷον,

Θαρσῶν νῦν Διόμηδες ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι,

ἀντὶ τοῦ μάχου. Ἢ τὸ ὁριστικὸν ἀντὶ τοῦ εὐκτικοῦ, οἷον,

Πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,

ἀντὶ τοῦ μυθησαίμην καὶ ὀνομήναιμι. Καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου, εὐκτικὸν ἀντὶ ὁριστικοῦ, οἷον, Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ, ἀντὶ τοῦ ἀπώλετο.

Τῶν δὲ χρόνων, ὅταν ὁ ἐνεστὼς ἀντὶ τοῦ μέλλοντος τεθῇ· ὡς ἐν τούτῳ,

Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν,

ἀντὶ τοῦ ἐπελεύσεται. Ἢ ἀντὶ τοῦ παρῳχηκότος.

Ἔνθ' ἤτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ
Καλὸν ὑπεκπρορέει,

ἀντὶ τοῦ ἔρρεε. Ἢ μέλλων ἀντὶ τοῦ ἐνεστῶτος,

Οἱ μὲν δυσομένου ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος·

ἢ ἀντὶ τοῦ παρῳχηκότος,

Δείδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἴπῃ,

ἀντὶ τοῦ εἶπε.

Καὶ διαθέσεις δὲ ἐναλλάσσονται παρ' αὐτῷ πολλάκις· καὶ τίθεται ἀντὶ ἐνεργητικῶν παθητικὰ, ἢ μέσα, οἷον, Ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἀντὶ τοῦ εἷλκε. Καὶ, --καθορώμενος Αἴας, ἀντὶ τοῦ ὁρῶν. Καὶ τοὐναντίον, τὸ ἐνεργητικὸν ἀντὶ τοῦ παθητικοῦ, Δωρήσω τρίποδα χρυσέατιν, ἀντὶ τοῦ δωρήσομαι.

Ἔστι δὲ ἰδεῖν ὅπως καὶ τοὺς ἀριθμοὺς ἐναλλάσσων, τὸν πληθυντικὸν ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ τίθησιν, ὡς πολλάκις ἐν τῇ Συνηθείᾳ, εἴτις περὶ ἑαυτοῦ λέγων· οἷον,

Τῶν ἀμόθεν γε θεὰ θύγατερ Διὸς εἰπὲ καὶ ἡμῖν,

ἀντὶ τοῦ ἐμοί.

Γίνεται δὲ παρ' αὐτῷ καὶ κατὰ πρόσωπα μεταβολὴ, καθ' ἕνα μὲν τρόπον, οὕτως,

Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
Σοί τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος.

Πολλῶν γὰρ ὄντων τῶν θεῶν, ἐν οἷς ἐστι τὸ λέγον πρόσωπον, ἑκάτερον καλῶς ἐξενήνοχε, τό τε πείθονται, καὶ τὸ δεδμήμεσθα. Καθ' ἕτερον δὲ τρόπον, ὅταν τὸ νῦν ἐάσας, ἀφ' ἑτέρου ἐφ' ἕτερον πρόσωπον μεταβῇ· ὅπερ ἰδίως Ἀποστροφὴ καλεῖται. Τῷ δὲ μιμητικῷ κινεῖ καὶ ἄγει τὸν ἀκροώμενον. Οἷόν ἐστι καὶ τοῦτο,

Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας,
Νηυσὶν ἐπισσεύεσθαι, ἐᾶν δ' ἔναρα βροτόεντα·
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἑτέρωσε νοήσω.

Ἀπὸ γὰρ τοῦ διηγηματικοῦ μετέβαλεν εἰς τὸ μιμητικόν. Καὶ ἐν αὐτῷ δὲ τῷ διηγηματικῷ πολλάκις χρῆται τῇ Ἀποστροφῇ,

Ἀμφί σε Πηλέος υἱὲ μάχης ἀκόρητοι Ἀχαιοί.

Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μιμητικῷ χρῆται καὶ μεταβολῇ τῶν προσώπων, ὡς ἐν τούτῳ,

--ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε
Νηπιάχοις, οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα.
Ἀτρείδη, σὺ δ' ἔθ', ὡς πρὶν, ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν,
Ἄρχ' Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.

Καὶ ἕτερον δὲ εἶδος Ἀποστροφῆς ἐστι τοιοῦτον,

Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης ποτέροισι μετείη.

Ἔστι γὰρ ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἄν τις γνοίη. Καὶ πάλιν,

--ὀδμὴ δ' ἡδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδώδει
Θεσπεσίη, τότ' ἂν οὔτοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν.

Καὶ μετοχαῖς δὲ χρῆται ἀντὶ ῥημάτων, ὡς ἐν τῷ, --ἐνὶ κήπῳ Καρπῷ βριθομένη, ἀντὶ τοῦ βρίθεται. Καὶ, Ἔνθ' οἵγ' εἰσέλασαν πρὶν εἰδότες. Ἀντὶ τοῦ πρὶν εἰδέναι.

Καὶ τὰ ἄρθρα δὲ ἐναλλάσσει πολλάκις, ἀντὶ τῶν ὑποτακτικῶν τοῖς προτακτικοῖς χρώμενος, καὶ τοὐναντίον. Οἷον,

Τοὺς ἔτεκε Ζεφύρῳ ἀνέμῳ Ἅρπυια Ποδάργη.

Καὶ, --θώρηχ'. Ὃ γὰρ ἦν οἱ ἀπώλεσε πιστὸς ἑταῖρος.

Οὕτω καὶ τὰς προθέσεις εἴωθε μεταλλάσσειν, Χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ δαῖτα. Καὶ, Νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν. Ὁμοίως καὶ προθέσει πτῶσιν ὀνόματος οὐκ οἰκείαν ἐπιφέρει, ὡς ἐν τούτῳ,

Μήπως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι,

ἀντὶ τοῦ, διὰ νυκτός.

Ἐνίοτε δὲ ἀφαιρεῖ τὰς προθέσεις· οἷον, Τῆς ὅγε κεῖτ' ἀχέων, ἀντὶ τοῦ περὶ ἧς. Καὶ, --πολιδέγμων ἔπι μιν εἴπῃ, ἀντὶ τοῦ προσείπῃ.

Καὶ ἄλλας προθέσεις ὁμοίως, τὰς μὲν ὑπαλλάσσει, τὰς δὲ ἀφαιρεῖ.

Καὶ ἐπιρρήματά τινα ἐναλλάσσει, τοῖς εἰς τόπον, καὶ τοῖς ἐν τόπῳ, καὶ τοῖς ἐκ τόπου ἀδιαφόρως χρώμενος, --ὕμνοι δ' ἑτέρωσε κάθιζον, ἀντὶ τοῦ ἑτέρωθι. Καὶ, Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἀντὶ τοῦ ἐγγύς.

Ἔστι δὲ παρ' αὐτῷ καὶ ἡ τῶν συνδέσμων ἐναλλαγή· οἷον,

Εὐνῇ δ' οὔποτ' ἔμικτο· χόλον δ' ἀλέεινε γυναικός,

ἀντὶ τοῦ, χόλον γὰρ ἀλέεινε γυναικός. Ταῦτα μὲν δὴ κατὰ λέξιν ἐστὶ σχήματα, οἷς καὶ ἄλλοι πάντες οὐ μόνον ποιηταὶ, ἀλλὰ καὶ πεζῶν λόγων συνθέται κέχρηνται.

ΕΣΤΙ ΔΕ καὶ ἡ διάνοια παρ' αὐτῷ πολλοῖς εἴδεσιν ἐσχηματισμένη. Ὧν ἐστι καὶ ἡ Περαναφώνησις, ἥτις γίνεται ὅταν τις διηγούμενος μεταξὺ, τὸ ἐν ἑτέροις τάξιν ἔχον τοῦ ῥηθῆναι περιλέγῃ· ὡς ἐν τούτῳ,

Ἤτοι ὀϊστοῦ τε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν.

Καὶ ἡ Ἐπιφώνησις, οἷόν ἐστι, —ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.

Ἔστι καὶ τὸ τῆς Προσωποποιΐας παρ' αὐτῷ πολὺ καὶ ποικίλον. Πολλὰ μὲν γὰρ καὶ διάφορα πρόσωπα εἰσάγει διαλεγόμενα· οἷς καὶ ἤθη παντοῖα περιτίθησιν, ἐνίοτε δὲ καὶ τὰ μὴ ὄντα πρόσωπα ἀναπλάσσει. Οἷον,

Ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς.

Ἔστι δὲ καὶ ἡ Διατύπωσις, ἐξεργασία πραγμάτων ἢ γινομένων, ἢ ὄντων, ἢ πραχθησομένων, εἰς τὸ παραστῆσαι ἐναργέστερον τὸ λεγόμενον· ὡς ἐν τούτῳ,

Ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει·
Τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι βαθυζώνους τε γυναῖκας.

Ἢ πρὸς τὸ οἶκτον κινῆσαι,

Δύσμορον· ὅν ῥα πατὴρ Κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῷ
Αἴσῃ ἐν ἀργαλέῃ φθίσει κακὰ πόλλ' ἐπιδόντα,
Υἷάς τ' ὀλλυμένους ἑλκυσθείσας τε θύγατρας,
Καὶ θαλάμους κεραϊζομένους, καὶ νήπια τέκνα
Βαλλόμενα προτὶ γαίῃ ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.

Ἔστι καὶ Εἰρωνεία παρ' αὐτῷ, λόγος διὰ τοῦ ἐναντίου δηλῶν τὸ ἐναντίον, μετά τινος ἠθικῆς ὑποκρίσεως. Οἷόν ἐστι τὸ τοῦ Ἀχιλλέως,

Ἀλλ' Ὀδυσεῦ σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισι βασιλεῦσι
Φραζέσθω νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ.
—Ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἑλέσθω,
Ὅστις οἷ γ' ἐπέοικε, καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστιν.

Ἐμφαίνει γὰρ ὅτι οὐκ ἂν ἕτερον εὕροι βασιλικώτερον. Καὶ οὗτος μὲν ὁ τρόπος ἐστὶν ὅταν περὶ ἑαυτοῦ λέγῃ τις εὐτελῶς, ἵνα τὴν ἐναντίαν δόξαν παράσχῃ. Ἕτερος δὲ, ὅταν τις ἄλλως ἐπαινεῖν προσποιῆται, τῇ ἀληθείᾳ ψέγων. Καὶ τοῦτό ἐστι παρ' Ὁμήρῳ λεγόμενον ὑπὸ Τηλεμάχου,

Ἀντίνο', ἦ μευ καλὰ πατὴρ ὡς κήδεαι υἷος.

Τῷ γὰρ ἐχθρῷ λέγει ὅτι ὡς πατὴρ υἱοῦ πεφρόντικας. Καὶ πάλιν, ὅταν χλευάζων τις ἐπαίρῃ τοὺς πέλας, ὡς οἱ μνηστῆρες,

Ἦ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει·
Ἤ τινας ἄξει ἀμύντορας ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος,
Ἤ νυ καὶ ἐκ Σπάρτηθεν, ἐπεί νύ περ ἵεται αἰνῶς.

Ἔστι δέ τι εἶδος Εἰρωνείας καὶ ὁ Σαρκασμὸς, ἐπειδάν τις διὰ τῶν ἐναντίων ὀνειδίζων τινὰ, μεταποιῆται μειδιάματος· ὡς Ἀχιλλεὺς,

Τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν
Εἵλετ'. ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα, τῇ παριαύων
Τερπέσθω.

Τούτοις παραπλησίως ἔχει καὶ ἡ Ἀλληγορία, ἥπερ ἕτερον δι' ἑτέρου παρίστησιν· οἷόν ἐστι τοῦτο,

Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ Μελάνθιε νύκτα φυλάξεις,
Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ καταλέγμενος, ὥς ἐπέοικε.

Τὸν γὰρ ἐν δεσμοῖς ὄντα καὶ ἀνηρτημένον, ἐν κοίτῃ ἁπαλῇ ὑπνώσειν λέγει.

Κέχρηται πολλάκις καὶ τῇ Ὑπερβολῇ, ἥτις ὑπεραίρουσα τὴν ἀλήθειαν, πολλὴν ἐπίτασιν ἐμφαίνει. Οἷον,

Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.

Τοιούτοις μὲν δὴ τρόποις καὶ σχήμασι χρησάμενος Ὅμηρος, καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν ὑποδείξας, τῆς ἐπὶ τούτοις εὐδοξίας πρὸς πάντων δικαίως τυγχάνει.

ἘΠΕΙ ΔΕ καὶ χαρακτῆρές εἰσι τῶν λόγων τὰ καλούμενα πλάσματα, ὧν τὸ μὲν, ἁδρὸν, τὸ δ' ἰσχνὸν, τὸ δὲ, μέσον λέγεται, ἴδωμεν εἰ πάντα ἐστὶ παρ' Ὁμήρῳ, τῶν μετ' αὐτὸν ποιητῶν ἢ λογογράφων ἐπιτηδευσάντων ἕν τι τούτων ἑκάστου, ὧν καὶ ἔστι παραδείγματα, Θουκυδίδου μὲν, τὸ ἁδρόν· Λυσίου δὲ, τὸ ἰσχνόν· Δημοσθένους δὲ, τὸ μέσον.

Τὸ μὲν ἓν ἁδρὸν πλάσμα ἐκεῖνό ἐστι τὸ καὶ τῇ τῶν λέξεων καὶ τῇ τῶν νοημάτων κατασκευῇ μεγάλας ἔχον ἐμφάσεις· οἷόν ἐστιν,

Ὣς εἰπὼν, σύναγεν νεφέλας· ἐτάραξε δὲ πόντον,
Χερσὶ τρίαιναν ἑλών· πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας
Παντοίων ἀνέμων· σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον. Ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.

Ἰσχνὸν δὲ, τὸ καὶ τῇ ὕλῃ τῶν πραγμάτων μικρὸν, καὶ τῇ λέξει κατισχνασμένον· οἷόν ἐστι τοῦτο,

Ὣς εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ἂψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης
Ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθεὶς,
Ταρβήσας χαλκόν τ' ἠδ' αὖ λόφον ἱππιοχαίτην.

Μέσον

Μέσον δὲ, τὸ ἑκατέρου τούτων μεταξὺ, τοῦ μὲν, ἰσχνότερον, τοῦ δὲ, ἁδρότερον. Οἷον,

Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἆλτο δ᾽ ἐπὶ μέγαν οὐδὸν, ἔχων βιὸν, ἠδὲ φαρέτρην
Ἰῶν ἐμπλείην, ταχέας δ᾽ ἐκχεύατ᾽ ὀϊστοὺς
Πρόσθε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν.

Ὅτι δὲ καὶ τὸ ἀνθηρὸν εἶδος τῶν λόγων ἐστὶ πολὺ παρὰ τῷ Ποιητῇ, κάλλος ἔχον, καὶ χάριν ἐς τὸ τέρπειν καὶ ἥδειν, ὥσπερ ἄνθος, τί ἄν τις καὶ λέγοι; μεστὴ γάρ ἐστιν ἡ ποίησις τῆς τοιαύτης κατασκευῆς. Ἡ μὲν δὴ τῆς φράσεως ἰδέα τοιαύτην ἔχει ποικιλίαν παρὰ τῷ Ὁμήρῳ οἵαν δεδηλώκαμεν, ὀλίγα παραδείγματα θέμενοι, ἐξ ὧν ἔστι καὶ τὰ ἄλλα κατανοεῖν.

ἘΠΕῚ ΔῈ παντὸς τοῦ ἀσκουμένου παρ᾽ ἀνθρώποις λόγου, ὁ μέν τις, ἐστὶν ἱστορικὸς, ὁ δὲ, πολιτικὸς, φέρε θεασώμεθα εἰ καὶ τούτων εἰσὶν αἱ ἀρχαὶ παρ᾽ αὐτῷ. Ὁ μὲν δὴ ἱστορικὸς, ἐστὶν ὁ τῶν γεγονότων πραγμάτων ἔχων διήγησιν. Πάσης δὲ διηγήσεως ἀφορμαὶ γίνονται, πρόσωπον, αἰτία, τόπος, χρόνος, ὄργανον, πρᾶξις, πάθος, τρόπος· καὶ οὐδὲν τούτων ἔξω ἐν ἱστορίᾳ περιέχει οὐδεμία διήγησις. Οὕτως ἐστὶ παρὰ τῷ Ποιητῇ πολλὰ πράγματα, ὡς γεγονότα ἢ ὡς ὄντα διηγουμένῳ. Ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν ἑκάστῳ τούτων διηγήσεις εὑρεῖν ἐστι·

Προσώπου μὲν, ὡς τὸ τοιόνδε,

Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης ἀφνειὸς, ἀμύμων,
Ἱρεὺς Ἡφαίστοιο· δύο δέ οἱ υἱέε ἤστην.
Φηγεὺς, Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.

Καὶ ἐν οἷς εἴδη τινῶν διαγράφει, ὡς ἐπὶ τοῦ Θερσίτου,

Φολκὸς ἔην, χωλὸς δ᾽ ἕτερον πόδα. Τὼ δέ οἱ ὤμω,
Κυρτὼ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὕπερθε
Φοξὸς ἔην κεφαλὴν, ψεδνὴ δ᾽ ἐπενήνοθε λάχνη,

καὶ ἄλλα πολλὰ, ἐν οἷς ἢ εἶδος, ἢ τρόπον, ἢ πρᾶξιν, ἢ τύχην προσώπου διέξεισι πολλάκις· ὡς ἐν τούτοις,

Δάρδανον ἂρ πρῶτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεύς·

καὶ τὰ ἑξῆς.

Τόπου δέ ἐστι παρ᾽ αὐτῷ διήγησις, ὁποίαν περὶ τῆς νήσου τῆς γειτνιώσης τῇ τῶν Κυκλώπων λέγει, ἐν οἷς τὸ εἶδος τοῦ τόπου διαγράφει, καὶ τὸ πηλίκον, καὶ τὸ ὁποῖον αὐτῇ, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὰ παρ᾽ αὐτῇ· καὶ περὶ τῶν παρακειμένων τῷ ἄντρῳ τῆς Καλυψοῦς,

Ὕλη δὲ σπέος ἀμφιπεφύκει τηλεθόωσα,
Κλείθρη τ᾽ αἴγειρός τε, καὶ εὐώδης κυπάρισσος.

Καὶ τὰ ἑξῆς, καὶ μυρία ἄλλα τοιαῦτα.

Χρόνου δὲ, οἷον,

Ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί.

Καὶ,

Χθιζά τε καὶ πρωΐζ᾽ ὅτ᾽ ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
Ἠγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι.

Αἰτίας δ᾽ ἐν οἷς ἐμφαίνει δι᾽ ὃ γίνεταί τι ἢ γέγονεν· διά ἐστι τὰ ἐν ἀρχῇ τῆς Ἰλιάδος εἰρημένα,

Τίς τ᾽ ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός. Ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
Νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν· (ὀλέκοντο δὲ λαοί)
Οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ᾽ ἀρητῆρα
Ἀτρείδης,

καὶ τὰ ἑξῆς. Ἐν γὰρ τούτοις λέγει τὰς αἰτίας, τῆς μὲν Ἀχιλλέως καὶ Ἀγαμέμνονος διαφορᾶς, τὸν λοιμόν· τοῦ δὲ λοιμοῦ, τὸν Ἀπόλλωνος χόλον· τοῦ δὲ χόλου τὴν ὕβριν τὴν εἰς τὸν ἱερέα τοῦ δαίμονος.

Ὀργάνου δὲ διήγησιν, ὁποίαν διέξεισι τῆς ἀσπίδος ἣν Ἥφαιστος Ἀχιλλεῖ κατεσκεύασε. καὶ ἄλλη σύντομος περὶ τοῦ Ἕκτορος δόρατος,

Ἐν δ᾽ Ἕκτωρ εἰσῆλθε Διῒ φίλος, ἐν δ᾽ ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχ᾽ ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.

Πράξεως δὲ διηγήσεις εἰσὶν ἄλλαι τε καὶ αἱ τοιαίδε,

Οἱ δ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σύν ῥ᾽ ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ᾽ ἔγχεα, καὶ μένε᾽ ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων. Ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
Ἔπληντ᾽ ἀλλήλοισι· πολὺς δ᾽ ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.

Πάθους δὲ διήγησίς ἐστιν, ἐν ᾗ τὸ συμβαῖνον ἐξ αἰτίας ἢ ἐξ ἐνεργείας τινὸς σαφηνίζεται. Ὁποῖά φησι περὶ τῶν ὑπὸ ὀργῆς ἢ φόβου ἢ λύπης κατεχομένων, ἢ τιτρωσκομένων, καὶ ἀποκτεινομένων, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτο πασχόντων. Ἐξ αἰτίας μὲν,

Ἀχνύμενος, μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ᾽· ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην.

Ἐξ ἐνεργείας δὲ,

Αἵματί οἱ δεύοντο κόμαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι,
Πλοχμοί θ᾽ οἳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο.

Ὁ

Ὁ δὲ τρόπος ἐστὶ ποιητικὸς πράξεως, ἢ παθήματος ἢ χρήσεώς τινος· καθ' ἣν τὸ μὲν ὅ,τι ἐνεργεῖ, τὸ δὲ, ὅπως ἔχει, καὶ πάσῃ ἀκολουθεῖ τῇ τοιαύτῃ διηγήσει. παράδειγμα δὲ αὐτοῦ τὸ τοιόνδ' ἂν εἴη,

Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπερχόμενος βάλεν ἰῷ·
Ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε· δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς
Βλημένου· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθεν,
Αἵματος ἀνδρομέοιο·

καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἔστι δὲ διήγησις παρ' αὐτῷ, ὡς μὲν ἐπὶ τὸ πλεῖστον πλατεῖαν φράσιν καὶ ἐξεργασίαν ἁρμόζουσαν τοῖς ὑποκειμένοις ἔχουσα, ἐνίοτε δὲ εὔτονος, ὡς ἡ τοιαύτη,

Κεῖται Πάτροκλος, νέκυος δὲ δὴ ἀμφιμάχονται
Γυμνοῦ. Ἀτὰρ τάγε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ.

Τοῦτο δὲ τὸ εἶδος πολλάκις ἐστὶ χρήσιμον· τὸ γὰρ τάχος τῶν λόγων εὐτονώτερον καθίστησι καὶ τὰ λεγόμενα καὶ τὸν ἀκροώμενον, καὶ ῥαδίως τυγχάνει τοῦ προκειμένου. Διηγεῖται δὲ ποτὲ μὲν ψιλῶς, ποτὲ δὲ μετ' εἰκόνος, ἢ ὁμοιώσεως, ἢ παραβολῆς. Εἰκόνος μὲν, ὡς ὅταν εἴπῃ,

Ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.

Ὁμοιώσεως δὲ, οἷον,

Αὐτὸς δὴ κτίλος ὡς ἐπιπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν.

Παραβολῆς δὲ, ὅταν παραπλησίων πραγμάτων παράθεσιν ποιήσηται, ἐχούσας ἀνταπόδοσιν τῆς ἀπὸ τοῦ προκειμένου διηγήματος. Καὶ ἔστι παρ' αὐτῷ ποικίλα τὰ εἴδη τῶν παραβολῶν. Συνεχῶς γὰρ καὶ πολυτρόπως παρατίθησι ταῖς τῶν ἀνθρώπων πράξεσι καὶ χρήσεσι ζώων ἄλλων ἐνεργείας καὶ φύσεις.

Καὶ ἔστι μὲν ὅταν ἀπὸ τῶν ἐλαχίστων ποιῆται τὴν ὁμοίωσιν, οὐ πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ σώματος, ἀλλὰ πρὸς τὴν φύσιν ἑκάστου ἀφορῶν. Ὅθεν τὴν μὲν ἰταμότητα ἀπείκασε μυίᾳ,

Καί οἱ μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἔθηκε.

Καὶ τὴν συνέχειαν τοῦ αὐτοῦ ζώου,

Ἠΰτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλά.

Τὸν δὲ ἀθροισμὸν καὶ τὴν πολυπλήθειαν μετ' εὐταξίας, μελίσσαις,

Ἠΰτ' ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων.

Οὕτω δὲ καὶ τὴν ὀργὴν καὶ τὴν δίωξιν ἔδειξεν, εἰπὼν, —σφήκεσσιν ἐοικότες εἰνοδίοισι. Καὶ ἔτι προσθεὶς, Οὓς παῖδες ἐριδαίνουσιν ἔθοντες, ἵνα μᾶλλον τὸ ἐκ φύσεως αὐτῶν θυμοειδὲς τῷ ἀπὸ τῶν παίδων ἐρεθισμῷ ἐπιτείνῃ. Ἐπὶ δὲ συνεχοῦς φωνῆς φησίν, Ἐσθλοὶ, τεττίγεσσιν ἐοικότες. Λαλίστατον γὰρ τὸ ζῶον, καὶ ἄπαυστον ἐν τούτῳ.

Τῶν δὲ ἀσυντάκτως φερομένων φωνὰς παμμιγεῖς οὕτως εἴκασεν,

Ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό.

Τὰ δὲ εἰς τάξιν καθισάμενα πλήθη, τοῖς καθημένοις ὀρνέοις ὅμοιοῖ, Κλαγγηδὸν προκαθιζόντων. Τὴν δὲ ὀξύτητα τῆς ὄψεως καὶ τῆς πράξεως, ποτὲ μὲν ἱέρακι παραβάλλει,

Ὠκέϊ, φασσοφόνῳ, ὅς τ' ὤκιστος πετεηνῶν.

ποτὲ δὲ ἀετῷ,

Ὅν τε καὶ ὑψόθ' ἐόντα πόδας ταχὺς οὐκ ἔλαθε πτώξ.

Παρίστησι γὰρ τὴν ὀξυδέρκειαν ἐν τῷ πόρρωθεν ἰδεῖν· τὸ δὲ τάχος, ἐν τῷ ποδωκέστατον ζῶον ἑλεῖν. Τὸν δὲ ἐκπλαγέντα πρὸς ὄψιν πολεμίου, δράκοντος ὁράματι προσείκασεν, οὐκ ὀκνήσας οὐδ' ἀπὸ τῶν ἑρπετῶν παραδείγματα λαβεῖν,

Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν, παλίνορσος ἀπέστη.

Ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων ζώων, δειλίας μὲν, ἀπὸ τοῦ λαγωοῦ λαμβάνει, καὶ ἀπὸ τῆς ἐλάφου ὁμοίως,

Τίφθ' οὕτως ἔστητε τεθηπότες ἠΰτε νεβροί;

Κυνῶν δὲ, ὅτε μὲν ἀλκὴν,

Ὡς δ' ὅτε καρχαρόδοντε δύω κύνε, εἴ τ' ἐπὶ θήρης·

ὅτε δὲ φιλοτεκνίαν,

Ὡς δὲ κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα·

ὅτε δὲ προθυμίαν πρὸς τὸ φυλάττειν,

Ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσονται ἐν αὐλῇ.

Ἁρπαγὴν δὲ ἅμα μυθικῶς καὶ ἰθαμῶς πρασσομένην, λύκοις εἴκασεν,

Ὡς δὲ λύκοι ἄρνεσσιν ἐπέχραον, ἢ ἐρίφοισι.

Τὸ δὲ ἄλκιμον καὶ ἄτρεπτον, διά τε συῶν ἀγρίων καὶ παρδάλεων καὶ λεόντων ἔδειξε, μείζον ἑκάστῳ τὸ πρὸς τὴν φύσιν οἰκεῖον. Τῶν μὲν συῶν τὴν ὁρμὴν, ἣν ἔχει πρὸς μάχην, ἀνυπόστατον ποιῶν,

Ἰδομενεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ προμάχοις συῒ εἴκελος ἀλκήν.

Τῶν δὲ παρδάλεων τὸ ἄπαυστον τῆς τόλμης,

Ἀλλά τε καὶ περὶ δουρὶ πεπαρμένη οὐκ ἀπολήγει.

Λεόντων δὲ τὸ μέλλον μὲν, εἰς τέλος δὲ, γενναῖον,

Οὐρῇ δὲ πλευράς τε καὶ ἰσχία ἀμφοτέρωθεν
Μαστίεται.

Πάλιν δὲ παραβάλλει δρόμον ἀνδρὸς γυναικὸς ἵππῳ τροφῆς κεκορεσμένῳ,

Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ.

Καὶ

Καὶ τἐναντίον, βραδεῖαν πορείαν ἀήττητον ἐν τῷ καρτερεῖν, οὕτως ἔδειξεν,

Ὡς δ' ὅτ' ὄνος παρ' ἄρουραν ἰὼν ἐβιήσατο παῖδας.

Σχῆμα δὲ βασιλικὸν καὶ ὑπερέχον ἐτύπωσε διὰ τούτων,

Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων.

Οὐ κατέλιπε δὲ οὐδὲ τῶν θαλασσίων ζώων ὁμοιότητας, πολύποδος μὲν τὸ παράμονον καὶ δυσαπόσπαστον τῶν πετρῶν,

Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο.

Δελφῖνος δὲ τὸ ἡγεμονικὸν καὶ κρατιστεῦον τῶν ἄλλων,

Ὡς δ' ὑπὸ δελφῖνος μεγακήτεος ἰχθύες ἄλλοι.

Πολλάκις δὲ τὰ ὑπὸ ἀνθρώπων πραττόμενα ἄλλαις ὁμοίως πράξεσι παραβάλλει, ὥσπερ ἐν τούτῳ,

Οἱ δ' ὥστ' ἀμητῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισι,

τὴν ἔνστασιν καὶ καρτερίαν δεικνύων τῶν ἀνδρῶν. Τῷ δ' ἀγεννῶς δακρύοντι ὀνειδίζει μετὰ ἐναργοῦς ὁμοιώσεως,

Τίπτε δεδάκρυσαι Πατρόκλεις ἠΰτε κούρη
Νηπίη.

Ἐτόλμησε δὲ καὶ τοῖς στοιχείοις παραβαλεῖν πράξεις ἀνθρωπίνας, ὡς ἐν τούτῳ,

Ὡς ἔφατ'. Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ὡς ὅτε κῦμα
Ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσει νότος ἐλθὼν
Προβλῆτι σκοπέλῳ· τὸν δ' οὔποτε κύματα λείπει
Παντοίων ἀνέμων ὅτ' ἂν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται.

Ἐν οἷς δῆλός ἐστι καὶ ὑπερβολῇ καὶ αὐξήσει κεχρημένος. Οὐ γὰρ ἤρκεσε κύματος ἤχῳ τὴν κραυγὴν ἀπεικάσαι, ἀλλὰ τῶν προσφερομένων ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ, ὅπου μετεωριζόμενον τὸ κῦμα μείζονα ἦχον ἀποτελεῖ· καὶ οὐχ ἁπλῶς κῦμα, ἀλλὰ τὸ κινηθὲν ἀπὸ νότου, τοῦ μάλιστα τὰ ὑγρὰ κινοῦντος, καὶ ἐπὶ σκοπέλῳ προβλῆτι τῷ ἀνατεταμένῳ εἰς τὸ πέλαγος, καὶ περικλυζομένῳ ὑπ' αὐτοῦ, ὃς καὶ ἀδιάλειπτον ἔχει τὸν κλύδωνα, ὁπόθεν ἂν προσπίπτωσιν οἱ πνέοντες ἄνεμοι. Τοιαῦτα μὲν ἐστὶ τὰ τῆς ἐν τῷ διηγεῖσθαι ἐξεργασίας παρ' αὐτῷ· ἅπερ ἔνεστι καὶ ἐπὶ τῶν πολλῶν κατανοεῖν, ἐκ τῶν ὀλίγων παραδειγμάτων.

Σκεψώμεθα δὲ καὶ τὰ λοιπὰ εἴδη τῶν λόγων, εἰ ἔστι παρὰ τῷ Ὁμήρῳ, πρώτῳ καὶ τὰς ἐννοίας αὐτῶν λαβόντι, καὶ ἐναργῶς κατασκευάσαντι. Ὁμοίως ὀλίγα παραδείγματα παρατεθέντα, καὶ τὰ ἄλλα νοεῖν παρασκευάσει. Ὁ δὲ θεωρητικὸς λόγος, ἐστὶν ὁ περιέχων τὰ καλούμενα θεωρήματα, ἅπερ ἐστὶ γνῶσις τῆς ἀληθείας, γινομένη κατὰ τέχνης· ἀφ' ὧν ἐστι τὴν φύσιν τῶν ὄντων θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων κατανοεῖν, καὶ τὰς περὶ τὸ ἦθος ἀρετὰς καὶ κακίας διαιρεῖν, καὶ ἥτινι τέχνῃ λογικῇ μετέρχεσθαι τὴν ἀλήθειαν προσήκει, μανθάνειν. Ταῦτα δὲ μετεχειρίσαντο οἱ ἐν φιλοσοφίᾳ διαπρέψαντες· ἧς ἐστι μέρη, τὸ φυσικὸν, καὶ ἠθικὸν, καὶ διαλεκτικόν. Ἐν δὲ πᾶσι τούτοις τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ σπέρματα ἐνδιδόντα Ὅμηρον εἰ καταμάθοιμεν, πῶς οὐκ ἂν εἴη περὶ πάντων θαυμάζεσθαι ἄξιος; Εἰ δὲ δι' αἰνιγμάτων καὶ μυθικῶν λόγων τινῶν ἐμφαίνεται τὰ νοήματα, οὐ χρὴ παράδοξον ἡγεῖσθαι. Τοῦτο γὰρ αἴτιον ποιητικῆς, καὶ τῶν ἀρχαίων ἦθος, ὅπως οἱ μὲν φιλομαθοῦντες μετά τινος εὐμουσίας ψυχαγωγούμενοι, ῥᾶον ζητῶσί τε καὶ εὑρίσκωσι τὴν ἀλήθειαν· οἱ δὲ ἀμαθεῖς μὴ καταφρονῶσι τούτων ὧν οὐ δύνανται συνιέναι. Καὶ γὰρ ἐστί πως, τὸ μὲν δι' ὑπονοίας σημαινόμενον, ἀγαθόν· τὸ δὲ φανερῶς λεγόμενον, εὐτελές.

Ἀρξώμεθα τοίνυν ἀπὸ τῆς τοῦ παντὸς ἀρχῆς καὶ γενέσεως, ἣν Θαλῆς ὁ Μιλήσιος εἰς τὴν τοῦ ὕδατος οὐσίαν ἀναφέρει. Καὶ θεασώμεθα εἰ πρῶτος Ὅμηρος τοῦθ' ὑπέλαβεν, εἰπὼν,

Ὠκεανός θ' ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται.

Μετ' ἐκεῖνον δὲ Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος, ὑφιστάμενος τὰς πρώτας ἀρχὰς εἶναι τὸ ὕδωρ καὶ τὴν γῆν, ἔοικε σπάσαι τὴν ἀφορμὴν ταύτην ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν τούτων,

Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε.

Σημαίνει γὰρ τὴν ἀνάλυσιν εἰς τὰ γεννητικὰ στοιχεῖα τοῦ παντός. Ἡ δὲ μάλιστα ἀληθὴς δόξα τέσσαρα στοιχεῖα συνίστησι, πῦρ, ἀέρα, ὕδωρ, γῆν. Ταῦτα δὲ καὶ Ὅμηρος εἰδὼς φαίνεται, μνημονεύων ἐν πολλοῖς αὐτῶν ἑκάστου.

Καὶ τὴν τάξιν δὲ αὐτῶν ὅπως ἔχει κατέμαθεν. Ὅτι μὲν γὰρ ἡ γῆ, κατωτάτω πάντων ἐστὶ, θεασώμεθα. Σφαιροειδοῦς γὰρ ὄντος τοῦ κόσμου, ὁ μὲν περιέχων τὰ πάντα οὐρανὸς, τὸν ἄνω τόπον ἐπέχειν εἰκότως λέγοιτ' ἄν· ἡ δὲ γῆ, ἐν μέσῳ οὖσα πανταχόθεν, κατωτέρω τοῦ περιέχοντος εἶναι. Τοῦτο δὲ ὁ Ποιητὴς ἐν τούτοις μάλιστα δηλοῖ, ἐν οἷς φησιν ὁ Ζεὺς, ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου σειρὰν ἀναψάμενος, τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν ἀνασπάσειν, ὡς πάντα μετέωρα γενέσθαι,

Ἀλλ' ὅτε κεν καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ' αὐτῇ τε θαλάσσῃ·
Σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον οὐλύμποιο
Δησαίμην, τὰ δέ κ' αὖθι μετέωρα πάντα γένοιτο.

Ὑπὲρ

Ὑπὲρ δὲ γῆς ὄντος τοῦ ἀέρος, τὸν αἰθέρα ὑψηλότερον εἶναι φησὶν οὕτως,

Εἰς ἐλάτην ἀναβὰς περιμήκετον, ἣ τότ' ἐν Ἴδῃ
Ἀκροτάτη πεφυυῖα, δι' ἠέρος αἰθέρ' ἵκανε.

Τοῦ δὲ αἰθέρος ἀνωτέρω τὸν οὐρανόν,

Ὡς οἱ μὲν μάρναντο· σιδήρειος δ' ὀρυμαγδὸς
Χάλκεον οὐρανὸν ἷκε δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο.

Καὶ ἔτι ἐν τούτῳ,

Ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὔλυμπόν τε.

Τὸ γὰρ καθαρώτερον τοῦ ἀέρος, ἀνωτάτω ὄν, καὶ τὸ μάλιστ' ἀπέχον τῆς γῆς καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀναθυμιάσεων, ὡς ὅλον λαμπρὸν φασὶν Ὄλυμπον προσηγορεῦσθαι.

Ἐν οἷς δέ φησιν ὁ Ποιητὴς συνοικεῖν τῷ Διὶ τὴν Ἥραν οὖσαν ἀδελφήν, δοκεῖ ταῦτα ἀλληγορεῖσθαι, ὅτι Ἥρα μὲν νοεῖται ὁ ἀήρ, ἥπερ ἐστὶν ὑγρὰ οὐσία, διὸ καὶ λέγει, --ἠέρα δ' Ἥρη Πίτνα πρόσθε βαθεῖαν. Ζεὺς δὲ, ὁ αἰθήρ, τουτέστιν ἡ πυρώδης καὶ ἔνθερμος οὐσία,

Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν.

Ἀδελφοὶ μὲν οὖν ἔδοξαν διὰ τὴν συνάφειαν, καὶ τὴν κατά τι ὁμοιότητα, ὅτι ἄμφω κοῦφοι καὶ κινούμενοι· Σύνοικοι δὲ καὶ ὁμόλεκτροι, ὅτι ἐξ αὐτῶν συνιόντων γίνεται τὰ πάντα· διὸ καὶ ἐν τῇ Ἴδῃ συνέρχονται, καὶ ἡ γῆ αὐτοῖς φύει τὰς πόας καὶ τὰ ἄνθη.

Τοῦ δὲ αὐτοῦ λόγου ἔχεται κἀκεῖνα ἐν οἷς φησιν ὁ Ζεὺς κρεμᾶσθαι τὴν Ἥραν καὶ ἐξάπτεσθαι τῶν ποδῶν αὐτῆς ἄκμονας δύο, τουτέστι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν. Μάλιστα δὲ ἐν ἐκείνοις ἐξεργάζεται τὸν περὶ στοιχείων λόγον δι' ὧν ὁ Ποσειδῶν λέγει αὐτῷ,

Τρεῖς γάρ τε Κρόνου εἰμὲν ἀδελφεοὶ, οὓς τέκε Ῥεῖα,
Ζεὺς, καὶ ἐγὼ, τρίτατος δ' Ἀΐδης ἐνέροισιν ἀνάσσων.

Καὶ,

Τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς.

Καὶ ὅτι ἐν τῇ τοῦ παντὸς νομῇ Ζεὺς μὲν ἔλαχε τὴν τοῦ πυρὸς οὐσίαν, Ποσειδῶν δὲ, τὴν τοῦ ὕδατος, Ἅδης δὲ, τὴν τοῦ ἀέρος. Τοῦτον γὰρ λέγει Ζόφον ἠερόεντα, ἐπειδὴ φῶς οἰκεῖον οὐκ ἔχει, ἀλλ' ὑπὸ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων καταλάμπεται.

Τετάρτη δὲ κατελείφθη καὶ κοινὴ πάντων ἡ γῆ. Ἡ μὲν γὰρ τῶν τριῶν στοιχείων οὐσία κινεῖται ἀεὶ, μόνη δὲ ἀκίνητος ἡ γῆ μένει, ᾗ καὶ τὸν Ὄλυμπον προσέθηκεν. Εἰ μὲν γὰρ ὄρος ἐστὶν, ὡς μέρος τῆς γῆς· εἰ δὲ τοῦ οὐρανοῦ τὸ λαμπρότατον καὶ καθαρώτατον, ὡς καὶ ταύτης οὔσης ἐν τοῖς στοιχείοις πέμπτης οὐσίας, ὅπερ ᾠήθησαν τινὲς τῶν ἐνδόξων φιλοσόφων. Ὥστε κατὰ τὸ εἰκὸς κοινὰ ὑπέθετο εἶναι, τήν τε γῆν κατωτάτω διὰ βαρύτητα, καὶ τὸν Ὄλυμπον ἀνωτάτω ὄντα διὰ κουφότητα, ὅτι εἰς ταῦτα αἱ μεταξὺ φύσεις πῇ μὲν καταφέρονται, πῇ δὲ ἀναφέρονται.

Τῆς δὲ στοιχείων φύσεως ἐξ ἐναντίων συνεστώσης, ξηρότητός τε καὶ ὑγρότητος, καὶ θερμότητος καὶ ψυχρότητος, ὑπὸ δὲ τῆς πρὸς ἄλληλα ἀναλογίας καὶ κράσεως ἐναπεργαζομένης τὸ πᾶν, καὶ μεταβολὰς μὲν μερικὰς ὑπομενούσης, τὴν δὲ παντὸς λύσιν μὴ ἐπιδεχομένης, Ἐμπεδοκλῆς ἔφη τὰ ὅλα συνεστάναι οὕτως,

Ἄλλοτε μὲν φιλότητι συνερχόμεν' εἰς ἓν ἅπαντα,
Ἄλλοτε δ' αὖτις ἕκαστα φορούμενα νείκεος ἔχθει·

τὴν μὲν συμφωνίαν καὶ ἕνωσιν τῶν στοιχείων, φιλίαν προσαγορεύσας· νεῖκος δὲ, τὴν ἐναντίωσιν.

Περὶ δὲ τούτου Ὅμηρος τὴν φιλίαν καὶ τὸ νεῖκος αἰνίττεται, ἐν οἷς φησὶν Ἥρα παρ' αὐτῷ,

Εἶμι γὰρ ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης,
Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν·
Τοὺς εἶμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω.

Τοιοῦτον δέ γε καὶ τὴν Ἀφροδίτην, καὶ τὸν Ἄρην ὁ μῦθος αἰνίττεται, τῆς μὲν, τοῦτο δυναμένης ὃ παρὰ τῷ Ἐμπεδοκλεῖ ἡ φιλία, τοῦ δὲ, ὃ παρ' ἐκείνῳ τὸ νεῖκος. Ὅθεν ποτὲ μὲν συνίεσιν ἀλλήλοις, ποτὲ δὲ διαλύονται. Ἐλέγχει δὲ αὐτοὺς Ἥλιος· καὶ δεσμοῖ μὲν αὐτοὺς Ἥφαιστος, λύει δὲ Ποσειδῶν. Ἐν οἷς δῆλόν ἐστιν ὅτι ἡ ἔνθερμος καὶ ἡ ξηρὰ οὐσία, καὶ ἡ ταύτῃ ἐναντία, ἡ ψυχρά τε καὶ ὑγρὰ, ποτὲ μὲν συνάγουσι τὰ πάντα, ποτὲ δὲ λύουσι.

Ἀκολουθεῖ δὲ τούτοις καὶ τὸ παρὰ τοῖς ἄλλοις ποιηταῖς εἰρημένον, ὅτι ἐκ τῆς Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης συνουσίας ἁρμονία συνέστηκεν, ἐξ ἐναντίων, βαρέων τε καὶ ὀξέων, κιρναμένων ἀλλήλοις ἀναλόγως. Ὅπως δὲ ἀντίκεινται ἀλλήλοις τὰ τῆς ἐναντίας φύσεως τετυχηκότα, αἰνίττεσθαι ἔοικεν ὁ Ποιητὴς καὶ ἐν τῇ παρατάξει τῶν θεῶν, ἐν ᾗ πεποίηκε τοὺς μὲν τοῖς Ἕλλησι, τοὺς δὲ τοῖς Τρωσὶ βοηθοῦντας, ἀλληγορικῶς ἐμφαίνων τὰς δυνάμεις ἑκάστου. Καὶ τὸν μὲν Φοῖβον τῷ Ποσειδῶνι ἀντιτάσσει, τὸ θερμὸν καὶ ξηρὸν τῷ ὑγρῷ καὶ ψυχρῷ· τὴν δ' Ἀθηνᾶν τῷ Ἄρει, τὸ λογιστικὸν τῷ ἀλογίστῳ, τουτέστι τὸ ἀγαθὸν τῷ κακῷ. Τὴν δὲ Ἥραν τῇ Ἀρτέμιδι,

τέμιδι, τὸν ἀέρα τῇ σελήνῃ· καὶ ὅτι ὁ μὲν, στερεὸς, ἡ δὲ, πολυκίνητος. Τὸν δὲ Ἑρμῆν τῇ Λητοῖ, ὅτι ὁ μὲν λόγος ἀεὶ ζητεῖ καὶ μέμνηται, ἡ δὲ λήθη τούτῳ ἐστὶν ἐναντίον. Τὸν δὲ Ἥφαιστον τῷ ποταμῷ, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καθ' ὃν τὸν ἥλιον τῇ θαλάσσῃ. Θεατὴν δὲ τῆς μάχης τὸν πρῶτον θεὸν, καὶ ἐπὶ τούτῳ γεγηθότα.

Ἐκ δὲ τῶν προειρημένων, ἅμα καὶ τοῦτο ὑποδεικνὺς Ὅμηρος φαίνεται, καὶ ὅτι εἷς ἐστιν ὁ κόσμος καὶ πεπερασμένος. Εἰ γὰρ ἄπειρος ἦν, οὐκ ἂν εἰς ἀριθμὸν πέρας ἔχοντα διῃρεῖτο. Καὶ ἐν τῷ ὀνόματι σημαίνει τὸ σιωπᾶν. Ὡς καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς χρῆται ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ τῷ πληθυντικῷ. Σαφέστερον δὲ τὸ αὐτὸ δηλοῖ ἐν τῷ εἰπεῖν Πείρατα γαίης. Καὶ πάλιν ἐν οἷς φησιν, --οὐδ' εἴ κε τὰ νείατα πείραθ' ἵκηαι Γαίης καὶ πόντοιο. Καὶ ἐν τῷ,

Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.

Ὅπου γάρ ἐστιν ἀκρότης, ἐκεῖ καὶ πέρας.

Ὅπως δὲ καὶ περὶ ἡλίου γινώσκει οὐκ ἄδηλον, ὅτι κυκλοφορικὴν ἔχων δύναμιν, ποτὲ μὲν ὑπὲρ γαίης φαίνεται, αὖθις δὲ ὑπὸ γῆν ἄπεισι· καὶ τοῦτο δῆλον ποιεῖ, λέγων,

Ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπῃ ζόφος οὐδ' ὅπῃ ἠώς,
Οὐδ' ὅπῃ ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν,
Οὐδ' ὅπῃ ἀνεῖται.

Καὶ ὅτι ἀεὶ ὑπὲρ ἡμᾶς ἰὼν, καὶ διὰ τοῦτο Ὑπερίων προσαγορευόμενος ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ Ποιητοῦ, τήν τε ἀνατολὴν ἐκ τοῦ περιέχοντος τὴν γῆν ὕδατος, τουτέστι τοῦ ὠκεανοῦ, ποιεῖται, καὶ εἰς αὐτὸν καταδύεται, δηλοῖ σαφῶς, τὴν μὲν ἀνατολὴν κἀν τούτοις,

Ἠέλιος δ' ἀνόρουσε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνῃ.

Τὴν δὲ δύσιν,

Ἐν δ' ἔπεσ' ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
Ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.

Δείκνυσι δὲ αὐτοῦ καὶ τὸ εἶδος, --λαμπρὸς δ' ἦν ἠέλιος ὥς. Καὶ μέγεθος,

Εὖτε γὰρ ἠέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαῖαν.

Καὶ ἔτι μᾶλλον ἐν τούτῳ,

Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει.

Καὶ τὴν δύναμιν,

Ἠέλιος, ὃς πάντ' ἐφορᾷ, καὶ πάντ' ἐπακούει.

Καὶ τὸ ἔμψυχον, καὶ τὸ ἐπὶ τῇ κινήσει αὐτοπροαίρετον, ἐν οἷς ἀπειλεῖ,

Δύσομαι εἰς Ἀΐδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω.

Καὶ ἐπὶ τούτῳ ὁ Ζεὺς αὐτὸν παρακαλεῖ,

Ἠέλι', ἤτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.

Ἐξ ὧν δηλοῖ ὅτι οὐ πῦρ ἐστιν ὁ ἥλιος, ἀλλ' ἑτέρα τις κρείσσων οὐσία. Ὅπερ καὶ Ἀριστοτέλης ὑπέλαβεν· εἴγε τὸ μὲν πῦρ ἐστιν ἀνωφερὲς, καὶ ἄψυχον, καὶ εὐδιάλειπτον, καὶ φθαρτόν· ὁ δὲ ἥλιος, κυκλοφορητικὸς, καὶ ἔμψυχος, καὶ ἀΐδιος, καὶ ἄφθαρτος.

Καὶ τῶν ἄλλων δὲ τῶν κατὰ τὸν οὐρανὸν ἄστρων ὅτι οὐκ ἀπείρως Ὅμηρος εἶχεν, φανερόν ἐστιν ἐξ ὧν πεποίηκε,

Πληϊάδας θ' Ὑάδας τε, τό, τε σθένος Ὠρίωνος.

Καὶ τὴν Ἄρκτον τὴν ἀεὶ στρεφομένην περὶ τὸν ἀειφανῆ πόλον τὸν βόρειον, καὶ διὰ τὸ μετέωρον μὴ ἀπτομένην τοῦ ὁρίζοντος, ὅτι ἐν ἴσῳ χρόνῳ ὅ, τε μικρότατος κύκλος ἐν ᾧ ἐστιν Ἄρκτος, καὶ ὁ μέγιστος, ἐν ᾧ Ὠρίων στρέφεται, ἐν τῇ τοῦ κόσμου περιφορᾷ· καὶ τὸν βραδέως δυόμενον Βοώτην, ὅτι πολυχρόνιον ποιεῖται τὴν κατάδυσιν, οὕτω πεπτωκὼς θέσει ὥστε ὀρθὸν καταφέρεσθαι, καὶ συγκαταδύεσθαι τέσσαρσι ζωδίοις, τῶν πάντων εἰς ὅλην νύκτα μεριζομένων ἐξ ζωδίων. Εἰ δὲ μὴ πάντα τὰ περὶ τῶν ἄστρων θεωρούμενα διεξῆλθεν ὡς Ἄρατος, ἢ ἄλλος τις, οὐ χρὴ θαυμάζειν. Οὐ γὰρ τοῦτο προέκειτο αὐτῷ. Οὐκ ἀγνοεῖ δὲ τὰς ἀπὸ τῶν περὶ τὰ στοιχεῖα συμπτωμάτων, οἷον σεισμῶν καὶ ἐκλείψεων.

Ἐπεὶ γὰρ ἡ γῆ σύμπασα μετέχει ἐν ἑαυτῇ ἀέρος τε καὶ πυρὸς καὶ ὕδατος, ὑφ' ὧν καὶ περιέχεται κατὰ τὸ εἰκὸς ἐν βάθει αὐτῆς, σώζονται ἀτμοὶ πνευματώδεις, τούτους φασὶν ἔξω μὲν φερομένους κινεῖν τὸν ἀέρα, εἰρχθέντας δὲ ἀνοιδαίνειν, εἰς τὸ ἔξω βιαζομένους. Τοῦ δ' ἀνειλεῖσθαι τὸ πνεῦμα ἐντὸς τῆς γῆς, τὴν θάλασσαν αἰτίαν εἶναι νομίζουσιν, ἐμφράσσουσαν ἐνίοτε τὰς εἰς τὸ ἔξω διόδους. Ἔστι δὲ ὅτε ὑποχωροῦσαν αὐτὴν, κατερείπειν τῆς γῆς τινὰ μέρη. Καὶ τοῦτο οὖν Ὅμηρος εἰδὼς, τὴν αἰτίαν τῶν σεισμῶν τῷ Ποσειδῶνι ἀνατίθησι, γαιήοχόν τε αὐτὸν καὶ ἐνοσίχθονα προσαγορεύων.

Ἐπεὶ δὲ τῶν πνευμάτων ἐντὸς τῆς γῆς καθειργνυμένων, νηνεμίαι συμβαίνουσι καὶ ζόφοι, καὶ ἀμαυρώσεις τοῦ ἡλίου, σκεψώμεθα εἰ καὶ τοῦτο συνεῖδε. Πεποίηκε μὲν γὰρ τὸν Ποσειδῶνα σείοντα τὴν γῆν μετὰ τὴν Ἀχιλλέως ἔξοδον ἐπὶ τὴν μάχην. Προείρηκε δὲ ἐπὶ τῆς προτεραίας ὁποία ἦν ἡ τοῦ ἀέρος κατάστασις. Ἐπὶ μὲν τοῦ Σαρπηδόνος,

--Ζεὺς δ' ἐπὶ νύκτ' ὀλοὴν τανύσας κρατερῇ ὑσμίνῃ.

Καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ Πατρόκλου,

--οὐδέ κε φαίης
Οὔτε ποτ' ἠέλιον σόον ἔμμεναι, οὔτε σελήνην·
Ἠέρι γὰρ κατέχοντο.

Καὶ μετ' ὀλίγον ὁ Αἴας εὔχεται,

Ζεῦ πάτερ, ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ἠέρος υἷας Ἀχαιῶν,
Ποίησον δ' αἴθρην, δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι.

Μετὰ δὲ τὸν σεισμὸν, τοῦ πνεύματος ἔξω καταστάντος, σφοδροὶ γίνονται ἄνεμοι, ὅθεν Ἥρα φησίν,

Αὐτὰρ ἐγὼ ζεφύροιο καὶ ἀργέσταο νότοιο
Εἴσομαι ἐξ ἁλόθεν χαλεπὴν ὀρέουσα θύελλαν.

Εἶτα τῇ ὑστεραίᾳ τοὺς ἀνέμους ἡ Ἶρις ἐπὶ τὴν πυρὰν τοῦ Πατρόκλου παρακαλεῖ,

---οἱ δ' ὀρέοντο
Πνοιῇ ὑπὸ λιγυρῇ νέφεα κλονέοντες ὄπιθεν.

Οὕτως δὲ καὶ τὴν ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου φυσικῶς γινομένην, ὅταν ἡ σελήνη ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν συνόδῳ κατὰ κάθετον ὑπελθοῦσα ἐπισκοτήσῃ, εἰδὼς φαίνεται. Προειπὼν γὰρ ὅτι ἐλεύσεται ὁ Ὀδυσσεὺς τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσταμένου, τουτέστιν ὅτε ἅμα παύεται καὶ ἄρχεται, ὁ δὲ μὴν συνιέσης τῷ ἡλίῳ τῆς σελήνης, ἅμα τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν, φησὶν ὁ μάντις πρὸς τοὺς μνηστῆρας,

Ἆ δειλοὶ τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμέων
Εἰλύαται κεφαλαί τε πρόσωπά τε νέρθε τε γοῦνα·
Εἰδώλων δὲ πλέον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλὴ
Ἱεμένων ἔρεβόσδε ὑπὸ ζόφον· ἠέλιος δὲ
Οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε. Κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύς.

Καὶ ἀνέμων δὲ φύσιν ἀκριβῶς καθεώρησεν· ὧν τὴν μὲν γένεσιν ἐκ τῶν ὑγρῶν εἶναι· τοῦ μὲν γὰρ ὕδατος μεταβολὴ εἰς ἀέρα γίνεται· ὁ δ' ἄνεμος ἐστὶν ἀὴρ ῥέων. Τοῦτο δὲ ἔν τε ἄλλοις πολλοῖς ἐμφαίνει, καὶ ἐν οἷς φησὶν, --ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων· τὴν δὲ τάξιν αὐτῶν ὡς ἔχει διέθηκε,

Σὺν δ' εὖρός τε νότος τ' ἔπεσε ζέφυρός τε δυσαής,
Καὶ βορέης αἰθρηγενέτης μέγα κῦμα κυλίνδων.

Τούτων γὰρ ὁ μὲν, ἀπὸ ἀνατολῆς ὁρμᾶται· ὁ δὲ, ἀπὸ μεσημβρίας· ὁ δὲ, ἀπὸ δύσεως· ὁ δὲ, ἀπὸ ἄρκτου. Καὶ ὁ μὲν ἀπηλιώτης ὑγρὸς ὢν, μεταβάλλει εἰς νότον θερμὸν ὄντα· ὁ δὲ νότος, λεπτυνόμενος εἰς ζέφυρον· ὁ δὲ ζέφυρος, ἔτι μᾶλλον λεπτυνόμενος, εἰς βορέαν ἀποκαθαίρεται. Διὸ,

Ὦρσεν ἐπὶ κραιπνὸν βορέην, πρὸ δὲ κύματα ἆξεν.

Καὶ τὴν ἀντίθεσιν δὲ αὐτῶν φυσικῶς ἐξηγήσατο,

Ἄλλοτε μέν τε νότος βορέῃ προβάλεσκε φέρεσθαι,
Ἄλλοτε δ' αὖτ' εὖρος ζεφύρῳ εἴξασκε διώκειν.

Ἠπίστατο δὲ κἀκεῖνο ὅτι βορέας πολὺ ὑπὲρ γῆν ἐστι μετέωρος, ὡς καθ' ἡμᾶς τοὺς ἐν τῷ κλίματι τούτῳ κατοικοῦντας· ὁ δὲ νότιος, ἐκ τοῦ ἐναντίου βαθύς· ὅθεν ἐπὶ μὲν τοῦ βορέου φησί,

Καὶ βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων·

τὴν ἄνωθεν ἐμπίπτουσαν φορὰν τοῦ ἀνέμου ἐμφαίνων. τοῦ δὲ ἄλλου, τὴν ἀπὸ τοῦ κοιλοτέρου πρὸς τὸ ἀναντες βίαν.

Ὅτι δὲ καὶ ἡ τῶν ὑετῶν γένεσις ἐστὶν ἐκ τῆς τῶν ὑγρῶν ἀναθυμιάσεως, ἐπεδήλωσεν, εἰπὼν, --κατὰ δ' ὑψόθεν ἧκεν ἐέρσας Αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος. Καὶ,

Αἱματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε.

Προειρήκει γὰρ,

Τῶν μὲν αἷμα κελαινὸν ἐΰρροον ἀμφὶ Σκάμανδρον
Ἐσκέδασ' ὀξὺς Ἄρης, ψυχαὶ δ' Ἄϊδόσδε κατῆλθον.

Ὅθεν δῆλόν ἐστιν ὅτι τὰ ἀναφερόμενα ἀπὸ τοῦ περὶ γῆν ὑδάτων ὑγρὰ, ἀναπεφυρμένα τῷ ὕδατι, τοιαῦτα ἄνωθεν κατηνέχθη. Τοῦ δ' αὐτοῦ λόγου ἔχεται κἀκεῖνο,

Ἤματ' ὀπωρινῷ ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ.

Τότε γὰρ ὁ ἥλιος ἐκ βάθους ἀναπτῶν διὰ ξηρότητα τῆς γῆς τὰ ὑγρὰ, θολερὰ καὶ γεώδη ἀναφέρει· τὰ δὲ ὑπὸ βάρους λάβρα καταρρήγνυται. αἱ μὲν οὖν ὑγραὶ ἀναθυμιάσεις ὑετοὺς γεννῶσιν· αἱ δὲ ξηραὶ, ἀνέμους. Ὅταν δὲ ἐν νέφει ἀποληφθῇ ἄνεμος, ἔπειτα βίᾳ ῥήξῃ τὸ νέφος, βροντὰς καὶ ἀστραπὰς ἀποτελεῖ· εἰ δὲ ἐκπίπτοι ἡ ἀστραπὴ, κεραυνὸν ἀφίησιν. Ὅπερ εἰδὼς ὁ Ποιητὴς, λέγει τὰ τοιαῦτα, Ἀστράψας δὲ, μεγάλ' ἔκτυπε. Καὶ ἐν ἄλλοις,

Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηῒ κεραυνόν.

Θεοὺς εἶναι πάντες οἵγε ὀρθῶς φρονοῦντες νομίζουσι, καὶ πρῶτος Ὅμηρος. Ἀεὶ γὰρ μέμνηται τῶν θεῶν, λέγων,--μάκαρες θεοὶ ῥεῖα ζώοντες. Ἀθάνατοι γὰρ ὄντες ῥᾳδίαν καὶ ἄπαυστον ἔχουσι τὴν τοῦ ζῆν φύσιν, καὶ οὐ δέονται τροφῆς, ἧς δεῖται τὰ θνητὰ ζώων τὰ σώματα·

Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον,
Τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται.

Ἐπεὶ δὲ ἐδεῖτο ἡ ποίησις θεῶν ἐνεργούντων, ἵνα τὴν γνώμην αὐτῶν αἰσθήσει τῶν ἐντυγχανόντων παραστήσῃ, περιέθηκεν αὐτοῖς σώματα· οὐδὲν δὲ ἄλλο σώματος εἶδος ἢ τοῦ ἀνθρώπου, δεκτικόν ἐστιν ἐπιστήμης καὶ λόγου, ἐξεικάσας ἕκαστον τῶν θεῶν,

θεῶν, μετὰ τῆς κοσμήσεως μεγέθει τε καὶ κάλλει, ἅμα καὶ τοῦτο ὑπέδειξε, τὸ εἰκόνας καὶ ἀγάλματα θεῶν μετὰ τοῦ εἰς ἀνθρώπων εἶδος ἠκειβωμένα ἱδρύεσθαι, ὑπὲρ τοῦ παρέχειν ὑπόμνησιν καὶ τοῖς ἔλαττον φρονοῦσιν, ὅτι εἰσὶ θεοί. Τούτων δὲ πάντων ἀρχηγὸν καὶ ἡγεμόνα τὸν πρῶτον θεὸν νομιζόντων τῶν ἀρίστων φιλοσόφων ἀσώματον ὄντα, καὶ νοήσει μᾶλλον καταληπτὸν, καὶ Ὅμηρος ταῦτα ὑπολαμβάνων φαίνεται, παρ' ᾧ λέγεται ὁ Ζεὺς, Πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. Καί,

Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων.

Καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Ζεύς φησιν,

Ὅσσον ἐγὼ περί τ' εἰμὶ θεῶν περί τ' εἰμ' ἀνθρώπων.

Ἡ δὲ Ἀθηνᾶ πρὸς αὐτὸν,

Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν.

Εἰ δὲ δεῖ καὶ τοῦτο ζητῆσαι, εἰ νοητὸν ἠπίστατο τὸν θεὸν, οὐκ ἄντικρυς μὲν, (ἅτε ἐν ποιήσει πολὺ τὸ μυθῶδες ἐχούσῃ) ὅμως δὲ ἔστι καταμαθεῖν, ἐν οἷς φησὶν,

Εὗρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων.

Καὶ ἐν οἷς αὐτὸς λέγει,

Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ μενέω πτυχὶ Οὐλύμποιο
Ἥμενος, ἔνθ' ὁρόων φρένα τέρψομαι.

Ἡ γὰρ μόνωσις αὐτὴ, καὶ τὸ μὴ καταμιγνύειν τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἑαυτὸν, ἀλλὰ χαίρειν ἑαυτῷ συνόντα, καὶ χρώμενον ἡσυχίαν ἄγοντι, καὶ ἀεὶ διακοσμοῦντι τὰ πάντα, τὴν τοῦ νοητοῦ θεοῦ φύσιν παρίστησιν. Οἶδε δὲ ὅτι νοῦς ἐστιν ὁ θεὸς, ὁ πάντα ἐπιστάμενος, καὶ διέπων τὸ πᾶν. Φησὶ γὰρ ὁ Ποσειδῶν,

Ἦ μὰν ἀμφοτέροισιν ὁμὸν γένος, ἠδ' ἴα πάτρη.
Ἀλλὰ Ζεὺς πρότερος γεγόνει, καὶ πλείονα ᾔδει.

Καὶ τοῦτο πολλάκις, Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε, τοῦτο σημαίνει ὅτι ἀεὶ διανοεῖται.

Τῆς δὲ τοῦ θεοῦ διανοίας ἔχεται καὶ ἡ πρόνοια καὶ εἱμαρμένη, περὶ ὧν εἴρηνται λόγοι πολλοὶ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις· τούτων δὲ πάντων τὰς ἀφορμὰς Ὅμηρος παρέχει. Τὰ μὲν τῆς προνοίας τῶν θεῶν τί ἂν καὶ λέγοι τις, ὅπου διὰ πάσης τῆς ποιήσεως οὐ μόνον πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων διαλέγονται, ἀλλὰ καὶ καταβάντες ἐπὶ τὴν γῆν, τοῖς ἀνθρώποις ὁμιλοῦσιν; Ὀλίγα δὲ παραδείγματος ἕνεκα θεασώμεθα, ἐν οἷς ἐστιν ὁ Ζεὺς λέγων πρὸς τὸν ἀδελφὸν,

Ἔγνως Ἐννοσίγαιε ἐμὴν ἐνὶ στήθεσι βουλὴν,
Ὧν ἕνεκα ξυνάγειρα· μέλουσί μοι ὀλλύμενοί περ.

Καὶ ἐν ἄλλοις,

Ὢ πόποι, ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ τεῖχος
Ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι, ἐμὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ.

Ἔτι δὲ τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα καὶ τὸ φιλάνθρωπον ἦθος ἐμφαίνει, εἰπών,

Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
Ὃς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἱρὰ θεοῖσιν
Ἀθανάτοισι δέδωκε τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;

Ἐν οἷς ὁρᾷν ἐστιν ὅτι ἐπῄνεσε τὸν ἄνδρα, πρῶτον ἐπὶ τῷ νοῦν ἔχειν· δεύτερον δὲ, ἐπὶ τῷ σέβειν θεούς.

Πῶς δὲ αὐτοῖς τοῖς ἀνθρώποις ὁμιλοῦντας καὶ συμπονοῦντας ποιεῖ τοὺς θεοὺς, ἐν πολλοῖς ἐστι καταμαθεῖν· ὥσπερ καὶ τὴν Ἀθηνᾶν ποτὲ μὲν τῷ Ἀχιλλεῖ, ἀεὶ δὲ τῷ Ὀδυσσεῖ· καὶ τὸν Ἑρμῆν τῷ Πριάμῳ, καὶ αὖ πάλιν τῷ Ὀδυσσεῖ. Καθόλου δὲ ἀεὶ τοὺς θεοὺς τοῖς ἀνθρώποις παραστατεῖν οἴεται. Φησὶ γὰρ,

Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι,
Παντοῖοι τελέθοντες ἐπιστρωφῶσι πόληας,
Ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.

Τῆς δὲ προνοίας τῶν θεῶν ἴδιόν ἐστι τὸ βούλεσθαι δικαίως τοὺς ἀνθρώπους βιοῦν· καὶ τοῦτό φησιν ὁ Ποιητὴς ἐναργέστατα,

Οὐ γὰρ σχέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
Ἀλλὰ δίκην τίουσι, καὶ αἴσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.

Καί,

Ζεὺς ὅτε δή τ' ἄνδρεσσι κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ
Οἳ βίῃ εἰν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας.

Ὥσπερ γὰρ τοὺς θεοὺς προνοουμένους τῶν ἀνθρώπων εἰσάγει, οὕτω καὶ τοὺς ἀνθρώπους μεμνημένους αὐτῶν ἐν πάσῃ τύχῃ. Καὶ ὁ μὲν εὐημερῶν στρατηγὸς φησὶν,

Ἔλπομαι, εὐχόμενος Διΐ τ' ἄλλοισί τε θεοῖσιν,
Ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτους·

ὁ δὲ κινδυνεύων,

Ζεῦ πάτερ, ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ἠέρος υἷας Ἀχαιῶν.

Καὶ πάλιν, ὁ μὲν κτείνας,

Ἐπειδὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν·

ὁ δὲ θνήσκων,

Φράζεο νῦν μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι.

Πόθεν οὖν ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῶν εἰρημένων ἐστὶ τὸ δόγμα ἐκεῖνο τῶν Στωϊκῶν;

Τὸ δὲ ἕνα μὲν εἶναι τὸν κόσμον, συμπολιτεύεσθαι δὲ ἐν αὐτῷ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους δικαιοσύνης μετέχοντας φύσει. Καὶ γὰρ ὅταν εἴπῃ,

Ζεὺς δὲ Θέμιστ' ἐκέλευσε θεοὺς ἀγορήνδε καλέσσαι.
Τίπτ' αὖτ' ἀργικέραυνε θεοὺς ἀγορήνδε κάλεσσας;
Ἦ τι περὶ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν μερμηρίζεις·

τί ἄλλο ὑποδείκνυσιν ἢ ὅτι νόμῳ πόλεως ὁ κόσμος διοικεῖται; καὶ προβουλεύονται οἱ θεοὶ ἐξάρχοντος τοῦ θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων πατρός.

Τὴν δὲ περὶ τῆς εἱμαρμένης δόξαν δείκνυσιν ἐν ἐκείνοις σαφῶς,

Μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.

Καὶ ἐν οἷς ἄλλοις κρατύνει τὴν δύναμιν τῆς εἱμαρμένης. Ἡγεῖται μέντοι καὶ αὐτὸς, ὥσπερ καὶ μετ' αὐτὸν οἱ δοκιμώτατοι τῶν φιλοσόφων, Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης καὶ Θεόφραστος, οὐ πάντα καθ' εἱμαρμένην περαίνεσθαι, ἀλλά τι καὶ ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι, ὧν ὑπάρχειν μὲν τὸ ἑκούσιον, τούτῳ δέ πως συνάπτειν τὸ κατηναγκασμένον, ὅταν τις πράξας ὃ βούλεται, εἰς ὃ μὴ βούλεται ἐμπέσῃ. Καὶ ταῦτα σαφῶς ἐν πολλοῖς δεδήλωκεν. Ὥστε καὶ ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἑκατέρας τῆς ποιήσεως, ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι λέγων τὴν ὀργὴν τοῦ Ἀχιλλέως αἰτίαν τῆς ἀπωλείας τῶν Ἑλλήνων γενέσθαι, καὶ τότε τὴν Διὸς βούλησιν ἐκτελεσθῆναι· ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσείᾳ, τοὺς ἑταίρους τοῦ Ὀδυσσέως διὰ τὴν αὐτῶν ἀβουλίαν ὀλέθρῳ περιπεσεῖν. Ἐξήμαρτον γὰρ ἀψάμενοι τῶν ἱερῶν τοῦ Ἡλίου βοῶν, ἐξὸν ἀποσχέσθαι αὐτῶν. Καὶ γὰρ ἦν προειρημένον,

Τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάσῃς, νόστου δὲ μέδηαι,
Καί κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε·
Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον.

Οὕτως τὸ μὲν μὴ ἀδικῆσαι, ἐπ' αὐτοῖς· τὸ δὲ ἀδικήσαντας ἀπολέσθαι, ἐκ τῆς εἱμαρμένης ἀκόλουθον ἦν.

Ἔνεστι δὲ καὶ τὸ ἄλλως συμβαῖνον ἐκ προνοίας διαφυγεῖν. Ὅπερ ἐν τούτῳ παρίστησιν,

Ἔνθα δὲ καὶ δύστηνος ὑπὲρ μόρον ὤλετ' Ὀδυσσεὺς,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
Τῆς ἔχετο στενάχων, εἷος μέγα κῦμα παρῆλθεν.

Ἐνταῦθα γὰρ ἐκ τοῦ ἐναντίου κινδυνεύων ὑπὸ τύχης ἀπολέσθαι, ἐκ προνοίας ἐσώθη.

Καθάπερ δὲ περὶ τῶν θείων πολλοὶ καὶ ποικίλοι παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, τὰς πλείστας ἀφορμὰς ἐξ Ὁμήρου λαβοῦσιν, οὕτω καὶ περὶ τῶν ἀνθρωπείων πραγμάτων, ὧν πρῶτον περὶ τῆς ψυχῆς πειρασόμεθα. Τὸ μὲν δὴ τῶν δογμάτων, Πυθαγόρου καὶ Πλάτωνος, γενναιότατόν ἐστι, τὸ εἶναι τὴν ψυχὴν ἀθάνατον, ἣ καὶ πέρα τοῦ λόγου προεστήθησιν ὁ Πλάτων· τίς οὖν τοῦτο πρῶτον ἀνεφώνησεν; Ὅμηρος, εἰπὼν ἄλλά τε καὶ ταῦτα,

Ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη, Ἄϊδόσδε βεβήκει,

εἰς τὸν ἀειδῆ καὶ ἀόρατον, εἴτε ἀέρα θείη τις, εἴτε ὑπόγειον τόπον. Καὶ ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι, ποιῶν τὴν τοῦ Πατρόκλου ψυχὴν ἐφισταμένην κοιμωμένῳ τῷ Ἀχιλλεῖ,

Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πατροκλῆος δειλοῖο·

καὶ λόγους αὐτῷ περιτίθησιν, ἐν οἷς καὶ τοῦτο λέγει,

Τῆλέ με εἴργουσι ψυχαὶ εἴδωλα καμόντων.

Ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσείᾳ, δι' ὅλης τῆς Νεκυίας τί ἄλλο ἢ τὰς ψυχὰς δείκνυσι μετὰ θάνατον διαμενούσας, καὶ φθεγγομένας ἅμα τῷ πιεῖν τοῦ αἵματος; καὶ γὰρ τοῦτο ᾔδει, ὅτι τὸ αἷμα νομὴ καὶ τροφή ἐστι τοῦ πνεύματος. Τὸ δὲ πνεῦμα, ἔστιν αὐτὴ ἡ ψυχὴ, ἢ ὄχημα τῆς ψυχῆς.

Ἐναργέστατα δὲ κἀκεῖνο ἀπέφηνεν, ὅτι τὸν ἄνθρωπον οὐδὲν ἄλλο ἢ τὴν ψυχὴν νομίζει. Ἐν οἷς λέγει,

Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίαο,
Χρύσεον σκῆπτρον ἔχων.

Ἐπίτηδες γὰρ ἀπὸ τοῦ τῆς ψυχῆς ὀνόματος εἰς τὸ ἀρρενικὸν μετέβαλεν, ἵνα δείξῃ ὅτι ἡ ψυχὴ ἦν ὁ Τειρεσίας. Καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς πάλιν,

Τὸν δὲ μέτ' εἰσενόησα βίην Ἡρακληείην
Εἴδωλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι.

Καὶ γὰρ ἐν τούτοις πάλιν ἐδήλωσεν ὅτι τὸ μὲν εἴδωλον ὅπερ ἦν ἀποπτασμένον τοῦ σώματος, οὐκέτι τῆς ἐκείνου ὕλης ἐφελκόμενον ἐφαντάζετο· τὸ δὲ καθαρώτατον τῆς ψυχῆς ἀπελθὸν, αὐτὸς ἦν ὁ Ἡρακλῆς.

Ὅθεν κἀκεῖνο δοκεῖ τοῖς φιλοσόφοις, τὸ εἶναι τὸ σῶμα τρόπον τινὰ τῆς ψυχῆς δεσμωτήριον. Καὶ τοῦτο δὲ Ὅμηρος πρῶτος ἐδήλωσε· τὸ μὲν γὰρ τῶν ζώντων, ἀεὶ δέμας προσαγορεύει, ὡς ἐν τούτοις, Οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν. Καὶ, --δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί· καὶ, Ἤτοι ἐμὴν ἀρετὴν, εἶδός τε δέμας τε. Τὸ δὲ ἀποβεβληκὸς τὴν ψυχὴν, οὐδὲν ἄλλο ἢ σῶμα καλεῖ. Ὡς ἐν τούτοις, Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν. Καὶ,

Σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος.

Καὶ,

Σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς·

τὸ γὰρ αὐτὸ, ζῶντος μὲν τοῦ ἀνθρώπου, δεσμὸς ἦν τῆς ψυχῆς· τελευτήσαντος δὲ, ὥσπερεὶ σῶμα καταλείπεται.

Τούτῳ δὲ ἕπεται καὶ ἕτερον δόγμα τοῦ Πυθαγόρου, τὸ μεταβαίνειν τὰς ψυχὰς τῶν τελευτησάντων εἰς ἕτερα σωμάτων εἴδη. Ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο τῆς Ὁμήρου διανοίας ἐκτός ἐστιν. Ὁ γὰρ ποιήσας τὸν Ἕκτορα τοῖς ἵπποις διαλεγόμενον, καὶ τὸν Ἀντίλοχον, καὶ αὐτὸν τὸν Ἀχιλλέα, καὶ μὴ ὅτι δια-

διαλεγόμενον, ἀλλὰ καὶ ἀκούοντα, καὶ τὴν κύνα πρὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν οἰκείων ἐπιγινώσκοντα τὸν Ὀδυσσέα, τί ἄλλο ἢ τὴν κοινωνίαν τοῦ λόγου καὶ συγγένειαν τῆς ψυχῆς τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων ζώων παρίστησι; Καὶ οἱ τὰς βοῦς τοῦ Ἡλίου καταφαγόντες, καὶ ἐκ τούτων ὀλέθρῳ περιπεσόντες, ἐλέγχουσιν ὅτι οὐ μόνον βόες ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ ἄλλα ζῶα, ὡς τῆς αὐτῆς φύσεως ζωτικῆς μετέχοντα, τιμᾶται ὑπὸ τῶν θεῶν.

Καὶ τὸ μεταβάλλειν δὲ τοὺς ἑταίρους τοῦ Ὀδυσσέως εἰς σύας, καὶ τοιαῦτα ζῶα, τοῦτο αἰνίττεται ὅτι τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων αἱ ψυχαὶ μεταλλάττουσιν εἰς εἴδη σωμάτων θηριωδῶν, ἐμπεσοῦσαι εἰς τὴν τοῦ παντὸς ἐγκύκλιον περιφορὰν, ἣν Κίρκην προσαγορεύει, καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς Ἡλίου παῖδα ὑποτίθεται, οἰκοῦσαν ἐν τῇ Αἰαίῃ νήσῳ. Ταύτην δὲ ἀπὸ τοῦ αἰάζειν καὶ ὀδύρεσθαι τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τοῖς θανάτοις, κέκληκεν. Ὁ δὲ ἔμφρων ἀνὴρ αὐτὸς ὁ Ὀδυσσεὺς οὐκ ἔπαθε τὴν τοιαύτην μεταβολὴν, παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ (τουτέστι τοῦ λόγου) τὸ ἀπαθὲς λαβών. Αὐτὸς δὲ οὗτος καὶ εἰς ᾅδου κάτεισιν, ὥσπερ εἶναι λέγων χωρίζειν τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος· καὶ θεατὴς ψυχῶν τῶν τε ἀγαθῶν καὶ φαύλων γιγνόμενος.

Αὐτὴν δὲ τὴν ψυχὴν οἱ Στωϊκοὶ ὁρίζονται πνεῦμα συμφυὲς, καὶ ἀναθυμίασιν αἰσθητικὴν, ἀναπτομένην ἀπὸ τῶν ἐν σώματι ὑγρῶν, Ὁμήρῳ ἀκολουθήσαντες, λέγοντι, --εἰσόκ' ἀϋτμὴ Ἐν στήθεσσι μένῃ. Καὶ πάλιν, --ψυχὴ δὲ κατὰ χθονὸς ἠΰτε καπνός. Ἐν οἷς τὸ μὲν ζωτικὸν πνεῦμα, ἅτε ἔνικμον, ἀντιδίδοι· τὸ δὲ κατασβεννύμενον ἤδη, καπνῷ ἀπεικάζει· καὶ αὐτῷ δὲ τῷ τοῦ πνεύματος ὀνόματι κέχρηται ἐπ' αὐτῆς,

Ὣς εἰπὼν, ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.

Καὶ, Θυμὸν ἀποπνείων. Καὶ,

Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη·

τουτέστι τὸ πνεῦμα διεσπαρμένον συνελέξατο. Καὶ,

Αὖθις δ' ἀμπνύνθη· περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο
Ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν·

τοῦ γὰρ λειποθυμοῦντος τὸ πνεῦμα ῥιπίσασα ἡ ἔξωθεν πνοὴ συμφυὴς οὖσα, ζῶντα αὐτὸν κατέστησε. Συναίρεται δὲ τῷ λόγῳ ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ ἐκτὸς πνεύματος τῷ τῆς ψυχῆς ὀνόματι κέχρηται, εἰπὼν, Ἦκα μάλα ψύξασα· βούλεται γὰρ εἰπεῖν ἀναπνεύσασα.

Πλάτων δὲ καὶ Ἀριστοτέλης τὴν ψυχὴν ἀσώματον εἶναι ἐνόμισαν, ἀεὶ δὲ περὶ σῶμα εἶναι, καὶ τούτου ὥσπερ ὀχήματος δεῖσθαι· διὸ καὶ, ἀπαλλασσομένην τοῦ σώματος, τὸ πνευματικὸν ἐφέλκεσθαι πολλάκις καθάπερ ἐκμαγεῖον, ἣν ἔχει τῷ σώματι μορφὴν διαφυλάσσουσαν. Οὕτως οὖν καὶ Ὅμηρος οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως εὑρεθήσεται σῶμα τὴν ψυχὴν καλῶν, ἀλλὰ τὸ ἐστερημένον ψυχῆς ἀεὶ τούτῳ τῷ ὀνόματι προσαγορεύει, ὡς καί τινων ἐν τοῖς πρόσθεν ἐμνημονεύσαμεν.

Τῆς δὲ ψυχῆς ἐχούσης, ὡς καὶ τοῖς φιλοσόφοις δοκεῖ, τὸ μὲν, λογικὸν, ἐνιδρυμένον τῇ κεφαλῇ, τὸ δὲ, ἄλογον· καὶ τούτου, τὸ μὲν, θυμικὸν, ἐνοικοῦν τῇ καρδίᾳ· τὸ δὲ, ἐπιθυμητικὸν, ἐν τοῖς περὶ τὴν γαστέρα· ἆρ' οὖν οὐ πρότερος Ὅμηρος εἶδε τὴν τούτου διαφορὰν, ὃς ἐποίησεν, ἐπὶ μὲν τοῦ Ἀχιλλέως, τὸν λογισμὸν τῷ θυμῷ μαχόμενον, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ῥοπῇ διανοούμενον ἢ ἀμύνεσθαι τὸν λελυπηκότα, ἢ παῦσαι τὸν χόλον,

Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.

Τουτέστι τὴν φρόνησιν, καὶ τὴν ἀντικειμένην αὐτῷ θυμικὴν ὀργὴν, ἧς τὴν φρόνησιν ἐπικρατοῦσαν πεποίηκε. Τούτῳ γὰρ αὐτῷ ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἀθηνᾶς βούλεται· καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ποιεῖ τὸν λογισμὸν τῷ θυμῷ παραινοῦντα, καὶ ὥσπερ ἄρχοντα τῷ ὑποτεταγμένῳ κελεύοντα,

Τέτλαθι δὴ κραδίη, καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης·

καὶ πολλάκις μὲν τῷ λογισμῷ πείθεται τὸ θυμούμενον, ὡς ἐν τούτοις,

Ὣς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ·
Τῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληκυῖα.

Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ λυπούμενον,

Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ,
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ.

Ἐνίοτε δὲ περιγινόμενον τὸν θυμὸν τοῦ λογισμοῦ παρίστησιν. Ὅπου οὐκ ἐπαινῶν, ἀλλὰ ψέγων φανερός ἐστιν· ὡς ὁ Νέστωρ τῷ Ἀγαμέμνονι τὴν εἰς τὸν Ἀχιλλέα ὕβριν ὀνειδίζων, φησὶν,

Οὔτι καθ' ἡμέτερόν γε νόον. Μάλα γάρ τοι ἔγωγε
Πόλλ' ἀπεμυθεόμην. Σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
Εἴξας, ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
Ἠτίμησας.

Ὅμοια δὲ τούτοις καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς πρὸς τὸν Αἴαντα λέγει,

Πάντα τί μοι κατὰ μοῖραν ἐείσω μυθήσασθαι·
Ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ ὁππότ' ἐκείνου
Μνήσομαι, ὅς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν.

Οὕτω δὲ καὶ ὑπὸ φόβου ἔστιν ὅτε ὁ λογισμὸς ἐξίσταται· ὅτε Ἕκτωρ μὲν διανοεῖται ὑποστῆναι τὴν πρὸς τὸν Ἀχιλλέα μάχην,

Βούλ-

Βέλτερον αὖτ' ἔειδι ξυνελαυνέμεν· ὅττι τάχιστα
Εἴδομεν ὁπποτέρῳ κεν Ὀλύμπιος εὖχος ὀρέξῃ·

εἶτ' ἀναχωρεῖ πλησίον γενομένου τοῦ Ἀχιλλέως,

Ἕκτορα δ', ὡς ἐνόησεν, ἕλε τρόμος. οὐδὲ γὰρ ἔτλη
Αὖθι μένειν· ὀπίσω δὲ πύλας λίπε· βῆ δὲ φοβηθείς.

Ἔστι δὲ κἀκεῖνο δῆλον ὅτι τὰ πάθη περὶ τὴν καρδίαν συνίστησιν· ὀργὴν μὲν, οὕτως, —κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει. Λύπην δὲ, —τέο μέχρις ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων Σὴν ἔδεαι κραδίην. Τὸν δὲ φόβον,

—κραδίη δέ μοι ἔξω
Στηθέων ἐκθρώσκει· τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα.

Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον, ὥσπερ τὸν φόβον, οὕτω καὶ θάρσος περὶ καρδίαν ἀποφαίνει,

—ἐν δὲ σθένος ὦρσεν ἑκάστῳ
Καρδίῃ ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.

Ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων, ἔδοξε τοῖς Στωϊκοῖς τὸ ἡγεμονικὸν εἶναι περὶ καρδίαν. Τὸ δὲ ἐπιθυμητικὸν ὅπως περὶ γαστέρα, ἐν πολλοῖς διασαφεῖ, καὶ ἐν τούτοις, —ἀλλά με γαστὴρ Ὀτρύνει κακοεργός. Καὶ,

Γαστέρα δ' οὔπως ἐστὶν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν.

Καὶ τὰς αἰτίας δὲ τῶν περὶ τὸ θυμικὸν μέρος, τῆς ψυχῆς, φύσεις συμβαινούσας καλεῖ δὲ· τὴν μὲν ὀργὴν, ὑπὸ λύπης ἐγγινομένην, ζέσιν δέ τινα τοῦ αἵματος καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ πνεύματος οὖσαν ἐμφαίνων, ὡς ἐν τούτοις,

Ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ'· ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην.

Μένος γὰρ τὸ πνεῦμα προσαγορεύειν ἔοικε, τοῦτο δὲ ἐγγίγνεσθαι καὶ φλέγεσθαι ἐπὶ τῶν θυμουμένων οἴεται. Πάλιν δὲ αὖ τὸ τῶν φοβουμένων πνεῦμα συγχεόμενον καὶ καταψυχόμενον, τὰς φρίκας καὶ τοὺς τρόμους ποιεῖ καὶ τὰς ὠχριάσεις ἐν τοῖς σώμασι· πάντα γὰρ ταῦτα συμβαίνει ὑπὸ ψύξεως· ἡ μὲν ὠχρότης, ὅτι τοῦ θερμοῦ συντρέχοντος εἰς τὰ μέσα, τὸ ἔρευθος ἀπολείπει τὴν ἐπιφάνειαν· ὁ δὲ τρόμος, ὅτι ἐντὸς συνειλούμενον τὸ πνεῦμα ἀράσσει τὸ σῶμα· ἡ δὲ φρίκη, ὅτι πηγνυμένου τοῦ ὑγροῦ, αἱ τρίχες πιεζόμεναι ἀνίστανται. Πάντα οὖν ταῦτα σαφῶς σημαίνει Ὅμηρος· φησὶ γὰρ τὸ, Χλωροὶ ὑπαὶ δείους. Καὶ, —χλωρὸν δέος ᾕρει. Καὶ, —τρομέει ὑπὸ φαίδιμα γυῖα. Καὶ,

Ὣς φάτο, σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο. Δεῖδιε δ' αἰνῶς·
Ὀρθαὶ δὲ τρίχες ἔσταν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.

Κατὰ ταῦτα οὖν καὶ τὸ ἐφοβήθη, ῥίγησεν λέγει, καὶ τὸν φόβον κρυόεντα προσαγορεύει· ἐκ δὲ τοῦ ἐναντίου, θαλπωρὴν τὸ θάρσος, καὶ τὴν ἀγαθὴν ἐλπίδα. Τὰ μὲν οὖν φαῦλα πάθη τοῦτον διαιρεῖται τὸν τρόπον. Πάλιν δὲ τῶν περὶ Ἀριστοτέλην ἀστεῖα πάθη ἡγουμένων τὴν νέμεσιν, καὶ τὸν ἔλεον, (τὸ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς δάκνεσθαι ἐπὶ τοῖς πλησίον, εἰ παρ' ἀξίαν εὐτυχοῦσι, νέμεσις καλεῖται· τὸ δὲ λυπεῖσθαι, εἰ παρ' ἀξίαν δυστυχοῦσιν, ἔλεος λέγεται) ταῦτα καὶ Ὅμηρος προσήκειν τοῖς ἀγαθοῖς νομίζει, ὅπου καὶ τῷ Διῒ ἀνατίθησιν αὐτά· ποιεῖ γὰρ ἄλλα τε καὶ ταῦτα,

Αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο.
Ζεὺς γάρ οἱ νεμεσᾶθ' ὅτ' ἀμείνονι φωτὶ μάχοιτο.

Καὶ ἐν ἄλλοις πάλιν οἰκτείρει τὸν αὐτὸν τρόπον, διωκόμενον περὶ τεῖχος.

Περὶ δὲ ἀρετῆς καὶ κακίας ψυχῆς ἣν ἔχει δόξαν ὁ Ποιητὴς, ἐν πολλοῖς παρίστησιν. Ἐπεὶ γὰρ τὸ μέν τι τῆς ψυχῆς, νοερὸν καὶ λογικόν ἐστι, τὸ δὲ, ἄλογον καὶ ἐμπαθὲς, καὶ διὰ τοῦτο μέσος θεοῦ καὶ θηρὸς γέγονεν ἄνθρωπος, τὴν μὲν ἄκραν ἀρετὴν, θείαν ἡγεῖται, τὴν δὲ ἄκραν κακίαν, θηριωδίαν· ὡς ὕστερον Ἀριστοτέλης ἐνόμισε. Καὶ ταῦτα ἐμφανίζει ἐν ταῖς ὁμοιώσεσιν· ἀεὶ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ὀνομάζει Θεοειδεῖς, καὶ, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον. Τῶν δὲ φαύλων τοὺς μὲν δειλοὺς, φυζακινοῖς ἐλάφοισιν εἰκάζει, καὶ προβάτοις ἀσημάντοις, καὶ λαγωοῖς διωκομένοις· ἐπὶ δὲ τῶν προπετῶς καὶ ἀλογίστως ὑπὸ ὀργῆς φερομένων φησὶν,

Οὔτ' οὖν παρδάλιος τόσσον μένος, οὔτε λέοντος,
Οὔτε συὸς κάπρου ὀλοόφρονος, οὔτε μάλιστα
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι περὶ σθένεϊ βλεμεαίνει,
Ὅσσον Πάνθου υἷες ἐϋμμελίαι φρονέουσι.

Τοὺς δὲ λυπουμένων ἐμπαθέστερον ὀδυρμοὺς, ἀηδόνων φωναῖς ἀπεικάζει,

—οἷσί τε τέκνα
Ἀγρόται ἐξείλοντο, πάρος πετεηνὰ γενέσθαι.

Οἱ μὲν οὖν Στωϊκοὶ τὴν ἀρετὴν τίθενται ἐν τῇ ἀπαθείᾳ, ἐκείνοις ἑπόμενοι, ἐν οἷς πᾶν πάθημα ἀναιρεῖ, λέγων, περὶ μὲν λύπης,

Ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν ὅς κε θάνῃσι,
Νηλέα θυμὸν ἔχοντας, ἐπ' ἤματι δακρύσαντας.

Καὶ,

Τίπτε δεδάκρυσαι Πατρόκλεις ἠΰτε κούρη.

Περὶ δὲ ὀργῆς,

Ὡς ἔρις ἔκ τε θεῶν ἔκ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιτο.

Περὶ δὲ τοῦ φόβου,

Μήτι φόβονδ' ἀγόρευε, ἐπεὶ οὐδέ σε πεισέμεν οἴω.

Καὶ,

Καί,

—ὃς δέ κεν ὔμμεων
Βλήμενος ἠὲ τυπεὶς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
Τεθνάτω.

Οὕτως καὶ παρακαλούμενοι εἰς μονομαχίαν, ἀφόβως ὑπακούουσι, καὶ πλείους ἀνθ' ἑνὸς ἀνίστανται. Καὶ ὁ τετρωμένος, οὐδὲν ἧσσον ἔχει τὸ θάρσος παραμένον, ὥς φησι,

Νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς, εὔχεαι αὔτως.

Καὶ πᾶς ὁ γενναῖος ἀπεικάζεται λέοντι, ἢ κάπρῳ, ἢ χειμάρρῳ, ἢ λαίλαπι.

Οἱ δ' ἐκ τοῦ Περιπάτου τὴν ἀπάθειαν ἀνέφικτον ἀνθρώπῳ νομίζουσι, τὴν δὲ μετριοπάθειαν εἰσάγοντες, τῷ τὴν ὑπερβολὴν τῶν παθῶν ἀναιρεῖν μεσότητι τὴν ἀρετὴν ὁρίζονται. Καὶ Ὅμηρος ἀεὶ παράγει τοὺς ἀρίστους οὔτε ἀλγοῦντας, οὔτε μὴν ἀφόβους, ἢ ἀλύπους παντελῶς, ἐν τῷ μὴ ἄγαν δὲ τοῖς πάθεσι κρατεῖσθαι, τῶν φαύλων διαφέροντας. Φησὶ γὰρ,

Τοῦ μὲν γάρ τε κακοῦ τρέπεται χρὼς ἄλλυδις ἄλλῃ,
Οὐδέ οἱ ἀτρέμας ἧσθαι ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμός·
Ἐν δέ τέ οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει,
Κῆρας ὀιομένῳ· πάταγος δέ τε γίνετ' ὀδόντων·
Τοῦ δ' ἀγαθοῦ οὔτ' ἂρ τρέπεται χρὼς, οὔτε τι λίην
Ταρβεῖ.

Εὔδηλον γὰρ ὅτι τὴν ἀγαθοῦ τὸ λίαν φοβεῖσθαι ὑφελὼν, τὸ μέτριον κατέλιπε. Τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων, λύπης τε καὶ ὀργῆς, χρὴ νοεῖν. Τοιοῦτόν ἐστι κἀκεῖνο,

Τρῶας μὲν τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον,
Ἕκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν.

Οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι, καὶ ὁρῶντες ἔτρεμον· ὁ δ' ἐν τῷ κινδύνῳ καθεστὼς ἀνδρεῖος ὢν, μόνον ἠγωνία. Ὅθεν ἄλλως μὲν ποιεῖ τὸν Δόλωνα καὶ τὸν Λυκάονα φοβουμένους, ἄλλως δὲ τὸν Αἴαντα καὶ τὸν Μενέλαον, ἐντροπαλιζομένους, καὶ βάδην ὑποχωροῦντας, ὥσπερ ἀπωσμένους σταθμοῦ λέοντας. Ὡσαύτως δὲ καὶ λυπουμένων διαφορὰς ἐπιδείκνυσι, καὶ ἡδομένων ὁμοίως. Ὥσπερ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς διηγούμενος ὃν τρόπον τοὺς Κύκλωπας ἐξηπάτησεν, ἔφη, —ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ· οἱ δὲ μνηστῆρες, πεσόντα τὸν πτωχὸν ἰδόντες, —χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλῳ ἔκθανον. Φαίνεται δὲ ἐν κατωτέροις ἡ τοῦ μετρίου διαφορά· καὶ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἐρῶν, καὶ κλαίουσαν ἐπ' αὐτῷ ὁρῶν, φέρει,

Ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἕστασαν, ἠὲ σίδηρος·

τῶν δὲ μνηστήρων τῶν αὐτῆς ἐρώντων τῶν θεασαμένων αὐτὴν λύτο γούνατα,

—ἔρως δ' ἄρα θυμὸν ἔθελγε,
Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.

Τοιαῦτα μὲν ἐστι τὰ παρὰ τῷ Ποιητῇ περὶ ψυχῆς δυνάμεων καὶ παθῶν.

Περὶ δὲ ἀγαθῶν καὶ εὐδαιμονίας πολλῶν εἰρημένων παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, τὸ μὲν τὴν ἀρετὴν τῆς ψυχῆς, μέγιστον εἶναι τῶν ἀγαθῶν, κατὰ πάντα συνέστηκεν· ἀλλ' οἱ μὲν Στωϊκοὶ τὴν ἀρετὴν αὐτάρκη ἡγοῦνται πρὸς εὐδαιμονίαν, λαβόντες τὸ ἐνδόσιμον ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν τούτων, ἐν οἷς τὸν σοφώτατον καὶ φρονιμώτατον πεποίηκεν ὑπὲρ εὐκλείας πόνου καταφρονοῦντα, καὶ ἡδονῆς ὑπερορῶντα· τὸ μὲν πρότερον, οὕτως,

Ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνήρ.
Αὐτὸν μὲν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
Σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν, οἰκῆϊ ἐοικὼς,
Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν.

Τὸ δεύτερον δὲ οὕτως,

Ἡ μέν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεάων,
Ὣς δ' αὔτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἰαίη δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.

Μάλιστα δὲ ἐν τούτοις τὴν τῆς ἀρετῆς δόξαν συνίστησιν ἐν οἷς τὸν μὲν Ἀχιλλέα ποιεῖ οὐ μόνον ἀνδρεῖον, ἀλλὰ καὶ κάλλιστον τὸ εἶδος καὶ ποδωκέστατον καὶ εὐφυέστατον, καὶ πατρίδος ἐπιφανοῦς, καὶ ὑπὸ τοῦ μεγίστου τῶν θεῶν βοηθούμενον· τὸν δὲ Ὀδυσσέα, συνετὸν μὲν καὶ καρτερὸν τῇ ψυχῇ, τὰ δὲ ἄλλα οὐχ ὁμοίᾳ τύχῃ κεχρημένον· ἡλικίας τε καὶ ὄψεως οὐκ ἴσης, καὶ γονέων οὐ πάντη ὀνομαστῶν, καὶ πατρίδος ἀδόξου, καὶ ἀπεχθόμενον ἑτέρῳ θεῷ· ὧν οὐδὲν ἐκώλυεν αὐτὸν εἶναι εὐκλεᾶ, τὴν τῆς ψυχῆς ἀρετὴν κεκτημένον.

Οἱ δ' ἐκ τοῦ Περιπάτου πρωτεύειν μὲν τὰ τῆς ψυχῆς ἀγαθὰ νομίζουσιν, οἷον φρόνησιν, ἀνδρείαν, σωφροσύνην, δικαιοσύνην· δεύτερα δὲ εἶναι τὰ τοῦ σώματος, οἷον, ὑγίειαν, ἰσχὺν, κάλλος, τάχος· τρίτα δὲ, τὰ ἐκτὸς, οἷον εὐγένειαν, εὐδοξίαν, πλοῦτον. Ἐπαινετὸν μὲν γὰρ εἶναι καὶ θαυμαστὸν τὸ ἐν ἀλγηδόσι καὶ νόσῳ καὶ ἀπορίᾳ καὶ συμφοραῖς ἀβουλήτοις χρῆσθαι τῇ ἀρετῇ τῆς ψυχῆς ἀντεχούσης τοῖς κακοῖς, οὐ μέντοι αἱρετὸν, οὐδὲ μακάριον. Τὸ δ' ἐν ἀγαθοῖς οὖσιν ἔχειν, τῷ ὄντι εὔδαιμον. Οὐδὲ γὰρ τὴν κτῆσιν μόνην τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν χρῆσιν καὶ τὴν ἐνέργειαν εἶναι καλόν. Ταῦτα δὴ καὶ Ὅμηρος δείκνυσιν ἄντικρυς. Τοὺς μὲν γὰρ θεοὺς ἀεὶ ποιεῖ Δωτῆρας ἐάων, τουτέστι τῶν ἀγαθῶν, ἃ καὶ εὔχονται οἱ ἄνθρωποι παρέχειν αὐτοῖς τοὺς θεούς· οὐκ ἀνωφελῆ δηλονότι ὄντα αὐτοῖς,

τοῖς, οὐδὲ ἀδιάφορα, ἀλλὰ πρὸς εὐδαιμονίαν χρήσιμα.

Τίνα οὖν ἐστι τὰ ἀγαθὰ ὧν ἐφίενται οἱ ἄνθρωποι, καὶ δι' ἃ μακαρίζονται, ἐν πολλοῖς διασαφεῖ, ἅμα μὲν πάντα ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ,

——οἷος δὲ σὺ δέμας καὶ εἶδος ἀγητὸς,
Πέπνυσαι δὲ νόῳ, μακάρων δ' ἔξεσσι τοκήων.

Μαρτυρεῖ γὰρ αὐτῷ κάλλος σώματος καὶ φρόνησιν καὶ εὐγένειαν. Τὰ δὲ κατὰ μέρος,

Τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν
Ὤπασαν.

Καὶ, —θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων. Δῶρον γὰρ ἐστι καὶ τοῦτο τοῦ θεοῦ·

Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον ὀλύμπιος ἀνθρώποισι.

Ποτὲ δὲ καὶ τὴν τιμὴν ἡγεῖται καλὸν,

Τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων.

Πῶς δὲ τὴν εὐπαιδίαν,

Ὡς ἀγαθὸν, καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι.

Πῶς δὲ τὴν τῶν οἰκείων ἀπόλαυσιν,

Πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα· χαίρετε δ' αὐτοί.
Ἤδη γὰρ τετέλεσται ἅ μοι φίλος ἤθελε θυμὸς,
Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά μοι θεοὶ οὐρανίωνες
Ὄλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄκοιτιν
Νοστήσας εὕροιμι, σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
Ὑμεῖς δ' αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
Κουριδίας, καὶ τέκνα. Θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν
Παντοίην, καὶ μή τι κακὸν μεταδήμιον εἴη.

Ὅτι δὲ ἐν τῇ τῶν ἀγαθῶν συγκρίσει, τοῦ πλούτου κρεῖττόν ἐστιν αὐτὸ τὸ δύνασθαι, δηλοῖ διὰ τούτων,

Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ' ἴεν ἠΰτε κούρη,
Νήπιος, οὐδέ τι οἱ τόδ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον.

Καὶ,

Ὡς οὔτοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.

Καὶ ὅτι τὸ φρονεῖν, τοῦ κάλλους εἴδους ἄμεινον,

Ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνήρ·
Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει.

Δῆλον μὲν οὖν ὅτι καὶ τὰ περὶ σῶμα καὶ τὰ ἐκτὸς εὐτυχήματα, ἀγαθὸν νομίζει· ὅτι δὲ ἄνευ τούτων οὐκ ἔστιν αὐτάρκης ἡ ἀρετὴ μόνη πρὸς εὐδαιμονίαν, ἐν ἐκείνοις παρίστησι· δύο γὰρ ἄνδρας εἰς τέλος ἀρετῆς ἥκοντας ὑποθέμενος, τὸν Νέστορα καὶ τὸν Ὀδυσσέα, καὶ τῶν μὲν ἄλλων διαφέροντας, ἀλλήλοις δὲ ὁμοίους φρονήσει καὶ ἀνδρείᾳ καὶ λόγων δυνάμει, οὐκέτι ὁμοίους ἐν ταῖς τύχαις πεποίηκεν, ἀλλὰ τῷ μὲν Νέστορι τοὺς θεοὺς

Ὄλβον ἐπικλῶσαι, γαμέοντί τε, γεινομένῳ τε·
Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν·
Υἱέας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίστους.

Τὸν δὲ Ὀδυσσέα, καίπερ πολύμητιν ὄντα καὶ ἀγχίνοον καὶ ἐχέφρονα, ἀποκαλεῖ δύστηνον πολλάκις. Καὶ γὰρ τοῦ μὲν, ἐς τὴν ἀνακομιδὴν πλεῦσαι ταχέως καὶ ἀσφαλῶς· τοῦ δὲ πλανηθῆναι χρόνῳ πολλῷ, καὶ πόνους καὶ κινδύνους ὑπομένειν ἀεὶ μυρίους. Οὕτως αἱρετὸν καὶ μακάριόν ἐστιν ὅταν τῇ ἀρετῇ συνῃρημένη καὶ μὴ ἀντιπράττουσα ἡ τύχη παρῇ.

Πῶς δὲ ἡ κτῆσις τῆς ἀρετῆς οὐδὲν ἐς ὄφελος ἂν μὴ καὶ ἐνεργῇ, φανερὸν ἐκ τούτων, ὅπου ὁ μὲν Πάτροκλος ἐπιπλήσσων τῷ Ἀχιλλεῖ, λέγει,

Αἰναρέτη, τί σευ ἄλλος ὀνήσεται ὀψίγονός περ
Αἴ κε μὴ Ἀργείοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς.

Οὕτω γὰρ προσεῖπε τὸν τῇ ἀπραξίᾳ ἀνωφελῆ ποιοῦντα τὴν ἀρετήν. Ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς, τὴν ἀπραξίαν ταύτην ὀδυρόμενος, φησὶν,

Ἀλλ' ἧμαι παρὰ νηυσὶν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης,
Τοῖος ἐὼν οἷος οὔτις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.

Ἄχθεται γὰρ ὅτι τὴν ἀρετὴν κεκτημένος, οὐ κέχρηται αὐτῇ, ἀλλὰ μηνίων τοῖς Ἀχαιοῖς,

Οὐδέποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν,
Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμόν γ', ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ,
Αὖθι μένων· ποθέεσκε δ' αὐτήν τε πόλεμόν τε.

Καὶ γὰρ οὕτως ὁ Φοῖνιξ ἐπαίδευε,

Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι πρηκτῆρά τε ἔργων·

ὅθεν καὶ τεθνεὼς ἄχθεται τῇ ἀπραξίᾳ, λέγων,

Βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ
Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
Ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.

Καὶ ἐπιφέρει τὴν αἰτίαν,

Οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο,
Τοῖος ἐὼν οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ.

Ἔτι τοίνυν οἱ Στωϊκοὶ φίλους θεῶν τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἀποφαίνοντες, παρ' Ὁμήρου καὶ τοῦτο ἔλαβον, λέγοντος ἐπὶ τοῦ Ἀμφιαράου,

Ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεὺς αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων.

Καὶ ἐπὶ τοῦ Ὀδυσσέως,

Χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ.

Ἔστι

Ἔστι δὲ τῶν αὐτῶν φιλοσόφων δόγμα, καὶ τὸ διδακτὴν εἶναι τὴν ἀρετὴν, ἔχουσαν μὲν ἀρχὴν τὴν συγγένειαν· (ὃ καὶ Ὅμηρός φησι,

Τοίου γὰρ καὶ πατρὸς, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις)

ὑπὸ δὲ παιδείας εἰς τὸ τέλειον περαιουμένην.

Ἔστι γὰρ ἀρετῆς ἐπιστήμη τὸ ὀρθῶς βιοῦν· τουτέστιν, ὧν τοὺς εὖ βιωσομένους πράττειν προσήκει. Καὶ ταῦτα οὖν ἐστι παρ' Ὁμήρῳ. Λέγει γὰρ,

Νήπιον, οὔπω εἰδόθ' ὁμοιΐου πολέμοιο,
Οὐδ' ἀγορέων.

Καὶ ἐν ἄλλοις,

Οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλός.

Καὶ ὁ Φοῖνιξ φησὶν ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως,

Τοὔνεκά με προέηκε διδασκέμεναι τάδε πάντα,
Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων.

Ἐπεὶ γὰρ ὁ βίος ἐκ πράξεων καὶ λόγων συνέστηκε, τούτων φησὶ διδάσκαλον ἑαυτὸν τοῦ νεανίσκου γεγονέναι. Ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων δῆλον ὅτι πᾶσαν ἀρετὴν ἀποφαίνει διδακτήν. Οὕτω μὲν οὖν πρῶτος Ὅμηρος ἔν τε ἠθικοῖς καὶ φυσικοῖς φιλοσοφεῖ.

Ἔχεται δὲ τῆς αὐτῆς θεωρίας καὶ ἀριθμητικὴ καὶ μουσικὴ, ἃς καὶ Πυθαγόρας διαφερόντως ἐτίμησεν. Ἴδωμεν οὖν εἰ καὶ τούτων ἐστὶ παρὰ τῷ Ποιητῇ λόγος. Ἀλλὰ μὴν πλεῖστος· ὀλίγα δὲ ἐκ πολλῶν παρατεθέντα ἐξαρκέσει. Ὁ γὰρ Πυθαγόρας, τοὺς ἀριθμοὺς μεγίστην δύναμιν ἔχειν ἡγούμενος, καὶ πάντα εἰς ἀριθμοὺς ἀναφέρων, τῶν τε ἄστρων τὰς περιόδους, καὶ τῶν ζώων τὰς γενέσεις, δύο τὰς ἀνωτάτω ἀρχὰς ἐλάμβανε, τὴν μὲν ὡρισμένην, μονάδα, τὴν δὲ ἀόριστον, δυάδα καλῶν· τὴν μὲν, ἀγαθῶν, τὴν δὲ, κακῶν οὖσαν ἀρχήν. Ἡ μὲν γὰρ τῆς μονάδος φύσις ἐγγινομένη, τῷ μὲν περιέχοντι εὐκρασίαν, ψυχαῖς δὲ ἀρετὴν, σώματι δὲ ὑγείαν, πόλεσι δὲ καὶ οἴκοις εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν παρέχει. Πᾶν γὰρ ἀγαθὸν, συμφωνίας οἰκεῖόν ἐστιν. Ἡ δὲ τῆς δυάδος, πᾶν τοὐναντίον, ἀέρι χειμῶνα, ψυχαῖς κακίαν, σώμασι νόσους, πόλεσι δὲ καὶ οἰκίαις στάσεις καὶ ἔχθρας ἐγέννησε. Πᾶν γὰρ κακὸν ἐκ διαστάσεως καὶ διαφορᾶς γίνεται· ὅθεν καὶ τῶν ἐφεξῆς ἀριθμῶν τὸν μὲν ἄρτιον, ἐνδεᾶ καὶ ἀτελῆ· τὸν δὲ περιττὸν, πλήρη τε καὶ τέλειον ἀπέφηνεν, ὅτι μιγνύμενός τε πρὸς τὸν ἄρτιον, ἀεὶ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν διασώζει, τοῦ περιττοῦ καὶ ἐν τούτοις ἐπικρατοῦντος· ἑαυτῷ τε συντιθέμενος γεννᾷ τὸν ἄρτιον. Γόνιμος γάρ ἐστι, καὶ ἔχει δύναμιν ἀρχῆς, καὶ διαίρεσιν οὐκ ἐπιδέχεται, ἀεὶ τῆς μονάδος ἐν αὐτῷ περιούσης. Ὁ δὲ ἄρτιος οὔτε γεννᾷ ποτε τὸν περιττὸν, συντιθέμενος ἑαυτῷ, οὔτε ἐστὶν ἀδιαίρετος. Καὶ Ὅμηρος τοίνυν τήν τε τοῦ ἑνὸς φύσιν ἐν τῇ τοῦ ἀγαθοῦ μοίρᾳ, καὶ τὴν τῆς δυάδος ἐν τῇ τοῦ κακοῦ τιθεὶς φαίνεται πολλάκις, Ἐννέα τὸ ἀγαθὸν λέγων πολλάκις, καὶ Ἐννεΐην τὴν τοιαύτην διάθεσιν· Δύην δὲ, τὴν κάκωσιν· καὶ ὅτι,

Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω.

Καὶ,

Μήτε ἐν πολέμοις δίχα βάζειν, μηδ' ἐνὶ βουλῇ·
Ἀλλ' ἕνα ἔχοντες νόον καὶ ἐπίφρονα βουλήν.

Ἀεὶ δὲ τῷ περιττῷ ἀριθμῷ χρῆται ὡς κρείττονι· καὶ γὰρ τὸν σύμπαντα κόσμον πέντε μοίρας ἔχοντα ποιῶν, τὰς τρεῖς τούτων οὔσας μέσας διαιρεῖ,

Τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς.

Διὸ καὶ Ἀριστοτέλης πέντε εἶναι τὰ στοιχεῖα ἐνόμισεν, ὡς τοῦ περιττοῦ καὶ τελείου ἐν παντὶ τὸ κράτος ἔχοντος· καὶ τοῖς μὲν οὐρανίοις δαίμοσι τὰ περιττὰ ἀπονέμει. Ὅ, τε γὰρ Νέστωρ Ποσειδῶνι θύει ἐννεάκις ἐννέα ταύρους, καὶ τὸν Ὀδυσσέα θύειν κελεύει ὁ Τειρεσίας

Ἀρνειὸν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον.

Ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς τῷ Πατρόκλῳ ἐναγίζει πάντα ἄρτια, ἵππους μὲν τέσσαρας,

Δώδεκα δὲ Τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλούς·

καὶ ἐννέα κυνῶν ὄντων, τοὺς δύο ἐμβάλλει τῇ πυρᾷ, ἵνα τοὺς ἑπτὰ ἑαυτῷ ὑπολίπηται. Καὶ ἐν πολλοῖς, τῷ τῶν τριῶν καὶ πέντε καὶ ἑπτὰ ἀριθμῷ χρῆται, μάλιστα δὲ τῷ τῶν ἐννέα,

Ὣς νείκεσσ' ὁ γέρων· τοὶ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσταν.

Καὶ,

Ἐννέωροι γὰρ τοί γε, καὶ ἐννέα πήχεες ἦσαν
Εὖρος· ἀτὰρ μῆκός τε γενέσθην ἐννεόργυιοι.

Καὶ,

Ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο.

Καὶ,

Ἐννῆμαρ ξείνισσε καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσε.

Τί δὲ ποτ' οὖν ἐστιν ὁ τῶν ἐννέα ἀριθμὸς τελειότατος; Ὅτι ἐστὶν ἀπὸ τοῦ πρώτου περιττοῦ τετράγωνος, καὶ τρισσάκις περιττὸς, εἰς τρεῖς διαιρούμενος τριάδας· ὧν ἑκάστη πάλιν εἰς τρεῖς μονάδας διαιρεῖται.

Οὐ μόνον δὲ τὴν δύναμιν τῶν ἀριθμῶν ἀλλὰ Καὶ τὴν λογιστικὴν μέθοδον ὑπέδειξεν, ἐν μέσῳ τῷ Καταλόγῳ ποιήσας,

Τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον· ἐν δὲ ἑκάστῃ
Κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον·

καὶ πάλιν, --πεντήκοντ' ἔσαν ἄνδρες. Ἐξ ὧν λογίζεσθαι πάρεστιν, ὅτι τῶν νεῶν πασῶν οὐσῶν ἐγγὺς χιλίων διακοσίων, καὶ ἐχουσῶν ἐξ ἑκατὸν ἀνδρῶν, ὁ σύμπας ἀριθμὸς, δώδεκά που μυριάδων γίνεται. Πάλιν δὲ ἐπὶ τῶν Τρώων φήσας,

Χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο· πὰρ δὲ ἑκάστῳ
Πεντήκοντ' ἕατο ἄνδρες,

παρέχει λογίζεσθαι ὅτι ἦσαν πεντάκις μύριοι, ἄνευ τῶν συμμάχων.

Τὴν δὲ μουσικὴν, οἰκειοτάτην οὖσαν τῇ ψυχῇ, καθότι ἐστὶν ἁρμονία κεκραμένη ἐκ διαφόρων ἀρχῶν, καὶ τοῖς μέλεσι καὶ ῥυθμοῖς τό,τε ἐκλελυμένον αὐτῆς ἐπιτείνουσαν καὶ τὸ σφοδρὸν ἀνιεῖσαν, οἵτε Πυθαγορεικοὶ διὰ σπουδῆς εἶχον, καὶ περὶ αὐτῶν Ὅμηρος. Καὶ ἐγκώμιον μὲν αὐτῆς ἐπὶ τῶν Σειρήνων διεξέρχεται, ᾧ καὶ ἐπιλέγει,

Ἀλλ' ὅγε τερψάμενος νεῖται καὶ πλείονα εἰδώς.

Ἄλλοτε δ' ἐν ταῖς εὐωχίαις τὴν κιθάραν παραλαμβάνει, ὡς καὶ παρὰ τοῖς μνηστῆρσι,

Φόρμιγξ, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην.

Καὶ παρ' Ἀλκινόῳ ὁ κιθαρῳδὸς --ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν. Καὶ ἐν γάμοις, --αὐλοὶ φόρμιγγές τε βοὴν ἔχον. Καὶ ἐν ἔργοις, ὅπου τρυγωμένης ὀπώρας

--παῖς φόρμιγγι λιγείῃ
Ἱμερόεν κιθάριζε, λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν.

Καὶ ἐν πολέμῳ αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν ἀκούεσθαι λέγει. Οὐδὲν δὲ ἧσσον καὶ εἰς πένθη παραλαμβάνει τὴν μουσικὴν, Θρήνων ἐξάρχους ἀοιδοὺς ποιῶν, ὡς τῇ λειότητι τῶν μελῶν τὴν τραχύτητα τῆς ψυχῆς καταγγέλλοντα.

Οὐκ ἄδηλον δὲ ὅτι διττή ἐστιν ἡ μελῳδία· ἡ μὲν, ἐν τῇ φωνῇ, ἡ δὲ, ἐν ὀργάνοις τοῖς τε ἐμπνευστοῖς, τοῖς τε ἐντατοῖς. Τῶν δὲ ἐν αὐτῇ φθόγγων, ὁ μὲν, ἐστὶ βαρὺς, ὁ δὲ, ὀξύς. Καὶ τούτων δὲ τὰς διαφορὰς Ὅμηρος ἔγνω, ὃς γυναῖκας μὲν καὶ παῖδας καὶ γέροντας ὀξυφώνους ποιεῖ, διὰ τὸ λεπτὸν τοῦ πνεύματος· τοὺς δὲ ἄνδρας, βαρυφώνους, ἔν τε ἄλλοις, καὶ ἐν τούτοις,

Τῷ δὲ βαρυστενάχοντι παρίστατο πότνια μήτηρ·
Ὀξὺ δὲ κωκύσασα κάρη λάβε παιδὸς ἑοῖο.

Καὶ πάλιν,

Ὣς ὁ βαρυστενάχων ἐπ' Ἀργείοισι μετηύδα·

οἱ δὲ γέροντες, τέττιξιν ἐοικότες, ζώοις ὀξυφώνοις, ἰσάζονται. Καὶ ἐν τοῖς ὀργάνοις δὲ αἱ χορδαὶ ὅσαι λεπταί εἰσι καὶ συντόμως κινούμεναι, ῥᾳδίως τέμνουσι τὸν ἀέρα, ὅθεν τὸν ὀξὺν φθόγγον ἀποτελοῦσιν· αἱ δὲ παχεῖαι, βραδεῖαν ἔχουσαι τὴν κίνησιν, ἠχοῦσι βαρύ. Καθ' ὃν λόγον καὶ Ὅμηρος τὴν μάστιγα, λιγυρὴν προσηγόρευσεν, ἐπεὶ λεπτὴ οὖσα ὀξὺν ἦχον ἀποδίδωσι. Ταῦτα μὲν οὖν περὶ τῆς παρ' Ὁμήρῳ μουσικῆς.

Ἐπεὶ δ' ἐν τούτοις καὶ Πυθαγόρου ἐμνημονεύσαμεν, ᾧ μάλιστα ἤρεσκεν ἡ ἐχεμυθία, καὶ τὸ σιγᾶν ἃ μὴ χρὴ λέγειν, θεασώμεθα εἰ καὶ Ὅμηρος ταύτην ἔχει τὴν γνώμην. Ἐπί τε γὰρ τῶν παριόντων ἔφη,

Καί τι ἔπος προέηκεν ὑπέρ τ' ἄρρητον ἄμεινον.

Καὶ πρὸς Θερσίτην ἐπιπλήττει,

Θερσῖτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητὴς,
Ἴσχεο.

Καὶ τὸν Ἰδομενέως καθαπτόμενος ὁ Αἴας λέγει, --αἰεὶ μύθοις λαβρεύεαι, οὐδέ τι σε χρὴ Λαβραγόρην ἔμεναι. Καὶ τῶν στρατευμάτων εἰς μάχην συνιόντων,

Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ὥς·
Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοί.

Βαρβαρικὸν γὰρ ἡ κραυγὴ, Ἑλληνικὸν δὲ ἡ σιωπή· διὸ καὶ τοὺς φρονιμωτάτους, ἐγκρατεστάτους γλώσσης πεποίηκε· καὶ τὸν Ὀδυσσέα πρὸς υἱὸν διακελευόμενον,

Εἰ ἐτεόν γ' ἐμός ἐσσι, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ,
Μήτέ τι Λαέρτης ἴστω τόδε, μήτε συβώτης,
Μήτέ τις οἰκείων, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια.

Καὶ πάλιν αὐτῷ παραινεῖ,

Σίγα, καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε, μηδ' ἐρέεινε.

Τοιαῦτα μὲν δὴ τῶν ἐνδόξων φιλοσόφων τὰ ἐξ Ὁμήρου τὴν ἀρχὴν ἔχει δόγματα.

Εἰ δὲ δεῖ καὶ τῶν ἰδίας τινὰς αἱρέσεις ἑλομένων μνημονεῦσαι, εὕροιμεν ἂν κἀκείνους παρ' Ὁμήρου τὰς ἀφορμὰς λαβόντας· Δημόκριτον μὲν, τὰ εἴδωλα ποιήσαντα ἐξ ἐκείνων,

Αὐτὰρ ὁ εἴδωλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.

Ἄλλους δὲ πλανηθέντας, οἷς ἐκεῖνος οὐχ ἑπόμενος, ἀλλὰ πρὸς τὸν παραπίπτοντα καιρὸν ἁρμοζόμενος προείθηκεν. Ἐπεὶ γὰρ ὁ Ὀδυσσεὺς παρ' Ἀλκινόῳ κατεχόμενος ἡδυπαθείᾳ καὶ τρυφῇ κεχρημένῳ, πρὸς χάριν αὐτῷ διαλεγόμενος ἔφη,

Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημὶ τέλος χαριέστερον εἶναι,
Ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα,
Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ,
Ἥμενοι ἑξείης· παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
Σίτου καὶ κρειῶν. Μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων
Οἰνοχόος φορέῃσι, καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσι.
Τοῦτό τι μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι.

Τούτοις παραχθεὶς καὶ Ἐπίκουρος τὴν ἡδονὴν τέλος εὐδαιμονίας ἐνόμισε. Καὶ ἐπεὶ αὐτὸς ὁ Ὀδυσσεὺς ποτὲ μὲν οὔλῃ καὶ ἁπαλῇ χλανίδι ἠμπίσχετο, ποτὲ δὲ ῥακίοις καὶ πήραις, καὶ νῦν μὲν τῇ Καλυψοῖ συνανεπαύετο, νῦν δὲ ὑπὸ Ἴρου καὶ Μελανθέως προσυβρίζετο, ταύτην εἰκόνα τοῦ βίου παραλαβὼν Ἀρίστιππος, καὶ πενίᾳ καὶ πόνοις συνηνέχθη ἐρρωμένως, καὶ ἡδονῇ ἀφειδῶς ἐχρήσατο.

ΤΗΣ ΔΕ Ὁμήρου σοφίας κἀκεῖνα παραμαθεῖν ἐστι δείγματα, ὅτι καλὰ καὶ πολλὰ σοφῶν

φῶν

φῶν ἀνδρῶν ἀποφθέγματα προανεφώνησεν, οἷον τὸ, Ἕπε θεῷ,

Ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ·

καὶ Μηδὲν ἄγαν,

Καὶ δ' ἄλλῳ νεμεσῶ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέησιν,
Ἔξοχα δ' ἐχθαίρησιν. Ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.

Καὶ, Ἐγγύα, πάρα δ' ἄτα,

Δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάασθαι.

Καὶ τὸ τοῦ Πυθαγόρου πρὸς τὸν πυθόμενον τίς ἐστι φίλος, ῥηθὲν, Ἄλλος ἐγὼ,

Ἶσον ἐμῇ κεφαλῇ.

Ἔστι δὲ τῆς αὐτῆς ἰδέας τῶν ἀποφθεγμάτων καὶ ἡ καλουμένη Γνώμη, ἥτις ἐστὶν ἀπόφασις καθολικὴ περὶ τῶν κατὰ τὸν βίον λόγῳ συντόμῳ. Καὶ τούτῳ δὴ χρησαμένων πάντων ποιητῶν καὶ φιλοσόφων καὶ λογογράφων, καὶ γνωμικῶς τινὰ ἀποφαίνεσθαι ἐπιτηδευσάντων, πρῶτος Ὅμηρος πολλὰς καὶ ἀγαθὰς γνώμας ἐξήνεγκε δι' ὅλης τῆς ποιήσεως· τοῦτο μὲν ἀποφαινόμενος, οἷόν ἐστιν ὃ βούλεται παραστῆσαι, ὡς ὅταν εἴπῃ,

Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ·

τοῦτο δὲ, ὡς δέον πράσσειν τι, οἷον,

Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα.

Πολλὰς δὲ γνώμας καὶ παραινέσεις ἀγαθὰς Ὁμήρου ἐξενεγκόντος, παρέφρασαν οὐκ ὀλίγοι τῶν μετ' αὐτόν. Ὧν τινὰ παραδείγματα οὐκ ἄκαιρόν ἐστι παραθέσθαι. Οἷόν ἐστι τὸ Ὁμήρου,

Νήπιοι, οἳ Ζηνὶ μενεαίνομεν ἀφρονέοντες,
Ἢ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν ἆσσον ἰόντες,
Ἢ ἔπει, ἠὲ βίᾳ. Ὁ δ' ἀφήμενος οὐκ ἀλεγίζει,
Οὐδ' ὄθεται. Φησὶ γὰρ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
Κάρτεΐ τε σθένεΐ τε διακριδὸν εἶναι ἄριστος.
Τῷ ἔχεθ' ὅ,ττι κεν ὔμμι κακὸν πέμπησιν ἑκάστῳ.

Παρὰ τοῦτο δέ ἐστι Πυθαγορικὸν,

Ὅσσα τε δαιμονίαισι τύχαις βροτοὶ ἄλγε' ἔχουσιν,
Ἣν ἂν μοῖραν ἔχῃς, πρᾴως φέρε, μηδ' ἀγανάκτει.

Καὶ ἐπὶ τούτοις, τὸ Εὐριπίδου,

Τοῖς πράγμασι γὰρ οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών.
Μέλει γὰρ αὐτοῖς οὐδὲν, ἀλλ' ὁ τυγχάνων
Τὰ πράγματ' ὀρθῶς ἂν τιθῇ, πράσσει καλῶς.

Πάλιν Ὅμηρος μέν φησι,

Τέκνον ἐμὸν, τέο μέχρις ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Σὴν ἔδεαι κραδίην;

Ὁ δὲ Πυθαγόρας,

Φείδου τῆς ζωῆς, μὴ μὴν καταθυμοβορήσῃς,

Ἔτι Ὁμήρου εἰπόντος,

Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,

Ἀρχίλοχος τά τε ἄλλα αὐτοῦ μιμούμενος, καὶ τοῦτο μὲν παρέφρασεν, εἰπὼν,

Τοῖος ἀνθρώποισι θυμὸς Γλαῦκε Λεπτίνεω παῖ,
Γίνεται θνητοῖς ὁποίην Ζεὺς ἐφ' ἡμέρην ἄγει.

Καὶ ἐν ἄλλοις Ὁμήρου εἰπόντος,

Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα,
Ἄλλῳ δ' ἐν στήθεσσι τιθεῖ νόον εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐσθλόν· τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι·
Καί τε πόλεις ἐσάωσε· μάλιστα δὲ αὐτὸς ἀνέγνω.

Εὐριπίδης παρὰ τοῦτο ἐποίησε,

Γνώμαις γὰρ ἀνδρὸς εὖ μὲν οἰκοῦνται πόλεις,
Εὖ δ' οἶκος. εἰς δ' αὖ πόλεμον ἰσχύει μέγα.
Σοφὸν γὰρ ἓν βούλευμα τὰς πολλὰς χεῖρας νικᾷ.
Σὺν ὄχλῳ δ' ἀμαθία πλεῖστον κακόν.

Ἃ δὲ παρακελευόμενον τῷ ἑταίρῳ τὸν Ἰδομενέα πεποίηκεν,

Ὦ πέπον, εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντες,
Αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε
Ἔσσεσθ', οὔτε κεν αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην,
Οὔτε κέ σε στέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν.
Νῦν δ', (ἔμπης γὰρ κῆρες ἐφεστᾶσι θανάτοιο
Μυρίαι, ἃς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν, οὐδ' ὑπαλύξαι)
Ἴομεν ἠέ τῳ εὖχος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν·

Αἰσχύλος μὲν δεύτερος λέγων, οὕτως ἔφη,

Ἀλλ' οὔτε πολλὰ τραύματ' ἐν στέρνοις λαβὼν
Θνήσκει τις εἰ μὴ τέρμα συντρέχοι βίου·
Οὔτ' ἐν στέγῃ τις ἥμενος παρ' ἑστίᾳ,
Φεύγει τι μᾶλλον τὸν πεπρωμένον μόρον.

Ἐν δὲ πεζῇ λέγει Δημοσθένης οὕτως, Πέρας μὲν γάρ ἐστιν ἅπασιν ἀνθρώποις τοῦ βίου θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθείρξας τηρῇ. Δεῖ δὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγχειρεῖν μὲν ἅπασιν ἀεὶ τοῖς καλοῖς, φέρειν δ' ὅ,τι ἂν ὁ θεὸς διδῷ, γενναίως.

Πάλιν δὲ τὸ Ὁμήρου,

Οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,

Σοφοκλῆς παρέφρασεν, εἰπὼν,

Θεοῦ τὸ δῶρον τοῦτο· χρὴ δ' ὅσ' ἂν θεοὶ
Διδῶσι, φεύγειν μηδὲν ὦ τέκνον ποτέ.

Παρ' ἐκείνου δὲ,

Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδὴ,

Θεόκριτος εἴρηκεν,

Οὕνεκά οἱ γλυκὺ Μοῦσα κατὰ στόματος χέε νέκταρ.

Πῶς δὲ καὶ Ἄρατος παρέφρασε, τὸ μὲν,

Οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν ὠκεανοῖο,

εἰπὼν,

Ἄρκτου κυανέου πεφυλαγμένη ὠκεανοῖο.

Τὸ δὲ, --τυτθὸν γὰρ ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται, εἰπὼν, --ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον ἄϊδ' ἐρύκει. Καὶ περὶ μὲν τούτων, ἅλις.

Ὁ ΔΕ πολιτικὸς λόγος, ἐστὶν ἐν τῇ ῥητορικῇ τέχνῃ, ἧς ἐντὸς Ὅμηρος πρῶτος γέγονεν, ὡς φαίνεται. Εἰ γάρ ἐστιν ἡ ῥητορικὴ δύναμις τοῦ πιθανῶς λέγειν, τίς μᾶλλον Ὁμήρου ἐν τῇ δυνάμει ταύτῃ καθέστηκεν; Ὃς τῇ τε μεγαλοφωνίᾳ πάντας ὑπεραίρει, ἔν τε τοῖς διανοήμασι τὴν ἴσην τοῖς λόγοις ἰσχὺν ἐπιδείκνυται.

Καὶ πρῶτόν ἐστι τῆς τέχνης ἡ οἰκονομία, ἣν δι' ὅλης τῆς ποιήσεως παρίστησι, καὶ μάλιστα ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῶν πραγμάτων. Οὐ γὰρ πόρρωθεν ἐμβαλὼν τὴν ἀρχὴν τῆς Ἰλιάδος ἐποιήσατο, ἀλλὰ καὶ καθ' ὃν χρόνον αἱ πράξεις ἐνεργότεραι καὶ ἀκμαιότεραι κατέστησαν. Τὰ δὲ τούτων ἀργότερα, ὅσα ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ ἐγένοντο, συντόμως ἐν ἄλλοις τόποις παρεδιηγήσατο. Τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ πεποίηκεν, ἀρξάμενος μὲν ἀπὸ τῶν τελευταίων τῆς πλάνης τοῦ Ὀδυσσέως χρόνων, ἐν οἷς καιρὸς ἦν ἤδη καὶ τὸν Τηλέμαχον εἰσάγειν, καὶ τὴν τῶν μνηστήρων ὕβριν ἐμφανίζειν· τὰ δὲ πρὸ τούτων, ὅσα τῷ Ὀδυσσεῖ ἀλωμένῳ συνέπεσεν, αὐτὸν παράγει διηγούμενον, ἃ καὶ δεινότερα καὶ πιθανώτερα ἔμελλε φαίνεσθαι ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ παθόντος λεγόμενα.

Αἰεὶ τοίνυν χρωμένων τῶν ῥητόρων πάντων τοῖς προοιμίοις ὑπὲρ τοῦ προσεκτικώτερον ἢ εὐνούστερον ποιεῖν τὸν ἀκροατήν, αὐτὸς μὲν ὁ Ποιητὴς κέχρηται προοιμίοις τοῖς μάλιστα κινῆσαι καὶ ἐπάγεσθαι πρὸς τὴν ἀκρόασιν δυναμένοις· ἔν τε τῇ Ἰλιάδι προαναφωνῶν ὅτι μέλλει λέγειν ὅσα διὰ τὴν Ἀχιλλέως ὀργὴν καὶ τὴν Ἀγαμέμνονος ὕβριν κακὰ τοῖς Ἕλλησι συνέβη· καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, ὅσοις πόνοις καὶ κινδύνοις περιπεσὼν ὁ Ὀδυσσεὺς, πάντων τῇ τῆς ψυχῆς συνέσει καὶ καρτερίᾳ περιεγένετο. Καὶ ἐν ἑκατέροις τῶν προοιμίων, τὴν Μοῦσαν παρακαλεῖ, ἵνα θειοτέραν καὶ μείζονα τὴν δόξαν τῶν λεγομένων παραστήσῃ.

Πολλὰ δὲ τῶν εἰσαγομένων ὑπ' αὐτοῦ προσώπων λέγοντα ποιῶν ἢ πρὸς οἰκείους, ἢ φίλους, ἢ ἐχθροὺς, ἢ δήμους, ἑκάστῳ τὸ πρέπον εἶδος τῶν λόγων ἀποδίδωσιν, ὥσπερ ἐν ἀρχῇ πεποίηται αὐτῷ ὁ Χρύσης ἐν τοῖς πρὸς τοὺς Ἕλληνας λόγοις χρησιμωτάτῳ προοιμίῳ κεχρημένος. Συνεύχεται γὰρ αὐτοῖς πρότερον, κρατῆσαι τῶν πολεμίων, καὶ οἴκαδε ἀναστρέψαι, ἵνα τὴν παρ' αὐτῶν εὔνοιαν ἐπισπάσηται· ἔπειτα οὕτως ὑπὲρ τῆς παιδὸς παρακαλεῖ. Ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ἐπὶ τῇ ἀπειλῇ τοῦ Ἀγαμέμνονος θυμούμενος, μιγνύει τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τῶν Ἑλλήνων λόγον, ἵνα κἀκείνους ἀκούσαντας, εὐνουστέρους καταστήσῃ. Πάντας γὰρ ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐστάλθαι, οὐκ ἰδίας τινὸς ἀπεχθείας ἕνεκα, ἀλλὰ εἰς χάριν αὐτοῦ τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· καὶ πολλὰ μὲν πεποιηκέναι ἑαυτὸν, τὸ δὲ γέρας οὐ παρὰ τούτων, ἀλλὰ παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων εἰληφέναι. Οἷς ἀντιπλέκων ὁ Ἀγαμέμνων, οὐκ ἀπορεῖ ὅπως καὶ αὐτὸς θεραπεύσῃ τὸ πλῆθος. Φήσαντος γὰρ τοῦ Ἀχιλλέως ἀπελεύσεσθαι εἰς τὴν πατρίδα δι' ἣν ἔπαθεν ὕβριν, οὐκ εἶπεν, Ἄπιθι, ἀλλὰ, Φεῦγε· τὸ ἁπλῶς ῥηθὲν εἰς τὸ ἀδοξότερον μεταβαλών. Καὶ ὅτι, οὐ παρακαλῶ σε μένειν· πάρεισι γὰρ καὶ ἄλλοι οἳ τιμῆς ἀξιώσουσί με. Ἦν δὲ καὶ τοῦτο τοῖς ἀκούουσι κεχαρισμένον.

Καὶ ὅτι τούτοις εἰσάγεται ῥήτωρ ὁ Νέστωρ, ὃν ἡδυεπῆ καὶ λιγὺν ἀγορητὴν προεῖπε,

(Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή)

οὗ μεῖζον ἐγκώμιον οὐκ ἂν γένοιτο ῥήτορος. Τί δὲ οὗτος διαπράσσεται τῷ λόγῳ; Ἄρχεται μὲν ἀπὸ προοιμίου, δι' οὗ μετάγνωσιν ἐμποιεῖν πειρᾶται τοῖς διαφερομένοις ἀριστεῦσιν, ἐννοεῖν αὐτοὺς παρασκευάζων ὅτι μαχόμενοι παρέξουσιν ἀφορμὴν χαρᾶς τοῖς πολεμίοις· πρόεισι δὲ νουθετῶν ἑκατέρους, καὶ πείθεσθαι ἑαυτῷ, ὡς πρεσβυτέρῳ, παραινῶν· καὶ ἐν τῷ σωφρονίζειν τὸν ἕτερον, κεχαρισμένα τῷ ἑτέρῳ λέγει. Τῷ μὲν γὰρ Ἀγαμέμνονι παραινεῖ μὴ ἀφαιρεῖσθαι τὸ δοθὲν τῷ πολλὰ κεκμηκότι γέρας· τῷ δ' Ἀχιλλεῖ, μὴ ἐρίζειν τῷ βασιλεύειν προκειμένῳ. Καὶ πρέποντα ἑκατέρῳ ἔπαινον, τῷ μὲν, ὡς πλεόνων βασιλεύοντι, τῷ δὲ, ὡς πλέον ἰσχύοντι, τοῦτον τὸν τρόπον πραΰνειν αὐτοὺς ἐπιχειρεῖ.

Τί δὲ, οὐχὶ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὁπότε εἶδε τὸν ὄνειρον ὁ Ἀγαμέμνων ἐλπίδας ἀγαθὰς αὐτῷ φέροντα παρὰ τοῦ Διὸς, καὶ ὁπλίζειν τοὺς Ἕλληνας παρακελευόμενον, ῥητορικῇ χρῆται τέχνῃ, τοὐναντίον οἷς βούλεται, πρὸς τοὺς πολλοὺς λέγων, ἵνα πεῖραν τῆς ὁρμῆς αὐτῶν λάβῃ, καὶ μὴ ἐπαχθὴς ᾖ, πολεμεῖν ἀναγκάζων ὑπὲρ ἑαυτοῦ; Ἀλλ' αὐτὸς μὲν πρὸς χάριν λέγει· ἄλλος δέ τις τῶν πείθειν αὐτοὺς δυναμένων προτρέπῃ μένειν, ὡς τοῦτο τῇ ἀληθείᾳ τοῦ βασιλέως θέλοντος· καὶ γὰρ ἐν οἷς δημηγορεῖ, ἐμφαίνει ὅτι τοὐναντίον βούλεται. Ὁ δὲ δεχόμενος τοὺς λόγους τούτους, ἐστὶν Ὀδυσσεὺς, παῤῥησίᾳ τῇ πρεπούσῃ χρώμενος, καὶ τοὺς μὲν ἀρίστους λόγοις προσηνέσι πείθων, τοὺς δὲ ὑποδεεστέρους καταπληκτικῶς ὑπακούειν τοῖς κρείττοσιν ἀναγκάζων· καὶ τὸ ἄτακτον καὶ θορυβῶδες τῶν πολλῶν καταπαύσας, ἅμα πάντας πείθει λόγοις ἔμφροσι, μετρίως μὲν ὀνειδίσας διότι οὐκέτι τελοῦσιν ἃ ὑπέσχοντο, καὶ ἅμα συγγνώμης ἀξιώσας, ὅτι πολὺν χρόνον ἄπρακτοι μένοντες, τῶν φιλτάτων ἐστέρηνται· παρακλήσει δὲ καὶ ἐλπίδι τῇ ἐκ τῶν μαντειῶν συμπείθων μένειν.

Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Νέστωρ, λόγους ἐξηλλαγμένους μὲν, εἰς ταυτὸ δὲ τείνοντας ποιούμενος, καὶ πλείονι παῤῥησίᾳ πρὸς τοὺς ἤδη μεμαλαγμένους

χρώμενος, πείθει τὸ πλῆθος· καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ὀλιγωρίας εἰς ὀλίγους τοῦ μηδενὸς ἀξίους ἀναφέρων, τοὺς πολλοὺς ἐντρέπει. Προστίθησι δὲ καὶ ἀπειλὴν τοῖς ἀπειθοῦσι, καὶ εὐθέως συμβουλεύει τῷ βασιλεῖ ὅπως χρὴ καταλέξειν τὰ στρατιωτικὰ τάγματα.

Πάλιν δὲ ἐν ταῖς κατὰ τὸν πόλεμον πράξεσι, τῶν Ἑλλήνων, τὰ μὲν, εὐτυχησάντων, τὰ δὲ, πταισάντων, καὶ ἐν φόβῳ καταστάντων, ὁ μὲν Διομήδης, ἅτε τὸ ἐκ τῆς νεότητος θράσος καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀριστείας παῤῥησίαν ἔχων, πρὸ τοῦ ἐπιδείξασθαι τὴν ἀνδραγαθίαν, σιωπῆς ἀξιώσας τὸ παρὰ τοῦ βασιλέως ὄνειδος, τότε ἐπιπλήττει τῷ Ἀγαμέμνονι, ὡς ὑπὸ ἀνανδρείας συμβουλεύοντι φεύγειν. Φησὶ γάρ,

Ἀτρείδη, σοὶ πρῶτα μαχέσομαι ἀφραδέοντι,
Ἣ θέμις ἐστὶν ἄναξ, ἀγορῇ· σὺ δὲ μή τι χολωθῇς.

Ἐν οἷς ἅμα μὲν νουθετεῖν αὐτὸν ἐπιχειρεῖ, ἅμα δὲ τὴν παρ' αὐτοῦ ὀργὴν παραιτεῖται. Καὶ τὰ μὲν φθάνοντα διαπεπρᾶχθαι ἑαυτῷ, ἀνεπαχθῶς ὑπομιμνήσκει, (λέγων,

---ταῦτα δὲ πάντα
Ἴσασ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες·)

εἰς δὲ τὰ ἑξῆς προτρέπει τοὺς Ἕλληνας, τεχνικῶς ἐγκωμιάζων αὐτούς,

Δαιμόνι', οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν
Ἀπτολέμους τ' ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις.

Καὶ αὐτὸν τὸν Ἀγαμέμνονα δυσωπεῖ, συγχωρῶν αὐτῷ εἰ βούλεται ἀπιέναι. Τοὺς γὰρ ἄλλους ἐξαρκέσειν, ἤ, κἂν πάντες φύγωσιν, αὐτόν γε σὺν τῷ ἑταίρῳ μενεῖν, καὶ μάχεσθαι, εἰπών, Νῶϊ δ' ἐγὼ Σθένελός τε μαχησόμεθα. Ὁ δὲ Νέστωρ τούτῳ μὲν γνώμης τε καὶ πράξεως ἀρετὴν μαρτυρεῖ, ὅσα δὲ εἰς τέλος τῆς συμβουλῆς διαφέρει, ἑαυτὸν, ὡς πρεσβύτερον, δεῖν παραινεῖν ἀξιοῖ. Καὶ ἐπέξεισι τῷ λόγῳ, τὴν πρὸς Ἀχιλλέα πρεσβείαν παρασκευάζειν ἐπιχειρῶν.

Καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ πρεσβείᾳ ποικίλαις τέχναις ποιεῖ χρωμένους τοὺς ῥήτορας. Ὁ μὲν γὰρ Ὀδυσσεύς, ἀρχόμενος τοῦ λόγου, οὐκ εὐθέως ἔφη ὅτι Ἀγαμέμνων μετεγνωκὼς ἐπὶ τῇ τῆς Βρισηΐδος ἀφαιρέσει, τήν τε κόρην ἀποδίδωσι, καὶ δῶρα, τὰ μὲν παραυτίκα πέμπει, τὰ δ' ὕστερον ἐπαγγέλλεται· (οὐ γὰρ ἦν χρήσιμον, οἰδοῦντος ἔτι τοῦ θυμοῦ, ταῦτα ὑπομιμνήσκειν) ἀλλὰ πρῶτον ἠθέλησεν ἐμβαλεῖν τὸν Ἀχιλλέα εἰς οἶκτον τῶν Ἑλληνικῶν ἀτυχημάτων· εἶτα εἰπών, ὕστερον βουληθεὶς ἐπανορθώσασθαι τὰς συμφορὰς, οὐκέτι δυνήσεται, μετὰ ταῦτα τῶν Πηλέως παραινέσεων ἀνέμνησεν· ἑαυτοῦ μὲν ἀφαιρῶν τὸ ἐπαχθὲς, τῷ δὲ μᾶλλον οἰκείου προσώπου τοῦ πατρὸς πιθανοὺς περιθεὶς τὸν λόγον. Καὶ ὅτε ἐδόκει πρᾳότερον αὐτὸν εἶναι, τότε καὶ τῶν Ἀγαμέμνονος δώρων ἐμνημόνευσε· καὶ πάλιν εἰς τὰς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων δεήσεις μετέβαλε τὸν λόγον, ὅτι εἰ καὶ δικαίως Ἀγαμέμνων μέμφεται, καλὸν γοῦν σῶσαι τοὺς μηδὲν εἰς αὐτὸν ἐξημαρτηκότας. Ἔχρῆν γὰρ καὶ τὸν ἐπίλογον μηδὲν τῶν λυπούντων ἔχειν τὸν ἀκούοντα· ἐπεὶ καὶ μάλιστα μνημονεύεται τὰ τέλη τῶν λόγων. Ἡ δὲ τελευταία παράκλησις ἔχει τι καὶ διεγερτικὸν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, ὡς καὶ αὐτοῦ καταφρονοῦντας· νῦν γὰρ ἂν (φησὶν) ἕλοις τὸν Ἕκτορα, εἰ σὺ κατεναντίον σταίη. Ἐπεὶ οὐδένα τῶν Ἑλλήνων ἑαυτῷ φησιν εἶναι ὅμοιον. Ὁ δὲ Φοῖνιξ, δεδοικὼς μὴ ἐνδεέστερον ἢ προσῆκε χρῆται τῇ δεήσει, δάκρυα προΐεται· καὶ πρῶτον μὲν τῇ ὁρμῇ αὐτοῦ συντίθεται, φήσας μὴ ἀπολειφθήσεσθαι αὐτοῦ εἰ ἀποπλέοι· τοῦτο γὰρ ἦν αὐτῷ κεχαρισμένον. Καὶ τὴν αἰτίαν λέγει, ὅπως τρέφειν αὐτὸν ἐπιστεύθη παρὰ τοῦ Πηλέως, νήπιον παραλαβὼν, καὶ διδάσκαλος ἔργων καὶ λόγων εἶναι ἠξιώθη. Παραδηγεῖται δὲ καὶ τὰς ἐπὶ τῆς νεότητος ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἐμφαίνων ὡς καὶ ἄβουλον ἡ τοιαύτη ἡλικία. Καὶ προϊὼν, οὐδὲν τῶν εἰς προτροπὴν παραλείπει, πᾶσι τοῖς κεφαλαίοις ῥητορικῶς χρώμενος, ὅτι διηλλάχθαι καλὸν τῷ ἱκετεύοντι, καὶ δῶρα πέμποντι, καὶ πρέσβεις τοὺς ἀρίστους κἀκείνων τιμιωτάτους ἀπεσταλκότι· καὶ ὅτι καὶ αὐτὸς δίκαιός ἐστιν ἀκουσθῆναι, τροφεύς γε ὢν καὶ διδάσκαλος. Καὶ ὅτι μεταγνώσεται παρέμενος τὸν παρόντα καιρόν· καὶ παραδείγματι χρῆται τῷ κατὰ Μελέαγρον διηγήματι, ὅτι κἀκεῖνος παρακαλούμενος ὑπὸ τῶν οἰκείων βοηθεῖν τῇ πατρίδι, οὐ συγκατέθετο, ἕως ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τῶν καταλαβουσῶν τὴν πόλιν συμφορῶν, ἐπὶ τὸ ἀμύνειν ἐτράπετο. Αἴας δὲ οἴκτου μὲν καὶ ἱκεσίας οὐδὲ ἐδεήθη, παῤῥησίᾳ δὲ χρησάμενος, καθελεῖν τὸ φρόνημα τοῦ Ἀχιλλέως δέγνω, τὰ μὲν εὐκαίρως ἐπιπλήττων, τὰ δὲ εὐγενῶς παρακαλῶν, ἵνα μὴ τελέως παροξυνῇ. Οὕτω γὰρ ἥρμοζε τῷ τῆς ἀρετῆς μετειληφότι. Πρὸς δὲ τούτων ἕκαστον ὁ Ἀχιλλεὺς ὑποκρινάμενος, ἦθος γενναῖον ἅμα καὶ ἁπλοῦν ἐμφαίνει. Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ἐλεγκτικῶς ἅμα καὶ μεγαλοφρόνως ἀντιλέγει, αἰτίας εὐλόγους τῆς ὀργῆς παριστάς· Αἴαντι δὲ ἀπολογεῖται· καὶ Ὀδυσσεῖ μὲν ἔφη ἀποπλεύσεσθαι τῇ ὑστεραίᾳ· καμπτόμενος δέ πως ταῖς Φοίνικος δεήσεσι, βουλεύσεσθαί φησι περὶ τοῦ ἀπόπλου. Ἐκνικηθεὶς δὲ ὑπὸ τῆς Αἴαντος παῤῥησίας, ἐξομολογεῖται πᾶν ὃ μέλλει ποιήσειν· ὅτι οὐ πρότερον ἔξεισιν ἐπὶ τὸν πόλεμον πρὶν ἂν ὁ Ἕκτωρ ἐπὶ τὰς σκηνὰς αὐτοῦ καὶ τὰς ναῦς ἀφίκηται, τοὺς πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀπεκτονώς. Ἔνθα φησὶν, ὅτι καίτοι

τὸν ἐνθύμως μαχόμενον τὸν Ἕκτορα παύσεσθαι νομίζω. Καὶ γὰρ τοῦτο προειρημένον πρόσθεν ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως, περὶ τοῦ ἐνστῆναι τῇ ὁρμῇ τοῦ Ἕκτορος, ἀντέθηκεν.

Ἐν δὲ τοῖς τοῦ Φοίνικος λόγοις κἀκεῖνο παρίστησιν, ὅτι τέχνη ἐστὶν ἡ ῥητορική. φησὶ γὰρ τῷ Ἀχιλλεῖ, διότι παρέλαβεν σε

Νήπιον, οὔπω εἰδόθ' ὁμοιΐου πολέμοιο,
Οὐδ' ἀγορέων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι·
Τοὔνεκά με προέηκε διδασκέμεναι τάδε πάντα,
Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων.

Ἐν οἷς καὶ τοῦτο δείκνυσιν, ὅτι ἡ τῶν λόγων δύναμις μάλιστα τοὺς ἄνδρας εὐκλεεῖς ἀπεργάζεται.

Ἔστι δὲ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς τῆς ποιήσεως τόποις εὑρεῖν λόγους τῆς ῥητορικῆς τέχνης ἐχομένους. Καὶ κατηγορίας καὶ ἀπολογίας ὑποδείκνυσι τρόπον, ἔν τε ἄλλοις καὶ ἐν οἷς ὁ Ἕκτωρ καθάπτεται τοῦ ἀδελφοῦ, ὀνειδίζων αὐτῷ δειλίαν καὶ ἀκολασίαν. Καὶ ὅτι τοιοῦτος ὤν, ἠδίκει πόρρω ἀπῳκισμένους, ὅθεν αἴτιος κακῶν τοῖς οἰκείοις ἐγένετο. Καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐκλύει τὸν θυμὸν τοῦ ἀδελφοῦ, δικαίως ἐπιπλήξεως συγκατατιθέμενος· καὶ τὸ ὑποσχέσθαι τὴν πρὸς τὸν Μενέλαον μάχην, ἀπολυόμενος τὸ ἔγκλημα τῆς δειλίας. Καὶ ὅτι μὲν τεχνίτης λόγων Ὅμηρος, πᾶς τις ἂν εἴποι εὖ φρονῶν· δῆλα γὰρ καὶ τὰ ἄλλα ἐξ αὐτῆς τῆς ἀναγνώσεως.

Οὐκ ἠμέλησε δὲ οὐδὲ χαρακτηρίσαι τοὺς ῥήτορας. Τὸν μὲν γὰρ Νέστορα, ἡδὺν καὶ προσηνῆ τοῖς ἀκούουσιν εἰσάγει· τὸν δὲ Μενέλαον, βραχυλόγον, καὶ εὔχαριν, καὶ τοῦ προκειμένου τυγχάνοντα· τὸν δὲ Ὀδυσσέα, πολλῇ καὶ πυκνῇ τῇ δεινότητι τῶν λόγων κεχρημένον. Ταῦτα γὰρ τοῖς δυσὶ τούτοις ἥρωσιν ὁ Ἀντήνωρ μαρτυρεῖ, ἀκούσας αὐτῶν, ὁπότε πρεσβεύοντες ἀφίκοντο εἰς τὴν Ἴλιον. Καὶ ταύτας τὰς ἰδέας τῶν λόγων Ὅμηρος παρίστησιν, αὐτὸς ἐν τῇ ποιήσει δείξας ἁπάσῃ.

Οἶδε δὲ καὶ τὴν ἀντίθεσιν τῶν λόγων ἀεὶ τῶν ἐναντίων ἐπὶ παντὸς πράγματος τιθεμένων, καὶ τὸ αὐτὸ κατασκευαζόντων καὶ ἀναιρούντων, διὰ τὴν εὐπορίαν τῆς λογικῆς ἕξεως. Φησὶ γὰρ

Στρεπτὴ δὲ γλῶσσ' ἐστὶ βροτῶν, πολέες δ' ἔνι μῦθοι,
Παντοῖοι· ἐπέων δὲ πολὺς νομὸς ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὁπποῖόν κ' εἴπησθα ἔπος, τοῖόν κ' ἐπακούσῃς.

Ἐπίσταται δὲ ταῦτα καὶ διὰ πολλῶν λέγειν καὶ δι' ὀλίγων ἐπαναλαμβάνειν, ὅπερ καλεῖται ἀνακεφαλαίωσις, καὶ ἔστιν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ῥήτορσιν, ὁπόταν δέῃ πολλὰ πράγματα εἰρημένα ἀναμνῆσαι συντόμως. Ἃ γὰρ διηγήσατο ὁ Ὀδυσσεὺς παρὰ τοῖς Φαίαξιν ἐν τέτταρσι ῥαψῳδίαις, ταῦτα πάλιν διὰ βραχέων διέξεισιν ἐν τούτοις,

Ἤρξατο δ' ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ', αὐτὰρ ἔπειτα·

καὶ τὰ ἑξῆς.

ΤΟΥ ΔΕ πολιτικοῦ λόγου ἔχεται καὶ ἡ τῶν νόμων ἐπιστήμη· καὶ οὐδὲ ταύτης ἐκτὸς τὸν Ὅμηρον εὕροιμεν ἄν. Εἰ μὲν οὖν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ νόμου ἦν κατ' αὐτὸν ἐν χρήσει, οὐκ ἔστι σαφῶς διισχυρίσασθαι. Οἱ μὲν γάρ φασι δῆλον αὐτὸν εἶναι εἰδότα τοὔνομα τοῦ νόμου, ἐν τῷ εἰπεῖν,

Ἀνθρώπων ὕβριν καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.

Ἀρίσταρχος δὲ ᾤηθη τὴν εὐνομίαν εἰρῆσθαι παρὰ τὸ εὖ νέμεσθαι· καίτοι καὶ ὁ νόμος λέγεσθαι ἔοικεν ἀπὸ τοῦ νέμειν τὰ ἴσα πᾶσιν, ἢ τὸ κατ' ἀξίαν ἑκάστῳ. Ὅτι δὲ δύναμιν τῶν νόμων εἶδεν, εἰ μὴ καὶ ἐν γραφαῖς, ἀλλ' ἐν ταῖς γνώμαις τῶν ἀνθρώπων φυλασσομένην, ἐν πολλοῖς παρίστησι. Τὸν γὰρ Ἀχιλλέα ποιεῖ ὑπὲρ τοῦ σκήπτρου λέγοντα,

--νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
Ἐν παλάμαις φορέουσι δικασπόλοι, οἵτε θέμισας
Πρὸς Διὸς εἰρύαται.

Θέμιστες γάρ, καὶ θεσμοί, οἱ νόμοι, ὧν τὸν Δία εἰσηγητὴν παραδίδωσιν. Ὦι καὶ τὸν Μίνωα τὸν τῶν Κρητῶν βασιλέα φησὶν ὁμιλεῖν. Ἡ δ' ὁμιλία, νόμων μάθησις ἦν, ὡς καὶ Πλάτων μαρτυρεῖ. Σαφῶς δὲ καὶ ἐν ἐκείνοις δηλοῖ ὅτι χρὴ νόμοις ἕπεσθαι, καὶ μὴ ἀδικεῖν,

Τῷ μή τις ποτὲ πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιος εἴη,
Ἀλλ' ὅγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅ,ττι διδοῖεν.

Πρῶτος τοίνυν Ὅμηρος τὰ τῆς πολιτείας διεῖλεν. Ἐν γὰρ τῇ ἀσπίδι, ἣν τοῦ κόσμου παντὸς μίμημα κατεσκεύασεν Ἥφαιστος, (τουτέστιν ἡ πυρώματικὴ δύναμις) ἐμπεριεχομένας ἐποίησε δύο πόλεις, τὴν μέν, ἐν εἰρήνῃ καὶ εὐφροσύνῃ διάγουσαν, τὴν δέ, ἐν πολέμῳ σχολάζουσαν· καὶ παραθεὶς τὰ ἑκατέρᾳ πρόσφορα, παρίστησιν ὅτι ὁ μέν, πολιτικός ἐστι βίος, ὁ δέ, στρατιωτικός. Οὐ παρεῖδε δὲ οὐδὲ τὸν τρίτον τὸν γεωργικόν· ἀλλὰ καὶ τοῦτον ἔδειξεν, ἐνάργειαν ἅμα καὶ κάλλος προσθεὶς τοῖς λόγοις.

Ὃ δὲ ἐν πάσῃ πόλει νενομοθέτηται, τὸ εἶναι συνέδριον βουλῆς, καὶ τοῦτο προβουλεύεσθαι πρὸ τοῦ τὸν δῆμον συνιέναι, πρόδηλον ὅτι ἐστὶν ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν τούτων,

Βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων.

Συν-

Συνάγει γὰρ Ἀγαμέμνων τοὺς γέροντας, καὶ σκέπτεται περὶ αὐτῶν, ὅπως ὁπλίσῃ τὸ πλῆθος πρὸς τὴν μάχην.

Καὶ ὅτι δεῖ τὸν ἄρχοντα περὶ τῶν ἄλλων φροντίζειν τῆς πάντων σωτηρίας, ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ διδάσκει· ᾧ καὶ παραινεῖ,

Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα.

Καὶ ὅτι δεῖ τῷ ἡγεμένῳ πείθεσθαι τοὺς ὑποτεταγμένους, καὶ ὅπως ἑκάστῳ προσφέρεσθαι τῶν προστεταγμένων, ὁ Ὀδυσσεὺς ὑποδείκνυσι, τοὺς μὲν ἐντίμους λόγοις προσηνέσι πείθων, τοῖς δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου πικρότερον ἐπιπλήσσων.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπανίστασθαι τοῖς ἀμείνοσι, παρὰ πᾶσι νενόμισται· ὃ καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ ποιοῦσιν ἐπὶ τοῦ Διός,

—οὐδέ τις ἔτλη
Μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.

Νόμος παρὰ τοῖς πλείστοις, τὸν πρεσβύτατον λέγειν· ὁ δὲ Διομήδης ὑπὸ ἀνάγκης τοῦ πολέμου πρῶτος θαρσήσας λέγειν, συγγνωστὸς εἶναι ἀξιοῖ,

—καὶ μή τι κότῳ ἀγάσησθε ἕκαστος
Οὕνεκα δὴ γενεῆφι νεώτατός εἰμι μεθ' ὑμῶν.

Κἀκεῖνο δὲ παρὰ πᾶσι νενόμισται, τὸ κολάζεσθαι τὰ ἑκούσια ἁμαρτήματα, τὰ δὲ ἀκούσια, συγγνώμης τυγχάνειν· τοῦτο πάλιν δείκνυσιν ὁ Ποιητὴς ἐν οἷς φησὶν ὁ ἀοιδὸς παρ' αὐτῷ,

Καί κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἴποι σὸς φίλος υἱός,
Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων
Πωλεύμην, μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαῖτας,
Ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκῃ.

Τριῶν δὲ οὐσῶν πολιτειῶν πρὸς δικαιοσύνην καὶ εὐνομίαν, βασιλείας τε καὶ ἀριστοκρατίας καὶ δημοκρατίας, καὶ ταύταις πάλιν ἀντικειμένων τριῶν πρὸς ἀδικίαν καὶ παρανομίαν, τυραννίδος, ὀλιγαρχίας, ὀχλοκρατίας· οὐδὲ ταύτας Ὅμηρος ἀγνοεῖν ἔοικε, τὴν μὲν βασιλείαν δι' ὅλης τῆς ποιήσεως ὀνομάζων καὶ ἐγκωμιάζων, ὡς ἐν τούτοις,

Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέων βασιλήων,
Τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι. φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς.

Καὶ ὁποῖον δοκεῖ εἶναι τὸν βασιλέα, σαφῶς δηλοῖ,

Λαῶν δ' οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν.

Καί,

Οὔτε τινὰ ῥέξας ἐξαίσιον, οὔτε τι εἰπὼν
Ἐν δήμῳ. Ἥτ' ἐστὶ δίκη θείων βασιλήων.

Τὴν δὲ ἀριστοκρατίαν, ἐν οἷς Βοιωτῶν βασιλέας πέντε καταριθμεῖ· καὶ παρὰ τοῖς Φαίαξι,

Δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες
Ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός.

Δημοκρατίας δὲ εἰκόνα ἐναργῶς ἐν τῇ κατασκευῇ τῆς ἀσπίδος δείκνυσι, ἐν ᾗ δύο ποιήσας πόλεις, τὴν ἑτέραν δημοκρατεῖσθαί φησι, μηδενὸς ἡγουμένου, πάντων δὲ πρὸς τὴν ἑαυτῶν βούλησιν κατὰ νόμους βιούντων· ἔνθα καὶ δικαστήριον εἰσάγει, καὶ ἐν ἐκείνῃ γε τὴν δημοκρατίαν παρίστησιν, ἐν οἷς φησι,

Δῆμον ὑποδείσας· δὴ γὰρ κεχολώατο λίην,
Οὕνεκα λῃστῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν,
Ἤκαχε Θεσπρωτούς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμιοι ἦσαν.

Τὸν δὲ βιαίως καὶ παρανόμως ἄρχοντα, τύραννον μὲν οὐ καλεῖ· (νεώτερον γὰρ τὸ ὄνομα) ὅτι δὲ τοῖς ἔργοις γίνεται, δείκνυσιν ἐν τούτοις,

Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων·
Ὅς κ' ἀπὸ ῥῖνα τάμῃσι καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ.

Καὶ τὸν Αἴγισθον δὲ τυραννικὸν ἀποφαίνει, ὃς ἀποκτείνας τὸν Ἀγαμέμνονα, ἐκράτει τῶν Μυκηναίων· καὶ ὁπότε ἀνῃρέθη, φησὶν ὅτι οὐκ ἂν ἔτυχε ταφῆς εἰ ὁ Μενέλαος παρῆν· τοῦτο γὰρ ἐπὶ τῶν τυράννων νενόμισται,

Τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
Ἀλλ' ἄρα τόν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν
Κείμενον ἐν πεδίῳ· μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον.

Ὀλιγαρχίαν δὲ δηλοῦν δοκεῖ διὰ τῆς τῶν μνηστήρων πλεονεξίας, περὶ ὧν φησιν,

Ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσι.

Τὴν δὲ ὀχλοκρατίαν ἐν τῇ τῶν Τρώων πολιτείᾳ παραδίδωσιν, ἐν ᾗ καὶ συναγόμενοι πάντες Ἀλεξάνδρῳ κακοῖς περιέπεσον. Καὶ ὁ Πρίαμος λοιδορεῖται τοῖς παισὶν ὡς τούτων αἰτίοις, Σπεύσατέ μοι κακὰ τέκνα κατηφόνες. Καὶ ἄλλος δέ τις τῶν Τρώων ὁ Ἀντίμαχος,

Χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος, ἀγλαὰ δῶρα,
Οὐκ εἴασχ' Ἑλένην δόμεναι ξανθῷ Μενελάῳ.

Ἐπεὶ δὲ τὸ παρὰ ἀνθρώποις δίκαιον τοῦτο νομίζεται, τὸ ἀπονεμητικὸν ἑκάστῳ τοῦ κατ' ἀξίαν· ἐν ᾧ μάλιστά ἐστι τὸ θεοὺς σέβειν, γονέας, καὶ οἰκείους τιμᾶν· τὴν μὲν εἰς θεοὺς εὐσέβειαν ἐν πολλοῖς διδάσκει, εἰσάγων τοὺς ἥρωας θύοντας καὶ εὐχομένους, καὶ δῶρα ἀνατιθέντας τοῖς θεοῖς, καὶ ὕμνοις γεραίροντας αὐτούς· καὶ τῆς εὐσεβείας ἀμοιβὴν ἀπολαμβάνοντας τὴν παρὰ τῶν θεῶν ἐπικουρίαν.

Τὴν δὲ πρὸς τοὺς γεννωμένους τιμήν, ἐν τῷ Τηλεμάχου προσώπῳ μάλιστα δείκνυσι, καὶ ἐν οἷς ἐπαινεῖ τὸν Ὀρέστην,

Οὐκ ἀΐεις οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα;

Καὶ ὅτι τὸ γηροβοσκεῖσθαι τοὺς γονέας ὑπὸ τῶν παίδων, φύσει δίκαιον, καὶ ἐξ ἀμοιβῆς ὀφειλόμενον, διὰ μιᾶς λέξεως ἐδήλωσεν, εἰπὼν, --οὐδὲ τοκεῦσι Θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκεν. Ἀδελφῶν δὲ εὔνοιαν καὶ πίστιν πρὸς ἀλλήλους, ἐν τῷ Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ· φίλων δὲ, ἐν Ἀχιλλεῖ καὶ Πατρόκλῳ δείκνυσι. Γυναικὸς δὲ σωφροσύνην καὶ φιλανδρίαν, ἐν τῇ Πηνελόπῃ· ἀνδρὸς δὲ πόθον τῆς αὐτοῦ γυναικὸς, ἐν τῷ Ὀδυσσεῖ παρίστησιν.

Ὅπως δὲ καὶ ὑπὲρ πατρίδος χρὴ πράσσειν, ἐν τούτῳ μάλιστα ἐδήλωσεν,

Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.

Καὶ πάλιν, ὅπως τοὺς τῆς πολιτείας κοινωνοῦντας, φιλίας ἔχειν δεῖ,

Ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
Ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου, ὀκρυόεντος.

Πῶς δὲ τὸ ἀληθεύειν τίμιον, τὸ δὲ ἐναντίον, φευκτὸν,

Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλησιν,
Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ εἴπῃ.

Καὶ,

Οἵ τ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσι.

Τῶν δὲ οἴκων μάλιστα σωζομένων ὁπόταν γυνὴ μήτε τὰς ἀπορρήτους διανοίας τοῦ ἀνδρὸς πολυπραγμονῇ, μήτε ἄνευ τῆς γνώμης αὐτοῦ πράσσειν τι ἐπιχειρῇ, ἑκάτερον ἐκ τῆς Ἥρας ὑπέδειξε· τὸ μὲν πρότερον τῷ Διῒ λέγοντι πεισθεὶς,

Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
Εἰδήσειν·

τὸ δὲ ἕτερον τῇ Ἥρᾳ,

Μήπως μοι μετέπειτα χολώσεαι, αἴκε σιωπῇ
Οἴχωμαι πρὸς δῶμα βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο.

Τὸ δὲ καὶ τοὺς ἐξιόντας ἐπὶ πόλεμον, ἢ ἐν κινδύνῳ καθεστῶτας ἐντέλλεσθαί τι τοῖς οἰκείοις, εἰθισμένον παρὰ πᾶσιν, οὐκ ἠγνόησεν ὁ Ποιητής. Ἡ μὲν γὰρ Ἀνδρομάχη στένουσα τὸν Ἕκτορα, φησὶν,

Οὐ γάρ μοι θνήσκων λεχέων ἐκ χεῖρας ὄρεξας·
Οὐδέ τι μοι εἶπας πυκινὸν ἔπος, οὗτέ κεν αἰεὶ
Μεμνήμην νύκτας τε καὶ ἤματα δακρυχέουσα.

Ἡ δὲ Πηνελόπη τῶν τοῦ Ὀδυσσέως ἐντολῶν μνημονεύει, φήσαντος ὁπότε ἐξῄει,

Τῷ οὐκ οἶδ' ἤ κεν μ' ἀνέσει θεὸς, ἤ κεν ἁλώω,
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων
Μεμνῆσθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν,
Ὡς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον, ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντος·
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενειήσαντα ἴδηαι,
Γήμασθ' ᾧ κ' ἐθέλῃσθα τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα.

Οἱ δὲ καὶ ἐπιτρέπουσι,

Καί οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
Πείθεσθαί τε γέροντι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν.

Τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς θανάτοις τῶν οἰκείων πένθη, οὔτε ἀμελέστερα εἶναι ἀξιοῖ, (ἀγεννὲς γὰρ τοῦτο) οὔτε παντελῶς ἐκκεκόφθαι ἐᾷ· (ἀδύνατον γὰρ τὸ ἀπαθὲς ἐπὶ ἀνθρώπων) ὅθεν λέγει τὰ τοιαῦτα,

Ἀλλ' ἤτοι κλαύσας καὶ ὀδυρόμενος μεθέηκεν.
Τλητὸν γὰρ μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν.

Ἐν ἄλλοις δέ φησιν,

Ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν ὅς κε θάνῃσι,
Νηλέα θυμὸν ἔχοντας, ἐπ' ἤματι δακρύσαντας.

Ἔγνω δὲ κἀκεῖνα ἃ καὶ νῦν ἐν ταῖς ταφαῖς νομίζεται, ἔν τε ἄλλοις, καὶ ἐν τούτοις,

Ἔνθα ἑ ταρχύσουσι κασίγνητοί τε ἔται τε,
Τύμβῳ τε, στήλῃ τε· τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ θανόντων.

Καὶ οἷα ἡ Ἀνδρομάχη φησὶν εἰς τὸν Ἕκτορος νέκυν γυμνὸν κείμενον,

Αἰόλαι εὐλαὶ ἔδονται, ἐπεί κε κύνες κορέσωνται,
Γυμνόν· ἀτάρ μοι εἵματ' ἐνὶ μεγάροισι κέονται
Λεπτά τε καὶ χαρίεντα, τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν.
Ἀλλ' ἤτοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέῳ.
Οὐδὲν σοί γ' ὄφελος, ἐπεὶ οὐκ ἐγκείσεαι αὐτοῖς,
Ἀλλὰ πρὸς Τρώων καὶ Τρωϊάδων κλέος εἶναι.

Οὕτω καὶ ἡ Πηνελόπη τὴν ἐσθῆτα κατασκευάζει Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον. Καὶ ταῦτα μὲν, μέτρια. Τὸ δὲ περιττὰ τούτων ζῶα ἄλλά τε καὶ ἀνθρώπους ἐπικαίειν τὸν Ἀχιλλέα τῇ τοῦ Πατρόκλου πυρᾷ, οὐκ ἐπαινῶν λέγει. Διὸ καὶ ἐπιφωνεῖ,--κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα.

Καὶ τὰ πολυάνδρεια δὲ πρῶτος ἤγειρε,

Τύμβον δ' ἐκ πεδίου ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες.

Καὶ τοὺς ἐπιταφίους ἀγῶνας ἔδειξε πρῶτος. Ταῦτα μὲν, κοινὰ τῶν τε ἐν εἰρήνῃ καὶ τῶν ἐν πολέμῳ καθεστώτων.

ΤΗ͂Ν ΔΕ περὶ τοὺς πολέμους ἐμπειρίαν, ἣν καὶ τακτικὴν τινὲς καλοῦσιν, ἡ ποίησις πεποικιλμένη μὲν πεζομαχίαις, τειχομαχίαις, ἐπιναυμαχίαις, παρατάξεσι, μονομαχίαις· πολλὰ δὲ καὶ στρατηγικὰ περιέχουσα, ὧν ὀλίγα παραθέσθαι ἐστὶν ἄξιον. Ἐν γὰρ ταῖς παρατάξεσιν ἀεὶ χρὴ προτετάχθαι τὸ ἱππικὸν, καὶ ἕπεσθαι τὸ πεζόν. Καὶ τοῦτο δὲ δείκνυσιν οὕτως,

Ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφι,
Πεζοὺς δ' ἐξόπιθεν στῆσας πολέας τε καὶ ἐσθλούς·

Καὶ τὸ εἶναι ἐν τοῖς στρατιώταις ἡγεμόνας κατὰ τάξεις,

Ἑπτὰ δ' ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων, ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ
Κοῦροι ἅμ' ἔστειχον δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες.

Καὶ τῶν ἡγεμόνων τοὺς μὲν προαγωνίζεσθαι, ἐν πρώτοις

τοις τεταγμένους· τοὺς δὲ, κατόπιν γινομένους, ἐπείγειν τοὺς λειπομένους περὶ τὴν μάχην,

Οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο·
Ἰδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοισι συὶ εἴκελος ἀλκήν·

Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὤτρυνε φάλαγγας.

Καὶ ὅτι δεῖ τοὺς δυνάμει διαφέροντας ἐν τοῖς ἔξω στρατοπεδεύειν, ὥσπερ τεῖχος τῶν λοιπῶν περιβεβλημένους· τὸν δὲ βασιλέα ἐν τῷ ἀσφαλεστάτῳ (τουτέστι τῷ μεσαιτάτῳ) κατασκηνοῦν, δείκνυσιν, ἐν τῷ τοὺς μὲν γενναιοτάτους, τὸν Ἀχιλλέα καὶ τὸν Αἴαντα, ἐν τοῖς ἐσχάτοις μέρεσι τῶν νεῶν κατεσκηνωκέναι· τὸν δὲ Ἀγαμέμνονα καὶ τοὺς ἄλλους ἀρίστους, ἐν τῷ μέσῳ.

Καὶ τὸ ἐν τῷ στρατοπεδεύεσθαι χάρακάς τε περιβάλλεσθαι, καὶ τάφρους ἀποσκάπτειν, εἰς εὖρος καὶ βάθος, καὶ σκόλοψι κύκλῳ διαλαμβάνειν, ὡς μήτε ὑπερπηδᾶν τινα διὰ πλάτος, μήτε διὰ βάθος καταβαίνειν δύνασθαι, γίνεταί τε ἐν τοῖς πολεμίοις καὶ παρ' Ὁμήρῳ,

---ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο τάφρος
Εὐρεῖ'. οὐ γὰρ ὑπερθορέειν σχεδὸν, οὔτε περῆσαι
Ῥηϊδίη· κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν
Ἔστασαν ἀμφοτέρωθεν· ὕπερθεν δὲ σκολόπεσσιν
Ὀξέσιν ἠρήρει τοὺς ἔστασαν υἷες Ἀχαιῶν
Πυκνοὺς καὶ μεγάλους, δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν.

Καὶ μαχόμενοι θνήσκουσι γενναίως οἱ τούτοις ἑπόμενοι,

Μὴ μὰν ἀσπουδί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην,
Ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.

Καὶ πάλιν,

---ὃς δέ κεν ὑμέων
Βλήμενος ἠὲ τυπεὶς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
Τεθνάτω. οὔ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
Τεθνάμεν.

Καὶ τοῖς μὲν ἀριστεῦσι γέρα νέμεται,

Ἄλλα δ' ἀριστήεσσι δίδου γέρα, καὶ βασιλεῦσι·

τοῖς δὲ λειποτάκταις ἀπειλεῖ,

Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἐθέλοντα νοήσω,
Αὐτοῦ οἱ θάνατον μητίσομαι.

Ἐν δὲ ταῖς μάχαις ὃν μὲν τρόπον καὶ ὅπως διαφόρως καὶ ποικίλως τοὺς ἥρωας ποιεῖ τιτρώσκοντας καὶ τιτρωσκομένους, τί δεῖ λέγειν; Ἐκεῖνο δὲ ὑπομνῆσαι ἄξιον, ὅτι τοὺς μὲν πρόσθεν τετρωμένους, ἐνδοξοτέρους ἡγούμεθα, ἅτε τὸν ἐκ τοῦ συνεστάναι καὶ ὑπομένειν προθυμίαν δεικνύοντας· τοὺς δὲ τὸ νῶτον ἢ τὸ μετάφρενον πεπληγότας, ἀτιμοτέρους, ὡς ἐν τῷ φεύγειν τοῦτο πεπονθότας· καὶ ταῦτα οὖν ἑκάτερα ἔστι παρ' Ὁμήρῳ,

Εἴπερ γάρ κε βλεῖο πονεύμενος, ἠὲ τυπείης,
Οὐκ ἂν ἐν αὐχέν' ὄπισθε πέσοι βέλος, οὐδ' ἐνὶ νώτῳ,
Ἀλλά κεν ἢ στέρνων ἢ νηδύος ἀντιάσειε,
Πρόσσω ἱεμένοιο μετὰ προμάχων ὀαριστύν.

Καὶ πάλιν,

Οὐ μέν μοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξεις,
Ἀλλ' ἰθὺς μεμαῶτι διὰ στήθεσφιν ἔλασσον.

Χρησίμως δὲ καὶ ἐν τῇ τροπῇ τῶν πολεμίων παραινεῖ μὴ περὶ τὰ σκῦλα γίνεσθαι, μηδὲ ἐνδιδόναι ἡμερῶν φυγῆς, ἀλλ' ἐγκεῖσθαι καὶ διώκειν,

Μήτις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος, μετόπισθεν
Μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται.
Ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν, ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι
Νεκροὺς ἀμπεδίον συλήσετε τεθνηῶτας.

Ἔστι δὲ παρ' αὐτῷ πάσης ἡλικίας κατορθώματα, ὑφ' ὧν πᾶς ὁστισοῦν ἐπαρθείη. ὁ μὲν ἀκμάζων, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως καὶ Αἴαντος καὶ Διομήδους· ὁ δὲ νεώτερος, ὑπὸ τοῦ Ἀντιλόχου καὶ τοῦ Μηριόνου· ὁ δὲ μεσαιπόλιος, ὑπὸ τοῦ Ἰδομενέως καὶ τοῦ Ὀδυσσέως· ὁ δὲ γέρων, ὑπὸ τοῦ Νέστορος. Καὶ πᾶς βασιλεὺς ὑπὸ τούτων ἁπάντων, καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος. Τοιαῦτα μὲν τῶν πολιτικῶν λόγων καὶ πράξεων ἐστὶ παρ' Ὁμήρῳ τὰ λήμματα.

ΘΕΑΣΩΜΕΘΑ δὲ καὶ περὶ τῆς ἰατρικῆς, εἰ καὶ τούτων μὴ εἶχεν ἀπείρως Ὅμηρος. Καὶ ὅτι μὲν πολλοῦ ἀξίαν τὴν τέχνην ὑπελάμβανε, δῆλον ἐκ τούτου,

Ἰατρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων.

Δοκεῖ δὲ ἡ ἰατρική, ἐπιστήμη εἶναι νοσερῶν καὶ ὑγιεινῶν· ἀλλ' ἐκ τούτων ἄν τις μάθοι, ὅτι μὲν ἐπιστήμη,

Ἰητρὸς δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων.

Ὅτι δὲ ὑγιεινῶν καὶ νοσερῶν,

Φάρμακα πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά·

σημαίνει τούτων ἑκάτερον.

Ἔστι μὲν τῆς ἰατρικῆς, θεωρητικὸν μὲν, τὸ διὰ τῶν καθολικῶν λόγων καὶ διὰ μεθόδου ἐπάγον ἐπὶ τὴν τῶν κατὰ μέρος γνῶσιν· (τούτου δὲ αὖ μέρη, τὸ μὲν, σημειωτικὸν, τὸ δὲ, αἰτιολογικόν) πρακτικὸν δὲ, τὸ διὰ τῆς ἐνεργείας αὐτῆς βαδίζον· (τούτου δὲ μέρη, τὸ μὲν, διαιτητικὸν, τὸ δὲ, χειρουργικὸν, τὸ δὲ, φαρμακευτικόν) Πῶς οὖν ἑκάστῳ τούτων Ὅμηρος ἐπιβέβληκεν; Ὅτι μὲν γὰρ θεωρητικόν τι εἶναι ἐπίσταται, ἐν τούτῳ αἰνίττεται,

Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα.

Μητιόεντα γὰρ λέγει δηλονότι κατὰ τέχνην θεωρητικὴν ἐσκευασμένα.

Τὸ δὲ σημειωτικὸν ἄντικρυς ἱστορεῖ διὰ τοῦ Ἀχιλλέως· μαθητὴς γὰρ ὢν Χείρωνος, πρῶτος τὴν αἰτίαν τῆς καταχούσης τοὺς Ἕλληνας νόσου κατενόησε· συνιδὼν ὅτι τὰ ἐπιδήμια νοσήματα ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνός ἐστιν, ὅς γε δοκεῖ εἶναι ὁ αὐτὸς τῷ ἡλίῳ. Οὗτος γὰρ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους

ἐπά-

ἐπάγει, αὐτὰρ ὅταν ὦσι δυσκράτως διακείμεναι, νοσήματος αἴτιαι καθίστανται. Καὶ γὰρ τὸ ὅλον, τήν τε σωτηρίαν καὶ τὸν ὄλεθρον, τῶν μὲν ἀνδρῶν, τῷ Ἀπόλλωνι, τῶν δὲ γυναικῶν, τῇ Ἀρτέμιδι (τουτέστι τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ) ἀνατίθησι· τοξότας μὲν αὐτοὺς ποιῶν, διὰ τὴν τῶν ἀκτίνων βολήν, ἔπειτα δὲ διορίζων τὸ ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ, ἐπεὶ καὶ θερμότερον φύσει τὸ ἄρρεν γένος. Διὰ ταῦτα γοῦν φησι τὸν μὲν Τηλέμαχον τηλικοῦτον εἶναι, Ἀπόλλωνός γε ἕκητι· τὰς δὲ Τυνδάρεω κούρας ὑπὸ Ἀρτέμιδος ηὐξῆσθαι. Τοὺς δὲ θανάτους αὐτοῖς ἀνατίθησιν, ἔν τε ἄλλοις πολλοῖς, καὶ ἐν οἷς διείζει,

Τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν ἀπ' ἀργυρέοιο βιοῖο,
Χωόμενος Νιόβῃ, τὰς δ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.

Ὅπου δὲ καὶ τὴν τοῦ Κυνὸς ἐπιτολὴν διηγεῖται, σημεῖον καὶ αἴτιον τοῦτο ἐκκαύσεώς καὶ νόσων.

Λαμπρότατος μὲν ὅγ' ἐστί, κακὸν δέ τε σῆμα τέτυκται,
Καί τε φέρει πολλὸν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσιν.

Αἰτιολογεῖ δὲ ἐν οἷς λέγει περὶ τῶν θεῶν,

Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον.
Τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται.

Ἡ γὰρ τροφή, ἥ τε ξηρὰ καὶ ὑγρά, αἵματός ἐστι γεννητική. Τοῦτο δὲ τρέφει μὲν τὸ σῶμα, πλεονάζον δὲ ἢ διαφθαρέν, νόσων αἴτιον γίνεται.

Τὸ δὲ πρακτικὸν μέρος τῆς ἰατρικῆς οὕτως ἀκριβοῖ, ἐν ᾧ ἐστι καὶ διαιτητικόν. Πρῶτον μὲν γὰρ οἶδε τὰ χρόνια τῶν νοσημάτων καὶ τὰ ὀξέα, ὡς ὅταν λέγῃ,

Τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
Ἢ δολιχὴ νοῦσος, ἢ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν;

Φανερὸς δέ ἐστι καὶ τὴν λιτὴν δίαιταν ὑγιεινὴν ὑπολαμβάνων· πεποίηκε γὰρ τοὺς ἥρωας ὀπτοῖς κρέασι χρωμένους, περιελὼν τὴν περὶ τὰ βρώματα περιεργίαν. Καὶ ἐπεὶ ἡ γαστὴρ ἀεὶ δεῖται πληρώσεως, ὅταν τὰ πρότερα σιτία καταπεφθέντα, τὸ μὲν οἰκεῖον τῷ σώματι, εἰς καρδίαν καὶ τὰς φλέβας ἀναπέμψῃ, τὸ δὲ περιττὸν ἐκβάλῃ, τοιαῦτά φησιν,

Ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενόν περ.
Οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
Ἔπλετο, ἥ τ' ἐκέλευσεν ἕο μνήσασθαι ἀνάγκῃ.

Καὶ πάλιν,

—ἡ δὲ μάλ' αἰεὶ
Ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν. Ἐκ δέ με πάντων
Λανθάνει ὅσσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.

Οἶδε δὲ καὶ οἴνου χρήσεως διαφοράς, ὅτι ὁ μὲν πολὺς ποθεὶς, βλαβερός· ὁ δὲ μέτριος, ὠφέλιμος. Τὸ μὲν οὕτως,

Οἶνός σε τρώει μελιηδής, ὅστε καὶ ἄλλους
Βλάπτει, ὅς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ, μηδ' αἴσιμα πίνῃ.

Τὸ δὲ, ἐκείνως,

Ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει.

Καὶ ὅτι δυνάμεως ποιητικός.

Ὃς δέ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς
Ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζῃ,
Θαρσαλέον νύ τοι ἦτορ ἐνὶ φρεσίν, οὐδέ τι γυῖα
Πρὶν κάμνει, πρὶν πάντας ἐρωῆσαι πολέμοιο.

Καὶ τὸν μὲν ἡδὺν, εἰς τὰς φιλοφροσύνας παραλαμβάνει,

Ὣς φάτο, Ποντίνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα.

Τὸν δὲ σφοδρὸν καὶ καρωτικὸν, τῷ Κύκλωπι ὁ Ὀδυσσεὺς ἐπιδίδωσι· τὸν δὲ σύφοντα, πρὸς ἴασιν. Οὗτος γάρ ἐστιν ὁ Πράμνειος, ὃν τῷ Μαχάονι τετρωμένῳ δίδωσιν.

Ὅπως δὲ καὶ γυμνασίοις χρῆσθαι παραγγέλλει, φανερὸν ἐκ πολλῶν. Ἀεὶ γὰρ πονοῦντας ποιεῖ, τοὺς μὲν, ἐν τοῖς προσήκουσιν ἔργοις, τοὺς δὲ δι' ἐπιτηδευμάτων· ὁπότε καὶ τοὺς μάλιστα τῇ ἡδυπαθείᾳ κεχρημένους Φαίακας, καὶ τοὺς ἀσώτους μνηστῆρας γυμναζομένους εἰσάγει. Καὶ πόνους μὲν τοὺς αὐτάρκεις αἰτίους ὑγιείας οὕτως νομίζει· τῶν δὲ καταβαρυνόντων τὸ σῶμα καμάτων ἴαμα τὸν ὕπνον εἶναι. Φησὶ γὰρ τῷ Ὀδυσσεῖ κεκμηκότι ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὕπνον ἐπελθεῖν, —ἵνα μιν παύσειε τάχιστα Δυσπονέος καμάτοιο. Ἡ γὰρ φύσις ἀπαιτεῖ τὸ κεκμηκὸς σῶμα ἀναπαύεσθαι. Καὶ ἐν ᾧ ὀλίγον τὸ θερμὸν ὑπάρχει, τοῦτο ἐπεὶ οὐ δύναται πάντη ἐξικνεῖσθαι, ἐν τῷ βάθει μένειν. Πῶς δὲ ἀναπαύεται τὸ σῶμα, ὅτι ἡ σύστασις τῆς ψυχῆς ἀνίεται, καὶ τὰ μέλη τοῦ σώματος λύεται, καὶ τοῦτο ἐναργῶς εἶπεν,

Εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα, λύθεν δέ οἱ ἄψεα πάντα.

Τὸ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἄμετρον, οὐκ ὂν ὠφέλιμον, καὶ ἐπὶ τοῦ ὕπνου ἀποφαίνεται, ποτὲ μὲν εἰπὼν, —ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος. Ποτὲ δὲ, —ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν Πάννυχον ἐγρήσσοντα.

Ἐπίσταται δὲ καὶ ἀέρων εὐκρασίαν ὑγιείας οὖσαν παρασκευαστικὴν, ἐν οἷς φησὶν,

Ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης
Ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθυς·
Τῇ περ ῥηΐστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν,
Οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἂρ χειμὼν πολὺς, οὐδέ ποτ' ὄμβρος·
Ἀλλ' αἰεὶ ζεφύροιο λιγὺ πνείοντας ἀήτας
Ὠκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους.

Ἐν οἷς δύο ταῦτα μάλιστα ὀρθῶς διεγνωκὼς φαίνεται, ὅτι τε ἡ ἀρχὴ τῶν ἀνέμων ἀπὸ τῶν ὑγρῶν γίνεται, καὶ ὅτι τὸ ἔμφυτον τοῦ ζώου θερμὸν δεῖται ἀναψύξεως.

Καὶ ἰάματα δὲ παθημάτων οἶδε· λειποθυμίας μὲν, ἀνάψυξιν, (ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ Σαρπηδόνος ποιεῖ,

Αὖθις δ' ἀμπνύνθη· περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο
Ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν)

ψύξεως δὲ, θέρμην, ὡς ἐπὶ τοῦ Ὀδυσσέως κεχειμασμένου, ὃς ἐν τῷ θάμνῳ κρύπτεται, ἔνθα καὶ ἀνέμων καὶ ὄμβρων ἦν ἡ σκέπη. Καὶ τῇ παρεσῃ ὕλῃ καλύπτεται. Καὶ ὅπου δὲ λουτρὰ καὶ χρίσματα, ὡς ἐπὶ τοῦ Διομήδους καὶ τοῦ Ὀδυσσέως ἐκ τῆς νυκτεγερσίας ἀνακομισθέντων. Καὶ γὰρ οἵαν ὠφέλειαν ἔχει τὰ λουτρὰ, διὰ τούτων μάλιστα δηλοῖ,

Θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων.

Φανερὸν οὖν ὅτι ἐντεῦθεν ἔχοντα τὴν ἀρχὴν τὰ νεῦρα εἰκότως ἐπ' αὐτῶν καὶ τὴν ἴασιν τοῦ κόπου λαμβάνει· αὕτη δέ ἐστιν ἡ διὰ τοῦ θερμανθῆναι καὶ ὑγρανθῆναι· ξηραίνουσι γὰρ οἱ κόποι.

Λοιπὸν ἐστι σκοπεῖν ὅπως καὶ τὰ τῆς χειρουργίας κατενόησε. Τὸν μὲν δὴ Μενέλαον ὁ Μαχάων ἰᾶται, πρῶτον ἐκκομισάμενος τὸ βέλος, ἔπειτα σκεψάμενος τὸ ἕλκος, καὶ ἐκπιέσας τὸ αἷμα, καὶ ξηρὰ φάρμακα ἐπιπάσας. Καὶ τοῦτο πρόδηλον ὅτι τεχνικῶς αὐτῷ πράττεται. Τὸν δὲ Εὐρύπυλον κατὰ τοῦ μηροῦ τετρωμένον Πάτροκλος πρῶτα μὲν τῷ εὐπορηθέντι μαχαιρίῳ διαχειρίζει, ἔπειτα ἀπονίψας ὕδατι λιαρῷ, ὡς ἀνωδυνώτερον γένοιτο, ῥίζαν ἐπιβάλλει. Πολλαὶ γὰρ πανταχῇ πρὸς ἴασιν ἑλκῶν πεφύκασιν. Ἔγνω δὲ καὶ τοῦτο, ὡς τὰ πικρὰ φάρμακα πρὸς τὸ ξηραίνειν ἐστὶν ἐπιτήδεια. Ξηραίνεσθαι δὲ χρήζει τὰ ἕλκη, καὶ οὐκ εὐθέως ἰασάμενος ὁ Πάτροκλος ἀπῆλθεν· ἀλλ' Ἧστό τε καὶ τὸν ἔτερπε λόγοις. Ἔδει γὰρ τῷ ὀδυνωμένῳ παραμυθίας. Τὸν δὲ Μαχάονα τρωθέντα οὐ μεγάλην οὐδὲ καίριον πληγὴν ἐπὶ τοῦ ὤμου, εἰκότως ἀφυλακτοτέρᾳ διαίτῃ ποιεῖ χρώμενον. Ἴσως καὶ τὴν τέχνην αὐτοῦ δείκνυσιν. Ὁ γὰρ τὰ ἄλλα ὡς ἔτυχε διαιτώμενος, ἑαυτὸν ἰᾶσθαι ἐδύνατο.

Κἀκεῖνο δὲ ἔστι κατανοῆσαι παρ' αὐτῷ, ὅτι οὐκ ἀγνοεῖ τῶν ἰατρικῶν φαρμάκων τὰ μὲν ἐπίπλαστα καὶ ἐπίπαστα, ὡς ὅταν εἴπῃ, —ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα πάσσε. Τὰ δὲ ποτὰ, ὅπου ἡ Ἑλένη τῷ κρατῆρι μίσγει φάρμακον

Νηπενθές, ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθες ἁπάντων.

Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, καὶ τῶν δηλητηρίων φαρμάκων τὰ μὲν ἐπίχριστα οἶδεν, ὡς ἐν τούτοις,

Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη
Ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας.

Τὰ δὲ ποτὰ, ἐν ἐκείνοις,

Ἐν δὲ βάλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσσῃ.

Ταῦτα μὲν καὶ περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ ἰατρικῶν.

ΩΦΕΛΟΥΝΤΑΙ δὲ οἱ ἄνθρωποι, ὥσπερ ἀπὸ τῆς ἰατρικῆς, οὕτως ἔστιν ὅτε καὶ ἀπὸ τῆς μαντικῆς. Ταύτης οὖν τὸ μὲν, τεχνικόν φασιν εἶναι οἱ Στωϊκοί· (οἷον, ἱεροσκοπίαν καὶ οἰωνοὺς, καὶ τὸ περὶ φήμας καὶ κληδόνας καὶ σύμβολα, ἅπερ συλλήβδην τεχνικὰ προσηγόρευσε) τὸ δὲ, ἄτεχνον καὶ ἀδίδακτον, τουτέστιν ἐνύπνια καὶ ἐνθουσιασμούς. Οὐδὲ ταῦτα οὖν Ὅμηρος ἠγνόησεν· ἀλλ' οἶδε μὲν μάντεις καὶ ἱερεῖς καὶ ὀνειροπόλους, ἔτι δὲ καὶ οἰωνιστὰς, καί τινα ἐν Ἰθάκῃ σοφὸν,

Ὄρνιθας γνῶναι καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι.

Καὶ Ὀδυσσεύς φησιν εὐχόμενος,

Φήμην τίς μοι φαίνει ἐγειρομένων ἀνθρώπων
Ἔνδοθεν, ἔκτοθεν δὲ Διὸς τέρας φάνη μοι.

Καὶ πταρμὸς δὲ παρ' αὐτῷ σύμβολον ἀγαθὸν γίνεται. Τοῖς δὲ μνηστῆρσιν ἐφίσταται ἔνθεος μάντις, ἔκ τινος ἐπιπνοίας σημαίνων τὰ μέλλοντα. ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ Ἕλενος αὐτήκοος φησὶ θείας φωνῆς γεγονέναι,

(Ὣς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετάων)

παρέχει τεκμαίρειν ὅτι καὶ Σωκράτης ἀπὸ τῆς τοῦ δαιμονίου φωνῆς ἐμαντεύετο.

ΤΙΣ ἜΤΙ καταλείπεται λογικὴ τέχνη ἢ ἐπιστήμη; Ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ τραγῳδία τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν ἐξ Ὁμήρου, εἰς ὄγκον πραγμάτων καὶ λόγων ἐπαρθεῖσα. Ἔστι γὰρ παρ' αὐτῷ πᾶν εἶδος τραγῳδίας, ἔργα μεγάλα καὶ παράδοξα, καὶ θεῶν ἐπιφάνειαι, καὶ λόγοι φρονήματος μεστοὶ, καὶ ἠθῶν παντοίων μιμητικοί. Συνελόντι δὲ εἰπεῖν, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἀλλ' ἢ δράματα, αὐτοῦ ἐστι τὰ ποιήματα, σεμνὰ μὲν καὶ ἐπηρμένα τῇ λέξει καὶ τῇ διανοίᾳ καὶ τοῖς πράγμασι, οὐκ ἔχοντα δὲ ἀνοσίων ἔργων ἐπιδείξεις, γάμους ἀθεμίτους, ἢ παίδων ἢ γονέων σφαγὰς, ἢ ὅσα ἄλλα ἡ νεωτέρα τραγῳδία τερατεύεται. Ἀλλὰ καὶ ὅταν τοιούτου τινὸς ἐπιμνησθῇ, ἐπικαλύπτειν μᾶλλον ἢ ὀνειδίζειν πειρᾶται τὸ ἁμάρτημα. Ὡς ἐπὶ τῆς Κλυταιμνήστρας πεποίηκε· φησὶ γὰρ ὅτι φρεσὶ κέχρητ' ἀγαθῇσι τὸ πρότερον, ἕως παρόντα εἶχε τὸν ἀοιδὸν, τουτέστι διδάσκαλόν τινα ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐπισταθέντα ὅπως αὐτῇ τὰ ἄριστα παραινῇ. Τοῦτον δὲ ἐκ ποδῶν ὁ Αἴγισθος θέμενος, παρέπεισεν αὐτὴν ἐξαμαρτάνειν. Καὶ ὅτι ὁ Ὀρέστης δικαίως ἐτιμωρήσατο τῷ πατρὶ, τὸν Αἴγισθον ἀποκτείνας, τὴν δὲ τῆς μητρὸς ἀναίρεσιν ἀπεσίγησε· καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα ἰδεῖν ἔστι παρὰ τῷ Ποιητῇ, τραγῳδίαν σεμνὴν καὶ οὐκ ἀπάνθρωπον γράφοντι.

Οὐδὲν δὲ ἔλασσον καὶ ἡ κωμῳδία ἐντεῦθέν ποθεν ἔλαβε τὴν ἀφορμήν. Εὗρε γὰρ ὅτι καὶ παρὰ τῷ τὰ σεμνό-

σεμνότατα καὶ ὑψηλότατα διηγούμενος, ἐπεισόδιά τινα ἔστι γέλωτα κινοῦντα. Διὸ ἐν τῇ Ἰλιάδι ὁ μὲν Ἥφαιστος χωλεύων, εἰσάγεται οἰνοχοῶν τοῖς θεοῖς,

Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν.

Ὁ δὲ Θερσίτης, τῷ τε σώματι αἴσχιστος, καὶ τὴν ψυχὴν κάκιστος, ἐκ τοῦ θορυβεῖν καὶ κακολογεῖν καὶ αὐχεῖν. Ἐφ' οἷς τυπτόμενος ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως, πάντας γελᾶν παρεσκεύασεν,

Οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.

Ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσείᾳ ὁ παρὰ τοῖς ἡδυπαθοῦσι Φαίαξι Δημόδοκος ᾄδει τὴν Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης μοιχείαν, καὶ ὅπως ἐμπεσόντες εἰς τὰ τοῦ Ἡφαίστου δεσμὰ, καλάφωροί τε ἐγένοντο, καὶ γέλωτα παρέχον τοῖς ἄλλοις θεοῖς, οἳ καὶ ἔσκωψαν χαριέντως πρὸς ἀλλήλους. Καὶ παρὰ τοῖς ἀσώτοις μνηστῆρσιν εἰσάγεται ὁ πτωχὸς Ἶρος τῷ γενναιοτάτῳ Ὀδυσσεῖ ἐρίζων εἰς πάλην, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ φαινόμενος καταγέλαστος. Καθόλου γὰρ οἰκεῖόν ἐστι τῇ τοῦ ἀνθρώπου φύσει μὴ μόνον ἐπιτείνεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἀνίεσθαι, ἵνα καὶ διαρκῇ πρὸς τοὺς ἐν τῷ ζῆν πόνους. Τοιαύτη μὲν καὶ ἡ θυμηδία παρὰ τῷ Ποιητῇ εὑρίσκεται. Εἰ δὲ οἱ μετ' αὐτὸν εἰσαγαγόντες τὴν κωμῳδίαν, λόγοις αἰσχροῖς καὶ ἀποκεκαλυμμένοις εἰς παρασκευὴν γέλωτος ἐχρήσαντο, οὐκ ἂν εἴποιεν ἄμεινόν τι εὑρηκέναι. Καὶ γὰρ τῶν ἐρωτικῶν διαθέσεων καὶ λόγων Ὅμηρος μὲν ἐγκρατῶς ἐπεμνήσθη· (ὥσπερ ὁ Ζεὺς φησιν,

Οὐ γάρ πώποτέ μ' ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψε,

καὶ τὰ ἑξῆς· καὶ ἐπὶ τῆς Ἑλένης,

Οὐ νέμεσις Τρῶάς τε καὶ ἐυκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν,

καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα) οἱ δ' ἄλλοι ποιηταὶ ἀκρατῶς καὶ ἀμέτρως ἁλισκομένους τῷ πάθει τοὺς ἀνθρώπους ἐποίησαν. Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτον.

Ἔστι δέ τι χαρίεν εἶδος λόγων, καὶ τὸ τῶν ἐπιγραμμάτων, ὅπερ εὑρέθη ἐπὶ τῶν ἀγαλμάτων, καὶ αὖ πάλιν ἐπὶ τῶν μνημάτων, σημαῖνον συντόμως τὸ τούτων τινὶ τετιμημένον. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ὁμήρου, ὅπου φησὶν,

Ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνειῶτος,
Ὅν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ.

Καὶ πάλιν,

Ἕκτορος ἥδε γυνὴ, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.

Εἰ δὲ καὶ ζωγραφίας διδάσκαλον Ὅμηρον φαίη τις, οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι. Καὶ γὰρ εἶπέ τις τῶν σοφῶν ὅτι ἐστὶν ἡ ποιητικὴ ζωγραφία λαλοῦσα· ἡ δὲ ζωγραφία, ποιητικὴ σιωπῶσα. Τίς οὖν πρῶτος ἢ τίς μᾶλλον Ὁμήρου τῇ φαντασίᾳ τῶν νοημάτων ἢ τῇ εὐφωνίᾳ τῶν ἐπῶν ἐκόσμησε θεοὺς, ἀνθρώπους, τόπους, πράξεις ποικίλας; Ἀνέπλασε δὲ τῇ ὕλῃ τῶν λόγων καὶ ζῶα παντοῖα, καὶ μάλιστα τὰ ἀλκιμώτατα, λέοντας, σύας, παρδάλεις, ὧν τὰς μορφὰς καὶ διαθέσεις ὑπογράψας, καὶ ἀνθρωπείοις πράγμασι παραβαλὼν, ἔδειξεν ἑκατέρας τὰς οἰκειότητας. Ἐτόλμησε δὲ καὶ θεοῖς μορφὰς ἀνθρώπων εἰκάσαι. Ὁ δὲ τὴν ἀσπίδα τῷ Ἀχιλλεῖ κατασκευάσας Ἥφαιστος, καὶ ἐντορεύσας τῷ χρυσῷ γῆν, οὐρανὸν, θάλασσαν, ἔτι δὲ μέγεθος ἡλίου καὶ κάλλος σελήνης, καὶ πλῆθος ἄστρων στεφανούντων τὸ πᾶν, καὶ πόλεις, ἐν διαφόροις τρόποις καὶ τύχαις καθεστώσας, καὶ ζῶα κινούμενα καὶ φθεγγόμενα, τίνος οὐ φαίνεται τέχνης τοιαύτης δημιουργοῦ τεχνικώτερος;

Ἴδωμεν δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλου ἑνὸς ἐκ πολλῶν παραδείγματος ὅτι ὁρωμένοις μᾶλλον ἢ ἀκουομένοις ἔοικε τὰ ποιήματα. Ὥσπερ οὖν καὶ τὰ τοιαῦτα ἐν οἷς καὶ τὴν οὐλὴν τοῦ Ὀδυσσέως φράσας, ἐπιφέρει τὰ τῆς Εὐρυκλείας,

Τὴν γρηῢς χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα,
Γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι·
Ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη, καναχῆσε δὲ χαλκός.
Ἂψ δ' ἑτέρωσ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυτ' ὕδωρ.
Τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἕλε φρένα· τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἁψαμένη δὲ γενείου Ὀδυσσῆα προσέειπεν,
Ἦ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, φίλον τέκος. Οὐδέ σ' ἔγωγε
Πρὶν ἔγνων πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάασθαι.
Ἦ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
Πεφραδέειν ἐθέλουσα,

καὶ τὰ ἑξῆς. Ἐνταῦθα γὰρ καὶ τῶν ἐν πίνακι γραπτῶν δεδειγμένων τῶν ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν πεσεῖν δυναμένων, ἐμφαίνεται πλείω τὰ μηδὲ τῇ ὄψει ἔτι καταληπτὰ, ἀλλὰ τῇ νοήσει μόνῃ· ἥ τε διὰ τὴν ἔκπληξιν ἄφεσις τοῦ ποδὸς, καὶ ὁ ψόφος τοῦ χαλκοῦ, καὶ τὸ ἐκχεόμενον ὕδωρ, καὶ τῆς γραὸς λύπη τε ἅμα καὶ χαρά. Καὶ τὰ ῥηθέντα πρὸς τὸν Ὀδυσσέα, καὶ ἃ πρὸς τὴν Πηνελόπην ἀποβλέψασα εἰπεῖν ἐμέλλησε. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα γραφικῶς παρὰ τῷ Ποι-

ητῇ δείκνυται, ἅπερ ἐν αὐτῇ τῇ ἀναγνώσει θεάσασθαι ἔνεστιν.

Ἐνταῦθα καὶ ἡμεῖς καταπαύειν τὸν λόγον, ὃν ὡσπερεὶ στέφανον ἐκ λειμῶνος πολυανθοῦς καὶ ποικίλου πλέξαντες, ταῖς μούσαις ἀνατίθεμεν. Καὶ οὐκ ἂν φροντίσαιμεν εἴτις ἐπιτιμήσειεν ὅτι πονηρῶν πραγμάτων ὑπόθεσιν ἐχουσῶν τῶν τῆς Ὁμήρου ποιήσεων, προσάπτομεν αὐτῷ λόγους φυσικοὺς, πολιτικοὺς καὶ ἠθικοὺς, καὶ ἐπιστήμας ποικίλας. Ἀνάγκη μὲν γὰρ ἦν τῷ Ποιητῇ πράξεις παραδόξους, καὶ πάθη καὶ ἤθη διάφορα ὑποθέσθαι. Ἐπεὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ καθ' ἑαυτὰ, ἁπλᾶ ἐστὶ καὶ μονοειδῆ καὶ ἀκατασκεύαστα· τὰ δὲ τοῖς κακοῖς ἀναμεμιγμένα πολλοὺς ἔχει καὶ τρόπους καὶ παντοίας διαθέσεις, ἐξ ὧν ἡ ὕλη τῶν πραγμάτων συνίσταται· ἐν ᾗ παρατιθεμένων τῶν χειρόνων, ἡ τῶν ἀμεινόνων γνῶσις καὶ αἵρεσις ῥᾷον καθίσταται. Καὶ τὸ ὅλον, ἡ τοιαύτη ὑπόθεσις παρέχει ἀφορμὰς τῷ Ποιητῇ παντοδαποὺς κινῆσαι λόγους, τοὺς μὲν, ἀπ' αὐτοῦ, τοὺς δὲ ἀπὸ τῶν εἰσαγομένων προσώπων· ὥστε τὴν ἀπὸ τούτων ὠφέλειαν τοῖς ἐντυγχάνουσι παρέχειν. Πῶς δὲ οὐκ ἂν πᾶσαν ἀρετὴν ἀναθείημεν Ὁμήρῳ; ὅπου καὶ ὅσα αὐτὸς μὴ ἐπετήδευσε, ταῦτα οἱ ἐπιγινόμενοι ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ κατενόησαν. Καὶ χρῶνται μέν τινες πρὸς μαντείαν τοῖς ἔπεσιν αὐτοῦ, καθάπερ τοῖς χρησμοῖς τοῦ θεοῦ· ἄλλοι δὲ ἑτέρας ὑποθέσεις προθέμενοι, ἁρμόζουσιν ἐπ' αὐτὰς τὰ ἔπη μετατιθέντες καὶ συνείροντες.

Henrici

Henrici Stephani Annot. in Libellos *Herodoti* & *Plutarchi* de HOMERO *scriptos.*

[*Annotationibus in* Herodot. *interpolavimus Varias Lectiones* Palatini Codicis, *ex* Londinensi Herodoti *Editione descriptas.*]

Col. I. *Lin.* 24. προσβαλεύεται δὲ] [προσβαλεύε.] ἐν
III. 2. καὶ ὅτι] [ὅτι τε
Ibid. 15. Fortasse καταλείπει vel κατέλιπεν scripsit *Herodotus*: certè καταλιπεῖν stare posse non videtur. Distinguendum est autem post ἕνεκα, quum θεραπείης ἕνεκα feratur ad illud καταλιπεῖν, quod mendosum esse dixi.
Ibid. 17. ἐπιμελίην] [ἐπιμελείην
19. ἐνοσπλάδισεν] [ἐνοσπλάδεν
23. ἐξισορῆσαι πυθέσθαι.] [ἐξισορῆσαι καὶ πυθέσθαι.
Ibid. 38. Hîc Ἕρμυ πεδίυ, at in versu proximè sequenti habes ποταμοῖο Ἕρμυ, & statim pòst τῦ τε Ἕρμυ ποταμῦ.
IV. 2. ἀλγέοντα τυφλὸν, καὶ μετέξειν] [αἰτέοντα τυφλὸν, καὶ ἐκέλευσεν ἐσιέναι τὲ αὐτὸν εἰς τὸ ἐργασήειον. καὶ μεθέξειν
Ibid. 19. ὅτι βέλτιον] [εἴτε βέλτιον
29. ποιεῖ καὶ ἐπίγραμμα] [ποιεῖ τὸ ἐπίγραμμα
Ibid. 30. Non convenit quod hîc habemus τῦ μνήματος τῦ Γορδίεω cum eo quod præcedit, nec cum iis quæ dicuntur in ipso Epigrammate. Sed & in quodam incerti Autoris Opusculo de *Homero* & *Hesiodo*, quod in *Mediceâ* Bibliothecâ nactus sum olim, & nondum editum usquam vidi, legitur, ἀκέσαντες δὲ τῶν ἐπῶν οἱ Μίδυ τῦ βασιλέως παῖδες Ξάνθος καὶ Γόργος παρακαλῦσιν αὐτὸν ἐπίγραμμα ποιῆσαι ἐπὶ τῦ τάφυ τῦ πατρὸς αὐτῶν, ἐφ' ὃ ἦν παρθένος χαλκῆ τὸν Μίδυ θάνατον οἰκτιζομένη. Quinetiam *Diogenes Laertius* in *Cleobulo*, tradens hoc Epigramma illi à quibusdam tribui, dicit τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπὶ Μίδα. Quare non dubito quin hîc τῦ Μίδυ τῦ Γορδίεω reponendum sit.
Ibid. 32. Ibidem legitur ἐπὶ σήματος ἧμαι.
34. Ibidem scriptum est ὕδωρ τε νάῃ, & τεθήλῃ. Apud *Diogenem Laertium* legitur itidem τεθήλῃ & ῥέῃ. Conjunctivum certè modum & hîc & in sequentibus malo.
Ibid. 36. In illo eodem Opusculo φαίνῃ: apud *Diogenem* autem λάμπῃ. apud quem etiam sequitur proximè hic Versus,

Καὶ ποταμοὶ ῥέωσιν, ἀνακλύζῃ δὲ θάλασσα.

Qui in veteribus *Diogenis* Exempl. ità legitur,

Καὶ ποταμοὶ πλήθωσι, περικλύζῃ δὲ θάλασσα.

Ibid. 37. In eodem vet. Cod. legitur πολυκλαύτυ ἐπὶ τύμβυ. Editiones autem vulgatæ *Diogenis* habent πολυκλαύστῳ ἐπὶ τύμβῳ
Ibidem. (πολυκλαύτῳ ἐπὶ τύμβῳ] [πολυκλαύτυ ἐπὶ τύμβυ)
Ibid. 38. In illo Opusc. Σημανέω παριῦσι. Apud *Diog.* Μίδας pro Μίδης.
V. 4. αὐτὸν] [αὐτὸν
29. Nonnulla videntur esse mendosa in his versibus, præter illa quibus signa " quædam apposui. Sed pro μέγας δέ μοι θυμὸς, quod in aliis Editionibus habetur, reponere non dubitavi μέγας δέ με θυμός. Fortasse autem in proximè præcedente versu debueram itidem reponere ὐδ' ἔτι pro ὐδέ τι.
VI. 10. ἦν τῶν] [ἐὼν τῶν
15. Πολλὰ πάθον] [πόλλ' ἔπαθον
25. Non dubito quin legendum sit Θεστορίδη, & in altero versu νόυ. quam scripturam sequutus sum in hâc meâ interpretatione,

Thestoride, ex multis, mortalibus abdita quæ sunt,
Mens habet in primis cæcos humana recessûs.

Ibid. 28. καὶ τὴν διδασκαλίην] [καὶ διδασκαλίην
33. ἔμπειροι] [ἔμποροι
38. Deesse puto Substantivum οἶνον vel ἔπινον, aut synonymum quodpiam quod jungatur cum πολλόν.
Ibidem. πολλὸν ἔχει.] [πολλὸν ἔπινον ἔχει.
VII. 5. *Suidas* ἀρέξῃ habet pro ἰδέξῃ.
8. Apud eundem legitur αἰδοίων & μετελθόντα, perperàm hoc, bene illud. Apud eundem pro γε habetur τε. Ex duabus igitur malis lectionibus hujus versûs faciendo unam bonam, ità legendúm putaverim,

Αἰδοίων μ' ἐλθόντα βροτῶν ὁσίων τε κυρῆσαι,

ut sit, ἐλθόντα με ἐς ὑπώρειαν ὑψικρήμνοιο Μίμαντος, κυρῆσαι αἰδοίων ὁσίων τε βροτῶν.
Ibid. 12. αὐλιν] [αὖλιν
17. τάδε ἔπεα,] [τάδε τὰ ἔπεα,
33. Idem pro ἄτῃ habet αἴσῃ, & in versu proximè sequenti πλωκάσιν αἰθυίῃσιν ἶον δύσζηλον, &c. Ego βίον malim quam ἶον, sed tollendo ν post αἰθυίῃσιν, quod manere nullo pacto potest. Hunc autem ex his versibus sensum quidam elicit,

Infidi nautæ, gens diris tristior ipsis,
Sæva quibus, veluti mergis, dant æquora victum,
Si vobis nulla est hominum reverentia cordi,
At sperate Jovem summo qui regnat Olympo.
Tristis enim vultus Jovis est, pœnæque paratæ
His quibus hospitii non est pia tessera curæ.

Ibid. 36.

Ibid. 36. In *Flor.* Edit. legitur μέτοπιν: in *Ald.* μέτοπις, quam ſequutus ſum. At *Suidas* habet,

Δεινὴ γὰρ μετόπιϑεν ὄπις ξενίων ὅς κ' ἀλίτηται, non ſtante verſu: qui ſtaret, & non incommodum ſenſum haberet legendo ξένια pro ξενίων, accipiendo videlicet ἀλίτηται Paſſivâ ſignificatione. Retinendo autem noſtram ſcripturam, vel vacabit Præpoſitio in μέτοπις, ut quaſdam alias videmus apud *Homerum* nominibus præfixas quæ nullum uſum habent, vel quandam Futuri Temporis ſignificationem habebit: & ἀλίτηται Activâ ſignificatione ſumetur, ſubaudiendo κατ' ἐκεῖνο ante ὅς. Niſi ἀλίτηται etiam tum Paſſivè accipientes, & ὅς Relativum Genitivi ξενίου Διὸς facientes, dicamus ὅς ξένιος Ζεὺς ἀλίτηται, quaſi ea quæ hoſpiti fit injuria, non ſecus vindicetur acſi ipſi Hoſpitali ſeu hoſpitibus danti jura Jovi facta eſſet.

Ibid. 44. μεταμελίη] [μεταμελείη

VIII. 9. ἔπη] [ἔπεα

10. Pro ἴωσιν habet *Suidas* ἀνήσοι.

12. Pro Ἄρηϊ legitur ἀεις... apud eundem.

Ibid. 36. Ità ſcriptum reperio hunc primum verſum apud *Suidam*,

Γλαῦκε βροτῶν ἐπίοπτα, ἔπος τί σοι ἐν φρεσὶ θήσω.

Ego neutram harum lectionum mendo carere ſuſpicor, & ex utraque quæ aliquâ parte mendoſa eſt, emendatam unam debere fieri exiſtimo.

Ibid. 38. *Suidas*, πῶς γὰρ ἄμεινον, ὃ γάρ κε προσθεν ἀκούειν. Sed malo πρῶτον ἀκούει. pro quo πρῶτον meliùs etiam fortaſſe legeretur πρῶτος.

Ibid. 44. ἀκούων.] [ἐσακούων.

45. ἀνεπαύετο.] [ἀνέπαυε.

IX. 5. ποιέμενος· ἠρώτεε] [ποιεύμενος· ἠρώτα

Ibid. 11. ἐκέλευσε πορεύεσθαι] [ἐκέλευε πορεύεσθαι.

Ibid. 37. ἐνοσίχθευσεν] [ἐνοσίχθευεν

46. Ὀδυσσείᾳ,] [Ὀδυσσείῃ,

X. 18. Legendum puto ἀπικνεομένων, licèt altera lectio & in *Flor.* & in *Ald.* Editione habeatur.

Ibid. 32. Scribe, ſicut apud *Homerum*, ἡγεμόνευ' ὁδὸς, ut ſtet verſus.

Ibid. 40. Malo πάλι ἀνεποίησεν, ut loquutus eſt paulo antè, & loquetur ſtatim póſt.

XI. 4. ποιήσαντες] [ποιήσαντες

18. Rectiùs fortaſſe ἀπὸ τῶν ἱερῶν, ſubaudito aliquo Imperativi Modi Verbo.

Ibid. 25. Apud *Suidam* perperam legitur νέων ἀπαρνήσαντες φιλότ. &c. Apud *Athenæum* autem (qui hos verſus *Sophocli* tribuit) ità legitur iſte verſus ut hîc, niſi quòd pro ἀνήναντες habet ἀναίνεντες.

Ibid. 27. Apud eundem malè, ὧν οὐραὶ μὲ ἀπήμβλων. *Athenæus* verò ita ſcriptum habet hunc verſum, Ἰσχὺς ἀπημβλυνται τῶν, νοῦς δεῖται δὲ μᾶλλον.

Dicit autem compoſitos eſſe hos verſus à *Sophocle*, quibus, dum amore *Theoridis* meretricis flagraret, opem *Veneris* invocabat. Habet autem εὐχωλῆς in primo verſu.

Ibid. 33. Legitur apud *Suidam*, Ἀνδρὸς μὲν παῖδες, στέφανοι. Sed malo στέφανος ſingulari Numero, ut habemus: ſicut κόσμον pro eodem dicit poſtea duobus in locis. Ideo in mea interpretatione uſus ſum voce *Decus*, quum *Corona* verſum commodè ingredi non poſſet, ſervato quidem verborum & ordine & numero. Ità igitur & hunc & ſequentes ſum interpretatus,

Ut patris, nati, ſic turres ſunt decus urbis:
Sic & equi campum decorant, ſic æquora naves:
Sic & opes ornant ædes: præſentia regum
Auguſto in ſolio decorat fora lata ſedentum:
At lucente domus multo eſt auguſtior igne.

Ut autem hîc στέφανος & κόσμος pro eodem, ità *Odyſſ.* Θ, Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει, pro κοσμεῖ. Addam obiter & hoc, me dixiſſe *Domus auguſtior*, retinendo eandem vocem, ut ipſe γεραροὶ βασιλῆες, deinde γεραρώτερος οἶκος ſcripſit.

XII. 1. *Suidas* perperam ἀοιδῆς ſcriptum habet pro ἀείσω.

Ibid. 2. Malè legitur apud eundem, Δεῦρ' ἀγαθὴ γαίη, pro Δεῦρ' ἄγ' Ἀθηναίη.

Ibid. 3. Non probo μάλ' ἱερὴ, ſtante quidem verſu, ſed abhorrente (ut opinor) ſignificatione vocis ἱερὴ ab argumento hujus loci. Apud *Suidam* autem pejus etiam ſcriptum eſt μάλ' ἱερὰ, ne ſtante quidem verſu. Videat igitur Lector num potius pro μάλ' ἱερὴ reponendum ſit aliquod à μαείλη deductum vocabulum.

Ibid. 4. *Suidas*, καὶ πιμῆ ὄνειαρ ἑλέσθαι.

7. Idem, ὡς φίλοι ἀείσαι, depravato verſûs & ſenſu & numero. Quanquam nec noſtram lectionem mihi valde placere fateor: niſi fortè hoc ſignificare voluerit, *Erga nos autem ut erga voſipſos animatos eſſe.*

Ibid. 9. *Suidas* χαμίνων habet, meliùs fortaſſe.

10. Apud eundem legitur Σωλείψαι. quæ vox quamvis primâ fronte aptior videri poſſit, convenire tamen nullo modo poteſt. Nec dubium eſt quin ex numero horum δηλητήρων velit eſſe Σωλειβα, à Nominativo Σωτειψ videlicet, ut dicitur οἰκότειψ. Quod autem ad cæteras attinet, Σμάραγον malim quàm Μάραγον: legendum autem eſſe Ἄσβετον ſine σ, docet verſus. In ultimo quidem certè verſûs vocabulo, utram lectionem præferre debeam ambigo.

Ibid. 23. Non dubium eſt quin hîc ex *Suida* reponi debeat, ——πήλοι δ' ἡ κάμινος.

Ibid. 26. Hic quoque locus ex *Suida* ſic eſt emendandus, Ὅς δέ χ' ὑπερκύψει περὶ τούτου πᾶν, &c. Sed viciſſim in principio ſequentis verſûs reponendum eſt apud eum φλεχθείη ὡς, ut hîc ſcriptum eſt.

Ibid. 36. Pro αὐτὰρ habet *Suidas* αὐτεῖ, fortaſſe pro αὐχεῖ.

Ibid. 40. Apud eundem ità legitur hic verſus,

Κυρκαίη

Κυρηαίη δ' αἰεὶ κτ' δίφρυ ἕρπεο μάζα. & inseritur hic versus, Νῦν μὲν κεκθαίλω ἐνώπιδα σησαμόεσσαν, quem sequitur hic mendosus, Τῦ παιδὸς ἢ γυνὴ κτ' δίφρα καταβήσετ' ὑμνεῖν.

Ibid. 42. Apud eundem perperam αὔξυσι pro ἄξυσι.

Ibid. 43. Pro ἐπ' ἠλέκτρῳ βεβαῶα legitur apud eundem corruptè, ὡς λέκτρα βεβηκῦα.

Ibid. 44. Hæc quoque valde depravata ibi sunt, addito tamen rursus uno versu, hoc modo. Νεύματί τοι ἔυμαιον, ἐνιαύσιος ἔσαι χελιδών. Ἕστηκε περὶ θύρης ψιλὴ ποδας. ἀλλὰ φέρ' αἶψα Πέρσαι τῷ Ἀπόλλωνι γυάπιδος. κὴ εἰ μέν τι δώσεις, εἰ ἢ μὴ ὐκ ἐξήξομεν. ὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν.

Ibid. 45. μέν τοι] [μέν τι

XIII. 5. ἢ ἐκ] [δ' ἐκ

34. πελιτέων] [πολιτέων

35. ἐγένοντο] [ἐγεγόνεντο

39. Καλύπτει,] [κάλυψεν,

XIV. 7. Scribendum puto παλειδὶ περσήκυς.

XVI. 5. Sic *Ald.* & *Germ.* at *Flor.* πολλῦ sine ὐ: malo cum ὐ.

XVIII. 3. Fort. leg. ἄλλως ὐ πρέπον, vel ἀλλ' ὐ πρέπον, expunctâ particulâ ὡς. quod malim.

XX. 16. Pro κὴ γὰρ crediderim scribendum ὐ γάρ.

XXII. 11. Reponendum est διακριθεῖτε.

45. Pro διαείζει non dubito quin legendum sit Δωείζει.

Ibid. 50. Suspecta est hic vox δῆλον.

XXIX. 36. In *Germanica* quadam Editione legitur perperam ἀρσενικῶς, non θηλυκῶς, in qua tamen lectione consentiunt *Florentina* & *Aldina*.

XXXI. 1. In eadem Editione ita legitur iste locus, ut hic eum habes: at *Flor.* & *Aldina* ita scriptum eum habent, ὐκ ἄλογον γὰρ τὸν μέλλοντα περὶ δυοῖν τινῶν λέγειν τὸ κοινὸν αὐτῶν, προτάξαι τὴν εὐθεῖαν πτῶσιν ἐν ἑκατέρῳ· φυλάξαντα ἢ τὸ κοινὸν τῦ λόγυ, χάειν πολλὴν ἐπιφαίνειν. ἔσι ἢ ὅτε τὴν κοινὴν πᾶσι προθεὶς, τὸν περὶ ἑνὸς ἐπιφέρει λόγον. ὡς ἐν τύτῳ, Ἄμφω δ' ἑζομένω, &c. Sed undecunque petita sit illius Editionis lectio, (ex veteri autem Codice petitam esse persuasum habeo) eam nos sequi debere nemo non videat.

Ibid. 11. Pro his verbis (quæ habentur in illa Edit. *Germanicâ*) legitur in *Flor.* & *Ald.* τῦ ὑπερβολικῦ. Ità enim ibi scriptus est totus hic locus, Καὶ τὰ εἴδη ἢ τῶν ὀνομάτων ἐξαλλάσσει πολλάκις, ποτὲ μὲν τὸ συγκειτικὸν τιθεὶς ἀντὶ τῦ ὑπερβολικῦ ἁπλῦ, ὡς τὸ σαώτερος, &c. Ubi probo quidem πολλάκις junctum cum ἐξαλλάσσει: deinde ποτὲ μὲν, quum sequatur ποτὲ δέ. de cæteris autem judicet lector: simul etiam hos paucos ex multis locos sciat pro exemplo ejus, quæ est inter has Editiones, discrepantiæ, à nobis proferri.

XLIX. 45. Post φιλοσόφοις deest λόγοι, aut tale aliquid.

LXXII. 25. Inter πεδίῳ & μάλα γὰρ, interjiciendus est finis versûs & principium sequentis. Ità enim legitur hic locus *Odyss.* Γ. vers. 261,

Κείμενον ἐν πεδίῳ ἑκὰς ἄστεος. ὐδέ κέ τίς μιν
Κλαῦσεν Ἀχαιϊάδων. μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον.

Ὑπόθεσις τῆς Α. ὉΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας.

Χρύσης ἱερεὺς τῦ Ἀπόλλωνος παραγίνεται ἐπὶ τὸν ναύσαθμον τῶν Ἑλλήνων, βυλόμενος λυτρώσασθαι τὴν θυγατέρα αὐτῦ Χρυσηΐδα· ὐκ ἀπολαβὼν ἢ, ἀλλὰ κὴ μεθ' ὕβρεως ἀποδιωχθεὶς ὑπὸ Ἀγαμέμνονος, ηὔξατο τῷ Ἀπόλλωνι κτ' τῶν Ἑλλήνων. λοιμῦ ἢ γινομένυ, κὴ πολλῶν, ὡς εἰκὸς, διαφθειρομένων, ἐκκλησίαν Ἀχιλλεὺς συνήγαγε. Κάλχαντος ἢ διασαφήσαντος τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, κὴ κελεύσαντος Ἀχιλλέως ἐξιλάσκεσθαι τὸν θεὸν, Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς διηνέχθη πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, κὴ αὐτῦ τὸ γέρας ἀπέσπασε τὴν Βρισηΐδα. Ὁ ἢ ὀργίζεται τοῖς Ἕλλησι. Θέτις ἢ τῦ υἱῦ δεηθέντος εἰς Ὄλυμπον ἀνελθῦσα, ἠτήσατο παρὰ τῦ Διὸς ὅπως τὰς Τρῶας ἐπικρατεστέρυς τῶν Ἑλλήνων ποιήσῃ. Ἥρα ἢ γνῦσα τῦτο, διηνέχθη πρὸς τὸν Δία, ἕως αὐτὰς διέλυσεν Ἥφαιστος, οἰνοχοήσας ἐν ἐκπώματι χρυσείῳ. οἱ ἢ, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας εὐωχηθέντες, εἰς ὕπνον τρέπονται.

ΙΛΙΑΔΟΣ Α.

ΟΜΗΡΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἄλφα λιτὰς Χρύσου, λοιμὸν στρατοῦ, ἔχθος ἀνάκτων.

ΜΗΝΙΝ ἄειδε Θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε·
Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν
Ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν,
Οἰωνοῖσί τε πᾶσι· (Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή)

IRAM cane Dea Pelidæ Achillis
Perniciosam, quæ sexcentos Achivis dolores fecit:
Multas autem fortes animas orco præmaturè misit
Heroum, ipsos autem prædam discerpendam fecit canibus,
Alitibusque omnibus: (Jovis autem perficiebatur consilium)

1. ΜΗΝΙΝ.] Ὀργὴν, χόλον ἐπίμονον. ἐζήτηται δὲ εὐθὺς, διὰ τί ἀπὸ τῶν τελευταίων ἤρξατο τοῦ πολέμου ὁ Ποιητής. καὶ φαμὲν, ὅτι ἅπας μὲν χρόνος ὁ πρὸ τοῦ δεκάτου ἔτους, οὐκ εἶχεν οὕτω συνεχεῖς τὰς μάχας, διὰ τὸ τοὺς Τρῶας φόβῳ τοῦ Ἀχιλλέως ἐντὸς κατακεκλεῖσθαι τοῦ τείχους. τὸ δὲ δέκατον ἔτος, πλείονας ἔσχε τὰς πράξεις, καὶ τοὺς πολέμους ἰσοπαλεῖς, τοῦ Ἀχιλλέως ὀργιζομένου. ὁ δὲ Ποιητὴς, οἰκονομικῶς κἀν τούτῳ ἤρξατο μὲν ἀπὸ τῶν τελευταίων. διὰ δὲ τῶν σποράδην αὐτῷ λεχθέντων, περιέλαβε καὶ τὰ πρὸ τούτων πραχθέντα. αὕτη γὰρ ἀρετὴ ποιήσεως, τὸ, ἀπὸ τῶν μέσων ἄρξασθαι, περιϊόντα δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν διηγεῖσθαι κατὰ μέρος. Ἄειδε.] ᾆδε, λέγε. Θεά.] Κοινῷ μὲν ὀνόματι προσαγορεύει τὴν Μοῦσαν. τῇ δὲ ἰδιότητι τῆς πράξεως, παρεδήλωσεν ὡς οὐχ ἑτέραν λέγει θεάν. μόναι γὰρ ᾄδουσιν αἱ Μοῦσαι. οὐ προσέθηκε δὲ, οὐδὲ ὄνομα Μούσης, πάσας διὰ τῆς μιᾶς καλῶν. Θεά.] Μοῦσα. λέγει δὲ τὴν Καλλιόπην. Πηληϊάδεω.] Τοῦ Πηλέως παιδός. Ἀχιλῆος.] Ἀναγνωστέον δι' ἑνὸς λ, διὰ τὸ μέτρον. λέγεται δὲ Ἀχιλλεὺς, παρὰ τὸ ἄχος, τουτέστι λύπην ἐπενεγκεῖν τοῖς Ἰλιεῦσιν. οἱ δὲ παρὰ τὸ μὴ θιγεῖν χείλεσι θηλῆς. ὅλως γὰρ οὐ μετέσχε γάλακτος.

2. Οὐλομένην.] Ὀλεθρίαν. Ἥ.] Ἥτις ὀργή. Μυρία.] Ἀορίστως, ἀντὶ τοῦ πολλά. Ἀχαιοῖς.] Τοῖς Ἕλλησιν. Ξοῦθος ὁ Αἰόλου παῖς, ἀγόμενος Κρέουσαν τὴν Ἐρεχθέως θυγατέρα, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς δύο παῖδας, Ἴωνα καὶ Ἀχαιόν. ὧν ὁ μὲν Ἴων ᾤκησεν Ἀθήνας. ὁ δὲ Ἀχαιὸς, φόνον ἐμφύλιον δράσας, παρεγένετο εἰς Θετταλίαν· καὶ κυριεύσας τῆς χώρας, τοὺς ὑποτεταγμένους ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσεν Ἀχαιούς. Ἕλληνες δὲ κοινῶς πάντες οἱ τῆς Ἑλλάδος ἐκλήθησαν, ἀπὸ Ἕλληνος τοῦ Διός. πρῶτοί τε οὕτως ἐλέγοντο οἱ ἐν Θετταλίᾳ ἄνθρωποι. οὐ μὴν ἅπαντες, ἀλλὰ μόνοι οἱ ἐν Ἑλλάδι τῇ πόλει. ἔπειτα μεγάλα δυνηθέντος τοῦ Ἕλληνος, καὶ τῶν τούτου παίδων, ἀπ' αὐτοῦ πάντες ἐκλήθησαν Ἕλληνες. Ἄλγεα.] Κακὰ, ἢ λύπας. Ἔθηκεν.] Ἐποίησεν, εἰργάσατο.

3. Πολλάς.] Παμπόλλους. Ἰφθίμους.] Ἰσχυρὰς, γενναίας. Ἄϊδι.] Τῷ ᾅδῃ. ἀπὸ εὐθείας τῆς ἄϊς, ὡς Πάρις. Προΐαψε.] Πρὸ τῆς εἱμαρμένης ἔπεμψεν.

4. Ἡρώων.] Τῶν ἡμιθέων ἀνδρῶν. ἥρωας δέ φασι κληθῆναι, ἀπὸ τῆς ἀρετῆς· ἢ ἀπὸ τοῦ ἀέρος, ὥς φησιν Ἡσίοδος ἐν τοῖς ἔργοις καὶ ταῖς ἡμέραις· Ἠέρα ἑσσάμενοι πάντη φοιτῶσιν ἐπ' αἶαν. ἢ ἀπὸ τῆς ἐράσεως, τουτέστι μίξεως τῶν θεῶν. οἱ γὰρ θεοὶ, θνηταῖς γυναιξὶ συμπλεκόμενοι, ἐποίουν τὸ τῶν Ἡρώων γένος. ἢ ἀπὸ τῆς ἔρας. ἔρα δὲ ἡ γῆ, κατὰ διάλεκτον. ἐκ δὲ τῆς γῆς ἐπλάσθη τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. Αὐτοὺς δέ.] Ἀντὶ τοῦ, τὰ δὲ σώματα αὐτῶν. Ἑλώρια.] Ἑλκύσματα, σπαράγματα. Τεῦχε.] Ἐποίει. Κύνεσσι.] Κυσίν. Αἰολὶς ἡ διάλεκτος.

5. Οἰωνοῖσι.] Τοῖς σαρκοφάγοις ὄρνισι. λέγει δὲ γυψὶ καὶ κόραξι. Πᾶσι.] Ἅπασι. Διὸς δέ.] Ἡ δὲ τοῦ Διός. Ἐτελείετο.] Ἐτελειοῦτο, ἐπληροῦτο. Βουλή.] Γνώμη. Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.] Διὸς βουλὴν, οἱ μὲν τὴν εἱμαρμένην ἀπέδοσαν. ἄλλοι δὲ ἐξεδέξαντο, δρῦν ἱερὰν μαντικὴν τοῦ Διὸς ἐν Δωδωναίῳ ὄρει τῆς Θεσπρωτίας, ὡς αὐτὸς Ὅμηρος λέγει ἐν Ὀδυσσείᾳ· Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο, Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ. ἄλλοι δὲ ἀπὸ ἱστορίας τινὸς εἶπον εἰρηκέναι τὸν Ὅμηρον. φασὶ γὰρ τὴν γῆν βαρουμένην ὑπὸ ἀνθρώπων πολυπληθείας, μηδεμιᾶς ἀνθρώπων οὔσης εὐσεβείας,

Ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Ἀτρείδης τε ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
Τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός. ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
Νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν, (ὀλέκοντο δὲ λαοί)
Οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα

Ex quo primùm disjuncti sunt ortâ contentione
Atridésque rex virorum, & nobilis Achilles.
Quisnam eos Deorum contentione commisit ut pugnarent?
Latonæ & Jovis filius. Hic enim regi iratus
Morbum per exercitum excitavit noxium, (peribant autem populi)
Quoniam Chrysen contumeliâ affecerat sacerdotem

αἰτῆσαι τὸν Δία κουφισθῆναι τοῦ ἄχθους. τὸν δὲ Δία, πρῶτον μὲν εὐθὺς ποιῆσαι τὸν Θηβαϊκὸν πόλεμον, δι' οὗ πολλοὺς πάνυ ἀπώλεσεν. ὕστερον δὲ πάλιν συμβούλῳ τῷ Μώμῳ ἐχρήσατο. ἣν Διὸς βουλὴν Ὅμηρός φησιν. ἐπειδὴ οἷός τε ἦν κεραυνοῖς ἢ κατακλυσμοῖς πάντας διαφθείραι, ὅπερ τοῦ Μώμου κωλύσαντος, ὑποθεμένου δὲ αὐτῷ γνώμας δύο, τὴν Θέτιδος θνητογαμίαν, καὶ θυγατρὸς καλὴν γένναν, ἐξ ὧν ἀμφοτέρων πόλεμος Ἕλλησί τε καὶ Βαρβάροις ἐγένετο, οὕτω συμβῆναι κουφισθῆναι τὴν γῆν, πολλῶν ἀναιρεθέντων. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Στασίνῳ τῷ τὰ Κύπρια πεποιηκότι, εἰπόντι οὕτως·

Ἦν ὅτε μυρία φῦλα κατὰ χθόνα πλαζόμενα
Βαθυστέρνου πλάτος αἴης.
Ζεὺς δ' ἰδὼν ἐλέησε, καὶ ἐν πυκιναῖς πραπίδεσσι
Σύνθετο κουφίσαι ἀνθρώπων παμβώτορα γαῖαν,
Ῥιπίσας πολέμου μεγάλην ἔριν Ἰλιακοῖο.
Ὄφρα κενώσειεν θανάτῳ βάρος. οἱ δ' ἐνὶ Τροίῃ
Ἥρωες κτείνοντο. Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.

καὶ τὰ μὲν παρὰ τοῖς νεωτέροις ἱστορούμενα περὶ τῆς τοῦ Διὸς βουλῆς, ἔστι τάδε. ἡμεῖς δὲ φαμὲν κατὰ τὴν Ἀριστάρχου καὶ Ἀριστοφάνους δόξαν, τὴν Θέτιδος εἶναι βουλήν, ἣν ἐν τοῖς ἑξῆς φησι λιτανεῦσαι τὸν Δία ἐκδικῆσαι τὴν τοῦ παιδὸς ἀτιμίαν. καθάπερ καὶ τὰ κεφάλαια ἐν τῷ προοιμίῳ κεῖται τῆς ποιήσεως.

6. Ἐξ οὗ δή.] Ἀφ' οὗ δὴ χρόνου. Τὰ πρῶτα.] Τὸ πρῶτον, καὶ τὴν ἀρχήν. Διαστήτην.] Διεχωρίσθησαν. Ἐρίσαντε.] Φιλονεικήσαντες.

7. Ἀτρείδης.] Ὁ Ἀτρέως παῖς. Ἀγαμέμνων δέ, κατὰ μὲν Ὅμηρον, Ἀτρέως τοῦ Πέλοπος, μητρὸς δὲ Ἀερόπης. κατὰ δὲ Ἡσίοδον, Πλεισθένους, τὸ γένος, Μυκηναῖος. ὃς ἤγαγε ναῦς εἰς Ἴλιον. ἐκπορθήσας δὲ τὴν Ἴλιον, καὶ ὑποστρέψας οἴκαδε, ἀναιρεῖται ὑπὸ Αἰγίσθου τοῦ Θυέστου δόλῳ συνοχίας ἔπι. οὗτος γὰρ παρὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀποδημίας ἐμοίχευε τὴν Ἀγαμέμνονος γυναῖκα Κλυταιμνήστραν. κατὰ δὲ τοὺς τραγικούς, αὐτὴ ἡ Κλυταιμνήστρα ἀνεῖλεν αὐτὸν χιτῶνι μὴ ἔχοντι ἔνδυσιν τραχήλου. ἐξ αὐτῆς δὲ ἔσχεν υἱὸν τὸν Ὀρέστην, καὶ θυγατέρας τέσσαρας· Λαοδίκην, Χρυσόθεμιν, Ἰφιγένειαν, καὶ Ἠλέκτραν. Ἄναξ.] Βασιλεύς. Δῖος.] Θεῖος, εὐγενής, ἢ ἀπὸ Διὸς ἔχων τὸ γένος, ἔντιμος· ἀπὸ γὰρ Αἰγίνης τῆς Ἀσωποῦ τοῦ ποταμοῦ Θηβῶν, Αἰακός· Αἰακοῦ δέ, Τελαμὼν καὶ Πηλεύς· Πηλέως δέ, Ἀχιλλεύς.

8. Τίς τ' ἄρ σφωε.] Τίς δὴ αὐτοὺς τοὺς δύο, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα. πάλιν δέ, τοῦτο ὁ Ποιητὴς ἐρωτᾷ τὴν Μοῦσαν. Ἔριδι.] Φιλονεικίᾳ. Ξυνέηκε.] Συνέβαλε, συνέμιξε.

9. Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός.] Ὁ τῆς Λητοῦς καὶ Διὸς παῖς Ἀπόλλων. πάλιν δὲ τοῦτο ὡς ἀπὸ τῆς Μούσης. Ζεὺς δὲ ἐρασθεὶς Λητοῦς τῆς Κοίου θυγατρὸς ἑνὸς τῶν Τιτάνων, καὶ Φοίβης, ἔγκυον αὐτὴν ἐποίησεν. ἥτις, δεκαμηναίου χρόνου διαγενομένου, ἠπείγετο διὰ θαλάσσης πρὸς Ἀστερίαν τὴν νῆσον, μίαν οὖσαν τῶν Κυκλάδων. ἐκεῖσε δὲ ἐλθοῦσα, δραξαμένη δύο φυτῶν, ἐλαίας καὶ φοίνικος, διδύμους ἀπεκύησε παῖδας, Ἄρτεμιν καὶ Ἀπόλλωνα· καὶ τὴν νῆσον ἐκάλεσε Δῆλον, ὅτι ἐξ ἀδήλου βάσεως ἐρριζώθη. Ὁ γάρ.] Οὗτος γάρ. Βασιλῆϊ.] Τῷ βασιλεῖ. Χολωθείς.] Ὀργισθείς.

10. Νοῦσον.] Νόσον λοιμικήν. Ἀνὰ στρατόν.] Κατὰ τὸ στρατόπεδον. Ὦρσε] Διήγειρεν, ἐνέβαλε. Κακήν.] Κακωτικήν. Ὀλέκοντο.] Ἀπώλλοντο. Λαοί.] Ὄχλοι. λάες κατὰ Διάλεκτον οἱ λίθοι λέγονται. Προμηθέως παῖς Δευκαλίων γίνεται. οὗτος βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Φθίαν τόπων, γαμεῖ Πύρραν τὴν Ἐπιμηθέως καὶ Πανδώρης, ἣν ἔπλασαν οἱ θεοὶ πρώτην γυναῖκα. καὶ ἐπειδὴ Ζεὺς ἠθέλησε τὸ χαλκοῦν γένος ἀπολέσαι, ὑποθεμένου Προμηθέως, Δευκαλίων τεκτηνάμενος λάρνακα, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐνθέμενος, εἰς ταύτην μετὰ Πύρρας ἀνέβη. Ζεὺς δὲ πολὺν ὑετὸν ἀπ' οὐρανοῦ χέας, τὰ πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος κατέκλυσεν, ὥστε διαφθαρῆναι πάντας ἀνθρώπους, ὀλίγων χωρίς· οἵτινες συνέφυγον εἰς τὰ πλησίον ὑψηλὰ ὄρη. τότε δὲ καὶ τὰ κατὰ Θεσσαλίαν στενώματα καὶ τέμπη διέστη, καὶ τὰ ἐκτὸς Ἰσθμοῦ καὶ Πελοποννήσου συνεχύθη πάντα. Δευκαλίων δὲ ἐν τῇ λάρνακι διὰ τῆς θαλάσσης φερόμενος ἐφ' ἡμέρας ἐννέα καὶ νύκτας ἴσας, τῷ Παρνασῷ προσίσχει. κἀκεῖ τῶν ὄμβρων παῦλαν λαβόντων, ἐκβάς, ἔθυσε Διῒ Φυξίῳ. Ζεὺς δὲ πέμψας Ἑρμῆν πρὸς αὐτόν, ἐπέτρεψεν αἰτήσασθαι ὅ, τι βούλεται. ὁ δὲ αἰτεῖται, ἀνθρώπους αὐτῷ γενέσθαι. καὶ Διὸς εἰπόντος, ὑπὲρ κεφαλὴν ἔβαλλεν αἴρων λάας, τουτέστι λίθους. καὶ οὓς μὲν ἔβαλλεν ὁ Δευκαλίων, ἄνδρες ἐγένοντο· οὓς δὲ ἡ Πύρρα, γυναῖκες. ἡ ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώρῳ.

11. Οὕνεκα τὸν Χρύσην.] Ἕνεκα. ἐπειδὴ τὸν Χρύσην. Ἠτίμησεν.] Ἀτίμως ὕβρισεν. Ἀρητῆρα.] Ἱερέα. παρὰ τὸ ἀρᾶσθαι, ὅ ἐστιν εὔχεσθαι.

12. Ὁ

Ἀτρείδης· ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ· καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα, δύω κοσμήτορε λαῶν,
Ἀτρείδαι τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Παῖδα δέ μοι λύσαιτε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθε·
Ἁζόμενοι Διὸς υἱὸν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοί,
Αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε,

Atrides. hic enim venerat celeres ad naves Achivorum,
Redempturusque filiam, ferensque infinitum pretium liberationis,
Coronamque habens in manibus longe-jaculantis Apollinis,
Aureo cum sceptro: & supplex oravit omnes Achivos,
Atridas autem imprimis, duos duces populorum,
Atridæque, & alii bene-ocreati Achivi,
Vobis quidem dii dent, cœlestes domos habentes
Excindere Priami urbem, feliciter verò domum reverti.
Filiam autem mihi liberate dilectam, & hoc pretium liberationis accipite:
Reveriti Jovis filium longe-jaculantem Apollinem.
Tunc alii quidem omnes comprobârunt Achivi,
Reverendumque esse sacerdotem, & splendidum accipiendum pretium:
At non Atridæ Agamemnoni placuit præ irâ,
Sed contumeliosè dimisit, & minacem sermonem addebat,

12. Ὁ γάρ.] Οὗτος γάρ. Ἦλθε.] Παρεγένετο. Θοάς.] Ταχείας. σημαίνει δὲ καὶ ὀξείας. ὡς ἐν ἐκείνοις. Ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσιν. Ἐπὶ νῆας.] Ἐπὶ τὰς ναῦς, ὅ ἐστι τὰ πλοῖα.

13. Λυσόμενος.] Λυτρωσόμενος. Θύγατρα.] Τὴν θυγατέρα. Φέρων.] Κομίζων, ἄγων. Ἀπερείσια.] Ἄπειρα τῷ πλήθει, πολλά. Ἄποινα.] Δῶρα, λύτρα, ἄφοινα τινὰ ὄντα, τὰ ἕνεκεν φόνου διδόμενα.

14. Στέμματα.] Στεφανώματα. Λάδωνος τοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ ποταμοῦ, Δάφνη ὑπῆρχε θυγάτηρ εὐπρεπεστάτη. ἐρασθεὶς δὲ αὐτῆς Ἀπόλλων, καὶ βουλόμενος συγγενέσθαι, ἐδίωκε· καταλαμβανομένης δὲ αὐτῆς ὑπὸ τοῦ θεοῦ, εὔξατο τῇ μητρὶ Γῇ, χάσματι αὐτὴν δεχθῆναι· γενομένου δὲ τούτου, καὶ τῆς γῆς ἀναδούσης ὁμώνυμον φυτὸν, Ἀπόλλων θεασάμενος, ἐξεπλάγη, καὶ τὸ μὲν δένδρον, ἀπὸ τῆς παρθένου Δάφνην προσηγόρευσεν ὁμωνύμως. λαβὼν δὲ κλάδον αὐτῆς, ἐστέψατο. Ἔχων.] Κατέχων, κρατῶν. Ἐν χερσίν.] Ἐν ταῖς χερσίν. Ἑκηβόλου.] Ἕκαθεν, ὅ ἐστι πόρρωθεν βάλλοντος, εὐστόχου τοξότου.

15. Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ.] Περὶ τῷ κεχρυσωμένῳ σκήπτρῳ, ὅ ἐστι τῇ χρυσῇ ῥάβδῳ τῇ βασιλικῇ. Ἐλίσσετο] Ἐλιτάνευε, παρεκάλει. Πάντας Ἀχαιούς.] Πάντας τοὺς Ἕλληνας.

16. Ἀτρείδα δὲ μάλιστα.] Μάλιστα δὲ τοὺς Ἀτρέως παῖδας, Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον. Μάλιστα.] Ἐξαιρέτως. Δύω.] Διττούς. Κοσμήτορε.] Διατάκτορας, ἡγεμόνας. Λαῶν.] Τῶν ὄχλων.

17. Ἀτρείδαι τε.] Ὦ Ἀτρέως παῖδες, Ἀγαμέμνον, καὶ Μενέλαε. Ἄλλοι.] Οἱ λοιποί.

18. Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν.] Ὑμῖν μὲν οἱ θεοὶ παράσχοιεν. Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.] Οἱ τὸν Ὄλυμπον κατοικοῦντες. Ὄλυμπος δὲ, κατὰ μὲν Ὅμηρον, ὄρος τῆς Μακεδονίας μέγιστον, ἱερὸν τῶν θεῶν. κατὰ δὲ ἀλληγορίαν, ὄλυμπός ἐστιν ὁ οὐρανός. παρὰ τὸ, ὁλολαμπὴς εἶναι.

19. Ἐκπέρσαι.] Ἐκπορθῆσαι, καταστρέψαι. Πριάμοιο πόλιν.] Τὴν Ἴλιον. περιφραστικῶς. Εὖ δ'.] Καλῶς δέ. διατί δὲ ὁ Χρύσης κατὰ τῶν οἰκείων ηὔχετο; λέγομεν, ὅτι πρῶτον μὲν ἔδει κολακεύειν τὸν τύραννον, καὶ ταῦτα λέγειν, ἅπερ ἐπεθύμει δρᾶσαι. δεύτερον δὲ, ὅτι διὰ τοὺς Τρῶας ἀπωλωλέκει τὴν θυγατέρα· ὅθεν εὐλόγως κέχρηται ταῖς ἀραῖς κατ' αὐτῶν. Οἴκαδε.] Εἰς τὰ οἰκεῖα. Ἱκέσθαι.] Παραγενέσθαι.

20. Παῖδα δέ μοι.] Τὴν θυγατέρα μου. Λύσαιτε.] Λύτρα λαβόντες, ἀπόδοτε. Φίλην.] Προσφιλεστάτην. Τὰ δ' ἄποινα.] Τάδε τὰ δῶρα. Δέχεσθε.] Λαμβάνετε.

21. Ἁζόμενοι.] Ἐντρεπόμενοι, σεβόμενοι. Διὸς υἱόν.] Τὸν Διὸς παῖδα Ἀπόλλωνα.

22. Ἔνθα.] Τότε χρονικὸν ἐπίρρημα. ἐνταῦθα δὲ, τοπικόν. Ἐπευφήμησαν.] Μετ' εὐφημίας ἐβόησαν.

23. Αἰδεῖσθαι.] Ἐντρέπεσθαι. Ἱερῆα.] Τὸν ἱερέα. Ἀγλαά.] Καλά. Δέχθαι.] Δέχεσθαι, λαμβάνειν.

24. Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ.] Ἀλλ' οὐ τῷ Ἀτρέως παιδὶ Ἀγαμέμνονι. Ἥνδανε.] Ἤρεσκε. Θυμῷ.] Διὰ τὴν ὀργήν.

25. Ἀλλὰ κακῶς.] Ἀλλὰ μεθ' ὕβρεως. Ἀφίει.] Ἀπέπεμπε. Κρατερόν.] Ἰσχυρὸν, ἀπειλητικόν. Μῦθον.] Λόγον. Ἔτελλεν.] Ἐπέτελλεν, ἔλεγε.

Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω
Ἢ νῦν δηθιώοντ', ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα,
Μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον, καὶ στέμμα θεοῖο.
Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν,
Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν Ἄργεϊ τηλόθι πάτρης
Ἱσὸν ἐποιχομένην, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν.
Ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι.
Ὣς ἔφατ'. ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
Βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ' ὁ γεραιὸς
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε Λητώ,
Κλῦθί μευ ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,

Ne te, senex, cavas ego apud naves offendam,
Vel nunc remorantem, vel posthac reversum,
Ne forte tibi non prosit sceptrum, & corona Dei.
Hanc autem ego non liberabo, antequam ipsam vel senectus adeat,
Nostra in domo, Argis, procul a patria
Telam percurrentem, & meum lectum participantem.
Sed abi, ne me irrites, salvus ut redeas.
Sic dixit: timuit autem senex, & paruit mandato.
Ibat autem tacitus juxta littus multum strepentis maris.
Multum autem deinde seorsum iens precabatur senex
Apollinem regem, quem pulchricoma peperit Latona,
Audi me, argenteum arcum gerens, qui Chrysan tueris,
Cillanque valde divinam, Tenedoque fortiter imperas,

---

26. Μή σε, γέρον.] Μή σε, ὦ πρεσβύτα. Κοίλῃσι.] Κοίλαις, βαθείαις. Παρὰ νηυσί.] Παρὰ ταῖς ναυσί. Κιχείω.] Καταλάβω.

27. Ἢ νῦν.] Ἢ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ. Δηθιώοντα.] Ἐγχρονίζοντα. Ἢ ὕστερον.] Ἢ ἐκ δευτέρου. Αὖτις.] Πάλιν. Ἰόντα.] Παραγινόμενον.

28. Μὴ νύ τοι.] Μὴ οὐκ ἄν σοι. Οὐ χραίσμῃ.] Οὐ βοηθήσῃ. Σκῆπτρον.] Ἡ βασιλικὴ ῥάβδος. Στέμμα.] Στεφάνωμα. Θεοῖο.] Τοῦ θεοῦ.

29. Τὴν δέ.] Ταύτην δέ. Οὐ λύσω.] Οὐκ ἀπολύσω. Πρίν μιν.] Πρὸ τοῦ αὐτήν. Γῆρας ἔπεισι.] Τὸ γῆρας καταλάβῃ.

30. Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ.] Ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ. Ἐν Ἄργει.] Ἐν τῷ Ἄργει. ὅ ἐστι, τῇ Πελοποννήσῳ νῦν καλουμένῃ. ὁ δὲ Ἀγαμέμνων, βασιλεὺς ἦν Μυκήνης πόλεως ἀργολικῆς. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἡ Πελοπόννησος τὸ ἀρχαῖον Αἰγιάλεια ἐκαλεῖτο, ἀπὸ Αἰγιαλέως τοῦ υἱοῦ Ἰνάχου, τοῦ ἐν Ἄργει ποταμοῦ, καὶ Μελίας, τῆς Ὠκεανοῦ. ὕστερον δὲ πάλιν, Ἀπία ἐκλήθη, ἀπὸ Ἀπίδος τοῦ Φορωνέως παιδός. εἶθ' οὕτως Ἄργος, ἀπὸ Ἄργου τοῦ Πανόπτου. τελευταῖον δὲ πάντων, Πελοπόννησος, ἀπὸ τοῦ κρατῆσαι τῆς χώρας τὸν Ταντάλου υἱὸν Πέλοπα. Τηλόθι πάτρης.] Πόρρω τῆς πατρίδος.

31. Ἱσὸν ἐποιχομένην.] Ἱστουργοῦσαν, καὶ ὑφαίνουσαν. διατί ἐπάγει τῇ γαμετῇ καὶ τοῖς τέκνοις τὴν αἰχμάλωτον; ῥητέον οὖν, ὅτι οὐ δι' ἐπιθυμίαν αὐτὴν τοσοῦτον ἐπάγει, ἀλλὰ πρὸς στρατιωτικὴν ὕβριν. ἵνα ἅπερ Μενέλαος ἐπεπόνθει, ταῦτα καὶ αὐτὸς δράσῃ. ὡς καὶ ὁ Νέστωρ φησί. Τῷ μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἶκονδε νέεσθαι. Πρίν τινα παρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι. Καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν.] Καὶ τῆς ἐμῆς κοίτης ἀντιλαμβανομένην, καὶ μετέχουσαν.

32. Ἀλλ' ἴθι.] Ἀλλ' ἄπιθι. Μή μ' ἐρέθιζε.] Μή με παρόξυνε. Σαώτερος.] Σῶος, ὑγιής. Ὥς κε.] Ὅπως ἄν. Νέηαι.] Πορευθῇς, ἐπανέλθῃς.

33. Ὣς ἔφατο.] Οὕτως εἶπεν. Ἔδδεισεν.] Ἐφοβήθη, εὐλαβήθη. Ὁ γέρων.] Ὁ πρεσβύτης. Καὶ ἐπείθετο.] Καὶ ἐπείσθη. Μύθῳ.] Τῷ λόγῳ.

34. Βῆ δέ.] Ἐπορεύθη δέ. τὸ σχῆμα ἀφαίρεσις. Ἀκέων.] Ἡσυχάζων, σιωπῶν. Παρὰ θῖνα.] Παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης. ὃς οὕτω κέκληται ἀπὸ τοῦ θείνεσθαι, ὅ ἐστι τύπτεσθαι τῇ προσρήξει τῶν κυμάτων. Πολυφλοίσβοιο.] Πολυήχου, πολυταράχου.

35. Πολλά.] Πλεῖστα. Ἔπειτα.] Μεταταῦτα. Ἀπάνευθεν.] Ἄπωθεν, χωρίς. Κιών.] Παραγινόμενος, πορευθείς. Ἠρᾶτο.] Ηὔχετο. Ὁ γεραιός.] Ὁ πρεσβύτης.

36. Ἄνακτι.] Τῷ βασιλεῖ. νῦν δὲ θεῷ τῷ Ἀπόλλωνι. Τόν.] Ὅντινα. Ἠΰκομος.] Εὔκομος. ἀπὸ μέρους, καλή. Τέκεν.] Ἔτεκεν, ἐγέννησεν. Λητώ.] Λητὼ Κοίου καὶ Φοίβης θυγάτηρ.

37. Κλῦθί μευ.] Ἐπάκουσόν μου. Ἀργυρότοξε.] Λαμπρότοξε, καλλίτοξε. Ὃς Χρύσην.] Ὅστις τὴν Χρύσαν. Χρύσα δὲ πόλις Τρωϊκή. Ἀμφιβέβηκας.] Περιβέβηκας, ὑπερμαχεῖς.

38. Κίλλαν τε.] Καὶ τὴν Κίλλαν. ἔστι δὲ πολίχνιον τῆς Τρωάδος. Ζαθέην.] Ἄγαν θείαν, ὅ ἐστι πάνυ. Πέλοψ ὁ Ταντάλου κατὰ μισθὸν παιδικῆς ὥρας, λαβὼν παρὰ Ποσειδῶνος ἵππους ἀδαμάστους σὺν τῷ ὀχήματι, ἔσπευσεν εἰς Πίσαν τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τὸν Ἱπποδαμείας γάμον, τὸν μνηστηροκτόνον αὐτῆς πατέρα Οἰνόμαον καταγωνίσασθαι ἐπιθυμῶν. γενομένῳ δὲ αὐτῷ περὶ Λέσβον, Κίλλος ὁ ἡνίοχος τελευτᾷ τὸν βίον. ὃς καὶ καθ' ὕπνον ἐπιστὰς τῷ Πέλοπι σφόδρα ὀδυνηρῶς ἐπ' αὐτῷ ἔχοντι, ἀπωδύρετό τε τὴν αὐτοῦ ἀπώλειαν, καὶ περὶ κηδείας ἠξίου.

Σμινθεῦ· εἴποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
Ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί' ἔκηα
Ταύρων, ἠδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ,
Τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.

Smintheu: si quando tibi venustum templum coronavi,
Vel si quando tibi pingues coxas cremavi
Taurorum, & caprarum, hoc mihi perfice votum,
Pendant pœnas Danai ob meas lachrymas tuis sagittis.

ἠξίου. διόπερ ἀναστὰς, ἐξεπύρωσε τὸ εἴδωλον διὰ πυρός. εἶθ' οὕτως ἔθαψε τὴν τέφραν, ἐπιφανῶς τὸ Κίλλου ἠρίον ἐπ' αὐτῷ ἐγείρας, καὶ περὶ τῷ ἠρίῳ αὐτοῦ, ἐδείματο ἱερὸν, Κιλλαίου Ἀπόλλωνος προσαγορεύσας, διὰ τὸ αἰφνιδίως τὸν Κίλλον ἀποθανεῖν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πόλιν κτίσας, Κίλλαν κέκληκεν. ὁ μέν τοι Κίλλος καὶ μετὰ θάνατον τῷ Πέλοπι δοκεῖ συλλαβέσθαι, ὅπως περιγένηται τοῦ Οἰνομάου ἐν τῷ ἀγῶνι. ἡ ἱστορία παρὰ Θεοπόμπῳ. Τενέδοιό τε.] Καὶ τῆς Τενέδου. ἡ δὲ Τένεδος, νῆσός ἐστι περὶ τὴν Τροίας κειμένη, οὔπω δὲ πρότερον τοῦτο εἶχε τὸ ὄνομα. Κύκνου γὰρ τοῦ Ποσειδῶνος Τέννης ἦν καὶ Λευκοθέα παῖδες, καὶ ἡ μὲν μήτηρ αὐτῶν οὐκ ἔτι ἦν. ἐπέγημε δὲ ὁ Κύκνος Φυλονόμην, ἢ, ὡς ἔνιοι, Πολύβοιαν. ἡ Φυλονόμη δὲ (καὶ γὰρ εἰς ἄνδρας ἐτέλει ἤδη ὁ Τέννης) ἐρασθεῖσα αὐτοῦ, λόγους περὶ συνουσίας προσηνέγκατο πρὸς αὐτόν. τοῦ δὲ τὰ πρὸς τὴν φύσιν δίκαια τηρήσαντος, κατηγορήσατο πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὅτι τεθελήκοι αὐτὴν βιάσασθαι. ὁ δὲ πιστεύσας τῇ κατηγορίᾳ, συλλαβὼν τὸν παῖδα, ἐνέβαλεν εἰς λάρνακα, καὶ ἔρριψεν εἰς τὴν ὑποκειμένην θάλασσαν. ὃν διὰ σωφροσύνην, καὶ διὰ τὸ εἶναι υἱωνὸν, ἔσωσεν ὁ Ποσειδῶν. τὴν γὰρ λάρνακα προσενεχθῆναι τῇ Λυκόφρῃ νήσῳ ἐποίησεν. ἣν οἱ ἐπιχώριοι θεασάμενοι, καὶ ἀφελόντες τὸ ἐπίθεμα, μαθόντες τὸ γεγονὸς, οὐ μόνον ἑαυτῶν βασιλέα τὸν Τέννην κατεστήσαντο, ἀλλὰ καὶ ἀπ' αὐτοῦ Τένεδον τὴν νῆσον προσηγόρευσαν. Ἶφι.] Ἰσχυρῶς, γενναίως. Ἀνάσσεις.] Βασιλεύεις.

39. Σμινθεῦ.] Ὦ Σμινθεῦ. ἔστι δὲ ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος. Σμίνθος γὰρ τόπος τῆς Τρωάδος, ἐν ᾧ ἱερὸν Ἀπόλλωνος Σμινθίου, ἀπὸ αἰτίας τοιᾶσδε. ἐν Χρύσῃ πόλει τῆς Μυσίας Κείνις τις ἱερεὺς ἦν τοῦ κεῖθι Ἀπόλλωνος. τούτῳ ὀργισθεὶς ὁ θεὸς, ἔπεμψεν αὐτοῦ τοῖς ἀγροῖς μύας, οἵτινες τοὺς καρποὺς ἐλυμαίνοντο. βουληθεὶς δέ ποτε ὁ θεὸς αὐτῷ καταλλαγῆναι, πρὸς Ὄρδην τὸν ἀρχιβουκόλον αὐτοῦ παρεγένετο. παρ' ᾧ ξενισθεὶς ὁ θεὸς, ὑπέσχετο κακῶν ἀπαλλάξαι. καὶ δὴ παραχρῆμα τοξεύσας τοὺς μῦς, διέφθειρεν. ἀπαλλασσόμενος οὖν, ἐνετείλατο τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ δηλῶσαι τῷ Κείνιδι. οὗ γενομένου, Κείνις ἱερὸν ἱδρύσατο τῷ θεῷ, Σμινθέως ἱερὸν αὐτὸ καλέσας. ἐπειδήπερ, κατὰ τὴν ἐγχώριον αὐτῶν διάλεκτον, οἱ μύες, σμίνθοι καλοῦνται. ἡ ἱστορία παρὰ Πολέμωνι. ἄλλοι δὲ οὕτως εἶπον, ὅτι Κρῆτες ἀποικίαν στέλλοντες, χρησμὸν ἔλαβον παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅπου αὐτοῖς ἐναντιωθῶσι γηγενεῖς, ἐκεῖ κτίσαι τὴν πόλιν. οἱ δὲ ἀπέστειλαν τοὺς ἀποίκους. ἐλθόντων δὲ εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ νυκτὸς ἐπιγενομένης, μύες ἔκοψαν αὐτῶν τοὺς τελαμῶνας τῶν ὅπλων. πρωῒ δὲ ἀναστάντες, καὶ θεασάμενοι τοῦτο, σοφισάμενοί τε καθ' ἑαυτοὺς, ἔκτισαν ἐκεῖ πόλιν, ἥντινα καὶ ἐκάλουν Σμινθίαν. οἱ γὰρ Κρῆτες τοὺς μύας, σμίνθους καλοῦσιν. ἐκ τούτου καὶ Ἀπόλλων Σμίνθιος ἐκλήθη, διὰ τὸ ὑπερασπίζειν αὐτῆς. Εἴ ποτέ τοι.] Ἐάν ποτέ σοι. Χαρίεντα.] Εὔχαριν, καλόν. Νηόν.] Ναόν. Ἔρεψα.] Ἐπέρεψα, ὠρόφωσα, ἐστεφάνωσα.

40. Ἢ εἰ δή ποτέ τοι.] Ἢ εἴ πω ποτέ σοι. Πίονα] Πιμελῆ, λιπαρά. Μηρία.] Τὰ μηριαῖα ὀστᾶ. Ἔκηα.] Ἐπὶ τῷ βωμῷ ἔκαυσα, τουτέστιν ἐκάρπωσα.

41. Ταύρων ἠδ' αἰγῶν.] Ἤτοι, ταύρων καὶ αἰγῶν. Τόδε μοι.] Τοῦτό μοι. Κρήηνον.] Ἐπιτέλεσον. Ἐέλδωρ.] Ἐπιθύμημα.

42. Τίσειαν.] Τιμωρίαν δοῖεν, ὅ ἐστι, παράσχοιεν. Δαναοί.] Οἱ Ἕλληνες· ἀπὸ Δαναοῦ τοῦ Βήλου. Βῆλος δὲ Ἀγήνορος μὲν ἦν ἀδελφὸς, υἱὸς δὲ Ποσειδῶνος καὶ Λιβύης, ἀφ' ἧς ἡ χώρα ὠνομάσθη Λιβύη. βασιλεύων δὲ Αἰγυπτίων, γαμεῖ Ἀγχινόην τὴν Νείλου θυγατέρα. καὶ γίγνονται παῖδες αὐτῷ δίδυμοι, Αἴγυπτος, καὶ Δαναός. Δαναὸν μὲν οὖν ὁ Βῆλος ἐν Λιβύῃ κατοικίζει, Αἴγυπτον δὲ ἐν Ἀρραβίᾳ. ὃς καταστρεψάμενος τὴν Μελαμπόδων χώραν, ἀφ' ἑαυτοῦ ὠνόμασεν Αἴγυπτον. γίγνονται δὲ ἐκ πολλῶν γυναικῶν, Αἰγύπτῳ μὲν πεντήκοντα παῖδες, Δαναῷ δὲ θυγατέρες πεντήκοντα. στασιασάντων δὲ πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς ἀρχῆς, ὕστερον Δαναὸς τοὺς τοῦ Αἰγύπτου παῖδας, πλὴν ἑνὸς ἢ δυεῖν, διὰ τῶν θυγατέρων ἀνεῖλε· δεδοικὼς, καθότι καὶ ἐκ χρησμοῦ ἠκηκόει, ὅτι φονευθήσεται ὑπὸ ἑνὸς αὐτῶν. καὶ ὑποθεμένης Ἀθηνᾶς αὐτῷ, ναῦν πρῶτος κατεσκεύασε τὴν κληθεῖσαν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ, Πεντηκόντορον, ἐν ᾗ τὰς κόρας ἐνθέμενος ἔφυγε. προσχὼν δὲ Ῥόδῳ, τὸ τῆς Λινδίας Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἱδρύσατο. ἐντεῦθεν δὲ ἧκεν εἰς Ἄργος, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῷ παραδίδωσιν Ἑλάνωρ ὁ τότε βασιλεύων. αὐτὸς δὲ κρατήσας τῆς χώρας, ἀφ' ἑαυτοῦ τοὺς ἐνοικοῦντας, Δαναοὺς ὠνόμασεν. ἱστορεῖ Ἀπολλόδωρος ἐν δευτέρῳ. Ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσι.] Ἀντὶ τοῦ, τῶν ἐμῶν δακρύων. Διατί δὲ ὁ Χρύσης, οὐ κατὰ Ἀγαμέμνονος ηὔχετο τοῦ ὑβρίσαντος αὐτὸν, ἀλλὰ κατὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων; φαμὲν δὴ, ὅτι Ἀγαμέμνονος ἀποθανόντος ὁ στρατὸς ἐλύετο, καὶ Χρυσηῒς εἰς Ἑλλάδα ἀπήγετο. ἀναιρουμένων δὲ τῶν ὄχλων, ζήτησις ἦν τοῦ πάθους. ἀπόδοσις δὲ τῆς κόρης. καὶ ἀποθανὼν μὲν Ἀγαμέμνων, ἄλυπος ἦν. ζῶν δὲ, βασανίζεται, βλέπων ἅτε βασιλεὺς ἀπολλυμένους τοὺς ὄχλους. ἢ, ὅτι πᾶσιν ἠράσατο, ἀνθ' ὧν πάντες ὁμοῦ γενόμενοι, οὐκ ἐπέσχον τὴν τοῦ βασιλέως ὕβριν. δικαίως οὖν αὐτοὶ ἔπαθον. καὶ γὰρ Ἡσίοδος φησί

Πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα.

Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ,
Τόξ' ὤμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην.
Ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὀϊστοὶ ἐπ' ὤμων, χωομένοιο
Αὐτοῦ κινηθέντος· ὁ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς.
Ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε·
Δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο, καὶ κύνας ἀργούς·
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἀφιεὶς,
Βάλλ'· αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.

Sic dixit orans, hunc autem audivit Phœbus Apollo:
Descendit autem ex cœli verticibus iratus animo,
Arcus humeris gestans, & undique tectam pharetram.
Clangorem autem dederunt sagittæ in humeris, irato
Ipso moto: ipse autem ibat nocti similis.
Sedit deinde seorsum à navibus, & sagittam emisit:
Terribilis autem clangor edebatur argentei arcûs.
Mulos quidem primùm invasit, & canes veloces:
Sed postea in ipsos sagittam mortiferam immittens,
Feriebat: semper autem rogi cadaverum ardebant frequentes.

---

43. Ὣς ἔφατο.] Οὕτως εἶπεν. Τοῦ δ' ἔκλυε.] Τούτου δὲ ὑπήκουσε. Φοῖβος.] Καθαρὸς, ἀμίαντος, ἢ μαντικός. Φοῖβον γὰρ τὸ καθαρόν. Ἡσίοδος δὲ, μετωνυμικῶς Φοῖβον αὐτὸν καλεῖ, ἀπὸ Φοίβης.

44. Βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο.] Κατέβη δὲ ἀπὸ τῶν τοῦ ὀλύμπου ἐξοχῶν, ὅ ἐστιν ἀκρωτηρίων. Χωόμενος.] Λυπούμενος, ὀργιζόμενος. Κῆρ.] Περισπωμένως μὲν, ἡ ψυχή. Ὀξυτόνως δὲ, ἡ θανατηφόρος μοῖρα.

45. Τόξ' ὤμοισιν ἔχων.] Ἀντὶ τοῦ, τὸ τόξον ἐπὶ τοῖς ὤμοις ἔχων. Ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην.] Τὴν ἑκατέρωθεν ἐσκεπασμένην φαρέτραν, ἤγουν βελοθήκην.

46. Ἔκλαγξαν.] Ποιὸν ἦχον ἀπετέλεσαν. Οἰστοί.] Τὰ βέλη. Ἐπ' ὤμων.] Ἐπὶ τῶν ὤμων. Χωομένοιο.] Ὀργιζομένου.

47. Αὐτοῦ κινηθέντος.] Κινηθέντος αὐτοῦ ἐπὶ τόπον. Ὁ δέ.] Οὗτος δέ. Ἤϊε.] Παρεγίνετο. Νυκτὶ ἐοικώς.] Σκότει παραπλήσιος, φοβερὸς καὶ ἀόρατος.

48. Ἕζετο.] Ἐκαθέζετο. Ἔπειτα.] Μεταταῦτα. Ἀπάνευθεν.] Ἄπωθεν, χωρίς. Νεῶν.] Τῶν νηῶν, τῶν πλοίων. Μετὰ δέ.] Μεταταῦτα δέ. Ἰόν.] Βέλος. Ἕηκεν.] Ἀφῆκεν, ἔπεμψε.

49. Δεινὴ δὲ κλαγγή.] Φοβερὸς δὲ ἦχος. Γένετο.] Ἐγένετο. Ἀργυρέοιο.] Ἀργυροῦ, καλοῦ. Βιοῖο.] Τῆς τοῦ τόξου νευρᾶς.

50. Οὐρῆας.] Ὀρεῖς, ὑποζύγια. Ἐπῴχετο.] Ἐπῄει, ἐπήρχετο. Ἀργούς.] Ταχεῖς, ἢ λευκούς. Διατί δὲ ἀπὸ τῶν κυνῶν, καὶ τῶν ἡμιόνων, ὁ λοιμὸς ἤρξατο, οὐκ ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων δὲ, οὐδὲ ἀπ' ἄλλου τινὸς ζώου; καὶ οἱ μὲν ῥητορικοὶ λύοντες, φασίν· ὅτι φιλάνθρωπον ὂν τὸ θεῖον, ἐβούλετο παιδεῦσαι τοὺς Ἕλληνας, καὶ μὴ παντάπασιν ἀπολέσαι. καὶ διὰ τοῦτο πρότερον ἀπὸ τῶν τοιούτων ζώων ἤρξατο, μετάνοιαν τοῖς ἁμαρτάνουσι διδούς. οἱ δὲ ἀληθέστερον καὶ φιλοσοφώτερον λύοντες, φασὶν, ὅτι ἅπας μὲν λοιμὸς ἀπὸ ἐκφλογώσεως γίνεται, γῆθεν ἀναφερόμενος ἐξ ἀναθυμιάσεως. διὸ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα φασὶν αἴτιον, ἐπεὶ ὁ αὐτὸς εἶναι λέγεται τῷ ἡλίῳ τῷ καταφλέγοντι τὴν γῆν. ἐκ γῆς δὲ γινομένης τῆς νόσου, ἀναγκαῖον τοὺς κύνας πρῶτον ἠσθῆσθαι τῆς βλάβης, ὅτι τε καὶ αἰσθητικώτερα εἰσι τὰ ἄλογα ζῶα φύσει τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅτι κατανεύουσι πρὸς τὴν γῆν, καὶ ἀνιχνεύουσι. τοὺς δὲ ἡμιόνους οὐ διὰ τὸ κάτω νεύειν, ἀλλὰ τῷ ἐκ διαφόρων σωμάτων εἰληχέναι τὴν γένεσιν. πᾶν γὰρ εὐδιάφθαρτον τὸ τοιοῦτον. δεκάτῃ δὲ ἡμέρᾳ φανερὸν γενέσθαι τὸ νοσῶδες, καθ' αὐτὸν τὸν Ποιητὴν τὸ θεώρημα εὔλογον, τοῦ ἀέρος ἐν ταύτῃ πάντως καθισταμένου. ἡ Ἥρα, φησὶν, ἐπὶ φρεσὶ θῆκε τῷ Ἀχιλλεῖ. Ἀχιλλεὺς γὰρ Χείρωνος ὢν μαθητὴς, καὶ τὴν ἰατρικὴν τέχνην σαφῶς ἐπιστάμενος, ἐκ τῆς τοῦ ἀέρος καταστάσεως ἐπέγνω γινόμενον τὸ κακόν. τὸ γὰρ τῆς Ἥρας ὄνομα παρὰ τὸν ἀέρα πεποίηται. ἐπεὶ, τίνος ἕνεκεν Νέστωρ, ἢ Ὀδυσσεὺς, ἢ Μενέλαος, οὐδενὸς ἔλαττον τῶν Ἑλλήνων φροντίζοντες, οὐ ζητοῦσι τὸ αἴτιον τῆς νόσου;

51. Αὐτὰρ ἔπειτα.] Μεταταῦτα δέ. Αὐτοῖσιν.] Αὐτοῖς, δηλονότι τοῖς Ἕλλησιν. Ἐχεπευκές.] Ἔχον πικρίαν. ἀπὸ τῆς πεύκης ἡ μεταφορά. καὶ γὰρ ἡ πεύκη κοπεῖσα, οὐκ ἀνίησι βλαστόν. καὶ τὸ δάκρυον αὐτῆς ἐστι πικρὸν, ἢ πίσσα. Ἀφιείς.] Ἐπιπέμπων.

52. Βάλλε.] Ἔβαλλεν, ἐκ βολῆς ἀνῄρει, ἐτίτρωσκεν. Αἰεὶ δέ.] Διαπαντὸς δέ. Πυραί] Πυρκαιαί. τὸ γὰρ παλαιὸν, τὰ σώματα τῶν θνησκόντων πρότερον ἐκαίετο, διὰ τὸ ἄπειρα γίνεσθαι. εἶθ' οὕτως ἐθάπτετο ὑπὸ γῆν. ἡ δὲ αἰτία τοῦ καίεσθαι τὰ σώματα παρὰ τοῖς Ἕλλησιν αὕτη. πρῶτος, φασὶν, οὕτως ἐτάφη Ἀργεῖος ὁ Λικυμνίου δι' ἀνάγκην ὑπὸ Ἡρακλέους. συναγαγὼν γὰρ στρατείαν ἐπὶ Ἴλιον Ἡρακλῆς, διὰ τὸ τὸν Λαομέδοντα παρὰ σύνταξιν ποιῆσαι αὐτῷ σώσαντι τοῦ κήτους τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ἡσιόνην, καὶ μὴ δοῦναι τοὺς ἵππους οὓς ὑποσχόμενος ἦν αὐτῷ, ὑπὲρ τῆς τοσαύτης εὐεργεσίας, ἐζήτει καὶ τὸν Ἀργεῖον ὡσανεὶ οἰκεῖον. Λικυμνίου δέ φασι τοῦ πατρὸς Ἀργείου φοβουμένου, ὅτι καὶ τὸν πρότερον αὐτοῦ υἱὸν ὀνόματι Υἱωνὸν ἀποστείλας εἰς Λακεδαίμονα μεθ' Ἡρακλέους ἀπέβαλεν, καὶ μὴ διδόντος, Ἡρακλῆς ὤμοσεν ἀπάξειν πάλιν αὐτόν. τότε δ' οὖν συμπεσούσης Ἀργείῳ

τοῦ

Ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο·
Τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορὴνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς.
Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥὰ θνήσκοντας ὁρᾶτο.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Ἀτρείδη, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας ὀΐω
Ἂψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν·
Εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα,
Ἢ καὶ ὀνειροπόλον, (καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν)
Ὅς κ' εἴποι, ὅ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων·
Εἴτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, εἴθ' ἑκατόμβης,

Novem dies quidem per exercitum ibant sagittæ Dei:
Decimo autem ad concionem vocavit populum Achilles.
Huic enim in animo posuit Dea candidas-ulnas-habens Juno:
Curam enim gerebat Danaorum, quia morientes videbat.
Hi autem postquam congregati sunt, in unumque convenerunt,
Inter eos surgens locutus est pedibus velox Achilles,
Atride, nunc nos iterum errantes puto
Retrocessuros, (si modò mortem effugerimus)
Siquidem simul bellumque domat & pestis Achivos.
Sed age jam aliquem vatem consulamus, vel sacerdotem,
Vel & somniorum interpretem, (etenim somnium quoque ab Jove est)
Qui dicat, cur tantum iratus est Phœbus Apollo:
Sive hic [nos] ob-vota-non-reddita incusat, sive ob hecatomben,

---

τῆς τοῦ βίου τελευτῆς, διαπορηθεὶς ὁ Ἡρακλῆς πῶς ἂν διατηρήσοι τὸν ὅρκον, ἔκαυσεν αὐτόν. καὶ πρῶτόν φασι τοῦτον τοιαύτης ἐπιμελείας τυχεῖν. ἡ ἱστορία παρὰ Ἄνδρωνι. Νεκύων.] Τῶν νεκρῶν. Καίοντο.] Ἐκαίοντο. Θαμειαί.] Πυκναί, συνεχεῖς. πῶς, φασιν, ὁ Ποιητὴς ἐναντία ἑαυτῷ λέγει; πρῶτον γὰρ εἰπὼν, αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσι· νῦν ἐπάγει, αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο. ἐροῦμεν, ὅτι ὁ λοιμὸς ἦρξε τὴν μῆνιν. ἡ μῆνις δὲ τὰς μετὰ ταῦτα μάχας. καὶ οἱ ἐν ταύταις πίπτοντες, ἑλώρια κυνῶν ἐγίγνοντο. οἱ δὲ, ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ φθειρόμενοι ἐκαίοντο.

53. Ἐννῆμαρ.] Ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας. Ἀνὰ στρατόν.] Κατὰ τὸ στρατόπεδον. Ὤχετο.] Ἐπῄει, ἐπήρχετο. Κῆλα.] Βέλη. ὅτε δὲ σημεῖα.

54. Τῇ δεκάτῃ δέ.] Προσυπακουστέον, ἡμέρᾳ. Ἀγορήν.] Ἐκκλησίαν, συνέδριον. Καλέσσατο.] Συνεκαλέσατο, συνήγαγε.

55. Τῷ γάρ.] Τούτῳ γάρ. Ἐπὶ φρεσὶ θῆκε.] Κατὰ νοῦν ἐποίησε. Λευκώλενος.] Λευκοβραχίων, ἀπὸ μέρους, καλή. ὁ δὲ τρόπος, σωματοποιΐα· ὠλέναι γὰρ αἱ χεῖρες.

56. Ἥρη κήδετο.] Ἐφρόντιζεν ἡ Ἥρα. εὐλόγως δὲ φροντίζει τῶν Ἑλλήνων ἡ Ἥρα, ὅτι τὸ Ἄργος ὅλον ἱερὸν αὐτῆς. ἄλλως τε, καὶ ἦν ὑβρισθεῖσα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, ὡς καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, ἐν τῇ τοῦ μήλου κρίσει. ἤθελεν οὖν σώζεσθαι τοὺς Ἕλληνας, ἵνα γένηται τοῖς Τρωσὶν ὄλεθρος. Ὅτι ῥά.] Ὅτι δή. Θνήσκοντας.] Ἀποθνήσκοντας. Ὁρᾶτο.] Ἑώρα, ἔβλεπεν.

57. Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν.] Ἐπειδὴ δὲ οὖν. Ἤγερθεν.] Συνηθροίσθησαν. Ὁμηγερέες.] Ὁμοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ ἐγένοντο.

58. Τοῖσι δέ.] Ἐν αὐτοῖς δέ. Ἀνιστάμενος.] Ἀναστάς. τὸ γὰρ παλαιὸν, κἂν βασιλεὺς ἦν, κἂν ἄλλης οἵας δή ποτε τύχης, ἐδημηγόρει ὀρθὸς ἱστάμενος. Μετέφη.] Ἐν αὐτοῖς εἶπεν, ἐδημηγόρησε. Πόδας ὠκύς.] Ὁ ταχὺς τοῖς ποσί. διὰ δὲ τούτου δηλοῖ ἡμῖν τὸ εὐκίνητον τοῦ Ἥρωος.

59. Νῦν.] Ἄρτι. χρονικὸν ἐπίρρημα. Ἄμμε.] Ἡμᾶς, Αἰολικῶς. Παλιμπλαγχθέντας.] Εἰς τοὐπίσω πλανηθέντας. Ὀΐω.] Οἶμαι, ὑπολαμβάνω.

60. Ἄψ.] Πάλιν, εἰς τοὐπίσω. Ἀπονοστήσειν.] Ἐπανελθεῖν, ὑποστρέψειν. νόστος γὰρ ἡ εἰς οἶκον ὑποστροφὴ, διὰ τὸ τῆς πατρίδος ἡδύ. Εἴ κεν.] Ἐὰν τὸν θάνατον ὅλως διαφύγωμεν.

61. Εἰ δὴ ὁμοῦ.] Ἐπειδὴ ὁμοῦ καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ καιρόν. Δαμᾷ.] Δαμάζει, καταπονεῖ.

62. Μάντιν ἐρείομεν.] Ἀλλὰ δεῦρο μάντιν τινὰ ἐρωτήσωμεν. ἔστι γὰρ γένος τι μαντικῆς, διαιρούμενον εἰς εἴδη τρία. εἰς οἰωνοσκοπίαν, ἀεροσκοπίαν, καὶ τὴν διὰ τῶν ὀνειράτων μαντείαν. Ἐρείομεν.] Ἐρωτήσωμεν. Ἱερῆα.] Θύτην.

63. Ὀνειροπόλον.] Τὸν διὰ ὀνείρων μαντευόμενον. Ὄναρ.] Ὁ ὄνειρος, καὶ ἡ δι' ὀνείρου ἀποκάλυψις. Ἐκ Διός.] Ἀπὸ τοῦ Διός.

64. Ὅς κ' εἴποι.] Ὅστις ἂν ἡμῖν εἴποι. Ὅτι τόσσον.] Ὅτι τοσοῦτον. Ἐχώσατο.] Ὠργίσθη.

65. Εἴτ' ἄρ'.] Εἴτε δή. Ὅγε.] Οὗτος. Εὐχωλῆς.] Εὐχῆς, δεήσεως. Ἐπιμέμφεται.] Ἐπαιτιᾶται, ἐπιζητεῖ. Ἑκατόμβης.] Τελείας θυσίας, ἤτοι τῆς ἀπὸ τῶν ἑκατὸν βοῶν, ἢ τῆς ἀπὸ ἑκατὸν βάσεων. ὅ ἐστιν, ἐξ εἰκοσιπέντε ζώων.

Αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσης αἰγῶν τε τελείων
Βούλεται ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.
Ἤτοι ὅγ᾽ ὣς εἰπὼν, κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο. τοῖσι δ᾽ ἀνέστη
Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ᾽ ἄριστος,
Ὃς ᾔδη τά τ᾽ ἐόντα, τά τ᾽ ἐσσόμενα, πρό τ᾽ ἐόντα,
Καὶ νήεσσ᾽ ἡγήσατ᾽ Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω,
Ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν,
Ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με Διῒ φίλε μυθήσασθαι
Μῆνιν Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος.
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μοι ὄμοσσον,
Ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
Ἦ γὰρ ὀΐομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.
Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ,
Εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,

[Aut] si fortè agnorum nidorem caprarumque lectarum
Vult assecutus à nobis pestem depellere.
Ille quidem sic locutus resedit: his autem surrexit
Calchas Thestorides augurum longè optimus,
Qui noverat & præsentia, & futura, & præterita,
Et navibus dux fuerat Achivorum Ilium ad,
Suam propter vaticinandi artem, quam ei dedit Phœbus Apollo:
Qui ipsis sapiens concionatus est, & dixit,
O Achilles, jubes me, Jovi care, eloqui
Iram Apollinis longe-jaculantis regis.
Igitur ego dicam: tu autem paciscere, & mihi jura,
Omnino te mihi propensum verbis, & manibus opem laturum.
Plane enim suspicor virum iratum iri, qui magnum omnium
Argivorum imperium habet, & ei obediunt Achivi.
Potentior enim rex quando irascitur viro inferiori,
Quamvis enim iram vel eodem die decoxerit,

---

66. Αἴ κέν πως.] Ἐάν πως. Κνίσης.] Ἐπίπλου, λίπους. ἀφ᾽ οὗ θυσίας. Αἰγῶν τε.] Καὶ αἰγῶν. Τελείων.] Ἤτοι τὴν ἡλικίαν ὁλοκλήρων· λελωβημένον γὰρ, οὐ θύεται. ἀλλ᾽ ὑγιὴς ἡ τῶν τελείων θυσία.
67. Ἀντιάσας.] Ἀπαντήσας, μεταλαβών. Ἡμῖν ἀπό.] Ἀπὸ καὶ χωρὶς ἡμῶν ποιῆσαι τὸν λοιμόν. Λοιγόν.] Ὄλεθρον. Ἀμῦναι.] Ἀπεῖρξαι.
68. Ἤτοι ὅγ᾽ ὣς εἰπών.] Οὗτος μὲν οὕτως εἰπών. Κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο.] Ἐκαθέσθη. Τοῖσι δέ.] Ἐν αὐτοῖς δέ. Ἀνέστη.] Ὀρθὸς ἔστη.
69. Θεστορίδης.] Ὁ Θέστορος παῖς Κάλχας. ὁ δὲ τύπος, πατρωνυμικός. Οἰωνοπόλων.] Ὀρνεοσκόπων, μάντεων. Ὄχ᾽ ἄριστος.] Ἐξόχως ἄριστος.
70. Ὃς ᾔδη.] Ὅστις ἠπίστατο. Τά τ᾽ ἐόντα.] Καὶ τὰ ἐνεστῶτα. Τά τ᾽ ἐσσόμενα.] Καὶ τὰ γενησόμενα. Πρό τ᾽ ἐόντα.] Καὶ τὰ προγεγονότα. ἔστι γὰρ τελείου μάντεως, τὸ ἐπίστασθαι τοὺς τρεῖς χρόνους ἀκριβῶς.
71. Καὶ νήεσσι.] Καὶ ταῖς ναυσίν. Ἡγήσατο.] Ἡγεμὼν ἐγένετο. Ἴλιον εἴσω.] Εἰς τὴν Ἴλιον.
72. Ἣν διὰ μαντοσύνην.] Διὰ τὴν ἰδίαν μαντείαν. Τήν οἱ.] Ἥντινα αὐτῷ. Πόρε.] Παρέσχεν, ἐδωρήσατο.
73. Ὅς σφιν.] Ὅς ἐν αὐτοῖς. Ἐϋφρονέων.] Καλῶς νοῶν. Ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.] Ἐδημηγόρησε καὶ εἶπε.
74. Κέλεαί με.] Κελεύεις με. Διῒ φίλε.] Τῷ Διῒ προσφιλέστατε. Μυθήσασθαι.] Εἰπεῖν, ἀπαγγεῖλαι.
75. Μῆνιν Ἀπόλλωνος.] Τὴν ὀργὴν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἑκατηβελέταο.] Πόρρωθεν βάλλοντος, εὐστόχου τοξότου. Ἄνακτος.] Βασιλέως. νῦν δὲ θεοῦ.
76. Τοιγὰρ ἐγὼ ἐρέω.] Ἐγὼ μὲν οὖν εἴπω. Σὺ δὲ σύνθεο.] Σὺ δὲ σύνθου, καὶ κατάνευσον. κατὰ διάλυσιν. Καί μοι ὄμοσσον.] Καὶ ὄμοσόν μοι.
77. Ἦ μέν μοι.] Ὄντως δή μοι. Ἔπεσι καὶ χερσί.] Λόγοις, καὶ ἔργοις. Ἀρήξειν.] Βοηθήσειν.
78. Ἦ γὰρ ὀΐομαι.] Ἀληθῶς ὑπολαμβάνω. Χολωσέμεν.] Εἰς ὀργὴν ἐμβαλεῖν. Ὃς μέγα.] Ὅστις μεγάλως.
79. Ἀργείων.] Τῶν Ἑλλήνων. Κρατέει.] Βασιλεύει. Καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.] Καὶ αὐτῷ ὑπακούουσιν οἱ Ἕλληνες.
80. Κρείσσων.] Ἐπικρατέστερος. Ὅτε χώσεται.] Ὅταν ὀργισθῇ. Ἀνδρὶ χέρηϊ.] Ἀνδρὶ χείρονι, ἐλάττονι.
81. Εἴπερ γάρ τε.] Ἐάνπερ γὰρ, ἢ ἵνα. Χόλον.] Τὴν ὀργήν. Αὐτῆμαρ.] Αὐθημερὸν, ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ. Καταπέψῃ.] Κατάσχῃ, καταδαπανήσῃ. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν γαστρὶ πλείονι χρόνῳ κατεχομένων σιτίων, διὰ τὴν πέψιν τὴν ἐν αὐτῇ γινομένην.

Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον ὄφρα τελέσσῃ
Ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι. σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Θαρσήσας μάλα, εἰπὲ θεοπρόπιον ὅ, τι οἶσθα.
Οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διῒ φίλον, ᾧτε σὺ Κάλχαν
Εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
Οὔτις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
Σοὶ κοίλης παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει
Συμπάντων Δαναῶν· οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς,
Ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
Καὶ τότε δὴ θάρσησε, καὶ ηὔδα μάντις ἀμύμων,
Οὔτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, οὔθ' ἑκατόμβης·
Ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,
Οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα, καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα.
Τοὔνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν ἑκηβόλος, ἠδ' ἔτι δώσει·
Οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει,
Πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην

Tamen & postea retinet simultatem donec perfecerit
In pectoribus suis. tu itaque dic, an me sis servaturus.
Hunc autem respondens alloquutus est pedibus velox Achilles,
Confisus valde, dic vaticinium quodcunque scis.
Non enim per Apollinem Jovi carum, cui tu Calcha
Vota faciens Danais vaticinia ostendis,
Quisquam me vivo & terram intuente,
Tibi cavas ad naves graves manus inferet
Cunctorum Danaorum: neque si Agamemnona dixeris,
Qui nunc longe potentissimum in exercitu gloriatur se esse.
Et tum quidem cepit animum, & dixit vates inculpatus,
Neque hic [*vos*] ob vota non-reddita incusat, neque ob hecatomben.
Sed gratiâ sacerdotis, quem contumeliâ affecit Agamemnon,
Neque liberavit filiam, & non accepit pretium liberationis.
Idcirco dolores dedit longe-jaculans, & adhuc dabit:
Neque hic prius à peste graves manus abstinebit,
Quàm patri dilecto reddatur nigra oculis puella

82. Μετόπισθεν.] Μετὰ ταῦτα, ἐκ δευτέρου. Ἔχει.] Κατέχει, φυλάττει. Κότον.] Ὀργήν. Ὄφρα τελέσσῃ.] Ὅπως πληρώσῃ.

83. Ἑοῖσιν.] Ἰδίοις. Φράσαι.] Λόγισαι, σκέψαι. Εἴ με σαώσεις.] Ὅπως με σώσῃς.

84. Τὸν δέ.] Τοῦτον δέ. Ἀπαμειβόμενος.] Ἐξ ἀμοιβῆς ἀποκρινόμενος. Προσέφη.] Προσεῖπεν. Πόδας ὠκύς.] Ταχὺς ἐν τῷ τρέχειν.

85. Θαρσήσας.] Εὐθαρσὴς καὶ ἄφοβος γενόμενος. Μάλα.] Λίαν, πάνυ. Θεοπρόπιον.] Τὸ ἐκ θεῶν μάντευμα, ἢ τὸ τοῖς θεοῖς ἀρέσκον. ἔστι γὰρ τὰ τοῖς θεοῖς ἀρέσκοντα λέγειν. Ὅ, τι οἶσθα.] Ὅπερ ἐπίστασαι.

86. Οὐ μὰ γάρ.] Ὄμνυμι γάρ σοι. ἢ οὐκ ἀπομοτικῶς. πλεονάκις γὰρ τὸ οὐ, κατὰ Ἀττικὴν συνήθειαν. Διῒ φίλον.] Τὸν τῷ Διῒ προσφιλέστατον. Ὧ τε σύ.] Ὧτινι σὺ ὦ Κάλχαν.

87. Θεοπροπίας.] Τὰς ἐκ θεῶν μαντείας. Ἀναφαίνεις.] Φανερὰς ποιεῖς, προσημαίνεις.

88. Οὔτις.] Οὐδείς. Ἐμεῦ.] Ἐμοῦ. Ἐπὶ χθονί.] Ἐπὶ τῆς γῆς. Δερκομένοιο.] Ὁρῶντος, ἢ ὁρωμένου.

89. Σοὶ κοίλης.] Κοίλαις, βαθείαις. Βαρείας χεῖρας.] Ὑβριστικάς, φονικάς. Ἐποίσει.] Ἐπιβαλεῖ, ἐπενέγκοι.

90. Συμπάντων Δαναῶν.] Ὁμοῦ πάντων τῶν Ἑλλήνων. Οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς.] Οὐδ' ἂν αὐτὸν τὸν Ἀγαμέμνονα ὀνομάσῃς. ὁ δὲ τρόπος ἐξοχή.

91. Νῦν.] Ἐν τῷ παρόντι καιρῷ. Πολλόν.] Κατὰ πολύ. Ἄριστος.] Ἐξοχώτατος. Ἐνὶ στρατῷ.] Ἐν τῷ στρατοπέδῳ. Εὔχεται.] Καυχᾶται.

92. Θάρσησε.] Ἐθάρσησεν, ἀνεζωπυρήθη. Καὶ ηὔδα.] Καὶ εἶπεν. Ἀμύμων.] Ἄμωμος, ἀγαθὸς ἢ ἄψογος.

93. Οὔτ' ἄρ'.] Οὔτε δή. Ὅγε.] Οὗτος ὁ Ἀπόλλων. Εὐχωλῆς.] Εὐχῆς, δεήσεως.

94. Ἀρητῆρος.] Τοῦ ἱερέως.

95. Οὐδ' ἀπέλυσεν.] Οὐκ ἀπελυτρώσατο. Οὐκ ἀπεδέξατο.] Οὐκ ἐδέξατο.

96. Τοὔνεκα.] Τούτου ἕνεκα, τούτου χάριν. Ἄρ'.] Δή. Ἠδ' ἔτι.] Καὶ ἔτι. Δώσει.] Παρέξει.

97. Οὐδ' ὅγε.] Οὐδὲ οὗτος. Πρίν.] Πρότερον. Λοιμοῖο.] Τοῦ λοιμοῦ. Βαρείας.] Βλαβερὰς, κακωτικάς. Ἀφέξει.] Ἐφέξει, παύσει.

98. Πρίν γ' ἀπό.] Ὑπερβατόν. Φίλῳ.] Προσφιλεῖ. Δόμεναι.] Δοῦναι. Ἑλικώπιδα.] Μελανόφθαλμον. ἀπὸ τοῦ, συμπρεπῆ. ἑλικὸν γὰρ κατὰ διάλεκτον καλεῖται τὰ μέλαν. Κούρην.] Κόρην, θυγατέρα.

Ἀπριάτην, ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
Ἐς Χρύσην. τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.
Ἤτοι ὅ γ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Ἥρως Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην.
Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὀσσόμενος προσέειπε,
Μάντι κακῶν, οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας·
Αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι·
Ἐσθλὸν δ' οὐδέ τι πω εἶπας ἔπος, οὐδ' ἐτέλεσσας·
Καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις
Ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκά σφιν ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει
Οὕνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἀγλά' ἄποινα
Οὐκ ἔθελον δέξασθαι. ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
Οἴκοι ἔχειν· καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα,
Κουριδίης ἀλόχου. ἐπεὶ οὐ ἕθεν ἐστὶ χερείων

Inempta, sine pretio, & ducatur sacra hecatomba
In Chrysam. tunc ipsum fortè placatum flexerimus.
Ille quidem ita loquutus consedit. his autem surrexit
Heros Atrides late-dominans Agamemnon
Dolens: ira autem valde præcordia circumfusa caligine
Plena erant, oculi autem ipsi igni lucenti similes erant.
Calchanta primum torvè intuens alloquutus est,
Vates malorum, nunquam mihi gratum dixisti:
Semper animo tuo jucundum est malà vaticinari:
Bonum autem nondum aliquod dixisti verbum, neque perfecisti:
Et nunc inter Danaos vaticinans concionaris,
Quòd idcirco ipsis longe-jaculans dolores struit,
Quoniam ego puellæ Chriseidis splendidum liberationis pretium
Non volui accipere: quoniam valde cupio ipsam
Domi habere: etenim Clytemnestræ præposui,
Uxori quam virginem duxi. quoniam non ipsa inferior est

---

99. Ἀπριάτην, ἀνάποινον.] Ἄνευ πράσεως καὶ δώρων. ἐπιρρηματικῶς. Ἄγειν θ'.] Καὶ ἀπάγειν. παράλειψις ὁ τρόπος. Ἱερήν.] Εἰς τὴν ἱερὰν Χρύσαν. Ἑκατόμβην.] Τελείαν θυσίαν.

100. Τότε κέν μιν.] Τότε ἂν αὐτόν. Ἱλασσάμενοι.] Ἐξιλεωσάμενοι, ἐξευμενίσαντες. Πεπίθοιμεν.] Πείσοιμεν.

101. Κατ' ἄρ' ἕζετο.] Ἐκαθέσθη.

102. Εὐρυκρείων.] Μεγάλως κρατῶν καὶ βασιλεύων.

103. Ἀχνύμενος.] Λυπούμενος, ὀργιζόμενος. Μένεος.] Ὀργῆς, θυμοῦ. Φρένες ἀμφιμέλαιναι.] Αἱ ἐν βάθει κείμεναι καὶ συνεταὶ διάνοιαι αὐτοῦ. ἢ τεταραγμέναι, διὰ τὴν ὀργήν.

104. Πίμπλαντο.] Ἐπληροῦντο. Ὄσσε.] Ὄμματα, ὀφθαλμοί. Οἱ.] Αὐτῷ. Πυρὶ λαμπετόωντι.] Πυρὶ λάμποντι. Ἐΐκτην.] Ὡμοίωντο.

105. Πρώτιστα.] Πρὸ πάντων. Κάκ' ὀσσόμενος.] Δεινὸν καὶ ὀργίλον ὑποβλεπόμενος. Προσέειπε.] Προσεῖπεν αὐτῷ.

106. Μάντι κακῶν.] Ὦ κακῶν μάντι. συντείνει δὲ τοῦτο εἰς τὸ δέκα ἔτη μαντεύσασθαι αὐτὸν ἐν Αὐλίδι τὸν πόλεμον, ὅσον ἀπὸ τοῦ συμβόλου τῶν στρουθῶν. Οὐ πώποτέ μοι] Οὐδέ ποτέ μοι. Τὸ κρήγυον.] Τὸ ἀληθές. νῦν δὲ τὸ ἀγαθόν. Εἶπας.] Εἶπες, ἔλεξας.

107. Αἰεί τοι.] Ἀεί σοι, διὰ παντός. Τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα.] Τὰ κακά ἐστι προσφιλῆ. Φρεσί.] Ταῖς διανοίαις.

108. Ἐσθλὸν δέ.] Ἀγαθὸν δέ. Οὐδέ τι πω.] Οὐδέ ποτε. Ἔπος.] Λόγον. Οὐδ' ἐτέλεσσας.] Οὐδ' εἶπες, οὐδὲ ἐπλήρωσας.

109. Νῦν.] Ἐν τῷ παρόντι καιρῷ. Ἐν Δαναοῖσιν.] Ἐν τοῖς Ἕλλησιν. Θεοπροπέων.] Μαντευόμενος. Ἀγορεύεις.] Δημηγορεῖς, λέγεις.

110. Ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκα.] Ὡς ὅτι τούτου χάριν. Σφίν.] Αὐτοῖς τοῖς Ἕλλησιν. Τεύχει.] Παρέχει, ποιεῖ.

111. Οὕνεκα.] Οὗ ἕνεκα, διότι.

112. Οὐκ ἔθελον.] Οὐκ ἐβουλόμην. Δέξασθαι.] Λαβεῖν.

113. Οἴκοι ἔχειν.] Ἐν τῷ οἴκῳ κατέχειν. Καὶ γάρ ῥα.] Καὶ γὰρ δή. Κλυταιμνήστρης.] Τῆς Κλυταιμνήστρας, γυναικός μου. ἡ δὲ Κλυταιμνήστρα Ἀγαμέμνονος γυνή, Τυνδάρεω δὲ καὶ Λήδας τῆς Θεστίου θυγάτηρ, Ἑλένης δὲ ἀδελφή. Προβέβουλα.] Προκέκρικα, προτιμῶ.

114. Κουριδίης ἀλόχου.] Παρθενικῆς γυναικός. Διατί δὲ ὁ Ἀγαμέμνων τὴν αἰχμάλωτον τῆς γαμετῆς προκρίνει; λέγει γὰρ Κλυταιμνήστρης προβέβουλα. καὶ οἱ μέν φασιν, ὅτι ἕνεκεν τοῦ μὴ δοκεῖν τοῖς Ἕλλησιν ἐφ' ὕβρει κατέχεσθαι τὴν κόρην. οἱ δέ, ὅτι ἐπαινεῖ τὴν Χρυσηΐδα, ἵνα μὴ τὰ τυχόντα τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλὰ τὰ μέγιστα δοκῇ χαρίζεσθαι. ἔνιοι δὲ ὅτι ψευδόμενον ἀποδείκνυσι τὸν Κάλχαντα. πῶς γὰρ ὀργίζοιτο ἂν ὁ θεός, τῆς αἰχμαλώτου μηδὲν ἐφύβριστον παθούσης; Ἐπεὶ οὐ ἕθεν.] Ἐπεὶ κατ' οὐδὲν αὐτῆς. Χερείων.] Χείρων. ἐλάσσων.

115. Οὐ

Οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν, οὔτ' ἄρ φρένας, οὔτε τι ἔργα.
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τόγ' ἄμεινον.
Βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.
Αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἑτοιμάσατ', ὄφρα μὴ οἶος
Ἀργείων ἀγέραστος ἔω· ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε.
Λεύσσετε γὰρ τόγε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Ἀτρείδη κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων,
Πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
Οὐδέ τι πω ἴδμεν ξυνήϊα κείμενα πολλά·
Ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται,
Λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς

Neque corpore, neque indole, neque mente, neque omnino operibus.
Sed & sic volo reddere, si hoc est melius.
Malo ego populum salvum esse, quàm perire.
Sed mihi præmium statim præparate, ut non solus
Argivorum præmio caream: nam ne decet quidem.
Videtis enim hoc omnes, quod mihi præmium abit alió.
Huic autem respondit postea pedibus præstans nobilis Achilles,
Atride gloriosissime, avarissime omnium,
Qui tibi dabunt præmium magnanimi Achivi?
Non omnino scimus communia ullibi reposita multa.
Sed quæ quidem ex urbibus deprædati sumus, ea divisa sunt,
Populos autem non decet iterum-collecta hæc congregare.
Sed tu quidem nunc hanc Deo permitte: at Achivi
Tripliciter quadrupliciterque compensabimus, si quando Jupiter

---

115. Οὐ δέμας.] Κατὰ τὸ σῶμα. δέμας δὲ ὁ Ποιητὴς τὸ ἔμψυχον εἴωθε λέγειν. παρὰ τὸ, δεδέσθαι καὶ συνεστηκέναι. οἷον, οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν. καὶ πάλιν, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ καλῇ τε μεγάλῃ τέ. καὶ ἀλλαχοῦ, οὐδὲ ἔοικε θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας. σῶμα δὲ καλεῖ, τὸ ἄψυχον. ἐπεὶ σῆμά τι ἐστὶ τοῦ ποτε ζῶντος. οἷον· σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμόν· καὶ ἐπὶ τοῦ Ἐλπήνορος πάλιν· σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης κατελίπομεν. καὶ ἔτι· σῶμα δ' ἀκηδέα κεῖται. Εὐριπίδης μέν τοι ἐνηλλαγμένως λέγων· ἔκτον δὲ δὴ τόδ' ἦμαρ, ἐξ ὅτου σφαγαῖς, Θανοῦσα μήτηρ πυρὶ καθήγνισται δέμας. Δεῖξαι γὰρ Ἀργείοισι σῶμ' αἰσχύνομαι. Οὐδὲ φυήν.] Οὐδὲ τὴν τοῦ σώματος εὐφυΐαν καὶ ἀρετήν. Οὔτ' ἄρ φρένας.] Οὔτε κατὰ τὰς φρένας. Οὔτε τι ἔργα.] Οὔτε κατὰ τὰ ἔργα.

116. Ἀλλὰ καὶ ὥς.] Ἀλλὰ καὶ ὅμως. Ἐθέλω.] Θέλω, βούλομαι. Δόμεναι.] Δοῦναι. Πάλιν.] Εἰς τοὐπίσω. Εἰ τόγ' ἄμεινον.] Εἰ τοῦτο βέλτιον.

117. Σόον ἔμμεναι.] Σῶον εἶναι, καὶ σώζεσθαι. ὁ δὲ λόγος, θέλω γάρ φησιν ἐγὼ τὸν ὄχλον μᾶλλον σώζεσθαι, καὶ αὐτὸς ἀπολέσθαι. ὁ γὰρ ἢ σύνδεσμος, ἀντὶ τοῦ καὶ, παρείληπται τῷ Ποιητῇ. Λαόν.] Ὄχλον, πλῆθος. Ἢ ἀπολέσθαι.] Ἢ ἀπολέσθαι ἐμέ.

118. Αὐτὰρ ἐμοί.] Ἐμοὶ δέ. Γέρας.] Τιμήν. Αὐτίκα.] Παραχρῆμα, εὐθέως. Ἑτοιμάσατ'.] Ἑτοιμάσατε, ἑτοίμην ποιήσατε. Ὄφρα μὴ οἶος.] Ὅπως μὴ μόνος.

119. Ἀργείων.] Τῶν Ἑλλήνων. Ἀγέραστος.] Ἄνευ γερῶν, ἄνευ τιμῆς. Ἔω.] Ὑπάρχω. Ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικεν.] Οὐδὲ γὰρ πρέπει.

120. Λεύσσετε.] Ὁρᾶτε, βλέπετε. Τόγε.] Τοῦτο. Ὅ μοι.] Ὅτι μοι. Ἔρχεται.] Ἀπέρχεται. Ἄλλῃ.] Ἀλλαχοῦ.

121. Ἠμείβετο.] Ἐξ ἀμοιβῆς ἀπεκρίνατο. Ἔπειτα.] Μετὰ ταῦτα. Ποδάρκης.] Ἤτοι ὁ τοῖς ποσὶ ταχύς, ἢ ὁ ἐπαρκεῖν τοῖς ποσὶ δυνάμενος, ἰσχυρός. Δῖος.] Θεῖος, εὐγενής.

122. Κύδιστε.] Ἐνδοξότατε. Φιλοκτεανώτατε.] Φιλοχρηματώτατε.

123. Πῶς γάρ τοι.] Πῶς γάρ σοι. Μεγάθυμοι.] Μεγαλόψυχοι, γενναῖοι. Ἀχαιοί.] Οἱ Ἕλληνες. Ἀχαιοὺς δὲ, καὶ Δαναοὺς, καὶ Ἀργείους, ὁ Ποιητὴς καλεῖ τοὺς Ἕλληνας. Δαναοὺς μὲν, ἀπὸ Δαναοῦ τοῦ Βήλου τοῦ Ποσειδῶνος. Ἀχαιοὺς δὲ, ἀπὸ Ἀχαιοῦ τοῦ Ξούθου, καὶ Κρεούσης τῆς Ἐρεχθέως. Ἀργείους δὲ, ἀπὸ Ἄργου Ἄπιδος καὶ Νιόβης τῆς Φορωνέως. Ἕλληνας δὲ, ψιλῶς, καλεῖ τοὺς ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ, λέγων· Μυρμιδόνες δὲ καλοῦντο καὶ Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοί.

124. Οὐδέ τι πω ἴδμεν.] Οὐδὲ ἐπιστάμεθα. Ξυνήϊα.] Κοινὰ χρήματα. Κείμενα.] Ἀποκείμενα.

125. Τά.] Ἅτινα. Πολίων.] Πόλεων. Ἐξεπράθομεν.] Ἐξεπορθήσαμεν. Τὰ δέδασται.] Ταῦτα μεμέρισται.

126. Λαοὺς δ'.] Τοὺς ὄχλους δέ. Οὐκ ἐπέοικε.] Οὐ προσῆκόν ἐστι. Παλίλλογα.] Παλισύλλεκτα. ἀντὶ τοῦ, οὐ δίκαιόν ἐστιν εἰς τὸ αὐτὸ πάλιν συναγαγεῖν τοὺς Ἕλληνας τὰ ἅπαξ φθάσαντα αὐτοῖς διαμερισθῆναι χρήματα. Ἐπαγείρειν.] Ἐπισυναθροίζειν.

127. Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν.] Ἀλλὰ σὺ ἐπὶ τοῦ παρόντος ὦ Ἀγάμεμνον. Πρόες.] Πρόπεμψον. Θεῷ.] Τῷ Ἀπόλλωνι. Αὐτὰρ Ἀχαιοί.] Οἱ δὲ Ἕλληνες.

128. Τριπλῇ τετραπλῇ τ'.] Τριπλασίονα καὶ τετραπλασίονα. Αἴ κέ ποθι Ζεύς.] Ἐάν ποτε ὁ Ζεύς.

Δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Μὴ δ' οὕτως, ἀγαθός περ ἐών, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Κλέπτε νόῳ· ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι, οὐδέ με πείσεις.
Ἦε θέλεις, ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὔτως
Ἧσθαι δευόμενον· κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί,
Ἄρσαντες κατὰ θυμὸν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται·
Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
Ἢ τεὸν ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος
Ἄξω ἑλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται ὅν κεν ἵκωμαι.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις·
Νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην
Θείομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
Βήσομεν· εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
Ἢ Αἴας, ἢ Ἰδομενεὺς, ἢ δῖος Ὀδυσσεύς·

Det urbem Trojam bene-munitam diripere.
Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon,
Ne sic quidem quamvis *sis* fortis, Deo similis Achille,
Falle mente: quoniam non antevertes astutiâ, neque mihi persuadebis.
Nunquid vis ut ipse habeas præmium, sed me frustra
Sedere indigentem; jubes autem me hanc reddere?
Sed si dabunt præmium magnanimi Achivi,
Satisfacientes animo *meo*, ut æquale sit pretio:
Sin autem non dederint, ego certè ipse auferam
Vel tuum, vel Ajacis veniens præmium, vel Ulyssis
Abducam ablatum: ille autem irascetur ad quem ivero.
Verum enimvero de his post consultabimus etiam aliàs.
Nunc autem age navem nigram deducamus in mare vastum,
Intùs autem remiges idoneos congregemus, intus & hecatomben
Ponamus, ipsam verò Chriseida pulchram-genas
Ascendere faciamus. unus autem aliquis præfectus ex proceribus sit,
Vel Ajax, vel Idomeneus, vel nobilis Ulysses.

129. Δῶσι.] Παράσχῃ. τὸ, σι, ἐπέκτασις. Πόλιν Τροίην.] Τρωϊκὴν πόλιν. λέγει δὲ τὴν Ἴλιον. Εὐτείχεον.] Καλῶς τετειχισμένην. διὰ τὸ, ὑπὸ θεῶν τετειχίσθαι καθ' Ὅμηρον Ποσειδῶνος καὶ Ἀπόλλωνος. Ἐξαλαπάξαι.] Ἐκπορθῆσαι.

130. Κρείων.] Βασιλεὺς, ἄναξ.

131. Μὴ δ' οὕτως.] Μηδὲ οὕτως. Ἀγαθός περ ἐών.] Καίτοι γενναῖος ὑπάρχων. Θεοείκελ'.] Θεοῖς τὸ εἶδος ὅμοιε. ὅ ἐστι τὸ κάλλος. εὐειδὴς γὰρ παρὰ πάντας τοὺς ἥρωας Ἀχιλλεὺς, καὶ γυναικοπρόσωπος. ὡς καὶ ἐν τοῖς Λυκομήδους παρθενῶνι ἀγνοηθῆναι ὅτι εἴη ἀνήρ.

132. Κλέπτε νόῳ.] Παραλογίζου τῇ διανοίᾳ. Ἐπεί.] Ἐπειδή. Οὐ παρελεύσεαι.] Οὐ παρέλθῃς, οὐ νικήσεις με. ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ δρόμου, ἐν ᾧ παρελθὼν νικᾷ.

133. Ἦε θέλεις.] Ἦ βούλει. Ὄφρ' αὐτός.] Ὅπως αὐτός. γέρας.] Τιμήν. Αὐτὰρ ἔμ' ἄυτως.] Ἐμὲ δὲ ματαίως.

134. Ἧσθαι.] Καθέζεσθαι. Δευόμενον.] Ἐνδεόμενον, χρήζοντα. Κέλεαι δέ με.] Κελεύεις δέ με.

135. Ἀλλ' εἰ μέν.] Ἀλλ' ἐὰν μέν. Δώσουσι.] Παράσχωσιν. Μεγάθυμοι.] Μεγαλόψυχοι, γενναῖοι.

136. Ἄρσαντες κατὰ θυμόν.] Ἁρμόσαντες κατὰ τὴν ψυχήν. τουτέστιν, ἀρεστὸν καὶ θυμήρες ποιήσαντες. Ἀντάξιον.] Ἴσον τῇ τιμῇ, ἄξιον, ἰσότιμον. Ἔσται.] Γένηται.

137. Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν.] Εἰ δὲ μὴ παράσχωσιν. Ἐγὼ δέ κεν.] Ἐγὼ δ' ἄν. Αὐτὸς ἕλωμαι.] Αὐτὸς ἀφέλωμαι.

138. Ἢ τεόν.] Ἢ τὸ σὸν, ὅ ἐστι τὴν Βρισηΐδα. Ἢ Αἴαντος γέρας. Τέκμησσαν λέγει τὴν Τελεύταντος θυγατέρα. Ἰών.] Παραγενόμενος. Ἢ Ὀδυσῆος.] Λαοδίκην λέγει τὴν Κύκνου θυγατέρα. ταῦτα δὲ αἰνιγματωδῶς φησι. τὸ δὲ ὅλον ἀποτείνεται πρὸς Ἀχιλλέα.

139. Ἄξω.] Ἀπάξω. Ἑλών.] Λαβών. Ὁ δέ κεν.] Οὗτος δὲ ἄν. Κεχολώσεται.] Ὀργισθήσεται. Ὅν κεν ἵκωμαι.] Ἐφ' ὃν ἂν παραγένωμαι, ἐφ' ὃν ἔλθω.

140. Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα.] Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων. Μεταφρασόμεσθα.] Καὶ ἐν ὑστέρῳ βουλευσόμεθα. Καὶ αὖτις.] Καὶ πάλιν.

141. Νῦν δ' ἄγε.] Νῦν δὲ ἄγε δή. Νῆα.] Ναῦν. Μέλαιναν.] Βαθεῖαν, ἢ πίσσῃ κεχρισμένην. Ἐρύσσομεν.] Καθελκύσωμεν, ἐμβάλωμεν. Εἰς ἅλα.] Εἰς τὴν θάλασσαν. Δῖαν.] Θείαν, ἢ θαυμαστήν.

142. Ἐς δ' ἐρέτας.] Εἰς αὐτὴν δὲ κωπηλάτας. Ἐπιτηδές.] Ἐπιτηδείους. Ἀγείρομεν.] Συναθροίσωμεν.

143. Ἂν δ' αὐτήν] Καὶ αὐτὴν δέ. Καλλιπάρῃον.] Καλὰς παρειὰς ἔχουσαν, ἀπὸ μέρους καλήν.

144. Ἀναβήσομεν.] Ἀναβιβάσωμεν, ἐμβάλωμεν. Ἀρχός.] Ἀρχηγὸς, ἡγεμών. νῦν δὲ, ναύαρχος. Βουληφόρος.] Βουλευτής. Ἔστω.] Γενέσθω.

146. Ἦε

Ἠὲ σὺ Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
Ὄφρ' ἡμῖν ἑκάεργον ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Ὤ μοι ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
Πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθηται Ἀχαιῶν,
Ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι;
Οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ' ἤλυθον αἰχμητάων
Δεῦρο μαχησόμενος· ἐπεὶ οὔ τί μοι αἴτιοί εἰσιν.
Οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους,
Οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ
Καρπὸν ἐδηλήσαντ'· ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
Οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα·
Ἀλλὰ σοὶ ὦ μέγ' ἀναιδὲς ἅμ' ἑσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρῃς,
Τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ, σοί τε κυνῶπα,
Πρὸς Τρώων, τῶν οὔ τι μετατρέπῃ, οὐδ' ἀλεγίζεις·
Καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,

Vel tu Pelide, omnium terribilissime virorum,
Ut nobis longe-jaculantem places sacris factis.
Hunc autem torvè intuitus alloquutus est pedibus velox Achilles,
Heu impudentiâ indute, lucri studiose,
Quomodo aliquis tibi promptus obediens verbo sit Achivorum,
Vel ut ad insidias eat, vel adversus viros fortiter pugnet?
Non enim ego Trojanorum gratiâ veni bellicosorum
Huc pugnaturus; (quippe qui culpâ in me carent.)
Non enim unquam meas boves abegerunt, neque equos,
Neque unquam in Phthia glebosâ, populosâ,
Fructum læserunt: quoniam valde multi
Montesque umbrosi intermedii sunt, mareque resonans.
Sed te, ô valde impudens, secuti sumus, ut tu gauderes,
Pœnas expetentes pro Menelao, teque canino-vir-aspectu,
A Trojanis, quos neque revereris, neque curas:
Et jam mihi præmium te ablaturum minaris,

146. Ἠὲ σύ.] Ἢ σύ. Πηλείδη.] Πηλέως παῖ Ἀχιλλεῦ. Ἐκπαγλότατε.] Ἐκπληκτικώτατε, φοβερέ, ἢ ἐξοχώτατε.

147. Ὄφρ' ἡμῖν.] Ὅπως ἡμῖν. Ἑκάεργον.] Πόρρωθεν εἴργοντα, ἢ πόρρωθεν ἐργαζόμενον, τοξότην. Ἱλάσσεαι.] Ἐξιλεώσῃς, λιτανεύσῃς. Ἱερά.] Ἱερεῖα, θυσίας. Ῥέξας.] Ἱερουργήσας, θύσας.

148. Τὸν δ' ἄρ'.] Τοῦτον δὲ δή. Ὑπόδρα ἰδών.] Δεινὸν ὑποβλεψάμενος. Προσέφη.] Προσεῖπε, προσεφθέγξατο.

149. Ὤ μοι.] Φεῦ μοι. ἔστι δὲ ἀναφώνημα, καὶ ἐπίρρημα λύπης δηλωτικόν. Ἀναιδείην.] Ἀναισχυντίαν. Ἐπιειμένε.] Ἠμφιεσμένε, περιβεβλημένε. Κερδαλεόφρον.] Πανοῦργε τὸ φρόνημα, ἢ περικερδῆ τὸν νοῦν ἔχων, τουτέστι κερδαίνειν φρονῶν.

150. Πῶς τίς τοι.] Πῶς τίς σοι. Πρόφρων.] Προθύμως. Ἔπεσι.] Λόγοις. Πείθηται.] Πεισθείη.

151. Ὁδόν.] Ἢ εἰς ὁδὸν παραγενέσθαι. ὅ ἐστιν εἰς ἐνέδραν κατελθεῖν. Ἶφι.] Ἰσχυρῶς, γενναίως. Μάχεσθαι.] Πολεμῆσαι.

152. Οὐ γὰρ ἐγώ.] Οὐδαμῶς γὰρ ἐγώ. Τρώων ἕνεκεν.] Ἕνεκα τῶν Τρώων. Ἤλυθον.] Παρεγενόμην. Αἰχμητάων.] Πολεμικῶν.

153. Δεῦρο.] Ἐνταῦθα. Μαχησόμενος.] Μαχούμενος, πολεμήσων. Ἐπεὶ οὔ τι μοι αἴτιοί εἰσιν.] Ἐπειδὴ οὐδαμῶς, καὶ κατ' οὐδέν μοι αἴτιοι ὑπάρχουσιν.

154. Οὐ γὰρ πώποτε.] Οὐδέ ποτε γάρ. Ἐμὰς βοῦς ἤλασαν.] Τὰς ἐμὰς ἤλασαν βοῦς.

155. Οὐδέ ποτε.] Οὐδαμῶς, οὐδέποτε. Ἐν Φθίῃ.] Φθία πόλις Θεσσαλίας παραθαλασσία, πατρὶς Ἀχιλλέως. Ἐριβώλακι.] Μεγαλοβώλῳ, εὐγείῳ. Βωτιανείρῃ.] Ἄνδρας βοσκούσῃ, ἢ τρεφούσῃ.

156. Ἐδηλήσαντο.] Ἔβλαψαν. Ἐπειὴ μάλα.] Ἐπειδὴ πάνυ. Μεταξύ.] Ἀναμέσον.

157. Οὔρεά τε.] Καὶ ὄρη. Ἰὰς ἡ διάλεκτος. Σκιόεντα.] Σύσκια, σκιὰν ἀποτελοῦντα. Ἠχήεσσα.] Ἠχητική, ἀπὸ τῆς τῶν κυμάτων κινήσεως. ὁ δὲ λόγος, οὐδέποτε ἠδίκησάν με οἱ Τρῶες, ἐπειδὴ μεταξὺ Φθίας καὶ Ἰλίου, πολλά ἐστι μέγιστα ὄρη, καὶ πολλὴ θάλασσα, ὡς μὴ εἶναί με αὐτῶν ἀστυγείτονα.

158. Ὦ μέγ' ἀναιδές.] Ὦ μεγάλως ἀναιδέστατε. Ἅμ' ἑσπόμεθα.] Ὁμοῦ καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἠκολουθήσαμεν. Ὄφρα σὺ χαίρῃς.] Ὅπως σὺ εὐφραίνῃ.

159. Τιμήν.] Τιμωρίαν τῶν Τρώων ὑπὲρ Μενελάου. Ἀρνύμενοι.] Ἀντικαταλλασσόμενοι, λαμβάνοντες. Σοί τε κυνῶπα] Ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ σοῦ ὦ ἀναιδέστατε.

160. Πρὸς Τρώων.] Παρὰ τῶν Τρώων. Τῶν οὔ τι.] Ὧν, εὐγνωμόνως δηλαδή, οὐδέν. Μετατρέπῃ.] Ἐπιστροφὴν ποιῇ, ἢ φροντίζεις. Οὐδ' ἀλεγίζεις.] Οὐδὲ λόγον ποιῇ τινά.

161. Ἀφαιρήσεσθαι.] Ἀφελέσθαι. Ἀπειλεῖς.] Ὑπισχνῇ, λέγεις.

Ὧι ἔπι πόλλ' ἐμόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.
Οὐ μὲν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὐναιόμενον πτολίεθρον.
Ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκος πολέμοιο
Χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ'· ἀτὰρ ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται,
Σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
Ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων.
Νῦν δ' εἶμι Φθίηνδ'· ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
Οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν· οὐδέ σ' ὀΐω,
Ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν, ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Φεῦγε μάλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται· οὐδέ σ' ἔγωγε
Λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν· παρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι,
Οἵ κέ με τιμήσουσι· μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς.

Super quo multum laboravi, dederunt autem mihi filii Achivorum.
Non equidem tibi unquam æquale habeam præmium, quando Achivi
Trojanorum exciderint bene-habitatam urbem.
Sed quidem majorem partem impetuosi belli
Manus meæ gubernant: sed si quando divisio venerit,
Tibi præmium multo majus; ego parvumque dilectumque
Habens venio ad naves, postquam defessus sum pugnando.
Nunc autem abeo in Phthiam: quoniam multò melius est
Domum ire cum navibus nigris: neque te puto,
Hîc inhonoratus quum sis, divitias & opes exhausturum.
Huic autem respondit postea rex virorum Agamemnon,
Fuge omnino, si tibi animus appetit: neque te ego
Rogo gratiâ mei manere: apud me & alii erunt,
Qui me honorabunt: maximè autem providus Jupiter.

---

162. Ὧι ἔπι.] Ἐφ' ᾧ. ἀναστροφὴ ὁ τρόπος. ἀναστροφὴ δέ ἐστι δύο λέξεων τάξις ἐνηλλαγμένη. οἷον· λέων ὥς, ὡς λέων. ὄρνιθες ὥς, ὡς ὄρνιθες· ᾧ ἔπι, ἐφ' ᾧ. Ἐμόγησα.] Ἐκοπίασα, ἐκακοπάθησα. Δόσαν δέ μοι.] Παρέσχον δέ μοι αὐτό. Υἷες Ἀχαιῶν.] Περιφραστικῶς, οἱ Ἕλληνες.

163. Οὐ μέν σοί ποτε.] Οὐδέ ποτε μέν σοι. Ἶσον.] Ἐξίσου, ὅμοιον. Ὁππότ' Ἀχαιοί.] Ὁπόταν οἱ Ἕλληνες.

164. Ἐκπέρσωσιν.] Ἐκπορθήσωσι, καταστρέψωσιν. Εὐναιόμενον.] Καλῶς οἰκούμενον. Πτολίεθρον.] Πόλισμα, πόλιν.

165. Πλεῖον.] Πλεῖστον. Πολυάϊκος.] Πολλὰς ὁρμὰς καὶ κινήσεις ἔχοντος, ἀστάτου. Πολέμοιο.] Τοῦ πολέμου.

166. Χεῖρες ἐμαὶ διέπουσιν.] Αἱ ἐμαὶ χεῖρες διοικοῦσιν. Δασμός.] Μερισμὸς, τῶν λαφύρων δηλονότι. Ἵκηται.] Παραγένηται.

167. Πολὺ μεῖζον.] Καταπολὺ μεῖζον. Ὀλίγον τε φίλον τε.] Ἐμοὶ ἐλάχιστόν τι ἔρχεται, καὶ τοῦτο προσφιλὲς ἡγοῦμαι.

168. Ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων.] Καὶ ταῦτα, ἐπειδὰν κακοπαθήσω πολεμῶν.

169. Νῦν δ' εἶμι Φθίηνδε.] Νῦν οὖν πορεύομαι εἰς τὴν Φθίαν. Ἐπεὶ ἦ.] Ἐπειδή. Πολὺ φέρτερον.] Κατὰ πολὺ κρεῖσσον, βέλτιον. Ἐστίν.] Ὑπάρχει.

170. Οἴκαδ' ἴμεν.] Εἰς τὸν οἶκον παραγενέσθαι. Σὺν νηυσί.] Σὺν ταῖς ναυσί. Κορωνίσιν.] Ἐπικαμπεῖς τὰς ἄκρας ἐχούσας. ὅ ἐστι τὰς πρύμνας. ἢ μελαίνας. κορὸν γὰρ, τὸ μέλαν. Οὐδέ σ' ὀΐω.] Οὐχ ὑπολαμβάνω δέ σε.

171. Ἐνθάδ' ἄτιμος ἐών.] Ἐνταῦθα ἀτιμαζόμενος. ἐνήλλακται δὲ ἡ πτῶσις. ἀντὶ γὰρ γενικῆς, κέχρηται ὀνομαστικῇ. ὅ ἐστι σχῆμα. Ἄφενος.] Πλοῦτον. κυρίως δὲ ἄφενος λέγεται, ἡ ἀφ' ἑνὸς ἐνιαυτοῦ περιουσία. πλοῦτος δὲ, ἡ ἀπὸ πολλῶν. Ἀφύξειν.] Ἀπαντλήσειν, περισωρεύσειν, τὸ δὲ ὅλον, οὐχ ὑπολαμβάνω δέ σε, φησὶν, ἐμοῦ ἀπόντος, καταστρέψαι τὴν Ἴλιον, καὶ πολὺν πλοῦτον λαβεῖν.

173. Μάλα.] Λίαν, πάνυ. Εἴ τοι θυμός.] Εἰ ἡ ψυχή σου. τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα παρὰ τῷ Ποιητῇ σημαίνει, πέντε. τὴν ὀργήν. ὡς τὸ, θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέων βασιλήων. τὴν ψυχήν· ὡς ὅταν εἴπῃ, μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα. τὴν ἐπιθυμίαν· ὡς τὸ, ᾧ θυμῷ εἴξας μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ. τὸν ἐπιλογισμόν· ἕτερος δέ με θυμὸς ἀνῆκε. καὶ τὴν ὁμόνοιαν· ὡς ἐπὶ τοῦ, ἀλλ' ἕνα θυμὸν ἔχοντε, νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ. Ἐπέσσυται.] Ἐφορμᾶται, ἐπέρχεται, ἀποθυμεῖ. Οὐδέ σ' ἔγωγε.] Οὐ γὰρ ἐγώ σε.

174. Λίσσομαι.] Λιτανεύω, παρακαλῶ. Εἵνεκ' ἐμεῖο.] Ἕνεκα ἐμοῦ. Παρ' ἐμοί γε.] Πάρεισι γάρ μοι.

175. Οἵ κέ με.] Οἵ τινες ἂν ἐμέ. Τιμήσουσι.] Τιμῆς ἀξιώσουσι. Μάλιστα δέ.] Ἐξαιρέτως δέ. Μητίετα.] Ἀντὶ τοῦ μητιέτης, ὅ ἐστι βουλευτικός. Βοιωτῶν δὲ καὶ Αἰολέων, ὁ τοιοῦτος τῶν ὀνομάτων μετασχηματισμός. οἷον· αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστα. ἀντὶ τοῦ, ὁ Θυέστης. καὶ ἱππηλάτα, ἀντὶ τοῦ ἱππηλάτης. καὶ Νεφεληγερέτα, ἀντὶ τοῦ Νεφεληγερέτης. καὶ Κυανοχαῖτα, ἀντὶ τοῦ Κυανοχαίτης. παρ' ἡμῖν δὲ οὐδὲν ἀρσενικὸν ὄνομα, ἐπὶ τῆς εὐθείας εἰς α, λήγει.

176. Ἐχ-

Ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ διοτρεφέων βασιλήων.
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε.
Εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τόγ' ἔδωκεν.
Οἴκαδ' ἰὼν, σὺν νηυσί τε σῇς, καὶ σοῖς ἑτάροισι,
Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε· σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω,
Οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος· ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε,
Ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσηΐδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
Τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισι
Πέμψω· ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρηον
Αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε, τὸ σὸν γέρας· ὄφρ' ἐῢ εἰδῇς
Ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν, στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος
Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
Ὣς φάτο. Πηλείωνι δ' ἄχος γένετ', ἐν δέ οἱ ἦτορ
Στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,

Inimicissimus autem mihi es regum à-Jove-nutritorum:
Semper enim tibi contentioque grata, bellaque, pugnæque.
Si valde fortis es, Deus certè tibi hoc dedit.
Domum reversus cum navibusque tuis, & tuis sociis,
Myrmidonibus impera: te autem ego non curo,
Neque moveor *tuâ* simultate: minabor autem tibi sic,
Quoniam à me aufert Chryseida Phœbus Apollo,
Hanc quidem ego cum navique meâ, & meis sociis
Mittam: ego autem abducam Briseida pulchram-genas,
Ipse profectus ad tentorium, tuum præmium: ut benè intelligas
Quanto potentior sum te: timeat autem & alius
Æqualem *se* mihi dicere, & comparari contra.
Sic dixit. Pelidæ autem dolor ortus est, intus autem ipsi cor
In pectoribus consultis bifariàm anxiè cogitavit,

---

176. Ἔχθιστος.] ὁ ἐχθρότατος. Ἐσσί.] Ὑπάρχεις. Διοτρεφέων.] Τῶν σὺν Διὸς τῇ γνώμῃ τεθραμμένων. ἐπεὶ τῆς αὐτῆς σπορᾶς εἰσίν. ὡς καὶ Ἡσίοδός φησιν· Ἐκ γάρ τοι Μουσάων καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος Ἄνδρες ἀοιδοὶ ἔασιν ἐπὶ χθονὶ, καὶ κιθαρισταὶ, Ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες. Βασιλήων.] Βασιλέων. Ἰὰς ἡ διάλεκτος.

177. Αἰεὶ γάρ τοι.] Διαπαντὸς γάρ σοι. Ἔρις τε.] Φιλονεικία. Φίλη.] Προσφιλής. Πόλεμοί τε.] Καὶ οἱ πόλεμοι. εἴρηται δὲ πόλεμος, οἱονεὶ πολύαιμός τις ὤν. Μάχαι τε.] Καὶ μάχαι.

178. Εἰ μάλα.] Ἐὰν πάνυ. Καρτερός.] Ἰσχυρὸς, γενναῖος. Θεός που σοί.] Θεὸς δή σοι. Τόγ' ἔδωκεν.] Τοῦτο παρέσχεν.

179. Οἴκαδ' ἰών.] Εἰς τὸν οἶκόν σου παραγενόμενος. Σὺν νηυσί τε σῇς.] Σὺν ταῖς σαῖς ναυσί. Σοῖς ἑτάροισι.] Καὶ τοῖς σοῖς ἑταίροις τοῖς Μυρμιδόσι λέγει.

180. Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε.] Τῶν Μυρμιδόνων βασίλευε. Αἴγιναν τὴν τοῦ Ἀσωποῦ τοῦ ποταμοῦ Θηβῶν θυγατέρα ἁρπάσας ὁ Ζεὺς, κατῆλθεν εἰς Φλιοῦντα, καὶ φθείρας τὴν προειρημένην ἔγκυον ἐποίησεν. ἥτις Αἰακὸν ἐγέννησεν. Ἀσωπὸς δὲ τὴν θυγατέρα ζητῶν, ἔμαθε παρὰ Σισύφου καὶ τὸν ἁρπάσαντα, καὶ τὸν τόπον, εἰς ὃν κατεληλύθει· μὴ μελλήσας οὖν, ἔσπευσεν. μέλλων δὲ ὁ Ζεὺς ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαμβάνεσθαι, τὴν μὲν Αἴγιναν μετεμόρφωσεν εἰς ὁμώνυμον νῆσον, αὐτὸς δὲ μετεβλήθη εἰς λίθον. ἐλθὼν δὲ ὁ Ἀσωπὸς, καὶ μηδ' ὄντα τινὰ καταλαβὼν, ἔμπαλιν εἰς τὰς ἰδίας ὑπέστρεψε πηγάς. βουλόμενος δὲ ὁ Ζεὺς τιμωρῆσαι τὸν μηνύσαντα, ἠνάγκασεν αὐτὸν ἐν τοῖς ὑποχθονίοις τοσοῦτον μέγεθος πέτρον ἀνωθεῖν, εἰς ὅσον αὐτὸς μετεβλήθη. Αἰακοῦ δὲ ἐν τῇ νήσῳ μόνου ὄντος, ὁ Ζεὺς κατοικτείρας, τοὺς αὐτόθι μύρμηκας μετέβαλεν εἰς ἀνθρώπους, ἀφ' ἧς αἰτίας Μυρμιδόνες ἐκλήθησαν. Σέθεν δ' ἐγώ.] Σοῦ δὲ ἐγώ. Οὐκ ἀλεγίζω.] Λόγον οὐ ποιοῦμαι, οὐ φροντίζω.

181. Οὐδ' ὄθομαι.] Οὐδὲ ἐπιστροφὴν ποιοῦμαι. Κοτέοντος.] Ὀργιζομένου. Ἀπειλήσω δέ τοι.] Ἀπειλήσω δέ σοι. Ὧδε.] Οὕτως.

182. Ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται.] Ὥσπερ ἐμοῦ λαμβάνει.

183. Τὴν μὲν ἐγώ.] Ταύτην μὲν ἐγώ. Σὺν νηΐ τ' ἐμῇ.] Σὺν τῇ ἐμῇ νηΐ.

184. Πέμψω.] Ἀποπέμψω. Ἐγὼ δέ κ' ἄγω.] Ἐγὼ δὲ ἀπαγάγω.

185. Αὐτὸς ἰών.] Δι' ἐμαυτοῦ παραγενόμενος. Κλισίηνδε.] Εἰς τὴν σκηνήν. Τὸ σὸν γέρας.] Τὴν σὴν τιμήν. Ὄφρ' ἐῢ εἰδῇς.] Ὅπως σαφῶς μάθῃς.

186. Ὅσσον.] Ὁπόσον. Φέρτερος.] Κρείσσων. Εἰμί.] Ὑπάρχω. Σέθεν.] Σοῦ. Στυγέῃ δέ.] Μισήσῃ, εὐλαβηθῇ.

187. Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι.] Ἰσηγορῆσαί μοι, τουτέστιν ἐξίσου πρὸς ἐμὲ λέγειν. Καὶ ὁμοιωθήμεναι.] Καὶ ἐξισωθῆναι. Ἄντην.] Ἐξεναντίας.

188. Ὣς φάτο.] Οὕτως εἶπεν. Πηλείωνι.] Τῷ Πηλέως παιδὶ Ἀχιλλεῖ. Ἄχος γένετο.] Λύπη ἐγένετο. Ἐν δέ οἱ ἦτορ.] Ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ.

189. Στήθεσσι λασίοισιν.] Ἐν τοῖς δασέσι καὶ συνετοῖς. νῦν δὲ περὶ τοῦ θυμοειδοῦς μέρους τῆς ψυχῆς φησι, ἀφ' οὗ λέγει στήθεσιν. ὑπὸ γὰρ τὰ στέρνα κεῖται ἡ καρδία, ἐν ᾗ τὸ πυρῶδες καὶ θερμὸν καὶ μανικὸν τῆς ψυχῆς. Διάνδιχα.] Διχῶς. Μερμήριξεν.] Ἐμερίμνησεν, ἐνεθυμήθη.

Ἤ ὅγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Τοὺς μὲν ἀναστήσειεν, ὁ δ' Ἀτρείδην ἐναρίξοι,
Ἠὲ χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος· ἦλθε δ' Ἀθήνη
Οὐρανόθεν. πρὸ γὰρ ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε·
Στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα,
Οἴῳ φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὁρᾶτο.
Θάμβησεν δ' Ἀχιλεύς, μετὰ δ' ἐτράπετ'· αὐτίκα δ' ἔγνω
Παλλάδ' Ἀθηναίην, δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τίπτ' αὖτ' αἰγιόχοιο Διὸς τέκος εἰλήλουθας;
Ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο;
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελέσθαι οἴω,

An ipſemet enſe acuto extracto à femore,
Hos quidem dimoveret, ipſe autem Atridem interficeret;
An iram ſedaret, compeſceretque furorem.
Dum ille hæc agitabat mente & animo,
Trahebatque è vaginâ magnum enſem: venit Pallas
Cœlitus. præmiſerat enim Dea ulnis candida Juno
Ambos ſimul *ex* animo amanſque, curanſque.
Stetit autem retrò, & flavâ comâ prehendit Pelidem,
Soli apparens, aliorum vero nullus videbat.
Expavit autem Achilles: retrò autem converſus, ſtatim cognovit
Palladem Minervam, terribiles autem ei oculi viſi ſunt.
Et ipſam editâ voce, verbis alatis allocutus eſt,
Cur huc Ægiochi Jovis progenies veniſti?
An ut injuriam videas Agamemnonis Atridæ?
Sed tibi edico, hoc autem & perfectum iri puto,

190. Ἢ ὅγε.] Ἢ πρὸ οὗτος. Φάσγανον.] Ξίφος. Ἐρυσσάμενος.] Σπασάμενος, ἑλκύσας.

191. Τοὺς μέν.] Ἀντὶ τοῦ, τοὺς μὲν Ἕλληνας. Ἀναστήσειεν.] Ἀναστάτους, καὶ ἐν ταραχῇ ποιήσειε, τοῦτ' ἔστι φυγάδας καταστήσειεν. Ἐναρίξοι.] Φονεύσοι.

192. Ἠὲ χόλον παύσειεν.] Ἢ τὴν μανίαν παύσειεν. Ἐρητύσειέ τε θυμόν.] Καὶ ἐπίσχῃ τὴν ὀργήν.

193. Ἕως ὅ.] Ἕως οὗτος. Ὥρμαινε.] Ἐνεθυμεῖτο, διενοεῖτο. Κατὰ φρένα.] Κατὰ τὸν νοῦν. Καὶ κατὰ θυμόν.] Καὶ κατὰ τὴν διάνοιαν.

194. Ἕλκετο.] Εἷλκεν. Ἐκ κολεοῖο.] Ἐκ τῆς ξιφοθήκης.

195. Οὐρανόθεν.] Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φησι παρεγένετο ἡ Ἀθηνᾶ· ὅ ἐστιν ἡ φρόνησις. δεῖ γὰρ οὕτως αὐτὴν καταβαίνειν. ὡς καὶ τῆς κόμης αὐτὸν κρατεῖ, καὶ οὐκ ἄλλου μέρους τοῦ σώματος, ἀλλ' ἔνθα ἵδρυται τὸ λογικὸν τῆς ψυχῆς μέρος. εὐλόγως δὲ καὶ οἱ μυθογράφοι φασίν, ὅτι ἔγκυος οὖσα ἡ μῆτις τὴν Ἀθηνᾶν κατεπόθη ὑπὸ τοῦ Διός. καὶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τῷ ὡρισμένῳ τῆς ἀποκυήσεως χρόνῳ, ἐξέθορεν ἡ Θεὸς σὺν ὅπλοις. Ἀπολλόδωρος ἱστορεῖ. Πρὸ γὰρ ἧκε.] Προέπεμψε γὰρ αὐτήν.

196. Ἄμφω.] Ἀμφοτέρους. Ὁμῶς.] Ὁμοίως. Θυμῷ.] Τῇ ψυχῇ. φιλέουσα.] Φιλοῦσα. Κηδομένη τε.] Καὶ φροντίζουσα.

197. Στῆ δέ.] Ἔστη δέ. Ξανθῆς δέ.] Καλῆς, πυῤῥᾶς. καὶ διὰ τούτου δέ φασιν αἰνίττεται τὸ θερμὸν καὶ ὀργίλον τοῦ ἥρωος. οἱ γὰρ ξανθόχολοι τοιοῦτοι. Κόμης.] Τῆς τειχώσεως. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ κόσμιον εἶναι τοῦ σώματος. Ἕλε.] Ἔλαβεν.

198. Οἴῳ φαινομένη.] Μόνῳ αὐτῷ φαινομένη, καὶ ὁρωμένη. μόνος γὰρ αὐτὸς τὸν οἰκεῖον δαίμονα, καὶ τὴν ἐν αὐτῷ φρόνησιν ἑώρα. Τῶν δ' ἄλλων.] Τῶν δὲ λοιπῶν. Οὔτις ὁρᾶτο.] Οὐδεὶς ἑώρα καὶ ἔβλεπε.

199. Θάμβησεν.] Ἐφοβήθη, ἐξεπλάγη. Μετὰ δ' ἐτράπετο.] Καὶ περιεστράφη. Αὐτίκα δ' ἔγνω.] Παραχρῆμα δὲ ἐπέγνω.

200. Παλλάδα.] Τὴν Ἀθηνᾶν ἐπιθετικῶς. ἤτοι γε ἀπὸ τοῦ πάλλειν, καὶ κραδαίνειν τὸ δόρυ. πολεμικὴ γὰρ ἡ Θεός· ἢ ὅτι Πάλλαντα ἕνα τῶν γιγάντων ἀπέκτεινεν. ἢ ἀπὸ τοῦ ἀναπαλθῶσαι αὐτὴν ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ Διός· ἢ διὰ τὸ παλλομένην τὴν καρδίαν τοῦ Διονύσου προσκομίσαι τῷ Διΐ. Δεινὼ δέ οἱ.] Φοβερὼ δὲ αὐτῷ· δυϊκῶς. Ὄσσε.] Ὄμματα, ὀφθαλμοί. Φάανθεν.] Ἐφάνησαν.

201. Καί μιν.] Καὶ αὐτήν. Φωνήσας.] Προσειπών, καλέσας. Ἔπεα πτερόεντα.] Λόγους ταχεῖς. λόγου γὰρ οὐδὲν ταχύτερον. Προσηύδα.] Προσεῖπεν.

202. Τίπτ' αὖτ'.] Τί δή ποτε. συγκοπὴ ὁ τρόπος. Αἰγιόχοιο.] Αἰγίδα ἔχοντος. Αἰγὶς δέ ἐστιν ὅπλον Διὸς ἡφαιστότευκτον. Εἰλήλουθας.] Ἐλήλυθας, παρεγένου. ἡ δὲ διάλεκτος Ἰώνων.

203. Ἦ ἵνα.] Ἢ ὅπως. Ὕβριν.] Νῦν τὸν φόνον, ἢ μᾶλλον τὴν ἀλαζονείαν.

204. Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω.] Ἀλλ' ἐρῶ δή σοι. Τὸ δὲ καὶ τετελέσθαι οἴω.] Ὅπερ καὶ πληρωθήσεσθαι ὑπολαμβάνω.

205. Ἠ ς

Ἧς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένος, αἴ κε πίθηαι,
Οὐρανόθεν. πρὸ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
Ἀλλ' ἄγε λῆγ' ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἕλκεο χειρί.
Ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον, ὡς ἔσεταί περ.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα,
Ὕβριος εἵνεκα τῆσδε. σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Χρὴ μὲν σφωΐτερόν γε θεὰ ἔπος εἰρύσασθαι,
Καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· ὡς γὰρ ἄμεινον.
Ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.
Ἦ, καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν·
Ἂψ δ' ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησε
Μύθῳ Ἀθηναίης. ἡ δ' οὐλυμπόνδε βεβήκει,

Suis superbiis citò tandem animum perdet.
Hunc autem rursus alloquuta est Dea cæsiis-oculis Minerva;
Veni ego sedatura tuam iram (si modò parueris)
Cœlitus. præmisit autem me Dea candidis ulnis Juno,
Ambos simul ex animo diligensque curansque.
Sed age quiesce à contentione, neque ensem trahe manu:
Sed verbis quidem convitiator, sicut erit.
Sic enim edico, hoc & perfectum erit.
Et aliquando tibi ter tot aderunt splendida dona,
Injuriæ causâ hujus. tu autem cohibe te, obtempera autem nobis.
Hanc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles,
Oportet quidem vestrum Dea verbum observare,
Quantumvis sim *ex* animo iratus: sic enim melius.
Quisquis utique Diis obtemperaverit, magis quoque exaudiunt ipsum.
Dixit, & in argenteo manubrio repressit manum gravem,
Retrò autem in vaginam condidit magnum ensem, neque fuit inobediens
Verbo Minervæ. hæc autem ad cœlum abiit,

205. Ἧς ὑπεροπλείῃσι.] Ταῖς ἰδίαις ὑπερηφανίαις. Τάχ' ἄν ποτε.] Ταχέως ἄν ποτε. Ὀλέσσῃ.] Ἀπολέσῃ.

206. Τὸν δ' αὖτε.] Τοῦτον δὲ πάλιν. Προσέειπε.] Προσεῖπεν. Γλαυκῶπις.] Ἡ γλαυκόφθαλμος, ἢ γλαυκοὺς καὶ καταπληκτικοὺς ὦπας ἔχουσα.

207. Ἦλθον.] Παρεγενόμην. Παύσουσα.] Καταπαύσουσα. Τεὸν μένος.] Τὴν σὴν ὀργήν. Αἴ κε πίθηαι.] Ἐὰν πεισθῇς ἐμοί.

208. Πρὸ δέ μ' ἧκε.] Προέπεμψε δέ με.

209. Ἄμφω ὁμῶς.] Ἀμφοτέρους ὁμοίως. Φιλέουσά τε.] Φιλοῦσα. Κηδομένη τε.] καὶ φροντίζουσα.

210. Ἀλλ' ἄγε.] Ἀλλὰ φέρε. ἔστι δὲ ἐπίρρημα παρακελεύσεως, ἢ ἐπιρρηματικὸν μόριον. Λῆγε.] Παῦε. Ἔριδος.] Φιλονεικίας. Ἕλκεο.] Εἷλκεν.

211. Ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μέν.] Διὰ μὲν λόγων. Ὀνείδισον.] Ὕβρισον. Ὡς ἔσεταί περ.] Ὥσπερ καὶ γενήσεται.

212. Ὧδε γάρ.] Οὕτως γάρ. Ἐξερέω.] Ἐρῶ, λέξω. Τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.] Ὅπερ καὶ τελειωθήσεται.

213. Καί ποτέ τοι.] Καί σοι ποτέ. προαναφώνησίς ὁ τρόπος. Τρὶς τόσα.] Πολλάκις τοσαῦτα. οὐ γὰρ τριπλάσια αὐτῷ παρεσχέθη παρὰ Ἀγαμέμνονος, ἀλλὰ σὺν τῇ Βρισηΐδι πολλὰ ἄλλα, ὡς αὐτός φησιν ἐν τῇ ι'. Παρέσσεται.] Δοθήσεται. Ἀγλαά.] Καλά.

214. Ὕβριος εἵνεκα τῆσδε.] Ὑπὲρ ταύτης τῆς ὕβρεως. ἡ διάλεκτος Ἰάς. Σὺ δ' ἴσχεο.] Σὺ δὲ παύου. Πείθεο δ' ἡμῖν.] Καὶ πείθου ἡμῖν.

215. Πόδας ὠκύς.] Τοῖς ποσὶ ταχύς.

216. Χρή.] Προσῆκόν ἐστι, πρέπει. Σφωΐτερον.] Ὑμέτερον. Εἰρύσασθαι.] Φυλάξαι.

217. Καὶ μάλα.] Καὶ πάνυ. Κεχολωμένον.] Ὠργισμένον. Ὡς γὰρ ἄμεινον.] Οὕτω γὰρ βέλτιον.

218. Ὅς κεν.] Ὃς ἄν. Ἐπιπείθηται.] Πείθηται, ὑπακούσῃ. Μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.] Λίαν ἐπακούουσιν αὐτοῦ.

219. Ἦ.] Ἔφη, εἶπεν. Ἀργυρέῃ.] Ἀργυρᾷ, καλῇ. Κώπῃ.] Τῇ λαβίδι τοῦ ξίφους. Σχέθε.] Ἐπέσχεν. ἐπέβαλεν.

220. Ἂψ.] Πάλιν, εἰς τοὐπίσω. Βαρεῖαν.] Ἰσχυρὰν, μεγάλην. Κουλεόν.] Τὴν ξιφοθήκην. Ὦσεν.] Ἀπέωσε, ἐνέβαλεν. Οὐδ' ἀπίθησεν.] Οὐδ' ἠπείθησεν, ἀλλ' ἐπείσθη.

221. Μύθῳ.] Τῷ λόγῳ. Ἀθηναίης.] Τῆς Ἀθηνᾶς. Ἡ δέ.] Αὕτη δέ. Οὐλυμπόνδε.] Εἰς τὸν ὄλυμπον. Βεβήκει.] Ἀπεληλύθει, ἐπορεύθη.

Δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διός, μετὰ δαίμονας ἄλλους.
Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο,
Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο,
Οὔτέ ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι,
Οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
Τέτληκας θυμῷ. τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.
Ἦ πολὺ λώϊόν ἐστι, κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅστις σέθεν ἀντίον εἴποι.
Δημοβόρος βασιλεὺς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
Ἦ γὰρ ἂν Ἀτρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους
Φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,

In domos Ægiochi Jovis, ad deos alios.
Pelides autem iterùm asperis verbis
Atridem alloquutus est, & nondum cessabat ab ira;
Vino gravis, canis oculos habens, cor verò cervi,
Neque unquam in bellum unà cum populo armari,
Neque ad insidias ire cum primoribus Achivorum
Ausus es animo. hoc autem tibi mors videtur esse.
Certe multò melius est, per exercitum latum Achivorum
Dona auferre *illius*, quicunque tibi contradixerit:
Populi-vorator Rex, quoniam hominibus nullius pretii imperas.
Certè enim, Atrida, nunc postremam contumeliam fecisses.
Sed tibi edico, atque adeò magnum juramentum juro,
Næ per hoc sceptrum, quod quidem nunquam folia & ramos
Producet, postquam primum truncum in montibus reliquit,

---

222. Μετὰ δαίμονας.] Ἐπὶ τοὺς θεούς. Οὕτως δὲ δαίμονας καλεῖ τοὺς θεοὺς, ἤτοι δαήμονας· ἔμπειροι γὰρ καὶ ἴδμονες πάντων αὐτοί εἰσιν, ἢ ὅτι διαιτηταί εἰσι καὶ διοικηταὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἀλκμὰν ὁ λυρικός φησιν ὃς ἔθεν πάλοις ἔπαλλε, δαίμονάς τ' ἐδάσσατο, τοὺς μερισμοὺς τὰς διατήσεις αὐτῶν. Ἡσίοδος δὲ δαίμονάς φησι τοὺς ἐκ τοῦ ζῆν μεταστάντας· ὄντας δὲ ἐπὶ τῆς τοῦ Κρόνου βασιλείας τοῦ χρυσοῦ γένους, λέγων αὐτοὺς δαίμονας φύλακας θνητῶν ἀνθρώπων.

223. Ἐξαῦτις.] Ἐκ δευτέρου, εὐθέως, παραυτά. Ἀταρτηροῖς.] Ἀτηροῖς, χαλεποῖς. Ἐπέεσσιν.] Ἔπεσι, λόγοις.

224. Λῆγε.] Ἐπαύετο. Χόλοιο.] Τῆς ὀργῆς.

225. Οἰνοβαρές.] Οἰνοβεβαρημένε, μέθυσε. Κυνὸς ὄμματ' ἔχων.] Ἀντὶ τοῦ, ἀναιδέστατε ὡς κύων. Κραδίην δ' ἐλάφοιο.] Τὴν δὲ καρδίαν ἐλάφου. τοῦτ' ἔστι, δειλὲ ὡς ἔλαφος. Κραδίην.] Καρδίαν. τὸ δὲ πάθος τῆς λέξεως, μετάθεσις. καὶ κραδίη δὲ ἐλέχθη. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ κραδαίνεσθαι καὶ πάλλεσθαι ἀεὶ τὸ τῆς καρδίας σπλάγχνον.

226. Ἅμα λαῷ.] Ἅμα τῷ ὄχλῳ. Θωρηχθῆναι.] Καθοπλισθῆναι.

227. Λόχον.] Ἐνέδραν. Ἰέναι.] Παραγίνεσθαι. Σὺν ἀριστήεσσι.] Σὺν τοῖς ἀρίστοις ἡγεμόσι.

228. Τέτληκας.] Κεκαρτέρηκας, ὑπομεμένηκας. Θυμῷ.] Τῇ ψυχῇ. Τὸ δέ τοι.] Δεκτικώτερον, καὶ ἀναφορικώτερον. Κήρ.] Θάνατος. τοῦτο γάρ φησι τὸ ἐν πολέμῳ ἢ λόχῳ εὑρεθῆναι, ὡς θάνατος μισητὸν σοι φαίνεται. Εἴδεται.] Φαίνεται, δοκεῖ.

229. Ἦ πολὺ λώϊον.] Ἀλλ' ὄντως δή σοι τοῦτο καλὸν εἶναι νομίζεται. Κατὰ στρατόν.] Κατὰ τὸ στρατόπεδον. Εὐρύν.] Πλατὺν καὶ μέγιστον.

230. Δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι.] Τὰ παρ' ἄλλῳ τινὶ δεδομένα δῶρα ἀφαιρεῖσθαι.] Ὅστις σέθεν.] Ὅστις σοῦ. Ἀντίον.] Ἐξ ἐναντίας.

231. Δημοβόρος.] Ὁ τὰ δημόσια κατεσθίων. Οὐτιδανοῖσιν.] Οὐδενὸς λόγου ἀξίοις, ἀσθενέσιν. Ἀνάσσεις.] Βασιλεύεις.

232. Ἦ γὰρ ἂν Ἀτρείδη.] Ὄντως γὰρ δὴ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως Ἀγάμεμνον. Ὕστατα λωβήσαιο.] Ὑστάτην ἂν ταύτην τὴν ὕβριν εἰργάσω, φονευθεὶς ἐν αὐτῇ ὑπὸ πάντων, βλαβεὶς, ὑβρισθείς.

233. Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω.] Ἀλλ' ἐρῶ δή σοι. Ὀμοῦμαι.] Ὀμόσω. ἐπόμνυσθαί ἐστι, τὸ, ὑπισχνούμενον ὀμόσαι. ἀπομνύσαι δὲ, τὸ ἀποφάσκειν.

234. Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον.] Ναὶ μὰ τοῦτο τὸ σκῆπτρον. πεπλεόνακε τὸ μὰ ἀρνητικὸν, ἤγουν ἀπομοτικὸν μόριον κατὰ Ἀττικὸν ἔθος. ἤρκει γὰρ εἰπεῖν, νὴ τοῦτο τὸ σκῆπτρον. ἰστέον δὲ, ὅτι διὰ τοῦ σκήπτρου ὄμνυσιν αὐτὸν τὸν ἔφορον τῆς βασιλείας θεόν. Τὸ μὲν οὔποτε.] Ὅπερ οὐδέποτε ἂν. παραβολὴ ὁ τρόπος. Ὄζους.] Κλάδους.

235. Φύσει.] Ἀναβλαστήσει. Διατί ὁ Ἀχιλλεὺς σκῆπτρον ἔχει καὶ λέγομεν, ὅτι εἰ καὶ μὴ πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐβασίλευε, τῶν μέν τοι Μυρμιδόνων ἦρχεν. Ἐπειδὴ πρῶτα.] Ἐπειδὴ ἅπαξ τὸ πρῶτον καὶ τὴν ἀρχήν. Τὸ μὲν ἐν ὄρεσσι λέλοιπε.] Τὴν τμῆσιν. ὅ ἐστι, τὴν ῥίζαν αὐτοῦ τμηθέντα ἐν τῷ ὄρει κατέλειψε.

Οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε
Φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
Ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἵτε θέμιστας
Πρὸς Διὸς εἰρύαται· ὁ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος·
Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν
Σύμπαντας· τοῖς δ' ἔτι δυνήσεαι ἀχνύμενός περ
Χραισμεῖν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
Χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.
Ὣς φάτο Πηλείδης· ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· ἕζετο δ' αὐτός.
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε. τοῖσι δὲ Νέστωρ
Ἡδυεπὴς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητής,
Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.

Neque repullulabis, (circum enim ferrum delibravit
Foliaque & corticem) nunc autem ipsum filii Achivorum
In manibus portant judices, quique leges
A Jove tuentur: hoc autem tibi erit magnum juramentum:
Certè aliquando Achillis desiderium aderit filiis Achivorum
Universis. his autem non poteris, doleas licèt,
Prodesse, quando multi ab Hectore homicidâ
Morientes cadent: tu autem intùs animum lacerabis
Iratus, quòd fortissimum Achivorum non honoraris.
Sic dixit Pelides: sceptrum autem projecit in terram
Aureis clavis transfixum. consedit autem ipse.
Atrides verò ex alterâ parte irascebatur. his autem Nestor
Suaviloquus surrexit, argutus Pyliorum orator,
Cujus etiam à linguâ melle dulcior fluebat sermo.

---

236. Οὐδ' ἀναθηλήσει.] Οὐδ' ἀναβλαστήσει. Περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε.] Περιελέπισε γὰρ αὐτὸ ὁ σίδηρος, ὅ ἐστιν, ἔγλυψε.

237. Φύλλα τε καὶ φλοιόν.] Τά τε φύλλα καὶ τὸν φλοιόν. φλοιὸς δέ ἐστι τὸ καλούμενον λέπος. Νῦν αὖτέ μιν.] Νῦν αὐτὸ πάλιν. Υἷες Ἀχαιῶν. Περιφραστικῶς οἱ Ἕλληνες.

238. Ἐν παλάμῃς.] Ἐν ταῖς χερσί.] Φορέουσι.] Φοροῦσι, βαστάζουσι. Δικασπόλοι.] Οἱ περὶ τὰς δίκας ἀναστρεφόμενοι βασιλεῖς καὶ νόμους. Θέμιστας.] Δικαιοσύνας. νόμους.

239. Πρὸς Διός.] Παρὰ τοῦ Διός. Εἰρύαται.] Ῥύονται, φυλάσσουσι. τὸ δὲ ὅλον, οἵτινες τὰς δίκας, καὶ τοὺς νόμους παραλαβόντες φυλάττουσιν. Ὁ δέ τοι.] Οὗτος δέ σοι. Ἔσσεται.] Γενήσεται.

240. Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος.] Ὄντως δή ποτε ἐμοῦ τοῦ Ἀχιλλέως. Ποθή.] Πόθησις, ἐπιζήτησις. Ἵξεται.] Παραγενήσεται.

241. Σύμπαντας.] Ὁμοῦ πάντας. Τοῖς δ' ἔτι.] Τούτοις δὲ οὐδέν. Δυνήσεαι.] Δυνήσῃ. Ἀχνύμενός περ.] Καίπερ λυπούμενος.

242. Χραισμεῖν.] Βοηθεῖν. Εὖτ' ἄν.] Ὁπότ' ἄν. Πολλοί.] Πλεῖστοι. Ὑφ' Ἕκτορος.] Ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος. Ἀνδροφόνοιο.] Ἀνδροφόνου, πολεμικοῦ. Διατί τὸν Ἕκτορα ἀνδροφόνον προσηγόρευσε, καὶ οὐ χαλκοκορυστὴν, ἢ ἱππόδαμον; ῥητέον, ὅτι ἀνδροφόνον αὐτὸν εἴρηκε, πρὸς κατάπληξιν τῶν ἀκουόντων. εἴωθε δὲ τηρεῖν τὰ ἐπίθετα εὐστόχως. καὶ ἄλλως ῥητέον ὅτι ἐν ᾧ τις ἐστὶ μέγας ἀεὶ καὶ εὐδοκιμῶν, ἐκ τούτου καὶ ἄλλους ἐπαινεῖ. καὶ γὰρ ὁ Ἀχιλλεὺς ἤδετο μὲν Διογενὴς καλούμενος. οὐχ ἧττον δὲ ἐπέχαιρε καὶ τῇ ἀνδροφονίᾳ. κἀκ τούτου λέγει τὸν Ἕκτορα ἀνδροφόνον.

243. Θνήσκοντες.] Ἀποθνήσκοντες, πίπτοντες, νεκροί. Σὺ δ' ἔνδοθι.] Σὺ δὲ ἔσωθεν. Θυμόν.] Τὴν ψυχήν. Ἀμύξεις.] Σπαράξεις, πλήξῃ.

244. Χωόμενος.] Λυπούμενος, ὀργιζόμενος. Οὐδὲν ἔτισας.] Κατ' οὐδὲν ἐτίμησας.

245. Ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ.] Προσέβαλε δὲ καὶ προσέρριψε τῇ γῇ τὸ σκῆπτρον διὰ τὴν ὀργήν. ἡ διάλεκτος Δωριέων.

246. Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον.] Χρυσοῦς ἥλους ἔχον, καὶ διαπεπερονημένον αὐτῶν ἠσφαλισμένον. Ἕζετο.] Ἐκαθέζετο.

247. Ἑτέρωθε.] Ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους, ἐξεναντίας.] Ἐμήνιε.] Ὠργίζετο.

248. Ἡδυεπής.] Ὁ ἡδὺς ἐν τῷ λέγειν. Ἀνόρουσεν.] Ἀνώρμησεν, ἀνέστη. πῶς οὖν τὸ ἀνόρουσεν ἐπὶ τοῦ Νέστορι ὁ Ποιητὴς τοῦ ἐξώρου ἤδη ἐχρήσατο; ἐπὶ νέων γὰρ εἰκὸς ἦν τοῦτο λέγεσθαι. καὶ ῥητέον, ὅτι τὸ προνοητικὸν τῶν ὁμοφύλων, νεανικὴν αὐτῷ περιτίθησι κίνησιν. οὐδὲ γὰρ γέροντα κυβερνήτην μέμψοιτο ἄν τις, κινδυνεύοντος σκάφους ὑπὲρ τὸ δέον κινούμενον. καὶ ἄλλως. ῥητέον, ὅτι εἴωθεν ἀεὶ ἡ τῆς τιμῆς προσθήκη μὴ μόνον τοὺς νέους, ἀλλὰ καὶ τοὺς γέροντας μεταπείθειν πρὸς τὸ καὶ παρὰ δύναμιν ἐγχειρεῖν τι ποιεῖν, μᾶλλον δὲ τὸν Νέστορα ἐν τῷ δημηγορεῖν διαφέροντα τῶν λοιπῶν, καὶ εἰδότα μὴ ἀπαρεσκομένους τοὺς Ἕλληνας πρὸς τὰ λεγόμενα. Λιγύς.] Ἡδὺς, ἐν τῷ λέγειν ὀξύς. Πυλίων.] Τῶν τὴν Πύλον κατοικούντων. ἔστι δὲ ὄνομα ἔθνους. Ἀγορητής.] Δημηγόρος.

249. Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης.] Οὗτινος καὶ ἀπὸ τῆς γλώσσης.

Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
Ἐφθίαθ', οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο
Ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν·
Ὅς σφιν ἐΰφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν,
Ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει.
Ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες,
Ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,
Εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιϊν,
Οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
Ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.
Ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν ἠέπερ ὑμῖν
Ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔ ποτέ μ' οἵγ' ἀθέριζον.
Οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
Οἷον Πειρίθοόν τε, Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν,

Illi jam duæ quidem ætates articulatâ voce loquentium hominum
Defecerant, qui cum ipso anteà simul nutriti sunt & vixerunt
In Pylo admodum divinâ, inter tertios autem regnabat.
Hic illis sapiens concionatus est, & dixit:
O Dii, certè magnus luctus Achivam terram invadit.
Certè lætarentur Priamus, Priamique filii,
Cæterique Trojani valdè gauderent animo,
Si vos hæc omnia audiverint decertantes,
Qui quidem consilio Danais antecellitis, & pugnando.
Sed persuadeamini: ambo autem juniores estis me.
Jam enim aliquando ego & cum melioribus quàm vobis
Viris consuetudinem habui, & nunquam me ipsi parvi-penderunt.
Non enim unquam tales vidi viros, neque videbo,
Qualem Pirithoúmque, Dryantémque ducem populorum,

γλώσσης. ἡ γλῶσσα σημαίνει γ'. αὐτό γε τὸ σῶμα, καὶ τὴν διάλεκτον, καὶ τὸ ἀπεξενωμένον τῆς λέξεως. Γλυκίων.] Ἡδίων, γλυκεῖα. Ῥέεν.] Ἔρρει, ἐφέρετο. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν, ῥέεν, ἐμφαίνει τὸ ῥητορικὸν τοῦ Νέστορος. Αὐδή.] Φωνή.

250. Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων.] Ἡρακλέους ἐς Πύλον στρατεύσαντος ἔτι νέου ὄντος τοῦ Νέστορος, καὶ ἀποκτείναντος τοὺς πρεσβυτέρους μίαν ὄντας γενεάν. καὶ τοὺς τῆς μέσης ἡλικίας, ἄλλην ὄντας γενεάν, ἧς καὶ ὁ Νέστωρ μόνος περισωθεὶς τῆς τρίτης γενέας ἐβασίλευε, τῆς περὶ τοὺς παῖδας. ἰστέον ὅτι οἱ παλαιοὶ τὰς γενεὰς ἐψήφιζον ἕως ἐτῶν τριάκοντα. Μερόπων.] Μεμερισμένην τὴν φωνὴν ἐχόντων. ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν ἄλλων ζώων. ὅ ἐστι, μεριζομένην εἰς συλλαβάς, καὶ ἔναρθρον ἐχόντων τὴν ὄπα. τοῦτ' ἐστι, τὴν φωνήν.

251. Ἐφθίατο.] Ἐφθαρμέναι ἦσαν. Οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο.] Τουτέστιν, οἱ πρὸ τούτου γενόμενοι, καὶ οἱ ἅμα αὐτῷ τραφέντες. Ἠδ' ἐγένοντο.] Καὶ ἐγένοντο.

252. Ἠγαθέῃ.] Πάνυ θεία.

253. Ὅς σφιν.] Ὃς ἐν αὐτοῖς. Εὐφρονέων.] Καλῶς φρονῶν. Ἀγορήσατο.] Ἐδημηγόρησε. Καὶ μετέειπε.] Καὶ εἶπεν.

254. Ὢ πόποι.] Φεῦ παπαί. ἔστι δὲ σχετλιαστικὸν ἐπίρρημα. ὅ ἐστι λύπης δηλωτικόν. Ἦ μέγα πένθος.] Ὄντως μεγάλη λύπη. Ἀχαιΐδα γαῖαν.] Τὴν Ἑλληνικὴν γῆν, τοὺς Ἕλληνας. ἔστι δὲ μετωνυμία ὁ τρόπος.

255. Ἦ κεν γηθήσαι.] Ὄντως ἂν χαρείη. Πριάμοιό τε παῖδες.] Καὶ οἱ τοῦ Πριάμου παῖδες, ἅμα τοῖς λοιποῖς Τρωσί.

256. Μέγα κεν.] Μεγάλως ἄν. Κεχαροίατο.] Χαρεῖεν.

257. Εἰ σφῶϊν.] Εἰ ὑμῶν. Τάδε πάντα.] Ταῦτα πάντα. Πυθοίατο.] Μάθοιεν. Μαρναμένοιϊν.] Μαχομένοιν.

258. Οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν.] Ἀντὶ τοῦ· οἵτινες διαφέρετε τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐν τῷ βουλεύεσθαι. Περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.] Περισσῶς δὲ καὶ ὑπερβαλλόντως ἐστὲ καὶ ὑπερέχετε καὶ ἐν τῷ πολεμεῖν.

259. Ἀλλὰ πίθεσθε.] Ἀλλὰ πείσθητε. Ἄμφω δέ.] Ἀμφότεροι δέ. Νεωτέρω.] Νεώτεροι, δυϊκῶς. Ἐστόν.] Ἐστέ, ὑπάρχετε. Ἐμεῖο.] Ἐμοῦ.

260. Ἀρείοσι.] Βελτίοσι, κρείττοσιν. Ἠέπερ ὑμῖν.] Ἢ ὑμῖν.

261. Ὡμίλησα.] Συνανεστράφην. Καὶ οὔ ποτέ μοι.] Καὶ οὐδέ ποτέ μοι. Ἀθέριζον.] Ἠπείθουν, ἀπεδοκίμαζον.

262. Οὐ γάρ πω.] Οὐδέποτε γάρ. Τοίους.] Τοιούτους. Ἴδον.] Ἐθεασάμην. Ἀνέρας.] Ἄνδρας. Οὐδὲ ἴδωμαι.] Οὐδὲ ἰδεῖν δυνήσομαι.

263. Οἷον.] Ὁποῖον. Πειρίθοον.] Πειρίθουν. ὄνομα κύριον. Πειρίθους ὁ Ἰξίονος, γένει μὲν ἦν Ἀθηναῖος, ᾤκείωται δὲ τοῖς Κενταύροις. πρὸς γάμον δὲ ἀγόμενος Ἱπποδάμειαν τὴν Βουτάδα, τοὺς Κενταύρους συνεκάλεσεν εἰς εὐωχίαν. οἵτινες οἰνωθέντες, ἐπεχείρουν ὑβρίζειν ὅσαι τῶν Ἑλληνίδων παρῆσαν γυναικῶν. ὅθεν οἱ Λαπίθαι συστάδην μαχεσάμενοι, διώκουσιν αὐτοὺς εἰς Μάλεον ὄρος τῆς Πελοποννήσου. ὁ δὲ Πειρίθους ὠνομάσθη οὕτως ἀπὸ τοῦ περιθεῖν ἵππῳ ὁμοιωθέντα τὸν Δία ἐν τῷ μίγνυσθαι τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Δρύαντά τε.] Καὶ τὸν Δρύαντα. Ποιμένα λαῶν.] Βασιλέα ὄχλων.

264. Και-

Καινέα τ', Ἐξάδιόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
Θησέα τ' Αἰγείδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.
Κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν·
Κάρτιστοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο
Φηρσὶν ὀρεσκῴοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
Καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ Πύλου ἐλθών,
Τηλόθεν ἐξ Ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί·
Καὶ μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγώ. κείνοισι δ' ἂν οὔτις
Τῶν, οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο·
Καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ.
Ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον·
Μήτε σὺ τόνδ', ἀγαθός περ ἐών, ἀποαίρεο κούρην,
Ἀλλ' ἔα ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Ἀχαιῶν·
Μήτε σὺ Πηλείδη ἔθελ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ

Cæneumque, Exadiumque, & æqualem Deo Polyphemum,
Theseumque Ægidem, similem immortalibus.
Fortissimi certè illi terrestrium nutriti sunt virorum.
Fortissimi quidem erant, & cum fortissimis pugnabant
Centauris monticolis, & terribiliter interfecerunt.
Et quidem cum illis habebam consuetudinem Pylo profectus,
Procul ex Apia terrâ. Evocârunt enim ipsi.
Et pugnabam pro meis viribus ego: cum illis autem nullus
Eorum, qui nunc homines sunt terrestres, pugnaret:
Et tamen mea consilia audiebant, mihique obedientes erant verbo.
Sed obedite & vos, quia obedire melius.
Neque tu ab isto (potens quamvis sis) auferas puellam,
Sed sine ut ei primum dederunt præmium filii Achivorum:
Neque tu Pelide velis contendere regi

264. Καινέα τε.] Καὶ τὸν Καινέα. ὁ δὲ Καινεὺς Ἐλάτου μὲν παῖς, Λαπιθῶν δὲ βασιλεὺς πρότερον ἦν παρθένος εὐπρεπής. μιγέντος δὲ αὐτῇ Ποσειδῶνος, αἰτησαμένη μεταβληθῆναι εἰς ἄνδρα ἡ νεᾶνις, ἄτρωτος γίνεται, γενναιότατος τῶν καθ' αὐτὸν ὑπάρξας· καὶ δή ποτε πήξας ἀκόντιον ἐν τῷ μεσαιτάτῳ τῆς ἀγορᾶς, θεοῖς τοῦτο προσέταξεν ἀριθμεῖν. δι' ἣν αἰτίαν ἀγανακτήσας ὁ Ζεὺς, τιμωρίαν τῆς ἀσεβείας παρ' αὐτοῦ εἰσεπράξατο. μαχόμενον γὰρ αὐτὸν τοῖς Κενταύροις καὶ ἄτρωτον ὄντα ὑποχείριον ἐποίησε. βάλλοντες γὰρ αὐτὸν οἱ προειρημένοι δρυσί τε καὶ ἐλάταις, ἤρεισαν εἰς γῆν. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ Ἀπολλώνιος ἐν τοῖς Ἀργοναυτικοῖς λέγων οὕτως· Καινέα γὰρ τὸν πρόσθεν ἐπικλείουσιν ἀοιδοὶ Κενταύροισιν ὀλέσθαι, ὅτε σφέας οἶος ἀπ' ἄλλων Ἤλασ' ἀριστήων· οἱ δ' ἔμπαλιν ὁρμηθέντες, Οὔτέ μιν ἀγκλῖναι προτέρω σθένον, οὔτε δαΐξαι. Ἀλλ' ἄρρηκτος, ἄκαμπτος ἐδύσατο νειόθι γαίης Θεινόμενος στιβαρῇσι καταΐγδην ἐλάτῃσιν. Ἐξάδιόν τε.] Καὶ τὸν Ἐξάδιον. Ἀντίθεον.] Ἰσόθεον.

266. Κάρτιστοι.] Ἰσχυρότατοι, γενναῖοι. Κεῖνοι.] Ἐκεῖνοι. Ἐπιχθονίων.] Ἐπιγείων. Τράφεν.] Ἐτράφησαν.

267. Ἔσαν.] Ἦσαν, ὑπῆρχον.

268. Φηρσί.] Θηρσὶ, θηρίοις. λέγει δὲ τοῖς Κενταύροις. Ἰξίων ὁ Φλεγύου παῖς, Δίαν τὴν Δηϊονέως γήμας, ἐλθόντα τὸν κηδεστὴν ἐπὶ τὰ ἕδνα, βόθρῳ κατακρύψας, μανεὶς, καὶ ὑπὸ θεῶν καθαρθεὶς τὸν φόνον Ἥρας ὕστερον ἠράσθη. Ζεὺς δὲ βουλόμενος αὐτὸν δοκιμάσαι ἐν τῷ ὄντι, τολμᾷ τοιοῦτόν τι, νεφέλην ἀπεικάσας Ἥρᾳ, παρέκλινεν αὐτῷ. ὁ δὲ μιγεὶς τῇ νεφέλῃ ὡσανεὶ τῇ Ἥρᾳ, ἔσχε παῖδα Κένταυρον. ἀφ' οὗ τὸ τῶν Κενταύρων γένος. μετὰ δὲ θάνατον ἔλαβε δίκας παρ' αὐτοῦ ὁ Ζεὺς, ποιήσας αὐτὸν ἐν τοῖς καταχθονίοις στρέφεσθαι μετὰ πολλῆς βίας ἐπὶ τροχοῦ σιδηροῦ. Ὀρεσκῴοισι.] Τοῖς ἐν ὄρεσι διαιτωμένοις. Ἐκπάγλως.] Ἐκπληκτικῶς. ὅ ἐστι, κατὰ κράτος αὐτοὺς ἐξαπώλεσε.

269. Καὶ μὲν τοῖσιν ἐγώ.] Καὶ τούτοις μὲν ἐγὼ τοῖς περὶ τὸν Πειρίθουν. Μεθομίλεον.] Συνανεστρεφόμην, συνεμαχόμην.

270. Τηλόθεν.] Πόρρωθεν, μακρόθεν ὢν ἀπὸ τῆς Πύλου. Ἐξ Ἀπίης γαίης.] Ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, καὶ μακρὰν ἀπεχούσης γῆς.

271. Καὶ μαχόμην.] Καὶ ἐπολέμουν. Κατ' ἐμαυτόν.] Κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ δύναμιν. Κείνοισι δ' ἂν οὔτις.] Πρὸς ἐκείνους δὲ οὐδεὶς ἴσχυε τῶν νῦν ὄντων ἀνθρώπων.

272. Βροτοί.] Ἄνθρωποι φθαρτοί. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐδεσμάτων. Ἐπιχθόνιοι.] Ἐπίγειοι. χθὼν γὰρ ἡ γῆ. Τῶν.] Τούτων. Οἷοι.] Ὁποῖοι. Μαχέοιτο.] Μάχοιτο.

273. Καὶ μέν μευ.] Καὶ μὴν ἐμοῦ. Βουλέων.] Συμβουλίων. Ξύνιον.] Ἤκουον, ἐπείθοντο.

274. Καὶ ὔμμες.] Καὶ ὑμεῖς. Αἰολὶς ἡ διάλεκτος.

275. Ἀγαθός περ ἐών.] Καίτοι βασιλεὺς ὑπάρχων. ἢ ἀγαθὸς τὴν γνώμην. ἄμεινον, κρεῖττον. Ἀποαίρεο.] Ἀφαιροῦ. Κούρην.] Κόρην. ἡ διάλεκτος Ἰώνων.

276. Ἔα.] Συγχώρει. Ὥς οἱ πρῶτα.] Ὡς αὐτῷ ἐξ ἀρχῆς. Δόσαν.] Παρέσχον.

277. Θέλε.] Βούλου. Ἐριζέμεναι.] Ἐρίζειν, φιλονεικεῖν, ἐξισοῦσθαι.

Ἀντιβίην· ἐπεὶ οὔποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
Σκηπτοῦχος βασιλεύς, ᾧτε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
Εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
Ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
Ἀτρείδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἔγωγε
Λίσσομ' Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
Ἕρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων·
Πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
Πᾶσι δὲ σημαίνειν· ἅτιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω.
Εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;
Τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς,
Ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,

Contra: quia nunquam similem sortitus est honorem
Sceptriger rex, cuique Jupiter gloriam dedit.
Si autem tu fortior es, Dea autem te generavit mater:
Tamen hic potentior est, quia pluribus imperat.
Atrida, tu autem compesce tuam iram: sed ego
Precabor Achillem deponere iram, qui magnum omnibus
Propugnaculum Achivis est belli mali.
Huic autem vicissim allocutus est rex Agamemnon:
Sane hæc omnia senex secundùm decens dixisti.
Sed hic vir vult supra omnes esse alios,
Omnes esse in sua potestate vult, Omnibus & dominari,
Omnibus & præcipere. quæ non persuasurum puto.
Quòd si ipsum bellicosum fecerunt Dii semper existentes,
An propterea ipsi permittunt contumelias loqui?
Huic autem interpellato sermone respondit nobilis Achilles,
Certe timidusque & nullius pretii vocari deberem,

278. Ἀντιβίην.] Ἐξ ἐναντίας. Ἔμμορε.] Ἔλαχεν, ἔτυχεν. Ὁμοίης.] Ἴσης καὶ τῆς αὐτῆς.

279. Σκηπτοῦχος.] Σκηπτροφόρος. Πῶς τοῦτο ὁ Νέστωρ εἴρηκεν; ἄρα δύναταί τις βασιλεῦσαι χωρὶς τῆς τοῦ Θεοῦ βουλῆς; καὶ ῥητέον, ὅτι καλῶς τοῦτο εἴρηκεν· οὐ γὰρ ἅπαντες παρὰ τοῦ Διὸς ἔχουσι τὸ σκῆπτρον, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην. ἀλλὰ μόνοι οἱ ἀγαθοί. εὐλόγως οὖν εἶπεν ὅτι τὸ μὲν ἄρχειν ἀπὸ Θεοῦ ἐστιν. οὐ μέντοι καὶ πᾶς ἄρχων καταθύμιος Θεῷ, οὐδὲ ὁ βιαζόμενος τὴν ἀρχὴν θελητὸς τῷ Θεῷ, ὡς παραχρώμενος τῇ ἰδίᾳ ἐπιθυμίᾳ ἀπρεπῶς, τοῦ Θείου παραχωροῦντος αὐτῷ, καὶ ἀφροντιστοῦντος τοῦ τοιούτου. Ὧτε Ζεύς.] Καὶ ᾧτινι ὁ Ζεύς. Κῦδος.] Δόξαν. Ἔδωκε.] Παρέσχε.

280. Καρτερός.] Ἰσχυρός. Ἐσσί.] Ὑπάρχεις. Θεὰ δέ σε.] Καὶ Θεά σε. ὅτι τῆς Θέτιδος ἦν υἱὸς τῆς Νηρέως θυγατρός. αὕτη δὲ ἀθάνατος.

281. Ἀλλ' ὅγε.] Ἀλλ' οὗτος. Φέρτερος.] Κρείσσων. Πλεόνεσσι.] Πλείοσιν, ὅτι πλείονες.

282. Τεὸν μένος.] Τὴν σὴν ὀργήν. Αὐτὰρ ἔγωγε.] Ἐγὼ δέ.

283. Λίσσομαι.] Λιτανεύω, παρακαλῶ. Μεθέμεν.] Μεθεῖναι, συγχωρῆσαι. Χόλον.] Ὀργήν. Ὅς μέγα.] Ὅστις μέγα.

284. Ἕρκος.] Περίφραγμα, τεῖχος. Πέλεται.] Γίνεται, ἐστί. Πολέμοιο κακοῖο.] Τοῦ κακωτικοῦ πολέμου.

285. Κρείων.] Μεγάλως κρατῶν.

286. Κατὰ μοῖραν.] Κατὰ τὸ προσῆκον, κατὰ τὸ πρέπον. Ἔειπες.] Εἶπας, ἔλεξας.

287. Ἀλλ' ὅδε.] Ἀλλ' οὗτος. Ἐθέλει.] Βούλεται. Περὶ πάντων.] Ὑπὲρ πάντας. Ἔμμεναι.] Εἶναι. τουτέστι, πάντων θέλει ὑπερέχειν.

288. Κρατέειν.] Κρατεῖν, βασιλεύειν. Πάντεσσι.] Πᾶσι.

289. Σημαίνειν.] Προστάσσειν. Ἅτιν' οὐ πείσεσθαι.] Πρὸς ἃ οὐ πεισθήσεσθαι. Ὀΐω.] Οἶμαι, ὑπολαμβάνω.

290. Εἰ δέ μιν.] Εἰ δὲ αὐτόν. Αἰχμητήν.] Πολεμικόν. Ἔθεσαν.] Ἐποίησαν. Αἰὲν ἐόντες,] Διαπαντὸς ὄντες, ἀθάνατοι.

291. Τοὔνεκά οἱ.] Τούτου χάριν αὐτῷ. Προθέουσι.] Προτρέχουσι, συγχωροῦσιν. Ὀνείδεα.] Ὀνείδη, ὕβρεις. Μυθήσασθαι.] Εἰπεῖν. ὁ δὲ λόγος. εἰ πολεμιστής ἐστιν Ἀχιλλεὺς γνώμῃ τῶν Θεῶν, διὰ τοῦτο προπετής ἐστιν ἐπὶ τὸ ὀνειδίζειν, καὶ κακῶς λέγειν ἡμᾶς τοὺς βασιλεῖς;

292. Τὸν δ' ἄρ'.] Τοῦτον δὲ δή. Ὑποβλήδην.] Ὑποβαλὼν τὸν ἴδιον λόγον Ἀχιλλεὺς, καὶ μεσολαβήσας τὸν Ἀγαμέμνονα, πρὶν ἢ σιωπῆσαι αὐτὸς εἰπών. Ἠμείβετο.] Ἐξ ἀμοιβῆς ἀπεκρίνατο.

293. Ἦ γάρ κεν.] Οὕτως γὰρ ἄν. Δειλός.] Ἀσθενής. Οὐτιδανός.] Οὐδενὸς λόγου ἄξιος. Καλεοίμην.] Κληθείην.

294. Εἰ

Εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι, ὅ,ττι κεν εἴποις·
Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε
Σήμαιν'· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοὶ πείσεσθαι ὀΐω.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ βάλλεο σῇσι·
Χερσὶ μὲν οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης
Οὔτε σοί, οὔτέ τῳ ἄλλῳ, ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες·
Τῶν δ' ἄλλων ἅ μοι ἐστὶ θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
Τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν ἀέκοντος ἐμεῖο.
Εἰ δ', ἄγε μήν, πείρησαι, ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε·
Αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.
Ὣς τώ γ' ἀντιβίοισι μαχεσσαμένω ἐπέεσσιν
Ἀνστήτην· λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Πηλείδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας ἐΐσας
Ἤϊε σύν τε Μενοιτιάδῃ καὶ οἷς ἑτάροισιν·
Ἀτρείδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν,
Ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἐς δ' ἑκατόμβην

Si jam tibi in omni re cessero quam dixeris.
Aliis jam hæc jube, non vero mihi
Præcipe: non enim me amplius tibi obtemperaturum puto.
Aliud autem tibi dicam, tu autem in præcordiis tuis conde.
Manibus quidem non ego pugnabo gratiâ puellæ
Neque tecum, neque cum alio quovis, quum à me aufertis quod dedistis
Aliarum autem rerum, quæ mihi sunt velocem apud navem nigram,
Harum utique nihil auferes captum invito me.
Quin, age, fac periculum, ut cognoscant & isti:
Statim tibi sanguis niger fluet per lanceam.
Sic hi contrariis contendentes verbis
Surrexerunt: solverunt autem concionem apud naves Achivorum.
Pelides quidem ad tentoria & naves æquales
Abiit cumque Menœtiade & suis sociis:
Atrides autem navem velocem in mare deduxit,
In *eam* autem remiges elegit viginti, inque hecatombem

---

294. Εἰ δή σοι.] Ἐὰν δή σοι. Πᾶν ἔργον.] Εἰς πᾶν πρᾶγμα. Ὑπείξομαι.] Ὑποχωρήσω. Ὅ,ττι κεν.] Ὅ,τι ἄν.

295. Ἐπιτέλλεο.] Ἐπιτέλλε, πρόσταττε. Μὴ γὰρ ἔμοιγε.] Ἐμοὶ γὰρ μή.

296. Σήμαινε.] Πρόσταττε. ἐγὼ γὰρ οὐ νομίζω πειθῆναί σοι.

297. Ἄλλο δέ τοι.] Ἄλλο δέ σοι. Ἐρέω.] Ἐρῶ, λέξω. Βάλλεο.] Ἐμβάλλε, ἔνθες. Σῇσι.] Σαῖς.

298. Μαχήσομαι.] Μαχοῦμαι.

299. Οὔτέ τῳ.] Οὔτέ τινι ἄλλῳ. τὸ τῳ σημαίνει πέντε· ὄνομα, ἄρθρον, ἀντωνυμίαν, σύνδεσμον αἰτιολογικόν, ῥῆμα. ὄνομα μὲν οὕτως· οὔτε σοι, οὔτε τῳ ἄλλῳ. ἔστι γὰρ, τινί. ῥῆμα δὲ, Κύκλωψ, τῆ, πίε οἶνον· ἔστι γὰρ τὸ τῆ, ἀντὶ τοῦ, λάβε. ἄρθρον δὲ οὕτως· ἤτοι μὲν τῷ γ' ὄπιθε Μαχάονι πάντα ἔοικε, τῷ Ἀσκληπιάδῃ. ἀντωνυμίαν δὲ, ὡς ἐν τῷ, τῷ μιν εἰσάμενος. Σύνδεσμον αἰτιολογικὸν οὕτως, τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι. ἔστι γὰρ, διό. ὅταν μέν τοι ἄρθρον σημαίνει ἑνικόν, μόνης δοτικῆς ἐστι πτώσεως, καὶ περισπᾶται. Δυϊκὸν δὲ, εὐθείας καὶ αἰτιατικῆς· καὶ βαρύνεται. τὼ Αἴαντε. Ἐπεί μ' ἀφέλεσθε.] Ἐπειδὴ δεδωκότες μοι αὐτὴν ἀφείλεσθε, καὶ ὑβρίσατε ἑαυτοὺς γε, οὐκ ἐμέ.

300. Τῶν δ' ἄλλων.] Τῶν δὲ λοιπῶν. Ἅ μοι ἐστί.] Ἅτινά μοι ὑπάρχει. Θοῇ νηΐ.] Παρὰ τῇ ταχυτάτῃ νηΐ. Μελαίνῃ.] Βαθείᾳ, ἢ τῇ πίσσῃ κεχρισμένῃ.

301. Τῶν.] Τούτων. Οὐκ ἄν τι.] Οὐδαμῶς ἄν τι. Φέροις.] Κομίσοις, λάβοις. Ἑλών.] Λαβών, ἢ ἀφελόμενος. Ἀέκοντος.] Ἄκοντος, καὶ μὴ βουλομένου. Ἐμεῖο.] Ἐμοῦ.

302. Εἰ δ', ἄγε μήν.] Εἴ γε μὴν βούλει. Πείρησαι.] Πειράθητι. Ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε.] Ὅπως ἂν μάθωσι καὶ οὗτοι.

303. Αἶψά τοι.] Ταχέως σοι. Κελαινόν.] Μέλαν. Ἐρωήσει περὶ δουρί.] Περιρρυήσεται τῷ δόρατι.

304. Ὥς τώγε.] Οὕτως οὗτοι. Ἀντιβίοις.] Ἐναντίοις. ὅ ἐστι στασιαστικοῖς λόγοις. Μαχεσσαμένω.] Μαχεσάμενοι. Δυϊκῶς. Ἐπέεσσι.] Λόγοις.

305. Ἀνστήτην.] Ἀνέστησαν. Λῦσε δέ.] Ἔλυσαν δέ. Ἀγορήν.] Ἐκκλησίαν, συνέδριον.

306. Ἐπὶ κλισίας.] Ἐπὶ τὰς σκηνάς. Ἐΐσας.] Ἰσοτοίχους.

307. Ἤϊε.] Παρεγένετο, ἐπορεύετο. Σὺν τῷ Μενοιτιάδῃ.] Σὺν τῷ Μενοιτίου υἱῷ Πατρόκλῳ, καὶ τοῖς Μυρμιδόσι. κεχώρικε δὲ τῶν λοιπῶν ἑταίρων τὸν Πάτροκλον, καθ' ἐξοχήν. ἑτάροισι.] τοῖς φίλοις.

308. Ἄρα.] Δή. Νῆα.] Ναῦν, πλοῖον. Ἅλαδε.] Εἰς τὴν θάλασσαν. Προέρυσσε.] Καθείλκυσεν.

309. Ἐς δ' ἐρέτας.] Εἰς αὐτὴν δὲ καὶ κωπηλάτας. Ἔκρινεν.] Κατηρίθμησεν, ἐπελέξατο. Ἐείκοσιν.] Εἴκοσι.

310. Βῆ-

Βῆσε θεῷ· ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
Εἷσεν ἄγων· ἐν δ᾽ ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Οἱ μὲν ἔπειτ᾽ ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα.
Λαοὺς δ᾽ Ἀτρεΐδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
Οἱ δ᾽ ἀπελυμαίνοντο, καὶ εἰς ἅλα λύματ᾽ ἔβαλλον·
Ἔρδον δ᾽ Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας
Ταύρων ἠδ᾽ αἰγῶν παρὰ θῖν᾽ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·
Κνίση δ᾽ οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.
Ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν· οὐδ᾽ Ἀγαμέμνων
Λῆγ᾽ ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ᾽ Ἀχιλῆϊ.
Ἀλλ᾽ ὅγε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπε,
Τώ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε,
Ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Χειρὸς ἑλόντ᾽ ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρῃον·
Εἰ δέ κε μὴ δώησιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, προΐει, κρατερὸν δ᾽ ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.

Impoſuit Deo: ſuprà verò Chryſeidem pulchras-genas habentem
Collocavit ducens: dux autem inſcendit ſapiens Ulyſſes.
Hi quidem cùm aſcendiſſent, innavigabant humidas vias.
Exercitum autem Atrides luſtrari juſſit.
Illi autem luſtrabantur,& in mare ſordes abjiciebant.
Sacrificabant autem Apollini perfectas hecatombas
Taurorum & caprarum juxta littus maris infructuoſi.
Nidor autem ad cœlum ibat circumfuſus fumo,
Sic hi quidem hæc operabantur per exercitum: neque Agamemnon
Ceſſabat à contentione, quam primum minatus fuerat Achilli.
Sed hic Talthybiumque & Eurybatem affatus eſt:
(Qui ipſi erant præcones & ſeduli miniſtri.)
Abite ad-tentorium Pelidæ Achillis,
Manu prehenſam adducite Briſeida pulchris-genis.
Quod ſi non dederit, ego ipſe auferam
Veniens cum pluribus: quod illi & horribilius erit.
Sic dicens, præmiſit, aſperum autem ſermonem addit.

---

310. Βῆσε.] Ἐνεβίβασε, ἐνέθηκεν. Ἐν δέ.] Εἰς αὐτὴν δέ. ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον. ἀναγαγὼν δὲ καὶ τὴν καλοπρόσωπον Χρυσηΐδα εἰς τὴν ναῦν.

311. Εἷσεν ἄγων.] Ἐκάθισεν ἄγων τῷ πατρί. Ἀν δ᾽ ἔβη.] Ἀνέβη δέ. Ἀρχός.] Ἡγεμὼν, ναύαρχος. Πολύμητις.] Πολύβουλος, συνετός.

312. Οἱ μέν.] Οὗτοι μέν. Ἀναβάντες.] Ἀνελθόντες, ἐπιβάντες. Ἐπέπλεον.] Ἔπλεον. Ὑγρὰ κέλευθα.] Τὴν διὰ θαλάσσης ὁδόν.

313. Ἀπολυμαίνεσθαι.] Ἀποκαθαίρεσθαι. Ἄνωγεν.] Ἐκέλευσε, προσέταξεν.

314. Οἱ δέ.] Αὐτοὶ δέ. Ἀπελυμαίνοντο.] Ἀπεκαθαίροντο. Εἰς ἅλα λύματ᾽ ἔβαλλον.] Καὶ εἰς τὴν θάλασσαν τὰ καθάρσια ἔβαλλον. φύσει δὲ τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης καθαρτικόν ἐστιν.

315. Ἔρδον.] Ἐπετέλουν, ἔθυον. Τεληέσσας.] Τελείας.

316. Παρὰ θῖν᾽.] Παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης. Ἀτρυγέτοιο.] Ἀκαταπονήτου, πολλῆς, ἢ ὥς ἔνιοί φασι, τῆς ἀκάρπου.

317. Κνίση δέ.] Ἡ δὲ κνίσσα, ὅ ἐστιν ἡ ἀναθυμίασις. ἡ δὲ λέξις τέσσαρα σημαίνει, ὡς τῷ Πορφυρίῳ δοκεῖ, αὐτό τε τὸ λίπος, καὶ τὸν ἐπίπλουν, καὶ τὸ κρέας, καὶ τὴν ἀναθυμίασιν. Ἷκεν.] Παρεγένετο. Ἑλισσομένη.] Περιειλουμένη τῷ καπνῷ.

318. Ὣς οἱ μέν.] Οὕτως μὲν οὗτοι. Τά.] Ταῦτα. Πένοντο.] Ἐνήργουν, ἔπραττον. Κατὰ στρατόν.] Κατὰ τὸ στρατόπεδον.

319. Λῆγε.] Ἐπαύετο. Ἔριδος.] Φιλονεικείας. Τὴν πρῶτον.] Ἥντινα πρῶτον ἠπείλησε Ἀχιλλέως. Ἐπηπείλησ᾽ Ἀχιλῆϊ.] Τῷ Ἀχιλλεῖ ἠπείλησε.

320. Ταλθύβιον καὶ Εὐρυβάτην.] Ὀνόματα κύρια τῶν κηρύκων.

321. Τώ οἱ ἔσαν.] Οἵτινες αὐτῷ ἦσαν. Ὀτρηρώ.] Σπουδαῖοι. παρὰ τὸ ὀτρύνω. Θεράποντε.] Ὑπηρέται.

322. Ἔρχεσθον.] Ἀπέρχεσθε. δυϊκῶς. Κλισίην.] Εἰς τὴν σκηνήν.

323. Ἑλόντε.] Λαβόντες. Ἀγέμεν.] Ἄγειν.

324. Εἰ δέ κεν.] Ἐὰν δέ. Μὴ δώησι.] Μὴ παρέχῃ. δεῖ λαμβάνειν δύο ἐπεκτάσεις. Ἕλωμαι.] Ἀφέλωμαι, λάβω.

325. Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι.] Τὸ δὲ σὺν πλεόνεσσιν, οὐ τῷ ἐλθὼν συντακτέον, ἀλλὰ τῷ ἕλωμαι. ἵν᾽ ᾖ, μετὰ πολλῶν καὶ ἄλλων κτημάτων αὐτὴν ἀφαιρήσομαι. Τό οἱ.] Ὅπερ αὐτῷ. Ῥίγιον.] Φρικωδέστερον, καὶ χαλεπώτερον. Ἔσται.] Γενήσεται.

326. Προΐει.] Προέπεμπε. Κρατερόν.] Ἰσχυρόν, γενναῖον. Ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.] Ἐπέτελλε, λόγον ἔλεγε.

327. Τώ

Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Οἶσθα· τίη τοι ταῦτ' εἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω;
Ὠχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος,
Τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα·
Καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Ἀχαιῶν,
Ἐκ δ' ἕλον Ἀτρείδῃ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον·
Χρύσης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος,
Ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
Στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ· καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα, δύω κοσμήτορε λαῶν.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ
Αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
Χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ᾤχετο· τοῖο δ' Ἀπόλλων
Εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν·

Fili, quid fles, quis verò tibi mentem invaſit mœror?
Dic, ne celes animo, ut ſciamus ambo.
Hanc autem graviter-ſuſpirans allocutus eſt pedibus velox Achilles,
Noſti: cur tibi hæc ſcienti omnia dicam?
Ivimus in Theben ſacram urbem Eëtionis,
Hanc diripuimus, & adduximus huc omnia:
Et hæc quidem benè diviſerunt inter ſe filii Achivorum,
Elegerunt autem Atridæ Chryſeïda pulchris genis:
Chryſes autem poſtea ſacerdos longe-jaculantis Apollinis
Venit ad veloces naves Achivorum ære-loricatorum,
Redempturuſque filiam, ferenſque infinitum pretium liberationis,
Coronamque habens in manibus longe-jaculantis Apollinis,
Aureo cum ſceptro: & ſupplex oravit omnes Achivos,
Atridas autem imprimis duos duces populorum.
Tunc alii quidem omnes comprobârunt Achivi,
Reverendúmque eſſe ſacerdotem, & ſplendidum accipiendum pretium:
At non Atridæ Agamemnoni placuit præ ira,
Sed contumelioſè dimiſit, & minacem ſermonem addebat.
Iratus autem ſenex retrò abivit. hunc autem Apollo
Precantem exaudivit, quoniam valdè ſibi carus erat:

362. Ἵκετο.] Κατέλαβε. Πένθος.] Λύπη.

363. Ἐξαύδα.] Ἔξειπε, λέξον. Μὴ κεῦθε.] Μὴ κρύπτε.] Νόῳ.] Τῇ διανοίᾳ. Εἴδομεν.] Ἀντὶ τοῦ, εἰδῶμεν, μάθωμεν. Ἄμφω.] Ἀμφότεροι, ἐγώ τε ἡ Θέτις, καὶ σὺ ὁ Ἀχιλλεύς.

364. Βαρυστενάχων.] Βαρέως στενάζων.

365. Οἶσθα.] Οἶδας, ἐπίστασαι. Τίη τοι.] Τί δή σοι. Ἀγορεύω.] Λέγω.

366. Ὠχόμεθ' ἐς Θήβην.] Παρεγενόμεθα εἰς τὰς Θήβας. νῦν δὲ λέγει τὰς Ὑποπλακίας. ὧν ἐβασίλευεν Ἠετίων ὁ Ἀνδρομάχης πατήρ. Κίλικες ἔθνος βάρβαρον τῆς ὑπὸ τὸ Πλάκιον ὄρος Θήβης· τούτων ἦρχε τῶν Κιλίκων Ἠετίων, ἔχων υἱοὺς ἑπτὰ, θυγατέρα δὲ τὴν Ἀνδρομάχην τὴν γαμηθεῖσαν Ἕκτορι τῷ υἱῷ Πριάμου. κατὰ δὲ τοὺς Τρωϊκοὺς πολέμους, ἐπιστρατεύσας Ἀχιλλεὺς τῇ Θήβῃ, καὶ τὴν πόλιν πορθήσας, τόν τε Ἠετίωνα ἀνεῖλε σὺν τοῖς τέκνοις. μεθ' οὓς Λυρνησὸν πορθήσας, καὶ τὴν πόλιν ἐξελὼν, αἰχμάλωτον ἦγεν, ἐκ Λυρνησοῦ μὲν, Βρισηΐδα, ἣν γέρας αὐτῷ ἐψηφίσαντο Ἕλληνες· ἀπὸ δὲ τῆς Χρύσης, Χρυσηΐδα τὴν Χρύσου τοῦ ἱερέως τοῦ Ἀπόλλωνος θυγατέρα· ἣν Ἀγαμέμνων κλήρῳ λαχὼν, τῷ πατρὶ δεομένῳ οὐκ ἀπεδίδωκεν. ἐξ οὗ ὀργισθεὶς ὁ Θεὸς, ἔπεμψε τοῖς Ἕλλησι λοιμὸν, ὅ ἐστι λοιμικὴν νόσον. ἔνιοι δέ φασιν. ὅτι ἡ Χρυσηῒς ἐκ Θηβῶν ἐλήφθη. τῆς γὰρ Χρύσης φασὶν οὔσης πολίχνης, ἀτειχίστου καὶ εὐτελοῦς, ὡς ἐν ἀσφαλεστάτῃ καὶ μείζονι τῇ Θήβῃ, οἱ ἀπ' αὐτῆς προσερρυηκότες ἦσαν διὰ τὸν πόλεμον. τρεῖς γάρ εἰσι Θῆβαι. αἱ Ὑποπλάκιοι, ὧν ἐνταῦθα μέμνηται καὶ ἐν τῇ ζ'. καὶ αἱ Καδμεῖαι, ὧν μέμνηται ἐν τῇ δ'. καὶ ἐν τῇ ε'. καὶ αἱ τῆς Αἰγύπτου, ὧν μέμνηται ἐν τῇ ι'. Θῆβαι δὲ αὗταί εἰσι τὸ νῦν Ἀγραμύπιον καλούμενον. Ἱερήν.] Ἱερὰν, μεγάλην, καὶ θαυμαστήν.

367. Διεπράθομεν.] Ἐξεπορθήσαμεν. Καὶ ἤγομεν.] Καὶ ἠγάγομεν.

368. Καὶ τὰ μέν.] Καὶ ταῦτα μέν. Εὖ δάσαντο.] Καλῶς ἐμέρισαν. Μετὰ σφίσιν.] Ἐν αὐτοῖς.

369. Ἐκ δ' ἕλον.] Ὡς ἐξαίρετον ἔλαβον, καὶ ἔδωκαν.

380. Τοῖο.] Τούτου.

381. Ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.] Ἐπειδὴ πάνυ αὐτῷ προσφιλὴς ὑπῆρχεν.

Ἧκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος, οἱ δέ νυ λαοὶ
Θνῆσκον ἐπασσύτεροι· τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο
Πάντη ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν. ἄμμι δὲ μάντις
Εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας ἑκάτοιο·
Αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι.
Ἀτρείωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν· αἶψα δ' ἀναστὰς
Ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστί.
Τὴν μὲν γὰρ σὺν νηῒ θοῇ ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ
Ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι.
Τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
Κούρην Βρισῆος, τήν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.
Ἀλλὰ σύ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος.
Ἐλθοῦσ' οὔλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι
Ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διός, ἠὲ καὶ ἔργῳ.
Πολλάκι γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
Εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
Ὁππότε μιν ξυνδῆσαι ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,

Misit autem in Argivos malam sagittam, populi autem
Moriebantur alii super alios: ibant autem spicula Dei
Quoquo versus per exercitum latum Achivorum. nobis autem vates
Peritus in concione narrabat vaticinia longè-jaculantis:
Statim ego primus hortabar Deum placari.
Atridem verò deinde ira cepit: statim autem exurgens
Minatus est verbum, quod jam perfectum est.
Illam quidem enim cum navi veloci nigris oculis Achivi
Ad Chrysem deducunt, ferunt autem dona regi.
Nuper autem è tentorio iverunt præcones ducentes
Puellam Brisei, quam mihi dederant filii Achivorum.
Sed tu, siquidem potes, auxiliare filio tuo.
Profecta ad cœlum Jovem precare, si unquam aliquid
Vel verbo juvisti cor Jovis, vel etiam facto.
Sæpe enim te patris in ædibus audivi
Gloriantem, quum dicebas, ab atras-nubes-cogente Saturnio
Solam inter immortales indignam cladem avertisse,
Quando ipsum colligâsse cœlestes voluerunt alii,

---

382. Ἧκεν.] Ἐφῆκεν, ἔπεμψεν. Οἱ δέ νυ λαοί.] Οἱ δὴ ὄχλοι.
383. Θνῆσκον.] Ἀπέθνησκον. Ἐπασσύτεροι.] Ἐπάλληλοι, πυκνοί.
384. Πάντη.] Πανταχοῦ, εἰς ὅλον τὸ στράτευμα. Ἄμμι δέ.] Ἡμῖν δέ.
385. Εὖ εἰδώς.] Ἀκριβῶς ἐπιστάμενος. Ἑκάτοιο.] Ἀπόλλωνος, τοῦ μακρόθεν βάλλοντος, τοῦ τοξικοῦ.
386. Κελόμην.] Ἐκέλευον. Ἱλάσκεσθαι.] Ἐξιλεοῦσθαι, ἐξευμενίζεσθαι.
387. Ἀτρείωνα.] Τὸν Ἀγαμέμνονα. Χόλος λάβεν.] Ὀργὴ κατέλαβεν. Αἶψα δέ.] Ταχέως δέ.
388. Ἠπείλησεν.] Ἐπηγγείλατο.
389. Ἑλίκωπες.] Μελανόφθαλμοι. ἑλικὸν γὰρ κατὰ διάλεκτον τὸ μέλαν. ἢ οἱ ἑλικοειδῶς τοὺς ὦπας κινοῦντες. τουτέστιν, οἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς εὐειδεῖς.
390. Δῶρα.] Νῦν θυσίας.
391. Νέον.] Νεωστί. Κλισίηθεν.] Ἀπὸ τῆς σκηνῆς. Ἔβαν.] Ἔβησαν, ἐπορεύθησαν. Ἄγοντες.] Ἀποφέροντες.
392. Τήν μοι.] Ἥν τινά μοι. Κούρην Βρισῆος.] Τὴν Βρισέως θυγατέρα Βρισηΐδα. ἔοικε δὲ πατρωνυμικῶς τὰ ὀνόματα αὐτῶν σχηματίζειν ὁ Ποιητής, καὶ οὐ κυρίως. ὡς γὰρ οἱ ἄλλοι ἀρχαῖοι ἱστοροῦσιν, ἡ μὲν Ἀστυνόμη ἐκαλεῖτο, ἡ δέ, Ἱπποδάμεια.
393. Περίσχεο.] Περίσχου, φρόντισον. Ἑῆος.] Ἀντὶ τοῦ, τοῦ σοῦ. οἱ δέ, ἀγαθοῦ, προσηνοῦς. ἢ ἰδίου.
394. Λίσαι.] Λιτάνευσον.
395. Ἢ ἔπει.] Ἢ λόγῳ. Ὤνησας.] Ὠφέλησας. Κραδίην Διός.] Τὸν Δία. περιφραστικῶς. Ἠὲ καὶ ἔργῳ.] Ἢ αὐτῷ τῷ ἔργῳ.
396. Πολλάκι γὰρ σέο.] Πολλάκις γάρ σου. Πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν.] Ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου Πηλέως οἴκοις. ἐν θαλάσσῃ γὰρ Πηλεὺς κατοικεῖν οὐκ ἠδύνατο. Ἄκουσα.] Ἤκουσα.
397. Εὐχομένης.] Καυχωμένης. Ὅτ' ἔφησθα.] Ὅτε ἔλεγες. Κελαινεφέϊ.] Τῷ τὰς νεφέλας μελαίνοντι, ὀμβροποιῷ. Κρονίωνι.] Τῷ τοῦ Κρόνου παιδί.
398. Οἴη.] Μόνη. ἐν ἀθανάτοισιν.] Ἐν τοῖς θεοῖς. Ἀεικέα.] Ἀπεοικότα, χαλεπόν. Λοιγόν.] Ὄλεθρον, φθοράν. Ἀμῦναι.] Ἀποσβέσαι, ἀποστρέψαι.
399. Ὁππότε μιν.] Ὁπηνίκα αὐτόν. Ξυνδῆσαι.] Συνδῆσαι. Ἰὰς ἡ διάλεκτος. Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι.] Οἱ Τιτᾶνες. καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις φησί· μάλα γάρ κε μάχης ἐπύθοντο καὶ ἄλλοι, Οἵπερ νέρτεροί εἰσι θεοί, Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες.

400. Ἥρη

Ἥρη τ' ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη·
Ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα, θεά, ὑπελύσαο δεσμῶν,
Ὦχ' ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
Ὃν Βριάρεων καλέουσι Θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων'· ὁ γὰρ αὖτε βίῃ οὗ πατρὸς ἀμείνων,
Ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων·
Τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες Θεοί, οὐδ' ἔτ' ἔδησαν.
Τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο, καὶ λάβε γούνων,
Αἴ κέν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
Τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἅλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
Κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
Γνῷ δὲ καὶ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα,
Ὢ μοι τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;

Juno, & Neptunus, & Pallas Minerva:
Sed tu eum, quum venisses, Dea, liberâsti à vinculis,
Statim Centimanum vocans in excelsum Olympum;
Quem Briareum vocant Dii, homines autem omnes
Ægæonem: is enim viribus suo patre præstantior,
Qui apud Saturnium sedebat gloriâ superbiens:
Hunc & exhorruerunt immortales Dii, neque ligaverunt.
His nunc illi in memoriam revocatis asside, & prehende genua,
Si quo modo velit Trojanis auxiliari,
Ad puppes verò usque & circum mare concludere Achivos
Cæsos, ut omnes fruantur rege,
Noscat autem & Atrides latè-dominans Agamemnon
Suam culpam, quòd fortissimum Achivorum nihil honoravit.
Huic respondit deinde Thetis lachrymas effundens,
Heu fili mi, cur te enutrivi, quem malo fato peperi?

---

400. Ἥρη τ' ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.] Γράφεται, καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων. Ζεὺς γὰρ παραλαβὼν τὴν ἐν οὐρανῷ διοίκησιν, τελείως τῇ παρρησίᾳ ἐχρῆτο. πολλὰ αὐθάδη διαπραττόμενος. Ποσειδῶν δὲ καὶ Ἥρα, καὶ Ἀπόλλων, καὶ Ἀθηνᾶ ἐβούλοντο αὐτὸν δήσαντες ὑποτάξαι. Θέτις δὲ ἀκούσασα παρὰ τοῦ πατρὸς Νηρέως, ἦν γὰρ μάντις, τὴν κατὰ Διὸς ἐπιβουλήν. ἐπορεύθη (?) πρὸς αὐτόν, ἐπαγομένη Αἰγαίωνα φοβερὸν τῶν ἐπιβουλευόντων Θεῶν. ἦν δὲ θαλάσσιος δαίμων οὗτος. καὶ τὸν πατέρα Ποσειδῶνα κατεβάρβαρεν, ἀκούσας δὲ ὁ Ζεὺς Θέτιδος, τὴν μὲν Ἥραν ἐν τοῖς κατ' αὐτοῦ δεσμοῖς ἐκρέμασε. Ποσειδῶνι δὲ καὶ Ἀπόλλωνι, τὴν παρὰ Λαομέδοντι θητείαν ἐψηφίσατο. τῇ δὲ Θέτιδι τὴν Ἀχιλλέως τιμὴν εἰς τὰ μετὰ ταῦτα ἐταμιεύσατο. ἱστορεῖ Δίδυμος.

401. Ὑπελύσαο.] Ἐξέλυσας, ἔλυσας.

402. Ὦκα.] Ταχέως, σπουδαίως. Ἑκατόγχειρον.] Ἑκατοντάχειρα. Αἰολικῶς. τοὺς ἑκατοντάχειρας δὲ, γράφει Ἡσίοδος, οὐρανοῦ καὶ γῆς υἱούς. Μακρόν.] Μέγαν.

403. Ὃν Βριάρεων καλέουσι Θεοί. Ἄνδρες δέ τε πάντες Αἰγαίων'.] Τὸ πλῆρες, Αἰγαίωνα. τῶν δὲ διωνύμων τὸ μὲν πρότερον ὄνομα Ὅμηρος εἰς θεοὺς ἀναφέρει, τὸ δὲ δεύτερον εἰς ἀνθρώπους. ὡς καὶ τὸ, Χαλκίδα κικλήσκουσι Θεοί, ἄνδρες δὲ Κύμινδιν. καὶ περὶ τοῦ ποταμοῦ, ὃν Ξάνθον καλέουσι Θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.

404. Ὁ γὰρ αὖτε.] Οὗτος γὰρ δή. Βίῃ.] Βίᾳ, δυνάμει. Οὗ πατρός.] Τοῦ ἰδίου πατρός. Ἀμείνων.] Ἰσχυρότερος, βελτίων.

405. Ὅς ῥα.] Ὅστις δή. Κρονίωνι.] Κρόνου παιδί, Διΐ. Κύδεϊ γαίων.] Τῇ αὐτοῦ δόξῃ γαυριῶν, καὶ σεμνυνόμενος.

406. Ὑπέδδεισαν.] Ἐφοβήθησαν. Οὐδ' ἔτ' ἔδησαν.] Τὸ πλῆρες, οὐκ ἔτι ἔδησαν.

407. Τῶν νῦν μιν.] Τούτων δὴ ἐπὶ τοῦ παρόντος αὐτόν. Μνήσασα.] Ὑπομνήσασα. Παρέζεο.] Παρακαθέζου. Καὶ λάβε γούνων.] Τῶν γονάτων κράτησον.

408. Αἴ κέν πως.] Ἐάν πως. Ἐθέλῃσι.] Βουληθῇ, θελήσῃ. Ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι.] Ἐπιβοηθῆσαι τοῖς Τρωσί.

409. Τοὺς δέ.] Τοὺς Ἕλληνας. Κατὰ πρύμνας.] Τὰς ναῦς. ἀπὸ μέρους φησί. πρύμνα γὰρ μέρος τῆς νεὼς τὸ ἔσχατον. Καὶ ἀμφ' ἅλα.] Καὶ περὶ τὴν θάλασσαν. Ἔλσαι.] Συνῶσαι, συγκλεῖσαι.

410. Κτεινομένους.] Ἀναιρουμένους, φονευομένους. Ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος.] Ἵν' ἀπολαύσωσι πάντες τῆς ἀβουλίας τοῦ βασιλέως. τουτέστιν, ἵνα ἀπόλωνται δι' αὐτόν.

411. Γνῷ.] Γνωρίσῃ, μάθῃ.

412. Ἣν ἄτην.] Τὴν ἰδίαν ἀβουλίαν καὶ βλάβην. Ὅτ' ἄριστον.] Ὅτι τὸν ἄριστον. ἀντὶ τοῦ, ἐμὲ τὸν Ἀχιλλέα. Οὐδὲν ἔτισε.] Κατ' οὐδὲν ἐτίμησεν.

413. Ἠμείβετο.] Ἀπεκρίνατο. Δακρυχέουσα.] Δακρύουσα, κλαίουσα.

414. Τί νυ.] Διατί δή σε ἀνέτρεφον. Αἰνὰ τεκοῦσα.] Ἐπὶ κακῷ γεννήσασα.

415. Αἴθ'

Αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων
Ἧσθαι· ἐπεί νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν·
Νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων
Ἔπλεο· τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισι.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διῒ τερπικεραύνῳ
Εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴ κε πίθηται.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι,
Μήνι' Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.
Ζεὺς γὰρ ἐπ' Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
Χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα· (Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο)
Δωδεκάτῃ δέ τοι αὖθις ἐλεύσεται) Οὔλυμπόνδε·
Καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
Καί μιν γουνάσομαι, καί μιν πείσεσθαι ὀΐω.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
Χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο γυναικός,

O utinam apud naves sine lachrymis & illæsus
Sederes: quoniam tibi ævum breve, neque valde diuturnum:
Nunc autem simul & citò moriturus,& ærumnosus supra omnes
Es: idcirco te malo fato peperi in ædibus.
Hoc autem dictura verbum Jovi gaudenti-fulmine
Vado ipsa in Olympum valde-nivosum, si persuadeatur.
Sed tu quidem nunc navibus assidens velocibus
Irascere Achivis, bello autem abstine omnino.
Jupiter enim in Oceanum ad inculpatos Æthiopas
Hesternus abiit ad convivium.(Dii autem simul omnes sequuti sunt)
Duodecimâ autem rursus veniet in cœlum:
Et tunc postea vadam Jovis ad ære fundatam domum,
Et ipsius genibus advolvar, & cum persuasum iri puto.
Sic utique locuta abiit: illum autem reliquit ibi
Iratum in animo propter mulierem eleganter cinctam,

---

415. Αἴθ' ὄφελες.] Εἴθε ὤφειλες. Ἔστιν ἐπίρρημα εὐκτικόν. Ἀδάκρυτος.] Ἄνευ δακρύων, ἄλυπος. Ἀπήμων.] Ἀβλαβής.

416. Ἐπεί νύ τοι.] Ἐπειδή σοι. Αἶσα.] Εἱμαρμένη, μοῖρα. Μίνυνθα.] Ἐπ' ὀλίγον χρόνον.

417. Ἅμα.] Ὁμοῦ. Ὠκύμορος.] Ταχυθάνατος. Ὀϊζυρός.] Ἐπίπονος, ταλαίπωρος, ἄθλιος. Περὶ πάντων.] Ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ πάντας ἀνθρώπους.

418. Ἔπλεο.] Ἐγένου. Λέγεται γὰρ τὴν Θέτιν παρὰ Διὸς μαθεῖν τὰ περὶ Ἀχιλλέως. Ὅτι εἰ μὲν μένῃ ἐν τῇ Φθίᾳ, μὴ συμπλεύσας τοῖς Ἕλλησιν εἰς τὴν Ἴλιον, πολλὴ μὲν ἔσται αὐτῷ ζωή, ἄδοξος δέ· εἰ δὲ συνέλθοι αὐτοῖς, ἔσται ὀλιγοχρόνιος μέν, ἀλλὰ ἀοίδιμος, καὶ εὐκλεής. ὅθεν ὡς προειδυῖα ἡ Θέτις τοῦτο, ἣν αὐτὸν παραθεμένη εἰς τὸν Λυκομήδους παρθενῶνα ὡς κόρην ἐν τῇ Σκύρῳ. ἡ δὲ Σκῦρος μία ἐστὶ τῶν Κυκλάδων. Τῷ σε.] Διὸ δή σε. Κακῇ αἴσῃ.] Κακῇ μοίρᾳ. Τέκον.] Ἔτεκον, ἐγέννησα. Ἐν μεγάροισιν.] Ἐν τοῖς οἴκοις.

419. Ἐρέουσα.] Λέξουσα, ἀπαγγελοῦσα. Τερπικεραύνῳ.] Τερπομένῳ κεραυνοῖς, ἢ καταγωνιζομένῳ τοὺς ἐναντίους, καὶ τέρποντι κεραυνοῖς.

420. Εἶμι.] Ἄπειμι, πορεύομαι. Περισπωμένως δὲ ἀναγνωστέον· εἰ δὲ ὀξυτόνως, δηλοῖ τὸ ὑπάρχω ἡ λέξις. Ἀγάννιφον.] Τὸν λίαν νιφόμενον ὑπὸ τοῖς νέφεσι μέρη. τὰ γὰρ ἄκρα τοῦ Ὀλύμπου, ὡς ὑπερφερῆ, καὶ ὑπερνεφῆ, οὔτε νίφεται, οὔτε κατομβρεῖται, κατ' αὐτὸν τὸν ποιητὴν λέγοντα· Οὔλυμπόν δ', ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ Ἔμμεναι. οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε ποτ' ὄμβρῳ Δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται· ἀλλὰ μάλ' αἴθρη Πέπταται ἀννέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη. ἀγάννιφον οὖν ἤτοι τὸν πάνυ κατανιφόμενον, ἢ ἐφ' ὅλως. Αἴ κε πίθηται.] Ἐὰν πεισθῇ.

421. Ὠκυπόροισι.] Ταχέως πλεούσαις.

422. Μήνιε.] Ὀργίζου. Πάμπαν.] Παντελῶς, πάνυ.

423. Ἐς Ὠκεανόν.] Παρὰ τὸν Ὠκεανόν. ὁ δὲ Ὠκεανός, ποταμός ἐστι, καθ' Ὅμηρον. Ἀμύμονας.] Ἀμωμήτους, ἀγαθούς, ἢ ἀψόγους. Αἰθιοπῆας.] Αἰθίοπας.

424. Χθιζός.] Χθές. Μετὰ δαῖτα.] Ἐπὶ εὐωχίαν. Ἕποντο.] Ἠκολούθησαν.

425. Ἐλεύσεται.] Παραγενήσεται, ἔλθῃ. Οὔλυμπόνδε.] Εἰς τὸν Ὄλυμπον.

426. Διὸς ποτί.] Πρὸς τὸ τοῦ Διός. Χαλκοβατές.] Ἰσχυρῶς βεβηκός, στερεόν. Δῶ.] Δῶμα, οἰκίαν. τὸ δὲ πάθος, ἀποκοπή.

427. Γουνάσομαι.] Γονυπετήσω, λιτανεύσω. Πείσεσθαι.] Πεισθῆναι. ὡς ἀμφίβολον δὲ αὐτό φησι. διότι ᾔδει τὸ αὐτοπαθὲς τῆς Ἥρας.

428. Ὣς ἄρα.] Οὕτως δή. Φωνήσασα.] Εἰποῦσα. Ἀπεβήσατο.] Ἀπέβη, ἀπῆλθεν. Ἔλιπε.] Κατέλιπεν. Αὐτοῦ.] Ἀντὶ τοῦ, αὐτόθι, ἐπὶ τοῦ τόπου.

429. Χωόμενον.] Λυπούμενον, ὀργιζόμενον. Ἐϋζώνοιο.] Εὐζώνου, καλῶς καὶ εὐστόλου. ἀφ' οὗ εὐειδοῦς, ἀπὸ μέρους.

430. Τὴν

Τὴν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἐς Χρύσην ἵκανεν, ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
Ἱστία μὲν στείλαντο. θέσαν δ' ἐν νηῒ μελαίνῃ·
Ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν, προτόνοισιν ὑφέντες
Καρπαλίμως· τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς,
Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
Ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι.
Ἐκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
Τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπεν,
Ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοίβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
Ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ' ἱλασόμεσθ' ἄνακτα,
Ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει. ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων

Quam vi ab invito abstulerant. Sed Ulysses
Chrysan pervenit, ducens sacram hecatomben.
Qui quando portum valdè profundum intraverant,
Vela quidem legerunt, posueruntque in navi nigrâ:
Malum autem receptaculo ejus admoverunt rudentibus demissum
Statim: hanc autem in portum protraxerunt remis,
Anchorasque jecerunt, ac retinacula ligaverunt:
Verum & ipsi exierunt in littus maris:
Et hecatomben exposuerunt longè-jaculanti Apollini.
Sed & Chryseis navi exivit pontigrada.
Hanc quidem posteà ad altare ducens sapiens Ulysses,
Patri charo in manibus posuit, & ipsum allocutus est,
O Chryse, misit me rex virorum Agamemnon,
Filiamque tibi ut ducerem, Phœboque sacram hecatomben
Sacrificarem pro Danais, ut placemus regem,
Qui modò Argivis acerbissimos dolores immisit.
Sic locutus, in manibus posuit. Ille autem accepit gaudens

430. Τήν ῥα.] Ἤγουν δή. Βίῃ.] Βίᾳ, δυνάμει, μετὰ βίας. Ἀέκοντος.] Ἄκοντος, μὴ βουλομένου. Ἀπηύρων.] Ἀφείλοντο. Αὐτὰρ Ὀδυσσεύς.] Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἐν τοσούτῳ.

431. Ἐς Χρύσην.] Εἰς Χρύσης. Ἵκανε.] Παρεγένετο, ἔφθασεν. Ἱερήν.] Ἱερὰν, μεγάλην. Οἱ δ' ὅτε.] Οὗτοι δὲ ὁπότε.

432. Λιμένος.] Τοῦ αἰγιαλοῦ. Πολυβενθέος.] Πολὺ βάθος ἔχοντος. βαθυτάτου.

433. Ἱστία.] Τῆς νηὸς τὴν ὀθόνην, ὅ ἐστι τὸ ἀρμένιον, ἱστίον λέγεται. ἱστὸς δὲ, τὸ μέγα ξύλον τὸ κατάρτιον λεγόμενον ὑπὸ τῶν ναυτικῶν. Στείλαντο.] Συνέστειλαν, καθεῖλον. Θέσαν.] Ἔθηκαν.

434. Ἱστοδόκῃ.] Τῇ ὑποδεχομένῃ τὸν ἱστὸν ἱστοδόκῃ. λέγει δὲ τῷ κατὰ τὴν πρύμναν ἀνέχοντι ξύλῳ, καθ' οὗ κλίνεται ὁ ἱστός. Πέλασαν.] Προσεπέλασαν, προσήγαγον. μετωνυμία. τουτέστι, πελασθῆναι ἐποίησαν. Προτόνοισι.] Τοῖς προτεταμένοις κάλως, οἵτινες τὸν ἱστὸν συνειλοῦσιν, ἵνα ᾖ ὀρθός. Ὑφέντες.] Ἐνδόντες, χαλάσαντες.

435. Καρπαλίμως.] Ταχέως. Εἰς ὅρμον.] Εἰς τὸν λιμένα. ἀπὸ τοῦ ὁρμεῖν καὶ ἵστασθαι ἐν αὐτῷ τὰς ναῦς. Προέρυσσαν.] Προσείλκυσαν, προσήγαγον. Ἐρετμοῖς.] Εἰρεσίαις, καταπλαστίαις.

436. Ἐκ δ' εὐνάς.] Τὰς ἀγκύρας. νῦν λέγει τὰς σιδηρᾶς. παρὰ τὸ εὐνάζειν τὴν ναῦν χαλωμένας εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ποιεῖν ἵστασθαι. τρία δὲ σημαίνει ἡ λέξις παρὰ τῷ ποιητῇ. τὴν κοίτην, ὡς ὅταν λέγῃ, εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ. τὴν ἄγκυραν, ὡς νῦν, ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον. τὴν διατριβήν, ὡς τὸ, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς. Ἔβαλον.] Ἐξέβαλον, καὶ καθῆκαν. Πρυμνήσια.] Τὰ ἀπόγεια σχοινία, οἷς ἐκ τῆς πρύμνης προσδεσμεῖται ἡ ναῦς πρὸς τῇ γῇ.

437. Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον.] Ἐξέβαινον δὲ καὶ αὐτοί. Ἐπὶ ῥηγμῖνι.] Ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ. οὕτως δὲ εἴρηται ἀπὸ τοῦ προσαρρήσσεσθαι αὐτῷ τὰ κύματα.

439. Ἐκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ.] Ἐξέβη δὲ καὶ ἡ Χρυσηῒς τῆς νηός. Ποντοπόροιο.] Τῆς τὸν πόντον περώσης, θαλασσοπλόου.

440. Πολύμητις.] Πολύβουλος, συνετός.

441. Ἐν χερσὶ τίθει.] Ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ πατρὸς ἐδίδου. Καί μιν.] Καὶ αὐτόν.

442. Πρό μ' ἔπεμψε.] Προέπεμψέ με. Ἄναξ ἀνδρῶν.] Ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνθρώπων.

443. Παῖδά τε σοί.] Καὶ τὴν θυγατέρα σοι. Ἀγέμεν.] Ἄγειν. Φοίβῳ θ'.] Καὶ τῷ Ἀπόλλωνι.

444. Ῥέξαι.] Ἐπιτελέσαι, θῦσαι, ἱερουργῆσαι. Ὄφρ' ἱλασόμεσθα.] Ὅπως ἐξιλεωσόμεθα. Ἄνακτα.] Τὸν Ἀπόλλωνα νῦν.

445. Πολύστονα.] Πολλῶν στεναγμῶν αἴτια. Κήδεα.] Κακά. Ἐφῆκεν.] Ἐπέπεμψε.

447. Παῖ-

Παῖδα φίλην· τοὶ δ' ὦκα θεῷ κλειτὴν ἑκατόμβην	Filiam dilectam: hi autem statim Deo splendidam hecatombam
Ἑξείης ἔστησαν ἐΰδμητον περὶ βωμόν.	Ordine statuerunt bene-ædificatum circa altare.
Χερνίψαντο δ' ἔπειτα, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.	Manus autem deinde lavarunt, & molas sustulerunt.
Τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών,	His autem Chryses altâ voce precabatur, manibus sublatis,
Κλῦθί μευ ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,	Audi me argenteum arcum-habens, qui Chrysan tueris,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις.	Cillamque valde-divinam, Tenedoque potenter imperas.
Ἤδη μέν ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο,	Jam quidem aliquando me anteà exaudisti precantem,
Τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν·	Honorasti quidem me, valde autem læsisti populum Achivorum:
Ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ,	Item & nunc mihi hoc perfice votum,
Ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.	Jam nunc [à] Danais indignam pestem remove.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·	Sic dixit orans: hunc autem exaudivit Phœbus Apollo.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,	Sed postquam precati sunt, & molas projecerunt,
Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,	*Cervicem* retrò egerunt primùm, & jugularunt, & excoriarunt,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,	Femoráque execuerunt, arvináque cooperuerunt,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.	Postquam duplicaverant, super ipsis autem frusta cruda posuerunt.
Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον	Adolebat autem in lignis fissis senex, super autem nigrum vinum
Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.	Libabat: juvenesq; secus illũ tenebãt veruta in quinq; mucrones fissa manibus.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,	Sed postquam femora exusta sunt, & viscera gustarant,

447. Παῖδα φίλην.] Τὴν προσφιλῆ θυγατέρα. Ὦκα.] Ταχέως. Κλειτήν.] Ἔνδοξον.

448. Ἑξείης.] Ἐφεξῆς. Ἐΰδμητον.] Περὶ τὸν καλῶς ᾠκοδομημένον βωμόν.

449. Χερνίψαντο.] Τὰς χεῖρας ἐνίψαντο. Οὐλοχύτας.] Οὐλάς. εἰσὶ δὲ κριθαὶ μετ' ἁλῶν μεμιγμέναι, ἃς ἐπέχεον τοῖς ἱερουργουμένοις ζώοις πρὸ τοῦ θύεσθαι, ἤτοι πολυπληθείας χάριν, ἢ μνήμην ποιούμενοι τῆς ἀρχαίας βρώσεως. ὡς γάρ φησι Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ εὑρημάτων, πρὶν ἢ μάθωσιν οἱ ἄνθρωποι ἀλεῖν τὸν Δημητριακὸν καρπὸν, οὕτω σώας αὐτὰς ἤσθιον. ὅθεν οὐλὰς αὐτάς φησιν ὁ Ποιητής.

450. Μεγάλ' εὔχετο.] Μεγάλως ηὔχετο. Ἀνασχών.] Ἀνατείνας.

453. Πάρος.] Ἔμπροσθεν. ἢ πρότερον. Ἐμεῦ.] Ἐμοῦ. Ἔκλυες.] Ἐπήκουες ἐμοῦ εὐχομένου.

454. Τίμησας.] Τιμῆς ἠξίωσας, ἐτίμησας. Μέγα δ' ἴψαο.] Μεγάλως ἔβλαψας.

455. Ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι.] Καὶ νῦν δή μοι. Ἐπικρήηνον.] Ἐπιτέλεσον. Ἐέλδωρ.] Ἐπιθύμημα.

456. Ἀεικέα λοιγόν.] Αἰκιστικὸν, ἀπρεπῆ, καὶ χαλεπὸν ὄλεθρον. Ἄμυνον.] Ἀπόστρεψον, κατάπαυσον.

458. Αὐτὰρ ἐπεί ῥ'.] Ἐπειδὴ δέ. Οὐλοχύτας.] Νῦν τὰ κανᾶ. Προβάλοντο.] Προήνεγκαν, ἐβάστασαν.

459. Αὖ ἔρυσαν.] Εἰς τοὐπίσω ἀνέκλασαν τὸν τράχηλον τῶν θυομένων ἱερείων, ὥστε προσέχειν εἰς οὐρανὸν τοῖς Θεοῖς, οἷς καὶ ἐθύοντο, ὡς καὶ αὐτῶν ὄντων ἐν οὐρανῷ. πάλιν δὲ τοῖς ἥρωσιν ὡς κατοιχομένοις ἔντομα ἔθυον, ἀποβλέποντα κάτω εἰς γῆν. Ἔδειραν.] Ἐξέδειραν.

460. Μηρούς.] Τὰ μηριαῖα ὀστᾶ. Ἐξέταμον.] Ἐξέτεμον, ἐξέκοψαν. Κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν.] Καὶ ἐκάλυψαν τὰ μηρία τῷ λίπει.

461. Δίπτυχα ποιήσαντες.] Διπλώσαντες τὴν κνίσσαν. νῦν δὲ λέγει τὸν ἐπίπλουν. Ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.] Ἀπ' αὐτῶν δὲ ὠμῶν τῶν ἱερείων ἀπαρξάμενοι, ἔκοψαν μικρὸν ἀπὸ παντὸς μέρους, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ μηρία, ὡς δοκεῖν ὅλα τὰ μέλη τοῦ ἱερείου καθιεροῦσθαι.

462. Καῖε δ'.] Ἔκαιε δέ. Ἐπὶ σχίζῃς.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ σχιζῶν. Αἴθοπα.] Μέλανα, ἢ θερμόν.

463. Λεῖβεν.] Ἐπέσπενδε. Νέοι.] Νεανίσκοι. Ἔχον.] Κατεῖχον, ἐκράτουν. Πεμπώβολα.] Πέντε ὀβελοὺς ἔχοντα ἐκ μιᾶς λαβῆς κρατουμένης τριαινοειδῶς.

464. Κατὰ μῆρ' ἐκάη.] Κατεκάη τὰ μηριαῖα ὀστᾶ. Σπλάγχνα.] Ἥπατα. Ἐπάσαντο.] Ἐγεύσαντο.

465. Μι-

Μίσυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ Θεὸν ἱλάσκοντο,
Καλὸν ἀείδοντες παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν,
Μέλποντες ἑκάεργον. ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότ' ἔπειτ', ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Οἱ δ' ἱστὸν στήσαντ', ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν·

Ac minutatim secuerunt cætera, & verubus transfixerunt,
Assarúntque scitè, detraxerúntque omnia.
Cæterum ubi cessarunt ab opere, apparárantque convivium,
Convivati sunt: neque quicquam animus indiguit cibo æquali.
Sed postquam potus & escæ desiderium exemerunt,
Pueri quidem crateras coronaverunt vino;
Distribuerúntque omnibus, qui poculis libabant auspicantes.
Illi autem totam diem cantu Deum placabant,
Lætum canentes pæana pueri Achivorum,
Cantu celebrantes longè-jaculantem. Ille autē animo delectabatur audiēs.
Quando autem sol occidit, & tenebræ supervenerunt,
Tunc sanè dormiverunt juxta retinacula navis.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
Tunc deinde è portu solverunt ad amplum exercitum Achivorum.
His autem secundum ventum humidum misit longè jaculans Apollo.
Illi verò malum erexerunt, velaque alba panderunt.

---

465. Μίσυλλον.] Εἰς μικρὰ διέκοψαν. Ἄρα τ' ἄλλα.] Καὶ τὰ ἄλλα. Ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.] Καὶ τοῖς ὀβελίσκοις περιέπειραν.

466. Περιφραδέως.] Πάνυ ἐμπείρως, καὶ ἐντέχνως. Ἐρύσαντο.] Εἰς τοὐπίσω εἵλκυσαν τοῦ πυρός.

467. Πόνου.] Τῆς περὶ τὴν εὐωχίαν ἀσχολίας. Τετύκοντο.] Κατεσκεύασαν, ηὐτρέπιζον. Δαῖτα.] Εὐωχίαν.

468. Δαίνυντο.] Εὐωχοῦντο. Ἐδεύετο.] Ἐνδεὴς ἦν. Δαιτός.] Εὐωχίας. Εἴσης.] Ἴσης, πᾶσιν ὁμοίας, ἢ ἰσομοίρου καὶ μεριστῆς.

469. Πόσιος.] Ποτοῦ. Ἐδητύος.] Εὐωχίας, βρώσεως. Ἐξ ἔρον ἕντο.] Ἐξέβαλον τὸν τῆς τροφῆς ἔρωτα. ὅ ἐστιν ἐκορέσθησαν. ἔρον δὲ τὸν ἔρωτα Αἰολικῶς λέγει.

470. Κοῦροι.] Οἱ νέοι. Κρητῆρας.] Τοὺς κρατῆρας. Ἐπεστέψαντο.] Ἄχρι τῆς στεφάνης ἐπλήρωσαν. ὅ ἐστι μέχρι τέλους. Ποτοῖο.] Ποτοῦ.

471. Νώμησαν.] Διεμέρισαν, διέδωκαν. Ἐπαρξάμενοι.] Ἤτοι τοῦ πίνειν ἀρχὴν ποιήσαντες, καὶ ἀπαρξάμενοι, καὶ σπείσαντες τοῖς Θεοῖς. Δεπάεσσι.] Ποτηρίοις, ἐκπώμασι.

472. Πανημέριοι.] Δι' ὅλης ἡμέρας. Μολπῇ.] Ὕμνῳ, ᾠδῇ. Θεόν.] Τὸν Ἀπόλλωνα. Ἱλάσκοντο.] Ἐξευμενίζοντο, ἐξιλεοῦντο.

473. Καλὸν ἀείδοντες.] Ἤτοι καλὸν ᾄδοντες. ἢ καλῶς τὸν παιᾶνα. παιὰν δέ ἐστι ὕμνος εἰς Ἀπόλλωνα ἐπὶ ἀφέσει λοιμοῦ ᾀδόμενος. Παιήονα.] Παιὰν ᾠδῆς εἶδος. Κοῦροι.] Νέοι.

474. Μέλποντες.] Ὑμνοῦντες. ἀπὸ δὲ τοῦ εἰπεῖν τὸν ποιητὴν τό, ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων, διδασκόμεθα, ὅτι πλέον τῶν θυσιῶν τέρπονται οἱ Θεοὶ τοῖς οἰκείοις ἕκαστος ὕμνοις. Ἑκάεργον.] Τὸν Ἀπόλλωνα, ἐπιθετικῶς.

475. Ἦμος.] Ἡνίκα, ὅτε. Ἠέλιος.] Ὁ ἥλιος. Καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.] Καὶ τὸ σκότος ἐγένετο. ὅ ἐστι νύξ.

476. Δὴ τότε.] Τότε δή. Κοιμήσαντο.] Ἐκοιμήθησαν. Παρὰ πρυμνήσια.] Παρὰ τὰ ἀπόγεια σχοινία.

477. Ἠριγένεια.] Ἤτοι ἡ τὸν ὄρθρον γεννῶσα ἡμέρα, ἢ ἡ ὑπὸ τοῦ ὄρθρου γεννωμένη. Φάνη.] Ἐφάνη. Ῥοδοδάκτυλος.] Ῥοδόχρους, διαυγής. πυρρώδης γὰρ ὁ ἀὴρ ὄρθρου γίνεται ἐν τῇ ἀνατολῇ, ἀπὸ δὲ τοῦ σχήματος τῶν τῆς χειρὸς δακτύλων, παρίστησι τὸ τῶν ἀκτίνων σχῆμα. Ἠώς.] Ἡμέρα.

478. Ἀνάγοντο.] Ἀνήγοντο, ἐπέπλεον. Μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.] Ἐπὶ τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων.

479. Ἴκμενον.] Ἤτοι πορευτικόν, παρὰ τὸ ἱκνεῖσθαι. ἢ ὑγρόν, ἀπὸ τῆς ἰκμάδος. καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις φησίν, ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων. Ἵει.] Ἐφίει, ἐπέπεμπεν.

480. Ἱστόν.] Τὸ κατάρτιον. ἱστία δὲ πληθυντικῶς τὴν ὀθόνην. Στῆσαν.] Ἔστησαν. Ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν.] Ἀνελκύσαντες δὲ καὶ τὰ τῆς νεὼς ὀθόνια ἥπλωσαν.

Ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης·
Ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
Νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν
Ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις· ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν·
Αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.
Αὐτὰρ ὁ μήνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι
Διογενὴς Πηλέος υἱὸς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν,
Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμόν γ'· ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ,
Αὖθι μένων, ποθέεσκε δ' ἀϋτήν τε πόλεμόν τε.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠώς,
Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν Θεοὶ αἰὲν ἐόντες
Πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἦρχε· Θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων
Παιδὸς ἑοῦ, ἀλλ' ἥγ' ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης,
Ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν, Οὔλυμπόν τε·
Εὗρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων

Ventus autem flatu implevit medium velum, circum autem unda
Carinam nigra valde resonabat, navi eunte:
Hæc autem currebat per undam transiens vias.
Sed postquam venerunt ad exercitum latum Achivorum,
Navem quidem hi nigram in continentem subduxerunt
In alto super arenas, phalangas autem longas subtenderunt:
Ipsi autem sparsi sunt per tentoriáque navésque.
Verùm irascebatur navibus assidens velocibus
Generosus Pelei filius pedibus velox Achilles,
Neque unquam in concione versabatur illustres viros habente,
Neque unquam in prælio, sed macerabat suum cor,
Illic manens, desiderabat autem clamorémque pugnámque.
Sed quando jam ab illo duodecimus erat dies,
Tum verò ad Olympum ibant Dii semper existentes
Omnes simul, Jupiter a. præibat: Thetis a. non oblita est mandatorum
Filii sui, sed emersit ex undâ maris,
Matutináque conscendit in magnum cœlum Olympúmque:
Invenit autem late sonantem Saturnium seorsùm sedentem ab aliis

---

481. Πρῆσεν.] Ἐνέπρησεν, ἐφύσησε. Μέσον ἱστίον.] Μέσην τὴν ὀθόνην. Ἀμφὶ δὲ κῦμα.] Περὶ δὲ τὸ κῦμα.

482. Στείρῃ.] Τῇ τρόπιδι τῆς νεὼς, ἐπεὶ στερεωτέρα τῶν σανίδων ὑπάρχει. ἐπὶ γὰρ τῷ ξύλῳ τούτῳ ὥσπερ ἐπὶ θεμελίῳ τινὶ ἐποικοδομεῖται τὰ ἄλλα ξύλα τῆς νεώς. Πορφύρεον.] Μέλαν. Μεγάλ' ἴαχε.] Μεγάλως ἤχει. Νηὸς ἰούσης.] Τῆς νεὼς πορευομένης. ὅ ἐστι πλεούσης.

483. Ἔθεεν.] Ἔπλει, νῦν δὲ ἔτρεχε. Κατὰ κῦμα.] Κατὰ τὴν θάλασσαν. Διαπρήσσουσα.] Διαπερῶσα, διερχομένη. Κέλευθον.] Πλοῦν. ἄλλοτε δὲ τὴν διὰ τῆς γῆς ὁδόν.

484. Αὐτὰρ ἐπεί.] Ἐπειδὴ δέ. Ἵκοντο.] Παρεγένοντο. Εὐρύν.] Πλατὺν, μέγαν.

485. Οἵγε.] Οὗτοι. Ἐπ' ἠπείροιο.] Ἐπὶ τῆς γῆς. Ἔρυσσαν.] Ἀνείλκυσαν.

486. Ὑψοῦ.] Ἐφ' ὕψους. Ἐπὶ ψαμάθοις.] Ἐπὶ τῆς ψάμμου. Ὑπὸ δέ.] Ὑποκάτω δέ. Ἕρματα.] Ἐρείσματα, στηρίγματα. διασώζεται. τὰ γὰρ βραχέα πρὸ τοῦ ρ ἐπομένου τοῦ μ διασώζεται, πλὴν τοῦ ἅρμενον. Μακρά.] Μεγάλα. Τάνυσσαν.] Κατὰ μῆκος ὑπέθηκαν.

487. Ἐσκίδναντο.] Ἐσκεδάννυντο, ἐσκορπίζοντο. Κλισίας.] Σκηνάς. Νέας.] Τὰς ναῦς.

488. Αὐτὰρ ὅ.] Οὗτος δέ. Μήνιε.] Ὠργίζετο. Παρήμενος.] Παρακαθήμενος. Ὠκυπόροισι.] Ταχείαις.

489. Διογενής.] Εὐγενέστατος.

490. Πωλέσκετο.] Ἀνεστρέφετο, παρεγένετο. Κυδιάνειραν.] Ἐνδόξους ἄνδρας ἔχουσαν, ἢ ἐνδόξους τοὺς ἄνδρας ποιοῦσαν.

491. Φθινύθεσκε.] Διέφθειρεν.

492. Αὖθι.] Αὐτόθι, ἐπὶ τόπου. Ποθέεσκεν.] Ἐπεπόθει. ἐπεζήτει. Ἀϋτήν.] Βοήν. ἀπὸ δὲ τοῦ παρακολουθοῦντος φησὶ τὴν μάχην.

493. Ἐκ τοῖο.] Ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου. Δυωδεκάτη.] Δωδεκάτη. Γένετο.] Ἐγένετο. τὸ πάθος ἀφαίρεσις.

494. Ἴσαν.] Ἐπορεύοντο. Αἰὲν ἐόντες.] Οἱ διὰ παντὸς ὄντες, ἀθάνατοι.

495. Ἅμα.] Ὁμοῦ, καὶ κατὰ τὸ αὐτό. Ἦρχεν.] Ἡγεῖτο. Οὐ λήθετο. Οὐκ ἐπελάθετο. Ἐφετμέων.] Ἐντολῶν.

496. Παιδὸς ἑοῦ.] Τοῦ ἑαυτῆς υἱοῦ. Ἀλλ' ἥγε.] Ἀλλ' αὕτη. Ἀνεδύσατο.] Ἀνέδυ, ἀνῆλθεν. ἀπὸ τοῦ δύω ἐνεστῶτος.

497. Ἠερίη.] Ἑωθινὴ, ὀρθρινή.

498. Εὗρεν.] Κατέλαβεν. Εὐρύοπα.] Ἤτοι μεγαλόφθαλμον, παρὰ τοὺς ὦπας. ἢ μεγαλόφωνον, παρὰ τὴν ὄπα, ὅ ἐστι τὴν φωνήν. Κρονίδην.] Κρόνου παῖδα, Δία. Ἄτερ.] Χωρὶς τῶν ἄλλων. Ἥμενον.] Καθήμενον.

499. Α-

Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.	In summo vertice multa cacumina habentis Olympi.
Καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων	Et ante ipsum sedit, & prehendit genua
Σκαιῇ· δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα,	Sinistrâ: dexterâ autem mento prehenso,
Λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα,	Supplicans allocuta est Jovem Saturnium regem,
Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα,	Jupiter pater, si quando te inter immortales juvi,
Ἢ ἔπει, ἢ ἔργῳ τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·	Vel verbo, vel opere, hoc mihi perfice votum:
Τίμησόν μοι υἱὸν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων	Honora mihi filium, qui brevissimæ vitæ præ cæteris
Ἔπλετ'· ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων	Est: sed ipsum nunc rex virorum Agamemnon
Ἠτίμησεν. ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.	Contumeliâ affecit. Habet enim præmium ereptum quod ipse vi cepit.
Ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον, Ὀλύμπιε μητίετα Ζεῦ·	Sed tu ipsum honora, Olympie provide Jupiter:
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ	Tandiu autem Trojanis adjice victoriam, donec Achivi
Υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσίν τέ ἑ τιμῇ.	Filium meum honorent, augeántque eum honore.
Ὣς φάτο. τὴν δ' οὔ τι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,	Sic dixit. Hanc autem nihil allocutus est nubes-cogens Jupiter,
Ἀλλ' ἀκέων δὴν ἧστο. Θέτις δ' ὡς ἥψατο γούνων,	Sed tacitus diu sedit. Thetis autem sic, ut apprehenderat genua,
Ὣς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα, καὶ ἤρετο δεύτερον αὖθις,	Sic tenebat inhærens, & rogabat secundò iterùm,
Νεμερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο, καὶ κατάνευσον,	Verè jam mihi promitte, & annue,
Ἢ ἀπόειπ'· ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δέος· ὄφρ' ἐῢ εἰδῶ,	Vel abnue: quoniam non tibi est timor: ut benè sciam,
Ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη Θεός εἰμι.	Quantùm ego inter omnes inhonoratissima Dea sim.

---

499. Ἀκροτάτῃ κορυφῇ.] Ἐπὶ τῆς ἀκρωρείας, ἐπὶ τῆς ὀξυτάτης. Πολυδειράδος.] Πολλὰς ἐξοχὰς ἔχοντος, πολυαυχένου. Οὐλύμποιο.] Ὀλύμπου.

500. Καί ῥα.] Καὶ δή. Πάροιθεν.] Ἔμπροσθεν. Αὐτοῖο.] Αὐτοῦ. Λάβεν.] Ἐλάβετο, ἱκέτησε.

501. Σκαιῇ.] Ἀριστερᾷ. Δεξιτερῇ.] Δεξιᾷ. Ἀνθερεῶνος.] Τοῦ ὑπὸ τὸ γένειον τόπου. παρὰ τὴν ἐξάνθησιν τῶν τριχῶν. Ἑλοῦσα.] Λαβομένη, κατέχουσα.

502. Λισσομένη.] Παρακαλοῦσα.

503. Εἴ ποτε δή σε.] Ἐάν ποτέ σε. Μετ' ἀθανάτοισιν.] Ἐν τοῖς Θεοῖς. Ὄνησα.] Ὠφέλησα.

504. Ἢ ἔπει.] Ἢ λόγῳ.

505. Ὠκυμορώτατος.] Ταχυθάνατος.

506. Ἔπλετο.] Ἐγένετο. Ἀτάρ μιν νῦν γε.] Νῦν δὲ αὐτόν.

507. Ἑλὼν γάρ.] Λαβὼν γὰρ ἔχει παρ' ἑαυτῷ. Ἀπούρας.] Ἀφελόμενος.

508. Τῖσον.] Τιμῆς ἀξίωσον, δόξασον. Μητίετα.] Βουλευτικώτατε.

509. Τόφρα.] Ἐπὶ τοσοῦτον. Τίθει.] Πάρεχε. τὸ ἑξῆς, ἕως τούτου πάρεχε τοῖς Τρωσὶ δύναμιν. Ὄφρ' ἂν Ἀχαιοί.] Ἕως ἂν οἱ Ἕλληνες.

510. Τίσωσι.] Τιμήσωσιν. Ὀφέλλωσιν.] Αὐξήσωσιν. Ἑ.] Αὐτόν.

511. Οὔτι.] Οὐδέν. Νεφεληγερέτα.] Νεφῶν ἀθροιστικός.

512. Ἀκέων.] Ἡσυχάζων. Δήν.] Ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ἧστο.] Ἐκαθέζετο.

513. Ὡς.] Οὕτως. Ἔχετ'.] Εἴχετο, ἐκράτει. τῷ παθητικῷ ἐχρήσατο ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. Ἐμπεφυυῖα.] Ἐμπλέξασα τὰς χεῖρας. ἰσχυρῶς κρατήσασα. Ἤρετο.] Ἀνηρώτα. Δεύτερον αὖθις.] Ἐκ δευτέρου πάλιν.

514. Νημερτές.] Ἀληθές. Ὑπόσχεο, καὶ κατάνευσον.] Δὶς τὸ αὐτὸ πέφρακεν, ἐπιτάσεως χάριν. ἀντὶ τοῦ, ὑπόσχου μοι.

515. Ἢ ἀπόειπε.] Ἢ ἀπάρνησαι, καὶ ἄπειπον. Ἐπεὶ οὔ τοι.] Ἐπεὶ οὐδαμῶς σοι. Ἔπι.] Ἔπεστι. Δέος.] Φόβος. τουτέστιν ἐπειδὴ οὐ φοβῇ τῶν Θεῶν τινα. Ὄφρ' ἐῢ εἰδῶ.] Ὅπως καλῶς μάθω.

516. Ὅσσον ἐγώ.] Ὁπόσον ἐγώ. Μετὰ πᾶσιν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐν ἅπασι τοῖς ἀνθρώποις. Ἀτιμοτάτη εἰμί.] Ἄτιμος ὑπάρχω.

Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἦ δὴ λοίγια ἔργ' ὅτ' ἔμ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
Ἥρῃ, ὅτ' ἄν μ' ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
Ἡ δὲ καὶ αὔτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
Νεικεῖ, καί τέ με φησὶ μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις ἀπόστιχε, μή σε νοήσῃ
Ἥρη· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται ὄφρα τελέσσω.
Εἰ δ', ἄγε, τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς.
Τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
Τέκμωρ. οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν,
Οὐδ' ἀτελεύτητόν γ' ὅ, τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω.
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.
Ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπεῤῥώσαντο ἄνακτος
Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο, μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.
Τώ γ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγον· ἡ μὲν ἔπειτα
Εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα. Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσταν

Hanc autem graviter suspirans allocutus est nubes cogens Jupiter,
Perniciosum sane facinus, quum me in offensionem impellis
Junonis, quando me irritat contumeliosis verbis.
Hæc autem & temere mecum semper inter immortales Deos
Contendit; atque me dicit in pugnâ Trojanis auxiliari.
Sed tu quidem nunc recede, ne te videat
Juno: mihi autem hæc erunt curæ ut perficiam.
Sed age, jam tibi capite annuam, ut fidem habeas.
Hoc enim à me cum immortalibus maximum
Signum. non enim meum revocabile, neque fallax,
Neque infectum, quodcunque capite annuam.
Dixit, & nigris superciliis annuit Saturnius.
Ambrosiæ autem comæ concussæ sunt regis
A capite immortali; ac magnum tremefecit Olympum.
Illi re sic deliberatâ disjuncti sunt: hæc deinde
In mare desiliit profundum à splendido Olympo;
Jupiter autem in suam domum. Dii verò simul omnes surrexerunt

517. Μέγ' ὀχθήσας.] Μέγα στενάξας, καὶ δεινοπαθήσας. Νεφεληγερέτα.] Νεφεληγερέτης. ὅ ἐστι νεφῶν ἀθροιστικός.

518. Ἦ δὴ λοίγια.] Ὄντως δὴ ὀλέθρια. Ἐχθοδοπῆσαι.] Ἐχθρὸν καταστῆσαι. Ἐφήσεις.] Ἐποτρυνεῖς, ἐφορμήσεις, ὅ ἐστιν, ἀναγκάσεις.

519. Ἐρέθῃσιν.] Ἐρεθίζει. ἐρεθίζειν δὲ, τὸ παροξύνειν. Ὀνειδείοις.] Ὀνειδιστικοῖς, ὑβριστικοῖς. τὸ δὲ ὅλον, ὁπότ' ἂν με ἡ Ἥρα, ὑπονοήσασά σοι παρέχειν χάριν, παροξύνῃ, χρωμένη λόγοις ἐρεθιστικοῖς. Ἥρῃ, ὅταν μ' ἐρέθῃσι.] Ζεὺς ἐρασθεὶς Θέτιδος τῆς τοῦ Νηρέως, ἐδίωκεν αὐτὴν, βουλόμενος βιάσασθαι. γενόμενος δὲ ἐπὶ τὸ Καυκάσιον ὄρος, ἐκωλύθη ὑπὸ Προμηθέως, ῥήσαντος, τὸν ἐκ Θέτιδος γενόμενον ἀμείνονα ἔσεσθαι τοῦ ἰδίου πατρός. δείσας οὖν ὁ Ζεὺς περὶ τὸν οὐρανῷ ἐπικρατείας, αὐτὸς μὲν ἀπέσχετο τῆς προειρημένης. εἰς τιμὴν δὲ τοῦ παιδὸς Αἰακοῦ, ἔδωκεν αὐτὴν πρὸς γάμον Πηλεῖ. ἐξ ἧς ἐγένετο ὁ Ἀχιλλεύς. ὃς οὐ μόνον ὑπερέβαλε τῇ ἀνδρείᾳ τὸν ἑαυτοῦ πατέρα, ἀλλὰ καὶ τοὺς κατ' ἐκεῖνον γενομένους πάντας ἥρωας.

520. Αὔτως.] Εἰκαίως, ματαίως. Αἰεί.] Διαπαντός.

521. Νεικεῖ.] Κακολογεῖ, λοιδορεῖ. Καί τέ με φησι.] Καὶ ἐμὲ λέγει. Ἀρήγειν.] Βοηθεῖν.

522. Ἀπόστιχε.] Ἀπελθοῦσα, ἀναχώρει. Μή σε νοήσῃ.] Μή σε θεάσηται.

523. Μελήσεται.] Δι' ἐπιμελείας γενήσεται. Τελέσσω.] Τελειώσω, πληρώσω.

524. Εἰ δ' ἄγε τοι.] Ἰδοὺ δή σοι. Κατανεύσομαι.] Ἐπινεύσω. Ὄφρα πεποίθῃς.] Ὅπως ἀκριβῶς πιστεύσῃς μοι.

525. Ἐξ ἐμέθεν.] Ἐξ ἐμοῦ.

526. Τέκμωρ.] Τέλος, τεκμήριον. Παλινάγρετον.] Παλινσύλλεκτον, εἰς τοὐπίσω ληπτόν. ἐξ οὗ, ψευδὲς, ἢ μεταμελητόν. Οὐδ' ἀπατηλόν.] Οὐδ' ἀπατητικὸν καὶ ψευδές.

527. Οὐδ' ἀτελεύτητον.] Οὐδ' ἀτελείωτον, ἀπλήρωτον. Ὅ, τι κεν.] Ὅπερ ἄν.

528. Ἦ.] Ἔφη, εἶπε. δηλοῖ δὲ καὶ τὸ ὄντως. ὡς τὸ, ἦ μυρί' Ἀχαιοῖς. καὶ τὸ ἀληθῶς ὡς ἐπὶ τοῦ, ἦ δὴ λοίγια ἔργα. τὸ γὰρ ὄντως ἐπὶ τοῦ ἀληθῶς. λαμβάνεται. Κυανέῃσι.] Κυανέαις, μελαίναις. Ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν.] Ταῖς ὀφρύσιν ἐπένευσεν. τμῆσις.

529. Ἀμβρόσιαι.] Θεῖαι. Χαῖται.] Τρίχες. Ἐπεῤῥώσαντο.] Ἐπεσείσθησαν.

530. Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο.] Ἀπὸ τῆς ἀθανάτου κεφαλῆς. Ἐλέλιξεν.] Ἐκίνησεν, ἔσεισε.

531. Τώ γ' ὥς.] Οὗτοι μὲν δὴ οὕτως. Βουλεύσαντε.] Βουλευσάμενοι. δυϊκῶς. Διέτμαγον.] Διεχωρίσθησαν. Εἰς ἅλα ἆλτο.] Εἰς τὴν θάλασσαν καθήλατο, ἅτε δὴ οὖσα ἐνάλιος δαίμων. Αἰγλήεντος.] Λαμπροῦ. παρὰ τὴν αἴγλην.

533. Ἑόν.] Πρὸς τὸ ἴδιον. Δῶμα.] Οἴκημα.

534. Ἐξ

Ἐξ ἑδέων, σφοῦ πατρὸς ἐναντίον· οὐδέ τις ἔτλη
Μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.
Ὡς ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου, οὐδέ μιν Ἥρη
Ἠγνοίησεν, ἰδοῦσ' ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος,
Αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα,
Τίς δ' αὖ τοι δολομῆτα Θεῶν συμφράσσατο βουλάς;
Αἰεί τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα,
Κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· οὐδέ τί πώ μοι
Πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος ὅ, ττι νοήσῃς.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε,
Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
Εἰδήσειν· χαλεποί τοι ἔσοντ', ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.
Ἀλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα
Οὔτε Θεῶν πρότερος τόνγ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων·
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε Θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι,
Μήτι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο, μηδὲ μετάλλα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπας;

Ex sedibus, sui patris in occursum: neque aliquis sustinuit
Expectare venientem, sed obvii steterunt omnes.
Sic hic quidem illic resedit in solio, neque ipsum Juno
Ignoravit, quippe quæ norat quod contulerat cum eo consilia
Argenteos-pedes-habens Thetis, filia marini senis,
Statim convitiis Jovem Saturnium allocuta est,
Quis vero tecum dolose, Deorum contulit consilia?
Semper tibi gratum est, à me seorsùm existenti,
Clandestina consilia ineuntem statuere: neque unquam mihi quicquam
Lubens sustinuisti dicere verbum quod cogitaveris.
Huic respondit deinde pater hominúmque Deorumque,
Juno, ne omnia mea sperato consilia
Te scituram: difficilia tibi erunt, uxor quamvis [*mea*] sis:
Sed quod quidem par *fuerit* audire, nullus
Neque Deorum prior hoc sciet, neque hominum:
Quod autem ego seorsùm à Diis voluero animò concipere,
Ne tu hæc singula interroga, neque perscrutare.
Huic respondit postea bovinos-oculos-habens veneranda Juno,
Importunissime Saturnie, quale verbum dixisti?

---

534. Ἐξ ἑδέων.] Ἐκ τῶν καθεδρῶν. Σφοῦ.] Ἰδίου. Ἐναντίον.] Ἐξεναντίας. Ἔτλη.] Ὑπέμεινεν.

535. Ἐπερχόμενον.] Ἐρχόμενον, ἥκοντα. Ἀντίοι.] Ἐξεναντίας.

536. Ὡς ὁ μέν.] Οὕτως μὲν δὴ οὗτος. Θρόνου.] Καθέδρας.

537. Ἠγνοίησεν.] Ἠγνόησεν. Ὅτι οἱ.] Ὅτι αὐτῷ. Συμφράσσατο.] Συνεβουλεύσατο.

538. Ἀργυρόπεζα.] Λαμπρόπους, ἀπὸ μέρους. ὅλη καλή. πέζα γὰρ, ὁ πούς. Ἁλίοιο γέροντος.] Τοῦ θαλασσίου Νηρέως.

539. Αὐτίκα.] Παραχρῆμα, εὐθέως. Κερτομίοισιν.] Ἐρεθιστικοῖς, χλευαστικοῖς. νῦν δὲ, τοῖς τὸ κέαρ, ὅ ἐστι τὴν ψυχὴν, τέμνουσι καὶ λυποῦσι λόγοις.

540. Τίς δ' αὖ τοι.] Τίς δή σοι. Δολομῆτα.] Δόλια βουλευόμενε.

541. Αἰεί τοι φίλον.] Διαπαντός σοι προσφιλές. Ἐμεῦ.] Ἐμοῦ. Νόσφι.] Χωρίς. Ἐόντα.] Ὄντα, ὑπάρχοντα.

542. Κρυπτάδια.] Κρυφαῖα, λαθρίδια. Φρονέοντα.] Διανοούμενον, φρονοῦντα. Δικαζέμεν.] Δικάζειν. Οὐδέ τι πώ μοι.] Οὐδέ ποτέ μοι.

543. Πρόφρων.] Προθύμως. Τέτληκας.] Ὑπομεμένηκας, κεκαρτέρικας. Ὅ, τι νοήσεις.] Ὅπερ ἂν ἐνθυμηθῇς.

544. Πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε.] Ὁ Ζεύς.

545. Ἐπέλπεο.] Ἔλπιζε. Μύθους.] Λόγους.

546. Εἰδήσειν.] Μαθήσεσθαι, γνῶναι. Χαλεποί τοι ἔσονται.] Βλαβεροί σοι γενήσονται. Ἀλόχῳ.] Γυναικί. Ἐούσῃ.] Ὑπαρχούσῃ.

547. Ἀλλ' ὃν μὲν κ' ἐπιεικές.] Ἀλλ' ὅντινα μὲν λόγον προσήκει σὲ ἀκοῦσαι παρ' ἐμοῦ, τοῦτον οὐδεὶς πρὸ σοῦ μάθῃ οὔτε Θεῶν οὔτε ἀνθρώπων. Ἐπιεικές.] Πρέπον.

548. Εἴσεται.] Γνώσεται, μάθῃ.

549. Ὃν δ' ἂν ἐγών.] Ὅντινα δ' ἂν ἐγώ. Ἀπάνευθεν.] Ἄποθεν, χωρὶς, ἰδίως. Ἐθέλοιμι.] Ἐθέλω. Νοῆσαι.] Ἐνθυμηθῆναι.

550. Μήτι σύ.] Μηδαμῶς σὺ ταῦτα. Διείρεο.] Ἀνερώτα. Μετάλλα.] Πολυπραγμόνει.

551. Βοῶπις.] Εὐόφθαλμος, καλή. Πότνια.] Σεβασμία, ἔντιμος.

552. Αἰνότατε.] Δεινότατε, ἐπίφοβε. Μῦθον.] Λόγον. Ἔειπας.] Εἶπας, ἔλεξας.

553. Καὶ

Καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι, οὔτε μεταλλῶ·
Ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τὰ φράζεαι ἅσσ' ἐθέλησθα.
Νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή σε παρείπῃ
Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
Ἠερίη γάρ σοί γε παρέζετο, καὶ λάβε γούνων.
Τῇ σ' ὀΐω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλῆα
Τιμήσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀΐεαι, οὐδέ σε λήθω·
Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
Μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι· τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.
Εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστίν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
Ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ·
Μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι Θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ
Ἆσσον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.
Ὣς ἔφατ'. ἔδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη·
Καί ῥ' ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.
Ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς Θεοὶ οὐρανίωνες.
Τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν,

Et omnino te anteà neque interrogavi, neque perscrutor :
Sed valde quietus hæc consultas quæ vis.
Nunc autem valde timeo animo, ne te seduxerit
Argenteos pedes-habens Thetis, filia marini senis.
Matutina enim tibi assedit, & prehendit genua.
Cui te suspicor annuisse certè, ut Achillem
Honores, perdas autem multos ad naves Achivorum.
Huic vicissim respondens dixit nubes cogens Jupiter,
Improba, semper quidem suspicaris, nec te lateo :
Facere tamen nihil poteris, sed animo ingrata
Magis eris meo : hoc autem tibi horribilius erit :
Si autem sic hoc est, mihi gratum erit.
Sed tacita sede, meo & obedi verbo :
Ne te non juvent quotquot Dii sunt in Olympo
Prope accedentes, quando tibi invictas manus injecero.
Sic dixit. timuit autem bovinis-oculis veneranda Juno;
Et tacita sedit, inflexo suo corde.
Ingemuerunt autem per domum Jovis Dii cœlicolæ.
His autem Vulcanus inclytus-artifex incepit concionari,

553. Καὶ λίην [σε.] Καὶ πάνυ σε. Πάρος.] Ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ. Οὔτ' εἴρομαι.] Οὔτε ἀνηρώτησα. Μεταλλῶ.] Ἐπιζητῶ.

554. Εὔκηλος.] Ἥσυχος. ἢ εὖ περὶ ἀφωνοῦ ψιλοῦται, πλὴν τοῦ εὔδω. Φράζεαι.] Διενοῦ, ἐβουλεύου. Ἅσσα.] Ἅτινα. Ἐθέλησθα.] Ἤθελες.

555. Αἰνῶς.] Δεινῶς, χαλεπῶς. Δείδοικα.] Δέδοικα, εὐλαβοῦμαι.

557. Ἠερίη.] Ὀρθρινή.

558. Τῇ σ' ὀΐω.] Ταύτῃ σε ὑπονοῶ. Κατανεῦσαι.] Ὑποσχέσθαι. ἀντὶ τοῦ κατανενευκέναι καὶ ὑποσχέσθαι. Ἐτήτυμον.] Ἀληθές.

559. Ὀλέσῃς.] Ἀπολέσῃς. Πολέας.] Πολλούς.

561. Δαιμονίη.] Νῦν, κακὴ κεφαλή. ὅτε δὲ εὐδαίμων, μακαρία. Αἰεὶ μὲν ὀΐεαι.] Διαπαντὸς μέν με ὑπονοεῖς, ἅπαντα ὀργῇ πράττουσα, καὶ οὐ λογιζομένη. Λήθω.] λανθάνω.

562. Πρῆξαι.] Πρᾶξαι δὲ οὐδὲν δυνήσῃ. Ἔμπης.] Ὅμως. Οὔτι δυνήσεαι.] Οὐδὲν δυνηθήσῃ. Ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι.] Ἀλλ' ἀποθύμιός μοι πλέον καὶ ἐχθρὰ γενήσῃ.

563. Ῥίγιον.] Φρικτὸν, φοβερόν.

564. Εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστί.] Καὶ τὰ ἑξῆς. εἰ δὲ τοῦθ' οὕτως ἔχον ἐστὶν, ἔοικε κἀμοὶ προσφιλὲς εἶναι. λέγει δὲ, προϋπεσχῆσθαι Θέτιδι τὴν Ἀχιλλέως τιμήν. Μέλλει.] Ἔοικεν.

565. Ἀκέουσα.] Ἡσυχάζουσα, σιωπῶσα. Κάθησο.] Καθέζου. Ἐπιπείθεο.] Πείθου.

566. Οὐ χραίσμωσιν.] Οὐκ ἐπιβοηθήσωσιν. Εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.] Ὑπάρχουσι. τὸ πλῆρες εἰσίν.

567. Ἆσσον ἰόντε.] Ἐγγὺς παραγινόμενοι. Ὅτε κέν τοι.] Ὅτε ἄν σοι. Ἀάπτους.] Ἀπροσίτους, ἀπροσπελάστους, διὰ μέγεθος. ἀπτοήτους, πρὸς δὲ καὶ ἀέπτους. ἵν' ἦν, ἀῤῥήτους ἢ οἵας οὐ δύναταί τις εἰπεῖν. Ἐφείω.] Ἐπιβάλω, ἐπενέγκω.

568. Βοῶπις.] Εὐόφθαλμος, καλή.

569. Καί ῥα.] Καὶ δή. Καθῆστο.] Ἐκαθέζετο. Ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.] Ἐπικάμψασα τὴν αὐτῆς ψυχήν. ὅ ἐστι πραΰνασα.

570. Ὤχθησαν.] Ἀνεστέναξαν, ἐδυσπάθησαν διὰ τὴν Ἥραν. Ἀνὰ δῶμα.] Κατὰ τὴν οἰκίαν. τὸ ω μέγα διὰ τὸ μέτρον. Οὐρανίωνες.] Οἱ ἐν οὐρανῷ κατοικοῦντες.

571. Τοῖσι δ' Ἥφαιστος.] Ἐν τούτοις δὲ ὁ Ἥφαιστος. Κλυτοτέχνης.] Ὁ περὶ τὴν χαλκατικὴν ἔνδοξος. Ἦρχ' ἀγορεύειν.] Ἤρξατο λέγειν.

Μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων λευκωλένῳ Ἥρῃ,
Ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσσεται, οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά,
Εἰ δὴ σφὼ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε,
Ἐν δὲ Θεοῖσι κολωὸν ἐλαύνετον· οὐδέ τι δαιτὸς
Ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
Μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι, καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,
Πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν Διΐ, ὄφρα μὴ αὖτε
Νεικείῃσι πατήρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς
Ἐξ ἑδέων στυφελίξαι· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Ἀλλὰ σὺ τόνγ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
Αὐτίκ' ἔπειθ' ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ ἀναΐξας, δέπας ἀμφικύπελλον
Μητρὶ φίλῃ ἐν χερσὶ τίθει· καί μιν προσέειπε,
Τέτλαθι, μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ,
Μή σε, φίλην περ ἐοῦσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
Θεινομένην· τότε δ' οὔτι δυνήσομαι, ἀχνύμενός περ,
Χραισμεῖν. ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.

Matri dilectæ gratificans candidas ulnas habenti Junoni,
Certe pestifera facta hæc erunt, nec amplius tolerabilia,
Si vos gratiâ mortalium contenditis sic,
Inter Deos autem tumultum excitatis: neque ulla convivii
Boni erit voluptas, quoniam pejora vincunt.
Matrem autem ego admoneo, licèt ipsa quoque intelligat,
Patri caro obsequium præstare Jovi, ne iterum
Jurget pater, & nobis convivium conturbet.
Si enim vult Olympius fulgurum-autor
Ex sedibus deturbare. Is enim longè potentissimus est.
Sed tu hunc verbis demulce mollibus:
Statim deinde placidus Olympius erit nobis.
Sic dixit: & surgens poculum rotundum
Matri dilectæ in manibus posuit: & ipsam allocutus est,
Tolera, mater mea, & sustine, mœsta quamvis sis,
Ne te, dilectam quamvis existentem, oculis videam
Verberatam: tunc non potero, quamvis doleam,
Juvare. difficilis enim Olympius cui resistatur.

572. Ἐπίηρα.] Τὴν μετ' ἐπικουρίας χάριν. Λευκωλένῳ.] Λευκοβραχίονι, εὐπρεπεστάτῃ.

573. Ἦ δή.] Ἀληθῶς δή, ὄντως δή. Λοίγια.] Ὀλέθρια. Οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά.] Οὐδὲ ἔτι ἀνασχετά, καὶ ὑπομονῆς ἄξια. Ἔσσεται.] Γενήσεται.

574. Εἰ δὴ σφώ.] Ἐὰν δὴ ὑμεῖς οἱ Θεοί. Ἕνεκα θνητῶν.] Χάριν τῶν φθαρτῶν ἀνθρώπων. Ἐριδαίνετον.] Ἐρίζετε, φιλονεικεῖτε, τοῖς Θεοῖς θόρυβον ἐμποιεῖτε. Ὧδε.] Οὕτως.

575. Κολωόν.] Θόρυβον. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κολοιῶν, ὅ ἐστι θορυβῶδες καὶ κραυγαστικὸν ὄρνεον. κολωός, παρὰ τὸ κολοιός. ὁ δὲ Φιλόξενος παρὰ τὸ κλῶ, τὸ κλάζω, κατὰ παραγωγήν. οὐδὲ προσγράφει τὸ ι. Ἐλαύνετον.] Διεγείρετε, ἐλαύνετε. Δαιτός.] Εὐωχίας.

576. Ἐσθλῆς.] Ἀγαθῆς. Ἦδος.] Ἡδονή, ὠφέλεια. Ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.] Ἐπειδὴ ὅλα τὰ χείρονα τῶν καλῶν πραγμάτων ἐπικρατέστερά ἐστι.

577. Παράφημι.] Παραινῶ, συμβουλεύω. Νοεούσῃ.] Ἐπισταμένῃ, φρονούσῃ.

578. Ὄφρα μὴ αὖτε.] Ὅπως μὴ πάλιν.

579. Νεικείῃσι.] Κακολογῇ, ὀνειδίζῃ. Σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.] Συνταράξῃ ἡμῶν τὴν εὐωχίαν.

580. Εἴπερ γὰρ καὶ ἐθέλῃσιν.] Ἐὰν γὰρ ὅλως βουληθῇ. Ἀστεροπητής.] Ἀστραπικός, ἀστραπὰς ποιῶν.

581. Ἐξ ἑδέων.] Ἐκ τῶν καθεδρῶν. Στυφελίξαι.] Ἀποκινῆσαι, ἀναστρέψαι. Πολὺ φέρτερος.] Κατὰ πολὺ κρείττων, ἰσχυρότερος.

582. Καθάπτεσθαι.] Καταπραΰνειν, ἐπέχειν. Μαλακοῖσιν.] Μαλακωτικοῖς, πραέσι.

583. Αὐτίκα.] Παραχρῆμα, εὐθέως. Ἵλαος.] Ἵλεως, εὐμενής.

584. Ἀναΐξας.] Ἀνορμήσας, ἀναστάς. Δέπας.] Ἔκπωμα, ποτήριον. Ἀμφικύπελλον.] Ἀμφοτέρωθεν κοῖλον καὶ περιφερές. ἢ κύπελλον, ἔνθα ὁ πηλὸς κεῖται.

585. Τίθει.] Ἐδίδου. Καί μιν.] Καὶ αὐτήν.

586. Τέτλαθι.] Καρτέρησον, ὑπόμεινον. Ἀνάσχεο.] Ἀνάσχου, ὑπόμεινον. Κηδομένη περ.] Καίπερ λυπουμένη.

587. Ἐοῦσαν.] Οὖσαν. Ἴδωμαι.] Θεάσωμαι.

588. Θεινομένην.] Πληττομένην, τυπτομένην. Τότε δ' οὔτι.] Τότε δὲ οὐδέν. Ἀχνύμενός περ.] Καίπερ λυπούμενος.

589. Χραισμεῖν.] Βοηθεῖν. Ἀργαλέος γάρ.] Χαλεπὸς γάρ ἐστιν ὁ Ζεὺς τῷ βουλομένῳ αὐτῷ ἀντιφέρεσθαι. ὅ ἐστιν, ἐναντιοῦσθαι καὶ φιλονεικεῖν.

590. Ἤδη

Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα,	Jam enim me & aliàs adjuvare studentem
Ῥίψε, ποδὸς τεταγὼν, ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο.	Dejecit, pede prehensum, de limine divino.
Πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι	Totam autem diem ferebar; unà autem cum sole occidente
Κάππεσον ἐν Λήμνῳ· (ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν)	Decidi in Lemnum: (parum autem jam animæ inerat)
Ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.	Ibi me Sinties viri statim exceperunt cadentem.
Ὣς φάτο. μείδησεν δὲ Θεὰ λευκώλενος Ἥρη·	Sic dixit: risit autem Dea candidas-ulnas-habens Juno:
Μειδήσασα δὲ, παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.	Ridens autem, à filio accepit manu poculum.
Αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι Θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν	Ille verò cæteris Diis à dextra-exorsus omnibus
Ὠνοχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.	Fundebat dulce nectar ab cratere hauriens.
Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι Θεοῖσιν,	Immensus autem excitatus est risus beatis Diis,
Ὡς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.	Ut viderunt Vulcanum per domum ministrantem.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα	Sic tunc totum diem usque ad solem occidentem
Δαίνυντ'· οὐδ' ἔτι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,	Convivabantur: neque amplius animus indiguit dapibus æqualibus,

590. Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα.] Εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Διὸς λέγει. Ἡρακλῆς ἀνακομιζόμενος μετὰ τὴν γενομένην ὑπ' αὐτοῦ πόρθησιν τῆς Ἰλίου ἐπὶ τῇ τοῦ Λαομέδοντος ἀπάτῃ, παρ' ὅσον αὐτῷ ἀντὶ τῶν ἀθανάτων ἵππων, οὓς ὑπέσχετο, ἀντέδωκε θνητοὺς ἀπατήσας, κατ' ἐκεῖνο καιροῦ προσέσχε τῇ Κῷ τῆς Μεροπίδος χειμῶνι κατεχόμενος, κατὰ χόλον Ἥρας μισούσης τὸν ἥρωα, καὶ διὰ τοῦτο πρότερον κατακοιμησάσης τὸν Δία. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Κῶ θεασάμενοι αὐτὸν, καὶ ὡς ἄγειον δῆθεν φοβηθέντες, ἐξήλασαν ἀπὸ τῆς πόλεως. ἐφ' ᾧ ἀγανακτήσας ὁ Ἡρακλῆς, ἐξεπόρθησε τὴν Κῶ. ἐπὶ δὲ τῇ τῆς Ἥρας κατακοιμήσει ὁ Ζεὺς ὀργισθεὶς, ἐν δεσμοῖς κατέσχε τὴν Ἥραν. ἣν ἐπειρᾶτο τηνικαῦτα ὁ Ἥφαιστος λύειν· καὶ φωραθεὶς, ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου ἐξεῤῥίφη, καὶ, εἰς Λῆμνον περὶ τῆς Θράκης νῆσον καταπεσὼν, χωλὸς ἐγένετο, ὥς φησιν ὁ Ποιητής. διὸ ἱερὰ τοῦ Θεοῦ ἡ Λῆμνος. Ἄλλοτε.] Καὶ ἐν ἄλλῳ χρόνῳ. Ἀλεξέμεναι.] Ἐπιβοηθεῖν. Μεμαῶτα.] Προθυμούμενον.

591. Ῥίψεν.] Ἔῤῥιψε. Τεταγών.] Λαμβάνων. Ἀπὸ βηλοῦ.] Ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. ἀπὸ γὰρ τοῦ οὐρανοῦ ἐῤῥίφη. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ βεβηκέναι τοὺς Θεοὺς ἐπ' αὐτῷ, καὶ τοὺς ἀστέρας κεῖσθαι βαίνειν εἴρηται. τῷ δὲ τόνῳ, καθάπερ οἱ Ἀρισταρχειοι, βηλὸν ὡς χωλὸν καὶ πηλὸν, ἀποδιδόντες τὸν τῶν Θεῶν βαθμόν. ἕτεροι δὲ βηλὸν εἶπον τὸν ἀνωτάτω πάγον, καὶ περιέχοντα τὸν πάντα ἀέρα. Ἄλλοι τὴν περίοδον τοῦ αἰθέρος καὶ τῶν ἄστρων. κοινῶς δὲ σημαίνει ὁ βηλὸς τὸν οὐδὸν τῆς θύρας, ὃν καλοῦσι φλιάν. ὁ δὲ ποιητὴς ὑποτίθεται τὸν οὐρανὸν πύλας ἔχοντα. Εἴρηται δὲ βηλὸς, ἀπὸ τοῦ βαίνεσθαι· ὡς καὶ ὀδὸς ἀπὸ τοῦ διοδεύεσθαι. Θεσπεσίοιο.] Θείου, θαυμαστοῦ.

592. Πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην.] Δι' ὅλης δὲ τῆς ἡμέρας ἐφερόμην, ἤτοι διὰ τοῦ οὐρανοῦ, ἢ διὰ τοῦ ἀέρος. Ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι.] Ἅμα δὲ τῷ δῦναι τὸν ἥλιον.

593. Κάππεσον.] Κατηνέχθην, κατέπεσον ἐν τῇ Λήμνῳ. ἡ δὲ Λῆμνος, νῆσός ἐστι Θράκης ἱερὰ Ἡφαίστῳ, ἔχουσα δύο πόλεις, Ἡφαιστιάδα καὶ Μύριναν. Ὀλίγος δέ τι θυμὸς ἐνῆεν.] Ἐνῆν, ἀντὶ τοῦ, ἐλειποψύχουν, βραχείας μοι τῆς ψυχῆς γινομένης.

594. Ἔνθα με.] Τότε με. Σίντιες.] Οἱ Λήμνιοι. ἀπὸ τοῦ σίνεσθαι καὶ βλάπτειν, ὄντες πειραταί. ἢ ὅτι δοκοῦσιν αὐτοὶ πρῶτοι ἐπινενοηκέναι τὰ πρὸς πόλεμον ὅπλα· ταῦτα γὰρ ὁμολογουμένως βλάπτει. Ἄφαρ.] Εὐθέως, ταχέως. Κομίσαντο.] Ἐπιμελείας ἠξίωσαν, καὶ ἀνείλοντο.

595. Μείδησεν.] Ἐμειδίασεν, ἐγέλασε.

596. Κύπελλον.] Ἔκπωμα, ποτήριον. παρὰ κοιλότητα.

597. Ἐνδέξια.] Ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ τῶν δεξιῶν μερῶν ἀρξάμενος.

598. Ὠνοχόει.] Ἀντὶ τοῦ, ἐνέχεε. τὸ νέκταρ ἐκίρνα. νέκταρ δέ ἐστι τὸ τῶν Θεῶν πόμα. Ἀπὸ κρητῆρος.] Ἀπὸ τοῦ κρατῆρος. Ἀφύσσων.] Ἀρυόμενος, ἀπαντλῶν.

599. Ἄσβεστος.] Ἀκατάπαυστος, πολύς. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ πυρός. Ἐνῶρτο.] Διηγέρθη. Μακάρεσσι.] Τοῖς μακαρισμοῦ ἀξίοις, ἀθανάτοις.

600. Διὰ δώματα.] Διὰ τῶν οἴκων. Ποιπνύοντα.] Ἐνεργοῦντα, διακονοῦντα.

601. Πρόπαν ἦμαρ.] Δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.

602. Δαίνυντο.] Εὐωχοῦντο. Ἐς ἠέλιον καταδύντα.] Ἕως ἡλίου δυσμῶν.

603. Φόρ-

Οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,
Μουσάων θ', αἳ ἄειδον, ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος,
Ἧχι ἑκάστῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
Ἥφαιστος ποίησεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι·
Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἤϊ' Ὀλύμπιος ἀστεροπητής,
Ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι·
Ἔνθα καθεῦδ' ἀναβάς· παρὰ δὲ, χρυσόθρονος Ἥρη.

Nec citherâ perpulchrâ, quam tenebat Apollo,
Musisque, quæ canebant, alternantes voce pulchrâ.
Sed postquam occidit splendida lux solis,
Hi quidem decubituri abierunt domum unusquisque,
Ubi singulis domum inclytus utroque-pede-claudus
Vulcanus fecerat solertibus præcordiis:
Jupiter autem ad suum lectum abiit Olympius fulgurum-autor,
Ubi antea dormiebat, quando ipsum dulcis somnus invaderet:
Illic dormivit cùm ascendisset: juxtaque, aureum Solium habens Juno.

---

603. Φόρμιγγος.] Κιθάρας. Περικαλλέος.] Πάνυ καλῆς, ἐνδόξου. Ἔχεν.] Εἶχε. τέσσαρες γὰρ τέχναι ἀνατίθενται τῷ Ἀπόλλωνι, μουσική, τοξική, ἰατρική, μαντική.

604. Μουσάων θ'.] Μουσῶν τε. ὁ δὲ λόγος, ὥσπερ τῆς εὐωχίας ἐνδεεῖς οὐκ ἦσαν οἱ θεοί, οὔτε τῆς τοῦ Ἀπόλλωνος μουσικῆς, ὁμοίως οὔτε τῆς τῶν μουσῶν ᾠδῆς, αἵτινες καὶ αὐταὶ Ἀπόλλωνος κιθαρίζοντος ἐκ διαδοχῆς παραμέρος ᾖδον. Αἳ ἄειδον.] Αἵτινες ᾖδον. Ἀμειβόμεναι.] Ἐξαμοιβῆς καὶ διαδοχῆς ᾄδουσαι. Ὀπί.] Φωνῇ.

605. Φάος ἠελίοιο.] Περιφραστικῶς, τὸ τοῦ ἡλίου φῶς.

606. Κακκείοντες.] Κατακοιμηθησόμενοι. Ἔβαν.] Ἐπορεύθησαν. πρῶτος δὲ Ὅμηρος ἀφορμὴν ἔδωκε τοῖς ἀπὸ τῶν μαθημάτων εἰρηκόσιν, ἕκαστον θεὸν ἴδιον οἶκον ἔχειν.

607. Ἧχι.] Ἔνθα, ὅπου. Περικλυτός.] Ὁ πάνυ ἔνδοξος. Ἀμφιγυήεις.] Ὁ ἀμφοτέροις τοῖς γυίοις, ὅ ἐστι τοῖς ποσὶ, χωλός. κλίνεται δὲ ὁ ἀμφιγυήεις, τοῦ ἀμφιγυήεντος. ὅτι τὰ εἰς [εις] λήγοντα ἀρσενικὰ, διὰ τοῦ ἔντος κλίνονται, οἷον τιμήεις τιμήεντος, τελήεις τελήεντος, χαρίεις χαρίεντος. οὕτως οὖν καὶ ἀμφιγυήεις ἀμφιγυήεντος.

608. Εἰδυίῃσιν.] Ἐπιστήμοσιν, ἐμπείροις. Πραπίδεσσι.] Φρεσὶ, διανοίαις.

609. Πρὸς ὃν λέχος.] Ὁ δὲ Ζεὺς, φησὶν, εἰς τὴν ἰδίαν κοίτην παρεγένετο. Κρόνου καὶ Ῥέας ἐγένοντο υἱοὶ ἄρρενες γ'· Ζεὺς, Ποσειδῶν, καὶ Ἅιδης· θυγατέρες τρεῖς· Ἑστία, Δημήτηρ, καὶ Ἥρα. λείπει. Τούτων φασὶν ἐπὶ τῆς Κρόνου δυναστείας ἠράσθη. τὸν δὲ Δία καὶ Ἥραν ἐπὶ ἐνιαυτοὺς τριακοσίους, ὥς φησι Καλλίμαχος ἐν β' αἰτιῶν· ὥστε Ζεὺς ἐράπιζε τριηκοσίους ἐνιαυτούς. λάθρα δὲ τῶν γονέων ἀλλήλοις συνερχόμενοι, ἔσχον υἱὸν Ἥφαιστον, οὐχ ὁλόκληρον, ἑκατέρους δὲ τοὺς πόδας χωλὸν, ὥς φησιν αὐτὸν καὶ ἀμφιγυήεντα ὁ Ποιητής· ὅτι δὲ λάθρα τῶν γονέων συνήρχοντο ἀλλήλοις, μαρτυρεῖ καὶ ὁ Ποιητής, λέγων· εἰς εὐνὴν φοιτῶντε φίλους λήθοντο τοκῆας. μετὰ δὲ τὴν τῶν Τιτάνων ὑπὸ Διὸς καθαίρεσιν, καταταρταρωθέντος Κρόνου, Ζεὺς καὶ Ἥρα διαδεξάμενοι τὴν ἐν οὐρανῷ βασιλείαν, μέχρι τοῦ νῦν θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων βασιλεύουσιν, ἀλλήλοις ἡρμοσμένοι, τῆς Ἥρας τελείας καὶ συζύγου προσαγορευομένης, παρ' ὅσον ἀδελφὴ μόνη ἀνδρὸς ἔτυχεν τοιούτου. ἔχει δὲ Ἥβην θυγατέρα, ἣν οἰνοχόον θεῶν παρίστησιν ὁ Ποιητής.

610. Ἔνθα πάρος.] Ὅπου καὶ πρότερον. Κοιμᾶθ'.] Ἐκοιμᾶτο. Ὅτε μιν.] Ὅτε αὐτόν. Γλυκύς.] Ἡδύς. Ἱκάνοι.] Καταλάβοι.

611. Ἔνθα.] Ἐνταῦθα. τοπικὸν ἐπίρρημα. Καθεῦδεν.] Ἐκοιμᾶτο. προσπαρατηρητέον δὲ, ὥστε μὴ προστακτικὸν εἶναι ἐνεργητικόν. Ἀναβάς.] Ἀνελθών. Παρὰ δέ.] Παρ' αὐτὸν δέ. Χρυσόθρονος.] Χρυσοῦν θρόνον ἔχουσα, βασιλίς. μᾶλλον δὲ, ἐπειδὴ τὰ πρὸς τῷ αἰθέρι μέρη τοῦ ἀέρος γειτνιῶντα τῷ ἡλίῳ πυρώδη ἐστίν. ὁ γὰρ Ποιητὴς ἀλληγορῶν, τὴν χρυσὴν λαμβάνει ἀντὶ πυρός. Ἥρη.] Ἥρα. Ἰστέον, ὅτι ἡ ῥαψῳδία αὕτη μόνη παραβολὴν οὐκ ἔχει.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤῆΣ ἸΛΙΑ'ΔΟΣ Β.

ΤΟΥ̃ ὉΜΗ'ΡΟΥ

ῬΑΨΩΔΙ'ΑΣ.

Ζεὺς ὄνειρον ἐπιπέμψας Ἀγαμέμνονι, παρακελεύεται τοὺς Ἕλληνας ἐξάγειν ἐπὶ τὸν πόλεμον. ὁ δὲ, πρότερον μὲν τῶν ἀρίστων συνέδριον συνήγαγεν· ἔπειτα δὲ ἐκκλησίαν ποιησάμενος, ἀποπειρᾶται αὐτῶν παρακελευσάμενος φεύγειν εἰς τὰς πατρίδας. Κατέχει δὲ αὐτοὺς Ὀδυσσεὺς Ἀθηνᾶς προνοίᾳ, καὶ Νέστωρ δημηγορήσας. εἶτα τροφῆς ἀνθέμενοι, ἐξοπλίζονται αὐτοί τε, καὶ οἱ ἡγεμόνες· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Τρῶες, Ἴριδος αὐτοῖς ἀπαγγειλάσης. Κατάλογον δὲ ὁ Ποιητὴς ἐποίησε τῶν στρατευμάτων, καὶ τῶν νηῶν.

ἌΛΛΩΣ.

Ζεὺς (ἐμέμνητο γὰρ τῆς Θέτιδος ἱκεσίας,) τῶν ἄλλων Θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων ὕπνῳ χαλαζόντων, πρὸς ὀφθαλμῶν ποιούμενος τιμῆσαι τὸν τοῦ Πηλέως, ὄνειρον Ἀγαμέμνονι πέμπει, κελεύων αὐτῷ ἐκβάλλειν πάντας τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν μάχην. συμβουλεύων αὐτῷ δηλαδὴ καὶ τὸν Ἀχιλλέα παρακηδέσαι. ὁ δὲ, οὐ συνιεὶς τὸ ὄναρ, τοῖς ἀριστεῦσιν αὐτὸ διηγεῖται· καὶ μετὰ τοῦτο εἰς ἐκκλησίαν ἀθροίσας πάντας Ἕλληνας, ἐπιτηδείως πρὸς αὐτοὺς διακείμενος, διὰ τὸ ἠτιμακέναι τὸν Ἀχιλλέα, ἐπιτιθέμενον αὐτοῦ τῇ ἀρχῇ, προσποιεῖσθαι τὸ πᾶν πλῆθος, πειράζων, φεύγειν αὐτοὺς εἰς τὰς πατρίδας κελεύει. οἱ δὲ οὐ συνιέντες, ὅτι τὸ καθέλκειν τὰς ναῦς, καὶ εἰς τὰς πατρίδας ἀπαλλάττεσθαι χωροῦσιν. Ὀδυσσεὺς δὲ, ὑποθεμένης αὐτῷ Ἀθηνᾶς, τοὺς μὲν ἀρίστους πειθοῖ κατέχει, τὸ δὲ στρατιωτῶν πικρῶς καθάπτεται. παύει δὲ καὶ Θερσίτην, ἀμέσως πρὸς τὸν βασιλέα στασιάζοντα· καὶ τοὺς Ἕλληνας μεῖναι, καὶ τὸ Ἴλιον ἑλεῖν προτρέπει. Συμβουλεύσαντος δὲ καὶ Νέστορος τὰ αὐτὰ, Ἀγαμέμνων θύσας τῷ Διῒ, τοὺς γέροντας ἑστιᾷ· καὶ προτρεψάμενος τοὺς Ἕλληνας, ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐξάγει πάντας. Ἑξῆς ἐστιν ὁ κατάλογος τῶν νεῶν, ἐφ᾽ ὧν ἦλθον οἱ Ἕλληνες, καὶ τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν, καὶ τῶν Τρώων καὶ τῶν ἐπικούρων.

Βῆτα δ᾽ ὄνειρον ἔχει, ἀγορὴν, καὶ νῆας ἀριθμεῖ.

Ἄλλοι μέν ῥα Θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
Εὗδον παννύχιοι· Δία δ᾽ οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος,
Ἀλλ᾽ ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς Ἀχιλῆα
Τιμήσῃ, ὀλέσῃ δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
Πέμψαι ἐπ᾽ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι οὖλον ὄνειρον.

Cæteri quidem Diique & homines bellatores equeſtres
Dormiebant totam noctem: Jovem autem non tenebat dulcis ſomnus,
Sed is anxie cogitabat animo, ut Achillem
Honoraret, perderet autem multos ad naves Achivorum.
Hoc autem ei in animo optimum viſum eſt conſilium,
Mittere ad Atridem Agamemnonem pernicioſum Somnium.

Ἄλλοι μέν ῥα.] Οἱ μὲν δὴ λοιποί. Ἔστι δὲ σύνδεσμος παραπληρωματικός. Ἀνέρες.] Ἄνδρες. Ἱπποκορυσταί.] Ἐφ᾽ ἵππων ὁπλιζόμενοι, ἢ ἵππους κορύσσοντες. τουτέστι, πολεμικοί, ἢ ἀφ᾽ ἵππων μαχόμενοι.

2. Εὗδον.] Ἐκάθευδον, ἐκοιμῶντο. Παννύχιοι.] Δι᾽ ὅλης τῆς νυκτός. Πῶς ἐν τῇ Α´ εἰπὼν τὸν Δία καθεύδειν, νῦν φησι, Δία δ᾽ οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος. Λέγομεν δὲ ἡμεῖς, ὅτι ἐκάθευδε μὲν, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ὀλίγον ἐκαθεύδησε. καὶ οὐ διὰ πάσης τῆς νυκτὸς, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι καθεύδουσι. Δία δ᾽ οὐκ ἔχε.] Τὸν δὲ Δία οὐκ εἶχε. Νήδυμος.] Ἡδύς.

3. Ἀλλ᾽ ὅγε.] Ἀλλ᾽ οὗτος ὁ Ζεύς. Μερμήριζεν.] Ἐμερίμνα. Κατὰ φρένα.] Κατὰ τὴν διάνοιαν. Ὡς Ἀχιλῆα.] Ὅπως τὸν Ἀχιλλέα.

4. Ὀλέσῃ.] Ἀπολέσῃ, ἀφανίσῃ. Πολέας.Πολλούς. Ἐπὶ νηυσίν.] Ἐπὶ τοῖς πλοίοις.

5. Ἥδε δέ οἱ.] Αὕτη δὲ αὐτῷ. Κατὰ θυμόν.] Κατὰ τὴν ψυχήν. ἐν θυμῷ. Ἀρίστη.] Καλλίστη. Φαίνετο.] Ἐφαίνετο, ἐδόκει.

6. Πέμψαι ἐπ᾽ Ἀτρείδῃ.] Πέμψαι τῷ υἱῷ τοῦ Ἀτρέως τῷ Ἀγαμέμνονι. Οὖλον Ὄνειρον.] Νῦν τὸν ὀλέθριον. Δηλοῖ δὲ καὶ τὴν προσηνῆ, καὶ τὴν ὁλόκληρον, ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ φησίν· οὖλον ἄρτον ἑλών. Δηλοῖ δὲ καὶ τὴν τῶν τριχῶν διαστροφήν. Οὖλον δὲ Ὄνειρον, οὐκ αὐτὸν ὀλέθριον ὄντα, ἀλλὰ τὸν ἐπ᾽ ὀλέθρῳ πεμπόμενον. Ἢ, οὖλον, τὸν ὑγιῆ· ὥσπερ λέγεται, οὖλον θαῦμα, τουτέστιν, ὅλον θαῦμα. Σημαίνει δὲ οὖλον ἡ λέξις καὶ τὸ ὑγιαίνειν. ὡς ἐν ἐκείνῳ, οὖλέ τε, καὶ μάλα χαῖρε, Θεοί δέ τοι ὄλβια δοῖεν.

7. Καί

Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Βάσκ' ἴθι οὖλε ὄνειρε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Ἐλθὼν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
Πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν ὡς ἐπιτέλλω·
Θωρῆξαί ἑ κέλευε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ. νῦν γάρ κεν ἕλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων. οὐ γάρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο· βῆ δ' ἄρ' ὄνειρος ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε·
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ' ἐκίχανεν
Εὕδοντ' ἐν κλισίῃ, περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς Νηληΐῳ υἷι ἐοικὼς
Νέστορι, τόν ῥα γερόντων τῖ' Ἀγαμέμνων.
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε θεῖος ὄνειρος,
Εὕδεις Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο;

Et ipsum compellans, verbis alatis allocutus est,
Vade age perniciosum Somnium celeres ad naves Achivorum,
Ingressum in tentorium Agamemnonis Atridæ,
Omnia valde verè nuncia sicut jubeo:
Armare ipsum jube comatos Achivos
Festinantissimè. Nunc enim capiat urbem latas vias habentem
Trojanorum. non enim ampliùs diversè cœlestes domos habentes
Immortales sentiunt: inflexit enim omnes
Juno supplicans: Trojanis autem mala impendent.
Sic dixit: ivit autem Somnium postquam sermonem audivit:
Raptim autem pervenit celeres ad naves Achivorum:
Ivit autem ad Atridem Agamemnonem: hunc autem deprehendit
Dormientem in tentorio, circum autem dulcis fusus erat somnus.
Stetit autem super capite Neleio filio similis
Nestori, quem maximè senum honorabat Agamemnon.
Huic se cum assimilaverat, eum alloquebatur divinum Somnium,
Dormis Atrei fili bellicosi equûm-domitoris?

7. Καί μιν φωνήσας.] Καὶ αὐτὸν προσκαλεσάμενος. Ἔπεα πτερόεντα.] Λόγους ταχεῖς. οὐδὲν γὰρ λόγου ταχύτερον. Προσηύδα.] Προσεῖπε.

8. Βάσκ' ἴθι.] Πορεύου, καὶ ἄπιθι. ἔστι γὰρ ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτό. Οὖλε.] Ὀλέθριε. Θοάς.] ταχείας.

9. Ἐλθὼν ἐς κλισίην.] Παραγινόμενος ἐς τὴν σκηνήν.

10. Μάλα.] Λίαν πάνυ. Ἀτρεκέως.] Ἀληθῶς. Ἀγορευέμεν.] Ἀγορεύειν, Λέγειν. Ὡς ἐπιτέλλω.] Ὡς προστάσσω.

11. Θωρῆξαί ἑ.] Καθοπλίσαι αὐτόν. Κέλευε.] Παραίνει, πρόσταττε. Καρηκομόωντας.] Τοὺς τὰς κεφαλὰς κομῶντας, ἀνδρείας χάριν. Τῶν Ἑλλήνων τὸ παλαιὸν, ἀρετῆς ἕνεκα καὶ ἀνδρείας κομώντων τὰς κεφαλὰς, λόγος, πρῶτον Θησέα, ἀποκειράμενον τὴν ἔμπροσθεν κόμην, εἰς Δῆλον ἀναθεῖναι τῷ Ἀπόλλωνι. Ἀπὸ δὲ τοῦ κομῶντας, ἐν διαιρέσει, ἤγουν ἐν ἐπενθέσει ποιητικῇ, κομόωντας.

12. Πανσυδίῃ.] Πανστρατί. Νῦν γάρ κεν.] Νῦν γὰρ ἄν. Ἕλοι.] Λάβοι, πορθήσοι. Εὐρυάγυιαν.] Πλατυάμφοδον, μεγάλην. ἀγυιαὶ γὰρ, τὰ ἄμφοδα.

13. Ἀμφὶς φράζονται.] Χωρὶς ἀλλήλων βουλεύονται. διχογνωμοῦσι περὶ τῆς Ἰλίου. τοῦτ' ἔστιν, οὐκ ἔτι γὰρ οἱ τὸν Ὄλυμπον κατοικοῦντες Θεοὶ διάφορα φρονοῦσιν, οἱ μὲν τὰ ὑπὲρ Τρώων, οἱ δὲ τὰ ὑπὲρ Ἑλλήνων.

14. Ἐπέγναμψεν.] Ἐπέκαμψεν, ἔπεισεν.

15. Ἥρη.] Ἡ Ἥρα. Λισσομένη.] Λιτανεύουσα, ἱκετεύουσα. Τρώεσσι δέ.] Τοῖς δὲ Τρωσί. Κήδεα.] Κακά. Ἐφῆπται.] Ἐπήρτηται, ἐπικρέμαται. τοῦτ' ἔστιν, ἐπίκειται.

16. Ὣς φάτο.] Οὕτως εἶπε. Βῆ δ' ἄρ'.] Ἐπορεύθη δέ. Ἄκουσε.] Ἤκουσε.

17. Καρπαλίμως.] Ταχέως. Ἵκανε.] Παρεγένετο.

18. Ἐκίχανε.] Κατέλαβεν.

19. Εὕδοντ' ἐν κλισίῃ.] Κοιμώμενον ἐν τῇ σκηνῇ. Περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος.] Περιεκέχυτο αὐτῷ ὁ θεῖος ὕπνος.

20. Στῆ δ' ἄρ.] Ἔστη δέ. τὸ ἡγεμονικὸν γὰρ, τὰς αἰσθήσεις ἀνειμένον ἐστὶν αὐτόθι. Νηληΐῳ υἷι ἐοικώς.] Τῷ Νηλέως παιδὶ Νέστορι ὁμοιωθείς. ὁ δὲ τύπος πατρωνυμικός.

21. Τόν ῥα.] Ὅντινα δὴ Νέστορα. Γερόντων.] Ἐντίμων πρεσβυτέρων. Τῖε.] Ἐτίμα.

22. Τῷ.] Τούτῳ. Ἐεισάμενος προσεφώνεε.] Ὁμοιωθεὶς προσεφθέγγετο. Θεῖος.] Θαυμαστός.

23. Εὕδεις.] Καθεύδεις. Ἀτρέος υἱέ.] Ὦ τοῦ Ἀτρέως παῖ Ἀγάμεμνον. Δαΐφρονος.] Πολεμικὸν φρόνημα ἔχοντος. Ἱπποδάμοιο.] Ἵππους δαμάζοντος, πολεμικοῦ.

Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
Ὧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὃς σεῦ ἄνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει·
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
Ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσί, μηδέ σε λήθη
Αἱρείτω, εὖτ' ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσετο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
Τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμόν, ἅ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλε.
Φῆ γὰρ ὅγ' αἱρήσειν Πριάμου πόλιν ἤματι κείνῳ,
Νήπιος· οὐδὲ τὰ ᾔδη, ἅ ῥα Ζεὺς μήδετο ἔργα.
Θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε στοναχάς τε
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Ἔγρετο δ' ἐξ ὕπνου. θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή·
Ἕζετο δ' ὀρθωθείς. μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα,

Non oportet per totam noctem dormire consiliarium virum,
Cui populique sunt commissi, & tot curæ sunt.
Nunc verò mihi mentem adhibe citó: Jovis autem tibi nuncius sum,
Qui de te, *quanquam* distet, valdè solicitus est, & miseratur:
Armare te jussit comantes Achivos
Festinantissime: nunc enim capias urbem latas vias habentem
Trojanorum. non enim amplius diversè cœlestes domos tenentes
Immortales sentiunt: inflexit enim omnes
Juno supplicans: Trojanis autem mala impendent
A Jove. sed tu tuo tene animo, neque te oblivio
Capiat, quando te dulcis somnus dimiserit.
Sic fatum abiit: illum autem reliquit ibi
Hæc cogitantem animo, quæ non perfecta erant futura.
Putavit enim capturum *se* Priami urbem die illo,
Stultus: neque ea sciebat quæ Jupiter moliebatur opera.
Erat enim insuper impositurus doloresque suspiriaque
Trojanisque & Danais per fortes pugnas.
Experrectus autem est ex somno: divina autem ipsum circumfusa erat vox:
Sedit autem arrectus. mollem autem induit tunicam,

---

24. Οὐ χρή.] Οὐ πρεπῶδές ἐστιν, οὐ δεῖ. Παννύχιον.] Δι' ὅλης τῆς νυκτός. Βουληφόρον.] Βουλευτικόν.

25. Ὧ.] Ὧ τινι. Ἐπιτετράφαται.] Ἐπιτετραμμένοι καὶ ὑποτεταγμένοι εἰσί. Καὶ τόσσα.] Καὶ τοσαῦτα. Μέμηλε.] Διαφροντιστόν ἐστιν.

26. Ἐμέθεν.] Ἐμοῦ. Ξυνές.] Συνές, ἄκουσον. ἀντὶ τοῦ, τοῦτο τὸ παρ' ἐμοῦ λεγόμενόν σοι νόησον. Ὦκα.] Ταχέως. Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι.] Ἀπὸ γὰρ τοῦ Διός σοι ἥκω φέρων τὰς ἀγγελίας.

27. Ὅς σευ ἄνευθεν ἐών.] Ὅστις σοῦ ἄποθεν χωρὶς οἰκῶν. Μέγα.] Μεγάλως. Κήδεται.] Φροντίζει. Ἠδ' ἐλεαίρει.] Καὶ ἐλεεῖ.

33. Σῇσι.] Ταῖς σαῖς. Φρεσί.] Ταῖς διανοίαις. τουτέστι, τὸ λεχθέν σοι κατὰ νοῦν ἔχε, καὶ μέμνησο.

34. Αἱρείτω.] Καταλαμβανέτω. Εὖτ' ἄν σε.] Ὁπόταν σέ. Μελίφρων.] Ὁ ἡδύς. Ἀνήῃ.] Καταλίπῃ, ἐάσῃ.

35. Ὣς ἄρα φωνήσας.] Οὕτως δὴ εἰπών. Ἀπεβήσετο.] Ἀπέβη, ἀνεχώρησε. Τὸν δὲ λίπε.] Τοῦτον δὲ κατέλιπεν. Αὐτοῦ.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον.

36. Τὰ φρονέοντα.] Ταῦτα λογιζόμενον. Θυμόν.] Ψυχήν. Ἅ ῥ'.] Ἅπερ δή. Οὐ τελέεσθαι.] Οὐ πληρωθήσεσθαι, οὐ πληρωθήσεσθαι. Ἔμελλεν.] Ἔμελλε, ἐώκει.

37. Φῆ.] Ἔφη, εἶπεν, ἐλογίσατο. Αἱρήσειν.] Λαβεῖν, πορθήσειν. Ἤματι κείνῳ.] Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

38. Νήπιος.] Ἄφρων, ἀνόητος. Οὐδὲ τά.] Οὐδὲ ταῦτα. Ἤδη.] Ἠπίστατο. Μήδετο.] Ἐβουλεύετο.

39. Θήσειν.] Ποιήσειν. Θήσειν ἐπ' ἄλγεα.] Ἐπιθήσειν ἄλγεα. βάλλειν ἐπ' αὐτοὺς κακά. Στοναχάς τε.] Καὶ στεναγμούς.

40. Κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.] Κατὰ τὰς ἰσχυρὰς μάχας.

41. Ἔγρετο.] Διηγέρθη, ἐγρηγόρησε. Θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή.] Θεία δὲ αὐτὸν εἶχε κληδών. ὅ ἐστιν, ἀνεμνήσθη τὸ ὄναρ. Ἀμφέχυτο.] Περιεκέχυτο. Ὀμφή.] Θεία φήμη καὶ κληδών, ἢ τὸ ὂν φαίνουσα. Λέγει δέ, ὅτι ἔναυλον εἶχε τὴν τοῦ ὀνείρου φωνήν. Ἐμφατικὸν δὲ τό, ἀμφέχυτο, πρὸς τὸ μηδὲν αὐτῆς ἐπιλελῆσθαι.

42. Ἕζετο δ' ὀρθωθείς.] Ἐκάθισε δὲ ἀναστάς. Μαλακόν.] Ἁπαλόν, τρυφερόν. εἴρηται δὲ χιτὼν, τὸ ἱμάτιον, παρὰ τὸ οἱονεὶ περιχεῖσθαι αὐτὸν τῷ σώματι. ἰστέον δέ, ὅτι ἐπὶ μὲν ἀνδρὸς χιτῶνα λέγει, ἐπὶ γυναικὸς δὲ πέπλον. Ἔνδυνε.] Ἐνεδύσατο.

43. Νυ-

Καλὸν, νηγάτεον· περὶ δ' αὖ μέγα βάλλετο φᾶρος·
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον.
Εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεί,
Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ἠὼς μέν ῥα θεὰ προσεβήσατο μακρὸν Ὄλυμπον,
Ζηνὶ φόως ἐρέουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
Αὐτὰρ ὁ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
Κηρύσσειν ἀγορήνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων
Νεστορέῃ παρὰ νηῒ Πυληγενέος βασιλῆος·
Τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν,
Κλῦτε φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος
Ἀμβροσίην διὰ νύκτα· μάλιστα δὲ Νέστορι δίῳ
Εἶδός τε, μέγεθός τε, φυήν τ' ἄγχιστα ἐῴκει.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν,

Pulchram, novam: circa autem magnum jecit pallium:
Pedibus autem sub nitidis ligavit pulchra calceamenta:
Circum autem humeros posuit ensem argenteis-clavis.
Accepit autem sceptrum paternum incorruptum semper,
Cum hoc ivit ad naves Achivorum ære loricatorum.
Aurora quidem Dea conscendit magnum Olympum,
Jovi lumen nunciatura & aliis immortalibus:
Sed is præconibus argutis-vocibus jussit
Convocare ad concilium comantes Achivos.
Hi quidem convocarunt, illi frequentes affuerunt valde celeriter.
Concilium autem primùm magnanimorum considere fecit senum
Nestoream apud navem Pylo nati regis:
Quos hic cum coëgisset, prudentem struebat consultationem,
Audite amici, divinum mihi in somnis venit Somnium
Dulcem per noctem: maximè autem Nestori nobili
Staturaque, corporisque habitu simillimus erat.
Stetit autem super capite, & ad me verba fecit,

---

43. Νηγάτεον.] Νεωστὶ κατεσκευασμένον, ἢ νενησμένον. Γίγνεται δὲ παρὰ τὸ γίγνω καὶ γήγαα, γατὸν, καὶ ἐντεῦθεν νεήγατον. ὑπερθέσει τοῦ ε, νηγάτεον, ἢ ἀμύντον, ἢ λεπτὸν, ἢ νεήγατον, νεωστὶ γεγονός. Δηλοῖ δὲ ὁ χιτὼν παρ' αὐτῷ καὶ χιτῶνα σιδηροῦν. Περὶ δὲ βάλλετο.] Περιεβάλλετο δέ. Φᾶρος.] Ἱμάτιον.

44. Λιπαροῖσι.] Λευκοῖς, καὶ εὐτραφέσιν, ἢ περιαλειφομένοις ἐν τῷ ὑποδεδέσθαι. Ἐδήσατο.] Ὑπερβατὸν ἤτοι τμῆσις· ἵν' ᾖ, ὑπεδήσατο. Πέδιλα.] Ὑποδήματα. παρὰ τὸ περιειλεῖσθαι αὐτὰ τοῖς ποσὶν, ὃ ἐστι περιτίθεσθαι.

45. Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο.] Περιετίθετο δὲ τοῖς ὤμοις. Ξίφος.] Τὴν καλουμένην σπάθην. ἥτις εἴρηται παρὰ τὸ σπᾶσθαι αὐτὴν τῆς θήκης. Ἀργυρόηλον.] Ἀργυροῖς ἥλοις διαπεπαρμένον.

46. Εἵλετο δέ.] Ἔλαβε δέ. Σκῆπτρον.] Τὴν βασιλικὴν ῥάβδον. Πατρώϊον.] Πατρονικόν. Ἄφθιτον.] Ἀδιάφθαρτον, αἰώνιον. ὅτι οὐκ ἐδόθη ἐκ τοῦ γένους ἑτέρῳ.

47. Σὺν τῷ ἔβη.] Σὺν τούτῳ ἐπορεύθη. Χαλκοχιτώνων.] Σιδηροθωράκων.

48. Ἠὼς μέν ῥα.] Ἡ ἡμέρα μὲν δή. Προσεβήσατο μακρὸν Ὄλυμπον.] Προσῆλθε τῷ μεγάλῳ Ὀλύμπῳ. τοῦτ' ἔστιν, ἀνέτειλεν. Μακρόν.] Μέγιστον.

49. Ζηνί.] Τῷ Διΐ. Φόως.] Φῶς. Ἐρέουσα.] Ἀπαγγέλουσα, δείξουσα. Ἀθανάτοισι.] Τοῖς θεοῖς.

50. Αὐτὰρ ὅ.] Οὗτος δὲ ὁ Ἀγαμέμνων. Κηρύκεσσι.] Τοῖς κήρυξι. Λιγυφθόγγοισιν.] Ἡδυφώνοις, ὀξυφώνοις. Κέλευε.] Ἐκέλευσε.

51. Κηρύσσειν.] Βοᾶν, συγκαλεῖν εἰς τὸν πόλεμον. νῦν δὲ, εἰς τὸ συνέδριον.

52. Ἠγείροντο.] Συνηθροίζοντο. Μάλ' ὦκα.] Πάνυ σπουδαίως.

53. Βουλὴν δέ.] Ἐνταῦθα τὸ προβούλευμα. Μεγαθύμων.] Μεγαλοψύχων. γενναίων. Ἷζεν.] Ἐκάθισε, καθίδρυσε. Γερόντων.] Ἐντίμων πρεσβυτέρων.

54. Νεστορέῃ παρὰ νηΐ.] Παρὰ τῇ τοῦ Νέστορος νηΐ. Πυληγενέος.] Τοῦ ἐν τῇ Πύλῳ γεγεννημένου.

55. Πυκινήν.] Συνετὴν, σώφρονα. Ἠρτύνετο.] Παρεσκεύασεν, ἐποίησε.

56. Κλῦτε.] Ἀκούσατε. Θεῖος.] Ἤτοι θαυμαστὸς, ἢ θεόπεμπτος. Ἐνύπνιον.] Κατὰ τοὺς ὕπνους.

57. Ἀμβροσίην διὰ νύκτα.] Διὰ τῆς θείας νυκτός. Γίγνεται δὲ ἀπὸ τοῦ βροτὸς βροτίη. καὶ τροπῇ τοῦ τ εἰς σ, βροσίη. καὶ ἀμβροσίη, ἐν ᾗ βροτοὶ οὐ πορεύονται. Μάλιστα δέ.] Ὑπερβαλλόντως, ἐξαιρέτως.

58. Εἶδος.] Τὸν τῆς ὄψεως χαρακτῆρα. Μέγεθος.] Προσυπακουστέον τὸ, τοῦ σώματος. Φυήν.] Φύσιν, τρόπον. Ἄγχιστα.] Ἔγγιστα. Ἐῴκει.] Ὡμοίωτο.

Εὕδεις Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο;
Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
Ὧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὃς σεῦ ἄνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει.
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
Ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσίν. Ὣς ὁ μὲν εἰπὼν
Ὤχετ' ἀποπτάμενος, ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἀλλ' ἄγετ' αἴ κεν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν·
Πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἣ θέμις ἐστί,
Καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω·
Ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Νέστωρ, ὅς ῥα Πύλοιο ἄναξ ἦν ἠμαθόεντος,
Ὅς σφιν ἐΰφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Εἰ μέν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπε,
Ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·
Νῦν δ' ἴδεν ὃς μέγ' ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
Ἀλλ' ἄγετ' αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.

Dormis Atrei fili bellicosi equûm-domitoris?
Non oportet totam noctem dormire consiliarium virum,
Cui populique commissi sunt, & tot curæ sunt.
Nunc verò mihi mentem adhibe citó: Jovis vero tibi nuncius sum,
Qui de te, *quanquam* distet, valde solicitus est, & miseratur.
Armare te jussit comantes Achivos
Festinantissimè: nunc enim capias urbem latas vias habentem
Trojanorum. non enim amplius diversè cœlestes domos habentes
Immortales sentiunt: inflexit enim omnes
Juno supplicans: Trojanis autem mala impendent
Ab Jove. sed tu tuo tene animo. Sic illud loquutum
Abiit avolans, me autem jucundus somnus reliquit.
Sed agite, si quo modo armemus filios Achivorum:
Primùm autem ego verbis tentabo, ut par est,
Et fugere cum navibus multorum transtrorum jubebo:
Vos autem aliunde alius cohibete verbis.
Ille quidem sic loquutus, consedit. His autem surrexit
Nestor, qui Pyli rex erat arenosæ,
Qui ipsis sapiens concionatus est & alloquutus,
O amici, Argivorum ductores & principes,
Si quidem aliquis somnium Achivorum alius dixisset,
Mendacium diceremus, & magis aversaremur:
Nunc autem vidit qui *se* longè præstantissimũ in exercitu gloriatur esse.
Sed agite si quo modo armemus filios Achivorum.

---

70. Ὣς ὁ μὲν.] Οὕτως μὲν δὴ οὗτος.

71. Ὤχετο.] Ἀπῴχετο. Ἀποπτάμενος.] Ἀποπτὰς, ταχέως ἀπελθών. Γλυκύς.] Γνήσιος, ἡδύς. Ἀνῆκε.] Κατέλιπεν, ἀφῆκεν.

72. Αἴ κέν πως.] Ὅπως ἄν. Θωρήξομεν.] Ὁπλίσωμεν. Ἰώνων ἡ συστολὴ, ἀντὶ τοῦ, θωρήξωμεν.

73. Πειρήσομαι.] Ἀπόπειραν λήψομαι. ἀπόπειραν δὲ τοῦ πλήθους λαμβάνει ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων, κατά τι παλαιὸν ἔθος βουλόμενος μαθεῖν, πότερον γνώμῃ οἰκείᾳ πολεμοῦσιν, ἢ ἀνάγκῃ. Ἣ θέμις ἐστίν.] Ὡς νενόμισται, ὡς προσῆκόν ἐστι.

74. Πολυκλήϊσι.] Πολυκαθέδροις. ἐξ οὗ πολυκώποις. κληῗδες γὰρ καλοῦνται αἱ τῶν ἐρεσσόντων καθέδραι.

75. Ἄλλοθεν ἄλλος.] Ἄλλος ἀλλαχόθεν. Ἐρητύειν.] Κατέχειν, κωλύειν.

77. Ἦν.] Ὑπῆρχεν. Ἠμαθόεντος.] Ψαμμώδους, τραχείας. ἄμαθος γὰρ ἡ ψάμμος.

79. Ἡγήτορες.] Ἡγεμόνες. Ἠδὲ μέδοντες.] Καὶ πρόβουλοι.

80. Ἔνισπεν.] Εἶπεν, ἔλεξε.

81. Ψεῦδός κε.] Ψεῦδος ἄν. Φαῖμεν.] Λογιζοίμεθα, καὶ ὑπολάβοιμεν. Νοσφιζοίμεθα.] Χωριζοίμεθα.

82. Ἴδεν.] Ἐθεάσατο. Μέγ' ἄριστος.] Μεγάλως ἄριστος. Εὔχεται.] Αὐχεῖται, καυχᾶται.

Ὣς ἄρα φωνήσας, βουλῆς ἐξῆρχε νέεσθαι.	Sic loquutus concilio incepit excedere.
Οἱ δ' ἐπανέστησαν, πείθοντό τε ποιμένι λαῶν	Hi autem surrexerunt, parueruntque pastori populorum
Σκηπτοῦχοι βασιλῆες· ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί.	Sceptrigeri reges; accurrebant autem populi.
Ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἁδινάων,	Sicut gentes eunt apum confertarum,
Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων,	E petra cava semper recens venientium,
Βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν,	In modum autem racemi volant super floribus vernis.
Αἱ μέν τ' ἔνθα ἅλις πεποτήαται, αἱ δέ τε ἔνθα·	Et aliæ hâc affatim volant, aliæ illâc:
Ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων	Sic horum gentes multæ à navibus & tentoriis
Ἠϊόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχόωντο	Ante littus immensum procedebant ordine
Ἰλαδὸν εἰς ἀγορήν· μετὰ δέ σφισιν ὄσσα δεδήει,	Turmatim ad concionem: inter autem ipsos fama accendebatur,
Ὀτρύνουσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος. οἱ δ' ἀγέροντο·	Incitans ire, Jovis nuncia. Hi autem congregati erant:
Τετρήχει δ' ἀγορή, ὑπὸ δ' ἐστοναχίζετο γαῖα	Tumultuabatur autem concio, subtus autem gemebat terra
Λαῶν ἱζόντων, ὅμαδος δ' ἦν· ἐννέα δέ σφεας	Populis sedentibus, tumultus autem erat: novem autem ipsos
Κήρυκες βοόωντες ἐρήτυον, εἴποτ' ἀϋτῆς	Præcones vociferantes cohibebant, si quando à clamore
Σχοίατ', ἀκούσειαν δὲ διοτρεφέων βασιλήων.	Desisterent, & Jovis alumnos reges audirent.
Σπουδῇ δ' ἕζετο λαός, ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας	Vix tandem resedit populus, tenebant autem sedes
Παυσάμενοι κλαγγῆς· ἀνὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων	Cessantes à clamore: rex verò Agamemnon

84. Βουλῆς ἐξῆρχε νέεσθαι.] Προηγεῖτο τῆς ἐκ τοῦ συνεδρίου ἐξόδου. Νέεσθαι.] Πορεύεσθαι, ἀπελθεῖν.

85. Ἐπανέστησαν.] Ὀρθοὶ ἔστησαν. Πείθοντό τε.] Καὶ ἐπείθοντο. Ποιμένι.] Βασιλεῖ.

86. Σκηπτοῦχοι βασιλῆες.] Σκηπτροφόροι βασιλεῖς. Ἐπεσσεύοντο.] Ἐπηκολούθουν.

87. Ἠΰτε.] Καθάπερ, ὃν τρόπον. Ἔθνεα.] Ἔθνη, πλήθη. Πρώτη δὲ αὕτη παραβολὴ τῷ Ποιητῇ. Εἶσιν.] Ἄπεισι, πορεύονται. Μελισσάων.] Μελισσῶν. Ἔστι δὲ τὸ σχῆμα ἐπέκτασις. Ἴδιον Αἰολέων καθάπερ τὸ μελισσέων, Ἰώνων. Ἁδινάων.] Τῶν ἀδινῶν καὶ ἀθρόως πεταμένων. παρὰ τὸ ἄδην. διὸ καὶ δασύνεται.

88. Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς.] Ἐκ τῆς κοίλης πέτρας. Αἰεὶ νέον ἐρχομενάων.] Νέᾳ τῷ πλήσει χωρουσῶν, ὡς νομίζειν, νεωστὶ ἀρχὴν πεποιηκέναι.

89. Βοτρυδόν.] Συνεστραμμέναι καὶ συνηγμέναι ὡς ἐν βότρυος σχήματι. Ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν.] Ἐπὶ τοῖς ἄνθεσι κατὰ τὸ ἔαρ γιγνομένοις.

90. Αἱ μέν τ' ἔνθα ἅλις πεποτήαται, αἱ δέ τε ἔνθα.] Καὶ αἱ μὲν τῶν μελισσῶν ἐνταῦθα πέτονται, αἱ δὲ ἐκεῖσε. Ἅλις.] Ἀθρόως, δαψιλῶς, πολλαί, καὶ ἅμα. Πεποτήαται.] Πέτονται.

91. Νεῶν ἄπο.] Ἀπὸ τῶν νεῶν καὶ τῶν σκηνῶν.

92. Ἠϊόνος.] Αἰγιαλοῦ. Προπάροιθεν.] Ἔμπροσθεν. Ἐστιχόωντο.] Ἐν τάξει παρεγίνοντο.

93. Ἰλαδόν.] Τουτέστι, κατὰ ἴλας καὶ συστροφάς. Μετὰ δὲ σφισιν.] Ἐν αὐτοῖς δέ. Ὄσσα.] Θεία φήμη καὶ κληδών. Δεδήει.] Ἐξῆπτο, διεγήγερτο.

94. Ὀτρύνουσα.] Παρακελευομένη, παρορμῶσα. Ἰέναι.] Παραγίνεσθαι. Ἀγέροντο.] Συνηθροίζοντο.

95. Τετρήχει.] Ἐτετάρακτο ὑπὸ θορύβου, θορυβώδης ἦν. Ὑπὸ δ' ἐστοναχίζετο γαῖα.] Ὑπέστενε δὲ ἡ γῆ, ἦχον ἀπετέλει.

96. Ἱζόντων.] Καθιζόντων. Ὅμαδος δ' ἦν.] Θόρυβος δὲ ἦν. Ἐννέα δέ σφεας.] Ἐννέα δὲ αὐτούς.

97. Βοόωντες.] Βοῶντες. Ἐρήτυον.] Κατεῖχον. Ἀϋτῆς.] Βοῆς.

98. Σχοίατο.] Ἀπόσχοιντο, παύσοιντο. Διοτρεφέων.] Τῶν Διὸς γνώμῃ τεθραμμένων. Βασιλήων.] Βασιλέων.

99. Σπουδῇ.] Μόλις, δυσχερῶς. Ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας.] Ἠρητύθησαν, τουτέστι, κατεῖχον, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ καθέδραν. Τὸ ἠρητύθησαν παθητικόν, ἐνεργητικῶς ἀττικίζει.

100. Κλαγγῆς.] Βοῆς, κραυγῆς. Ἀνὰ δ' ἔστη.] Ἀνέστη δέ. ἢ, ἀνέχων τὸ σκῆπτρον ἔστη. Κρείων.] Βασιλεύς.

Ἔστη, σκῆπτρον ἔχων· (τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων·	Surrexit, sceptrum tenens: (quod Vulcanus labore fabricavit:
Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι·	Vulcanus quidem dedit Jovi Saturnio Regi:
Αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε διακτόρῳ Ἀργειφόντῃ·	Sed Jupiter dedit internuntio Argicidæ:
Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκεν Πέλοπι πληξίππῳ·	Mercurius autem rex dedit Pelopi agitatori-equorum:
Αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρέϊ ποιμένι λαῶν·	Sed rursus Pelops dedit Atreo pastori populorum:
Ἀτρεὺς δὲ θνήσκων ἔλιπε πολύαρνι Θυέστῃ·	Atreus autem moriens reliquit diviti-pecorum Thyestæ:

101. Κάμε τεύχων.] Ἔκαμε, κατεσκεύασε, καμὼν ἔταξεν, ἀναστροφὴ δὲ ὁ τρόπος.

102. Κρονίωνι.] Κρόνου παιδὶ Διΐ.

103. Διακτόρῳ.] Διάγοντι τὰς ἀγγελίας τὰς τῶν θεῶν. ἢ, διατόρῳ, καὶ σαφεῖ κατὰ τὸ λέγειν. ἢ, τῷ διαγγέλλοντι τὰς ἐργασίας. Ἀργειφόντῃ.] Ἀργῷ καὶ καθαρῷ φόνου. εἰρηνικὸς γὰρ ὁ Θεός. Ἢ, ὥς τινες, κατ' ἐπώνυμον. Ὅ ἐστιν ἐξ αἰτίας τοιᾶσδε. Ἰοῦς τῆς Ἰνάχου θυγατρὸς, τοῦ Ἀργείων βασιλέως, Ζεὺς ἐρασθεὶς, καὶ γνοὺς αὐτὴν, μετέβαλεν εἰς βοῦν, διὰ τὸν τῆς Ἥρας ζῆλον. Ἥρα δὲ αἰτησαμένη ὡς βοῦν, καὶ λαβοῦσα παρὰ τοῦ Διὸς, ἐπέστησεν αὐτῇ φύλακα Ἄργον τὸν πανόπτην καλούμενον, ὅτι κατὰ παντὸς τοῦ σώματος εἶχεν ὀφθαλμούς. Κελευσθεὶς δὲ ὁ Ἑρμῆς ὑπὸ τοῦ Διὸς κλέψαι τὴν βοῦν, ἐπειδὴ λαθεῖν οὐκ ἠδύνατο τὸν Ἄργον, λίθῳ βαλὼν ἀπέκτεινε. καὶ ἐντεῦθεν Ἀργειφόντης ἐκλήθη. Τῇ δὲ Ἰοῖ ἡ Ἥρα ὡσανεὶ βοῒ οἶστρον ἐμβάλλει. ἡ δὲ ἐκ τῆς ὀδύνης, πρῶτον ἦλθεν εἰς τὸν ἀπ' ἐκείνης Ἰόνιον κόλπον κληθέντα. ἔπειτα διὰ τοῦ καλουμένου πρότερον Θρακίου πόρου, νῦν δὲ ἀπ' ἐκείνης Βοσπόρου, ἐλθοῦσα, καὶ ἄλλους δὲ διαφόρους τόπους πλανηθεῖσα, ἦλθεν εἰς Αἴγυπτον· ὅπου τὴν ἀρχαίαν μορφὴν ἀπολαβοῦσα, τίκτει παρὰ τῷ Νείλῳ ποταμῷ παῖδα Ἔπαφον. Ἡ δὲ ἱστορία πλατύτερον κεῖται παρὰ Ἀπολλοδώρῳ ἐν τῇ α'.

104. Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκε Πέλοπι πληξίππῳ.] Ἵππους πλήττοντι. πολεμικῷ. Ἱπποδάμεια ἡ Οἰνομάου θυγάτηρ ἐρασθεῖσα Πέλοπος, Μυρτίλον τὸν Ἑρμοῦ υἱὸν, ἡνίοχον δὲ τοῦ ἑαυτῆς πατρὸς, ἔπεισε τῇ κατὰ τοῦ πατρὸς νίκῃ συνεργῆσαι, καὶ τοὺς ἵππους τῆς εἰς τὸ τρέχειν ὁρμῆς κατασχεῖν, βουλομένη τὸν Πέλοπα καὶ τοὺς ἵππους λαβεῖν, καὶ τὸν ἑαυτῆς γάμον. ἔκειτο γὰρ τῷ νικήσαντι ἔπαθλον ὁ ταύτης γάμος, τῷ δὲ νικηθέντι θάνατος. Ἀγωνιζομένων δὲ αὐτῶν ὁ Οἰνόμαος ἐκπίπτει τοῦ ἅρματος. οὐ γὰρ αἱ χοινικίδες τοὺς ἐμβόλους κατεῖχον, τοῦτο πανουργήσαντος τοῦ Μυρτίλου. καὶ οὕτω νενίκηται καὶ ἀνῄρηται ὁ Οἰνόμαος, τῷ Μυρτίλῳ ἐπαρασάμενος, ὅπως ἀπόληται ὑπὸ Πέλοπος. ὃ καὶ ἐγένετο. Διαβαινόντων γὰρ αὐτῶν διὰ τοῦ Αἰγαίου πόντου, καὶ διψησάσης τῆς Ἱπποδαμείας, καταβὰς ἐκ τοῦ ἅρματος ὁ Πέλοψ, ἐζήτει ὕδωρ κατὰ τῆς ἐρήμου. Κατ' ἐκεῖνο δὲ καιροῦ ἡ Ἱπποδάμεια, ἐρασθεῖσα Μυρτίλου, ἐδέετο μὴ ὑπεριδεῖν. ἀντειπόντος δὲ αὐτοῦ, καὶ τοῦ Πέλοπος παραγενομένου, φθάνει ἡ Ἱπποδάμεια, κατηγορήσασα τοῦ Μυρτίλου, ὡς βιάσασθαι βουληθέντος αὐτήν. καὶ Μυρτίλον Πέλοψ ἀπὸ τοῦ ἅρματος ὠθεῖ εἰς τὸ πέλαγος, αὐτὸς δὲ ἡνιοχεῖ. ὅθεν τὸ μὲν πέλαγος Μυρτῷον ἀπὸ τοῦ Μυρτίλου, ὁ Πέλοψ δὲ πλήξιππος ἐκτότε ἐκλήθη, διὰ τὴν περὶ τοὺς ἵππους αὐτουργίαν.

105. Αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ.] Ὁ δὲ Πέλοψ πάλιν ἔδωκεν αὐτὸ τῷ Ἀτρεῖ. Πέλοψ ἐκ προτέρας γυναικὸς ἔχων παῖδα Χρύσιππον, ἔγημεν Ἱπποδάμειαν τὴν Οἰνομάου. ἐξ ἧς ἱκανῶς ἐπαιδοποίησεν. Ἀγαπωμένου δὲ ὑπ' αὐτοῦ σφόδρα τοῦ Χρυσίππου, ἐπιφθονήσαντες ἥ τε μητρυιὰ καὶ οἱ παῖδες, μή πως καὶ τὰ σκῆπτρα αὐτῷ καταλείψῃ, θάνατον ἐπεβούλευσαν Ἀτρεὺς καὶ Θυέστης οἱ πρεσβύτατοι τῶν παίδων αὐτῶν. Ἀναιρεθέντος οὖν τοῦ Χρυσίππου, Πέλοψ ἐπιγνοὺς, ἐφυγάδευσε τοὺς αὐτόχειρας τῆς σφαγῆς γενομένους παῖδας, ἐπαρασάμενος αὐτοῖς, καὶ τῷ γένει, δι' αὐτῶν ἀναιρεθῆναι. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἀλλαχῆ ἐκπίπτουσι τῆς Πείσης. τελευτήσαντος δὲ τοῦ Πέλοπος, Ἀτρεὺς κατὰ τὸ πρεσβύτερον σὺν στρατῷ πολλῷ ἐλθὼν, ἐκράτησε τῶν τόπων. Ἱστορεῖ Ἑλλάνικος.

106. Πολύαρνι.] Πολυθρέμμονι, πλουσίῳ. Ἀτρεὺς ὁ Πέλοπος, βασιλεύων τῆς Πελοποννήσου, ηὔξατό ποτε, ὅ, τι ἂν κάλλιστον ἐν τοῖς ποιμνίοις αὐτοῦ γεννηθῇ, τοῦτο Ἀρτέμιδι θῦσαι. Γεννηθείσης δὲ αὐτῷ χρυσῆς ἀρνὸς, τῆς εὐχῆς μετεμέλησεν, καὶ καθείρξας αὐτὴν εἰς λάρνακα ἐφύλαττε. Μέγα δέ τι φρονῶν ἐπὶ τῷ κτήματι, κομπάζει κατὰ τὴν ἀγοράν. Ἀνιωμένου δὲ ἐπὶ τούτῳ Θυέστην, φασὶν, ὑπελθόντα ὡς ἐρῶντα, πεῖσαι Ἀερόπην, ἐκδοῦναι αὐτῷ τὸ κτῆμα· λαβόντα δὲ, ἀντειπεῖν τῷ ἀδελφῷ, ὡς οὐ δεόντως περὶ τοῦ τοιούτου κομπάζει. Αὐτὸς δὲ ἔλεγεν, ἐν τῷ πλήθει δεῖν καὶ τὴν βασιλείαν ἔχειν τὸν τὴν χρυσῆν ἄρνα ἔχοντα. Τοῦτο δὲ ὁμολογοῦντος καὶ Ἀτρέως, Ζεὺς Ἑρμῆν πέμπει πρὸς Ἀτρέα, συνθέσθαι λέγων περὶ τῆς βασιλείας, καὶ δηλοῦν τὰ περὶ τῆς ἀνατολῆς, διότι μέλλει ποιεῖσθαι τὴν ἐναντίαν ὁδὸν ὁ ἥλιος. Συνθεμένου δὲ περὶ τούτων, ὁ ἥλιος τὴν δύσιν εἰς ἀνατολὰς ἐποιήσατο. Ὅθεν ἐκμαρτυρήσαντος τοῦ δαιμονίου τὴν Θυέστου πλεονεξίαν, τὴν βασιλείαν Ἀτρεὺς παρέλαβε, καὶ Θυέστην ἐφυγάδευσεν.

107. Αὐ-

Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι,
Πολλῇσι νήσοισι καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν)
Τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ·
Σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
Δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
Οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
Ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
Μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν
Ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
Ἀνδράσι παυροτέροισι· τέλος δ' οὔπω τι πέφανται.

Sed rursus Thyestes Agamemnoni reliquit, ut gestaret,
Et multis insulis & Argo omni imperaret)
Hoc ille nixus, verba alata dixit,
O amici heroës Danai, famuli Martis,
Jupiter Saturnius me detrimento valde irretivit gravi:
Infestus, qui anteà quidem mihi promisit & annuit
Ilio exciso bene munito, me rediturum:
Nunc vero malam fraudem struxit, & me jubet
Inglorium Argos redire, postquam multum perdidi populum.
Ita scilicet Jovi præpotenti placitum est,
Qui jam multarum urbium demolitus est vertices,
Et adhuc demolietur: hujus enim potentia est maxima.
Turpe enim hoc est etiam posteris auditu,
Incassum adeò talem tantúmque populum Achivorum
Irritum bellum gerere, & pugnare
Cum viris paucioribus: exitus autem nullus dum apparuit.

107. Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ'.] Ἀντὶ τοῦ, Θυέστης δὲ κατέλιπε θνήσκων Ἀγαμέμνονι τὸ σκῆπτρον. Ἀτρεὺς, βασιλεύων τῆς Πελοποννήσου, ἔχων ἐκ Κρεούσης τῆς † , ἢ, ὥς τινες, Ἀερόπης τῆς Ἀτρέως, Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον. Μέλλων δὲ τελευτᾷν τὸν βίον, ἀπεισάμενος πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὴν ἔχθραν, παραδίδωσιν αὐτῷ τὴν βασιλείαν, ἵνα Ἀγαμέμνονι ἀνδρωθέντι ἀποδῷ. ὁ δὲ πιστῶς ποιήσας ἀποδίδωσι. Φορῆναι.] Φέρειν, βαστάζειν.

108. Πολλῇσι.] Πολλαῖς. Νήσοισι.] Νήσοις. νῆσος δέ ἐστι γῆ περιτετειχισμένη ὑπὸ θαλάσσης πανταχόθεν. ἴσως δὲ εἴρηται ἀπὸ τοῦ ὀρνέου τῆς νήσσης, ἥτις καὶ αὐτὴ διαπαντὸς ἐπὶ τοῖς κύμασι τῶν ὑδάτων νήχεται. Ἄργεϊ παντί.] Παντὸς Ἄργους, ὅλης τῆς Πελοποννήσου.

109. Τῷ ὅγε.] Τούτῳ τῷ σκήπτρῳ οὗτος. τουτέστιν, ὁ Ἀγαμέμνων. Ἐρεισάμενος.] Ἐπερεισθείς. Ἔπεα.] Λόγους. Προσηύδα.] Ἐν αὐτοῖς εἶπεν.

110. Ὦ φίλοι.] Ὦ περιφιλέστατοι. Θεράποντες Ἄρηος.] Ὑπηρέται τοῦ Ἄρεος. πολεμικοί.

111. Μέγα.] Μεγάλως. Ἄτη.] Βλάβη. Ἐνέδησεν.] Ἐνέβαλεν. Βαρείῃ.] Μεγάλῃ, ἰσχυρᾷ.

112. Σχέτλιος.] Ὁ τοῦ σχετλιάζειν καὶ δυσφημεῖν τοῖς ἀνθρώποις αἴτιος, λύπας αὐτοῖς διδούς. ὁ γὰρ σχετλιασμὸς, ἐπίῤῥημα λύπης δηλωτικόν. Πρίν.] Πρότερον. ὅτε ἐν τῇ Αὐλίδι, ὡς ἑξῆς ἐρεῖ.

113. Ἐκπέρσαντα.] Ἐκπορθήσαντα. Εὐτείχεον.] Καλῶς τετειχισμένην ὑπὸ Ἀπόλλωνος καὶ Ποσειδῶνος. Ἀπονέεσθαι.] Ἀπαλλάττεσθαι, ὑποχωρεῖν.

114. Ἀπάτην.] Πλάνην. Βουλεύσατο.] Ἐβουλεύσατο, ἐσκέψατο.

115. Δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι.] Ἄδοξον εἰς Πελοπόννησον ἀπελθεῖν. Ἱκέσθαι.] Παραγενέσθαι. Ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.] Διότι ἐν τῷ πολέμῳ πολὺν ὄχλον ἀπώλεσα.

116. Οὕτω που.] Οὕτω δή. Μέλλει.] Ἀρέσκει, ἔοικε. Ὑπερμενέϊ.] Τῷ ὑπερέχοντι τῇ δυνάμει πάντων θεῶν καὶ ἀνθρώπων. Φίλον.] Προσφιλές.

117. Πολλάων.] Πολλῶν. Ἔστι δὲ ὁ τρόπος ἐπέκτασις, ἴδιος Αἰολέων. Πολίων.] Πόλεων. Κάρηνα.] Ἀκροπόλεις. ἐξ οὗ, βασίλεια.

118. Ἠδ' ἔτι.] Καὶ ἔτι. Κράτος.] Ἰσχὺς, δύναμις.

119. Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστίν.] Ἀειδὲς γὰρ τοῦτό ἐστιν. Ἐσσομένοισι.] Μεταγενεστέροις. Πυθέσθαι.] Ἀκοῦσαι, μαθεῖν.

120. Μάψ.] Μάτην. Τοιόνδε.] Τοιοῦτον τῇ ἀρετῇ. Τοσόνδε.] Καὶ τοσοῦτον πλήθει.

121. Ἄπρηκτον.] Ἄπρακτον, ἀτέλεστον. Πολεμίζειν.] Πολεμεῖν. Τὸ δὲ τοιοῦτον σχῆμα παρονομασία καλεῖται.

122. Παυροτέροισι.] Ὀλιγωτέροις. οἱ μὲν Τρῶες χωρὶς τῶν ἐπικούρων ἦσαν ἀριθμῷ μυριάδες ε'. Τῶν δὲ Ἑλλήνων τὸ πλῆθος, τινὲς μέν φασι, μυριάδες ιϛ'. ἄλλοι δὲ ιδ'. Πέφανται.] Ἐφάνη.

Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
Ὅρκια πιστὰ ταμόντες ἀριθμηθήμεναι ἄμφω,
Τρῶας μὲν λέξασθαι ἐφέστιοι ὅσοι ἔασιν,
Ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοί,
Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν,
Πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο.
Τόσον ἐγώ φημι πλέας ἔμμεναι υἷας Ἀχαιῶν
Τρώων οἳ ναίουσι κατὰ πόλιν. ἀλλ' ἐπίκουροι
Πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν,
Οἵ με μέγα πλάζουσι, καὶ οὐκ εἰῶσ' ἐθέλοντα
Ἰλίου ἐκπέρσαι εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.
Ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί,
Καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται·
Αἵ δέ που ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι, καὶ νήπια τέκνα,
Εἵαται ἐν μεγάροις ποτιδέγμεναι· ἄμμι δὲ ἔργον
Αὔτως ἀκράαντον οὗ ἕνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·

Si enim velimus Achivique Trojanique
Fœderibus fidelibus percussis numerari utrique,
Trojanos quidem legere cives quotquot sunt,
Nos autem in decurias disponamur Achivi,
Trojanorum autem viros singulos accipiamus qui vinum fundant,
Multæ decuriæ indigerent pocillatore.
In tantum ego aio plures esse filios Achivorum
Trojanis qui habitant in urbe. sed auxiliares
Multis ex civitatibus hastas vibrantes viri sunt,
Qui me valdè impediunt, & non sinunt volentem
Trojæ expugnare benè habitatum oppidum.
Novem jam præterierunt Jovis magni anni,
Et jam ligna computruerunt navium, & sparta dissoluta sunt:
Et nostræ fortasse uxores, & infantes liberi,
Sedent in ædibus expectantes: nobis autem opus
Frustrà infectum cujus gratiâ huc venimus.
Sed agite, ut ego dixero, pareamus omnes:
Fugiamus cum navibus dilectam in patriam terram:

123. Εἴπερ γάρ κε.] Ἐάνπερ γάρ. Ἐθέλοιμεν.] Βουληθῶμεν.

124. Ὅρκια πιστά.] Πιστοὺς ὅρκους. Ταμόντες.] Δι' ἐντόμων ποιησάμενοι. Ἀριθμηθήμεναι.] Ἀριθμηθῶναι. Ἄμφω.] Ἀμφότεροι· οἱ Τρῶες καὶ οἱ Ἕλληνες.

125. Λέξασθαι.] Ἐπιλέξασθαι, ἢ καταριθμήσασθαι. Ἐφέστιοι.] Ἔποικοι. ὅ ἐστιν, αὐτόχθονες, πολῖται. Ὅσοι.] Ὁπόσοι. Ἔασιν.] Εἰσίν, ὑπάρχουσι.

126. Διακοσμηθεῖμεν.] Διαταχθείημεν. Δεκάδας.] Ἀνὰ δεκάδας.

127. Ἑλοίμεθα.] Λάβοιμεν. Οἰνοχοεύειν.] Κιρνᾷν.

128. Πολλαί κεν.] Πολλαὶ ἄν. Δευοίατο.] Ἐνδεεῖς γένοιντο. Οἰνοχόοιο.] Οἰνοχόου.

129. Τόσον.] Τοσοῦτον. Φημί.] Ὑπολαμβάνω. Πλέας.] Πλείονας. Ἔμμεναι.] Εἶναι.

130. Οἳ ναίουσιν.] Οἵτινες οἰκοῦσιν Ἴλιον. Ἐπίκουροι.] Οἱ ἐπὶ ξένης χώρας σύμμαχοι τῶν πολεμουμένων, καὶ βοηθοί.

131. Πολλέων ἐκ πολίων.] Ἐκ πολλῶν πόλεων. Ἐγχέσπαλοι.] Οἱ τὰ ἔγχη πάλλοντες, καὶ κινοῦντες τὰ δόρατα. πολεμικοί. Ἔσειον δὲ αὐτὰ περὶ τῆς ἀφέσεως, μή ποτε ἄρα εἶεν κλασθέντα.

132. Μέγα.] Μεγάλως. συγκοπὴ ὁ τρόπος. μᾶλλον δὲ, ἀποκοπή. καὶ μᾶλλον ἔτι, ὄνομα γένους οὐδετέρου ἐπιῤῥηματικῶς τιθέμενον. Πλάζουσι.] Πλανῶσι, καὶ ἀπείργουσι τῆς πολλῆς προθυμίας. Οὐκ εἰῶσιν.] Οὐ συγχωροῦσι βουλόμενον. ὅ ἐστι, δυνάμενον. Ἰὰς ἡ διάλεκτος.

133. Εὐναιόμενον.] Καλῶς οἰκούμενον. Πτολίεθρον.] Πόλισμα, πόλιν.

134. Βεβάασι.] Παραβεβήκασι, παρεληλύθασι.

135. Δοῦρα.] Δόρατα, ξύλα. Σέσηπε.] Διασέσηπται ἐκ τοῦ χρόνου. Σπάρτα.] Σπαρτία, σχοινία. Λέλυνται.] Διαλέλυνται, σαπέντα δηλαδή.

136. Ἄλοχοι.] Γυναῖκες. Νήπια.] Μικρά.

137. Εἵαται.] Καθέζονται. Ἐν μεγάροισι.] Ἐν τοῖς οἴκοις. Ποτιδέγμεναι.] Προσδεχόμεναι. ὀρθῶς καὶ ἐπικράτησιν τοῦ θήλεος. Τὸ δὲ ποτὶ, Δωρικόν. Ἄμμι δὲ.] Ἐν ἡμῖν δέ. Αἰολικῶς. Ἔργον.] Νῦν ὁ πόλεμος.

138. Αὔτως.] Ὡσαύτως, ὁμοίως, ἢ, ματαίως. Ἀκράαντον.] Ἀτελείωτον, ἀπλήρωτον. Οὗ εἵνεκα.] Οὗτινος χάριν. Δεῦρο.] Ἐνταῦθα. Ἱκόμεσθα.] Παραγινόμεθα.

139. Ἀλλ' ἄγε.] Ἀλλὰ δεῦρο. Πειθώμεθα.] Ἀντὶ τοῦ, πειθώμεν.

141. Αἰ-

Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς φάτο. τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε,
Πᾶσι μετὰ πληθὺν ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.
Κινήθη δ' ἀγορὴ, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης
Πόντου Ἰκαρίοιο, τὰ μέν τ' εὖρός τε νότος τε
Ὤρορ' ἐπαΐξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων.
Ὡς δ' ὅτε κινήσῃ ζέφυρος βαθὺ λήϊον ἐλθὼν,
Λάβρος ἐπαιγίζων, ἐπί τ' ἠμύει ἀσταχύεσσιν·
Ὣς τῶν πᾶσ' ἀγορὴ κινήθη· τοὶ δ' ἀλαλητῷ
Νῆας ἔπεσσεύοντο· ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
Ἵστατ' ἀειρομένη. τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον
Ἅπτεσθαι νηῶν, ἠδ' ἑλκέμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Οὐρούς τ' ἐξεκάθαιρον. ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκεν
Οἴκαδε ἱεμένων, ὑπὸ δ' ᾕρεον ἕρματα νηῶν.
Ἔνθα κεν Ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη,

Non enim jam Trojam capiemus latas vias habentem.
Sic dixit. His autem animum in pectoribus commovit,
Omnibus inter multitudinem quicunq; non consilium audiverant.
Mota est autem concio, ut fluctus ingentes maris
Pelagi Icarii, quos quidem Eurúsque Notúsque
Commovit cùm irruerit patris Jovis ex nubibus.
Sicutque quum moverit Zephyrus ingentem segetum campum veniens,
Rapidus supernè ingruens, & spicis incumbit:
Sic horum tota concio mota est: hi autem fremitu militari
Ad naves ruebant: ab-infra pedes autem pulvis
Stabat excitatus. hi autem alii alios adhortabantur
Ut prehenderent naves, & traherent in mare vastum,
Fossásque expurgabant. clamor autem in cœlum ivit
Domum properantium, subtrahebant autem phalangas navibus.
Tunc Argivis præter fatum reditus contigisset,

141. Αἱρήσομεν.] Πορθήσωμεν, λάβωμεν.

142. Ὄρινε.] Διετάραξε.

143. Μετὰ πληθύν.] Ἐν τῷ πλήθει. Ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.] Ὅσοι τοῦ προβουλεύματος οὐκ ἤκουσαν τῶν ἡγεμόνων.

144. Κινήθη δ' ἀγορὴ ὡς κύματα μακρά.] Ἀντὶ τοῦ, μεγάλα. ἔστι δὲ παραβολὴ τὸ σχῆμα. παραβολὴ δέ ἐστιν, ὁμοιωματικὴ πράγματος τοῖς ὑποκειμένοις παράθεσις, πρὸς δήλωσιν ἐναργεστέραν. Κινήθη.] Ἐκινήθη, ἐταράχθη.

145. Πόντου Ἰκαρίοιο.] Τοῦ Ἰκαρίου πελάγους. κεκλημένου οὕτως ἀπὸ Ἰκάρου τοῦ Δαιδάλου παιδὸς, πεσόντος εἰς αὐτὸ, καὶ ἀπολομένου οὕτως. Μετὰ τὴν Πασιφάης πρὸς τὸν ταῦρον μίξιν, Δαίδαλος, εὐλαβούμενος τὴν Μίνωος ὀργὴν, πτερωτὸς, σὺν Ἰκάρῳ τῷ υἱεῖ ἐκ Κρήτης ἐφέρετο. Καταπεσόντος δὲ τοῦ παιδὸς, τὸ ὑποκείμενον πέλαγος, Ἰκάριον μετωνομάσθη, ὁ μέν τοι Δαίδαλος, διαπλὰς εἰς Κάμικον τῆς Σικελίας, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκδεχόμενος, ἔμεινε παρὰ ταῖς Κωκάλου θυγατράσιν. ὑφ' ὧν ὁ Μίνως, ἥκων ἐπ' ἀναζήτησιν τοῦ Δαιδάλου, ἀποθνήσκει, καταχυθέντος αὐτοῦ ζεστοῦ ὕδατος. Ἱστορεῖ Φιλοστέφανος, καὶ Καλλίμαχος ἐν αἰτίοις. Εὖρος.] Ὁ ἀπὸ ἀνατολῆς πνέων ἄνεμος, ὅστις καὶ ἀπηλιώτης καλεῖται. Νότος δὲ ὁ ἀπὸ μεσημβρίας.

146. Ὦρορε.] Διήγειρε, διετάραξε. Ἐπαΐξας.] Ἐφορμήσας. Νεφελάων.] Νεφελῶν.

147. Κινήσει.] Φυσήσει. Ζέφυρος.] Ὁ ἀπὸ δυσμῶν πνέων. ζόφος γὰρ καλεῖται ἡ δύσις. Βαθύ.] Μέγα, εὔφορον. Λήϊον.] Σιτοφόρον χωρίον.

148. Λάβρος ἐπαιγίζων.] Σφοδρὸς, πνέων, ῥέγας. Ἐπί τ' ἠμύει ἀσταχύεσσι.] Ἐπικατακλίνει τοὺς ἀστάχυας τοῖς στάχυσιν.

149. Ὣς τῶν.] Οὕτως τούτων. Ἀλαλητῷ.] Θορύβῳ. προσληπτέον τὴν, σὺν, ἵν' ᾖ, σὺν θορύβῳ.

150. Νῆας ἐπεσσεύοντο.] Ἐπήρχοντο πρὸς τὰς ναῦς. ἐπηκολούθουν ἐπὶ τὰ πλοῖα. Ὑπένερθεν.] Ὑποκάτωθεν. Κονίη.] Κόνις.

151. Ἵστατο.] Ὑψοῦτο, ἠγείρετο. Ἀειρομένη.] Εἰς ὕψος ἐπαιρομένη. Ἀλλήλοισι κέλευον.] Ἀλλήλοις παρεκελεύοντο. τουτέστιν, εἷς ἕνα ἐπεσπούδαζεν.

152. Ἅπτεσθαι.] Λαμβάνεσθαι. Ἠδ' ἑλκέμεν.] Καὶ καθέλκειν. Δῖαν.] Θείαν, φοβεράν.

153. Ἐξεκάθαιρον.] Ἐξέσκαπτον. Οὐρούς.] Ταφροειδῆ ὀρύγματα, δι' ὧν αἱ νῆες καθέλκονται εἰς τὴν θάλασσαν. ἢ τὰς ἀντλίας.

154. Οἴκαδ' ἱεμένων.] Ὁρμωμένων, εἰς οἶκον ἀπιέναι προθυμουμένων. Ὑπὸ δ' ᾕρεον.] Ὑφῄρουν δέ.

155. Ἔνθα κεν.] Καὶ παρ' ὀλίγον τότε ἄν. Ὑπέρμορα.] Ὑπὲρ τὸ προσῆκον, ὑπὲρ τὸ εἱμαρμένον. Νόστος.] Ἡ εἰς οἶκον ἀνακομιδή. παρὰ τοῦτο, νόστος ἐπὶ τὸ ἡδὺ, μάλιστα δὲ τὸ ἡδὺ καὶ γνήσιον τῆς πατρίδος. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐδεσμάτων. ἐδέσματα γὰρ προφέρεται τοῖς νοσοῦσιν. Ἐτύχθη.] Ἐγένετο.

Εἰ μὴ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ὢ πόποι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Ἀργεῖοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιεν
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
Ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα,
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον
Ἑσταότ'· οὐδ' ὅγε νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
Ἅπτετ', ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

Nisi Minervam Juno sermone affata fuisset,
Papæ Ægiochi Jovis filia indomita,
Siccine domum, in dilectam patriam terram
Argivi fugient super lata dorsa maris,
Gloriam autem Priamo & Trojanis reliquerint
Argivam Helenam, cujus gratiâ multi Achivorum
Ad Trojam perierunt procul à dilectâ patria terra?
Sed abi nunc ad populum Achivorum ære-loricatorum,
Tuisque lenibus verbis cohibe virum quemque,
Nec sine naves in-mare trahere, quæ hinc & inde impelluntur remis.
Sic dixit. necnon paruit Dea glaucis-oculis Minerva.
Descendit autem ab Olympi verticibus concitata,
Raptimque venit veloces ad naves Achivorum:
Invenit deinde Ulyssem Jovi consilio parem
Stantem: neque hic navem bonis transtris instructam nigram
Tangebat, quia ipsum dolor corde & animo invaserat.
Propè autem stans alloquuta est cæsiis oculis Minerva,
Generose Laërtiade, solertissime Ulysse,

---

156. Πρὸς μῦθον ἔειπε.] Προσεῖπε λόγον.

157. Ὢ πόποι.] Φεῦ. παπαί. Ἔστι δὲ ἐπίρρημα σχετλιαστικὸν, καὶ λύπης δηλωτικόν. Αἰγιόχοιο.] Τοῦ τὴν αἰγίδα ἔχοντος. Αἰγὶς δέ ἐστιν ὅπλον Διὸς ἡφαιστότευκτον. Ζεὺς, Κρόνου καὶ Ῥέας γενόμενος, ἐν Κρήτῃ ἐπεκλήθη Αἰγίοχος, διὰ τὸ αὐτόθι ὑπὸ αἰγὸς τραφῆναι. ἢ, ὥς τινές φασι, διὰ τὸ, αἶγα ἀνελόντα, τὴν μὲν δορὰν ἀμφιέσασθαι, τοῖς δὲ κέρασιν εἰς τόξον χρήσασθαι. ὅθεν καὶ Αἰγιδύκον τόπον τινὰ ἐν Κρήτῃ καλεῖσθαι. Ἱστορεῖ Εὐφορίων. Διὸς τέκος.] Διὸς τέκνον. Ἀτρυτώνη.] Ἄτρυτε, ἀκαταπόνητε.

159. Ἐπ' εὐρέα.] Ἐπὶ τὰ πλατέα καὶ μεγάλα. Νῶτα θαλάσσης.] Ἤτοι τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ἢ τὰ μεγέθη. Ἰστέον δὲ, ὅτι οὐδετέρως τὸ νῶτον καὶ τὰ νῶτα λέγει ὁ ποιητὴς πανταχοῦ, καὶ Ἡσίοδος, καὶ οὐκ ἀῤῥενικῶς.

160. Κὰδ δέ κεν λίποιεν.] Τὸ ἑξῆς, καταλίποιεν δ' ἂν καύχησιν οἱ Ἕλληνες τοῖς Τρωσὶ τὴν Ἑλένην ἐνταῦθα. Εὐχωλήν.] Εὐχὴν, καύχησιν.

161. Ἀργείην.] Τὴν Πελοποννησίαν. ἡ γὰρ Λακωνικὴ μέρος ἦν πέμπτον τῆς Πελοποννήσου. Ἧς εἵνεκα.] Ἧς ἕνεκα, ἧς χάριν.

162. Ἀπόλοντο.] Ἀπώλοντο, ἠφανίσθησαν. Φίλης ἀπὸ.] Πόῤῥωθεν τῆς προσφιλεστάτης πατρίδος αὐτῶν γῆς.

163. Ἀλλ' ἴθι.] Ἀλλ' ἄπιθι. Μετὰ λαόν.] Ἐπὶ τὸν τῶν Ἑλλήνων ὄχλον.

164. Ἀγανοῖς.] Προσηνέσι, πρᾳόις. Ἐρήτυε.] Κώλυε, κάτεχε, ἡσύχαζε. Φῶτα.] Ἄνδρα.

165. Μηδὲ ἔα.] Μηδὲ συγχώρει. Ἅλαδ' ἑλκέμεν.] Εἰς τὴν θάλασσαν καθέλκειν. Ἀμφιελίσσας.] Ἀμφοτέρωθεν ταῖς κώπαις ἐλαυνομένας. ἢ εἰς ἑκάτερα τὰ πλευρὰ στρεφομένας.

166. Οὐδ' ἀπίθησε.] Οὐδὲ παρήκουσε. Γλαυκῶπις.] Γλαυκόφθαλμος, καλὴ, φοβερά. ἢ καταπληκτικὴ τὴν πρόσοψιν.

167. Ἀΐξασα.] Ὁρμήσασα. Καρήνων.] Ἀκρωτηρίων.

169. Εὗρεν.] Κατέλαβε. Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον.] Τῷ Διῒ τὴν συμβουλίαν ἴσον. Ἔπειτα.] Μετὰ ταῦτα.

170. Ἑσταότα.] Ἑστῶτα. Ἐϋσσέλμοιο.] Εὐκαθέδρου. σέλματα γὰρ, αἱ τῶν ἐρεσσόντων καθέδραι.

171. Ἅπτετο.] Ἥπτετο. Ἐπεί μιν.] Ἐπειδὴ αὐτόν. Ἄχος.] Λύπη. Ἵκανε.] Κατέλαβε.

172. Ἀγχοῦ.] Ἐγγὺς, πλησίον. Ἱσταμένη.] Στᾶσα.

173. Διογενές.] Ἀπὸ Διὸς ἔχον τὸ γένος. εὐγενέστατε. Λαερτιάδη.] Λαέρτου παῖ Ὀδυσσεῦ. Πολυμήχανε.] Πολύβουλε, συνετέ.

Οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν	Siccine domum, in dilectam patriam terram
Φεύξεσθ' ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι πεσόντες,	Fugietis naves multa transtra habentes ingressi,
Κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε	Gloriam autem Priamo & Trojanis reliqueritis
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν	Argivam Helenam, cujus gratiâ multi Achivorum
Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;	Ad Trojam perierunt procul à dilecta patria terra?
Ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδέ τ' ἐρώει·	Sed abi nunc ad populum Achivorum, neque cesses:
Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,	Tuis autem blandis verbis cohibe virum quemque,
Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.	Neque sinas naves in mare trahere quæ-utrinque-impelluntur remis.
Ὣς φάθ'. ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·	Sic dixit. hic autem intellexit Deæ vocem loquentis:
Βῆ δὲ θέειν, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε· τὴν δ' ἐκόμισσε	Tendebat autem currere, lænamque abjecit: illam autem sustulit
Κῆρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὅς οἱ ὀπήδει.	Præco Eurybates Ithacensis, qui eum sequebatur.
Αὐτὸς δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν,	Ipse autem Atridæ Agamemnoni obvius veniens,
Δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεί·	Accepit ab eo sceptrum paternum incorruptum semper:
Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.	Cum hoc ivit per naves Achivorum ære-loricatorum.
Ὅντινα μὲν, βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,	Quemcunque quidem seu regem seu primarium virum inveniret,
Τόν δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς,	Hunc blandis verbis detinebat astans,
Δαιμόνι', οὔ σε ἔοικε κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι·	Vir optime, non te decet ut timidum trepidare:
Ἀλλ' αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.	Quin & ipse sede, & alios sedere fac populos.
Οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ' οἷος νόος Ἀτρείδαο·	Nondum enim certò scis quis animus Atridæ:

175. Ἐν νήεσσι.] Ἐν ταῖς ναυσί. Πολυκλήϊσι.] Πολυκαθέδροις. Ἡ παραλήγουσα κατ' ἔκτασιν διαστέλλεται. Πεσόντες.] Ἐμπεσόντες, εἰσελθόντες.

179. Μηδέ τ' ἐρώει.] Μηδὲ συγχώρει, ἡσύχαζε, μένε.

180. Ἐρήτυε.] Ἡσύχαζε.

182. Ξυνέηκε.] Συνῆκεν, ἤκουσεν. Ὄπα.] Φωνήν. Φωνησάσης.] Εἰπούσης.

183. Βῆ δὲ θέειν.] Ὥρμησε δὲ τρέχειν. Ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλεν.] Ἀπεδύσατο δὲ τὴν χλανίδα, διὰ τὸ μὴ ἐμποδίζεσθαι αὐτὸν παραθέοντα ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἱματίων. Ἐκόμισσεν.] Ἐκόμισεν, ἐβάστασεν. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἕτερος οὗτός ἐστιν Εὐρυβάτης, καὶ ἕτερος ὁ Ἀγαμέμνονος, οὗ ἐμνήσθη ἐν τῇ α. ἕκαστος γὰρ τῶν βασιλέων εἶχεν ἰδίους κήρυκας.

184. Ὀπήδει.] Ἠκολούθει.

185. Αὐτὸς δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθών.] Ὁ Ὀδυσσεύς, φησι, παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος λαμβάνει τὸ σκῆπτρον. οὐχ ἁπλῶς δὲ τοῦτο ποιεῖ, ἀλλ' ἵνα δοκῇ, σὺν τῇ τοῦ βασιλέως γνώμῃ κρατεῖν αὐτούς. Ἀντίος.] Ἐξεναντίας.

186. Ἄφθιτον.] Ποιητικῶς τοῦτο πέπλασται. τὸ μὲν ἀθάνατον ἐπὶ ἐμψύχων οἱ φιλόσοφοι τάσσουσι· τὸ δὲ ἄφθιτον ἐπὶ ἀψύχων.

187. Σὺν τῷ.] Σὺν τούτῳ, τῷ σκήπτρῳ δηλονότι.

188. Ἔξοχον.] Ἐξέχοντα, βασιλέα. Κιχείη.] Καταλάβοι.

189. Ἀγανοῖς.] Προσηνέσι, πράοις. Ἐρητύσασκε.] Ἠρήτυε, κατεῖχεν, ἐκώλυε.

190. Δαιμόνι'.] Ὦ βέλτιστε. Αὕτη ἡ λέξις τῶν μέσων ἐστί. Δηλοῖ δὲ ἀμφότερα. Ὁτὲ μὲν ἐπὶ ἐπαίνῳ λεγομένη· οἷον, θεῖε, μακάριε, μέγιστε, ἤ, ἀγαθὲ, καὶ ἄριστε. ὁτὲ δ' ἐπὶ ψόγῳ· οἷον, ἄφρον, καὶ μάταιε, ἤ, χείριστε, καὶ φαῦλε. Ὅτε μὲν οὖν φησι θεῷ προσφδῆ, ἤγουν λέγει ἢ κατὰ θεόν· ὅτε δὲ ἀνθρώπῳ, ὑπερέχοντα ἄνθρωπον. ὡς δηλοῦσθαι, ἥττονα μὲν θεοῦ, ὑπερέχοντα δὲ ἀνθρώπου. Οὔ σε ἔοικε.] Οὔ σε πρέπει, ὦ βέλτιστε. Κακὸν ὥς.] Ὡς κακὸν καὶ ἄνανδρον. Δειδίσσεσθαι.] Εὐλαβεῖσθαι, φοβεῖσθαι.

191. Αὐτός.] Σύ. Κάθησο.] Κάθου. Ἵδρυε.] Καθέζεσθαι κέλευε.

192. Σάφα.] Σαφῶς, ἀκριβῶς. Οἷος.] Ὁποῖος. Νόος.] Νοῦς, διάνοια. Ἀντὶ τοῦ, ἔτι οὐκ οἴδαμεν, τί βούλεται, περὶ φυγῆς ἡμῖν λέγων.

193. Τάχα

Νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
Ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἷον ἔειπε,
Μήτι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν.
Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος·
Τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι, φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς.
Ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι, βοόωντά τ' ἐφεύροι,
Τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ,
Δαιμόνι', ἀτρέμας ἧσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
Οἳ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις,
Οὔτέ ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.
Οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί·
Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,
Εἷς βασιλεύς, ᾧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω
Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσιν βασιλεύῃ.
Ὣς ὅγε κοιρανέων δίεπε στρατόν. οἱ δ' ἀγορήνδε
Αὖτις ἐπεσσεύοντο νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων

Nunc quidem tentat, mox autem lædet filios Achivorum.
In concilio enim non omnes audivimus quid dixit,
Ne iratus afficiat aliquo malo filios Achivorum.
Ira autem magna est regis Jovis alumni:
Honor autem ab Jove est, diligit autem ipsum providus Jupiter.
Quemcunque rursus plebeium virum videret, vociferantemque offenderet,
Hunc sceptro percutiebat, increpitabatque voce,
Improbe, quietè sede, & aliorum verba audi,
Qui te præstantiores sunt: tu autem imbellis & invalidus,
Neque unquam in bello numeratus, neque in concilio.
Non quidem ullo pacto omnes regnabimus hìc Achivi:
Non bonum multorum principatus: unus princeps esto,
Unus rex, cui dedit filius Saturni versuti
Sceptrumque & jura, ut ipsis dominetur.
Sic ille imperatorem agens regebat exercitum. illi autem ad concilium
Rursus ruebant à navibus & tentoriis

193. Τάχα δ'.] Ταχέως δέ. Ἴψεται.] Βλάψει.

194. Ἀκούσαμεν.] Ἠκούσαμεν.

195. Ῥέξῃ.] Ποιήσῃ, πράξῃ.

196. Θυμός.] Νῦν ὀργή. Διοτρεφέος.] Τοῦ σὺν Διὸς τῇ γνώμῃ τεθραμμένου.

197. Φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς.] Φιλεῖ δὲ αὐτὸν ὁ βουλευτικώτατος Ζεύς.

198. Ὃν δ' αὖ.] Ὅντινα δὲ πάλιν. Δήμου.] Δημοτικόν, τοῦ πλήθους. Βοόωντα.] Βοῶντα, κράζοντα. Ἐφεύροι.] Καταλάβοι.

199. Ἐλάσασκεν.] Ἔπληττεν. Ὁμοκλήσασκε.] Καὶ ἠπείλησε μεθ' ὕβρεως.

200. Δαιμόνι'.] Ἐνταῦθα ἐφ' ὕβρει, ἀντὶ τοῦ κακόδαιμον, φαυλότατε. Ἀτρέμας ἧσο.] Μεθ' ἡσυχίας καθέζου.

201. Οἳ σέο.] Οἵτινές σου. Φέρτεροι.] Κρείσσονες. Ἀπτόλεμος.] Ἄπειρος πολέμου, ἄθλιος. Ἄναλκις.] Ἀσθενής, ἀδύνατος.

202. Ἐναρίθμιος.] Καταριθμούμενος. Βουλῇ.] Τουτέστιν, ἐκκλησίᾳ.

203. Οὐ μέν πως.] Οὐ μὴν, οὐδαμῶς πως. Οὐκ ἀγαθόν.] Ἀντὶ τοῦ, οὐ καλόν.

204. Πολυκοιρανίη.] Πολυαρχία. Κοίρανος.] Βασιλεὺς, ἡγεμών. οὕτω γοῦν, ὅτι ἡ Περσῶν ἀρχὴ διὰ τῆς μοναρχίας μεγάλη ἐστί. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι δὲ, ὁπότε πλείονας παρεῖχον τῷ στρατεύματι ἡγεμόνας, ὡς ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς τοὺς ἐννέα, ἡττῶντο· ὁπότε δὲ δι' ἑνὸς ἐποιοῦντο τοὺς ἀγῶνας, ἐνίκων, ὥσπερ ἐν τῇ Κνίδῳ, ὁ Κόνων νικῶν τὸ τῶν Πελοποννησίων στρατόπεδον. Ὅσπου γε καὶ τὰ σώματα ἡμῶν, εἰ ἦσαν ἐξ ἑνὸς στοιχείου, οὐδέποτε ἂν ἤλγουν. οὔτε γὰρ ἦν ὑφ' οὗ ἀλγήσειαν ἓν ὄντα, ὥς φησιν ὁ θεῖος Ἱπποκράτης. καὶ ἐν ἑτέρῳ δὲ πάλιν ὁ αὐτὸς ἀνήρ, πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσει πολέμιον. τὰ γὰρ πολλὰ ἀλλήλοις ἀνθιστάμενα, ὥσπερ πόλεμον ἐπιφέρει, ἐφ' οὗ φθορά.

305. Ἀγκυλομήτεω.] Ἀγκυλομήτης ὁ Κρόνος ἐκλήθη. ἤτοι ἀγκύλα καὶ σκολιὰ βουλευσάμενος κατὰ τοῦ πατρὸς, καὶ τῶν παίδων, ὥς φησιν Ἡσίοδος. τοῦ μὲν γὰρ τὰ αἰδοῖα τῇ ἅρπῃ ἀπέτεμε, τοὺς δὲ κατέπιεν. ἢ, ὁ τὰ ἀγκύλα καὶ δυσχερῆ πράγματα τῇ μήτι περιλαμβάνων, κορόνους τις ὢν καὶ τέλειος νοῦς, ὥς φησι καὶ ἡ Δημώ. Ἀγκυλομήτης, ὁ ἐν τοῖς σκολιοῖς πράγμασιν εὐμήχανος. Δηλοῖ δὲ τὸ ἀγκύλον παρὰ τῷ Ποιητῇ τρία. τὸ σκολιὸν κατὰ βουλεύσιν· ὡς ὅταν λέγῃ ἀγκυλόμητιν τὸν Κρόνον. καὶ τὸ περιφερὲς κατὰ σχῆμα· ὡς τὸ, ἀγκύλα κύκλα. καὶ τὸ ἰσχυρόν· ὡς τὸ, ἀγκύλον ἅρμα.

307. Ὣς ὅγε.] Οὕτως μὲν δὴ οὗτος. Κοιρανέων.] Διατάσσων, διερχόμενος, καὶ τὸ τοῦ κοιράνου ἔργον ἐκπληρῶν. Δίεπε.] Διέτασσε, διῴκει.

308. Ἐπεσσεύοντο.] Ἤρχοντο, ἐπηκολούθουν. Νεῶν ἄπο.] Ἀπὸ τῶν πλοίων.

209. Ἠχῇ

Ἠχῇ, ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.
Ἄλλοι μέν ῥ' ἕζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας·
Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα,
Ὃς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ᾔδη
Μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
Ἀλλ' ὅ, τι οἱ εἴσαιτο γελοίϊον Ἀργείοισιν
Ἔμμεναι. αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε·
Φολκὸς ἔην, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα, τὼ δέ οἱ ὤμω
Κυρτώ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὕπερθε
Φοξὸς ἔην κεφαλήν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
Ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἦν, ἠδ' Ὀδυσῆϊ·
Τὼ γὰρ νεικείεσκε. τότ' αὖ Ἀγαμέμνονι δίῳ
Ὀξέα κεκληγὼς λέγ' ὀνείδεα· τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ

Sonitu, sicut quum fluctus multum strepentis maris
Littore magno fremit, resonat autem pontus.
Alii quidem sedebant, sedesque tenebant:
Thersites autem adhuc solus loquacissimus tumultuabatur,
Qui verborum animo suo & indecorùm & multorum erat peritus
Temerè verum non prout decebat contendere regibus,
Sed quodcunque ei videbatur ridiculum Argivis
Fore. turpissimus autem vir ad Ilium venit:
Strabo erat, claudus autem altero pede, & ipsius humeri
Curvi, in pectus contracti: at supernè
Acutus erat capite, capillamentum verò rarum sparsum erat suprà.
Inimicissimus autem Achilli maximè erat, & Ulyssi:
Hos enim conviciabatur. Tum verò Agamemnoni nobili
Stridulè clamans dicebat probra; huic verò Achivi

209. Ἠχῇ.] Σὺν θορύβῳ. ἀλαλητῷ. μετὰ ἤχου καὶ κραυγῆς. Ὡς ὅτε κῦμα.] Τοῦτο πρὸς τὴν κίνησιν. τὸ δὲ βρέμον, πρὸς τὴν ἀπήχησιν.

210. Βρέμεται.] Ἠχεῖ, κτυπεῖ. Σμαραγεῖ.] Ἠχεῖ.

212. Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος.] Ὁ δὲ Θερσίτης μόνος. Οἰνεῖ, ἀμελήσαντι τῆς Ἀρτέμιδος, θυσιῶν ἕνεκα ἡ θεὸς ὀργισθεῖσα, ἔπεμψε τῇ πόλει σῦν ἄγριον. ἐφ' ὃν ἦλθε στρατιὰ τῶν ἀρίστων τῆς Ἑλλάδος, ἐπειδὴ ἐλυμαίνετο τὴν χώραν, ὡς φησὶν αὐτὸς ὁ Ποιητὴς ἐν τῇ ι. Μεθ' ὧν ἦν καὶ ὁ Θερσίτης. Ὃς δειλωθεὶς κατέλειψε τὴν παραφυλακὴν ἐφ' ἧς ἦν, καὶ ἀπῆλθεν ἐπί τινα τόπον ὑψηλὸν, τὴν σωτηρίαν θηρώμενος. Ὀνειδιζόμενος δὲ ὑπὸ Μελεάγρου, ἐδιώκετο. καὶ κατὰ κρημνῶν πεσὼν, τοιοῦτος ἐγένετο, οἷον Ὅμηρος αὐτὸν παρίστησιν. Ἱστορεῖ Εὐφορίων. Οἰνεὺς, καὶ Ἄγριος, ἀδελφοὶ, ὡς λέγει ὁ Ποιητὴς ἐν τῇ ξ. Ἀλλ' ὁ μὲν Οἰνεὺς ἦν πατὴρ Μελεάγρου, ὁ δὲ Ἄγριος Θερσίτου. Μήτηρ δὲ Θερσίτου Δία. Ἐζήτηται δὲ, διὰ ποίαν αἰτίαν ὁ Θερσίτης ἐστράτευσεν εἰς Τροίαν, τοιοῦτος ὤν. Ῥητέον οὖν, ὅτι, ἤτοι στασιώδης ὢν, οὐκ ἀπελείφθη ἀπὸ τῆς πατρίδος. ἢ ὅτι κατ' ἐπεισόδιον παρῆκται πρὸς τὸ ἐκ σκυθρωποῦ πρὸς ἱλαρότητα τὰς ψυχὰς ἀνακαλέσασθαι τῶν Ἑλλήνων. ὥσπερ εἴληπται καὶ Ἥφαιστος γέλωτος χάριν παρὰ τοῖς θεοῖς ἐν τῇ α. Λαμβάνεται δὲ πᾶν ἐπεισόδιον τῷ Ποιητῇ, ἢ πιθανότητος ἕνεκεν, ἢ χρείας, ὥσπερ τοῦτο νῦν, ἢ κόσμου καὶ ὑψώσεως χάριν. Ἀμετροεπής.] Ἄμετρος ἐν τῷ λέγειν, φλύαρος. Ἐκολῴα.] Ἐθορύβει.

213. Ὅς.] Ὅστις. Ἧσι.] Ταῖς ἰδίαις, τοῖς ἑαυτοῦ. Ἤδη.] Εἴδει, ἠπίστατο.

214. Μάψ.] Μάτην. Οὐ κατὰ κόσμον.] Οὐ κατὰ τὸ πρέπον, ἀτάκτως. τοῦτ' ἔστιν, οὐ δικαίως ἐφιλονείκει τοῖς βασιλεῦσιν.

215. Ἀλλ' ὅ, τι οἱ εἴσαιτο γελοίϊον Ἀργείοισιν Ἔμμεναι.] Ἀλλ' ὅσπερ ἂν ἐνόμιζεν ὁ Θερσίτης φαίνεσθαι γέλωτος πολλοῦ ἄξιον τοῖς Ἕλλησιν.

216. Αἴσχιστος.] Αἰσχρότατος. Ὑπὸ Ἴλιον.] Εἰς τὴν Ἴλιον.

217. Φολκός.] Τὰς ὄψεις διάστροφος, στραβός. Ἔην.] Ἦν, ὑπῆρχε. Χωλὸς δ' ἕτερον πόδα.] Χωλὸς δὲ ἦν τῷ ἑνὶ τῶν ποδῶν. Τὼ δέ οἱ ὤμω.] Οἱ δὲ ὦμοι αὐτοῦ.

218. Κυρτώ.] Κυρτοί. δυϊκῶς. Συνοχωκότε.] Συμπεπτωκότες, συνηγμένοι. Αὐτὰρ ὕπερθεν.] Ὑπεράνωθεν δέ.

219. Φοξός.] Ὀξυκέφαλος. Ψεδνή.] Ἀραιὰ, μαδαρά. Ἐπενήνοθεν.] Ἐπήνθει, ἐπέκειτο. Λάχνη.] Τρίχωσις. Ἱστέον δὲ, ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς αὐτὸν ἀναιρεῖ, ὡς ἱστορεῖ Κόϊντος ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς μεθ' Ὅμηρον. Φησὶ γὰρ, ὅτι, ἐν τῇ ἀμαζονομαχίᾳ ἀνελὼν Ἀχιλλεὺς Πενθεσίλειαν τὴν τῶν ἀμαζόνων βασίλειαν, εἶτα ἰδὼν τὸ σῶμα αὐτῆς εὐπρεπὲς πάνυ, εἰς ἔρωτα ἦλθε τῆς προειρημένης. Βαρέως τε ἔφερεν ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτῆς· ὁρῶν δὲ δυσφοροῦντα αὐτὸν Θερσίτης, συνήθως ἐλοιδόρει. ἐφ' ᾧ ὀργισθεὶς ὁ ἥρως, κονδύλῳ παίσας αὐτὸν ἀναιρεῖ, παραυτίκα τῶν ὀδόντων αὐτοῦ κατενεχθέντων χαμαί.

220. Ἔχθιστος.] Ἐχθρότατος. Ἠδέ.] Καί. σύνδεσμος συμπλεκτικός. Ἠδ' Ὀδυσῆϊ.] Καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ.

221. Τὼ γὰρ νεικείεσκε.] Τούτους γὰρ πρότερον ἐλοιδόρει κακολογῶν. εἶθ' οὕτως τὸν Ἀγαμέμνονα.

222. Ὀξέα.] Μεγάλα. ἐπιρρηματικῶς. Κεκληγώς.] Κεκραγὼς, ἐκβοῶν. Λέγε.] Ἔλεγεν. Ὀνείδεα.] Ὀνείδη, ὕβρεις. Τῷ δ' ἄρ.] Τούτῳ δὲ δή.

223. Ἐκ-

Ἐκπάγλως κοτέοντο νεμέσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῷ.
Αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν, Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ,
Ἀτρείδη, τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι, ἠδὲ χατίζεις;
Πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
Εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἅς τοι Ἀχαιοὶ
Πρωτίστῳ δίδομεν εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.
Ἦ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὅν κέ τις οἴσει
Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου υἷος ἄποινα,
Ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν;
Ἠὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
Ἥν τ' αὐτὸς ἄπο νόσφι κατίσχεαι; οὐ μὲν ἔοικεν
Ἀρχὸν ἐόντα, κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
Ὦ πέπονες, κάκ' ἐλέγχε', Ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοί,
Οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα· τόνδε δ' ἐῶμεν
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδηται
Ἤ ῥά τι οἱ χ' ἡμεῖς προσαμυνόμεν, ἠὲ καὶ οὐκί·
Ὃς καὶ νῦν Ἀχιλῆα ἕο μέγ' ἀμείνονα φῶτα
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.

Vehementer irati erant animoque indignabantur.
Sed hic alte vociferans, Agamemnonem convitiabatur sermone,
Atrida, cujus vel conquestionem facis, vel penuriam habes?
Plena tibi ære tentoria, multæ & mulieres
Sunt in tentoriis selectæ, quas tibi Achivi
Primò damus cùm urbem ceperimus.
An adhuc & auro indiges, quod quis afferat
Trojanorum equûm domitorum ex Ilio pro filio redemptionis pretium,
Quem ego vinctum duxero, vel alius Achivorum?
An mulierem recentem, cui miscearis amore,
Quamque ipse seorsum detineas? non quidem decet
Principem, in mala inducere filios Achivorum.
O imbelles, ignava probra, Achæides non amplius Achivi,
Domum cum navibus redeamus: hunc autem sinamus
Isthic ad Trojam præmia digerere, ut sciat
An in aliquo nos adjumento illi sumus, an non:
Qui etiam nunc Achillem se multò fortiorem virum
Contumeliá affecit: Habet enim præmium ejus ereptũ quod ipse vi cepit.

223. Ἐκπάγλως.] Ἐκπληκτικῶς, μεγάλως. Κοτέοντο.] Ὠργίζοντο. Νεμέσσηθεν.] Ἐμέμφοντο.

224. Μακρὰ βοῶν.] Ἀνατεταμένως καὶ μεγάλως κράζων. Νείκεε.] Ἐκακολόγει.

225. Τέο;] Τίνος; τίνος πράγματος; Ἐπιμέμφεαι.] Ἐπιμέμφῃ, ἐπιζητεῖς. Χατίζεις.] Χρῄζεις.

226. Πλεῖαι.] Πλήρεις, γέμουσαι. Διατί δὲ ὑπὲρ τὴν ἄλλην ὕλην τοῦ χαλκοῦ ἐμνήσθη; Ὅτι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις σφόδρα τίμιος ἦν ὁ χαλκός. Κλισίαι.] Σκηναί.

227. Ἐξαίρετοι.] Εὐειδεῖς, ἐπίλεκτοι. αἳ κατὰ τιμὴν δίδομεναι ἀπὸ τῶν αἰχμαλώτων.

228. Πρωτίστῳ.] Πρώτῳ, ὡς βασιλεῖ.

229. Ἐπιδεύεαι.] Ἐνδεὴς εἶ, χρῄζεις. Ὅν κέ τις οἴσει.] Ὅντινα σοι ἄν τις κομίσῃ τῶν Τρώων ἀπὸ τῆς Ἰλίου.

230. Υἱὸς ἄποινα.] Προσληπτέον τὴν, ὑπὲρ, πρόθεσιν, ἵν' ᾖ, ὑπὲρ υἱοῦ δῶρα.

231. Ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν.] Ἀπὸ κοινοῦ, τὸ, δήσας ἀγάγῃ.

232. Νέην.] Νεωτέραν. Μίσγεαι.] Μίσγῃ. Φιλότητι.] Συνουσίᾳ.

233. Ἥν τ' αὐτός.] Ἥντινα αὐτός. Ἄπο νόσφι.] Ἄποθεν καὶ χωρὶς, μόνος. Κατίσχεαι.] Κατίσχῃς. Οὐ μὲν οὖν πρέπει.

234. Ἀρχὸν ἐόντα.] Ἡγεμόνα ὄντα. Κακῶν ἐπιβασκέμεν.] Κακῶν ἐπιβαίνειν.

235. Ὦ πέπονες.] Ἔκλυτοι, καὶ ἀσθενεῖς. ὅτε δὲ ἥδιστοι. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀκμαίων πεπόνων, ἃ τῇ μὲν γεύσει ἐστὶν ἡδέα, τῇ δὲ δείξει καὶ τῇ ἀφῇ μαλακὰ καὶ ἐνένδοτα. Κάκ' ἐλέγχεα.] Κακὰ ὀνείδη. Ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοί.] Γυναῖκες, οὐκ ἔτι ἄνδρες.

236. Νεώμεθα.] Πορευώμεθα. Τόνδε δ' ἐῶμεν.] Τοῦτον δέ. ὅ ἐστι, τὸν Ἀγαμέμνονα καταλείψωμεν.

237. Γέρα πεσσέμεν.] Τὰ γέρα, ὅ ἐστι, τὰς τιμὰς, κατέχειν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν γαστρὶ σιτίων. καὶ γὰρ αὐτὰ, ἂν μὴ κρατηθῇ τὸν ὡρισμένον χρόνον, ἀσθενούσης τῆς καθολικῆς δυνάμεως, οὐ πέπτεται. Ὄφρα ἴδηται.] Ὅπως μάθῃ.

238. Ἦ ῥά τι οἱ χ' ἡμεῖς.] Ἢ ἄρα τι αὐτῷ καὶ ἡμεῖς. Προσαμυνόμεν.] Προσβοηθοῦμεν. Ἠὲ καὶ οὐκί.] Ἢ καὶ οὐδαμῶς.

239. Ἕο.] Ἑαυτοῦ. Μέγ' ἀμείνονα.] Μεγάλως βελτίονα. Φῶτα.] Ἄνδρα.

241. Ἀλλὰ

Ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσὶν, ἀλλὰ μεθήμων.	Minimè verò Achilli bilis est in præcordiis, quin socors *est*.
Ἦ γὰρ ἂν Ἀτρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο.	Alioqui enim Atrida nunc postremùm injurius fuisses.
Ὣς φάτο, νεικείων Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν	Sic dixit, convitians Agamemnonem pastorem populorum
Θερσίτης· τῷ δ' ὦκα παρίστατο δῖος Ὀδυσσεὺς,	Thersites: huic autem citò astitit nobilis Ulysses,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ,	Et ipsum torvè intuitus duro increpavit sermone,
Θερσίτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητὴς,	Thersite loquacissime, vocalis quanquam sis concionator,
Ἴσχεο, μηδ' ἔθελ' οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.	Desine, neque velis solus contendere cum regibus.
Οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον	Non enim ego quàm tu sis censeo pejorem mortalem alium
Ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ' Ἀτρείδῃς ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον·	Esse, quotquot cum Atridis ad Ilium venerunt:
Τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις,	Quare ne reges in ore habens concioneris,
Καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροις, νόστον τε φυλάσσοις.	Neu ipsis probra objicias, neu reditionem observes.
Οὐδέ τι πω σάφα ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,	Neque adhuc apertè scimus quomodo erunt hæc facta,
Ἢ εὖ ἠὲ κακῶς νοστήσομεν υἷες Ἀχαιῶν.	An benè an malè redibimus filii Achivorum.
Τῷ νῦν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν	Quare nunc Atridæ Agamemnoni pastori populorum
Ἧσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν	Sedes jaciens convicia, quia ei valde multa dant
Ἥρωες Δαναοί· σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις.	Heroës Danai: tu verò maledictis irritans concionaris.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,	Sed tibi edico, hoc autem & perfectum erit,
Εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι ὥς νύ περ ὧδε,	Sicubi iterùm te insanientem deprehendero sicut hic,

241. Ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλλῆϊ χόλος φρεσίν.] Ἀλλὰ πάνυ ὁ Ἀχιλλεὺς ἄχολος καὶ ἀόργητος ὑπάρχει. Μεθήμων.] Ἀμελής.

243. Νεικείων.] Ὀνειδίζων.

245. Ἠνίπαπεν.] Ἐκακολόγησεν, ἐπέπληξεν.

246. Ἀκριτόμυθε.] Ἄκριτε περὶ τοὺς λόγους, καὶ ἄτακτε. Τοῦτο δέ φησι σαρκαστικῶς. Λιγύς περ ἐών.] Καίτοι ἡδὺς ὑπάρχων. Ἀγορητής.] Δημηγόρος.

247. Ἴσχεο.] Πέπαυσο. Μήδ' ἔθελε.] Μηδὲ βούλου. Οἶος.] Μόνος. Ἐριζέμεναι.] Ἐρίζειν, φιλονεικεῖν.

248. Σέο.] Σοῦ. ἐπέκτασις ὁ τρόπος. Μεταπλασμὸς οὗτος ἄλλοις γραμματικοῖς λέγεται συλλαβῆς ἀνάλυσις, ἤτοι διάστασις· τῇ κράσει ἀντικείμενος. Χερειότερον.] Χείρονα. Βροτόν.] Φθαρτὸν ἄνθρωπον. Βρότος δὲ παροξυτόνως, τὸ μετὰ κόνεως μιγὲν τοῦ ἀνθρώπου αἷμα. Φημί.] Ὑπονοῶ.

249. Ἔμμεναι.] Εἶναι. Ὅσσοι.] Ὅσοι. Ἅμ' Ἀτρείδῃσιν.] Ἅμα τοῖς Ἀτρέως παισίν. Οὗτοι δὲ ἦσαν, κατὰ μὲν τὸ σύνηθες, Ἀερόπης καὶ Ἀτρέως παῖδες τοῦ Πέλοπος· τῇ δ' ἀληθείᾳ, Πλεισθένους, ὥς φασιν ἄλλοι τε πολλοὶ, καὶ Πορφύριος ἐν τοῖς ζητήμασιν. ἀλλ' ἐπειδὴ Πλεισθένης νέος τελευτᾷ, μηδὲν καταλείψας μνήμης ἄξιον, νέοι πάνυ ἀνατραφέντες ὑπὸ Ἀτρέως, αὐτοῦ παῖδες ἐκλήθησαν.

250. Τῷ.] Διὸ δή. Ἀνὰ στόμ' ἔχων.] Διὰ στόματος ἔχων, λοιδορῶν. διὸ οὐκ ἐχρῆν ἀεί σε τοὺς βασιλεῖς ἐπὶ στόματος ἔχειν, καὶ λοιδορεῖν. Ἀγορεύοις.] Λέγοις.

251. Καί σφιν.] Καὶ αὐτοῖς. Προφέροις.] Ὀνειδίζοις. Νόστον τε φυλάσσοις.] Καὶ ἐπιτηρίης τὸν καιρὸν τοῦ ἀπόπλου.

252. Οὐδέ τι πω.] Οὐδαμῶς δέ. Ἴδμεν.] Ἐπιστάμεθα. Ἔσται.] Γενήσεται. Τάδε ἔργα.] Τὰ παρόντα ἔργα.

253. Ἢ εὖ ἠὲ κακῶς.] Ἤτοι καλῶς, ἢ δυστυχῶς. Νοστήσομεν.] Ἀναζεύξομεν, ὑποστρέψομεν.

255. Ἧσαι ὀνειδίζων.] Καθέζῃ ὑβρίζων. Ὅτι οἱ.] Ὅτι αὐτῷ. Μάλα πολλά.] Πάνυ πολλά. Διδοῦσι.] Διδόασι.

256. Κερτομέων.] Ἐρεθίζων, χλευάζων.

257. Ἐρέω.] Ἐρῶ, λέξω. Τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.] Ὅπερ καὶ γενήσεται.

258. Εἴ κ' ἔτι σε.] Ἐὰν ἔτι σε. Ἀφραίνοντα.] Ἄφρονα ὄντα, ἀνοηταίνοντα. Κιχήσομαι.] Καταλάβω. Ὥς νύ περ ὧδε.] Οὕτως ὡς νῦν.

Μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη,
Μηδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην,
Εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν, ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
Χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,
Αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω
Πεπληγὼς ἀγορῆθεν ἀείκεσι πληγῇσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμω
Πλῆξεν. ὁ δ' ἰδνώθη, θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
Σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη
Σκήπτρου ὕπο χρυσέου. ὁ δ' ἄρ' ἕζετο, τάρβησέν τε·
Ἀλγήσας δ', ἀχρεῖον ἰδὼν, ἀπεμόρξατο δάκρυ.
Οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Ὢ πόποι, ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε,
Βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων·
Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν,
Ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.

Ne amplius deinde Ulyssi caput super humeros sit,
Neque posthac Telemachi pater vocer,
Si non ego te comprehensum, tuas quidem vestes exuero,
Lænamque & tunicam, quæque pudenda contegunt,
Ipsum autem flentem veloces ad naves dimisero
Cæsum è concione duris verberibus.
Sic dixit: sceptroque interscapilium atque humeros
Percussit. ille autem intorquebat se, eique uberes exciderunt lachrymæ.
Vibex autem cruenta interscapilio exorta est
Sceptro ab aureo. ipse autem sedit, timuitque:
Ac dolens, vultu fœdo, abstersit lachrymam.
Illi autem quamvis mœsti, super ipso suaviter riserunt.
Sic autem quis dicebat intuitus propinquum alium,
Dii boni, certè sexcenta Ulysses bona fecit,
Autorque bonorum consiliorum, bellumque adornans:
Nunc autem hoc multò optimum inter Argivos fecit,
Qui hunc contumeliosum conviciatorem coërcuit à garrulitate.

259. Ὤμοισιν.] Τοῖς ὤμοις. Κάρη.] Κεφαλή.] Κατ' ἀποκοπὴν, ἐκ τοῦ κάρηνον. Ἐπείη.] Ἐπῇ, ἐπιμείνῃ.

260. Κεκλημένος εἴην.] Κληθείην τοῦ λοιποῦ. ἀντὶ τοῦ, τελευτήσαντος τοῦ Τηλεμάχου. τὴν γὰρ δευτέραν ἀρχὴν κατ' αὐτοῦ τοῦ παιδὸς ἐποιήσατο.

261. Εἰ μή σε ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω.] Εἰ μὴ ἀποδύσω σε τὰ προσφιλῆ ἱμάτια.

262. Χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα.] Τήνδε χλανίδα, καὶ τὸν χιτῶνα. Τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει.] Ἅπνά σοι τὰ αἰδοῖα περικαλύπτει.

263. Αὐτὸν δέ.] Ἀντὶ τοῦ, σὲ δέ. Ἀφήσω.] Ἀπολύσω, ἀποπέμψω.

264. Πεπληγώς.] Πλήξας. Διὰ ποίαν αἰτίαν εἰπὼν, εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι, καὶ τὰ ἑξῆς, εὐθὺς λέγει, σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμω πλῆξε; Λέγομεν δὲ ἡμεῖς, ὅτι εἶπεν τὴν ἐκεῖ ταῦτα, ἀποδύειν, καὶ οὕτως τύπτειν γυμνόν· νῦν δὲ ἁπλῶς, ἔπληξεν. Ἀγορῆθεν.] Ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς, ὅ ἐστι, τῆς ἐκκλησίας. Ἀείκεσι.] Αἰκιστικαῖς. Πληγῇσιν.] Πληγαῖς.

265. Ὣς ἄρ' ἔφη.] Οὕτως δὴ εἶπε. Μετάφρενον.] Τὸν μεταξὺ τῶν ὤμων τόπον. Ἠδὲ καὶ ὤμω.] Καὶ τοὺς ὤμους, δυϊκῶς.

266. Ὁ δ' ἰδνώθη.] Οὗτος δὲ ἀπὸ τῆς ὀδύνης συνεκάμφθη. Θαλερόν.] Θερμὸν, ἀκμαῖον. ἤγουν ἁδρὸν, πολύ. Ἔκπεσεν.] Ἐξέπεσε.

267. Σμῶδιξ.] Ὁ ἐκ πληγῆς ὕφαιμος μώλωψ. Αἱματόεσσα.] Αἱματώδης. Ἐξυπανέστη.] Ἐξανέστη ἀπὸ τῆς πληγῆς τῆς χρυσῆς ῥάβδου.

268. Ὁ δ' ἄρ' ἕζετο.] Ὁ δὲ Θερσίτης, φησὶν, ἐκαθέσθη ἄκων. Τάρβησέν τε.] Καὶ ἐφοβήθη.

269. Ἀλγήσας.] Ὀδυνηθείς. Ἀχρεῖον ἰδών.] Ἀπρεπὲς κατασχήσας τὸ πρόσωπον. Ἀπεμόρξατο.] Ἀπεμάξατο, ἀπεψήσατο.

270. Οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ.] Οἱ δὲ Ἕλληνες. Στικτέον δὲ μετὰ τό, ἀχνύμενοί περ. ἔπειτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς ἀναγνωστέον, ἐπ' αὐτῷ. ἵν' ᾖ, οἱ δὲ Ἕλληνες, καίτοι λυπούμενοι διὰ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπὶ τὸν οἶκον ἀνακομιδῆς, ἡδέως ἐγέλασαν ἐπὶ τῇ ὄψει τοῦ Θερσίτου.

271. Ὧδε δέ.] Οὕτως δέ. Εἴπεσκεν.] Εἶπεν. Ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.] Ἄλλον τινὰ τὸν ἐγγὺς παρεστῶτα βλέψας.

272. Ἦ δή.] Ἀληθῶς δή. Μυρία ἐσθλά.] Πάμπολλα ἀγαθά. Ἔοργεν.] Εἴργασται.

373. Βουλάς.] Συμβουλίας, γνώμας. Κορύσσων.] Καθοπλίζων, παρασκευάζων, ὅπερ Ἀττικῶς κορύττω.

274. Ἔρεξεν.] Ἔπραξε.

275. Λωβητῆρα.] Ὑβριστήν. Ἐπεσβόλον.] Ἐπεσιν, ὅ ἐστι, λόγοις, βάλλοντα. λοίδορον. Ἔσχεν.] Ἐπέσχεν, ἐκώλυσεν. Ἀγοράων.] Νῦν οὐχὶ δημηγοριῶν, ἀλλὰ φλυαριῶν. ἀγοραὶ, φλυαρίαι, ἐν πληθυντικῷ.

276. Οὐ

Οὔ θήν μιν πάλιν αὖτις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ
Νεικείειν βασιλῆας ὀνειδίοις ἐπέεσσιν.
Ὣς φάσαν ἡ πληθύς. ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
Ἔστη σκῆπτρον ἔχων· παρὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Εἰδομένη κήρυκι, σιωπᾶν λαὸν ἀνώγει,
Ὡς ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἷες Ἀχαιῶν
Μῦθον ἀκούσειαν, καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ἀτρείδη νῦν δή σε ἄναξ ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
Πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν·
Οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν ἥνπερ ὑπέσταν
Ἐνθάδε τοι στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι.
Ὥς τε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ, χῆραί τε γυναῖκες,
Ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκόνδε νέεσθαι.
Ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι·
Καὶ γάρ τις θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο
Ἀσχαλάα παρὰ νηῒ πολυζύγῳ, ἥνπερ ἄελλαι

Nequaquam ipsum iterum stimulabit animus præferox
Convitiari reges contumeliosis verbis.
Sic dixerunt multitudo. sed urbium vastator Ulysses
Surrexit sceptrum tenens: juxtà autem, glaucis oculis Minervâ,
Assimulata præconi, silere populum jussit,
Ut simul primique & postremi filii Achivorum
Sermonem audirent, & intelligerent consilium:
Qui ipsis sapiens concionatus est & dixit,
Atrida nunc] te rex volunt Achivi
Omnibus probrosissimum facere articulate loquentibus mortalibus:
Neque tibi perficiunt promissionem quam polliciti sunt
Huc venientes ab Argo equis apto,
Ilio exciso benè munito redituros.
Tanquam enim vel pueri tenelli, viduæve mulieres,
Inter se comploratione factâ desiderant domum redire.
Et tamen certè pertæso studium est redeundi:
Etenim quis vel unum mensem manens procul à sua uxore
Ægre fert apud navem multa transtra habentem, quam procellæ

276. Οὐ θήν μιν.] Οὐκ ἂν δὴ ἐπιπολὺ αὐτόν. Πάλιν αὖτις.] Ἐκ δευτέρου πάλιν. Ἀνήσει.] Ἀναπείσει, παρορμήσει. Θυμός.] Ψυχὴ νῦν δὲ, ἄλογος προθυμία, καὶ ὁρμή. Ἀγήνωρ.] Αὐθάδης, ὑβριστής, καὶ θρασύς. Ἔστι δὲ ὅτε δηλοῖ καὶ τὸν ἀνδρεῖον.

277. Νεικείειν.] Κακολογεῖν, ὑβρίζειν. Ὀνειδίοις.] Ὀνειδιστικοῖς, ὑβριστικοῖς.

278. Ὣς φάσαν.] Οὕτως εἶπον. Ἡ πληθύς.] Τὸ πλῆθος. Ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς ἔστη.] Τὸ ἑξῆς· ἀνέστη δὲ ὁ τὰς πόλεις πορθῶν, ὁ πολεμικῶς διακείμενος Ὀδυσσεύς. ἵν' ᾖ ὑπερβατὸν ὁ στίχος. προκατεσκεύασε δὲ αὐτῷ ὁ Ποιητὴς τὴν τῆς Ἰλίου πόρθησιν, ὡς ὀψέ ποτε τοῦ Ὀδυσσέως ἐπινοήσαντος τὴν τοῦ δουρείου ἵππου κατασκευήν, οὗ εἰσαχθέντος, ἐπορθήθη ἡ Ἴλιος. ὡς καὶ ἀλλαχόθι τῆς ποιήσεώς φησι· Σῇ δ' ἥλω βουλῇ ἄστυ Πριάμοιο ἄνακτος.

279. Παρὰ δέ.] Παρ' αὐτὸν δέ.

280. Εἰδομένη.] Ὁμοιωθεῖσα. Ἀνώγει.] Ἐκέλευεν.

281. Ὡς.] Ὅπως. ἵνα. Ἅμα.] Ὁμοῦ, καὶ κατὰ τὸ αὐτό.

282. Ἐπιφρασσαίατο.] Ἐπισκέψαιντο, ἐπινοήσωσι.

284. Νῦν δή σε ἄναξ.] Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὴ βούλονται, ὦ βασιλεῦ.

285. Ἐλέγχιστον.] Ἐπονείδιστον, ἐφύβριστον. Θέμεναι.] Ποιῆσαι. Μερόπεσσι βροτοῖσιν.] Ἀνθρώποις τοῖς μεμερισμένην καὶ ἔναρθρον ἔχουσι τὴν φωνήν, ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν ἄλλων ζώων.

286. Οὐδέ τοι.] Οὐδαμῶς δέ σοι. Ἐκτελέουσιν.] Ἐκτελοῦσι, πληροῦσιν. Ὑπόσχεσιν.] Σύνταξιν. Ἥνπερ ὑπέσταν.] Ἥνπερ ὑπέσχοντό σοι.

287. Ἐνθάδε.] Ἐνταῦθα. Στείχοντες.] Ἐν τάξει πορευόμενοι. Ἱπποβότοιο.] Ἱπποτρόφου. Ἀπὸ δὲ Ἀγήνορος ἵππων ὀνομάζει τὸ Ἄργος ἱππόβοτον.

288. Εὐτείχεον.] Καλῶς τετειχισμένην.

289. Νεαροί.] Μικροί. Χῆραί τε γυναῖκες.] Ἔρημοι καὶ ἀνδρῶν μονωθεῖσαι.

290. Ἀλλήλοισιν ὀδύρονται.] Πρὸς ἀλλήλους θρηνοῦσιν. Οἶκόνδε νέεσθαι.] Εἰς τὸν οἶκον πορεύεσθαι.

291. Ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστίν.] Ἔστι δὲ ὄντως καὶ πόνος. Ἀνιηθέντα.] Τῇ ψυχῇ ὀδυνηθέντα, λυπηθέντα.

292. Καὶ γάρ τις θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο.] Πόρρω, φησί, τῆς ἰδίας γυναικός. στικτέον δὲ, εἰς τὸ ἀσχαλάα· ἔπειτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς ἀναγνωστέον. Ἧς.] Ἰδίας. Ἀλόχοιο.] Γαμετῆς.

293. Ἀσχαλάα.] Λυπεῖται, ἀσχάλλει. Πολυζύγῳ.] Πολυκαθέδρῳ. Ζυγὰ γὰρ, αἱ τῶν ἐρεσσόντων καθέδραι. Ἄελλαι.] Αἱ τῶν ἀνέμων συστροφαί.

Χειμέριαι εἰλέωσιν, ὀρινομένη τε θάλασσα·
Ἡμῖν δ' εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς
Ἐνθάδε μιμνόντεσσι· τῷ οὐ νεμεσίζομ' Ἀχαιοὺς
Ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
Αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι.
Τλῆτε φίλοι καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμεν
Εἰ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται ἠὲ καὶ οὐκί.
Εὖ γὰρ δὴ τόγε ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν, ἐστὲ δὲ πάντες
Μάρτυροι, οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι·
Χθιζά τε καὶ πρωΐζ', ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
Ἠγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι,
Ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην, ἱεροὺς κατὰ βωμοὺς
Ἔρδομεν ἀθανάτοισι τεληέσσας ἑκατόμβας,
Καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ·
Ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινός,
Σμερδαλέος, τόν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἧκε φόωσδε,
Βωμοῦ ὑπαΐξας, πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν·

Hybernæ concludunt *in portu*, commotumque mare:
Nobis vero nonus est qui circum volvitur annus
Hic manentibus: qua de caussa non succenseo Achivos
Ægrè ferre apud naves nigras: sed tamen
Turpe diuque manere, inanemque redire.
Tolerate amici & manete aliquandiu, ut sciamus
An verum Calchas vaticinatur an & non.
Probe enim hoc scimus animo, estis autem omnes
Testes, quos Parcæ mortiferæ non accesserunt auferentes:
Herique & nudius tertius, quando in Aulidem naves Achivorum
Congregabantur, mala Priamo & Trojanis ferentes,
Nos autem circa fontem, sacris in altaribus
Faciebamus immortalibus perfectas hecatombas,
Pulchrâ sub platano, unde fluebat lympida aqua:
Illic apparuit magnum signum: draco rubris maculis dorso distinctus,
Horribilis, quem ipse Olympius misit in lucem,
Ex imo altari prolapsus, ad platanum concitatus perrexit:

---

294. Χειμέριαι.] Χειμεριναί. Εἰλέωσιν.] Συνειλῶσι, συγκλείωσιν. Ὀρινομένη.] Διεγειρομένη, ταρασσομένη.

295. Εἴνατος.] Ἔννατος. Περιτροπέων.] Περιτρεπόμενος, ὅ ἐστι περιερχόμενος, πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν μέλλων τελειοῦσθαι.

296. Μιμνόντεσσι.] Μένουσιν. Τῷ.] Διὸ δή. Οὐ νεμεσίζομαι.] Οὐ μέμφομαι, εἰ οὕτω ῥαθυμοῦσιν.

297. Ἔμπης.] Ὅμως.

298. Αἰσχρόν.] Ἐφύβριστον, ἀηδές. Δηρόν.] Ἐπὶ πολὺν χρόνον. Κενεόν.] Κενὸν, ἄπρακτον.

299. Τλῆτε.] Καρτερήσατε, καὶ ὑπομείνατε χρόνον ὀλίγον δή τινα. Δαῶμεν.] Μάθωμεν.

300. Εἰ ἐτεόν.] Εἰ ἀληθές. Ἠὲ καὶ οὐκί.] Ἢ καὶ οὐδαμῶς.

301. Ἴδμεν.] Ἴσμεν, οἴδαμεν.

302. Μάρτυροι.] Μάρτυρες. Οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι.] Ὅσους μὴ προκαθαρπάσας ὁ θάνατος ἀπῆλθεν. Ἔβαν.] Προσέβησαν. Κῆρες θανάτοιο.] Αἱ θανατηφόροι μοῖραι. Φέρουσαι.] Ἀποφέρουσαι.

303. Χθιζά τε καὶ πρωΐζά.] Χθὲς καὶ πρώην. Καλεσμίκρυνε δὲ τὸν ἐναετῆ χρόνον, ἵνα μὴ διὰ τῆς ἀναμνήσεως πλέον ποιήσῃ ἀγωνιᾶσαι τοὺς Ἕλληνας. Ὅτ' ἐς Αὐλίδα.] Ὅτι εἰς τὴν Αὐλίδα. Αὐλὶς πόλις Βοιωτίας, κεκλημένη ἀπὸ τοῦ αὐτόθι αὐλισθῆναι, ὅ ἐστιν, ἀθροισθῆναι τὸν Ἑλληνικὸν στρατόν.

304. Ἠγερέθοντο.] Συνηθροίζοντο. Συνηγείροντο.

305. Ἀμφὶ περὶ κρήνην.] Περὶ τὴν κρήνην.

306. Ἔρδομεν.] Ἐπιτελοῦμεν, ἐθύομεν. Τεληέσσας ἑκατόμβας.] Τελείας θυσίας.

307. Πλατανίστῳ.] Ὑπὸ τῇ ἱερᾷ πλατάνῳ. Τῇ μέντοι τάσει ἀναγνωστέον ὡς, κυπαρίσσῳ. Ῥέεν.] Ἔρρει, ἐφέρετο. Ἀγλαόν.] Καλόν.

308. Ἔνθ' ἐφάνη.] Ὅπου ἡμῖν ὤφθη ὁ δράκων. Οὔπινος δράκοντος τὸ ὄνομα ὁ Πορφύριος ἐν τοῖς ζητήμασί φησι, λέγων αὐτὸν Σθένιον. Οὕτως γὰρ ἱστόρηται Διονυσίῳ, ἐν τῇ ε'. τῶν ἀπόρων. Σῆμα.] Σημεῖον ὑμῖν ἐφάνη ὑπὸ Διὸς πεμφθέν. Νῶτα δαφοινός.] Πυῤῥὸς κατὰ τὰ νῶτα. ἢ ὁ ἄγαν φόνιος.

309. Σμερδαλέος.] Καταπληκτικὸς, φοβερός. Ὀλύμπιος.] Ὁ Ζεύς. Ἧκεν.] Ἀφῆκεν, ἔπεμψε. Φόως δέ.] Εἰς τὸ φῶς.

310. Βωμοῦ ὑπαΐξας.] Τοῦ βωμοῦ ὑπεξελθών. Πρός ῥα πλατάνιστον.] Πρὸς τὴν πλάτανον δή. Ὄρουσεν.] Ἀνώρμησεν, ἀνῆλθεν.

Ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοί, νήπια τέκνα,
Ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες,
Ὀκτώ· ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
Ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας·
Μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα·
Τὴν δ' ἐλελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτήν,
Τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεός, ὅσπερ ἔφηνε·
Λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
Ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν οἷον ἐτύχθη.
Ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας,
Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευε,
Τίπτ' ἄνεῳ ἐγένεσθε καρηκομόωντες Ἀχαιοί;
Ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεύς,
Ὄψιμον, ὀψιτέλεστον, ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὡς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτήν,
Ὀκτὼ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
Ὣς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πολεμίξομεν αὖθι,
Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Κεῖνός θ' ὡς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.

Ibi erant passeris pulli parvi nati,
Ramum super summum, sub foliis jacentes,
Octo: sed mater nona erat, quæ peperit natos:
Ibi ille hos miserabiliter voravit stridentes:
Mater autem circumvolabat lugens dilectos natos:
Hanc volumine correptam alâ prehendit valde clamitantem.
Sed postquam natos devoravit passeris & ipsam,
Hunc quidem clarum fecit Deus, qui ostenderat:
Lapidem enim ipsum fecit Saturni filius versuti:
Nos autem stantes admirabamur quale factum erat.
Ut terribilia portenta Deorum subiêre hecatombas,
Calchas autem statim deinde vaticinans concionabatur,
Cur muti facti estis comantes Achivi?
Nobis quidem hoc ostendit signum magnum providus Jupiter,
Serum, seri exitus, cujus gloria nunquam peribit.
Ut hic natos devoravit passeris & ipsam,
Octo, sed mater nona erat, quæ peperit natos:
Sic nos tot annos bellabimus ibi,
Decimo autem urbem capiemus latas vias habentem.
Ille sic concionatus est: quæ nunc omnia complentur.

---

311. Ἔσαν.] Ἦσαν, ὑπῆρχον. Στρουθοῖο.] Στρουθοῦ. Νεοσσοί.] Πῶλοι. Νήπια.] Μικρά.

312. Ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ.] Ἐπὶ τῷ ὑψηλῷ ἀκροκλάδῳ. Πετάλοις.] Φύλλοις. Ὑποπεπτηῶτες.] Ὑποπεπτωκότες, ὑποκείμενοι, πεπτωκότες, ὑπὸ φύλλοις. ἐν ᾠῷ τεχθέντες πρῶτον. τὰ γὰρ ᾠὰ ἐν τῷ ᾠοτοκεῖν πίπτει ἐκ πρωκτοῦ τοῦ ὄρνιθος.

314. Ἐλεεινά.] Ἐλεεινῶς, οἰκτρῶς. Κατήσθιε.] Κατηνάλισκε, κατέτρωγε. Τετριγῶτας.] Τρίζοντας, κράζοντας, ποιάν τινα φωνὴν ἀποτελοῦντας.

315. Ἀμφεποτᾶτο.] Περὶ αὐτοὺς ἐπέτετο.

316. Ἐλελιξάμενος.] Πέριξ εἱλῶν. Πτέρυγος.] Παροξυτόνως. Καὶ ὁ μὲν κανὼν θέλει προπαροξυτόνως, ὡς ὄρτυγος. ἀλλ' ἐπειδὴ οὕτως δοκεῖ σίζειν τῷ Ἀριστάρχῳ, πειθόμεθα αὐτῷ, ὡς πάνυ ἀρίστῳ γραμματικῷ. Λάβεν.] Ἐκράτησεν. Ἀμφιαχυῖαν.] Περὶ τὰ τέκνα αὐτῆς θρηνοῦσαν.

317. Κατὰ τέκν' ἔφαγε.] Κατέφαγε τὰ τέκνα. Καὶ αὐτήν.] Τὴν στρουθὸν δηλονότι.

318. Τὸν μέν.] Τοῦτον μέν. Ἀρίζηλον.] Διάδηλον, φανερόν. Θῆκεν.] Ἔθηκε, ἐποίησε. Θεὸς, ὅσπερ ἔφηνε.] Ὅστις αὐτὸν φανῆναι ἐποίησεν ὁ Ζεύς.

319. Λᾶαν.] Λίθον.

320. Ἑσταότες.] Ἑστηκότες. Θαυμάζομεν.] Ἐξεπληττόμεθα. Οἷον ἐτύχθη.] Ὅπερ ἐγένετο. τὸ γεγονός.

321. Ὡς οὖν δεινά.] Ὡς οὖν φοβερά. Πέλωρα.] Μέγιστα σημεῖα.

322. Θεοπροπέων.] Μαντευόμενος.

323. Τίπτε.] Τί δή ποτε. Ἄνεῳ.] Ἄφωνοι. κατὰ στέρησιν τῆς ἰωῆς, ὅ ἐστι, τῆς φωνῆς.

324. Ἡμῖν μέν.] Ἡμῖν μὲν οὖν. Τέρας.] Σημεῖον.

325. Ὄψιμον.] Βραδυχρόνιον. Ὀψιτέλεστον.] Ὀψὲ καὶ βραδέως τελεσθησόμενον. Ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.] Οὗτινος οὐδέποτε, ἤ, οὐκ ἄν, ἡ δόξα ἀπολεῖται.

328. Ὣς ἡμεῖς.] Οὕτως ἡμεῖς. Πολεμίξομεν.] Πολεμήσομεν. Αὖθι.] Αὐτόθι ἐν τῇ Ἰλίῳ.

329. Τῷ δεκάτῳ δέ.] Προσληπτέον, ἐνιαυτῷ. Αἱρήσομεν.] Πορθήσομεν.

330. Κεῖνος.] Ἐκεῖνος. Τὰ δὴ νῦν.] Ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος. Τελεῖται.] Τελειοῦται, πληροῦται.

331. Μί-

Ἀλλ' ἄγε μίμνετε πάντες ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Αὐτοῦ, εἰσόκεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν.
Ὣς ἔφατ'. Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ἀμφὶ δὲ νῆες
Σμερδαλέον κονάβησαν ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν,
Μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ὢ πόποι, ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε
Νηπιάχοις, οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα.
Πῆ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν;
Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο μήδεά τ' ἀνδρῶν,
Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαί, ᾗς ἐπέπιθμεν.
Αὔτως γάρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχος
Εὑρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐόντες.
Ἀτρείδη, σὺ δ' ἔθ' ὡς πρὶν ἔχων ἀστεμφέα βουλήν,

Sed age manete omnes bene-ocreati Achivi
Hîc, quousque urbem magnam Priami capiamus.
Sic dixit. Argivi vero altùm clamarunt, circumcirca verò naves
Terribiliter sonitum reddebant clamantibus Achivis,
Sermonem approbantes Ulyssis divini.
Inter hos dixit Gerenius eques Nestor,
Dii boni, re vera pueris similes loquimini
Parvis, quibus non sunt curæ bellica opera.
Quò jam pactaque & juramenta ibunt nobis?
In ignem jam consiliaque abierint curæque virorum,
Sacramentaque vini libatione sancita, & dextræ, quibus confisi sumus.
Frustrà enim verbis contendimus, neque ullam rationem
Inire possimus, etsi multo tempore hîc moremur.
Atrida, tu autem sicut prius habens firmum consilium,

---

331. Μίμνετε.] Μένετε.

332. Εἰσόκεν.] Ἕως ἄν. Ἄστυ.] Πόλιν.

333. Ὣς ἔφατ'. Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Τὸ ἑξῆς οὕτως· Ὣς ἔφατ'. Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο. Ἀμφὶ δὲ νῆες.] Ἀμφοτέρωθεν αἱ νῆες, ὅ ἐστι, πᾶσαι.

334. Σμερδαλέον.] Σμερδνὸν, καταπληκτικῶς, φοβερῶς. Κονάβησαν.] Ἐκονάβησαν. ἤχησαν. Ἀϋσάντων.] Βοησάντων.

335. Ἐπαινήσαντες.] Ἐπαινέσαντες. Ὀδυσσῆος θείοιο.] Τοῦ θείου καὶ θαυμαστοῦ Ὀδυσσέως.

336. Γερήνιος.] Ἔντιμος, παρὰ τὸ γέρας. Ἤ, ὁ ἐν Γερήνῃ κώμῃ τραφείς. Ἱππότα.] Ἀντὶ τοῦ ἱππικός. νῦν δὲ, φυγάς. ὁ γὰρ Ποιητὴς νῦν ἀντὶ τοῦ φυγάδος κέχρηται. Ἡρακλῆς ἐπιστρατεύσας τῇ Πύλῳ, διὰ τὸ μὴ καθαρθῆναι αὐτὸν ὑπὸ Νηλέως τὸν Ἰφίτου φόνον, καὶ διὰ τὴν τῶν Νηλειδῶν ἀφροσύνην, πολὺς ἦν πορθῶν τὴν πόλιν. καὶ ἐφ' ὅσον μὲν Περικλύμενος ὁ Νηλέως ἔζη, δυσάλωτος ἦν ἡ πόλις. ἀμφίβιος γὰρ ἐγένετο ἐκεῖνος. καὶ δὴ γενόμενον αὐτὸν μέλισσαν, καὶ στάντα ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους ἅρματος, Ἀθηνᾶ εἰκάσασα Ἡρακλεῖ, ἐποίησεν ἀναιρεθῆναι. τότε Νέστωρ ἐν Γερηνίοις τρεφόμενος, πορθηθείσης τῆς Πύλου, καὶ τῶν ἕνδεκα ἀδελφῶν αὐτοῦ ἀναιρεθέντων, μόνος περιελείφθη. διὸ καὶ Γερήνιος ὠνομάσθη. Ἱστορεῖ Ἡσίοδος ἐν καταλόγοις.

337. Παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε Νηπιάχοις.] Νηπίοις ἴσα φρονεῖτε. Ἐοικότες.] Ὡμοιωμένοι. Ἀγοράασθε.] Ἐκκλησιάζετε, δημηγορεῖτε.

338. Οἷς οὔτι.] Οἷς οὐδέν. Μέλει.] Διὰ φροντίδος ἐστί. Πολεμήϊα ἔργα.] Πολεμικὰ ἔργα.

339. Πῆ δή.] Ἤτοι, Ποῖ δή. ἢ, Πῶς δή. Συνθεσίαι.] Αἱ συνθῆκαι. Ὅρκια.] Ὅρκοι. Βήσεται.] Ἀντὶ τοῦ, ἔβησαν, ἐπορεύθησαν. ἢ ἀντὶ τοῦ, πῶς ἐκπληρώσομεν τοὺς ὅρκους, οὓς ἐποιησάμεθα περὶ Ἑλένης. Πῆ δὴ συνθεσίαι τε.] Πῆ δὴ καὶ αἱ συνθῆκαι. ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀρίστων ἐπὶ τῶν μνηστείαν τῆς Ἑλένης παρόντων διὰ γένος καὶ κάλλος, Τυνδάρεως ὁ πατὴρ αὐτῆς, ὥς τινες φασὶ, φυλασσόμενος, μή ποτε, ἕνα αὐτῶν προκρίνας, τοὺς ἄλλους ἐχθροὺς ποιήσεται, κοινὸν αὐτῶν ὅρκον ἔλαβεν. ἦ μὴν τῷ ληψομένῳ τὴν παῖδα, ἀδικουμένῳ περὶ αὐτὴν, σφόδρα ἐπαμυνεῖν. διόπερ Μενελάῳ αὐτὴν ἐκδίδωσι, καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον, ἁρπαχθείσης ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, ἐκοινώνησαν τῆς στρατείας διὰ τοὺς γενομένους ὅρκους. Ἡ ἱστορία παρὰ Στησιχόρῳ. Βήσεται.]. Ἀποβήσεται.

340. Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο μήδεά τ' ἀνδρῶν.] Ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀφανισθεῖεν αἵ τε γνῶμαι ὑμῶν, καὶ τὰ βουλεύματα. Μήδεα.] Βουλεύματα, σκέψεις. Γενοίατο.] Γένοιντο.

341. Σπονδαί τ' ἄκρητοι.] Καὶ αἱ δι' ἀκράτου οἴνου γενόμεναι θυσίαι. Δεξιαί.] Δεξιώσεις, συνθῆκαι. Ἧς ἐπέπιθμεν.] Αἷς ἐπεποίθειμεν.

342. Αὔτως.] Εἰκῆ, μάτην. Ἐπέεσσι.] Λόγοις. Ἐριδαίνομεν.] Ἐρίζομεν, φιλονεικοῦμεν. Μῆχος.] Μηχάνημα, τέχνασμα.

343. Εὑρέμεναι.] Εὑρεῖν. Ἐόντες.] Ὄντες, ὑπάρχοντες.

344. Ὡς πρίν.] Ὡς καὶ πρότερον. Ἀστεμφέα.] Ἀσφαλῆ καὶ ἀμετακίνητον.

345. Ἀρ-

Ἄρχευ' Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας,
Τοὺς δὲ δ' ἔα φθινύθειν, ἕνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν
Νόσφιν βουλεύωσ'· ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν
Πρὶν Ἄργοσδ' ἰέναι, πρὶν καὶ Διὸς αἰγιόχοιο
Γνώμεναι εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις ἦε καὶ οὐκί.
Φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
Ἤματι τῷ ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον
Ἀργεῖοι, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
Ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων·
Τῷ, μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἶκόν δε νέεσθαι,
Πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
Τίσασθαι δ' Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
Εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἶκόν δε νέεσθαι,
Ἁπτέσθω ἧς νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης,
Ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
Ἀλλὰ ἄναξ, αὐτός τ' εὖ μήδεο, πείθεό τ' ἄλλῳ·
Οὔτοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται ὅ, τι κεν εἴπω.

Impera Argivis in fortibus praeliis,
Hos autem sine tabescere, unum & alterum, qui ab Achivis
Seorsum consulunt: profectus autem non erit ipsis
Ut prius Argos redeamus, quàm & Jovis Ægiochi
Cognoscamus an falsa promissio an & non.
Dico enim annuisse praepotentem Saturnium
Die illo quando naves citas conscenderunt
Argivi, Trojanis caedem ac fatum ferentes,
Fulgurantem ad dextram, fausta signa ostendentem:
Quare, nemo prius festinet domum redire,
Quàm quisque apud Trojanorum uxorem dormiverit,
Ac ultus fuerit Helenae raptum gemitusque.
Quod si quis vehementer volet domum redire,
Tangat nigram suam navem habentem bona transtra,
Ut ante alios mortem & fatum assequatur.
Sed rex, & tu bene consulito, & crede alteri:
Non rejectaneum consilium erit quod dixero.

---

345. Ἄρχευ' Ἀργείοισιν.] Ἡγοῦ τῶν Ἑλλήνων. Κρατερὰς.] Ἰσχυράς. Ὑσμίνας.] Μάχας.

346. Τοὺς δὲ δ' ἔα.] Τούτους δὲ ἔα. Φθινύθειν.] Φθείρεσθαι. Ἕνα δὲ δύο.] Εὐφυέστερον αἰνίττεται Ἀχιλλέα καὶ Πάτροκλον. ἕτεροι δὲ, ἕνα καὶ δύο, ἀντὶ τοῦ, Θερσίτην καὶ ἕτερον τοιοῦτον. Τοί κεν.] Οἵτινες ἄν.

347. Νόσφιν.] Ἰδίᾳ, χωρίς. Ἄνυσις δ' οὐκ ἔσεται αὐτῶν.] Ἐντελὴς δὲ πρᾶξις οὐ γενήσεται αὐτῶν, ὥστε πρὸ τοῦ δέοντος χρόνου παραδοθῆναι ἡμᾶς εἰς τὴν Πελοπόννησον τῇ Διὸς γνώμῃ. Οὐκ ἔσεται.] Οὐ γενήσεται.

348. Πρίν.] Πρότερον. Ἰέναι.] Παραγενέσθαι.

349. Γνώμεναι.] Γνῶναι. Ψεῦδος ὑπόσχεσις.] Ψευδὴς ἡ ὑπόσχεσις. Ἦε καὶ οὐκί.] Ἢ καὶ οὐδαμῶς.

350. Φημὶ γὰρ οὖν.] Ὑπολαμβάνω οὖν δή. Κατανεῦσαι.] Ἐπινεῦσαι. Ὑπερμενέα.] Ὑπερέχοντα τῇ δυνάμει πάντων. Κρονίωνα.] Κρόνου παῖδα, Δία. εἰσὶ γὰρ καὶ ἕτεροι, ἄρρενες μὲν, Ποσειδῶν, Ἅδης. Θήλειαι δὲ, Ἑστία, Δημήτηρ, Ἥρα.

351. Ἤματι τῷ.] Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ὠκυπόροισι.] Ταχείαις. Ἔβαινον.] Ἐνέβαινον, εἰσῄεσαν.

352. Φόνον καὶ κῆρα.] Θανατηφόρον εἱμαρμένην.

353. Ἀστράπτων.] Ἀστραπὰς ποιῶν. Ἐπιδέξια.] Ἐπιδεξίως, αἰσίως. Ἐναίσιμα.] Καθήκοντα, συμφέροντα, ἀγαθά. Σήματα.] Σημεῖα. Φαίνων.] Δεικνύς, καὶ φανερὰ ποιῶν ἡμῖν.

354. Τῷ, μή τις.] Διὸ μηδείς. Ἐπειγέσθω.] Σπουδαζέτω, σπευδέτω.

355. Πὰρ Τρώων ἀλόχῳ.] Παρὰ Τρωϊκῇ γυναικί. Κατακοιμηθῆναι.] Συγκοιμηθῆναι. Πρίν.] Πρὶν ἄν.

356. Τίσασθαι δ' Ἑλένης.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Πρὶν ἂν ἡμᾶς τιμωρίαν λαβεῖν, ἀντὶ τῶν γενομένων ἡμῖν δι' Ἑλένην στεναγμῶν καὶ κακῶν. Τίσασθαι.] Τιμωρήσασθαι. Ὁρμήματα.] Ἐνθυμήματα. μᾶλλον δ' ὧδε, ἁρπαγήν. Στοναχάς τε.] Καὶ στεναγμούς.

358. Ἁπτέσθω.] Λαμβανέσθω. Ἧς νηός.] Τῆς ἰδίας νηός. Μελαίνης.] Βαθείας, σκοτεινῆς, ἢ πίσσῃ κεχρισμένης.

359. Πρόσθ' ἄλλων.] Πρότερον τῶν λοιπῶν. ἢ, ἔμπροσθεν. Πότμον.] Μόρον. ὅ ἐστιν, ἵν' εὐθὺς πρὸ πάντων ἐκεῖνος ἐπὶ θάνατον ἔλθῃ, καὶ ἀναπληρώσῃ τὴν εἱμαρμένην. Ἐπίσπῃ.] Ἐπιδιώξῃ, καταλάβῃ.

360. Ἀλλ' ἄναξ.] Ἀλλ', ὦ βασιλεῦ. Ἀποστρέφει δὲ τὸν λόγον ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα. καὶ καλεῖται τὸ σχῆμα ἀποστροφή. Εὖ μήδεο.] Σὺ δὲ καλῶς βουλεύου. Πείθεό τ' ἄλλῳ.] Καὶ πείθου ἄλλῳ. λείπει δὲ, τῷ καλῶς σοι συμβουλεύοντι.

361. Ἀπόβλητον.] Ἀποβολῆς ἄξιον, ἀδόκιμον. Ἔσσεται.] Ἔσται, γενήσεται. Ὅ, ττι κεν εἴπω.] Ὅ, τι ἂν εἴπω.

Κεῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον,
Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις·
Εἰ δέ κεν ὣς ἔρξῃς, καί τοι πείθωνται Ἀχαιοὶ,
Γνώσῃ ἔπειθ' ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς, ὅς τέ νυ λαῶν,
Ἠδ' ὅσκ' ἐσθλὸς ἔῃσι· κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται·
Γνώσεαι δ' εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,
Ἢ ἀνδρῶν κακότητι, καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς γέρον υἷας Ἀχαιῶν·
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν·
Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
Ἀλλά μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
Ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει.
Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς τε μαχεσσάμεθ' εἵνεκα κούρης

Secerne viros per populos, per curias, Agamemnon,
Ut Curiales curialibus opem ferant, populares popularibus:
Si autem sic feceris, & tibi paruerint Achivi,
Cognosces dehinc quique Ducum ignavus, quique militum,
Et qui fortis fuerit: per seipsos enim pugnabunt:
Cognosces etiam an Diis obstantibus urbem non expugnabis,
An virorum ignavia, & imperitia belli.
Hunc respondens allocutus est rex Agamemnon,
Revera concione vincis filios Achivorum:
Utinam enim Jupiterque pater, & Palla, & Apollo,
Tales decem mihi consultores essent Achivorum:
Sic citò caderet urbs Priami regis,
Manibus nostris captaque excisaque.
Sed mihi Ægiochus Saturnius Jupiter dolores dedit,
Qui me in vanas lites & contentiones conjicit.
Etenim contendimus ego Achillesque gratia puellæ

---

362. Κεῖνε.] Διάκεινε, διαχώρησον. Κατὰ φῦλα.] Κατὰ ἔθνη. ὅ ἐστιν, ἴδια πλήθη. Κατὰ φρήτρας.] Κατὰ φρατρίας, ὅ ἐστι, συγγενείας.

363. Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ.] Ὅπως ἡ ἰδία φρατρία τῇ ἑαυτῆς φρατρίᾳ βοηθῇ. Φῦλα δὲ φύλοις.] τὰ δὲ ἔθνη τοῖς ἔθνεσιν,

364. Ἔρξῃς.] Πράξῃς.

365. Γνώσῃ.] Μάθῃς. Ὅς τε.] Καὶ ὅστις. Κακός.] Δειλὸς, ἀσθενής. Νύ.] Δή.

366. Ἠδ' ὅσκε.] Καὶ ὅστις. Ἐσθλός.] Ἀγαθὸς, ἀνδρεῖος. Ἔησι.] Ὑπάρχει. Κατὰ σφέας.] Καθ' ἑαυτούς. ὑπὲρ ἑαυτῶν. Κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται.] Οὕτω γὰρ ἂν προθύμως κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἕκαστος μαχέσεται.

367. Γνώσεαι δ' εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις.] Ἐπιγνώσῃ, πότερον θεία γνώμη ἐστὶν ἡ ἐναντιουμένη σοι πρὸς τὸ ἑλεῖν τὴν Ἴλιον, ἢ ἡ τῶν ἀνδρῶν δειλία, καὶ ἀπόνοια τῶν πολεμικῶν ἔργων. Θεσπεσίῃ.] Θείᾳ γνώμῃ. Οὐκ ἀλαπάξεις.] Οὐκ ἐκπορθήσεις.

368. Κακότητι.] Κακίᾳ, δειλίᾳ. Ἀφραδίῃ.] Ἀπειρίᾳ. Ἐζήτηται δὲ, διατί ταύτην τὴν τάξιν πρὸ πολλοῦ μὴ ὑπετίθετο ὁ Νέστωρ· ἤτοι ὅτι πάλαι μὲν Ἀχιλλεὺς, φίλος ὢν τῶν Ἑλλήνων, ἤρκει πρὸς τὸ συνέχειν τοὺς βαρβάρους· καὶ καλῶς ἐκείνῳ θαῤῥῶν, οὐκ ἐποίει τοῦτο. νῦν δὲ αὐτοῦ μηνίοντος, εἰκότως ἀσφαλεστέραν διάταξιν εἰσάγει.

370. Ἦ μάν.] Οὕτως, ἀληθῶς δή. Ἀγορῇ.] Δημηγορίᾳ, συμβουλίᾳ. Νικᾷς] Ὑπερβάλλεις.

371. Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον.] Εἴθε γάρ. ἔστι δὲ ἐπίῤῥημα εὐκτικόν. ἐντεῦθεν δέ τινες νομίζουσιν, Ἀθηναῖον γεγονέναι τὸν Ποιητήν. τὸ γὰρ Ἀθηναίη Ἀττικὸν, καὶ ἴδιον ἐστι τὸν ὅρκον Ἀθηναίοις.

372. Συμφράδμονες.] Σύμβουλοι. Εἶεν.] Εἴησαν, ὑπῆρχον.

373. Τῷ κεν.] Οὕτως γ' ἄν. Τάχα.] Ταχέως. Ἠμύσειε.] Κλιθείη, πέσοι.

374. Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν.] Ὑπὸ τῶν ἡμετέρων χειρῶν. Ἁλοῦσα.] Ληφθεῖσα. Περθομένη τε.] Πορθηθεῖσα. Ἐζήτηται καὶ τοῦτο, διατί, Ὀδυσσέως κατασχόντος διὰ λόγων τοὺς ὄχλους, καὶ τοιοῦτο πρᾶγμα συνετὸν καὶ σπουδαῖον ποιήσαντος, ὁ βασιλεὺς νῦν δύναμιν ἐν τῇ λέξει τῷ Νέστορι προσμαρτυρεῖ. ἤτοι, ὡς δυναμικωτέρῳ. προκατειλημμένων γὰρ τῶν ἐπιχειρημάτων Ἀθηνᾶ, καὶ Ὀδυσσεῖ, ὅμως ηὐπόρησε λόγων. ἢ, ὅτι ὁ μὲν μόνον ὠνείδισε, Νέστωρ δὲ, σὺν τῇ διατάξει καὶ συμβουλίᾳ, καὶ τοὺς τρόπους εἶπε, νίκης φῶς βεβαιότερον.

376. Μετ' ἀπρήκτους. Πρὸς ἀπρήκτους, πρὸς ἃς οὐδέν ἐστι πρᾶξαι φιλονεικίας. Νείκεα.] Κακολογίας. Βάλλει.] Ἐμβάλλει.

377. Μαχεσσάμεθα.] Ἐφιλονεικήσαμεν. Εἵνεκα.] Ἕνεκα.

378. Ἀρ-

Ἀντιβίοις ἐπέεσσιν· ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων.
Εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκ ἔτ' ἔπειτα
Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται οὐδ' ἠβαιόν.
Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα·
Εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
Εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,
Εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδὼν, πολέμοιο μεδέσθω·
Ὥς κε πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθ' ἄρηϊ.
Οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται οὐδ' ἠβαιόν,
Εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
Ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσσιν
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται·
Ἱδρώσει δέ τευ ἵππος ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων.
Ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἔπειτα

Verbis inter se adversantibus: ego autem primus me dedi infensum.
Sin autem unquam in unum consultabimus, non amplius postea
Trojanis dilatio mali erit ne paululum quidem.
Nunc autem abite pransum, ut conferamus pugnam:
Benè quidem quisque hastam acuat, benè & scutum muniat,
Benè verò quisque equis prandium det veloces pedes habentibus,
Benè verò quisq; currum utrinque explorans, de prælio curam habeat:
Ut per totam diem horrendo cernamus Marte.
Nulla enim cessatio posteà erit ne quidem paululum,
Nisi nox veniens diremerit ardorem virorum.
Sudabit quidem cujusque lorum circum pectora
Scuti circumtegentis hominem, lanceâ verò *quisque* fatigabitur:
Sudabit & cujusque equus politum currum trahens.
Quem autem ego seorsum à pugna volentem videro
Manere apud naves nigras, non ei postea

378. Ἀντιβίοις.] Ἐναντίοις. Ἦρχον.] Πρῶτος ἠρχόμην τῆς ὀργῆς. Χαλεπαίνων.] Ὀργιζόμενος.

379. Ἔς γε μίαν.] Εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν καὶ συμβουλίαν.

380. Ἀνάβλησις.] Ἀναβολὴ, ὑπέρθεσις τοῦ κακοῦ. Οὐδ' ἠβαιόν.] Οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον καὶ ὀλιγοχρόνιον.

381. Δεῖπνον.] Τό παρ' ἡμῖν νῦν ἄριστον λεγόμενον, τὸ πρωϊνὸν ἔμβρωμα. Δόρπος δὲ, τὸ ἐν τῇ ἑσπέρᾳ, ὃ ἡμεῖς δεῖπνον λέγομεν. Δεῖπνον τὸ πρωϊνὸν, μεθ' ὃ δεῖ πονεῖν, ὅ ἐστιν, ἐργάζεσθαι. δόρπον δὲ, ἡ ἑσπερινὴ τροφή· παρὰ τὸ οἱονεὶ παύεσθαι τὸ τηνικαῦτα λοιπὸν τοὺς πολεμοῦντας τοῦ δόρατος. ὅ ἐστι τοῦ πολέμου, καὶ ἡσυχάζειν. Ἄρηα.] Νῦν τὸν πόλεμον. Τετραχῶς γὰρ τούτῳ τῷ ὀνόματι κέχρηται ὁ Ποιητής. ἐπὶ μὲν τοῦ πολέμου. ὡς ἐνταῦθα· Νῦν δὲ ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα. ἐπὶ δὲ τοῦ σιδήρου. ὡς ἐκεῖ· Αἵματος ἆσαι ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν· καὶ ἐνθάδε· ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄμβριμος Ἄρης. ἐπὶ δὲ αὐτοῦ τοῦ θεοῦ οὕτως· Καὶ δ' αὖθ' ἡ κυνόμυια ἄγει βροτολοιγὸν Ἄρηα. καὶ πάλιν· ἐς δὲ Τρῶας Ἄρης κορυθαίολος. ἐπὶ δὲ τῆς πληγῆς· ἔνθα μάλιστα Γίγνετ' Ἄρης ἀλεγεινὸς ὀϊζυροῖσι βροτοῖσιν.

382. Εὖ μέν τις.] Ὃς μὲν καλῶς. Δόρυ.] Ξίφος. Θηξάσθω.] Ἀκονισάτω. Εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω. Καὶ εὐθετισάτω αὐτοῦ τὴν ἀσπίδα. ἤγουν, ὀρθῶς θέσθω τάγμα τῶν ἀσπίδων.

383. Εὖ δέ τις.] Ὃς δὲ καλῶς.

384. Εὖ δέ τις ἀμφὶς ἰδών.] Ἕτερος δὲ περισκεψάμενος, καὶ ἀκριβῶς καταμαθών. Μεδέσθω.] Ἐπιμέλειαν ποιείσθω. καλὸν γὰρ, δυσχερῆ ἐλπίζειν. ἢ γὰρ ἀποβάντων, ῥᾴδιον ἠχθέσθημεν. ἢ τελευτηθέντων, ὑπεράγαν ἐχάρημεν. Μεδέσθω.] Φροντιζέτω.

385. Ὥς κε.] Ὅπως ἄν. Πανημέριοι.] Δι' ὅλης ἡμέρας. Στυγερῷ.] Μισητῷ, φοβερῷ. Κρινώμεθα.] Διακρινώμεθα, ἐνεργῶμεν. Ἄρηϊ.] Πολέμῳ.

386. Παυσωλή.] Κατάπαυσις. Οὐδ' ἠβαιόν.] Οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον. Μετέσσεται.] Ἐν ἡμῖν γενήσεται.

387. Διακρινέει.] Διαχωρίσει. Μένος ἀνδρῶν.] Περιφραστικῶς, ἄνδρας, τὴν ἑκάστου δύναμιν καὶ προθυμίαν.

388. Ἱδρώσει.] Ὑγρανθήσεται ὑπὸ τοῦ ἱδρῶτος τοῦ πολεμοῦντος. Τεῦ.] Τινός. Τελαμών.] Ὁ ἀναφορεύς. νῦν τῆς ἀσπίδος. ὅ ἐστι, πλατὺς ἱμὰς, ἀφ' οὗ ἡ ἀσπὶς ἤρτηται. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος τελαμὼν τοῦ ξίφους. Ἀμφὶ στήθεσσι.] Περὶ τοῖς στήθεσιν.

389. Ἀμφιβρότης.] Τῆς πανταχόθεν τὸν βροτὸν, ὅ ἐστι, τὸν ἄνθρωπον, περιεχούσης, καὶ σκεπούσης. ἀνδρομήκεσι γὰρ ἐχρῶντο ταῖς ἀσπίσιν οἱ παλαιοί. Περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται.] Σύνταξις· Ἔγχεϊ δὲ καμεῖται περὶ χεῖρα. ἀπροσώπως. Ἢ, καμεῖταί τις. καμεῖται στρατιώτης. κοπιάσει δὲ καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ βαστάζουσα τὸ δόρυ.

390. Ἐΰξοον.] Τὸ καλῶς κατεσκευασμένον. Τιταίνων.] Τείνων, ἕλκων.

391. Ἀπάνευθεν.] Ἄποθεν, χωρίς. Ὃν δέ κ' ἐγών.] Ὃν δ' ἂν ἐγώ. Ἐθέλοντα.] Θέλοντα, βουλόμενον. Νοήσω.] Θεάσομαι, ἴδω.

392. Μιμνάζειν.] Μένειν. Κορωνίσι.] Καμπυλοπρύμναις. Οὔ οἱ ἔπειτα.] Οὐκ ἂν αὐτῷ εἰς τὸ μετὰ ταῦτα.

Ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς.
Ὡς ἔφατ'. Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ὡς ὅτε κῦμα
Ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσῃ νότος ἐλθὼν
Προβλῆτι σκοπέλῳ· τὸν δ' οὔ ποτε κύματα λείπει
Παντοίων ἀνέμων, ὅτ' ἂν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται·
Ἀνστάντες δ' ὀρέοντο, κεδασθέντες κατὰ νῆας,
Κάπνισάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον ἕλοντο.
Ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν αἰειγενετάων,
Εὐχόμενος θάνατόν γε φυγεῖν καὶ μῶλον Ἄρηος.
Αὐτὰρ ὁ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Πίονα, πενταέτηρον ὑπερμενεῖ Κρονίωνι.
Κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας Παναχαιῶν·
Νέστορα μὲν πρώτιστα, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω, καὶ Τυδέος υἱόν·
Ἕκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.
Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Ἤδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο.
Βοῦν δὲ περιστήσαντο, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
Τοῖσι δ' ἐπευχόμενος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,

Possibile erit fugere canes alitesque.
Sic dixit. Argivi vero altum clamabant, sicut quando fluctus
Ad altum littus, cùm moverit Notus surgens
In procurrentem scopulum, quem nunquam fluctus relinquunt
Diversorum ventorum, quando hinc vel illinc oriantur:
Surgentes vero ruebant, sparsi per naves,
Fumumque excitabant, per tentoria, & prandium sumebant.
Alius autem alii sacrificabat deorum semper-existentium,
Orans ut mortem fugeret, & discrimen belli.
Sed bovem sacrificavit rex virorum Agamemnon
Pinguem, quinquennem, præpotenti Saturnio.
Vocavit autem senes optimates omnium-Græcorum:
Nestorem quidem primùm, & Idomeneum regem,
Deinde vero Ajaces duos, & Tydei filium:
Sextum autem Ulyssem Jovi consilio æqualem.
Spontaneus autem ei venit bello strenuus Menelaus:
Norat enim in animo fratrem quòd de se laborabat.
Bovem autem circumsteterunt, & molas sustulerunt.
Hos inter orans dixit rex Agamemnon,

---

393. Ἄρκιον.] Ἱκανόν. ὠφέλιμον. Ἐσσεῖται.] Ἔσται, γενήσεται. Φυγέειν.] Φυγεῖν. Ὁ δὲ λόγος· τῷ δὲ θέλοντι φεύγειν τὸν πόλεμον, οὐχ' ἱκανὸν οὐδὲ αὔταρκες γενήσεται πρὸς τὸ μὴ ὑπὸ κυνῶν καὶ σαρκοφάγων ὀρνέων διασπασθῆναι.

394. Ἴαχον.] Ἤχησαν, ἐβόησαν.

395. Ἀκτῇ.] Ἀκτὴ ὁ παραθαλάσσιος καὶ πετρώδης τόπος. ἀπὸ τοῦ περὶ αὐτὸν ἄγνυσθαι, ὅ ἐστι, ῥήσσεσθαι, καὶ περικλᾶσθαι, τὰ κύματα.

396. Προβλῆτι.] Προβεβλημένῳ, ἐκκειμένῳ. ὅ ἐστι, προέχοντι εἰς τὴν θάλασσαν. Σκοπέλῳ.] Ὑψηλῷ τόπῳ. ἀφ' οὗ περισκοπῆσαι καὶ ἀπιδεῖν ἔστι πάντα. Λείπει.] Ἀπολείπεται, ἐᾷ.

397. Παντοίων.] Παντοδαπῶν.

398. Ἀνστάντες.] Ἀναστάντες. Ὀρέοντο.] Ὥρμων. Κεδασθέντες.] Διαμερισθέντες, σκορπισθέντες.

399. Κάπνισσαν.] Πῦρ ἀνῆψαν, καὶ ὀψοποίησαν. Ἕλοντο.] Ἔλαβον.

400. Ἔρεζεν.] Ἐπετέλει, ἔθυεν. Αἰειγενετάων.] Διαπαντὸς ὄντων, ἀθανάτων.

401. Μῶλον.] Μολυσμὸν τὸν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ πόνον.

402. Ἱέρευσεν.] Ἔσφαξεν.

403. Πίονα.] Πιμελῆ, λιπαρόν. Πενταέτηρον.] Πενταέτη.

404. Κίκλησκεν.] Ἐκάλει. Γέροντας.] Ἐντίμους βασιλεῖς. Ἀριστῆας.] Τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ ἀρίστους. Παναχαιῶν. Πάντων τῶν Ἑλλήνων.

405. Ἰδομενῆα.] Τὸν Ἰδομενέα.

406. Αἴαντε δύω. Τοὺς δύο Αἴαντας. Τυδέος υἱόν.] Τὸν Διομήδην.

407. Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.] Τῷ Διῒ κατὰ τὴν βουλὴν ἴσον.

408. Αὐτόματος.] Ἄνευ τοῦ κληθῆναι. Βοὴν ἀγαθός.] Ὁ ἐν τῷ πολέμῳ γενναῖος. Ἡ μὲν γὰρ δειλία θραύουσα τὸ πνεῦμα, βραχίστην ἀπεργάζεται τὴν φωνήν.

409. Ἤδεε.] Ἤδει, ἠπίστατο. Κατὰ θυμόν.] Κατὰ τὴν ψυχήν. ἐν τῷ νοΐ. Ἀδελφεόν.] Ἀδελφόν. Ἐπονεῖτο.] Ἐνήργει, ἔθυεν, ὑπὲρ αὐτοῦ.

410. Βοῦν δὲ περιστήσαντο.] Περὶ δὲ τὸν βοῦν κύκλῳ ἔστησαν. Οὐλοχύτας.] Τὰς κριθάς. Ἀνέλοντο.] Ἐβάστασαν, ἀνέλαβον.

412. Κε-

Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφὲς, αἰθέρι ναίων,
Μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
Πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
Αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα·
Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι
Χαλκῷ ῥωγαλέον· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα πώ οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων·
Ἀλλ' ὅγε δέκτο μὲν ἱρὰ, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
Καὶ τὰ μὲν ἂρ σχίζῃσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον,
Σπλάγχνα δ' ἄρ' ἐμπείραντες, ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.

Jupiter gloriosiss., max., atras nubes cogens, in æthere habitans,
Non prius sol occidat, & tenebræ adveniant,
Quàm ego pronum dejecero Priami palatium
Ardens, ac exussero igni infesto portas:
Hectoream verò loricam circa pectora descidero
Ferro ruptam: multique circa ipsum socii
Proni in pulveribus mordicus prehendant terram.
Sic dixit: necdum ei Saturnius annuebat:
Sed hic accepit quidem sacrificia, laborem vero magnum augebat.
Verùm, postquam precati sunt, & molas projecerunt
Cervicem quidem retrò egerunt primùm, & jugulârunt, & excoriârunt,
Femoráque execuerunt, arvináque cooperuerunt,
Postquam duplicaverant, super ipsis autem frusta cruda posuerunt.
Et hæc quidem lignis fissis sine foliis adurebant:
Viscera vero verubus fixa tenebant super ignem.
Sed postquam femora exusta sunt, & viscera gustârant,
Inque frusta parva conciderunt cætera, & verubus transfixerunt,
Assaveruntque scitè, detraxeruntque omnia.

---

412. Κελαινεφές.] Μελανονεφὲς, μέλανα νέφη συνάγων πρὸς κατάπληξιν. Αἰθέρι ναίων.] Ὁ τὸν ὑπὲρ τὸν ἀέρα ὄντα αἰθέρα κατοικῶν. Ὁ γὰρ Ὅμηρος τοῦτο οἶδεν αἰθέρα.

413. Ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν.] Καὶ σκότος ἐπιγενέσθαι, ἐπελθεῖν.

414. Καταπρηνὲς βαλέειν.] Καταβαλεῖν, ὥστε καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν πεσεῖν. Μέλαθρον.] Οἶκον. Ἀπὸ τοῦ ὑπὸ καπνοῦ μελαίνεσθαι. Ἀπὸ δὲ τούτου φησὶ τὸ βασίλειον.

415. Αἰθαλόεν.] Τὸ καπνηθησόμενον, καὶ κατακαυθῆναι δυνάμενον. Πρῆσαι.] Ἐμπρῆσαι, καῦσαι. Πυρός.] Φλογὶ δηλαδή. ἤγουν, διὰ πυρός. Δηΐοιο.] Καυστικοῦ, φθαρτικοῦ. Σύνταξις ἄλλη αὕτη ἐστί· Δηΐοιο θύρετρα πρῆσαι πυρός. θύρετρα δηΐοιο, τοῦ Πριάμου. Θύρετρα.] Θύρας.

416. Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα.] Τὸν δὲ τοῦ Ἕκτορος χιτῶνα. Περὶ στήθεσσι.] Περὶ τὰ στήθη αὐτοῦ. Δαΐξαι.] Διακόψαι.

417. Χαλκῷ ῥωγαλέον.] Σιδήρῳ διακοφθησόμενον, ἢ διεσχισμένον. (Γέγονε δὲ παρὰ τὸ ῥήσσω.) (Οὐχ οὕτως δέ. Ῥωγαλέος ἐστὶ προλαμβάνεται ὁ χιτὼν ὁ σιδηροῦς, πρὶν σιδήρῳ διακοφθῆναι, ἢ χαλκῷ διεσχίσθαι. Διαστολὴ τοίνυν μεταξὺ ἀμφοῖν γίγνοιτ' ἄν· δαΐξαι χαλκῷ, ῥωγαλέον. ῥωγαλέον χιτῶνα δαΐξαι χαλκῷ.) Πολέες δέ.] Πολλοί δέ. Ἀμφ' αὐτόν.] Περὶ αὐτόν.

418. Πρηνέες] Πρηνεῖς, ἐπὶ πρόσωπον. Ἐν κονίῃσιν.] Ἐν τῇ γῇ κείμενοι. Ὀδάξ.] Τοῖς ὀδοῦσι. Γίγνεται δὲ ἀμφότερον ἐκ τοῦ δάκνω, δάξω, ὀδὰξ, ὀδοῦς. ἤγουν δάκνω, καὶ ὀδοὺς, ἐκ τοῦ ὀδάξ. Τοῦτο δὲ συμβαίνει αὐτοῖς ὀδυνωμένοις. Γαῖαν.] Ἀντὶ τοῦ, γαίης.

419. Οὐδ' ἄρα πώ οἱ.] Οὐδέπω δὲ αὐτῷ. Ἐπεκραίαινεν.] Ἐπετέλει.

420. Δέκτο.] Ἐδέξατο. δέδεκτο, ἐδέδεκτο. Ἱρά.] Ἱερεῖα, θυσίας. Πόνον δέ.] Κάματον δέ. Ἀμέγαρτον.] Ἄφθονον, ἁδρὸν, πολύν. Ὄφελλεν.] Ηὔξανεν.

421. Προβάλοντο.] Ἐπεβάλοντο.

423. Κνίσῃ.] Τῷ λίπει.

424. Δίπτυχα.] Διπλᾶ.] Ὠμοθέτησαν.] Ὠμὰ τὰ κρέα τοῖς βωμοῖς ἀπὸ ἑκάστου μέρους λαβόντες ἐπέθηκαν.

425. Σχίζῃσι.] Σχίζαις. Ἀφύλλοισι.] Φύλλα μὴ ἐχούσαις. ξηραῖς.

426. Ἐμπείραντες.] Διαπείραντες. Ὑπείρεχον.] Ὑπερεῖχον. ὑπεράνω εἶχον. Ἡφαίστοιο.] Τοῦ πυρός.

Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης·
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Μηκέτι νῦν δηθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδέ τι δηρὸν
Ἀμβαλλώμεθα ἔργον ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίξει.
Ἀλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Λαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας·
Ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Ἴομεν, ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
Κηρύσσειν πόλεμόνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα διοτρεφέες βασιλῆες
Θῦνον κρίνοντες· μετὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήραον, ἀθανάτην τε,
Τῆς ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθοντο,
Πάντες ἐϋπλεκέες, ἑκατόμβοιος δὲ ἕκαστος·
Σὺν τῇ παιφάσσουσα διέσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν,

Cæterùm ubi cessârant ab opere, apparaverántque convivium,
Epulati sunt, nec quicquam animus indiguit epuli æqualis:
Sed postquam potus & cibi appetitum exemerant,
His loqui incipiebat Gerenius eques Nestor,
Atrida gloriosissime rex virorum Agamemnon,
Ne nunc diutius hìc recubemus, neque diu
Differamus opus quod deus in manus dabit.
Sed age, præcones quidem Achivorum æreas-loricas habentium
Populum præconio congregent ad naves:
Nos autem ita conferti per exercitum amplum Achivorum
Eamus, ut ocyus suscitemus acrem Martem.
Sic dixit. neque renuit rex virorum Agamemnon:
Statim præconibus argutis imperavit
Convocare ad pugnam comantes Achivos.
Hi quidem convocarunt, illi autem congregati sunt valdè celeriter.
Porro qui circum Atridem erant reges Jovis alumni
Properabant *ordines* distinguentes: inter eos vero, cæsiis oculis Minerva,
Ægidem habens valde honorandam, senii expertem, immortalemque,
Ex qua centum fimbriæ totæ-aureæ suspendebantur,
Omnes bene contextæ, centum boum [nu morum] unaquæque:
Cum hac impetum faciens percurrebat populum Achivorum,

---

435. Δηθά.] Δηρόν. δηλ. ἐπὶ πολὺν χρόνον. Αὖθι.] Ἐνταῦθα. Λεγώμεθα.] Ἡσυχάζωμεν, ἢ νυστάζωμεν, Στρατηγικὴ διδασκαλία, χρόνου φείδεσθαι. οὔτε γὰρ παρελθόντα ἀνακληθῆναι, οὔτε αἰτήσαντες λαβεῖν αὐτὸν δυνάμεθα. ἐρωτηθεὶς γὰρ Ἀλέξανδρος, Πῶς τῆς Ἑλλάδος περιεγένου, Μηδὲν ἀναβαλλόμενος, εἶπεν.

436. Ἀμβαλλώμεθα.] Ἀναβαλλώμεθα, ἀναπαυθώμεθα. Ἔργον.] Νῦν τὸν πόλεμον. Ὃ δή.] Ὅπερ δή. Ἐγγυαλίξει.] Ἐγχειρίσει, δώσει.

438. Ἀγειρέντων.] Ἀθροιζόντων. ἀγειρέτωσαν.

439. Ἀθρόοι.] Συνηθροισμένοι ὁμοῦ.

440. Ἴομεν.] Ἀπίωμεν, ἀπερχώμεθα. Ὄφρα κε θᾶσσον.] Ὅπως ἂν τάχιον, διὰ τάχους. Ὀξὺν Ἄρηα.] Τομόν, διάπυρον, πόλεμον.

442. Κηρύκεσσι.] Τοῖς κήρυξι. Λιγυφθόγγοισιν.] Ὀξυφώνοις, ἡδυφώνοις.

445. Οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα.] Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀτρέως παῖδα Ἀγαμέμνονα.

446. Θῦνον.] Ὥρμων. Κείνοντες.] Ἀγῶνι διακρίνοντες, διαχωρίζοντες. Μετὰ δέ.] Ἐν αὐτοῖς δέ.

447. Ἐρίτιμον.] Ἔντιμον, μεγαλότιμον. Ἀγήραον.] Ἄφθαρτον.

448. Θύσανοι.] Κροσσοί. Παγχρύσεοι.] Ὁλόχρυσοι. Ἠερέθοντο.] Ἠωροῦντο, ἐκρέμαντο.

449. Ἐϋπλεκέες.] Καλῶς πεπλεγμένοι. Ἑκατόμβοιος.] Ἑκατὸν βοῶν τιμῆς ἄξιος, ἢ ἑκατὸν χρυσῶν νομισμάτων. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι, τιμῶντες τὸ ζῶον τὸν βοῦν, διὰ πολλὰ μέν, καὶ ὅτι δὲ ἱερόν ἐστιν, ἐνεχάραττον, τῷ μὲν ἑνὶ μέρει τοῦ νομίσματος, βοῦν, τῷ δὲ ἑτέρῳ, τὸ τοῦ βασιλέως πρόσωπον.

450. Σὺν τῇ.] Σὺν ταύτῃ τῇ αἰγίδι. Παιφάσσουσα.] Ἐνθουσιῶσα, ὁρμῶσα. Διέσσυτο.] Διήει, διήρχετο. διεθορύβει.

Ὀτρύνουσ' ἰέναι· ἐν δὲ σθένος ὦρσεν ἑκάστῳ	Concitans ad eundum: robur autem excitavit uniuscujusque
Καρδίῃ ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.	In corde ut incessanter bellarent & pugnarent.
Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ' ἠὲ νέεσθαι	His autem statim bellum dulcius factum est quam redire
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.	In navibus cavis dilectam in patriam terram.
Ἠΰτε πῦρ ἀΐδηλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην	Velut ignis edax comburit immensam sylvam
Οὔρεος ἐν κορυφῇς, ἕκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή·	Montis in verticibus, procul autem apparet splendor:
Ὡς τῶν ἐρχομένων ἄπο, χαλκοῦ θεσπεσίοιο	Sic ab his gradientibus, æris admirandi
Αἴγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἷκε.	Splendor undique collucens per aërem cœlum ibat.
Τῶν δ' ὥστ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ,	Horum autem sicut avium volatilium gentes multæ,
Χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,	Anserum, vel gruum, vel cygnorum longa colla habentium,
Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,	Asio in prato, Caystri circa fluenta,
Ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι,	Huc & illuc volitant exultantes alis,
Κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών·	Cum clangore aliorum ante alios considentium, resonat autem & pratum:
Ὡς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων	Sic horum gentes multæ à navibus & tentoriis
Ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον· αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν	In planitiem profundebantur Scamandriam: sed terra
Σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.	Terribiliter resonabat sub pedibus ipsorumque & equorum.
Ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι	Steterunt autem in prato Scamandrio florido

---

451. Ὀτρύνουσα.] Παρορμῶσα ἐς τὸν πόλεμον. Σθένος.] Δύναμιν.

452. Ἄλληκτον.] Ἀκατάπαυστον.

453. Τοῖσι δέ.] Τοῖς δὲ Ἕλλησιν. Ἄφαρ.] Εὐθέως, ταχέως. Γλυκίων.] Ἡδύτερος. Ἠὲ νέεσθαι.] Ἤπερ πορεύεσθαι εἰς τὰς πατρίδας.

454. Γλαφυρῇσι.] Κοίλαις, βαθείαις.

455. Ἀΐδηλον.] Ἀδηλοποιόν, ἀφανιστικόν. Ἐπιφλέγει.] Καίει, ἐπικαίει. Ἄσπετον.] Πολλήν.

456. Οὔρεος ἐν κορυφῇσι.] Ἐν ἀκρωρείαις. Ἕκαθεν.] Πόῤῥωθεν. Αὐγή.] Λαμπηδών.

457. Ὡς τῶν.] Οὕτως τούτων. Θεσπεσίοιο.] Θείου, θαυμαστοῦ.

458. Αἴγλη.] Λαμπρότης. Ἷκε.] Παρεγένετο. Δι' αἰθέρος.] Διὰ τοῦ ἀέρος.

459. Πετεηνῶν.] Πετεινῶν. Ἔθνεα.] Ἔθνη, πλήθη.

460. Δουλιχοδείρων.] Μακροτραχήλων.

461. Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι.] Ἐν τῷ τῆς Ἀσίας συμφύτῳ τόπῳ, ἢ ἐν τῷ ἰλυώδει τόπῳ. ἄσις γὰρ κατὰ διάλεκτόν ἐστιν ἡ ἰλύς. Ἄλλοι δὲ, Ἀσίῳ ὀνομαστικῶς, ἀπὸ Ἀσίου, τοῦ Λυδοῦ. Πιστότερον οὖν, τὸ κύριον αὐτῷ περιτεθῆναι. Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀσίου, ὃς ἦρξε Λυδίας. Κατὰ δὲ τὰς προχοὰς, πηλώδη τὸν τόπον ὁ Κάϋστρος ἐργάζεται. οὗ δὲ ὕδωρ, καὶ βοτάνη. ἐκεῖ ἀφθονία ὀρνέων. Τὸ Ἀσίῳ ἐνταῦθα γενικῆς πτώσεώς ἐστιν. ὅθεν οὐκ ἔχει τὸ ι. Ἦν γὰρ Ἀσίας ἥρως, οὗ ὁμώνυμος Ἀσίας λειμών. εἶτα Ἀσίεω, ὡς Ἀτρείδεω, καὶ Ἀσίω, κατὰ συγκοπήν. ὡς, ἐϋμελίας, ἐϋμελίω Πριάμοιο. καὶ, Αἰνείω ἑτάρω. καὶ, βορέω ὑπ' ἰωγῇ. Οὕτως Ὧρος ἐν τῇ Ὀρθογραφίᾳ. Καϋστρίου.] Καΰστρου ποταμοῦ Λυδίας. Ἀμφὶ ῥέεθρα.] Περὶ τὰ ῥεύματα.

462. Ἔνθα καὶ ἔνθα.] Ἐνταῦθα, κἀκεῖσε. Ποτῶνται.] Πέτονται. Ἀγαλλόμεναι.] Χαίρουσαι. Πτερύγεσσι.] Πτέρυξι.

463. Κλαγγηδόν.] Μετὰ βοῆς. Προκαθιζόντων.] Τὰ συναγελαστικὰ τῶν ὀρνέων, ὅτ' ἂν προλάβῃ τῇ πτήσει, ἀναμένειν εἴωθε τὰ ὑστεροῦντα. Σμαραγεῖ.] Ἠχεῖ. Λειμών.] Ὁ σύμφυτος καὶ ὑγρὸς τόπος.

465. Σκαμάνδριον.] Τὸ τῷ Σκαμάνδρῳ ποταμῷ παρακείμενον πεδίον. Ὁ δὲ Σκάμανδρος, καταφερόμενος ἀπὸ τῆς Ἴδης, καὶ μέσον τέμνων τὸ ὑπὸ τῷ Ἰλίῳ κείμενον πεδίον, καὶ ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ ἐκδίδους εἰς θάλασσαν. Καλεῖται δὲ Ξάνθος. Χθών.] Ἡ γῆ.

466. Σμερδαλέον.] Καταπληκτικόν. Κονάβιζεν.] Ἤχει, Ὀνοματοποιΐα ὁ τρόπος. Ἔσταν.] Ἔστησαν.

467. Ἀνθεμόεντι.] Ἄνθη ἐχόντι, ἢ, ἄνθη φέροντι.

468. Μυ-

Μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.	Infiniti, quot folia & flores nascuntur tempore verno.
Ἠΰτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλά,	Veluti muscarum frequentium gentes multæ,
Αἵτε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἠλάσκουσιν	Quæ per caulam pastoralem errant
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει·	Tempore verno, quando lac vasa rigat:
Τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ	Tot in Trojanos comantes Achivi
Ἐν πεδίῳ ἵσταντο διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες.	In campo stabant perdere eos vehementer cupientes.
Τοὺς δ᾽ ὥστ᾽ αἰπόλια πλατέ᾽ αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες	Hos autem ut greges magnos caprarum caprarii
Ῥεῖα διακρινέωσιν, ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν·	Facile distinguunt postquam in pascuis commixti sunt:
Ὣς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα	Sic hos ductores in ordines redigebant huc & illuc
Ὑσμίνην δ᾽ ἰέναι· μετὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων	Ut ad prælium irent: inter quos rex Agamemnon
Ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διῒ τερπικεραύνῳ,	Oculis & capite similis Jovi gaudenti fulmine,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.	Marti autem balteo, pectore autem Neptuno.
Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ᾽ ἔξοχος ἔπλετο πάντων	Velut bos in armento longè eximius inter omnes
Ταῦρος, (ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσι)	Taurus, (hic enim boves excellit congregatas)
Τοῖον ἄρ᾽ Ἀτρείδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ	Talem Atridem fecit Jupiter die illo
Ἐκπρεπέ᾽ ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.	Insignem inter multos & eximium heroas.
Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχουσαι·	Dicite nunc mihi Musæ cælestes domos tenentes:

468. Μυρίοι.] Πολλοί.

469. Μυιάων.] Μυῶν. Βοιωτικὴ ἡ διάλεκτος. Ἠΰτε μυιάων.] Καὶ ἑξῆς. Ἐπὶ τῷ, δεύει, ὑποστιζόμενοι τῆς ἀνταποδιδομένης, ἠΰτε, λέξεως, ἀνακολούθως ἐχούσης. ὡς ἐν τῇ θ τῆς Ἰλιάδος· ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην· εἶτα ἐπιφέρει, τόσσα μεσηγὺ νεῶν. Ἀδινάων.] Ἀθρόως πετομένων.

470. Αἵτε.] Αἵτινες. Κατὰ σταθμόν.] Κατὰ τὴν ἔπαυλιν. Ποιμνήϊον] Ποιμενικόν. Ἠλάσκουσι.] Περὶ τὸν αὐτὸν τόπον εἰλοῦνται.

471. Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ.] Ἐν ἔαρος ὥρᾳ. τοῦτό φησι κατ᾽ ἐξοχὴν τῶν ἄλλων ὡρῶν. Ὅτε.] Ὁπότε. Γλάγος.] Γάλα. Ἄγγεα.] Τὰ γαλακτοδόχα ἀγγεῖα. Δεύει.] Βρέχει.

472. Τόσσοι.] Τοσοῦτοι.

473. Ἵσταντο.] Εἱστήκεισαν. Διαῤῥαῖσαι.] Διαφθεῖραι. Μεμαῶτες.] Προθυμούμενοι.

474. Αἰπόλια.] Αἰγονόμια. Αἰπόλιον γὰρ λέγεται τὸ τῶν αἰγῶν πλῆθος. ποίμνιον δὲ, προβάτων, συβόσιον, τὸ τῶν χοίρων. βουκόλιον, τὸ τῶν βοῶν. ἱπποφόρβιον, τὸ τῶν ἵππων. Πλατέα.] Μεγάλα. ὅτι ἐν διαστήματι καὶ πλάτει πλείονι νέμονται αἱ αἶγες. Αἰπόλοι.] Αἰγοβόσκοι.

475. Ῥεῖα.] Ῥαδίως, εὐκόλως. Διακρινέωσιν.] Διαχωρίσωσιν. Ἐπεί κε.] Ἐπειδ᾽ ἂν, ὁπόταν ἄν. Νομῷ.] Ἐν τῇ βοσκῇ. Μιγέωσιν.] Αναμιγῶσιν.

476. Ὣς τούς.] Οὕτως καὶ τοὺς Ἕλληνας. Διεκόσμεον.] Διέτασσον.

477. Ὑσμίνην δε.] Εἰς τὴν μάχην. Μετὰ δέ.] Ἐν αὐτοῖς δέ. Κρείων.] Βασιλεύς.

478. Ἴκελος.] Ὅμοιος. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ ὅμοιος καὶ τὸ ἴσος, καὶ τὸ ἴκελος, δοτικῇ συντάσσονται μόνα τῶν πρός τι.

479. Ἄρεϊ δὲ ζώνην.] Ἤτοι τὸ κατὰ ζῶσμα μέρος, ἢ τὴν ὅπλισιν. ἀπὸ μέρους. Στέρνον.] Στῆθος. Ποσειδάωνι.] Ποσειδῶνι.

480. Ἠΰτε.] Ὥσπερ, καθάπερ. Ἀγέληφι.] Ἐν τῇ ἀγέλῃ. ἐν τῷ πλήθει. Τὸ γένος προσθεὶς, τὸ εἶδος ἐπήνεγκε. γενικὸν μὲν γὰρ ὁ βοῦς ἐστιν, εἰδικὸν δὲ ὁ ταῦρος. Ἔπλετο.] Ἐγένετο. Μέγ᾽ ἔξοχος.] Ἐξοχώτατος.

481. Βόεσσι.] Βουσί. Μεταπρέπει.] Διαπρέπει. Ἀγρομένῃσιν.] Ἀγειρομέναις, ἠθροισμέναις.

482. Τοῖον.] Τοιοῦτον. Θῆκεν.] Ἐποίησεν. Ἤματι κείνῳ.] Ἐν ἐκείνῃ ἡμέρᾳ.

483. Ἐκπρεπέα.] Ἐκπρεπῆ, διάδηλον.

484. Ἔσπετε.] Λέγετέ μοι, ὦ Μοῦσαι. Διὸ τὸ ε ψιλωτέον· Ὁ δὲ λόγος· Εἴπατε νῦν μοι, Μοῦσαι, οἵτινες ἡγεμόνες. ἀρχοὺς γὰρ νηῶν ἐρέω.

485. Πάρ-

(Ὑμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστε τε πάντα·
Ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν)
Οἵτινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν·
Πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
Οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἶεν,
Φωνὴ δ' ἄρρηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη,
Εἰ μὴ ὀλυμπιάδες Μοῦσαι, Διὸς αἰγιόχοιο
Θυγατέρες, μνησαίαθ' ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.
Ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε προπάσας.

(Vos enim deæ estis, adestisque, scitisque omnia:
Nos autem famam solum audimus, neque quicquam scimus)
Qui duces Danaorum & Principes erant:
Multitudinem autem non ego dixero, neque nominavero,
Etiam si mihi decem linguæ, decemque ora sint,
Vox autem frangi nescia, æreumque mihi cor insit,
Nisi cœlestes Musæ, Jovis Ægiochi
Filiæ, commemorent quot sub Ilium venerunt.
Principes ergo navium dicam, navesque universas.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΕΩΝ ἨΤΟΙ, ΒΟΙΩΤΙΑ.

ENUMERATIO NAVIUM VEL, BOEOTIA.

Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον,
Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλονίος τε·

Boeotiis quidem Peneleus & Leitus imperabant,
Arcesilausque, Prothoenorque, Cloniusque:

485. Πάρεστέ τε.] Ἐν τοῖς πράγμασιν ἐστέ. Ἴστε τε.] Καὶ ἐπίστασθε.

486. Κλέος οἶον.] Ἤτοι, μόνην τὴν δόξαν τῶν ἀνδρῶν. ἢ, μόνον φήμην τινὰ ἀνδρῶν ἀκούομεν. Παρὰ τὸ κλύειν ῥῆμα, ὅ ἐστιν, ἀκούειν. Ἴδμεν.] Ἐπιστάμεθα, οἴδαμεν.

487. Ἡγεμόνες.] βασιλεῖς.

488. Πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι.] Τουτέστιν, εἴπω. οὐδ' εἰ δεκαπλασίων ἐμαυτοῦ γένωμαι. ὑπὲρ γάρ ἐστι τὸ ἔργον. Πληθύν.] Τὸ πλῆθος. Μυθήσομαι.] Μυθησαίμην, εἴποιμι.

490. Φωνὴ δ' ἄρρηκτος.] Καὶ διὰ τούτου δηλοῖ, ὅτι σῶμα, ἡ φωνή. Ζητοῦσι δέ τινες, διὰ ποίαν αἰτίαν, τῆς μὲν ὅλης πραγματείας ἀρχόμενος ὁ Ποιητής, μίαν ἐπικαλέσατο τῶν Μουσῶν· ἐπὶ τοῦ καταλόγου, τὰς πάσας. Λέγουσι δέ τινες τῶν γραμματικῶν, ἐπὶ τοῦ, Μῆνιν ἄειδε, τὸν τρόπον εἶναι συνεκδοχήν, ὡς ἀπὸ μιᾶς, τῆς κυριωτάτης, νοεῖσθαι πάσας. Καὶ γὰρ Ἡσίοδος τὴν Καλλιόπην κυριωτάτην φησὶν οὕτως· Καλλιόπη προφερεστάτη ἐστὶν ἁπασέων. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι, περὶ ἑνὸς προσώπου, καὶ τῆς ὀργῆς τούτου, τὸν λόγον ποιούμενος, δεόντως πρὸς μίαν τῶν Μουσῶν ἐποιήσατο τὸν λόγον. Μέλλων δὲ κατάλογον ἐρεῖν νεῶν καὶ βασιλέων, ἐθνῶν τε καὶ τόπων, πλήθους τε καὶ πραγμάτων, εὐλόγως πρὸς ἁπάσας τὰς Μούσας τὸν λόγον ἐπεκτείνεται. Ἄρρηκτος.] Αδιάρρηκτος, στερεά. Εἶεν.] Ὑπάρχοιεν. Χάλκεον.] Στερεόν. Ἦτορ.] Φωνή, ψυχή. Ἐνείη.] Ἐνείη.

491. Εἰ μὴ ὀλυμπιάδες.] Εἰ μὴ αἱ τὸν ὄλυμπον κατοικοῦσαι Μοῦσαι.

492. Μνησαίατο.] Ὑπομνήσειαν. Ὑπὸ Ἴλιον.] Εἰς τὴν Ἴλιον.

493. Ἀρχοὺς αὖ.] Τοὺς ἄρχοντας. ὅ ἐστι, τοὺς ἡγεμόνας. Προπάσας.] Πάσας, ὅλας. Περισσὴ ἡ πρό.

Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον.] Ἄρξασθαι δέ φασί τινες ἀπὸ Βοιωτῶν τὸν Ὅμηρον τοῦ καταλόγου, χαριζόμενον ταῖς Μούσαις ἃς ἐπεκαλέσατο. Αὐτόθι γὰρ ἐν Βοιωτίᾳ εἶναι τὸν Ἑλικῶνα τὸ ὄρος, ὅπου συνήθως αὐταῖς διατρίβειν. Οἱ δὲ, τὸν Φωκίδος, λέγουσιν, εἶναι τὸν Ἑλικῶνα. μὴ οὖν ἀπὸ Βοιωτῶν τὴν ἀρχὴν διὰ τοῦτο γεγενῆσθαι. Τινὲς δὲ, ἀνθ' ὧν οὗτοι πέντε εἶχον ἡγεμόνας. Ἄλλοι δέ φασιν, οὐ διὰ τοῦτο· ἀλλ' ἐπεὶ πολλὰς πόλεις εἶχεν ἡ Βοιωτία, διὰ τοῦτο ἐντεῦθεν ἄρξασθαι αὐτὸν τοῦ καταλόγου. Οὐκ ἔτι δὲ οὐδὲ τοῦτο ὑγιές. Οὐ γὰρ ἀπὸ πλήθους πόλεων ὁ κατάλογος παραμετρεῖται. Ἤρξατο γὰρ ἂν μᾶλλον ἀπὸ Κρητῶν, ἐχόντων ἑκατὸν πόλεις. Βέλτιον δὲ, λέγειν, αὐτὸν ἀπὸ Βοιωτῶν ἦρχθαι, ἐπειδὴ περ ἐν Αὐλίδι, πόλει τῆς Βοιωτίας, συνήχθη ἅπαν τὸ πλῆθος, τὸ ἐπὶ τὴν Ἴλιον μέλλον στρατεύειν. Ἔχει δὲ αὕτη ἡ πόλις λιμένας, τοὺς μὲν βλέποντας ἐπὶ τὴν Ἴλιον, τοὺς δὲ καταγωγεῖς ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος πάσης. Δι' ἣν αἰτίαν συνηθροίσθησαν αὐτόθι, καὶ ἐντεῦθεν ἀπέπλευσαν. Ὁ δὲ Ἀρίσταρχός φησι, κατὰ ἐπιφορὰν αὐτὸν ἀπὸ Βοιωτῶν τὴν ἀρχὴν πεποιῆσθαι. Εἰ γὰρ καὶ ἀπ' ἄλλου ἔθνους ἤρξατο, ἐζητοῦμεν ἂν τὴν αἰτίαν τῆς ἀρχῆς. Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον.] Οὗτοι μὲν οἱ πέντε Βοιωτῶν στρατηγοί. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐπίθετα πλεῖστοι τῶν παλαιῶν προληπτικῶς τὰς ὀνομασίας τοῖς παισὶν, ἀφ' ὧν ἔμελλον οἱ

παῖδες

Οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο, καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν,
Σχοῖνόν τε, Σκῶλόν τε, πολύκνημόν τ' Ἐτεωνὸν,
Θέσπειαν, Γραῖάν τε, καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσὸν,
Οἵ τ' ἀμφ' Ἅρμ' ἐνέμοντο, καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ἐρυθράς,
Οἵ τ' Ἐλεῶν' εἶχον, ἠδ' Ὕλην, καὶ Πετεῶνα,
Ὠκαλέην, Μεδεῶνά τ' ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Κώπας, Εὔτρησίν τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην,

Quique Hyrien colebant, & Aulidem petrosam,
Schœnumque, Scolumque, jugosamque Eteonum,
Thespiam, Græamque, & spatiosam Mycalessum,
Quique circum Harma habitabant, & Ilesium, & Erythras,
Quique Eleona tenebant, & Hylen, & Peteona,
Ocaleam, Medeonaque bene-ædificatam urbem,
Copas, Eutresinque, columbisque abundantem Thisben,

τοὺς δὲ ἐπιτηδείους πραγμάτων. Σφόδρα δὲ αὐτοῖς ἔμελε τὰ τοῦ πολέμου. Διὸ Πηνέλεως μὲν ὠνομάσθη ἐπὶ τοῦ πένεσθαι περὶ τὸν λεὼν, ὅ ἐστι, πονεῖν καὶ ἐργάζεσθαι κατὰ τὸν ὄχλον. Λήϊτος δὲ ἀπὸ τοῦ λείαν ἄξειν. λεία δὲ, ἡ ἀπὸ πολέμου κτῆσις. Ἀρκεσίλαος δὲ ἀπὸ τοῦ ἐπαρκέσειν καὶ βοηθήσειν τοῖς λαοῖς, τουτέστι, τοῖς ὄχλοις. Προθοήνωρ δὲ, ὁ προθυμούμενος, προθρέξων καὶ προδεδραμημένος ἠνορέῃ. τουτέστιν, ἀνδρείᾳ. Κλόνιος δὲ, ὁ γενναῖος καὶ μάχιμος γενησόμενος. Κλόνος γὰρ ἡ μάχη. Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως.] Ἡ Βοιωτία τὸ πρότερον Ἀονία ἐκαλεῖτο, ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ Ἀόνων. Μετωνομάσθη δὲ Βοιωτία κατὰ μέν τινας, ἀπὸ Βοιωτοῦ υἱοῦ Ἰτώνου, ἢ Ποσειδῶνος, καὶ Ἄρνης. Ἔτι δὲ Βοιωτοὶ τιμῶσι τὸν προπάτορα αὐτῶν, Βοιωτὸν, υἱὸν Ποσειδῶνος. Καθ' ἑτέρους δὲ, ἀπὸ τῆς ἐλαθείσης κατὰ πυθόχρηστον ὑπὸ Κάδμου βοός. Εὐρώπης γὰρ τῆς Φοίνικος θυγατρὸς ἐκ Σιδῶνος ὑπὸ Διὸς ἁρπαγείσης, Κάδμος ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς, κατὰ ζήτησιν πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ὡς οὐχ εὑρήκει αὐτὴν, ἧκεν εἰς Δελφοὺς πρὸς τὸν θεόν. Ὁ δὲ θεὸς εἶπεν αὐτῷ, περὶ μὲν Εὐρώπης μὴ πολυπραγμονεῖν, χρῆσθαι δὲ καθοδηγῷ βοΐ. καὶ πόλιν ἐκεῖ κτίζειν, ἔνθα ἂν αὐτὴ εἰς τὰ δεξιὰ πέσῃ καμοῦσα. Τοιοῦτον λαβὼν χρησμὸν, διὰ Φωκέων ἐπορεύετο. Εἶτα, βοῒ συντυχὼν παρὰ τοῖς Πελάγοντος βουκολίοις, ταύτῃ πορευομένῃ κατόπιν εἵπετο. Ἡ δὲ διεξιοῦσα πᾶσαν Βοιωτίαν, ὀκνήσασα ἀνεκλίθη, ἔνθα νῦν ἡ πόλις εἰσὶ Θῆβαι. Βουλόμενος δὲ Ἀθηνᾷ τὴν βοῦν καταθῦσαι, πέμπει τινὰς τῶν μεθ' ἑαυτοῦ ληψομένους χέρνιβα ἀπὸ τῆς Ἀρητιάδος κρήνης. Ὁ δὲ φρουρῶν τὴν κρήνην δράκων, ὃν Ἄρεος ἔλεγον εἶναι, τοὺς πλείονας τῶν πεμφθέντων διέφθειρεν. Ἀγανακτήσας δὲ Κάδμος, κτείνει τὸν δράκοντα· καὶ, τῆς Ἀθηνᾶς αὐτῷ ὑποθεμένης, τοὺς τούτου ὀδόντας σπείρει. ἀφ' ὧν ἐγένοντο οἱ γηγενεῖς. Ὀργισθέντος δὲ Ἄρεος, καὶ μέλλοντος Κάδμον ἀναιρεῖν, ἐκώλυσεν ὁ Ζεύς. καὶ Ἁρμονίαν αὐτῷ συνῴκισε τὴν Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης. πρότερον δὲ ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀντὶ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ δράκοντος ἐνιαυτὸν θητεῦσαι. ἐν δὲ τῷ γάμῳ Μούσας ᾆσαι, καὶ τῶν θεῶν ἕκαστον Ἁρμονίᾳ δῶρον δοῦναι. Ἱστορεῖ Ἑλλάνικος ἐν Βοιωτιακοῖς, καὶ Ἀπολλόδωρος. Ἦρχον,] Ἐβασίλευον, ἡγοῦντο.

3. Οἵ θ' Ὑρίην.] Τὸ πλῆρες, Οἵ τε Ὑρίαν. Ὑρία δὲ, χωρίον πλησίον τῆς Αὐλίδος, ὃ ἔκτισεν Ὑριεὺς ὁ Ποσειδῶνος καὶ Ἀλκυόνης. ἢ, ὥς τινες εἶπον, Βοιωτὸς ὁ Ὠρίωνος πατήρ. Ἐνέμοντο.] Κατῴκουν. Αὐλίδα.] Αὐλὶς ὠνόμασται ἀπὸ Αὐλίδος τῆς ἐπωνύμου, Κηφισσοῦ· ἢ ἀπὸ τοῦ αὐτόθι αὐλισθῆναι καὶ μεῖναι τοὺς Ἕλληνας. Πετρήεσσαν.] Πετρώδη, τραχεῖαν.

4. Σχοῖνον.] Πόλιν Βοιωτίας, ἀπὸ Σχοινέως τοῦ Ἀθάμαντος τοῦ Ἀταλάντης πατρός. Σκῶλόν τε.] Καὶ Σκῶλον. Ἔστι δὲ κώμη ἡ Σκῶλος ὑπὸ Κιθαιρῶνι ὄρει τῷ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ Θηβῶν. οὕτω δὲ κέκληται διὰ τὸ δυσοίκητον τοῦ τόπου. Πολύκνημον.] Πολλοὺς ἔχουσαν κνημούς. Κνημοὶ δὲ μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ἀνθρωπίνων κνημῶν. Λέγονται δὲ αἱ τῶν ὀρῶν προβάσεις. καὶ γὰρ αὗται ὅσον ἀπὸ κεφαλῆς περὶ τὰς βάσεών εἰσιν, ὅ ἐστι περὶ τῶν ποδῶν. Ἐτεωνόν.] Ὠνόμασται ἀπὸ Ἐτεωνοῦ, ὃς ἦν ἀπόγονος Βοιωτοῦ. Καλεῖται δὲ νῦν Σκάρφη.

5. Θέσπειαν.] Τὰς νῦν πληθυντικῶς Θεσπιὰς καλουμένας. Γραῖαν.] Τὴν νῦν Τάναγραν καλουμένην. Εὐρύχορον.] Πλατεῖαν, μεγάλην. Μυκαλησσόν.] Οὕτως κληθεῖσαν ἀπὸ Μυκάλης τῆς ἐν Καρίᾳ, Περσέως ἐν αὐτῇ ἱδρυσαμένου τὸ τοῦ Μυκαλέως Διὸς ἱερόν.

6. Οἵ τε.] Καὶ οἵτινες. Ἀμφ' Ἅρμα.] Περὶ τὸ Ἅρμα. Τὸ δὲ Ἅρμα, πόλις τῆς Βοιωτίας, ὀνομασθεῖσα ἀπὸ τοῦ αὐτόθι καταποθῆναι σὺν τοῖς ἵπποις τὸ Ἀμφιαράου τοῦ μάντεως ἅρμα σὺν αὐτῷ. Καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ὕλην, καὶ Ἐλεῶν'.] Τὸ πλῆρες Ἐλεῶνα. Εἰσὶ δὲ αὗται πόλεις Βοιωτίας. Καὶ οὕτω καλοῦνται, ἐπειδὴ ὑλώδεις οἱ τόποι. Ἐρυθραί.] Βαρυτόνως μὲν, πόλις Βοιωτίας· ὀξυτόνως δὲ, πόλις Ἰωνίας. Ὠνομάσθησαν δὲ, ἤτοι ἀπὸ Ἐρυθροῦ τοῦ, Ποσειδῶνος, καὶ Ἀμφιμεδούσης τῆς Δαναοῦ· ἢ, ὡς ἕτεροι, ἀπὸ Ἐρυθρᾶς τῆς Πορφυρίωνος τοῦ Σερίφου.

7. Εἶχον.] Κατῴκουν. Ὕλην.] Τὸ υ ἐνταῦθα ἐκτεταμένος. ὡς τό· Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων. Πετεῶνα.] Ἀπὸ Πετεῶνος τοῦ Βοιωτοῦ.

8. Ὠκαλέην.] Ἀπὸ τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ. Καλεῖται δὲ νῦν Ὠκάλεια. Μεδεῶνα.] Καὶ τὴν Μεδεῶνα. Ἀπὸ Μεδεῶνος τοῦ Πυλάδου. Εὐκτίμενον.] Καλῶς κεκτισμένον. Πτολίεθρον.] Πόλιν.

9. Κώπας.] Πόλεις Βοιωτίας, ἀπὸ Κωπέως τινὸς ἥρωος. παρ' ἣν καὶ ἡ λίμνη Κωπαΐς. Πολυτρήρωνα.] Πολλὰς περιστερὰς ἔχουσαν. Τρήρωνες δὲ καλοῦνται αἱ περιστεραὶ, ἀπὸ τοῦ τρεῖν, καὶ εὐλαβεῖσθαι. δειλὸν γὰρ τὸ ζῷον. Θίσβην.] Αἱ νῦν πληθυντικῶς λεγόμεναι Θίσβαι.

10. Κο-

Οἵ τε Κορώνειαν, καὶ ποιήενθ' Ἁλίαρτον,
Οἵ τε Πλάταιαν ἔχον, ἠδ' οἳ Γλισᾶντ' ἐνέμοντο,
Οἵ θ' Ὑποθήβας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ὀγχηστόν θ', ἱερὸν Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος,
Οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον, οἵ τε Μίδειαν,
Νίσσαν τε ζαθέην, Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατόωσαν·
Τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον, ἐν δὲ ἑκάστῃ
Κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον.
Οἳ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον, οἱδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον,
Τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος, υἷες Ἄρηος,
Οὓς τέκεν Ἀστυόχη δόμῳ Ἄκτορος Ἀζείδαο,
Παρθένος αἰδοίη ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
Ἄρηϊ κρατερῷ· ὁ δέ οἱ παρελέξατο λάθρη·
Τῶν δὲ τριάκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Αὐτὰρ Φωκήων Σχεδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,

Quique Coroneam, & herbosam Haliartum,
Quique Platæam tenebant, & qui Gliſſan incolebant,
Quique Hypothebas habitabant bene-ædificatam urbem.
Oncheſtumque, ſacrum Neptunium pulchrum lucum,
Quique uvis abundantem Arnen habitabant, quique Midiam,
Niſſamque valde divinam, Anthedonaque ultimam:
Horum quidem quinquaginta naves ibant, quarum unamquamque
Juvenes Bœotii centum & viginti conſcenderant.
Qui vero Aſpledona habitabant, &, Orchomenum Minyeum,
His imperabat Aſcalaphus & Ialmenus, filii Martis,
Quos peperit Aſtyoche in domo Actoris Azidæ,
Virgo verecunda ſuperiorem partem domus cum aſcendiſſet,
Marti forti: hic autem ipſi accubuit clàm:
Horum triginta cavæ naves ibant ordine.
Sed Phocenſibus Schedius & Epiſtrophus imperabant,

---

10. Κορώνειαν.] Ἀπὸ Κορώνου τοῦ Θερσάνδρου. Ποιήεντα.] Βοτανηφόρον, σύμφυτον. πόα γὰρ, ἡ βοτάνη. Διὰ τοῦτο δὲ τὸ εὔγειον παρίστησιν αὐτῆς.

11. Πλάταιαν.] Τὰς Πλαταίας. ἀπὸ Πλάτης τῆς Ὀγχηστοῦ. Ἔχον.] Εἶχον, ᾤκουν. Γλίσαντα.] Πετροπαραξυτόνως ὡς γίγαντα.

12. Ὑποθήβας.] Θῆβαι ἀπὸ Θήβης, τῆς Ἀσωποῦ, τοῦ ἐντοπίου ποταμοῦ. Ὑποθήβας οὖν τὰς ἐλάττω Θήβας, ἠλαττωμένας ὕστερον ἐπὶ τῶν ἐπιγόνων. ἐπόρθησαν γὰρ αὐτὰς οἱ τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας στρατευσάντων παῖδες, ἐκδικοῦντες πατρῴαν ὕβριν. Ἕτεροι δέ φασιν, Ὑποθήβας λέγειν τὸν Ποιητὴν τὰς ὑποκειμένας ταῖς ἑπταπύλοις Θήβαις κώμας. αὗται γὰρ αἱ Θῆβαι ἐκπεπολιόρκηντο.

13. Ὄγχηστον.] Τόπος τῆς Βοιωτίας, ἱερὸς Ποσειδῶνος. Εἴρηται δὲ ἀπὸ Ὀγχηστοῦ τοῦ Βοιωτοῦ. Ποσιδήϊον.] Ποσειδῶνος ἱερόν. Ἀγλαόν.] Καλόν. Ἄλσος.] Πᾶς τόπος σύνδενδρος, ὕδωρ ἔχων, καὶ θεοῖς ἀφιερωμένος, ἄλσος καλεῖται.

14. Πολυστάφυλον.] Πολυάμπελον. Ἄρνην.] Πόλιν Βοιωτίας. ἀπὸ Ἄρνης, τῆς Ποσειδῶνος. Ἔνιοι δὲ, ὅτι οὐχ εὑρίσκεται κατὰ τοὺς Τρωϊκοὺς χρόνους Ἄρνη πόλις Βοιωτίας, πιθανῶς μεταγράφουσι, οἵ τε πολυστάφυλον Τάρνην ἔχον.

15. Νίσαν.] Βοιωτίας, οὐ Μεγαρεῖδος. Ἔστι δ' ἐν αὐτῇ Διονύσου ἐπιφανὲς ἱερόν. Ζαθέην.] Ἄγαν θείαν. Ἀνθηδόνα.] Ἀνθηδὼν πόλις Βοιωτίας. Ἐκ ταύτης ἦν Γλαῦκος θαλάσσιος. Ἐσχατόωσαν.] Τὴν ἐν τοῖς ἐσχάτοις μέρεσι τῆς Βοιωτίας κειμένην.

16. Τῶν μέν.] Τούτων μέν. Νέες.] Πλοῖα.

17. Βαῖνον.] Ἔβαινον.

18. Ἀσπληδόνα.] Ὠνόμασται ἀπὸ Ἀσπληδόνος τοῦ Πρέσβωνος. Ἔστι δὲ Βοιωτίας τῆς Ὀρχομενίων γῆς. Καλεῖται νῦν Εὐδείελος. Ναῖον.] Ἔναιον. ᾤκουν. Ὀρχομενὸν Μινύειον.] Τὸν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ λέγει Ὀρχομενὸν, τὸν ὑπὸ Μινύου βασιλευθέντα, τὸν ὀνομασθέντα ἀπὸ Ὀρχομενοῦ τοῦ Διὸς υἱοῦ, καὶ Ἑρμίππης τῆς Βοιωτοῦ. Παραρρέει αὐτὸν ποταμὸς Μινύας, ἀφ' οὗ Μινύαι ἐκλήθησαν οἱ τὴν χώραν κατοικοῦντες. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερος Ὀρχομενὸς τῆς Ἀρκαδίας, ὃν πολύμηλον καλεῖ ὁ ποιητής. καὶ ἕτερος τῆς Θεσσαλίας.

19. Υἷες Ἄρηος.] Παῖδες Ἄρεος.

20. Δόμῳ.] Οἴκῳ. Ἀζείδαο.] Ἀζέως παιδός.

21. Παρθένος.] Ἡ ἔτι παρθένος νομιζομένη τοῖς γονεῦσιν. Αἰδοίη.] Αἰδοῦς ἀξία καὶ τιμῆς. Ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα.] Εἰς τὸ δίστεγον ἐλθοῦσα τὸ καλούμενον γυναικωνίτης. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι ταῖς γυναιξὶν ὑπερῴους τοὺς θαλάμους κατεσκεύαζον, ὑπὲρ τοῦ δυσεντεύκτους αὐτὰς εἶναι.

22. Παρελέξατο.] Παρεκοιμήθη, παρεκαθεύδησε. Λάθρη.] Λαθραίως, κρυφίως. Ὁ δέ οἱ.] Οὗτος δὲ αὐτῇ. Ὁ δὲ, ἀντὶ τοῦ, γάρ.

23. Γλαφυραί.] Βαθεῖαι, κοῖλαι. Ἐστιχόωντο.] Ἐν τάξει παρεγίνοντο.

24. Αὐτὰρ Φωκήων.] Τῶν δὲ Φωκέων. Διχῶς δὲ γράφεται, Φωκήων, καὶ Φωκέων. Τοὺς δὲ Φωκεῖς οἱ μὲν ἀπὸ Φώκου τοῦ Ψαμάθης καὶ Αἰακοῦ, οἱ δὲ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Προνόης τῆς Ἀσωποῦ. Ἦρχον.] Ἡγοῦντο.

Υἱέες Ἰφίτου μεγαθύμου Ναυβολίδαο·
Οἳ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν,
Κρῖσάν τε ζαθέην, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα,
Οἵ τ' Ἀνεμώρειαν καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο,
Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισσὸν δῖον ἔναιον,
Οἵ τε Λίλαιαν ἔχον πηγῆς ἔπι Κηφισσοῖο·
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἱ μὲν Φωκήων στίχας ἵστασαν ἀμφιέποντες,
Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο.
Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Μείων, οὔτι τόσος γε ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,
Ἀλλὰ πολὺ μείων, ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθώρηξ,

Filii Iphiti magnanimi Naubolidæ:
Qui Cyparissum tenebant, Pythonaque petrosam,
Crissamque valde divinam, & Daulida, & Panopea,
Quique Anemoriam & Hyampolin circumhabitabant,
Quique apud fluvium Cephissum nobilem habitabant,
Quique Lilæam tenebant ad fontem Cephissi:
Hos simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Hi quidem Phocensium ordines constituerunt undique occupati,
Bœotios autem prope ad lævam armabantur.
Locrensibus autem erat dux Oilei velox Ajax,
Minor, nequaquam tantus quantus Telamonius Ajax,
Sed multo minor, parvus enim erat, lineum thoracem habens,

---

25. Υἱέες Ἰφίτου.] Σχέδιος, καὶ Ἐπίστροφος. Ναυβολίδαο.] Ναυβόλου, παιδὸς Ἰφίτου.

26. Κυπάρισσον.] Πόλιν Φωκίδος. Ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ Κυπαρίσσου τοῦ Ὀρχομενοῦ ἀδελφοῦ. ἢ ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ φυομένων κυπαρίσσων. Πυθῶνα.] Καὶ αὕτη πόλις Φωκίδος. Τὸ πρότερον δὲ ἐκαλεῖτο Παρνασία νάπη, ὡς ἀπὸ τοῦ παρακειμένου ὄρους. ἔπειτα Πυθών. ὕστερον δὲ Δελφοί. Καὶ Πυθὼν μὲν, ἐπεὶ κατεσάπη αὐτόθι ὁ δράκων, ὁ τὸ μαντεῖον πρότερον φυλάσσων, ὃν ἀπέκτεινε τοξεύσας ὁ Ἀπόλλων. πύθεσθαι γὰρ, τὸ σήπεσθαι. ὡς τό· σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα. ἢ, ὡς ἔνιοί φασι, διὰ τὸ παραγινομένους αὐτόθι πυνθάνεσθαι τοὺς ἀνθρώπους περὶ ὧν ἐθέλουσι.

27. Κρῖσαν.] Πεδίον ἐν Λοκρίδι, ἤ, ὡς οἱ πλείονές φασιν, ἐν Δελφοῖς, ὠνόμασται ἀπὸ Κρίσου τοῦ τυράννου, καὶ Ἀστεροδίας τῆς Δηϊονέως. Δαυλίδα.] Δαυλὶς, πόλις Φωκίδος, ἀπὸ Δαυλιέως ὀνομασθεῖσα τοῦ τυράννου, καὶ Κρεισώνης. ἢ διὰ τὸ σύμφυτον, καὶ βοτανηφόρον. δαυλὸν γὰρ τὸ δασὺ ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. Πανοπῆα.] Πόλις Φωκίδος, ῥηθεῖσα ἀπὸ Πανοπέως τοῦ Φώκου.

28. Ἀνεμώρειαν.] Αὕτη μεταξὺ κεῖται Φωκίδος καὶ Δελφῶν, ἐφ' ὑψηλοῦ τόπου, ὅθεν οὕτως ὠνόμασται παρὰ τὸ καταπνεῖσθαι αὐτὴν σφοδρῶς. Ὑάμπολιν.] Οἵτινες ᾤκουν τὴν ὑπὸ Ὑάντων ἔθνους βαρβάρων οἰκισθεῖσαν πόλιν.

29. Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισσόν.] Οὗτοι Ἐπικηφίσσιοι λέγονται, ὑπὸ δέ τινων παραποτάμιοι. Ὁ δὲ Κηφισσὸς ποταμός ἐστι τῆς Φωκίδος, ἔχων τὰς πηγὰς ἐκ Λιλαίας. ὥς φησιν Ἡσίοδος· Ὅς τε Λιλαίηθεν προρέει καλλίρροον ὕδωρ. Δῖον.] Θαυμαστόν. Ἔναιον.] Ὤικουν.

30. Λίλαιαν.] Πόλις Φωκίδος, παρακειμένη ταῖς τοῦ Κηφισσοῦ πηγαῖς.

31. Ἕποντο.] Ἠκολούθουν.

32. Στίχας.] Τάξεις. Ἵστασαν.] Εἱστήκεισαν. Ἀμφιέποντες.] Περὶ αὐτὸν ἐνεργοῦντες, καὶ ἐπιμέλειαν ἔχοντες.

33. Ἐπ' ἀριστερά.] Ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους. Ἔμπλην.] Πλησίον. Θωρήσσοντο.] Καθωπλίζοντο.

34. Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας.] Λοκρῶν δὲ μέμνηται, τῶν Ἐπικνημιδίων καλουμένων. οὗτοι γὰρ ἀντικρὺ τῆς Εὐβοίας τὴν οἴκησιν πεποίηνται, οἱ ὑπὸ τῷ Αἴαντι ὄντες. Εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Λοκροὶ, ἐπικαλούμενοι Ὀζόλαι, περὶ τὴν Αἰτωλίαν, ἐπὶ τῆς ἑτέρας πλευρᾶς, οἰκοῦντες κατὰ τὸ Κρισαῖον πεδίον· κεκλημένοι οὕτως ἀπὸ τοῦ αὐτόθι ῥέοντος Ὄζοντος ποταμοῦ, ὃν ἐποίησαν οἱ ἰχῶρες δυσώδη τοῦ κενταύρου τοῦ ὑπὸ Ἡρακλέους τρωθέντος, ὁπηνίκα διάγων Δηϊάνειραν τὴν Οἰνέως κατὰ τὸν Εὔηνον ποταμὸν ἐπεχείρει βιάζεσθαι· ἤ, ὅτι εἰσὶν αἰγονόμοι, καὶ τὰς δορὰς τῶν βοσκημάτων δυσώδεις οὔσας καὶ ἀβυρσεύτους ἀμφιέννυνται. Τούτων δὲ ἄποικοί εἰσιν ἕτεροι Λοκροὶ, οἱ Ἐπιζεφύριοι καλούμενοι, διὰ τὸ ἐπὶ Ζεφυρίῳ ὄρει τῆς Ἰταλίας παροικεῖν. Ἡγεμόνευεν.] Ἡγεῖτο.

35. Μείων, οὔτι τόσος γε ὅσος Τελαμώνιος Αἴας, Ἀλλὰ πολὺ μείων· ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθώρηξ. Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς.] Ἀθετοῦνται οἱ τρεῖς οὗτοι στίχοι, ὡς μὴ γνήσιοι τοῦ ποιητοῦ. Πρῶτον μὲν, ὅτι οὐκ ἦν μικρότερος ὁ Οἰλέως Αἴας τοῦ Τελαμῶνος. Φησὶ γὰρ ἐν ἑτέροις τῆς ποιήσεως· Αἴας δ' οὐκέτι πάμπαν Ὀϊλῆος ταχὺς υἱὸς Ἵστατ' ἀπ' Αἴαντος Τελαμωνίου οὐδ' ἠβαιόν. Ἀλλ' ὥς τ' ἐν νειῷ βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον Ἶσον θυμὸν ἔχοντε τιταίνετον. Ἔπειθ', ὅτι οὐκ οἶδε λινοῖς θώραξι χρωμένους τοὺς Ἕλληνας ὁ ποιητής. Ψεῦδος δὲ καὶ τὸ, Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας. Μείων.] Μικρότερος, ἐλάττων. Οὔτι τόσος.] Οὐ τηλικοῦτος τῷ μεγέθει τοῦ σώματος καὶ τῇ δυνάμει. Ὅσος.] Ὁπόσος.

36. Ὀλί-

Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς·
Οἳ Κῦνόν τ' ἐνέμοντ', Ὀπόεντά τε, Καλλίαρόν τε,
Βῆσσάν τε, Σκάρφην τε, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς,
Τάρφην τε, Θρόνιόν τε, Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης.
Οἳ δ' Εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες Ἄβαντες,
Χαλκίδα τ', Εἰρέτειάν τε, πολυστάφυλόν θ' Ἱστίαιαν,
Κήρινθόν τ' ἔφαλον, Δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον,
Οἵ τε Κάρυστον ἔχον, ἠδ' οἳ Στύρα ναιετάασκον·
Τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευ' Ἐλεφήνωρ, ὄζος Ἄρηος,
Χαλκωδοντιάδης μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
Τῷ δ' ἅμ' Ἄβαντες ἕποντο θοοὶ ὄπιθεν κομόωντες,

Haſtæ peritiâ ornatus erat ut quivis alius Græcorum & Achivorum :
Qui Cynum colebant, Opoëntaque, Calliarumque,
Beſſanque, Scharphenque, & Augias [illegible]
Tarphenque, Throniumque, [illegible] agrii fluenta :
Hunc ſimul quadraginta nigræ naves ſequebantur
Locrenſium, qui habitant ultra ſacram Eubœam.
Qui autem Eubœam tenebant robur ſpirantes Abantes,
Chalcidaque, Eretriamque, abundantemque-uvis Hiſtiæam,
Cerinthumque maritimam, Diique altam urbem,
Quique Caryſtum tenebant, & qui Styra habitabant :
Horum porro dux erat Elephenor, ramus Martis,
Chalcodontiades magnanimorum princeps Abantum :
Hunc ſimul Abantes ſequebantur veloces occipite comantes,

36. Ὀλίγος.] Μικρός. ποσότης ἀντὶ πηλικότητος. Λινοθώρηξ.] Λινοῦν θώρακα ἔχων. οἱ γὰρ τοξόται λινοῦς θώρακας φοροῦσιν.

37. Ἐγχείῃ.] Τῇ διὰ δόρατος μάχῃ. Ἐκέκαστο.] Ἐκεκόσμητο, ἐνίκα. Πανέλληνας.] Ἀντὶ τοῦ, πάντας τοὺς Ἕλληνας.

38. Κῦνόν τε, Ὀπόεντά τε.] Κῦνος, καὶ Ὀποῦς, πόλεις τῆς Λοκρίδος. Εἴρηται δὲ, ἐκείνη μὲν ἀπὸ Κύνου τοῦ Λοκροῦ, αὕτη δὲ, διότι ὀπώδης, γαλακτώδης, γάλακτος εὔπορον. Καλλίαρόν τε.] Ἀπὸ Καλλιάρου τοῦ Ὀποῦντος.

39. Βῆσσαν.] Οὕτως ὠνόμασται, διὰ τὸ σύμφυτον εἶναι τὸ χωρίον. πάντες γὰρ οἱ σύνδενδροι τόποι, καὶ μάλιστα τῶν ὀρῶν, βῆσσαι λέγονται. Σκάρφην.] Οὕτως ὠνόμασται ἀπὸ Σκάρφης τῆς Αἴσωνος μητρός. Αὐγειάς.] Ἀπὸ Αὐγειάς τινος, ἐγχωρίου νύμφης. οὐκέτι δὲ οἰκεῖται. Ἐρατεινάς.] Ἐπεράστους, καλάς, καὶ ἐπιθυμίας ἀξίας.

40. Τάρφην.] Οὕτως ὠνόμασται, διὰ τὴν δασύτητα τῆς ὕλης. τάρφεα γὰρ, τὰ συνεχῆ ἄλση. Θρόνιον.] Ἀπὸ Θρονίας νύμφης οὕτως ὠνόμασται. Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.] Περὶ τὰ τοῦ Βοαγρίου ῥεύματα. Ὁ δὲ Βοάγριος, ποταμὸς τῆς Λοκρίδος.

42. Πέρην.] Πέραν. Εὔβοια.] Νῆσος παρακειμένη τῇ Ἀττικῇ, καὶ Βοιωτίᾳ, καὶ Φωκίδι, καὶ Λοκρίδι. ἥτις καὶ Μάκρις ἐκαλεῖτο. ἤτοι διὰ τὸ εἰς μῆκος κεῖσθαι. ἢ ἀπὸ Μακρίδος νύμφης, τῆς τροφοῦ Ἥρας. Ὠνομάσθη δὲ Εὔβοια ἀπὸ Εὐβοίας τῆς Ἀσωποῦ.

43. Μένεα πνείοντες.] Θυμοῦ καὶ δυνάμεως πνείοντες, τουτέστι, γέμοντες. Θαρσαλέοι. Ἄβαντες δὲ, οἱ ἀπὸ Εὐβοίας, ἀπὸ Ἄβαντος, τοῦ, Ποσειδῶνος, βασιλέως αὐτῶν.

44. Χαλκίδα.] Χαλκὶς, πόλις Εὐβοίας. Εἰρέτειάν τε.] Καὶ τὴν Ἐρέτειαν. Εἴρηται δὲ ἀπὸ Ἐρετριέως τοῦ Φαέθοντος. Ἱστίαιαν.] Αὕτη πρότερον ἐκαλεῖτο Ταλαντία, ὕστερον δὲ οὕτω προσηγορεύθη ἀπὸ Ἱστιαίας, τῆς Ὑρiέως.

45. Κήρινθος.] Πόλις Εὐβοίας ἐπιθαλάσσιος. Ἔφαλον.] Παραθαλάσσιον. Δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον.] Τὸ ὑψηλὸν καὶ μέγιστον. Καλεῖται δὲ καὶ ἡ Δίων, τοῦ Δίων, τῇ Δίων. ὅ ἐστι, ἡ τῶν Δίων πόλις, Διόπολις, οὐχὶ δὲ Διόσπολις. ἥτις ἐν Αἰγύπτῳ. Οἱ Δῖοι δὲ, οἱ ἐπιχώριοι τῆς Δίων, καὶ τοῦ Δίου ἐπιλεγόμενοι, παιδὸς τοῦ Πανδώρου.

46. Κάρυστον.] Πόλιν Εὐβοίας. Ναιετάασκον.] Ὤκουν. Οἱ ἄπειροι πλανῶνται, ὑπολαμβάνοντες, τὸ ναιετάασκον ἀπὸ ῥήματος εἶναι τοῦ ναιετάασκω. Τὰ γὰρ ασκ, ἢ καὶ εσκ, συλλαβαὶ, κατ' Ἴωνας, μόνον ἐν τοῖς παρατατικοῖς τε, καὶ ἀορίστοις, ἐπεντίθενται.

47. Ὄζος Ἄρηος.] Ἀπόγονος Ἄρεος. πολεμικός.

48. Χαλκωδοντιάδης.] Χαλκώδοντος παῖς Ἐλεφήνωρ. Εἴρηται δὲ περιληπτικῶς τὸ ὄνομα, ὡς ἔθος τοῖς παλαιοῖς τιθέναι τοῖς παισὶ, παρὰ τὸ ἐλεφαίρεσθαι αὐτὸν, καὶ βλάπτειν, τοὺς ἐναντίους. Μεγαθύμων.] Μεγαλοψύχων, γενναίων. Ἀρχός.] Ἄρχων, ἡγεμών.

49. Ὄπιθεν κομόωντες.] Τὰ ὀπίσω μέρη τῆς κεφαλῆς κομῶντες, ἀνδρείας χάριν. Ἴδιον δὲ τοῦτο τῆς τῶν Εὐβοέων κουρᾶς τὰς ὄπισθεν τρίχας βαθείας ἔχειν.

Αἰχμηταὶ μεμαῶτες ὀρεκτῇσι μελίῃσι
Θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσσι·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος Ἄρουρα,
Κὰδ δ' ἐν Ἀθήνῃσ' εἷσεν ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ·
Ἐνθάδε μιν ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται
Κοῦροι Ἀθηναίων, περιτελλομένων ἐνιαυτῶν.
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς·
Τῷ δ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνήρ,
Κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας·
Νέστωρ οἶος ἔριζεν· ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν·
Τῷ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
Στῆσε δ' ἄγων ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.
Οἳ δ' Ἄργος τ' εἶχον Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,

Pugnatores prompti porrectis hastis fraxineis
Thoraces disrumpere hostium circa pectora:
Hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Qui vero Athenas tenebant, bene-ædificatam urbem,
Civitatem Erechthei magnanimi, quem olim Minerva
Nutrivit Jovis filia, peperit autem alma Tellus,
Et Athenis collocavit in suo pingui templo:
Illic enim ipsum tauris & agnis placant
Filii Atheniensium, circumvolutis annis.
His autem præerat filius Petei Menestheus:
Huic nondum quisquam vir inter terrestres fuit similis,
In instruendis equitibus & viris scutatis:
Nestor solus contendebat; hic enim ætate grandior erat:
Hunc simul quinquaginta nigræ naves sequebantur.
Ajax autem ex Salamine ducebat duodecim naves,
Constituit autem ducens ubi Atheniensium stabant Phalanges.
Cæterum, qui Argos tenebant Tirynthaque bene-munitam,

50. Αἰχμηταί.] Πολεμικοί, μαχηταί. Μεμαῶτες.] Προθυμούμενοι. Ὀρεκτῇσι μελίῃσι.] Τοῖς ἐκ χειρῶν δόρασιν οἷς ὀρέγειν ἐχρῶντο, ζωννυσάμενοι, καὶ ἐκτείνοντες αὐτά. ἢ ἐξ οὗ, θαρσαλέοι. ὀρέξασθαι γάρ ἐστι, τὸ ἐκ χειρὸς πατάξαι. Μελίῃσι.] Δόρασιν, ἀπὸ μελίας ξύλου γινομένοις.

51. Ῥήξειν.] Διαρρήξειν. Δηΐων.] Πολεμίων. Ἀμφὶ στήθεσσι.] Περὶ τοῖς στήθεσιν αὐτῶν.

53. Οἱ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον πτολίεθρον.] Ἀντὶ τοῦ, ᾤκουν. Ἀθήνας δὲ νῦν κέκληκε τὴν πόλιν. τοὺς δὲ δήμους παρέλιπε, διὰ τὸ πλῆθος, ἢ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι πάντας εἰς μετροποιΐαν καταταγῆναι. Ἐάν τις ἀναγνώσκοι, Ἀθήνας πτολίεθρον, ἄτερ διὰ στιγμῆς, πτῶσις ἔσται γενική, τῆς Παλλάδος, τῆς Ἀθήνης, τῆς Ἀθηνᾶς. Πρόσεστι τούτοις, τὸ πτολίεθρον, ὡς ὑποκοριστικῶς, κώμην σημαίνει. Ταννῦν δὲ (καθάπερ ἄλλοτε καὶ τὸ κώμη) μεγάλην πόλιν τινὰ, ὡς ἐκεῖ τῶν Ἀθηνῶν, κατηγορεῖ.

54. Δῆμον.] Ὄχλον. Ἐρεχθῆος.] Τοῦ βασιλέως τῶν Ἀθηναίων, τοῦ καὶ Ἐριχθονίου καλουμένου, γεννηθέντος ἐκ τοῦ Ἡφαίστου. Οὗτος γὰρ ἐδίωκε τὴν Ἀθηνᾶν, ἐρῶν αὐτῆς· ἡ δὲ ἔφευγεν. Ὡς δὲ ἐγγὺς αὐτῆς ἐγένετο, πολλῇ ἀνάγκῃ (ἦν γὰρ χωλὸς) ἐπειρᾶτο συνελθεῖν. Ἡ δὲ, ὡς σώφρων, καὶ παρθένος, ὡς οὐκ ἠνείχετο, ἀπεσπέρμαινεν εἰς τὸ σκέλος τῆς θεοῦ. Ἡ δὲ μιαχθεῖσα, ἐρίῳ ἀπομάξασα τὸν γόνον, ἔρριψεν εἰς γῆν. ὅθεν Ἐριχθόνιος, ὁ ἐκ τῆς γῆς ἀναδοθεὶς παῖς· κατά τινα ἐτυμολογίαν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐρίου, καὶ τῆς χθονός. Ἱστορεῖ Καλλίμαχος ἐν Ἑκάλῃ. Μεγαλήτορος.] Μεγαλοψύχου, γενναίου. Ἀθήνη.] Ἀθηνᾶ.

55. Ζείδωρος.] Ἡ τὰ πρὸς ζωὴν δωρουμένη γῆ. Ἄρουρα.] Ἡ γῆ. παρὰ τὸ ἀροτριᾶσθαι.

56. Κὰδ δ' ἐν Ἀθήνῃσ' εἷσε.] Καθίδρυσε δὲ αὐτὸν Ἀθήνησιν ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτῆς ἱερῷ ἡ θεὸς, καὶ ἔδωκε φυλάττειν ταῖς Κέκροπος θυγατράσιν. Ἑῷ ἐνί.] Ἐν τῷ ἰδίῳ. Πίονι.] Ἀντὶ τοῦ, πλουσίῳ, καὶ εὐδαίμονι. Νηῷ.] Ναῷ.

57. Ἐνθάδε.] Ἐκεῖ, ἐν ταῖς Ἀθήναις. Μίν.] Αὐτὸν τὸν Ἐρεχθέα. Ἀρνειοῖς.] Ἀρνοῖς, κριοῖς. Ἱλάονται.] Ἐξευμενίζονται, ἐξιλεοῦνται.

58. Κοῦροι Ἀθηναίων.] Οἱ Ἀθηναῖοι. περιφραστικῶς. Περιτελλομένων.] Εἰς τὸ αὐτὸ κατὰ περίοδον περιερχομένων, καὶ τελειουμένων.

60. Ἐπιχθόνιος.] Ἐπίγειος.

61. Κοσμῆσαι.] Διατάξαι, καθοπλίσαι. Ἀσπιδιώτας.] Ἐνόπλους.

62. Οἶος.] Μόνος. Ἔριζεν.] Ἐφιλονείκει, ἐξισοῦτο. Προγενέστερος ἦεν.] Παλαιότερος ὑπῆρχεν.

64. Ἐκ Σαλαμῖνος.] Σαλαμὶς, νῆσος περὶ τῆς Ἀττικῆς. ὅθεν ἦν Αἴας ὁ Τελαμώνιος. Ἄγεν.] Ἦγεν, ἔφερε.

65. Φάλαγγες.] Τάξεις.

66. Ἄργος.] Τὴν Πελοπόννησον. Τίρυνθα.] Πόλιν Ἄργους. Τειχιόεσσαν.] Τὴν καλῶς τετειχισμένην. ἐπεὶ δοκεῖ ὑπὸ κυκλώπων τετειχίσθαι.

67. Ἐς-

Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας,
Τροιζῆν', Ἠϊόνας τε, καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον,
Οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν, Μάσητά τε κοῦροι Ἀχαιῶν·
Τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Καὶ Σθένελος Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱός.
Τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν ἰσόθεος φώς,
Μηκιστέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος.
Συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δὲ Μυκήνας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἀφνειόν τε Κόρινθον, ἐϋκτιμένας τε Κλεονάς,
Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο, Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινήν,
Καὶ Σικυῶν', ὅθ' ἄρ' Ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευεν,
Οἵ θ' Ὑπερησίην τε καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν,
Πελλήνην τ' εἶχον, ἠδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο,
Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα, καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εὐρεῖαν·
Τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων

Hermionem, Asinemque, profundum sinum habentes,
Trœzena, Eionasque, & vitibus-consitam Epidaurum,
Quique tenebant Æginam, Masetaque juvenes Achivorum:
His porro præerat bello-strenuus Diomedes,
Et Sthenelus Capanei inclyti dilectus filius.
Una vero cum his Euryalus tertius ibat similis deo vir,
Mecistei filius Talaionidæ regis.
Universis autem præerat bello strenuus Diomedes:
Hos autem simul octoginta nigræ naves sequebantur.
Qui vero Mycenas tenebant bene-ædificatam urbem,
Opulentamque Corinthum, beneque structas Cleonas,
Orniasque colebant, Aræthyreamque amabilem,
Et Sicyona, ubi Adrastus primum regnavit,
Quique Hyperesiamque & excelsam Gonoëssam,
Pellenemque tenebant, & Ægium incolebant,
Et per omnem oram maritimam, & circa Helicen spatiosam:
Horum centum navibus imperabat rex Agamemnon

---

67. Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε.] Πόλεις τοῦ Ἄργους. Ἔστι δὲ ἡ Ἑρμιόνη ἱερὰ Περσεφόνης. Βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας.] Τὰς βαθὺν κατεχούσας κόλπον. Κόλπος δέ ἐστι θάλασσα ὑπὸ ἀκρωτηρίων περιεχομένη.

68. Τροιζῆνα.] Τροιζῆν, ἀπὸ Τροιζῆνος υἱοῦ Πέλοπος. Ἠϊόνας τε.] Οἱ παλαιοὶ ἑνικῶς. Ἀμπελόεντα.] Πολυάμπελον, οἰνοφόρον. Ἐπίδαυρον.] Πόλιν Ἄργους, ἐν τοῖς παραθαλασσίοις μέρεσι κειμένην.

69. Αἴγιναν.] Νῆσον πρὸ τῆς Ἀττικῆς. Ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Οἰνώνη· ὕστερον δὲ Αἴγινα, ἀπὸ Αἰγίνης, τῆς Ἀσωποῦ μὲν θυγατρὸς, Αἰακοῦ δὲ μητρὸς.

71. Ἀγακλειτοῦ.] Πάνυ ἐνδόξου.

72. Κίεν.] Ἐπορεύετο. Ἰσόθεος φώς.] Ἰσόθεος ἀνήρ. Τὸ δὲ φὼς, ὀξυτονούμενον, τὸν ἄνθρωπον δηλοῖ. ὡς τὸ, ἰσόθεος φώς. καὶ, φῶτ' Ἀσκληπιοῦ υἱόν. Περισπώμενον δὲ, τὸ φέγγος. καὶ, ποιητικῶς, τὴν σωτηρίαν συνῃρημένον ἐκ τοῦ φάος. Εἰκότως οὖν περισπᾶται. Φάος δ' ἑτάροισιν ἔθηκε. Καὶ, Χρύσεον λύχνον ἔχουσα, φάος περικαλλές. Ὡσεὶ τὸ, πῶς, καὶ τὸ, ποῦ, ἐπιῤῥήματά ἐστι πευστικά. οἷον, Πῶς, ἔθαν' Ἀτρείδης· ποῦ Μενέλαος ἔην; Ὀξυτονούμενα δὲ, καὶ ἐγκλιτικά ἐστιν. ὡς τὸ, Ἀλλ' οὔ πως ἅπαντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν. Ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἔνδεκα δίφροι.

73. Μηκιστέως υἱός.] Εὐρύαλος. Ταλαϊονίδαο.] Ταλαοῦ παιδὸς, Ἀδράστου.

75. Ὀγδώκοντα.] Ὀγδοήκοντα.

76. Μυκήνας.] Πόλιν Ἄργους, ἧς ἐβασίλευεν Ἀγαμέμνων. ἀπὸ Μυκήνης, νύμφης Λακωνικῆς.

77. Ἀφνειόν.] Πλούσιον. Ἐϋκτιμένας.] Καλῶς ἐκτισμένας.

78. Ὀρνειάς.] Κώμην Ἀργείας. Ἀραιθυρέην.] Αὕτη ὕστερον Φλιοῦς προσηγορεύθη. ἀπὸ Φλιοῦντος τοῦ Διονύσου. Ἐρατεινήν.] Ἐπιθυμητὴν, καλήν.

79. Καὶ Σικυῶν'.] Τὸ πλῆρες Σικυῶνα. ἔστι δὲ αὕτη πόλις Ἄργους. Ὅθ' ἄρ'.] Ὅπου δή.

80. Αἰπεινήν.] Ὑψηλήν. Γονόεσσαν.] Γονοῦσσαν. Ἔστι δὲ ἀκρωτήριον Πελλήνης.

81. Πελλήνην.] Διαφέρει Πελλήνη Παλλήνης. Παλλήνη μὲν γὰρ πόλις Θρᾴκης· Πελλήνη δὲ πολίχνιον τῆς Ἀχαΐας, ἥ ἐστι Πελοπόννησος.

82. Αἰγίαλον.] Αἰγιαλὸς ἐκαλεῖτο παραθαλασσία χώρα. ἤτοι παλαιὰ τῆς Πελοποννήσου, ἡ παρατείνουσα ἀπὸ Σικυῶνος μέχρις Ἤλιδος. Αἰγιαλοὶ δὲ, τόποι πλεῖστοι. ὧν καὶ ὁ κατὰ Παφλαγωνίαν. Ἀμφ' Ἑλίκην.] Περὶ τὴν Ἑλίκην. Εὐρεῖαν.] Πλατεῖαν.

83. Τῶν ἦρχεν Ἀγαμέμνων, κρείων ἑκατὸν νηῶν.] Ἀντὶ τοῦ πάντων τῶν προειρημένων. Καὶ γὰρ ἑκατὸν νηῶν ἡγεμὼν ἦν ὁ Ἀγαμέμνων. Κρείων.] Κρατῶν, ἄρχων.

85. Ἐν

Ἀτρείδης. ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Λαοὶ ἕποντ'· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκὸν,
Κυδιόων, ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἡρώεσσιν,
Οὕνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς.
Οἳ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
Φάριν τε, Σπάρτην τε, πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσειάς τ' ἐνέμοντο, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς,
Οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον, Ἕλος τ' ἔφαλον πτολίεθρον,
Οἵ τε Λάαν εἶχον, ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο·
Τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ἑξήκοντα νεῶν· ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
Ἐν δ' αὐτὸς κίεν ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθὼς
Ὀτρύνων πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ
Τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
Οἳ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο, καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν,
Καὶ Θρύον Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἐΰκτιτον Αἰπυ,
Καὶ Κυπαρισσήεντα, καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον,
Καὶ Πτελεὸν, καὶ Ἕλος, καὶ Δώριον, ἔνθα τε Μοῦσαι

Atrides. simul hunc longè plurimæ & præstantissimæ
Copiæ sequebantur: & ipse induebat splendidum æs,
Gloriâ exultans, quòd omnes inter elucebat heroas,
Quoniam strenuissimus erat, & quàm plurimas ducebat copias.
Qui vero tenebant montibus clausam Lacedæmona magnam,
Pharemque, Spartamque, abundantemque columbis Messam,
Brysiasque habitabant, & Augias amabiles,
Quique Amyclas tenebant, Helosque maritimam urbem,
Quique Laan tenebant, & Oetylum circumhabitabant:
Horum frater ipsius præerat prælio strenuus Menelaus
Sexaginta navibus: seorsim autem armabantur.
Inter eos autem ipse ibat suis studiis fretus
Adhortans ad bellum: maximè verò cupiebat animo
Ulcisci Helenæ raptumque gemitusque.
Qui vero Pylumque colebant, & Arenen amabilem,
Et Thryum Alphæi vadum, & beneædificatum Æpy,
Et Cyparisseenta, & Amphigeniam habitabant,
Et Pteleum, & Helos, & Dorion, ubi etiam Musæ

---

85. Ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο.] Ἐνεδύσατο δὲ αὐτός. Νώροπα.] Λαμπρόν. ἀμαυροῦντα τοὺς ὦπας, τοὺς ὀφθαλμούς.

86. Κυδιόων.] Γαυριῶν τῇ ἑαυτοῦ δόξῃ. Μετέπρεπε.] Διέπρεπε, ἐκδηλότατος ἦν.

88. Κοίλην Λακεδαίμονα.] Τὴν ὑπὸ ὀρῶν περιεχομένην. διὰ τὸ περικεῖσθαι αὐτῇ κύκλῳ τὸ Ταΰγετον ὄρος. Διὸ καὶ ἀτείχιστον αὐτὴν ᾤκησαν. Λακεδαίμονα δὲ, τὴν χώραν λέγουσι· τὴν δὲ πόλιν, Σπάρτην. Ἕτεροι δὲ καὶ αὐτῆς τῆς πόλεως τὸ μέντοι Λακεδαίμονα, τὸ δὲ Σπάρτην καλοῦσι. Κητώεσσαν.] Μεγάλην. Ἤγουν, ἥτις ἔχει πολλὰ κήτη. Παρὰ τὸ κῆτος. ὃ γὰρ δοκεῖ πάντων μεῖζον εἶναι τῶν ἐνύδρων ζώων. Τινὲς δὲ γράφουσι, καιετάεσσαν, πολλὰ καίατα ἔχουσαν. ἤτοι παρὰ τὸ καιετὸν, ὅ ἐστι, θερμὸν, καὶ θερμαῖνον φυτὸν, τὸ ἐν πυρὶ καιόμενον καὶ φλεγόμενον· γλήχων ἄγριος, ἥτις καλαμίνθη. ἵν' ᾖ, τὴν καλαμινθώδη. καὶ γὰρ αὐτοῦ ἡ καλαμίνθη ἐστὶ πολλὴ ἐν Σπάρτῃ.

89. Μέσσην.] Τὴν καλουμένην Μεσσήνην.

90. Βρυσειάς καὶ Αὐγειάς.] Πόλεις τῆς Λακωνικῆς.

91. Ἕλος.] Πόλις τῆς Λακωνικῆς παραθαλάσσιος. ἧς οἱ πολῖται Εἵλωτες.

92. Λάαν.] Πόλιν Λακωνικῆς. ἣν οἱ Διόσκουροι πορθήσαντες, Λαπέρσαι ἐκλήθησαν. Διὰ δὲ τὸ μέτρον ἀναγνωστέον δισυλλάβως. χρὴ γὰρ λέγειν, μονοσυλλάβως, λᾶν. Ἠδ' Οἴτυλον.] Καὶ Οἴτυλον. Ἔστι δὲ καὶ αὕτη πόλις Λακεδαιμονίας.

94. Ἀπάτερθεν.] Ἄποθεν, χωρὶς τῶν στρατευμάτων εἴτε φαλάγγων Ἀγαμέμνονος. Κίεν.] Παρεγένετο. Ἧσι προθυμίῃσι.] Ταῖς ἑαυτοῦ προθυμίαις. Πεποιθώς.] Πεπιστευκώς.

96. Ὀτρύνων.] Παρορμῶν. Ἵετο.] Προεθυμεῖτο. Θυμῷ.] Τῇ ψυχῇ.

97. Τίσασθαι.] Τιμωρήσασθαι. Ὁρμήματα.] Μεριμνήματα. Μᾶλλον δὲ, ἁρπαγήν. Στοναχάς τε.] Καὶ στεναγμούς.

98. Πύλον.] Πύλος, ὁ ὑπὸ Νέστορι, τῆς Μεσσηνίας, τὸ καὶ Κορυφάσιον· ὁ δὲ τῆς Ἀρκαδίας, ἡ τοῦ Νέστορος πατρίς· ὁ δὲ Ἠλείας, παρὰ τὴν Ὠλενίαν πέτραν.

99. Θρύον.] Πόλιν τῆς Ἤλιδος, ἣν ἑτέρως Θρυόεσσαν λέγουσιν. Ἀλφειοῖο πόρον.] Καθ' Ὅμηρον ποσὶ διαβατός ἐστιν ὁ Ἀλφειὸς ποταμός. πόρον γὰρ, τὸ διαβατὸν αὐτοῦ μέρος φησίν. Ἔστι δὲ ὁ Ἀλφειὸς τῆς Ἠλείας χώρας. Αἶπυ.] Βαρυτόνως λεκτέον. ὄνομα γὰρ ἐστὶ πόλεως. Τὸ δὲ ὀξυτονούμενον, ἐπίθετόν ἐστι, καὶ σημαίνει τὸ ὑψηλόν. Τῶν μέντοι εἰς υ ληγόντων οὐδετέρων τριγενῶν τὰ θηλυκὰ εἰς α λήγει, τῇ ει διφθόγγῳ παραληγόμενα. οἷον· αἰπὺ, αἰπεῖα Κολώνη· ὀξὺ, ὀξεῖα· ταχὺ, ταχεῖα.

101. Ἔνθα.] Ὅπου. ἐν τῷ Δωρίῳ. Ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως.

102. Ἀγ-

Ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος.
Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν εἴπερ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο·
Αἱ δὲ, χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
Θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τῷ δ' ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἳ δ' ἔχον Ἀρκαδίην, ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπύ,
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί,
Οἳ Φενεόν τ' ἐνέμοντο καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον,
Ῥίπην τε, Στρατίην τε, καὶ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην,
Καὶ Τεγέην εἶχον, καὶ Μαντινέην ἐρατεινήν,
Στυμφηλόν τ' εἶχον, καὶ Παρρασίην ἐνέμοντο,
Τῶν ἦρχ' Ἀγκαίοιο πάϊς κρείων Ἀγαπήνωρ
Ἑξήκοντα νεῶν· πολέες δ' ἐν νηῒ ἑκάστῃ
Ἀρκάδες ἄνδρες ἔβαινον ἐπιστάμενοι πολεμίζειν.

Occurrentes Thamyrim Threicium spoliarunt cantu,
Ex Oechalia venientem ab Euryto Oechaliensi:
Asserebat enim gloriabundus se relaturum-victoriam si modò ipsæ
Musæ canerent filiæ Jovis Ægiochi:
Ceterum hæ, iratæ cæcum fecerunt, sed & cantum
Divinum ademerunt, & oblivisci-fecerunt artem-pulsandi-citharam.
His porro præerat Gerenius eques Nestor,
Cum hoc nonaginta cavæ naves ordine proficiscebantur.
Qui vero tenebant Arcadiam, sub Cyllenes montem altum,
Æpytium prope monumentum, ubi viri cominus pugnantes,
Quique Pheneum incolebant & Orchomenum pecorosum,
Ripenque, Stratienque, & ventosam Enispen,
Et Tegeam tenebant, & Mantineam amabilem,
Stymphalumque tenebant, & Parrasien colebant,
Horum imperabat Ancæi filius rex Agapenor
Sexaginta navibus: multi autem navem unamquamque
Arcades viri conscenderant rei-militaris periti.

102. Ἀντόμεναι.] Ἀπαντήσασαι. Θάμυριν.] Οὗτος παῖς ἦν Φιλάμμωνος, καὶ Ἀργιόπης τῆς νύμφης, τὸ γένος Θρᾴξ. Ὃς ἔσχεν αἰσχρὸν ἔρωτα, πρῶτος ἀρξάμενος ἐρᾶν ἀρρένων. Οὗτος, κάλλει πολλῷ διενεγκὼν, καὶ κιθαρῳδίᾳ, περὶ μουσικῆς ἐρίσας, ταῖς Μούσαις συνέθετο, ἂν μὲν κρείττων εὑρεθῇ, πλησιάσαι πάσαις· ἂν δὲ ἡττηθῇ, στερηθῆναι οὗ ἂν ἐκεῖναι θέλωσι. Καθυπέρτεραι δὲ αἱ Μοῦσαι γενόμεναι, τῶν ὀμμάτων αὐτὸν, καὶ τῆς κιθαρῳδίας, καὶ τοῦ νοῦ, ἐστέρησαν. Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς.] Θρᾷκα ἔπαυσαν ᾠδῆς. αὐτὸν ἐπέσχον τῆς ᾠδῆς.

103. Ἰόντα.] Πορευόμενον. Οἰχαλίηθεν.] Ἀπὸ τῆς Οἰχαλίας, πόλεως τῆς Θεσσαλίας, ἧς ἐβασίλευσεν Εὔρυτος. Οἰχαλιῆος.] Τοῦ ἀπὸ τῆς Οἰχαλίας.

104. Στεῦτο.] Διεβεβαιοῦτο. ἔλεγεν. ἐστεῦτο. Στεύω δὲ, ἀντὶ τοῦ στέω, ὅ ἐστι, στάω, ἵστημι. Εὐχόμενος.] Μεγαλαυχῶν. Νικησέμεν.] Νικήσειν. Εἴπερ ἂν αὐταὶ Μοῦσαι ἀείδοιεν.] Εἰ αὐταὶ ᾄδοιεν αἱ Μοῦσαι.

105. Κοῦραι Διός.] Αἱ τοῦ Διὸς θυγατέρες.

106. Χολωσάμεναι.] Ὀργισθεῖσαι. Πηρὸν θέσαν.] Ἤτοι, τῆς τέχνης ἔπαυσαν, καὶ ἔκφρονα αὐτὸν ἐποίησαν, ἢ περὶ τὴν φωνὴν ἔβλαψαν. Πηρὸς γὰρ καλεῖται, ὁ κατά τι μέρος τοῦ σώματος βεβλαμμένος.

107. Θεσπεσίην.] Θείαν, θαυμαστήν. Ἀφέλοντο.] Ἀφείλοντο. Καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.] Καὶ ἐπιλαθέσθαι ἐποίησαν τὴν κιθαρῳδίαν. Ὁ δὲ σχηματισμὸς τῆς λέξεως Αἰολικός. ὁμοίως δὲ τῷ κιθαριστὺν καὶ ὀρχιστύν.

108. Ἱππότα.] Ἱππικός.

109. Ἐστιχόωντο.] Κατὰ τάξιν ἐπορεύοντο.

110. Κυλλήνης.] Κυλλήνη, ὄρος ὑψηλὸν τῆς Ἀρκαδίας. καὶ πόλις ἐστὶ παρ' αὐτῷ ὁμώνυμος. Ἐν ᾧ ὄρει δοκεῖ Ἑρμῆς γεγεννῆσθαι ἐκ Μαίας τῆς Ἄτλαντος θυγατρὸς, καὶ Διός. ὅθεν καὶ Κυλλήνιον τὸν θεόν φασιν. Αἰπύ.] Ὑψηλὸν, μέγα.

111. Αἰπύτιον παρὰ τύμβον.] Παρὰ τὸν τοῦ Αἰπύτου τάφον. Ὁ δὲ Αἴπυτος ἀρχαιότατος ἥρως, Ἀρκὰς τὸ γένος. Ἵνα.] Ὅπου. Ἀνέρες ἀγχιμαχηταί.] Οἱ ἐγγὺς καὶ συσταδὴν μαχόμενοι ἄνδρες. Προσληπτέον δὲ τὸ, εἰσί.

112. Πολύμηλον.] Πολλὰ θρέμματα ἔχοντα.

113. Ῥίπην τε, Στρατίην τε.] Πόλεις Ἀρκαδίας. Ἠνεμόεσσαν.] Ὑπὸ ἀνέμου καταπνεομένην, ὑψηλήν.

114. Καὶ Τεγέην.] Τέγεα, πόλις Ἀρκαδίας. Καὶ Μαντινέην.] Καὶ Μαντίνειαν.

115. Στύμφηλον.] Ἣν οἱ κατοικοῦντες Στυμφήλιοι λέγονται. Καὶ Παρρασίην.] Πόλιν Ἀρκαδίας.

116. Ἀγκαίοιο πάϊς.] Ἀγκαίου παῖς Ἀγαπήνωρ. Κρείων.] Καρτερὸς, ἰσχυρός.

118. Ἐπιστάμενοι.] Ἐπιστήμονες, εἰδότες.

119. Αὐ-

Αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Νῆας ἐϋσέλμους περάαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
Ἀτρείδης· ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.
Οἱ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε καὶ Ἤλιδα δῖαν ἔναιον,
Ὅσσον ἐφ' Ὑρμίνη καὶ Μύρσινος ἐσχατόωσα,
Πέτρη τ' Ὠλενίη, καὶ Ἀλείσιον ἐντὸς ἐέργει,
Τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν, δέκα δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ
Νῆες ἕποντο θοαί, πολέες δ' ἔμβαινον Ἐπειοί.
Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος ἡγησάσθην,
Υἷες, ὁ μὲν, Κτεάτου, ὁ δ', Εὐρύτου Ἀκτορίωνος·
Τῶν δ' Ἀμαρυγκείδης ἦρχε κρατερὸς Διώρης·
Τῶν δὲ τετάρτων ἦρχε Πολύξεινος θεοειδής,
Υἱὸς Ἀγασθένεος Αὐγηϊάδαο ἄνακτος.
Οἱ δ' ἐκ Δουλιχίοιο, Ἐχινάων θ' ἱεράων
Νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς Ἤλιδος ἄντα,
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης, ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Φυλείδης, ὃν τίκτε Διῒ φίλος ἱππότα Φυλεύς,
Ὅς ποτε Δουλιχιόνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς·

Ipse enim eis dederat Rex virorum Agamemnon
Naves bene-transtratas ut transfretarent nigrum pontum
Atrides: quoniam non ipsis marina opera erant curæ.
Qui vero Buprasiumque & Elida nobilem habitabant,
Quantum [agri] Hyrmine & Myrsinus extrema,
Petraque Olenia, & Alisium intus continet,
Horum porro quatuor duces erant, decem vero virum singulum
Naves sequebantur veloces, multi autem [eas] conscenderant Epei.
His quidem Amphimachus & Thalpius præerant,
Filii, alter quidem, Cteati, alter autem Euryti Actorionis:
Illis vero Amaryncides imperabat fortis Diores:
Quartis autem præerat Polyxinus deo similis,
Filius Agasthenis Augeadæ regis.
Qui verò [venerunt] ex Dulichio, Echinadibusque sacris
Insulis, quæ sitæ sunt trans mare è regione Elidis,
His porro præerat Meges, æqualis Marti,
Phylides, quem genuit Jovi dilectus eques Phyleus,
Qui olim in Dulichium migraverat patri iratus:

---

119. Αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.] Τοῖς Ἀρκάσι, φησὶν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων παρέσχε ναῦς, διὰ τὸ ἐν μεσογείῳ τῆς Πελοποννήσου αὐτοὺς οἰκοῦντας ἀπείρους εἶναι τῶν κατὰ θάλασσαν ἔργων.

120. Ἐϋσέλμους.] Εὐκαθέδρους. Περάαν.] Διαπερᾶν, διϊέναι. Ἐπὶ οἴνοπα.] Μέλανα.

121. Ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.] Ἐπεὶ ἄπειροι ἦσαν τῶν κατὰ θάλασσαν ἔργων, καὶ οὐδαμῶς ἔμελεν αὐτοῖς τούτων.

122. Βουπράσιον.] Πόλιν τῆς Πελοποννήσου. Ἤλιδα.] Ἦλις, πόλις τῆς Ἠλίας, χώρας ἐν Ἀρκαδίᾳ, καὶ αὕτη Πελοποννήσου. Δῖαν.] Θαυμαστὴν, μεγάλην. Ἔναιον.] Ὤκουν.

123. Ὅσσον ἐφ' Ὑρμίνη.] Ἐφ' ὅσον ἥ τε Ὑρμίνη, καὶ ὁ Μύρσινος, καὶ τὸ Ἀλείσιον, καὶ ἡ Ὠλενία πέτρα, ἐντὸς συνεῖχον, τοῦ παντὸς οἱ Ἠλεῖοι ἐβασίλευον. Μύρσινος.] Πόλις.

124. Πέτρη Ὠλενίη.] Ὄρος τῆς Ἠλίας. Ἐντὸς ἐέργει.] Ἐμπεριέχει, περιορίζει.

126. Ἐπειοί.] Οἱ Ἠλεῖοι. Ἐπειὸς δὲ, τοῦ Ἐνδυμίωνος παῖς, ἦρχε τῶν Ἠλείων.

127. Ἡγησάσθην.] Ἡγοῦντο.

128. Υἷες, ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δ' Εὐρύτου Ἀκτορίωνος.] Ἄκτορος παῖδες Κτέατος, καὶ Εὔρυτος. Τετήρηκε δὲ τὴν σύνταξιν. Ἀμφίμαχος μὲν γὰρ ἦν Κτεάτου, Θάλπιος δὲ Εὐρύτου.

129. Ἀμαρυγκείδης.] Ἀμαρυγκέως παῖς Διώρης.

130. Θεοειδής.] Θεῷ τὸ εἶδος ὅμοιος.

131. Υἱὸς Ἀγασθένεος.] Πολύξεινος. Αὐγηϊάδαο.] Ὃς Ἀγασθένης παῖς ἦν τοῦ Αὐγείου.

132. Δουλιχίοιο.] Δουλιχίου. Ἔστι δὲ νῆσος περὶ τῆς Κεφαλληνίας. Οἱ δ' ἐκ Δουλιχίου, φησὶ καὶ τῶν λοιπῶν ἱερῶν Ἐχινάδων νήσων. Αἱ δὲ Ἐχινάδες, νησοί εἰσι τῆς Ἀκαρνανίας παρὰ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Ἀχελώου ποταμοῦ, ἐν αἷς οἱ κατοικοῦντες καλοῦνται Ἐπειοί.

133. Ἤλιδος ἄντα.] Ἐπὶ τὴν Ἤλιδα βλέπουσαι.

134. Ἀτάλαντος.] Ἀντὶ τοῦ, ἴσος τῷ Ἄρει. πολεμικός.

135. Φυλείδης.] Φυλέως παῖς Μέγης.

136. Ὅς ποτε Δουλίχιόν δ' ἀπενάσσατο, πατρὶ χολωθείς.] Ὃς εἰς τὸ Δουλίχιον ποτὲ ἀπῳκίσθη, διὰ τὸ καταμαρτυρῆσαι τοῦ πατρὸς Αὐγείου πρὸς Ἡρακλέα περὶ τοῦ μισθοῦ, ὃν ὑπέσχετο παρέξειν τῷ Ἡρακλεῖ ὁ Αὐγείας, εἰ καθάρει αὐτοῦ τὰς ἐπαύλεις, μεστὰς οὔσας τῆς κόπρου τῶν βοῶν. Ἱστορία παρὰ Καλλιμάχῳ. Ἀπενάσσατο.] Ἀπῳκίσθη. Πατρὶ χολωθείς.] Μισηθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρός. ἐν ὀργῇ, διὰ χολῆς, ἐχόμενος παρὰ πατρί.

139. Νή-

Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους,
Οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,
Καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν,
Οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον, ἠδ' οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο,
Οἵ τ' Ἤπειρον ἔχον, ἠδ' ἀντιπέραι' ἐνέμοντο·
Τῶν μὲν Ὀδυσσεὺς ἦρχε Διῒ μῆτιν ἀτάλαντος·
Τῷ δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρῃοι.
Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόας Ἀνδραίμονος υἱός·
Οἳ Πλευρῶν' ἐνέμοντο, καὶ Ὤλενον, ἠδὲ Πυλήνην,
Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον, Καλυδῶνά τε πετρήεσσαν.
Οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
Οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην, θάνε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος,
Τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν Αἰτωλοῖσι·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Οἳ Κνωσσόν τ' εἶχον Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,
Λύκτον, Μίλητόν τε, καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον,
Φαιστόν τε, Ῥύτιόν τε, πόλεις εὖ ναιετοώσας,
Ἄλλοι θ' οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.

Hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Sed Ulysses ducebat Cephalenses magnanimos,
Qui Ithacam tenebant, & Neritum frondosum,
Et Crocylia colebant, & Ægilipa asperam,
Quique Zacynthum tenebant, & qui Samum incolebant,
Quique Epirum tenebant, & objacentia incolebant,
His quidem Ulysses imperabat Jovi consilio par:
Hunc simul naves sequebantur duodecim proras-rubras-habentes.
Ætolis autem imperabat Thoas Andræmonis filius:
Qui Pleurona colebant, & Olenum, & Pylenen,
Chalcidaque maritimam, Calydonaque petrosam.
Non enim amplius Oenei magnanimi filii erant,
Neque item amplius ipse erat, mortuus-erat autem flavus Meleager,
Huic summa rerum erat commissa ut imperaret Ætolis:
Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Cretensibus autem Idomeneus hastâ clarus præerat,
Qui Cnossumque tenebant, Gortynáque bene-cinctam mœnibus,
Lyctum, Miletumque, & albicantem Lycastum,
Phæstumque, Rhytiumque urbes bene-habitatas,
Cæterique qui Cretam centum-urbium incolebant.

139. Νήριτον.] Ὄρος Ἰθάκης. Εἰνοσίφυλλον.] Κινησίφυλλον, καὶ πολύδενδρον. Ἐξ οὗ, κατηώρημον, ὑψηλόν. Ἔνοσις γὰρ ἡ κίνησις.

140. Κροκύλεια καὶ Αἰγίλιπα.] Πόλεις τῆς Κεφαλληνίας. Τρηχεῖαν.] Τραχεῖαν.

141. Ἠδ' οἵ.] Καὶ οἵτινες. Σάμον ἀμφενέμοντο.] Τὰ περὶ τὴν Σάμον ᾤκουν.

142. Οἵ τ' Ἤπειρον ἔχον.] Καὶ γὰρ τινῶν χωρῶν, τῶν ἀντικρὺς τῆς Ἠπείρου, ἐβασίλευεν ὁ Ὀδυσσεύς. Ἀντιπέραι'.] Τὰ ἐξεναντίας τῆς Ἤλιδος κείμενα χωρία.

143. Μῆτιν.] Βουλὴν, σύνεσιν.

144. Μιλτοπάρῃοι.] Μίλτῳ τὰς πρώρας ἐχούσας βεβαμμένας.

146. Πλευρῶν'.] Τὸ πλῆρες. Πλευρῶνα. Αἰτωλίας ἐστὶ πόλις. Ὤλενον καὶ Πυλήνην.] Πόλεις Αἰτωλίας. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Καλυδών.

149. Οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην.] Ἐτετελευτήκει δὲ καὶ αὐτὸς, ἤτοι ὁ Οἰνεὺς, ἢ ὁ Μελέαγρος. Δίληπτον γάρ. Κεχώρικε δὲ τῶν λοιπῶν τοῦ Οἰνέως παίδων τὸν Μελέαγρον κατ' ἐξοχήν. Ξανθός.] Καλός. ἢ, ὁ πυρρόκομης. Μελέαγρος.] Οἰνέως παῖς, βασιλεὺς Αἰτωλῶν. Θάνεν.] Ἀπέθανεν, ἐτεθνήκει.

150. Τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο.] Τούτῳ δὲ πάντα ἐπετέταλτο, προσετέτακτο, ἐνεχείριστο, ἐπὶ τούτῳ δὲ ἦν τὸ πᾶν τῆς ἐξουσίας. Ἀνασσέμεν.] Βασιλεύειν.

152. Δουρικλυτός.] Ἔνδοξος περὶ τὸ δόρυ, πολεμικός.

153. Κνωσσόν τε.] Κνωσσὸς, πόλις Κρήτης.

154. Ἀργινόεντα.] Λευκόγειον. Λύκαστον.] Πόλιν Κρήτης.

156. Ἑκατόμπολιν.] Διατί ἐνταῦθα μὲν ἑκατόμπολιν εἴρηκε τὴν Κρήτην, ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσείᾳ ἐνενηκοντάπολιν; Ῥητέον οὖν, ἤτοι, ἑκατὸν φησιν, οὐ τὸν ἀριθμὸν, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ, πολλὰς ἔχουσαν πόλεις. Ἤ, καὶ ἀληθέστερον, ὡς ἔχει, ὅ, τι ἐξ ἱστορίας λέγεται. Λεῦκος γὰρ, ὁ Κρητῶν ἐπικρατήσας, τὰς δέκα πόλεις ἐπόρθησε εἰς φόβον τῶν ἄλλων. Ὅθεν εὐλόγως ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ἐνενήκοντα εἶπεν αὐτὴν ἔχειν.

Τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευε,
Μηριόνης τ' ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης ἠΰς τε μέγας τε
Ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν Ῥοδίων ἀγερώχων·
Οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διάτριχα κοσμηθέντες,
Λίνδον, Ἰηλυσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον·
Τῶν μὲν Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Ὃν τέκεν Ἀστυόχεια βίῃ Ἡρακληείῃ,
Τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος,
Πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.
Τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα
Ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον, ὄζον Ἄρηος·
Αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε· πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας,
Βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον· ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
Υἱέες, υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐς Ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.
Τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδόν, ἠδ' ἐφίληθεν

His igitur Idomeneus hastâ clarus præerat,
Merionesque par Marti homicidæ:
Hos autem simul octoginta nigræ naves sequebantur.
Tlepolemus autem Heraclides fortisque magnusque,
Ex Rhodo novem naves ducebat Rhodiensium superborum:
Qui Rhodum incolebant trifariam instructi,
Lindum, Ialyssumque, & albicantem Camirum:
Horum quidem Tlepolemus hastâ-clarus dux-erat,
Quem peperit Astyochéa vi Herculeâ,
Quam duxit ex Ephyrâ fluvio à Selleente,
Depopulatus urbes multas Jovis-alumnorum juvenum.
Tlepolemus autem postquam nutritus fuit in domo bene extructa,
Statim patris sui dilectum avunculum interfecit
Jam senescentem Licymnium, ramum Martis:
Statim autem naves compegit: multas autem copias cum coëgisset,
Abiit fugiens per mare; minati enim ei fuerant alii
Filii, nepotesque fortitudinis Herculeæ.
Sed hic Rhodum venit errans, ærumnas perpessus.
Trifariam autem distincti habitarunt tributim, & dilecti fuerunt

---

158. Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.] Ἐνυάλιος, προσηγορικῶς τε καὶ ἐπιθέτως λέγεται πᾶς Ἐνυοῦς καὶ Ἄρεως, τουτέστι, πολεμικός. ἐνυάλιοι ἄνδρες, πολεμικοί. Κυρίως δὲ μόνον δύο εἰσὶν ἐνυάλιοι· ὁ πρῶτος, Ἄρης, ὃς καὶ χαλκοθώραξ ἀνδρειφόντης, καὶ ἀνδρειφόντης, ὅ ἐστιν, ἄνδρας φονεύων· καὶ ὁ δεύτερος, Κυρῖνος, ὁ Ῥωμύλος.

160. Ἡρακλείδης.] Ἡρακλέους παῖς Τληπόλεμος. Ἠΰς τε, μέγας τε.] Πλατύς τε καὶ μέγας, ἀφ' οὗ γυναῖος.

161. Ἀγερώχων.] Νῦν αὐθαδῶν, ὑβριστῶν, καὶ θρασέων. Δηλοῖ δὲ καὶ, τῶν λίαν ἐνδόξων.

162. Ῥόδος.] Νῆσος περὶ τὴν Καρίαν. Διάτριχα κοσμηθέντες.] Τριχῶς διαταχθέντες.

165. Ἀστυόχεια.] Ὄνομα κύριον. Βίῃ Ἡρακληείῃ.] Περιφραστικῶς τῷ Ἡρακλεῖ.

166. Τὴν ἄγετ'.] Ἥντινα πρὸς γάμον ἤγετο ἐξ Ἐφύρας. Ἔφυραν τινὲς τὴν Θεσπρωτίαν οἴονται, ἢ μετωνομάσθη Κέρκυρα. Οὕτως ἐκαλεῖτο καὶ ἡ νῦν καλουμένη Κόρινθος.

167. Πέρσας.] Πορθήσας. Ἄστεα.] Πόλεις. Διοτρεφέων.] Τῶν ὑπὸ τοῦ Διὸς τραφέντων. Αἰζηῶν.] Νεανιῶν.

168. Ἐπεὶ οὖν.] Ἐπειδὴ οὖν. Τράφη.] Ἀνετράφη. Εὐπήκτῳ.] Καλῶς κατεσκευασμένῳ.

169. Αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα.] Ἱστόρηται, ὅτι Τληπόλεμος, θεασάμενος Λικύμνιον τὸν μήτρωα, ἤδη γεραιὸν ὑπάρχοντα, ὑπό τινος τῶν οἰκείων ἀμελῶς χειραγωγούμενον, ἀφῆκε τὴν βακτηρίαν ἐπὶ τὸν οἰκέτην. Καὶ τούτου μὲν ἥμαρτε· πλήξας δὲ τὸν Λικύμνιον, ἀκουσίως ἀπέκτεινε. Διὸ ἠναγκάσθη γενέσθαι φυγὰς τῆς πατρίδος. Πατρὸς ἑοῖο.] Τοῦ ἰδίου πατρός. Μήτρωα.] Μητρὸς ἀδελφόν. Κατέκτα.] Ἀπέκτεινε.

170. Γηράσκοντα.] Γεγηρακότα. Λικύμνιον.] Τὸν ἀδελφὸν Ἀλκμήνης. Ὄζον Ἄρηος.] Πολεμικόν.

171. Νῆας ἔπηξε.] Ναῦς κατεσκεύασε. Ἀγείρας.] Συναθροίσας.

173. Υἱωνοί.] Οἱ τῶν υἱῶν υἱοί. ἔγγονοι.

174. Ἷξε.] Παρεγένετο, ὥρμησεν. Ἀλώμενος.] Πλανώμενος.

175. Τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδόν.] Τριχῶς δὲ οἰκισθέντες, ταῖς πατρῴαις ἐχρήσαντο φυλαῖς. Ἠδ' ἐφίληθεν.] Καὶ ἐφιλήθησαν.

177. Καί

Ἐκ Διὸς, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει·
Καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.
Νιρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν ἄγεν τρεῖς νῆας ἐΐσας,
Νιρεὺς Ἀγλαΐης θ' υἱὸς, Χαρόποιό τ' ἄνακτος,
Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα·
Ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἔην, παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός.
Οἳ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον, Κράπαθόν τε, Κάσον τε,
Καὶ Κῶν Εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσους τε Καλύδνας,
Τῶν αὖ Φείδιππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Θεσσαλοῦ υἷε δύω Ἡρακλείδαο ἄνακτος·
Τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Νῦν δ' αὖ τοὺς ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,
Οἵ τ' Ἄλον, οἵ τ' Ἀλόπην, οἵ τε Τρηχῖν' ἐνέμοντο,
Οἵ τ' εἶχον Φθίην ἠδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί,
Τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.
Ἀλλ' οἵγ' οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνώοντο.
Οὐ γὰρ ἔην ὅστις σφιν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο.
Κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Κούρης χωόμενος Βρισηΐδος ἠϋκόμοιο,

A Jove, qui diis & hominibus imperat:
Et ipsis ingentes divitias defudit Saturnius.
Nireus porro ex-Syma ducebat tres naves æquales,
Nireus Aglaies filius, Charopique regis,
Nireus, qui formosissimus vir ad Ilium venit
Cæterorum Danaorum, post laudatissimum Pelidem:
Sed imbellis erat, parvæ autem eum sequebantur copiæ.
Qui vero Nisyrumque tenebant, Crapathumque, Casumque,
Et Con Eurypyli urbem, insulasque Calydnas,
His porro Phidippus & Antiphus præerant,
Thessali filio duo Herculis filii regis:
Horum triginta cavæ naves ordine ibant.
Nunc vero istos, quotquot Pelasgicum Argos habitabant,
Quique Alon, quique Alopen, quique Trechina colebant,
Quique tenebant Pthiam & Hellada pulchras-mulieres habentem,
Myrmidones autem vocabantur & Hellenes, & Achæi,
Horum porro quinquaginta navibus erat Dux Achilles.
Sed hi non belli horrisoni recordabantur.
Non enim erat qui ipsos in ordines duceret.
Jacebat enim ad naves pedibus-velox Achilles
Ob puellam iratus Briseida bene-comatam,

---

177. Καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον.] Καὶ αὐτοῖς πολὺν καὶ ἀθρόον πλοῦτον κατέπεμψεν ὁ Ζεὺς, καὶ πάνυ πλουσίους αὐτοὺς ἐποίησεν. Ἱστορεῖται γὰρ, ὅτι τοῖς Ῥοδίοις χρυσὸν ἔβρεξεν ὁ Ζεὺς, ἐπεὶ πρῶτοι γενομένῃ τῇ Ἀθηνᾷ ἔθυσαν.

178. Νιρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν.] Ἀπὸ Σύμης. Ἐνταῦθα δὲ τρὶς ὀνομάσας τὸν Νιρέα, οὐκ ἔτι αὐτοῦ ἐμνήσθη. καὶ τούτου αὐτὸς τὴν αἰτίαν παραδίδωσι, λέγων. Ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἔην· παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός. Ἐΐσας.] Ἰσοτοίχους.

179. Χαρόποιο.] Τοῦ Χαρόπου.

180. Ὑπὸ Ἴλιον.] Εἰς τὴν Ἴλιον.

182. Ἀλαπαδνός.] Ἀσθενής. Παῦρος.] Ὀλίγος. Εἵπετο.] Ἠκολούθει.

183. Κράπαθόν τε, Κάσον τε.] Κάρπαθος καὶ Κάσος νῆσοι περὶ τὴν Κῶν. Κράπαθον δὲ, κατὰ μετάθεσιν.

184. Εὐρυπύλοιο πόλιν.] Τὴν Κῶν λέγει. ἐπεὶ Εὐρύπυλος ἦν Ἡρακλέους καὶ Χαλκιόπης παῖς, ὃς ἐβασίλευε τῇ Κῷ.

185. Τῶν αὖ.] Τούτων δή.

186. Θεσσαλοῦ.] Φείδιππος, καὶ Ἄντιφος. Ἡρακλείδαο.] Ἡρακλέους παιδός.

188. Τὸ Πελασγικὸν Ἄργος.] Τὸ Θεσσαλικόν. Πελασγία γὰρ πρότερον ἡ Θεσσαλία ἐκαλεῖτο.

189. Τρηχῖνα.] Πόλιν Θεσσαλίας.

190. Ἑλλάδα.] Ἑλλὰς, ὄνομα πόλεως. Καλλιγύναικα.] Καλὰς γυναῖκας ἔχουσαν.

191. Καλεῦντο.] Ἐκαλοῦντο.

193. Δυσηχέος.] Κακὸν ἦχον ἀποτελοῦντος. Ἐμνώοντο.] Μνείαν ἐποιοῦντο.

194. Ὅστις σφιν.] Ὅστις αὐτοῖς. Ἐπὶ στίχας.] Ἐπὶ τὰς τάξεις. οὐκ ἦν γάρ, φησιν, ὁ καθηγησόμενος.

195. Κεῖτο.] Νῦν ἀργῶς διετέλει. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐπὶ κλίνης ὄντων, καὶ ἀργῶς διατελούντων. Ποδάρκης.] Ὁ τοῖς ποσὶ ταχὺς, καὶ ἐπαρκεῖν δυνάμενος.

Τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,
Λυρνησσὸν διαπορθήσας καὶ τείχεα Θήβης·
Καδδὲ Μύνητ' ἔβαλεν καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους,
Υἱέας Εὐηνοῖο Σεληπιάδαο ἄνακτος.
Τῆς ὅγε κεῖτ' ἀχέων, τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.
Οἳ δ' εἶχον Φυλάκην καὶ Πύρρασον ἀνθεμόεντα,
Δήμητρος τέμενος, Ἴτωνά τε μητέρα μήλων,
Ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶνα, ἠδὲ Πτελεὸν λεχεποίην·
Τῶν αὖ Πρωτεσίλαος ἀρήϊος ἡγεμόνευε
Ζωὸς ἐών· τότε δ' ἤδη ἔχεν κάτα γαῖα μέλαινα.
Τοῦ δὲ καὶ ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος Φυλάκῃ ἐλέλειπτο,
Καὶ δόμος ἡμιτελής· τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ
Νηὸς ἀποθρώσκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἳ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν,
Ἀλλά σφεας κόσμησε Ποδάρκης ὄζος Ἄρηος,
Ἰφίκλου υἱὸς πολυμήλου Φυλακίδαο,

Quam ex Lyrnesso ceperat multos perpessus labores,
Lyrnessum depopulatus & muros Thebarum:
Myneta autem dejecit & Epistrophum bellicosos,
Filios Eueni Selepiadæ regis.
Ob istam is jacebat mœrens, citò autem surrecturus erat.
Qui vero tenebant Phylacen & Pyrrhasum floridam,
Cereri sacrum locum, Itonaque matrem ovium,
Maritimamque Antrona, & Pteleum herbosam:
Horum porro Protesilaus bellicosus dux erat
Dum viveret: tunc verò jam detinebat *eum* terra nigra.
Hujusque ambas lacerata genas uxor in Phylace relicta erat,
Et domus semiperfecta: hunc autem interfecerat Dardanus vir
Quum de navi desiliret longè primus Achivorum.
Et tamen ne isti quidem sine duce erant, desiderabant certè ducē *suum*,
Sed ipsos ordinabat Podarces ramus Martis,
Iphicli filius divitis-pecore Phylacidæ,

---

197. Ἐξείλετο.] Ὡς ἐξαίρετον ἔλαβε. Μογήσας.] Κακοπαθήσας.

198. Λυρνησσόν.] Πόλιν τῶν Ὑποπλακίων Θηβῶν.

199. Καδδὲ Μύνητ' ἔβαλε.] Κατέβαλε δὲ καὶ τὸν Μύνητα. ὅ ἐστιν, ἀπέκτεινεν. Ὁ δὲ Μύνης τῆς Βρισηΐδος ἦν ἀνήρ. Ἐγχεσιμώρους.] Τοὺς περὶ τὰ ἔγχεα μεμωρηκότας, καὶ ἠσχολημένους. πολεμικούς.

200. Εὐηνοῖο.] Εὐηνοῦ. Σεληπιάδαο.] Σεληπίου παιδός.

201. Τῆς.] Ταύτης ἕργῳ. Ταύτης ἕνεκεν. Ὅγε.] Οὗτος. Ἀχέων.] Λυπούμενος. Τάχα.] Ταχέως. Ἀνστήσεσθαι.] Ἀναστήσεσθαι.

202. Φυλάκην.] Φυλάκη, πόλις Θεσσαλίας. Ἀνθεμόεντα.] Ἄνθη φέροντα, φυτοῖς θαλερόν.

203. Τέμενος.] Ἱερὸν χωρίον, ἀφωρισμένον θεῷ κατὰ τιμὴν, ἢ ἥρωϊ. Μητέρα μήλων.] Τροφὸν προβάτων.

204. Ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶνα.] Πόλιν Θεσσαλίας. Διάφοροι καὶ ἄριστοι ὄνοι ἐν Ἀντρῶνι τῆς Θεσσαλίας γίνονται. ὅθεν εἰς παροιμίαν μετῆλθε. Λεχεποίην.] Βαθείας βοτάνας ἔχουσαν, ἀφ' ὧν ἦν καὶ λέχος καταστῆσαι, τοῦτ' ἔστι, κοίτην.

205. Ἀρήϊος.] Πολεμικός.

206. Ἔχε.] Κατεῖχεν.

207. Ἀμφιδρυφής.] Ἀμφοτέρας τὰς παρειὰς κατεξεσμένη, διὰ τὸν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς θάνατον. Ἄλοχος.] Γαμετή, γυνή. Καὶ ἔστι κατ' ἄθροισιν τὸ α ἐνταῦθα· οἱονεὶ ὁμόλεχός τις οὖσα. Ἐλέλειπτο.] Κατελέλειπτο.

208. Δόμος.] Ὁ οἶκος. Ἡμιτελής.] Ἤτοι ἄτεκνος, ἢ ἀφῃρημένος τοῦ ἑτέρου τῶν δεσποτῶν. Ἢ ἀτελείωτος. Ἔθος γὰρ ἦν τοῖς γήμασι, θάλαμον οἰκοδομεῖσθαι. Διὸ οἱ πολλοί φασιν, οἰκοδομῶν θάλαμον ἑαυτῷ ὁ Πρωτεσίλαος ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὸν πόλεμον. Βέλτιον δὲ, εἰρῆσθαι, ἡμιτελῆ, διὰ τὸ μὴ γεγεννηκότα παῖδας πλεῦσαι. Οἱ δὲ λέγουσιν, ὅτι νεωστὶ καὶ οὐδέπω τελείως τὰ κατὰ τὸν γεγαμηκότα οἴκοι διεπράξατο, ἀλλὰ πρότερον ἐστράτευσε. Δάρδανος ἀνήρ.] Οἱ μὲν τὸν Αἰνείαν ἀπέδοσαν, ὅτι βασιλεὺς ἦν Δαρδανίων· οἱ δὲ τὸν Εὔφορβον. ἕτεροι τὸν Ἕκτορα. τινὲς δὲ Ἀχάτην λέγουσιν, ἑταῖρον τοῦ Αἰνείου, φονέα Πρωτεσιλάου. Δυνατὸν δὲ καὶ ἀνωνύμως ἕνα τῶν Δαρδανίων λέγειν.

209. Πολὺ πρώτιστον.] Πάντων πρῶτον.

210. Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἵ.] Οὐ μὴν οὐδὲ οὗτοι. Ἄναρχοι ἔσαν.] Ἄνευ ἡγεμόνων ἦσαν. Πόθεον.] Ἐπόθουν, ἐζήτουν.

211. Ἀλλὰ σφέας.] Ἀλλ' αὐτούς. Κόσμησε.] Διέταξε, καθώπλισε. Ποδάρκης.] Νῦν ὄνομα κύριον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Πρωτεσιλάου. Ὄζος Ἄρηος.] Ἀπόγονος Ἄρεος, πολεμικός.

212. Πολυμήλου.] Πολυπροβάτου, πλουσίου. Φυλακίδαο.] Ἰφίτου, Φυλάκου παιδός.

Αὐτοκασίγνητος μεγαθύμου Πρωτεσιλάου,
Ὁπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων
Ἥρως Πρωτεσίλαος ἀρήϊος· οὐδέ τι λαοί
Δεύονθ' ἡγεμόνος, πόθεον δέ μιν ἐσθλὸν ἐόντα·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην,
Βοίβην, καὶ Γλαφυρὰς, καὶ ἐϋκτιμένην Ἰαωλκόν,
Τῶν ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλος παῖς ἕνδεκα νηῶν
Εὔμηλος, τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε δῖα γυναικῶν
Ἄλκησις, Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.
Οἳ δ' ἄρα Μηθώνην καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο,
Καὶ Μελίβοιαν ἔχον καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν,
Τῶν δὲ Φιλοκτήτης ἦρχεν, τόξων εὖ εἰδὼς,
Ἑπτὰ νεῶν· ἐρέται δ' ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα
Ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες Ἀχαιῶν
Ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου.
Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων· τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον

Frater germanus magnanimi Protesilai,
Minor natu: ille verò major & præstantior,
Heros Protesilaus bellicosus: neutiquam copiæ ejus
Indigebant duce, desiderabant tamen ipsum strenuum existentem:
Hunc vero simul quadraginta nigræ naves sequebantur:
Qui vero Pheras colebant apud Bœbeida lacum,
Bœben, & Glaphyras, & bene ædificatam Iaolcum,
Horum imperabat Admeti dilectus filius undecim navibus
Eumelus, quem ex Admeto peperit præstantissima mulierum
Alcestis, inter Peliæ filias formæ præstantissimæ,
Qui verò Methonem & Thaumaciam colebant,
Et Melibœam tenebant & Olyzona asperam,
Horum Philoctetes præerat, sagittandi peritus,
Septem navibus: remiges autem unamquamque quinquaginta
Conscenderant, arcuum periti ad fortiter pugnandum.
Cæterum ille in insula jacebat ingentes dolores perferens,
Lemno in divina, ubi ipsum reliquerant filii Achivorum
Ulcere tetro laborantem perniciosi colubri.
Ibi ille jacebat mœrens: citò autem recordaturi erant

213. Αὐτοκασίγνητος.] Ὁ ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων ἀδελφός. Κασίγνητος δὲ λέγεται ὁ καθ' ἕτερον τῶν γονέων ἀδελφός. Μεγαθύμου.] Μεγαλοψύχου, γενναίου.

214. Ὁπλότερος.] Νεώτερος. Γενεῇ δέ.] Τῇ ἡλικίᾳ, τῇ γενέσει.

216. Δεύοντο.] Ἐνδεεῖς ὑπῆρχον. Ἐσθλόν.] Ἀγαθὸν γενναῖον.

218. Φερὰς.] Ἥτις πόλις Θεσσαλίας. Βοιβηΐδα.] Ἥτις λίμνη ἐν Θετταλίᾳ.

219. Ἰαωλκόν.] Ἀντὶ τοῦ, Ἰωλκόν. κατ' ἐπέκτασιν.

220. Ἀδμήτοιο παῖς.] Ἀδμήτου υἱὸς Εὔμηλος.

221. Ὑπ' Ἀδμήτῳ.] Συγγινομένη Ἀδμήτῳ. Δῖα γυναικῶν.] Ἀντὶ τοῦ ὑπερθετικοῦ, διοτάτη. ὅ ἐστι, θαυμαστὴ καὶ διαφέρουσα παρὰ πάσας τὰς γυναῖκας. Καλεῖται δῖα, καὶ δι' εὐγένειαν, καὶ διὰ σωφροσύνην.

222. Πελίαο.] Ποσειδῶνος καὶ Τυροῦς υἱὸς τοῦ Σαλμονέως Πελίας, Νηλέως ἀδελφὸς, βασιλεὺς Ἰωλκοῦ. Ἡ δὲ Ἰωλκὸς πόλις Θεσσαλίας. Θυγατρῶν.] Θυγατέρων. Εἶδος ἀρίστη.] Τὴν μορφὴν εὐειδὴς, καὶ καλή.

223. Οἳ δ' ἄρα.] Οἵτινες δή. Μηθώνην, καὶ Θαυμακίην.] Πόλεις Θεσσαλίας. ὅθεν ὁ Φιλοκτήτης ὁ Ποίαντος παῖς.

225. Τόξων εὖ εἰδώς.] Τῆς τοξικῆς ἔμπειρος.

226. Ἐρέται.] Κωπηλάται.

227. Ἐμβέβασαν.] Ἐμβεβήκεισαν.

228. Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων.] Ἱστόρηται, ὅτι Φιλοκτήτης ἐν Λήμνῳ καθαίρων τὸν βωμὸν τῆς χρυσῆς καλουμένης Ἀθηνᾶς, ἐδήχθη ὑπὸ ὕδρου, καὶ, ἀνιάτῳ τραύματι περιπεσὼν, κατελείφθη αὐτόθι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ἤδεισαν γὰρ, τοὺς Ἡφαίστου ἱερεῖς θεραπεύειν τοὺς ὀφιοδήκτους.

229. Ἠγαθέῃ.] Πάνυ θείᾳ. ὅτι ἱερὰ τοῦ Ἡφαίστου ἦν ἡ Λῆμνος. Ὅθι.] Ἔνθα, ὅπου. Λίπον.] Κατέλιπον.

230. Ἕλκεϊ κακῷ.] Τραύματι κακωτικῷ. Μοχθίζοντα.] Πονοῦντα, κάμνοντα. Ὀλοόφρονος ὕδρου.] Ὄφεως ὀλεθρίου.

231. Ἀχέων.] Λυπούμενος. Τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον.] Ταχέως δὲ οἱ Ἕλληνες ἔμελλον μνημονεύειν, καὶ χρῄζειν τοῦ Φιλοκτήτου· ἐπειδὴ εἵμαρτο, χωρὶς τῶν Ἡρακλέους τόξων μὴ ἁλῶναι τὴν Ἴλιον. Εἶχε δὲ ταῦτα ὁ Φιλοκτήτης, λαβόντα αὐτῷ ὑπὸ Ἡρακλέους, καθ' ὃ, μηδενὸς θελήσαντος ἄλλου ὑφάψαι ἐν τῇ Οἴτῃ τὴν Ἡρακλέους πυρὰν ἐν τῇ τελευτῇ αὐτοῦ, ὑφῆψεν ὁ Φιλοκτήτης.

Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκτήταο ἄνακτος.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν·
Ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν, Ὀϊλῆος νόθος υἱός,
Τόν ῥ' ἔτεκεν Ῥήνη ὑπ' Ὀϊλῆϊ πτολιπόρθῳ.
Οἳ δ' εἶχον Τρίκκην, καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,
Οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,
Τῶν αὖθ' ἡγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε
Ἰητῆρ' ἀγαθώ, Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων·
Τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἵ τ' ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν,
Οἵ τ' ἔχον Ἀστέριον, Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα,
Τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' Ἄργισσαν ἔχον καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὄρθην, Ἠλώνην τε, πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκήν·
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμος Πολυποίτης
Υἱὸς Πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς·
(Τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια
Ἤματι τῷ ὅτε φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας·
Τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε, καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσεν)

Argivi apud naves Philoctetæ regis.
Et tamen ne isti quidem sine duce erãt, desiderabant certè ducem *suum:*
Sed Medon ordinabat, Oilei filius spurius,
Quem peperit Rhena ex Oileo urbium-eversore.
Qui vero tenebant Triccen, & Ithomen montanam,
Quique tenebant Oechaliam urbem Euryti Oechaliensis,
Horum duces erant Æsculapii duo filii
Medici boni, Podalirius & Machaon:
[*Cum*] his triginta cavæ naves ordine ibant.
Quique tenebant Ormenium, quique fontem Hyperium,
Et qui tenebant Asterium, Titanique albos vertices,
Horum dux erat Eurypylus Euæmonis præclarus filius:
Hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Qui verò Argissam tenebant & Gyrtonen colebant,
Orthen, Elonenque, urbemque Oloossona albam:
His itidem præerat stabilis bellator Polypœtes
Filius Pirithoi, quem immortalis genuit Jupiter:
(Hunc ex Pirithoo peperit inclyta Hippodamia
Eo die quo centauros ultus est hispidos:
Eosque ex Pelio pepulit, & ad Æthicas usque abegit)

234. Κόσμησε.] Διέταξεν. Ὀϊλῆος.] Ὀϊλέως Νόθος υἱός.] Ὁ μὴ ἐκ νομίμης γυναικὸς γεννηθείς, ἀλλ' ἐκ παλλακίδος.

235. Τόν ῥ' ἔτεκεν Ῥήνη ὑπ' Ὀϊλῆϊ.] Ἡ Ῥήνη (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῆς Ὀϊλέως γυναικὸς) συγγενομένη, φησὶ, τῷ Ὀϊλεῖ. Πτολιπόρθῳ.] Πόλεις πορθοῦντι, πολεμικῷ.

236. Τρίκκην, καὶ Ἰθώμην.] Πόλεις Θεσσαλίας. Κλωμακόεσσαν.] Τραχεῖαν, ὀρεινήν, ἢ κλίματα, ἀποκλίματα, κλώμακας, κλίμακας, βουνοὺς, γεωλόφους, ἔχουσαν.

238. Ἡγείσθην.] Ἡγοῦντο. Δυϊκῶς.

239. Ἰητῆρ' ἀγαθώ.] Ἰατροὶ ἀγαθοὶ, ἀνδρεῖοι.

242. Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα.] Ἀντὶ τοῦ, λευκόγεων χωρίον. Τίτανος γὰρ, λευκή ἐστι γῆ. Τιτάνοιό τε.] Τιτάνου ὄρους Θεσσαλίας. Κάρηνα.] Ἀκρωτήρια.

245. Ἄργισσαν καὶ Γυρτώνην.] Πόλεις Θεσσαλίας.

246. Ὄρθην.] Βαρυτόνως ἀναγνωστέον· ἔστι γὰρ ὄνομα τόπου. Λευκήν.] Λευκόγεων. ἢ, διὰ τὸ πιτάνῳ καὶ κονίᾳ κεχρίσθαι τὰς οἰκίας.

247. Μενεπτόλεμος.] Ὑπομονητικὸς ἐν τῷ πολέμῳ. Ὁ δὲ Πολυποίτης ἦν τοῦ Πειρίθου παῖς, ὅν φασι Πολυποίτην, ὠνομάσθαι ἀπὸ τοῦ πατρὸς, οἱονεὶ πολυποινήτην, κατὰ συγκοπήν, διὰ τὸ πολλοῖς τῶν κενταύρων ἐπιθεῖναι ποινὴν, ὅ ἐστι τιμωρίαν, ὁπότε εἰς τοὺς γάμους τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μελανίππης ὑβρίσαι ἐπεχείρησαν.

248. Υἱὸς Πειριθόοιο.] Πειρίθου υἱὸς Πολυποίτης. Τέκετο.] Ἐγέννησε.

249. Κλυτός.] Ἐν σχήματι πέφρακεν, ἀντὶ τοῦ, κλυτή, ὅ ἐστιν ἐνδοξοτάτη. Καθ' ὃν τρόπον καὶ Ἀττικοὶ τοῖς προσηγορικοῖς τισι, καὶ ἐπὶ τὸ πολὺ τοῖς συνθέτοις ἐπιθέτων, χρῶνται κοινῶς. Ἱπποδάμεια.] Πειρίθου γυνή.

250. Ἤματι τῷ.] Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ὅτε φῆρας.] Ὅτε τοὺς φῆρας. Λέγει δὲ τοὺς κενταύρους. Ἐτίσατο.] Ἐτιμωρήσατο. Λαχνήεντας.] Βαθύτριχας, δασεῖς.

251. Πηλίου.] Ὄρος Θεσσαλίας, ὅπου διῆγεν ὁ Χείρων κένταυρος. Ὦσεν.] Ἐξέωσεν, ἐδίωξε. Καὶ αἰθίκεσσι.] Αἴθικες, ἔθνος Θετταλικὸν, ὑποκείμενον τῆς Ἠπείρου, ἤ, ὥς τινες, τῆς Μακεδονίας. ἄλλοι δὲ εἶπον, Περραιβίας. Ἀντὶ τοῦ, εἰς Αἴθικας αὐτοὺς ἐδίωξε. Αἰθίκεσσι πέλασσε.] Εἰς Αἴθικας προσεπέλασεν, ἐξέωσεν.

252. Οὐκ

Οὐκ οἶος· ἅμα τῷγε Λεοντεὺς ὄζος Ἄρηος,
Υἱὸς ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινείδαο·
Τοῖσδ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ εἴκοσι νῆας·
Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί,
Οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,
Οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο·
Ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ·
Οὐδ' ὅγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,
Ἀλλά τε μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει, ἠΰτ' ἔλαιον.
Ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ.
Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος Τενθρηδόνος υἱός,
Οἳ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον
Ναίεσκον, τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
Τίς τ' ἂρ τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην σύ μοι ἔννεπε Μοῦσα,
Αὐτῶν, ἠδ' ἵππων, οἳ ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ἕποντο.
Ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
Τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε, ποδώκεας ὄρνιθας ὥς,

Non solus: unà cum eo Leonteus ramus Martis,
Filius magnanimi Coroni Cænidæ:
Hos simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Guneus vero ex Cypho ducebat duas & viginti naves:
Hunc autem Enienes sequebantur, stabilesque bellatores Peræbi,
Qui circa Dodonem valde frigidam domicilia posuerant,
Quique circa venustam Titaresium arva colebant:
Qui in Peneum immittit pulchre-fluentem aquam:
Nec ille Peneo commiscetur argenteos-vortices habenti,
Sed ipsum desuper supernatat, veluti oleum.
Juramenti enim gravis Stygis aquæ est rivus.
Magnetibus vero præerat Prothous Tenthredonis filius,
Qui circa Peneum & Pelion frondosum
Habitabant, his quidem Prothous velox dux-erat:
Hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Hi duces Danaorum & principes erant.
Quis jam horum præstantissimus fuit tu mihi dic Musa,
Ipsorum, & equorum, qui simul Atridas sequebantur.
Equæ quidem multo præstantissimæ erant Pheretiadæ,
Quas Eumelus agitabat, pedibus veloces, ut aves,

252. Οὐκ οἶος.] Οὐ μόνος. Ἅμα τῷγε.] Ἅμα αὐτῷ.

253. Υἱὸς Κορώνου.] Λεοντεύς. Ὑπερθύμοιο.] Μεγαλοψύχου, γενναίου. Καινείδαο.] Καινέως, παιδὸς Κορώνου.

255. Κύφου.] Πόλεως περὶ τὴν Περαιβίαν.

256. Ἐνιῆνες καὶ Περαιβοί.] Ἔθνη περὶ τὴν Δωδώνην.

257. Δωδώνη.] Χωρίον ἐν ὑπερβορέῳ τῆς Θεσπρωτίας, ἱερὸν Διός. ἔνθα τὸ ἐκ τῆς δρυὸς μαντεῖον τοῦ Δωδωναίου Διός. Δυσχείμερον.] Κακὸν χειμῶνα ἔχουσαν. Οἰκί' ἔθεντο.] Τὴν οἴκησιν ἐποιήσαντο.

258. Ἱμερτόν.] Ἐπιθυμητόν, καλόν. Τιταρήσιον.] Ποταμὸς Θεσσαλίας, ὃς ἀπὸ τῆς Στυγὸς ῥεῖν λέγεται. ἢ Ἠπείρου. Ἔργα.] Νῦν τὰ γεώργια, ἵν' ᾖ, ἐγεώργουν.

259. Πηνειόν.] Πηνειός, ποταμὸς Θεσσαλίας. πλησίον Φθίας, πάντας τοὺς ἐν αὐτῇ δεχόμενος ποταμοὺς εἰς θάλασσαν ἐμβάλλει. Προΐει.] Προπέμπει, ἐκδίδωσι. Καλλίρροον.] Καλῶς ῥέον.

260. Ἀργυροδίνῃ.] Λαμπρὰ καὶ καλὰ ῥεύματα ἔχοντι. δῖναι γὰρ, αἱ τῶν ὑδάτων συστροφαί.

261. Καθύπερθεν.] Ἄνωθεν.

262. Ὅρκου γὰρ δεινοῦ, Στυγὸς ὕδατος.] Ὅσπερ ὅρκος θεῶν νομίζεται. Δεινοῦ.] Φοβεροῦ. Στύξ.] Κρήνη ἐν ᾅδου, ὅρκος θεῶν.

263. Μαγνήτων.] Νῦν τῶν τὴν Θεσσαλικὴν Μαγνησίαν οἰκούντων.

265. Πρόθοος θοός.] Τοῦτο τὸ σχῆμα, παρονομασία καλεῖται.

267. Κοίρανοι.] Βασιλεῖς.

268. Ἔννεπε.] Λέγε.

270. Ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται.] Ἐξόχως καὶ μεγάλως ἄρισται, ὡς Θεσσαλικαί. Καὶ ὁ χρησμὸς φησίν· Ἵππον Θεσσαλικόν, Λακεδαιμονίαν τε γυναῖκα, Ἄνδρας τ' οἳ πίνουσ' ἱερὰν πηγὴν Ἀρεθούσης. Φηρητιάδαο.] Τοῦ Φήρητος, παιδὸς Ἀδμήτου.

271. Εὔμηλος.] Παῖς Ἀδμήτου. Ἔλαυνεν.] Ἤλαυνε. Ποδώκεας.] Ταχύποδας. Ὄρνιθας ὥς.] Καθάπερ ὄρνιθας.

Ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας.
Τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ἄμφω θηλείας, φόβον Ἄρηος φορεούσας.
Ἀνδρῶν δ' αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας,
Ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιεν· (ὁ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν)
Ἵπποι θ' οἳ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλείωνα.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
Κεῖτ', ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
Ἀτρείδῃ· λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης
Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες,
Τόξοισίν θ'· ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον,
Ἕστασαν· ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων
Ἐν κλισίῃς· οἱ δ' ἀρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες
Φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατόν, οὐδ' ἐμάχοντο.
Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν ὡσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο·
Γαῖα δ' ὑπεστονάχιζε, Διῒ ὡς τερπικεραύνῳ
Χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωεῖ γαῖαν ἱμάσσῃ

Ejusdem pili, ejusdem ætatis, quasi ad perpendiculum dorso pares.
Quas in Pieriâ aluit argenteum-arcum-gestans Apollo,
Ambas fœminas, terrorem belli ferentes.
Virorum vero longè præstantissimus erat Telamonius Ajax,
Interea dum Achilles in odio permanebat: (nam is multo fortissimus erat)
Ac equi qui ferebant laudatissimum Pelidem.
Sed hic quidem in navibus nigris per-pontum transeuntibus
Jacebat, iram fovens adversus Agamemnonem pastorem populorum
Atridam: copiæ verò apud littus maris
Delectabantur discis & hastilibus jaculantes,
Arcubusque: equi vero apud currus suos singuli
Lotum depascentes, palustreque apium,
Stabant: currus autem bene-tecti jacebant dominorum
In tentoriis: at illi ducem bellicosum desiderantes
Vagabantur huc & illuc per castra, neque pugnabant.
Illi autem ibant veluti si igni terra tota depasceretur:
Terra verò subtus gemiscebat, Jove quasi fulminibus gaudente
Irato, quando circa Typhoëa terram verberat

272. Ὄτριχας.] Ὁμότριχας. Οἰέτεας.] Ἰσοετεῖς. ὁμήλικας. Σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας.] Οὕτως ἴσας καὶ ἀναλόγους τοῖς νώτοις ὥσπερ στάθμῃ. σταφύλη γάρ, ὁ τεκτονικὸς διαβήτης. οἱ δὲ τὴν στάθμην λέγουσιν. ἔστι δὲ ἡ στάθμη, σχοινίον λεπτὸν χριόμενον μίλτῳ ἢ μέλανι, ᾧ σημειούμενοι, ἀπορθοῦσι τὰ ξύλα.

273. Πιερίῃ.] Πόλει Θεσσαλίας. Θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.] Τὰς Ἀδμήτου ἵππους δύο. Ἐπεὶ νόμιος ὁ θεὸς ἦν ἐκείνου, ἀφ' οὗ ἐθήτευσε παρὰ Ἀδμήτῳ. Ἤτοι, ὡς Καλλίμαχος· Ἠϊθέου ὑπ' ἔρωτι κεκαυμένος Ἀδμήτοιο. Ἤ, ὡς Εὐριπίδης ἐν Ἀλκήστιδι, ἐξ ἀνάγκης τοῦ Διός· διὰ τὸ πεφονευκέναι αὐτὸν τοὺς κύκλωπας.

274. Ἄμφω.] Ἀμφοτέρους. Φόβον Ἄρηος φορεούσας.] Ἐπισταμένας, ὅτε μὲν φεύγειν, ὅτε δὲ διώκειν πολέμιον.

275. Ἀνδρῶν δ' αὖ.] Ἀνδρῶν δὲ δή. Ὄφρα.] Ἀντὶ τοῦ, μέχρις οὗ.

276. Μήνιεν.] Ὠργίζετο. Πολὺ φέρτατος.] Καταπολὺ κρείσσων. κράτιστος. Ἔην.] Ἦν, ὑπῆρχε.

277. Φορέεσκον.] Ἔφερον.

278. Ποντοπόροισι.] Θαλασσοπλόοις.

279. Ἀπομηνίσας.] Ἐπιμόνως ὀργισθείς.

280. Παρὰ ῥηγμῖνι.] Παρὰ τῷ αἰγιαλῷ.

281. Δίσκοισι.] Δίσκος ἐστὶ βαρὺς λίθος, ὃν ἐρρίπτουσι οἱ γυμναζόμενοι. Τὸν γὰρ σιδηροῦν, σόλον προσαγορεύουσι. παρὰ τὸ σῶ, ὅ ἐστι, κινῶ. Τέρποντο.] Ἐτέρποντο, ἔπαιζον. Αἰγανέῃσιν.] Ἀκοντίοις. ἤτοι παρὰ τὸ ἄγαν ἰέναι. ἢ παρὰ τὸ εὐθετεῖν αὐτὰς εἰς αἰγῶν ἄγραν. Ἱέντες.] Ἀφίεντες, πέμποντες.

282. Παρ' ἅρμασιν οἷσιν.] Παρὰ τοῖς ἰδίοις ἅρμασι.

283. Λωτόν.] Εἶδος βοτάνης. Ἐρεπτόμενοι.] Ἐσθίοντες. Ἐλεόθρεπτον] Ἐν ἕλει τεθραμμένον, ὅ ἐστι φυόμενον.

284. Πεπυκασμένα.] Ἐσκεπασμένα. Ἀνάκτων.] Νῦν, δεσποτῶν.

285. Ἀρηΐφιλον.] Πολεμικόν. Ποθέοντες.] Ἐπιζητοῦντες.

286. Φοίτων.] Περιήρχοντο.

287. Οἱ δ' ἄρ'.] Οἱ δὲ δὴ Ἕλληνες. Ἴσαν.] Ἀπῄεσαν. Ὡσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο.] Ὡς ἂν εἰ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν νέμοιτο καὶ κατεσθίοι τὸ πῦρ. χθὼν γάρ, ἡ γῆ. Νέμοιτο.] Περιεβόσκετο.

288. Ὑπεστονάχιζε.] Ὑπέστενε, ἤχει.

289. Ἀμφὶ Τυφωεῖ.] Περὶ τῷ Τυφῶνι. Τυφῶν δὲ εἷς τῶν γιγάντων, Γῆς ὢν καὶ Ταρτάρου, πολέμιος τοῖς θεοῖς, ὡς φησὶν Ἡσίοδος. Ἱμάσσῃ.] Μαστίζῃ. ὅ ἐστι, κεραυνοῖς πλήττῃ.

290. Ἀεί-

Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς·
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στοναχίζετο γαῖα
Ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
Πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο, σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
Οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσι
Πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Εἴσατο δὲ φθογγὴν υἷι Πριάμοιο Πολίτῃ,
Ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε ποδωκείῃσι πεποιθὼς
Τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,
Δέγμενος ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί·
Τῷ μιν ἐεισαμένη μετέφη πόδας ὠκέα Ἶρις,
Ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
Ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν.
Ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
Ἀλλ' οὔπω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα.
Λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν,
Ἔρχονται πεδίοιο, μαχησόμενοι περὶ ἄστυ.
Ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι ὧδέ γε ῥέξαι.
Πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι·

In Arimis, ubi dicunt Typhoëi esse cubilia:
Sic certe horum sub pedibus valde gemiscebat terra
Gradientium: valde vero velociter pertransibant campum.
Ceterùm Trojanis nuncia venit pedibus-ventos-æquans velox Iris
A Jove Ægiocho, cum nuncio molesto.
Illi verò conciones habebant in Priami vestibulis
Omnes simul congregati, tam juvenes, quàm senes.
Prope autem stans allocuta est pedibus velox Iris:
Assimulavit autem *se* voce filio Priami Politæ,
Qui Trojanorum speculator sedebat pedum-velocitate fretus
In tumulo summo Æsyetæ senis,
Observans quando navibus proficiscerentur Achivi:
Huic se cum assimulasset alloquuta est pedibus velox Iris,
O senex, semper tibi sermones placent multi,
Sicut olim quum pax esset: bellum autem inevitabile ortum est.
Equidem persæpe præliis interfui virorum,
Sed nunquam tales tantasque copias vidi.
Valde enim foliis similes vel arenis,
Gradiuntur per campum, præliaturi circa urbem.
Hector, tibi verò potissimum mando sic verò facito.
Multi enim per urbem magnam Priami socii:

290. Ἀρίμοις.] Τὰ Ἄριμα, οἱ μὲν ὄρος τῆς Κιλικίας φασὶν, οἱ δὲ, Λυδίας. Ἔμμεναι.] Εἶναι, ὑπάρχειν. Εὐνάς.] Κοίτας. ἐξ οὗ, διατριβάς.

292. Πεδίοιο.] Διὰ τοῦ πεδίου.

293. Ποδήνεμος.] Τοῖς ποσὶ ταχεῖα. Ὠκέα.] Ὠκεῖα. ταχεῖα.

294. Πὰρ Διός.] Παρὰ τοῦ Διός. Ἀγγελίῃ.] Ἐπὶ ἀγγελίᾳ. Ἀλεγεινῇ.] Ἀλγεινῇ, χαλεπῇ, καὶ φροντίδος ἀξίᾳ.

295. Ἀγοράς.] Νῦν ἀντὶ τοῦ, λόγους ἄκρους. Ἀγόρευον.] Ἐν ἐκκλησίαις ἐδημηγόρουν, καὶ ἔλεγον. Ἐπί.] Νῦν ἀντὶ τοῦ, παρά.

296. Ὁμηγερέες.] Ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηγμένοι.

297. Ἀγχοῦ.] Ἐγγύς. Ἱσταμένη.] Στᾶσα.

298. Εἴσατο.] Ὡμοιώθη. Φθογγήν.] Φωνήν.

299. Σκοπός.] Κατάσκοπος. Ἷζεν.] Ἐκάθητο. Ποδωκείῃσι.] Τῇ τῶν ποδῶν ταχύτητι. Πεποιθώς.] Πεπιστευκὼς, τεθαῤῥηκώς.

300. Τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ.] Ἐπὶ τῷ ἄκρῳ τάφῳ. Αἰσυήταο.] Αἰσυήτου.

301. Δέγμενος.] Ἐκδεχόμενος, ἐπιτηρῶν. Ναῦφιν.] Ἀπὸ τῶν νεῶν. Ἀφορμηθεῖεν.] Ἀφορμήσειαν. Τῇ πόλει. Ἄλλως· νοστὸν ἀποχωρήσωσι, ἀναλύσωσιν, εἰς Ἑλλάδα ἀναζεύξωσι. Καὶ δὴ ἀμφότερόν γε κατὰ πολεμίους στόλους σκοποῦσιν οἱ ἐν σκοπῇ διατελοῦντες.

302. Τῷ.] Ἐκείνῳ. Ἐεισαμένη.] Ὁμοιωθεῖσα.

303. Ἄκριτοι.] Ἀδιάκριτοι. πολλοί.

304. Ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης.] Ὡς ἐν τῷ καιρῷ τῆς εἰρήνης. Ἀλίαστος.] Ἀνέκκλιτος, πολύς. Ὄρωρε.] Διήγερται.

305. Ἦ μὲν δή.] Οὕτως μὲν δή.

306. Ὄπωπα.] Ἑώρακα.

307. Λίην.] Λίαν, πάνυ. Ψαμάθοισι.] Ψάμμοις. Ἐοικότες.] Ὁμοιούμενοι τῷ πλήθει.

308. Πεδίοιο.] Διὰ τοῦ πεδίου. Ἄστυ.] Τὴν πόλιν.

309. Ἐπιτέλλομαι.] Ἐπιτέλλω, προστάσσω. Ῥέξαι.] Πρᾶξαι.

310. Ἐπίκουροι.] Οἱ τῶν πολεμουμένων βοηθοί. Σύμμαχοι δὲ οἱ τῶν πολεμούντων.

Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων.
Τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω οἷσί περ ἄρχει·
Τῶν δ' ἐξηγείσθω κοσμησάμενος πολιήτας.
Ὣς ἔφαθ'. Ἕκτωρ δ' ἔτι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν,
Αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορήν, ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.
Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,
Πεζοί θ', ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόλιος αἰπεῖα κολώνη,
Ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα·
Τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
Ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίννης·
Ἔνθα τότε Τρῶές τε διέκριθεν ἠδ' ἐπίκουροι.
Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Πριαμίδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Λαοὶ θωρήσσοντο μεμαότες ἐγχείῃσι.
Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο
Αἰνείας· (τὸν δ' ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη
Ἴδης ἐν κνημοῖσι θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα)

Alia autem aliorum lingua late disper-sorum hominum.
His unusquisque vir imperet quibus princeps est:
Illorumque dux esto ordinans cives.
Sic dixit. Hector autem minimè deæ orationem ignoravit,
Ac statim dimisit concionem, ad arma vero ruebant.
Tum vero omnes aperiebantur portæ, & foras ruebant copiæ,
Pedestres pariter, & equestres: multus autem tumultus coortus est.
Est vero quidam ante urbem collis editus,
In planicie seorsum, circumvius undequaque:
Quem quidem homines Batieam vocant,
Immortales vero sepulchrum agillimæ Myrinnes
Illic tunc Trojani in ordines distincti sunt & socii.
Trojanis quidem dux erat magnus Hector expedite pugnam ciens
Priamides: cum hoc quam plurimæ & fortissimæ
Copiæ armabantur promptæ hastis.
Dardaniis porro imperabat strenuus filius Anchisæ
Æneas: (hunc vero ex Anchisa peperit diva Venus
Idæ in jugis dea cum mortali cubans)

---

311. Γλῶσσα.] Διάλεκτος, φωνή. Πολυσπερέων.] Ἐπὶ πολλὰ μέρη τῆς γῆς διεσπαρμένων. πολυγλώσσων, ἢ πολυεθνῶν.

312. Σημαινέτω.] Προστασσέτω, κελευέτω. Οἷσί περ ἄρχει.] Ἀντὶ τοῦ, ὧν ἄρχει.

313. Τῶν.] Τούτων. Ἐξηγείσθω.] Ἀφηγείσθω. Κοσμησάμενος.] Διατάξας. Πολιήτας.] Πολίτας.

314. Οὔτι ἠγνοίησεν.] Ἐποίησεν οὐκ ἀγνοηθῆναι. Οὐκ ἐραθύμησε περὶ τῆς βουλῆς. Ἐκ νοὸς αὐτοῦ τὴν ὑπόμνησιν οὐ μεθῆκε.

315. Αἶψα.] Ταχέως. Ἐπὶ τεύχεα.] Ἐπὶ τὰ ὅπλα. Ἐσσεύοντο.] Ὥρμων.

316. Πᾶσαι.] Ἀντὶ τοῦ, ὅλαι. Μία γὰρ ἦν ἑπτάπυλος. Ὠΐγνυντο.] Ἀνεῴγνυντο. Ἐκ δ' ἔσσυτο.] Ἐξῄει δέ.

317. Ὀρυμαγδός.] Θόρυβος. Ὀρώρει.] Διεγήγερτο.

318. Προπάροιθεν.] Ἔμπροσθεν. Αἰπεῖα.] Ὑψηλή. Κολώνη.] Τόπος εἰς ὕψος ἀνήκων, οὕτω καλούμενος. ἔστι γὰρ γεώλοφος ἐξοχή.

319. Ἀπάνευθεν.] Ἔξω τῆς πόλεως. Περίδρομος.] Περιφερής. στρογγύλος. πανταχόθεν περιβρέχεσθαι δυνάμενος, ἔνθα καὶ ἔνθα, εἰς πλάτος καὶ εἰς μῆκος.

320. Βατίεια.] Πόλις Τρωϊκή. παρὰ τὴν περὶ αὐτὴν βάτων. Κικλήσκουσιν.] Ἀντὶ τοῦ, καλοῦσι.

321. Σῆμα.] Νῦν τάφον. ἄλλοτε δὲ σημεῖον. Πολυσκάρθμοιο.] Πολυκινήτου, ταχείας. διὰ τὸ πολλὰ αὐτὴν ἐνεργεῖν ἐν τῷ πολέμῳ. σκαρθμὸς γάρ, ἡ τῶν ποδῶν κίνησις. Μύριννα, ὄνομα κύριον Ἀμαζόνος.

322. Τρῶες.] Νῦν πάντες οἱ ἐν τῇ χώρᾳ Τρῶες. Διέκριθεν.] Διεχωρίσθησαν, διετάχθησαν. Ἠδ' ἐπίκουροι.] Καὶ οἱ σύμμαχοι.

323. Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε.] Ἀντὶ τοῦ, τῶν Τρώων ἡγεῖτο. Κορυθαίολος.] Ὁ αἰόλλων τὴν περικεφαλαίαν, ὅ ἐστι, κινῶν, διὰ τὰς ἐν πολέμῳ συνεχεῖς καὶ σφοδρὰς ἐνεργείας. Ἢ, ὁ αἰόλον καὶ ποικίλην ἔχων τὴν περικεφαλαίαν. Ἢ, ὁ εὐκίνητος ἐν τοῖς πολέμοις.

325. Μεμαότες.] Προθυμούμενοι. Ἐγχείῃσι.] Τοῖς δόρασι. Τῇ χρήσει τῆς λόγχης. Τῇ ἐπιστήμῃ τῆς χρήσεως τῶν ἐγχέων.

326. Δαρδανίων.] Τῶν τὴν Δαρδάνου πόλιν Τροίαν οἰκούντων. Ἐΰς.] Πλατύς, μέγας. ἀφ' οὗ, ἰσχυρός. Ἀγχίσαο.] Ἀγχίσου.

327. Δῖα.] Θαυμαστή, θεία.

328. Ἴδης.] Ὄρους Τροίας. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα Ἴδη τῆς Κρήτης. Κνημοῖσι.] Μέσαις προβάσεσι τῶν ὀρῶν. Καθάπερ τὸ σκέλος ἀνθρώπου τρία μέρη ἔχει, πόδα, κνήμην, καὶ μηρόν· ὡσαύτως ἐν παντὶ ὄρει τρία ταῦτα λέγεται, ἔσχατα, μέσον, καὶ κορυφή· ὁ ποῦς, ὁ κνημός, καὶ ἡ ἀκρώρεια.

Οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω Ἀντήνορος υἷε
Ἀρχέλοχός τ' Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,
Ἀφνειοί, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο
Τρῶες, τῶν αὖτ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.
Οἳ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ,
Καὶ Πιτύειαν ἔχον, καὶ Τηρείης ὄρος αἰπύ,
Τῶν ἦρχ' Ἄδρηστός τε καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ,
Υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
Ἤδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε
Στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔτι
Πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
Οἳ δ' ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,
Καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
Τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.
Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,

Non solus, cum eo duo Antenoris filii
Archilochusque Acamasque, pugnæ periti omnigenæ.
Qui vero Zeliam habitabant sub pedem imum Idæ,
Divites, bibentes aquam nigram Æsepi
Trojani, his porro præerat Lycaonis clarus filius
Pandarus, cui etiam arcum Apollo ipse dederat.
Qui porro Adrestiamque tenebant & civitatem Apæsi,
Et Pityeam tenebant, & Teries montem altum,
His imperabat Adrastus & Amphius lineum thoracem gestans,
Filii duo Meropis Percosii, qui supra omnes
Noverat vaticinia, neque suos filios sinebat
Proficisci in bellum homines perdens: illi autem ipsi non
Paruerunt: Fata enim *eos* agebant nigræ mortis.
Qui vero Percoten & Practium incolebant,
Et Sestum & Abydum tenebant, & nobilem Arisben,
His porro præfectus erat Hyrtacides Asius princeps virorum,
Asius Hyrtacides, quem ex Arisba ferebant equi
Ardentes, magni, à fluvio Sellente.
Hippothous vero ducebat gentes Pelasgorum hastis exercitatorum,

---

329. Ἀντήνορος υἷε.] Ἀρχέλοχος καὶ Ἀκάμας.

330. Μάχης εὖ εἰδότε πάσης.] Πάσης μάχης ἐπιστήμονες.

331. Ζέλειαν.] Πόλιν ἐν μεθορίοις τῆς Τροίας, οὖσαν ὑπὸ τῇ Ἴδῃ, πατρίδα Πανδάρου. Ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης.] Ὑπὸ τὰ ἔσχατα μέρη τῆς Ἴδης. πόδα γὰρ τὸ κατώτατον μέρος, μεταφορικῶς. τουτέστιν, ὃ καλοῦμεν ἡμεῖς ὑπώρειαν. Ἔναιον.] Ὤικουν.

332. Μέλαν.] Βαθύ. Αἰσήποιο.] Ποταμὸς τῆς ὑπὸ τῇ Ἴδῃ Λυκίας.

333. Τρῶες.] Οἱ ἀπὸ Λυκίας, τῆς ἐν Τροίᾳ. οὗτοι Τρῶες ἐκαλοῦντο.

334. Τόξον.] Τὴν τοξικὴν ἐμπειρίαν. Τὸ γὰρ τόξον αὐτὸς κατεσκεύασε. Ἄλλοθι· Τόξον εὖ εἰδώς. ἀντὶ τοῦ, τῆς τοξικῆς ἀκριβῶς ἐπιστάμενος.

335. Ἀδρήστειαν.] Ἀδράστειαν. Ἀπαισοῦ.] Ὄνομα βασιλέως, ἀφ' οὗ ἡ πόλις ὠνομάσθη Ἀπαισός.

336. Τηρείης ὄρος αἰπύ.] Τήρεια, ὄρος Τροίας.

337. Λινοθώρηξ.] Λινοῦν θώρακα ἔχων.

338. Περκωσίου.] Τοῦ ἀπὸ Περκώτης, πόλεως Τροίας. Οἱ δέ φασιν, Ἑλλησπόντου. Περὶ πάντων.] Ὑπὲρ πάντας.

339. Ἤδεε.] Ἤδει. ἠπίστατο. Μαντοσύνας.] Μαντείας. Οὐδὲ οὓς.] Οὐδὲ τοὺς ἰδίους. Οὔτι.] Οὐδέν. Εἴασκεν.] Εἴα, συνεχώρει.

340. Στείχειν.] Πορεύεσθαι. Φθισήνορα.] Τὸν φθείροντα τοὺς ἄνδρας. Τὼ δέ οἱ.] Οὗτοι δὲ αὐτῷ.

341. Πειθέσθην.] Ἐπείθοντο. Κῆρες γὰρ ἄγον.] Ἀνάγκη γὰρ ἔφερον αὐτοὺς αἱ θανατηφόροι μοῖραι.

342. Περκώτην καὶ Πράκτιον.] Πόλεις Ἑλλησπόντου.

343. Σηστὸν καὶ Ἄβυδον.] Πόλεις περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, καθ' ἃς Ξέρξης ἐπιστρατεύων τῇ Ἑλλάδι, συνέδησε ναῦς, καὶ ἐπλήρωσεν αὐτὰς γῆς, ὡς ποιῆσαι αὐτὸν τὸ στράτευμα ὅλον πεζὸν παρελθεῖν τὸν στενὸν ἐκεῖνον τῆς θαλάσσης πόρον. Ἑλλήσποντος δὲ λέγεται ὁ διείργων τὴν Θρᾴκην καὶ τὴν Τρῳάδα πορθμός.

344. Ὑρτακίδης.] Ὑρτάκου παῖς. Ὄρχαμος.] Ἡγεμών, ἔξαρχος.

345. Ἀρίσβηθεν.] Ἀπὸ Ἀρίσβης, πόλεως Ἑλλησπόντου.

347. Ἐγχεσιμώρων.] Περὶ τὰ δόρατα μεμορημένων. Τοῦ δόρατος ἐμπειρίᾳ μεμαώτων.

Τῶν οἳ Λάρισσαν ἐριβώλακα ναιετάασκον·
Τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε Πύλαιός τ' ὄζος Ἄρηος,
Υἷε δύω Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.
Αὐτὰρ Θρήϊκας ἦγ' Ἀκάμας, καὶ Πείρεως ἥρως,
Ὅσσους Ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐέργει.
Εὔφημος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητάων,
Υἱὸς Τροιζήνοιο διοτρεφέος Κεάδαο·
Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους,
Τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξίου εὐρὺ ῥέοντος,
Ἀξίου, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶη.
Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ,
Ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων,
Οἵ ῥα Κύτωρον ἔχον, καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,
Ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τ', καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.
Αὐτὰρ Ἁλιζώνων ὁ Δῖος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.
Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε, καὶ Ἔννομος οἰωνιστής·
Ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν,

Eorum qui Larissam glebosam habitabant:
His præerat Hippothousque Pylæusque ramus Martis,
Filii duo Lithi Pelasgi Teutamidæ.
Cæterum Thracas ducebat Acamas, & Pirous heros,
Quotquot Hellespontus æstuosus intùs continet.
Euphemus vero dux Ciconum erat bellicosorum,
Filius Trœzenii Jovis alumni Ceadæ.
Sed Pyræchmes ducebat Pæonas curvis-arcubus-utentes,
Procul ex Amydone, ab Axio latè fluente,
Axio, cujus limpidissima aqua diffunditur super terram.
Paphlagonibus vero præerat Pylæmenis animosum cor,
Ex Enetis, ubi mularum genus agrestium,
Qui Cytorum tenebant, & Sesamum incolebant,
Circaque Parthenium fluvium inclytas domus habitabant,
Cromnamque, Ægialumque, & excelsos Erythinos.
Sed Halizonibus Dius & Epistrophus imperabant,
Procul ex Alybe, unde argenti est origo.
Mysiis vero Chromis præerat, & Ennomus augur:
Sed non auguriis effugit mortem nigram,

---

348. Λάρισσαν.] Πόλιν Θετταλίας. Ἐριβώλακα.] Εὔγειον, λιπαράν.

350. Τευταμίδαο.] Τευτάμου παιδός. Λήθοιο.] Λήθου.

351. Πείρεως.] Πείρους.

352. Ὅσσους.] Ὁπόσους. Θρήϊκας.] Θρᾷκας. Ἀγάρροος.] Σφοδρῶς ῥέων. Ἐντός.] Ἔσωθεν αὐτοῦ. Ἐέργει.] Περικλείει.

353. Αἰχμητάων.] Πολεμικῶν. Ἐμπείρως ἐχόντων περὶ τὰς αἰχμάς, τὰ δόρατα, λόγχας, ἔγχη.

354. Τροιζήνοιο.] Τροιζήνου. Κεάδαο.] Κέου παιδός.

355. Παίονας.] Οὗτοι ὁμοροῦσι Θρᾳξί. Τούτων δὲ ἄποικοι Κίκονες ἔθνος Θρᾴκιον. Ἀγκυλοτόξους.] Ἐπικαμπῆ τόξα ἔχοντας.

356. Ἀμυδῶνος.] Πόλεως Παιονίας. Ἀξίου.] Ἄξιος, ποταμὸς Παιονίας. Εὐρὺ ῥέοντος.] Εἰς πλάτος ῥέοντος.

357. Κάλλιστον.] Γονιμώτατον. Ἐπικίδναται.] Ἐπικλύζει, ἐπιρρεῖ. Αἶη.] Γῆ. ἢ, ὥς τινες εἶπον, κρήνη οὕτω λεγομένη, ἐκδιδοῦσα εἰς τὸν Ἄξιον ποταμόν.

358. Παφλαγόνων.] Παφλαγόνες, ἔθνος τοῦ Πόντου. Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ.] Περιφραστικῶς, ὁ Πυλαιμένης. Λάσιον.] Πυκνόν, συνετόν. Κῆρ.] Ψυχή.

359. Ἐνετῶν.] Πόλεως Παφλαγονίας. Ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων.] Ὅπου τὸ τῶν ἡμιόνων γένος ἐπενοήθη πρῶτον, καὶ ἐξεδρέθη. Ἀγροτεράων.] Ἀγρίων καὶ δυσδαμάστων.

360. Κύτωρον.] Χωρίον Παφλαγονίας.

361. Παρθένιον.] Ποταμόν. Τοῦτον ἔνιοι λέγουσι διὰ τὴν πρᾳότητα οὕτω προσαγορεύεσθαι. Ἤ, ἐπειδὴ παρθένος ἡ Ἄρτεμις οὖσα ἐν αὐτῷ ἐλούσατο.

362. Αἰγιαλόν.] Πάντα τὸν παραθαλάσσιον τόπον τῆς Παφλαγονίας λέγει. Ἄλλοι ἀναγινώσκουσι, Κρῶμναν, Κώβιαλον. Ἐρυθίνους.] Ὄρη Παφλαγονίας, ἢ Πόντου.

363. Ἁλιζώνων.] Ἔθνους τοῦ Πόντου. Εἰσὶ δὲ οὗτοι Βοιωτοί. οὕς τινες Οἰνωπάς φασιν· οἱ δέ, ἔθνος Αἶα.

364. Ἀλύβης.] Χωρίου Βιθυνίας. Ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.] Ὅπου κάλλιστος ἄργυρος γεννᾶται. Γενέθλη γὰρ ἡ γέννησις.

365. Οἰωνιστής.] Οἰωνοσκόπος. ὁ διὰ ὀρνίθων, οἰωνῶν, μαντευόμενος.

366. Ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν.] Ἀλλ' οὐκ ἐξέφυγε τὸν θάνατον διὰ τὴν οἰωνοσκοπίαν. Ἐρύσατο.] Ἐφυλάξατο.

367. Ἐδά-

Ἀλλ᾽ ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
Ἐν ποταμῷ, ὅθι τοὺς Τρῶας κεράϊζε καὶ ἄλλους.
Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοειδὴς
Τῆλ᾽ ἐξ Ἀσκανίης· μέμασαν δ᾽ ὑσμῖνι μάχεσθαι.
Μῄοσιν αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Υἷε Πυλαιμένεος, τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη,
Οἳ καὶ Μῄονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.
Νάστης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,
Οἳ Μίλητον ἔχον, Φθειρῶν τ᾽ ὄρος ἀκριτόφυλλον,
Μαιάνδρου τε ῥοὰς, Μυκάλης τ᾽ αἰπεινὰ κάρηνα.
Τῶν μὲν ἄρ᾽ Ἀμφίμαχος καὶ Νάστης ἡγησάσθην,
Νάστης Ἀμφίμαχός τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα,
Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ᾽ ἴεν ἠύτε κούρη,
Νήπιος· οὐδέ τι οἱ τόγ᾽ ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Ἀλλ᾽ ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
Ἐν ποταμῷ· χρυσὸν δ᾽ Ἀχιλεὺς ἐκόμισσε δαΐφρων.
Σαρπηδὼν δ᾽ ἦρχεν Λυκίων, καὶ Γλαῦκος ἀμύμων,
Τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθου ἀπὸ δινήεντος.

Verùm stratus est sub manibus velocis Æacidæ
In fluvio, ubi quidem Trojanos contrucidabat & alios.
Phorcys porro Phrygios ducebat & Ascanius Deo similis
Procul ex Ascania: ardebant verò prælio pugnare.
Mæoniis porro Mesthlesque & Antiphus duces erant,
Filii Pylæmenis, quos Gygæa peperit palus,
Qui etiam Mæonios ducebant sub Tmolo natos.
Nastes porro Caribus præerat barbare-loquentibus,
Qui Miletum tenebant, Phthirarumque montem frondosum,
Mæandrique fluenta, Mycalesque alta cacumina.
His vero Amphimachus & Nastes præerant,
Nastes Amphimachusque, Nomionis clari filii,
Qui & aurum gestans ad bellum ibat velut puella,
Stultus: neque omnino hoc ipsi depulit gravem mortem,
Sed stratus est sub manibus velocis Æacidæ
In fluvio: aurum vero Achilles abstulit belli peritus.
Sarpedon vero præerat Lyciis, & Glaucus laudatissimus,
Procul ex Lycia, Xantho à vorticoso.

367. Ἐδάμη.] Ἀνῃρέθη, ἐδαμάσθη. Ποδώκεος.] Ταχύποδος. Αἰακίδαο.] Ἀπογόνου Αἰακοῦ, Ἀχιλλέως.

368. Ἐν ποταμῷ.] Ἐν τῇ περὶ τὸν Ξάνθον ποταμὸν μάχῃ. Ὅθι.] Ὅπου. Κεράϊζε.] Κατὰ κράτος ἠφάνιζε καὶ ἀνῄρει. Εἴρηται δὲ ἀπὸ τῶν τοῖς κέρασι μαχομένων ζώων.

369. Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγεν.] Ὁ ποιητὴς διαστέλλει Φρύγας καὶ Τρῶας. οἱ νεώτεροι δὲ συγχέουσι τὴν Φρυγίαν, καὶ τὴν Τρωάδα. Θεοειδής.] Θεοῖς τὸ εἶδος ὅμοιος.

370. Τῆλε.] Πόῤῥω, μακράν. Ἀσκανίης.] Πόλεως Φρυγίας, καὶ λίμνης, ὁμοίως. Μέμασαν.] Προὐθυμοῦντο. Ὑσμῖνι.] Μάχῃ. Ἀντὶ τοῦ, ὑσμίνῃ.

371. Μῄοσι.] Τοῖς Μαίοσι, ἢ τῶν Μαιόνων, τῶν Μαιονίας ἐπιχωρίων.

372. Πυλαιμένεος.] Πυλαιμένους. Τώ.] Οὕστινας. δυϊκῶς. Γυγαίη.] Λίμνη Λυδίας. ὅπου καὶ Γυγαίης Ἀθηνᾶς ἱερόν.

373. Μῄονας.] Μαίονας Λυδούς. Τμώλῳ.] Τμῶλος, ὄρος Λυδίας, ἀφ᾽ οὗ καταφέρεται ὁ Πακτωλὸς ποταμός.

374. Βαρβαροφώνων.] Ἀγριοφώνων, καὶ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν ἠχρηστωκότων, ὅτι τὰ μὲν ἀῤῥενικὰ θηλυκῶς ἔλεγον, τὰ δὲ θηλυκὰ ἀῤῥενικῶς.

375. Φθειρῶν ὄρος.] Τῆς Καρίας, περὶ Μίλητον. Διὰ τὸ πολλὰς ἔχειν πίτυς. οἱ γὰρ τόποι τῶν πιτύων, φθεῖρες προσαγορεύονται. οἱ δὲ, ὅτι τὰ τῶν πιτύων μικρὰ στροβύλια οὕτως λέγονται, ἃ καὶ πιτυοκάμπας φασίν. Ἢ, ἀπὸ Φθείρωνος τοῦ Ἐνδυμίωνος. Ἢ, ὅτι τὰ ἐξανθήματα τῶν πιτύων ὅμοιά εἰσι φθειρσίν. Ἀκριτόφυλλον.] Πολύφυλλον, ζωόδενδρον.

376. Μαίανδρος.] Ποταμὸς, ἀρχόμενος ἀπὸ Φρυγίας, ῥέων δὲ διὰ Καρίας εἰς θάλασσαν, πλησίον Μιλήτου. Ῥοάς.] Ῥεύματα. Μυκάλης.] Ὄρους Πριήνης, ἀντικρὺ Σάμου τῆς νήσου. Αἰπεινὰ κάρηνα.] Ἐπὶ τὰς ὑψηλὰς κορυφάς.

379. Χρυσόν.] Νῦν χρυσοῦν κόσμον, καὶ εὐπορίαν χρημάτων.

380. Νήπιος.] Ἀνόητος καὶ ἄφρων. Ἐπήρκεσεν.] Ἄλλοτε μὲν, Ἐβοήθησε· νῦν δὲ, ἀπεῖρξεν, ἀπήλασε. Λυγρόν.] Χαλεπόν. Ὄλεθρον.] Λοιγόν.

382. Ἐκόμισσεν.] Ἐπορίσατο, καὶ ἀφεῖλεν. Δαΐφρων.] Πολεμικὸν φρόνημα ἔχων.

383. Ἀμύμων.] Ἀμώμητος, ἀγαθὸς καὶ ἄψογος.

384. Τηλόθεν ἐκ Λυκίης.] Τῆς πόῤῥω διεστηκυίας τὴν κατὰ Σαρπηδόνα. ἔστι γὰρ καὶ ἐγγὺς Τροίας Λυκία, ἧς ἦρχε Πάνδαρος. Ξάνθος.] Ποταμὸς Λυκίας. Δινήεντος.] Δίνας καὶ συστροφὰς ποιοῦντος ἐν τῷ καταφέρεσθαι.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ἸΛΙΑΔΟΣ Γ.

ΤΟΥ ὉΜΗΡΟΥ

ῬΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἀλεξάνδρου προκαλεσαμένου Μενέλαον εἰς μονομαχίαν ἐπὶ τῇ τῶν ὅλων διαλύσει ὅρκοι γίνονται, ἐφ' ᾧ, τὸν νικήσαντα τὴν Ἑλένην λαβεῖν, καὶ τὰ χρήματα αὐτῆς. Ἡττηθέντα δὲ Ἀλέξανδρον Ἀφροδίτη ἁρπάζει, καὶ εἰς τὸν ἴδιον θάλαμον ἀπαγαγοῦσα, μετακαλεῖται ἀπὸ τοῦ τείχους τὴν Ἑλένην. Οἱ δὲ, συνομιλήσαντες, εἰς ὕπνον τρέπονται.

ἌΛΛΗ.

ΤΩΝ ἡρώων οὐκ ἰδίᾳ μόνον ἑκάστου τὸ ἦθος, ἀλλὰ καὶ κοινῇ, παρίστησιν ἡμῖν ὁ Ποιητὴς ἔν τε τοῖς ἄλλοις πᾶσι, καὶ ἐπὶ ταύτης δὲ μάλιστα τῆς ῥαψῳδίας. Εἰκάζει γοῦν τοὺς μὲν Τρῶας τοῖς θορυβωδεστάτοις ζώοις γεράνοις, ἄκοσμον φύσει εἰς τὸν πόλεμον αὐτῶν πρόοδον ἀφηγούμενος· τοὺς δὲ Ἕλληνας μετὰ σιωπῆς τὰς προόδους ποιεῖσθαι, οὐ λόγοις τὴν πρὸς ἀλλήλους εὔνοιαν ἐπιδεικνυμένους. Καὶ ἡνίκα μὲν προῆλθον ἐπὶ τὸν πόλεμον, τὸν Ἀλέξανδρον προάγει τῶν Τρώων προμαχοῦντα, καὶ γαῦρον δρώμενον· ἐπειδὴ εἶδε τὸν πολέμιον, εἰς τὸ τῶν ἑταίρων πλῆθος ἀναχωροῦντα. Αἰτιώμενον δὲ αὐτὸν, Ἕκτορα, καὶ ἐπιπλήσσοντα αὐτῷ. τόνδε ὑπισχνούμενον μαχέσεσθαι τῷ Μενελάῳ, περὶ τῆς Ἑλένης καὶ τῶν κτημάτων. ἐφ' ᾧ τὸν πόλεμον ἐν τῇ τῶν δύο σωμάτων μάχῃ τέλος λαβεῖν. Δηλώσαντος δὲ ταῦτα ἀμφοτέροις τοῖς στρατεύμασιν Ἕκτορος, ὑφίσταται καὶ ὁ Μενέλαος. Μεταπεμψάμενοι δὲ Πρίαμον, ὅρκους καὶ εὐχὰς ποιοῦνται. Καὶ ἡ Ἑλένη Πριάμῳ, καὶ τοῖς περὶ Ἀντήνορα δημογέρουσι, περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀρίστων διηγεῖται. Μαχεσαμένων δὲ αὐτῶν, καὶ ἡττηθέντα Ἀλέξανδρον ἐξαρπάσασα Ἀφροδίτη, εἰς τὸν θάλαμον ἄγει, καὶ μικρὸν ὕστερον καὶ τὴν Ἑλένην. Ἡ δὲ ἀνανδρείαν ὀνειδίζει τῷ Ἀλεξάνδρῳ. Καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τὴν κοίτην τρέπονται. Ἀγαμέμνων κατὰ τοὺς ὅρκους ἀπαιτεῖ τὴν Ἑλένην, καὶ τὰ ἅμα αὐτῇ ἁρπαγέντα χρήματα. σὺν αὐτῇ δὲ καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀδικήματος τιμωρίαν.

Γάμμα δ' ἄρ' ἀμφ' Ἑλένης οἴοις μόθος ἐστὶν ἀκοίταις.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι,
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ὥς·
Ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό,
Αἵτ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,

At postquam instructi fuerunt unà cum ducibus quique,
Trojani quidem [*cum*] clangoreque clamoreque incedebant, sicut aves:
Velut clangor gruum est in aëre,
Quæ postquam hyemem effugerunt & immensum imbrem,

Αὐτὰρ ἐπεί.] Ἐπειδὴ δέ. Ἀναστροφὴ ὁ τρόπος. Ὁ δὲ αὐτὰρ σύνδεσμος συμπλεκτικὸς, ἰσοδυναμῶν τῷ δέ. ταύτῃ δὲ διαφέρων αὐτοῦ, ὅτι ὁ μὲν αὐτὰρ προτάσσεται, ὁ δὲ, δὲ, ὑποτάσσεται. Ζητεῖται δὲ πρῶτον, πῶς δεῖ τὸν αὐτὰρ σύνδεσμον προφέρεσθαι. ὀξυτόνως γὰρ ἀνεγνώκασί τινες, ὡς Καλλίμαχος. οἱ δὲ βαρυτόνως, λόγῳ τοιῷδε· Πᾶσα λέξις, εἰς αρ λήγουσα, βαρύνεται. οἷον, ἄφαρ, εἶθαρ, μάκαρ, στέαρ, οὖθαρ. Ῥητέον δὲ, ὅτι οὐδεὶς συμπλεκτικὸς ἢ περισπᾶται, ἢ βαρύνεται, πάντες δὲ ὀξύνονται. Κόσμηθεν.] Διετάχθησαν, ἐκοσμήθησαν. Ὁ τρόπος μεταφορὰ, ἀπὸ τοῦ κόσμου. ὅθεν καὶ ἡ τοῦ κόσμου τάξις, κόσμος ὑπὸ Πυθαγόρου εἴρηται. Ἡ διάλεκτος Δωριέων. Ἅμ' ἡγεμόνεσσιν.] Ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων, ἢ σὺν τοῖς ἡγεμόσιν. Ἕκαστοι δὲ, ἔν τε τοῖς Ἕλλησι δηλαδὴ, καὶ βαρβάροις, κατὰ ἔθνη καὶ πόλεις. Εὐταξίᾳ γὰρ μάλιστα πόλεμος κατορθοῦται.

2. Κλαγγῇ.] Βοῇ, ἤχῳ. Προσληπτέον δὲ τὸ σύν. ἵν' ᾖ, σὺν κλαγγῇ. Γίνεται δὲ ἐκ τοῦ κλῶ, κλάζω, κέκληγα, κλαγὴ, ἀνθ' οὗ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ γ, κλαγγή. Καὶ ὁμοίως κραυγὴ, ἀντὶ τοῦ κραγὴ, ἐκ τοῦ κράζω, κέκραγα. Ἐνοπῇ.] Κραυγῇ, φωνῇ. Καὶ εἴρηται παρὰ τὸ ἐνέπειν, ὅ ἐστι, λέγειν. Ἴσαν.] Ἐπορεύοντο, ἀπῄεσαν. Ὄρνιθες ὥς.] Ὡς ὄρνιθες. Ὁ δὲ τρόπος ἀναστροφή.

3. Ἠΰτε.] Καθάπερ, ὃν τρόπον. Παραβολὴ τὸ σχῆμα. Πέλει.] Ὑπάρχει. Οὐρανόθι πρό.] Πρὸ τοῦ οὐρανοῦ. ὅ ἐστιν, ἐν τῷ ἀέρι.

4. Αἵτ' ἐπεὶ οὖν.] Αἵτινες ἐπειδή. Χειμῶνα.] Χειμερινὸν τόπον. Λέγει δὲ τὴν Θρᾴκην, χειμερίαν οὖσαν. Φύγον.] Ἔφυγον. Ἀθέσφατον.] Πολύν.

Κλαγγῇ ταίγε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων,
Ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι·
Ἠέριαι δ' ἄρα ταίγε κακὴν ἔριδα προφέρονται·
Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοὶ,
Ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεναι ἀλλήλοισιν.
Εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι νότος κατέχευεν ὁμίχλην,
Ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω,
Τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν·
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς
Ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς,
Παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα,
Καὶ ξίφος· αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
Πάλλων, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους

[*Cum*] clangore hæ volant supra Oceani fluenta,
Hominibus Pygmæis cædem & mortem ferentes:
Aeriæ quippe noxium conflictum adferunt:
At proficiscebantur [*cum*] silentio robur spirantes Achivi,
In animo parati opem ferre sibi invicem.
Quemadmodum cùm montis verticibus Notus offudit nebulam,
Pastoribus nequaquam gratam, furi autem nocte commodiorem,
Eo usque quis prospicit quousque lapidem jacit:
Sic horum sub pedibus pulvis excitabatur turbidus
Euntium: valde autem celeriter pertransibant campum.
Hi verò quum jam propè erant se invicem invadentes,
Trojanis in prima-acie erat Alexander divinâ formâ præditus,
Pardi pellem humeris gestans & incurvos arcus,
Et ensem: ille verò hastilia duo munita ære
Vibrans, Græcorum provocabat quosque fortissimos

5. Κλαγγῇ.] Μετὰ βοῆς. Ταίγε.] Αὗται. Ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τὰς τοῦ Ὠκεανοῦ ῥοάς, καὶ τὰ Λιβύων κλίματα. οὐ γὰρ δὴ ἐν ὕδατι αἱ γέρανοι διάγουσι.

6. Πυγμαίοισι.] Πυγονιμαίοις, πηχυαίοις. ἤτοι ἀπὸ Πυγμαίου βασιλέως οὕτω κεκλημένοις. ἢ εἰς πυγόνος μέτρον συνεσταλμένοις. Πυγὼν δὲ καλεῖται ὁ πῆχυς, τὸ ἀπὸ ἀγκῶνος ἕως δακτύλων τῆς χειρὸς διάστημα. Ἔστι δὲ ἔθνος γεωργικὸν, ἀνθρώπων μικρῶν, κατοικούντων εἰς τὰ ἀνωτάτω μέρη τῆς Αἰγυπτιακῆς γῆς, πλησίον τοῦ Ὠκεανοῦ, ὅπερ πολεμεῖ τοῖς γεράνοις, φασὶ, βλαπτούσαις αὐτῶν τὰ σπέρματα, καὶ λιμὸν ποιούσαις τῇ χώρᾳ. Φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι.] Θάνατον ἐπιφέρουσαι.

7. Ἠέριαι.] Ἐαριναί. Ἄλλοις, ἀέριοι. Ἔριδα.] Φιλονεικίαν. Προφέρονται.] Ἐπιφέρουσιν.

8. Οἱ δ' ἄρ' Ἀχαιοί.] Οἱ δὲ Ἕλληνες. Ἴσαν.] Ἀπήεσαν, ἐπορεύοντο. Σιγῇ.] Σιωπῇ. Μένεα πνείοντες.] Μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἢ ὀργῆς.

9. Ἐν θυμῷ.] Ἐν τῇ ψυχῇ. Μεμαῶτες.] Προθυμούμενοι, σπουδάζοντες. Ἀλεξέμεναι.] Ἐπιβοηθεῖν.

10. Εὖτε.] Καθάπερ, ὃν τρόπον. Ὄρεος κορυφῇσιν.] Ἐπ' ἀκρωρείᾳ ὄρους. Κατέχευεν.] Κατέχεε, κατέβαλεν. Ὁμίχλην.] Ὁμίχλη, ὁ παχὺς σκότος, καὶ ὑγρὸς ἀήρ.

11. Ποιμέσιν οὐκι (ἄλλοις, οὔτι) φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω.] Τὴν ὁμίχλην φησὶ τοῖς μὲν ποιμέσιν ἀσύμφορον εἶναι, τοῖς δὲ κλέπταις καὶ νυκτὸς ὠφελιμωτέραν. ἐπεὶ, τῆς μὲν νυκτὸς ὡρισμένον ἐχούσης καιρὸν, ἐν ἀσφαλείᾳ φυλάττεται τὰ βοσκήματα· τῆς δὲ ἡμέρας ἐσκεδασμένοις τοῖσδε κατὰ τὰς νομὰς, ὁπόταν ἐξαίφνης ἐπέλθῃ ὁμίχλη, εὐκόλως αὐτὰ ἀφαιροῦνται. Οὔτι φίλην.] Οὐδαμῶς προσφιλῆ.

12. Τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει.] Ἐπὶ τοσοῦτον γάρ τις βλέπει. Ἀναστροφή. Ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν.] Ὅσον ἐπὶ λίθου βολήν. ἐφ' ὅσον λᾶαν ἵησιν. Ἀναστρέφει τὸ ἐπί. Λᾶαν.] Λίθον. Ἵησιν.] Ἀφίησιν.

13. Κονίσαλος.] Κονιορτός. Ὤρνυτο.] Διηγείρετο. Ἀελλής.] Ἀελλώδης, κονιορτώδης.

14. Διέπρησσον πεδίοιο.] Διήνυον, διεπέρων, διὰ τοῦ πεδίου.

15. Οἱ δ' ὅτε δή.] Οὗτοι δὲ ὁπότε. Σχεδόν.] Πλησίον, ἐγγύς. Ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες.] Ἀλλήλοις ἐπερχόμενοι, ἐπιόντες. Τμῆσις.

16. Τρωσίν.] Ἀντὶ τοῦ, τῶν Τρώων. Πτωτικὸν τὸ σχῆμα, ἢ ἀντίπτωσις. Ταῖς δοτικαῖς ἀντὶ γενικῶν χρῶνται οἱ ποιηταί. ὅτι ἡ συγγένεια τῶν πτώσεων καὶ τὴν τοιαύτην ἐπιδέχεται σύνταξιν. οἷον, Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσεν, ἀντὶ τοῦ, τῶν Μυρμιδόνων. Πάντεσσι δ' ἀνάσσειν, ἀντὶ τοῦ, πάντων. Προμάχιζε.] Προεμάχει. Θεοειδής.] Θεοῖς τὸ εἶδος ὅμοιος, εὐπρεπής.

17. Παρδαλέην.] Παρδάλεως δέρμα. Καμπύλα τόξα.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπικαμπὲς τόξον.

18. Δοῦρε δύω.] Δόρατα. δυϊκῶς. Κεκορυθμένα.] Ἐστομωμένα, ἠκονημένα. Χαλκῷ.] Σιδήρῳ. ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου μετάλλου. φασὶ γὰρ, πρῶτον χαλκὸν εὑρεθῆναι.

19. Πάλλων.] Κινῶν, σείων. Προκαλίζετο.] Προεκαλεῖτο.

Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου μακρὰ βιβῶντα,
Ὥστε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας,
Εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν ἢ ἄγριον αἶγα,
Πεινάων· (μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴπερ ἂν αὐτὸν
Σεύωνται ταχέες τε κύνες θαλεροί τ' αἰζηοί)
Ὣς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδέα
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδών· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτην.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη
Οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
Ἂψ τ' ἀνεχώρησεν, ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειάς·

[Ut] contra [se] pugnarent sævâ pugnâ.
Hunc igitur postquam animadvertit bellicosus Menelaus
Venientem ante agmen longè gradientem,
Sicut leo gavisus est qui in magnum corpus inciderit,
Nactus aut cervum cornutum aut agrestem capram,
Esuriens: (nam avide devorat, etiamsi ipsum
Insequantur velocesque canes florentesque juvenes)
Sic gavisus est Menelaus Alexandrum divinâ formâ præditum
Oculis conspicatus: cogitabat enim ulturum se sceleratum.
Statim autem de curru cum armis desiliit ad-terram.
Illum igitur postquam animadvertit Alexander divinâ formâ præditus
In prima-acie apparentem, perculsus est suo corde.
Retrò itaque sociorum in agmen recessit mortem evitans.
Ut verò cùm quis draconem conspicatus resiliens fugit
Montis in saltibus, tremorque occupavit artus,
Retroque recessit, pallorque ejus cepit genas:

---

20. Ἀντίβιον.] Ἐξεναντίας. Αἰνῇ.] Δεινῇ, χαλεπῇ. Δηϊοτῆτι.] Μάχῃ. Παρὰ τὸ δηϊοῦσθαι ἐν αὐτῇ τοὺς προσκομένους. ὅ ἐστι, διακόπτεσθαι.

21. Τὸν δ' ὡς οὖν.] Ὡς οὖν τότε. Ἐνόησεν.] Ἐθεάσατο. Ἀρηΐφιλος.] Πολεμικός.

22. Προπάροιθεν ὁμίλου.] Ἔμπροσθεν τοῦ πλήθους. Ἐζήτηται δέ, πῶς Ἀλέξανδρος προκαλεῖται τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων, δειλὸς ὢν τὰ πάντα, καὶ οὐδὲ ὁπλίτης, ἀλλὰ τοξότης. Ἔνιοι μὲν οὖν φασιν, ἀλαζονεύεσθαι αὐτὸν τὰ ἀδύνατα, φοβεῖσθαι δὲ τὰ τυχόντα. Οἱ δέ, ὅτι, συγκεκλεισμένοι ὑπὸ Ἀχιλλέως, οἱ Τρῶες τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀρίστους οὐκ ᾔδεσαν. Καὶ ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ὅτι, κωμῳδεῖν ἐπανῃρημένος ὁ Ποιητὴς, καὶ σχῆμα τῆς ὁπλίσεως, καὶ θράσος ἀλλότριον, τῶν ὅπλων αὐτοῦ περιτέθεικε, ἵν' ἐκ τοῦ μέλλοντος φόβου μείζονα προσοφλήσῃ τὸν γέλωτα.

23. Ὥστε λέων.] Καθάπερ λέων. Μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας.] Μεγάλῳ ζώῳ ἐπιτυχών. νεκροῦ γάρ φασι σώματος μὴ ἅπτεσθαι λέοντα.

24. Ἔλαφον κεραόν.] Εὔκερων, μεγάλα κέρατα ἔχοντα, ἄρρενα. αἱ γὰρ θήλειαι τῶν ἐλάφων οὐ κερατοφυοῦσιν. Εἴρηται δὲ παρὰ τὸ, ἑλεῖν τοὺς ὄφεις, οἱονεὶ ἐλοφίς τις ὤν. Τούτους γὰρ ἐσθίων, καθαίρεται φυσικῶς. Οὕτως γοῦν, ὅτε ἀφανεῖς ὦσιν οἱ ὄφεις, αὐτὸς τὸ κέρας αὐτοῦ προσείβει εἰς πέτραν. θερμαινόμενον δὲ ποιεῖ τὴν ἀναθυμίασιν. ἧς μεταλαμβανόμενοι οἱ ὄφεις, τῶν φωλεῶν ἐξιᾶσιν. Ἢ ἄγριον αἶγα.] Σύνηθες γὰρ αὐτῷ, ταύτας θηρεύειν.

25. Πεινάων.] Πεινῶν. Κατεσθίει.] Καταβρώσει. Εἴπερ ἂν αὐτόν.] Κἂν αὐτόν.

26. Σεύωνται.] Διώκωσι. Θαλεροί.] Ἀκμαῖοι. Παρὰ τὸ θάλλειν, ὅ ἐστιν, αὔξειν τῇ ἡλικίᾳ. Αἰζηοί.] Νεανίαι.

28. Ὀφθαλμοῖσιν ἰδών.] Περιττὸν τὸ ὀφθαλμοῖς. ἤρκει γὰρ τὸ ἰδών. Φάτο.] Ἐλογίσατο. Τίσασθαι.] Τιμωρήσασθαι. Ἀλείτην.] Ἁμαρτωλὸν, ἐχθρόν.

29. Αὐτίκα.] Παραχρῆμα, εὐθέως. Ἐξ ὀχέων.] Ἐκ τῶν ἁρμάτων. Σὺν τεύχεσι.] Σὺν τοῖς ὅπλοις. Ἆλτο.] Καθήλατο. Χαμᾶζε.] Χαμαί. εἰς τὴν γῆν.

30. Ἐνόησεν.] Ἐθεάσατο.

31. Ἐν προμάχοισιν.] Ἐν τοῖς προαγωνισταῖς. Φανέντα.] Ὀφθέντα. Κατεπλήγη.] Ἐφοβήθη, ἐδειλώθη. Φίλον ἦτορ.] Τὴν προσφιλεστάτην αὐτοῦ ψυχήν. Τὴν ζωήν.

32. Ἂψ.] Πάλιν. εἰς τοὐπίσω. Ἔθνος.] Πλῆθος. Ἐχάζετο.] Ἀνεχώρει. Κῆρ' ἀλεείνων.] Φυλαττόμενος, καὶ ἐκφεύγων τὴν θανατηφόρον μοῖραν.

33. Δράκοντα.] Μέγαν ὄφιν. Παλίνορσος.] Εἰς τοὐπίσω ληπτός. εἰς τοὐπίσω ὁρμήσας. Ἀπέστη.] Ὑπεχώρησεν.

34. Οὔρεος.] Ὄρους. Ἐν βήσσῃς.] Τοῖς γονιμωτάτοις καὶ βασιμωτάτοις τόποις τῶν ὀρῶν. Τρόμος.] Φόβος. Γυῖα.] Γόνατα, μέλη.

35. Ὦχρός τέ μιν.] Ὠχρίασις δὲ αὐτόν. Εἷλεν.] Ἔλαβε. Παρειάς.] Σιαγόνας. Ἀπὸ μέρους δ' ἔφη ὅλον τὸ πρόσωπον.

Ὣς αὖτις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων
Δείσας Ἀτρέος υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδής.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι,
Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς, ἠπεροπευτὰ,
Αἴθ' ὄφελες τ' ἄγονός τ' ἔμεναι, ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
Ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ἐπόψιον ἄλλων.
Ἦ που καγχαλόωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν
Εἶδος ἔπ'· ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν, οὐδέ τις ἀλκή.
Ἦ τοιόσδε ἐὼν, ἐν ποντοπόροισι νέεσσι
Πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
Μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες
Ἐξ ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων;
Πατρί τε σῷ μέγα πῆμα, πόληΐ τε, παντί τε δήμῳ,
Δυσμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφείην δέ σοι αὐτῷ;

Sic retro in agmen se immersit Trojanorum superborum
Veritus Atrei filium Alexander divinâ formâ præditus.
Hunc Hector objurgavit conspicatus probrosis verbis,
Infelix Pari, forma præstantissime, mulierose, deceptor,
Utinam fuisses non natus, aut nuptiarum-expers periisses.
Et quidem illud velim, & quidem multo utilius esset,
Quàm tale dedecus esse & omnibus esse turpi spectaculo.
Certe cachinnantur comantes Achivi,
Suspicati egregium propugnatorem esse, quoniam venusta
Species [*tibi*] inest: sed non est vis animo, neque ullum robur.
Scilicet talis existens, in pontum transeuntibus navibus
Mare emensus, sociis charis coactis,
Permistus alienigenis, mulierem formosam abduxisti
Ex Apia terra, sponsam virorum bellicosorum?
Patrique tuo magnum detrimentum, civitatique, totique populo,
Inimicis quidem gaudium, dedecus autem tibi ipsi?

---

36. Ἔδυ.] Ὑπεισῆλθε. Μεταφορικῶς, ἀπὸ τῶν εἰς τοὺς φωλεοὺς καταδυνόντων ἑρπετῶν. Ἀγερώχων.] Αὐθαδῶν. ὑβριστῶν.

37. Δείσας.] Εὐλαβηθείς. Ἀτρέος υἱόν.] Μενέλαον.

38. Νείκεσσεν.] Ὕβρισεν, ἐκακολόγησεν. Αἰσχροῖς.] Ὀνειδιστικοῖς.

39. Δύσπαρι.] Ἐπὶ κακῷ ὠνομασμένε Πάρι. κακὲ Πάρι. Εἶδος ἄριστε.] Τὸ εἶδος βέλτιστε. Γυναιμανές.] Ἤτοι, ἐπὶ γυναιξὶ μαινόμενε. ἢ, γυναῖκας εἰς μανίαν φέρων διὰ τὸ κάλλος. Ἠπεροπευτά.] Ἀπατεὼν, ψεῦστα.

40. Αἴθ' ὄφελες.] Εἴθε ὤφειλες. Ἔστι δὲ ἐπίρρημα εὐκτικόν. Ἄγονός τ' ἔμεναι.] Μὴ γεγεννῆσθαι. Ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.] Ἢ γεννηθεὶς πρὸ γάμου ἀπολέσθαι.

41. Καί κε τὸ βουλοίμην.] Καὶ δὴ τοῦτο ἤθελον μᾶλλον. προβέβουλα. προαιροίμην. Καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν.] Καὶ γὰρ οὕτω πολὺ βέλτιον ἦν ἡμῖν. Ἦεν.] Ἦν, ὑπῆρχεν.

42. Οὕτω λώβην.] Τοσήνδε ὕβριν, λύμην, ἀπάτην. Καὶ ἐπόψιον ἄλλων.] Καὶ ἔμπροσθεν τῶν λοιπῶν ὑποβλεπόμενον διὰ μῖσος.

43. Ἦ που.] Οὕτως δή. Καγχαλόωσι.] Χαίρουσιν, ὅ ἐστιν, ἐν χαλάσματι ποιοῦσι τὴν ψυχήν. Καρηκομόωντες.] Τὰς κεφαλὰς κομῶντες, ἀνδρείας χάριν.

44. Φάντες.] Ὑπολογισάμενοι, ὑπολαβόντες. Ἀριστῆα.] Ἄριστον. Πρόμον.] Πρόμαχον. Οὕνεκα.] Διότι. Καλόν.] Χαρίεν, ἔνδοξον.

45. Εἶδος.] Μορφή. Ἔπ'.] Ἔπεστί σοι. Βίη.] Δύναμις. Φρεσί.] Τῇ διανοίᾳ. τουτέστιν, οὐκ εἶ ἔμψυχος, καὶ οὐδὲ τὴν τυχοῦσαν ἔχεις δύναμιν. Ἀλκή.] Ἡ τοῦ σώματος δύναμις.

46. Ἦ, τοιόσδε ἐών.] Ἦ, τοιοῦτός, φησιν, ὢν ἐπονείδιστος, οἷόν σε ὁρῶμεν νῦν δειλόν. Ἐών.] Ὢν, ὑπάρχων. Ποντοπόροισι.] Ταῖς διὰ θαλάσσης τὴν πορείαν ποιουμέναις καὶ πλεούσαις. πόντος γὰρ, ἡ θάλασσα. Νέεσσι.] Ναυσίν.

47. Ἐπιπλώσας.] Ἐπιπλεύσας. Ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας.] Ἄγαν εὐαρμόστους, ἢ ἐπεράστους φίλους, τουτέστιν, αὐτῷ ὁμοίους φίλους, καὶ ἅρπαγας, συναθροίσας. Ἀγείρας.] Συναθροίσας.

48. Μιχθείς.] Παραγενόμενος, μιγείς. Ἀλλοδαποῖσιν.] Ἀλλοεθνέσι. ξένοις. Εὐειδέα.] Εὐειδῆ, εὔμορφον. Ἀνῆγες.] Διὰ θαλάσσης πλέων ἔφερες.

49. Ἐξ Ἀπίης γαίης.] Ἄποθεν οὔσης. ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ μακρὰν ἀπεχούσης γῆς. ἤ, Ἀπίης τῆς Πελοποννήσου, οὕτω λεγομένης ἀπὸ Ἄπιδος τοῦ Φορωνέως. Αἰχμητάων.] Πολεμικῶν.

50. Πῆμα.] Κακόν. Πόληΐ τε.] Καὶ τῇ πόλει. Παντί τε δήμῳ.] Καὶ ὅλῳ τῷ πλήθει τῶν Τρώων.

51. Δυσμενέσιν.] Ἐχθροῖς, πολεμίοις. Χάρμα.] Γέλωτα, χαράν. Κατηφείην.] Αἰσχύνην, ὄνειδος. Οἱ γὰρ αἰσχυνόμενοι, κατηφεῖς εἰσι.

Οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον;
Γνοίης χ' οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν.
Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
Ἥ τε κόμη, τό, τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.
Ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἦ τέ κεν ἤδη
Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα, κακῶν ἕνεχ' ὅσσα ἔοργας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής,
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
Αἰεί τοι κραδίη πέλεκυς ὥς ἐστιν ἀτειρής,
Ὅς τ' εἶσιν διὰ δουρὸς, ὑπ' ἀνέρος ὅς ῥά τε τέχνῃ
Νήϊον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν·
Ὣς τοι ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστί.
Μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσῆς Ἀφροδίτης.
Οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
Ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.
Νῦν δ' αὖτ' εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,

Nonne sustineres bellicosum Menelaum?
Nosses qualis viri tenes uxorem quam virginem duxit.
Non tibi prodesset cithara, & dona Veneris,
Et coma, & species, cum in pulveribus mixtus fores,
Sed valde Trojani sunt timidi: alias enim certe jam
Lapideam indutus fuisses tunicam, tot malorum quæ gratiâ fecisti.
Hunc vicissim alloquutus est Alexander divinâ formâ præditus,
Hector, quoniam me jure increpasti, non injuriâ,
Semper tibi cor sicut securis est indomitum,
Quæ penetrat lignum, à viro [acta] qui arte
[Lignum] navale excindat, augetque viri impetum:
Sic tibi in præcordiis intrepidus animus est.
Ne mihi dona amabilia exprobra aureæ Veneris,
Non rejicienda sunt deorum præclara dona,
Quæcunque ipsi dederint, volens verò non quivis ceperit.
Nunc verò si me vis bellare & pugnare,
Ceteros quidem sedere facias Trojanos & omnes Achivos,

---

52. Μείνειας.] Ὑπομείνειας. Ἀρηΐφιλον.] Πολεμικόν.

53. Γνοίης κεν.] Μάθοις ἄν. Οἵου.] Ὁποίου. Φωτός.] Ἀνδρός. Θαλερήν.] Ἀκμαίαν, νέαν. Παράκοιτιν.] Γυναῖκα, γαμετήν.

54. Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ.] Οὐκ ἄν σοι βοηθήσῃ. Κίθαρις.] Ἡ κιθαρῳδία. Δῶρ' Ἀφροδίτης.] Ἡ Ἑλένη, ἢ ὅπερ ἔχεις κάλλος.

55. Ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.] Ὅτ' ἂν ἀναιρεθῇς συστὰς εἰς μάχην τῷ Μενελάῳ. Κόνιν γὰρ ἔλεγον καὶ τὴν μάχην οἱ παλαιοί.

56. Δειδήμονες.] Δειλοί. Ὡς πρὸς ἡμᾶς τοὺς βασιλέας. Ἦ τέ κεν ἤδη.] Νῦν γὰρ εὐθέως ἄν.

57. Λάϊνον.] Λίθινον. Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα.] Λιθόλευστος ἐγεγόνεις, λίθοις βληθεὶς ὑπὸ πάντων ἀπωλώλεις. Ἐνδύσει τὸν θώρακα σου τὸν ὡς λάας σκληρὸν, καὶ στεγανόν. ἄρρηκτον. ἄθραυστον. Ἕσσο.] Ἐνεδέδυσο. Ἔοργας.] Εἰργάσω. Παρὰ τὸ ἔρροργας, κατὰ μετάθεσιν. ἀπὸ τοῦ ῥέζω.

59. Κατ' αἶσαν.] Κατὰ τὸ προσῆκον. Ἐνείκεσας.] Ὠνείδισας, ἐπέπληξας. Οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν.] Οὐδ' ὑπὲρ τὸ προσῆκον.

60. Αἰεί τοι.] Διαπαντός σοι. Κραδίη.] Ἡ καρδία. Ἡ ψυχή. Πέλεκυς ὥς.] Ὡς πέλεκυς. Ἀτειρής.] Ἀκαταπόνητος.

61. Ὅς τ' εἶσιν.] Ὅστις πέλεκυς εἰσέρχεται. Διὰ δουρός.] Διὰ δόρατος, διὰ ξύλου. Ὅς ῥά τε τέχνῃ.] Ὅστις μετὰ τέχνης. Ὑπ' ἀνέρος.] Ὑπ' ἀνδρός. Προσληπτέον δὲ τὸ, καταφερόμενος.

62. Νήϊον.] Ξύλον πρὸς νηῶν κατασκευὴν ἐπιτήδειον. Ἐκτάμνῃσι.] Ἐκκόπτει. Ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν.] Αὔξει δὲ τὴν τοῦ ἀνδρὸς δύναμιν ὁ πέλεκυς, ὀξὺς ὑπάρχων καὶ διερχόμενος ἑτοίμως. ὥσπερ ὁ ἀμβλὺς τοὐναντίον ποιεῖ.

63. Ὣς τοι.] Οὕτως σοι. Ἀτάρβητος.] Ἀκατάπληκτος, ἄφοβος. Νόος.] Νοῦς, ψυχή.

64. Ἐρατά.] Ἐπέραστα. καλά. Πρόφερε.] Ὀνείδιζε. Χρυσῆς.] Χρυσοφόρου, καλῆς. Ἱστορία δὲ ἡ γραμματική φησιν, ὅτι πεδίον ἐστὶ χρυσοῦν καλούμενον, ἐν ᾧ χρυσῆν Ἀφροδίτην τιμᾶσθαι, καὶ εἶναι οὕτως χρυσῆς Ἀφροδίτης ἱερόν. καὶ οἱ μὲν, τὸ ἀπὸ τοῦ Πάφου· οἱ δὲ, τὴν καλήν. Κλεάνθης δὲ, καὶ ἐν Λέσβῳ οὕτω τιμᾶσθαι Ἀφροδίτην χρυσῆν.

65. Οὔτοι.] Οὐδαμῶς σοι. Ἀπόβλητα.] Ἀποβολῆς ἄξια. Τὰ ὑπὸ θεῶν, φησι, διδόμενα δῶρα οὐκ ἔστι μὲν ἀρνήσασθαι ὅταν εἰσί· μὴ διδόμενα δὲ παρ' αὐτῶν ἀδύνατόν τινα λαβεῖν οἰκείᾳ σπουδῇ. Ἐρικυδέα.] Μεγάλα, ἔνδοξα.

66. Ὅσσα κεν.] Ὅσα ἄν. Ἑκὼν δέ.] Βουλόμενος δέ. Οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.] Οὐκ ἄν τις λάβοι.

67. Νῦν δ' αὖ.] Νῦν δὲ δή. Κάθισον.] Καθίδρυσον, καθέζεσθαι ποίησον.

Αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ ϗ ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ ϗ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι·
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα ϗ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νεέσθων
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον ϗ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.
Ὣς ἔφαθ'. Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα μῦθον ἀκούσας·
Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
Τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον.
Αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄϋσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ἴσχεσθ' Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε κοῦροι Ἀχαιῶν·
Στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἔσχοντο μάχης, ἄνεῴ τ' ἐγένοντο
Ἐσσυμένως· Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε,

Sed me in medio & bellicosum Menelaum
Committite pro Helena & opibus omnibus pugnaturos:
Uter autem vicerit, superiorque fuerit,
Opes acceptas penitus omnes, mulieremque, domum abducat:
[*Vos*] autem ceteri, amicitiâ & fœderibus firmis percussis,
Habitetis Trojam glebosam; Illi vero redeant
Ad Argos equis aptum & Achaiam pulchras-mulieres-habentem.
Sic dixit. Hector vero gavisus est valde audito sermone:
Et in medium progressus, Trojanorum coërcuit phalangas,
Mediâ hastâ prehensâ: illi autem resederunt omnes.
In hunc autem sagittas dirigebant comantes Achivi
Missilibusque collimantes lapidibusque petebant.
Sed alte clamavit Rex virorum Agamemnon,
Continete vos Argivi, ne jaculemini filii Achivorum:
Videtur enim polliceri se aliquid dicturû expedite pugnâ ciens Hector.
Sic dixit. Illi vero abstinuerunt à pugna, taciti que facti sunt
Confestim: Hector vero inter utrosque locutus est,

69. Αὐτὰρ ἐμέ.] Ἐμὲ δέ.
70. Ἀμφ' Ἑλένῃ ϗ κτήμασι.] Περὶ τῆς Ἑλένης, ϗ τῶν κτημάτων αὐτῆς.
71. Ὁππότερος δέ κεν.] Ὁπότερος δέ. Ὁ τρόπος διπλασιασμός. ἡ διάλεκτος Αἰολὶς, ϗ ποιητική. Κρείσσων τε γένηται.] Ἰσχυρότερος, ἐπικρατέστερος φανῇ.
72. Ἑλών.] Λαβών.
73. Φιλότητα ϗ ὅρκια πιστὰ ταμόντες.] Φιλίαν ϗ ὅρκους πιστοὺς δι' ἐντόμων ποιήσαντες.
74. Ναίοιτε.] Κατοικεῖτε. Ἐριβώλακα.] Μεγαλόβωλον, εὔγειον. Τοὶ δέ.] Οὗτοι δὲ οἱ Ἕλληνες. Νεέσθων.] Πορευέσθωσαν.
75. Ἄργος ἐς.] Εἰς τὸ Ἄργος. Ἱππόβοτον.] Ἱπποτρόφον. Ἴασος ϗ Πελασγὸς Τριόπα παῖδες, τελευτήσαντος αὐτοῖς τοῦ πατρὸς, διείλοντο τὴν βασιλείαν. Λαχὼν δὲ Πελασγὸς μὲν τὰ πρὸς Ἐρασῖνον ποταμὸν, ἔκτισε Λάρισσαν. Ἴασος δὲ τὰ πρὸς Ἦλιν. Τελευτησάντων δ' αὐτῶν, νεώτατος ἀδελφὸς Ἀγήνωρ ἐπεστράτευε τῇ χώρᾳ, πολλὴν ἵππον ἐπαγόμενος. Ὅθεν ἐκλήθη Ἱππόβοτον μὲν τὸ Ἄργος, ἀπὸ τοῦ Ἀγήνορος ἵππου· ἀπὸ δὲ Ἰάσου Ἴασον· ϗ Πελασγικὸν, ἀπὸ Πελασγοῦ. Ἱστορεῖ Ἑλλάνικος ἐν Ἀργολικοῖς. Ἀχαιΐδα.] Τὴν Πελοπόννησον λέγει Ἀχαΐαν. Καλλιγύναικα.] Καλὰς γυναῖκας ἔχουσαν.

76. Ὣς ἔφατο.] Οὕτως εἶπεν. Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας.] Ἀντὶ τοῦ, μεγάλως ἐχάρη, τὸν λόγον τοῦτον τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀκούσας.
77. Ἰών.] Πορευθείς. Ἀνέεργεν.] Ἀνεῖργεν, ἐκώλυε τοῦ πολέμου. Φάλαγγας.] Τὰς στρατιωτικὰς τάξεις.
79. Ἐπετοξάζοντο.] Ἐπ' αὐτῷ τὰ τόξα ἔβαλλον.
80. Ἰοῖσι.] Βέλεσι. Τιτυσκόμενοι.] Καταστοχαζόμενοι. Σημαίνει ϗ τὸ, ἑτοιμάζειν, ὡς ἐκεῖ· ὡς εἰπών, Ὑπ' ὀχεσφι τιτύσκετο. Ἔνιοι δὲ ϗ ἐπὶ τοῦ ψυχικῶς στοχάζεσθαι· Τιτύσκετο δὲ φρεσὶν ἧσι. Λάεσσι.] Λίθοις. Ἔβαλλον.] Ἠκόντιζον.
81. Αὐτὰρ ὁ.] Οὗτος δέ. Μακρόν.] Μέγα. Ἄϋσεν.] Ἐβόησεν.
82. Ἴσχεσθε.] Παύεσθε. Κοῦροι Ἀχαιῶν.] Περιφραστικῶς, ὦ Ἕλληνες.
83. Στεῦται.] Διαβεβαιοῦται, ϗ ὑπισχνεῖται. Ἔπος.] Λόγον. Ἐρέειν.] Ἐρεῖν, λέξειν. Κορυθαίολος.] Ὁ αἰόλλων ϗ κινῶν τὴν περικεφαλαίαν. ἐξ οὗ, πολεμικός. Ἢ, ὁ αἰόλον ϗ ποικίλην ἔχων τὴν περικεφαλαίαν.
84. Ἔσχοντο.] Ἐπαύσαντο. Ἄνεῴ τ' ἐγένοντο.] Ἥσυχοι. ἄνευ ἰωῆς, τουτέστι, φωνῆς ϗ θορύβου.
85. Ἐσσυμένως.] Σπουδαίως. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπεν.] Ἐν ἀμφοτέροις. Λέγει δὴ, Τρωσὶ ϗ Ἕλλησιν. Πρὸς ἀμφοτέρους ἔλεξεν. Ἢ, μετὰ, ἀντὶ τοῦ, ἐν, πρὸς περιθέσεων. Ἔειπε.] Ἔλεξε.

86. Κέ-

Κέκλυτέ μευ Τρῶες καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
Ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
Τεύχεα καλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
Αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον,
Οἴους ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι·
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κτήμαθ' ἑλὼν ἐῢ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
Θυμὸν ἐμόν, φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη
Ἀργείους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε
Εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς.
Ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
Τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
Οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκόν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
Γῇ τε, καὶ Ἠελίῳ· Διῒ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.

Audite ex me Trojani & bene-ocreati Achivi
Sermonem Alexandri, cujus caussa bellum ortum est.
Ceteros quidem jubet Trojanos & omnes Achivos
Arma pulchra deponere super terram almam:
Se vero in medio & bellicosum Menelaum,
Solos pro Helena & opibus omnibus pugnare:
Uter autem vicerit, superiorque fuerit,
Opes acceptas penitùs omnes, mulieremque domum abducat:
Cæteri autem amicitiam & fœdera firma feriamus.
Sic dixit. at sanè omnes taciti facti sunt silentio.
Inter illos verò locutus est etiam bello strenuus Menelaus,
Audite nunc & me: maximè enim [*hæc*] molestia incessit
Animum meum, censeo autem diremptum-iri jam
Argivos & Trojanos, quoniam mala multa passi estis
Propter meam contentionem, & propter Alexandrum qui autor fuit.
Nostrûm vero utri mors & fatum paratum est,
Moriatur: cæteri vero dirimamini citissimè.
Adferte autem agnos, alterum album, alteram vero nigram,
Terræque, & Soli: Jovi autem nos adferemus alium.

---

86. Κέκλυτέ μευ μῦθον.] Ἀκούσατε ἐξ ἐμοῦ λόγον.
87. Τοῦ εἵνεκα.] Οὗτινος χάριν. Νεῖκος.] Φιλονεικία. Ὄρωρε.] Διεγήγερται.
88. Κέλεται.] Κελεύει.
89. Τεύχεα.] Ὅπλα. Ἐπὶ χθονί.] Ἐπὶ τῇ γῇ. Πολυβοτείρῃ.] Τῇ πολλοὺς τρεφούσῃ.
90. Ἐν μέσσῳ.] Τουτέστι, μεταξὺ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
91. Οἴους.] Μόνους.
92. Ὁππότερος δὲ κρείσσων.] Ὅστις δὲ πρότερος.
94. Φιλότητα τάμωμεν.] Φιλίαν ποιησώμεθα, ὅ ἐστι, δι' ἐντόμων ποιήσωμεν.
95. Ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.] Ἐπ' ἄκρας ἡσυχίας ἐγένοντο. Ἀκὴ γὰρ καλεῖται ἡ ὀξύτης. Γραϊκῶς ταῦτα πάνυ. Ἑλληνικωτέρως μέντοι, ἀκὴν ἐγένοντο, σίγῳ πολλῷ, ἔλεγεν ὁ ποιητής, ἄνεῳ τ' ἐγένοντο. Ἀκὴν, ἀκέων, ἐπιρρήματά ἐστιν ἐκ τοῦ χαίνειν συντεθέμενα. χαεὶς τοῦ χαίνειν ἐγένοντο.
97. Κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο.] Ἀκούσατε νῦν καὶ ἐμοῦ. Μάλιστα γάρ.] Ἐξαιρέτως δέ. Ἄλγος.] Λύπη. Ἱκάνει.] Καταλαμβάνει.

98. Φρονέω.] Φρονῶ, βουλεύομαι, ἐλπίζω. Διακρινθήμεναι.] Διαχωρισθῆναι.
99. Πέποσθε.] Πεπόνθατε.
100. Εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος.] Ἕνεκα τῆς ἐμῆς φιλονεικίας, καὶ τῆς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου γενομένης ἁρπαγῆς. αὕτη γὰρ ἀρχὴ κακῶν.
101. Ἡμέων.] Ἡμῶν. Ὁπποτέρῳ.] Ὁποίῳ. ᾧτινι. Θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται.] Τουτέστι, θανεῖν εἵμαρται.
102. Τεθναίη.] Ἀποθάνῃ. Διακρινθεῖτε.] Διαχωρισθείητε. Τάχιστα.] Διὰ τάχους. Συντόμως.
103. Οἴσετε.] Κομίζετε, ἄγετε. Μᾶλλον δέ, προσφέρετε. Πάντα προστακτικῶς. ἱερουργεῖτε. Ἕτερον λευκόν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν.] Τὰ οἰκεῖα ἑκάστῳ θεῷ ἱερουργούμενα εἰσάγει. τῷ μὲν γὰρ Ἡλίῳ, λαμπρῷ ὄντι, καὶ ἄρρενι, φησὶ λευκὸν ἱερουργηθῆναι ἄρνα. τῇ δὲ Γῇ μέλαιναν, καὶ θήλειαν. ἐπεὶ τοιαύτη ἡ θεός. Ἄρνε.] Ἄρνας, δυϊκῶς.
104. Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.] Τῷ δὲ Διῒ ἡμεῖς ἄλλον, ὡς ξένοι, ἱερουργήσομεν. ἐπεὶ καὶ Ξένιος προσαγορεύεται.

S 2

105. Ἄξε-

Ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ
Αὐτός, ἐπεί οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι,
Μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσηται.
Αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται·
Οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
Λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,
Ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀϊζυροῦ πολέμοιο.
Καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί,
Τεύχεά τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ
Πλησίον ἀλλήλων· ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.
Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμπε
Καρπαλίμως, ἄρνας τε φέρειν, Πρίαμόν τε καλέσσαι.
Αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων
Νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι, ἠδ' ἄρν' ἐκέλευεν
Οἰσέμεναι· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίῳ.
Ἶρις δ' αὖθ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν,
Εἰδομένη γαλόῳ Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,

Adducite autem Priami vim ut fœdu feriat
Ipse, quoniam ejus filii fœdifragi [*sunt*] & infidi,
Ne quis transgressione Jovis fœdera violet.
Atqui semper juniorum virorum animi instabiles-sunt:
Quibus vero senex interfuerit, simul præterita & futura
Prospicit, ut quàm optimè inter utrosque transigatur.
Sic dixit, illi autem gavisi sunt tum Achivi tum Trojani,
Sperantes [*se*] finem facturos ærumnosi belli.
Et equos quidem coërcuerunt in ordines, & ab iis descenderunt ipsi,
Armaque exuerunt, quæ quidem deposuerunt in terra
Prope se invicem: exiguum autem erat hinc inde solum.
Hector vero ad urbem duos præcones misit
Festinanter, qui agnosq; adferrent, Priamumque vocarent.
Talthybium vero misit Rex Agamemnon
Naves ad cavas ut iret, & agnum jussit
Adferre: ille verò haud immorigerus fuit Agamemnoni nobili.
Porro Iris Helenæ candidas ulnas-habenti nuncia venit,
Assimilata glori Antenoridæ uxori,

---

105. Ἄξετε.] Ἀγάγετε. Πριάμοιο βίην.] Περιφραστικῶς. ὅ ἐστι, τὸν Πρίαμον. Διατί, Διὸς ὑποσχομένου τὴν ἅλωσιν τῆς Ἰλίου, συνθήκας ποιεῖται πρὸς Τρῶας; Ῥητέον οὖν, ὅτι, κατ' ἐνίους, οὐ πιστεύει τῷ ὀνείρῳ. κατὰ δὲ ἑτέρους, οὐδὲν διέφερε, καὶ δι' ἑνὸς μονομαχίαν, ἢ παντὶ τῷ στρατῷ, νικῆσαι. ἄλλως, δὲ καὶ ὅτι προστέτακτο αὐτῷ καθοπλίσαι τοὺς πάντας, οὐ μάχεσθαι. Ὄφρ' ὅρκια.] Ὅπως τοὺς ὅρκους.

106. Ἐπεί οἱ παῖδες.] Ἐπειδὴ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. Ὑπερφίαλοι.] Ὑπερήφανοι, ἄθεοι, καὶ παραβαίνοντες τοὺς ὅρκους, καὶ τὰς σπονδὰς τὰς διὰ φιαλῶν γινομένας.

107. Ὑπερβασίῃ.] Παραβάσει, ἀδικίᾳ. Διὸς ὅρκια.] Τοὺς Διὸς ὅρκους. Δηλήσηται.] Βλάψει τῷ παρελθεῖν αὐτούς.

108. Ὁπλοτέρων.] Νεωτέρων. Ἠερέθονται.] Ἀπαιωροῦνται, κρέμανται. οἷον οὐκ εἰσὶν σταθεροί, ἀλλ' ἀβέβαιοι.

109. Οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν.] Ἐν οἷς δ' ἂν ὁ γέρων παρῇ. Πρόσσω καὶ ὀπίσσω.] Εἰς τὸ παρὸν, καὶ εἰς τὸ μέλλον.

110. Λεύσσει.] Ὁρᾷ, βλέπει. Ὄχ' ἄριστα.] Ἐξόχως ἄριστα.

112. Ἐλπόμενοι.] Ἐλπίζοντες. Ὀϊζυροῦ.] Ἐπιμόνου, χαλεποῦ.

113. Ἔρυξαν.] Κατέσχον. Ἐπὶ στίχας.] Ἐπὶ τὰς τάξεις ἐφεξῆς. Ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.] Ἐξῆλθον δὲ καὶ αὐτοί. Καὶ αὐτοὶ ἀπέβησαν ἐξ ἵππων. κατέβησαν ἀπὸ τῶν ἵππων.

114. Τεύχεα.] Ὅπλα. Παρὰ τὸ τεύχεσθαι, ὅ ἐστι, κατασκευάζεσθαι. Ἐξεδύοντο.] Ἀπεδύοντο, ἀπετίθεντο.

115. Πλησίον.] Ἐκ τοῦ σύνεγγυς. Ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.] Βραχὺ δ' ἦν τὸ μεταξὺ τῶν στρατευμάτων διεῖργον αὐτοὺς χωρίον. Ἄρουρα.] Γῆ. Παρὰ τὸ ἀροτριοῦσθαι.

116. Προτὶ ἄστυ.] Πρὸς τὴν πόλιν.

117. Καρπαλίμως.] Ταχέως.

118. Προΐει.] Προέπεμψεν.

119. Γλαφυράς.] Κοίλας. Ἰέναι.] Παραγενέσθαι.

120. Οἰσέμεναι.] Οἴσειν, κομίσειν. Ἔλαβε δὲ ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ.

121. Ἶρις δ' αὖτε.] Καὶ μὴν ἡ Ἶρις, ἡ τῶν θεῶν ἄγγελος. Σημαίνει δὲ δύο, αὐτὴν τὴν σωματοειδῆ θεὰν, καὶ τὸ νεφελῶδες σύστημα. οἷον· Ἴρισσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων Ἐν νέφεσι στήριξε, τέρας μερόπων ἀνθρώπων.

122. Γαλόῳ.] Γάλῳ. Γάλως δέ ἐστιν ἀνδρὸς ἀδελφή. Ἀντηνορίδαο.] Ἀντήνορος παιδὸς, Ἑλικάονος. Δάμαρτι.] Γυναικί. Παρὰ τὸ δεδμῆσθαι, καὶ ὑποτετάχθαι τῷ ἀνδρί.

123. Εἰ-

Τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων
Λαοδίκην Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
Τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ· ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε,
Δίπλακα μαρμαρέην· πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Οὓς ἕθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις,
Δεῦρ' ἴθι νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἄρηα
Ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο·
Οἳ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται,
Ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν·
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσονται περὶ σεῖο·
Τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις.
Ὣς εἰποῦσα θεά, γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
Ἀνδρός τε προτέροιο καὶ ἄστεος ἠδὲ τοκήων.
Αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν,

Quam Antenorides habebat Rex Helicaon
Laodicen Priami filiarum formâ præstantissimam.
Hanc autem invenit in domo: ea verò magnam telam texebat,
Duplicem splendidam; multos autem intexebat labores
Trojanorumque equum domitorum & Achivorum ære-loricatorum,
Quos sui caussâ sustinebant à Martis manibus.
Propè autem stans allocuta est pedibus velox Iris,
Eja veni nympha cara, ut admiranda facta spectes
Trojanorumque equûm domitorum & Achivorum ære loricatorum,
Qui priùs sibi invicem inferebant lachrymosum bellum.
In campo, perniciosæ cupidi pugnæ:
Illi jam sedent taciti, bellum verò cessat,
Scutis innixi, juxta verò hastæ longæ fixæ sunt:
Sed Alexander & bellicosus Menelaus
Longis hastis pugnabunt de te:
Ei verò qui vicerit chara vocaberis uxor.
Sic locuta dea, dulce desiderium injecit animo
Virique prioris & urbis atque parentum.
Protinus autem candidis operta velis,

123. Εἶχεν.] Ἐγεγαμήκει. Κρείων.] Βασιλεύς.

124. Εἶδος ἀρίστην.] Ἥτις τὴν μορφὴν καλλίστη.

125. Τὴν δ' εὗρε.] Ταύτην δὲ κατέλαβε. Δέον εἰπεῖν, ἥν, ἄρθρον προτακτικὸν ἀντὶ ὑποτακτικοῦ. Ἐν μεγάρῳ.] Ἐν τῷ οἴκῳ.

126. Δίπλακα.] Διπλοΐδα, διπλοῦν ἱμάτιον, ὅ ἐστι, χλανίδα. Μαρμαρέην.] Λαμπράν, λευκήν. Πολέας δέ.] Πολλοὺς δέ. Ἐνέπασσεν.] Ἐνεποίκιλεν. Ὅθεν καὶ τὰ ποικίλα παραπετάσματα πασσοὶ καλοῦνται, καὶ πασάδες. Ἀέθλους.] Νῦν τοὺς κατὰ τὸν πόλεμον πόνους.

128. Οὓς ἕθεν εἵνεκα.] Οὕστινας ἕνεκα αὐτῆς. Ἔπασχον.] Ὑπέμενον. Ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.] Ὑπὸ τῶν τοῦ πολέμου χειρῶν. Ὅτε δὲ, μηχανῶν, ὡς ἐκεῖ. Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος.

129. Ἀγχοῦ.] Πλησίον. Ἱσταμένη.] Στᾶσα. Προσέφη.] Προσεῖπε. Πόδας ὠκέα.] Τοῖς ποσὶ ταχεῖα.

130. Νύμφα.] Νύμφη, Ἰωνικῶς. Θέσκελα.] Θεῖα, θαυμαστά. Ἴδηαι.] Θεάσῃ.

131. Ἱπποδάμων.] Ἱππικῶν, πολεμικῶν. Χαλκοχιτώνων.] Σιδηροθωράκων.

132. Οἳ πρίν.] Οἵτινες τὸ πρότερον. Ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον.] Ἐπέφερον ἀλλήλοις. Πολύδακρυν.] Πολλῶν δακρύων καὶ στεναγμῶν αἴτιον, διὰ τοὺς ἀναιρουμένους ὑπ' αὐτοῦ.

133. Ὀλοοῖο.] Ὀλεθρίου. Λιλαιόμενοι.] Ἐπιθυμοῦντες.

134. Ἕαται.] Καθέζονται. Σιγῇ.] Σιωπῇ.

135. Ἀσπίσι κεκλιμένοι.] Ταῖς ἀσπίσιν ἐπικείμενοι. Παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγε.] Παραπέπηγε δὲ αὐταῖς, ὅ ἐστι, παράκειται τὰ μακρὰ δόρατα.

137. Μακρῇς ἐγχείῃσι.] Τοῖς μακροῖς δόρασι.

138. Τῷ δέ κε νικήσαντι.] Ἀντὶ τοῦ, τοῦ δὲ νικήσαντος. Γενικὴ Ἑβραϊκή. Κεκλήσῃ.] Κληθήσῃ. Ἄκοιτις.] Γυνή, γαμετή.

139. Γλυκὺν ἵμερον.] Γλυκὺν πόθον, ἡδεῖαν ἐπιθυμίαν. Ἔμβαλεν.] Ἐνέβαλε. Θυμῷ.] Τῇ ψυχῇ.

140. Ἀνδρός τε προτέροιο.] Τοῦ πρώτου ἀνδρός, ἤγουν τοῦ Μενελάου. Καὶ ἄστεος.] Καὶ τῆς πόλεως. Λέγει δὲ, τῆς Σπάρτης. Ἠδὲ τοκήων.] Καὶ τῶν γονέων. Τυνδάρεω λέγει, καὶ Λήδας.

141. Αὐτίκα.] Παραχρῆμα, εὐθέως. Ἀργεννῇσι.] Λευκαῖς, λαμπραῖς. Καλυψαμένη.] Σκεπασαμένη. Ὀθόνῃσιν.] Ὀθόναις. Λέγει δὲ, ὑφάσμασι λινοῖς.

142. Ὠρ-

Ὡρμᾶτ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα·
Οὐκ οἴη, ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,
Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
Οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον ἠδὲ Θυμοίτην,
Λάμπον τε, Κλυτίον θ', Ἱκετάονά τ', ὄζον Ἄρηος,
Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
Εἵατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσι,
Γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορηταὶ
Ἐσθλοί, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵτε καθ' ὕλην
Δένδρεῳ ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσι·
Τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἧντ' ἐπὶ πύργῳ.
Οἱ δ' ὡς οὖν εἶδον Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν,
Ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον,
Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς

Properavit ex gynæceo, teneram lachrymam defundens:
Non sola, quippe quam famulæ duæ sequebantur,
Æthra Pitthei filia, Clymeneque bovinis oculis.
Confestim deinde pervenerunt ubi Scææ portæ erant.
Priamus autem & Panthous & Thymœtes,
Lampusque, Clytiusque, Hicetaonque, ramus Martis,
Ucalegonque & Antenor, prudentes ambo,
Sedebant populi seniores in Scæis portis,
[ob] senectutem jam à bello cessantes, verum concionatores
Boni, cicadis similes, quæ in sylva
Arbori insidentes vocem suavem emittunt:
Tales scilicet Trojanorum proceres sedebant in turri.
Hi vero ut viderunt Helenam ad turrim venientem,
Submissè inter se verbis alatis collocuti sunt,
Non est indigne ferendum, Trojanos & bene ocreatos Achivos

142. Ὡρμᾶτ'.] Ὥρμα, ἐξῄει. Ἐκ θαλάμοιο.] Ἐκ τοῦ κοιτῶνος, ἐκ τοῦ οἴκου. Τέρεν.] Τρυφερόν. Ἀντὶ τοῦ, ὑγρόν. Δάκρυ χέουσα.] Δακρύουσα, κλαίουσα.

143. Οὐκ οἴη.] Οὐ μόνη. Ἅμα τῇγε.] Σὺν αὐτῇ δέ. Ἀμφίπολοι.] Θεράπαιναι, δουλίδες.

144. Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ.] Καὶ μήτηρ Θησέως. Αἰσχρὸν ὑπάρχει, θεραπαίνης τρόπῳ ἀκολουθεῖν τῇ Ἑλένῃ τὴν Αἴθραν, ἐκυρὰν νομισθεῖσαν. Ὡς γὰρ ἱστορεῖ Ἑλλάνικος, Πειρίθους καὶ Θησεὺς, ὁ μὲν Διὸς ὤν, ὁ δὲ Ποσειδῶνος, συνέθεντο γαμῆσαι Διὸς θυγατέρας. Καὶ ἁρπάσαντες τὴν Ἑλένην κομιδῇ νέαν, παρατίθενται εἰς Ἄφιδναν τῆς Ἀττικῆς Αἴθρῃ, τῇ Πιτθέως μὲν θυγατρὶ, μητρὶ δὲ Θησέως. Οὕτως εἰς ᾅδου παραγίγνονται ἐπὶ τὴν Περσεφόνην. Οἱ δὲ Διόσκουροι, μὴ ἀπολαμβάνοντες τὴν ἀδελφὴν, τὴν Ἀττικὴν σύμπασαν πορθοῦσιν, Αἴθραν δὲ αἰχμαλωτίζουσι. Πιτθῆος.] Τοῦ Πιτθέως. Κλυμένη τε.] Καὶ ἡ Κλυμένη. Βοῶπις.] Εὐόφθαλμος, καλή.

145. Αἶψα.] Ταχέως, συντόμως. Ἵκανον.] Παρεγένοντο. Ὅθι.] Ἔνθα, ὅπου. Σκαιαὶ πύλαι.] Αἱ τῆς Ἰλίου. Αὗται δὲ καὶ Δαρδάνειαι προσαγορεύονται, δι' ὧν ἐξῄεσαν εἰς τὸ πεδίον οἱ Τρῶες. Σκαιαὶ δὲ εἴρηνται, ἤτοι ἀπὸ Σκαιοῦ τοῦ κατασκευάσαντος, ἢ ὅτι ἐν τοῖς σκαιοῖς καὶ ἀριστεροῖς μέρεσι τῆς πόλεως κεῖνται. Οἱ δέ φασιν, ὅτι ἀπὸ τοῦ, σκαιῶς βουλεύσασθαι τοὺς Τρῶας. Τὸν γὰρ δούρειον ἵππον κατ' αὐτὰς ἐδέξαντο τὰς πύλας.

146. Οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον.] Οἱ δὲ περὶ τὸν Πρίαμον. Τουτέστιν, ὁ Πρίαμος. Πάνθοον.] Πάνθουν. Καὶ τὰ ἐφεξῆς δὲ ὁμοίως τούτοις εἰσὶν ὀνόματα κύρια.

147. Ὄζον Ἄρηος.] Ἀπόγονον Ἄρεος. πολεμικόν.

148. Πεπνυμένω ἄμφω.] Ἀμφότεροι φρόνιμοι καὶ συνετοί.

149. Εἵατο.] Ἐκαθέζοντο. Δημογέροντες.] Οἱ τοῦ δήμου ἔντιμοι παρὰ τὸ γῆρας.

150. Γήραϊ δή.] Διὰ γῆρας. Ἀγορηταί.] Δημηγόρεσι, σύμβουλοι.

151. Ἐσθλοί.] Ἀγαθοί. Τεττίγεσσιν ἐοικότες.] Τέττιξι παραπλήσιοι. Τιθωνοῦ τοῦ Λαομέδοντος, Πριάμου δὲ ἀδελφοῦ, ἠράσθη Ἡμέρα. ἐξ οὗ καὶ ἔτεκεν υἱὸν τὸν Μέμνονα. Μακρῷ δὲ βίῳ δαπανηθέντος ἐκείνου, μετέβαλεν αὐτὸν εἰς τέττιγα ἡ θεός. Διὸ δὴ αὐτοῦ τοὺς συγγενεῖς δημογέροντας τέττιξιν εἰκάζει ὁ Ποιητής. Ἱστορεῖ Ἑλλάνικος. Ἐοικότες.] Ὅμοιοι. Οἵτε καθ' ὕλην.] Οἵτινες κατὰ τὴν ὕλην.

152. Δενδρέῳ.] Δένδρῳ. Ἐφεζόμενοι.] Ἐπικαθεζόμενοι. Ὄπα.] Φωνήν. Λειριόεσσαν.] Ἐπιθυμητὴν, ἡδεῖαν. ὅπη οἱ ἄρρενες τῶν τεττίγων ᾄδουσιν. Ἱεῖσιν.] Ἀφιᾶσι.

153. Τοῖοι ἄρα.] Τοιοῦτοι δή. Ἡγήτορες.] Ἡγεμόνες. Ἧντο.] Ἐκαθέζοντο. Ἐπὶ πύργῳ.] Ἐπὶ τῷ τείχει.

154. Εἶδον.] Ἐθεάσαντο. Ἰοῦσαν.] Παραγινομένην, ἐρχομένην.

155. Ἦκα.] Ἠρέμα, ἡσύχως. Πρὸς ἀλλήλους.] Πρὸς ἑαυτούς. Ἀγόρευον.] Ἔλεγον.

156. Οὐ νέμεσις.] Οὐ μέμψις.

Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
Αἰνῶς ἀθανάτοισι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.
Ἀλλὰ καὶ ὧς τοίη περ ἐοῦσ' ἐν νηυσὶ νεέσθω,
Μηδ' ἡμῖν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.
Ὣς ἄρ' ἔφαν. Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ,
Δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,
Ὄφρα ἴδῃς πρότερόν τε πόσιν, πηούς τε, φίλους τε,
(Οὔτι μοι αἰτίη ἐσσί, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
Οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν)
Ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς,
Ὅστις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε.
Ἤτοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασι·
Καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οὐδ' οὕτω γεραρόν· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικε.
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο δῖα γυναικῶν,
Αἰδοῖός τέ μοι ἐσσὶ φίλε ἑκυρὲ, δεινός τε.
Ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακὸς ὁππότε δεῦρο

Tali de muliere longum tempus dolores pati:
Omnino immortalibus deabus vultu similis est.
Sed & sic talis quamvis sit in navibus redeat,
Neque nobis liberisque in posterum detrimentum relinquatur.
Sic dixerunt. Priamus autem Helenam vocavit voce,
Huc coràm veniens, cara filia, sede mecum,
Ut videas prioremque maritum, affinesque, amicosque,
(Non mihi in causa es, dii certè mihi in causâ sunt,
Qui mihi immiserunt bellum lachrymosum Achivorum)
Ut mihi quoque istum virum ingentem nomines,
Quisnam iste sit Achivus vir amplusque magnusque.
Certè quidem capite etiam altiores alii sunt:
Pulchrum autem adeò ego nondum vidi oculis,
Nec adeò venerabilem: regi enim viro similis est.
Huic vero Helena verbis respondit nobilissima mulierum,
Reverendus es mihi dilecte socer, timendusque.
Utinam mors mihi placuisset mala quando huc

157. Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικί.] Περὶ τοιαύτης γυναικός.

158. Αἰνῶς.] Λίαν, πάνυ. Θεῇς.] Θεαῖς. Εἰς ὦπα.] Τὴν πρόσοψιν. τῷ προσώπῳ. κατὰ τὸ πρόσωπον. Ἔοικεν.] Ὁμοία ἐστίν.

159. Ἀλλὰ καὶ ὧς.] Ἀλλὰ καὶ οὕτως τοιαύτη εὐειδὴς ὑπάρχουσα. Νεέσθω.] Σὺν τοῖς Ἕλλησι πορευέσθω.

160. Τεκέεσσί τε.] Καὶ τοῖς τέκνοις. Πῆμα.] Βλάβη, κακόν. Λίποιτο.] Καταλειφθείη.

161. Ὣς ἄρ' ἔφαν.] Οὕτως εἶπον. Ἐκαλέσσατο.] Ἐκάλεσε. Φωνῇ.] Ἰδίῳ στόματι, οὐχὶ διὰ θεραπόντων.

162. Πάροιθε.] Τὸ ἑξῆς ἐστι· παρελθοῦσα εἰς τοὔμπροσθεν δεῦρο ἴθι. Ἵζευ ἐμεῖο.] Καθέζου μετ' ἐμοῦ.

163. Ὄφρα ἴδῃς.] Ὅπως θεάσῃ. Πρότερόν τε πόσιν.] Τὸν πρότερόν σου ἄνδρα. Πηούς τε.] Τοὺς κατ' ἐπιγαμίαν συγγενεῖς.

164. Οὔτι μοι αἰτίη ἐσσί.] Καθ' οὐδέν μοι αἰτία ὑπάρχεις. Θεοί νύ μοι.] Οἱ θεοὶ δή μοι.

165. Οἵ μοι.] Ὅτινές μοι. Ἐφώρμησαν.] Ἐπελθεῖν καὶ ἐφορμῆσαι ἐποίησαν.

166. Ὥς μοι.] Ὅπως μοι. Πελώριον.] Μέγιστον. Ἐξονομήνῃς.] Ἐξ ὀνόματος εἴπῃς.

167. Ἀχαιός.] Ἕλλην. Ἠΰς τε, μέγας τε.] Πλατὺς, καὶ μέγας.

168. Κεφαλῇ.] Τῷ εἰς ὕψος ἀναστήματι. Μείζονες.] Ὑψηλότεροι. Ἔασιν.] Εἰσὶν, ὑπάρχουσι.

170. Γεραρόν.] Ἔντιμον. Ἔοικεν.] Ὅμοιός ἐστιν. Ἐζήτηται δὲ, πῶς ὁ Πρίαμος τῷ δεκάτῳ ἔτει πυνθάνεται περὶ τῶν ἀρίστων. Ἐπειδὴ πρότερον περὶ τὰς ἀστυγείτονας πόλεις ἐπλανῶντο· ὡς που καὶ ὁ Ποιητής φησι κατὰ Λιτάς, ὅτι ἄρξειεν Ἀχιλλεύς. Νῦν δὲ προσκάθηνται τῇ Ἰλίῳ. Ἔνιοι λέγουσιν, ὅτι πρότερον μὲν οὐκ ἦγε σχολὴν πυθέσθαι περὶ αὐτῶν, τοῦ Ἀχιλλέως ἰσχυρῶς αὐτοῖς ἐγκειμένου, καὶ μόνον ἑαυτὸν αὐτοῖς ἐπιδεικνύντος, καὶ τῷ φόβῳ κατακλείστους ποιοῦντος. Ἐφρόντιζε γὰρ τὸ τηνικαῦτα Πρίαμος οὐ περὶ τούτων, ἀλλὰ περὶ τοῦ σώζεσθαι τὴν πόλιν. Νῦν δὲ μηνίοντος ἐκείνου, καὶ ἰσορρόπου τῆς μάχης γεγενημένης, ὡς καὶ τοῦ τείχους χωρὶς πολεμεῖν τοὺς Τρῶας, εἰκότως περὶ αὐτῶν πυνθάνεται. Ἕτεροι δέ φασιν, ὅτι ἀπὸ τῆς πανοπλίας, καὶ τῶν ἵππων, αὐτοὺς ἐγνώριζον· ὡς καὶ Πάνδαρον ἐπὶ τοῦ Διομήδους λέγειν. Ἀσπίδι γιγνώσκων, αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ. Πρότερον δὲ οὐκ ἐπεθεάτο οὕτω πάντας ἀόπλους, ὡς νῦν.

172. Αἰδοῖος.] Αἰδοῦς καὶ τιμῆς ἄξιος. Ἐσσί.] Εἶ, ὑπάρχεις. Ἑκυρέ.] Πενθερέ. Ἑκυρὸς δὲ ἐκαλεῖτο καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ὁ τοῦ ἀνδρὸς πατήρ. Δεινός τε.] Καὶ φοβερός.

173. Ὡς ὄφελέν μοι.] Εἴθε ὤφειλέ μοι. Ἁδεῖν.] Ἀρέσαι. Ὁππότε.] Ὅτε. Δεῦρο.] Ἐνταῦθα.

Υἱέϊ σῷ ἑπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα,
Παῖδά τε τηλυγέτην, καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.
Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς·
Οὗτός γ', Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής·
Δαὴρ αὖτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ' ἔην γε.
Ὣς φάτο. τὸν δ' ὁ γέρων ἠγάσσατο, φώνησέν τε,
Ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον,
Ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
Ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,
Ἔνθα ἴδον πλείστους Φρύγας, ἀνέρας αἰολοπώλους,
Λαοὺς Ὀτρῆος καὶ Μύγδονος ἀντιθέοιο,
Οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο.
Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην

Filium tuum secuta sum, thalamo fratribusque relictis,
Filiaque charissimâ, cœtuque æqualium amabili.
Sed hæc non facta sunt: quamobrem & lachrymis liquesco.
Illud autem tibi dicam quod ex me quæris atque percontaris:
Ille quidem, Atrides latè imperans Agamemnon,
Utrunque, Rexque bonus fortisque pugnator:
Levir item meus erat inverecundæ, si unquam fui.
Sic dixit. hunc vero senex admiratus est, dixitque,
O beate Atrida, læto-fato-nate, fortunate,
Certè multi sub tuo imperio sunt juvenes Achivorum.
Olim etiam Phrygiam ingressus sum vitiferam,
Ubi vidi plurimos Phrygas, viros equos agitandi peritos,
Copias Otrei & Mygdonis Deo similis,
Qui quidem tunc castra-habebant apud ripas Sangarii.
Etenim ego socius existens cum illis numerabar

---

174. Υἱέϊ σῷ.] Ἅμα τῷ σῷ παιδί. Ἑπόμην.] Ἠκολούθησα. Θάλαμον.] Νῦν, τὸν οἶκον. περιφραστικῶς. Γνωτούς.] Ἀδελφούς. Λέγει δὲ Κάστορα καὶ Πολυδεύκην. Λιποῦσα.] Καταλιποῦσα.

175. Παῖδά τε.] Καὶ τὴν θυγατέρα. Λέγει δὲ τὴν Ἑρμιόνην. Ὁ δὲ Πορφύριος ἐν τοῖς Ὁμηρικοῖς ζητήμασιν οὕτως φησίν· Ἑλένης καὶ Μενελάου παῖδες Δίαιθος καὶ Μορραφίων, ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μορραφίων γένος ἐν Πέρσαις· Κιναίθων δέ, φησι Νικόστρατος, καὶ Αἰθιόλας, παρὰ Λακεδαιμονίοις Ἑλένης δύο παῖδες τιμῶνται. Τηλυγέτην.] Ἀγαπητήν, μονογενῆ. Καταχρηστικῶς δὲ εἶπε. Κυρίως γὰρ τηλύγετοι καλοῦνται οἱ τηλοῦ τῆς γονῆς ὄντες παῖδες, ὅ ἐστιν ἐν γεροντικῇ ἡλικίᾳ σπαρέντες. Δοκεῖ γάρ, τὰ μετὰ ἀπόγνωσιν τῆς παιδοποιΐας γινόμενα μᾶλλον ἀγαπᾶσθαι. Οὐ μόνον δὲ Τηλυγέτης, καὶ τηλύγετος, λέγεται καὶ ὁ παιδὸς τηλοῦ ἀποδημοῦντος τεχθείς. Καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.] Καὶ τὰς ἐραστὰς μου ὁμήλικας.

176. Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο.] Ἀλλὰ ταῦτα οὐκ ἐγένοντο. Τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.] Διό περ καὶ κλαίουσα κατέτηκα.

177. Ὅ μ' ἀνείρεαι.] Ὅ με ἀνερωτᾷς. Ἠδὲ μεταλλᾷς.] Καὶ πολυπραγμονεῖς, ἐπιζητεῖς.

179. Ἀμφότερον.] Κατὰ ἀμφότερα. Ἀγαθός.] Ἰσχυρός, γενναῖος. Αἰχμητής.] Πολεμιστής.

180. Δαήρ.] Ἀνδρὸς ἀδελφός. Ἔσκεν.] Ἦν. ὑπῆρχεν. Κυνώπιδος.] Ἀναιδεστάτης ἐμοῦ, ὡς κύων. Εἴ ποτ' ἔην γε.] Ἐάν ποτε ἦν.

181. Γέρων.] Ἀντὶ τοῦ, ὁ Πρίαμος. Ἠγάσσατο.] Ἐθαύμασεν. Φώνησεν.] Ἐφώνησε. προσηγόρευκε. προσείρηκεν.

182. Ὦ μάκαρ.] Ὦ μακαριώτατε. Ἀτρείδη.] Υἱὲ τοῦ Ἀτρέως. Μοιρηγενές.] Ἀγαθῇ μοίρᾳ γεγεννημένε. Ὀλβιόδαιμον.] Εὐδαιμονέστατε.

183. Ἦ ῥά νύ τοι.] Εὐλόγως δή σοι. Δεδμήατο.] Ὑποτεταγμένοι εἰσίν. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀλόγων ζώων. δαμάζονται γὰρ κυρίως ταῦτα.

184. Ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν.] Πάλαι ὡσαύτως εἰς τὴν Φρυγίαν παρεγενόμην, τὴν πολλὰς ἀμπέλους ἔχουσαν. Τοὺς δὲ περὶ Ἀπάμειαν τόπους λέγει. οὗτοι γὰρ πολυάμπελοι ἦσαν, τῆς λοιπῆς Φρυγίας μόνον σιτοφόρου οὔσης.

185. Ἀνέρας αἰολοπώλους.] Ἱπποκόμους κρατίστους, ποικίλως ἱππαζομένους, πολεμικούς, ἢ ταχεῖς ἵππους ἔχοντας. Λαοὺς Ὀτρῆος.] Ὀτρεὺς καὶ Μύγδων παραδίδονται ἡμῖν παῖδες Δείμαντος, ἀδελφοὶ τῆς Ἑκάβης, βασιλεῖς Φρυγίας.

187. Οἵ ῥα.] Οἵτινες δή. Ἐστρατόωντο.] Ἐστρατοπέδευον. Παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο.] Παρὰ τὰ χείλη τοῦ Σαγγαρίου ποταμοῦ. Ὁ δὲ Σαγγάριος ποταμός, πρότερον μὲν ἦν Φρυγίας, νῦν δὲ Γαλατίας.

188. Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐών.] Ὤν, ὑπάρχων. Μελανίππη καὶ Ἱππολύτη, θυγατέρες Ἄρεος, τῶν Ἀμαζονίδων προηγούμεναι τῆς στρατιᾶς, αὗται πειρώμεναι τὴν Φρυγίαν ὑφ' ἑαυτὰς ποιῆσαι, διὰ τὸ τὴν χώραν ἱπποβότον εἶναι καὶ ἀμπελώδη, παντὶ τῷ στρατεύματι παρασκευασθεῖσαι παρέτυχον εἰς τὴν προειρημένην

Ἤματι τῷ ὅτε ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι.	Die illo quando venerunt Amazones viragines.
Ἀλλ' οὐδ' οἳ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἑλίκωπες Ἀχαιοί.	Sed ne ii quidem tot erant, quot nigris oculis Achivi.
Δεύτερον αὖτ', Ὀδυσῆα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός,	Secundò rursus, Ulyssem conspicatus interrogavit senex,
Εἴπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὅστις ὅδ' ἐστί·	Dic age mihi & hunc, dilecta filia, quisnam iste est:
Μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,	Minor quidem capite Agamemnone Atrida,
Εὐρύτερος δ' ὤμοισιν ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.	Latior vero humeris & pectoribus visu.
Τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,	Arma quidem ei jacent super terram almam,
Αὐτὸς δὲ κτίλος ὣς ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν·	Ipse vero ceu gregis dux obit ordines virorum:
Ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ,	Arieti ipsum ego assimilo albi velleris,
Ὅς τ' οἰῶν μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννάων.	Qui ovium gregem magnum oberrat candidarum.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,	Huic respondit deinde Helena Jove nata,
Οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεύς,	Iste porro Laërtiades consultus Ulysses,
Ὃς τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης κραναῆς περ ἐούσης,	Qui nutritus est in civitate Ithacæ asperæ licèt existentis,
Εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά.	Sciens omnimodos dolos & consilia prudentia.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,	Hanc verò Antenor prudens contrà locutus est,

χώραν, καὶ στρατόπεδον ἔθεντο πρὸς τὸν Σαγγάριον ποταμόν. Τῶν δὲ Φρυγῶν ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον ἡγεμόνες ἦσαν Μύγδων καὶ Ὀτρεύς. Οἵτινες τὴν σφῶν αὐτῶν στρατιὰν προσήνεγκαν, καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν τόπον παρεγένοντο, πρὸς τὸ κωλῦσαι αὐτὰς μὴ ἐπιβῆναι τοῖς αὐτῶν ὅροις. Καὶ ὁ Πρίαμος τῆς Τροίας βασιλεὺς ἐστρατεύσατο κατὰ τῶν Ἀμαζόνων σὺν αὐτοῖς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον. Ἐπίκουρος.] Ἀπὸ ξένης χώρας σύμμαχος. Ἐπίκουροι γὰρ λέγονται οἱ τοῖς πολεμουμένοις βοηθοῦντες. σύμμαχοι δὲ, οἱ τῶν πολεμούντων. Μετὰ τοῖσιν.] Ἐν τούτοις. Ἐλέχθην.] Συνστρατευθεὶς μετὰ ἐκείνων. κατετάγην.

189. Ἤματι τῷ.] Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι.] Αἱ ἴσαι κατὰ δύναμιν ἀνδράσιν, ἢ αἱ ἐναντιούμεναι ἀνδράσιν. ἐξ οὗ, πολεμικαί. Αἱ δὲ Ἀμαζόνες, λέγονται εἶναι Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης θυγατέρες, τραφεῖσαι παρὰ Θερμώδοντι ποταμῷ τῆς Σκυθίας. Ἐκλήθησαν δὲ οὕτως, διὰ τὸ τὸν δεξιὸν μαζὸν ἐκτέμνεσθαι αὐτάς, ὡς ἐμποδίζοντα ἐν τῷ τοξεύειν.

190. Ἀλλ' οὐδ' οἱ.] Ἀλλ' οὐδὲ οὗτοι. Τόσοι.] Τοσοῦτοι. Ὅσοι.] Ὁπόσοι. Ἑλίκωπες.] Μελανόφθαλμοι, καλοί. Μᾶλλον δὲ, καπηλασίας, ἤγουν τῆς ναυτικῆς, ἔμπειροι. ἄνδρες ναυτικοί.

191. Ἐρέεινεν.] Ἀνηρώτα.

192. Εἴπ' ἄγε μοι.] Ἄγε εἰπέ μοι.

193. Μείων.] Μικρότερος.

194. Εὐρύτερος.] Πλατύτερος. Ἰδὲ στέρνοισι.] Καὶ τοῖς στέρνοις. Ἰδέσθαι.] Ἐν τῷ ὁρᾶσθαι. Ἤγουν, ὡς ἔστιν ἰδεῖν.

195. Οἱ.] Αὐτῷ. Ἐπὶ χθονί.] Ἐπὶ τῇ γῇ. Πουλυβοτείρῃ.] Πολλοὺς τρεφούσῃ.

196. Κτίλος ὥς.] Πρᾶος καὶ χειροήθης ὡσεὶ κριός, ἀφηγούμενος τῆς ποίμνης. Εἴρηται δὲ κτίλος ἀπὸ τοῦ ἄγειν τὰ λοιπὰ θρέμματα· οἱονεὶ ἀκτίλος τις ὤν. παρὰ τὸ ἄγω. ἢ παρὰ τὸ κίω, τὸ πορεύομαι. Ἐπιπωλεῖται.] Ἐπέρχεται. Στίχας.] Τὰς στρατιωτικὰς τάξεις.

197. Ἀρνειῷ.] Κριῷ. Διὰ τούτου δὲ ἐπαινεῖ τὸ πρᾶον καὶ ἀτάραχον αὐτοῦ. Ἐΐσκω.] Ὁμοιῶ, ἀπεικάζω. Πηγεσιμάλλῳ.] Βαθυμάλλῳ, δασυμάλλῳ. ἔριον πηγὸν ἔχοντι, ὅ ἐστι, πηκτόν, εἴτε μέλαν, εἴτε λευκόν.

198. Οἰῶν.] Προβάτων. Πῶϋ.] Ποίμνιον. Ἀργεννάων.] Λαμπρῶν. Ἢ λευκῶν. Ἀπὸ δὲ τοῦ πλείονος εἶπεν. οὐ γὰρ πάντα τὰ πρόβατα λευκά ἐστι.

199. Διὸς ἐκγεγαυῖα.] Ἡ ἐκ τοῦ Διὸς γεννηθεῖσα.

200. Οὗτος δ' αὖ.] Οὗτος δὲ πάλιν. Οὑτοσδὲ λέγεται, καθάπερ Τοιόσδε. Πολύμητις.] Πολύβουλος, συνετός.

201. Ὃς τράφη.] Ὅστις ἀνετράφη. Ἐν δήμῳ Ἰθάκης.] Περιφραστικῶς, ἐν τῇ Ἰθάκῃ. Ἔστι δὲ νῆσος περὶ τὴν Κεφαλληνίαν. Καὶ τόπος δέ ἐστιν ἐν Ἰθάκῃ, κυρίως Δῆμος λεγόμενος. Ὅτε δὲ ἡ λέξις δηλοῖ τὸ πολὺ σύστημα καὶ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων, ἢ τῶν ἀνδρῶν. Κραναῆς περ ἐούσης.] Καίτοι τραχείας ὑπαρχούσης.

202. Εἰδώς.] Ἐπιστάμενος, ἔμπειρος ὤν. Παντοίους.] Παντοδαπούς. Μήδεα.] Βουλεύματα. Πυκνά.] Πολλά. Συνετά.

203. Τὴν δ' αὖτε.] Ταύτην δή.

204. Ἦ

Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες.
Ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς,
Σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης, σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
Τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα·
Ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μήδεα πυκνά·
Ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν,
Στάντων μὲν, Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους,
Ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς·
Ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον,
Ἤτοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε,
Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως· ἐπεὶ οὐ πολύμυθος·
Οὐδ' ἀφαμαρτοεπής, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξεν Ὀδυσσεύς,
Στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας,
Σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα,
Ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν, ἀΐδρεϊ φωτὶ ἐοικώς·
Φαίης κεν ζάκοτόν τινα ἔμμεναι, ἄφρονά τ' αὔτως·

O mulier, profectò valde hoc verbum verum es locuta.
Jam etenim huc olim venit nobilis Ulysses,
Tui caussa legatus, cum Menelao bellicoso:
Hos autem ego hospitio accepi, & in ædibus humaniter tractavi:
Amborum etiam indolem didici & consilia prudentia:
Sed cùm jam Trojanis congregatis misti essent,
Stantibus quidem, Menelaus eminebat latis humeris,
Ambobus autem sedentibus, augustior erat Ulysses:
Sed cum jam verba & consilia omnibus texebant,
Certè quidem Menelaus succinctè concionabatur,
Pauca quidem, sed valde argute: quoniam non multiloquus:
Neque verbis errans, quamvis ætate posterior erat:
Sed cùm jam consultus surrexisset Ulysses,
Stabat, subtusque aspiciebat in terram oculis defixis,
Sceptrum vero neque retrorsum neque in anteriorem-partem movebat,
Sed immobile tenebat, imperito viro similis:
Dixisses iracundum aliquem esse, stultumque temere:

204. Ἦ μάλα.] Ὄντως δή. Νημερτές.] Ἀληθές.

205. Ἤλυθε.] Παρεγένετο.

206. Σεῦ ἕνεκα.] Σοῦ ἕνεκα, σοῦ χάριν. Περὶ γὰρ τοῦ στρατεῦσαι τοὺς Ἕλληνας, εἰς Τροίαν ἦλθον πρέσβεις Ὀδυσσεὺς καὶ Μενέλαος, ἀπαιτοῦντες τὴν Ἑλένην. Οὓς τῶν ἄλλων αὐτοὺς μεθ' ὕβρεως διωξάντων, μόνος Ἀντήνωρ ξενίζει φιλοφρόνως. Ἀγγελίης.] Ἀγγελος. Ἀγγελίας. πρεσβευτής. Ἰὰς ἡ διάλεκτος.

207. Ἐξείνισσα.] Ἐξενοδόχησα. Ἐν μεγάροισι.] Ἐν τοῖς ἐμοῖς οἴκοις. Φίλησα.] Μετὰ φιλοφροσύνης ἀπεδεξάμην.

208. Φυήν.] Τὴν φύσιν. Ἐδάην.] Ἔμαθον.

209. Ἀγρομένοισιν.] Ἀθροιζομένοις. Ἔμιχθεν.] Ἐμίγησαν.

210. Στάντων μέν.] Ἱσταμένων ὀρθῶν. Ὑπείρεχεν.] Ὑπερεῖχε. μακρότερος ἦν. Εὐρέας.] Πλατεῖς. μεγάλους καὶ εὐρέας. Διὰ τούτου δηλοῖ περὶ τὸ διάπλασιν ὄντα ἀνάκωλον τὸν Μενέλαον.

211. Ἄμφω δ' ἑζομένω.] Καθ' ἄμφω ἑζομένω. ἐν ἀμφοῖν ἑζομένοιν, τουτέστιν, ἀμφοτέρων δὲ ὁμοῦ καθεσθέντων. Γεραρώτερος.] Ἐντιμότερος πρὸς ὄψιν. δεινότερος. Ἦεν.] Ἦν, ὑπῆρχεν.

212. Ὕφαινον.] Φανερὰ ἐποίουν, ἔλεγον, ἔπλεκον.

213. Ἐπιτροχάδην.] Συντόμως, ἐπιτρέχοντας. Βραχυλόγοι γὰρ οἱ Λάκωνες ἀεί. Δηλοῖ δὲ εὐφυέστερον ἐπὶ Μενελάου μὲν τὸν παρὰ τοῖς ῥήτορσι καλούμενον ἄνετον τρόπον, ἐπὶ δὲ Ὀδυσσέως τὸν σύντονον. ἐπ' ἐκείνου μὲν γὰρ εἶπε παῦρα μέν· ἐπὶ δὲ Ὀδυσσέως προσέθηκε τό, καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα, τουτέστι, πολλὰ καὶ πυκνά. Ἀγόρευεν.] Ἔλεγε.

214. Παῦρα μέν.] Ὀλίγα μέν. Λιγέως.] Ἡδέως, ὀξέως, εὐφυῶς. Ἐπεὶ οὐ πολύμυθος.] Ἐπεὶ οὐκ ἦν πολλοῖς λόγοις χρώμενος.

215. Οὐδ' ἀφαμαρτοεπής.] Οὐδὲ ἀποτυγχάνων τοῦ σκοποῦ τῶν λόγων. Γένει.] Τῇ ἡλικίᾳ. Ὕστερος ἦεν.] Νεώτερος ἦν.

216. Ἀλλ' ὅτε δή.] Ὅτε δέ. Ἀναΐξειεν.] Ἀνορμήσειεν ἀναστάς.

217. Στάσκεν.] Εἱστήκει. Ὑπαὶ δὲ ἴδεσκεν.] Ὑπ' αὐτοὺς δὲ εἰς γῆν ἔβλεπε. Κατὰ χθονός.] Κατὰ τῆς γῆς. Ὄμματα.] Ὀφθαλμούς. Πήξας.] Ἐρείσας.

218. Σκῆπτρον.] Σημειωτέον, ὅτι ἕκαστος τῶν ἡγεμόνων σκῆπτρον εἶχεν ἴδιον. ὡς καὶ Ἀχιλλοῦς ἐν τῇ α ὄμνυσι κατ' αὐτοῦ. Προπρηνές.] Εἰς τοὔμπροσθεν. Ἐνώμα.] Ἐκίνει.

219. Ἀστεμφές.] Ἀσφαλὲς, καὶ ἀμετακίνητον. Ἔχεσκεν.] Εἶχεν. Ἀΐδρει.] Ἀπείρῳ, ἀπειρίαν λόγων προσποιουμένῳ, ἕνεκα τοῦ μὴ ἀπάτης ὑπόνοιαν ἐμποιῆσαι τοῖς Τρωσί. Φωτί.] Ἀνδρί. Ἐοικώς.] Ὅμοιος ὤν.

220. Φαίης κεν.] Εἶπες ἄν, ἢ ὑπέλαβες. Ζάκοτον.] Πανυοργίλον. Ἔμμεναι.] Εἶναι, ὑπάρχειν. Αὔτως.] Εἰκῆ, ἀπερισκέπτως, παραλόγως. Ἄλλοις, ὡσαύτως, ὁμοίως.

Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει,
Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν,
Οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆΐ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος·
Οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.
Τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός,
Τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
Ἔξοχος Ἀργείων κεφαλήν ἠδ' εὐρέας ὤμους.
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο δῖα γυναικῶν,
Οὗτος δ', Αἴας ἐστὶ πελώριος ἕρκος Ἀχαιῶν·
Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὣς
Ἕστηκ'· ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται.
Πολλάκι μιν ξείνισσεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
Νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιούς,
Οὕς κεν εὖ γνοίην, καί τ' οὔνομα μυθησαίμην·
Δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
Αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.

At cùm jam vocemque magnam ex pectore mittebat,
Et verba imbribus-nivalibus similia hybernis,
Non deinde cum Ulysse contendisset mortalis alius:
Non tunc adeo Ulyssis mirabamur speciem videntes.
Tertiò rursus Ajacem conspicatus interrogabat senex,
Quisnam item iste alius Achivus vir latusque magnusque,
Procerissimus Argivorum tum capite tum latis humeris.
Huic Helena sinuoso peplo induta respondit nobilissima mulierum,
Hic verò, Ajax est ingens propugnaculum Achivorum:
Idomeneus autem ab altera-parte inter Cretenses Deus veluti
Stat: circum vero ipsum Cretensium duces congregantur:
Sæpè ipsum hospitio accepit bellicosus Menelaus
In domo nostrâ, quoties ex Creta veniret.
Nunc vero alios quidem omnes video nigris oculis Achivos,
Quos facile cognoscerem, nomenque proferrem:
Duos vero non possum conspicere principes populorum,
Castoremque equorum domitorem, & pugilatu strenuum Pollucem,
Germanos-fratres, quos mihi una peperit mater.

---

221. Ὄπα.] Φωνήν. Ἐκ στήθεος.] Ἀπὸ τοῦ στήθους. Ἵει.] Ἀφίει, ἀπέπεμπε.

222. Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα.] Καὶ λόγους πολλοὺς καὶ πυκνούς. Τὴν γὰρ συνεχῆ καὶ σύντονον φράσιν τοῦ Ὀδυσσέως νιφάδων βολῇ εἰκάζει, διὰ τὸ πυκνὸν αὐτῶν. Ὁ δὲ τρόπος μεταφορά. Χειμερίῃσι.] Χειμεριναῖς.

223. Ἐρίσσειε.] Φιλονεικήσειε, ἐξισωθείη. Βροτός.] Ἄνθρωπος.

224. Οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.] Οὐχ οὕτως τότε τοῦ Ὀδυσσέως ἐθαυμάσαμεν τὸ εἶδος ὡς τοὺς λόγους. Ἔστι δὲ σχῆμα. ἀπὸ γὰρ ἑνικοῦ μετῆλθεν εἰς πληθυντικόν.

225. Τὸ τρίτον αὖτε.] Τὸ τρίτον δὲ δή.

226. Ἠΰς.] Πλατύς, μέγας. ἀφ' οὗ, γενναῖος.

227. Ἔξοχος.] Ἐξοχώτατος καὶ ὑπερέχων.

228. Τανύπεπλος.] Περιτεταμένον ἔχουσα τὸν πέπλον ἕως ἄκρων ποδῶν καθειμένον, καὶ καθιεμένον μέγαν. Πέπλος δὲ, κυρίως, τὸ γυναικεῖον ἱμάτιον.

229. Πελώριος.] Μέγας. Ἕρκος Ἀχαιῶν.] Τὸ περίφραγμα καὶ τεῖχος τῶν Ἑλλήνων.

230. Ἑτέρωθεν.] Ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους. Θεὸς ὥς.] Ὡς θεός. ὁ δὲ τρόπος, ἀναστροφή. Ἐνὶ Κρήτεσσιν.] Ἐν τοῖς Κρησὶν ἀνδράσιν.

231. Ἀμφὶ δέ μιν.] Περὶ αὐτὸν δέ. Ἠγερέθονται.] Ἠθροίζοντο. Κρητῶν ἀγοί.] Οἱ τῶν Κρητῶν ἡγεμόνες. Παρὰ τὸ ἄγειν τοὺς ὑποτεταγμένους.

232. Πολλάκι μιν ξείνισσεν.] Ἐκ τούτου καὶ τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας ἐπεγίγνωσκεν ἡ Ἑλένη, ἐκ τοῦ ξενίζεσθαι αὐτοὺς παρὰ Μενελάῳ.

233. Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ.] Ἐν τῇ Σπάρτῃ. Κρήτηθεν.] Ἀπὸ τῆς Κρήτης. Ἵκοιτο.] Παραγένοιτο.

234. Νῦν.] Ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ἔστι δὲ ἐπίρρημα χρόνου δηλωτικόν.

235. Οὕς κεν.] Οὕστινας ἄν. Εὖ γνοίην.] Ἀκριβῶς γνωρίσαιμι. Μυθησαίμην.] Εἴποιμι.

236. Ἰδέειν.] Ἰδεῖν. Θεάσασθαι.

237. Ἱππόδαμον.] Ἵππους δαμάζοντα. ἱππικόν, πολεμικόν. Πὺξ ἀγαθόν.] Ἐν πυγμῇ ἀνδρεῖον καὶ γενναῖον. Οὗτος γὰρ καὶ τὸν ἀφόρητον πύκτην Ἄμυκον ἀναιρεῖ, ὡς Ἀπολλώνιός φησιν ἐν δευτέρῳ Ἀργοναυτικῶν. Ἐζήτηται δὲ, πῶς τοὺς ἀδελφοὺς πρῶτον οὐκ ἐπιζητεῖ ἡ Ἑλένη. Ῥητέον δὲ, ὅτι ἴσως μὴ ἐπεζήτησε. Εὐχερῶς δὲ, ὅτι ἔγραφεν Ὅμηρος, ἐπιμνήσθη.

238. Αὐτοκασιγνήτω.] Τοὺς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γονέων γνησίους ἀδελφούς. κασίγνητοι γὰρ λέγονται, οἱ καθ' ἕτερον τῶν γονέων ἀδελφοί. Τώ μοι.] Οὕστινάς μοι. Γείνατο.] Ἐγέννησε.

Ἦ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς;	An non secuti sunt Lacedæmone ex amabili?
Ἢ δεῦρο μὲν ἕποντο νέεσσ' ἐνὶ ποντοπόροισι,	Aut huc quidem secuti sunt in navibus pontum transeuntibus,
Νῦν δ' αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,	Nunc vero nolunt pugnam inire virorum,
Αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ' ἅ μοι ἐστίν;	Dedecora veriti & probra multa quæ mihi sunt?
Ὣς φάτο· τοὺς δ' ἤδη κατέχεν φυσίζοος αἶα	Sic dixit. hos autem jam continebat alma tellus
Ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ.	In Lacedæmone ipsâ, dilectâ in patria terra.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ, θεῶν φέρον ὅρκια πιστὰ,	Præcones autem per urbem, deorū ferebant res necessarias ad fœdera firma,
Ἄρνε δύω, καὶ οἶνον εὔφρονα, καρπὸν ἀρούρης,	Agnos duos, & vinum lætum, fructum telluris,
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν	Utre in caprino: ferebat autem cratera lucidum
Κῆρυξ Ἰδαῖος, ἠδὲ χρύσεια κύπελλα·	Præco Idæus, & aurea pocula:
Ὤτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν,	Hortabatur autem senem astans [*his*] verbis,
Ὄρσεο Λαομεδοντιάδη· καλέουσιν ἄριστοι	Surge Laomedontiade: vocant optimates
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,	Trojanorumque equûm domitorum & Achivorum ære-loricatorum,

239. Οὐχ ἑσπέσθην.] Οὐκ ἐπηκολούθησαν τοῖς Ἕλλησι.

240. Δεῦρο.] Ἐνθάδε. Ἕποντο.] Ἠκολούθησαν. Νέεσσ' ἐνί.] Ἐν ταῖς ναυσί. Ποντοπόροισι.] Θαλασσοπλόοις.

241. Νῦν δ' αὖτε.] Νῦν δὲ δή. Πόνον.] Περιφραστικῶς τὸν πόλεμον λέγει, ὅς καὶ μάχη.

242. Αἴσχεα.] Αἰσχύνας, ὕβρεις. Ἑλένη, ἁρπαγεῖσα ὑπ' Ἀλεξάνδρου, ἀγνοοῦσα τὸ συμβεβηκὸς μεταξὺ τοῖς ἀδελφοῖς Διοσκούροις κακὸν, ὑπολαμβάνει, δι' αἰσχύνην αὐτῆς μὴ πορευθῆναι τούτους εἰς Ἴλιον, ἐπειδὴ πρότερον ὑπὸ Θησέως ἡρπάσθη, καθὼς προείρηται. Διὰ γὰρ τὴν τότε γενομένην ἁρπαγὴν Ἄφιδνα πόλις Ἀττικῆς πορθεῖται, καὶ τιτρώσκεται Κάστωρ ὑπ' Ἀφίδνου, τοῦ τότε βασιλέως, κατὰ τὸν δεξιὸν μηρόν. Οἱ δὲ Διόσκουροι, Θησέως μὴ τυχόντες, λαφυραγωγοῦσι τὰς Ἀφίδνας. Ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Πολεμωνίοις, ἤτοι Κυκλικοῖς, καὶ ἀπὸ μέρους παρ' Ἀλκμᾶνι τῷ Λυρικῷ. Πόλλ' ἅ μοι ἐστί.] Ἀντὶ τοῦ, πολλὰ ἐκεῖνα, ἃ δι' ἐμὲ αὐτοῖς ἐστιν.

243. Ὣς φάτο. τοὺς δ' ἤδη κατέχεν αἶα.] Οὗτοι δέ, φησιν, ἦσαν μεταστάντες ἐξ ἀνθρώπων, καὶ ὑπὸ γῆν διετέλουν. ὁτὲ μὲν ζῶντες, ὁτὲ δὲ τεθνηκότες, κατ' αὐτὸν τὸν Ποιητὴν, λέγοντα· Ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε Τεθνᾶσι, τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἶσα θεοῖσι. Φυσίζοος.] Ἤτοι ἡ τὰ πρὸς ζωὴν φύουσα καὶ δωρουμένη. ἢ ὅτι τῷ ὄντι λέγεται χώρα ἐν Λακεδαίμονι οὕτω φυσίζωος, ἐπεὶ ἐκεῖ δοκοῦσιν οἱ Διόσκουροι καταποθέντες πάλιν ἀναδοθῆναι. Ὣς φάτο. τοὺς δ' ἤδη κατέχεν φυσίζοος αἶα.] Ἴδας καὶ Λυγκεὺς, Ἀφαρέως παῖδες, γάμους θύοντες τῶν Λευκίππου θυγατέρων, Φοίβης καὶ Ἱλαείρας, ἐκάλεσαν τοὺς Διοσκούρους συγγενεῖς ὄντας. ὁ γὰρ Τυνδάρεως Ἀφαρέως ἀδελφὸς ἦν. Λέγεται δὲ, τοὺς Διοσκούρους ἐξαρπάσαι τὰς κόρας ἔτι παρθένους οὔσας. Μαχομένων δὲ αὐτῶν περὶ τοῦ γάμου καρτερῶς, ἀνῄρηται Κάστωρ. Ὅθεν ὁ Ζεὺς ὀργισθεὶς, κεραυνῷ βάλλει τὸν Ἴδαν. Παραμυθεῖται δὲ Πολυδεύκην, καὶ τίθεται αὐτῷ αἵρεσιν, πότερον θέλει ἀθάνατος εἶναι, ἢ σὺν τῷ ἀδελφῷ ἐξ μέρους τελευτᾶν, καὶ τοὺς ἴσους ζῆν. Ὁ δὲ μᾶλλον αἱρεῖται μετὰ Κάστορος ἀποθανεῖν, καὶ ζῆν. Ἡ ἱστορία παρὰ Πινδάρῳ. Αἶα.] Ἡ γῆ.

244. Αὖθι.] Αὐτόθι. Φίλῃ ἐν πατρίδι γαίῃ.] Ἐν τῇ προσφιλεστάτῃ πατρικῇ αὐτῶν γῇ.

245. Ἀνὰ ἄστυ.] Ἀνὰ τὴν πόλιν. Ὅρκια πιστά.] Τοὺς πιστοὺς ὅρκους τῶν θεῶν.

246. Ἄρνε δύω.] Δύο ἄρνας. Καὶ οἶνον εὔφρονα.] Καὶ τὸν εὖ τὰς φρένας διατιθέντα οἶνον, τὸν εὐφραντικόν. Καρπὸν ἀρούρης.] Τῆς γῆς καρπόν. Παρὰ τὸ ἀροῦσθαι αὐτήν.

247. Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ.] Ἐν αἰγείῳ ἀσκῷ. Φέρεν.] Ἔφερεν, ἐκόμιζε. Κρητῆρα.] Κρατῆρα. Φαεινόν.] Ἀργυροῦν, λαμπρόν.

248. Ἠδὲ χρύσεια κύπελλα.] Καὶ χρυσᾶ ποτήρια ἀμφῆρη.

249. Ὤτρυνεν.] Ἐσπούδαζε, παρώρμα. Παριστάμενος.] Παρεστώς.

250. Λαομεδοντιάδη.] Λαομέδοντος παῖ, Πρίαμε. Μήτηρ δὲ Πριάμου, ὥς φησι Πορφύριος ἐν τῷ περὶ τῶν παραλελειμμένων τῷ Ποιητῇ ὀνομάτων, κατὰ μὲν Ἀλκμᾶνα τὸν μελοποιὸν, Ζεύξιππη· κατὰ δὲ Ἑλλάνικον, Στρυμώ. Στάμις δὲ ἐν τῷ περὶ Λέσβου φησὶ, Θοάσαν τὴν Τεύκρου. Καλέουσι.] Καλοῦσι.

252. Κα-

Ἐς πεδίον καταβῆναι, ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμνηται·
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Μακρῆς ἐγχείῃσι μαχήσοντ' ἀμφὶ γυναικί·
Τῷ δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἕποιτο·
Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα, τοὶ δὲ νέονται
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.
Ὣς φάτο. ῥίγησεν δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
Ἵππους ζευγνύμεναι. τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο·
Ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.
Τὼ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
Ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν,
Ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο.
Ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτ' ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις. ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ
Ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ οἶνον
Μίσγον· ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν.
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
Ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄορτο,

In campum descendere; ut fœdera firma feriantur:
Verùm Alexander & bellicosus Menelaus
Longis hastis dimicabunt de muliere:
Victorem autem mulier & opes sequentur:
Cæteri verò amicitiâ & fœderibus firmis percussis,
Incolemus Trojam glebosam, at illi revertentur
In Argos aptum equis & in Achaiam pulchras-mulieres-habentem.
Sic dixit. cohorruit autem senex, jussit tamen socios
Equos jungere. Illi verò studiosè paruerunt:
Ascendit autem Priamus, ac lora traxit retrorsum:
Juxta autem eum Antenor perpulchrum ascendit currum.
Illi per Scæas [portas] in campum dirigebant veloces equos.
Ubi vero jam venerunt ad Troianos & Achivos,
Ex equis descendentes in terram almam,
In medium Trojanorum & Achivorum processerunt.
Surrexit autem statim deinde rex virorum Agamemnon,
Surrexit etiam Ulysses consultus. sed præcones splendidi
Res necessarias ad fœdera fida Deorum cogebant, cratere verò vinum
Miscebant: regibus autem aquam supra manus fuderunt.
Atrides vero districto manibus cultro,
Qui ei ad ensis magnam vaginam semper pendebat,

252. Καταβῆναι.] Κατελθεῖν. ἐφ' ὕψους γάρ ἐστιν ἡ πόλις.

254. Μακρῆς ἐγχείῃσι.] Τοῖς μακροῖς δόρασι. Μαχήσονται.] Μαχοῦνται. ἀγῶνι διακρινοῦσιν. Ἀμφὶ γυναικί.] Περὶ τῆς γυναικός.

259. Ῥίγησεν.] Ἐφοβήθη. Ἐκέλευσε.] Προσέταξε.

260. Ζευγνύμεναι.] Ὑπὸ ζυγὸν ἄγειν, ζευγνύειν. Ὀτραλέως.] Σπουδαίως, ταχέως.

261. Ἂν δ' ἄρ' ἔβη.] Ἀνέβη δέ. Κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσω.] Κατέτεινε δέ, προσάγεται, ἐπισπᾶται, ἐφέλκεται, τὰς ἡνίας ἐπὶ τὰ ὀπίσω.

262. Πὰρ δέ οἱ.] Παρ' αὐτὸν δέ. Περικαλλέα.] Πάνυ καλόν. Βήσατο.] Ἐπέβη, ἀνῆλθεν, ἐβήσατο. Δίφρον.] Τὸ ἅρμα. Δίφρος δὲ εἴρηται, ὅτι διφερόν ἐστι. δύο γὰρ φέρει· τὸν ὁπλίτην, καὶ τὸν ἡνίοχον.

263. Τὼ δέ.] Οὗτοι δέ. Πεδίονδ'.] Εἰς τὸ πεδίον. Ἔχον.] Εἶχον. ἔλαυνον. Ὠκέας.] Ταχεῖς.

264. Ἵκοντο.] Παρεγένοντο. Μετὰ Τρῶας.] Ἐπὶ τοὺς Τρῶας.

267. Ὤρνυτο.] Διηγέρθη, ἀνέστη.

268. Ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις.] Ἀνέστη δὲ καὶ ὁμοῦ, ὁ πολύβουλος καὶ συνετώτατος Ὀδυσσεύς. Ἀτὰρ κήρυκες.] Οὔπω ἀλλά οἱ κήρυκες. Ἀγαυοί.] Νῦν, θαυμαστοί. διὰ τὸ θεοφιλές, καὶ τὴν σεμνότητα. Ἄλλοτε ἀγαυὸς λέγεται ὁ γάϊος, εὐγάϊος. ὁ γαίων, τουτέστι, γαυριῶν.

269. Ὅρκια.] Τὰ πρὸς τοὺς ὅρκους. Σύναγον.] Συνῆγον, συνέφερον. Κρητῆρι δὲ οἶνον μίσγον.] Ἀνεμίγνυον δὲ εἰς τὸν κρατῆρα τὸν κεκομισμένον οἶνον.

270. Ἀτὰρ βασιλεῦσι.] Καὶ τοῖς βασιλεῦσι. Ἔχευαν.] Ἐπέχεον, ἐπέδοσαν.

271. Ἐρυσσάμενος.] Σπασάμενος. Μάχαιραν.] Μάχαιραν νῦν τὸ παρὰ τὸ ξίφος μικρὸν μαχαίριον λέγει.

272. Ἥ οἱ.] Ἥτις αὐτῷ. Πὰρ ξίφεος μέγα κουλεόν.] Παρὰ τὴν τοῦ ξίφους θήκην. Αἰὲν ἄορτο.] Διαπαντὸς ἐκρέματο. Ἀπὸ τοῦ αἰωρέω. ἀντὶ τοῦ αἰώρητο, ἤγουν ᾐώρητο.

Ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
Κήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις.
Τοῖσιν δ' Ἀτρείδης μεγάλ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχών,
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Ἠέλιός θ' ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις,
Καὶ ποταμοὶ, καὶ γαῖα, καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας
Ἀνθρώπους τίννυσθον, ὅ, τις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ,
Ὑμεῖς μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά·
Εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ,
Αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω καὶ κτήματα πάντα,
Ἡμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν·
Εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,
Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι,
Τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν ἥντιν' ἔοικεν,
Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
Εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
Τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχέσσομαι εἵνεκα ποινῆς
Αὖθι μένων, εἵως καὶ τέλος πολέμοιο κιχείω.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ.

Agnorum ex capitibus abſcidit pilos: ſed eos poſtea
Præcones Trojanorum & Achivorum diſtribuerunt principibus.
Illis vero Atrides alta-voce precabatur manibus ſublatis,
Jupiter Pater, qui inde ab Ida imperas, glorioſiſſime, maxime,
Solque qui omnia adſpicis & omnia audis,
Et flumina, & tellus, & qui ſub terrâ mortuos
Homines punitis, quicunque perjurium juraverit,
Vos teſtes ſitis, conſervate vero fœdera fida:
Si quidem Menelaum Alexander interfecerit,
Ipſe poſtilla Helenam retineat & opes omnes,
Nos verò in navibus redeamus pontum tranſeuntibus:
Sin autem Alexandrum interfecerit flavus Menelaus,
Trojani poſtilla Helenam & opes omnes reddunto,
Mulctam vero Argivis pendunto quam convenit,
Quæque etiam inter poſteros memoretur.
Sin autem mihi mulctam Priamus Priamique filii
Pendere noluerint Alexandro proſtrato,
Tum ego etiam deinde pugnabo gratiâ mulctæ
Hîc manens, quouſque finem belli invenero.
Dixit, & jugulos agnorum abſcidit ſævo ferro.

273. Ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας.] Ἀπέτεμνε τῶν ἀρνῶν τοὺς κορυφαίους μαλλούς.

274. Νεῖμαν.] Ἔνειμαν, διέδωκαν.

275. Μεγάλ' εὔχετο.] Μεγάλως ηὔχετο. Χεῖρας ἀνασχών.] Τὰς χεῖρας ἀνατείνας.

276. Ἴδηθεν μεδέων.] Τῆς Ἴδης βασιλεύων. Ἢ, ὥς τινες, ὁ ἀπ' ἄκρων τῆς Ἴδης ἕως τῶν περάτων τῆς γῆς κυριεύων. Τὸ γὰρ, θεν, μόριον, ἤτοι παρέλκεται, ἢ ἀντὶ, ἐξ, ἀπὸ, προθέσεων λαμβάνεται.

277. Ἠέλιός τε.] Ἀντὶ τοῦ, καὶ σὺ, ὦ ἥλιε. Παρόπτωσις. ὀρθὴ ἀντὶ κλητικῆς, κατ' Ἀττικισμόν. Ἐφορᾷς.] Ἐπιβλέπεις.

278. Καὶ οἳ ὑπένερθε.] Καὶ καταχθόνιοι δαίμονες. Λέγει δὲ Πλούτωνα, Περσεφόνην, καὶ τὰς Ἐριννῦς. Καμόντας.] Τελευτήσαντας, ἀποθανόντας.

279. Τίννυσθον.] Τιμωρεῖσθε. Ὅ, τις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ.] Ὅστις ἂν ἐπιορκήσῃ. Δυϊκῷ δὲ ἀριθμῷ κέχρηται, εἰπὼν, τίννυσθον. ἔστι γὰρ ὁ λόγος πρὸς Πλούτωνα, καὶ Περσεφόνην. ἀντὶ τοῦ, καὶ ὑμεῖς οἱ καταχθόνιοι δαίμονες, οἵτινες τοὺς ἐν τῷ ζῆν παρορκήσαντας τιμωρεῖσθε καὶ μετὰ θάνατον.

280. Φυλάσσετε.] Τηρεῖτε.

281. Εἰ μέν κεν.] Ἐὰν μέν. Καταπέφνῃ.] Φονεύσῃ.

284. Κτείνῃ.] Ἀποκτείνῃ.

286. Τιμήν.] Πρόστιμον τοῦ πολέμου. Λέγει δὲ τὸ ἥμισυ τῶν ἐν τῇ πόλει κτημάτων. Ἀποτινέμεν.] Ἀποδιδόναι. Ἥντιν' ἔοικεν.] Ἣν πρέπει, ἣν δεῖ.

287. Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι.] Καὶ ἥτις καὶ ἐν τοῖς μεταγενεστέροις, καὶ μετὰ ταῦτα ἐσομένοις ἀνθρώποις, φανερὰ γενήσεται, καὶ μενεῖ, καθάπερ νόμος. Πέληται.] Γένηται.

289. Τίνειν.] Ἐκτίνειν, ἀποδιδόναι. Πεσόντος.] Ἀναιρεθέντος.

290. Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα.] Ἐγὼ καὶ μετὰ ταῦτα. Ποινῆς.] Ἀντεκτίσεως, τιμωρίας.

291. Αὖθι μένων.] Ἐνταῦθα μένων. Εἵως καί.] Ἕως ἄν. Κιχείω.] Καταλάβω.

292. Ἦ.] Ἔφη, εἶπε. Στομάχους.] Φάρυγγας, λαιμούς. ἐπεὶ συνέζευκται ὁ στόμαχος τῷ λαιμῷ. Τάμε.] Ἀπέκοψε. Νηλέϊ.] Ἀνηλεεῖ, σκληρῷ. Χαλκῷ.] Καταχρηστικῶς, ἀντὶ τοῦ, σιδήρῳ. ἐπεὶ πρότερος εὑρέθη ὁ χαλκὸς τοῦ σιδήρου.

Καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
Θυμοῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός·
Οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσάμενοι δεπάεσιν
Ἔκχεον, ἠδ' εὔχοντο θεοῖς αἰειγενέτῃσιν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε,
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν,
Ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι ὡς ὅδε οἶνος,
Αὐτῶν, καὶ τεκέων· ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγεῖεν.
Ὣς ἔφαν. οὐδ' ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων.
Τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπε,
Κέκλυτέ μευ Τρῶες καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί·
Ἤτοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
Ἄψ, ἐπεὶ οὔπως τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι
Μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
Ζεὺς μέν που τόγε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν.
Ἦ ῥα καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φώς·
Ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτός, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσω·
Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.
Τὼ μὲν ἄρ' ἄψορροι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο.

Et hos quidem deposuit super terram palpitantes,
Anima carentes: robur enim ademerat ferrum:
Vinum autem ex cratere haustum poculis
Effundebant, & vota faciebant diis immortalibus:
Sic autem aliquis dicebat Achivorumque Trojanorumque,
Jupiter gloriosissime, maxime, & immortales dii ceteri,
Utri priores præter fœdera offenderint,
Sic ipsorum cerebrum humi fluat sicut hoc vinum,
Ipsorum, & liberorum: uxores verò aliis misceantur.
Sic dicebant. necdum ipsis ratum faciebat Saturnius.
Inter eos autem Dardanides Priamus verba fecit,
Audite me Trojani & benè ocreati Achivi:
Equidem ego abeo ad Ilium ventosum
Retro, quia nullo modo sustinebo oculis videre
Pugnantem dilectum filium cum bellicoso Menelao.
Jupiter nimirum hoc scit & immortales dii reliqui,
Utri mortis finis fato-destinatus sit.
Dixit & in currum agnos posuit vir diis par:
Et ascendit ipse, ac lora traxit retrorsum:
Juxta autem eum Antenor perpulchrum ascendit currum.
Hi quidem iter revolventes ad Ilium redierunt.

---

293. Ἀσπαίροντας.] Ψυχορραγοῦντας, σκαίροντας.
294. Θυμοῦ δευομένους.] Ἐνδεομένους καὶ χρήζοντας τοῦ θυμοῦ. ὅ ἐστι τῆς ψυχῆς. τεθνηκότας.
295. Ἀφυσσάμενοι.] Ἀπαντλήσαντες. Δεπάεσι.] Ποτηρίοις.
296. Ἔκχεον.] Ἐξέχεον, ἔσπενδον. Ἠδ' εὔχοντο.] Καὶ ηὔχοντο. Αἰειγενέτῃσι.] Διαπαντὸς οὖσιν. ἀθανάτοις. ἤ, τοῖς ἀεὶ ποιοῦσι καὶ ἐνεργοῦσιν.
299. Ὁππότεροι.] Οἵτινες πρότεροι. Πημήνειαν.] Βλάψειαν. διὰ τὸ παρελθεῖν αὐτούς.
300. Ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος.] Οὕτως αὐτῶν ὁ ἐγκέφαλος. Χαμάδις.] Ἐπὶ τῆς γῆς. Ὡς ὅδε οἶνος.] Ὡς οὗτος ὁ οἶνος.
301. Αὐτῶν, καὶ τεκέων.] Αὐτῶν τῶν ἐπιορκησάντων, καὶ τῶν τέκνων. Ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγεῖεν.] Καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, αἰχμαλωτισθεῖσαι, ἄλλοις μιγῶσιν ἐν συνουσίᾳ.
302. Οὐδ' ἄρα πώ σφιν.] Οὐδέ πω δὲ αὐτοῖς. Ἐπεκραίαινεν.] Ἐπετέλει.
303. Τοῖσι δέ.] Τοῖσδε. Πρὸς ταῦτα. Δαρδανίδης.] Δαρδάνου ἀπόγονος, Πρίαμος.
305. Ἤτοι ἐγών.] Ἐγὼ μὲν οὖν. Ἢ μὴν ἐγώ. Εἶμι.] Ἄπειμι, ἀπέρχομαι. Προτὶ Ἴλιον.] Ἐπὶ τὸ Ἴλιον. Ἠνεμόεσσαν.] Ὑψηλήν, καὶ ὑπὸ ἀνέμων καταπνεομένην.
306. Ἐπεὶ οὔπως.] Ἐπειδὴ οὐδαμῶς. Τλήσομαι.] Καρτερήσω. ὑπομενῶ. Ὁρᾶσθαι.] Ὁρᾶν. Παθητικόν, ἀντὶ ἐνεργητικοῦ.
307. Μαρνάμενον.] Μαχόμενον.
308. Τόγε οἶδε.] Τοῦτο ἐπίσταται.
309. Ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος.] Ὁποίῳ αὐτῶν τοῦ θανάτου τέλος. Πεπρωμένον ἐστίν.] Ἀντὶ τοῦ, πέπρωται, εἵμαρται.
310. Ἦ ῥα.] Ἔφη, εἶπε. Θέτο.] Κατέθετο. Ἰσόθεος φώς.] Θεοῖς ἴσος ἀνήρ.
311. Ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτός.] Ἀνέβαινε δὲ καὶ αὐτός.
313. Τὼ μέν.] Οὗτοι μέν. Ἄψορροι.] Εἰς τοὔπισω ὁρμήσαντες. Ἀπονέοντο.] Ἀπηλάσαντο, ἀνεχώρουν. Διατί χωρίζεται ὁ Πρίαμος; Καὶ οἱ μέν φασιν, ὅτι ἵνα ἀφ' ὕψους κρεῖσσον θεωρήσῃ ἀπὸ τῆς πόλεως τὴν μονομαχίαν. Οἱ δέ, ἵνα φυλάξῃ τὰ τείχη. Ἄλλοι δὲ τῆς Ὁμηρικῆς λύσιν παρέχονται τό, Οὔπω τλήσομαι ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι. Ὅπερ ἄμεινον.

Ἕκτωρ δὲ Πριάμοιο πάϊς καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
Χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον· αὐτὰρ ἔπειτα
Κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες,
Ὁππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε,
Ζεῦ πάτερ Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε,
Τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω,
Ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἂψ ὁρόων· Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.
Οἱ μὲν ἔπειθ' ἵζοντο κατὰ στίχας, ἧχι ἑκάστῳ
Ἵπποι ἀερσίποδες καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο.
Αὐτὰρ ὅ γ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ

Hector vero Priami filius & nobilis Ulysses
Locum quidem primum dimensi sunt; deinde vero
Sortes in galea ærea quasserunt ducturi,
Uter jam prior emitteret æream hastam.
Populi autem supplicabant, diis & manus elevabant:
Sic autem aliquis dicebat Achivorumque, Trojanorumque,
Jupiter pater qui inde ab Ida imperas, gloriosissime, maxime,
Uter horum factorum inter utrosque author fuit,
Hunc da interemptum descendere in domum Orci,
Nobis vero rursus amicitiam & fœdera rata fieri.
Sic quidem dixerunt; concutiebat vero ingens expedite pugnã ciens Hector,
Retro aspiciens: Paridis autem citò sors exiliit.
Illi deinde consederunt secundùm ordines, ubi unicuique
Equi veloces & varia arma jacebant.
Hic verò circa humeros induit arma pulchra

314. Πριάμοιο πάϊς.] Τοῦ Πριάμου παῖς. Πορφύριος δὲ ἐν τοῖς παραλελειμμένοις φησὶν, ὅτι τὸν Ἕκτορα Ἀπόλλωνος υἱὸν παραδιδόασιν Ἴβυκος, Ἀλέξανδρος, Εὐφορίων, καὶ Λυκόφρων.

315. Χῶρον.] Τὸν τόπον τῆς μονομαχίας. Ἀναγκαίως δὲ διεμέτρουν πᾶν τὸ χωρίον, ἐν ᾧ ἔμελλον μονομαχήσειν, ὥστε μὴ μόνον τὸν διὰ τῶν ὅπλων ἡττηθέντα νενικῆσθαι, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀπολιπόντα τὸ ἀποδεδειγμένον χωρίον. Ὅπερ γίγνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἀθλητῶν. Ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι, ἵνα μὴ πρὸς τὰ ἑαυτῶν πλήθη χωρῶσιν· ἀλλ' ἵνα, ὥσπερ ἐν εἱρκτῇ, τῇ περιγραφῇ μένωσιν. Αὐτὰρ ἔπειτα κλήρους.] Μετὰ δὲ ταῦτα δεόντως καὶ κλῆρον ἐποιήσαντο περὶ τῆς ἀφέσεως τοῦ δόρατος, ὥστε μὴ θόρυβον ἐμπεσεῖν, τοῦ ἑτέρου φθάσαντος διὰ τῆς πρώτης βολῆς ἀνελεῖν τὸν πολέμιον.

316. Ἐν κυνέῃ.] Ἐν τῇ περικεφαλαίᾳ. Χαλκήρεϊ.] Χαλκῷ ἡρμοσμένῃ, χαλκῇ. Πάλλον.] Ἐκίνουν, ἔσειον, ἔπαλλον. Ἑλόντες.] Καταληψάμενοι.

317. Ὁππότερος δὴ πρόσθεν.] Ὅστις δὴ πρῶτος.

318. Ἠρήσαντο.] Ηὔξαντο. Ἀνέσχον.] Ἀνέτειναν.

320. Ζεῦ πάτερ Ἴδηθεν.] Ὦ Ζεῦ, ὁ τῆς Ἴδης βασιλεύς. Τιμᾶται γὰρ ἐν τῷ ἀκρωτηρίῳ τῆς Ἴδης Ζεύς. καὶ βωμὸς αὐτοῦ ἐστιν. ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Ποιητὴς φησι· Γάργαρον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος, βωμός τε θυήεις.

321. Τάδε ἔργα.] Ταῦτα τὰ ἔργα τοῦ πολέμου. Ἔθηκεν.] Ἐποίησε.

322. Τὸν δός.] Τοῦτον παράσχου. Ἀποφθίμενον.] Ἀναιρεθέντα, φθαρέντα. Δῦναι.] Καταδῦναι, κατελθεῖν. Δόμον Ἄϊδος εἴσω.] Περιφραστικῶς, ἔσω τοῦ ᾅδου.

323. Φιλότητα.] Φιλίαν.

324. Κορυθαίολος.] Ἤτοι, ποικίλος τὸν ὁπλισμόν. ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. Ἢ, εὐκίνητος. ἀπὸ τοῦ παρεπομένου. Αἰόλλειν γὰρ, τὸ κινεῖν.

325. Ἂψ ὁρόων.] Εἰς τοὐπίσω βλέπων, ἵνα μὴ ἐντιπανουργεῖν δόξῃ. Πάριος.] Ἴωνες οὕτως. ἡμεῖς δὲ, Πάριδος. Πάρις δὲ Ἀλέξανδρος ἐκλήθη, παρὰ τὸ ἐκτεθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ Ἴδῃ εὐθὺς τεχθέντα, καὶ αὐξηθῆναι, καὶ παρελθεῖν τὸν μόρον. οὕτως κατὰ γαστρὸς αὐτὸν ἔχουσα ἡ Ἑκάβη, ἐνόμισε κατ' ὄναρ καιόμενον δαλὸν τίκτειν, ὅστις κατέφλεξε πᾶσάν τε τὴν πόλιν, καὶ τὴν ἐν τῇ Ἴδῃ ὕλην ἑστῶσαν. Τοῦτο δὲ τὸ ἐνύπνιον ἀκούσαντες οἱ μάντεις, καὶ οἱ περὶ τοὺς ὀνείρους δεινοὶ, εἶπον, τὸ τεχθὲν παιδίον εὐθέως, μικρὸν ὄν, ῥιφῆναι θηρσὶ βοράν. Τεχθέντα δὲ τὸν Ἀλέξανδρον, ἐξέθηκαν ἐν τῇ Ἴδῃ. Ὃν ποιμὴν ἑωρακὼς, ὄντα εὐειδέστατον, ἀνελόμενος ἀνέθρεψε. Θοῶς.] Ταχέως. Ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.] Ἐξεπήδησεν ὁ κλῆρος.

326. Ἵζοντο.] Ἐκαθέζοντο. Κατὰ στίχας.] Κατὰ τὰς τάξεις. Ἧχι.] Ἔνθα. ὅπου.

327. Ἀερσίποδες.] Αἴροντες εἰς ὕψος τοὺς πόδας. κουφίζοντες τοὺς πόδας ταχεῖς. Ζωγραφικῶς δὲ ἐκτετύπωκε τοῦτο. Τοιοῦτοι γὰρ οἱ κωλυόμενοι τρέχειν ἵπποι. Καί ἐστιν ἰδίωμα.

328. Ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο.] Ἀμφιεδύσατο, ἐνεδύσατο τοῖς ὤμοις.

Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
Καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
Οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος, ἥρμοσε δ' αὐτῷ·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
Χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
Ὣς δ' αὔτως Μενέλαος ἀρήϊος ἔντε' ἔδυνεν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
Ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο,
Δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Καί ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ,
Σείοντ' ἐγχείας, ἀλλήλοισιν κοτέοντε.
Πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,

Nobilis Alexander, Helenæ maritus pulchras comas habentis.
Ocreas quidem primum circa tibias posuit
Pulchras, argenteis fibulis apte junctas:
Tum postea thoracem circa pectora induebat
Sui fratris Lycaonis, quadravit autem sibi ipsi:
Porro circa humeros suspendit ensem argenteis-clavis-distinctum,
Æreum: at postea scutum magnumque solidumque:
Capiti vero forti galeam affabrefactam imposuit,
Setis equinis comantem, terribiliter vero crista desuper nutabat:
Sumpsit vero robustam hastam, quæ ipsius manibus quadrabat.
Eodem autem modo Menelaus Mavortius arma induebat.
Illi verò postquam ex-utraque acie armati sunt,
In medium Trojanorum & Achivorum processerunt,
Atrociter intuentes: stupor autem occupabat aspicientes
Tum Trojanos equorum-domitores, tum bene ocreatos Achivos.
Et propius steterunt dimenso in loco,
Quassantes hastas, sibi invicem irati.
Prior autem Alexander emisit longam hastam,

---

330. Περὶ κνήμῃσι.] Περὶ τὰς κνήμας. Ἔθηκε.] Περιέθηκε, περιέβαλεν.

331. Ἀργυρέοισιν.] Ἀργυροῖς, καλοῖς. Ἐπισφυρίοις.] Ταῖς τῶν σφυρῶν πόρπαις. Ἀραρυίας.] Ἡρμοσμένας.

332. Ἔδυνεν.] Ἐνεδύσατο.

333. Οἷο κασιγνήτοιο.] Τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ. Ἥρμοσεν.] Ἀρήρει, καὶ ἥρμοσε, καὶ συνέπεσεν οὕτως, ὥστε μὴ ἐμποδίζειν.

334. Βάλετο.] Ἐβάλετο. ἐπεὶ καὶ τὰς ἀσπίδας διὰ τελαμώνων ἐφόρουν, ὡς καὶ τὰ ξίφη.

335. Σάκος.] Τὴν ἀσπίδα. Εἴρηται δὲ σάκος, ἐπειδὴ παρὰ πρώτοις Σάκαις εὕρηται. Σάκαι δὲ ἔθνος Θρᾴκης. Στιβαρόν.] Ἰσχυρόν.

336. Κρατὶ δ' ἐπί.] Ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς. Εὔτυκτον.] Καλῶς κατεσκευασμένον. Ἔθηκεν.] Ἐπέθηκεν.

337. Ἵππουριν.] Ἐξ ἱππείων τριχῶν τὸν λόφον ἔχουσαν. Λόφος.] Τὸ προνεῦον τῆς περικεφαλαίας ἀνάστημα, κόσμου καὶ καταπλήξεως χάριν, ἱππείαις θριξὶν αὐτῷ ἐνιεμέναις. Καθύπερθεν.] Ἄνωθεν. Ἔνευεν.] Ἐσείετο.

338. Εἵλετο.] Ἔλαβεν. Ἄλκιμον.] Ἰσχυρόν. Ὅ οἱ.] Ὅπερ αὐτῷ. Παλάμηφι.] Τῇ χειρί. Ἡ λέξις παράγωγος. Αἰολικῶς. Ἀρήρει.] Ἥρμοσε.

339. Ὣς δ' αὔτως.] Ὁμοίως, ὡσαύτως. Ἀρήϊος.] Πολεμικός. Ἔντεα.] Ὅπλα. Εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ ἐντὸς περιέχειν καὶ σκέπειν τὸ σῶμα. Λέγεται δὲ καὶ τὰ πρὸς τὴν εὐωχίαν σκεύη. ὡς ἐκεῖ· Μνηστῆρες δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός. Ἔδυνεν.] Ἐνεδύετο, ὡπλίζετο.

340. Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν.] Ἐπειδὴ δὲ οὗτοι. Ἑκάτερθεν ὁμίλου.] Ἐξ ἑκατέρου πλήθους. Θωρήχθησαν.] Καθωπλίσθησαν.

342. Δερκόμενοι.] Βλέποντες. Θάμβος ἔχεν.] Ἔκπληξις εἶχεν. Εἰσορόωντας.] Ὁρῶντας, βλέποντας.

344. Ἐγγύς.] Συστάδην. συστάδην οὐκ εἰς μακρὰν, ἀλλ' εἰς χεῖρας, καὶ ὁμόσε. Στήτην.] Ἔστησαν. Δυϊκῶς. Διαμετρητῷ.] Ἐν τῷ διαμεμετρημένῳ εἰς τὴν μονομαχίαν χωρίῳ.

345. Σείοντε.] Κινοῦντες. Ἐγχείας.] Τὰ δόρατα. Κοτέοντε.] Ὀργιζόμενοι.

346. Πρόσθε.] Νῦν, πρῶτος. Προΐει.] Προέπεμπε. Δολιχόσκιον.] Μέγα, μακρὰν σκιὰν ἀποτελοῦν, ἢ μακρὰν πορευόμενον.

Καὶ βάλεν Ἀτρείδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ. ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διῒ πατρί,
Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργε,
Δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον,
Ὄφρα τις ἐρρίγῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι ὅκεν φιλότητα παράσχῃ·
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄμβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
Ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
Ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
Πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ

Et feriit Atridæ scutum undique æquale,
Neque perrupit æs, reflexa est enim ei cuspis
In robusto scuto. At secundus impetum fecit ferro
Atrides Menelaus, precatus Jovem patrem,
Jupiter, rex, da ulcisci qui me prior injuria affecit,
Scelestum Alexandrum, & meis sub manibus doma;
Ut quisque horrescat etiam posterorum hominum,
Hospitem injuriâ afficere qui benignitatem exhibuerit:
Dixit, & vibratam emisit longam hastam,
Et feriit Priamidæ scutum undique æquale.
Per scutum penetravit lucidum rapida hasta,
Et per thoracem affabrè factum infixa est:
E regione autem juxta ile discidit tunicam
Hasta; ille vero inclinatus est & evitavit mortem nigram.
Atrides vero educto ense argenteis-clavis-distincto,
Percussit attollens galeæ conum: in eo verò

347. Πάντοσε ἴσην.] Πανταχόθεν ἴσην, κυκλοτερῆ. οὐ κατὰ τοὺς γεωμέτρας κύκλου φανέντος ἀρχὴ οὐχ εὑρέθη.

348. Οὐδ' ἔρρηξεν.] Οὐδὲ διέκοψεν. Ἀνεγνάμφθη.] Ἀνεκάμφθη. Αἰχμή.] Ἡ ἐπιδορατίς.

349. Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ.] Ἐν τῇ ἰσχυρᾷ ἀσπίδι. Ὤρνυτο χαλκῷ.] Ὥρμα ἐπὶ τὸ ἀκοντίσαι.

350. Ἐπευξάμενος.] Εὐξάμενος.

351. Ἄνα.] Βασιλεῦ. ἀποκοπὴ τὸ πάθος. παρὰ τὸ ἄναξ. Δός.] Παράσχε. Τίσασθαι.] Τιμωρήσασθαι. Ὅ με.] Ὅστις ἐμέ. Πρότερος κάκ' ἔοργε.] Πρῶτος κακὰ εἰργάσατο.

352. Δῖον Ἀλέξανδρον.] Σχέτλιον. δαιμόνιον. κατάρατον. κακοδαίμονα. Θεός, θεῖος, δαίμων, δαιμόνιος, δῖος, ἀρετὴ, τῶν μέσων ἐστί. Καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον.] Καὶ ὑπὸ τῶν ἐμῶν χειρῶν φονευθῆναι ποίησον.

353. Ἐρρίγῃσιν.] Εὐλαβηθῇ, φοβηθῇ. Ὀψιγόνων.] Τῶν βραδέως καὶ μετὰ ταῦτα ἐσομένων ἀνθρώπων.

354. Ξεινοδόκον.] Ξενοδόχον. Κακὰ ῥέξαι.] Κακὰ πρᾶξαι. Ὅκεν.] Ὅστις. Φιλότητα.] Φιλίαν, ξενίαν. Ἀπελθόντα γὰρ ὡς πρέσβυν εἰς τὸ Ἄργος Ἀλέξανδρον, ἐξενοδόχησεν ὁ Μενέλαος. Διὸ καὶ εὔχεται τῷ ξενίῳ Διΐ, τῷ ὑπ' αὐτῷ καταφρονηθέντι.

355. Ἀμπεπαλών.] Ἀνατείνας, ἀνασείσας.

356. Πριαμίδαο.] Πριάμου παιδὸς Ἀλεξάνδρου.

357. Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε.] Διῆλθε μὲν διὰ τῆς ἀσπίδος. Φαεινῆς.] Λαμπρᾶς. Ὄμβριμον.] Ὄβριμον. βαρεῖαν. ἰσχυρόν.

358. Πολυδαιδάλου.] Πολυκατασκευάστου, ποικίλου.

259. Ἀντικρύ.] Ἐξ ἐναντίας. Διαφέρει δὲ τὸ ἀντικρύ, τοῦ ἄντικρυς παροξυτόνως. τὸ μὲν γὰρ ἀντικρὺ δηλοῖ τὸ ἐξ ἐναντίας· τὸ δὲ ἄντικρυς, τὸ φανερῶς. Παραὶ λαπάρην.] Παρὰ τὴν λαγόνα. Διάμησε.] Διήμησε, διημήσατο. διέκοψε, διέτεμε. Χιτῶνα.] Τὸν θώρακα.

360. Ὁ δ' ἐκλίνθη.] Ὁ δὲ ἀνέκλινε τὸ πλευρόν. Καὶ ἀλεύατο.] Ἐξέκλινεν, ἐφυλάξατο. Κῆρα.] Θάνατον.

361. Ἀργυρόηλον.] Ἀργυροῖς ἥλοις διαπεπαρμένον.

362. Ἀνασχόμενος.] Τὸ ξίφος ἀνασχὼν, ἀνατείνας. Κόρυθος φάλον.] Τὸ προμετωπίδιον, τὸ ἀνάστημα τῆς περικεφαλαίας. Ἔστι δὲ περικόσμημα. Γίνονται γὰρ ἐπὶ τῶν περικεφαλαιῶν λαμπρότατοί τινες ἧλοι ἕνεκα περικοσμήματος. Φάλιον δὲ, καὶ φαλὸν, τὸ λαμπρόν. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ φαλακρὸς, ὁ ἔχων φάλιον καὶ λευκὸν τὸ κάρα. Ἔστι δὲ καὶ φαληριῶσα πέτρα, καὶ φαληριόωντα κύματα. Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ.] Καὶ περὶ τοῦτον.

Τειχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός.
Ἀτρείδης δ' ᾤμωξεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν,
Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
Ἦ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος·
Νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσ' ἐάγη ξίφος· ἐκ δέ μοι ἔγχος
Ἠΐχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν.
Ἦ, καὶ ἐπαΐξας, κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης,
Ἕλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρήν,
Ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης.
Καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι κταμένοιο·
Κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ.
Τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς

In triaque & quatuor frusta disruptus excidit manu.
Atrides autem ejulavit in latum cœlum suspiciens,
Jupiter pater, nullus te deorum perniciosior alius:
Certè speraveram *me* ulturum Alexandrum de injuria:
Nunc autem mihi in manibus fractus est ensis: mihique hasta
Emissa est manibus irrita, neque sum assecutus ipsum.
Dixit, & irruens *eum* prehendit galeâ setis equinis densâ,
Trahebat autem conversus ad benè ocreatos Achivos:
Præfocabat autem ipsum acu-pictum ligamen teneram sub gulam,
Quod ipsi sub mento lorum adstringebatur galeæ.
Et forte pertraxisset, & immensam tulisset gloriam,
Nisi citò sensisset Jovis filia Venus,
Quæ ipsi rupit lorum bovis vi occisi:
Inanis autem galea simul sequebatur manum crassam.
Hanc tum heros ad benè ocreatos Achivos

---

363. Τειχθά τε καὶ τετραχθά.] Εἰς τρία καὶ τέσσαρα θραύσματα, ἢ κλάσματα. Διατρυφέν.] Διακλασθέν. Ἔκπεσεν.] Ἐξέπεσεν.

364. Ὤμωξεν.] Ἐστέναξεν.

365. Οὔτις σεῖο.] Οὐδείς σου. Ὀλοώτερος.] Ὀλεθριώτερος ἐμοὶ, τῷ Μενελάῳ δηλαδή. Ἐνόμισαν γάρ τινες, διὰ τούτου βλασφημεῖν τὸν Μενέλαον. Ῥητέον οὖν, ὅτι οὐ βλασφημεῖ ὁ ἥρως, ἀλλὰ νεμεσᾷ. ἀρετῇ γὰρ οἰκεία νέμεσις. οἱ δέ τε πάσχειν αὐτὸν οὐκ ἔδει. Καὶ νεμεσᾷ δικαίως ἐπὶ τῷ παρ' ἀξίαν σωζομένῳ. (Οὕτως σωφρονοῦσιν οἱ ἐθνικοὶ, οἱ ἄθεοι, καὶ ἡ ψευδώνυμος καὶ εἰδωλολατροῦσα σοφία.)

366. Ἦ τ' ἐφάμην.] Ἐλογισάμην γὰρ δή· Τίσασθαι.] Τιμωρήσασθαι. Κακότητος.] Κακίας, ἀδικίας.

367. Ἐάγη.] Κατεάγη, συνετρίβη.

368. Ἠΐχθη.] Ἐξέδραμεν, ἠνέχθη. Παλάμηφιν.] Ἐκ παλάμης. ἐκ τῆς χειρός. Ἐτώσιον.] Μάταιον. ματαίως. μάτην. ἐτός. ἐτωσίως. Οὐδ' ἔβαλόν μιν.] Οὐδὲ ἀπέκτεινα αὐτόν.

369. Ἦ.] Ἔφη, εἶπεν. Ἐπαΐξας.] Ἐπιδραμὼν, ἐφορμήσας. Κόρυθος.] Τῆς περικεφαλαίας. Διατί ὁ Μενέλαος, συγκλασθέντος αὐτῷ τοῦ ξίφους, οὐκ ἐπεσπάσατο τὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου; Ῥητέον οὖν, ὅτι ἢ ἔκφρων ἐγένετο τῷ κινδύνῳ, τὸν λογισμὸν ἐκκλαπεὶς, ἢ πάντως οὐκ ἐθέλησεν, αὔξων τὸ κατόρθωμα. Ἢ δι' οἰκονομίαν ὁ Ποιητὴς ἐσεσώκει δι' Ἀφροδίτης τὸν Πάριν. Ἐλέλυτο γὰρ ἂν τὰ τῆς ὑποθέσεως τῷ ἐκείνου θανάτῳ. Λάβεν.] Ἔλαβεν, ἐκράτησε.

370. Μετ' Ἀχαιούς.] Ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας.

371. Ἄγχεν.] Ἦγχεν, ἔπνιγε. Πολύκεστος.] Πολυκέντητος, πολύρραφος, ποικίλος. Ἐντεῦθεν καὶ ὁ τῆς Ἀφροδίτης ἱμὰς, ὠνομάσθη κεστός. Ἱμάς.] Λῶρος. ἅμμα. Ἀπαλήν.] Τρυφεράν. Αἰνίττεται δὲ διὰ τῆς λέξεως τὸ ἀσθενὲς τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ὑπὸ δειρήν.] Ὑπὸ τὸν τράχηλον.

372. Ὅς οἱ.] Ὅστις αὐτῷ. Ὑπ' ἀνθερεῶνος.] Ἀνθερεὼν, ὁ ὑπὸ τὸ γένειον τόπος. Εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ πρότερον ἐξανθεῖν τὸ γένειον. Ὀχεύς.] Ὁ συνέχων καὶ συσφίγγων τὴν περικεφαλαίαν ἱμάς. Τέτατο.] Ὑπετέτατο, ἐσφίγγετο. Τρυφαλείης.] Τῆς περικεφαλαίας, τρεῖς φάλους ἐχούσης.

373. Καί νύ κεν.] Παρ' ὀλίγον. Εἴρυσσεν τε.] Εἵλκυσεν ἄν. Καὶ ἄσπετον.] Καὶ πολύ. Ἤρατο.] Ἀπηνέγκατο, ἐκτήσατο. Κῦδος.] Δόξαν.

374. Εἰ μὴ ἄρ'.] Εἰ μὴ δή. Ὀξὺ νόησεν.] Ὀξέως καὶ ταχέως ἐθεάσατο. Ἰστέον δὲ, ὅτι, κατὰ μὲν Ἡσίοδον, ἡ Ἀφροδίτη γίγνεται ἐκ τῶν Οὐρανοῦ τῶν αἰδοίων, καὶ τῆς θαλάσσης· κατὰ δὲ Ὅμηρον, ἐκ Διώνης καὶ Διός.

375. Ἥ οἱ.] Ἥτις αὐτῷ. Ἔρρηξεν.] Διέρριψεν, ἔκοψεν. Ἶφι κταμένοιο.] Ἰσχυρῶς καὶ μετὰ βίας ἀναιρεθέντος. τουτέστι, σφαγέντος. τὰ γὰρ τῶν θνησιμαίων ζώων δέρματα ἀσθενῆ ἐστιν, ὡς ἂν προδιαφθαρέντα ὑπὸ τῆς νόσου.

376. Κεινή.] Κενή. Ἰακῶς. Δίχα τῆς Ἀλεξάνδρου κεφαλῆς. Ἕσπετο.] Ἠκολούθει. Παχείῃ.] Ἰσχυρᾷ.

Ῥῖψ' ἐπιδινήσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
Ἔγχεϊ χαλκείῳ. τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη
Ῥεῖα μάλ', ὥστε θεός· ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
Κὰδ δ' εἷσ' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ, κηώεντι.
Αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἴε· τὴν δ' ἐκίχανε
Πύργῳ ἐφ' ὑψηλῷ· περὶ δὲ Τρῳαὶ ἅλις ἦσαν·
Χειρὶ δὲ νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα·
Γρηῒ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν
Εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταώσῃ
Ἤσκειν εἴρια καλά, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε·
Τῇ μιν ἐεισαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη,
Δεῦρ' ἴθ'· Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἶκόνδε νέεσθαι.
Κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι,
Κάλλεΐ τε στίλβων καὶ εἵμασιν· οὐδέ κε φαίης
Ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόνγ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε
Ἔρχεσθ', ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.
Ὣς φάτο. τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·

Projecit contorquens, sustulerunt autem amabiles socii.
Ille vero iterum irruit interficere cupiens
Hasta ærea. illum vero eripuit Venus
Facilè valde, utpote dea: cooperuit autem caligine multa,
Collocavit autem in thalamo suaveolenti, fragrante suffimentis.
Ipsa autem Helenam vocatura abiit: hanc autem invenit
Turri in alta: circum autem Troades abunde erant:
Manu verò odorâ veste concussit prehensam:
Anui autem similis facta grandævæ allocuta est
Lanas carpenti, quæ ipsi Lacedæmone habitanti
Concinnabat lanas pulchras, maximeque ipsam diligebat.
Huic se cùm assimilaverat allocuta est Diva Venus,
Huc veni: Alexander te vocat domum redire.
Ille ipse in thalamo & tornatis lectis,
Tum pulchritudine splendens tum vestibus: neque dixeris
Cum viro congressum armis illum rediisse, sed ad choream
Iturum, vel à chorea modò cessantem sedere.
Sic dixit. huic autem animum in pectoribus commovit:

---

378. Ῥίψεν.] Ἔρριψεν. Ἐπιδινήσας.] Δινήσας. ἐπιστρέψας. Κόμισαν.] Ἦραν, ἐβάστασαν. Ἐρίηρες.] Εὐάρμοστοι, σπουδαῖοι. ὁμόψυχοι.

379. Ἂψ ἐπόρουσεν.] Ἐκ δευτέρου ἐφόρμησε. Κατακτάμεναι.] Ἀποκτεῖναι. Μενεαίνων.] Προθυμούμενος.

380. Ἐξήρπαξεν.] Ἀφανῆ ἐποίησε.

381. Ῥεῖα.] Ῥαδίως, εὐκόλως. Ὥστε θεός.] Ὡς θεός. Ἠέρι.] Ἀορασίᾳ, σκοτίᾳ.

382. Κὰδ δ' εἷσεν.] Ἐκάθισε δέ. Εὐώδεϊ.] Εὐόδμῳ. Κηώεντι.] Τεθυμιασμένῳ. ἢ, πρὸς τὸ κεῖν, τουτέστι, κοιμᾶσθαι, εὐτρεπισμένῳ.

383. Καλέουσα.] Ἀντὶ τοῦ, καλέσουσα, ἄξουσα. Ἴε.] Παρεγένετο, ἐπορεύετο. Κίχανεν.] Κατέλαβεν, εὗρε.

384. Πύργῳ.] Ἐπὶ τῷ τείχει. Περὶ δέ.] Περὶ αὐτὴν δέ. Τρῳαί.] Τρωϊκαὶ γυναῖκες. Τρωάδες. Ἅλις.] Ὁμοῦ πολλαί.

385. Νεκταρέου.] Εὐόσμου, θείου. Ἑανοῦ.] Λεπτοῦ ἱματίου. Παρὰ τὸ ἕννυσθαι. Ἐτίναξεν.] Ἔσεισεν. ἔσπα.

386. Γρηΐ.] Γραΐδι. πρεσβύτιδι. Μίν.] Αὐτήν. Εἰκυῖα] Ὁμοιωθεῖσα. Παλαιγενέϊ.] Πολλοῦ χρόνου γεγεννημένῃ.

387. Εἰροκόμῳ.] Ἐρίων ἐπιμελουμένῃ, ἐριουργῷ. Εἴρια γὰρ, τὰ ἔρια. Ἥ οἱ.] Ἥτις αὐτῇ. Ναιεταώσῃ.] Κατοικούσῃ.

388. Ἤσκειν.] Εἰργάζετο. Καλά.] Ἀντὶ τοῦ, καλῶς. Φιλέεσκεν.] Ἐξαιρέτως δὲ αὐτὴν ἐφίλει.

389. Τῇ μιν.] Ταύτῃ δὴ τῇ γραΐδι. Ἐεισαμένη.] Ὡμοιωμένη.

390. Δεῦρ' ἴθι.] Δεῦρο ἄπιθι. Οἶκόνδε.] Εἰς τὸν οἶκον.

391. Κεῖνος.] Ἐκεῖνος. Δινωτοῖσιν.] Ἤτοι, πεποικιλμέναις· ἢ, κατὰ συστροφὴν, τετορνευμέναις.

392. Κάλλεϊ.] Κάλλει. Στίλβων.] Λάμπων. Καὶ εἵμασι.] Καὶ τοῖς ἱματίοις. Οὐδέ κε φαίης.] Οὐδ' ἂν εἴποις.

393. Μαχεσσάμενον.] Μαχεσθέντα. Χορόνδε ἔρχεσθαι.] Ἐς χορὸν ἀπέρχεσθαι.

394. Ἠὲ χοροῖο.] Ἢ χοροῦ. Νέον.] Νεωστί. Λήγοντα.] Πεπαυμένον.

395. Τῇ δ' ἄρα.] Ταύτῃ δέ. Θυμόν.] Τὴν ψυχήν. Ὄρινε.] Διετάραξε. τουτέστιν, εἰς ἔρωτα αὐτὴν ἤγαγε. Τὸ ὁ μικρὸν διὰ τὸ μέτρον.

Καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν,
Στήθεά θ' ἱμερόεντα, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
Θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;
Ἦ πῆ με προτέρω πολίων εὖ ναιομενάων
Ἄξεις, ἢ Φρυγίης, ἢ Μηονίης ἐρατεινῆς;
Εἴ τίς τοι καὶ κεῖθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων.
Οὕνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
Νικήσας ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι,
Τοὔνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης;
Ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα· θεῶν δ' ἀπόειπε κελεύθους·
Μηδέ τι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον,
Ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε, καί ἑ φύλασσε,
Εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην.
Κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι (νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη)
Κείνου πορσανέουσα λέχος· Τρῳαὶ δέ μ' ὀπίσσω
Πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ.
Τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη,
Μή μ' ἔρεθε σχετλίη, μὴ χωσαμένη σε μεθείω,

Atqui ut vidit deæ perpulchrum collum,
Pectoraque desiderabilia, & oculos vibranti splendore coruscantes,
Expavit inde, verbaque facit, dixitque,
Improba, quid me his cupis decipere?
An in aliquam me interius urbium bene habitatarum
Abduces, vel Phrygiæ, vel Mæoniæ amabilis?
Si quis tibi & illic amicus articulatè loquentium hominum.
An quia nunc nobili Alexandro Menelaus
Victo vult odiosam me domum abducere,
Ideo jam nunc huc dolos struens advenisti?
Sede apud ipsum profecta. deorum vero abnega vias:
Neque unquam tuis pedibus revertaris in Cœlum,
Sed semper juxta illum ærumnas-perfer, & ipsum serva,
Donec te vel uxorem fecerit, vel saltem ancillam.
Illuc autem ego non ibo (reprehensu dignum enim esset)
Illius ornatura lectum: enimvero Troades me postilla
Omnes vituperabunt: sustineo verò dolores immensos animo.
Hanc autem irata allocuta est diva Venus,
Ne me irrites misera, ne irata te deseram,

396. Καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε.] Καὶ δὴ ὡς ἐθεάσατο. Περικαλλέα.] Τὸν πάνυ καλόν. Δειρήν.] Τράχηλον.

397. Ἱμερόεντα.] Ἐπιθυμητὸν, ἐράσμιον. Μαρμαίροντα.] Λάμποντα.

399. Δαιμονίη.] Μακαρία. Ταῦτα.] Ἐπιῤῥηματικῶς. ἀντὶ τοῦ, τοσοῦτον. Λιλαίεαι.] Ἐπιθυμεῖς. Ἠπεροπεύειν.] Ἀπατᾶν.

400. Ἦ πῆ με.] Ἢ πάλιν πού ποτέ με. Προτέρω.] Πορρωτέρω, ἐσωτέρω. Εὐναιομενάων.] Καλῶς οἰκουμένων.

401. Ἄξεις.] Ἀπάξεις. Μηονίης.] Λυδίας. Μήονες γὰρ, καὶ Μαίονες, ἐκαλοῦντο οἱ Λυδοὶ τὸ παλαιόν.

402. Κἀκεῖθι.] Κἀκεῖ.

404. Στυγερήν.] Μισητήν. Ἄγεσθαι.] Ἀπαγαγεῖν.

405. Δολοφρονέουσα.] Δόλια φρονοῦσα.

406. Ἧσο.] Κάθησο. Παρ' αὐτόν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐγγὺς αὐτοῦ. Ἰοῦσα.] Πορευθεῖσα. Θεῶν δ' ἀπόειπε κελεύθους.] Ἀπάρνησαι δὲ καὶ ἀπλάνη δι' αὐτὸν τὴν μετὰ τῶν θεῶν διαγωγὴν. Κελεύθους.] Τὰς ὁδούς.

407. Μηδέ τι σοῖσι πόδεσσι.] Καὶ μηκέτι τοῖς ποσὶ σου ὑπόστρεφε εἰς τὸν Ὄλυμπον.

408. Περὶ κεῖνον.] Περὶ ἐκεῖνον τὸν Ἀλέξανδρον. Ὀΐζυε.] Κακοπάθει, ταλαιπώρει. Καί ἑ φύλασσε.] Καὶ φύλασσε αὐτόν.

409. Εἰσόκεν.] Ἕως ἄν.

410. Κεῖσε δέ.] Εἰς ἐκεῖνον δὲ τὸν τόπον, ὅπου ἐκεῖνός ἐστιν, οὐκ ἄπειμι. Ἀντὶ τοῦ, ἐκεῖσε. τὸ δὲ πάθος ἀφαίρεσις. Οὐκ εἶμι.] Οὐ παραγίγνομαι. Νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.] Μέμψεως γάρ μοι τοῦτο ἄξιον γενήσεται.

411. Πορσανέουσα.] Ἑτοιμάσουσα, παρασκευάσουσα. Ἄλλοι ἀναγινώσκουσι, πορσυνέουσα. Ὀπίσσω.] Εἰς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον.

412. Πᾶσαι.] Ὅλαι. Μωμήσονται.] Ψέξουσι, μέμψονται. Ἄχεα.] Λύπας. Ἄκριτα.] Ἀδιαχώριστα. πολλά.

414. Μή μ' ἔρεθε.] Μή με ἐρέθιζε, παρόξυνε. Σχετλίη.] Σχετλιασμοῦ καὶ μίσους ἀξία. Χωσαμένη.] Ὀργισθεῖσα. Μεθείω.] Ἀμελήσω, καταλείψω.

415. Τὼς

Τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα·
Μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρὰ
Τρώων καὶ Δαναῶν· σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι.
Ὣς ἔφατ'. ἔδεισεν δ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα.
Βῆ δὲ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ
Σιγῇ· πάσας δὲ Τρῳὰς λάθεν· ἦρχε δὲ δαίμων.
Αἱ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἵκοντο,
Ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο,
Ἡ δ' εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν.
Τῇ δ' ἄρα δίφρον ἑλοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ἀντί' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα.
Ἔνθα κάθιζ' Ἑλένη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Ὄσσε πάλιν κλίνασα· πόσιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ,
Ἤλυθες ἐκ πολέμου· ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι,
Ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.
Ἦ μὲν δὴ πρίν γ' εὔχε' ἀρηϊφίλου Μενελάου,
Σῇ τε βίῃ καὶ χερσὶ, καὶ ἔγχεϊ, φέρτερος εἶναι·
Ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλά σ' ἔγωγε
Παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
Ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι.

Tantùm verò te odio habeam quantùm jam mirificè amavi:
In medio autem utrorumque struam odia perniciosa,
Trojanorum & Danaorum: tu verò malo fato pereas.
Sic dixit. timuit vero Helena Jove prognata.
Et ivit cooperta velo candido splendido
Tacitè: omnesque Troadas latuit; præibat autem Dea.
Hæ vero ubi in Alexandri domum pulchram venerunt,
Ancillæ deinde velociter ad munera convertebantur,
Ipsa autem in altum thalamum ascendit nobilissima mulierum.
Huic sellam prehensam amans-risum Venus,
Ex adverso Alexandri dea deposuit ferens.
Ibi sedit Helena filia Jovis Ægiochi,
Oculis aversis: virumque objurgavit [*hac*] oratione,
Venisti ex bello: utinam illic periisses,
A viro interfectus forti, qui meus prior maritus erat.
Certe quidem antea gloriabaris bellicoso Menelao,
Viribus tuis & manibus, & hastâ, *te* præstantiorem esse:
Sed vade nunc provoca bellicosum Menelaum
Rursus pugnare contrà. Sed ego te
Cessare moneo; neque flavum Menelaum
Contrà bellum bellare, & pugnare

415. Τὼς δέ σε.] Οὕτως δέ σε. Ἀπεχθήρω.] Μισήσω. Ἔκπαγλα.] Ἐκπληκτικῶς, ἐξόχως.
416. Μητίσομαι.] Βουλεύσομαι, μηχανήσομαι. Ἔχθεα.] Ἔχθρας, μίση. Λυγρά.] Χαλεπά.
417. Κακὸν οἶτον.] Κακὸν θάνατον, μόρον. Ὄληαι.] Ἀπόλῃ.
419. Κατασχομένη.] Κατακαλυψαμένη. Ἑανῷ.] Λαμπρῷ ἱματίῳ. Ἀργῆτι.] Λαμπρῷ, λευκῷ. Φαεινῷ.] Στιλπνῷ.
420. Τρῳάς.] Τρωϊκὰς γυναῖκας. Τρῳάδας. Λάθεν.] Ἔλαθεν, ἀφαιρέσει τοῦ ε. Ἦρχε.] Προηγεῖτο.
422. Ἀμφίπολοι.] Θεραπαινίδες. Θοῶς.] Ταχέως. Τράποντο.] Ἐτράπησαν, ὥρμησαν. Ἐπὶ ἔργα.] Ἐπὶ τὴν ἐργασίαν. ἐπὶ τὸ δέον.
423. Ὑψόροφον.] Ὑψηλόν. Κίε.] Ἐπορεύετο.
424. Φιλομμειδής.] Ἡ φιλόγελως, καὶ ἱλαρά, καθ' Ὅμηρον. κατὰ δὲ Ἡσίοδον, ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη. ὅ ἐστι, τῶν αἰδοίων.
425. Ἀντία.] Ἐξ ἐναντίας. Κατέθηκεν.] Ἔθηκε. Φέρουσα.] Ἐνέγκουσα. ἔλαβε δὲ ἐνεστῶτα ἀντὶ παρεληλυθότος.
427. Ὄσσε πάλιν κλίνασα.] Τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τοὐπίσω ἀποκλίνασα, καὶ ἀποστρέψασα. Ὄσσε.] Δυϊκῶς. Πόσιν.] Τὸν ἄνδρα. Ἠνίπαπε.] Ἐκακολόγησεν. ὕβρισεν.
428. Ἤλυθες.] Ἦλθες, παρεγένου. Ὡς ὤφελες.] Εὐκτικῶς, εἴθ' ὤφειλες. Αὐτόθι.] Ἐκεῖσε. Ὀλέσθαι.] Ἀποθανεῖν.
429. Δαμείς.] Δαμασθεὶς, ἀναιρεθείς. Ἀνδρί.] Ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ ἀνδρός. Πρότερος.] Πρότερός μου.
430. Εὔχεο.] Ηὔχου, ἐπηύχου. καυχῶ.
431. Σῇ τε βίῃ.] Τῇ σῇ δυνάμει.
433. Ἐξαῦτις.] Ἐκ δευτέρου.
434. Κέλομαι.] Κελεύω. Ἤγουν, παρακαλῶ, προτρέπομαι.
435. Ξανθῷ Μενελάῳ ἀντίβιον.] Ἀντὶ, καὶ ἐξ ἐναντίας, τοῦ ξανθοῦ Μενελάου. Γενικὴ Δωρική. καὶ πρόθεσις ἀναστρέφεται. ἀντίβιον ξανθῷ Μενελάῳ.

Ἀφραδέως, μή πως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμείης.
Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε,
Μή με γύναι χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.
Νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ·
Κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ· πάρα γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν.
Ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε.
Οὐ γάρ πώ ποτέ μ' ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν,
Οὐδ' ὅτε σε πρότερον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
Ἔπλεον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσι,
Νήσῳ δ' ἐν Κραναῇ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ·
Ὥς σέο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.
Ἦ ῥα, καὶ ἄρχε λέχοσδε κιών, ἅμα δ' εἵπετ' ἄκοιτις·
Τὼ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν.
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον φοίτα θηρὶ ἐοικώς,
Εἴ που ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδέα.
Ἀλλ' οὔτις δύνατο Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
Δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ' ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.

Stultè ne forte ab ipso hastâ interfectus sis.
Hanc autem Paris verbis respondens est allocutus,
Ne meum mulier acerbis opprobriis animum incessas.
Nunc etenim Menelaus vicit cum Minervâ:
Illum vicissim ego: nam Dii adsunt & nobis.
Sed age in gratiam redeamus concumbentes.
Non enim unquam me sic amor mentem complexus est,
Ne tunc quidem quando te pridem Lacedæmone ex amabili
Navigabam raptâ in transeuntibus pontum navibus,
Insulâ vero in Cranaë mistus sum amore & concubitu:
Sicut te nunc amo, & me dulce desiderium capit.
Dixit, & præibat in lectum ascendens, simul autem sequebatur uxor:
Hi quidem in perforatis cubuerunt lectis.
Atrides vero per turbam vagabatur feræ similis,
Sicubi conspicaretur Alexandrum divinâ formâ præditum.
Verum nullus poterat Trojanorum inclytorumque auxiliatorum
Ostendere Alexandrum tunc bellicoso Menelao.

436. Ἀφραδέως.] Ἀπροόπτως, ἀπείρως, ἀπρονοήτως, δι' ἄγνοιαν. Δαμείης.] Δαμασθῇς, ἀναιρεθῇς.

438. Με.] Κατ' ἐμέ. ἐν ἐμοί. Χαλεποῖσι.] Δεινοῖς. Ἔνισπε.] Ἄλλοι, ἔνιπτε. Ἀντὶ τοῦ, ἐπέπληττε, κακολόγει, ὠνείδιζε.

439. Σὺν Ἀθήνῃ.] Σὺν τῇ γνώμῃ τῆς Ἀθηνᾶς.

440. Πάρα γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν.] Πάρεισι καὶ ἡμῖν θεοὶ συμμαχοῦντες καὶ συναγωνιζόμενοι.

441. Φιλότητι τραπείομεν.] Εἰς εὐφροσύνην τραπῶμεν. Εὐνηθέντες.] Κοιμηθέντες, κατακλιθέντες. συγκαθεύδοντες, συνουσιάζοντες.

442. Ἀμφεκάλυψε.] Περιέλαβε, κατέσχεν.

443. Οὐδ', ὅτε σε πρότερον.] Οὐδ' ὁπότε σε τὴν ἀρχήν. Ἀλέξανδρος, υἱὸς Πριάμου, Τροίας βασιλέως, ὁ καὶ Πάρις ἐπικαλούμενος, Ἀφροδίτης ἐπιταγῇ ναυπηγήσαντος αὐτῷ ναῦς Ἁρμονίδου, ἤ, κατά τινας τῶν νεωτέρων, Φερέκλου τοῦ τέκτονος, μετ' Ἀφροδίτης ἦλθεν εἰς Λακεδαίμονα τὴν Μενελάου πόλιν. Ἐνταῦθα δὲ, τὴν Ἑλένην ὀφθαλμοβολήσας Ἀφροδίτης αἱρέσει, καὶ βληθεῖσαν δι' ἀλληλομαχίαν ἔρωτος, ἀναλαβὼν σὺν τοῖς ἐν οἴκῳ χρήμασιν, ἦλθεν εἰς Σιδῶνα τῆς Φοινίκης. Κἀκεῖ γάμου κοινωνίαν ποιησάμενος, ἧκεν ἔχων αὐτὴν εἰς Ἴλιον. Μητρόπολις δὲ αὕτη Τροίας. Ἐκ τοῦ τῆς ἐνταῦθα διὰ τῶν ὅρκων καὶ συνθηκῶν ἀδικίας, αὐτῆς πάλιν Ἀφροδίτης αἱρέσει, κομίσας οἴκαδε, συνεκοιμήθη ἀπροσδοκήτως, πάλιν σύνδυνον παρειληφώς, ὡς δηλοῖ ὁ Ποιητὴς, διὰ τῶν ἑαυτοῦ λόγων. Λακεδαίμονος.] Ἐκ τῆς Λακεδαίμονος.

445. Νήσῳ δ' ἐν Κραναῇ.] Παροξυτόνως· ἵνα κύριον ὄνομα γένηται. Δοκεῖ δὲ ἡ νῆσος τῆς Ἀττικῆς εἶναι. ὅθεν καὶ οὕτως πρότερον ἐκαλεῖτο ἀπὸ Κραναοῦ, βασιλέως τῆς Ἀττικῆς. νῦν ἀπὸ τοιαύτης μίξεως Ἑλένη καλεῖται. Φιλότητι καὶ εὐνῇ.] Φιλίᾳ καὶ συνουσίᾳ.

446. Ὥς σέο.] Ὡς σοῦ. Ἔραμαι.] Ἐρῶ, ἐπιθυμῶ. Ἵμερος.] Πόθος. Αἱρεῖ.] Καταλαμβάνει, κρατεῖ.

447. Ἄρχε λέχος δε.] Προηγεῖτο τῆς ἐπὶ τὴν κοίτην ὁδοῦ. Εἵπετο.] Ἠκολούθει. Ἄκοιτις.] Παράκοιτις. σύγκοιτος. Τούτων δέ τινες, παλλακαὶ, καὶ παλλακίδες· τινὲς δὲ σύγγαμοι, καὶ γαμεταὶ, ἢ γαμεταὶ γυναῖκες.

448. Τρητοῖσι.] Τετρυπημένοις πρὸς τὴν τῶν χοινίων δέσιν. Κατεύνασθεν.] Κατεκοιμήθησαν.

449. Ἀν' ὅμιλον.] Κατὰ τὸ πλῆθος. Ἐφοίτα.] Ἐνθουσιαστικῶς περιήρχετο. Θηρὶ ἐοικώς.] Λέοντι παραπλήσιος. Κατ' ἐξοχὴν, εἴτε συνεκδοχικῶς.

450. Ἐσαθρήσειεν.] Ἴδοι, θεάσηται.

451. Κλειτῶν.] Ἐνδόξων.

453. Οὐ

Οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ' ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο·
Ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Κέκλυτέ μευ Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἠδ' ἐπίκουροι·
Νίκη μὲν δὴ φαίνετ' ἀρηϊφίλου Μενελάου,
Ὑμεῖς δ' Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
Ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν ἥντιν' ἔοικεν,
Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
Ὡς ἔφατ' Ἀτρείδης, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

Nec enim propter amicitiam abscondissent, si quis vidisset:
Æquè enim ipsis omnibus odio erat atque mors nigra.
Inter hos autem locutus est rex virorum Agamemnon,
Audite me Trojani & Dardani & auxiliatores:
Victoria quidem manifesta est bellicosi Menelai,
Vos autem Argivam Helenam & opes cum ipsa
Reddite, & mulctam persolvite quam oportet,
Quæque & futuris hominibus memoretur.
Sic dixit Atrides, comprobabant autem ceteri Achivi.

---

453. Οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ' ἐκεύθανον.] Οὐ γὰρ ἂν διὰ φιλίαν αὐτὸν ἔκρυπτον. Εἴ τις ἴδοιτο.] Εἴ τις αὐτὸν ἐθεάσατο.

454. Ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.] Πάντες καὶ αὐτὸν ἐμίσουν ὡς τὴν θανατηφόρον μοῖραν. Ἶσον.] Ἐξίσης. Σφίν.] Αὐτοῖς. Ἀπήχθετο.] Ἐμισεῖτο.

459. Ἔκδοτε.] Ἀπόδοτε. Τιμήν.] Πρόστιμον τοῦ πολέμου. ὅ ἐστι, φόρον τινά, καὶ συντέλειαν. Ἀποτινέμεν.] Ἐκτιννύειν. ἀποδιδόναι. Ἥντιν' ἔοικεν.] Ἥντινα προσήκει.

460. Ἥ τε.] Ἥτις μνήμη. Πέληται.] Γένηται. μείνῃ.

461. Ἐπὶ δ' ᾔνεον.] Καὶ ἐπῄνουν, καὶ συγκατετίθεντο τῇ γνώμῃ αὐτοῦ.

ὙΠΌΘΕΣΙΣ ΤΗ͂Σ ἸΛΙΆΔΟΣ Δ.

ΤΟΥ͂ ὉΜΉΡΟΥ ῬΑΨΩΔΊΑΣ.

Ἔδοξε τοῖς θεοῖς τὴν Ἴλιον ἁλῶναι. Διὸ Ἀθηνᾶ μὲν Μενέλαον τοξευθῆναι ὑπὸ Πανδάρου παρεσκεύασε. Καὶ οὕτως συγχυθέντων τῶν ὅρκων, Μαχάων μὲν ἰᾶται Μενέλαον. Ἀγαμέμνων δὲ ἀπελθὼν, τὴν στρατιὰν παρορμᾷ εἰς τὸν πόλεμον. Συμβολῆς δὲ γενομένης, πολλοὶ ἑκατέρωθεν ἀναιροῦνται.

ΚΑΙ ἌΛΛΗ.

ΤΟΥ͂ Ἀλεξάνδρου ἡττηθέντος, καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀπαιτοῦντος κατὰ τὰς συνθήκας τήν τε Ἑλένην, καὶ τὰ σὺν αὐτῇ ἁρπαγέντα κτήματα, καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀδικήματος τιμωρείαν, ἐν Διὸς οἱ θεοὶ βουλεύονται περὶ τοῦ Ἰλίου. Καὶ Ζεὺς παραβιασθεὶς ὑπὸ τῆς Ἥρας, ἀποστέλλει τὴν Ἀθηνᾶν εἰς τὸ τῶν Τρώων στράτευμα, σύγχυσιν τῶν ὅρκων ἐργασομένην. Ἡ δὲ, παραγενομένη, πείθει Πάνδαρον τὸν Ζελείτην τοξεῦσαι τὸν Μενέλαον. Καὶ βληθέντος αὐτοῦ, Ἀγαμέμνων ὀδύρεται, καὶ Μαχάονα τὸν ἰατρὸν μεταπέμπεται. Καὶ ἔτι περὶ τὴν θεραπείαν Μενελάου ἀσχολουμένων τῶν ἀρίστων, ἐπίασιν οἱ Τρῶες σὺν ὅπλοις. Ἀγαμέμνων δὲ ἐπιὼν τὸ στρατόπεδον, τοὺς μὲν ἤδη παραταττομένους παρακαλεῖ καὶ ἐπαινεῖ, τοῖς δὲ ἀγνοοῦσι τὴν ἔφοδον τῶν Τρώων ἐπιπλήσσει. καὶ οὕτως, συμπεσόντων αὐτῶν εἰς τὴν μάχην, ἑκατέρωθεν πίπτουσι πολλοί.

Δέλτα, θεῶν ἀγορή, ὅρκων χύσις, ἄρεος ἀρχή.

ΟΙ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο
Χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη
Νέκταρ ἐῳνοχόει· τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσι
Δειδέχατ' ἀλλήλους, Τρώων πόλιν εἰσορόωντες.
Αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην,
Κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων,

Dii autem apud Jovem sedentes consultabant
Aureo in pavimento, inter hos verò veneranda Hebe
Nectar ministrabat: illi autem aureis poculis
Excipiebant alter alterum, Trojanorum urbem aspicientes.
Continuo conabatur Saturnius irritare Junonem,
Mordacibus verbis per comparationem verba faciens,

ΠΑ'Ρ Ζηνί.] Παρὰ τῷ Διί. Παρεσχημάτισται δὲ ἀπὸ τοῦ Ζεὺς ὁ Ζήν, καὶ ὁ Ζάν. Ἰωνικῶς, καὶ Δωρικῶς. Ἠγορόωντο.] Διελέγοντο ἐς τὸ κοινόν. ἐκκλησίαζον. Ἀπὸ τοῦ, ἀγορεύειν. Ἐξ οὗ, ἠθροίζοντο.

2 Χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ.] Ἀντὶ τοῦ, ἐν τῷ κεχρυσωμένῳ καὶ κοιλῷ πέδῳ. Ἰστέον δὲ, ὅτι, ὅταν μὲν στερεὸν λέγειν βούληται, τότε πολύχαλκόν φησιν· ὅταν δὲ, καλὸν, χρυσοῦν λέγει οὐρανόν. Μετὰ δέ σφισιν.] Ἐν αὐτοῖς δέ. Πότνια.] Σεβασμία, ἔντιμος. Ἥβη.] Ἥρας θυγάτηρ, Ἡρακλέους δὲ γυνή. Ἐζήτηται, δι' ἣν αἰτίαν ὁ Γανυμήδης, οἰνοχόος ὢν τοῦ Διὸς, οὐ πᾶσιν ὑπηρετεῖ. Ἔνιοι μὲν οὖν φασιν, ὅτι Διὸς μόνου ἦν διάκονος, καὶ οὐκ ἐξῆν αὐτῷ πᾶσιν οἰνοχοεῖν. ἡ δὲ Ἥβη εὐλόγως, ὅτι κοινὴ πάντων ἐστίν. Ἄλλοι δὲ, ὅτι, σκέψεως περὶ τοῦ Ἰλίου πορθήσεως γινομένης, εὐοικονομήτως ἄπεστι τοῦ συνεδρίου, ἵνα μηδὲν ἐναντίον γένηται, διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν χάριν, ἢ μὴ μόνος δόξῃ τι οἰκτίζεσθαι. Διὰ τί δὲ μόνῳ τῷ Διὶ Γανυμήδης ὑπηρετεῖ; Ῥητέον, ὅτι ἅπασιν ἡ Ἥβη διακονεῖ, ἐπειδὴ τὸ θεῖον πᾶν ἀεὶ νεάζει τε καὶ ἡβᾷ. Τοῦτο γὰρ βούλεται αὐτοῖς ἥ τε ἀμβροσία, ἀβροσία τις οὖσα, καὶ τὸ νέκταρ, παρὰ τὸ νεάζειν, ἤ, τὸ οὐ μὴ κτείνεσθαι, λεχθέν. Γανυμήδης δὲ ὑπηρετεῖ μόνῳ τῷ Διὶ, ὅτι ὁ μὲν Ζεὺς πρῶτός ἐστι νοῦς, μόνος δὲ ὁ νοῦς ἔχει οἰκεῖον τὸ, τοῖς μήδεσι γάνυσθαι. τοῦτο γὰρ ὁ Γανυμήδης.

3. Νέκταρ.] Τὸ τῶν θεῶν πόμα. ἐῳνοχόει.] Ἀντὶ τοῦ, ᾠνοχόει, ἐκίρνα. Ἔστι δὲ ὁ τρόπος κατάχρησις. κυρίως γὰρ τὸ οἰνοχοεῖν ἐπὶ οἴνου λεχθῆναί ἐστι. Τοὶ δέ.] Οὗτοι δέ. Δεπάεσσιν.] Ἐκπώμασι, ποτηρίοις.

4. Δειδέχατο.] Ἐδεξιοῦντο. Τρώων πόλιν.] Τὴν Ἴλιον. Εἰσορόωντες.] Ὁρῶντες, βλέποντες.

5. Ἐπειρᾶτο.] Ἀπόπειραν ἐποιεῖτο. Ἐρεθιζέμεν.] Ἐρεθίζειν, παροξύνειν.

6. Κερτομίοις.] Ἐρεθιστικοῖς, χλευαστικοῖς, ἢ ἀποτόμοις. τὸ κέαρ τέμνουσιν, ὅ ἐστι, τὴν ψυχήν. Παραβλήδην.] Παραβολάδην. παραβεβλημένως. ἀπατητικῶς. ἢ, παραβαλὼν τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου, περὶ ἐκείνην ἀποσιωπῆσαι. ἐξ ἀντιβολῆς, ἐξ ἀντιπαραβολῆς. κατ' ἀπόκρισιν. περιφράσει. ἀναβαλλόμενος.

7. Δοι-

Δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων,
Ἥρη τ' Ἀργείη, καὶ Ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη·
Ἀλλ' ἤτοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσορόωσαι
Τέρπεσθον· τῷ δ' αὖτε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
Αἰεὶ παρμέμβλωκε, καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει·
Καὶ νῦν ἐξεσάωσεν ὀϊόμενον θανέεσθαι.
Ἀλλ' ἤτοι νίκη μὲν, ἀρηϊφίλου Μενελάου·
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·
Ἤ ῥ' αὖτις πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
Ὄρσομεν, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
Εἰ δ' αὔτως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
Ἤ τοι μὲν οἰκέοιτο πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Αὖτις δ' Ἀργείην Ἑλένην Μενέλαος ἄγοιτο.
Ὣς ἔφαθ'. αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη·
Πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
Ἤ τοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
Σκυζομένη Διῒ πατρί, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα,
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;

Duæ quidem Menelao adjutrices sunt dearum,
Junoque Argiva, & auxiliatrix potens Minerva:
Sed enim ipsæ seorsum sedentes, aspicientes
Oblectantur: illi vero risum amans Venus
Semper adest, & ab ipso fata repellit:
Et nunc conservavit putantem se moriturum.
Sed victoria quidem bellicosi Menelai:
Nos autem consultemus quem statum habituræ sint hæ res:
An rursus bellumque perniciosum & certamen grave
Excitemus, vel amicitiam inter utrosque conciliemus.
Quod si æque hoc omnibus gratum & jucundum sit,
Omnino quidem habitetur urbs Priami Regis,
Retro autem Argivam Helenam Menelaus abducat.
Sic dixit. Compressis vero labris gemebant Minervaque & Juno:
Propinquæ hæ sedebant, malaque Trojanis cogitabant.
Minerva quidem tacita erat, neque quicquam dixit,
Irata Jovi patri, ira autem ipsam atrox tenebat:
Junoni vero non continuit pectus iram, sed respondit,
Gravissime Saturnie, quale verbum dixisti?

---

7. Δοιαί.] Δύο. Ἀρηγόνες.] Βοηθοί. Θεάων.] τῶν θεαινῶν.

8. Ἥρη τ' Ἀργείη.] Ἡ ἐν Ἄργει τῆς Πελοποννήσου πόλει τιμωμένη. Καὶ Ἀλαλκομενηΐς.] Ἡ ἀλάλκουσα τῷ μένει. ὅ ἐστι βοηθοῦσα. Ἢ, ἐν Ἀλαλκομεναῖς, πόλει τῆς Βοιωτίας, τιμωμένη, ἔνθα καὶ Ἀλαλκομένειον Ἀθηνᾶς ἱερόν. Ἢ, ἀπὸ τοῦ Ἀλαλκομενίου ὄρους τῆς Ἀττικῆς. Ἢ, ἡ παρὰ Ἀλαλκομένει τραφεῖσα τῷ Βοιωτῷ.

9. Ἀλλ' ἤτοι ταί.] Ἀλλὰ γὰρ αὗται μέν. Νόσφι.] Χωρίς. Εἰσορόωσαι.] Ὁρῶσαι, βλέπουσαι.

10. Τέρπεσθον.] Τέρπονται. δυϊκῶς. Τῷ δ' αὖτε.] Τούτῳ δὲ δή. Φιλομμειδής.] Φιλόγελως. καθ' Ἡσίοδον, φιλομμηδὴς ὅτι ἐκ τῶν τοῦ Κρόνου μηδέων (αἰδοίων) ἐξεφαάνθη.

11. Παρμέμβλωκε.] Παραμένει, πάρεστιν. Ἀμύνει.] Ἀποτρέπει, ἀποσοβεῖ.

12. Ἐξεσάωσεν.] Ἔσωσεν. Ὀϊόμενον.] Ὑπολαμβάνοντα, προσδοκοῦντα. Θανέεσθαι.] Ἀποθανεῖν.

13. Ἀλλ' ἤτοι νίκη μέν.] Ἀλλ' ἡ μὲν νίκη.

14. Φραζώμεθα.] Βουλευώμεθα, σκεπτώμεθα. Ὅπως.] Ὃν τρόπον.

15. Ἤ ῥ' αὖτις.] Ἢ ἐκ δευτέρου, Φύλοπιν.] Μάχην τὴν κατὰ πλήθη, δημώδη. Αἰνήν.] Δεινήν, χαλεπήν.

16. Ὄρσομεν.] Διεγείρωμεν, ἐμβάλωμεν. Μετ' ἀμφοτέροισιν.] Ἐν ἀμφοτέροις, Τρωσὶ καὶ Ἕλλησιν.

17. Εἰ δ' αὔτως.] Εἰ δὲ οὕτως. Ἤγουν, εἰ δ' ἴσα.

18. Ἤ τοι μὲν οἰκέοιτο.] Ὄντως γὰρ οἰκοῖτο.

19. Ἄγοιτο.] Ἐπανάγοιτο εἰς πατρίδα.

20. Ἐπέμυξαν.] Μεμυκόσι τοῖς χείλεσιν ἐπεστέναξαν. Ὃ πάσχουσιν οἱ ὀργιζόμενοι, καὶ μηδὲν ποιεῖν δυνάμενοι.

21. Πλησίαι.] Ἐγγύς. Αἵγε.] Αὗται. Ἥσθην.] Ἐκαθέζοντο. δυϊκῶς. Μεδέσθην.] Ἐβουλεύοντο, διενοοῦντο.

22. Ἤ τοι Ἀθηναίη.] Ἡ μὲν Ἀθηνᾶ. Ἀκέων.] Ἐπίρρημα, κατ' Ἰωνικὴν διάλυσιν ἐκ τοῦ ἀκήν. Ἀκὴν ἦσαν, ἀκέων ἦσαν, ἥσυχοι ἦσαν. Οὐδέ τι εἶπεν.] Καὶ οὐδὲν ἐφθέγξατο.

23. Σκυζομένη.] Ὀργιζομένη. Ἄγριος.] Χαλεπὸς, ἀπηνής. Ἥρει.] Κατελάμβανεν.

24. Οὐκ ἔχαδε.] Οὐκ ἐχώρησε. διὰ τὸ μέγεθος. Στῆθος.] Κατὰ στῆθος. Χόλον.] Ἄγριον ὀργήν.

26. Ἀ-

Πῶς ἐθέλῃς ἅλιον θεῖναι πόνον, ἠδ' ἀτέλεστον
Ἱδρῶθ', ὃν ἵδρωσα μόγῳ; καμέτην δέ μοι ἵπποι
Λαὸν ἀγειρούσῃ, Πριάμῳ κακά, τοῖό τε παισίν.
Ἕρδ'· ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Δαιμονίη, τί νύ σε Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
Τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅτ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον;
Εἰ δὲ σύ γ' εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρά,
Ὠμὸν βεβρώθοις Πρίαμον Πριάμοιό τε παῖδας,
Ἄλλους τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.
Ἕρξον ὅπως ἐθέλῃς, μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσσω
Σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Ὁππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαὼς πόλιν ἐξαλαπάξαι
Τὴν ἐθέλω ὅθι τοι φίλοι ἀνέρες ἐγγεγάασι,
Μήτι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλά μ' ἐᾶσαι.
Καὶ γὰρ ἐγώ σοι δῶκα ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.

Quomodo vis vanum reddere laborem, & sine fructu
Sudorem, quem sudavi cum labore? defatigati sunt & mihi equi
Copias coganti, Priamo mala, ejusque filiis.
Fac: at nequaquam omnes comprobabimus dii ceteri.
Huic autem valde indignatus respondit nubes cogens Jupiter,
Improba, quæ tibi Priamus Priamique filii
Tanta mala faciunt, quòd incessanter cupis
Ilii evertere bene-ædificatam urbem?
Utinam tu ingressa portas & muros altos,
Crudum vores Priamum Priamique filios,
Ceterosque Trojanos, tunc fortasse iram saturaveris.
Fac quomodo vis, ne hæc contentio posthac
Tibi & mihi magna concertatio inter utrosque sit.
Aliud autem tibi dicam, tu verò in præcordiis repone tuis,
Si quando & ego cupiens urbem excindere
Quam volo ubi tibi dilecti homines nati sunt,
Ne moreris meam iram, sed me omittas.
Etenim ego tibi *urbem* dedi volens invito animo.

26. Ἅλιον.] Μάταιον, ἄπρακτον. Θεῖναι.] Ποιῆσαι. Πόνον.] Κάματον. Ἠδ' ἀτέλεστον.] Καὶ ἀπλήρωτον.

27. Ἱδρῶθ'.] Τὸ τέλειον, ἱδρῶτα. Μόγῳ.] Ταλαιπωρίᾳ, καμάτῳ. Καμέτην.] Ἐκοπίασαν. δυϊκῶς.

28. Ἀγειρούσῃ.] Ἀθροιζούσῃ. Τοῖό τε παισίν.] Καὶ τοῖς τούτου παισίν.

29. Ἕρδε.] Πρᾶττε. Ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.] Οὐ μὴν συναινοῦμέν σοι οἱ λοιποὶ θεοί. Ὅ ἐστιν, οὐκ ἐπαινοῦμέν σε τοῦτο ποιοῦντα.

30. Ὀχθήσας.] Στενάξας.

31. Τί νύ σε.] Τί δὴ κατά σε. κατὰ σοῦ.

32. Τόσσα.] Τοσαῦτα. Ῥέζουσι,] Πράττουσιν. Ὅτ' ἀσπερχές.] Ὅτι ἀδιαλείπτως. ὅτι τοσοῦτον σπέρχουσα, σπουδάζουσα. Μενεαίνεις.] Προθυμῇ.

33. Πτολίεθρον.] Ὑποκοριστικὰ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἰδίαν ἔχει χρῆσιν παρὰ τὴν ἑτέρων ἰδιότητα γλωσσῶν. Ἐκείνοις μὲν γὰρ πόλεις μέγισται πτολίεθρα λέγονται καθ' ὑποκορισμόν.

35. Ὠμὸν βεβρώθοις.] Ὠμὸν φάγοις.

36. Τότε κεν.] Τότε ἄν. Ἐξακέσαιο.] Ἰάσαιο.

37. Ἕρξον ὅπως ἐθέλεις.] Πρᾶξον ὅπως ἂν βούλῃ. Μὴ τοῦτό γε νεῖκος.] Μὴ αὕτη ἡ φιλονεικία. Ὀπίσσω.] Ἐν τῷ μεταταῦτα χρόνῳ. Τὸ δὲ ὅλον· μὴ αὕτη φημὶ ἡ ἔρις μεγάλης ἔχθρας ἐν ὑστέρῳ ἡμῖν αἰτία γένηται.

40. Ὁππότε κεν.] Ὁπότε ἄν. Μεμαώς.] Προθυμούμενος, ἐφιέμενος, θέλων. Ἐξαλαπάξαι.] Ἐκπορθῆσαι, καταστρέψαι.

41. Πόλιν τὴν ἐθέλω.] Ταύτην τὴν πόλιν ἣν ἂν βουληθῶ. ἔλαβε δὲ ἄρθρον προτακτικὸν ἀντὶ ὑποτακτικοῦ. Ὅθι.] Ἔνθα, ὅπου. Ἐγγεγάασιν.] Ἐκγεγένηνται, κατοικοῦσι.

42. Μήτι.] Μή. μηδαμῶς. Διατρίβειν.] Παρέλκειν, ἀναβάλλεσθαι. Ἀλλά μ' ἐᾶσαι.] Ἀλλὰ συγχωρῆσαί με.

43. Δῶκα ἑκών.] Ἔδωκα θέλων. Δοκεῖ δέ πως ἐναντίον εἶναι τὸ ἑκὼν, τῷ, ἀέκοντί γε θυμῷ. Διὸ καλῶς ὁ Τρύφων, συναλείψας καὶ ἀποστρέφων τὸ α ἐν τῷ δῶκα, συνάπτει τὸ ἀέκων. Ἵν' ᾖ, δῶκ' ἀέκων, ἀέκοντί γε θυμῷ. Ἤ, ἑκὼν ἐγώ σοι ἔδωκα, ἀεκούσης μου τῆς διανοίας. ὅ ἐστι, καίπερ μὴ βουλόμενος. καὶ γὰρ ἐγώ σοι δῶκα ἑκὼν, ἀέκοντί γε θυμῷ. Ζητεῖται, πῶς ὁ Ζεὺς ἅμα μὲν ἑκὼν λέγει τῇ Ἥρᾳ χαρίσασθαι. ἅμα δὲ ἀέκων. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἑκὼν μὲν δίδωσιν, ὡς ἂν ἀδελφῇ, καὶ γυναικί· ἀέκων δὲ, ὅτι τοὺς φιλτάτους πρὸς

ἀπώ-

Αἳ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι
Ναιετάουσι πόληες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Τάων μοι περὶ κῆρι τιέσκετο Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Οὐ γάρ μοί ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Λοιβῆς τε, κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Ἤτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
Ἄργος τε, Σπάρτη τε, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη·
Τὰς διαπέρσαι, ὅτ' ἄν τοι ἀπέχθωνται περὶ κῆρι·
Τάων οὔτι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι, οὐδὲ μεγαίρω.
Εἴπερ γὰρ φθονέω τε, καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι,
Οὐκ ἀνύω φθονέουσ'· ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐσσι.
Ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον.
Καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, γένος δέ μοι ἔνθεν ὅθεν σοί·
Καί με πρεσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
Ἀμφότερον, γενεῇ τε, καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις

Quæ enim sub sole & cœlo stellifero
Habitantur urbes terrestrium hominum,
Harum à me maximè ex animo honorabatur Ilium Sacrum,
Et Priamus & populus hastæ fraxineæ periti Priami.
Non enim mihi unquam altare carebat epulis paribus,
Libationeque, nidoreque: hunc enim sortiti sumus honorem nos.
Huic respondit deinde bovinis oculis veneranda Juno,
Certè mihi tres quidem multò dilectissimæ sunt urbes,
Argosque, Spartaque, & latas vias habens Mycene:
Has excinde, quando tibi invisæ fuerint animo:
Has non ego propugno, nec invideo tibi.
Quamvis enim inviderem & non sinerem excindere,
Nihil profecerim invidendo: quoniam multò potentior es.
Sed oportet & meum facere laborem non irritum.
Nam & ego dea sum, genus autem mihi inde unde tibi:
Et me maximè-venerandam genuit Saturnus versutus,
Utrumque, tum quod ad genus, tum quòd tua conjunx

ἀπώλειαν δίδωσι. Καὶ γὰρ οἱ ἐν θαλάσσῃ πλέοντες, ὁπότ' ἂν περιπέσωσι κινδύνῳ, ἐκβάλλουσι τὸν φόρτον εἰς τὴν θάλασσαν, ἑκόντες τε, καὶ ἀέκοντες· ἑκόντες μὲν, ἵνα σωθῆναι δυνηθῶσιν· ἀέκοντες δὲ, ὅτι τὸν φόρτον ἀπολλύουσιν, δι' ὃν πλέουσιν. Οὐ μὴν ἀλλὰ τούτων οὐδεμία χρεία ἐστὶ πρὸς τὴν γραμματικήν· Ἑκὼν, ἀέκοντί γε θυμῷ· καὶ τὸ, εἴτε ἑκὼν, εἴτε ἄκων· καὶ τὸ, εἴτε ἑκόντι, εἴτε ἀκοντί γε θυμῷ· ταὐτὸν λέγει.

44. Αἳ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι.] Ὅσαι γὰρ ὑπὸ τὸν ἥλιον, καὶ τὸν τοὺς ἀστέρας ἔχοντα οὐρανόν.

45. Ναιετάουσι.] Κατοικοῦνται. Τῷ ναιετάειν ὧδε παθητικῶς χρῆται.

46. Τάων μοι περί.] Ὑπὲρ τούτων ὑπ' ἐμοῦ. Κῆρι.] Ἐκ ψυχῆς. ἐν καρδίᾳ. Τιέσκετο. Ἐτιμᾶτο. Ἱρή.] Ἱερὰ, μεγάλη.

47. Ἐϋμμελίω.] Τοῦ δέ ποτε τῇ μελίᾳ χρωμένου. πολεμικοῦ. Μελία δὲ εἶδος δένδρου εὐθέτου εἰς δόρατος κατασκευήν.

49. Λοιβῆς.] Σπονδῆς. Κυρίως δὲ τῆς ἀναφερομένης ἐκ τῶν θυμάτων ἀναθυμιάσεως. Τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.] Ταύτης γὰρ τῆς τιμῆς κατηξιώθημεν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

50. Βοῶπις.] Μελανόφθαλμος, καλὴ τὸ πρόσωπον. λίαν εὔμορφος, σφόδρα εὐειδής.

51. Ἤτοι ἐμοί.] Ἐμοὶ μὲν δή. Πολὺ φίλταται.] Περισφιλέσταται. Πόληες.] Πόλεις. Τὸ, λη, διὰ τὸ μέτρον.

53. Τάς.] Ταύτας. Διαπέρσαι.] Ἐκπόρθησον. Ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ. Ὅτ' ἄν τοι.] Ὅτ' ἂν σοι. Ἀπέχθωνται.] Μισηθῶσι.

54. Πρόσθ' ἵσταμαι.] Προΐσταμαι, ὑπερμαχῶ. Οὐδὲ μεγαίρω.] Οὐδὲ φθονῶ, οὐδὲ ἀντιπράττω.

55. Οὐκ εἰῶ.] Οὐκ ἐῶ, οὐ συγχωρῶ. Διαπέρσαι.] Νῦν ἐν ἀπαρεμφάτῳ ἐνεργητικῷ. Τοπρότερον δὲ διάπερσαι, προστακτικῶς, ἐν γένει τῶν μέσων, ὥσπερ, ποίησαι.

56. Οὐκ ἀνύω.] Οὐδὲν ὠφελῶ, οὐδέν σοι πράξω, οὐδὲν περιποιοῦμαι. Ἐπειή.] Ἐπειδή.

57. Χρή.] Προσῆκόν ἐστι. Θέμεναι.] Θεῖναι, ποιῆσαι. Οὐκ ἀτέλεστον.] Οὐκ ἀπλήρωτον.

58. Ἔνθεν.] Ἐνθένδε. Ὅθεν σοί.] Ἐκ τῶν αὐτῶν γονέων.

59. Πρεσβυτάτην.] Ἐντιμοτάτην. Τέκετο.] Ἐγέννησεν. Ἀγκυλομήτης.] Ἀγκύλα καὶ σκολιὰ βουλευόμενος. ἢ ὁ περὶ τῶν δυσευρέτων καὶ σκολιῶν εὐχερῶς δυνάμενος βουλεύσασθαι. Συνετός.

60. Ἀμφότερον.] Κατ' ἀμφότερα, διὰ τὸ καὶ ἀδελφὴν εἶναί σου, καὶ γυναῖκα. Γενεῇ.] Τῇ γενεᾷ. Καὶ οὕνεκα.] Καὶ ὅτι. Παράκοιτις.] Γαμετή.

61. Κέ-

Κέκλημαι. σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισι,
Σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοί· ἐπὶ δ' ἕψονται θεοὶ ἄλλοι
Ἀθάνατοι. σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι
Ἐλθεῖν ἐς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνὴν,
Πειρᾶν θ' ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
Ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
Πειρᾶν δ' ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
Ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Οἷον δ' ἀστέρα ἧκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,
Ἢ ναύτῃσι τέρας, ἠὲ στρατῷ εὐρέϊ λαῶν,
Λαμπρὸν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἵενται·
Τῷ εἰκυῖ' ἤϊξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη,
Κὰδ δ' ἔθορ' ἐς μέσσον· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Ἢ ῥ' αὖτις πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ

Vocor: at tu inter omnes immortales regnas.
Verum enimvero in his quidem concedemus *nos* inter nos,
Tibi quidem ego, tu autem mihi: nam sequentur dii ceteri
Immortales. tu verò ocius Minervæ manda
Ire in Trojanorum & Achivorum pugnam gravem,
Conarique ut Trojani gloriâ elatos Achivos
Incipiant priores præter fœdera lædere.
Sic dixit. neque non persuasus est pater hominum & deorum:
Protinus Minervam verbis alatis allocutus est,
Citò admodùm ad exercitum vade ad Trojanos & Achivos,
Ut conere ut Trojani gloriâ elatos Achivos
Incipiant priores præter fœdera lædere.
Sic fatus, instigavit anteà propensam Minervam:
Descendit verò ab Olympi verticibus impetu facto.
Qualem autem stellam mittit Saturni filius versuti,
Aut nautis portentum, aut exercitui lato populorum,
Splendidam, unde multæ scintillæ emittuntur:
Huic similis impetu ferebatur in terram Pallas Minerva,
Desiliit autem in medium: at stupor tenebat aspicientes
Tam Trojanos equorum domitores quàm bene ocreatos Achivos.
Sic verò aliquis loquebatur intuitus in propinquum alium,
Vel rursus bellum perniciosum & pugna gravis

61. Κέκλημαι.] Εἰμὶ, ὑπάρχω.
62. Ἀλλ' ἤτοι μέν.] Ἀλλὰ μὲν γάρ. Ταῦτα.] Κατὰ ταῦτα. ἐν τούτοις. Ὑποείξομεν.] Εἴξομεν, συγχωρήσομεν.
63. Ἐπὶ δ' ἕψονται θεοὶ ἄλλοι.] Ἐπακολουθήσουσι δὲ τῇ ἡμῶν γνώμῃ καὶ οἱ λοιποὶ θεοί.
64. Θᾶσσον.] Τάχιον. Ἐπιτεῖλαι.] Ἀντὶ τοῦ ἐπίτειλον. ὅ ἐστι, πρόσταξον. Καθάπερ πρὸ ὀλίγου τὸ διαπέρσαι. Διὸ περισπωμένως δεῖ ἀναγινώσκειν. ἔστι γὰρ ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ, ἐπίτειλον, καὶ πρόσταξον. Τὸ δὲ παροξυνόμενον ἐπιτεῖλαι, εὐκτικόν ἐστι, προσώπου τρίτου.
66. Πειρᾶν.] Ἀπόπειραν λαβεῖν. Ὥς κεν.] Ὅπως ἄν. Ὑπερκύδαντας.] Ὑπεραίροντας τῇ δόξῃ, διὰ τὴν Μενελάου νίκην.
67. Ἄρξωσιν.] Ἄρξωσι, προλάβωσι. Δηλήσασθαι.] Βλάψαι.
71. Πειρᾶν δέ.] Εἰς τὸ πειρᾶν.
73. Πάρος μεμαυῖαν.] Καὶ πρότερον προθυμουμένην.
74. Ἀΐξασα.] Ὁρμήσασα.
75. Οἷον δ' ἀστέρα ἧκε.] Τὸν λεγόμενον κομήτην. Ἀστὴρ δὲ ἄστρου διαφέρει. ὅτι ὁ μὲν ἀστὴρ ἕν τι ἐστί. τὸ δὲ ἄστρον ἐκ πολλῶν συνέστηκεν ἀστέρων, ζώδιον ὄν. ὃ καὶ ἀστροθέτημα καλεῖται. Ἧκεν.] Ἔπεμψε, πέμπειν εἴωθε.
76. Τέρας.] Σημεῖον.
77. Τοῦ δέ τε.] Τούτου δὲ τοῦ ἀστέρος. Σπινθῆρες ἵενται.] Ἀφίενται, ἀποπηδῶσιν, ὅσλιγγες.
78. Εἰκυῖα.] Ὁμοία. Ἄλλοι, Ἰκέλη. Ἤϊξεν.] Ὥρμησε.
79. Κὰδ δ' ἔθορε.] Κατεπήδησε. Θάμβος.] Ἔκπληξις, φόβος.
81. Εἴπεσκεν.] Εἶπεν.
82. Ἢ ῥ' αὖτις.] Ἢ πάλιν.

Ἔσσεται, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησι
Ζεύς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε.
Ἡ δ' ἀνδρὶ ἰκέλη Τρώων κατεδύσεθ' ὅμιλον
Λαοδόκῳ Ἀντηνορίδῃ κρατερῷ αἰχμητῇ,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένη εἴ που ἐφεύροι.
Εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε
Ἑσταότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
Λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο ἀπ' Αἰσήποιο ῥοάων·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο Λυκάονος υἱὲ δαΐφρον;
Τλαίης κεν Μενελάῳ ἐπιπροέμεν ταχὺν ἰόν,
Πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν καὶ κῦδος ἄροιο,
Ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆϊ·
Τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα παρ' ἀγλαὰ δῶρα φέροιο,

Erit, vel amicitiam inter utrosque statuit
Jupiter, qui inter homines arbiter belli est.
Sic utique aliquis dicebat Achivorumque Trojanorumque.
Illa verò viro similis Trojanorum subiit multitudinem
Laodoco Antenoridæ forti bellatori,
Pandarum deo similem quærens sicubi inveniret.
Invenit Lycaonis filium laudatissimumque fortemque
Stantem: circa autem ipsum fortes ordines clypeatorum
Militum, qui ipsum secuti fuerant ab Æsepi fluentis:
Propè autem stans verbis alatis allocuta est,
Nunquid mihi parueris Lycaonis fili bellicose?
Auderes utique Menelao immittere velocem sagittam,
Ab omnibus autem Trojanis gratiam & gloriam ferres,
Inter omneis verò maximè ab Alexandro rege:
A quo protectò imprimis splendida dona ferres,

83. Τίθησι.] Ποιεῖ.
84. Ταμίης.] Ταμίας, διατάκτωρ. ὅ ἐστι δεσπότης. Τέτυκται.] Ὑπάρχει, κατεσκεύασται.
86. Κατεδύσεθ'.] Κατῆλθεν.
87. Ἀντηνορίδῃ.] Ἀντήνορος παιδὶ Λαοδόκῳ. Αἰχμητῇ.] Πολεμιστῇ.
88. Διζημένη.] Ζητοῦσα. Ζητεῖν δὲ προσποιεῖται ἡ θεὸς τὸν Πάνδαρον, ἐπειδὴ μορφὴν τὴν καὶ εἶδος ἀνθρώπου προσείληφεν. Εἴ που ἐφεύροι.] Εἴ που εὕροι. Οὐκ ἀσεβεῖ δέ, φασιν, ὁ Πάνδαρος, εἰ ἡ Ἀθηνᾶ συνεβούλευσε, καὶ Ζεὺς ἀπέσταλκε; Ῥητέον οὖν, ὅτι ὁ μὲν Ζεὺς, εἰδὼς, οὐ καλῶς τοὺς ὅρκους γεγενημένους, (οὐδὲ γὰρ ἕτεροι Τρῶες ἢ ἐπὶ τοῖς ἀλλοτρίοις ὤμοσαν,) διὰ τοῦτο ἐσπούδασε λυθῆναι τὰς ἀδίκους συνθήκας. Ἀθηνᾶν δὲ νῦν ὑποληπτέον τὸν λογισμὸν αὐτοῦ Πανδάρου. αὐτὸς γὰρ πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα διελογίζετο. ἄπιστοι γὰρ Λυκάονες, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης μαρτυρεῖ. Ἄλλοι δὲ, καὶ τοὺς Ὁμήρου λύοντες, φασὶ, περιῃρηκέναι τὸν Ποιητὴν, πειρᾶν, οὐκ ἐθέλησιν ἀλλὰ πείθειν.
89. Εὗρε.] Κατέλαβε. Λυκάονος υἱόν.] Τὸν Πάνδαρον. Ἀμύμονα.] Ἀγαθὸν καὶ ἄψογον τῇ τοξικῇ.
90. Ἑσταότα.] Ἑστηκότα. Κρατεραί.] Ἰσχυραὶ, δυναταί. Ἀσπιστάων.] Πεζῶν, ὁπλιτῶν.
91. Ἕποντο.] Ἠκολούθουν. Ἀπ' Αἰσήποιο ῥοάων.] Ἀπὸ τῶν τοῦ Αἰσήπου ῥευμάτων καὶ ῥείθρων. Ὁ δὲ Αἴσηπος, ποταμὸς τῆς ὑπὸ Ἴδην Λυκίας.
93. Ἦ ῥά νύ μοι.] Ἆρα ἄν μοι. Ἔστι δὲ ἐπίρρημα διαπορητικὸν, ἤγουν πευστικόν. Πίθοιο.] Πεισθείης. Διατί δὲ ἡ Ἀθηνᾶ, εἰς σύγχυσιν τῶν ὅρκων, οὐ τῶν Τρώων τινὰ, ἀλλὰ τῶν ἐπικούρων, καίτοι κεχαρισμένος ἄν τις ἐγένετο Ἀλεξάνδρῳ μᾶλλον, εἰ τῶν οἰκείων, καὶ διατί τῶν ἐπικούρων τὸν Πάνδαρον, ἐπελέξατο; Καί φησιν ὁ Ἀριστοτέλης, ὅτι τῶν μὲν Τρώων οὐδένα, διότι πάντες αὐτὸν ἐμίσουν, ὡς ὁ Ποιητής φησιν· Ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ. Τῶν δὲ ἐπικούρων τὸν Πάνδαρον ἐπελέξατο, ὡς φιλοχρήματον. Σημεῖον δὲ, ἡ τῶν ἵππων αὐτοῦ ἐπ' οἴκου κατάλειψις, ἵνα μὴ δαπανᾷ, καὶ ὅτι φύσει ἐπίορκος. Τὸ γοῦν ἔθνος ἔτι καὶ νῦν δοκεῖ εἶναι, ὅθεν ἦν, ἐπίορκον. Οἱ δέ τινες οὕτως λύουσιν, ὅτι ἀρίστου ἦν χρεία, τοῦ δυναμένου σῶσαι καὶ καταστοχάσασθαι. Οὐκ ἦν δὲ ἐν τῷ Τρωϊκῷ μέρει τις, ἢ Ἀλέξανδρος καὶ Πάνδαρος, εὐφυεῖς οὕτως, ὡς καὶ ἐπιφωνῆσαι τὸν Ποιητήν. Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν. Ὃ σημαίνει τὴν τοξικήν. Καὶ ὡς ἄριστον αὐτὸν ἐπελέξατο τοξότην. Δαΐφρον.] Πολεμικὸν φρόνημα ἔχων.
94. Τλαίης κεν.] Καρτερήσειας ἄν. ὑπομείνειας. Μενελάῳ ἐπιπροέμεν.] Ἐπιπέμψαι τῷ Μενελάῳ. ἔστι δὲ ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ. Ταχύν.] Τὸν ταχέως φερόμενον.
95. Πᾶσι δέ κε Τρώεσσιν.] Ἀντὶ τοῦ, παρὰ πάντων τῶν Τρώων. Κῦδος.] Δόξαν. Ἄροιο.] Κτήσοις, λάβοις, φέροις ἄν. ἐπιφέροις. ἐπικομίσῃς. ἀποφορήσῃς.
97. Τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα παρά.] Παρὰ τούτου δὴ πάντων πρῶτον. Προσκαίρως δὲ ἡ Ἀθηνᾶ βασιλέα κέκληκε τὸν Ἀλέξανδρον, ἕνεκα τοῦ πεῖσαι αὐτὸν τὸν Πάνδαρον ἐλπίδι μείζονος δωρεᾶς. Φέροιο.] Ἀπενέγκοις, λάβοις.

98. Αἰ

Αἴ κεν ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον Ἀτρέος υἱὸν
Σῷ βέλεϊ δμηθέντα, πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς.
Ἀλλ' ἄγ' ὀΐστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο·
Εὔχεο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ κλυτοτόξῳ
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη. τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.
Αὐτίκ' ἐσύλα τόξον ἐΰξοον (ἰξάλου αἰγὸς
Ἀγρίου, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας,
Πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῇσι,
Βεβλήκει πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὕπτιος ἔμπεσε πέτρῃ.
Τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἑκκαιδεκάδωρα πεφύκει·
Καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραοξόος ἤραρε τέκτων,
Πᾶν δ' εὖ λειήνας, χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην·)
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος, ποτὶ γαίῃ
Ἀγκλίνας· πρόσθεν δὲ σάκη σχέθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,

Si viderit Menelaum Mavortium Atrei filium
Tuo telo domitum, rogum conscendentem tristem.
Sed age sagitta-pete Menelaum gloriâ sublimem:
Vove autem Apollini genito in Lyciâ arcu inclyto
Agnorum primogenitorum sacrificaturum inclytam hecatomben,
Domum reversum sacræ in urbem Zeliæ.
Sic dixit Minerva. & huic animo dementi persuasit.
Statim eduxit arcum perpolitum (salacis capri
Agrestis, quem quondam ipse sub pectore consecutus,
E rupe exeuntem excipiens in insidiis,
Percusserat in pectus: hic autem supinus cecidit in petram.
Cujus cornua ex capite sexdecim palmorum nata erant:
Atque hæc quidem elaborans cornuum politor aptaverat faber,
Totumque cùm rectè levigasset, aureum imposuit apicem:)
Et hunc quidem scitè deposuit, cùm tetendisset, ad terram
Inclinans: antè autem scuta tenebant strenui socii,

---

98. Αἴ κεν ἴδῃ.] Ἐὰν θεάσηται.

99. Δμηθέντα.] Δαμασθέντα, ἀναιρεθέντα. Πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς.] Χαλεπῆς. Οἱ γὰρ ἀρχαῖοι τὰ σώματα οὐκ ἔθαπτον ἐπὶ γῆν, εἰ μὴ πρότερον ἔκαιον. Εἶθ' οὕτως τὴν τέφραν σὺν τοῖς ὀστέοις ἐχώννυον, ἐν ἀγγείῳ τινὶ ἀποθέμενοι. Ἐπιβάντα.] Ἐπιβιβασθέντα. ἐπιτεθέντα.

100. Ὀΐστευσον.] Τόξευσον. Μενελάου.] Ἀντὶ τοῦ, κατὰ τοῦ Μενελάου. Κυδαλίμοιο.] Ἐνδόξου.

101. Εὔχεο.] Εὔχου. Λυκηγενέϊ.] Τῷ ἐν Λυκίᾳ τιμωμένῳ, γεγεννημένῳ. Φασὶ γὰρ, ὅτι λαθεῖν σπουδάζουσα ἡ Λητὼ τὴν Ἥρας ζηλοτυπίαν, εἰς Λυκίαν ἀπιοῦσα, ἐγέννησεν ἐκεῖ τὸν Ἀπόλλωνα. Κλυτοτόξῳ.] Ἐνδόξῳ περὶ τὴν τοξικὴν τέχνην. Τεσσάρων γὰρ τεχνῶν ἔφορος ὁ θεός· τοξικῆς, ἰατρικῆς, μουσικῆς, καὶ μαντικῆς.

102. Πρωτογόνων.] Πρωτογεννήτων, προτίμων. Ῥέξειν.] Ἱερουργήσειν, θύσειν.

103. Νοστήσας.] Ὑποστρέψας, ἐπανελθὼν εἰς τὴν θαυμαστὴν Ζέλειαν. Ἡ γὰρ ὑπὸ τῇ Ἴδῃ Λυκία, Ζέλεια ἐκαλεῖτο, διὰ τὸ τὸν Ἀπόλλωνα ἐν αὐτῇ λίαν εὐσεβεῖσθαι. Ἄστυ.] Πόλιν. Ἔνθα καὶ τούτων τὸν πολίτην ἐφέστιον φασίν.

104. Ἄφρονι.] Ἀνοήτῳ, ἀσυνέτῳ.

105. Ἐσύλα.] Ἐγύμνου, ἐξέλαβε τῆς θήκης. Ἐΰξοον.] Καλῶς ἐξεσμένον, ὅ ἐστι κατεσκευασμένον. Ἰξάλου.] Ἤτοι τελείου, ἢ πηδητικοῦ καὶ ὁρμητικοῦ. Παρὰ τὸ ἱκνεῖσθαι. Ἢ, ὡς ὁ Πορφύριος λέγει, τὴν τομίαν. Συμβαίνει γὰρ πολλάκις, τῶν ἀγρίων αἰγῶν τοὺς τελείους, διωκομένους ἐν ταῖς θήραις, κατὰ τὸ φεύγειν ἀποβάλλειν τὰ γεννητικὰ μόρια.

106. Ὑπὸ στέρνοιο.] Ὑπὸ τὸ στῆθος. Ἐπιτυχὼν δὲ ἔβαλε.

107. Δεδεγμένος.] Ἐπιτηρήσας, ἐκδεχόμενος. Ἐν προδοκῇσι.] Ἐν τόποις πρὸς ἐνέδραν ἐπιτηδείοις προσκοπεῦσαι. Ἀπὸ τοῦ δοκεῖν.

109. Κέρα.] Κέρατα. Ἀποκοπὴ τοῦ πάθους. Ἑκκαιδεκάδωρα.] Ἑκκαίδεκα παλαιστῶν. Δῶρον γὰρ καλεῖται ἡ παλαιστή. ἡ ἐστιν ἔκτασις τῆς χειρὸς τῶν τεσσάρων δακτύλων. Οἱ δὲ, ἑκκαίδεκα ἐνιαυτῶν. ὧρος γὰρ, ὁ ἐνιαυτός. Ὅπερ ἄτοπον. Πεφύκει.] Ἐβεβλαστήκει.

110. Ἀσκήσας.] Κοσμήσας. ἐργασάμενος. Κεραοξόος.] Κερατουργὸς, κερατογλύφος. Ἤραρε.] Προσήρμοσε. Τέκτων.] Ὁ καλούμενος τοξοποιός. Ἢ κοινῶς, πᾶς τεχνίτης τέκτων λέγεται. Ἀπὸ τοῦ τεύχειν, ὅ ἐστι, κατασκευάζειν τι.

111. Λειήνας.] Ξέσας, λεῖα ποιήσας. Κορώνην.] Νῦν τὸ ἐπικαμπὲς ἄκρον τοῦ τόξου λέγει, ὅθεν ἀπήρτηται ἡ νευρά.

112. Τανυσάμενος.] Ἐκτείνας. Ποτὶ γαίῃ ἀγκλίνας.] Πρὸς τῇ γῇ ἐπήρεισεν ἑαυτόν. δηλαδὴ ὥστε μὴ ὁρᾶσθαι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.

113. Πρόσθεν.] Ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Σάκη.] Τὰς ἀσπίδας. Σχέθον.] Εἶχον.

114. Μὴ

Μὴ πρὶν ἀναΐξειαν ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης· ἐκ δ᾽ ἕλετ᾽ ἰὸν
Ἀβλῆτα, πτερόεντα, μελαινάων ἕρμ᾽ ὀδυνάων·
Αἶψα δ᾽ ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμει πικρὸν ὀϊστὸν,
Εὔχετο δ᾽ Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ κλυτοτόξῳ
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης·
Ἕλκε δ᾽ ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν καὶ νεῦρα βόεια·
Νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασεν, τόξῳ δὲ σίδηρον.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε,
Λίγξε βιός, νευρὴ δὲ μέγ᾽ ἴαχεν, ἆλτο δ᾽ ὀϊστὸς
Ὀξυβελής, καθ᾽ ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων·
Οὐδὲ σέθεν Μενέλαε θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
Ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη,
Ἥ τοι πρόσθεν στᾶσα, βέλος ἐχεπευκὲς ἄμυνεν·
Ἡ δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροὸς ὡς ὅτε μήτηρ
Παιδὸς ἐέργῃ μυῖαν, ὅτ᾽ ἡδέϊ λέξεται ὕπνῳ.

Ne prius consurgerent in eum Mavortii filii Achivorum
Quam percussus esset Menelaus Mavortius, dux Achivorum.
Ille vero detraxit operculum pharetræ: exemitque sagittam
Nondum in quenquam conjectam, pennatã, profundorum fulcrum dolorũ:
Statim autem ad nervum aptavit acerbam sagittam,
Vovit autem Apollini in-Lycia genito arcu inclyto
Agnorum primogenitorum [se] sacrificaturum inclytam hecatomben,
Domum reversum sacræ in urbem Zeliæ:
Traxit autem simul crenas sagittæ prehensas & nervos bovinos:
Nervum quidem mammæ admovit, arcui autem ferrum.
Sed postquam rotundum magnum arcum tetendit,
Stridorem dedit arcus, nervus autem valde sonuit, saliitque sagitta
Acutam habens cuspidem, in turbam advolare cupiens:
Neque tui Menelaë dii beati obliti sunt
Immortales, prima autem Jovis filia prædatrix,
Quæ antè stans, sagittam mortiferam repressit:
Hæc vero tantùm inhibuit à corpore ut cùm mater
A filio prohibet muscam, quando dulci sopitus est somno.

---

114. Μὴ πρίν.] Μὴ πρότερον. Ἀναΐξειαν.] Ἀνορμήσειαν.

115. Βλῆσθαι.] Βληθῆναι.

116. Ὁ σύλα πῶμα.] Ἀφέρει τῆς βελοθήκης τὸ πῶμα. Ἕλετο.] Εἵλετο, ἔλαβεν.

117. Ἀβλῆτα.] Μή πώποτε βεβλημένον. καινόν. Πτερόεντα.] Ἐπτερωμένον, ἢ ταχέως φερόμενον. Μελαινάων.] Εἰς βάθος διϊκνουσῶν, ἤγουν διϊκνουμένων. δεινῶν. Ἕρμ᾽ ὀδυνάων.] Ἔρεισμα τὸ ἐνερεῖδον τὰς ὀδύνας.

118. Κατεκόσμει.] Κατετίθει, κατέτασε, ἥρμοζε τῇ νευρᾷ. Πικρόν.] Ὀδυνηρὸν, χαλεπόν.

122. Γλυφίδας.] Τὰς παρὰ τοῖς πτεροῖς ἐντομὰς τοῦ βέλους. τὴν χηλὴν, ὅπου ἐντίθεται ἡ νευρά.

123. Μαζῷ.] Τῷ μασῷ. Πέλασε.] Προσήγαγε. Σίδηρον.] Τὴν ἀκμὴν τοῦ βέλους.

124. Κυκλοτρές.] Εὔκυκλον. Ἐπὶ τοσοῦτόν, φησιν, ἔτεινε τὸ τόξον, ὡς κυκλοτερὲς γενέσθαι.

125. Λίγξε.] Ποιόν τινα ἦχον ἀπετέλεσε. Βιός.] Ὀξυτόνως, τὸ τόξον. Ἐνθάδε δὲ, βολὴ τοῦ ἀκοντίου, τοῦ βέλους. Ἴαχεν.] Ἦχον ἀπετέλεσεν. Ἆλτο.] Ἀφήλατο.

126. Ὀξυβελής.] Ἤτοι, ὁ ταχέως βάλλων. ἢ, ὁ ταχέως βαλλόμενος. ἤγουν, βέλος ὀξεῖαν ἔχον ἀκμήν. Καθ᾽ ὅμιλον.] Κατὰ τὸ πλῆθος. Ἐπιπτέσθαι.] Ἐπιπετασθῆναι, ἐφάψασθαι. Μενεαίνων.] Προθυμούμενος. Ὁ τρόπος μεταφορά, ἀπὸ ἐμψύχων ἐπὶ ἄψυχα.

127. Οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο.] Σοῦ δὲ, ὦ Μενέλαε, οἱ θεοὶ, οἱ μακαρισμοῦ ἄξιοι, οὐκ ἐπελάθοντο. Καλεῖται δὲ ὁ τρόπος οὗτος ἀποστροφή.

128. Ἀγελείη.] Ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ ἄγουσα λείαν ἀπὸ τῶν πολεμίων. ὅ ἐστι, λαφυραγωγός. ἡ ἡγεμονικὴ τοῦ λεὼ, καὶ τοῦ νοός.

129. Ἥ τοι βέλος ἄμυνεν.] Ἥ τις τὸν ὀϊστὸν, τὸ τόξευμα, ἀπέωσεν ἀπό σου. Πρόσθεν στᾶσα.] Προστᾶσά σοι, καὶ ὑπερασπίσασα. ἐξ οὗ, ῥυσαμένη.

130. Τόσον.] Τοσοῦτον. Ἔεργεν.] Ἀπεῖργεν, ἐκώλυεν. Ἀπὸ χροός.] Ἀπὸ τοῦ χρωτὸς, ἀπὸ τοῦ σώματος. Ὡς ὅτε μήτηρ.] Δίκην μητρός.

131. Ἐέργει.] Ἀπείργει, κωλύει. Ὅτε.] Ὁπότε. Ἡδέϊ λέξατο ὕπνῳ.] Ὁπότ᾽ ἂν τῷ ἡδυτάτῳ ὕπνῳ κρατηθὲν ἀποκοιμηθῇ.

Αὐτὴ δ' αὖτ' ἴθυνεν ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες
Χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ.
Ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρὸς ὀϊστός·
Διὰ μὲν ἂρ ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο,
Μίτρης θ' ἣν ἐφόρει ἔρυμα χροός, ἕρκος ἀκόντων,
Ἥ οἱ πλεῖστον ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς·
Ἀκρότατον δ' ἄρ' ὀϊστὸς ἐπέγραψε χρόα φωτός·
Αὐτίκα δ' ἔρρεεν αἷμα κελαινεφὲς ἐξ ὠτειλῆς.
Ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ
Μῃονὶς, ἠὲ Κάειρα, παρήϊον ἔμμεναι ἵππων·
Κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἠρήσαντο
Ἱππῆες φορέειν, βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα,
Ἀμφότερον, κόσμος θ' ἵππῳ, ἐλατῆρί τε κῦδος·
Τοῖοί τοι Μενέλαε μιάνθην αἵματι μηροὶ
Εὐφυέες, κνῆμαί τε, ἠδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθε.
Ῥίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,

Ipsa verò eò direxit ubi baltei annuli
Aurei constringebant id, & duplex occurrebat thorax.
Incidit autem in balteum benè aptatum acerba sagitta.
Et per balteum quidem adacta est affabrè factum,
Et per thoracem artificiosè factum infixa est,
Laminamque quam portabat tutamen corporis, septum telorum,
Quæ ipsum plurimum juvit, perforavit tamen & ipsam:
Summam verò sagitta perstrinxit cutem viri:
Statim autem fluxit sanguis purpureus ex vulnere.
Veluti quando aliqua ebur mulier purpurâ tinxerit
Mæonia, vel Caria, maxillare ut sit equorum:
Jacet autem in thalamo, multique ipsum optarunt
Equites gestare, Regi verò est repositum ornamento,
Utrunque, ornatusque equo, equitique gloria:
Talia tibi Menelaë infecta sunt cruore femora
Robusta, suræque, & malleoli pulchri inferius.
Cohorruit deinde rex virorum Agamemnon,

---

132. Αὐτὴ δ' αὖτε.] Αὐτὴ δὲ ἡ δαίμων. Ἴθυνεν.] Ἐπ' εὐθείας ἐνεχθῆναι ἐποίησε. Ζωστῆρος ὀχῆες.] Οἱ συνέχοντες τὸν ζωστῆρα ἱμάντες.

133. Χρύσειοι.] Χρυσοῖ. Σύνεχον.] Συνεῖχον, ἔσφιγγον. Διπλόος.] Διπλοῦς. Ἤντετο.] Ἀπήντα, ὑπέκειτο.

134. Ἐν δ' ἔπεσεν.] Ἐνέπεσε δέ. Ἀρηρότι.] Εὖ ἡρμοσμένῳ.

135. Ἐλήλατο.] Διεληλύθει, ἐπέπηκτο. Δαιδαλέοιο.] Πολυχαλκεργάστου, ποικίλου.

136. Ἠρήρειστο.] Ἥρμοστο, ἐνεπάγη.

137. Μίτρης.] Ζώνης. Μίτρα δὲ ἐλέγετο τὸ ἐσώτερον τῆς λαγόνος εἴλημα ἐρεοῦν, χαλκῷ ἔξωθεν περιειλημμένον. Ἔρυμα χροός.] Φύλαγμα καὶ ἀσφάλεια τοῦ σώματος. Ἕρκος ἀκόντων.] Τειχίον καὶ περίφραγμα τῶν ἀκοντίων.

138. Ἥ οἱ.] Ἥτις αὐτῷ. Πλεῖστον ἔρυτο.] Πολὺ ἐβοήθησε. Διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς.] Διῆλθε δὲ καὶ διὰ ταύτης.

139. Ἀκρότατον χρόα.] Τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος. Ἐπέγραψεν.] Ἐπέξεσεν.

140. Ἔρρεεν.] Ἔρρει, ἐφέρετο. Μελαινεφές.] Μέλαν ὡς νέφος. Ἐξ ὠτειλῆς.] Ἐκ τοῦ τραύματος. Ἀπὸ τοῦ οὐτάσαι δὲ γίνεται, ὅ ἐστι, τετρῶσαι. Διαφέρει ὠτειλῆς οὐλή. Ὠτειλὴ μὲν λέγεται αὐτὸ τὸ τραῦμα. οὐλὴ δὲ ὁ τύλος τοῦ θεραπευθέντος τραύματος.

141. Ἐλέφαντα.] Ἐλεφάντινον ὀστοῦν. Φοίνικι.] Φοινικῷ χρώματι, ὅ ἐστιν, ἐρυθρῷ. Μιήνῃ.] Χρίσῃ, βάψῃ.

142. Μῃονίς.] Λυδή. Κάειρα.] Καρίνη. ἀπὸ Καρίας, ὡς τῶν χωρίων τούτων τὸ παλαιὸν καλαῖς βαφαῖς χρωμένων. Παρήϊον.] Παραγναθίδιον, τὸν νῦν χαλινάριον καλούμενον.

143. Ἐν θαλάμῳ.] Ἐν τῷ οἴκῳ. Πολέες τέ μιν.] Πολλοὶ δὲ αὐτόν. Ἠρήσαντο.] Ηὔξαντο.

144. Ἄγαλμα.] Εἰς ἄγαλμα. ὅπως ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἐλεφαντίνου ὀστοῦ πεποίηται εἰκὼν, ἢ εἴδωλόν τι. Ἔστι δὲ ἄγαλμα, καλλώπισμα πᾶν, ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται καὶ χαίρει. Οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον ποιηταὶ ἄγαλμα εἶπον τὸ ξόανον.

145. Ἐλατῆρι.] Τῷ ἡνιόχῳ.

146. Τοῖοί τοι.] Οὕτως σοι. Μιάνθην.] Ἐμιάνθησαν, ἐμολύνθησαν.

147. Εὐφυέες.] Εὐφυεῖς καλοί. Ἰσχυροί. Σφυρά.] Τὰ ἀπολήγοντα μέρη πρὸς τῷ ἀστραγάλῳ, καὶ ἐκ πλαγίων ἐξέχοντα τῆς κνήμης καὶ τῆς πτέρνης. Εἴρηται δὲ μεταφορικῶς, ἀπὸ τῶν χαλκευτικῶν σφυρῶν. Ὑπένερθεν.] Ὑποκάτωθεν.

148. Ῥίγησεν.] Ἐφοβήθη, ἔφριξεν.

149. Ὡς

Ὡς εἶδεν μέλαν αἷμα καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς·
Ῥίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς ἀρηΐφιλος Μενέλαος.
Ὡς δ' εἶδεν νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας,
Ἄψοῤῥόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.
Τοῖς δὲ βαρυστενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Χειρὸς ἔχων Μενέλαον· ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι.
Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον,
Οἶον προστήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι·
Ὥς σ' ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ' ὅρκια πιστὰ πάτησαν.
Οὐ μὲν πως ἅλιον πέλει ὅρκιον, αἷμά τε ἀρνῶν,
Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαὶ ᾗς ἐπέπιθμεν.
Εἴπερ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν,
Ἔκ τε καὶ ὀψὲ τελεῖ· σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν
Σὺν σφῆσι κεφαλῇσι, γυναιξί τε καὶ τεκέεσσιν.
Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἔσσεται ἦμαρ ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρή,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο,
Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης, ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,
Αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσι,

Ut vidit atrum sanguinem defluentem ex vulnere:
Cohorruit autem & ipse bellicosus Menelaus.
Ut autem vidit nervumque & sagittæ hamos extra existentes,
Iterum ei animus in pectoribus collectus est.
Inter hos autem graviter suspirans locutus est rex Agamemnon,
Manu tenens Menelaum: adgemebant autem socii.
Chare frater, in mortem ergo tibi fœdera percussi,
Solum cum objeci pro Achivis cum Trojanis pugnare:
Atque ita te vulnerârunt Trojani, & fœdera firma conculcârunt.
At nullo modo irritum erit fœdus, sanguisque agnorum,
Libaminaque mero-facta, & dextræ quibus fisi sumus.
Nam etiamsi non protinus Olympius perfecerit,
Attamen tandem aliquando perficiet: & magno luent
Cum propriis capitibus, uxoribusque & filiis.
Bene enim ego hoc scio mente & animo,
Erit dies cum aliquando peribit Ilium sacrum,
Et Priamus, & populus hastæ fraxineæ periti Priami,
Jupiter autem ipsis Saturnius, in excelso sedens, *in* æthere habitans,
Ipse incutiet nigrantem Ægida omnibus,

149. Ὡς εἶδεν.] Ὡς ἐθεάσατο.

151. Νεῦρόν τε καὶ ὄγκους.] Νεῦρον μὲν, ἐν ᾧ δέδεται τὸ σίδηρον τοῦ βέλους πρὸς τὸν κάλαμον. Ὄγκους δὲ τὰς ἀκίδας, καὶ ἐξοχὰς τοῦ βέλους. Ἐκτὸς ἐόντας.] Ἔξωθεν τοῦ βέλους ὁρωμένας.

152. Ἄψοῤῥόν οἱ θυμός.] Εἰς τοὐπίσω πάλιν αὐτῷ ἡ ψυχή. Ἀγέρθη.] Τουτέστιν, ἐπισυνηθροίσθη, ἐπισυνήχθη.

153. Βαρυστενάχων.] Μεγάλα στενάζων.

154. Ἔχων.] Κρατῶν.

155. Κασίγνητε.] Ἀδελφέ. Θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον. Ὥς σ' ἔβαλον Τρῶες.] Πάσι κοινῶς ἀναγνωστέον ταῦτα· Μὴ τοὺς ὅρκους ἐποίησα, τοῦ εἶναί σοι θάνατον, καὶ οὐχὶ τοῦ, ἀνακωχὴν ἔχειν καὶ μέλλησιν τοῖς ἀντιπάλοις, ἀλλ' ὅπως οἱ Τρωϊανοὶ βάλωσί σε, καὶ τραυματίζωσι, τοὺς ὅρκους δὲ καταπατήσωσι, τουτέστι, καταφρονήσωσιν; Θάνατον νύ τοι.] Τὸν θάνατον δή σοι. Ὅρκι' ἔταμνον.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τῷ σῷ θανάτῳ τοὺς ὅρκους ἐποίησα.

156. Οἶον.] Μόνον σε ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων μάχεσθαι προστήσας.

157. Ὥς σ' ἔβαλον Τρῶες.] Ἀντὶ τοῦ, ὃν τρόπον σε οἱ Τρῶες καταφρονήσαντες τῶν ὅρκων.

158. Οὐ μὲν πως.] Οὐδαμῶς μέν. Ἅλιον.] Μάταιον. Πέλει.] Γενήσεται.

159. Ἄκρητοι.] Ἀτέλεστοι, ἀπλήρωτοι. Παρὰ τὸ κραίνω, κρανῶ, τὸ ἐκτελέω. Ἢ, αἱ δι' ἀκράτου οἴνου γινόμεναι. Δεξιαί.] Δεξιώσεις, πίστεις. Ἧς ἐπέπιθμεν.] Αἷς ἐπεποιθήκειμεν.

160. Οὐκ ἐτέλεσσε.] Οὐκ εἰς τέλος ἐπήγαγεν. οὐκ ἐπλήρωσεν.

161. Ὀψέ.] Μεταπολὺ βραδέως. Τελεῖ.] Τελειώσει. Σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν.] Ἀποτίσουσιν, ἀποδώσουσι. Λείπει δὲ τὸ, χόλῳ. ἵν' ᾖ, σὺν μεγάλῳ χόλῳ, ἢ τόκῳ, ἤτοι ποινῇ, προστίμῳ. Καὶ ὁ ἀόριστος χρείαν παρέχει τοῦ μέλλοντος.

162. Σφῆσιν.] Ἰδίαις. Γυναιξί τε, καὶ τεκέεσσιν.] Ἀντὶ τοῦ, μετὰ γυναικῶν, καὶ τέκνων.

164. Ἦμαρ.] Ἡμέρα.

166. Σφίν.] Αὐτοῖς. Ὑψίζυγος.] Ὁ ἐπὶ ὑψηλοῦ θρόνου καθεζόμενος. ὁ τὴν ἀνωτάτω ἔχων καθέδραν. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν ναυσὶ ζυγῶν, ἐφ' ὧν καθέζονται οἱ ἐρέσσοντες. Ἢ, ὁ ἐν ὕψει ζυγοστατῶν, καὶ ἀπονέμων ἑκάστῳ τὸ προσῆκον. Αἰθέρι.] Ἐν τῷ αἰθέρι. Ναίων.] Κατοικῶν.

167. Ἐπισσείῃσιν.] Ἐπισείσει. περιστρέψεται. Ἐρεμνήν.] Σκοτεινήν, φοβεράν. μετωνυμικῶς.

Τῆσδ' ἀπάτης κοτέων. τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα·
Ἀλλά μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται ὦ Μενέλαε,
Αἴ κε θάνῃς, καὶ μοῖραν ἀναπλήσῃς βιότοιο·
Καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἱκοίμην.
Αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης,
Κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιμεν
Ἀργείην Ἑλένην· σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα
Κειμένου ἐν Τροίῃ, ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ·
Καί κέ τις ὧδ' ἐρέει Τρώων ὑπερηνορεόντων,
Τύμβῳ ἐπιθρώσκων Μενελάου κυδαλίμοιο,
Αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει' Ἀγαμέμνων,
Ὡς καὶ νῦν ἅλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν·
Καὶ δὴ ἔβη οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σὺν κεινῇσιν νηυσί, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον·
Ὥς ποτέ τις ἐρέει, τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ' ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Θάρσει, μηδέ τι πω δειδίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν·

Ob hanc fraudem iratus. Hæc quidem erunt non irrita:
Sed mihi gravis dolor tui causâ erit ô Menelaë,
Si moriaris, & fatum adimpleveris vitæ:
Summâ tum ignominiâ notatus siticulosum Argos repetam.
Statim enim recordabuntur Achivi patriæ terræ,
Gloriam verò Priamo & Trojanis relinquemus
Argivam Helenam: tui autem ossa putrefaciet terra
Jacentis in Troja, super bello non ad finem perducto:
Et aliquis sic dicet Trojanorum ferocientium,
Sepulchro insultans Menelai gloriâ sublimis,
Utinam sic in omnibus iram expleat Agamemnon,
Sicut & nunc incassùm exercitum duxit huc Achivorum:
Jam verò rediit domum dilectam in patriam terram,
Cum vacuis navibus, relicto strenuo Menelao:
Sic aliquando aliquis dicet, tunc mihi dehiscat latùm terra.
Hunc verò confirmans allocutus est flavus Menelaus,
Bono sis animo, neque dum terrefacias copias Achivorum:

168. Τῆσδ' ἀπάτης.] Ὑπὲρ ταύτης τῆς πλάνης. τῆσδε ἀπάτης εἵνεκα. Κοτέων.] Ὀργιζόμενος. Οὐκ ἀτέλεστα.] Οὐκ ἀπλήρωτα.

169. Αἰνὸν ἄχος.] Δεινὴ λύπη.

170. Αἴ κε θάνῃς.] Ἐὰν ἀποθάνῃς. Μοῖραν.] Τὴν πεπρωμένην. Ἀναπλήσεις.] Ἀναπληρώσεις. Βιότοιο.] Τοῦ βίου. τῆς ζωῆς.

171. Καί κεν.] Καὶ δὴ ἄν. Ἐλέγχιστος.] Ἐπονείδιστος. ἐφύβριστος. Πολυδίψιον.] Πολλοῖς ἔτεσι διψηρόν. Ἄνυδρον γὰρ οὖσαν τὴν Πελοπόννησον, ἔνυδρον ἐποίησε Δαναὸς, ἐξελθὼν ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου, καὶ οἰκήσας αὐτήν. Τῶν δὲ θυγατέρων αὐτοῦ ζητουσῶν ὑδρεύσασθαι, μιᾶς αὐτῶν, τῆς Ἀμυμώνης, ἠράσθη Ποσειδῶν, καὶ ἔδειξεν αὐτῇ, τριαίνῃ πλήξας τὰς ἐν Λέρνῃ πηγάς. Οἱ δὲ, ὅτι τὸ Ἄργος Ἀθηνᾶς ὑποθήκαις διὰ τῶν Δαναοῦ θυγατέρων ἔνυδρον ἐγένετο. Ἐκεῖναι γὰρ ὄρυξιν φρεάτων ἐπενόησαν. Παραγενομένῳ δὲ τῷ Αἰγύπτῳ ἐπὶ τὸν τῶν θυγατέρων Δαναοῦ γάμον, αἱ Δαναΐδες κατὰ τὰς τοῦ πατρὸς ὑποθήκας ἐδολοφόνησαν τοὺς νυμφίους. Ἐκεῖνος γὰρ αὐταῖς συνεβούλευσε, τοὺς τὴν παρθενίαν ἀφαιρουμένους ἀμύνασθαι. Ὑπερμνήστρα οὖν μόνη Λυγκέα περιέσωσεν. Ὅθεν καὶ γυναῖκα λαβὼν αὐτὴν ὕστερον, συνετήρησε. Πολυδίψιον οὖν, ἤτοι πολυδιάφθορον, διὰ πολέμους. Ἤ, πολυπόθητον. ἀπὸ τῶν διψώντων, μεταφορικῶς, καὶ ἐπιθυμούντων ποτόν, ἐξ οὗ ἄνυδρον. Ἢ βλαβερόν. ἀπὸ τοῦ, ἴψιον. Ἱκοίμην.] Παραγενοίμην.

172. Μνήσονται.] Μνείαν ποιήσονται. ὅ ἐστι, τοῦ τελευτήσαντος, εὐθὺς οἱ Ἕλληνες θελήσουσιν ἀπελθεῖν ἐπὶ τὰς πατρίδας.

174. Πύσει.] Σήψει.

175. Ἀτελευτήτῳ.] Ἀσυντελέστῳ. ἀπληρώτῳ. Ἔργῳ.] Πολέμῳ, νῦν.

176. Καί κέ τις.] Καὶ δή τις. Ὑπερηνορεόντων.] Ἤτοι, ὑπερεχόντων τῇ ἠνορέῃ. τοῦτ' ἔστιν, ἀνδρείων. Νῦν δὲ, τῶν ὑπὲρ δύναμιν φρονούντων, ὑπερηφάνων.

177. Τύμβῳ.] Τῷ τάφῳ. Ἐπιθρώσκων.] Ἐφαλλόμενος, ἐπιπηδῶν.

178. Αἴθ' οὕτως.] Εἴθε οὕτως. ἐπίρρημα εὐκτικόν. Τελέσει.] Πληρώσει.

179. Ἅλιον.] Μάταιον.

181. Κεινῇσιν νηυσί.] Σὺν κεναῖς ναυσίν. Κενὰς δὲ εἶπε διότι Μενέλαος, ἀποθανὼν, οὐκ ἔμελλε πλεῖν ἐν αὐταῖς.

182. Ἐρέει.] Λέξει. Τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.] Τότε με γῆ χάσματι δεχθείη. Οὐ γὰρ ἐπιθετικῶς λέγει αὐτὴν τὴν γῆν εὐρεῖαν, ἀλλὰ τὸ εὐρὺ τῇ διαστάσει χάσμα ποιοῦσαν.

183. Ἐπιθαρσύνων.] Εὐθαρσέστερον ποιῶν εὔψυχον.

184. Μηδέ τι πω.] Μηδέ πω. Δειδίσσεο.] Εἰς δέος καὶ φόβον ἄγε.

185. Οὐκ

Οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος, ἀλλὰ πάροιθεν
Εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολος, ἠδ' ὑπένερθεν
Ζῶμά τε καὶ μίτρη, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Αἲ γὰρ δὴ οὕτως εἴη φίλος ὦ Μενέλαε·
Ἕλκος δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται, ἠδ' ἐπιθήσει
Φάρμαχ' ἅκεν παύσῃσι μελαινάων ὀδυνάων.
Ἦ, καὶ Ταλθύβιον θεῖον κήρυκα προσηύδα,
Ταλθύβι', ὅττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον
Φῶτ', Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
Ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
Ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλεν, τόξων εὖ εἰδὼς,
Τρώων ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας,
Βῆ δ' ἰέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Παπταίνων ἥρωα Μαχάονα· τὸν δ' ἐνόησεν
Ἑσταότ', ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
Λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο Τρίκης ἐξ ἱπποβότοιο.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὄρσ' Ἀσκληπιάδη, καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὄφρα ἴδῃς Μενέλαον ἀρήϊον Ἀτρέος υἱὸν,

Non in lethali *loco* fixa est sagitta, sed antè
Tutatus est balteus varius, & subter
Cinctusque & lamina quam ærarii fecerunt fabri.
Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon,
Utinam verò ita sit dilecte ô Menelaë:
Vulnus autem medicus tractabit, & adhibebit
Medicamina quæ sedent profundos dolores.
Dixit, & Talthybium divinum præconem allocutus est,
Talthybi, quàm citissimè Machaonem huc accerse
Virum, Æsculapii filium laudatissimi medici,
Ut videat Menelaum Mavortium, ducem Achivorum,
Quem aliquis missâ sagittâ vulneravit, arcuum peritus,
E Trojanis seu Lyciis: *quod* sibi quidem gloria, nobis vero luctus.
Sic dixit: neque ei præco immorigerus fuit quum audivisset,
Perrexit autem ire per copias Achivorum ære loricatorum,
Circumspiciendo quærens heroem Machaonem: illum verò vidit
Stantem, circum autem ipsum fortes ordines clypeatorum
Militum, qui ipsum secuti sunt Trice ex equorum-altrice.
Propè autem stans verbis alatis allocutus est,
Veni age Æsculapiada, vocat rex Agamemnon,
Ut videas Menelaum Mavortium Atrei filium,

---

185. Οὐκ ἐν καιρίῳ.] Οὐκ ἐν τῷ πρὸς ἀναίρεσιν τόπῳ τοῦ σώματος. ὅ ἐστιν, οὐκ ἐν ἐπικινδύνῳ. Πάροιθεν.] Ἔμπροσθεν.

186. Εἰρύσατο.] Ἐφύλαξε. Παναίολος.] Παμποίκιλος.

187. Ζῶμα.] Ὁ ζωστὸς χιτών. Μίτρη.] Χαλκῆ λεπὶς, ἣν ζώννυνται περὶ τὸν κενεῶνα, χάριν πλείονος ἀσφαλείας. Κάμον.] Ἔκαμον. κατεσκεύασαν.

189. Αἲ γάρ.] Εἴθε γάρ. Φίλος.] Ἀντὶ τοῦ, προσφιλέστατε.

190. Ἕλκος.] Τραῦμα. Ἰητήρ.] Ἰατρός. Ἐπιμάσσεται.] Ἐφάψεται, ψηλαφήσει.

191. Φάρμακα.] Ἰάματα. Φάρμακα γὰρ κυρίως ἐκεῖνα λέγονται, τὰ οἱονεὶ ἐπιφέροντα ἄκος. ὅ ἐστιν, ἴασιν. Ἅκεν.] Ἅπερ δή. Παύσῃσι.] Παύσῃ. θεραπεύσῃ ἀπό.

192. Ἦ.] Ἔφη. εἶπε. Θεῖον.] Ἤτοι, ἐκ θεῶν τὸ γένος ἔχοντα. ἢ, θαυμαστόν. Ἡ δὲ τῶν κηρύκων ἱστορία προείρηται ἐν τῇ Α.

193. Ὅττι τάχιστα.] Ὡς τάχος. Μαχάονα.] Τὸν Ἀσκληπιοῦ καὶ Ἀρσινόης, ἢ Κορωνίδος· κατὰ δέ τινας Ἠπιόνης τῆς Μέροπος· κατὰ δὲ Ἡσίοδον, Ξανθινόης. Δεῦρο.] Ἐνταῦθα, εἰς τοῦτον τὸν τόπον.

194. Ἀσκληπιοῦ υἱόν.] Ἀσκληπιοῦ παῖδα. Εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ ἀσκεῖν, καὶ ἤπια τὰ μέλη ποιεῖν. Ἀμύμονος.] Ἀγαθοῦ, ἀψόγου. Ἰητῆρος.] Ἰατροῦ. ἀπὸ τοῦ ἰᾶσθαι τὰ πάθη.

195. Ὄφρα ἴδῃ.] Ὅπως θεάσηται.

200. Παπταίνων.] Περιβλέπων, ἐρευνῶν. Ἐνόησεν.] Ἐθεάσατο, εἶδεν.

201. Ἑσταότα.] Ἑστῶτα. Ἀμφὶ δέ μιν.] Περὶ αὐτὸν δέ. Κρατεραί.] Ἰσχυραί. Στίχες.] Τάξεις.

202. Οἵ οἱ ἕποντο.] Οἵτινες αὐτῷ ἠκολούθουν. Τρίκης ἐξ.] Ἀπὸ Τρίκης, πόλεως Θεσσαλίας.

204. Ὄρσεο.] Διεγείρου, ἀνίστασο. σπεῦδε, πορεύου. Ἀσκληπιάδη.] Ἀσκληπιοῦ παῖ, Μαχάων. Καλέει.] Καλεῖ. Ὁ μεταπλασμὸς ἀνάλυσις τῆς διφθόγγου.

Ὅν τις ὀϊςεύσας ἔβαλεν, τόξων ἐῢ εἰδὼς,
Τρώων, ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
Βὰν δ' ἰέναι καθ' ὅμιλον ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι ξανθὸς Μενέλαος
Βλήμενος ἦν, περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ' ὅσσοι ἄριστοι
Κυκλόσ', ὁ δ' ἐν μέσσοισι παρίστατο ἰσόθεος φώς·
Αὐτίκα δ' ἐκ ζωστῆρος ἀρηρότος ἕλκεν ὀϊστόν·
Τοῦ δ' ἐξελκομένοιο, πάλιν ἄγεν ὀξέες ὄγκοι·
Λῦσε δέ οἱ ζωστῆρα παναίολον, ἠδ' ὑπένερθε
Ζῶμά τε καὶ μίτρην τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδεν ἕλκος ὅθ' ἔμπεσε πικρὸς ὀϊστὸς,
Αἷμ' ἐκμυζήσας, ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα εἰδὼς
Πάσσε, τά οἵ ποτε πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.
Ὄφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
Οἱ δ' αὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον,
Οὐδὲ καταπτώσσοντ', οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι,
Ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν.

Quem aliquis sagittâ missâ vulneravit, arcuum peritus,
E Trojanis seu Lyciis: *quod* illi quidem gloria, nobis autem luctus.
Sic dixit: huic autem animum in pectoribus excitavit:
Perrexerunt autem ire per turbam & exercitum latum Achivorum:
Sed quum jam pervenissent ubi flavus Menelaus
Vulneratus fuerat, & circum ipsum congregati erãt quiq; præstantissimi
Coronâ factâ, ille verò in mediis stabat æqualis Deo vir:
Ac protinus è balteo benè aptato extraxit sagittam:
Ea dum-extraheretur, retrò curvati sunt acuti hami:
Solvit autem ipsi balteum variegatum, & subtus
Cinctumque & laminam quam ærarii fecerunt fabri.
Verùm ubi inspexerat vulnus, quo inciderat acerba sagitta,
Sanguine exucto, lenia medicamenta peritus
Inspersit, quæ suo quondam patri amicus præbuit Chiron.
Dum hi occupati erant circa bello strenuum Menelaum,
Interim Trojanorum ordines irruerunt clypeatorum:
Hi autem rursus arma induerunt, & revocarunt desiderium pugnæ.
Tunc non dormitantem vidisses Agamemnona nobilem,
Neque trepidantem, neque detrectantem pugnare:
Sed valde properantem in pugnam viros nobilitantem.

206. Ὀϊςεύσας.] Τοξεύσας. Ἔβαλεν.] Ἔτρωσε. Τόξων ἐῢ εἰδώς.] Τῆς τοξικῆς ἔμπειρος.

207. Ἄμμι δὲ πένθος.] Ἡμῖν δὲ λύπην.

208. Ὄρινε.] Διετάραξε, διήγειρεν. Τὸ ο μικρὸν διὰ τὸ μέτρον.

209. Βὰν δ' ἰέναι.] Ἐπορεύθησαν δέ.

210. Ἵκανον.] Παρεγένοντο.

211. Βλήμενος.] Βεβλημένος. Ἀγηγέραθ'.] Συνηθροισμένοι ἦσαν.

212. Κυκλόσε.] Ἐν κύκλῳ. πέριξ.

213. Ἀρηρότος.] Εὐηρμοσμένου. Ἕλκεν.] Ἔξω εἷλκεν.

214. Τοῦ δ' ἐξελκομένοιο.] Τούτου δὲ ὀπίσω ἑλκομένου. Ἄγεν.] Κατεάγησαν. Συνετρίβησαν, αἱ γωνίαι. Ἦγεν, πάλιν ἄγεν, τουτέστιν, ἀνεκάμφθησαν. Ὀξέες.] Ὀξεῖς. Ὄγκοι.] Αἱ γωνίαι καὶ ἐξοχαὶ τῶν ἀκίδων τοῦ βέλους.

218. Ἐκμυζήσας.] Ἐκπιέσας, ἐκθλίψας. Ἢ, τοῖς χείλεσιν ἀνήγαγεν, ἐξέσπασεν. Ἤπια.] Τὸ ἑξῆς. ἐπέπασεν αὐτῷ πραέα καὶ προσηνῆ φάρμακα, παυστικὰ τῶν ὀδυνῶν.

219. Τά οἱ.] Ἃ τῷ αὐτῷ. Πόρε.] Παρέσχεν, ἐδωρήσατο. Χείρων.] Εἷς τῶν Κενταύρων, εὑρετὴς ἰατρικῆς καὶ λυρικῆς, υἱὸς Κρόνου καὶ Φιλύρας· ἤ, ὥς ἔνιοι, Ποσειδῶνος.

220. Ὄφρα τοί.] Ἕως οὗτοι. Ἀμφεπένοντο.] Περὶ τὸν Μενέλαον ἐνήργουν, καὶ ἠσχολοῦντο.

221. Τόφρα δέ.] Ἐπὶ τοσούτῳ δέ. Καί ἐστιν ἀνταποδοτικὸν τοῦ ὄφρα. Καὶ τὸ, δὲ, παρέλκει, καθὼς πολλάκις. Ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον.] Τὸ ἑξῆς, ἐπῆλθον.

222. Κατὰ τεύχε' ἔδυν.] Ἐνεδύσαντο τὰ τεύχη. Τμῆσις τὸ πάθος. Μνήσαντο χάρμης.] Μνήμην ἐποιοῦντο τοῦ πολέμου. Χάρμη γὰρ ἡ μάχη, ἤτοι κατὰ ἐναντιότητα, ἢ ἡ χαρὰν ἐμποιοῦσα τοῖς νικῶσιν.

223. Ἔνθα.] Τότε. ὧδε. Βρίζοντα.] Νυστάζοντα καὶ ἠρεμοῦντα. ἐξ οὗ ἀμελοῦντα. Βρίξαι γὰρ κυρίως ἐστὶ, μετὰ βάρους τροφῆς ἀπονυστάξαι.

224. Καταπτώσσοντα.] Ἀποδειλιῶντα. Φοβοῦντα.

226. Ἐα-

Ἵππους μὲν γὰρ ἔασε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ·
(Καὶ τοὺς μὲν θεράπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιόωντας
Εὐρυμέδων, υἱὸς Πτολεμαίου Πειραΐδαο·
Τῷ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρισχέμεν, ὁππότε κέν μιν
Γυῖα λάβῃ κάματος πολέας διακοιρανέοντα)
Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
Καί ῥ' οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων,
Τοὺς μάλα θαρσύνεσκε παριστάμενος ἐπέεσσιν,
Ἀργεῖοι, μήπω τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς.
Οὐ γὰρ ἐπὶ ψεύδεσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός·
Ἀλλ' οἵπερ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο,
Τῶν ἤτοι αὐτῶν τέρενα χρόα γῦπες ἔδονται·
Ἡμεῖς δ' αὖτ' ἀλόχους τε φίλας καὶ νήπια τέκνα
Ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πτολίεθρον ἕλωμεν.
Οὕστινας αὖ μεθιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο,
Τοὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν,
Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἐλεγχέες, οὔ νυ σέβεσθε;
Τίφθ' οὕτως ἔστητε τεθηπότες, ἠΰτε νεβροί;
Αἵτ' ἐπεὶ οὖν ἔκαμον πολέος πεδίοιο θέουσαι,
Ἑστᾶσ', οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή·
Ὣς ὑμεῖς ἔστητε τεθηπότες, οὐδὲ μάχεσθε.

Equos quidem dimisit & currus varios ære:
(Et hos quidem minister seorsum tenebat anhelantes
Eurymedon, filius Ptolemæi Piraldæ:
Huic plurimùm mandavit prope se *currus* tenere, si quando ipsum
Per membra occuparet defatigatio multos obeuntem & imperitantem)
Ipse verò pedester existens obiens lustrabat ordines virorum:
Et quos quidem properantes videret Danaorum pernicium equitum,
His apprimè animum addebat astans verbis,
Argivi, ne quid remittatis de impetuosâ fortitudine.
Non enim mendaciis pater Jupiter erit auxiliator:
Sed qui priores præter fœdera damno affecerunt,
Horum certe ipsorum tenera corpora vultures vorabunt:
Nos verò uxoresque dilectas & infantes liberos
Ducemus in navibus, postquam urbem ceperimus.
Quos verò detrectantes vidisset triste bellum,
Eos valde objurgabat iratis verbis,
Argivi sagittis destinati, probro digni, nonne vos pudet?
Cur nam sic statis stupidi, sicut hinnuli?
Qui postquam fessi sunt per magnum campum currentes,
Stant, nec aliquod ipsis in præcordiis est robur:
Sic vos statis stupidi, neque pugnatis.

---

226. Ἔασε.] Κατέλειψε.
227. Φυσιόωντας.] Πνευστιῶντας, ἀσθμαίνοντας.
229. Παρισχέμεν.] Παρισχεῖν.
230. Γυῖα.] Μέλη. Διακοιρανέοντα.] Διατάσσοντα, ἐπερχόμενον.
231. Ἐπεπωλεῖτο.] Ἐπήρχετο. Τὸ ω διὰ τὸ μέτρον.
232. Ἴδοι.] Θεάσοιτο. Ταχυπώλων.] Ἱππικῶν, πολεμικῶν. ἱππαζόντων ἵππους πώλους ταχεῖς.
233. Θαρσύνεσκεν.] Εὐθαρσεστέρους ἐποίει, προέτρεπε.
234. Μεθίετε.] Ἀμελεῖτε. Θούριδος.] Ὁρμητικῆς, πολεμικῆς. Ἀλκῆς.] Δυνάμεως.
235. Ἀρωγός.] Βοηθός. Ὁ δὲ νοῦς· οὐδὲ γὰρ ἐπιβοηθήσει ὁ Ζεὺς τοῖς ψεύσταις.
237. Ἔδονται.] Φάγωσι.
240. Μεθιέντας.] Ἀμελοῦντας. Στυγεροῦ.] Μισητοῦ, φοβεροῦ.
241. Νεικείεσκεν.] Ἐκακολόγει. Χολωτοῖσιν.] Ὀργιστικοῖς.
242. Ἰόμωροι.] Ἰόμοροι. οἱ περὶ ἰοὺς καὶ τόξα μεμορημένοι, ὅ ἐστι, πεπονημένοι, κάμνοντες, καὶ κακοπαθῶς ἔχοντες. Οἱ μόρον, κάματον, πόνον, καὶ θάνατον ἐμποιοῦντες ἐν ἰοῖς. Ἔπειτα δὲ καὶ, ἰόμοροι, ἄξιοι τεθνᾶναι, ἤτοι τιμωρεῖσθαι, ἰοῖς. Ἰόμωροι δὲ, οἱ ἰόμυροι, εἰς ἰῶν χρῆσιν μαργαίνοντες καὶ μωραίνοντες. Πάντες οὖν Ἰόμωροι τὴν ἰῶν ὥραν εἰσὶν ἔχοντες, ἢ μὴ ἔχοντες. Ἐλεγχέες.] Ἐπονείδιστοι. Οὔ νυ σέβεσθε; Οὐκ ἐντρέπεσθε.
243. Τίφθ' οὕτως.] Τί δή ποτε οὕτως ἀργοί. Τεθηπότες.] Ἐκπεπληγμένοι, δειλωθέντες. Νεβροί.] Ἐλάφων βρέφη.
244. Θέουσαι.] Τρέχουσαι.
245. Οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή.] Οὐδεμίαν ἔννοιαν ἀλκῆς καὶ σωτηρίας ποιοῦνται. δειλιῶσι. Ἀλκή.] Δύναμις, ἀνδρεία.

247. Μέ-

Ἦ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔνθα τε νῆες
Εἰρύατ' εὔπρυμνοι πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
Ὄφρα ἴδητ' αἴκ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων;
Ὣς ὅ γε κοιρανέων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
Ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι, κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν·
Οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο·
Ἰδομενεὺς μὲν, ἐνὶ προμάχοις συῒ εἴκελος ἀλκήν,
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὤτρυνε φάλαγγας.
Τοὺς δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα προσηύδα μειλιχίοισιν,
Ἰδομενεῦ πέρι μέν σε τίω Δαναῶν ταχυπώλων,
Ἠμὲν ἐνὶ πτολέμῳ ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ,
Ἠδ' ἐν δαίθ', ὅτε πέρ τε γερούσιον αἴθοπα οἶνον
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρσι κέρωνται.
Εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Δαιτρὸν πίνωσιν, σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ
Ἕστηχ' ὥσπερ ἐμοὶ, πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
Ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδ', οἷος πάρος εὔχεαι εἶναι.
Τὸν δ' αὖ Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα,
Ἀτρείδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐρίηρος ἑταῖρος
Ἔσσομαι ὡς τοπρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα·

An expectatis Trojanos propius venire, ubi naves
Subductæ sunt pulchras puppes habentes cani in littore maris,
Ut cognoscatis, an vos manu protegat Saturnius?
Sic is imperitans obibat ordines virorum:
Venit autem ad Cretenses, iens per catervas virorum:
Hi autem circum Idomeneum bellicosum armabantur:
Idomeneus quidem, in primâ acie *erat* apro similis robore,
At Meriones ei extremas incitabat phalangas.
Hos autem conspicatus lætatus est rex virorum Agamemnon,
Ac protinus Idomeneum sic allocutus est blandis *verbis*,
Idomeneu te quidem honoro præ Danais pernicibus equitibus,
Tum in bello tum alio in opere,
Tum etiam in convivio, quando honorarium nigrum vinum
Argivorum proceres in crateribus miscent.
Nam etsi cæteri comantes Achivi
Portionibus certis bibunt, tuum tamen plenum poculum semper
Stat ut mihi, ut bibas quando animus jusserit.
Sed propera in bellum, qualis anteà gloriabaris esse.
Hunc porro Idomeneus Cretensium dux contrà [*sic*] est allocutus,
Atrida, valde quidem tibi ego charus socius
Ero sicut primùm promisi & annui:

---

247. Μένετε.] Προσμένετε.
248. Εἰρύαται.] Ἑλκυσμέναι εἰσίν. Εὔπρυμνοι.] Καλὰς πρύμνας ἔχουσαι. Πρύμναι δὲ καλοῦνται τὰ ὄπισθεν μέρη τῶν νεῶν. Ἐπὶ θινί.] Ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ.
251. Κιών.] Παραγινόμενος. Ἀνὰ οὐλαμόν.] Ἀνὰ τὸν θόρυβον, κατὰ τὴν συνέλευσιν καὶ ἄθροισιν τῶν ἀνδρῶν. Οὐλαμὸς δὲ τάξις συνεστηκυῖα ἐκ τεσσαράκοντα ἀνδρῶν. Ἡ δὲ φάλαγξ τάξις ἀπὸ ἑκατὸν εἴκοσιν ἀνδρῶν.
252. Ἀμφ' Ἰδομενῆα.] Περὶ τὸν Ἰδομενέα.
254. Πυμάτας.] Ἐσχάτας. Ὤτρυνεν.] Ἐσπούδαζε. παρώρμα. Φάλαγγας.] Τάξεις στρατιωτῶν εἶπεν ὁ Ποιητής, ἐπειδὴ τὸ παλαιὸν ξύλοις ἐμάχοντο, φάλαγγας δὲ ξύλα κυλινδρώδη ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι. Ἔτι γοῦν καὶ ἡμεῖς τὰς ἐκ τῶν τοιούτων ξύλων ῥιπάς τε καὶ οἰκοδομήματα φάλαγγας καλοῦμεν.
256. Μειλιχίοισι.] Προσηνέσι, πραέοις.
257. Περὶ μέν σε τίω.] Ἡ σύνταξις· Τίω σε περὶ Δαναῶν. τιμῶ σε ὑπὲρ πάντας Δαναούς.
258. Ἀλλοίῳ.] Ἄλλῳ καὶ ἑνὶ ἄλλῳ τῷ οἱῳδήποτε. Ἔργῳ.] Πράξει. Λέγει δὲ, τῇ ἕδρᾳ.
259. Γερούσιον.] Ἔντιμον, κατὰ τὴν τιμὴν διδόμενον γέρας. Αἴθοπα.] Πυῤῥόν. πυρόεντα, ὑπομέλανα.
260. Κέρωνται.] Κιρνῶσι.
262. Δαιτρόν.] Μεμερισμένον, διαιρετόν. ἡμίπλεον. ἡμιπλήρωτον. δέπας δηλαδή. Πλεῖον.] Πλῆρες. πλέον.
263. Ἀνώγοι.] Κελεύοι.
264. Ὄρσευ.] Διεγείρου. σπεῦδε. σπέρχου. Πάρος.] Πρότερον. Εὔχεαι εἶναι.] Ἀντὶ τοῦ, καυχᾶσαι ὑπάρχειν.
265. Ἀγός.] Ἡγεμών. Παρὰ τὸ, ἄγω, ῥῆμα.
266. Ἐρίηρος.] Ἄγαν εὐάρμοστος, ἐπιτήδειος.
267. Ἔσσομαι.] Γενήσομαι. ἢ, εἰμί. Τοπρῶτον.] Πρότερον. ἐξ ἀρχῆς. Ὑπέστην.] Ὑπεσχόμην.

268. Ὀ-

Ἀλλ' ἄλλους ὄτρυνε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Ὄφρα τάχιστα μαχώμεθ'· ἐπεὶ σύν γ' ὅρκι' ἔχευαν
Τρῶες, τοῖσιν δ' αὖ θάνατος καὶ κήδε' ὀπίσω
Ἔσετ', ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο.
Ὣς ἔφατ'. Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.
Ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάντεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν·
Τὼ δὲ κορυσσέσθην· ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν.
Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδεν νέφος αἰπόλος ἀνὴρ,
Ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ ζεφύροιο ἰωῆς,
Τῷ δέ τ' ἄνευθεν ἐόντι μελάντερον ἠΰτε πίσσα
Φαίνετ' ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν·
Ῥίγησέν τε ἰδὼν, ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα·
Τοῖαι ἅμ' Αἰάντεσσιν ἀρηϊθόων αἰζηῶν
Δήϊον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες
Κυάνεαι, σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
Καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἴαντ' Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
Σφῶϊ μὲν (οὐ γὰρ ἔοικ') ὀτρυνέμεν ἔτι κελεύω·
Αὐτὼ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἶφι μάχεσθαι.

Verùm alios hortare comantes Achivos,
Ut quamprimùm pugnemus: quoniam fœdera confuderunt
Trojani, his vicissim mors & dolores in futurum
Erunt, quoniam priores contra fœdera damnum intulerunt.
Sic dixit, Atrides vere præteribat lætus corde.
Venit autem ad Ajaces iens per catervas virorum:
Hi vero armabantur: simul autem nimbus sequebatur peditum.
Sicut autem quando à speculâ vidit nubem pastorius vir
Venientem per mare à zephyri flatu,
Eique stanti procul nigra ceu pix
Apparet veniens per mare, ducit autem multum turbinis procellosi:
Cohorretque visâ, subque speluncam cogit oves:
Tales simul cum Ajacibus velocium in bello juvenum
Hostile in prælium densæ movebantur phalanges
Fuscæ, scutisque & hastis horrentes.
Eisque lætatus est visis rex Agamemnon,
Et ipsos conceptâ voce verbis alatis est allocutus:
Ajaces Argivorum duces ære-loricatorum,
Vobis equidem (nec enim convenit) incitare non præcipio:
Nam vos ipsi valde populum instigatis ad fortiter pugnandum.

---

268. Ὄτρυνε.] Προτρέπε, παρώρμα.
269. Ἐπεὶ σύν γ' ὅρκι' ἔχευαν.] Ἐπειδὴ συνέχεαν τοὺς ὅρκους. ἐπιόρκησαν.
270. Κήδεα.] Κακὰ, λῦπαι. Ὀπίσω.] Μετὰ ταῦτα.
272. Παρῴχετο.] Παρῆλθεν. Γηθόσυνος κῆρ.] Χαίρων τῇ ψυχῇ.
273. Οὐλαμόν.] Τὸ πλῆθος.
274. Τὼ δέ.] Οὗτοι δέ. Κορυσσέσθην.] Καθωπλίζοντο. Νέφος.] Πύκνωμα, πλῆθος. Ὁ τρόπος μεταφορὰ, ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος τῶν νεφῶν. Εἵπετο.] Ἠκολούθει.
275. Ἀπὸ σκοπιῆς.] Ἀπὸ ὑψηλοῦ τόπου, ἀφ' οὗ ἔστι περισκοπῆσαι καὶ ἰδεῖν. Νέφος.] Ἀχλύν. Αἰπόλος.] Αἰγονόμος. Ὧδε ἀντὶ τοῦ, οἰοπόλος, μηλοβότης.
276. Κατὰ πόντον.] Διὰ τῆς θαλάσσης. Ὑπὸ ζεφύροιο ἰωῆς.] Ὑπὸ τῆς τοῦ ζεφύρου πνοῆς. Εἴρηται δὲ ζέφυρος, ὅτι ἀπὸ ζόφου πνεῖ. ζόφον δὲ τὴν δύσιν ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι.
277. Τῷ δέ τ' ἄνευθεν ἐόντι μελάντερον ἠΰτε πίσσα, Φαίνετ' ἰόν.] Στικτέον μετὰ τὸ μελάντερον, ἔπειτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς ἀναγνωστέον· ἠΰτε πίσσα. ἵν' ᾖ, τῷ πόρρω διατελοῦντι μελάντερον αὐτοῦ καταφαίνεται τὸ νέφος, καὶ ὅμοιον πίσσῃ. Ἄνευθεν.] Πόῤῥωθεν. Ἐόντι.] Ὄντι. Ἄλλοις. ἰόντι. ἐρχομένῳ, ἢ πορευομένῳ. Μελάντερον.] Ἀντὶ τοῦ, μέλαν, συγκριτικὸν, ἀντὶ θετικοῦ.
278. Λαίλαπα.] Συστροφὴν ἀνέμου. καταφορὰν μετὰ ὄμβρου.
279. Ῥίγησεν.] Ἐφοβήθη. Ὑπό τε σπέος.] Ὑπὸ τὸ σπήλαιον. Ἤλασε.] Εἰσήλασεν, ἤγαγε. Μῆλα.] Τὰ πρόβατα.
280. Τοῖαι.] Τοσαῦται καὶ τοιαῦται. Ἅμ' Αἰάντεσσιν.] Ὁμοῦ τοῖς Αἴασιν. Αἰζηῶν.] Νεανιῶν.
281. Πυκιναί.] Πυκναὶ, πολλαί. Κίνυντο.] Ἐκινοῦντο.
282. Κυάνεαι.] Μέλαιναι, κυανέῳ χρώματι παραπλήσιαι, ἢ πυκναί. Σάκεσι.] Ταῖς ἀσπίσιν. Ἔγχεσι.] Δόρασι. Πεφρικυῖαι.] Τῇ ἀνατάσει τῶν δοράτων πεπυκνωμέναι.
283. Τοὺς μέν.] Τούτους μέν.
284. Καί σφεας.] Καὶ αὐτούς.
285. Ἡγήτορε.] Ἡγεμόνες, διατάκται.
286. Σφῶϊν.] Ὑμᾶς. Οὐ γὰρ ἔοικεν.] Οὐ πρέπει γάρ. Ὀτρυνέμεν.] Παρορμᾶν. Ὁ δὲ νοῦς· ὑμᾶς μὲν οὐ παρορμῶ. οὐδὲ γὰρ προσήκει.
287. Ἀνώγετον.] Κελεύετε.

Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο·
Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους·
Ἔνθ' ὅγε Νέστορ' ἔτετμε, λιγὺν Πυλίων ἀγορητὴν,
Οὓς ἑτάρους στέλλοντα, καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι.
Ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα, Ἀλάστορά τε, Χρομίον τε,
Αἵμονά τε κρείοντα, Βίαντά τε ποιμένα λαῶν·
Ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι·
Πεζοὺς δ' ἐξόπιθεν στῆσεν πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,
Ἕρκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσεν,
Ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζῃ.
Ἱππεῦσιν μὲν πρῶτ' ἐπετέλλετο· τοὺς γὰρ ἀνώγει
Σφοὺς ἵππους ἐχέμεν, μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ.
Μηδέ τις ἱπποσύνῃ τε καὶ ἠνορέηφι πεποιθὼς,
Οἶος πρόσθ' ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι,
Μηδ' ἀναχωρείτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.
Ὃς δέ κ' ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται,

Utinam enim ô Jupiterque pater, & Minerva, & Apollo,
Talis omnibus animus in pectoribus esset:
Sic citò caderet urbs Priami regis,
Manibus nostris captaque excisaque.
Sic fatus, hos quidem reliquit illic, ivit autem ad alios:
Ubi ille Nestorem invenit, argutum Pyliorum oratorem,
Suos socios ordinantem, & hortantem ad pugnandum.
Magnum Pelagonta, Alastoraque, Chromiumque,
Hæmonaque principem, Biantemque pastorem populorum:
Equites quidem primùm cum equis & curribus:
Pedites autem à tergo constituit multosque strenuosque,
Vallum ut essent belli; ignavos autem in medium coëgit,
Ut etiam non volens quis necessitate pugnaret.
Equitibus quidem primùm mandata dabat: hos enim jussit
Suos equos continere, neque turbatis ordinibus versari in turbâ.
Neve quis equitandi-peritiâ & robore fretus,
Solus ante alios sit nimis cupidus cum Trojanis pugnandi,
Neque retrocedat: imbecilliores enim eritis.
Quicunque autem vir à suo curru ad alium currum venerit,

288. Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ.] Εἴθε γὰρ, ὦ Ζεῦ πάτερ. Ἔστι δὲ ἐπίρρημα εὐχῆς σημαντικόν.

289. Τοῖος πᾶσιν θυμός.] Τοιαύτη πᾶσι προθυμία.

290. Τῷ κε.] Οὕτως ἂν, ταχέως, τῷδε τῷ τρόπῳ. Ἠμύσειε.] Κλιθείη, κλινθείη. πορθηθείη.

291. Ἁλοῦσα.] Ληφθεῖσα.

292. Λίπεν.] Κατέλιπεν. Μετ' ἄλλους.] Πρὸς τοὺς ἄλλους.

293. Ἔτετμε.] Κατέλαβε. ἐν ἐπιτομῇ καὶ συντόμως ἔλαβε. Λιγύν.] Ἡδὺν, τὸν συμβουλεύειν προσῆκον.

294. Οὕς.] Τοὺς ἰδίους. Στέλλοντα.] Ἐτοιμάζοντα, διατάσσοντα.

295. Ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα, Ἀλάστορά τε, Χρομίον τε.] Οὗτοι ταξίαρχοι ὑπῆρχον. βασιλεὺς δὲ πάντων τῶν Πυλίων Νέστωρ.

297. Ἱππῆας μὲν πρῶτα.] Τοὺς μὲν ἱππέας ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μέρους. Ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι.] Πρώτως εἰκὸς, εἰρῆσθαι τοὺς ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως ἑστῶτας. ὄπισθε δὲ, τοὺς ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ. ὡς εἰκὸς, μεταξὺ τετάχθαι τοὺς δειλούς. Οὐ γὰρ ἂν λόγον ἕξει τὸ, Ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζῃ.

298. Πεζοὺς δ' ἐξόπιθεν.] Τοὺς δὲ πεζοὺς ἐξ εὐωνύμων. Ἐσθλούς.] Ἀγαθοὺς, γενναίους.

299. Κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσε.] Τοὺς δὲ ἀσθενεῖς καὶ δειλοὺς κατὰ τὸ μέσον συνέλασε καὶ συνέκλεισεν. ἐπὶ γὰρ μετώπου τάσσει τὴν φάλαγγα, οὐ καταβάθυς, τουτέστι, μεταξὺ δύο ἀνδρείων ἕνα κακὸν ἔβαλλεν.

300. Ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζῃ.] Ὅπως καὶ μὴ βουλόμενός τις, τῇ ἀνάγκῃ προσέχων, πολεμῇ.

301. Ἐπετέλλετο.] Προσέταττεν. Ἀνώγει.] Ἐκέλευε.

302. Σφούς.] Τοὺς ἰδίους. Ἐχέμεν.] Κατέχειν. Κλονέεσθαι.] Ταράττεσθαι.

303. Ἱπποσύνῃ.] Τῇ ἱππικῇ ἀνδρείᾳ. Ἠνορέηφι.] Τῇ ἑαυτοῦ ἀνδρείᾳ. Πεποιθώς.] Πεπιστευκὼς, τεθαῤῥηκώς.

304. Πρόσθ' ἄλλων.] Ἔμπροσθεν τῶν ἄλλων. Μεμάτω.] Προθυμείτω.

305. Ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.] Ἀσθενέστεροι γὰρ καὶ εὐχείρωτοι ἔσεσθε.

306. Ἀπὸ ὧν ὀχέων.] Ἀπὸ τῶν ἰδίων ἁρμάτων. Ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται.] Εἰς ἕτερον ἅρμα παραγένηται.

Ἔγχει ὀρεξάσθω· ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερον οὕτως.
Ὧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιας καὶ τείχε' ἐπόρθουν,
Τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες.
Ὣς ὁ γέρων ὤτρυνε, πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς·
Καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ γέρον, εἴθ' ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
Ὥς τοι γούναθ' ἕποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη.
Ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοίιον· ὡς ὄφελέν τις
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ἀτρείδη, μάλα μέν κεν ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς
Ὣς ἔμεν ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν·
Ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν.
Εἰ τότε κοῦρος ἔα, νῦν αὖτέ με γῆρας ἱκάνει·

Hastam porrectam extendat: quoniam multo melius sic.
Sic & veteres urbes & muros evertebant,
Hanc mentem & animum in pectoribus habentes.
Ita senex adhortabatur, dudum rei militaris benè peritus:
Et eum quidem lætatus est cùm vidisset rex Agamemnon,
Et ipsum voce conceptâ verbis alatis est allocutus,
O senex, utinam, sicut animus *est* in pectoribus tuis,
Sic te genua sequerentur, robur autem tibi firmum esset.
Verum te senectus atterit omnibus æquè molesta: utinam quis
Virorum alius *eam* haberet, tu autem in numero juvenum esses.
Huic respondit deinde Gerenius eques Nestor,
Atrida, valde quidem ego vellem & ipse
Sic esse ut quando nobilem Ereuthalionem interfeci:
Verum nunquam simul omnia dii dederunt hominibus.
Si tunc juvenis eram, nunc vice versâ me senectus invadit:

---

307. Ἔγχει ὀρεξάσθω.] Τῷ δόρατι ἐκτεινάτω, πολεμησάτω. Ὀρεξάσθω.] Τοῦτο τὸ ῥῆμα κατὰ τὴν ἑρμηνείαν αὐτὴν ζητεῖται. Καὶ οἱ μὲν φασι, παραγγέλλειν αὐτὸν, ἵνα, ὃς ἂν πολεμίου ἅρματος ἐπιβῇ, μάχηται, καὶ μὴ ἐξελαύνειν σπουδάζῃ. Οἱ δὲ οὕτως· ὅστις δ' ἄν, φησι, ἀποπέσῃ τοῦ ἰδίου ἅρματος, καὶ ἐπὶ τοῦ πλησίον περιτύχηται, μὴ ἡνιοχείτω, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἤθους τῶν ἵππων· δόρατι δὲ μᾶλλον ἀμυνάσθω τοὺς πολεμίους, ὅ ἐστι, πολεμείτω. Ἐπειή.] Ἐπειδή. Πολὺ φέρτερον.] Κατὰ πολὺ κρεῖττον.

308. Ὧδε.] Οὕτως. Καὶ οἱ πρότεροι.] Καὶ οἱ πρεσβύτεροι, οἱ πρὸ ἡμῶν. Πόλιας.] Πόλεις. Ἐπόρθουν.] Κατέστρεφον.

309. Τόνδε νόον.] Ταύτῃ τῇ διανοίᾳ χρώμενοι.

310. Πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς.] Ἐκ πολλοῦ χρόνου ἀσκηθεὶς τὸ πολεμεῖν. τουτέστιν, πολλάκις πολεμήσας, καὶ τούτου πεῖραν ἱκανὴν ἔχων.

311. Καὶ τὸν μέν.] Καὶ τοῦτον μέν.

313. Εἴθ' ὡς θυμός.] Εἴθε (ὡς τῇ τῆς ψυχῆς προθυμίᾳ ἐπήρκει ἡ τοῦ σώματος δύναμις.

314. Ἕποιτο.] Ἀκολουθείη. Βίη.] Δύναμις. Ἔμπεδος.] Ἑδραία, ἀσφαλής. Εἴη.] Ὑπάρχοι.

315. Τείρει.] Δαπανᾷ, καταπονεῖ. Ὁμοίιον.] Τὸ ὁμοίως πᾶσι χαλεπόν. Ἰστέον δὲ, ὅτι ὁ Ποιητὴς πανταχοῦ τὸ ὁμοίιον ἐπὶ τοῦ φαύλου λαμβάνει. οἷον ὡς ἐνταῦθα. Ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοίιον. καί· Ἀλλ' ἤτοι θάνατον μὲν ὁμοίιον οὐδὲ θεοί περ. Καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν. Ἠ· καὶ τέλος ἔλθῃ ὁμοιΐου πολέμοιο.

316. Κουροτέροισι.] Νεωτέροις. Μετεῖναι.] Συναναστρέφεσθαι.

319. Ὣς ἔμεν.] Οὕτως εἶναι, οὕτως ἀκμάζειν. Ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν.] Ἀπέκτεινα, ἐφόνευσα. Πύλιοι καὶ Ἀρκάδες περὶ γῆς ὅρων ἐπολέμουν περὶ τὸ καλούμενον ὄρος Ἀγκῶνα. Νέστωρ δὲ, μονομαχήσας ἐκ προκλήσεως, Ἐρευθαλίωνα τὸν Ἱππομέδοντος, ἢ, ὡς ἔνιοι Ἀφείδαντος, ἀνεῖλε. καὶ ὑπὸ χαρᾶς τὸ περιοριστὲν χωρίον παρεξῆλθεν. Οἱ δὲ Ἀρκάδες, ἐπὶ σκαιρίζοντος τοῦ Ἐρευθαλίωνος, ἐφορμήσαντες, τοῖς Πυλίοις συνέβαλον, καὶ οὕτως ἐνίκησαν. Θάψαντες δὲ τοὺς νεκροὺς, καὶ τὸν Ἐρευθαλίωνα, ἐπέγραψαν. Ἐνθάδ' Ἐρευθαλίωνα φίλοις τ' ἐπὶ τύμβον ἔθηκαν Ἀρκαδίης βασιλεῖς, υἱὸν ἔξοχον Ἱππομέδοντος, Οἵ ποτε Νέστορα καὶ λαοὺς πολέμῳ δαμάσαντο.

320. Ἀλλ' οὔπως.] Ἀλλ' οὐδαμῶς. Ἅμα πάντα.] Πάντα ὁμοῦ. Δόσαν.] Ἔδωκαν.] Παρέχουν.

321. Κοῦρος.] Νέος. Ἔα.] Ἀντὶ τοῦ, ἦν ἐγώ. Ἔλαβε δὲ συντελικὸν ἀντὶ παρατατικοῦ.

322. Ἀλλά

Ἀλλὰ καὶ ὣς ἱππεῦσι μετέσσομαι, ἠδὲ κελεύσω
Βουλῇ καὶ μύθοισι. τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.
Αἰχμὰς δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἵπερ ἐμεῖο
Ὁπλότεροι γεγάασι, πεποίθασίν τε βίηφι.
Ὣς ἔφατ'. Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.
Εὗρ' υἱὸν Πετεῶο Μενεσθῆα πλήξιππον
Ἑσταότ'· ἀμφὶ δ' Ἀθηναῖοι μήστωρες ἀϋτῆς·
Αὐτὰρ ὁ πλησίον ἑστήκει πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Πὰρ δὲ, Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ
Ἕστασαν. οὐ γάρ πω σφιν ἀκούετο λαὸς ἀϋτῆς,
Ἀλλὰ νέον συνορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ μένοντες
Ἕστασαν ὁππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν,
Τρώων ὁρμήσειε, καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.
Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ υἱὲ Πετεῶο διοτρεφέος βασιλῆος,
Καὶ σὺ κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε κερδαλεόφρον,
Τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε, μίμνετε δ' ἄλλους;
Σφῶϊν μέν τ' ἐπέοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντας

Verumtamen & sic equitibus intero, & adhortabor
Consilio & verbis, hoc enim munus est senum.
Hastas autem vibrabunt juniores, qui me
Minores natu sunt, confiduntque robore.
Sic dixit. Atrides verò præteribat lætus corde.
Invenit filium Petei Menestheum equitandi peritum
Stantem: circum autem Athenienses belli periti:
Verum propè stabat consultus Ulysses,
Juxtà verò, Cephallenûm circùm ordines non imbecilli
Stabant. nondum enim horum audierat multitudo prælii sonum,
Sed nuper concitatæ movebantur phalanges
Trojanorumque equûm domitorum & Achivorum: hi vero expectantes
Stabant quando phalanx Achivorum alia in *hostes* vadens,
In Trojanos impetum faceret, & inciperent prælium.
Hos autem conspicatus objurgavit rex virorum Agamemnon,
Et ipsos voce conceptâ verbis alatis est allocutus,
O fili Petei Jovis alumni regis,
Et tu malis dolis instructe astute,
Cur trepidantes absistitis, & expectatis alios?
Vos quidem conveniebat inter primos existentes

322. Ἀλλὰ καὶ ὥς.] Ἀλλὰ καὶ οὕτως. Ἱππεῦσι μετέσσομαι.] Ἅμα τοῖς ἱππεῦσιν ἔσομαι. Ἠδὲ κελεύσω.] Καὶ προστάξω. ὅ ἐστιν, ἀφηγήσομαι.

323. Τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.] Αὕτη γάρ ἐστιν ἡ τῶν πρεσβυτῶν γνώμη καὶ τιμὴ, τὸ καλῶς συμβουλεύειν.

324. Αἰχμάς.] Ἀπὸ μέρους τὰ δόρατα. Αἰχμάσσουσιν.] Ἀνακινήσουσιν. ὅ ἐστι πολεμήσουσιν. Οἵπερ ἐμεῖο.] Οἵτινες ἐμοῦ.

325. Ὁπλότεροι.] Νεώτεροι. ὅπλα φέρειν δυνάμενοι. Γεγάασι.] Γεγόνασι.

326. Παρῴχετο.] Παρῆλθεν.

327. Εὗρ' υἱὸν Πετεῶο.] Ἰστέον, ὅτι τούτου τοῦ ὀνόματος ἡ ἀνάλογος εὐθεῖά ἐστιν ὁ Πετεὸς, τοῦ Πετεοῦ. ὡς ἐννεὸς, ἐννεοῦ. καὶ Ἀττικῶς, κατ' ἐπέκτασιν τοῦ Ο εἰς τὸ Ω, γέγονε Πετεώς. Ὡς ἀπὸ τοῦ Μενέλαος, Μενέλεως, Μενέλεω, γίνεται κατὰ Ἀττικοὺς, καὶ ἀπὸ τοῦ λαὸς, λεώς. οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ Πετεὸς, Πετεώς. Εἶτα ἡ γενικὴ τοῦ Πετεῶ καὶ κατὰ προσχηματισμὸν τοῦ Ο, γέγονε Πετεῶο. Ἐξ οὗ καὶ τὸ, Εὗρ' υἱὸν Πετεῶο.

328. Μήστωρες ἀϋτῆς.] Δυνάμενοι κατὰ μάχην μήσασθαι. ὅ ἐστι, βουλεύσασθαι. Ἐξ οὗ, ἐπιστήμονες μάχης.

330. Ἀλαπαδναί.] Ἀσθενεῖς.

331. Οὐ γάρ πω σφιν ἀκούετο.] Οὐδέ πω γὰρ ἤκουον τῆς κατὰ τὸν πόλεμον τῶν λαῶν κραυγῆς. τοῦτ' ἔστιν, οὐδέ πω ᾔδεισαν, διὰ τὸ πόρρω εἶναι, εἰ ὁ πόλεμος κεκίνηται. Ἀκούετο.] Ἀντὶ τοῦ, ἤκουον.

332. Νέον.] Νεωστί. Συνορινόμεναι.] Συνταρασσόμεναι. Κίνυντο.] Ἐκινοῦντο.

334. Πύργος.] Τάξις. φάλαγξ. στίξ. στράτευμα. Μεταφορά. Ἐπελθὼν Τρώων.] Ἐλθὼν ἐπὶ Τρῶας. Ἄλλοις αὕτη σύνταξις.

335. Τρώων ὁρμήσειε.] Προσληπτέον τὸ, κατὰ, ἵν' ᾖ, κατὰ Τρώων.

336. Νείκεσσεν.] Ἐλοιδόρησεν, ἐπέπληξε.

339. Κεκασμένε.] Κεκοσμημένε. Κερδαλεόφρον.] Πανοῦργε, καὶ φιλοκερδέστατε. Ἤγουν, ἀπατηλὲ, δολερὲ, ἀλωπεκώδης. κερδάλη γὰρ ἡ ἀλώπηξ.

340. Ἀφέστατε.] Ἄποθεν καὶ χωρὶς ἑστήκατε. Μίμνετε.] Περιμένετε.

341. Σφῶϊν.] Ὑμῶν. Μετὰ πρώτοισιν ἐόντας.] Ἐν πρώτοις ὄντας.

Ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι.
Πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,
Ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζοιμεν Ἀχαιοί·
Ἔνθα φίλ' ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι, ἠδὲ κύπελλα
Οἴνου πινέμεναι μελιηδέος, ὄφρ' ἐθέλητον·
Νῦν δὲ φίλως χ' ὁρόῳτε, καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν
Ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλέϊ χαλκῷ·
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀτρείδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Πῶς δὴ φὴς πολέμοιο μεθιέμεν, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα;
Ὄψεαι ἢν ἐθέλησθα, καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ,
Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα
Τρώων ἱπποδάμων· σὺ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὡς γνῶ χωομένοιο. πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτε σε νεικείω περιώσιον, οὔτε κελεύω.
Οἶδα γὰρ ὡς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν

Consistere, & pugnæ ardenti occurrere.
Etenim primi ad convivium vocamini a me,
Quando convivium proceribus paramus Achivi:
Ibi jucundas assatas carnes edere, & pocula
Vini bibere suavis, quoad usque placuerit:
Nunc vero libenter videretis, etiam si decem phalanges Achivorum
Vos ante pugnarent sævo ferro.
Hunc autem torve intuitus allocutus est consultus Ulysses,
Atrida, quale te verbum fugit ex septo dentium?
Quomodo dicis in bello remissos *nos* esse, quando Achivi
In Trojanos equorum domitores ciemus acre prælium?
Videbis si volueris, sique tibi hæc curæ fuerint,
Telemachi dilectum patrem inter primos pugnatores versantem
Trojanorum equûm domitorum: tu autem hæc ventosa dicis.
Hunc vero subridens allocutus est rex Agamemnon,
Ut sensit iratum. contrario verò ille modo excepit sermonem
Generose Laertiade solertissime Ulysse,
Neque te objurgo magnopere, neque hortor.
Novi enim quòd tibi animus in pectoribus tuis

342. Καυστειρῆς.] Δεινῆς, καυστικῆς, διαπύρου. Ἀντιβολῆσαι.] Ἀπαντῆσαι, μεταλαβεῖν.

343. Πρώτω.] Πρῶτοι. δυϊκῶς. Δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο.] Ἐπὶ δαῖτα καλεῖσθε ὑπὸ τοῦ παρεπομένου. Ὁ τρόπος, συνεκδοχή. Ὁ δὲ λόγος· πρῶτοι γὰρ καὶ ἐπὶ εὐωχίαν καλεῖσθε ὑπ' ἐμοῦ.

344. Γέρουσι.] Τοῖς ἐντίμοις. Ἐφοπλίζοιμεν.] Παρασκευάζοιμεν.

345. Φίλα.] Προσφιλῆ. ἡδέα. Ὀπταλέα.] Ὀπτά. Ἔδμεναι, ἠδὲ πινέμεναι.] Προσληπτέον τὸ, ἐστὶν, ἦν, ἔξεστιν. Ἔξεστιν ἐσθίειν καὶ πίνειν.

346. Μελιηδέος.] Ἡδέος ὡς μέλιτος. καλοῦ. Ὄφρ' ἐθέλητον.] Ἕως οὗ θέλητε.

347. Νῦν δὲ φίλως χ' ὁρόῳτε.] Νῦν δὲ ἡδέως ἄν, καὶ ἀσμένως, ἴδοιτε.

348. Μαχοίατο.] Μάχοιντο.

350. Ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;] Ὁποῖον τοῦτον τὸν λόγον ἐτολμήσας τῷ στόματί σου εἰπεῖν; Ἕρκος γάρ φησι τὸ περίφραγμα τῶν ὀδόντων, τὰ χείλη. περιφραστικῶς.

351. Πῶς δὴ φής;] Πῶς δὴ λέγεις τοιαῦτα; Μεθιέμεν.] Ἀμελεῖν.

352. Ὀξύν.] Τὸν ταχὺν ἔχοντα τὴν ἐν τοῖς φόνοις κέλσιν. Ἄρηα.] Νῦν, τὸν πόλεμον.

353. Ὄψεαι.] Ἴδῃς, θεάσῃ. Ἢν ἐθέλησθα.] Ἐὰν βούλῃ. Αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ.] Ἐὰν ἐῶσί σε πολέμιοι περὶ τούτου ἀπολησθῆναι, ἐάν σοι ταῦτα ᾖ διὰ φροντίδος.

354. Προμάχοισι μιγέντα.] Ἐν τοῖς προταγωνισταῖς γενόμενον.

355. Ἀνεμώλια.] Ἀνεμόφθορα, μάταια, ἀνέμοις ἐοικότα. ἐξ οὗ, ἀφανῆ. Βάζεις.] Λέγεις.

356. Ἐπιμειδήσας.] Ἐπιμειδιάσας, γελάσας.

357. Ὡς γνῶ χωομένοιο.] Ὡς ἐπέγνω αὐτὸν ὀργισθέντα. Πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον.] Ἀντὶ τοῦ, εἰς τὸν ἐναντίον ἔστρεψε, μετέστρεφε, τὸν λόγον. Ψόγον γὰρ εἰπὼν, νῦν ἔπαινον λέγει. Πάλιν.] Ἔμπαλιν, εἰς τὸ ἀνάπαλιν. ἐξ ἐναντίας. ἄλλοτε, ἐκ δευτέρου. Λάζετο.] Ἐλάζετο. Ἐπελάβετο, μετέστρεφε. Μῦθον.] Τὸν λόγον τοῦ Ὀδυσσέως.

359. Νεικείω.] Κακολογῶ. Περιώσιον.] Περισσῶς. παρὰ τὸ περισσόν.

361. Ἤπια.]

Ἤπια δήνεα οἶδε. τὰ γὰρ φρονέεις ἅ τ' ἐγώ περ.
Ἀλλ' ἴθι· ταῦτα δ' ὄπιθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν
Εἴρηται· τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώλια θεῖεν.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους·
Εὗρε δὲ Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα,
Ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσι·
Πὰρ δέ οἱ ἑστήκει Σθένελος Καπανήϊος υἱός.
Καὶ μὲν τὸν νείκεσσεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὤμοι Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
Τί πτώσσεις; τί δ' ὀπιπεύεις πολέμοιο γεφύρας;
Οὐ μὲν Τυδέϊ γ' ὧδε φίλον πτωσκαζέμεν ἦεν,
Ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἑτάρων δηΐοισι μάχεσθαι·
Ὣς φάσαν οἵ μιν ἴδοντο πονεύμενον· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ', οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι.
Ἤ τοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκήνας

Benigna consilia cognita tenet. eadem enim sentis quæ & ego.
Quin abi: hæc autem in posterum componemus, si quod male nunc
Dictum est: hæc omnia dii irrita faciant.
Sic locutus, hos quidem reliquit illic, ivit autem ad alios:
Invenit vero Tydei filium magnanimum Diomedem,
Stantem inter equos & currus compactos.
Juxta autem ipsum stabat Sthenelus Capanei filius.
Et hunc quidem objurgavit conspicatus rex Agamemnon,
Et ipsum voce conceptâ verbis alatis allocutus est,
Eheu Tydei fili bellicosi equûm domitoris,
Cur trepidas? cur & circumspicis belli semitas?
At non Tydeo ita placebat trepidare,
Sed longe ante dilectos socios contra hosteis dimicare:
Sicut dixerunt qui eum viderunt laborantem: non enim ego
Obvius fui, neque vidi: aliis verò eum dicunt præstitisse.
Certè enim sine bello intravit Mycenas

---

361. Ἤπια.] Πρᾶα, προσηνῆ. Δήνεα.] Βουλεύματα. Ἅτ' ἐγώ περ.] Ἅπερ καὶ ἐγώ.

362. Ὄπιθεν.] Ἐν τῷ μετὰ ταῦτα χρόνῳ. Ἀρεσσόμεθα.] Ἐξιλεωσόμεθα, θεραπεύσομεν.

363. Μεταμώλια.] Ἀνεμώλια, μάταια. ὡσεὶ, μετανεμώλια. Θεῖεν.] Ποιήσειαν.

364. Μετ' ἄλλους.] Ἐπὶ τοὺς ἄλλους.

365. Ὑπέρθυμον.] Μεγαλόψυχον, ἀνδρεῖον.

366. Κολλητοῖσι.] Καλῶς συνηρμοσμένοις, εὐσυμπήκτοις.

370. Ὤμοι.] Οἴ μοι. Οἴ. Φεῦ μοι. Ἐπίρρημα, λύπης δηλωτικόν. Διαφέρει τὰ, Οἴμοι, καὶ οἴ μοι. Τὸ οἴμοι, ταὐτὸ τὸ σὺν τῷ οἴ, καὶ ὤμοι. Οἴ μοι, δοτικὴν ἔχει τὴν μοί. Ἀμφότερα δὲ καὶ τὰς ἑτέρας ἔχει πτώσεις. Οἴ ἐγώ. οἴμοι τάλας. ὤμοι τάλας. ὤμοι ἐγὼ δειλός. ὤμοι κακοδαίμων. Οἴμοι τῶν κακῶν. ὤμοι ἐμῆς ἄτης. Οἴ ἐμὲ δειλήν, ὤμοι ἀναιδείην ἐπιειμένε.

371. Τί.] Ἐπίρρημα ἀπορηματικόν. Πτώσσεις.] Κατέπτηχας, ἀποδειλιᾷς. Ὀπιπεύεις.] Ἐπιτηρεῖς. περισκοπεῖς. Πολέμοιο γεφύρας.] Τὰς διεξόδους τοῦ πολέμου. τὰ μεταξὺ τῶν στρατευμάτων. Μεταφορικὸς ὁ τρόπος.

372. Ὧδε.] Οὕτως. Πτωσκαζέμεν.] Καταπτώσσειν, δειλιᾶν.

373. Πολύ.] Ἐπίρρημα, μεσότητος δηλωτικόν. Πρὸ φίλων.] Ἔμπροσθεν τῶν προσφιλῶν ἑταίρων. Δηΐοισι.] Πολεμίοις.

374. Οἵ μιν ἴδοντο.] Οἵτινες αὐτὸν εἶδον. Πονεύμενον.] Πονούμενον, διαπονοῦντα, καὶ διαπονούμενον. ἐμπονοῦντα, ἐκπονοῦντα, διαμαχόμενον.

375. Ἤντησα.] Συνέτυχον. Περὶ δ' ἄλλων γενέσθαι.] Ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ δὲ τοὺς ἄλλους λέγουσιν αὐτὸν γεγονέναι ἀνδρεῖον. Ἀλλὰ τμῆσίς ἐστιν, ἄλλων περιγενέσθαι, τῶν ἄλλων κρείττονα γενέσθαι, καὶ νικῶντα τοὺς ἄλλους.

376. Ἄτερ πολέμου.] Χωρὶς πολεμικῆς παρατάξεως. Οἰδίπους, ἐκβαλὼν Ἰοκάστην, ἐπέγημεν Ἀστυμέδουσαν. Ἥτις διέβαλε τοὺς προγόνους, ὡς πειράσαντας αὐτήν. Ἀγανακτήσας δὲ ἐκεῖνος, ἐπηράσατο, αὐτοῖς δι' αἵματος παραλαβεῖν τὴν χώραν. Καὶ παρέδωκε τὴν βασιλείαν τῷ Ἐτεοκλεῖ. ὃς ἐξέβαλε Πολυνείκην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὡς πρεσβύτερος. Παραγενόμενος δὲ οὗτος εἰς Ἄργος, εὗρε Τυδέα φυγάδα. βοηθῶν γὰρ κἀκεῖνος τῷ πατρὶ, καὶ τὸν ἐναντιούμενον ἀποκτείνας ἀνεψιὸν, ἔφυγεν. Ἄδραστος δὲ, θεασάμενος αὐτοὺς ἠμφιεσμένους θηρῶν δοραῖς, Τυδέα μὲν συὸς, Πολυνείκην δὲ λέοντος, ἀνέβαλε τὸν χρησμόν. ἦν γὰρ αὐτῷ δεδομένος, κάπρῳ καὶ λέοντι ζεῦξαι τὰς θυγατέρας. Καὶ δίδωσι Τυδεῖ μὲν Δηϊπύλην, Ἀργείαν δὲ Πολυνείκει. Πέμψας δὲ εἰς Μυκήνας, συμμαχίαν ᾔτει ἐπὶ Θήβαις. Θυέστης μὲν οὖν ἑτοίμως ἐδίδου, σημεῖα δὲ αὐτὸν ἐκώλυσε φαῦλα. Ἐπελθόντες οὖν ἐς τὰς Θήβας Ἀργεῖοι, πέμπουσι πρεσβευτὴν Τυδέα, Ὃς καταλαβὼν γυμνικὸν ἀγῶνα, καὶ συμμαχήσας Ἀθηνᾶς, νικᾷ τὰ πάντα. Ὑποστρέφων δὲ, πεντήκοντα νεανίας, ἐνεδρεύοντας συλλαβεῖν αὐτὸν, ἀναιρεῖ.

377. Ἀντι-

Ξεῖνος, ἅμ' ἀντιθέῳ Πολυνείκεϊ λαὸν ἀγείρων,
Οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωνθ' ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης,
Καί ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτοὺς ἐπικούρους·
Οἱ δ' ἔθελον δόμεναι, καὶ ἐπῄνεον ὡς ἐκέλευον.
Ἀλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε, παραίσια σήματα φαίνων.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ᾤχοντο, ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,
Ἀσωπὸν δ' ἵκοντο βαθύσχοινον, λεχεποίην·
Ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί.
Αὐτὰρ ὁ βῆ, πολέας τε κιχήσατο Καδμείωνας
Δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκληείης.
Ἔνθ' οὐδὲ ξεῖνός περ ἐὼν ἱππηλάτα Τυδεὺς
Τάρβει μοῦνος ἐὼν πολέσι μετὰ Καδμείοισιν·
Ἀλλ' ὅγ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο· πάντα δ' ἐνίκα
Ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐπίρροθος ἦεν Ἀθήνη.
Οἱ δὲ χολωσάμενοι Καδμεῖοι κέντορες ἵππων,
Ἂψ ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες,
Κούρους πεντήκοντα· δύω δ' ἡγήτορες ἦσαν,

Hospes, cum deo pari Polynice copias cogens,
Qui tunc castra posituri erant sacra ad mœnia Thebes,
Et valde supplicabant ut darent inclytos auxiliatores:
Illi autem volebant dare, & probabant sicut hortabantur.
Sed Jupiter avertit, sinistra prodigia ostendens.
Hi autem postquam abierant, & in viâ progressi fuerant,
Ad Asopum venerunt juncosum, herbosum:
Tum verò legatum Tydeum miserunt Achivi.
Ille verò abiit, multosque invenit Cadméos
Convivantes in domo vis Eteocleæ.
Tunc non licèt hospes esset agitator equûm Tydeus
Pavebat solus existens multos inter Cadméos:
Quin ad certandum provocabat: in omnibus autem vincebat
Facile: talis ei auxiliatrix erat Minerva.
Illi verò irati Cadméi stimulatores equorum,
Revertenti densas insidias locaverunt ducentes,
Juvenes quinquaginta: duo autem ductores erant,

377. Ἀντιθέῳ.] Ἰσοθέῳ.

378. Τότε.] Ἐπίρρημα, χρόνου δηλωτικόν. Ἐστρατόωντο.] Ἐστρατοπεδεύοντο. Ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης.] Περιφραστικῶς, τὰς Θήβας. Θῆβαι δὲ εἰσιν αἱ πᾶσαι τρεῖς, ὧν μέμνηται ὁ ποιητής. Μία, ἧς νῦν ποιεῖται λόγον. Καὶ αἱ Ὑποπλάκιοι, ὧν μέμνηται ἐν τῇ Α καὶ Ζ. Καὶ αἱ Αἰγύπτιαι, περὶ ὧν φησιν ἐν τῇ Ι.

379. Κλειτούς.] Ἐνδόξους. Ἐπικούρους.] Βοηθούς, Συμμάχους. (Ἄλλως παρέδωκε Δίδυμος ὁ ἡμέτερος, Συμμάχους εἶναι Συστρατιώτας τῶν πολιορκούντων· βοηθοὺς δὲ, τοὺς βοηθοῦντας τοῖς πολιορκουμένοις.)

380. Δόμεναι.] Δοῦναι. Ἐπῄνεον.] Συγκατετίθεντο, Συνῄνουν.

381. Ἔτρεψεν.] Ἐκώλυσε. Παραίσια.] Ἐναντία. παρεκτὸς τοῦ αἰσίου. ὅ ἐστιν, ἅπασι χαλεπά. Σήματα.] Σημεῖα. Φαίνων.] Φανερὰ ποιῶν. δεικνύς.

382. Ὤχοντο.] Ἐπορεύοντο. Ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο.] Καὶ προῆλθον, προεγένοντο, τὸ ἐπὶ Θήβας ὁδοῦ.

383. Ἀσωπόν.] Ποταμὸν Βοιωτίας. Βαθύσχοινον.] Βαθεῖαν σχοῖνον ἔχοντα. Λεχεποίην.] Βαθεῖαν πόαν ἔχοντα, ἐξ ἧς ἐστι καὶ λέχος ποιῆσαι, ὅ ἐστι, κοίτην. Κλίνεται, ὁ λεχεποίης, τοῦ λεχεποίου.

384. Ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν.] Ἀντὶ τοῦ, τότε δὴ τὸν Τυδέα ἄγγελον, ὅ ἐστι, πρεσβευτήν, ἔπεμψαν οἱ Ἕλληνες. Κλίσις· ὁ ἀγγελίας, τοῦ ἀγγελίου. Στεῖλαν.] Ἀπέστειλαν.

385. Κιχήσατο.] Κατέλαβε. Καδμείωνας.] Τοὺς Θηβαίους. Ἀπὸ Κάδμου, τοῦ κτήσαντος τὰς Θήβας.

386. Δαινυμένους.] Εὐωχουμένους, ἑστιωμένους. Κατὰ δῶμα.] Κατὰ τὴν οἰκίαν. ἐν οἰκίᾳ. Βίης Ἐτεοκληείης.] Τοῦ Ἐτεοκλέους. περιφραστικῶς.

387. Ξεῖνός περ ἐών.] Καίπερ ἐξωτερικὸς καὶ ἀνὴρ πολέμιος ὑπάρχων. Ἱππηλάτα.] Ἀντὶ τοῦ, ἱππηλάτης. τοῖς Αἰολεῦσι.

388. Τάρβει.] Ἐφοβεῖτο, εὐλαβεῖτο.

389. Ἀεθλεύειν.] Ἀγωνίζεσθαι. Προκαλίζετο.] Προεκαλεῖτο. Πάντα δ' ἐνίκα.] Ἀντὶ τοῦ, ἐν παντὶ ἀγωνίσματι ἐνίκα.

390. Ῥηϊδίως.] Εὐκόλως, ῥᾳδίως. Τοίη οἱ.] Τοιαύτη αὐτῷ. Ἐπίρροθος.] Βοηθός.

391. Χολωσάμενοι.] Ὀργισθέντες. Κέντορες ἵππων.] Ἵππους κεντοῦντες, πλήξιπποι. ἱππικοί.

392. Ἂψ ἀνερχομένῳ.] Εἰς τοὐπίσω ἐρχομένῳ. ἐπανερχομένῳ. Πυκινόν.] Πυκνόν. συχνόν. μέγαν. πολυάνδρα. Λόχον.] Ἐνέδραν. Εἷσαν.] Ἐκάθισαν λεληθότως. Ἄγοντες.] Ἐπισυναγαγόντες, προσμισθώσαντες. Ἔλαβε δὲ χρόνον ἀντὶ χρόνου.

Μαίων Αἱμονίδης ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν,	Mæon Hæmonides similis immortalibus,
Υἱός τ' Αὐτοφόνοιο μενεπτόλεμος Λυκοφόντης.	Filiusque Autophoni in pugnâ stabilis Lycophontes.
Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκε·	Tydeus tamen & his duram mortem intulit:
Πάντας ἔπεφν', ἕνα δ' οἶον ἵει οἶκόνδε νέεσθαι·	Omnes interfecit, unum vero solum dimisit domum redire:
Μαίον' ἄρα προέηκε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.	Mæonem itaque dimisit, Deorum signis parens.
Τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος· ἀλλὰ τὸν υἱὸν	Talis erat Tydeus Ætolus: sed filium
Γείνατο εἷο χέρεια μάχῃ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω.	Generavit se ipso inferiorem pugnâ, at facundiâ præstantiorem.
Ὣς φάτο. τὸν δ' οὔτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης,	Sic dixit. huic autem nihil respondit fortis Diomedes,
Αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο·	Reveritus regis increpationem venerandi:
Τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο,	Huic vero filius Capanei respondit inclyti,
Ἀτρείδη, μὴ ψεύδε', ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν·	Atrida, ne mentiaris, sciens verè loqui:
Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι·	Nos quidem patribus longè fortiores gloriamur esse:
Ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἵλομεν ἑπταπύλοιο,	Nos etiam Thebes sedem cepimus septem-portas habentis,
Παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τεῖχος ἄρειον,	Paucioribus copiis ductis sub murum firmiorem,
Πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ.	Freti signis deorum & Jovis auxilio.
Κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.	Illi autem suâ vecordiâ perierunt.
Τῷ μή μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ.	Quare ne mihi patres unquam in simili ponas honore.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης,	Hunc autem torvè intuitus allocutus est fortis Diomedes,

394. Μαίων.] Τὸν Μαίονά τινες στοχάζονται κήρυκα γεγονέναι, διὰ τὸ μόνον αὐτὸν σωθῆναι. Ἱερὸν γὰρ ἦν τὸ γένος τῶν κηρύκων. Διὸ φορτικὸν ἦν, ὑβρίζειν αὐτούς. Ὅθεν καὶ παροιμία ἐλέχθη· τὸ, Πρέσβυς οὐ τύπτεται, οὐδὲ ὑβρίζεται. Αἱμονίδης.] Αἵμονος παῖς. Ἐπιείκελος.] Ὅμοιος.

395. Μενεπτόλεμος.] Ὑπομονητικὸς ἐν τῷ πολέμῳ, γενναῖος. διατελῶν. ὑπομείνας εἰς τέλος. εὐσταθής.

396. Ἀεικέα.] Σκληρὸν, αἰκιστικὸν, χαλεπόν. Πότμον.] Μοῖραν, θάνατον. Ἐφῆκεν.] Ἐπέθηκεν.

397. Ἔπεφνεν.] Ἀνεῖλεν. Ἐφόνευσεν. Ἵει.] Ἀφίει. Ἀπέλυσε.

398. Θεῶν τεράεσσι πιθήσας.] Τοῖς τῶν θεῶν σημείοις πεισθείς.

399. Τοῖος ἔην.] Τοιοῦτος ἦν. Αἰτώλιος.] Ἀπὸ τῆς Αἰτωλίας ἀνήρ. Ἀλλὰ τὸν υἱόν.] Ἀλλὰ τὸν παῖδα.

400. Γείνατο.] Ἐγέννησεν. Εἷο.] Ἑαυτοῦ. Χέρεια.] Χείρονα. Μάχῃ.] Ἐν τῷ πολέμῳ. Ἀγορῇ δέ.] Ἐν δὲ τῷ δημηγορεῖν. Πάνυ γὰρ συνετὸν πανταχοῦ ὑποτίθεται τὸν Διομήδη ὁ Ποιητὴς ἐν τοῖς νέοις.

401. Οὔτι.] Οὐδαμῶς. Ἤτοι, οὐδέν. πρὸς τὸν δὲ οὐδὲν ἔφη.

402. Ἐνιπήν.] Ἐπίπληξιν, μέμψιν. Αἰδοίοιο.] Αἰδοῦς καὶ ἐντροπῆς ἀξίου.

403. Υἱὸς Καπανῆος.] Ὁ Σθένελος.

404. Μὴ ψεύδεο.] Μὴ ψεύδου. Ἐπιστάμενος.] Εἰδὼς. δυνάμενος. Σάφα.] Ἀκριβῶς, σαφῶς.

405. Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι.] Περὶ ἑαυτοῦ λέγει Σθένελος, καὶ Διομήδους. οὗτοι γὰρ μόνοι τῶν Ἐπιγόνων ἐστρατεύσαντο ἐπὶ Ἴλιον. Ἐπίγονοι δὲ ἐκλήθησαν τῶν ἐπὶ Θήβας στρατευσαμένων οἱ παῖδες. Μέγ' ἀμείνονες.] Κατὰ πολὺ κρείσσονες, βελτίονες. Εὐχόμεθα.] Καυχώμεθα.

406. Θήβης ἕδος.] Περιφραστικῶς, τὰς Θήβας. Ἕδος.] Ἵδρυμα. ἔδαφος. Εἵλομεν.] Ἐλάβομεν. ἐπορθήσαμεν.

407. Παυρότερον.] Ὀλιγώτερον. Ἄρειον.] Ἄρεος ἱερόν.

408. Τεράεσσι.] Σημείοις. Ἀρωγῇ.] Βοηθείᾳ.

409. Κεῖνοι.] Ἐκεῖνοι. Τὸ πάθος ἀφαίρεσις. Σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν.] Ἰδίαις ἁμαρτίαις. ἀνοίαις. τοῖς ἀνοσιουργήμασιν αὐτῶν. Ὄλοντο.] Ἀπώλοντο.

410. Τῷ.] Διόδή. Ἔνθεο.] Συγκατάθου.

Τέττα, σιωπῇ ἧσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.
Οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
Ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἕψεται, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Τρῶας δῃώσωσιν, ἕλωσί τε Ἴλιον ἱρήν·
Τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος, Ἀχαιῶν δῃωθέντων.
Ἀλλ' ἄγε δή, καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἄνακτος
Ὀρνυμένου· ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης
Ὄρνυτ' ἐπασσύτερον ζεφύρου ὑποκινήσαντος,
Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας
Κυρτὸν ἐὸν κορυφοῦται, ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην·
Ὣς τότ' ἐπασσύτεραι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες
Νωλεμέως πόλεμόνδε· κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος

O mi Sthenele, tacitus ſede, meoque pare ſermoni.
Non enim ego ſuccenſeo Agamemnoni paſtori populorum
Cohortanti ad pugnandum benè ocreatos Achivos:
Hunc etenim gloria ſimul ſequetur, ſi quidem Achivi
Trojanos debellarint, ceperintque Ilium ſacrum:
Huic verò vice verſâ ingens luctus, Achivis cæſis.
Sed age, & nos cogitemus de impetuosâ fortitudine.
Dixit, & de curru cum armis deſiliit in terram:
Terribiliter autem ſonuit æs circa pectora regis
Qui concitus ferebatur: vel fortiſſimum virum metus corripuiſſet.
Ut vero quando in littore multiſono fluctus maris
Concitatur unus ſuper alium Zephyro ſubmovente,
In alto quidem primùm attollitur, ſed poſtea
Ad terram fractus vehementer fremit, quin & circa promontoria
Tumidus faſtigiatur, expuit autem maris ſpumam:
Sic tunc confertæ Danaorum movebantur phalanges
Indeſinenter ad pugnam: imperabat autem ſuis unuſquiſque

412. Τέττα.] Προσφώνησις τιμητικὴ νεωτέρου φίλου πρὸς παλαιότερον. Ἧσο.] Καθέζου. Οὐκ ἔπρεπε δὲ εἰς πόλεμον προσερχόμενον αὐτὸν καθέζεσθαι. Βέλτιον οὖν, λέγει, τό, μετὰ σιωπῆς ἧσο, ἤτοι, μένε.

413. Νεμεσῶ.] Μέμφομαι.

415. Ἅμ' ἕψεται.] Ἀκολουθήσει. Εἴ κεν.] Ἐάν.

416. Δῃώσωσι.] Φονεύσωσιν. Ἕλωσι.] Λάβωσι, πορθήσωσι.

417. Μέγα πένθος.] Μεγίστη λύπη. Δῃωθέντων.] Φονευθέντων.

418. Νῶϊ.] Ἡμεῖς δύο. Μεδώμεθα.] Φροντίδα ποιησώμεθα. Θούριδος ἀλκῆς.] Τῆς ἐνθουσιαστικῆς καὶ ὁρμητικῆς δυνάμεως.

419. Ἦ ῥα.] Ἔφη δή. Καὶ ἔστιν ἀντὶ τοῦ, ἄρα. Ἐὰν δὲ ἐν μέρος λόγου ᾖ, ἦρα, τὰ κεχαρισμένα, ἀντὶ τοῦ ἤρανα, δηλοῖ τὴν μετ' ἐπικουρείας χάριν. καθὼς ὁ ἤρανος τὸν κοίρανον, τὸν ἐπίκουρον· καὶ τὸ ἠρανεῖν, ἐπικουρεῖν, καὶ χαρίσασθαι. Ὀχέων.] Τῶν ἁρμάτων. Ἆλτο.] Καθήλατο. Χαμᾶζε.] Χαμαί. ἐπὶ γῆς.

420. Δεινόν.] Ἐκπληκτικῶς. φρικτῶς. Ἔβραχεν.] Ἤχησεν. Ὀνοματοποιΐα ὁ τρόπος. Χαλκός.] Περιφραστικῶς, τὰ ὅπλα.

421. Ὀρνυμένου.] Διεγειρομένου. Ὑπό κεν.] Ὑφ' οὗ ἂν ἤχου. Ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλε.] Ὁ φόβος ὑφεῖλεν ἂν καὶ τὸν πάνυ καρτερικόν, καὶ γενναῖον. καίτοι ἀνίκητόν τινα κατέβαλεν ἂν τοῦ φρονήματος τὸ δεῖμα.

422. Πολυηχέϊ.] Πολυταράχῳ. μεγάλως ἠχοῦντι.

423. Ὄρνυται.] Διεγείρεται. ὁρμᾷ. Ἐπασσύτερον.] Συνεχές. πυκνόν.

424. Τὰ πρῶτα.] Τὸ πρῶτον. τὴν ἀρχήν. Κορύσσεται.] Κορυφοῦται, αὔξεται, εἰς ὕψος ἐπαίρεται.

425. Χέρσῳ.] Τῇ γῇ. Ῥηγνύμενον.] Προσρηγνύμενον. Βρέμει.] Ἠχεῖ. Βρέμος δὲ κυρίως ὁ τοῦ πυρὸς ἦχος. Ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας.] Περὶ δὲ τὰ ἀκρωτήρια.

426. Κυρτόν.] Μετέωρον, ὑψηλόν. Ἐόν.] Ὄν. ὑπάρχον. Ἀποπτύει.] Ἀπορρίπτει, ἐκβάλλει. Ὁ τρόπος μεταφορά. Ἁλὸς ἄχνην.] Τὸ χορτῶδες τῆς θαλάσσης ἀπόβλημα. τὸν ἀφρόν. ὅ περ καὶ φῦκός φασι.

428. Νωλεμέως.] Ἀδιαλείπτως. ἀπαύστως. Κέλευεν.] Ἐκέλευεν. Οἷσιν ἕκαστος.] Ἕκαστος ἡγεμὼν τοῖς ἰδίοις.

Ἡγεμόνων· οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν, (οὐδέ κε φαίης
Τόσσον λαὸν ἕπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδὴν)
Σιγῇ δειδιότες σημάντορας. ἀμφὶ δὲ πᾶσι
Τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἱμένοι ἐστιχόωντο.
Τρῶες δ' ὥς τ' ὄϊες πολυπάμμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
Μυρίαι ἑστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκὸν,
Ἀζηχὲς μεμακυῖαι, ἀκούουσαι ὄπα ἀρνῶν·
Ὣς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει.
Οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρυς,
Ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο, πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
Ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης, τοὺς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Δεῖμός τ' ἠδὲ Φόβος, καὶ Ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα,
Ἄρεος ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη ἑτάρη τε,
Ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει·
Ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοίϊον ἔμβαλε μέσσῳ,

Ducum: cæteri verò taciti ibant, (neque dixisses
Tantas copias sequi habentes in pectoribus vocem)
Silentio reveriti ductores: at circum omnes
Arma varia splendebant, quibus induti procedebant ordine.
Verùm Trojani perinde ac oves locupletis viri in caulâ
Innumeræ stant dum mulgentur lac album,
Magno sonitu balantes, auditâ voce agnorum:
Sic Trojanorum fremitus per exercitum latum est excitatus.
Nec enim omnium erat una vociferatio, nec una vox,
Sed lingua mista erat, è multis nempe locis convocati fuerant homines.
Instigabat autem hos quidem Mars, illos autem cæsiis oculis Minerva,
Terrorque & Fuga, & Discordia insatiabiliter furens,
Martis homicidæ soror sociaque,
Quæ parva quidem primum attollitur, sed postea
Cœlo condit caput, & solo ingreditur:
Quæ ipsis & tunc litem utrinque perniciosam injecit in medium,

429. Ἀκὴν ἴσαν.] Ἡσύχως καὶ χωρὶς θορύβου παρήρχοντο, παρῆλθον, παρείποντο, συμπαρείποντο, παρεγίνοντο. Οὐδέ κε φαίης, Τόσσον λαὸν ἕπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδήν.] Καὶ οὐκ ἂν λέγοις, ὑπολάβοις, εἴποις, τοσοῦτον στρατὸν ἑπόμενον ἔχειν ἐν ἑαυτῷ φωνήν. Ἕπεσθαι.] Παρέπεσθαι. συμπαρέπεσθαι. ὁμαρτεῖν. ὁμαρτῆ καὶ ὁμαρτήδην ἰέναι. ἐφομαρτεῖν. παρομαρτεῖν. συμπαρομαρτεῖν. συνομαρτεῖν. Ἔχοντ' ἐνὶ στήθεσιν αὐδήν.] Κατεῖχον γὰρ ἐν αὐτοῖς τὴν φωνήν. Ἐκ τούτου παρίστησιν αὐτῶν τὸ ἥσυχον.

431. Σιγῇ.] Σιωπῇ. Δειδιότες.] Φοβούμενοι. Σημάντορας.] Τοὺς ἡγεμόνας. τοὺς διάκτορας. τοὺς δεσπότας.

432. Ποικίλα.] Διάφορα, καὶ πολύχρωμα. Εἱμένοι.] Ἀναδεδυμένοι, ἠμφιεσμένοι.

433. Ὄϊες.] Πρόβατα. Πολυπάμμονος.] Πολυθρέμμονος, πλουσίου. Πάμματα γὰρ καλεῖται παρὰ Δωριεῦσι τὰ κτήματα. καὶ πάσασθαι, τὸ κτήσασθαι ἐκτεινομένου τοῦ α.

435. Ἀζηχές.] Ἀδιαλείπτως, συνεχῶς. Ἀζ ἐστιν εἰς ἄζαν, ἢ ἀδεῶς ἢ ἀθρόως, ἤτοι ἄγαν. ἵν' ᾖ ὡσανεί, ἄγαν ἐχομένως. Μεμακυῖαι.] Μηκώμεναι. Μύκη μὲν ἐστιν ἡ αἰγῶν βοή. Ὅθεν καὶ τὸ, μηκάδας αἶγας. Βληχὴ δὲ ἡ τῶν προβάτων. Νυνὶ δὲ μηκασμὸς καὶ περὶ τῶν οἰῶν, τουτέστι, προβάτων, κατηγορεῖται.

436. Ἀλαλητός.] Θόρυβος. Κατ' ἀντίφρασιν. ἢ κατ' ἄλφα ἐπιτατικόν. Τὸ γὰρ ἀλαλάζειν, ἐστιν, ἄγαν λαλεῖν. Ὀρώρει.] Διηγήγερτο. Τὸ ο μικρὸν διὰ τὸ μέτρον.

437. Ὁμός.] Ὅμοιος, ὁ αὐτός. Θρόος.] Θροῦς, θόρυβος. Οὐδ' ἴα.] Οὐδὲ μία καὶ αὐτή. Γῆρυς.] Φωνή.

438. Πολύκλητοι.] Οἱ ἐκ πολλῶν τόπων συγκεκλημένοι, καὶ συναγερθέντες.

439. Ὦρσε.] Διήγειρε. παρώρμα εἰς τὸ πολεμεῖν. Τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως· ὦρσε δὲ τοὺς μὲν, Τρῶας δηλονότι, ὁ Ἄρης, τοὺς δὲ Ἕλληνας ἡ Ἀθηνᾶ.

440. Δεῖμός τ', ἠδὲ Φόβος.] Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης παῖδες. Κατὰ δέ τινας, οὐχ υἱοί, ἀλλ' ἵπποι. Ἄρης.] Ἡ προθυμία τοῦ πολέμου. Ἢ, ὁ σωματοειδὴς θεός. Ἄρειον. Ἄμοτον.] Ἀμότως, ἀπληρώτως. ὅτι τὰ μοτὰ, τὰ ἐπιτιθέμενα τοῖς κοίλοις τραύμασιν ὀθόνια, πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς σαρκός.

441. Κασιγνήτη.] Ἀδελφὴ γνησία. Ἑτάρη.] Φίλη. (Οὐκ ἔστι δὲ συνώνυμα τοιαῦτα.)

442. Ἥ τε.] Ἥτις Ἔρις. Ὀλίγη.] Ἐξ ὀλίγου καὶ ἐκ μικροῦ πράγματος. μικρά. Καὶ ἔστι ποσότης ἀντὶ πηλικότητος. Πρῶτα.] Τὴν ἀρχήν. Κορύσσεται.] Μετεωρίζεται, αὔξεται. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς κόρυθος.

443. Ἐστήριξε.] Προσεπέλασεν, ἤγγισε. Κάρη.] Τὴν κεφαλήν.

444. Ἥ σφιν.] Ἥτις αὐτοῖς. Τότε.] Κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον. Νεῖκος.] Φιλονεικίαν. Ὁμοίϊον.] Ὁμοίως πᾶσι χαλεπόν. Μέσσῳ.] Μεταξὺ Τρώων καὶ Ἑλλήνων.

Ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
Ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν,
Ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
Ὡς δ' ὅτε χείμαρροι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες
Ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ
Κρουνῶν ἐκ μεγάλων, κοίλης ἔντοσθε χαράδρης,
Τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν.
Ὣς τῶν μισγομένων γένετο ἰαχή τε φόβος τε.
Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
Ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον,
Τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης,
Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
Αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν,

Gradiens per turbam, augens gemitum virorum.
Hi autem quando jam in locum unum coëuntes venerant,
Commiserunt scuta, unáque hastas & robora virorum
Æreis thoracibus indutorum: clypei verò umbones habentes
Appropinquabant invicem, multus autem tumultus coortus est.
Tum verò simul ejulatus & jactantia erat virorum;
Perdentium & pereuntium: fluebat autem sanguine terra.
Ut verò quando torrentes fluvii de montibus fluentes
In convallem conferunt cum impetu delatas aquas
Scatebris ex magnis, concavum intra alveum voraginis,
Horum autem procul fragorem in montibus audit pastor:
Sic iis commistis oriebatur clamorque timorque.
Primus verò Antilochus Trojanorum interfecit virum armatum
Strenuum in prima acie Thalysiadem Echepolum,
Quem quidem percussit primus galeæ in conum setis equinis densæ,
Inque frontem fixit, penetravit autem os intra
Cuspis ærea: eum verò tenebræ oculos operuerunt,

---

445. Ὀφέλλουσα.] Αὔξουσα. Στόνον.] Στεναγμόν, λύπην.

446. Ἐς χῶρον.] Εἰς τὸ ὡρισμένον χωρίον. Ξυνιόντες.] Συνερχόμενοι.

447. Σὺν ῥ' ἔβαλον.] Συνέβαλον δή. ὁ δέ, ῥα, σύνδεσμος, ἀντὶ τοῦ δή. Ῥινούς.] Τὰς ἀσπίδας, τὰς βύρσας. Μένε' ἀνδρῶν.] Τὴν δύναμιν τῶν ἀνδρῶν. Περιφραστικῶς.

448. Ὀμφαλόεσσαι.] Ὀμφαλοὺς ἔχουσαι, περιφερεῖς.

449. Ἔπληντο.] Ἐπλησίαζον, ἤγγιζον. Πολύς.] Μέγας. Ὀρυμαγδός.] Θόρυβος.

450. Οἰμωγή.] Στεναγμός, ὀλοφυρμὸς τῶν ἡττωμένων δηλονότι. Εὐχωλή.] Καύχησις, δηλονότι τῶν νικώντων. Πέλεν.] Ἐγένετο.

451. Ὀλλύντων τε, καὶ ὀλλυμένων.] Τῶν τε φονευόντων, καὶ τῶν πεφονευμένων. Ῥέεν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐχεῖτο. Ἔλαβε δὲ διάθεσιν ἐνεργητικήν. Ἤγουν ἀντὶ τοῦ παθητικοῦ, ῥέεται. Ἢ καί, ὑπαλλαγή, ἀντὶ τοῦ, ἐρρύη τὸ αἷμα ἐν πεδίῳ.

452. Χείμαρροι.] Οἱ χειμῶνος ῥέοντες ποταμοί, καὶ πληρούμενοι ἀπὸ μεγάλων ὄμβρων. Κατ' ὄρεσφι.] Κατὰ τῶν ὀρῶν.

453. Ἐς μισγάγκειαν.] Εἰς κοῖλον τόπον, ἔνθα ὁμοῦ συμμίσγεται τὸ ὕδωρ ἀπὸ διαφόρων τόπων. Συμβάλλετον] Συμβάλλουσι, συμμίσγουσιν. Ὄβριμον.] Πολύχρονον, ἢ ἰσχυρόν.

454. Κοίλης.] Βαθείας. Ἔντοσθεν.] Ἔσωθεν. Χαράδρης.] Τῆς ἐγχαράξεως τοῦ ἐδάφους, γινομένης ἀπὸ τῶν καταφερομένων ὀμβρίων ὑδάτων. Εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ οἱονεὶ ἐγκεχαράχθαι τῇ φορᾷ τοῦ ὕδατος.

455. Τῶν δέ τε.] Τούτων δὲ τῶν ποταμῶν. Τηλόσε.] Πόρρω. μακράν. Δοῦπον.] Ἦχον, ψόφον. Ἔκλυεν.] Ἤκουσε.

456. Μισγομένων.] Συνερχομένων. Ἰαχή.] Φωνή, βοή.

457. Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστήν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐφόνευσε. Πῶς οὐκ Αἴας ἢ Διομήδης ἀριστεύει πρῶτος; Καί φασιν, ὅτι Πύλιοι πρῶτον συνέρρηξαν. Ἄλλοι δέ, ὅτι, ἐπεὶ ὁ Ἀντίλοχος ἄλκιμός τε καὶ ταχὺς ὑπόκειται, εἰκότως καὶ φονεύει πρῶτος. Ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, ἀπ' ἐλάσσονος ἄρχεσθαι τὸν Ποιητὴν τὸ τῆς τύχης αἰνισσόμενον κράτος. Κορυστήν.] Πολεμιστήν, ἢ πεζόν, καὶ ὁπλίτην.

458. Ἐσθλόν.] Ἀγαθόν, γενναῖον. Θαλυσιάδην.] Θαλυσίου παῖδα. Ἐχέπωλον.] Ὄνομα κύριον.

459. Κόρυθος φάλον.] Κατὰ φάλον. Εἰς τὸ ἀνάστημα τῆς περικεφαλαίας.

460. Πῆξεν.] Ἐνήρεισε. καταπέπηκται. Πέρησε.] Διεπέρασε, διῆλθεν. Ὀστέον εἴσω.] Ἔνδοθεν τῶν ὀστέων.

461. Ὄσσε.] Κατ' ὄμματα. ἐν ὀφθαλμοῖς.

Ἤριπε δ᾽ ὡς ὅτε πύργος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
Τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ἐλεφήνωρ
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων.
Ἕλκε δ᾽ ὑπ᾽ ἐκ βελέων λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
Τεύχεα συλήσειε· μίνυνθα δέ οἱ γένεθ᾽ ὁρμή.
Νεκρὸν γάρ ῥ᾽ ἐρύοντα ἰδὼν μεγάθυμος Ἀγήνωρ,
Πλευρά, τά οἱ κύψαντι παρ᾽ ἀσπίδος, ἐξεφαάνθη,
Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ· λῦσε δὲ γυῖα.
Ὣς τὸν μὲν λίπε θυμός· ἐπ᾽ αὐτῷ δ᾽ ἔργον ἐτύχθη
Ἀργαλέον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ, λύκοι ὥς,
Ἀλλήλοις ἐπόρουσαν, ἀνὴρ δ᾽ ἄνδρ᾽ ἐδνοπάλιζεν.
Ἔνθ᾽ ἔβαλ᾽ Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας
Ἠΐθεον, θαλερὸν, Σιμοείσιον, ὅν ποτε μήτηρ
Ἴδηθεν κατιοῦσα, παρ᾽ ὄχθῃσιν Σιμόεντος
Γείνατ᾽, ἐπεί ῥα τοκεῦσιν ἅμ᾽ ἕσπετο μῆλα ἰδέσθαι·
Τοὔνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον· οὐδὲ τοκεῦσι
Θρέπτα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν
Ἔπλεθ᾽, ὑπ᾽ Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.

Cecidit autem sicut quando turris in forti pugnâ.
Hunc autem prostratum pedibus prehendit rex Elephenor
Chalcodontiades, magnanimorum princeps Abantum.
Trahebat autem extra tela cupidus, ut quamprimùm
Arma prædaretur: brevis verò ei fuit iste conatus.
Cadaver enim trahentem conspicatus magnanimus Agenor,
Latera, quæ ei inclinato à clypeo, denudabantur,
Vulneravit hastili ærato, solvit autem membra.
Eum itaque reliquit animus: super eum verò pugna coorta est
Ardua Trojanorum & Achivorum: hi autem, lupi sicut,
Invicem irruerunt, vir autem virum manu occidebat.
Tunc percussit Anthemionis filium Telamonius Ajax
Cœlibem, florentem, Simoisium, quem olim mater
Ab Ida descendens, ad ripas Simoentis
Peperit, cum parentes simul secuta esset pecus ut videret:
Propterea ipsum vocabant Simoisium: neque parentibus
Nutritia caris reddidit, brevis enim ei ætas
Fuit, ab Ajace magnanimo lanceâ domito.

462. Ἤριπεν.] Ἔπεσεν.

463. Ἔλαβε.] Κατείληφε.

464. Χαλκωδοντιάδης.] Χαλκώδοντος παῖς. Μεγαθύμων.] Μεγαλοψύχων, γενναίων. Ἀβάντων.] Εὐβοέων.

465. Ἕλκε δ᾽ ὑπ᾽ ἐκ βελέων.] Καὶ ὑφεῖλκεν αὐτὸν ἔξωθεν τῶν βελῶν. Τμῆσις, καὶ ἀναστροφή. Βέλος δὲ καλεῖται τὸ ἐκ χειρὸς βαλλόμενον. Λελιημένος.] Προθυμούμενος, ἐσπουδακώς. Ἐθελούσιος. Λάω, λῶ. λιάω. θέλω. Τάχιστα.] Ταχέως. Ὁ τρόπος ὑπερβολή.

466. Συλήσειε.] Σκυλεύσει. ὅ ἐστι, τὰ ὅπλα ἀποδύσῃ. Μίνυνθα.] Ἐπ᾽ ὀλίγον.

467. Ἐρύοντα.] Ἕλκοντα.

468. Κύψαντι.] Ἐπινεύσαντι. Παρ᾽ ἀσπίδος.] Ἀπὸ τῆς ἀσπίδος. Ἐγγὺς τῆς ἀσπίδος. Ἐξεφαάνθη.] Ἐξεφάνη.

469. Οὔτησεν.] Ἐκ χειρὸς ἔτρωσε. Ξυστῷ.] Ἐξεσμένῳ δόρατι. Χαλκήρεϊ] Ὁ σιδήρῳ ἡρμοσμένον. Λῦσε δέ.] Λυθῆναι δὲ ἐποίησεν.

470. Ἐπ᾽ αὐτῷ.] Ἐπ᾽ αὐτῷ χρόνῳ. Ἔργον.] Ἡ μάχη. Ἐτύχθη.] Κατεσκευάσθη, ἐγένετο.

471. Ἀργαλέον.] Χαλεπὸν, δεινόν. Οἱ δὲ λύκοι ὥς.] Οἱ δὲ δίκην λύκων. Διὰ τὸ ἁρπακτικὸν τοῦ ζώου. Ὁ δὲ τρόπος ἀναστροφή.

472. Ἀλλήλοις ἐπόρουσαν.] Ἐφώρμησαν ἀλλήλοις. Ἐδνοπάλιζεν.] Ἀνῄρει, ἐφόνευεν.

474. Ἠΐθεον.] Μέλεον. ἄγαμον. Θαλερόν.] Ἀκμαῖον. ἄγαν νέον. Σιμοείσιον.] Τὸν Ἀνθεμίωνος παῖδα.

475. Ἴδηθεν.] Ἐκ τῆς Ἴδης. Ἴδη δὲ ὄρος ὑψηλότατον Τροίας. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα Ἴδη τῆς Κρήτης. ἀπὸ τῆς διατρεψάσης τὸν Δία νύμφης. Δίδυμος δὲ πάντα τὰ ὄρη Ἴδας λέγει. ἀπὸ τοῦ δύνασθαι ἀπ᾽ αὐτῶν πλεῖστα καθορᾶν, καὶ κατιδεῖν. Κατιοῦσα.] Κατερχομένη. Παρ᾽ ὄχθῃσιν Σιμόεντος.] Παρὰ ταῖς ὄχθαις, ὅ ἐστι, τοῖς χείλεσι τοῦ Σιμόεντος ποταμοῦ.

476. Γείνατο.] Ἀπεκύησεν, ἔτεκεν. Ἐπεί ῥα.] Ἐπεὶ δή. Τοκεῦσι.] Γονεῦσι, πατράσιν. Ἕσπετο.] Ἠκολούθει. Μῆλα.] Πρόβατα. Ἰδέσθαι.] Θεάσασθαι.

477. Τοὔνεκά μιν.] Τούτου χάριν αὐτόν. Κάλεον.] Ἐκάλουν.

478. Θρέπτα.] Θρέπτρα. θρεπτήρια. τὰ ὑπὲρ τῆς ἀνατροφῆς χαριστήρια. Αἰών.] Ὁ τοῦ ζῆν χρόνος.

479. Ἔπλετο.] Ἐγένετο. Δαμέντι.] Δαμασθέντι, ἀναιρεθέντι.

480. Ἰόντι.]

Πρῶτον γάρ μιν ἰόντα βάλε στῆθος, παρὰ μαζὸν
Δεξιόν· ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμου χάλκεον ἔγχος
Ἦλθεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν, αἴγειρος ὥς,
Ἥ ῥά τ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο πεφύκει
Λείη, ἀτάρ τέ οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασι·
Τὴν μέν θ' ἁρματοπηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ
Ἐξέταμ', ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλέϊ δίφρῳ,
Ἡ μέν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας·
Τοῖον ἄρ' Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν
Αἴας διογενής. τοῦ δ' Ἄντιφος αἰολοθώρηξ
Πριαμίδης καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν ὀξέϊ δουρί·
Τοῦ μὲν ἅμαρθ', ὁ δὲ Λεῦκον Ὀδυσσέος ἐσθλὸν ἑταῖρον
Βεβλήκει βουβῶνα, νέκυν ἑτέρωσ' ἐρύοντα·
Ἤριπε δ' ἀμφ' αὐτῷ, νεκρὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τοῦ δ' Ὀδυσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Ἀμφὶ ἓ παπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο,
Ἀνδρὸς ἀκοντίσαντος. ὁ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,

Primum enim ipsum venientem percussit in pectore, ad mammam
Dexteram: ex adverso autem per humerum aerea hasta
Ivit: hic autem in pulvere humi decidit, ceu populus,
Quae in irriguo loco paludis magnae nata est
Laevis, quin & ei rami in summo *vertice* creverunt:
Quam quidem curruum fabricator micanti ferro
Excidit, ut curvaturam rotae flectat ad pulchrum currum,
Et illa quidem arescens jacet fluvii ad ripas:
Talem sane Anthemidem Simoisium interfectum spoliavit
Ajax generosus. *In* hunc autem Antiphus indutus-varium-thoracem
Priamides per turbam jaculatus est acutâ hastâ:
A quo quidem aberravit, at Leucum Ulyssis fidum socium
Percussit in inguine, cadaver aliorsum trahentem:
Cecidit autem juxta ipsum, cadaver autem ei excidit manu.
Ob hunc verò Ulysses valde animo interfectum iratus est:
Prodiit autem per primos pugnatores armatus corusco aere:
Stetitque valde prope cùm accesserat, & jaculatus est hastâ splendenti,
Circa se oculis conversis: at Trojani retrocesserunt,
Viro jaculante. ille verò non irritum telum misit,

---

480. Ἰόντα.] Ἐπιόντα.

481. Ἀντικρύ.] Ἐξ ἐναντίας, διαμπὰξ, διὰ παντὸς, καθόλου, διαμπερὲς, διαμπερέως.

482. Ἐν κονίῃσιν.] Ἐν τῇ γῇ. Αἴγειρος ὥς.] Ὡς αἴγειρος. Ἀναστροφὴ ὁ τρόπος. Ἔστι δὲ εἶδος δένδρου. Ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως αὐτῆς, καὶ ἀναδόσεως. Ἤτοι παρὰ τὸ ἐκ τῆς ἔρας ἀΐσσειν καὶ ἀναδῦναι.

483. Ἥ ῥα.] Ἥτις δή. Ἐν εἱαμενῇ.] Ἐν καθύδρῳ καὶ βοτανώδει τόπῳ. Ἕλεος.] Ἕλους. Ἕλος δὲ καλεῖται ὁ ὁμαλὸς καὶ κάθυδρος τόπος. Πεφύκει.] Ηὐξήθη, ἀναδίδοται.

484. Λείη.] Λεία, ὁμαλή. Ἀτάρ τέ οἱ ὄζοι.] Οἱ δὲ κλάδοι αὐτῆς. Ἐπ' ἀκροτάτῃ.] Κορυφῇ δηλαδή. Πεφύασι.] Πεφύκασιν.

485. Ἁρματοπηγός.] Ἅρματα συμπηγνύων, τέκτων. Αἴθωνι.] Λαμπρῷ, ὀξεῖ. Ἐπὰν γὰρ ὁ σίδηρος ὀξυνθῇ, λαμπρότερος γίνεται.

486. Ἐξέταμεν.] Ἐξέτεμεν, ἔκοψεν. Ἴτυν.] Ἁψίδα. Λέγει δὲ τὴν περιφέρειαν τοῦ τροχοῦ. Δίφρῳ.] Τῷ ἅρματι. Περικαλλέϊ.] Πάνυ καλῷ.

487. Ἀζομένη.] Ξηραινομένη. Ψιλῶς ἀναγνωστέον, ἵν' ᾖ ὄνομα κύριον. Ἐσχημάτισται γὰρ παρὰ τὴν στέρησιν τοῦ ζῆν.

488. Ἐξενάριξεν.] Ἐφόνευσε.

489. Τοῦ δ' καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν.] Κατὰ τούτου, εἰς τοῦτον, διὰ τοῦ πλήθους, ἐν τῷ πλήθει, ἠκόντισεν. Αἰολοθώρηξ.] Ποικίλον θώρακα ἔχων.

490. Πριαμίδης.] Πριάμου παῖς Ἄντιφος.

491. Τοῦ μὲν ἅμαρθ'.] Οὗτινος διήμαρτε μὲν καὶ ἀπέτυχε. Λεῦκον.] Νῦν περισπωμένως ἀναγνωστέον.

492. Βεβλήκει.] Σχῆμα χρονικόν. Ἔλαβε δὲ ὑπερσυντέλικον ἀντὶ ἀορίστου. Νέκυν.] Νεκρόν. Εἴρηται δὲ παρὰ τὸ νήκηρος, ὁ μὴ ἔχων κέαρ, ὅ ἐστι, ψυχήν. Ἑτέρωσε.] Εἰς τὸ ἕτερον μέρος. Ἐρύοντα.] Ἕλκοντα.

493. Ἤριπε.] Κατηνέχθη, ἔπεσεν. Ἔκπεσεν.] Ἐξέπεσεν.

494. Τοῦ δέ.] Ἕνεκα τούτου. Ἀποκταμένοιο.] Ἀναιρεθέντος. Θυμὸν χολώθη.] Ἐλυπήθη, ὠργίσθη, κατὰ θυμόν, ἐν θυμῷ.

495. Κεκορυθμένος.] Καθωπλισμένος. Ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. Αἴθοπι.] Τῷ λαμπρῷ.

497. Ἀμφὶ ἓ παπτήνας.] Περὶ αὐτὸν περιβλεψάμενος. Κεκάδοντο.] Ταρασσόμενοι ἐσκορπίζοντο, ἔφευγον.

498. Οὐχ ἅλιον.] Οὐ μάταιον. Ἧκεν.] Ἔπεμψε.

Ἀλλ' υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα,
Ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθε παρ' ἵππων ὠκειάων·
Τόν ῥ' Ὀδυσσεὺς ἑτάροιο χολωσάμενος, βάλε δουρὶ
Κόρσην· ἡ δ' ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν
Αἰχμὴ χαλκείη. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε·
Δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ἐρρύσαντο δὲ νεκρούς.
Ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω· νεμέσησε δ' Ἀπόλλων,
Περγάμου ἐκκατιδών· Τρώεσσι δὲ κέκλετ' ἀΰσας,
Ὄρνυσθ' ἱππόδαμοι Τρῶες, μηδ' εἴκετε χάρμης
Ἀργείοις· ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρὼς, οὐδὲ σίδηρος,
Χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμεσίχροα βαλλομένοισιν·
Οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεὺς Θέτιδος πάϊς ἠϋκόμοιο
Μάρναται, ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει.
Ὣς φάτ' ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός. αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Ὦρσε Διὸς θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια,

Sed filium Priami nothum percussit Democoonta,
Qui ex Abydo venerat ab equabus velocibus:
Hunc Ulysses ob socium iratus, percussit hastâ
In tempore: alterum verò per tempus penetravit
Cuspis ærea. Illum autem tenebræ oculos cooperuerunt:
Fragorem verò edidit cadens, & sonitum dedere arma super ipsum.
Recesseruntque primi pugnatores, & illustris Hector:
Argivi autem altùm clamârunt, trahebantque cadavera.
Rectà autem proruperunt multò longius: at indignatus est Apollo,
Ex Pergamo despiciens: Trojanos verò adhortatus est inclamans,
Irruite equûm domitores Trojani, neque cedite pugnâ
Argivis: quoniam non illis lapis *est* corpus, neque ferrum,
Ut æs sustineat incidens corpora percussis:
Sed neque Achilles Thetidis filius pulchras comas habentis
Pugnat, sed ad naves iram cruciantem animum coquit.
Sic dixit ab urbe terribilis Deus. Sed Achivos
Excitavit Jovis filia gloriosissima Tritonia,

499. Νόθον.] Τὸν οὐ γνήσιον, ἀλλ' ἐκ παλλακίδος ὄντα. Αἱ γὰρ παιδοποιίαι παρὰ τῷ Ποιητῇ τέσσαρες λέγονται. ὁ μὲν γὰρ γνήσιος, ὁ δὲ νόθος καλεῖται παῖς· ὁ δὲ σκότιος, καὶ ἄλλος παρθένιος. Γνήσιος μὲν οὖν καλεῖται, ὁ ἐκ νομίμων γάμων. Νόθος δὲ, ὁ ἐκ παλλακίδος. Σκότιος, ὁ τὸν πατέρα ἀγνοῶν. Σκότιον δὲ ἐγείνατο μήτηρ. Παρθένιος δὲ, ὁ ἐκ παρθένου ἐπινομιζομένης γινόμενος. ὥς τό· Παρθένιον τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυμήλη. Δημοκόωντα.] Ὄνομα κύριον.

500. Ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθεν.] Ὅστις αὐτῷ ἐκ τῆς Ἀβύδου παρεγεγόνει πόλεως Ἑλλησποντίου. Παρ' ἵππων ὠκειάων.] Ἐξ ἐκείνου τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἵπποι ἐγίνοντο ταχεῖς. Εἶπε δὲ, ὅτι ἐκεῖ ἐτρέφοντο καὶ οἱ ἵπποι τοῦ Πριάμου.

502. Κόρσην.] Κατὰ τὸν κρόταφον. Πέρησε.] Διεπέρασε, διῆλθεν.

503. Αἰχμή.] Ἡ ἐπιδορατίς. Τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.] Σολοικισμὸς παρὰ τὰς πτώσεις, ἔδει γὰρ εἰπεῖν, τοῦ δὲ σκότος ὄσσε ἐκάλυψε. τουτέστι τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸ σκότος ἐκάλυψεν. Ὄσσε.] Κατ' ὄσσε. ἐν ὀφθαλμοῖς. Ἐκάλυψε.] Ἀμφεκάλυψε. περιέσχη.

504. Ἀράβησε δέ.] Ἤχησε δέ. Τεύχεα.] Τὰ ὅπλα.

505. Χώρησαν.] Ὑπεχώρησαν, ἔφυγον. Πρόμαχοι.] Πρωταγωνισταί. Φαίδιμος.] Ἐπιφανὴς, λαμπρὸς ἐν ταῖς πράξεσι.

506. Μέγ' ἴαχον.] Λίαν ἐβόησαν. Ἐρρύσαντο.] Εἵλκυσαν.

507. Ἴθυσαν.] Ἐπ' εὐθείας ὥρμησαν. Νεμέσησεν.] Ἐφθόνησεν, ἐβάσκηνε.

508. Περγάμου ἐκκατιδών.] Ἐκ τῆς ἀκροπόλεως προσχών. Ὅμηρος δὲ μόνην τὴν Ἴλιον ἀκρόπολιν, Πέργαμον καλεῖ· οἱ δὲ νεώτεροι πάσας τὰς ἀκροπόλεις. Ἰστέον δὲ, ὅτι οἱ παλαιοὶ οἱ κτίζοντες τὰς πόλεις, ἐν τοῖς ὑψηλοτέροις τόποις ἀκροπόλεις ἐποίουν, διὰ τὸ ἐκεῖσε προσφεύγειν ἀπὸ τῶν κοιλοτέρων τόπων τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν τοῖς κατακλυσμοῖς. Κέκλετο.] Παρεκελεύσατο. Ἀΰσας.] Βοήσας.

509. Ὄρνυσθε.] Ὁρμᾶτε, διεγείρεσθε, μὴ δ' ὑποχωρεῖτε. Χάρμης.] Μάχης. κατ' ἀντίφρασιν. οὐδεὶς γὰρ ἐν αὐτῇ χαίρει.

510. Ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρὼς, οὐδὲ σίδηρος.] Οὐδὲ γὰρ ἔχουσι χρῶτα ὡς λίθον καὶ σίδηρον. οὐ λίθινον, οὐ σιδηροῦν. οὐκ εἰσὶ τὸ σῶμα ἀναίσθητοι. Μεταφορά.

511. Ἀνασχέσθαι.] Ἀναδέξασθαι, ὑπομεῖναι. Ταμεσίχροα.] Τέμνοντα τὸν χρῶτα.

512. Οὐ μάν.] Οὐ μὲν οὖν. Ἠϋκόμοιο.] Εὐκόμου.

513. Μάρναται.] Μάχεται. Θυμαλγέα.] Τὸν τὴν ψυχὴν ἀλγῦνοντα. Πέσσει.] Καταδαπανᾷ, ἢ πραΰνει. Ὁ τρόπος μεταφορά.

514. Δεινός.] Φρικτὸς, φοβερός.

515. Κυδίστη.] Ἐνδοξοτάτη. Τριτογένεια.] Ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ τὸ τρεῖν καὶ φοβεῖσθαι γεννῶσα τοῖς πολεμίοις. ἢ ἡ ἐπὶ τῷ Τρίτωνι ποταμῷ τῆς Λιβύης γεννηθεῖσα.

517. Ἀμα-

Ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.
Ἔνθ' Ἀμαρυγκείδην Διώρεα μοῖρ' ἐπέδησε·
Χερμαδίῳ γὰρ βλῆτο παρὰ σφυρὸν ὀκριόεντι
Κνήμην δεξιτερήν· βάλε δὲ Θρῃκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν
Πείρως Ἰμβρασίδης, ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει.
Ἀμφοτέρω δὲ τένοντε καὶ ὀστέα λᾶας ἀναιδὴς
Ἄχρις ἀπηλοίησεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
Κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας,
Θυμὸν ἀποπνείων· ὁ δ' ἐπέδραμεν ὅς ῥ' ἔβαλέν περ
Πείρως· οὖτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
Χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἐπεσσύμενον βάλε δουρὶ
Στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο, πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός.
Ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Θόας, ἐκ δ' ὄβριμον ἔγχος
Ἐσπάσατο στέρνοιο, ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὀξύ.
Τῷ ὅγε γαστέρα τύψε μέσην, ἐκ δ' αἴνυτο θυμόν.
Τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε· περίστησαν γὰρ ἑταῖροι,
Θρήϊκες ἀκρόκομοι, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
Οἵ ἑ μέγαν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυὸν,

Gradiens per turbam, ubi remittentes pretium videsset.
Tunc Amaryncidem Diorem fatum implicavit :
Pugillari enim saxo percussus est ad malleolum aspero
In tibia dextrâ : percussit autem Thracum dux virorum
Pirus Imbrasides, qui ex Æno venerat.
Ambos autem nervos & ossa lapis improbus
Prorsus confregit : ille autem supinus in pulvere
Decidit, ambabus manibus charis sociis passis,
Animam expirans : ille autem accurrit qui percussera
Pirus : vulneravit autem hastâ ad umbilicum : at verò omnia
Effusa sunt humi intestina : illum autem tenebræ oculos cooperuere.
Istum vero Thoas Ætolus irruentem percussit hastâ
In pectore super mammam, fixa est autem in pulmone æs.
Prope vero ad illum accessit Thoas, & validam hastam
Extraxit pectore, eduxit autem ensem acutum.
Quo ille ventrem percussit medium, abstulit autem animum.
Sed arma non exuit : circumstabant enim socii,
Thraces vertice summo comantes, longas hastas manibus tenentes,
Qui ipsum magnum licèt existentem, & fortem & præclarum,

517. Ἀμαρυγκείδην.] Ἀμαρυγκέως παῖδα Διώρην. Ἐπέδησε.] Κατέσχε.

518. Χερμαδίῳ.] Χειροπληθεῖ λίθῳ. Βλῆτο.] Ἐβέβλητο. Ὀκριόεντι.] Τραχεῖ.

519. Κνήμην δεξιτερήν.] Κατὰ κνήμην δεξιάν. Ἀγός.] Ἡγεμών.

520. Ἰμβρασίδης.] Ἰμβράσου παῖς Πείρως. Αἰνόθεν.] Ἀπὸ Αἴνου πόλεως Θρᾴκης. Εἰληλούθει.] Παρεγεγόνει, ἐληλύθει.

521. Ἀμφοτέρω δὲ τένοντε.] Ἀμφότερα δὲ αὐτοῦ τὰ κατατείνοντα νεῦρα. Λᾶας.] Λίθος. Ἀναιδής.] Ταχὺς, τραχύς.

522. Ἄχρις.] Ἕως. Νῦν, καθόλου. Ἀπηλοίησεν.] Ἀπέκοψε.

523. Κάππεσε.] Κατέπεσεν. Ἄμφω χεῖρε.] Ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας. Πετάσσας.] Ἐκπετάσας. ἐκτείνας.

524. Θυμὸν ἀποπνείων.] Περιφραστικῶς, τὴν ψυχὴν ἐκπνέων. Ὅς ῥ' ἔβαλέν περ.] Ὅσπερ δὴ, ὅστις ἄρα τέτυφεν.

525. Οὖτα.] Ἔτρωσε. Ἐκ τοῦ οὐτάω, καθ' ἀποκοπήν.

526. Χύντο.] Ἀθρόως ἐξεχύθησαν. Χολάδες.] Τὰ ἔντερα. ἐπειδὴ εἰς αὐτὰ συῤῥεῖ ἡ ξανθὴ χολή· τοῦτο μηχανησαμένης τῆς φύσεως πρὸς τὸ διαθερμαίνεσθαι, καὶ ἐρεθίζεσθαι αὐτὰ τῇ δριμύτητι αὐτῆς πρὸς τὴν διάκρισιν τῶν περιττῶν. ἔμελλε γὰρ, ψυχρὰ ὄντα τῇ κράσει, ἀργὰ μένειν, καὶ μηδέποτε ποιεῖν τὴν ἀπόκρισιν. τοιαῦτα γὰρ τὰ ὑδρώδη πάντα. Οἱ δὲ ἠτυμολόγησαν παρὰ τὸ χεῖσθαι. οὐ καλῶς.

527. Ἀπεσσύμενον.] Ἀπαλλασσόμενον. ἀπερχόμενον.

528. Στέρνον.] Κατὰ στέρνον. Πάγη.] Ἐνεπάγη, εἰσῆλθεν.

529. Ἀγχίμολον.] Οἷς μέν· ἐκ τοῦ σύνεγγυς. οἷς δέ· μετ' οὐ πολύ.

531. Τύψε.] Ἐπέπληξεν. Ἐκ δ' αἴνυτο.] Ἀφῃρεῖτο δέ.

532. Οὐκ ἀπέδυσεν.] Οὐκ ἐσκύλευσε. Περίστησαν.] Περιέστησαν κύκλῳ.

533. Ἀκρόκομοι.] Ἤτοι, ἄκρως κομῶντες. εἰς ἄκρον, τελείως, καὶ ὅλως. Ἢ, οἱ μὴ κομῶντες ἄγαν, μήτε εἰς ἄκρον τῆς κεφαλῆς, μόνον δὲ κατ' ἀκρότητα, μήτε πάλιν ἐψιλωμένοι τὴν κεφαλήν. Δολίχ' ἔγχεα.] Τὰ μακρὰ δόρατα.

534. Οἵ ἑ.] Οἵτινες αὐτόν. Μέγαν περ ἐόντα.] Καίπερ ἰσχυρὸν ὑπάρχοντα. Ἴφθιμον.] Ἰσχυρόν. Ἀγαυόν.] Λαμπρόν.

Ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
Ὣς τώ γ' ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,
Ἤτοι ὁ μὲν, Θρηκῶν, ὁ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων,
Ἡγεμόνες· πολλοὶ δὲ περικτείνοντο καὶ ἄλλοι.
Ἔνθά κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθών,
Ὅστις ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνούτατος ὀξέϊ χαλκῷ
Δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη
Χειρὸς ἑλοῦσ', αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν.
Πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνῳ
Πρηνέες ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

Propulsarunt à se: is verò recedens vi repulsus est.
Sic hi duo in pulvere prope invicem extensi sunt,
Hic quidem, Thracum, ille verò Epiorum ære-loricatorum,
Duces: multi autem circum interfecti sunt & alii.
Tum verò nemo pugnam reprehendisset interveniens,
Quisquis vel eminus vel cominus illæsus acuto ære
Versaretur in medio, duceretque ipsum Pallas Minerva
Manu prehensâ, ac telorum averteret impetum.
Multi enim Trojanorum & Achivorum die illo
Proni in pulvere propè inter se extensi sunt.

535. Ὦσαν.] Ἀπώσαντο, ἀπέκρουσαν. Ἀπὸ σφείων.] Ἀφ' ἑαυτῶν. Χασσάμενος.] Ἀναχωρήσας. Πελεμίχθη.] Διεσείσθη, ἀνεκινήθη.

536. Ὣς τώ γε.] Οὕτως οὗτοι. Παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην.] Ἐγγὺς ἀλλήλων ἔκειντο ἐκτεταμένοι.

537. Ἐπειῶν.] Ἠλείων. Ἀπὸ Ἐπειοῦ τοῦ Ἠλείου, βασιλέως αὐτῶν.

538. Περικτείνοντο.] Περὶ αὐτοὺς ἀνῃροῦντο.

539. Ἔνθα.] Τότε. Μᾶλλον δὲ, ἐκεῖ. Ἔργον.] Νῦν, τὸν πόλεμον. Ὀνόσαιτο.] Ἐκφαυλίσειε, μέμψαιτο. Μετελθών.] Εἰς αὐτοὺς παραγενόμενος.

540. Ἄβλητος καὶ ἀνούτατος.] Ἀνούτατος λέγεται, ὁ ἔτι μήτε ἀπὸ διαστήματος τρωθεὶς δόρατι ἢ ὀϊστῷ, μήτε δὲ ἐκ τοῦ ἐγγὺς ξίφει. Τοῦτο γὰρ διαφέρει βολὴ τρώσεως.

541. Δινεύοι.] Περὶ αὐτοὺς ἀναστρέφοιτο. Ὅθεν καὶ αἱ συστροφαὶ τῶν ἀνέμων, δῖναι λέγονται.

542. Ἀπερύκοι.] Ἀπείργοι, κωλύοι. Ἐρωήν.] Ὁρμήν.

543. Ἤματι κείνῳ.] Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

544. Πρηνέες.] Πρηνεῖς, ἐπὶ πρόσωπον, ἀπὸ τοῦ πρόσω νενευκέναι. Τέταντο.] Ἐκτεταμένοι ἦσαν, ἀνῄρηντο. ἀνῃρημένοι ἔκειντο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ Ε.

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Διομήδης, Ἀθηνᾶς αὐτῷ συλλαμβανομένης, ἀριστεύει, καὶ πολλοὺς ἀναιρεῖ τῶν πολεμίων. Τιτρώσκει δὲ Ἀφροδίτην κατὰ τῆς χειρὸς, καὶ Ἄρεα κατὰ τῶν κενεῶνος. Αἰνείαν δὲ πληγέντα ὑπ' αὐτοῦ λίθῳ, Ἀπόλλων διασώζει. Τληπόλεμος δὲ ὑπὸ Σαρπηδόνος ἀναιρεῖται. Τῷ δὲ Ἄρει Ζεὺς ἐπιπλήττει. Ἰᾶται δὲ αὐτὸν Παιήων ὁ τῶν θεῶν ἰατρός.

ΚΑΙ ἌΛΛΗ.

Ἀπαγαγὼν τὸν τοῦ Πηλέως ὁ Ποιητὴς πρόμαχον, ἕτερον τῶν Ἑλλήνων προστῆσαι θελήσας, καὶ παράδοξον ἀριστείαν ἑρμηνεῦσαι, τὸν Τυδέως ἵστησι. καὶ διότι οὐχ οἷός τε ἦν ὁπόσης ἐκείνῳ τοὺς πολεμίους φοβεῖν, φησὶν, αὐτὸν ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς βοηθεῖσθαι, καὶ ἐξαιρέτῳ τιμῇ τετιμῆσθαι. Ὁρᾶσθαι γοῦν ὑπὲρ τῶν ὤμων αὐτοῦ φοβερὸν πῦρ καιόμενον, ὡς τοὺς Τρῶας καταπλαγέντας ἐπὶ τῇ παρὰ τῶν θεῶν βοηθείᾳ, καταφυγεῖν, φοβερώτερον αὐτὸν καὶ Ἀχιλλέως νομίζοντας. Λέγει οὖν, Οὐδ' Ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν, ὄρχαμον ἀνδρῶν, Ὅν περ φασὶ θεᾶς ἐξέμμεναι. ἀλλ' ὅδε λίην Μαίνεται, οὐδέ τις οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν. Τοῦτον τὸν τρόπον Διομήδης ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς βοηθούμενος, πολλοὺς τῶν Τρώων ἀναιρεῖ, καὶ Πάνδαρον τὸν παρασπονδήσαντα. Τιτρώσκει δὲ καὶ Ἀφροδίτην συλλαμβανομένην τῷ παιδὶ Αἰνείᾳ. Ὁμοίως δὲ καὶ Ἄρεα. Τὴν μὲν οὖν Ἀφροδίτην ἡ μήτηρ Διώνη παραμυθεῖται· τὸν δὲ Ἄρεα ἰᾶται Παιήων, τοῦ Διὸς πρότερον αὐτῷ ἐπιπλήξαντος.

Εἶ, βάλλει Κυθέρειαν Ἀρηΐ τε Τυδέος υἱός.

Ἔνθ' αὖ Τυδείδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς Ἀθήνη
Δῶκε μένος καὶ θάρσος, ἵν' ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν
Ἀργείοισι γένοιτο, ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.
Δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ,
Ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅστε μάλιστα

Tum verò Tydidæ Diomedi Pallas Minerva
Dedit robur & audaciam, ut conspicuus inter omnes
Argivos fieret, & famam bonam auferret.
Ardebat ei ex galeaque & clypeo indefessus ignis,
Stellæ autumnali similis, quæ maximè

Ἔνθ' αὖ.] Τότε δή. Ἐπίρρημα χρονικόν. ἄλλως δὲ, ἐνταῦθα, τοπικόν. Παλλάς.] Εὐκίνητος, πολεμική. Παρὰ τὸ πάλλεσθαι, ὅ ἐστι, κινεῖσθαι. Ἡ παρὰ τὰς αἰτίας, ἃς εἶπεν ἐν τῇ Ἀ ςίχῳ σ'.

2. Δῶκε.] Ἔδωκε, παρέσχε. Μένος.] Δύναμιν. Καὶ θάρσος.] Καὶ ψυχῆς ἀνδρείαν, καὶ πεποίθησιν. Τὸ μένος ἐστὶ τοῦ σώματος, τὸ δὲ θάρσος τῆς ψυχῆς. Ἵνα οὖν καὶ δύνηται, καὶ θαρρῇ, ἀμφότερα αὐτῷ ἔδωκε. Πολλοὶ γὰρ δύνανται μὲν, οὐ θαρροῦσι δέ. Θάρσος δέ ἐστι, κατὰ μὲν τοὺς Στωϊκοὺς φιλοσόφους, τὸ ἀσφαλῶς πεποιθέναι αὐτῷ, ὅτι οὐδενὶ ἂν δεινῷ περιπέσοιε. Κατὰ δὲ τοὺς ἐξ Ἀκαδημίας, καὶ τοὺς Ἐρετρικοὺς, ἐπίτασις θαρραλέα. Κατὰ δὲ τοὺς Κυρηναϊκοὺς, καὶ Ἐπικουρείους, ἐνσταθεῖν κατὰ διάκρισιν καὶ λόγον ἐν δεινῶν ὑπομοναῖς, ὥς φησιν ὁ Ποιητὴς α' ... μύης θάρσος ἐνὶ σήθεσιν ἔθηκε. Θάρσος οὖν ἐστι τὸ ἄλογον παράσημα τῆς ψυχῆς· θράσος δὲ, τοὐναντίον. Ἔκδηλος.] Διάδηλος, φανερός. Μετὰ πᾶσιν.] Ἐν πᾶσιν. Ἡ γὰρ, μετὰ, πρόθεσις ἀντὶ τῆς, ἐν, κεῖται.

3. Κλέος ἐσθλόν.] Δόξαν ἀγαθήν. Ἄροιτο.] Ἀπενέγκοιτο, λάβοι.

4. Δαῖέ οἱ.] Ἔκαιεν, ἔλαμπεν. ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος.] Ἀντὶ τοῦ, φαντασίαν πυρὸς ἀπὸ τῶν ὅπλων ἐποίει φαίνεσθαι, ὥστε πλέον αὐτὴν εἶναι ἐπίφοβον τοῖς Τρωσίν. Ἀκάματον.] Πολύ. Ζωΐλος δὲ ὁ Ἐφέσιος κατηγορεῖ τῶν τόπων τούτων, καὶ μέμφεται τὸν Ποιητὴν, ὅτι λίαν γελοίως πεποίηκεν ἐκ τῶν ὤμων τοῦ Διομήδους καιόμενον πῦρ. ἐκινδύνευε γάρ, φησι, καταφλεχθῆναι ὁ ἥρως. Ἔνιοι μὲν οὖν παρειλῆφθαί φασι τὸ ὡς, κατὰ συνήθειαν τοῦ Ποιητῇ. ὡς καὶ ἐν ἑτέροις. Ὡς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρός. ὡς πυρὸς φαντασίαν, οὐκ εἰδικῶς πῦρ.

5. Ἀστέρ' ὀπωρινῷ.] Τῷ κατὰ τὸν καιρὸν ὀπώρας ἀνατέλλοντι ἀστέρι. Λέγει δὲ τῷ κυνὶ, ἢ θερινῷ, καὶ ὀπώρας κατασκευαστικῷ. Ὀπώρα δὲ καλεῖται ὁ μεταξὺ θέρους καὶ φθινοπώρου καιρός. Ἰστέον, ὅτι, διαφέρει ἀστὴρ ἄστρου ταύτῃ. Ὅτι, ὁ μὲν ἀστήρ ἐστιν ἓν σῶμα φύσεως, θειοτέρας ἐννοίας ποιούμενον. ἄστρον δὲ, τὸ ἐκ πολλῶν ἀστέρων συγκείμενον ἀστροθέτημα, ὅπερ μιᾷ φαντασίᾳ ὄψεως ὑποπίπτει, μετά τινος ἱστορίας τὴν ἀπόδοσιν ἔχον. Οἷα τὰ ἐν τῷ ζωδιακῷ, δράκων, αἱ δύο ἄρκτοι, καὶ τὰ λοιπά. Ταῦτα δὲ κεῖται ἐν τῷ ἀρκτικῷ, ὃς καὶ βόρειος καὶ ἀφανὴς προσαγορεύεται. Ὁ δὲ ἀντικείμενος τούτῳ κύκλος, ἀνταρκτικὸς καὶ ἀφανὴς καὶ νότιος λέγεται. Ἐναλίγκιον.] Παραπλήσιον, ὅμοιον, τῇ αὐγῇ δηλονότι.

Λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὠκεανοῖο·	Splendidè collucet lota in Oceano:
Τοῖόν οἱ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων.	Talis ei ignis ardebat à capiteque & humeris.
Ὦρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.	Impulit autem eum in medium, ubi plurimi tumultuabantur.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης ἀφνειός, ἀμύμων,	Erat vero quidam inter Trojanos Dares locuples, inculpatus,
Ἱρεὺς Ἡφαίστοιο· δύω δέ οἱ υἱέες ἤστην,	Sacerdos Vulcani: duo autem ei filii erant,
Φηγεὺς Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.	Phegeus Idæusque, pugnæ benè periti omnis,
Τώ οἱ ἀποκρινθέντε, ἐναντίω ὁρμηθήτην·	Hi semoti à *suis*, ei obvii proruerunt:
Τὼ μὲν, ἀφ' ἵπποιιν, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὤρνυτο πεζός.	Hi quidem ab equis, ille verò à terra pugnam ciebat pedester.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,	Hi vero quum jam propè erant in se mutuò vadentes,
Φηγεύς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,	Phegeus quidem prior emisit longam hastam,
Τυδεΐδεω δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ	Tydidæ verò super humerum sinistrum venit cuspis
Ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ	Hastæ, nec percussit ipsum: posterior verò irruit hastâ
Τυδεΐδης, τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός,	Tydides, hujus autem non irritum telum fugit è manu,
Ἀλλ' ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον· ὦσε δ' ἀφ' ἵππων·	Sed percussit pectus inter mammas: deturbavitque de curru:
Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσε λιπὼν περικαλλέα δίφρον,	Idæus autem desiliit relicto perpulchro curru,

6. Παμφαίνῃσι.] Πανταχοῦ φαίνει. (Ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πᾶν καὶ φαίνω. κατ' ἀναδίπλωσιν δὲ παμφαίνημι λεκτέον, ἀντὶ τοῦ φαιφαίνημι, εἴτε φαμφαίνημι.) Λελουμένος Ὠκεανοῖο.] Νεωστὶ ἀνατέλλων ἐξ Ὠκεανοῦ. Τὰς γὰρ ἀνατολὰς τῶν ἄστρων ἐντεῦθεν ὁ Ποιητὴς συνιστᾷ. Ὠκεανὸς δὲ ποταμός, καθ' Ὅμηρον, περιρρέων κύκλῳ τὴν γῆν, ποταμῶν πάντων πατὴρ ὤν.

7. Τοῖόν οἱ πῦρ δαῖε.] Τοιοῦτον αὐτοῦ πῦρ ἀνῆπτο. Ἀπὸ δὲ τούτων, ὅ ἐστι τῆς περικεφαλαίας καὶ τῆς ἀσπίδος, ὡς προεῖπε, τὴν τῶν ὅπλων στιλπνότητα δηλοῖ. Οὐ γὰρ δὴ πυρὶ ὡμοίωσεν αὐτοῦ τὸ σῶμα, οὐδὲ ὕλῃ τινὶ καιομένῃ, ἀλλὰ λαμπρῷ ἀστέρι, οὗ αἱ αὐγαί εἰσι πυρώδεις. Φησὶ γάρ· Ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅστε μάλιστα Λαμπρὸν παμφαίνῃσιν.

8. Ὦρσε δέ μιν.] Διήγειρε δὲ αὐτόν. Κατὰ μέσσον.] Κατὰ τὸ μέσον τῆς μάχης. Κλονέοντο.] Διεταράσσοντο.

9. Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης.] Τοῦτο τὸ εἶδος, διήγησις. Τρεῖς γὰρ ἀρεταὶ διηγήσεως, σαφήνεια, συντομία, καὶ πιθανότης. ἅπερ ἀνέθηκε τὸ ἔθνος, τὸ ὄνομα, τὴν τύχην, τὸν τρόπον, τὴν ἀρχήν, τῶν παίδων τὰ ὀνόματα καὶ τὴν ἀρετήν. Δάρης.] Ὄνομα κύριον. Ἀφνειός.] Πλούσιος. Οἷον ἀπενεός, ὁ μὴ πενόμενος. Ἄλλοις παρὰ τὸ ἄφνος, ἄφενος, ὅ ἐστιν ἑνὸς ἔνου προσόδοι.

10. Ἱρεύς.] Ἱερεύς, θύτης. Ἤστην.] Ἦσαν. δυϊκῶς.

11. Μάχης εὖ εἰδότε πάσης.] Πάσης μάχης ἐπιστήμονες.

12. Τώ οἱ.] Οἵτινες αὐτῷ. Μᾶλλον δὲ ἡ οἱ δοτικὴ παρέλκει. Ἢ ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ, ἀπ' ἐκείνου. Ἀποκρινθέντε.] Ἀποχωρισθέντες τοῦ οἰκείου πλήθους δηλονότι. Ἤ, ἀποχωρήσαντες ἀπὸ τοῦ ἰδίου πατρός. Ἐναντίω.] Ἐξεναντίας. Ἄλλοις δυϊκῶς, ἐναντίω. Ὁρμηθήτην.] Ὡρμήθησαν.

13. Τὼ μέν.] Οὗτοι μέν. ἀφ' ἵπποιιν.] Ἀπὸ τῶν ἵππων. τοῦτ' ἔστιν, ἅρματος. Ὁ δέ.] Διομήδης. Ὤρνυτο.] Ὥρμησεν.

14. Οἱ δ' ὅτε δή.] Ἐπειδὴ δὲ οὗτοι. Σχεδόν.] Ἐγγύς. Ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες.] Ἀλλήλοις ἐπερχόμενοι.

15. Προΐει.] Ἐξέβαλε. προέπεμψεν.

16. Ἀκωκή.] Ἡ ἐπιδορατίς.

17. Ἔγχος.] Τὸ δόρυ. Ὕστερος.] Δεύτερος.

18. Τοῦ δ' οὐχ ἅλιον.] Οὐδὲ τούτου μάταιον. Ἔκφυγε.] Ἐξεπέμφθη, ἐξέπτη. ἐφέρετο ἐκ.

19. Μεταμάζιον.] Μεταξὺ τῶν μαζῶν. Ὦσεν.] Ἀπώσατο, κατέβαλεν. Ἀφ' ἵππων.] Ἀπὸ τοῦ ἅρματος.

20. Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσεν.] Ἀφώρμησε. Κατηγορεῖ καὶ τούτου τοῦ τόπου Ζωΐλος. ἀπ' λίαν, φησί, γελοίως πεποίηκεν ὁ Ποιητὴς τὸν Ἰδαῖον, ἀπολιπόντα τοὺς ἵππους καὶ τὸ ἅρμα, φεύγειν. Ἐδύνατο γὰρ μᾶλλον ἐπὶ τοῖς ἵπποις (τῷ ἅρματι) φυγεῖν. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι κατέθορε μετὰ τοῦ ἅρματος, ὡς ὑπερασπίσων τοῦ ἀδελφοῦ. Εὐλαβηθεὶς δὲ τὸν πόλεμον, εἰς φυγὴν ὥρμησεν. [illegible] εἰδὼς τὸ Διομήδους φίλιππον, διὰ [illegible] τοὺς ἵππους, ὅπως περὶ αὐτοὺς [illegible]. Ἤ, τ[illegible] οὐκ ἐπίστευσε τῷ συμφέροντι. Αἱ γὰρ φρένες ταραχθεῖσαι [illegible] ἐπλάγξαν καὶ σοφόν. Τοιοῦτος δὲ εἰσάγεται παρ' αὐτῷ καὶ Ἀλέξανδρος, ἑλκόμενος ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἀγχόμενος ὑπὸ τῆς κόρυθος, καὶ τῆς παρούσης συμφορᾶς, καὶ ἀγνοῶν χρήσασθαι τῷ παρόντι ξίφει κατὰ τοῦ πολεμίου. Λιπών.] Καταλιπών. Δίφρον.] Τὸ ἅρμα.

Οὐδ' ἔτλη περιβῆναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο.
Οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν·
Ἀλλ' Ἥφαιστος ἔρυτο, σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψας,
Ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχημένος εἴη.
Ἵππους δ' ἐξελάσας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
Δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ ἴδον υἷε Δάρητος,
Τὸν μὲν, ἀλευάμενον, τὸν δὲ, κτάμενον παρ' ὄχεσφιν,
Πᾶσιν ὀρίνθη θυμός. ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Χειρὸς ἑλοῦσ', ἐπέεσσι προσηύδα θοῦρον Ἄρηα,
Ἄρες Ἄρες βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
Οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν ἐάσαιμεν καὶ Ἀχαιοὺς
Μάρνασθ', ὁπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ,
Νῶϊ δὲ χαζώμεσθα, Διὸς δ' ἀλεώμεθα μῆνιν;
Ὡς εἰποῦσα, μάχης ἐξήγαγε θοῦρον Ἄρηα·
Τὸν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπ' ἠϊόεντι Σκαμάνδρῳ.
Τρῶας δ' ἔκλιναν Δαναοί· ἕλε δ' ἄνδρα ἕκαστος
Ἡγεμόνων· πρῶτος δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων

Neque sustinuit protegere fratrem dilige-terfectum.
Nam ne ipse quidem effugisset mortem atram nigram:
Verum Vulcanus eripuit, servavitque caligine tectum,
Ne ei penitus senex tristis esset.
Equos autem abductos magnanimi Tydei filius,
Dedit sociis ut-deducerent cavas ad naves.
Trojani verò magnanimi ut viderunt filios Daretis,
Alterum quidem, elapsum, alterum verò, interfectum apud currus,
Omnibus perturbatus est animus. Verùm cæsiis oculis Minerva
Manu prehensum, verbis allocuta est impetuosum Martem,
Mars Mars pernicies hominum, inquinate cæde, murorum eversor,
An non jam Trojanos quidem sinemus & Achivos
Pugnare, utris pater Jupiter gloriam præbuerit,
Nos autem cedamus, & Jovis evitemus iram?
Sic fata, prœlio eduxit impetuosum Martem:
Hunc quidem postea sedere-fecit in riposo Scamandro.
Trojanos autem in fugam-verterunt Danai: interfecit a. virum quilibet
Ductorum: primus autem Rex virorum Agamemnon

21. Οὐδ' ἔτλη.] Οὐδὲ ἐκαρτέρησε. Περιβῆναι.] Ὑπερμαχῆσαι. Ἀδελφειοῦ.] Ἀδελφοῦ. Κταμένοιο.] Ἀναιρεθέντος.

22. Οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτός.] Οὐδὲ γὰρ δὴ ἂν αὐτός. Ἡ μία περισσὴ ἀπόφασις. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος. Καὶ ἔστι μία μὲν ἐπὶ τοῦ πράγματος, θατέρα δὲ ἐπὶ τοῦ προσώπου. Ὑπέκφυγεν.] Ἐξέφυγεν. Κῆρα μέλαιναν.] Τὴν θανατηφόρον μοῖραν.

23. Ἔρυτο.] Ἐρύσατο, ἐφύλαξε. Νυκτί.] Σκότει. Καλύψας.] Περιβαλὼν, σκεπάσας.

24. Ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων.] Ὅπως μὴ αὐτῷ (Ἰδαίῳ) παντελῶς ὁ πρεσβύτης, ὁ γέρων Δάρης. Ἀκαχημένος εἴη.] Λυπηθείη. Ὡς, πεπληγμένος, ὀνήμενος, Αἰολικῶς, μένοντος χαρακτηριστικοῦ τοῦ μακροῦ. Ἄλλοι, ἀκαχημένος [illegible]

26. [illegible]] Ἄγειν. Διὰ τοῦτο ἐμφαίνει, ὅτι ἐν κοιλοτέρῳ τόπῳ ἦν τὸ ναύσταθμον.

27. Υἷε Δάρητος.] Ἀντὶ τοῦ, τὼ υἱὼ Δάρητος. Ἐπιφέρει γὰρ, τὸν μέν.

28. Ἀλευάμενον.] Ἐκκλίνοντα, φεύγοντα. Κτάμενον.] Ἀνῃρημένον. Παρ' ὄχεσφι.] Παρὰ τοῖς ἅρμασι.

29. Πᾶσιν.] Ἀντὶ τοῦ, πάντων. Πτωτικὸν τὸ σχῆμα. Συνήθως γὰρ τῇ δοτικῇ ἀντὶ γενικῆς χρῆται ὁ Ποιητής. Γενικὴ Ἑβραϊκή. Ὀρίνθη.] Διεταράχθη.

30. Ἑλοῦσα.] Λαβοῦσα, κρατήσασα. Θοῦρον.] Ἐνθουσιαστικὸν, εὐκίνητον ἐν τῷ πολέμῳ.

31. Ἄρες Ἄρες.] Ἀντὶ τοῦ Ἄρη. Τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα παλιλλογία καλεῖται, καὶ ἐπίζευξις. Βροτολοιγέ.] Ἀνθρωποφθόρε. Μιαιφόνε.] Μιαινόμενε φόνοις. Τειχεσιπλῆτα.] Τοῖς τείχεσι προσπελάζων, πορθητά. Ἐὰν δὲ διὰ τοῦ β γράφηται, ὁ τὰ τείχη καταβάλλων.

32. Ἐάσαιμεν.] Ἐάσωμεν.

33. Μάρνασθαι.] Μάχεσθαι. Ὁπποτέροισιν.] Ὁπποίοις αὐτῶν. Ὀρέξῃ.] Δώσει. παράσχοι. Ἔστι δὲ κυρίως, ἐκτείνειν. ἀφ' οὗ καὶ ὀργυιὰ ἐκλήθη ἡ ἀφ' ἑκατέρων τῶν χειρῶν αὐτῶν ἔκτασις.

34. Νῶϊ.] Ἡμεῖς οἱ δύο. Χαζώμεσθα.] Ἐκφύγωμεν.

36. Καθεῖσε.] Καθεσθῆναι ἐποίησε, καθίδρυσεν. Ἐπ' ἠϊόεντι.] Ἐπὶ τῷ αἰγιαλοὺς καὶ ὄχθας ἔχοντι.

37. Ἔκλιναν.] Εἰς φυγὴν ἔτρεψαν. Ἕλεν.] Νῦν, ἀνεῖλεν.

 39. Ἀλι-

Ἀρχὸν Ἀλιζώνων Ὀδίον μέγαν ἔκβαλε δίφρου.
Πρώτῳ γὰρ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
Ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
Δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο Μῄονος υἱὸν
Βώρου, ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἔγχεϊ μακρῷ
Νύξ' ἵππων ἐπιβησόμενον κατὰ δεξιὸν ὦμον·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλε·
Τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενῆος ἐσύλευον θεράποντες.
Υἱὸν δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον, αἵμονα θήρης,
Ἀτρεΐδης Μενέλαος ἕλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Ἐσθλὸν θηρητῆρα· δίδαξε γὰρ Ἄρτεμις αὐτὴ
Βάλλειν ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη.
Ἀλλ' οὔ οἱ τότε γε χραῖσμ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Οὐδὲ ἑκηβολίαι ᾗσιν τὸ πρίν γ' ἐκέκαστο·
Ἀλλά μιν Ἀτρεΐδης δουρικλυτὸς Μενέλαος
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρὶ
Ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
Ἤριπε δὲ πρηνής, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο τέκτονος υἱὸν
Ἁρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα

Ducem Halizonum Odium magnum ejecit è curru.
Primo enim verso-in-fugam in tergum hastam infixit
Humeros inter, perque pectora trajecit:
Fragorem verò edidit cadens, & sonitum dedere arma super ipsum.
Idomeneus autem Phæstum interfecit Mæonis filium
Bori, qui ex Tarne glebosâ venerat.
Hunc quidem Idomeneus hastâ inclytus longâ hastâ
Vulneravit currum adscendentem ad dextrum humerum:
Decidit autem de curru, horrenda verò ipsum caligo invasit:
Hunc quidem Idomenei spoliarunt famuli.
Filium autem Strophii Scamandrium, peritum venationis,
Atrides Menelaus interfecit hastâ acuta,
Bonum venatorem: docuit enim Diana ipsa
Jaculari ferarum omne genus, quas nutrit in montibus sylva.
Sed non ei tunc profuit Diana sagittis-gaudens,
Neque peritia jaculandi eminus quâ antea instructus erat:
Sed ipsum Atrides hastâ inclytus Menelaus
Ante se fugientem, in dorso vulneravit hastâ
Humeros inter, perque pectora trajecit.
Cecidit autem pronus, sonitumque dederunt arma super ipsum.
Meriones verò Phereclum interfecit fabri filium
Harmonidæ, qui manibus sciebat artificiosa omnia

---

39. Ἀλιζώνων.] Ἔθνους Θρᾳκῶν. Ἄλλοι δὲ εἶπον, αὐτὸ ἓν εἶναι τῶν περὶ τὴν Κασπίαν θάλασσαν οἰκούντων ἐθνῶν.

40. Στρεφθέντι.] Εἰς φυγὴν τραπέντι, φεύγοντι. Μεταφρένῳ.] Νώτῳ.

41. Μεσσηγύς.] Ἀναμέσον, μεταξύ. Ἔλασσε.] Διήλασεν, ἔπληξεν.

43. Ἐνήρατο.] Ἐφόνευσε. Μῄονος.] Μαίονος. Λυδοῦ. Ἔστι δὲ τὸ ὄνομα ἐθνικόν.

44. Τάρνης.] Τάρνη, πόλις Λυδίας, ἡ νῦν Σάρδεις λεγομένη.

46. Νύξεν.] Ἔνυξεν, ἔπληξε.

47. Στυγερός.] Μισητός, φρικτός. Εἷλεν.] Ἔλαβεν.

48. Ἐσύλευον.] Ἐσύλουν, ἐσκύλευον, ἐγύμνουν.

49. Αἵμονα θήρης.] Ἐπιστήμονα κυνηγετικῆς.

50. Ὀξυόεντι.] Ὀξεῖ. Ἢ ἀπὸ ὀξύας, εἴδους δένδρου, κατεσκευασμένῳ.

51. Θηρητῆρα.] Θηρευτήν. κυνηγόν.

52. Ἄγρια.] Θηρία.

53. Χραῖσμεν.] Ἐβοήθησεν. Χραίσμω, Ἰακὸν, ἀντὶ τοῦ, χραισμέω. Ἰοχέαιρα.] Ἡ ἰοῖς καὶ βέλεσι χαίρουσα, τοξότις.

54. Ἑκηβολίαι.] Εὐστοχίαι ἀπὸ μακρόθεν. ἐμπειρία τοῦ βάλλειν ἀπὸ μακρόθεν. Ἧσιν.] Αἷς. Ἐκέκαστο.] Ἐκεκόσμητο.

55. Δουρικλυτός.] Περὶ τὸ δόρυ ἔνδοξος. πολεμικός.

56. Πρόσθεν ἕθεν.] Ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

57. Διὰ δὲ στήθεσφι.] Διὰ τῶν στηθῶν, [illegible]

58. Ἤριπεν.] Ἔπεσε. Πρηνής.] Ἐπὶ στόμα, ἐπὶ πρόσωπον, ἐπὶ κεφαλήν. Ἀράβησεν.] Ἤχησεν. Ὀνοματοποιΐα ὁ τρόπος.

60. Ἁρμονίδεω.] Ἁρμονίδου. τουτέστιν, υἱοῦ τοῦ Ἅρμονος. Οἰκεῖον δὲ ὄνομα τέκτονος. παρὰ τὸ συναρμόζειν. Δαίδαλα.] Ποικίλα.

61. Τ[illegible]

Τεύχειν· ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη,
Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας
Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο,
Οἷ τ' αὐτῷ· ἐπεὶ οὔτι θεῶν ἐκθέσφατα ᾔδη·
Τὸν μὲν Μηριόνης, ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων,
Βεβλήκει γλουτὸν κατὰ δεξιόν· ἡ δὲ διαπρὸ
Ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἤλυθ' ἀκωκή·
Γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψε.
Πήδαιον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγης Ἀντήνορος υἱόν,
Ὅς ῥα νόθος μὲν ἔην, πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεανὼ
Ἶσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσεϊ ᾧ·
Τὸν μὲν Φυλεΐδης δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
Βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξέϊ δουρί·
Ἀντικρὺ δ' ἀν' ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός·
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσιν.

Fabricari: egregiè enim ipsum diligebat Pallas Minerva,
Qui etiam Alexandro fabricatus fuerat naves æquales
Autores-malorum, quæ omnibus exitium Trojanis fuerunt,
Sibique ipsi: quoniam non deorum oracula intellexerat:
Hunc quidem Meriones, cùm assecutus jam esset insequens,
Feriit clunem ad dextrum: illa verò penitus
E regione juxta vesicam sub osse venit cuspis:
In genua verò cecidit ejulans, mors autem ipsum circumtexit.
Pedæum vero interfecit Meges Antenoris filium,
Qui nothus quidem erat, accuratè verò nutrivit nobilis Theano
Æquè dilectis liberis, gratificans marito suo:
Hunc quidem Phylides hastâ inclytus prope cum venisset
Feriit capitis ad occipitium acutâ hastâ:
E regione verò per dentes linguam subsecuit æs:
Cecidit autem in pulvere, frigidumque prehendit æs dentibus.

61. Τεύχειν.] Κατασκευάζειν, ποιεῖν. Ἔξοχα.] Ἐξόχως, ὑπερβαλλόντως. Ἐφίλατο.] Ἐφίλησε.

62. Τεκτήνατο.] Κατεσκεύασεν. Εἴσας.] Ἴσας. ὁμαλάς.

63. Ἀρχεκάκους.] Ἀρχὴν τῶν κακῶν παρασχούσας.

64. Οἷ τ' αὐτῷ.] Καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ τῷ κατασκευάσαντι. δηλονότι, Φερέκλῳ. Ἐγένοντο.] Πέλοντο. ἐγενήθησαν. Ἐπεὶ οὔτι θεῶν ἐκθέσφατα ᾔδη.] Λακεδαιμόνιοι λιμῷ κρατηθέντες, ἐμαντεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς. Ὁ δὲ θεὸς αὐτοῖς ἔχρησεν, ἐξιλάσκεσθαι τοὺς Τεύκρων δαίμονας. Οὕτως δὲ πρότερον οἱ Ἰλιεῖς ἐκωλύοντο. Μενέλαος οὖν ἀφικόμενος εἰς Ἴλιον, τὸ προσταχθὲν ἔπραξε. Κἀκεῖθεν εἰς Δελφοὺς παρεγένετο, περὶ παίδων γενέσεως χρησμὸν ληψόμενος. Συνείπετο δὲ τούτῳ καὶ Ἀλέξανδρος, περὶ γυναικὸς μαντευσόμενος. Γενομένων οὖν ἀμφοτέρων ἐπὶ τὸ μαντεῖον, λέγεται χρῆσαι τὴν Πυθίαν τάδε· Τίπτε δύω βασιλῆες, ὁ μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν, Οὐκ ἔθ' [illegible] φρονέοντες, ἐμὸν δόμον εἰσανέβητε; Ἦ τοι ὁ μὲν [illegible] γόνον διζήμενος εὑρεῖν. Αὐτὰρ ὁ πῶλον [illegible]. Τί νυ μήσεαι, ὦ μεγάλε Ζεῦ; Τοῦτο μὴ νοήσαντες τὸ λόγιον, χαρισθῆναι. Ὁ δὲ λόγος, ἐπεὶ οὐκ ᾔδει τὰ ἐκ θεῶν μαντεύματα. Ἑλλάνικος δέ φησι, χρησμὸν δοθῆναι τοῖς Τρωσὶν, ἀπέχεσθαι μὲν ναυτιλίας, γεωργίᾳ δὲ προσανέχειν· μὴ, τῇ θαλάσσῃ χρώμενοι, ἀπολέσωσιν αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν. Οὔτι.] Οὐδαμῶς. Ἐκθέσφατα.] Θέσφατα. τὰ ἐκ θεῶν μαντευόμενα.

65. Κατέμαρπτε.] Κατελάμβανε.

66. Γλουτόν.] Γλουτὸς, τὸ περὶ τοῖς σφαιρώμασιν ἰσχίον. ἡ κοτύλη. Γλουτοὶ, τὰ σαρκία τὰ ἴσχοντα τοὺς καθημένους.

67. Κατὰ κύστιν.] Κατὰ τὴν φύσαν. ὅπερ ἐστὶν οὐροδόχον ἀγγεῖον.

68. Γνὺξ δ' ἔριπεν.] Ἐπὶ γόνυ ἔπεσεν. Οἰμώξας.] Στενάξας, βοήσας. Θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψε.] Περιφραστικῶς, ἀπέθανεν.

69. Ἔπεφνεν.] Ἐφόνευσε.

70. Νόθος.] Ὁ μὴ ἐκ νομίμης γυναικὸς ὤν. Πύκα.] Ἐπιμελῶς.

71. Ἶσα φίλοισι τέκεσσι.] Ἐπίσης τοῖς προσφιλεστάτοις τέκνοις. Χαριζομένη.] Χάριν ποιοῦσα. Πόσεϊ ᾧ.] Τῷ ἰδίῳ ἀνδρί.

72. Φυλεΐδης.] Ὁ Φυλέως παῖς Μέγης. Ἐγγύθεν ἐλθών.] Ἐγγὺς προσερχόμενος.

73. Ἰνίον.] Τὸ κοῖλον τοῦ τένοντος. Κέκληται δὲ οὕτως διὰ τὰ νευρώδες εἶναι. Ἢ, πλατὺ καὶ παχὺ νεῦρον, τὸ καθῆκον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τὸν αὐχένα.

74. Ἀν' ὀδόντας.] Κατὰ τῶν ὀδόντων. Τάμεν.] Ἀπέτεμεν.

75. Ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσιν.] Ἤτοι κυρίως, διὰ τὸ ψυχρὸν καὶ ἄθερμον εἶναι τὸν σίδηρον· ἢ τὸν τοῦ ψύχους ποιητικὸν, διὰ τὸ ἀποψύχεσθαι τοὺς ἀναιρουμένους ὑπ' αὐτοῦ. Τὸ γοῦν ψυχροποιὸν σίδηρον τοῖς ὀδοῦσιν ἔλαβεν.

Εὐρύπυλος δ' Εὐαιμονίδης Ὑψήνορα δῖον,
Υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονος, ὅς ῥα Σκαμάνδρου
Ἀρητὴρ ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ·
Τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα μεταδρομάδην ἔλασ' ὦμον,
Φασγάνῳ ἀΐξας· ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν,
Αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης ποτέροισι μετείη,
Ἠὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλέοι ἢ μετ' Ἀχαιοῖς.
Θῦνε γὰρ ἂμ πεδίον ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς
Χειμάῤῥῳ, ὅς τ' ὦκα ῥέων ἐκέδασε γεφύρας·
Τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐεργμέναι ἰχανόωσιν,
Οὔτ' ἄρα ἕρκεα ἴσχει ἀλωάων ἐριθηλέων
Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος.
Πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν.
Ὣς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες
Τρώων, οὐδ' ἄρα μιν μίμνον πολέες περ ἐόντες.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
Θύνοντ' ἂμ πεδίον, πρὸ ἕθεν κλονέοντα φάλαγγας,

Eurypylus verò Euæmonides Hypsenora nobilem,
Filium magnanimi Dolopionis, qui Scamandri
Sacerdos factus fuerat, dei verò instar honorabatur à populo:
Hunc quidem Eurypulus Euæmonis præclarus filius,
Ante se fugientem cursu insecutus percussit in-humero,
Ense impetu facto: abscidítque manum gravem,
Sanguinolenta verò manus in-campo cecidit: hunc autem oculos
Occupavit purpurea mors & fatum violentum.
Sic hi quidem laborabant per acre prœlium.
Tydidem autem non agnovisses utris interesset,
An cum Trojanis versaretur an cum Achivis.
Furibundus enim ferebatur per campum fluvio inundanti similis
Torrenti, qui velociter fluens dissipat pontes:
Quem neque pontes muniti reprimunt,
Neque septa retinent camporum perquàm virentium
Venientem de-repentè, quando ingruerit Jovis imber:
Multæ verò ab ipso segetes dejectæ sunt lætæ juvenum.
Sic à Tydide densæ turbabantur phalanges
Trojanorum, nec ipsum sustinebant multi licèt existentes.
Hunc verò postquam vidit Lycaonis præclarus filius
Furibundè ruentem per campum, ante se turbantem phalangas,

76. Εὐαιμονίδης.] Εὐαίμονος παῖς Εὐρύπυλος.
78. Ἀρητήρ.] Ἱερεύς. Ἐτέτυκτο.] Κατεσκεύαστο. ἦν. Θεὸς δ' ὥς.] Ὡς θεός. Ὁ τρόπος ἀναστροφή. Τίετο.] Ἐτιμᾶτο.
80. Μεταδρομάδην.] Ἐπιδρομάδην. ἐπιδιώξας. Ἔλασεν.] Ἔπληξε.
81. Φασγάνῳ.] Τῷ ξίφει. Ἀΐξας.] Ὁρμήσας. Ἀπὸ δ' ἔξεσεν.] Ἀπέξεσεν, ἀπέκοψε.
83. Πορφύρεος.] Μέλας. ἢ, ὁ δι' αἵματος. Κραταιή.] Ἰσχυρά.
84. Πονέοντο.] Ἐνήργουν.
85. Γνοίης.] Ἐπέγνως. Ποτέροισι μετείη.] Ἐν ποτέροις ἦν, ἐν ποίοις ὑπῆρχε, ποίων εἴη μέτοχος καὶ σύμμαχος.
86. Ὁμιλέοι.] Ἀναστρέφοιτο. συστρέφοιτο.
87. Θῦνε.] Ἐμμανῶς ὥρμα. Ἀμπεδίον.] Διὰ τοῦ πεδίου. Πλήθοντι.] Πεπληρωμένῳ. πλημμυροῦντι.
88. Χειμάῤῥῳ.] Χείμαῤῥοι λέγονται οἱ μὴ ἀέναον τὸ ὕδωρ ἔχοντες. διὰ δὲ χειμῶνος πληρούμενοι ὑπὸ τῶν συνεχῶν ὄμβρων. Ὦκα.] Ὀξέως. Ἐκέδασε.] Ἐσκέδασε, διεσκόρπισε. Γεφύρας.] Τὰς διαβάσεις τῶν ποταμῶν.
89. Τὸν δέ.] Ὅν. Ἐεργμέναι.] Περιπεφραγμέναι, ἠσφαλισμέναι. Ἰχανόωσιν.] Ἐπέχουσι, λύουσιν.
90. Ἀλωάων.] Χωρίων ἀμπελοφύτων, ἢ δενδροφύτων. Σημαίνει δὲ καὶ τὴν ἅλωα, ἐν ᾗ ὁ σῖτος, ἔνιοι δὲ κῆπον ἀρουρῶν. Ἐριθηλέων.] Μεγάλως θαλλουσῶν, αὐξανομένων.
91. Ἐξαπίνης.] Ἐξαίφνης. Ἐπιβρίσῃ.] Ἐπιβαρήσῃ, ἢ σφοδρῶς ἐπελεύσεται. Ὄμβρος.] Μέγας ὑετός. βροχή.
92. Ἔργα.] Νῦν τὰ γεώργια. Κατήριπε.] Κατεβέβληται. Αἰζηῶν.] Νέων.
94. Μίμνον.] Ἔμενον. ὑπέστησαν. ἐδέξαντο τὴν ἐπέλασιν. ἀντείχοντο πρὸς τὴν ἐπιφοράν.
96. Θύνοντα.] Ἐνθουσιωδῶς ὁρμῶντα. Πρὸ ἕθεν.] Πρὸ αὐτοῦ. Κλονέοντα.] Ταράσσοντα, προθοῦντα τὰς πρὸ αὐτοῦ τάξεις.

97. Ἐπ.

Αἶψ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἐπιταίνετο καμπύλα τόξα,
Καὶ βάλ' ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον
Θώρηκος γύαλον· διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστὸς,
Ἀντικρὺ δὲ διέσχε. παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ·
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Ὄρνυσθε Τρῶες μεγάθυμοι κέντορες ἵππων.
Βέβληται γὰρ ἄριστος Ἀχαιῶν· οὐδέ ἕ φημὶ
Δῆθ' ἀνσχήσεσθαι κρατερὸν βέλος, εἰ ἐτεόν με
Ὦρσεν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπορνύμενον Λυκίηθεν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. τὸν δ' οὐ βέλος ὠκὺ δάμασσεν,
Ἀλλ' ἀναχωρήσας, πρόσθ' ἵπποιϊν καὶ ὄχεσφιν
Ἔστη, καὶ Σθένελον προσέφη, Καπανήϊον υἱόν,
Ὄρσεο πέπον Καπανηϊάδη, καταβήσεο δίφρου,
Ὄφρα μοι ἐξ ὤμοιο ἐρύσσῃς πικρὸν ὀϊστόν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Σθένελος δὲ καθ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε.
Πὰρ δὲ στὰς, βέλος ὠκὺ διαμπερὲς ἐξέρυσ' ὤμου·
Αἷμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος.
Δὴ τότ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Κλῦθί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη·

Illicò contra Tydidem intendebat incurvos arcus,
Et percussit irruentem, assecutus ad dextrum humerum
Thoracis cavitatem: pervolavit autem acerba sagitta,
Atque in oppositam partem perrupit. Fœdabatur autem sanguine thorax:
Super hoc autem altum clamavit Lycaonis clarus filius,
Ingruite Trojani magnanimi stimulatores equorum.
Vulneratus est enim fortissimus Achivorum: neque ipsum autumo
Diu toleraturum acrem sagittam, si verè me
Movit rex Jovis filius proficiscentem ex Lycia.
Sic dixit jactabundus. Hunc verò non sagitta velox interfecit,
Sed relato pede ante equos & currus
Stetit, & Sthenelum allocutus est, Capaneium filium,
Propera suavissime Capaneiade, descende de curru,
Ut mihi ex humero trahas acerbam sagittam.
Sic dixit: Sthenelus autem de curru desiliit in terram.
Et adstans, sagittam velocem penitus trajectam extraxit humero:
Sanguis autem ejaculabatur *se* per tortilem annulis tunicam.
Tum vero vota concepit pugnâ strenuus Diomedes,
Audi me Jovis Ægiochi filia indomita:

97. Ἐπιταίνετο.] Ἔτεινεν, εἷλκε. Καμπύλα.] Ἐπικαμπῆ.

98. Ἐπαΐσσοντα.] Ἐφορμῶντα. Παῖσμα γὰρ ἡ τῶν ποδῶν βάσις. Τυχών.] Ἐπιτυχών.

99. Θώρηκος γύαλον.] Κατὰ τὸ κοῖλον τοῦ θώρακος. Διὰ δ' ἔπτατο.] Διέπτη ὁ σκ. ὅ ἐστι, διῆλθε. Πικρὸς ὀϊστός.] Τὸ πικροποιὸν καὶ ἐπίπονον βέλος.

100. Ἀντικρὺ δὲ διέσχε.] Καὶ διαπρὸ, διόλου, καθόλου, διὰ παντὸς, κατὰ παντὸς, διαμπὰξ, διαμπερέως, διαμπερὲς διῆλθε. Παλάσσετο.] Ἐβρέχετο, ἐμολύνετο. Ἀφ' οὗ καὶ πηλὸς, ἡ βεβρεγμένη γῆ.

101. Μακρὸν ἄϋσε.] Μέγα ἀνέκραγε.

102. Ὄρνυσθε.] Ὁρμᾶτε, διεγείρεσθε. Κέντορες ἵππων.] Ἱππικοὶ, ἵππους ἐλαύνοντες.

103. Βέβληται.] Τέτρωται ὑπὸ τὸ βέλος. Οὐδέ ἕ φημί.] Οὐδὲ ὑπολαμβάνω, αὐτόν.

104. Δῆθα.] Ἐπιπολύ. δηρόν. δηρόν. δήν. γράφεται καὶ, δηθά. Τὸ δὲ δῆτα, σημαίνει, οὖν ποτε, τέλος. οἷον· Τί δῆτα ὁρᾷς; Τί δῆθ' ὁρᾷς; Τί τέλος ὁρᾷς; Ἀνσχήσεσθαι.] Ἀναχήσεσθαι, ἀνθέξειν πρὸς τὴν βολήν. Εἰ ἐτεόν.] Εἰ ἀληθῶς. εἰ κατὰ καιρόν.

105. Ὦρσεν.] Ἐφώρμησε, διήγειρεν. Ἀπορνύμενον.] Ἀφορμῶντα. Λυκίηθεν.] Ἐκ τῆς Λυκίας χώρας. ἧς ἐβασίλευε Σαρπηδών. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα τῆς Τρωάδος πόλις. ἧς ἐβασίλευε Πάνδαρος.

106. Εὐχόμενος.] Αὐχῶν.

107. Ἀναχωρήσας.] Εἰς τὸ ὀπίσω ἀναπηδήσας. Πρόσθ' ἵπποιϊν καὶ ὄχεσφιν.] Ἔμπροσθεν τῶν ἵππων, καὶ τοῦ ἅρματος.

108. Καπανήϊον.] Τὸν Καπανέως παῖδα, Σθένελον.

109. Ὄρσεο.] Διεγείρου. Πέπον.] Προσηνέστατε, προσφιλέστατε, υἱέ. Καταβήσεο.] Κατάβηθι. Καταβήσομαι, ἐνεστὼς ἐσχηματισμένος ἐκ τοῦ μέλλοντος.

110. Ἐρύσῃς.] Ἑλκύσῃς. Ἐξ ὤμοιο.] Ἐκ τοῦ ὤμου.

111. Καθ' ἵππων.] Ἀπὸ τοῦ ἅρματος. Ἆλτο χαμᾶζε.] Καθήλατο εἰς τὴν γῆν.

112. Πὰρ δὲ στάς.] Παραστὰς δὲ, ἐπικουρίαν ποιούμενος. Διαμπερές.] Διαμπὰξ, διόλου.

113. Ἀνηκόντιζε.] Ἀθρόως ἀνεφέρετο. Στρεπτοῖο χιτῶνος.] Τοῦ ἁλυσειδοῦς σιδήρου πεπλεγμένου θώρακος.

114. Δή.] Ἀντὶ τοῦ, δηλαδή.

115. Κλῦθί μοι.] Ἄκουσον ἐμοῦ. Ἀτρυτώνη.] Ἀκαταπόνητε θεά.

Εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης
Δηΐῳ ἐν πολέμῳ, νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλε' Ἀθήνη·
Δὸς δέ τε μ' ἄνδρα ἑλεῖν, καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν,
Ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος, καὶ ἐπεύχεται, οὐδέ με φησὶ
Δηρὸν ἔτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἠελίοιο.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη,
Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας, καὶ χεῖρας ὕπερθεν·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Θαρσῶν νῦν Διόμηδες ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
Ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώϊον ἧκα
Ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε σακέσπαλος ἱππότα Τυδεύς.
Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,
Ὄφρ' εὖ γινώσκῃς ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
Τῷ νῦν αἴ κε θεὸς πειρώμενος ἐνθάδ' ἵκηται,
Μήτι σύγ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
Τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήνγ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.

Si unquam mihi & patri favens astitisti
Ardenti in pugnâ, nunc rursus mihi fave Minerva:
Atque da me virum in manibus habere,& *eum* intra impetú hastæ venire,
Qui me percussit præveniens, & gloriatur, neque me dicit
Diu amplius visurum splendidum lumen Solis.
Sic dixit precans. eum verò exaudivit Pallas Minerva,
Ac membra fecit levia, pedes, & manus desuper:
Et prope stans verbis alatis est allocuta,
Confidens jam ô Diomede contra Trojanos pugna:
Nam tibi in pectoribus robur paternum misi
Intrepidum, quale habuit vibrator scuti eques Tydeus.
Caliginem vero tibi ab oculis abstuli quæ prius inerat,
Ut bene dignoscas tum deum tum etiam hominem.
Itaque nunc si numen tentans te huc venerit,
Nequaquam tu immortales deos contra pugna
Alios: Verùm si Jovis filia Venus
Venerit in pugnam, hanc vulnera acuto ære.

---

116. Φίλα φρονέουσα.] Ἀγαθὰ φρονοῦσα.
117. Δηΐῳ.] Καυστικῷ. φθαρτικῷ. Φίλε'.] Ἀντὶ τοῦ, φίλησον.
118. Ἑλεῖν.] Ἐν χερσὶν ἔχειν. Ἐπιφέρει γάρ, Εἰς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν.
119. Φθάμενος.] Φθάσας. προκαταλαβών. Καὶ ἐπεύχεται.] Καὶ μεγαλαυχεῖ.
120. Δηρόν.] Ἐπιπολύ. Φάος.] Φῶς. Ὁ τρόπος διαστολή.
122. Γυῖα.] Μέλη. Ἐλαφρά.] Κοῦφα, εὐκίνητα.
124. Θαρσῶν μάχεσθαι.] Ἀπαρέμφατος ἀντὶ τῆς προστακτικῆς, μάχου. καθ' Ἑλληνισμόν. Ἤγουν οὕτω. Θαρσῶν ἴσθι μάχεσθαι. θάῤῥει μάχεσθαι, πρὸς τὸ μάχεσθαι.
125. Μένος.] Δύναμιν. Πατρώϊον.] Πατρικόν. Ἧκα.] Ἐνέθηκα, ἐνέβαλον.
126. Ἄτρομον.] Ἀδεὲς, ἄφοβον. Σακέσπαλος.] Πολεμικός. Ἀπὸ τοῦ πάλλειν τὸ σάκος, καὶ κινεῖν. Εἴρηται δὲ, ἐπειδὴ παρὰ πρώτοις εὑρέθη Σάκαις. Σάκαι δέ εἰσιν οἱ Θρᾶκες. Ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε.] Τυδεὺς ὁ Οἰνέως ἐν τῷ Θηβαϊκῷ πολέμῳ ὑπὸ Μελανίππου τοῦ Ἀστακοῦ ἐτρώθη. Ἀμφιάρεως δὲ κτείνας τὸν Μελάνιππον, τὴν κεφαλὴν ἐκόμισε. καὶ, ἀνοίξας αὐτὴν ὁ Τυδεὺς, τὸν ἐγκέφαλον ἐῤῥόφει ὑπὸ θυμοῦ. Ἀθηνᾶ δὲ κομίζουσα Τυδεῖ ἀθανασίαν, ἰδοῦσα τὸ μίασμα, ἀπεστράφη αὐτόν. Τυδεὺς δὲ γνοὺς, ἐδεήθη τῆς θεοῦ ἵνα κἂν τῷ παιδὶ αὐτοῦ παράσχῃ τὴν ἀθανασίαν.
127. Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον.] Καὶ τὴν ἀορασίαν δηλοῦσι τῶν ὀφθαλμῶν ἀφελόμην. Πῶς οὖν φησιν ἐν τοῖς ἑξῆς ἀγνοεῖ τὸν Γλαῦκον ὁ Διομήδης, λέγων Τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε; Καί φαμεν, ὅτι πρὸς καιρὸν ἀφῄρηται τὴν ἀχλὺν ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς, ἵνα τρώσῃ τὴν Ἀφροδίτην, καὶ Ἄρεα. Τρωθέντων δὲ τούτων, πάλιν κατὰ τὰ σιωπώμενα ἀποδίδοται ἡ οἰκεία ἀχλύς. Δι' ἣν αἰτίαν ἀγνοεῖ καὶ τὸν Γλαῦκον. Ἐπῆεν.] Ἐπῆν, ἐπέκειτο.
128. Γιγνώσκῃς.] Ἐπιγιγνώσκοις. Ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα.] Τόν τε αὐτοπρόσωπον θεὸν, καὶ μεταβαλλόμενον εἰς ἀνδρὸς ἰδέαν.
129. Πειρώμενος.] Ἀπόπειραν περὶ σοῦ ποιούμενος. Ἢ, πειρώμενος λανθάνειν ἐν ἀνθρώπου μορφῇ.
131. Ἀτὰρ εἴ κε.] Ἐὰν δέ. Μόνην βούλεται τρωθῆναι τὴν Ἀφροδίτην, διὰ τὸ προειρηκέναι τὸν Δία. Τῷ δ' αὖτε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη Αἰεὶ παρμέμβλωκε, καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει.
132. Ἔλθῃσιν.] Ἔλθῃ. Ὑποτακτικὸν ῥῆμα. Τήνγ' οὐτάμεν.] Ταύτην τρῶσαι. Διὰ τί κατὰ τῆς χειρὸς τιτρώσκεται ἡ Ἀφροδίτη; Ὅτι χειρὶ λαβομένη παρῄνει τῇ Ἑλένῃ, καὶ κακῶς ἠρέθισεν, αὐτῆς ἀκοῦσαι.

133. Ἀπ

Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τυδείδης δ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη,
Καὶ πρίν περ θυμῷ μεμαὼς Τρώεσσι μάχεσθαι·
Δὴ τότε μιν τρὶς τόσσον ἕλεν μένος, ὥστε λέοντα
Ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀΐεσσι
Χραύσῃ μέν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον, οὐδὲ δαμάσσῃ,
Τοῦ μέν τε σθένος ὦρσεν· ἔπειτα δέ τ' οὐ προσαμύνει,
Ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς δύεται, τὰ δ' ἔρημα φοβεῖται,
Αἳ μέν τ' ἀγχηστῖναι ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται,
Αὐτὰρ ὁ ἐμμεμαὼς βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς·
Ὣς μεμαὼς Τρώεσσι μίγη κρατερὸς Διομήδης.
Ἔνθ' ἕλεν Ἀστύνοον καὶ Ὑπείνορα ποιμένα λαῶν·
Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρί,
Τὸν δ' ἕτερον ξίφεϊ μεγάλῳ κληῗδα παρ' ὦμον
Πλῆξ'· ἀπὸ δ' αὐχένος ὦμον ἐέργαθεν ἠδ' ἀπὸ νώτου.
Τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' Ἄβαντα μετῴχετο καὶ Πολύειδον,
Υἱέας Εὐρυδάμαντος ὀνειροπόλοιο γέροντας·
Τοῖς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους,
Ἀλλά σφεας κρατερὸς Διομήδης ἐξενάριξε.
Βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε Θόωνά τε Φαίνοπος υἷε,
Ἄμφω τηλυγέτω· ὁ δ' ἐτείρετο γήραϊ λυγρῷ,

Sic quidem locuta discessit [illegible] lis Minerva:
Tydides verò reversus primis pugnatoribus mixtus est,
Licet antea quoque animo paratus adversus Trojanos pugnare:
Tunc tamen illum ter tantum occupavit robur, instar leonis
Quem opilio in-agro ad lanigeras oves
Perstrinxit quidem caulam transilientem, nec tamen interfecit,
Hujus quidem vires commovit: postea verò non amplius repellit,
Sed stabula subit, *oves* autem desertæ fugantur,
Quæ quidem confertæ aliæ super alias sternuntur,
Hic verò alacer ex alto exilit ovili:
Sic alacer Trojanis mixtus est fortis Diomedes.
Tunc interfecit Astynoum & Hypenora pastorem populorum:
Altero quidem super mammam percusso æratâ hastâ,
Alterum autem ense magno in jugulo ad humerum
Percussit: ab cervice autem humerum abscidit & à dorso.
Hos quidem omisit, Abantem verò petebat & Polyidum,
Filios Eurydamantis somniorum-interpretis senis:
Quibus ad bellum proficiscentibus senex non interpretatus est somnia,
Verum ipsos fortis Diomedes interfectos spoliavit.
Perrexit autem ad Xanthum Thoonaque, Phænopis filios,
Ambos provectâ ætate genitos: ipse verò conficiebatur senectâ tristi,

133. Ἀπέβη.] Ἀπῆλθεν, ἐχωρίσθη.
134. Ἐξαῦτις.] Ἐκ δευτέρου. Ἰών.] Πορευθείς.
135. Καὶ πρίν περ.] Καίπερ τὸ πρότερον.
136. Τρὶς τόσσον.] Τρὶς τοσοῦτον. Ἕλε.] Νῦν, ἔλαβεν.
137. Ὅν ῥα.] Ὅντινα δή. Ἀγρῷ.] Ἀγροικίᾳ. Εἰροπόκοις.] Ἔρια ἐχούσαις. Ὀΐεσσι.] Προβάτοις.
138. Χραύσῃ.] Ἀμύξῃ ἐπ' ὀλίγον, τὸν χρῶτα ἐπιξύσῃ. Ὑπεράλμενον.] Ὑπεραλλόμενον.
139. Οὐ προσαμύνει.] Οὐ προσβοηθεῖ, οὐ προσαπωθεῖ, οὐκ ἔτι ἀπείργει.
140. Σταθμούς.] Τὰς ἐπαύλεις. Δύεται.] Κρύπτεται. Καταδύεται εἰς τὴν ἔπαυλιν ὁ λέων. Τὰ δ' ἔρημα φοβεῖται.] Τὰ δὲ βοσκήματα, πρόβατα, μῆλα, θρέμματα αἱ οἶες, ἠρημωμέναι τῆς τοῦ ποιμένος βοηθείας, πτήσσουσιν, ὀρρωδοῦσιν, ἐκφοβοῦνται, φεύγουσιν. Τινὲς δὲ, ὅπερ ἐστὶ βέλτιον, ἐπὶ τοῦ ποιμένος τοῦτο νοοῦσιν. Ὅτι καταδύεται εἰς τὴν ἔπαυλιν φοβούμενος τὴν ἐρημίαν. Οὐδέ ποτε γὰρ ὁ Ποιητὴς οὐδετέρως λέγει τὰ πρόβατα, εἰ μὴ ἀναφέροιτο ἐπὶ τὰ μῆλα ἢ θρέμματα.
141. Ἀγχιστῖναι.] Ἐπάλληλοι, πυκναί, πλησίον, ἅμα ἀλλήλοις. Κέχυνται.] Κεῖνται ἀθρόαι. συγκέχυνται.
142. Βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς.] Πρόβατον ἁρπάξας. Ἀντὶ τοῦ εἰσάλλεται εἰς τὴν βαθεῖαν ἔπαυλιν ἔνδον, ἤτοι ὑπεράλλεται.

143. Μεμαώς.] Προθυμούμενος.
146. Κληῗδα.] Τὴν κατακλεῖδα. Παρὰ τὸ κατακλείεσθαι ὑπ' αὐτῆς τόν τε αὐχένα, καὶ τὸν ὦμον. Καὶ Δημοσθένης φησί· τὴν κλεῖν κατεαγότα.
147. Ἐέργαθεν.] Ἐχώρισεν, ἀπέκοψε.
148. Μετῴχετο.] Μετήρχετο, ἐπορεύετο εἰς.
149. Ὀνειροπόλοιο.] Ὀνειροκρίτου, περὶ τὴν ὀνείρων κρίσιν ἀναστρεφομένου.
150. Οὐκ ἐρχομένοις.] Οὐχ ὑποστρέψουσι. Τὸ δὲ ὅλον· οἷστισι μὴ ἐπανιοῦσι τοῦ πολέμου ὁ γέρων ἔκρινε τοὺς ὀνείρους. Ἔστι γὰρ ἕν τι τῶν ἀμφιβόλων. Ἤτοι γε ἐμαντεύσατο ὡς οὐκ ἐπανελευσομένοις. ἢ ἐν ἤθει λέλεκται, καὶ οὐ προεῖπε διὰ τῶν ὀνείρων ὅτι ἀναιρεθήσονται. οὐχ ὅτι οὐδαμῶς ἔκρινεν αὐτοῖς ἐρχομένοις ὁ πατὴρ τοὺς ὀνείρους, καὶ τὰ συμβησόμενα ἐμαντεύσατο· ἀλλ', ὅτι οὐκ ἐπανήξουσιν ἀπὸ τοῦ πολέμου, ἔκρινεν αὐτοῖς τοὺς ὀνείρους. Ὀνείρους.] Ἐνύπνια.
151. Σφέας.] Αὐτούς.
152. Μετὰ Ξάνθον.] Ἐπὶ τὸν Ξάνθον.
153. Ἄμφω.] Ἀμφοτέρους. Τηλυγέτω.] Ἐν γήρᾳ γεννηθέντας. μονογενεῖς, ἀγαπητούς. Ἐτείρετο.] Κατεπονεῖτο. Λυγρῷ.] Χαλεπῷ.

Υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.
Ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐνάριζε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν
Ἀμφοτέροιιν· πατέρι δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ
Λεῖπ', ἐπεὶ οὐ ζώοντε μάχης ἐκνοστήσαντε
Δέξατο, χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέοντο.
Ἔνθ' υἷας Πριάμοιο δύω λάβε Δαρδανίδαο
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, Ἐχέμμονά τε, Χρομίον τε.
Ὡς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορὼν ἐξ αὐχένα ἄξῃ
Πόρτιος ἠὲ βοὸς ξύλοχον κάτα βοσκομενάων,
Ὣς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς
Βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε' ἐσύλα·
Ἵππους δ' οἷς ἑτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν.
Τὸν δ' ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν,
Βῆ δ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι.
Εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε·
Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῖο, ἔπος τέ μιν ἀντίον ηὔδα,
Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον ἰδὲ πτερόεντες ὀϊστοί;
Καὶ κλέος; ᾧ οὔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνήρ,
Οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ' εὔχεται εἶναι ἀμείνων.
Ἀλλ' ἄγε τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ βέλος, (Διὶ χεῖρας ἀνασχὼν)

Filium vero non generaverat alium quem hæredem relinqueret.
Tum ille hos interfecit, eorumque eripuit animam
Amborum: patri vero luctum & curas tristes
Reliquit, quoniam non vivos ex pugna reversos
Accepit, bonorū vero hæredes [illegible] curatores hæreditatem parti[illegible] sunt.
Tunc filios Priami duos corripuit Dardanidæ
In uno curru existentes, Echemonáque, Chromiumque.
Ut vero leo in boves insiliens cervicem frangit
Juvencæ vel bovis fruticetum depascentium,
Sic hos ambos de curru Tydei filius
Deturbavit aspere invitos, postea autem armis spoliavit:
Equos vero suis sociis dedit ad naves agendos.
Hunc autem vidit Æneas dissipantem ordines virorum,
Perrexit autem ire perque pugnam & per strepitum hastarum,
Pandarum deo parem quærens sicubi inveniret.
Invenit Lycaonis filium laudatissimúmque fortemque:
Stetit autem ante ipsum, verbumque eum contra locutus est,
Pandare, ubi tibi arcus & pennatæ sagittæ?
Et gloria? qua nullus tecum contendit hic quidem vir:
Neque quisquam [illegible] te gloriatur esse præstantio[rem]:
Sed age huic im[m]itte viro sagittam (Jovi manibus elevatis)

---

154. Ἐπὶ κτεάτεσσιν.] Ἐπὶ τοῖς κτήμασι. Λιπέσθαι.] Καταλιπεῖν. Ἐξαίνυτο.] Ἀφείλετο.

156. Πατέρι δέ.] Τῷ δὲ πατρί. Γόον.] Θρῆνον.

157. Λεῖπε.] Κατέλιπε. Ζώοντε.] Ζῶντας.

158. Χηρωσταί.] Οἱ κατὰ κλῆρον διαιτηταί, ταῖς εὐθύναις ἐνεχόμενοι. Οὗτοι ἦσαν κληρονόμοι χήρου καὶ ἄπαιδος οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ τῶν πάντων μὴ κληρονόμον ἐχόντων. Οἱ κατ' οὐδένα τρόπον προσήκοντες τῷ γένει. Διὰ κτῆσιν δατέοντο.] Διεμερίζοντο τὴν οὐσίαν. Τμῆσις. Ἐμερίζοντο εἰς τὰ κτήματα.

160. Ἐόντας.] Ὄντας.

161. Θορών.] Ἐφορμήσας. Ἐξάξῃ.] Κατάξει. Συντρίψει. κλαγνύει.

162. Πόρτιος.] Δαμάλεως, μόσχου. Πρόταξις τὸ εἶδος, γένος ἐπήγαγε. Ξύλοχον κάτα.] Κατά τινα ὑλώδη καὶ σύνδενδρον τόπον. Βοσκομενάων.] Βοσκομένων. Ὁ τρόπος ἐπέκτασις Αἰολική.

164. Βῆσε.] Κατεβίβασεν. Ἐσύλα.] Ἐσκύλευε.

165. Μετὰ νῆας.] Ἐπὶ τὰς ναῦς.

166. Ἀλαπάζοντα.] Κενοῦντα, πορθοῦντα, φθείροντα. κυρίως δὲ κενοῦντα. Διὸ καὶ Ἀθηναῖοι τὰ κενώματα λάπαθα καλοῦσιν.

167. Ἄν τε μάχην.] Κατὰ τὴν μάχην. Ἄν, ἀντὶ τοῦ ἀνά. Ἀνὰ κλόνον.] Κατὰ τὸν θόρυβον, καὶ κατὰ τὴν ταραχήν. Ἐγχειάων.] Δοράτων.

170. Πρόσθ' αὐτοῖο.] Ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Ἀντίον.] Ἐξ ἐναντίας.

171. Ποῦ τοι τόξον.] Ποῦ σοι ἡ διὰ τῶν τόξων τέχνη. Ἰδὲ πτερόεντες ὀϊστοί.] Καὶ τὰ ταχέα ἤτοι ἐπτερωμένα βέλη.

172. Ἐρίζεται.] Ἐρίζει, ἁμιλλᾶται.

173. Σέο.] Σοῦ. Εὔχεται.] Καυχᾶται.

174. Ἔφες.] Ἐπίπεμψον. Διὶ χεῖρας ἀνασχών.] Εὐξάμενος τῷ Διί.

175. Ὅστις

Ὅστις ὅδε κρατέει, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε
Τρῶας· ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν.
Εἰ μή τις θεός ἐστι, κοτεσσάμενος Τρώεσσιν,
Ἱρῶν μηνίσας· χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός,
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Τυδείδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα ἐΐσκω,
Ἀσπίδι γιγνώσκων, αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,
Ἵππους τ' εἰσορόων· σάφα δ' οὐκ οἶδ' εἰ θεός ἐστιν.
Εἰ δ' ὅγ' ἀνὴρ ὅν φημι, δαΐφρων Τυδέος υἱός,
Οὐχ ὅγ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τις ἄγχι
Ἕστηκ' ἀθανάτων, νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους,
Ὃς τούτου βέλος ὠκὺ κιχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ.
Ἤδη γάρ οἱ ἐφῆκα βέλος, καί μιν βάλον ὦμον
Δεξιὸν, ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο·
Καί μιν ἔγωγ' ἐφάμην Ἀϊδωνῆϊ προϊάψειν,
Ἔμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα. θεός νύ τίς ἐστι κοτήεις·
Ἵπποι δ' οὐ παρέασι, καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην·
Ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφροι
Καλοὶ, πρωτοπαγεῖς, νεοτευχέες· ἀμφὶ δὲ πέπλοι

Quisquis is sit qui vincit, & jam tam multis mulris affecit
Trojanos: quoniam multorumque & fortium genua solvit.
Nisi quis deus est, iratus Trojanis,
Ob sacrificia succensens. Difficilis autem dei est ira.
Huic autem respondit Lycaonis clarus filius.
Ænea, Trojanorum princeps ære-loricatorum,
Tydidæ eum ego bellicoso in-omnibus assimilo,
Clypeo agnoscens, oblongáque galeâ,
Equosque inspiciens: certè verò non scio an deus sit.
Quòd si hic homo quem dico, bellicosus Tydei filius,
Non hic sine deo ista furent-facit, sed aliquis propè
Stat immortalium, nebula involutus humeros,
Qui ab isto sagittam velociter jactam avertit alió.
Jam enim ei immisi telum, & ipsum percussi in humero
Dextro, è regione per thoracis cavitatem:
Et ipsum ego putavi ad Plutonem demissum iri,
Attamen non occidi. Deus sane aliquis est iratus:
Equi autem non adsunt, & currus, quos ascendam:
Sed alicubi in ædibus Lycaonis undecim currus
Pulchri, novi, recèns facti; circumque vela

175. Ὅστις ὅδε.] Ὅστις ποτὲ ἐστὶν οὗτος. Ἔστι δὲ στιγμὴ μετὰ τὸ ὅδε. Κρατέει.] Κρατεῖ, ἄρχει.

176. Ἐπεί.] Σύνδεσμος παραπληρωματικὸς, δηλῶν τὸ ἐπειδή. Γούνατ' ἔλυσε.] Περιφραστικῶς, ἀνεῖλε.

177. Κοτεσσάμενος.] Ὀργισθείς.

178. Ἱρῶν.] Ἱερείων, θυσιῶν. Μηνίσας.] Ὀργισθείς. Ἔπι μῆνις.] Ἐπίμονος ὀργή. Ἡ ἐπὶ περισσὴ, ὡς τὸ, Βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ. Ἄλλως· Ἔπι, ἔπεστιν, ἐπιμένει.

181. Πάντα.] Κατὰ πάντα. Εἴσκω.] Εἰκάζω, ὁμοιῶ.

182. Ἀσπίδι γιγνώσκων.] Ἀπὸ τῆς ἀσπίδος γνωρίζων. Αὐλώπιδι.] Αὐλίσκον ἐχούσῃ, καθ' οὗ πήγνυται ὁ λόφος. Ἴν' ᾖ περικεφαλαίας εἶδος, λόφον εἰς ὀξὺ ἀνατεταμένον ἐχούσης. Τρυφαλείῃ.] Φάλους ἐχούσῃ τρεῖς. Φάλοι δέ εἰσιν οἱ κατὰ τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλαίας χρυσοῖ ἧλοι, ἢ ἀστερίσκοι.

183. Σάφα.] Σαφῶς, ἀληθῶς, ἀσφαλῶς.

184. Εἰ δ' ὅγ' ἀνήρ.] Εἰ δὲ οὗτός ἐστιν ὁ ἀνήρ. Ὃν φημι.] Ὃν ἐγὼ ἀπεικάζω.

185. Οὐχ ὅγε.] Οὐχ οὗτος. Τάδε.] Ταῦτα. Ἄγχι.] Ἐγγύς.

186. Εἰλυμένος.] Κεκαλυμμένος, περιβεβλημένος.

187. Κιχήμενον.] Καταλαμβανόμενον, ἢ ὡρμημένον. Ἔτραπεν.] Ἔτρεψεν. Ἄλλῃ.] Ἀλλαχόσε.

188. Ἐφῆκα.] Ἐπέπεμψα.

189. Διὰ θώρηκος γυάλοιο.] Διὰ τοῦ κοίλου θώρακος, διὰ τοῦ κύτους, διὰ τοῦ μέσου τοῦ θώρακος.

190. Ἐφάμην.] Ἐλογισάμην. Ἀϊδωνῆϊ.] Τῷ Ἅδῃ.

191. Θεός νύ τις.] Θεὸς δή τις. Κοτήεις.] Ὀργιζόμενος.

192. Οὐ παρέασιν.] Οὐ πάρεισιν. Τῶν κ' ἐπιβαίην.] Ὧν ἂν ἐπιβῶ.

193. Ἐν μεγάροισιν.] Ἐν τοῖς οἴκοις.

194. Πρωτοπαγεῖς.] Πρώτως πεπηγότες, πρὸ πάντων κατεσκευασμένοι. Νεοτευχέες.] Νεοκατασκεύαστοι. Ἀμφὶ δὲ πέπλοι.] Περὶ αὐτοὺς δὲ πέπλοι. Πέπλοι δὲ, λεπτὰ ὑφάσματα, ἢ σινδόνες. Ἔστι δὲ γυναικεῖον ἱμάτιον. ὡς ἐκεῖ· Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει. καί· Πέπλος τ' ὅς τοι χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος.

Πέπτανται· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι
Ἑστᾶσιν, κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.
Ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
Ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσιν·
Ἵπποισίν μ' ἐκέλευε καὶ ἅρμασιν ἐμμεμαῶτα
Ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, (ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν)
Ἵππων φειδόμενος, μή μοι δευοίατο φορβῆς,
Ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην.
Ὣς λίπον· αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλυθα,
Τόξοισιν πίσυνος· τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ' ἔμελλον ὀνήσειν.
Ἤδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα,
Τυδεΐδῃ τε, καὶ Ἀτρεΐδῃ· ἐκ δ' ἀμφοτέροιϊν
Ἀτρεκὲς αἷμ' ἔσσευα βαλών· ἤγειρα δὲ μᾶλλον.
Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα
Ἤματι τῷ ἑλόμην ὅτε Ἴλιον εἰς ἐρατεινὴν
Ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἕκτορι δίῳ·
Εἰ δέ κε νοστήσω, καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσι

Expansa sunt: apud autem eorum unumquemq; bijuges equi
Adstant, hordeum album comedentes, & arincam.
Atqui mihi valde multa senex bellator Lycaon
Proficiscenti mandata dabat in ædibus affabre factis:
In equis me jubebat & curribus impetu concitatum
Præesse Trojanis in acribus pugnis.
Sed ego non parui, (profecto multo satius fuisset)
Equis parcens, ne mihi indigerent pabulo,
Viris *in urbe* inclusis, soliti comedere largiter.
Sic reliqui: & pedester ad Ilium veni,
Arcubus fretus: qui tamen mihi non erant profuturi.
Jam enim duobus principibus immisi,
Tydidæque & Atridæ: ex autem ambobus
Verum sanguinem elicui percussis: irritavi autem magis.
Ideo malo fato de paxillo curvos arcus
Die illo detraxi cùm Ilium ad amabilem
Dux fui Trojanis, gratificans Hectori nobili:
Quod si rediero, & adspexero oculis

---

195. Πέπτανται.] Περιβέβληνται, ἥπλωνται. Παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ.] Περὶ ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ αὐτῶν. Δίζυγες.] Διπλοῖ, ἀνὰ δύο ἐζευγμένοι.

196. Κρῖ.] Κριθὰς ἢ κρίμνον. Ἀποκοπή, τὸ πάθος. Ἐρεπτόμενοι.] Κυρίως μὲν, ἐσθίοντες ἐκ τῆς ἔρας, ὅ ἐστι, τῆς γῆς ἀναιρέμενοι. νῦν δὲ καταχρηστικῶς ἁπλῶς ἐσθίοντες. Ὀλύρας.] Εἶδος κριθώδους καρποῦ. ποτὲ μὲν βικία, καὶ βικίον· ποτὲ δὲ ζειὰ, καὶ ζέα.

197. Αἰχμητά.] Αἰχμητὴς, πολεμικός.

198. Ἐπέτελλε.] Προσέταττε. Ποιητοῖσι.] Καλῶς κατεσκευασμένοις.

199. Ἐμβεβαῶτα.] Ἐμβεβηκότα. [Steph. ἐμμεμαῶτα.]

200. Ἀρχεύειν Τρώεσσιν.] Ἡγεῖσθαι τῶν Τρώων. Λέγει δὲ τοὺς τὴν Ζέλειαν πόλιν Τρῶας κατοικοῦντας.

201. Οὐ πιθόμην.] Οὐκ ἐπειθόμην. Ἦτε.] Ἦ. ἢ μήν. ἤ τοι. Πολὺ κέρδιον ἦεν.] Καταπολὺ κρεῖττον ἂν ἦν.

202. Δευοίατο.] Ἐνδεεῖς γένοιντο. Φορβῆς.] Τροφῆς.

203. Εἰωθότες.] Εἰθισμένοι. Ἔδμεναι.] Ἐσθίειν. Ἄδδην.] Ἄδην, δαψιλῶς. Αἰολὶς ἡ διάλεκτος. Εὐστάθιος δὲ λέγει, Ἀττικὴν εἶναι τὴν φωνήν.

204. Ὣς λίπον.] Οὕτως κατέλιπον. ἢ, διὰ τοῦτο. Πεζός.] Ὁ ἐκ ποδῶν μαχόμενος. Πεζὰ γὰρ, τὰ κάτω τοῦ ποδός. Πέζα δὲ, ποτὲ μὲν ὁ πούς· ποτὲ δὲ σφυρὸν τοῦ ποδός· ποτὲ δὲ τὸ πλάτος καὶ πέλμα τοῦ ποδός. Ἔπειτα ἡ πέζα, καὶ ἡ πεζὶς, τὸ κράσπεδον λέγεται, καὶ ὁ κροσσός. τέλος δὲ, πᾶσα ἐσχατιά. Ἐντεῦθεν ἐπίθετον Θέτιδος καὶ Ἀφροδίτης ἀργυρόπεζις, τῆς κόσμον λαμπρὸν περὶ τὰς ὤας (τὰς πέζας) τοῦ ἱματίου ἐχούσης.

205. Πίσυνος.] Πεποιθὼς, τεθαῤῥηκώς. Τὰ δέ με.] Ταῦτα δή με. Οὐκ ἄρα.] Οὐ δή. Ὀνήσειν.] Ὠφελήσειν.

206. Δοιοῖσι.] Δύο. Ἀριστήεσσι.] Πρωμάχοις. Ἐφῆκα.] Ἔπεμψα.

207. Ἀμφοτέροιϊν.] Ἀμφοτέρων.

208. Ἔσσευα.] Ῥυῆναι ἐποίησα. Ἤγειρα.] Παρώρμησα, προέτρεψα.

209. Κακῇ αἴσῃ.] Κακῇ μοίρᾳ. Πασσάλου.] Πάσσαλος, ξύλον ἐπιμηκὲς, ἐμπηγνύμενον πρὸς τὸ κρεμᾶσαι ὅπερ δεῖ. Ἀγκύλα.] Ἐπικαμπῆ.

210. Ἑλόμην.] Ἀνελαβόμην. Ἐρατεινὴν.] Ἐπέραστον, καλήν.

211. Ἡγεόμην Τρώεσσιν.] Ἡγούμην Τρώων. Χάριν.] Χάριτα, βοήθειαν.

212. Ἐσόψομαι.] Ἐσίδω, θεάσομαι.

213. Τμι-

Πατρίδ' ἐμὴν, ἄλοχόν τε καὶ ὑψιρεφὲς μέγα δῶμα,
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς,
Εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῷ ἐν πυρὶ θείην,
Χερσὶ διακλάσας· ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ·
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας Τρώων ἀγὸς ἀντίον ηὔδα,
Μηδ' οὕτως ἀγόρευε, πάρος δ' οὐκ ἔσεται ἄλλως
Πρίν γ' ἐπὶ νὼ τῷδ' ἀνδρὶ σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν
Ἀντιβίην ἐλθόντε σὺν ἔντεσι πειρηθῆναι.
Ἀλλ' ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι·
Τὼ καὶ νῶϊ πόλινδε σαώσετον, εἴπερ ἂν αὖτε
Ζεὺς ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.
Ἀλλ' ἄγε, νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
Δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι·
Ἠὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός,
Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἡνία καὶ τεὼ ἵππω·
Μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἅρμα
Οἴσετον, εἴπερ ἂν αὖτε φεβώμεθα Τυδέος υἱόν.

Patriam meam, uxoremque & altam magnam domum,
Illicò pòst à me caput abscindat hostilis vir,
Si non ego hos arcus splendido in igne posuero,
Manibus confractos: inutiles enim mihi sunt-comites:
Hunc autem vicissim Æneas Trojanorum dux contra allocutus est,
Ne sic loquere, prius vero non erit aliter
Quàm uterque adversus hunc virum cum equis & curribus
Obviam invecti cum armis experti fuerimus.
Verum age, meos currus ascende, ut videas
Quales Troïi equi, periti per campum
Rapidè valde huc & illuc insequi & fugere:
Qui & nos ad-civitatem salvos-perducent, si denuò
Jupiter Tydidæ Diomedi gloriam præbuerit.
Verum age, nunc scuticam, & habenas miro artificio factas
Accipe, ego vero de curru descendam, ut pugnem:
Vel tu hunc excipe, curæ autem erunt mihi equi.
Hunc vero vicissim allocutus est Lycaonis clarus filius,
Ænea, tu quidem ipse tene habenas & tuos equos:
Melius sub aurigâ consueto curvum currum
Ferent, si retro fugerimus Tydei filium.

---

213. Ὑψιρεφές.] Ὑψηρεφές. ὑψηλόν. μέγα.

214. Ἀλλότριος φώς.] Πολέμιος ἀνήρ.

215. Φαεινῷ.] Λαμπρῷ. Ἐν πυρὶ θείην.] Ἐν πυρὶ βάλω. Εὐκτικὸν ἀντὶ ὑποτακτικοῦ.

216. Ἀνεμώλια.] Μάταια. Ὀπηδεῖ.] Ἕπεται, ἀκολουθεῖ.

218. Μηδ' οὕτως ἀγόρευε.] Μηδὲ οὕτως λέγε. Πάρος δ' οὐκ ἔσεται ἄλλως.] Πρὸς τὸ παρὸν οὐ πράξομεν ἄλλως.

219. Πρίν γ' ἐπὶ νὼ τῷδ' ἀνδρί.] Πρὶν ἡμᾶς κατὰ τοῦδε τοῦ ἀνδρός.

220. Ἐλθόντε.] Ἀπαντήσαντες, συνελθόντες. Σὺν ἔντεσι.] Σὺν τοῖς ὅπλοις. Πειρηθῆναι.] Ἀπόπειραν λαβεῖν.

221. Ὀχέων.] Ἁρμάτων. Ἐπιβήσεο.] Ἐπίβηθι. Ὄφρα ἴδηαι.] Ὅπως μάθῃς.

222. Τρώϊοι.] Ἀπόγονοι τῶν Τρωὸς ἵππων. ἢ, οἱ τῷ Τρωῒ κεχαρισμένοι, ἀντὶ τῆς ἁρπαγῆς Γανυμήδους.

223. Κραιπνά.] Κραιπνῶς, ταχέως. Ἔνθα καὶ ἔνθα.] Ἔνθα κἀκεῖσε. Διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι.] Διώκειν καὶ φεύγειν.

224. Σαώσετον.] Σώσουσιν. Εἴπερ ἂν αὖτε.] Εἴπερ δὴ πάλιν.

225. Ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.] Ἐὰν ἡμῖν ὁ Ζεὺς δόξαν παράσχῃ ἐπὶ τῷ Τυδέως παιδὶ Διομήδει.

226. Σιγαλόεντα.] Ἀψάφητα. διὰ τὸ προσηνὲς, λεπτὸν, καὶ ἁπαλόν. καὶ οὕτω ἐνδιάσεισα. Ἄλλοις, λαμπρὰ καὶ ποικίλα τῇ κατασκευῇ, ἢ τὰ μεγάλως καὶ ποικίλως κατεσκευασμένα, καὶ οὕτω θαυμαστὰ, καὶ σιωπὴν ἐκ τοῦ θαύματος ἐντιθέμενα, οἱονεὶ σιγάζοντά τινα ὄντα.

228. Δέδεξο.] Προσδέχου, ἐπιτήρησον. Μελήσουσι.] Δι' ἐπιμελείας ἔσονται.

230. Τεὼ ἵππω.] Τοὺς σοὺς ἵππους.

231. Ἡνιόχῳ εἰωθότι.] Τῷ συνήθει τῷ ἐθίσαντι αὐτοὺς ἡνιοχεῖν.

232. Οἴσετον.] Οἴσουσι, κομίσουσι. Φεβώμεθα.] Φεύγωμεν.

Μὴ τὼ μὲν δείσαντε ματήσετον, οὐδ' ἐθέλητον
Ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε·
Νῶϊ δ' ἐπαΐξας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
Αὐτώ τε κτείνῃ, καὶ ἐλάσσῃ μώνυχας ἵππους.
Ἀλλὰ σύ γ' αὐτὸς ἔλαυνε τε' ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω,
Τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξέϊ δουρί.
Ὣς ἄρα φωνήσαντες, ἐς ἅρματα ποικίλα βάντες,
Ἐμμεμαῶτ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἔχον ὠκέας ἵππους.
Τοὺς δὲ ἴδε Σθένελος Καπανήϊος ἀγλαὸς υἱός,
Αἶψα δὲ Τυδείδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Ἄνδρ' ὁρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,
Ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντας· ὁ μὲν, τόξων εὖ εἰδὼς
Πάνδαρος, υἱὸς δ' αὖτε Λυκάονος εὔχεται εἶναι·
Αἰνείας δ' υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο
Εὔχεται ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ οἱ ἐστ' Ἀφροδίτη.
Ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων· μηδέ μοι οὕτω
Θῦνε διὰ προμάχων, μήπως φίλον ἦτορ ὀλέσσῃς.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
Μήτι φόβονδ' ἀγόρευ', ἐπεὶ οὐδὲ σε πεισέμεν οἴω.
Οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι,

Ne hi si expaverint segniter agant, neque velint
Efferre prælio, tuam vocem desiderantes:
Nos autem impetu insecutus magnanimi Tydei filius,
Ipsosque interficiat, & abigat solidos ungulis equos,
Sed tu ipse age tuos currus & tuos equos,
Hunc autem ego contravenientem excipiam acuta hasta.
Sic locuti, curribus variis conscensis,
Impetu concitati contra Tydidem dirigebant veloces equos.
Hos autem vidit Sthenelus Capaneius præclarus filius,
Confestim vero Tydidem verbis alatis allocutus est,
Tydide Diomedes, meo carissime animo,
Duos viros video fortes contra te paratos animo pugnare,
Vires immensas habentes: alter quidem, arcuum peritus
Est Pandarus, filius vero Lycaonis gloriatur esse:
Æneas vero filius magnanimi Anchisæ
Gloriatur natus esse, mater autem ipsi est Venus.
Verum age jam retrocedamus curru, neque mihi sic
Discurrito furens per primos pugnatores, ne quò dilectum cor perdas.
Hunc vero torve intuitus allocutus est fortis Diomedes,
Nequaquam ad-fugam hortare, quoniam non te persuasurum puto.
Non enim fugitanti pugnare mihi honestum,

233. Μὴ τὼ μὲν.] Μὴ ἤτοι μέν. Δείσαντε.] Φοβηθέντες. Ματήσετον.] Ματαιοπραγήσωσι. μαλακίαν ἔχωσι τὴν προθυμίαν. Οὐδ' ἐθέλητον.] Οὐδὲ βουληθῶσιν.

234. Ἐκφερέμεν.] Ἐκφέρειν. Ἀπαρέμφατον ἀντὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ. Τεὸν φθόγγον ποθέοντες.] Τὴν σὴν φωνὴν ποθοῦντες.

235. Νῶϊ δ' ἐπαΐξας.] Ἡμᾶς δὲ ἐφορμήσας.

236. Αὐτώ τε.] Ἀντὶ τοῦ, ἡμᾶς αὐτούς. δυϊκῶς. Ἐλάσσῃ.] Ἀπελάσῃ. Μώνυχας.] Μονώνυχας.

237. Τεὰ ἅρματα.] Τὰ σὰ ἅρματα.

238. Ἐπιόντα.] Ἐπερχόμενον. Δεδέξομαι.] Ὑποδέξομαι, ἐπιτηρήσω.

240. Ἔχον ἐπὶ Τυδείδῃ.] Εἶχον, ἐπεῖχον, ἤλαυνον, κατὰ Τυδείδου, εἰς Τυδείδην.

243. Ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ.] Τῇ ἐμῇ ψυχῇ προσφιλέστατε.

244. Ὁρόω.] Ὁρῶ. Ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε.] Κατὰ σοῦ προθυμουμένους.

245. Ἶν' ἀπέλεθρον.] Δύναμιν ἀμέτρητον, Πέλεθρον, τὸ καὶ πλέθρον, μέτρον γῆς, ἔχον πήχεις ξς'. δίμοιρον. Ἶνα δὲ εἴρηται ἀπὸ τῆς ὀρθῆς ἴς, καὶ ἶν. Τόξων εὖ εἰδώς.] Τῆς τοξικῆς ἐπιστήμων.

247. Μεγαλήτορος.] Μεγαλοψύχου.

248. Ἐκγεγάμεν.] Ἐκγεγενῆσθαι.

249. Χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων.] Ἀναχωρῶμεν ὄντες ἐπὶ τῶν ἵππων.

250. Φίλον ἦτορ.] Τὴν προσφιλεστάτην ψυχήν. Ὀλέσσῃς.] Ἀπολέσῃς.

252. Μήτι φόβονδ' ἀγόρευε.] Μηδέ μοι περὶ φυγῆς λέγε. Μὴ κέλευε τὰ πρὸς τὴν φυγήν. Πεισέμεν.] Πείσειν. Οἴω.] Οἶμαι, ὑπολαμβάνω.

253. Γενναῖον.] Ἤτοι συγγενὲς, ἢ ἐκ γένους παρεπόμενον. Ἀλυσκάζοντι.] Ἐκκλίνοντι, φεύγοντι.

254. Κα-

Οὐδὲ καταπτώσσειν· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν,
Ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβαινέμεν· ἀλλὰ καὶ αὔτως
Ἀντίον εἶμ' αὐτῶν· τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη.
Τούτω δ' οὐ πάλιν αὖτις ἀποίσετον ὠκέες ἵπποι
Ἄμφω ἀφ' ἡμείων, εἰ γοῦν ἕτερός γε φύγῃσιν.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Αἴ κέν μοι πολύβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ
Ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους
Αὐτοῦ ἐρυκακέειν, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας,
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξαι μεμνημένος ἵππων,
Ἐκ δ' ἐλάσαι Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Τῆς γάρ τοι γενεῆς ἧς Τρωῒ περ εὐρύοπα Ζεὺς
Δῶχ' υἷος ποινὴν Γανυμήδεος· οὕνεκ' ἄριστοι
Ἵππων ὅσσοι ἔασιν ὑπ' ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
Τῆς γενεῆς ἔκλεψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσης,
Λάθρῃ Λαομέδοντος ὑποσχὼν θήλεας ἵππους·
Τῶν οἱ ἓξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλης,
Τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ' ἐπὶ φάτνῃ,
Τὼ δὲ δύ' Αἰνείᾳ δῶκεν, μήστωρε φόβοιο·
Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθα κὰν κλέος ἐσθλόν.

Neque pavitare: adhuc mihi vires integræ sunt.
Piget autem equos ascendere: quin & sic
Obviam ibo ipsis: trepidare me non sinit Pallas Minerva.
Hos autem non iterum retrò auferent veloces equi
Ambos á nobis, si saltem alter effugerit.
Aliud autem tibi dicam, tu verò in animo reconde tuo:
Si mihi consultissima Minerva gloriam præbuerit
Ambos interficiendi, tu hos quidem veloces equos
Hic detine, a semicirculo-ad-sellam-fixo habenis suspensis,
Ad Æneæ verò irrue memor equos,
Abige verò à Trojanis ad benè ocreatos Achivos.
Ejus enim stirpis *sunt* è quâ Troi latè sonans Jupiter
Dedit pro filio compensationem Ganymede: quoniam optimi
Equorum quicunque sunt sub Auroráque Soléque,
Ex hac stirpe furatus est rex virorum Anchises,
Clam Laomedonte submissis fœminis equabus:
Horum ei sex nati sunt in ædibus à stirpe,
Quatuor quidem ipse retinens saginavit ad præsepe,
Hos autem duos Æneæ dedit, hostes in-fugam conjicere validos:
Si hos ceperimus, retulerimus sanè gloriam magnam.

254. Καταπτώσσειν.] Δειλιᾶν. Ἔμπεδον.] Ἑδραῖον, βέβαιον.

255. Ὀκνείω.] Ὀκνῶ. Ἐπιβαινέμεν.] Ἐπιβαίνειν. Ἀλλὰ καὶ αὔτως.] Ἀλλὰ καὶ οὕτως.

256. Ἀντίον εἶμ' αὐτῶν.] Ἐξ ἐναντίας αὐτῶν ἄπειμι. Τρεῖν.] Εὐλαβεῖσθαι, φοβεῖσθαι. Οὐκ ἐᾷ.] Οὐκ ἀφίησιν, οὐ συγχωρεῖ. κατὰ ἀποκοπὴν, ἀπὸ τοῦ, ἐάα. Ὅ, τι ἐστὶ ποιητικὸν, ἀντὶ τοῦ ἐᾷ, καὶ ἐάει. Ἤγουν, ἐᾷ, μονοσυλλάβως.

257. Τούτω δέ.] Τούτους δέ. δυϊκῶς. Πάλιν.] Εἰς τοὐπίσω. Ἀποίσετον.] Ἀποίσουσιν, ἀποκομίσουσιν.

258. Ἄμφω.] Ἀμφοτέρους. Ἀφ' ἡμείων.] Ἀφ' ἡμῶν. Εἰ γοῦν ἕτερός γε φύγῃσιν.] Εἰ μήπῃ γ' ἂν τῶν δύο ὁ ἕτερος διαφύγῃ.

260. Πολύβουλος.] Πολυγνώμων, συνετή.

262. Ἐρυκακέειν.] Ἐρυκάκειν. ἐρύκειν. κατέχειν. Ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας.] Ἐξάψας τὰς ἡνίας τῆς τοῦ ἅρματος περιφερείας. Λέγει δὲ, τοῦ κύκλου, τοῦ περιπεπηγότος ἐν τῷ ἅρματι πρὸς τὸ ἀνατείνειν τῷ ἐπιβάτῃ.

263. Αἰνείαο.] Αἰνείου. Ἐπαΐξαι.] Ἐφορμῆσαι ἐπί.

264. Ἐκ δ' ἐλάσαι.] Ἐξελάσαι δέ. Τρώων.] Τρώων ἵππους. Μετά.] Ἀντὶ τοῦ, πρός.

265. Εὐρύοπα.] Μεγαλόφρων.

266. Ποινήν.] Ἀντέκτισιν. δωρεάν.

267. Ὑπ' ἠῶ τ' ἠέλιόν τε.] Περιφραστικῶς, ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου.

268. Γενεῆς.] Γενεᾶς, γόνους. Ἔκλεψεν.] Ἐνοσφίσατο.

269. Ὑποσχών.] Ὑποβαλών. Θήλεας.] Θηλείας. Θήλεας ἵππους, ἀῤῥενικῶς περὶ τοῦ θήλεος.

270. Γενέθλης.] Γέννης.

271. Ἀτίταλλεν.] Ἀταλῶς, τρυφερῶς, ἀνέτρεφε, ἤτάλλε ἤπιάλλε.

272. Μήστωρε φόβοιο.] Ἐπιστήμονας καὶ ἐμπείρους· ὅ ἐστι, πολεμικοὺς, γενναίους. ἢ, φυγὴν ἐμποιοῦντας τοῖς πολεμίοις.

273. Ἀροίμεθα κάν.] Κτησαίμεθα ἄν.

Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Τὼ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἦλθον, ἐλαύνοντ' ὠκέας ἵππους.
Τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός,
Καρτερόθυμε δαΐφρον ἀγαυοῦ Τυδέος υἱέ,
Ἦ μάλα σ' οὐ βέλος ὠκὺ δαμάσσατο, πικρὸς ὀϊστός·
Νῦν αὖτ' ἐγχείῃ πειρήσομαι αἴκε τύχοιμι.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Τυδείδαο κατ' ἀσπίδα· τῆς δὲ διὰ πρὸ
Αἰχμὴ χαλκείη πταμένη θώρηκι πελάσθη.
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός,
Βέβληαι κενεῶνα διαμπερὲς, οὐδέ σ' ὀΐω
Δηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι· ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας.
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
Ἤμβροτες, οὐδ' ἔτυχες· ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶΐ γ' ὀΐω
Πρίν γ' ἀποπαύσεσθαι πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
Αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν·
Ὣς φάμενος προέηκε· βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη
Ῥῖνα παρ' ὀφθαλμὸν, λευκοὺς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.

Sic hi quidem, talia inter se dicebant:
Illi verò citò propè accesserunt, impellentes veloces equos.
Hunc prior allocutus est Lycaonis præclarus filius,
Pertinax bellicose illustris Tydei fili,
Profectò te non telum velox interfecit, acerba sagitta:
Nunc rursus hastâ experiar an assequi valeam.
Dixit, & vibratam emisit longam hastam,
Et feriit Tydidæ clypeum: per hoc autem penitùs
Cuspis ærea volans thoraci admota est.
Super hoc autem altùm clamavit Lycaonis præclarus filius,
Vulneratus es ad ile penitùs, neque te puto
Diu ampliùs toleraturum: mihi autem magnam gloriam dedisti.
Hunc non expavefactus allocutus est fortis Diomedes,
Errasti, nec es assecutus: at non ita vos puto
Ante cessaturos quàm saltem alter stratus
Sanguine satiârit Martem invictum bellatorem:
Sic fatus jaculatus est: telum autem direxit Minerva
In nasum ad oculum, albos autem trajecit dentes.

275. Τάχα.] Ταχέως.

277. Καρτερόθυμε.] Δυναμικώτατε, ἀνδρειότατε. Δαΐφρον.] Πολεμικώτατε. Ταῦτα δέ φησιν ἐν εἰρωνείᾳ. Ἀγαυοῦ.] Ἀγαθοῦ, λαμπροῦ, ἐπιφανοῦς.

278. Δαμάσσατο.] Ἐδάμασεν. ἀνεῖλε. Πικρός.] Πικροποιὸς, ἐπίπονος.

279. Αἴκε τύχοιμι.] Ἐὰν ἐπιτύχοιμι.

280. Ἦ ῥα.] Οὕτως εἶπεν. Ἀμπεπαλών.] Ἀνατείνας, ἀνασείσας. Προΐει.] Προέπεμψε. Δολιχόσκιον.] Μακρόν.

281. Βάλε κατ' ἀσπίδα.] Ἀσπίδα κατέβαλε.

282. Πταμένη.] Πτᾶσα. Πελάσθη.] Προσεπελάσθη, προσήγγισε.

283. Μακρόν.] Ἐξάκουστον μέγα. Ἐπάϋσεν.] Ἐπεβόησε.

284. Βέβληαι.] Τέτρωσαι. Κενεῶνα.] Τὸν ὑπὸ τῆς πλευρᾶς τόπον. τὸν λαγόνα. Παρὰ τὸ κενὸν αὐτὸν εἶναι ὀστέων. Διαμπερές.] Διαμπὰξ, διόλου.

285. Ἀνσχήσεσθαι.] Ἀνασχέσθαι, ὑπομεῖναι. Μέγ' εὖχος.] Μεγάλην δόξαν, καὶ καύχημα.

286. Οὐ ταρβήσας.] Οὐ καταπλαγεὶς, οὐ φοβηθείς.

287. Ἤμβροτες.] Ἥμαρτες, ἀπέτυχες. Τὸ αὐτὸ σημαίνει καὶ τὸ, οὐκ ἔτυχες. Ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶΐ γ' ὀΐω.] Οὐ μὴν ὑμᾶς ὑπονοῶ.

288. Πρίν γ' ἀποπαύσεσθαι.] Πρότερον παύσεσθαι.

289. Ἆσαι.] Κορέσαι, πληρῶσαι. Ταλαύρινον.] Ὑπομονητικόν.

290. Ὣς φάμενος.] Οὕτως εἰπών. Ἴθυνεν.] Ἔβρεψε. κατεύθυνεν, ἐνεχθῆναι ἐποίησε. Ῥῖνα.] Ἐπὶ ῥῖνα. Βέλος δὲ ἴθυνεν Ἀθήνη Ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν. καὶ τὰ ἑξῆς. Ζητεῖται, πῶς, Διομήδους ἀκοντίσαντος πεζοῦ, Πανδάρου δὲ ἐπὶ ἅρματος ὄντος, ἐκ τοῦ κοιλοτέρου φερόμενον τὸ δόρυ κατωφερῆ πεποίηκε τὴν τρῶσιν. Ἔστι δὲ λέγειν, ὅτι πρῶτον μὲν Ἀθηνᾶ ἦν ἡ κατευθύνουσα αὐτὸ, ᾗ δυνατὸν ἦν τοῦτο ποιῆσαι. Ἔπειθ', ὅτι προσεπινεύσας ὁ Πάνδαρος ἕνεκα τοῦ θεάσασθαι εἰ καιρίως ἐβλήθη ὁ Διομήδης, οὕτως ἐβλήθη διὰ τῆς ῥινὸς τὴν γλῶσσαν. Οἱ δὲ, ὅτι, ἐν ἀνωμάλοις τόποις μαχομένων, εἰκὸς, τὰ μὲν ἅρματα ἐν χθαμαλωτέροις τόποις τρέχειν, τοὺς δὲ πεζοὺς ἐνίοτε ἀπὸ μετεώρου μάχεσθαι, ὥστε καὶ τὸν Διομήδην ἀφ' ὕψους βεβληκέναι. Ἤ, ὅτι δειλωθεὶς τὴν ὁρμὴν τοῦ ἥρωος ὁ Πάνδαρος, συνεκάθισε.

291. Ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν.] Κατὰ τὸν μυκτῆρος παρὰ τὸν ὀφθαλμόν. Ἐπέρησε.] Διεπέρασε, διῆλθε.

Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρὴς,
Αἰχμὴ δ' ἐξεχύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ
Αἰόλα, παμφανόωντα· παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Αἰνείας δ' ἐπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῷ,
Δείσας μήπως οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε λέων ὣς, ἀλκὶ πεποιθώς·
Πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Τὸν κτάμεναι μεμαὼς ὅστις τοῦ γ' ἀντίον ἔλθοι,
Σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Τυδείδης, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσιν· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
Τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔνθά τε μηρὸς
Ἰσχίῳ ἐνστρέφεται· κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσι·
Θλάσσε δέ οἱ κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε·
Ὦσε δ' ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
Ἔστη γνὺξ ἐριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
Γαίης, ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψε·
Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας

Hujus autem linguam extremam abscidit æs rigidum,
Cuspis verò effusa est ad extremum mentum.
Cecidit autem de curru, & sonitum dedere arma super ipsum
Varia, collucentia: tremefacti vero fugiebant ejus equi
Pedibus celeres: ejusque ibi soluta est animaque roburque.
Tum vero Æneas irruit cum clypeo hastáque longa,
Veritus ne qua ad se traherent cadaver Achivi:
Id autem circumiens propugnabat tanquam leo, robori confisus:
Prætendit verò ipsi hastamque & clypeum undique æqualem,
Eum interficere paratus quicunque huic obvius veniret,
Horribiliter vociferans. Saxum verò prehendit manu
Tydides, magni ponderis, quod non duo viri ferrent,
Quales nunc homines sunt: hic verò ipsum facilè agitabat etiam solus.
Eo percussit Æneæ coxendicem, ubi femur
In coxa vertitur: acetabulum autem ipsum vocant:
Confregit autem ipsi acetabulum, & insuper ambos disrupit nervos:
Detraxit autem cutem asper lapis. Ipse verò heros
Constitit in genua lapsus, & sustentabat se nixus manu robustâ
Terrâ, oculos verò nigra nox cooperuit:
Atque adeò ibi periisset rex virorum Æneas

292. Πρυμνήν.] Ἐσχάτην. Ἐξέκοψε δὲ αὐτοῦ τὴν γλῶσσαν, δι' ἧς ἐπιόρκησεν.

293. Ἐξεχύθη.] Ἐξώρμησε, διῆλθε. Νείατον.] Ἔσχατον, κατώτατον.

294. Ἤριπεν.] Ἔπεσεν. Ἀράβησεν.] Ἤχησεν.

295. Αἰόλα.] Ποικίλα. Παμφανόωντα.] Πάνυ λάμποντα. Παρέτρεσ.] Διὰ δέος ἔφυγον.

296. Ὠκύποδες.] Ποσὶ ταχεῖς. Αὖθι.] Ἐπὶ τόπον αὐτόθι. Λύθη.] Ἐλύθη. Ψυχή τε μένος τε.] Περιφραστικῶς, ἀπέθανεν.

297. Ἐπόρουσε.] Ἀφώρμησεν.

298. Ἐρυσαίατο.] Ἑλκύσειαν.

299. Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε.] Περιέβαινε δὲ αὐτῷ, καὶ ὑπερεμάχει αὐτοῦ. Λέων ὥς.] Ὡς λέων. Ἀλκὶ πεποιθώς.] Τῇ δυνάμει τεθαρρηκώς. Εἴρηται δὲ ἀπὸ τῆς ὀρθῆς, τῆς ἄλξ, ὡς πλακὶ ἀπὸ τῆς πλάξ.

301. Ὅστις τοῦ γε.] Ὅστις τούτου.

302. Σμερδαλέα.] Καταπληκτικῶς, φοβερῶς. Ἰάχων.] Ἐκβοῶν, κράζων. Χερμάδιον.] Χειροπληθῆ λίθον.

303. Μέγα ἔργον.] Μέγα βάρος. Φέροιεν.] Κομίζοιεν.

304. Οἷοι.] Ὁποῖοι. Ῥέα.] Ῥᾳδίως, εὐκόλως. Πάλλεν.] Ἐκίνει, ἔπαλλεν. Οἶος.] Μόνος.

305. Ἰσχίον.] Τὸ ὑπὸ τὴν ὀσφὺν ὀστέον, εἰς ὃ ἔγκειται τὸ ἱερὸν ὀστοῦν, ὅπερ καὶ γλουτὸς καλεῖται, καὶ κοτύλη, παρὰ τὴν κοιλότητα. Ἐνστρέφεται.] Ἔνδον στρέφεται. Κοτύλη δὲ, αἱ ἐν τοῖς ἰσχίοις κοιλότητες, εἰς ἃς αἱ κεφαλαὶ τῶν μηρῶν ἁρμόζονται.

307. Θλάσσε.] Περιέθραυσε. Πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε.] Πρὸς δὲ καὶ ἀμφότερα ἀπέρρηξε τὰ κατατεινόμενα νεῦρα.

308. Ὦσεν.] Ἀπώσατο, ἀπέσυρε. Ῥινόν.] Τὸ δέρμα. Τρηχύς.] Τραχύς.

309. Γνύξ.] Ἐπὶ γόνυ. Ἐριπών.] Πεσών. Ἐρείσατο.] Ἐπερείσθη. Παχείῃ.] Ἰσχυρᾷ.

310. Κελαινή.] Σκοτεινή, φοβερά.

311. Καί νύ κεν.] Καὶ δὴ ἄν. Ἔνθ' ἀπόλοιτο.] Τότε ἀπώλετο, ἠφανίσθη.

Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Μήτηρ, ἥ μιν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι·
Ἀμφὶ δ' ἑὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ·
Πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν,
Ἕρκος ἔμμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἡ μὲν ἑὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο.
Οὐδ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
Τάων ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἀλλ' ὅγε τοὺς μὲν ἑοὺς ἠρύκακε μώνυχας ἵππους
Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας·
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξας, καλλίτριχας ἵππους
Ἐξέλασε Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Δῶκε δὲ Δηϊπύλῳ ἑτάρῳ φίλῳ, ὃν περὶ πάσης
Τίεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ὧν ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα.
Αἶψα δὲ Τυδείδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους,
Ἐμμεμαώς. ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέϊ χαλκῷ,

Nisi citò animadvertisset Jovis filia Venus,
Mater, quæ ipsum ex Anchisa peperit boves-pascente:
Circum autem suum dilectum filium fudit lacertos candidos:
Ante autem ipsum pepli nitidi plicaturam obtendit,
Septum ut esset telorum, ne quis Danaorum pernicium equitum
Ære in pectora conjecto, animam eriperet.
Illa quidem suum dilectum filium subducebat è prælio.
Neque filius Capanei oblitus est mandatorum
Eorum quæ dederat pugnâ strenuus Diomedes:
Sed hic suos quidem inhibuit solidos ungulis equos
Seorsim à strepitu *bellico*, à semicirculo-ad-sellam-fixo habenis suspensis:
Æneæ autem irruens, jubis-pulchris-comantes equos
Abegit à Trojanis ad benè ocreatos Achivos.
Dedit autem Deipylo socio dilecto, quem supra omnem
Honorabat æqualium cœtum, quòd sibi mente consentaneè affectus erat,
Naves ad cavas ut ageret: ipse verò heros
Curru suo conscenso sumpsit habenas miro artificio factas.
Statim verò Tydidem sequentes vestigare fecit validos ungulis equos,
Alacer. Is verò Venerem persequebatur crudeli ære,

---

312. Εἰ μὴ ἄρ'.] Εἰ μὴ δή. Ὀξὺ νόησεν.] Ὀξέως καὶ ταχέως ἐθεάσατο.

313. Ἥ μιν.] Ἥτις αὐτόν. Ὑπ' Ἀγχίσῃ.] Συγγενομένη τῷ Ἀγχίσῃ. Βουκολέοντι.] Βοῦς νέμοντι.

314. Ἀμφὶ δ' ἑὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ.] Περιέθηκε δὲ τῷ ἑαυτῆς παιδὶ τοὺς λευκοὺς πήχεις. τουτέστι, περιεπτύξατο καὶ ἐνηγκαλίσατο αὐτόν. περιέλαβεν ἴδιον υἱὸν περιφιλῆ ἀγκάλαις, ὠλέναις, βραχίοσι, καὶ, ἀπὸ μέρους, χερσί. Ἑόν.] Ἴδιον. Ἐχεύατο.] Περιεπτύξατο, περιέλαβε.

315. Πρόσθε δέ οἱ.] Ἔμπροσθεν δὲ αὐτοῦ. Οὐχ ὡς ἄτρωτον δὲ περιβάλλει αὐτῷ τὸν πέπλον, ἀλλ' ἵνα κρύψῃ αὐτόν. Φαεινοῦ.] Λαμπροῦ. Πτύγμ' ἐκάλυψεν.] Ἀντὶ τοῦ, διπλῷ τῷ πέπλῳ.

316. Ἕρκος.] Περίφραγμα, τεῖχος. Ἔμμεν.] Ὑπάρχειν, εἶναι. Ταχυπώλων.] Ἱππικῶν, πολεμικῶν.

317. Ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.] Ἀφέλοιτο τὴν ψυχήν.

318. Ὑπεξέφερεν.] Ἠρέμα ἐξέφερεν.

319. Ἐλήθετο.] Ἐπελάθετο. Συνθεσιάων.] Συνθηκῶν, ἐντολῶν.

320. Τάων.] Τούτων. Ἐπέτελλε.] Προσέταττεν.

321. Ἠρύκακε.] Κατέσχε.

322. Νόσφι.] Χωρὶς, πόρρω. Φλοίσβου.] Ταραχῆς, θορύβου.

323. Ἐπαΐξας.] Ἐφορμήσας.

324. Ἐξέλασεν.] Ἐξήγαγεν, ἤλασεν.

325. Ὃν περὶ πάσης τίεν ὁμηλικίης.] Ὃν ὑπὲρ πάντας ἐτίμα τοὺς ὁμήλικας.

326. Ὅτι οἱ.] Ὅτι αὐτῷ. Ἄρτια.] Ὑγιῆ, ἡρμοσμένα.

327. Ὅγ' ἥρως.] Σθένελος, ὁ Καπανέως υἱός.

328. Ὧν ἵππων.] Τοῦ ἰδίου ἅρματος.

329. Ἵππους μέθεπε Τυδείδην.] Κατόπιν Διομήδους, μετὰ τὸν Διομήδην, ἐπειδὴ ἦγεν ἀκολουθεῖν ἐποίησε τοὺς ἵππους. Ἑβραϊσμός. Τουτέστιν, αὐτὸς Σθένελος μετὰ τῶν ἵππων ἠκολούθηκε τῷ Διομήδει. Κρατερώνυχας.] Ἰσχυροὺς ὄνυχας ἔχοντας.

330. Ἐμμεμαώς.] Προθυμούμενος. Ὁ δέ.] Διομήδης. Κύπριν ἐπῴχετο.] Ἐπὶ Ἀφροδίτην ὥρμα. Οὕτως γὰρ ἐκλήθη ἡ θεὰ, παρόσον ἐν τῇ Κύπρῳ μεγάλως τιμᾶται. Ἀλλ' ἴδε στίχον υκβ', ὧδε. Νηλέϊ.] Ἀνηλεεῖ, σκληρῷ.

Γιγνώσκων ὅτ' ἄναλκις ἔην θεός, οὐδὲ θεάων
Τάων αἵτ' ἀνδρῶν πόλεμον κατακοιρανέουσιν,
Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίη, οὔτε πτολίπορθος Ἐνυώ·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων,
Ἔνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
Ἄκρην οὔτασε χεῖρα μεταλμένος ὀξέϊ χαλκῷ
Ἀβληχρήν· εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν
Ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὅν οἱ Χάριτες κάμον αὐταί,
Πρυμνὸν ὕπερ θέναρος. ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο,
(Ἰχὼρ οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν.
Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον·
Τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται.)
Ἡ δὲ μέγ' ἰάχουσα ἀπὸ ἕο κάββαλεν υἱόν,
Καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Κυανέῃ νεφέλῃ, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἕληται.

Cognoscens quod imbellis [illegible] neque dearum
Earum quae virorum bellum imper. administrant,
Neque Minerva, neque urbium vastatrix Bellona:
Sed cùm jam assecutus est frequentem per turbam persequens,
Tum protentâ manu magnanimi Tydei filius,
Summam vulneravit manum insiliens acuto aere
Imbecillam: statim verò hasta cutem perfodit
Divinum per peplum, quem ei Charites elaborarunt ipsae,
Extremam supra volam. Fluebat autem immortalis sanguis deae,
(Ichor qualis nempe fluit beatis diis.
Non enim panem edunt, neque bibunt nigrum vinum:
Ideo exangues sunt, & immortales appellantur.)
Illa verò altùm clamans abs se dejecit filium,
Et hunc quidem manibus eripuit Phoebus Apollo
Cyanea nebula, ne quis Danaorum pernicium equitum
Aere in pectora conjecto, animam eriperet.

---

331. Γιγνώσκων.] Ἐπιστάμενος. Ἄναλκις.] Ἀσθενής. Θεάων.] Τῶν θεῶν. θηλυκῶς. Ἡ διάλεκτος Βοιωτῶν, ἢ τῶν Αἰολέων.

332. Τάων.] Τούτων. Αἵ.] Αἵτινες. Κοιρανέουσι.] Διατάσσουσι.

333. Πτολίπορθος.] Πόλεις πορθοῦσα, πολεμική. Ἡ γὰρ αὐτὴ Ἐνυὼ, δαίμων ἐστὶ πολεμική. ἧς οἱ νεώτεροι Ποιηταὶ υἱὸν εἶναί φασι τὸν Ἄρεα. καὶ διὰ τοῦτο καλεῖσθαι Ἐνυάλιον, μητρωνυμικῶς.

334. Ὅμιλον.] Πλῆθος, θόρυβον. Ἀπὸ τῆς παρακολουθήσεως ἐν ὄχλῳ ὁμιλίας. Ὀπάζων.] Νῦν κατόπιν διώκων. Ἡ γὰρ λέξις αὕτη πλείονα σημαίνει. ποτὲ μὲν τὸ περιποιεῖν καὶ διδόναι. ὡς ἐκεῖ· Τρωσὶ μὲν καὶ Ἕκτορι κῦδος ὀπάζει. ποτὲ δὲ τὸ καταφέρεσθαι. ὡς ἐν ἐκείνοις· Χειμάρρους κατ' ὄρεσφιν ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ. ποτὲ δὲ, τὸ ἐμπλέκεσθαι. ὡς ἐκεῖ· Ἡ δὲ νεώτερον υἱὸν ὀπάσσατο Κυδαλίμοιο. ποτὲ δὲ τὸ διώκειν. ὡς ἐνθάδε· Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων.

336. Ἄκρην οὔτασε χεῖρα.] Ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἄκραν τῆς χειρὸς αὐτῆς ἔτρωσε. Μεταλμένος.] Ἐφαλλόμενος.

337. Ἀβληχρήν.] Ἀσθενῆ, ἁπαλήν. Εἶθαρ.] Εὐθέως, καὶ παραχρῆμα. Ἀντετόρησε.] Διῆλθε, διέτρησεν.

338. Ἀμβροσίου.] Θείου. Ὅν οἱ.] Ὅνπερ αὐτῇ. Κάμον.] Ἔκαμον κατασκευάζουσι.

339. Πρυμνὸν ὑπὲρ θέναρος.] Ὑπὲρ τὸ ἔσχατον τοῦ κοίλου τῆς χειρός. Λέγει δὲ τὸ μεταξὺ τοῦ λιχανοῦ δακτύλου καὶ τοῦ μεγάλου. τὸ σαρκῶδες καὶ κοῖλον τῆς χειρός. Ῥέεν.] Ἔρρει, ἐφέρετο. Ἄμβροτον.] Θεῖον, οὗ οὐ μετέχουσιν οἱ ἄνθρωποι.

340. Ἰχώρ.] Ὑγρασία τις διεφθαρμένης σαρκὸς ὕφαιμος. Οἷος.] Ὁποῖος. Μακάρεσσι.] Τοῖς μακαρισμοῦ ἀξίοις θεοῖς.

341. Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσιν.] Οὐ διὰ τὸ μὴ ἄρτον αὐτοὺς ἐσθίειν, μήτε οἶνον πίνειν, θεοὶ ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ ἀθανάτους εἶναι τῶν τοιούτων τροφῶν ἀπέχονται. Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσι.] Καὶ μὴν πολλὰ τῶν ζώων οὐ σῖτον ἔδουσιν, οὐκ οἶνον πίνουσι, καὶ οὔτε ἄναιμα, οὔτε ἀθάνατά εἰσι. Τοίνυν προσυπακουστέον τὸ, οὐκ ἔδουσι σῖτον, ἀλλ' ἀμβροσίαν. οὐ πίνουσιν αἴθοπα οἶνον, ἀλλὰ νέκταρ. Ἔδουσιν.] Ἐσθίουσιν. Αἴθοπα.] Μέλανα.

342. Τοὔνεκα.] Τούτου χάριν. Ἀναίμονες.] Ἄνευ αἵματος. Ἀναίμονες μὲν, ἐπεὶ οὐ τρέφονται· ἀθάνατοι δὲ, ὅτι ἀναίμονες. Ὁ γὰρ θάνατος ψύξει τοῦ θερμοῦ γίνεται.

343. Ἰάχουσα.] Βοήσασα, κράξασα. Κάββαλε.] Κατέβαλε.

344. Μετὰ χερσί.] Διὰ τῶν ἑαυτοῦ χειρῶν. Ἐρύσατο.] Ἐφύλαξε, ἔσωσε.

345. Κυανέῃ νεφέλῃ.] Μελαίνῃ νεφέλῃ. Λέγει δὲ, τῇ ἀορασίᾳ.

Τῇ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Εἶκε Διὸς θύγατερ πολέμου καὶ δηϊοτῆτος·
Ἦ οὐχ ἅλις ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;
Εἰ δὲ σύ γ' ἐς πόλεμον πωλήσεαι, ἦτέ σ' ὀΐω
Ῥιγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἑτέρωθι πύθηαι.
Ὣς ἔφατ'· ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσατο, τείρετο δ' αἰνῶς·
Τὴν μὲν ἄρ' Ἶρις ἑλοῦσα ποδήνεμος ἔξαγ' ὁμίλου,
Ἀχθομένην ὀδύνῃσι· μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.
Εὗρεν ἔπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θοῦρον Ἄρηα
Ἥμενον· ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο, καὶ ταχέ' ἵππω.
Ἡ δὲ, γνὺξ ἐριποῦσα, κασιγνήτοιο φίλοιο,
Πολλὰ λισσομένη, χρυσάμπυκας ᾔτεεν ἵππους·
Φίλε κασίγνητ' ἐκκόμισαί τε με, δὸς δέ μοι ἵππους,
Ὄφρ' ἐς Ὄλυμπον ἵκωμαι, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστί.
Λίην ἄχθομαι ἕλκος ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνὴρ
Τυδείδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διῒ πατρὶ μάχοιτο.
Ὣς φάτο· τῇ δ' Ἄρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππους·
Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινεν ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ.

Illam verò altùm inclamavit pugnâ strenuus Diomedes,
Cede Jovis filia bello & pugnâ:
An non satis quòd mulieres imbelles decipis?
Quod si tu in bello versabere, certe te puto
Reformidaturam bellum, etiam si vel alibi *nomen ejus* audieris.
Sic dixit: illa verò mente errabunda abiit: affligebatur autem graviter:
Eam verò Iris prehensam pedes-ventosa duxit extra turbam,
Oppressam doloribus: nigrescebat verò cutem pulchram.
Invenit deinde pugnæ ad-sinistram impetuosum Martem
Sedentem: caligine autem hasta erat abdita, & veloces equi.
Illa verò, in-genua prolapsa, fratris chari,
Multis suppl. precibus, aureis comarũ vinc'lis frontem orn. petebat equos:
Dilecte frater curam mei gere, desque mihi equos,
Ut Olympum perveniam, ubi immortalium sedes est.
Valde doleo vulnere quo me mortalis vulneravit homo
Tydides, qui jam & adversùs Jovem patrem pugnaverit.
Sic dixit: ei autem Mars dedit aureis comarum vinc'lis frontẽ orn. equos:
Hæc autem in currum ascendit mœrens suo corde.

---

347. Τῇ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσεν.] Ταύτῃ δὲ σφόδρα ἐπήϋσεν.

348. Εἶκε.] Ὑποχώρει. Δηϊοτῆτος.] Τῆς μάχης. Παρὰ τὸ ἐν αὐτῇ πολλοὺς δηοῦσθαι, ὅ ἐστι, κόπτεσθαι.

349. Οὐχ ἅλις.] Οὐχ αὐτάρκες. Ἀνάλκιδας.] Ἀσθενεῖς. Ἠπεροπεύεις.] Ἀπατᾷς, διὰ τοῦ ἔρωτος εἰς τοὺς ἄνδρας.

350. Πωλήσεαι.] Φοιτήσεις, περιελεύσῃ, ἢ ἀναστραφήσῃ. Κατ' ἔκτασιν ἀντὶ τοῦ πωλήσεαι.

351. Ῥιγήσειν.] Φρίξειν, εὐλαβηθῆναι. Ἑτέρωθι.] Ἀλλαχόσε. Πύθηαι.] Ἀκούσῃς, γνῷς. Ὁ δὲ λόγος· ἐὰν πάλιν ἔλθῃς εἰς πόλεμον, τηνικαῦτά σε κακῶς διαθῶμαι, ὡς καὶ ἀλλαχόθι που πόλεμον ἀκούσασαν εὐλαβηθῆναι.

352. Ἀλύουσα.] Ἀδημονοῦσα, καὶ οἷον λύσιν μὴ εὑρίσκουσα τῶν κακῶν. Αἰνῶς.] Δεινῶς, χαλεπῶς.

353. Ἑλοῦσα.] Λαβομένη. Ποδήνεμος.] Τοῖς ποσὶ ταχεῖα οἷον ἄνεμος. Ἔξαγ' ὁμίλου.] Ἐξήγαγε τοῦ πλήθους.

354. Ἀχθομένην.] Ὀδυνωμένην, βαρυνομένην. Ὀδύνῃσιν.] Ὀδύναις. Μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.] Μέλαν τὸ σῶμα αὐτῆς ἐγίνετο, ὅ ἐστιν, ἐπελιδνοῦτο τὸ καλὸν αὐτῆς σῶμα.

355. Ἐπ' ἀριστερά.] Ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν τῆς μάχης μέρος. Θοῦρον.] Τὸν ὁρμητικὸν καὶ πολεμιστήν.

356. Ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο, καὶ ταχέ' ἵππω.] Ἀντὶ τοῦ, ὁμίχλῃ δὲ ἐκεκάλυπτο τὸ δόρυ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἵπποι. ὅ ἐστιν, ἀόρατος ἦν. Ἐκέκλιτο.] Περιεκέκλιτο, περιέκειτο. Ταχέε.] Ἀντὶ τοῦ, οἱ ταχεῖς. Δυϊκῶς.

357. Γνύξ.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ γόνυ. Ἐριποῦσα.] Πεσοῦσα.

358. Χρυσάμπυκας.] Χρυσοχαλίνους, ἀπὸ μέρους, ἢ, χρυσοκόμους. Κυρίως γὰρ ἄμπυξ καλεῖται σειρὰ κατάχρυσος, ἢ ἀπὸ μετώπου τεινομένη, ἢ συνδοῦσα τὰς τρίχας. Ἤτεεν.] Ἤτει.

359. Φίλε.] Προσφιλέστατε. Κασίγνητε.] Γνήσιε ἀδελφέ. Ἐκκόμισαι.] Ἐπιμελείας καταξίωσον, περίσωσον. Ὅθεν ἱπποκόμοι, οἱ ἐπιμελούμενοι τῶν ἵππων.

360. Ἵνα.] Ὅπου. Ἕδος.] Ἕδρασμα, κάθισμα, οἶκος.

361. Λίην.] Λίαν, πάνυ. Ἄχθομαι.] Βαροῦμαι ὑπὸ τοῦ τραύματος.

362. Ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διῒ πατρὶ μάχοιτο.] Ὃς οὐκ ἂν ἀπόσχοιτο οὔτε τῆς πρὸς τὸν Δία μάχης.

364. Ἀκηχεμένη.] Λυπουμένη.

Πὰρ δέ οἱ Ἶρις ἔβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσί·
Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην·
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον,
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Λύσασ' ἐξ ὀχέων· παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.
Ἡ δ' ἐν γούνασι πῖπτε Διώνης δῖ' Ἀφροδίτη
Μητρὸς ἑῆς· ἡ δ' ἀγκὰς ἐλάζετο θυγατέρα ἥν,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε φίλον τέκος οὐρανιώνων
Μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Οὖτά με Τυδέος υἱὸς ὑπέρθυμος Διομήδης,
Οὕνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξέφερον πολέμοιο
Αἰνείαν, ὃς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν.
Οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή,
Ἀλλ' ἤδη Δαναοί γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διώνη δῖα θεάων,
Τέτλαθι τέκνον ἐμόν, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ.
Πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
Τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὦτος κρατερός τ' Ἐφιάλτης

Juxta autem ipſam Iris aſcendit, & habenas cepit manibus:
Percuſſit autem ſcuticâ, ut concit, iter, illi autem non inviti volabant:
Statim autem poſtea pervenerunt deorum ſedem, excelſum Olympum,
Ibi equos ſtitit pedes ventoſa velox Iris,
Solutos ex curru: atque immortale appoſuit pabulum.
Ingenua vero cecidit Diones diva Venus
Matris ſuæ: hæc autem ulnis complectebatur filiam ſuam,
Manuque ipſam demulcebat, verbáque fecit, dixitque,
Quiſnam tibi talia fecit dilecta filia Cœlicolarum
Temere, ut ſi quid flagitii patrâſſes palàm?
Huic autem reſpondit deinde riſum amans Venus,
Vulneravit me Tydei filius ſuperbus Diomedes,
Eo quòd ego dilectum filium ſubducebam è prælio
Æneam, qui mihi omnium longè dilectiſſimus eſt.
Non enim jam Trojanorum & Achivorum pugna gravis *eſt*,
Sed nunc Danai etiam cum immortalibus pugnant.
Huic reſpondit deinde Dione auguſtiſſima dearum,
Perfer filia mea, & tolera, mœſta quamvis.
Multi enim jam pertulimus cœlicolæ
Ab hominibus, graves dolores invicem faceſſentes.
Pertulit quidem Mars, quando ipſum Otus fortisque Ephialtes

365. Πὰρ δέ οἱ.] Πὰρ αὐτὴν δέ. Λάζετο.] Ἐλάμβανε.

366. Μάστιξεν.] Ἔπληξεν. Ἐλάαν.] Ἐλαύνειν. Οὐκ ἄκοντε.] Οὐκ ἀπροθύμως, ἀλλὰ προθύμως. Πετέσθην.] Ἔτρεχον. ὑπερβολικῶς.

367. Αἰπύν.] Ὑψηλόν.

368. Ποδήνεμος.] Τοῖς ποσὶ ταχεῖα οἷον ἄνεμος.

369. Παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.] Παρέβαλε δὲ αὐτοῖς τὸ θεῖον ἔδεσμα. Ὅ ἐστι, τροφήν.

371. Ἀγκάς.] Εἰς τὰς ἀγκάλας. Ἐλάζετο.] Ἐλάμβανε. Θυγατέρα ἥν.] Τὴν ἑαυτῆς θυγατέρα.

373. Τίς νύ σε.] Τίς δή σε. Τοιάδ' ἔρεξε.] Τοιαῦτα εἰργάσατο, ἢ ἔδρασεν. Οὐρανιώνων.] Τῶν ἐν οὐρανῷ οἰκούντων θεῶν, ἢ ἀπὸ τοῦ Οὐρανοῦ τὸ γένος ἐχόντων.

374. Μαψιδίως.] Ματαίως. Ῥέζουσαν.] Πράττουσαν. Ἐνωπῇ.] Ἐν ὄψει, φανερῶς.

376. Οὖτά με.] Ἔτρωσέ με. Ὑπέρθυμος.] Ὑπερήφανος. ὑπέροχος. μεγαλόψυχος, γενναῖος.

377. Ὑπεξέφερον.] Ὑπεξεκόμιζον.

378. Ἐστίν.] Ὑπάρχει.

379. Φύλοπις αἰνή.] Δεινὴ μάχη. Προσληπτέον δὲ τό, ἐστί.

382. Τέτλαθι.] Καρτέρησον. ὑπόμεινον. Ἀνάσχεο.] Ἀνάσχου. Κηδομένη περ.] Καίπερ λυπουμένη.

383. Τλῆμεν.] Ἐκαρτερήσαμεν. ὑπεμείναμεν.

384. Ἐξ ἀνδρῶν.] Ὑπ' ἀνθρώπων. Χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.] Ἀλλήλους κακῶς πράσσοντες.

385. Τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὦτος κρατερός τ' Ἐφιάλτης.] Ἐκαρτέρησε μὲν ὁ Ἄρης, καὶ ὑπέμεινεν. Ὦτος δὲ καὶ Ἐφιάλτης, Ἀλωέως παῖδες, καὶ Ἰφιμεδείας, κατ' ἐπίκλησιν δὲ Ποσειδῶνος, μέγιστοι καὶ ἰσχυροὶ γενόμενοι, ἔπαυσαν τοὺς πολέμους. Διὸ ἐμυθεύθη, ὅτι ἔδησαν τὸν Ἄρην. Τλῆ μὲν Ἄρης.] Ἀρίσταρχος ἀξιοῖ τὰ φραζόμενα ὑπὸ τοῦ Ποιητοῦ μυθικώτερον ἐκδέχεσθαι, κατὰ τὴν Ποιητικὴν ἐξουσίαν, μηδὲν ἔξω τῶν φραζομένων ὑπὸ τοῦ Ποιητοῦ περιεργαζόμενος. Ὦτος οὖν καὶ Ἐφιάλτης γόνῳ μὲν ἦσαν Ποσειδῶνος, κατ' ἐπίκλησιν δὲ Ἀλωέως. Οὗτοι, ὑπερφυεῖς κατὰ μέγεθος γενόμενοι, τὸν

Ἄρην

Παῖδες Ἀλωῆος δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ·
Χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας·
Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης ἆτος πολέμοιο,
Εἰ μὴ μητρυιὴ περικαλλὴς Ἠερίβοια
Ἑρμέᾳ ἐξήγγειλεν· ὁ δ' ἐξέκλεψεν Ἄρηα
Ἤδη τειρόμενον· χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα.

Filii Aloei ligaverunt duris vinculis:
Æreo autem in carcere ligatus erat tredecim menses:
Et fortassis ibi periisset Mars insatiabilis belli,
Nisi noverca perpulchra Eribœa
Mercurio indicasset: ille verò furtim subduxit Martem
Jam confectum: dura enim ipsum vincula afflixerant.

Ἄρην παρ' αὐτοῖς ἔδησαν. Χρόνου δὲ διελθόντος, ἡ Ἐρίβοια, μητρυιὰ μὲν τούτων, γυνὴ δὲ Ἀλωέως, ἔπεισε τὸν Ἑρμῆν, ὅπως κλέψῃ τὸν Ἄρην, κἀκείνους αὐτοὺς, ἀντὶ τῶν δεσμῶν, εἰσπράξηται τιμωρίαν. Ὁ δὲ, πεισθεὶς, τοῦτο ἐποίησεν. Οἱ δὲ οὐδὲ τότε τῆς ὑπερηφάνου ἀδικίας ἐπαύσαντο, ἀλλὰ Ἥραν καὶ Ἄρτεμιν ἐπείραζον. Ἀγανακτήσασα δὲ Ἄρτεμις, κυνηγετοῦσιν αὐτοῖς ἔπεμψεν ἔλαφον, ἥτις μεταξὺ τῶν δύο εἰσελθοῦσα, παραιτία τελευτῆς αὐτοῖς ἐγένετο. Προϊέμενοι γὰρ ὡς ἐπ' αὐτὴν τὰ δόρατα ἀμφότεροι, τῆς μὲν ἀπέτυχον, ἀλλήλους δὲ πλήξαντες, ἀπέθανον. Ἄλλοι δὲ πιθανώτερον ἐξηγούμενοι τὰ Ὁμήρου, τοὺς Ἀλωείδας τούτους φασὶ γενέσθαι βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδος. Πολλῆς δὲ καὶ βαρβάρου γῆς ἐπικρατήσαντας, καταπαῦσαι τὸν πόλεμον, καὶ τὰς εἰς αὐτὸν παρασκευὰς, καὶ ἐν εἰρήνῃ ποιῆσαι βιοτεύειν τοὺς ἀνθρώπους. Διὰ τοῦτο ἔδοξαν δῆσαι τὸν Ἄρην, τουτέστι, τὸν πόλεμον. Οἱ νεώτεροι δὲ ἱστοροῦσι ποιηταὶ, μόνον τὸν Ἄρην ἀπολειφθέντα τῶν ἄλλων θεῶν ἐν τοῖς Ὑπερβορέοις μέρεσι συλληφθῆναι, καὶ συνδεθῆναι ὑπὸ τῶν Ἀλωαδῶν, καὶ διατεθῆναι εἰς Κέραμον, πόλιν τῆς Καρίας καὶ ἐνταῦθα βασανισθῆναι μησὶ τρισκαίδεκα, μέχρις οὗ ἡ Ἐρίβοια, ἡ τῶν Ἀλωαδῶν μητρυιὰ, ἐμήνυσε τῷ Ἑρμῇ, ὁ δὲ ἐξέκλεψεν αὐτόν. Οἱ δέ φασιν, ἐν τῇδε τῇ ἱστορίᾳ περὶ τῶν μετεώρων διαλέγεσθαι τὸν Ὅμηρον, μαθηματικὸν ὄντα. Ἐπεὶ γὰρ ὁ Ἄρεος ἀστὴρ, ὁ Σιδήρειος καλούμενος, ἐν τῷ Λέοντι γινόμενος, ὀκτὼ μησὶ στηρίζει, κατὰ τοῦτο λέγειν τὸν Ποιητήν· Χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας· τῷ πλείονι ἀριθμῷ χρησάμενον διὰ τὸ ἄστρον. Χάλκεον δὲ κέραμον λέγει τὸν λέοντα. Ἐν γὰρ τῷ ζωδίῳ τούτῳ γενόμενος ὁ ἥλιος, ἔξοπτα ποιεῖ, καὶ μεγάλα καύματα, ὥς φησι καὶ Ἄρατος· Ἔνθα μὲν ἠελίοιο θερείταται εἰσὶ κέλευθοι. Αἱ δέ που ἀσταχύων κενεαὶ φαίνονται ἄρουραι· Ἠελίου τὰ πρῶτα συνερχομένοιο λέοντι. Βέλτιον λέγειν δὲ, ὅτι φιλοσοφεῖν βούλεται διὰ τῆσδε τῆς ῥαψῳδίας, ὡς καὶ δι' ὅλης τῆς ποιήσεως. Ἄρην οὖν ὀνομάζειν τὸν θυμὸν, Ὦτον δὲ καὶ Ἐφιάλτην, τοὺς ἐν παιδείᾳ λόγους. τούτων γὰρ ὁ μέν τις ἐκ μαθήσεως καὶ διδασκαλίας κινεῖται· ὁ δὲ ἕτερος ἐστὶν ἐνδιάθετος, καὶ ἐκ φύσεως παρεπόμενος τοῖς ἀνθρώποις. Τὸν μὲν οὖν διὰ τῆς μαθήσεως διδασκόμενον λόγον, Ὦτον προσηγόρευσεν, ὅτι διὰ τῶν ὤτων αὐτὸν καὶ τῆς ἀκοῆς ἐκμανθάνομεν παιδευόμενοι. Τὸν δὲ ἐνδιάθετον, καὶ ἐκ φύσεως παρεπόμενον τοῖς ἀνθρώποις, Ἐφιάλτην ὠνόμασεν, οἷον τὸν αὐτομάτως ἐφαλλόμενον, ἤτ' οὖν ἐπερχόμενον ταῖς διανοίαις ἡμῶν. Ὑπὸ τούτων δὲ ἀμφοτέρων φησὶ δεθῆναι τὸν Ἄρην, τουτέστι, τὸν θυμὸν, καὶ ἐπὶ πολὺ βασανισθῆναι. ἐπειδὴ οἱ ἐν παιδείᾳ λόγοι ἐκπαιδεύουσι καὶ διδάσκουσι τοὺς ἀνθρώπους, κατέχειν μὲν τὴν ὀργὴν καὶ ἐπιθυμίαν, ἥκιστα δὲ θυμῷ χρῆσθαι. ὅπερ φησὶν Ὅμηρος· κατέχεσθαι μὲν τὸν θυμὸν ἐπὶ τῶν λόγων τούτων, ἐπεὶ πάντοτε οἱ τῆς παιδείας λόγοι, ἐκπαιδεύουσι καὶ ἀναγκάζουσι τοὺς ἀνθρώπους μετὰ γνώμης ἅπαντα πράττειν, καὶ μὴ πολλάκις ὀργῇ χρωμένους κατὰ τῶν φίλων ἀνήκεστόν τι πράττειν. Ἐκδιδάσκουσι δὲ καὶ, ὃν τρόπον δεῖ γονέων ἐπιμελεῖσθαι, καὶ φίλων καὶ ἀδελφῶν κήδεσθαι, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων. Αὖτις δὲ λυθῆναι αὐτὸν ὑπὸ Ἑρμοῦ, τῆς Ἐριβοίας, τοῦτο μηνυούσης. Ἑρμῆν πάλιν ὀνομάζων τὸν λόγον, ὅτι ἑρμηνευτὴς γίγνεται πάντων ὁ λόγος. Ἐρίβοιαν δὲ ὀνομάζει τὴν στάσιν, παρὰ τὸ, μεγίστῃ φωνῇ χρῆσθαι τὰ στασιάζοντα πλήθη ἐν ταῖς πόλεσιν. ἐπειδὴ πολλάκις ὁ λόγος ἐξουσίαν δίδωσι τῷ θυμῷ, χρῆσθαι τῇ οἰκείᾳ ῥώμῃ, ὅτ' ἂν ὑπὲρ πατρίδος δέοι, καὶ ὑπὲρ παίδων, καὶ γονέων, καὶ κτημάτων, καὶ πολιτείας, πρὸς πολεμίους ἀγωνίζεσθαι. τότε γὰρ ὁ λόγος οὐκ ἔτι κατέχει τὸν θυμὸν, οὐδὲ εἴργει χρῆσθαι τῇ οἰκείᾳ δυνάμει. ἀλλὰ τοὐναντίον αὐτὸν παρακαλεῖται καὶ προτρέπεται χρῆσθαι κατὰ τῶν μὴ οἰκείων, μᾶλλον δὲ τῶν ἐχθίστων, ἵνα μὴ ὑπὸ τῶν πολεμίων ληφθέντες κακῶς πάθωμεν.

386. Ἀλωῆος.] Ἀλωέως. Κρατερῷ.] Ἰσχυρῷ.

387. Χαλκέῳ κεράμῳ.] Χαλκῷ καὶ σκληρῷ ἀγγείῳ, πίθῳ, ἢ δεσμωτηρίῳ. οἱ γὰρ Κύπριοι τὸ δεσμωτήριον κέραμον καλοῦσι.

388. Καί νύ κε.] Καὶ δὴ ἄν. Ἔνθα.] Τότε. Ἆτος πολέμοιο.] Ὁ ἀπλήρωτος καὶ ἀκόρεστος τοῦ πολέμου.

389. Εἰ μὴ μητρυιή.] Ἐὰν μὴ ἡ τοῦ Ἑρμοῦ μητρυιὰ ἡ Ἐρίβοια ἀπήγγειλε τῷ Ἑρμῇ, ἵνα ἐκκλέψῃ τὸν Ἄρην τοῦ δεσμοῦ. Ἐρίβοια δὲ, ἡ ἄρεια καὶ μεγάλα βοῶσα. Ἀντίμαχος δὲ ὁ Κολοφώνιος τὴν Ἐρίβοιαν μητρυιὰν Ὤτου καὶ Ἐφιάλτου παραδίδωσι. Περικαλλής.] Πάνυ καλή.

390. Ἐξήγγειλε.] Παρεκάλεσεν, ἐδεήθη.

391. Ἤδη.] Εὐθέως. Ἐπίρρημα χρόνου δηλωτικόν. Τειρόμενον.] Καταπονούμενον. Ἑ.] Αὐτόν. Ἐδάμνα.] Ἐδάμαζε, χαλεπῶς.

Τλῆ δ' Ἥρη, ὅτε μιν κρατερὸς παῖς Ἀμφιτρύωνος
Δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν ὀϊστῷ τριγλώχινι
Βεβλήκει· τότε κέν μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.
Τλῆ δ' Ἀΐδης ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν ὀϊστὸν,
Εὖτέ μιν ωὐτὸς ἀνὴρ υἱὸς Διὸς αἰγιόχοιο
Ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν, ὀδύνῃσιν ἔδωκεν·
(Αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὄλυμπον,
Κῆρ ἀχέων, ὀδύνῃσι πεπαρμένος· αὐτὰρ ὀϊστὸς
Ὤμῳ ἐνὶ στιβαρῷ ἠλήλατο, κῆδε δὲ θυμόν·
Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
Ἠκέσατ'. οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο)
Σχέτλιος, ὀβριμοεργὸς, ὃς οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων,
Ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεοὺς οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι.

Pertulit etiam Juno, quando illam fortis filius Amphitryonis
Dextram ad mammam sagittâ tres hamos habente.
Percussit: tunc ipsam gravissimus occupavit dolor.
Pertulit & Pluto inter hos ingens velocem sagittam,
Quando ipsum idem vir filius Jovis Ægiochi
Ad portam apud inferos vulneratum, doloribus tradidit:
(Verum is ivit ad domum Jovis & excelsum Olympum,
Corde dolens, doloribus confixus: nempe sagitta
Humerum per crassum adacta erat, & torquebat animum:
In hunc autem Pæon dolores pellentia pharmaca spargens,
Curavit. non enim omnino mortalis erat)
Audax, facinorosus, qui pro nihilo duxit nefaria patrare,
Qui arcu violabat deos qui Olympum habitant.

---

392. Τλῆ δ' Ἥρη.] Ἐκαρτέρησε δὲ καὶ ἡ Ἥρα. Παῖς Ἀμφιτρύωνος.] Ὁ Ἡρακλῆς. Ἑκατέραις γὰρ γενεαλογίαις καλεῖ αὐτὸν ὁ Ποιητὴς, ὁτὲ μὲν Διὸς υἱὸν λέγων, ὁτὲ δὲ Ἀμφιτρύωνος. Τλῆ δ' Ἥρη.] Εὔρυτος ὁ Οἰχαλίας τῆς ἐν Βοιωτίᾳ βασιλεὺς, προέθηκε τὸν τῆς θυγατρὸς Ἰόλης γάμον, τῷ κατὰ τὴν τοξικὴν αὐτὸν νικῆσαι δυναμένῳ, ἢ, ὥς τινες, τοὺς παῖδας. Παρὰ γὰρ Ἀπόλλωνος εἰλήφει τὴν τοξικήν. Ἡρακλέους δὲ διαγωνισαμένου, ἀγανακτήσας ὁ Εὔρυτος, οὐκ ἀπεδίδου τὴν κόρην. Ὀργισθεὶς δὲ Ἡρακλῆς, ἐπόρθησε τὴν Οἰχαλίαν, τὴν δὲ Ἰόλην αἰχμάλωτον ἤγαγεν. Οὐδὲ τῆς ὀργῆς ἐπαύσατο. ἀλλὰ καὶ Ἴφιτον τὸν Εὐρύτου, εἰς Τίρυνθα παραγενόμενον ἐπὶ ζήτησιν ἵππων, ξενίσας, ἀπέκτεινε. Φεύγων δὲ τὸ τοῦ φόνου μύσος, παρεγένετο πρὸς Νηλέα, καθάρσεως τευξόμενος. Τῶν δὲ παίδων αὐτοῦ μὴ βουλομένων ὑποδέξασθαι, ὁ Νηλεὺς ἐξέβαλεν αὐτόν. Ἡρακλῆς δὲ ἐκεῖθεν χωρισθεὶς, ἐπεξενώθη Δηϊφόβῳ τῷ τῶν Ἀρκάδων βασιλεῖ. καὶ οὕτως ἐκαθάρθη τοῦ φόνου. Καὶ ὕστερον ἐπιστρατεύσας Νηλεῖ, οὐ μόνον τὴν Πύλον ἐπόρθησεν, ἀλλὰ καὶ Ἥραν, Νηλεῖ συμμαχοῦσαν, ἔτρωσεν, αὐτόν τε Νηλέα τοῖς παισὶν ἅμα κτείνει, δίχα τοῦ νεωτέρου Νέστορος. Οὗτος γὰρ ἐν Γερηνίοις ἀνετρέφετο, διόπερ ἐσώθη. Ὅθεν αὐτὸν Γερήνιον ὁ Ποιητὴς προσηγόρευσε.

393. Δεξιτερὸν κατὰ μαζόν.] Κατὰ τὸν δεξιὸν μαζόν. Τριγλώχινι.] Τρεῖς ἀκίδας ἔχοντι. τριγώνῳ.

394. Βεβλήκει.] Ἀντὶ τοῦ, ἔβαλε. Τότε κέν μιν.] Τότε ἂν αὐτήν. Ἀνήκεστον.] Ἀνίατον, ἀθεράπευτον. Ἄλγος.] Κακόν.

395. Ἀΐδης.] Ἅδης. Πελώριος.] Μέγας.

396. Ωὐτός.] Ὁ αὐτὸς ἀνήρ. Δισυλλάβως δὲ ἀναγνωστέον. Υἱὸς Διὸς Αἰγιόχοιο.] Ὁ Ἡρακλῆς.

397. Ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσιν.] Ὁ μὲν Ἀρίσταρχος τὴν πύλον ἀκούει κατὰ μεταπλασμὸν, ἀντὶ τοῦ, Πύλην, ὡς ἀπὸ τοῦ πολύαρνι, πολυάρνῳ. Καὶ τὸ, ἐν νεκύεσσι, κυρίως ἀκούει, ἔνθα αἱ τῶν τελευτώντων ἀναχωροῦσι ψυχαί. Ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσι.] Ἀντὶ τοῦ, ἐν πύλῃ, πρὸς τῇ πύλῃ. Οὐ γὰρ ἐν τῇ πύλῃ τῶν πολίων λέγει, ἀλλ' ἐν τῇ πύλῃ τῶν νεκρῶν, κατὰ τὴν τοῦ Κερβέρου ἀναγωγήν. Ὀδύνῃσιν ἔδωκεν.] Εἰς ὀδύνας ἔδωκε λυπούμενον.

399. Πεπαρμένος.] Διαπεπερονημένος.

400. Ἠλήλατο.] Ἐνελήλατο, ἐνήρειστο, ὑπέκειτο. Κῆδε.] Ἐλύπει, ἠνία, ἐκάκου.

401. Παιήων.] Ὁ τῶν θεῶν ἰατρὸς Παιών. Ὀδυνήφατα.] Τὰς ὀδύνας καταπαύοντα καὶ φθείροντα. Πάσσων.] Ἐπιβάλλων.

402. Ἠκέσατο.] Ἐθεράπευσε.

403. Σχέτλιος.] Ἀγνώμων, ἄδικος. Ὀβριμοεργός.] Μεγάλαις μοχθηρίαις ἐπιτιθέμενος, μεγάλοις ἔργοις ἐπιτιθέμενος, καὶ ἰσχυρὰ διαπραττόμενος. Ἰσχυροπράγμων. Ἰσχυρὸς ἐν τῷ ἐργάζεσθαι, ἰσχυρὰ ἐργαζόμενος. Οὐκ ὄθεται.] Οὐκ ἐπιστρέφεται. ἀπαμελεῖ. ἀφροντιστεῖ. ἀτημελῶς καὶ ἀφροντίστως ἔχει. Αἴσυλα.] Ἁμαρτωλὰ, παράνομα. Ὁ δὲ Ἀππίων, ἐτυμολογῶν τὴν λέξιν, φησί, τὰ σεσυλημένα τῆς αἴσης. τουτέστιν, ἁμαρτωλά. Βέλτιον δὲ τὸ, μὴ δοκεῖν ἐγκεῖσθαι τὰ σεσυλημένα. Οὐκ ἔτι γὰρ ἡ αἶσα φανήσεται ἐγκειμένη. Ἔστιν οὖν αἴσυλα, κατὰ παράλειψιν ἑτέρου α, δηλοῦντος κειμένην, ἀαίσυλα, ἐστερημένα τῆς αἴσης, τουτέστι, τοῦ καθήκοντος.

404. Ἔκηδε.] Ἐκάκου, ἐλύπει, χαλέπτει.

405. Σοὶ δ'

Σοὶ δ' ἐπὶ τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Νήπιος, οὐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα Τυδέος υἱός,
Ὅτι μάλ' οὐ δηναιὸς ὃς ἀθανάτοισι μάχοιτο,
Οὐδέ τι μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσιν
Ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Τῷ νῦν Τυδείδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστι,
Φραζέσθω μή τις οἱ ἀμείνων σεῖο μάχηται·
Μὴ δὴν Αἰγιάλεια περίφρων Ἀδρηστίνη
Ἐξ ὕπνου γοόωσα φίλους οἰκῆας ἐγείρῃ,
Κουρίδιον ποθέουσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
Ἰφθίμη ἄλοχος Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἀπ' ἰχῶρ' χειρὸς ὀμόργνυ·
Ἄλθετο χείρ, ὀδύναι δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι.
Αἱ δ' αὖτ' εἰσορόωσαι Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
Κερτομίοις ἐπέεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι ὅ, τι κεν εἴπω;

In te autem hunc incitavit dea cæsiis oculis Minerva:
Demens, neque hoc scit mente Tydei filius,
Quòd omninò non longævus *sit* qui cum immortalibus pugnaverit,
Neque ipsum filii genibus impositi pappa vocant
Reversum ex bello & gravi prælio.
Itaque nunc Tydides, etsi valde fortis est,
Cogitet ne quis secum fortior te pugnet:
Ne continuò Ægialea cordata Adrastifilia
Ex somno lugens suos domesticos excitet,
Qui virginem duxit desiderans maritum, fortissimum Achivorum,
Generosa uxor Diomedis equûm domitoris.
Dixit, & ambabus Ichora à manu abstergebat:
Sanata est manus, ac dolores mitigati sunt graves.
Illæ verò inspicientes Minerva & Juno,
Mordacibus verbis Jovem Saturnium irritaverunt:
Inter hos autem sermonem orsa est Dea cæsiis oculis Minerva,
Jupiter pater, num quid mihi succensebis ob id quod dixero?

---

405. Σοὶ δ' ἐπ.] Ἐπὶ σε. κατὰ Ἰωνικήν. Ἀνῆκεν.] Ἀνέπεισεν. ἐπώτρυνε.

406. Νήπιος.] Ἄφρων, ὀλιγόφρων.

407. Δηναιός.] Πολυχρόνιος.

408. Γούνασι.] Γόνασι. Παππάζουσι.] Πάππα φωνοῦσι. πατέρα καλοῦσιν. Ἐτυμολογεῖ τὰς τῶν παίδων φωνάς.

412. Αἰγιάλεια.] Γυνὴ Διομήδους. Περίφρων.] Περισσόφρων, ἄγαν συνετὴ, περισσῶς φρονοῦσα. Ἀδρηστίνη.] Ἡ Ἀδράστου θυγάτηρ. Μὴ δὴν Αἰγιάλεια περίφρων Ἀδρηστίνη.] Διομήδους γυνὴ Αἰγιάλεια, ἡ νεωτάτη τῶν Ἀδράστου θυγατέρων. Τρεῖς γὰρ ἔσχε θυγατέρας ὁ Ἄδραστος· ταύτην, καὶ Ἀργείαν τὴν Πολυνείκους, καὶ Δηϊπύλην τὴν Τυδέος. Τῆς οὖν μητρὸς αὐτοῦ ἀδελφὴ ἦν. Ὁ δὲ, στρατεύσας ἐς Ἴλιον, κατέλιπε τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς οἰκίας ἐπίτροπον τὸν Σθενέλου Κομήτην. Κατέχει δὲ ὁ λόγος· τρωθεῖσαν τὴν Ἀφροδίτην ὑπὸ Διομήδους, αὐτῷ μὲν μὴ μνησικακῆσαι, διὰ τὴν τῆς Ἀθηνᾶς ἐπικουρίαν, τὴν δὲ τούτου γυναῖκα ἐκμῆναι περὶ πορνείαν, ὡς περὶ πᾶσαν τὴν τῶν νέων ἡλικίαν συγχρωτίζειν ἀσελγαίνουσαν· τῷ δὲ Κομήτῃ καὶ ἔρωτα τῆς Αἰγιαλείας ἐμποιῆσαι. παραγινόμενον δὲ τὸν Διομήδην ἐξ Ἰλίου, διώκειν μετὰ δορυφόρων, ἀποκτεῖναι βουλόμενον· τὸν δὲ λοιπὸν, τοῖς ἀσθενέσι βοηθήμασι χρώμενον, καταφυγεῖν ἐπὶ τὸν Ἥρας βωμόν. Μετὰ ταῦτα δὲ ἀπῆρεν εἰς Ἑσπερίαν, καὶ παραλαβεῖν λέγεται παρὰ Δαύνου τόπους τινὰς εἰς κατοικισμόν. Καὶ τέλος, ἀπορούντων αὐτοῦ τῶν ἑταίρων, καὶ λιμωττόντων, τούτους μὲν τὴν Ἀθηνᾶν εἰς ἐρωδιοὺς ἀπορνεῶσαι, τὸν Διομήδην δὲ ἐνταῦθα καταστρέψαι τὸν βίον. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Λυκόφρονι. Ταύτην δὲ τὴν ἱστορίαν ὁ Ποιητὴς οὐ λέγει. ἀλλὰ τοῦτο λέγει, μὴ, μαχεσθέντος αὐτῷ τινὸς τῶν ἰσχυροτέρων θεῶν, ἀποθάνῃ, εἶτα τὸν θάνατον αὐτοῦ ἡ γυνὴ, παθοῦσα, ἅμα τοῖς οἰκείοις αὐτοῦ θρηνήσει.

413. Γοόωσα.] Θρηνοῦσα. Οἰκῆας.] Οἰκείους, οἰκέτας. Ἐγείρῃ.] Διυπνίσῃ.

414. Κουρίδιον.] Τὸν ἐκ παρθενίας ἄνδρα γεγαμηκότα αὐτήν. Ποθέουσα.] Ποθοῦσα.

416. Ἰχῶρα.] Λέγει θεῖον αἷμα. Ἡ ὑγρὰ θεῶν οὐσία ἰχὼρ καλεῖται. Ἀπὸ χειρὸς ἰχῶρα ὀμόργνυ.] Ἀπεμόργνυ τῆς χειρὸς τὸν ἰχῶρα. ἀπέψα, ἀπεμάσσεν.

417. Ἄλθετο.] Ἐθεραπεύετο, ἀφυγιάζετο, ὑγιὴς ἐγίγνετο. Κατηπιόωντο.] Κατεπραΰνοντο.

419. Κερτομίοις.] Ἐρεθιστικοῖς. Ἐρέθιζον.] Παρώξυνον, ἐκίνουν.

421. Κεχολώσεαι.] Ὀργισθήσῃ.

422. Κύ-

Ἦ μάλα δή τινα Κύπρις Ἀχαιϊάδων ἀνιεῖσα
Τρωσὶν ἅμ' ἑσπέσθαι, τοὺς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησε,
Τῶν τινα καῤῥέζουσα Ἀχαιϊάδων εὐπέπλων,
Πρὸς χρυσῇ περόνῃ καταμύξατο χεῖρα ἀραιήν.
Ὣς φάτο. μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Καί ῥα καλεσσάμενος προσέφη χρυσῆν Ἀφροδίτην,
Οὔ τοι τέκνον ἐμὸν δέδοται πολεμήϊα ἔργα·

Procul dubio jam aliquam Venus Achivarum stimulans
Trojanos ut simul sequeretur, quos nunc vehementer diligit,
Earum aliquam demulcens Achivarum pulchris-peplis-indutarum,
Ad auream fibulam perstrinxit manum mollem.
Sic dixit. subrisit autem pater hominumque deorumque,
Et advocatam allocutus est auream Venerem,
Non tibi filia mea commissa sunt bellica opera;

422. Κύπρις.] Τὸ ἐπίθετον Ἀφροδίτης. Ὃ οὐκ ἐνόησαν οἱ περὶ ἡμῶν, τί σημαίνει. Συμπλανηθέντες γὰρ τῷ Ἡσιόδῳ, ἔδοξαν, ὅτι Κύπρις λέγεται, ὥς φησιν Ἡσίοδος, Κυπρογένεια, διότι γεννᾶται Περικλύστῳ ἐνὶ Κύπρῳ. ὥσπερ καὶ τὸ φιλομμειδῆ, ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη. Ὅμηρος δ' οὐκ εἶπεν οὕτως. ἀλλὰ, τὴν μειδιάματα φιλοῦσαν, οἷον ἱλαρὰν, διὰ τὴν ἐγκειμένην αὐτῇ δύναμιν ἀπὸ τῆς συνουσίας. Ὥσπερ γοῦν τὸ πῦρ Ἥφαιστον λέγει ὁμωνύμως τῷ δέροντι, οὕτω καὶ Ἀφροδίτην ποτὲ τὴν ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα συνουσίαν, ἡνίκα ἂν περὶ τῶν μνηστήρων λέγει. Καὶ ἐκλελάθοντ' Ἀφροδίτης, Ἣν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον. μίσγοντο δὲ λάθρῃ. Τὸ οὖν ἐπίθετον τὸ διὰ τοῦ Κύπρις σημαινόμενον, ἀπὸ τῆς περὶ αὐτὴν δυνάμεως Ὁμήρῳ παρείληπται. Ἔστιν οὖν κατὰ συγκοπὴν Κύπρις, οἱονεὶ κυόπορις, ἡ τὸ κύειν πορίζουσα. Ἴδιον γὰρ Ἀφροδίτης τοῦτο. Οὐ γὰρ κυΐσκουσιν αἱ γυναῖκες χωρὶς τῆς ἀφροδισιακῆς συνηθείας. Τὸ δὲ πλανηθῆναι τὸν Ἡσίοδον, καὶ τοὺς ἄλλους, δεῖ τὸ ἐν τῇ Θ ῥαψῳδίᾳ λεγόμενον· Ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη Ἐς Πάφον. ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις. Οὐκ, εἴ τις δ' ἔν τινι τόπῳ γεγένηται ἐκεῖθεν καὶ τετίμηται, καὶ διὰ τοῦτο τῷ ἐπιθέτῳ κοσμεῖται. Οὐδέποτε γοῦν Δήλιος ὁ Ἀπόλλων παρ' Ὁμήρῳ, οὐδὲ Πύθιος. Καίτοι γε καὶ ἑκάτερον τῶν ἱερῶν εἶδε. Δι' ὧν φησι ποτὲ μέν· Δήλῳ δήποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα. Ποτὲ δέ· Οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει, Φοίβου Ἀπόλλωνος, Πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ. Οὐδ' ἐπεί φησιν· Ἵκετο δ' εἰς Αἰγὰς, ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ' ἔασιν. Αἰγαῖός ποτε εἴρηται ὁ Ποσειδῶν παρ' Ὁμήρῳ. Καὶ ἡ Κυθέρεια δὲ, καθ' Ὅμηρον, οὐχ ὅτι προσέκυρσε Κυθήροις. Οἶδε μὲν γὰρ τὰ Κύθηρα. Οὐκ ἀπὸ τούτου δὲ εἴρηται. Κυθέρεια δὲ, ἡ κατακευθόμενον ἔχουσα ἐν ἑαυτῇ τὸν πάσης τῆς ἐρωτικῆς φιλίας ἐξηρτημένον ἱμάντα, οἷον τὸν ἔρωτα, ὃν πᾶσι τοῖς νέοις ἀφίησι. Διὰ γὰρ τοῦ κεστοῦ πάντα παρέπεται· Ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστὺς, Πάρφασις, ἥτ' ἔκλεψε νόον πύκα περ φρονεόντων. Ἐπεί τοι καὶ ἀλαλκομενηΐς Ἀθηνᾶ παρὰ τοῖς εὖ λογιζομένοις, ἀπὸ τῆς ἐνεργείας, ἡ ἀπαλαλκοῦσα τῷ ἰδίῳ μένει τοὺς ἐναντίους. Οὐ γὰρ πειθόμεθα τοῖς νεωτέροις, οἵ φασιν, ἀπὸ Ἀλαλκομενοῦ τινος εἰρῆσθαι. Οὐδ', ὡς Ἐρατοσθένης παρήκουσεν Ὁμήρου, εἰπόντος, Ἑρμείας ἀκάκητα· ὁ ἀπὸ Ἀκακήτου ὄρους· ἀλλὰ, ὁ μηδενὸς κακοῦ μεταδοτικός. Ἐπεὶ καὶ πατὴρ ἐάων. Πάντ' οὐκ ἀπὸ τῶν παρεπομένων τοῖς θεοῖς. Καὶ γὰρ ἡ Γλαυκῶπις οὐκ ἀπὸ τοῦ, Ἧτ' ἄκρης θῖνα Γλαυκώπιον ἵζει· ἀλλ' ἀπὸ τῆς περὶ τὴν πρόσοψιν τῶν ὀφθαλμῶν καταπλήξεως. Καὶ τ' ἄλλα δὲ τῶν ἐπιθέτων ἐπιοῦσιν ἡμῖν πάρεστιν ὁρᾷν, οὐκ ἀπὸ τῶν ἱερῶν τόπων ὠνομασμένα, ἀπὸ δὲ τῶν ἐνεργειῶν τῶν ψυχικῶν, ἢ νὴ Δία συμβεβηκότων περὶ τὸ σῶμα. Ὡς, λευκώλενος Ἥρη, καὶ, ἀργυρόπεζα Θέτις, καὶ, Φοῖβος Ἀπόλλων, καὶ, ἀκερσεκόμης. Καὶ πάλιν ἀπὸ πράξεων. Ὡς, ἕκατος, καὶ, ἑκατηβελέτης, καὶ, ἑκηβόλος. Ἄρτεμις δὲ καὶ, ἀγροτέρη, καὶ, ἰοχέαιρα. Καὶ πάντα τὰ παραπλήσια. Καὶ γὰρ, εἰ ἀπαιτίως, Ἑλικώνιον τὸν Ποσειδῶνα εἴρηκεν, ἀπὸ Ἑλικῶνος, ὡς Ἀρίσταρχος βούλεται. Ἐπεὶ ἡ Βοιωτία ὅλη ἱερὰ Ποσειδῶνος. Οὐ γὰρ ἀρέσκει ἀπὸ Ἑλίκης. ἐπεί φησιν· Οἵ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσιν. Ἑλικήϊον γὰρ ἂν εἶπε, συγχωροῦντος τοῦ μέτρου. Δύναται Ἑλικώνιος λέγεσθαι, διὰ τὸ, ἕλικας καὶ περιφερεῖς εἶναι τὰς θῖνας τῆς θαλάσσης. Ἔτι δ', εἴπερ ἦν ἡ Κύπρις ἀπὸ τῆς Κύπρου, πολλῷ μᾶλλον ἀπὸ τῆς Πάφου, ἐν ᾗ βωμός τε θυήεις αὐτῆς, Παφίη ἐλέγετο. Ἀλλ' οὐδέποτε Παφίην εἶπε τὴν Ἀφροδίτην Ὅμηρος, ὡς οἱ νεώτεροι. Καὶ γὰρ, εἴ ποτε ἀπαιτίως ἐπίθετα ἐξενήνοχε τοπικὰ, ἐξ ἡρωϊκοῦ προσώπου κατὰ τὸ εἰκὸς αὐτὰ λέγει. Ἀχιλλεὺς μὲν γὰρ Θεσσαλὸς ὢν, φησί. Ζεῦ, ἄνα Δωδωναῖε, Πελασγικὲ, τηλόθι ναίων. Καὶ Ἑκάβη. Ἀλλ' εὔχευ σύ γ' ἔπειτα κελαινεφεῖ Κρονίωνι Ἰδαίῳ, ὅστε Τροίην κατὰ πᾶσαν ὁρᾶται. Ἡ γὰρ Ἴδη τῆς Τροίας, οἰκείως τε ἡ Ἑκάβη ἔλαχε παρωνομάσαι τὸν Δία Ἰδαῖον. Ὁ δ' Ὅμηρος οὐκ ἂν εἴποι ἀπὸ τῆς Κύπρου τὸ ἐπίθετον, ἐξ ἰδίου προσώπου λέγων· Ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέϊ χαλκῷ. Ἀχαιϊάδων.] Τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν. Ἀνιεῖσα.] Ἀναπείθουσα.

423. Ἅμα σπέσθαι.] Συνακολουθῆσαι. Ἔνιοι, Ἅμ' ἑσπέσθαι. Ἔκπαγλα.] Ἐξόχως.

424. Καῤῥέζουσα.] Καταρέζουσα, πλησίον παραγκαλίζουσα, καταψῶσα τῇ χειρί. Εὐπέπλων.] Ἐστολισμένων, εὐστόλων.

425. Περόνῃ.] Πόρπῃ ἐν τῇ περιβολῇ. Καταμύξατο.] Κατεξέσθη. Ἀραιήν.] Ἀσθενῆ. Σημαίνει δὲ καὶ λεπτήν.

427. Χρυσῆν Ἀφροδίτην.] Καλὴν λέγει νῦν.

428. Οὔ τοι.] Οὔ σοι. οὐδαμῶς σοι.

Ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο,
Ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αἰνείᾳ δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Γιγνώσκων ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
Ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' οὐδὲ θεὸν μέγαν ἅζετο, ἵετο δ' αἰεὶ
Αἰνείαν κτεῖναι, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίνων,
Τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,
Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Φράζεο Τυδείδη καὶ χάζεο, μηδὲ θεοῖσιν
Ἶσ' ἔθελε φρονέειν· ἐπεὶ οὔποτε φῦλον ὁμοῖον
Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.
Ὣς φάτο. Τυδείδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω,
Μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
Αἰνείαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλου θῆκεν Ἀπόλλων,
Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηός γ' ἐτέτυκτο·
Ἤτοι τὸν Λητώ τε καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε κύδαινόν τε.
Αὐτὰρ ὁ εἴδωλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Αὐτῷ τ' Αἰνείᾳ ἴκελον καὶ τεύχεσι τοῖον·

Quin tu desiderabilia obi munera nuptiarum,
Hæc verò Marti veloci & Minervæ omnia curæ erunt.
Sic isti quidem talia inter se colloquebantur.
In Æneam autem irruit pugnâ strenuus Diomedes,
Cognoscens quòd eum ipse tegebat manibus Apollo:
Sed hic ne deum quidem magnum reverebatur, cupiebat verò semper
Æneam interficere, & inclytis armis exuere.
Ter quidem dehinc irruit, interficere cupiens,
Ter autem ejus vi-repulit fulgentem clypeum Apollo:
Sed cum jam quartum impetum faceret deo par,
Minaciter tunc increpitans allocutus est longè-jaculans Apollo,
Perpende Tydide & recede, neque diis
Ita magnos, ut æquandū te censeas, spiritus gere: quoniā nequa.genus simile
Immortaliumque deorum, humi incedentiumque hominum.
Sic dixit. Tydides autem recessit paululùm retrò,
Iram evitans è-longinquo-ferientis Apollinis.
Æneam verò seorsùm à turba posuit Apollo,
Pergamo in sacrâ, ubi ipsi templum erat:
Illum quidem Latonaque & Diana sagittis-gaudens,
In magno adyto curabantque gloriâque decorabant.
Verùm imaginem fecit argenteum-arcum-gerens Apollo
Ipsique Æneæ similem & armis talem:

---

429. Ἱμερόεντα.] Ἐπέραστα, θαυμαστά.

432. Ἐπόρουσεν.] Ἐφώρμησεν.

433. Ὑπείρεχεν.] Ὑπερεῖχε, προεβέβλητο, ὑπερεμάχετο.

434. Ἅζετο.] Ἐσέβετο. Ἵετο.] Προεθυμεῖτο.

435. Δῦσαι.] Ἀποδῦσαι.

437. Ἐστυφέλιξε.] Διέσεισε, διεκίνησε. Φαεινήν.] Λαμπράν.

438. Ἐπέσσυτο.] Ἐφώρμησε. Δαίμονι ἶσος.] Θεῷ ὅμοιος, ἥρωϊ παραπλήσιος.

439. Ὁμοκλήσας.] Ἐπαπειλήσας, ἐπιτιμητικῶς βοήσας.

440. Φράζεο.] Σκέπτου, διαλογίζου. Φράζεο, καὶ χάζεο.] Διαλογιζόμενος ἀναχώρει.

441. Φῦλον.] Ἔθνος.

442. Χαμαὶ ἐρχομένων.] Ἀντὶ τοῦ, ἀποθνησκόντων. ἢ, ἐπὶ γῆς βαδιζόντων. ἢ, χαμαιῤῥιφῶν. ἢ, φθαρτῶν.

443. Ἀνεχάζετο.] Ἀνεχώρει. Τυτθόν.] Μικρόν. ὀλίγον.

444. Ἀλευάμενος.] Ἐκκλίνας.

445. Ἀπάτερθεν.] Ἄποθεν.

446. Περγάμῳ.] Τῇ ἀκροπόλει τῶν Τρώων τῆς Ἰλίου οὕτω καλουμένη.

447. Ἰοχέαιρα.] Ἡ ἰοῖς, ὅ ἐστι, βέλεσι, χαίρουσα. τοῦτ' ἔστι, τοξική.

448. Ἀδύτῳ.] Ναῷ. Ἄδυτα γὰρ καλοῦνται οἱ τόποι τῶν ἱερῶν, εἰς οὓς οὐκ ἔξεστιν εἰσιέναι πᾶσιν. Ἀκέοντο.] Ἐθεράπευον, νῦν. ἢ, ἐπεμελοῦντο. ἢ, παρεμυθοῦντο. Κύδαινον.] Ἐδόξαζον, πρὸς δόξαν προετρέποντο.

450. Ἴκελον.] Ὅμοιον. Τοῖον.] Τοιοῦτον.

Ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδώλῳ Τρῶες καὶ δῖοι Ἀχαιοὶ
Δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
Ἀσπίδας εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
Δὴ τότε θοῦρον Ἄρηα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἆρες Ἄρες βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
Οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθὼν
Τυδείδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διῒ πατρὶ μάχοιτο;
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ·
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος·
Ὣς εἰπὼν, αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγάμῳ ἄκρῃ·
Τρώων δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθὼν,
Εἰδόμενος Ἀκάμαντι θοῷ, ἡγήτορι Θρηκῶν.
Υἱάσι δὲ Πριάμοιο διοτρεφέεσσι κέλευεν,
Ὦ υἱεῖς Πριάμοιο διοτρεφέος βασιλῆος,
Ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς;
Ἦ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃς εὖ ποιητῇσι μάχωνται;
Κεῖται ἀνὴρ ὅντ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ,
Αἰνείας, υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο.
Ἀλλ' ἄγετ', ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν Ἕκτορα δῖον,
Ἕκτορ, πῆ δή τοι μένος οἴχεται, ὃ πρὶν ἔχεσκες;
Φῆς που ἄτερ λαῶν πόλιν ἑξέμεν, ἠδ' ἐπικούρων,

Circum autem imaginem Trojani & nobiles Achivi
Cædebant invicem circa pectora bovinos
Clypeos pulchrè orbiculatos, & parmulas leves.
Tunc utique impetuosum Martem allocutus est Phœbus Apollo,
Mars Mars hominum pernicies, inquinate cæde, murorum eversor,
Nonne jam istum virum prælio extraxeris vindictâ persecutus
Tydidem, qui jam jam vel Jovi patri pugnaret?
Venerem quidem primùm cominus vulneravit manu ad carpum:
At postea in meipsum irruit deo par:
Sic locutus, ipse quidem resedit in Pergamo excelsâ:
Trojanorum vero ordines perniciosus Mars concitavit obeundo,
Assimilatus Acamanti veloci, ductori Thracum.
Filios autem Priami Jovis-alumnos adhortatus est,
O filii Priami Jovis-alumni regis,
Quousque interfici sinetis populum ab Achivis?
An donec circa portas benè structas pugnent?
Jacet vir quem æqualiter honorabamus Hectori nobili,
Æneas, filius magnanimi Anchisæ.
Verùm agite, ex tumultu eripiamus strenuum socium.
Sic locutus, excitavit robur & animum uniuscujusque.
Tunc vero Sarpedon valde objurgavit Hectora nobilem,
Hector quo jam tibi robur abiit, quod prius habebas?
Dixisti quondam sine copiis urbem defensurum, & auxiliis,

---

452. Δῄουν.] Διέκοπτον. Βοείας.] Τὰς ἀσπίδας τὰς ἐκ βοείων βυρσῶν.
453. Εὐκύκλους.] Περιφερεῖς. Εὖ ἐχούσας ἐν τῇ περιφερείᾳ. Λαισήϊα.] Βαρβαρικὰ ὅπλα, ἢ βέλη. ἢ, μικρὰ ἀσπιδίσκια θυρεοειδῆ, ὠμοβύρσινα σάκη, ἐκ λασίων βυρσῶν αἰγείων. ἢ, ὅπλα κοῦφα· παρὰ τὸ, ἐν τῇ λαιᾷ χειρὶ βαστάζεσθαι.
454. Θοῦρον.] Ὁρμητικὸν ἐν τῷ πολέμῳ.
455. Βροτολοιγέ.] Ἀνδροφόνε.
456. Ἐρύσαιο.] Ἑλκύσειας.
458. Χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ.] Ἐπὶ τὸν καρπὸν τῆς χειρός. ἀνὰ χεῖρα, ἐν χειρί.
459. Ἐπέσσυτο.] Ἐφώρμησεν.
460. Ἄκρῃ.] Ἀκροπόλει.
461. Τρώων δὲ στίχας.] Τοὺς δὲ Τρῶας εἰς τάξεις καθεστῶτας. Οὖλος.] Ὀλέθριος. Ὤτρυνε.] Παρώξυνεν.
462. Εἰδόμενος.] Ὁμοιωθείς. Ἀκάμαντι.] Ὄνομα κύριον. Ἡγήτορι.] Ἡγεμόνι.
465. Ἐς τί ἔτι.] Μέχρι τινός.
466. Εἰσόκεν.] Ἕως ἄν, μέχρις ἄν. Εὖ ποιητῇσιν.] Εὖ πεποιημέναις, εὖ καὶ καλῶς κατεσκευασμέναις.
467. Ἶσον.] Ἐπίσης, ὁμοίως. Ἐτίομεν.] Ἐτιμῶμεν.
469. Ἐκ φλοίσβοιο.] Ἐκ ταραχῆς. Σαώσομεν.] Σώσωμεν.
471. Νείκεσεν.] Ὠνείδισε.
472. Πῆ δή τοι.] Ποῦ δή σοι. Οἴχεται.] Πεπόρευται. Ἔχεσκες.] Εἶχες.
473. Φῆς.] Ἔλεγες. Που.] Ἀντὶ τοῦ, δή. Ἄτερ.] Χωρίς. Ἑξέμεν.] Ἕξειν, συνέξειν, συνέχειν, διαφυλάξειν.

 474. Γαμ-

Οἶος σὺν γαμβροῖσι κασιγνήτοισί τε σοῖσι·
Τῶν νῦν οὔ τιν' ἐγὼ ἰδέειν δύναμ' οὐδὲ νοῆσαι,
Ἀλλὰ καταπτώσσουσι κύνες ὣς ἀμφὶ λέοντα·
Ἡμεῖς δ' αὖ μαχόμεσθ' οἵπερ τ' ἐπίκουροι ἔνειμεν.
Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν, μάλα τηλόθεν ἥκω.
Τηλοῦ γὰρ Λυκίη Ξάνθῳ ἐπὶ δινήεντι,
Ἔνθ' ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπον καὶ νήπιον υἱόν,
Κὰδ δὲ κτήματα πολλά, τά τ' ἔλδεται ὅσκ' ἐπιδευής·
Ἀλλὰ καὶ ὧς, Λυκίους ὀτρύνω, καὶ μέμον' αὐτὸς
Ἀνδρὶ μαχέσσασθαι· ἀτὰρ οὔτι μοι ἐνθάδε τοῖον
Οἷόν κ' ἠὲ φέροιεν Ἀχαιοὶ ἤ κεν ἄγοιεν·
Τύνη δ' ἕστηκας, ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις
Λαοῖσιν μενέμεν, καὶ ἀμυνέμεναι ὤρεσσι·
Μήπως ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου,
Ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε·
Οἱ δὲ τάχ' ἐκπέρσουσ' εὖ ναιομένην πόλιν ὑμήν.
Σοὶ δὲ χρὴ τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε καὶ ἦμαρ,
Ἀρχοὺς λισσομένῳ τηλεκλητῶν γ' ἐπικούρων
Νωλεμέως ἐχέμεν, κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν.
Ὣς φάτο Σαρπηδών· δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος,
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη,

Solum cum affinibus fratribusque tuis:
Horum nunc nullum ego videre possum neque animadvertere,
Sed trepidant canes tanquam circa leonem:
Nos vero pugnamus, qui socii adsumus.
Etenim ego auxiliator existens, admodùm è-longinquo venio.
Procul enim Lycia Xanthum ad vorticosum,
Ubi uxoremque dilectam reliqui & infantem filium,
Reliqui & possessiones multas, quas cupit quicunque pauper:
Et tamen etiam sic, Lycios adhortor, & promptus sum ipse
Cum viro pugnare: tametsi nihil mihi hic tale
Quale vel asportent Achivi vel abducant:
Tu vero stas, sed ne alias quidem hortaris
Copias sustinere *hostem*, & opem-ferre uxoribus:
Ne fortè veluti nexibus lini capti omnia-trahentis,
Hostibus captura & præda sitis:
Illi verò citò excindent benè habitatam urbem vestram.
At tibi convenit hæc omnia curæ esse noctesque diesque,
Principibus supplicanti longè-vocatorum sociorum
Ut incessanter *hosti* obsistant, asperámque deponant increpationem.
Sic dixit Sarpedon: momordit autem præcordia Hectori sermo,
Et statim de curru cum armis saliit ad terram:
Vibrans autem acutas hastas, per exercitum ibat undique,

474. Γαμβροῖσιν.] Οἱ ἄνδρες τῶν θυγατέρων. Γαμβρὸς ὁ γήμας καλεῖται ὑπὸ τῶν οἰκείων τῆς γαμηθείσης.

475. Ἰδέειν.] Ἰδεῖν. Νοῆσαι.] Θεάσασθαι.

476. Καταπτώσσουσι.] Δειλιῶσιν.

477. Ἔνειμεν.] Ἐνεσμὲν, ἐσμὲν, ὑπάρχομεν.

478. Ἥκω.] Παραγέγονα.

479. Τηλοῦ.] Μακρόθεν. Δινήεντι.] Δίνας ἔχοντι. Δῖναι δέ εἰσιν αἱ τῶν ὑδάτων συστροφαί.

481. Ἔλδεται.] Ἐπιθυμεῖ. Ἐπιδευής.] Ἐνδεής.

485. Τύνη.] Δωρικῶς, ἀπὸ τοῦ τύ, ἐν παραγωγῇ τύνη, ὅ ἐστι σύ. ὡς, ἀπὸ τοῦ ἐγώ, ἐγώνη, καὶ ἐγών.

486. Μενέμεν.] Ὑπομένειν, προθυμεῖσθαι. Ὤρεσσι.] Ὀάρεσσι, ταῖς γυναιξί. Παρὰ τὸ συνεζεῦχθαι τοῖς ἀνδράσιν. ἔνθεν καὶ συνωρὶς, τὸ συνεζευγμένων τῶν ἵππων ὄχημα.

487. Ἀψῖσι λίνου.] Τοῖς ἅμμασι καὶ ταῖς συναφαῖς τοῦ λίνου. Περιφραστικῶς δὲ τὸ, δίκτυον. Λίνου.] Δικτύου. Ἁλόντε.] Ληφθέντες. Πανάγρου.] Τοῦ πάντα ἀγρεύοντος.

488. Ἕλωρ.] Ἕλκυσμα, ἕλασμα, καὶ ἀναίρεμα. Ἐσχημάτισται δὲ παρὰ τὸ ἑλεῖν. Κύρμα.] Ἐξεύρημα, ἔνταλμα· οἷον, ἐπίταγμα, εὐτύχημα. Λέγει δὲ τῶν ἐχθρῶν.

489. Ὑμήν.] Ὑμετέραν.

491. Λισσομένῳ.] Δεομένῳ.

492. Νωλεμέως.] Ἀδιαλείπτως, συνεχῶς. Ἐχέμεν.] Συνέχειν, ἢ ἀντέχειν, πρὸς τὴν μάχην, καὶ μὴ ἐνδιδόναι. Ἐνιπήν.] Ἐπίπληξιν.

493. Δάκε.] Καθίκετο, καθήψατο.

494. Ἆλτο.] Καθήλατο.

495. Πάλλων.] Κινῶν. Πάντη.] Πανταχοῦ.

497. Ἐλε-

Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες, οὐδ' ἐφόβηθεν.
Ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωάς,
Ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ
Κρίνῃ ἐπειγομένων ἀνέμων καρπόν τε καὶ ἄχνας,
Αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαί· ὣς τότ' Ἀχαιοὶ
Λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισάλῳ, ὅν ῥα δι' αὐτῶν
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων,
Ἂψ ἐπιμισγομένων· ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες.
Οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον· ἀμφὶ δὲ νύκτα
Θοῦρος Ἄρης ἐκάλυψε μάχῃ, Τρώεσσιν ἀρήγων,
Πάντοσ' ἐποιχόμενος. τοῦ δ' ἐκραίαινεν ἐφετμὰς
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅς μιν ἀνώγει
Τρωσὶν θυμὸν ἐγεῖραι, ἐπεὶ ἴδε Παλλάδ' Ἀθήνην
Οἰχομένην· ἡ γάρ ῥα πέλεν Δαναοῖσιν ἀρηγών.
Αὐτὸς δ' Αἰνείαν μάλα πίονος ἐξ ἀδύτοιο
Ἧκε, καὶ ἐν στήθεσσι μένος βάλε ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' ἑτάροισι μεθίστατο· τοὶ δ' ἐχάρησαν

Adhortans ad-pugnandum: excitavit autem pugnam gravem.
Illi verò conversi sunt à *fugâ*, & adversi steterunt Achivis.
Argivi autem sustinebant conferti, neque in fugam versi sunt.
Sicut autem ventus paleas differt sacras per areas,
Viris ventilantibus, quando flava Ceres
Secernit urgentibus ventis fructumque & paleas,
Subalbicant autem palearum receptacula: sic tunc Achivi
Albi supernè facti sunt pulvere, quem inter ipsos
Cœlum adusque solidum excitârunt pedes equorum,
Conversâ acie confligentium; gressum autem convertere fecerunt aurigæ.
Hi verò robur manuum rectâ tulerunt; circum autem caliginem
Impetuosus Mars offudit prœlio, Trojanis opem-ferens,
Omnem aciem obiens. Effecta autem dedit mandata
Phœbi Apollinis aureum-ensem-gestantis, qui ipsum jusserat
Trojanis animum excitare, postquam vidit Pallada Minervam
Abeuntem: hæc enim erat Danais auxiliatrix.
Ipse autem Æneam valde pingui ex adyto
Emisit, & pectoribus robur indidit pastori populorum.
Æneas autem inter socios stetit: hi verò gavisi sunt

497. Ἐλελίχθησαν.] Συνεστράφησαν, μεταβαλλόμενοι εἱλήθησαν.

498. Ἀολλέες.] Συνεσταλμένοι, ἀθρόοι, συνηγμένοι. Ἐφόβηθεν.] Ἐφοβήθησαν.

499. Ἄχνας.] Τὰ λεπτὰ τῶν ἀχύρων, ἢ τὰ ἄχυρα. Ἄχνη δὲ καλεῖται καὶ ὁ ἐπιπολάζων τῷ κύματι ἀφρός. Φορέει.] Φέρει, διασκορπίζει, σκεδάζει. Ἀλωάς.] Ἀλωνείας. Νῦν δὲ τοὺς τόπους, ὅπου ὁ πυρὸς πατεῖται, τουτέστιν, ἀλοᾶται. Σημαίνει δὲ καὶ τὴν δενδροφόρον γῆν, καὶ ἐν ᾗ ἀπὸ τοῦ σίτου τὰ ἄχυρα διαιρεῖται. Λικμᾶν γάρ ἐστι τὸ χωρίζειν ἀπὸ τοῦ σίτου τὸ ἄχυρον τοῖς πτύοις.

500. Ξανθὴ Δημήτηρ.] Ὁ πυρός. Ὁ δὲ τρόπος μετωνυμία. Ἡ αὐτὴ ἡ θεός, ἡ γεωργικὴ ἐπιστήμη.

501. Κρίνει.] Διαχωρίζει. Ἐπειγομένων.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπειγόντων, καὶ συνεχῶς καὶ μετὰ βίας πνεόντων.

502. Ἀχυρμιαί.] Ἀχυροθῆκαι οἱ τόποι, εἰς οὓς χωριζόμενα τοῦ σίτου τὰ ἄχυρα ἐκπίπτει.

503. Ὕπερθεν.] Ὑπεράνωθεν. Κονισάλῳ.] Τῷ κονιορτῷ.

504. Πολύχαλκον.] Στερεόν, λίαν ἰσχυρόν. Ἐπέπληγον.] Πλήσσοντες σφοδρῶς καὶ ἐκτόνως ἤγειρον καὶ ἀνέπαλλον καὶ ἀνεκίνουν.

505. Ἂψ ἐπιμισγομένων.] Ἐξ ὑποστροφῆς ἐμβαλλόντων. Ὑπὸ δ' ἔστρεφον.] Ὑπέστρεφον δέ. Ἡνιοχῆες.] Ἡνίοχοι. Ἡ εὐθεῖα, ὁ ἡνιοχεύς.

506. Μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον.] Τὴν διὰ τῶν χειρῶν δύναμιν ἐναντίον ἔφερον ἀλλήλων. Ἰθύς.] Ἐπ' εὐθείας. Νύκτα.] Ἀχλύν.

507. Ἀρήγων.] Βοηθῶν.

508. Πάντοσε.] Πανταχοῦ, πανταχόσε. Ἐκραίαινεν.] Ἐπετέλει. Ἐφετμάς.] Ἐντολάς.

509. Χρυσαόρου.] Χρυσοφασγάνου, χρυσοῦν ξίφος ἔχοντος. Οἱ δὲ νεώτεροι, ὡς χρυσῆν κιθάραν ἔχοντος, ἀποδιδόασι τὴν λέξιν.

511. Πέλεν.] Ἐγένετο [illegible].

512. Πίονος.] Νῦν, πλουσίου, ἢ, λιπαροῦ, εὐδαίμονος. Ἀδύτοιο.] Ναοῦ, ὃν εἰσελθεῖν οὐ ῥᾴδιον.

513. Ἧκεν.] Ἀφῆκεν.

514. Ἑτάροισι μεθίστατο.] Ἐν τοῖς ἑταίροις [illegible] ἐν αὐτοῖς ἵσταται.

Ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Καὶ μένος ἐσθλὸν ἔχοντα. μετάλλησάν γε μὲν οὔτοι·
Οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ὃν Ἀργυρότοξος ἔγειρεν,
Ἄρης τε βροτολοιγὸς, Ἔρις τ᾽ ἄμοτον μεμαυῖα.
Τοὺς δ᾽ Αἴαντε δύω καὶ Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης
Ὤτρυνον Δαναοὺς πολεμιζέμεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Οὔτε βίας Τρώων ὑπεδείδισαν, οὔτε ἰωκάς,
Ἀλλ᾽ ἔμενον νεφέλῃσιν ἐοικότες, ἅστε Κρονίων
Νηνεμίης ἔστησεν ἐπ᾽ ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
Ἀτρέμας ὄφρ᾽ εὕδῃσι μένος Βορέαο, καὶ ἄλλων
Ζαχρειῶν ἀνέμων, οἵτε νέφεα σκιόεντα
Πνοιῇσιν λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες·
Ὡς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδ᾽ ἐφέβοντο.
Ἀτρείδης δ᾽ ἀν᾽ ὅμιλον ἐφοίτα, πολλὰ κελεύων,
Ὦ φίλοι, Ἀνέρες ἐστὲ καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε,
Ἀλλήλους τ᾽ αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Αἰδομένων τ᾽ ἀνδρῶν πλέονες σόοι ἠὲ πέφανται·
Φευγόντων δ᾽ οὔτ᾽ ἂρ κλέος ὄρνυται, οὔτε τις ἀλκή·
Ἦ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ θοῶς· βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα
Αἰνείεω ἕταρον μεγαθύμου Δηϊκόωντα
Περγασίδην, ὃν Τρῶες ὁμῶς Πριάμοιο τέκεσσι
Τῖον, ἐπεὶ θοὸς ἔσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι·

Ut viderunt vivumque & incolumem advenientem,
Et animum bonum habentem, percontati sunt tamen nihil:
Non enim sinebat labor alius, quem argenteum arcum gerens excitabat,
Marsque hominum pernicies, Discordiaque insatiabiliter furens.
Ajaces autem duo & Ulysses & Diomedes,
Concitabant Danaos ad-pugnandum: ii verò etiam per se
Neque vires Trojanorum timebant, neque clamores,
Sed expectabant *eorum impetum* nubibus similes, quas Saturnius
Tranquillitatis-tempore sistit in pertingentibus-ad-cœlum montibus,
Quietè quando dormit vis boreæ, & aliorum
Impetuosorum ventorum, qui nubes opacas
Flatibus stridulis dissipant flantes:
Sic Danai Trojanos expectabant stabiliter, neque fugiebant.
Atrides autem per turbam discurrebat, multa mandans,
O amici, Viri estote, & fortem animum sumite,
Et alius alium verecundantes observate per acres pugnas.
Verecundantium enim virorum plures salvi quàm interfecti sunt:
Fugientium vero neque gloria exurgit, nec ullum auxilium:
Dixit, & jaculatus est hasta impigrè: percussit autem è pr. pugnator. virum
Æneæ socium magnanimi Deicoontem
Pergasidem, quem Trojani æquè ac Priami filios
Honorabant, quoniam impiger erat inter primos pugnare:

515. Ἀρτεμέα.] Ὑγιῆ.
516. Μετάλλησαν.] Ἐπεζήτησαν. Οὔτοι.] Οὐδέν.
517. Ἔα.] Ἀντὶ τοῦ, εἴα. Πόνος.] Ἐνέργεια. Δηλοῖ δὲ νῦν κακοπάθειαν.
518. Ἄμοτον.] Ἀπλήρωτον.
521. Ἰωκάς.] Κραυγὰς, ἀπειλὰς, ἢ τὰς ἐν τῷ πολέμῳ διώξεις καὶ ὁρμάς. Ἰωκὴ, ὡσεὶ διωκή.
523. Νηνεμίης.] Ἐπὶ νηνεμίας. Ἀκροπόλοισιν.] Ὧν περὶ τὰ ἄκρα αἱ νεφέλαι πολοῦνται, ὅ ἐστιν, ἀναστρέφονται, ἢ ὧν αἱ ἄκραι τὸν πόλον, τὸν οὐρανὸν, ἐπαναβιβάζουσιν.
524. Ἀτρέμας.] Ἐφ᾽ ἡσυχίας, ἄνευ τινὸς κινήσεως. Ὄφρ᾽ εὕδῃσι.] Ὅτ᾽ ἀνηρεμῇ.
525. Ζαχρειῶν.] Ἄγαν χρειωδῶν, μεγάλως πνεόντων. Σκιόεντα.] Μελαίνας σκιὰς ποιοῦντα.
526. Λιγυρῇσι.] Λιγυραῖς, ἡδείαις, ἢ ὀξείαις, σφοδραῖς. Διασκιδνᾶσι.] Διασκορπίζουσιν. Ἀέντες.] Πνέοντες.
528. Ἐφοίτα.] Ἐπορεύετο.
529. Ἀνέρες.] Νῦν ἀντὶ τοῦ ἀνδρεῖοι. Ἄλκιμον.] Ἰσχυρόν. Ἕλεσθε.] Ἀναλάβετε.
530. Αἰδεῖσθε.] Διατηρεῖτε. ἀλλήλοις προσέχετε.
531. Αἰδομένων.] Αἰδουμένων. αἰσχυνομένων. ἀλλήλοις προσεχόντων. Σόοι.] Σῶοι, ὑγιεῖς. Τὸ σο μικρὸν, διὰ τὸ μέτρον. Πέφανται.] Πεφονευμένοι εἰσὶν, ἢ, ἀναιροῦνται. Σημαίνει δὲ καὶ τὸ, γεγόνασι φανεροὶ, πεφανέρωνται.
534. Αἰνείεω.] Ἰωνικῶς. καὶ κατὰ συνίζησιν ποιητικὴν, Αἰνείω. Αἰνείου.
535. Περγασίδην.] Περγάσου υἱόν.
536. Τῖον.] Ἐτίμων. Θοός.] Ταχὺς, πρόθυμος, πολεμικός.

538. Ἐρυ-

Τόν ῥα κατ' ἀσπίδα δουρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·
Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς·
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσε·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Δαναῶν ἕλεν ἄνδρας ἀρίστους
Υἷε Διοκλῆος Κρήθωνά τε Ὀρσίλοχόν τε·
Τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Φηρῇ,
Ἀφνειὸς βιότοιο· γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
Ἀλφειοῦ, ὅς τ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης.
Ὃς τέκετ' Ὀρσίλοχον πολέεσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα·
Ὀρσίλοχος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάθυμον·
Ἐκ δὲ Διοκλῆος διδυμάονε παῖδε γενέσθην,
Κρήθων, Ὀρσίλοχός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Τὼ μὲν ἄρ' ἡβήσαντε, μελαινάων ἐπὶ νηῶν
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἅμ' Ἀργείοισιν ἑπέσθην,
Τιμὴν Ἀτρείδῃς, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
Ἀρνυμένω· τὼ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
Οἵω τώγε λέοντε δύω ὄρεος κορυφῇσιν
Ἐτραφέτην ὑπὸ μητρὶ βαθείης τάρφεσιν ὕλης·
Τὼ μὲν ἄρ' ἁρπάζοντε βόας καὶ ἴφια μῆλα
Σταθμοὺς ἀνθρώπων κεραΐζετον, ὄφρα καὶ αὐτὼ
Ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὀξέϊ χαλκῷ·
Τοίω τὼ χείρεσσιν ὑπ' Αἰνείαο δαμέντε

Hunc in clypeo hasta percussit rex Agamemnon:
Is autem non hastam inhibuit, transiit verò penitus etiam per ipsum:
Imum autem in ventrem per balteum impulit:
Fragorem autem edidit cadens, & sonitum dedere arma super ipsum.
Tum verò Æneas Danaorum interfecit viros fortissimos
Filios Dioclei Crethonaque Orsilochumque:
Horum pater quidem habitabat benè ædificatâ in Pherâ,
Dives opum: genus autem erat à fluvio
Alpheo, qui late fluit Pyliorum per terram.
Hic genuit Orsilochum multis viris imperatorem:
Orsilochus autem genuit Diocleum magnanimum:
Ex Diocleo autem gemini filii nati sunt,
Crethon, Orsilochusque, pugnæ benè scientes omnigenæ.
Hi quidem puberes-facti, nigris in navibus
Ilium ad generosis equis fœcundum simul Argivos secuti sunt,
Pœnas pro Atridis, Agamemnone & Menelao
Expetentes: eos verò ibi finis mortis obtexit.
Quales leones duo montis in verticibus
Nutriti sunt sub matre profundæ in densis recessibus sylvæ:
Hi quidem rapientes boves & pingues oves
Stabula hominum vastabant, donec & ipsi
Virorum manibus interfecti sunt acuto ære:
Tales hi manibus sub Ænea domiti

538. Ἔρυτο.] Ὑπέμεινεν, ἐκώλυσεν, ἐφύλαξεν. Παρὰ τὸ ἔρυμαι, ἀντὶ τοῦ ἐρύομαι. Εἴσατο.] Διῆλθε. Χαλκός.] Ἔνιοι, καὶ τῆς.

539. Νειαίρῃ.] Τῇ νεάτῃ. Λέγει δὲ τὸ ἔσχατον μέρος τῆς γαστρός.

543. Ἔναιε.] Κατῴκει. Ἐϋκτιμένῃ.] Καλῶς κατεσκευασμένῃ.

544. Βιότοιο.] Νῦν, τοῦ πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτηδείου.

545. Ἀλφειοῦ.] Ἀλφειὸς, ποταμὸς ἐν Ἤλιδι. Εὐρὺ ῥέει.] Ἀντὶ τοῦ, εὐρέως, πλατέως.

548. Διδυμάονε.] Διδυμάονες διδύμων διαφέρουσι. καθότι οὗτοι μὲν ἀδελφοὺς δηλοῦσιν, οἱ δὲ διδυμάονες ἐκ τῆς ἀνάγκης. κεῖται γὰρ ἡ λέξις καὶ ἐπὶ ἁπλῶς διδύμου. Τὸ σ μικρὸν, διὰ τὸ μέτρον. Γενέσθην.] Ἐγεννήθησαν.

550. Ἡβήσαντε.] Ἀκμάσαντες. Δυϊκῶς.

551. Εὔπωλον.] Καλοὺς ἵππους ἔχουσαν, εὔιππον. Ἢ, ἐν ᾗ ἐπὶ καλῶς ἀναστραφῆναι. ἤγουν, εὐήρετος. ἀπὸ τοῦ πολεῖν.

553. Ἀρνυμένω.] Ἀντικαταλλασσομένω. περιάπτοντες.

555. Τάρφεσι.] Πυκνώμασι, συνεχέσι τόποις. Ὕλης.] Συμφύτου τόπου.

556. Ἴφια.] Ἤτοι εὐτραφῆ, ἢ, κατ' εὐφημισμὸν, ἀσθενῆ, ἢ ἰσχυροποιὰ τῶν ἐσθιόντων.

557. Σταθμούς.] Τὰς ἐπαύλεις. Κεραΐζετον.] Πορθοῦσι, κενοῦσι. καθὼς πεφύκασιν οἱ ταῦροι τοῖς κέρασιν.

558. Ἐν παλάμῃσιν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐν ταῖς χερσί.

Καππεσέτην, ἐλάτῃσιν ἐοικότες ὑψηλῇσι.
Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Σείων ἐγχείην· τοῦ δ' ὤτρυνεν μένος Ἄρης,
Τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνείαο δαμείη.
Τὸν δ' ἴδεν Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱός.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων· περὶ γὰρ δίε ποιμένι λαῶν
Μή τι πάθῃ, μέγα δὲ σφέας ἀποσφήλειε πόνοιο.
Τὼ μὲν δὴ χεῖράς τε καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα
Ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην, μεμαῶτε μάχεσθαι.
Ἀντίλοχος δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' οὐ μεῖνε, θοός περ ἐὼν πολεμιστής,
Ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν νεκροὺς ἔρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
Τὼ μὲν ἄρα δειλὼ βαλέτην ἐν χερσὶν ἑταίρων·
Αὐτὼ δὲ στρεφθέντε, μετὰ πρώτοισι μαχέσθην.
Ἔνθα Πυλαιμένεα ἑλέτην, ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
Ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπιστάων.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρείδης δουρικλυτὸς Μενέλαος
Ἑσταότ' ἔγχεϊ νύξε κατὰ κληῗδα τυχήσας.
Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ἡνίοχον θεράποντα,
Ἐσθλὸν Ἀτυμνιάδην, ὁ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους,
Χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχὼν μέσον. ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
Ἡνία λεύκ' ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐξας ξίφει ἤλασε κόρσην.

Deciderunt, abietibus similes altis.
Horum vero prostratorum misertus est pugnâ strenuus Menelaus:
Processit autem per primos pugnatores, armatus corusco ære,
Quassans hastam. Ejusque excitabat animum Mars,
Ea cogitans, ut manibus sub Æneæ domaretur.
Hunc autem vidit Antilochus magnanimi Nestoris filius.
Processitq; per primos pugnatores: valde enim timebat pastori populorum
Ne quid pateretur *humanitus*, graviterque ipsos frustr. excid. faceret labore.
Illi quidem jam manusque & hastas acutas
Contra se invicem tenebant, parati pugnare.
Antilochus autem valde prope astitit pastori populorum.
Æneas vero non sustinuit, impiger licet existens bellator,
Ut vidit duos viros propè inter se stantes.
Illi vero postquam mortuos traxerant ad populum Achivorum,
Eos quidem miseros posuerunt in manibus sociorum:
Ipsi vero conversi, inter primos pugnabant.
Tunc Pylæmenem interfecerunt parem Marti,
Principem Paphlagonum magnanimorum clypeatorum.
Hunc enim Atrides hastâ-inclytus Menelaus
Stantem hastâ vulneravit ad jugulum assecutus.
Antilochus verò Mydona percussit aurigam famulum,
Fortem Atymniadem, Ille autem avertebat solidos ungulis equos,
Saxo cubitum assecutus medium. At ex manibus
Frena candida ebore humi ceciderunt in pulvere.
Antilochus autem irruens ense percussit tempus.

---

560. Καππεσέτην.] Κατέπεσον. δυϊκῶς. Ἐλάτῃσιν.] Ἐλάτη, εἶδος δένδρου.
563. Σείων,] Κινῶν.
564. Δαμείη.] Φονευθῇ.
566. Περὶ γὰρ δίε.] Περισσῶς γὰρ ἔδιε, καὶ ἐφοβεῖτο.
567. Μέγα.] Μεγάλως. Σφέας.] Συσταλτέον διὰ τὸ μέτρον, κατὰ συνίζησιν. Ἀποσφήλειε πόνοιο.] Ἀποσφαλῶσαι καὶ ἀποτυχεῖν ποιήσει τοῦ ἔργου. Πόνοιο.] Τοῦ προκειμένου ἔργου.
572. Μένοντε.] Παραμένοντας, παρεστῶτας.
574. Δειλώ.] Δειλαίους. δυϊκῶς. ἀσθενεῖς, ἀθλίους. Βαλέτην.] Ἐνεχειρίσαν, ἔθηκαν.
575. Μετὰ πρώτοισιν.] Ἐν τοῖς προμάχοις.
576. Ἀτάλαντον.] Ἴσον.
579. Τυχήσας.] Ἐπιτυχών.
581. Ἀτυμνιάδην.] Ἀτυμνίου υἱόν.
583. Λεύκ' ἐλέφαντι.] Λευκὰ ὡς ἐλέφαντος.
584. Ἤλασεν.] Ἔκοψε. Κόρσην.] Κεφαλήν, κρόταφον.

585. Ἀθμαί-

Αὐτὰρ ὅγ' ἀθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου
Κύμβαχος ἐν κονίῃσιν ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους.
Δηθὰ μάλ' ἑστήκει, (τύχε γὰρ ψαμάθοιο βαθείης,)
Ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλον ἐν κονίῃσι.
Τοὺς δ' ἵμασ' Ἀντίλοχος, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλασ' Ἀχαιῶν.
Τοὺς δ' Ἕκτωρ ἐνόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
Κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες
Καρτεραί· ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης καὶ πότνι' Ἐνυώ·
Ἡ μὲν, ἔχουσα κυδοιμὸν ἀναιδέα δηϊοτῆτος·
Ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα·
Φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' Ἕκτορος, ἄλλοτ' ὄπισθεν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος ἰὼν πολέος πεδίοιο,
Στήῃ ἐπ' ὠκυρόῳ ποταμῷ ἅλαδε προρέοντι,
Ἀφρῷ μορμύροντα ἰδὼν, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω·
Ὣς τότε Τυδείδης ἀνεχάζετο, εἶπέ τε λαῷ·
Ὦ φίλοι, οἷον δὴ θαυμάζομεν Ἕκτορα δῖον
Αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
Τῷ δ' αἰεὶ πάρα εἷς γε θεῶν ὃς λοιγὸν ἀμύνει·
Καὶ νῦν οἱ πάρα κεῖνος Ἄρης βροτῷ ἀνδρὶ ἐοικώς.
Ἀλλὰ πρὸς Τρῶας τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσσω
Εἴκετε, μηδὲ θεοῖς μενεαινέμεν ἶφι μάχεσθαι.

Sed is anhelans affabrè facto excidit curru
Præceps in pulvere in sinciputque & humeros.
Diu valde *fixus* stetit, (nactus erat enim arenam profundam,)
Donec equi percussum humi dejecerunt in pulverem.
Hos v. scuticâ agitabat Antilochus, & ad exercitum egit Achivorum.
Hos verò Hector animadvertit inter ordines, irruit autem in ipsos
Vociferans: unaque Trojanorum sequebantur phalanges
Fortes: dux autem erat ipsis Mars & veneranda Bellona:
Illa quidem, ferens tumultum immanem pugnæ:
Mars vero in manibus ingentem hastam quassabat:
Ibat autem modò quidem ante Hectorem, modò post.
Hunc autem conspicatus cohorruit pugnâ strenuus Diomedes.
Ut verò cùm homo rerum imperitus emensus ingentem campum,
Constiterit ad rapidum fluvium in-mare profluentem,
Spuma frementem conspicatus, continuò recurrit retrorsum:
Sic tunc Tydides recessit, dixitque populo,
O amici, talem-*esse*-ut-possit *nos* quidē admiramur Hectora nobilem
Hastáque fortis esse & audax bellator.
Huic vero semper astat unus deorum qui mortem arcet:
Et nunc ei astat ille Mars mortali viro similis.
Sed ad Trojanos conversi semper retrò
Cedite, neque adversus-deos promptisitis fortiter pugnare.

585. Ἀθμαίνων.] Πνευστιῶν, σφοδρῶς ἀναπνέων. Εὐεργέος.] Εὖ πεποιημένου, καὶ καλῶς κατεσκευασμένου.
586. Κύμβαχος.] Ἐπὶ κεφαλὴν κυβιστῶν. Ἐπὶ βρεχμόν.] Ἐπὶ τὸ βρέγμα, καὶ βρέχμα τῆς κεφαλῆς.
587. Ἀμάθοιο.] Ἄμαθος, ἡ κατὰ τὸ πεδίον ἄμμος. Ψάμμος δὲ ἡ κατὰ τὴν θάλασσαν κόνις.
588. Βάλον.] Κατέβαλον.
589. Ἵμασεν.] Ἐμάστιξεν, ἐδίωξεν.
590. Ἐνόησεν.] Ἐθεάσατο.
591. Κεκληγώς.] Κραυγάζων, βοῶν. Εἵποντο.] Ἠκολούθουν.
592. Ἐνυώ.] Πολεμικὴ θεός.
593. Κυδοιμόν.] Τὴν ταραχὴν, τὸν θόρυβον, ἢ πόλεμον.
594. Ἐνώμα.] Διέφερεν, ἐκίνει, μετέφερε.
595. Φοίτα.] Ἀνεστρέφετο.
597. Ἀπάλαμνος.] Ἀσθενὴς, ἄπειρος, μηδὲν μηχανήσασθαι δυνάμενος. Πολέος.] Πολλοῦ.
598. Ὠκυρόῳ.] Ταχέα ῥεύματα ἔχοντι, ταχέως ῥέοντι. Ἅλαδε προρέοντι.] Εἰς τὴν θάλασσαν ἐμβάλλοντι.
599. Μορμύροντα.] Ὠνοματοπεποίηται ἡ λέξις ἀπὸ τοῦ ψόφου, τοῦ ἐν τοῖς ὕδασι γιγνομένου.
600. Ἀνεχάζετο.] Ἀνεχώρει.
601. Οἷον δή.] Ἀντὶ τοῦ, οἷον ἄρα δή. Θαυμάζομεν.] Ἐκπληττόμεθα.
603. Πάρα.] Πάρεστι.
605. Πρὸς Τρῶας τετραμμένοι.] Τοὺς Τρῶας βλέποντες.
606. Εἴκετε.] Πρᾴως ἀποχωρεῖτε. Μενεαινέμεν.] Προθυμεῖσθαι.

Ὣς ἄρ' ἔφη. Τρῶες δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθον αὐτῶν·
Ἔνθ' Ἕκτωρ δύο φῶτε κατέκτανεν εἰδότε χάρμης,
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντε, Μενέσθην, Ἀγχίαλόν τε.
Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν Ἄμφιον Σελάγου υἱὸν, ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ
Ναῖε πολυκτήμων, πολυλήϊος· ἀλλά ἑ μοῖρα
Ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πρίαμόν τε καὶ υἷας·
Τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλεν Τελαμώνιος Αἴας,
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ πάγη δολιχόσκιον ἔγχος·
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπέδραμε φαίδιμος Αἴας
Τεύχεα συλήσων· Τρῶες δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχευαν
Ὀξέα, παμφανόωντα· σάκος δ' ἀνεδέξατο πολλά.
Αὐτὰρ ὁ λὰξ προσβὰς ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχος
Ἐσπάσατ'· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
Ὤμοιιν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσι·
Δεῖσε δ' ὅγ' ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερώχων,
Οἳ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφέστασαν ἔγχε' ἔχοντες,
Οἵ ἑ μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυὸν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων. ὁ δὲ, χασσάμενος πελεμίχθη.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τληπόλεμον δ' Ἡρακλείδην ἠΰν τε μέγαν τε

Sic dixit. Trojani verò admodùm propè venerunt ipsos:
Tunc Hector duos viros interfecit scientes pugnæ,
In uno curru existentes, Menesthem, Anchialumque.
Horum vero prostratorum misertus est magnus Telamonius Ajax:
Stetit aute admodum propè cum accesserat, & jaculatus est hasta fulgenti,
Ac percussit Amphium Selagi filium, qui in Pæso
Habitabat prædives, locuples: sed eum fatum
Duxit auxiliaturum ad Priamumque & filios:
Hunc ad balteum percussit Telamonius Ajax,
Imo autem in ventre defixa est longa hasta:
Fragorem verò edidit cadens: accurrebat autem illustris Ajax
Arma detracturus: Trojani verò in eum hastas fuderunt
Acutas, collucentes: scutum autem excepit multas.
Ille verò calce impresso ex cadavere æream hastam
Evulsit: non tamen etiam alia potuit arma pulchra
Ab humeris auferre: premebatur enim telis:
Timuit autem pro mortuo pugnantes fortiter Trojanos feroces,
Qui multique & strenui instabant hastas tenentes,
Qui ipsum magnum licet existentem & fortem & præclarum,
Propulsarunt à se. Ille verò, recedens vi repulsus est.
Sic hi quidem occupabantur per acrem pugnam.
At Tlepolemum Heraclidem fortemque magnumque

608. Εἰδότε χάρμης.] Ἐπισταμένους μάχεσθαι.

612. Παισῷ.] Παισὸς, πόλις Τροίας, ἣν ἄλλοις Ἀπαισὸν, μετὰ τοῦ α, προσηγόρευσε.

613. Πολυκτήμων.] Πολλὰ κτήματα ἔχων. Πολυλήϊος.] Πολλὰ λήϊα ἔχων, ἢ πολλὰ θρέμματα ἔχων, πολυθρέμμων. Λεία γὰρ λέγεται καὶ τὰ ἐκ πολέμου λάφυρα, ἢ τὰ ἀπὸ λῃστείας.

614. Ἐπικουρήσοντα.] Βοηθήσοντα.

616. Νειαίρῃ.] Κατωτάτῃ.

617. Δούπησεν.] Ἐψόφησεν.

618. Ἐπέχευαν.] Δαψιλῶς ἐπέμψαν, ἐπέχευαν ἀθρόως. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὑγρῶν. Ἐπέχευαν.] Ἐξηκόντισαν.

619. Παμφανόωντα.] Λάμποντα. Σάκος.] Ἀσπὶς, ὅπλον. Ἀνεδέξατο.] Ἀνέλαβε.

620. Προσβάς.] Ἐνθορὼν, ἐμβάς.

621. Ἐσπάσατο.] Ἀνείλκυσεν.

622. Ἐπείγετο.] Κατεπονεῖτο.

623. Ἀμφίβασιν.] Τὴν περιμάχησιν. Συνασπισμόν. ἢ, τὸν περιβάντα τῷ νεκρῷ ὑπέρμαχον. Ἀγερώχων.] Ἄγαν ἐντίμων. ἢ καὶ, ἄγαν ὑβριστῶν.

625. Ἀγαυόν.] Ἐπιφανῆ, ἔνδοξον.

626. Ὦσαν.] Ἀπώσαντο, ἀπέβαλλον. Ἀπὸ σφείων.] Ἀφ' ἑαυτῶν. Χασσάμενος.] Ἀναχωρήσας. Πελεμίχθη.] Διεσείσθη, ἀπεσείσθη, πρὸς τῶν ἐμπεπηγότων τῇ ἀσπίδι δοράτων. Χασσάμενος πελεμίχθη.] Καθ' ὑπαλλαγὴν εἴρηται, ἀντὶ τοῦ, πελεμιχθεὶς ἀνεχάσατο.

627. Πονέοντο.] Ἐνήργουν.

628. Ἡρακλείδην.] Ἡρακλέους παῖδα. Ἠΰν.] Ἀγαθὸν, γενναῖον.

629. Ὡς-

Ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι μοῖρα κραταιή.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Υἱός θ' υἱωνός τε Διὸς νεφεληγερέταο,
Τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε,
Σαρπῆδον Λυκίων βουληφόρε, τίς τοι ἀνάγκη
Πτώσσειν ἐνθάδ' ἐόντι μάχης ἀδαήμονι φωτί;
Ψευδόμενοι δέ σε φασὶ Διὸς γόνον αἰγιόχοιο
Εἶναι, ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν
Οἳ Διὸς ἐξεγένοντο, ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων·
Ἀλλ' οἷόν τινα φασὶ βίην Ἡρακληείην,
Εἶναι ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα, θυμολέοντα·
Ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος,
Ἓξ οἴης σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν,
Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.
Σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμὸς, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί·
Οὐδέ τί σε Τρώεσσιν ὀΐομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι
Ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης, οὐδ' εἰ μάλα καρτερός ἐσσι,
Ἀλλ' ὑπ' ἐμοῦ δμηθέντα πύλας ἀΐδαο περήσειν.
Τὸν δ' αὖ Σαρπηδὼν Λυκίων ἀγὸς ἀντίον ηὔδα,
Τληπόλεμ', ἤτοι κεῖνος ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρὴν,
Ἀνέρος ἀφραδίῃσιν ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
Ὅς ῥά μιν εὖ ἔρξαντα κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ,
Οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθε.

Incitavit in deo parem Sarpedonem fatum violentum.
Hi autem cum jam proximi essent in se invicem vadentes,
Filiusque neposque Jovis nubes cogentis,
Hunc Tlepolemus prior verbis allocutus est,
Sarpedon Lyciorum princeps, quæ tibi necessitas
Trepidare hic existenti pugnæ imperito viro?
Mentientes autem te dicunt Jovis sobolem Ægiochi
Esse, cùm longè illis inferior sis viris
Qui Jove prognati sunt, ætate priscorum hominum:
Sed qualem aiunt vim Herculeam,
Fuisse meum patrem animosum, spiritum leonis habentem:
Qui quondam huc profectus causâ equorum Laomedontis,
Sex solis cum navibus & viris paucioribus,
Ilii vastavit urbem, & desolavit compita.
Tibi autem ignavus quidem animus, intereunt verò copiæ:
Neque te Trojanis credo auxilio fore
Profectum ex Lyciâ, ne quidem si perquàm potens es,
Sed à me interfectum ad portas orci descensurum.
Hunc vero Sarpedon Lyciorum dux contrà allocutus est,
Tlepoleme, sanè ille evertit Ilium sacram,
Viri præ vecordiâ præclari Laomedontis,
Qui ipsum bene meritum malo objurgavit sermone,
Neque dedit equos quorum gratiâ è longinquo venerat.

629. Ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι μοῖρα κραταιή.] Ἀπότομος, ἰσχυρά. Φασὶν, Εὐρώπη τῇ Φοίνικος ἀνθολογούσῃ φανῆναι τὸν Δία ἐν σχήματι ταύρου, κρόκον ἐκ τῶν ῥινῶν βλαστάνοντος. Ἐπικαθεσθείσαν δὲ τοῖς νώτοις τὴν κόρην πρὸς ἀπανθισμὸν, ἁρπάσας εἰς Κρήτην ἐκόμισεν. Ἐξ ἧς φασι Σαρπηδόνα γενέσθαι, καὶ Μίνωα, καὶ Ῥαδάμανθυν.

631. Υἱωνός.] Υἱὸς υἱοῦ. ἔγγονος.

633. Βουληφόρε.] Βουληφόρος, ὁ τῆς γερουσίας, ἤγουν βουλῆς, φέρων βούλημα.

634. Ἀδαήμονι.] Ἀπείρῳ, ἀμαθεῖ.

635. Γόνον.] Υἱόν.

636. Ἐπιδεύεαι.] Ἐνδεὴς εἶ.

639. Θρασυμέμνονα.] Τολμηρὸν, θρασὺν ἐν τῷ μένειν, ἢ θρασέως ὑπομένοντα ἐν τῇ μάχῃ. Θυμολέοντα.] Λεοντόψυχον, γενναῖον.

641. Οἴης.] Οἴαις, μόναις.

642. Χήρωσεν.] Ἐκένωσεν, ἐρήμωσεν, ἐρήμους ἐποίησεν, ἐχήρωσεν ἀπὸ τῶν οἰκείων. Ἀγυιάς.] Ὁδούς.

643. Κακός.] Δειλὸς, ἀσθενής. Ἀποφθινύθουσιν.] Ἀποφθείρονται.

644. Ἄλκαρ.] Ἴαμα, ἀλέξημα, βοήθημα.

646. Πύλας ἀΐδαο περήσειν.] Εἰς ᾅδου κατελθεῖν.

649. Ἀφραδίῃσιν.] Ἀνοίαις.

650. Εὖ ἔρξαντα.] Εὖ ποιήσαντα. Ἠνίπαπεν.] Ἐπέπληξεν.

Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
Ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα
Εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ὣς φάτο Σαρπηδών· ὁ δ' ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος
Τληπόλεμος, καὶ τῶν μὲν ὁμαρτῇ δούρατα μακρὰ
Ἐκ χειρῶν ἤϊξαν· ὁ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσον
Σαρπηδών, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή.
Τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψε.
Τληπόλεμος δ' ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔγχεϊ μακρῷ
Βεβλήκει· αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμώωσα,
Ὀστέῳ ἐγχριμφθεῖσα, πατὴρ δ' ἔτι λοιγὸν ἄμυνεν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
Ἐξέφερον πολέμοιο· βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν
Ἑλκόμενον· τὸ μὲν οὔτις ἐπεφράσατ' οὐδ' ἐνόησε
Μηροῦ ἐξερύσαι δόρυ μείλινον, ὄφρ' ἐπιβαίη
Σπευδόντων· τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.
Τληπόλεμον δ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἐξέφερον πολέμοιο. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Τλήμονα θυμὸν ἔχων· μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
Ἢ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι,
Ἢ ὅγε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο·

Tibi autem ego hic edico cædem & mortem nigram
A me futuram, meaque hastâ domitum
Gloriam mihi daturum, animam verò Plutoni insigni equis:
Sic dixit Sarpedon: elevabat autem fraxineam hastam
Tlepolemus,& horum quidem eodem-tempore hastæ longæ
E manibus evolarunt: percussit quidem cervicem mediam
Sarpedon,cuspis autem penitus transiit acerba.
Eumque circum oculos caliginosa nox operuit.
Tlepolemus autem femur sinistrum hastâ longâ
Percussit: cuspis autem pertransiit rapido impetu acta,
Ad os appulsa, pater verò mortem avertit:
Deo quidem parem Sarpedonem nobiles socii
Ferebant è prælio: gravi autem dolore afficiebat eum hasta longa
Quã hær.trahebat:eã autem nemini in mentẽ venit neq; animadvertebatur
Femore extrahere hastam fraxineam, ut *currum* conscenderet
Dum festinarent:ita magnũ enim habebãt studiũ qui circũsistentes curabãt.
Tlepolemum autem ex-altera-parte bene-ocreati Achivi
Efferebant prælio.Animadvertit autem nobilis Ulysses,
Audacem animum habens: commotum autem est violenter suum ipsius cor.
Anxiè autem cogitabat deinde mente & animo
An priùs Jovis filium magnum-sonantis insequeretur,
An ipse plurium Lyciorum animam eriperet:

---

653. Ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι.] Ἐξ ἐμοῦ γενήσεσθαι. Δαμέντα.] Δαμασθέντα, φονευθέντα, ἀναιρεθέντα.

654. Εὖχος.] Καύχημα, δόξαν. Κλυτοπώλῳ.] Τῷ ἱππικῷ. ἐνδόξους ἵππους ἔχοντι. οὗ κλυτή ἐστιν ἡ ἐπιπώλασις. οἷον ἀκουστή, διὰ τὰς ἐπὶ τοῖς ἀποθανοῦσιν οἰμωγάς. Ἢ ἔοικε, τῷ ἐπιθέτῳ καὶ κατ' αὐτοῦ κεχρῆσθαι, διὰ τὴν τῆς Περσεφόνης ἁρπαγήν.

655. Ἀνέσχετο.] Ἀνέτεινε. Μείλινον.] Μελίϊνον, ἐκ μελίνου ξύλου κατεσκευασμένον. Μελία δὲ, εἶδος δένδρου μακροῦ καὶ περιμήκους.

656. Ὁμαρτῇ.] Ὁμοῦ καὶ κατ' αὐτὸν χρόνον. Δούρατα ἐκ χειρῶν ἤϊξαν.] Ἄφεσις τῶν δοράτων καὶ συντυχία ἐγένετο.

658. Διαμπερές.] Διαμπὰξ, δι' ὅλου. Ἀλεγεινή.] Ἀλγεινή, ἐπίπονος.

659. Ἐρεβεννή.] Σκοτεινή.

661. Διέσσυτο.] Διῆλθε. Μαιμώωσα.] Ἐνθουσιῶσα, καὶ ὀξέως ὁρμῶσα. Ἢ, τοῦ αἵματος γευστικῶς ἔχουσα. Καὶ ἔστιν αἱμώωσα, καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ μ, μαιμώωσα.

662. Ἐγχριμφθεῖσα.] Ἐμπαγεῖσα, ἐμπελασθεῖσα. Λοιγόν.] Ὄλεθρον. Ἄμυνεν.] Ἀπέστρεψεν, ἀπεκώλυσεν.

665. Ἑλκόμενον.] Ἀπαιωρούμενον. Ἐπεφράσατο.] Ἐνενόησεν, ἐνεθυμήθη.

666. Ἐξερύσαι.] Ἐξελκύσαι.

670. Τλήμονα.] Εὔτολμον, ὑπομονητικόν. Μαίμησεν.] Ἐταράχθη, ἢ, ἐνεθουσίασε.

671. Μερμήριξεν.] Ἐνενόησε.

672. Προτέρω.] Πορρωτέρω, πορρώτερον. Προσωτέρω, προσώτερον. προσωτέρω, προσώτερον, εἰς τοὔμπροσθεν. Διὸς υἱόν.] Σαρπηδόνα. Ἐριγδούποιο.] Μεγαλοήχου, μεγαλοφώνου.

674. Μόρ-

Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν
Ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Τῷ ῥα κατὰ πληθὺν Λυκίων τράπε θυμὸν Ἀθήνη·
Ἔνθ' ὅγε Κοίρανον εἷλεν, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε,
Ἄλκανδρόν θ', Ἅλιόν τε, Νοήμονά τε, Πρύτανίν τε.
Καί νύ κ' ἔτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεὺς
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Δεῖμα φέρων Δαναοῖσι· χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
Σαρπηδὼν Διὸς υἱός, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπε,
Πριαμίδη, μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς
Κεῖσθαι· ἀλλ' ἐπάμυνον, ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν
Ἐν πόλει ὑμετέρῃ· ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἔγωγε,
Νοστήσας οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἀλλὰ παρήϊξεν, λελιημένος ὄφρα τάχιστα
Ὤσαιτ' Ἀργείους, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
Εἷσαν ὑπ' αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλέϊ φηγῷ.
Ἐκ δ' ἄρα οἱ μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε
Ἴφθιμος Πελάγων, ὅς οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος.
Τὸν δ' ἔλιπε ψυχή, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς·
Αὖτις δ' ἀμπνύνθη, περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο

Sed non Ulyssi magnanimo fatale erat
Fortem Jovis filium interficere acuto ære.
Itaq; ad multitudinem Lyciorum vertit *ejus* animum Minerva:
Tunc ille Cœranum interfecit, Alastoraque, Chromiumque,
Alcandrumque, Haliumque, Noëmonaque, Prytanimque.
Et quidem adhuc plures Lyciorum interfecisset nobilis Ulysses
Nisi statim animadvertisset ingens expeditè-pugnam-ciens Hector.
Processit autem per primos pugnatores armatus corusco ære,
Terrorem inferens Danais: gavisus est autem eo accedente
Sarpedon Jovis filius, sermonemque lugubrem dixit,
Priamide, ne me prædam Danais sinas
Jacere: sed auxiliare, deinde me vel deserat vita
In urbe vestra: quoniam non sum ego,
Reversus domum dilectam in patriam terram,
Oblectaturus uxoremque dilectam & infantem filium.
Sic dixit: huic autem nil respondit expeditè-pugnam-ciens Hector,
Sed impetu facto præteriit, ardens cupidine ut quàm citissimè
Repelleret Argivos, multorumque vitam eriperet.
At deo parem Sarpedonem nobiles socii
Collocarunt sub Ægiochi Jovis perpulchrâ fagô.
Ex ejus autem femore hastam fraxineam extraxit foras
Fortis Pelagon, qui ejus dilectus erat socius.
At hunc deseruit anima, & circum oculos offusa est caligo:
Rursus autem spiritum recepit, ac circùm aura boreæ

674. Μόρσιμον.] Πεπρωμένον, εἱμαρμένον.
676. Τῷ ῥα.] Διὸ δή. Κατὰ πληθύν.] Εἰς τὸ πλῆθος. Τράπεν.] Ἔστρεψεν, ἔβαλεν.
680. Ὀξὺ νόησε.] Ταχέως ἐνόησεν, ἐθεάσατο.
681. Κεκορυθμένος.] Καθωπλισμένος.
682. Δεῖμα.] Φόβον, εὐλάβειαν. Οἱ προσιόντι.] Αὐτοῦ προσελθόντος. Γενικὴ Ἑβραϊκή.
683. Ὀλοφυδνόν.] Οἰκτρόν, θρηνῶδες.
685. Αἰών.] Ὁ τοῦ ἀνθρώπου βίος.
686. Ἔμελλον.] Ἐῴκειν.
687. Νοστήσας.] Ἀνακομισθείς.
688. Εὐφρανέειν.] Εὐφρανεῖν, ἱλαρυνεῖν.
690. Παρήϊξε.] Παρέδραμε, παρῆλθε. Λελιημένος.] Προθυμούμενος. ἔνιοι, λελημμένος.
691. Ὤσαιτο.] Ἀποδιώξειε.
693. Εἷσαν.] Ἐκάθισαν, καθεσθῆναι ἐποίησαν. Φηγῷ.] Ἥτις δρῦς ἱερὰ Διός.
694. Ὦσεν.] Ἀπώσατο. Θύραζε.] Κυρίως μὲν, ἔξω τῆς θύρας· νῦν δὲ κεῖται ἀντὶ τοῦ, ἔξω.
696. Τὸν δ' ἔλιπε ψυχή.] Οὗτος δὲ ἐλειποψύχησεν.
697. Ἀμπνύνθη.] Ἀνέπνευσεν, ἀνέλαβεν ἑαυτόν.

698. Ζώ-

Ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηϊ καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
Οὔτε ποτε προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
Οὔτε ποτ' ἀντεφέροντο μάχῃ· ἀλλ' αἰὲν ὀπίσω
Χάζονθ' ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς καὶ χάλκεος Ἄρης;
Ἀντίθεον Τεύθραντ', ἐπὶ δὲ πλήξιππον Ὀρέστην,
Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτώλιον, Οἰνόμαόν τε,
Οἰνοπίδην θ' Ἕλενον, καὶ Ὀρέσβιον αἰολομίτρην,
Ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε μέγα πλούτοιο μεμηλώς,
Λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι· πὰρ δέ οἱ ἄλλοι
Ναῖον Βοιωτοὶ μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὢ πόποι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη,
Ἦ ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
Εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον Ἄρηα.
Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους

Recreabat aspirans ægrò spirantem animam.
Argivi verò propter Martem & Hectorem ære armatum
Nec unquam versis tergis fugiebant ad nigras naves,
Nec unquam contra-ferebantur in pugnam; sed semper retrò
Cedebant postquam audierant inter Trojanos Martem *esse*.
Tum quem primum, quemque ultimum interfecit
Hectorque Priami filius & æreus Mars?
Deo parem Teuthranta, & insuper equûm agitatorem Orestem,
Trechumque hastatum Ætolum, Oenomaumque,
Oenopidemq; Helenum, & Oresbium mitram-habentem variam,
Qui in Hyla habitabat valdè divitiarum studiosus,
Lacu circundatus Cephisside: apud autem ipsum alii
Habitabant Bœoti opulentum valde populum habentes.
Ut igitur animadvertit dea candida-ulnas Juno
Argivos interimentes in acri pugnâ,
Illicò Minervam verbis alatis allocuta est,
Papæ Ægiochi Jovis filia indomita,
Certè vanum hoc promissum fecimus Menelao,
Ilio exciso bene-munito rediturum,
Si sic furere sinemus perniciosum Martem.
Sed age jam & nos cogitemus de impetuoso auxilio *ferendo*.
Sic dixit. neque non obsecuta est dea cæsiis oculis Minerva:
Illa quidem [illegible] vinc [illegible]

698. Ζώγρει.] Ἀνεζωπύρει, εἰς τὸ ζῆν ἦγεν. Ἐπιπνείουσα.] Ἐπιπνέουσα. Κεκαφηότα.] Ἐκπεπνευκότα. Κάφος γὰρ, τὸ πνεῦμα. Ὅθεν καὶ κῆπος, ὁ περιπνεόμενος τόπος.

699. Χαλκοκορυστῇ.] Χαλκῷ καθωπλισμένῳ.

700. Προτρέποντο.] Προτροπάδην ἔφυγον. οὐ δὴ, μὴ συστραφέντες, μὴ στρεφόμενοι νῶτα. Προτραπῆναι γάρ ἐστι, τὸ μεταστραφέντα ἐκφυγεῖν. Ἐπὶ νηῶν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τὰς ναῦς, ὡς τὰς ναῦς.

701. Ἀντεφέροντο.] Ἐξ ἐναντίας ἐφέροντο. Αἰὲν.] Διαπαντός.

704. Χάλκεος Ἄρης.] Ἤτοι, ἰσχυρὸς, ἢ πολύχαλκος. διὰ τὸν ὁπλισμόν.

707. Αἰολομίτρην.] Ποικίλην μίτραν ἔχοντα.

708. Ὕλῃ.] Πόλει Βοιωτίας. Μέγα πλούτοιο μεμηλώς.] Πάνυ πεφροντικῶς τοῦ πλούτου. Μεμηλώς.] Μεμεληκώς. ἐπιμέλειαν ἔχων.

709. Κεκλιμένος.] Παρακείμενος, γειτνιῶν, περιεχόμενος. Λίμνῃ Κηφισίδι.] Τῷ Κηφισσῷ ποταμῷ.

710. Πίονα.] Εὐδαίμονα.

714. Ἀτρυτώνη.] Ἀκαταπόνητε· ὦ ἀκαταπόνητος.

715. Ὑπέστημεν.] Ὑπεσχόμεθα.

718. Μεδώμεθα.] Φροντίσωμεν.

720. Ἔντυεν.] Ἤρτυε, κατεσκεύαζεν.

721. Πρέσ-

Ἥρη πρέσβα θεὰ θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο·
Ἥβη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα
Χάλκεα ὀκτάκνημα σιδηρέῳ ἄξονι ἀμφίς·
Τῶν ἤτοι χρυσέη ἴτυς ἄφθιτος, αὐτὰρ ὕπερθεν
Χάλκε' ἐπίσσωτρα προσαρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι·
Πλῆμναι δ' ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθεν·
Δίφρος δὲ χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν
Ἐντέταται· δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγές εἰσι·
Τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν· αὐτὰρ ἐπ' ἄκρῳ
Δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγόν, ἐν δὲ λέπαδνα
Κάλ' ἔβαλε χρύσει', ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
Ἵππους ὠκύποδας μεμαυῖ' ἔριδος καὶ ἀϋτῆς.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει
Ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν·
Ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν
Δεινήν, ἣν περὶ μὲν πάντη φόβος ἐστεφάνωτο,

Juno veneranda dea filia magni Saturni:
Hebe autem ad currus velociter posuit curvos orbes *rotarum*
Æreos octo-radios habentes ad ferreum axem utrinque:
Quorum aurea curvatura æterna, sed desuper
Æreæ laminæ-rotam-munientes adaptatæ, mirabile visu:
Modioli autem ex argento erant rotundi utrinque:
Sella autem aureis & argenteis funibus
Exporrecta erat: duoque semicirculi-unde-habenæ-suspenduntur erant:
Ex hâc autem argenteus temo procurrebat: ad cujus extremitatem
Ligavit aureum pulchrum jugum, & lora-jugalia
Pulchra innexuit aurea sub jugum verò duxit Juno
Equos pedibus celeres cupida contentionis & prælii.
Sed Minerva filia Jovis Ægiochi
Peplum quidem laxatum defluere sivit pulchrum patris super pavimento
Varium, quod ipsa fecerat & elaborarat manibus:
Illa verò loricam induta Jovis nubes-cogentis
Armis ad bellum armabatur lacrymosum.
Circum humeros autem posuit ægidem fimbriatam
Horribilem, cui quidem undique timor circundatus erat,

---

721. Πρέσβα.] Πρέσβεια. κατὰ συγκοπήν. πρεσβυτάτη.

722. Ὀχέεσσιν.] Ὀχήμασιν, ἅρμασιν. Καμπύλα.] Ἐπικαμπῆ. Κύκλα.] Ἰωνικῶς. Κύκλους. τοὺς τροχούς.

723. Ὀκτάκνημα.] Ὀκτώραβδα, ὀκτὼ κνήμας ἔχοντα. Ἄξονι.] Ἄξων, ὁ εἰς τὰς χοινικίδας ἐμβαλλόμενος ἑκατέρου τροχοῦ. Ἀμφίς.] Νῦν ἀντὶ τοῦ ἑκατέρωθεν.

724. Ἴτυς.] Ἡ περιφέρεια τοῦ ὀχήματος. σῶτρον, ἢ σῶτρον. ἀψῖδες δέ, ἐξ ὧν ἡ περιφέρεια γίγνεται τοῦ τροχοῦ. ἡ ἀψίς, εἰς ἣν αἱ κνῆμαι ἀπὸ τῆς χοινικίδος ἐμπήγνυνται.

725. Ἐπίσσωτρα.] Ἐπίσωτρα. Τὰ ἐπάνω τῶν τροχῶν σιδηρᾶ, ἢ χαλκᾶ, ἃ καὶ κανθοὶ καλοῦνται. ὁ ἔξωθεν τὸν τροχὸν κατέχων σίδηρος, οἱ σιδηροῖ ἢ χαλκοῖ κύκλοι τῶν τροχῶν. Προσαρηρότα.] Προσηρμοσμένα.

726. Πλῆμναι.] Αἱ χοινικίδες τῶν τροχῶν, χνόαι δι' ὧν ὁ ἄξων στρέφεται. Περίδρομοι.] Στρογγύλαι, περιφερεῖς.

728. Ἄντυγες.] Αἱ περιφέρειαι τοῦ ἅρματος αἱ περιπτυγαί. τὰ ἐπὶ τοῦ δίφρου ἡμικύκλια, ὅθεν καὶ τὰ ἡνία ἐξάπτονται. αἱ περιφέρειαι τοῦ ἁρματίου δίφρου. Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ τῆς ἀψῖδος περιφέρεια, ἄντυξ καλεῖται.

729. Ῥυμός.] Τὸ μέσον τῶν ἵππων ξύλον, ᾧ συνδέεται ὁ ζυγός. Ῥυμὸς, ὁ προσηρτημένος τῷ ζυγῷ κανών, εἰς ὀξὺ λῆγον ξύλον. Πέλεν.] Ἦν, ὑπῆρχε.

730. Ζυγόν.] Τὸ ἐπιτιθέμενον ξύλον τοῖς τραχήλοις τῶν ἵππων. Λέπαδνα.] Τὰ περὶ τὰ στήθη τῶν ἵππων. οἱ ἱμάντες.

734. Πέπλον.] Γυναικεῖον ἔνδυμα. τοῦτ' ἔστι, χιτὼν, ὃν οὐκ ἐνεδύοντο, ἀλλ' ἐνεπερονῶντο. Κατέχευε.] Καταχυθῆναι ἐποίησε, τὰς περόνας λυσαμένη. Διὰ τοῦτο δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἐνεδύοντο τὸν πέπλον, ἀλλ' ἐπερονῶντο. Ἀρθεισῶν γὰρ τῶν περονῶν, καταρρέων φαίνεται ὁ πέπλος εἰς τὸ ἔδαφος. Ἑανόν.] Ἰσχυρὸν, ἢ τρυφερόν. Χαῦνον, ἁδρὸν, πλατύν. ὡσεὶ, ῥεανόν. Ἐπ' οὔδει.] Ἐπὶ τὸ ἔδαφος.

737. Δακρυόεντα.] Δακρύων παραίτιον.

738. Θυσσανόεσσαν.] Θυσάνους εἴτε κορύμβους καὶ κροσσοὺς ἔχουσαν πανταχοῦ.

739. Ἐστεφάνωτο.] Κύκλῳ περιέκειτο.

740. Κρυο-

Ἐν δ' ἔρις, ἐν δ' ἀλκή, ἐν δὲ κρυόεσσα ἰωκή·
Ἐν δέ τε Γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου
Δεινή τε, σμερδνή τε, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον
Χρυσείην, ἑκατὸν πολέων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.
Ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο· λάζετο δ' ἔγχος
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.
Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
Τῇς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς Οὔλυμπός τε,
Ἠ μὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους·
Εὗρον δὲ Κρονίωνα θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων,
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
Ἔνθ' ἵππους στήσασα θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ζῆν' ὕπατον Κρονίδην ἐξήρετο, καὶ προσέειπε,
Ζεῦ πάτερ οὐ νεμεσίζῃ Ἄρει τάδε καρτερὰ ἔργα,
Ὁσσάτιόν τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον; ἐμοὶ δ' ἄχος· οἱ δὲ ἕκηλοι
Τέρπονται Κύπρις τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,

In eâ contentio, in eâ fortitudo, in eâ tristifica insecutio.
In ea & Gorgonium caput diri monstri
Dirumque, horrendumque, Jovis portentum Ægiochi.
Capiti verò clavis-undique-ornatã galeã imposuit quatuor-conos-habentẽ
Auream, centum urbium peditibus sufficientem.
Inque currum fulgidum pedibus ascendit: sumpsitque hastam
Gravem, magnam, validam, qua domat ordines virorum
Heroum quibuscunque irascitur præpotente-patre-nata.
Juno autem scuticâ velociter urgebat equos.
Sponte autem suâ portæ crepuerunt cœli quas custodiebant Horæ,
Quibus commissum est magnum cœlum Olympusque,
Ut & aperiant densam nubem & claudant.
Hâc viâ per eas stimulo-parentes dirigebant equos;
Invenerunt autem Saturnium à diis seorsùm sedentem aliis,
Summo vertice multa cacumina habentis Olympi.
Ibi equos sistens dea candidas-ulnas-habens Juno
Jovem supremum Saturnium interrogavit, & allocuta est,
Jupiter pater annon succenses Marti ob hæc atrocia facta,
Eò-quòd-tantasque & tales perdidit copias Achivorum
Temerè, nec ut decuerat? mihi autem dolor: illi verò quieti
Delectantur Venusque & Argenteo arcu-decorus Apollo,

---

740. Κρυόεσσα.] Φρικτή. Ἰωκή.] Δίωξις.
741. Γοργείη κεφαλή.] Εἰκὼν Μεδούσης Γοργοῦς. τοῦτ' ἔστι, κατάπληξις, καὶ φόβος. Δεινοῖο πελώρου.] Μεγάλου τέρατος.
742. Σμερδνή.] Καταπληκτική, φοβερά.
743. Ἀμφίφαλον.] Φάλους περὶ αὐτὴν ἔχουσαν. Φαλοὶ δέ εἰσιν οἱ κατὰ τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλαίας ἀσπιδίσκοι. Τετραφάληρον.] Τέσσαρας φάλους ἔχουσα.
744. Ἑκατὸν πόλεων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.] Πολλῶν πόλεων, πολλοῖς ὄχλοις, ἁρμόσαι δυναμένην. Πρυλέεσσι.] Πεζοῖς ὁπλίταις.
745. Φλόγεα.] Λαμπρά, ἢ διάπυρα.
746. Βριθύ.] Βαρὺ, καὶ καταπληκτικόν. Στιβαρόν.] Ἰσχυρόν. Δάμνησι.] Δαμάζει, ἀναιρεῖ, ὑποτάσσεται.
747. Κοτέσσεται.] Ὀργισθήσεται. Ὀβριμοπάτρη.] Ὄβριμον καὶ ἰσχυρὸν πατέρα ἔχουσα.
748. Ἐπεμαίετο.] Ἐφήπτετο, ἐπέψαυεν, ἐπεθύμει.
749. Αὐτόμαται.] Ἀφ' ἑαυτῶν. Μύκον.] Ἤχησαν. ἀνεῴχθησαν· ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος. Ἔχον.] Νῦν ἀντὶ τοῦ, ἐφύλασσον.
750. Ἐπιτέτραπται.] Ἐγκεχείρισται, ἢ ἐξουσία δέδοται.
751. Ἀνακλῖναι.] Διαστεῖλαι, ἀναζυγῶσαι, ἀναστεῖλαι. Ἐπιθεῖναι.] Ἐπικλῖναι, ἐπιπτύξαι.
752. Κεντρηνεκέας.] Τοὺς τοῖς κέντροις, ὅ ἐστι, μάστιξι, κεντουμένους. Ἔχον.] Ἤλαυνον.
756. Ὕπατον.] Βασιλέα, ἡγεμόνα. Ἐξήρετο.] Ἐπηρώτα, ἐξηρώτα.
758. Ὁσσάτιον.] Ὅσον.
759. Οὐ κατὰ κόσμον.] Οὐ κατὰ τὸ προσῆκον. Ἕκηλοι.] Ἥσυχοι.
760. Τέρπονται.] Ἥδονται.

Ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὃς οὔτινα οἶδε θέμιστα.
Ζεῦ πάτερ ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, αἴκεν Ἄρηα
Λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἐξαποδίωμαι;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἄγρει μάν οἱ ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγελείην,
Ἥ ἑ μάλιστ' εἴωθε κακῇς ὀδύνῃσι πελάζειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Μάστιξεν δ' ἵππους· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Ὅσσον δ' ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν
Ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Τόσσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἷξον ποταμώ τε ῥέοντε,
Ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος,
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Λύσασ' ἐξ ὀχέων· περὶ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευε.
Τοῖσιν δ' ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.
Αἱ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι,
Ἀνδράσιν Ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Ἕστασαν, ἀμφὶ βίην Διομήδεος ἱπποδάμοιο
Εἰλόμενοι, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
Ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν·

Demente hoc extimulato, qui nulla novit jura
Jupiter pater nunquid mihi irascêris, si Martem
Graviter percussum pugnâ exegerim?
Hanc autem respondens allocutus est nubes cogens Jupiter,
Agedum adversùs ipsum incita Minervam prædatricem,
Quæ ipsum maximè solita-est in graves dolores conjicere.
Sic dixit: nec non obsecuta est dea candida-ulnas Juno:
Sed scuticâ verberavit equos: hi autem non inviti volabant
Per medium terræque & cœli stellati.
Quantum v. aëris-per-horizontem-extensi-spatium homo videt oculis
Sedens in speculâ, prospectans in nigricantem pontum,
Tantum saltu-conficiunt deorum altisoni equi.
Sed quando jam Trojam pervenerant fluviosque fluentes,
Quà fluenta Simois commiscent & Scamander,
Ibi equos stitit dea candida-ulnas Juno
Solutos curru: circum autem caliginem multam fudit.
Illis verò ambrosiam Simois summisit ad-depascendum.
Illæ autem iverunt pavidis columbis incessu similes,
Viris Argivis auxiliari properantes.
Sed quando jam venerant ubi plurimi & fortissimi
Stabant, circum vim Diomedis equûm-domitoris
Conferti, leonibus similes crudi-vorantibus,
Vel suibus apris, quorum robur non imbelle:

761. Ἄφρονα.] Ἀνόητον, ἀσύνετον. Ἀνέντες.] Ἀναπείσαντες. Θέμιστα.] Δικαιοσύνην.

763. Πεπληγυῖα.] Πλήξασα. Ἐξαποδίωμαι.] Ἀποδιώξω, ἐλάσω.

765. Ἄγρει μάν.] Ἄγε δή.

766. Πελάζειν.] Προσπελάζειν.

769. Μεσσηγύς.] Ἀνὰ μέσον.

770. Ἠεροειδές.] Ἀναπεπταμένον τοῦ μεταξὺ ἀέρος. καὶ μηδενὸς ἐμποδίζοντος. ἤ, ἀερῶδες.

771. Ἥμενος.] Καθιζόμενος. Σκοπιῇ.] Τόπῳ ὑψηλῷ καὶ ὑποσκόπῳ. Λεύσσων.] Βλέπων.

772. Ἐπιθρώσκουσιν.] Ἐπιπηδῶσιν. Ὑψηχέες.] Ὧν ὁ ἦχος εἰς ὕψος ἀνέρχεται. Ἤ, ὑψαύχενες.

773. Ἷξον.] Παρεγένοντο.

774. Ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος.] Ὅπου τὰ ῥεύματα ὁ Σιμόεις καὶ ὁ Σκάμανδρος συμβάλλουσιν.

777. Ἀμβροσίην.] Τὴν τῶν θεῶν τροφήν. Ἤ, πόαν τινά, νῦν, ἣν οἱ τῶν θεῶν ἵπποι ἐσθίουσιν. Ἀνέτειλεν.] Ἀνέσχεν, ἀνεφύησεν, ἀνέδωκε. Νέμεσθαι.] Ἐσθίειν.

778. Τρήρωσι.] Δειλαῖς. ἐπιθετικῶς. Παρὰ τὸ τρεῖν. Δειλὸν γὰρ τὸ ζῶον. Τὸ γὰρ τρεῖν, σημαίνει τὸ φοβεῖσθαι. Πελειάσι.] Περιστεραῖς. Ἴθματα.] Ἴχνη, βήματα, ὁρμήματα.

779. Ἀλεξέμεναι.] Βοηθεῖν.

782. Εἰλόμενοι.] Εἱλούμενοι, συναθροιζόμενοι, κατὰ τὴν μάχην συνηλιγμένοι. Λείουσιν.] Λέουσιν.

783. Ἀλαπαδνόν.] Ἀσθενές.

Ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Στέντορι εἰσαμένη μεγαλήτορι χαλκεοφώνῳ,
Ὃς τόσον αὐδήσασχ' ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα·
Αἰδὼς Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί·
Ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεύς,
Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
Οἴχνεσκον· κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος·
Νῦν δ' ἕκαθεν πόλιος κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ μάχονται.
Ὣς εἰποῦσ', ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου·
Τυδεΐδῃ δ' ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Εὗρε δὲ τόν γε ἄνακτα παρ' ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν
Ἕλκος ἀναψύχοντα, τό μιν βάλε Πάνδαρος ἰῷ·
Ἱδρὼς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος
Ἀσπίδος εὐκύκλου· τῷ τείρετο, κάμνε δὲ χεῖρα·
Ἂν δ' ἴσχων τελαμῶνα, κελαινεφὲς αἷμ' ἀπεμόργνυ·
Ἱππείου δὲ θεὰ ζυγοῦ ἥψατο, φώνησέν τε,
Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς·
Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής·
Καί ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμίζειν οὐκ εἴασκον,
Οὐδ' ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
Ἄγγελος ἐς Θήβας πολέας μετὰ Καδμείωνας·
Δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἕκηλον·
Αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερὸν ὡς τὸ πάρος περ,

Ibi stans clamavit dea candida-ulnas Juno,
Stentori assimilata magnanimo æream-vocem-habenti,
Qui tantum vociferabatur quantum alii quinquaginta :
Proh pudor Argivi, turpia probra, formâ *tantum* admirabiles :
Quandiu quidem in bello versabatur nobilis Achilles,
Nunquam Trojani ante portas Dardanias
Progrediebantur : illius enim timebant validam hastam ;
Nunc vero procul ab urbe cavas apud naves pugnant.
Sic fata, commovit robur & animum uniuscujusque:
Tydidem autem cursu-concita-adiit dea cæsiis-oculis Minerva :
Reperit autem hunc regem apud equos & currus
Vulnus refrigerantem, quod ei inflixerat Pandarus sagittâ :
Sudor enim ipsum affligebat sub lato loro
Clypei pulchrè orbiculati : quo affligebatur, laborabat autem manu :
Ac elevans lorum, nigrum sanguinem abstergebat :
Equinum autem dea jugum attigit, dixitque,
Profecto parum sibi filium similem genuit Tydeus :
Et Tydeus quidem parvus erat corpore, sed pugnator :
Etiam quando ipsum ego pugnare non sinebam,
Neque furenter irruere, quando venit seorsim ab Achivis
Legatus ad Thebas multos ad Cadmeios :
Convivari ipsum jussi in ædibus quietum :
Sed is animum retinens suum fortem sicuti prius,

784. Ἤϋσεν.] Ἐφώνησε.

785. Στέντορι.] Οὐδὲν οὐδαμοῦ περὶ τούτου διεξῆλθεν ἔργον πεποιηκότες. Εἰσαμένη.] Εἰκασθεῖσα, ὁμοιωθεῖσα. Χαλκεοφώνῳ.] Ἀντὶ τοῦ, εὐφώνῳ. μεγαλοφώνῳ.

786. Αὐδήσασκεν.] Ἐφώνει. ἐβόα.

787. Αἰδώς.] Αἰσχύνη, ὄνειδος. Κάκ' ἐλέγχεα.] Ἐπονείδιστοι λῶβαι. φαῦλα ὀνείδη. Εἶδος ἀγητοί.] Εὔμορφοι θαυμαστοί. κατὰ σχῆμα, τὴν μόρφωσιν, τῷ σχήματι, σεμνοί.

788. Πωλέσκετο.] Ἐφοίτα, ἀνεστρέφετο. Τὸ ω μέγα, διὰ τὸ μέτρον.

790. Οἴχνεσκον.] Ἐπορεύοντο, προσῄεσαν. Ἐδείδισαν.] Ἐφοβοῦντο.

795. Ἀναψύχοντα.] Καταπνεόμενον.

796. Ἔτειρεν.] Κατεπόνει. Τελαμῶνος.] Τοῦ ἀναφορέως.

798. Ἂν δ' ἴσχων.] Ἀνέχων καὶ ἀνατείνων δέ. ὅπερ ἐστὶν, ἄνω ἔχων, καὶ μετεωρίζων. Κελαινεφές.] Μέλαν. παραγώγως. Οὐ γὰρ ἔστι τὸ νέφος. Ἀπεμόργνυ.] Ἀπέψα, ἀπέμασσεν.

800. Ὀλίγον.] Ἀντὶ τοῦ, οὐδὲ ὀλίγον, οὐδὲ ὅλως. Οἱ ἐοικότα.] Ἑαυτῷ ὅμοιον. Γείνατο.] Ἐγέννησεν.

802. Εἴασκον.] Εἴων.

803. Ἐκπαιφάσσειν.] Ἐνθουσιᾶν.

804. Ἄγγελος.] Λαφυραγωγός.

805. Δαίνυσθαι.] Εὐωχεῖσθαι. Ἕκηλον.] Ἥσυχον.

Κέρους Καδμείων προκαλίζετο· πάντα δ' ἐνίκα
Ῥηϊδίως· τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθος ἦα.
Σοὶ δή τοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι ἠδὲ φυλάσσω,
Καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι·
Ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυάϊξ γυῖα δέδυκεν,
Ἤ νύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον· οὐ σύ γ' ἔπειτα
Τυδέος ἔκγονός ἐσσι δαΐφρονος Οἰνείδαο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
Γινώσκω σε θεὰ θύγατερ Διὸς αἰγιόχοιο,
Τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω·
Οὔτέ τι με δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτέ τις ὄκνος·
Ἀλλ' ἔτι σῶν μέμνημαι ἐφετμέων ἃς ἐπέτειλας.
Οὔ μ' εἴας μακάρεσσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
Τοῖς ἄλλοις, ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Τοὔνεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι, ἠδὲ καὶ ἄλλους
Ἀργείους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας.
Γινώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνὰ κοιρανέοντα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Μήτε σύ γ' Ἄρηα τόνδε τε δείδιθι, μήτέ τιν' ἄλλον
Ἀθανάτων· τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθός εἰμι.
Ἀλλ' ἄγ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους·
Τύψον δὲ σχεδίην, μηδ' ἄζεο θοῦρον Ἄρηα
Τοῦτον μαινόμενον, τυκτὸν κακὸν, ἀλλοπρόσαλλον·

Juvenes Cadmeiorum provocabat: in omnibus autem vincebat
Facile: talis nam ego adjutrix studiosa eram.
Tibi vero ego quidem assistoque & servo,
Et te prompto animo hortor adversus Trojanos pugnare:
Sed tua vel defatigatio-ex-labore multimodis-agitante membra subiit,
Vel te certe timor tenet exanimans: tunc sane tu non
Tydei soboles es rei-militaris-periti Oenidæ:
Hunc autem respondens allocutus est fortis Diomedes,
Agnosco te dea filia Jovis Ægiochi,
Ideo lubenter tibi dicam verbum, neque celabo:
Neque aliquis me timor tenet exani. nec ali. pigritia-repetendi-laborem:
Sed adhuc tuorum recordor mandatorum quæ dedisti.
Non me sinebas cum beatis diis ex-adverso pugnare
Cæteris, sed si Jovis filia Venus
Veniret in prælium, hanc vulnerare acuto ære.
Quare nunc & ipse recedo, atque ceteros
Argivos jussi congregari hic omnes.
Agnosco enim Martem prælium obeuntem & administrantem.
Huic autem respondit deinde dea cæsiis-oculis Minerva,
Tydide Diomedes, meo charissime animo,
Neque tu Martem hunc time, neque quemquam alium
Immortalium: talis tibi ego adjutrix studiosa sum.
Verum age in Martem primum dirige solidos ungulis equos:
Feri vero cominus, neque reverere impetuosum Martem
Hunc insanientem præter-naturam-ascitum malum, nunc ha. n. illarum par.

---

807. Προκαλίζετο.] Προεκαλεῖτο.
808. Ἐπιτάῤῥοθος.] Βοηθός. Ἦα.] Ἦν, ὑπῆρχον.
810. Προφρονέως.] Προθύμως. Κέλομαι.] Κελεύω.
811. Πολυάϊξ.] Πολυόρμητος. Δέδυκεν.] Ὑπεισῆλθεν, ἐκρύβη.
812. Ἀκήριον.] Ἀψυχοποιὸν, εἰς ἀψυχίαν ἄγον.
813. Ἔκγονος.] Παῖς, υἱὸς, ἤγουν ἀπόγονος. Ἐσσί.] Ὑπάρχεις. Οἰνείδαο.] Πατρωνυμικῶς, τοῦ Τυδέως.
816. Ἐπικεύσω.] Ἐπικρύψομαι.
818. Ἐφετμέων.] Ἐντολῶν.
819. Οὔ μ' εἴας.] Οὐ συνεχώρεις μοι.
820. Ἀτὰρ εἴ κεν.] Ἐὰν δέ.
822. Ἀναχάζομαι.] Ἀναχωρῶ.
823. Ἀλήμεναι.] Ἀθροισθῆναι, συστραφῆναι.
824. Ἀνὰ κοιρανέοντα.] Διατάσσοντα. διέποντα. Αἱ προθέσεις, ἀντιλαμβανόμεναι ἀλλήλων, τοὺς οἰκείους τόπους τηροῦσι.
827. Δείδιθι.] Φοβοῦ.
830. Σχεδίην.] Ἐκ τοῦ σύνεγγυς. Ἄζεο.] Ἄζου, φοβοῦ, σέβου.
831. Τυκτόν.] Κατασκευαστόν. Ἀλλοπρόσαλλον.] Ἄλλοτε ἄλλῳ φίλον.

Ὃς πρώην μὲν ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ στεῦτ' ἀγορεύων
Τρωσὶ μαχήσεσθαι, ἀτὰρ Ἀργείοισιν ἀρήξειν,
Νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλασται.
Ὣς φαμένη, Σθένελον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Χειρὶ πάλιν ἐρύσασ'. ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ἀπόρουσε·
Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον
Ἐμμεμαυῖα θεά· μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων
Βριθοσύνῃ· δεινὴν γὰρ ἄγεν θεὸν, ἄνδρα τ' ἄριστον.
Λάζετο δὲ μάστιγα καὶ ἡνία Παλλὰς Ἀθήνη·
Αὐτίκ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.
Ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον ἐξενάριξεν,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστον, Ὀχησίου ἀγλαὸν υἱόν.
Τὸν μὲν Ἄρης ἐνάριζε μιαιφόνος· αὐτὰρ Ἀθήνη
Δῦν' Ἄϊδος κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἄρης.
Ὡς δὲ ἴδε βροτολοιγὸς Ἄρης Διομήδεα δῖον,
Ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον αὐτόθ' ἔασε
Κεῖσθαι ὅθι πρῶτον κτείνων ἐξαίνυτο θυμὸν,
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Πρόσθεν Ἄρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγὸν ἡνία θ' ἵππων
Ἔγχεϊ χαλκείῳ, μεμαὼς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι·
Καὶ τό γε χειρὶ λαβοῦσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ὦσεν ὑπ' ἐκ δίφροιο ἐτώσιον ἀϊχθῆναι.
Δεύτερος αὖθ' ὡρμᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Ἔγχεϊ χαλκείῳ· ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη

Qui non-ita-pridem mihique & Junoni promisit dicens
Adversum Trojanos se pugnaturum, & Argivis auxiliaturum,
Nunc autem cum Trojanis versatur, horum autem est oblitus.
Sic locuta, Sthenelum è curru demovebat in humum,
Manu retrorsum trahens. Ille autem dicto citius desiliit:
Ipsa vero in currum ascendit juxta Diomedem nobilem
Irâ concitata dea: valdè autem gemuit faginus axis
Sub pondere: gravem enim vehebat deam, virumque fortissimum.
Corripuit autem scuticam & habenas Pallas Minerva:
Statim in Martem primum dirigebat solidos ungulis equos.
Ille quidem Periphantem ingentem armis spoliabat,
Ætolorum longe fortissimum, Ochesii præclarum filium.
Hunc quidem Mars spoliabat cæde inquinatus: sed Minerva
Induit Orci galeam, ne ipsam videret impetuosus Mars.
Postquam verò vidit hominum-pernicies Mars Diomedem nobilem,
Hic quidem Periphantem ingentem illic sivit
Jacere ubi primùm interficiens abstulerat animam,
Ivitque rectà in Diomedem equûm-domitorem.
Hi vero quum jam propè erant, alter in alterum vadentes,
Prius Mars protentâ manu jaculatus est super jugum habenasq; equorum
Hastâ æreâ, cupiens animam eripere:
Et hanc manu prehensam dea cæsiis-oculis Minerva
Summovit à curru ut incassùm præterfugeret.
Secundus tum impetum fecit pugnâ strenuus Diomedes
Hastâ æreâ: infixit autem obfirmatam Pallas Minerva

---

832. Στεῦτο.] Ἐβεβαιοῦτο, διωρίζετο.
834. Ὁμιλεῖ.] Ἀναστρέφεται, μάχεται. Λέλασται.] Ἐπιλέλησται.
836. Πάλιν.] Νῦν ἀντὶ τοῦ εἰς τοὐπίσω. Ἐρύσασα.] Ἑλκύσασα. Ἐμμαπέως.] Ἅμα τῷ ἔπει. ἐνεργῶς. ταχέως, ἑτοίμως, προθύμως, σπουδαίως, μετὰ σπουδῆς.
838. Ἔβραχεν.] Ἤχησε. Φήγινος.] Δρύϊνος.
839. Βριθοσύνῃ.] Βαρύτητι, τῷ βάρει.
840. Λάζετο.] Ἐλάμβανε.
845. Δῦν'.] Ἔδυνεν, ἐνεδύσατο. Ἄϊδος κυνέην.] Νέφος τι, καὶ ἀορασίαν. Ἢ, ἀντὶ τοῦ, τὸ πρόσωπον ἔκρυψεν ὑπὸ τὴν περικεφαλαίαν. Κυνέην.] Τὴν περικεφαλαίαν.
847. Ἔασε.] Κατέθετο, ἀφῆκεν.
848. Ἐξαίνυτο.] Ἐξείλκυσεν.
849. Ἰθύς.] Ἐκ τῆς ἰθείης. ἐπ' εὐθείας.
851. Ὠρέξατο.] Ἐπέτεινε.
852. Μεμαώς.] Προθυμούμενος.
854. Ἐτώσιον.] Ἄλλως, μάταιον. Ἀϊχθῆναι.] Ὁρμηθῆναι.
856. Ἐπέρεισεν.] Ἐπήρεισεν, ἐπεστήριξε.

857. Νεί-

Νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην·
Τῇ ῥά μιν οὖτα τυχών, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψεν·
Ἐκ δὲ δόρυ σπάσεν αὖτις· ὁ δ' ἔβραχε χάλκεος Ἄρης
Ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον ἢ δεκάχιλοι
Ἀνέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος.
Τοὺς δ' ἄρ' ὑπὸ τρόμος εἷλεν Ἀχαιούς τε Τρῶάς τε
Δείσαντας· τόσον ἔβραχ' Ἄρης ἆτος πολέμοιο·
Οἵη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀὴρ
Καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυσαέος ὀρνυμένοιο·
Τοῖος Τυδείδῃ Διομήδεϊ χάλκεος Ἄρης
Φαίνεθ' ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θεῶν ἕδος αἰπὺν Ὄλυμπον·
Πὰρ δὲ Διῒ Κρονίωνι καθέζετο θυμὸν ἀχεύων,
Δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς,
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ ὁρῶν τάδε καρτερὰ ἔργα;
Αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμὲν
Ἀλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες.
Σοὶ πάντες μαχόμεσθα· σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην
Οὐλομένην, ᾗ τ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν.

Imum in ile, ubi cingebatur cinctu.
Ea-parte ipsum vulneravit assecutus, cutemque pulchram dilaceravit:
At hastam extraxit rursus; Ille autem boabat æreus Mars
Quantum novies-mille clamant vel decies-mille
Viri in bello, certamen committentes Martis.
Tremor verò occupavit Achivos Trojanosque
Territos: adeo boavit Mars insatiabilis belli:
Qualis autem ex nubibus nigra apparet caligo
Ab æstu vento graviter spirante excitato:
Talis Tydidæ Diomedi æreus Mars
Apparebat cum nubibus iens in cœlum latum.
Statim vero venit deorum in sedem excelsum Olympum:
Et apud Jovem Saturnium sedit animo mœrens,
Ostendit autem immortalem sanguinem defluentem ex vulnere,
Et lamentans verbis alatis allocutus est,
Jupiter pater, non indignaris videns hæc violenta facinora?
Semper sanè acerbissima dii passi sumus
Mutuo consilio, gratificantes nempe hominibus.
Tuâ culpâ omnes pugnamus: tu namque peperisti dementem filiam
Perniciosam, cui semper iniqua opera curæ-sunt.

---

857. Νείατον.] Ἔσχατον. Κενεῶνα.] Κενεὼν ἐστι τόπος κενὸς ὀστέων. ἢ λαπάρα. ἢ καὶ λαγὼν λέγεται.

858. Ἔδαψε.] Διῆλθε, διέκοψεν, ἔτεμεν.

859. Ἔβραχεν.] Ἤχησεν.

860. Ἐννεάχιλοι.] Ἐννάκις χίλιοι. Δεκάχιλοι.] Μύριοι.

863. Ἆτος.] Ἀκόρεστος.

864. Οἵη.] Ὁποία. Ἐρεβεννή.] Σκοτεινή.

865. Καύματος ἐξ ἀνέμοιο.] Ὅταν ὑπὸ καύματος ὄρνυται ἄνεμος. Ὅταν γὰρ καυματώδους οὔσης τῆς ἡμέρας, πρὸς ἀνατολὴν ἢ δύσιν ὁ ἀὴρ μέλας δοκῇ, προσδοκῶσιν ἄνεμον. Τὸ δὲ ἑξῆς· ἐκ καύματος ἀνέμου ὁρμήσαντος δυσαέος. Ἡ ἐξ, ἀντὶ τῆς μετά. Δυσαέος.] Χαλεπῶς πνέοντος, δυσπνόου. Ὀρνυμένοιο.] Διεγειρομένου.

867. Φαίνεθ' ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.] Εἰς τὸ νεφέεσσι, διαστολή. ἵν' ᾖ· ἐγγὺς τῶν νεφῶν. Δημοσθένης· Ἀθηναίοις δ' εἰσὶν ὁμοῦ δισμύριοι. Οἱ δὲ συνάπτουσιν ὅλον ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ νεφῶν κεκαλυμμένος, καὶ εἰς οὐρανὸν ἀνιών.

868. Ἕδος.] Ἕδρασμα.

869. Ἀχεύων.] Λυπούμενος.

870. Ἐξ ὠτειλῆς.] Ἐκ τοῦ τραύματος.

871. Ὀλοφυρόμενος.] Οἰκτιζόμενος.

872. Νεμεσίζῃ.] Μέμφῃ.

873. Ῥίγιστα.] Φρικτά. Τετληότες.] Ὑπομεμενηκότες. Εἰμέν.] Ἐσμέν.

874. Ἰότητι.] Γνώμῃ, βουλήσει. Χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες.] Ἀντὶ τοῦ, ἀνθρώποις χαριζόμενοι.

875. Σοὶ μαχόμεσθα.] Σοῦ χάριν, φησὶν, εἰς μάχην καθιστάμεθα. Σοί.] Ἀντὶ τοῦ, διὰ σέ. Ἄφρονα.] Ἀνόητον, ἀσύνετον.

876. Ἀήσυλα.] Ἄδικα, ἁμαρτωλά. Ἐκ τοῦ ἥδω, ἥσω, ἧσυλα, καὶ ἀήσυλα. τὰ μὴ πρέποντα, ἢ, μὴ εὐφραίνοντα.

878. Δε-

Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
Σοί τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος·
Ταύτην δ' οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι, οὔτε τι ἔργῳ,
Ἀλλ' ἀνίεις, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' ἀΐδηλον,
Ἣ νῦν Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα
Μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ·
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος·
Ἀλλά μ' ὑπήνεγκαν ταχέες πόδες· ἦ τέ κε δηρὸν
Αὐτοῦ πήματ' ἔπασχον ἐν αἰνῇσιν νεκάδεσσιν,
Ἤ κεν ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῇσι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Μήτι μοι ἀλλοπρόσαλλε παρεζόμενος μινύριζε·
Ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε μάχαι τε·
Μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀάσχετον, οὐκ ἐπιεικτόν,
Ἥρης· τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημ' ἐπέεσσιν,
Τῷ σ' ὀΐω κείνης τάδε πάσχειν ἐννεσίῃσιν.
Ἀλλ' οὐ μάν σ' ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε' ἔχοντα·
Ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσί, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ·
Εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὧδ' ἀΐδηλος,
Καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος Οὐρανιώνων.
Ὣς φάτο, καὶ Παιήον' ἀνώγει ἰήσασθαι·

Alii enim omnes quotquot dii sunt in Olympo,
Tibi obediunt, & subjecti-sumus unusquisque:
Hanc autem neque verbo coerces, neque facto,
Sed indulges, quoniam ipse genuisti filiam pestiferam,
Quæ nunc Tydei filium insolentem Diomedem
Furere extimulavit in immortales deos.
Venerem quidem primùm cominus vulneravit manu ad carpum:
Sed postea in me ipsum irruit deo par:
At me subduxerunt veloces pedes: profectò alioquin diu
Ibi dolores passus-fuissem inter horrendas cadaverum strages,
Aut vivus viribus fractus fuissem æris ictibus.
Eum verò torvè intuitus allocutus est nubes cogens Jupiter,
Nequid mihi nunc ad has nunc ad illas partes transfuga assidens quæritare:
Inimicissimus enim mihi es deorum qui Olympum tenent.
Semper enim tibi contentioque grata, bellaque pugnæque:
Matris tibi ingenium est intolerandum, cedere nescium,
Junonis: quam quidem ego sedulò castigo verbis,
Idcirco te puto illius hæc pati consiliis.
Sed tamen non te amplius diu patiar dolores sustinere:
Nam è me genitus es, mihique te peperit mater:
Quod si aliquo ex alio deorum natus esses ita improbus,
Tunc jam pridem fuisses inferior Urani-filiis.
Sic dixit, & Pæonem jussit mederi:

878. Δεδμήμεθα.] Ὑποτετάγμεθα.
879. Προτιβάλλεαι.] Ἐπιστρέφεις, σωφρονίζεις, ἐπιπλήσσεις.
880. Ἀνίεις.] Ἀφίεις. Ἐγείναο.] Ἐγέννησας. Παῖδ' ἀΐδηλον.] Ἐπιβλαβῆ, ἀδηλοποιὸν, ἢ ἀφανῆ γενησομένην.
882. Μαργαίνειν.] Μαίνεσθαι, ἐνθουσιᾶν, ἀκρατῶς ὁρμᾶν.
885. Ὑπήνεικαν.] Ἐξήγαγον. Δηρόν.] Ἐπὶ πολὺν χρόνον.
886. Νεκάδεσσι.] Ταῖς τῶν νεκρῶν τάξεσιν.
887. Ἦ κεν ζώς.] Ἦν ζῶ ἄν. Ζώς.] Ζῶν. Ζωὸς, ἡ γενικὴ Ζωοῦ. Ἀπὸ γὰρ τοῦ Ζωὸς ἐστὶν ἡ συναίρεσις. διὸ ὀξύνεται. Ἀμενηνός.] Ἀσθενής, οὐκ ἔχων μένος. Τυπῇσι.] Τραύμασι, πληγαῖς, τρώσεσι.
889. Μινύριζε.] Θρήνει. εἴτ' οὖν, ἀποδύρου. ἢ ἠρέμα θρήνει.
892. Ἀάσχετον.] Ἀνυπομόνητον, ὃ οὐχ οἷόν τε ἐπισχεθῆναι. Οὐκ ἐπιεικτόν.] Οὐκ εὐκατάπληκτον, οὐχ ὑποχωρητικὸν, οὐκ ἐνένδοτον.
893. Σπουδῇ.] Μόγις. Δάμνημι.] Δαμάζω.
894. Ἐννεσίῃσι.] Βουλήσεσι, βουλαῖς, ἐννοίαις.
897. Εἰ δέ τευ.] Εἰ δέ τινος. Γένευ.] Ἐγένου. Ἀΐδηλος.] Ἀφανιστικός.
898. Ἐνέρτερος.] Κατώτερος. Οὐρανιώνων.] Τῶν Τιτάνων, νῦν.
899. Ἰήσασθαι.] Ἰάσασθαι, θεραπεῦσαι.

900. Παιή-

Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
Ἠκέσατ'. οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο·
Ὡς δ' ὅτ' ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξεν
Ὑγρὸν ἐὸν, μάλα δ' ὦκα περιστρέφεται κυκόωντι·
Ὣς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θοῦρον Ἄρηα.
Τὸν δ' Ἥβη λοῦσεν, χαρίεντα δὲ εἵματα ἕσσε·
Πὰρ δὲ Διὶ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
Αἱ δ' αὖτις πρὸς δῶμα Διὸς μεγάλοιο νέοντο
Ἥρη τ' Ἀργείη καὶ ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη,
Παύσασαι βροτολοιγὸν Ἄρην ἀνδροκτασιάων.

Huic autem Pæon dolorem-pellentia medicamina inspergens,
Sanavit. nequaquam enim mortalis erat:
Sicut a. quando lacteus-fici-succus lac albū festino-motu in-coagulum-cogit
Liquidum quod erat, valde autem velociter circumagitur à miscente:
Sic utique celeriter sanavit impetuosum Martem.
Hunc autem Hebe lavit, elegantesque vestes induit:
Juxtaque Jovem Saturnium sedit gloriâ exultans.
Illæ verò rursus ad domum Jovis magni redierunt,
Junoque Argiva & potens auxiliatrix Minerva,
Postquam repressissent hominum-perniciem Martem à virorum-cædibus.

900. Παιήων.] Ἰατρὸς θεῶν. Ὀδυνήφατα.] Τὰ τὰς ὀδύνας φθείροντα καὶ παύοντα.

902. Ὀπός.] Τὸ γαλακτῶδες τῆς συκῆς. Ἐπειγόμενος.] Ταρασσόμενος.

903. Περιστρέφεται.] Περιπήγνυται. Ὅθεν καὶ ἡ τροφαλίς. Κυκόωντι.] Κινοῦντι, ταράσσοντι.

905. Ἕσσε.] Περιέβαλεν, ἠμφίασε.

906. Κύδεϊ γαίων.] Τῇ δόξῃ γαυριῶν.

908. Ἀλαλκομενηΐς.] Κατὰ δύναμιν βοηθοῦσα.

909. Ἀνδροκτασιάων.] Ἀνδροφονιῶν, ἀνδρῶν ἀναιρέσεων.

ΥΠΟ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ἸΛΙΑΔΟΣ Ζ.

ΤΟΥ ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ.

ΤΩ͂Ν θεῶν ἀποστάντων τῆς μάχης, οἱ Ἕλληνες πολλοὺς ἀναιροῦσι τῶν Τρώων. Ἑλένου δὲ συμβουλεύσαντος, Ἕκτωρ εἰς τὴν πόλιν ἄνεισι, καὶ τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ κελεύει δεῖξασθαι τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ ὑποσχέσθαι αὐτῇ δώδεκα βοῶν θυσίαν, ὅπως τὸν Διομήδην ἀποστήσειε τῆς μάχης. Τέως δὲ ὄντων αὐτῶν ἐν τῷ πεδίῳ, Γλαῦκος καὶ Διομήδης ἀναγνωρίσαντες φιλίαν πατρικὴν, διαλλάσσουσι τὰ ὅπλα ἀλλήλοις. Ἕκτωρ δὲ διαλεχθεὶς τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ, καὶ τῇ γυναικὶ Ἀνδρομάχῃ, σὺν τῷ ἀδελφῷ Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸν πόλεμον ἔξεισιν.

ΚΑΙ ἌΛΛΗ.

ἈΝΑ` μέσον Ξάνθου καὶ Σιμοῦντος τῶν ποταμῶν θάνατος Ἀκάμαντος τοῦ Θρακός· καὶ Γλαύκου σύστασις καὶ ἀναγνωρισμὸς, καὶ ἀμοιβὴ τῶν ὅπλων αὐτοῦ καὶ Διομήδους· καὶ ἄνοδος Ἕκτορος εἰς Ἴλιον πρὸς τὴν μητέρα Ἑκάβην, εἶτα πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ Ἑλένην, εἶτα πρὸς Ἀνδρομάχην τὴν γυναῖκα· καὶ Ἕκτορος ἔξοδος ἐπὶ τὸν πόλεμον σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἀδελφῷ.

Ζῆτα δ' ἄρ' Ἀνδρομάχης καὶ Ἕκτορος ἔστ' ὀαρισμούς.

Τρώων δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή·
Πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο,
Ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα,
Μεσσηγὺς Σιμόεντος ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων·
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν,
Ἄνδρα βαλὼν ὃς ἄριστος ἐνὶ Θρῄκεσσι τέτυκτο,
Υἱὸν Εὐσσώρου Ἀκάμαντ' ἠΰν τε μέγαν τε.
Τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης·
Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω

Trojanorum a. destituta-est *deorum auxilio* & Achivor. pugna gravis:
Frequenter verò huc & illuc prorupit impetus prælii per campum,
In se invicem dirigentibus æratas hastas,
Inter Simoëntis & Xanthi fluenta:
Ajax autem primus Telamonius, murus Achivorum,
Trojanorum rupit phalangem, salutemque sociis attulit,
Viro percusso qui fortissimus inter Thracas erat,
Filium Eüssori Acamantem strenuumque magnumque.
Hunc percussit primus in galeæ cono setis equinis densæ:
Inque fronte fixit, penetravit autem os intra

Οἰώθη.] Ἐμονώθη τῆς τῶν θεῶν συμμαχίας, χωρὶς θεῶν ἐγένετο. Φύλοπις.] Ἡ μάχη. Ἀπὸ τοῦ κατὰ φῦλα μάχεσθαι συνερχομένους.

2. Ἔνθα καὶ ἔνθα.] Ἐνταῦθα κἀκεῖσε, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη. Ἴθυσε μάχη.] Ἐπ' εὐθείας ἐφέρετο ἡ μάχη· ὁτὲ μὲν τῶν Ἀχαιῶν τρεπόντων τοὺς Τρῶας, ὁτὲ δὲ ἀνατρεπομένων ὑπ' αὐτῶν.

3. Ἀλλήλων ἰθυνομένων.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπ' ἀλλήλους ἰθυνόντων, τοῦτ' ἔστιν, ἐπ' εὐθείας βαλλόντων. Χαλκήρεα.] Χαλκῷ ἢ σιδήρῳ ἡρμοσμένα.

4. Μεσσηγύς.] Ἀνὰ μέσον. Σιμόεντος ἠδὲ Ξάνθοιο.] Σιμόεις καὶ Ξάνθος ποταμοὶ Τρωάδος.

5. Ἕρκος Ἀχαιῶν, Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκε.] Τρισὶ μεταφοραῖς κέχρηται, ἐπιφαίνων τὴν ὁμοιότητα. Ὃ γὰρ δύναται πρὸς ἀσφάλειαν πόλεως τεῖχος, τοῦτο πρὸς σωτηρίαν στρατοῦ γενναῖος ἀνήρ. Καὶ πάλιν, ὃ δύναται ῥῆξις ἐσθῆτος, τὴν σκέπην ἀναιροῦσα, τοῦτο ἠδυνήθη τὴν φάλαγγα ῥήξας. Καὶ πάλιν, ὡς ὀνίνησι φῶς τοὺς σκότῳ κατεχομένους, οὕτω τοῖς νικωμένοις ὑπὸ τῆς τοῦ Ἄρεως ἀχλύος, ἐπέλαμψεν ἡ Αἴαντος βοήθεια.

6. Φόως.] Φῶς, χαρὰν, σωτηρίαν.

9. Ἱπποδασείης.] Ἱππολόφου.

10. Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε.] Τινὲς δυϊκῶς, μετώποιν. καθὼς καὶ ἐκεῖνο· Οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσουσι μετώπιον. Πέρησε.] Διεπέρασε.

13. Τὰ-

Αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐν Ἀρίσβῃ,
Ἀφνειὸς βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισι·
Πάντας γὰρ φιλέεσκεν ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων.
Ἀλλά οἱ οὔτις τῶν γε τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Πρόσθεν ὑπαντιάσας· ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
Αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὅς ῥα τόθ' ἵππων
Ἔσκεν ὑφηνίοχος· τὼ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.
Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξε·
Βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὕς ποτε νύμφη
Νηῒς Ἀβαρβαρέη τέκ' ἀμύμονι Βουκολίωνι.
Βουκολίων δ' ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος
Πρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ·
Ποιμαίνων δ' ἐπ' ὄεσσι μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ·
Ἡ δ' ὑποκυσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε·
Καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Μηκιστηϊάδης, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
Ἀστύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης.
Πιδύτην δ' Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξεν
Ἔγχεϊ χαλκείῳ· Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
Νεστορίδης· Ἔλατον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐϋρρείταο παρ' ὄχθας
Πήδασον αἰπεινήν. Φύλακον δ' ἕλε Λήϊτος ἥρως

Cuſpis ærea: eum verò tenebræ oculos cooperuerunt.
Axylum autem interfecit pugnâ ſtrenuus Diomedes
Teuthranidem, qui habitabat benè ſtructâ in Arisbâ,
Dives opum, benignus autem erat hominibus:
Omnes enim excipiebat comiter ad viam *ſitas* ædes habitans.
Sed ab eo nullus horum tunc arcuit triſtem mortem,
Ante *eum hoſti* occurrens: ſed ambos animâ privavit,
Ipſum & famulum Caleſium, qui tunc equorum
Erat auriga: hi autem ambo terram ſubierunt.
Dreſum autem Euryalus & Opheltium interfecit:
Perrexit autem ad Æſepum & Pedaſum, quos quondam nympha
Nais Abarbarea peperit inſigni Bucolioni.
Bucolion autem erat filius clari Laomedontis
Maximus natu, clandeſtinum autem ipſum peperit mater:
Paſtor autem cùm eſſet inter oves mixtus eſt amore & cubili:
Ea verò gravida-facta gemellos peperit filios:
Et quidem horum ſolvit robur & pulchra membra
Meciſteïades, & ab humeris arma detraxit.
Aſtyalum item occidit ſtabilis bellator Polypœtes.
Pidytem verò Ulyſſes Percoſium interfecit
Haſtâ æreâ: Teucer autem Aretaonem nobilem.
Antilochus autem Ablerum interemit haſtâ ſplendenti
Neſtorides: Elatum verò rex virorum Agamemnon:
Habitabat autem Satnioëntis pulchrè-fluentis apud ripas
Pedaſum altam. Phylacum autem interfecit Leïtus heros

13. Τευθρανίδην.] Τεύθραντος παῖδα.

15. Φιλέεσκεν.] Ἐξένιζεν. Ὁδῷ ἔπι.] Ἐφόδῳ, παρόδῳ. ἐπιθέτως.

16. Ἤρκεσεν.] Ἐβοήθησεν.

17. Ὑπαντιάσας.] Ὑπαντήσας. Ἀπηύρα.] Ἐστέρησεν.

19. Ἔσκεν.] Ἦν. Ὑφηνίοχος.] Ἀντὶ τοῦ, ἡνίοχος.

21. Πήδασον.] Ἀφ' οὗ καὶ ἡ Πήδασος ἡ πόλις, ὧδε, στίχῳ λε. Νύμφη.] Τοῦτο γενικόν ἐστι τὸ ὄνομα. Καλοῦνται δὲ αἱ νύμφαι ναΐδες, ἐκ τῶν ναμάτων, καὶ ἄλλαι διαφόρως.

22. Νηΐς.] Ναΐδες, καὶ ναϊάδες, εἶδος νυμφῶν. Ἀβαρβαρέη.] Ὄνομα κύριον νύμφης.

24. Σκότιον.] Ἐκ λαθραίας μίξεως τὸν λάθρα γεγεννημένον, καὶ οὐκ ἐκ τῆς κατὰ νόμον γαμηθείσης. τοῦ ἐξ ἀδᾳδουχήτων γάμων.

25. Ἐπ' ὄεσσιν.] Ἐν τῷ τῶν προβάτων τόπῳ.

26. Ὑποκυσαμένη.] Ὑπ' αὐτοῦ κυήσασα. Ἐγκύμων, ἤγουν ἔγκυος, γεννήσασα.

32. Ἐνήρατο.] Ἐφόνευσε.

34. Σατνιόεντος.] Ὄνομα ποταμοῦ, καὶ κύριον.

35. Πήδασον.] Πόλις Φρυγίας ἡ Πήδασος. Πήδασον αἰπεινήν.] Ἀχιλλεὺς ὑπὸ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον πορθῶν τὰς περιοίκους τῆς Ἰλίου πό-

Φεύγοντ'· Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν·
Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ζωὸν ἕλ'· ἵππω γάρ οἱ ἀτυζομένω πεδίοιο
Ὄζῳ ἐνὶ βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἅρμα
Ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ, αὐτὼ μὲν ἐβήτην
Πρὸς πόλιν, ᾗπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο·
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη
Πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα· πὰρ δέ οἱ ἔστη
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος·
Ἄδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλίσσετο γούνων,
Ζώγρει Ἀτρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα.
Πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος,
Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα
Αἴκεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθε·
Καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ' Ἀγαμέμνων
Ἀντίος ἦλθε θέων, καὶ ὁμοκλήσας, ἔπος ηὔδα·
Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ σὺ κήδεαι αὕτως

Fugientem: Eurypylus autem Melanthium interfecit:
Adrestum verò deinde pugnâ strenuus Menelaus
Vivum cepit: equi enim ipsius pavore-attoniti-*fugientes* per-campum
Ad ramum impediti myricinum, curvum currum
Cum fregissent ad extremitatem temonis, ipsi quidem contenderunt
Versus urbem, quò alii pavore attoniti fugiebant:
Ipse autem de curru juxta rotam devolutus est
Pronus in pulverem in os: apud autem ipsum stetit
Atrides Menelaus, tenens longam hastam:
Adrestus verò deinde amplexus supplex orabat genua,
Vivum-cape Atrei fili, tu autem dignum accipe liberationis pretium.
Multæ enim in divitis patris *domo* res-pretiosæ-reconditæ jacent,
Æsque, aurumque, varioque-artificio-elaboratum ferrum,
Ex quibus certè tibi largietur pater infinita dona-liberationis-ergò
Si me vivum *esse* audiverit ad naves Achivorum.
Sic dixit. huic autem animum in pectoribus flectebat:
Et jam ipsum mox erat veloces ad naves Achivorum
Daturus famulo deducendum: sed Agamemnon
Obvius venit currens, & minaciter-clamans, verba fecit,
O mollis, ô Menelaë, cur-nam tu solicitus es ita *de servandis*

λεις, ἀφίκετο εἰς τὴν πάλαι μὲν Μονηΐαν, νῦν δὲ Πήδασον καλουμένην, βουλόμενος ὁμοῦ ταῖς ἄλλαις καὶ ταύτην ἑλεῖν. Ἀπογνόντος δὲ αὐτοῦ τὴν εἰς τέλος πολιορκίαν, διὰ τὴν ὀχυρότητα τοῦ τόπου, καὶ μέλλοντος ἤδη ἀναχωρεῖν, φασὶν, εἴσω τῶν τειχῶν οὖσαν παρθένον ἐρασθῆναι τοῦ Ἀχιλλέως· καὶ λαβοῦσαν μῆλον, ἐπιγράψαι, καὶ αὐτὸ ῥῖψαι εἰς μέσον τῶν Ἀχαιῶν. Ἦν δὲ ἐν αὐτῷ γεγραμμένα· Μὴ σπεῦδ', Ἀχιλλεῦ, πρὶν Μονηΐαν ἕλῃς. Ὕδωρ γὰρ οὐκ ἔνεστι· διψῶσι κακῶς. Τὸν δὲ Ἀχιλλέα, ἐπιμείναντα, οὕτω λαβεῖν τὴν πόλιν, τῇ τοῦ ὕδατος σπάνει. Ἡ ἱστορία παρὰ Δημητρίῳ καὶ Ἡσιόδῳ. Αἰπεινήν.] Ὑψηλήν.

38. Ἀτυζομένω.] Ταρασσόμενοι. Καταπληττόμενοι, καὶ φοβούμενοι.

39. Ὄζῳ ἐνὶ βλαφθέντε.] Ὑπὸ τοῦ ὄζου ἐμπλακέντες. ὑπὸ τοῦ κλάδου ἐμποδισθέντες. Μυρικίνῳ.] Τῷ τῆς μυρίκης, Εἶδος δένδρου. Δοτικὴ ἑνικῶν.

40. Ἄξαντε.] Θραύσαντες. Ἐν πρώτῳ ῥυμῷ.] Ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ ῥυμοῦ. Αὐτὼ μὲν ἐβήτην.] Γραφικῶς οἱ μὲν ἵπποι φεύγουσιν, ἐπικειμένου τοῦ ζυγοῦ· τὸ δὲ ἅρμα ἐμπλέκεται μυρίκης κλάδῳ· ὁ δὲ Ἄδραστος, κυλισθεὶς ἐκ τοῦ ἅρματος, κεῖται παρὰ τροχὸν ἐπὶ πρόσωπον· ὁ δὲ Μενέλαος ἀνατεταχὼς τὸ δόρυ ἐφέστηκεν αὐτῷ.

41. Ἀτυζόμενοι.] Ταραττόμενοι. Φοβέοντο.] Ἔφευγον.

43. Πρηνής.] Ἐπὶ πρόσωπον. Ἐπὶ στόμα.] Δηλωτικὸν τοῦ πρηνής.

44. Δολιχόσκιον ἔγχος.] Τὸ εἰς δολιχὸν διάστημα κινεῖν δυνάμενον. πλεονάσαντος τοῦ σ. ὡς καὶ ἐν τῷ θεόσδοτος. Ἢ, τὸ μακρὸν, οὗ ἡ σκιὰ δολιχή. Τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος. Ἤ, ὅπερ, διὰ τὸ σκιᾷ γράφεσθαι, δολιχὸν γέγονε.

46. Ζώγρει.] Ζῶντα ἄγε.

47. Κειμήλια.] Τὰ ἀργὰ καὶ ἀπόθετα χρήματα.

48. Πολύκμητος.] Μετὰ πολλοῦ καμάτου γινόμενος. Ἢ, ὁ πολὺν κάματον παρεχόμενος.

53. Καταξέμεν.] Καταξειν. Ὑψηλὴ γὰρ καὶ ἀνεμόεσσα ἡ Ἴλιος.

54. Ὁμοκλήσας.] Ἀπειλήσας.

57. Αἰ-

Ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον
Πρὸς Τρώων· τῶν μή τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
Χεῖράς θ' ἡμετέρας· μηδ' ὅντινα γαστέρι μήτηρ
Κοῦρον ἐόντα φέροι, μηδ' ὃς φύγοι· ἀλλ' ἅμα πάντες
Ἰλίου ἐξαπολοίατ' ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι.
Ὣς εἰπὼν ἔτρεψεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπών. ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ὤσατο χειρὶ
Ἥρω' Ἄδρηστον· τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ'. Ἀτρεΐδης δὲ
Λὰξ ἐν στήθεσι βὰς ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας,
Ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοὶ θεράποντες Ἄρηος,
Μή τις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος, μετόπισθε
Μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται·
Ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι
Νεκροὺς ἀμπεδίον συλήσετε τεθνειῶτας.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσανέβησαν ἀναλκείῃσι δαμέντες,
Εἰ μὴ ἄρ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστὰς
Πριαμίδης Ἕλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
Αἰνεία τε καὶ Ἕκτορ, ἐπεὶ πόνος ὔμμι μάλιστα
Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὕνεκ' ἄριστοι
Πᾶσαν ἐπ' ἰθύν ἐστε μάχεσθαί τε φρονέειν τε,
Στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων,

Hominibus? nisi tibi optimè res gesta est domi
Per Trojanos: Horum nullus effugiat grave exitium,
Manusque nostras: ne-quidem quem in-sinu mater
Infantem existentem gestet, ne is quidem effugiat: sed simul omnes
Ex Ilio funditus-pereant inhumati & nullâ-cor.-mem.-aut-stirpe-relictâ.
Sic locutus immutavit fratris mentem heros,
Recta admonens. Is autem à se depulit manu
Heroëm Adrestum: hunc autem rex Agamemnon
Vulneravit ad ile: ille verò resupinatus est. Atrides autem
Pede pectoribus imposito evulsit fraxineam hastam.
Nestor autem Argivos hortabatur altum clamans,
O amici heroës Danai famuli Martis,
Ne-quis nunc exuviarum cupidus; pone
Maneat, ut plurima ferens ad naves redeat:
Sed viros interficiamus: posteà autem & illis otiosi
Corpora per campum spoliabitis mortua.
Sic fatus, concitavit ardorem & animum uniuscujusque.
Tum verò fortasse Trojani bellicosis ab Achivis
Ilium ascendissent præ ignaviâ *suâ* domiti,
Nisi Æneæque & Hectori dixisset adstans
Priamides Helenus, augurum longè præstantissimus,
Æneáque & Hector, quoniam labor in vos maximè
Trojanorum & Lyciorum incumbit, quia præstantissimi
Omnem ad conatum estis & ad pugnandum & ad consulendum,
State istic, & copias continete ante portas,

---

57. Αἰπύ.] Χαλεπόν.
60. Ἀκήδεστοι.] Ἀφρόντιστοι, κηδεμόνα μὴ ἔχοντες. Ἄφαντοι.] Ἀνώνυμοι, ἀφανεῖς.
61. Ἔτρεψε.] Παρέτρεψε, παρέπεισεν.
62. Αἴσιμα.] Καθήκοντα. Παρειπών.] Παραμυθησάμενος. Ὤσατο.] Ἀπώσατο, ἀπέβαλε.
64. Λαπάρην.] Λαγόνα. κενεῶνα. Ἀνετράπετο.] Ἀνετράπη. εἰς τοὐπίσω ἔπεσεν ὕπτιος.
65. Λάξ.] Τῷ πλάτει τοῦ ποδός.
66. Ἐκέκλετο.] Παρεκελεύετο.
68. Ἐνάρων.] Τῶν σκύλων. Ἐπιβαλλόμενος.] Ἐπιθυμῶν, ἀντιποιούμενος, ἐπιβολὴν ποιούμενος εἰς ἀναίρεσιν. βέλτιον δὲ, ἐπιθυμῶν.
74. Ἀναλκείησιν.] Ἀνανδρείαις.
78. Ἐγκέκλιται.] Ἐπίκειται, ἐπήρεισαι, ἔγκειται. ἐν τῇ ὑμετέρᾳ φροντίδι περικέκλεισται ἡ σωτηρία τῶν πραγμάτων.
79. Ἰθύν.] Ὁρμήν, ὀρθότητα. Ἄριστοι Πᾶσαν ἐπ' ἰθύν ἐστε μάχεσθαί τε φρονέειν τε.] Κατὰ πάντα τὰ μέρη τῆς μάχης καὶ τῆς φρονήσεως ὑμεῖς διαφέρετε.
80. Ἐρυκάκετε.] Κωλύετε, κατέχετε.

Πάντῃ ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
Φεύγοντας πεσέειν, δηΐοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἁπάσας,
Ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες,
Καὶ μάλα τειρόμενοί περ· ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει·
Ἕκτορ ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπὲ δ' ἔπειτα
Μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ· ἡ δὲ ξυνάγουσα γεραιάς,
Νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἐν πόλει ἄκρῃ,
Οἴξασα κληῗδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,
Πέπλον ὅς οἱ δοκέει χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
Εἶναι ἐνὶ μεγάροις, καί οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
Θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
Ἥνις, ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴκ' ἐλεήσῃ
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα,
Αἴκεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητήν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
Ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημὶ γενέσθαι.
Οὐδ' Ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν ὄρχαμον ἀνδρῶν,
Ὅνπερ φασὶ θεᾶς ἐξέμμεναι· ἀλλ' ὅδε λίην
Μαίνεται, οὐδέ τις οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν.
Ὣς ἔφατ'. Ἕκτωρ δ' οὔτι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν·
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ,

Quoquoversum discurrentes, priùs quam in complexu uxorum
Fugientes cadant, hostibus verò gaudium fiant:
Verum postquam phalanges cohortati fueritis omnes,
Nos quidem adversus Danaos pugnabimus hic manentes,
Quamvis valde pressi: necessitas enim urget:
Sed Hector tu urbem adi, dic autem tum
Matri tuæ & meæ: ea congregans honoratas matronas,
In templum Minervæ oculos cæsiæ in arce summâ,
Apertis clave valvis sacræ ædis,
Peplum quod sibi videtur elegantissimum & maximum
Esse in domo, & sibi longè charissimum ipsi,
Ponat Minervæ ad genua pulchræ-comas:
Et ei voveat *se* duodecim boves in templo
Anniculas, jugum non passas, sacrificaturam, si miserata fuerit
Urbemque, & Trojanorum uxores & infantes liberos,
Si Tydei filium averterit ab Ilio sacrâ,
Ferocem bellatorem, violentum artificem fugandi *hostes*:
Quem jam ego fortissimum Achivorum arbitror esse:
Ne Achillem quidem unquam sic timuimus ducem virorum,
Quem aiunt è dea *natum* esse: sed hic valdè
Furit, neque quisquam ei potest animis par esse.
Sic dixit. Hector autem nequaquam fratri non-obsecutus est:
Sed statim de curru cum armis desiliit in terram:
Vibrans autem acutas hastas, per exercitum ibat quoquoversùm,

---

81. Ἐποιχόμενοι.] Ἐπιπορευόμενοι.

82. Δηΐοισι.] Τοῖς ἐχθροῖς. Χάρμα.] Χαράν.

85. Ἀναγκαίη.] Ἀνάγκη. Ἐπείγει.] Καταπονεῖ.

87. Ξυνάγουσα.] Συνάγουσα. Γεραιάς.] Ἐντίμους γυναῖκας.

88. Ἐν πόλει ἄκρῃ.] Ἐν τῇ ἀκροπόλει. Διάλυσις, ἢ μετατύπωσις, ὁ τρόπος.

89. Οἴξασα.] Ἀνοίξασα. Κληῗδι.] Κατὰ διαίρεσιν, καὶ μεταποίησιν. Κλεὶς γάρ, κλειδός. Καὶ ἡ παραλήγουσα τοῦ κληῗδι, καὶ τῶν ὁμοίων, βραχεῖα κατὰ φύσιν, καὶ οὐ προσδεομένη, καίπερ ποιηταῖς, κατ' ἀνάγκην, ἐκτέταται. Οὕτω καὶ τὸ ἐυκνήμιδες.

90. Ὅς οἱ.] Ὅστις αὐτῇ.

92. Ἐπὶ γούνασιν.] Ἀντὶ τοῦ, παρὰ τοῖς γόνασι, παρὰ τοὺς πόδας. Ὀρθὸν γὰρ τὸ Παλλάδιον.

94. Ἥνις.] Ἐνιαυσιαίους. Ἠκέστας.] Ἀκεντήτους, ἀδαμάστους.

96. Ἀπόσχῃ.] Ἀποδιώξῃ.

97. Ἄγριον αἰχμητήν.] Ἄγριον ἐν τῷ αἰχμάζειν. ὑφ' ἓν ἀμφότερα. Λέγει δέ, χαλεπὸν ἐν τῷ μάχεσθαι. Κρατερόν.] Ἰσχυρόν. Μήστωρα.] Ἐπιστήμονα. Φόβοιο.] Φυγῆς. Μήστωρα φόβοιο.] Τὸν δυνάμενον φυγὴν μήσασθαι τοῖς ἐναντίοις. ὅ ἐστιν, ἐργάσασθαι.

99. Ὄρχαμον.] Ἡγεμόνα.

101. Μένος.] Κατὰ μένος. Ἰσοφαρίζειν.] Ἐξισοῦσθαι.

Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο·
Φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν, ὡς ἐλέλιχθεν.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας,
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλέκλητοί τ' ἐπίκουροι,
Ἀνέρες ἐστὲ φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ βείω ποτὶ Ἴλιον, ἠδὲ γέρουσιν
Εἴπω βουλευτῆσι καὶ ἡμετέρῃς ἀλόχοισι,
Δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἑκατόμβας.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινὸν,
Ἄντυξ ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς καὶ Τυδέος υἱὸς
Ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Τίς δὲ σύ ἐσσι φέριστε καταθνητῶν ἀνθρώπων;
Οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ
Τὸ πρίν. ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἁπάντων
Σῷ θάρσει, ὅτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.
Δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν.
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας,
Οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος.

Concitans ad pugnandum: suscitavit autem prælium grave.
Illi verò conversi sunt à *fugâ*, & adversi steterunt Achivis.
Argivi autem pedem retulerunt, & desierunt à cæde:
Existimabant enim aliquem immortalium de cœlo stellato
Trojanis auxiliaturum descendisse, eò quòd ita conversi sunt.
Hector autem Trojanos hortabatur, altum inclamans,
Trojani animosi, & è-longinquo-vocati socii,
Viri estote amici, & revocate strenuam fortitudinem,
Tantisper dum ego ivero ad Ilium, & senibus
Dixero consiliariis & nostris uxoribus,
Deos ut-precentur, voveantque hecatombas.
Sic locutus, abiit expeditè-pugnam-ciens Hector.
Circum autem ipsum malleolos pulsabat & cervicem corium nigrum,
Ora quæ extrema currebat circa scutum umbonem-habens.
Glaucus autem Hippolochi natus & Tydei filius
In medium utriusque aciei coierunt animis prompti ad pugnandum.
Hi autem cùm jam proximi erant alter in alterum vadentes,
Illum prior allocutus est pugnâ strenuus Diomedes,
Quisnam tu es fortissime mortalium hominum?
Non enim unquam vidi *te* pugnâ in viros-illustres-reddente
Antea. atqui nunc longè antecessisti cunctos
Tuâ confidentiâ, quippe qui meam longam hastam expectasti.
Infelicium verò filii meo robori occurrunt.
Si verò quis immortalium de cœlo venisti,
Non ego cum diis cœlestibus pugnavero.
Nam ne Dryantis quidem filius violentus Lycurgus

106. Ἐλελίχθησαν.] Συνεστράφησαν.
107. Λῆξαν.] Ἔληξαν. ἔπαυσαν.
108. Φάν.] Ὠήθησαν.
109. Ἀλεξήσοντα.] Βοηθήσοντα.
112. Ἀνέρες.] Νῦν, ἀνδρεῖοι. Ἐστέ.] Γίνεσθε.
113. Βείω.] Βῶ. κατὰ διαίρεσιν, βέω· καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ι, βείω. ὅ ἐστι πορευθῶ.
114. Βουλευτῆσι.] Βουληφόροις.
115. Ἀρήσασθαι.] Εὔξασθαι.
118. Ἄντυξ.] Νῦν, ἡ περιφέρεια τῆς ἀσπίδος. Πυμάτη.] Ἐσχάτη. Θέεν.] Περιέτρεχε.
120. Συνίτην.] Συνήρχοντο.
124. Ὄπωπα.] Ἑώρακα.
125. Προβέβηκας.] Προελήλυθας, ὑπερεμάχησας, ὑπερβέβηκας.
127. Δυστήνων.] Δυστυχῶν, ἀθλίων.
130. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος.] Διόνυσος, ὁ Διὸς καὶ Σεμέλης παῖς, ἐν Κυβέλοις τῆς Φρυγίας ὑπὸ τῆς Ῥέας τυχὼν καθαρμῶν, καὶ διδαχθεὶς τὰς τελετὰς, καὶ λαβὼν παρὰ τῆς θεᾶς τὴν διασκευὴν, ἀνὰ πᾶ-

Δὴν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν.
Ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
Σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήϊον· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
Θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου
Θεινόμεναι βουπλῆγι. Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς
Δύσεθ' ἁλὸς κατὰ κῦμα· Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
Δειδιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῇ.
Τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
Καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
Εἰ δέ τις ἐσσὶ βροτῶν οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,
Ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.
Τὸν δ' αὖθ' Ἱππολόχοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός,
Τυδείδη μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεείνεις;
Οἵη περ φύλλων γενεή, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.
Φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
Τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη·
Ὣς ἀνδρῶν γενεή, ἣ μὲν φύει, ἣ δ' ἀπολήγει.

Diu vixit, qui cum diis cœlestibus contendebat.
Qui olim furentis Bacchi nutrices
Persequebatur per valdè sacrum Nysseium: illæ verò simul omnes
Thyrsos in terram projecerunt, ab homicida Lycurgo
Percussæ securi. Bacchus verò fugatus
Subiit maris undam: Thetis autem excepit sinu
Timentem: vehemens enim occupaverat tremor ob viri comminationem.
Huic quidem posteà irati sunt dii tranquillè viventes,
Et ipsum cæcum fecit Saturni filius: nec amplius diu
Vixit, quoniam immortalibus invisus erat omnibus diis.
Neque ego cum beatis diis velim pugnare.
Si verò quis es mortalium qui telluris fructu vescuntur,
Propius accede, ut ociùs mortis ad metas pervenias.
Hunc verò vicissim Hippolochi allocutus est illustris filius,
Tydide magnanime, cur genus percontaris?
Qualis foliorum generatio, talis & hominum.
Folia hæc quidem ventus humi fundit, alia verò sylva
Germinans producit, veris autem succrescunt tempore:
Sic hominum generatio, hæc quidem nascitur, illa verò desinit.

σαν ἐφέρετο τὴν γῆν, χορειῶν τε καὶ τιμῶν ἐτύγχανε, περιηγουμένων τῶν ἀνθρώπων. Παραγενόμενον δὲ αὐτὸν εἰς τὴν Θρᾴκην Λυκοῦργος ὁ Δρύαντος λυπήσας, Ἥρας μίσει, μύωπι ἀπελαύνει τῆς γῆς. καὶ καθάπτεται αὐτοῦ καὶ τῶν τούτου τιθηνῶν. ἐτύγχανον γὰρ αὐτῷ συνοργιάζουσαι. Θεηλάτῳ δὲ ἐπελαυνόμενος μάστιγι, τὸν θεὸν ἔσπευδε τιμωρήσασθαι. Ὁ δὲ ὑπὸ δέους εἰς τὴν θάλασσαν καταδύει, καὶ ὑπὸ Θέτιδος καὶ Εὐρυνόμης ὑπολαμβάνεται. Ὁ οὖν Λυκοῦργος οὐκ ἀμισθὶ δυσσεβήσας, ἔδωκε τὴν ἐξ ἀνθρώπων δίκην. ἀφῃρέθη γὰρ πρὸς τοῦ Διὸς τοὺς ὀφθαλμούς. Τῆς ἱστορίας πολλοὶ ἐμνήσθησαν, προηγουμένως δὲ ὁ τὴν Εὐρωπίαν πεποιηκὼς Εὔμηλος.

132. Μαινομένοιο.] Μανιοποιοῦ. διὰ τὴν μέθην. ὡς, τὸ χλωρὸν δέος, τὸ χλωροποιόν. Τιθήνας.] Τροφούς.

133. Σεῦε.] Ἐδίωκεν. Ἠγάθεον.] Ἄγαν θεῖον. Νυσήϊον.] Τὴν λεγομένην Νύσαν. Ὄρος δὲ λέγει τῆς Θρᾴκης νῦν. Ἐν ἄλλοις· Νησήϊον, ἢ Διονύσου διατριβή. Ἡ δὲ Νύσα ἐν μὲν τισι χώραις ὄρος, ὡς ἐν Βοιωτίᾳ καὶ Θρᾴκῃ, καὶ Ἀραβίᾳ, καὶ Ἰνδικῇ, καὶ Λιβύῃ, καὶ Νάξῳ. ὅπου δὲ πόλις, ὡς ἐν Καρίᾳ, καὶ ἐν τῷ Καυκασίῳ ὄρει. ὅπου δὲ νῆσος, ὡς ἐν Νείλῳ τῷ ποταμῷ. Οὐ δεδήλωκε δὲ ὁ Ποιητής, ἐν ποίᾳ Νύσῃ τὰ περὶ τὴν Λυκούργου δίωξιν ἐγένετο.

134. Θύσθλα.] Οἱ μὲν τοὺς κλάδους, οἱ δὲ τοὺς θύρσους, τοῦτ' ἔστι, βακχικὰς δράκας, ὅ ἐστι, Διονυσιακὰ μυστήρια. ἔνιοι δὲ πάντα κοινῶς τὰ πρὸς τὴν τελετήν.

135. Βουπλῆγι.] Τῷ πελέκει· ὅτι αὐτῷ τυπτόμενοι οἱ βόες ἀναιροῦνται. οἱ δὲ μάστιγι, ἐπεὶ ἐκ βύρσης γίγνεται. Φοβηθείς.] Εἰς φυγὴν τραπείς.

137. Ὁμοκλῇ.] Ἀπειλῇ.

138. Ὀδύσαντο.] Ὠργίσθησαν, ἐχολώθησαν. Ῥεῖα ζώοντες.] Ῥᾳδίως καὶ ἀπόνως ζῶντες.

140. Ἀπήχθετο.] Ἐμισεῖτο.

142. Ἔδουσιν.] Ἐσθίουσι.

143. Θᾶσσον.] Ταχύτερον. Πείρατα.] Πέρατα.

145. Γενεήν.] Νῦν, γένος. Ἐρεείνεις.] Ἐρωτᾷς.

147. Χαμάδις.] Χαμαί.

148. Τηλεθόωσα.] Θάλλουσα, εὐθηνὴς δένδρεσιν οὖσα. Φύει.] Αὔξει.

150. Δαή-

Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ἡμετέρην γενεήν, (πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν.)
Ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο·
Ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφος Αἰολίδης· ὁ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν.
Αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην·
Τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν
Ὤπασαν· αὐτάρ οἱ Προῖτος κάκ' ἐμήσατο θυμῷ·
Ὅς ῥ' ἐκ δήμου ἔλασεν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν
Ἀργείων. Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσε.
Τῷ δὲ γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο δῖ' Ἄντεια
Κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὔτι

Si verò vis & hæc discere, ut benè cognoscas
Nostram stirpem, (multi autem ipsam homines norunt.)
Est urbs Ephyra in recessu Argi equis apti:
Ibi autem Sisyphus fuit, qui vaferrimus fuit mortalium,
Sisyphus Æolides: Is autem Glaucum genuit filium.
Verum Glaucus genuit laudatissimum Bellerophontem:
Huic autem dii pulchritudinemque & virtutem amabilem
Præbuerunt: sed ei Prœtus mala molitus est animo:
Qui è civitate expulit, quoniam multò potentissimus erat
Argivorum. Jupiter enim ejus sub sceptro subdidit.
Cum-hoc autem uxor Prœti furiosè cupivit nobilis Antia
Clandestino amore misceri: sed illi neutiquam

150. Δαήμεναι.] Μαθεῖν.

151. Ἴσασι.] Γιγνώσκουσιν.

152. Ἐφύρη.] Οὕτω τὸ πρότερον ἐκαλεῖτο ἡ Κόρινθος. Ἔστι δὲ καὶ Θεσπρωτίας Ἐφύρα. Μυχῷ Ἄργεος.] Τῷ ἐσωτάτῳ τόπῳ τῆς Πελοποννήσου. Ἱπποβότοιο.] Ἱπποτρόφου.

153. Ἔσκεν.] Ἐγενήθη, ὑπῆρχε. Κέρδιστος.] Συνετώτατος. Ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν.] Διὸς τὴν Ἀσωποῦ θυγατέρα Αἴγιναν ἀπὸ Φλιοῦντος εἰς Οἰνώνην διὰ τῆς Κορίνθου μεταβιβάσαντος, Σίσυφος ζητοῦντι τῷ Ἀσωπῷ τὴν ἁρπαγὴν ἐπιδείκνυσι. Καὶ διὰ τοῦτο ἐπεσπάσατο εἰς ὀργὴν καθ' ἑαυτοῦ τὸν Δία. Ἐπιπέμπει οὖν αὐτῷ τὸν Θάνατον. Τοῦτον δὲ κρατεροῖς δεσμοῖς δήσαντος τοῦ Σισύφου, συνέβαινεν οὐδένα ἀποθνήσκειν, ἕως λύει τὸν Θάνατον ὁ Ἄρης, καὶ αὐτῷ τὸν Σίσυφον παραδίδωσιν. Ὁ δὲ πρὶν ἢ ἀποθανεῖν ἐντέλλεται τῇ γυναικὶ Μερόπῃ, τὰ νενομισμένα αὐτῷ πέμπειν εἰς Ἅδου. Καὶ μετὰ τὸν χρόνον οὐκ ἀποδιδούσης τῷ Σισύφῳ τῆς γυναικός, ὁ Ἅδης, πυθόμενος, μεθίησιν αὐτὸν ὡς τῇ γυναικὶ μεμψόμενον. Ὁ δὲ εἰς Κόρινθον ἀφικόμενος, οὐκ ἔτι ὀπίσω ἄγει. Καὶ γηραιὸν αὐτὸν ἀποθανόντα κυλινδεῖν ἠνάγκασεν εἰς Ἅδου λίθον, πρὸς τὸ μὴ πάλιν ἀποδρᾶναι. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ.

155. Αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην.] Οὗτος πρότερον ἐκαλεῖτο Ἱππόνους. Ἀνελὼν δὲ Βέλλερον τὸν Κορινθίων δυνάστην, Βελλεροφόντης ἐκλήθη. Ἦν δὲ φύσει μὲν παῖς Ποσειδῶνος, ἐπικλήσει δέ, Γλαύκου. Λαβὼν οὖν παρὰ Ποσειδῶνος τὸν Μεδούσης τῆς Γοργόνος Πήγασον πτερωτὸν ἵππον, (διὰ γὰρ τοῦτο ἔσχε καὶ τὴν προσηγορίαν, ὅτι ἐκπεπηδήκει ἐκ τοῦ τῆς Γοργόνος τραχήλου,) τούτῳ ἐποχεῖτο· καὶ δράσας ἐμφύλιον φόνον, Βέλλερόν τινα, ὡς ἔφην, τὸν πολίτην ἀποκτείνας, φεύγει εἰς Ἄργος. Τυχὼν δὲ καθαρσίων παρὰ Προίτου τοῦ βασιλέως, μετ' αὐτοῦ διέτριβεν. Ἄντεια δὲ ἡ Προίτου γυνή, ἐρασθεῖσα τοῦ Βελλεροφόντου, ἐδέετο ὅπως συνδυασθῇ. Ὁ δὲ δεξιούμενος τὸ ὅσιον, ἀντέλεγεν. Ἡ δὲ Ἄντεια, δείσασα μὴ τῷ Προίτῳ προλαβὼν ἐξείποι τοὺς αὐτῆς ἔρωτας, ἔφθασε τοῦ Βελλεροφόντου καταιτιάσασα, ὡς ἄρα βουληθείη βιάσασθαι αὐτήν. Ὁ δὲ Προῖτος αὐτόχειρ μὲν οὐκ ἐβουλήθη ἀποκτεῖναι τὸν Βελλεροφόντην, πέμπει δὲ αὐτὸν εἰς Λυκίαν πρὸς τὸν πενθερὸν Ἰοβάτην, ἀδοκήτως καθ' ἑαυτοῦ κομίζοντα γράμματα. Ὁ δὲ πολλοῖς αὐτὸν ἐγγυμνάσας ἄθλοις, ὡς οὐχ ἑώρα φθειρόμενον, ὑπετόπησε, κατ' αὐτοῦ στρατεῦσαι τὴν δεινὴν διαβολήν. Οὐ γὰρ ἂν τοσούτων κακῶν ὄχλον, μὴ ἀθῷος ὤν, τῇ δυνάμει κατηγωνίσατο. Ἔδωκέ τε αὐτῷ τὴν ἰδίαν θυγατέρα εἰς γάμον, Κασάνδραν, καὶ τῆς βασιλείας μοῖράν τινα. Λέγεται δέ, αὐτὸν ἐπαρθέντα ἐφ' οἷς ἔπραξε, θελῆσαι μετὰ τοῦ Πηγάσου τὸν οὐρανὸν κατοπτεῦσαι. Τὰ γὰρ νῶτα, ὡς ἔφαμεν, πτερωτὰ εἶχεν ὁ ἵππος. Τὸν δὲ Δία μηνίσαντα, οἶστρον ἐμβαλεῖν τῷ Πηγάσῳ. Ὅθεν ἐκπεσεῖν μὲν τὸν Βελλεροφόντην· κατενεχθῆναί τε εἰς τὸ τῆς Λυκίας πεδίον, τὸ ἀπ' αὐτοῦ καλούμενον Ἀλήϊον πεδίον· ἀλᾶσθαι δὲ κατὰ τοῦτο πηρωθέντα· τὸν δὲ ἵππον λαβεῖν τὴν Ἠῶ, δεηθεῖσαν τοῦ Διός, δῶρον πρὸς τὸ ἀκόπως περιιέναι τὰς τοῦ κόσμου περιόδους. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ ἐν τραγῳδουμένοις.

156. Ἠνορέην.] Ἀνδρείαν. Ἐρατεινήν.] Ἐπέραστον, καλήν.

157. Ὤπασαν.] Ἔδωκαν, περιεποίησαν. Ἐμήσατο.] Ἐβουλεύσατο, νῦν δέ, εἰργάσατο.

158. Ἔλασεν.] Ἐξήλασεν, ἐφυγάδευσεν.

160. Ἐπεμήνατο.] Ἐμάνη. Δῖα.] Ἤτοι, κρατίστη, εὐγενεστάτη. εἰρωνικῶς.

161. Κρυπταδίῃ.] Λαθραίᾳ καὶ μοιχικῇ. Μιγήμεναι.] Μιγῆναι, συνελθεῖν.

Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
Ἡ δὲ ψευσαμένη Προῖτον βασιλῆα προσηύδα,
Τεθναίης ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
Ὅς μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ.
Ὡς φάτο. τὸν δὲ ἄνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσε·
Κτεῖναι μὲν ῥ' ἀλέεινε, (σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ)
Πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρεν δ' ὅγε σήματα λυγρὰ,
Γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά·
Δεῖξαι δ' ἠνώγει ᾧ πενθερῷ, ὄφρ' ἀπόλοιτο.
Αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ·
Ἀλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἷξε, Ξάνθον τε ῥέοντα,
Προφρονέως μιν τῖεν ἄναξ Λυκίης εὐρείης·
Ἐννῆμαρ ξείνισσε, καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσεν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότε μιν ἐρέεινε, καὶ ᾔτεε σῆμα ἰδέσθαι
Ὅ, ττι ῥά οἱ γαμβροῖο πάρα Προίτοιο φέροιτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
Πρῶτον μέν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσε
Πεφνέμεν· ἡ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, οὐδ' ἀνθρώπων,
Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
Δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.
Καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
Δεύτερον αὖ, Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι·
Καρτίστην δὴ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.
Τὸ τρίτον αὖ, κατέπεφνεν Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
Τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε·
Κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους,
Εἷσε λόχον· τοὶ δ' οὔτι πάλιν οἶκόνδε νέοντο·
Πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης·
Ἀλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἠὺν ἐόντα,
Αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν·

Persuasit bonâ mente prædito prudenti Bellerophonti.
Illa verò mentita Prœtum regem allocuta est,
Moriendum tibi statue ô Prœte vel interfice Bellerophontem,
Qui mihi voluit amore misceri nolenti.
Sic dixit. regem verò ira occupavit, eo-quòd talia audierat:
Interficere quidem nolebat, (religioni enim habuit id ejus animus)
Sed misit ipsum in Lyciam, deditque is literas perniciosas,
Scriptis in tabellâ complicatâ animæ-exitialibus multis:
Ostendere autem jussit suo socero, quo periret.
Ille verò abiit in Lyciam deorum fausto ductu:
Sed quando jam ad Lyciam pervenerat, Xanthumque fluentem,
Propenso animo ipsum honoravit rex Lyciæ latæ:
Per-novem-dies hospitaliter tractavit, & novem boves sacrificavit:
Verùm ut jam decima apparuit roseis-digitis aurora,
Tum quidem ipsum interrogavit, & petiit literas videre
Quas sibi genero à Prœto ferebat.
At postquam literas exitiales accepit generi,
Primùm quidem Chimæram insuperabilem *eum* jussit
Interficere: hæc autem erat divinum genus, non hominum,
Antè leo, post autem draco, media verò capra,
Terribilem spirans ignis vim ardentis.
Et hanc quidem interfecit, deorum signis fretus.
Secundò vero, cum Solymis pugnavit inclytis:
Acerrimam certè hanc pugnam dicebat *se* iniisse hominum.
Tertiò verò, interfecit Amazonas viragines.
Huic autem redeunti callidum dolum alium texuit:
Delectis ex Lycia lata viris fortissimis,
Collocavit insidias: ii verò nequaquam rursus domum redierunt:
Omnes enim interfecit eximius Bellerophontes:
Sed quando jam cognôrat *hunc* dei sobolem præclaram esse,
Illic ipsum detinuit, dedit autem is filiam suam:

---

164. Κάκτανε.] Κατάκτεινε.

192. Ἥν.] Τὴν ἑαυτοῦ.

Δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης.
Καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
Καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο·
Ἡ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ,
Ἴσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον καὶ Λαοδάμειαν.
Λαοδαμείῃ μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεύς·
Ἡ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ κἀκεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
Ἤτοι ὁ καππεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο,
Ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων·
Ἴσανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης ἆτος πολέμοιο
Μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισι.
Τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα.
Ἱππόλοχος δέ μ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημὶ γενέσθαι·
Πέμπε δέ μ' ἐς Τροίην, καί μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν
Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·
Μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι
Ἔν τ' Ἐφύρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ·
Ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.
Ὣς φάτο. γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Αὐτὰρ ὁ μειλιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαῶν,
Ἦ ῥα νύ μοι ξεῖνος πατρώϊός ἐσσι παλαιός·
Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην
Ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν, ἐείκοσιν ἤματ' ἐρύξας·

Dedit etiam ei honoris regii dimidium totius.
Quin & ei Lycii portionem-agri dederunt separatam præstantem cæteris,
Amœnam & vitiferam & arabilem, ut coleret:
Illa verò peperit tres liberos prudenti Bellerophonti,
Isandrumque & Hippolochum & Laodamiam.
Cum Laodamia quidem concubuit providus Jupiter:
Hæc autem peperit deo-parem Sarpodona bellicosum:
Sed quando jam & ille invisus fuit omnibus diis,
Ille quidem per campum Aleïum solus errabat,
Suum animum exedens, vestigia hominum vitans:
Isandrum vero ejus filium Mars insatiabilis belli
Pugnantem adversùs Solymos interfecit inclytos.
Hanc autem irata aureas-habenas-tractans Diana occidit.
Hippolochus verò me genuit, & ex hoc dico *me* natum esse.
Misit autem me ad Trojam, & mihi valde multa mandavit
Ut semper fortissimè-me-gererem, & superior virtute essem aliis:
Neque genus patrum dedecorarem, qui quàm fortissimi
Inque Ephyra extiterunt & in Lycia latâ:
Hoc tibi ex genereque & sanguine glorior esse.
Sic dixit. Lætatus autem est pugnâ-strenuus Diomedes.
Hastam quidem defixit in terram almam,
Ipse verò blandis *verbis* allocutus est pastorem populorum,
Certè mihi hospes paternus es vetus:
Oeneus enim olim nobilis eximium Bellerophontem
Hospitio-accepit in ædibus viginti dies retentum:

193. Τιμῆς βασιληΐδος.] Τῆς βασιλείας.
194. Τέμενος.] Ἀποτετμημένη γῆ κατὰ τιμὴν δενδροφόρου γῆς, ἢ ἀμπελοφόρου. Τέμενος τάμον.] Ἀπέτεμον τόπον τινά.
195. Φυταλιῆς.] Δενδροφόρου γῆς, ἢ ἀμπελοφόρου. Ἀρούρης.] Σποριμου γῆς, καὶ σιτοφόρου.
198. Παρελέξατο.] Παρεκοιμήθη.
199. Χαλκοκορυστήν.] Χαλκῷ καθωπλισμένον.
200. Ἀπήχθετο.] Ἐμισεῖτο.
201. Καππεδίον.] Κατὰ τὸ πεδίον. Ἀλήϊον.] Οὕτω πεδίον τῆς Κιλικίας καλούμενον ἀπὸ τῆς τοῦ Βελλεροφόντου ἄλης, τουτέστι, πλάνης. Ἀλᾶτο.] Ἐπλανᾶτο.
202. Κατέδων.] Κατεσθίων. Πάτον.] Τὴν πεπατημένην ὁδὸν, γῆν πατουμένην ὑπὸ ἀνθρώπων. τοῦτ' ἔστι, τὴν κοινὴν καὶ λεωφόρον.
203. Οἱ.] Αὐτοῦ. Γενικὴ Ἑβραϊκή.
205. Χρυσήνιος.] Χρυσᾶς ἡνίας ἔχουσα, ὡς ἐφ' ἅρματος ὀχουμένη.
208. Ὑπείροχον.] Ὑπερέχοντα.
211. Αἵματος.] Νῦν, γένους, οἱονεὶ γονέων καὶ ἀδελφῶν. Γένος γὰρ τὸ περὶ τέκνων.
215. Πατρώϊος.] Ἀντὶ τοῦ, πατρικός.
217. Ἐρύξας.] Κατασχών.

Οἱ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά·
Οἰνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν,
Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον·
Καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν ἐν δώμασ' ἐμοῖσι.
Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι· ἐπεί μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα
Κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
Τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσῳ
Εἰμί, σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι.
Ἔγχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὁμίλου.
Πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες κλειτοί τ' ἐπίκουροι,
Κτείνειν ὅν κε θεός γε πόρῃ καὶ ποσσὶ κιχείω·
Πολλοὶ δ' αὖ σοὶ Ἀχαιοὶ, ἐναιρέμεν ὅν κε δύνηαι.
Τεύχεα δ' ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν, ὄφρα καὶ οἵδε
Γνῶσιν ὅτι ξεῖνοι πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων ἀΐξαντε,
Χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην, καὶ πιστώσαντο,
Ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
Ὃς πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε,
Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.
Ἕκτωρ δ' ὡς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν,
Ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι θέον ἠδὲ θύγατρες,
Εἰρόμεναι παῖδάς τε, κασιγνήτους τε, ἔτας τε,
Καὶ πόσιας· ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγει
Πάσας ἑξείης· πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανε,

Hi autem sibi mutuò dederunt xenia pulchra:
Oeneus quidem balteum dedit puniceo colore fulgentem,
Bellerophontes autem aureum poculum rotundum:
Et id ego reliqui, cùm proficiscerer, in ædibus meis.
Tydeum autem non memini: quoniam me adhuc parvulum existentem
Reliquit, quando ad Thebas perierunt copiæ Achivorum.
Quare nunc tibi quidem ego hospes amicus Argo medio
Sum, tu autem in Lyciâ, quando eam ad gentem venero.
Hastis vero alter alterum petere vitemus & in turbâ.
Multi enim mihi Trojani inclytique socii,
Quorum occidam quemcunque deus obtulerit & pedibus assequutus fuero:
Multi autem vicissim tibi Achivi, *quorum* interficias quemcunque poteris.
Arma vero inter-nos permutemus, ut & hi
Cognoscant quòd hospites paternos profitemur nos esse.
Sic ergo loquuti, de curribus desilientes,
Manusque mutuò prehenderunt, & fidem-dederunt.
Tum vero Glauco Saturnius mentem ademit Jupiter,
Qui cum Tydide Diomede arma permutavit,
Aurea æneis, centum boves valentia novem boves valentibus.
Hector autem ut ad Scæasque portas & fagum pervenit,
Circa ipsum Trojanorum uxores currebant & filiæ,
Percontantes de filiisque, fratribusque, amicisque,
Et maritis: ille verò diis supplicare jussit
Omnes ordine: multis autem mala impendebant,
Sed quando jam Priami domum perpulchram pervenerat,

218. Πόρον.] Παρέχον. Ξεινήϊα.] Ξένια.
219. Φοίνικι φαεινόν.] Φοινικῷ ἄνθει βεβαμμένον.
222. Τυτθόν.] Ὀλίγον, μικρόν.
224. Τῷ.] Διό.
226. Ἔγχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα.] Ἐκκλίνωμεν ἀλλήλοις ἐφιέναι τὰ δόρατα.
228. Πόρῃ.] Περιποιήσῃ, παράσχῃ.
230. Ἐπαμείψομεν.] Ἀντὶ τοῦ, ἀμείψωμεν, καταλλάξωμεν.
233. Πιστώσαντο.] Πίστεις ἐποιήσαντο ἀλλήλοις.
236. Ἑκατόμβοια.] Ἑκατὸν βοῶν ἄξια. Οὐ γὰρ νομίσμασιν ἐχρῶντο. Ὅθεν καὶ ἀλφεσίβοιαι, εὑρίσκουσαι, κτώμεναι, καὶ πιπράσκουσαι ἑαυτὰς ἕδνα πολλῶν βοῶν ἄξια. Βοῦς δὲ μετέπειτα κέκληται νόμισμα Ἀττικὸν, βοὸς ἔχον εἰκόνα. Ἐννεαβοίων.] Ἐννέα βοῶν ἄξια. Κεκώλυται δὲ ὑπὸ τοῦ μέτρου εἰπεῖν, δεκαβοίων.
237. Σκαιάς.] Σκαιαὶ πύλαι τοῦ Ἰλίου, οὕτω καλούμεναι.
239. Εἰρόμεναι.] Ἐρωτῶσαι. Παῖδας.] Ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ παίδων. Ἔτας.] Ἑταίρους, συνήθεις, φίλους.
241. Πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.] Πολλαῖς δὲ κακὰ ἐξῆπτο. Τοῦτ' ἔστι, πολλαὶ αὐτῶν ἐν κακώσει ἐγένοντο.

243. Ἐς-

Ξεστῇς αἰθούσῃσι τετυγμένον, αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ παῖδες
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῇς ἀλόχοισι·
Κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς
Δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ γαμβροὶ
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν·
Ἔνθά οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ,
Λαοδίκην ἐσάγουσα, θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;
Ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἷες Ἀχαιῶν,
Μαρνάμενοι περὶ ἄστυ. σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
Ἐλθόντ' ἐξ ἄκρης πόλιος Διὶ χεῖρας ἀνασχεῖν.
Ἀλλὰ μέν' ὄφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω,
Ὡς σπείσῃς Διὶ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
Πρῶτον· ἔπειτα δὲ κ' αὐτὸς ὀνήσεαι, αἴ κε πίῃσθα·
Ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει,
Ὡς τύνη κέκμηκας ἀμύνων σοῖσιν ἔτῃσι.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα πότνια μήτηρ,

Fabrefactis porticibus extructam, in ea autem
Quinquaginta inerant thalami polito lapide,
Prope se invicem ædificati: ubi scilicet filii
Cubabant Priami apud legitimas uxores:
Filiarum autem è-regione oppositi intra atrium
Duodecim erant sub-tecto thalami polito lapide,
Prope se invicem ædificati: ubi & generi
Cubabant Priami apud pudicas uxores:
Ibi ei mitis obvia venit mater,
Ad Laodicen iens, filiarum formâ præstantissimam.
Inque ejus hæsit manu, verbaque fecit, dixitque,
Fili, cur relicto prælio audaci venisti?
Certè valde jam premunt infausti nominis filii Achivorum,
Pugnantes circa urbem. Te autem huc animus impulit
Profectum ex summa arce Jovi manus attollere.
Sed mane donec dulce vinum attulero,
Ut libes Jovi patri & cæteris immortalibus
Primùm: deinde ipse quoque reficiaris, si biberis:
Viro enim defatigato robur valde vinum auget,
Sicut tu defatigatus es pugnans pro tuis civibus.
Huic verò respondit deinde ingens pugnam-expedite-ciens Hector,
Ne mihi vinum afferas mellitum, veneranda mater,

---

243. Ξεστῇς.] Εὖ ἐξεσμέναις, εὖ κατεσκευασμέναις. Αἰθούσῃσι.] Στοαῖς ταῖς καταλαμπομέναις ὑπὸ τοῦ ἡλίου. Ἢ, αἴθουσαι, διὰ τὸ αἴθεσθαι ἐν αὐταῖς φῶς τοῦ χειμῶνος. Ἢ διὰ τὴν τοῦ ἡλίου βολήν. Τετυγμένον.] κατεσκευασμένον.

244. Δεδμημένοι.] Ὠκοδομημένοι. Σημαίνει δὲ καὶ, δεδαμασμένοι.

246. Μνηστῇς.] Ταῖς ἐκ μνηστείας γεγαμημέναις.

248. Τέγεοι.] Ὑπερῷοι. Μᾶλλον δὲ, σκεπαστοί.

251. Ἠπιόδωρος.] Ἤπια καὶ πρᾶα, τοῦτ' ἔστι, πραΰπηα δωρουμένη κατὰ τὴν παιδοτροφίαν, ἢ λαβοῦσα, ὡς καὶ τὸ πολύδωρος.

252. Λαοδίκην ἐσάγουσα.] Εἰς Λαοδίκης (θάλαμον) ἄγουσα, ὑπάγουσα. πρὸς Λαοδίκην πορευομένη. Ἔτυχε γὰρ πρὸς αὐτὴν εἰσελθεῖν βουλομένη.

255. Τείρουσι.] Καταπονοῦσι. Δυσώνυμοι.] Κακώνυμοι.

256. Ἀνῆκεν.] Ἀνέπεισεν.

257. Ἐξ ἄκρης πόλιος.] Ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. Χεῖρας ἀνασχεῖν.] Εὔξασθαι.

258. Μελιηδέα.] Τὸν ἡδύν.

260. Ὀνήσεαι.] Ὠφεληθήσῃ.

261. Κεκμηῶτι.] Κεκοπιακότι. Ἀέξει.] Αὔξει.

262. Ἔτῃσι.] Πολίταις.

264. Ἄειρε.] Προσφέρε. Μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μῆτερ, Μή μ' ἀπογυιώσῃς.] Ζητεῖται, πῶς ποτε ἐναντία ἑαυτῷ ὁ Ποιητὴς λέγει. Προειπὼν γὰρ, Ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει· νυνὶ ἐπάγει, Μή μ' ἀπογυιώσῃς, μένεος δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι. Ἡ μὲν οὖν ὑπὸ πολλῶν λεγομένη λύσις τοῦ ζητήματος, τοιαύτη. ὅτι ἕτερόν ἐστι τὸ πρόσωπον τῆς Ἑκάβης, τὸ λέγον, ὀφελι-

Μή μ' ἀπογυιώσῃς, μένεος δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι.
Χερσὶ δ' ἀνίπτοισι Διῒ λείβειν αἴθοπα οἶνον
Ἅζομαι· οὐδέ πῃ ἐστὶ κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάασθαι.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
Ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς·
Πέπλον δ' ὅστις τοι χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
Ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ, καί τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
Τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ,
Ἤνις, ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ
Ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα,
Αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
Ἔρχευ· ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω,
Αἴ κ' ἐθέλῃσ' εἰπόντος ἀκουέμεν· ὥς κέν οἱ αὖθι

Ne me enerves, roboris autem viriumque obliviscar.
Manibus autem illotis Jovi libare nigrum vinum
Vereor: nec ullo-modo fas est nubes-atras-cogenti Saturnio
Sanguine & cruore-pulveri-sudorique-permisto inquinatum vota-facere.
Sed tu quidem ad templum Minervæ prædatricis
Vade cum suffimentis, congregatis honoratis matronis:
Peplum autem, quod tibi elegantissimum & maximum
Est in domo, & tibi longè carissimum ipsi,
Hoc pone Minervæ ad genua pulchræ-comas,
Et ei vove te duodecim boves in templo,
Anniculas, jugum-non-passas sacrificaturam, si miserata-fuerit
Urbemque & Trojanorum uxores & infantes liberos,
Si Tydei filium averterit ab Ilio sacrâ,
Ferocem bellatorem, violentum artificem fugandi *hostes*.
Sed tu quidem ad templum Minervæ prædatricis
Vade: ego autem Paridem adibo, ut vocem,
Si velit dicentem audire: utinam illi illic

ὠφέλιμον εἶναι τὸν οἶνον· ἕτερον δὲ τὸ τοῦ Ἕκτορος, τὸ ἀρνούμενον. Οὐδέ ἐστι θαυμαστὸν εἰ παρὰ τῷ Ποιητῇ ἐναντίοι λέγονται λόγοι ὑπὸ διαφόρων. Ὅσα μὲν γὰρ αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἐξ ἰδίου προσώπου λέγει ὁ Ποιητής, ταῦτα δεῖ ἀκόλουθα εἶναι ἀλλήλοις, καὶ μὴ ἐναντία. ὅσα δὲ προσώποις περιτίθησιν, οὐκ αὐτοῦ ἐστιν, ἀλλὰ τῶν λεγόντων νοεῖται. Ὅθεν καὶ ἐπιδέχεται πολλάκις διαφωνίαν, ὥσπερ καὶ ἐν τούτοις. Ἡ μὲν γὰρ οὐκ εἰδυῖα τὸν κάματον τῶν ἀνδρῶν, ταύτης ἐστὶ τῆς γνώμης. ὁ δὲ μάλιστα ἐπιστάμενος, ἀντιλέγει. Ἔπειτα καὶ ἡ μὲν πρεσβύτις ἦν. Χαίρει δὲ τῷ οἴνῳ ἡ ἡλικία αὕτη. Ἐπωφελὴς γὰρ αὐτῇ ἐστι, θερμὸς ὢν καὶ ὑγρὸς, ψυχρᾷ οὔσῃ καὶ ξηρᾷ, καὶ ἀναῤῥώννυσιν αὐτήν. Ὁ δὲ Ἕκτωρ νέος ἦν, καὶ ἀκμαῖος. Ἄμεινον δέ ἐστιν, ἐκεῖνο λέγειν, καὶ δεικνύειν, ἑκάτερον τῶν εἰρημένων ἔχεσθαι λόγου, καὶ μὴ εἶναι ἐναντία τὰ περὶ τοῦ οἴνου λεγόμενα, ἐὰν σκοπῇ τις, ὅτι ἐπὶ παντὸς πράγματος ὁ καιρὸς καὶ τὸ μέτρον πολὺ διαλλάττει. Οὕτως οὖν καὶ ἐπὶ τούτου. Τῷ μὲν γὰρ μέτρια πεπονηκότι, πρὸς ἰσχὺν ὁ οἶνος συμφέρει· τὸν δὲ πάνυ κεκμηκότα σφάλλει. Ὅπερ συμβέβηκε τῷ Ἕκτορι οὐ μόνον ὑπὸ τοῦ πολέμου, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ δρόμου τοῦ ἐπὶ τὴν πόλιν. Ἄλλως τε καὶ οὐδὲ σιτίου οὐδενός πω ἐγέγευτο. Ἡ γὰρ τροφὴ σὺν τῷ οἴνῳ τὸ πλεῖστον εἰς δύναμιν συμβάλλεται. Ὥσπερ καὶ ἀλλαχοῦ εἶπεν ὁ Ποιητής· Ὃς δέ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς, Ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζει, καὶ τὰ λοιπά. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα λύσις τοῦ ζητήματος, καθ' ὑπερβατὸν ἐξηγουμένων τινῶν οὕτως· Μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μῆτερ. Χερσὶ δ' ἀνίπτοισι Διῒ λείβειν αἴθοπα οἶνον Ἅζομαι. Οὐδέ πῃ ἐστὶ κελαινεφέϊ Κρονίωνι Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάασθαι. Μή μ' ἀπογυιώσῃς, μένεός δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι. Ἵνα, ὡς μὴ καθαρὰς τὰς χεῖρας, τὸν οἶνον σπένδειν θεοῖς παραιτῆται, μὴ ὀργήν τινα λάβοι παρὰ θεῶν διὰ τοῦτο. Δυνατὸν δὲ, καὶ οὕτως λύειν τὸ προκείμενον· ὅτι τὸ μένος διχῶς νοεῖται· καὶ ἐπὶ θυμοῦ καὶ ὀργῆς, καὶ ἐπὶ δυνάμεως. Ἡ μὲν οὖν Ἑκάβη φύσει τὴν δύναμιν τοῦ πίοντος τὸν οἶνον αὔξειν λέγει· ὁ δὲ μαραίνεσθαι τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμὸν τοῦ πίοντος, λέγει, ὑπὸ τοῦ οἴνου, ὥστε μὴ κινεῖσθαι ἐναντίως.

265. Ἀπογυιώσῃς.] Βλάψῃς μου τὰ μέλη. ἀποκυλλώσῃς. οἷον ἐκλύσῃς μου τὰ μέλη, τὰ κῶλα.

270. Ἔρχεο.] Ἀπέρχου. Σὺν θυέεσσι.] Θυμιάμασι. Μετὰ θυσιῶν. Ἀολλίσσασα.] Ἀθροίσασα. Γεραιάς.] Τὰς ἐντίμους.

271. Χαριέστατος.] Εὐειδέστατος.

274. Ὑποσχέσθαι.] Ἀντὶ τοῦ, ὑπόσχου, καὶ ὁμολόγησον.

280. Πάριν μετελεύσομαι.] Πρὸς Πάριν ἀπελεύσομαι.

281. Γαῖα

Γαῖα χάνοι· μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
Τρωσί τε, καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι, τοῖό τε παισίν.
Εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' Ἄϊδος εἴσω,
Φαίην κεν φρέν' ἀτέρπου ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.
Ὣς ἔφαθ'. ἡ δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ' ἀμφιπόλοισι
Κέκλετο· καὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἤγαγε Σιδονίηθεν ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον,
Τὴν ὁδὸν ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν·
Τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑκάβη φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
Ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος·
Ἀστὴρ δ' ὡς ἐπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
Βῆ δ' ἰέναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.
Αἱ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης ἐν πόλει ἄκρῃ,
Τῇσι θύρας ὤϊξε Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Κισσηΐς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο·
(Τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν)
Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον.

Terra dehiſcat: magnum enim ipſum Olympius nutrivit detrimentum
Trojaniſque, & Priamo magnanimo, ejuſque filiis.
Si illum viderem deſcendere in orcum,
Exiſtimarim animum ingratæ ærumnæ obliturum.
Sic dixit. hæc vero profecta ad ædes ancillis
Mandata dedit: illæ vero congregarunt per urbem matronas-honoratas.
Ipſa autem in repoſitorium deſcendit odoribus-fragrans,
Ubi erant pepla omnigeno-artificio-varia, opera mulierum
Sidoniarum, quas ipſe Alexander divinâ-formâ-præditus
Adduxerat à Sidone navigando-permenſus latum pontum,
Eâ viâ quâ Helenam adduxit magno patre natam:
Horum unum ſuſceptum Hecuba tulit dono Minervæ,
Quod pulcherrimum erat ornatu-verſicolori, & maximum:
Velut autem ſtella reſplendebat: jacebat autem ultimum omnium.
Perrexit autem ire, multæque properè ſequebantur matronæ-honoratæ.
Illæ verò cum ad templum perveniſſent Minervæ in arce ſummâ,
Eis fores aperuit Theano pulchra-genas,
Ciſſeis, uxor Antenoris equûm domitoris:
(Illam enim Trojani fecerant Minervæ ſacerdotem)
Illæ vero voce-lugubri-altùm-ſublatâ-precantes omnes Minervæ man. ſuſt.

---

282. Γαῖα χάνοι.] Ἡ γῆ, ὡς χάσματος γενομένου, καταποτήσοιτο, καταπίοι ἡ γῆ. Ἔτρεφεν.] Ἀνέτρεφε.

283. Τοῖο.] Τούτου.

284. Ἄϊδος εἴσω.] Εἰς ᾅδου.

285. Ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.] Μόχθου, καὶ κακοπαθείας. Εἰ θεασαίμην αὐτὸν νεκρὸν, ὑπολάβοιμι ἂν, αὐτὸν ἐκεῖνον ἔξω πάσης ταλαιπωρίας εἶναι. Καὶ γὰρ κατείληπται ὅτι μισεῖται. Ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.] Ἤτοι, τὴν ἐμὴν φρένα τῆς ἀτέρπου ὀϊζύος ἐπιλαθέσθαι. Ἀπὸ εὐθείας, τῆς, ἡ ἄτερπος ὀϊζύς. Ἢ εἴποιμι ἂν τὴν ἐμὴν φρένα ἄτερ ὀϊζύος εἶναι, καὶ ἐπιλελῆσθαι πάσης ταλαιπωρίας. Ἀτέρπου.] Ἄτερ δή. χωρὶς δή. Ἀτέρπου.] Ἀηδοῦς. τέρψιν οὐκ ἐχούσης.

286. Μολοῦσα.] Ἐλθοῦσα, πορευθεῖσα. Ἀμφιπόλοισι.] Δούλαις.

288. Ἐς θάλαμον κηώεντα.] Εἰς τὸν θάλαμον τὸν τεθυμιωμένον. Εἴρηται δὲ παρὰ τὸ κῆαι, ὃ κῆαι διότι ἐκ τοῦ κάειν ἐστί, καίειν, καὶ καῦσαι. καίονται γὰρ ἐν αὐτῷ τὰ θυμιάματα.

291. Ἤγαγε Σιδονίηθεν ἐπιπλώς.] Ἐπιπεπλωκώς. κατὰ Συγκοπὴν Ἰωνικήν τε καὶ ποιητικήν. Ἐκ τῆς Σιδῶνος ἤγαγεν ἐπιπλεύσας. Κλέψας γὰρ τὴν Ἑλένην ἀπὸ Λακεδαίμονος, οὐχ ἣν ἦλθεν ὁδὸν, οὐδὲ τὸν κατ' εὐθεῖαν πλοῦν ἐπορεύθη, ἵνα μὴ διωχθεὶς καταληφθῇ· ἀλλ' ἔπλευσε διὰ τῆς Αἰγύπτου καὶ Φοινίκης. Παριὼν οὖν διὰ τῆς Σιδῶνος, κἀκεῖθι γυναῖκας ἔξω τοῦ ἄστεος εὑρών, ἔλαβε τρόπῳ λῃστρικῷ.

292. Ἀνήγαγε.] Τὸν εἰς τὴν Ἴλιον πλοῦν, ἀνάπλουν καὶ ἀναγωγὴν εἴρηκεν ὁ Ποιητής. Εὐπατέρειαν.] Ἔνδοξον κατὰ πατέρα. Διὸς γὰρ ἦν θυγάτηρ ἡ Ἑλένη.

293. Ἀειραμένη.] Ἀείρασα.

294. Ποικίλμασι.] Τοῖς ἐνυφασμένοις ποικίλμασι.

295. Νείατος.] Ἔσχατος.

296. Μετεσσεύοντο.] Μετ' αὐτὴν ὥρμων.

298. Ὤϊξεν.] Ἀνέῳξε.

299. Κισσηΐς.] Κισσέως θυγάτηρ Θεανώ.

301. Ὀλολυγῇ.] Μετὰ ὀλολυγμοῦ. Φωνὴ δὲ αὕτη γυναικῶν, εὐχομένων θεοῖς.

305. Ἐρυ-

Ἡ δ' ἄρα πέπλον ἑλοῦσα Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
Εὐχομένη δ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Πότνι' Ἀθηναίη, ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων,
Ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτὸν
Πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων·
Ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
Ἤνις, ἠκέστας ἱερεύσομεν, αἴκ' ἐλεήσῃς
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα.
Ὣς ἔφατ' εὐχομένη. ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὣς αἱ μέν ῥ' εὔχοντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
Ἕκτωρ δὲ πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
Καλὰ, τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν οἳ τότ' ἄριστοι
Ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι τέκτονες ἄνδρες,
Οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον καὶ δῶμα καὶ αὐλὴν
Ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἕκτορος, ἐν πόλει ἄκρῃ.
Ἔνθ' Ἕκτωρ εἰσῆλθε Διῒ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχεν δεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
Τὸν δ' εὗρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἕποντα·
Ἀσπίδα καὶ θώρηκα καὶ ἀγκύλα τόξ' ἁφόωντα·
Ἀργείη δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμῳῇσι γυναιξὶν
Ἧστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευε.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι,
Δαιμόνι', οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ.
Λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
Μαρνάμενοι· σέο δ' εἵνεκ' ἀϋτή τε πτόλεμός τε
Ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηε· σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,

Peplum autem acceptum Theano pulchra-genas,
Posuit Minervæ ad genua comas-pulchræ:
Vovens autem precabatur Jovis filiam magni,
Veneranda Minerva, custos-urbis, excellentissima dearum,
Frange jam hastam Diomedis, atque ipsum
Pronum da cadere Scæas ante portas:
Ut tibi statim nunc duodecim boves in templo
Anniculas, jugum-nondum-passas sacrificemus, si miserata fueris
Urbemque, & Trojanorum uxores & infantes liberos.
Sic dixit vovens. Abnuit autem Pallas Minerva.
Ita illæ quidem vota-faciebant Jovis filiæ magni:
Hector vero ad ædes Alexandri ivit
Pulchras, quas ipse ædificârat cum viris qui tunc peritissimi
Erant in Trojâ glebosâ fabri,
Qui ei fecerunt thalamum & domum & atrium
Prope *ædeis* Priami & Hectoris, in arce summâ.
Illuc Hector intravit Jovi charus in manu autem
Hastam tenebat decem-cubitorum: ante autem splendebat hastæ
Cuspis ærea, circumque aureus ambibat annulus.
Illum autem invenit in thalamo perpulchra arma curantem,
Clypeum & thoracem & curvos arcus tractantem:
Argiva autem Helena inter famulas mulieres
Sedebat, & ancillis insignia opera imperabat.
Hunc autem Hector objurgavit conspicatus probra objectantibus verbis,
Bone vir, non sanè opportunè indignationem istam concepisti animo.
Copiæ quidem pereunt circa urbem altaque mœnia
Pugnantes: tui autem gratiâ pugnáque bellumque
Urbem hanc circum-ardet: tu verò contenderes etiam cum alio,

---

305. Ἐρυσίπτολι.] Ὦ φυλάσσουσα τὴν πόλιν. Ἐρύειν γὰρ, τὸ φυλάττειν.

317. Ἐν πόλει ἄκρῃ.] Ἐν ἀκροπόλει.

320. Περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.] Περιεῖχέ φησι χρυσοῦς πόρκης τὸ δόρυ. Κύκλῳ περιέκειτο. Πόρκης δέ ἐστιν ὁ κρίκος, ὁ δακτύλιος τοῦ δόρατος, ὁ συνέχων τὸν σίδηρον πρὸς τὸ ξύλον.

321. Τεύχε' ἕποντα.] Ἐπιμελούμενον τῶν ὅπλων.

322. Ἀφόωντα.] Ψηλαφῶντα, ἢ λαμπρύνοντα.

326. Οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ.] Ἤτοι οὐ καλῶς νῦν τὴν ὀργὴν κατὰ τῶν Τρώων ἔχεις, ὅτι, πρὸς σὲ λυπούμενοι, παραδοῦναι τῷ Μενελάῳ ἐβούλοντο ἀφ' ἔλαβες. Οὐδὲ ἐν καιρῷ ταύτην ποιῇ. ἢ οὐ καλῶς νῦν ὀργίζῃ, ἡγούμενος, τοὺς Τρῶας ἀγανακτεῖν κατὰ σοῦ.

330. Μεθ-

Εἴ τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο.
Ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηΐοιο θέρηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς,
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
Τοὔνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον·
Οὔτι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ οὐδὲ νεμέσσει
Ἥμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.
Νῦν δέ με παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν
Ὅρμησ' ἐς πόλεμον· δοκέει δέ μοι ὧδε καὶ αὐτῷ
Λώϊον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἀρήϊα τεύχεα δύω·
Ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι· κιχήσεσθαι δέ σ' ὀΐω.
Ὣς φάτο. τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισι,
Δᾶερ ἐμεῖο κυνὸς κακομηχάνου ὀκρυοέσσης,
Ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ,
Οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
Εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Ἔνθά με κῦμ' ἀπόερσε, πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι·
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
Ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
Ὅς ῥ' ἤδη νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.

Si quem ullibi detrectantem videres horrendam pugnam.
Verum surge, ne fortasse urbs igne ardenti ferveat.
Hunc verò vicissim alloquutus est Alexander divinâ formâ præditus,
Hector, quoniam me jure increpasti, non injuriâ,
Propterea tibi dicam : tu autem animum adverte, & me audi :
Non ego tam in Trojanos irâ neque indignatione
Sedebam in thalamo, sed volebam dolori dare locum.
Nunc verò me suadens uxor mollibus verbis
Impulit ad bellum: videtur autem mihi sic & ipsi
Melius fore : victoria enim alternis vicibus accedit ad homines.
Verùm age nunc expecta *donec* martia arma induero :
Vel præi, ego autem sequar : assequuturum autem te puto.
Sic dixit. hunc autem non allocutus est pugnam-expeditè-ciens Hector.
Eum verò Helena verbis allocuta est blandis,
Levir mei impudentissimæ malorum autoris aversandæ,
Utinam me die illo quo me primùm peperit mater,
Abreptam tulisset perniciosa venti procella
In montem, vel in undam multo-strepitu-resonantis maris.
Ubi me fluctus obrutam-perdidisset, antequam hæc facinora patrata forent:
Sed quoniam hæc ita dii mala perfecerunt,
Viri saltem debueram fortioris esse uxor.
Qui sentiret indignationemque & probra multa hominum.

---

330. Μεθιέντα.] Ἀμελοῦντα. Στυγεροῦ.] Φρικτοῦ.

331. Ἀλλ' ἄνα.] Ἀλλ' ἀνάστηθι. Δηΐοιο.] Καυστικοῦ. Θέρηται.] Θερμαίνεται. νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ καίηται.

335. Χόλῳ.] Ὀργῇ. Νεμέσσει.] Μέμψει. μεμφόμενός τι, ἢ ἐγκαλῶν.

336. Ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.] Διὰ τὴν λύπην, ἀνίαν, καὶ συμφορὰν τοῦ δυσημερήματος ἤθελον ἀποτραπῆναι μικρὸν τῆς μάχης. Ἔνιοι δὲ, εἶξαι. Ἢ, ἐβουλόμην, φησὶ, τὴν ἀπὸ τοῦ δυσημερήματος παρηγορήσασθαι καὶ παραμυθήσασθαι λύπην. Ἢ, ἐβουλόμην διὰ τὴν ἀθυμίαν ὀλίγον ἀποτραπῆναι τῆς μάχης. Ἢ, ἤθελον, διὰ τὴν ἧτταν λυπούμενος, μεῖναι καὶ κατακλινθῆναι. Ἢ, ἐβουλόμην ὑπὸ τῆς συμβάσης μοι λύπης ἐκ τῆς ἥττης προτρέψασθαί τινα, καὶ ψυχαγωγίαν, καὶ παραμυθίαν εὑρεῖν.

339. Ἐπαμείβεται.] Ἐξ ἀμοιβῆς περιγίνεται.

341. Μέτειμι.] Μετελεύσομαι. Κιχήσεσθαι.] Καταλήψεσθαι.

344. Δᾶερ.] Ἔστι δαὴρ, ἀνδρὸς ἀδελφός. Ἐμεῖο.] Ἐμοῦ. Κυνός.] Ἀναιδοῦς. Ὀκρυοέσσης.] Τραχείας καὶ φρικτῆς. Καταστρέφει δὲ εἰς τὸ κακῆς καὶ ταλαιπώρου.

346. Προφέρουσα.] Πόῤῥω φέρουσα. Θύελλα.] Ἀνέμου συστροφή.

348. Ἀπόερσεν.] Ἀπέπνιξε τῷ ὕδατι.

349. Αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε.] Ἐπειδὴ δὲ ταῦτα οὕτως. Τεκμήραντο.] Ἐβουλεύσαντο, ἢ ἐτελείωσαν, ἢ, εἰς τέλος ἤγαγον.

350. Ὤφελλον.] Ὤφειλον.

351. Αἴσχεα.] Αἰσχρὰ, ὀνείδους ἄξια.

352. Ἐμ-

Τούτῳ δ' οὔτ' ἂρ νῦν φρένες ἔμπεδοι, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω
Ἔσσονται· τῷ κέν μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω·
Ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, καὶ ἕζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ,
Δᾶερ, ἐπεί σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν
Εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης·
Οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὡς καὶ ὀπίσσω
Ἀνθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐσσομένοισι.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Μή με κάθιζ' Ἑλένη φιλέουσά περ, οὐδέ με πείσεις.
Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται ὄφρ' ἐπαμύνω
Τρώεσσ', οἳ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν·
Ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτὸς,
Ὥς κεν μ' ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα.
Καὶ γὰρ ἐγὼν οἶκόνδε ἐλεύσομαι, ὄφρ' ἂν ἴδωμαι
Οἰκῆας, ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
Οὐ γάρ τ' οἶδ' εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὖτις,
Ἦ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Οὐδ' εὗρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν,
Ἀλλ' ἥγε σὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ
Πύργῳ ἐφεστήκει γοόωσά τε μυρομένη τε.
Ἕκτωρ δ' ὡς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
Ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, μετὰ δὲ δμωῇσιν ἔειπεν,
Εἰ δ' ἄγε μοι δμωαὶ νημερτέα μυθήσασθε·
Πῆ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο,

Huic autem neque nunc mens conſtat, neque in futurum
Conſtabit: idcirco ipſum *ſuâ ſtultitiâ* fruiturum credo:
Sed age nunc intra, & ſede hac in ſede,
Levir, quoniam tuam maximè labor mentem invaſit
Gratiâ mei impudentiſſimæ, & Alexandri gratiâ noxæ:
Quibus Jupiter impoſuit malam ſortem, ut etiam in-poſterum
Hominibus ſimus famoſa cantilena futuris.
Huic autem reſpondit deinde ingens pugnam-expedite-ciens Hector,
Ne me ſedere-facias Helena officioſa quamvis, neq; en. mihi perſuadebis.
Jam enim mihi animus incitatus eſt ut ſuccurram
Trojanis, qui valde mei deſiderium abſentis habent:
Verum tu concites hunc, acceleret autem & ipſe,
Ut me intra urbem aſſequatur exiſtentem.
Etenim ego domum ibo, ut videam
Domeſticos, uxoremque dilectam & infantem filium.
Neque enim ſcio an amplius ipſis redux veniam rurſus,
An nunc me ſub manibus dii domabunt Achivorum.
Sic fatus abiit pugnam-expeditè-ciens Hector.
Statim autem poſtea pervenit ad ædes habitantibus commodas,
Nec invenit Andromachen candidam-ulnas in ædibus,
Sed illa cum filio & ancillâ eleganti peplo indutâ
In turri ſtabat gemenſque plorans-que.
Hector verò poſtquam non intùs inculpatam invenit uxorem,
Stetit ad limen profectus, & ancillis dixit,
Eja agite mihi ancillæ vera dicite:
Quò ivit Andromache candida-ulnas ex ædibus,

---

352. Ἔμπεδοι.] Ἀσφαλεῖς, βέβαιοι.
353. Ἐπαυρήσεσθαι.] Ἐπιτυχεῖν, ἀπολαῦσαι, ἢ μεταλήψεσθαι.
358. Ἀοίδιμοι.] Μετ' ᾠδῆς μνημονευόμενοι, διαβόητοι, καὶ οἷον ἀειδόμενοι καὶ θαυμαζόμενοι.
362. Ποθὴν.] Ἐπιζήτησιν.
363. Ὄρνυθι.] Παρόρμα.
364. Καταμάρψῃ.] Καταλάβῃ.
366. Οἰκῆας.] Νῦν ἀντὶ τοῦ οἰκείους τοὺς κατὰ τὴν οἰκίαν.
367. Ὑπότροπος.] Ἐξ ὑποστροφῆς ἀνεληλυθώς. Ἵξομαι.] Παραγενήσομαι.
368. Δαμόωσι.] Δαμάσωσι.
373. Γοόωσα.] Θρηνοῦσα. Μυρομένη.] Ὀδυρομένη, θρηνοῦσα.
374. Τέτμε.] Κατέλαβεν, εὗρεν.
375. Οὐδόν.] Βαθρέα, βαθμόν. Σημαίνει δὲ καὶ τὴν ὁδόν. Δμωῇσι.] Δούλαις.
376. Εἰ δ' ἄγε.] Ἄγε δή.

Ἠέ πη ἐς γαλόων ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
Ἦ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθά περ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται;
Τὸν δ' αὖ ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἕκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι,
Οὔτε πη ἐς γαλόων οὔτ' εἰνατέρων εὐπέπλων,
Οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθά περ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται·
Ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὕνεκ' ἄκουσε
Τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.
Ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει
Μαινομένῃ εἰκυῖα, φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη.
Ἦ ῥα γυνὴ ταμίη· ὁ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἕκτωρ
Τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις ἐϋκτιμένας κατ' ἀγυιάς.
Εὖτε πύλας ἵκανε, διερχόμενος μέγα ἄστυ,
Σκαιάς, (τῇ γὰρ ἔμελλε διεξιέναι πεδίονδε)
Ἔνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος·
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ,
Θήβῃ Ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων·
Τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ·
Ἥ οἱ ἔπειτ' ἤντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ,

An aliquo ad glorum an ad fratriarum elegantibus-peplis-indutarum *ædes*,
An ad Minervæ exiit, ubi aliæ
Trojanæ comas-pulchræ gravem deam placant?
Hunc autem viciſſim ſedula œconoma verbis allocuta eſt,
Hector, ſiquidem valde juſſiſti vera loqui,
Nec aliquò ad glorum neq; fratriarum elegantibus-peplis-indutarum *ædes*,
Nec ad Minervæ exiit, ubi aliæ
Trojanæ comas-pulchræ gravem deam placant:
Sed ad turrim ivit magnam Ilii, quoniam audivit
Premi Trojanos, multóque plus-poſſe Achivos.
Illa quidem ad murum feſtinans contendit
Furenti ſimilis, fert autem ſimul puerum nutrix.
Dixit mulier œconoma: concitus autem exiit domo Hector
Eâdem viâ retrò bene-ſtructas per plateas.
Quum ad portas venerat, pertranſiens magnam urbem,
Scæas, (hac enim egrediendum erat illi in-campum)
Tunc uxor quæ magnam-attulit-dotem obvia venit currens
Andromache, filia magnanimi Eëtionis:
Eëtion, qui habitabat in Hypoplaco ſilvoſa,
Thebe in Hypoplaciâ, Cilicibus imperans:
Cujus ſane filia uxor erat Hectori ære-armato:
Quæ ipſi tunc occurrit, unáque famula ibat cum ipſa,

---

378. Γαλόων.] Ἀνδρὸς ἀδελφῶν. Ὁμοίως δὲ καὶ ἀδελφοῦ γυνή, γάλως λέγεται. Εἰνατέρων.] Εἰνάτερες καλοῦνται αἱ τῶν ἀδελφῶν γυναῖκες πρὸς ἀλλήλας, οἷον Ἑλένη πρὸς Ἀνδρομάχην.

381. Ὀτρηρή.] Δραστική, συνεργός.

388. Ἀφικάνει.] Παραγίνεται, ἢ παραλαμβάνει.

390. Ταμίη.] Προστάτις.

393. Διεξιέναι.] Διεξελθεῖν.

394. Πολύδωρος.] Ἤτοι πολλὰ δῶρα λαβοῦσα παρὰ τῶν μνηστευσαμένων. ἢ, πολλὰ δῶρα ἐπενεγκαμένη πρὸς τὸν τοῦ ἀνδρὸς οἶκον.

396. Ἠετίων, ὃς ἔναιεν Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ, Θήβῃ.] Γρανικὸς, οἱ δὲ Ἀτράμυς, Ἀτράμυτος, Πελασγὸς τὸ γένος, ἀφίκετό ποτε ὑπὸ τὴν ἐν Λυκίᾳ Ἴδην· καὶ πόλιν κτίσας ἐνταῦθα, ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσεν Ἀτραμύτειον. Γεννήσας δὲ θυγατέρα Θήβην τὸ ὄνομα, περὶ τὴν ἀκμὴν τοῦ γάμου ἔθετο γυμνικὸν ἀγῶνα, καὶ τὸν ταύτης γάμον τῷ ἀριστεύσαντι. Ἡρακλῆς δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ φανεὶς, ἔλαβε τὴν Θήβην γυναῖκα. καὶ κτίσας πόλιν ὑπὸ τὸ Πλάκιον καλούμενον ὄρος τῆς Κιλικίας, Πλακίαν Θήβην αὐτὴν ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἐκάλεσεν. Ἡ ἱστορία παρὰ Δικαιάρχῳ. Ὑποπλάκῳ.] Ὑπὸ Πλακίῳ ὄρει τῆς Κιλικίας. Ὑληέσσῃ.] Ὕλην ἐχούσῃ, συμφύτῳ τόπῳ, συνδένδρῳ. Ἐμφαίνει δὲ, ὅτι πλούσιος ἦν Ἠετίων, διὰ τοῦ ἐπιθέτου, εἰπὼν ὑληέσσῃ.

397. Κιλίκεσσι.] Κίλικας λέγει τοὺς τὰς Ὑποπλακίους Θήβας οἰκοῦντας.

398. Ἔχετο.] Ἐγαμεῖτο. Χαλκοκορυστῇ.] Χαλκῷ καθωπλισμένῳ.

399. Ἤντησεν.] Ἀπήντησεν.

Παῖδ' ἐπὶ κόλπον ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὔτως,	Filium in sinu gestans tenellum, infantemque,
Ἑκτορίδην ἀγαπητὸν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ·	Hectoridem unicum, similem stellæ pulchræ:
Τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι	Hunc quidem Hector vocabat Scamandrium, cæterum alii
Ἀστυάνακτ'. οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.	Astyanacta. Solus enim tutabatur Ilium Hector.
Ἤτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ·	Et ille quidem subrisit intuitus filium tacite:
Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δακρυχέουσα,	Andromache autem ipsi propè astabat lacrymans,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,	Inque ejus hæsit manu, verbáque fecit, dixitque,
Δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις	Animose, perdet te tua virtus, neque misereris
Παῖδά τε νηπίαχον καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἣ τάχα χήρη	Filii infantis & mei calamitosæ, quæ mox vidua
Σοῦ ἔσομαι· τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοὶ,	Tui ero: mox enim te interficient Achivi,
Πάντες ἐφορμηθέντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη	Omnes simul in te impetu facto: mihi autem utilius esset,
Σοῦ ἀφαμαρτούσῃ χθόνα δύμεναι. οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη	A te destitutæ, terram subire. Non enim amplius aliud
Ἔσται θαλπωρὴ, ἐπεὶ ἂν σύ γε πότμον ἐπίσπῃς,	Erit solatium, postquam tu mortem secutus attigeris,
Ἀλλ' ἄχε'· οὐδέ μοι ἐστὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.	Sed mœrores: neque mihi est pater nec veneranda mater.
Ἤτοι γὰρ πατέρ' ἀμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεὺς,	Nam patrem meum interfecit nobilis Achilles,
Ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων εὖ ναιετάωσαν,	Et urbem devastavit Cilicum bene habitatam,
Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα,	Theben portis-altam: interemitque Eëtionem,
Οὐδέ μιν ἐξενάριξε· σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ·	Neque ipsum spoliavit: religio enim fuit id animo:
Ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,	Sed ipsum combussit cum armis artificiose-factis,
Ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν	Et tumulum aggestâ terrâ super eum fecit: circùm a.ulmos plantaverunt
Νύμφαι ὀρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.	Nymphæ Oreädes, filiæ Jovis Ægiochi.
Οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,	Qui autem mihi septem fratres erant domi,
Οἱ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι ἄϊδος εἴσω·	Hi quidem omnes uno migrârunt die ad orcum:
Πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,	Omnes enim interfecit pedibus-celer nobilis Achilles,

400. Ἀταλάφρονα.] Ἁπαλόφρονα. Ἁπαλὰ φρονοῦντα, τοῦτ' ἔστι, νήπιον, ἀνόητον, ἢ μὴ δυνάμενον τλῆναι κακοπάθειαν.

401. Ἑκτορίδην.] Ἕκτορος υἱὸν Ἀστυάνακτα. Ἀγαπητόν.] Μονογενῆ. Ἀλίγκιον.] Ὅμοιον.

403. Ἐρύετο.] Ἔσωζεν, ἐφύλαττε.

407. Δαιμόνιε.] Νῦν, γενναῖε, μακάριε. Ἡ κατ' εὐφημισμόν. Φθίσει.] Φονεύσει, διαφθερεῖ. Μένος.] Νῦν, ἡ δύναμις. Οὐδ' ἐλεαίρεις.] Οὐδ' ἐλεεῖς.

408. Νηπίαχον.] Νήπιον. Ἄμμορον.] Δύσμορον, κακόμορον. Χήρη.] Ἔρημος. Ἰδίως δὲ τάσσεται ἐπὶ τῶν ἄνδρα ἀποβεβληκυίας, ἀνάνδρου.

411. Ἀφαμαρτούσῃ.] Ἀποτυχούσῃ, ἀφαιρεθείσῃ. Χθόνα δύμεναι.] Ἀποθανεῖν. Χθόνα.] Τὴν γῆν. Δύμεναι.] Κατελθεῖν.

412. Θαλπωρή.] Χαρά, ἡδονή, παραμυθία.

414. Ἀμόν.] Ἡμέτερον.

418. Κατέκηε.] Κατέκαυσεν. Ἔντεσιν.] Ὅπλοις. Δαιδαλέοισι.] Ποικίλοις, εὖ πεποικιλμένοις.

419. Σῆμα.] Τάφον. Πτελέας.] Πτελέα, εἶδος δένδρου.

420. Ὀρεστιάδες.] Αἱ ἐν τοῖς ὄρεσι διατρίβουσαι.

422. Ἰῷ ἤματι.] Ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ.

424. Εἰ-

Βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῇς ὀΐεσσι.
Μητέρα δ', ἣ βασίλευεν Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ,
Τὴν ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
Ἂψ ὅγε τὴν ἀπέλυσε λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα·
Πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοί ἐσσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης·
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
Μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θείης χήρην τε γυναῖκα·
Λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεόν, ἔνθα μάλιστα
Ἀμβατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος.
Τρὶς γὰρ τῇγ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι,
Ἀμφ' Αἴαντε δύω καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα,
Ἠδ' ἀμφ' Ἀτρεΐδας καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν.
Ἤπου τίς σφιν ἔνισπε θεοπροπίων εὖ εἰδώς,
Ἤ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἴκε κακὸς ὣς νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο·
Οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
Αἰεί, καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι,
Ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
Εὖ μὲν γὰρ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἔσσεται ἦμαρ ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρή,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Ἀλλ' οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω,

Boves dum pascerent flexipedes & candidas oves.
Matrem autem, quæ regnabat in Hypoplaco sylvosâ,
Hanc postquam huc duxit cum ceteris opibus,
Retrò ille eam dimisit liberatam accepto infinito pretio:
Patris autem in ædibus percussit Diana sagittis gaudens.
Hector, tu vero mihi es pater & veneranda mater,
Et frater, tu etiam mihi quam-virginem-cœlebs-duxisti maritus:
Sed age nunc miserere, & hic mane in turre,
Ne puerum pupillum facias viduamque uxorem:
Exercitum autem siste apud caprificum, ubi potissimum
Ascensu-facilis est urbs, & scandi potest murus.
Ter enim hac venientes periculum fecerunt fortissimi,
Ajaces duo & percelebris Idomeneus,
Et Atridæ Tydeique fortis filius.
Sive quis ipsis dixit vaticiniorum peritus,
Sive etiam ipsorum animus impulit & jussit.
Hanc autem vicissim alloquutus est ingens pugnam-expedite-ciens Hect.
Certe & mihi hæc omnia curæ sunt uxor: sed perquam vehementer
Vereor Trojanos & Troadas longa-peplorum-syrmata-trahentes,
Si velut ignavus eminus *stans* devitem prælium:
Neque me animus jubet, quoniam didici esse fortis
Semper, & primos inter Trojanos pugnare,
Conans vendicare patris magnam gloriam & meam ipsius.
Benè etenim hoc scio mente & animo,
Erit dies quando peribit Ilios sacra,
Et Priamus, & populus hastæ-fraxineæ-periti Priami.
Sed non mihi Trojanorum tantopere curæ-est dolor in posterum,

---

424. Εἰλιπόδεσσι.] Εἰλίποδας, ἐπιθετικῶς λέγει τὰς βοῦς, ὅτι ἑλίσσουσι τοὺς πόδας κατὰ τὴν πορείαν.

426. Κτεάτεσσι.] Κτήμασι.

430. Παρακοίτης.] Ἀνήρ.

432. Ὀρφανικόν.] Ὀρφανόν.

433. Ἐρινεόν.] Ἀγρίαν συκῆν.

434. Ἄμβατος.] Ἀνάβασιν ἔχουσα ὁδός. Ἐπίδρομον.] Ἐξ ἐπιδρομῆς, καθ' ὅ ἐστιν ἐπιδραμεῖν τὴν ὁδὸν κατερχόμενον τὴν ἀπὸ τοῦ τείχους, καὶ ἀναβῆναι τὴν αὐτήν.

442. Ἑλκεσιπέπλους.] Τὰς ἐφελκομένας τοὺς πέπλους, διὰ πολυουσίαν, καὶ διὰ τὸ ἄχρι τῶν ποδῶν διήκειν, καὶ ἐπὶ βάθους.

443. Κακὸς ὥς.] Ὡς κακός. Ἀλυσκάζω.] Ἐκκλίνω, ἐκφεύγω.

448. Ὀλώλῃ.] Ἀπόληται.

Οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης, οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος,
Οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
Ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Ὅσσον σεῖ', ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,
Καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα, πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις,
Καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης,
Πόλλ' ἀεκαζομένη· κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη.
Καί ποτέ τις εἴπησιν ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν,
Ἕκτορος ἥδε γυνὴ, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος
Χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ.
Ἀλλά με τεθνειῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
Πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι.
Ὣς εἰπὼν οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ἂψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης
Ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθεὶς,
Ταρβήσας χαλκόν τε ἰδὲ λόφον ἱπποχαίτην,
Δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας·
Ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος, καὶ πότνια μήτηρ.
Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν,
Αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε πῆλέ τε χερσὶν,
Εἶπεν ἐπευξάμενος Διΐ τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσι,

Neque ipsius Hecubæ, neque Priami regis,
Neque fratrum, qui sane multique & fortes
In pulvere ceciderint sub hostibus,
Quantopere tui, quando aliquis Achivorum ære-loricatorum
Lachrymabundam abduxerit, liberum diem eripiens,
Et in Argo existens, sub alienæ imperio telam texueris,
Et aquam tuleris ex fonte Messeide aut Hyperiâ,
Valde invita: dura autem incumbet necessitas.
Et aliquando quis dixerit conspicatus lachrymas fundentem,
Hectoris hæc uxor, qui præstantissimus erat ad-pugnam
Trojanorum equûm domitorum, quando Ilium circa-pugnabant.
Sic aliquando quis dicet: tibique rursus novus erit dolor
Ex desiderio talis mariti ad depellendum servilem diem.
Sed me mortuum aggesta terra obtegat,
Antequam tuum clamorem teque abstractam audiero.
Sic fatus filium suum porrectis manibus petiit illustris Hector:
Retrò autem puer ad sinum eleganter-cinctæ nutricis
Inclinatus est clamans, patris amici aspectum exhorrescens,
Timens æsque & cristam setis-equinis-horridam,
Horrendùm à summa galea nutantem visam:
In risum vero erupit paterque amicus, & veneranda mater.
Statim à capite galeam abstulit illustris Hector,
Et hanc quidem deposuit in terram collucentem,
Sed ille suum dilectum filium ut osculatus fuerat leviterq; agitârat man.,
Dixit precans Jovemque cæterosque deos,

---

456. Πρὸς ἄλλης.] Ἐπ' ἄλλης, τοῦτ' ἔστιν, ἐπὶ δεσποίνῃ.

457. Φορέοις.] Φέροις. Μεσσηΐδος.] Μεσσηῒς, κρήνη Θετταλική. Ὑπερείης.] Ὑπέρεια, κρήνη Ἄργους. Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης] Μεσσηῒς, καὶ Ὑπέρεια, κρῆναι τῆς Πελοποννήσου. οἱ δὲ τῆς Λακωνικῆς.

458. Ἀεκαζομένη.] Ἄκουσα, καὶ μὴ βουλομένη. οὐχ ἑκοῦσα, ἀλλ' ἀναγκαζομένη.

459. Καί ποτέ τις εἴπῃσιν.] Ἀντὶ τοῦ, εἴποι τις ἄν.

463. Χήτει.] Στερήσει. ἀπουσίᾳ. Δούλιον ἦμαρ.] Τὸν τῆς δουλείας χρόνον.

464. Χυτή.] Ἡ ἐπιχεομένη τοῖς νεκροῖς γῆ.

465. Ἑλκηθμοῖο.] Ἑλκυσμοῦ, ἀνδραποδισμοῦ, τοῦτ' ἔστιν, αἰχμαλωσίας. Πυθέσθαι.] Ἀκοῦσαι, αἰσθέσθαι.

466. Ὀρέξατο.] Ἐξέτεινε τὰς χεῖρας. ἢ, ἐλάβετο.

468. Ἰάχων.] Κράζων. Ἀτυχθείς.] Ἐκπλαγεὶς, ἢ ταραχθεὶς, ἢ αἰδεσθείς.

469. Ἱπποχαίτην.] Ἱππείας ἔχοντα τρίχας.

474. Ὃν.] Τὸν ἑαυτοῦ. Κύσε.] Κατεφίλησε. Πῆλε.] Ἀνέπαλλε, καὶ ἀνέσειεν.

477. Ἀει-

Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
Παῖδ' ἐμὸν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
Ὧδε βίην τ' ἀγαθὸν, καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν·
Καί ποτέ τις εἴπῃσι, Πατρὸς δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων,
Ἐκ πολέμου ἀνιόντα. φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα,
Κτείνας δήϊον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ.
Ὣς εἰπὼν, ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκε
Παῖδ' ἑόν· ἡ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ,
Δακρυόεν γελάσασα. πόσις δ' ἐλέησε νοήσας,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Δαιμονίη, μή μοι τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ·
Οὐ γάρ τις μ' ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ Ἄϊδι προϊάψει.
Μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσιν (ἐμοὶ δὲ μάλιστα) τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἵππουριν· ἄλοχος δὲ φίλη οἶκόνδε βεβήκει
Ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο· κιχήσατο δ' ἔνδοθι πολλὰς
Ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν.
Αἳ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·

Jupiter aliique dii, date jam & hunc fieri
Filium meum, ut & ego, perdecorum Trojanis,
Sic viribusque fortem, & Ilio potenter imperitare;
Et olim quis dicat, Patre verò hic multò fortior,
Ex pugnâ redeuntem *conspicatus*: referat autem spolia cruenta,
Interfecto hoste, gaudeatque animo mater.
Sic fatus, uxoris dilectæ in manibus posuit
Puerum suum: Hæc verò ipsum fragranti excepit sinu,
Lacrymabundum ridens. Vir autem misertus est intuitus,
Manuque ipsam demulsit, verbáque fecit, dixitque,
O bona, ne mihi præter modum tristeris animo:
Non enim quis me præter fatum vir orco præmaturè mittet.
Fatum verò neminem arbitror qui effugerit esse hominum,
Neque ignavum, neque verò fortem, postquam primum natus fuerit:
Sed in domum profecta tua ipsius opera cura,
Telamque columque, & ancillas jube
Munus obire: bellum vero viris curæ erit
Omnibus (mihi verò præcipuè) qui in Ilio nati sunt.
Sic fatus galeam sustulit illustris Hector
Setis-equinis-comantem: uxor autem dilecta domum abiit
Respectans, uberes lachrymas effundens.
Statim autem deinde venit ad ædeis habitantibus accommodas
Hectoris homicidæ: invenit autem intus multas
Ancillas, his verò luctum omnibus commovit.
Quæ quidem adhuc vivum lugebant Hectorem suâ in domo:

477. Ἀριπρεπέα.] Ἐκπρεπῆ, ἐπίσημον.
480. Ἔναρα.] Τὰ ἀπὸ πολέμου λάφυρα. Ἐναρίζειν γάρ ἐστι τὸ, φονεύειν. Διατοῦτο καὶ οἱ νεκροὶ ἔνεροι λέγονται. Βροτόεντα.] Ἡμαγμένα. Βρότος γὰρ τὸ ἀπὸ τοῦ φόνου αἷμα. Ἢ ἡματωμένα.
483. Κηώδει.] Εὐώδει.
484. Δακρυόεν γελάσασα.] Μετὰ δακρύων γελάσασα.
486. Ἀκαχίζεο.] Ἄχθου, λυποῦ.
487. Ὑπὲρ αἶσαν.] Παρὰ τὴν εἱμαρμένην. Προϊάψει.] Προδιαφθερεῖ.
488. Πεφυγμένον.] Πεφευγότα.
490. Κόμιζε.] Ἐν ἐπιμελείᾳ ἔχε.
491. Ἠλακάτην.] Τὸ τῶν γυναικῶν ἐργαλεῖον, ᾧ περιελίσσουσι τὸ ἔριον. Λέγει δέ ποτε οὕτως καὶ τὸ βέλος, ἐν τῷ συνθέτῳ ὀνόματι χρυσηλάκατος. σημαίνει γὰρ καὶ τὴν χρυσᾶ βέλη ἔχουσαν Ἄρτεμιν.
496. Ἐντροπαλιζομένη.] Κατ' ὀλίγον καὶ συνεχῶς ἐπιστρεφομένη. Θαλερόν.] Θάλλον, δίϋγρον, ἀκμαῖον.
497. Ναιετάοντας.] Κατοικοῦντας.
499. Γόον.] Ἐγέων, ἐθρήνει.

Οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντ' ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
Ἵξεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν·
Ἀλλ' ὅγ' ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,
Σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστυ, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς.
Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
Δεσμὸν ἀπορρήξας θείῃ πεδίοιο κροαίνων,
Εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋρρεῖος ποταμοῖο,
Κυδιόων, ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
Ὤμοις ἀΐσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθώς,
Ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
Ὡς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης
Τεύχεσι παμφαίνων, ὥστ' ἠλέκτωρ ἐβεβήκει
Καγχαλόων, ταχέες δὲ πόδες φέρον· αἶψα δ' ἔπειτα
Ἕκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεὸν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλε
Στρέψεσθ' ἐκ χώρης ὅθι ᾗ ὀάριζε γυναικί·
Τὸν πρότερος προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής,
Ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω,
Δηθύνων, οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον ὡς ἐκέλευες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,

Non enim eum amplius putabant reducem ex pugnâ
Venturum, elapsum robur ac manus Achivorum.
Neque verò Paris moram trahebat in altis ædibus:
Sed is postquam induit inclyta arma varia ære,
Properabat deinde per urbem, pedibus velocibus fretus.
Ut verò cùm stabulans equus hordeo-pastus ad præsepe,
Vinculo rupto currit per campum terram-pedibus-pulsans,
Consuetus lavari in pulchrè-fluenti fluvio,
Superbiens, alte verò caput fert, circum autem jubæ
Humeros motantur: ille autem nitore *corporis* fretus,
Facile ipsum genua ferunt ad loca consueta & pascua equarum:
Sic filius Priami Paris à Pergami arce
Armis collucens, tanquam sol incedebat
Exultans, veloces autem pedes ferebant: statim autem postea
Hectora nobilem invenit fratrem, quando jam erat
Digressurus è loco ubi cum sua collocutus erat uxore:
Hunc prior allocutus est Alexander divinâ-formâ-præditus,
Venerande frater, certè valde jam te etiam properantem detineo,
Remorans, neque veni mature ut jussisti.
Huic autem respondens allocutus est pugnam-expedite-ciens Hector,

---

502. Περφυγόντα.] Ἀντὶ τοῦ, ἀποφυγόντα.
503. Δήθυνεν.] Ἐχρόνισεν, ἐβράδυνε.
505. Σεύατο.] Ὥρμησεν, ἢ ὥρμα. Κραιπνοῖσι.] Ταχέσι.
506. Στατός.] Ὁ ἑστὼς ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ἀκοστήσας.] Ἄκος τῆς στάσεως λαβών. τοῦτ' ἔστιν, ἴαμα. Κυρίως δὲ πᾶσαι αἱ τροφαὶ ἀκοσταὶ καλοῦνται. Παρὰ τὸ ἵστασθαι τὰ σώματα τρεφόμενα ἐν ἄλλῳ καιρῷ. Βέλτιον δὲ, δυσχεράνας ἐπὶ τῇ τῆς φάτνης στάσει.
507. Πεδίοιο.] Λείπει ἡ διά. ἵν' ᾖ, διὰ πεδίου. Κροαίνων.] Ἐπικρούων τοῖς ποσὶν, ἢ ἐπιθυμῶν, ἢ χρεμετίζων.
508. Ἐϋρρεῖος ποταμοῖο.] Λείπει, ὕδατι. ἢ ποταμὸν εἴρηκε τὸ τοῦ ποταμοῦ ὕδωρ.
509. Κυδιόων.] Γαυριῶν, ἐπαιρόμενος. Ὑψοῦ.] Ἐν ὕψει.
510. Ἀΐσσονται.] Ὁρμῶνται, ἕπονται. Ἀγλαΐηφι.] Τῷ κάλλει τοῦ σώματος.
511. Ῥίμφα.] Ῥᾳδίως, ταχέως. Γοῦνα.] Γόνατα. Ἤθεα.] Τοὺς συνήθεις τόπους. Νομόν.] Τὴν νομήν. διὰ τὸ νέμεσθαι.
512. Περγάμου ἄκρης.] Τῆς ἀκροπόλεως τοῦ Ἰλίου, ἣ ἐπεκαλεῖτο Πέργαμος.
513. Ἠλέκτωρ.] Ὁ ἥλιος. ἐπιθετικῶς. ὅτι ἀλέκτρους ἡμᾶς ποιεῖ ἀνισταμένους ἐκ τῆς κοίτης. Ἢ ὅτι λαμπρός. παρὰ τὸ ἤλεκτρον.
514. Καγχαλόων.] Χαίρων.
515. Εὖτε.] Ἡνίκα.
516. Στρέψεσθαι.] Στραφήσεσθαι. Χώρης.] Τοῦ τόπου. Ὀάριζεν.] Ὡμίλει. Ὄαρος γὰρ, ἡ ὁμιλία.
518. Ἠθεῖε.] Προσφώνησις νεωτέρου ἀδελφοῦ φιλοφρονητικὴ πρὸς πρεσβύτερον κατὰ τιμήν. Ταῦτα τινὲς προσαγορευτικά. Οὐδέποτε γὰρ περί τινος αὐτὰ κατηγορεῖται, ἀλλὰ πρός τινα ἐκφωνεῖται· τέττα πρὸς φίλον· ἄττα πρὸς τροφέα· πάππα πρὸς πατέρα· ἠθεῖε πρὸς ἀδελφόν. Ἐσσύμενον.] Προθυμούμενον. Κατερύκω.] Κατέχω.
519. Ἐναίσιμον.] Καθῆκον. Κεῖται δὲ ἀντὶ τοῦ ἐναισίμως, καθηκόντως, εὐκαίρως.

Δαιμόνι', οὐκ ἄν τις τοι ἀνὴρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,	O bone, nemo tibi, qui æquus rerum æstimator sit,
Ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι.	Opera vituperaverit bellica, nam fortis es.
Ἀλλὰ ἑκὼν μεθίεις τε, καὶ οὐκ ἐθέλεις. τὸ δ' ἐμὸν κῆρ	Sed sponte remittisque animum, & detrectas: meum verò cor
Ἄχνυται ἐν θυμῷ ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω	Tristatur in animo quando de te probra audio
Πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο.	A Trojanis, qui ferunt multum laborem gratiâ tui.
Ἀλλ' ἴομεν· τὰ δ' ὄπιθεν ἀρεσσόμεθ', αἴ κέ ποθι Ζεὺς	Sed eamus: hæc autem posteà componemus, si quando Jupiter
Δώῃ ἐπουρανίοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσι	Dederit cœlestibus diis sempiternis
Κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,	Craterem statuere liberum in domibus,
Ἐκ Τροίης ἐλάσαντες ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.	Quum Trojâ expulerimus benè-ocreatos Achivos.

523. Μεθίεις.] Μεθητικῶς καὶ ἀμελῶς διάκεισαι.

526. Ὄπιθεν.] Μετὰ ταῦτα.

528. Κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον.] Ὃν εἰώθασι τῷ Διῒ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἱστάναι κρατῆρα οἱ τοὺς πολεμίους ἀπωσάμενοι.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ Η.

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἑλένου συμβουλεύσαντος, Ἕκτωρ προκαλεῖται τῶν Ἑλλήνων τὸν ἄριστον εἰς μονομαχίαν. Ἐννέα δὲ ἀναστάντων, ἔλαχεν Αἴας ὁ Τελαμώνιος, καὶ γενναίως αὐτοὺς ἀγωνισαμένους διαλύουσι κήρυκες, ἑσπέρας γενομένης. Τῇ δ' ἑξῆς τοὺς νεκροὺς ἀνελόμενοι θάπτουσι, καὶ τεῖχος οἱ Ἕλληνες κατασκευάζουσιν, ἐφ' ᾧ ὁ Ποσειδῶν ἠγανάκτησε. Ζεύς τε αὐτοῖς διὰ νυκτὸς σημεῖα οὐκ αἴσια τῶν μελλόντων δείκνυσιν.

ΚΑΙ ἌΛΛΗ.

Ἕκτωρ σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἀδελφῷ κατελθὼν εἰς τὴν μάχην, ἐβοήθει τοῖς Τρωσὶ κεκμηκόσιν ἤδη· Καὶ συμβουλεύσαντος Ἑλένου τοῦ ἀδελφοῦ, μάντεως ὄντος, προκαλεῖται αὐτὸς τίς αὐτῷ βούλοιτο τῶν Ἑλλήνων μονομαχῆσαι. Πολλῶν δὲ προαιρουμένων, Αἴας ὁ Τελαμώνιος κληρωθεὶς ἀνθίσταται. Μαχομένους δὲ αὐτοὺς κήρυκες καταπαύουσι, καὶ νὺξ διαλύει τὴν μάχην. Καὶ οἱ μὲν ἀλλήλοις δῶρα διδόασιν· Ἐπικηρυκευσαμένων δὲ Τρώων περὶ νεκρῶν ἀναιρέσεως, τὰ αὐτὰ γίγνεται παρὰ ἀμφοτέροις τοῖς στρατοῖς, οἵ τε Ἕλληνες πολυάνδρειον κατασκευάζουσι, καὶ τεῖχος τοῦ ναυστάθμου.

Ἦτοι δ' Αἴας πολέμιζε μόνῳ μόνος Ἕκτορι δίῳ.

Ὣς εἰπὼν πυλέων ἐξέσυτο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Τῷ δ' ἅμ' Ἀλέξανδρος κί' ἀδελφεός· ἐν δ' ἄρα θυμῷ
Ἀμφότεροι μέμασαν πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Ὡς δὲ θεὸς ναύτῃσιν ἐελδομένοισιν ἔδωκεν
Οὖρον, ἐπὴν κεκάμωσιν ἐϋξέστῃς ἐλάτῃσι
Πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται·
Ὣς ἄρα τὼ Τρώεσσιν ἐελδομένοισι φανήτην.
Ἔνθ' ἑλέτην, ὁ μὲν υἱὸν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος
Ἄρνῃ ναιετάοντα Μενέσθιον, ὃν κορυνήτης
Γείνατ' Ἀρηΐθοος καὶ Φιλομέδουσα βοῶπις·

Ita locutus portis erupit illustris Hector:
Cum eo autem Alexander ivit frater: animo verò
Ambo ardebant bellare & pugnare.
Sicut autem Deus nautis desiderantibus dat
Ventum-secundum, postquam defatigati fuerint politis remis
Pontum agitantes, labore autem membra soluta sunt:
Sic hi Trojanis desiderantibus apparuerunt.
Tunc interfecerunt, hic quidem filium Areithoi regis
In Arna habitantem Menesthium, quem claviger
Genuit Areithous & Philomedusa bovinis-oculis:

Ἐξέσσυτο.] Ἐξώρμησε. Φαίδιμος.] Ὁ λαμπρὸς, ὁ φαιδρὸς κατὰ τὴν τάξιν, ἢ τῇ τῶν ὅπλων φαντασίᾳ.

3. Μέμασαν.] Προεθυμοῦντο.

4. Ἐελδομένοισιν.] Ἐπιθυμοῦσιν.

5. Ἐϋξέστῃς.] Εὖ ἐξεσμέναις, εὖ κατεσκευασμέναις. Ἐλάτῃσι.] Ταῖς κώπαις. ὅτι ἐξ ἐλατίνων ξύλων κατεσκευάζοντο.

6. Καμάτῳ.] Κόπῳ.

7. Φανήτην.] Ἐφάνησαν. δυϊκῶς.

8. Ἑλέτην.] Εἷλον, ἀπέκτειναν.

9. Ἄρνῃ.] Πόλις Βοιωτίας. Ἔστι δὲ καὶ Θετταλίας.

Κορυνήτης.] Ἐπιθετικῶς. Ὁ Ἀρηΐθοος, ὁ τῇ κορύνῃ μαχόμενος, τουτ' ἔστι, ῥοπάλῳ. Ἔστι δὲ ἐπίθετον Ἀρηϊθόου. Ὃν κορυνήτης Γείνατ' Ἀρηΐθοος καὶ Φιλομέδουσα βοῶπις.] Ἀρηΐθοος ὁ Βοιωτὸς, ἄριστος τῶν κατ' αὐτὸν ἀνθρώπων, διαβὰς εἰς Ἀρκαδίαν, ἦν γὰρ ἀμφιμαχία τις ἐκεῖ Ἀρκάσι καὶ Βοιωτοῖς τοῖς αὐτοῦ πολίταις περὶ ὅρων γῆς, πλείστην ἐντεῦθεν κατεσύρατο λείαν. Καταφρόνησιν δὲ αὐτοῦ μεγάλην ἐμβαλόντος τοῖς Ἀρκάσιν, Λυκοῦργος, ὁ τῶν ἐνταῦθα κράτιστος ἀνὴρ, λόχον καθίσας, αὐτόν τε ἀνεῖλε, καὶ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ μετὰ τῆς κορύνης ἔλαβε, καὶ τὴν λείαν ἐπανεσώσατο. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ.

Ἕκτωρ δ' Ἠϊονῆα βάλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι
Αὐχέν' ὑπὸ στεφάνης εὐχάλκου· λῦσε δὲ γυῖα.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
Ἰφίνοον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην
Δεξιάδην, ἵππων ἐπιάλμενον ὠκειάων,
Ὦμον. ὁ δ' ἐξ ἵππων χαμάδις πέσε· λύντο δὲ γυῖα.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Βῆ ῥα κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα
Ἴλιον εἰς ἱρήν· τῇ δ' ἀντίος ὤρνυτ' Ἀπόλλων
Περγάμου ἐκ κατιδὼν, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην·
Ἀλλήλοισι δὲ τώγε συναντέσθην παρὰ φηγῷ.
Τὴν πρότερος προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,
Τίπτε σὺ δ' αὖ μεμαυῖα Διὸς θύγατερ μεγάλοιο
Ἦλθες ἀπ' Οὐλύμποιο, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν;
Ἦ ἵνα δὴ Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην
Δῷς; ἐπεὶ οὔτι Τρῶας ἀπολλυμένους ἐλεαίρεις.
Ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
Νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα
Σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχήσοντ', εἰσόκε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωσιν· ἐπεὶ ὣς φίλον ἔπλετο θυμῷ
Ὑμῖν ἀθανάτῃσι διαπραθέειν τόδε ἄστυ.
Τὸν δ' αὖτις προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὧδ' ἔστω ἑκάεργε. τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτὴ
Ἦλθον ἀπ' Οὐλύμποιο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἄγε, πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν;
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,

Hector autem Eioneum feriit hastâ acutâ
Ad cervicem sub galeâ ære solidâ: solvitque membra.
Glaucus autem Hippolochi filius, Lyciorum dux virorum,
Iphinoum feriit hastâ in asperâ pugnâ
Dexiadem, equas insilientem veloces,
In humero. Hic autem ex equabus humi cecidit, & soluta sunt membra.
Hos autem postquam animadvertit Dea glaucis-oculis Minerva
Argivos perimentes in asperâ pugnâ,
Descendit de Olympi verticibus impetu facto
Ilium ad sacram: huic autem obvius properabat Apollo
Ex Pergamo conspicatus *eam*, Trojanis autem cupiebat victoriam:
Invicem autem hi occurrerunt apud fagum.
Hanc prior allocutus est rex Jovis filius Apollo,
Cur tu vero rursus cupida ô Jovis filia magni
Venisti ab Olympo, magnus autem te affectus impulit?
An ut jam Danais pugnæ ancipitem victoriam
Des? nam minimè Trojanorum pereuntium misereris.
Sed si mihi quid obtemperaveris, hoc certè multò satius esset:
Nunc quidem cessare faciamus bellum & pugnam
Hodie: posthac rursus pugnabunt, donec finem
Ilii invenerint: quandoquidem sic gratum est animo
Vobis Deabus evertere hanc urbem.
Hunc autem vicissim allocuta est dea cæsiis-oculis Minerva,
Ita sit ô eminùs-jaculans. eadem enim sentiens & ipsa
Veni ab Olympo ad Trojanos & Achivos.
Verùm age, quomodo fert animus prælium sedare virorum?
Hanc autem rursus allocutus est rex Jovis filius Apollo,

12. Στεφάνης.] Στεφάνη, εἶδος περικεφαλαίας. Ἔστι δὲ καὶ κόσμος γυναικεῖος. Τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ ὄρους ἐξοχῆς· Ὃν τε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάῤῥοος ὤσει.

15. Δεξιάδην.] Δεξιοῦ υἱόν. Ἢ, ἐκ δεξιῶν. Ἐπιάλμενον.] Ἐφαλλόμενον.

22. Φηγῷ.] Δρυΐ.

24. Μεμαυῖα.] Προθυμουμένη.

25. Ἀνῆκεν.] Ἀνέπεισεν.

26. Ἑτεραλκέα.] Ἑτεραλκῆ. Οὕτως ἡ νίκη λέγεται, ὅτ' ἂν οἱ νικῶντες νικῶνται, ἢ ἀνάπαλιν τὴν τοῖς ἑτέροις τὴν ἀλκὴν καὶ δύναμιν παρέχουσαν.

30. Τέκμωρ.] Τέλος.

32. Διαπραθέειν.] Διαπορθῆσαι.

34. Ὧδ' ἔστω.] Οὕτως γινέσθω.

36. Μέμονας.] Προθυμῇ.

Ἕκτορος ὄρσωμεν κρατερὸν μένος ἱπποδάμοιο,
Ἤν τινά που Δαναῶν προκαλέσσεται οἰόθεν οἶος
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
Οἱ δέ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Οἶον ἐπόρσειαν πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τῶν δ' Ἕλενος Πριάμοιο φίλος παῖς σύνθετο θυμῷ
Βουλὴν, ἥ ῥα θεοῖσιν ἐφήνδανε μητιόωσι·
Στῆ δὲ παρ' Ἕκτορ' ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἕκτορ υἱὲ Πριάμοιο, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο; (κασίγνητος δέ τοι εἰμί)
Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιούς·
Αὐτὸς δὲ προκάλεσσαι Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος,
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
Οὐ γάρ πω τοι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
Ὣς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετάων.
Ὣς ἔφατ'· Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας.
Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
Κὰδ δ' Ἀγαμέμνων εἷσεν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς,
Κὰδ δ' ἄρ' Ἀθηναίη τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Ἑζέσθην, ὄρνισιν ἐοικότες αἰγυπιοῖσι,
Φηγῷ ἐφ' ὑψηλῇ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,

Hectoris excitemus fortem animum equûm-domitoris,
Si quem forte Danaorum provocabit quo cum solo solus
Adversùm pugnet gravi pugnâ:
Sed & indignati ære-ocreati Achivi
Solum *aliquem* incitent pugnare cum Hectore nobili.
Sic dixit: neque non-obsecuta est dea glaucis-oculis Minerva.
Horum Helenus Priami carus filius sensit animo
Consilium, quod diis placuit consultantibus:
Stetit autem juxta Hectorem profectus, & eum allocutus est,
Hector fili Priami, Jovi consilio par,
Num mihi quid obsecutus fueris? (frater autem tibi sum)
Cæteros quidem sedere-fac Trojanos & omnes Achivos:
Ipse autem provoca Achivorum quicunque fortissimus,
Ut contra te pugnet gravi pugnâ:
Nondum enim tibi fatum mori & interitum attingere.
Sic enim ego vocem audivi deorum immortalium.
Sic dixit: Hector verò gavisus est vehementer, sermone audito.
Et in medium progressus, Trojanorum coercuit phalangas,
Mediâ hastâ prehensâ: illi autem resederunt omnes.
Sedere etiam Agamemnon fecit beneocreatos Achivos,
Et Minervaque & argenteum-arcum-gerens Apollo
Desederunt, avibus similes vulturibus,
Fago super altâ patris Jovis Ægiochi,

38. Ὄρσωμεν.] Παρορμήσωμεν.
39. Οἰόθεν οἶος.] Μόνος πρὸς μόνον.
42. Ἐπόρσειαν.] Ἐφορμήσειαν.
44. Τῶν δ' Ἕλενος Πριάμοιο φίλος παῖς.] Μυθεύεται, τῶν ἐξ Ἑκάβης γενομένων Πριάμῳ παίδων Ἕλενον καὶ Κασάνδραν διδύμους γεννηθῆναι. Τῶν δὲ γενεθλίων αὐτοῖς τελουμένων ἐν τῷ τοῦ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἱερῷ, λέγεται, τὸν Ἕλενον καὶ τὴν Κασάνδραν ἐν τῷ ναῷ παίζοντας κατακοιμηθῆναι. Ὑπὸ δὲ μέθης τῶν περὶ τοὺς παῖδας ἐκλαθομένων ἐκείνων, οἴκαδε χωρισθῆναι. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐλθόντας εἰς τὸ ἱερὸν θεάσασθαι τοὺς παῖδας ταῖς τῶν ὄφεων γλώτταις τοὺς πόρους τῶν αἰσθητηρίων καθαιρομένους. Ὡς οὖν διὰ τὸ παράδοξον αἱ γυναῖκες ἀνέκραγον, συνέβη ἀπαλλαγῆναι τοὺς ὄφεις, καὶ καταδῦναι ἐν ταῖς παρακειμέναις δάφναις, τοὺς δὲ παῖδας ἀμφοτέρους τῆς μαντικῆς οὕτως μεταλαβεῖν. Ἱστορεῖ Ἀντικλείδης. Σύνθετο.] Συνῆκεν, ἐνόησεν.

45. Μητιόωσι.] Βουλευομένοις.

52. Πότμον ἐπισπεῖν.] Τὸ μοιρίδιον ἐπισπάσασθαι.

56. Μέσσου δουρὸς ἑλών.] Ἐκ μέσου κρατῶν τὸ δόρυ. Σημεῖον ἡσυχίας πολέμου. Ἱδρύνθησαν.] Ἐκάθισαν, ἐκαθέσθησαν.

59. Ἐοικότες.] Ὁμοιούμενοι. Αἰγυπιοῖσιν.] Οἱ μὲν εἶδος ἀετοῦ, οἱ δὲ τοὺς γῦπας ἐδέξαντο.

61. Εἵατο.]

Ἀνδράσι τερπόμενοι. τῶν δὲ στίχες εἵατο πυκναί,
Ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
Οἵη δὲ ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρίξ
Ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς·
Τοῖαι ἄρα στίχες εἵατ' Ἀχαιῶν τε Τρώων τε
Ἐν πεδίῳ· Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε,
Κέκλυτέ μευ Τρῶες καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν,
Ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν,
Εἰσόκεν ἢ ὑμεῖς Τροίην εὔπυργον ἕλητε,
Ἤ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμείετε ποντοπόροισιν.
Ὑμῖν μὲν γὰρ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν,
Τῶν νῦν ὅντινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
Δεῦρ' ἴτω ἐκ πάντων πρόμος ἔμμεναι Ἕκτορι δίῳ.
Ὧδε δὲ μυθέομαι, Ζεὺς δ' ἄμμ' ἐπιμάρτυρος ἔστω,
Εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνος ἕλῃ ταναήκεϊ χαλκῷ,
Τεύχεα συλήσας, φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
Εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἕλω, δώῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων,
Τεύχεα συλήσας, οἴσω ποτὶ Ἴλιον ἱρήν,
Καὶ κρεμόω ποτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο·
Τὸν δὲ νέκυν ἐπὶ νῆας ἐϋσσέλμους ἀποδώσω,
Ὄφρα ἑ ταρχύσωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί.

Viris delectati. Horum autem ordines sedebant densi,
Scutis & galeis & hastis horrentes.
Qualis autem zephyri funditur super pontum horror
Insurgentis recens, nigrescit autem pontus sub illo:
Tales quidem ordines sedebant Achivorumque Trojanorumque
In campo: Hector autem inter utrosque locutus est,
Audite me Trojani & bene-ocreati Achivi,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Fœdera quidem Saturnius in excelso-sedens non rata-fecit,
Sed mala cogitans molitur utrisque,
Donec vel vos Trojam bene-turritam ceperitis,
Vel ipsi ad naves domiti fueritis pontum-transeuntes.
Vobis quidem sunt viri fortissimi omnium-Achivorum,
Eorum nunc quemcunque animus mecum pugnare jubet,
Huc prodeat ex omnibus ut pugnet-ante-alios cum Hectore nobili.
Sic verò aio, & Jupiter nobis testis adsit,
Si quidem fortè me ille occiderit protensam-cuspidem habente hastâ,
Arma detracta ferat cavas ad naves,
Corpus verò domum meum remittat, ut ignis me
Trojani & Trojanorum uxores participem faciant mortuum.
Sin ego illum interfecero, dederitque mihi gloriam Apollo,
Arma detracta, feram ad Ilium sacram,
Et suspendam ad templum Apollinis longè-jaculantis:
Cadaver vero in naves bonis transtris instructas remittam,
Ut ei exequias faciant comantes Achivi.

61. Εἵατο.] Ἐκάθηντο.

62. Πεφρικυῖαι.] Συνεσταλμέναι. Φρίξ γάρ, ἡ ἐπανάστασις τῶν κυμάτων. Φρίσσει τις φόβῳ, ἢ ψύχει, ἢ ὀργῇ. Ἐμψύχως οὖν τὰς φάλαγγας φρίσσειν φησί.

63. Φρίξ.] Ἡ ἐξ ἐπιπολῆς κίνησις τοῦ ὕδατος, ὅ ἐστι, τοῦ κύματος ἀρχομένου. ἢ, τὸ ἐπιπολάζον τῷ κύματι ἀφρῶδες, ὅταν ἄνεμος ἄρχηται πνεῖν. ἢ, ἡ πρώτη ἔγερσις τῶν κυμάτων.

64. Ὀρνυμένοιο.] Ὁρμωμένου. Νέον.] Νεωστί. Μελάνει.] Μελανίζει, ἢ, μελαίνεται.

70. Τεκμαίρεται.] Βουλεύεται, τελειοῖ, ἢ, ἐπὶ τέλος ἄγει.

73. Ἔασιν.] Ἔνεισιν, ὑπάρχουσι.

75. Πρόμος.] Πρόμαχος.

77. Ταναήκεϊ.] Ἐπιμήκει, καὶ τεταμένην ἔχοντι τὴν ἀκμήν, τουτέστιν, ἠκονημένην τὴν ἀρχήν.

80. Λελάχωσι.] Λαχεῖν ποιήσωσιν, οἱονεὶ μεταλαβεῖν. Ἑβραϊσμός.

83. Κρεμόω.] Κρεμάσω.

85. Ταρχύσωσι.] Θάψωσι. Τάρχαι δέ, τὰ ἀπονενομισμένα τοῖς νεκροῖς πρὸς κηδείαν. ἀπὸ τῆς ταραχῆς.

Σῆμά τέ οἱ χεύσωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.
Καί ποτέ τις εἴπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Νηῒ πολυκλήϊδι πλέων ἐπὶ οἴνοπα Πόντον,
Ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνειῶτος,
Ὅν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει· τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.
Ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο, καὶ μετέειπε,
Νείκει ὀνειδίζων, μέγα δὲ στοναχίζετο θυμῷ·
Ὢ μοι ἀπειλητῆρες, Ἀχαιΐδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί·

Tumulumque ei aggerant ad latum Hellespontum.
Et aliquando aliquis dicat etiam posterorum,
Navi multis-transtris-instructâ navigans super nigrum Pontum,
Viri quidem hic tumulus jam diu defuncti,
Quem olim fortissimè-se-gerentem occidit illustris Hector.
Sic olim aliquis dicet: mea verò gloria nunquam peribit.
Sic dixit. Illi autem omnes obmutuerunt silentio,
Verebantur quidem renuere, timebant autem suscipere.
Tandem verò Menelaus surrexit, & inter *eos* dixit,
Jurgio probra-objectans, graviter autem ingemiscebat animo:
Me miserum! jactatores, Achivæ, non amplius Achivi:

86. Σῆμά τέ οἱ χεύσωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.] Ἀθάμας, Αἰόλου παῖς, βασιλεὺς δὲ Θηβῶν, γήμας τὴν Κάδμου παῖδα Ἰνώ, παῖδας ἔσχε δύο, Κλέαρχον καὶ Μελικέρτην. Κατὰ Ἥρας δὲ πρόσταγμα, ἀποπεμψάμενος τὴν Ἰνώ, καὶ ἐπιγήμας Νεφέλην, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς δύο παῖδας, Ἕλλην τε καὶ Φρύξον. Μιγνύμενον δὲ αὐτὸν λάθρα τῇ Ἰνοῖ κατοπτεύσασα ἡ Νεφέλη, ᾤχετο. Πάλιν δὲ τῆς οἰκίας ἐπικρατήσασα ἡ Ἰνώ, ἐπεβούλευσε τοῖς τῆς Νεφέλης παισίν. Εὑροῦσα δέ τινα μηχανήν, ἔφρυγε τὰ σπέρματα. Καὶ δὴ πολλῆς οὔσης ἀκαρπίας ἐν τῇ χώρᾳ, ἔπεμπεν ὁ Ἀθάμας εἰς Πυθὼ θεοπρόπους. Ἡ δὲ Ἰνὼ συνέπεισε τούτους, τεχνάσασά τινα χρησμὸν κατὰ τοῦ Φρύξου, ὡς θῦμα τῆς αὐτοῦ γονῆς προσενεγκών, ἀπαλλαγήσεται τοῦ δεινοῦ. Πυθόμενος οὖν παρὰ τῶν θεοπρόπων ὁ Ἀθάμας τὸ λόγιον, μεταπέμπεται ἐκ τῶν ἀγρῶν τὸν Φρύξον. Πρόφασιν δὲ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἄγειν ὅ, τι κάλλιστον πρόβατον ἐν τοῖς θρέμμασιν εἰς ἱερουργίαν ὑπάρχει. Μυθολογεῖται δέ, παραγινομένῳ τῷ Φρύξῳ μετὰ τῆς ἀδελφῆς, κατά τινος δαίμονος ἐπιφάνειαν, ἀνθρωπίνῃ φωνῇ λαλῆσαι τὸν κριόν, καὶ πᾶσαν αὐτῷ τὴν ἐπιβουλὴν ἀναγγεῖλαι· κελεῦσαί τε αὐτῷ, μετὰ τῆς ἀδελφῆς ἐπικαθίσαι τῷ νώτῳ, ὅπως τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον ἐκφυγεῖν δυνηθῶσιν. Οὗ καὶ γενομένου, λέγεται, τὸν κριὸν μετὰ πολλῆς βίας διὰ μέσου τοῦ ἀέρος ποιήσασθαι τὴν πορείαν· τὴν δὲ Ἕλλην, μὴ δυναμένην ἀντέχειν, καταπεσεῖν εἰς τὸ ὑποκείμενον πέλαγος· προσαγορευθῆναι δὲ τοῦτο, διὰ τὴν προειρημένην, Ἑλλήσποντον. Τὸν δὲ κριόν, κομίσαντα εἰς Κόλχους ἐκ τοῦ Πόντου τὸν Φρύξον, τελευτῆσαι. Ἐπὶ τοῦτο λέγεται τὸ δέρας καὶ τοὺς Ἀργοναύτας ἀποσταλῆναι μετὰ τοῦ Ἰάσονος. Τὸν δὲ Ἀθάμαντα, φασί, μαθόντα ἕκαστα τῶν συντεθέντων ὑπὸ τῆς Ἰνοῦς, μὴ φείσασθαι, μηδὲ τῶν ἐξ αὐτῆς γενομένων αὐτῷ παίδων, ἀλλ' αὐτοχειρίᾳ μὲν ἀποκτεῖναι Κλέαρχον, ἐπιδιῶξαι δὲ μετὰ ξίφους καὶ τὴν Ἰνώ. Τὴν δὲ καταλαμβανομένην, σωτηρίαν ἐπιπορίσασθαι ἑαυτῇ τε καὶ τῷ υἱεῖ, ῥίψασαν ἑαυτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τυχεῖν ἐκ τῶν θεῶν τῶν ἐναλίων τιμῶν· ὕστερον δὲ καὶ προσαγορευθῆναι αὐτήν, διὰ τὸν ἐκ τῆς θαλάσσης ἀφρόν, Λευκοθέαν· τὸν δὲ Μελικέρτην, Παλαίμονα· εἶναι δὲ αὐτοὺς σωτῆρας τῶν τὸ πέλαγος πλεόντων ἀνθρώπων. Ἡ ἱστορία παρὰ Φιλοστεφάνῳ. Χεύσωσι.] Χώσωσι. Χέειν, τὸ τὴν γῆν ἐπιχέαι τοῖς τεθνεῶσι. Σῆμά τέ οἱ χεύσωσι.] Ἀπὸ τούτου τό, χυτή, οὐ κοινῶς ἡ γῆ, ἀλλ' ἡ ἐπιχεομένη τοῖς νεκροῖς. Πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.] Ἤτοι κατὰ ἀντίφρασιν. στενὸς γὰρ ὁ Ἑλλήσποντος. Ἢ τῷ κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος αὐτοῦ πεπλατυσμένῳ.

87. Ὀψιγόνων.] Τῶν ὕστερον γενησομένων.

88. Οἴνοπα.] Ὡς οἶνος τῇ χροιᾷ, μέλανα.

93. Αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.] Αἰδέσθησαν. δειλῶν γάρ. Δεῖσαν δὲ διὰ τὰς σπονδάς· ἢ περιμένοντες κέλευσιν, ὡς δῆλον ἀπὸ τῶν ἑξῆς· ἢ ὑπὸ θεοῦ ὡρμῆσθαι αὐτὸν ὑπονοοῦντες· ἢ διὰ τό, Νὺξ δ' ἤδη τελέθει· στίχω περιβ' ὧδε κάτωθεν. Καὶ παροιμία, ὅτι θρασὺς πρὸς ἔργον, ἐκ πολλοῦ κακός. Ἐπίχαρμος δέ, ὅτι κακὸς θαρρεῖ μάλ' αὐτόθεν, ἔπειτα φεύγει. Ἔστι δὲ τὸ ἔπος ἰσόκωλον. ὅπερ ἐστὶ φράσις δύο ἢ πλειόνων κώλων, ἀποκεινομένων ἀλλήλοις πρὸς ἀντίστροφον ἐμφέρειαν. Δεύτερον· Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν. Τρίτον ὁμοιόπτωτον καὶ ὁμοιότονον· Ὕλλῳ ἔπ' ἰχθυόεντι, καὶ Ἕρμῳ δινήεντι. Τινὲς δέ ·· δείσαντες τὸν Ἀγαμέμνονα, ὡς καὶ σιγῇ δεδιότες. Ἀνήνασθαι.] Ἀρνήσασθαι. Ὑποδέχθαι.] Ἀναδέξασθαι τὸν λόγον.

95. Στοναχίζετο.] Ἔστενεν, ἐκακοπάθει.

96. Ἀπειλητῆρες.] Καυχηταί. ἀπειλεῖν εἰδότες, καὶ ἐπαγγέλλεσθαι. Τοὺς δὲ τοιούτους καὶ καυχηματίας λέγουσιν.

97. Αἰ-

Ἦ μὲν δὴ λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς,
Εἰ μή τις Δαναῶν νῦν Ἕκτορος ἀντίος εἶσιν.
Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,
Ἥμενοι αὖθι ἕκαστοι ἀκήριοι, ἀκλεὲς αὔτως·
Τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι· αὐτὰρ ὕπερθεν
Νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κατεδύσετο τεύχεα καλά.
Ἔνθα κέ τοι Μενέλαε φάνη βιότοιο τελευτὴ
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν, (ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν)
Εἰ μὴ ἀναΐξαντες ἕλον βασιλῆες Ἀχαιῶν,
Αὐτός τ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Δεξιτερῆς ἕλε χειρός, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Ἀφραίνεις Μενέλαε διοτρεφές· οὐδέ τί σε χρὴ
Ταύτης ἀφροσύνης· ἀνὰ δ' ἴσχεο κηδόμενός περ,
Μηδ' ἔθελ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι
Ἕκτορι Πριαμίδῃ, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι,
Καὶ δ' Ἀχιλεὺς τούτῳ γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι, ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἵζευ ἰὼν μετὰ ἔθνος ἑταίρων·
Τούτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν Ἀχαιοί·
Εἴπερ ἀδειής τ' ἐστὶ καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος,
Φημί μιν ἀσπασίως γόνυ κάμψειν, αἴ κε φύγῃσι
Δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.

Certè jam dedecus hæc erunt graviſſimè graviter,
Si nullus Danaorum nunc Hectori obvius iverit.
Sed vos quidem omnes aqua & terra fiatis,
Sedentes ibi ſinguli excordes, inglorii pariter:
Adverſus iſtum autem ego ipſe armabor: verum ſuperne
Victoriæ termini poſiti ſunt in immortalibus diis.
Sic fatus induebat arma pulchra.
Tunc tibi Menelaë apparuiſſet vitæ finis
Hectoris in manibus, (quoniam multo fortior erat)
Niſi propere-exurgentes prehendiſſent reges Achivorum,
Ipſeque Atrides latè-dominans Agamemnon
Dextram prehendit manum, verbaque fecit, dixitque,
Inſanis Menelae Jovis alumne: neque quicquam tibi opus eſt
Hac dementiâ: contine verò te dolens quamvis,
Neque velis per contentionem te fortiori cum viro pugnare
Hectore Priamide, quem extimeſcunt & alii,
Quin & Achilles huic in pugnâ viros-illuſtres-reddente
Horret occurrere, qui te multo fortior.
Verum tu quidem nunc ſede profectus ad agmen ſociorum:
Huic autem qui-pro-cæteris-pugnet alium excitabunt Achivi:
Licet intrepidusque ſit & etiamſi pugnæ ſit inſatiabilis,
Exiſtimo eum libenter genu flexurum, ſi effugerit
Ardenti ex bello & gravi pugnâ.

97. Αἰνόθεν αἰνῶς.] Ἐκ δεινοῦ δεινῶς, ἢ καὶ, τῶν δεινῶν δεινοτέρως.

99. Ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε.] Ἀναλυθείητε, εἰς ὕδωρ καὶ γῆν διαλυθείητε καὶ ἀποθάνοιτε. Βέλτιον δὲ ἀκούειν, ἐξ ὧν ἐγένεσθε, εἰς ταῦτα πάλιν ἀναστοιχειωθείητε. Τῶν στοιχείων ἀὴρ καὶ γῆ κατὰ φύσιν ἀκίνητα, τὰ δὲ ἄλλα κινητά. Ταῦτα οὖν φησι, τὴν ἀκινησίαν ὀνειδίζων. Καὶ Ξενοφάνης· Πάντες γὰρ γαίης τε καὶ ὕδατος ἐκγενόμεσθα. Ἐκ γῆς γὰρ πάντα γίνεται, καὶ εἰς γῆν τελευτᾷ. Ἢ, ὅτι τὸ ὕδωρ τὰς ψυχὰς διαφθείρει.

100. Αὖθι.] Αὐτόθι. Ἀκήριοι.] Ἄψυχοι. ὀκνηροί. Ἀκλεές.] Ἀκλεεῖς, ἄδοξοι καὶ ἀνωνόμαστοι. Ἔστι δὲ ἐπίρρημα.

101. Ὕπερθεν.] Ὑπεράνω.

102. Πείρατα.] Πέρατα, τέλη.

109. Ἀφραίνεις.] Παραφρονεῖς, μωραίνεις, ἀσυνετεῖς.

110. Ἀνὰ δ' ἴσχεο.] Ἀνάσχου δέ.

112. Στυγέουσι.] Φοβοῦνται, μισοῦσιν.

114. Ἔρριγ'.] Φοβεῖται. Ἀντιβολῆσαι.] Ὑπαντῆσαι, συναντῆσαι.

117. Ἀδειής.] Ἄφοβος, ἀδεής. Μόθου.] Μάχης. Οἱονεὶ μόχθου. διὰ τὸ, μόχθων τάχιστα πληροῦσθαι τὴν ἐπιθυμίαν τῆς μάχης. Ἀκόρητος.] Ἀπλήρωτος.

118. Ἀσπασίως.] Χαριέντως, ἀσμένως, ἡδέως. Γόνυ κάμψειν.] Ἀναπαύσεσθαι. ἢ συγκάμψειν τὰ γόνατα, διὰ τὸ κακοπαθῆσαι ἐν τῷ διώκεσθαι.

119. Δηΐου.] Καυστικοῦ, διακοπτικοῦ.

122. Τη-

Ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπών. ὁ δ' ἐπείθετο· τοῦ μὲν ἔπειτα
Γηθόσυνοι θεράποντες ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἀνίστατο καὶ μετέειπεν,
Ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει·
Ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς,
Ἐσθλὸς Μυρμιδόνων βουληφόρος ἠδ' ἀγορητής,
Ὅς ποτέ μ' εἰρόμενος μέγ' ἐγήθεεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
Πάντων Ἀργείων ἐρέων γενεήν τε τόκον τε·
Τοὺς νῦν εἰ πτώσσοντας ὑφ' Ἕκτορι πάντας ἀκούσει,
Πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀείραι,
Θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Ἡβῷμ' ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελάδοντι μάχοντο
Ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι,
Φειᾶς πὰρ τείχεσσιν, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
Τοῖσι δ' Ἐρευθαλίων πρόμος ἵστατο, ἰσόθεος φώς,
Τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος·
Δίου Ἀρηϊθόου, τὸν ἐπίκλησιν Κορυνήτην
Ἄνδρες κίκλησκον καλλίζωνοί τε γυναῖκες,
Οὕνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο δουρί τε μακρῷ,
Ἀλλὰ σιδηρείῃ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας·
Τὸν Λυκόοργος ἔπεφνε δόλῳ, οὔτι κράτεΐ γε,
Στεινωπῷ ἐν ὁδῷ, ὅτ' ἄρ' οὐ κορύνη οἱ ὄλεθρον
Χραῖσμε σιδηρείη. πρὶν γὰρ Λυκόοργος ὑποφθὰς
Δουρὶ μέσον περόνησεν· ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη,

Sic fatus flexit fratris præcordia heros,
Recta monens. Ille autem paruit: illius quidem postea
Læti famuli ab humeris arma detraxerunt.
Nestor autem inter Argivos surrexit & dixit,
O dii, profectò ingens luctus Achivam terram invadit:
Certe valde ploraverit senex equûm-agitator Peleus,
Præstans Myrmidonum consilio-suo-gubernator & concionator,
Qui olim me interrogans valdè lætabatur suâ in domo,
Omnium Achivorum inquirens genusque sobolemque:
Quos nunc si metu-consternatos propter Hectorem omnes audierit,
Sæpe immortalibus suas manus sustulerit,
Anima è membris ut descendat domum Plutonis ad.
Utinam enim Jupiterque pater & Minerva & Apollo,
Essem juvenis sicut quando ad rapidum Celadontem pugnabant
Congregati Pyliique & Arcades hastarum-usu-exercitati,
Pheæ ad muros, Jardani circa fluenta.
Inter illos autem Ereuthalion in-acie-primus stabat, par-deo vir,
Arma gerens humeris Areithoi regis:
Nobilis Areithoi, quem cognomento Clavigerum
Viri appellabant eleganterque-cinctæ mulieres,
Quoniam non sagittis pugnabat hastáque longâ,
Sed ferreâ clavâ rumpebat phalangas:
Hunc Lycurgus interfecit dolo, non vi utique,
Angustâ in viâ, ubi clava non ei exitium
Arcebat ferrea. Antè enim Lycurgus præveniens
Hastâ medium transfodit: is autem supinus solo allisus est,

---

122. Γηθόσυνοι.] Χαίροντες.

127. Εἰρόμενος.] Ἐρωτῶν.

128. Ἐρέων.] Ἐρευνῶν, ζητῶν. Γενεήν τε τόκον τε.] Πατέρα καὶ παῖδα.

133. Ἡβῷμι.] Ἀκμάζοιμι. Κελάδοντι.] Διὰ τὸν ἦχον τοῦ ῥεύματος οὕτως εἶπε τὸν Ἰάρδανον, ὅς ἐστι ποταμὸς Ἀρκαδίας. Ἐν ἄλλῳ· Κελάδων, ποταμὸς Ἀρκαδίας. Σημαίνει δὲ ἡ λέξις καὶ τὸν μετὰ ἤχου καὶ κελάδου ῥέοντα.

135. Φειᾶς.] Φειὰ ἡ πόλις τῆς Ἤλιδος. Οἱ δὲ, τῆς Ἀρκαδίας. Παρ' ἣν ὁ Ἰάρδανος ῥεῖ. Ἰάρδανος δὲ ποταμὸς ἐν Ἤλιδι. Ἐν ἄλλῳ· ποταμὸς ἐν Ἀρκαδίᾳ.

141. Κορύνῃ.] Ῥοπάλῳ. Ῥόπαλον δέ ἐστιν ἀμυντήριον ἐπιρρεπὲς, ἐξ ἑνὸς μέρους ῥοπὴν ἔχον καὶ βάρος.

142. Κράτεϊ.] Κράτει, ἰσχύϊ.

143. Στεινωπῷ.] Στενῷ τόπῳ, στενῇ ὁδῷ.

144. Ὑποφθάς.] Προφθάσας, προλαβών.

145. Περόνησε.] Διεπέρασε, διῆλθε, διέπηξεν. Οὔδει.] Τῷ ἐδάφει, τῇ γῇ.

151. Ἔτλη.]

Τεύχεά τ' ἐξενάριξε τά οἱ πόρε χάλκεος Ἄρης·
Καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἔπειτ' ἐφόρει μετὰ μῶλον Ἄρηος.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκόοργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα,
Δῶκε δ' Ἐρευθαλίωνι φίλῳ θεράποντι φορῆναι·
Τοῦ ὅγε τεύχε' ἔχων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους·
Οἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη·
Ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
Θάρσεϊ ᾧ· γενεῇ δὲ νεώτατος ἔσκον ἁπάντων,
Καὶ μαχόμην οἱ ἐγώ, δῶκεν δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
Τὸν δὴ μήκιστον καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα.
Πολλὸς γάρ τις ἔκειτο παρήορος ἔνθα καὶ ἔνθα.
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Τῷ κε τάχ' ἀντήσειε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὑμέων δ' οἵπερ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν,
Οὐδ' οἱ προφρονέως μέμαθ' Ἕκτορος ἀντίον ἐλθεῖν.
Ὣς νείκεσσ' ὁ γέρων· οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσταν.
Ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Τῷ δ' ἔπι Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης·
Τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν·
Τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
Ἂν δὲ Θόας Ἀνδραιμονίδης καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.
Πάντες ἄρ' οἵγ' ἔθελον πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερὲς, ὅς κε λάχῃσιν.

Armisque interfectum-spoliavit quæ ei dederat æreus Mars:
Et ea quidem ipse posteà gestabat in pugna Martis.
At postquam Lycurgus in ædibus senuit,
Dedit Ereuthalioni dilecto famulo gestanda:
Illius hic arma ferens provocabat omnes fortissimos:
Hi autem valde tremebant & timebant, neque quisquam sustinebat:
Sed me animus impulit audax ut pugnarem
Confidentiâ suâ: natu autem minimus eram omnium,
Et pugnabam cum-eo ego, deditque mihi gloriam Minerva.
Hunc quidem procerissimum & fortissimum interfeci virum.
Multus enim jacebat extensus hinc atque illinc.
Utinam sic pubescerem, viresque mihi integræ essent,
Ita citò haberet quicum pugnaret expeditè-pugnam-ciens Hector.
Vestrum autem qui sunt fortissimi omnium Achivorum,
Ne hi quidem alacriter parati-sunt Hectori obviam ire.
Sic increpavit senex: illi autem novem omnes surrexerunt.
Surrexit multò primus quidem rex virorum Agamemnon:
Post hunc Tydides surrexit fortis Diomedes:
Post hos autem Ajaces impetuosam induti fortitudinem:
Post hos autem Idomeneus & armiger Idomenei
Meriones, par Marti homicidæ:
Post hos autem Eurypylus Evæmonis præclarus filius:
Surrexit & Thoas Andræmonides & nobilis Ulysses.
Omnes hi volebant pugnare cum Hectore nobili.
Hos autem inter rursus dixit Gerenius eques Nestor,
Sortibus nunc sortimini universi, cui sors obtigerit.

---

151. Ἔτλη.] Ὑπέμεινεν. ἐθάρσησε.
152. Πολυτλήμων.] Πολλὰ ὑπομένων. θρασύς. θαρσήεις.
153. Ἔσκον.] Ἦν, ὑπῆρχον.
156. Πολλός.] Ἀντὶ τοῦ, μέγας. Παρήορος.] Παρῃωρημένος τῷ σώματι. τοῦτ' ἔστιν, ἐκλελυμένος. Ἐν ἄλλῳ· νῦν ἀντὶ τοῦ, μέγας, παρῃωρημένος καὶ εἰς μῆκος ἐκτεταμένος. Λέγεται δὲ οὕτως ποτὲ καὶ τὸν παρεζευγμένον ἐκτὸς τοῦ ζυγοῦ ἵππον· καὶ τὸν ἄφρονα. Ἔνθα καὶ ἔνθα.] Κατὰ πλάτος, καὶ κατὰ μῆκος.
157. Ἡβώοιμι.] Ἀκμάζοιμι.
160. Προφρονέως.] Προθύμως.
165. Ὀπάων.] Ἀκόλουθος ἢ θεράπων.
166. Ἀνδρειφόντῃ.] Ἀνδροφόνῳ.
168. Ἂν δέ.] Ἀνέστη καί.
171. Πεπάλαχθε.] Κληρώσητε. Ὁ γὰρ κλῆρος, πάλος. Κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερὲς, ὅς κε λάχῃσιν.] Ἐπὶ τὸ τέλος τοῦ στίχου στικτέον τὸ, διαμπερὲς, ὅσκε λάχῃσι. ἵν' ᾖ, τοῦ κλήρου διὰ παντὸς ἐλθόντος, ὃς ἂν λάχῃ. Οἱ δὲ οὕτω. ὅς κε λάχῃσιν οὗτος γὰρ ὀνήσει διαμπερές. οὐ παρ' αὐτὸν, διὰ τὸν ὑπερβιβασμὸν τοῦ αἰτιώδους συνδέσμου, Ὁμηρικὸν γάρ. Διαμπερές.] Ἄντικρυς, καὶ φανερῶς. Λάχῃσι.] Λάχῃ, ἐπιτύχῃ.

175. Ἐσ-

Οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Καὶ δ' αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσεται, αἴ κε φύγῃσι
Δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος,
Ἐν δ' ἔβαλον κυνέῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.
Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν,
Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν ἢ Τυδέος υἱὸν,
Ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Ὣς ἄρ' ἔφαν. πάλλεν δὲ Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοὶ,
Αἴαντος· κῆρυξ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ,
Δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' οὐ γινώσκοντες ἀπηνήναντο ἕκαστος·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἵκανε, φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ,
Ὅς μιν ἐπιγράψας κυνέῃ βάλε φαίδιμος Αἴας,
Ἤτοι ὑπέσχεθε χεῖρ'· ὁ δ' ἄρ' ἔμβαλεν, ἄγχι παραστάς.
Γνῶ δὲ κλήρου σῆμα ἰδὼν, γήθησε δὲ θυμῷ.
Τὸν μὲν πὰρ πόδ' ἑὸν χαμάδις βάλε, φώνησέν τε,
Ὦ φίλοι, ἤτοι κλῆρος ἐμὸς, χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς
Θυμῷ· ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἕκτορα δῖον·
Ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἂν ἐγὼ πολεμήϊα τεύχεα δύω,
Τόφρ' ὑμεῖς εὔχεσθε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι
Σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται·
Ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔτινα δείδιμεν ἔμπης.
Οὐ γάρ τίς με βίῃ γε ἑκὼν ἀέκοντα δίηται.

Ille enim jam juvabit bene-ocreatos Achivos:
Quin etiam ipse suum animum juvabit, si effugerit
Ardenti ex bello & gravi pugnâ.
Sic dixit. Ii autem sortem signaverunt singuli,
Et injecerunt galeæ Agamemnonis Atridæ.
Populi autem supplicabant, diisque manus sustulerunt:
Sic autem quis dicebat intuitus in cœlum latum,
Jupiter pater, *da* aut Ajacem sortiri aut Tydei filium,
Aut ipsum regem divitis-auri Mycenes.
Ita dicebant. Concutiebat autem Gerenius eques Nestor:
Exiliit autem sors è galeâ quam volebant ipsi,
Ajacis: præco autem ferens per cœtum undiquaque,
Ostendit orsus-à-dextrâ omnibus principibus Græcorum.
Hi autem non agnoscentes renuerunt singuli:
Sed cum ad eum pervenit ferens per cœtum undiquaque,
Qui ipsam inscriptam galeæ injecerat illustris Ajax,
Subjecit quidem manum: is autem imposuit, prope astans.
Agnovit autem sortis signum conspicatus, & gavisus est animo.
Hanc quidem ad pedem suum humi jecit, dixitque,
O amici, sane sors mea, gaudeo autem & ipse
Animitus: quoniam puto superaturum me Hectorem nobilem:
Verùm agite, dum ego bellica arma induo,
Interim vos supplicate Jovi Saturnio regi
Tacitè vobiscum, ut ne Trojani audiant:
Vel etiam palàm, quandoquidem neminem timemus prorsus.
Non enim quis me vi volens nolentem summovebit,

---

175. Ἐσημήναντο.] Ἐσημειώσαντο. Ἐξ οὗ δηλοῖ, ὅτι οὐ γράμματα ᾔδεισαν οἱ ἥρωες.
176. Κυνέῃ.] Περικεφαλαίᾳ.
181. Πάλλεν.] Ἔσειεν.
182. Ἐκ δ' ἔθορεν.] Ἐξώρμησεν, ἐξεπήδησεν.
184. Ἐνδέξια.] Ἐπιδεξίως. Ἔνιοι, Ἐν δεξιᾷ. Χειρὶ, δεῖξεν.
185. Ἀπηνήναντο.] Ἀπηρνήσαντο.
186. Ὅμιλον.] Τὸ ἄθροισμα.
187. Ἐπιγράψας.] Γραμμαῖς τισιν σημειωσάμενος.
188. Ὑπέσχεθεν.] Ὑπέσχεν, ὑπέβαλε.
189. Γνῶ.] Ἐπέγνω. Σῆμα.] Νοῦν, σημεῖον.
193. Ὄφρ' ἄν.] Ἕως ἄν.
194. Τόφρα.] Ἐν τοσούτῳ.
195. Ἐφ' ὑμείων.] Ἐφ' ὑμῶν αὐτῶν. τοῦτ' ἔστι, καθ' αὐτοὺς, ἐν καρδίᾳ, ἀκέων. Πύθωνται.] Αἴσθωνται, ἀκούσωσιν. Ἀμφαδίην.] Φανερῶς.
196. Δείδιμεν.] Δεδίαμεν, δεδοίκαμεν, φοβούμεθα. Ἔμπης.] Πάντως, ναί. Ὅμως.
197. Δίηται.] Ἐκφοβήσει, διώξει.

Οὐδέ τ' ἀϊδρείῃ· ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νήϊδά γ' οὕτως
Ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' εὔχοντο Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν,
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Δὸς νίκην Αἴαντι καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι·
Εἰ δὲ καὶ Ἕκτορά περ φιλέεις, καὶ κήδεαι αὐτοῦ,
Ἴσην ἀμφοτέροισι βίην καὶ κῦδος ὄπασσον.
Ὣς ἄρ' ἔφαν. Αἴας δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ ἕσσατο τεύχη,
Σεύατ' ἔπειθ' οἷός τε πελώριος ἔρχεται Ἄρης,
Ὅς τ' εἶσιν πόλεμόνδε μετ' ἀνέρας οὕς τε Κρονίων
Θυμοβόρου ἔριδος μένεϊ ξυνέηκε μάχεσθαι·
Τοῖος ἄρ' Αἴας ὦρτο πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασι· νέρθε δὲ ποσσὶν
Ἤϊε μακρὰ βιβάς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Τὸν δὲ καὶ Ἀργεῖοι μέγ' ἐγήθεον εἰσορόωντες·
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον·
Ἕκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν,
Ἀλλ' οὔπως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι, οὐδ' ἀναδῦναι
Ἂψ λαῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμῃ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος ἠΰτε πύργον,
Χάλκεον, ἑπταβόειον, ὅ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων,
Σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων·
Ὅς οἱ ἐποίησεν σάκος αἰόλον, ἑπταβόειον,

Neque propter imperitiam: nam neque me rudem adeo
Spero in Salamine natum educatumque fuisse.
Sic dixit: illi verò supplicabant Jovi Saturnio regi.
Sic autem quis dixit, intuitus in cœlum latum,
Jupiter pater, qui inde ab Idâ imperas, gloriosissime, maxime,
Da ut victoriam Ajax & præclaram gloriam referat:
Quòd si & Hectorem diligis, & curam geris ejus,
Æqualem ambobus vim & gloriam præbe.
Sic dixerunt. Ajax autem armabatur splendido ære.
Postquam verò omnia circa corpus induerat arma,
Concitus ferebatur deinde qualis ingens incedit Mars,
Qui it in-bellum ad viros quos Saturnius
Animum-rodentis contentionis vi commisit pugnare:
Talis Ajax progressus est ingens, murus Achivorum,
Subridens terribili vultu: infrà autem pedibus
Incedebat longè gradiens, quassans prælongam hastam.
Hunc autem & Argivi valdè lætabantur aspicientes:
Trojanos autem tremor gravis subiit membra singulos:
Hectorique ipsi animus in præcordiis vehementer-palpitabat,
Sed nequaquam jam poterat metu-refugere, neque regredi
Retro copiarum in turbam, quoniam provocârat ad certamen.
Ajax autem propè accessit, ferens scutum instar turris,
Æreum, septem-bubulis-pellibus-factũ, quod ei Tychius elaborârat fabricãs,
Coriariorum longe præstantissimus, in Hyla ædes habitans:
Qui ei fecit scutum varium septem-bubulis-pellibus-munitum.

198. Ἀϊδρείῃ.] Ἀπειρίᾳ. Νήϊδα.] Ἄπειρον.
199. Ἔλπομαι.] Ἐλπίζω, οἶμαι. Γενέσθαι.] Γεννηθῆναι.
203. Εὖχος.] Καύχημα. Ἀρέσθαι.] Λαβεῖν.
205. Ὄπασσον.] Περιποίησον.
206. Κορύσσετο.] Καθωπλίζετο. Νώροπι.] Λαμπρῷ.
207. Χροΐ.] Χρωτί. Περιέσσατο.] Περιεβάλετο, περιέθετο.
208. Σεύατο.] Ὥρμησεν. Πελώριος.] Μέγας.
210. Θυμοβόρου.] Τῆς τὴν ψυχὴν ἐσθιούσης.
211. Τοῖος.] Τοιοῦτος.
212. Βλοσυροῖσι.] Καταπληκτικοῖς. Προσώπασι.] Προσώποις. ὅ ἐστι, προσώπῳ. Νέρθε.] Κάτωθεν.
213. Ἤϊεν.] Ἐπορεύετο. Μακρά.] Μεγάλα. Βιβάς.] Βαίνων, διαβαίνων. Κραδάων.] Κραδαίνων, σείων.
216. Πάτασσεν.] Ἐπέπαλλεν, ἐπήδα, ἐν παλμῷ καὶ κινήσει ἦν.
217. Ὑποτρέσαι.] Ὑποχωρῆσαι, ἐκφυγεῖν ἢ ὑποφυγεῖν διὰ δέος. Ἀναδῦναι.] Ἀναστρέψαι, ὑποχωρῆσαι?
218. Ἄψ.] Πάλιν, καὶ ὀπίσω.
220. Ἑπταβόειον.] Ἑπτάπτυχον, ἑπτάβυρσον.
221. Σκυτοτόμων.] Σκυτέων.
222. Αἰόλον.] Ποικίλον.

Ταύρων ζατρεφέων, ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν.
Τὸ πρόσθε στέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας
Στῆ ῥα μάλ' Ἕκτορος ἐγγὺς, ἀπειλήσας δὲ προσηύδα,
Ἕκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα εἴσεαι οἰόθεν οἶος.
Οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασι,
Καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα, θυμολέοντα·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
Κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν·
Ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖοι οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,
Καὶ πολέες. ἀλλ' ἄρχε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ,
Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Μήτι μου ἠΰτε παιδὸς ἀφαυροῦ πειρήτιζε,
Ἠὲ γυναικὸς, ἣ οὐκ οἶδεν πολεμήϊα ἔργα·
Αὐτὰρ ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας τ' ἀνδροκτασίας τε·
Οἶδ' ἐπὶ δεξιὰ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν
Ἀζαλέην, τό μοι ἐστὶ ταλαύρινον πολεμίζειν·
Οἶδα δ' ἐνὶ σταδίῃ δηΐῳ μέλπεσθαι Ἄρηϊ·
Οἶδα δ' ἐπαΐξαι μόθον ἵππων ὠκειάων.
Ἀλλ' οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν τοιοῦτον ἐόντα
Λάθρῃ ὀπιπεύσας, ἀλλ' ἀμφαδὸν, αἴ κε τύχοιμι.
Ἦ ῥα· καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
Ἀκρότατον κατὰ χαλκὸν, ὃς ὄγδοος ἦεν ἐπ' αὐτῷ.
Ἓξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς ἀτειρής·

Taurorum præpinguium, octavum autem superinduxerat æs.
Hoc ante pectus ferens Telamonius Ajax
Stetit valde Hectorem prope, minabundusque allocutus est,
Hector, nunc sanè manifestò scies cum-solo solus
Quales etiam Danais principes intersunt,
Etiã præter Achillẽ hostium-agmina-perrũpentẽ, animo-leonino-præditũ:
Sed ille quidem in navibus nigris pontum-transeuntibus
Jacet iram-longam-fovens adversus Agamemnonem pastorem populorum:
Nos autem sumus tales qui tibi obviàm-ire-possumus,
Et multi. Sed ordire pugnam & certamen.
Hunc a. vicissim allocutus est ingens pugnam-expeditè-ciens Hector,
Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,
Ne me tanquam puerum imbecillem tenta,
Vel mulierem, quæ nescit bellica opera:
Verum ego benè scio pugnasque cædesque:
Scio ad dextram, scio ad sinistram motare scutum
Aridum, ita ut possim invicto-labore-animo bellare:
Scio quoq; in statariâ-*pugnâ* ad sævi sonos gressum componere Martis:
Scio etiam postquam insiluerim *currum* pugnam in equabus velocibus.
Sed enim non te volo ferire talem existentem
Clanculùm observans, sed apertè, si assequi-potuero.
Dixit: & vibratam emisit prælongam hastam,
Et percussit Ajacis ingens scutum septem-bubulis-pellibus-factum,
Ad extremum æs, quod octavum erat in illo.
Sex autem per plicas penetravit dissecans hasta indomita:

---

223. Ζατρεφέων.] Ἄγαν καὶ ἐπιμελῶς τεθραμμένων, ἄγαν εὐτραφῶν. μεγάλως τεθραμμένων.

226. Εἴσεαι.] Γνώσῃ. Οἰόθεν οἶος.] Μόνος πρὸς μόνον.

228. Ῥηξήνορα.] Τὸν ῥηγνῦντα τῇ ἠνορέῃ, τοῦτ' ἔστι, τῇ ἀνδρείᾳ. ἢ, ἀνδρεῖον. ἢ, τὸν ῥέξαι τι καὶ πρᾶξαι τῇ ἠνορέῃ δυνάμενον.

231. Ἀντιάσαιμεν. Ὑπαντήσαιμεν.

235. Ἀφαυροῦ.] Ἀσθενοῦς. Πειρήτιζε.] Διάπειραν λάμβανε.

238. Νωμῆσαι.] Διακινεῖν, βαστάσαι, ἐπιχειρίζεσθαι. Βῶν.] Βοῦν. Δωρικῶς, τὴν ἀσπίδα. ὅτι ἐκ βοείων ἐστὶ δερμάτων. Συνεκδοχικῶς, τὸ ὅπλον.

239. Ἀζαλέην.] Ξηράν. Τό μοι.] Δι' ὅ μοι. Ἤ, ὅπερ μοι τὸ ὅπλον, μεταληπτικῶς εἰς τὸ συνώνυμον. Ἐστί.] Πάρεστιν. ὑπάρχει. Ταλαύρινον πολεμίζειν.] Πληκτικῶς καὶ ὑπομονητικῶς πολεμεῖν.

240. Σταδίῃ.] Τῇ συστάδην μάχῃ. Μέλπεσθαι.] Κυρίως μὲν παίζειν, ἢ τέρπεσθαι. νῦν δὲ, οἷον κινεῖσθαι εὐχερῶς καὶ ἐμπείρως κατὰ τὴν μάχην.

243. Ὀπιπεύσας.] Περιβλεψάμενος. Ἀμφαδόν.] Φανερῶς. Τύχοιμι.] Ἐπιτύχω.

247. Δαΐζων.] Διακόπτων.

248. Ῥινῷ.]

Ἐν τῇ δ' ἑβδομάτῃ ῥινῷ σχέτο. Δεύτερος αὖτε
Αἴας διογενὴς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἴσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
Ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
Ἔγχος. ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Τὼ δ' ἐκσπασσαμένω δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἅμ' ἄμφω
Σύν ῥ' ἔπεσον, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
Ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα μέσον σάκος οὔτασε δουρί·
Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή.
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος, ἡ δὲ διαπρὸ
Ἤλυθεν ἐγχείη· στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα.
Τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε· μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ἀλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ,
Κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε, μέγαν τε·
Τῷ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
Μέσσον ἐπομφάλιον· περιήχησεν δ' ἄρα χαλκός.
Δεύτερος αὖτ' Αἴας πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
Ἧκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον·
Εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔαξε βαλὼν μυλοειδέϊ πέτρῳ·
Βλάψε δέ οἱ φίλα γούναθ' ὁ δ' ὕπτιος ἐξετανύσθη,
Ἀσπίδι ἐγχριμφθείς· τὸν δ' αἶψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων.

In septima verò pelle hæsit. Secundus vicissim
Ajax nobilissimus emisit prælongam hastam,
Et feriit Priamidæ clypeum undique æqualem.
Per clypeum quidem penetravit lucidum rapida hasta,
Et per thoracem affabrè factum infixa est:
E-regione autem juxta ile discidit tunicam
Hasta. Ille verò inclinatus est, & evitavit mortem nigram.
Hi autem evulsis longis hastis cominus simul ambo
Congressi sunt, leonibus similes crudavorantibus,
Vel suibus apris, quorum robur non imbecille.
Priamides quidem posteà medium scutum feriit hastâ:
Neque rupit æs, reflexa est autem ei cuspis.
Ajax autem clypeum punctim-feriit insiliens, & penitùs
Transivit hasta: asperè autem excepit illum irruentem.
Et cæsim super cervicem venit: ater autem subsiliit sanguis.
Verùm nè sic quidem cessavit à pugna expedite-pugnam-ciens Hector:
Sed retrocedens lapidem prehendit manu robustâ,
Jacentem in campo, nigrum, asperumque, magnumque:
Eo percussit Ajacis ingens scutum septem-bubulis-pellibus-munitum,
Medium ad umbonem: circumsonuit autem æs.
Secundus autem Ajax multo majore lapide sublato,
Misit contortum, adhibuitque vires immensas:
Perfregit autem clypeum percussum molari saxo:
Læsit autem ejus genua is autem supinus extensus est,
Scuto inhærens: sed eum statim erexit Apollo.

---

248. Ῥινῷ.] Τῇ βύρσῃ τοῦ δέρματος. Σχέτο.] Ἐπεσχέθη, ἐκωλύθη.
253. Διάμησε.] Διέσχισεν.
257. Οὐκ ἀλαπαδνόν.] Οὐκ ἀσθενές.
259. Ἀνεγνάμφθη.] Ἀνεκάμφθη.
260. Ἐπάλμενος.] Ἐφαλλόμενος.
261. Στυφέλιξεν. Ἔσεισε.
262. Τμήδην.] Τμητικῶς. ὅσον ἐπιτεμεῖν, καὶ οὐκ εἰς βάθος τρῶσαι. Ἀνεκήκιεν.] Ἀνέθορεν, ἀνέβαλεν, ἀνίει.
264. Ἀναχασσάμενος.] Ἀναχωρήσας.
267. Ἐπομφάλιον.] Τὸ ἐπικείμενον τῷ τῆς ἀσπίδος ὀμφαλῷ.
268. Ἀείρας.] Ἐπάρας, βαστάσας.
269. Ἐπιδινήσας.] Ἐπιστρέψας. Ἐπέρεισεν.] Ἐπεβάρησεν. Ἶνα.] Ἰσχὺν, δύναμιν. Ἀπέλεθρον.] Ἀμέτρητον, μεγάλην.
270. Μυλοειδέϊ.] Στρογγύλῳ, ἢ τραχεῖ. εἶδος λίθου μυλικοῦ. Πέτρῳ.] Λίθῳ.
271. Ἐξετανύσθη.] Ἐξετάθη.
272. Ἐγχριμφθείς.] Προσπελασθεὶς, ἐγγίσας.

Καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο,
Εἰ μὴ κήρυκες Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν
Ἦλθον, ὁ μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ταλθύβιός τε καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένω ἄμφω·
Μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρα σχέθον, εἶπέ τε μῦθον
Κῆρυξ Ἰδαῖος πεπνυμένα μήδεα εἰδώς,
Μηκέτι παῖδε φίλω πολεμίζετε, μηδὲ μάχεσθον·
Ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἄμφω δ' αἰχμητά· τόγε δὴ καὶ ἴδμεν ἅπαντες.
Νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας,
Ἰδαῖ', Ἕκτορα ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι.
Αὐτὸς γὰρ χάρμῃ προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους.
Ἀρχέτω, αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι, εἴπερ ἂν οὗτος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Αἶαν, ἐπεί τοι δῶκε θεὸς μέγεθός τε βίην τε,
Καὶ πινυτήν· περὶ δ' ἔγχει Ἀχαιῶν φέρτατός ἐσσι,
Νῦν μὲν παυσώμεσθα μάχης καὶ δηϊοτῆτος,
Σήμερον, ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην·
Νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι,
Ὡς σύ τ' εὐφρήνῃς πάντας παρὰ νηυσὶν Ἀχαιούς,
Σούς τε μάλιστα ἔτας, καὶ ἑταίρους οἵ τοι ἔασιν·
Αὐτὰρ ἐγὼ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Τρῶας ἐυφρανέω καὶ Τρωϊάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἵ τέ μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα.
Δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω,
Ὄφρα τις ὧδ' εἴπῃσιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε,
Ἠμὲν ἐμαρνάσθην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο,

Jamque ensibus cominùs vulnerassent *se invicem*,
Nisi præcones Jovis nuncii atque hominum
Advenissent, alter Trojanorum, alter Achivorum ære-loricatorum,
Talthybiusque & Idæus, prudentes ambo:
In medio autem amborum sceptra tenuerunt, dixitque sermonem
Præco Idæus prudentium consiliorum peritus,
Ne amplius filii dilecti bellate, neque pugnate:
Nam ambos vos diligit nubes-cogens Jupiter:
Ambo autem armis-acerrimi: quod quidem scimus & omnes.
Nox vero jam est, bonum etiam nocti parere.
Hunc autem respondens allocutus est Telamonius Ajax,
Idæe, Hectorem hæc jubete loqui.
Ipse enim ad pugnam provocavit quosque fortissimos.
Incipiat, ego verò omninò parebo, si quidem ille.
Hunc a.vicissim allocutus est ingens pugnam-expeditè-ciens-Hector,
Ajax, quandoquidem tibi dedit deus magnitudinemque vimque,
Et prudentiam: hastâ autem Achivorum longè præstantissimus es,
Nunc quidem cessemus à pugnâ & certamine,
Hodie, posthàc rursùm pugnabimus, donec fatum
Nos dirimat, det autem alteri victoriam:
Nox verò jam est, bonum etiam nocti parere,
Ut tuque lætos facias omnes ad naves Achivos,
Tuosque maximè amicos, & socios qui tibi sunt:
At ego per urbem magnam Priami regis
Trojanos lætos-faciã & Trojanas longa-peplorum-syrmata-trahentes,
Quæ pro me supplicantes divinum ingredientur templum,
Dona autem age mutuò inclyta demus ambo,
Ut quis sic dicat Achivorumque Trojanorumque,
Profectò pugnabant per contentionem animum-rodentem,

273. Αὐτοσχεδὸν.] Σύνεγγυς.
277. Σχέθον.] Ἐπέσχον.
282. Τελέθει.] Γίγνεται.
289. Πινυτήν.] Σωφροσύνην, φρόνησιν.
294. Εὐφρήνῃς.] Εὐφρανῇς.
295. Ἔασιν.] Εἰσίν.

298. Θεῖον δύσονται ἀγῶνα.] Εἰς τὸ τῶν θεῶν ἄθροισμα εἰσελεύσονται. Λέγει δὲ τὰ ἱερά.
299. Περικλυτά.] Περιφανῶς ἔνδοξα.
301. Θυμοβόροιο.] Τῆς τὴν ψυχὴν ἐσθιούσης.

Ἠδ' αὖτ' ἐν φιλότητι διέτμαγεν ἀρθμήσαντε.	Et iterum in amicitia discessere conciliati.
Ὣς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον,	Sic locutus dedit ensem argenteis-clavis-distinctum,
Σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ εὐτμήτῳ τελαμῶνι·	Cum vaginaque offerens & scitè-facto balteo:
Αἴας δὲ ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν.	Ajax verò cingulum dedit puniceo-colore splendidum.
Τὼ δὲ διακρινθέντε, ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν	Hi autem digressi, alter quidem ad populum Achivorum
Ἤϊ', ὁ δ' ἐς Τρώων ὅμαδον κίε. τοὶ δ' ἐχάρησαν	Ibat, alter verò ad Trojanorum multitudinem vadebat. Illi au. gavisi sunt
Ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,	Ut viderunt vivumque & incolumem venientem,
Αἴαντος προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους·	Ajacis elapsum fortitudinem & manus invictas:
Καί ῥ' ἦγον προτὶ ἄστυ, ἀέλποντες σόον εἶναι.	Et deduxerunt ad urbem, desperantes salvum esse.
Αἴαντ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ	Ajacem verò ex-altera-parte benè-ocreati Achivi
Εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον κεχαρηότα νίκῃ.	Ad Agamemnonem nobilem deduxerunt lætum victoriâ.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδαο γένοντο,	Hi autem cum jam in tentoriis Atridæ erant.
Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων	Illorum gratiâ bovem sacrificavit Rex virorum Agamemnon
Ἄρσενα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι·	Marem, quinquennem, præpotenti Saturnio:
Τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,	Hunc excoriarunt, & curarunt, & ipsum dissecuerunt totum,
Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,	Et in frusta parva conciderunt scitè, & verubus transfixerunt,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.	Et assarunt accuratè, detraxeruntque omnia.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,	Cæterum ubi cessarant ab opere, apparaverantque convivium,
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης·	Epulati sunt, neque quicquam animus indiguit epuli æqualis:
Νώτοισι δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέραιρεν	Tergo verò Ajacem perpetuo honoravit
Ἥρως Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων.	Heros Atrides latè-dominans Agamemnon.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,	Sed postquam potûs & cibi appetitum exemerant,
Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν	His senex primus-omnium texere cœpit consilium
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·	Nestor, cujus & anteà optimum apparuerat consilium:
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,	Qui ipsis prudens concionatus est & dixit,
Ἀτρεΐδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν,	Atridaque & cæteri principes Achivorum,

302. Διέτμαγεν.] Διεχωρίσθησαν. Ἀρθμήσαντε.] Ἀρθμήσαντες, φιλιωθέντες. Δυϊκῶς. Ἀρθμὸν γὰρ τὴν φιλίαν φησί.
308. Ἀρτεμέα.] Ἄρτιον, ὑγιῆ. Προσιόντα.] Προσερχόμενον.
310. Ἀέλποντες.] Ἀελπίζοντες. οὐκ ἐλπίζοντες. Σόον.] Σῶον, ὑγιῆ.
316. Δέρον.] Ἔδειραν, ἐξέδειραν. Ἀμφί θ' ἕπον.] Καὶ περιεῖπον. ὅ ἐστιν, ἐνήργουν. Διέχευαν.] Διέχεαν, ἐμέρισαν, διεμέρισαν, ἢ κατὰ μέρη διεῖλον. Μεταφορικῶς, ἀπὸ τῶν ὑγρῶν. Ἢ, ἀνήπλωσαν, ἀνέπτυξαν.
317. Μίστυλλον.] Διεῖλον. Τὸ γὰρ εἰς μικρὰ διελεῖν, μιστύλλειν λέγεται. Πεῖραν.] Διεπέρασαν, διεπερόνησαν. Ὀβελοῖσι.] Τοῖς ὀβελίσκοις.
320. Δαίνυντο.] Ἤσθιον. Δαὶς γάρ, ἡ τροφή.
321. Νώτοισι.] Τοῖς νωταίοις μέρεσι. Διηνεκέεσσιν.] Ἐπιμήκεσιν. Ἢ, ἐπὶ πολὺ διήκουσιν, ἢ διηνεκῶς, ὅ ἐστι, συνεχῶς. Γέραιρεν.] Ἐτίμα.

330. Ἐοικέ-

Πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,	Multi quidem mortui sunt comantes Achivi.
Τῶν νῦν αἷμα κελαινὸν ἐΰρροον ἀμφὶ Σκάμανδρον	Quorum nunc sanguinem atrum pulchrè-fluenti in Scamandro
Ἐσκέδασ' ὀξὺς Ἄρης, ψυχαὶ δ' Ἄϊδόσδε κατῆλθον·	Diffudit acer Mars, animæque ad orcum descenderunt :
Τῷ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ' ἠοῖ παῦσαι Ἀχαιῶν,	Itaque te oportet pugnam quidem primâ luce intermittere Achivorum,
Αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺς	Nos verò congregati curribus advehemus huc cadavera
Βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν· ἀτὰρ κατακήομεν αὐτοὺς	Bobus & mulis : & comburemus ea
Τυτθὸν ἄπο πρὸ νεῶν, ὥς κ' ὀστέα παισὶν ἕκαστος	Prope à navibus, ut ossa filiis quisque
Οἴκαδ' ἄγῃ, ὅτ' ἂν αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν·	Domum ferat, quando revertamur in patriam terram :
Τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες,	Tumulum autem circa pyram unum aggestâ-terrâ faciamus egressi,
Ἄκριτον ἐν πεδίῳ· ποτὶ δ' αὐτὸν δείμομεν ὦκα	Omnibus-communem in campo : juxta autem ipsum ædificemus citò
Πύργους ὑψηλοὺς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.	Turres altas, propugnaculum naviumque & *nostrûm* ipsorum.
Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας,	In ipsis autem portas faciamus benè coagmentatas,
Ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη·	Ut per ipsas equestris via sit :
Ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον	Exterius autem profundam fodiamus prope fossam
Ἥ χ' ἵππους καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα,	Quæ equos & viros prohibeat circùmducta,
Μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος Τρώων ἀγερώχων.	Ne quando ingravescat bellum Trojanorum superborum
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνησαν βασιλῆες.	Ita dixit. Omnes autem approbarunt principes.
Τρώων αὖτ' ἀγορὴ γένετ' Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρῃ,	Trojanorum item concio facta est Ilii in arce summâ,
Δεινὴ, τετρηχυῖα παρὰ Πριάμοιο θύρῃσι·	Trepida, turbulenta ante Priami fores :
Τοῖσι δ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν,	His autem Antenor prudens incepit concionari,
Κέκλυτέ μοι Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,	Audite me Trojani, & Dardani, & Socii,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.	Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Δεῦτ' ἄγετ', Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ	Eja agite, Argivam Helenam & opes cum ipsa
Δώομεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν· νῦν δ' ὅρκια πιστὰ	Reddamus Atridis abducendas : nunc autem fœderibus fidis
Ψευσάμενοι μαχόμεσθα· τῷ οὔ νύ τι κέρδιον ἡμῖν	Violatis pugnamus : quare nihil utile nobis
Ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε.	Autumo effectum iri, nisi fecerimus ita.

330. Ἐσκέδασεν.] Ἐσκόρπισεν.
331. Ἠοῖ.] Ἡμέρᾳ.
332. Κυκλήσομεν.] Ἐφ' ἁμαξῶν οἴσομεν. Κύκλα γὰρ, οἱ τροχοί.
333. Κατακήομεν.] Κατακήωμεν. κατακαύσωμεν.
337. Ἄκριτον.] Ἀδιαχώριστον. Δείμομεν.] Οἰκοδομήσομεν.
338. Εἶλαρ.] Ἔρεισμα, φύλαγμα, ἀσφάλειαν.
340. Ἱππηλασίη.] Πλατεῖα, ἵππων ἐλασία.
341. Τάφρον.] Τὸ περὶ τεῖχος ὄρυγμα.
342. Ἐρυκάκοι.] Κατέχοι, κωλύοι. Ἀμφὶς ἐοῦσα.] Περὶ αὐτοὺς οὖσα τοὺς πύργους.
343. Ἐπιβρίσῃ.] Ἐπιβαρύσῃ.
344. Ἐπήνησαν.] Συγκατέθεντο.
345. Πόλει ἄκρῃ.] Τῇ ἀκροπόλει.
346. Τετρηχυῖα.] Τραχεῖα καὶ βαρβαρώδης, ἢ τεταραγμένη ὑπὸ τοῦ θορύβου.
347. Πεπνυμένος.] Σώφρων, συνετός.
350. Δεῦτ' ἄγ.] Τὸ αὐτὸ ἐκ παραλλήλου.
353. Ἵνα μὴ ῥέξομεν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐὰν μὴ ῥέξωμεν. Ῥέξομεν. Πράξωμεν.

Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Ὅς μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἀντῆνορ, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι·
Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.
Αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω.
Ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω·
Κτήματα δ' ὅσσ' ἀγόμην ἐξ Ἄργεος ἡμέτερον δῶ,
Πάντ' ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Δαρδανίδης Πρίαμος θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
Κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
Νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ στρατὸν ὡς τοπάρος περ,
Καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος·
Ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἴτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
Εἰπέμεν Ἀτρεΐδῃσ' Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.
Καὶ δὲ τόδ' εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλωσι
Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
Κήομεν, ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν.
Ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.

Ille quidem sic locutus resedit. Iis autem surrexit
Nobilis Alexander Helenæ maritus pulchræ-comas,
Qui ipsum respondens verbis alatis allocutus est,
Antenor, tu quidem non jam mihi grata hæc dicis:
Nosti & aliam sententiam meliorem hâc excogitare:
Si tamen verè jam hanc seriò dicis,
Certè jam tibi dii mentem ademerunt ipsi.
Ego vero Trojanos inter equûm-domitores dicam sententiam.
Apertè autem profiteor, conjugem quidem non reddam:
Opes verò quascunque abduxi ex Argo nostram domum,
Omnes volo dare, atque etiam de meo alias adjungere.
Ille quidem sic locutus consedit. Inter eos autem surrexit
Dardanides Priamus diis consiliarius par,
Qui ipsis sapiens concionatus est & dixit,
Audite me Trojani, & Dardani, & Socii,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet:
Nunc quidem cœnam sumite per exercitum sicut anteà,
Et excubiarum mementote, & vigilate quisque:
Manè autem Idæus eat cavas ad naves,
Nuntiatum Atridis Agamemnoni & Menelao
Sententiam Alexandri, cujus gratiâ contentio exorta est.
Quin & hunc addat prudenter sermonem, num velint
Cessare à bello horrisono, donec cadavera
Combusserimus, posteà iterùm pugnabimus, donec fatum
Nos dirimat, detque alterutris victoriam.
Sic dixit. Illi autem ei maximè auscultàrunt, & paruerunt.
Cœnam deinde sumpserunt per exercitum turmatim.
Manè autem Idæus ivit cavas ad naves.

359. Ἐτεόν.] Ἀληθές. Ἀπὸ σπουδῆς.] Ἀπὸ φροντίδος, καὶ ἐπιμελῶς λέγεις.
362. Ἀπόφημι.] Ἀποφαίνω, ἀπολέγω, ἀποκρίνομαι.
364. Οἴκοθεν.] Ἐξ οἰκείων, ἐξ ἰδίων.
366. Θεόφιν ἀτάλαντος.] Ἴσος θεοῖς κατὰ τὴν βουλήν.
371. Ἐγρήγορθε.] Γρηγορεῖτε.
372. Ἴτω.] Πορευέσθω.
376. Δυσηχέος.] Κακοήχου, διὰ τὰς οἰμωγάς. κακὸς ἦχος ἔχοντος, διὰ τὰς τῶν ἀποθνησκόντων φωνάς.
377. Κήομεν.] Καίωμεν. καύσωμεν.

383. Πρύ-

Τοὺς δ' εὗρ' εἰν ἀγορῇ Δαναοὺς θεράποντας Ἄρηος,	Invenit autem in concione Danaos famulos Martis,
Νηῒ παρὰ πρυμνῇ Ἀγαμέμνονος· αὐτὰρ ὁ τοῖσι	Navis ad puppim Agamemnonis: ille autem inter eos
Στὰς ἐν μέσσοισιν μετεφώνεεν ἠπύτα κῆρυξ,	Stans in mediis vocem edidit vocalis præco,
Ἀτρεΐδαι τε καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,	Atridæque & alii bene-ocreati Achivi,
Ἠνώγει Πρίαμός τε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοὶ	Jussit Priamusque & alii Trojani illustres
Εἰπεῖν, αἴ κέ περ ὔμμι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,	Dicere, si quidem vobis gratum & jucundum sit,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε·	Sententiam Alexandri, cujus gratiâ contentio exorta est:
Κτήματα μὲν ὅσσ' Ἀλέξανδρος κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν	Opes quidem quascunque Alexander cavis in navibus
Ἠγάγετο Τροίηνδ'· ὡς πρὶν ὤφελλ' ἀπολέσθαι,	Adduxit Trojam, utinam antè periisset,
Πάντ' ἐθέλει δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι·	Omnes vult dare, & etiam de suo alias adjungere:
Κουριδίην δ' ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο	Virginalem autem uxorem Menelai gloriosi
Οὔ φησιν δώσειν· ἦ μὴν Τρῶές γε κέλονται.	Negat se redditurum: sanè eum Trojani quidem hortantur.
Καὶ δὲ τόδ' ἠνώγεον εἰπεῖν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλητε	Quin & hunc jusserunt dicere sermonem, num velitis
Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς	Cessare à bello horrisono, donec mortuos
Κήομεν, ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων	Cremaverimus, posteà iterùm pugnabimus, donec fatum
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.	Nos dirimat, detque alterutris victoriam.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.	Sic dixit: illi verò omnes obmutuerunt silentio.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,	Tandem verò inter eos locutus est pugnâ-strenuus Diomedes,
Μήτ' ἄρ τις νῦν κτήματ' Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω,	Ne quis nunc opes Alexandri accipiat,
Μήθ' Ἑλένην. γνωτὸν δὲ καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν,	Neque Helenam. Manifestum etiam ei qui omnino infans est,
Ὡς ἤδη Τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.	Quòd jam Trojanis interitûs extrema imminent.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,	Sic dixit: omnes autem acclamabant filii Achivorum,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.	Sententiam admirati Diomedis equûm-domitoris.
Καὶ τότ' ἄρ' Ἰδαῖον προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,	Atque tunc Idæum allocutus est rex Agamemnon,
Ἰδαῖ' ἤτοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκούεις,	Idæe certè sententiam Achivorum ipse audis,
Ὥς τοι ὑποκρίνονται· ἐμοὶ δ' ἐπιανδάνει οὕτως.	Quemadmodum tibi respondent: mihi autem placet sic.
Ἀμφὶ δὲ νεκροῖσιν κατακηέμεν οὔτι μεγαίρω·	Sed de mortuis cremandis nihil invideo:
Οὐ γάρ τις φειδὼ νεκύων κατατεθνειώτων	Non enim ullo modo parcendum cadaveribus mortuis

383. Πρύμνῃ.] Ἐσχάτῃ. Νηῒ παρὰ πρύμνῃ.] Παρὰ τῇ τῆς νεὼς πρύμνῃ.

384. Ἠπύτα.] Ἀντὶ τοῦ, ἠπύτης. ὅ ἐστι, φωνητικός, καὶ κρακτικός. μεγαλόφωνος, εὔφωνος.

401. Γνωτόν.] Γνώριμον. φανερόν. ἔστι δὲ καὶ ἀδελφός.

407. Ὑποκρίνονται.] Ἀντὶ τοῦ, ἀποκρίνονται. Οὕτως οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν. Ἐπιανδάνει.] Ἐπαρέσκει.

408. Ἀμφὶ δέ.] Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν. Κατακηέμεν.] Ἀντὶ τοῦ, κατακηέμεναι. ὅ ἐστι, κατακῆαι, κατακαίειν. Μεγαίρω.] Φθονῶ.

409. Φειδώ.] Φροντίς, ὥστε μὴ ἀναλωθῆναι. Βέλτιον δὲ ἀκούειν, τὸ περὶ τῆς ταφῆς φείσασθαι.

410. Πυ-

Γίνετ', ἐπεί κε θάνωσι, πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα.
Ὅρκια δὲ Ζεὺς ἴστω ἐρίγδουπος, πόσις Ἥρης.
Ὣς εἰπὼν, τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσιν·
Ἄψορρον δ' Ἰδαῖος ἔβη ποτὶ Ἴλιον ἱρήν.
Οἱ δ' ἕατ' εἰν ἀγορῇ Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
Πάντες ὁμηγερέες, ποτιδέγμενοι ὁππότ' ἂν ἔλθοι
Ἰδαῖος. ὁ δ' ἄρ' ἦλθε καὶ ἀγγελίην ἀπέειπε,
Στὰς ἐν μέσσοισιν. τοὶ δ' ὡπλίζοντο μάλ' ὦκα,
Ἀμφότερον, νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν εὐσσέλμων ἀπὸ νηῶν
Ὤτρυνον νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
Ἐξ ἀκαλαῤῥείταο βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο
Οὐρανὸν εἰσανιών· οἱ δ' ἤντεον ἀλλήλοισιν.
Ἔνθα διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον·
Ἀλλ' ὕδατι νίζοντες ἀπὸ βρότον αἱματόεντα
Δάκρυα θερμὰ χέοντες ἁμαξάων ἐπάειραν·
Οὐδ' εἴα κλαίειν Πρίαμος μέγας· οἱ δὲ σιωπῇ
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον ἀχνύμενοι κῆρ·
Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν ποτὶ Ἴλιον ἱρήν·
Ὣς δ' αὔτως ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον ἀχνύμενοι κῆρ·
Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας·
Ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω ἠὼς, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νύξ,

Est, postquam occubuerint, igne gratum officium facere ocyùs.
Fœderis autem Jupiter esto testis altitonans, maritus Junonis.
Sic locutus, sceptrum sustulit omnibus diis:
Retrò verò Idæus ivit ad Ilium sacram.
Sedebant autem in concione Trojani & Dardani,
Omnes congregati, expectantes quando veniret
Idæus. Ille autem venit & nuntium exposuit,
Stans in mediis. Hi autem accingebantur perquàm celeriter,
Utrumq; *ad opus*, *alii* ad cadavera advehenda, alii verò ad lignandum.
Argivi autem ex-altera-parte-bonis transtris-instructis à navibus
Properabant ut cadavera adveherent, alii verò lignatum.
Sol verò dein recens percutiebat *radiis* arva,
Ex leniter-fluente profundo Oceano
Cœlum ascendens: illi verò occurrebant sibi invicem.
Tunc dignoscere difficile erat virum quemque:
Sed aquâ abluentes tabum sanguinolentum
Lachrymas calidas fundentes curribus imposuerunt:
Neque sinebat flere Priamus magnus: illi autem silentio
Cadavera rogo cumulatim-imponebant mœrentes corde:
Quos cùm igne cremassent redierunt ad Ilium sacram:
Similiter autem ex-altera-parte benè-ocreati Achivi
Cadavera rogo cumulàtim-imponebant mœrentes corde:
Quibus igne crematis redierunt ad cavas naveis.
Cùm verò nondum aurora, sed adhuc sublustris nox,

---

410. Πυρὸς μειλισσέμεν.] Διὰ πυρὸς μειλίσσειν. Λέγει δὲ κηδεύειν, καὶ ταφῆς μεταδιδόναι, ἢ διὰ πυρὸς ἅπτεσθαι.

411. Ἐρίγδουπος.] Μεγάλους ψόφους ποιῶν, διὰ τῆς βροντῆς· μεγαλόηχος, διὰ τὰς βροντάς. Πλεονάζει δὲ τὸ τέταρτον στοιχεῖον.

412. Ἀνέσχετο.] Ἀνέσχεν. ἀνέτεινεν.

414. Ἕατο.] Ἐκάθηντο. Δαρδανίωνες.] Οἱ ἀπὸ Δαρδάνου πόλεως Τρωϊκῆς.

417. Ὡπλίζοντο.] Παρεσκευάζοντο.

418. Μεθ' ὕλην.] Ἐπὶ ξύλα. Ὕλη δὲ, ἡ σώρευσις τῶν ξύλων.

422. Ἀκαλαῤῥείταο.] Ἡσύχως καὶ πράως ῥέοντος. Ἀκαλὸν γὰρ, τὸ ἥσυχον λέγουσι. Βαθυῤῥόου.] Ἐπὶ βάθος τὸ ῥεῦν ἔχοντος.

423. Ἤντεον.] Ἀπήντων, συνήντων.

424. Διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν.] Δυσκόλως ἐξῆν διακρίνειν.

425. Νίζοντες.] Νίπτοντες. Βρότον.] Τὸ μετὰ ἱδρῶτος καὶ κόνεως αἷμα. Ὀξυτόνως δὲ, ἄνθρωπον τὸν θνητόν.

426. Ἁμαξάων ἐπάειραν.] Ταῖς ἁμάξαις ἐπέθεσαν.

428. Πυρκαϊῆς.] Πυρᾶς. Ἐπενήνεον.] Ἐπεσώρευον.

429. Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες.] Ἐμπρήσαντες δὲ τῷ πυρί. τοῦτ' ἔστι, καύσαντες.

433. Ἀμφιλύκη νύξ.] Τὸ καλούμενον λυκόφως, τὸ πρὸς ὄρθρον. τοῦτ' ἔστιν, ὁ βαθὺς ὄρθρος πρὸς τὴν λύκην, ὅ ἐστι, σκοτίαν· οἱονεὶ λυκόφως τι ὄν, τὸ μὴ καθαρὸν φῶς, ἀλλ' ἔτι σκοτῶδες.

Τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κριτὸς ἔγρετο λαὸς Ἀχαιῶν·	Tum circa pyram lecta surrexit manus Achivorum:
Τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες	Tumulum autem circa eam unum fecerunt egressi
Ἄκριτον ἐκ πεδίου· ποτὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν	Omnibus communem extra campum: juxta a. ipsum murum ædificarunt
Πύργους θ' ὑψηλούς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν·	Turresque altas, propugnaculum naviumque & ipsorum:
Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,	In ipsis autem portas fecerunt benè coagmentatas,
Ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη.	Ut per illas equestris via esset.
Ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὄρυξαν,	Exteriùs autem profundam prope illum fossam foderunt,
Εὐρεῖαν, μεγάλην· ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν.	Latam, magnam: vallos autem infixerunt.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί·	Sic quidem laborabant comantes Achivi:
Οἱ δὲ θεοὶ παρ' Ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῇ	Cæterum dii apud Jovem sedentes fulgurum auctorem
Θηεῦντο μέγα ἔργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·	Admirabundi spectabant magnum opus Achivorum ære-loricatorum:
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,	Eos inter loqui orsus est Neptunus concussor-terræ,
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τις ἐστὶ βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν	Jupiter pater, ecquis est mortalium super immensam terram
Ὅστις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει;	Qui posthac immortalibus mentem & consilium *suum* dicet?
Οὐχ ὁράας δ' ὅτι αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ	Non vides verò quòd comantes Achivi
Τεῖχος ἐτειχίσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον	Murum struxerunt pro navibus, circum autem fossam
Ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας;	Duxerunt, neque diis dederunt inclytas hecatombas?
Τοῦ δ' ἤτοι κλέος ἔσται ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς·	Hujus profectò gloria erit quacunque diffunditur lux:
Τοῦ δ' ἐπιλήσονται ὅτ' ἐγὼ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων	Ejus autem obliviscentur quem ego & Phœbus Apollo
Ἥρῳ Λαομέδοντι πολίσσαμεν ἀθλήσαντε.	Heroi Laomedonti ædificavimus circa urbem malis exerciti.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,	Hunc autem graviter indignatus allocutus est nubes-cogens Jupiter,
Ὢ πόποι ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον ἔειπες·	Papæ terræ-concussor late-potens, quòd ita dixisti:
Ἄλλος κέν τις τοῦτο θεῶν δείσειε νόημα,	Alius aliquis deorum hoc reformidasset cogitatum,
Ὃς σέο πολλὸν ἀφαυρότερος χεῖράς τε μένος τε·	Qui te multò imbecillior manibusque animisque:
Σὸν δή τοι κλέος ἔσται ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς·	Tua imo tibi gloria erit quàm-latè diffunditur lux:
Ἄγρει μὰν ὅτ' ἂν αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ	Verum age cùm retrò comantes Achivi
Οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,	Abibunt cum navibus dilectam in patriam terram,

434. Τῆμος.] Τηνικαῦτα, τότε. Κριτός.] Ἔκκριτος, ἐξειλεγμένος εἰς τὸ ἔργον.
435. Ἐξαγαγόντες.] Ἔξω προαγαγόντες.
441. Σκόλοπας.] Ὀξέα ξύλα, ἅπερ ἐπήγνυον τῷ τείχει.
444. Θηεῦντο.] Ἐθεῶντο, ἐθαύμαζον.
447. Ἐνίψει.] Κυρίως μὲν, ἐπιπλήξει διὰ λόγων. νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ, ἐρεῖ, καὶ λέξει.
450. Ἤλασαν.] Ἔσκαψαν, ὤρυξαν.
453. Πολίσσαμεν.] Τὴν πόλιν ἐτειχίσαμεν. Ἀθλήσαντε.] Κακοπαθήσαντες, κοπιάσαντες. Δυϊκῶς.
455. Ἐννοσίγαιε.] Σείων καὶ κινῶν τὴν γῆν. Εὐρυσθενές.] Μεγαλοσθενές.
456. Δείσειε.] Φοβηθείη.
459. Ἄγρει.] Ἄγε δή.

463. Ἀ-

Τεῖχος ἀναῤῥήξας, τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι·
Αὖτις δ' ἠιόνα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι,
Ὥς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Δύσετο δ' ἠέλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον Ἀχαιῶν·
Βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίας, καὶ δόρπον ἕλοντο.
Νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέσταν οἶνον ἄγουσαι
Πολλαὶ, τὰς προέηκεν Ἰησονίδης Εὔνηος,
Τόν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' Ἰήσονι ποιμένι λαῶν.
Χωρὶς δ' Ἀτρείδησ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
Δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ χίλια μέτρα.
Ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ,
Ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτοῖσι βόεσσιν,
Ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσσι· τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν.
Παννύχιοι μὲν ἔπειτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Δαίνυντο, Τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν ἠδ' ἐπίκουροι·
Παννύχιος δέ σφιν κακὰ μήδετο μητίετα Ζεὺς,
Σμερδαλέα κτυπέων· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει·
Οἶνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδις χέον, οὐδέ τις ἔτλη
Πρὶν πιέειν πρὶν λεῖψαι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.
Κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

Murum disruptum, hunc quidem in mare totum demergito:
Posteà autem littus magnum arenâ obtegito,
Ut ingens murus evanescat Achivorum.
Sic illi quidem talia inter se colloquebantur:
Occidit verò sol, absolutumque est opus Achivorum:
Boves autem mactabant per tentoria, & cœnam sumebant.
Naves autem è Lemno appulerant vinum vehentes
Multæ, quas miserat Iasonides Euneus,
Quem peperit Hypsipyle ex Iasone pastore populorum.
Seorsum autem Atridis, Agamemnoni & Menelao,
Dederat Iasonides ducendas vini mille mensuras.
Inde vinum emebant comantes Achivi,
Alii quidem ære, alii autem splendido ferro,
Alii autem pellibus, alii verò ipsis bobus,
Alii autem mancipiis: apparabántque convivium lætum.
Per-totam quidem noctem dein comantes Achivi
Epulabantur, Troës verò per urbem & socii:
Pernox verò ipsis mala moliebatur providus Jupiter,
Terribiliter tonans: illos autem pallidus timor cepit:
Vinum autem ex poculis in terram fundebant, nec ullus sustinuit
Ante bibere quam libasset præpotenti Saturnio.
Decubuerunt deinde, & somni donum ceperunt.

---

463. Ἀμαλδύνηται.] Ἀφανίζηται.

466. Βουφόνεον.] Βοῦς ἔθυον.

467. Νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέσταν.] Λήμνιοι, τὰς ἐξ ἔθους θυσίας τῇ Ἀφροδίτῃ μὴ ἀποδιδόντες, καθ' ἑαυτῶν θάνατον ἐνομοθέτησαν. Τὴν γὰρ θεὸν ὀργισθεῖσαν λέγεται τοῖς ἀνδράσιν ἵμερόν τινα τῶν Θρακίων ἐμβαλεῖν γυναικῶν, τῶν δὲ ἰδίων ἀμελῆσαι, καὶ καθέζεσθαι ἐφ' ἡσυχίας. Διέβαινον οὖν εἰς τὴν Θράκην, περιέποντες καὶ συμμιγνύμενοι ταῖς ἐνταῦθα. Ταῖς δὲ γυναιξὶ τῶν Λημνίων, ἔκτοπον λύσσαν ἐμπεσεῖν, ὥστε ψηφίσασθαι πάσας ἀνδροκτονεῖν. καὶ δὴ τῆς ἐπιβουλῆς ταύτης ἐπιτυχεῖν. Γενομένου δὲ τούτου τοῦ ἀτυχήματος περὶ τοὺς ἄνδρας, φασὶ, τὸν Ἰάσονα μετὰ τῆς Ἀργοῦς ἐξοκείλαντα εἰς τὴν νῆσον, τῇ κρατίστῃ πασῶν Ὑψιπύλῃ μιγῆναι. ἐξ ἧς γενέσθαι τὸν Εὔνηον. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ ἐν τραγῳδουμένοις.

471. Μέθυ.] Οἶνον. Χίλια μέτρα.] Ἤτοι, οἴνου χίλια κεράμια, ἢ, χιλίους χόας.

472. Οἰνίζοντο.] Οἶνον ὠνοῦντο.

474. Αὐτοῖσι βόεσσιν.] Αὐταῖς ταῖς βουσίν. Ὁπόταν δὲ περὶ πλήθους θρεμμάτων διαλέγονται οἱ Ποιηταὶ, κατὰ τὸ θηλυκὸν προφέρονται.

475. Ἀνδραπόδεσσι.] Δούλοις. Τίθεντο.] Παρεσκευάζοντο. Θάλειαν.] Θάλλουσαν τοῖς ἀγαθοῖς.

479. Κτυπέων.] Βροντῶν. Χλωρὸν.] Ἀντὶ τοῦ, χλωροποιόν. Σημαίνει δὲ καὶ τὸ νέον. Ἥρει.] Κατελάμβανε.

481. Λεῖψαι.] Σπεῖσαι.

482. Ὕπνου δῶρον.] Περιφραστικῶς, τὸν ὕπνον.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ἸΛΙΑΔΟΣ Θ.

ΤΟΥ ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ.

Ζεὺς ἀπαγορεύσας τοῖς θεοῖς μηδ' ἑτέρῳ βοηθεῖν τῶν στρατῶν, ἐπὶ τὴν Ἴδην κατέρχεται· καὶ πρότερον ἴσον μαχομένους τοὺς Ἕλληνας, ἐλάττονας τῶν Τρώων καθίστησιν. Ἥραν δὲ καὶ Ἀθηνᾶν ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Ἕλλησιν ἐξιούσας ἐπέσχεν Ἶρις, Διὸς κελεύσαντος. Ἑσπέρας δὲ γινομένης Ἕκτωρ ἐδημηγόρησεν ἐν τῷ πεδίῳ, ὥστε στρατοπεδεύεσθαι, καὶ πῦρ δι' ὅλης νυκτὸς καίειν.

ΚΑΙ ἌΛΛΗ.

Ζεὺς κηρύξας εἰς ἐκκλησίαν τοὺς θεοὺς, ἀπαγορεύει μετὰ ἀπειλῆς μηδ' ἑτέροις τῶν μαχομένων βοηθεῖν. Ἀθηνᾶ δὲ αἰτεῖται παρ' αὐτοῦ, εἰ καὶ μὴ φανερῶς συγχωρεῖ αὐτῇ τὴν τοῖς Ἕλλησι βοήθειαν, κἂν γνώμην τινὰ αὐτοῖς ὑποθέσθαι, ὡς μὴ παντάπασιν ἀπόλωνται. Συμπεσόντων δὲ εἰς τὴν μάχην, τὰ μὲν πρῶτα ἰσοπαλὴς πόλεμος γίνεται, μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Τρῶες βελτίονι γίγνονται ῥοπῇ κατὰ Διὸς γνώμην, κεραυνοῦ περὶ τὴν ἵππων τοῦ Διομήδους ἐνεχθέντος, καὶ τῶν ἀριστέων φοβηθέντων καὶ εἰς φυγὴν τραπέντων. Καὶ Ποσειδῶν μὲν προτρεπούσης αὐτὸν Ἥρας, βοηθεῖν τοῖς Ἕλλησιν ἀρνεῖται· ἀναθαρρησάντων δὲ τῶν Ἑλλήνων, Τεύκρου πολλοὺς τοξεύσαντος, Ζεὺς πάλιν τὴν νίκην ἐπὶ τοὺς Τρῶας μεταφέρει· Ἀθηνᾶ δὲ καὶ Ἥρα ὀλίγον τῶν Διὸς ἀπειλῶν φροντίσασαι, κάτιασιν εἰς τὸν πόλεμον, βοηθήσουσαι τοῖς Ἕλλησιν. ἀλλὰ Διὸς ἐπ' αὐτὰς Ἶριν πέμψαντος μετ' ἀπειλῆς, ὑποστρέφουσι. Καὶ τότε Ἕκτωρ πλησίον τῶν νεῶν ἐπαγαγὼν τοὺς Τρῶας, καὶ παρρησιασάμενος ἐπὶ τῇ νίκῃ, κελεύει αὐτοὺς πῦρ καίειν περὶ τῶν νηῶν, καὶ φυλάσσειν, ὡς ἂν μὴ λάθοιεν Ἕλληνες φεύγοντες, διὰ τὸ ἡττῆσθαι, ἐς τὰς πατρίδας.

Θῆτα, θεῶν ἀγορή, Τρώων κράτος, Ἕκτορος εὖχος.

Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο·
Αὐτὸς δέ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἄκουον,
Κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Μήτε τις οὖν θήλεια θεὸς τόγε, μήτε τις ἄρσην
Πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος· ἀλλ' ἅμα πάντες
Αἰνεῖτ', ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.

Aurora quidem croceo-peplo-induta spargebatur totâ per terrã,
Jupiter verò deorum concionem habuit gaudens-fulmine
Summo in vertice multa-cacumina-habentis Olympi:
Ipse quidem illis concionabatur, dii verò simul omnes auscultabant,
Audite me omnesque dii omnesque deæ,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Ne qua igitur fœmina dea hoc, neque aliquis mas
Tentet rescindere meum verbum: sed simul omnes
Assentimini, ut celerrimè perficiam hæc opera.

Ἠώς.] Ἡ ἡμέρα. Σημαίνει δὲ πολλά. ὅτε μὲν τὸ κατάστημα τῆς ἡμέρας, ὡς ἔχει ἐνταῦθα. ὅτε δὲ τὴν σωματικὴν θεόν, ὡς ἔχει ἐπὶ τοῦ, Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων. ὅτε δὲ τὸ ἀπὸ ἀνατολῆς ἕως μεσημβρίας τοῦ ἡλίου διάστημα. ὡς ἐν τῷ, Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν, καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ. ὅτε δὲ τὸ νυκτὸς καὶ ἡμέρας διάστημα. ὡς ἐν τῷ, Ἠὼς δέ μοι ἐστὶν ἥδε δυωδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα. Κροκόπεπλος.] Κροκωτὸν ἱμάτιον ἔχουσα. κροκοείμων, καὶ διαυγής. Ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν ἀνατολὴν χροιᾶς τοῦ ἡλίου γινομένης ἐρυθρᾶς. Τοῦτο δὲ εἶπεν ὡς ἐπὶ σωματοειδοῦς θεᾶς ποιούμενος τὸν λόγον. Ἐκίδνατο.] Ἐσκεδάννυτο, ἐσκορπίζετο. Πᾶσαν ἐπ' αἶαν.] Ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

2. Τερπικέραυνος.] Ὁ τερπόμενος τοῖς κεραυνοῖς. Ἢ, ὁ τρέπων τοὺς ἐναντίους κεραυνοῖς. τουτέστι, καταγωνιζόμενος.

3. Ἀκροτάτῃ κορυφῇ.] Τῇ ἀκρωρείᾳ. Πολυδειράδος.] Πολλὰς ἀνατάσεις ἔχοντος, καὶ ἐξοχάς.

4. Αὐτὸς δέ σφιν.] Αὐτὸς δὲ αὐτοῖς.

8. Διακέρσαι.] Διακόψαι, ἀνατρέψαι.

9. Αἰνεῖτε.] Συγκατάθεσθε. Τελευτήσω.] Εἰς τέλος ἄξω, πληρώσω.

Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
Ἐλθόντ', ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν ἢ Δαναοῖσι,
Πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε.
Ἤ μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς Τάρταρον ἠερόεντα,
Τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,
Ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδός,
Τόσσον ἔνερθ' ἀΐδεω ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης·
Γνώσετ' ἔπειθ' ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστος ἁπάντων.
Εἰ δ' ἄγε πειρήσασθε θεοί, ἵνα εἴδετε πάντες·
Σειρὴν χρυσείην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες,
Πάντες δ' ἐξάπτεσθε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι.
Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
Ζῆν' ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε·
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ' αὐτῇ τε θαλάσσῃ·
Σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο
Δησαίμην· τὰ δέ κ' αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο.

Quemcunq; vero ego seorsùm deorum velle intellexero
Profectum, ut vel Trojanis auxilium ferat vel Danais,
Sauciatus indecorè redibit in Olympum.
Aut ipsum correptum projiciam in Tartarum tenebrosum,
Procul valde, ubi profundissimum sub terrâ est barathrum,
Ferreæque portæ & æreum limen,
Tantum infra Orcum quantum cœlum distat à terrâ:
Cognoscet deinde quanto sum deorum potentissimus omnium.
Quin agite periculum-facite Dii, ut cognoscatis omnes:
Catenâ aureâ de cœlo suspensâ,
Omnes ex eâ pendete dii omnesque deæ.
At non traxeritis de cœlo in-terram
Jovem summum consiliarium, ne quidē si valde multū labore-contenderitis:
Verùm quando jam & ego lubens voluero trahere,
Cum ipsâ terra traxero ipsoque mari:
Catenam quidem dein circa cacumen Olympi
Alligavero: illa verò sublimia omnia pependerint.

---

12. Οὐ κατὰ κόσμον.] Οὐ κατὰ τὸ πρέπον, οὐκ ἐν τάξει.

13. Ἤ μιν.] Ἢ αὐτόν. Ἑλών.] Λαβών. Τάρταρον.] Τὸ ὑπὸ τὴν γῆν ἐσκοτισμένον μέρος κατώτατον τοῦ ᾅδου, καὶ ἐν βαθυτάτῳ κείμενον τόπῳ. Ἢ τὸ χαλεπὸν καὶ δυσχερῆ λέγει. Ὠνόμασται δὲ διὰ τὸ ἐντεταράχθαι καὶ συγκεχύσθαι ἐν αὐτῷ πάντα. Οἱ δὲ τὸ ἀφώτιστον μέρος τῆς οἰκουμένης ἀπεδέξαντο. Ἠερόεντα.] Τὸν ὁμιχλώδη, καὶ σκοτεινόν.

14. Τῆλε.] Πόῤῥω. Βάθιστον.] Βαθύτατον. Βέρεθρον.] Βάθος.

15. Σιδήρειαι.] Σιδηραῖ. Χάλκεος οὐδός.] Χαλκῆ εἴσοδος, ἡ σκληρὰ καὶ ἰσχυρά.

16. Τόσσον ἔνερθ' ἀΐδεω.] Κατωτάτω τοῦ ᾅδου. Τοσοῦτόν φησι τὸν τάρταρον ἀφεστάναι τοῦ ᾅδου, ὅσον, ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς. Διὰ δὲ τούτου σφαιροειδῆ τὸν κόσμον συνίστησι, κέντρου λόγον ἐπέχουσαν εἰσάγων τὴν γῆν, καὶ τὰς ἀπ' αὐτῆς ἐκβαλλομένας εὐθείας εἰς ἑκάτερα τὰ πέρατα ἴσας λέγων εἶναι. Τόσσον ἔνερθ' ἀΐδεω.] Ὡς τὰ οὐράνια τρία διαστήματα ἔχει, ἀέρα μέχρι νεφελῶν, εἶτα αἰθέρα μέχρι τῶν φαινομένων· οὕτω καὶ ἀπὸ γῆς εἰς ᾅδου, καὶ ἀφ' ᾅδου εἰς τάρταρον. Δῆλον δὲ, ὡς οὕτω σφαιροειδὴς ἡ γῆ.

17. Κάρτιστος.] Γενναιότατος. ἰσχυρός.

18. Πειρήσασθε.] Πεῖραν λάβετε.

19. Σειρὴν χρυσείην.] Ἅλυσιν. Χρυσῆν δὲ προσέθηκε, βουλόμενος τὸ πρᾶγμα ποιητικῶς δεῖξαι. Καὶ οἱ μὲν κυρίως οὕτως. οἱ δὲ ἀλληγορικῶς, τὸν ἥλιον. Σειρὴν ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες. καὶ τὰ ἑξῆς.] Κατὰ τὸν μῦθον ὁ Ζεὺς ἑαυτὸν τάσσει ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ, ὃν κλήρῳ λαχὼν, στοιχεῖον ἔχει· τοὺς δὲ λοιποὺς θεοὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς αὐτῆς κοινῆς ὑπαρχούσης, ὥστε αὐτὸν καθελκυσθῆναι ὑπ' αὐτῶν. Ἐξ οὐρανόθεν.] Περισσὸν τὸ ἐξ.

20. Ἐξάπτεσθε.] Ἐξαρτᾶσθε, ἐπιλαμβάνεσθε.

21. Οὐκ ἂν ἐρύσαιτ'.] Οὐκ ἂν ἑλκύσητε.

22. Ὕπατον.] Μέγιστον βασιλέα. Μήστωρα.] Ἱκανὸν ἐργάσασθαι. βουλευτικόν.

23. Πρόφρων.] Μετὰ προθυμίας.

24. Αὐτῇ κεν γαίῃ.] Σὺν αὐτῇ γῇ. Σὺν τοῖς ἀνθρώποις. Ἐρύσαιμι.] Ἑλκύσαιμι.

25. Σειρὴν μέν κεν ἔπειτα.] Ἐνταῦθα οἱ μέν φασι τὸν Ὅμηρον αἰνίττεσθαι μοναρχίαν, καὶ δηλοῦν, ὡς ἑνὸς ἐξῆπται τὰ πάντα. Οἱ δὲ ζητοῦσι, πῶς πάντων περιγίνεται ὁ Ζεὺς, ὁ ὑπὸ τριῶν μόνων δεθεὶς, καθά φησιν ἐν τῇ Α. Ῥητέον οὖν, ὅτι ἐκεῖ μὲν ἐπιβουλῆς ἡ ἰσχύς· ἐνταῦθα δὲ ἐκ τοῦ φανεροῦ τὸ κρατεῖν. Περὶ ῥίον.] Περὶ τὸ ἄκρον. Ἢ, ῥίον, ἀπὸ τοῦ περιῤῥεῖσθαι τοῖς ὄμβροις.

26. Δησαίμην.] Δήσαιμι. Μετήορα.] Μετέωρα. ἐφ' ὕψους.

Τόσσον ἐγὼ περί τ' εἰμὶ θεῶν, περί τ' εἰμ' ἀνθρώπων.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευεν.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη ὕπατε κρειόντων,
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
Ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
Ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις,
Βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει
Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Θάρσει Τριτογένεια, φίλον τέκος, οὔ νύ τι θυμῷ
Πρόφρονι μυθέομαι· ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι.
Ὣς εἰπὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω
Ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν κομόωντε·
Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ· γέντο δ' ἱμάσθλην
Χρυσείην, εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπιβήσετο δίφρου.
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.

Tanto ego ſuperque ſum deos, ſuperque ſum homines.
Sic dixit. Hi autem omnes obmutuerunt ſilentio,
Orationem admirati: valde enim minaciter concionatus erat.
Tandem vero interlocuta eſt dea cæſiis-oculis Minerva,
O pater noſter Saturnie ſumme regum,
Bene & nos ſcimus quòd tibi potentia vinci-neſcia:
Attamen Danaos lugemus bellicoſos,
Qui jam malo fato expleto pereant.
Verùm enimvero bello quidem abſtinebimus, ſi tu jubes,
Conſilium verò Argivis ſuggeremus, quod proderit
Ut non omnes pereant irato te.
Hanc autem ſubridens allocutus eſt nubes-cogens Jupiter,
Bono eſto animo Tritonia, dilecta filia, neutiquam animo
Lubenti loquor: volo autem tibi mitis eſſe.
Sic fatus, ſub curribus *junctos* parabat æripedes equos
Celeriter volantes, aureis jubis comantes:
Aurum autem ipſe induit circa corpus: accepit autem ſcuticam
Auream, ſcitè-factam, ſuumque aſcendit currum.
Scuticâ autem percuſſit ut inirent curſum: ii autem non inviti volabant
In medio inter terramque & cœlum ſtellatum.

27. Περί τ' εἰμί.] Καὶ περίειμι. Διαφέρω τῇ δυνάμει.

29. Ἀγασσάμενοι.] Θαυμάσαντες. Κρατερῶς.] Ἰσχυρῶς, ἀποτόμως.

31. Ὦ πάτερ ἡμέτερε.] Αἱ τοιαῦται προσφωνήσεις σημαίνουσι, τὴν Ἀθηνᾶν ἐκ μόνου Διὸς γεγεννῆσθαι. Καὶ γὰρ οὔτε Ὅμηρος, οὔτε Ἡσίοδος, μητέρα αὐτῆς παραδίδωσιν. Ὕπατε κρειόντων.] Βασιλεῦ βασιλέων.

32. Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς.] Σαφῶς ἤδη καὶ ἡμεῖς. Ἴδμεν.] Οἴδαμεν. Ὅ τοι.] Ὅτι σοι. ὁπόσον σοι. Σθένος.] Δύναμις. Οὐκ ἐπιεικτόν.] Οὐκ ἐνσυγχώρητον. ἀνύπεικτον.

33. Ὀλοφυρόμεθα.] Λυπούμεθα, θρηνοῦμεν.

34. Οἶτον.] Μόρον, θάνατον. Ἀναπλήσαντες.] Ἀναπληρώσαντες.

35. Ἀφεξόμεθα.] Παυσόμεθα.

36. Ὑποθησόμεθα.] Ὑποδείξομεν, συμβουλεύσομεν. Ὀνήσει.] Ὠφελήσει.

37. Ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.] Ὀργισθέντος σου.

39. Τριτογένεια.] Ὅμηρος μὲν, τὴν τὸ τρεῖν καὶ εὐλαβεῖσθαι γεννῶσαν τοῖς ἀνθρώποις. πολεμικὴ γὰρ ἡ θεός. Οἱ δὲ νεώτεροι, τὴν παρὰ τῷ Τρίτωνι ποταμῷ γεννηθεῖσαν. ὅς ἐστι τῆς Λιβύης.

40. Πρόφρονι.] Τῷ ἐκ φρονήσεως, καὶ διαθέσεως. τῷ εὐνοϊκῷ. Μυθέομαι.] Λέγω. Ἤπιος.] Πρᾶος, προσηνής.

41. Τιτύσκετο.] Ὑπεζεύγνυε τῷ ἅρματι. ἡτοίμαζε. Χαλκόποδε.] Στερεόποδας.

42. Ὠκυπέτα.] Ὠκυπέτας, ταχεῖς. τοῦτ' ἔστι, τρέχοντας: ὑπερβολικῶς. Ἐθείρῃσι.] Κόμαις, ταῖς ἐξ ἔθους ἐπιμελείας ἀξιουμέναις θριξίν.

43. Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνεν.] Ἀντὶ τοῦ, χρυσῆν πανοπλίαν ἐνεδύσατο. Γέντο.] Ἔλαβεν. * Δωρικὸν ἐκ τοῦ ἕλετο, καὶ εἵλετο. * Ἱμάσθλην.] Μάστιγα.

46. Μεσσηγύς.] Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς. ὅ ἐστι, δι' ἀέρος.

47. Πο-

Ἴδην δ' ἵκανεν πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
Γάργαρον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις·
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Λύσας ἐξ ὀχέων, κατ' δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν.
Αὐτὸς δ' ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδεϊ γαίων,
Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ῥίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο.
Τρῶες δ' αὖ ἑτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὡπλίζοντο
Παυρότεροι· μέμασαν δὲ καὶ ὧς ὑσμῖνι μάχεσθαι
Χρειοῖ ἀναγκαίῃ, περί τε παίδων καὶ περὶ γυναικῶν.
Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,
Πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
Ἔπληντ' ἀλλήλῃσι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν,
Ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός·
Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,

Idam autem venit fontibus-irriguam, matrem ferarum,
Ad Gargarum, ubi ei ager facer altaréque odoratum:
Ibi equos ſtitit pater hominumque deûmque,
Solutos curru, caliginem autem multam circumfudit.
Ipſe autem in verticibus ſedit gloriâ exultans,
Inſpiciens Troumque urbem & naves Achivorum.
Jentaculum autem ſumpſerunt comantes Achivi
Raptim per tentoria, ſtatim autem poſt id armabantur.
Trojani verò ex-altera-parte per urbem armabantur
Pauciores: parati tamen animo etiam ſic pugnâ contendere
Neceſſitate durâ, proque liberis & pro uxoribus.
Omnes autem aperiebantur portæ, & foras ruebant copiæ,
Peditesque equitesque: multus autem tumultus coortus eſt.
Hi autem cum jam in locum unum congredientes convenerant,
Commiſerunt ſcuta unáque haſtas, & robora virorum
Æreis-thoracibus-indutorum: clypei verò umbonibus-muniti
Appropinquabant invicem: multus autem tumultus eſt coortus:
Tum verò ſimul ejulatus & jactantia erat virorum,
Perdentiumque & pereuntium: fluebat autem ſanguine terra.
Quamdiu quidem tempus matutinum erat & creſcebat ſacra dies,
Tamdiu valde utroſque tela attingebant, cadebatque populus:
Quum vero ſol medium cœlum conſcenderat,

---

47. Πολυπίδακα.] Πολλὰς πηγὰς ἔχουσαν. κάθυγρον. Μητέρα θηρῶν.] Πολλὰ θηρία ἔχουσαν, θηροτρόφον.

48. Γάργαρον.] Τὸ ἀκρωτήριον τῆς Ἴδης. Ἤτοι ἀπὸ τοῦ γαργαρίζειν καὶ ἀναδιδόναι τὰ ὕδατα. Ἢ ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν γαργαρεῶνος, τῆς λεγομένης σταφυλῆς. Καὶ γὰρ ἡ σταφυλὴ ἀπὸ παχέος εἰς λεπτὸν καὶ ὀξὺ λήγει. Τρία δέ εἰσιν ἀκρωτήρια τῆς Ἴδης· Λεκτόν, Γάργαρον, Φαλάκρη. Τέμενος.] Τόπος ἱερός, εἰς τιμὴν ἀποτετμημένος. Θυήεις.] Ἐφ' οὗ θύουσιν. ἢ, τεθυμιαμένος.

50. Ἠέρα.] Ἀορασίαν, σκότος. *Κατ*-έχευε.] Περιέχεεν, *περι*-έχεε.

54. Ῥίμφα.] Ταχέως. *καρπαλίμως.* Ἀπὸ δ' αὐτοῦ.] Ἀπὸ δὲ τούτου *χρόνου. μετέπειτα.*

56. Παυρότεροι.] Ὀλιγότεροι. Καὶ ὧς.] Καὶ ὅμως.

57. Χρειοῖ ἀναγκαίῃ.] Διὰ χρείαν, ἀνάγκην ἐπιφέρουσαν, καὶ ἐπείγουσαν. Πρό τε παίδων.] Ἀντὶ τοῦ, καὶ ὑπὲρ τέκνων.

58. Ὠΐγνυντο.] Ἀνεῴγνυντο. Ἐκ δ' ἔσσυτο.] Ἐξῄει δέ. * καὶ ἐξώρμα.*

60. Ἕνα.] Τὸν αὐτόν. Ξυνιόντες.] Συνερχόμενοι ὁμοῦ.

63. Ἔπληντο.] Ἐπλησίαζον, ἤγγιζον.

66. Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν.] Νῦν, τὸ ἑωθινὸν κατάστημα ἕως μεσημβρίας. Ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ.] Αὔξησιν ἐλάμβανεν ἡ ἡμέρα. ὅ ἐστιν, ἕως οὗ ὑψοῦτο ὁ ἥλιος ὁ τὴν ἡμέραν ποιῶν.

67. Τόφρα.] Ἕως τότε. Βέλεα.] Βέλη. Πᾶν τὸ ἀπὸ διαστήματος πεμπόμενον, βέλος καλεῖται. Ἥπτετο.] Καθήπτετο.

68. Ἦμος.] Ἡνίκα, ὅτε. Μέσον οὐρανόν.] Περὶ τὸν οὐρανόν. ὅ ἐστιν, ἐν μεσουρανήσει.

69. Ἐπὶ

Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα·
Ἐν δ' ἐτίθη δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Ἕλκε δὲ μέσσα λαβών, ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν.
Αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἑζέσθην, Τρώων δὲ, πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν.
Αὐτὸς δ' ἐξ Ἴδης μεγάλ' ἔκτυπε, δαιόμενον δὲ
Ἧκε σέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν· οἱ δὲ ἰδόντες
Θάμβησαν, καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν.
Ἔνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμνειν, οὐδ' Ἀγαμέμνων,
Οὔτε δύ' Αἴαντες μενέτην, θεράποντες Ἄρηος·
Νέστωρ δ' οἶος ἔμιμνε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
Οὔτι ἑκών, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο τὸν βάλεν ἰῷ
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Ἄκρην κακκορυφήν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
Κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν.
Ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ.
Σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε, κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ·
Ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέτεμνε
Φασγάνῳ ἀΐσσων, τόφρ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι

Tum verò aureas pater attollit lances:
Imposuit autem duo fata longum-somnum-adferentis mortis,
Troumque equûm-domitorum & Achivorum ære-loricatorum:
Sustinuit a. medias prehensas, & inclinata est fatalis dies Achivorum.
Achivorum quidem fata in terrâ almâ
Considebant, Troum vero, ad cœlum latum sublata-erant.
Ipse autem ex Ida magnùm tonabat, ardens autem
Misit fulgur in exercitum Achivorum: illi autem conspicati
Obstupuerunt, & omnes pallidus timor cepit.
Tum vero nec Idomeneus ausus est manere, nec Agamemnon,
Neque duo Ajaces manserunt, famuli Martis:
Nestor autem solus mansit Gerenius, custos Achivorum,
Minimè volens, sed equus debilitatus erat quem percusserat sagittâ
Nobilis Alexander, Helenæ vir pulchræ-comas,
Summo in vertice, ubi primi crines equorum
Cranio innascuntur, maximè vero lethalis est *locus*.
Dolore-correptus a. erigebat-se-in-pedes, telum e. in cerebrû penetraverat:
Conturbabat autem equos, volutans se circa canthos:
Dum senex equi lora abscindebat
Gladio insurgens, interim Hectoris veloces equi

69. Ἐπίταινεν.] Ἔτεινεν, εἷλκε. Τάλαντα.] Λέγει δὲ τὴν τοῦ Διὸς διάνοιαν.

70. Τανηλεγέος.] Μακροκοιμήτου. ἢ, μακρὰν ἀφροντισίαν παρέχοντος.

72. Ῥέπε.] Κατέῤῥεπε, κατεβάρει, καθείλκετο. Αἴσιμον ἦμαρ.] Εἱμαρμένη ἡμέρα, καὶ πεπρωμένη.

73. Κῆρες.] Νῶϊ, μοῖραι.

74. Ἑζέσθην.] Κατεπαύθησαν, ἱδρυώθησαν. Ἄερθεν.] Ἤρθησαν, ἀνεφέρχθησαν, * ἀνηνέχθησαν.*

75. Ἔκτυπεν.] Ἐκτύπησεν, ἐβρόντησε. Δαιόμενον σέλας.] Τὸ καιόμενον καὶ κεραυνίον πῦρ. Οἱ δὲ, τὴν ἀστραπήν.

77. Θάμβησαν.] Ἐξεπλάγησαν, ἐφοβήθησαν. Χλωρὸν δέος.] Ὁ χλωροποιὸς φόβος.

78. Οὐκ ἔτλη.] Οὐκ ἐκαρτέρησεν, οὐχ ὑπέμεινε.

79. Μενέτην.] Ἔμειναν. δυϊκῶς.

80. Οἶος.] Μόνος. Οὖρος.] Φύλαξ.

81. Οὔτι ἑκών.] Οὐχ ἑκουσίᾳ γνώμῃ. οὐ βουλῇ. Ἐτείρετο.] Κατεπονεῖτο.

83. Κακκορυφήν.] Κατὰ τῆς κεφαλῆς. Πρῶται τρίχες.] Πρώτας τρίχας λέγει τὸ καλούμενον προκόμιον.

84. Ἐμπεφύασι.] Πεφύκασι. Μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν.] Εὔκαιρον δὲ πρὸς θάνατόν ἐστι τοῖς ἵπποις τὸ μέρος τοῦτο, ἐπικίνδυνόν ἐν.

85. Ἀνέπαλτο.] Ἀνεχαιτίσθη, ἀνήλατο. Βέλος δέ.] Ἀντὶ τοῦ, βέλος γάρ. Δῦ.] Ἔδυ, κατῆλθε.

86. Κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.] Περὶ τῷ σιδήρῳ ἐπισύρων, ὅ ἐστι, τὴν κανθόν.

87. Παρηορίας.] Τὰς τοῦ παρηόρου ἵππου ἡνίας, τὰς παραζεύξεις, ὅ ἐστι, τοὺς ἔξωθεν παρατεταμένους ἱμάντας. Ἀπέτεμνεν.] Ἀπέκοπτε. Δεινός ἐστιν Ὅμηρος, καὶ διὰ μιᾶς λέξεως ὅλον τὸν ἄνδρα σημαίνειν. Διὰ γὰρ τοῦ ἀπέτεμνε, τὴν ἀσθένειαν τοῦ γέροντος δηλοῖ, καὶ ἐντεῦθεν τὸ βραδὺ τῆς ἐνεργείας. Πρεπόντως οὖν ἐπὶ τοῦ πρεσβύτου ἐχρήσατο τῷ παρατατικῷ χρόνῳ, εἰπὼν τὸ ἀΐσσων. Ἐπὶ δὲ τοῦ νέου Αὐτομέδοντος τῷ συντελικῷ, εἰπὼν, ἄϊξε καὶ ἀπέκοψε, συντόμως τὸ πρᾶγμα ἐδήλωσεν.

88. Ἀΐσσων.] Ὁρμῶν, τέμνων.

89. Ἀν'

Ἦλθον ἀν' ἰωχμὸν, θρασὺν ἡνίοχον φορέοντες
Ἕκτορα· καί νύ κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Σμερδαλέον δ' ἐβόησεν, ἐποτρύνων Ὀδυσῆα,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Πῆ φεύγεις μετὰ νῶτα βαλὼν κακὸς ὣς, ἐν ὁμίλῳ;
Μήτις τοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ·
Ἀλλὰ μέν' ὄφρα γέροντος ἀπώσομεν ἄγριον ἄνδρα.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἀλλὰ παρήϊξεν κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Τυδείδης δ' αὐτός περ ἐὼν προμάχοισιν ἐμίχθη·
Στῆ δὲ πρόσθ' ἵππων Νηληϊάδαο γέροντος,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί·
Σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάζει·
Ἠπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι·
Ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι,
Οὕς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἑλόμην μήστωρα φόβοιο.
Τούτω μὲν θεράποντε κομείτων· τώδε δὲ νῶϊ

Venerunt per turbam-insequentium, audacem aurigam ferentes
Hectorem: atque tum senex vitam perdidisset
Nisi illicò animadvertisset pugnâ strenuus Diomedes:
Horrendum autem clamavit, excitans Ulyssem,
Nobilissime Laërtiade solertia-pollens Ulysse,
Quò fugis tergis obversis velut ignavus, in turbâ?
Nequis tibi fugienti tergo hastam infigat:
Quin mane ut à sene propellamus trucem virum.
Sic dixit. At non exaudivit patiens nobilis Ulysses,
Verùm raptim-præteriit cavas ad naves Achivorum.
Tydides autem solus licèt, existens primis pugnatoribus mixtus est:
Stetitque ante equos Neleidæ senis,
Et ipsum editâ voce verbis alatis allocutus est,
O senex, certe valde jam te juvenes premunt bellatores:
Tua autem vis soluta est, gravisque te senecta persequitur:
Debilis autem tibi famulus, segnesque tibi equi:
Verùm age meos currus ascende, ut videas
Quales Troii equi, periti per-campum
Rapidè valde huc & illuc insequi & fugere,
Quos nuper ab Ænea cepi artifice fugandi *hostes*.
Hos quidem *tuos* famuli curent: hos vero nos

---

89. Ἀν' ἰωχμόν.] Ἀνὰ τὸν θόρυβον, ὅ ἐστι, τὴν δίωξιν. Ἡνίοχον.] Τὸν ἐπιβάτην, τὸν δεσπότην.

91. Ὀξύ.] Ὀξέως. Ὄνομα ἔλαβεν ἀντὶ ἐπιρρήματος.

94. Πῆ.] Ποῦ. Μετὰ νῶτα βαλών.] Μεταβαλὼν τὰ νῶτα, καὶ τρέψας πρὸς τοὺς πολεμίους.

96. Ἀπώσομεν.] Ἀποδιώξωμεν. Ἄγριον.] Φρικτὸν, φοβερόν.

97. Οὐδ' ἐσάκουσεν.] Οὐδὲ ἤκουσεν. Ἐζήτηται δὲ, πότερον ἄρα οὐδ' ὅλως ἤκουσεν ὁ Ὀδυσσεὺς, ἢ οὐκ ἐπείσθη. Ῥητέον, ὅτι οἱ λέγοντες, ὅτι ἀκούσας οὐκ ἐπείσθη, δειλίαν κατηγοροῦσι τοῦ ἥρωος, ἀγνοοῦντες τὸ, οὐδ' ἐσάκουσεν. Οὐ γὰρ τὸ παρακοῦσαι, ἀλλὰ τὸ μὴ αἰσθέσθαι, τελείως δηλοῖ. Καὶ γὰρ οὐκ ἦν δειλὸς τῶν ἄλλων ἔσχατος φεύγων, καὶ τῇ βραδυτῆτι τὸ φιλοκίνδυνον ἐπιδεικνύμενος.

98. Παρήϊξε.] Παρέδραμεν.

99. Αὐτός περ ἐών.] Καίπερ μόνος ὤν.

102. Ἦ μάλα.] Οὕτως δή. Νέοι τείρουσι μαχηταί.] Νέοι καταπονοῦσι πολεμισταί.

103. Σὴ δὲ βίη λέλυται.] Ἐξησθένησέ σου ἡ δύναμις, καὶ παρείθη. Χαλεπόν.] Κακὸν, δεινόν. Ὀπάζει.] Κατόπιν διώκει, συνελαύνει.

104. Ἠπεδανός.] Ἀσθενὴς, ἢ ἄτεχνος. οἱονεὶ ἀπεδανὸς, ὁ μὴ δυνάμενος δι' ὑπερβολὴν ἀσθενείας ἐν τῷ πεδίῳ, ὅ ἐστιν ἐν τῷ ἐδάφει, στῆναι. Ἔμπεδος γὰρ λέγεται, ὁ ἐν τῷ πεδίῳ δι' ἰσχὺν ἑστὼς βεβαίως.

105. Ἐπιβήσεο.] Ἐπίβηθι.

107. Κραιπνά.] Κραιπνῶς, ταχέως. Φέβεσθαι.] Φεύγειν.

108. Οὕς ἀπ' Αἰνείαν ἑλόμην.] Οὓς Αἰνείου ἀφελόμην. Οὓς Αἰνείαν ἀφελόμην. Οὓς Αἰνείᾳ ἀφελόμην.

109. Κομείτων.] Κομείτωσαν, θεραπευέτωσαν. Τώδε δὲ νῶϊ.] Τούτους δὲ τοὺς Διομήδους ἡμεῖς.

Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἰθύνομεν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
Εἴσεται εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Νεστορέας μὲν ἔπειθ' ἵππους θεράποντε κομείτην
Ἴφθιμοι Σθένελός τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ·
Τὼ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἅρματα βήτην.
Νέστωρ δ' ἐν χείρεσσι λάβ' ἡνία σιγαλόεντα·
Μάστιξεν δ' ἵππους, τάχα δ' Ἕκτορος ἄγχι γένοντο·
Τοῦ δ' ἰθὺς μεμαῶτος ἀκόντισε Τυδέος υἱός·
Καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν· ὁ δ' ἡνίοχον θεράποντα
Υἱὸν ὑπερθύμου Θηβαίου Ἠνιοπῆα,
Ἵππων ἡνί' ἔχοντα, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο·
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
Κεῖσθαι· ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασύν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἵππω δευέσθην σημάντορος. αἶψα γὰρ εὗρεν
Ἰφιτίδην Ἀρχεπτόλεμον θρασύν, ὅν ῥα τόθ' ἵππων
Ὠκυπόδων ἐπέβησε, δίδου δέ οἱ ἡνία χερσίν.
Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο·
Καί νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον ἠΰτε ἄρνες,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν, ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνὸν,
Καδδὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε χαμᾶζε,

Trojanos in equûm domitores dirigamus, ut & Hector
Sciat an & mea hasta insaniat in manibus.
Sic dixit: neque non obsecutus est Gerenius eques Nestor.
Nestoreas quidem posteà equas famuli curabant
Fortes Sthenelusque & Eurymedon virtutis-amans:
Hi autem ambo Diomedis currus ascenderunt.
Nestor autem in manus sumpsit habenas miro-artificio factas:
Percussitque scuticâ equas, celeriter autem Hectorem propè fuerunt:
Hunc autem rectà irruentem telo petiit Tydei filius:
Et ab hoc equidem aberravit: sed aurigam famulum
Filium magnanimi Thebæi Eniopeum,
Equorum habenas tenentem, percussit pectus juxta mammam:
Decidit autem de curribus, retrocesserunt autem ejus equi
Veloces: hujus autem ibi soluta est animaque roburque.
Hectorem autem gravis dolor operuit animum propter aurigam:
Hunc quidem deinde sivit, tametsi dolens sodalis *gratiâ*,
Jacere: aurigam vero quærebat audacem, neque sanè diutiùs
Equi desiderarunt rectorem. statim enim invenit
Iphitidem Archeptolemum audacem, quem tunc equos
Pedibus-veloces ascendere-fecit, dedit autem ei habenas in manus.
Tum verò ingens-clades fuisset, & exitialia facinora edita fuissent:
Et conclusi fuissent-ut-in-stabulo *Trojani* in Ilium ceu agni,
Nisi citò animadvertisset pater hominùmque deumque:
Tonans autem graviter, emisit candens fulmen,
Ante equos autem Diomedis dejecit in terram,

---

110. Ἰθύνομεν.] Ἐπ' εὐθεῖαν ἐλαύνωμεν. Ὄφρα καὶ Ἕκτωρ εἴσεται.] Ὅπως καὶ Ἕκτωρ μάθῃ.
111. Εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται.] Εἰ καὶ τὸ ἐμὸν δόρυ ἐνθουσιᾷ.
113. Νεστορέας.] Τὰς τοῦ Νέστορος.
114. Ἀγαπήνωρ.] Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἠνορέην, ἤγουν τὴν ἀνδρίαν.
119. Ἀφάμαρτεν.] Ἀπέτυχεν.
122. Ὑπερώησαν.] Ὑπεχώρησαν, παρωρμήθησαν.
124. Πύκασε.] Περιεκάλυψεν, ἐσκέπασεν, * ἦγξε. *
126. Μέθεπεν.] Ἐπήει, ἐδίωκεν, ἐζήτει.
127. Δευέσθην.] Ἐνδεεῖς ἦσαν. Σημάντορος.] Τοῦ ἡνιοχήσοντος.
129. Ἐπέβησεν.] Ἐπιβῆναι ἐποίησε.
130. Λοιγός.] Ὄλεθρος. Ἀμήχανα.] Πρὸς ἃ οὐκ ἄν τις χρείην μηχανὴν εὑρεῖν. ἐξ οὗ, δεινὰ, καὶ χαλεπά.
131. Σήκασθεν.] Ὡς εἰς σηκὸν κατεκλείσθησαν. Σηκὸς δὲ εἴρηται οἱονεὶ ἱσηκός τις ὤν· ἀπὸ τοῦ, ἵστασθαι αὐτοῦ τὰ θρέμματα. Ἔνθεν καὶ οἱ νεώτεροι τὸν ποιητὴν σηκὸν λέγουσι τὸν ναόν· ἀπὸ τοῦ, ἵστασθαι ἐν αὐτῷ τὰ ἀγάλματα.
133. Ἀργῆτα.] Λαμπρόν.

Δεινὴ δὲ φλὸξ ὦρτο θεείου καιομένοιο·
Τὼ δ' ἵππω δείσαντε καταπτήτην ὑπ' ὄχεσφιν.
Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα·
Δεῖσε δ' ὅγ' ἐν θυμῷ, Διομήδεα δὲ προσέειπε,
Τυδείδη, ἄγε δ' αὖτε φόβονδ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
Ἢ οὐ γινώσκεις ὅτι ἐκ Διὸς οὐχ ἕπετ' ἀλκή;
Νῦν μὲν γὰρ τούτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει
Σήμερον, ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐθέλῃσι,
Δώσει· ἀνὴρ δέ κεν οὔτι Διὸς νόον εἰρύσαιτο,
Οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερός ἐστι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει.
Ἕκτωρ γάρ ποτε φήσει, ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων,
Τυδείδης ὑπ' ἐμεῖο φοβεύμενος ἵκετο νῆας·
Ὥς ποτ' ἀπειλήσει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ὤμοι Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος οἷον ἔειπες.
Εἴπερ γάρ σ' Ἕκτωρ γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήσει,
Ἀλλ' οὐ πείσονται Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
Καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπιστάων,
Τάων ἐν κονίῃσι βάλες θαλεροὺς παρακοίτας.
Ὣς ἄρα φωνήσας φύγαδ' ἔτραπε μώνυχας ἵππους
Αὖθις ἀν' ἰωχμόν· ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
Ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.

Terribilis autem flamma exorta est sulphuris ardentis:
Et equi territi corruerunt-præ-metu sub currubus.
Nestoris autem è manibus fugerunt habenæ miro-artificio-factæ:
Timuit autem ille animo, Diomedemque allocutus est,
Tydide, age jam in fugam dirige solidos-ungulis equos.
An non sentis quod à Jove non sequitur victoria?
Nunc enim huic Saturnius Jupiter gloriam præbet
Hodie, postea rursus etiam nobis, si voluerit,
Dabit: homo enim nequaquam Jovis mentem impedierit,
Ne quidem fortissimus, quoniam longè potentissimus est.
Huic autem respondit deinde pugnâ strenuus Diomedes,
Profectò hæc omnia senex rectè dixisti:
Sed ille gravis dolor cor & animum incessit.
Hector enim aliquando dicet, inter Trojanos concionans,
Tydides à me fugatus se recepit ad naves:
Sic aliquando gloriabitur: tunc mihi dehiscat latum terra.
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor,
Hei mihi Tydei fili bellicosi quòd ita dixisti.
Etsi enim te Hector ignavum & imbellem dixerit,
Tamen non credent Trojani & Dardanidæ,
Et Trojanorum uxores magnanimorum clypeatorum,
Quarum in pulveres dejecisti juvenes maritos.
Sic locutus in fugam vertit solidos-ungulis equos
Retro in turbam-fugientium: in *eos* autem Trojanique & Hector
Cum clamore ingenti tela tristia fundebant.

---

135. Θεείου.] Θείου. Προσληπτέον δὲ, κεραυνοῦ. Ὅπου γὰρ ἂν κεραυνὸς πέσῃ, ὡς θεῖον ὄζει ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ.

136. Καταπτήτην.] Κατέπτηξαν, ἐφοβήθησαν.

137. Σιγαλόεντα.] Ἀνθηρά, λαμπρά. * Εἴτ' οὖν, ἁπαλά. ἄγ' ἀφώνως σιγᾶ, ψόφον οὐδένα ἐκδιδόντα. *

139. Φόβονδ' ἔχε.] Εἰς φυγὴν ἔλαυνε.

140. Ἀλκή.] Νίκη, ἀλέξησις, καὶ βοήθεια.

141. Ὀπάζει.] Περιποιεῖ, παρέχει.

143. Εἰρύσαιτο.] Κατάσχῃ, κρατήσειε. * ἐκφύγῃ. *

149. Φοβεύμενος.] Διωκόμενος, φεύγων.

150. Ἀπειλήσει.] Καυχήσεται, κομπάσει. Σημαίνει δὲ ἡ λέξις πλείονα. ἐπὶ καυχήσεως μὲν, ὡς νῦν. ἐπὶ δ' εὐχῆς, ὡς ἐν ἐκείνοις, Οὐδ' ἠπείλησεν ἄνακτι. ἐπὶ δὲ ὀργῆς, ὡς ἐν τῷ, Ἠπείλει κἀκεῖνος ἐναντίβιον πολεμίζων Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι. Τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.] Πρότερον θάνοιμι. Ὅ ἐστι, γῆς χάσμα δεχθείη με.

156. Τάων.] Ὧντινων. Βάλες.] Κατέβαλες.

157. Φύγαδ' ἔτραπεν.] Εἰς φυγὴν ἔστρεψεν.

158. Ἀν' ἰωχμόν.] Κατὰ τὸ πλῆθος.

159. Στονόεντα.] Πολλῶν στεναγμῶν αἴτια. Χέοντο.] Ἐπέχεον, ὅ ἐστι, πυκνῶς καὶ ἀθρόως ἐπέχεον, * καὶ ἐπέβαλλον. *

Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Τυδείδη, περὶ μέν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι
Ἕδρῃ τε κρέασίν τε, ἰδὲ πλείοις δεπάεσσι·
Νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι· γυναικὸς ἄρ' ἀντετέτυξο·
Ἔρρε κακὴ γλήνη· ἐπεὶ οὐκ εἴξαντος ἐμεῖο
Πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσεαι, οὐδὲ γυναῖκας
Ἄξεις ἐν νήεσσι, πάρος τοι δαίμονα δώσω.
Ὣς φάτο. Τυδείδης δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
Ἵππους τε στρέψαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
Τρὶς μὲν μερμήριξε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
Τρὶς δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων κτύπε μητίετα Ζεύς,
Σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι, μάχης ἑτεραλκέα νίκην.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας,
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
Ἀνέρες ἐστὲ φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Γινώσκω δ' ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων
Νίκην καὶ μέγα κῦδος, ἀτὰρ Δαναοῖσί γε πῆμα.
Νήπιοι, οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανόωντο
Ἀβλήχρ', οὐδενόσωρα, τὰ δ' οὐ μένος ἁμὸν ἐρύξει·
Ἵπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτήν.
Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσι γένωμαι,

Super eum verò altùm clamavit ingens pugnā-expeditè-ciens Hector,
Tydide, præ cæteris quidem te honorabant Danai pernices equites
Sedeque carnibusque, & plenis poculis:
At nunc te ignominiâ afficient: mulieris enim similis es:
Abi in malam rem timida puella: at non cedente me
Turres nostras conscendes, neque mulieres
Abduces in navibus, priùs tibi fatum dabo.
Sic dixit. Tydides autem bifariam anxiè-cogitavit,
Equosque convertere, & contra pugnare.
Ter quidem cogitavit mente & animo:
Ter verò ab Idæis montibus intonuit providus Jupiter,
Signum dare Trojanis, pugnæ alternantem victoriam.
Hector autem Trojanos hortabatur, alte vociferatus,
Trojani, & Lycii, & Dardani cominùs pugnantes,
Viri estote amici, mementote autem impetuosæ fortitudinis.
Sentio autem quòd mihi lubens annuit Saturnius
Victoriam & magnam gloriam, at Danais exitium.
Stulti, qui hos muros struxerunt
Infirmos, contemnendos, hi autem non robur meum arcebunt:
Equi vero facilè fossam transilient quam foderunt.
Verùm quando jam naves ad cavas pervenero,

160. * Τῷ δ' ἔπι.] Ἐπὶ τούτῳ. Ἐπὶ τούτοις. Οὐδετέρως, οὐκ ἀρρενικῶς, ἀλλ' ἐπιρρηματικῶς. Ἔπειτα τὸ, ὅδε ἥδε τόδε, τοῦδε τῆσδε, καὶ τὰ ἑξῆς, ἄρθρον ἐστὶ συνθετικὸν, ἥκιστα δὲ σύνδεσμος δέ. Ἅπαντα ἐν Ὁμήρῳ ὅσα κόνις· ἀλλ' ἅπαντα, κατ' ἀκεισίαν τῶν ἀνελλωνίστων γραμματικῶν τε, καὶ τυπογραφικῶν διορθωτῶν, μάλιστα δὲ τῶν ἀρχαίων, διεφθάρη. *

161. Τίον.] Ἐτίμων.

162. Ἕδρῃ.] Προεδρεία, καθέδρα. Πλείοις.] Πεπληρωμένοις, γέμουσι. * πλέοις. *

163. Γυναικὸς ἄρ' ἀντετέτυξο.] Ἀντὶ γυναικὸς ἐγένου. ὥσπερ γυναικὸς ἐτετίμησο. * γυναικὸς ἀντάξιος γέγονας. *

164. Ἔρρε κακὴ γλήνη.] Φθείρου, ἀσθενὴς κόρη. ἢ κακὸν θέαμα. Γλήνη γὰρ καλεῖται ἡ τοῦ ὀφθαλμοῦ κόρη. Εἴξαντος.] Ὑποχωρήσαντος, φυγόντος.

165. Οὐδὲ γυναῖκας ἄξεις ἐν νήεσσιν.] Οὐδὲ τὰς ἡμετέρας γαμετὰς αἰχμαλώτους λαβὼν ἄξεις ταῖς ναυσί.

166. Πάρος τοι δαίμονα δώσω.] Προσληπτέον τὸ κακὸν, ἵν' ᾖ, πρότερον γάρ σοι κακὸν θάνατον καὶ κακὴν εἱμαρμένην δώσω.

170. Ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων.] Ἀπὸ τῶν τῆς Ἴδης ὀρῶν. Κτύπεν.] Ἤχησεν, ἐβρόντησε.

171. Τιθείς.] Παρέχων. Ἑτεραλκέα.] Ἑτεροκλινῆ. τὴν τοῖς ἐναντίοις ἀλκὴν καὶ δύναμιν περιποιοῦσαν.

173. Ἀγχιμαχηταί.] Συστάδην καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς μαχόμενοι.

177. Μηχανόωντο.] Ἐμηχανήσαντο.

178. Ἀβλῆχρα.] Ἀσθενῆ. Οὐδενόσωρα.] Οὐδεμιᾶς φροντίδος ἄξια. Ἀπὸ τῶν ὡρῶν. Ὤρα γὰρ, ἡ φροντίς. Μένος ἁμόν.] Τὴν ἐμὴν δύναμιν. Δωρικῶς. Ἐρύξει.] Καθέξει, ἐπισχήσει.

179. Ῥέα.] Ῥᾳδίως, εὐκόλως. Ὑπερθορέονται.] Ὑπερπηδήσουσιν, ὑπεραλοῦνται.

Μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηΐοιο γενέσθω,
Ὥς πυρὶ νῆας ἐνιπρήσω, κτείνω δὲ καὶ αὐτοὺς
Ἀργείους παρὰ νηυσὶν, ἀτυζομένους περὶ καπνῷ.
Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε,
Ξάνθέ τε, καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπέ τε δῖε,
Νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν
Ἀνδρομάχη θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος
Ὑμῖν πὰρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν,
Οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,
Ἢ ἐμοὶ, ὅσπέρ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι.
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδετον, ὄφρα λάβωμεν
Ἀσπίδα Νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει,
Πᾶσαν χρυσείην ἔμμεναι, κανόνας τε καὶ αὐτήν·
Αὐτὰρ ἀπ' ὤμοιιν Διομήδεος ἱπποδάμοιο,
Δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἐελποίμην ἂν Ἀχαιοὺς
Αὐτονυχεὶ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκειάων.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη·
Σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον·
Καί ῥα Ποσειδάωνα μέγαν θεὸν ἀντίον ηὔδα,
Ὢ πόποι Ἐννοσίγαι', εὐρυσθενὲς, οὐδέ νυ σοί περ

Memoria aliqua tum ignis ardentis esto,
Ut igne naves incendam, interficiam autem & ipsos
Argivos apud naves, attonitos in fumo.
Sic fatus, equos adhortatus est, dixitque,
Xantheque, & tu Podarge, & Aethon, Lampéque generose,
Nunc mihi alimentorum præmia-rependite, quæ permulta
Andromache filia magnanimi Eetionis
Vobis prioribus suave triticum apposuit,
Vino etiam immisso ad bibendum quandocunque animus juberet,
Quàm mihi, qui ei virginalis maritus glorior esse.
Verùm insequimini & festinate, ut capiamus
Clypeum Nestoreum cujus nunc fama ad cœlum pervenit,
Totum aureum esse, manubriaque & ipsum:
At ab humeris Diomedis equûm-domitoris,
Affabre-factum thoracem, quem Vulcanus elaboravit fabricans.
Si hæc ceperimus, speraverim *me* Achivos
Hac ipsâ nocte naves conscendere-coacturum veloces.
Sic dixit glorians: indignata autem est veneranda Juno;
Concussit se autem in solio, tremefecitque magnum Olympum:
Et Neptunum magnum deum coram allocuta est,
Eheu Terræ quassator, latè-potens, ne tibi quidem

---

181. Μνημοσύνη.] Ὑπόμνησις.

182. Ἐνιπρήσω.] Ἐμπρήσω, καύσω.

184. Ἐκέκλετο.] Ἐκέλευσε.

185. Ξάνθε τε, καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπε τε δῖε.] Τὰ δύο μέρη τοῦ λόγου, ταῦτα ἐπίθετα τῶν ἵππων. Νοητέον δὲ, ὀνόματα κύρια, Ξάνθον, καὶ Λάμπον, ὡς τὸ δυϊκὸν, οὕτως ὀρθῶς ἐπιφέρεσθαι, Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον.

186. Κομιδήν.] Ἐπιμέλειαν, θεραπείαν. Ἀποτίνετον.] Ἐκτίνετε, ἀποδίδοτε.

188. Πυρόν.] Κριθήν. Σῖτον, ἐνταῦθα καταχρηστικῶς. Ἔθηκε.] Παρέθηκε, παρέβαλε. Μελίφρονα.] Ἡδύν. Ὑμῖν πὰρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκε.] Τὸ ἑξῆς, τοῦτό ἐστι.

189. Οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι, Ἢ ἐμοὶ, ὅσπέρ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι.] Ἐγκεράσασα εἰς κέρας. Πρὸ τοῦ γὰρ εὑρεθῆναι τὴν τῶν ποτηρίων χρῆσιν, εἰς κέρας ἔπινον.

191. Ἐφομαρτεῖτον.] Ἐπακολουθεῖτον, ὁμοῦ σπεύδετον.

192. Ἀσπίδα Νεστορέην.] Αὐτὸν τὸν Νέστορα. περιφραστικῶς. Ἔνιοι δὲ, τὸ ὅπλον. Ἡφαιστότευκτον γὰρ ἦν.

193. Κανόνας.] Ῥάβδους, αἷς ἐκράτουν τὰς ἀσπίδας. Οὕτω γὰρ ἐχρῶντο τοῖς πόρπαξιν, οὓς ὄχανα ἐκάλουν. Ὕστερον γὰρ οὗτοι ἐπενοήθησαν ὑπὸ Καρῶν. Ὡς καὶ Ἀνακρέων φησί· Καριοεργέος ὀχάνοιο.

196. Ἐελποίμην.] Ἐλπίσαιμι ἄν.

197. Αὐτονυχεί.] Αὐτῇ τῇ νυκτί. Ἐπιβησέμεν.] Ἐπιβῆναι ποιῆσαι.

198. Νεμέσησεν.] Ἐβάσκηνεν, ὠργίσθη ἐφ' οἷς ἀναξίως εἶπε.

199. Σείσατο.] Διεκινήθη, ἐταράχθη. Ἐλέλιξεν.] Ἐκίνησεν. * περιεδίνησε.*

201. Εὐρυσθενές.] Μεγάλην δύναμιν ἔχων.

202. Ὀλο-

Ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός;
Οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσι
Πολλά τε καὶ χαρίεντα· σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν, ὅσοι Δαναοῖσιν ἀρωγοί,
Τρῶας ἀπώσασθαι, καὶ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν',
Αὐτοῦ κ' ἔνθ' ἀκάχοιτο καθήμενος οἶος ἐν Ἴδῃ.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων,
Ἥρη ἀπτοεπές, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι Διῒ Κρονίωνι μάχεσθαι
Ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐστιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Τῶν δ' ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργε,
Πλῆθεν ὁμῶς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων
Εἰλομένων, εἴλει δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκε.
Καί νύ κεν ἔπρησεν πυρὶ κηλέῳ νῆας ἐΐσας,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκ' Ἀγαμέμνονι πότνια Ἥρη,
Αὐτῷ ποιπνύσαντι, θοῶς ὀτρῦναι Ἀχαιούς.
Βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ.
Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ,
Ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,

Pereuntium Danaorum miserescit in præcordiis animus?
Hi autem tibi Helicenque & Ægas dona ferunt
Multaque & elegantia: tu verò ipsis cupias victoriam.
Nam si velimus, quotquot Danais fautores
Trojanos repellere, & coërcere latè-sonantem Jovem,
Illic sane tunc tristaretur sedens solus in Ida.
Hanc valde indignatus allocutus est rex Terræ-quassator,
Juno in-dicendo-audax, qualem hunc sermonem dixisti?
Non ego velim cum Jove Saturnio pugnare
Nos alios, quoniam longè potentissimus est.
Sic hi quidem talia inter se invicem loquebantur:
Illorũ a. quantũ à nav. munitionis fossa complectebatur-à-cæteris-divisum,
Repletum erat pariter equisq; & viris clypeatis
Coactis in angustum, cogebat verò veloci par Marti
Hector Priamides, quando ei Jupiter gloriam dedit.
Et quidem concremasset igne ardenti naves æquales
Nisi in præcordia posuisset Agamemnoni veneranda Juno,
Per se studiosè-agenti, ocyùs incitare Achivos.
Perrexit autem ire ad tentoriaque & naves Achivorum,
Purpuream magnam pallam tenens manu robustâ.
Stetit autem in Ulyssis ingenti navi nigrâ,
Quæ in medio erat, ut vox exaudiri posset in utramque partem,

---

202. Ὀλοφύρεται.] Οἰκτείρει, ἐλεεῖ.

203. Ἑλίκην τε, καὶ Αἰγάς.] Πόλεις ἱερὰς Ποσειδῶνος. Αἰγὰς δὲ λέγει τὰς ἐν Πελοποννήσῳ.

204. Χαρίεντα.] Ἐπιτερπῆ, ἡδέα. Σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην.] Σὺ δὲ αὐτοῖς βοηθὸς γενοῦ, καὶ περιποίησον τὴν νίκην.

206. Ἐρυκέμεν.] Κατέχειν, κωλύειν. Ζῆν'.] Ζῆνα, τὸν Δία.

207. Ἀκάχοιτο.] Λυποῖτο.

209. Ἀπτοεπές.] Ἀπτόητε ἐν τῷ λέγειν θρασεῖα. Ἔνιοι δὲ δασέως ἀναγινώσκουσιν, ἵν' ᾖ, καθαπτομένη λόγοις.

213. Τῶν δ' ὅσον ἐκ νηῶν ἄπο πύργου τάφρος ἔεργεν.] * Ἡ σύνταξις τοιαύτη ἐστί. Ὅσον δὲ τάφρος πύργου ἐξέεργεν ἀπὸ τῶν νηῶν.* Ὅσον ἀπὸ τῶν νηῶν διάστημα ἦν ἐπὶ τὸ τεῖχος, καὶ ἀπὸ τοῦ τείχους ἐπὶ τὴν τάφρον, ἐπληροῦτο τοῦ ὄχλου. Ἄλλως· Ὅσον ἡ τάφρος ἀπέχει τοῦ τείχους καὶ τῶν νεῶν, τοῦτο πλῆρες ἦν πεζῶν καὶ ἵππων. Ἀμφότερα οὖν τὰ διαστήματα ἑκατέρωθεν τοῦ τείχους, τὸ μὲν πρὸς τὴν τάφρον, τὸ δὲ πρὸς τὰς ναῦς, ἐπεπλήρωτο. Ἐξέεργεν.] Ἀπεχώριζε. * Ἤγουν, πεπλάτυνται.*

214. Πλῆθεν.] * Ἔπληθεν.* Ἐπληρώθησαν.

215. Εἰλομένων.] Συναθροιζομένων. Εἴλει.] Συνήθροιζε, συνέκλειε.

217. Κηλέῳ.] Καυστικῷ, διαπύρῳ.

219. Ποιπνύσαντι.] Ἐνεργήσαντι.

221. Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ.] Πορφυροῦν ἱμάτιον μεταχειρίζεται ὁ βασιλεύς, ἕνεκα τοῦ εὐχερῶς ἑαυτὸν σημᾶναι τοῖς Ἕλλησιν, ἐπεὶ ἀδύνατον ἦν διὰ βοῆς αὐτοὺς καταστεῖλαι.

222. Μεγακήτεϊ.] Μεγάλῃ. Παρὰ τὸ κῆτος. Ἤ, πλατείᾳ καὶ εὐρυχώρῳ.

223. Ἐν μεσσάτῳ.] Ἐν τῷ μεσαιτάτῳ τόπῳ. Ἔσκεν.] Ἦν, ὑπῆρχε. Γεγωνέμεν.] Βοᾶν.

227. Δια-

Ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίης Τελαμωνιάδαο,
Ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατοι νῆας ἐΐσας
Εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν·
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον, Δαναοῖσι γεγωνώς,
Αἰδὼς Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί·
Πῆ ἔβαν εὐχωλαὶ, ὅτε δὴ φαμὲν εἶναι ἄριστοι,
Ἃς ὁπότ' ἐν Λήμνῳ κενεαυχέες ἠγοράασθε,
Ἔσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων,
Πίνοντες κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο;
Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἕκαστος
Στήσεσθ' ἐν πολέμῳ· νῦν δ' οὐδ' ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν
Ἕκτορος, ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέῳ.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τιν' ἤδη ὑπερμενέων βασιλήων
Τῇδ' ἄτῃ ἄασας, καί μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας;
Οὐ μὲν δή ποτέ φημι τεὸν περικαλλέα βωμὸν
Νηῒ πολυκλήϊδι παρελθέμεν ἐνθάδε ἔρρων.
Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι βοῶν δημὸν καὶ μηρί' ἔκηα,
Ἱέμενος Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
Ἀλλὰ Ζεῦ τόδε πέρ μοι ἐπικρήηνον ἐέλδωρ·
Αὐτοὺς δή περ ἔασον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι,
Μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθ' Ἀχαιούς.
Ὣς φάτο. τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δακρυχέοντα.
Νεῦσε δέ οἱ λαὸν σόον ἔμμεναι, οὐδ' ἀπολέσθαι.

Et ad Ajacis tentorium Telamonii,
Et ad Achillis, qui extremi naves æquales
Subduxerant, virtute freti & robore manuum:
Vociferatus autem est altâ voce, Danaos inclamans,
Proh pudor Argivi, turpia probra, formâ *tantùm* admirabiles:
Quo abierunt gloriationes, cùm profitebamur nos esse fortissimos,
Quas olim in Lemno vana jactantes dicebatis,
Comedentes carnes multas boum capita-alte-ferentium,
Bibentes crateras coronatos vino?
Trojanorum adversùs centumque ducentosque quenque *vestrûm*
Staturum in pugnâ: nunc autem ne uni quidem æquales sumus
Hectori, qui mox naves intendet igne ardenti.
Jupiter pater, anne ullum præpotentium regum
Tali clade afflixisti, & eum magnâ gloriâ privasti?
Et tamen nego unquam tuum perpulchrum altare
Nave multis-transtris-instructâ præteriisse quûm huc malo-fato-venirem.
Sed in omnibus boum adipem & femora combussi,
Cupiens Trojam bene-munitam excindere.
At Jupiter hoc saltem mihi perfice votum:
Nos ipsos saltem permitte effugere & evadere,
Neque sic à Trojanis sinas interimi Achivos.
Sic dixit. Hujus autem pater misertus est lacrymantis.
Annuit vero ei exercitum salvum fore, neque periturum.

---

227. Διαπρύσιον.] Διάδηλον, μέγα, ἐξάκουστον. Γεγωνώς.] Ἐκβοῶν, κράζων.

228. Αἰδὼς Ἀργεῖοι.] Αἰδεῖσθε, ὦ Ἕλληνες. Εἶδος ἀγητοί.] Τῷ ὁρᾶσθαι μόνον θαυμαστοὶ, καὶ οὐκ ἐπὶ ἔργῳ.

230. Ἃς ὁπότ' ἐν Λήμνῳ κενεαυχέες.] Τὸ ὁπότε ἐστὶ, ἀντὶ τοῦ ποτέ. Καὶ ἀποτελεῖ ἀνταποδοτικὴν περίοδον. Οὐκ ἔστι δὲ ἀνταπόδοσις. Ὁ γὰρ λόγος, Ποτὲ ἐν Λήμνῳ ἐκαυχᾶσθε. Κενεαυχέες.] Κενὰ καὶ μάταια καυχώμενοι. Ἠγοράασθε.] Ἐλέγετε. ἅστινας ποτε ἐν Λήμνῳ ἐλέγετε καυχώμενοι, πίνοντες οἶνον πλεῖστον καὶ κάλλιστον.

231. Ἔσθοντες.] Ἐσθίοντες. Ὀρθοκραιράων.] Ὀρθὰ κέρατα ἐχόντων.

232. Ἐπιστεφέας.] Πλήρεις, ὁ τρόπος μεταφορά. * Κατὰ μετωνυμίαν. *

233. Ἀνθ' ἑκατόν.] Ἀντὶ τοῦ, κατέναντι ἑκατόν.

234. Στήσεσθε.] Μαχέσεσθαι. Εἰμέν.] Ἐσμέν.

235. Ἐνιπρήσει.] Καύσει. * ἐμπρήσει. *

236. Ὑπερμενέων.] Ὑπὲρ τὸ δέον βιαίων. ὑπερεχόντων τῇ δυνάμει.

237. Ἄασας.] Ἔβλαψας.

238. Τεόν.] Τὸν σόν.

239. Ἔρρων.] Ἐπὶ φθορᾷ παραγινόμενος.

241. Ἱέμενος.] Ἐπιθυμῶν, προθυμούμενος.

243. Αὐτοὺς δή περ.] Ἡμᾶς αὐτούς. Ἀλύξαι.] Ἐκκλῖναι.

245. Ὀλοφύρατο.] Κατῴκτισεν, ἠλέησε.

246. Νεῦσεν.] Ὑπέσχετο, ἐσήμανε.

Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε τελειότατον πετεηνῶν,
Νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης·
Πὰρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλέϊ κάββαλε νεβρόν,
Ἔνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί.
Οἱ δ' ὡς οὖν εἶδον ὅτ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις,
Μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθ' οὔτις πρότερος Δαναῶν πολλῶν περ ἐόντων
Εὔξατο Τυδείδαο πάρος σχέμεν ὠκέας ἵππους,
Τάφρου τ' ἐξελάσαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι·
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
Φραδμονίδην Ἀγέλαον· ὁ μὲν φύγαδ' ἔτραπεν ἵππους,
Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν,
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Τὸν δὲ μετ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος·
Τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν·
Τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Τεῦκρος δ' εἴνατος ἦλθε παλίντονα τόξα τιταίνων·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντος σάκεϊ Τελαμωνιάδαο.
Ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερεν σάκος, αὐτὰρ ὅγ' ἥρως

Statim verò aquilã misit certissimũ-augurium-facientem ex volucribus,
Hinnulum tenentem unguibus, sobolem cervæ velocis:
Juxta autem Jovis altare perpulchrum dejecit hinnulum,
Ubi Panomphæo Jovi sacrificabant Achivi.
Hi autem postquam viderunt quòd à Jove venisset avis,
Alacrius in Trojanos erumpebant, recordabanturque pugnæ.
Tum nemo ex Danais licèt multi essent
Gloriatus est Tydidem ante agitasse veloces equos,
Extráque fossam egisse, & contrà pugnâsse:
Sed longè primus Trojanorum interemit virum armatum
Phradmonidem Agelaum: is quidem in-fugam verterat equos,
Illi autem converso, dorso hastam infixit,
Humeros inter, perquè pectora egit.
Decidit autem de curribus, sonitumq; dederunt arma super ipsum.
Hunc autem post Atridæ, Agamemnon & Menelaus:
Hos autem post Ajaces impetuosam induti fortitudinem:
Hos autem post Idomeneus, & armiger Idomenei
Meriones, par Marti homicidæ:
Hos autem post Eurypylus Euæmonis præclarus filius.
Teucer autem nonus venit renitentes arcus tendens:
Stetitque sub Ajacis scuto Telamonii.
Tunc Ajax quidem ante eum tenebat scutum, ille verò heros

---

247. Τελειότατον.] Ἤτοι μέγιστον, ἢ ἐντελῆ σημεῖα φαίνοντα. ἐπιτελεστικώτατον. Λέγεται δὲ, κατὰ τὴν τοῦ Διὸς γένεσιν τὸν ἀετὸν γεννηθῆναι, ἔν τε τῇ πρὸς τοὺς Γίγαντας μάχῃ παραπτῆναι. Διό περ ἐν τῇ διανεμήσει τῶν πτηνῶν Ζεὺς ἀετὸν εἵλετο, ᾧ καὶ παρεστάναι, καὶ ἀγγέλῳ αὐτῷ χρῆται πρὸς ἐκείνους, οὓς ἐπιφανείας ἀξιοῖ. Ὅθεν καὶ ἀετὸς ἐκλήθη, οὐχ, ὥς τινες, παρὰ τὸ ἀΐσσειν, ἀλλὰ παρὰ τὸ ἐτεὸν δηλοῦν, ὅ ἐστιν, ἀληθές.

248. Νεβρόν.] Ἐλάφου γέννημα.

250. Πανομφαίῳ.] Πάσης φήμης καὶ κληδόνος * αἰτίῳ καὶ δοτῆρι. * Ὀμφὴ γὰρ, ἡ θεία κληδών.

252. Θόρον.] Ἀφώρμησαν.

254. Εὔξατο.] Ἐκαυχήσατο, ἐδεήθη, * ἐφίετο. * Πάρος σχέμεν.] Ἔμπροσθεν σχεῖν.

257. Φραδμονίδην.] Φράδμονος παῖδα Ἀγέλαον.

259. * Διὰ δὲ στήθεσφιν * ἔλασσε.] * Καὶ * διήλασεν * ἐν στήθει. εἰς στῆθος.*

260. Ἀράβησεν.] Ἐψόφησεν, ἤχησεν. Ὀνοματοποιΐα ὁ τρόπος.

261. Τὸν δὲ μετά.] Μετὰ δὲ τοῦτον, * Σύνταξις, οὐ, Μετὰ δὲ τόν, ἀλλά, Μετὰ τόνδε. Δῆλον ὅτι οὐδεὶς σύνδεσμος δὲ ἐνταῦθα.*

262. * Τοῖσι δ' ἐπ'.] Ἐπὶ τοῖσιδε. καθάπερ τὸ πρότερον ὧδε. Τοῖσιδε, καὶ οὐ τοίσιδε. καθὼς, ἔτινος, ᾧτινι, οὐχ οὔτινος, ὥτινι. Ἔστι γὰρ ἀπὸ τοῦ τοῖσδε.*

263. Ὀπάων.] Ἀκόλουθος.

264. Ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ.] Πολεμικὸς, ἴσος τῷ Ἄρει.

266. Παλίντονα.] Εἰς τοὐπίσω τεινόμενα. Τιταίνων.] Ἐντείνων, ἕλκων.

268. Ὑπεξέφερεν.] Ἔξω αὐτὸ τοῦ Τεύκρου ἐποίει.

Παμφήνας, ἐπεὶ ἄρ τιν' ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ
Βεβλήκοι, ὁ μὲν αὖθι πεσὼν ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
Αὐτὰρ ὁ αὖτις ἰὼν, πάϊς ὡς ὑπὸ μητέρα δύσκεν
Εἰς Αἴανθ'· ὁ δέ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ.
Ἔνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἕλε Τεῦκρος ἀμύμων;
Ὀρσίλοχον μὲν πρῶτα, καὶ Ὄρμενον, ἠδ' Ὀφελέστην,
Δαίτορά τε, Χρομίον τε, καὶ ἀντίθεον Λυκοφόντην,
Καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοπάονα, καὶ Μελάνιππον,
Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Τὸν δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Τόξου ἀπὸ κρατεροῦ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας·
Στῆ δὲ παρ' αὐτὸν ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
Τεῦκρε φίλη κεφαλὴ, Τελαμώνιε κοίρανε λαῶν,
Βάλλ' οὕτως, αἴκεν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι,
Πατρί τε σῷ Τελαμῶνι, ὅς ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Καί σε νόθον περ ἐόντα κομίσσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
Τὸν καὶ τηλόθ' ἐόντα ἐϋκλείης ἐπίβησον.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐξερέω, ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Αἴκέν μοι δώῃ Ζεὺς αἰγίοχος καὶ Ἀθήνη
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήϊον ἐν χερὶ θήσω,
Ἢ τρίποδ', ἠὲ δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,

Circumspiciens, posteaquam aliquem jaculatus in turbâ
Vulneraverat, ille quidem ibi delapsus animam amittebat,
Ipse verò retrò se recipiens, puer tanquam ad matrem submittebat se
Ad Ajacem: ille verò eum scuto tegebat splendido.
Tum quem primum Trojanorum interfecit Teucer eximius?
Orsilochum quidem primum, & Ormenum, & Ophelestem,
Dætoraque, Chromiumque, & deo-parem Lycophontem,
Et Polyæmonidem Hamopaonem, & Melanippum,
Omnes alium-super-alium dejecit in terram almam.
Eum autem conspicatus lætatus est rex virorum Agamemnon,
Arcu è forti Trojanorum perdentem phalangas:
Stetit autem ad eum profectus, & ipsum allocutus est,
Teucer carum caput, Telamonie princeps populorum,
Jaculare sic, si fortè quid lumen Danais fias,
Patrique tuo Telamoni, qui educavit parvulum existentem,
Et te spurium licèt existentem studiosè aluit suâ in domo:
Hunc etiamsi procul absit in gloriam ascendere-fac.
Tibi autem ego edico, ut & perfectum erit,
Si mihi dederit Jupiter Ægiochus & Minerva
Ilii evertere benè-ædificatam urbem,
Primo tibi post me præmium-honorarium in manu ponam,
Vel tripodem, vel duos equos cum ipsis currubus,

---

269. Παμφήνας * ἐπεὶ ἄρ τιν' ὀϊστεύσας.*] Περιβλεψάμενος *εἴ τινα.* Ἐπάρτην.] Ἦ τοι ὄνομα κύριον, ὁ Ἐπάρτης. Ἢ, ἀντὶ τοῦ, Ἐπί τινα δή. Ὀϊστεύσας.] Τοξεύσας.

271. Δύσκεν.] Ἐπεδύετο, ὑπεισῄει.

272. Κρύπτασκεν.] Ἔκρυπτε.

281. Κοίρανε λαῶν.] Βασιλεῦ ὄχλων.

282. Φόως.] Φῶς, σωτηρία. Σημαίνει δὲ τὸ κυρίως φῶς.

284. Καί σε νόθον περ ἐόντα.] Ἡρακλῆς, πορθήσας Ἴλιον, Ἡσιόνην τὴν Λαομέδοντος θυγατέρα, Πριάμου δὲ ἀδελφὴν, ἔλαβεν αἰχμάλωτον, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν γέρας Τελαμῶνι, ὡς συστρατεύσαντι αὐτῷ. Ἀφ' ἧς ἔσχε Τεῦκρον ὁ Τελαμών. Ὡς οὖν ἀπὸ Τρωϊκῆς γυναικὸς τεχθέντα τὸν παῖδα, Τεῦκρον ἐκάλεσαν, προσαναπέμψαντες τὸν τόνον, καὶ ποιήσαντες κύριον. Τεῦκροι γάρ οἱ Τρῶες, ἀπὸ τοῦ βασιλεύσαντος αὐτῶν Τεύκρου. Ἡ δὲ ἱστορία ἀκριβέστερον εἴρηται παρά τε ἄλλοις πολλοῖς, καὶ παρὰ Ἀπολλωνίῳ τῷ γραμματικῷ ἐν καταλόγῳ νεῶν. Ἐζήτηται δὲ πῶς ἐξ ἁπάντων ἐπαινέσας τὸν Τεῦκρον, νῦν ἐπιφέρει νόθον. Ἡμεῖς δέ φαμεν, τοῦτο μὴ εἶναι πρὸς αἰσχύνην, διὰ τὸ παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἔθος κρατεῖν. Ἐτίμων γὰρ τοὺς νόθους ἐπίσης τοῖς γνησίοις. Ἄλλως τε, εἰ καὶ αἰχμάλωτος Ἡσιόνη, ἀλλὰ βασιλίς. Ἔτι καὶ αὐξήσεως ἕνεκεν τοῦτ' εἰρῆσθαί φαμεν, ὅτι τῇ ἀρετῇ καὶ τοὺς γνησίους ὑπερέβαλε. Κομίσσατο.] Ἐπιμελείας ἠξίωσεν ὡς γνήσιον.

285. Εὐκλείης ἐπίβησον.] Δόξης ἐπιβῆναι ποίησον.

289. Πρεσβήϊον.] Πρεσβεῖον, ἀριστεῖον. Λέγει δὲ τὸ ὑπὲρ τιμῆς διδόμενον δῶρον.

290. Τρίποδα.] Λέβητα, ἔχοντα αὐτοφυεῖς πόδας. Αὐτοῖσιν ὄχεσφιν.] Σὺν τοῖς ἅρμασιν.

Ἠὲ γυναῖχ᾽ ἥ κέν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε Τεῦκρος ἀμύμων,
Ἀτρείδη κύδιστε, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν
Ὀτρύνεις; οὐ μέν τοι ὅση δύναμίς γε πάρεστι,
Παύομαι, ἀλλ᾽ ἐξ οὗ ποτὶ Ἴλιον ὠσάμεθ᾽ αὐτοὺς,
Ἐκ τοῦ δὴ τόξοισι δεδεγμένος ἄνδρας ἐναίρω·
Ὀκτὼ δὴ προέηκα τανυγλώχινας ὀϊστοὺς,
Πάντες δ᾽ ἐν χροῒ πῆχθεν ἀρηϊθόων αἰζηῶν·
Τοῦτον δ᾽ οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα.
Ἦ ῥα, καὶ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός·
Καὶ τοῦ μέν ῥ᾽ ἀφάμαρθ᾽· ὁ δ᾽ ἀμύμονα Γοργυθίωνα
Υἱὸν ἐῢν Πριάμοιο κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ·
(Τόν ῥ᾽ ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ,
Καλὴ Καστιάνειρα, δέμας εἰκυῖα θεῇσι·)
Μήκων δ᾽ ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥτ᾽ ἐνὶ κήπῳ
Καρπῷ βριθομένη νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν·
Ὣς ἑτέρωσ᾽ ἤμυσε κάρη πήληκι βαρυνθέν.
Τεῦκρος δ᾽ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός.
Ἀλλ᾽ ὅγε καὶ τόθ᾽ ἅμαρτε· παρέσφηλεν γὰρ Ἀπόλλων·
Ἀλλ᾽ Ἀρχεπτόλεμον θρασὺν Ἕκτορος ἡνιοχῆα
Ἱέμενον πόλεμόνδε βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·

Vel mulierem quæ tecum eundem lectum ascendat.
Hunc verò respondens allocutus est Teucer eximius,
Atrida illustrissime, cur me properantem & ipsum
Incitas? neque enim quantum in me est,
Cesso, sed ex quo Ilium versus repulimus ipsos,
Ex eo jam sagittis exceptos viros interficio:
Octo jam emisi longos-hamos-habentes sagittas,
Omnes autem in corpore fixæ sunt bellicosorum juvenum:
Hunc verò nequeo percutere canem rabidum.
Dixit, & aliam sagittam à nervo misit
Hectorem contra, percutere autem ipsum cupiebat animus:
Et ab eo quidem aberravit: sed eximium Gorgythionem
Filium fortem percussit Priami ad pectus sagittâ:
(Quem ab Æsymâ compressa peperit mater,
Pulchra Castianira, corpore similis deabus:)
Papaver autem veluti in-alteram-partem caput inflexit, quod in horto
Fructu gravatum humoreque verno:
Sic in alteram-partem inclinavit caput casside gravatum.
Teucer verò aliam sagittam à nervo misit
Hectorem contra, percutere autem ipsum cupiebat animus.
Sed etiam tunc aberravit: avertit enim Apollo:
Sed Archeptolemum audacem Hectoris aurigam
Ruentem ad pugnam percussit in pectore juxta mammam:

291. Ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.] Ἥτις τῆς αὐτῆς κοίτης κοινωνήσει.
293. Σπεύδοντα.] Ἐσπουδακότα.
295. Ὠσάμεθα.] Ἀπεωσάμεθα.
296. Ἐκ τοῦ δή.] Ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου. Δεδεγμένος.] Ἐπιτηρῶν, ἢ προσδεχόμενος.
297. Τανυγλώχινας.] Μακροὺς καὶ ὀξείας γωνιώσεις ἔχοντας. ὅ ἐστιν, ἀκίδας.
298. Πῆχθεν.] Ἐνεπάγησαν. Ἀρηϊθόων.] Πολεμικῶν.
299. Λυσσητῆρα.] Μανιώδη, λυσσώδη.
300. Ἴαλλεν.] Ἐφίει, ἔπεμπεν.
301. Ἵετο.] Προεθυμεῖτο, ὥρμα.
304. Αἰσύμηθεν.] Ἀπὸ Αἰσύμης πόλεως. Ὀπυιομένη.] Μεμνηστευμένη, γεγαμημένη.
306. Μήκων δ᾽ ὥς.] Ὡς μήκων. Ὁ πρότερος ἀναστροφή. Μήκων δ᾽ ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥτ᾽ ἐνὶ κήπῳ.] Ἤτοι τὸ η. μετὰ τοῦ τι. πλεονάζει, ἵν᾽ ᾖ, ὡς μήκων ἑτέρωσε κάρη βάλεν. ἢ τῷ βριθομένη λείπει ῥῆμα. καὶ ἔστι μετοχὴ ἀντὶ ῥήματος. Κάρη βάλεν.] Ἀπέκλινε τὴν κεφαλήν. Ἥτ᾽ ἐνὶ κήπῳ.] Σημειωτέον ὅτι θηλυκῶς εἶπε τὴν μήκωνα.
307. Βριθομένη.] * Βαρυμένη. * Βριθομένη * ἐστίν. κατ᾽ Ἀττικισμὸν,* ἀντὶ τοῦ, βρίθεται, ὅ ἐστι βαρεῖται. Καὶ οὐκ ὥς τινες εἶπον Βαρυμένη. Κέχρηται γὰρ τῇ μετοχῇ ἀντὶ ῥήματος. καὶ ἔστι τὸ σχῆμα ἴδιον Αἰολέων. Νοτίῃσί τε εἰαρινῇσι.] Δρόσοις ἢ ψεκάσιν ἐαριναῖς.
308. Ἤμυσεν.] Ἐπέκλινε. Πήληκι βαρυνθέν.] Τῇ περικεφαλαίᾳ βαρυνθέν.
311. Παρέσφηλε.] Σφαλῆναι καὶ ἀποτυχεῖν ἐποίησεν.
313. Ἱέμενον.] Ὁρμῶντα.

314. Ὑπο-

Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο·
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου·
Κεβριόνην δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεὸν ἐγγὺς ἐόντα
Ἵππων ἡνί' ἑλεῖν. ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας·
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος,
Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρί.
Βῆ δ' ἰθὺς Τεύκρου, βαλέειν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει·
Ἤτοι ὁ μὲν φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν ὀϊστόν,
Θῆκε δ' ἐπὶ νευρῇ. τὸν δ' αὖ κορυθαιόλος Ἕκτωρ
Αὖ ἐρύοντα παρ' ὦμον, ὅθι κληῒς ἀποέργει
Αὐχένα τε στῆθός τε, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι·
Τῇ ῥ' ἐπὶ οἱ μεμαῶτα βάλεν λίθῳ ὀκριόεντι.
Ῥῆξε δέ οἱ νευρήν· νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ·
Στῆ δὲ γνὺξ ἐριπών, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Αἴας δ' οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντος,
Ἀλλὰ θέων περίβη, καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε.
Τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς Ἐχίοιο πάϊς καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα.
Ἂψ δ' αὖτις Τρώεσσιν Ὀλύμπιος ἐν μένος ὦρσεν,
Οἱ δ' ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὦσαν Ἀχαιούς.
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι κίε, σθένεϊ βλεμεαίνων.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε κύων συὸς ἀγρίου ἠὲ λέοντος
Ἅπτηται κατόπισθε, ποσὶν ταχέεσσι πεποιθώς,

Decidit autem de curribus, retrocesseruntque ejus equi
Veloces: hujus verò ibi soluta est animaque roburque.
Hectoris autem gravis dolor contexit mentem ob aurigam.
Hunc tamen postea reliquit tristis licèt sodalis gratiâ:
Cebrionem autem jussit fratrem propè existentem
Equorum habenas capere. Hic autem non immorigerus fuit ut audivit:
Ipse autem de curru in humum desiliit collucenti,
Horribiliter vociferans: & saxum prehendit manu.
Perrexit autem rectà in Teucrum, ac ferire ipsum animus jubebat:
Ille quidem pharetrâ exemerat amaram sagittam,
Posueratq; ad nervum. Illum verò pugnam-expeditè-ciens Hector
Retrò ducentem *nervum* ad humerum, ubi jugulum dirimit
Cervicem pectusque, maximè autem lethalis locus est:
Ea-parte in se ardentem percussit lapide aspero.
Rupit autem ei nervum: obtorpuit autem manus ad juncturam:
Constititque in genua lapsus, arcus verò ejus excidit de manu.
Ajax autem non neglexit fratrem collapsum,
Sed accurrens protexit, & ei scutum prætendit.
Hunc quidem postea subeuntes duo chari socii,
Mecisteus Echii filius & nobilis Alastor,
Naves ad cavas portarunt graviter gementem.
Rursus autem in Trojanis Olympius animos excitavit,
Ii autem rectà ad fossam profundam repulerunt Achivos.
Hector autem inter primos ibat, fortitudine oculos-truces-circumferens,
Ut verò cùm aliquis canis aprum sylvestrem vel leonem
Attingit à tergo, pedibus velocibus fretus,

314. Ὑπερώησαν.] Ὑπεχώρησαν.
316. Πύκασε.] Συνέσχεν, ἐκάλυψε.
320. Θόρε.] Κατεπήδησεν.
325. Αὖ ἐρύοντα.] Εἰς τοὐπίσω ἕλκοντα * τὴν νευράν.* Κληῒς.] Κατακλείς. Ἀποέργει.] Ἀπείργει.
328. Νάρκησεν.] Ἐνάρκησεν, ἐλύθη.
329. Γνύξ.] Ἐπὶ γόνυ. Ἐριπών.] Πεσών.
330. Οὐκ ἀμέλησεν.] Ἐφρόντισεν. Ὁ τρόπος, ἀντίφρασις.
331. Περίβη.] Περιέβη.
332. Ὑποδύντε.] Ὑπεισελθόντες.
337. Σθένεϊ βλεμεαίνων.] Σφοδρῶς ἐπιῤῥωννύμενος. Ἔνιοι δὲ, τῷ βλέμματι φοβῶν, οἷον τὴν δύναμιν διὰ τοῦ βλέμματος ἐνδεικνύμενος.
338. Συὸς ἀγρίου.] Συάγρου. Σημειωτέον δὲ, ὅτι τὰ τοιαῦτα ὀνόματα διῃρημένως λέγεται, ὡς τὸ, ἄγριον αἶγα.

Ἰσχία τε γλουτούς τε ἑλισσόμενόν τε δοκεύει·
Ὣς Ἕκτωρ ὤπαζε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δ' ἐφέβοντο,
Αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
Φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Τρώων ὑπὸ χερσὶν,
Οἱ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
Ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι θεοῖσι
Χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος.
Ἕκτωρ δ' ἀμφιπεριστρώφα καλλίτριχας ἵππους,
Γοργοῦς ὄμματ' ἔχων ἠδὲ βροτολοιγοῦ Ἄρηος.
Τοὺς δὲ ἰδοῦσ' ἐλέησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Αἶψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὢ πόποι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτι νῶϊ
Ὀλλυμένων Δαναῶν κεκαδησόμεθ' ὑστάτιόν περ;
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται
Ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ· ὁ δὲ μαίνεται οὐκέτ' ἀνεκτῶς
Ἕκτωρ Πριαμίδης, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Καὶ λίην οὗτός γε μένος θυμόν τ' ὀλέσσε,
Χερσὶν ὑπ' Ἀργείων φθίμενος ἐν πατρίδι γαίῃ·
Ἀλλὰ πατὴρ οὑμὸς φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσι,
Σχέτλιος, αἰὲν ἀλιτρὸς ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς.
Οὐδέ τι τῶν μέμνηται, ὅ οἱ μάλα πολλάκις υἱὸν

Coxasque clunesque convertentemque se observat:
Sic Hector persequebatur comantes Achivos,
Semper occidens postremum *quemque*: hi verò fugiebant,
Sed postquam perque vallos & fossam transierant
Fugientes, multi autem domiti sunt Trojanorum sub manibus,
Hi quidem jam apud naves continebantur manentes,
Invicemque hortantes, & omnibus diis
Manus attollentes, altâ voce precabantur unusquisque.
Hector verò undiq; circumagebat pulchras-jubas-habentes equos,
Gorgonis oculos habens & hominum-perniciei Martis.
Hos autem conspicata, miserta est dea candida ulnis Juno,
Statim autem Minervam verbis alatis allocuta est,
Eheu Ægiochi Jovis filia, non jam nos
Pereuntes Danaos curabimus extremo saltem in eorum casu?
Qui jam malo fato expleto perierint
Viri unius impetu: ille autem furit non amplius tolerabiliter
Hector Priamides, & jam mala multa fecit.
Hanc autem vicissim allocuta est dea cæsiis-oculis Minerva,
Et omnino hic quidem fortitudinem animamque perdidisset,
Manibus Argivorum perditus in patria terrâ:
Sed pater ille meus mente furit non sanâ,
Durus, semper iniquus mei animi impetus impediens.
Nec quicquam horum recordatur, quòd ei valde sæpe filium

340. Δοκεύει.] Ἐπιτηρεῖ.
341. Ὤπαζε.] Κατόπιν ἐδίωκε, κατέπειγε.
342. Τὸν ὀπίστατον.] Τὸν τελευταῖον.
343. Σκόλοπας.] Τὰ ἀποξυσμένα ξύλα.
344. Δάμεν.] * Ἐδάμησαν.* ἀνῃρέθησαν.
345. Ἐρητύοντο.] Κατείχοντο.
346. Κεκλόμενοι.] Ἐγκελευόμενοι.
348. Ἀμφιπεριστρώφα.] Πανταχοῦ περιεστρέφετο. ὅ ἐστιν. ἐνεργῶν περιήλαυνε.
349. Γοργοῦς ὄμματ' ἔχων.] Γοργότητος. Ἡ ἀντὶ τοῦ, Γοργόνος. ὅ ἐστι, φοβερός. Ἀπὸ εὐθείας τῆς Γοργὼ εἶπε τὴν γενικήν. Ἡ ὄμματα, ἀντὶ τοῦ ὁρμήματα.
352. Νῶϊ.] Ἡμεῖς. Κοινὴ ἡ διάλεκτος. Δωριεῖς δέ φασιν, ἄμμες. Αἰολεῖς, ἄμμε. Ἀττικοὶ δὲ, νῶϊ. Ἴωνες, ἡμέες. Ἔστι δὲ ἀντωνυμία δυϊκὴ ὀρθῆς καὶ αἰτιατικῆς πτώσεως. Ἐὰν δὲ * νῶϊν,* σὺν τῷ ν, ἡμῶν καὶ ἡμῖν. Οὐκέτι νῶϊ.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Οὐκ ἔτι σώους θήσομεν τοὺς Ἕλληνας; οὐ κηδεμονίαν καὶ φροντίδα ποιησόμεθα ἐξ ὑστέρου;
353. Κεκαδησόμεθα.] Λυπησόμεθα, φροντιοῦμεν. Ὑστάτιον.] Ἐξ ὑστέρου.
354. Οἶτον.] Μόρον.
355. Ῥιπῇ.] Τῇ φορᾷ. Ἀνεκτῶς.] Ἀνασχετῶς.
358. Καὶ λίην οὗτός γε.] Καὶ λίαν οὗτος.
360. Οὑμός.] Ὁ ἐμός.
361. Σχέτλιος.] Νῦν ἐπιρρηματικῶς * εἰρημένον.* Ἀλιτρός.] Ἁμαρτωλός, ἄδικος. Ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς.] Τῆς ἐμῆς δυνάμεως καὶ προθυμίας κωλυτής.

363. Σώ-

Τειρόμενον σώεσκον ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
Ἤτοι ὁ μὲν κλαίεσκε πρὸς οὐρανόν· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
Τῷ ἐπαλεξήσουσαν ἀπ' οὐρανόθεν προΐαλλεν.
Εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδε' ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν,
Εὖτέ μιν εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο προὔπεμψεν
Ἐξ Ἐρέβευς ἄξοντα κύνα στυγεροῦ Ἀΐδαο,
Οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε Στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα.
Νῦν δ' ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδος δ' ἐξήνυσε βουλάς,
Ἥ οἱ γούνατ' ἔκυσε, καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου,
Λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον·
Ἔσται μὰν ὅτ' ἂν αὖτε φίλην Γλαυκώπιδα εἴπῃ.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νῶϊν ἐπέντυε μώνυχας ἵππους,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ καταδῦσα Διὸς δόμον αἰγιόχοιο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ἴδωμαι,
Εἰ νῶϊ Πριάμοιο πάϊς κορυθαιόλος Ἕκτωρ
Γηθήσει, προφανείσα ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας·
Ἦ τις καὶ Τρώων κορέει κύνας ἠδ' οἰωνοὺς
Δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.

Pressum servavi Eurysthei laboribus.
Certè is quidem flebat ad cœlum: sed me Jupiter
Huic auxiliaturam de cœlo demisit.
At si ego hæc scivissem mente prudenti,
Cùm eum ad orcum validas-portas-habentem misit
Ex Erebo ducturum canem horrendi Plutonis,
Non utique effugisset Stygis aquæ profunda fluenta.
Nunc autem me quidem odit, Thetidis vero perfecit consilia,
Quæ ei genua osculata est, & prehendit manu barbam,
Supplicans ut honoraret Achillem urbium-eversorem:
Erit tamen cùm iterùm dilectam Glaucopida dicet.
Quin tu quidem nunc nobis appara solidos-ungulis equos,
Dum ego ingressa Jovis domum Ægiochi,
Armis ad bellum armer, ut videam,
An nobis Priami filius pugnam-expedite-ciens Hector
Lætabitur, apparentibus per belli semitas:
Certè aliquis & Trojanorum saturabit canes & alites
Pinguedine & carnibus, stratus ad naves Achivorum.

363. Σώεσκον.] Ἔσωζον. Εὐρυσθῆος.] Εὐρυσθέως τοῦ Ἀργείων βασιλέως, τοῦ ἐπιτάττοντος Ἡρακλεῖ τοὺς ἄθλους. Ἀέθλων.] Ἄθλων, κακοπαθειῶν.
365. Ἀπαλεξήσουσαν.] Ἐπικουρήσουσαν, βοηθήσουσαν. Προΐαλλε.] Προέπεμπεν.
366. Ἤδεα.] Ἤδειν, ἠπιστάμην. Πευκαλίμῃσι.] Συνεταῖς, ἢ πικραῖς. Παρὰ τὴν πεύκην.
367. Εὖτέ μιν.] Ὁπότε αὐτόν. Πυλάρταο.] Ἰσχυρῶς συναρμόζοντος καὶ κλείοντος τὰς πύλας, διὰ τὸ μηδένα ὑποστρέφειν ἐξ ᾅδου.
368. Ἐξ Ἐρέβευς.] Ἐκ τοῦ ἐρέβους, ὅ ἐστι, σκότους. Ἔστι δὲ ὁ περὶ τοῦ Ταρτάρου τόπος. Κύνα Ἀΐδαο.] Τὸν Κέρβερον. Τελεσθέντων τῶν τοῦ Ἡρακλέους ἄθλων ἐν μηνὶ καὶ ἔτεσιν ὀκτώ, μὴ προσδεχόμενος Εὐρυσθεὺς τόν τε τοῦ Αὐγείου βοσκημάτων ἆθλον καὶ τὸν ὕδρας, ἑνδέκατον ἐπέταξεν ἆθλον αὐτῷ, τὸν Κέρβερον ἐξ ᾅδου κομίζειν. Εἶχε δὲ οὗτος τρεῖς μὲν κυνῶν κεφαλάς, τὴν δὲ οὐρὰν δράκοντος. Μέλλων οὖν ἐπὶ τοῦτον ἀπιέναι, ἦλθε πρὸς Εὔμολπον εἰς Ἐλευσῖνα, βουλόμενος μυηθῆναι. Ἦν δὲ οὐκ ἐξὸν ξένοις τότε μυεῖσθαι. διὸ γίνεται Πυλίου θετὸς υἱός. καὶ ἁγνιζόμενος ἐμυεῖτο. Μὴ δυνάμενος οὖν ἰδεῖν τὰ μυστήρια, ἐπεὶ γὰρ οὐχ ἥγνιστο τὸν τῶν Κενταύρων φόνον, ἁγνισθεὶς ὑπὸ Εὐμόλπου τότε ἐμυήθη. Καὶ παραγενόμενος ἐπὶ τὸ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς ἀκρωτήριον, ὃ τῆς ᾅδου καταβάσεώς ἐστι στόμιον, διὰ τούτου κατήει. Ὡς δὲ εἶδον αὐτὸν αἱ ψυχαί, χωρὶς Μελεάγρου καὶ Μεδούσης τῆς Γοργόνος, εὐθὺς ἔφυγον. Ἐπὶ δὲ τὴν Γοργόνα τὸ ξίφος ὡς ζῶσαν ἕλκει. καὶ παρὰ Ἑρμοῦ μανθάνει, ὅτι ἐστὶ κενὸν εἴδωλον. Πλησίον δὲ τῶν τοῦ Ἅδου πυλῶν γενόμενος, Θησέα εὗρε, καθήμενον ἐπὶ ἀκινήτου θρόνου. Ὁμοίως δὲ καὶ Πειρίθουν ἐβουλήθη. Καὶ τῆς γῆς πολὺ σειομένης, οὐκ ἠδυνήθη. Ἀπεκύλισε δὲ καὶ τὸν Ἀσκαλάφου πέτρον. Βουλόμενος δὲ αἷμα ταῖς ψυχαῖς παρασχέσθαι, μίαν τῶν Ἅδου βοῶν ἀπέσφαξεν. * Λείπει.*
369. Αἰπά.] Ὑψηλά. ἐξ οὗ χαλεπά. Στυγός.] Στύξ, μία τῶν Ὠκεανοῦ θυγατέρων, ἣν ὁ Ζεὺς φρικωδέστατον ὅρκον τῶν θεῶν ἐποίησε, τιμήσας αὐτήν, ὥς φησιν Ἡσίοδος ἐν θεογονίᾳ. Ἔστι δὲ καὶ κρήνη ἐν Ἅδου.
370. Ἐξήνυσεν.] Ἐτέλεσεν, ἐπλήρωσε.
371. Γούνατ' ἔκυσεν.] Ἐγονυπέτησεν. Ἔκυσε.] Προσεκύνησεν, ἐφίλησεν.
373. Ἔσται μάν.] Ἔσται μὴν καιρός.
374. Ἐπέντυνε.] Ἡτοίμαζε, παρασκεύαζε.
375. Καταδῦσα.] Εἰσελθοῦσα. Μεταφορικὸς ὁ τρόπος.
377. Παῖς.] Παῖς.
378. Προφανείσας.] Φανείσας. ὀφθείσας. * Προφανείσα.] Φανεῖσα, ὀφθεῖσα. Δυϊκῶς.*
379. Κορέει.] Κορέσει.
380. Δημῷ.] Τῇ πιμελῇ, τῷ λίπει.

Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη, πρέσβα θεά, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο·
Αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
Ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν.
Ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
Ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο, λάζετο δ' ἔγχος
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὴ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.
Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
Τῇς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς, Οὔλυμπός τε,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν ἐπεὶ ἴδε, χώσατ' ἄρ' αἰνῶς·
Ἶριν δ' ὤτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν,
Βάσκ' ἴθι Ἶρι ταχεῖα, πάλιν τρέπε, μηδ' ἔα ἄντην
Ἔρχεσθ'· οὐ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πτόλεμόνδε.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Γυιώσω μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους·
Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέω, κατά θ' ἅρματα ἄξω·
Οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
Ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον ἅ κεν μάρπτησι κεραυνός·
Ὄφρ' εἰδῇ γλαυκῶπις ὅτ' ἂν ᾧ πατρὶ μάχηται.
Ἥρῃ δ' οὔ τι τόσον νεμεσίζομαι, οὐδὲ χολοῦμαι.

Sic dixit. Neque non-obsecuta-est dea candida-ulnas Juno.
Hæc qu, huc illuc currens aureis-comatum-vinclis-frontem-orna. ap. equos
Juno, veneranda dea, filia magni Saturni:
Sed Minerva filia Jovis Ægiochi,
Peplum quidem laxatum-defluere-sivit pulchrum patris super paviment.
Varium, quod ipsa fecerat & elaborarat manibus.
Illa verò loricam induta Jovis nubes-cogentis,
Armis ad bellum armabatur lachrymosum.
In currus autem fulgidos pedibus ascendit, sumpsitque hastam
Gravem, magnam, validam, qua domat ordines virorum
Heroum, quibuscunque irascitur præpotenti-patre-nata.
Juno autem scutica velociter urgebat equos.
Sponte autem suâ portæ crepuerunt cœli, quas custodiebant Horæ,
Quibus commissum-est magnum cœlum, Olympusque,
Ut & aperiant densam nubem, & claudant.
Hac *viâ* per eas stimulo-parentes dirigebant equos.
Jupiter autem pater ab Ida ut vidit, iratus est graviter:
Irim autem excitavit aureas-alas-habentem nunciaturam,
Vade age Iri velox, retrò verte, neque sine adversus *me*
Venire: non enim commodè congrediemur in prælium.
Sic enim edico, quod & perfectum erit,
Claudos reddam quidem ipsis sub curribus veloces equos:
Ipsas autem de curru dejiciam, & currus confringam:
Nec decem vertentibus annis
Vulnera perfectè-sanari-poterunt quæ deprehensis-impresserit fulmen:
Ut sciat Minerva quando cum suo patre pugnaverit.
Junoni autem non tantùm succenseo, neque irascor.

389. Λάζετο.] Ἔλαβεν.
392. Ἐπεμαίετο.] Ἔπλησσε.
393. Μύκον.] Ἤχησαν, ἤχησαν. Ὀνοματοποιΐα, ὁ τρόπος.
399. Πάλιν τρέπεν.] Εἰς τοὐπίσω ἔτρεπεν. Ἄντην.] Ἐξ ἐναντίας.
400. Συνοισόμεθα.] Συναχθησόμεθα, συμβαλοῦμεν.
402. Γυιώσω.] Χωλώσω.
403. Ἄξω.] Κατάξω, συντρίψω.
404. Δεκάτους.] Δέκα. Περιτελλομένους.] Περιερχομένους, πληρουμένους.
405. Ἀπαλθήσεσθον.] Ἰαθήσεσθε. Δυϊκῶς. Μάρπτησι.] Καταλάβῃ, κατάσχῃ.
407. Νεμεσίζομαι.] Μέμφομαι. Οὐδὲ χολοῦμαι.] Οὐδὲ ὀργίζομαι.

Αἰεὶ γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾶν ὅ, τι νοήσω.
Ὣς ἔφατ'. ὦρτο δ' Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα·
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.
Πρώτῃσι δὲ πύλῃσι πολυπτύχου Οὐλύμποιο
Ἀντομένη κατέρυκε· Διὸς δέ σφ' ἔννεπε μῦθον,
Πῆ μέματον; τί σφῶϊν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ;
Οὐκ ἐάᾳ Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείοισιν.
Ὧδε γὰρ ἠπείλησε Κρόνου πάϊς, εἰ τελέει περ,
Γυιώσειν μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέειν, κατά θ' ἅρματα ἄξειν·
Οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
Ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός·
Ὄφρ' εἰδῇς γλαυκῶπι ὅτ' ἂν σῷ πατρὶ μάχηαι.
Ἥρῃ δ' ἔτι τόσον νεμεσίζεται, οὐδὲ χολοῦται.
Αἰεὶ γάρ οἱ ἔωθεν ἐνικλᾶν ὅ, τι νοήσῃ.
Ἀλλὰ σύγ' αἰνοτάτη κύον ἀδδεὲς, εἰ ἐτεόν γε
Τολμήσεις Διὸς ἄντα πελώριον ἔγχος ἀεῖραι.
Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Αὐτὰρ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ὢ πόποι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτ' ἔγωγε
Νῶϊν ἐῶ Διὸς ἄντα βροτῶν ἕνεκεν πολεμίζειν.
Τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθίσθω, ἄλλος δὲ βιώτω,
Ὅς κε τύχῃ· κεῖνος δὲ τὰ ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω ὡς ἐπιεικές.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους.
Τῇσιν δ' Ὧραι μὲν λῦσαν καλλίτριχας ἵππους·

Semper enim mihi solet infringere quicquid in animum induxero.
Sic dixit. Festinabat autem Iris cursu-procellas-æquans nunciatura:
Descendit autem de Idæis montibus *ut iret* ad magnum Olympum.
Primis autem portis multas-convalles-habentis Olympi
Occurrens detinuit: Jovisque ipsis exposuit sermonem,
Quo tenditis? cur vobis in præcordiis furit cor?
Non sinit Saturnius auxilium ferre Argivis.
Sic enim minatus est Saturni filius, siquidem perficiet,
Claudos redditurum quidem vobis sub curribus veloces equos,
Vos-ipsas autem de curru dejecturum, & currus confracturum:
Neque decem vertentibus annis
Vulnera perfectè-sanari poterunt quæ deprehensis-impresserit fulmen:
Ut scias Minerva quando cum tuo patre pugnaveris.
Junoni autem non tantùm succenset, neque irascitur,
Semper enim ei solet infringere quicquid in animum induxerit.
Sed tu teterrima canis inverecunda, si reverà
Audebis Jovem contra ingentem hastam attollere.
Hæc quidem sic locuta abiit pedibus velox Iris:
Sed Minervam Juno allocuta est,
Eheu Ægiochi Jovis filia, non amplius ego
Nobis permitto Jovem contra mortalium caussa pugnare.
Quorum alius quidem intereat, alius autem vivat,
Ut cuique sors fuerit: ille verò ea quæ volens animo,
Trojanisque & Danais adjudicet ut æquum.
Sic fata, retrò vertit solidos-ungulis equos.
His autem Horæ quidem solverunt pulchros-jubis equos:

---

408. Ἔωθεν.] Ἐξ ἔθους ἔχει. Ἐνικλᾶν.] Ἐμποδίζειν.

409. Ἀελλόπος.] Ταχύπους παρὰ τὰς ἀέλλας, ὅ ἐστιν, ἀνέμους.

411. Πολυπτύχου.] Πολλὰ ἀποκλίματα ἔχοντος, καὶ ἐξοχάς.

412. Ἀντομένη.] Ἀπαντήσασα. Κατέρυκε.] Κατεῖχεν. Ἔννεπεν.] Εἶπεν, ἔλεγε. Διὸς δέ σφ' ἔννεπε μῦθον.] Τὸν δὲ τοῦ Διὸς λόγον αὐταῖς ἀπήγγειλε.

413. Πῆ μέματον;] Ποῦ προθυμεῖσθον;

415. Εἰ τελέει περ.] Εἴπερ εἰς τέλος ἄξει, πληρώσει.

423. Κύον.] Ἀναιδεστάτη. Ἀδδεές.] Ἄφοβε.

424. Τολμήσεις.] Ὑπομενεῖς, καρτερήσεις. Ἄντα.] Ἐξεναντίας. Ἀεῖραι.] Ἆραι.

429. Ἀποφθίσθω.] Ἀποφθαρήτω. Βιώτω.] Ζησάτω.

431. Ὡς ἐπιεικές.] Ὡς πρέπει καὶ ἐγχωρεῖ.

432. Πάλιν τρέπεν.] Εἰς τοὐπίσω ἀπέτρεπε. Μώνυχας.] Μονώνυχας. Πρὸς σύγκρισιν τῶν βοῶν, τῶν προβάτων, καὶ τῶν λοιπῶν τῶν ἐχόντων χηλάς.

Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπῃσιν·
Ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
Αὐταὶ δὲ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον
Μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι, φίλον τετιημέναι ἦτορ.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν εὔτροχον ἅρμα καὶ ἵππους
Οὔλυμπόνδ' ἐδίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους.
Τῷ δὲ καὶ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς ἐννοσίγαιος,
Ἅρματα δ' ἀμβωμοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσας·
Αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρύοπα Ζεὺς
Ἕζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος.
Αἳ δ' οἶαι Διὸς ἀμφὶς Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
Ἥσθην, οὐδέ τι μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο·
Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσί, φώνησέν τε,
Τίφθ' οὕτω τετίησθον Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;
Οὐ μὲν θὴν κάμετόν γε μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ
Ὀλλῦσαι Τρῶας, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἔθεσθε.
Πάντως, οἷον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄαπτοι,
Οὐκ ἄν με τρέψειαν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.
Σφῶϊν δὲ πρίν περ τρόμος ἔλλαβε φαίδιμα γυῖα
Πρὶν πόλεμόν τ' ἰδέειν πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων πληγέντε κεραυνῷ,
Ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἵκεσθον, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστίν.

Et hos quidem alligarunt ad ambrosia præsepia:
Currus autem inclinarunt ad parietes collucentes:
Ipsæ autem aureis in sellis-recubitoriis sederunt
Mixtim cum aliis diis, suo mœstæ corde.
Jupiter autem pater ab-Ida pulchras-rotas-habentem currum & equos
Ad Olympum egit, deorum autem pervenit ad sedes.
Huic etiam equos quidem solvit inclytus terræ-quassator,
Currus verò ad altaria posuit, linteo circumdato:
Ipse autem aureum in thronum latè-sonans Jupiter
Consedit, ei autem sub pedibus magnus concutiebatur Olympus.
Istæ autem solæ à Jove seorsim Minervaque & Juno
Sedebant, nec omninò ipsum alloquebantur, neque interrogabant:
Sed ille cognovit suâ mente, dixitque,
Cur ita mœstæ estis Minervaque & Juno?
Non sane diu laborastis pugnâ in gloriosa
Perdendo Trojanos, contra quos odium acerbum reposuistis.
Omninò, cùm tales meæ vires & manus invictæ,
Non me verterint quotquot dii sunt in Olympo.
Vobis autem priùs tremor cepit pulchros artus
Quàm pugnamque videretis pugnæq; magna facinora.
Sic enim edico, quod & perfectum fuisset:
Haud sanè in vestris curribus percussæ fulmine,
In Olympum rediissetis, ubi immortalium sedes est.

---

434. Κάπῃσι.] Φάτναις. Παρὰ τὸ ἐν αὐταῖς ἱσταμένους τοὺς ἵππους κάπτειν, ὅ ἐστιν, ἐσθίειν.

435. Πρὸς ἐνώπια.] Πρὸς τοὺς ἐξ ἐναντίας τῆς εἰσόδου τοίχους. Διὰ τὸ φωτίζεσθαι ὑπὸ τῆς θυρῶν. Παμφανόωντα.] Φαίνοντα, λάμποντα.

436. Κλισμοῖσι.] Θρόνοις ἔχουσιν ἀνακλίσεις.

437. Μίγδ' ἄλλοισιν.] * Ἀναμεμιγμένως. * ἀναμεμιγμέναι τοῖς λοιποῖς. Τετιημέναι.] Τεταλαιπωρημέναι, τετιμωρημέναι.

439. Δίωκεν.] Ἤλαυνεν. * Θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους.] Παρεγένετο, προσέπλαζε, προσήγγισε, τοῖς θρόνοις θεῶν. θρόνους κατέλαβε.* Ἐξίκετο.] κατέλαβε. Θώκους.] Τὰ συνέδρια, τὰς καθέδρας.

441. Ἀμβωμοῖσι.] Περὶ τοῖς βωμοῖς. * Ἀνὰ βωμοῖς. Κατὰ συγκοπὴν Αἰολικήν.* Κατὰ λῖτα πετάσας.] Καταπετάσας λινοῦν ἱμάτιον. ἁπλώσας.

443. Πελεμίζετο.] Ἐκινεῖτο.

444. Διὸς ἀμφίς.] Τοῦ Διὸς χωρίς.

445. Ἥσθην.] Ἐκαθέσθησαν.

447. Τετίησθον.] Τεταλαιπωρῆσθε.

448. Οὐ μὲν θήν.] Οὐ μὲν δή. * Μεταφρασαὶ ἀναγινώσκουσιν, Οὐ μὲν δήν. Ὅ περ ἄμεινον. * Κάμετον.] Κεκμήκατε, κεκοπιάκατε.

450. Πάντως οἷον ἐμόν γε μένος.] καὶ τὰ ἑξῆς. Ἡ γὰρ τοῦ πάντων μείζονος θεοῦ δύναμις, φησί, τηλικαύτη ὑπάρχει, ὡς μηδὲ ὑπὸ πάντων θεῶν δύνασθαι καταγωνισθῆναι.

451. Τρέψειαν.] Μεταστρέψειαν, κωλύσειαν.

453. Μέρμερα.] Μερίμνης ἄξια, χαλεπά.

455. Πληγέντε.] Ἀντὶ τοῦ, πληγεῖσαι.

457. Ἐπί-

Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
Πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
Ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
Σκυζομένη Διῒ πατρί, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα,
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν,
Ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται·
Ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις·
Βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ' ἥτις ὀνήσει,
Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἠοῦς δὴ καὶ μᾶλλον ὑπερμενέα Κρονίωνα
Ὄψεαι, αἴκ' ἐθέλησθα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ὀλλύντ' Ἀργείων πουλὺν στρατὸν αἰχμητάων.
Οὐ γὰρ πρὶν πολέμου ἀποπαύσεται ὄβριμος Ἕκτωρ
Πρὶν ὦρθαι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα
Ἤματι τῷ ὅτ' ἂν οἱ μὲν ἐπὶ πρύμνῃσι μάχωνται,
Στείνει ἐν αἰνοτάτῳ, περὶ Πατρόκλοιο πεσόντος·
Ὣς γὰρ θέσφατόν ἐστι. σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
Χωομένης, οὐδ' εἴ κε τὰ νείατα πείραθ' ἵκηαι
Γαίης καὶ πόντοιο, ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε

Sic dixit: compressis verò labris gemebant Minervaque & Juno,
Propinquæ hæ sedebant, malaque Trojanis cogitabant.
Minerva quidem tacita erat, neque quicquam dixit,
Irata Jovi patri, ira autem ipsam atrox tenebat:
Junoni verò non continuit pectus iram, sed allocuta est,
Gravissime Saturnie, quale verbum dixisti?
Benè & nos scimus quòd tibi potentia vinci-nescia,
Attamen Danaos lugemus bellicosos,
Qui jam malo fato expleto perierint:
Sed bello quidem abstinebimus, si tu jubes:
Consilium verò Argivis suggeremus quod proderit,
Ut non omnes pereant irato Deo.
Hanc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter,
Cras-manè etiam magis præpotentem Saturnium
Videbis, si velis, bovinos-oculos-habens veneranda Juno,
Perdentem Argivorum ingentem exercitum bellicosorum.
Non enim prius à bello cessabit impetuosus Hector
Quàm excitetur ad naves velox pedibus Pelides
Die illo quando hi quidem ad puppes pugnaverint,
Angustia in gravissima, pro Patroclo occiso:
Sic enim fatale est. Tui verò ego non rationem habeo
Iratæ, neque si ultimos fines adieris
Terræ & maris, ubi Iapetusque Saturnusque

---

457. Ἐπέμυξαν.] Μεμυκόσι τοῖς χείλεσιν ἐπεστέναξαν, ἐγγύς.
459. Ἀκέων * ἦν.] Ἡσύχως εἶχε. ἀκὴν ἔζετο, καὶ ἡσυχάζουσα.* Ἀντὶ τοῦ ἀκῆν. ἡσυχάζουσα.
460. Ἄγριος.] Ἀνήμερος, χαλεπός.
461. * Ἥρῃ.] Γενικὴ ἑβραϊκή. Ἥρης.*
463. Οὐκ ἐπιεικτόν.] Οὐκ ἐνεικτὸν, οὐκ ἐνσυγχώρητον.
470. Ἠοῦς.] Ἕωθεν, ὄρθρου. τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ.
474. Ὦρθαι.] Διεγερθῆναι. Παρὰ ναῦφι.] Παρὰ ταῖς ναυσί.
476. Στείνει.] Στενώματι. Στεῖνος γὰρ εἴωθε λέγειν τὴν στενὴν ὁδόν. Λέγει δὲ τὴν ὑπὸ πολλοῦ πλήθους στενοχωρίαν. Αἰνοτάτῳ.] Τῷ χαλεπῷ, διὰ τὸν φόβον,
477. Θέσφατον.] Θεόλεκτον, μεμοιραμένον.
478. Οὐδ' εἴ κεν.] Οὐδὲ ἐάν. Νείατα.] Κατώτατα, ἔσχατα. Ἵκηαι.] Παραγένῃ, ἀπέλθῃς.
479. Γαίης καὶ πόντοιο.] Διὸς μεταστήσαντος τὸν πατέρα Κρόνον τῆς βασιλείας, καὶ τὴν τῶν θεῶν ἀρχὴν παραλαβόντος, Γίγαντες, οἱ Γῆς παῖδες, ἀγανακτήσαντες, ἐν Ταρτησῷ (πόλις δέ ἐστιν αὕτη παρὰ τῷ Ὠκεανῷ) μέγαν κατὰ Διὸς πόλεμον παρεσκεύαζον. Ζεὺς δὲ συναντήσας αὐτοῖς, καταγωνίζεται πάντας. Καὶ μεταστήσας αὐτοὺς εἰς Ἔρεβος, τῷ πατρὶ Κρόνῳ τὴν τούτων βασιλείαν παραδίδωσιν. Ὀφίωνα δὲ, τὸν δοκοῦντα πάντων ὑπερέχειν, κατηγωνίσατο, ὄρος ἐπιθεὶς αὐτῷ τὸ ἀπ' αὐτοῦ Ὀφιώνιον. Ἰαπετός.] Οὐρανοῦ παῖς, εἷς τῶν Τιτάνων.

Ἥμενοι οὔτ' αὐγῇς Ὑπερίονος ἠελίοιο
Τέρποντ', οὔτ' ἀνέμοισι· βαθὺς δέ τε τάρταρος ἀμφίς·
Οὐδ' ἢν ἔνθ' ἀφίκηαι ἀλωμένη, οὔ σευ ἔγωγε
Σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο.
Ὣς φάτο. τὸν δ' οὔτι προσέφη λευκώλενος Ἥρη.
Ἐν δ' ἔπεσ' ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
Ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Τρωσὶν μέν ῥ' ἀέκουσιν ἔδυ φάος· αὐτὰρ Ἀχαιοῖς
Ἀσπασίη τρίλλιστος ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή.
Τρώων δ' αὖτ' ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Νόσφι νεῶν ἀγαγὼν ποταμῷ ἔνι δινήεντι,
Ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.
Ἐξ ἵππων δ' ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα μῦθον ἄκουον
Τόν ῥ' Ἕκτωρ ἀγόρευε Διῒ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης·
Τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Κέκλυτέ μευ Τρῶες καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
Νῦν ἐφάμην νῆάς τ' ὀλέσας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἂψ ἀπονοστήσειν ποτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
Ἀλλὰ πρὶν κνέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλιστα
Ἀργείους καὶ νῆας ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθ'· αὐτὰρ καλλίτριχας ἵππους
Λύσαθ' ὑπὲξ ὀχέων, παρὰ δέ σφισι βάλλετ' ἐδωδήν·
Ἐκ πόλιος δ' ἄξασθε βόας καὶ ἴφια μῆλα

Sedentes neque splendore supra-gradientis solis
Oblectantur, neque ventis: profundus enim tartarus circum:
Ne quidem si illuc perveneris errabunda, tui ego
Iratæ rationem habeo, quoniam non te impudentius aliud.
Sic dixit. Ei autem nihil respondit candida-ulnis Juno.
Incidit vero in Oceanum splendidum lumen solis,
Trahens noctem nigram super almam terram.
Trojanis quidem invitis occidit lux: sed Achivis
Grata ter-exoptata supervenit nox tenebrosa.
Trojanorum vero concionem habuit illustris Hector,
Seorsim à navibus ductorum fluvium ad vorticosum,
In puro, ubi inter cadaverum strages apparebat spatium.
Ex equis verò cum descenderant in terram orationem audiebant
Quam Hector dicebat Jovi carus: in manu autem
Hastam tenebat undecim-cubitorum: antè autem splendebat hastæ
Cuspis ærea, circumque aureus ambibat annulus:
Hâc ille nixus verba alata locutus est,
Audite me Trojani & Dardani, & Socii,
Modò credidi navibus perditis & omnibus Achivis,
Retrò rediturum ad Ilium ventosam:
Sed priùs caligo supervenit, quæ nunc servavit maximè
Argivos & naves in littore maris.
Sed nunc quidem obsequamur nocti nigræ,
Cœnasque instruemus: sed pulchris-jubis-ornatos equos
Solvite ex curribus, ipsis verò apponite pabulum:
Ex urbe autem ducite boves & pingues oves

480. Ὑπερίονος.] Τοῦ ἡλίου. Ἤτοι ὅτι Ὑπερίονός ἐστι καὶ Θείας παῖς, ὡς Ἡσίοδος. Ἐντεῦθεν γὰρ αὐτὸν πατρωνυμικῶς Ὑπεριονίδην καλεῖ. Ἢ ὑπερίων, ὁ ὑπεράνω ἡμῶν ὤν, καὶ περιπολῶν τὸν κόσμον. διὰ τοῦτο γὰρ τὰ ὅλα συνέχει.

482. Ἔνθα.] Ὅπου. Ἀλωμένη.] Πλανωμένη.

483. Οὐκ ἀλέγω.] Λόγον οὐκ ἔχω, οὐ φροντίζω. Κύντερον.] Χαλεπώτερον, δεινότερον.

487. Ἀέκουσιν.] Ἄκουσι, καὶ μὴ βουλομένοις.

488. Ἀσπασίη.] Ἀσπαστή, εὐκταία. Τρίλλιστος.] Πολυλιτάνευτος. Ἐρεβεννή.] Σκοτεινή.

491. Ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.] Ἔξωθεν δεῖ λαβεῖν τὴν ἀπὸ πρόθεσιν. Ἵν' ᾖ, ὅπου καθαρὸς καὶ διαφανὴς ἦν ὁ τόπος ἀπὸ τῶν νεκρῶν.

495. Πόρκης.] Δακτύλιος.

498. Ἐφάμην.] Ἐλογισάμην.

500. Κνέφας.] Σκότος.

503. Ἐφοπλισόμεσθα.] Ἑτοιμάσωμεν.

504. * Λύσαθ' ὑπό.] Ὑπολύσατε.* Ἐδωδήν.] Τροφήν.

506. Οἱ-

Καρπαλίμως, οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε,
Σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε,
Ὥς κεν παννύχιοι μέσφ' ἠοῦς ἠριγενείης
Καίωμεν πυρὰ πολλά, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκῃ·
Μήπως καὶ διὰ νύκτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Φεύγειν ὁρμήσωνται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης·
Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἕκηλοι,
Ἀλλ' ὥς τις τούτων γε βέλος καὶ οἴκοθι πέσσῃ,
Βλήμενος ἢ ἰῷ ἢ ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Νηὸς ἐπιθρώσκων· ἵνα τις στυγέῃσι καὶ ἄλλος
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν ἄρηα.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ Διῒ φίλοι ἀγγελλόντων,
Παῖδας πρωθήβας πολιοκροτάφους τε γέροντας
Λέξασθαι περὶ ἄστυ, θεοδμήτων ἐπὶ πύργων·
Θηλύτεραι δὲ γυναῖκες ἐνὶ μεγάροισιν ἑκάστη
Πῦρ μέγα καιόντων· φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω,
Μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν, λαῶν ἀπεόντων.
Ὧδ' ἔστω Τρῶες μεγαλήτορες ὡς ἀγορεύω·
Μῦθος δ' ὃς μὲν νῦν ὑγιὴς εἰρημένος ἔστω,
Τὸν δ' ἠοῦς Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω.
Εὔχομαι ἐλπόμενος Διΐ τ' ἄλλοισί τε θεοῖσιν
Ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτους,
Οὓς κῆρες φορέουσι μελαινάων ἐπὶ νηῶν.

Properè, vinumque suave emite,
Panemque ex domibus, insupérque ligna multa colligite,
Ut per-totam-noctem usque-ad auroram manè-genitam
Accendamus ignes multos, splendor autem cœlum perveniat:
Ne fortè etiam per noctem comantes Achivi
Fugere aggrediantur super lata dorsa maris.
Ne saltem sine malo naves ascendant quieti,
Sed ut quis eorum vulnus etiam domi curet,
Percussus vel sagittâ vel hasta acuta,
Navem insiliens: ut quis horreat etiam alius
Trojanis equûm-domitoribus inferre lamentabile bellum.
Præcones autem per urbem Jovi cari nuncient,
Pueros pubescentes & temporibus-canos senes
Excubias agere circum urbem, à-Diis-ædificatis in turribus:
Fœminæ verò in suis ædibus quæque
Ignem magnum accendant: custodia autem aliqua firma sit,
Ne manus-hostium-per-insidias ingrediatur urbem, copiis absentibus.
Sic esto Trojani magnanimi ut dico:
Sermo autem hic nunc quidem ratus quem dixi esto,
Talem autem manè Trojanos inter equûm-domitores dicam.
Me vota-facientem spero Jovique cæterisque diis
Expulsurum hinc canes funestis-fatis-adductos,
Quos fata adduxerunt nigris in navibus.

---

506. Οἰνίζεσθε.] Οἶνον ἀγοράζετε.
507. *Ἐπὶ*-λέγεσθε.] Συλλέξατε, συναγάγετε.
508. Μέσφ' ἠοῦς.] Μέχρι τῆς ἡμέρας. Ἠριγενείης.] Ἤτοι, τὸν ὄρθρον γεννώσης. ἢ, ὑπὸ τοῦ ὄρθρου γεννωμένης.
509. Σέλας.] Πυρὸς λαμπηδών. Ἵκῃ.] Παραγένηται.
510. Διὰ νύκτα.] Ἀντὶ τοῦ, διὰ νυκτός.
512. Μὴ μάν.] Μὴ μὲν δή. Ἀσπουδεί γε.] Ἄνευ κακοπαθείας, χωρὶς πόνου.
513. Βέλος.] Νῦν, τὸ βεβλημένον μέρος, τὸ τραῦμα. Πέσσῃ.] Συνέχῃ, θεραπεύῃ.
517. Ἀγγελλόντων.] Ἀγγελλέτωσαν.
518. Παῖδας πρωθήβας.] Πρώτως ἡβῶντας, νέους τοὺς ὄντας ἀπὸ τῆς ἀκμῆς, ὅ ἐστιν, ἡλικίας. Πολιοκροτάφους.] Πεπολιωμένους. ἀπὸ μέρους. Ἤτοι συνεκδοχή.
519. Θεοδμήτων.] Ὑπὸ θεῶν ᾠκοδομημένων. καθότι Ποσειδῶν καὶ Ἀπόλλων ᾠκοδόμησαν αὐτούς.
520. Θηλύτεραι.] Αἱ πρὸς τὰ ἀφροδίσια καταφορώτεραι, ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν ἀλόγων ζώων. Τὰ μὲν γὰρ ἄλογα, ὡρισμένον ἔχει καιρὸν, ἐν ᾧ μίγνυνται. αὗται δὲ διηνεκῶς πλησιάζουσι.
521. Καιόντων.] Ἀντὶ τοῦ, καιέτωσαν.
522. Λόχος.] Ἐνέδρα. Ὅθεν καὶ λοχαγοὶ, οἱ ταξίαρχοι. Ἀπεόντων.] Ἀπόντων.
523. Ὧδ' ἔστω.] Οὕτως γενέσθω.
524. Μῦθος δ' ὃς μὲν νῦν.] Οὗτος μὲν δὴ ὁ λόγος.
526. Ἐλπόμενος.] Δι' ἐλπίδος ἐρχόμενος.
527. Κηρεσσιφορήτους.] Τοὺς ὑπὸ εἱμαρμένης ἠγμένους, μοιροφορήτους. ἢ, οὓς αἱ μοῖραι ἀποίσουσιν.

529. Ἐπὶ

Ἀλλ' ἤτοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς.	Verum enimvero per noctem custodiamus nos ipsos.
Πρωῒ δ' ὑπ' ἠοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,	Et manè sub auroram armis armati,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.	Naves ad cavas excitemus acrem martem.
Εἴσομαι αἴκε μ' ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης	Videbo an me Tydides fortis Diomedes
Πὰρ νηῶν πρὸς τεῖχος ἀπώσεται, ἤ κεν ἐγὼ τὸν	A navibus ad murum repellet, an ego illum
Χαλκῷ δηώσας, ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι.	Ære cùm occidero, spolia cruenta auferam.
Αὔριον ἣν ἀρετὴν διαείσεται, αἴ κ' ἐμὸν ἔγχος	Cras suam virtutem perspiciet, si meam hastam
Μείνῃ ἐπερχόμενον· ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω	Sustinuerit irruentem: sed in primis puto
Κείσεται οὐτηθεὶς, πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι	Jacebit vulneratus, multique circa ipsum socii
Ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον. αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς	Sole orto cras. Ita enim ego
Εἴην ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα,	Sim immortalis & expers-senectutis per dies omnes,
Τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων,	Et honorer sicut honoratur Minerva & Apollo,
Ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν.	Ut jam dies illa malum feret Argivis.
Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ'· ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν.	Sic Hector concionatus est: Trojani autem acclamarunt.
Οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας,	Illi verò equos quidem solverunt jugo sudantes,
Δῆσαν δ' ἱμάντεσσι παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος·	Ligaverunt autem capistris apud currus suos unusquisque:
Ἐκ πόλιος δ' ἄξαντο βόας καὶ ἴφια μῆλα	Ex urbe autem adduxerunt boves & pingues oves
Καρπαλίμως· οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζοντο,	Properè: vinum autem suave emerunt,
Σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο.	Panemque ex domibus, & insuper ligna multa collegerunt.
Κνίσσην δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον οὐρανὸν εἴσω.	Nidorem autem ex campo venti sustulerunt ad cœlum.
Οἱ δὲ, μέγα φρονέοντες, ἐπὶ πτολέμοιο γεφύρῃ	Illi verò, elati animis, secundùm bellicos ordines
Εἵατο παννύχιοι· πυρὰ δέ σφισι καίετο πολλά.	Sedebant per-totam-noctem: ignes autem eis ardebant multi.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην	Sicut autem quando in cœlo stellæ lucidam circa lunam
Φαίνετ' ἀριπρεπέα, ὅτε τ' ἔπλετο νήνεμος αἰθήρ,	Apparent perdecoræ, quando est sine vento æther,
Ἔκ τ' ἔφανον πᾶσαι σκοπιαὶ, καὶ πρώονες ἄκροι,	Apparentque omnes speculæ, & cacumina summa,

529. Ἐπὶ νυκτί.] Διὰ τῆς νυκτός.

530. * Πρωῒ δ' ὑπό.] Καὶ ὑποπρωΐ. * Ὑπ' ἠοῖοι.] Ὑπὸ τὴν ἕω. ὑπὸ τὸν ὄρθρον.

532. Εἴσομαι.] Γνώσομαι.

534. Δηώσας.] Φονεύσας.

535. Διαείσεται.] Γνωρίσει, διαγνώσεται.

537. Οὐτηθείς.] Τρωθείς.

538. Ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον.] Ἅμα τῷ τὸν ἥλιον ἀνίσχειν αὔριον.

542. Κελάδησαν.] Ἐβόησαν μετὰ θορύβου.

545. Ἴφια μῆλα.] Εὔτραφῆ. Μετάληψις, ὁ τρόπος.

550. Εἵατο.] Ἐκαθέζοντο.

551. Φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην.] Τὴν φύσει λαμπράν. Τοῦτο δὲ καθόλου τῆς σελήνης ἐπιθετικόν ἐστι, κἂν μὴ πανσέληνος ᾖ.

552. Ἀριπρεπέα.] Πάνυ εὐπρεπῆ, διάδηλα. Ἔπλετο.] Ἐγένετο, ἦν. Νήνεμος.] Χωρὶς ἀνέμου.

553. Σκοπιαί.] Σκοποὶ, ὑψηλοὶ τόποι. Πρώονες.] Οἱ προνενευκότες τῶν ὀρῶν τόποι, καὶ προβεβλημένοι, παρὰ τὸ προέχειν. * Πρῶνες. πρώονες. *

Καὶ νάπαι· οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ,
Πάντα δέ τ' εἴδεται ἄστρα· γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν·
Τόσσα μεσηγὺ νεῶν ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων
Τρώων καιόντων πυρὰ φαίνετο Ἰλιόθι πρό.
Χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο, πὰρ δὲ ἑκάστῳ
Εἵατο πεντήκοντα, σέλαι πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἵπποι δὲ κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας,
Ἑσταότες παρ' ὄχεσφιν, εὔθρονον ἠῶ μίμνον.

Et saltus: cœlitus autem aperitur immensa æthra,
Et omnia conspiciuntur astra: gaudet autem animo pastor:
Tot inter naves & Xanthi fluenta
Trojanorum accendentium ignes apparebant ante Ilium.
Mille in campo ignes ardebant, apud autem singulos
Sedebant quinquaginta *viri*, *ad* lumen ignis ardentis.
Equi verò hordeum album comedentes & arincam,
Stantes apud currus, pulchro-sedentem-in-solio auroram expectabant.

555. Εἴδεται.] Φαίνεται. Γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν.] Ποιμένα, εἶπεν, ἀντὶ τοῦ, βουκόλος. Διὰ νυκτὸς γὰρ οἱ βόες νέμονται. Κατάχρησις, ὁ τρόπος.

556. Μεσηγύ.] Ἀναμέσον.

557. Ἰλιόθι πρό.] Πρὸ τῆς Ἰλίου.

558. Πὰρ δὲ ἑκάστῳ εἵατο πεντήκοντα σέλαι πυρὸς αἰθομένοιο.] Τῷ ἑκάστῳ, συναπτέον τὸ, σέλαι. ἵν' ᾖ, παρ' ἑκάστῳ σέλαϊ καὶ φωτὶ τοῦ πυρὸς, τουτ' ἔστι, παρ' ἑκάστῃ πυρᾷ. Ἐκ τούτων δ' ἄν τις καταμάθοι τὸ πλῆθος τῶν Τρώων, ὅτι ε' μυριάδες ἦσαν οἱ πολῖται.

559. Εἵατο.] Ἐκαθέζοντο. Σέλαι.] Φωτὶ, πυρᾷ. Ὅθεν καὶ ἡ τὸ φῶς ἡμῖν παρέχουσα σελήνη εἴρηται.

560. Κρῖ.] Κριθάς. Ἀποκοπὴ ὁ τρόπος. Ὀλύρας.] Εἶδος σπέρματος παραπλησίου κριθῇ.

561. Εὔθρονον.] Καλὸν θρόνον ἔχουσα. βασιλικὸν ἢ καλὸν ἅρμα. μεταληπτικῶς. Μίμνον.] Ἔμενον.

ΥΠΟ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ Ι.

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἀγαμέμνονος συμβουλεύσαντος τοῖς Ἕλλησι φεύγειν, ἵστανται τὴν ἐναντίαν ἀποφαινόμενοι γνώμην Διομήδης καὶ Νέστωρ. Συμβουλεύσαντος δὲ Νέστορος, πρὸς Ἀχιλλέα πέμπονται πρέσβεις. Καὶ δεηθεῖσιν ἀντεῖπεν αὐτοῖς Ἀχιλλεύς. Οἱ δὲ ἀπαγγέλλουσι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς ὕπνον τρέπονται.

ΚΑΙ ἌΛΛΗ.

Ἐπαυλισαμένων τῶν πολεμίων διὰ τὴν κατὰ τὸν πόλεμον εὐημερίαν περὶ τὸν ναύσταθμον, Ἀγαμέμνων ἀπελπικὼς τὴν σωτηρίαν, ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ἀποφαινόμενος γνώμην, ἀποφεύγειν ἐπιβάντας τῶν νεῶν κελεύει τοὺς Ἕλληνας. Διομήδους δὲ ἀντειπόντος, Νέστωρ παραυτίκα ἀμείβεται τοῦτον. Προστίθησι δὲ τὰ λείποντα αὐτοῦ τοῖς λόγοις, φύλακας κελεύων ἐπὶ τὴν τάφρον ἐκπέμπειν, καὶ τοὺς ἀρίστους ἀθροίσαντα βουλεύεσθαι μετ᾽ αὐτῶν περὶ τῶν ἐπειγόντων. Πείθεται τούτοις ὁ βασιλεὺς, καὶ τοὺς ἀρίστους ἑστιᾷ, ἐν οἷς πάλιν Νέστωρ Ἀγαμέμνονι σύμβουλος τῶν καλλίστων γίνεται, τὸ μὲν πρὸς τὸν Ἀχιλλέα κελεύων αὐτὸν ὀργῆς λαθέσθαι, πρὸς δὲ τὸν ἐπείγοντα καιρὸν ἁρμόσασθαι, καὶ πρεσβείαν ὡς τὸν τοῦ Πηλέως ἀποστεῖλαι. Τοῦ δὲ βασιλέως καὶ δῶρα πολλὰ ὑπισχνουμένου δώσειν, καὶ κηδεστὴν ἀξιώσαντος γενέσθαι, παραγίνονται πρὸς αὐτὸν πρέσβεις ὅ, τε Ἰθακήσιος καὶ ὁ τοῦ Τελαμῶνος, καὶ πρὸς τούτοις Φοῖνιξ. Τῶν δὲ πρεσβέων ἐλθόντων, καὶ τὴν δέησιν ποιουμένων, καὶ τὰ κατὰ τοὺς Ἕλληνας μηνυσάντων, καὶ τὴν ἔπαξιν δηλούντων, ἄτεγκτος ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ οὐδ᾽ ὅλως ἐνδιδοὺς πρὸς τὴν ἀκοὴν τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων εὑρίσκεται· ἀλλὰ μνησικακῶν μὲν τῷ Ἀγαμέμνονι, τῶν δὲ δώρων καταφρονῶν, καὶ τῆς συγγενείας τοῦ βασιλέως ὑπερφρονῶν. Καὶ μετὰ τοῦτο Φοῖνιξ πείθειν αὐτὸν πειρᾶται, καὶ δακρύει τὴν παροῦσαν τῶν Ἑλλήνων τύχην, ὡς εἰς ἔλεον αὐτὸν ὑπάξων· καὶ τῆς περὶ τὴν πρώτην ἡλικίαν ὑπομιμνήσκει τροφῆς, καὶ ὅτι οὐ χρὴ, παραδείγματι τῷ κατὰ τὴν παλαιὰν ἱστορίαν χρώμενος, πάντα μὴ πείθεσθαι, δι᾽ ὧν εἶπεν αἰνίττεται· καὶ ὡς πρὸς ἀνάγκην βοηθήσας χωρὶς τιμῆς μεταγνώσεται, τὴν Μελεάγρου μάχην καὶ Αἰτωλῶν διηγούμενος. Οὔτε δὲ Φοῖνιξ, πρεσβευτὴς εὐτυχής· καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπίσης τοῖς ἄλλοις ἀποτυγχάνει· Οὔτε δ᾽ ὁ συγγενὴς αὐτὸν Αἴας ἔτρεψεν, ἐπιπλήσσων τε καὶ ἱκετεύων καὶ λοιδορούμενος, καὶ παντὶ τρόπῳ πεῖσαι πειρώμενος. Ἀλλὰ Φοίνικα μὲν παρ᾽ ἑαυτῷ κατέχει Ἀχιλλεύς· Ὀδυσσεὺς δὲ σὺν Αἴαντι τὰ πρὸς τοῦ Ἀχιλλέως ἀποπρεσβεύεται τοῖς Ἕλλησιν· Ἐφ᾽ οἷς Διομήδης καταπλήττεται μὲν Ἀχιλλέως ὡς οὐ δεόντως ἀμέτρῳ ὀργῇ χολάζοντος, τοὺς δὲ ἀρίστους ἐπὶ τὴν μάχην προτρέπεται.

Ἐξεσίη δ᾽ Ἀχιλῆος ἀπειθέος ἐστὶν Ἰῶτα.

Ὣς οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Θεσπεσίη ἔχε φύζα, φόβου κρυόεντος ἑταίρη·
Πένθεϊ δ᾽ ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.
Ὡς δ᾽ ἄνεμοι δύο Πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα,

Ita quidem Trojani custodias agebant: sed Achivos
Ingens tenebat trepidatio, timoris frigidi socia:
Luctu verò intolerando sauciati erant omnes fortissimi.
Sicut autem venti duo Pontum commovent piscosum,

Φυλακὰς ἔχον.] * Εἶχον.* ἐφύλαττον. Καλῶς δὲ εἶπεν * τοῦτο.* οἱ μὲν γὰρ Τρῶες τὰς φυλακὰς εἶχον, ἵνα μὴ φύγωσιν οἱ Ἕλληνες διὰ νυκτός. οἱ δὲ Ἕλληνες εἴχοντο ὑπὸ τοῦ δέους.

2. Θεσπεσίη.] Θεία, πολλή. Ἰδίως μὲν, διὰ τοὺς Τρῶας· ἰδίως δὲ, διὰ τὸν πεσόντα κεραυνόν. Ἔχε.] Εἶχεν, ἐκράτει. Φύζα.] Ἡ μετὰ δέους φυγή. Κρυόεντος.] Φρικτοῦ, φοβεροῦ. Σημαίνει γὰρ, τοὺς φοβουμένους συγκρούειν τοὺς ὀδόντας. Ἑταίρη.] Συνεργὸς, φίλη. Σημειωτέον δὲ, ὅτι τὴν φυγὴν ὁ Ποιητὴς τοῦ φόβου εἴρηκεν ἑταίραν.

3. Ἀτλήτῳ.] Ἀνυπομονήτῳ, ἀφορήτῳ. Βεβολήατο.] Τὴν ψυχὴν τετρωμένοι ἦσαν. ἐλυποῦντο.

4. Ὡς δ᾽ ἄνεμοι δύο.] Καλῶς δύο ἀνέμους παρέλαβε ταράσσοντας τὸ πέλαγος, ἵνα καὶ δύο πάθη ψυχῆς παραστήσῃ. Ὥσπερ, φησὶν, εἰώθασι δύο ἄνεμοι ταράσσειν τὴν θάλασσαν ἐκ βυθοῦ· οὕτω καὶ οἱ Ἕλληνες ἐταράσσοντο ὑπὸ τῶν δύο χαλεπωτάτων παθῶν, λύπης τε, καὶ φόβου. Ὀρίνετον.] Ταράσσουσι. Δυϊκῶς.

5. Βο-

Βορέης καὶ Ζέφυρος, τώ τε Θρήκηθεν ἄητον
Ἐλθόντ' ἐξαπίνης· ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν
Κορθύεται, πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευαν·
Ὡς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Ἀτρείδης δ' ἄχεϊ μεγάλῳ βεβλημένος ἦτορ,
Φοίτα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων
Κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν ἄνδρα ἕκαστον,
Μηδὲ βοᾶν· αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο.
Ἷζον δ' εἰν ἀγορῇ τετιηότες. ἂν δ' Ἀγαμέμνων
Ἵστατο δακρυχέων, ὥστε κρήνη μελάνυδρος,
Ἥ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ·
Ὡς ὁ βαρυστενάχων ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα,
Ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ·
Σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
Δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
Οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
Ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.

Boreas & Zephyrus, qui è Thracia spirant
Adventu repentino: simul autem & unda nigra
In acervum attollitur, multam autem extra mare algam fundunt:
Sic scindebatur animus in pectoribus Achivorum.
Atrides autem dolore magno sauciatus cor,
Obibat præconibus canoris jubens
Nominatim ad concionem vocarent virum unumquemque,
Non autem clamarent: ipse autem inter primos laborabat
Sedebant autem in concione tristes. Agamemnon autem
Surrexit lachrymas-fundens, ceu fons aquis-niger,
Qui ab excelsâ petrâ nigram fundit aquam:
Sic ille graviter suspirans verba inter Argivos fecit.
O amici Argivorum ductores & principes,
Jupiter me valde Saturnius detrimento irretivit gravi:
Infestus, qui antea quidem mihi promisit & annuit
Ilio exciso bene-munito rediturum,
Nunc verò malam fraudem struxit, & me jubet
Inglorium Argos redire, postquam multum perdidi populum.
Ita scilicet Jovi præpotenti placitum est,
Qui jam multarum urbium demolitus est vertices,
Ac adhuc demolietur: hujus enim potentia est maxima.

---

5. Βορέης καὶ Ζέφυρος, τώ τε Θρήκηθεν ἄητον.] Πῶς ἀμφοτέρους ἐκ Θράκης φησὶ πνεῖν, τοῦ μὲν Βορέου ἐξ Ἄρκτου, τοῦ δὲ Ζεφύρου ἐκ Δύσεως πνέοντος; Ῥητέον οὖν, ὅτι ἡ τῶν Θρακῶν γῆ ἐπιπολὺ διήκει, καὶ σιγματοειδὴς κεῖται τῇ θέᾳ μέχρι τῆς δύσεως. Ἀφ' ἑκατέρου οὖν μέρους τῶν ἀνέμων ἔχει ἑκάτερον. Οἱ δέ φασιν, ὅτι συλληπτικῶς πέφρακε. Μόνος γὰρ ὁ Βορέας ἀπὸ Θράκης πνεῖ. Τώ τε Θρήκηθεν ἄητον.] Οἵτινες ἀπὸ Θράκης πνέουσιν.

6. Ἄμυδις.] Ὁμοῦ, ἐξαίφνης. Κελαινόν.] Μέλαν. ἐξ οὗ, φρικτόν.

7. Κορθύεται.] Κορυφοῦται, αὔξεται. Ἔνιοι δὲ ἐπὶ τοῦ σωρεύεσθαι ἤκουσαν. κόρθυς γάρ, ὁ σωρός. Παρὲξ ἅλα.] Ἔξω παρὰ τὴν θάλασσαν. Φῦκος.] Τὸ χορτῶδες τῆς θαλάσσης ἀπόβλημα. Οἱ δὲ φυκία φασὶ βοτάνην τὴν ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης γιγνομένην. Ἔχευαν.] Ἔξω ἔβαλον.

8. Ἐδαΐζετο.] Ἐταράττετο, διεκόπτετο.

9. Ἄχεϊ μεγάλῳ.] Μεγάλῃ λύπῃ. Βεβλημένος ἦτορ.] Ὥσπερ τὴν ψυχὴν βεβλημένος, καὶ ἐκπεπληγμένος.

10. Φοίτα.] Παρεγίγνετο, περιῄει.

11. Κλήδην.] * Ἐξονομακλήδην. ὀνομαστί. * Καλοῦντας, κηρύσσοντας.

12. Μηδὲ βοᾶν.] Μηδὲ βοῶντας. Νυκτὸς γὰρ οὔσης, καὶ πλησίον ὄντων τῶν πολεμίων, οὐ πάντας καλεῖ, * οὐ βοᾷ, κλήδην δὲ κικλήσκει, * ἵνα μή τις ταραχὴ γένηται. Πονεῖτο.] Ἐνήργει.

14. Μελάνυδρος.] Πολύυδρος. Φύσει γὰρ μέλαν τὸ ὕδωρ. Ἀλλὰ λαμπρύνεται ταῖς ἡλιακαῖς αὐγαῖς. Ἢ βαθεῖα. τοῦ γὰρ μελαίνεσθαι αἴτιον τὸ βάθος.

15. Αἰγίλιπος.] Ὑψηλῆς. ἣν ἂν καὶ αἲξ ἀπολίποι διὰ τὸ ἄγαν ὑψηλὸν καὶ δύσβατον. ἐν γὰρ τοῖς κρημνοῖς αἱ αἶγες ὡς ἐπίπαν νέμονται. Ἡ δὲ παραβολὴ πρός τε τὸ πλῆθος τῶν δακρύων εἴληπται καὶ τῶν στεναγμῶν. Δνοφερόν.] Μέλαν. Χέει.] Χεῖ, πέμπει.

18. Ἐνέδησεν.] Ἐνέβαλε.

Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες·
Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Ἀτρεΐδη, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ἀφραδέοντι,
Ἣ θέμις ἐστὶν ἄναξ, ἀγορῇ· σὺ δὲ μή τι χολωθῇς.
Ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσι,
Φὰς ἔμεν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα. ταῦτα δὲ πάντα
Ἴσασ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες·
Σοὶ δὲ διάνδιχα δῶκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω.
Σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων·
Ἀλκὴν δ' οὔτοι δῶκεν, ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Δαιμόνι', οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν
Ἀπτολέμους τ' ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας ὡς ἀγορεύεις;
Εἰ δέ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται ὥστε νέεσθαι,
Ἔρχεο· πάρ τοι ὁδὸς, νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης
Ἑστᾶσ', αἵ τοι ἕποντο Μυκήνηθεν μάλα πολλαί·
Ἀλλ' ἄλλοι μενέουσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Εἰσόκε περ Τροίην διαπέρσομεν. εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ
Φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Νῶϊ δ', ἐγὼ Σθένελός τε, μαχησόμεθ' εἰσόκε τέκμωρ

Sed agite, ut ego dixero, pareamus omnes,
Fugiamus cum navibus dilectam in patriam terram.
Non enim jam Trojam capiemus latas-vias-habentem.
Sic dixit. Illi verò omnes taciti facti sunt silentio,
Diu autem muti erant tristes filii Achivorum:
Tandem vero inter eos locutus est pugnâ-strenuus Diomedes,
Atrida, tibi primum adversabor inconsultè-loquenti,
Quà fas est ô rex, concione: tu vero ne irascaris.
De fortitudine quidem mihi primus convitium fecisti inter Danaos,
Dicens *me* esse imbellem & fortitudinis-expertem. Hæc autem omnia
Sciunt Argivorum & juvenes & senes:
Tibi verò ex-duobus-alterum dedit Saturni filius versuti.
Sceptro quidem tibi dedit honorari supra omnes:
Virtutem autem non dedit, quod quidem imperium est maximum.
Bone vir, itáne planè speras filios Achivorum
Imbellesque esse & fortitudinis-expertes ut dicis?
Quòd si tibi ipsi animus properat ad redeundum,
Abi: patet tibi via, naves autem tibi prope mare
Stant, quæ te secutæ sunt à-Mycenis valde multæ:
At alii manebunt comantes Achivi
Donec Trojam everterimus. Quod si & ipsi *volunt*,
Fugiant cum navibus dilectam in patriam terram.
Nos vero, ego Sthenelusque, pugnabimus donec finem

30. Δήν.] Πολλῷ χρόνῳ, ἐπὶ πολύ. Ἄνεῳ.] Ἄφωνοι, ἥσυχοι. Τετιηότες.] Τετιμωρημένοι, λυπούμενοι.

32. Σοὶ πρῶτα μαχήσομαι.] Ἀντὶ τοῦ, τῷ λόγῳ σου. Ἀφραδέοντι.[Ἀσυνετοῦντι.

33. Ἣ θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἀγορῇ.] Ὡς νόμος ἐστὶν ἐν ἐκκλησίαις τὸν βουλόμενον λέγειν ἀκωλύτως, ὥσπερ ἐν δημοκρατίᾳ.

34. Ἀλκὴν μέν μοι πρῶτος ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσι.] Ἰσχύν μοι πρῶτος ὠνείδισας ἐν τοῖς Ἕλλησιν ὡς ἀνάνδρου. Ἤτοι δὲ, ἐν ἤθει λέγει. Τὴν μέν τοι ἀναφορὰν ἔχει ταῦτα ἐπὶ τὰ ῥηθέντα ὑπ' Ἀγαμέμνονος ἐν τῇ Δ. ῥαψῳδίᾳ· Ὤμοι Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο, Τί πτώσσεις, τί δ' ὀπιπτεύεις πολέμοιο γεφύρας; καὶ τὰ ἑξῆς.

35. Φάς.] Φήσας, εἰπών. Ἀπτόλεμον.] Ἄπειρον πολέμου, ἄμαχον.

36. Ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.] Γέροντας εἶπε, διὰ τὸν Νέστορα, ἐπεὶ μικρῷ πρότερον αὐτὸν ἐσεσώκει ἐν τῷ πολέμῳ.

37. Διάνδιχα δῶκε.] Τοῖν δυοῖν ἕτερον ἔδωκε.

38. Περὶ πάντων.] * Ὑπὲρ πάντας. * περισσῶς, πάνυ.

39. Ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.] Ὃ κράτιστόν ἐστιν.

41. Ὡς ἀγορεύεις.] Ὡς λέγεις.

42. Ἐπέσσυται.] Ἐφορμᾷ.

43. Πάρ τοι ὁδός.] Πάρεστί σοι τὰ πρὸς τὴν ὁδὸν ἡτοιμασμένα, εἰ βούλει ἀπαλλάττεσθαι. Νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης.] Αἱ δὲ νῆές σου ἐγγὺς τῆς θαλάσσης εἰσί. Διὰ δὲ τοῦ πλήθους τῶν νεῶν δειλίαν αὐτοῦ κατηγορεῖ.

46. Εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ φευγόντων.] Προσληπτέον δὲ τὸ, βούλονται. ἵν' ᾖ, ἐὰν δὲ καὶ αὐτοὶ βούλονται, φευγέτωσαν, ἔσωσαν τῶν φευγόντων.

Ἴλιον εὕρωμεν· σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετεφώνεεν ἱππότα Νέστωρ,
Τυδείδη, πέρι μὲν πολέμῳ ἔνι καρτερός ἐσσι,
Καὶ βουλῇ μετὰ πάντας ὁμήλικας ἔπλευ ἄριστος·
Οὔτις τοι τὸν μῦθον ὀνόσεται, ὅσοι Ἀχαιοί,
Οὐδὲ πάλιν ἐρέει· ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων.
Ἦ μὴν καὶ νέος ἐσσί, ἐμὸς δέ κε καὶ πάϊς εἴης
Ὁπλότερος γενεῆφιν, ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεις
Ἀργείων βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγ', ἐγών, ὃς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
Ἐξείπω, καὶ πάντα διίξομαι· οὐδέ κέ τίς μοι
Μῦθον ἀτιμήσει, οὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.
Ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
Ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου, ὀκρυόεντος.
Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα· φυλακτῆρες δὲ ἕκαστοι
Λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.
Κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι, αὐτὰρ ἔπειτα
Ἀτρείδη, σὺ μὲν ἄρχε· σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐσσι.

Illi invenerimus: favente enim deo venimus.
Sic dixit: illi verò omnes acclamarunt filii Achivorum,
Orationem admirati Diomedis equûm-domitoris.
Inter eos autem surgens locutus est eques Nestor,
Tydide, supra *omnes* quidem in pugnâ fortis es,
Et consilio inter omnes æquales es optimus:
Nemo tibi hanc sententiam vituperaverit, quotquot Achivi,
Neque contrà dixerit: sed non ad finem pervenisti consiliorum.
Et sane juvenis es, meus verò etiam filius esse posses
Minimus natu, & tamen prudentia loqueris
Argivorum regibus, quoniam rectè dixisti.
Sed age, ego, qui te senior glorior esse,
Eloquar, & omnia persequar: neque aliquis mihi
Sermonem improbaverit, ne quidem rex Agamemnon.
A societate-civili-abhorrens, jur.-divin.-contēptor, impius-in-familiā est ille
Qui bellum amat intestinum, horrendum.
Verùm enimvero nunc quidem pareamus nocti nigræ,
Cœnasque instruemus: custodes autem quique
Cubent ad fossam depressam murum extra.
Juvenibus quidem hæc præcipio, deinde verò
Atride, tu quidem eis imperium da: nam tu rex-maximus es.

---

51. Ἀγασάμενοι.] Θαυμάσαντες.

54. Ὁμήλικας.] Συνήλικας. τῆς αὐτῆς ἡλικίας. Ἔπλευ.] Ἔφυς.

55. Οὔτις τοι τὸν μῦθον ὀνόσεται.] Οὐδεὶς ἂν σου τὸν λόγον ἐκφαυλίσῃ, καὶ μέμψηται. Πῶς δὲ ὁ Νέστωρ, τὸ τέλειον ἀποδοὺς τῷ Διομήδους λόγῳ, λέγειν αὐτὸς ἐπιχειρεῖ; Ῥητέον, ὅτι τῆς ὕβρεως τὴν μνήμην καὶ Διομήδης πεποίηται, καὶ Νέστωρ αὐτῷ τελείως γεγενῆσθαι μαρτυρεῖ. Ὅπερ δὲ δεῖ πράσσειν, ἐν καιρῷ Διομήδης μὲν παρέλιπεν, ἐκεῖνος δ' εἰσηγεῖται.

56. Οὐδὲ πάλιν ἐρέει.] Οὐδὲ τὰ ἐναντία σοι ἐρεῖ. Ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων.] Οὐ μὴν τέλος ἐπέθηκας τῷ λόγῳ σου. τὰ μὲν γὰρ πρὸς τὸν βασιλέα δεόντως φησὶν εἰρῆσθαι. ἐλλείπειν δὲ τὰ τῆς συμβουλῆς καὶ περὶ φυλακῆς ἅπερ αὐτὸς ἀνεπλήρωσεν.

57. Ἦ μὴν καὶ νέος ἐσσί.] Νέος μὲν δὴ ὑπάρχεις. Ἐμὸς δέ κε καὶ πάϊς εἴης Ὁπλότερος γενεῆφιν.] Ἐμὸς δ' ἂν καὶ παῖς νομισθείης, καὶ τῶν παίδων μου ὁ νεώτατος.

58. Ἀτάρ.] Καὶ δή. Πεπνυμένα βάζεις Ἀργείων βασιλῆας.] Συνετῶς δὲ λέγεις παρὰ πάντας τοὺς βασιλεῖς τῶν Ἑλλήνων.

60. Γεραίτερος.] Παλαιότερος, πρεσβύτερος.

61. Διίξομαι.] Διελεύσομαι, πληρώσω.

63. Ἀφρήτωρ.] Ὁ φρατρίαν καὶ συγγένειαν μὴ ἔχων. Φρατρία δὲ κυρίως ἐστί, τρίτον μέρος τῆς φυλῆς. Ἀθέμιστος.] Ἄδικος ἄνθρωπος.

64. Ὃς πολέμου ἔραται.] Ὅστις πολέμου ἐρᾷ. Ἐπιδημίου.] Τοῦ ἐμφυλίου, τοῦ μὴ πρὸς πολεμίους, ἀλλὰ πρὸς οἰκείους γινομένου. Λέγει δὲ τοῦτο, αἰνιττόμενος τὸν Ἀχιλλέα.

66. Φυλακτῆρες.] Ἀντὶ τοῦ, φύλακες. ἀπὸ ὀρθῆς τοῦ, φυλακτήρ.

67. Λεξάσθων.] Λεξάσθωσαν, συναθροισθήτωσαν, κατακλιθήτωσαν.

69. Ἄρχε.] Ἡγοῦ, ἡγεμόνευε.

Δαίνυ δαῖτα γέρουσιν· ἔοικέ τοι, οὔτοι ἀεικές.
Πλεῖαί τοι οἴνου κλισίαι, τὸν νῆες Ἀχαιῶν
Ἠμάτιαι Θρῄκηθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγουσι·
Πᾶσά τοι ἔσθ' ὑποδεξίη, πολέεσσι δ' ἀνάσσεις.
Πολλῶν δ' ἀγρομένων, τῷ πείσεαι ὅς κεν ἀρίστην
Βουλὴν βουλεύσῃ· μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιοὺς
Ἐσθλῆς ϗ πυκινῆς, ὅτι δήϊοι ἐγγύθι νηῶν
Καίουσι πυρὰ πολλά. τίς ἂν τάδε γηθήσειε;
Νὺξ δ' ἥδ' ἠὲ διαρραίσει στρατὸν, ἠὲ σαώσει.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
Ἐκ δὲ φυλακτῆρες σὺν τεύχεσιν ἐσσεύοντο,
Ἀμφί τε Νεστορίδην Θρασυμήδεα ποιμένα λαῶν,
Ἠδ' ἀμφ' Ἀσκάλαφον, ϗ Ἰάλμενον, υἷας Ἄρηος,
Ἀμφί τε Μηριόνην, Ἀφαρῆά τε, Δηΐπυρόν τε,
Ἠδ' ἀμφὶ Κρείοντος υἱὸν Λυκομήδεα δῖον·
Ἑπτ' ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων, ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ
Κοῦροι ἅμ' ἔστιχον, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες·
Κὰδ δὲ μέσον τάφρου ϗ τείχεος ἷζον ἰόντες.
Ἔνθα δὲ πῦρ κήαντο, τίθεντο δὲ δόρπον ἕκαστος.
Ἀτρεΐδης δὲ γέροντας ἀολλέας ἦγεν Ἀχαιῶν
Ἐς κλισίην, παρὰ δέ σφι τίθει μενοεικέα δαῖτα·
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος ϗ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν

Præbe convivium ſenibus: decet te, nequaquam indecorum.
Plena tibi vino tentoria, quod naves Achivorum
Quotidianæ ex-Thracia per latum pontum advehunt:
Omnis tibi adeſt ad-accipiendum-apparatus, multis autem imperas.
Multis autem congregatis, illi obſequeris qui optimum
Conſilium dederit: valde autem opus eſt omnibus Græcis
Bono & prudenti, quoniam hoſtes prope naves
Accendunt ignes multos. Quis in his lætetur?
Nox autem hæc vel diſperdet exercitum, vel ſervabit.
Sic dixit: Illi verò eum libenter & audierunt & obſecuti ſunt:
Cuſtodes verò cum armis properè exierunt,
Neſtoridesque Thraſymedes paſtor populorum,
Et Aſcalaphus, & Ialmenus, filii Martis,
Merionesque, Aphareusque, Deipyrusque,
Et Creontis filius Lycomedes nobilis:
Septem erant duces cuſtodum, centum vero cum quolibet
Juvenes ordine-ibant, longas haſtas manibus tenentes:
In medioque foſſæ & muri ſedebant profecti.
Ibique ignem accenderunt, appoſueruntque cœnam unuſquiſque.
Atrides autem proceres frequentes duxit Achivorum
In tentorium, ipſiſque appoſuit gratum-animo convivium.
Hi autem ad cibos paratos appoſitos manus extenderunt.
Sed poſtquam potus & cibi deſiderium exemerant,
Illis ſenex omnium primus texere cœpit conſilium

---

70. Δαίνυ δαῖτα γέρουσιν.] Ἐπὶ ἑστίασιν κάλει τοὺς ἐντίμους. Ἔοικέ τοι.] Πρέπον σοί ἐστιν. Οὔ τοι ἀεικές.] Οὐκ ἔστι σοι ἀπρεπές.

72. Ἠμάτιαι.] * Καθημεριναί. αἱ * καθ' ἑκάστην ἡμέραν * ἐσερχόμεναι. *

73. Πᾶσά τοι ἔσθ' ὑποδεξίη.] Πάρεστί σοι ἀφθόνως ἡ πρὸς ὑποδοχὴν δαψίλεια.

74. Ἀγρομένων.] Ἀθροισθέντων, συναχθέντων. Τῷ πείσεαι.] Τούτῳ πεισθήσῃ.

75. Βουλὴν βουλεύσῃ.] Τὸ σχῆμα, παρονομασία. * Πάντας.] Κατὰ πάντας. *

76. Πυκινῆς.[Πυκνῆς, συνετῆς.

77. Τίς ἂν τάδε γηθήσειε;] Προσληπτέον τὸ, ἰδών. τίς ἂν χαρείη, βλέπων ταῦτα οὕτω πρασσόμενα.

78. Νὺξ ἥδ'.] Αὕτη δὲ ἡ νύξ. Διαρραίσει.] Διαφθερεῖ.

80. Ἐσσεύοντο.] Ἐξήεσαν, ἐξώρμων.

81. Ἀμφὶ * Θρασυμήδεα.] Οἱ * περὶ * Θρασυμήδη. * Θρασυμήδεα.] Θρασυμήδην. Ὁ δὲ τρόπος, ἔκτασις. τὸ ἔθος Ἰώνων.

88. Πῦρ κήαντο.] Πῦρ ἀνῆψαν.

89. Ἀολλέας.] Ἀθρόους.

90. Μενοεικέα.] Τῷ μένει εἴκουσαν, αὐτάρκη.

91. Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα.] Οἱ δὲ ἐπὶ τὰ ἑτοῖμα βρώματα ἐξέτειναν τὰς χεῖρας, ϗ ἤσθιον. Ὀνείατα.] Βρώματα τὴν ὄνησιν παρέχοντα. Ἴαλλον.] Ἔπεμπον, ἐξέτεινον.

93. Ὑφαίνειν.] Κατασκευάζειν. μεταφορικῶς.

Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ἀτρεΐδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι, ἕνεκα πολλῶν
Λαῶν ἐσσὶ ἄναξ, καί τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξε
Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βουλεύησθα.
Τῷ σε χρὴ πέρι μὲν φάσθαι ἔπος, ἠδ' ἐπακοῦσαι,
Κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλῳ, ὅτ' ἄν τινα θυμὸς ἀνώγῃ
Εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν· σέο δ' ἕξεται ὅ, ττι κεν ἄρχῃ·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει
Οἷον ἐγὼ νοέω ἠμὲν πάλαι ἠδ' ἔτι καὶ νῦν,
Ἐξέτι τοῦ ὅτε διογενὲς Βρισηΐδα κούρην
Χωομένου Ἀχιλῆος ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας·
Οὔτι καθ' ἡμέτερόν γε νόον· μάλα γάρ τοι ἔγωγε
Πόλλ' ἀπεμυθεόμην· σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
Εἴξας, ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
Ἠτίμησας· ἑλὼν γὰρ ἔχεις γέρας. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Φραζώμεσθ' ὥς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπίθοιμεν
Δώροισίν τ' ἀγανοῖσιν ἔπεσσί τε μειλιχίοισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ὦ γέρον, οὔ τι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας.
Ἀασάμην, οὐδ' αὐτὸς ἀναίνομαι· ἀντί νυ πολλῶν

Nestor, cujus & anteà optimum apparuerat consilium,
Qui ipsis sapiens concionatus est & dixit,
Atride gloriosissime rex virorum Agamemnon,
In te quidem finiam, à te autem incipiam, quoniam multorum
Populorum es rex, & tibi Jupiter in manus-dedit
Sceptrumque & jura, ut ipsis consulas.
Ideo te oportet supra *omnes* & dicere sententiam,& audire,
Perficere etiam alterius *consilium*, quum aliquem animus jusserit
Dicere in bonum: à te autem pendebit quidquid prior *quis* dixerit:
At ego dicam ut mihi videtur esse optimum.
Non enim quis sententiam alius meliorem hac excogitaverit
Qualem ego sentio & olim & etiam nunc,
Ex eo tempore quo generose Briseida puellam
Irati Achillis à tentorio abstulisti:
Nequaquàm secundùm nostram quidem sententiam: valde enim tibi ego
Multis dissuadebam: tu autem tuo magno animo
Cedens, virum fortissimum, quem etiam immortales honoraverunt,
Contumeliâ-affecisti: ereptum enim habes præmium: verum etiam nunc
Deliberemus quomodo ipsum placatum flectamus
Donisque placidis verbisque blandis.
Hunc vero allocutus est rex virorum Agamemnon,
O senex, neutiquam mentitus mea errata enumerasti.
Peccavi, neque ipse nego: nempe multarum instar

---

97. Ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι.] Σύ μοι καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος ἔσῃ τῶν λόγων.

98. Ἐγγυάλιξεν.] Ἐνεχείρησεν, ἔδωκε.

100. Πέρι μὲν φάσθαι.] Περισσῶς μὲν βουλεύεσθαι, ὑπὲρ πάντας λέγειν.

101. Κρηῆναι.] Ἐπιτελέσαι, ἐπιτρέψαι, ἢ πειθῆναί σε, καὶ εἰς τέλος ἀγαγεῖν καὶ τὸ ὑπὸ ἄλλου καλῶς λεγόμενον.

102. Σέο δ' ἕξεται.] Ἤτοι, ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ἔσται τοῦτο τὸ ἔργον δοκιμάσαι. Ἤτοι, τὸ τῶν λόγων κατόρθωμα σὸν ἔσται. εἰς σὲ γὰρ ἀνενεχθήσεται. Εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν.] Ἀγαθὴν εἰσενέγκασθαι γνώμην. Ὅ, ττι κεν ἄρχῃ.] Ὅτι ἂν κρατῇ, καὶ συμφέρῃ.

104. Νόον.] Νοῦν, γνώμην.

106. Ἐξέτι τοῦ.] Ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἕως τοῦ νῦν. Διογενοῦς.] Περιφανῶς ἀναγνωσμένην. συναίρεσιν γὰρ ἔπαθεν. ἐπεὶ τὸ ἐντελές ἐστι, Διογενέος, τοῦ ἀπὸ Διὸς τὸ γένος ἔχοντος.

108. Οὔτι καθ' ἡμέτερόν γε νόον.] Οὐ κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην.

109. Ἀπεμυθεόμην.] Ἀπηγόρευον, ἐκώλυον. Γράφεται δὲ καὶ, Ἀπεμυθολόμην. ἵν' ᾖ, ἀπελογιζόμην. Μεγαλήτορι.] Γενναίῳ. Θυμῷ εἴξας.] Νικηθεὶς ὑπὸ τῆς ὀργῆς.

112. Ἀρεσσάμενοι.] Φιλοφρονησάμενοι.

115. Οὔ τι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας.] * Ἤκιστα κατὰ ψεῦδος, οὔτε ψευδῶς, * οὐδὲ ψευσάμενος, τὰς ἐμὰς ἄτας εἶπας.

116. Ἀασάμην.] Ἐβλάβην. * Ἔβλαψα. ἠδίκησα. ἐνύβρισα. * Ἀναίνομαι.] Ἀρνοῦμαι. Ἀντί νυ πολλῶν.] * Μᾶλλον δὲ * ἀντάξιος πολλῶν ἐστὶν * οὗτος * ὁ ὑπὸ Διὸς φιλούμενος ἀνήρ.

Λαῶν ἐστὶν ἀνὴρ ὅντε Ζεὺς κῆρι φιλήσῃ,
Ὡς νῦν τοῦτον ἔτισε, δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
Ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα.
Ὑμῖν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω,
Ἕπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
Πηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ ᾧ τόσσα γένοιτο,
Οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
Ὅσσα μοι ἠνείκαντο ἀέθλια μώνυχες ἵπποι.
Δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
Λεσβίδας, ἃς ὅτε Λέσβον ἐϋκτιμένην ἕλεν αὐτὸς,
Ἐξελόμην, αἳ κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
Τὰς μέν οἱ δώσω, μετὰ δ' ἔσσεται ἣν τότ' ἀπηύρων
Κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἀνθρώπων πέλει ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν.
Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε

Copiarum est vir quem Jupiter ex animo dilexerit,
Sic nunc hunc honoravit, domuit autem populum Achivorum.
Verùm quoniam peccavi, animo atroci obsecutus,
Iterum volo placare, dareque infinita dona:
Vobis autem coram omnibus inclyta dona nominabo,
Septem igni-nunquam-admotos tripodas, decem autem auri talenta,
Splendidosque lebetas viginti, duodecimque equos
Validos, in-cursu-victores, qui præmia pedibus reportarunt.
Non sanè pauper esset vir cui tot contingerent,
Neque inops valde-preciosi auri,
Quot mihi attulerunt præmia solidiungulis equi.
Dabo item septem mulieres formâ præstante, operum scientes,
Lesbidas, quas quando Lesbum bene-habitatam cepit ipse,
Delegi, quæ pulchritudine vincebant genus mulierum.
Has quidem ei dabo, interque *eas* erit quam tunc abstuli
Filiam Brisei: & magnum jusjurandum addam,
Nunquam cubile ascendisse vel mistum fuisse,
Quâ mos hominum est virorum & mulierum.
Hæc quidem statim omnia aderunt: si verò

119. Λευγαλέῃσι.] Δειναῖς, ὀλεθρίαις.

120. Ἀρέσαι.] Εἰς ἀρέσκειαν ἐλθεῖν φιλοφρόνως.

122. Ἀπύρους.] Τοὺς μὴ εἰς πῦρ χρησίμους, ἀλλ' ἀναθηματικούς. καινουργεῖς. τοὺς κόσμου χάριν τεθειμένους ἐν τῷ οἴκῳ. Τάλαντα.] Τάλαντον * ἐξισάζει * τοὺς ἑξακισχιλίους νῦν παρ' Ἀθηναίοις στατῆρας. Διαφόρως δὲ νοεῖται. ἦν γὰρ καὶ βραχύ τι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Καὶ ὁ Ποιητὴς δὲ τοῦτο δῆλον ἡμῖν ποιεῖ, ἐν τῷ ἐπιταφίῳ τοῦ Πατρόκλου λέγων· Ἱππεῦσιν μὲν πρῶτα ποδώκεσιν ἀγλαὰ ἄεθλα Θῆκε γυναῖκα ἄγεσθαι ἀμύμονα ἔργ' εἰδυῖαν, Καὶ τρίποδ' ὠτώεντα δύω καὶ εἰκοσίμετρον Τῷ πρώτῳ. αὐτὰρ αὖ τῷ δευτέρῳ ἵππον ἔθηκεν Ἑξέτε', ἀδμήτην, βρέφος ἡμίονον, κυέουσαν. Αὐτὰρ τῷ τριτάτῳ ἄπυρον κατέθηκε λέβητα, Καλὸν, τέσσαρα μέτρα κεχανδότα, λευκὸν ἔτ' αὔτως. Τῷ δὲ τετάρτῳ θῆκε δύω χρυσοῖο τάλαντα. Εἰ γὰρ περὶ τοῦ ταλάντου τῶν Ἑλλήνων, βραχύ τι τὸ τάλαντον τοῦ χρυσίου ἐστὶ παρ' αὐτοῖς, ὡς καὶ Δίφιλος ἐν ἀργύρῳ βραχύ τι τὸ τάλαντόν φησι. Τάλαντον δὲ, οὐ τάλαντα. ταῦτα δέ ἐστι χρυσίου τάλαντον.

123. Αἴθωνας.] Τοὺς πρὸς πῦρ ἐπιτηδείους, τοὺς καλουμένους ἐμπυριβήτας, παρὰ τὸ αἴθεσθαι.

124. Πηγούς.] Εὐτραφεῖς, εὐπαγεῖς. ἀπὸ τοῦ, γυναίους. Ἀθλοφόρους.] * Νικητικούς. * γυναίους. Ἀέθλια.] Ἔπαθλα, θέματα. Ἄροντο.] Ἀπηνέγκαντο, ἐκτήσαντο.

125. Οὔ κεν.] Οὐκ ἄν. Ἀλήϊος.] Ὁ ἄνευ λείας. ἐλλιπὴς βοσκημάτων. Λεία γὰρ κυρίως ἡ τῶν τετραπόδων κτῆσις.

126. Ἀκτήμων.] Ἐνδεής. Ἐριτίμοιο.] Μεγαλοτίμου, ἐνδόξου.

127. Ἠνείκαντο.] Περιεποιήσαντο.

128. Ἀμύμονας.] Ἀμωμήτους, εὐειδεῖς.

130. Ἐξελόμην.] Ὡς ἐξαίρετον ἔλαβον. Λεσβίδας, αἳ κάλλει ἐνίκων.] Παρὰ Λεσβίοις ἀγὼν ἄγεται κάλλους γυναικῶν ἐν τῷ τῆς Ἥρας τεμένει, λεγόμενος Καλλιστεῖα. Ἡ δὲ Λέσβος νῆσός ἐστιν ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει, πόλεις ἔχουσα πέντε, Ἄντισσαν, Ἐρεσσὸν, Μήθυμναν, Πύρραν, Μιτυλήνην.

131. Μετὰ δ' ἔσσεται.] Ἐν αὐταῖς δὲ ἔσται καὶ ἡ Βρισηΐς.

133. Μήποτε τῆς εὐνῆς.] Ὀμόσει, φησὶ τὸ μηδέποτε αὐτῇ συγκεκοιμῆσθαι, ὅ ἐστι, μεμίχθαι.

134. Ἣ θέμις.] Ὡς θέμις. Πέλει.] Γίγνεται.

135. Παρέσσεται.] Παρέσται, δοθήσεται.

Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
Νῆα ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω,
Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί.
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθω,
Αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
Εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
Γαμβρός κέν μοι ἔοι· τίσω δέ μιν ἶσον Ὀρέστῃ
Ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἔνι πολλῇ.
Τρεῖς δέ μοι εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα,
Τάων ἥν κ' ἐθέλῃσι φίλην ἀνάεδνον ἀγέσθω
Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ἐγὼ δ' ἐπιμείλια δώσω
Πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
Ἑπτὰ δέ οἱ δώσω εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος·
Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες, πολυβοῦται,
Οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσι,
Καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.

Urbem magnam Priami dii dederint evertere,
Navem abunde auro & ære congesto impleat,
Ingressus, cùm dividemus prædam Achivi.
Trojanas autem mulieres viginti ipse deligat,
Quæ post Argivam Helenam pulcherrimæ sint.
Si vero Argos pervenerimus Achaicum, uber agri,
Gener mihi sit: honorabo verò ipsum æqualiter Oresti
Qui mihi unicus nutritur rerum copiâ in magnâ.
Tres autem mihi sunt filiæ in domo bene-constructa,
Chrysothemis, & Laodice, & Iphianassa,
Harum quam velit dilectam sine-sponsalibus ducat
Ad domum Pelei: ego verò dotalia dona dabo
Multa valde, quot adhuc nemo suæ dedit filiæ.
Septem autem ei dabo bene-habitatas urbes,
Cardamylen, Enopenque, & Hiram herbosam,
Pherasque religiosas, & Antheam profunda-habentem-prata,
Pulchramque Æpeam, & Pedasum vitiferam.
Omnes autem prope mare habitantur Pyli arenosi:
Viri autem eas incolunt pecudibus & bobus abundantes,
Qui ipsum donis tanquam deum honorabunt,
Et ejus sub sceptro opulenta solvent tributa.

137. Ἅλις.] Δαψιλῶς, ἱκανῶς. Νηησάσθω.] Πληρωσάτω, σωρευσάτω.

138. Δατεώμεθα.] Μεριζώμεθα. Ληΐδα.] Τὴν λείαν. τὰ λάφυρα.

141. Οὖθαρ ἀρούρης.] Τὸ γονιμώτατον καὶ κάλλιστον τῆς γῆς, καὶ κάρπιμον.

143. Τηλύγετος.] Ἀγαπητὸς, μονογενής. Μόνος γὰρ Ὀρέστης ἄρσην ἐγένετο τῷ Ἀγαμέμνονι ἐκ Κλυταιμνήστρας. Θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.] Ἐν πολλῇ εὐωχίᾳ, ἐν πολλοῖς ἀγαθοῖς. Εἴρηται δὲ παρὰ τὸ, θάλλειν τοὺς εὐωχουμένους.

144. Εὐπήκτῳ.] Καλῶς κατεσκευασμένῳ.

145. Λαοδίκη.] Μία τῶν Ἀγαμέμνονος θυγατρῶν, ἣν οἱ τραγικοὶ Ἠλέκτραν εἶπον· ὡς καὶ τὴν Ἰφιάνασσαν, Ἰφιγένειάν φησιν ὁ Εὐριπίδης.

146. Ἀνάεδνον.] Ἄνευ ἕδνων. Ἕδνα δέ εἰσι, τὰ περὶ τῶν γάμων ὑπὸ τοῦ νυμφίου διδόμενα δῶρα τῇ νύμφῃ.

147. Ἐπιμείλια δώσω.] Τὸ ἑξῆς, ἐπιδώσω μείλια. Μείλια δέ εἰσιν, οἷς μειλίσσονται* οἱ τῶν νυμφῶν πατέρες* τοὺς ἄνδρας. Τὴν περιγραφὴν δὲ λέξει, τὸ ἡδέως διατεθειμένην τὰ κατὰ τὴν ψυχήν.

150. Ποιήεσσαν.] Βοτανώδη.

151. Ζαθέας.] Μεγάλας, θείας. Βαθύλειμον.] Βαθεῖς λειμῶνας ἔχουσαν.

153. Νέαται.] *Νένευνται. νενεύαται. ἔχονται.* Ἤτοι ἔσχαται. ἢ κατῳκισμέναι εἰσίν. Ἠμαθόεντος.] Ἀμμώδους.

154. Πολύρρηνες.] Πολυθρέμματοι, πλούσιοι. Ῥῆνες γὰρ, οἱ ἄρνες. Πολυβοῦται.] Πολλὰς βοῦς ἔχοντες.

155. Δωτίνῃσι.] Δωρεαῖς.

156. *Οἱ.] Γενικὴ Ἑβραϊκή. Αὐτοῦ.* Λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.] Ὅσα δεῖ βασιλέα λαμβάνειν παρὰ τῶν ὑπηκόων, εὐκόλως δώσουσι. τοῦτ' ἔστι καὶ ὑποταγέντες αὐτῷ κατὰ τὸ δίκαιον, λαμπροὺς τελέσουσι φόρους. Λιπαράς.] Πλουσίας.

157. Ταῦ-

Ταῦτά κέ οἱ τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο.
Δμηθήτω· Ἀΐδης τοι ἀμείλιχος, ἠδ' ἀδάμαστος·
Τοὔνεκα καί τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων·
Καί μοι ὑποστήτω ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι,
Ἠδ' ὅσσον γενεῇ προγενέστερος εὔχομαι εἶναι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Δῶρα μὲν οὐκ ἔτ' ὀνοστὰ διδοῖς Ἀχιλῆϊ ἄνακτι·
Ἀλλ' ἄγετε κλητοὺς ὀτρύνομεν, οἵ κε τάχιστα
Ἔλθωσ' ἐς κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.
Εἰ δ' ἄγε τοὺς ἂν ἐγὼν ἐπιόψομαι, οἱ δὲ πιθέσθων.
Φοῖνιξ μὲν πρώτιστα Διῒ φίλος ἡγησάσθω,
Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς·
Κηρύκων δ' Ὀδίος τε καὶ Εὐρυβάτης ἅμ' ἑπέσθων.
Φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημῆσαί τε κέλεσθε,
Ὄφρα Διῒ Κρονίδῃ ἀρησόμεθ', αἴ κ' ἐλεήσῃ.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπεν.
Αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
Ὡρμῶντ' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο.
Τοῖσι δὲ πόλλ' ἐπέτελλε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,

Hæc ei præstabo si cessaverit ab irâ.
Vincatur: Pluto quidem implacabilis, & indomitus:
Propterea etiam hominibus deorum maximè-invisus omnium:
Et mihi cedat quatenùs major imperio sum,
Et quatenus natu major glorior esse.
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor,
Atrida gloriosissime rex virorum Agamemnon,
Dona quidem neutiquam aspernanda das Achilli regi:
Sed agite delectos urgeamus, qui celerrimè
Eant ad tentorium Pelidæ Achillis.
Eja age hos ego legam, ii autem pareant.
Phœnix quidem primùm Jovi dilectus sit-dux,
Deinde autem Ajax magnus & nobilis Ulysses:
Præconum autem Hodiusque & Eurybates simul sequantur.
Ferte autem manibus aquam, & linguis-favere jubete,
Ut Jovi Saturnio supplicemus, si forte misereatur.
Sic dixit: his autem omnibus gratam sententiam dixit.
Illico præcones quidem aquam in manus fuderunt,
Juvenes autem crateras coronaverunt vino:
Distribueruntque omnibus qui poculis libabant auspicantes.
Sed postquam libaverant, biberantque quantum voluit animus,
Properabant ex tentorio Agamemnonis Atridæ.
Illis autem multa mandata dedit Gerenius eques Nestor,

157. Ταῦτά κέ οἱ.] Ταῦτα ἂν αὐτῷ. Μεταλλήξαντι.] * Μεταλήξαντι, * λήξαντι, παυσαμένῳ. Χόλοιο.] Τῆς ὀργῆς.

158. Δμηθήτω.] Δαμασθήτω. τοῦτ' ἔστι, πρᾶος καὶ ἐπιεικὴς γενέσθω. Ἀμείλιχος.] Ἀμείλικτος, ἀσυμπαθὴς, καὶ ἀπηνής. Ἀδάμαστος.] Ὑποταγῆναι μὴ δυνάμενος.

160. Ὑποστήτω.] Παραχωρησάτω, ὑπειξάτω. Βασιλεύτερος.] Βασιλικώτερος.

164. Οὐκ ἔτ' ὀνοστά.] Οὐ μεμπτά.

165. Κλητούς.] Ἐξ ὀνόματος κεκλημένους, ἐπιλέκτους.

167. Ἐπιόψομαι.] Ἐπικρινῶ, ἐπιλέξω. Πιθέσθων.] Πειθέσθωσαν. Ἐζήτηται δὲ, πῶς μᾶλλον ὁ Νέστωρ οὐ πρεσβεύει, ὡς συνετώτερος. Ἔστι δὲ λέγειν, ὅτι κατ' οἰκονομίαν ὑπελείφθη, ἵν', ἂν ἀποτύχωσιν οἱ περὶ Ὀδυσσέα, αὐτὸς ὕστερον πείσῃ. Ἄτοπον γὰρ ἦν, νῦν πρεσβεύειν τὸν Νέστορα, ὅτε ἔδει πάντως τὸν Ἀχιλλέα μὴ πεισθῆναι. Ἀδοξία δὲ ἦν, Νέστορα μὴ δυνηθῆναι πεῖσαι. Οἱ δέ φασιν, ὅτι ἐπειδὴ ἐχθρὸς ἦν Ἀχιλλέως, λοιδορήσας αὐτὸν πρὸς Ἀγαμέμνονα, τοὺς δὲ δι' ἑαυτοῦ φθινύθειν ἕνα καὶ δύο.

168. Φοῖνιξ μὲν πρώτιστα Διῒ φίλος ἡγησάσθω.] Ἀπελθέτω. διὰ τὸ τροφέα αὐτὸν εἶναι Ἀχιλλέως.

171. Φέρτε.] Φέρετε. Κέλεσθε.] Κελεύσατε.

173. Ἑαδότα.] Ἀρέσκοντα.

176. Ἐπαρξάμενοι.] Ἐπιχέαντες.

180. Δευ-

Δενδίλλων ἐς ἕκαστον, Ὀδυσσῆϊ δὲ μάλιστα,
Πειρᾷν ὡς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλείωνα.
Τὼ δὲ βάτην παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Πολλὰ μάλ' εὐχομένω γαιηόχῳ ἐννοσιγαίῳ,
Ῥηϊδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο.
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην·
Τὸν δ' εὗρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ,
Καλῇ, δαιδαλέῃ, (ἐπὶ δ' ἀργύρεος ζυγὸς ἦεν)
Τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων, πόλιν Ἠετίωνος ὀλέσσας·
Τῇ ὅγε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.
Πάτροκλος δέ οἱ οἶος ἐναντίος ἧστο σιωπῇ,
Δέγμενος Αἰακίδην ὁπότε λήξειεν ἀείδων.
Τὼ δὲ βάτην προτέρω, ἡγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
Στὰν δὲ πρόσθ' αὐτοῖο· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς
Αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἕδος ἔνθα θάασσεν.
Ὣς δ' αὔτως Πάτροκλος, ἐπεὶ ἴδε φῶτας, ἀνέστη·
Τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Χαίρετον, ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον, ἦ τι μάλα χρεώ,

Oculos in unumquemque vertens, Ulyssi autem maximè
Eniti ut flecterent eximium Pelidem.
Hi autem iverunt juxta littus multùm strepentis maris,
Permulta vota facientes terram-cingenti Neptuno,
Ut facile flecteret magnos animos Æacidæ.
Myrmidonum verò ad tentoriaque & naves pervenerunt:
Illum autem invenerunt animum oblectantem citharâ argutâ,
Pulchrâ, affabrè-factâ, (supernè autem argenteum jugum erat)
Quam ceperat è spoliis, urbe Eëtionis eversâ:
Hâc is animum oblectabat, canebat autem præclara facinora virorum.
Patroclus autem ei solus è regione sedebat tacitus,
Expectans Æacidem quando desineret canere.
Hi verò progressi sunt ulterius, præibat autem nobilis Ulysses:
Steterunt autem ante ipsum: attonitus autem exiliit Achilles
Ipsâ cum citharâ, relictâ sede in quâ sedebat.
Eodem modo etiam Patroclus, postquam vidit viros, surrexit:
Hos etiam dextras-prehendens compellavit pedibus velox Achilles,
Salvete, sanè amici viri venistis, certè aliqua magna necessitas urget,

---

180. Δενδίλλων.] Τοῖς ὄμμασι διανεύων, ἢ περιβλέπων. Ἀπὸ τοῦ διειλεῖν τοὺς ὀφθαλμούς.

181. Πειρᾷν.] Πειράζειν ὡς πείσειαν Ἀχιλλέα. Πεπίθοιεν.] Πεῖσαι δυνηθῶσι.

182. Τὼ δὲ βάτην παρὰ θῖνα.] Ζητοῦμεν, εἰ καὶ Φοῖνιξ ἐστὶ πρεσβευτής. Καὶ οἱ μέν φασι, δύο πρεσβεύειν, Αἴαντα καὶ Ὀδυσσέα, Φοίνικος προεληλυθότος, οὐκ εἰς τὸ πρεσβεύειν, ἀλλ' εἰς τὸ συλλαβέσθαι. Καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ποιητὴς δυϊκῶς κέχρηται τῷ χαίρετον ὦ φίλω, * ἱκάνετον. * Ἔνιοι δὲ λέγουσι, συμπρεσβευκέναι καὶ Φοίνικα. καὶ οὐδὲ ἔστι τεκμήριον τὸν παρὰ τῷ Ποιητῇ ἀριθμόν. πολλάκις δὲ καὶ ἐπὶ πλειόνων αὐτὸν τίθεσθαι. ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ, Μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ Ἆσσον ἰόντε. καὶ ὡς ἐπί, Τὼ κούρω κειθένδε δύο καὶ πεντήκοντα.

183. Γαιηόχῳ.] Τῷ τὴν γῆν ὀχοῦντι, ὅ ἐστι, βαστάζοντι. Ἐπὶ θαλάσσης γὰρ βέβηκεν ἡ γῆ.

186. Φόρμιγγι.] Κιθάρᾳ. Λιγείῃ.] Εὐήχῳ.

187. Ζυγός.] Ὁ πῆχυς τῆς κιθάρας, ᾧ ἔγκεινται οἱ κόλλαβοι. Οὕτω δὲ λέγονται οἱ πάσσαλοι, ὧν ἐξάπτονται αἱ χορδαί. Παρὰ τὸ κεκολλῆσθαι.

188. Τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων.] Πιθανῶς ἐκ λαφύρων κεκτῆσθαι ἔφη τὴν κιθάραν. Εὑρόντα δὲ, φησι, παρελθεῖν ὡς ἄμουσον, ἀπρεπὲς ἦν.

189. Κλέα.] Δόξας * ἀοιδοῦς κλειομένας. * Παρὰ τὸ κλείω. Ἀοιδῆσι κλείουσι. *

190. Ἧστο.] Ἐκαθέζετο.

191. Δέγμενος.] Ἐκδεχόμενος. Αἰακίδην.] Τὸν Ἀχιλλέα. πατρωνυμικῶς. * Ἔκγονον τοῦ Αἰακοῦ. * Λήξειε.] Παύσειτο.

192. Προτέρω.] Προσωτέρω, ἐνδοτέρω.

193. Ταφών.] Ἐκπλαγείς, θαυμάσας. Ἡ μεταφορὰ ἐκ τῶν τάφων· καὶ γὰρ ἡμεῖς ὁρῶντες ἐκπληττόμεθα τὸ μέλλον δεινόν. Ἀνόρουσεν.] Ἀνώρμησεν, ἀνέστη.

194. Αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἕδος.] Καθέδραν. Στικτέον δὲ μετὰ τὸ φόρμιγγι. ὡς ἔκπληξιν τοῦ Ἀχιλλέως ὁρᾶσθαι ἀναπεπηδηκότος σὺν τῇ κιθάρᾳ. Αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, τὸ ἡμιστίχιον, δύναται καὶ τοῖς ἑξῆς ἀποδιδόναι· Τότε ἀναπηδήσας σὺν αὐτῇ τῇ κιθάρᾳ. καὶ * τὰ ἑξῆς· ὥστε * ἀπολιπόντα τὴν κιθάραν καὶ τὴν καθέδραν συναντῆσαι. Βέλτιον δὲ τὸ πρότερον, ὥστε τοῖς ἄνω συνάπτειν. Θάασσεν.] Ἐκαθέζετο.

195. Ὣς δ' αὔτως.] Παραπλησίως δὲ, * ὡσαύτως δὲ, * ὁμοίως.

196. Δεικνύμενος.] Δεξιούμενος, φιλοφρονούμενος.

197. Ἦ φίλοι.] Φίλοι δή. Ἀττικοὶ ἐν προσφωνήσει τιθέασι τὸν σύνδεσμον. Ἱκάνετον.] Παραγίνεσθε.

198. Σκυ-

Οἵ μοι σκυζομένῳ περ Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστον.
Ὣς ἄρα φωνήσας προτέρω ἄγε δῖος Ἀχιλλεύς.
Εἷσεν δ' ἐν κλισμοῖσι, τάπησί τε πορφυρέοισιν·
Αἶψα δὲ Πάτροκλον προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα,
Μείζονα δὴ κρητῆρα Μενοιτίου υἱὲ καθίστα,
Ζωρότερον δὲ κέραιρε, δέπας δ' ἔντυνον ἑκάστῳ.
Οἱ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ.
Ὣς φάτο. Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
Αὐτὰρ ὅγε κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' οἴος καὶ πίονος αἰγός,
Ἐν δὲ συὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ·
Τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς.
Καὶ τὰ μὲν εὖ μίσυλλε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρε·
Πῦρ δὲ Μενοιτιάδης δαῖεν μέγα ἰσόθεος φώς.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη,
Ἀνθρακιὴν στορέσας, ὀβελοὺς ἐφύπερθε τάνυσσε·
Πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο, κρατευτάων ἐπαείρας.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὤπτησε, καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔχευε,
Πάτροκλος μὲν σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ
Καλοῖς ἐν κανέοισιν. ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο

Qui mihi quamvis irato Achivorum gratissimi estis.
Sic fatus ulterius duxit nobilis Achilles.
Sedere autem fecit in sellis-recubitoriis, tapetibusque purpureis:
Statim autem Patroclum allocutus est propè existentem,
Majorem jam craterem Menœtii fili statue,
Meraciusque misce, poculum autem para unicuique.
Hi enim carissimi viri meo sunt sub tecto.
Sic dixit. Patroclus autem dilecto obsecutus est socio.
Sed ille vas-carnarium posuit in ignis splendore,
In *ipso* autem tergum posuit ovis & pinguis capræ,
Imposuit etiam porci saginati tergum lætum pinguedine:
Huic autem tenebat *carnes* Automedon, secabat autem nobilis Achilles:
Eas quidem scitè in minuta-dividebat, & verubus transfigebat:
Ignem autem Menœtiades accendebat magnum deo-similis vir.
Verùm postquam ignis deflagraverat, & flamma elanguerat,
Prunis stratis, verua desuper extendit:
Inspersit autem salem sacrum à fulcris elevatis.
Sed postquam assaverat, & in mensâ-culinariâ fuderat,
Patroclus quidem panem acceptum distribuit in mensâ
Pulchris in canistris. Sed carnes distribuit Achilles.
Ipse autem è-regione sedit Ulyssis divini

198. Σκυζομένῳ.] Ὀργιζομένῳ.

200. Κλισμοῖσι.] Καθέδραις ἀνακλίσεις ἐχούσαις. *ἀνακλίντροις.* Τάπησι.] Μαλλωτοῖς ὑφάσμασι.

202. Καθίστα.] Εὐτρέπιζε, ἑτοίμαζε.

203. Ζωρότερον.] Ζωτικώτερον. Παρὰ τὸ ζέειν. Κέραιρε.] Κίρνα. Δέπας.] Ποτήριον. Ἔντυνον.] Παρασκεύαζον, εὐτρέπισον.

204. Ὑπέασιν.] Ὑπεληλύθασιν, ἔνδον εἰσί. Μελάθρῳ.] Τῷ οἴκῳ. Ἀπὸ τοῦ μελαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ καπνοῦ.

206. Κρεῖον.] Κρεωδόχον ἀγγεῖον. Κάββαλε.] Κατέβαλε, κατέθηκεν. Ἐν πυρὸς αὐγῇ.] Περιφραστικῶς, ἐν τῷ πυρί.

207. Νῶτον.] Ψόαν, νωταῖον κρέας. Πίονος.] Λιπαροῦ, ἢ τελείου.

208. Συός.] Χοίρου. Σιάλοιο.] Εὐτραφοῦς, λιπαροῦ. Ῥάχιν.] Νῶτον, ψόαν. ἐπεὶ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ῥαχίζονται. Τεθαλυῖαν.] Θάλλουσαν, ἀκμάζουσαν. Ἀλοιφῇ.] Τῷ λίπει.

209. Ἔχεν.] Ἐκράτει.

211. Φώς.] Ἀνήρ.

213. Στορέσας.] Καταστρώσας. Ἐφύπερθε τάνυσσεν.] Ὑπερήπλωσε.

214. Πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο.] Ἔπασσε δὲ τὰ κρέα ἁλσί. Θείους δὲ κέκληκε τοὺς ἅλας. διὰ ἄσηπτα τηρεῖν τὰ παθέντα. Κρατευτάων.] Τῶν βάσεων, ὅ ἐστι, τῶν λίθων, ἐφ' ὧν οἱ ὀβελίσκοι τίθενται, ὀπτωμένων τῶν κρεῶν. Οἱ δὲ, τῶν λαβῶν τῶν ὀβελίσκων, εἶπον κακῶς. Ἐπαείρας.] Ἐπάρας, συνκώσας.

215. Εἰν ἐλεοῖσιν.] Ἐπὶ τῶν μαγειρικῶν τραπεζίων. Δασυντέον, ἀπὸ τοῦ ἑλεῖν. Ἤ, ὅτι ἐξ ἐλείων ῥάβδων ἦσαν πεπλεγμέναι αἱ μαγειρικαὶ τράπεζαι. Ἔχευεν.] Ἀπὸ τῶν ὀβελίσκων εἵλκυσεν. *Ἄλλοι, Ἔθηκε.*

216. Ἐπένειμεν.] Ἐπεμέρισεν, ἐπέθηκε.

217. Κανέοισι.] Πλεκτοῖς κανισκίοις. Νεῖμεν.] Ἐπένειμεν ἐπέδωκε.

219. Θοί.

Τοίχου τοῦ ἑτέροιο· θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει
Πάτροκλον ὃν ἑταῖρον· ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Νεῦσ' Αἴας Φοίνικι· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
Πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας, δείδεκτ' Ἀχιλῆα,
Χαῖρ' Ἀχιλεῦ, δαιτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς,
Ἠμὲν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
Ἠδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν· πάρα γὰρ μενοεικέα πολλὰ
Δαίνυσθ'. ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηρατοῦ ἔργα μέμηλεν·
Ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα, διοτρεφὲς, εἰσορόωντες,
Δείδιμεν· ἐν δοιῇ δὲ σαωσέμεν ἢ ἀπολέσθαι
Νῆας ἐϋσσέλμους, εἰ μὴ σύ γε δύσεαι ἀλκήν.
Ἐγγὺς γὰρ νηῶν καὶ τείχεος αὖλιν ἔθεντο
Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλεκλειτοί τ' ἐπίκουροι,
Κηάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἔτι φασὶν
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐνὶ νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέεσθαι.
Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνων
Ἀστράπτει· Ἕκτωρ δὲ μέγα σθένεϊ βλεμεαίνων,
Μαίνεται ἐκπάγλως, πίσυνος Διῒ, οὐδέ τι τίει

Ad parietem alterum: diis autem sacrificare jussit
Patroclum suum socium: is vero in ignem jecit primitias.
Hi autem in cibos paratos appositos manus extenderunt.
Sed postquam potûs & cibi desiderium exemerant,
Innuit Ajax Phœnici: animadvertit autem divinus Ulysses.
Impletoque vino poculo propinavit Achilli,
Salve Achille, epulis quidem æqualibus non indigemus,
Et in tentorio Agamemnonis Atridæ,
Et etiam hic nunc: adsunt enim animo-grata multa
Ad-epulandum. Sed non convivii amabilis opera sunt curæ:
At valde magnam cladem, Jovis-alumne, inspicientes,
Timemus: in dubio autem an servabimus an pereant
Naves bonis-transtris--instructæ, ni tu indueris fortitudinem.
Prope enim naves & murum castra posuerunt
Trojani superbi & è-longinquo-vocati socii,
Accensis ignibus multis per exercitum, neque amplius aiunt
Sustineri posse, quin in naves nigras invadant.
Jupiter autem ipsis Saturnius fausta signa ostendens
Fulgurat: Hector verò valde fortitudine oculos-truces-circumferens,
Furit terribiliter, fretus Jove, nec quicquam honorat

219. Θῦσαι.] Θυμιᾶσαι, ἀπάρξασθαι.

220. Θυηλάς.] Τὰς ἀπαρχάς.

223. Νεῦσ' Αἴας.] Διενεύσατο, φησὶν, ὁ Αἴας τῷ Φοίνικι, εἰ καιρὸς ἐπὶ τὴν πρὸς Ἀχιλλέα λόγων. Νόησε δ' Ὀδυσσεύς.] Ζητεῖται δὲ, διὰ τί προαρπάζει τὸν λόγον ὁ Ὀδυσσεύς. Ῥητέον δὲ, ὅτι καὶ μάλα εἰκότως. Οὐδεμία γὰρ ἦν ἐλπὶς, προαποτυχόντων τῶν οἰκείων αὐτοῦ. Ἐβούλετο δὲ, προεκκενώσας τὴν ὀργὴν, ἀναγκάσαι τοῖς οἰκείοις πεισθῆναι τὸν Ἀχιλλέα.

224. Πλησάμενος.] Πληρώσας, γεμίσας. Δείδεκτο.] Ἐδεξιοῦτο.

225. Ἐΐσης.] Τῆς ἰσομοίρου. Οὐκ ἐπιδευεῖς.] Οὐκ ἐνδεὴς εἶ.

226. Ἠμὲν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος.] Διατί τὸν ἐχθρὸν οὕτως ὠνόμασε προφανῶς, οὐ παραθεραπεύσας; Ῥητέον οὖν, ὅτι εἴτε ἐνδεικνύμενος Ἀχιλλεῖ, ὅτι πρότερον ὑβρίσας ἱκέτης καθέστηκεν. Ἢ πάνυ ῥητορικὸς ἀνὴρ εἰς φιλίαν ἀμφοτέρους ἄγει. καὶ τῇ τραπέζῃ δυσωπῶν, καὶ μόνον οὐ τοῦτο λέγων· ὡς· Ὁμόσιτος αὐτῷ δ' ἡμῖν γεγένησαι. καὶ γὰρ ἐκείνου καὶ σοῦ μετεσχήκαμεν τραπέζης.

227. Πάρα γάρ.] Πάρεστι γάρ. Μενοεικέα.] Τῷ μένει, * τῇ ἱλαρότητι, * εἴκοντα, * καὶ προσήκοντα.* αὐτάρκη.

228. Ἐπηρατοῦ.] Ἐπεράστου, καλῆς, ἡδείας.

230. Ἐν δοιῇ.] Ἐν δισταγμῷ, ἐν διχοστασίᾳ.

231. Δύσεαι ἀλκήν.] Ἀναλάβῃς τὴν δύναμίν σου, καὶ κατέλθῃς εἰς τὸν πόλεμον βοηθήσων.

232. Αὖλιν ἔθεντο.] Τὸν αὐλισμὸν ἐποιήσαντο, ἐστρατοπέδευσαν.

234. Κηάμενοι.] Καύσαντες.

235. Σχήσεσθαι.] Ἀνθέξειν, ἀντιστῆναι. * Μᾶλλον δὲ, ἐπισχήσεσθαι. παύσεσθαι. * Πεσέεσθαι.] Ἐμπεσεῖν.

236. Ἐνδέξια.] Ἀγαθά. Φαίνων.] Φανεροποιῶν, δεικνύς.

237. Βλεμεαίνων.] Διὰ τοῦ βλέμματος αὐτοῦ προθυμίαν ἐπιδεικνύμενος.

238. Πίσυνος Διΐ.] Πεποιθὼς τῷ Διΐ. θαρρῶν. Οὐδέ τι τίει.] Οὐ τιμᾷ, λόγον οὐ ποιεῖται.

Ἀνέρας οὐδὲ θεούς· κρατερὴ δέ ἑ λύσσα δέδυκεν.
Ἀρᾶται δὲ τάχιστα φανήμεναι ἠῶ δῖαν·
Στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα,
Αὐτάς τ' ἐμπρήσειν μαλεροῦ πυρός· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Δῃώσειν παρὰ τῇσιν ἀτυζομένους ὑπὸ καπνοῦ.
Ταῦτ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ ἀπειλὰς
Ἐκτελέσωσι θεοί· ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἴη
Φθίσθαι ἐνὶ Τροίῃ ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
Ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε καὶ ὀψέ περ υἷας Ἀχαιῶν
Τειρομένους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, οὐδέ τι μῆχος
Ῥεχθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρεῖν· ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Φράζευ ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ.
Ὦ πέπον, ἦ μέν σοί γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς
Ἤματι τῷ ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε,
Τέκνον ἐμὸν, κάρτος μὲν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
Δώσουσ', αἴκ' ἐθέλωσι· σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν
Ἴσχειν ἐν στήθεσσι· φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων.
Ληγέμεναι δ' ἔριδος κακομηχάνου, ὄφρα σε μᾶλλον
Τίωσ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.
Ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων· σὺ δὲ λήθεαι· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Παῦε, ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα. σοὶ δ' Ἀγαμέμνων

Homines neque deos: ingens autem ipsum rabies subiit.
Precatur autem ut citissimè appareat aurora divina:
Affirmat enim navium se abscissurum summa rostra,
Ipsasque incensurum pernicioso igne: sed Achivos
Interfecturum ad ipsas attonitos in fumo.
Hæc graviter timeo in mente, ne ei minas
Perficiant dii: nobis autem jam fatale sit
Perire in Troja longè ab Argo equis-apto.
Verum surge, si in animo tibi est quamvis serò filios Achivorum
Afflictos defendere à Trojanorum tumultu.
Ipsi tibi postea dolor erit, neque ullo modo est
Acceptæ jam cladis remedium invenire: sed longè antè
Considera ut Danais arceas funestum diem.
O amice, profectò tibi pater præcipiebat Peleus
Die illo cum te ex Phthia Agamemnoni misit,
Fili mi, fortitudinem quidem Minervaque & Juno
Dabunt, si voluerint: tu verò magnanimos spiritus
Contine in pectoribus: humanitas enim melior.
Desine autem à contentione malorum effectrici, ut te magis
Honorent Argivorum & juvenes & senes.
Sic præcipiebat senex: tu vero oblivisceris: sed etiam nunc
Cessa, pone autem iram tristem. Tibi verò Agamemnon

---

239. Λύσσα.] Μανία. Δέδυκεν.] Ὑπεισῆλθεν, ἔχει.
240. Ἀρᾶται.] Εὔχεται.
241. Στεῦται.] Διαβεβαιοῦται, ὑπισχνεῖται. Ἄκρα κόρυμβα.] Τὰ τῶν νεῶν ἀκροστόλια. Διατί δέ φησι πρῶτον ἀποκόπτει, εἶθ' οὕτως τὸ πῦρ ἐμβάλλει; Ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν ἀκροστολίων ἦσαν ἀγάλματα καὶ εἰκόνες τῶν θεῶν. Ἐκκλίνων οὖν τὴν τῶν θεῶν ὀργὴν, τοῦτο ποιεῖ.
242. Ἐμπρήσειν.] Καύσειν. Μαλεροῦ.] Μαραντικοῦ, φθαρτικοῦ.
243. Δῃώσειν.] Ἀνελεῖν, φονεύσειν. Ἀτυζομένους.] Ἐκπεπληγμένους, τεταραγμένους.
245. Αἴσιμον.] Πεπρωμένον, εἱμαρμένον.
246. Φθίσθαι.] Διαφθαρῆναι.
247. Ἀλλ' ἄνα.] Ἀλλὰ ἀνάστηθι. Ἀποκοπὴ ὁ τρόπος. Εἰ μέμονας.] Εἰ προθυμῇ.
248. Ἐρύεσθαι.] Ῥύεσθαι, σώζειν.
249. Μῆχος.] Μηχάνημα, τέχνασμα. Οὐδέ τι μῆχος Ῥεχθέντος γε κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρεῖν.] Ἀμήχανον δὲ λοιπὸν, μετὰ τὸ πραχθῆναι τὸ κακὸν, θεραπείαν * καὶ ἴαμα * εὑρεῖν αὐτοῦ.
250. Ἄκος.] Ἴαμα.
251. Ἀλεξήσεις.] Βοηθήσεις.
254. Τέκνον ἐμόν.] Προσληπτέον· τάδε λέγων. Κάρτος.] Δύναμιν.
256. Ἴσχειν.] Ἐπέχειν, παύειν. Φιλοφροσύνη.] Φιλοφρόνησις, φιλία.
257. Ληγέμεναι.] Λήγειν, παύεσθαι. Κακομηχάνου.] Κακὰ ἐργαζομένους.
260. Θυμαλγέα.] Τὸν τὴν ψυχὴν λυποῦντα. χαλεπόν.

Ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο.
Εἰ δὲ, σὺ μέν μευ ἄκουσον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω
Ὅσσά τοι ἐν κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων.
Ἑπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
Πηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ ᾧ τόσσα γένοιτο
(Οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο)
Ὅσσ' Ἀγαμέμνονος ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο·
Δώσει δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
Λεσβίδας, ἃς, ὅτε Λέσβον ἐϋκτιμένην ἕλες αὐτὸς,
Ἐξέλεθ', αἳ τότε κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
Τὰς μέν τοι δώσει, μετὰ δ' ἔσσεται ἣν τότ' ἀπηύρα
Κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμεῖται
Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἐστὶν ἄναξ, ἤτ' ἀνδρῶν, ἤτε γυναικῶν.
Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
Νῆας ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηήσασθαι
Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί.
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθαι,
Αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
Εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
Γαμβρός κέν οἱ ἔοις· τίσει δέ σε ἶσον Ὀρέστῃ,
Ὅς οἱ τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ·
Τρεῖς δέ οἱ εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις καὶ Λαοδίκη καὶ Ἰφιάνασσα,
Τάων ἥν κ' ἐθέλῃσθα φίλην ἀνάεδνον ἄγεσθαι
Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ὁ δ' αὖτ' ἐπιμείλια δώσει
Πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
Ἑπτὰ δέ τοι δώσει εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,

Digna dona dat si desieris ab ira.
Quod si vis, tu quidem me audi, ego autem tibi recensebo
Quot tibi in tentoriis promisit dona Agamemnon.
Septem igni-nunquam-admotos tripodas, decem autem auri talenta,
Splendidosque lebetas viginti, duodecimque equos
Validos, in-cursu-victores, qui præmia pedibus reportarunt.
Non sanè pauper esset vir cui tot contingerent
(Neque inops valde-pretiosi auri)
Quot Agamemnonis equi præmia pedibus reportarunt :
Dabit item septem mulieres formâ præstante, operum scientes,
Lesbidas, quas, quando Lesbum bene-habitatam cepisti ipse,
Delegit, quæ tunc pulchritudine vincebant genus mulierum.
Has quidem tibi dabit, interque *eas* erit quam tunc abstulit
Filiam Brisei : & magnum jusjurandum addet
Nunquam cubile ascendisse, vel mistum fuisse,
Quà mos est Rex, & virorum, & mulierum.
Hæc quidem statim omnia aderunt : si verò
Urbem magnam Priami dii dederint evertere,
Naves abunde auro & ære congesto impleas
Ingressus, quando dividemus prædam Achivi.
Trojanas autem mulieres viginti ipse deligas,
Quæ post Argivam Helenam pulcherrimæ fuerint.
Sique Argos pervenerimus Achaicum, uber agri,
Gener ei sis : honorabit verò te æqualiter Oresti,
Qui ei unicus nutritur rerum copiâ in magnâ :
Tres autem ei sunt filiæ in domo bene-constructâ,
Chrysothemis & Laodice & Iphianassa,
Harum quam velis dilectam sine-sponsalibus ducas
Ad domum Pelei : ille autem dotalia dona dabit
Multa valde, quot adhuc nemo suæ dedit filiæ.
Septem autem tibi dabit bene-habitatas urbes,

261. Μεταλλήξαντι χόλοιο.] *Μεταλήξαντι, *παυσαμένῳ τῆς ὀργῆς. *Κατ' ἐπένθεσιν ποιητικὴν τοῦ λάμβδα, πρὸς τὸ μηκύνειν τὸ τα, ἐν τῷ μετ; κατὰ διαστολήν.*
262. Καταλέξω.] Καταριθμήσω.

Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν·
Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος·
Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες, πολυβοῦται,
Οἵ κέ σε δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσι,
Καί τοι ὑπό σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
Ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλλήξαντι χόλοιο.
Εἰ δέ τοι Ἀτρεΐδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον,
Αὐτὸς, καὶ τοῦ δῶρα· σὺ δ' ἄλλους περ παναχαιοὺς
Τειρομένους ἐλέαιρε κατὰ στρατὸν, οἵ σε θεὸν ὣς
Τίσουσ'· ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἄροιο.
Νῦν γάρ χ' Ἕκτορ' ἕλοις, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθῃ,
Λύσσαν ἔχων ὀλοήν· ἐπεὶ οὔτινα φησὶν ὁμοῖον
Οἷ ἔμεναι Δαναῶν οὓς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν,
Ἧπερ δὴ φρονέω τε, καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται,
Ὡς μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος.
Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Οὔτε με γ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἴω,
Οὔτ' ἄλλους Δαναοὺς, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
Μάρνασθαι δηΐοισι μετ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί·
Ἴση μοῖρα μένοντι, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι·

Cardamylen, Enopenque, & Hiram herbosam,
Pherasque religiosas, & Antheam profunda-habentem-prata,
Pulchramque Æpeam, & Pedasum vitiferam:
Omnes autem prope mare habitantur Pyli arenosi:
Viri autem *eas* incolunt pecudibus & bobus abundantes,
Qui te donis deum tanquam honorabunt,
Et tuo sub sceptro opulenta solvent tributa.
Hæc tibi præstabit si desieris ab irâ.
Quòd si tibi Atrides invisus est ex-animo magis,
Ipse, & ejus dona: tu verò alios tamen universos-Achivos
Afflictos miserere in castris, qui te deum velut
Honorabunt: certè enim ab ipsis magnam gloriam tuleris.
Nunc enim Hectorem interfeceris, quippe valde tibi propè venerit,
Rabiem habens perniciosam: nam neminem putat similem
Sibi esse Danaorum quos huc naves vexerunt.
Hunc autem respondens allocutus est pedibus-velox Achilles,
Nobilissime Laertiade solertiâ-pollens Ulysses,
Oportet sanè hanc orationem apertè dicere,
Quemadmodum sentioque, & quemadmodum perfectum erit,
Ut non mihi obstrepatis assidentes aliunde alius.
Inimicus enim mihi ille æque ac inferni portæ,
Qui aliud quidem occultat in animo, aliud vero dicit.
Sed ego dicam ut mihi videtur esse optimum.
Neque mihi Atridem Agamemnona persuasurum puto,
Nec alios Danaos, quoniam nulla gratia erat
Pugnare hostibus cum viris assiduè semper:
Æqua pars cessanti, & si acriter quis pugnet:

---

300. Ἀπήχθετο.] Ἐμισήθη. Κηρόθι.] Ἐκ ψυχῆς.

301. Παναχαιούς.] Πάντας τοὺς Ἕλληνας. * Μᾶλλον δὲ, πάντοθεν Ἀχαιούς. ἑκατέρωθεν, καὶ ἐκ παντὸς Ἀχαιοὺς, καὶ ἐξ Ἀχαΐδος, Ἀχαιούς. Ἀχαιοὺς γνησίους. *

309. Ἀπηλεγέως.] Ἀποτόμως, σκληρῶς, ἢ ἀπαγορευτικῶς, κεκειμένως. Ἀποειπεῖν.] Ἀπαρνήσασθαι.

310. Ἧπερ.] Ὡς, καθάπερ. Ἧπερ δὴ φρονέω τε.] Γράφεται καὶ, κρανέω. ἵν' ᾖ, τελειώσω.

311. Τρύζητε.] Πολυλογεῖτε, γογγύζητε. Ἀπὸ τῆς τρυγόνος ἡ μεταφορά.

312. Ὁμῶς.] Ὁμοίως, ἴσως. Ἀΐδαο πύλῃσι.] Τῷ θανάτῳ. Περιφραστικῶς.

313. Κεύθει.] Κρύπτει. νῦν δὲ, ἐνθυμεῖται.

317. Νωλεμές.] Ἀδιαλείπτως.

319. Ἐν

Ἐν δὲ ἰῇ τιμῇ ἠμὲν κακὸς ἠδὲ καὶ ἐσθλός
Κάτθαν' ὁμῶς ὅ, τ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὅ, τε πολλὰ ἐοργώς·
Οὐδέ τι μοι περίκειται, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.
Ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι
Μάστακ' ἐπεί κε λάβῃσι, κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ·
Ὣς καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν ἀΰπνους νύκτας ἴαυον,
Ἤματα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων,
Ἀνδράσι μαρνάμενος ὀάρων ἕνεκα σφετεράων.
Δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,
Πεζὸς δ' ἕνδεκά φημι κατὰ Τροΐην ἐρίβωλον·
Τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
Ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
Ἀτρεΐδῃ· ὁ δ' ὄπισθε μένων παρὰ νηυσὶ θοῇσι,
Δεξάμενος διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκε·
Ἄλλα δ' ἀριστήεσσι δίδου γέρα καὶ βασιλεῦσι·
Τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν
Εἵλετ'. ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα, τῇ παριαύων
Τερπέσθω. τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρώεσσιν
Ἀργείους. τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας
Ἀτρεΐδης; ἦ οὐχ Ἑλένης ἕνεκ' ἠϋκόμοιο;
Ἦ μοῦνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων
Ἀτρεΐδαι; ἐπεὶ ὅστις ἀγαθὸς καὶ ἐχέφρων,
Τὴν αὐτοῦ φιλέει καὶ κήδεται, ὡς καὶ ἐγὼ τὴν

Inque eodem honore tum ignavus tum fortis
Occumbit æque & otiosus vir, & qui multum laboravit:
Nec aliquid mihi eximium est, postquam pertuli mala animo
Semper meam animam objectans adpugnandum.
Sicut autem avis implumibus pullis affert
Escam postquam ceperit, malè autem ei est ipsi:
Sic ego multas quidem insomnes noctes duxi,
Dies autem cruentos exegi pugnans,
Cum-viris prælians uxorum gratiâ vestrarum.
Duodecim autem classe urbes vastavi hominum,
Pedester vero undecim aio per Troicum-agrum glebosum:
His ex omnibus supellectilem multam & pretiosam
Abstuli, & omnia ferens Agamemnoni dabam
Atridæ: is verò remanens apud naves veloces,
Accipiens pauca dividebat, pleraque autem retinebat:
Alia autem optimatibus dabat munera & regibus:
Illis quidem firma manent, à me vero solo Achivorum
Abstulit. Habet autem uxorem animo gratam, hanc propter dormiens
Oblectetur. Quid autem oportet bellare cum Trojanis
Argivos. Quid verò exercitum adduxit huc congregatum
Atrides? an non Helenæ causâ pulchræ-comis?
An soli diligunt uxores articulatâ-voce-loquentium hominum
Atridæ? Cum quisquis bonus & prudens,
Suam ipsius amat & curat, ut & ego hanc

319. Ἐν δὲ ἰῇ.] Ἐν μιᾷ καὶ αὐτῇ.

320. Κάτθανε.] Τέθνηκεν. Ἀεργός.] Ἀργὸς, ἄπρακτος. Ἐοργώς.] Εἰργασμένος.

321. Περίκειται.] Περισσόν τι ἐστὶν, ἢ περίεστιν.

322. Αἰὲν ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος.] Τῆς ἐμῆς ψυχῆς ἐν τοῖς κινδύνοις καταφρονῶν.

323. Ἀπτῆσιν.] Ἵπτασθαι μὴ δυναμένοις, μικροῖς.

324. Μάστακα.] Τροφήν.

325. Ἀΰπνους νύκτας ἴαυον.] Διὰ νυκτὸς ἄγρυπνος διετέλουν πολλάκις.

326. Διέπρησσον.] Διήνυον, διετέλουν.

327. Ὀάρων.] Γυναικῶν. Σφετεράων.] *Σφετέρων.* Τῶν ἰδίων.

331. Ἐξελόμην.] Ἐξαίρετα ἔλαβον. Δόσκον.] Ἐδίδουν.

333. Διὰ παῦρα δασάσκετο.] *Παῦρα διεδάσατο.* ὅλα δὲ λαμβάνων, ὀλίγα διένειμε καὶ ἐδίδου.

335. Ἔμπεδα.] Ἑδραῖα, βέβαια, καὶ ἀσφαλῆ. Πέδον γὰρ, ἡ γῆ.

336. Θυμαρέα.] Τῇ ψυχῇ ἀρέσκουσαν. Παριαύων.] Συναναπαυόμενος, συγκαθεύδων.

340. Ἦ μοῦνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων Ἀτρεΐδαι.] Δυσκόλου τῆς ἐρωτήσεως οὔσης, αὐτὸς ἐπιφέρεται.

341. Ἐχέφρων.] Συνετὸς, σώφρων.

342. Τὴν αὐτοῦ φιλέει.] Προσυπακουστέον, γαμετήν. Κήδεται.] Φροντίζει.

343. Δυ-

Ἐκ θυμοῦ φίλεον, δουρικτητήν περ ἐοῦσαν.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἵλετο, καί μ' ἀπάτησε,
Μή μευ πειράτω εὖ εἰδότος· οὐδέ με πείσει.
Ἀλλ' Ὀδυσεῦ, σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεῦσι,
Φραζέσθω νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ.
Ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἐμεῖο,
Καὶ δὴ τεῖχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ
Εὐρεῖαν, μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν·
Ἀλλ' οὐδ' ὧς δύναται σθένος Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Ἴσχειν. ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον,
Οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν' Ἕκτωρ,
Ἀλλ' ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν·
Ἔνθα ποτ' οἶον ἔμιμνε, μόγις δέ μευ ἔκφυγεν ὁρμήν·
Νῦν δ' ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ,
Αὔριον ἱρὰ Διῒ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσι,
Νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἅλαδε προερύσσω,
Ὄψεαι (ἢν ἐθέλῃσθα, καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ)
Ἦρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεούσας
Νῆας ἐμάς, ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας.
Εἰ δέ κεν εὐπλοίην δώῃ κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
Ἤματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην.
Ἔστι δέ μοι μάλα πολλά, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ἔρρων·
Ἄλλον δ' ἐνθένδε χρυσὸν καὶ χαλκὸν ἐρυθρόν,
Ἠδὲ γυναῖκας ἐϋζώνους, πολιόν τε σίδηρον

Ex animo amabam, captivam licet existentem.
Nunc autem postquam è manibus præmium eripuit & me fraudavit,
Ne me tentet probè-gnarum: neque enim mihi persuadebit.
Verum ô Ulysses, tecum & aliis regibus,
Cogitet quomodo à navibus propellat hostilem ignem.
Sane quidem jam permulta fecit sine me,
Et jam murum ædificavit, & duxit fossam prope ipsum
Latam, magnam, inque ea vallos defixit:
Sed ne sic quidem potest vim Hectoris homicidæ
Sustinere. Dum autem ego inter Achivos pugnabam,
Non voluit pugnam procul à mœnibus ciere Hector,
Sed quantum ad Scæasque portas & fagum progrediebatur:
Ibi olim *me* semel mansit, vix autem meum effugit impetum:
Nunc vero quoniam nolo pugnare cum Hectore nobili,
Cras sacris Jovi factis & omnibus diis,
Oneratas benè naves postquam in mare deduxero,
Videbis (si volueris, & si tibi hæc curæ-fuerint)
Benè mane Hellespontum super piscosum navigantes
Naves meas, inque *ipsis* viros remigandi cupidos.
Si autem prosperam-navigationem dederit inclytus Neptunus,
Die sanè tertio Phthiam glebosam pervenero.
Sunt autem mihi permulta, quæ reliqui huc malo-fato-veniens:
Aliud verò hinc aurum & æs rubrum,
Et fœminas eleganter-cinctas, splendidumque ferrum

343. Δουρικλητήν.] Δοριάλωτον, αἰχμάλωτον.

349. Ἔδειμε.] Κατεσκεύασεν, ᾠκοδόμησεν. Ἤλασε.] Κατὰ μῆκος ἔσκαψε, καὶ παρέτεινε τῷ τείχει. Ἐπ' αὐτῷ.] Παρ' αὐτῷ.

350. Σκόλοπας.] Ἀποξυσμένα ξύλα.

352. Ἴσχειν.] Ἐπέχειν, κωλύειν.

353. Οὐκ ἐθέλεσκεν.] Οὐκ ἠδύνατο. Ὀρνύμεναι.] Παρορμᾶν.

354. Φηγόν.] Δρῦν.

355. Οἶον ἔμιμνεν.] Ἅπαξ ἔμεινεν.

357. Ἱρά.] Ἱερεῖα, θυσίας.

358. Νηήσας.] Σωρεύσας, πληρώσας. Προερύσσω.] Καθελκύσω.

360. Ἦρι μάλα.] Ὄρθρου πάνυ. Ὅθεν καὶ * ἠώς * ἠριγένεια. Ἑλλήσποντον.] Ἀντὶ τοῦ, δι' Ἑλλησπόντου. Ἑλλήσποντος δέ ἐστιν ἡ ἐν τοῖς στενοῖς θάλασσα, παρακειμένη τῇ Τροίᾳ, οὕτως προσαγορευθεῖσα ἀπὸ Ἕλλης τῆς Φρίξου ἀδελφῆς.

361. Ἐρεσσέμεναι.] Ἐρέσσειν, κωπηλατεῖν.

362. Εὐπλοίην.] Εὔπλοιαν, γαλήνην.

364. Ἔρρων.] Ἐπὶ φθορᾷ παραγινόμενος, διὰ τὰ ἐπισυμβαίνοντα.

366. Πολιόν.] Λαμπρόν. Ὀξυωθεὶς γὰρ ὁ σίδηρος, λαμπρότερος γίγνεται.

367. Ἀξο-

Ἄξομαι, ἅσσ' ἔλαχόν γε. γέρας δέ μοι ὅσπερ ἔδωκεν,
Αὖτις ἐφυβρίζων ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης· τῷ πάντ' ἀγορευέμεναι ὡς ἐπιτέλλω,
Ἀμφαδόν· ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοί,
Εἴ τινά που Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἐξαπατήσειν,
Αἰὲν ἀναιδείην ἐπιειμένος· οὐδ' ἂν ἔμοιγε
Τετλαίη κύνεός περ ἐὼν, εἰς ὦπα ἰδέσθαι·
Οὐδέ τι οἱ βουλὰς συμφράσσομαι, οὐδὲ μὲν ἔργον.
Ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε καὶ ἤλιτεν, οὐδ' ἂν ἔτ' αὖτις
Ἐξαπάφοιτ' ἐπέεσσιν, ἅλις δέ οἱ· ἀλλὰ ἕκηλος
Ἐῤῥέτω. ἐκ γάρ οἱ φρένας εἵλετο μητίετα Ζεύς.
Ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.
Οὐδ' εἴ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη
Ὅσσα τέ οἱ νῦν ἐστι, καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο,
Οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν ποτινίσεται, οὐδ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
Αἵ θ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστην
Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν·
Οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε,
Οὐδέ κεν ὧς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει' Ἀγαμέμνων,
Πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λώβην.
Κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο·
Οὐδ' εἰ χρυσείῃ Ἀφροδίτῃ κάλλος ἐρίζοι,
Ἔργα δ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ἰσοφαρίζοι,
Οὐδέ μιν ὧς γαμέω· ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἑλέσθω

Abducam, quæ quidem sortitus sum. Præmium autem mihi qui dedit,
Rursus per-injuriam abstulit rex Agamemnon
Atrides: ei omnia referto ut mando,
Palàm: ut & alii indignentur Achivi,
Si quem Danaorum adhuc sperat *se* fraudaturum,
Semper impudentiâ indutus: non tamen mihi
Ausit, protervè-audax licet sit, faciem intueri:
Neque omnino cum eo consilia communicabo, neque factum.
Nam jam me decepit & offendit, neque adhuc rursus
Fallet verbis, satis autem ei *fit*: sed quietus
Pereat. Nam ei mentem ademit providus Jupiter.
Invisa autem mihi ejus dona, honoro autem eum æque atque Carem.
Ne quidem si mihi deciesque & vicies tot daret
Quot ei nunc sunt, & si aliunde alia accederent,
Nec quot Orchomenon adveniunt, nec quot Thebas
Ægyptias, ubi plurimæ in domibus opes reconditæ-jacent,
Quæ centum habent portas, ducenti autem per unamquamque
Viri egrediuntur cum equis & curribus:
Neque si mihi tot daret quot arenarumque pulverisque,
Ne sic quidem jam animum meum flectet Agamemnon,
Antequam totius mihi pœnas persolvat acerbæ contumeliæ.
Filiam autem non ducam Agamemnonis Atridæ:
Ne quidem si cum aureâ Venere pulchritudine certaret,
Operibus autem Minervæ oculis-cæsiæ par-esset,
Ne sic quidem ipsam ducam: ipse verò Achivorum alium eligat

---

367. Ἄξομαι.] Ἀπάξω. Ἅσσα.] Ἅτινα. Ἤ, ὅσα.

368. Ἐφυβρίζων ἕλετο.] Ἀφείλετο μεθ' ὕβρεως.

370. Ἀμφαδόν.] Ἀναφανδὸν, φανερῶς. Ἐπισκύζωνται.] Ὀργίζωνται.

373. Κυνεός περ ἐών.] Καίπερ ἄφρων καὶ ἀναιδὴς ὤν. Εἰς ὦπα ἰδέσθαι.] Εἰς ὄψιν ἐλθεῖν.

375. Ἤλιτεν.] Ἥμαρτεν * εἰς.*

376. Ἐξαπάφοιτο.] Ἐξαπατήσοι. Οἱ.] Αὐτῷ.

378. Ἐν καρὸς αἴσῃ.] Ἐν μοίρᾳ θανάτου, ὡς θάνατον. περιφραστικῶς. Τινὲς μετατιθέασι τὸ α εἰς η. ἵν' ᾖ, κατὰ κηρός· ἀκούοντες, κατὰ θανάτου. Ἤ, ὡς ἔνιοι, ἐν τάξει μισθοφόρου. Πρῶτοι γὰρ Κᾶρες ἐπολέμησαν ἐπὶ μισθῷ, καὶ ἔδοξαν εἶναι ἀτιμότατοι.

381. Ποτινίσεται.] Προσοδεύεται, προσέρχεται. ὅ ἐστιν ἀνάκειται. Θήβας Αἰγυπτίας.] Τὰς νῦν καλουμένας Διόσπολιν.

384. Ἐξοιχνεῦσιν.] Ἔξεισιν, ἐξέρχονται.

385. Ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε.] Ἀντὶ τοῦ, ἀναρίθμητα, καὶ πολλὰ τῷ πλήθει.

387. Λώβην.] Ὕβριν.

390. Ἰσοφαρίζοι.] Ἐξισοῖτο, καὶ ἐρίζοι. Τὸ αὐτὸ δέ ἐστιν ἐκ παραλλήλου.

394. Γα-

Ὅστις οἷ τ' ἐπέοικε, καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστιν.
Ἢν γὰρ δή με σόωσι θεοί, καὶ οἴκαδ' ἵκωμαι,
Πηλεύς θήν μοι ἔπειτα γυναῖκα γαμέσσεται αὐτός.
Πολλαὶ δ' Ἀχαιΐδες εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
Κοῦραι ἀριστήων οἵ τε πτολίεθρα ῥύονται,
Τάων ἥν κ' ἐθέλοιμι φίλην ποιήσομ' ἄκοιτιν,
Ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγήνωρ
Γήμαντι μνηστὴν ἄλοχον, εἰκυῖαν ἄκοιτιν,
Κτήμασι τέρπεσθαι τὰ γέρων ἐκτήσατο Πηλεύς.
Οὐ γὰρ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον, οὐδ' ὅσα φασὶν
Ἴλιον ἐκτῆσθαι εὖ ναιόμενον πτολίεθρον
Τοπρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν·
Οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει
Φοίβου Ἀπόλλωνος Πυθοῖ ἔνι πετρηέσσῃ.
Ληϊστοὶ μὲν γάρ τε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
Κτητοὶ δὲ τρίποδές τε καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα·
Ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν οὔτε λεϊστή,
Οὔθ' ἑλετή, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
Μήτηρ γάρ τέ με φησὶ θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε.

Qui ei conveniat, & qui major imperio sit.
Si enim jam me servârint dii, & domum venero,
Peleus mihi tunc uxorem desponsabit ipse.
Multæ autem Achivæ sunt in Hellade Phthiaque,
Filiæ principum qui urbes tuentur,
Harum quam voluero dilectam faciam uxorem :
Illic autem mihi plurimùm appetit animus generosus
Ductâ legitimâ uxore, aptâ conjuge,
Possessionibus delectari quas senex quæsivit Peleus.
Non enim mihi tanti est ac vita, ne quidem quantas *opes* aiunt
Ilium possedisse bene-habitatam urbem
Antehac tempore-pacis, priùs quàm advenerunt filii Achivorum :
Nec quantas lapideum limen jaculatoris intùs continet
Phœbi Apollinis Pytho in saxosa.
Prædando enim parabiles bovesque & pingues oves,
Parabiles autem tripodesque, & equorum flava capita :
Hominis verò animam, adeò ut redeat, neque prædaris,
Neque prehendas, postquam transiverit septum dentium.
Mater enim me dicit dea Thetis argenteos-pedes-habens
Duo fata ferre mortis ad finem.

---

394. Γαμέσσεται.] Πρὸς γάμον λήψεται. *κατεγγυήσει.*

395. Ἀν' Ἑλλάδα τε, Φθίην τε.] Ἀρίσταρχος παρ' Ὁμήρῳ Θεσσαλίαν μόνην τὴν Ἑλλάδα φησὶν εἶναι, καὶ Ἕλληνας τοὺς Θεσσαλούς, παρακολουθῶν Θουκυδίδῃ. Καὶ ἀθετεῖ τὸν στίχον τοῦτον· Ἐστχείη δὲ ἐκέκαστο πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς. Καὶ ἐκεῖ δὲ πάλιν τὴν Θεσσαλίαν ἀκούει· φεῦγον ἔπειτ' ἀπάνευθε δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο.

356. Ῥύονται.] Φυλάττουσι, σώζουσιν.

398. Ἐπέσσυτο.] Ἐφορμᾶν θέλει. Ἀγήνωρ.] Νῦν ἄγαν ἀνδρεῖος. Ὁτὲ δὲ ὁ αὐθάδης, καὶ ὑπερήφανος.

399. Μνηστήν.] Εἰς μνηστείαν δοθεῖσαν, νόμιμον. Εἰκυῖαν ἄκοιτιν.] Ἐμοὶ πρέπουσαν γαμετήν.

400. Γέρων.] Εἴρηται ἤτοι παρὰ τὸ περὶ τὸ γῆρας εἶναι, ἵν' ᾖ παρώνυμον τὸ ὄνομα. Ἢ παρὰ τὸ ἕτοιμον ἤδη εἰς τιμήν. Ἢ, ὁ εἰς γῆν ὁρῶν, ὁ ἐγγὺς τοῦ θανάτου.

404. Λάϊνος.] Λίθινος. Οὐδός.] Ὁ βαθμὸς, ἡ φλιά. Ἀφήτορος.] Τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἤτοι, ὁμοφήτορος, ὁμοίως πᾶσι προφητεύοντος καὶ μαντευομένους τούς τε πένητας, καὶ τοὺς πλουσίους. Ἤ, τοξικοῦ. ἀπὸ τῆς τῶν βελῶν ἀφέσεως. Ἐντὸς ἐέργει.] Ἔσωθεν αὐτοῦ κατέχει.

405. Πυθοῖ ἔνι.] Πυθώ, πόλις Φωκίδος. ἧς οἱ οἰκήτορες Δελφοί. Ἔστι δὲ ἱερὰ Ἀπόλλωνος. Καὶ κέκληται ἤτοι ἀπὸ τοῦ πυνθάνεσθαι τῆς Πυθείας τοὺς μαντευομένους· ἢ ἀπὸ τοῦ, τοξευθέντα τὸν τοῦ χρηστηρίου φύλακα δράκοντα ὑπὸ Ἀπόλλωνος αὐτόθι πυθῆναι, ὅ ἐστι, σαπῆναι. Πετρηέσσῃ.] Πετρώδει, τραχείᾳ.

406. Ληϊστοί.] Οἱ ἐκ λείας, καὶ λῃστείας. Ἴφια μῆλα.] Ἀπὸ κοινοῦ, ληϊστά.

407. Ξανθὰ κάρηνα.] Πυῤῥά. Λέγει ἀπὸ μέρους τοὺς ἵππους.

408. Ληϊστή.] Ἐκ λείας λαμβανομένη. κτητή.

409. Οὔθ' ἑλετή.] Οὔτε πάλιν ληπτή. Ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.] Ἐπειδὴ ἄν, φησιν, ἅπαξ φθάσῃ παρελθεῖν τὸν περίβολον τῶν ὀδόντων. Διὰ γὰρ τοῦ στόματος ἔξεισι τὸ ψυχικὸν πνεῦμα.

410. Ἀργυρόπεζα.] Εὔπους καλή. ἀπὸ μέρους.

411. Διχθαδίας κῆρας.] Δύο μοίρας. Φερέμεν.] Φέρειν, ἔχειν. Θανάτοιο τέλοσδε.] Εἰς θάνατον. περιφραστικῶς.

413. Κλέος

Εἰ μέν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
Ὤλετο μέν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται·
Εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμαι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ὤλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν
Ἔσσεται, οὐδέ κε μ' ὦκα τέλος θανάτοιο κιχείη.
Καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην
Οἴκαδ' ἀποπλείειν· ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γὰρ ἕθεν εὐρύοπα Ζεὺς
Χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
Ἀγγελίην ἀπόφασθε, (τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων)
Ὄφρ' ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
Ἥ κέ σφιν νῆάς τε σόῃ καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇς· ἐπεὶ οὔ σφισιν ἥδε γ' ἑτοίμη,
Ἣν νῦν ἐφράσσαντο, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.
Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἄμμι μένων κατακοιμηθήτω,
Ὄφρά μοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
Αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ' οὔ τι μιν ἄξω.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
Δάκρυ' ἀναπρήσας, (πέρι γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν)
Εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσί, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
Βάλλεαι, οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θοῇσι
Πῦρ ἐθέλεις ἀΐδηλον· ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ·

Siquidem hic manens Trojanorum urbem circa pugnavero,
Periit quidem mihi reditus, sed gloria immortalis erit:
Quod si domum reversus fuero dilectam in patriam terram,
Periit mihi gloria bona, diu verò mihi ævum
Manebit, neque me celeriter finis mortis deprehendet.
Quin aliis quoque ego suaserim
Domum navigare: quia jam non invenietis finem
Ilii excelsæ: valde enim ipsam late sonans Jupiter
Manu sua protegit, & animo confirmatæ sunt copiæ.
Sed vos quidem profecti principibus Achivorum
Nuncium renunciate, (hoc enim munus est legatorum)
Ut aliud excogitent mentibus consilium melius,
Quod ipsis navesque servet & populum Achivorum
Navibus in cavis: quoniam non ipsis hoc expeditum,
Quod nunc excogitârunt, me iram fovente.
Phœnix autem hîc apud nos manens cubet,
Ut me in navibus dilectam in patriam sequatur
Cras, si voluerit: vi autem neutiquam eum abducam.
Sic dixit. Illi autem omnes obmutuerunt silentio,
Sermonem admirati: admodùm enim asperè recusaverat.
Tandem vero inter eos locutus est senex equûm-agitator Phœnix,
Luctûs incendens, (valde enim timebat navibus Achivorum)
Si quidem jam reditum animo illustris Achilles,
Cogitas, neque omnino defendere à navibus velocibus
Ignem vis pestiferum: quoniam ira incidit in animum:

---

413. Κλέος ἄφθιτον.] Ἀθάνατος δόξα, καὶ φήμη.
415. Δηρόν.] Ἐπὶ πολὺν χρόνον.
417. Παραμυθησαίμην.] Παραινέσαιμι.
418. Δήετε.] Εὑρήσετε. Τέκμωρ.] Τέλος.
419. Μάλα γὰρ ἕθεν.] Σφόδρα γὰρ αὐτῆς.
422. Ἀγγελίην.] Πρεσβείαν. Ἀπόφασθε.] Ἀπαγγείλατε.
423. Φράζωνται.] Σκέπτωνται. Μῆτιν.] Βουλήν, γνώμην.
424. Σόῃ.] Σώζῃ.
425. Ἑτοίμη.] Εὔληπτος, φανερά, ἕτοιμος. Λέγει δὲ τοῦτο, ὅτι, Ματαία ἐστὶν αὕτη ἡ γνώμη, ἣν ἐποιήσαντο οἱ Ἕλληνες, πέμψαντες ὑμᾶς πρέσβεις πρός με, ὡς δυναμένους πεῖσαι.
426. Ἐφράσσαντο.] Ἐλογίσαντο, ἐσκέψαντο. Ἀπομηνίσαντος.] Σφόδρα ὀργισθέντος.
427. Μένων κατά.] Καταμένων.
429. Ἀνάγκῃ δ' οὔ τι μιν ἄξω.] Ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἀναγκάσω.
431. Ἀγασσάμενοι.] Θαυμάσαντες. Ἀπέειπεν.] Ἀπηρνήσατο, ἀπεῖπεν.
433. Ἀναπρήσας.] Ἀναφυσήσας, ἢ ἀθρόον ἀναβλύων. Πέρι γὰρ δίε.] Περισσῶς γὰρ ἐφοβεῖτο.
434. Μετὰ φρεσὶ βάλλεαι.] Κατὰ νοῦν ἔχεις.

Πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο φίλον τέκος αὖθι λιποίμην
Οἶος; σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς
Ἤματι τῷ ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε
Νήπιον, οὔπω εἰδόθ' ὁμοιΐου πολέμοιο,
Οὐδ' ἀγορέων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι·
Τοὔνεκά με προέηκε διδασκέμεναι τάδε πάντα,
Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων.
Ὡς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι
Λείπεσθ', οὐδ' εἴ κέν μοι ὑποσταίη θεὸς αὐτὸς,
Γῆρας ἀποξύσας, θήσειν νέον ἡβώοντα,
Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο,
Ὅς μοι παλλακίδος πέρι χώσατο καλλικόμοιο,
Τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν,
Μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων,
Παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθήρειε γέροντα·
Τῇ πιθόμην, καὶ ἔρεξα. πατὴρ δ' ἐμὸς αὐτίκ' ὀϊσθεὶς
Πολλὰ κατηρᾶτο, στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετ' Ἐριννῦς,
Μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱὸν

Quomodo postea à te care fili hic relinquar
Solus? tecum verò me misit senex equûm-agitator Peleus
Die illo quando te ex Phthiâ Agamemnoni misit
Puerum, nondum peritum omnibus-æquè-gravis belli,
Neque concionum, ubi viri præclari fiunt:
Propterea me misit ut docerem ista omnia,
Verborumque orator essem, actorque rerum.
Propterea à te, dilecte fili, nolim
Relinqui, ne quidem si mihi promitteret Deus ipse,
Senectute abrasâ, facturum me juvenem pubescentem,
Qualis *eram* cum primùm liqui Hellada pulchris-mulieribus-abundantē,
Fugiens jurgia patris Amyntoris Ormenidæ,
Qui mihi de pellice irascebatur pulchrâ-comas,
Quam ipse diligebat, & ignominiâ-afficiebat uxorem,
Matrem meam: hæc autem semper me supplex-orabat *prehensis* genibus,
Ut pellici miscerer, ut odio-haberet senem:
Huic parui, & feci. Pater autem meus statim suspicatus
Multa imprecatus est, horrendas autem invocabat diras,
Ne unquam genibus suis imponeretur dilectus filius

437. Αὖθι λιποίμην.] Ἀπολειφθείην *ὧδε.*

438. Σοὶ δέ μ' ἔπεμπεν.] Ἀντὶ τοῦ, συνέπεμπέ με σοί.

440. Ὁμοιΐου πολέμοιο.] Τοῦ ὁμοίως πᾶσι χαλεποῦ.

441. Ἀγορέων.] Δημηγοριῶν, ῥήσεων, ἢ ἐκκλησιῶν. Ἀριπρεπέες.] Διαπρέποντες, ἔκδηλοι. Τελέθουσιν.] Ὑπάρχουσι, γίγνονται.

443. Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι.] Ἀντὶ τοῦ, διδάσκαλον ἐσόμενον λόγων, ὧν δεῖ λέγειν. Πρηκτῆρά τε.] Καὶ δραστικὸν ἔργων, ἃ δεῖ πράττειν.

444. Ὡς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι λείπεσθαι.] Διὸ οὐκ ἀπολειφθήσομαι σοῦ.

445. Ὑποσταίη.] Ὑπόσχοιτο.

446. Ἀποξύσας.] Ἀφελών. Νέον ἡβώοντα.] Ἀκμάζοντα, σφύζοντα.

448. Νείκεα.] Φιλονεικίας, ἀπειλάς. Φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος.] Φοῖνιξ, ὁ Ἀμύντορος, ὃς ἐξέπεσε τῆς οἰκείας γῆς διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν. Τοῦ πατρὸς αὐτοῦ παλλακίδα μὲν ὀνόματι Κλυτίαν ἀγαπῶντος, Ἱπποδάμειαν δὲ, ἐξ ἧς τὸν Φοίνικα ἔτεκε, στυγοῦντος, δεηθείσης τῆς μητρὸς, τῇ παλλακίδι τοῦ πατρὸς Κλυτίᾳ ἐμίγη. Γνοὺς δὲ Ἀμύντωρ, ἐπηράσατο τῷ παιδὶ δυστυχίαν περὶ τέκνων γονήν. Δείσας δὲ Φοῖνιξ τὸν πατέρα, καὶ τὰς ὑπ' αὐτοῦ γινομένας ἀρὰς, φεύγει πρὸς Πηλέα. Ὃς ὑποδεξάμενος αὐτὸν, διὰ τὴν συγγένειαν, δίδωσιν αὐτῷ τὴν Δολοπίαν χώραν· καὶ Ἀχιλλέα τὸν υἱὸν, μικρὸν ὄντα, εἰς ἀνατροφὴν παραδίδωσιν. Ὀρμενίδαο.] Ὀρμένου παιδός.

449. * Περὶ παλλακίδος χώσατο.] Ὠργίσθη παλλακῆς ἕνεκεν.* Περιχώσατο.] Περισσῶς ὠργίσθη.

450. Ἀτιμάζεσκεν.] Ἠτίμαζε.

451. *Γούνων.] Ἐπὶ γονάτων, γουνουμένη.*

452. Προμιγῆναι.] Συνελθεῖν, μιγῆναι. Ἐχθήρειε.] Μισήσειεν.

453. Πιθόμην.] Ἐπείσθην. Ὀϊσθείς.] Ὑπονοήσας.

454. Στυγεράς.] Μισητὰς, φρικτάς. Ἐπεκέκλετο.] Ἐπεκαλεῖτο. Ἐριννῦς.] *Ἐριννύες,* καταχθόνιοι δαίμονες, τιμωρητικοὶ τῶν πατρικῶν ἀσεβημάτων. ὧν τὰ ὀνόματα, Ἀληκτὼ, Τισιφόνη, Μέγαιρα.

455. Ἐφέσσεσθαι.] Ἐπικαθεσθῆναι.

456. Γερα-

Ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα. θεοὶ δ' ἐτέλεον ἐπαράς,
Ζεύς τε καταχθόνιος, καὶ ἐπαινὴ Περσεφόνεια.
Ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς
Πατρὸς χωομένοιο κατὰ μέγαρα στρωφᾶσθαι.
Ἦ μὲν πολλὰ ἔται καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἐόντες
Αὐτοῦ λισσόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάροισι·
Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς
Ἔσφαζον, πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ
Εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο·
Πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος.
Εἰνάνυχες δέ μοι ἀμφ' αὐτῷ παρὰ νύκτας ἴαυον,
Οἱ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰς ἔχον· οὐδέ ποτ' ἔσβη
Πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθούσῃ εὐερκέος αὐλῆς,
Ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη μοι ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή,
Καὶ τότ' ἐγὼ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας
Ῥήξας ἐξῆλθον, καὶ ὑπέρθορον ἑρκίον αὐλῆς
Ῥεῖα, λαθὼν φύλακάς τ' ἄνδρας δμῳάς τε γυναῖκας·
Φεῦγον ἔπειτ' ἀπάνευθε δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο,
Φθίην δ' ἐξικόμην ἐριβώλακα μητέρα μήλων,
Ἐς Πηλῆα ἄνακθ'· ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο,

Ex me genitus. Dii autem ratas fecerunt imprecationes,
Jupiterque infernus, & horrenda Proserpina.
Tunc mihi non amplius omnino detinebatur in præcordiis animus
Patris irati in domo versari.
Certe quidem multùm familiares & cognati circum-stantes
Ibi orantes retinebant in ædibus:
Multasque pingues oves & flexipedes nigros boves
Jugulabant, multi autem sues florentes pinguedine
Ad amburendas setas extendebantur per flammam Vulcani:
Multum autem ex doliis vinum bibebatur ipsius senis.
Per novem noctes autem me circa ipsum dormiebant,
Hi quidem per-vices custodias habebant: neque unquam extinguebatur
Ignis, alter quidem in porticu benemunitæ aulæ,
Alter autem in vestibulo, ante thalami fores.
Sed quando jam decima mihi advenit nox tenebrosa,
Tunc ego thalami foribus solerter junctis
Effractis exivi, & transilii septum aulæ
Facilè, latens custodesque viros famulasque mulieres:
Fugi deinde procul per Hellada spatiosam,
Phthiam autem perveni glebosam matrem ovium,
Ad Peleum regem: is autem me lubens suscepit,

---

456. Γεγαῶτα. Γεγεννημένον. Θεοὶ δ' ἐτέλεον ἐπαράς.] Ἐπετέλουν δὲ οἱ θεοὶ τὰς κατάρας αὐτοῦ.

457. Ζεύς τε καταχθόνιος.] Ὁ Πλούτων. Καὶ ἐπαινή.] Ἐπίφοβος, δεινή. Αἰνὸν γὰρ, τὸ δεινόν. Ἤ, ἣν οὐκ ἄν τις ἐπαινέσειεν. Ἀντίφρασις, ὁ τρόπος. Ἤ, ὑπερβολικῶς, ἣν ἄν τις, φησὶν, ἐπαινεῖν παραιτήσαιτο.

458. Ἐρητύετο.] Ἠρεμίᾳ κατείχετο.

459. Στρωφᾶσθαι.] Ἀναστρέφεσθαι. διάγειν.

460. Ἔται.] Ἑταῖροι, πολῖται. Ἀνεψιοί.] Ἀδελφῶν υἱοί, ὡς Ἀχιλλεὺς, καὶ Αἴας. Ἀδελφιδοῖ δὲ, οἱ ἀδελφῶν παῖδες, ὡς Ὀρέστης * τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἀδελφιδοῦς τοῦ * Μενελάου. Ἀμφὶς ἐόντες.] Περὶ ἐμὲ ὄντες, παρόντες.

462. Ἴφια.] Ἰσχυρά, εὐτραφῆ. Ἕλικας.] Μέλανας, ἢ ἑλικοειδῆ τὰ κέρατα ἔχοντας.

464. Εὑόμενοι.] * Εὑόμενοι, * φλογιζόμενοι, ὀπτώμενοι. Τανύοντο.] Ἐξετείνοντο.

465. Κεράμων.] Πίθων. Μέθυ.] Οἶνος.

466. Εἰνάνυχες.] Ἐπὶ ἐννέα νύκτας.

467. Ἀμειβόμενοι.] Ἐξ ἀμοιβῆς φυλάσσοντες. ὅ ἐστιν, ἐκ διαδοχῆς. Ἔσβη.] Ἐπαύσατο, ἐσβέσθη.

468. Αἰθούσῃ.] Αἴθουσαι αἱ ὑπὸ τοῦ ἡλίου καταυγαζόμεναι στοαί. Παρὰ τὸ αἴθεσθαι. Εὐερκέος.] Ἀσφαλῆ περίβολον ἐχούσης.

469. Προδόμῳ.] Τῷ προσόδῳ τοῦ θαλάμου. Διέχεε τὴν τάξιν. θάλαμος μὲν γὰρ, ὁ ἔσω οἶκος τῆς αὐλῆς· τὸ δὲ πρὸ αὐτοῦ, πρόδομος. Αἴθουσα δὲ περίστυλον, τοῦτ' ἔστι, πρὸς ἥλιον τετραμμένη στοά· παρὰ τὸ αἴθεσθαι, ὅ ἐστι, φλέγεσθαι.

471. Πυκινῶς.] Ἐπιμελῶς, ἀσφαλῶς.

472. Ὑπέρθορον.] Ὑπερηλάμην, ἐξέφυγον.

474. Ἑλλάδος.] Ἑλλὰς καὶ Φθία, πόλεις τῆς Θετταλίας.

476. Ἐς Πηλῆα ἄνακτα.] Ἀντὶ τοῦ, πρὸς τὸν Πηλέα ἱκέτης παραγενόμενον, καὶ ἱκετεύσα.

Καί με φίλησ' ὡσεί τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ
Μοῦνον, τηλύγετον, πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι·
Καί μ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν δέ μοι ὤπασε λαόν·
Ναῖον δ' ἐσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσιν ἀνάσσων·
Καί σε τοσοῦτον ἔθηκα θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Ἐκ θυμοῦ φιλέων, ἐπεὶ οὐκ ἐθέλεσκες ἅμ' ἄλλῳ
Οὔτ' ἐς δαῖτ' ἰέναι, οὔτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι·
Πρίν γ' ὅτε δή σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γόνασι καθίσας,
Ὄψου τ' ἄσαιμι προταμὼν, καὶ οἶνον ἐπισχὼν,
Πολλάκι μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα
Οἴνου, ἀποβλύζων ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ·
Ὣς ἐπὶ σοὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα,
Τὰ φρονέων, ὅ μοι οὔτι θεοὶ γόνον ἐξετέλειον
Ἐξ ἐμεῦ· ἀλλά σε παῖδα θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ
Ποιεύμην, ἵνα μοι ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς.
Ἀλλ' Ἀχιλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· οὐδέ τί σε χρὴ
Νηλεὲς ἦτορ ἔχειν· στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοὶ,
Τῶνπερ καὶ μείζων ἀρετὴ, τιμή τε βίη τε.
Καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι καὶ εὐχωλῇς ἀγανῇσι,
Λοιβῇ τε, κνίσσῃ τε παρατρωπῶσ' ἄνθρωποι
Λισσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ καὶ ἁμάρτῃ.
Καὶ γάρ τε Λιταί εἰσι Διὸς κοῦραι μεγάλοιο,

Et me dilexit ut pater suum filium dilexerit
Unicum, extrema-ætate-natum, amplis in possessionibus:
Et me divitem fecit, multumque mihi dedit populum:
Incolebam autem extremam oram Phthiæ, Dolopibus imperans:
Et te tantum feci ô diis-par Achille,
Ex animo diligens, non enim volebas cum alio
Neque ad convivium ire, neque in ædibus cibum sumere:
Ante quàm te meis ego genibus impositum,
Opsonio satiavi secato-anteà, & vinum admovens,
Sæpe mihi rigasti ad pectora vestem
Vino, ejectans in infantiâ difficili:
Ita tui causâ permulta passus sum, & multa feci,
Hæc cogitans, quoniam mihi nequaquam dii prolem perficiebant
Ex me: te saltem filium diis-par Achille
Adoptarem, ut à me aliquando indignam mortem propulsares.
Sed Achille, doma animum magnum: neque te oportet
Immisericordem esse: flecti enim possunt & dii ipsi,
Quorum etiamsi major virtus, honorque potentiaque.
Tamen hos sacrificiis & votis placidis,
Libamineque, nidoreque avertunt-*ab irâ* homines
Supplicantes, cùm quis transgressus fuerit & peccarit,
Etenim Preces sunt Jovis filiæ magni,

---

479. Ὤπασε.] Παρέσχεν, ἔδωκε.

480. Ἐσχατιήν.] Τὰ ἔσχατα μέρη.

481. Τοσοῦτον ἔθηκα.] Τηλικοῦτον ἐποίησα. Ἔστι δὲ ποσότης ἀντὶ πηλικότητος. Ἐπιείκελε.] Ἐφόμοιε,

483. Πάσασθαι.] Γεύσασθαι.

485. Ὄψου.] Προσοψήματος, προσφαγίου. Ἄσαιμι.] Πληρώσαιμι, κορέσαιμι. Προταμών.] Ἤτοι, ἀποκόψας. ἢ, τὸ σκληρὸν τοῦ ὄψου προκατεργασάμενος.

486. Κατέδευσας.] Διάβρεχον, ἐποίησας, κατέβρεξας.

487. Ἀποβλύζων.] Ἀπερῶν, ἐκβάλλων. Ὀνοματοποιΐα, ὁ τρόπος. Ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ.] Ἐν τῇ χαλεπῇ παιδοσοφίᾳ. Ἀλεγεινῇ.] Ἀλγεινῇ. Ἐκ τοῦ, ποιεῖν ἀλγεῖν τὴν ψυχήν. * καὶ διὰ τοῦτο, τῆς ἐπιστασίας δεομένην.*

489. Ἐξετέλειον.] Ἔδωκαν, * πεπαιδοποιήκασι.*

492. Δάμασον.] Καταστρέψον.

493. Νηλεές.] Ἀπηνὲς, ἀπότομον. Στρεπτοί.] Εὐμετάστρεπτοι, εὐμετάβλητοι, εὔπιστοι. Ἐναντίον τὸ, Στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί· τῷ, Οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος. Λύοιτο δ' ἂν προσώπῳ· ὅτι τὸ μὲν ὁ Ποιητής φησιν· ἐκεῖνο δὲ ὁ Φοῖνιξ λέγει, ἐν καιρῷ ὀργιζομένου Ἀχιλλέως, εἰκότως, καὶ τοὺς θεοὺς πείθεσθαι.

495. Θυέεσσι.] Θυμιάμασι, θυσίαις. Εὐχωλῇς.] Εὐχαῖς, εὐχωλαῖς. Ἀγανῇσι.] Προσηνέσι, πρᾳέσι.

496. Παρατρωπῶσι.] Περιτρέπουσι, πείθουσιν.

497. Ὑπερβήῃ.] Παρέλθῃ. * Ἐκ τοῦ ὑπερβῶ, ὑπερβέῃ. Ἄλλοι γράφουσιν, ὑπερβήῃ, ἀντὶ τοῦ, ὑπερβαίη.*

498. Λιταί.] Θεαὶ, οὕτως ἐπικαλούμεναι. Καὶ γάρ τε Λιταί εἰσι Διὸς κοῦραι.] Ἀνειδωλοποιεῖ τὰς Λιτὰς ὡς δαίμονάς τινας. Χωλὰς μὲν οὖν αὐτὰς κέκληκε, διὰ τὸ βραδέως καὶ μόλις προσιέναι, καὶ γονυκλινεῖς λιτανεύειν τούτους,

Χωλαί τε, ῥυσαί τε, παραβλῶπές τ' ὀφθαλμώ·
Αἵ ῥά τε καὶ μετόπισθ' Ἄτης ἀλέγουσι κιοῦσαι.
Ἡ δ' Ἄτη σθεναρή τε καὶ ἀρτίπος, οὕνεκα πάσας
Πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν
Βλάπτουσ' ἀνθρώπους· αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω.
Ὃς μέν τ' αἰδέσεται κούρας Διὸς ἆσσον ἰούσας,
Τόνδε μέγ' ὤνησαν, καί τ' ἔκλυον εὐξαμένοιο·
Ὃς δέ κ' ἀνήνηται, καί τε στερεῶς ἀποείπῃ,
Λίσσονται δ' ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κιοῦσαι,
Τῷ ἄτην ἅμ' ἕπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ.
Ἀλλ' Ἀχιλεῦ πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρῃσιν ἕπεσθαι
Τιμὴν, ἥτ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει φρένας ἐσθλῶν.
Εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὄπισθ' ὀνομάζοι
Ἀτρείδης, ἀλλ' αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνοι,
Οὐκ ἂν ἔγωγέ σε μῆνιν ἀπορρίψαντα κελοίμην
Ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι χατέουσί περ ἔμπης·
Νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ, τὰ δ' ὄπισθεν ὑπέστη,
Ἄνδρας δὲ λίσσεσθαι ἐπιπροέηκεν ἀρίστους
Κρινάμενος κατὰ λαὸν Ἀχαιϊκὸν, οἵτε σοὶ αὐτῷ
Φίλτατοι Ἀργείων· τῶν μὴ σύγε μῦθον ἐλέγξῃς,
Μηδὲ πόδας· πρὶν δ' ἔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.

Claudæque, rugosæque, strabæque oculis:
Quæ & Noxam licèt à tergo sequentes curant.
Noxa verò robustaque & pedibus-integra, ideo omnes
Longe præcurrit,& antevertit omnem per terram
Lædens homines: hæ verò medentur postmodò.
Qui quidem reverebitur filias Jovis propius accedentes,
Hunc valde juvant, & exaudiunt precantem:
Qui verò renuerit, & obstinatè recusaverit,
Precantur tum quidem hæ Jovem Saturnium adeuntes,
Hunc ut noxa simul sequatur,quò læsus pœnas-luat.
Sed Achille da & tu Jovis filias qui sequatur
Honorem, qui & aliorum flectit mentes fortium.
Si enim non dona ferret, & alia in futurum nominaret
Atrides, sed semper pertinaciter iratus esset,
Non equidem te ira abjectâ hortarer
Argivis auxiliari quantumvis indigentibus:
At nunc simul in præsenti multa dat, aliáque in posterum pollicetur.
Viros autem qui supplicarent ad te misit præstantissimos
Electos per exercitum Achaicum, quique tibi ipsi
Amicissimi Argivorum: horum ne tu orationem asperneris,
Neq; pedes: prius verò nequaquā indignè ferendum *erat te* iratum fuisse.

τούτους, οὓς ἂν προηδικηκότες ὦσι. Ῥυσὰς καὶ διαστρόφους τὰς ὄψεις, ἐπεὶ βαρέως καὶ οὐ γνησίως τῷ προσώπῳ, οὐδὲ ὀρθῷ τῷ βλέμματι, προσορᾶν δύνανται τοὺς προηδικημένους· παρ' ὧν αὐτοὺς δεῖ συγγνώμην. Διὸς δὲ θυγατέρας γενεαλογεῖ, ὥστε σεβασμιωτέρας φαίνεσθαι.

499. Χωλαί.] Χωλοποιοί. Ῥυσαί.] Ῥυτίδας ἔχουσαι. Ῥυτίδες δὲ καλοῦνται αἱ ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ δέρματος συστροφαί. Παραβλῶπες.] Παρηγμένοι, διάστροφοι τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐπειδὴ οἱ ἱκετεύοντες, ὑπὸ τοῦ ἐλεεινὸν φαίνεσθαι, προσίασιν οἰκεῖα τὰ σχήματα αὐτῶν καὶ τὰς θέας ἔχοντες.

500. Μετόπισθ'.] Ἐξόπισθεν, ἐξ ὑστέρου. Ἀλέγουσι.] Φροντίζουσι. Κιοῦσαι.] Ἐλθοῦσαι.

501. Σθεναρή.] Ἰσχυρά. Ἀρτίπος.] * Ἀρτίπους.* ἄρτιος καὶ ὑγιὴς τοῖς ποσίν. ὁλόκληρος. Οὕνεκα.] Διότι.

502. Ὑπεκπροθέει.] Ὑπεραίρει, προλαμβάνει. Φθάνει.] Προήκει. προλαμβάνει.

503. Ἐξακέονται.] Ἰῶνται, ἀποθεραπεύουσι.

504. Αἰδέσεται.] Αἰδεσθῇ. * εὐλαβηθῇ.*

506. Στερεῶς.] Ἰσχυρῶς, σκληρῶς. Ἀποείπῃ.] Ἀπαρνήσηται, ἀπείπῃ.

508. Ἀποτίσῃ.] Δίκην ἀποδῷ. ὅ ἐστι, τιμωρίαν.

510. Ἐπιγνάμπτει.] Πραΰνει.

512. Ἐπιζαφελῶς.] * Ἐπιζαφέλως.* ἐπιμόνως, ηὐξημένως, ἢ ἐξημμένως. Ἀπὸ τοῦ φλέγω.

513. Ἀπορρίψαντα.] Ἀποβαλόντα. Κελοίμην.] Κελεύοιμι.

514. Χατέουσι.] Χρῄζουσι.

515. Ὑπέστη.] Ὑπέσχετο.

517. Κρινάμενος.] Ἐπιλεξάμενος.

518. Μῦθον ἐλέγξῃς.] Διό, φησι, μὴ ἀτιμάσῃς ἡμῶν τὸν ὑπὲρ τῆς ἀξιώσεως λόγον καὶ πρεσβείας.

519. Μηδὲ πόδας.] Μήδε τὴν ἐνθάδε ἄφιξιν. Πρὶν δ' ἔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.] Πρότερον δὲ οὐ μεμπτὸς ὑπῆρχες ὀργιζόμενος.

520. Τῶν

Οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν
Ἡρώων, ὅτε κέν τιν' ἐπιζάφελος χόλος ἵκοι,
Δωρητοί τε πέλοντο, παράρρητοί τ' ἐπέεσσι.
Μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι, ἔτι νέον γε
Ὡς ἦν· ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισι·
Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι
Ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον·
Αἰτωλοὶ μὲν, ἀμυνόμενοι Καλυδῶνος ἐραννῆς·
Κουρῆτες δὲ διαπραθέειν μεμαῶτες Ἄρηϊ.
Καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονος Ἄρτεμις ὦρσε
Χωσαμένη, ὅ οἱ ἔτι θαλύσια γουνῷ ἀλωῆς
Οἰνεὺς ῥέξ', ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἑκατόμβας,
Οἴῃ δ' οὐκ ἔρρεξε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν· ἀάσατο δὴ μέγα θυμῷ.
Ἡ δὲ χολωσαμένη δῖον γένος ἰοχέαιρα,
Ὦρσεν ἔπι χλούνην σῦν, ἄγριον ἀργιόδοντα,

Sic & priscorum audivimus laudes virorum
Heroum, quando aliquem vehemens ira occupasset,
Donisque placabiles erant, exorabilesque verbis.
Memini hoc factum ego vetus, neutiquam recens
Quale fuerat: inter vos autem dicam omnes amicos:
Curetesque pugnabant & Ætoli fortiter-prælium-sustinentes
Circa urbem Calydona, & se-mutuò interficiebant:
Ætoli quidem, defendentes Calydona amœnam:
Curetes autem vastare ardentes Marte.
Etenim inter hos malum aureo-solio-sedens Diana excitavit
Irata, quòd sibi non sacra-post-fruges-comportatas in fœcundo-loco agri
Oeneus fecerat, alii verò dii epulati-erant hecatombas,
Soli verò non fecit Jovis filiæ magni,
Sive oblitus est, sive non advertit: doluit certè multùm animo.
Illa autem irata Jovis genus sagittis-gaudens,
Immisit sylvestrem suem, ferum candidis-dentibus,

520. Τῶν πρόσθεν.] Τῶν πρὸ ἡμῶν. Ἐπευθόμεθα.] Ἠκούομεν.

522. Δωρητοί.] Δώροις πειθόμενοι.

523. Πάλαι.] Πρὸ πολλοῦ. Ἐπίρρημα χρόνου δηλωτικόν. Οὔτι νέον γε.] Οὐ νεωστί.

524. Ὡς ἦν.] Ὡς ἐγένετο.

525. Κουρῆτες.] Ἀκαρνᾶνες, οἱ ἐν Πλευρῶνι πόλει τῆς Αἰτωλίας οἰκοῦντες. Ὠνομάσθησαν δὲ οὕτως, παρὰ τὸ μὴ κείρεσθαι τὰς κάρας, * τὰ κάρη, τὰ κάρα, τὰ κάρηνα.* Αἰτωλοί.] Οἱ Καλυδώνιοι. ἐπεὶ καὶ οἱ Κουρῆτες Αἰτωλοὶ ὑπῆρχον, ἐμφυλίου ὄντος τοῦ πολέμου. Ἡ οὖν Καλυδὼν πρώτη πόλις τῆς Αἰτωλίας. Κουρῆτές τε μάχοντο, καὶ Αἰτωλοί.] Οἰνεὺς, Αἰτωλίας δυνάστης, τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἐτησίων καρπῶν τοῖς θεοῖς θύων, Ἄρτεμιν μόνην κατέλιπεν. Ἡ δὲ θεὸς ὀργισθεῖσα, μέγα τοῖς Αἰτωλοῖς συὸς χρῆμα ἔπεμψεν· ὃς οὐ μόνον τὴν χώραν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας διέφθειρε. Καλυδώνιοι δὲ καὶ Πλευρώνιοι περιῆλθον ἐπὶ τοῦτον. Μελέαγρος δὲ ὁ Οἰνέως πρῶτος ἐπιτυχὼν, γέρας τε τοῦ συὸς ἀκροθίνια λαβὼν, τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ δέρας Ἀταλάντῃ δι' ἔρωτα δωρεῖται. καὶ αὐτὴ γὰρ συνεξῆλθεν αὐτοῖς ἐπὶ κυνηγίαν. Οἱ δὲ Θεστίου παῖδες, ἀδελφοὶ δὲ τῆς Μελεάγρου μητρὸς Ἀλθαίας, ὀργίλως ἐπὶ τούτῳ διατεθέντες, ἐπεβάλλοντο τῷ Μελεάγρῳ. Ὁ δὲ προγνοὺς, οὓς μὲν ἀπέκτεινεν, οὓς δὲ εἰς φυγὴν τραπῆναι ἐποίησε. Διόπερ Πλευρώνιοι τοῖς Καλυδωνίοις ἐπεστράτευον· Μελέαγρος δὲ, κατ' ἀρχὰς τῇ μητρὶ μηνιῶν, οὐκ ἐβοήθει τῇ πατρίδι. Πορθουμένης δὲ ἤδη τῆς πόλεως, πεισθεὶς ὑπὸ Κλεοπάτρας τῆς γυναικὸς, προσελθὼν, οὓς μὲν ἀνεῖλεν, οὓς δὲ ἠνάγκασε διώκων κατὰ κρημνῶν ἐνεχθῆναι. Ἀλθαία δὲ μηνιῶσα τῷ παιδὶ, τὴν ὑπὸ Μοιρῶν δεδομένην δᾶδα κατέφλεξεν. ἦν δὲ πεπρωμένον· ἐκείνης κατακαείσης, καὶ τὸν Μελέαγρον ἀποθανεῖν. φθαρέντος δὲ τοῦ παιδὸς, Ἀλθαία μετανοήσασα, ἑαυτὴν ἀναιρεῖ. Μενεχάρμαι.] Ὑπομονητικοὶ ἐν μάχαις. πολεμικοί.

526. Ἐνάριζον.] Ἐφόνευον.

530. Θαλύσια.] Τὰς ὑπὲρ εὐθαλείας καὶ εὐφορίας τῶν καρπῶν διδομένας θυσίας, μετὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν, τοῖς τε ἄλλοις καὶ τῇ Δήμητρι. Γουνῷ ἀλωῆς.] Ἐν τῷ γονιμωτάτῳ καὶ καρπίμῳ χωρίῳ τῆς γῆς.

532. Ἔρρεξεν.] Ἐτέλεσεν.

533. Ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν.] Ἤτοι, ἐννοήσας θῦσαι, ἐπελάθετο. ἢ οὐδ' ὅλως ἐπενόησεν. Ἀάσατο δὴ μέγα.] Ἐβλάβη δὴ μεγάλως.

534. Δῖον γένος.] Διὸς θυγάτηρ. Ἰοχέαιρα.] Βέλεσι χαίρουσα, τοξότις.

535. * Ὦρσεν ἐπί.] Ἐπῶρσε.* Χλούνην.] Κατὰ τὸ ἔτυμον, χλοεύνην, τὸν ἐν τῇ χλόῃ εὐναζόμενον. εὐβαφῆ. Ἢ, * τὸν ἄνευ πόνου, καὶ ἄγριον,* τὸν ἀφρισήν. Οἱ δὲ, τὸν τομίαν. Ἄλλοι δὲ, τὸν ἐπὶ Χλούνῃ, χωρίῳ οὕτω καλουμένῳ, ἐνδιατρίβοντα. Ἀργιόδοντα.] Λευκοὺς ὀδόντας ἔχοντα.

536. Ἐρ-

Ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν·
Πολλὰ δ' ὅγε προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ
Αὐτῇσιν ῥίζῃσι, καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι μήλων.
Τὸν δ' υἱὸς Οἰνῆος ἀπέκτεινεν Μελέαγρος,
Πολλέων ἐκ πολίων θηρήτορας ἄνδρας ἀγείρας,
Καὶ κύνας. οὐ μὲν γάρ κ' ἐδάμη παύροισι βροτοῖσι·
Τόσσος ἔην, πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς.
Ἡ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολὺν κέλαδον καὶ ἀϋτὴν
Ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι λαχνήεντι,
Κουρήτων τε μεσηγὺ καὶ Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
Ὄφρα μὲν οὖν Μελέαγρος ἀρηΐφιλος πολέμιζε,
Τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν, οὐδ' ἐδύναντο
Τείχεος ἔκτοσθεν μίμνειν, πολέες περ ἐόντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδυ χόλος, (ὅστε καὶ ἄλλων
Οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον πύκα περ φρονεόντων)
Ἤτοι ὁ μητρὶ φίλῃ Ἀλθαίῃ χωόμενος κῆρ,
Κεῖτο παρὰ μνηστῇ ἀλόχῳ καλῇ Κλεοπάτρῃ,
Κούρῃ Μαρπίσσης καλλισφύρου Εὐηνίνης,

Qui damnis multis affecit vastans Oenei agrum:
Multas autem ille alias-super-alias humi prostravit arbores altas
Cum ipsis radicibus, & ipsis floribus pomorum.
Hunc autem filius Oenei occidit Meleager,
Multis ex urbibus venatoribus viris congregatis,
Et canibus. Non enim domitus fuisset paucis hominibus:
Tantus erat, multos autem rogum ascendere-fecit tristem.
Illa verò de ipso fecit magnum tumultum & bellum
Pro suis capite & pelle hirsutâ,
Curetasque inter & Ætolos magnanimos.
Quamdiu igitur Meleager bellicosus, pugnabat,
Tamdiu Curetibus malè erat, neque poterant
Mœnia prope manere, multi quamvis essent.
At quando jam Meleagrum subiit ira, (quæ & aliorum
Inflat in pectoribus mentem rectè licèt sapientium)
Ille quidem matri suæ Althææ iratus corde
Jacebat apud legitimam uxorem pulchram Cleopatram,
Filiam Marpissæ pedibus-elegantis Eu-enines,

536. Ἔρδεσκεν.] Εἰργάζετο, ἔπραττεν. Ἔθων.] Ἐξ ἔθους κατατρέχων, καὶ βλάπτων. Ἀλωήν.] Κοινῶς, τὴν καρποφόρον χώραν.

537. Προθέλυμνα.] Πρόῤῥιζα. ἐπάλληλα, καὶ πυκνά.

538. Ἄνθεσι μήλων.] Τοῖς καρποῖς.

540. Θηρήτορας.] Κυνηγέτας.

542. Τόσσος ἔην.] Τηλικοῦτος ἦν. Πυρῆς ἐπέβησεν.] Ἀντὶ τοῦ, πυρὸς ἐπεβίβασεν. ἀνεῖλεν αὐτούς.

543. Κέλαδον.] Ταραχὴν, θόρυβον.

544. Ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι.] Ὡς καὶ τῆς κεφαλῆς τῷ δέρματι προσεχομένης. Ταῦτα δὲ συνέκειτο δοθῆναι ἀριστεῖα τῷ πρώτως βαλόντι τὴν σῦν. Λαβὼν δὲ αὐτὰ ὁ Μελέαγρος, ἐδωρήσατο Ἀταλάντῃ τῇ Ἰάσου, Ἀρκάδι τὸ γένος. Λοχήσαντες δὲ αὐτὴν οἱ μήτρωες τοῦ Μελεάγρου, ἀφείλοντο τὸ γέρας τῆς κόρης. Ἐφ' ᾧ ὀργισθεὶς ὁ Μελέαγρος, διεχειρίσατο αὐτούς. Λυπηθεῖσα δὲ ἐπὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἡ Ἀλθαία, ἡ τοῦ Μελεάγρου μήτηρ, κατέφλεξε τὸν ὑπὸ Μοιρῶν αὐτῇ δοθέντα δαλὸν, ὄντα συνεκτικὸν τῆς Μελεάγρου ζωῆς, ᾧ συνδιεφθάρη καὶ ὁ Μελέαγρος. Λαχνήεντι.] Δασεῖ.

548. Ἔκτοσθεν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐκτὸς, ἔξω.

549. Ἔδυ.] Ὑπεισῆλθεν, ἔλασεν.

550. Οἰδάνει.] Οἰδαίνει. εἰς ὕψος αἴρεσθαι ποιεῖ, ἐμπιπρῆσι. Πύκα φρονεόντων.] Σωφρονούντων, συνετῶν.

551. Ἀλθαίῃ.] Ἀλθαία ἡ μήτηρ τοῦ Μελεάγρου. Ἡ δὲ Κλεοπάτρα, Ἴδου, καὶ Μαρπίσσης τῆς Εὐήνου θυγατρὸς, Μελεάγρου δὲ γυνή.

552. Κεῖτο.] Ἀργὸς διετέλει.

553. Κούρῃ Μαρπίσσης.] καὶ τὰ ἑξῆς. Εὐηνος, Ἄρεος παῖς, βασιλεὺς Αἰτωλίας, ἔχων θυγατέρα εὐπρεπεστάτην, Μάρπισσαν τοὔνομα, τοὺς μνηστευομένους αὐτὴν προεκαλεῖτο εἰς ἁρματηλασίας ἀγῶνα, λέγων ἐκδώσειν τῷ διαφυγόντι αὐτὸν διώκοντα. Τοὺς δὲ λειφθέντας καρατομῶν, ἐπετίθει τὰς κεφαλὰς ἐπὶ τοῦ τοίχου τῆς οἰκίας, εἰς κατάπληξιν τῶν λοιπῶν. Πολλῶν τινων ἤδη ἀνῃρημένων, Ἴδας, λόγῳ μὲν Ἀφαρέως υἱὸς, τῇ δὲ ἀληθείᾳ Ποσειδῶνος, τελευταῖος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς ἵππους ποδωκεστάτους, ἥρπασε τὴν κόρην, χορεύουσαν ἐν Ἀρτέμιδος. Εὐηνος δὲ, ὡς οὐκ ἠδύνατο καταλαβεῖν, ἀποσφάξας τοὺς ἵππους οὓς εἶχεν, ἑαυτὸν ἔῤῥιψεν εἰς τὸν Λυκόρμαν ποταμόν· ὃς ἀπ' αὐτοῦ Εὐηνος προσηγορεύθη. Διαπεφευγότι δὲ τῷ Ἴδᾳ τὸν κίνδυνον, Ἀπόλλων ἠναντιοῦτο περὶ τῆς κόρης, βουλόμενος ἀφαρπάζειν αὐτήν. Προϊόντων δὲ αὐτῶν εἰς μάχην, Ζεὺς δὲ πέμψας Ἑρμῆν, ἐπέτρεψε τῇ κόρῃ ἐλέσθαι ὃν ἂν βούληται. Ἡ δὲ εἵλετο τὸν Ἴδαν, εὐλαβηθεῖσα μὴ γηράσασαν αὐτὴν ἀπολίπῃ Ἀπόλλων. Εὐηνίνης.] Τῆς Εὐήνου θυγατρός.

554. Ἰδεώ

Ἴδεώ θ', ὃς κάρτιστος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν,
Τῶν τότε, καί ῥα ἄνακτος ἐναντίον εἵλετο τόξον
Φοίβου Ἀπόλλωνος, καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης.
Τὴν δὲ τότ' ἐν μεγάροισι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον· οὕνεκ' ἄρ' αὐτῆς
Μήτηρ Ἀλκυόνος πολυπενθέος οἶτον ἔχουσα
Κλαῖ', ὅτε μιν ἑκάεργος ἀνήρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Τῇ ὅγε παρκατέλεκτο, χόλον θυμαλγέα πέσσων,
Ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος, ἥ ῥα θεοῖσι
Πόλλ' ἀχέουσ' ἠρᾶτο κασιγνήτοιο φόνοιο·
Πολλὰ δὲ καὶ γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία,
Κικλήσκουσ' Ἀΐδην καὶ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν,
Πρόχνυ καθεζομένη· δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι,
Παιδὶ δόμεν θάνατον· τῆς δ' ἠεροφοῖτις Ἐριννὺς
Ἔκλυεν ἐξ Ἐρέβεσφιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα.

Idæque, qui fortissimus inter terrestres fuit viros,
Eorum qui tunc erant, & quidem contra regem sumpsit arcum
Phœbum Apollinem, pedibus-elegantis gratiâ nymphæ.
Hanc autem tunc in ædibus pater & veneranda mater
Alcyonen vocabant cognomine, quòd ipsius
Mater Alcyonis luctuosæ fatum habens
Flebat, quando ipsam longè-jaculans rapuit Phœbus Apollo.
Huic is accubabat, iram tristem coquens,
Propter diras matris iratus, quæ diis
Multis dolens supplicabat fraternæ cædis *gratiâ*:
Multum autem & terram almam manibus verberabat,
Inuocans Plutonem & horrendam Proserpinam,
In-genua considens: rigabantur autem lachrymis sinus,
Ut filio darent mortem: hanc autem per-tenebras-vagans Erinnys
Exaudivit ex Erebo, implacabile cor habens.

554. Ἴδεώ τε.] Τοῦ Ἴδου τοῦ Ἀφαρέως παιδός.

556. Καλλισφύρου.] Εὐπρεποῦς, καλῆς. ἀπὸ μέρους.

558. Ἀλκυόνην καλέεσκον.] Κύηξ ὁ Φωσφόρου τοῦ ἀστέρος, γήμας Ἀλκυόνην τὴν Αἰόλου, μέγα φρονήσας ἐφ' ἑαυτῷ, θεὸς ἐβούλετο νομίζεσθαι. Διόπερ ἥτε γαμετὴ διαπαντὸς αὐτὸν ἐκάλει Δία, κἀκεῖνος Ἥραν τὴν γυναῖκα. Ζεὺς δὲ, ἀγανακτήσας, μετέβαλεν αὐτοὺς εἰς ὄρνεα χωρὶς ἀλλήλων βιοῦντα. Ἐκλήθη δὲ, ἡ μὲν, Ἀλκυόνη, ὁ δὲ, Κύηξ. Παρὰ δὲ τοῖς αἰγιαλοῖς, τῆς Ἀλκυόνος τικτούσης, συμβαίνει, ἐπελθόντα τὰ κύματα τὰ ἔγγονα αὐτῆς κατασύρειν. Ζεὺς δὲ, θεασάμενος αὐτὴν κλαίουσαν, κατελεήσας, ἐπέταξε τοῖς ἀνέμοις, καθ' ὃν ἂν καιρὸν ἡ ἀλκυὼν τίκτει, μὴ πνεῖν, μέχρι τεσσαρεσκαίδεκα ἡμερῶν τοῦ χειμῶνος αὐξανομένου. Εἴρηται δὲ ἀλκυὼν παρὰ τὸ ἐν ἁλὶ κύειν. Οἱ οὖν γονεῖς ἀπὸ τῶν αὐτῇ συμβεβηκότων οὕτως ἐκάλουν αὐτὴν τὴν Κλεοπάτραν. ὡς, Μεγαπένθην, καὶ, Εὐρυσάκην, καὶ Νεοπτόλεμον. Ἔκλαιεν οὖν τὸν ἄνδρα Ἴδαν, ὅτε αὐτὴν ἥρπασεν Ἀπόλλων. Ἐπώνυμον.] * Ἐπωνύμως.* Ἀντὶ τοῦ, φερώνυμον, * φερωνύμως · * καὶ ἀπὸ συμβεβηκότος οἰκείως κείμενον. Τὴν Κλεοπάτραν οὖν, φησι, φερωνύμως καὶ Ἀλκυόνην ἐκάλουν, διὰ τὸ τὴν μητέρα Μάρπησσαν δίκην Ἀλκυόνος κλαῦσαι, ὅτε ἀφῃρεῖτο αὐτὴν Ἀπόλλων.

559. Πολυπενθέος.] Ἐπιπολὺ πενθούσης. Οἶτον.] Μοῖραν, συμφοράν.

561. Παρκατέλεκτο.] Παρέκειτο. Πέσσων.] Πεπαίνων, παρηγορῶν, ἢ, συνέχων.

562. Ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος.] Διὰ τὰς τῆς μητρὸς κατάρας ὠργισμένος.

563. Ἀχέουσα.] Λυπουμένη. Κασιγνήτοιο φόνοιο.] Διὰ τὸν φόνον τῶν ἀδελφῶν. Ἀπέκτεινε μὲν γὰρ Μελέαγρος τοὺς μήτρωας. Ἢ ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ κασιγνητικοῦ φόνου. οὐ γὰρ εἷς ἦν ὁ ἀνῃρημένος τῆς Ἀλθαίας ἀδελφὸς, ἀλλὰ πλείους, Ἴφικλος, Πολυφάντης, Φάνης, Εὐρύπυλος, Πλήξιππος.

564. Πολυφόρβην.] Πολλοὺς τρέφουσαν. Ὅθεν καὶ ἱπποφόρβια καλεῖται τὰ ἵππους τρέφοντα χωρία. Χερσὶν ἀλοία.] Ταῖς χερσὶν ἔτυπτεν. Ὅθεν καὶ πατραλοίας, ὁ τὸν πατέρα τύπτων. Εὔχονται δὲ οἱ ἥρωες, τοῖς μὲν οὐρανίοις θεοῖς ἄνω τὰς χεῖρας ἀνίσχοντες· Μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος. τοῖς δὲ θαλασσίοις· Πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο χεῖρας ὀρεγνύς. εἰς θάλασσαν δηλονότι. τοῖς καταχθονίοις δὲ κόπτοντες τὴν γῆν, ὡς ἐνθάδε φησί.

565. Κικλήσκουσα.] Ἐπικαλουμένη. Ἐπαινήν.] Φοβεράν.

566. Πρόχνυ.] Εἰς γόνατα. Δεύοντο.] Ἐβρέχοντο.

567. Ἠεροφοῖτις Ἐριννύς.] Ἐκ τοῦ σκότους ἐρχομένη, ἀόρατος. Εἴρηται δὲ Ἐριννὺς, ἤτοι παρὰ τὸ ἐν τῇ ἔρᾳ ναίειν καὶ οἰκεῖν, ὅ ἐστι τῇ γῇ. καταχθονία γὰρ ἡ δαίμων. ἢ οἱονεὶ ἀραινύς τις οὖσα, καὶ τὰ αἴσια * καὶ τὰς ἀρὰς, * ἀνύουσα καὶ ἐκτελοῦσα.

568. Ἐξ Ἐρέβεσφιν.] Ἐκ τοῦ σκότους. Ἀμείλιχον.] Ἀπηνὲς, σκληρόν.

Τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὅμαδος καὶ δοῦπος ὀρώρει,
Πύργων βαλλομένων· τὸν δ' ἐλίσσοντο γέροντες
Αἰτωλῶν, πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους
Ἐξελθεῖν καὶ ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον,
Ὁππόθι πιότατον πεδίον Καλυδῶνος ἐραννῆς,
Ἔνθα μιν ἤνωγον τέμενος περικαλλὲς ἑλέσθαι
Πεντηκοντόγυον· τὸ μὲν ἥμισυ, οἰνοπέδοιο,
Ἥμισυ δὲ, ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι.
Πολλὰ δέ μιν λιτάνευε γέρων ἱππηλάτα Οἰνεὺς,
Οὐδοῦ ἐπεμβεβαὼς ὑψηρεφέος θαλάμοιο,
Σείων κολλητὰς σανίδας, γουνούμενος υἱόν·
Πολλὰ δὲ τόνδε κασίγνητοι καὶ πότνια μήτηρ,
Ἐλίσσονθ'· ὁ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο· πολλὰ δ' ἑταῖροι,
Οἵ οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἁπάντων.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον
Πρίν γ' ὅτε δὴ θάλαμος πύκα βάλλετο, τοὶ δ' ἐπὶ πύργων
Βαῖνον Κουρῆτες, καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ·
Καὶ τότε δὴ Μελέαγρον ἐΰζωνος παράκοιτις
Λίσσετ' ὀδυρομένη, καί οἱ κατέλεξεν ἅπαντα
Κήδε' ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει τῶν ἄστυ ἁλώῃ·
Ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει·
Τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυναῖκας.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἀκούοντος κακὰ ἔργα.
Βῆ δ' ἰέναι, χροῒ δ' ἔντε' ἐδύσατο παμφανόωντα.
Ὣς ὁ μὲν Αἰτωλοῖσιν ἀπήμυνεν κακὸν ἦμαρ,

Horum autem confestim ad portas tumultus & strepitus excitabatur,
Turribus percussis: hunc autem supplices orabant senes
Ætolorum, mittebantque deorum sacerdotes lectissimos
Ut-exiret & propulsaret *hostes*, polliciti magnum donum,
Ubi pinguissimus ager Calydonis amœnæ,
Ibi eum jusserunt prædium perpulchrum eligere
Quinquaginta-jugerum: dimidium quidem, vitiferi-soli,
Dimidium autem, non consiti arabilis agri separatum-accipere.
Multis autem eum obsecrabat senex-equûm-agitator Oeneus,
Limine conscenso altum-tectum-habentis thalami,
Quatiens glutinatos asseres, suppliciter-orans filium:
Multis etiam eum sorores & veneranda mater,
Orabant: ille autem magis recusabat: multis & socii,
Qui ei charissimi & amicissimi erant omnium.
Sed ne sic quidem ejus animum in pectoribus flectebant
Antequam jam thalamus frequenter percuteretur, ipsique turreis
Conscenderent Curetes, & incenderent magnam urbem:
Tum verò Meleagrum eleganter-cincta uxor
Orabat lugens, & ei recensuit omnia
Mala quæcunque hominibus contingunt quorum urbs capta-fuerit:
Viros quidem occidunt, urbem autem ignis in-cineres-redigit:
Liberos autem alii abducunt, & profunde-succinctas mulieres.
Hujus autem motus est animus audientis sæva facta.
Porrexit autem ire, corporeque arma induit collucentia.
Sic ille quidem *ab* Ætolis propulsavit malum diem,

---

573 Πιότατον.] Λιπαρώτατον, εὐγειότατον.

575. Πεντηκοντόγυον.] Πεντήκοντα γυῶν. ὅ ἐστι πλέθρων. Γύης γὰρ μέτρον γῆς. Οἱ δὲ, πεντήκοντα ζυγῶν. Οἰνοπέδοιο.] Ἀμπελοφύτου χώρας.

576. Ψιλὴν ἄροσιν.] Τὴν ἄδενδρον χώραν, τὴν πρὸς τὸ σπείρεσθαι ἐπιτηδείαν. Ταμέσθαι.] Ἀποτεμέσθαι. εἰς τιμὴν λαβεῖν.

578. Ἐπεμβεβαώς.] Ἐπιβεβηκώς.

579. Σείων.] Τινάσσων, κινῶν. Κολλητὰς σανίδας.] Περιφραστικῶς, τὰς θύρας. Ἀπὸ τοῦ καλῶς συνηρμόσθαι. Γουνούμενος.] Ἱκετεύων.

580. Κασίγνητοι.] Ἀδελφαί.

582. Κεδνότατοι.] Κηδεμονικώτατοι. * Φίλτατοι.]* Προσφιλέστατοι.

584. Πύκα.] Συνεχῶς, πυκνῶς, ἢ ἐπιμελῶς.

585. Ἐνέπρηθον.] Ἐνεπύριζον, ἔκαιον.

588. Κήδε'.] Τὸ τέλειον, κήδεα, ὅ ἐστι κακά. Ἀλώῃ.] Ληφθείη, πορθηθείη.

589. Ἀμαθύνει.] Κατὰ μικρὸν δαπανᾷ. ὅ ἐστιν, ἄμαθον καὶ κόνιν ποιεῖ.

591. Ὠρίνετο.] Ἀντὶ τοῦ, ὠρίνθη, διεταράχθη. Κακὰ ἔργα.] Τὰ πολέμιά φησι κακὰ ἔργα.

592. Βῆ δ' ἰέναι.] Ἐφορμήσας ἐπῆλθεν.

Εἴξας ᾧ θυμῷ· τῷ δ' οὐκέτι δῶρ' ἐτέλεσσαν
Πολλά τε καὶ χαρίεντα· κακὸν δ' ἤμυνε καὶ αὔτως.
Ἀλλὰ σὺ μή μοι ταῦτα νόει φρεσὶ, μηδέ σε δαίμων
Ἐνταῦθα τρέψειε φίλος· κάκιον δέ κεν εἴη
Νηυσὶν καιομένῃσιν ἀμυνέμεν· ἀλλ' ἐπὶ δώροις
Ἔρχεο· ἶσον γάρ σε θεῷ τίσουσιν Ἀχαιοί.
Εἰ δέ κ' ἄτερ δώρων πόλεμον φθισήνορα δύῃς,
Οὐκ ἔθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσεαι. πόλεμόν περ ἀλαλκών.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Φοῖνιξ ἄττα γεραιὲ, διοτρεφὲς, οὔτι με ταύτης
Χρεὼ τιμῆς· φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ,
Ἥ μ' ἕξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν εἰσόκ' ἀϋτμὴ
Ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
Μή μοι σύγχει θυμὸν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Ἀτρείδῃ ἥρωϊ φέρων χάριν· οὐδέ τι σε χρὴ
Τὸν φιλέειν, ἵνα μή μοι ἀπέχθηαι φιλέοντι·
Καλόν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κήδειν ὅς κε με κήδῃ.
Ἶσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς.
Οὗτοι δ' ἀγγελέουσι, σὺ δ' αὐτόθι λέξεο μίμνων
Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ, ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
Φρασσόμεθ' ἤ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερ', ἦ κε μένωμεν.

Obsecutus suo animo: ei autem non tum dona præstiterunt
Multaque & pulchra: malum autem depulit etiam gratis.
Sed tu ne mihi ista cogites in animo, neque te dæmon
Huc vertat amice: pejus autem esset
Navibus incensis *te* ferre auxilium: Sed acceptâ conditione donorum
Veni: æquè enim te ac deum honorabunt Achivi.
Quòd si sine donis pugnam viros-perdentem inieris,
Non tum æquè *in* honore eris, bellum quamvis propulsaveris.
Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles,
Phœnix Pater senex, Jovis [redacted], a non mihi hoc
Opus-*est* honore: puto autem *me* honoratum esse Jovis voluntate,
Quæ me retinebit apud naves nigras dum spiritus
In pectoribus maneat, & mea genua moveantur.
Aliud autem tibi dicam, tu verò in animo reconde tuo:
Ne mihi turba animum flens & mœrens,
Atridæ heroi gratificans: neutiquam te convenit
Illum amare, ut ne mihi odio *sis te* amanti:
Decet te mecum eum lædere qui me læserit.
Æqualiter mecum regna, & dimidium sortire honorem.
Isti autem renunciabunt, tu verò hîc cubato remanens
Lecto in molli, simul autem atque aurora illuxerit
Consultabimus an redeamus ad nostra, an maneamus.

---

594. Εἴξας ᾧ θυμῷ.] Νικηθεὶς ὑπὸ ἰδίας ἐπιθυμίας.

597. Φίλος.] Φίλε. Ἀττικῶς. Κάκιον.] Αντὶ τοῦ, κακόν.

600. Φθισήνορα.] Τὸν φθαρτικὸν τῶν ἀνδρῶν. Δύῃς.[Κατέλθῃς.

601. Τιμῆς ἔσεαι.] Τιμηθήσῃ, ἢ τίμιος ἔσῃ. Ἀλαλκών.] Βοηθήσας, ἐπαμύνας.

603. Ἄττα.] Τροφέ. Θετταλῶν ἡ φωνή. Καὶ ἔστι προσφώνησις νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον. Τοῦτο δὲ ὑπερβιβάσαντες, τέττα λέγουσιν, ὅ ἐστιν, ἑταῖρε. Οὔτι με ταύτης Χρεὼ τιμῆς.] Οὐ χρείαν ἔχω τῆς τε τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς Ἀγαμέμνονος τιμῆς. Καὶ ἔστι σολοικισμὸς παρὰ τοὺς πτώσεις. *με, ἀντὶ τοῦ, μοί. Ἤγουν, ἐπί με ταύτης ἱκάνει χρεία τιμῆς.*

604. Φρονέω.] Φρονῶ, βουλόμαι. Διὸς αἴσῃ.] Τῇ τοῦ Διὸς βουλήσει.

605. Ἀϋτμή.] Ἀναπνοὴ, ζωή.

606. Ὀρώρῃ.] Κινεῖται.

608 Σύγχει.] Τάραττε, λύπει. Ἀχεύων.] Λυπούμενος.

610. Ἀπέχθηαι.] Ἐχθρὸς γένῃ.

611. Κήδειν.] Λυπεῖν, βλάπτειν.

612. Ἶσον.] Ὁμοίως. Μείρεο.] Μερίζου.

613. Οὗτοι δ' ἀγγελέουσι.] Διατί τὸν Φοίνικα οὐκ ἀπολύει ὁ Ἀχιλλεύς; Ὅτι γνοὺς παρακεκλῆσθαι αὐτὸν ἡγήσασθαι τῇ πρεσβείᾳ, ἐφοβήθη μὴ μετὰ μείζονος δεήσεως πάλιν ἀποπεμφθῇ, καὶ δὶς ἀτιμάζειν ἀνάγκην ἕξῃ. Οἱ δὲ ὡς ὁμολογούμενον αὐτὸ λαμβάνουσιν, ὅτι ὡς τροφέα αὐτὸν κατέχει. Λέξεο.] Κατακλίθητι.

614. Μαλακῇ.] Ἁπαλῇ.

615. Ἐφ' ἡμέτερα.] Ἀντὶ τοῦ, εἰς τὰ ἡμέτερα.

617. Σπ-

Ἦ, καὶ Πατρόκλῳ ὅγ᾽ ἐπ᾽ ὀφρύσι νεῦσε σιωπῇ
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος, ὄφρα τάχιστα
Ἐκ κλισίης νόστοιο μεδοίατο. Τοῖσι δ᾽ ἄρ᾽ Αἴας
Ἀντίθεος Τελαμωνιάδης μετὰ μῦθον ἔειπε,
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
Ἴομεν· οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ
Τῇδέ γ᾽ ὁδῷ κρανέεσθαι· ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα
Χρὴ μῦθον Δαναοῖσι, καὶ οὐκ ἀγαθόν περ ἐόντα,
Οἵ που νῦν ἕαται ποτιδέγμενοι· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμόν,
Σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητος ἑταίρων,
Τῆς ᾗ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων·
Νηλής. καὶ μέν τίς τε κασιγνήτοιο φόνοιο
Ποινήν, ἢ οὗ παιδὸς ἐδέξατο τεθνειῶτος·
Καί ῥ᾽ ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ πόλλ᾽ ἀποτίσας,
Τοῦ δέ τ᾽ ἐρητύεται κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
Ποινὴν δεξαμένου· σοὶ δ᾽ ἄλληκτόν τε κακόν τε
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν, εἵνεκα κούρης
Οἴης· νῦν δέ τοι ἑπτὰ παρίσχομεν ἔξοχ᾽ ἀρίστας,
Ἄλλα τε πόλλ᾽ ἐπὶ τῇσι. σὺ δ᾽ ἵλαον ἔνθεο θυμόν,
Αἴδεσσαι δὲ μέλαθρον· ὑπωρόφιοι δέ τοι εἰμὲν
Πληθύος ἐκ Δαναῶν, μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων
Κήδιστοί τ᾽ ἔμεναι καὶ φίλτατοι, ὅσσοι Ἀχαιοί.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Αἶαν Διογενές, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,

Dixit, & Patroclo hic superciliis annuit tacitè,
Phœnici ut sterneret densum lectum, ut citissimè
E tentorio de reditu cogitarent. Inter hos autem Ajax
Deo-par Telamonius verba fecit,
Nobilissime Laërtiade, solertiâ-pollens Ulysses
Abeamus: non enim mihi videtur sermonis *nostri* exitus
Hâc quidem viâ futurus, renunciare autem citissimè
Oportet responsum Danais, etiamsi non lætum sit,
Qui fortè nunc sedent expectantes: sed Achilles
Trucem in pectoribus reposuit superbum animum,
Durus, neque rationem habet amicitiæ sodalium,
Ejus quâ eum apud naves honorabamus supra cæteros:
Immisericors. Atqui aliquis etiam pro fratris cæde
Pretium, vel pro suo filio accepit occiso:
Et is quidem in civitate manet ibi multis persolutis,
Alterius autem reprimitur cor & animus elatus,
Pretio accepto: tibi verò implacabilemque durumque
Animum in pectoribus dii posuerunt, gratia puellæ
Unius: nunc verò tibi septem præbemus eximiè præstantissimas,
Aliaque multa præter has. Tu vero placidum inde *tibi* animum,
Reverere autem *tuam* domum: sub tecto enim tuo sumus
Ex cœtu Danaorum, studemus autem tibi supra alios
Charissimique esse & amicissimi, quotquot Achivi.
Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles,
Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,

617. Στορέσαι.] Στρῶσαι. Πυκινὸν λέχος.] Πυκνὸν ἱμάτιον.

618. Μεδοίατο.] * Μέδοιντο.* πρόνοιαν ποιήσαιντο, φροντίσαιεν.

621. Μύθοιο τελευτή.] Τὸ τέλος τοῦ λόγου.

622. Κρανέεσθαι.] * Κρανεῖσθαι.* τέλος λήψεσθαι, τελειωθήσεσθαι.

626. Μετατρέπεται.] Ἐπιστροφὴν ποιεῖται, φροντίζει.

628. Νηλής.] Νηλεής. ἀνηλεής, σκληρός.

629. Ποινήν.] Ἀντέκτισιν, τιμωρίαν ἔλαβέ τις ὑπὲρ ἀδελφικοῦ φόνου.

632. Ἄλληκτον.] * Ἄληκτον.* ἀκατάπαυστον, ἀθεράπευτον.

633. Εἵνεκα κούρης Οἴης.] Ἤτοι, * οἴης, * ὁποίας. εἰρωνικῶς. Ἤ, μιᾶς κόρης.

635. Ἐπὶ τῇσι.] Πρὸς ταύταις. Ἵλαον.] * Ἵλεον,* ἵλεων. εὐμενῆ. Ἔνθεο.] Ποίησον.

636. Αἴδεσσαι.] Αἰδέσθητι. Μέλαθρον.] Συνεκδοχικῶς, οἰκίαν. Ὑπωρόφιοι.] Ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην.

638. Κήδιστοι.] Οἰκειότατοι, φροντιστικώτατοι.

Πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν ἐείσαο μυθήσασθαι.
Ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ ὁππότ᾽ ἐκείνου
Μνήσομαι, ὅς μ᾽ ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν
Ἀτρείδης, ὡσεί τιν᾽ ἀτίμητον μετανάστην·
Ἀλλ᾽ ὑμεῖς ἔρχεσθε, καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε·
Οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος,
Πρίν γ᾽ υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον
Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθαι
Κτείνοντ᾽ Ἀργείους, κατά τε σμύξαι πυρὶ νῆας·
Ἀμφὶ δέ τοι τῇ ἐμῇ κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἕκτορα καὶ μεμαῶτα μάχης σχήσεσθαι οἴω.
Ὣς ἔφαθ᾽. οἱ δὲ ἕκαστος ἑλὼν δέπας ἀμφικύπελλον,
Σπείσαντες, παρὰ νῆας ἴσαν πάλιν· ἦρχε δ᾽ Ὀδυσσεύς.
Πάτροκλος δ᾽ ἑτάροισιν ἰδὲ δμωῇσι κέλευσε
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος ὅττι τάχιστα·
Αἱ δ᾽ ἐπιπειθόμεναι στόρεσαν λέχος ὡς ἐκέλευσε,
Κώεά τε, ῥῆγός τε, λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον.
Ἔνθ᾽ ὁ γέρων κατέλεκτο, καὶ ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.
Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὗδε μυχῷ κλισίης εὐπήκτου·
Τῷ δ᾽ ἄρα παρκατέλεκτο γυνή, τὴν Λεσβόθεν ἦγε,
Φόρβαντος θυγάτηρ Διομήδη καλλιπάρῃος.
Πάτροκλος δ᾽ ἑτέρωθεν ἐλέξατο· πὰρ δ᾽ ἄρα καὶ τῷ
Ἶφις ἐΰζωνος, τήν οἱ πόρε δῖος Ἀχιλλεύς,
Σκῦρον ἑλὼν αἰπεῖαν Ἐνυῆος πτολίεθρον.

Omnia mihi ex animo visus es dixisse.
Sed mihi tumet cor irâ quoties illius
Recordor, qui me inhonorum inter Argivos fecit
Atrides, tanquam aliquem honorum-exortem inquilinum:
Sed vos abite, & nuncium renunciate:
Non enim antè de pugnâ cogitabo sanguinolentâ,
Quàm filius Priami bellicosi Hector nobilis
Myrmidonum ad tentoriaque & naves venerit
Interficiens Argivos, incenderitque igne naves:
Circa vero meum tentorium & navem nigram
Hectorem ardentem licèt à pugna desiturum puto.
Sic dixit. Illi vero unusquisque accepto poculo rotundo,
Libatione factâ, juxta naves redierunt: præibat autem Ulysses.
Patroclus vero sociis & ancillis imperavit
Phœnici sternere densum lectum quàm celerrimè:
Illæ autem obedientes straverunt lectum ut imperavit,
Pellesque ovinas, stragulamque tinctam, linique subtilem florem.
Ibi senex cubuit, & auroram divinam expectavit.
Sed Achilles dormiit in recessu tentorii benè-compacti:
Huic autem accubuit mulier, quam è-Lesbo duxerat,
Phorbantis filia Diomede pulchragenas.
Patroclus autem ex-altera-parte cubuit: juxta autem & ipsum
Iphis eleganter-cincta, quam ei dederat nobilis Achilles,
Scyron cum-cepit altam Enyei urbem.

641. Πάντα τι μοὶ κατὰ θυμὸν ἐείσω μυθήσασθαι.] Ἅπαντά μοι καθηκόντως ἔδοξας εἰρηκέναι.

642. Οἰδάνεται.] Πληροῦται ὑπὸ ὀργῆς. Ἐκ μεταφορᾶς τῆς φλεγμονῆς, ἣ καλεῖται οἴδημα.

643. Ἀσύφηλον.] Ἀδόκιμον, ἀμαθῆ. Οἱ δὲ ἀντὶ τοῦ, ἀσυφήλως, ὅ ἐστιν, ὑβριστικῶς, * καὶ ἀστηρῶς. ὡς ἀσύφηλος, ὡς φῆλος, καὶ φέναξ ἀστηρός.*

644. Ἀτίμητον.] Ἄτιμον, ἢ τὸν ἐν τιμήματι πολιτείας οὐ συναριθμούμενον. Τιμητικοὶ γὰρ ἐκαλοῦντο οἱ ἐν ταῖς πολιτείαις. Μετανάστην.] Μέτοικον, φυγάδα.

645. Ἀπόφασθε.] Ἀπαγγείλατε.

646. Μεδήσομαι.] Πρόνοιαν ποιήσομαι.

649. Κατά τε σμύξαι.] Κατακαῦσαι.

651. Σχήσεσθαι.] Ἀποσχεθῆναι.

657. Κώεα.] Κώδια. ὅ ἐστι προβάτων δέρματα. Καὶ εἴρηται ἀπὸ τοῦ ἐγκεῖσθαι, ὅ ἐστιν, ἐγκοιμᾶσθαι. Ῥῆγος.] Τὸ βεβαμμένον ἱμάτιον. Καὶ ῥηγεῖς, οἱ βαφεῖς. Λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον.] Περιφραστικῶς, λινοῦν περιβόλαιον * τέρεν.*

659. Μυχῷ κλισίης.] Ἐν τῷ ἐνδοτάτῳ τόπῳ τῆς σκηνῆς.

660. Παρκατέλεκτο.] Παρεκοιμήθη, παρεκλίθη. Λεσβόθεν.] Λέσβος, * Ἑλλάδος * νῆσος, πλησίον Ἀσίας.*

664. Σκῦρον.] Σκῦρος, πόλις τῆς νῦν μετὰ Φρυγίας, πρότερον δὲ Κιλικίας. Ἔστι καὶ νῆσος τῶν Κυκλάδων. ἣν, οὐ πορθήσας, ἀλλ᾽ εἰρηνικῶς καταδραμὼν, ἐλαφυραγώγησεν. Αἰπεῖαν.] Ὑψηλήν. Ἐνυῆος πτολίεθρον.] Ὑπὸ Ἐνυέος βασιλευθεῖσαν. Ἦν δὲ οὗτος υἱὸς Διονύσου.

666. Κυ-

Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γένοντο,
Τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἷες Ἀχαιῶν
Δειδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδὸν, ἔκ τ' ἐρέοντο·
Πρῶτος δ' ἐξερέεινεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Εἴπ' ἄγε μ' ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ἤ ῥ' ἐθέλει νήεσσιν ἀμυνέμεναι δήϊον πῦρ,
Ἦ ἀπέειπε, χόλος δέ τ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Κεῖνός γ' οὐκ ἐθέλει σβέσσαι χόλον, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Πιμπλάνεται μένεος· σὲ δ' ἀναίνεται ἠδὲ σὰ δῶρα.
Αὐτόν σε φράζεσθαι ἅμ' Ἀργείοισιν ἄνωγεν
Ὅππως κεν νῆάς τε σόοις καὶ λαὸν Ἀχαιῶν·
Αὐτὸς δ' ἠπείλησεν ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι
Νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας·
Καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι
Οἴκαδ' ἀποπλείειν· ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γάρ ἑθεν εὐρύοπα Ζεὺς
Χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
Ὣς ἔφατ'. εἰσὶ καὶ οἵδε τάδ' εἰπέμεν, οἵ μοι ἕποντο,
Αἴας, καὶ κήρυκε δύω, πεπνυμένω ἄμφω·
Φοῖνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρων κατελέξατο· ὣς γὰρ ἀνώγει,
Ὄφρα οἱ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
Αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ' ἔτι μιν ἄξει.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,

Illi verò postquam ad tentoria Atridæ venerant,
Eos quidem aureis poculis filii Achivorum
Excipiebant aliunde alius assurgentes, interrogabantque:
Primus autem interrogavit rex virorum Agamemnon,
Dic age mihi laudatissime Ulysses, ingens gloria Achivorum,
Utrum vult à navibus defendere hostilem ignem,
An recusavit, iraque tenet superbum animum?
Hunc autem allocutus est laboriosus nobilis Ulysses,
Atrida gloriosissime rex virorum Agamemnon,
Ille quidem non vult restinguere iram, sed adhuc magis
Impletur irâ: te autem aspernatur & tua dona.
Ipsum te consultare unà cum Argivis jussit,
Quomodo naves serves & exercitum Achivorum:
Ipse verò minatus est simul atque aurora illuxerit
Naves bonis-transtris-instructas in mare deducturũ utrinque-remis-actas:
Atque etiam alios dixit se suadere
Domnm navigare: quia jam non invenietis finem
Ilii excelsæ: valde enim ipsam latè-sonans Jupiter
Manu suâ protegit, & animo-confirmatæ sunt copiæ.
Sic dixit. Adsunt & hi, ut hæc dicant, qui me secuti sunt,
Ajax, & præcones duo, prudentes ambo:
Phœnix verò illic senex cubavit: sic enim jussit,
Ut se in navibus dilectam in patriam sequatur
Cras, si voluerit: vi autem neutiquam eum abducet.
Sic dixit. Illi autem omnes obmutuerunt silentio,

---

666. Κυπέλλοις.] Ποτηρίοις. Παρὰ τὴν κοιλότητα.

667. Ἀνασταδόν.] Ἀναστάντες.

669. Πολύαινε.] Πολλοῦ ἐπαίνου ἄξιε.

671. Ἀπέειπεν.] Ἀπηγόρευσε.

674. Σβέσαι.] Καταπαῦσαι. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ πυρός.

675. Πιμπλάνεται μένεος.] Πληροῦται ὀργῆς. Σὲ δ' ἀναίνεται.] Σὲ δὲ παραβλέπεται ἐκφαυλίζων. Οὐ παραπρεσβεύει δὲ Ὀδυσσεύς· ἀλλ' ἃ πρὸς αὐτὸν εἶπεν ὁ Ἀχιλλεύς, ταῦτα ἀπαγγέλλει. Ζητεῖται δὲ, διατί καὶ τὴν πρὸς Αἴαντα Ἀχιλλέως ἀπόκρισιν Ὀδυσσεὺς οὐ λέγει. Ῥητέον οὖν, ὅτι σκληρῶς αὐτῷ ἀπεκρίνατο. Λεκτέον δὲ καὶ πρὸς τοὺς ζητοῦντας, τίνος ἕνεκεν ἄλλοι τινὲς οὐκ ἐπρέσβευσαν, ἀλλ' οὗτοι· ὡς, Οἰκειότεροι τῶν ἄλλων *ἦσαν,* καὶ φρονιμώτεροι, καὶ ἱκανοὶ τὸ δυσπειθὲς ἴσως πεῖσαι τοῦ ἥρωος.

678. Ἠπείλησε.] Διωρίσατο. εἶπε.

681. Δήετον.] Εὑρήσετε. ἐξ οὗ τινὲς καὶ τὴν Δήμητρα Δηὼ λέγουσι. διὰ τὸ τοὺς ἐντυγχάνοντας αὐτῇ ζητούσῃ τὴν θυγατέρα λέγειν δήεις, ὅ ἐστιν εὑρήσεις.

683. Χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχεν.] Ὑπερασπίζει αὐτῆς.

685. Αἴας, καὶ κήρυκε δύω.] Θέλων, τὸν Ἀγαμέμνονα σκέψασθαι περὶ τῶν πρακτέων, ἐνεχείρησε τὸν Αἴαντα σιωπᾶν.

Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσε.
Δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Μὴ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλείωνα,
Μυρία δῶρα διδούς· ὁ δ' ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως,
Νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἴῃσιν,
Ἤ κε μένῃ· τότε δ' αὖτε μαχήσεται ὁππότε κέν μιν
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγῃ, καὶ θεὸς ὄρσῃ.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
Νῦν μὲν κοιμήσασθε τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ
Σίτου καὶ οἴνοιο· (τὸ γὰρ, μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή,)
Αὐτὰρ ἐπεί κε φανῇ καλὴ ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε καὶ ἵππους
Ὀτρύνων, καὶ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεσαν βασιλῆες,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Καὶ τότε δὴ σπείσαντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος·
Ἔνθα δ' ἐκοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

Sermonem admirati: admodùm enim asperè dixerat.
Diu autem muti erant tristes filii Achivorum:
Tandem verò inter eos locutus est pugnâ-strenuus Diomedes,
Atrida gloriosissime rex virorum Agamemnon,
Vtinam non orasses eximium Pelidem,
Infinita dona dans: is autem insolens est etiam alioqui,
Nunc verò eum multò majorem in insolentiam conjecisti.
Sed illum quidem missum-faciamus, sive abeat,
Sive maneat: tunc verò rursum pugnabit quando ipsum
Animus in pectoribus jusserit, & deus excitaverit.
Sed agite, sicut ego dixero, obsequamur omnes.
Nunc quidem cubitum ite refecti vestrum cor
Cibo & potu: (hoc enim, robur est & vis,)
At postquam illuxerit pulchra roseadigitos aurora,
Ocyus ante naves siste copiasque pedestres & equestres
Adhortans, quin & ipse inter primos pugna.
Sic dixit. Omnes autem assensi sunt reges,
Orationem admirati Diomedis equûm-domitoris.
Et tunc libatione factâ iverunt ad suum tentorium unusquisque:
Ibi autem cubuerunt, & somni donum ceperunt.

---

691. Τετιηότες.] Τετιμωρημένοι.

694. Μὴ ὄφελες.] Ἀντὶ τοῦ, μὴ ὤφελες. Ἀεὶ γὰρ ἀντιστασιώτης τοῦ Ἀχιλλέως ὁ Διομήδης εὑρίσκεται.

695. Ἀγήνωρ.] Ἄγαν αὐθάδης, καὶ ὑπερόπτης, ὑβριστής. Ἢ, ὁ ἄγαν ποιῶν τὴν ἠνορέην, ἤγουν τὴν ἀνδρείαν.

696. Ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.] Αὐθάδη νῦν ἐποίησας αὐτὸν πλέον, καὶ ὑπερήφανον.

697. Ἴῃσιν.] Ἀπέλθῃ.

698. Ἤ κε μένῃ.] Ἐὰν μένῃ. Τότε δ' αὖτε μαχήσεται.] Εἰκὸς, Αἴαντος αὐτῷ νεύσαντος, ὅτι μένει δεύτερα δ' ὄντα προσθεῖναι αὐτά.

701. Τεταρπόμενοι.] Εἰς τέρψιν ἐληλυθότες, κεκορεσμένοι.

702. Τὸ γὰρ, μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή.] Τοῦτο γὰρ δυνάμεώς ἐστιν.

709. Ὕπνου δῶρον.] Ἀνάπαυσιν τοῦ ὕπνου. περιφραστικῶς.

ΥΠΟ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ἸΛΙΑΔΟΣ Κ.

ΤΟΥ ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἀγαμέμνων ἀγρυπνήσας ἀνίστησι τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων, αὐτός τε, καὶ Μενέλαος· καὶ ἐπὶ τῆς τάφρου συμβουλευσάμενοι, πέμπουσι κατασκόπους εἰς τὸ τῶν Τρώων στρατόπεδον, Ὀδυσσέα καὶ Διομήδην, Οἳ Δόλωνα μὲν συναντήσαντες ἀναιροῦσι· Πυθόμενοι δὲ παρ' αὐτοῦ Ῥῆσόν τινα βασιλέα καὶ Θρᾷκας παρεῖναι, ἔνθα τε ἐστρατοπεδεύσαντο, ἐπελθόντες δολοφονοῦσι τὸν Ῥῆσον, καὶ τῶν ἑταίρων τινάς, καὶ τοὺς ἵππους ἀπελάσαντες, εἰς τὸν ναύσταθμον παραγίνονται.

Κάππα δὲ Ῥήσου τὴν κεφαλὴν ἕλε Τυδέος υἱός.

Ἄλλοι μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆες Παναχαιῶν
Εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
Ὕπνος ἔχε γλυκερός, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀστράπτῃ πόσις Ἥρης ἠϋκόμοιο,
Τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον, ἠὲ χάλαζαν,
Ἢ νιφετόν, ὅτε πέρ τε χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας,
Ἠέ ποθι πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο·
Ὡς πυκίν' ἐν στήθεσσιν ἀνεστονάχιζ' Ἀγαμέμνων
Νειόθεν ἐκ κραδίης· τρομέοντο δέ οἱ φρένες ἐντός.
Ἤτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειε,
Θαύμαζεν πυρὰ πολλὰ τὰ καίετο Ἰλιόθι πρό,

Cæteri quidem ad naves principes universorum Achivorum
Dormiebant per totam noctem, molli domiti somno:
Verùm non Atridem Agamemnonem pastorem populorum
Somnus tenebat dulcis, multa animo volventem.
Ut verò cùm fulgurat maritus Junonis pulchræ-comas,
Parans vel multum imbrem immensum, vel grandinem,
Vel nives, quando nix alba-reddit arva,
Vel alicubi belli magnum os amari:
Sic crebrò in pectoribus suspirabat Agamemnon
Imo ex corde: tremebant autem ei præcordia intus.
Nempe quoties in campum Trojanum aspiceret,
Mirabatur ignes multos qui ardebant ante Ilium,

Παναχαιῶν.] Πάντων τῶν Ἑλλήνων. *Ἑλλήνων γνησίων. ἐκ πατέρων τε καὶ μητέρων Ἀχαιῶν.*

2. Παννύχιοι.] Νῦν τό, παννύχιοι, οὐ σημαίνει τὸ δι' ὅλης νυκτός, ἀλλά, τὸ πλεῖστον μέρος τῆς νυκτός. Μαλακῷ.] Προσηνεῖ, ἡδεῖ. Δεδμημένοι.] Κατεχόμενοι.

4. Ἔχε.] *Εἶχε.* κατεῖχεν. Ὁρμαίνοντα.] Ἐν νῷ ἔχοντα, βουλευόμενον.

6. Τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον.] Τῷ, πολύν, ἐπήνεγκε τὸ ἀθέσφατον, αὐξήσεως χάριν. Ἔνιοι δέ, στίζοντες μετὰ τὸν ὄμβρον, ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς ἀναγινώσκουσιν, ἴν' ἢ πολλὴν χάλαζαν.

7. Ἐπάλυνεν.] Ἐλεύκανεν. ὡς παλῇ καταπασθεῖσα. Οὕτως γὰρ ὀξυτόνως καλεῖται τὸ ἐπιπασσόμενον λεπτομερέστατον τοῦ ἀλεύρου.

8. Ποθί.] Δή. Πτολέμοιο μέγα στόμα.] Ἤτοι μεταφορικῶς, τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου. Ἢ περιφραστικῶς, ὅλον αὐτόν. διότι πάντων δαπανητικός. Πευκεδανοῖο.] Πικροῦ, ὀλεθρίου. Ἀπὸ τῆς πεύκης ἡ μεταφορά. Καὶ γὰρ ἡ πεύκη κοπεῖσα, οὐκ ἀνίησι βλαστούς. καὶ τὸ δάκρυον αὐτῆς πικρότερόν ἐστιν ἢ πίσσα.

9. Πυκινά.] Πυκνῶς, συνεχῶς.

10. Νειόθεν.] Ἐκ βάθους. κάτωθεν. Κραδίης.] Ψυχῆς.

11. Ἀθρήσειεν.] Ἀπίδοι.

12. Θαύμαζε πυρὰ πολλά.] Πῶς φησιν ὁ Ἀγαμέμνων, ἐντὸς τοῦ τείχους ὑπάρχων, ἐθαύμαζε τὰ πυρά, τὴν ἀρχὴν μηδὲ βλέπων αὐτὰ διὰ τοῦ τείχους. Καὶ ῥητέον, ὅτι ὡς βασιλεὺς ὑψηλὴν εἶχε σκηνήν, ἵν' εὐχερῶς δύνηται πάντα θεωρεῖν.

Αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων·
Αὐτὰρ ὅτ' ἐς νῆάς τε ἴδοι καὶ λαὸν Ἀχαιῶν,
Πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους ἕλκετο χαίτας
Ὑψόθ' ἐόντι Διΐ· μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ,
Νέστορ' ἐπὶ πρῶτον Νηλήϊον ἐλθέμεν ἀνδρῶν,
Εἴ τινά οἱ σὺν μῆτιν ἀμύμονα τεκτήναιτο,
Ἥ τις ἀλεξίκακος πᾶσιν Δαναοῖσι γένοιτο.
Ὀρθωθεὶς δ' ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Ἀμφὶ δ' ἔπειτα δαφοινὸν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
Αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές· εἵλετο δ' ἔγχος.
Ὣς δ' αὔτως Μενέλαον ἔχε τρόμος. οὐδὲ γὰρ αὐτῷ
Ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε, μή τι πάθοιεν
Ἀργεῖοι, τοὶ δὴ ἕθεν εἵνεκα πουλὺν ἐφ' ὑγρὴν
Ἤλυθον ἐς Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες·
Παρδαλέῃ μὲν πρῶτα μετάφρενον εὐρὺ κάλυψε
Ποικίλῃ, αὐτὰρ ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφιν ἀείρας
Θήκατο χαλκείην· δόρυ δ' εἵλετο χειρὶ παχείῃ.
Βῆ δ' ἴμεν ἀνστήσων ὃν ἀδελφεὸν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων ἤνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
Τὸν δ' εὗρ' ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλὰ

Tibiarum fistularumque sonum, tumultumque hominum:
Verum quoties in navesque aspiceret & exercitum Achivorum,
Multos ex capite radicitus vellebat capillos
Supernè existenti Jovi: valde autem gemebat generosum cor.
Illa verò ei in animo optima visa est sententia,
Nestorem primum Neleïum adire virorum,
Si quod cum eo consilium bonum strueret posset,
Quod malum depelleret ab omnibus Danais.
Erectus autem induit circa pectora tunicam,
Pedibus autem sub nitidis ligavit pulchros calceos:
Deinde autem sanguine-infectam circundedit *sibi* pellem leonis
Fulvi, magni, talarem: sumpsitque hastam.
Eodem autem modo Menelaum tenebat tremor. Nam ne ipsi quidem
Somnus in palpebris insidebat, ne quid paterentur *humanitùs*
Argivi, qui sui gratiâ longum per mare
Venerant ad Trojam, bellum audax molientes:
Pelle-pardi quidem primùm tergum latum texit
Variâ, at galeam capiti sublatam
Imposuit æream: hastamque cepit manu robustâ.
Perrexit autem ire excitaturus suum fratrem, qui summum cunctos
In Argivos imperium habebat, tanquam deus a.honorabatur à populo.
Huncautem invenit circum humeros ponentem arma pulchra

13. Αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπήν.] Ἦχον. Προσληπτέον, τὸ, ἀκούων. Ἐσημειώσατο δὲ διὰ τοῦ ἤχου, ὅτι παρὰ τοῖς βαρβάροις ἐγιγνώσκετο τὰ ὄργανα ταῦτα. Ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων.] Καὶ ἐνταῦθα σκώπτει τὸ θορυβῶδες τῶν βαρβάρων.

15. Προθελύμνους.] Ἐπ' ἀλλήλους. Ἤ, προρρίζους. Θέλυμνα δὲ κυρίως, οἱ θεμέλιοι.

16. Ὑψόθ' ἐόντι Διΐ.] Λείπει τὸ, ἀποδυρόμενος. Κυδάλιμον.] Σωστὸν, ἔνδοξον.

18. Νέστορ' ἐπὶ πρῶτον.] Πρῶτον ἐπὶ τὸν Νέστορα.

19. * Οἱ σύν.] Σὺν αὐτῷ. Εἴτε, Συντεκτήναιτό οἱ.* Σὺν μῆτιν.] Συμβουλήν. Ἀμύμονα.] Ἀγαθήν. * Σὺν*-τεκτήναιτο.] Συγκατασκευάσοι, ὑπόθοιτο.

20 Ἀλεξίκακος.] Ἀποτρεπτικὸς τῶν κακῶν.

22. Πέδιλα.] Τὰ ὑποδήματα. Παρὰ τὸ, τοῖς ποσὶν εἰλεῖσθαι.

23. Δαφοινόν.] Ἀντὶ τοῦ, δαφοινοῦ. φονικοῦ. Κατὰ ἀναφορὰν τὴν ἐπὶ τὸ ζῶον. ὡς ἐπὶ ζῶντα γὰρ τὸν λέοντα τὴν ἀναφορὰν ἔχει τὸ ἐπίθετον. Ἑέσσατο.] Περιέθετο. ἠμφιέσατο.

24. Αἴθωνος.] Τοῦ θερμοῦ καὶ διαπύρου τὴν φύσιν. Ποδηνεκές.] Μέχρι ποδῶν διῆκον. μέγα.

26. Ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανεν.] Ὁ ὕπνος ἐν τοῖς βλεφάροις κατελάμβανε.

27. Τοὶ δὴ ἕθεν εἵνεκα.] Οἵτινες ἕνεκα αὐτοῦ ἦλθον. Πουλὺν ἐφ' ὑγρήν.] Ἐπὶ πολλὴν θάλασσαν. Ἀττικῶς.

28 Ὁρμαίνοντες.] Ἐνθυμούμενοι, ὁρμὴν ἔχοντες.

30. Στεφάνην.] Περικεφαλαίαν.

31. Παχείῃ.] Ἰσχυρᾷ.

33. Δήμῳ.] Τῷ ἀθροίσματι τῶν Ἑλλήνων.

34. Ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον.] Περὶ τοῖς ὤμοις θέμενον.

Νηῒ παρὰ πρυμνῇ· τῷ δ' ἀσπαστὸς γένετ' ἐλθών.
Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Τίφθ' οὕτως ἠθεῖε κορύσσεαι; ἦ τιν' ἑταίρων
Ὀτρύνεις Τρώεσσιν ἐπίσκοπον; ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Δείδω μὴ οὔτις τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον,
Ἄνδρας δυσμενέας σκοπιαζέμεν οἶος ἐπελθὼν
Νύκτα δι' ἀμβροσίην· μάλα τις θρασυκάρδιος ἔσται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σὲ, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Κερδαλέης, ἥτις κεν ἐρύσσεται ἠδὲ σαώσει
Ἀργείους καὶ νῆας· ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν.
Ἑκτορέοις ἄρα μᾶλλον ἐπὶ φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν.
Οὐ γάρ πω ἰδόμην, οὐδ' ἔκλυον αὐδήσαντος,
Ἄνδρ' ἕνα τοσσάδε μέρμερ' ἐπ' ἤματι μητίσασθαι
Ὅσσ' Ἕκτωρ ἔρρεξε Διῒ φίλος υἷας Ἀχαιῶν
Αὔτως, οὔτε θεᾶς υἱὸς φίλος, οὔτε θεοῖο.
Ἔργα δ' ἔρεξ' ὅσα φημὶ μελησέμεν Ἀργείοισι
Δηθά τε καὶ δολιχόν. τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἴθι νῦν Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα κάλεσσον,
Ῥίμφα θέων ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέστορα δῖον
Εἶμι, καὶ ὀτρυνέω ἀνστήμεναι, αἴκ' ἐθέλῃσιν
Ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος, ἠδ' ἐπιτεῖλαι.

Navis ad puppim: huic autem gratus fuit veniens.
Hunc prior allocutus est pugnâ-strenuus Menelaus,
Quid ita venerande frater arma induis? an aliquem sociorum
Hortari vis qui Trojanos exploret? sed perquam vehementer
Timeo ne nullus tibi promittat hoc officium,
Ut hostes speculetur solus accedens
Noctem per dulcem: aliquis admodum audax-animo sit necesse est
Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon,
Opus-*est* consilio mihi & tibi, Jovis-alumne ô Menelaë,
Prudenti, quod eximat periculo & servet
Argivos & naves: quandoquidem Jovis mutatus est animus.
Hectoreis sanè magis animum adjecit sacris.
Nondum enim vidi, nec audivi qui diceret,
Virum unum tot ardua uno die molitum esse,
Quot Hector fecit Jovi carus in filios Achivorum
Talis cum sit, neque deæ filius dilectus, neque dei.
Facinora autem edidit quæ puto curæ-fore Argivis
Diu & *in* longum *tempus*. Tot enim mala struxit Achivis.
Sed i nunc Ajacem & Idomeneum voca,
Citò currens ad naves: ego vero ad Nestorem nobilem
Vado, & hortabor ut-surgat, si velit
Venire ad custodum sacrum agmen, & mandata dare.

---

35. Νηῒ παρὰ πρυμνῇ.] Παρὰ τῇ τῆς νεὼς πρύμνῃ. Ἀσπαστός.] Εὐκταῖος, ἡδύς.

37. Ἠθεῖε.] Ἠθικὴ προσφώνησις νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον.

38. Ἐπίσκοπον.] Κατάσκοπον.

39. Δείδω.[Δέδοικα, φοβοῦμαι.

40. Σκοπιαζέμεν.] Σκοπεῖν.

41. Νύκτα δι' ἀμβροσίην.] Ἀνὰ τὴν νύκτα, ἐν ᾗ οἱ βροτοὶ οὐ προσίασιν. Ὅθεν καὶ ἀβρότη ἡ νύξ. Θρασυκάρδιος.] Εὔτολμος.

43. Χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σέ.] Χρεία συμβουλῆς ἐμοὶ καὶ σοί. Ἔστι δὲ σολοικισμὸς παρὰ τὰς πτώσεις. ἀντὶ τοῦ, ἐμοὶ καὶ σοί. * Κάλλιον δὲ, χωρὶς σολοικισμοῦ, τὸ, κατ' ἐμὲ, καὶ κατά σε συνεκδοχικῶς. *

44. Κερδαλέης.] Σωτηρῆς, ὠφελίμου, ἢ πανούργου. Παρὰ τὴν κερδώ, ἤγουν τὴν ἀλώπεκα. Ἐρύσσεται.] Ῥύσεται, φυλάξει.

45. Ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν.] Ἐπεὶ ὁ Ζεὺς μετετέθη τῇ γνώμῃ, καὶ τοῖς Τρωσὶ βοηθεῖ, πλέον δὲ τοῦ Ἕκτορος ἐθεραπεύθη θυσίαις.

47. Αὐδήσαντος.] Εἰπόντος.

48. Μέρμερα.] Μερίμνης ἄξια, χαλεπά. Ἐπ' ἤματι.] Ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Μητίσασθαι.] Ἐργάσασθαι νῷ.

50. Οὔτε θεᾶς υἱός.] Προσληπτέον, τὸ, ὤν.

52. Δηθά τε καὶ δολιχόν.] Ἐπὶ πολὺ καὶ μακρὸν χρόνον. Μήσατ' * Ἀχαιούς.*] *Εἰς Ἀχαιούς. * Εἰργάσατο * τοῖς Ἕλλησι. ἐμηχανήσατο, ἐμήδετο τοῖς.*

54. Ῥίμφα.] Ταχέως. Ἐπὶ νῆας.] Ἐπὶ τὰς ἐκείνων ναῦς.

55. Ὀτρυνέω.] Διὰ παρακλήσεως παρορμῶ.

56. Ἱερὸν τέλος.] Ἤτοι μέγα, ἢ ἀπηλλαγμένον τῶν λοιπῶν ἔργων. Τέλος δὲ καὶ τὸ τάγμα. Σημαίνει πολλὰ ἡ λέξις. ποτὲ μὲν γὰρ τὸ τάγμα, ὡς ἐνταῦθα. ποτὲ δὲ τὸ τοῦ συμπεπληρωμένου πράγματος ἢ ἔργου τέλος. ποτὲ δὲ τὴν ἐκ τῶν ἐπεισαγομένων ὠνίων φοιτῶσαν ταῖς πόλεσι πρόσοδον. ποτὲ

Κείνου γάρ κε μάλιστα πιθοίατο· τοῖο γὰρ υἱὸς
Σημαίνει φυλάκεσσι, καὶ Ἰδομενῆος ὀπάων
Μηριόνης· τοῖσιν γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Πῶς γάρ μοι μύθῳ ἐπιτέλλεαι, ἠδὲ κελεύεις,
Αὖθι μένω μετὰ τοῖσι, δεδεγμένος εἰσόκεν ἔλθῃς,
Ἠὲ θέω μετὰ σ' αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Αὖθι μένειν, μή πως ἀβροτάξομεν ἀλλήλοιϊν
Ἐρχομένω· πολλαὶ γὰρ ἀνὰ στρατόν εἰσι κέλευθοι.
Φθέγγεο δ' ᾗ κεν ἴησθα, καὶ ἐγρήγορθαι ἄνωχθι,
Πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον,
Πάντας κυδαίνων· μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ·
Ἀλλὰ καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα· ὧδέ που ἄμμι
Ζεὺς ἐπιγεινομένοισιν ἵει κακότητα βαρεῖαν.
Ὣς εἰπὼν, ἀπέπεμπεν ἀδελφεὸν, εὖ ἐπιτείλας.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Νέστορα ποιμένα λαῶν.
Τὸν δ' εὗρεν παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Εὐνῇ ἔνι μαλακῇ· παρὰ δ' ἔντεα ποικίλ' ἔκειτο,
Ἀσπὶς, καὶ δύο δοῦρε, φαεινή τε τρυφάλεια·
Πὰρ δὲ ζωστὴρ κεῖτο παναίολος, ᾧ ῥ' ὁ γεραιὸς
Ζώννυθ' ὅτ' ἐς πόλεμον φθισήνορα θωρήσσοιτο,
Λαὸν ἄγων· ἐπεὶ οὐ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ.

Illum enim potissimùm audient: hujus enim filius
Præest custodibus, & Idomenei armiger
Meriones: his enim commisimus maximé.
Huic autem respondit deinde pugnâ strenuus Menelaus,
Quonam modo mihi verbis mandas, & jubes,
Ibine maneam cum illis, præstolans donec Veneris,
An recurram ad te, quum diligenter illis mandavero?
Hunc autem rursus allocutus est rex virorum Agamemnon,
Ibi mane, ne fortè aberremus alter ab altero
Euntes: multæ enim per castra sunt viæ.
Clama autem quâ iveris, & vigilare jube,
A-patre & à stirpe compellans virum quemque,
Omnes honorificè nominans: neque superbias animo:
Immo nos etiam ipsi laboremus: ita nimirum nobis
Jupiter nascentibus injecit calamitatem gravem.
Sic fatus, dimisit fratrem, postquam diligenter mandaverat.
Sed ille perrexit ire ad Nestorem pastorem populorum.
Hunc autem invenit apud tentorium & navem nigram
Lecto in molli: juxta autem arma varia jacebant,
Scutum, & duæ hastæ, splendidaque galea:
Propè etiam balteus jacebat artificio-multum-vario factus, quo senex,
Cingebatur quando ad prœlium viros perdens armaretur,
Copias ducens: quoniam nondum indulgebat senectuti tristi.

δὲ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ ἀξιώματα, ὡς ἔνεστιν εὑρεῖν παρά τε Θουκυδίδῃ, καὶ Ξενοφῶντι. ποτὲ δὲ τὸ δαπάνημα. ποτὲ δὲ τὴν ἑορτὴν, καὶ τὸ τέλος *τὸ μυστικὸν, τὸ μυστήριον.*

57. *Κείνου* πιθοίατο.] Πεισθεῖεν *ἐκείνῳ.* Τοῖο γάρ.] Τούτου γάρ.

58. Σημαίνει.] Προστάσσει, ἄρχει.

59. Ἐπετράπομεν.] Ἐπετρέψαμεν. ἐξουσίαν δεδώκαμεν.

62. Δεδεγμένος.] Περιμένων.

63. Μετά σ' αὖτις.] Ἐπὶ σὲ πάλιν εὐθέως ἔλθω. Ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω.] Ἐπειδ' ἂν αὐτοῖς καλῶς προστάξω.

65. Ἀβροτάξομεν.] Διαμαρτήσομεν, ἀλλήλων ἀποτύχωμεν. ὅ τινες διαμφοδῆσαί φασιν. *Ἀβροτάζειν· τοῦ βροτοῦ, τοῦ ἀνδρὸς, ἀποτυχεῖν.

67. Ἦ κεν ἴησθα.] Ἐὰν πορευθῇς. Ἐγρήγορθαι.] Ἐγρηγορέναι. Ἄνωχθι.] Κέλευε. *Ἀπὸ τοῦ ἀνώγω. ἀνωγέω, ἀνώγημι, ἀνώγεθι, ἄνωχθι, ἀνώχθω.*

68. Πατρόθεν ἐκ γενεῆς.] Ἐκ πατρῴου γένους. ἢ, ἀπὸ προγόνων. *ὀνόματι πατρῴῳ, καὶ τὴν κατὰ γενεάν.*

69. Μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ.] Μηδὲ ἐπαίρου τῇ διανοίᾳ δι' ὑπερηφανίαν.

70. Πονεώμεθα.] Κακοπαθῶμεν, ἐνεργῶμεν.

71. Ἐπιγεινομένοισι.] Γεννωμένοις. Ἵει.] Ἔπεμπε. Κακότητα.] Κακοπάθειαν, δυστυχίαν, βλάβην.

75. Ἔντεα.] Ὅπλα. Παρὰ τὸ, ἐντὸς αὐτῶν εἶναι τοὺς φοροῦντα.

79. Ἐπεὶ οὐ μιν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ.] Ἐπεὶ ἡ πολλὴ αὐτοῦ προθυμία οὐδὲ τῷ γήρᾳ ἄνεσιν ἐδίδου. τοῦτ' ἔστιν, οὐδὲ ὑπὸ τοῦ γήρως ἐνικᾶτο.

81. Ἐξε-

Ὀρθωθεὶς δ' ἄρ' ἐπ' ἀγκῶνος, κεφαλὴν ἐπαείρας,
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ ἐξερεείνετο μύθῳ,
Τίς δ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἶος,
Νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι·
Ἠέ τιν' οὐρήων διζήμενος, ἠέ τιν' ἑταίρων;
Φθέγγεο, μηδ' ἀκέων ἐπ' ἔμ' ἔρχεο· τίπτε δέ σε χρεώ;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Εἴσεαι Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα, τὸν περὶ πάντων
Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερὲς, εἰσόκ' ἀϋτμὴ
Ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
Πλάζομαι ὧδ', ἐπεὶ οὔ μοι ἐπ' ὄμμασι νήδυμος ὕπνος
Ἱζάνει, ἀλλὰ μέλει πόλεμος καὶ κήδε' Ἀχαιῶν.
Αἰνῶς γὰρ Δαναῶν περὶ δείδια, οὐδέ μοι ἦτορ
Ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτημαι· κραδίη δέ μοι ἔξω
Στηθέων ἐκθρώσκει, τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα.
Ἀλλ' εἴ τι δραίνεις, (ἐπεὶ οὐδὲ σέ γ' ὕπνος ἱκάνει)
Δεῦρ' ἐς τοὺς φύλακας καταβείομεν, ὄφρα ἴδωμεν
Μὴ τοὶ μὲν καμάτῳ ἀδδηκότες ἠδὲ καὶ ὕπνῳ
Κοιμήσωνται, ἀτὰρ φυλακῆς ἐπὶ πάγχυ λάθωνται·
Δυσμενέες δ' ἄνδρες σχεδὸν εἵαται, οὐδέ τι ἴδμεν,
Μή πως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,

Erectus autem in cubitum, capiteque levato,
Atridem allocutus est, & interrogabat verbis,
Quisnam ita propter naves per castra is solus,
Noctem per tenebrosam, quando dormiunt mortales cæteri:
An aliquem custodum quærens, an aliquem sodalium?
Loquere, neque tacitus ad me accede: quid tibi opus est?
Huic autem respondit deinde rex virorum Agamemnon,
O Nestor Nelide, ingens gloria Achivorum,
Agnosces Atridem Agamemnonem, quem supra omnes
Jupiter conjecit in labores perpetuò, quoad spiritus
In pectoribus maneat, & mea genua moveantur.
Erro ita, quoniam non mihi in oculis dulcis somnus
Insidet, sed curæ-est bellum & clades Achivorum.
Vehementer enim de Danais timeo, neque mihi cor
Firmum, sed mentis-sum-attonitæ: cor autem mihi extra
Pectora exilit, tremunt verò subtùs pulchra membra.
Enimvero siquid agere-cogitas, (nam ne te quidem somnus capit)
Age ad custodes descendamus, ut videamus
Ne illi labore defessi & vigiliâ
Se somno-dederint, & excubiarum prorsus obliti fuerint:
Hostes autem propè sedent, neque scimus
An fortè etiam per noctem in-animo-habeant pugnare.
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor,
Atrida gloriosissime rex virorum Agamemnon,

---

81. Ἐξερεείνετο.] Ἀνηρώτα.
83. Ὀρφναίην.] Σκοτεινήν.
84. Οὐρήων.] Ἡμιόνων. νῦν δὲ, φυλάκων.
89. Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερές.] Ὁ Ζεὺς τῇ κακοπαθείᾳ ἐνέβαλε μέχρι τέλους. Εἰσόκ' ἀϋτμή.] Ἕως οὗ ἡ πνοὴ, ὅ ἐστιν, ἡ ζωὴ, καὶ τὰ γόνατά μου ἰσχύῃ, καὶ ἔρρωται.
91. Πλάζομαι.] Οὐδὲ ἑστηκὼς διανοοῦμαι. πλανῶμαι κατὰ τὴν γνώμην· Οἱονεὶ, ἀπορῶ ὅπως χρήσομαι τοῖς παροῦσι πράγμασιν.
92. Ἱζάνει.] Ἐμπίπτει.
94. Ἀλαλύκτημαι.] Τεθορύβημαι, ἠπόρημαι.
95. Ἐκθρώσκει.] Ἐξάλλεται, ἐκπηδᾷ.
96. Δραίνεις.] Ἐπινοεῖς, δρᾶσαι δύνασαι.
97. Καταβείομεν.] Κατέλθωμεν.
98. Καμάτῳ ἀδδηκότες.] Ὑπὸ τοῦ κόπου ἀηδῶς διακείμενοι καὶ ὀκνήσαντες. * ἠδηκότες. * Ἠδὲ καὶ ὕπνῳ.] Καὶ τῇ ἀγρυπνίᾳ.
99. Ἐπιπάγχυ λάθωνται.] Παντελῶς ληθαργήσουσι.
100. Δυσμενέες.] Πολέμιοι. Σχεδὸν εἵαται.] Πλησίον κάθηνται, ἐγγύς εἰσι.
100. Οὐδέ τι ἴδμεν, Μήπως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι.] Τοῦτο προσκαίρως εἴρηκεν ὁ Ἀγαμέμνων ἕνεκα τοῦ ἐκπλῆξαι τὸν Νέστορα, ἐπεί τοι οὐκ ἦν ἔθος αὐτοῖς νυκτὸς πολεμεῖν.
101. Μενοινήσωσι.] Προθυμηθῶσιν.

Οὔ θην Ἕκτορι πάντα νοήματα μητίετα Ζεὺς
Ἐκτελέσει ὅσα πού νυν ἐέλπεται· ἀλλά μιν οἴω
Κήδεσι μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἴ κεν Ἀχιλλεὺς
Ἐκ χόλου ἀργαλέοιο μεταστρέψῃ φίλον ἦτορ.
Σοὶ δὲ μάλ' ἕψομ' ἐγώ· ποτὶ δ' αὖ καὶ ἐγείρομεν ἄλλους,
Ἠμὲν Τυδείδην δουρικλυτὸν, ἠδ' Ὀδυσῆα,
Ἠδ' Αἴαντα ταχὺν, καὶ Φυλέος ἄλκιμον υἱόν.
Ἀλλ' εἴ τις καὶ τούσδε μετοιχόμενος καλέσειεν,
Ἀντίθεόν τ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα.
Τῶν γὰρ νῆες ἔασιν ἑκαστάτω, οὐδὲ μάλ' ἐγγύς.
Ἀλλὰ φίλον περ ἐόντα καὶ αἰδοῖον Μενέλαον
Νεικέσω, εἴπερ μοι νεμεσήσεαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
Ὡς εὕδει, σοὶ δ' οἴῳ ἐπέτρεψεν πονέεσθαι.
Νῦν ὄφελεν κατὰ πάντας ἀριστῆας πονέεσθαι
Λισσόμενος· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ὦ γέρον, ἄλλοτε μέν σε καὶ αἰτιάασθαι ἄνωγα·
Πολλάκι γὰρ μεθιεῖ τε, καὶ οὐκ ἐθέλει πονέεσθαι,
Οὔτ' ὄκνῳ εἴκων, οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο,
Ἀλλ' ἐμέ τ' εἰσορόων, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενος ὁρμήν·
Νῦν δ' ἐμέο πρότερος μάλ' ἐπέγρετο, καί μοι ἐπέστη·
Τὸν μὲν ἐγὼ προέηκα καλήμεναι οὓς σὺ μεταλλᾷς,
Ἀλλ' ἴομεν· κείνους δὲ κιχησόμεθα πρὸ πυλάων

Non sanè Hectori omnia cogitata providus Jupiter
Perficiet quæ fortè nunc sperat: sed ipsum credo
Curis laboraturum & pluribus, si modò Achilles
Ab irâ gravi converterit suum cor.
Te verò libenter sequar ego: insuper & excitemus alios,
Et Tydidem hastâ-inclytum, & Ulyssem,
Et Ajacem velocem, & Phylei fortem filium.
Quin si quis & hos adiens vocaret,
Deoque parem Ajacem & Idomeneum regem.
Horum enim naves absunt longissimè, neque valde propè.
At charum licèt existentem & venerandum Menelaum
Objurgabo, etiamsi mihi succenseas, neque celabo,
Cùm ita dormit, tibique soli permisit laborare,
Nunc debuerat circa omnes principes laborare
Suppliciter-orans: necessitas enim urget non jam tolerabilis.
Hunc autem rursus allocutus est rex virorum Agamemnon,
O senex, aliàs quidem te vel accusare hortor:
Sæpe enim cessat, nec vult laborare,
Neque pigritiæ cedens, neque insipientiæ mentis,
Sed me respiciens, & expectans dum ego incipiam:
Nunc autem me prior multo surrexit, & mihi adstitit:
Hunc quidem ego præmisi vocatum quos tu quæris.
Verùm eamus: illos autem inveniemus ante portas

---

104. Οὔ θην.] Οὐδαμῶς.
105. Ἐέλπεται.] Ἐλπίζει.
106. Μοχθήσειν.] Ταλαιπωρήσειν, κακοπαθήσειν.
108. Ποτὶ δ' αὖ καὶ ἐγείρομεν ἄλλους.] Πρὸς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἐγείρωμεν.
109. Δουρικλυτόν.] Ἔνδοξον περὶ τῷ δόρατι.
110. Αἴαντα ταχύν.] Τὸν Ὀϊλέως. Καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις φησί· Πλείστους δ' ἄνδρας ἕλεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας. Φυλέος υἱόν.] Τὸν Μέγητα. Τὸ ος μικρὸν, διὰ τὸ μέτρον.
111. Μετοιχόμενος.] Ἐπ' αὐτοὺς ἐπελθών.
112. Ἀντίθεόν τ' Αἴαντα.] Τὸν Τελαμῶνος.
113. Ἑκαστάτω.] Πορρωτάτω.
115. Νεικέσω.] Κακολογήσω. Οὐδ' ἐπικεύσω.] Καὶ οὐκ ἀποκρύψω.
116. Ὡς εὕδει.] Ὅτι καθεύδει. Ἐπέτρεψεν.] Ἐπέστρεψε. Πονέεσθαι.] Κάμνειν.
117. Ὄφελεν.] Ὤφειλεν. ἔπρεπεν * αὐτόν.*
118. Οὐκέτ' ἀνεκτός.] Ἀνυπομόνητος.
120. Ἄλλοτε.] Ἐν ἄλλῳ καιρῷ. Αἰτιάασθαι.] Μέμφεσθαι.
121. Μεθίει.] Ἀμελεῖ.
122. Ὄκνῳ.] Ῥᾳθυμίᾳ, φόβῳ. Ὄκνῳ εἴκων.] Ὀκνῶν. Οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο.] Οὔτε ἀσθενείᾳ λογισμοῦ, ὅ ἐστιν οὔτε ἀσύνετός ἐστιν.
124. Ἐμέο.] Ἐμοῦ. Ἐπέγρετο.] Ἐπηγέρθη, διύπνισε.
125. Καλήμεναι.] Καλεῖν. Μεταλλᾷς.] Ἐπιζητεῖς.

127. Ἵνα

Ἐν φυλάκεσσ'· ἵνα γάρ σφιν ἐπέφραδον ἠγερέεσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Οὕτως οὔτις οἱ νεμεσήσεται, οὐδ' ἀπιθήσει
Ἀργείων, ὅτε κέν τιν' ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ.
Ὣς εἰπὼν, ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικόεσσαν,
Διπλῆν, ἐκταδίην· οὔλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
Βῆ δ' ἰέναι κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Πρῶτον, ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον
Ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
Φθεγξάμενος. τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωὴ,
Ἐκ δ' ἦλθε κλισίης, καί σφεας πρὸς μῦθον ἔειπε,
Τίφθ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἶοι ἀλᾶσθε
Νύκτα δι' ἀμβροσίην; ὅτι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἕπευ, ὄφρα καὶ ἄλλον ἐγείρομεν, ὅν τ' ἐπέοικε
Βουλὰς βουλεύειν ἢ φευγέμεν ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ', ὁ δὲ κλισίηνδε κιὼν πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο, βῆ δὲ μετ' αὐτούς.
Βὰν δ' ἐπὶ Τυδείδην Διομήδεα· τὸν δ' ἐκίχανον

Inter custodes: ibi enim eos monui ut congregarentur.
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor,
Ita nemo ei succensebit, neque-non-obsequetur
Argivorum, quando aliquem hortetur & jubeat.
Sic locutus, induit circa pectora tunicam,
Pedibus autem sub nitidis ligavit pulchros calceos,
Circum autem lænam fibulâ connexuit puniceam,
Duplicem, amplam: crispa autem super-eam-florescebat lanugo.
Sumpsit autem validam hastam præfixam acuto ære.
Perrexitque ire propter naves Achivorum ære loricatorum
Primum, deinde Ulyssem Jovi consilio parem
E somno excitavit Gerenius eques Nestor
Clamans. Illi autem continuò ad animum accessit vox,
Exivit autem è tentorio, & ipsos sermone allocutus est,
Cur sic propter naves per castra soli erratis
Noctem per dulcem? an quòd jam necessitas adeò urget?
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor,
Nobilissime Laertiade solertiâ-pollens Ulysse,
Ne indigneris: tam gravis enim dolor oppressit Achivos.
Sed sequere, ut & alium excitemus, quem convenit
Consilia agitare vel fugiendi vel pugnandi.
Sic dixit. In tentorium verò reversus consilio-abundans Ulysses,
Varium circa humeros scutum posuit, secutusque est eos.
Iverunt autem ad Tydidem Diomedem: eum verò invenerunt

---

127. Ἵνα γάρ σφιν.] Ἐκεῖ γὰρ αὐτοῖς. Ἐπέφραδον.] Εἶπον.

133. Περονήσατο.] Πόρπῃ συνέλαβεν, ἐνεπορπώσατο. Φοινικόεσσαν.] Πυῤῥὰν τῷ χρώματι.

134. Διπλῆν, ἐκταδίην.] Τὴν μεγάλην. ὥστε καὶ διπλῆ αὐτῇ χρώμενον ἔχειν ἐκτεταμένην. Οὔλη.] Τρυφερὰ, ἢ ἁπαλή. Ἐπενήνοθεν.] Ἐπήνθει, ἐπέκειτο. Λάχνη.] Ἡ δασύτης, ἢ κρόκυς.

135. Ἄλκιμον.] Ἰσχυρὸν, ξύλινον, ἢ πρὸς τὸ ἀλέξασθαι πεποιημένον.

137. Πρῶτον ἔπειτ' Ὀδυσῆα.] Πρῶτον μεταταῦτα τὸν Ὀδυσσέα.

139. * Τὸν δέ.] Κατὰ τοῦτον. * Περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωή.] Οἱονεὶ ἦλθε τὸ τῆς φωνῆς. ἤκουσεν. * Περιήλυθε.] Κατέλαβε. *

140. Ἐκ δ' ἦλθε κλισίης.] Ἔξωθεν ἦλθε τῆς σκηνῆς.

141. Ἀλᾶσθε.] Πλανᾶσθε.

142. Ὅτι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει.] Ὅτι τοσαύτη χρεία κατέλαβεν. Ἵκει.] Καταλαμβάνει.

145. Βεβίηκε.] Βεβίασται, συγκροτεῖ.

149. Μετ' αὐτούς.] Σὺν αὐτοῖς.

150. Ἐκίχανον.] Κατελάμβανον.

Ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης σὺν τεύχεσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εὗδον· ὑπὸ κρασὶν δ' ἔχον ἀσπίδας· ἔγχεα δέ σφιν
Ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος ἐλήλατο· τῆλε δὲ χαλκὸς
Λάμφ' ὥς τε στεροπὴ πατρὸς Διός· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Εὗδ', ὑπὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοὸς ἀγραύλοιο·
Αὐτὰρ ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυστο φαεινός.
Τὸν παρστὰς ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Λὰξ ποδὶ κινήσας, ὄτρυνέ τε, νείκεσέ τ' ἄντην·
Ἔγρεο Τυδέος υἱέ· τί πάννυχον ὕπνον ἀωτεῖς;
Οὐκ ἀΐεις ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο
Εἵαται ἄγχι νεῶν, ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει;
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶς ἀνόρουσε,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Σχέτλιός ἐσσι γεραιέ· σὺ μὲν πόνου οὔποτε λήγεις·
Οὔ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἷες Ἀχαιῶν,
Οἵ κεν ἔπειτα ἕκαστον ἐγείρειαν βασιλήων
Πάντῃ ἐποιχόμενοι; σὺ δ' ἀμήχανός ἐσσι γεραιέ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα φίλος κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Εἰσὶ μέν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δὲ λαοὶ
Καὶ πολέες, τῶν κέν τις ἐποιχόμενος καλέσειεν·
Ἀλλὰ μάλα μεγάλη χρειὼ βεβίηκεν Ἀχαιούς.
Νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς
Ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἠὲ βιῶναι.

Extrà pro tentorio cum armis: circum autem socii
Dormiebant: sub capitibus autem habebant clypeos: hastæ vero ipsis
Erectæ in cuspide-posteriore fixæ erant: longè autem æs
Splendebat velut fulgur patris Jovis: verum ipse heros
Dormiebat, substraveratque pellem bovis agrestis:
At sub capite tapes extensus erat splendidus.
Hunc juxta stans excitavit Gerenius eques Nestor,
Calce pedis movens, ursitque, objurgavitque apertè,
Surge Tydei fili: cur per-totam-noctem somnum suavem carpis?
Non audis ut Trojani in tumulo campi
Sedent prope naves, exiguum autem jam spatium distinet?
Sic dixit. Ille vero è somno valde celeriter exiliit,
Et ipsum editâ voce, verbis alatis allocutus est,
Patiens nimium es senex. Tu quidem à labore nunquam cessas:
An non & alii sunt juniores filii Achivorum,
Qui quidem unumquemque excitent regum
Quaquaversum obeuntes? tu verò nullâ arte-à-labore-revocabilis es senex.
Hunc autem rursus allocutus est Gerenius eques Nestor,
Sanè hæc omnia amice rectè dixisti:
Sunt quidem mihi filii eximii, sunt & populi
Etiam multi, quorum aliquis obiens vocare posset:
Verùm valde magna necessitas oppressit Achivos.
Nunc enim jam res omnibus in novaculæ sitæ sunt acie
Vel valde triste exitium Achivis, aut vivere.

---

152. Ὑπὸ κρασίν.] Ὑπὸ ταῖς κεφαλαῖς.

153. Ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος.] Ὀρθὰ ἐπὶ τοῦ κέντρου. Οὕτω γὰρ καλεῖται τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιδορατίδος σιδήριον. Ἐλήλατο.] Ἐπεπήγει, ἵσταντο εἰς τὴν γῆν.

155. Ὑπὸ δ' ἔστρωτο.] Ὑπέστρωτο δέ. Ῥινόν.] Βύρσα. Ἀγραύλοιο.] Τοῦ ἐν ἀγρῷ αὐλιζομένου.

156. Ὑπὸ κράτεσφιν.] Ὑπὸ τῇ κεφαλῇ. Τετάνυστο.] Ὑπέκειτο.

158. Λὰξ ποδὶ κινήσας.] Εὐτόνως τῷ μεγάλῳ δακτύλῳ τοῦ ποδὸς τοῦ κοίλου μέρους ἁψάμενος τοῦ Διομήδους ποδός· ὡς δῆλον ἐκ τῶν ἐπιφερομένων, Ὀτρυνέ τε, νείκεσέ τ' ἄντην.

159. Ὕπνον ἀωτεῖς.] Ἀπανθίζῃ τὸν ὕπνον. Ἐκ δὲ τούτου, καθεύδεις.

160. Οὐκ ἀΐεις.] Οὐκ αἰσθάνῃ, οὐκ ἀκούεις. Ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο.] Τόπος ἐστὶν ὑψηλὸς ἐν τῷ πεδίῳ περὶ τὸ Ἰλίου, ὃ ὀνομαστικῶς καλεῖται Θρωσμός. ὡς καὶ ἕτερος Καλλικολώνη· ᾧ στρατοπέδῳ ἐχρῶντο οἱ Τρῶες, ἔπειτα τῆς πόλεως ἔξω τάσσοιντο.

161. Ὀλίγος χῶρος.] Μικρὸν διάστημα. Ἐρύκει.] Διείργει, κωλύει.

164. Σχέτλιος.] Δεινός, ἢ σχετλιασμοῦ ἄξιος. ἀγνώμων. καρτερικώτατος.

167. Ἀμήχανος.] Ἀπροσμηχάνητος. πρὸς ὃν μηχανὴν οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. Ἢ, ἀκοπίαστος, καὶ πρὸς πάντας οὐχ ἕτοιμος.

169. Κατὰ μοῖραν.] Κατὰ τὸ προσῆκον, κατὰ τὸ πρέπον.

173. Ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς.] Ἀντὶ τοῦ, τὰ πράγματα ἡμῶν τριχὸς ἤρτηται. ὅ ἐστιν, ἐν ἐσχάτῳ κινδύνῳ ἐστί, καὶ ἐπὶ ὀξυτάτου κινδύνου. Μεταφορά.

174. Βιῶναι.] Σωθῆναι, ζῆσαι.

182. Ἐγρη-

Ἀλλ' ἴθι νῦν Αἴαντα ταχὺν καὶ Φυλέος υἱὸν
Ἄνστησον, (σὺ γάρ ἐσσι νεώτερος) εἴ μ' ἐλεαίρεις.
Ὣς φάθ'. ὁ δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
Αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές· εἵλετο δ' ἔγχος,
Βῆ δ' ἰέναι, τοὺς δ' ἔνθεν ἀναστήσας ἄγεν ἥρως.
Οἱ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισι γένοντο,
Οὐδὲ μὲν εὕδοντας φυλάκων ἡγήτορας εὗρον,
Ἀλλ' ἐγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν εἵατο πάντες.
Ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσονται ἐν αὐλῇ,
Θηρὸς ἀκούσαντες κρατερόφρονος, ὅς τε καθ' ὕλην
Ἔρχηται δι' ὄρεσφι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ
Ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν, ἀπό τέ σφισιν ὕπνος ὄλωλεν·
Ὣς τῶν νήδυμος ὕπνος ἀπὸ βλεφάροιιν ὀλώλει,
Νύκτα φυλασσομένοισι κακήν· πεδίονδε γὰρ αἰεὶ
Τετράφαθ', ὁππότ' ἐπὶ Τρώων ἀΐοιεν ἰόντων.
Τοὺς δ' ὁ γέρων γήθησεν ἰδὼν, θάρσυνέ τε μύθῳ,
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Οὕτω νῦν φίλα τέκνα φυλάσσετε, μηδέ τιν' ὕπνος
Αἱρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν.
Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διέσσυτο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ἀργείων βασιλῆες, ὅσοι κεκλήατο βουλήν.
Τοῖς δ' ἅμα Μηριόνης καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς,
Ἤϊσαν· αὐτοὶ γὰρ κάλεον συμμητιάασθαι.
Τάφρον δ' ἐκ διαβάντες ὀρυκτὴν, ἑδριόωντο
Ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.

Verum i nunc, Ajacem velocem & Phylei filium,
Excita, (tu enim es junior) si mei misereris.
Sic dixit. Ille verò circum humeros induit pellem leonis
Fulvi, magni, talarem: cepit autem hastam,
Perrexitque ire, illos vero illinc excitatos adduxit heros.
Illi verò cùm jam ad custodes congregatos pervenissent,
Nequaquam dormientes custodum duces invenerunt,
Sed vigilanter cum armis sedebant omnes.
Sicut autem canes circum oves difficulter-custodiunt in caula,
Feram audientes ferocem, quæ per sylvam
Veniat per montes, multus autem strepitus super ipsam
Virorum atque canum, atque ipsis somnus periit;
Sic horum suavis somnus à palpebris perierat,
Noctem excubias-agentibus tristem: ad campum enim semper
Conversi erant, quandocunque Trojanos audirent euntes.
Hos autem senex gavisus est conspicatus, confirmavitque oratione,
Et ipsos editâ voce, verbis alatis allocutus est,
Ita nunc chari filii excubias-agite, neque aliquem somnus
Capiat, ne gaudium fiamus hostibus.
Sic locutus, fossam transiit: illi autem simul sequebantur
Argivorum reges, quotquot vocati-erant ad consilium.
Cum his autem Meriones & Nestoris clarus filius,
Iverunt: ipsi enim vocabant ut simul consultarent.
Fossam autem transgressi depressam, consederunt
In puro, ubi inter cadaverum strages apparebat spatium.

182. Ἐγρηγορτί.] Ἐγρηγόρως.
183. Δυσωρήσονται.] Δυσφυλακτήσουσι, κακὴν φυλακὴν καὶ νύκτα διαγάγωσι.
184. Θηρός.] Λέοντος. Ἀκούσαντες.] Αἰσθόμενοι. Λείπει, φωνῆς. Κρατερόφρονος.] Ἰσχυροῦ, τολμηροῦ.
188. Νύκτα.] Ἀντὶ τοῦ, διὰ νυκτός. Φυλασσομένοισιν.] Ἀντὶ τοῦ, φυλασσόντων. * Γενικὴ Ἐβραϊκή.*
189. Τέτραπτο.] Τετραμμένοι ἦσαν, καὶ ἀπέβλεπον εἰς τὸ πεδίον. Ἐπὶ Τρώων ἀΐοιεν ἰόντων.] Ὅπως ἂν ἐπιόντων τῶν Τρώων ἀκούσειαν.
195. Ὅσοι κεκλήατο βουλῇ.] Ὅσοι κεκλημένοι ἦσαν εἰς τὸ συμβούλιον.
197. Ἤϊσαν.] Ἐπορεύοντο, ἤρχοντο. Συμμητιάασθαι.] Κοινῇ γνώμῃ σκέψασθαι.
198. Τάφρον δ' ἐκδιαβάντες.] Διὰ τῆς προθέσεως δηλοῖ τὸ δυσδιάβατον τοῦ ὀρύγματος. Διατί δέ φησιν, οἱ ἡγεμόνες, τὴν τάφρον διαβάντες, βουλεύονται; Φαμὲν, ὅτι τοῦτο ποιοῦσιν εἰς παραμυθίαν τῶν κατασκόπων, ἵνα προθυμότεροι γένωνται, ἐγγὺς αὐτῶν ὄντων. Ἑδριόωντο.] Ἐκαθέζοντο.

202. Πί-

Πιπτόντων· ὅθεν αὖτις ἀπετράπετ' ὄβριμος Ἕκτωρ,
Ὀλλὺς Ἀργείους, ὅτε δὴ περὶ νὺξ ἐκάλυψεν.
Ἔνθα καθεζόμενοι, ἔπε' ἀλλήλοισι πίφαυσκον·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀνὴρ πεπίθοιθ' ἑῷ αὐτοῦ
Θυμῷ τολμήεντι μετὰ Τρῶας μεγαθύμους
Ἐλθεῖν; εἴ τινά που δηΐων ἕλοι ἐσχατόωντα,
Ἤ τινά που καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο,
Ἅσσα τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν· ἢ μεμάασιν
Αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἦε πόλινδε
Ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς.
Ταῦτά κε πάντα πύθοιτο, καὶ ἂψ εἰς ἡμέας ἔλθοι
Ἀσκηθής, μέγα κέν οἱ ὑπουράνιον κλέος εἴη
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, καί οἱ δόσις ἔσσεται ἐσθλή.
Ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Τῶν πάντων οἱ ἕκαστος ὄϊν δώσουσι μέλαιναν,
Θῆλυν, ὑπόρρηνον· τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον.
Αἰεὶ δ' ἐν δαίτῃσι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Νέστορ, ἐμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ

Occisorum: unde rursus conversus fuerat impetuosus Hector
A perdendo Argivos, cùm jam nox circumtexerat.
Ibi considentes, sermones invicem dicebant:
His autem loqui cœpit Gerenius eques Nestor,
O amici, an non jam aliquis vir confisus erit suo ipsius
Animo audaci ut ad Trojanos magnanimos
Eat? si quem fortè hostium capiat in-extremis-castris-errantem,
Vel aliquem fortè etiam sermonem inter Trojanos audiat,
Quæ consultent inter se: an in-animo-habent
Istic manere apud naves procul, an ad urbem
Retro reversuri sunt, quandoquidem domuerunt scilicet Achivos.
Hæc omnia fortasse audiat, & retrò ad nos redeat
Incolumis, magna quidem ei sub cœlo gloria esset
Universos apud homines, & ei præmium erit egregium.
Quotquot enim navibus imperant principes,
Horum omnium ei singuli ovem dabunt nigram,
Fœminam, agnum-ubere-alentem: cui quidem possessio nulla similis.
Semperque in conviviis & epulis aderit.
Sic dixit: Illi verò omnes obmutuerunt silentio.
Inter hos autem locutus est pugnâ strenuus Diomedes,
Nestor, me movet cor & animus generosus

---

202. Πίφαυσκον.] Ἐνεφάνιζον, ἔλεγον.

204. Πεπίθοιτο.] Πιθείη. Ἑῷ αὐτοῦ.] * Ἀντὶ, ἑαυτοῦ, * τῷ ἰδίῳ θυμῷ. Ὅμηρος δὲ οὐδέποτε σύνθετον ἀντωνυμίαν παραλαμβάνει.

205. Τολμήεντι.] Καρτερικῷ.

206. Ἐσχατόωντα.] Ἔσχατον, ὑπολειπόμενον, πεπλανημένον, καὶ περὶ τὰ ἔσχατα μέρη διατρίβοντα.

207. Φῆμιν.] Κληδόνα. Πύθοιτο.] Ἀκούσοι, μάθοι. ἤ τινά που καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο.] Εἰώθασιν οἱ πολεμούμενοι φήμας τινὰς λέγειν ἐν ἑαυτοῖς. Οἷον, Λακεδαιμονίων βουλομένων, ποῖον χωρίον ἐπιτειχίσωσι τῆς Ἀττικῆς, Ἀλκιβιάδης συνεβούλευσε πέμπειν εἰς Ἀθήνας κατασκόπους. οἵτινες παραγενόμενοι, ἤκουσαν αὐτῶν τῶν Ἀθηναίων διαλεγομένων, ὅτι τὴν Δεκέλειαν μέλλουσιν ἐπιτειχίζειν οἱ πολέμιοι. καὶ οὕτως Λακεδαιμόνιοι ἐπετείχισαν τὴν Δεκέλειαν.

208. Ἅσσα.] Ἅτινα δή. Μεμάασιν.] Προτεθύμηνται.

209. Αὖθι.] Αὐτόθι. Ἀπόπροθεν.] Πόῤῥωθεν.

212. Ἀσκηθής.] Ἀβλαβής, ὑγιής. Ἐπουράνιον.] Ἕως οὐρανοῦ ἐξικνούμενον.

213. Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους.] Διὰ πάντων τῶν ἀνθρώπων. Δόσις.] Δωρεά.

214. Ἐπικρατέουσιν.] Ἄρχουσιν.

216. Ὑπόρρηνον.] Ὕπαρνον, ἔγγυον. Ῥῆνες γὰρ, οἱ ἄρνες. Τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον.] Ἧς οὐδὲν κτῆμα ὅμοιον διὰ τὴν πρᾶξιν. Διατί μέλαινα καὶ ὑπόρρηνα τὰ πρόβατα ἐπαγγέλλεται; Καὶ ῥητέον, ὅτι μέλαινα μὲν, ἐπεὶ νυκτὸς ἐπορεύοντο. ὑπόρρηνα δὲ, συμβόλῳ τινὶ αἰσίῳ, ἵνα ἔγκαρπον τὴν πορείαν ποιήσωνται.

217. Δαίτῃσι.] * Δαίταις.* εὐωχίαις. Εἰλαπίνῃσιν.] Ἑορταῖς. ὅτι κατὰ ἴλας πίνουσιν. Εἴρηται δὲ παρὰ τὸ, ἔλασσον ἄξεσθαι τοὺς εὐωχοῦντας, ὅ ἐστι, ταράσσεσθαι.

220. Ἀγήνωρ.] Ἄγαν ἀνδρεῖος.

223. Θυ-

Ἀνδρῶν δυσμενέων δῦναι στρατὸν ἐγγὺς ἐόντα
Τρώων· ἀλλ' εἴ τις μοι ἀνὴρ ἅμ' ἕποιτο καὶ ἄλλος,
Μᾶλλον θαλπωρὴ, καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται.
Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησεν
Ὅππως κέρδος ἔῃ· μοῦνος δ' εἴπέρ τε νοήσῃ,
Ἀλλά τε οἱ βράσσων τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἔθελον Διομήδεϊ πολλοὶ ἕπεσθαι·
Ἠθελέτην Αἴαντε δύω, θεράποντες Ἄρηος,
Ἤθελε Μηριόνης, μάλα δ' ἤθελε Νέστορος υἱός·
Ἤθελε δ' Ἀτρείδης δουρικλυτὸς Μενέλαος·
Ἤθελε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς καταδῦναι ὅμιλον
Τρώων· αἰεὶ γάρ οἱ ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Τυδείδη Διόμηδες ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γ' αἱρήσεαι ὅν κ' ἐθέλῃσθα
Φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί·
Μηδὲ σύ γ' αἰδόμενος σῇσι φρεσὶ, τὸν μὲν ἀρείω
Καλλείπειν, σὺ δὲ χείρον' ὀπάσσεαι αἰδοῖ εἴκων,
Ἐς γενεὴν ὁρόων, μηδ' εἰ βασιλεύτερός ἐστιν.
Ὣς ἔφατ'. ἔδδεισεν δὲ περὶ ξανθῷ Μενελάῳ.
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετέ μ' αὐτὸν ἑλέσθαι,
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
Οὗ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη;

Virorum hostium ingredi castra propè existentia
Trojanorum: sed si quis me vir simul sequatur & alius,
Major fiducia, & plus audaciæ erit.
Duobus enim simul euntibus, etiam alter ante alterum animadvertit
Quomodo commodum sit: solus verò etiamsi animadverterit,
Tamen ei tardiorque animus, tenueque consilium.
Sic dixit. Illi autem volebant Diomedem multi sequi:
Volebant Ajaces duo, famuli Martis,
Volebat Meriones, valde autem volebat Nestoris filius:
Volebat & Atrides hastâ-inclytus Menelaus:
Volebat & fortis Ulysses penetrare in castra
Trojanorum: semper enim ei in præcordiis animus audebat.
Inter hos autem locutus est rex virorum Agamemnon,
Tydide Diomedes meo carissime animo,
Eum quidem socium eliges quem volueris
Eorum qui adsunt fortissimum quandoquidem prompti-sunt multi:
Neque tu reveritus tuo animo, fortiorem quidem
Relinquas, deteriorem autem comitem-eligas pudori cedens,
Ad genus respiciens, ne quidem si imperio major sit.
Sic dixit. Timuit autem de flavo Menelao.
Inter eos autem rursus locutus est pugnâ-strenuus Diomedes,
Si quidem jam socium jubetis me ipsum eligere,
Quomodo tunc Ulyssis ego divini oblivisci-potuero,
Cujus eximiè quidem benevolum *in me* cor & animus fortis
In omnibus laboribus, amatque ipsum Pallas Minerva?

---

223. Θαλπωρή.] Ἡδονὴ, θάλψις. Θαρσαλεώτερον.] Εὐθαρσέστερον, τολμηρότερον.

224. Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησε.] *Προσληπτέον τὸ, εἰσί. Δύο συμπορευόμενοί εἰσι.* Συνερχομένων γὰρ δύο ὁμοῦ, καὶ κοινῶς, ὁ ἕτερος πρὸ τοῦ ἑτέρου ἐπενόησέ τι κοινωφελὲς καὶ συμφέρον.

225. Κέρδος.] Ὠφέλειαν.

226. Βράσσων.] Βραδύτερος, ἐλάσσων. Ἢ, ταρασσόμενος καὶ ἀκατάστατος. Μεταφορικῶς.

230. Δουρικλυτός.] Ἔνδοξος πάνυ ἐν τῷ δόρατι.

235. Αἱρήσεαι ὅν κ' ἐθέλῃσθα.] Ἑταῖρον καὶ συνεργὸν ἐπιλέξαι, ὃν ἂν ἐθέλῃς.

238. Ὀπάσσεαι.] Πρὸς τὸ συνεργεῖν ἀκόλουθον προσλαβοῦ. Αἰδοῖ εἴκων.] Νικώμενος ὑπὸ τῆς αἰδοῦς.

239. Γενεὴν ὁρόων.] Ἀντὶ τοῦ, εἰς τὴν συγγένειαν ἀφορῶν. Βασιλεύτερος.] Βασιλικώτερος.

240. Ἔδδεισεν.] Ἐφοβήθη.

242. Αὐτὸν ἑλέσθαι.] Εἰ θέλετε ἐπιλέξασθαι ἐμέ.

243. Πῶς ἄν.] Πῶς δή.

244. Πρόφρων.] Πρόθυμος, ἢ προσεκτικός.

Τούτου δ' ἑσπομένοιο, καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο
Ἄμφω νοστήσαιμεν, ἐπεὶ περίοιδε νοῆσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Τυδείδη, μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε, μήτε τι νείκει.
Εἰδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ' Ἀργείοις ἀγορεύεις.
Ἀλλ' ἴομεν. μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται, ἐγγύθι δ' ἠώς·
Ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε· παροίχωκεν δὲ πλέων νὺξ
Τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται.

Eo certè comitante, etiam ex igne ardenti
Ambo redierimus, quoniam est admodùm peritus consilii.
Hunc autem vicissim allocutus est laboriosus nobilis Ulysses,
Tydide, neque me admodum lauda, neque quicquam vitupera.
Scientes enim hæc inter Argivos loqueris.
Sed eamus, valde enim nox ad finem properat, propè autem aurora:
Stellæ verò jam processerunt: præteriitque major noctis portio
Duarum partium, tertia autem adhuc pars reliqua est.

---

246. Τούτου δ' ἑσπομένοιο, καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο.] Ἀντὶ τοῦ, αἰθομένου, ὅ ἐστι, καιομένου. Ἐκ τοῦ φανεροῦ.

249. Μήτ' ἄρ'.] Μήτε δή. Αἴνεε.] Ἐπαίνει. Νείκει.] Κακολόγει, ψέγε. Μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε, μήτε τι νείκει.] Δῆλός ἐστιν ὁ Ποιητὴς, ἀρχὴν τοῦ ἀποφθέγματος τῷ σοφῷ Πιττακῷ δεδωκὼς, εἰπόντι τὸ, Μηδὲν ἄγαν. Ἄλλο γὰρ οὐδὲν δηλοῖ τὸ τοῦ Ποιητοῦ, ἢ τοῦτο. Ζητεῖται δὲ πῶς Ὀδυσσεὺς νῦν ἐπαινούμενος ἄχθεται. παρὰ δὲ τοῖς Φαίαξι φίλαυχός ἐστι. Ῥητέον δὲ, ὅτι ἐνταῦθα μὲν παραιτεῖται τὸν ἔπαινον, ἐπεὶ προείληφεν ἡ γνῶσις. παρὰ δὲ τοῖς Φαίαξιν οὐδαμῶς ἀρνεῖται, ἵνα γνωσθεὶς μᾶλλον τῆς ἐπανόδου τύχῃ.

251. Ἄνεται.] Ἀνύεται, τελειοῦται.

252. Ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε· παροίχωκεν δὲ πλέων νὺξ Τῶν δύο μοιράων.] Κατὰ τὸ ἔτυμον, οἷον ἄστατα. Ὅθεν καὶ ἀστὴρ κέκληται, παρὰ τὸ μὴ στηρίζεσθαι. Ὁ δὲ λόγος· Παρεληλύθει δὲ ἡ τῶν δύο μοιρῶν πλείων νύξ. Ἢ ἐν ὑπερβατῷ· ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε τῶν δύο μοιράων, παρῴχηκε δὲ πλέων νύξ. τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται. Δηλονότι τὸ τρίτον μέρος ὅλον. Ὡς γὰρ πρὸς τὸ ὑπολειπόμενον τῆς τρίτης μοίρας, φησὶ, τὸ πλέων. Ἔνιοι δὲ γράφουσι, πλέη. ἀντὶ τοῦ, πλήρης τῶν δύο μοιρῶν παρῴχηκε. τριφύλακτον γὰρ θέλει εἶναι τὴν νύκτα. Ζητεῖται δὲ, τί τὸ προβέβηκε δηλοῖ. καὶ, ποῖα τὰ ἄστρα, ἐξ ὧν στοχάζεται τὴν ὥραν Ὀδυσσεύς. Τὸ γὰρ τῆς ἄρκτου τοὺς ἀστέρας ἀκούειν, ἁμάρτημα, οὐκ ἐκ τῶν ἀεὶ φανερῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀνατελλόντων καὶ δυομένων, τῆς ὥρας τεκμηριουμένης, καὶ νοουμένης. Ἔνιοι μὲν οὖν Πληϊάδας φασὶ, καὶ Ὑάδας, καὶ τὸν Ὠρίωνα, καὶ τὸ, προβεβηκέναι, τὴν ἀνατολὴν ἑώαν ποιεῖσθαι. Ἕτεροι δὲ τὸν Ἕσπερον καὶ τὸν Κύνα, καὶ τὸ, προβεβηκέναι, ἑώαν ποιεῖσθαι τὴν δύσιν. Ἄμεινον δὲ, λέγειν, ὅτι ἐκ τοῦ κύκλου τοῦ ζωδιακοῦ τὴν ὥραν κατέμαθε. Τούτου γὰρ εἰς δώδεκα διῃρημένου, ἓξ μὲν εὐθέως καταδύντος ἡλίου βλέπεται. νυκτὸς δὲ προβαινούσης, τὰ λοιπὰ, οὐ τὰ αὐτὰ μὲν ὁρώμενα, τὸν δὲ ἀριθμὸν τὸν ἓξ φυλάττοντα. Ἐκ τῶν ζωδίων οὖν τῶν ἐπιφερομένων τῷ δωδεκατημορίῳ τούτῳ, ἐν ᾧ ὁ ἥλιος ἐστὶ, τὴν ὥραν στοχάζεται ὁ Ὀδυσσεύς. Ἢ ἁπλῶς φησι, πάντα τὰ ἄστρα συγκαταδυόμενα τῷ ἡλίῳ, καὶ συνανατέλλοντα κατὰ τὸ δεύτερον. Τὸ δὲ, προβέβηκε, δηλοῖ, προκεχώρηκεν εἰς δύσιν. Ὥσπερ καὶ ἡμεῖς, λέγοντες, τὸ πολὺ προῆλθε τῆς ἡμέρας, τὰ εἰς δύσιν προηχθεῖν λέγομεν. Εἰ δέ τις ἐπιζητεῖ, πῶς οὐκ ὠνόμασε τὰ ἄστρα, ἴσω, ὅτι τῷ ἐπειγομένῳ ἐπὶ ἔργον οὐχ ἥρμοζεν ἀδολεσχεῖν. Φαίνεται δὲ ἐκ τούτων Ὅμηρος καὶ σφαιροειδῆ τὸν κόσμον εἰδώς. Οὐ γὰρ οἷόν τε, τὰ μὲν δύειν, τὰ δὲ ἀνατέλλειν, μὴ οὐχὶ ὑπὸ γῆν τοῦ ἡλίου φερομένου, καὶ ὑπὲρ γῆν ἀνίσχοντος. Εἰδὼς δὲ καὶ ἡμερῶν καὶ νυκτῶν μέγεθος, καὶ ἡλίου κίνησιν οἶδεν ἀκριβῶς, ὅτι κατὰ τὰς τούτου δύσεις καὶ ἀνατολὰς, καὶ ἡ νὺξ ὁρίζεται, καὶ ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ἡμέραν. Παρῴχηκεν δὲ πλέων νὺξ Τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται.] Ὥσπερ τὴν ἡμέραν εἰς τρία μέρη διεῖλεν, ἐν οἷς, φησιν, Ἔσσεται ἢ ἠὼς, ἢ δείλη, ἢ μέσον ἦμαρ· οὕτως καὶ τὴν νύκτα εἰς τρία διεῖλεν. Εἰ δὲ τριμερής ἐστιν ἡ νὺξ, καὶ πλεῖον τῶν δύο μοιρῶν παρῆλθε, πῶς δύναται ὅλη ἡ τρίτη λείπεσθαι; Ἀλλὰ λέγομεν, ὅτι τετελεσμένων τῶν δύο, λειπομένης δὲ τῆς τρίτης, εἰκότως φησὶν, ὡς παρῆλθε τὸ πλεῖον, ἡ νὺξ οὖσα μοιρῶν δύο. πλεῖον γὰρ μέρος εἰσὶ τῆς ὅλης νυκτὸς αἱ δύο, εἴγε τὰ δύο τοῦ ἑνὸς πλείονα. Ἢ κἀκεῖνο ῥητέον, ὡς, τὸ μέρος ὁμοίως συνήνεγκε τῷ ὅλῳ, τὴν τρίτην λείπεσθαι εἰπὼν, οὐ λειπομένην ὅλην· ὁμοίως τῷ, Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα. καὶ, Πᾶν δ' ἦμαρ μάρναντο ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν. Οὔτε γὰρ ἅμα ἕῳ ἀρξάμενοι ἔπινον, καὶ βραχὺς ἦν ὁ ἀναλωθεὶς χρόνος εἰς τὴν μάχην τὴν περὶ τὰς πύλας. Κἀκεῖνο ὅμοιον· Περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ Τέξεις ἀγλαὰ τέκνα. Εἰς γὰρ ἀποκύησιν οὐ πληροῦται ὅλον ἔτος, ἀλλὰ διακόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ τρεῖς ἡμέραι. Καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ συνηθείᾳ περὶ τοῦ τὸν δόλιχον τρέχοντος, ἀρξαμένου τὸ τελευταῖον στάδιον τρέχειν, στάδιον αὐτῷ περιλείπεσθαι φαμέν. Καὶ περὶ τοῦ τὸν ἔσχατον μῆνα ἄρχοντος, ὅτι τῆς ἀρχῆς αὐτῷ περιλείπεται μείς. Ἢ, ὅτι αὐτῶν τῶν δύο τὸ πλεῖον μέρος ἀνῃρῆσθαι λέγεται. ὥστε καὶ τῆς δευτέρας εἶναί τι, καὶ τὴν τρίτην ὅλην καταλείπεσθαι. Τὸ δὲ, πλείων, δύναται μὲν ὡς πληθυντικὸν οὐδέτερον παρειλῆφθαι· τὰ πλείονα ἐκ τῶν δύο μοιρῶν παρηλλάχθαι. Ἢ, πλείονα παρὰ τὰς μοίρας τὰς δύο, ὥς που καὶ Θουκυδίδης λέγει· Ἀλλὰ καὶ ταύτην τὴν στρατιὰν θαλάσσῃ ἤδη πλείω χρώμενοι συνῆλθον. Δύναται δὲ καὶ θηλυκὸν ἑνικὸν εἶναι, πρῶσιν αἰτιατικὴν προβάλλον· ἡ νὺξ παρῆλθεν εἰς πλείονα μοῖραν τῶν μοιρῶν τῶν δύο.

254. Δει-

Ὣς εἰπόνθ', ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην.
Τυδεΐδῃ μὲν δῶκε μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
Φάσγανον ἄμφηκες· τὸ δ' ἑὸν παρὰ νηυσὶ λέλειπτο,
Καὶ σάκος· ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε
Ταυρείην, ἄφαλόν τε καὶ ἄλλοφον, ἥτε καταῖτυξ
Κέκληται· ῥύεται δὲ κάρη θαλερῶν αἰζηῶν.
Μηριόνης δ' Ὀδυσῆϊ δίδου βιὸν ἠδὲ φαρέτρην
Καὶ ξίφος. ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε,
Ῥινοῦ ποιητήν· πολέσιν δ' ἔντοσθεν ἱμᾶσιν
Ἐντέτατο στερεῶς· ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες
Ἀργιόδοντος ὑὸς θαμέες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα,
Εὖ καὶ ἐπισταμένως, μέσσῃ δ' ἐνὶ πῖλος ἀρήρει·
Τήν ῥά ποτ' ἐξ Ἐλεῶνος Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο
Ἐξέλετ' Αὐτόλυκος, πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσας·
Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι,
Ἀμφιδάμας δὲ Μόλῳ δῶκε ξεινήϊον εἶναι·
Αὐτὰρ ὃ Μηριόνῃ δῶκεν ᾧ παιδὶ φορῆναι.
Δὴ τότ' Ὀδυσσῆος πύκασεν κάρη ἀμφιτεθεῖσα.
Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην,
Βάν ῥ' ἰέναι, λιπέτην δὲ κατ' αὐτόθι πάντας ἀρίστους.
Τοῖσι δὲ δεξιὸν ἧκεν ἐρωδιὸν ἐγγὺς ὁδοῖο
Παλλὰς Ἀθηναίη· τοὶ δ' οὐκ ἴδον ὀφθαλμοῖσι

Sic locuti, armis horrendis induerunt se.
Tydidæ quidem dedit bellator-stabilis Thrasymedes
Ensem ancipitem: suus enim apud naves relictus erat,
Et scutum: circumque ejus galeam caput posuit
Taurinam, nec clavis-insignem nec cristâ, quæ καταῖτυξ
Vocatur: tuetur autem caput pubescentium juvenum.
Meriones autem Ulyssi dedit arcum atque pharetram
Et ensem. Circum autem ei galeam caput posuit,
Ex pelle factam: multis autem intùs loris
Illigata erat firmiter: extrinsecus autem candidi dentes
Albos-dentes-habentis apri frequentes muniebant hinc atque illinc,
Bene & scitè, in media autem lana-spissè-compacta aptata erat:
Hanc quondam ex Eleone Amyntoris Ormenidæ
Ademerat Autolycus, solidam domum quum perfregisset:
In Scandia autem dedit Cytherio Amphidamanti,
Amphidamas verò Molo dedit hospitale-munus ut esset:
Hic verò Merioni dedit suo filio gestandam.
Tunc demum Ulyssis texit caput circumposita.
Hi verò postquam armis horrendis induerant se,
Perrexerunt ire, reliquerunt verò illic omnes optimates.
Illis autem dextram misit ardeolam prope viam
Pallas Minerva: illi autem non viderunt oculis

254. Δεινοῖσι.] Δέος ἐμποιοῦσι, φοβεροῖς.
256. Ἄμφηκες.] Ἀμφοτέρωθεν ἠκονημένον.* δίστομον.* Τὸ δ' ἑόν.] Τὸ δὲ ἴδιον αὐτοῦ.
257. *Ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε.] Καὶ κεφαλῇ αὐτοῦ κυνέην ἀμφέθηκε.*
258. Ταυρείην.] Δερματίνην. Ἄφαλόν τε, καὶ ἄλοφον.] Οὔτε λόφον, οὔτε περιμετωπίδιον ἔχουσ. Καταῖτυξ.] Εἶδος περικεφαλαίας. Ἀπὸ τοῦ κάτω τετύχθαι, καὶ μὴ ἔχειν λόφον, ἀλλὰ κοίλην εἶναι.
259. Κέκληται.] Καλεῖται, λέγεται. Ῥύεται δὲ κάρη *θαλερῶν αἰζηῶν.*] Σώζει δὲ τὰς κεφαλὰς τῶν νέων.
262. Ῥινοῦ ποιητήν.] Ἐκ δέρματος γεγονυῖαν, σχοινοῤῥαφημένην.
264. Ἀργιόδοντος.] Λευκοὺς ὀδόντας ἔχοντος. Θαμέες.] Πυκνοί. Ἐπάλληλοι.
265. Πῖλος.] Τὸ πεπιλημένον ἔριον. Ἀρήρει.] Ἐνέκειτο.
266. Ἐλεῶνος.] Ἐλεὼν, πόλις Βοιωτίας. Ὀρμενίδαο.] Ὀρμένου παιδός.
267. Ἐξέλετο.] Ὡς ἐξαίρετον ἔλαβεν. ὑφείλετο. Πυκινόν.] Πυκνόν. ἰσχυρόν. Ἀντιτορήσας.] Ἀντὶ τοῦ, διατρήσας. τοιχωρυχήσας, διορύξας.
268. Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκεν.] Ἀντὶ τοῦ, Ἐν Σκανδείᾳ δὲ αὐτὴν ἔδωκε τῷ Ἀμφιδάμαντι. Ἡ δὲ Σκάνδεια, πόλις Κυθήρων. Κύθηρα δὲ, νῆσος τῆς Λακεδαίμονος. Κυθηρίῳ.] Τῷ ἀπὸ Κυθήρων.
271. Πύκασε κάρη.] Ἐσκέπασε τὴν κεφαλὴν ἁρμόσασα.
273. Κατ' αὐτόθι.] * Αὐτόθι, * κατ' αὐτοῦ. * κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον. αὐτοῦ. *
274. Ἐρωδιόν.] Ἐρωδιὸς, εἶδος ὀρνέου. Διατί φησιν, οὐκ εἶπε τὴν γλαῦκα, οὖσαν ἱερὰν τῆς Ἀθηνᾶς; Λυτέον οὖν τῷ ἄπρεπον καιρῷ, καὶ τόπῳ. Διατρίβει γὰρ τὸ ὄρνεον περὶ τοὺς ἑλώδεις τόπους, καὶ θηρευτικὸν τὸ ζῶον.

Νύκτα δι' ὀρφναίην, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκουσαν.
Χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσεὺς, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ,
Κλῦθί μευ αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥτέ μοι αἰεὶ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω
Κινύμενος· νῦν αὖτε μάλιστά με φῖλαι Ἀθήνη·
Δὸς δὲ πάλιν ἐπὶ νῆας ἐϋκλεέας ἀφικέσθαι,
Ῥέξαντας μέγα ἔργον ὅ κεν Τρώεσσι μελήσῃ.
Δεύτερος αὖτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Κέκλυθι νῦν καὶ ἐμεῖο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,
Σπεῖό μοι ὡς ὅτε πατρὶ ἅμ' ἔσπεο Τυδέϊ δίῳ
Ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ἤει,
Τοὺς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιούς.
Αὐτὰρ ὁ μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισι
Κεῖσ', ἀτὰρ ἂψ ἀπιὼν μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα
Σὺν σοὶ, δῖα θεὰ, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρέστης.
Ὣς νῦν μοι ἐθέλουσα παρίστασο, καί με φύλασσε·
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
Ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
Τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.
Ὣς ἔφαν εὐχόμενοι· τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἠρήσαντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Βάν ῥ' ἴμεν ὥστε λέοντε δύω διὰ νύκτα μέλαιναν
Ἂν φόνον, ἂν νέκυας, διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα.

Noctem per tenebrosam, sed clangentem audierunt.
Gavisus est autem de ave Ulysses, & precatus est Minervam,
Audi me Ægiochi Jovis filia, quæ mihi semper
In omnibus laboribus adstas, neque te lateo
Quum moveor: nunc rursus maximè me dilige Minerva:
Da autem rursus ad naves *nos* inclytas reverti,
Patrato magno facinore quod quidem Trojanis curæ-sit.
Secundus deinde precatus est pugnâ-strenuus Diomedes,
Audi nunc & me Jovis filia indomita,
Sequere me sicut quum patrem sequebaris Tydeum nobilem
Ad Thebas, quando pro Achivis legatus ivit,
Illos quidem ad Asopum reliquerat ære-loricatos Achivos.
At ipse placidam orationem ferebat Cadmeis
Illuc, sed rediens valde ardua edidit facinora
Te favente, Jove-edita dea, quando ei benevola adstitisti.
Sic nunc mihi lubens adsta, & me serva:
Tibi verò ego sacrificabo juvencam anniculam, latâ-fronte,
Indomitam, quam nondum sub jugum duxit vir
Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso.
Sic dixerunt precantes: hos autem audivit Pallas Minerva.
Hi autem postquam precati sunt Jovis filiam magni,
Perrexerunt ire veluti leones duo per noctem nigram
Per cædes, per cadavera, perque arma & nigrum sanguinem.

---

276. Ὀρφναίην.] Σκοτεινήν. Κλάγξαντος.] Φωνήσαντος, φθεγξαμένου.

277. Τῷ ὄρνιθι.] Ἐπὶ τῷ ὄρνιθι, ἐπὶ τῷ οἰωνῷ.

280. Κινύμενος.] Κινούμενος, ἐπὶ πρᾶξιν ὁρμῶν.

281. Δός.] Παράσχε, ποίησον. Ἐϋκλεέας.] Εὐκλεεῖς, ἐνδόξους.

282. Μέγα ἔργον.] Μεγάλην πρᾶξιν. Ἀρίσταρχος δέ φησι, τὸ φονεῦσαι Ἕκτορα.

285. Σπεῖο.] Ἕπου, συνακολούθησον.

286. Πρὸ Ἀχαιῶν.] Πρὸ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων. ἢ ὑπέρ.

287. Ἀσωπῷ.] Ἀσωπὸς, ποταμὸς Βοιωτίας, πλησίον Θηβῶν.

288. Αὐτὰρ ὁ μειλίχιον.] Ὁ δὲ Τυδεὺς, φησι, προσηνῆ καὶ πρᾶον λόγον ἔφερε τοῖς Θηβαίοις. ἀπήει γὰρ προκηρυκευσόμενος περὶ διαλύσεων καὶ εἰρήνης.

289. Ἂψ ἀπιών.] Ἀνερχόμενος, ἐπιστρέφων. Μήσατο.] Ἐβουλεύσατο, διεπράξατο.

290. Πρόφρασσα.] Πρόφρων, πρόθυμος. ἤ, ἡ πειρῶσα προφράζειν τὸ μέλλον. * Μᾶλλον δὲ, προφρονοῦσα.*

292. Ῥέξω.] Ἱερουργήσω, θύσω. Ἦνιν.] Ἐνιαυσιαίαν, νέαν. Ἔνος γὰρ, ὁ ἐνιαυτός.

293. Ἀδμήτην.] Ἀδάμαστον, νέαν, ἄζευκτον.

294. Περιχεύας.] Περιχέας, περιθείς.

298. Ἂν φόνον, ἂν νέκυας.] Διὰ τοῦ φόνου, καὶ τῶν νεκρῶν. Διά τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα.] Διὰ τῶν ἐντέων, ἤγουν τῶν ὅπλων, καὶ μέλανος αἵματος.

Οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρῶας ἀγήνορας εἴασεν Ἕκτωρ	Nec verò Trojanos fortes sivit Hector
Εὕδειν, ἀλλ' ἅμυδις κικλήσκετο πάντας ἀρίστους,	Dormire, sed simul convocavit omnes optimates,
Ὅσσοι ἔσαν Τρώων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·	Quot erant Trojanorum ductores atque principes:
Τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν,	His ille convocatis, solers struebat consilium,
Τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποσχόμενος τελέσειε	Quis mihi hoc opus pollicitus perfecerit
Δώρῳ ἔπι μεγάλῳ; (μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔσται·	Præmium ob magnum? (merces enim ei sufficiens erit:
Δώσω γὰρ δίφρον τε, δύω τ' ἐριαύχενας ἵππους,	Dabo enim currumque, duosque arduos-cervicibus equos,
Οἵ κεν ἄριστοι ἔωσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν)	Qui quidem præstantissimi veloces apud naves Achivorum)
Ὅστις κεν τλαίη, οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο,	Quicunque *hoc* ausus fuerit, sibi etiam ipsi gloriam reportaverit,
Νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι	Naves veloces prope accedere, & cognoscere
Ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ ὡς τοπάρος περ,	An custodiantur naves veloces sicut antea,
Ἦ ἤδη χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,	Vel jam manibus à nostris domiti,
Φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσι	De fugâ consilium agitent inter se, neque velint
Νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.	Noctu excubias-agere, labore fatigati gravi.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.	Sic dixit. Illi verò omnes obmutuerunt silentio.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων Εὐμήδεος υἱός,	Erat autem quidam inter Trojanos Dolon Eumedis filius,
Κήρυκος θείοιο, πολύχρυσος, πολύχαλκος,	Præconis divini, dives-auri, dives-æris,
Ὃς δή τοι εἶδος μὲν ἔην κακός, ἀλλὰ ποδώκης·	Qui specie quidem erat turpis, sed pedibus velox:
Αὐτὰρ ὁ μοῦνος ἔην μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν,	Is verò solus erat inter quinque sorores,
Ὅς ῥα τότε Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστάς,	Qui tunc Trojanisque & Hectori dixit adstans,
Ἕκτορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ	Hector, me impellit cor & animus fortis
Νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι.	Ad naves veloces propè accedere, atque cognoscere.
Ἀλλ' ἄγε μοι τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο, καί μοι ὄμοσσον·	Verum age mihi sceptrum attolle, & mihi jura:
Ἦ μὲν τοὺς ἵππους τε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ	Certè ipsos equosque & currus varios ære
Δωσέμεν, οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλείωνα·	Daturum qui ferunt eximium Pelidem;

299. Οὐδὲ μέν.] Οὐ μὴν δέ.
300. Ἄμυδις.] Ὁμοῦ, εἰς τὸ αὐτό.
304. Ἄρκιος.] Αὐτάρκης, ἱκανός.
305. Ἐριαύχενας.] Μεγαλοτραχήλους, σολίκους, ἀπὸ μέρους. Τὸ ἐρὶ γὰρ μόριον ἐπὶ τοῦ μεγάλου τίθεται. ὡς καὶ τὸ ζα. Καὶ ἐνταῦθα δὲ τὸ ἀσύνετον τοῦ Ἕκτορος φαίνεται, ὑπισχνουμένου τοὺς τοῦ Ἀχιλλέως ἵππους, οὓς οὐκ ἦν ἐπ' αὐτῷ λαβεῖν.
307. * Οἵ τ' αὐτῷ.] Ἑαυτῷ. *
311. Φύξιν βουλεύουσι.] Περὶ φυγῆς σκέπτονται.
312. Φυλασσέμεναι.] Φυλάσσειν. Ἀδδηκότες.] Τεταλαιπωρηκότες. ἤ, ἀηδῶς διακείμενοι. φυλάσσοντες.
314. Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων.] Διατί κήρυκα πλούσιον εἴρηκε τὸν Δόλωνα; Κήρυκα μὲν οὖν, εἰς τὸ εὐχερῶς ὑπακούειν. Πλούσιον δὲ, εἰς τὸ δυνηθῆναι ἑαυτὸν λυτρώσασθαι. Ποδώκη δὲ, ἐπ' ἐλπίδι τοῦ φυγεῖν τοὺς διώκοντας.
316. Εἶδος μὲν ἔην κακός.] Ἀηδὴς ἦν τῷ προσώπῳ. Ἀλλὰ ποδώκης.] Ἀλλ' ὀξύς.
317. Μοῦνος ἔην μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν.] Ἀντὶ τοῦ, μόνος ἦν ἄρρην.
322. Ἦ μέν.] Ἦ μήν. οὕτως δή.

Σοὶ δ᾽ ἐγὼ οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσσομαι, οὐδ᾽ ἀπὸ δόξης·
Τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι διαμπερὲς, ὄφρ᾽ ἂν ἵκωμαι
Νῆ᾽ Ἀγαμεμνονέην, ὅθι που μέλλουσιν ἄριστοι
Βουλὰς βουλεύειν ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ᾽. ὁ δ᾽ ἐν χερσὶ σκῆπτρον βάλε, καί οἱ ὄμοσσε,
Ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτὸς ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος
Τρώων· ἀλλά σε φημὶ διαμπερὲς ἀγλαϊεῖσθαι.
Ὣς φάτο. καί ῥ᾽ ἐπίορκον ἀπώμοσε· τὸν δ᾽ ὀρόθυνεν.
Αὐτίκα δ᾽ ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα·
Ἕσσατο δ᾽ ἔκτοσθεν ῥινὸν πολιοῖο λυκοῖο,
Κρατὶ δ᾽ ἐπὶ κτιδέην κυνέην· ἕλε δ᾽ ὀξὺν ἄκοντα.
Βῆ δ᾽ ἰέναι ποτὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ· οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔμελλεν
Ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἂψ Ἕκτορι μῦθον ἀποίσειν.
Ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ᾽ ὅμιλον,
Βῆ ῥ᾽ ἀν᾽ ὁδὸν μεμαώς. τὸν δὲ φράσατο προσιόντα
Διογενὴς Ὀδυσεύς· Διομήδεα δὲ προσέειπεν,
Οὗτός τοι Διόμηδες ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνὴρ,
Οὐκ οἶδ᾽ ἢ νήεσσιν ἐπίσκοπος ἡμετέρῃσιν,
Ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνειώτων.
Ἀλλ᾽ ἐῶμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο

Tibi a. ego non vanus ſpeculator ero, neq; *tuam de me* fruſtrabor opinionē.
Eouſque enim in caſtra penetrabo, dum venero
Ad navem Agamemnoniam, ubi fortè erunt principes
Conſilia agitantes vel fugiendi, vel pugnandi.
Sic dixit. Ille vero in manibus ſceptrum poſuit, & ei juravit,
Sciat nunc Jupiter ipſe-altitonans maritus Junonis,
Non ſanè his equis vir vehetur alius
Trojanorum: ſed te aſſero perpetuò *illis* conſpicuum fore.
Sic dixit. Et ſanè perjurium juravit: eum verò incitavit.
Protinus verò circa humeros poſuit curvos arcus:
Induit autem exteriùs pellem cani lupi,
Capiti autem impoſuit viverræ-pelle-munitā galeam: cepitq; acutū jaculū.
Perrexit autem ire ad naves ab exercitu: neque erat
Venturus à navibus retrò ut Hectori nuntium referret.
Ubi verò jam equorumque & virorum reliquit cœtum,
Ibat per viam acer. Hunc autem animadvertit accedentem
Nobilis Ulyſſes: Diomedem autem allocutus eſt,
Iſte tibi ô Diomedes à caſtris venit vir,
Haud ſcio an navibus explorator noſtris,
An aliquod ſpoliaturus cadaverum mortuorum.
Verùm ſinamus ipſum primùm præterire *nos* per campum

324. Σκοπός.] Κατάσκοπος. Οὐδ᾽ ἀπὸ δόξης.] Οὐδ᾽ ἀπὸ δοκήσεως, καὶ εἰκασμοῦ.
325. Τόφρα γάρ.] Ἕως τούτου γάρ. Διαμπερές.] Μέχρι τέλους.
326. Μέλλουσιν. Ἐοίκασιν.
329. Ἴστω.] Γιγνωσκέτω, μάρτυς ἔστω.
330. Μὴ μὲν τοῖς.] Ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἂν τούτοις. Ἐποχήσεται.] Ἐπιβῇ τῶν ὀχημάτων.
331. Ἀγλαϊεῖσθαι.] Καλλωπισθῆναι.
332. Ἐπίορκον ἀπώμοσεν.] Ἐπιώρκησεν. Ὀρόθυνε.] Παρέτρεψε, παρώρμησε.
334. Πολιοῖο λύκοιο.] Λευκοῦ, πεφρώδους διὰ τὴν τῆς χροιᾶς ἰδιότητα. Καὶ γὰρ Πελίαν φασὶν ἔνθεν ὠνομάσθαι. Τυρὼ γὰρ ἡ Σαλμωνέως, γεννήσασα δύο παῖδας ἐκ Ποσειδῶνος, παρὰ τοῖς Ἐνιπέως τοῦ ποταμοῦ ῥείθροις κατέλειπε. Τὸν μὲν οὖν ἕνα κύων, ἀφαιρεθέντων αὐτῆς τῶν τέκνων, παρέχουσα θηλὴν, ἔτρεφε. τὸν δὲ ἕτερον ἵππος κατὰ τὸ μέτωπον ἐπάτησεν. Ἐπελθόντες οὖν οἱ ἱπποφορβοὶ, ἀνελόμενοί τε τὰ παιδία, ἔτρεφον, καὶ ὠνόμασαν, τὸν μὲν, ἐπεὶ ἐκ συνδρομῆς αἵματος ἐπελιώθη, Πελίαν· τὸν δὲ ἕτερον, ἐπεὶ κύων κατηλέησε, Νηλέα.
335. Κρατὶ δ᾽ ἐπὶ κτιδέην.] Ἀπὸ τοῦ κ ἡ ἀρχή. Ἐπεὶ ἐν ἑτέροις καὶ, ἰκτιδέην. Τοῦτο δὲ κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ ι λέγεται παρὰ τῷ Ποιητῇ. Ἰκτὶς γάρ ἐστιν. ὡς Νίκανδρος. Ἰκτίδος ἠΰτ᾽ ὄρνισι. Τὸ γὰρ μονοσύλλαβον οὐ δύναται κατὰ ἔκτασιν, οὔτε κατὰ συστολὴν λέγεσθαι. Οὐ γὰρ ἐκλείνεται ὡς κνιπὸς, ψιφός. Ταῦτα γὰρ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν οὔτε συστέλλεται. Ἀρκεῖ γὰρ τὸ κτίς. Κτιδέην.] Ἐξ ἰκτίδος δέρματος πεποιημένην. Ἰκτὶς δὲ ζῶον ὀρνιθοφάγον, καὶ πανοῦργον, μεῖζον γαλῆς, καὶ δασύτερον, ἄλλως δὲ παραπλήσιον. Οἱ δὲ τὴν ἀγρίαν γαλῆν εἶπον.
338. Κάλλιφ᾽.] Κατέλιπεν.
339. Φράσατο.] Εἶδεν, ἐνόησε. Κατάχρησις, ὁ τρόπος.

345. Τυλ-

Τυτθόν· ἔπειτα δέ κ' αὐτὸν ἐπαΐξαντες ἕλοιμεν
Καρπαλίμως· εἰ δ' ἄμμε παραφθαίησι πόδεσσιν,
Αἰεί μιν ποτὶ νῆας ἀπὸ στρατόφιν προτιειλεῖν
Ἔγχει ἐπαΐσσων, μή πως προτὶ ἄστυ ἀλύξῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, παρὲξ ὁδοῦ ἐν νεκύεσσι
Κλινθήτην· ὁ δ' ἄρ' ὦκα παρέδραμεν ἀφραδίῃσιν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀπέην ὅσσον τ' ἐπὶ οὖρα πέλονται
Ἡμιόνων, (αἳ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσιν
Ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον)
Τὼ μὲν ἐπεδραμέτην· ὁ δ' ἄρ' ἔστη δοῦπον ἀκούσας.
Ἔλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀποστρέψοντας ἑταίρους
Ἐκ Τρώων ἰέναι, πάλιν Ἕκτορος ὀτρύναντος.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄπεσαν δουρηνεκὲς, ἢ καὶ ἔλασσον,
Γνῶ ῥ' ἄνδρας δηΐους· λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα
Φευγέμεναι· τοὶ δ' αἶψα διώκειν ὁρμήθησαν.
Ὡς δ' ὅτε καρχαρόδοντε δύω κύνε εἰδότε θήρης,
Ἢ κεμάδ' ἠὲ λαγωὸν ἐπείγετον ἐμμενὲς αἰεὶ
Χῶρον ἀν' ὑλήενθ', ὁ δέ τε προθέῃσι μεμηκώς·

Paululum: deinde verò ipsum insecuti capiemus
Celeriter: si autem nos præcurrerit pedibus,
Semper ipsum naves versùs à castris compelle
Hastâ impetens, ne forte ad urbem effugiat.
Sic loquuti, extra viam inter cadavera
Reclinati sunt: ille verò celeriter prætercurrit præ imprudentiâ.
Sed cùm jam aberat quantum sulci sunt
Mularum, (hæ enim bobus præstantiores sunt
Ad trahendum in novali alto compactile aratrum)
Illi quidem accurrebant: hic autem constitit strepitu audito.
Sperabat enim animo qui revocarent socios
Ex Trojanis venire, rursùs Hectore jubente.
Sed quando jam aberant hastæ jactum, vel etiam minus,
Agnovit viros hostiles: velocia autem genua movit
Ut-fugeret: illi autem confestim insequi festinarunt.
Ut verò quum serratis-dentibus duo canes periti venationis,
Aut hinnulum, aut leporem urgent constanter semper
Locum per sylvosum, ille autem præcurrit clamans:

---

345. Τυτθόν.] Μικρόν. Κυρίως δὲ ἡ λέξις τίθεται ἐπὶ τῶν βρεφῶν, οἱονεὶ τίτθιον.

346. Παραφθαίησι.] Παραδράμοι, φθάσοι τῇ ταχυτῆτι τῶν ποδῶν.

347. Προτιειλεῖν.] Συνελαύνειν, συνδιώκειν. * Παρὰ τὸ προσειλέω.*

348. Ἀλύξῃ.] Ἐκκλίνῃ, ἐκφύγῃ.

349. Παρὲξ ὁδοῦ.] Ἔξω τῆς ὁδοῦ.

350. Κλινθήτην.] Κατεκλίθησαν, ἐκρύβησαν. Ἀφραδίῃσιν.] Ἀβουλίαις, ἀνοίαις.

351. Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀπέην ὅσσον τ' ἐπὶ οὖρα πέλονται Ἡμιόνων.] *Ὅσον αἱ αὔλακες ἀπέχουσιν ἀπὸ τῶν ἀρόντων ὀρέων.* Ὁπότ' ἄν, φησι, τηλικοῦτον αὐτῶν διεστήκει, ὅσον γίνεται διάστημα * ἐντὸς αὔλακος καὶ* ἡμιόνων ἐν ἀποστροφῇ ἀρούρων. Οἱ γὰρ ἀροῦντες τοῖς μὲν ἰσχυροτέροις ζεύγεσι μεγάλας ποιοῦσι τὰς ἁμαξικὰς, * τουτέστιν, αὔλακας. * φθάνουσι δὲ ὡς ὀξύτεροι αἱ ἡμίονοι τοὺς βόας ἐν ἀρότρῳ. Ἐπίουρα.] Ὅρια, ὁρμήματα. Ἀρίσταρχος οὕτως ἐξηγήσατο. Ὅσον, φησὶν, ὑφ' ἓν καὶ ὁμοῦ ἀπό τινος ἀφεθέντος καὶ ἀπολυθέντος ζεύγους ἡμιόνων, καὶ ζεύγους ἄλλου βοῶν, φθάσωσι καὶ προλάβωσι τοὺς βοῦς αἱ ἡμίονοι, (ταχύτεραι γάρ εἰσι τῶν βοῶν,) τοσοῦτόν, φησι, ἐάσαντες διάστημα παρελθεῖν τὸν Δόλωνα, μεταστραφέντες ἐδίωξαν.

352. Προφερέστεραι.] Ταχύτεραι, κρείσσονες ἐν τῷ ἀροτριᾷν.

353. Νειοῖο.] Διὰ νειοῦ. Νειὸς δέ ἐστιν ἡ νεωστὶ ἠροτριασμένη γῆ. Πηκτὸν ἄροτρον.] Τὸ τὸν γύην προσπεπηγότα ἔχοντα. Αὐτόγυον δὲ, τὸ ἐξ αὐτοῦ μονόξυλον. Καὶ Ἡσίοδός φησι· Δύο δὲ θέσθαι ἄροτρα πονησάμενος κατ' οἶκον· Αὐτόγυον, καὶ πηκτόν.

355. Ἔλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀποστρέψοντας ἑταίρους Ἐκ Τρώων ἰέναι πάλιν Ἕκτορος ὀτρύναντος.] Στικτέον μετὰ τὸ ἐκ Τρώων: Ἔστι γὰρ ὁ λόγος· Ἤλπιζε γὰρ ὁ Δόλων, ἑταίρους αὐτῷ ἐκ Τρώων ἐπάρχειν, ὡς, κελεύσαντος τοῦ Ἕκτορος, εἰς τοὐπίσω αὐτὸν ἀποστρέψαι. Ἀποστρέψαντας γὰρ, ὀπίσω καλέσοντας.

357. Δουρηνεκές.] Δόρατος βολήν, δόρατος μῆκος.

358. Δηΐους.] Πολεμίους. Λαιψηρά.] Ταχέα. Ἐνώμα.] Ἐκίνει πρὸς φυγήν.

359. Φευγέμεναι.] Φεύγειν.

360. Καρχαρόδοντε.] Ἐπικαμπεῖς ὀδόντας ἔχοντες, ἢ τραχεῖς. Καρχαρὸν γὰρ, τὸ τραχύ. Εἰδότε θήρης.] Ἔμπειροι θηρατικῆς.

361. Κεμάδα.] Νεογνὸν ἔλαφον, ἢ δορκάδα. Ἐπείγετον.] Θορυβοῦσι διώκοντες.

364. Ἀπο-

Ὣς τὸν Τυδείδης ἠδὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
Λαοῦ ἀποτμήξαντε, διώκετον ἐμμενὲς αἰεί.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε μιγήσεσθαι φυλάκεσσιν
Φεύγων ἐς νῆας, τότε δὴ μένος ἔμβαλ' Ἀθήνη
Τυδείδῃ· ἵνα μή τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Φθαίη ἐπευξάμενος βαλέειν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθῃ·
Δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
Ἠὲ μέν' ἠέ σε δουρὶ κιχήσομαι· οὐδέ σέ φημι
Δηρὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἀλύξειν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἦ ῥα, καὶ ἔγχος ἀφῆκεν. ἑκὼν δ' ἡμάρτανε φωτός.
Δεξιτερὸν δ' ὑπὲρ ὦμον ἐϋξόου δουρὸς ἀκωκὴ
Ἐν γαίῃ ἐπάγη, ὁ δ' ἄρ' ἔστη τάρβησέν τε
Βαμβαίνων· ἄραβος δὲ διὰ στόμα γίνετ' ὀδόντων
Χλωρὸς ὑπαὶ δείους· τὼ δ' ἀσθμαίνοντε κιχήτην·
Χειρῶν δ' ἁψάσθην· ὁ δὲ δακρύσας ἔπος ηὔδα,
Ζωγρεῖτ', αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι· ἔστι γὰρ ἔνδον
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
Τῶν κ' ὔμμιν χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα
Εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Θάρσει, μηδέ τι τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω·
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Πῆ δ' οὕτως ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεαι οἶος

Sic hunc Tydides atque urbium-vastator Ulysses
A suis cum interclusissent, persequebantur constanter semper.
Sed quando jam mox esset permixturus-se custodibus
Fugiens ad naves, jam tum robur injecit Minerva
Tydidæ: ut ne aliquis Achivorum ære-loricatorum
Prior gloriaretur vulnerasse, ille verò secundus veniret:
Hastâ verò impetens allocutus est *eum* fortis Diomedes,
Vel mane, vel te hastâ assequar: neque te puto
Diu mea à manu effugiturum gravem mortem.
Dixit, & hastam emisit. Volens autem aberravit ab homine.
Dexterum vero supra humerum benepolitæ hastæ cuspis
In terra fixa est, hic autem constitit, trepidavitque
Crepitans dentibus: stridor autem per os fiebat dentium
Pallidus præ timore: illi verò anhelantes assecuti sunt:
Manusque prehenderunt: ille autem lacrymans dixit,
Vivum me capite, at ego me redimam: est enim mihi intus
Æsque, aurumque, & artificio-multo-elaboratum ferrum:
Ex his vobis donabit pater infinita dona-ob-liberationem
Si me vivum *esse* audiverit apud naves Achivorum.
Hunc verò respondens allocutus est consilio-abundans-Ulysses,
Confide, neque omnino tibi mors obversetur animo:
Sed age mihi hoc dic, & verè narra,
Quonam sic naves versùs à castris vadis solus

364. Ἀποτμήξαντε.] Ἀποταμόντες, χωρίσαντες. Λαοῦ ἀποτμήξαντε, διώκετον.] Τοῦ Τρωϊκοῦ ὄχλου χωρίσαντες, αὐτὸν ἐδίωκον. Τρία δὲ ῥήματά εἰσι παρὰ τῷ Ποιητῇ, τὸ τοῦ παρῳχημένου, * τουτέστι, χρόνου παρατατικοῦ, * δυϊκὸν τρίτον εἰς ον λῆγον ἔχοντα παραλόγως. Τοῦτο, καὶ τό· Ἀνδρέσσιν ἡρώεσσι τετεύχατον. Καὶ τό· Ἔγκατα καὶ μέλαν αἷμα λαφύσσετον. Οὐκ ἔστι μὲν τοι Ἀττικῆς δυϊκῆς σημασίας. Ἀναθεώρησιν γὰρ ἔχει πληθυντικήν. Τὸ γὰρ διώκετον, ἀντὶ τοῦ ἐδίωκον κεῖται, * καὶ, ἐδιωκέτην. * Καὶ τὸ, Ἀνδρέσσιν ἡρώεσσι τετεύχατον, ἀντὶ τοῦ, ἔτευχον * καὶ, ἐτευχέτην. * Καὶ τὸ λαφύσσετον, ἀντὶ τοῦ, ἐλάφυσσον, * καὶ, ἐλαφυσσέτην. * Ἐμμενές.] Ἀδιαλείπτως, ἐπιμόνως.

368. Φθαίη.] Φθάσειε.

369. Δουρὶ δ' ἐπαΐσσων.] Σὺν τῷ δόρατι ἐφορμῶν. ὅ ἐστιν, ἐπισείων αὐτῷ τὸ δόρυ πρὸς κατάπληξιν.

371. Ἀλύξειν.] Διαφεύξεσθαι. Αἰπὺν ὄλεθρον.] Μέγαν. ἐξ οὗ, δεινόν.

375. Βαμβαίνων.] Τρέμων. Ὀνοματοποιΐα, ὁ τρόπος. Ἤ, ἀσαφῆ φωνὴν προϊέμενος ἀπὸ τοῦ φόβου. Ἄραβος.] Ἦχος τῶν ὀδόντων. Διὰ στόμα.] Κατὰ τὸ στόμα. Ἐνήλλακται δὲ ἡ πτῶσις. ἵν' ᾖ, διὰ στόματος.

376. Ὑπαὶ δείους.] Ὑπὸ δέους, ὑπὸ φόβου.

377. Ἁψάσθην.] Ἐλάβοντο.

378. Ζωγρεῖτε.] Ζῶντά με φυλάττετε. Ἐμὲ λύσομαι.] Ἀντὶ τοῦ, ἐμαυτὸν λυτρώσομαι.

379. Πολύκμητος.] Ὁ πολλὰ κάμνων. Ἤ, δι' οὗ πολλὰ κατασκευάζεται.

381. Πεπύθοιτο.] Ἀκούσοι.

383. Καταθύμιος.] Κατὰ τὴν ψυχὴν, κατὰ τὸν νοῦν.

394. Θοῶ.

Νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
Ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνειώτων;
Ἤ σ' Ἕκτωρ προέηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα
Νῆας ἔπι γλαφυράς, ἢ σαυτὸν θυμὸς ἀνῆκε;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυῖα,
Πολλῇσί μ' ἄτῃσι παρὲκ νόον ἤγαγεν Ἕκτωρ,
Ὅς μοι Πηλείωνος ἀγαυοῦ μώνυχας ἵππους
Δωσέμεναι κατένευσε, καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ.
Ἠνώγει δέ μ' ἰόντα θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
Ἀνδρῶν δυσμενέων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι
Ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ ὡς τοπάρος περ,
Ἢ ἤδη χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,
Φύξιν βουλεύοιτε μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλοιτε
Νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμός,
Ἵππων Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ' ἀλεγεινοὶ
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἠδ' ὀχέεσθαι
Ἄλλῳ γ' ἢ Ἀχιλῆϊ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἕκτορα ποιμένα λαῶν;
Ποῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήϊα; ποῦ δέ οἱ ἵπποι;
Πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί;
Ἅσσά τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν· ἢ μεμάασιν
Αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἠὲ πόλινδε
Ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Δόλων Εὐμήδεος υἱός,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω,
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὅσοι βουληφόροι εἰσί,

Noctem per tenebrosam, quando dormiunt mortales cæteri?
An aliquod spoliaturus cadaverum mortuorum?
An te Hector præmisit speculatum singula
Naves ad cavas, an te ipsum animus impulit?
Huic autem respondit deinde Dolon, subtus autem tremebant membra,
Multis me promissis-exitialibus præter voluntatem induxit Hector,
Qui mihi Pelidæ præclari solidos-ungulis equos
Daturum annuit, & currus varios ære.
Jussit autem me euntem celerem per noctem nigram,
Ad hostes propè accedere, & cognoscere
An custodiantur naves veloces sicut antea,
Vel jam manibus à nostris domiti,
De fuga consilium agitaretis inter vos, neque velletis
Noctu excubias agere, labore fatigati gravi:
Hunc autem subridens allocutus est consiliis-abundans Ulysses,
Sane tibi magna dona appetebat animus,
Equos Æacidæ bellicosi: hi verò difficiles *sunt*
Viris mortalibus domitu, & equitatu
Alii saltem quàm Achilli, quem immortalis peperit mater.
Sed age mihi hoc dic, & verè narra,
Ubi nunc huc profectus reliquisti Hectora pastorem populorum?
Ubi verò ei arma jacent Martia? ubi verò ei equi?
Quomodò verò aliorum Troum excubiæque & contubernia?
Quæque consultent inter se: an in animo habeant
Illic manere secus naves procul, an ad urbem
Redituri sunt, quandoquidem domuérunt scilicet Achivos.
Hunc verò rursus allocutus est Dolon Eumedis filius,
Ego verò tibi hæc valdè verè narrabo,
Hector quidem inter eos qui consiliarii sunt,

394. Θοήν.] Τὴν ταχέως ἐπιλαμβάνουσαν τὴν γῆν.
401. Ἐπεμαίετο.] Ἐπεζήτει, ἐπεθύμει.
402. Ἀλεγεινοί.] Ἄλγος παρέχοντες, ἤ, πρὸς τὸ κτήσασθαι ἀδύνατοι.
403. Ὀχέεσθαι.] Ἐποχηθῆναι, ἐπιβῆναι.
408. Πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων.] Πῶς δ' αἱ τῶν λοιπῶν Τρώων.
409. Ἅσσά τε.] Ἅτινα δή.
410. Αὖθι.] Αὐτόθι, αὐτοῦ.

Βουλὰς βουλεύει θείου παρὰ σήματι Ἴλου
Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου· φυλακὰς δ' ἃς εἴρεαι ἥρως,
Οὔτις κεκριμένη ῥύεται στρατὸν, οὐδὲ φυλάσσει.
Ὅσσαι γὰρ Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, οἷσιν ἀνάγκη,
Οἵ δ' ἐγρηγόρθασι, φυλασσέμεναί τε κέλονται
Ἀλλήλοις· ἀτὰρ αὖτε πολύκλητοι ἐπίκουροι
Εὕδουσι· Τρωσὶ γὰρ ἐπιτραπέουσι φυλάσσειν.
Οὐ γάρ σφιν παῖδες σχεδὸν εἵαται, οὐδὲ γυναῖκες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Πῶς γὰρ νῦν Τρώεσσι μεμιγμένοι ἱπποδάμοισιν
Εὕδουσ', ἢ ἀπάνευθε, δίειπέ μοι, ὄφρα δαείω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων Εὐμήδεος υἱός,
Τοιγὰρ ἐγὼ καὶ ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω,
Πρὸς μὲν ἁλὸς Κᾶρες καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι,
Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες, δῖοί τε Πελασγοί·
Πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι, Μυσοί τ' ἀγέρωχοι
Καὶ Φρύγες ἱππόδαμοι, καὶ Μήονες ἱπποκορυσταί.
Ἀλλὰ τί ἢ ἐμὲ ταῦτα διεξερέεσθε ἕκαστα;
Εἰ γὰρ δὴ μέματον Τρώων καταδῦναι ὅμιλον,
Θρήϊκες οἵδ' ἀπάνευθε νεήλυδες ἔσχατοι ἄλλων·

Consilia agitat diviti ad sepulchrum Ili
Seorsim à strepitu: excubias verò quas quæris heros,
Nullæ certæ tuentur castra, neque custodiunt.
Quotquot enim Trojanorum ignis foci, quibus necesse,
Hi vigilant, excubiasque agere hortantur
Inter-se: at contra è-multis-locis-convocati socii
Dormiunt: Trojanis enim permittunt custodias.
Non enim ipsis liberi propè sedent, neque uxores.
Hunc autem respondens allocutus est consiliis-abundans Ulysses,
Quonam modo nunc Trojanis permisti equûm-domitoribus
Dormiunt, an seorsim, expone mihi, ut sciam.
Huic autem respondit deinde Dolon Eumedis filius,
Ego verò tibi etiam hæc valde verè narrabo,
Ad mare quidem Cares & Pæones curvis arcubus-armati,
Et Leleges, & Caucones, nobilesque Pelasgi:
Ad Thymbram vero obtinent Lycii, Mysique superbi
Et Phryges equûm-domitores, & Mæones bellatores-equestres.
Sed cur me hæc percontamini singula?
Si enim jam cupitis Trojanorum penetrare in castra,
Thraces hi seorsum *sunt* novi-advenæ extremi omnium:

415. Βουλὰς βουλεύει.] Τὸ σχῆμα, παρονομασία. Σήματι.] Τάφῳ. Ἴλου.] Ὁ δὲ Ἶλος Τρωὸς παῖς. ἀφ' οὗ Ἴλιος ἐκλήθη, * καὶ τὸ Ἴλιον. *

416. Φλοίσβου.] Ἤχου, θορύβου. Φυλακὰς δ', ἃς εἴρεαι, ἥρως.] * Τῶν φυλακῶν δέ. * Περὶ δὲ τῶν φυλακῶν, ὧν ἐρωτᾷς με, ὦ γενναιότατε. * Κατὰ τὰς. ἐν τῷ. *

417. Κεκριμένη.] Ἐπιλελεγμένη.

418. Ἐσχάραι.] Πυραί. Δηλοῖ δὲ ἡ λέξις καὶ τὴν ἑστίαν, καὶ τὸ ῥυπαρὸν καὶ καυθὲν ἕλκος, καὶ τὸν βωμόν. ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἡρακλεῖ. καὶ τὴν κυρίως λεγομένην ἐσχάραν, τὴν μὴ ἔχουσαν ὕψος, ἀλλ' ἐπὶ γῆς οὖσαν, ἢ κοίλην. ὅθεν καὶ τὰ ἐν σώματι κοῖλα ἕλκη ἐσχάραι παρ' ἰατροῖς.

419. Ἐγρηγόρθασιν.] Ἐγρηγοροῦσιν. Φυλασσέμεναι.] Φυλάσσειν.

421. Ἐπιτραπέουσιν.] Ἐπιτρέπουσιν, ἐγχειρίζουσιν.

422. Εἵαται.] Εἰσίν. * Ἕαται. ἧνται. κάθηνται. στρατοπεδεύουσι. *

425. Ἢ ἀπάνευθεν.] Ἢ ἄποθεν, καὶ χωρίς. Δίειπέ μοι.] Ἀκριβῶς διασάφησον, εἰπέ. Δαείω.] Μάθω.

428. Πρὸς μὲν ἁλός.] Τῷ πρὸς τὴν θάλασσαν μέρει. Προσληπτέον δὲ τό, ἔλαχον διατελεῖν. Παίονες.] Ἔθνος Θρᾳκικόν. Τινὲς δέ φασι, τοὺς νῦν καλουμένους Παννονίους. ἕτεροι δέ, Μακεδόνας. Ἀγκυλότοξοι.] Ἐπικαμπῆ τόξα ἔχοντες.

429. Λέλεγες.] Ἔθνος Καρικόν. Λέγει δὲ τοὺς ἐν Πηγάσῳ πόλει Καρίας οἰκοῦντας. Καύκωνες.] Ἔθνος Παφλαγονίας. οἱ δέ, Σκυθίας, οἱ δέ, τοὺς λεγομένους Καυνίους εἶπον. Πελασγοί.] Οἱ τὸ παράλιον μέρος τῆς Καρίας ἔχοντες. Ἄμεινον δέ, λέγειν αὐτοὺς γένος τι πολυπλανές, οἰκῆσαν ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ Εὐρώπῃ, νῦν δὲ τῆς Τρῳάδος πλησίον, ἔνθα αἱ Τράλλεις.

430. Πρὸς Θύμβρης.] Πρὸς τὸ Θυμβραῖον πεδίον. Θύμβρα γὰρ τόπος ἐστὶ τῆς Τροίας, ἔνθα καὶ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἐπιφανές. Ἔλαχον.] Κλήρῳ ἔλαβον. Ἀγέρωχοι.] Αὐθάδεις, θρασεῖς. Ἔστι δέ, ὅτε δηλοῖ ἡ λέξις καὶ τοὺς ἄγαν ἀνδρείους καὶ ἐντίμους. παρὰ τὸ ἄγαν αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ γέρως ὀχεῖσθαι.

431. Μήονες.] * Μαίονες. * Λυδοί.

432. Διεξερέεσθε.] Ἐρωτᾶτε.

434. Νεήλυδες.] Νεωστὶ ἐληλυθότες.

Ἐν δέ σφιν Ῥῆσος βασιλεύς, πάϊς Ἠϊονῆος,
Τοῦ δὴ καλλίστους ἵππους ἴδον, ἠδὲ μεγίστους·
Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.
Ἅρμα δέ οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ εὖ ἤσκηται·
Τεύχεα δὲ χρύσεια πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
Ἤλυθ' ἔχων· τὰ μὲν οὔ τι καταθνητοῖσιν ἔοικεν
Ἄνδρεσσιν φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ἀλλ' ἐμὲ νῦν νηυσὶ πελάσσετον ὠκυπόροισιν,
Ἢ ἐμὲ δήσαντες λίπετ' αὐτόθι νηλέϊ δεσμῷ,
Ὄφρα κεν ἔλθητον, καὶ πειρηθῆτον ἐμεῖο
Ἠὲ κατ' αἶσαν ἔειπον ἐν ὑμῖν, ἠὲ καὶ οὐκί.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
Μὴ δή μοι φύξιν γε Δόλων ἐμβάλλεο θυμῷ,
Ἐσθλά περ ἀγγείλας, ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐς ἁμάς·
Εἰ μὲν γάρ κε σε νῦν ἀπολύσομεν, ἠὲ μεθῶμεν,
Ἦ τε καὶ ὕστερον εἶσθα θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Ἠὲ διοπτεύσων, ἢ ἐναντίβιον πολεμίζων·

Cum ipsis autem Rhesus rex, filius Eionei,
Hujus certè pulcherrimos equos vidi, atque maximos:
Candidiores nive, cursu autem ventis pares.
Currus verò ei auroque & argento scitè elaboratus est:
Arma verò aurea suspicienda, mirabile visu,
Venit habens: quae quidem neutiquam mortalibus convenit
Viris ferre, sed immortalibus diis.
Sed me nunc navibus admovete velocibus,
Aut me ligatum relinquite hìc rigido vinculo,
Donec redieritis, & experti-fueritis de me
An secundùm veritatem dixi vobis, sive etiam non.
Illum autem torvè intuitus allocutus est fortis Diomedes,
Ne jam mihi effugium Dolon injicias animo,
Bona quamvis nuntiasti, quum venisti manus in nostras:
Si enim te nunc pretio-liberabimus, aut dimiserimus,
Certe & posthac venies celeres ad naves Achivorum,
Aut speculaturus, aut apertè pugnans:

---

435. Ἐν δέ σφι Ῥῆσος βασιλεύς.] Ῥῆσος γένει μὲν ἦν Θρᾷξ, υἱὸς δὲ Στρυμόνος τοῦ αὐτόθι ποταμοῦ, καὶ Εὐτέρπης, μιᾶς τῶν Μουσῶν. Διάφορος δὲ τῶν καθ' αὐτὸν γενόμενος ἐν πολεμικοῖς ἔργοις, ἐπῆλθε τοῖς Ἕλλησιν, ὅπως Τρωσὶ συμμαχήσῃ. Καὶ μίαν ἡμέραν συμβαλὼν, πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀπέκτεινε. Δείσασα δὲ Ἥρα περὶ τῶν Ἑλλήνων, Ἀθηνᾶν ἐπὶ τὴν τούτου διαφθορὰν πέμπει. Κατελθοῦσα δὲ ἡ θεὸς, Ὀδυσσέα καὶ Διομήδην ἐπὶ τὴν κατασκοπὴν ἐποίησε προελθεῖν. Ἐπιστάντες δὲ ἐκεῖνοι κοιμωμένῳ Ῥήσῳ, αὐτόν τε καὶ ἑταίρους αὐτοῦ κτείνουσι, ὡς ἱστορεῖ Πίνδαρος. Ἔνιοι δὲ λέγουσι, νυκτὸς παραγεγονέναι τὸν Ῥῆσον εἰς τὴν Τροίαν. Καὶ πρὶν γεύσασθαι αὐτὸν τοῦ ὕδατος τῆς χώρας, φονευθῆναι. Χρησμὸς γὰρ ἐδέδοτο αὐτῷ, φασὶν, ὅτι, εἰ αὐτὸς γεύσεται τοῦ ὕδατος, καὶ οἱ ἵπποι αὐτοῦ τοῦ Σκαμάνδρου πίωσι, καὶ τῆς αὐτόθι νομῆς, *γεύσωνται,* ἀκαταμάχητος ἔσται εἰς τὸ παντελές. Ἐν δέ σφι Ῥῆσος βασιλεύς.] Ὅσοι ἐκ Μουσῶν τίκτονται· Ὀρφεὺς ἐκ Καλλιόπης, ἢ Κλειοῦς· Λῖνος Τερψιχόρης, ἤ, ὥς τινες, Εὐτέρπης· Ῥῆσος Τερψιχόρης καὶ αὐτὸς, ἢ Εὐτέρπης· Θαλείας Παλαίφατος· Ἐρατοῦς Θάμυρις ὁ Θρᾷξ· Μελπομένης καὶ Ἀχελώου Σειρῆνες· Πολυμνείας Τριπτόλεμος. * Μία Οὐρανία ἄτεκνος ἐνταῦθα διαμένει. *

437. Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.] Τοῦτο καλεῖται ὑπερβολή. ὁ γὰρ νοῦς· λευκότεροι μὲν χιόνος τῇ χροιᾷ, τῷ δὲ τάχει ἴσοι τοῖς ἀνέμοις. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐμείωσε τὴν ὑπερβολὴν ἐκ τοῦ μὴ εἰπεῖν, αὐτοὺς καὶ τῶν ἀνέμων ταχυτέρους. Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.] Δύο ὑπερβολὰς ἐπέθηκεν ἐντέχνως. τὴν μὲν ἐξ ὑπερθέσεως· τὴν δὲ ἐξ ὁμοιώσεως. καὶ ἐφ' ἑκατέρας παρέλαβε τὸ οἰκεῖον. Χιόνος μὲν γὰρ δυνατόν τι λευκότερον γενέσθαι, ἀνέμου θᾶσσον οὐδέν. Καλῶς οὖν τῷ μὲν ἀδυνάτῳ εἴκασε, τὸ δὲ δυνατοῦ μεῖζον ἀπέφηνεν. Ἐπαινετὸν δὲ, ὅτι καὶ αἰτιατικὴν δυνάμενος εἰπεῖν, Λευκοτέρους χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοίους. Καὶ ὡς γὰρ ἐπέτρεπε τὸ μέτρον, μετεμόρφωσε τὸν λόγον, θαυμαστικῶς ἀναφωνήσας τὸν ἔπαινον αὐτῶν.

439. Πελώρια.] Οὐ κατὰ τὸ μέγεθος, νῦν, μεγάλα, ἀλλὰ κατὰ τὸ κάλλος περισσά.

442. Νηυσὶ πελάσσετον.] Ἐπὶ τὰς ναῦς ἀγάγετε.

443. Νηλέϊ.] Ἀνηλεεῖ, σφοδρῷ.

444. Πειρηθῆτον.] Πεῖραν λάβητε.

448. Ἀμάς.] Εἰς τὰς ἡμετέρας.

449. Ἀπολύσομεν.] Λύτρα λαβόντες ἀποπέμψομεν. Ἠὲ μεθῶμεν.] Ἢ ἐάσομεν ἄνευ δώρων.

450. Εἶσθα.] Ἥξεις, παραγενήσῃ, ἐλεύσῃ.

451. Διοπτεύσων.] Κατασκοπεύσων.

Εἰ δέ κ' ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς,	Si vero meis manibus domitus vitam amiseris,
Οὐκ ἔτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσεαι Ἀργείοισιν.	Non amplius posthac tu nocumentum unquam eris Argivis.
Ἦ, καὶ ὁ μὲν μιν ἔμελλε γενείου χειρὶ παχείῃ	Dixit, & is quidem eum erat mento manu robusta
Ἁψάμενος λίσεσθαι· ὁ δ' αὐχένα μέσσον ἔλασε,	Prehenso supplex precaturus: is autem cervicem mediam percussit,
Φασγάνῳ ἀΐξας, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·	Ense insurgens, & ambos incidit nervos:
Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.	Loquentis verò illius caput pulveribus mistum est.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῆφιν ἕλοντο,	Ejus autem viverræ pelle-munitam galeam â capite detraxerunt.
Καὶ λυκέην, καὶ τόξα παλίντονα, καὶ δόρυ μακρόν·	Et pellem-lupinam, & arcus renitentes, & hastam longam:
Καὶ τά γ' Ἀθηναίῃ ληΐτιδι δῖος Ὀδυσσεὺς	Et hæc quidem Minervæ prædatrici nobilis Ulysses
Ὑψόσ' ἀνέσχεθε χειρὶ, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα,	In altum sustulit manu, & precans verbum dixit,
Χαῖρε θεὰ τοῖσδεσι· σὲ γὰρ πρώτην ἐν Ὀλύμπῳ	Gaude dea hisce: te enim primam in Olympo
Πάντων ἀθανάτων ἐπιβωσόμεθ'· ἀλλὰ καὶ αὖτις	Omnium immortalium invocabimus: sed & insuper
Πέμψον ἐπὶ Θρηκῶν ἀνδρῶν ἵππους τε καὶ εὐνάς.	Deduc *nos* ad Thracum virorum equosque & contubernia.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕθεν ὑψόσ' ἀείρας,	Sic dixit, & à se in-altum sublata,
Θῆκεν ἀνὰ μυρίκην· δέελον δ' ἐπὶ σῆμά τ' ἔθηκε,	Posuit super myricam: conspicuumque signum apposuit,
Συμμάρψας δόνακας, μυρίκης τ' ἐριθηλέας ὄζους,	Convellens arundines, myricæque latè-frondentes ramos,
Μὴ λάθοι αὖτις ἰόντε θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν.	Ne lateret redeuntes celerem per noctem nigram.
Τὼ δὲ βάτην προτέρω διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα.	Illi autem progressi sunt ulterius perque arma & nigrum sanguinem.
Αἶψα δ' ἐπὶ Θρηκῶν ἀνδρῶν τέλος ἷξον ἰόντες·	Statim autem ad Thracum virorum ordines pervenerunt euntes:
Οἱ δ' εὗδον καμάτῳ ἀδδηκότες, ἔντεα δέ σφιν	Illi autem dormiebant labore fatigati, armaque illis
Καλὰ παρ' αὐτοῖσιν χθονὶ κέκλιτο, εὖ κατὰ κόσμον	Pulchra juxta ipsos humi jacebant, scitè & decorè
Τρισοιχεί· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι.	Triplici-ordine: & ad eorum singulos bijuges equi.
Ῥῆσος δ' ἐν μέσσῳ εὗδε, παρ' αὐτῷ δ' ὠκέες ἵπποι	Rhesus autem in medio dormiebat, juxta ipsum autem veloces equi.
Ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμᾶσι δέδεντο.	A semicirculo-ad-sellam-fixo-extremo loris ligati erant.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς προπάροιθεν ἰδὼν Διομήδεϊ δεῖξεν,	Hunc autem Ulysses prior conspicatus Diomedi ostendit,

452. Ἐμῆς ὑπὸ χερσίν.] Ὑπὸ τῶν ἐμῶν χειρῶν.
456. Ἀπέκερσεν.] Ἀπέκοψεν, ἀπέτεμε. Τένοντε.] Τοὺς αὐχένας λέγει.
457. Φθεγγομένου.] Τὸ στόμα εἰς τὸ φθέγξασθαι κινοῦντος. Προύλαβεν οὖν ἡ φωνὴ τὴν πληγήν.
459. Λυκέην.] Λύκου δοράν. Παλίντονα.] Εἰς τοὐπίσω ἑλκόμενα. Καὶ δόρυ μακρόν.] Ὃ ἀνωτέρω ἄκοντα εἶπε.
460. Ληΐτιδι.] Λαφυραγωγῷ, πολεμικῇ.
462. Τοῖσδεσι.] Ἐν τούτοις.
463. Ἐπιβωσόμεθα.] Ἐπὶ βοήθειαν καλεσόμεθα. Γράφεται δὲ καί, ἐπιδωσόμεθα. ἵν' ᾖ, δώροις τιμήσομεν.
466. Ἀνὰ μυρίκην.] Μυρίκη, θαμνῶδες φυτόν. Δέελον.] * Δῆλον. * Εὔγνωστον, εὔδηλον.
467. Συμμάρψας.] Συλλαβών, κλάσας. Δόνακας.] Καλάμους. Ἀπὸ τοῦ δονεῖσθαι. Ἐριθηλέας.] Ἄγαν θάλλοντας, εὐθαλεῖς.
470. Ἷξαν.] Παρεγένοντο.
473. Τρισοιχεί.] Ἐπὶ τρεῖς στίχας καὶ τάξεις. Δίζυγες.] Δύο ἵπποι ὑπὸ ζυγὸν ἀγόμενοι.
475. Ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης.] Ἐκ τοῦ ἐσχάτου μέρους τοῦ ἁρματείου δίφρου τῆς περιφερείας. ὃ καὶ ἄντυξ καὶ ἐπιδιφριὰς καλεῖται.
476. Προπάροιθεν ἰδών.] Πρότερος ἰδών.

Οὗτός τοι Διόμηδες ἀνὴρ, οὗτοι δέ τοι ἵπποι
Οὓς νῶϊν πίφαυσκε Δόλων, ὃν ἐπέφνομεν ἡμεῖς.
Ἀλλ' ἄγε δὴ πρόφερε κρατερὸν μένος· οὐδέ τί σε χρὴ
Ἑστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσιν, ἀλλὰ λύ' ἵππους·
Ἠὲ σύ γ' ἄνδρας ἔναιρε, μελήσουσι δέ μοι ἵπποι.
Ὣς φάτο. τῷ δ' ἔμπνευσε μένος γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
Ἄορι θεινομένων· ἐρυθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.
Ὡς δὲ λέων μήλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθὼν,
Αἴγεσιν ἢ ὀΐεσσι κακὰ φρονέων ἐνορούσῃ·
Ὣς μὲν Θρήϊκας ἄνδρας ἐπῴχετο Τυδέος υἱὸς,
Ὄφρα δυώδεκ' ἔπεφνεν. ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ὅντινα Τυδείδης ἄορι πλήξειε παραστὰς,
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκε·
Τὰ φρονέων κατὰ θυμὸν, ὅπως καλλίτριχες ἵπποι
Ῥεῖα διέλθοιεν, μηδὲ τρομεοίατο θυμῷ
Νεκροῖς ἀμβαίνοντες· ἀήθεσσον γὰρ ἔτ' αὐτῶν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κιχήσατο Τυδέος υἱὸς,
Τὸν τρεισκαιδέκατον μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα,
Ἀσθμαίνοντα· κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλῆφιν ἐπέστη
Τὴν νύκτ' Οἰνείδαο πάϊς διὰ μῆτιν Ἀθήνης.
Τόφρα δ' ἄρ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς λύε μώνυχας ἵππους·
Σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι, καὶ ἐξήλαυνεν ὁμίλου,
Τόξῳ ἐπιπλήσσων, ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαεινὴν

Is tibi Diomedes vir, ii verò tibi equi
Quos nobis significavit Dolon, quem occidimus nos.
Verum agè jam profer validum robur: neque omnino te oportet
Stare otiosè cum armis, sed solve equos:
Aut tu viros occide, erunt autem curæ mihi equi.
Sic dixit. Illi autem inspiravit robur cæsia-oculis Minerva:
Interficieb. autem-huc-illuc-se-sedulò-convertens: hor.v gem.excitab.fœd.
Ense percussorum: rubescebat autem sanguine terra.
Veluti autem leo pecudibus incustoditis superveniens,
Capris vel ovibus mala machinans irruit:
Sic quidem Thracas viros invadebat Tydei filius,
Donec duodecim interfecerat. At abundans-consiliis Ulysses,
Quemcunque Tydides ense percuteret adstans,
Hunc Ulysses ponè prehensum pede extrahebat:
Hæc cogitans animo, ut pulchri-jubis equi
Facile transirent, neque tremerent animo
Supra cadavera gradientes: insueti erant enim-adhuc eorum.
Sed quando jam regem adeptus est Tydei filius,
Hunc decimum tertium dulci animo privavit,
Suspirantem: malum enim somnium capiti adstitit
Per noctem Oenidæ filius per consilium Minervæ.
Interea autem fortis Ulysses solvebat solidos-ungulis equos:
Colligavitque loris, & eduxit ab exercitu,
Arcu percutiens, quia non scuticam splendidam

---

478. Πίφαυσκε.] Προεσήμαινεν, ἔλεγε.
479. Πρόφερε.] Φανερὸν ποίει.
480. Μέλεον.] Ματαίως. *μάτην,* ματαίως, ἢ μάταιον.
481. Ἔναιρε.] Φόνευε.
483. Ἐπιστροφάδην.] Ἐνεργῶς, εὐτόνως. ἢ, ἄλλοτε εἰς ἄλλον ἐπιστρεφόμενος. Σπουδαίως. Στόνος.] Στεναγμός. Ἀεικής.] Χαλεπός.
484. Ἄορι θεινομένων.] Τῷ ξίφει πληττομένων. Ἐρυθαίνετο.] Ἐρυθρὰ ἐγίγνετο, ἐφοινίσσετο.
485. Ἀσημάντοισιν.] Ἀφυλάκτοις, ἀφροντίστοις. μὴ ἔχουσι ποιμένα.
486. Ἐνορούσῃ.] Ἐπιπηδήσῃ, ἐφορμήσῃ.
487. Ἐπῴχετο.] Ἐπήρχετο.
490. Ἐξερύσασκε.] Μεθεῖλκε.
492. Τρομεοίατο.] Φοβοῖντο.
493. Ἀήθεσσον.] Ἀσυνήθεις ἦσαν.
496. Κακὸν γὰρ ὄναρ.] Κακὸς ὄνειρος. Ὁ Διομήδης ἐπέστη αὐτῷ, ὅτι νυκτὸς καθεύδοντα αὐτὸν ἀνεῖλεν.
497. Οἰνείδαο πάϊς.] Ὁ Διομήδης, Οἰνέως ἔκγονος. Τυδεὺς γὰρ Οἰνέως ἦν υἱός. Μῆτιν.] Βουλήν.
498. Τλήμων.] Καρτερικός.
499. Σὺν δ' ἤειρε.] Συνέδησε δέ. *συνήειρε δέ.*
500. Ἐπιπλήσσων.] Πλήσσων, ἐλαύνων. Μάστιγα φαεινήν.] Ἤτοι στιλπνήν. ἢ, τὴν φανερῶς κειμένην.

502. Ποι-

Ποικίλα ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἑλέσθαι·
Ῥοίζησεν δ' ἄρα, πιφαύσκων Διομήδεϊ δίῳ.
Αὐτὰρ ὁ μερμήριζε, μένων ὅ, τι κύντερον ἕρδοι,
Ἢ ὅγε δίφρον ἑλὼν ὅθι ποικίλα τεύχε' ἔκειτο,
Ῥυμοῦ ἐξερύοι, ἢ ἐκφέροι ὑψόσ' ἀείρας,
Ἢ ἔτι τῶν πλεόνων Θρηκῶν ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα, τόφρα δ' Ἀθήνη
Ἐγγύθεν ἱσταμένη προσέφη Διομήδεα δῖον,
Νόστου δὴ μνῆσαι μεγαθύμου Τυδέος υἱὲ
Νῆας ἔπι γλαφυράς, μὴ καὶ πεφοβημένος ἔλθῃς,
Μή πού τις καὶ Τρῶας ἐγείρῃσι θεὸς ἄλλος.
Ὣς φάθ'. ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
Καρπαλίμως δ' ἵππων ἐπεβήσατο. κόπτε δ' Ὀδυσσεὺς
Τόξῳ· τοὶ δ' ἐπέτοντο θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οὐδ' ἀλαοσκοπίην εἶχ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ὡς ἴδ' Ἀθηναίην μετὰ Τυδέος υἱὸν ἕπουσαν,
Τῇ κοτέων Τρώων κατεδύσετο πουλὺν ὅμιλον·
Ὦρσεν δὲ Θρηκῶν βουληφόρον Ἱπποκόωντα,
Ῥήσου ἀνεψιὸν ἐσθλόν. ὁ δ' ἐξ ὕπνου ἀνορούσας,
Ὡς ἴδε χῶρον ἔρημον ὅθ' ἔστασαν ὠκέες ἵπποι,
Ἄνδρας τ' ἀσπαίροντας ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσιν,
Ὤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον τ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
Τρώων δὲ κλαγγή τε καὶ ἄσπετος ὦρτο κυδοιμὸς
Θυνόντων ἄμυδις· θηεῦντο δὲ μέρμερα ἔργα
Ὅσσ' ἄνδρες ῥέξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι σκοπὸν Ἕκτορος ἔκταν,

Varia ex sellâ cogitârat manibus sumere:
Sibilavit autem, significans Diomedi nobili.
Sed is anxiè cogitabat, manens quid audaciùs patraret,
An ipse currum prehensum ubi varia arma jacebant,
Temone extraheret, aut exportaret in-altum sublatum,
An adhuc plurium Thracum animam eriperet.
Dum ille hæc volvebat mente, interim Minerva
Prope adstans allocuta est Diomedem nobilem,
Reditus jam memento magnanimi Tydei fili
Naves ad cavas, ne & fugatus venias,
Ne forte quis etiam Trojanos excitet deus alius.
Sic dixit. Ille verò sensit deæ vocem locutæ:
Confestim autem equos ascendit. Verberabat autem Ulysses
Arcu; hi autem volabant celeres ad naves Achivorum.
Neque cæcam speculationem habebat argenteum-arcum-gerens Apollo,
Ut vidit Minervam Tydei filium sequentem,
Huic irascens Trojanorum ingressus est ingentem exercitum:
Excitavit autem Thracum consiliarium Hippocoontem,
Rhesi consobrinum fortem. Ille verò è somno exiliens,
Ut vidit locum vacuum ubi steterant veloces equi,
Virosque palpitantes in fœdo stragis loco,
Tum vero ejulavitque, charumque voce ciebat sodalem
Troum verò clangorque & immensus ortus est tumultus
Concursantium simul: spectabant autem admirabundi ardua facinora
Quibus viri patratis redierant cavas ad naves.
Illi verò cùm pervenerant ubi speculatorem Hectoris occiderant,

502. Ῥοίζησεν.] Ἀνάρθρως ἐφώνησεν. ὃ ἡμεῖς συρίζειν λέγομεν. Πιφαύσκων.] Φανεροποιῶν, σημαίνων.
503. Κύντατον.] Χαλεπώτατον, δεινότατον.
509. Νόστου.] Τῆς ἀνακομιδῆς.
510. Πεφοβημένος.] Φεύγων μετὰ φόβου.
511. Θεὸς ἄλλος.] Ὁ ἡμῖν ἐναντίος.
513. Κόπτεν.] Ἔπληξεν.
514. Ἐπέτοντο.] Ἔτρεχον. Καθ' ὑπερβολήν.
515. Ἀλαοσκοπίην.] Μάταιον σκοπόν. Ὅ ἐστιν, Οὐκ ἔλαθεν αὐτόν.
516. Ἕπουσαν.] Ἤτοι, ἑπομένην αὐτῷ. συνεργοῦσαν.
520. Ἔρημον.] Ἠρημωμένον, μονήρη.
521. Ἀσπαίροντας.] Ψυχορραγοῦντας. Φονῇσι.] Τοῖς τόποις ἐν οἷς ἔκειντο οἱ νεκροί.
522. Ὀνόμηνεν.] Ἐξ ὀνόματος ἐκάλεσε.
523. Κυδοιμός.] Ταραχή, θόρυβος.
524. Ἄμυδις.] Ὁμοῦ καὶ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τρεχόντων. Θηεῦντο.] Μετὰ θαύματος ἐθεώρουν.
527. Σκοπόν.] Κατάσκοπον.

Ἔνθ' Ὀδυσεὺς μὲν ἔρυξε Διῒ φίλος ὠκέας ἵππους·
Τυδείδης δὲ χαμᾶζε θορὼν ἔναρα βροτόεντα
Ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆϊ τίθει· ἐπεβήσατο δ' ἵππων·
Μάστιξεν δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
Νῆας ἔπι γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Νέστωρ δὲ πρῶτος κτύπον ἄϊε, φώνησέν τε,
Ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω· κέλεται δέ με θυμός·
Ἵππων μ' ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει·
Αἲ γὰρ δὴ Ὀδυσεύς τε καὶ ὁ κρατερὸς Διομήδης
Ὧδ' ἄφαρ ἐκ Τρώων ἐλασαίατο μώνυχας ἵππους.
Ἀλλ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα μή τι πάθωσιν
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος ὅτ' ἄρ' ἤλυθον αὐτοί.
Καί ῥ' οἱ μὲν κατέβησαν ἐπὶ χθόνα· τοὶ δὲ, χαρέντες
Δεξιῇ ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι.
Πρῶτος δ' ἐξερέεινε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Εἴπ' ἄγε μ' ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ὅππως τούσδ' ἵππους λάβετον· καταδύντες ὅμιλον
Τρώων; ἤ τίς σφωε πόρεν θεὸς ἀντιβολήσας;
Αἰνῶς ἀκτίνεσσιν ἐοικότες ἠελίοιο.

Tunc Ulysses quidem inhibuit Jovi carus veloces equos:
Tydides verò in terram desiliens spolia cruenta
In manibus Ulyssi posuit: ascenditque equos:
Percussit autem equos, ii autem non inviti volabant
Naves ad cavas: eò enim gratum erat animo.
Nestor autem primus sonitum audiit, dixitque,
O amici Argivorum ductores & principes,
Mentiar, aut verum dicam: jubet autem me animus:
Equorum me pedibus-velocium circum sonitus aures ferit:
Utinam jam Ulyssesque & fortissimus Diomedes
Huc protinùs à Trojanis agant solidos-ungulis equos.
Sed graviter timeo mente ne quid passi fuerint *humanitùs*
Argivorum illi fortissimi à Trojanorum turbâ.
Nondum totus dictus erat sermo quum advenerunt ipsi.
Et illi quidem descenderunt in terram: hi verò, gavisi
Dextris salutabant, verbisque blandis.
Primus autem interrogabat Gerenius eques Nestor,
Dic agè mihi ô laudatissime Ulysse, ingens gloria Achivorum,
Quomodo hos equos cepistis: *an* quum penetrassetis in castra
Trojanorum? an aliquis illos præbuit deus obvius?
Perquam radiis similes sunt solis.

---

527. Ἔρυξε.] Κατέσχε.

528. Χαμᾶζε θορών.] Χαμαὶ ἀλλόμενος. Ἔναρα βροτόεντα.] Περιεκτικῶς, τὰ τόξα καὶ τὸ δόρυ. Κυρίως δὲ ἔναρα λέγονται, ὅσα ἤραρε καὶ συνήρμοσαι, θώραξ, κυνέη, καὶ κνημῖδες.

532. Πρῶτος κτύπον ἄϊε.] Πρῶτος τοῦ ψόφου τῶν ποδῶν τῶν ἵππων ἤσθετο ἀγωνιῶν, διὰ τὸ αὐτὸν εἰσηγητὴν γεγονέναι τῆς κατασκοπῆς. Ὡς οὖν γνώμην δοὺς εἰς τὸ ἐκπεμφθῆναι τοὺς ἄνδρας, οὐ μόνον ἠγωνία περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ συνεπεδήμει αὐτοῖς.

534. Ἔτυμον.] Ἀληθές. Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός.] Κἄν τε ψεύδεσθαί φησιν ἔνικ' ἄντε ἀληθεύειν με ὁπωσοῦν ἀπαγγελῶ καὶ λέξω, διὰ τὸ προθυμεῖσθαί με.

535. Ἵππων μ' ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει.] Ἀντὶ τοῦ, ἵππων ψόφου ἀκούω. * Ἵππων κτύπος ἀμφιβάλλει μοι ὦτα. *

537. Ἐλασαίατο.] Ἀπελακότες εἶεν.

544. Πολύαινε.] Ὑπὸ πολλῶν ἐπαινούμενε. ἢ, πολλοῦ αἴνου ἄξιε.

545. Τούσδ' ἵππους λάβετον.] Τούτους τοὺς ἵππους ἐλάβετε.

546. Ἤ τίς σφωε πόρεν.] Ἤ τίς ὑμῖν αὐτοὺς παρέσχεν. Ἀντιβολήσας.] Ἀπαντήσας, ἐντυχών.

547. Αἰνῶς.] Λίαν πάνυ. Ἀκτίνεσσιν.] Ἀκτῖσι. * Καὶ ἰστέον, ὅτι ἀκτῖνος ἀκτῖνι, καὶ τὰ ἑξῆς, δελφῖνος δελφῖσι, πτάνος πτάσι, παιάνος παιάνι, Σαλαμῖνος Σαλαμῖνι, Ἐλευσῖνος Ἐλευσῖνι, κνημῖδος κνημῖσι, παραλήγουσι μακρᾷ μετὰ τῶν βραχειῶν ληγουσῶν, ἥκιστα δὲ περισπῶνται. Ὅτι καὶ αἱ ὀρθαὶ, ἀκτὶς ἀκτῖν, δελφὶς δελφῖν, Σαλαμὶς Σαλαμῖν, Ἐλευσὶς Ἐλευσῖν, κνημὶς, πτὰν, παιὰν, συλλαβὴν λήγουσαν τὴν αὐτὴν ἔχουσι μακρὰν, καὶ ὀξύτονον, οὐχὶ δὲ περισπωμένην. *

548. Ἐπ-

Αἰεὶ μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσγομαι, οὐδέ τι φημὶ
Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ γέρων περ ἐὼν πολεμιστής·
Ἀλλ' οὔπω τοίους ἵππους ἴδον, οὐδ' ἐνόησα,
Ἀλλά τιν' ὔμμ' ὀΐω δόμεναι θεὸν ἀντιάσαντα.
Ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεὺς,
Κούρη τ' αἰγιόχοιο Διὸς γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ ἀμείνονας ἠέ περ οἵδε
Ἵππους δωρήσαιτ', ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσιν·
Ἵπποι δ' οἵδε γεραιὲ νεήλυδες οὓς ἐρεείνεις,
Θρηΐκιοι· τὸν δέ σφιν ἄνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης
Ἔκτανε, πὰρ δ' ἑτάρους δυοκαίδεκα πάντας ἀρίστους·
Τὸν τρισκαιδέκατον σκοπὸν εἵλομεν ἐγγύθι νηῶν,
Τόν ῥα διοπτῆρα στρατοῦ ἔμμεναι ἡμετέροιο
Ἕκτωρ τε προέηκε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί.
Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διήλασε μώνυχας ἵππους,
Καγχαλόων· ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντες Ἀχαιοί.
Οἱ δ' ὅτε Τυδείδεω κλισίην εὔτυκτον ἵκοντο,
Ἵππους μὲν κατέδησαν ἐϋτμήτοισιν ἱμᾶσι
Φάτνῃ ἐφ' ἱππείῃ, ὅθι περ Διομήδεος ἵπποι
Ἕστασαν ὠκύποδες μελιηδέα πυρὸν ἔδοντες·
Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἔναρα βροτόεντα Δόλωνος
Θῆκ' Ὀδυσεὺς, ὄφρ' ἱερὸν ἑτοιμασσαίατ' Ἀθήνῃ·

Semper quidem Trojanis immisceor, neque omnino aio
Manere *me* apud naves senex licet sim bellator:
Verùm nondum tales equos vidi, neque animadverti,
Sed aliquem vobis puto dedisse deum obvium-factum.
Ambos enim vos diligit nubes-cogens Jupiter,
Filiaque Ægiochi Jovis cæsia-oculis Minerva.
Hunc autem respondens allocutus est consiliis-abundans Ulysses,
O Nestor Neleide, ingens gloria Achivorum,
Facile deus volens quidem etiam meliores quàm hi
Equos donaverit, quoniam multo potentiores sunt:
Equi autem hi senex nuper-advenerunt de-quibus quæris,
Threicii: at ipsorum regem strenuus Diomedes
Occidit, juxta autem socios duodecim omnes principes:
Decimum tertium speculatorem interfecimus prope naves,
Quem ut explorator exercitus esset nostri
Hector miserat & alii Trojani illustres.
Sic fatus, fossam transcendere-fecit solidos-ungulis equos,
Gaudio-exultans: unàque cæteri ibant gaudentes Achivi.
Illi autem ut Tydidæ tentorium benestructum pervenerunt,
Equos quidem alligarunt scitè-sectis loris
Præsepe ad equinum, ubi Diomedis equi
Stabant veloces-pedibus dulce triticum edentes:
Navis autem in puppi spolia cruenta Dolonis
Posuit Ulysses, dum sacrum parare possent Minervæ:

---

548. Ἐπιμίσγομαι.] Ἐν τῇ μάχῃ σύνειμι.
551. Ἀλλά τιν' ὔμμ' ὀΐω δόμεναι θεὸν ἀντιάσαντα.] Ἀλλὰ ὑπολαμβάνω ὑμῖν τινα τῶν θεῶν αὐτοὺς δεδωκέναι.
556. Ἠέ περ οἵδε.] Ἢ ὡς οὗτοι οἱ ἵπποι.
558. Νεήλυδες.] Νεωστὶ παραγινόμενοι. Ἐρεείνεις.] Ἐρωτᾷς.
559. *Σφίν.] Αὐτῶν. Γενικὴ Ἑβραϊκή.*
560. Πὰρ δέ.] Παρ' αὐτόν δέ. Ἑτάρους δυοκαίδεκα.] Πῶς δέ φησιν ιβ'. Τρισκαιδέκατον γὰρ λέγει φονευθέντα Δόλωνα. Ῥητέον οὖν, ὅτι Ὅμηρος ἀεὶ τοὺς βασιλεῖς τῶν στρατιωτῶν χωρίζει κατ' ἐξοχήν. Ἔθει οὖν κεχώρισται κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὁ Ῥῆσος, * καὶ ὁ Δόλων.* ὡς ἐπὶ τοῦ· Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσε.
561. *Εἵλομεν.] Ἀνείλομεν.*
562. Διοπτῆρα.] Κατάσκοπον.
563. Ἀγαυοί.] Νῦν ἐν εἰρωνείας μέρει κεῖται. Οὐ γὰρ ἐπαινεῖν πρέπει τοὺς πολεμίους.
565. Καγχαλόων.] Χαίρων.
568. Ἱππείῃ.] Τῇ τῶν ἵππων.
570. Νηῒ ἐνὶ πρύμνῃ.] Ἀντὶ τοῦ, ἐν νεὼς πρύμνῃ.
571. Ὄφρ' ἱρόν.] Περὶ θυσίας σαφῶς λέγει, περὶ ἧς ἐσιώπησεν. Ἱρόν.] Ἱερεῖον, σφάγιον.

573. Ἀμφὶ

Αὐτοὶ δ' ἱδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσσῃ
Ἐσβάντες, κνήμας τε, ἰδὲ λόφον. ἀμφί τε μηρούς·
Αὐτὰρ ἐπεί σφιν κῦμα θαλάσσης ἱδρῶ πολλὸν
Νίψεν ἀπὸ χρωτὸς, καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ,
Ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες εὐξέστας λούσαντο.
Τὼ δὲ λοεσσαμένω καὶ ἀλειψαμένω λίπ' ἐλαίῳ,
Δείπνῳ ἐφιζανέτην· ἀπὸ δὲ κρητῆρος Ἀθήνῃ
Πλείου ἀφυσσόμενοι, λεῖβον μελιηδέα οἶνον.

Ipsi autem sudorem multum abluebant mari
Ingressi cruraque, & cervicem, circumque fœmora:
Verum postquam ipsis unda maris sudorem multum
Abluerat à corpore, & recreati sunt suo corde,
In solia-balneatoria ingressi bene-polita lavabant.
Hi autem cum laverant & unxerant se pingui oleo,
Jentaculo assidebant: à cratere verò Minervæ
Pleno haustum, libabant dulce vinum.

---

573. Ἀμφί τε μηρούς.] Καὶ ἀμφοτέρους τοὺς μηρούς.
574. Σφίν.] Ἀντὶ τοῦ, σφέων. ὅ ἐστιν, αὐτῶν.
575. Ἀνέψυχεν * φίλον ἦτορ.] Ἀνεψύχθησαν κατὰ τό.* Ἀνεκτήσατο.
576. Ἀσαμίνθους.] Πυέλους, σκάφας. Παρὰ τὴν ἄσιν, τὸν ῥύπον, μινύθειν. ὅ ἐστιν, ἐλαττοῦν, καὶ μειοῦν. Εὐξέστας.] Καλῶς ἐξεσμένας.
577. Λίπα.] Λιπαρῶς, ἢ εὐέκτως.
578. Ἐφιζανέτην.] Παρεκάθηντο.
579. Πλείου.] Γέμοντος. Ἀφυσσόμενοι.] Ἀπαντλήσαντες, ἀρυσάμενοι.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ Λ.

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἀγαμέμνων, αὐτός τε ὁπλισάμενος, καὶ τοὺς ἄλλους καθοπλίσας Ἕλληνας, ἐξάγει ἐπὶ τὸν πόλεμον· Ἕκτωρ δὲ Διὸς κελεύσαντος, ἀναχωρεῖ τῆς μάχης ἕως Ἀγαμέμνων ἐπὶ τὸν ναύσταθμον διασώζεται. Μετὰ ταῦτα Ὀδυσσεὺς, κυκλωσαμένων αὐτὸν τῶν Τρώων ἀμύνεται αὐτοὺς, Αἴαντος καὶ Μενελάου βοηθησάντων αὐτῷ. Τιτρώσκονται μέντοι τῶν Ἑλλήνων οἱ ἄριστοι, Ἀγαμέμνων μὲν ὑπὸ Κόωνος, Ὀδυσσεὺς δὲ ὑπὸ Σώκου· Ὑπὸ δὲ Ἀλεξάνδρου τοξεύονται Διομήδης καὶ Εὐρύπυλος καὶ Μαχάων· ὃν ἐπανιόντα σὺν Νέστορι θεασάμενος Ἀχιλλεὺς, διαπέμπεται Πάτροκλον μαθησόμενον τίς εἴη ὁ τετρωμένος. Ὁ δὲ, ἀφικόμενος καὶ μαθὼν Μαχάονα εἶναι, παρὰ τοῦ Νέστορος προτρέπεται ἢ τὸν Ἀχιλλέα πεῖσαι συμμαχῆσαι τοῖς Ἕλλησιν, ἢ αὐτὸς γοῦν λαβὼν τὴν πανοπλίαν τοῦ Ἀχιλλέως, ἐξελθεῖν εἰς μάχην· ἐπανερχόμενος δὲ περιτυχὼν Εὐρυπύλῳ, κομίσας εἰς τὰς ναῦς θεραπεύει.

ΚΑΙ ΑΛΛΗ.

Τὴν Λάμβδα ῥαψῳδίαν Ἀγαμέμνονος ἀριστείαν ἐπιγράφουσι. Παράγουσι γὰρ τὸν Ἀγαμέμνονα ὑπὸ τῆς Ἥρας καὶ Ἀθηνᾶς βοηθούμενον, καὶ πολλὴν τροπὴν τῶν Τρώων ἐργαζόμενον, ὡς καὶ τὸν Δία Ἶριν πέμψαντα, ἀπάγειν Ἕκτορα εἰς ὅσον Ἀγαμέμνων ἠρίστευε. Τρωθέντος δὲ ὑπὸ Κόωνος τὴν χεῖρα, καὶ ἀναχωρήσαντος ἐπὶ τὰς ναῦς, καὶ Ἕκτορος ἐλθόντος εἰς τὸν πόλεμον, κρατερᾶς γινομένης μάχης, ἐξ ἀμφοτέρων πίπτουσι καὶ τιτρώσκονται πολλοὶ, καὶ Διομήδης, καὶ Ὀδυσσεύς. Καὶ Μαχάονα θεασάμενος Ἀχιλλεὺς ὑπὸ τοῦ Νέστορος ἐπὶ τὰς ναῦς ἀγόμενον, πέμπει Πάτροκλον μαθησόμενον τίς εἴη ὁ τετρωμένος. Ἀφικομένῳ δὲ αὐτῷ Νέστωρ τὰ τῶν Ἑλλήνων ὀδύρεται πταίσματα, καὶ παρακαλεῖ μάλιστα μὲν αὐτὸν πεῖσαι τὸν Ἀχιλλέα συμμαχῆσαι τοῖς Ἕλλησιν· εἰ δὲ ἐκεῖνος μὴ βούλοιτο, σὺν τοῖς Μυρμιδόσι τὸν Πάτροκλον πέμψαι δόντα τὴν ἰδίαν αὐτῷ πανοπλίαν. Τοὺς γὰρ Τρῶας καταπλαγήσεσθαι, καὶ οἰηθέντας αὐτὸν παρεῖναι τὸν Ἀχιλλέα φεύξεσθαι. Ἐπανερχόμενος δὲ ὁ Πάτροκλος πρὸς Ἀχιλλέα, περιτυχὼν Εὐρυπύλῳ τετρωμένῳ, βαστάζει τε αὐτὸν, καὶ ἐπὶ τὰς ναῦς κομίσας θεραπεύει.

Λάμβδα δ' ἀριστῆας Δαναῶν βάλεν Ἕκτορος ἄνδρες.

Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
Ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσι·
Ζεὺς δ' Ἔριδα προΐαλλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Ἀργαλέην, πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν·
Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ,
Ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,

Aurora autem è lectis à pulchro Tithono
Surgebat, ut immortalibus lucem ferret atque mortalibus:
Jupiter autem Discordiam misit celeres ad naves Achivorum
Luctuosam, belli signum in manibus gestantem:
Stetit autem in Ulyssis ingenti navi nigrâ,
Quæ in medio erat ut vox exaudiri posset in utramque partem,

Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο Ὤρνυτο.] Μυθεύεται, ὅτι Τιθωνὸν τὸν Λαομέδοντος, εὐπρεπέστατον τῶν καθ' αὑτὸν, ἐν Ἰλίῳ γινόμενον ἐρασθεῖσα, ἀνήρπασεν ἡ Ἡμέρα, καὶ τούτου μετέλαβε κοίτης. Αἰτησαμένῳ δὲ αὐτῷ παρέσχεν ἀθανασίαν. Ὁ δὲ γέρων γινόμενος, διὰ γὰρ ἄγνοιαν οὐκ ᾐτήσατο ἀθανασίαν σὺν ἀγηρασίᾳ, ἀχθόμενος ὡς τῶν ἐν βίῳ μεταλαμβάνειν οὐ δυνάμενος, ἐκάλεσε τὸν θεὸν, ὅπως αὐτὸν τοῦ ζῆν ἀπαλλάξῃ. Ἡ δὲ, οὐ γὰρ ἦν δυνατὸν ἀποθανεῖν αὐτὸν μετέβαλεν εἰς τέττιγα, τὸν μουσικώτατον τῶν πτηνῶν, ὅπως καὶ διὰ τῆς φωνῆς αὐτοῦ τέρπηται. Γίνεται δὲ ἐξ αὐτῶν παῖς Μέμνων, ὁ τῶν Αἰθιόπων βασιλεύς. Ἐκ λεχέων.] Ἐκ τῆς κοίτης. Ἀγαυοῦ.] Ἄγαν ἐνδόξου, καλοῦ. Τιθωνοῖο.] Τιθωνοῦ. Τιθωνὸς δὲ ἐστι Λαομέδοντος μὲν παῖς, ἀδελφὸς δὲ Πριάμου, Ἡμέρας συνευνος.

3. Προΐαλλε.] Προέπεμπεν, ἀπέστελλεν, ἐξέπεμπεν.

4. Ἀργαλέην.] Ἄλγη ἐπιφέρουσαν. Τέρας.] Σημεῖον. Πολέμοιο τέρας.] Περιφραστικῶς, τὸν πόλεμον.

6. Μεσσάτῳ.] Μεσαιτάτῳ. * μεσωτάτῳ.* Γεγωνέμεν.] Βοᾶν.

Ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο,
Ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐΐσας
Εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν.
Ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ μέγα τε δεινόν τε,
Ὄρθι' Ἀχαιοῖσιν, μέγα δὲ σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ
Καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι·
Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἠὲ νέεσθαι
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ἀτρείδης δ' ἐβόησεν, ἰδὲ ζώννυσθαι ἄνωγεν
Ἀργείους· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκόν.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
Καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
Δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε,
Τόν ποτέ οἱ Κινύρης δῶκε ξεινήϊον εἶναι.
Πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος, οὕνεκ' Ἀχαιοὶ
Ἐς Τροίην νήεσσιν ἀναπλεύσεσθαι ἔμελλον·
Τοὔνεκά οἱ τὸν δῶκε χαριζόμενος βασιλῆϊ.
Τοῦ δ' ἤτοι δέκα οἶμοι ἔσαν μέλανος κυάνοιο,
Δώδεκα δὲ χρυσοῖο, καὶ εἴκοσι κασσιτέροιο·
Κυάνεοι δὲ δράκοντες ὀρωρέχατο προτὶ δειρὴν
Τρεῖς, ἑκάτερθ' ἴρισσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων
Ἐν νέφεϊ στήριξε τέρας μερόπων ἀνθρώπων.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος· ἐν δέ οἱ ἧλοι
Χρύσειοι πάμφαινον· ἀτὰρ περὶ κουλεὸν ἦεν
Ἀργύρεον, χρυσέοισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρός.

Et ad Ajacis tentoria Telamonii,
Et ad Achillis, qui ad extremas-partes naves æquales
Subduxerant, virtute freti & robore manuum.
Illic stans clamavit dea altumque horrendúmque,
Intentissimâ voce Achivis, magnum autem robur immisit cuique
In cor, ut incessanter bellarent & pugnarent :
His autem statim bellum dulcius factum est, quàm redire
In navibus cavis dilectam in patriam terram :
Atrides autem clamavit, & accingi jussit
Argivos: ipse quoque induit splendidum æs.
Ocreas quidem primùm circa tibias posuit
Pulchras, argenteis fibulis aptè-junctas:
Tum posteà, thoracem circa pectora induebat,
Quem olim ei Cinyres dedit hospitale munus ut esset.
Audiebatur enim ad-Cyprum-usque magna fama, quòd Achivi
Ad Trojam navibus navigaturi essent :
Hujus gratiâ ei hunc dedit gratificans regi.
Hujus quidem decem virgæ erant nigri cyani,
Duodecim autem auri, & viginti stanni :
Cærulei autem dracones surgebant ad collum
Tres, ab utraque parte iridibus similes, quas Saturnius
In nube fixit ostentum articulatè-loquentibus hominibus.
Circa humeros autem posuit ensem : in eo verò clavi
Aurei collucebant : sed circum vagina erat
Argentea, aureis loris aptata.

9. Εἴρυσ.] Ἀνείλκυσ. Κάρτεϊ.] Ἰσχύϊ.
11. Ὄρθια.] Ὀρθῶς. ἀνατεταμένως, μεγάλως.
12. * Ἄλληκτον.] Ἀλήκτως. *
15. Ζώννυσθαι.] Καθοπλίζεσθαι. Συνεκδοχικῶς, ἀπὸ μέρους.
16. Νώροπα.] Λαμπρόν.
20. Ξεινήϊον.] Ξένιον.
21. Πεύθετο Κύπρον δε.] Ἕως εἰς Κύπρον. Ἠκούετο δὲ ἕως εἰς Κύπρον. Κλέος.] Φήμη. Οὕνεκα.] Νῦν ἀντὶ τοῦ, ὅτι.
24. Οἶμοι. Ὁδοί. στίχοι. Μεταληπτικῶς, ἀντὶ τοῦ, ῥάβδοι, * περιφέρειαι.* Κυάνοιο.] Χρώματι κυανῷ εἰκασμένου.
26. Κυάνεοι.] Μέλανες. Ὀρωρέχατο.] * Ὀρωρεγμένοι, ὠρεγμένοι, * ἐξέτατο. διεστηγμένοι ἦσαν. ἐκτεταμένοι.
27. Ἴρισσιν.] Ταῖς ἐν οὐρανῷ ἴρισι φαινομέναις. Ἶρις δέ ἐστι πάθος περὶ τὸν ἀέρα, ἐν νέφει συνεκπιπτόμενον ἐξ ἡλιακῆς ἀκτῖνος.
28. Στήριξεν.] Ἔστησεν, ἤδρασεν.
31. Ἀορτήρεσσι.] * Ἀορτῆρσι. * τοῖς ἀπαιωροῦσι τὸ ξίφος ἱμᾶσι.

Ἂν δ' ἕλετ' ἀμφιβρότην πολυδαίδαλον ἀσπίδα θοῦριν,
Καλήν, ἣν πέρι μὲν κύκλοι δέκα χάλκεοι ἦσαν,
Ἐν δέ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο
Λευκοί, ἐν δὲ μέσοισιν ἔην μέλανος κυάνοιο.
Τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπις ἐστεφάνωτο
Δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δεῖμός τε Φόβος τε.
Τῆς δ' ἐξ ἀργύρεος τελαμὼν ἦν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτοῦ
Κυάνεος ἐλέλικτο δράκων, κεφαλαὶ δέ οἱ ἦσαν
Τρεῖς ἀμφιστρεφέες, ἑνὸς αὐχένος ἐκπεφυυῖαι.
Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο, τετραφάληρον,
Ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
Εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω, κεκορυθμένα χαλκῷ
Ὀξέα· τῆλε δὲ χαλκὸς ἀπ' αὐτόφιν οὐρανὸν εἴσω
Λάμπ'. ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
Τιμῶσαι βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος
Ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ·
Αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
Ῥώοντ'· ἄσβεστος δὲ βοὴ ὄρετ' ἠῶθι πρό.
Φθὰν δὲ μεθ' ἱππήων ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες.
Ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίαθον· ἐν δὲ κυδοιμὸν
Ὦρσε κακὸν Κρονίδης, κατὰ δ' ὑψόθεν ἧκεν ἐέρσας
Αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος, οὕνεκ' ἔμελλε

Sustulit a.totũ-hominẽ-muniens multo-artif.-factũ scutũ cũ impetu-versabil.,
Pulchrum, quod circum orbes decem ærei erant,
Inque eo umbones erant viginti ex stanno
Candidi, in mediis autem erat *unus* ex nigro cyano.
In eo autem Gorgon trux-oculis adornata-erat
Horrendum aspiciens, circum autem Terrorque & Fuga.
Ex eo autem argenteum lorum erat: & supra istud
Cæruleus sinuabatur draco, capita autem ei erant
Tria in-orbem-curvata, unâ cervice enata.
Capiti verò clavis-undique-ornatam galeã imposuit, quat.-conos-habentẽ,
Setis-equinis-comantem: horrendum autem crista desuper nutabat.
Sumpsit autem validas hastas duas, munitas ære
Acutas; longè autem æs ab ipsis cœlum usque
Splendebat. Insuper autem sonitum ediderunt Minervaque & Juno,
Honorantes regem divitis-auri Mycenes.
Aurigæ deinde suo præcipiebat unusquisque
Equos benè in-ordine tenere illic ad fossam:
Ipsi verò pedites cum armis armati
Alacres-ruebant: immensus verò clamor ortus est auroram ante.
Priores autem cum equitibus ad fossam instructi sunt.
Equites verò paululum pòst sequebantur: inter eos autem tumultum
Concitavit perniciosum Saturnius, & ex-alto demisit rores
Sanguine madidos ex æthere, quòd erat

---

32. Πολυδαίδαλον.] Πολλὰς κατασκευὰς ἔχουσαν. Θοῦριν.] Ἤτοι, πολεμικήν· ἢ, εὐκίνητον καὶ κούφην τῷ φοροῦντι.
36. Γοργώ.] Γοργότυπος καὶ δέους παρασκευαστική, καὶ φυγῆς τῶν ὁρώντων. Βλοσυρῶπις.] Φοβερὰ καὶ καταπληκτικὴ τὴν πρόσοψιν. Ἐστεφάνωτο.] Περιεῖχε, περιέκειτο.
37. Δερκομένη.] Βλέπουσα.
38. Τελαμών.] Ἀναφορεύς.
40. Ἀμφιστρεφέες.] Ἐξ ἑνὸς σώματος τοῦ δράκοντος τρεῖς ἐπεφύκεισαν κεφαλαὶ, ἀλλήλαις συμπεπλεγμέναι.
41. Ἀμφίφαλον.] Ἀμφοτέρωθεν φάλους ἔχουσαν.
44. Ἀπ' αὐτόφιν.] Ἀπ' αὐτῶν.
45. Ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν.] * Ἐνεδούπησαν. * Ἐπεκτύπησαν, ἐπεβρόντησαν.
49. Πρυλέες.] Πεζοὶ ὁπλῖται.
50. Ῥώοντο.] Ὥρμων. * ἐπερρώσθησαν, ἐπέρρωντο. * Ἠῶθι πρό.] Πρὸ τῆς ἀνατολῆς, πρὸ ἡμέρας.
51. Φθάν.] Ἔφθασαν. Φθὰν δὲ μέγ' ἱππήων ἐπὶ τάφρον κοσμηθέντες.] Τινὲς ὑπερβατὸν τοῦτο νοοῦσι, μεγάλως κοσμηθέντες ἔφθασαν. τὸ οὖν μέγα, πρὸς κοσμηθέντες συντάττεται. Φθὰν δὲ μέγα.] Μεγάλως ἔφθασαν.
52. Μετεκίαθον.] Μετ' αὐτοὺς ἦλθον. Ὀλίγον μετεκίαθον.] Μετ' ὀλίγον ἐκεῖ ἐπορεύοντο. Κυδοιμόν.] Θόρυβον.
53. Ἐέρσας.] Δρόσους. * Μᾶλλον δὲ, ὁμίχλας. *
54. Μυδαλέας.] Διαβρόχους, διύγρους. Ἐζήτηται, πῶς ἐνεδέχετο, αἷμα ἔχειν τὰς νεφέλας. Καὶ λέγουσιν οἱ λύοντες τὸ ἀμφίβολον, ὡς, ἐπὶ μεγίστῳ πολέμῳ πολλῶν ἀναιρουμένων, τὸ αἷμα τούτων ἐπλήρου τοὺς πλησίον ποταμούς. ἀφ' ὧν αἱ νεφέλαι λαμβάνουσαι τὸ ὕδωρ, αἱματώδεις δρόσους ἔπεμπον.

56. Θρα-

Πολλὰς ἰφθίμους κεφαλὰς ἄϊδι προϊάψειν.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο,
Ἕκτορά τ' ἀμφὶ μέγαν καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα,
Αἰνείαν θ', ὃς Τρωσὶ θεὸς ὣς τίετο δήμῳ·
Τρεῖς τ' Ἀντηνορίδας, Πόλυβον, καὶ Ἀγήνορα δῖον,
Ἠΐθεόν τ' Ἀκάμαντ' ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν.
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι φέρ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.
Οἷος δ' ἐκ νεφέων ἀναφαίνεται οὔλιος ἀστὴρ,
Παμφαίνων, τοτὲ δ' αὖτις ἔδυ νέφεα σκιόεντα·
Ὣς Ἕκτωρ ὁτὲ μέν τε μετὰ πρώτοισι φάνεσκεν,
Ἄλλοτε δ' ἐν πυμάτοισι, κελεύων. πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
Λάμφ' ὥστε στεροπὴ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.
Οἱ δ', ὥστ' ἀμητῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισιν
Ὄγμον ἐλαύνωσιν ἀνδρὸς μάκαρος κατ' ἄρουραν,
Πυρῶν ἢ κριθῶν, τὰ δὲ δράγματα ταρφέα πίπτει·
Ὣς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες
Δήουν· οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο·
Ἴσας δ' ὑσμίνη κεφαλὰς ἔχον· οἱ δὲ, λύκοι ὥς
Θῦνον. Ἔρις δ' ἄρ' ἔχαιρε πολύστονος εἰσορόωσα.
Οἴη γάρ ῥα θεῶν παρετύγχανε μαρναμένοισιν·
Οἱ δ' ἄλλοι οὔ σφιν πάρεσαν θεοὶ, ἀλλὰ ἕκηλοι
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι καθήατο, ἧχι ἑκάστῳ
Δώματα καλὰ τέτυκτο, κατὰ πτύχας Οὐλύμποιο.
Πάντες δ' ᾐτιόωντο κελαινεφέα Κρονίωνα.

Multa fortia capita orco prematurè missurus.
Troes vero ex-altera-parte super tumulo campi,
Hectoremque circa magnum & eximium Polydamantem,
Æneamque, qui inter Trojanos seu deus honorabatur à populo:
Tresque Antenoridas, Polybum, & Agenora nobilem,
Cœlibemque Acamanta similem immortalibus.
Hector verò inter primos ferebat clypeum undique æquale.
Qualis autem ex nubibus apparet exitialis stella,
Collucens, interdum verò subit nubes opacas:
Sic Hector modò quidem inter primos apparebat,
Quandoque verò inter extremos, imperans. Totus verò ære
Splendebat veluti fulgur patris Jovis Ægiochi.
Hi verò, perinde ac messores hinc illinc
Segetes metendo-transeunt viri locupletis per arvum,
Tritici vel hordei, manipuli vero crebri cadunt:
Sic Trojani & Achivi in se invicem insilientes
Cædebant: neutri verò recordabantur perniciosæ fugæ:
Æqualia autem in pugnâ capita ferebant: illi autem, lupi veluti
Ruebant. Discordia autem gaudebat luctuosa aspiciens.
Sola enim deorum aderat pugnantibus:
At alii non ipsis aderant dii, sed quieti
Suis in ædibus sedebant, ubi singulis
Domus pulchræ ædificatæ erant, per juga Olympi.
Omnes autem accusabant atras-nubes-cogentem Saturnium.

56. Θρωσμῷ.] Τόπῳ ὑψηλῷ ἐν τῷ πεδίῳ, ἀφ' οὗ ἦν καθορᾶν.

62. Οὔλιος.] Ὀλέθριος. Λέγει δὲ τὸν Κύνα. Περὶ οὗ καὶ ἀλλαχόθι φησὶν ὁ Ποιητής· Καί τε φέρει πολλὸν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσι.

63. Σκιόεντα.] Σκιὰν παρέχοντα. Ταῦτα γὰρ συσκιάζει τὸν ἀέρα.

64. Φάνεσκεν.] Ἐφαίνετο.

65. Πυμάτοισιν.] Ἐσχάτοις.

66. Στεροπή.] Ἀστραπή.

67. Ἀμητῆρες.] Θερισταί. Ἐναντίοι ἀλλήλοισιν.] Θερίζοντες ἀλλήλοις.

68. Ὄγμον.] * Κατ' ὄγμον. Ὄγμος δὲ * τὸ ἐπίστιχον ἔργον τῶν θεριζόντων. Ἐλαύνωσιν * ἀλλήλοισι. *] Θερίζωσι σπουδαίως. * ἐπελαύνωσιν ἀλλήλοις.* Μάκαρος.] Πλουσίου.

69. Ταρφέα.] Συνεχῆ, πυκνά.

70. Θορόντες.] Ἐφορμήσαντες.

71. Δήουν.] Ἐπίτρωσκον, διέκοπτον. Μνώοντο.] Μνείαν ἐποιοῦντο.

72. Ἴσας δ' ὑσμίνη κεφαλὰς ἔχον.] Κατὰ μίαν εὐθεῖαν εἶχον τὰς κεφαλάς· ὅ ἐστιν, ἐξίσωτο αὐτοῖς ἡ μάχη.

73. Θῦνον.] Ἐνθουσιωδῶς ὥρμων.

74. Παρετύγχανε.] Παρῆν.

Οὕνεκ' ἄρα Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι·
Τῶν μὲν ἄρ' οὐκ ἀλέγιζε πατήρ· ὁ δὲ, νόσφι λιασθεὶς,
Τῶν ἄλλων ἀπάνευθε καθέζετο κύδεϊ γαίων,
Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Χαλκοῦ τε στεροπὴν, ὀλλύντας τ' ὀλλυμένους τε.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός·
Ἦμος δὲ δρυτόμος περ ἀνὴρ ὡπλίσατο δόρπον
Οὔρεος ἐν βήσσῃσιν, ἐπεί τ' ἐκορέσατο χεῖρας
Τάμνων δένδρεα μακρὰ, ἄδος τέ μιν ἵκετο θυμὸν,
Σίτου τε γλυκεροῖο περὶ φρένας ἵμερος αἱρεῖ·
Τῆμος σφῇ ἀρετῇ Δαναοὶ ῥήξαντο φάλαγγας,
Κεκλόμενοι ἑτάροισι κατὰ στίχας. ἐκ δ' Ἀγαμέμνων
Πρῶτος ὄρουσ'· ἕλε δ' ἄνδρα Βιήνορα ποιμένα λαῶν,
Αὐτὸν, ἔπειτα δ' ἑταῖρον Ὀϊλῆα πλήξιππον.
Ἤτοι ὅγ' ἐξ ἵππων κατεπάλμενος ἀντίος ἔστη·
Τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα μετώπιον ὀξέϊ δουρὶ
Νύξ', οὐδὲ στεφάνη δόρυ οἱ σχέθε χαλκοβάρεια,
Ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἦλθε καὶ ὀστέου, ἐγκέφαλος δὲ
Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασε δέ μιν μεμαῶτα.
Καὶ τοὺς μὲν λίπεν αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Στήθεσι παμφαίνοντας, ἐπεὶ περίδυσε χιτῶνας·
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' Ἶσόν τε καὶ Ἄντιφον ἐξεναρίξων,
Υἷε δύω Πριάμοιο, νόθον καὶ γνήσιον, ἄμφω
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας· ὁ μὲν νόθος ἡνιόχευεν,

Eo-quòd Trojanis volebat gloriam præbere:
Eorum autem nullam habebat rationem pater: sed, secedens,
Ab aliis seorsim sedebat gloria exultans,
Inspiciens Trojanorumque urbem & naves Achivorum,
Ærisque fulgorem, interimentesque intereuntesque.
Quamdiu quidem tempus matutinum erat & crescebat sacra dies,
Tamdiu valde utrosque tela attingebant, cadebatque populus:
Cum verò lignator apparat prandium
Montis in saltibus, postquam satiavit manus
Cædendo arbores altas, satiasque ejus cepit animum,
Cibique dulcis circum præcordia desiderium occupat:
Tunc sua virtute Danai perfregeruut phalangas,
Adhortatione factâ sociis per ordines. Agamemnon verò
Primus exiliit: interfecit autem virum Bianorem pastorem populorũ,
Ipsum, deinde vero socium Oileum agitatorem-equorum.
Ille quidem ab equis in eum desiliens adversus stetit:
Eum verò rectâ irruentem in fronte acutâ hastâ
Percussit, neque galea hastam ei morata est ære-gravis,
Sed per ipsam penetravit & os, cerebrum autem
Intus totum fœdatum est: domuit verò ipsum ruentem.
Et hos quidem reliquit illic rex virorum Agamemnon
Pectora nudatos, siquidem exutas abstulit tunicas:
Ipse verò ivit Isumque & Antiphum interfecturus,
Filios duos Priami, nothum & legitimum, ambos
In uno curru existentes: nothus quidem aurigabatur,

---

79. Ὀρέξαι.] Παρασχεῖν.
80. Οὐκ ἀλέγιζεν.] Οὐκ ἐφρόντιζε.
83. Στεροπήν.] Λαμπηδόνα.
86. Δρυτόμος.] Ὑλοτόμος, ξυλοτόμος. Δρῦν γὰρ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ πᾶν δένδρον, ἀπὸ τοῦ ἀρχαιοτέρου. Ὡπλίσατο.] Παρεσκευάσατο. Ἡτοίμασεν.
87. Ἐκορέσατο χεῖρας.] Ἀντὶ τοῦ, ἔκαμεν, ἐκοπίασεν.
88. Ἄδος.] Κόρος.
89. Ἵμερος.] Ἐπιθυμία, ἔρως.
90. Τῆμος.] Τηνικαῦτα. καθ' ἣν ὥραν. τότε. Σφῇ.] Τῇ ἑαυτῶν.
91. Κεκλόμενοι.] Παρακελευόμενοι.
94. Κατεπάλμενος.] Καθαλλόμενος, καθορμήσας.
95. Μετώπιον.] Τὸ μεταξὺ τῶν ὤπων, τὸ μεσόφρυον.
96. Σχέθεν.] Ἀντέσχε. Χαλκοβάρεια.] Τῷ χαλκῷ βαρυμένη. ὅ ἐστιν, ἰσχυρά.
98. Πεπάλακτο.] Ἐφύρετο, ἐμολύνετο.
100. Στήθεσι παμφαίνοντας, ἐπεὶ περίδυσε χιτῶνας.] Ἐπειδή, φησι, τοὺς ἐν τοῖς στήθεσιν αὐτῶν χιτῶνας ἀφείλετο, καὶ γυμνοὺς φαινομένους τοὺς νεκροὺς κατέλιπε.
101. Βῆ Ῥῆσόν τε καὶ Ἄντιφον.] Ἔβη ἐπὶ τὸν Ῥῆσον καὶ Ἄντιφον.

Ἄντιφος αὖ παρέβασκε περικλυτός, ὥ ποτ' Ἀχιλλεὺς
Ἴδης ἐν κνημοῖσι δίδη μόσχοισι λύγοισι,
Ποιμαίνοντ' ἐπ' ὄεσσι λαβών, καὶ ἔλυσεν ἀποίνων.
Δὴ τότε γ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο κατὰ στῆθος βάλε δουρί.
Ἄντιφον αὖ παρὰ οὖς ἔλασε ξίφει, ἐκ δ' ἔβαλ' ἵππων.
Σπερχόμενος δ' ἀπὸ τοῖιν ἐσύλα τεύχεα καλὰ
Γινώσκων· καὶ γάρ σφε πάρος παρὰ νηυσὶ θοῇσιν
Εἶδεν, ὅτ' ἐξ Ἴδης ἄγαγεν πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ὡς δὲ λέων ἐλάφοιο ταχείης νήπια τέκνα
Ῥηϊδίως συνέαξε, λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν,
Ἐλθὼν εἰς εὐνήν, ἁπαλόν τε σφ' ἦτορ ἀπηύρα·
Ἡ δ' εἴπερ τε τύχῃσι μάλα σχεδόν, οὐ δύναταί σφιν
Χραισμεῖν· αὐτὴν γάρ μιν ὑπὸ τρόμος αἰνὸς ἱκάνει·
Καρπαλίμως δ' ἤϊξε διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην
Σπεύδουσ', ἱδρώουσα κραταιοῦ θηρὸς ὑφ' ὁρμῆς·
Ὣς ἄρα τοῖς οὔτις δύνατο χραισμῆσαι ὄλεθρον
Τρώων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπ' Ἀργείοισι φέβοντο.
Αὐτὰρ ὁ Πείσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον μενεχάρμην,
Υἱέας Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος, ὅς ῥα μάλιστα
Χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος, ἀγλαὰ δῶρα,
Οὐκ εἴασχ' Ἑλένην δόμεναι ξανθῷ Μενελάῳ,
Τοῦ περ δὴ δύο παῖδε λάβε κρείων Ἀγαμέμνων
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, ὁμοῦ δ' ἔχον ὠκέας ἵππους·
Ἐκ γάρ σφεας χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα.
Τὼ δὲ κυκηθήτην· ὁ δ' ἐναντίον ὦρτο λέων ὡς

Antiphus autem pugnabat inclytus, quos olim Achilles
Idæ in jugis ligavit teneris viminibus,
Pascentes apud oves nactus, & liberavit pretio.
Tum verò Atrides latè-imperans Agamemnon
Alterum quidem supra mammam ad pectus percussit hastâ.
Antiphum autem ad aurem feriit ense, dejecitque ab equis.
Festinans autem ab iis detrahebat arma pulchra
Agnoscens: etenim ipsos anteà apud naves celeres
Viderat, quando ex Ida duxerat pedibus velox Achilles.
Sicut autem leo cervæ velocis parvulam sobolem
Facilè confringit, correptos validis dentibus,
Veniens ad lustrum, teneramque ipsis animam aufert:
Illa verò quamvis adsit valde propè, non potest ipsis
Opitulari: illam enim ipsam tremor vehemens subit:
Confestim autem ruit per querceta densa & sylvam
Festinans, sudans violentæ feræ propter impetum:
Sic illis nemo potuit arcere perniciem
Trojanorum, sed & ipsi ab Argivis fugiebant.
Sed ille Pisandrumque & Hippolochum prælio-infractum,
Filios Antimachi bellicosi, qui potissimum
Auro ab Alexandro accepto splendidis donis,
Non sinebat *Trojanos* Helenam reddere flavo Menelao,
Hujus tunc duos filios cepit rex Agamemnon
In uno curru existentes, eodem autem loco habebant veloces equos:
Ex eorum enim manibus fugerant habenæ miro artificio-factæ.
Ii autem turbati sunt: ille verò contrà ruit seu leo

---

104. Παραίβασκε.] Παραιβάτης ἦν. Ὥ ποτε.] Οὕς ποτε. Δυϊκῶς.

105. Κνημοῖσι.] Ταῖς περιβάσεσι. Δείδη.] Ἔδησεν. * ἐδίδη. * Μόσχοισι λύγοισιν.] Ἁπαλοῖς λύγοις.

106. Ἐπ' ὄεσσιν.] Ἐπὶ τοῖς ποιμνίοις. Ἔλυσεν ἀποίνων.] Λύτρα δεξάμενος ἀπέδωκεν.

109. Ἔλασεν.] Ἔπληξε.

110. Σπερχόμενος.] Κατεπειγόμενος, σπεύδων. Ἀπὸ τοῖιν.] Ἀπ' αὐτῶν. Δυϊκῶς.

114. Ξυνέαξε.] Συνέτριψεν.

115. Ἁπαλόν.] Νέον.

118. Δρυμά.] Δρυμῶνας. συνδένδρους τόπους. * Ὁ δρυμός, τὰ δρυμά. *

121. Φέβοντο.] Ἔφυγον.

122. Μενεχάρμην.] Ὑπομένοντα τὴν μάχην, πολεμικόν.

124. Ἀλεξάνδροιο.] Παρὰ Ἀλεξάνδρου.

128. * Ἐκ γὰρ σφέων χειρῶν φύγον ἡνία.] Ἄλλη συντάξει τινὲς οὕτως· Ἐκ γὰρ σφεας χειρῶν φύγ. *

129. Κυκηθήτην.] Ἐταράχθησαν.

Ἀτρείδης· τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην,
Ζώγρει Ἀτρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
Πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις κειμήλια κεῖται,
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα
Εἰ νῶϊ ζωοὺς πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὡς τώγε κλαίοντε προσαυδήτην βασιλῆα
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν· ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσαν,
Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος υἱέες ἐστὸν,
Ὅς ποτ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν
Ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Αὖθι κατακτεῖναι, μηδ' ἐξέμεν ἂψ ἐς Ἀχαιούς·
Νῦν μὲν δὴ τοῦ πατρὸς ἀεικέα τίσετε λώβην.
Ἦ, καὶ Πείσανδρον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Δουρὶ βαλὼν πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη.
Ἱππόλοχος δ' ἀπόρουσε, τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξε,
Χεῖρας ἀπὸ ξίφεϊ τμήξας, ἀπό τ' αὐχένα κόψας.
Ὅλμον δ' ὣς, ἔσσευε κυλίνδεσθαι δι' ὁμίλου.
Τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ' ὅθι πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
Τῇ ῥ' ἐνόρουσ', ἅμα δ' ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.
Πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεκον φεύγοντας ἀνάγκῃ,
Ἱππεῖς δ' ἱππῆας· ὑπὸ δέ σφισιν ὦρτο κονίη
Ἐκ πεδίου, τὴν ὦρσαν ἐρίγδουποι πόδες ἵππων
Χαλκῷ δηϊόωντες. ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
Αἰὲν ἀποκτείνων ἕπετ' Ἀργείοισι κελεύων.

Atrides: ii verò à curru supplices orabant,
Vivos-cape Atrei fili, tuque digna accipe pretia liberationis:
Multa vero in Antimachi ædibus opes reconditæ-jacent,
Æsque, aurumque, varioque-artificio-elaboratum ferrum:
Ex his tibi donaverit pater infinita dona
Si nos vivos audierit apud naves Achivorum.
Sic hi flentes allocuti sunt regem
Blandis verbis: non blandam vero vocem audiverunt,
Si ergo Antimachi bellicosi filii estis,
Qui quondam in Trojanorum concione Menelaum jubebat
Legatum profectum cum divino Ulysse
Illic interficere, neque dimittere rursum ad Achivos:
Nunc patris certè luetis indignam injuriam.
Dixit, & Pisandrum quidem ab equis dejecit in-humum,
Hasta percussum ad pectus: ille vero supinus solo allisus est.
Hippolochus autem desiliit, eum verò humi interfecit,
Manibus gladio abscissis,& cervice amputatâ.
Mortarium autem tanquam, projecit volvendum per turbam.
Hos quidem reliquit: ubi verò plurimæ turbabantur phalanges,
Illuc irruebat, simulque alii bene-ocreati Achivi.
Pedites quidem pedites interficiebant, fugientes necessitate,
Equites verò equites: ab ipsis autem excitatus est pulvis
E campo, quem excitarunt grave-strepentes pedes equorum
Ære terram verberantes. Sed rex Agamemnon
Semper interficiens insequebatur Argivos adhortans.

---

130. Γουναζέσθην.] Τῶν γονάτων ἥπτοντο. ἱκέτευον.

136. Προσαυδήτην.] Προσεφώνουν. προσεφθέγγοντο.

137. Ἀμείλικτον.] Ἀηδῆ, σκληρὰν.

140. Ἀγγελίην.] Ἀντὶ τοῦ εἰς πρεσβείαν. δύο γὰρ σημαίνει ἀγγελία παράγγελμα ὡς ἐν τῷ. Ἀγγελίην εἴποιμι περίφρονι Πηνελοπείῃ. καὶ τὸν ἄγγελον, ἤτοι τὸν πρέσβιν. ὡς ἐνταῦθα. Ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ.

141. Ἐξέμεν.] * Ἐξεῖναι. * ἐξεῶσαι, ἐκπέμψαι.

142. Ἀεικέα.] Χαλεπὸν.

144. Οὔδει ἐρείσθη.] Πρὸς τῇ γῇ ἠρείσθη, ἐστηρίχθη.

147. Ὅλμον δ' ὣς, ἔσσευε.] Ὅλμου γὰρ δίκην αὐτὸν ῥίψας κυλίεσθαι. Ὅλμος δέ ἐστι κοῖλος λίθος, εἰς ὃν κόπτεται ὄσπρια, καὶ ἄλλα τινά.

150. Ὄλεκον.] Ἀνῄρουν. Τὸ ο μακρὸν, διὰ τὸ μέτρον.

152. Ὦρσαν.] Διήγειραν.

153. Χαλκῷ δηϊόωντες.] Ἤτοι, τοῖς ἐπισώτροις κόπτοντες * τὰς βώλακας.* Ἢ οὕτω συντακτέον. Πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεκον, ἱππεῖς δ' ἱππῆας. οὐ γὰρ οἱ τῶν ἵππων πόδες χαλκῷ ἐπίτρωσκον.

155. Ἀξύ-

Ὡς δ' ὅτε πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ,
Πάντῃ τ' εἰλυφόων ἄνεμος φέρει, οἱ δέ τε θάμνοι
Πρόρριζοι πίπτουσιν ἐπειγόμενοι πυρὸς ὁρμῇ·
Ὣς ἄρ' ὑπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι πίπτε κάρηνα
Τρώων φευγόντων, πολλοὶ δ' ἐριαύχενες ἵπποι
Κείν' ὄχεα κροτάλιζον ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
Ἡνιόχους ποθέοντες ἀμύμονας· οἱ δ' ἐπὶ γαίῃ
Κείατο, γύπεσσιν πολὺ φίλτεροι ἢ ἀλόχοισιν.
Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς, ἔκ τε κονίης,
Ἔκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ θ' αἵματος, ἔκ τε κυδοιμοῦ·
Ἀτρείδης δ' ἕπετο σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων·
Οἱ δὲ παρ' Ἴλου σῆμα παλαιοῦ Δαρδανίδαο,
Μέσσον κὰπ πεδίον παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο,
Ἱέμενοι πόλεως· ὁ δὲ κεκληγὼς ἕπετ' αἰεὶ
Ἀτρείδης, λύθρῳ δ' ἐπαλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκοντο,
Ἔνθ' ἄρα δὴ ἵσταντο, καὶ ἀλλήλους ἀνέμιμνον.
Οἱ δ' ἔτι κὰμ μέσσον πεδίον φοβέοντο, βόες ὣς,
Ἅς τε λέων ἐφόβησε μολὼν ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ
Πάσας· τῇ δέ τ' ἰῇ ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσι
Πρῶτον· ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει·

Ut verò cùm ignis edax in incæduam inciderit sylvam,
Et quoquoversùs contorquens ventus differt, rami autem
Cum stirpibus cadunt impulsi ignis impetu:
Sic sub Atride Agamemnone cadebant capita
Trojanorum fugientium, multique arduis cervicibus equi
Vacuos currus cum-strepitu-rapiebant per aciei ordines,
Aurigas desiderantes eximios: illi verò in terrâ
Jacebant, vulturibus longè gratiores quàm uxoribus.
Hectorem verò extra tela subduxit Jupiter, extraque pulverem,
Extraque cædem, extraque sanguinem, extraque tumultum:
Atrides autem insequebatur vehementer Danaos adhortans:
Illi verò ad Ili sepulchrum veteris Dardanidæ,
Medium per-campum ad caprificum ruebant,
Cupidi urbis: ille verò clamans sequebatur usque
Atrides, cruore autem pulverulento fœdabatur manus invictas.
Sed cum jam ad Scæasque portas & fagum venerunt,
Ibi verò constiterunt, & alii alios expectabant.
Hi autem adhuc per-medium campum fugabantur, boves tanquam,
Quas leo territas fugavit aggressus nocte intempesta
Omnes: uni autem apparet grave exitium:
Hujus autem cervicem frangit correptam validis dentibus
Primum: deinde autem & sanguinem & viscera omnia haurit:

155. Ἀξύλῳ.] Καταξύλῳ. Πολυξύλῳ. Τὸ γὰρ α νῦν, οὐ κατὰ στέρησιν, ἀλλὰ κατ' ἐπίτασιν.

156. Εἰλυφόων.] Εἰλῶν, ταράσσων. * Εἰλυφόων ἄνεμος.] Εἰλοῦσα καταιγίς. Θύελλα, λαίλαψ ἀναρπάζουσα. * Οἱ δέ τε θάμνοι.] Καὶ οἱ σύμφυτοι τόποι. Παρὰ τὸ θαμὰ πεφυτεῦσθαι αὐτοὺς, ὅ ἐστι, πυκνῶς, Οἱ δὲ, τὰ χαμαίζηλα καὶ πολύκλαδα φυτά.

157. Πρόρριζοι.] Μέχρι τῶν ῥιζῶν. Τῶν γὰρ κάτω γῆς τὸ πῦρ οὐχ ἅπτεται. Πυρὸς ὁρμῇ.] Τῷ πυρί. Περιφραστικῶς.

158. Κάρηνα.] Ἀπὸ μέρους, ἄνθρωποι. Οἱ δὲ, ἀκρωτήρια * τῶν σωμάτων. *

160. Κείν' ὄχεα,] Κενὰ τὰ ἅρματα. Κροτάλιζον.] Ἀντὶ τοῦ, ἕλκοντες ἦχον ἐποίουν.

162. Κείατο.] Ἔκειντο. Πολὺ φίλτεροι.] Πολὺ προσφιλέστεροι.

163. Ὕπαγεν.] Ὑπεξήγαγεν, ὑπεξέφερε. Κονίης.] Τοῦ ἐν τῷ πολέμῳ κονιορτοῦ.

164. Αἵματος.] Φόνου. Κυδοιμοῦ.] Θορύβου, κραυγῆς.

165. Σφεδανόν.] Ἐπεικτικόν. Σφοδρὸν, ἢ καταπληκτικόν. Κελεύων.] Παρακελευόμενος.

167. Ἐρινεόν.] Ἀγρίαν συκῆν.

168. Ἱέμενοι πόλεως.] Ἐπιθυμοῦντες ἀνελθεῖν ἐπὶ τὴν πόλιν.

173. Νυκτὸς ἀμολγῷ.] Τῷ καιρῷ ἐν ᾧ συμβέβηκεν ἀμέλγεσθαι τὰ θρέμματα. Τινὲς δὲ, τὸ μεσονύκτιον, ὅταν οὐδεὶς μολίσκει, οὐδὲ πρόεισι.

174. Τῇ δέ τ' ἰῇ.] Μιᾷ δέ τινι αὐτῶν. * τῇ πρώτῃ αὐτῶν. * Ἀναφαίνεται.] Ἐπέρχεται. Αἰπύς.] Ὑψηλός. ἐξ οὗ, μέγας, καὶ ὀλέθριος.

176. Ἔγκατα.] Ἐντόσθια. Λαφύσσει.] Μετὰ ποιοῦ ἤχου ἀναρροφεῖ, ἢ κενοῖ ἐσθίων. Παρὰ τὸ, γλαφυρὸν ποιεῖν, ὅ ἐστι κοῖλον.

Ὣς τοὺς Ἀτρείδης ἔφεπε κρείων Ἀγαμέμνων,
Αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δ' ἐφέβοντο.
Πολλοὶ δὲ πρηνεῖς τε καὶ ὕπτιοι ἔκπεσον ἵππων
Ἀτρείδεω ὑπὸ χερσί· περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλεν ὑπὸ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
Ἵξεσθαι, τότε δή ῥα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ἴδης ἐν κορυφῇσι καθέζετο πιδηέσσης,
Οὐρανόθεν καταβάς· ἔχε δὲ στεροπὴν μετὰ χερσίν.
Ἶριν δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν,
Βάσκ' ἴθι Ἶρι ταχεῖα, τὸν Ἕκτορι μῦθον ἔνισπε·
Ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷ Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
Θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
Τόφρ' ἀναχωρείτω, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω
Μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἢ δουρὶ τυπεὶς, ἢ βλήμενος ἰῷ,
Εἰς ἵππους ἅλεται, τότε οἱ κράτος ἐγγυαλίξω,
Κτείνειν εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηται,
Δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν·
Εὗρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον,
Ἑσταότ' ἔνθ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις,
Ἕκτορ υἱὲ Πριάμοιο Διῒ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ζεύς με πατὴρ προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι·
Ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷς Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
Θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,

Sic hos Atrides insequebatur rex Agamemnon,
Semper occidens postremum: illi autem fugiebant.
Multi vero pronique & supini excidebant curribus
Atridæ sub manibus: supra modum enim ante alios hastâ furebat.
Sed cum jam forte esset ad urbem altumque murum
Perventurus, tum vero pater hominumque deûmque
Idæ in cacuminibus resedit abundantis-scatebris,
De cœlo delapsus: tenebat autem fulgur in manibus.
Irin autem excitavit aureas-alas-habentem nunciaturam,
Vade age Iri velox, hoc Hectori verbum dic:
Quamdiu quidem videat Agamemnonem pastorem populorum
Furibundè ruentem inter primos pugnatores, perdentem ordines virorũ,
Tamdiu pedem-referat, cæteras autem copias hortetur
Pugnare cum hostibus per asperum prælium.
Sed postquam vel hastâ percussus, vel ictus sagittâ,
In currum saliet, tunc ei victoriam dabo,
Ut cædat donec ad naves bonis-transtris-instructas pervenerit,
Occideritque sol, & tenebræ sacræ supervenerint.
Sic dixit. Nec non obsecuta est pedibus-ventosa velox Iris:
Descendit autem de Idæis montibus Ilium versus sacram:
Invenit filium Priami bellicosi Hectorem nobilem,
Stantem inque equis & curribus benecompactis:
Propè verò adstans allocuta est pedibus velox Iris,
Hector fili Priami Jovi consilio par,
Jupiter me pater misit tibi ut hæc loquerer:
Quamdiu quidem videas Agamemnona pastorem populorum
Furibundè ruentem inter primos-pugnatores, perdentem ordines virorũ,

177. Ἔφεπε.] Κατόπιν ἐδίωκεν.
178. Ὀπίστατον.] Τὸν ἔσχατον.
180. Περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν.] Περισσῶς γὰρ καὶ ἐνθουσιωδῶς εἰς τὸ ἔμπροσθεν ὥρμα. Ἵν' ᾖ, κατεπολέμει αὐτοὺς τῷ δόρατι.
186. Ἔνισπεν.] Εἶπεν.
189. Ἀνώχθω.] Κελευέτω.
191. Τυπείς.] Πληγείς. Βλήμενος.] * Βεβλημένος. * βληθείς.
192. Εἰς ἵππους ἅλεται.] * Ἁλεῖται. Καθάπερ τὰ ἔδομαι, φάγομαι, πίομαι. * Εἰς τὸ ἅρμα ἀνέλθῃ.
195. Ποδήνεμος.] Ἴση ἀνέμοις κατὰ τὸ τάχος.
196. Ἱρήν.] Ἱερὰν, μεγάλην.
201. Τεΐν.] Σοί. Δωρικῶς.

Τόφρ' ὑπόεικε μάχης, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἄνωχθι
Μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην·
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἢ δουρὶ τυπεὶς, ἢ βλήμενος ἰῷ,
Εἰς ἵππους ἅλεται, τότε τοι κράτος ἐγγυαλίξει
Κτείνειν εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηαι,
Δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ἕκτωρ δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη
Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν·
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας·
Ἀρτύνθη δὲ μάχη· στὰν δ' ἀντίοι. ἐν δ' Ἀγαμέμνων
Πρῶτος ὄρουσ'· ἔθελεν δὲ πολὺ προμάχεσθαι ἁπάντων.
Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
Ὅστις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν,
Ἢ αὐτῶν Τρώων, ἠὲ κλειτῶν ἐπικούρων.
Ἰφιδάμας Ἀντηνορίδης ἠΰς τε μέγας τε,
Ὃς τράφη ἐν Θρᾴκῃ ἐριβώλακι μητέρι μήλων·
Κισσῆς τόν γ' ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα
Μητροπάτωρ, ὃς τίκτε Θεανὼ καλλιπάρῃον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον,
Αὐτοῦ μιν κατέρυκε· δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν·
Γήμας δ', ἐκ θαλάμοιο μετὰ κλέος ἵκετ' Ἀχαιῶν
Σὺν δυοκαίδεκα νηυσὶ κορωνίσιν, αἵ οἱ ἕποντο.
Τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περκώπῃ λίπε νῆας ἐΐσας·
Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν, εἰς Ἴλιον εἰληλούθει.

Tamdiu cede pugnâ, cæteras autem copias hortare
Pugnare cum hostibus per asperum prælium:
Sed postquam vel hastâ percussus, vel ictus sagittâ,
In currum saliet, tunc tibi victoriam dabit
Ut cædas donec ad naves bonis-transtris-instructas perveneris,
Occideritque sol, & tenebræ sacræ supervenerint.
Illa quidem sic locuta abiit pedibus velox Iris:
Hector autem de curribus cum armis desiliit in terram,
Vibrans autem acutas hastas per exercitum ibat quoquoversum
Concitans ad pugnandum: suscitavit autem prælium grave.
Illi verò conversi sunt à *fuga*, & adversi steterunt Achivis:
Argivi autem ex altera-parte corroborarunt phalangas:
Restitutum autem prælium: steteruntque adversi. Eorum a. Agamemnon
Primus irruit: placuit enim longè pugnare ante omneis.
Dicite nunc mihi Musæ cœlestes domos tenentes,
Quisnam tum primus Agamemnoni obvius venit,
Seu ipsorum Trojanorum, seu inclytorum sociorum.
Iphidamas Antenorides fortisque magnusque,
Qui fuit educatus in Thracia glebosa matre ovium:
Cisseus hunc educavit domi parvulum existentem
Avus-maternus, qui genuit Theano genis-pulchram.
Sed postquam pubertatis gloriosæ pervenit ad mensuram,
Illic eum detinuit: deditque ipse filiam suam:
Ut duxerat autem, ex ipso statim thalamo famam secutus est Achivorum
Cum duodecim navibus nigris, quæ sequebantur eum.
Has quidem deinde in Percope reliquit naves æquales:
At ipse pedestri itinere profectus, ad Ilium venerat.

---

204. Ὑπόεικε.] Ὑποχώρει.
216. Ἀρτύνθη.] Παρεσκευάσθη, ἡτοιμάσθη.
220. Κλειτῶν.] Ἐνδόξων, ὀνομαστῶν.
221. Ἀντηνορίδης.] Ἀντήνορος παῖς Ἰφιδάμας.
223. Κισσῆς.] Κισσεύς.
224. Μητροπάτωρ.] Ὁ τῆς μητρὸς πατήρ.
225. Ἐρικυδέος.] Τῆς μεγάλως ἐνδόξου.
227. Ἐκ θαλάμοιο.] Ἀντὶ τοῦ, γεγαμηκὼς νεωστί. Μετὰ κλέος ἵκετ' Ἀχαιῶν.] Μετὰ τὴν ἀκοὴν τῆς ἐπιστρατείας τῶν Ἑλλήνων κληδόνα ἢ φήμην ἀκούσας, ὅτι ἐπεστράτευσαν τῇ Τροίᾳ.
228. * Κορωνίσι.] Καμπυλοπρύμνοις. *
229. Τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περκώτῃ λίπεν.] Ἐθαλασσοκράτουν γὰρ οἱ Ἕλληνες, διὸ τὰς ναῦς καταλιπὼν, πεζὸς ἦλθεν εἰς Τροίαν. ἡ δὲ Περκώτη πόλις Ἑλλησπόντου.

Ὅς ῥα τότ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρείδης μὲν ἅμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος·
Ἰφιδάμας δὲ κατὰ ζώνην, θώρηκος ἔνερθε
Νύξ'· ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε βαρείῃ χειρὶ πιθήσας·
Οὐδ' ἔτορε ζωστῆρα παναίολον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Ἀργύρῳ ἀντομένη μόλιβος ὣς ἐτράπετ' αἰχμή.
Καὶ τόγε χειρὶ λαβὼν εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἕλκ' ἐπὶ οἷ, μεμαὼς, ὥστε λίς· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
Σπάσατο· τὸν δ' ἄορι πλῆξ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.
Ὣς ὁ μὲν αὖθι πεσὼν κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον,
Οἰκτρὸς, ἀπὸ μνηστῆς ἀλόχου, ἀστοῖσιν ἀρήγων,
Κουριδίης, ἧς οὔτι χάριν ἴδε, πολλὰ δ' ἔδωκε·
Πρῶθ' ἑκατὸν βοῦς δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλι' ὑπέστη
Αἶγας ὁμοῦ καὶ οἶς, τά οἱ ἄσπετα ποιμαίνοντο.
Δὴ τότε γ' Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων ἐξενάριξε·
Βῆ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον Ἀχαιῶν τεύχεα καλά.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Κόων ἀριδείκετος ἀνδρῶν,
Πρεσβυγενὴς Ἀντηνορίδης, κρατερόν ῥά ἑ πένθος
Ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε κασιγνήτοιο πεσόντος·
Στῆ δ' εὐρὰξ σὺν δουρὶ λαθὼν Ἀγαμέμνονα δῖον·
Νύξε δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσην, ἀγκῶνος ἔνερθεν,
Ἀντικρὺ δὲ διέσχε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.
Ῥίγησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο·

Is tunc Atridæ Agamemnoni obvius venit.
Hi autem quando jam propè erant alter in alterum vadentes,
Atrides quidem aberravit, ei autem aversa est hasta.
Iphidamas autem ad zonam, thoracem subter
Percussit: & ipse valide connixus imprimebat robustâ manu fretus:
Neque perforavit balteum omni-artificio varium, sed longe antè
Argento occurrens plumbum tanquam retusa est cuspis.
Et hanc manu prehensam latè-dominans Agamemnon
Trahebat ad se, præsenti animo, veluti leo: & ex manu
Evulsit: eumque ense percussit cervicem, solvitque membra.
Sic is quidem illic lapsus dormivit æreum somnum,
Miserandus, procul à legitimâ uxore, civibus auxilians,
Quam-virginem-duxerat, cujus nondum venust. percep. mult. a. dederat:
Primum centum boves dedit, deinde autem mille promisit
Capras simul & oves, quæ ei multæ-admodum pascebantur.
Tum vero Atrides Agamemnon interfectum-spoliavit:
Abiit autem ferens per turbam Achivorum arma pulchra.
Eum vero ut vidit Coon clarissimus hominum,
Major-natu Antenorides, vehemens eum dolor.
Oculos cooperuit ob fratrem prostratum:
Stetit autem à latere cum hasta latens Agamemnona nobilem:
Percussit autem ipsum brachium medium, cubitum infra,
In contrariam vero partem perrupit splendidæ hastæ cuspis.
Tum verò cohorruit rex virorum Agamemnon.
Verùm ne sic quidem cessavit à pugna atque prælio:

232. *Ὅτε δή.] Οἱ μεταφρασταὶ ἀντὶ τοῦ, δή, μεταφράζουσιν καὶ ἀκούουσιν, ἤδη, ὡσεὶ κατ' ἀφαίρεσιν, δή, ἐκ τοῦ ἤδη.*

233. Ἀτρείδης μὲν ἅμαρτεν.] Ἀπέτυχε. Νῦν μὲν ὁ πρότερος νικᾷ, καὶ δεύτερον ἀφείς. ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις μονομαχίαις τετήρηται, ὅτι ὁ πρότερος ἀφεὶς νικᾶται.

236. Οὐδ' ἔτρεν.] Οὐδὲ διέκοψεν.

237. Ἀντομένη.] Συντυχοῦσα, ὑπαντήσασα. Ἐτράπετο.] Εἰς τοὐπίσω ἀνεστράφη.

239. *Ἐκ δ' ἄρα χειρὸς σπάσατο.] Καὶ ἐξεσπάσατο τῇ χειρί.*

242. Οἰκτρός.] Οἴκτου καὶ ἐλέους ἄξιος. Ἀστοῖσι.] Τοῖς ἰδίοις πολίταις.

243. Ἧς οὔτι χάριν.] Παρ' ἧς οὐδὲν αὐτῷ χαρίεν, οὐδὲ ἡδὺ ἐγένετο. Πολλὰ δ' ἔδωκε.] Προσληπτέον τὸ ἕδνα.

245. *Ἄσπετα.] Ἀπαρακολούθητα πολλά.

246. Ἐξενάριξεν.] Ἀπέκτεινεν, ἐσκύλευσεν.

248. Ἀριδείκετος.] Πάνυ ἔνδοξος, ἐκπρεπέστατος.

251. Εὐράξ.] Ἐκ πλαγίου.

253. Διέσχε.] Διεξῆλθεν.

256. Ἀνε-

Ἀλλ' ἐπόρουσε Κόωνι, ἔχων ἀνεμοτρεφὲς ἔγχος.
Ἤτοι ὁ Ἰφιδάμαντα κασίγνητον καὶ ὄπατρον
Ἕλκε ποδὸς μεμαώς, καὶ ἀΰτει πάντας ἀρίστους.
Τὸν δ' ἕλκοντ' ἀν' ὅμιλον ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
Τοῖο δ' ἐπ' Ἰφιδάμαντι κάρη ἀπέκοψε παραστάς,
Ἔνθ' Ἀντήνορος υἷες ὑπ' Ἀτρείδῃ βασιλῆϊ
Πότμον ἀναπλήσαντες, ἔδυν δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν,
Ἔγχεΐ τ', ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
Ὄφρα οἱ αἷμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς·
Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα,
Ὀξεῖαι ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρείδαο.
Ὡς δ' ὅταν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα,
Δριμύ, τό, τε προϊεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι
Ἥρης θυγατέρες πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι·
Ὡς ὀξεῖ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρείδαο.
Ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν. ἤχθετο γὰρ κῆρ.
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς,
Ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ὑμεῖς μὲν νῦν νηυσὶν ἀμύνετε ποντοπόροισι
Φύλοπιν ἀργαλέην, ἐπεὶ οὐκ ἐμὲ μητίετα Ζεὺς
Εἴασε Τρώεσσι πανημέριον πολεμίζειν.
Ὡς ἔφαθ'. ἡνίοχος δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους

Sed irruit in Cooenem, tenens ventis-auctam-&-firmatam-hastam.
Ille quidem Iphidamanta fratrem & eodem-patre-natum
Trahebat pede festinans, & inclamabat quosque fortissimos.
Illum autem trahentem per turbam sub clypeo umbone-munito
Vulneravit hastili ærato, solvitque membra.
Ejus autem super Iphidamante caput abscidit astans,
Illic Antenoris filii sub Atrida rege
Fato expleto, descenderunt in domum Orci.
Sed hic aliorum obibat ordines virorum,
Hastaque, enseque, magnisque saxis,
Quamdiu ei sanguis adhuc calidus exiliebat è vulnere:
Sed postquam vulnus quidem siccatum est, cessavitque sanguis,
Acuti dolores subierunt robur Atridæ.
Ut verò cum parturientem tenet telum *doloris* acutum mulierem,
Acerbum, quod immittunt partuum præsides Ilithyæ
Junonis filiæ amarûm dolorum arbitræ:
Sic acuti dolores subierunt robur Atridæ.
In currum autem exiliit, & aurigæ præcepit
Naves ad cavas currum agere. Cruciabatur enim corde.
Clamavit autem intentissimâ voce Danais vociferans,
O amici Argivorum ductores & principes,
Vos quidem nunc à navibus arcete pontum-transeuntibus
Prælium grave, quando non me providus Jupiter
Permisit cum Trojanis per totum-diem pugnare:
Sic dixit. Auriga autem loro verberabat jubis-pulchros-equos

---

256. Ἀνεμοτρεφές.] Ἤτοι κοῦφον, καὶ εὐκίνητον, ἢ στερεόν. τὰ γὰρ ἐν ἀνέμῳ πλέον γυμναζόμενα δένδρα, στερεά.

257. Ὄπατρον.] Ὁμοπάτριον. * Κατ' ἀφαίρεσιν. *

258. Ἀΰτει.] Ἐβόα, ἐκάλει.

261. Τοῖο δέ.] Τούτου δέ. Ἐπ' Ἰφιδάμαντι.] Ὡς ἐπιξήνῳ χρησάμενος τῷ τοῦ Ἰφιδάμαντος σώματι. Ἐπίξηνον δέ, τὸ ἐπίκοπον, ὅτι ἐπ' αὐτοῦ ξαίνεται τὰ κρέα.

266. Ἀνήνοθεν.] Ἀνεφέρετο.

267. Ἐτέρσετο.] Ἐξηραίνετο τῆς ἐκ τοῦ αἵματος νοτίδος.

268. Ὀξεῖαι.] Δειμεῖαι, σφοδραί. Δῦνον μένος Ἀτρείδαο.] Τὸν Ἀγαμέμνονα κατέχεν.

269. Βέλος ὀξύ.] Ἡ σφοδρὰ ὀδύνη. οἷον ἡ τιτρώσκουσα.

270. Προϊεῖσι.] Προπέμπουσι. Μογοστόκοι.] Αἱ τοὺς μόγους κουφίζουσαι τῶν τικτουσῶν. Εἰλείθυιαι.] Θεαὶ τῶν τικτουσῶν ἔφοροι, Διὸς καὶ Ἥρας θυγατέρες.

272. Δῦνον.] Κατεδύοντο, ὑπεισῆλθον.

274. Ἤχθετο.] Ἐβαρεῖτο, ἐλυπεῖτο.

275. Γεγωνώς.] Παρακελευόμενος, βοῶν.

Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
Ἄφρεον δὲ στήθεα· ῥαίνοντο δὲ νέρθε κονίῃ,
Τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντε.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κιόντα,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας,
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
Ἀνέρες ἐστὲ φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς·
Οἴχετ' ἀνὴρ ὤριστος, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκε
Ζεὺς Κρονίδης· ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππους
Ἰφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἄρησθε.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ὡς δ' ὅτε πού τις θηρητὴρ κύνας ἀργιόδοντας
Σεύῃ ἐπ' ἀγροτέρῳ συῒ καπρίῳ, ἠὲ λέοντι·
Ὣς ἐπ' Ἀχαιοῖσιν σεῦε Τρῶας μεγαθύμους
Ἕκτωρ Πριαμίδης, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ.
Αὐτὸς δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει·
Ἐν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ, ὑπεραέϊ ἶσος ἀέλλῃ,
Ἥ τε καθαλλομένη ἰοειδέα πόντον ὀρίνει.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
Ἀσαῖον μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ὀπίτην,
Καὶ Δόλοπα Κλυτίδην, καὶ Ὀφέλτιον, ἠδ' Ἀγέλαον,
Αἴσυμνόν τ', Ὦρόν τε, καὶ Ἱππόνοον μενεχάρμην·
Τοὺς ἄρ' ὅγ' ἡγεμόνας Δαναῶν ἕλεν, αὐτὰρ ἔπειτα
Πληθύν, ὡς ὁπότε ζέφυρος νέφεα στυφελίξῃ,
Ἀργέσταο νότοιο βαθείῃ λαίλαπι τύπτων·

Naves versus cavas: ii autem non inviti volabant.
Spumabant autem pectoribus; aspergebanturque subtus pulvere,
Laborantem regem à prælio seorsim ferentes,
Hector verò ut vidit Agamemnonem abeuntem,
Trojanos & Lycios hortabatur, altè vociferatus,
Trojani, & Lycii, & Dardani cominus-pugnantes,
Viri estote amici, mementote autem impetuosæ fortitudinis:
Abiit vir ille fortissimus, mihi verò magnam gloriam dedit
Jupiter Saturnius: sed rectà impellite solidos-ungulis equos
In fortes Danaos, ut ampliorem gloriam referatis.
Sic loquutus, concitavit robur & animum cujusque.
Ut verò cùm aliquis venator canes candidis dentibus
Instiget in sylvestrem suem aprum, vel leonem:
Sic in Achivos instigabat Trojanos magnanimos
Hector Priamides, hominum-perniciei par Marti.
Ipse autem inter primos magnos spiritus gerens gradiebatur:
Irruebat autem in prælium, desuperflanti similis procellæ,
Quæ desiliens ferrugineum pontum concitat.
Tunc quem primum, quem verò ultimum interfecit
Hector Priamides, quando ei Jupiter gloriam dedit.
Assæum quidem primùm, & Autonoum, & Opitem,
Et Dolopem Clytidem, & Opheltium, & Agelaum,
Æsymnumque, Orumque, & Hipponoum fortiter-prælii-sustinentem:
Hos quidem ille principes Danaorum interfecit: at deinde
Plebem, veluti quum Zephyrus nubes agitârit,
Velocis Noti ingenti vortice-imbrifero verberans:

---

282. Ἄφρεον.] Ἀφροῦ ἐπληροῦντο, ἵδρουν.
288. Οἴχεται.] Πορεύεται. Ὤριστος.] Ἄριστος, ἰσχυρός.
290. *Ἰφθίμων Δαναῶν.] Προσληπτέον τὴν, κατά.* Ὑπέρτερον εὖχος.] Μεγάλως τῇ δόξῃ ὑπερέχον.
292. Θηρητήρ.] Κυνηγέτης.
293. Σεύῃ.] Ἐπισεύει, ἐφορμᾷ. Ἀγροτέρῳ συΐ.] Ἀγρίῳ χοίρῳ. τῷ κάπρῳ. Ἀεὶ δὲ διηρημένως ὁ Ποιητὴς λέγει. παρὰ μέν τοι τῷ κωμικῷ λέγεται ὑφ' ἓν, σύαγρος.
297. Ὑπεραέϊ.] Ἐπὶ ὕψους καὶ ὑπὲρ ὑμᾶς φερομένῃ. Ἀέλλῃ.] Συστροφῇ ἀνέμου.
298. Καθαλλομένη.] Καταπνέουσα. Ἰοειδέα.] Μέλανα, διὰ τὸ βάθος.
302. Κλυτίδην.] Κλυτίου παῖδα.
305. Στυφελίξῃ.] Διασείσῃ, πλήξῃ.
306. Ἀργέσταο νότοιο.] Τοῦ λευκοτάτου, ἢ, τοῦ ταχέως. Ὁ γὰρ Ὅμηρος τέσσαρας ἀνέμους μόνους οἶδε. Βαθείῃ.] Ἀντὶ τοῦ, μεγάλῃ, ἰσχυρᾷ. Λαίλαπι.] Τῷ μετὰ ὄμβρου ἀνέμῳ.

307. Τρό-

Πολλὸν δὲ τρόφι κῦμα κυλίνδεται, ὑψόσε δ' ἄχνη
Σκίδναται ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ἰωῆς·
Ὣς ἄρα πυκνὰ καρήαθ' ὑφ' Ἕκτορι δάμνατο λαῶν·
Ἔνθά κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο,
Καί νύ κεν ἐν νήεσσι πέσον φεύγοντες Ἀχαιοί,
Εἰ μὴ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κέκλετ' Ὀδυσσεύς,
Τυδείδη, τί παθόντε λελάσμεθα θούριδος ἀλκῆς;
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο· δὴ γὰρ ἔλεγχος
Ἔσσεται εἴ κεν νῆας ἕλῃ κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
Ἤ τοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνυνθα
Ἡμέων ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς
Τρωσὶν δὴ ἐθέλει δοῦναι κράτος ἠέ περ ἡμῖν.
Ἦ, καὶ Θυμβραῖον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Δουρὶ βαλὼν κατὰ μαζὸν ἀριστερόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀντίθεον θεράποντα Μολίονα τοῖο ἄνακτος.
Τοὺς μὲν ἔπειτ' εἴασαν, ἐπεὶ πολέμου ἀπέπαυσαν·
Τὼ δ' ἀν' ὅμιλον ἰόντε κυδοίμεον, ὡς ὅτε κάπρω
Ἐν κυσὶ θηρευτῇσι μέγα φρονέοντε πέσητον·
Ὣς ὄλεκον Τρῶας παλινορμένω· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἀσπασίως φεύγοντες ἀνέπνεον Ἕκτορα δῖον·
Ἔνθ' ἑλέτην δίφρον τε καὶ ἀνέρε δήμου ἀρίστω,
Υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
Ἤδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε
Στείχειν εἰς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔτι

Creber autem tumidus fluctus volvitur, in altum vero spuma
Spargitur venti multivago flatu:
Sic crebra capita ab Hectore domabantur plebis:
Tũ v. exitiũ fuisset, & ineluctabile-malũ-afferẽtia facinora edita fuissent,
Et sanè in navibus cecidissent fugientes Achivi,
Nisi Tydidem Diomedem hortatus fuisset Ulysses,
Tydide, quid nobis in mentem venit ut immem. esse velimus impet. fortit.?
Verùm agè huc adsis amicissime, prope me sta: jam enim probrum
Erit si quidem naves ceperit pugnam-expeditè-ciens Hector.
Eum vero respondens allocutus est fortis Diomedes,
Certè ego manebo & sustinebo: sed parum
Nostri erit usus, quoniam nubes-cogens Jupiter
Trojanis jam mavult dare victoriam quàm nobis.
Dixit, & Thymbræum quidem ab equis dejecit in terram,
Hastâ percussum mammam sinistram: Ulysses vero
Deo-parem famulum Moliona ipsius regis.
Hos quidem deinde missos-fecerunt, quoniam à pugna cessare fecerant:
At illi per turbam euntes turbabant, sicut quando apri duo
In canes venaticos magnanimi irruunt:
Sic perdebant Trojanos cùm impetu conversi à fuga, Sed Achivi
Libenter à fugiendo respirabant Hectorem nobilem:
Tunc ceperunt currumque & viros plebis fortissimos,
Filios duos Meropis Percosii, qui supra omnes
Nôrat vaticinandi artes, neque suos filios sinebat
Proficisci ad bellum viros-perdens: illi vero ei neutiquam

307. Τρόφι κῦμα.] Εὐτραφὲς, εὐπαγές. Ἄχνη.] Ὁ ἀφρός.
308. Ἐξ ἀνέμοιο.] Ἀπὸ ἀνέμου. Πολυπλάγκτοιο.] Πολυπλανήτου. Ἰωῆς.] Πνοῆς.
310. Ἀμήχανα.] Χαλεπά. Ἔργα γένοντο.] Ἀρχαϊκώτερον συντέτακται. Καὶ πολὺ ἐστι παρ' αὐτῷ τὸ εἶδος. Ἡ μέν τοι συνήθεια τοῖς πληθυντικοῖς οὐδετέροις ἑνικὰ συντάσσει ῥήματα.
312. Κέκλετο.] Παρεκελεύετο.
313. Λελάσμεθα.] Ἐπιλελήσμεθα.
314. Ἔλεγχος.] Αἰσχύνη, ὄνειδος.
318. Ἦδος.] Ὠφέλεια.
319. Ἐθέλει.] Βούλεται. * Ἠὲ περ.] Μᾶλλον ἤ. **
324. Κυδοίμεον.] Ἐθορύβουν, ἐτάρασσον.
325. Θηρευτῇσι.] Θηρατικοῖς. Πέσητον.] Ἐμπέσωσιν.
326. Ὄλεκον.] Ἀνῄρουν. Τὸ ο μικρὸν διὰ τὸ μέτρον. Παλινορμένω.] Ἐκ τῆς φυγῆς ἀποστραφέντες, εἰς τοὐπίσω ὁρμήσαντες.
328. Δήμου ἀρίστω.] Δημότας ἀρίστους.
329. Περκωσίου.] Ἀπὸ Περκώτης πόλεως Ἑλλησποντίου.
330. Ἔασκεν.] Εἴα. Συνεχώρει.
331. Στείχειν.] Παραγίνεσθαι.

Πειθέαδην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
Τοὺς μὲν Τυδείδης δουρικλυτὸς Διομήδης,
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς κεκαδὼν, κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα.
Ἱππόδαμον δ' Ὀδυσεὺς καὶ Ὑπείροχον ἐξενάριξεν.
Ἔνθά σφιν κατὰ ἶσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων,
Ἐξ Ἴδης καθορῶν· οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.
Ἤτοι Τυδέος υἱὸς Ἀγάστροφον οὔτασε δουρὶ
Παιονίδην ἥρωα κατ' ἰσχίον. οὐ γάρ οἱ ἵπποι
Ἐγγὺς ἔσαν προφυγεῖν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ·
Τοὺς μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνευθ' ἔχεν, αὐτὰρ ὁ, πεζὸς
Θῦνε διὰ προμάχων, εἵως φίλον ὤλεσε θυμόν.
Ἕκτωρ δ' ὀξὺ νόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
Κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες·
Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα,
Νῶϊν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται, ὄβριμος Ἕκτωρ·
Ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν, καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν· οὐδ' ἀφάμαρτε τιτυσκόμενος κεφαλῆφιν
Ἄκρην κακκόρυθα· πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκὸς,
Οὐδ' ἵκετο χρόα καλόν· ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια
Τρίπτυχος, αὐλῶπις, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἕκτωρ δ' ὦκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε, μίκτο δ' ὁμίλῳ·
Στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
Γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
Ὄφρα δὲ Τυδείδης μετὰ δούρατος ᾤχετ' ἐρωὴν,

Paruerunt: fata enim ducebant nigræ mortis.
Hos quidem Tydides hasta-inclytus Diomedes,
Animâ & vitâ privatos, inclytis armis spoliavit.
Hippodamum verò Ulysses & Hypirochum interfectos spoliavit.
Tunc illis æquatam pugnam vehementem-fecit Saturnius,
Ex Ida despiciens: hi vero sese-invicem occidebant.
Tydei quidem filius Agastrophum vulneravit hasta
Pæonidem heroëm ad coxam. Non enim ei equi
Prope erant ad effugiendum: doluit autem multum animo:
Hos enim famulus seorsum tenebat, sed ille, pedestris
Ruebat per primos pugnatores, donec suam perdidit animam.
Hector vero illico animadvertit per ordines, concitusq; ferebatur in ipsos
Cum clangore: simul autem Trojanorum sequebantur phalanges:
Illum verò conspicatus cohorruit pugnâ-strenuus Diomedes,
Statim autem Ulyssem allocutus est propè existentem,
In nos jam ista pernicies volvitur, furibundus Hector:
Verùm age jam stemus, & arceamus sustinentes.
Dixit, & vibratam emisit prælongam hastam,
Et percussit: neque aberravit collimans in caput
Summam juxta galeam: excussa autem est ab ære æs,
Neque pervenit ad cutem pulchram: prohibuit enim galea
Triplex, oblonga, quam ei dedit Phœbus Apollo.
Hector vero velociter procul recurrit, immistusque est turbæ:
Constitit autem in genua lapsus, & sustentabat se manu robustâ
Terrâ: oculos verò nigra nox cooperuit.
Dum vero Tydides ad petendam hastam ibat quam emiserat,

332. Κῆρες γὰρ ἄγον.] Ἰσχυροτέρα γὰρ ἡ μοῖρα τῆς μαντικῆς.

334. Κεκαδών.] Χωρίσας, στερήσας.

339. Παιονίδην.] Παίονος παῖδα.

347. Κυλίνδεται.] Ἐπιφέρεται, ἐπέρχεται.

348. Ἀλεξώμεσθα.] Ἀμυνώμεθα.

350. Τιτυσκόμενος.] Καταστοχαζόμενος.

351. Πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκός.] Ὑπὸ τοῦ τῆς περικεφαλαίας χαλκοῦ ἀπεκρούσθη τὸ δόρυ.

352. Οὐδ' ἵκετο.] Οὐδὲ ἀφίκετο * εἰς ὀπτόν.*

353. Αὐλῶπις.] Τὸν ἐπ' αὐτῇ λόφον ἀνατεταμένον ἔχουσα, εἰς ὃν οἱ αὐλοὶ κατακλείονται. Αὐλοὶ δέ εἰσιν αἱ περόναι.

354. Ἀπέλεθρον.] Ὃ οὐκ ἔστι πλέθρῳ μετρῆσαι. Θέλει δὲ λέγειν, ὅτι ἀπὸ τοῦ δέους μεγάλως ἥλλατο.

355. Παχείῃ.] Ἰσχυρᾷ.

357. Μετὰ δούρατος ἐρωήν.] Ὁρμήν. Δηλοῖ καὶ τὴν ὑποχώρησιν. Ὤιχετο.] Ἐπορεύετο.

358. Κα-

Τῆλε διὰ προμάχων, ὅθι οἱ καταείσατο γαίης·
Τόφρ' Ἕκτωρ ἄμπνυτο, καὶ ἂψ ἐς δίφρον ὀρούσας,
Ἐξέλασ' ἐς πληθὺν, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
Ἐξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον, κύον. ἦ τέ τοι ἄγχι
Ἦλθε κακὸν, νῦν αὖτέ σ' ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ὧ μέλλεις εὔχεσθαι ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων.
Ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,
Εἴπου τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάῤῥοθός ἐστι·
Νῦν αὖ τοὺς ἄλλους ἐπιείσομαι, ὅν κε κιχείω.
Ἦ, καὶ Παιονίδην δουρικλυτὸν ἐξενάριξεν.
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Τυδεΐδῃ ἐπὶ τόξα τιταίνετο ποιμένι λαῶν,
Στήλῃ κεκλιμένος ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ,
Ἴλου Δαρδανίδαο, παλαιοῦ δημογέροντος.
Ἤτοι ὁ μὲν θώρηκα Ἀγαστρόφου ἰφθίμοιο
Αἴνυτ' ἀπὸ στήθεσφι παναίολον, ἀσπίδα τ' ὤμων,
Καὶ κόρυθα βριαρήν· ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἄνελκε,
Καὶ βάλεν (οὐδ' ἄρα μιν ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς)
Ταρσὸν δεξιτεροῖο ποδός· διὰ δ' ἀμπερὲς ἰὸς
Ἐν γαίῃ κατέπηκτο. ὁ δὲ μάλα ἡδὺ γελάσσας,
Ἐκ λόχου ἀμπήδησε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα,
Βέβληαι, οὐδ' ἅλιον βέλος ἔκφυγεν· ὡς ὄφελόν τοι,
Νείατον ἐς κενεῶνα βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἑλέσθαι·
Οὕτω κεν καὶ Τρῶες ἀνέπνευσαν κακότητος,

Longè per primos pugnatores, ubi ei defixa fuerat in terram:
Interea Hector rediit ad se, & rursus in currum saliens,
Egit in turbam, & evitavit mortem nigram.
Hastâ autem irruens allocutus est fortis Diomedes,
Iterum nunc effugisti mortem, canis. Certè tibi propè
Venit malum, jam denuò te eripuit Phœbus Apollo,
Cui scilicet vota facis cùm proficisceris in stridorem jaculorum.
Utique te conficiam quum in posterum occurrero,
Si fortè aliquis & mihi deorum adjutor est:
Nunc verò alios persequar, quemcunque deprehendere potuero.
Dixit, & Pæonidem hasta-inclytum spoliabat.
At Alexander Helenæ maritus comas-pulchræ,
In Tydidem arcus contendebat pastorem populorum,
Columnam prætensam-habens viri defuncti in sepulchro,
Ili Dardanidæ, prisci senis-honorati.
Ille quidem thoracem Agastrophi fortis
Detrahebat à pect. ornatu-multùm-vario-insignem, clypeumq; ab humeris,
Et cassidem gravem: hic verò arcum sinuatum traxit,
Et percussit (nec illi irritum telum effugit manu)
Anteriorem partem dextri pedis: penitus verò sagitta
In terram defixa est. Hic autem valde suaviter ridens,
Ex insidiis exiliit, & glorians verbum dixit,
Vulneratus es, nec irritum telum effugit: utinam tibi,
Imum in ile jaculatus, vitam eripuissem:
Sic enim Trojani respirassent à peste,

---

358. Καταείσατο.] Κατηνέχθη.
359. Ἄμπνυτο.] Ἀνεσωφρονίσθη, ἀνεκτίσθη.
361. Ἐπαΐσσων.] Ἐπισείων, ἐφορμῶν.
362. Κύον.] Ἀναιδέστατε.
365. Ἦ θήν σε.] Πάνυ δή σε. Ἐξανύω.] Ἐπὶ τέλος ἄξω. φονεύσω.
367. Ἐπιείσομαι.] Ἐπελεύσομαι.
370. Τιταίνετο.] Ἔτεινε.
371. Στήλῃ κεκλιμένος.] Τὴν ἐπὶ τοῦ τάφου στήλην προβεβλημένος ἀντὶ ἀσπίδος, ὡς δειλὸς, καὶ γυναιμανής. Ἀνδροκμήτῳ.] Ἐφ' ᾧ ἀνὴρ κεκμηκὼς ἔκειτο. ὅ ἐστι νεκρός. Ἢ, ὑπὸ ἀνδρὸς κατεσκευασμένῳ. Ἢ, ἐπὶ ἀνδρὶ κεκμηκότι κατεσκευασμένῳ.
374. Αἴνυτο.] Ἀφῃρεῖτο, ἐλάμβανε.
375. Βριαρήν.] Ἰσχυράν. Τόξου πῆχυν.] Τὸ τόξον. Περιφραστικῶς. Τὸ γὰρ ὅλον τόξον ἐκ δύο κεράτων σύγκειται, ὧν ἑκάτερον πῆχυς καλεῖται. Μετεχειρίζετο οὖν, φησι, τό τόξον.
377. Ταρσόν.] Τὸ πλατὺ τοῦ ποδός.

Οἵ τέ σε πεφρίκασι, λέονθ' ὡς μηκάδες αἶγες.
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
Τοξότα λωβητὴρ, κέρᾳ ἀγλαὲ, παρθενοπῖπα·
Εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον σὺν τεύχεσι πειρηθείης,
Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃσι βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί·
Νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς, εὔχεαι αὔτως.
Οὐκ ἀλέγω, ὡσεί με γυνὴ βάλοι ἢ πάϊς ἄφρων.
Κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο.
Ἦ τ' ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο, καὶ εἴ κ' ὀλίγον περ ἐπαύρῃ,
Ὀξὺ βέλος πέλεται, καὶ ἀκήριον αἶψα τίθησι·
Τοῦ δὲ, γυναικὸς μέν τ' ἀμφίδρυφοί εἰσι παρειαὶ,
Παῖδες δ' ὀρφανικοί· ὁ δέ θ' αἵματι γαῖαν ἐρεύθων
Πύθεται· οἰωνοὶ δὲ περὶ πλέες ἠὲ γυναῖκες.
Ὣς φάτο. τοῦ δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
Ἔστη πρόσθ'· ὁ δ' ὄπισθε καθεζόμενος, βέλος ὠκὺ
Ἐκ ποδὸς ἕλκ'· ὀδύνη δὲ διὰ χροὸς ἦλθ' ἀλεγεινή.
Ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
Οἰώθη δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, οὐδέ τις αὐτῷ
Ἀργείων παρέμεινεν, ἐπεὶ φόβος ἔλλαβε πάντας·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμὸν,
Ὤ μοι ἐγὼ τί πάθω· μέγα μὲν κακὸν αἴ κε φέβωμαι,

Qui te horrent, leonem velut balantes capræ.
Hunc non expavefactus allocutus est fortis Diomedes,
Sagittarie flagitiose, cornu clare, puellarum-observator-callidus:
Siquidem jam apertè contra cum armis periculum feceris,
Non utique tibi profuturus esset arcus & crebræ sagittæ:
Nunc v. postquã me perstrinxeris anteriorẽ-parte pedis, gloriaris inaniter.
Non curo, perinde ac si me mulier percussisset aut puer insipiens.
Doloris enim sensum non affert telum viri imbellis nullius pretii.
Certè aliter à me, etiam si vel paululum attigerit,
Acutum telum est, & exanimem statim reddit:
Illius autem, uxoris quidem ambæ laceratæ sunt genæ,
Liberi verò orbi: ipse autem sanguine terram rubefaciens
Putrescit: alites verò circùm plures quàm mulieres.
Sic dixit. Hunc autem Ulysses hasta-inclytus propè veniens
Stetit ante: is autem à-tergo desidens, telum velox
Ex pede traxit: dolor autem per corpus venit gravis.
In currum autem ascendit, & aurigæ præcepit
Naves versùs cavas agere *currum*: dolebat enim corde.
Solus autem relictus est Ulysses hastâ-inclytus, neq; quisquam apud ipsum
Argivorum manebat, quoniam fuga ceperat omnes:
Ingemiscens verò dixit ad suum magnum animum,
Hei mihi ego quid agam: ingens quidem malum si fugero,

383. Πεφρίκασι.] Φοβοῦνται. Μηκάδες.] Μηκητικαί.

385. Τοξότα λωβητήρ.] Διὰ τόξων λωβώμενε καὶ βλάπτων. Ἢ οὖ, δειλέ. Κέρᾳ ἀγλαέ.] Καλλωπιζόμενε τῇ τοξικῇ, ἢ τῇ τριχώσει. Κέρας γὰρ οἱ παλαιοὶ καὶ τὴν τρίχωσιν ἐκάλουν. Παρθενοπῖπα.] Παρθένους ἐπιτηρῶν, γυναιμανὲς, ἢ, γυναικιζόμενε, ἐπὶ γυναιξὶ μαινόμενε.

386. Πειρηθείης.] Πεῖραν λάβῃς.

387. Χραίσμῃσι.] Βοηθήσῃ. Ταρφέες.] Πολλοὶ, πυκνοί.

388. Ἐπιγράψας.] Ἐπιξέσας ἁπλῶς.

389. Οὐκ ἀλέγω.] Οὐ φροντίζω.

390. Κωφόν.] Ἀμβλὺ εἰς ἀλγηδόνα. Ἀνάλκιδος.] Ἀνάνδρου, ἀσθενοῦς.

391. Ἦ τ' ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο.] Ἀντὶ τοῦ, ἄλλως ὑπ' ἐμοῦ πέμπεται. Ἐπαύρῃ.] Ἐπιψαύσῃ, τρώσῃ, ἐφάψηται.

392. Ἀκήριον.] Ἄψυχον, νεκρόν.

393. Ἀμφίδρυφοι.] Ἀμφοτέρωθεν ἐσπαραγμέναι διὰ τὸ πένθος.

394. Ἐρεύθων.] Ἐρυθραίνων. φοινίσσων.

395. Πύθεται.] Σήπεται. Περιπλέες.] Περὶ αὐτὸν πλείονες. Ἄμεινον, καθ' αὐτὴν ποιεῖν τὴν, περί. Τὸ γὰρ, πλέες, συγκοπή ἐστι τοῦ, πλείονες. Εὐθεῖαν γὰρ * ἐνικὴν, περιπλής, * ἀναπλάττειν μὴ εἰρημένην, εὔηθες.

397. Καθεζόμενος.] Ἀντὶ τοῦ, κύψας.

399. Ἀνόρουσεν.] Ἀνεπήδησεν, ἀνέστη. Ἐπέτελλεν.] Ἐπέταττεν.

401. Οἰώθη.] Ἐμονώθη.

403. Ὀχθήσας.] Λυπηθείς.

404. Αἴ κε φέβωμαι.] Ἐὰν φύγω.

405. Ἀ-

Πληθὺν ταρβήσας, τὸ δὲ ῥίγιον αἴκεν ἁλώω
Μοῦνος· τοὺς δ' ἄλλους Δαναοὺς ἐφόβησε Κρονίων.
Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός,
Οἶδα γὰρ ὅ, τι κακοὶ μὲν ἀποίχονται πολέμοιο·
Ὃς δέ κ' ἀριστεύῃσι μάχῃ ἔνι, τόνδε μάλα χρεὼ
Ἑστάμεναι κρατερῶς ἤτ' ἔβλητ', ἤτ' ἔβαλ' ἄλλον.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
Ἔλσαν δ' ἐν μέσσοισι μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.
Ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες θαλεροί τ' αἰζηοὶ
Σεύονται, ὁ δέ τ' εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο
Θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσιν,
Ἀμφὶ δέ τ' ἀΐσσονται, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
Γίνεται, οἱ δὲ μένουσιν ἄφαρ δεινόν περ ἐόντα·
Ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα Διῒ φίλον ἐσσεύοντο
Τρῶες· ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Δηϊοπίτην
Οὔτασεν ὦμον ὕπερθεν, ἐπάλμενος ὀξέϊ δουρί·
Αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα καὶ Ἔννομον ἐξενάριξε,
Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα καθ' ἵππων ἀΐξαντα,
Δουρὶ κατὰ πρότμησιν ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
Νύξεν. ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν, ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ·
Τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ' ἄρ' Ἱππασίδην Χάροπ' οὔτασε δουρὶ,
Αὐτοκασίγνητον εὐηγενέος Σώκοιο.
Τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκος κίεν, ἰσόθεος φώς.

Multitudinem metuens, illud autem pejus si interceptus fuero
Solus: cæteros enim Danaos in fugam-vertit Saturnius.
Sed cur mihi hæc meus differit animus,
Novi enim quòd ignavi quidem recedunt à pugna:
Qui verò strenuus-est in prœlio, hunc omnino oportet
Stare constanter sive feriatur, sive feriat alium.
Dum is hæc versabat in mente & in animo,
Interim Troum ordines supervenerunt clypeatorum:
Concluserunt autem in medio, intra se pestem collocantes.
Ut verò cùm in aprum undique canes florentesque-ætate juvenes
Incitatè feruntur, ille verò prodit alto ex fruticeto
Acuens album dentem in incurvis malis,
Undique verò in eum impetum faciunt, stridor verò dentium
Suboritur, ii autem sustinent facilè horrendum licèt existentem:
Sic sanè tum undique in Ulyssem Jovi charum incitatè ferebantur
Trojani: ille verò primum quidem egregium Deiopitem
Vulneravit super humerum, insiliens acutâ hastâ:
Deinde verò Thoonem & Ennomum interfecit,
Chersidamanta verò deinceps ab equis desilientem,
Hasta ad umbilicum sub clypeo umbone-munito
Vulneravit. Ille verò in pulverem lapsus, prehendit terram palmâ:
Hos quidem missos-fecit: Hippasidem v. Charopê vulneravit hastâ,
Germanum-fratrem generosi Soci.
Huic autem auxiliaturus Socus venit, par-deo vir.

405. Ἁλώω.] * Ἁλόω, ἁλῶ. * Ληφθῶ, συλληφθῶ.

407. Διελέξατο.] Διελογίσατο, ἐνεθυμήθη.

413. * Ἔλσαν.] Εἴλησαν. συνέκλεισαν. * Μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.] Ἐπὶ τῷ ἰδίῳ κακῷ τοῦτο πράξαντες.

415. Ξυλόχοιο.] Ὕλης ξυλώδους. * δενδρώδους, δενδρηέσσης, δενδρεέσσης, δρυώδους. Προσληπτέον δὲ τὸ, ὕλης, πολλὰ ξύλα, καὶ δένδρα, πολλὰς δρῦς, ἐχούσης. *

416. Θήγων.] Ἀκονῶν. Γναμπτῇσιν. Ἐπικαμπέσι. Γένυσι.] Σιαγόσιν.

417. Ἀμφὶ δέ τ' ἀΐσσονται.] * Καὶ * ἐπ' αὐτὸν ὁρμῶσιν * κύκλῳ. * Ὑπαὶ δέ.] Ὑπὸ δέ. Κόμπος.] Ψόφος.

419. Ἐσσεύοντο.] Ὥρμησαν.

424. Πρότμησιν.] Τὸν κατὰ τὴν λαγόνα τόπον, κατὰ τὸν ὀμφαλόν. διὰ τὸ πρῶτον αὐτὸν τέμνεσθαι, τὸν τεχθέντα παῖδα. * Ἐνθαδὶ δὲ σημαίνει τὸ ὀμφάλιον τῆς ἀσπίδος. *

425. Ἕλεν.] Ἔπληξεν. ἔλαβεν. Ἀγοστῷ.] Τῷ ἀγκῶνι. * Δοκεῖ δὲ, τὸν ἀγοστὸν, μὲν τῆς χειρὸς εἶναι μάλιστα· τὸν ἀγκῶνα δὲ, ἑνὸς ἑκάστου ὀργάνου καὶ μέλους καὶ ἄρθρου καμπὴν, ἤτοι κάμψιν. *

427. Αὐτοκασίγνητον εὐηγενέος Σώκοιο.] Ἐκ τελείων μερῶν λόγου ὅλος ὁ στίχος. Εὐηγενέος.] Εὐγενοῦς.

Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ὦ Ὀδυσσεῦ πολύαινε, δόλων ἆτ' ἠδὲ πόνοιο,
Σήμερον ἢ δοιοῖσιν ἐπεύξεαι Ἱππασίδῃσι,
Τοιῶδ' ἄνδρε κατακτείνας, καὶ τεύχε' ἀπούρας,
Ἤ κεν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς.
Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην·
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
Πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν, οὐδέ τ' ἔασε
Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔγκασι φωτός.
Γνῶ δ' Ὀδυσεὺς ὅ οἱ οὔτι βέλος κατακαίριον ἦλθεν·
Ἂψ δ' ἀναχωρήσας Σῶκον πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἆ δείλ', ἦ μάλα δή σε κιχάνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Ἤτοι μὲν ῥ' ἔμ' ἔπαυσας ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι,
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
Ἤματι τῷδ' ἔσεσθαι· ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα,
Εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ἦ· καὶ ὁ μὲν φύγαδ' αὖτις ὑποστρέψας ἐβεβήκει,
Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε.
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ὦ Σῶχ' Ἱππάσου υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
Φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον, οὐδ' ὑπάλυξας.
Ἆ δείλ', οὐ μέν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ὄσσε καθαιρήσουσι θανόντι περ, ἀλλ' οἰωνοὶ
Ὠμησταὶ ἐρύουσι, περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες·

Stetit autem valde propè cùm accesserat, & eum sermone allocutus est;
O Ulysse clarissime, dolorum insatiabilis atque laboris,
Hodie vel duobus gloriabere super Hippasidis,
Talibus viris interfectis, & armis spoliatis,
Vel meâ hastâ percussus animam perdes.
Sic locutus, percussit ad clypeum undique æquale:
Per clypeum quidem penetravit lucidum rapida hasta,
Et per thoracem affabrè-factum infixa est:
Omnem autem à costis cutem abstulit, neque enim sivit
Pallas Minerva misceri visceribus viri.
Sensit autem Ulysses quòd sibi nequaquam telum lethale venerat:
Retroque cedens Socum sermone allocutus est,
Vah debilis, certè omnino jam te assequitur grave exitium:
Tu quidem me cessare fecisti à pugnando in Troas,
Tibi vero ego hîc aio cædem & mortem nigram
Die hoc fore: meâque hastâ domitum,
Gloriam mihi daturum, animam verò Plutoni equis-insigni.
Dixit: & ille quidem in-fugam retro converso gradu abibat,
Huic autem converso tergo hastam infixit
Humerorum in medio, perque pectora trajecit.
Fragorem verò edidit cadens: insultavit verò *illi* nobilis Ulysses
O Soce Hippasi fili bellicosi equûm domitoris,
Occupavit te finis mortis deprehensum, nec effugisti.
Vah ignave, non quidem tibi pater & veneranda mater
Oculos comprimeut mortuo licèt, sed alites
Cruda-vorantes eruent, circum alis crebris verberatum;

---

429. *Καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε.] Καὶ αὐτὸν προσεῖπε, προσέφη, κατὰ τοῦτον τὸν λόγον, λόγῳ τούτῳ.*

430. Πολύαινε.] Νῦν μυθολόγε, φλύαρε.

437. Πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν.] Ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ τῶν πλευρῶν εἶρξεν καὶ ἐχώρισε τῶν μελῶν. Ἢ ὅτι οὐκ ἐποίησεν εἰς βάθος καιρίαν αὐτὸν πληγῆναι.

438. Ἔγκασι.] Τοῖς ἐντέροις.

441. Ἆ δεῖλε.] Ὦ δειλὲ, καὶ ἄθλιε.

445. Κλυτοπώλῳ.] Τῷ ἰσχυροὺς καὶ ὀνομαστοὺς ἵππους ἔχοντι. Ὅτι οὐδεὶς τὸν θάνατον διαφυγεῖν δύναται.

449. Δούπησεν.] Ἀπέθανε. *μὴ δοῦπε ἀπέπνευσεν, ἐξέπνευσε.*

451. Φθῆ.] Προέλαβεν, ἔφθασε. Κιχήμενον.] Καταλαμβανόμενον.

453. Ὄσσε καθαιρήσουσι.] Τοὺς ὀφθαλμοὺς καταkαλύψουσι.

454. Ὠμησταί.] Ὠμὰ κρέα ἐσθίοντες.

Αὐτὰρ ἐπεί κε θάνω, κτεριοῦσί με δῖοι Ἀχαιοί.
Ὣς εἰπὼν, Σώκοιο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
Ἔξω τε χροὸς ἕλκε καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης·
Αἷμα δέ οἱ σπασθέντος ἀνέσσυτο, κῆδε δὲ θυμόν.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ ἴδον αἷμ' Ὀδυσῆος,
Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αὖε δ' ἑταίρους·
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἤϋσεν ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτὸς,
Τρὶς δ' ἄϊεν ἰάχοντος ἀρηΐφιλος Μενέλαος·
Αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα,
Αἶαν διογενὲς Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Ἀμφί μ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵκετ' ἀϋτὴ,
Τῷ ἰκέλη, ὡς εἰ ἑ βιῴατο μοῦνον ἐόντα
Τρῶες ἀποτμήξαντες ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
Ἀλλ' ἴομεν καθ' ὅμιλον· ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
Δείδω μή τι πάθῃσιν ἐνὶ Τρώεσσι μονωθεὶς,
Ἐσθλὸς ἐὼν, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι γένηται.
Ὣς εἰπὼν, ὃ μὲν ἦρχ', ὃ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
Εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διῒ φίλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν
Τρῶες ἕπονθ', ὡσεί τε δαφοινοὶ θῶες ὄρεσφιν
Ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὅν τ' ἔβαλ' ἀνὴρ
Ἰῷ ἀπὸ νευρῆς· τὸν μέν τ' ἤλυξε πόδεσσι
Φεύγων, ὄφρ' αἷμα λιαρὸν καὶ γούνατ' ὀρώρῃ·
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνγε δαμάσσεται ὠκὺς ὀϊστὸς,
Ὠμοφάγοι μιν θῶες ἐν ὄρεσι δαρδάπτουσιν,
Ἐν νέμεϊ σκιερῷ· ἐπί τε λῖν ἤγαγε δαίμων

Sed ubi *ego* mortuus fuero, justa facient mihi generosi Achivi.
Sic fatus, Soci bellicosi rapidam hastam
Eque cute traxit & clypeo umbone-munito:
Sanguis autem ei extractâ *hastâ* erumpebat, dolore autem affecit animum.
Trojani vero magnanimi postquam viderunt sanguinem Ulyssis,
Cohortantes per turbam in ipsum omnes iverunt.
Verum is retrocedabat, inclamabatque socios:
Ter quidem tum clamavit quantum caput capiebat viri,
Ter autem audivit clamantem bellicosus Menelaus:
Confestim autem Ajacem allocutus est propè existentem,
Ajax nobilissime Telamonie, princeps populorum,
Circa me Ulyssis animum-infractimalis venit clamor,
Ei similis ac si eum violenter-urgerent solum existentem
Trojani interclusum in acri pugna.
Quare eamus per turbam: opitulari enim melius.
Timeo ne quid patiatur *humanitus* inter Trojanos solus relictus,
Strenuus cum sit, magnum autem desiderium Danaos subeat.
Sic fatus, ipse quidem præibat, ille verò unà sequebatur par-deo vir.
Invenerunt deinde Ulyssem Jovi charum: circa verò ipsum
Trojani simul ibant, sicut perquàm avidi-cædis thoës in montibus
Circa cervum cornutum vulneratum, quem quidem vulneravit vir
Sagittâ à nervo *missâ*: illum quidem evadit pedibus
Fugiens, quamdiu sanguis tepidus & genua moventur:
Sed postquam hunc domuerit velox sagitta,
Cruda-vorantes eum thoës in montibus dilaniando-vorant,
In nemore umbroso: leonem autem adducit fortuna.

455. Κτεριοῦσι.] Θάψουσι.
456. Σώκοιο.] Τὸ ὑπὸ Σώκου ἀκοντισθὲν δόρυ. Ἐνέκειτο γὰρ τῇ τοῦ Ὀδυσσέως πλευρᾷ.
458. Ἀνέσσυτο.] Ἀνηκόντισε. Κῆδε.] Ἐλύπει.
461. Αὖεν.] Ἐβόα.
462. Χάδεν.] Ἐχώρει.
467. Βιῴατο.] Βιάζοιντο.
468. Ἀποτμήξαντες.] Χωρίσαντες τοῦ οἰκείου στρατοῦ.
474. Δαφοινοί.] Φόνιοι. ἢ πυῤῥοί. Θῶες.] Πανθήρια. Πλεῖον δὲ καὶ ὁμοιοκατάληκτον εἶπε θῶες τῷ Τρῶες.
476. Ἤλυξεν.] Ἐξέφυγε τὸν βαλόντα κυνηγέτην.
477. Λιαρόν.] Χλιαρὸν, θερμόν. Ὀρώρῃ.] Ἰσχύῃ, κινεῖται.
479. Δαρδάπτουσι.] Κατεσθίουσι.
480. Νέμεϊ.] Νέμει, συνδένδρῳ τόπῳ. Σκιερῷ.] Τῷ σκιαζομένῳ ὑπὸ πλήθους τῶν δένδρων. Λῖν'.] Τὸ πλῆρες, λῖνα. ὅ ἐστι, λέοντα. Δωρικῶς.

Σίντην· θῶες μέν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὁ δάπτει·
Ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
Τρῶες ἕποντο πολλοί τε καὶ ἄλκιμοι· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ἀΐσσων ᾧ ἔγχει ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος ἠΰτε πύργον·
Στῆ δὲ παρέξ. Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος.
Ἤτοι τὸν Μενέλαος ἀρήϊος ἔξαγ' ὁμίλου
Χειρὸς ἔχων, εἵως θεράπων σχεδὸν ἤλασεν ἵππους·
Αἴας δὲ Τρώεσσιν ἐπάλμενος εἷλε Δόρυκλον
Πριαμίδην νόθον υἱόν· ἔπειτα δὲ Πάνδοκον οὖτα·
Οὖτα δὲ Λύσανδρον, καὶ Πύρασον, ἠδὲ Πυλάρτην.
Ὡς δ' ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισι
Χειμάῤῥους κατ' ὄρεσφιν ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ,
Πολλὰς δὲ δρῦς ἀζαλέας, πολλὰς δέ τε πεύκας
Ἐσφέρεται, πολλὸν δέ τ' ἀφυσγετὸν εἰς ἅλα βάλλει·
Ὣς ἔφεπε κλονέων πεδίον τότε φαίδιμος Αἴας,
Δαΐζων ἵππους τε καὶ ἀνέρας· οὐδέ πω Ἕκτωρ
Πεύθετ', ἐπεί ῥα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ μάρνατο πάσης,
Ὄχθας πὰρ ποταμοῖο Σκαμάνδρου, τῇ ῥα μάλιστα
Ἀνδρῶν πῖπτε κάρηνα, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει,
Νέστορά τ' ἀμφὶ μέγαν καὶ ἀρήϊον Ἰδομενῆα.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὁμίλει μέρμερα ῥέζων
Ἔγχεΐ θ' ἱπποσύνῃ τε, νέων δ' ἀλάπαζε φάλαγγας.
Οὐδ' ἄν πω χάζοντο κελεύθου δῖοι Ἀχαιοί,
Εἰ μὴ Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο
Παῦσεν ἀριστεύοντα Μαχάονα ποιμένα λαῶν,

Exitialem: tum thoës quidem diffugiunt, sed ille vescitur:
Sic tunc circa Ulyssem bellicosum versutum
Trojani simul-ibant multique & fortes: sed ille heros
Ruens sua hasta propulsabat crudelem diem.
Ajax verò propè accessit, ferens scutum velut turrim:
Stetitque juxta. *Trojani autem perterrefacti diffugerunt aliò alius.
Hunc quidem Menelaus Mavortius eduxit turbâ
Manu tenens, donec famulus prope egerat equos:
Ajax autem Trojanis insiliens interfecit Doryclum
Priamidem nothum filium: deinde verò Pandocum vulneravit:
Vulneravit & Lysandrum, & Pyrasum, & Pylartem.
Ut vero cum inundans flumen in campum decurrit
Torrens de montibus urgente Jovis imbre,
Multas vero quercus aridas, multasq; larices
In se rapit multumque limum in mare projicit:
Sic insequebatur turbans per campum tunc illustris Ajax,
Concidens equosque & viros: neque dum Hector
Audierat, nam pugnæ in sinistra parte præliabatur totius,
Ripas juxta fluvii Scamandri, ubi maximè
Virorum cadebant capita, clamor verò immensus exortus erat,
Nestoraq; circa magnum & Mavortium Idomeneum.
Hector quidem inter hos versabatur ardua patrans
Hastâque equestrique virtute, juvenum autem vastabat phalangas.
Neque dum cessissent de via nobiles Achivi,
Nisi Alexander Helenæ maritus comas-pulchræ
Cessare--fecisset à-strenuè--pugnando Machaonem pastorem populorum,

481. Σίντην.] Βλαπτικόν. Διέτρεσαν.] Σὺν δέει ἔφυγον. Δάπτει.] Καταναλίσκει ἐσθίων.

483. Ἕπον.] Περιεῖπον.

484. Νηλεὲς ἦμαρ.] Τὴν ἀνηλεῆ ἡμέραν. τουτέστι, τὸν θάνατον.

486. Στῆ δὲ παρέξ.] Ἔστη δὲ παρ' αὐτόν. * περὶ αὐτοῦ.* Ἄλλυδις ἄλλος.] Ἄλλος ἀλλαχοῦ.

488. Εἵως.] Ἕως.

490. Πριαμίδην νόθον υἱόν.] Πριάμου τὸν υἱόν. κτητικῶς μὲν γὰρ περισπᾶται τὸ ὑπὸ τὴν κτῆσιν πεσεῖν δυνάμενον· πατρωνυμικῶς δὲ ἐμπεριέχεται.

492. Πλήθων.] Πεπληρωμένος.

493. Ὀπαζόμενος.] Κατεπειγόμενος. ἀφ' οὗ, πληρούμενος.

494. Ἀζαλέας.] Ξηράς.

495. Εἰσφέρεται.] Εἰς αὐτὸν φέρει. Ἀφυσγετόν.] Ἰλυῶδες, συρφετόν.

498. Πεύθετο.] Ἐπέπυστο, εἴδει, ἤκουσε.

503. Νέων ἀλάπαζε.] Τὰς τῶν νεανίσκων ἐπόρθει τάξεις.

504. Οὐδ' ἄν.] Οὐκ ἂν δή.

509. Με-

Ἰῷ τριγλώχινι βαλὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον.
Τῷ ῥα περίδεισαν μένεα πνείοντες Ἀχαιοί,
Μήπως μιν πολέμοιο μετακλινθέντος ἕλοιεν.
Αὐτίκα δ' Ἰδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον,
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ἄγρει, σῶν ὀχέων ἐπιβήσεο· πὰρ δὲ Μαχάων
Βαινέτω· ἐς νῆας δὲ τάχισθ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
Ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,
Ἰούς τ' ἐκτάμνειν, ἐπί τ' ἤπια φάρμακα πάσσειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Αὐτίκα δ' ὧν ὀχέων ἐπεβήσετο· πὰρ δὲ Μαχάων
Βαῖν' Ἀσκληπιοῦ υἱὸς ἀμύμονος ἰητῆρος·
Μάστιξεν δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν,
Ἕκτορι παρβεβαώς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἕκτορ νῶϊ μὲν ἐνθάδ' ὁμιλέομεν Δαναοῖσιν,
Ἐσχατιῇ πολέμοιο δυσηχέος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες ὀρίνονται ἐπιμὶξ ἵπποι τε καὶ αὐτοί.
Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος· εὖ δέ μιν ἔγνων·
Εὐρὺ γὰρ ἀμφ' ὤμοισιν ἔχει σάκος· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
Κεῖσ' ἵππους τε καὶ ἅρμ' ἰθύνομεν ἔνθα μάλιστα
Ἱππῆες πεζοί τε κακὴν ἔριδα προβαλόντες,
Ἀλλήλους ὀλέκουσι, βοὴ δ' ἄσβεστος ὄρωρεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
Μάστιγι λιγυρῇ· τοὶ δὲ, πληγῆς ἀΐοντες,
Ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,

Sagittâ tres-hamos-habente percussum ad dextrum humerum.
De hoc pertimuerunt robur spirantes Achivi,
Ne quà illum pugnâ inclinatâ interficerent.
Statim autem Idomeneus allocutus est Nestora nobilem,
O Nestor Neleide magna gloria Achivorum,
Age, tuos currus conscende: juxta autem Machaon
Ascendat: adque naves celerrimè dirige solidos-ungulis equos.
Medicus enim vir multis æquiparandus aliis,
Missilibusq; excidendis, mitibusq; pharmacis inspergendis.
Sic dixit, neque non-obsecutus-est Gerenius eques Nestor:
Statim autem suos currus conscendit. Juxta autem Machaon
Ascendit Æsculapii filius eximii medici:
Scuticâ autem verberabat equos, hi verò non inviti volabant
Naves versas cavas: eò enim gratum erat animo.
Cebriones autem Trojanos turbatos animadvertit,
Juxta Hectorem in curru-sedens, & ipsum verbis affatus est,
Hector, nos quidem hîc versamur inter Danaos,
In extremitate pugnæ horrisonæ: cæteri vero jam
Trojani turbantur promiscuè equique & ipsi.
Ajax autem turbat Telamonius. Bene enim ipsum novi:
Latum enim circa humeros gerit scutum. Sed & nos
Illuc equosque & currum dirigamus ubi maximè
Equites peditesque pernicioso certamine strenuè-exerto,
Mutuo-se occidunt, clamor autem immensus exortus est.
Sic fatus verberavit jubis-pulchros equos
Scuticâ argutâ: illi autem, verbera sentientes,
Velociter agebant celerem currum inter Trojanos & Achivos,

---

509. Μετακλινθέντος.] Κλίσιν καὶ ῥοπὴν λαβόντος. τουτέστιν, ἐπικρατεστέρων τῶν ἐναντίων γενομένων.
512. Ἄγρει.] Ἄγε δή.
513. Ἔχε.] Ἔλαυνε.
514. Πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων.] Ἀντὶ πολλῶν ἄλλων τοῦ σώζεσθαι ἄξιος.
520. Τῇ γάρ.] Ἐκεῖσε γάρ.
524. Δυσηχέος.] Κακὸν ἦχον ἀποτελοῦντος.
525. Ἐπιμίξ.] Ἀναμεμιγμένοι.
528. Ἰθύνομεν.] Ἐπ' εὐθείας ἐλαύνωμεν.
529. Κακὴν ἔριδα προβαλόντες.] Φιλονείκως ἐρίσαντες.
532. Λιγυρῇ.] Λιγεῖς καὶ ὀξεῖς τοὺς ἵππους ποιούσῃ κατὰ τὸν δρόμον. ἤτοι, ὀξὺν ἦχον ἀποτελούσῃ. Ἀΐοντες.] Αἰσθόμενοι, ἀκούσαντες.

534. Στεί-

Στείβοντες νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας. αἵματι δ' ἄξων
Νέρθεν ἅπας πεπάλακτο, καὶ ἄντυγες αἱ περὶ δίφρον,
Ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον,
Αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων. ὁ δὲ ἵετο δῦναι ὅμιλον
Ἀνδρόμεον, ῥῆξαί τε μετάλμενος· ἐν δὲ κυδοιμὸν
Ἧκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δὲ χάζετο δουρός.
Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν
Ἔγχεΐ τ', ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν.
Αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Αἴανθ' ὑψίζυγος ἐν φόβον ὦρσε·
Στῆ δὲ ταφών, ὄπιθεν δὲ βάλεν σάκος ἑπταβόειον.
Τρέσσε δὲ παπτήνας ἐφ' ὁμίλου, θηρὶ ἐοικώς,
Ἐντροπαλιζόμενος, ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων.
Ὡς δ' αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο
Ἐσσεύοντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται,
Οἵτε μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι,
Πάννυχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων
Ἰθύει· ἀλλ' ἔτι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
Ἀντίοι ἀΐσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Καιόμεναί τε δεταί, τάς τε τρεῖ ἐσσύμενός περ·
Ἠῶθεν δ' ἀπὸ νόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ·

Calcantes cadaveraq; & scuta. Sanguine autem axis
Subtùs totus fœdabatur, & ambitus qui circa sellam curulem,
Quos ab equinis ungulis guttæ aspergebant,
Et illæ à canthis. Ille autem cupiebat ingredi turbam
Virorum, perrumperéque insiliens: tumultum autem
Immisit malum Danais, paululum autem subducebat se ab hastâ.
Sed ille aliorum obibat ordines virorum
Hastaque, enseque, magnisque saxis.
Ajacis autem vitabat pugnam Telamonii.
Jupiter autem pater Ajaci in-alto-sedens metum incussit:
Stetit vero atton.in-tergum aut.rejec. scut sept. bubulis-pellibus-munitum.
Pavefactus autem recedebat circumspectans in turbâ, feræ similis,
Subinde-se-convertens, paulùm genua alternans.
Ut verò fervidum leonem boum à stabulo
Abigunt canésque & viri rustici,
Qui ipsum non sinunt boum pinguedinem eripere,
Totam-noctem vigilantes: ille autem carnium cupidus
Rectà-irruit; sed nihil proficit: frequentia enim jacula
Adversa volant audacibus à manibus,
Incensæque faces, quas quidem horrens-recedit incitatus licet:
Manè autem seorsum discedit mœsto animo:

534. Στείβοντες.] Πατοῦντες, βαροῦντες. Ὅθεν καὶ ἡ πεπατημένη ὁδὸς, στίβος λέγεται.

536. Ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον.] Ἃς αἱ ἀποπίπτουσαι τῶν ἱππείων ὀνύχων ῥανίδες ἔβαλλον. Ὁπλὴ γὰρ, ἡ τοῦ ἵππου ὄνυξ. Ῥαθάμιγγες.] Ῥανίδες.

538. Ἀνδρόμεον.] Τὸν τῶν ἀνδρῶν.

539. Μίνυνθα δὲ χάζετο δουρός.] Ὀλίγον ὑπεχώρει, ἵνα εὐκόλως τῷ δόρατι χρῷτο.

542. Ἀλέεινεν.] Ἔκκλινε.

545. Τρέσσε.] Διὰ δέους ὑπεχώρησε. Παπτήνας.] Περιβλεψάμενος.

546. Ἐντροπαλιζόμενος.] Παραλλάσσων, ἐπιστρεφόμενος. Ὀλίγον.] Κατ' ὀλίγον, κατὰ μικρόν. Ἀμείβων.] Ἀλλάσσων.

547. Ὡς δ' αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο.] Διατί ὁτὲ μὲν λέοντι παραβάλλει τὸν Αἴαντα, ὁτὲ δὲ ὄνῳ; Ὅτι αἱ μὲν παραβολαὶ τεσσάρων ἕνεκα γίγνονται· αὐξήσεως, ἐνεργείας, σαφηνείας. Εἰς τὸ πρόσφορον δὲ ἐν ἑκάτερον ἐτήρησεν ὁ Ποιητὴς, εἰπὼν, τὸν Αἴαντα καὶ φονῶντα λέοντος δίκην, καὶ τῶν πολεμίων ἀναχωρεῖν ὡς ὄνον. Ταῖς γὰρ φύσεσι τῶν ζώων, καὶ τὸ ὀκνηρὸν πρὸς φυγὴν, καὶ τὸ ταχὺ πρὸς μάχην τοῦ ἥρωος δεδήλωκεν. Ἀπὸ μεσσαύλοιο.] Ἀπὸ τῆς ἐπαύλεως.

548. Ἐσσεύοντο.] Ἐδίωκον.

549. Βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι.] Ἐξαρπάσαι τὴν λιπαρωτάτην καὶ καλλίστην τῶν βοῶν * σάρκα. *

550. Ἐγρήσσοντες.] Ἐγρηγορότες. Ἐρατίζων.] Ἐρῶν, ἐπιθυμῶν.

551. Ἰθύει.] Ἐπ' εὐθείας ὁρμᾷ. Πρήσσει.] Ἀνύει, πράσσει. Ἄκοντες.] Ἀκόντια, δόρατα.

552. Ἀντίον.] Κατὰ πρόσωπον. Ἀΐσσουσιν.] Ὁρμῶσι, φέρονται. Θρασειάων.] Ἰσχυρῶν, τολμηρῶν.

553. Δεταί.] Λαμπάδες, δᾷδες. Παρὰ τὸ δαίεσθαι, ὅ ἐστι, καίεσθαι. Τρεῖ.] Φοβεῖται, τρέμει. Ἐσσύμενός περ.] Καίτοι προθυμούμενος.

554. Ἠῶθεν.] Ἕωθεν, ὄρθρου. Ἀπὸ νόσφιν ἔβη.] Ἐχωρίσθη. Τετιηότι.] Λελυπημένῳ.

556. Πόλλ'

Ὣς Αἴας τότ' ἀπὸ Τρώων τετιημένος ἦτορ
Ἤϊε πόλλ' ἀέκων. περὶ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὡς δ' ὅτ' ὄνος παρ' ἄρουραν ἰὼν ἐβιήσατο παῖδας
Νωθὴς, ᾧ δὴ πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφὶς ἐάγῃ,
Κείρει τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήϊον· οἱ δέ τε παῖδες
Τύπτουσιν ῥοπάλοισι, βίη δέ τι νηπίη αὐτῶν,
Σπουδῇ τ' ἐξήλασσαν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο φορβῆς·
Ὣς τότ' ἔπειτ' Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱὸν
Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλέκλειτοί τ' ἐπίκουροι
Νύσσοντες ξυστοῖσι μέσον σάκος αἰὲν ἕποντο.
Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο θούριδος ἀλκῆς,
Αὖτις ὑποστρεφθεὶς, καὶ ἐρητύσασκε φάλαγγας
Τρώων ἱπποδάμων· ὁτὲ δὲ τρωπάσκετο φεύγειν,
Πάντας δὲ προέεργε θοὰς ἐπὶ νῆας ὁδεύειν.
Αὐτὸς δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν θῦνε μεσηγὺ
Ἱστάμενος· τὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Ἄλλα μὲν ἐν σάκεϊ μεγάλῳ πάγεν ὅρμενα πρόσσω,
Πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγὺ, πάρος χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν,
Ἐν γαίῃ ἵσταντο, λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησ' Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς
Εὐρύπυλος πυκινοῖσι βιαζόμενον βελέεσσι,
Στῆ ῥα παρ' αὐτὸν ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα ποιμένα λαῶν
Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.

Sic Ajax tum à Trojanis tristis corde
Abiit admodùm invitus. Valdè enim timebat navibus Achivorum.
Ut verò cùm asinus in arvum ingressus evincit pueros
Tardus, in quem jam multi baculi circumfracti sunt,
Tondetque ingressus altam segetem: pueri verò
Verberant baculis, at vis infirma ipsorum,
Vixque expellunt, postquàm saturatus est pabulo:
Sic tunc Ajacem magnum Telamonium filium
Trojani magnanimi gloriosique socii
Percutientes hastilibus medium scutum continenter sequebantur.
Ajax verò nunc quidem recordabatur impetuosæ fortitudinis,
Retrò conversus, & cohibebat phalangas
Trojanorum equûm-domitorum: nunc verò vertebat se ad fugam,
Omnes autem prohibuit celeres ad naves ire.
Ipse verò Trojanorum & Achivorum furebat in-medio
Stans: at jacula audacibus à manibus,
Alia quidem in scuto magno figebantur impetu acta ante se,
Multa verò & in medio spatio, antequam corpus candidum attingerent,
In terra stabant; cupientia corpore se saturare.
Hunc autem ut vidit Euæmonis præclarus filius
Eurypylus crebris oppressum jaculis,
Stetitque juxta eum profectus, & jaculatus est hasta splendida,
Et percussit Phausiadem Apisaonem pastorem populorum
Hepar subter præcordia, continuò autem genua solvit.

556. Πόλλ' ἀέκων.] Πάνυ ἄκων. * Περί.] Περισσῶς. *

557. Παρ' ἄρουραν ἰών.] Τὸ ἑξῆς, παριὼν ἀρόσιμον χώραν. Ἐβιήσατο.] Τῇ βίᾳ ἐνίκησεν. Παῖδας.] Τὰ μικρὰ παιδία, νωῦ.

558. Νωθής.] Βραδὺς, ἀργός. Ῥόπαλα.] Ξύλα. Ἀπὸ τοῦ ῥαπίζειν, ἢ τῇ ῥοπῇ, ὅ ἐστι, τῇ φορᾷ, ἀλοᾶν καὶ συντρίβειν. Στίφη δὲ πληγῶν θέλει αὐτὸν παραστῆσαι φέροντα, ἵνα δείξῃ αὐτοῦ τὸ γενναῖον. Ἀμφὶς ἐάγῃ.] Περιεκλάσθη.

559. Κείρει.] Κόπτει τοῖς ὀδοῦσιν. ἐσθίει. μεταφορικῶς.

561. Σπουδῇ.] Μόλις, δυσχερῶς. Ἐπεί τε.] Ἐπειδ' ἂν, ἐπὰν, ἀφ' οὗ. Φορβῆς.] Τροφῆς.

567. Τρωπάσκετο.] Ἐτρέπετο.

568. Πάντας, δὲ προέεργε.] Πάντας, φησὶ, τοὺς Τρῶας, ἐπὶ τὰς ναῦς ὁρμῶντας, Αἴας ἀντιπαρατασσόμενος ἐκώλυεν.

571. Ὅρμενα πρόσσω.] Ὁρμῶντα ἐπὶ τὸ ἔμπροσθεν. * Ὀρόμενα. *

572. Ἐπαυρεῖν.] Ἐφάψασθαι, ἐπιθιγεῖν.

573. Ἆσαι.] Κορεσθῆναι, πληρωθῆναι.

575. Βιαζόμενον.] Καταπονούμενον.

578. Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων.] Τὸ ἧπαρ ἔβαλε κάτω ὑπὸ τὰς φρένας. Φρένας δὲ ὁ Ποιητὴς καὶ πάντες οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν τὸ διάφραγμα, παρ' ὅσον, φλεγμαῖνον τοῦτο, ὡς νευρῶδες, ἔχει συμπάσχοντα τὸν ἐγκέφαλον, καὶ παρακολουθοῦσι μέγισται παραφρονήσεις. Πηγὴ δὲ ὅλου τοῦ νευρώδους γένους ὁ ἐγκέφαλος· ὥσπερ ἀρτηριῶν καρδία, καὶ φλεβῶν ἧπαρ.

Εὐρύπυλος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Τεύχε' ἀπαινύμενον Ἀπισάονος, αὐτίκα τόξον
Εἵλκεν ἐπ' Εὐρυπύλῳ, καί μιν βάλε μηρὸν ὀϊστῷ
Δεξιόν· ἐκλάσθη δὲ δόναξ, ἐβάρυνε δὲ μηρόν.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς,
Ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Στῆτ' ἐλελιχθέντες, καὶ ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ
Αἴανθ', ὃς βελέεσσι βιάζεται· οὐδέ ἑ φημὶ
Φεύξεσθ' ἐκ πολέμοιο δυσηχέος· ἀλλὰ μάλ' ἄντην
Ἵστασθ' ἀμφ' Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱόν.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύπυλος βεβλημένος· οἱ δὲ παρ' αὐτὸν
Πλησίοι ἔστησαν σάκε' ὤμοισι κλίναντες,
Δούρατ' ἀνασχόμενοι. τῶν δ' ἀντίος ἤλυθεν Αἴας·
Στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.
Νέστορα δ' ἐκ πολέμοιο φέρον Νηλήϊαι ἵπποι
Ἱδρῶσαι· ἦγον δὲ Μαχάονα ποιμένα λαῶν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς·
Ἑστήκει γὰρ ἐπὶ πρύμνῃ μεγακήτεϊ νηΐ,
Εἰσορόων πόνον αἰπὺν ἰωκά τε δακρυόεσσαν.
Αἶψα δ' ἑταῖρον ἑὸν Πατροκλῆα προσέειπε,
Φθεγξάμενος παρὰ νηός· ὁ δὲ κλισίηθεν ἀκούσας
Ἔκμολεν ἶσος Ἄρηϊ· κακοῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.
Τὸν πρότερος προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός,
Τίπτέ με κικλήσκεις Ἀχιλεῦ, τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,

Eurypylus autem insiliit, & auferebat arma ab humeris.
Hunc verò ut animadvertit Alexander divinâ-formâ-præditus
Arma auferentem Apisaonis, statim arcum
Adduxit in Eurypylum, & ipsum percussit fœmur sagittâ
Dextrum: fracta est autem arundo, & gravi dolore affecit fœmur.
Retro autem sociorum ad agmen recedebat mortem evitans.
Vociferatus autem est altâ voce Danaos inclamans,
O amici Argivorum ductores & principes,
Consistite conversi, & arcete sævum diem
Ab Ajace, qui telis obruitur: nec ipsum opinor
Evasurum ex pugnâ horrisonâ: sed omnino contra
Consistite circum Ajacem magnum Telamonium filium.
Sic dixit Eurypylus vulneratus: Illi autem ad ipsum
Propinqui constiterunt scuta humeris inclinantes,
Hastas elevantes. His autem obvius venit Ajax:
Stetitque conversus, ut venit ad agmen sociorum.
Sic hi quidem pugnabant instar ignis ardentis.
Nestorem verò è prælio ferebant Neleïæ equæ
Sudantes: ducebant autem Machaonem pastorem populorum.
Hunc autem intuitus agnovit pedibus-celer nobilis Achilles:
Stabat enim in extremâ ingenti navi,
Inspiciens laborem gravem fugamque lachrymosam.
Statim verò socium suum Patroclum allocutus est,
Clamore-vocatum è navi. Ille autem à tentorio ut-audivit,
Prodiit par Marti. Mali autem ei fuit principium.
Hunc prior allocutus est Menœtii fortis filius,
Cur me vocas Achille, quid autem tibi opus est me?
Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles,

---

579. Αἴνυτο.] Ἀφῄρειτο.
581. Ἀπαινύμενον.] Ἀφαιρούμενον.
583. Δόναξ.] Ὁ κλάδος.
589. Δυσηχέος.] Κακοήχου, λυπηροῦ.
592. Σάκε' ὤμοισι κλίναντες.] Ἐρείσαντες τοὺς ὤμους τῶν ἀσπίσιν.
595. Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρός.] Οὕτως οὖν οὗτοι ἐμάχοντο θερμῶς, δίκην πυρός.
597. Ἱδρῶσαι.] Ἱδρῶτι καταρρεόμεναι.
599. Ἐπὶ πρύμνῃ.] Παρὰ τῇ πρύμνῃ.
600. Ἰωκά τε.] Καὶ τὴν δίωξιν. * Ἰωκήν. * ὅ ἐστι, τὴν φυγὴν, τὴν πολλῶν δακρύων αἰτίαν, καὶ λυπηράν.
603. Ἔκμολεν.] Ἐξέμολεν, ἐξῆλθεν.

609. Οὐκ-

Δῖε Μενοιτιάδη τῷ 'μῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Νῦν οἴω περὶ γούνατ' ἐμὰ στήσεσθαι Ἀχαιοὺς
Λισσομένους· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκ ἔτ' ἀνεκτός.
Ἀλλ' ἴθι νῦν Πάτροκλε Διῒ φίλε Νέστορ' ἔρειο,
Ὅντινα τοῦτον ἄγει βεβλημένον ἐκ πολέμοιο·
Ἤτοι μὲν τά γ' ὄπισθε Μαχάονι πάντα ἔοικε
Τῷ Ἀσκληπιάδῃ, ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὄμματα φωτός·
Ἵπποι γάρ με παρήϊξαν, πρόσσω μεμαυῖαι.
Ὣς φάτο. Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ·
Βῆ δὲ θέειν παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Νηληϊάδεω ἀφίκοντο,
Αὐτοὶ μέν ῥ' ἀπέβησαν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν·
Ἵππους δ' Εὐρυμέδων θεράπων λύε τοῖο γέροντος
Ἐξ ὀχέων· οἱ δ' ἱδρῶ ἀπεψύχοντο χιτώνων,
Στάντε ποτὶ πνοιὴν παρὰ θῖν' ἁλός. αὐτὰρ ἔπειτα
Ἐς κλισίην ἐλθόντες, ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.
Τοῖσι δὲ τεῦχε κυκειῶ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη,
Τὴν ἄρετ' ἐκ Τενέδοιο γέρων ὅτε πέρσεν Ἀχιλλεύς,
Θυγατέρ' Ἀρσινόου μεγαλήτορος, ἥν οἱ Ἀχαιοὶ
Ἔξελον οὕνεκα βουλῇ ἀριστεύεσκεν ἁπάντων·
Ἥ σφωῒν πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν
Καλήν, κυανόπεζαν, ἐΰξοον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῇ
Χάλκειον κάνεον, ἐπὶ δὲ, κρόμυον ποτῷ ὄψον,
Ἠδὲ μέλι χλωρόν, πὰρ δ' ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτήν·

Nobilis Menœtiade meo cariſſime animo,
Nunc puto circa genua mea futuros Achivos
Supplicantes: neceſſitas enim urget non jam tolerabilis.
Sed i nunc Patrocle Jovi chare Neſtorem interroga,
Quemnam hunc ducit vulneratum è prælio:
Certè quidem à tergo Machaoni omnia ſimilis videtur
Aſclepiadæ, ſed non vidi oculos viri:
Equi enim me præterierunt, ulterius properantes.
Sic dixit. Patroclus vero dilecto obſecutus eſt ſocio:
Perrexit autem currere præterque tentoria & naves Achivorum.
Illi verò cùm jam ad tentorium Neleidæ pervenerant,
Ipſi quidem deſcenderunt in terram almam:
Equas autem Eurymedon famulus ſolvit ſenis
E curru: illi autem ſe reficiebant à calore ſudorem exiccando à tunicis,
Stantes ad ventum ad littus maris. Sed deinde
In tentorium profecti, in ſellis-recubitoriis ſederunt.
Iis autem parabat potionem-miſcellaneam comas-pulchra Hecamede,
Quam abduxit à Tenedo ſenex quando *eam* diripuit Achilles,
Filiam Arſinoi magnanimi, quam ei Achivi
Electam dederunt quoniam conſilio præſtabat omnibus:
Hæc juxta eos primùm quidem protendit menſam
Pulchram, pedes cyaneos habentem, politam: at ſuper eam
Æream lancem, & in *eâ*, cepam potioni aptum opſonium,
Atque mel recens, juxtaque farinæ ſacræ fractum:

---

609. Οὐκ ἔτ' ἀνεκτός.] Οἷον ἀκαρτέρητος, καὶ δεινή.

610. Ἔρειο.] Ἐρώτησον.

612. Τά γ' ὄπισθε.] Τὰ ὀπίσω τοῦ σώματος. τὴν ἀποστροφήν.

614. Παρήϊξαν.] Παρέδραμον.

620. Ἀπεψύχοντο.] Πρὸς ἄνεμον ἐπιστραφέντες τὸν ἱδρῶτα ἐξηραίνοντο.

621. Ποτὶ πνοιήν.] Πρὸς τὴν πνοήν, πρὸς τὴν αὔραν.

623. Τεῦχε.] Κατεσκεύαζε. Κυκειῶ.] Κυκεῶνα. Ἔστι δὲ δίψους ἴαμα ὁ κυκεὼν, ἐκ διαφόρων εἰδῶν σκευαζόμενος.

626. Ἔξελον.] Ἐξαίρετον ἔδωκαν.

627. Ἐπιπροΐηλεν.] Ἐπ' αὐτῷ παρέθηκε.

628. Κυανόπεζαν.] Κυανῷ τοὺς πόδας κεχρισμένην. μελανόπουν.

629. Κρόμυον ποτῷ ὄψον.] Ποτικὸν ὄψον. ὅ ἐστι προσφάγιον, δίψους παρασκευαστικόν. Πᾶν δὲ τὸ μετ' ἄρτου ἐσθιόμενον, ὄψον καλεῖται. Ἔστι δὲ τὸ κρόμυον καὶ πρὸς τὰ μὴ καλὰ ἁρμόζον ὕδατα, ὡς ἀλεξιφάρμακον.

630. Μέλι χλωρόν.] Πρόσφατον, νέον. Οὕτω γὰρ καὶ ἡμεῖς χλωρὸν τυρὸν λέγομεν τὸν νέον. Διατί δὲ τὸν Πάτροκλον ὁ Ἀχιλλεὺς πέμπει; Ῥητέον, ὅτι κατ' οἰκονομίαν. Ἐπειδὴ γὰρ ἄπρακτος ἡ πρεσβεία γεγένηται, διὰ Πατρόκλου βούλεται Νέστορα τοῦτο κατορθῶσαι, ὅπερ οὐκ ἐποίησαν οἱ πρέσβεις. Ὥστε προῳκονόμησε τοῦτο ὁ Ποιη-

Πὰρ δὲ δέπας περικαλλὲς, ὃ οἴκοθεν ἦγ᾽ ὁ γεραιὸς,
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον, οὔατα δ᾽ αὐτοῦ
Τέσσαρ᾽ ἔσαν, δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον
Χρύσειαι νεμέθοντο, δύω δ᾽ ὑπὸ πυθμένες ἦσαν.
Ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης,
Πλεῖον ἐόν· Νέστωρ δ᾽ ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν.
Ἐν τῷ ῥά σφι κύκησε γυνὴ εἰκυῖα θεῇσιν,
Οἴνῳ Πραμνείῳ, ἐπὶ δ᾽ αἴγειον κνῆ τυρὸν
Κνήσι χαλκείῃ, ἐπὶ δ᾽ ἄλφιτα λευκὰ πάλυνε·
Πινέμεναι δ᾽ ἐκέλευσεν ἐπεί ῥ᾽ ὥπλισσε κυκειῶ·
Τὼ δ᾽ ἐπεὶ οὖν πίνοντ᾽ ἀφέτην πολυκαγκέα δίψαν,
Μύθοισιν τέρποντο πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες·
Πάτροκλος δὲ θύρῃσιν ἐφίστατο, ἰσόθεος φώς.
Τὸν δὲ ἰδὼν ὁ γεραιὸς ἀπὸ θρόνου ὦρτο φαεινοῦ,
Ἐς δ᾽ ἄγε χειρὸς ἑλὼν, κατὰ δ᾽ ἑδριάασθαι ἄνωγε·
Πάτροκλος δ᾽ ἑτέρωθεν ἀναίνετο, εἶπέ τε μῦθον,
Οὐχ ἕδος ἐστὶ γεραιὲ διοτρεφὲς, οὐδέ με πείσεις.
Αἰδοῖος, νεμεσητὸς, ὅ με προέηκε πυθέσθαι
Ὅντινα τοῦτον ἄγεις βεβλημένον· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
Γινώσκω, ὁρόω δὲ Μαχάονα ποιμένα λαῶν·

Juxtà etiam poculum perpulchrum, quod domo attulerat senex,
Aureis clavis transfixum, ansæ autem ejus
Quatuor erant, binæ autem columbæ circum singulas
Aureæ pascebantur, duoque infrà fundi erant.
Alius quidem non sine labore submovisset à mensa,
Plenum existens: Nestor verò senex sine-labore tollebat.
In hoc ipsis miscuit mulier similis deabus,
Vino Pramnio, insuper autem caprinum rasit caseum
Radulâ æreâ, super autem farinas albas inspersit:
Bibere autem jussit postquàm apparaverat potionem miscellaneam:
Illi autem postquàm bibentes exemerant peraridam sitim,
Sermonibus delectabantur inter se colloquentes:
Patroclus verò foribus astitit, par-deo vir.
Hunc verò conspicatus senex à sede surrexit splendida,
Introque duxit manu prehensum, & considere jussit:
Patroclus autem contrà renuebat, dixitque sermonem,
Non est sedendi tempus senex Jovis-alumne, neq; enim mihi persuadebis.
Reverendus, stomachosus, qui me misit sciscitatum
Quemnam hunc ducis vulneratum: quin & ipse
Agnosco, videoque Machaonem pastorem populorum:

τῆς οὕτως, ἵνα καὶ Νέστορος τὴν τῶν λόγων δύναμιν παραστήσῃ, καὶ Ἀχιλλέα δόξῃ μετ᾽ εὐλόγου προφάσεως εἰς τὸν πόλεμον ἐξάγειν. Ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτήν.] Ἤτοι ἄλφιτα, περιφραστικῶς, ἀπὸ τοῦ κατασκευάσματος, ὅ ἐστιν ἄλευρον. Δηλοῖ δὲ ἡ λέξις ὁτὲ μὲν τὸ ἄλευρον, ἀπὸ τοῦ κατάγνυσθαι καὶ ἀλεῖσθαι τὸν σῖτον. Ὁτὲ δὲ αἰγιαλὸν, ἀπὸ τοῦ περικατάγνυσθαι, ἢ κατάγνυσθαι τὰ κύματα.

633. Ἀμφὶς ἕκαστον.] Περὶ ἕκαστον.

634. Νεμέθοντο.] Νεμομέναις, τουτέστι ζώσαις, ἐῴκεισαν αἱ πέλειαι. Δύω δ᾽ ὑπὸ πυθμένες ἦσαν.] Ἤτοι, ὅτι διπλοῦς ἦν αὐτῷ ὁ πυθμήν. ἤ, ὅτι ἦν ἀμφίθετον· ὅπερ καὶ κύμβηλόν φασι τοῦτο, καὶ ἀμφικύπελλον.

635. Ἄλλος μὲν μογέων.] Προσληπτέον τὸ πρεσβύτης. Ἵν᾽ ᾖ, οὐ ῥαδίως οὐδὲ εὐχερῶς αὐτὸ ἐκίνει τῆς τραπέζης τις τῶν λοιπῶν γερόντων. Ἀλλὰ μογέων, ὅ ἐστιν, ὀκνῶν. ἤ, ἄλλως μὲν κάμνων. Ἵνα δηλοῖ τὸν Μαχάονα, διότι ἐτέτρωτο.

637. Κύκησε.] Τὸν κυκεῶνα ἐποίησεν, ἐτάραξε.

638. Πραμνείῳ.] Ἤτοι τῷ πραϋντικῷ. τουτέστι, τῷ πραΰνοντι *τὸ μένος,* τὰς φρένας. Ἤ, παλαιῷ. ἀπὸ τοῦ παραμεμενηκέναι. Ἤ, ἀπὸ εἴδους ἀμπέλου οὕτω καλουμένης, ἢ ἀπὸ τῶν ἀναδενδράδων εἶπεν *οἶνον.* Πρέμνον γὰρ τὴν ὑφέτην καλοῦσιν. Ἄλλοι δὲ ἀπὸ Πράμνης εἶπον. Πράμνη δὲ ὄρος ἐν τῇ Ἰκαρίᾳ οἰνοφόρον.

639. Κνήσι.] Μαχαιρίῳ τυροτόμῳ, * ἢ τυροξόῳ. Ἐπὶ *-πάλυνε.] Κατέπασεν ἐπὶ τῷ κυκεῶνι. Καὶ γὰρ μετ᾽ οἴνου καὶ μετὰ ζωμοῦ αὐτὰ ἐσθίουσιν.

640. Ὥπλισσεν.] Ἡτοίμασε.

641. Πολυκαγκέα.] Ξηραντικήν.

642. Ἐνέποντες.] Ἐπαγγέλλοντες, λέγοντες.

645. Εἰς δ᾽ ἄγε.] Εἰσήγαγε δέ. Κατὰ δ᾽ ἑδριάασθαι.] Καθέζεσθαι.

646. Ἀναίνετο.] Ἀπηρνεῖτο. Εἴρηται παρὰ τὸ ἀνανδάνειν.

647. Οὐχ ἕδος.] Οὐκ ἔστι καιρός μοι νῦν τοῦ καθέζεσθαι. Ἕδος γὰρ ἡ καθέδρα, νῦν.

648. Νεμεσητός.] Φιλομεμφής, ἢ μεμψίμοιρος. * Ἀκριβαστὴς ἐν τῷ κολάζειν. * Ὅ με.] Ὅστις με.

651. Πά-

Νῦν δὲ ἔπος ἐρέων, πάλιν ἄγγελος εἶμ' Ἀχιλῆϊ.
Εὖ δὲ σὺ οἶσθα γεραιὲ διοτρεφὲς, οἷος ἐκεῖνος
Δεινὸς ἀνήρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τίπτε τ' ἄρ' ὧδ' Ἀχιλεὺς ὀλοφύρεται υἷας Ἀχαιῶν,
Ὅσσοι δὴ βελέεσσι βεβλήαται; οὐδέ τι οἶδε
Πένθεος ὅσσον ὄρωρε κατὰ στρατόν; οἱ γὰρ ἄριστοι
Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε.
Βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης.
Οὔτασται δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, ἠδ' Ἀγαμέμνων·
Βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ.
Τοῦτον δ' ἄλλον ἐγὼ νέον ἤγαγον ἐκ πολέμοιο,
Ἰῷ ἀπὸ νευρῆς βεβλημένον· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἐσθλὸς ἐὼν Δαναῶν οὐ κήδεται, οὐδ' ἐλεαίρει.
Ἦ μένει εἰσόκε δὴ νῆες θοαὶ ἄγχι θαλάσσης
Ἀργείων ἀέκητι πυρὸς δηΐοιο θέρωνται,
Αὐτοί τε κτεινώμεθ' ἐπισχερώ; οὐ γὰρ ἐμὴ ἲς
Ἔσθ' οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Ὡς ὁπότ' Ἠλείοισι καὶ ἡμῖν νεῖκος ἐτύχθη
Ἀμφὶ βοηλασίης, ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἰτυμονῆα
Ἐσθλὸν Ὑπειροχίδην, ὃς ἐν Ἤλιδι ναιετάασκε,
Ῥύσι' ἐλαυνόμενος· ὁ δ' ἀμύνων ἧσι βόεσσιν,
Ἔβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι·

Nunc autem rem dicturus, nuncius redeo Achilli.
Bene verò tu nosti senex Jovis-alumne, qualis ille
Verendus vir: facilè vel insontem culpaverit.
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor,
Cur verò sic Achilles miseratur filios Achivorum,
Qui jam telis vulnerati sunt? neque scit
Luctûs quantum excitatum est per exercitum? fortissimi enim
In navibus jacent eminus, cominúsque vulnerati.
Percussus est quidem *sagittâ* Tydides fortis Diomedes.
Vulneratus est autem Ulysses hasta-inclytus, & Agamemnon:
Percussus etiam Eurypylus ad fœmur sagittâ.
Hunc autem alium ego modò abduxi è prælio,
Sagittâ à nervo percussum: at Achilles
Strenuus cùm sit Danaorum nullam curam gerit, neque miseretur.
An expectat donec jam naves veloces prope mare
Argivis *frustra* invitis igne hostili comburantur,
Ipsique interficiamur alii super alios? non enim mea vis
Est qualis antea fuit in agilibus membris.
Utinam sic pubescerem, robur autem mihi firmum esset,
Sicut quando inter Elëos & nos certamen ortum est
De boum-abactione, quando ego interfeci Itymoneum
Fortem Hypirochidem, qui in Elide habitabat,
Pignora abigens: ille verò vim-propulsans à suis bobus,
Percussus est inter primos mea à manu jaculo:

651. Πάλιν ἄγγελος.] Εἰς τοὐπίσω ἄγγελος.

653. Ἀναίτιον αἰτιόῳτο.] Καὶ τὸν μὴ αἴτιον ὡς αἴτιον μέμψοιτο ἄν.

655. Ὀλοφύρεται.] Οἰκτείρει, ἐλεεῖ.

658. Κέαται.] Κεῖνται.

666. Ἀέκητι.] Ἀκόντων, μὴ βουλομένων.

667. Ἐπισχερώ.] Ἐφεξῆς. Ἴς.] Δύναμις.

668. Γναμπτοῖσι.] Τοῖς καμπτομένοις.

670. Νεῖκος.] Φιλονεικία. Ἐτύχθη.] Κατεσκευάσθη, ἐγένετο.

671. Ἀμφὶ βοηλασίης.] Περὶ βοῶν ἀπελασίας. Ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἰτυμονῆα.] Νηλεὺς ὁ Ποσειδῶνος, ἱππικώτατος τῶν καθ' αὐτὸν γενόμενος, ἔπεμψεν εἰς Ἦλιν ἵππους ἐς τὸν ὑπ' Αὐγέου συντελούμενον ἀγῶνα. Νικησάντων δὲ τούτων, φθονήσας Αὐγέας ἀπέσπασε τούτους, καὶ τοὺς ἡνιόχους ἀφῆκεν ἀπράκτους. Νηλεὺς δὲ γνοὺς, ἡσυχίαν ἦγε. Νέστωρ δὲ, ὁ τῶν παίδων αὐτοῦ νεώτατος, στρατὸν ἀθροίσας, ἐπῆλθεν Ἤλιδι. καὶ πολλοὺς ἀποκτείνας, ἀπέλαβε τοὺς ἵππους. καὶ ἐκ ὀλίγων τῶν πολεμίων ἀπέσυρεν λείαν. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ.

672. Ὑπειροχίδην.] Ὑπειρόχου παῖδα.

673. Ῥύσι' ἐλαυνόμενος.] Ἀντὶ τοῦ, ῥυσιάζων. ὅ ἐστιν, ἐνέχυρα λαμβάνων. Ῥύσιον δὲ, τὸ ἐνέχυρόν φησι.

Κὰδ δ' ἔπεσεν, λαοὶ δὲ περίτρεσαν ἀγρειῶται·
Ληΐδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλὴν,
Πεντήκοντα βοῶν ἀγέλας, τόσα πώεα οἰῶν,
Τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν·
Ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα,
Πάσας θηλείας· πολλῇσι δὲ πῶλοι ὑπῆσαν.
Καὶ τὰ μὲν ἠλασάμεσθα Πύλον Νηλήϊον εἴσω
Ἐννύχιοι προτὶ ἄστυ· γεγήθει δὲ φρένα Νηλεὺς,
Οὕνεκά μοι τύχε πολλὰ νέῳ πόλεμόνδε κιόντι.
Κήρυκες δ' ἐλίγαινον ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Τοὺς ἴμεν οἷσι χρεῖος ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ·
Οἱ δὲ συναγρόμενοι Πυλίων ἡγήτορες ἄνδρες
Δαίτρευον. πολέσιν γὰρ Ἐπειοὶ χρεῖος ὄφειλον.
Ὡς ἡμεῖς παῦροι κεκακωμένοι ἐν Πύλῳ ἦμεν.
Ἐλθὼν γάρ ῥ' ἐκάκωσε βίη Ἡρακληείη,
Τῶν προτέρων ἐτέων· κατὰ δ' ἔκταθεν ὅσσοι ἄριστοι.
Δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονες υἱέες ἦμεν,
Τῶν οἶος λιπόμην, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ὄλοντο.
Ταῦθ' ὑπερηφανέοντες Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες,
Ἡμέας ὑβρίζοντες, ἀτάσθαλα μηχανόωντο.
Ἐκ δ' ὁ γέρων ἀγέλην τε βοῶν καὶ πῶϋ μέγ' οἰῶν

Concidit autem, copiæ verò undiquaque-trepidæ-aufugerunt agrestes:
Prædam autem ex campo coegimus valde multam,
Quinquaginta boum armenta, totidem greges ovium,
Tot suum greges, tot greges magnos caprarum:
Equasque flavas centum & quinquaginta,
Omnes fœminas: multis autem pulli suberant.
Et hæc quidem abegimus Pylum Neleium intra
Nocturni in urbem: lætatus est autem animo Neleus,
Quòd mihi contigissent multa juveni ad bellum profecto.
Præcones autem canorè-edixerunt simul ac aurora apparuit,
Illos adesse quibus debitum debebatur in Elide amplâ:
Illi verò congregati Pyliorum principes viri
Dividebant. Multis enim Epei debitum debebant.
Ex quo nos pauci malis-fracti in Pylo eramus.
Veniens enim afflixerat vis Herculea,
Superioribus annis: interfecti autem sunt quotquot optimi.
Duodecim enim Nelei eximii filii eramus,
Quorum solus relictus sum, alii autem omnes perierunt.
Ob hæc animo-elati Epei ære-loricati,
In contumeliosam nostri injuriam, damnosa-improbè moliebantur.
Senex autem armentumque boum & gregem magnum ovium

675. Περιέτρεσαν.] Οἱ περὶ αὐτὸν διὰ δέος ἔφυγον. Ἀγρειῶται.] Ἀγροῖκοι, ἀγρῶται.
676. Ἤλιθα πολλήν.] Πάνυ πολλήν. * μάλα πολλήν. *
677. Πώεα.] Ποίμνια.
678. Συβόσια.] Τὰ χοιροτροφεῖα.
681. Νηλήϊον.] Τὴν τοῦ Νηλέως.
682. Ἐννύχιοι.] Διὰ τῆς νυκτός.
684. Λίγαινον.] Ἐβόων, ὀξέως ἐκήρυσσον.
685. Τοὺς ἴμεν.] Τούτους συνέρχεσθαι. Χρεῖος.] Χρέος, δάνειον. Ὀφείλετο.] Ἐχρεωστεῖτο. Δίῃ.] Θαυμαστῇ, ἱερᾷ. Ἐν αὐτῇ γὰρ ἐτιμᾶτο Ὀλύμπιος Ζεύς. οὗ καὶ πανήγυρις κατὰ τετραετῆ χρόνον ἤγετο, τὰ Ὀλύμπια, ἔνθα ἠγωνίζοντο οἱ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος πάντες. Ἔστι δὲ καὶ πόλις Πελοποννήσου.
687. Δαίτρευον.] Ἐμέριζον. Ἐπειοί.] Οἱ Ἠλεῖοι. ἀπὸ Ἐπειοῦ βασιλέως. Οὗτος Ποσειδῶνος καὶ Εὐρυπύλης τῆς Ἐνδυμίωνος παῖς. Οὗ Ἠλεῖος, ὁ κτίσας Ἤλιδα. Ἠλείου δὲ Ἄλεξις καὶ Ἐπειός. ἀφ' οὗ Ἐπειοὶ, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Πέπλῳ.

688. Κεκακωμένοι.] Κακῶς διατεθειμένοι, βεβλαμμένοι.
689. Ἐλθὼν γὰρ ἐκάκωσε βίη Ἡρακλείη.] Ἡρακλῆς παρεγένετο εἰς Πύλον, χρήζων καθαρσίων. Οἱ δὲ Πύλιοι, ἀποκλείσαντες τὰς πύλας, οὐκ εἰσεδέξαντο αὐτόν. Ἐφ' ᾧ ὀργισθεὶς ὁ ἥρως, ἐπόρθησε Πύλον. Συνεμάχουν δὲ τῷ Νηλεῖ τρεῖς θεοὶ, Ποσειδῶν, Ἥρα, Ἀϊδωνεύς. ὡς καὶ ἐν τῇ Ε φησί.
690. Τῶν προτέρων ἐτέων.] Ἐν τῷ φθάσαντι χρόνῳ.
691. Δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονες υἱέες ἦμεν, Τῶν οἶος λιπόμην.] Τὸν Νέστορα φησὶ μόνον περιλειφθῆναι τῶν τοῦ Νηλέως παίδων· ἤτοι ὅτι νέος ὑπάρχων ἔξω ἐτρέφετο παρὰ τοῖς Γερήνοις· ἢ ἐπεὶ συνεβούλευσεν εἰσαχθῆναι τὸν Ἡρακλέα, ὥς τινές φασιν.
693. Ὑπερηφανέοντες.] Ὑπερηφανοῦντες, καταφρονοῦντες.
694. Ἀτάσθαλα.] Ὑβριστικὰ, ἄδικα.

696. Κειvά-

Εἵλετο κεινάμενος τριηκόσι', ἠδὲ νομῆας.
Καὶ γὰρ τῷ χρεῖος μέγ' ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ,
Τέσσαρες ἀθλοφόροι ἵπποι αὐτοῖσιν ὄχεσφιν
Ἐλθόντες μετ' ἄεθλα. περὶ τρίποδος γὰρ ἔμελλον
Θεύσεσθαι· τοὺς δ' αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Αὐγείας
Κάσχεθε· τὸν δ' ἐλατῆρ' ἀφίει ἀκαχήμενον ἵππων.
Τῶν ὁ γέρων ἐπέων κεχολωμένος ἠδὲ καὶ ἔργων,
Ἐξέλετ' ἄσπετα πολλά, τὰ δ' ἄλλ' ἐς δῆμον ἔδωκε
Δαιτρεύειν, μή τις οἱ ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν, ἀμφί τε ἄστυ
Ἕρδομεν ἱρὰ θεοῖς· οἱ δὲ τρίτῳ ἤματι πάντες
Ἦλθον ὁμῶς αὐτοί τε πολεῖς καὶ μώνυχες ἵπποι
Πασσυδίῃ· μετὰ δέ σφι Μολίονε θωρήσσοντο,
Παῖδ' ἔτ' ἐόντ', οὔπω μάλα εἰδότε θούριδος ἀλκῆς.
Ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις αἰπεῖα κολώνη,
Τηλοῦ ἐπ' Ἀλφειῷ, νεάτη Πύλου ἠμαθόεντος·
Τὴν ἀμφεστρατόωντο διαρραῖσαι μεμαῶτες·
Ἀλλ' ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίαθον, ἄμμι δ' Ἀθήνη

Exemit electis trecentis, atque pastoribus,
Etenim illi debitum magnum debebatur in Elide amplâ,
Quatuor in-cursu-victores equi cum ipsis curribus
Qui ierant ad præmia reportanda. De tripode enim erant
Cursu-certaturi: eos autem illic rex virorum Augeas
Detinuit: aurigam autem dimisit tristem equorum *caussa*.
Ob hæc senex dicta iratus atque facta,
Exemit *sibi* admodum multa, reliqua autem populo dedit
Dividenda, ne quis suâ frandatus abiret æquali-portione.
Nos quidem hæc singula administrabamus, perque urbem
Faciebamus sacra diis: illi verò tertio die omnes
Venerunt simul ipsique multi & solidiungulis equi
Cum universis copiis: cumque ipsis Moliones duo arma induerant,
Pueri adhuc existentes, nondũ perquàm periti impetuosæ in pugna fortitud.
Est autem quædam nomine Thryoëssa urbs arduo loco sita,
Procul ad Alpheum, extrema Pyli arenosi:
Hanc obsidebant evertere cupidi:
Sed cum totum campum transierant, nobis Minerva

696. Κεινάμενος.] Διαχωρίσας, ἄρας.

697. Καὶ γὰρ τῷ χρεῖος μέγ' ὀφείλετο.] Ἡρακλῆς, προστάξαντος Εὐρυσθέως, ἀνεκάθηρε τὴν Αὐγέου κόπρον. Ἀπαιτοῦντι δὲ αὐτῷ τὸν μισθόν, οὐκ ἀπεδίδου, λέγων, ἐξ ἐπιταγῆς αὐτὸν πεποιηκέναι. Φυλεὺς δὲ ὁ τούτου παῖς, κριτὴς γενόμενος, κατέκρινε τὸν πατέρα. Ὁ δὲ ἀγανακτήσας, ἐξέβαλεν αὐτὸν τῆς χώρας. Ἡρακλῆς δέ, ἐπιστρατευσάμενος, Ἦλιν ἐπόρθησε. καί, μεταπεμψάμενος τὸν Φυλέα ἐκ Δουλιχίου, παραδίδωσιν αὐτῷ τὴν βασιλείαν. Ὀλιγανδρείας δὲ οὔσης, διὰ τὸ πολλοὺς ἐν τῷ πολέμῳ συνεφθάρθαι, Ἡρακλῆς συγκατέκλινε τὰς τῶν τετελευτηκότων γυναῖκας τῷ στρατῷ. Οὕτως τε πολλῶν γεννηθέντων, ἔθηκε Διῒ τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα. Καὶ αὐτὸς πρῶτος τῶν ἀγώνων ἥψατο. Ἡ ἱστορία παρὰ Καλλιμάχῳ.

698. Τέσσαρες ἵπποι.] Αἱ δύο ξυνωρίδες. Ὅπερ καὶ τέθριππον λέγεται. Καὶ αὐτὸς δὲ ἐν Ὀδυσσείᾳ· Ἠδ' ὥστ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι.

700. Θεύσεσθαι.] Δραμεῖσθαι.

701. Κάσχεθε.] Κατέσχεν. Ἐλατῆρα.] Τὸν ἡνίοχον. Ἀκαχήμενον ἵππων.] Λείπει ἡ, ὑπὸ, πρόθεσις, ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ τῶν ἵππων.

702. Τῶν ἐπέων κεχολωμένος.] Ὡς καὶ βλάσφημά τινα εἰρηκότος αὐτοῦ ἐς τὸν Νηλέα.

703. Ἄσπετα.] Πολλά. * Ἀπερείσια.*

704. Μή τις οἱ ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.] Ὅπως μηδεὶς ἀπέλθοι, στερηθεὶς τῆς ὁμοίας καὶ ἴσης τιμῆς. Ἴσης γάρ, τῆς τὸ δίκαιον καὶ ἴσον ἐχούσης. * Οἱ.] Αὐτοῦ. Γενικὴ ἑβραϊκή. *

705. Τὰ ἕκαστα διείπομεν.] Περὶ πάντα εἱπόμεθα σπουδαίως.

708. Μετὰ δέ σφι Μολίονε.] Κτέατος καὶ Εὔρυτος παῖδες μὲν ἦσαν Ποσειδῶνος καὶ Μολιόνης τῆς Μόλου, ἐπίκλησιν δὲ Ἄκτορος. Οὗτοι παρηλλαγμένην φύσιν τῶν λοιπῶν εἶχον ἀνθρώπων. διφυεῖς γὰρ ἦσαν, ἔχοντες ἑκάτερος δύο κεφαλάς, τέσσαρας δὲ χεῖρας, πόδας τοὺς ἴσους, ἓν δὲ σῶμα. Διὰ τοῦτο τοὺς πολεμικοὺς καὶ γυμνικοὺς ἐνίκων ἀγῶνας. Ἡρακλῆς δὲ πολεμῶν, καὶ μὴ δυνάμενος κατὰ τὸ ἐμφανὲς αὐτῶν περιγενέσθαι, συμμαχοῦντος Αὐγέου, λοχήσας ἀνεῖλεν αὐτούς, καὶ οὕτως ἐπόρθησε τὴν Ἦλιν. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ.

710. Θρυόεσσα.] Πόλις ἐστὶ μεταξὺ Ἤλιδος καὶ Πύλου. Ταύτην ἐν τῷ καταλόγῳ Θρύον εἶπε. Πόλις, αἰπεῖα κολώνη.] Πόλις ὑψηλή, ἄκρα.

713. Μετεκίαθον.] Διεληλύθεισαν, παρεγένοντο.

Ἄγγελος ἦλθε θέουσ' ἀπ' Ὀλύμπου θωρήσσεσθαι
Ἔννυχος, οὐδ' ἀέκοντα Πύλον κάτα λαὸν ἄγειρεν,
Ἀλλὰ μάλ' ἐσσυμένους πολεμίζειν· οὐδέ με Νηλεὺς
Εἴα θωρήσσεσθαι· ἀπέκρυψεν δέ μοι ἵππους.
Οὐ γάρ πώ τί μ' ἔφη ἴδμεν πολεμήϊα ἔργα·
Ἀλλὰ καὶ ὧς ἱππεῦσι μετέπρεπον ἡμετέροισι,
Καὶ πεζός περ ἐών, ἐπεὶ ὧς ἄγε νεῖκος Ἀθήνη.
Ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήϊος εἰς ἅλα βάλλων,
Ἐγγύθεν Ἀρήνης, ὅθι μείναμεν ἠῶ δῖαν
Ἱππῆες Πυλίων, τὰ δ' ἐπέρρεεν ἔθνεα πεζῶν.
Ἔνθεν πανσυδίη σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Ἔνδιοι ἱκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον Ἀλφειοῖο·
Ἔνθα Διῒ ῥέξαντες ὑπερμενέϊ ἱερὰ καλά,
Ταῦρον δ' Ἀλφειῷ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,
Αὐτὰρ Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι βοῦν ἀγελαίην·
Δόρπον ἔπειθ' ἑλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι·
Καὶ κατεκοιμήθημεν ἐν ἔντεσιν οἷσιν ἕκαστος
Ἀμφὶ ῥοὰς ποταμοῖο. ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
Ἀμφίσταντο δή, ἄστυ διαπραθέειν μεμαῶτες.
Ἀλλά σφιν προπάροιθε φάνη μέγα ἔργον Ἄρηος·
Εὖτε γὰρ ἠέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης,
Συμφερόμεσθα μάχῃ, Διΐ τ' εὐχόμενοι καὶ Ἀθήνῃ·
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πυλίων καὶ Ἐπειῶν ἔπλετο νεῖκος,
Πρῶτος ἐγὼν ἕλον ἄνδρα, κόμισσα δὲ μώνυχας ἵππους,
Μούλιον αἰχμητήν· γαμβρὸς δ' ἦν Αὐγείαο,
Πρεσβυτάτην δὲ θύγατρ' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμήδην,
Ἣ τόσα φάρμακα ᾔδη ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών.

Nuntia venit currens ab Olympo ut armaremur
Nocturna, nec invitum per Pylum populum congregavit,
Sed valde incitatos-cupiditate pugnandi: neque me Neleus
Sinebat armari: abscondit autem mihi equos.
Nondum enim omnino me existimabat peritum esse bellicorum operum:
Sed & sic inter equites insignis eram nostros,
Pedes licèt existens, quandoquidem sic *me* duxit ad pugnam Minerva.
Est autem quidam fluvius Minyeius in mare *se* projiciens,
Prope Arenam, ubi expectabamus auroram pulchram
Equites Pyliorum, affluebant autem agmina peditum.
Inde cum universis copiis armis armati,
Meridiani pervenimus ad sacrum fluentum Alphei:
Ibi Jovi præpotenti cùm litâssemus,
Taurum autem Alpheo, taurum & Neptuno sacrificâssemus,
Sed Minervæ oculos-cæsiæ bovem indomitam:
Cœnam deinde sumpsimus per exercitum turmatim:
Et dormivimus in armis suis quisque
Circum fluenta fluvii. Sed magnanimi Epei
Circumstabant jam, urbem vastare cupidi.
Sed ipsis ante apparuit magnum opus Martis:
Cùm enim sol lucidus extitit supra terram,
Congressi sumus pugnâ, Jovique supplicantes & Minervæ:
Sed quando jam Pyliorum & Epeorum commissum erat certamen,
Primus ego occîdi virum, abstuli verò solidos-ungulis equos,
Mulium bellatorem: gener autem erat Augeæ,
Maximam autem natu filiam habebat flavam Agameden,
Quæ tot pharmaca norat quot alit lata terra.

---

715. Ἔννυχος.] Ἐν νυκτί.
720. *Ὡς ἄγε νεῖκος.] Εἰς νεῖκος ἦγεν. Ὡς ἀντὶ τοῦ εἰς. *
722. Ἀρήνης.] Ἀρήνη, πόλις τῆς Πύλου.
725. Ἀλφειοῖο.] Ἀλφειός, ποταμὸς μεταξὺ Ἤλιδος καὶ Πύλου.
734. Εὖτε.] Ὁπότε. Ὑπερέσχεθεν.] Ὑπὲρ γῆν ἦν.
735. Συμφερόμεσθα.] Συνήχθημεν, συνεβάλομεν εἰς μάχην.
738. Μούλιον.] Ὄνομα κύριον.
739. Εἶχεν.] Ἐγεγαμήκει.
740. Ἣ τόσα φάρμακα ᾔδη.] Ἠπίστατο. Μήδεια ἐγένετο Αἰήτου μὲν θυγάτηρ, Ἰάσονος δὲ γυνή. Αὕτη, μετὰ τὴν ἀπολελεσθεῖσαν ἐν Κορίνθῳ τεκνοφονίαν, φυγὰς εἰς Ἀθήνας ἀφίκετο, καὶ ἐγαμήθη Αἰγεῖ τῷ Πανδίονος.

Τὸν μὲν ἐγὼ προσιόντα βάλον χαλκήρεϊ δουρί·	Hunc quidem ego accedentem percussi æratâ hasta:
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃσιν· ἐγὼ δ' ἐς δίφρον ὀρούσας,	Prolapsus est autem in pulverem: ego verò in currum insiliens,
Στῆν ῥα μετὰ προμάχοισιν· ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ	Steti inter primos pugnatores: sed magnanimi Epei
Ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος, ἐπεὶ ἴδον ἄνδρα πεσόντα	Territi-fugerunt aliorsum alius, ut viderunt virum lapsum
Ἡγεμόν' ἱππήων, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.	Ductorem equitum, qui fortissimus erat in præliando.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐνόρουσα κελαινῇ λαίλαπι ἶσος·	At ego irrui atræ procellæ par:
Πεντήκοντα δ' ἕλον δίφρους, δύο δ' ἀμφὶς ἕκαστον	Quinquaginta autem cepi currus, duo verò in unoquoque
Φῶτες ὀδὰξ ἕλον οὖδας, ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.	Viri mordicùs prehenderunt solum, meâ hastâ domiti.
Καὶ νύ κεν Ἀκτορίωνε Μολίονε παῖδ' ἀλάπαξα,	Et sane Actorionas Molionas pueros perdidissem
Εἰ μή σφωε πατὴρ εὐρυκρείων Ἐνοσίχθων	Nisi ipsos pater latè-dominans Neptunus
Ἐκ πολέμου ἐσάωσε, καλύψας ἠέρι πολλῇ.	Ex pugna ereptos servasset, tectos caligine multâ.
Ἔνθα Ζεὺς Πυλίοισι μέγα κράτος ἐγγυάλιξε·	Tum Jupiter Pyliis magnam victoriam dedit:
Τόφρα γὰρ οὖν ἑπόμεσθα δι' ἀσπιδέος πεδίοιο,	Tantisper enim insecuti sumus per stratum-clypeis campum,
Κτείνοντές τ' αὐτοὺς, ἀνά τ' ἔντεα καλὰ λέγοντες,	Interficientesque ipsos, armaque pulchra colligentes,
Ὄφρ' ἐπὶ Βουπρασίου πολυπύρου βήσαμεν ἵππους,	Donec ad Buprasium tritici ferax egimus equos,
Πέτρης τ' Ὠλενίης καὶ Ἀλησίου, ἔνθα Κολώνη	Petramque Oleniam & Alesium, ubi Colone
Κέκληται· ὅθεν αὖτις ἀπέτραπε λαὸν Ἀθήνη.	Vocatur: unde rursum avertit copias Minerva.
Ἔνθ' ἄνδρα κτείνας πύματον λίπον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ	Ibi viro interfecto extremo reliqui: sed Achivi
Ἂψ ἀπὸ Βουπρασίοιο Πύλονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.	Retro à Buprasio Pylum versus agebant veloces equos.
Πάντες δ' εὐχετόωντο θεῶν Διῒ, Νέστορί τ' ἀνδρῶν.	Omnes autem gratias agebant ex diis Jovi, Nestorique ex hominibus.
Ὡς ἔον, εἴποτ' ἔον γε μετ' ἀνδράσιν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς	Talis fui, si quando eram inter viros: sed Achilles
Οἶος τῆς ἀρετῆς ἀπονήσεται· ἦ τέ μιν οἴω	Solus virtute suâ fruetur: certè ipsum credo

Κἀκεῖ Θησέα τὸν ἐξ Αἴθρας γενόμενον τῷ Αἰγεῖ, ἐπὶ τὸν τοῦ πατρὸς γνωρισμὸν ἐκ Τροιζῆνος ἀφικόμενον, πείθει τὸν Αἰγέα φαρμάκῳ ἀνελεῖν, ἐπίβουλον αὐτοῦ τῆς βασιλείας εἰποῦσα παραγενέσθαι. Πεισθεὶς δὲ Αἰγεὺς, φάρμακον ἔδωκε. Μέλλοντος δὲ αὐτὸ καταπίνειν ἐκείνου, ἐπιγνοὺς τότε ξίφος καὶ τὰ ὑποδήματα, (ταῦτα γὰρ ἐν Τροιζῆνι γνωρίσματα κατέλιπε,) τὸ μὲν φάρμακον ἀφείλετο, τὴν δὲ Μήδειαν τῆς Ἀττικῆς ἐξέβαλεν. Οἰκίσασα δὲ αὕτη τὴν πλησίον Ἤλιδος Ἐφύραν, πολυφάρμακον ἐποίησεν αὐτὴν ὀνομασθῆναι. Ἡ ἱστορία παρὰ Κράτητι. Τρέφει.] Γεννᾷ, φύει.

748. Ὀδὰξ ἕλον οὖδας.] Τοῖς ὀδοῦσι τὴν γῆν ἔδακον ἀποθνήσκοντες.

749. Ἀκτορίωνε Μολίονε.] Ἄκτορος καὶ Μολιόνης παῖδες Κτέατος καὶ Εὔρυτος. Κατά τινας δὲ, Μολιόνης καὶ Ποσειδῶνος. Ἴσως δὲ μᾶλλον Μολίονας αὐτοὺς εἶπε πολεμικοὺς, ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν μάχην μολώσεως· οὐχ ὡς οἱ νεώτεροι, ὅτι ἡ μήτηρ αὐτῶν ἐκαλεῖτο Μολιόνη. ἀπὸ μητρὸς γὰρ Ὅμηρος οὐδένα σημαίνει.

750. Εἰ μή σφωε πατὴρ Ἐνοσίχθων ἐσάωσεν.] Εἰ μὴ ἔσωσεν αὐτοὺς ὁ τῇ ἀληθείᾳ αὐτῶν πατὴρ Ποσειδῶν.

753. Δι' ἀσπιδέος πεδίοιο.] Ἤτοι ἐπιμήκους καὶ μακροῦ ἢ πλατέος καὶ περιφεροῦς. ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς ἀσπίδος. Ἢ ἐν ᾧ τῶν ἀνῃρημένων αἱ ἀσπίδες ἔκειντο.

754. Λέγοντες.] Συλλέγοντες, συνάγοντες.

755. Βουπρασίου.] Βουπράσιον καὶ Ἀλείσιον πόλεις τῆς Ἤλιδος. ἡ δὲ Ὠλενία πέτρα τῆς αὐτῆς χώρας μεγίστη.

757. Ἀπέτραπεν.] Ἀπέστρεψεν.

761. Ὣς ἔον.] Τοιοῦτος ἦν * ἐγώ. *

762. Ἀπονήσεται.] Ὄνησιν ἕξει, ἐν ἀπολαύσει γενήσεται.

Πολλὰ μετακλαύσεσθαι ἐπεί κ' ἀπὸ λαὸς ὄληται.
Ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε Μενοίτιος ὧδ' ἐπέτελλεν
Ἤματι τῷ ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε·
Νῶϊ δέ τ' ἔνδον ἐόντες, ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Πάντα μάλ' ἐν μεγάροις ἠκούομεν ὡς ἐπέτελλε·
Πηλῆος δ' ἱκόμεσθα δόμους εὖ ναιετάοντας,
Λαὸν ἀγείροντες κατ' Ἀχαιΐδα πουλυβότειραν.
Ἔνθα δ' ἔπειθ' ἥρωα Μενοίτιον εὕρομεν ἔνδον,
Ἠδὲ σε, πὰρ δ' Ἀχιλῆα· γέρων δ' ἱππηλάτα Πηλεὺς
Πίονα μηρί' ἔκηε βοὸς Διῒ τερπικεραύνῳ,
Αὐλῆς ἐν χόρτῳ· ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον,
Σπένδων αἴθοπα οἶνον ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσι.
Σφῶϊ μὲν ἀμφὶ βοὸς ἕπετον κρέα, νῶϊ δ' ἔπειτα
Στῆμεν ἐνὶ προθύροισι. ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς·
Ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλὼν, κατὰ δ' ἑδριάασθαι ἄνωγε,
Ξείνιά τ' εὖ παρέθηκεν ἅτε ξείνοις θέμις ἐστίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπημεν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Ἤρχον ἐγὼ μύθοιο, κελεύων ὔμμ' ἅμ' ἕπεσθαι·
Σφὼ δὲ μάλ' ἠθέλετον, τὼ δ' ἄμφω πόλλ' ἐπέτελλον·
Πηλεὺς μὲν ᾧ παιδὶ γέρων ἐπέτελλ' Ἀχιλῆϊ
Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·
Σοὶ δ' αὖθ' ὧδ' ἐπέτελλε Μενοίτιος Ἄκτορος υἱὸς,
Τέκνον ἐμὸν, γενεῇ μὲν ὑπέρτερός ἐστιν Ἀχιλλεὺς,
Πρεσβύτερος δὲ σύ ἐσσι· βίῃ δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων·
Ἀλλ' εὖ οἱ φάσθαι πυκινὸν ἔπος, ἠδ' ὑποθέσθαι,
Καί οἱ σημαίνειν· ὁ δὲ πείσεται εἰς ἀγαθόν περ·
Ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν

Multùm pòst doliturum ubi exercitus perierit.
O amice, sanè quidem tibi Menœtius sic præcepit
Die illo quo te ex Phthia ad Agamemnonem misit:
Nos autem intus existentes, ego & nobilis Ulysses,
Omnia sanè in ædibus audiebamus sicut præcipiebat:
Pelei enim venimus domos habitantibus commodas.
Copias cogentes per Achaida feracem.
Ibique tum heroëm Menœtium invenimus intus,
Atque te, juxta & Achillem: senex autem equûm-agitator Peleus
Pinguia fœmora adolebat bovis Jovi gaudenti fulmine,
Aulæ in septo: tenebat autem aureum poculum,
Libans nigrum vinum super ardentia sacra.
Vos quidem bovis apparabatis carnes, nos verò tum
Stetimus in vestibulo. Attonitus autem exiliit Achilles:
Introque duxit manu prehensum, atque considere jussit,
Dapesque hospitales abundè apposuit quas hospitibus fas est.
Sed postquam saturati fuimus cibo & potu,
Ordiebar ego sermonem, hortans vos simul sequi:
Vos autem omninò volebatis, hi verò ambo multa præceperunt.
Peleus quidem suo filio senex præcepit Achilli,
Semper fortissimè se gerere, & virtute superiorem esse aliis:
Tibi verò sic præcepit Menœtius Actoris filius,
Fili mi, genere quidem superior est Achilles,
Major-natu verò tu es: viribus autem ille multo præstantior:
Sed benè illi dato prudens consilium, & admone,
Et ei præcipe: ille autem obsequetur in bonum saltem:
Sic præcepit senex, tu verò oblivisceris: sed vel nunc

---

763. Μετακλαύσεσθαι.] Ὕστερον ἀπολλυμένων ὄχλων μεταμελήσεσθαι.

773. Αὐλῆς ἐν χόρτῳ.] Ἐν τῷ περιφράγματι τῆς αὐλῆς. Χόρτοι δὲ οἱ τείχαλοι * τοῦ περιφράγματος. * Ἄλεισον.] Ἔκπωμα, ποτήριον. * Οὐ λιτὸν, οὐ λεῖον· τραχὺ δὲ τοῖς ἐμπαίσμασιν, ἤγουν, ζωωτοῖς δαιδάλμασιν ἐμπεπαισμένον. *

774. Αἰθομένοις.] Καιομένοις.

775. Σφῶϊ.] Ὑμεῖς. Ἕπετον.] Περὶ αὐτὸν ἠσχολεῖσθε καὶ ἐνηργεῖτε.

779. Τάρπημεν.] Ἐκορέσθημεν.

780. Υ̓́μμε.] Ὑμᾶς.

785. Γενεῇ ὑπέρτερος.] Τῷ τοῦ γένους ἀξιώματι κρείσσων. Ἢ, νεώτερος. Ἴωνες γὰρ ὑπέρτερον, τὸ νεώτερον.

787. Ὑποθέσθαι.] Ὑποδεῖξαι, συμβουλεῦσαι.

792. Παραί-

Ταῦτ' εἴποις Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι, αἴκε πίθηται·
Τίς δ' οἶδ' εἴ κέν οἱ σὺν δαίμονι θυμὸν ὀρίναις,
Παρειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.
Εἰ δέ τινα φρεσὶν ᾗσι θεοπροπίην ἀλεείνει,
Καί τινά οἱ πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
Ἀλλὰ σέ περ προέτω· ἅμα δ' ἄλλος λαὸς ἑπέσθω
Μυρμιδόνων, αἴκέν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι.
Καί τοι τεύχεα καλὰ δότω πόλεμόνδε φέρεσθαι,
Αἴ κέ σε τῷ ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο·
Ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀϋτῇ
Ὤσαιτε προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Ὣς φάτο. τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
Βῆ δὲ θέειν παρὰ νῆας ἐπ' Αἰακίδην Ἀχιλῆα
Ἀλλ' ὅτε δὴ κατὰ νῆας Ὀδυσσῆος θείοιο
Ἷξε θέων Πάτροκλος, ἵνα σφ' ἀγορή τε θέμις τε
Ἤην, τῇ δὴ καὶ σφι θεῶν ἐτετεύχατο βωμοί·
Ἔνθα οἱ Εὐρύπυλος βεβλημένος ἀντεβόλησε
Διογενὴς Εὐαιμονίδης κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ,
Σκάζων ἐκ πολέμου, κατὰ δὲ νότιος ῥέεν ἱδρὼς
Ὤμων καὶ κεφαλῆς, ἀπὸ δ' ἕλκεος ἀργαλέοιο
Αἷμα μέλαν κελάρυζε· νόος γε μὲν ἔμπεδος ἦεν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός,
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἆ δειλοὶ Δαναῶν ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
Ὣς ἄρ' ἐμέλλετε τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης

Hæc dicas Achilli bellicoso, si forte obsecutus fuerit:
Quis verò scit an ei favente deo, animum commoveris,
Admonitum? bona autem admonitio est amici.
Si verò aliquod mentibus suis vaticinium evitat,
Et aliquod ei à Jove dixit veneranda mater,
Saltem te mittat: simul autem cæteræ copiæ sequantur
Myrmidonum, si forte quid lumen Danais fias.
Et tibi arma pulchra det ad prælium gerenda.
Si forte te illum ob-similitudinem-credentes abstinuerint pugna
Trojani, respiraverint autem Mavortii filii Achivorum
Afflicti *jam*: exigua autem respiratio in bello:
Facilè verò integri defessos viros *vel* clamore
Repuleritis ad urbem à navibus & tentoriis.
Sic dixit. Ei verò animum in pectoribus commovit:
Perrexit autem currere præter naves ad Æacidem Achillem.
Sed cum jam è regione navium Ulyssis divini
Pervenit currens Patroclus, ubi eis forumque erat & jus dicebatur,
Ubi etiam eis deorum facta erant altaria:
Illic ei Eurypylus percussus occurrit
Generosus Euæmonides fœmore sagitta,
Claudicans è pugnâ, humidus autem defluebat sudor
Humeris & capite, èque vulnere gravi
Sanguis niger scaturiebat: mens tamen firma erat.
Hunc autem intuitus miseratus est Menœtii fortis filius,
Et vicem *Græcorum* dolens verbis alatis *eum* allocutus est,
Ah miseri Danaorum ductores & principes:
Siccine eratis procul ab amicis & patriâ terrâ

792. Παραίφασις.] Συμβουλία, παραίνεσις. Ἑταίρου.] Προσυπακουστέον, ἀγαθοῦ φίλου.
794. Ἐπέφραδεν.] Εἶπε.
795. Προέτω.] Προπεμψάτω.
798. Ἴσκοντες.] Ὁμοιοῦντες.
801. Ἀκμῆτες.] Ἀκοπίαστοι.
806. Ἵνα σφ' ἀγορή τε θέμις τε.] Ὅπου αὐτοῖς τά τε ὤνια ἐπιπράσκετο. καὶ τὰ δικαστήρια ἐγίγνετο.

807. Τῇ δὴ καί σφι θεῶν ἐτετεύχατο βωμοί.] Ὅπου καὶ τῶν πλευσάντων ἑκάστων πατρῴων θεῶν βωμοὶ κατεσκευασμένοι ἦσαν.
808. Ἀντεβόλησε.] Συνέτυχε.
810. Σκάζων.] Χωλεύων. Νότιος.] Ὑγρός. Ἤ, πολύς. Ἐκ τοῦ νοσεῖν τὸ σῶμα γινόμενος.
812. Κελάρυζε.] Μετὰ ἤχου ἐφέρετο. ὅ ἐστι, ποιῶς ἀναφερόμενος ἤχει.

Ἄσειν ἐν Τροίῃ ταχέας κύνας ἀργέτι δημῷ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ διοτρεφὲς Εὐρύπυλ' ἥρως,
Ἤ ῥ' ἔτι που σχήσουσι πελώριον Ἕκτορ' Ἀχαιοί,
Ἢ ἤδη φθίσονται ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμέντες;
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύπυλος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Οὐκέτι διογενὲς Πατρόκλεις ἄλκαρ Ἀχαιῶν
Ἔσσεται, ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέονται.
Οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε
Χερσὶν ὑπὸ Τρώων· τῶν δὲ σθένος ὄρνυται αἰέν.
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν σὺ σάωσον ἄγων ἐπὶ νῆα μέλαιναν·
Μηροῦ δ' ἔκταμ' ὀϊστόν, ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν
Νίζ' ὕδατι λιαρῷ· ἐπὶ δ' ἤπια φάρμακα πάσσε,
Ἐσθλά, τά σε προτί φασιν Ἀχιλλῆος δεδιδάχθαι,
Ὃν Χείρων ἐδίδαξε δικαιότατος Κενταύρων.
Ἰητροὶ μὲν γὰρ Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων,
Τὸν μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ὀΐομαι ἕλκος ἔχοντα,
Χρηΐζοντα καὶ αὐτὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
Κεῖσθαι· ὁ δ' ἐν πεδίῳ Τρώων μένει ὀξὺν ἄρηα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός,
Πῶς τ' ἄρ' ἔοι τάδε ἔργα; τί ῥέξομεν Εὐρύπυλ' ἥρως;
Ἔρχομαι ὄφρ' Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι μῦθον ἐνίσπω
Ὃν Νέστωρ ἐπέτελλε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' οὐδ' ὥς περ σεῖο μεθήσω τειρομένοιο.
Ἦ, καὶ ὑπὸ στέρνοιο λαβὼν ἄγε ποιμένα λαῶν
Ἐς κλισίην· θεράπων δὲ ἰδὼν ὑπέχευε βοείας.

Satiaturi in Troja veloces canes albâ pinguedine.
Sed agè mihi hoc dic Jovis-alumne Eurypyle heros,
An adhuc omnino sustinebunt immanem Hectorem Achivi,
An jam conficientur ab ipso hastâ domiti?
Huic verò Eurypylus prudens respondit,
Nullum amplius nobilissime Patrocle præsidium Achivis
Erit, sed in navibus nigris cadent.
Illi enim jam omnes quotquot antè erant fortissimi,
In navibus jacent eminùs cominúsque vulnerati
Manibus Trojanorum: eorum verò robur augescit perpetuó.
At me quidem tu serva ducens ad navem nigram:
Fœmore autem excinde sagittam, ab eoque sanguinem nigrum
Ablue aqua tepida: & lenia medicamenta insperge,
Salubria, quæ te aiunt ab Achille doctum esse,
Quem Chiron docuit justissimus Centaurorum.
Medici enim Podalirius & Machaon,
Hunc quidem in tentoriis puto vulnus habentem,
Indigentem & ipsum eximii medici,
Jacere: alter autem in campo Trojanorum sustinet acrem Martem.
Hunc autem vicissim allocutus est Menœtii fortis filius,
Quomodo esse poterunt hæc opera? quid agemus Eurypyle heros?
Eo ut Achilli bellicoso nuncium referam
Quem Nestor mandavit Gerenius, custos Achivorum.
Attamen ne sic quidem te dimittam afflictum.
Dixit, & in sinu susceptum ferebat pastorem populorum
In tentorium: famulus autem ut vidit substravit pelles bovinas.

---

817. Ἄσειν.] Κορέσειν, πληρώσειν. Ἀργέτι δημῷ.] Τῷ λευκῷ λίπει.

819. Σχήσουσιν.] Ἐπίσχωσι, κωλύσωσιν.

820. Φθίσονται.] Ἀναιρεθήσονται, φθαρήσονται.

822. Ἄλκαρ.] Ἀλέξημα, βοήθημα.

826. Ὄρνυται.] Διεγείρεται, αὔξεται.

829. Λιαρῷ.] Εὐκράτῳ. χλιαρῷ.

831. Δικαιότατος Κενταύρων.] Τὸ ὑπερθετικὸν κεῖται ἀντὶ ἀπολύτου, * τοῦ θετικοῦ.* ὅ ἐστιν, ὁ μόνος ἐν Κενταύροις δίκαιος. Ὅμοιον δὲ τούτῳ τό, Μελάντορος ἠΰτε πόσα.

832. Ἰητροὶ μὲν γάρ.] Ἀντὶ τοῦ, ἰατροὶ μὲν γάρ. Ὀρθὴ ἀντὶ γενικῆς.

834. Χρηΐζοντα.] Χρήζοντα.

837. Πῶς τ' ἄρ' ἔοι.] Πῶς τοῦτο γένοιτ' ἄν.

840. Μεθήσω.] Ἀμελήσω.

842. Ὑπέχευεν.] Ὑπέβαλλεν, ὑπέστρωσε. Βοείας.] Δέρματα βοῶν. βύρσας.

843. Ἐκ-

Ἔνθα μιν ἐκτανύσας, ἐκ μηροῦ τάμνε μαχαίρῃ
Ὀξὺ βέλος περιπευκές· ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν
Νίζ' ὕδατι λιαρῷ· ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν,
Χερσὶ διατρίψας, ὀδυνήφατον, ἥ οἱ ἁπάσας
Ἔσχ' ὀδύνας. τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα.

Ibi illo porrecto, è fœmore excidit cultro
Acutum telum peramarum: ab ipso autem sanguinem atrum
Abluit aqua tepida: & radicem immisit amaram,
Manibus contritam, dolores abolentem, quæ ei cunctos
Sedavit dolores. Vulnus quidem siccatum est, cessavitque sanguis.

---

843. Ἐκτανύσας.] Ἐκτείνας, ἁπλώσας.

844. Περιπευκές.] Περιωπῶς καὶ πάνυ πικρόν.

845. Ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρήν.] Ἐπέβαλεν, ἐπέπασεν. Πρὸς δὲ τοὺς ζητοῦντας, πόθεν εἶχε τὴν ῥίζαν ὁ Πάτροκλος, ἔστι λέγειν, ὅτι, Ἤτοι, κατὰ τὸ σιωπώμενον, μεταπέμπεται αὐτήν. ἡ γὰρ ἀρχαία ἰατρικὴ ἐν βοτάναις ἦν. Ἤτοι, εἰκὸς, αὐτὸν ὡς ἰατρὸν ἐπιφέρεσθαι πρὸς τὰς ἐπικαίρους χρείας. Ἢ ὅτι ἐκ τοῦ πεδίου ἀνείλετο αὐτήν. Ἐζήτηται δὲ καὶ τὸ, ὁποία ἦν ὅλως ἡ ῥίζα, ἧς αὐτὸν κατέπασε. Καὶ λέγουσιν, αὐτὴν εἶναι τὴν καλουμένην ἀριστολοχίαν, ἣν καὶ ἴσχαιμον καλοῦσι.

846. Διατρίψας.] Τρίψας, λύσας. Ὀδυνήφατον.] Ὀδυνῶν παυστικήν.

847. Ἔσχεν.] Ἐπέσχεν, ἔπαυσεν. Ἐτέρσετο.] Ἐξηραίνετο.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ͂Σ ἸΛΙΆΔΟΣ Μ.

ΤΟΥ͂ ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἀποβάντες οἱ Τρῶες τῶν ἵππων, διαβαίνουσι τὴν τάφρον, καίτοι ἀπαισίου αὐτοῖς φανέντος οἰωνοῦ· καὶ εἰς πέντε τάξεις διαιρεθέντες, προσβάλλουσι τῷ τείχει τῶν Ἑλλήνων. Ἔνθα Σαρπηδὼν ἔπαλξιν καταστᾷ, Ἕκτωρ δὲ λίθῳ βαλὼν τὰς πύλας, ἐπέβη τῇ ναυσί, καὶ οἱ ἄλλοι σὺν αὐτῷ πάντες Τρῶες.

Μῦ Τρώων παλάμῃσι κατήριπε τεῖχος Ἀχαιῶν.

Ὣς ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς
Ἰᾶτ' Εὐρύπυλον βεβλημένον· οἱ δ' ἐμάχοντο
Ἀργεῖοι καὶ Τρῶες ὁμιλαδόν, οὐδ' ἄρ' ἔμελλε
Τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν καὶ τεῖχος ὕπερθεν
Εὐρύ, τὸ ποιήσαντο νεῶν ὕπερ· ἀμφὶ δὲ τάφρον
Ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας,
Ὄφρα σφιν νῆάς τε θοὰς καὶ ληΐδα πολλὴν
Ἐντὸς ἔχον ῥύοιτο· θεῶν δ' ἀέκητι τέτυκτο
Ἀθανάτων, τῷ καὶ ἔτι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.
Ὄφρα μὲν Ἕκτωρ ζωὸς ἔην, καὶ μήνι' Ἀχιλλεύς,
Καὶ Πριάμοιο ἄνακτος ἀπόρθητος πόλις ἔπλε,
Τόφρα δὲ καὶ μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν·
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μὲν Τρώων θάνον ὅσσοι ἄριστοι,
Πολλοὶ δ' Ἀργείων, οἱ μὲν δάμεν, οἱ δ' ἐλίποντο,

SIC quidem in tentoriis Menœtii fortis filius
Curabat Eurypylum vulneratum: illi verò pugnabant
Argivi & Trojani catervatim misti, neque jam erat
Fossa amplius prohibitura Danaorum neque murus suprà
Latus, quem fecerant ad defendendas naves: circum autem fossam
Duxerant, neque diis dederant inclytas hecatombas,
Ut sibi navesque veloces & prædam multam
Intus continens tueretur: Diis autem invitis structus fuerat
Immortalibus, quocirca etiam nequaquam longo tempore integer mansit.
Quamdiu quidem Hector vivus erat, & irascebatur Achilles,
Et Priami regis non eversa urbs erat,
Tamdiu & magnus murus Achivorum integer stetit:
At postquam Trojanorum quidem mortui sunt quotquot fortissimi,
Multique Argivorum, hi quidem domiti sunt, illi autem superstites fuer.

Ὣς ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός.] Πάτροκλος, ὁ Μενοιτίου, τρεφόμενος ἐν Ὀποῦντι τῆς Λοκρίδος, περιέπεσεν ἀκουσίῳ πταίσματι. Παῖδα γὰρ ἡλικιώτην Ἀμφιδάμαντος οὐκ ἀσήμου Κλησώνυμον, ἤ, ὥσπερ τινές, Αἰάντην, περὶ ἀστραγάλων ὀργισθείς, ἀπέκτεινεν. Ἐπὶ τούτῳ δὲ φυγών, εἰς Φθίαν ἀφίκετο, κἀκεῖ, κατὰ συγγένειαν Πηλέως, Ἀχιλλεῖ συνῆν. Φιλίαν δ' ὑπερβάλλουσαν πρὸς ἀλλήλους φυλάξαντες, ὁμοῦ ἐπὶ Ἴλιον ἐστρατεύσαντο. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἑλλανίκῳ.

3. Ὁμιλαδόν.] Ἀθρόοι. οἷον κατὰ πλῆθος καὶ συστροφήν. * καθ' ὁμίλους.*

4. Τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν καὶ τεῖχος ὕπερθεν.] Ἔπλασε τεῖχος ὁ Ποιητὴς εἰς τιμὴν τοῦ Ἀχιλλέως. κἄπειτα ἀπολλύμενον αὐτὸ εἰσάγει, ἵνα μὴ ἐλέγχηται αὐτοῦ τὸ ψεῦδος ὡς μὴ γενομένου ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων, καὶ τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ εἶπε. Σχήσειν.] Ἀνθέξειν, κωλύσειν.

5. Νεῶν ὕπερ.] Ἀντὶ τοῦ, πρὸ τῶν νεῶν, ἤ, ὑπὲρ ἀσφαλείας. Ἀμφὶ δὲ τάφρον Ἤλασαν.] Πέριξ δὲ τοῦ τείχους ὤρυξαν τάφρον.

7. Ληΐδα.] Λείαν, λάφυρα.

8. Ῥύοιτο.] Φυλάσσοι. Τέτυκτο.] Κατεσκεύαστο.

9. Τῷ καὶ οὔτοι.] Ἀντὶ τοῦ, διὸ οὐδαμῶς. Ἔμπεδον.] Ἑδραῖον, βέβαιον.

10. Ὄφρα μὲν Ἕκτωρ.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Προαναφωνεῖ ταῦτα, καὶ λεληθότως λέγει τὴν πόρθησιν τῆς Ἰλίου.

12. Τόφρα.] Τηνικαῦτα.

17. Μη-

Πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
Ἀργεῖοι δ' ἐν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν,
Δὴ τότε μητιόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
Τεῖχος ἀμαλδῦναι, ποταμῶν μένος εἰσαγαγόντες
Ὅσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἅλαδε προρέουσι,
Ῥῆσός θ', Ἑπτάπορός τε, Κάρησός τε, Ῥόδιός τε,
Γρήνικός τε, καὶ Αἴσηπος, δῖός τε Σκάμανδρος,
Καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλειαι
Κάππεσον ἐν κονίῃσι, καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν·
Τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἐννῆμαρ δ' ἐς τεῖχος ἵει ῥόον· ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
Συνεχές, ὄφρα κε θᾶσσον ἁλίπλοα τείχεα θείη.
Αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος ἔχων χείρεσσι τρίαιναν
Ἡγεῖτ'· ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμείλια κύμασι πέμπε
Φιτρῶν καὶ λάων, τὰ θέσαν μογέοντες Ἀχαιοί·
Λεῖα δ' ἐποίησεν παρ' ἀγάρροον Ἑλλήσποντον.
Αὖτις δ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι κάλυψε,
Τεῖχος ἀμαλδύνας· ποταμοὺς δ' ἔτρεψε νέεσθαι
Κὰρ ῥόον, ᾗπερ πρόσθεν ἵεν καλλίρροον ὕδωρ.
Ὣς ἄρ' ἔμελλον ὄπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
Θησέμεναι· τότε δ' ἀμφὶ μάχη ἐνοπή τε δεδήει
Τεῖχος ἐΰδμητον, κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων

Et eversa est Priami urbs decimo anno,
Et Argivi in navibus dilectam in patriam redierunt,
Tum verò inierunt consilium Neptunus & Apollo
Murum abolere, fluviorum vi immissâ
Quotquot ab Idæis montibus in-mare profluunt,
Rhesusque, Heptaporusque, Caresusque, Rhodiusque,
Grenicusque, & Æsepus, divinusque Scamander,
Et Simois, ubi multa scuta & galeæ
Deciderant in arenas, & semideorum genus virorum:
Horum omnium simul ora convertit Phœbus Apollo,
Per novem autem dies in murum immisit cursum: pluebat verò Jupiter
Continuò, ut citius mari-submersa mœnia redderet.
Ipse autem Neptunus tenens manibus tridentem
Præibat. Omniaq; fundamenta undis amovit
Stipitum & lapidum, quæ jecerant laborantes Achivi:
Plana autem fecit usque ad rapidum Hellespontum.
Rursusq; littus magnum arenis cooperuit,
Muro abolito: fluvios autem avertit ut-redirent
In suum quisq; alveum, quâ antè demittebant pulchrè-fluentem aquam.
Sic sanè erant in posterum Neptunus & Apollo
Facturi: tum verò circa pugna clamorque exarserat
Murum bene-structum, sonitum autem reddebant ligna turrium

---

17. Μητιόωντο.] Ἐβουλεύοντο.

18. Ἀμαλδῦναι.] Ἀφανίσαι. Ποταμῶν μένος.] Περιφραστικῶς, ποταμούς.

22. Βοάγρια.] Τὰ τῶν βοῶν, * τῶν μαχῶν, * ἀγρεύματα. τοῦτ' ἔστι τὰς ἐκ βυρσῶν *βοὸς ἀγρείου* κατεσκευασμένας ἀσπίδας.

23. Ἡμιθέων.] Ἡμίθεοι, οἱ ἕνα θεὸν ἔχοντες γονέα, καὶ ἕνα ἄνθρωπον.

24. Ὁμόσε.] Ὁμοῦ, εἰς τὸ αὐτό.

25. Ἐννῆμαρ δ' ἐς τεῖχος.] Ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας. Ἔνιοι δὲ δασέως, καὶ διὰ τοῦ ἑνὸς ν, ἀναγιγνώσκουσιν, ἑνῆμαρ, ἵν' ᾖ, μιᾷ ἡμέρᾳ. ὥστε μειοῦσθαι τὴν τῶν θεῶν δύναμιν, μὴ δυνηθέντων καταστρέψαι λόγῳ, θᾶττον δὲ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ γεγονός. Οἱ δέ φασι τέσσαρας. διὰ τοῦτο ποταμοὺς εἰσάγει, καὶ θεοὺς παρείσησιν, οὐχ ἵνα μόνον ἀφανίσῃ τὸ τεῖχος, ἀλλὰ καὶ τὸν τόπον, διὰ τὸ μηδὲ ἴχνος φανῆναι. Ὗεν.] Ἔβρεχε.

26. Συνεχές.] Συνεχῶς, ἐπιμόνως. Ἁλίπλοα.] Τῇ θαλάσσῃ ἐπιπλέοντα. Θείη.] Ποιήσῃ.

28. Θεμείλια.] Θεμέλια. Ἰὰς ἡ διάλεκτος.

29. Φιτρῶν.] Κορμῶν. *Ἀντὶ τοῦ, φυτρῶν. καὶ ἀντιστοιχείων.* Λάων.] Λίθων.

30. Ἀγάρροον.] Ἄγαν ῥοώδη. ὅ ἐστι, σφοδρὰ ῥεύματα ἔχοντα.

31. Ἠϊόνα.] Αἰγιαλόν. Οὕτω δὲ καλεῖται ὁ παραθαλάσσιος καὶ ὁ δίσιμος τόπος. παρὰ τὸ ἰέναι.

33. Κὰρ ῥόον.] Κατὰ τὸν ῥοῦν. Ἵεν.] Ἀφίεσαν.

35. Δεδήει.] Ἐξῆπτο, διεγήγερτο.

36. Κανάχιζεν.] Ἤχει. Δούρατα πύργων βαλλόμενα.] Ἤτοι, τὰ δόρατα ἤχει τὰ ἐπὶ τοὺς πύργους ἀκοντιζόμενα. ἢ, τὰ ἐνῳκοδομημένα τοῖς πύργοις ξύλα ἤχει τοῖς δόρασι βαλλόμενα.

Βαλλόμενα. Ἀργεῖοι δὲ Διὸς μάστιγι δαμέντες,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐελμένοι ἰσχανόωντο,
Ἕκτορα δειδιότες, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
Αὐτὰρ ὅγ' ὡς τὸ πρόσθεν ἐμάρνατο ἶσος ἀέλλῃ.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἔν τε κύνεσσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῇσι,
Κάπριος ἠὲ λέων στρέφεται σθένεϊ βλεμεαίνων,
Οἱ δέ τε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
Ἀντίοι ἵστανται, καὶ ἀκοντίζουσι θαμειὰς
Αἰχμὰς ἐκ χειρῶν· τοῦ δ' οὔποτε κυδάλιμον κῆρ
Ταρβεῖ, οὐδὲ φοβεῖται· ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα·
Ταρφέα τε στρέφεται στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων,
Ὅππῃ τ' ἰθύσει, τῇ τ' εἴκουσι στίχες ἀνδρῶν·
Ὣς Ἕκτωρ ἀν' ὅμιλον ἰὼν εἱλίσσεθ', ἑταίρους
Τάφρον ἐποτρύνων διαβαινέμεν· οὐδέ οἱ ἵπποι
Τόλμων ὠκύποδες· μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ' ἄκρῳ
Χείλει ἐφεσταότες ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο τάφρος
Εὐρεῖ', οὔτ' ἄρ' ὑπερθορέειν σχεδὸν, οὔτε περῆσαι
Ῥηϊδίη. κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν
Ἕστασαν ἀμφοτέρωθεν· ὕπερθεν δὲ σκολόπεσσιν
Ὀξέσιν ἠρήρει, τοὺς ἔστασαν υἷες Ἀχαιῶν
Πυκνοὺς καὶ μεγάλους, δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν.
Ἔνθ' οὔ κεν ῥέα ἵππος εὔτροχον ἅρμα τιταίνων
Ἐσβαίη, πεζοὶ δὲ μενοίνεον εἰ τελέουσι.
Δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς,
Ἕκτορ τ' ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ ἠδ' ἐπικούρων,

Percussa. Argivi verò Jovis flagello domiti,
Naves ad cavas conclusi tenebantur,
Hectorem timentes, violentum artificem fugandi *hostes*.
Ille verò sicut anteà pugnabat par turbini.
Ut verò quando interque canes & viros venatores,
Aper sive leo vertitur prae robore truces-oculos-volvens,
Illi verò quadratis agminibus cùm seipsos instruxerunt,
Adversi stant, & jaculantur crebra
Spicula de manibus: ejus autem nunquam generosum cor
Pavet, neque fugam capessit: fortitudo verò ipsum occidit:
Crebróque vertitur ordines virorum tentans,
Quaque fecerit impetum, ibi cedunt ordines virorum:
Sic Hector turbam obiens vertebatur, socios
Fossam adhortans transcendere: neq; verò ei equi
Audebant pedibus veloces: valde autem hinniebant in summo
Labro stantes: absterrebat enim fossa
Lata, neque transultu labris-inter-se propinquis, neque transitu
Facilis. Praecipitia enim declivia circa totam
Stabant utrinque: desuper autem vallis
Acutis munita erat, quos defixerant filii Achivorum
Densos & magnos, adversùs hostes munimentum.
Illuc non sanè facilè equus volubilem currum trahens
Intrasset, pedites verò animo incitato-cupiebant si perficere possent.
Tum verò Polydamas audaci Hectori dixit astans,
Hectorque & alii Trojanorum duces atque sociorum,

---

37. Διὸς μάστιγι.] Τῇ Διὸς γνώμῃ τὰς ψυχὰς κεκακωμένοι. Μάστιγι δὲ, τῷ κεραυνῷ.
38. Ἐελμένοι.] Συγκεκλεισμένοι. Ἰσχανόωντο.] Κατείχοντο. ἐπείθοντο.
42. Βλεμεαίνων.] Ἐπιῤῥωννύμενος.
43. Πυργηδόν.] Πύργου δίκην ἐν τάξει * πύργου. * Ἀρτύναντες.] Παρασκευάσαντες, ἑτοιμάσαντες.
44. Θαμειάς.] Συνεχεῖς, πυκνάς.
46. Ἀγηνορίη.] Ἡ ἄγαν προθυμία, ἀνδρεία.
47. Ταρφέα.] Πυκνά. * πυκνῶς. *
48. Ὅππῃ τ' ἰθύσῃ.] Ὅπου δ' ἂν ἐνορμήσῃ. Τῇ τ' εἴκουσι.] Κατὰ τοῦτο εἴκουσιν, ὅ ἐστιν, ὑποχωροῦσιν.
49. Εἰλίσσετο.] Ἐστρέφετο.
51. Χρεμέτιζον.] Ἰδιάζουσαν φωνὴν ἐπετέλουν.
52. Ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο.] Ἀντὶ τοῦ, εἰς δέος ἦγε καὶ φόβον.
53. Ὑπερθορέειν.] Ὑπερπηδῆσαι.
54. Ῥηϊδίη.] Ῥαδίως, εὐκόλως. Κρημνοί.] Αἱ ὄχθαι. Ἐπηρεφέες.] Ὑψηλοί, μεγάλοι.
56. Ἠρήρει.] Ἐπεπύκνωτο, ἥρμοσο.
57. Ἀλεωρήν.] Φυλακὴν, ἔκκλισιν, ἀποφυγήν.
59. Μενοίνεον.] Προεθυμοῦντο, ὥρμουν. Εἰ τελέουσιν.] Εἰ πελέουσιν. Ὅ ἐστι, παρέλθοιεν.
60. Εἶπε.] Προσεφθέγξατο.

62. Ἀφρα-

Ἀφραδέως διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ὠκέας ἵππους·
Ἡ δὲ μάλ' ἀργαλέη περάαν· σκόλοπες γὰρ ἐν αὐτῇ
Ὀξέες ἑστᾶσιν, ποτὶ δ' αὐτοὺς τεῖχος Ἀχαιῶν.
Ἔνθ' οὔπως ἐστὶν καταβήμεναι, οὐδὲ μάχεσθαι
Ἱππεῦσι. στεῖνος γὰρ ὅθι τρώσεσθαι ὀΐω·
Εἰ μὲν γὰρ δὴ πάγχυ κακὰ φρονέων ἀλαπάζει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετ' ἀρήγειν,
Ἦ τ' ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι,
Νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς·
Εἰ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλίωξις δὲ γένηται
Ἐκ νηῶν, καὶ τάφρῳ ἐνιπλήξωμεν ὀρυκτῇ,
Οὐκέτ' ἔπειτ' ὀΐω οὐδ' ἄγγελον ἀπονέεσθαι
Ἄψορρον ποτὶ ἄστυ, ἐλιχθέντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω πειθώμεθα πάντες·
Ἵππους μὲν θεράποντες ἐρυκόντων ἐπὶ τάφρῳ,
Αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Ἕκτορι πάντες ἑπώμεθ' ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Οὐ μενέουσ', εἰ δή σφιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο Πουλυδάμας· ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων,
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
Οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο,
Ἀλλ' ἀποβάντες ὄρουσαν, ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορα δῖον.
Ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος,
Ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ·
Οἱ δὲ διαστάντες, σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
Πένταχα κοσμηθέντες, ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο.

Imprudenter per fossam impellimus veloces equos:
Ea verò admodum difficilis transitu: valli enim in illâ
Acuti stant, propè autem ipsos murus Achivorum.
Illuc nullo modo licet descendere, neque pugnare
Equitibus. Angustiæ enim ubi sauciatos iri puto:
Si sane jam omnino animo-inimico *Græcos* perdit
Jupiter altitonans, Trojanis autem vult auxiliari,
Sanè equidem ego vellem vel statim hoc effectum,
Inglorios perire procul ab Argis hic Achivos:
Si verò conversi fuerint, & vice versa insecutio facta
Ex navibus, & fossæ impegerimus profundæ,
Ne nuncium quidem puto posteà reversurum
Retrò ad urbem, *elapsum* iterùm-ad-pugnam-conversis ab Achivis.
Verùm agite, sicut ego dixero obsequamur omnes:
Equos quidem famuli contineant propè fossam,
Ipsi verò pedites armis induti,
Hectorem omnes sequamur conferti: at Achivi
Non sustinebunt, si jam ipsis exitii fines impendent.
Sic dixit Polydamas: placebat autem Hectori consilium tutum,
Statim verò de curribus cum armis desiliit in terram:
Ac ne cæteri quidem Trojani in equis sublimes-permanserunt,
Sed desilierunt, ut viderunt Hectorem nobilem.
Aurigæ quidem deinde suo præcepit quisque,
Equos bene in ordine coërcerent illic ad fossam:
Illi verò in-ordines digesti, se ipsos instruentes,
In-quinque-agmina distributi, simul duces sequebantur.

---

62. Ἀφραδέως.] Ἀπερινοήτως, ἀπείρως.
66. Στεῖνος.] Στένωμα. Τρώσεσθαι.] Πληγήσεσθαι. Τρῶμα γὰρ, ἡ πληγή.
67. Ἀλαπάζει.] Κενοῖ, πορθεῖ.
70. Νωνύμνους.] Ἀνωνύμους.
71. Παλίωξις.] Πάλιν δίωξις. Οὕτω γὰρ καλεῖται ἡ τῶν διωκόντων φυγή.
72. Ἐνιπλήξωμεν.] Ἐμπέσωμεν.
74. Ἄψορρον.] Εἰς τοὐπίσω ὁρμήσοντα.
Ἐλιχθέντων ὑπ'.] Ὑποστραφέντων.
76. Ἐρυκόντων.] Ἀντὶ τοῦ, ἐρυκέτωσαν. ὅ ἐστι, κατεχέτωσαν.
77. Πρυλέες.] Πεζοὶ ὁπλῖται.
80. Ἅδε.] Ἤρεσκεν. Ἀπήμων.] Ἄλυπος.
82. Ἠγερέθοντο.] Ἀπαιωροῦντο, ἐκρέμαντο.
86. Ἀρτύναντες.] Παρασκευάσαντες, τάξαντες.
87. Πένταχα.] Εἰς πέντε τάξεις.

Οἱ μὲν ἅμ' Ἕκτορ' ἴσαν καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι,
Οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
Τεῖχος ῥηξάμενοι κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι.
Καί σφιν Κεβριόνης τρίτος εἵπετο, πὰρ δ' ἄρ' ὄχεσφιν
Ἄλλον Κεβριόναο χερείονα κάλλιπεν Ἕκτωρ.
Τῶν δ' ἑτέρων Πάρις ἦρχε, καὶ Ἀλκάθοος, καὶ Ἀγήνωρ·
Τῶν δὲ τρίτων Ἕλενος καὶ Δηΐφοβος θεοειδής,
Υἷε δύω Πριάμοιο· τρίτος δ' ἦν Ἄσιος ἥρως,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.
Τῶν δὲ τετάρτων ἦρχεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο
Αἰνείας· ἅμα τῷγε δύω Ἀντήνορος υἷε,
Ἀρχέλοχός τ' Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Σαρπηδὼν δ' ἡγήσατ' ἀγακλειτῶν ἐπικούρων,
Πρὸς δ' ἕλετο Γλαῦκον καὶ ἀρήϊον Ἀστεροπαῖον.
Οἱ γάρ οἱ εἴσαντο διακριδὸν εἶναι ἄριστοι
Τῶν ἄλλων μετά γ' αὐτόν. ὁ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῇσι βόεσσι,
Βάν ῥ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι, οὐδέ τ' ἔφαντο
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
Ἔνθ' ἄλλοι Τρῶες τηλέκλητοί τ' ἐπίκουροι,
Βουλῇ Πουλυδάμαντος ἀμωμήτοιο πίθοντο·
Ἀλλ' οὐχ Ὑρτακίδης ἔθελ' Ἄσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν
Αὖθι λιπεῖν ἵππους τε καὶ ἡνίοχον θεράποντα,
Ἀλλὰ σὺν αὐτοῖσιν πέλασεν νήεσσι θοῇσι,

Alii quidem cum Hectore iverunt & eximio Polydamante,
Qui plurimi & fortissimi erant, cupiebant autem maximè
Muro rupto cavas ad naves pugnare.
Et ipsos Cebriones tertius sequebatur, apud currus autem
Alium Cebrione deteriorem reliquit Hector.
Aliis verò Paris præfuit, & Alcathous, & Agenor:
Tertiis autem Helenus & Deiphobus divinâ-formâ-præditus,
Filii duo Priami: tertius autem erat Asius heros,
Asius Hyrtacides, quem ab Arisbâ vexerant equi
Rutili, magni, fluvio à Selleente.
At quartorum ductor-erat strenuus filius Anchisæ
Æneas: cumque eo duo Antenoris filii,
Archelochusque Acamasque, pugnæ periti omnigenæ.
Sarpedon verò dux-erat inclytorum sociorum,
Assumpsit autem Glaucum & Mavortium Asteropæum.
Hi enim ei visi sunt eximiè esse fortissimi
Cæterorum post se ipsum quidem: hic enim antecellebat etiam omnes.
Hi autem postquám se firmè conjunxerant affabre-factis boum tergoribus,
Iverunt rectà in Danaos ardentes, neque amplius putabant
Sustenturos, sed in navibus nigris casuros.
Tum cæteri Trojani, & longè-vocati socii,
Consilio Polydamantis inculpati paruerunt:
Sed non Hyrtacides voluit Asius princeps virorum
Illic relinquere equos & aurigam famulum,
Sed unà-cum ipsis accedebat ad naves veloces,

93. Πάρις.] Ὁ Ἀλέξανδρος. Κατὰ γαστρὸς ἔχουσα ἡ Ἑκάβη, ὄναρ ἐθεάσατο, ὅτι ἔτεκε δαλὸν, ἀφ' οὗ κατεφλέχθη πᾶσα ἡ πόλις. Τὸ οὖν τεχθὲν, οὐ γνώμῃ τῶν μάντεων ἐξετέθη, ἀλλὰ γνώμῃ θεῶν. Ὁ ὑπὸ τοῦ εὑρόντος ἐτράφη βουκόλου. Ἄρκτον γὰρ αὐτῷ γάλα ἐπιχέουσαν θεασάμενος, ἀνέθρεψεν. Ἐκλήθη οὖν Πάρις, οὐχ ὅτι, ὥς τινές φασι, ἐν πήρᾳ ἐτράφη, ἀλλ' ὅτι τὸν μόρον παρῆλθεν. Ὕστερον δὲ Ἀλέξανδρος, ὅτι τῇ πατρίδι ἠλέξησεν, ὅ ἐστιν, ἐβοήθησε, πολέμου ἐπελθόντος.

102. Πρὸς δ' ἕλετο.] Προσέλαβε δέ.

103. Εἴσαντο.] Ἔδοξαν, κατεφάνησαν. Διακριδόν.] Ὥστε διακεκεῖσθαι καὶ φανερὸν εἶναι πᾶσιν. *Ἐξαιρέτως. φανερώτερον.*

104. Ἔπρεπε.] Διέπρεπεν.

105. Ἄραρον.] Ἠσφαλίσαντο, ἥρμοσαν. Τυκτῇσι βόεσσι.] Ταῖς εἰργασμέναις βύρσαις. Λέγει δὲ, τὰς ἀσπίσιν. Οὐ δέ ποτε δὲ βοῦν ἁπλῶς λέγει τὴν ἀσπίδα, ἀλλὰ μετά τινος. ἐξ οὗ γνωρίζεται βοῶν ἀζηγέλην.

106. Λελιημένοι.] Παρωρμημένοι, ἔνθερμοι.

107. Σχήσεσθαι.] Σχεθήσεσθαι, κωλυθήσεσθαι. *τουτέστι, τλῆναι, ἀποκωλύσειν.*

112. Πέλασε.] Προσήγγισε, προσῆλθεν.

113. Ἀλύ-

Νήπιος, οὐδ' ἄρ' ἔμελλε κακὰς ὑπὸ κῆρας ἀλύξας,
Ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμενος παρὰ νηῶν
Ἂψ ἀπονοστήσειν ποτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν.
Πρόσθεν γάρ μιν μοῖρα δυσώνυμος ἀμφεκάλυψεν
Ἔγχεϊ Ἰδομενῆος ἀγαυοῦ Δευκαλίδαο.
Εἴσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά, τῇ περ Ἀχαιοὶ
Ἐκ πεδίου νίσσοντο σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι.
Τῇ ῥ' ἵππους τε καὶ ἅρμα διήλασεν, οὐδὲ πύλῃσιν
Εὗρ' ἐπικεκλιμένας σανίδας καὶ μακρὸν ὀχῆα·
Ἀλλ' ἀναπεπταμένας ἔχον ἀνέρες, εἴ τιν' ἑταίρων
Ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν μετὰ νῆας.
Τῇ ῥ' ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ὀξέα κεκλήγοντες. ἔφαντο γὰρ οὐκέτ' Ἀχαιοὺς
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι,
Νήπιοι· ἐν δὲ πύλῃσι δύ' ἀνέρας εὗρον ἀρίστους,
Υἷας ὑπερθύμους Λαπιθάων αἰχμητάων,
Τὸν μέν, Πειριθόου υἷα κρατερὸν Πολυποίτην,
Τὸν δέ, Λεοντῆα βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηϊ·
Τὼ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλάων
Ἕστασαν, ὡς ὅτε τε δρύες οὔρεσιν ὑψικάρηνοι,
Αἵτ' ἄνεμον μίμνουσι καὶ ὑετὸν ἤματα πάντα,
Ῥίζῃσιν μεγάλῃσι διηνεκέεσσ' ἀραρυῖαι·
Ὣς ἄρα τὼ χείρεσσι πεποιθότες ἠδὲ βίηφι,
Μίμνον ἐπερχόμενον μέγαν Ἄσιον, οὐδ' ἐφέβοντο.
Οἱ δ' ἰθὺς πρὸς τεῖχος ἐΰδμητον βόας αὔας

Demens, neque enim erat malo fato evitato,
Equis & curribus exultans à navibus
Retro reversurus ad Ilium ventosam.
Prius enim ipsum fatum infaustum circumtexit
Ab hastâ Idomenei præclari Deucalidæ.
Irruit enim navium ad sinistram-partem, qua Achivi
Ex campo redibant cum equis & curribus.
Hac equosque & currum egit, neque portis
Invenit occlusas tabulas & longum vectem:
Sed apertas tenebant viri, si quem sociorum
E bello fugientem salvum-reciperent ad naves.
Hâc rectâ animo elato equos dirigebat: hi autem simul sequebantur
Acutum clamantes. Putabant enim non amplius Achivos
Sustenturos esse, sed in navibus nigris casuros,
Dementes: in portis enim duos viros invenerunt fortissimos,
Filios animosos Lapitharum bellicosorum,
Alterum quidem, Pirithoi filium strenuum Polypœtem,
Alterum verò, Leonteum hominum-perniciei parem Marti:
Hi quidem ante portas altas
Stabant, ut quando quercus in montibus sublimes-verticibus,
Quæ quidem ventum sustinent & pluviam dies omnes,
Radicibus magnis-latè-pertingentibus hærentes:
Sic illi manibus freti atque viribus,
Manebant advenientem magnum Asium, neque fugiebant.
Illi autem rectà ad murum bene-structum tergora boum arida

113. Ἀλύξας.] Διαφυγών.

116. Δυσώνυμος.] Χαλεπή.

117. Δευκαλίδαο.] Δευκαλίωνος παιδός. Γίγνονται δὲ ἐκ Πύῤῥας καὶ Δευκαλίωνος, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος, παῖδες· Ἕλλην μὲν πρῶτος, ὃν ἐκ Διὸς ἔνιοι γεγενῆσθαι λέγουσι. Δεύτερος δὲ Ἀμφικτύων, ὁ μετὰ Κραναὸν βασιλεύσας τῆς Ἀττικῆς. Θυγάτηρ δέ, Πρωτογένεια.

118. Εἴσατο.] Ὥρμησε. Σημαίνει δὲ τρία. Εἴσατο, ἀντὶ τοῦ, ὥρμησεν. Εἴσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά. Εἴσατο, ἀντὶ τοῦ, ἐφάνη· Εἴσατο δ', ὥστε ῥινόν. Εἴσατο, ἔγνω· Εἴσομαι, εἴ κέ μ' Ὀδυσσεύς.

121. Ὀχῆα.] Τὸν συνεκτικὸν τῆς θύρας μοχλόν.

124. Ἰθύς.] Ἐπ' εὐθείας. Ἕποντο.] Παρεγένοντο.

125. Κεκληγότες.] Κεκραγότες.

128. Λαπιθάων.] Λαπίθαι, ἥρωες Ἀχαιοί, ἀπὸ Λαπίθου τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Στίλβης νύμφης τὸ γένος ἔχοντες.

132. Ὑψικάρηνοι.] Μακραί.

134. Διηνεκέεσσιν.] Ἐπιμήκεσιν. Ἀραρυῖαι.] Ἡρμοσμέναι, βέβαιαι.

136. Ἐφέβοντο.] Ἔφευγον.

137. Βόας αὔας.] Βύρσας ξηράς, τοῦτ' ἐστιν, ἀσπίδας.

Ὑψόσ' ἀνασχόμενοι, ἔκιον μεγάλῳ ἀλαλητῷ,
Ἄσιον ἀμφὶ ἄνακτα, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέστην,
Ἀσιάδην τ' Ἀκάμαντα, Θόωνά τε, Οἰνόμαόν τε.
Οἱ δ' ἤτοι εἴως μὲν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ὄρνυον ἔνδον ἐόντες ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν·
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησαν
Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε,
Ἐκ δὲ τὼ ἀΐξαντε, πυλάων πρόσθε μαχέσθην,
Ἀγροτέροισι σύεσσιν ἐοικότες, τώ τ' ἐν ὄρεσσιν
Ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν δέχαται κολοσυρτὸν ἰόντα,
Δοχμώ τ' ἀΐσσοντε, περὶ σφίσιν ἄγνυτον ὕλην,
Πρυμνὴν ἐκτάμνοντες, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
Γίνεται, εἰσόκε τίς τε βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕληται·
Ὣς τῶν κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσφι φαεινὸς,
Ἄντην βαλλομένων. μάλα γὰρ κρατερῶς ἐμάχοντο,
Λαοῖσι καθύπερθε πεποιθότες ἠδὲ βίηφι·
Οἱ δ' ἄρα χερμαδίοισιν ἐϋδμήτων ἀπὸ πύργων
Βάλλον ἀμυνόμενοι σφῶν τ' αὐτῶν καὶ κλισιάων,
Νηῶν τ' ὠκυπόρων· νιφάδες δ' ὡς πῖπτον ἔραζε,
Ἅς τ' ἄνεμος ζαὴς, νέφεα σκιόεντα δονήσας,
Ταρφειὰς κατέχευεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
Ὣς τῶν ἐκ χειρῶν βέλε' ἔῤῥεον ἠμὲν Ἀχαιῶν,
Ἠδὲ καὶ ἐκ Τρώων· κόρυθες δ' ἀμφ' αὖον αὔτευν,
Βαλλόμεναι μυλάκεσσι, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
Δή ῥα τότ' ᾤμωξέν τε καὶ ὢ πεπλήγετο μηρὼ
Ἄσιος Ὑρτακίδης, καὶ ἀλαστήσας ἔπος ηὔδα,

In altum elevantes, ibant magno fremitu,
Asium circa regem, & Iamenum, & Orestem,
Asiadémque Acamanta, Thoönaque, Oenomaúmque.
Illi autem interea quidem bene-ocreatos Achivos
Hortabantur intùs existentes pugnare pro navibus:
Sed postquam ad murum ruentes animadverterunt
Trojanos, tum Danaorum ortus est clamórque fugáque,
Illi verò duo erumpentes, portas ante pugnabant,
Agrestibus apris similes, qui in montibus
Virorum atque canum excipiunt tumultum advenientem,
Obliquoque impetu-ruentes, circa se frangunt sylvam,
Ad radices usque excindentes, subtúsq; stridor dentium
Oritur, donec aliquis jaculatus vitam eripuerit:
Sic horum resonabat æs in pectoribus lucidum,
Hinc illinc percussorum. Valde enim fortiter prœliabantur,
Copiis superne freti atque viribus:
Illi enim saxis-missilibus bene-ædificatis à turribus
Jaculabantur arcentes à seipsisque & tentoriis,
Navibúsque velocibus: nivium autem instar cadebant in terram,
Quas ventus vehemens, nubes opacas agitans,
Crebras è sublimi effundit in terram almam:
Sic horum è manibus tela fluebant tam Achivorum,
Quàm etiam ex Trojanorum: galeæ autem circùm siccum quid sonabant,
Percussæ ingentibus saxis, & clypei umbonibus-muniti.
Tum verò ingemuitque & sua percussit fœmora
Asius Hyrtacides, & indignatus verbum dixit,

138. Ἔκιον.] Ἐπήεσαν.
141. Εἴως.] Ἕως. * ὧδε, * πρὶν ἐλθεῖν τοὺς βαρβάρους.
142. Ἔνδον.] Ἕως τειχῶν.
145. Ἐκ δὲ τὼ ἀΐξαντε.] Ἐξελθόντες δὲ αὐτοί.
147. Δέχαται.] Ἐκδέχονται. Κολοσυρτόν.] Παρὰ τὸ τὰ κῶλα ἐπισύρειν. Ἢ τὸν κολῳὸν, ἤτοι τὸν συρισμόν. Ἰόντα.] Ἐρχόμενον.
148. Δοχμώ τ' ἀΐσσοντε.] * Πλάγιοι, * εἰς πλάγιον ὁρμῶντες. Ἄγνυτον.] Κατακλῶσιν, καταπατάσσει.
149. Πρύμνην.] Ἐκ ῥιζῶν, ἐσχάτην. Ὑπαὶ δέ.] Ὑπὸ δὲ τῶν ὀδόντων. Κόμπος.] Ψόφος.
153. Λαοῖσι καθύπερθε πεποιθότες.] Τοῖς ἀπὸ τοῦ τείχους ὄχλοις θαῤῥοῦντες. Καθύπερθεν.] Ἔμπροσθεν.
156. Ἔραζε.] Εἰς τὴν γῆν.
157. Ζαής.] Μεγάλως πνέων, βίαιος.
160. Κόρυθες δ' ἀμφ' αὖον αὔτευν.] Αἱ περικεφαλαῖαι δὲ αὐτῶν ξηρὸν * καὶ σκληρὸν * ἦχον ἀπετέλουν. περιήχουν. Αὖον.] Ξηρόν.
161. Μυλάκεσσι.] Τραχέσι λίθοις.
163. Ἀλαστήσας.] Δεινοπαθήσας.

Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴς ἐτέτυξο
Πάγχυ μάλ'. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωας Ἀχαιοὺς
Σχήσειν ἡμέτερόν γε μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους.
Οἱ δ' ὥστε σφῆκες μέσον αἰόλοι ἠδὲ μέλισσαι
Οἰκία ποιήσονται ὁδῷ ἔπι παιπαλοέσσῃ,
Οὐδ' ἀπολείπουσιν κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες
Ἄνδρας θηρητῆρας, ἀμύνονται περὶ τέκνων·
Ὣς οἵγ' οὐκ ἐθέλουσι πυλάων καὶ δύ' ἐόντε
Χάσσασθαι, πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν, ἠὲ ἁλῶναι.
Ὣς ἔφατ', οὐδὲ Διὸς πεῖθε φρένα ταῦτ' ἀγορεύων·
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο πύλῃσιν.
Ἀργαλέον δέ με ταῦτα θεὸν ὣς πάντ' ἀγορεῦσαι.
Πάντῃ γὰρ περὶ τεῖχος ὀρώρει θεσπιδαὲς πῦρ,
Λάϊνον· Ἀργεῖοι δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ, ἀνάγκῃ
Νηῶν ἠμύνοντο· θεοὶ δ' ἀκαχείατο θυμῷ
Πάντες ὅσοι Δαναοῖσι μάχης ἐπιτάρροθοι ἦσαν.
Σὺν δ' ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα.
Ἔνθ' αὖ Πειριθόου υἱὸς κρατερὸς Πολυποίτης
Δουρὶ βάλεν Δάμασον κυνέης διὰ χαλκοπαρήου·
Οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ διὰ πρὸ
Αἰχμὴ χαλκείη ῥῆξ' ὀστέον, ἐγκέφαλος δὲ
Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
Αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα καὶ Ὄρμενον ἐξενάριξεν.
Υἱὸς δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος,
Ἱππόμαχον βάλε δουρὶ κατὰ ζωστῆρα τυχήσας.

Jupiter pater, igitur & tu fallax factus es
Omnino. Non enim ego putabam heroas Achivos
Sustenturos nostrum robur & manus invictas.
Illi verò ut vespæ medio maculosæ atque apes
Nidos faciunt viam ad asperam,
Neque relinquunt concavam domum, sed manentes
Viros venatores : pugnant pro natis :
Sic hi nolunt à portis *tantùm* duo licet existentes
Recedere, ante quàm vel interficiant *alios*, vel *ipsi* capiantur.
Sic dixit, neque Jovis flexit mentem hæc dicens :
Hectori enim ejus animus volebat gloriam præbere.
Alii vero circa alias pugnam pugnabant portas.
Difficile verò me hæc deum tanquam omnia proloqui.
Undiquaque enim circa murum excitatus est immane-ardens ignis,
Lapideum : Argivi autem mœsti licet, necessitate
Pro navibus pugnabant : dii verò tristes erant animo
Omnes quotquot Danais in præliis favebant.
Commiserunt verò Lapithæ pugnam & prælium :
Tum verò Pirithoi filius fortis Polypœtes
Hastâ percussit Damasum per galeam æreis-munitam-malis :
Neque ærea galea prohibuit, sed penitus
Cuspis ærea perrupit os, cerebrum autem
Intus totum fœdatum est : domuitque ipsum ardentem.
Deinde vero Pylonem & Ormenum interfecit.
Filius autem Antimachi Leonteus, ramus Martis,
Hippomachum percussit hastâ ad balteum assecutus.

164. Φιλοψευδής.] Ψεύστης.
166. Σχήσειν.] Ἐπισχεῖν.
167. Μέσον αἰόλοι.] Ποικίλοι τὰ μέσα τοῦ σώματος. Εἰσὶ γὰρ ἐπίγραμμοι καὶ ξανθοί· ἀφ' οὗ εὐκίνητοι. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φησι. *Πόδας* αἰόλον ἵππον. Ἄμεινον δὲ ἀκούειν, τοὺς εὐκινήτους.
168. Οἰκία.] Νῶν φωλεούς. Καὶ κοῖλον δόμον τὴν Σφηκίαν φησί. Ὁδῷ ἔπι.] Ἀντὶ τοῦ, παρὰ τὴν ὁδόν. Παιπαλοέσσῃ.] Τῇ πολλὰς ἐκτομὰς ἐχούσῃ, τῇ τραχείᾳ.
170. Θηρητῆρας.] Τοὺς ἐρεθίζοντας.
172. Χάσσασθαι.] Χωρισθῆναι.
177. Θεσπιδαές.] Θεῖον. τὸ ὑπὸ θεῶν ἀναπτόμενον.
179. Ἀκαχείατο.] Ἐλελύπηντο.
183. Χαλκοπαρήου.] Χαλκᾶς παραγναθίδας ἐχούσης.
184. Ἔσχεθεν.] Ἐπέσχεν, ἐκώλυσε.
189. Τυχήσας.] Ἐπιτυχών.

Αὖτις δ' ἐκ κολεοῖο ἐρυσάμενος ξίφος ὀξὺ,
Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον ἐπαΐξας δι' ὁμίλου,
Πλῆξ' αὐτοσχεδίην· ὁ δ' ἄρ', ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
Αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὀρέστην,
Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Ὄφρ' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα μαρμαίροντα,
Τόφρ' οἱ Πουλυδάμαντι καὶ Ἕκτορι κοῦροι ἕποντο,
Οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
Τεῖχός τε ῥῆξαι, καὶ ἐνιπρῆσαι πυρὶ νῆας.
Οἵ ῥ' ἔτι μερμήριζον ἐφεσταότες παρὰ τάφρῳ.
Ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
Αἰετὸς ὑψιπέτης ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,
Φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
Ζωὸν ἔτ' ἀσπαίροντα· καὶ οὔπω λήθετο χάρμης.
Κόψε γὰρ αὐτὸν ἔχοντα κατὰ στῆθος παρὰ δειρὴν,
Ἰδνωθεὶς ὀπίσω. ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ἧκε χαμᾶζε,
Ἀλγήσας ὀδύνῃσι, μέσῳ δ' ἐνὶ κάββαλ' ὁμίλῳ·
Αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτετο πνοιῇς ἀνέμοιο.
Τρῶες δ' ἐῤῥίγησαν ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν
Κείμενον ἐν μέσσοισι, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
Δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς,
Ἕκτορ, ἀεὶ μέν πως μοι ἐπιπλήσσεις ἀγορῇσιν
Ἐσθλὰ φραζομένῳ· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν,
Δῆμον ἐόντα παρὲξ ἀγορευέμεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,

Rursum autem ex vagina extracto ense acuto,
Antiphatem quidem primùm impetu facto per turbam,
Percussit cominus: is autem supinus solo allisus est:
Sed deinde Menonem & Iamenum & Orestem,
Omnes alios super alios admovit terræ almæ
Dum ii hos interfectos spoliabant armis coruscis,
Interea Polydamantem & Hectorem juvenes sequebantur,
Qui plurimi & fortissimi erant, ardebant autem maximè
Murumque perrumpere, & incendere igne naves.
Hi tamen adhuc anxiè deliberabant stantes ad fossam.
Avis enim ipsis supervenerat transire cupientibus,
Aquila altivolans ad sinistram copias revocans,
Cruentatum serpentem gestans unguibus immanem,
Vivum adhuc palpitantem: & nec dum oblitus erat pugnæ.
Percussit enim ipsam tenentem ad pectus prope collum,
Contortus retró. Illa autem à se demisit in terram,
Dolens doloribus, medium autem dejecit in agmen:
Ipsaque clangens avolavit flatibus venti.
Trojani autem cohorruerunt ut viderunt maculosum serpentem
Jacentem in mediis, Jovis portentum Ægiochi.
Tum vero Polydamas audacem Hectorem allocutus est astans,
Hector, semper quidem utcunque me increpas in concionibus
Recte monentem: quandoquidem nequaquam par est,
Civis qui sit præter *rectum* dicere, neque in concilio,

---

192. Αὐτοσχεδίην.] Ἐκ τοῦ πλησίον, ἐκ χειρός.

194. Ἐπασσυτέρους.] Ἐπ' ἀλλήλους.

201. Ὑψιπέτης.] Εἰς ὕψος πετόμενος. Τῷ δὲ τόνῳ ἀναγνωστέον, ὡς νεφεληγερέτης. Ὑψιπετὴς δὲ, ἀπὸ ὕψους πεπτωκώς. Ἐέργων.] Ἀφορίζων, ὥστε φαίνεσθαι μέσον αὐτῶν. Ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων.] Ὑποχωρῆσαι συμφέρειν προσημαίνων. Ἀριστερὰ γὰρ σημεῖα τὰ ἀπαίσια· δεξιὰ δὲ τὰ συμφέροντα. Ζητεῖται δὲ, πῶς ὁ Ζεὺς, ἐπικρατεστέρους θέλων ποιῆσαι τοὺς Τρῶας, σημεῖον αὐτοῖς κωλυτικὸν ἀποπέμπει. Φησὶ γάρ· Ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσι. Καὶ ῥητέον, ὅτι νίκην μὲν ἐβούλετο τοῖς Τρωσὶν, ἐξελεῖν δὲ τὸ δέος τῶν Ἑλλήνων. Οὐ γὰρ κατὰ προαίρεσιν αὐτοὺς ἐμίσει, ἀλλὰ χαριζόμενος Θέτιδι.

202. Φοινήεντα.] Φονευτικόν. ἢ πυῤῥόν.

204. Κόψεν.] Ἔδακνεν, ἔπληξεν. Ἔχοντα.] Κρατοῦντα.

205. Ἰδνωθείς.] Συνειλήσας ἑαυτόν. καμφθείς. Ἀπὸ ἕθεν.] Ἀπὸ ἑαυτοῦ.

207. Κλάγξας.] Βοήσας.

208. Αἰόλον ὄφιν.] Τὸν ποικίλον καὶ πολύστικτον. Πέπονθε δὲ ἐπὶ τέλους ὁ στίχος, ἔχων τὸν ἐκ δύο βραχειῶν πυῤῥίχιον. καὶ καλεῖται *μύουρος, καὶ* μείουρος.

212. Ἐσθλὰ φραζομένῳ.] Τὰ ἀγαθὰ συμβουλεύοντι.

213. Δῆμον.] Νῦν, τὸν δημότην. Παρὲξ *ἀγορευέμεν.*] Ἔξω τοῦ δέοντος δημηγορεῖν. *Μᾶλλον δὲ, παρὲκ βουλήν.*

214. * Πο-

Οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ, σὸν δὲ κράτος αἰὲν ἀέξειν.
Νῦν δ' αὖτ' ἐξερέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
Μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχησόμενοι περὶ νηῶν.
Ὧδε γὰρ ἐκτελέεσθαι ὀΐομαι, εἰ ἐτεόν γε
Τρωσὶν ὅδ' ὄρνις ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν
Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,
Φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον
Ζωόν· ἄφαρ δ' ἀφέηκε πάρος φίλα οἰκί' ἱκέσθαι,
Οὐδ' ἐτέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέεσσιν ἑοῖσιν·
Ὣς ἡμεῖς εἴπέρ τε πύλας καὶ τεῖχος Ἀχαιῶν
Ῥηξόμεθα σθένεϊ μεγάλῳ, εἴξωσι δ' Ἀχαιοί,
Οὐ κόσμῳ παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα.
Πολλοὺς γὰρ Τρώων καταλείψομεν, οὕς κεν Ἀχαιοὶ
Χαλκῷ δῃώσουσιν ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν.
Ὧδέ χ' ὑποκρίναιτο θεοπρόπος, ὃς σάφα θυμῷ
Εἰδείη τεράων, καί οἱ πειθοίατο λαοί.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί·
Ὃς κέλεαι Ζηνὸς μὲν ἐριγδούποιο λαθέσθαι
Βουλέων, ἅς τέ μοι αὐτὸς ὑπέσχετο καὶ κατένευσε·
Τύνη δ' οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεις

Neque unquam in bello, tuam vero potentiam semper augere.
Nunc autem rursus proloquar ut mihi videntur esse optima,
Ne eamus cum Danais pugnaturi de navibus.
Sic enim eventurum puto, si quidem verè
Trojanis hoc augurium advenit transire cupientibus
Aquila altivolans, ad sinistram copias revocans,
Cruentatum serpentem portans unguibus immanem
Vivum: citóq; dimisit antequam ad caros nidos pervenisset,
Neque effecit portans ut daret pullis suis:
Sic nos etiamsi portas & murum Achivorum
Perruperimus robore magno, cesserintque Achivi,
Non rectè à navibus revertemur per easdem vias.
Multos enim Trojanorum relinquemus, quos quidem Achivi
Ære interficient pugnantes pro navibus.
Hac certè interpretatione responderit augur, qui verè animo
Peritus sit prodigiorum, & ei paruerint populi.
Hunc verò torvè intuitus allocutus est pugnam expeditè-ciens Hector,
Polydama, tu quidem non jam mihi grata hæc dicis:
Nosti & aliam sententiam meliorem hâc excogitare.
Si tamen verè jam hanc seriò dicis,
Certe jam tibi dii mentem ademerunt ipsi:
Qui jubes Jovis quidem altitonantis oblivisci
Consiliorum, quæ mihi ipse promisit & annuit:
Tu verò alitibus alas-patulis jubes

---

214. * Πολέμῳ.] Ἀγορᾷ στρατιωτικῇ *. Ἀέξειν.] Αὔξειν.

216. Μὴ ἴομεν.] Μὴ ἀπέλθωμεν.

224. Ῥηξόμεθα.] Διαῤῥήξωμεν.

225. Οὐ κόσμῳ.] Οὐ κατὰ τὸ δέον. * Οὐχὶ σὺν ἐπαίνῳ. δόξης ἄτερ. * Αὐτὰ κέλευθα.] Τὰς αὐτὰς ὁδούς.

228. Ὑποκρίναιτο.] Ἀντὶ τοῦ, ἀποκρίναιτο ἐξηγούμενος τὸ σημεῖον. Θεοπρόπος.] Ὁ ἐκ θείας ἐπιπνοίας μαντευόμενος. ὁ χρησμῳδός. Νῦν δὲ, οἰωνιστής.

229. Εἰδείη τεράων.] Ἐπιστήμων εἴη παρατηρήσεως σημείων.

231. Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις.] Ἡρακλέους πορθήσαντος Ἴλιον, Πρίαμος ὁ Λαομέδοντος, παραλαβὼν τὴν βασιλείαν, ἔπεμψεν εἰς Δελφοὺς, μαντευσόμενος περὶ τῶν ἐνεστώτων. Οἱ δὲ πορευθέντες, χρησμόν τε λαμβάνουσι, καὶ Πάνθουν, ἕνα τῶν Δελφῶν, ἄγουσι, ὅπως κατὰ τὸ συνεχὲς μαντεύηται Πριάμῳ. Γήμας δὲ οὗτος θυγατέρα Κλυτίου Προνόμην, Πολυδάμαντα γεννᾷ, τήν τε μαντικὴν ἀναδιδάσκει. Λέγεται δὲ, μιᾷ νυκτὶ τοῦτόν τε καὶ τὸν Ἕκτορα γεννηθῆναι.

233. Ἀπὸ σπουδῆς.] Ἀπὸ κρίσεως.

234. Ἐξ ἄρα ὤλεσαν.] Ἐξώλεσαν δή.

237. Τανυπτερύγεσσι.] Ἐπιμήκεις πτέρυγας ἔχουσι.

Πείθεσθαι, τῶν οὔτι μετατρέπομ', οὐδ' ἀλεγίζω,
Εἴτ' ἐπὶ δεξί' ἴωσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
Εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοίγε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
Ἡμεῖς δὲ μεγάλοιο Διὸς πειθώμεθα βουλῇ,
Ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
Τίπτε σὺ δείδοικας πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα;
Εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε περικτεινώμεθα πάντες
Νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων, σοὶ δ' οὐ δέος ἔστ' ἀπολέσθαι·
Οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήϊος, οὐδὲ μαχήμων.
Εἰ δὲ σὺ δηϊοτῆτος ἀφέξεαι, ἠέ τιν' ἄλλον
Παρφάμενος ἐπέεσσιν ἀποτρέψεις πολέμοιο,
Αὐτίκ' ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο,
Ἠχῇ θεσπεσίῃ, ἐπὶ δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
Ὦρσεν ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἀνέμοιο θύελλαν,
Ἥ ῥ' ἰθὺς νηῶν κονίην φέρεν· αὐτὰρ Ἀχαιῶν
Θέλγε νόον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζε,
Τοῦ περ δὴ τεράεσσι πεποιθότες ἠδὲ βίηφι,
Ῥήγνυσθαι μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν πειρήτιζον.
Κρόσσας μὲν πύργων ἔρυον, καὶ ἔρειπον ἐπάλξεις,
Στήλας τε προβλῆτας ἐμόχλεον, ἃς ἄρ' Ἀχαιοὶ
Πρώτας ἐν γαίῃ θέσαν ἔμμεναι ἔχματα πύργων.
Τὰς οἵγ' αὖ ἔρυον, ἔλποντο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
Ῥήξειν. οὐδέ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθου,
Ἀλλ' οἵγε ῥινοῖσι βοῶν φράξαντες ἐπάλξεις,

Parere, quos minime moror, neque curo,
Sive ad dextram vadant ad auroramque solemque,
Sive ad sinistram isti ad occasum obscurum.
Nos vero magni Jovis pareamus consilio,
Qui omnibus mortalibus & immortalibus imperat.
Unum augurium præstantissimum pugnare pro patria.
Cur tu times pugnam & prælium?
Etsi enim alii circum-occidamur omnes
Naves ad Argivorum, tibi tamen non timor est pereundi:
Non enim tibi cor impetus-hostium-manens, neque pugnax.
Si verò tu à pugna abstinebis, vel aliquem alium
Dehortatione-deceptum verborum avertes à prælio,
Statim meâ hastâ percussus animam amittes.
Ita fatus præcessit: hi autem unà sequebantur,
Clamore immenso, insuper autem Jupiter gaudens-fulmine
Excitavit ab Idæis montibus venti procellam,
Quæ rectà naves versùs pulverem ferebat: & Achivorum
Molliebat animum, Trojanis verò & Hectori gloriam dabat,
Hujus jam prodigiis confisi atque robore *suo*,
Perfringere magnum murum Achivorum tentabant.
Pinnas quidem turrium convellebant, & demoliebantur propugnacula,
Crepidinesque prominentes vectibus-moliebantur, quas Achivi
Primas in terra posuerant ut essent stabilimina turrium.
Has illi convellebant, sperabant autem murum Achivorum
Se perrupturos. Nondum tamen Danai-cedebant de via,
Sed illi scutis bovinis præmunientes propugnacula,

---

239. Εἴτ' ἐπὶ δεξί' ἴωσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε.] Δεξιὰ, τὰ ἀνατολικὰ καλεῖ· ἀριστερὰ δὲ, τὰ δυτικά. Πρὸς ἠῶ.] Πρὸς ἀνατολήν.
240. Ποτὶ ζόφον.] Πρὸς δυσμάς.
247. Μενεδήϊος.] Μένων τοὺς πολεμίους ἐν τῇ μάχῃ. πολεμικός.
249. Παρφάμενος.] Παραλογισάμενος, πείσας.
250. Δαμείς.] Πληγείς.
255. Θέλγε.] Ἠπάτα. ἔβλαπτε.
257. Πειρήτιζον.] Διάπειραν ἐποιοῦντο.
258. Κρόσσας.] Τὰς ὑποκρόσσους κλίμακας. Πύργων ἔρυον.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τοὺς πύργους εἷλκον, παρετίθεσαν. Ἔρειπον.] Κατέβαλλον, κατέστρεφον. Ἐπάλξεις.] Τοὺς προμαχῶνας τῶν τειχῶν.
259. Στήλας.] Ὀρθοὺς λίθους. Παρὰ τὸ ἵστασθαι. Λέγει δὲ τοὺς θεμελιαίους. ὅθεν καὶ προβλῆτας αὐτοὺς φησι, παρὰ τὸ προβεβλῆσθαι. Ἐμόχλεον.] Διὰ μοχλῶν ἐκίνουν.
260. Ἔχματα.] Ἐρείσματα.
261. Αὖ ἔρυον.] Ἐξέβαλλον.

265. Κε-

Βάλλον ἀπ' αὐτάων δηΐους ὑπὸ τεῖχος ἰόντας.
Ἀμφοτέρω δ' Αἴαντε κελευτιόωντ' ἐπὶ πύργων
Πάντοσε φοιτήτην μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν·
Ἄλλον μειλιχίοις, ἄλλον στερεοῖς ἐπέεσσι
Νείκεον, ὅντινα πάγχυ μάχης μεθιέντα ἴδοιεν,
Ὦ φίλοι Ἀργείων, ὅστ' ἔξοχος, ὅστε μεσήεις,
Ὅστε χερειότερος, ἐπεὶ οὔπω πάντες ὁμοῖοι
Ἀνέρες ἐν πολέμῳ, νῦν ἔπλετο ἔργον ἅπασι·
Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε που γινώσκετε, μή τις ὀπίσσω
Τετράφθω ποτὶ νῆας ὁμοκλητῆρος ἀκούων·
Ἀλλὰ πρόσω ἵεσθε, καὶ ἀλλήλοισι κέλεσθε,
Αἴκεν Ζεὺς δώησιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς
Νεῖκος ἀπωσαμένους δηΐους προτὶ ἄστυ δίεσθαι.
Ὣς τώγε προβοῶντε μάχην ὤτρυνον Ἀχαιῶν.
Τῶν δ' ὥστε νιφάδες χιόνος πίπτουσι θαμειαὶ
Ἤματι χειμερίῳ, ὅτε τ' ὤρετο μητίετα Ζεὺς
Νιφέμεν ἀνθρώποισι, πιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα,
Κοιμήσας δ' ἀνέμους χέει ἔμπεδον, ὄφρα καλύψῃ
Ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς καὶ πρώονας ἄκρους,
Καὶ πεδία λωτεῦντα, καὶ ἀνδρῶν πίονα ἔργα,
Καί τ' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς κέχυται λιμέσιν τε καὶ ἀκταῖς,
Κῦμα δέ μιν προσπλάζον ἐρύκεται, ἄλλα τε πάντα
Εἰλύαται καθύπερθ' ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
Ὣς τῶν ἀμφοτέρωσε λίθοι πωτῶντο θαμειαὶ,

Percutiebant ab ipsis hostes murum subeuntes.
Ambo autem Ajaces hortantes in turribus
Quaquaversum itabant robur excitantes Achivorum:
Alium blandis, alium duris verbis
Increpabant, quemcunque omnino pugnam-remittentem vidissent,
O amici Argivorum, quique eximius, quique mediocris,
Quique deterior, quandoquidem non omnes similes
Viri in bello, nunc est opus omnibus:
Et verò ipsi hoc nimirum cognoscitis, ne quis retrò
Vertatur ad naves *hosti*-magno-clamore-minanti auscultans:
Sed ulterius procedite, & invicem hortamini,
Si forsan Jupiter det Olympius fulgurator
Pugnam cum-repulerimus, hostes ad urbem persequi.
Sic illi ante alios clamantes pugnam excitabant Achivorum.
Horum autem sicut nives cadunt crebræ
Die hyberno, quando orsus est providus Jupiter
Ningere hominibus, ostentans sua tela,
Sopitis verò ventis fundit constanter, donec operuerit
Celsorum montium vertices & cacumina summa,
Et campos florentes, & hominum pinguia culta,
Et super maris cani funduntur portubusque & littoribus,
Fluctus autem ipsas adventans prohibet, aliaque omnia
Operiuntur desuper quum ingruat Jovis imber:
Sic horum utrinque lapides volitabant crebri,

---

265. Κελευτιόωντο.] Παρεκελεύοντο.
266. Φοιτήτην.] Ἐμμανῶς ἐπήρχοντο.
267. Στερεοῖς.] Ἐπιτεταμένοις, σκληροῖς.
269. Μεσήεις.] Μέσος κατὰ δύναμιν.
273. Τετράφθω.] Τραπέσθω. Ὁμοκλητῆρος.] Τοῦ ἐγκελευομένου. τοῦ ἀπειλοῦντος.
274. Πρόσω ἵεσθε.] Εἰς τοὔμπροσθεν ἔρχεσθε καὶ ὁρμᾶτε.
276. Δίεσθαι. Διῶξαι.
277. Προβοῶντε.] Ἔμπροσθεν τῶν λοιπῶν βοῶντες ἢ προμαχόμενοι. Βοὴ γὰρ ἡ μάχη, ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος.
279. Ὤρετο.] Ὥρμησε. προεθυμήθη.
280. Πιφαυσκόμενος.] Φανεροποιῶν, ἐμφανίζομενος. Τὰ ἃ κῆλα.] Τὰ αὐτοῦ σημεῖα καὶ βέλη, ἃ ἐκπέμπει κατὰ χόλον. Βέλος καὶ νῦν εἴρηκε τὸν χειμῶνα.
282. Πρώονας.] Προβολὰς ὀρῶν, ἐξοχάς.
283. Λωτεῦντα.] Ἀνθοῦντα. Πίονα ἔργα.] Νῶα, γεώργια.
285. Προσπλάζον.] Προσερχόμενον. προσρηγνύμενον. Ἐρύκεται.] Ἀντὶ τοῦ, ἐρύκει, κατέχει.
286. Εἰλύαται.] Κεκάλυπται. Ἐπιβρίσῃ.] Ἐπιβαρήσῃ, πολὺς καὶ μέγας ἐπέλθῃ. Διὸς ὄμβρος.] Ἡ χιὼν, νῦν.
287. Πωτῶντο.] Ἐπέτοντο, ἐφέροντο. Λίθοι θαμειαί.] Πυκναὶ λίθοι. Θηλυκῶς δέ φησιν.

Αἱ μὲν ἄρ' ἐς Τρῶας, αἱ δ' ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαιοὺς
Βαλλομένων. τὸ δὲ τεῖχος ὑπὲρ πᾶν δοῦπος ὀρώρει·
Οὐδ' ἄν πω τότε γε Τρῶες καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ
Τείχεος ἐρρήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα,
Εἰ μὴ ἄρ' υἱὸν ἑὸν Σαρπηδόνα μητίετα Ζεὺς
Ὦρσεν ἐπ' Ἀργείοισι λέονθ' ὣς βουσὶν ἕλιξιν.
Αὐτίκα δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσ' ἴσην,
Καλὴν, χαλκείην, ἐξήλατον, ἣν ἄρα χαλκεὺς
Ἤλασεν, ἔντοσθεν δὲ βοείας ῥάψε θαμειὰς,
Χρυσείοις ῥάβδοισι διηνεκέσιν περὶ κύκλον.
Τὴν ἄρ' ὅγε πρόσθε σχόμενος, δύο δοῦρε τινάσσων
Βῆ ῥ' ἴμεν ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, ὅστ' ἐπιδευὴς
Δηρὸν ἔῃ κρειῶν, κέλεται δέ ἑ θυμὸς ἀγήνωρ,
Μήλων πειρήσοντα, καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν.
Εἴπερ γάρ χ' εὕρῃσι παρ' αὐτόφι βώτορας ἄνδρας
Σὺν κυσὶ καὶ δούρεσσι φυλάσσοντας περὶ μῆλα,
Οὔ ῥα τ' ἀπείρητος μέμονε σταθμοῖο δίεσθαι·
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἢ ἥρπαξε μετάλμενος, ἠὲ καὶ αὐτὸς
Ἔβλητ' ἐν πρώτοισι θοῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι·
Ὣς ῥα τότ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα θυμὸς ἀνῆκε
Τεῖχος ἐπαΐξαι, διά τε ῥήξασθαι ἐπάλξεις.
Αὐτίκα δὲ Γλαῦκον προσέφη παῖδ' Ἱππολόχοιο,
Γλαῦκε, τίη δὴ νῶϊ τετιμήμεσθα μάλιστα
Ἕδρῃ τε, κρέασίν τε, ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν,
Ἐν Λυκίῃ, πάντες δὲ θεοὺς ὣς εἰσορόωσι,

Hi quidem in Trojanos, illi autem à Trojanis in Achivos
Jaculantibus. Murum autem supra totum strepitus ortus est:
Haudquaquam verò tunc Trojani & illustris Hector
Muri perrupissent portas & longum vectem,
Nisi filium suum Sarpedona providus Jupiter
Excitâsset in Argivos ut leonem in boves nigros.
Statim verò clypeum quidem antè se ferebat undique æquale,
Pulchrum, æneum, laminâ-ductili-tectum, quod faber
Ductili-artificio fecerat, intus verò pelles bovinas consuerat spissas,
Aureis virgis perpetuis circa orbem.
Hoc ille ante se objecto, duas hastas vibrans
Perrexit ire sicut leo in-montibus-nutritus, qui indigus
Diu fuerit carnium, jubet autem ipsum animus magnus,
Oves tentaturum, etiam ad benè-munitam caulam ire.
Etsi enim invenerit apud ipsam pastores viros
Cum canibus & hastis custodiam-agentes circa oves,
Haud tamen re-non-tentatâ sustinet à stabulo pelli:
Sed is aut rapuit insiliens, aut & ipse
Vulneratus est inter primos veloci à manu jaculo:
Sic tunc divinum Sarpedonem animus impulit
Murum invadere, perque rumpere propugnacula.
Statim autem Glaucum allocutus est filium Hippolochi,
Glauce, curnam nos honoribus-affecti-sumus maxime
Sedéque, carnibúsque, & plenis poculis,
In Lycia, omnes autem deos tanquam nos aspiciunt,

293. Ἕλιξιν.] Μέλασιν. Ἤ, εἰλοῦσι τοὺς πόδας ἐν τῇ πορείᾳ.

295. Ἐξήλατον.] Ἐξ ἐλασμάτων κατασκευασθεῖσαν. ἐξάπτυχον.

296. Ἔντοσθεν.] Ἔσωθεν. Βοείας.] Βύρσας. Ῥάβδοισι.] Τοῖς κανόσι, οἷς εἴχοντο αἱ ἀσπίδες. Ἤλασε.] Κατεσκεύασεν. Ἔντοσθε δὲ βοείας ῥάψε θαμειὰς χρυσείοις ῥάβδοισιν.] Ἐπειδὴ τῶν πτυχῶν, αἱ μὲν ἐκ χαλκοῦ ὑπῆρχον, αἱ δὲ ἐκ βύρσης, διατοῦτο ἔρραψεν αὐτὰς ταῖς ῥάβδοις.

297. Περὶ κύκλον.] Ὥστε ἐκ τῆς ῥαφῆς κύκλον ἀποτελεῖσθαι.

300. Κέλεται.] Ἀναγκάζει.

301. Πειρήσοντα.] Πεῖραν ληψόμενον. Πυκινὸν δόμον.] Ἀσφαλῆ. Λέγει δὲ τὴν ἔπαυλιν.

302. Παρ' αὐτόφι.] Παρ' αὐτοῖς. Βώτορας.] Βοσκήτορας, βουκόλους.

303. Δούρεσσι.] Δόρασιν. Ἀπὸ ὀνομαστικῆς τῆς δόρυ, ἡ γενικὴ δουρὸς καὶ δορός· ἀπὸ δὲ τοῦ δόρατος, καὶ δόρασι, πληθυντικῶς.

304. Ἀπείρητος.] Ἄνευ ἐπιβολῆς. Ἄπειρος. Μέμονε.] Προεθυμεῖτο. Δίεσθαι.] Διωχθῆναι.

311. Ἕδρῃ.] Προεδρείᾳ, τιμῇ.

314. Φυ-

Καὶ τέμενος νεμόμεσθα μέγα Ξάνθοιο παρ' ὄχθας,
Καλὸν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης πυροφόροιο;
Τῷ νῦν χρὴ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισιν ἐόντας,
Ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι,
Ὄφρα τις ὧδ' εἴπῃ Λυκίων πύκα θωρηκτάων,
Οὐ μὰν ἀκλεέες Λυκίην κατακοιρανέουσιν
Ἡμέτεροι βασιλῆες, ἔδουσί τε πίονα μῆλα,
Οἶνον δ' ἔξαιτον, μελιηδέα, ἀλλ' ἄρα καὶ ἲς
Ἐσθλὴ, ἐπεὶ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισι μάχονται.
Ὦ πέπον, εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντες,
Αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε
Ἔσσεσθ', οὔτε κεν αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην,
Οὔτε κέ σε στέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν·
Νῦν δ' ἔμπης γὰρ κῆρες ἐφεστᾶσιν θανάτοιο
Μυρίαι, ἃς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν, οὐδ' ὑπαλύξαι,
Ἴομεν, ἠέ τῳ κῦδος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδὲ Γλαῦκος ἀπετράπετ', οὐδ' ἀπίθησε.
Τὼ δ' ἰθὺς βήτην Λυκίων μέγα ἔθνος ἄγοντε.
Τοὺς δ' ἰδὼν ῥίγησ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς.
Τοῦ γὰρ δὴ πρὸς πύργον ἴσαν κακότητα φέροντες.
Πάπτηνε δ' ἀνὰ πύργον Ἀχαιῶν, εἴ τιν' ἴδοιτο
Ἡγεμόνων ὅστις οἱ ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύναι·
Ἐς δ' ἐνόησ' Αἴαντε δύω πολέμου ἀκορήτω
Ἑσταότας, Τεῦκρόν τε νέον κλισίηθεν ἰόντα
Ἐγγύθεν· ἀλλ' οὔπως οἱ ἔην βώσαντι γεγωνεῖν·
Τόσσος γὰρ κτύπος ἦεν, ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκε,
Βαλλομένων σακέων τε καὶ ἱπποκόμων τρυφαλειῶν,

Et agri-portionem colimus magnam Xanthi ad ripas,
Amœnam, vitifero solo & frugifero?
Quare nunc oportet Lycios inter primos existentes,
Stare, & pugnæ ardenti interesse,
Ut aliquis sic dicat Lyciorum benè armatorum,
Nequaquam inglorii Lyciam administrant
Nostri reges, eduntque pingues oves,
Vinúmque eximium, dulce, sed & robur iis
Præstans, qui Lycios inter primos pugnant.
O amice, si quidem bello hoc evitato,
Perpetuò jam essemus expertésque-senii immortalesque
Futuri, ne ipse quidem inter primos pugnarem,
Neque te mitterem pugnam in gloriosam:
Nunc verò quandoquidem utcunque fata instant mortis
Sexcenta, quæ non licet effugere hominem, neque evitare,
Eamus, vel alicui gloriam dabimus, vel aliquis nobis.
Sic dixit: neque Glaucus aversus est, neque non-obsecutus est.
Hi autem rectà ibant Lyciorum magnam-gentem ducentes.
Hos autem conspicatus cohorruit filius Petei Menestheus.
Hujus enim jam ad turrim ibant malum ferentes.
Circumspexit autem per agmen Achivorum, si quem videre posset
Ductorum qui suis malum à sociis arceret:
Animadvertit autem Ajaces duos prælii insatiabiles
Stantes, Teucrumque modo è tentorio profectum
Propè: sed nullo-modò licebat ei si clamaret exaudiri:
Tantus enim strepitus erat, sonitusque ad cœlum perveniebat,
Percussorum scutorúmque & setis-equinis comantium galearum,

314. Φυταλιῆς.] Ἀμπελοφύτου γῆς.
316. Καυστειρῆς.] Ἐμπύρου, θερμῆς. Διὰ τὸ θερμὸν τῶν ἀγωνιζομένων.
317. Πύκα θωρηκτάων.] Ἐπιμελῶς τεθωρακισμένων. πολεμικῶν.
320. Ἔξαιτον.] Ἐξαίρετον. * κατὰ συγκοπήν.*
325. Στέλλοιμι.] Παρασκευάζοιμι, πέμποιμι.
328. Ἠέ τῳ.] Ἤ τινι. Κῦδος.] Δόξαν, τιμήν. Ὀρέξομεν.] * Ἵνα * περιποιήσωμεν, παράσχωμεν.
333. Πάπτηνε.] Περιεβλέψατο.
334. Ἀρήν.] Βλάβην. Ὀξυτόνως. Ἀμύναι.] Ἀμύνῃ. Ἀποστρέψῃ.
335. Ἀκορήτω.] Ἀπλήστους.
337. Οὔπως οἱ ἔην.] Οὐδέπω ἦν αὐτῷ δυνατόν. Βώσαντι γεγωνεῖν.] Βοήσαντι ἀκουσθῆναι.
339. Ἱπποκόμων.] Ἐχουσῶν κόμας ἐξ ἱππείων τριχῶν.

Καὶ πυλέων. πάσας γὰρ ἐπῴχατο· τοὶ δὲ κατ' αὐτὰς
Ἱστάμενοι πειρῶντο βίῃ ῥήξαντες ἐσελθεῖν.
Αἶψα δ' ἐπ' Αἴαντα προΐει κήρυκα Θοώτην,
Ἔρχεο δῖε Θοῶτα, θέων Αἴαντε κάλεσσον,
Ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· (ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
Εἴη, ἐπεὶ τάχα τῇδε τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἳ τὸ πάρος περ
Ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας)
Εἰ δέ σφι καὶ κεῖθι πόνος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω τόξων εὖ εἰδώς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα οἱ κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας,
Βῆ δὲ θέειν παρὰ τεῖχος Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι κιών, εἶθαρ δὲ προσηύδα,
Αἴαντ' Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
Ἠνώγει Πετεῶο διοτρεφέος φίλος υἱὸς
Κεῖσ' ἴμεν, ὄφρα πόνοιο μίνυνθά περ ἀντιάσητον·
Ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· (ὃ γὰρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
Εἴη, ἐπεὶ τάχα κεῖθι τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἳ τὸ πάρος περ
Ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας)
Εἰ δὲ καὶ ἐνθάδε περ πόλεμος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω τόξων εὖ εἰδώς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
Αὐτίκ' Ὀϊλιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Αἶαν, σφῶϊ μὲν αὖθι σὺ καὶ κρατερὸς Λυκομήδης
Ἑσταότες Δαναοὺς ὀτρύνετον ἶφι μάχεσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι, καὶ ἀντιόω πολέμοιο·

Et portarum. Omnes enim accesserant: illique ad ipsas
Stantes nitebantur vi perruptas ingredi.
Statim autem ad Ajacem misit præconem Thootem,
I nobilis Thoota, currens Ajaces voca,
Ambos quidem magis: (hoc enim longè optimum omnium
Esset, nam mox hîc fiet gravis cædes:
Huc enim magnâ-mole-feruntur Lyciorum ductores, qui & anteà
Magno-impetu irruunt in acribus pugnis)
Si verò ipsis etiam illic labor & certamen ortum est,
At saltem solus veniat Telamonius fortis Ajax.
Et eum Teucer simul sequatur arcuum peritus.
Sic dixit: neque ei præco non-obsecutus est ut audivit,
Perrexit autem currere præter murum Achivorum ære-loricatorum:
Stetitque juxta Ajaces profectus, statim autem allocutus est,
Ajaces Argivorum ductores ære-loricatorum,
Jubet Peteï Jovis-alumni charus filius
Illuc adesse, ut laboris vel paullulum participes sitis:
Ambo quidem magis: (hoc enim longè optimum omnium
Esset, nam mox ibi fiet gravis cædes:
Illuc enim magnâ-mole-feruntur Lyciorum ductores, qui & anteà
Magno impetu irruunt in acribus pugnis)
Si verò & hîc etiam labor & certamen ortum est,
At saltem solus veniat Telamonius fortis Ajax,
Et eum Teucer simul sequatur arcuum peritus.
Sic dixit: neque non obsecutus est magnus Telamonius Ajax.
Statim Oïlidem verbis alatis allocutus est,
Ajax vos quidem hîc tu & fortis Lycomedes
Stantes Danaos excitate ad fortiter pugnandum:
Sed ego illuc ibo, & interero pugnæ:

---

340. Ἐπῴχατο.] Ἐπῳχημένοι, ἐπικεκλιμένοι ἦσαν.
342. Θοώτην.] Ὄνομα κύριον.
346. Ἔβρισ.] Ἐπεβάρησαν.
347. Ζαχρηεῖς.] Ἄγαν βίαιοι, καὶ μεγάλοι. Τελέθουσι.] Διατελοῦσιν.
353. Εἶθαρ.] Εὐθέως.
356. Ἀντιάσητον.] Ἀπαντήσητε, μετάσχητε.
368. Ἀντιόω.] Ἀπαντήσω, μετάσχω.

Αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπαμύνω.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη Τελαμώνιος Αἴας,
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ᾔε κασίγνητος καὶ ὄπατρος·
Τοῖς δ' ἅμα Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.
Εὖτε Μενεσθῆος μεγαθύμου πύργον ἵκοντο,
Τείχεος ἐντὸς ἰόντες, ἐπειγομένοισι δ' ἵκοντο,
Οἱ δ' ἐπ' ἐπάλξεις βαῖνον, ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσοι,
Ἴφθιμοι Λυκίων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
Σὺν δ' ἐβάλοντο μάχεσθαι ἐναντίον, ὦρτο δ' ἀϋτή.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα
Σαρπήδοντος ἑταῖρον Ἐπικλῆα μεγάθυμον,
Μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλών, ὅ ῥα τείχεος ἐντὸς
Κεῖτο μέγας παρ' ἔπαλξιν ὑπέρτατος· οὐδέ κε μιν ῥέα
Χείρεσιν ἀμφοτέρῃσι φέροι ἀνὴρ οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαλ' ἀείρας.
Θλάσσε δὲ τετράφαλον κυνέην, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε
Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικώς,
Κάππεσ' ἀφ' ὑψηλοῦ πύργου, λίπε δ' ὀστέα θυμός.
Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον κρατερὸν παῖδ' Ἱππολόχοιο,
Ἰῷ ἐπεσσύμενον βάλε τείχεος ὑψηλοῖο,
Ἧι ῥ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα· παῦσε δὲ χάρμης.
Ἂψ δ' ἀπὸ τείχεος ἆλτο λαθών, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν
Βλήμενον ἀθρήσειε, καὶ εὐχετόῳτ' ἐπέεσσι.
Σαρπήδοντι δ' ἄχος γένετο Γλαύκου ἀπιόντος·
Αὐτίκ' ἐπεί τ' ἐνόησεν, ὅμως δ' οὐ λήθετο χάρμης·
Ἀλλ' ὅγε Θεστορίδην Ἀλκμάονα δουρὶ τυχήσας

Protinus autem revertar, postquam benè ipsis auxiliatus fuero.
Sic utique fatus abiit Telamonius Ajax,
Et cum eo Teucer ibat frater & eodem-patre-natus:
Unà-cum istis verò Pandion Teucri ferebat curvos arcûs.
Quando Menesthei magnanimi ad turrim venerunt,
Murum intra euntes, laborantibus autem supervenerunt.
Illi verò ad pinnas ascendebant, obscuro turbini similes,
Fortes Lyciorum ductores atque principes:
Congressi sunt autem ad pugnandum ex-adverso, ortusque est clamor.
Ajax autem primus Telamonius virum interfecit
Sarpedonis socium Epiclem magnanimum,
Saxo aspero percussum, quod murum intra
Jacebat magnum ad pinnam summum: neque id facilè
Manibus ambabus sustulisset vir ne ætate quidem maximè florens,
Quales nunc homines sunt: ille verò ex alto immisit sublatum.
Perrupit autem quatuor-conos-habentem galeam, ossaque confregit
Omnia simul capitis: is autem urinatori similis,
Decidit ab excelsa turri, liquitq; ossa anima.
Teucer autem Glaucum fortem filium Hippolochi,
Sagittâ irruentem percussit à muro alto,
Quâ vidit nudatum brachium: cessareque fecit à pugnâ.
Retro autem à muro desiliit furtim, ut ne quis Achivorum
Vulneratum videret, & insultaret verbis.
Sarpedoni autem dolor fuit propter Glaucum abeuntem:
Protinus ut animadvertit, attamen non oblitus est pugnæ:
Sed is Thestoridem Alcmaonem hastâ assequutus

---

371. Ἤϊε.] Ἀπῄει, ἀπήρχετο. Ὄπατρος.] Ὁμόπατρος.
374. Ἐπειγομένοισιν.] Ἐσπουδασμένοις.
375. Ἐρεμνῇ.] Σκοτεινῇ.
380. Μαρμάρῳ ὀκριόεντι.] Λίθῳ τραχεῖ.
381. Ὑπέρτατος.] Ἀνώτατος.
382. Ἡβῶν.] Ἀκμάζων.
384. Σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε.] Συνέτριψε δὲ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ. τὸ σῶμα, συνεκδοχικῶς.
385. Ἄμυδις.] Ὁμοῦ. Ἀρνευτῆρι.] Κυβιστῇ, ἢ δύτῃ. Καὶ οὗτοι γὰρ ἐπὶ κεφαλὴν ἑαυτοὺς ῥίπτουσι. Παρὰ τοὺς ἄρνας. οὗτοι γάρ κυβιστῶσιν, ὥσπερ τὸν ἀέρα κυρίττοντες. Τινὲς δὲ τῷ δελφῖνι * προσάπτουσιν.* οἱ γὰρ *ὡς* ἄρνες ἐπὶ κεφαλὴν ἵενται, ὅταν γαλήνη γίνεται.
388. Ἐπεσσύμενον.] Ἐφορμῶντα.
389. Ἧι ῥ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα.] Καθ' ὃ μέρος ἐθεάσατο αὐτοῦ τὸν βραχίονα γεγυμνωμένον.
390. Ἆλτο.] Καθήλατο.
391. Ἀθρήσειε.] Θεάσοιτο. Εὐχετόῳτο.] Καυχῷτο.

395. Ἐπαύ-

Νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δ' ἑσπόμενος πέσε δουρὶ
Πρηνὴς, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν,
Ἕλχ', ἡ δ' ἕσπετο πᾶσα διαμπερές· αὐτὰρ ὕπερθεν
Τεῖχος ἐγυμνώθη, πολέεσσι δὲ θῆκε κέλευθον.
Τὸν δ' Αἴας καὶ Τεῦκρος ὁμαρτήσανθ', ὁ μὲν ἰῷ
Βεβλήκει τελαμῶνα περὶ στήθεσφι φαεινὸν
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης· (ἀλλὰ Ζεὺς κῆρας ἄμυνε
Παιδὸς ἑοῦ, μὴ νηυσὶν ἔπι πρυμνῇσι δαμείη)
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἡ δὲ διαπρὸ
Ἤλυθεν ἐγχείη, συφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα.
Χώρησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἐπάλξιος, οὐδ' ὅγε πάμπαν
Χάζετ', ἐπεί οἱ θυμὸς ἐέλπετο κῦδος ἀρέσθαι.
Κέκλετο δ' ἀντιθέοισιν ἑλιξάμενος Λυκίοισιν,
Ὦ Λύκιοι, τί δ' ἄρ' ὧδε μεθίετε θούριδος ἀλκῆς.
Ἀργαλέον δέ μοί ἐστι, καὶ ἰφθίμῳ περ ἐόντι,
Μούνῳ ῥηξαμένῳ, θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτε. πλεόνων δέ τοι ἔργον ἄμεινον·
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδείσαντες ὁμοκλὴν,
Μᾶλλον ἐπέβρισαν βουληφόρον ἀμφὶ ἄνακτα.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας
Τείχεος ἔντοσθεν, μέγα δέ σφισι φαίνετο ἔργον.
Οὔτε γὰρ ἴφθιμοι Λύκιοι Δαναῶν ἐδύναντο
Τεῖχος ῥηξάμενοι θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·

Vulneravit, extraxit autem hastam: ille autem secutus hastam cecidit
Pronus, circa autem ipsum sonitum-dedere arma varia ære.
Sarpedon verò pinnam prehensam manibus robustis,
Trahebat, illa autem secuta est tota prorsus: & desuper
Murus nudatus est, multis autem fecit viam.
Illum verò Ajax & Teucer simul insecuti, hic quidem sagittâ
Percussit lorum circa pectora splendidum
Clypei ingentis: (sed Jupiter fata arcuit
A filio suo, ne navium ad puppes interficeretur)
Ajax autem clypeum percussit insiliens: atque penitùs
Intravit hasta, asperè autem repulit ipsum ardentem.
Cessit autem paululum à propugnaculo, neque tamen omnino
Recessit, quoniam ei animus sperabat gloriam referre.
Adhortatus est autem divinos conversus Lycios,
O Lycii, quid ita remittitis impetuosam fortitudinem.
Difficile autem mihi est, etiam fortissimo existenti,
Soli cum *murum* perruperim, facere ad naves aditum:
Sed unà sequimini. Multorum autem opus melius:
Sic dixit. Illi autem regis veriti adhortationem,
Validiùs incubuerunt consiliarium circa regem.
Argivi autem ex-altera-parte corroborabant phalangas
Murum intra, magnum autem ipsis apparebat opus.
Neque enim fortissimi Lycii Danaorum poterant
Muro rupto facere ad naves viam:

---

395. Ἑσπόμενος.] Ἀκολουθήσας.

397. Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἑλών.] Εὐρώπην τὴν Φοίνικος Ζεὺς θεασάμενος ἔν τινι λειμῶνι μετὰ νυμφῶν ἄνθη ἀναλέγουσαν, ἠράσθη, καὶ κατελθὼν, ἤλλαξεν αὑτὸν εἰς ταῦρον, ὅστις, ἀπὸ τοῦ στόματος κρόκον πνέων, τὴν Εὐρώπην, ἀπατήσας, ἐβάστασε. καὶ διαπορθμεύσας εἰς Κρήτην, ἐμίγη. Εἶθ' οὕτως συνῴκισεν αὐτὴν Ἀστερίωνι τῷ Κρητῶν βασιλεῖ. Γενομένη δὲ ἔγκυος ἐκείνη, τρεῖς παῖδας ἐγέννησε· Μίνωα, Σαρπηδόνα, καὶ Ῥαδάμανθυν. Ἱστορεῖ Ἡσίοδος καὶ Βακχυλίδης.

398. Διαμπερές.] Διηνεκῶς.

400. Ὁμαρτήσαντε.] Ὁμοῦ καὶ ὑπὸ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἀφιέντες τὰ δόρατα, καὶ ἐπιτυχόντες.

405. Στυφέλιξεν.] Ἀπετίναξεν.

407. Ἀρέσθαι.] Ἀπενέγκασθαι, κτήσασθαι.

408. Ἑλιξάμενος.] Ἐπιστραφείς.

409. Τί δ' ἄρ'.] Τί δή. Θούριδος.] Ὀξυκινήτου, ταχείας.

410. Ἀργαλέον.] Χαλεπὸν, ἀδύνατον.

412. Ἐφομαρτεῖτον.] Ἀκολουθεῖτε.

414. Μᾶλλον.] Ἢ τὸ πρότερον. Ἐπέβρισαν.] Βαρέως ἐπῆλθον τοῖς Ἀχαιοῖς.

415. Ἐκαρτύναντο.] Ἰσχυροποίησαν, γενναίως συνετάξαντο.

Οὔτε ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους ἐδύναντο
Τείχεος ἂψ ὤσασθαι, ἐπεὶ τὰ πρῶτα πέλασθεν.
Ἀλλ' ὥστ' ἀμφ' οὔροισι δύ' ἀνέρε δηριάασθον,
Μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες ἐπιξύνῳ ἐν ἀρούρῃ,
Ὥτ' ὀλίγῳ ἐνὶ χώρῳ ἐρίζητον περὶ ἴσης·
Ὣς ἄρα τοὺς διέεργον ἐπάλξιες· οἱ δ' ὑπὲρ αὐτέων
Δήουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
Ἀσπίδας, εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
Πολλοὶ δ' οὐτάζοντο κατὰ χρόα νηλέϊ χαλκῷ,
Ἠμὲν ὅτῳ στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθείη
Μαρναμένων, πολλοὶ δὲ διαμπερὲς ἀσπίδος αὐτῆς.
Πάντῃ δὴ πύργοι καὶ ἐπάλξιες αἵματι φωτῶν
Ἐρράδατ' ἀμφοτέρωθεν ἀπὸ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν·
Ἀλλ' ἔχον ὥστε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις ἀληθὴς,
Ἥ τε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἶρον ἀμφὶς ἀνέλκει
Ἰσάζουσ', ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἄρηται.
Ὣς μὲν τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο πτόλεμός τε·
Πρίν γ' ὅτε δὴ Ζεὺς κῦδος ὑπέρτερον Ἕκτορι δῶκε
Πριαμίδῃ, ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν.
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνὼς,
Ὄρνυσθ' ἱππόδαμοι Τρῶες, ῥήγνυσθε δὲ τεῖχος
Ἀργείων, καὶ νηυσὶν ἐνίετε θεσπιδαὲς πῦρ.

Neque unquam bellatores Danai Lycios poterant
A muro retrò repellere, postquam primùm accesserant.
Sed sicut de finibus duo viri contendunt,
Mensuras in manibus tenentes communi in arvo,
Quique exiguo in loco litigant de suo jure:
Sic quidem hos distinebant pinnæ: ii autem super ipsis
Vastabant alii-aliorum circa pectora bovinâ-pelle-factos
Clypeos, rotundos, parmasque leves.
Multi autem vulnerabantur corpore sævo ære,
Et si cui verso terga nudarentur
Pugnantium, multi autem penitùs per scutum ipsum.
Ubique verò turres & pinnæ sanguine virorum
Perfusæ-erant utrinque à Trojanis & Achivis.
Sed ne sic quidem poterant fugam facere Achivorum:
Sed se ita habebant ut lances mulier lanificio-victum-quæritans justa,
Quæ pondus tenens & lanam seorsim elevans appendit
Exæquans, ut liberis duram mercedem ferat.
Sic quidem horum æqualiter pugna intendebatur bellumque:
Usque dum jam Jupiter gloriam superiorem Hectori daret
Priamidæ, qui primus irrupit murum Achivorum.
Clamavit autem intentissimâ-voce Trajanis vociferans,
Ingruite equûm domitores Troës, perrumpite autem murum
Argivorum, & navibus immittite immane-ardentem ignem.

---

420. Ἂψ ὤσασθαι.] Εἰς τοὐπίσω ἀπώσασθαι. Πέλασθε.] Προσεπελάσθησαν, προσῆλθον.

421. Ἀμφ' οὔροισι.] Περὶ ὅρων γῆς. Δηριάασθον.] Φιλονεικοῦσιν.

422. Ἐπιξύνῳ.] Ἐπικοίνῳ καὶ ὁμόρῳ χωρίῳ.

423. Περὶ ἴσης.] Περὶ τοῦ ἴσου * γῆς χωρίου. *

424. Διέεργον.] Διεχώριζον, διΐστων.

425. Δήουν.] Διέκοπτον.

426. Λαισήϊα.] Μικρὰ ἀσπιδίσκια. Οἱ δὲ, ὅπλου εἶδος ἐπιμεριμμένου καὶ κούφου.

431. Ἐρράδατο.] Ἐρρασμένοι ἦσαν.

432. Φόβον.] Πανταχοῦ ὁ Ποιητὴς τὴν φυγὴν φόβον φησί.

433. Τάλαντα.] Παρὰ τὸ ταλάω καὶ ὑπομονητικὸν τοῦ βάρους. Χερνῆτις.] Ἡ ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν ἰδίων χειρῶν ζῶσα. ὅ ἐστι, μισθοῦ ἄλλοις ἐργαζομένη. Ἀληθής.] Δικαία, καὶ ἀκριβής.

434. Ἀμφίς.] Ἑκατέρωθεν.

435. Ἰσάζουσα.] Ἐξισοῦσα. Ἀεικέα.] Τὸν εὐτελῆ καὶ οἰκτρόν. Ἄρηται.] Κτήσηται, λάβῃ.

436. Ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο.] Ἰσόρροπος καὶ ὁμοία ἦν ἡ μάχη αὐτοῖς.

437. Ὑπέρτερον.] Μέγα.

438. Ἐσήλατο.] Ἐὰν μὲν δασέως, εἰσῆλθεν. * ἀπὸ τοῦ ἅλλομαι, ἁλοῦμαι, ἡλάμην. * Ἐὰν δὲ ψιλῶς. * εἰσέπεσε. καὶ τότε ῥητέον, ἐλαύνω, ἐλάω, ἠλάμην. Ἤϋσεν, * ἐσάλευσε. * τότε ῥητέον, σάλλομαι, σαλοῦμαι, ἐσηλάμην. *

441. Ἐνίετε.] Ἐμβάλλετε.

444. Κρα-

Ὣς φάτ' ἐποτρύνων· οἱ δ' οὔασι πάντες ἄκουον,
Ἴθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος ἀολλέες. οἱ μὲν ἔπειτα
Κροσσάων ἐπέβαινον ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες.
Ἕκτωρ δ' ἁρπάξας λᾶαν φέρεν, ὅς ῥα πυλάων
Εἱστήκει πρόσθεν, πρυμνὸς, παχὺς, αὐτὰρ ὕπερθεν
Ὀξὺς ἔην· τὸν δ' οὔ κε δύ' ἀνέρε δήμου ἀρίστω
Ῥηϊδίως ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
Τόν οἱ ἐλαφρὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
Ὡς δ' ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον ἄρσενος οἰὸς
Χειρὶ λαβὼν ἑτέρῃ, ὀλίγον δέ μιν ἄχθος ἐπείγει·
Ὣς Ἕκτωρ ἰθὺς σανίδων φέρε λᾶαν ἀείρας,
Αἵ ῥα πύλας εἴρυντο πύκα στιβαρῶς ἀραρυίας,
Δικλίδας ὑψηλάς· δοιοὶ δ' ἔντοσθεν ὀχῆες
Εἶχον ἐπημοιβοὶ, μία δὲ κληῒς ἐπαρήρει.
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἐρεισάμενος βάλε μέσσας
Εὖ διαβάς, ἵνα μή οἱ ἀφαυρότερον βέλος εἴη.
Ῥῆξε δ' ἀπ' ἀμφοτέρους θαιρούς· πέσε δὲ λίθος εἴσω
Βριθοσύνῃ, μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον· οὐδ' ἄρ' ὀχῆες
Ἐσχεθέτην, σανίδες δὲ διέτμαγεν ἄλλυδις ἄλλη
Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς. ὁ δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος Ἕκτωρ,
Νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια· λάμπε δὲ χαλκῷ

Sic dixit incitans: illi autem auribus omnes audiverunt,
Rectà autem irruebant in murum frequentes. Iique deinde
Pinnas ascendebant, acutas hastas tenentes.
Hector verò correptum lapidem ferebat, qui portas
Stabat ante, extremus, crassus, & desuper
Acutus erat: eum autem ne duo quidem viri populi fortissimi
Facile in plaustrum à solo movere possent,
Quales nunc homines sunt: ille verò facilè ipsum vibrabat etiam solus:
Hunc ei levem reddiderat Saturni filius versuti.
Sicut autem quando opilio facile portat vellus arietis
Manu prehensum alterâ, exiguum autem ipsum pondus urget:
Sic Hector rectà in tabulas ferebat lapidem sublatum,
Quæ portas muniebant valde spissè coagmentatas,
Bifores altas: duo autem intus vectes
Firmabant invicem-transversi, una autem clavis accomodata-erat.
Stetit autem valde propè profectus, & adnixus percussit medias
Firmiter divaricatis-cruribus-stans, ne ei imbelle telum esset.
Rupit autem ambos cardines: cecidit autem lapis intra
Magno pondere, immane autem circa portæ crepuerunt: neque vectes
Sustinuerunt, tabulæ verò disruptæ sunt aliò alia
Lapidis missi impetu. Insiliit autem illustris Hector,
Nocti veloci similis aspectu: fulgebat autem ære

---

444. Κροσσάων.] Ὑποζύγων κλιμάκων πρὸς τειχομαχίαν ἐπιτηδείων.

446. Πρυμνός.] Παχὺς κατὰ τὸ ἔσχατον μέρος. Παχύς.] Ἑτεροβαρής.

448. Ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν.] Ἀποκινήσειαν τοῦ ἐδάφους.

449. Πάλλεν.] Ἀνέπαλλεν, ἐκίνει.

452. Ὀλίγον ἄχθος.] Ὡς κοῦφον βάρος. Ἐπείγει.] Βαρεῖ.

453. Σανίδων.] Τῶν θυρῶν. Ἀείρας.] Ἐπάρας, βαστάσας.

455. Δικλίδας.] Διθύρους. Ὀχῆες.] Οἱ μοχλοί. Ἀπὸ τοῦ συνέχειν τὰς θύρας.

456. Εἶχον.] Κατεῖχον. Ἐπημοιβοί.] Ἐπ' ἀμοιβῆς ἀλλήλοις ἐπικείμενοι. εἷς ἐφ' ἕνα. Κληΐς.] Κλείς. Ἐπαρήρει.] Ἐφήρμοστο, ἐπέκειτο.

457. Ἐρεισάμενος.] Μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἐπερεισθείς.

458. Εὖ διαβάς.] Ἰσχυρῶς στάς. Ἀφαυρότερον.] Ἀντὶ τοῦ, ἀφαυρὸν καὶ ἀσθενές. Ἔστι δὲ ὑπερθετικὸν ἀντὶ τοῦ ἀπολύτου, * τουτέστι θετικοῦ *

459. Θαιρούς.] Τοὺς στρόφιγγας. * τοὺς στροφέας. *

460. Βριθοσύνῃ.] Τῷ βάρει.

461. Ἐσχεθέτην.] Ἐπέσχον. Διέτμαγον.] Διεσχίσθησαν, διεχωρίσθησαν.

462. Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς.] Ὑπὸ τῆς τοῦ λίθου φορᾶς. Ἔσθορεν.] Εἰσεπήδησε.

463. Νυκτὶ θοῇ.] Ἤτοι, τῇ ταχέως ἐπιλαμβανούσῃ τὴν γῆν. Ἢ, ἐπεὶ δοκεῖ ταχέως παριέναι, ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν, κοιμωμένων ἡμῶν. Ὑπώπια.] Τὴν πρόσοψιν. * κατὰ τήν. * Ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον.

Σμερδαλέῳ, τὸν ἕεστο περὶ χροΐ· δοιὰ δὲ χερσὶ	Aſpectu terribili, quo indutus erat circa corpus: duas autem manibus
Δοῦρ' ἔχεν. οὐκ ἄν τίς μιν ἐρυκάκοι ἀντιβολήσας,	Haſtas tenebat. Haud quis illum inhibere-potuiſſet occurrens,
Νόσφι θεῶν, ὅτ' ἐσᾶλτο πύλας· πυρὶ δ' ὄσσε δεδήει·	Præter deos, quando inſiliit in portas: igne autem oculi ardebant:
Κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἑλιξάμενος καθ' ὅμιλον,	Hortabatur autem Trojanos converſus ad agmen,
Τεῖχος ὑπερβαίνειν. τοὶ δ' ὀτρύνοντι πίθοντο·	Murum tranſcendere. Illi autem hortanti paruerunt:
Αὐτίκα δ' οἱ μὲν τεῖχος ὑπέρβασαν, οἱ δὲ κατ' αὐτὰς	Protinus autem alii quidem murum tranſcenderunt, alii verò per ipſas
Ποιητὰς ἐσέχυντο πύλας· Δαναοὶ δ' ἐφόβηθεν	Affabrè-factas infundebantur portas: Danai autem diffugerunt
Νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.	Naves ad cavas: tumultùs autem vehemens conſecutus eſt.

464. Τὸν ἕεστο.] Ὃν ἠμφίεστο.
467. Ἑλιξάμενος.] Ἐπιστραφείς.
469. Ὑπέρβασαν.] Ὑπερέβησαν.
470. Ἐσέχυντο.] Εἰσεχύθησαν, εἰσῆλθον. Τροπικῶς, ἀπὸ τῶν ὑδάτων. Ἐφόβηθεν.] Εἰς φυγὴν ἐτράπησαν.
471. Ἀλίαστος.] Ἀμετάστρεπτος, ἄπαυστος, *ἀναπόδραστος.* Ἐτύχθη.] Ἐγένετο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ἸΛΙΑΔΟΣ Ν.

ΤΟΥ ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ.

Ποσειδῶν νικωμένους ἐλεῶν τοὺς Ἕλληνας, ὁμοιωθεὶς Κάλχαντι, καὶ ἀμφοτέρους τοὺς Αἴαντας παρορμᾷ, ἔπειτα δὲ καὶ τοὺς ἄλλους. Μετὰ ταῦτα Ἰδομενεὺς ἀριστεύει, καὶ ἀναιρεῖ Ὀθρυονέα, καί τινας ἄλλους. Πολλοὶ δὲ αὐτῶν ἀναιροῦνται. Τιτρώσκονται δὲ Δηΐφοβος καὶ Ἕλενος. Τοὺς δὲ ὑπηκόους συναγαγὼν Ἕκτωρ ἐπάγει τοῖς πολεμίοις, καὶ μεγάλως ἀμφοτέρωθεν ἀναιροῦνται.

ΚΑΤ' ἌΛΛΗΝ.

Διαῤῥήξας τὰς πύλας τοῦ τείχους τῶν Ἑλλήνων Ἕκτωρ, μετὰ βάρους τε εἰσελθὼν, εἰς φυγὴν αὐτοὺς τρέπει· καὶ Ζεὺς μὲν ἀποστρέψας τὰς ὄψεις ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς γῆς, ἀλλοφύλους θεωρεῖ ἀνθρώπους. Ποσειδῶν δὲ καθεζόμενος ἐπὶ Σαμοθράκης, θεασάμενος ἡττημένους τοὺς Ἕλληνας, παραγίνεται εἰς Αἰγὰς, ἔνθα ἦν αὐτῷ τέμενος· λαβὼν δὲ σωμάτων κόσμον, καὶ ὑποζεύξας ἵππους, παραγίνεται εἰς τὸ πεδίον· καὶ τὸ μὲν ἅρμα καθιστᾷ ἐν τῷ πελάγει, αὐτὸς δὲ, ὁμοιωθεὶς Κάλχαντι, παρορμᾷ τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων· οἱ καὶ τρόπον τινὰ ἐμπνευσθέντες παρὰ τοῦ θεοῦ, γενναίως ἀγωνίζονται· ἐν οἷς καὶ Ἰδομενεὺς καὶ Μηριόνης εὐδοκιμοῦσι. Συμβολῆς δὲ γενομένης, ἑκατέρων τῶν στρατευμάτων ἐξαίσιος βοὴ αἴρεται.

Νῦ δὲ Ποσειδάων Δαναοῖς κράτος ὤπασε λάθρη.

Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσε,
Τοὺς μὲν ἔα παρὰ τῇσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀϊζὺν
Νωλεμέως, αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινὼ,
Νόσφιν ἐφ' ἱπποπόλων Θρηκῶν καθορώμενος αἶαν,
Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων, καὶ ἀγαυῶν Ἱππημολγῶν,

Jupiter verò postquam Troasque & Hectorem navibus admovit,
Eos quidem reliquit ad illas laborémque ferre & ærumnas
Indesinenter, ipse autem retrò vertit oculos fulgidos,
Seorsim ad equestrium Thracum despiciens terram,
Mysorumque comminus-pugnantium, & illustrium Hippomolgorum,

Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα.] Κεχώρικε τῶν λοιπῶν Τρώων τὸν Ἕκτορα κατ' ἐξοχήν. Μετὰ τὴν Ἰλίου πόρθησιν Ἕκτωρ ὁ Πριάμου, καὶ μετὰ θάνατον, τῆς ἀπὸ θεῶν ἐτύγχανε τιμῆς. Οἱ γὰρ ἐν Βοιωτίᾳ Θηβαῖοι, πιεζόμενοι κακοῖς, ἐμαντεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς. Χρησμὸς δὲ αὐτοῖς ἐδόθη, παύσεσθαι τὰ δεινὰ, ἐὰν ἐξ Ὀφρυνίου τῆς Τρῳάδος τὰ Ἕκτορος ὀστᾶ διακομισθῶσιν ἐς τὸν παρ' αὐτοῖς καλούμενον τόπον Διὸς γονάς. Οἱ δὲ τοῦτο ποιήσαντες, καὶ τῶν κακῶν ἀπαλλαγέντες, διὰ τιμῆς ἔχουσιν Ἕκτορα. Κατά τε τοὺς ἐπείγοντας καιροὺς ἐπικαλοῦνται τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. Ἡ ἱστορία παρ' Ἀριστοδήμῳ. Ἐπεὶ οὖν.] Ἐπειδή. Πέλασσε.] Προσεπέλασεν. ἐγγίσαι ἐποίησε.

2. Παρὰ τῇσι.] Παρὰ ταύταις. Πόνον.] Τὴν κατὰ τὸν πόλεμον ταλαιπωρίαν. Ὀϊζύν.] Ταλαιπωρίαν.

3. Νωλεμέως.] Ἀδιαλείπτως. Πάλιν τρέπε.] Τὴν ἀπὸ τοῦ εὐθέως μεταστροφὴν δηλοῖ· * ὡς καὶ τό· * Ὄσσε πάλιν κλίνασα. Οἱ δὲ ἀνὰ μέρος * οὕτως ἀκούουσι· * Μυσίαν καὶ Θρᾴκην ὁρῶν. Ἔστι δὲ καὶ τοῦτο σύνηθες Ὁμήρῳ. * Ὥς· * Πάλιν ποίησε γέροντα. Καί· Εἰς τοὔπισω πάλιν ἐρύσασα. Καί· Ἐναντίον οὐδὲ πάλιν ἐρέει. Ὄσσε φαεινώ.] Ὀφθαλμοὺς παρεχομένους τὸ φῶς. ἢ, στιλπνούς.

4. Ἱπποπόλων.] Περὶ ἵππους πολευόντων. ἐξ οὗ, πολεμικῶν. Αἶαν.] Γῆν.

5. Ἀγχεμάχων.] Τῶν συστάδην καὶ ἐκ τοῦ πλησίον μαχομένων. Ἀγαυῶν.] Λαμπρῶν, καὶ ἐνδόξων. Ἢ ὄνομα ἔθνους οὕτω καλουμένων, Ἀγαυῶν. Ἱππημολγῶν.] Ἵππους ἀμελγόντων. γαλακτοφάγοι γάρ εἰσιν. ὅθεν καὶ γαλακτοφάγους αὐτοὺς εἶπεν. ἢ, οἱ ἀρκούμενοι γάλακτι καὶ λιτῇ διαίτῃ. Καλῶς εἴρηται δικαιότατοι. ἐπιθυμία γὰρ πλειόνων, ἐπ' ἀδικίαν ἄγει. Τοῦτο ζηλώσας καὶ Λυκοῦργος, κοινὴν καὶ οὐ πολυτελῆ Λακεδαιμονίοις δίαιταν εἰσήνεγκεν. Ἀβίων.] Ἤτοι, βιοῖς μὴ χρωμένων, ὅ ἐστι, τόξοις. Ἢ, τὸ α, κατ' ἐπίτασιν, ἵν' ᾖ, πολυβίων καὶ πολυετῶν. Ἢ, τὸν ἥμερον βίον μὴ ἐγνωκότων. Ἐπιφέρει γὰρ, δικαιοτάτων ἀνθρώπων. Ἢ, μὴ βιαζομένων. Ἔστι δὲ καὶ ἔθνος ἐν Σκυθίᾳ Ἄβιοι, οἱ καὶ Ἁμαξόβιοι, καὶ Νομάδες ὀνομαζόμενοι.

10. Ἀλαο-

Γλακτοφάγων, Ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων.
Ἐς Τροίην δ' οὐ πάμπαν ἔτι τρέπεν ὄσσε φαεινώ.
Οὐ γὰρ ὅγ' ἀθανάτων τιν' ἐέλπετο ὃν κατὰ θυμὸν
Ἐλθόντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν ἢ Δαναοῖσιν.
Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε κρείων Ἐνοσίχθων.
Καὶ γὰρ ὁ θαυμάζων ἧστο πτόλεμόν τε μάχην τε
Ὑψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ὑληέσσης
Θρηϊκίης· ἔνθεν γὰρ ἐφαίνετο πᾶσα μὲν Ἴδη,
Φαίνετο δὲ Πριάμοιο πόλις καὶ νῆες Ἀχαιῶν.
Ἔνθ' ἄρ' ὅγ' ἐξ ἁλὸς ἕζετ' ἰών, ἐλέαιρε δ' Ἀχαιοὺς
Τρωσὶν δαμναμένους, Διῒ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὄρεος κατεβήσετο παιπαλόεντος,
Κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς· τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη
Ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.
Τρὶς μὲν ὀρέξατ' ἰών, τὸ δὲ τέτρατον ἵκετο τέκμωρ
Αἰγάς· ἔνθα δέ οἱ κλυτὰ δώματα βένθεσι λίμνης
Χρύσεα μαρμαίροντα τετεύχαται ἄφθιτα αἰεί.
Ἔνθ' ἐλθὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω,
Ὠκυπέτα, χρυσέοισιν ἐθείρῃσιν κομόωντε.
Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ· γέντο δ' ἱμάσθλην
Χρυσείην, εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου·

Lacte victitantium, longævorúmque justissimorum hominum,
Ad Trojam autem non omnino amplius vertebat oculos fulgidos.
Non enim ille immortalium quemquam existimabat suo in animo
Profectum vel Trojanis auxiliaturum vel Danais.
Neque cæcam speculationem agebat rex Neptunus.
Etenim hic spectans sedebat bellúmque pugnámque
Altè super summum verticem Sami sylvosæ
Threiciæ: inde enim conspiciebatur tota quidem Ida,
Conspiciebatur & Priami urbs & naves Achivorum.
Illic is e mari sedebat egressus, miserabatur autem Achivos
A Trojanis domitos, Jovi autem graviter succensebat.
Protinus verò de monte descendit prærupto,
Rapidè pedibus progressus: tremebant autem montes alti & sylva
Pedibus sub immortalibus Neptuni incedentis.
Ter quidem protendit gressum, quarto a passu, pervenit ad locum-destinatũ
Ægas. Illic autem ei inclytæ ædes in imo mari
Aureæ coruscantes ædificatæ erant immortales semper.
Illuc cum-venisset, sub curru junxit æripedes equos,
Celeriter-volantes, aureis jubis comantes.
Aurum autem ipse induit circum corpus: accepit autem scuticam
Auream, scite-factam, suamque ascendit sellam:

---

10. Ἀλαοσκοπιήν.] Ματαίαν τὴν κατασκοπήν. ὅ ἐστιν, ἐπιμελῶς ἐσκόπει. Ἀλαὸς γὰρ, ὁ τυφλός.
11. Θαυμάζων.] Θεώμενος, καθορῶν.
12. Ὑψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ὑληέσσης.] Σάμιοι οἱ ἐν Ἰωνίᾳ, μετὰ διακοσιοστὸν καὶ ἔνατον ἔτος τῶν Τρωϊκῶν, χρησμὸν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πυθίου, εἰς τὴν ἐν Τρῳάδι Θρᾴκην μετοικῆσαι. ἀφ' ὧν ἡ Σαμοθρᾴκη προσηγορεύθη. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώρῳ. Σάμου Θρηϊκίης.] Τῆς Σαμοθρᾴκης. Τὸ μὲν τι ἐν αὐτῇ ὄρος, Σαώκη καλεῖται.
16. Ἐνεμέσσα.] Ἐμέμφετο.
17. Παιπαλόεντος. Τραχέος.
18. Κραιπνά.] Κραιπνῶς, ταχέως. Προβιβάς.] Ἠρέμα προβαίνων.
20. Ὀρέξατ' * ἰών.] Ἰέναι ἐφίετο, * ἐξέτεινε. διέβη. Τὸ δὲ τέτρατον.] Προσληπτέον, ὀρεξάμενος.
21. Αἰγάς. ἔνθα δέ οἱ κλυτὰ δώματα.] Αἰγαὶ, πόλις Ἀχαΐας ἐν Πελοποννήσῳ. Ἔνθα τιμᾶται ὁ Ποσειδῶν. Ἄγεται δὲ καὶ Διονύσῳ ἑορτή. Ἐν ᾗ ἐπειδ' ἂν ὁ χρεὼς συστὰς τὰς τοῦ δαίμονος τελετὰς ὀργιάζῃ, καὶ θαυμάσιον ἐπιτελεῖσθαί φασιν ἔργον. Ἄμπελοι γὰρ, ἃς καλοῦσιν ἐφημέρους, ἀνισχούσης ἡμέρας, καρπὸν βλαστάνουσιν· ἄχρι δὲ τῆς ἑσπέρας οἶνον ἄφθονον ἔχουσιν. Ἡ ἱστορία παρὰ Εὐφορίωνι. Ἐζήτηται δὲ, διατί εὐθέως οὐ πορεύεται ὁ Ποσειδῶν εἰς Τροίαν, ἀλλὰ τὸν χρόνον δαπανᾷ, πορευθεὶς εἰς Αἰγάς: Ῥητέον, ὅτι δυοῖν ἕνεκα πραγμάτων μεμηχάνηται ἡ ἀποδημία. πρῶτον μὲν, ἵνα ἀποπλανήσῃ τὸν Δία ὡς ἀπολελοιπὼς τὸν πόλεμον. δεύτερον δὲ, ἵνα καθοπλισθῇ εἰς τὸν Διὸς πόλεμον, ἐὰν ἄρα φωραθεὶς εἰς τὴν συμμαχίαν κινδυνεύσῃ.
23. Ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο.] Ὑπεζεύγνυε τῷ ὀχήματι τοὺς ἵππους.
24. Ὠκυπέτα.] Ταχέως τρέχοντας. Χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν κομόωντε.] Χρυσῷ κεκοσμημέναις, ἢ καλαῖς. Ἔθειραι δὲ εἴρηνται παρὰ τὸ ἐξ ἔθους εἴρεσθαι, ὅ ἐστι, πλέκεσθαι.
25. Ἱμάσθλην.] Μάστιγα.

Βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ'· ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτοῦ
Πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἠγνοίησεν ἄνακτα·
Γηθοσύνῃ δὲ θάλασσα διΐστατο. τοὶ δ' ἐπέτοντο
Ῥίμφα μάλ', οὐδ' ὑπένερθε διαίνετο χάλκεος ἄξων·
Τὸν δ' ἐς Ἀχαιῶν νῆας ἐΰσκαρθμοι φέρον ἵπποι.
Ἔστι δέ τι σπέος εὐρὺ βαθείης βένθεσι λίμνης,
Μεσσηγὺς Τενέδοιο καὶ Ἴμβρου παιπαλοέσσης·
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Λύσας ἐξ ὀχέων, παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ
Ἔδμεναι· ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδας ἔβαλε χρυσείας,
Ἀρρήκτους, ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν
Νοστήσαντα ἄνακτα· ὁ δ' ἐς στρατὸν ᾤχετ' Ἀχαιῶν.
Τρῶες δὲ φλογὶ ἶσοι ἀολλέες, ἠὲ θυέλλῃ,
Ἕκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτες ἕποντο,
Ἄβρομοι, αὐΐαχοι, ἔλπιντο δὲ νῆας Ἀχαιῶν
Αἱρήσειν, κτενέειν δὲ παρ' αὐτόφι πάντας Ἀχαιούς·
Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος, ἐννοσίγαιος,
Ἀργείους ὤτρυνε βαθείης ἐξ ἁλὸς ἐλθών,
Εἰσάμενος Κάλχαντι δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν.
Αἴαντε πρώτω προσέφη μεμαῶτε καὶ αὐτώ,
Αἴαντε, σφὼ μέν κε σαώσετε λαὸν Ἀχαιῶν,

Tendebat autem agere super undas: exultabant autem cete sub ipso
Undique è latebris, neque non agnoverunt regem:
Cum lætitiâ autem mare huc illuc diductum cedebat. Hi verò volabant
Celeriter admodum, neque subtus madescebat æreus axis:
Hunc verò ad Achivorum naves agiles ferebant equi.
Est autem quædam specus ampla alti in profundo maris,
Inter Tenedum & Imbrum asperam:
Illic equos stabulare-fecit Neptunus terræ-quassator,
Solutos curribus, juxtaque divinum posuit pabulum
Ut ederent: circa autem pedes pedicas posuit aureas,
Infrangibiles, insolubiles, ut firmiter illic manerent
Rediturum regem: is autem ad exercitum abiit Achivorum.
Trojani verò flammæ pares conferti, sive procellæ,
Hectorem Priamidem inexpleto ardore sequebantur,
Magnùm-frementes, clamantésque; sperabant autem naves Achivorum
Capturos *se*, occisurósque ad ipsas omnes Achivos:
Sed Neptunus terram-cingens, quatiens-terram,
Argivos excitabat profundo è mari egressus,
Cùm se assimulaverat Calchanti corpore & indefessa voce.
Ajaces primos allocutus est promptos animis etiam per se,
Ajaces, vos quidem servabitis populum Achivorum,

27. Ἄταλλεν.] Ἐν νεότητι κατὰ διάθεσιν ἐγίγνετο. ὅ ἐστιν, ἐσκίρτα, καὶ ἔχαιρεν. Ὑπ' αὐτῷ.] Ἀντὶ τοῦ, δι' αὐτόν.

28. Πάντοθεν ἐκ κευθμώνων.] Ἐκ τῶν καταδύσεων καὶ φωλεῶν.

29. Γηθοσύνῃ.] Τῇ χαρᾷ.

30. Διαίνετο.] Διάβροχος ἐγίγνετο.

31. Εὔσκαρθμοι.] Εὐσκάριστοι. Ὅ ἐστιν, εὐκίνητοι, ταχεῖς. Σκαρθμὸς γάρ, κατὰ διάλεκτον, ὁ ποῦς.

32. Ἔστι δέ τι σπέος εὐρύ.] Ἀφώτιστον οἴκημα πλατύ. παρὰ τὴν σβέσιν τοῦ φωτός. Λίμνης.] Νῦν θαλάσσης.

33. Τενέδοιο καὶ Ἴμβρου.] Νῆσοι πλησίον Τροίας κείμεναι. Καὶ ἡ μὲν Τένεδος κεῖται μέση τριῶν πελάγων, Αἰγαίου, Ἑλλησπόντου, Μέλανος κόλπου. Διὸ καὶ Τρίοδος ὑπ' ἐνίων καλεῖται. Ἡ δὲ Ἴμβρος ἐστὶν ἐν τῷ Μέλανι κόλπῳ.

35. Εἶδαρ.] Ἔδεσμα. τροφήν.

36. Ἔδμεναι.] Ἐσθίειν. Πέδας.] Δεσμούς. Ἤτοι παρὰ τὸ πέζειν εἴρηνται, ἢ παρὰ τοὺς πόδας. Ὥσπερ παρὰ τὸν ὀβολόν, τὸ ἡμιωβόλιον.

37. Ἀλύτους.] Δυσλύτους.

40. Ἄμοτον.] Ἀντί, ἀμότως, καὶ ἀπληρώτως.

41. Ἄβρομοι, αὐΐαχοι.] Ἀντὶ τοῦ. πολύβρομοι, καὶ πολύηχοι. Ἑκάστοτε θορυβώδεις τοὺς Τρῶας παρίστησιν. Αὐΐαχοι.] Ἀντὶ τοῦ, ἀνίαχοι. τοῦ γὰρ ν ἐξαιρεθέντος, ὑπεισῆλθε τὸ υ, * διὰ τὸ μέτρον. * ὡς καὶ ὅτε τὸ ἀγανθοί, ἀγαυοί. Χρύσιππος δὲ ὁ Στωϊκός, καὶ Διονύσιος ὁ Θρᾷξ ψιλοῖ τὸ αὐίαχον, ἵν' ᾖ ξηρόφωνοι.

43. Γαιήοχος, ἐννοσίγαιος.] Ἐπίθετα Ποσειδῶνος. Καὶ τὸ μὲν ἓν δηλοῖ, ὁ τὴν γῆν συνέχων. τὸ δὲ ἕτερον, ὁ κινῶν αὐτήν. Καὶ γάρ, περὶ ἰατρόν, δύο ἐστὶν ὧν χρὴ περιΐστασθαι, καὶ τὰ νοσερὰ διορθοῦσθαι, καὶ τὰ ὑγιεινὰ περιφυλάσσειν.

48. Κρυ-

Ἀλκῆς μνησαμένω, μηδὲ κρυεροῖο φόβοιο.
Ἄλλῃ μὲν γὰρ ἔγωγ' οὐ δείδια χεῖρας ἀάπτους
Τρώων, οἳ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλῳ·
(Ἕξουσιν γὰρ ἅπαντας ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί)
Τῇ δὲ δὴ αἰνότατον περιδείδια μή τι πάθωμεν,
Ἧ ῥ' ὅγ' ὁ λυσσώδης φλογὶ εἴκελος ἡγεμονεύει
Ἕκτωρ, ὃς Διὸς εὔχετ' ἐρισθενέος πάϊς εἶναι.
Σφῶϊν δ' ὧδε θεῶν τις ἐνὶ φρεσὶ ποιήσειεν
Αὐτώ θ' ἑστάμεναι κρατερῶς, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους·
Τῷ κε καὶ ἐσσύμενόν περ ἐρωήσαιτ' ἀπὸ νηῶν
Ὠκυπόρων, εἰ καί μιν Ὀλύμπιος αὐτὸς ἐγείρῃ.
Ἦ, καὶ σκηπανίῳ γαιήοχος ἐννοσίγαιος
Ἀμφοτέρω κεκοπὼς πλῆσεν μένεος κρατεροῖο,
Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
Αὐτὸς δ' ὥστ' ἴρηξ ὠκύπτερος ὦρτο πέτεσθαι,
Ὅς ῥά τ' ἀπ' αἰγίλιπος πέτρης περιμήκεος ἀρθεὶς
Ὁρμήσῃ πεδίοιο διώκειν ὄρνεον ἄλλο·
Ὣς ἀπὸ τῶν ἤϊξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
Τοῖιν δ' ἔγνω πρόσθεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσέφη Τελαμώνιον υἱόν,
Αἶαν, ἐπεί τις νῶϊ θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι

Fortitudinis memores, non autem diræ fugæ.
Alibi enim ego non timeo manus audaces
Trojanorum, qui magnum murum transcenderunt turbâ:
(Repriment enim omnes benè-ocreati Achivi)
Hac vero parte jam gravissimè timeo nequid incommodi accipiamus,
Qua hic rabiosus flammæ par ducit-copias
Hector, qui Jovis jactat præpotentis filium *se* esse.
At vobis sic-deorum aliquis in mentibus ponat
Ut & ipsi stetis fortiter, & hortemini alios:
Ita enim ardentem licèt repuleritis à navibus
Velocibus, etiam si eum Jupiter ipse exciter.
Dixit, & sceptro terram-cingens quatiens-terram
Ambos feriens implevit robore forti,
Membra autem fecit levia, pedes & manus supernè.
Ipse autem ut accipiter alis-pernix excitatur ad volandum,
Qui à præruptâ petrâ excelsâ levatus
Properat per planitiem insequi avem alius generis:
Sic ab his facto-impetu-abiit Neptunus terræ-quassator.
Ex-ipsis duobus autem sensit prius Oïlei *filius* velox Ajax,
Protinus autem Ajacem allocutus est Telamonium filium,
Ajax, quoniam aliquis nobis Deorum qui Olympum habitant

---

48. Κρυεροῖο.] Φρικτοῦ, φοβεροῦ.
49. Ἄλλῃ.] Ἀλλαχοῦ, κατ' ἄλλο μέρος.
50. Ὑπερκατέβησ.] Ὑπερέβησαν.
51. Ἕξουσιν.] Ἐφέξουσι, κωλύσουσιν.
53. Ἧ ῥ' ὅγ.] Καθ' ὃ μέρος οὗτος. Ὁ λυσσώδης.] Ὁ μεμηνώς.
57. Ἐρωήσαιτ' ἀπὸ νηῶν.] Ἀποστρέψαιτε καὶ ἀπελάσοιτε τῶν νηῶν.
59. Σκηπανίῳ.] Σκήπτρῳ. Ἀπὸ τοῦ σκηρίπτεσθαι, ὅ ἐστιν, ἐπερείδεσθαι. * Ἐγγύτατα δὲ ἀπὸ τοῦ Σκήπτω. ὅ ἐστιν ἐκ τοῦ σκηρίπτω, κατὰ συγκοπήν.*
60. Κεκοπώς.] Πλήξας.
62. Ἴρηξ.] Ἱέραξ.
63. Αἰγίλιπος.] Ὑψηλῆς. Περιμήκεος.] λίαν μεγάλης, ὑπερμεγέθους. Ἀρθείς.] Ἐπαρθείς, ἀποπτάς.
64. Πεδίοιο.] Διὰ τοῦ πεδίου. Ὄρνεον ἄλλο.] Ἀντὶ τοῦ, ἀλλόφυλον.

66. Τοῖιν δέ.] Τούτων δέ. Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας.] Αἴας Λοκρὸς μὲν ἦν τὸ γένος, ἀπὸ πόλεως Ὀποῦντος, παῖς δὲ Ὀϊλέως. Οὗτος, μετὰ τὴν τῆς Ἰλίου πόρθησιν, αἴτιος τοῖς Ἕλλησιν ἀπωλείας ἐγένετο. Κασάνδραν γὰρ τὴν Πριάμου, ἱκέτιν οὖσαν Ἀθηνᾶς, ἐν τῷ τῆς θεᾶς σηκῷ κατῄσχυνεν, ὥστε τὴν θεὰν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ξοάνου εἰς τὸν ὄροφον τρέψαι. Τοῖς δὲ Ἕλλησιν ὑποστρέφουσι, καὶ κατὰ τὴν Εὔβοιαν γενομένοις, χειμῶνας διήγειρε μεγάλους, ὥστε πολλοὺς αὐτῶν διαφθαρῆναι. Διανηξάμενος δὲ Αἴας εἰς τὰς Γυράδας καλουμένας πέτρας, ἔλεγε, χωρὶς θεῶν γνώμης, διασωθῆναι. Ποσειδῶν δὲ, ἀγανακτήσας, διέσχισε τὴν πέτραν, καὶ τὸν Αἴαντα τῷ κλύδωνι παρέδωκεν. Ἐκριφέντα δὲ αὐτὸν, κατάδηλον νεκρὸν, Θέτις, ἐλεήσασα, θάπτει. Ἀθηνᾶ δὲ οὐδὲ οὕτως τῆς ὀργῆς ἐπαύσατο, ἀλλὰ καὶ τοὺς Λοκροὺς ἠνάγκασεν ἐπὶ χίλια ἔτη εἰς Ἴλιον ἐκ κλήρου παρθένους πέμπειν. Ἡ ἱστορία παρὰ Καλλιμάχῳ ἐν Αἰτίοις. καὶ παρ' αὐτῷ τῷ Ποιητῇ ἐκ Δ. Ὀδυσσείας, παχυμερῶς.

Μάντεϊ εἰδόμενος κέλεται παρὰ νηυσὶ μάχεσθαι,
Οὐδ' ὅγε Κάλχας ἐστὶ θεοπρόπος οἰωνιστής·
Ἴχνια γὰρ μετόπισθε ποδῶν ἠδὲ κνημάων
Ῥεῖ' ἔγνων ἀπιόντος· ἀείγνωτοι δὲ θεοί περ.
Καὶ δ' ἐμοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
Μᾶλλον ἐφορμᾶται πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
Μαιμώωσι δ' ἔνερθε πόδες καὶ χεῖρες ὕπερθεν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
Οὕτω νῦν καὶ ἐμοὶ περὶ δούρατι χεῖρες ἄαπτοι
Μαιμῶσιν, καί μοι μένος ὤρορε, νέρθε δὲ ποσσὶν
Ἔσσυμαι ἀμφοτέροισι· μενοινώω δὲ καὶ οἶος
Ἕκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτι μάχεσθαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Χάρμῃ γηθόσυνοι τήν σφιν θεὸς ἔμβαλε θυμῷ.
Τόφρα δὲ τοὺς ὄπιθεν γαιήοχος ὦρσεν Ἀχαιοὺς,
Οἳ παρὰ νηυσὶ θοῇσιν ἀνέψυχον φίλον ἦτορ·
Τῶν ῥ' ἅμα τ' ἀργαλέῳ καμάτῳ φίλα γυῖα λέλυντο,
Καί σφιν ἄχος κατὰ θυμὸν ἐγίνετο, δερκομένοισι
Τρῶας τοὶ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλῳ·
Τοὺς οἵγ' εἰσορόωντες, ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λεῖβον·
Οὐ γὰρ ἔφαν φεύξεσθαι ὑπ' ἐκ κακοῦ. ἀλλ' Ἐνοσίχθων
Ῥεῖα μετεισάμενος κρατερὰς ὤτρυνε φάλαγγας.
Τεῦκρον ἔπι πρῶτον καὶ Λήϊτον ἦλθε κελεύων,
Πηνέλεών θ' ἥρωα, Θόαντά τε, Δηΐπυρόν τε,
Μηριόνην τε καὶ Ἀντίλοχον, μήστωρας ἀϋτῆς·
Τοὺς ὅγ' ἐποτρύνων, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,

Vati assimilatus jubet ad naves pugnare,
Neque enim hic Calchas est vates augur:
Vestigia enim retrò pedum & tibiarum
Facilè cognovi abeuntis: facilè enim dignoscuntur etiam dii.
Continuò verò mihi ipsi animus in pectoribus meis
Magis excitatus est ad pugnandum atque præliandum,
Pugnamque appetunt gestientes subtus pedes & manûs supernè.
Hunc autem respondens allocutus est Telamonius Ajax,
Sic nunc & mihi circa hastam manûs audaces
Gestiunt, & mihi animus erectus est, subtus autem pedibus
Ardore-impellor ambobus: animo verò incitato cupio vel solus
Cum Hectore Priamide inexpletùm ardenti pugnare.
Sic hi quidem talia inter se dicebant,
Pugnæ-studio læti quod ipsis deus immiserat animo.
Interim autem postremos terram-cingens excitabat Achivos,
Qui ad naves veloces reficiebant suum animum:
Quorum simul gravique labore defessa membra soluta erant,
Simul ipsis dolor in animo oriebatur, aspicientibus
Trojanos qui magnum murum transcenderant turbâ:
Hos illi inspicientes, sub superciliis lachrymas fundebant:
Non enim putabant *se* effugituros perniciem. Sed Neptunus
Facilè interventu suo fortes concitavit phalangas.
Ad Teucrum primùm & Leitum venit hortans,
Peneleumque heroem, Thoantemque, Deipyrumque,
Merionemque & Antilochum, peritos pugnæ:
Hos ille incitans, verbis alatis allocutus est,

---

70. Οἰωνιστής.] Οἰωνοσκόπος. Πῶς δέ φησιν ὁ Ποσειδῶν οὐκ ἔλαθε τὸν Αἴαντα; Καὶ ῥητέον, ὅτι φαντασίαν παρέχει τὸ θεῖον ἑαυτοῦ.

71. Ἴχνια.] Ἴχνη, πατήματα.

72. Ἀείγνωτοι.] Εὐδιάγνωστοι.

75. Μαιμώωσι.] Μετὰ προθυμίας ὁρμῶσιν.

78. Ὤρορε.] Ὥρμηται, * ὁρμᾶται. * Ὑπερβιβασμὸς χερῶν.

79. Ἔσσυμαι.] Ὥρμηκα, ἐσπούδακα.

82. Χάρμῃ γηθόσυνοι.] Χαίροντες τῇ ψυχῇ. Ἔστι δὲ ὅτε δηλοῖ ἡ λέξις καὶ τὴν μάχην.

84. Ἀνέψυχον.] Ἀνεκτῶντο, ἀνέπαυον.

88. Δάκρυα λεῖβον.] Ἐστέναζον, ἐδάκρυον. Ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λεῖβον.] Οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ καθ' Ὅμηρον ὑπὸ ταῖς ὀφρύσι. * Ὡς τό· * Κοίμησόν μοι Ζηνὸς ὑπ' ὀφρύσιν ὄσσε φαεινώ. Διὰ δὲ τούτων, ἐδάκρυον. Ἕτεροι δὲ ἤκουσαν, λεληθότως ἔκλαιον.

90. Μετεισάμενος.] Πρὸς αὐτοὺς ἀφικόμενος, μετελθὼν, ἢ μεταβληθείς.

Αἰδὼς Ἀργεῖοι κοῦροι νέοι· ὔμμιν ἔγωγε
Μαρναμένοισι πέποιθα σαωσέμεναι νέας ἁμάς·
Εἰ δ' ὑμεῖς πολέμοιο μεθήσετε λευγαλέοιο,
Νῦν δὴ εἴδεται ἦμαρ ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι,
Δεινὸν, ὃ οὔ ποτ' ἔγωγε τελευτήσεσθαι ἔφασκον,
Τρῶας ἐφ' ἡμετέρας ἰέναι νέας, οἳ τοπάρος περ
Φυζακινῇς ἐλάφοισιν ἐοίκεσαν, αἵ τε καθ' ὕλην
Θώων, πορδαλίων τε, λύκων τ' ἤϊα πέλονται,
Αὔτως ἠλάσκουσαι, ἀνάλκιδες, οὐδ' ἔπι χάρμη·
Ὣς Τρῶες τοπρίν γε μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν
Μίμνειν οὐκ ἐθέλεσκον ἐναντίον οὐδ' ἠβαιόν·
Νῦν δ' ἕκαθεν πόλιος κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχονται,
Ἡγεμόνος κακότητι, μεθημοσύνῃσί τε λαῶν,
Οἳ κείνῳ ἐρίσαντες ἀμυνέμεν οὐκ ἐθέλουσι
Νηῶν ὠκυπόρων, ἀλλὰ κτείνονται ἀν' αὐτάς.
Ἀλλ' εἰ δὴ καὶ πάμπαν ἐτήτυμον αἴτιός ἐστιν
Ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Οὕνεκ' ἀπητίμησε ποδώκεα Πηλείωνα,
Ἡμέας γ' οὔπως ἐστὶ μεθιέμεναι πολέμοιο.
Ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον· ἀκεσταί τοι φρένες ἐσθλῶν·
Ὑμεῖς δ' οὐκέτι καλὰ μεθίετε θούριδος ἀλκῆς,
Πάντες ἄριστοι ἐόντες ἀνὰ στρατόν· οὐδ' ἂν ἔγωγε

Proh pudor Argivi juvenes adolescentes: vobis ego
Pugnantibus confidebam salvas fore naves nostras:
Si vero vos pugnam detrectatis gravem,
Jam nunc illuxit dies quo à Trojanis domabimur.
O dii, profectò ingens miraculum hoc oculis video,
Indignum, quod nunquam ego eventurum putabam,
Trojanos ad nostras accedere naves, qui prius
Fugacibus cervis similes erant, quæ per sylvam
Thoúm, pardaliumque, luporumque escæ sunt,
Temerè errantes, imbelles, neque *nati* ad pugnam:
Sic Trojani antehac robur & manus Achivorum
Manere nolebant ex-adverso ne paululum quidem:
Nunc vero procul ab urbe cavas ad naves pugnant,
Imperatoris vitio, detrectationéque militum,
Qui cum illo contendentes, arcere nolunt
A navibus velocibus, sed interficiuntur per ipsas.
Veruntamen etiam si omninò verè in culpâ est
Heros Atrides latè-dominans Agamemnon,
Eò quòd contumeliâ-affecit pedibus celerem Pelidem,
Nobis saltem nullo-modo licet detrectare pugnam.
Sed medeamur ocyùs *huic malo*: faciles verò sanatu mentes bonorum:
Vos autem minimè honestè remittitis impetuosam fortitudinem,
Omnes fortissimi cùm sitis in exercitu: neque enim ego

95. Αἰδώς.] Αἰδέσθητε.

96. Ἁμάς.] Ἡμετέρας.

97. Λευγαλέοιο.] Ὀλεθρίου.

98. Νῦν δὴ εἴδεται ἦμαρ, ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.] Νῦν ἀνεφάνη ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ὑπὸ τῶν Τρώων ἀναιρεθήσεσθε. Εἴδεται.] Φαίνεται.

100. Ἔφασκον.] Ὑπελάμβανον, ἔλεγον.

102. Φυζακινῇς.] Φευκτικαῖς, δειλαῖς.

103. Θώων.] Πανθηρείων. Ὁ θὼς, ζῶον ἄλκιμον καὶ εὐκίνητον. Ἔνιοι δὲ, παραπλήσιον λύκῳ. Παρδαλίων.] Παρδάλεων. Ἤϊα.] Βρώματα. Κυρίως δὲ, τὰ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπιτήδεια ἐφόδια. Λύκων τ' ἤϊα πέλονται.] Βρώματα, οὐ τὰ ἐν οἴκῳ δὲ ἐσθιόμενα, ἀλλὰ τὰ ἐν ὁδῷ. Δεῦτε, φίλοι, ἤϊα φερώμεθα, Σιμωνίδης φησί. καὶ τὰ ἄχυρα δὲ ἤϊα λέγεται. Ὡς τό· Ὡς δ' ἄνεμος ζαὴς, ἠΐων θημῶνα τινάξῃ. Τάχα δὲ τὰ φερόμενα, παρὰ τὸ ἰέναι. Γεννηθέντος γὰρ ἀνέμου, δεῦρο κἀκεῖσε φέρονται.

104. Ἠλάσκουσαι.] Ἐκκλίνουσαι, πλανώμεναι.

106. Οὐκ ἐθέλεσκον.] Οὐκ ἠδύναντο.

107. Ἕκαθε.] Πόῤῥωθεν.

108. Κακότητι.] Κακίᾳ, δειλίᾳ. Μεθημοσύνῃσι.] Ταῖς ἀμελείαις.

115. Ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον.] Ἀλλ' ἰασώμεθα διὰ τάχους τὸ γενόμενον ἁμάρτημα. Ἀκεσταί.] Εὐθεράπευτοι, εὐίατοι. Ὁ δὲ λόγος· αἱ τῶν ἀγαθῶν φρένες ῥαδίως πρὸς τὸ κρεῖττον μετατίθενται, εὐθεράπευτοι οὖσαι. Ἤ, θεραπευτικαί εἰσιν.

116. Οὐ καλά.] Οὐ καλῶς.

Ἀνδρὶ μαχεσσαίμην ὅστις πολέμοιο μεθείη,
Λυγρὸς ἐών· ὑμῖν δὲ νεμεσσῶμαι περὶ κῆρι.
Ὦ πέπονες, τάχα δή τι κακὸν ποιήσετε μεῖζον
Τῇδε μεθημοσύνῃ· ἀλλ' ἐν φρεσὶ θέσθε ἕκαστος
Αἰδῶ καὶ νέμεσιν· δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν.
Ἕκτωρ δὴ παρὰ νηυσὶ βοὴν ἀγαθὸς πολεμίζει,
Καρτερός· ἔρρηξεν δὲ πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα.
Ὣς ῥα κελευτιόων Γαιήοχος ὦρσεν Ἀχαιούς.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' Αἴαντας δοιοὺς ἵσταντο φάλαγγες
Καρτεραί, ἃς οὔτ' ἄν κεν Ἄρης ὀνόσαιτο μετελθών,
Οὔτε κ' Ἀθηναίη λαοσσόος· οἱ γὰρ ἄριστοι
Κρινθέντες Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα δῖον ἔμιμνον,
Φράξαντες δόρυ δουρί, σάκος σάκεϊ προθελύμνῳ·
Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ·
Ψαῦον δ' ἱππόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισι
Νευόντων, ὡς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν·
Ἔγχεα δ' ἐπτύσσοντο θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Σειόμεν'· οἱ δ' ἰθὺς φρόνεον, μέμασαν δὲ μάχεσθαι.
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ
Ἀντικρὺ μεμαώς, ὀλοοίτροχος ὡς ἀπὸ πέτρης,
Ὅντε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάρροος ὤσῃ,
Ῥήξας ἀσπέτῳ ὄμβρῳ ἀναιδέος ἔχματα πέτρης,
Ὕψι τ' ἀναθρώσκων πέτεται, κτυπέει δέ θ' ὑπ' αὐτοῦ

Virum objurgaverim qui pugnam detrectet,
Quòd imbellis sit: vobis autem succenseo ex animo.
O molles, mox jam aliquod malum admittetis gravius
Hac detrectatione: sed in mentibus reponite singuli
Pudorem *hominumq*; reprehensionem: jam enim ingens certamen ortū est.
Hector jam ad naves prælio-strenuus pugnat,
Fortis: perfregit verò portas & longum vectem.
Sic sanè adhortans Neptunus concitavit Achivos:
Circum autem Ajaces duos stabant phalanges
Firmæ, quas ne Mars quidem vituperasset si intervenisset,
Neq; Minerva populorum-concitatrix: illi enim præstantissimi
Delecti Trojanosque & Hectorem nobilem manebant,
Addensatis ordin. hastâ hastæ quasi vallo facto conj., scuto scuto alii super alio:
Clypeus nempe clypeum fulciebat, galea galeam, virum vir:
Se a. invicem attingebant setis-equinis-comantes galeæ splendentibus conis
Nutantium, adeò densi steterunt inter se:
Hastæ autem crispabantur audacibus à manibus
Concussæ: hi a. in hostes prompto animo audebant, ardebántq; in pugnam.
Trojani v. prius in eos impetum-fecerunt conferti: præibat autem Hector
Contrà alacer-ruens, lapis cursu-perniciosus tanquam à petrâ,
Quem de vertice montis fluvius torrens impulerit,
Abruptis immenso imbre asperæ retinaculis petræ,
Altéque subsiliens volat, resonatque sub ipso

119. Λυγρός.] Χαλεπός, ἄδοξος. Νεμεσσῶμαι.] Μέμφομαι.] Περὶ κῆρι.] Ἐκ ψυχῆς.

125. Κελευτιόων.] Παρακελευόμενος, παρορμῶν. Γαιήοχος.] Ἤτοι ὁ ἐπὶ γῆς ὀχούμενος. Ἤ, ὁ χαίρων τοῖς ἅρμασιν. Ἵππιος γὰρ ὁ θεός. Ἤ, ὁ συνέχων καὶ βαστάζων τὴν γῆν. Φασὶ γὰρ, αὐτὴν ἐπὶ ὕδατος ἐστηρίχθαι. Ἐννοσίγαιος δὲ ὁ κινῶν τὴν γῆν. Τῇ τοῦ ὕδατος γὰρ παρὰ χρόνον τινὰ μεταστάσει γίνεται ὁ σεισμός.

127. Ὀνόσαιτο.] Μέμψαιτο.

128. Λαοσσόος.] Ἡ τοὺς λαοὺς σεύουσα, τουτέστιν, εἰς φυγὴν ἄγουσα, ἢ σώζουσα.

129. Κρινθέντες.] Διαταχθέντες.

130. Προθελύμνω.] Ἐπάλληλοι. πυκνοί. Ἀνδρόμαχος ἐν ἐτυμολογικοῖς φησι, κυρίως λέγεσθαι τὰ ἐπαλλήλους κλάδους ἔχοντα δένδρα, διὰ τὸ θηλυμανεῖν.

132. Ψαῦον.] Ἠρέμα ἥπτοντο.

134. Ἐπτύσσοντο.] Εἰς τὸ αὐτὸ συνήγετο, καὶ ἐκάμπτετο κραδαινόμενα.

136. Πρὔτυψαν.] Προέβαλον, προέκρουσαν.

137. Ὀλοοίτροχος.] Λίθος περιφερής, στρογγύλος, ὁ ἐν τῷ τρέχειν ὀλοός, τουτέστιν, ὀλέθριος, ἐπεὶ καταφερόμενος πᾶν τὸ ἐμπῖπτον βλάπτει.

138. Στεφάνης.] Περικεφαλαίας. Ἢ ὄρους ἐξοχῆς. Νῦν δὲ, λείας πέτρας.

139. Ἀσπέτῳ.] Πολλῷ. Ἀναιδέος.] Τραχείας.

140. Ὕψι.] Ἐφ' ὕψους. Ἀναθρώσκων.] Ἀναβαλλόμενος, ἀναπηδῶν. Πέτεται.] Ταχέως φέρεται.

Ὕλη· ὁ δ' ἀσφαλέως θέει ἔμπεδον, ὄφρ' ἂν ἵκηται
Ἰσόπεδον, τότε δ' οὔ τι κυλίνδεται, ἐσσύμενός περ·
Ὣς Ἕκτωρ, εἷως μὲν ἀπείλει μέχρι θαλάσσης
Ῥέα δ' ἐλεύσεσθαι κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Κτείνων, ἀλλ' ὅτε δὴ πυκινῇς ἐνέκυρσε φάλαγξι,
Στῆ ῥα μάλ' ἐγχειμφθείς· οἱ δ' ἀντίοι υἷες Ἀχαιῶν,
Νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ, χασσάμενος πελεμίχθη,
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνὼς,
Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ
Παρμένετ'· οὔτι δηρὸν ἐμὲ σχήσουσιν Ἀχαιοὶ,
Καὶ μάλα πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες·
Ἀλλ' (οἴω) χάσσονται ὑπ' ἔγχεος, εἰ ἐτεόν με
Ὦρσε θεῶν ὤριστος ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Δηΐφοβος δ' ἐν τοῖσι μέγα φρονέων ἐβεβήκει
Πριαμίδης, πρόσθεν δ' ἔχεν ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Κοῦφα ποσὶ περιβιβὰς, καὶ ὑπασπίδια περιποδίζων·
Μηριόνης δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην
Ταυρείην· τῆς δ' οὔτι διήλασεν, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Ἐν καυλῷ ἐάγη δολιχὸν δόρυ· Δηΐφοβος δὲ
Ἀσπίδα ταυρείην σχέθ' ἀπὸ ἕο, δεῖσε δὲ θυμῷ

Sylva: hic autem cursu perpetuò currit magnâ vi, donec pervenerit
In planitiem, tum verò nequaquam volvitur, cursu licèt incitatus:
Sic Hector, hactenus quidem minabatur usque ad mare
Facile *se* perventurum ad tentoria & naves Achivorum,
Interficientem, verùm quando jam in densas incidisset phalangas,
Stetit propè admodum accedens: ex adverso autem filii Achivorum,
Percutientes ensibùsque & hastis utrinque-acutis,
Repulerunt *eum* à se: ille verò, cedens asperâ-vi-concussus est,
Vociferatus est autem altâ voce Trojanos inclamans,
Trojani & Lycii & Dardani cominùs-pugnantes
Perstate: haudquaquam diu me sustinebunt Achivi,
Licèt admod. addensatis-ordine-quadrato-agminibus seipsos instruxerût:
Sed (puto) cedent hastâ *meâ* fugati, si verè me
Incitavit deorum potentissimus altitonans maritus Junonis.
Sic fatus, excitavit robur & animum uniuscujusque.
Deiphobus autem inter hos elato-animo-incedebat
Priamides, præ se autem tenebat clypeum undique æquale,
Levi passu progrediens, & clypeo-tectus procedens:
Meriones autem in eum collimabat hastam fulgentem,
Et percussit, neque aberravit à clypeo undique æquali
Taurino: id autem haudquaquam trajecit, sed multò prius
In extremo fracta est longa hasta: Deiphobus autem
Scutum taurinum tenuit procul à se, timuit autem animo

141. Ἀσφαλέως.] Παραμόνως.* Ἀπαραβόλως.*
142. Ἰσόπεδον.] Ἰσώμαλον τόπον. Ἐσσύμενός περ.] Καίπερ ὁρμῇ πολλῇ χρώμενος.
143. Ἀπείλει.] Ἠπείλει, ὑπισχνεῖτο. Ὅτε δὲ τὸ καυχᾶται καὶ ἀπειλήσει δηλοῖ.
145. Πυκινῇς φάλαγξι.] Ταῖς πυκναῖς τάξεσιν. Ἐνέκυρσεν.] Ἐνέτυχεν.
146. Ἐγχειμφθείς.] Ἐνερείσας.
147. Ἀμφιγύοισιν.] Ἑκατέρωθεν ἠκονημένοις, καὶ * τὰ γυῖα * βλάπτειν δυναμένοις.
149. Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον.] Διὰ παντὸς τοῦ πέρατος ἀκουσθῆναι δυνάμενον. Ἢ, διαπεράσιμον εἰς ἀκοάς. Ἢ, διαπρύσιον διαφανὲς, καὶ σημαντικόν.
150. Δάρδανοι.] Οἱ ἐν Δαρδάνου πόλει τῆς Τροίας οἰκοῦντες.
151. Σχήσουσιν.] Ἐφέξουσι, κωλύσουσι.
152. Πυργηδόν.] Δίκην πύργου. ἐν τάξει. Ἔστι δὲ ἐπίρρημα παραβολοειδὲς, ὅμοιον τῷ σφαιρηδόν.
158. Κοῦφα ποσὶ περιβιβάς.] Ἤτοι, μετέωρα καὶ ὑψηλὰ περιβαίνων. Ἢ, ἐπ' ἄκρων τῶν ποδῶν βαδίζων οἱονεὶ ἀκροβηματίζων. Ὑπασπίδια περιποδίζων.] Ὑπὸ τῇ ἀσπίδι ἠρέμα καὶ ἐνρύθμως βαίνων. Ἢ, ὑπὸ τὴν ἀσπίδα τοὺς πόδας τιθείς. τουτέστι, περικαλύπτων αὐτοὺς τῇ ἀσπίδι κατὰ τὴν πορείαν. Ἐξ οὗ πρόδηλον, ὅτι οὐκ εἶχεν ὁ Δηΐφοβος ἀμφιβρότην ἀσπίδα, οὐδὲ ὅπλα, ἐπεὶ ἂν αὐτὴν ἐκράτει.
159. Αὐτοῖο τιτύσκετο.] Κατ' αὐτοῦ ἐστοχάζετο.
162. Καυλῷ.] Καυλὸς, τὸ ἄκρον τοῦ δόρατος, τὸ ἐμβαλλόμενον εἰς τὴν ἐπιδορατίδα. Ἐάγη.] Κατεάγη, ἐκλάσθη.

Ἔγχος Μηριόναο δαΐφρονος· αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
Ἂψ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, χώσατο δ' αἰνῶς
Ἀμφότερον, νίκης τε καὶ ἔγχεος ὃ ξυνέαξε·
Βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Οἰσόμενος δόρυ μακρὸν ὅ οἱ κλισίηφι λέλειπτο.
Οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Τεῦκρος δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα
Ἴμβριον αἰχμητὴν, πολυΐππου Μέντορος υἱόν·
Ναῖε δὲ Πήδαιον πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν,
Κούρην δὲ Πριάμοιο νόθην ἔχε Μηδεσικάστην·
Αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιέλισσαι,
Ἂψ εἰς Ἴλιον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρώεσσι·
Ναῖε δὲ πὰρ Πριάμῳ· ὁ δέ μιν τίεν ἶσα τέκεσσι.
Τόν ῥ' υἱὸς Τελαμῶνος ὑπ' οὔατος ἔγχεϊ μακρῷ
Νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δ' αὖτ' ἔπεσεν μελίη ὥς,
Ἥτ' ὄρεος κορυφῇ ἕκαθεν περιφαινομένοιο
Χαλκῷ τεμνομένη τέρενα χθονὶ φύλλα πελάσσῃ·
Ὣς πέσεν· ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Τεῦκρος δ' ὡρμήθη μεμαὼς ἀπὸ τεύχεα δῦσαι·
Ἕκτωρ δ' ὁρμηθέντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
Τυτθόν· ὁ δ' Ἀμφίμαχον Κτεάτου υἷ' Ἀκτορίωνος,
Νισσόμενον πόλεμόνδε κατὰ στῆθος βάλε δουρί.
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἕκτωρ δ' ὡρμήθη κόρυθα κροτάφοις ἀραρυῖαν
Κρατὸς ἀφαρπάξαι μεγαλήτορος Ἀμφιμάχοιο·

Haftam Merionis bellicofi: ille verò heros
Retrò fociorum in agmen receffit, iratus eft autem graviter
Propter utrumque, victoriámque *amiffam* & haftam quam fregerat:
Perrexit autem ire præterque tentoria & naves Achivorum,
Allaturus haftam longam quæ fibi in tentoriis reliqua erat.
Alii verò pugnabant, clamor autem immenfus exortus erat.
Teucer autem primus Telamonius virum interfecit
Imbrium armis-acerrimum, divitis equorum Mentoris filium:
Habitabat autem Pedæum antequam venerant filii Achivorum,
Filiam autem Priami notham uxorem habebat Medeficaften:
Verùm poftquam Danaorum naves venerant utrinque-remis actæ,
Rurfus ad Ilium venit, excellebat autem inter Trojanos:
Habitabat autem apud Priamum: is autè eum honorabat æque ac filios.
Hunc filius Telamonius fub aurem hafta longa
Vulneravit, evulfitque haftam: ille verò cecidit fraxinus tanquam,
Quæ montis in vertice procul confpicui
Ære recifa tenera terræ folia admovit:
Sic cecidit: circum autem ipfum fonitum-dederunt arma varia ære.
Teucer autem accurrit cupiens arma exuere:
Hector verò in accurrentem jaculatus eft hafta fulgenti:
Sed hic quidem ex-adverfo confpicatus evitavit æream haftam
Paululum: is autem Amphimachum Creati filium Actorionis,
Venientem ad pugnam ad pectus percuffit hafta.
Fragorem verò edidit cadens, & fonitum dedere arma fuper ipfum.
Hector autem accurrit ut galeam temporibus aptam
Capite deriperet magnanimi Amphimachi:

---

165. Χώσατο δ' αἰνῶς.] Ἐλυπήθη γὰρ καθ' ἀμφότερα, ἐπί τε τῷ τὴν νίκην ἀφῃρῆσθαι, καὶ ἐπὶ τῷ κεκλάσθαι τὸ δόρυ.

168. Οἰσόμενος.] Κομίσων, οἴσων. Διαφέρει δὲ τὸ οἴσων, καὶ τὸ οἰσόμενος. Οἴσων μὲν γὰρ ἑτέρῳ· Οἴσετε θεῖον χερὶ, κακῶν ἄκος, οἴσετε δ' ἄρνα Λευκόν. Οἰσόμενος δὲ ἑαυτῷ.

172. Πήδασον.] Πήδασος, πόλις Καρίας.

178. Μελίη ὥς.] Ὡς μελία. Ἔστι δὲ εἶδος δένδρου.

179. Κορυφῇ.] Ἐξοχῇ. Ἕκαθεν περιφαινομένοιο.] Πόρρωθεν ὁρωμένου, περιόπτου.

180. Τέρενα.] Τρυφερὰ, ἁπαλὰ, ῥᾳδίως δυνάμενα τείρεσθαι. Ἔπη δὲ, χλωρά. Ἔοικε δὲ ὥσπερ συναλγῶν τῷ δένδρῳ τοιαῦτα εἰρηκέναι.

181. Βράχε τεύχεα.] Ὠνοματοπεποίηκεν. Ἐντεῦθεν δὲ ἀπὸ τοῦ ἤχου τῶν ὑδάτων καὶ τὸ βρέχειν ὠνόμασαι. Ὁ δὲ λόγος· τὰ περὶ αὐτὸν τεύχεα ἔβραχεν.

185. Νισσόμενον.] Παραγιγνόμενον.

190. Ὀρέ-

Αἴας δ' ὁρμηθέντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
Ἕκτορος· ἀλλ' οὔπη χροὸς εἴσατο, πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
Σμερδαλέῳ κεκάλυφθ'. ὁ δ' ἄρ' ἀσπίδος ὀμφαλὸν οὖτα,
Ὦσε δέ μιν σθένεϊ μεγάλῳ· ὁ δὲ χάσσατ' ὀπίσσω
Νεκρῶν ἀμφοτέρων. τοὺς δ' ἐξείρυσαν Ἀχαιοί·
Ἀμφίμαχον μὲν ἄρα Στιχίος δῖός τε Μενεσθεὺς
Ἀρχοὶ Ἀθηναίων κόμισαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν·
Ἴμβριον αὖτ' Αἴαντε μεμαῶτε θούριδος ἀλκῆς,
Ὥστε δύ' αἶγα λέοντε κυνῶν ὑπὸ καρχαροδόντων
Ἁρπάξαντε φέρητον ἀνὰ ῥωπήϊα πυκνά,
Ὑψοῦ ὑπὲρ γαίης μετὰ γαμφηλῇσιν ἔχοντε·
Ὥς ῥα τὸν ὑψοῦ ἔχοντε δύω Αἴαντε κορυστὰ
Τεύχεα συλήτην, κεφαλὴν δ' ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς
Κόψεν Ὀϊλιάδης κεχολωμένος Ἀμφιμάχοιο·
Ἧκε δέ μιν σφαιρηδὸν ἑλιξάμενος δι' ὁμίλου,
Ἕκτορι δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν ἐν κονίῃσι.
Καὶ τότε δὴ περὶ κῆρι Ποσειδάων ἐχολώθη,
Υἱωνοῖο πεσόντος ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Ὀτρυνέων Δαναοὺς, Τρώεσσι δὲ κήδε' ἔτευχεν.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα οἱ δουρικλυτὸς ἀντεβόλησεν,
Ἐρχόμενος παρ' ἑταίρου, ὅ οἱ νέον ἐκ πολέμοιο
Ἦλθε, κατ' ἰγνύην βεβολημένος ὀξέϊ χαλκῷ·
Τὸν μὲν ἑταῖροι ἔνεικαν, ὁ δ' ἰητροῖς ἐπιτείλας
Ἤϊεν ἐκ κλισίης· ἔτι γὰρ πολέμοιο μενοίνα
Ἀντιάαν. τὸν δὲ προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων,
Εἰσάμενος φθογγὴν Ἀνδραίμονος υἷι Θόαντι,

Ajax autem in accurrentem jaculatus est hastâ splendenti
Hectorem: sed nullibi ad corpus pervenit, totus enim ære
Horrendo tectus erat. Ille autem scuti umbonem percussit,
Reppulit autem eum vi magnâ: isque cedebat retrò
A cadaveribus ambobus. Hæc autem extraxerunt Achivi:
Amphimachum quidem Stichius nobilisque Menestheus
Principes Atheniensium portaverunt ad exercitum Achivorum:
Imbrium verò Ajaces studiosi impetuosæ pugnæ,
Ut duo capram leones à canibus serratis dentibus
Ereptam ferunt per virgulta densa,
Altè supra terram in malis tenentes:
Sic utique hunc altè tenentes duo Ajaces bellatores
Arma detraxerunt, caput autem molli à cervice
Amputavit Oiliedes iratus Amphimachi gratiâ:
Misit autem illud instar globi rotatum per turbam,
Hectori verò ante pedes cecidit in pulveribus.
Et tum jam ex animo Neptunus iratus erat,
Nepotis gratiâ cæsi in gravi pugna.
Perrexit autem ire præterq; tentoria & naves Achivorum,
Incitaturus Danaos, Trojanis autem clades moliebatur.
Idomeneus autem ei hastæ-inclytus occurrit,
Rediens à socio, qui ei nuper è prælio
Venerat, ad poplitem vulneratus acuto ære:
Eum quidem socii asportaverant, ipse autem postq. medicis mand. dederat
Redibat ex tentorio: adhuc enim pugnæ cupiebat
Particeps esse. Hunc autem allocutus est rex Neptunus,
Assimilato se voce Andræmonis filio Thoanti,

190. Ὀρέξατο.] Ἐξέτεινε.
191. Χροὸς εἴσατο.] Διὰ τοῦ χρωτὸς διῆλθε.
198. Καρχαροδόντων.] Ὀξεῖς καὶ ἐπικαμπεῖς ὀδόντας ἐχόντων.
199. Ῥωπήϊα.] Οἱ τόποι ἐν οἷς ῥῶπες φύονται. Ῥῶπες δὲ πολύφυλλα καὶ ἱμαντώδη φυτὰ δρυῶν.
200. Ὑψοῦ.] Ἐν ὕψει. Γαμφηλῇσι.] Γαμφαῖς. Σιαγόσι. Παρὰ τὸ κεκάμφθαι.
201. Κορυστά.] *Δυϊκῶς.* Κορυσταί. Ὁπλῖται.
202. Συλήτην.] Ἢ δυϊκόν ἐστιν, ἢ παρὰ τὸ συλησάτην.
204. Σφαιρηδόν.] Δίκην σφαίρας. Ἑλιξάμενος.] Ἐπιστραφείς.
207. Υἱωνοῖο.] Ἐκγόνου.
212. Ἰγνύην.] Ἀγκύλην. Ἤ, τὸ ὄπισθεν τοῦ γόνατος.
213. Ἔνεικαν.] Ἐκόμισαν.
214. Μενοίνα.] Ἐνεθυμεῖτο.
215. Ἀντιάαν.] Μεταλαμβάνειν, ἐφάπτεσθαι.
216. Εἰσάμενος.] Ὁμοιωθείς.

Ὃς πάσῃ Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι,
Αἰτωλοῖσιν ἄνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ,
Ἰδομενεῦ Κρητῶν βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαὶ
Οἴχονται τὰς Τρωσὶν ἀπείλεον υἷες Ἀχαιῶν;
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα,
Ὦ Θόαν, οὔτις ἀνὴρ νῦν γ' αἴτιος, ὅσσον ἔγωγε
Γινώσκω· πάντες γὰρ ἐπιστάμεθα πολεμίζειν·
Οὔτε τινὰ δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτε τις ὄκνῳ
Εἴκων, ἀνδύεται πόλεμον κακόν· ἀλλά που οὕτω
Μέλλει δὴ φίλον εἶναι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι,
Νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς.
Ἀλλὰ Θόαν, καὶ γὰρ τοπάρος μενεδήϊος ἦσθα,
Ὀτρύνεις δὲ καὶ ἄλλον ὅθι μεθιέντα ἴδηαι·
Τῷ νῦν μήτ' ἀπόληγε, κέλευέ τε φωτὶ ἑκάστῳ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Ἰδομενεῦ, μὴ κεῖνος ἀνὴρ ἔτι νοστήσειεν
Ἐκ Τροίης, ἀλλ' αὖθι κυνῶν μέλπηθρα γένοιτο,
Ὅστις ἐπ' ἤματι τῷδε ἑκὼν μεθίῃσι μάχεσθαι.
Ἀλλ' ἄγε τεύχεα δεῦρο λαβὼν ἴθι· ταῦτα δ' ἅμα χρὴ
Σπεύδειν· αἴκ' ὄφελός τι γενώμεθα καὶ δύ' ἐόντε.
Συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν, καὶ μάλα λυγρῶν.
Νῶϊ δὲ καί κ' ἀγαθοῖσιν ἐπιστάμεθα μάχεσθαι·

Qui per totam Pleurona & excelsam Calydona,
Ætolis imperabat, deusque tanquam honorabatur à populo,
Idomeneu Cretum princeps, quo tibi minæ
Abierunt quas Trojanis minabantur filii Achivorum?
Hunc verò vicissim Idomeneus Cretum ductor contra allocutus est,
O Thoa, nullus vir nunc in culpa, quantum equidem
Intelligo: omnes enim scimus præliari:
Neque quenquam timor detinet exanimans, neque quisquam pigritiæ
Cedens, detrectat pugnam perniciosam: sed fortè hoc modo
Ita-est jam ut gratum sit præpotenti Saturnio,
Inglorios perire procul ab Argo hîc Achivos.
Sed Thoa, etënim ante bellicosus fuisti,
Hortari-soles autem & alium ubi remittentem videris:
Itaque ne nunc quidem cessa *ipse*, hortareque virum quemque.
Huic autem respondit deinde Neptunus quatiens-terram,
Idomeneu, ne ille vir ampliùs revertatur
E Troja, sed hîc canibus ludibrium fiat,
Quicunque die hoc volens remiserit pugnam.
Sed agè armis huc sumptis veni: hæc autem simul oportet
Maturare: si quem usum afferamus duo licèt existentes.
In unum enim collata virtus est virorum, etiam valde imbellium.
Nos autem & cum fortibus novimus pugnare:

---

217. Πλευρῶνι καὶ Καλυδῶνι.] Ἀντὶ τοῦ Πλευρῶνος καὶ Καλυδῶνος. εἰσὶ δὲ πόλεις Αἰτωλίας.

218. Αἰτωλοῖσιν ἄνασσεν.] Αἰτωλὸς παῖς μὲν ἦν Ἐνδυμίωνος. Ὃς ἀκούσιον φόνον δράσας, ἔφυγεν εἰς τὴν ἀπ' αὐτοῦ προσαγορευθεῖσαν Αἰτωλίαν, κἀκεῖ τεκνοῦται Πλευρῶνα. Ἀφ' οὗ ἡ ἐν Αἰτωλίᾳ πόλις Πλευρὼν ἐκλήθη. Τούτου δὲ γίγνονται δύο παῖδες, Κούρης καὶ Καλυδών. Ἀφ' ὧν ἄλλαι δύο πόλεις ἐν Αἰτωλίᾳ προσηγορεύθησαν.

219. Ποῦ τοι ἀπειλαί.] Λείπει τὸ εἰσίν. ἔπειτα ἀπὸ ἄλλης διανοίας, Οἴχονται τὰς Τρωσὶν ἀπείλεον υἷες Ἀχαιῶν.

222. Ὅσσον ἔγωγε Γιγνώσκω.] Ὅσον ἐγὼ γνωρίζω.

223. Ἐπιστάμεθα.] Δυνάμεθα, ἐμπείρως ἔχομεν.

224. Ἴσχει.] Ἐπέχει. Ἀκήριον.] Ἀψυχοποιόν.

225. Ἀνδύεται.] Ἀναδύεται.

226. Μέλλει * δὴ φίλον εἶναι.*] Ἔοικε. *φιλεῖ ἁ.*

227. * Νωνύμνους.] Ἀνωνύμους. νωνύμους. Κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ν, διὰ τὴν προλήγουσαν βραχεῖαν.*

228. Μενεδήϊος.] Ὑπομονητικὸς ἐν τῇ μάχῃ.

233. Μέλπηθρα.] Ἐμπαίγματα, παίγνια. Εἰώθασι γὰρ οἱ κύνες κορεσθέντες τοῖς λειψάνοις ἐμπαίζειν. λέων δὲ τὸ πᾶν ἐσθίει.

236. Σπεύδειν.] Κακοπαθεῖν, ἐνεργεῖν.

237. Συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν.] Ἀντὶ τοῦ, συμφορητή. Τὸ δὲ ὅλον· καὶ ἡ τῶν δειλῶν καὶ ἀνάνδρων καὶ μάλα λυγρῶν δύναμις, εἰς ταὐτὸ συνελθοῦσα, ἀρετὴν γεννᾷ. οὐδεμία πρόφασις λείπει τοῖς ἀνδρείοις, εἴγε καὶ δειλοὶ ἀλλήλοις συνιόντες, ἐνάρετα δρῶσι. καὶ μάλα λυγρῶν ἀνδρῶν συμφορητὴ γίγνεται ἀρετή· πόσῳ μᾶλλον, ὅτε καὶ ἀγαθοῖς ἡμεῖς δυνάμεθα μάχεσθαι;

238. Νῶϊ δὲ καί κ' ἀγαθοῖσιν ἐπιστάμεθα μάχεσθαι.] Ἡμεῖς δὲ καὶ ἀνδρείοις δυνάμεθα μάχεσθαι. Ἐπιστάμεθα γὰρ, τὸ δυνάμεθα.

239. Αμ-

Ὣς εἰπὼν ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἀμπόνον ἀνδρῶν·
Ἰδομενεὺς δ' ὅτε δὴ κλισίην εὔτυκτον ἵκανε,
Δύσετο τεύχεα καλὰ περὶ χροΐ, γλῦτο δὲ δοῦρε·
Βῆ δ' ἴμεν ἀστεροπῇ ἐναλίγκιος, ἥν τε Κρονίων
Χειρὶ λαβὼν ἐτίναξεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
Δεικνὺς σῆμα βροτοῖσιν, ἀρίζηλοι δέ οἱ αὐγαί·
Ὣς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος.
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ θεράπων ἐῢς ἀντεβόλησεν,
Ἐγγὺς ἔτι κλισίης· μετὰ γὰρ δόρυ χάλκεον ᾔει
Οἰσόμενος. τὸν δὲ προσέφη σθένος Ἰδομενῆος,
Μηριόνη, Μόλου υἱὲ, πόδας ταχὺ, φίλταθ' ἑταίρων,
Τίπτ' ἦλθες πόλεμόν τε λιπὼν καὶ δηϊοτῆτα;
Ἠέ τι βέβληαι, βέλεος δέ σε τείρει ἀκωκή;
Ἠέ τευ ἀγγελίης μετ' ἔμ' ἤλυθες; οὐδέ τι αὐτὸς
Ἧσθαι ἐνὶ κλισίῃσι λιλαίομαι, ἀλλὰ μάχεσθαι.
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἰδομενεῦ Κρητῶν βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Ἔρχομαι, εἴ τι τοι ἔγχος ἐνὶ κλισίῃσι λέλειπται,
Οἰσόμενος. τό νυ γὰρ κατεάξαμεν ὃ πρὶν ἔχεσκον,
Ἀσπίδα Δηϊφόβοιο βαλὼν ὑπερηνορέοντος.
Τὸν δ' αὖ Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα,
Δοῦρα δ' αἴ κ' ἐθέλῃσθα, καὶ ἓν καὶ εἴκοσι δήεις,
Ἑσταότ' ἐν κλισίῃ πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
Τρώϊα, τὰ κταμένων ἀποαίνυμαι. οὐ γὰρ ὀΐω
Ἀνδρῶν δυσμενέων ἑκὰς ἱστάμενος πολεμίζειν.

Sic fatus ille quidem rursus abiit deus ad pugnam virorum:
Idomeneus autem quando jam ad tentorium bene-structum venerat,
Induit arma pulchra circa corpus, sumpsitque duo-hastilia:
Perrexit autem ire fulguri similis, quod Saturnius
Manu acceptum mittit vibratum à corusco Olympo,
Ostendens signum hominibus, praeclari autem ejus radii:
Sic hujus æs splendebat circa pectora currentis,
Meriones autem ei famulus bonus occurrit,
Existenti prope adhuc tentorium: nam hastam æream ibat
Sumpturus. Hunc autem allocuta est vis Idomenei,
Merione, Moli fili, pedibus celer, charissime sodalium,
Cur venisti prælioque relicto & pugna?
Nunquid vulneratus es, telique te affligit cuspis?
An alicujus-rei nuncius me arcessiturus venisti? nec omnino ipse
Desidere in tentoriis cupio, sed pugnare.
Hunc verò Meriones prudens vicissim allocutus est,
Idomeneu Cretum princepsære-loricatorum,
Venio, si qua tibi hasta in tentoriis relicta est,
Sumpturus. Eam enim jam confregimus quam prius habebam,
Clypeo Deiphobi percusso ferocientis.
Hunc verò Idomeneus Cretum ductor vicissim allocutus est,
Hastas quidem si volueris, & unam & viginti invenies,
Stantes in tentorio ad parietes collucentes
Trojanas, quas à cæsis abstuli. Non enim profiteor
A viris hostibus longè stans pugnare.

---

239. Ἀμπόνον.] Ἐπὶ τὸν πόλεμον.

242. Ἐναλίγκιος.] Ὅμοιος.

243. Αἰγλήεντος.] Λαμπροῦ.

244. Ἀρίζηλοι.] Μεγάλως ἔκδηλοι. * ἀείδηλοι.*

247. Μετὰ γὰρ δόρυ χάλκεον ᾔει Οἰσόμενος.] Ἀπῄει γὰρ δόρυ κομίσων.

249. Μηριόνη, Μόλου υἱὲ, πόδας ταχὺ, φίλταθ' ἑταίρων.] Δι' ἑνὸς στίχου καὶ τῆς συγγενείας ὑπέμνησε, καὶ τὴν τῶν ποδῶν ῥώμην ἐμαρτύρησε, καὶ τὸ ὑπερβάλλον αὐτοῦ τῆς φιλοστοργίας ἐνεδείξατο.

251. Ἠέ τι βέβληαι.] Ἢ τέτρωσαί τι μέρος τοῦ σώματος.

252. Ἠέ τευ ἀγγελίης μετ' ἔμ' ἤλυθες.] Ἢ περί τινος ἀγγελίας πρὸς ἐμὲ παραγέγονας.

257. Τό νυ γάρ.] Ἐκεῖνο γὰρ δή.

260. Δήεις.] Εὑρήσεις.

261. Ἐνώπια.] Οἱ ἐναντίοι κατὰ τὰς εἰσόδους τοῖχοι. Ἵν' ᾖ, δοῦρατα παμφανόωντα δηλονότι. Καὶ ἐν τῇ Θ οὕτως· Ἅρματα δ' ἔκλινεν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα.

162. Κταμένων.] Ἀναιρουμένων. Ἀποαίνυμαι.] Ἀφαιροῦμαι.

263. Ἑκάς.] Μακρὰν, πόῤῥω.

265. Γα-

Τῷ μοι δέρατ' ἔστι καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
Καὶ κόρυθες καὶ θώρηκες λαμπρὸν γανόωντες.
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Καί τοι ἐμοὶ παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Πόλλ' ἔναρα Τρώων· ἀλλ' οὐ σχεδόν ἐστιν ἑλέσθαι.
Οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐμέ φημι λελασμένον ἔμμεναι ἀλκῆς,
Ἀλλὰ μετὰ πρώτοισι μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν
Ἵσταμαι, ὁππότε νεῖκος ὀρώρηται πολέμοιο.
Ἄλλον πού τινα μᾶλλον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Λήθω μαρνάμενος, σὲ δὲ ἴδμεναι αὐτὸν ὀΐω.
Τὸν δ' αὖ Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα,
Οἶδ' ἀρετὴν οἷός ἐσσι· τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι;
Εἰ γὰρ νῦν παρὰ νηυσὶ λεγοίμεθα πάντες ἄριστοι
Ἐς λόχον, (ἔνθα μάλιστ' ἀρετὴ διαείδεται ἀνδρῶν,
Ἔνθ' ὅ, τε δειλὸς ἀνήρ, ὅς τ' ἄλκιμος ἐξεφαάνθη·
Τοῦ μὲν γάρ τε κακοῦ τρέπεται χρὼς ἄλλυδις ἄλλῃ,
Οὐδέ οἱ ἀτρέμας ἧσθαι ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμός,
Ἀλλὰ μετοκλάζει, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους πόδας ἵζει·
Ἐν δέ τέ οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει
Κῆρας ὀϊομένῳ· πάταγος δέ τε γίνετ' ὀδόντων·
Τοῦ δ' ἀγαθοῦ οὔτ' ἂρ τρέπεται χρώς, οὔτέ τι λίην
Ταρβεῖ, ἐπειδὰν πρῶτον ἐσίζηται λόχον ἀνδρῶν,
Ἀρᾶται δὲ τάχιστα μιγήμεναι ἐν δαῒ λυγρῇ)

Ideo mihi hastæ sunt & scuta umbonibus-munita,
Et galeæ & thoraces lucidum renidentes.
Hunc autem Meriones prudens vicissim allocutus est,
Sed & mihi apud tentoriumque & navem nigram
Multa spolia Trojanorum: sed non prope sunt ut sumere possim.
Neque enim ne me quidem puto oblitum esse fortitudinis,
Sed inter primos in pugna illustres-viros-reddente
Sto, quando certamen exortum fuerit belli.
Alium forte aliquem magis Achivorum ære-loricatorum
Lateo pugnans, te verò scire ipsum puto.
Hunc verò Idomeneus Cretum ductor vicissim allocutus est,
Novi virtute qualis sis: quid te oportet hæc dicere?
Si enim nunc prope naves sedeamus omnes fortissimi
In insidiis (ubi maximè virtus dispicitur virorum,
Ubi quique timidus vir, quique fortis conspicuus est:
Ignavi etenim mutatur corpus aliò atque aliò,
Neque ei sine tremore ut sedeat continetur in præcordiis animus,
Sed curvatis-genibus-sedem-mutat, & super ambos pedes sedet:
Intusque ei cor valde in pectoribus palpitat
Mortem expectanti: stridor autem oritur dentium:
Strenui autem neque mutatur corpus, neque valde
Timet, postquam primùm insederit insidias virorum,
Optat autem quàm citissimè misceri in prælio gravi)

---

265. Γανόωντες.] Λαμπρυνόμενοι, στίλβοντες.

267. Καί τοι ἐμοί.] Καὶ ἐμοὶ δή.

268. Ἀλλ' οὐ σχεδόν ἐστιν ἑλέσθαι.] Ἀλλ' οὐκ ἔστι μοι ἐγγὺς ὥστε λαβεῖν.

275. Τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι.] Οἷον, οὐ χρή σε περὶ τούτων λέγειν τί.

276. Εἰ γὰρ δὴ παρὰ νηυσὶ λεγοίμεθα.] Τὸ ἑξῆς· εἰ γὰρ νῦν παρὰ νηυσὶ λεγοίμεθα εἰς λόχον, οὐδέ κεν ἔνθα τεὸν μένος. Τὰ δὲ λοιπὰ διαμέσου, πρὸς τὸ, δυσυπομόνητον εἶναι καὶ τοῖς ἀνδρειοτάτοις τὴν ἐνέδραν. Λεγοίμεθα.] Καταριθμοίμεθα.

277. Διαείδεται.] Δείκνυται, φαίνεται.

279. Τρέπεται.] Μετατρέπεται, μεταβάλλεται. Ἄλλυδις ἄλλῃ.] Ἀπ' ἄλλου εἰς ἄλλο κατάστημα.

280. Ἐρητύεται.] Κατέχεται.

281. Μετοκλάζει.] Μετακαθίζει ἐπ' ἀμφοτέρους πόδας. Ὀκλὰξ γάρ ἐστι τὸ, ἐπὶ γόνυ. Ὅ ἐστιν, ἐγκλίνει τὰ γόνατα, διὰ δειλίαν μετακαθίζων.

282. Πατάσσει.] Κτυπεῖ, ἢ, κινεῖται μείζονι παλμῷ ἀπὸ τοῦ πολλοῦ φόβου.

283. Κῆρας ὀϊομένῳ.] Θάνατον προσδοκῶντι. Πάταγος.] Κτύπος.

285. Ταρβεῖ.] Φοβεῖται. Ἐπειδὰν πρῶτον ἐσίζηται λόχον ἀνδρῶν.] Ἐπὰν ἅπαξ καθεσθῇ ἐν τῇ ἐνέδρᾳ τῶν ἀνδρῶν.

286. Ἀρᾶται δὲ τάχιστα μιγήμεναι ἐν δαῒ λυγρῇ.] Εὔχεται δὲ ὁ γενναῖος ἀνὴρ τὴν ταχίστην συμβαλεῖν τοῖς πολεμίοις. Δαῒ λυγρῇ.] Τῇ χαλεπῇ μάχῃ.

Οὐδέ κεν ἔνθα τεόν γε μένος καὶ χεῖρας ὄνοιτο·
Εἴπερ γάρ κε βλεῖο πονεύμενος, ἠὲ τυπείης,
Οὐκ ἂν ἐν αὐχέν' ὄπισθε πέσοι βέλος, οὐδ' ἐνὶ νώτῳ,
Ἀλλά κεν ἢ στέρνων ἢ νηδύος ἀντιάσειε
Πρόσσω ἱεμένοιο μετὰ προμάχων ὀαριστύν.
Ἀλλ' ἄγε, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα νηπύτιοι ὣς
Ἑσταότες, μή πού τις ὑπερφιάλως νεμεσήσῃ.
Ἀλλὰ σύ γε κλισίηνδε κιὼν ἕλευ ὄβριμον ἔγχος.
Ὣς φάτο. Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Καρπαλίμως κλισίηθεν ἀνείλετο χάλκεον ἔγχος·
Βῆ δὲ μετ' Ἰδομενῆα, μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.
Οἷος δὲ βροτολοιγὸς Ἄρης πόλεμόνδε μέτεισι,
Τῷ δὲ Φόβος φίλος υἱὸς ἅμα κρατερὸς καὶ ἀταρβὴς
Ἕσπετο, ὅς τ' ἐφόβησε ταλάφρονά περ πολεμιστήν·
Τὼ μὲν ἄρ' ἐκ Θρῄκης Ἐφύρους μέτα θωρήσσεσθον,
Ἠὲ μετὰ Φλεγύας μεγαλήτορας· οὐδ' ἄρα τώ γε
Ἔκλυον ἀμφοτέρων, ἑτέροισι δὲ κῦδος ἔδωκαν·
Τοῖοι Μηριόνης τε καὶ Ἰδομενεὺς ἀγοὶ ἀνδρῶν
Ἤϊσαν ἐς πόλεμον, κεκορυθμένοι αἴθοπι χαλκῷ.

Ne ibi quidem tuos animos & manus *quis* vituperarit:
Si quando enim seu eminùs vulneratus fueris in-pugna-laborans, seu cominùs,
Non in cervicem à-tergo ceciderit telum, nec in dorsum,
Sed vel pectoribus vel ventri occurrerit
Ulterius rectà ruentis ad primorum pugnatorum turbam.
Sed age, ne amplius hæc dicamus fatui tanquam
Stantes, ne forte quis suprà-modum indignetur.
Verùm tu ad-tentorium profectus sume validam hastam.
Sic dixit: Meriones autem veloci par Marti
Raptim è-tentorio sustulit æream hastam:
Secutus est autem Idomeneum, valde pugnæ studiosus.
Qualis autem hominum-pernicies Mars ad-pugnam accedit,
Ipsumque Fuga charus filius simul validus & impavidus
Comitatur, qui terret pectoris-licèt-constantis bellatorem:
Hi quidem è Thracia in Ephyros armantur,
Vel in Phlegyas magnanimos: neque hi quidem
Exaudierunt utrosque, sed alteris gloriam dederunt:
Tales Merionesque & Idomeneus ductores virorum
Ibant ad pugnam armati corusco ære.

287. Οὐδέ κεν ἔνθα τεόν γε μένος καὶ χεῖρας ὄνοιτο.] Οὐδ' ἂν ἐνταῦθά τις καταμέμψοιτό σου τὴν δύναμιν καὶ τὴν προθυμίαν.

288. Βλεῖο.] Βληθείης. Πονεύμενος.] Ἐνεργῶν, πολεμῶν. Τυπείης.] Ἐκ χειρὸς πληγωθείης.

290. Στέρνων.] Στηθῶν. Νηδύος.] Τῆς γαστρός. Ἀντιάσειεν.] Ἀπαντήσοι, ἔλθοι.

291. Πρόσσω ἱεμένοιο.] Ἔμπροσθεν ὁρμῶντος. Μετὰ προμάχων ὀαριστύν.] Ἐν τῇ τῶν προαγωνιστῶν ὁμιλίᾳ καὶ συναναστροφῇ.

292. Λεγώμεθα.] Διαλεγώμεθα, ὁμιλῶμεν. Νηπύτιοι ὥς.] Ὡς νήπιοι, καὶ ἄφρονες.

293. Ὑπερφιάλως.] Ὑπερηφάνως, μεγάλως.

297. Μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.] Μεγάλως τοῦ πολέμου ἐπιμέλειαν καὶ φροντίδα ποιούμενος.

298. Πόλεμόνδε μέτεισιν.] Εἰς τὸν πόλεμον παραγίγνεται.

299. Ἀταρβής.] Ἄφοβος.

300. Ταλάφρονα.] Καρτερικὸν καὶ ὑπομονητικὸν φρόνημα ἔχοντα. ἀνδρεῖον.

301. Ἐφύρους.] Ἐπὶ τοὺς Ἐφυραίους πάλαι καλουμένους. νῦν δὲ Κραννωνίους. Ἰστέον δὲ, ὅτι Ἔφυραι εἰσὶ τέσσαρες. μία μὲν ἡ κατὰ Θεσσαλίαν. δευτέρα δὲ ἡ κατὰ τὴν Ἤπειρον. τρίτη δὲ ἡ τῆς Ἤλιδος. καὶ τετάρτη ἡ νῦν καλουμένη Κόρινθος. Νῦν οὖν λέγει τοὺς καλουμένους Κραννωνίους ἐν Θεσσαλίᾳ. ὡς Ἀπολλόδωρος ἱστορεῖ.

302. Φλέγυας.] Τοὺς ἐν Φωκίδι ἀθέους Γορτυνίους καλουμένους. οἳ ἐνέπρησαν τὸν ἐν Δελφοῖς ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἠὲ μετὰ Φλέγυας μεγαλήτορας.] Φλέγυες, Γόρτυναν κατοικοῦντες, παρανομώτατον καὶ λῃστρικὸν διῆγον βίον, καὶ καταπρέχοντες τοὺς περιοίκους, χαλεπῶς ἠδίκουν. Θηβαῖοι δὲ, πλησιόχωροι ὄντες, ἐδεδοίκεισαν καὶ μέχρι πολλοῦ, εἰ μὴ Ἀμφίων καὶ Ζῆθος, οἱ Διὸς καὶ Ἀντιόπης, ἐτείχισαν τὰς Θήβας. Εἶχε γὰρ Ἀμφίων λύραν, παρὰ Μουσῶν αὐτῷ δεδομένην. δι' ἧς κατέθελγε καὶ τοὺς λίθους, ὥστε καὶ πρὸς τὴν τειχοδομίαν αὐτομάτως ἐπέρχεσθαι. Τούτων μὲν οὖν ζώντων, οὐδὲν οἱ Φλέγυες τοὺς Θηβαίους ἠδυνήθησαν διαθεῖναι κακόν. Θανόντων δὲ αὐτῶν, ἐπελθόντες, σὺν Εὐρυμάχῳ τῷ βασιλεῖ τὰς Θήβας εἷλον. Πλείονα δὲ τολμῶντες ἀδικήματα, κατὰ Διὸς προαίρεσιν, ὑπὸ Ἀπόλλωνος διεφθάρησαν, ὡς ἱστορεῖ Φερεκύδης.

Τὸν καὶ Μηριόνης πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε,
Δευκαλίδη, πῇ τ' ἂρ μέμονας καταδῦναι ὅμιλον,
Ἢ ἐπὶ δεξιόφιν παντὸς στρατοῦ, ἢ ἀνὰ μέσσους,
Ἢ ἐπ' ἀριστερόφιν; ἐπεὶ οὔποθι ἔλπομαι οὕτω
Δεύεσθαι πολέμοιο καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα,
Νηυσὶ μὲν ἐν μέσσῃσιν ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἄλλοι,
Αἴαντές τε δύω, Τεῦκρός θ' ὃς ἄριστος Ἀχαιῶν
Τοξοσύνῃ, ἀγαθὸς δὲ καὶ ἐν σταδίῃ ὑσμίνῃ·
Οἵ μιν ἄδην ἐλόωσι καὶ ἐσσύμενον πολέμοιο,
Ἕκτορα Πριαμίδην· καὶ εἰ μάλα καρτερός ἐστιν,
Αἰπύ οἱ ἔσσεται μάλα περ μεμαῶτι μάχεσθαι,
Κείνων νικήσαντι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
Νῆας ἐνιπρῆσαι, ὅτε μὴ αὐτός γε Κρονίων
Ἐμβάλοι αἰθόμενον δαλὸν νήεσσι θοῇσιν.
Ἀνδρὶ δέ κ' οὐκ εἴξειε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Ὃς θνητός τ' εἴη καὶ ἔδοι Δημήτερος ἀκτὴν,
Χαλκῷ τε ῥηκτὸς μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν·
Οὐδ' ἂν Ἀχιλλῆϊ ῥηξήνορι χωρήσειεν
Ἔν γ' αὐτοσταδίῃ· ποσὶ δ' οὔπως ἐστὶν ἐρίζειν.
Νῶϊν δ' ὧδ' ἐπ' ἀριστερ' ἔχε στρατοῦ, ὄφρα τάχιστα
Εἴδομεν ἤέ τῳ εὖχος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν.
Ὣς φάτο. Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Ἦρχ' ἴμεν, ὄφρ' ἀφίκοντο κατὰ στρατὸν, ᾗ μιν ἀνώγει.
Οἱ δ' ὡς Ἰδομενῆα ἴδον φλογὶ εἴκελον ἀλκὴν,
Αὐτὸν καὶ θεράποντα σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι,
Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον, ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν.

Hunc & Meriones prior verbo allocutus est,
Deucalide, qua-parte fert-animus ingredi turbam,
An ad dextram totius exercitus, an per medios,
An ad sinistram? quoniam nullibi existimo adeò
Indigere certamine comantes Achivos.
Hunc verò Idomeneus Cretum ductor vicissim allocutus est,
Naves quidem ad medias qui auxilientur sunt & alii,
Ajacesque duo, Teucerque qui præstantissimus Achivorum
Arte sagittandi, strenuus autem & in statariâ pugnâ:
Qui illum satis exercebunt perquam-incitatum licet ad pugnam,
Hectorem Priamidem: etiam si admodum fortis est,
Arduum ei erit valdè licet ardenti in prælium,
Illorum victo robore & manibus audacibus,
Naves incendere, modò non ipse Saturnius
Injecerit ardentem torrem navibus velocibus.
Viro autem non cesserit magnus Telamonius Ajax,
Qui mortalisque sit & edat Cereris fruges,
Æreque violabilis magnisque saxis:
Ne ipsi quidem Achilli hostium-agmina-perrumpenti cesserit
In statariâ quidem *pugnâ*: pedibus autem nequaquã potest contendere.
Nobis autem huc ad sinistram cursum dirige exercitus, ut citissimè
Videamus an alicui gloriam præbebimus, an quis nobis.
Sic dixit. Meriones autem veloci par Marti
Cœpit ire, donec pervenerunt ad exercitum, quâ eum jusserat.
Hi autem postquam Idomeneum viderunt flammæ similem fortitudine,
Ipsum & famulum cum armis vario-artificio-factis,
Cohortantes per turbam, in ipsum omnes iverunt.

---

310. Δεύεσθαι.] Προσδεῖσθαι.
315. Ἄδην ἐλόωσιν.] Εἰς κόρον ἐλῶσιν. ὅ ἐστι, πολέμου κορεσθῆναι ποιήσωσιν.
317. Αἰπύ.] Μέγα, φοβερόν. Ἔσσεται.] Γενήσεται.
320. Δαλόν.] Δαυλὸν, κεκαυμένον ξύλον.
322. Ἔδοι.] Ἐσθίοι. Δημήτερος ἀκτήν.] Τὸν σῖτον. ἐπεὶ καταλεόμενος, καὶ ἀλευόμενος, ἄρτος γίνεται.
323. Χαλκῷ τε ῥηκτός.] Σιδηρότρωτος.
324. Ῥηξήνορι.] Ἀνδρείῳ. Παρὰ τὸ ῥέζειν. Χωρήσειε.] Παραχωρήσειεν.
325. Ἔν γ' αὐτοσταδίῃ.] Ἐν τῇ συσταδίῃ μάχῃ.
327. Εἴδομεν.] Ἀντὶ τοῦ, ἴδωμεν. θεασώμεθα. Ἤέ τῳ.] Ἤ τινι. Ὀρέξομεν.] Παρέξωμεν.

Τῶν δ' ὁμὸν ἵστατο νεῖκος ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσιν.
Ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ λιγέων ἀνέμων σπέρχωσιν ἄελλαι
Ἤματι τῷ ὅτε τε πλείστη κόνις ἀμφὶ κελεύθους,
Οἵτ' ἄμυδις κονίης μεγάλην ἱστᾶσιν ὀμίχλην·
Ὣς ἄρα τῶν ὁμόσ' ἦλθε μάχη, μέμασαν δ' ἐνὶ θυμῷ
Ἀλλήλους καθ' ὅμιλον ἐναιρέμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἔφριξεν δὲ μάχη φθισίμβροτος ἐγχείῃσι
Μακρῇς, ἃς εἶχον ταμεσίχροας· ὄσσε δ' ἄμερδεν
Αὐγὴ χαλκείη κορύθων ἀπὸ λαμπομενάων,
Θωρήκων τε νεοσμήκτων, σακέων τε φαεινῶν,
Ἐρχομένων ἄμυδις. μάλα κεν θρασυκάρδιος εἴη
Ὃς τότε γηθήσειεν ἰδὼν πόνον, οὐδ' ἀκάχοιτο.
Τὼ δ' ἀμφὶς φρονέοντε δύω Κρόνου υἷε κραταιὼ
Ἀνδράσιν ἡρώεσσι τετεύχατον ἄλγεα λυγρά.
Ζεὺς μὲν ἄρα Τρώεσσι καὶ Ἕκτορι βούλετο νίκην,
Κυδαίνων Ἀχιλῆα πόδας ταχὺν, οὐδ' ὅγε πάμπαν
Ἤθελε λαὸν ὀλέσθαι Ἀχαιϊκὸν Ἰλιόθι πρό,
Ἀλλὰ Θέτιν κύδαινε καὶ υἱέα καρτερόθυμον.
Ἀργείους δὲ Ποσειδάων ὀρόθυνε μετελθὼν,
Λάθρη ὑπεξαναδὺς πολιῆς ἁλός· ἤχθετο γάρ ῥα
Τρωσὶν δαμναμένους, Διῒ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.
Ἦ μὰν ἀμφοτέροισιν ὁμὸν γένος, ἠδ' ἴα πάτρη,
Ἀλλὰ Ζεὺς πρότερος γεγόνει καὶ πλείονα ᾔδη.
Τῷ ῥα καὶ ἀμφαδίην μὲν ἀλεξέμεναι ἀλέεινε,
Λάθρη δ' αἰὲν ἔγειρε κατὰ στρατὸν, ἀνδρὶ ἐοικώς.

Horum autem congressu in unum facto conflatum est cert. ad pup. nav.
Ut verò cùm à stridulis ventis *agitatæ* urgent procellæ
Die illo quum plurimus pulvis *est* in viis,
Qui simul pulveris magnam stare faciunt nebulam :
Sic sane horum in unum congressa est pugna, ardebant autem animo
Invicem se per turbam interficere acuto ære.
Horruit autem pugna mortalibus-exitiosa hastis
Longis, quas tenebant incidentes-corpora : oculos autem perstringebat
Splendor æreus galeis à lucentibus,
Thoracibusque recens-extersis, scutisque fulgentibus,
Congredientium in-unum. Valde audax-animo esset
Qui tunc gavisus esset viso labore, neque tristatus fuisset.
Illi verò discordes-animis duo Saturni filii viribus-potentes
Viris heroibus struebant dolores graves.
Jupiter quidem Trojanis & Hectori volebat victoriam,
Gloriosum reddens Achillem pedibus velocem, neque verò ille penitus
Volebat populum perdere Achaïcum ante Ilium,
Sed Thetin honorabat & filium magnanimum.
Argivorum verò Neptunus animos excitabat interventu *suo*,
Clam emersus è cano mari : dolebat enim certè
A Trojanis domari, Jovi verò vehementer iratus erat.
Sanè quidem utriusque unum genus, atque unus ortus,
Sed Jupiter prior natus-fuerat & plura noverat.
Quocirca etiam palàm quidem auxiliari cavebat,
Clam verò semper concitabat *eos* per exercitum, viro assimilatus.

---

333. Ὁμόν.] Ὅμοιον, ἰσόρροπος.
334 Λιγέων ἀνέμων.] Τῶν κατὰ τὸν ἦχον ὀξέων.
336. Ἄμυδις.] Ὁμόσε, ὁμοῦ, εἰς τὸν αὐτὸν τόπον.
339. Ἔφριξε δὲ μάχη.] Ἐπυκνώθη δὲ ἡ μάχη τῇ τῶν δοράτων ἀνατάσει. Φρίσσειν γὰρ, τὸ, ὀρθοῦσθαι πυκνῶς.
340 Ταμεσίχροας.] Τμητικὰς τοῦ χρωτός. Παρὰ τὸ, ταμῶ, ῥῆμα. οὗ ὁ μέλλων ταμέσω. Ἄμερδεν.] Ἐστέρησεν, ἠμαύρου.
344. Οὐδ' ἀκάχοιτο.] Οὐδὲ λυπηθείη ἄν.
345. Ἀμφὶς φρονέοντε.] Διάφορα καὶ κεχωρισμένα φρονοῦντες. δυϊκῶς.
346. Τετεύχατον.] Ἔτευχον, κατεσκεύαζον.
351. Ὀρόθυνεν.] Εἰς ὁρμὴν ἤγαγε. Μετελθών.] Ἐπ' αὐτοὺς παραγενόμενος.
352. Ἤχθετο.] Ἐβαρεῖτο, ἐλυπεῖτο.
354. Ἦ μάν.] Οὕτως δὴ, ἀληθῶς δή. Ἠδ' ἴα.] Τὸ πλῆρες, ἠδὲ ἴα. ἵνα ᾖ, καὶ μόνη. *Ἴα* πάτρη.] Ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρός. γένος, ἡ πατρίς.
356. Ἀμφαδίην.] Φανερῶς.

Τὼ δ' ἔριδος κρατερῆς καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο
Πεῖραρ ἐπαλλάξαντες, ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν,
Ἄρρηκτόν τ' ἄλυτόν τε, τὸ πολλῶν γούνατ' ἔλυσεν.
Ἔνθα μεσαιπόλιός περ ἐὼν Δαναοῖσι κελεύσας
Ἰδομενεὺς, Τρώεσσιν ἐπάλμενος ἐν φόβον ὦρσε.
Πέφνε γὰρ Ὀθρυονῆα Καβησόθεν ἔνδον ἐόντα,
Ὅς ῥα νέον πολέμοιο μετὰ κλέος εἰληλούθει·
Ἤτεε δὲ Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
Κασσάνδρην, ἀνάεδνον· ὑπέσχετο δὲ μέγα ἔργον,
Ἐκ Τροίης ἀέκοντας ἀπωσέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
Τῷ δ' ὁ γέρων Πρίαμος ὑπέσχετο καὶ κατένευσε
Δωσέμεναι· ὁ δὲ μάρναθ' ὑποσχεσίῃσι πιθήσας.
Ἰδομενεὺς δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν ὕψι βιβάντα τυχών· οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ
Χάλκεος ὃν φορέεσκε, μέσῃ δ' ἐν γαστέρι πῆξε·
Δούπησεν δὲ πεσών. ὁ δ' ἐπεύξατο, φώνησέν τε,
Ὀθρυονεῦ, περὶ δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων,
Εἰ ἐτεὸν δὴ πάντα τελευτήσεις ὅσ' ὑπέστης
Δαρδανίδῃ Πριάμῳ· ὁ δ' ὑπέσχετο θυγατέρα ἥν·
Καί κέ τοι ἡμεῖς ταῦτά γ' ὑποσχόμενοι τελέσαιμεν·
Δοῖμεν δ' Ἀτρεΐδαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
Ἄργεος ἐξαγαγόντες, ὀπυιέμεν, εἴ κε σὺν ἄμμιν
Ἰλίου ἐκπέρσῃς εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.

Hi autem certaminis vehementis & omnibus-æque-gravis pugnæ
Funem hinc-inde-nexum super utrosque extenderunt,
Infrangibilemque insolubilemque, qui multorum genua solvit.
Tum semicanus licèt existens Danaos cohortans
Idomeneus, Trojanis insiliens fugam incussit.
Interfecit enim Othryoneum è Cabeso qui aderat,
Qui nuper belli ad famam venerat:
Petebat autem Priami filiarum formâ præstantissimam,
Cassandram, sine-sponsalibus: pollicitus autem fuerat magnum opus,
Ex Troja *quantumvis* invitos expulsurum *se* filios Achivorum.
Illi vero senex Priamus promiserat & annuerat
Daturum esse: ille verò pugnabat promissis fretus.
Idomeneus autem in illum collimabat hastâ fulgenti,
Et percussit sublimi gradu incedentem assecutus: nec arcuit thorax
Æreus quem gestabat, medio autem in ventre fixit:
Fragorem vero edidit cadens. Is autem super eum gloriatus est, dixitq.
Othryoneu, supra jam te mortales laudo omnes,
Si verè jam omnia perficies quæ pollicitus es
Dardanidæ Priamo: is autem promisit filiam suam:
Quin & tibi nos hæc polliciti præstiterimus:
Dabimus autem Atridæ filiarum formâ præstantissimam,
Ex Argis arcessitam, quam ducas, siquidem nobiscum
Ilii expugnaveris bene-habitatam urbem.

---

358. Τὼ δ' ἔριδος κρατερῆς καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο Πεῖραρ ἐπαλλάξαντες, ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν.] Ὁ δὲ Ζεὺς, καὶ ὁ Ποσειδῶν, τὰ πέρατα τῆς μάχης καὶ τοῦ πολέμου τείναντες κατὰ ἀμφοτέρων τῶν στρατῶν, ἔδησαν ἰσχυρῷ δεσμῷ. Ὃς δεσμὸς πολλοῖς αἴτιος ἀπωλείας ἐγένετο. Τέλος γὰρ ἀποτίθεται ἀλληγορικῶς, τὰς ἑκατέρωθεν ἐξοχὰς ἐμπεπλεγμένας, μίαν μὲν Τρώων, μίαν δὲ Ἑλλήνων, κατὰ Ποσειδῶνος καὶ Διὸς γνώμην, τῶν ἐγκαταπεπλεγμένων κλεινομένων ἀπὸ τῶν ἐξοχῶν, τῶν μὴ δυναμένων, μήτε ῥαγῆναι, μήτε λυθῆναι. Ταῦτα οὖν ἀλληγορεῖ εἰς τὸ ἰσόρροπον αὐτῶν τὴν ἰσχὺν συστῆναι, διὰ τὰς τῶν θεῶν βοηθείας.

359. Πεῖραρ.] Πέρας, τέλος. Ἐπαλλάξαντες.] Ἐπιπλέξαντες τὰς κῆρας, καὶ οἱονεὶ δήσαντες.

360. Ἄλυτον.] Ἀντὶ τοῦ, δύσλυτον.

361. Μεσαιπόλιος.] Ὁ λεγόμενος σπαρτοπόλιος, ᾧ διεσπαρμέναι εἰσὶν αἱ πολιαί. ὁ μεσῆλιξ.

362. Ἐν φόβον ὦρσεν.] Ἐνέβαλε φυγήν.

363. Καβησόθεν ἔνδον ἐόντα.] Ἀπὸ Καβησοῦ πόλεως ἐνδεδημηκότα. Ἔστι δὲ πόλις Θρᾴκης.

364. Μετὰ κλέος εἰληλούθει.] Ἐπὶ τὴν τοῦ πολέμου δόξαν παρεγεγόνει.

366. Ἀνάεδνον.] Ἄνευ τῶν περὶ γάμου διδομένων δώρων.

369. Ὑποσχεσίῃσι πιθήσας.] Ταῖς ὑποσχέσεσι πεισθείς.

371. Ὕψι βιβάντα.] Ὑψηλὰ διαβαίνοντα.

374. Αἰνίζομαι.] Ἐπαινῶ.

381. Σιω-

Ἀλλ' ἕπου, ὄφρ' ἐπὶ νηυσὶ συνώμεθα ποντοπόροισιν
Ἀμφὶ γάμῳ· ἐπεὶ οὔτοι ἐεδνωταὶ κακοὶ εἰμέν.
Ὣς εἰπὼν, ποδὸς εἷλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην
Ἥρως Ἰδομενεύς. τῷ δ' Ἄσιος ἦλθεν ἀμύντωρ,
Πεζὸς πρόσθ' ἵππων· τὼ δὲ πνείοντε κατ' ὤμων
Αἰὲν ἔχ' ἡνίοχος θεράπων· ὁ δὲ ἵετο θυμῷ
Ἰδομενῆα βαλεῖν, ὁ δέ μιν φθάμενος βάλε δουρὶ
Λαιμὸν ὑπ' ἀνθερεῶνα, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασεν·
Ἤριπε δ' ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν, ἢ ἀχερωῒς,
Ἠὲ πίτυς βλωθρὴ, τήν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες
Ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι, νήϊον εἶναι·
Ὣς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθεὶς,
Βεβρυχὼς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης.
Ἐκ δέ οἱ ἡνίοχος πλήγη φρένας ἃς πάρος εἶχεν,
Οὐδ' ὅγε τόλμησεν, δηΐων ὑπὸ χεῖρας ἀλύξας,
Ἂψ ἵππους στρέψαι. τὸν δ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης
Δουρὶ μέσον περόνησε τυχών· οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ
Χάλκεος ὃν φορέεσκε, μέσῃ δ' ἐν γαστέρι πῆξεν.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου·
Ἵππους δ' Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς
Ἐξέλασε Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Δηΐφοβος δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθεν Ἰδομενῆος,
Ἀσίου ἀχνύμενος, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος

Sed sequere, ut ad naves in colloquium veniamus pontum transeuntes
De nuptiis: nequaquam enim soceri illiberales sumus.
Sic fatus, pede traxit per acre prælium
Heros Idomeneus. Huic autem Asius venit vindex,
Pedes ante equos: hos autem spirantes in humeros
Assiduè tenebat auriga famulus: ille autem cupiebat animo
Idomeneum percutere, is autem illum prior percussit hasta
Jugulum sub mento, penitus autem hastam adegit:
Cecidit autem sicut quando aliqua quercus cecidit, vel populus alba,
Vel pinus alta, quam in montibus fabri
Exciderunt securibus recens exacutis, navale lignum ut-sit:
Sic ille ante equos & currum jacebat porrectus,
Dentibus frendens, pulvere manibus-prehenso sanguinolento.
Excussus autem est ejus auriga mente quam antè habebat,
Neque is ausus est, hostium manus effugere conatus,
Retrò equos vertere. Hunc autem Antilochus prælio infractus
Hasta medium transfodit assecutus: neque arcuit thorax
Æreus quem gerebat, medio autem in ventre fixit.
Sed hic anhelans affabre-factâ excidit sellâ:
Equos autem Antilochus magnanimi Nestoris filius
Abegit à Trojanis ad bene-ocreatos Achivos.
Deiphobus verò admodùm prope venit Idomeneum,
Propter Asium dolens, & jaculatus est hastâ fulgenti.
Sed hic quidem ex-adverso conspicatus evitavit æream hastam

---

381. Συνθώμεθα.] Συνθήκην ποιησώμεθα.

382. Ἀμφὶ γάμῳ.] Περὶ γάμου. Ἐεδνωταί.] Προικοδόται.

384. Ἀμύντωρ.] Βοηθός.

385. Πνείοντε κατ' ὤμων.] Καταπνέοντες αὐτοῦ τὸ μετάφρενον.

386. Ἵετο.] Προεθυμεῖτο.

388. Διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασε.] Διήλασε δὲ, ὅ ἐστι, διεπέρασε, τὸν σίδηρον.

389. Ἀχερωΐς.] Ἡ λεύκη. παρὰ τὸ ἐκ τοῦ Ἀχέροντος ποταμοῦ τῶν καταχθονίων κομισθῆναι αὐτὴν ὑπὸ Ἡρακλέους, στεψαμένου αὐτῇ ἐπὶ τῇ τοῦ Κερβέρου νίκῃ.

390. Βλωθρή.] Μακρά. Παρὰ τὸ βλώσκειν, ὅ ἐστι, βαίνειν. εὐαυξὴς γάρ.

391. Νεήκεσι.] Νεωστὶ ἠκονημένοις.

393. Βεβρυχώς.] Βρυχώμενος, σπώμενος. συντρίβων τοὺς ὀδόντας, ἢ δάκνων. Μεμίμηται δὲ τὸ γινόμενον πάθος περὶ τοὺς βιοθανοῦντας. εἰώθασι γὰρ τοὺς ὀδόντας βρύχειν.

394. Ἐκ δέ οἱ ἡνίοχος πλήγη φρένας.] Ἐξεπλάγη δὲ, καὶ ἔκφρων ἐγένετο ὁ αὐτοῦ ἡνίοχος.

399. Εὐεργέος.] Ἐπιμελῶς κατεσκευασμένου.

403. Ἀσίου ἀχνύμενος.] Ὑπὲρ Ἀσίου λελυπημένος.

Ἰδομενεύς· κρύφθη γὰρ ὑπ' ἀσπίδι πάντοσε ἴσῃ,
Τὴν ἄρ' ὅγ' ἐν ῥινοῖσι βοῶν καὶ νώροπι χαλκῷ
Δινωτὴν φορέεσκε, δύω κανόνεσσ' ἀραρυῖαν·
Τῇ ὕπο πᾶς ἐάλη, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος·
Καρφαλέον δέ οἱ ἀσπὶς ἐπιθρέξαντος ἄϋσεν
Ἔγχεος· οὐδ' ἅλιόν ῥα βαρείης χειρὸς ἀφῆκεν,
Ἀλλ' ἔβαλ' Ἱππασίδην Ὑψήνορα ποιμένα λαῶν,
Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε.
Δηΐφοβος δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας,
Οὐ μὰν αὖτ' ἄτιτος κεῖτ' Ἄσιος· ἀλλά ἕ φημὶ
Εἰς Ἄϊδός περ ἰόντα πυλάρταο κρατεροῖο
Γηθήσειν κατὰ θυμόν· ἐπεί ῥά οἱ ὤπασα πομπόν.
Ὣς ἔφατ'. Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο,
Ἀντιλόχῳ δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν·
Ἀλλ' οὐδ' ἀχνύμενός περ ἑοῦ ἀμέλησεν ἑταίρου,
Ἀλλὰ θέων περίβη, καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε.
Τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς Ἐχίοιο πάϊς καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην, βαρέα στενάχοντε.
Ἰδομενεὺς δ' οὐ λῆγε μένος μέγα, ἵετο δ' αἰεὶ
Ἠέ τινα Τρώων ἐρεβεννῇ νυκτὶ καλύψαι,
Ἢ αὐτὸς δουπῆσαι ἀμύνων λοιγὸν Ἀχαιοῖς.
Ἔνθ' Αἰσυήταο διοτρεφέος φίλον υἱὸν
Ἥρω' Ἀλκάθοον· γαμβρὸς δ' ἦν Ἀγχίσαο·
Πρεσβυτάτην δ' ὤπυιε θυγατρῶν Ἱπποδάμειαν,
Τὴν πέρι κῆρι φίλησε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ἐν μεγάρῳ· πᾶσαν γὰρ ὁμηλικίην ἐκέκαστο
Κάλλεϊ καὶ ἔργοισιν, ἰδὲ φρεσί· τοὔνεκα καί μιν

Idomeneus: occultatus est enim sub clypeo undique æquali,
Quod ipse coriis boum & corusco ære
Tornatum gerebat, duobus manubriis aptatum:
Sub hoc se totum collegit, id autem supervolavit ærea hasta:
Aridum verò ei clypeus in-transcursu-stringente resonuit
Hastâ: neque irritam sanè robustâ manu emisit,
Sed percussit Hippasidem Hypsenorem pastorem populorum,
Hepar sub præcordiis, confestim autem genua solvit.
Deiphobus autem supra-modum super eum gloriatus est, altè clamans,
Non utique inultus jacet Asius: sed ipsum puto
Ad Orcum licèt euntem validas-portas-habentem violentum
Gavisurum esse animo: quoniam ei dedi qui deducat.
Sic dixit. Argivis autem doluit ea gloriatio,
Antilocho autem maximè bellicoso animum commovit:
Non tamen dolens licèt suum neglexit socium,
Sed accurrens protexit, & ei scutum prætendit.
Hunc quidem deinde subeuntes duo chari socii,
Mecisteus Echii filius & nobilis Alastor,
Naves ad cavas portabant, graviter gementes.
Idomeneus autem non remittebat de animo magno, sed cupiebat assiduè
Vel aliquem Trojanorum tenebrosâ nocte tegere,
Vel ipse fragorem-edere-cadens depellens exitium Achivis.
Tunc Æsyetæ Jovis-alumni charum filium
Heroëm Alcathoum: gener autem erat Anchisæ:
Maximamque-natu duxerat filiarum Hippodamiam,
Quam ex corde dilexerat pater & veneranda mater
In domo: supra totum enim æqualium-cœtum ornata erat
Pulchritudine & operum-peritiâ, atque prudentiâ: quare etiam illam

---

407. Δινωτήν.] Εὖ περιδεδινημένην, καὶ κυκλοτερῆ.
408. Ἐάλη.] Συνεστάλη.
409. Καρφαλέον.] Ξηρόν. Ὅθεν καὶ ὁ καρπὸς, καὶ τὸ κάρφος. Ἐπιθρέξαντος.] Ἐπιψαύσαντος, ἢ ἐπελθόντος. Ἄϋσεν.] Ἤχησε.
414. Ἄτιτος.] Ἀτιμώρητος.

415 Πυλάρταο.] Τοῦ τὰς πύλας ἰσχυρῶς ἐφαρμόζοντος.
416. Πομπόν.] Συνοδόν.
425. Ἐρεβεννῇ.] Σκοτεινῇ.
429. Ὤπυιεν.] Ἐγεγαμήκει.
431. Πᾶσαν γὰρ ὁμηλικίην ἐκέκαστο.] Πασῶν γὰρ τῶν ὁμηλίκων τῷ κάλλει διέφερε.

Γήμεν ἀνὴρ ὤριστος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ·
Τὸν τόθ' ὑπ' Ἰδομενῆϊ Ποσειδάων ἐδάμασσε,
Θέλξας ὄσσε φαεινὼ, πέδησε δὲ φαίδιμα γυῖα.
Οὔτε γὰρ ἐξοπίσω φυγέειν δύνατ', οὔτ' ἀλέασθαι·
Ἀλλ' ὥστε στήλην ἢ δένδρεον ὑψιπέτηλον,
Ἀτρέμας ἑσταότα, στῆθος μέσον οὔτασε δουρὶ
Ἥρως Ἰδομενεὺς, ῥῆξεν δέ οἱ ἀμφὶ χιτῶνα
Χάλκεον, ὅς οἱ πρόσθεν ἀπὸ χροὸς ἤρκει ὄλεθρον.
Δὴ τότε γ' αὖον ἄϋσεν ἐρεικόμενος περὶ δουρί·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, δόρυ δ' ἐν κραδίῃ ἐπεπήγει,
Ἥ ῥά οἱ ἀσπαίρουσα, καὶ οὐρίαχον πελέμιζεν
Ἔγχεος· ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης.
Ἰδομενεὺς δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας,
Δηΐφοβ', ἦ ἄρα δή τι ἐΐσκομεν ἄξιον εἶναι
Τρεῖς ἑνὸς ἀντιπεφάσθαι, ἐπεὶ σύ περ εὔχεαι αὔτως.
Δαιμόνι', ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐναντίος ἵστασ' ἐμεῖο,
Ὄφρα ἴδῃς οἷος Ζηνὸς γόνος ἐνθάδ' ἱκάνω,
Ὃς πρῶτος Μίνωα τέκε Κρήτῃ ἐπίουρον·
Μίνως δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν ἀμύμονα Δευκαλίωνα·
Δευκαλίων δ' ἐμὲ τίκτε, πολέεσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα,
Κρήτῃ ἐν εὐρείῃ· νῦν δ' ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν,
Σοί τε κακὸν καὶ πατρὶ καὶ ἄλλοισι Τρώεσσιν.
Ὣς φάτο. Δηΐφοβος δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
Ἤ τινά που Τρώων ἑταρίσσαιτο μεγαθύμων,
Ἂψ ἀναχωρήσας, ἢ πειρήσαιτο καὶ οἶος.

Duxerat vir nobilissimus in Troja amplâ :
Hunc tunc sub Idomeneo Neptunus domuit,
Obscuratis oculis lucidis, præpedivit autē quasi vinculo pulchra membra:
Neque enim retrò fugere poterat, neque declinare :
Sed tanquam columnam, vel arborem alto-vertice-comantem,
Sine motu stantem, pectus medium vulneravit hastâ
Heros Idomeneus, fregit autem ei circùm loricam
Æream, quæ ei antè à corpore arcebat perniciem.
Tunc quidem aridum quid resonuit fissa ab hastâ :
Fragorem verò edidit cadens, hasta autem in corde fixa erat,
Quod quidem ipsi palpitans, etiam extremum ferrum quassabat
Hastæ : tum verò emisit ejus animum impetuosus Mars.
Idomeneus autem supra modum super eum gloriatus est, altè clamans,
Deiphobe, numquid jam videtur aliquid valere
Tres pro uno occisos esse, quando tu gloriaris inaniter.
O bone, quin & ipse adversus stato mihi,
Ut videas qualis Jovis soboles huc venio,
Qui primus Minoa genuit Cretæ custodem :
Minos verò genuit filium eximium Deucalionem :
Deucalion autem me genuit, multis viris regem,
Creta in lata : nunc verò huc naves advexerunt,
Tibique perniciem & patri & cæteris Trojanis.
Sic dixit. Deiphobus autem bifariàm anxiè deliberavit,
An aliquem alicubi Trojanorum adjutorem-assumeret magnanimorum,
Regressus, an experiretur etiam solus.

435. Θέλξας.] Ἀπατήσας, ἀμαυρώσας.

436. Οὔτ' ἀλέασθαι.] Οὔτε ἐκκλῖναι καὶ φυγεῖν.

437. Ὑψιπέτηλον.] Ἐφ' ὕψους τὰ φύλλα ἔχον.

440. Ἤρκει.] Ἀπεῖργεν, ἐκώλυεν.

441. Αὖον.] Ξηρὸν, ὀξύ. Ἄϋσεν.] Ἐβόησεν. Ἐρεικόμενος.] Σχιζόμενος, διακοπτόμενος ὁ χιτών.

442. Δούπησεν.] Ἐψόφησεν, ἀπέθανεν. ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος.

443. Ἀσπαίρουσα.] Κινουμένη, πάλλουσα. Οὐρίαχον.] Τὸν σαυρωτῆρα τοῦ δόρατος. τουτέστι, τὸ ὄπισθεν μέρος. ὃ καὶ κόσφον καὶ στόρθυγγά φασι. Πελέμιξεν.] Ἐδόνησε, διέσεισεν.

444. Ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης.] Καθ' ὃ μέρος ἐκλύεται ἡ τοῦ δόρατος κίνησις.

446. Ἦ ἄρα δή τι ἐΐσκομεν ἄξιον εἶναι Τρεῖς ἑνὸς ἀντιπεφάσθαι;] Ἄρα ἀξίως καὶ δεόντως δοκοῦμέν σοι αὐχεῖν, τρεῖς ἀνθ' ἑνὸς πεφονευκότες;

450. Ἐπίουρον.] Φύλακα. Τῷ τόνῳ δὲ ἀναγνωστέον προπαροξυτόνως, ὡς ἐπίκουρον.

456. Ἑταρίσσαιτο.] Ἑταῖρον καὶ συνεργὸν λάβοι.

458. Δοάσ-

Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι
Βῆναι ἐπ' Αἰνείαν· τὸν δ' ὕστατον εὗρεν ὁμίλου
Ἑσταότ'. αἰεὶ γὰρ Πριάμῳ ἐπεμήνιε δίῳ,
Οὕνεκ' ἄρ' ἐσθλὸν ἐόντα μετ' ἀνδράσιν, οὔτι τίεσκεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Αἰνεία Τρώων βουληφόρε, νῦν σε μάλα χρὴ
Γαμβρῷ ἀμυνέμεναι, εἴπερ τί σε κῆδος ἱκάνει·
Ἀλλ' ἕπευ, Ἀλκαθόῳ ἐπαμύνομεν, ὅς σε πάρος περ
Γαμβρὸς ἐὼν ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα·
Τὸν δέ τοι Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἐξενάριξεν.
Ὣς φάτο. τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ὄρινε·
Βῆ δὲ μετ' Ἰδομενῆα, μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.
Ἀλλ' οὐκ Ἰδομενῆα φόβος λάβε τηλύγετον ὥς,
Ἀλλ' ἔμεν' ὡς ὅτε τις σῦς οὔρεσιν ἀλκὶ πεποιθώς,
Ὅς τε μένει κολοσυρτὸν ἐπερχόμενον πολὺν ἀνδρῶν
Χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, φρίσσει δέ τε νῶτον ὕπερθεν·
Ὀφθαλμὼ δ' ἄρα οἱ πυρὶ λάμπετον· αὐτὰρ ὀδόντας
Θήγει, ἀλέξασθαι μεμαὼς κύνας ἠδὲ καὶ ἄνδρας.
Ὣς μένεν Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς (οὐδ' ὑπεχώρει)
Αἰνείαν ἐπιόντα βοηθόον· αὖε δ' ἑταίρους,
Ἀσκάλαφόν τ' ἐσορῶν, Ἀφαρῆά τε, Δηΐπυρόν τε,
Μηριόνην τε, καὶ Ἀντίλοχον, μήστωρας ἀϋτῆς·
Τοὺς ὅγ' ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Δεῦτε φίλοι, καί μ' οἴῳ ἀμύνατε· δείδια δ' αἰνῶς

Sic autem ei cogitanti visum est utilius esse.
Ire ad Æneam: eum autem postremum invenit agminis
Stantem. Jugiter autem in Priamum simultatem fovebat nobilem,
Quod se strenuum licèt existentem inter viros, nequaquam honorabat.
Prope autem stans verbis alatis allocutus est,
Ænea Trojanorum princeps, nunc te omnino oportet
Sororis-marito defensionem-præstare, si quid te affinis-cura tangit:
Sed sequere, Alcathoo defensionem præstemus, qui te olim
Sororis maritus existens nutrivit in ædibus parvulum existentem:
Hunc verò tibi Idomeneus hastâ-inclytus interfecit.
Sic dixit. Huic verò animum in pectoribus commovit:
Ivit autem ad Idomeneum, valde pugnæ studiosus.
At non Idomeneum fuga cepit puerulum veluti,
Sed mansit ut quum quis aper in montibus robore fretus,
Qui expectat tumultum advenientem magnum virorum
Loco in deserto, horretque dorso supernè:
Oculi verò ei igne lucent: ac dentes
Acuit, repellere promptus canes atque etiam viros.
Sic manebat Idomeneus hastâ-inclytus (neque retrocessit)
Æneam advenientem pugnâ celerem: inclamabat autem socios,
Ascalaphumque aspiciens, Aphareumque, Deipyrumque,
Merionemque, & Antilochum, peritos pugnæ:
Hos hic adhortans verbis alatis allocutus est,
Adeste amici, & mihi soli succurrite: timeo autem graviter

---

458. Δοάσσατο.] Ἔδοξε. * Ἀντὶ τοῦ, ἐδοξάσατο.*

459. Βῆναι ἐπ' Αἰνείαν.] Τροίας ἁλούσης, Αἰνείας, Ἀγχίσην παραλαβὼν τὸν πατέρα, ἔφυγε. Ναυαγίῳ δὲ περιπεσὼν περὶ τὸν Ἄθω, ἀνήει σὺν τῷ πατρί. Καὶ Ἀγχίσης μὲν πρὸς τῷ Καλαύρῳ ὄρει, πλησίον Ἀνθέμου ποταμοῦ, τελευτᾷ. Θάψας δὲ αὐτὸν Αἰνείας, ὅπου καὶ νῦν τάφος ἐστὶν Ἀγχίσου λεγόμενος ἐν Πυάνῃ, κατὰ βούλησιν τῆς μητρὸς Ἀφροδίτης, πόλιν ἔκτισε τὴν ἀπ' αὐτοῦ Αἰνειάδα προσαγορευθεῖσαν. Τελευτήσαντος δὲ τούτου, ὁ ἐξ αὐτῆς γενόμενος παῖς, λάθρα ἐπὶ τὴν πατρῴαν παραγενόμενος, καὶ πόλιν ἀναστήσας, παραλαβών τε τὸν στρατὸν, μετῴκισεν εἰς Ἰταλίαν.

460. Ἐπεμήνιεν.] Ἐπιμόνως ὠργίζετο.

461. Οὔτι τίεσκεν.] Οὐδαμῶς ἐτίμα.

464. Κῆδος.] Συγγένεια. Ὁτὲ δὲ, λύπη.

469. Μεμηλώς.] Ἐπιμέλειαν καὶ φροντίδα ποιούμενος.

470. Τηλύγετον ὥς.] Παῖδα μονογενῆ.

473. Οἰοπόλῳ.] Ἤτοι ἐν ᾧ οἶες ἀναστρέφονται, ὅ ἐστι, πρόβατα· πολεῖν γὰρ τὸ, ἀναστρέφεσθαι. Ἢ ἐν ᾧ οἶός τις καὶ μόνος πολεῖται. Ἐξ οὗ δηλοῖ, τῷ ἐρήμῳ. Φρίσσει.] Ἵστησι.

475. Θήγει.] Ἀκονᾷ.

478. Ἀσκάλαφον.] Ἀσκάλαφος, ὁ λίαν σκληρός. παρὰ τὸ ἀσκελὲς τῆς ἀρῆς.

484. Ἥβης

Αἰνείαν ἐπιόντα πόδας ταχὺν, ὅς μοι ἔπεισιν,
Ὃς μάλα καρτερός ἐστι μάχῃ ἔνι φῶτας ἐναίρειν·
Καὶ δ' ἔχει ἥβης ἄνθος, ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Εἰ γὰρ ὁμηλικίῃ γενοίμεθα τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
Αἶψά κεν ἠὲ φέροιτο μέγα κράτος, ἠὲ φεροίμην.
Ὣς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἕνα φρεσὶ θυμὸν ἔχοντες,
Πλησίοι ἔστησαν, σάκε' ὤμοισι κλίναντες.
Αἰνείας δ' ἑτέρωθεν ἐκέκλετο οἷς ἑτάροισι,
Δηΐφοβόν τε Πάριν τ' ἐσορῶν, καὶ Ἀγήνορα δῖον,
Οἵ οἱ ἅμ' ἡγεμόνες Τρώων ἔσαν· αὐτὰρ ἔπειτα
Λαοὶ ἕπονθ', ὡσείτε μετὰ κτίλον ἕσπετο μῆλα
Πιόμεν' ἐκ βοτάνης, γάνυται δ' ἄρα τε φρένα ποιμήν·
Ὣς Αἰνείᾳ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γεγήθει
Ὡς ἴδε λαῶν ἔθνος ἐπισπόμενον ἑοῖ αὐτῷ.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀλκαθόῳ αὐτοσχεδὸν ὡρμήθησαν
Μακροῖσι ξυστοῖσι· περὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς
Σμερδαλέον κονάβιζε τιτυσκομένων καθ' ὅμιλον
Ἀλλήλων· δύο δ' ἄνδρες ἀρήϊοι ἔξοχοι ἄλλων,
Αἰνείας τε καὶ Ἰδομενεὺς, ἀτάλαντοι Ἄρηϊ,
Ἵεντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλέϊ χαλκῷ.
Αἰνείας δὲ πρῶτος ἀκόντισεν Ἰδομενῆος·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος·
Αἰχμὴ δ' Αἰνείαο κραδαινομένη κατὰ γαίης
Ὤχετ', ἐπεί ῥ' ἅλιον στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Οἰνόμαον βάλε γαστέρα μέσσην·
Ῥῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς
Ἤφυσ'· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Ἰδομενεὺς δ' ἐκ μὲν νέκυος δολιχόσκιον ἔγχος

Æneam in me vadentem pedibus velocem, qui me aggreditur,
Qui perquam validus est in pugnâ ad viros interficiendum:
Sed & obtinet juventæ florem, quod robur est maximum.
Si enim eâdem-ætate essemus cum hoc animo,
Statim vel referret magnam gloriam, vel referrem.
Sic dixit: hi autem omnes unum mentibus animum habentes,
Propinqui constiterunt, scuta humeris inclinantes.
Æneas autem ex-altera-parte hortabatur suos socios.
Deiphobumque Parinque aspiciens, & Agenorem nobilem,
Qui cum eo duces Trojanorum erant: at deinde
Copiæ sequebantur, ut post arietem sequuntur pecudes
Bibituræ à pastu, lætatur autem mente pastor:
Sic Æneæ animus in pectoribus lætatus est
Ut vidit copiarum agmen sequens se ipsum.
Hi autem de Alcathoo cominus inpugnam-ruerunt
Longis hastilibus: circa pectora verò æs
Horrendum resonabat petentium per turbam
Se invicem: duo autem viri Mavortii egregii præ cæteris,
Æneasque & Idomeneus, pares Marti,
Cupiebant alter alterius vulnerare corpus sævo ære.
Æneas verò primus jaculatus est in Idomeneum:
Sed is quidem ex-adverso conspicatus evitavit æream hastam:
Cuspis autem Æneæ vibrans in terram
Abiit, irrita enim robustâ à manu ruit.
Idomeneus autem Oenomaum percussit ventrem medium:
Rupit autem thoracis cavitatem, intestina autem æs
Penetrans-hausit: ille verò in pulverem lapsus prehendit terram palm.
Idomeneus autem ex mortuo quidem prælongam hastam

---

484. Ἥβης ἄνθος.] Τὸ ἀκρότατον τῆς ἀκμῆς.

485. Ὁμηλικίῃ.] Ἀντὶ τοῦ, ὁμήλικες.

487. Ἕνα φρεσὶ θυμὸν ἔχοντες.] Ἓν καὶ τὸ αὐτὸ φρονοῦντες.

492. Κτίλον.] Κριόν.

493. Πιόμενα.] Πιούμενα. Ἐκ βοτάνης.] Ἀντὶ τοῦ, μετὰ τὴν βοτάνην καὶ νομήν. Γάνυται.] Διαχεῖται, χαίρει.

497. Ξυστοῖσι.] Τοῖς ἐξεσμένοις δόρασιν.

501. Ἵεντο.] Προεθυμοῦντο.

507. Θώρηκος γύαλον.] Τὸ κοῖλον τοῦ θώρακος. Διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς Ἤφυσε.] Διήντλησε ἢ καὶ διέκοψε τὰ ἔντερα αὐτοῦ τὸ δόρυ.

Ἐσπάσατ', οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
Ὤμοιϊν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσιν.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα ποδῶν ἦν ὁρμηθέντι,
Οὔτ' ἄρ' ἐπαΐξαι μεθ' ἑὸν βέλος, οὔτ' ἀλέασθαι·
Τῷ ῥα καὶ ἐν σταδίῃ μὲν ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ,
Τρέσσαι δ' οὐκέτι ῥίμφα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο.
Τοῦ δὲ βάδην ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
Δηΐφοβος· δὴ γάρ οἱ ἔχεν κότον ἐμμενὲς αἰεί.
Ἀλλ' ὅγε γὰρ τόθ' ἅμαρτεν, ὁ δ' Ἀσκάλαφον βάλε δουρὶ,
Υἱὸν Ἐνυαλίοιο, δι' ὤμου δ' ὄβριμον ἔγχος
Ἔσχεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Οὐδ' ἄρα πώ τι πέπυσο βριήπυος ὄβριμος Ἄρης
Υἷος ἑοῖο πεσόντος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ·
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσιν
Ἧστο, Διὸς βουλῇσιν ἐελμένος, ἔνθά περ ἄλλοι
Ἀθάνατοι θεοὶ ἦσαν ἐεργόμενοι πολέμοιο.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀσκαλάφῳ αὐτοσχεδὸν ὡρμήθησαν·
Δηΐφοβος μὲν ἀπ' Ἀσκαλάφου πήληκα φαεινὴν
Ἥρπασε· Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Δουρὶ βραχίονα τύψεν ἐπάλμενος, ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
Αὐλῶπις τρυφάλεια χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα.
Μηριόνης δ' ἐξαῦτις ἐπάλμενος αἰγυπιὸς ὥς,
Ἐξέρυσε πρυμνοῖο βραχίονος ὄβριμον ἔγχος.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο. τὸν δὲ Πολίτης
Αὐτοκασίγνητος, περὶ μέσσῳ χεῖρε τιτήνας,

Evulsit, at non item alia potuit arma pulchra
Humeris detrahere: urgebatur enim telis.
Non enim jam firmi artus pedum erant cursu-concito,
Nec ut irruere posset ad repetendam suam hastam, nec ut alterius evitar.
Ideoque in stataria-pugnâ quidem arcebat sævum diem,
Ad fugam verò capessendam non jam facilè pedes ferebant ex pugnâ.
In hunc autem lento gradu abeuntem jaculatus est hastâ fulgenti
Deiphobus: jam enim ei infensus erat constanter perpetuò.
Sed ille tunc aberravit, Ascalaphum autem percussit hastâ,
Filium Martis, per humerum autem rapida hasta
Penetravit: hic verò in pulverem lapsus prehendit terram palmâ.
Neque enim adhuc quid audiverat clamosus impetuosus Mars
Filium suum cecidisse in acri prælio:
Sed ille quidem summo in Olympo sub aureis nubibus
Sedebat, Jovis consiliis impeditus, ubi cæteri
Immortales dii erant prohibiti à pugnâ.
Hi autem de Ascalapho cominùs in pugnam ruebant:
Deiphobus quidem ab Ascalapho cassidem lucidam
Rapuerat: Meriones verò veloci par Marti
Hastâ brachium feriit insiliens, è manu autem
Oblonga galea humi resonuit lapsa.
Meriones autem denuò insiliens vultur tanquam,
Extraxit ex imo brachio validam hastam:
Retrò autem sociorum ad agmen cessit. Hunc autem Polites
Germanus-frater, mediis manibus circumjectis,

---

513. Μεθ' ἑόν.] Ἐπὶ τὸ ἴδιον.

515. Τρέσσαι.] Διαφυγεῖν μετὰ δέους. *τρέσαι.*

516. Βάδην ἀπιόντος.] Ἠρέμα ἀπερχομένου.

517. Δὴ γὰρ οἱ ἔχεν κότον ἐμμενὲς αἰεί.] Ἐπιμόνως γὰρ αὐτῷ ὠργίζετο.

520. Ἔσχε.] Διέσχε, διῆλθεν.

521. Οὐδ' ἄρα πώ τι πέπυσο.] Οὐδέ πω ἐμεμαθήκει. Ζήτηται δέ, πῶς, θεὸς ὢν ὁ Ἄρης οὐκ εἶδει περὶ τοῦ υἱοῦ; Ῥητέον οὖν, ὅτι παρὰ τῷ ποιητῇ οἱ θεοὶ, σωματικῶς λαμβανόμενοι, ἀνθρωποειδῶς ἐπίστανται, καὶ ἀθανασίᾳ μόνον διαφέροντες ἀνθρώπων, τοῖς αὐτοῖς ἐνέχονται πάθεσι. Βριήπυος.] Μέγα καὶ βαρὺ βοῶν. Παρὰ τὸ ἠπύειν, ὅ ἐστι, φωνεῖν.

524. Ἐελμένος.] Συγκεκλεισμένος.

525. Ἐεργόμενοι.] Εἰργόμενοι, κωλυόμενοι.

527. Πήληκα.] Περικεφαλαίαν, λόφον.

530. Βόμβησεν.] Ἤχησε.

532. Πρυμνοῖο βραχίονος.] Τοῦ ἐσχάτου ἔχοντος ἀπὸ τῆς ἐκφύσεως τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τὸν νῶτον.

534. Περὶ μέσσῳ χεῖρε τιτήνας.] Περὶ τὰ μέσα αὐτοῦ τὰς χεῖρας διατείνας, καὶ συλλαβών.

535. Δυ-

Ἐξῆγον πολέμοιο δυσηχέος, ὄφρ' ἵκεθ' ἵππους
Ὠκέας, οἵ οἱ ὄπισθε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο
Ἕστασαν, ἡνίοχόν τε καὶ ἅρματα ποικίλ' ἔχοντες·
Οἳ τόν γε προτὶ ἄστυ φέρον βαρέα στενάχοντα,
Τειρόμενον· κατὰ δ' αἷμα νεουτάτου ἔῤῥεε χειρός.
Οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Αἰνείας δ' Ἀφαρῆα Κλητορίδην ἐπορούσας
Λαιμὸν τύψ' ἐπὶ οἱ τετραμμένον ὀξέϊ δουρί.
Ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε κάρη, ἐπὶ δ' ἀσπὶς ἑάφθη,
Καὶ κόρυς· ἀμφὶ δέ οἱ θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
Ἀντίλοχος δὲ Θόωνα μεταστρεφθέντα δοκεύσας
Οὔτασ' ἐπαΐξας· ἀπὸ δὲ φλέβα πᾶσαν ἔκερσεν,
Ἥτ' ἀνὰ νῶτα θέουσα διαμπερὲς, αὐχέν' ἱκάνει·
Τὴν ἀπὸ πᾶσαν ἔκερσεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
Κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας.
Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων,
Παπταίνων· Τρῶες δὲ περισταδὸν ἄλλοθεν ἄλλος
Οὔταζον σάκος εὐρὺ παναίολον, οὐδὲ δύναντο
Εἴσω ἐπιγράψαι τέρενα χρόα νηλέϊ χαλκῷ
Ἀντιλόχου· πέρι γάρ ῥα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Νέστορος υἱὸν ἔρυτο καὶ ἐν πολλοῖσι βέλεσσιν.
Οὐ μὲν γάρ ποτ' ἄνευ δηΐων ἦν, ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς
Στρωφᾶτ'· οὐδέ οἱ ἔγχος ἔχ' ἀτρέμας, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
Σειόμενον ἐλέλικτο, πιτύσκετο δὲ φρεσὶν ᾗσιν,
Ἤ τευ ἀκοντίσαι, ἠὲ σχεδὸν ὁρμηθῆναι.
Ἀλλ' οὐ λῆθ' Ἀδάμαντα πιτυσκόμενος καθ' ὅμιλον
Ἀσιάδην, ὅς οἱ οὖτα σάκος μέσον ὀξέϊ χαλκῷ,

Eduxit è prælio horrisono, donec pervenit ad equos
Veloces, qui ei post pugnam & prælium
Stabant, aurigamque & currus ornatu-varios habentes:
Qui illum ad urbem portarunt graviter gementem,
Laborantem: sanguis vero ex recens-vulneratâ fluebat manu.
At cæteri pugnabant, clamor verò immensus ortus est,
Æneas autem in Aphareum Caletoridem irruens
Jugulum feriit contra se versum acuta hastâ.
Inclinatum est autem in alteram partem caput, clypeusque secutus est,
Et galea: circa autem eum mors fusa est exitialis.
Antilochus autem Thoonem terga-vertentem observans
Vulneravit impetu facto: venam autem totam abscidit,
Quæ per dorsum currens penitùs, ad cervicem pervenit:
Hanc totam abscidit: hic autem supinus in pulverem
Decidit, ambabus manibus dilectis sociis extensis.
Antilochus autem insiliit, & detrahebat arma ab humeris,
Circumspectans: Trojani autem circumsistentes aliunde alius
Pulsabant scutum latum omnigeno-artificio-varium, neque poterant
Intro perstringere tenerum corpus sævo ære
Antilochi: undiquaque enim Neptunus quatiens-terram
Nestoris filium tuebatur etiam inter multa tela.
Non enim unquam seorsum ab hostibus erat, sed inter ipsos
Versabatur: nec ei hasta erat quieta, sed admodùm assiduè
Quassata vertebatur, parabat autem mentibus suis,
Aut in aliquem jaculari, aut cominùs irruere.
Sed non latuit Adamanta *hæc*-animo-meditans in turbâ
Asiadem, qui ei percussit scutum medium acuto ære,

---

535. Δυσηχέος.] Κακὸν ἦχον φέροντος.
539. Νεουτάτου.] Νεοτρώτου.
542. Λαιμόν.] Τὸν βρόχον.
543. Ἐπὶ δ' ἀσπὶς ἑάφθη.] Ἐπικατήχθη δὲ αὐτῷ ἡ ἀσπίς. ὅ ἐστιν, ἐπικατηνέχθη. Παρὰ τὸ ἕπεσθαι.
544. Θυμοραϊστής.] Ὁ τὴν ψυχὴν φθείρων.
546. Ἀπὸ δὲ φλέβα πᾶσαν ἔκερσεν.] Ὅλην δὲ ἀπέτεμε τὴν νωπιαίαν φλέβα. Ἔκερσεν.] Ἔτεμεν, ἔκειρεν.
547. Ἀνὰ νῶτα θέουσα.] Κατὰ τὰ νῶτα τεταμένη.
551. Περισταδόν.] Περιϊστάμενοι.
557. Στρωφᾶτο.] Ἀνεστρέφετο.
558. Σειόμενον.] Κινούμενον. Ἐλέλικτο.] Εἰλεῖτο. ἐστρέφετο.
559. Ἤ τευ.] Ἤ τινος.

Ἐγγύθεν ὁρμηθείς· ἀμενήνωσεν δέ οἱ αἰχμὴν
Κυανοχαῖτα Ποσειδάων, βιότοιο μεγήρας.
Καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ μεῖν' ὥστε σκῶλος πυρίκαυστος
Ἐν σάκει Ἀντιλόχοιο, τὸ δ' ἥμισυ κεῖτ' ἐπὶ γαίης·
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων·
Μηριόνης δ' ἀπιόντα μεταστόμενος βάλε δουρὶ
Αἰδοίων τε μεσηγὺ καὶ ὀμφαλοῦ, ἔνθα μάλιστα
Γίνετ' ἄρης ἀλεγεινὸς ὀϊζυροῖσι βροτοῖσιν·
Ἔνθά οἱ ἔγχος ἔπηξεν· ὁ δ' ἑσπόμενος περὶ δουρὶ,
Ἤσπαιρ', ὡς ὅτε βοῦς τόν τ' οὔρεσι βουκόλοι ἄνδρες
Ἰλλάσιν οὐκ ἐθέλοντα βίῃ δήσαντες ἄγουσιν.
Ὣς ὁ τυπεὶς ἤσπαιρε μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν,
Ὄφρά οἱ ἐκ χροὸς ἔγχος ἀνεσπάσατ' ἐγγύθεν ἐλθὼν
Ἥρως Μηριόνης· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Δηΐπυρον δ' Ἕλενος ξίφεϊ σχεδὸν ἤλασε κόρσην
Θρηϊκίῳ, μεγάλῳ, ἀπὸ δὲ τρυφάλειαν ἄραξεν·
Ἡ μὲν ἀποπλαγχθεῖσα, χαμαὶ πέσε, καί τις Ἀχαιῶν
Μαρναμένων μετὰ ποσσὶ κυλινδομένην ἐκόμισσε.
Τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
Ἀτρεΐδην δ' ἄχος εἷλε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·
Βῆ δ' ἐπαπειλήσας Ἑλένῳ ἥρωϊ ἄνακτι,
Ὀξὺ δόρυ κραδάων· ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἄνελκε.
Τὼ δ' ἄρ' ὁμαρτήτην, ὁ μὲν ἔγχεϊ ὀξυόεντι
Ἵετ' ἀκοντίσσαι, ὁ δ', ἀπὸ νευρῆφιν ὀϊστῷ.
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ
Θώρηκος γύαλον, ἀπὸ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός.

Cominus impetu facto: debilitavit autem ejus cuspidem
Cæruleis-crinibus Neptunus, de vita sollicitus.
Et dimidium quidem illic mansit tanquam sudes igne-præusta
In scuto Antilochi, dimidium verò jacebat super terram:
Retrò autem sociorum ad agmen cessit mortem evitans:
Meriones autem abeuntem insecutus percussit hasta
Pudendaque inter & umbilicum, ubi maxime
Est Martis-plaga gravis miseris mortalibus:
Illic ei hastam infixit: is autem hastam *ad-terram* secutus,
Palpitabat, velut quum bos quem in montibus bubulci viri
Vinc'lis contortis invitum vi ligatum ducunt.
Sic iste vulneratus palpitabat paullulum quidem, haud admodum diu,
Donec ei ex corpore hastam evulsit prope accedens
Heros Meriones: hunc verò tenebræ oculos texerunt.
Deipyrum autem Helenus gladio cominus percussit tempus
Thracio, magno, galeam autem abscidit:
Hæc quidem excussa, in terram decidit, & quidam Achivorum
Pugnantium inter pedes devolutam sustulit.
Illum verò oculos tenebrosa nox cooperuit.
Atridem autem dolor cepit pugnâ strenuum Menelaum:
Prodiit autem minitans Heleno heroï regi,
Acutam hastam vibrans: hic verò arcum sinuatum traxit.
Ambo autem simul concurrerunt, alter quidem hastâ acutâ
Tendebat jaculari, alter verò, à nervo sagittâ.
Priamides quidem deinde ad pectus percussit sagittâ
Thoracis cavitatem, resiliit autem acerba sagitta.

562. Ἀμενήνωσεν.] Ἀσθενῆ γενέσθαι ἐποίησε.

563. Βιότοιο μεγήρας.] Φθονήσας τοῦ βίου. ὅ ἐστι, τῆς ζωῆς.

564. Σκῶλος.] Ἀκάνθης εἶδος, ἣ πυρωθεῖσα εὐτονωτέρα γίνεται. Πυρίκαυστος.] Περικεκαυμένος, ἡμίφλεκτος.

567. Μεταστόμενος.] Ἐπιδιώξας, ἐπακολουθήσας.

568. Ἔνθα μάλιστα Γίγνετ' ἄρης ἀλεγεινός.] Ὅπου ἀλεγεινὴ καὶ δεινὴ γίνεται ἡ πρᾶξις.

570. Ἑσπόμενος περὶ δουρί.] Καταχθεὶς, περιπαρεὶς τῷ δόρατι.

572. Ἰλλάσι.] Τοῖς ἐξ ἱμάντων πεπλεγμένοις δεσμοῖς.

573. Ἤσπαιρεν.] Ἐσκάριζεν, ἐκινεῖτο.

577. Ἀπὸ δὲ τρυφάλειαν ἄραξεν.] Ἀπέκοψε δὲ τὴν περικεφαλαίαν.

578. Ἀποπλαγχθεῖσα.] Ἀποκρουσθεῖσα.

584. Ὁμαρτήτην.] Ὁμοῦ ἀφῆκαν.

Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ πλατέος πτυόφιν μεγάλην κατ' ἀλωὴν
Θρώσκουσιν κύαμοι μελανόχροες ἢ ἐρέβινθοι,
Πνοιῇ ὑπὸ λιγυρῇ καὶ λικμητῆρος ἐρωῇ·
Ὣς ἀπὸ θώρηκος Μενελάου κυδαλίμοιο
Πολλὸν ἀποπλαγχθεὶς, ἑκὰς ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός.
Ἀτρείδης δ' ἄρα χεῖρα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Τὴν βάλεν ἧ ῥ' ἔχε τόξον ἐΰξοον, ἐν δ' ἄρα τόξῳ
Ἀντικρὺ διὰ χειρὸς ἐλήλατο χάλκεον ἔγχος.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων,
Χεῖρα παρακρεμάσας· τὸ δ' ἐφέλκετο μείλινον ἔγχος·
Καὶ τὸ μὲν ἐκ χειρὸς ἔρυσεν μεγάθυμος Ἀγήνωρ,
Αὐτὴν δὲ ξυνέδησεν ἐϋστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ,
Σφενδόνῃ, ἣν ἄρα οἱ θεράπων ἔχε ποιμένι λαῶν.
Πείσανδρος δ' ἰθὺς Μενελάου κυδαλίμοιο
Ἤϊε· τὸν δ' ἄγε μοῖρα κακὴ θανάτοιο τέλοσδε,
Σοὶ Μενέλαε δαμῆναι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρείδης μὲν ἅμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος·
Πείσανδρος δὲ σάκος Μενελάου κυδαλίμοιο
Οὔτασεν, οὐδὲ διὰ πρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι.
Ἔσχετο γὰρ σάκος εὐρὺ, κατεκλάσθη δ' ἐνὶ καυλῷ
Ἔγχος· ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσι χάρη, καὶ ἐέλπετο νίκην.
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
Ἆλτ' ἐπὶ Πεισάνδρῳ· ὁ δ' ὑπ' ἀσπίδος εἵλετο καλὴν
Ἀξίνην εὔχαλκον, ἐλαΐνῳ ἀμφὶ πελέκκῳ,
Μακρῷ, ἐϋξέστῳ· ἅμα δ' ἀλλήλων ἐφίκοντο.
Ἤτοι ὁ μὲν κόρυθος φάλον ἤλασεν ἱπποδασείης

Ut verò cùm à lato ventilabro magnam per aream
Saliunt fabæ nigræ vel cicera,
Flatu à stridulo & ventilatoris impetu:
Sic à thorace Menelai gloriâ-sublimis
Multùm rejecta, longè volavit acerba sagitta.
Atrides autem manum prælio strenuus Menelaus
Eam percussit quæ tenebat arcum politum, inque arcum
E-regione per manum adacta est ærea hasta.
Retrò autem sociorum in agmen cessit mortem evitans,
Manu suspensâ: attrahebat autem fraxineam hastam:
Et hanc quidem è manu traxit magnanimus Agenor,
Ipsam verò colligavit scitè-circumvolutâ ovis lanâ,
Fundâ, quam ei minister tenebat pastori populorum.
Pisander autem rectâ in Menelaum gloriâ-sublimem
Ibat: eum autem ducebat fatum funestum mortis ad-finem,
A te Menelae domandum in gravi pugna.
Hi autem quando jam prope erant alter in alterum vadentes,
Atrides quidem aberravit, aversa autem est ei hasta:
Pisander verò scutum Menelai gloriâ-sublimis
Percussit, neque penitùs potuit æs adigere.
Prohibuit enim scutum latum, fracta est autem in extremâ-parte
Hasta: hic autem mentibus suis gavisus est, & sperabat victoriam.
Atrides autem extracto ense argenteis-clavis-distincto,
Insiliit in Pisandrum: ille autem de sub scuto sumpsit pulchram
Securim ex-ære-scitè-factam, oleaginum insertum-habens manubrium,
Longum, bene-politum: simul autem alter alterum assecutus est.
Hic quidem galeæ conum percussit equinis-setis-densæ

588. Πτυόφιν.] Πτύου. Πτύον δέ ἐστιν, ἐν ᾧ τὰ ἠλοημένα γεννήματα ἀναβάλλουσι, χωρίζοντες τοῦ ἀχύρου. Ὁ δὲ πτύος, παραγωγή.

589. Θρώσκουσιν.] Ἀποπηδῶσιν.

590. Λιγυρῇ.] Ὀξέως πνεούσῃ αὔρᾳ.

595. Ἐλήλατο.] Ἐνεπάγη.

599. Εὐστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ.] Καλῶς περιεστραμμένῳ ἐρίῳ. τουτέστιν, ἐρίᾳ σφενδόνῃ. Οἰὸς γὰρ ἀώτῳ, προβάτου ἄνθει, ὅ ἐστιν, ἐρίῳ.

608. Ἔσχετο,] Ἐπεκώλυσεν.

612. Ἐλαΐνῳ ἀμφὶ πελέκκῳ.] Τῷ τοῦ πελέκεως στειλειῷ. Παρὰ τὸ πεπελεκῆσθαι. Περὶ οὗ ἐν τῷ ἐλαΐνῳ στειλειῷ φησιν.

613. Ἅμα δ' ἀλλήλων ἐφίκοντο.] Ὑπὸ τὸ αὐτὸ ἔτυχον ἀλλήλων.

Ἄκρον ὑπὸ λόφον αὐτόν· ὁ δὲ προσιόντα, μέτωπον,
Ῥινὸς ὕπερ πυμάτης· λάκε δ᾽ ὀστέα, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Πὰρ ποσὶν αἱματόεντε χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
Ἰδνώθη δὲ πεσών· ὁ δὲ λὰξ ἐν στήθεσι βαίνων,
Τεύχεά τ᾽ ἐξενάριξε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα,
Λείψετέ θην οὕτω γε νέας Δαναῶν ταχυπώλων
Τρῶες ὑπερφίαλοι, δεινῆς ἀκόρητοι ἀϋτῆς.
Ἄλλης μὲν λώβης τε καὶ αἴσχεος οὐκ ἐπιδευεῖς,
Ἣν ἐμὲ λωβήσασθε κακαὶ κύνες· οὐδέ τι θυμῷ
Ζηνὸς ἐριβρεμέτεω χαλεπὴν ἐδδείσατε μῆνιν
Ξεινίου, ὅστε ποτ᾽ ὔμμι διαφθέρσει πόλιν αἰπήν.
Οἵ μευ κουριδίην ἄλοχον καὶ κτήματα πολλὰ
Μὰψ οἴχεσθ᾽ ἀνάγοντες, ἐπεὶ φιλέεσθε παρ᾽ αὐτῇ·
Νῦν αὖτ᾽ ἐν νηυσὶν μενεαίνετε ποντοπόροισι
Πῦρ ὀλοὸν βαλέειν, κτεῖναι δ᾽ ἥρωας Ἀχαιούς·
Ἀλλά ποθι σχήσεσθε (καὶ ἐσσύμενοί περ) Ἄρηος.
Ζεῦ πάτερ, ἦ τέ σε φασὶ περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων
Ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν, σέο δ᾽ ἐκ τάδε πάντα πέλονται.
Οἷον δὴ ἄνδρεσσι χαρίζεαι ὑβριστῇσι
Τρωσίν, τῶν μένος αἰὲν ἀτάσθαλον, οὐδὲ δύνανται
Φυλόπιδος κορέσασθαι ὁμοιΐου πολέμοιο.
Πάντων μὲν κόρος ἐστί, καὶ ὕπνου καὶ φιλότητος,
Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο,
Τῶν πέρ τις καὶ μᾶλλον ἐέλδεται ἐξ ἔρον εἶναι
Ἢ πολέμου· Τρῶες δὲ μάχης ἀκόρητοι ἔασιν.

Summam sub cristam ipsam: ille verò accedentem, in fronte,
Naso super extremo: crepuerunt autem ossa, at ei oculi
Ad pedes sanguinolenti humi deciderunt in pulverem.
Incurvatus est autem lapsus: hic autem calcem in pectoribus ponens,
Armaque interfecto exuit, & glorians verbum dixit,
Relinquetis ita demum naves Danaorum pernicium-equitum
Trojani fœdifragi, gravis insatiabiles pugnæ.
Alio quidem flagitioque & probro non carentes *estis*,
Quo me violastis improbæ canes: neque quid animo
Jovis altitonantis gravem veriti estis iram
Hospitalis, qui aliquando vobis evertet urbem altam.
Qui meam virginalem uxorem & opes multas
Nullâ injuriâ-lacessiti abduxistis, cùm hospitio-accepti-fueratis ab ipsâ:
Nunc verò in naves cupitis pontum-transeuntes
Ignem perniciosum jacere, occidereque heroas Achivos:
Sed aliquando coërcebimini (incitati licèt) à pugnâ.
Jupiter pater, profectò te aiunt sapientia superare cæteros omnes
Homines atque deos; & à te tamen hæc omnia proficiscuntur.
Cùm-ita nunc viris gratificaris injuriosis
Trojanis, quorum animus semper vi-injustâ-gaudens, neque possunt
Pugnæ satias capere omnibus-æquè-gravis belli.
Omnium quidem satietas est, & somni & amoris,
Cantusque dulcis, & elegantis saltationis,
Quorum quidem quis etiam magis appetit desiderium eximere,
Quàm belli: Trojani verò pugnæ insatiabiles sunt.

---

615. Λόφον.] Χαίτην.

616. Ῥινὸς ὑπὲρ πυμάτης.] Τὸν ὑπὲρ τὴν ῥῖνα τόπον, τὸ μέτωπον. Λάκεν.] Ἐσχίσθη. Ὀνοματοποιΐα, ὁ τρόπος. Τὼ δέ οἱ ὄσσε Πὰρ ποσὶν αἱματόεντα.] Τὸ δὲ ὑγρὸν τὸ κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξερρύη αὐτοῦ μετὰ τοῦ αἵματος.

620. Λείψετε θήν.] Καταλείψετε δή.

622. Ἄλλης λώβης.] Ἄλλης ὕβρεως. Οὐκ ἐπιδευεῖς.] Οὐκ ἐνδεεῖς, ἀλλὰ πλήρεις ἐστέ.

624. Ἐριβρεμέτεω.] Μεγάλως ἠχοῦντος.

625. Διαφθέρσει.] Διαφθερεῖ, ἀπολέσει.

627. Ἐπεὶ φιλέεσθε.] Ὅτι φιλοφροσύνης καὶ ξενίας ἐτύχετε.

630. Ἀλλά ποθι σχήσεσθε.] Ἀλλὰ φείξεσθε δήπου. Ἀλλά ποθι, σύνδεσμος παραπληρωματικός. Τουτέστι, πόρρω κρατηθήσεσθε.

631. Περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων.] Φρονήσει διαφέρειν τῶν λοιπῶν θεῶν.

632. Σέο δ᾽ ἐκ τάδε πάντα πέλονται.] Ἐκ σοῦ δὲ πάντα ταῦτα γίγνονται.

634. Ἀτάσθαλον.] Ἄδικον.

638. Ἐξ ἔρον εἶναι.] Περαιῶσαι τὴν ἐπιθυμίαν, κορεσθῆναι.

Ὣς εἰπὼν, τὰ μὲν ἔντε' ἀπὸ χροὸς αἱματόεντα
Συλήσας, ἑτάροισι δίδου Μενέλαος ἀμύμων·
Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη,
Ἔνθα οἱ υἱὸς ἐπᾶλτο Πυλαιμένεος βασιλῆος
Ἁρπαλίων, ὅ ῥα πατρὶ φίλῳ ἕπετο πτολεμίζων
Ἐς Τροίην, οὐδ' αὖτις ἀφίκετο πατρίδα γαῖαν·
Ὅς ῥα τότ' Ἀτρείδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ
Ἐγγύθεν, οὐδὲ διὰ πρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων,
Πάντοσε παπταίνων, μήτις χρόα χαλκῷ ἐπαύρῃ.
Μηριόνης δ' ἀπιόντος ἵει χαλκήρε' ὀϊστόν·
Καί ῥ' ἔβαλε γλουτὸν κατὰ δεξιόν· αὐτὰρ ὀϊστὸς
Ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἐξεπέρησεν.
Ἑζόμενος δὲ κατ' αὖθι, φίλων ἐν χερσὶν ἑταίρων
Θυμὸν ἀποπνείων, ὥστε σκώληξ ἐπὶ γαίῃ
Κεῖτο ταθείς· ἐκ δ' αἷμα μέλαν ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
Τὸν μὲν Παφλαγόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο·
Ἐς δίφρον δ' ἀνέσαντες ἄγον προτὶ Ἴλιον ἱρὴν
Ἀχνύμενοι. μετὰ δέ σφι πατὴρ κίε δάκρυα λείβων·
Ποινὴ δ' οὔτις παιδὸς ἐγίνετο τεθνειῶτος.
Τοῦ δὲ Πάρις μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη·
Ξεῖνος γάρ οἱ ἔην πολέσιν μετὰ Παφλαγόνεσσι.
Τοῦ ὅγε χωόμενος προΐει χαλκήρε' ὀϊστόν·
Ἦν δέ τις Εὐχήνωρ Πολυΐδου μάντιος υἱὸς,
Ἀφνειός τ' ἀγαθός τε, Κορινθόθι οἰκία ναίων,
Ὅς ῥ' εὖ εἰδὼς κῆρ' ὀλοὴν, ἐπὶ νηὸς ἔβαινε·

Sic locutus, arma quidem à corpore sanguinolenta
Detracta, sociis dedit Menelaus insignis:
Ipse verò iterum reversus primis pugnatoribus mistus est,
Tunc ei filius insiliit Pylæmenis regis
Harpalion, qui quidem patrem dilectum secutus erat ut pugnaret
Ad Trojam, sed non rediit in patriam terram:
Hic tunc quidem Atridæ medium scutum feriit hastâ
Cominùs, neque penitùs potuit æs adigere.
Retrò autem sociorum in agmen cessit mortem evitans,
Undique circumspectans, ne quis corpus ære attingeret.
Meriones autem in abeuntem misit æratam sagittam:
Et percussit clunem ad dextrum: at sagitta
E-regione juxta vesicam sub osse penetravit.
Subsidens autem ibidem, charorum inter manus sociorum
Animam efflans, tanquam vermis super terram
Jacebat extensus: sanguis autem niger effluebat, rigabat autem terram.
Hunc quidem Paphlagones magnanimi curabant:
In currum verò collocatum ducebant ad Ilium sacram
Dolentes. Interque ipsos pater ibat lachrymas fundens:
Ultio autem nulla filii facta erat mortui.
Ob hunc autem valde animo interfectum Paris iratus est:
Hospes enim ei erat multos inter Paphlagonas.
Propter hunc is iratus emisit æratam sagittam:
Erat autem quidam Euchenor Polyidi vatis filius,
Divesque fortisque, Corinthi domos habitans,
Qui planè edoctus de fato exitiali *suo*, navi vectus venit:

---

656. Ἀμφεπένοντο.] Περὶ αὐτὸν ἠσχόληντο.

657. Ἀνέσαντες.] Ἀναθέντες, ἀναβιβάσαντες.

658. Μετὰ δέ σφι πατὴρ κίε δάκρυα λείβων.] Μετ' αὐτῶν δὲ ὁ πατὴρ ἐπορεύετο δάκρυσι καταρρεόμενος. Ζητεῖται δὲ, πῶς ἀνωτέρω ἀνῃρημένος ὑπὸ Μενελάου ὁ Πυλαιμένης, τανῦν δύναται ἀκολουθεῖν τῷ παιδὶ, καὶ κλαίειν. Ἔστι δὲ λέγειν, ὅτι δύο Πυλαιμένεις Παφλαγόνων ἡγεμόνας συνίστησιν ὁ Ποιητής. ὡς Αἴαντας δύο, καὶ Εὐρυβάτας δύο κήρυκας, τὸν μὲν Ἀγαμέμνονος, τὸν δὲ Ὀδυσσέως. Ἔνιοι δὲ πιθανῶς μεταγράφουσι· Μετὰ δ' οὔ σφι πατὴρ κίε δάκρυα λείβων.

659. Ποινὴ δ' οὔτις παιδὸς ἐγίγνετο τεθνειῶτος.] Ἐπεὶ οὐχ ὁ πατὴρ τιμωρεῖ αὐτῷ, ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος, χαλεπήνας ὑπὲρ τοῦ ἀνῃρημένου, Εὐχήνορα τὸν Κορίνθιον ἀναιρεῖ.

664. Κορινθόθι οἰκία ναίων.] Ἐν Κορίνθῳ κατοικῶν, τὴν οἰκίαν ἔχων.

669. Θωήν.]

Πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἀγαθὸς Πολύϊδος,
Νούσῳ ὑπ' ἀργαλέῃ φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν,
Ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.
Τῷ ῥ' ἅμα τ' ἀργαλέην θωὴν ἀλέεινεν Ἀχαιῶν,
Νοῦσόν τε στυγερὴν, ἵνα μὴ πάθοι ἄλγεα θυμῷ·
Τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος· ὦκα δὲ θυμὸς
Ὤιχετ' ἀπὸ μελέων· στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἕκτωρ δ' οὐκ ἐπέπυστο Διῒ φίλος, οὐδέ τι ᾔδη
Ὅττι ῥά οἱ νηῶν ἐπ' ἀριστερὰ δηϊόωντο
Λαοὶ ὑπ' Ἀργείων. τάχα δ' ἂν καὶ κῦδος Ἀχαιῶν
Ἔπλετο· τοῖος γὰρ γαιήοχος ἐννοσίγαιος
Ὤτρυν' Ἀργείους, πρὸς δὲ, σθένει αὐτὸς ἄμυνεν·
Ἀλλ' ἔχεν ᾗ τὰ πρῶτα πύλας καὶ τεῖχος ἐσᾶλτο,
Ῥηξάμενος Δαναῶν πυκινὰς στίχας ἀσπιστάων.
Ἔνθ' ἔσαν Αἴαντός τε νέες καὶ Πρωτεσιλάου,
Θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς εἰρυμέναι· αὐτὰρ ὕπερθε
Τεῖχος ἐδέδμητο χθαμαλώτατον, ἔνθα μάλιστα
Ζαχρηεῖς γίνοντο μάχῃ αὐτοί τε καὶ ἵπποι·
Ἔνθα δὲ Βοιωτοὶ καὶ Ἰάονες ἑλκεχίτωνες,
Λοκροὶ καὶ Φθῖοι, καὶ φαιδιμόεντες Ἐπειοὶ,
Σπουδῇ ἐπαΐσσοντα νεῶν ἔχον· οὐδ' ἐδύναντο
Ὦσαι ἀπὸ σφείων φλογὶ ἴκελον Ἕκτορα δῖον.
Οἱ μὲν Ἀθηναίων προλελεγμένοι· ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
Ἦρχ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεὺς· οἱ δ' ἅμ' ἕποντο,
Φείδας τε, Στιχίος τε, Βίας τ' ἐΰς· αὐτὰρ Ἐπειῶν
Φυλείδης τε Μέγης, Ἀμφίων τε, Δρακίος τε.

Sæpè enim ei dixerat senex peritus Polyidus,
Eum morbo gravi moriturùm suis in ædibus,
Aut inter Achivorum naves à Trojanis domitum iri.
Ideo simul gravemque perniciem evitabat Achivorum,
Morbúmque tetrum, ut ne ferret dolores animo:
Hunc percussit sub maxilla & aure: protinus autem animus
Abiit à membris: horrenda autem ipsum caligo occupavit.
Sic hi quidem pugnabant instar ignis ardentis.
Hector autem non audierat Jovi dilectus, neque quid norat
Quod sibi navium ad sinistram cædebantur
Copiæ ab Argivis. Fortasse autem victoria etiam Achivorum
Fuisset: talis enim Neptunus terram-quatiens
Impellebat Argivos, sed &, viribus ipse auxiliabatur:
Sed perstabat ubi primùm portas & murum insilierat,
Perruptis Danaorum densis ordinibus scutatorum.
Ubi erant Ajacisque naves & Protesilai,
Littus ad maris cani subductæ: at suprà
Murus ædificatus erat humillimus, ubi maximè
Acerrimi erant pugnâ ipsique & equi:
Illic autem Bœoti & Iaones longis vestibus,
Locri & Phthii, & illustres Epeii,
Acriter irruentem à navibus prohibebant: neque tamen poterant
Repellere à se flammæ similem Hectorem nobilem.
Alii quidem Atheniensium ad-primam-aciem-tenendam-delecti erant: iis autem
Præerat filius Petei Menestheus: alii autem unà sequebantur,
Phidasque, Stichiusque, Biasque fortis: at Epeiis
Phylidesque Meges, Amphionque, Draciusque.

669. Θωήν.] Τὴν ζημίαν. Λέγει δὲ τὸ τῆς στρατείας ἐπιζήμιον.

678. Πρὸς δὲ σθένει αὐτὸς ἄμυνε.] Προσεβοήθησε δὲ καὶ αὐτὸς τῇ δυνάμει αὐτοῦ.

683. Χθαμαλώτατον.] Κοιλότατον.

685. Ἰάονες.] Ἴωνες. Λέγει δὲ τοὺς Ἀθηναίους. ἀπὸ Ἴωνος τοῦ Κρεούσης τῆς Ἐρεχθέως καὶ Ξάνθου τοῦ Ἕλληνος. Ἑλκεχίτωνες.] Βαθεῖς χιτῶνας ἔχοντες. ἄζωστοι.

686. Φθῖοι.] Οἱ τὴν ὑπὸ Πρωτεσιλάου Φθίαν πόλιν Θεσσαλίας οἰκοῦντες. Οἱ δὲ τὸν ὑπὸ Ἀχιλλέως, Φθιῶται καλοῦνται. Φαιδιμόεντες.] Ἐπιφανεῖς καὶ λαμπροὶ τὰς πράξεις.

689. Προλελεγμένοι.] Προκατηριθμημένοι.

697. Ἡν

Πρὸ Φθίων δὲ, Μέδων τε, Μενεπτόλεμός τε ποδάρκης·
Ἤτοι ὁ μὲν, νόθος υἱὸς Ὀϊλῆος θείοιο
Ἔσκε Μέδων Αἴαντος ἀδελφεὸς, αὐτὰρ ἔναιεν
Ἐν Φυλάκῃ γαίης ἄπο πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς,
Γνωτὸν μητρυιῆς Ἐριώπιδος ἣν ἔχ' Ὀϊλεύς·
Αὐτὰρ ὁ, Ἰφίκλοιο πάϊς τοῦ Φυλακίδαο.
Οἱ μὲν πρὸ Φθίων μεγαθύμων θωρηχθέντες,
Ναῦφιν ἀμυνόμενοι, μετὰ Βοιωτῶν ἐμάχοντο.
Αἴας δ' οὐκέτι πάμπαν Ὀϊλῆος ταχὺς υἱὸς
Ἵστατ' ἀπ' Αἴαντος Τελαμωνίου, οὐδ' ἠβαιόν·
Ἀλλ' ὥστ' ἐν νειῷ βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον
Ἶσον θυμὸν ἔχοντε τιταίνετον, ἀμφὶ δ' ἄρα σφιν
Πρυμνοῖσιν κεράεσσι πολὺς ἀνακηκίει ἱδρώς,
Τὼ μέν τε ζυγὸν οἶον ἐΰξοον ἀμφὶς ἐέργει,
Ἱεμένω κατὰ ὦλκα, τέμνει δέ τε τέλσον ἀρούρης·
Ὣς τὼ, παρβεβαῶτε μάλ' ἕστασαν ἀλλήλοιιν.
Ἀλλ' ἤτοι Τελαμωνιάδῃ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ
Λαοὶ ἕπονθ' ἕταροι, οἵ οἱ σάκος ἐξεδέχοντο
Ὁππότε μιν κάματός τε καὶ ἱδρὼς γούναθ' ἵκοιτο·
Οὐδ' ἄρ' Ὀϊλιάδῃ μεγαλήτορι Λοκροὶ ἕποντο·
Οὐ γάρ σφι σταδίῃ ὑσμίνῃ μίμνε φίλον κῆρ.
Οὐ γὰρ ἔχον κόρυθας χαλκήρεας ἱπποδασείας,
Οὐδ' ἔχον ἀσπίδας εὐκύκλους καὶ μείλινα δοῦρα·
Ἀλλ' ἄρα τόξοισιν καὶ ἐϋστρεφεῖ οἰὸς ἀώτῳ
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕποντο πεποιθότες, οἷσιν ἔπειτα
Ταρφέα βάλλοντες, Τρώων ῥήγνυντο φάλαγγας.
Δή ῥα τόθ' οἱ μὲν πρόσθε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι

Ante Phthios autem, Medonque, Meneptolemusque pedibus-celer:
Ille quidem, nothus filius Oilei divini
Erat Medon Ajacis frater, & habitabat
In Phylace terrâ procul â patriâ, viro interfecto,
Fratre novercæ Eriopidis quam habebat Oileus:
Sed alter, Iphicli filius Phylacidæ *erat.*
Hi quidem ante Phthios magnanimos armati,
Naves defendentes, unà cum Bœotis pugnabant.
Ajax verò haud omnino Oilei velox filius
Stabat procul ab Ajace Telamonio, ne paululùm quidem:
Sed ficut in novali boves nigri compactile aratrum
Æqualem animum habentes trahunt, circa autem ipsorum
Ima cornua multus erumpit sudor,
Hos quidem jugum tantùm politum distinet,
Robustè-vadentes per sulcum, proscindit autem *aratrum* imam terram:
Sic hi, congressi prope admodum stabant inter se.
Sed Telamonium quidem multique & strenui
Viri sequebantur socii, qui ei scutum excipiebant
Quandoque ipsum defatigatióque & sudor genua occupasset:
At non Oiliadem magnanimum Locri sequebantur:
Non enim ipsis in statariâ pugnâ consistebat eorum animus.
Non enim habebant galeas æreas equinis-setis-densas,
Neque habebant clypeos pulchrè-orbiculatos & fraxineas hastas:
Sed arcubus & scitè-tortâ ovis lanâ
Ad Ilium simul secuti sunt confisi, quibus quidem
Crebrò jacientes, Trojanorum rumpebant phalangas.
Jam tunc illi quidem antè cum armis vario-artificio-factis

---

697. Ἣν ἔχ' Ὀϊλεύς.] Ἣν ἐγεγαμήκει Ὀϊλεύς.]
699. Πρὸ Φθίων.] Πρὸ τῶν Φθίων.
700. Ναῦφιν.] Ὑπὲρ τῶν νεῶν.
703. Βόε οἴνοπε.] Ἤτοι μέλανες, ἢ ξανθοί.
704. Τιταίνετον.] Τείνουσιν, ἕλκουσι.
705. Πρυμνοῖσι κεράεσσι.] Τοῖς ἐσχάτοις μέρεσι τῶν κεράτων. τοῖς πρὸς τὴν ἔκφυσιν. Ἀνακηκίει.] Ἀναφέρεται.
706. Ἀμφὶς ἐέργει.] Διείργει, χωρίζει.
707. Ὦλκα.] Τὴν αὔλακα. Τέμνει δέ τε τέλσον ἀρούρης.] Τέμνεται δὲ εἰς βάθος γῆς. Τέλσον.] Τέλος.
710. Ἐξεδέχοντο.] Διεδέχοντο.
713. Οὐ γάρ σφι σταδίῃ ὑσμίνῃ μίμνε φίλον κῆρ.] Οὐ γὰρ ὑπέμενον τὴν συστάδην μάχην.

722. Συν-

Μάρναντο Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ·
Οἱ δ' ὄπιθεν βάλλοντες ἐλάνθανον, οὐδέ τι χάρμης
Τρῶες μιμνήσκοντο· συνεκλόνεον γὰρ ὀϊστοί.
Ἔνθά κε λευγαλέως νηῶν ἄπο καὶ κλισιάων
Τρῶες ἐχώρησαν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν,
Εἰ μὴ Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς;
Ἕκτορ, ἀμήχανός ἐσσι παραρρητοῖσι πιθέσθαι.
Οὕνεκά τοι πέρι δῶκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα,
Τοὔνεκα καὶ βουλῇ ἐθέλεις περιίδμεναι ἄλλων;
Ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα δυνήσεαι αὐτὸς ἑλέσθαι.
Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα·
Ἄλλῳ δ' ὀρχηστύν, ἑτέρῳ κίθαριν καὶ ἀοιδήν·
Ἄλλῳ δ' ἐν στήθεσσι τιθεῖ νόον εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐσθλόν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι,
Καί τε πόλεις ἐσάωσε, μάλιστα δὲ κ' αὐτὸς ἀνέγνω.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Πάντη γάρ σε πέρι στέφανος πολέμοιο δέδηε·
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ κατὰ τεῖχος ἔβησαν,
Οἱ μὲν, ἀφεστᾶσιν σὺν τεύχεσιν, οἱ δὲ, μάχονται
Παυρότεροι πλεόνεσσι, κεδασθέντες κατὰ νῆας.
Ἀλλ' ἀναχασσάμενος κάλει ἐνθάδε πάντας ἀρίστους.
Ἔνθεν δ' ἂν μάλα πᾶσαν ἐπιφρασσαίμεθα βουλήν·
Ἤ κεν ἐνὶ νήεσσι πολυκλήϊσι πέσωμεν,
(Αἴ κ' ἐθέλῃσι θεὸς δόμεναι κράτος) ἤ κεν ἔπειτα
Πὰρ νηῶν ἔλθοιμεν ἀπήμονες. ἦ γὰρ ἔγωγε
Δείδω μὴ τὸ χθιζὸν ἀποτίσωνται Ἀχαιοὶ

Pugnabant contra Trojanosque & Hectorem ære-armatum:
Hi autem à tergo jacientes latebant, neque omnino pugnæ
Trojani recordabantur: conturbabant enim sagittæ.
Tum sanè magnâ-clade acceptâ à navibus & tentoriis
Trojani recessissent ad Ilium ventosam,
Nisi Polydamas audacem Hectorem allocutus esset adstans,
Hector, à te impetrare-nescis ut monitis obsequaris.
Quoniam tibi excellenter dedit Deus bellica opera,
Ideo & consilio vis peritus esse super cæteros?
At nequaquam simul omnia poteris ipse-solus capere.
Alii enim tribuit Deus bellica opera:
Alii autem artem-saltandi, alii citharam & cantum;
Alii verò in pectoribus ponit mentem latè-sonans Jupiter
Prudentem, cujus quidem multi fructum percipiunt homines,
Quin & urbes servat, præcipuè autem ipse *id* agnoscit.
Sed ego dicam ut mihi videtur esse maximè salutare.
Undique igitur te circum corona belli flagrat:
Trojani autem magnanimi postquam trans murum iverunt,
Alii quidem, secesserunt cum armis, alii verò, præliantur
Pauciores contra-plures dissipati circa naves.
Sed retrocedens voca huc omnes proceres.
Deinde verò de summâ rerum deliberare poterimus:
An in naves multa-transtra-habentes irruamus,
(Siquidem velit Deus largiri victoriam) an vero
A navibus abeamus illæsi. Certè enim equidem
Timeo ne hesternum exolvant Achivi

722. Συνεκλονέοντο.] Συνεταράσσοντο.
723. Λευγαλέως.] Ὀλεθρίως, ἀδόξως.
726. Παραρρητοῖσι.] Παραμυθητικοῖς, παραινετικοῖς.
728. Περιίδμεναι.] Περισσῶς εἰδέναι.
729. Ἅμα.] Νῦν, ἐπίρρημα χρόνου δηλωτικόν.
733. Ἐπαυρίσκοντ'.] Ἐπαπολαύουσιν.
734. Μάλιστα δέ κ' αὐτὸς ἀνέγνω.] Ἐξαιρέτως δὲ καὶ αὐτὸς ἐγνώρισε τὸ τῆς σωώσεως ἀγαθόν.
736. Πάντη γάρ σε πέρι στέφανος πολέμοιο δέδηε.] Πανταχόθεν γάρ σε περιεκυκλώσαντο οἱ πολέμιοι.
741. Ἐπιφρασσαίμεθα.] Ἐπινοήσωμεν.
742. Πέσωμεν.] Ἐμπέσωμεν, εἰσέλθωμεν.
745. Μὴ τὸ χθιζὸν ἀποτίσωνται Ἀχαιοὶ Χρεῖος.] Μή πως τὴν χθεσινὴν ἧτταν ἀποδώσουσιν ἡμῖν οἱ Ἕλληνες, ὥσπερ σταθμῷ δεδανεικότες. Μηδέπω γὰρ νομισμάτων ὑπαρχόντων, σταθμῷ ἐδάνειζον οἱ ἀρχαῖοι χρυσίον καὶ ἀργύριον, καὶ τὰ παραπλήσια.

Χρεῖος, ἐπεὶ παρὰ νηυσὶν ἀνὴρ ἆτος πολέμοιο
Μίμνει, ὃν οὐκέτι πάγχυ μάχης σχήσεσθαι ὀΐω.
Ὣς φάτο Πουλυδάμας· ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων·
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Πουλυδάμα, σὺ μὲν αὐτοῦ ἐρύκακε πάντας ἀρίστους·
Αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι, καὶ ἀντιόω πολέμοιο.
Αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω.
Ἦ ῥα, καὶ ὁρμήθη ὄρεϊ νιφόεντι ἐοικὼς,
Κεκληγὼς, διὰ δὲ Τρώων πέτετ' ἠδ' ἐπικούρων.
Οἱ δ' ἐς Πανθοΐδην ἀγαπήνορα Πουλυδάμαντα
Πάντες ἐπεσσεύοντ', ἐπεὶ Ἕκτορος ἔκλυον αὐδήν.
Αὐτὰρ ὁ Δηΐφοβόν τε βίην θ' Ἑλένοιο ἄνακτος,
Ἀσιάδην τ' Ἀδάμαντα, καὶ Ἄσιον Ὑρτάκου υἱὸν
Φοίτα ἀνὰ προμάχους διζήμενος εἴ που ἐφεύροι.
Τοὺς δ' εὗρ' οὐκέτι πάμπαν ἀπήμονας, οὐδ' ἀνολέθρους·
Ἀλλ' οἱ μὲν δὴ, νηυσὶν ἐπὶ πρυμνῇσιν Ἀχαιῶν,
Χερσὶν ὑπ' Ἀργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες·
Οἱ δ' ἐν τείχει ἔσαν βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε.
Τὸν δὲ τάχ' εὗρε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ δακρυοέσσης
Δῖον Ἀλέξανδρον, Ἑλένης πόσιν ἠϋκόμοιο,
Θαρσύνονθ' ἑτάρους, καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη αἰσχροῖς ἐπέεσσι,
Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς, ἠπεροπευτὰ,
Ποῦ τοι Δηΐφοβός τε, βίη θ' Ἑλένοιο ἄνακτος,
Ἀσιάδης τ' Ἀδάμας, ἠδ' Ἄσιος Ὑρτάκου υἱός;
Ποῦ δέ τοι Ὀθρυονεύς; νῦν ὤλετο πᾶσα κατ' ἄκρης

Debitum, quoniam apud naves vir insatiabilis pugnæ
Manet, quem non jam omnino à pugna cessaturum puto.
Sic dixit Polydamas. Placuit autem Hectori consilium tutum:
Continuò autem è curribus cum armis desiliit in terram,
Et eum edita-voce, verbis velocibus allocutus est,
Polydama, tu quidem hìc retine omnes fortissimos:
Sed ego illuc ibo, & interero pugnæ.
Protinus autem revertar, postquam diligenter illis mandata dedero.
Dixit, & impetu-facto-abiit monti nivoso similis,
Inclamans, per & Trojanos autem volabat & socios.
Hi autem ad Panthoïdem virtutis-amantem Polydamanta
Omnes accelerabant, simulac Hectoris audierunt vocem.
Ille verò Deiphobumque vimque Heleni regis,
Asiademque Adamanta, & Asium Hyrtaci filium
Itabat per primos-pugnatores quærens sicubi invenire-posset.
Hos autem invenit non jam prorsus illæsos, neque inextinctos:
Sed hi quidem jam, navium ad puppes Achivorum,
Sub manibus Argivorum jacebant animabus deperditis:
Alii autem in muro erant eminùs, cominusque vulnerati.
Illum verò statim invenit pugnæ ad sinistram lachrymosæ
Nobilem Alexandrum, Helenæ maritum pulchræ-comas,
Animos-addentem sociis, & incitantem ad pugnam:
Prope autem stans allocutus est probrosis verbis,
Infauste-Pari, formâ præstantissime, mulierose, deceptor,
Ubi tibi Deiphobusque, visque Heleni regis,
Asiadesque Adamas, atque Asius Hyrtaci filius?
Ubi & Othryoneus? nunc periit tota à culmine

746. Χρεῖος.] Δάνειον.
747. Σχήσεσθαι.] Ἀποπαύσασθαι.
748. Ἅδε.] Ἤρεσκεν.
752. Ἀντιόω.] Ἀπαντήσω, μεταλήψομαι.
756. Ἀγαπήνορα.] Ἀγαπῶντα τὴν ἀνδρείαν. πολεμικόν.
761. Ἀπήμονας.] Ἀβλαβεῖς, ἀσινεῖς. Τοὺς δ' εὗρ' οὐκέτι πάμπαν ἀπήμονας, οὐδ' ἀνολέθρους.] Συλληπτικῶς πέφρακεν, ἀντὶ τοῦ· τοὺς μὲν οὐκ ἀπήμονας, τοὺς τετρωμένους· τοὺς δὲ οὐκ ἀνολέθρους, τοὺς ἀνῃρημένους.
764. Βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε.] Ἀντὶ τοῦ· οἱ μὲν ἀπὸ μήκους βεβλημένοι δόρατι ἢ ἰῷ· οἱ δὲ ἐκ τοῦ ἐγγὺς τετρωμένοι ξίφει, ἢ τινι τοιούτῳ.
767. Θαρσύνοντα.] Παρορμῶντα.

Ἴλιος αἰπεινή· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής,
Ἕκτορ, ἐπεί τοι θυμὸς ἀναίτιον αἰτιάασθαι,
Ἄλλοτε δή ποτε μᾶλλον ἐρωῆσαι πολέμοιο
Μέλλω, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ πάμπαν ἀνάλκιδα γείνατο μήτηρ.
Ἐξ οὗ γὰρ παρὰ νηυσὶ μάχην ἤγειρας ἑταίρων,
Ἐκ τοῦδ' ἐνθάδ' ἐόντες ὁμιλέομεν Δαναοῖσι
Νωλεμέως· ἕταροι δὲ κατέκταθεν οὓς σὺ μεταλλᾷς.
Οἴω Δηΐφοβός τε βίη θ' Ἑλένοιο ἄνακτος
Οἴχεσθον μακρῇσι τετυμμένω ἐγχείῃσιν
Ἀμφοτέρω κατὰ χεῖρα· φόνον δ' ἤμυνε Κρονίων.
Νῦν δ' ἄρχ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει·
Ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες ἅμ' ἑψόμεθ', οὐδέ τί φημι
Ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμίς γε πάρεστι·
Πὰρ δύναμιν δ' οὐκ ἔστι καὶ ἐσσύμενον πολεμίζειν.
Ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως·
Βὰν δ' ἴμεν ἔνθα μάλιστα μάχη καὶ φύλοπις ἦεν,
Ἀμφί τε Κεβριόνην καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα,
Φάλκην, Ὀρθαῖόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολυφοίτην,
Πάλμυν τ', Ἀσκάνιόν τε, Μόρυν θ', υἷε Ἱπποτίωνος·
Οἵ ῥ' ἐξ Ἀσκανίης ἐριβώλακος ἦλθον ἀμοιβοὶ
Ἠοῖ τῇ προτέρῃ, τότε δὲ Ζεὺς ὦρσε μάχεσθαι.
Οἱ δ' ἴσαν ἀργαλέων ἀνέμων ἀτάλαντοι ἀέλλῃ,
Ἥ ῥά θ' ὑπὸ βροντῆς πατρὸς Διὸς εἶσι πέδονδε,
Θεσπεσίῳ δ' ὁμάδῳ ἁλὶ μίσγεται, ἐν δέ τε πολλὰ

Ilios alta: nunc te integra manet gravis pernicies.
Illum verò vicissim allocutus est Alexander divinâ-formâ-præditus,
Hector, jam tibi animus insontem culpare,
Aliàs fortè magis cessasse à prælio
Potui, sed neque me prorsus imbellem genuit mater.
Ex quo enim apud naves pugnam suscitasti sociorum,
Ex eo hìc existentes congredimur cum Danais
Indesinenter: socii autem cæsi sunt quos tu requiris.
Duo soli Deiphobusque visque Heleni regis
Abierunt longis saucii hastis
Ambo manu: cædem autem arcebat Saturnius.
Nunc autem duc quò te cor animusque jubet:
Nos autem paratissimis animis sequemur, neque omnino puto
Virtutem te desideraturum, quanta quidem vis adest:
Ultra vires autem non licet quantumvis animum-incitato pugnare.
Sic fatus flexit fratris præcordia heros:
Tendebant autem ire ubi maximè pugna & prælium erat,
Cebrionesque & eximius Polydamas,
Phalces, Orthæusque, & deo-par Polyphœtes,
Palmysque, Ascaniusque, Morysque, filii Hippotionis:
Qui ex Ascania glebosâ venerant succedanei
Die præcedenti, tunc verò Jupiter impulit ad pugnam.
Illi vero ibant ad pugnam vehementium ventorum similes turbini,
Qui cum tonitru patris Jovis vadit per campum,
Immani autem cum tumultu mari miscetur, tum vero multi

---

773. Νῦν τοι σῶς ὄλεθρος.] Νῦν οὐδὲν ἐλλείπει σοι πρὸς ἀπώλειαν.

776. Ἄλλοτε.] Ἐν ἄλλῳ καιρῷ. Ἐρωῆσαι πολέμοιο Μέλλω.] Ἔοικα ἠμεληκέναι τοῦ πολέμου.

777. Ἀνάλκιδα.] Ἀσθενῆ.

782. Τετυμμένω.] Τετρωμένω ἐκ χειρός.

793. Ἀσκανίης.] Ἀσκανία, πόλις Φρυγίας. Ἀμοιβοί.] Ἤτοι, ἐξ ἀμοιβῆς καὶ ἐναλλάξεως παραγεγονότες συμμαχῆσαι τοῖς Τρωσὶν, ἀντὶ τοῦ τῶν πρότερον συνεργούντων αὐτοῖς πολιτῶν. Διὰ γὰρ τὸ ἤδη δέκα ἔτη τὸν πόλεμον ἀνύεσθαι, οἱ πρῶτοι κεκμηκότες κατὰ μάχην, ἰσαρίθμων αὐτοῖς ἄλλων ἀποστελλομένων, ἀπεπέμποντο, ὡς εἰκὸς, ἐξ ἀμοιβῆς ἀμύνοντες. Ἢ, οἱ ἀμοιβὴν ἀποδιδόντες τῷ Πριάμῳ. Διὰ τὸ καὶ αὐτὸν συμμαχῆσαι Φρυξὶν, ἐπιφέρει, ἠοῖ τῇ προτέρῃ. Λέγει γὰρ ἐν τῷ καταλόγῳ· Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε, καὶ Ἀσκάνιος θεοειδής. Ἢ, ἀμοιβοὶ, πεζοί. Διὰ γὰρ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ποδῶν γίνεται τῶν πεζῶν ἔφοδος.

794. Ἠοῖ τῇ προτέρῃ.] Τῇ χθὲς ἡμέρᾳ.

796. Ὑπὸ βροντῆς.] Ἀντὶ τοῦ, μετὰ βροντῆς. Πέδονδε.] Εἰς τὸ ἔδαφος.

797. Θεσπεσίῳ ὁμάδῳ.] Θείῳ θορύβῳ. Ἁλί.] Τῇ θαλάσσῃ.

798. Πα-

Κύματα παφλάζοντα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Κυρτὰ, φαληριόωντα, πρὸ μέν τ' ἄλλ', αὐτὰρ ἐπ' ἄλλα·
Ὣς Τρῶες πρὸ μὲν ἄλλοι ἀρηρότες, αὐτὰρ ἐπ' ἄλλοι
Χαλκῷ μαρμαίροντες ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο.
Ἕκτωρ δ' ἡγεῖτο βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ
Πριαμίδης· πρὸ ἕθεν δ' ἔχεν ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Ῥινοῖσιν πυκινήν· πολλὸς δ' ἐπελήλατο χαλκός·
Ἀμφὶ δέ οἱ κροτάφοισι φαεινὴ σείετο πήληξ.
Πάντη δ' ἀμφὶ φάλαγγας ἐπειρᾶτο προποδίζων
Εἴ πως οἱ εἴξειαν ὑπασπίδια προβιβῶντι·
Ἀλλ' οὐ σύγχει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Αἴας δὲ πρῶτος προκαλέσατο μακρὰ βιβάσθων,
Δαιμόνιε σχεδὸν ἐλθέ· τίη δειδίσσεαι οὕτως
Ἀργείους; οὔτοι τι μάχης ἀδαήμονες εἰμὲν,
Ἀλλὰ Διὸς μάστιγι κακῇ ἐδάμημεν Ἀχαιοί.
Ἦ θήν πού τοι θυμὸς ἐέλπεται ἐξαλαπάξειν
Νῆας, ἄφαρ δέ τε χεῖρες ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἡμῖν.
Ἦ κε πολὺ φθαίη εὖ ναιομένη πόλις ὑμὴ
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
Σοὶ δ' αὐτῷ φημὶ σχεδὸν ἔμμεναι ὁππότε φεύγων
Ἀρήσῃ Διῒ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι,
Θάσσονας ἰρήκων ἔμμεναι καλλίτριχας ἵππους,
Οἵ σε πόλινδ' οἴσουσι κονίοντες πεδίοιο.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Αἰετὸς ὑψιπέτης· ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς Ἀχαιῶν,

Fluctus æstuantes multo-strepitu-resonantis maris
Tumidi, spuma-albescentes, antè quidem alii, sequuntur vero alii:
Sic Trojani antè qu. alii ordinibus-densis-mutuò-nexi, insuper autem alii
Ære coruscantes cum ductoribus sequebantur.
Hector vero præibat hominum-perniciei par Marti
Priamides: ante se autem tenebat scutum undique æquale,
Pellibus densum: multum autem superinductum erat æs:
Circum autem ejus tempora fulgens quassabatur cassis.
Undique autem circum phalangas tentabat pedem-inferre
Si quo-modo sibi cederent clypeo-tecto progredienti:
Sed non conturbabat animum in pectoribus Achivorum.
Ajax autem primus provocavit longè gradiens,
O bone propiùs accede; cur territas ita
Argivos? nequaquam pugnæ imperiti sumus,
Sed Jovis flagello pernicioso domiti sumus Achivi.
Profectò tibi quidem animus sperat vastaturum esse
Naves, promptè autem manus ad repellendum sunt & nobis.
Longè sanè prior bene-habitata urbs vestra
Manibus nostris captaque excisaq; fuerit.
Tibi verò ipsi aio *tempus* instare quando fugiens
Supplicabis Jovi patri & aliis immortalibus,
Velociores accipitribus ut sint jubis-pulchris-comantes equi,
Qui te ad urbem-ferant pulverem excitantes per campum.
Sic ei loquuto supervolavit dextra avis,
Aquila altivolans: acclamavit autem populus Achivorum,

798. Παφλάζοντα.] Ἠχοῦντα, ἀναζέοντα. Ὀνοματοποιΐα, ὁ τρόπος.

799. Κυρτά.] Ὑψηλά. Φαληριόωντα.] Λευκανίζοντα. τουτέστι, λευκαινόμενα ὑπὸ ἀφροῦ. Πρὸ μέντ' ἄλλ', αὐτὰρ ἐπ' ἄλλα.] Ἄλλα πρὸ ἄλλων. τουτέστιν, ἐπάλληλα, πυκνά.

804. Ἐπελήλατο.] Ἐπικατεσκεύαστο.

805. Ἀμφὶ δέ οἱ κροτάφοισι φαεινὴ σείετο πήληξ.] Περὶ δὲ τοῖς κροτάφοις αὐτοῦ ἐσείετο ἡ περικεφαλαία σφοδρῶς ἐνεργοῦντος.

808. Οὐ σύγχει.] Οὐκ ἐθορύβει, οὐκ ἐτάραττε.

809. Βιβάσθων.] Διαβάς.

810. Δειδίσσεαι.] Εἰς δέος ἄγεις, ἐκφοβεῖς.

811. Ἀδαήμονες.] Ἀμαθεῖς.

812. Διὸς μάστιγι.] Τῇ Διὸς πληγῇ, τῷ κεραυνῷ.

813. Ἦ θήν.] Ὄντως δή. Ἐξαλαπάξειν.] Κενώσειν, πορθήσειν.

815. Φθαίη.] Φθάσει.

819. Ἰρήκων.] Ἱεράκων. Ἔστι δὲ εἶδος ἀετοῦ.

820. Κονίοντες.] Κονιορτὸν ἐγείροντες.

821. Δεξιός.] Αἴσιος, ἀγαθός.

Θάρσυνος οἰωνῷ. ὁ δ' ἀμείβετο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Αἶαν ἁμαρτοεπὲς, βουγάϊε, ποῖον ἔειπες;
Αἲ γὰρ ἐγὼν οὕτω γε Διὸς πάϊς αἰγιόχοιο
Εἴην ἤματα πάντα, τέκοι δέ με πότνια Ἥρη,
Τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων·
Ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισι
Πᾶσι μάλ'· ἐν δὲ σὺ τοῖσι πεφήσεαι, αἴκε ταλάσσῃς
Μεῖναι ἐμὸν δόρυ μακρὸν, ὅ, τοι χρόα λειριόεντα
Δάψει· ἀτὰρ Τρώων κορέεις κύνας ἠδ' οἰωνὸς
Δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο. τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ἠχῇ θεσπεσίῃ, ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς ὄπισθεν·
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐπίαχον, οὐδ' ἐλάθοντο
Ἀλκῆς, ἀλλ' ἔμενον Τρώων ἐπιόντας ἀρίστους.
Ἠχὴ δ' ἀμφοτέρων ἵκετ' αἰθέρα καὶ Διὸς αὐγάς.

Erectus augurio. Respondit autem illustris Hector,
Ajax insulse jactator magne, quid dixisti?
Utinam enim ego sic Jovis filius Ægiochi
Essem dies omnes, peperissetque me veneranda Juno,
Honorarer autem sicut honoratur Minerva & Apollo:
Ut jam dies hæc malum fert Argivis
Omnibus prorsus: inter verò tu illos occideris, si sustinueris
Manere meam hastam longam, quæ tibi corpus tenerum
Lacerabit: Trojanorum autem saturabis canes & alites
Pinguedine & carnibus, prostratus ad naves Achivorum.
Sic utique locutus præibat. Illi verò simul sequebantur
Clamore immenso, acclamarunt autem & copiæ à-tergo:
Sed & Argivi ab-altera-parte acclamabant, neque oblivis cebantur
Fortitudinis, sed manebant Troüm invadentes fortissimos.
Clamor autem utrorumque pervenit ad æthera & Jovis lucidas-domos.

---

823. Θάρσυνος.] Τεθαῤῥηκώς.
824. Ἁμαρτοεπές.] Ἁμαρτάνων τοῦ σκοποῦ τῶν λόγων. Βουγάϊε.] Μεγάλως ἐπὶ σαυτῷ ἀγλαϊζόμενε καὶ γαυριῶν. Ἢ, εὐεργέτα, * πολύπραγμον. *
829. Πεφήσεαι.] Ἀναιρεθήσῃ, φονευθήσῃ. Ταλάσῃς.] Τλῇς, ὑπομείνῃς.
830. Λειριόεντα.] Εὐανθῆ, τρυφερὸν, ἢ λιπαρόν.
831. Δάψει.] Διακόψει, τρώσει.
837. Διὸς αὐγάς.] Τὰς Διὸς ἀπολάμψεις.

ΥΠΟ-

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ἸΛΙΑΔΟΣ Ξῖ.

ΤΟΥ ὉΜΗΡΟΥ
ῬΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἀγαμέμνων συμπαραλαβὼν τοὺς τραυματίας καὶ Νέστορα σὺν αὐτοῖς, ἔξεισιν ἐπὶ τὸν πόλεμον. Ἥρα δὲ τὸν κεστὸν λαβοῦσα παρὰ τῆς Ἀφροδίτης κατέρχεται, καὶ τὸν Ὕπνον πείσασα, κοιμίζει τὸν Δία. Ποσειδῶν δὲ τοῖς Ἕλλησι βοηθεῖ, καὶ πολὺς φόνος γίνεται τῶν Τρώων. Αἴας δὲ λίθῳ βαλὼν Ἕκτορα πλήσσει· ὁ δὲ ἀγαγὼν αἷμα λειποψυχεῖ. Ἀριστεύει δὲ καὶ Αἴας ὁ Λοκρός.

Ξῖ, Κρονίδην λεχέεσι καὶ ὕπνῳ ἤπαφεν Ἥρη.

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ, πίνοντά περ ἔμπης,
Ἀλλ' Ἀσκληπιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Φράζεο δῖε Μαχάον ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·
Μείζων δὴ παρὰ νηυσὶ βοὴ θαλερῶν αἰζηῶν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν πῖνε καθήμενος αἴθοπα οἶνον,
Εἰσόκε θερμὰ λοετρὰ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη
Θερμήνῃ, καὶ λούσῃ ἀπὸ βρότον αἱματόεντα·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐλθὼν τάχα εἴσομαι ἐς περιωπήν·
Ὣς εἰπὼν σάκος εἷλε τετυγμένον υἷος ἑοῖο,
Κείμενον ἐν κλισίῃ Θρασυμήδεος ἱπποδάμοιο,
Χαλκῷ παμφαῖνον· ὁ δ' ἔχ' ἀσπίδα πατρὸς ἑοῖο.
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ·
Στῆ δ' ἐκτὸς κλισίης, τάχα δ' εἴσιδεν ἔργον ἀεικὲς,
Τοὺς μὲν, ὀρινομένους, τοὺς δὲ κλονέοντας ὄπισθε

Nestorem autem non latuit clamor, bibentem licèt,
Sed Asclepiadem verbis alatis allocutus est,
Vide nobilis Machaon quomodo erunt hæc opera:
Major jam ad naves clamor florentium-ætate juvenum.
Sed tu quidem nunc bibe sedens nigrum vinum,
Dum calida lavacra comas-pulchra Hecamede
Calefaciat, & abluat tabum sanguinolentum:
At ego profectus ad speculam astutùm cognoscam.
Sic fatus, scutum sumpsit affabre-factum filii sui,
Jacens in tentorio Thrasymedis equûm-domitoris,
Ære collucens: ille verò habebat clypeum patris sui.
Sumpsit & validam hastam præfixam acuto ære:
Stetitque extra tentorium, protinus autem inspexit rem indignam,
Hos quidem, turbatos, illos verò turbantes à-tergo

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ, πίνοντά περ ἔμπης.] Σφόδρα συνετὸς εἰσάγεται ὁ Νέστωρ, μὴ νικώμενος ὑπὸ μέθης τὸν λογισμόν. Ἔλαθε.] Σημαίνει καὶ τὸ, ἐκ προαιρέσεως μαθόντα παραπέμψασθαι. ὡς τό· Καὶ τότ' ἐγὼ Κίρκης λαθόμην. Ἰαχή.] Ἠχὴ, κραυγή. Ἔμπης.] Ὅμως. Σημαίνει δὲ καὶ τὸ ὁμοίως. Ἐζήτηται δὲ, πῶς ὁ Νέστωρ ἐπὶ τοσοῦτον πίνει χρόνον, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων τοῦ Λάμβδα. Καὶ ῥητέον, ὅτι οὐ τοσοῦτον χρόνον ἔπινεν, ἀλλ' Ὅμηρος, κατὰ παρέκτασιν ἀπαγγείλας τὰς πράξεις, βουληθείς τε ἐπὶ τὸν Νέστορα ἐπανελθεῖν, ἀπὸ ταύτης τῆς πράξεως ἤρξατο, ἥνπερ αὐτὸν κατέλιπε ποιοῦντα.

3. Ὅπως ἔσται.] Ἀντὶ τοῦ, ὅπως γενήσεται. Τὸ ἔσται διαφέρει τοῦ γενήσεται. Τὸ μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος. ὡς· Ἔσται γέρων ὅδε. Τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ μὴ ὄντος· Γενήσεται παῖς.

5. Αἴθοπα οἶνον.] Νῦν ἐρυθρόν.

7. Λούσῃ ἀπὸ βρότον.] Ἀπολούσῃ τὸν μολυσμὸν τοῦ ἀνθρωπείου αἵματος. Αἱματόεντα.] Ἡματωμένον.

8. Τάχα.] Ταχέως. Εἴσομαι.] Γνώσομαι, ἢ φανήσομαι. Περιωπήν.] Τόπον ὑψηλὸν, ἐξ οὗ περιωπήσασθαι καὶ περιβλέψαι ἔστι πάντα.

11. Ὁ δ' ἔχ' ἀσπίδα πατρὸς ἑοῖο.] Πιθανῶς ὁ νέος εἰσῆκται, κεχρημένος τῇ χρυσῇ ἀσπίδι. Προείρηκε γὰρ περὶ αὐτῆς ὁ Ποιητής· Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον, καὶ σπεύδετον, αἴκε λάβωμεν Ἀσπίδα Νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει, Πᾶσαν χρυσείην ἔμμεναι, κανόνας τε, καὶ αὐτήν.

12. Ἀκαχμένον.] Ἐσομωμένον, ὠξυμμένον.

13. Ἀεικές.] Ἀπεοικὸς, ἀπρεπές.

14. Ὀρινομένους.] Ταρασσομένους. Κλονέοντας.] Ταράττοντας.

15. Ἐρέ-

Τρῶας ὑπερθύμους· ἐρέριπτο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν.
Ὡς δ' ὅτε πορφύρῃ πέλαγος μέγα κύματι κωφῷ,
Ὀσσόμενον λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα
Αὔτως, οὐδ' ἄρα τε προκυλίνδεται οὐδετέρωσε,
Πρίν τινα κεκριμένον καταβήμεναι ἐκ Διὸς οὖρον·
Ὡς ὁ γέρων ὥρμαινε, δαϊζόμενος κατὰ θυμὸν
Διχθάδι', ἢ μεθ' ὅμιλον ἴοι Δαναῶν ταχυπώλων,
Ἠὲ μετ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι
Βῆναι ἐπ' Ἀτρείδην. οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον,
Μαρνάμενοι· λάκε δέ σφι περὶ χροῒ χαλκὸς ἀτειρὴς
Νυσσομένων ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
Νέστορι δὲ ξύμβληντο διοτρεφέες βασιλῆες
Πὰρ νηῶν ἀνιόντες, ὅσοι βεβλήατο χαλκῷ,
Τυδείδης, Ὀδυσεύς τε καὶ Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων.
Πολλὸν γάρ ῥ' ἀπάνευθε μάχης εἰρύατο νῆες
Θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς· τὰς γὰρ πρώτας πεδίονδε
Εἴρυσαν, αὐτὰρ τεῖχος ἐπὶ πρύμνῃσιν ἔδειμαν.
Οὐδὲ γὰρ οὐδ' εὐρύς περ ἐὼν ἐδυνήσατο πάσας
Αἰγιαλὸς νῆας χαδέειν· στείνοντο δὲ λαοί.

Trojanos superbos: dirutus autem erat murus Achivorum.
Ut verò quum purpurascit pelagus magnum undâ tacitâ,
Præsentiens stridulorum ventorum celeres motus
Nullo-effectu, neque enim provolvitur in hanc-vel-illam-partem,
Antequàm aliquis certus descenderit à Jove ventus-impellens:
Sic senex agitabat, scissus animo
Bifariam, utrum ad multitudinem iret Danaorum equitum pernicium,
Vel ad Atridem Agamemnonem pastorem populorum.
Sic autem ei cogitanti visum est utilius esse
Proficisci ad Atridem. Illi autem alii alios interficiebant,
Pugnantes: resonabat autem eis circa corpus æs solidum
Percussis ensibusque & hastis utrinque-acutis.
Nestori autem obviam-facti sunt Jovis-alumni reges
A navibus ascendentes, quotquot vulnerati fuerant ære,
Tydides, Ulyssesque & Atrides Agamemnon.
Longè enim seorsum à pugna subductæ erant naves
Littore in maris cani: sed primas usque-in-planitiem
Traxerant, & murum ad puppes ædificarant.
Haud enim, ne latum quidem cùm esset, potuit omnes
Littus naves capere: arctabantur autem copiæ.

15. Ἐρέριπτο.] Κατεβέβλητο, κατήρειπτο. Ἔστι δὲ ῥῆμα ἐρείπω, ὃ σημαίνει τὸ πίπτω. *ὡς τό·* Ἤριπε δ' ὡς ὅτε τις δρῦς, ἢ ἀχερωΐς. Σημαίνει δὲ καὶ τὸ, καταβάλλω, *ἐρείπω.* οὗ γίνεται παθητικὸν, ἐρείπομαι, ἀντὶ τοῦ καταβάλλομαι. καὶ, ἤρειμμαι, παθητικὸς παρακείμενος. καὶ, ἠρείμμην, ὑπερσυντελικός. ἤρειπτο. καὶ, Ἀττικὸς ἀναδιπλασιασμὸς, ἐρήρειπτο· καὶ, κατὰ συστολὴν ἐρέρειπτο.

16. Πορφύρῃ.] Μελαίνει, ταράσσει. Κύματι κωφῷ.] Τῷ δίχα ἀνέμου ἐπαιρομένῳ. τῷ ἀψόφῳ, καὶ μηδένα ἦχον ἀποτελοῦντι. μηδέπω γὰρ ἀνέμου ἐγκειμένου ὄντος, τὸ κῦμα ἠρεμεῖ.

17. Ὀσσόμενον.] Ἤτοι, προσδεχόμενον, ἢ προσημαῖνον. Λιγέων.] Σφοδρῶς πνεόντων, ὀξέων. Λαιψηρά.] Ταχέα. Κέλευθα.] Τὰς θαλασσίους ὁρμάς.

18. Αὔτως.] Νῦν, ἀπράκτως. Προκυλίνδεται.] Προσωτέρω κυλίεται. Οὐδ' ἑτέρωσε.] Οὐδ' ὄπισθεν. Ἵν' ᾖ ἀπὸ κοινοῦ τὸ, κυλίνδεται. ὅ ἐστιν, οὐδ' ὄπισθεν ἀνακάμπτει τὸ κῦμα.

19. Κεκριμένον.] Ἀφωρισμένον, ἢ στερεὸν καὶ σφοδρόν. Ἐκ Διός.] Ἀντὶ τοῦ, ἐκ τῶν νεφελῶν. Οὖρον.] Τὸν ὁρμῆς αἴτιον.

20. Ὥρμαινε.] Διενοεῖτο. Δαϊζόμενος κατὰ θυμὸν *Διχθάδια.*] Διχῇ μεριζόμενος τῷ σκέμματι τὸν λογισμόν. τουτέστιν, ἐπὶ πολλὰ τὸν λογισμὸν μεταφέρων καὶ διασκοπούμενος.

21. Ἴοι.] Πορεύοιτο.

23. Δοάσσατο.] Ἔδοξε. Κέρδιον.] Κρεῖσσον, ὠφελιμώτερον.

25. Λάκεν.] Ἤχει, ἐψόφει. Ἀτειρής.] Ἄτρωτος, οὐ τειρόμενος ὑπὸ Ἄρεος.

27. Ξύμβλωντο.] Συνέτυχον.

28. Πὰρ νηῶν.] Ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ τῶν νηῶν. Βεβλήατο.] Βεβλημένοι ἦσαν.

30. Πολλόν.] Πολύ.

34. Χαδέειν.] Χωρῆσαι. Στείνοντο.] Ἐστενοχωροῦντο διὰ τὸ πλῆθος.

35. Προ-

Τῷ ῥα προκρόσσας ἔρυσ', καὶ πλῆσαν ἁπάσης
Ἠϊόνος στόμα μακρὸν, ὅσον συνεέργαθον ἄκραι.
Τῷ ῥ' οἵγ' ὀψείοντες ἀϋτῆς καὶ πολέμοιο,
Ἔγχει ἐρειδόμενοι κίον ἀθρόοι· ἄχνυτο δέ σφιν
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν. ὁ δὲ ξύμβλητο γεραιὸς
Νέστωρ, πτῆξε δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Τὸν καὶ φωνήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Τίπτε λιπὼν πόλεμον φθισήνορα δεῦρ' ἀφικάνεις;
Δείδω μὴ δή μοι τελέσῃ ἔπος ὄβριμος Ἕκτωρ,
Ὥς ποτ' ἐπηπείλησεν ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων,
Μὴ πρὶν πὰρ νηῶν προτὶ Ἴλιον ἀπονέεσθαι
Πρὶν πυρὶ νῆας ἐνιπρῆσαι, κτεῖναι δὲ καὶ αὐτούς.
Κεῖνος θ' ὡς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Ὦ πόποι, ἦ ῥα καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἐν θυμῷ βάλλονται ἐμοὶ χόλον, ὥσπερ Ἀχιλλεὺς,
Οὐδ' ἐθέλουσι μάχεσθαι ἐπὶ πρυμνῇσι νέεσσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ἦ δὴ ταῦτά γ' ἑτοῖμα τετεύχαται, οὐδέ κεν ἄλλως
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης αὐτὸς παρατεκτήναιτο.
Τεῖχος μὲν γὰρ δὴ κατερήριπεν, ᾧ ἐπέπιθμεν
Ἄρρηκτον νηῶν τε καὶ αὐτῶν εἶλαρ ἔσεσθαι·
Οἱ δ' ἐπὶ νηυσὶ θοῇσι μάχην ἀλίαστον ἔχουσι
Νωλεμές· οὐδ' ἂν ἔτι γνοίης, μάλα περ σκοπιάζων,
Ὁπποτέρωθεν Ἀχαιοὶ ὀρινόμενοι κλονέονται·

Ideo alias-ante-alias-more-scalarum subduxerant, & implerant totius
Littoris fauces longas, quantum complectebantur promontoria.
Quocirca hi cupientes videre tumultum & pugnam,
Hastâ nixi ibant conferti: tristabatur autem ipsis
Animus in pectoribus. Ille verò obvius fuit senex
Nestor, perterrefecit autem animum in pectoribus Achivorum:
Quem & voce-editâ allocutus est rex Agamemnon,
O Nestor Neleide, magna gloria Achivorum,
Cur relicto prælio viros-perdenti huc venis?
Timeo ne jam mihi perficiat verbum impetuosus Hector,
Ut quondam minatus est inter Trojanos concionans,
Non prius à navibus ad Ilium rediturum esse,
Quam igne naves incendisset, interfecissetque etiam ipsos *nos*.
Is sic concionabatur: illa jam nunc omnia perficientur.
O dii immortales, & alii igitur benè-ocreati Achivi
In animo reponunt in me iram, sicut Achilles,
Neque volunt pugnare ad puppes navium.
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor,
Certè jam hæc manifesta facta sunt, nec sanè alio-modo
Jupiter altitonans ipse facta-reddere-potuerit.
Murus etenim jam decidit, cui confidebamus
Inviolabile naviumque & ipsorum munimen fore:
Hi autem ad naves veloces pugnam vehementem sustinent
Incessanter: neque jam cognoscere poteris, perquàm licet oc. contendens,
Utra-ex-parte Achivi agitati turbantur:

---

35. Προκρόσσας εἴρυσαν.] Ἄλλην περὶ ἄλλης παραλλήλως ἀνείλκυσαν κλιμακηδὸν, καὶ ἀνθυπέταξαν αὐτὰς ἀλλήλαις. Κρόσσαι γὰρ καλοῦνται αἱ τειχομάχοι κλίμακες. Πλῆσαν.] Ἐπλήρωσαν, ἐγέμισαν.

36. Ἠϊόνος στόμα.] Τὴν ἀρχὴν, τὴν εἰσβολὴν τοῦ αἰγιαλοῦ. Ὅσον συνεέργαθον ἄκραι.] Ὅσον ἦν διάστημα, ὃ συνέκλειον καὶ συνεδέσμουν αἱ τοῦ Ἑλλησπόντου ἄκραι τὸ Ῥοίτειον καὶ Σίγειον.

37. Ὀψείοντες.] Ὀπτικῶς ἔχοντες, θέλοντες ἰδεῖν.

38. Ἐρειδόμενοι.] Ἐπερειδόμενοι, σκηριπτόμενοι.

40. Πτῆξε δὲ θυμόν.] Τὸ εὔρωστον καὶ εὔθυμον τῆς ἑκάστου ψυχῆς εἰς δέος ἤγαγε. Γράφεται δὲ καὶ, πῆξεν. ἵν' ᾖ, ἀκίνητον ἐποίησεν.

53. Ἑτοῖμα.] Εὔληπτα, φανερά. Τετεύχαται.] Κατεσκεύασται.

54. Παρατεκτήναιτο.] Παρατεχνάσαιτο, ἐπινοήσειε.

55. Κατερήριπε.] Κατηνέχθη, κατέπεσεν. Ἐπέπιθμεν.] Ἐπεπίθειμεν, ἐπεπιστεύκειμεν.

56. Ἄρρηκτον.] Στερεόν. Εἶλαρ.] Ἀσφάλεια.

57. Ἀλίαστον.] Ἀδιάλειπτον.

66. Οὐκ

Ὡς ἐπιμὶξ κτείνονται, ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἵκει.
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
Εἴ τι νόος ῥέξει. πόλεμον δ' οὐκ ἄμμε κελεύω
Δύμεναι· οὐ γάρ πως βεβλημένον ἐστὶ μάχεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Νέστορ, ἐπειδὴ νηυσὶν ἐπὶ πρυμνῇσι μάχονται,
Τεῖχος δ' οὐκ ἔχραισμε τετυγμένον, οὐδέ τι τάφρος,
Ἧ ἔπι πόλλ' ἔπαθον Δαναοί, ἔλποντο δὲ θυμῷ
Ἄρρηκτον νηῶν τε καὶ αὐτῶν εἶλαρ ἔσεσθαι·
Οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς.
Ἤδεα μὲν γὰρ ὅτε πρόφρων Δαναοῖσιν ἄμυνεν,
Οἶδα δὲ νῦν ὅτι τοὺς μὲν ὁμῶς μακάρεσσι θεοῖσι
Κυδάνει, ἡμέτερον δὲ μένος καὶ χεῖρας ἔδησεν.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες·
Νῆας ὅσαι πρῶται εἰρύαται ἄγχι θαλάσσης,
Ἕλκωμεν, πάσας δ' ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν·
Ὕψι δ' ἐπ' εὐνάων ὁρμίσσομεν, εἰσόκεν ἔλθῃ
Νὺξ ἀβρότη, ἢν καὶ τῇ ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἔπειτα δέ κεν ἐρυσαίμεθα νῆας ἁπάσας.
Οὐ γάρ τις νέμεσις φυγέειν κακὸν οὐδ' ἀνὰ νύκτα.
Βέλτερον, ὃς φεύγων προφύγῃ κακὸν, ἤπερ ἁλώῃ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀτρεΐδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,

Adeò promiscuè cæduntur, clamor autem ad cœlum it.
Nos verò deliberemus quomodo erunt hæc opera,
Siquid consilium proficiet. Pugnam verò non nos suadeo
Ingredi: nullo enim modo vulneratum licet pugnare.
Hunc autem rursus allocutus est rex virorum Agamemnon,
Nestor, quoniam jam navium ad puppes pugnant,
Murus verò non arcuit structus, neque quid fossa,
Quâ faciendâ multa passi sunt Danai, sperabantque animo
Inviolabile naviumque & ipsorum munimentum fore:
Sic nimirum Jovi credere-par-est præpotenti gratum esse,
Inglorios perire longè ab Argo hîc Achivos.
Nôram enim quando lubens Danais auxiliabatur,
Scio etiam nunc quòd illos quidem æque ac beatos deos
Gloriâ-insignit, nostros verò animos & manûs quasi vinculo ligavit.
Sed agite, quemadmodum ego dixero obsequamur omnes:
Naves quæcunque primæ subductæ sunt prope mare,
Trahamus, omnes autem deducamus in mare vastum:
In alta verò in anchoris stabiliamus, donec venerit
Nox intempesta, si vel in eâ abstinuerint à pugnâ
Trojani, deinde verò deducere poterimus naves omnes.
Neque enim ullam culpam-meretur fugisse malum ne per noctem quid.
Melius *fecerit*, qui fugiens effugerit, malum, quam *qui* captus fuerit.
Illum vero torvè intuitus allocutus est consiliis abundans Ulysses,
Atrida, quale te verbum fugit ex septo dentium,

---

66. Οὐκ ἔχραισμεν.] Οὐκ ἐβοήθησεν.

71. Ἤδεα.] Ἤδειν, ἠπιστάμην.

73. Κυδάνει.] Δοξάζει.

75. Πρῶται.] Ἐν τῇ ἀρχῇ, ἐν τῇ ἄκρᾳ. Εἰρύαται.] Εἰλκυσμέναι εἰσίν.

77. Ὕψι.] Ἐφ' ὕψους. Τὸ σχεδὸν γὰρ ὑψηλότερον τῆς γῆς. διὸ ἀνάπλους μὲν ἀναγωγή. κατάπλους δὲ, ἡ προσόρμησις.

78. Νὺξ ἀβρότη.] Ἀμβροσία, θεία. Οἱονεὶ ἄβροτη. Ἔστι γὰρ ἱερὰ τῶν θεῶν ἡ νύξ, ἐν ᾗ βροτὸς οὐκ ἀναστρέφεται, ἢ βρότος, βαρυτόνως· τουτέστι, μολυσμὸς καὶ φόνος, οὐ γίγνεται. Ἢν καὶ τῇ.] Ἐὰν ὅλως καὶ δι' αὐτῆς. Ἐζήτηται δὲ, πῶς ὁ Ἀγαμέμνων οὕτως ἀστρατήγως φυγεῖν προστάσσει τοῖς Ἕλλησι, λέγων· Νῆας ὅσαι πρῶται. Ῥητέον οὖν, ὅτι ὁ Ἀγαμέμνων γινώσκων αὐτοὺς μὴ φθειρομένους, διὰ τὴν οἰκείαν ἀρετὴν, καὶ ὅτι οὐδὲ λαθεῖν ἠδύναντο τοὺς πολεμίους. ἐπιτρέπει αὐτοῖς φεύγειν, ἵνα μὴ δόξῃ, παρὰ δύναμιν κατέχειν αὐτοὺς ἕνεκα τοῦ καθ' ἑαυτὸν χρησίμου, αἴτιος γενέσθαι τοῦ πάντας ἀπολέσθαι· τοὐναντίον δὲ εὔνοιαν ἑαυτοῦ ποιεῖται, διὰ τὸ πᾶν ὁτιοῦν αἱρεῖσθαι ποιεῖν, καὶ ὑπομένειν, καὶ τὴν ἐκ τῆς φυγῆς ἀδοξίαν, ἕνεκεν τῆς ἐκείνων σωτηρίας.

83. Ἕρκος ὀδόντων.] Περιφραστικῶς, οἱ ὀδόντες. Ἢ τροπικῶς, αὐτὰ τὰ χείλη.

84. Οὐλό-

Οὐλόμεν'; αἴθ' ὤφελλες ἀεικελίου στρατοῦ ἄλλου
Σημαίνειν, μηδ' ἄμμιν ἀνασσέμεν, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
Ἐκ νεότητος ἔδωκε καὶ ἐς γῆρας τολυπεύειν
Ἀργαλέους πολέμους, ὄφρα φθιόμεσθα ἕκαστος.
Οὕτω δὴ μέμονας Τρώων πόλιν εὐρυάγυιαν
Καλλείψειν, ἧς εἵνεκ' ὀϊζύομεν κακὰ πολλά;
Σίγα, μήτις ἄλλος Ἀχαιῶν τοῦτον ἀκούσῃ
Μῦθον, ὃν οὔ κεν ἀνήρ γε διὰ στόμα πάμπαν ἄγοιτο
Ὅστις ἐπίσταιτο ᾗσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν,
Σκηπτοῦχός τ' εἴη, καί οἱ πειθοίατο λαοὶ
Τόσσοιδ' ὅσσοισιν σὺ μετ' Ἀργείοισιν ἀνάσσεις.
Νῦν δέ σευ ὠνοσάμην πάγχυ φρένας, οἷον ἔειπες,
Ὃς κέλεαι πολέμοιο συνεσταότος καὶ ἀϋτῆς
Νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Τρωσὶ μὲν εὐκτὰ γένηται, ἐπικρατέουσί περ ἔμπης·
Ἡμῖν δ' αἰπὺς ὄλεθρος ἐπιρρέπῃ. οὐ γὰρ Ἀχαιοὶ
Σχήσουσι πόλεμον, νηῶν ἅλαδ' ἑλκομενάων,
Ἀλλὰ ἀποπταμανέουσιν, ἐρωήσουσι δὲ χάρμης.
Ἔνθα κε σὴ βουλὴ δηλήσεται ὄρχαμε λαῶν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ὦ Ὀδυσεῦ, μάλα πώς με καθίκεο θυμὸν ἐνιπῇ
Ἀργαλέῃ· ἀτὰρ οὐ μὲν ἐγὼν ἀέκοντας ἄνωγα
Νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν υἷας Ἀχαιῶν·
Νῦν δ' εἴη ὃς τῆσδέ γ' ἀμείνονα μῆτιν ἐνίσποι,

Perniciose? utinam indecori exercitui alteri
Præesses, non autem nobis imperares, quibus Jupiter
A juventute dedit etiam usque-ad senium conficere
Ardua bella, donec perierimus singuli.
Siccine jam tibi fert animus Trojanorum urbem latas-vias-habentem
Derelinquere, cujus gratiâ perpetimur-ærumnosi mala multa?
Tace, nequis alius Achivorum hunc audiat
Sermonem, quem haudquaquam vir quidem in ore omnino habuerit
Quicunque norit suo animo sana loqui,
Sceptriferque fuerit, & ei paruerint copiæ
Tantæ quantis tu inter Argivos imperas.
Nunc autem tuam damno omnino sententiam, quum ita dixisti,
Qui jubes prælio conserto & tumultu
Naves bonis-transtris-instructas in mare deducere, ut adhuc magis
Trojanis quidem optata contingant, *jam* superioribus licèt:
In nos autem gravis pernicies vergat. Non enim Achivi
Sustinebunt pugnam, dum naves in mare deducuntur,
Sed respicient, cedentque pugnâ.
Tunc quidem tuum consilium nocebit princeps populorum.
Huic autem respondit deinde rex virorum Agamemnon,
O Ulysse, valde quidem meum attigisti animum increpatione
Gravi: sed neutiquam ego invitos jubeo
Naves bonis-transtris-instructas in mare deducere filios Achivorum:
Nunc verò *utinam* sit qui hôc melius consilium dicat,

84. Οὐλόμενε.] Ὀλεθριώτατε, ἤ, ὀλέθρου τοῖς Ἕλλησι παρασκευαστικέ. Ἀεικελίου.] Εὐκαταφρονήτου. ὅ ἐστιν, εὐτελοῦς, κακοῦ.

85. Σημαίνειν.] Νῦν, ἄρχειν.

86. Τολυπεύειν.] Κατεργάζεσθαι. Μεταφορικῶς. ἰδίως γὰρ τολύπη καλεῖται τὸ κατειργασμένον ἔριον.

87. Φθιόμεσθα.] Φθαρῶμεν, ἀπολώμεθα.

89. Καλλείψειν.] Καταλείψειν. Ὀϊζύομεν.] Κακοπαθοῦμεν.

91. Ὃν οὔ κεν ἀνήρ γε διὰ στόμα πάμπαν ἄγοιτο.] Ὃν οὐκ ἂν εἴποι συνετὸς καὶ σώφρων ἀνήρ. Ἀνὰ στόμα γὰρ, ἀντὶ τοῦ, διὰ στόματος.

92. Ἄρτια βάζειν.] Ὑγιῆ καὶ ἁρμόδια λέγειν.

95. Ὠνοσάμην.] Ἐμεμψάμην.

96. Συνεσταότος.] Συνεστῶτος.

98. Εὐκτά.] Εὐχῆς ἄξια.

99. Ἐπιρρέπῃ.] Ἐπηρτημένος, καταρρεπὴς ᾖ. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ζυγοστατουμένων σωμάτων.

100. Σχήσουσιν.] Ὑπομενοῦσιν, ἀνθέξουσιν.

101. Ἀποπτανέουσιν.] Ἤτοι εἰς τὰς ναῦς ἀποβλέψουσιν, ἢ ἀλλαχόσε. ὅ ἐστι, φεύξονται. Ἐρωήσουσιν.] Ὑποχωρήσουσιν, ἀμελήσουσι.

102. Δηλήσεται.] Βλάψει.

104. Καθίκεο.] Καθήψω, ἐλύπησας. Ἐνιπῇ.] Ἐπιτιμήσει, ἐπιπλήξει.

107. Εἴη.] Ἔστω, φανέσθω. Μῆτιν.] Γνώμην. Ἐνίσποι.] Εἴποι, φράσοι.

Ἤ νέος, ἠὲ παλαιός· ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Ἐγγὺς ἀνήρ, οὐ δηθὰ ματεύσομεν, αἴ κ' ἐθέλητε
Πείθεσθαι· καὶ μή τι κότῳ ἀγάσησθε ἕκαστος,
Οὕνεκα δὴ γενεῆφι νεώτατός εἰμι μεθ' ὑμῖν·
Πατρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ καὶ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι
Τυδέος, ὃν Θήβῃσι χυτὴ κατὰ γαῖα κάλυψε.
Πορθεῖ γὰρ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
Ὤικεον δ' ἐν Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι,
Ἄγριος ἠδὲ Μέλας, τρίτατος δ' ἦν ἱππότα Οἰνεύς,
Πατρὸς ἐμοῖο πατήρ· ἀρετῇ δ' ἦν ἔξοχος αὐτῶν·
Ἀλλ' ὁ μὲν αὐτόθι μεῖνε, πατὴρ δ' ἐμὸς Ἄργεϊ νάσθη,
Πλαγχθείς· ὣς γάρ που Ζεὺς ἤθελε καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Ἀδρήστοιο δ' ἔγημε θυγατρῶν, ναῖε δὲ δῶμα
Ἀφνειὸν βιότοιο, ἅλις δέ οἱ ἦσαν ἄρουραι
Πυροφόροι, πολλοὶ δὲ φυτῶν ἔσαν ὄρχατοι ἀμφίς·
Πολλὰ δέ οἱ πρόβατ' ἔσκε, κέκαστο δὲ πάντας Ἀχαιοὺς
Ἐγχείῃ· τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν ὡς ἐτεόν περ.

Vel juvenis, vel senex: mihi autem lubenti fuerit.
Inter hos verò locutus est etiam pugnâ strenuus Diomedes,
Propè *adest* vir, non diu inquiremus, si velitis
Obsequi: & haud præ irâ vituperetis unusquisque,
Quòd jam natu minimus sum inter vos:
Patre verò ex nobili & ego genere glorior esse
Tydeo, quem Thebis aggesta terra cooperuit.
Portheo enim tres filii egregii procreati sunt,
Habitabant autem in Pleurone & excelsa Calydone,
Agrius & Melas, tertius verò erat eques Oeneus,
Patris mei pater: virtute autem præstabat inter illos:
Ast hic quidem ibidem vixit, pater verò meus Argis habitavit,
Actus-erroribus: ita enim Jupiter voluit & dii cæteri.
Adrasti autem duxit *unam* è filiabus, habitabatque domum
Divitem opum, abundè autem ei erant arva
Tritici-feracia, multique plantarum erant ordines seorsum:
Multa etiam ei pecora erant, ornatus autem erat supra omnes Achivos
Hastæ-peritiâ: hæc verò videmini audisse ut verum.

---

108. Παλαιός.] Πρεσβύτερος, γέρων. Ἀσμένῳ.] Ἑκόντι, χαίροντι.

110. Ἐγγὺς ἀνήρ.] Ἀντὶ τοῦ, ὁ συμβουλεύσων. Ἐζήτηται δὲ, διατί νῦν Διομήδης συμβουλεύει, καὶ οὐ Νέστωρ. Ῥητέον δὲ, ὅτι τὸ μὲν γῆρας ἐν τοῖς δεινοῖς ἐστιν ἐπισχετικόν· ἡ δὲ νεότης θαρσαλεώτερον· ἄλλως τε καὶ Διομήδης ἐν τῇ προτέρᾳ συμβουλῇ θαυμασθεὶς, νῦν μᾶλλον τεθάῤῥηκε, καὶ προήρπακε τῷ πρεσβυτέρῳ τοὺς λόγους. Ματεύσομεν.] Ἤτοι, ματαιοπραγήσομεν. ἢ ἀντὶ τοῦ, ζητήσομεν.

111. Κότῳ ἀγάσησθε.] Μετ' ὀργῆς μέμψησθε.

112. Γενεῆφιν.] Ἡλικίᾳ.

114. Ὃν Θήβῃσι χυτὴ κατὰ γαῖα κάλυψεν.] Ἀντὶ τοῦ, ὅς ἐν Θήβαις ἐτελεύτησεν ἐν τῷ Θηβαϊκῷ πολέμῳ. χυτὴν γὰρ, ἡ τοῖς τεθνεῶσιν ἐπιχεομένη γῆ.

118. Ἀρετῇ.] Εὐδαιμονίᾳ, ἀνδρείᾳ.

119. Αὐτόθι μεῖνε.] Ἐν τῷ τόπῳ ἔμεινε. Πατὴρ δ' ἐμὸς Ἄργεϊ νάσθη, Πλαγχθείς. ὣς γάρ που Ζεὺς ἤθελε καὶ θεοὶ ἄλλοι.] Εὐσχημόνως ὁ Διομήδης παρεσιώπησε τὴν τοῦ πατρὸς φυγήν. Τυδεὺς γὰρ, ἀνελὼν Λυκωπέα καὶ Ἀλκάθουν ἑαυτοῦ παῖδας, ἔφυγεν. Ἡ δὲ ἀληθεστέρα ἱστορία ἐστὶν αὕτη. Τυδεὺς ὁ Οἰνέως Αἰτωλὸς μὲν ἦν τὸ γένος, ἀνδρειότατος δὲ τῶν κατ' αὐτὸν γενόμενος. Ἔτι νέος ὢν ἐθεάσατο τὸν πατέρα διὰ γῆρας ὑπὸ τῶν Ἀγρίου παίδων τῆς βασιλείας ἐκβαλλόμενον. Διόπερ ἀναιρεῖ τούς τε ἀνεψιοὺς, καὶ σὺν αὐτοῖς ἀκουσίως ἀδελφόν. Φεύγων δ' εἰς Ἄργος πρὸς Ἄδραστον, βασιλέα τῆς χώρας, καθαρσίων τε τυγχάνει πρὸς αὐτοῦ, καὶ γαμεῖ τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Δηϊπύλην. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. Νάσθη.] Ἀπῳκίσθη.

120. Πλαγχθείς.] Ἀποπλανηθεὶς, καὶ ἐκπεσὼν τῆς πατρίδος διὰ τὴν φυγήν.

121. Ἀδρήστοιο θυγατρῶν.] Προσληπτέον τὸ, μίαν, τὴν Δηϊπύλην. Διατί νῦν ὁ Διομήδης ἑαυτὸν γενεαλογεῖ; Ῥητέον ὅτι πάνυ ῥητορικῶς. Δεῖ γὰρ ἐν τοῖς συμβουλαῖς προαποδεικνύειν, ὡς εἰσὶν οὐχ οἱ τυχόντες, ἀλλὰ τῶν πάνυ ἐνδόξων· ἵν' οὕτως τῷ ἀξιώματι πείσωσι.

122. Ἅλις.] Δαψιλῶς, ἱκανῶς.

123. Πυροφόροι.] Σιτοφόροι. Ὄρχατοι.] Αἱ ἐπίστιχοι φυτεῖαι, κῆποι.

124. Πρόβατα.] Πάντα τὰ τετράποδα ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ πρόβατα, διὰ τὸ πρὸ τῶν ὀπισθίων βάσεων ἑτέρας ἐμπροσθίους ἔχειν. Καθ' ὃ καὶ Ἡσίοδός φησι· Χαλεπὸς προβάτοισι, χαλεπὸς δ' ἀνθρώποις. Ἔσκεν.] Ἦν, ὑπῆρχεν. Ἐκέκαστο.] Ἐκεκόσμητο * ὑπὲρ. * εἶναι.

125. Τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν.] Ταῦτα εἰκὸς ὑμᾶς ἀκηκοέναι. Ὡς ἐτεόν περ.] Ὡς ἀληθές.

Τῷ οὐκ ἄν με γένος γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φάντες,
Μῦθον ἀτιμήσητε πεφασμένον ὅν κεν ἐῢ εἴπω.
Δεῦτ' ἴομεν πόλεμόνδε, καὶ οὐτάμενοί περ ἀνάγκῃ.
Ἔνθα δ' ἔπειτ' αὐτοὶ μὲν ἐχώμεθα δηϊοτῆτος,
Ἐκ βελέων, μή πού τις ἐφ' ἕλκεϊ ἕλκος ἄρηται·
Ἄλλους δ' ὀτρυνέοντες ἐνήσομεν, οἳ τοπάρος περ
Θυμῷ ἦρα φέροντες ἀφεστᾶσ', οὐδὲ μάχονται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο·
Βὰν δ' ἴμεν, ἦρχε δ' ἄρα σφιν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε κλυτὸς ἐννοσίγαιος,
Ἀλλὰ μετ' αὐτοὺς ἦλθε παλαιῷ φωτὶ ἐοικώς·
Δεξιτερὴν δ' ἕλε χεῖρ' Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἀτρείδη, νῦν δή που Ἀχιλλῆος ὀλοὸν κῆρ
Γηθεῖ ἐνὶ στήθεσσι, φόνον καὶ φύζαν Ἀχαιῶν
Δερκομένου· ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι φρένες οὐδ' ἠβαιαί·
Ἀλλ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλοιτο, θεὸς δέ ἑ σιφλώσειε·
Σοὶ δ' οὔπω μάλα πάγχυ θεοὶ μάκαρες κοτέουσιν·
Ἀλλ' ἔτι που Τρώων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Εὐρὺ κονίσουσιν πεδίον· σὺ δ' ἐπόψεαι αὐτοὺς
Φεύγοντας προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Ὣς εἰπὼν, μέγ' ἄϋσεν, ἐπεσσύμενος πεδίοιο·
Ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον ἢ δεκάχιλοι

Ideò non me genere quidem ignavum & imbellem putantes,
Sententiam spreveritis decretoriam quam quidem rectè dixero.
Agite eamus ad pugnam, etsi vulnerati præ necessitate.
Tunc autem deinde ipsi quidem obtineamus *locum seorsim* à prælio,
Extra tela, ne forte quis super vulnus vulnus accipiat:
Cæteros verò adhortantes immittemus, qui jam pridem
Animo gratificantes seorsim stant, nec pugnant.
Sic dixit. Illi verò ei omnino quidem auscultabant atque obsecuti sunt:
Perrexerunt autem ire, præibatque ipsis rex virorum Agamemnon.
Neque cæcam-speculationem habuit inclytus terræ-quassator,
Sed ad ipsos venit seni viro similis:
Dexteram autem prehendit manum Agamemnonis-Atridæ,
Et eum editâ voce verbis alatis allocutus est,
Atride, nunc utique Achillis perniciosum cor
Lætatur in pectoribus, cædem & trepidationem Achivorum
Aspicientis: quoniam non ei inest mens, ne exigua quidem:
Verum is quidem sic pereat, deus autem illum ignominiâ-afficiat:
Tibi verò non jam prorsus omninò dii beati irati sunt:
Sed adhuc utique Trojanorum ductores atque principes,
Latum pulvere-implebunt campum: tu autem videbis ipsos
Fugientes ad urbem à navibus & tentoriis.
Sic locutus, altùm exclamavit, cursu-concitus per campum:
Quantum novies-mille exclamant vel decies-mille

126. Γένος κακόν.] Δυσγενῆ. Φάντες.] Λογισάμενοι, εἰπόντες.

127. Πεφασμένον.] Νῦν φανερῶς εἰρημένον.

128. Οὐτάμενοι.] Τετρωμένοι. Ἀνάγκῃ.] Διὰ τὴν ἀνάγκην.

129. Ἐχώμεθα.] Ἀπεχώμεθα.

130. Ἐκ βελέων.] Ἔξω τῶν βελῶν. Μή πού τις ἐφ' ἕλκεϊ ἕλκος ἄρηται.] Μή τις τραυματίας ὑπάρχων, τραῦμα ἕτερον λάβῃ.

131. Ἐνήσομεν.] Παρορμήσομεν, ἐμβαλοῦμεν τοῖς πολεμίοις.

132. Θυμῷ ἦρα φέροντες.] Χαριζόμενοι τῇ ψυχῇ τὴν ἀργίαν.

135. Ἀλαοσκοπιήν.] Μάταιον καὶ τυφλὸν τὸν σκοπόν. Ἀλαὸς γὰρ, ὁ τυφλός. Ἐννοσίγαιος.] Κινησίγαιος. Ἔνοσις γὰρ, ἡ κίνησις.

136. Μετ' αὐτοὺς ἦλθε.] Ἀντὶ τοῦ, πρὸς αὐτοὺς ἦλθεν.

139. Ὀλοόν.] Ὀλέθριον.

140. Φύζαν.] Τὴν μετὰ δέους φυγήν.

141. Δερκομένου.] Ὁρῶντος. Ἔνι.] Ἔνεισιν, ὑπάρχουσιν. Οὐδ' ἠβαιαί.] Οὐδὲ ὀλίγαι.

142. Σιφλώσειε.] Τυφλώσειεν. ἐπίψογον ποιήσειε. Σίφλος γὰρ καλεῖται ὁ ψόγος.

145. Κονίσουσι.] Κόνεως πληρώσουσιν. Ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος νοεῖται τὸ φεύξονται. οἱ γὰρ φεύγοντες κατὰ τὸν δρόμον ἐγείρουσι κόνιν. Ὄψεαι.] Θεάσῃ.

148. Ἐννεάχιλοι.] Ἐνναχισχίλιοι. Πῶς δέ φησιν ὁ Ποσειδῶν, ὁμοιωθεὶς πρεσβύτῃ, παρὰ τὴν ἡλικίαν φθέγγεται. Καὶ ῥητέον, ὅτι τῇ μὲν ὄψει πρεσβύτης ἐφαίνετο, τῇ φωνῇ δὲ τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν ἐνεδείκνυτο. Ἐπίαχον.] Ἐπεβόησαν.

Ἀνέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος,
Τόσσην ἐκ στήθεσφιν ὄπα κρείων ἐνοσίχθων
Ἧκεν· Ἀχαιοῖσιν δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ
Καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Ἥρη δ' εἰσεῖδε χρυσόθρονος ὀφθαλμοῖσι
Στᾶσ' ἐξ Οὐλύμποιο ἀπὸ ῥίου, αὐτίκα δ' ἔγνω
Τὸν μὲν ποιπνύοντα μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν
Αὐτοκασίγνητον καὶ δαέρα, χαῖρε δὲ θυμῷ·
Ζῆνα δ' ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς πολυπίδακος Ἴδης
Ἥμενον εἰσεῖδε, στυγερὸς δέ οἱ ἔπλετο θυμῷ.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη
Ὅππως ἐξαπάφοιτο Διὸς νόον αἰγιόχοιο.
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
Ἐλθεῖν εἰς Ἴδην εὖ ἐντύνασαν ἑαυτήν,
Εἴ πως ἱμείραιτο παραδραθέειν φιλότητι
Ἧ, χροιῇ, τῷ δ' ὕπνον ἀπήμονά τε λιαρόν τε
Χεύῃ ἐπὶ βλεφάροισιν ἰδὲ φρεσὶ πευκαλίμῃσι.
Βῆ δ' ἴμεν εἰς θάλαμον τόν οἱ φίλος υἱὸς ἔτευξεν
Ἥφαιστος, πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσε
Κληῗδι κρυπτῇ, τὴν δ' οὐ θεὸς ἄλλος ἀνῷγεν.
Ἔνθ' ἥγ' εἰσελθοῦσα, θύρας ἐπέθηκε φαεινάς·
Ἀμβροσίῃ μὲν πρῶτον ἀπὸ χροὸς ἱμερόεντος
Λύματα πάντα κάθηρεν, ἀλείψατο δὲ λίπ' ἐλαίῳ,

Viri in pugnâ, certamen committentes Martis,
Tantam ex pectoribus vocem rex quassator-terræ
Emisit: Achivis autem ingens robur immisit unicuique
In cor, ut indesinenter pugnarent & præliarentur.
Juno autem inspexit aureum solium habens oculis
Stans ex Olympo à vertice, statim autem agnovit
Hunc quidem sedulò agentem pugnam per gloriosam
Fratrem-germanum & levirum, gaudebat autem animo:
Jovem verò, in summo cacumine fontibus-irriguæ Idæ
Sedentem vidit, invisus autem ei erat animo.
Anxiè autem cogitavit deinde bovinos-oculos-habens veneranda Juno
Quomodo deciperet Jovis animum Ægiochi.
Hoc autem ei in animo optimum visum est consilium,
Ire ad Idam ubi scitè ornasset se ipsam,
Si forte cuperet juxta-dormire amore
Propter ejus pulchritudinem, huic autem somnum jucundumq; foventemq;
Funderet in palpebras atque præcordia prudentia.
Perrexit autem ire in thalamum quem ei charus filius struxerat
Vulcanus, solidas autem fores postibus aptaverat
Cum clave arcanâ, quam haud deus alius aperire poterat.
Illuc hæc ingressa, fores clausit fulgentes:
Ambrosiâ quidem primùm à corpore amabili
Sordes omnes purgavit, unxitque se pingui oleo,

---

150. Ἐκ στήθεσφιν.] Ἐκ τῶν στηθῶν.
152. Ἄλληκτον.] *Ἄληκτον.* ἄπαυστον.
154. Στᾶσ'.] Τὰ πλήρες, στᾶσα. Ἀπὸ ῥίου.] Ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ ὄρους.
155. Ποιπνύοντα.] Ἐνεργοῦντα. Γίνεται δὲ ἐκ τοῦ πονύω, καὶ ποιπνύω, ἀναδιπλασιασμῷ.
156. Δαέρα.] Ἀνδρὸς ἀδελφόν.
158. Στυγερός.] Κατάπληκτος, μισητός. Ἤ, στυγναποιός. Τὰ γὰρ κεχαρισμένον αὐτῇ οὐκ ἐποίει.
160. Ἐξαπάφοιτο.] Ἐξαπατήσειεν.
162. Ἐντύνασαν.] Παρασκευασαμένην, κοσμησαμένην.
163. Ἱμείραιτο.] Ἐπιθυμήσειεν, ἐρασθῇ. Παραδραθέειν.] *Παραδαρθεῖν.* παρακατακλιθῆναι.
164. Ἧ, χροιῇ.] Τῷ ἰδίῳ αὐτῆς χρωτί. Λιαρόν.] *Χλιαρὸν,* θερμὸν, ἡδύ: Τοῖς γὰρ καθεύδουσι παρακολουθεῖ θερμαίνεσθαι τὰ ἄκρα.
165. Πευκαλίμῃσι.] Συνετοῖς, πυκναῖς.
167. Πυκινάς.] Ἀσφαλεῖς, πυκνάς. Σταθμοῖσι.] Παραστάσι, νῶν. Ἐπῆρσεν.] Ἐφώρμησε.
168. Κληῗδι κρυπτῇ.] Οὕτω καλοῦνται κληῗδες κρύπται. Ἀνῷγεν.] Ἀνέῳγεν. Ἡ ἀνάγνωσις περισπωμένως.
169. Ἐπέθηκεν.] Ἐνέβαλεν, ἔκλεισεν.
170. Ἀμβροσίῃ.] Θείῳ ἀλείμματι. μύρῳ. Οἱ δὲ, θείῳ λουτρῷ. Ἱμερόεντος.] Ἐπεράστου, καλοῦ.
171. Λύματα.] Καθάρσιον ῥύπον. Κάθηρεν.] Ἐκάθαιρεν.

172. Ἐλα-

Ἀμβροσίῳ, ἑδανῷ, τό ῥά οἱ τεθυωμένον ἦεν·
Τοῦ καὶ κινυμένοιο Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
Ἔμπης ἐς γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἵκετ' ἀϋτμή.
Τῷ ῥ' ἥγε χρόα καλὸν ἀλειψαμένη, ἰδὲ χαίτας
Πεξαμένη, χερσὶ πλοκάμους ἔπλεξε φαεινούς,
Καλούς, ἀμβροσίους, ἐκ κράατος ἀθανάτοιο.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιον ἑανὸν ἕσαθ', ὅν οἱ Ἀθήνη
Ἔξυσ' ἀσκήσασα, τίθει δ' ἐνὶ δαίδαλα πολλά·
Χρυσείης δ' ἐνετῇσι κατὰ στῆθος περονᾶτο.
Ζώσατο δὲ ζώνην ἑκατὸν θυσάνοις ἀραρυῖαν,
Ἐν δ' ἄρα ἕρματα ἧκεν ἐϋτρήτοισι λοβοῖσι,
Τρίγληνα, μορόεντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
Κρηδέμνῳ δ' ἐφύπερθε καλύψατο δῖα θεάων,
Καλῷ, νηγατέῳ· λευκὸν δ' ἦν ἠέλιος ὥς·
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα περὶ χροῒ θήκατο κόσμον,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, καλεσσαμένη δ' Ἀφροδίτην
Τῶν ἄλλων ἀπάνευθε θεῶν, πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο φίλον τέκος ὅ, ττί κεν εἴπω,
Ἠέ κεν ἀρνήσαιο; κοτεσσαμένη τό γε θυμῷ,

Divino, suavi, quod quidem ei odoriferum erat:
Hujus etiam agitati Jovis ad ære-fundatam domum,
Tamen ad terramque & cœlum pervenit halitus.
Eo quidem illa corpus pulchrum cum unxerat, atque capillos
Pexuerat, manibus cincinnos composuit nitentes,
Pulchros, divinos, à capite *fluentes* immortali.
Circum autem ambrosium peplum induit, quod ei Minerva
Expolivit elaborate-concinnatum, intexuit autem artificii-plena multa:
Aureis autem fibulis ad pectus nectebat.
Cinxit autem se zonâ centum fimbriis concinnatâ,
Inaures autem immisit in scitè-perforatas auriculas,
Tribus-gemmarum-oculis-insignes, elaboratas: venustas a. effulgebat multa.
Calyptrâ autem desuper velavit se augustissima dearum,
Pulchrâ, recens-factâ: candida autem erat sol veluti:
Pedibus autem sub nitidis ligavit pulchros calceos.
Sed postquam omnem circum corpus posuerat ornatum,
Perrexit ire ex thalamo, vocatamque Venerem
Ab aliis seorsum diis, verbis allocuta est,
Nunquid mihi obsequi voles dilecta filia *in eo* quod dixero,
An recusaveris? Irâ-repostâ ob hoc animo,

---

172. Ἑδανῷ.] Ἡδεῖ. ὅ ἐστιν, εὐώδει, εὐόσμῳ. Τεθυωμένον.] Τεθυμιαμένον.

173. Κινυμένοιο.] Σαλευομένου, κινουμένου. Χαλκοβατές.] Χαλκῷ βεβηκός, στερεόν. ἢ, χαλκοῦν ἔχον οὐδόν.

174. Ἔμπης.] Νῦν, ὁμοίως. Ἵκετο.] Ἀφικνεῖτο, ἐφέρετο. Ἀϋτμή.] Πνοή.

175. Ἠδὲ χαίτας.] Καὶ τὰς χαίτας, ἤγουν τὰς κόμας.

176. Πεξαμένη.] Κτενισαμένη.

177. Ἐκ κεφάλος.] Ἐκ τῆς κεφαλῆς.

178. Ἑανόν] Νῦν, πέπλον. Παρὰ τὸ ἕννυσθαι. Ὅταν δὲ εἴπῃ, ἑανοῦ κασσιτέροιο, τοῦ εὐδιαχύτου λέγει, καὶ ἁπαλοῦ, *ὡσεὶ ῥεανοῦ.* Ἕσατο.] Περιεβάλετο. Ἐνεπορποῦντο γὰρ τοῖς περιβολαίοις.

179. Ἔξυσεν.] Ἀντὶ τοῦ, κατεσκεύασε. Νῦν καὶ, λεπτὸν εἰργάσατο. Ἀσκήσασα.] Μετ' ἐπιμελείας κατασκευάσασα.

180. Ἐνετῇσι.] Περόναις. Ἀπὸ τοῦ ἐνίεσθαι τοῖς ἱματίοις. ὅ ἐστιν, ἐμπορποῦσθαι.

181. Θυσάνοις.] Κροσσοῖς. Παρὰ τὸ θυσσέσθαι *θυσσέσθαι, θύσσεσθαι.* ὅ ἐστι, κινεῖσθαι, *θύειν, ὁρμᾶν.*

182. Ἕρματα.] Νῦν, ἐνώτια. Εὐτρήτοισι.] Καλῶς τετρημένοις, τετρυπημένοις. Λοβοῖσι.] Τοῖς ἄκροις τῶν ὠτίων τοῖς ἁπαλοῖς. Παρὰ τὸ λαμβάνειν, καὶ δέχεσθαι.

183. Τρίγληνα.] Πολλῆς θέας ἄξια. Τρίκοκκα. Ἤ, τριπρόσωπα. Γλήνη γὰρ ἡ τοῦ ὀφθαλμοῦ κόρη. Ἤ, τρίκορα. ἔχοντα τρεῖς κόρας τῆς χάριτος. Ἤ, πολλῶν κοσμίων ἄξια. Γλήνεα γὰρ, τὰ κόσμια. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φησιν. Ὁ γλήνεα πολλὰ κεχάνδει. Μορόεντα.] Μετὰ μόρου καὶ κακοπαθείας εἰργασμένα, περὶ ἃ ἐμόρησεν ὁ τεχνίτης, τουτέστιν, ἔκαμε κατασκευάζων αὐτά. Χάρις.] Ἀρετή, ἡδονή.

184. Κρηδέμνῳ.] Κεφαλοδέσμῳ. Νῦν δὲ, καλύπτρᾳ.

185. Νηγατέῳ.] Νεωστὶ γεγονότι. λεπτῷ.

186. Λιπαροῖσιν.] Εὐτραφέσι, λευκοῖς.

Οὕνεκ' ἐγὼ Δαναοῖσι, σὺ δὲ Τρώεσσιν ἀρήγεις.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Ἥρη πρέσβα θεὰ θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
Αὔδα ὅ, τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστί.
Τὴν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη,
Δὸς νῦν μοι φιλότητα καὶ ἵμερον, ᾧ τε σὺ πάντας
Δαμνᾷ ἀθανάτους ἠδὲ θνητοὺς ἀνθρώπους·
Εἶμι γὰρ ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης,
Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν,
Οἵ μ' ἐν σφοῖσι δόμοισιν ἐΰτρεφον ἠδ' ἀτίταλλον,
Δεξάμενοι Ῥείης, ὅτε τε Κρόνον εὐρύοπα Ζεὺς
Γαίης νέρθε καθεῖσε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.
Τοὺς εἶμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω.
Ἤδη γὰρ δηρὸν χρόνον ἀλλήλων ἀπέχονται
Εὐνῆς καὶ φιλότητος, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ.
Εἰ κείνω γ' ἐπέεσσι παραιπεπιθοῦσα φίλον κῆρ,
Εἰς εὐνὴν ἀνέσαιμι ὁμωθῆναι φιλότητι,
Αἰεί κέ σφι φίλη τε καὶ αἰδοίη καλεοίμην.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι.
Ζηνὸς γὰρ τοῦ ἀρίστου ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαύεις.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στήθεσφιν ἐλύσατο κεστὸν ἱμάντα,

Quòd ego Danais, tu autem Trojanis auxiliaris.
Huic autem respondit dein Jovis filia Venus,
Juno veneranda Dea filia magni Saturni,
Eloquere quod in-animo-habes: perficere autem me animus jubet,
Si possum quidem perficere, & perfici potest:
Hanc autem dolos-struens allocuta est veneranda Juno,
Da nunc mihi amorem & desiderium, quo tu omnes
Domas immortales atque mortales homines:
Vado enim visura almæ fines terræ,
Oceanumque deorum parentem, & matrem Tethyn,
Qui me in suis ædibus magna-curâ-nutrierunt & educarunt,
Susceptam à Rhea, quando Saturnum late-sonans Jupiter
Terram subter dejecit & infructuosum mare.
Hos vado visura, ipsis ut difficiles-compositu-lites dirimam.
Jam enim diuturno tempore inter se abstinent
Cubili & amore, ira enim invasit animum.
Si illos quidem verbis persuasos eorum animum,
In lectum reduxero ut-jungantur amore,
Semper equidem eis dilectaque & veneranda vocabor.
Hanc autem rursus allocuta est amans-risum Venus,
Non licet neque decet tua verba recusare.
Jovis enim potentissimi in ulnis dormis.
Dixit, & à pectoribus solvit acu pictum cingulum,

194. Πρέσβα.] Ἐντιμοτάτη. Συγκοπὴ τοῦ πρέσβειρα, * καὶ πρέσβεια. *
195. Αὔδα.] Λέγε. Ὅ, τι φρονέεις.] Ὅ τι βούλει.
196. Τετελεσμένον.] Νῦν, δυνατόν.
198. Ἵμερον.] Ἐπιθυμίαν.
199. Δαμνᾷ.] Δαμάζεις.
200. Εἶμι.] Πορεύομαι, ἄπειμι. Πολυφόρβου.] Πολυτρόφου. Πείρατα.] Πέρατα, τέλη.
201. Θεῶν γένεσιν.] Θεῶν πατέρα. Ἐπεὶ πρῶτον στοιχεῖον τινὲς τῶν φυσικῶν εἶπον τὸ ὕδωρ, καὶ ἐξ αὐτοῦ τὰ λοιπὰ τρία. Ὅθεν ὁ Πίνδαρος ἄριστον εἶπε τὸ ὕδωρ. Τηθὺν δέ φησι τὴν γῆν, οἱονεὶ τιθήνην τινὰ οὖσαν καὶ τροφὸν πάντων.
202. Σφοῖσι.] Τοῖς ἑαυτῶν. Ἐΰτρεφον.] Μετ' ἐπιμελείας ἀνῆγον. Ἀτίταλλον.] Ἐπαιδοτρόφουν.
203. Ῥείης.] Τῆς Ῥέας. Εὐρύοπα.] Ἤτοι, μεγαλόφθαλμος, ἀπὸ τοῦ πάντα ἐποπτεύειν. Ἤ, μεγαλόφωνος.
204. Καθεῖσε.] Καθίδρυσε.
205. Καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω.] Καὶ τὰς πολλὰς αὐτῶν καὶ ἀδιαλύτους φιλονεικίας διαλύσω.
208. Κείνω.] Ἐκείνους. Δυϊκῶς. Παραιπεπιθοῦσα.] Παραπείσασα, ἐξαπατήσασα.
209. Ὁμωθῆναι.] Ὁμοιωθῆναι. Οἰκειωθῆναι. εἰς ὁμόνοιαν ἐλθεῖν.
210. Αἰδοίη.] Αἰδοῦς ἀξία, αἰδέσιμος.
212. Οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι.] Οὔτε πρέπον, οὔτε δυνατὸν ἀρνήσασθαι περὶ ὧν ἀξιοῖς. Ἔοικε.] Προσήκει, πρέπει.
213. Ἀγκοίνῃσιν.] Ἀγκάλαις. Ἰαύεις.] Κοιμᾶσαι.
214. Κεστὸν ἱμάντα.] Ζωστῆρα οὕτω καλούμενον ἀπὸ τοῦ πολυκέντητον αὐτὸν εἶναι ταῖς ῥαφαῖς.

Ποικίλον· ἔνθα δέ οἱ θελκτήρια πάντα τέτυκτο·	Varium: in-eo autem delinimenta omnia inclusa erant:
Ἔνθ᾽ ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ᾽ ἵμερος, ἐν δ᾽ ὀαριστὺς,	Ibi inerat quidem amor, inerat desiderium, inerat & amantium-colloquiū,
Πάρφασις ἥτ᾽ ἔκλεψε νόον πύκα περ φρονεόντων·	Blandiloquentia quæ furtim-surripit mentem prudentium licet:
Τὸν ῥά οἱ ἔμβαλε χερσὶν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε,	Hoc ei imposuit manibus, verbaque fecit, dixitque,
Τῆ νῦν τοῦτον ἱμάντα, τεῷ δ᾽ ἐγκάτθεο κόλπῳ	Accipe nunc hoc cingulum, tuoque reconde sinu
Ποικίλον, ᾧ ἔνι πάντα τετεύχαται· οὐδέ σε φημὶ	Varium, in quo omnia inclusa sunt: neque te puto
Ἄπρηκτόν γε νέεσθαι ὅ, τι φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς.	Re-infectâ redituram quam mentibus tuis efficere-vis.
Ὣς φάτο. μείδησεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,	Sic dixit. Subrisit autem bovinos oculos-habens veneranda Juno,
Μειδήσασα δ᾽ ἔπειτα ἑῷ ἐγκάτθετο κόλπῳ.	Subridensque deinde suo recondidit sinu.
Ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·	Illa quidem ivit ad domum Jovis filia Venus:
Ἥρη δ᾽ ἀΐξασα λίπεν ῥίον Οὐλύμποιο,	Juno autem impetu-facto reliquit verticem Olympi,
Πιερίην δ᾽ ἐπιβᾶσα καὶ Ἠμαθίην ἐρατεινὴν,	Pieriam autem supergressa & Emathiam amabilem,
Σεύατ᾽ ἐφ᾽ ἱπποπόλων Θρηκῶν ὄρεα νιφόεντα,	Properabat super equestrium Thracum montes nivosos,
Ἀκροτάτας κορυφὰς, οὐδὲ χθόνα μάρπτε ποδοῖιν.	Summa cacumina, neque terram carpebat pedibus.
Ἐξ Ἀθόω δ᾽ ἐπὶ πόντον ἐβήσατο κυμαίνοντα.	Ex Atho autem ad pontum descendit fluctuantem.
Λῆμνον δ᾽ εἰσαφίκανε πόλιν θείοιο Θόαντος,	Lemnum autem pervenit civitatem divini Thoantis,
Ἔνθ᾽ Ὕπνῳ ξύμβλητο κασιγνήτῳ Θανάτοιο,	Ubi Somno congressa est fratri Mortis,
Ἔν τ᾽ ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν,	Inque ejus hæsit manu, verbaque fecit, dixitque,

---

215. Θελκτήρια.] Τὰ θέλγοντα καὶ ἀπατῶντα τοὺς ἀνθρώπους.

216. Ἔνι.] Ἔνεστι, τὸ πλῆρες. Φιλότης.] Νῦν φιλία, πρὸς μίξιν ὄρεξις. Ἐν δ᾽ ὀαριστὺς, Πάρφασις.] Ἔνεστι δὲ καὶ ὁμιλία παραινετική.

217. Ἔκλεψεν.] Ἐξέκλεψεν. ἔκρυψε. παρελογίσατο. Πύκα.] Νῦν, συνετῶς, φρονίμως.

219. Τῆ.] Ἄγε, λάβε. Τεῷ δ᾽ ἐγκάτθεο κόλπῳ.] Κατάκρυψον τῷ ἰδίῳ κόλπῳ, φησὶ, διὰ τὴν πρὸς τὸν Δία ἐπιβουλήν. Ἐγκάτθεο.] Ἐγκατάθου.

220. Τετεύχαται.] Ἔγκειται, κατεσκεύασται.

225. Ῥίον.] Ὄρους ἀκρωτήριον. Παρὰ τὸ ῥαίζειν καὶ καταλήγειν εἰς ὀξύ.

226. Πιερίην.] Χώραν ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν. Οἱ δὲ, ὄρος. Μακεδὼν ὁ Διὸς καὶ Αἰθείας, κατασχὼν τὴν χώραν, οὖσαν τῆς Θράκης, ἀφ᾽ ἑαυτοῦ προσηγόρευσε. Γήμας δὲ μίαν τῶν ἐγχωρείων, τεκνοῦται δύο παῖδας, Πίερον, καὶ Ἄμαθον, ἀφ᾽ ὧν δύο πόλεις ἐν Μακεδονίᾳ, Πιερία, καὶ Ἀμαθία. Ἡ ἱστορία παρὰ Μαρσύᾳ. Νῦν δὲ Ἠμαθίην καταχρηστικῶς ὅλην τὴν Μακεδονίαν φησί. Πιερία δὲ, ὄρος Μακεδονίας, ἱερὸν Μουσῶν.

227. Σεύατο.] Ὥρμησεν. Ἐφ᾽ ἱπποπόλων.] Περὶ ἵππους ἀναστρεφομένων. Νιφόεντα.] Χιονιζόμενα, νιφόμενα.

228. Οὐδὲ χθόνα μάρπτε ποδοῖιν.] Οὐδὲ τοῖς ποσὶν αὐτῆς ἐπέβαινε τῆς γῆς.

229. Ἐξ Ἀθόω δ᾽ ἐπὶ πόντον ἐβήσατο.] Ἄθως, ὄρος ἐν Θράκῃ μέγα καὶ ὑψηλὸν, ἐξέχον εἰς θάλασσαν, τὸν ἰσθμὸν ἔχον χερρονησώδη, σταδίων δώδεκα. Τοῦτο Ξέρξης ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ἀγανακτήσας, ὅτι πρὸς αὐτὸ νῆες αὐτοῦ διεφθάρησαν, διακόψας, πλωτὸν ἐποίησεν. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἡροδότῳ. Ἐξ Ἀθόω.] Ἐκ τοῦ Ἄθω. ὅ ἐστιν ὄρος Θράκης ὑψηλόν. Ἐπὶ πόντον ἐβήσατο.] Ἀντὶ τοῦ, θαλάσσης ἐπέβη. Κυμαίνοντα.] Κύματα ἔχοντα, ταρασσόμενον.

230. Πόλιν.] Ἀντὶ τοῦ, νῆσον. Λῆμνον δ᾽ εἰσαφίκανε πόλιν θείοιο Θόαντος, Ἔνθ᾽ Ὕπνῳ ξύμβλητο.] Διὰ ποίαν δὲ αἰτίαν ἐν τῇ Λήμνῳ μάλιστα ὁ Ὕπνος διατρίβει; Ῥητέον, ὅτι Λήμνου μὲν ἦν δεσπότης Ἥφαιστος· γυνὴ δὲ τούτου, Χάρις. Πασιθέας δὲ τῆς Χάριτος ἀδελφῆς ἐρωτικῶς ἔχων ὁ Ὕπνος ἐκεῖ διέτριβε. Ταύτην δὲ αὐτῷ ἐπαγγέλλεται γυναῖκα δώσειν ἡ Ἥρα. Δύναται δὲ καὶ φυσικώτερον λυθῆναι. Ὅτι οἰνοφόρος ἡ Λῆμνος. καθὼς λέγει· Νῆες δ᾽ ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν, οἶνον ἄγουσαι· Τοῖς δὲ πολυπόταις μάλιστα ὁ ὕπνος παρέπεται. Ξύμβλητο.] Ἀπήντησε, συνέτυχε.

232. Φῦ.] Ἐνέφυ, συνέπλεξεν.

Ὕπνε, ἄναξ πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων,
Εἰ μὲν δή ποτ' ἐμεῦ ἔπος ἔκλυες, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν
Πείθευ, ἐγὼ δέ κέ τοι εἰδέω χάριν ἤματα πάντα·
Κοίμησόν μοι Ζηνὸς ὑπ' ὀφρύσιν ὄσσε φαεινὼ,
Αὐτίκ' ἐπεί κεν ἐγὼ παραλέξομαι ἐν φιλότητι.
Δῶρα δέ τοι δώσω, καλὸν θρόνον, ἄφθιτον αἰεὶ,
Χρύσεον· Ἥφαιστος δέ κ' ἐμὸς πάϊς ἀμφιγυήεις
Τεύξει' ἀσκήσας· ὑπὸ δὲ θρῆνυν ποσὶν ἥσει,
Τῷ κεν ἐπισχοίης λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε νήδυμος Ὕπνος,
Ἥρη, πρέσβα θεὰ, θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
Ἄλλον μέν κεν ἔγωγε θεῶν αἰειγενετάων
Ῥεῖα κατευνήσαιμι, καὶ ἂν ποταμοῖο ῥέεθρα
Ὠκεανοῦ, ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται·
Ζηνὸς δ' οὐκ ἂν ἔγωγε Κρονίονος ἆσσον ἱκοίμην,
Οὐδὲ κατευνήσαιμ', ὅτε μὴ αὐτός γε κελεύοι.
Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλο τεὴ ἐπίνυσεν ἐφετμὴ,
Ἤματι τῷ ὅτ' ἐκεῖνος ὑπέρθυμος Διὸς υἱὸς
Ἔπλεεν Ἰλιόθεν, Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξας.
Ἤτοι ἐγὼ μὲν ἔθελξα Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Νήδυμος ἀμφιχυθείς· σὺ δέ οἱ κακὰ μήσαο θυμῷ,
Ὄρσασ' ἀργαλέων ἀνέμων ἐπὶ πόντον ἀήτας.
Καί μιν ἔπειτα Κόωνδ' εὖ ναιομένην ἀπένεικας

Somne, rex omniumque deorum omniumque hominum,
Si quidem jam olim meo verbo auscultasti, etiam nunc
Obsequere, ego autem tibi habebo gratiam dies omnes:
Sopito mihi Jovis sub palpebris oculos fulgentes,
Statim postquam ego accubuero in amore.
Dona autem tibi dabo, pulchrum solium, incorruptum in-perpetuum,
Aureum: Vulcanus autem meus filius utroque-pede-claudus
Fabricabit elaboratè-concinnatum: sub pedibus autem scabellum mittet,
Cui imponas nitidos pedes dum-convivaris.
Hanc autem respondens allocutus est suavis somnus,
Juno, veneranda dea, filia magni Saturni,
Alium quidem ego deorum sempiternorum.
Facilè sopiverim, etiam torrentis fluenta
Oceani, qui quidem parens omnibus est:
Jovem autem non ego Saturnium propè adivero,
Neque sopivero, quando non ipse quidem jusserit.
Jam enim me & alias tuum sapere-fecit mandatum,
Die illo quando ille magnanimus Jovis filius
Navigabat ex Ilio, Trojanorum urbe vastatâ.
Ego sanè demulsi Jovis mentem Ægiochi
Suavis circumfusus: tu autem ei mala struxisti animo,
Excitatis sævorum ventorum in pontum flatibus,
Et illum deinde ad Con benè habitatam de-cursu-detulisti

235. Εἰδέω χάριν.] Γνώσομαι καὶ προσομολογήσω σοι χάριν.

240. Θρῆνυν.] Ὑποπόδιον. Ἀρσενικῶς. Ἥσει.] Ὑποθήσει.

241. Εἰλαπινάζων.] Εὐωχούμενος.

249. Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλο τεή.] Ἤ, κατ' ἄλλο. ἵν' ᾖ, ἤδη γάρ με καὶ κατ' ἄλλο ἐπαίδευσεν ἡ σὴ πρόσταξις. Ἤ, ἄλλοτε ἡ ἐπίνυσεν ἐφετμή. τουτέστι, τῇ ἰδίᾳ ἐσωφρόνισε καὶ ἐνεθέτησεν ἐντολῇ καὶ ἀπειλῇ.

252. Ἔλεξα.] Κατεκοίμισα.

253. Ἀμφιχυθείς.] Περιχυθείς. Μήσαο.] Ἐμηχανήσω, ἐβουλεύσω.

254. Ὄρσασα.] Εἰς ὁρμὴν ἀγαγοῦσα, διεγείρασα. Ἀήτας.] Τὰς τῶν ἀνέμων πνοάς.

255. Κόων δε.] Εἰς τὴν Κῶν νῆσον. Γράφεται δὲ σὺν τῷ ν κατ' αἰτιατικήν. Ἡρακλῆς, ἀνακομιζόμενος μετὰ τὸ πορθῆσαι Τροίαν, γενόμενός τε κατὰ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, βουλήσει Ἥρας, σφοδρῷ συνεχύθη ἀνέμῳ. Καλασυρθεὶς τε εἰς Κῶν τὴν Μεροπίδα, ἐκωλύθη ἐπιβῆναι τῆς νήσου ὑπὸ Εὐρυπύλου τοῦ Ποσειδῶνος, βασιλεύοντος αὐτῆς. Βιασάμενος δὲ, καὶ ὡς λῃστὴς ἐπιβὰς, ἀνεῖλε τόν τε Εὐρύπυλον, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ. Μιγεὶς δὲ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Χαλκιόπῃ, Θεσσαλὸν ἐγέννησεν. Ἀπένεικας.] Ἀπήνεγκας.

Νόσφι φίλων πάντων· ὁ δ᾽ ἐπεγρόμενος χαλέπαινε,
Ῥιπτάζων κατὰ δῶμα θεούς· ἐμὲ δ᾽ ἔξοχα πάντων
Ζήτει, καί κέ μ᾽ ἄϊστον ἀπ᾽ αἰθέρος ἔμβαλε πόντῳ,
Εἰ μὴ Νὺξ δμήτειρα θεῶν ἐσάωσε καὶ ἀνδρῶν,
Τὴν ἱκόμην φεύγων· ὁ δ᾽ ἐπαύσατο χωόμενός περ·
Ἅζετο γὰρ μὴ Νυκτὶ θοῇ ἀποθύμια ἕρδοι.
Νῦν αὖ τοῦτό μ᾽ ἄνωγας ἀμήχανον ἄλλο τελέσσαι.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ὕπνε, τίη δὲ σὺ ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς;
Ἦ φῂς ὣς Τρώεσσιν ἀρηξέμεναι εὐρύοπα Ζῆν᾽
Ὡς Ἡρακλῆος περὶ χώσατο παιδὸς ἑοῖο;
Ἀλλ᾽ ἴθ᾽, ἐγὼ δέ κέ τοι Χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων
Δώσω ὀπυιέμεναι, καὶ σὴν κεκλῆσθαι ἄκοιτιν,
Πασιθέην, ἧς αἰὲν ἱμείρεαι ἤματα πάντα.
Ὣς φάτο. χήρατο δ᾽ Ὕπνος, ἀμειβόμενος δὲ προσηύδα,
Ἄγρει νῦν μοι ὄμοσσον ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ.
Χειρὶ δὲ τῇ ἑτέρῃ μὲν ἕλε χθόνα πουλυβότειραν,
Τῇ δ᾽ ἑτέρῃ ἅλα μαρμαρέην, ἵνα νῶϊν ἅπαντες
Μάρτυροι ὦσ᾽ οἱ ἔνερθε θεοὶ Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες,
Ἦ μὲν ἐμοὶ δώσειν Χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων,
Πασιθέην, ἧς τ᾽ αὐτὸς ἐέλδομαι ἤματα πάντα.

Seorsum ab amicis omnibus: hic autem experrectus indignabatur,
Proturbans per domum deos: me autem maximè omnium
Quærebat, & me perditum ab æthere injecisset ponto,
Nisi Nox domitrix deorum servasset & hominum,
Quam adivi fugiens: ille autem cohibuit-se iratus licet:
Verebatur enim ne Nocti celeri ingrata-animo faceret.
Nunc rursus hoc me jubes periculosissimum aliud perficere.
Hunc autem rursus allocuta est bovinis-oculis veneranda Juno,
Somne, quid verò tu hæc in mentibus tuis cogitas?
An putas ita Trojanis favere latè-sonantem Jovem
Sicut propter Herculem iratus est filium suum?
Quare age, ego autem tibi Gratiarum unam juniorum
Dabo ducendam, & tuam vocandam conjugem,
Pasitheam, quam semper cupis dies omnes.
Sic dixit. Gavisus est autem Somnus, respondensque allocutus est,
Age nunc mihi jura inviolabilem Stygis aquam.
Manu autem alterâ quidem tange terram almam,
Altera verò mare marmoreum, ut nobis omnes
Testes sint inferi dii Saturnum circa existentes,
Certè *te* mihi daturam esse Gratiarum unam juniorum,
Pasitheam, quam ego cupio dies omnes.

256. Ἐπεγρόμενος.] Ἐπαναστάς.] διϋπνισθείς. Ὁ δ᾽ ἐπεγρόμενος χαλέπαινε Ῥιπτάζων.] Ἀντιστροφή ἐστιν ἀντὶ τοῦ, χαλεπαίνων ἔρριπτε. Μήποτε οὖν τις ἀφ᾽ ἑτέρας, ἀρχῆς ἀναγιγνώσκῃ τὸ ῥιπτάζων. Χαλέπαινεν.] Ὠργίζετο.
257. Ῥιπτάζων.] Ῥίπτων, συνελαύνων. Ἔξοχα.] Μάλιστα.
258. Καί κέ μ᾽ ἄϊστον ἀπ᾽ αἰθέρος.] Καὶ ἂν ἰδών με, ἀνιστόρητον καὶ ἀφανῆ ἐποίησε, βαλὼν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ εἰς θάλασσαν.
259. Δμήτειρα θεῶν.] Ἡ δαμάσειρα. ὅ ἐστιν, ἄρχουσα.
260. Ἱκόμην.] Ἱκέτευσα παραγενόμενος.
261. Ἅζετο.] Ἐνετρέπετο. Ἀποθύμια.] Ἀηδῆ, οὐκ ἀρεστά. Ἀποθύμια ἕρδοι.] Ἐχθρὰ πράξοι. Θοῇ.] Ἤτοι, ὅτι διὰ τὸν ὕπνον ταχέως ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν παριέναι. Ἤ, θεία.
262. Ἀμήχανον.] Ἄπορον, ἀδύνατον.
264. Μενοινᾷς.] Προθυμῇ, σπουδάζεις.
265. Ζῆν᾽.] Τὸ πλῆρες, Ζῆνα.
267. Ὁπλοτεράων.] Νεωτέρων.
268. Ὀπυιέμεναι.] Γῆμαι.
270. Χήρατο.] Ἐχάρη.
271. Ἀάατον.] Ἤτοι, ἀβλαβές, ἤ, πολυβλαβές.
272. Χειρὶ δὲ τῇ ἑτέρῃ μὲν ἕλε χθόνα πουλυβότειραν, Τῇ δ᾽ ἑτέρῃ ἅλα μαρμαρέην.] Τὰ βαρύτατα τῶν στοιχείων ὀμνύουσι. καθάπερ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγόμενα, ξηρὰν, καὶ ὑγράν.
273. Μαρμαρέην.] Λαμπρήν.
274. Θεοὶ Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες.] Οἱ περὶ τὸν Κρόνον θεοί. Λέγει δὲ τοὺς Τιτᾶνας. Οὗτοι δὲ εἰσιν Οὐρανοῦ παῖδες, Κρόνος, Κρεῖος, Ὑπερίων, Ἰαπετός. Κοῖος, Ὠκεανός, ὅπερ τῆς φύσεως πάντα ἐστι γένεσις. ἐπεὶ ἐκ τοῦ ὕδατος αἱ αὐξήσεις ὑπάρχουσι. Πῶς, Ἡσιόδου πάντων πρῶτον εἰπόντος γεγονέναι τὸ Χάος, Ὅμηρος φησιν Ὠκεανόν; Ῥητέον οὖν, ὅτι ἕκαστος μὲν εἴρηκεν ὡς ἐβούλετο. Ὅμηρος δὲ φησι φιλοσοφώτερον. Τὸ γὰρ ὕδωρ τῇ πάντων καὶ ζωῇ, καὶ προέχει τῶν τεσσάρων στοιχείων, ὅθεν. Ὅθεν καὶ ὁ Πίνδαρος ἄριστον αὐτό φησιν.

Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ὤμνυε δ' ὡς ἐκέλευε, θεοὺς δ' ὀνόμηνεν ἅπαντας
Τοὺς ὑποταρταρίους, οἳ Τιτῆνες καλέονται.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Τὼ βήτην Λήμνου τε καὶ Ἴμβρου ἄστυ λιπόντε,
Ἠέρα ἑσσαμένω, ῥίμφα πρήσσοντε κέλευθον·
Ἴδην δ' ἱκέσθην πολυπίδακα μητέρα θηρῶν,
Λεκτόν, ὅθι πρῶτον λιπέτην ἅλα· τὼ δ' ἐπὶ χέρσου
Βήτην· ἀκροτάτη δὲ ποδῶν ὑπεσείετο ὕλη.
Ἔνθ' Ὕπνος μὲν ἔμεινε πάρος Διὸς ὄσσε ἰδέσθαι,
Εἰς ἐλάτην ἀναβὰς περιμήκετον, ἣ τότ' ἐν Ἴδῃ
Μακροτάτη πεφυυῖα δι' ἠέρος αἰθέρ' ἵκανεν·
Ἔνθ' ἧστ' ὄζοισιν πεπυκασμένος εἰλατίνοισιν,
Ὄρνιθι λιγυρῇ ἐναλίγκιος, ἥν τ' ἐν ὄρεσσι
Χαλκίδα κικλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δὲ κύμινδιν.
Ἥρη δὲ κραιπνῶς προσεβήσατο Γάργαρον ἄκρον
Ἴδης ὑψηλῆς· ἴδε δὲ νεφεληγερέτα Ζεύς.
Ὡς δ' ἴδεν, ὥς μιν ἔρως πυκινὰς φρένας ἀμφεκάλυψεν,
Οἷον ὅτε πρώτιστον ἐμισγέσθην φιλότητι,
Εἰς εὐνὴν φοιτῶντε, φίλους λήθοντε τοκῆας·
Στῆ δ' αὐτῆς προπάροιθεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,

Sic dixit. Neque non-obsecuta est dea ulnas-candida Juno,
Jurabat autem ut jubebat, deosque nominabat omnes
Subtartareos, qui Titanes appellantur.
Sed postquàm juraveratque, absolveratque juramentum,
Illi ibant Lemnique & Imbri urbe relicta,
Caligine induti, citò conficientes iter:
Ad Idam autem pervenerunt fontibus-irriguam matrem ferarum,
Ad Lecton, ubi primum liquerunt mare: hi autem super terram
Ibant: summa autem sub pedibus quassabatur sylva.
Illic Somnus quidem mansit antequam Jovis oculi viderent *eum*,
Abiete ascensa admodum-procera, quæ tunc in Idâ
Altissimâ nata per aërem ad æthera ibat:
Illic sedit ramis densè opertus abiegnis,
Avi argutæ similis, quam in montibus
Chalcidem nominant dii, homines autem cymindin.
Juno autem celeriter ascendebat Gargarum summum
Idæ excelsæ: vidit autem nubes-cogens Jupiter.
Ut verò vidit, continuò illum amor prudentia præcordia cooperuit,
Perinde-ac quando primùm misti sunt amore,
Ad cubile consuetudinis-gratiâ-euntes, suis clàm parentibus:
Stetit autem ipsam ante, verbaque fecit, dixitque,

278. Ὀνόμηνεν.] Ὠνόμασε.
280. Τελεύτησεν.] Ἐπλήρωσεν.
281. Ἴμβρου.] Ἴμβρος, νῆσος Θρᾴκης.
282. Ἠέρα.] Ὁμίχλην, σκότος.
283. Μητέρα θηρῶν.] Μητέρα θηρίων. Θηριοτρόφος γὰρ ἡ Ἴδη, διὰ τὸ πολὺ τῆς ὕλης.
284. Λεκτόν.] Ἀκρωτήριον τῆς Ἴδης, κεκλημένον ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ κατακλιθῆναι Δία καὶ Ἥραν. Τρία δὲ τὰ πάντα ἀκρωτήρια τῆς Ἴδης, Λεκτόν, Γάργαρον, Φαλάκρη. Ἐπὶ χέρσου.] Ἐπὶ τῆς γῆς.
287. Περιμήκετον.] Πάνυ ὑψηλήν. Ἣ τότ' ἐν Ἴδῃ μακροτάτη πεφυυῖα.] Διὰ τοῦτο τότε ἀνήρηκε τὸ ψεῦδος, ὥστε μὴ ζητεῖν αὐτήν.
289. Πεπυκασμένος.] Ἐσκεπασμένος. * Ὄζοισιν * εἰλατίνοισιν.] Ἐλατίναις.
290. Λιγυρῇ.] Ὀξείᾳ.
291. Χαλκίδα.] Χαλκὶς εἶδος ὀρνέου, ἥτις καλεῖται κύμινδις, ἀπὸ τῆς φωνῆς. Κύμινδιν.] Ὁ κύμινδις οἰκεῖ μὲν ὄρη, ἔστι δὲ μέλας, χαλκίζων τὴν χροιάν. καὶ μέγεθος ὅσον ἱέραξ φασσοφόνος, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης. Παρὰ δέ τισι θηλυκῶς λέγεται. Εὐεπίφορον δὲ εἰς ὕπνον τὸ ὄρνεον. Ἀεὶ δὲ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τοὺς κλάδους κρύπτει.
294. Ὡς.] Νῦν, εὐθέως. ἤ, τότε. Ἔρος.] Ἔρως. Αἰολικῶς. Πυκινάς.] Συνετάς.
295. Οἷον ὅτε πρώτιστον ἐμισγέσθην.] Ἥραν τρεφομένην παρὰ τοῖς γονεῦσιν, εἷς τῶν γιγάντων, Εὐρυμέδων, βιασάμενος, ἔγκυον ἐποίησεν. ἡ δὲ Προμηθέα ἐγέννησε. Ζεὺς δέ, ὕστερον γήμας τὴν ἀδελφήν, καὶ γνοὺς τὰ γενόμενα, τὸν μὲν Εὐρυμέδοντα κατεταρτάρωσε, τὸν δὲ Προμηθέα, προφάσει πυρός, δεσμοῖς ἀνήρτησεν. Ἡ ἱστορία παρ' Εὐφορίωνι.
296. Εἰς εὐνὴν φοιτῶντε, φίλους λήθοντε τοκῆας.] Καὶ Ἀπολλόδωρος ἱστορεῖ, κρύφα τὸν Δία τῇ Ἥρᾳ συγκαθευδῆσαι.

298. Πῆ

Ἥρη, πῆ μεμαυῖα κατ' Οὐλύμπου τόδ' ἱκάνεις;
Ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἅρματα τῶν κ' ἐπιβαίης.
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη,
Ἔρχομαι ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης,
Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθὺν,
Οἵ μ' ἐν σφοῖσι δόμοισιν ἐΰ τρέφον ἠδ' ἀτίταλλον·
Τοὺς εἶμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω.
Ἤδη γὰρ δηρὸν χρόνον ἀλλήλων ἀπέχονται
Εὐνῆς καὶ φιλότητος· ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ.
Ἵπποι δ' ἐν πρυμνωρείῃ πολυπιδάκου Ἴδης
Ἑστᾶσ', οἵ μ' οἴσουσιν ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρήν.
Νῦν δὲ σοῦ εἵνεκα δεῦρο κατ' Οὐλύμπου τόδ' ἱκάνω,
Μήπως μοι μετέπειτα χολώσεαι, αἴκε σιωπῇ
Οἴχωμαι πρὸς δῶμα βαθυῤῥόου ὠκεανοῖο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἥρη, κεῖσε μὲν ἔστι καὶ ὕστερον ὁρμηθῆναι,
Νῶϊ δ' ἄγ' ἐν φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε.
Οὐ γάρ πώποτέ μ' ὧδε θεᾶς ἔρος οὐδὲ γυναικὸς
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι περιπροχυθεὶς ἐδάμασσεν,
Οὐδ' ὁπότ' ἠρασάμην Ἰξιονίης ἀλόχοιο,
Ἣ τέκε Πειρίθοον, θεόφιν μήστωρ' ἀτάλαντον.
Οὐδ' ὅτε περ Δανάης καλλισφύρου Ἀκρισιώνης,

Juno, quo tendens ab Olympo huc venis?
Equi autem non adsunt & currus quos conscendas.
Hunc autem dolos-struens allocuta est veneranda Juno,
Eo visura almæ fines terræ,
Oceanumque deorum parentem, & matrem Tethyn,
Qui me in suis ædibus magnâ-curâ-nutrierunt & educarunt:
Hos vado visura, ut ipsis difficiles-compositu lites dirimam.
Jam enim diuturno tempore inter se abstinent
Cubili & amore: ira enim invasit animum.
Equi autem in radice fontibus-irriguæ Idæ
Stant, qui me ferant supra aridumque & humidum.
Nunc autem tui gratia huc ab Olympo ob hoc venio,
Ne forte mihi posthac irascaris, si silentio
Abeam ad domum profundè-fluentis oceani.
Hanc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter,
Juno, illuc quidem licet vel posthac proficisci,
Nos autem age in amore convertamur in-lecto-dormientes.
Non enim unquam mihi sic deæ amor neque mulieris
Animum in pectoribus circumfusus domuit,
Neque quando captus-fui amore Ixioniæ uxoris,
Quæ peperit Pirithoum, diis consiliarium parem.
Neque quando Danaës pedibus-elegantis Acrisii-filiæ,

---

298. Πῆ μεμαυῖα.] Ποῦ ὁρμήσασα. Τόδε.] Εἰς τοῦτον τὸν τόπον. Ἱκάνεις.] Παραγίγνῃ.

307. Πρυμνωρείῃ.] Πρυμνωρείας καλοῦσιν τὰ ἔσχατα καὶ κατώτατα τῶν ὀρῶν.

308. Τραφερήν τε καὶ ὑγρήν.] Γῆν καὶ θάλασσαν.

313. Κεῖσε.] Εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον.

316. Περιπροχυθείς.] Περιπεσὼν, κατασχών. Ἐδάμασσεν.] Ὑπέταξεν.

317. Ἠρασάμην.] Ἠράσθην. Ἰξιονίης ἀλόχοιο.] Τῆς Ἰξίονος γυναικός. Ἦν δὲ αὕτη θυγάτηρ Ἰονέως. Μετὰ δὲ τὸ φθαρῆναι αὐτὴν ὑπὸ Διὸς, ὕστερον Ἰξίονι ἐζεύχθη.

319. Οὐδ' ὅτε περ Δανάης.] Δανάη Ἀκρισίου θυγάτηρ, ἣ Διῒ συγκοιμηθεῖσα, Περσέα ἐγέννησε. Χρησαμένῳ γάρ φησι τῷ Ἀκρισίῳ περὶ γενέσεως ἀῤῥένων παίδων, ὁ θεὸς ἔφη, τὸν γενόμενον παῖδα ἐκ τῆς θυγατρὸς ἀπὸ αὐτὸν κτενεῖν. Δείσας δὲ ὁ Ἀκρίσιος, κατὰ γῆς θάλαμον χαλκοῦν κατασκευάσας, τὴν Δανάην ἐφρούρει. Αὕτη δὲ, ὥς φησι Πίνδαρος, καὶ ἕτεροί τινες, ἐφθάρη ὑπὸ τοῦ πατραδέλφου αὐτῆς Προίτου. Ὅθεν αὐτοῖς καὶ στάσις ἐκινήθη. Ὡς δὲ ἔνιοί φασι, Ζεὺς μεταμορφωθεὶς εἰς χρυσὸν, καὶ διὰ τῆς ὀροφῆς εἰσδὺς εἰς τὸν Δανάης κόλπον, συνῆλθεν αὐτῇ. Αἰσθόμενος δὲ Ἀκρίσιος ὕστερον, ἐξ αὐτῆς γεγεννημένον Περσέα, μὴ πιστεύσας ὑπὸ Διὸς ἐφθάρθαι, τὴν θυγατέρα μετὰ τοῦ παιδὸς εἰς λάρνακα βαλὼν, εἰς θάλασσαν ἔῤῥιψε. Διασωθέντων δὲ τούτων εἰς Σέριφον τὴν νῆσον, συνέβη ἀναστραφῆναι τὸν παῖδα παρὰ Πολυδέκτῃ, ἢ, ὥς ἔνιοί φασιν, ὑπὸ Δίκτυος τοῦ ἀδελφοῦ Πολυδέκτους. Φυγόντος δὲ ὕστερον Ἀκρισίου, τὴν Ἀργείων βασιλείαν παρέλαβε Προῖτος. Καλλισφύρου.] Καλοὺς πόδας ἐχούσης. ἀπὸ μέρους, καλῆς. Ὁ δὲ τρόπος, συνεκδοχή.

 320. Ἀκρι-

Ἣ τέκε Περσῆα πάντων ἀειδείκελον ἀνδρῶν·
Οὐδ' ὅτε Φοίνικος κούρης τηλεκλειτοῖο,
Ἣ τέκε μοι Μίνω τε καὶ ἀντίθεον Ῥαδάμανθυν·
Οὐδ' ὅτε περ Σεμέλης, οὐδ' Ἀλκμήνης ἐνὶ Θήβῃ,
Ἥ ῥ' Ἡρακλῆα κρατερόφρονα γείνατο παῖδα·
Ἡ δὲ Διώνυσον Σεμέλη τέκε, χάρμα βροτοῖσιν.
Οὐδ' ὅτε Δήμητρος καλλιπλοκάμοιο ἀνάσσης·
Οὐδ' ὁπότε Λητοῦς ἐρικυδέος, οὐδὲ σεῦ αὐτῆς·
Ὡς σέο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη,
Αἰνότατε Κρονίδη ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Εἰ νῦν ἐν φιλότητι λιλαίεαι εὐνηθῆναι
Ἴδης ἐν κορυφῇσι, τὰ δὲ προπέφανται ἅπαντα,
Πῶς κ' ἔοι εἴ τις νῶϊ θεῶν αἰειγενετάων
Εὕδοντ' ἀθρήσειε, θεοῖσι δὲ πᾶσι μετελθὼν
Πεφράδοι; οὐκ ἂν ἔγωγε τεὸν πρὸς δῶμα νεοίμην

Quæ peperit Perseum omnium clarissimum virorum:
Neque quando Phœnicis filiæ longè inclyti,
Quæ peperit mihi Minoaque & diisparem Rhadamanthyn:
Neque quando Semeles, neque Alcmenes in Thebis,
Quæ Herculem animo infractum peperit filium:
Bacchum autem Semele peperit, gaudium mortalibus.
Neque quando Cereris comas-pulchræ reginæ:
Nec quando Latonæ gloriosæ, neque tui ipsius:
Ut tui nunc amore-teneor, & me dulce desiderium capit.
Hunc autem dolos struens allocuta est veneranda Juno,
Importunissime Saturnie quale verbum dixisti?
Si nunc in amore cupis dormire
Idæ in verticibus, hæc autem *loca* patent omnia;
Quid esset si quis nos deorum sempiternorum
Dormientes videret, diisque omnibus interveniens
Indicaret? non equidem tuam ad domum redirem

320. Ἀειδείκετον.] Μεγάλως εὐπρεπῆ, ἀσπαστόν.

321. Φοίνικος κούρης.] Θυγατρός. Λέγει δὲ τῆς Εὐρώπης. Ἔνιοι δὲ αὐτὴν οὐ Φοίνικος, ἀλλ' Ἀγήνορος, εἶπον. Τὰ δὲ περὶ αὐτῆς ἀκριβῶς εἴρηται ἐν τῇ Μ ῥαψωδίᾳ, ἐν τοῖς περὶ Σαρπηδόνος. Τηλεκλειτοῖο.] Μέχρι πόῤῥω καὶ πολλοῦ ἐνδόξου. ἢ πάνυ ἐνδόξου.

323. Οὐδ' ὅτε περ Σεμέλης.] Σεμέλης τῆς Κάδμου θυγατρὸς Ζεὺς ἐρασθεὶς, κρύφα συνευνάζετο. Ἡ δὲ ἐξαπατηθεῖσα ὑπὸ Ἥρας, ἐπινεύσαντος αὐτῇ Διὸς, πᾶν τὸ αἰτηθὲν ποιῆσαι, αἰτεῖται τοιοῦτον αὐτὸν ἐλθεῖν οἷος ἦλθε μνηστευόμενος Ἥραν. Ζεὺς δὲ, μὴ δυνάμενος ἀνανεῦσαι, παραγίγνεται εἰς τὸν θάλαμον αὐτῆς ἐφ' ἅρματος, ἀστραπαῖς καὶ βρονταῖς ὁμοῦ, καὶ κεραυνὸν ἵησιν. Σεμέλης δὲ διὰ τὸν φόβον ἐκλειπούσης, ἑξαμηνιαῖον τὸ βρέφος ὁ Ζεὺς ἐκ τοῦ πυρὸς ἁρπάσας ἐνέῤῥαψε τῷ μηρῷ. Ἡ ἱστορία παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Βάκχαις. Οὐδ' Ἀλκμήνης ἐνὶ Θήβῃ.] Ἀλκμήνης, τῆς Ἠλεκτρύονος καὶ Ἀναξοῦς τῆς Ἀγκαίου, ἠράσθη Ἀμφιτρύων. Ὃς ἀνελὼν Ἠλεκτρύονα, βοῶν ἀμφισβητήσεως χάριν, ἐξ Ἄργους ἔφυγεν εἰς Θήβας. Σὺν αὐτῷ δὲ καὶ Ἀλκμήνη. Ὑποδεχθέντων δὲ ἀσμένως ὑπὸ τῶν βασιλέων τῶν τῆς πόλεως Κρέοντος καὶ Ἡνιόχης, τιμῆς ἐτύγχανον μεγίστης. Μὴ βουλομένης δὲ Ἀλκμήνης γαμηθῆναι, εἰ μὴ οἱ φονεῖς τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς ἀναιρεθῶσιν· κατηγωνίσατο αὐτοὺς Ἀμφιτρύων, προσλαβόμενος συμμάχους Βοιωτοὺς, καὶ Λοκροὺς, ἔτι δὲ καὶ Φωκεῖς, ἐνιαυτὸν προσεδρεύσας. Ὡς δὲ ἐπιστρέψας ἀπὸ τῆς στρατείας ἦγε τοὺς γάμους ἑαυτοῦ καὶ Ἀλκμήνης, τῇ αὐτῇ νυκτὶ ἐρασθεὶς αὐτῆς ὁ Ζεὺς, καὶ εἰκασθεὶς Ἀμφιτρύωνι, ἐμίγη, καὶ υἱὸν ἐποίησεν. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἀμφιτρύων τῇ αὐτῇ νυκτί. Ἤδη δὲ ἐκείνης δεκαμηνιαῖον χρόνον τῆς μίξεως ἐχούσης, γεννᾶται Ἡρακλῆς μὲν ἐκ Διὸς, Ἰφικλῆς δὲ ἐξ Ἀμφιτρύωνος, τῇ αὐτῇ νυκτί. Φασὶ, Δία, συγκοιμώμενον Ἀλκμήνῃ, πεῖσαι τὸν Ἥλιον μὴ ἀνατεῖλαι ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. Ὅθεν καὶ ἐπὶ τρεῖς νύκτας συγκοιμηθεὶς αὐτῇ ὁ Ζεὺς, τὸν τελεώτερον Ἡρακλέα ἐποίησε.

325. Χάρμα βροτοῖσι.] Χαρὰν τοῖς ἀνθρώποις. διὰ τὸ εὑρεῖν οὐκὴν καὶ ἄμπελον.

326. Καλλιπλοκάμοιο.] Ἀλληγορικῶς, πλοκάμους, τοὺς στάχυας δεῖ νοεῖν, ὡς καὶ ἱστοροῦσιν αὐτὴν ἐστεμμένην τοῖς στάχυσι.

327. Λητοῦς.] Κοίου θυγατρὸς, ἑνὸς τῶν Τιτάνων. Ἧς δύο παῖδες, Ἀπόλλων, καὶ Ἄρτεμις.

331. Λιλαίεαι.] Ἐπιθυμεῖς, προθυμῇ.

332. Προπέφανται.] Προφανῆ ἐστι, φανερά.

333. Πῶς κ' ἔοι.] Πῶς ἂν γένοιτο. τί ἂν εἴη.

334. Ἀθρήσειεν.] Ἴδοι. Τὸ αὐτὸ δὲ δηλοῖ καὶ τὸ διαδράκοι.

335. Πεφράδοι.] Φράσειε, δηλώσειεν, εἴποι.

340. Κεί-

Ἐξ εὐνῆς ἀνστᾶσα· νεμεσσητόν δέ κεν εἴη.
Ἀλλ' εἰ δή ῥ' ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
Ἔστιν τοι θάλαμος, τόν τοι φίλος υἱὸς ἔτευξεν
Ἥφαιστος, πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσεν·
Ἔνθ' ἴομεν κείοντες, ἐπεί νύ τοι εὔαδεν εὐνή.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἥρη, μήτε θεῶν τόγε δείδιθι μήτε τιν' ἀνδρῶν
Ὄψεσθαι· τοῖόν τοι ἐγὼ νέφος ἀμφικαλύψω,
Χρύσεον· οὐδ' ἂν νῶϊ διαδράκοι Ἠέλιός περ,
Οὗτε καὶ ὀξύτατον πέλεται φάος εἰσοράασθαι.
Ἦ ῥα καὶ ἀγκὰς ἔμαρπτε Κρόνου παῖς ἣν παράκοιτιν·
Τοῖσι δ' ὑπὸ χθὼν δῖα φύεν νεοθηλέα ποίην,
Λωτόν θ' ἑρσήεντα, ἰδὲ κρόκον, ἠδ' ὑάκινθον
Πυκνὸν καὶ μαλακόν, ὃς ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἔεργε·
Τῷ ἔνι λεξάσθην, ἐπὶ δὲ νεφέλην ἕσσαντο
Καλήν, χρυσείην· σιλπναὶ δ' ἀπέπιπτον ἔερσαι.
Ὣς ὁ μὲν ἀτρέμας εὗδε πατὴρ ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ,
Ὕπνῳ καὶ φιλότητι δαμείς, ἔχε δ' ἀγκὰς ἄκοιτιν.
Βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν νήδυμος Ὕπνος,
Ἀγγελίην ἐρέων γαιηόχῳ ἐννοσιγαίῳ·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Πρόφρων νῦν Δαναοῖσι Ποσείδαον ἐπάμυνε,
Καί σφιν κῦδος ὄπαζε μίνυνθά περ, ὄφρ' ἔτι εὕδει
Ζεύς, ἐπεὶ αὐτῷ ἐγὼ μαλακὸν περὶ κῶμα κάλυψα,

E cubili cùm consurrexero: vituperabile autem certè esset.
Sed si jam vis, & tibi gratum est animo,
Est tibi thalamus, quem tibi dilectus filius fabricatus est
Vulcanus, solidasque fores postibus aptavit:
Illuc eamus dormituri, quandoquidem tibi placet cubile.
Hanc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter,
Juno, nec deorum hoc metue nec quenquam hominum
Visurum esse: talem tibi ego nubem circumfundam,
Auream: neque nos per *eam* viderit ne Sol quidem,
Cujus & acutissimum est lumen ad inspiciendum.
Dixit & ulnis corripuit Saturni filius suam uxorem:
Hos autem subter tellus divina summisit recentem herbam,
Lotumque roscidum, & crocum, & hyacinthum
Densum & mollem, qui à terra altè-levans prohibuit:
Hoc in *toro* cubarunt, insuper autem nubem sibi-induerunt
Pulchram, auream: lucidi autem decidebant rores.
Sic ille quidem quietus dormiebat pater in Gargaro summo,
Somno & amore domitus, tenebat autem in ulnis uxorem.
Perrexit autem currere ad naves Achivorum suavis Somnus,
Nuncium dicturus terram-cingenti Neptuno:
Propè autem stans verbis alatis *eum* allocutus est,
Alacris nunc Danais Neptune auxiliare,
Et ipsis gloriam præbe paramper saltem, dum adhuc dormit
Jupiter, illi enim ego mollem soporem-altum circumfudi,

340. Κείοντες.] Κοιμηθησόμενοι. Εὔαδεν.] Ἤρεσκεν.

346. Ἀγκάς.] Εἰς τὰς ἀγκάλας. Ἔμαρπτε.] Συνελάμβανε.

347. Τοῖσι δ' ὑπὸ χθών.] Ἐκπεσὼν εἰς φορτικοῦ πράγματος διήγησιν, ἐφ' ἕτερα τὸν λόγον μετήγαγε, τὰ ἀπὸ τῆς γῆς φυόμενα ἄνθη καὶ τὸ νέφος, δι' ὧν ἀπέκλεισε τὸ περαιτέρω πολυπραγμονεῖν ἡμᾶς. Ἀνθηρῶς δὲ γράφει τὴν εὐνήν, καὶ προσθεὶς τὸ γένος, ποίην, ἐπιφέρει τὸ εἶδος. Οὐκ εἶπε δὲ ῥόδον, διὰ τὸ ἀκανθῶδες. Νεοθηλέα δέ, ἐπεὶ τὴν ἄλλην ἐνεμήθη καὶ ἐπάτησε τὰ ζῶα. Κατὰ συλλογισμὸν ἡ ὑπεροχή, εἴ γε καὶ τὰ ἄψυχα αἰσθάνεται τῆς δυνάμεως τοῦ θείου. Δῖα.] Ἡ μεγάλη καὶ θαυμαστή. Φῦεν.] Ἀνέφυσεν, ἀνέδωκε. Νεοθηλέα.] Νεωστὶ θάλλουσαν, χλωράν. Ποίην.] Βοτάνην.

348. Λωτόν.] Λωτὸς, εἶδος χόρτου ἑλείου, διὸ καὶ ἑρσήεντα, ὅ ἐστι, δροσώδη. Κρόκον.] Κρόκος, εἶδος ἄνθους. Ὡς καὶ ὁ ὑάκινθος.

349. Μαλακόν.] Ἁπαλόν. Ὑψόσ' ἔεργε.] Εἰς ὕψος ἐβάσταζε. Ὃς ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἔεργε.] Ὃς αὐτοὺς οὐκ εἴα ἐπὶ γῆς θλίβεσθαι, ἀλλ' ἀνεῖχε, καὶ ἀπεκώλυεν αὐτούς.

350. Λεξάσθην.] Κατεκοιμήθησαν.

351. Στιλπναί.] Στίλβουσαι, λαμπραί. Ἔερσαι.] Δρόσοι, σταλαγμοί.

358. Ὄπαζε.] Περιεποίει.

359. Κῶμα.] Τὸ κοίμημα.

Ἥρη δ' ἐν φιλότητι παρήπαφεν εὐνηθῆναι.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ᾤχετ' ἐπὶ κλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων·
Τὸν δ' ἔτι μᾶλλον ἀνῆκεν ἀμυνέμεναι Δαναοῖσιν.
Αὐτίκα δ' ἐν πρώτοισι μέγα προθορὼν ἐκέλευσεν,
Ἀργεῖοι, καὶ δ' αὖτε μεθίεμεν Ἕκτορι νίκην
Πριαμίδῃ, ἵνα νῆας ἕλῃ καὶ κῦδος ἄρηται;
Ἀλλ' ὁ μὲν οὕτω φησὶ καὶ εὔχεται, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι μένει κεχολωμένος ἦτορ·
Κείνου δ' οὔτι λίην ποθὴ ἔσσεται, εἴ κεν οἱ ἄλλοι
Ἡμεῖς ὀτρυνώμεθ' ἀμυνέμεν ἀλλήλοισιν.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες,
Ἀσπίδας ὅσσαι ἄρισται ἐνὶ στρατῷ ἠδὲ μέγισται
Ἑσσάμενοι, κεφαλὰς δὲ παναιθῆσιν κορύθεσσι
Κρύψαντες, χερσίν τε τὰ μακρότατ' ἔγχε' ἑλόντες
Ἴομεν· αὐτὰρ ἐγὼν ἡγήσομαι, οὐδέ τι φημὶ
Ἕκτορα Πριαμίδην μενέειν, μάλα περ μεμαῶτα.
Ὃς δέ κ' ἀνὴρ μενέχαρμος, ἔχει δ' ὀλίγον σάκος ὤμῳ,
Χείρονι φωτὶ δότω, ὁ δ' ἐν ἀσπίδι μείζονι δύτω.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
Τοὺς δ' αὐτοὶ βασιλῆες ἐκόσμεον οὐτάμενοί περ,
Τυδείδης, Ὀδυσεύς τε, καὶ Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων·
Οἰχόμενοι δ' ἐπὶ πάντας, ἀρήϊα τεύχε' ἄμειβον,
Ἐσθλὰ μὲν ἐσθλὸς ἔδυνε, χέρεια δὲ χείρονι δόσκεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκὸν,
Βάν ῥ' ἴμεν· ἦρχε δ' ἄρα σφι Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Δεινὸν ἄορ τανύηκες ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ,

Juno autem in amore decepit ut-dormiret.
Sic fatus, hic quidem abiit ad inclytas nationes hominum:
Illum autem adhuc magis impulit ad auxiliandum Danais.
Statim autem inter primos longè prosiliens hortabatur,
Argivi, etiamne rursus concedimus Hectori victoriam
Priamidæ, ut naves capiat & gloriam referat?
At is quidem sic existimat & gloriatur, quòd Achilles
Navibus in cavis manet iratus corde:
Illius autem non magnum desiderium erit, si quidem cæteri
Nos excitemur ad defendendum invicem.
Sed agite, sicut ego dixero obsequamur omnes,
Clypeos quotquot optimi in exercitu & maximi
Induti, capitaque totis-fulgentibus galeis
Tecti, manibusque longissimis hastis sumptis
Eamus: at ego præibo, nec omnino opinor
Hectorem Priamidem mansurum, admodum licèt animo-incitatum.
Quicunque autem vir prælio-stabilis *est*, habet verò parvum scutum hum.
Imbelliori viro det, ipse verò scutum majus subeat.
Sic dixit. Illi autem ei maximè auscultarunt, atque obsecuti sunt:
Hos autem ipsi reges instruebant vulnerati licèt,
Tydides, Ulyssesque, & Atrides Agamemnon:
Obeuntes autem omnes, martia arma commutabant,
Fortia quidem fortis induebat, imbelliora autem imbelliori dabat.
Sed postquam induerant sibi circum corpus coruscum æs,
Perrexerunt ire: præibat verò eis Neptunus quassator-terræ,
Horrendum ensem longum habens in manu robustâ,

---

360. Παρήπαφε.] Παρηπάτησε, παρέπεισε.
363. Προθορών.] Προπηδόμενος, προπηδήσας.
364. Ἀργεῖοι, καὶ δ' αὖτε μεθίεμεν Ἕκτορι νίκην.] Μεθίεμεν, παραχωροῦμεν. Ταῦτα δὲ, καὶ τὰ ἑξῆς, κατ' ἐπερώτησιν ἀναγνωστέον.
365. Ἄρηται.] Καρπώσηται, λάβῃ.
368. Ποθή.] Ἐπιζήτησις, χρεία.
372. Ἑσσάμενοι.] Λαβόντες, καθοπλισάμενοι. Παναίθῃσι.] Πάνυ στιλπναῖς, λαμπραῖς.
376. Μενέχαρμος.] Ὑπομονητικὸς ἐν μάχῃ. Ὀλίγον σάκος.] Ἀντὶ τοῦ, μικρὰν ἀσπίδα. Ἔστι δὲ ποσότης ἀντὶ πηλικότητος.
377. Χείρονι.] Ἐλάττονι.
379. Ἐκόσμεον.] Διέτασσον.
381. Οἰχόμενοι δ' ἐπὶ πάντας.] Πάντας ἐπερχόμενοι. Ἄμειβον.] Νῦν, ἤλλασσον.
382. Ἐσθλά.] Γενναῖα. Δόσκεν.] Ἐδίδου.
383. Νώροπα.] Λαμπρόν.
385. Τανύηκες.] Ἐπὶ μῆκος ἠκονημένον, μακρὸν καὶ παρατεταμένην ἔχον τὴν ἀκμήν.

386. Ἀστε-

Ἴκελον ἀστεροπῇ· τῷ δ' οὐ θέμις ἐστὶ μιγῆναι
Ἐν δαῒ λευγαλέῃ, ἀλλὰ δέος ἰσχάνει ἄνδρας.
Τρῶας δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐκόσμεε φαίδιμος Ἕκτωρ.
Δή ῥα τότ' αἰνοτάτην ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσαν
Κυανοχαῖτα Ποσειδάων καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἤτοι ὁ μὲν Τρώεσσιν, ὁ δ' Ἀργείοισιν ἀρήγων.
Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα ποτὶ κλισίας τε νέας τε
Ἀργείων· οἱ δὲ ξύνισαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ.
Οὔτε θαλάσσης κῦμα τόσον βοάα ποτὶ χέρσον
Ποντόθεν ὀρνύμενον πνοιῇ Βορέω ἀλεγεινῇ·
Οὔτε πυρὸς τόσσος γε ποτὶ βρόμος αἰθομένοιο,
Οὔρεος ἐν βήσσῃς ὅτε τ' ὤρετο καιέμεν ὕλην·
Οὔτ' ἄνεμος τόσσον γε ποτὶ δρυσὶν ὑψικόμοισιν
Ἠπύει, ὅστε μάλιστα μέγα βρέμεται χαλεπαίνων·
Ὅσση ἄρα Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἔπλετο φωνὴ
Δεινὸν ἀϋσάντων, ὅτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
Αἴαντος δὲ πρῶτος ἀκόντισε φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἔγχει, ἐπεὶ τέτραπτο πρὸς ἰθύ οἱ, οὐδ' ἀφάμαρτε.
Τῇ ῥα δύω τελαμῶνε περὶ στήθεσσι τετάσθην,
Ἤτοι ὁ μὲν σάκεος, ὁ δὲ φασγάνου ἀργυροήλου·
Τώ οἱ ῥυσάσθην τέρενα χρόα. χώσατο δ' Ἕκτωρ
Ὅττι δή οἱ βέλος ὠκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός·
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων.
Τὸν μὲν ἔπειτ' ἀπιόντα μέγας Τελαμώνιος Αἴας
Χερμαδίῳ, τά ῥα πολλὰ θοάων ἔχματα νηῶν

Similem fulguri: huic autem non fas est congredi
In pugnâ gravi, sed metus reprimit viros.
Trojanos verò ex altera-parte instruebat illustris Hector.
Tum verò gravissimum certamen pugnæ intenderunt
Cæruleus crines Neptunus & illustris Hector,
Hic quidem Trojanis, ille verò Achivis auxilians.
Inundavit autem mare ad tentoriaque navesque
Argivorum: hi autem congrediebantur ingenti clamore.
Neque maris unda tantum boat ad terram
Ex ponto impulsa flatu Boreæ gravi:
Neque ignis tantus adfremit murmur ardentis,
Montis in saltibus quando concitus-oritur crematurus sylvam:
Neque ventus tantum in quercubus altè-comantibus
Adsonat, qui maximè magnum fremit sæviens:
Quantus quidem Trojanorum & Achivorum erat clamor
Horrendè vociferantium, quando in se invicem ruerunt.
In Ajacem verò primus jaculatus est illustris Hector
Hastâ, versus enim erat rectâ in ipsum, neque aberravit.
Quà duo baltei circa pectora extensi erant,
Alter quidem scuti, alter verò ensis argenteis-clavis distincti:
Hi ei tutati sunt tenerum corpus. Iratus est autem Hector
Quòd sibi telum velox irritum evolasset è manu:
Retrò autem sociorum in agmen cessit, mortem evitans.
Hunc quidem deinde abeuntem magnus Telamonius Ajax
Saxo, quæ quidem multa velocium retinacula navium

386. Ἀστεροπῇ.] Ἀστραπῇ. Τῷ δ' οὐ θέμις ἐστὶ μιγῆναι Ἐν δαῒ λευγαλέῃ.] Τῷ δὲ Ποσειδῶνι οὐ δίκαιόν ἐστι μιχθῆναι ἐν τῇ ὀλεθρίᾳ μάχῃ.

387. Ἰσχάνει.] Κατέχει, λαμβάνει. Ἀλλὰ δέος ἰσχάνει ἄνδρας.] Πεποίηται γὰρ εἰς φόβον, οὐκ εἰς φόνον.

390. Κυανοχαῖτα.] Μελανόθριξ.

394. Βοάα.] Βοᾷ, ἠχεῖ. Ποτὶ χέρσον *ὀρνύμενον.*] Προσρηγνύμενον τῇ γῇ.

395. Ποντόθεν.] Ἐκ τῆς θαλάσσης ὁρμηθέν.

396. Βρόμος.] Κυρίως ὁ τοῦ πυρὸς ἦχος. Ὅθεν καὶ Βρόμιος, ἀπὸ τοῦ πυρός. Ἐν οἷς οἱ ποιηταὶ καὶ τὸν μῦθον ἔπλασαν, ὅτι ἐκ Διὸς καὶ Σεμέλης ἐστί, βληθείσης τῷ κεραυνῷ, καὶ ὅτι πυρογενής ἐστιν.

397. Ὤρετο.] Ὥρμησεν.

399. Ἠπύει.] Βοᾷ, ἠχεῖ.

402. Αἴαντος ἀκόντισεν.] Ἀντὶ τοῦ, κατὰ τοῦ Αἴαντος ἔβαλεν.

403. Πρὸς ἰθύ οἱ.] Πρὸς εὐθὺ αὐτοῦ.

404. Τελαμῶνε.] Οἱ ἀναφορεῖς. Τετάσθην.] Ἐξετέταντο.

406. Τώ οἱ ῥυσάσθην τέρενα χρόα.] Ἀντὶ τοῦ, οἵτινες τελαμῶνες ἐφύλαξαν αὐτοῦ τὸ σῶμα ἄτρωτον. Χώσατο.] Νῦν, ἐλυπήθη.

Πὰρ ποσὶ μαρναμένων ἐκυλίνδετο· τῶν ἓν ἀείρας,
Στῆθος βεβλήκει ὑπὲρ ἄντυγος, ἀγχόθι δειρῆς·
Στρόμβον δ' ὣς ἔσσευε βαλών, περὶ δ' ἔδραμε πάντη.
Ὡς δ' ὅθ' ὑπαὶ ῥιπῆς πατρὸς Διὸς ἐξερίπῃ δρῦς
Πρόῤῥιζος, δεινὴ δὲ θεείου γίνεται ὀδμὴ
Ἐξ αὐτῆς, τὸν δ' οὔπερ ἔχει θράσος ὅσκεν ἴδηται
Ἐγγὺς ἐών, χαλεπὸς δὲ Διὸς μεγάλοιο κεραυνός·
Ὣς ἔπεσ' Ἕκτορος ὦκα χαμαὶ μένος ἐν κονίῃσι·
Χειρὸς δ' ἔκβαλεν ἔγχος, ἐπ' αὐτῷ δ' ἀσπὶς ἐάφθη,
Καὶ κόρυς· ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Οἱ δὲ μέγα ἰάχοντες ἐπέδραμον υἷες Ἀχαιῶν,
Ἐλπόμενοι ἐρύεσθαι, ἀκόντιζον δὲ θαμειὰς
Αἰχμάς· ἀλλ' οὔτις ἐδυνήσατο ποιμένα λαῶν
Οὐτάσαι, οὐδὲ βαλεῖν· πρὶν γὰρ περίβησαν ἄριστοι,
Πουλυδάμας τε καὶ Αἰνείας καὶ δῖος Ἀγήνωρ,
Σαρπηδών τ' ἀρχὸς Λυκίων, καὶ Γλαῦκος ἀμύμων·
Τῶν δ' ἄλλων οὔτις εὖ ἀκήδησ', ἀλλὰ πάροιθεν
Ἀσπίδας εὐκύκλους σχέθον αὐτοῦ· τὸν δ' ἄρ' ἑταῖροι
Χερσὶν ἀείραντες φέρον ἐκ πόνου, ὄφρ' ἵκεθ' ἵππους
Ὠκέας, οἵ οἱ ὄπισθε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο
Ἕστασαν, ἡνίοχόν τε καὶ ἅρματα ποικίλ' ἔχοντες·
Οἳ τόν γε προτὶ ἄστυ φέρον βαρέα στενάχοντα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς,

Ad pedes pugnantium passim-jacebant: horum uno sublato,
Pectus percussit super scuti-orbem, prope collum:
Turbinis autem instar concitum misit, vortice autem rotatum est undique.
Ut verò cum impetuoso-ictu patris Jovis procidit quercus
Radicitus, gravis autem sulfuris oritur odor
Ex eâ, illi verò nulla est fiducia qui viderit
Propè existens, durum enim Jovis magni fulmen:
Sic cecidit Hectoris celeriter humi robur in pulveribus:
Manu autem ejecit hastam, ipsúmque scutum secutum est,
Et galea: circa autem ipsum sonitum-dedere arma varia ære.
Illi verò magno clamore incurrebant filii Achivorum,
Sperantes trahere *ad se*, jaculabantur autem crebra
Spicula: sed nemo potuit pastorem populorum
Nec cominus, nec eminùs ferire: anteà en. circum euntes-protex. fortiss.
Polydamasque & Æneas & nobilis Agenor,
Sarpedonque Princeps Lyciorum, & Glaucus eximius:
Cæterorumque nullus ipsum neglexit, sed ante
Clypeos pulchrè-orbiculatos tenebant ipsum: eumque socii
Manibus sublatum asportarunt ex pugnâ, donec pervenit ad equos
Veloces, qui ei post pugnam & prælium
Stabant, aurigamque & currus varios habentes:
Qui hunc urbem versùs portabant graviter gementem.
Sed quando jam ad vadum pervenerunt pulchrè-fluentis fluvii
Xanthi vorticosi, quem immortalis genuit Jupiter,

411. Ἀείρας.] Ἄρας.

413. Στρόμβον.] Ὡς ῥόμβον περιφερῆ. Λέγει δὲ τὸ καλούμενον βέμβικα. Δίκην οὖν ῥόμβου ἐποίησεν αὐτὸν στρέφεσθαι, σφοδρῶς πλήξας. Ἔσσευε.] Κινεῖσθαι ἐποίησε. Περὶ δ' ἔδραμε.] Περιῆλθεν, ἢ πέριξ * ἔδραμε.*

414. Ἐξερίπῃ.] Ἐκπέσῃ.

415. Πρόῤῥιζος.] Μέχρι ῥιζῶν. Θεείου.] Θείου. Περιληπτικὸν δὲ, κεραυνοῦ. Ὀδμή.] Ποιότης. πνοή.

416. Τὸν δ' οὔπερ ἔχει θράσος ὅσκεν ἴδηται.] Πάντες δὲ αὐτὸν καταπλήττονται οἱ ἰδόντες.

419. Ἐπ' αὐτῷ δ' ἀσπὶς ἐάφθη.] Ἐπικατεκάμφθη δὲ αὐτῷ ἡ ἀσπίς. ὅ ἐστι, κατηνέχθη.

423. Αἰχμάς.] Ἀκόντια.

424. Περίβησαν.] Ὑπερεμάχησαν.

427. Οὔτις εὖ ἀκήδησεν.] Οὐδεὶς δὲ αὐτοῦ ἠμέλησε, καὶ ἠφρόντισε.

433. Πόρον ἷξον.] Παρεγένοντο εἰς τὸ διαβατὸν καὶ πορεύσιμον μέρος τοῦ ποταμοῦ.

434. Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.] Ἰδίως τὸν μὲν σωματικὸν Ξάνθον Διὸς γενεαλογεῖ, τὸν δὲ ποταμὸν Ὠκεανοῦ λέγει, Ἐξ οὗπερ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα, Καὶ πᾶσαι κρῆναι, καὶ φρείατα μακρὰ νάουσι.

Ἔνθα μιν ἐξ ἵππων πέλασαν χθονί, κὰδ δέ οἱ ὕδωρ
Χεῦαν· ὁ δ' ἀμπνυώθη, καὶ ἀνέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν·
Ἑζόμενος δ' ἐπὶ γοῦνα, κελαινεφὲς αἷμ' ἀπέμεσεν·
Αὖτις δ' ἐξοπίσω πλῆτο χθονί, κὰδ δέ οἱ ὄσσε
Νὺξ ἐκάλυψε μέλαινα, βέλος δ' ἔτι θυμὸν ἐδάμνα.
Ἀργεῖοι δ' ὡς οὖν ἴδον Ἕκτορα νόσφι κιόντα,
Μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθα πολὺ πρώτιστος Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας
Σάτνιον οὔτασε δουρὶ μετάλμενος ὀξυόεντι
Ἠνοπίδην, ὃν ἄρα νύμφη τέκε Νηῒς ἀμύμων
Ἤνοπι βουκολέοντι παρ' ὄχθας Σατνιόεντος.
Τὸν μὲν Ὀϊλιάδης δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
Οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ', ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὑσμίνην.
Τῷ δ' ἐπὶ Πουλυδάμας ἐγχέσπαλος ἦλθεν ἀμύντωρ
Πανθοΐδης· βάλε δὲ Προθοήνορα δεξιὸν ὦμον,
Υἱὸν Ἀρηϊλύκοιο· δι' ὤμου δ' ὄβριμον ἔγχος
Ἔσχεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ·
Πουλυδάμας δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας,
Οὐ μὰν αὖτ' ὀΐω μεγαθύμου Πανθοΐδαο
Χειρὸς ἄπο στιβαρῆς ἅλιον πηδῆσαι ἄκοντα,
Ἀλλά τις Ἀργείων κόμισε χροΐ· καί μιν ὀΐω
Αὐτῷ σκηπτόμενον κατίμεν δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο·
Αἴαντι δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε

Tunc illum è curru admoverunt terræ, eique aquam
Infuderunt: ille autem spiritum-recepit, & suspexit oculis:
Sedens autem in genua, nigrum sanguinem evomuit:
Iterùm verò retrò lapsus est in terram, ejusque oculos
Nox obtexit nigra, ictus enim adhuc animum domabat.
Argivi verò ut viderunt Hectorem seorsum euntem,
Alacrius in Trojanos insilierunt, memineruntque pugnæ.
Tunc longè primus Oïlei *filius* velox Ajax
Satnium vulneravit hastâ insiliens acutâ
Enopidem, quem nympha peperit Naïs eximia
Enopi armenta-pascenti ad ripas Satnioentis.
Hunc quidem Oïliades hasta inclytus propè accedens
Vulneravit ad ile: is autem cecidit-resupinus, de eo verò
Trojani & Danai commiserunt acrem pugnam.
Ad hunc autem Polydamas hastam vibrans accessit ultor
Panthœdes: percussit autem Prothoënorem dextrum humerum,
Filium Areilyci: per humerum autem rapida hasta
Penetravit. Hic autem in pulveribus lapsus prehendit terram palmâ:
Polydamas autem supra modum super eum gloriatus est, altè clamans,
Non sanè jam puto magnanimi Panthœdæ
Manu à robustâ vanum exiliisse telum,
Sed aliquis Argivorum recepit corpore: & ipsum puto
Ei innitentem descensurum ad domum Plutonis.
Sic dixit. Argivis autem doluit ea gloriatio:
Ajaci autem maximè bellicoso animum commovit

435. Πέλασαν χθονί.] Ἔθεσαν εἰς τὴν γῆν.
436. Ἀμπνυώθη.] Ἔμφρων ἐγένετο, λειποθυμήσας. Ἀνέδρακεν.] Ἀνέβλεψεν.
437. Ἑζόμενος δ' ἐπὶ γοῦνα.] Διαναστὰς ἐπὶ γόνατα. Ἀπέμεσεν.] Ἀπήμεσεν, ἀπέμει.
438. Πλῆτο.] Προσεπελάσθη.
439. Βέλος.] Ἡ ἀπὸ τῆς βολῆς ὀδύνη. Ἢ ὁ βεβλημένος τόπος. Ἐδάμνα.] Κατεπόνει.
441. Θόρον.] Ὥρμησαν.
443. Μετάλμενον.] Ἐπιπηδῶντα.
445. Σατνιόεντος.] Σατνίου ποταμοῦ.
447. Κατὰ λαπάρην.] Κατὰ τὴν λαγόνα. Ἀνετράπετο.] Εἰς τοὐπίσω ἀνετράπη.
449. Ἀμύντωρ.] Βοηθός.
452. Ἔσχε.] Διῆλθεν. Ἀγοστῷ.] Ἀγκάλῃ.
454. Οὐ μὰν αὖτ' ὀΐω, μεγαθύμου Πανθοΐδαο.] Ἑαυτοῦ λέγει.
455. Πηδῆσαι ἄκοντα.] Ἀντὶ τοῦ, πεπηδηκέναι, καὶ ἐξορμηθῆναι. Ἄκοντα.] Ἀκόντιον.
456. Κόμισεν.] Ὑπεδέξατο. Χροΐ.] Τῷ σώματι.
457. Σκηπτόμενον.] Σκηριπτόμενον, ἐρειδόμενον.

Τῷ Τελαμωνιάδῃ· τοῦ γὰρ πέσεν ἄγχι μάλιστα·
Καρπαλίμως δ' ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Πουλυδάμας δ' αὐτὸς μὲν ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν,
Λικριφὶς ἀΐξας· κόμισεν δ' Ἀντήνορος υἱὸς
Ἀρχέλοχος. τῷ γάρ ῥα θεοὶ βούλευσαν ὄλεθρον·
Τόν ῥ' ἔβαλεν κεφαλῆς τε καὶ αὐχένος ἐν συνεοχμῷ,
Νείατον ἀστράγαλον, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·
Τοῦ δὲ πολὺ προτέρη κεφαλὴ, στόμα τε, ῥῖνές τε
Οὔδεϊ πλῆντ', ἤπερ κνῆμαι καὶ γοῦνα πεσόντος.
Αἴας δ' αὖτε γέγωνεν ἀμύμονι Πουλυδάμαντι,
Φράζεο Πουλυδάμα, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπε,
Ἦ δὴ οὐχ οὗτος ἀνὴρ Προθοήνορος ἀντιπεφᾶσθαι
Ἄξιος· οὐ μέν μοι κακὸς εἴδεται, οὐδὲ κακῶν ἐξ,
Ἀλλὰ κασίγνητος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο,
Ἢ παῖς· αὐτῷ γὰρ γενεὴν ἄγχιστα ἐῴκει·
Ἦ ῥ' εὖ γινώσκων. Τρῶας δ' ἄχος ἔλλαβε θυμῷ.
Ἔνθ' Ἀκάμας Πρόμαχον Βοιώτιον οὔτασε δουρὶ,
Ἀμφὶ κασιγνήτῳ βεβαώς· ὁ δ' ὕφελκε ποδοῖιν.
Τῷ δ' Ἀκάμας ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας,
Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἀπειλάων ἀκόρητοι,
Οὔ θην οἴοισίν γε πόνος τ' ἔσεται καὶ ὀϊζὺς
Ἡμῖν, ἀλλά ποθ' ὧδε κατακτενέεσθε καὶ ὔμμες.
Φράζεσθ' ὡς ὑμῖν Πρόμαχος δεδμημένος εὕδει
Ἔγχει ἐμῷ, ἵνα μή τι κασιγνήτοιό γε ποινὴ
Δηρὸν ἄτιτος ἔῃ· τῷ καί κέ τις εὔχεται ἀνὴρ

Telamoniadæ: hunc enim cecidit proxime:
Statim autem in abeuntem jaculatus est hastâ fulgenti.
Polydamas autem ipse quidem evitavit mortem nigram,
In obliquum exiliens: recepit autem Antenoris filius
Archelochus. Huic enim dii destinaverant perniciem:
Hunc percussit capitisque & cervicis in commissurâ,
Extremam vertebram, ambos autem discidit nervos:
Hujus autem multò priùs caput, osque, naresque
Solo allapsa sunt, quam tibiæ & genua cadentis.
Ajax autem vicissim inclamavit eximium Polydamantem,
Perpende Polydama, & mihi verum dic,
Annon hic vir pro Prothoënore occidi
Dignus: non quidem mihi ignobilis videtur, neque ex ignobilibus,
Sed frater Antenoris equûm-domitoris,
Vel filius: ipsi enim genere proximè similis-est:
Dixit benè agnoscens. Trojanos autem dolor cepit animo.
Tunc Acamas Promachum Bœotium vulneravit hastâ,
Fratrem circumeundo-protegens: ille autem trahebat pedibus.
Super hunc Acamas vehementer gloriabatur, altè clamans,
Argivi telis-destinati, minarum insatiabiles,
Haud sanè solis laborque erit & luctus
Nobis, sed aliquando sic occidemini & vos.
Videte ut vobis Promachus domitus dormit
Hastâ meâ, ut nequaquam fratris ultio
Diu infecta sit: ideo & quivis optat vir

463. Λικριφὶς ἀΐξας.] Εἰς πλάγιον ὁρμήσας. ὅ ἐστιν, ἐκκλίνας.

465. Ἐν συνεοχμῷ.] Ἐν τῇ συναφῇ τοῦ ἰνίου, ἐν τῷ συνδέσμῳ. Ἀστράγαλον δὲ νῦν τὸν σπόνδυλον. Εἴρηται κατ' ἀντίφρασιν· πολύστροφος γὰρ ὑπάρχει.

466. Ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε.] Ἀπέτεμε δὲ ἀμφότερα τὰ κατατείνοντα αὐτοῦ νεῦρα.

470. Φράζεο.] Νῶ, ὅρα.

471. Προθοήνορος ἀντιπεφᾶσθαι.] Ἀντὶ τοῦ Προθοήνορος πεφονεῦσθαι. Ἀναστροφὴ, ὁ τρόπος. Πεφᾶσθαι.] Πεφονεῦσθαι.

472. Εἴδεται. Φαίνεται.] Κακῶν ἐξ.] Ἀντὶ τοῦ, ἐκ κακῶν.

474. Ἐῴκει.] Ὡμοιοῦτο.

475. Γινώσκων.] Εἰδώς.

479. Ἰόμωροι.] Οἱ περὶ τοὺς ἰοὺς, ὅ ἐστι, τὰ βέλη, κακοπαθοῦντες. πολεμικοί. Ἀπειλάων.] Καυχήσεων.

480. Οὔ θην οἴοισιν.] Οὐ δὴ μόνοις. Πόνος.] Κακοπάθεια. Ὀϊζύς.] Ταλαιπωρία.

482. Δεδμημένος.] Ἀνῃρημένος.

483. Ποινή.] Ἀντέκτισις, τιμωρία.

484. Ἄτιτος.] Ἀτιμώρητος.

485. Γνω-

Γνωτὸν ἐνὶ μεγάροις ἄρεως ἀλκτῆρα λιπέσθαι.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο·
Πηνελέῳ δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν·
Ὁρμήθη δ' Ἀκάμαντος· ὁ δ' οὐχ ὑπέμεινεν ἐρωὴν
Πηνελέοιο ἄνακτος· ὁ δ' οὔτασεν Ἰλιονῆα,
Υἱὸν Φόρβαντος πολυμήλου, τόν ῥα μάλιστα
Ἑρμείας Τρώων ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὄπασσε·
Τῷ δ' ἄρ' ὑπὸ μήτηρ μοῦνον τέκεν Ἰλιονῆα·
Τὸν τόθ' ὑπ' ὀφρύος οὖτα κατ' ὀφθαλμοῖο θέμεθλα.
Ἐκ δ' ὦσε γλήνην, δόρυ δ' ὀφθαλμοῖο διαπρὸ
Καὶ διὰ ἰνίου ἦλθεν. ὁ δ' ἕζετο χεῖρε πετάσσας
Ἄμφω· Πηνέλεως δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
Αὐχένα μέσσον ἔλασσεν, ἀπήραξεν δὲ χαμᾶζε
Αὐτῇ σὺν πήληκι κάρη· ἔτι δ' ὄβριμον ἔγχος
Ἦεν ἐν ὀφθαλμῷ. ὁ δὲ φῆ κώδειαν ἀνασχὼν,
Πέφραδέ τε Τρώεσσι, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα,
Εἰπέμεναί μοι Τρῶες ἀγαυοῦ Ἰλιονῆος
Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρὶ, γοήμεναι ἐν μεγάροισιν·
Οὐδὲ γὰρ ἡ Προμάχοιο δάμαρ Ἀλεγηνορίδαο,
Ἀνδρὶ φίλῳ ἐλθόντι γανύσσεται, ὁππότε κεν δὴ
Ἐκ Τροίης σὺν νηυσὶ νεώμεθα κοῦροι Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο. τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλε·
Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,

Fratrem in ædibus belli vindicem relinquere.
Sic dixit: Argivos autem doluit ea gloriatio:
Peneleo autem maximè bellicoso animum commovit:
Ruit autem in Acamantem: ille verò non sustinuit impetum
Penelei regis: is autem vulneravit Ilioneum,
Filium Phorbantis pecorosi, quem maximè
Mercurius Trojanorum diligebat, & possessiones dederat:
Ex hoc autem mater solum peperit Ilioneum:
Quem tunc sub supercilio vulneravit ad oculi radices,
Excussit autem pupillam, hasta verò per oculum penitus
Et per occipitium transiit. Hic autem desedit manibus porrectis
Ambabus: Peneleus autem stricto ense acuto,
Cervicem mediam feriit, deturbavit autem in humum
Ipsa cum casside caput; adhuc autem valida hasta
Erat in oculo. Hic autem dixit *capite tanquam* papaveris-capite sublato,
Ostenditque Trojanis, & glorians verba fecit,
Renunciate mihi Trojani illustris Ilionei
Patri charo & matri, lugeant in ædibus:
Neque enim Promachi uxor Alegenoridæ,
Viro charo reverso se-læto-vultu-offeret, quando jam
Ex Troja cum navibus revertemur juvenes Achivi.
Sic dixit. Illos autem omnes pallidus timor cepit:
Circumspectabat autem unusquisq; quò effugere-posset gravem perniciem.
Dicite nunc mihi Musæ cœlestes domos tenentes,

485. Γνωτόν.] Ἀντὶ τοῦ, ἀδελφόν. Ἄρεως ἀλκτῆρα.] Ἀλεξητῆρα τοῦ πολέμου, καὶ βοηθόν. ἤ, ὥς τινες, φόνου τιμωρόν.
490. Πολυμήλου.] Νῦν, πολλὰ πρόβατα ἔχοντος.
491. Κτῆσιν.] Τὰ κτήματα.
493. Θέμεθλα.] Ῥίζας, βάσεις. ἐφ' ὧν ἥδρασται ὁ ὀφθαλμός.
494. Γλήνην.] Τὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ κόρην. Διαπρό.] Διαμπὰξ, διόλου.
495. Πετάσσας.] Ἁπλώσας.
497. Αὐχένα.] Σπόνδυλον, τράχηλον. Ἔλασσεν.] Ἀντὶ τοῦ, ἀπέτεμεν, ἔκοψεν. Ἀπήραξεν.] Ἀπέτεμεν, ἀπέκοψε.
498. Πήληκι.] Περικεφαλαίᾳ. Κάρη.] Κεφαλήν.
499. Ὁ δὲ φῆ κώδειαν ἀνασχών.] Ἐλλείπει τὸ ὡς. ἵν' ᾖ, ὡς κώδειαν ἀνατείνας. Κώδεια δέ ἐστιν ἡ τῆς μήκωνος κεφαλὴ, ὅ ἐστιν εἶδος βοτάνης. Οὕτως οὖν φησιν εἶπε, τὴν κεφαλὴν ἀνατείνας.
500. Πέφραδε.] Σήμανον, δεῖξον. Ὅτε δὲ, εἶπε. Εὐχόμενος.] Μεγαληγορῶν, καυχώμενος.
502. Γοήμεναι.] Θρηνῆσαι.
503. Δάμαρ.] Γυνή.
504. Γανύσσεται.] Ἡσθῇ, χαρῇ.
507. Αἰπύν.] Χαλεπόν.
508. Ἔσπετε.] Λέγετε.

Ὅστις δὴ πρῶτος βροτόεντ' ἀνδράγρι' Ἀχαιῶν
Ἤρατ', ἐπεί ῥ' ἔκλινε μάχην κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Αἴας ῥα πρῶτος Τελαμώνιος Ὕρτιον οὖτα
Γυρτιάδην, Μυσῶν ἡγήτορα καρτεροθύμων·
Φάλκην δ' Ἀντίλοχος καὶ Μέρμερον ἐξενάριξε·
Μηριόνης δὲ Μόρυν τε καὶ Ἱπποτίωνα κατέκτα·
Τεῦκρος δὲ Προθόωνά τ' ἐνήρατο καὶ Περιφήτην·
Ἀτρείδης δ' ἄρ' ἔπειθ' Ὑπερήνορα ποιμένα λαῶν
Οὖτα κατὰ λαπάρην, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς ἄφυσσε
Δηώσας· ψυχὴ δὲ κατ' οὐταμένην ὠτειλὴν
Ἔσσυτ' ἐπειγομένη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
Πλείστους δ' Αἴας εἷλεν Ὀϊλῆος ταχὺς υἱός·
Οὐ γάρ οἵ τις ὁμοῖος ἐπισπέσθαι ποσὶν ἦεν,
Ἀνδρῶν τρεσσάντων, ὅτε τε Ζεὺς ἐν φόβον ὄρσε.

Quis jam primus cruentas exuvias Achivorum
Sustulit, postquam inclinavit pugnam inclytus Neptunus.
Ajax quidem primus Telamonius Hyrtium percussit
Gyrtiadem, Mysorum ductorem magnanimorum:
Phalcem autem Antilochus & Mermerum-interfectos-spoliavit:
Meriones autem Morymque & Hippotionem interfecit:
Teucer autem Prothoonaque peremit & Periphetem:
Atrides autem deinde Hyperenorem pastorem populorum
Percussit ad ile, intestina autem æs penitus-hausit
Dilacerata: anima autem per inflictum vulnus
Erupit exacta: illum autem tenebræ oculos texerunt.
Plurimos verò Ajax interfecit Oilei velox filius:
Non enim ei quisquam similis ad insequendum pedibus erat,
Viros metu-fugientes, quando Jupiter fugam immitteret.

509. Ἀνδράγρια.] Ἀνδρῶν αἰχμάλωτα, σκῦλα.
510. Ἤρατο.] Ἀπενέγκατο, ἐκτήσατο. Ἔκλινεν.] Ἑτεροκλινῆ ἐποίησεν, ἔτρεψε.
512. Καρτεροθύμων.] Ἰσχυρῶν, τῇ ψυχῇ ἀνδρείων.
515. Ἐνήρατο.] Ἀνήρησε.
517. Διάφυσε.] Διέκοψε, διήντλησε.
518. Δηώσας.] Διακόψας, τρώσας. Ὠτειλήν.] Τραῦμα.
519. Ἔσσυτο.] Ὥρμησεν.
521. Ἐπισπέσθαι.] Ἐπακολουθῆσαι.
522. Τρεσσάντων.] Διὰ δέος φυγόντων. Φόβον.] Φυγήν. Ὦρσε.] Ἐμβάλῃ.

ΥΠΟ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ Ο.

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ζεὺς ἐγερθεὶς, καὶ θεασάμενος τοὺς Τρῶας νικωμένους, Ἥρᾳ ἐπιπλήσσει, καὶ Ἶριν μὲν μεταπέμπει πρὸς Ποσειδῶνα, κελεύων ἀφίστασθαι τοῦ πολέμου· Ἀπόλλωνα δὲ, ὅπως ἀναῤῥώσῃ τὸν Ἕκτορα. Ὃς ἀναλαβὼν αἰγίδα, τοὺς Ἕλληνας εἰς φυγὴν τρέπει· καὶ μέχρι τῶν νεῶν συνδιωχθέντων, Αἴας ὁ Τελαμώνιος πολλοὺς ἀναιρεῖ τῶν πολεμίων τοὺς τῇ ναυσὶ πῦρ ἐπιφέροντας.

Οὐ Κρονίδης κεχόλωτο Ποσειδάωνι καὶ Ἥρῃ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
Φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Δαναῶν ὑπὸ χερσίν,
Οἱ μὲν δὴ παρ' ὄχεσφιν ἐρητύοντο μένοντες,
Χλωροὶ ὑπαὶ δείους, πεφοβημένοι· ἔγρετο δὲ Ζεὺς
Ἴδης ἐν κορυφῇσι παρὰ χρυσοθρόνου Ἥρης·
Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, ἴδε δὲ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
Τοὺς μὲν, ὀρινομένους, τοὺς δὲ κλονέοντας ὄπισθεν
Ἀργείους· μετὰ δέ σφι Ποσειδάωνα ἄνακτα.
Ἕκτορα δ' ἐν πεδίῳ ἴδε κείμενον· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εἵαθ', ὁ δ' ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι κῆρ ἀπινύσσων,
Αἷμ' ἐμέων, ἐπεὶ οὔ μιν ἀφαυρότατος βάλ' Ἀχαιῶν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ἐλέησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Δεινὰ δ' ὑπόδρα ἰδὼν Ἥρην πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἦ μάλα δὴ κακότεχνος ἀμήχανε σὸς δόλος Ἥρη
Ἕκτορα δῖον ἔπαυσε μάχης, ἐφόβησε δὲ λαούς.
Οὐ μὰν οἶδ' εἰ αὖτε κακοῤῥαφίης ἀλεγεινῆς
Πρώτη ἐπαύρηαι, καί σε πληγῇσιν ἱμάσσω.

Sed postquam vallosque & fossam transcenderant
Fugientes, multi autem domiti-erant Danaorum manibus,
Ii quidem jam ad currus repressâ-fugâ manebant,
Pallidi metu, post-fugam: experrectus verò est Jupiter
Idæ in verticibus ab aureum-solium-habente Junone:
Stetit autem raptim-exurgens, viditque Trojanos & Achivos,
Hos quidem, turbatos, illos autem turbantes à-tergo
Argivos: interque ipsos Neptunum regem.
Hectorem verò in campo vidit jacentem: circum autem socii
Sedebant, is autem gravi angebatur anhelitu mente alienatus,
Sanguinem vomens, non enim eum imbecillimus vulneraverat Achivorum.
Hunc autem intuitus misertus est pater hominumque deûmque,
Terribiliter autem torvè intuens Junonem verbo allocutus est,
Certè omn. jã tuũ-in malum-struct., mihi-pervicac.-advers., tuus dolus, Juno
Hectora nobilem cessare-fecit à pugna, fugavit & copias.
At haud scio si vice-versâ dolorum-consutorum perniciosorum
Prima fructum-percipias, & te verberibus cædam.

Διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν.] Τὸ ἑξῆς διέβησαν τούς τε σκόλοπας καὶ τὴν τάφρον. Ὑπερβατὸν γὰρ, ὁ τρόπος.

3. Ἐρητύοντο.] Κατείχοντο.

4. Ὑπαὶ δείους.] Ὑπὸ τοῦ δέους, ὅ ἐστι, φόβου. Τὸ ὑπαὶ δείους δύναται καὶ, χλωροὶ ὑπαὶ δείους, καὶ, πεφοβημένοι ὑπὸ δέους. Πεφοβημένοι.] Εἰς φυγὴν τετραμμένοι. Ἔγρετο.] Ἐγρηγόρησεν, ἀνέστη.

6. Ἀναΐξας.] Ἀνορμήσας, ἀναστάς.

7. Ὀρινομένους.] Ταρασσομένους. Κλονέοντας.] Ταράσσοντας.

10. Ἔχετ' ἄσθματι.] Ὑπὸ ἄσθματος συνείχετο. ὅ ἐστιν, ὑπὸ πολλοῦ πνεύματος, καὶ συνεχοῦς ἀναπνοῆς. Κῆρ ἀπινύσσων.] Ἐξεστηκὼς τῇ ψυχῇ, καὶ οὐ διακείμενος συνετῶς, ἀλλ' ἀσυνέτως.

11. Οὐκ ἀφαυρότατος.] Οὐκ ἀσθενής.

14. Ἦ μάλα δὴ κακότεχνος ἀμήχανε σὸς δόλος Ἥρη.] Ὄντως δὴ ὁ ἐστι κακῶς σου τετεχνασμένος δόλος, ὦ Ἥρα, τὸν Ἕκτορα ἔοικε τῆς μάχης πεπαυκέναι. Ἀμήχανε.] Πανοῦργε. πρὸς ὃν,* καὶ πρὸς ἣν,* οὐ δύναταί τις μηχανήσασθαι καὶ ἐπινοῆσαί τι.

16. Κακοῤῥαφίης.] Κακοσυνθεσίας, κακοβουλίας.

17. Ἐπαύρηαι.] Ἐπιψαύσῃ, ἀπολαύσῃς τῆς κακοβουλίας. Ἱμάσσω.] Μαστίξω.

Ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθεν, ἐκ δὲ ποδοῖιν
Ἄκμονας ἧκα δύω, περὶ χερσὶ δὲ δεσμὸν ἴηλα
Χρύσεον, ἄρρηκτον; σὺ δ' ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν
Ἐκρέμω, ἠλάστεον δὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον·
Λῦσαι δ' οὐκ ἐδύναντο παρασταδόν· ὃν δὲ λάβοιμι,
Ῥίπτασκον τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ, ὄφρ' ἂν ἵκηται
Γῆν ὀλιγηπελέων· ἐμὲ δ' οὐδ' ὧς θυμὸν ἀνίει
Ἀζηχὴς ὀδύνη Ἡρακλῆος θείοιο,
Τὸν σὺ ξὺν βορέῃ ἀνέμῳ πεπιθοῦσα θυέλλας,
Πέμψας ἐπ' ἀτρύγετον πόντον, κακὰ μητιόωσα,
Καί μιν ἔπειτα Κόωνδ' εὖ ναιομένην ἀπένεικας.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἔνθεν ῥυσάμην, καὶ ἀνήγαγον αὖτις
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον, καὶ πολλά περ ἀθλήσαντα.

An non meministi quando pependisti ab-alto, à pedibus autem
Incudes demisi duas, circum manus autem vinculum misi
Aureum, infrangibilem? tu autem in æthere & nubibus
Pependisti, indignabantur autem dii per excelsum Olympum:
Solvere autem non poterant circumstantes; quemcunq; a.prehenderem,
Projiciebam correptum de limine-*divino*, donec perveniret
In terram vix-spirans: meum verò ne sic quidem animum missum-faciebat
Vehemens dolor Herculis divini *causâ*,
Quem tu cum boreâ vento inductis procellis,
Miseras per infructuosum pontum, mala machinans,
Et eum deinde ad Con benè habitatam de-cursu-detuleras.
Eum quidem ego inde liberavi, & reduxi iterum
In Argos equis-aptum, multis licèt malis-exercitum.

---

18. Ἐκρέμω.] Ἐκρέμασο. Ὑψόθεν.] Ἐκ τοῦ αἰθέρος, ἀπὸ ὕψους. Ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθι, ἐκ δὲ ποδοῖιν Ἄκμονας ἧκα δύω, περὶ χερσὶ δὲ δεσμὸν ἴηλα.] Τοὺς τῆς Ἥρας δεσμοὺς νοητέον φυσικὴν τοῦ ἀέρος πρὸς τὸν αἰθέρα συμπλοκήν. Διὰ τοῦτο οὖν φησι, χρύσεον, ἄρρηκτον. ἵν' ᾖ, δυσδιαχώριστον. ἐπεὶ καὶ τὸ πῦρ χρυσαυγὲς καὶ δυσδιάλυτον.

19. Ἄκμονας δύο.] Τὰ βαρύτατα τῶν στοιχείων, γῆν, καὶ θάλασσαν. Ἐζήτηται δὲ, διὰ ποίαν αἰτίαν οὕτως ἀγημόνως ὑβρίζει τὴν Ἥραν ὁ Ζεὺς διὰ θνητόν. φησὶ γὰρ, Οὐ μέμνῃ ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθι. Ῥητέον δὲ, ὅτι νῦν φιλοσοφεῖ Ὅμηρος· μυθικῶς γὰρ Ζεὺς ἐνταῦθα ὁ αἰθὴρ οὐρανοῦ τοῦ περὶ τὸν ἀέρα δεσμός ἐστιν ὁ ἄγων τὰ ὑγρά. καὶ ἐξ αὐτοῦ δεσμεύονται πάντα. Μετ' αὐτὸν δὲ ὁ ἀὴρ μέσος γῆς καὶ ἀέρος, ὃ δεῖ νοεῖν ἡμᾶς τὴν Ἥραν ὑπάρχειν, τοῦ δὲ ἀέρος ἐκκρέμαται ὕδωρ τε καὶ γῆ· οὓς δεῖ νῦν ἄκμονας λέγειν, παρὰ τὸ ἀκοπίαστα εἶναι τὰ στοιχεῖα. Καλῶς δὲ οὐ δύνανται οἱ θεοὶ τὸν δεσμὸν λῦσαι. ἰσχὺς γὰρ τῶν ὅλων, τὸ συνδεδέσθαι. Ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε τ' ἐκρέμω.] Καὶ ἔμπροσθεν περὶ τούτου εἴρηται ἱκανῶς. Ἀκριβέστερον δὲ νῦν. Διὰ γὰρ τούτων ὁ Ποιητὴς τὴν κοσμικὴν αἰνίττεται φύσιν. Δία μὲν καὶ Ζῆνα τὸν ἀνωτάτω ὑποτιθέμενος διάπυρον ἀέρα, Ἥραν δὲ τὸν δεύτερον· καὶ ταύτην φησὶν ὑπὸ Ὠκεανοῦ τετράφθαι, ἐπειδὴ ἐκ τῆς τῶν ὑγρῶν ἀναθυμιάσεως γίνεται ἀήρ. Ἄκμονας δὲ γῆν καὶ θάλασσαν λέγει. Χρυσοῦν δὲ δεσμὸν, τὸ αἰθέριον πῦρ, ὅτι ἐν τῷ ἀνωτάτω μέρει συνῆπται αὐτῷ ὁ ἀήρ. Καὶ ῥιπτόμενον τὸν Ἥφαιστον εἰς θάλασσαν, παρ' ὅσον μεταβάλλει εἰς ἄλληλα τὰ στοιχεῖα· πῦρ μὲν εἰς ἀέρα, ἀὴρ δὲ εἰς ὕδωρ. Χαλκεύοντα δὲ ἐν Ὠκεανοῦ, ὅτι τὰ στερεὰ τὰ δι' ὕδατος καὶ πυρὸς ἐργασίας τυγχάνει. Καὶ Ἡσίοδος οὐρανὸν μὲν λέγει τὴν ἐκπύρωσιν. Κρόνον δὲ τὸν ἄνω κρουνηδὸν ἐπιφερόμενον ὄμβρον. Ῥέαν δὲ, τὴν ἐπιρρεομένην ὕδασιν. Ἐκτομὴν δὲ οὐρανοῦ, τὴν τοῦ πυρώδους ἐξ ὑγρῶν σβέσιν. Λίθον δὲ καταπινόμενον ὑπὸ Κρόνου, ἐπειδὴ ἀπὸ ἡ μεταβολὴ τῶν ὑγρῶν εἰς στερρότητα πήγνυται. Κρύπτεσθαι δὲ τὸν Δία, διὰ τὸ τὴν ζῆν ἐπικρατεῖν τῷ χειμῶνι τοὺς καρποὺς ἀφανίζεσθαι πλεοναζόντων τῶν ὑγρῶν. Καὶ ἐν τῷ· Τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, φυσικὴ λέγεται διάταξις γεγενημένη. Ὁ μὲν γὰρ τὸ ζῆν παρεχόμενος, Ζεὺς ὠνόμασται· ὁ δὲ τὴν ὑγρὰν οὐσίαν, ἀπὸ τῆς πόσεως Ποσειδῶν· Ἄδης δὲ ὁ θάνατος, παρὰ τὸ σκοτεινὸν καὶ ἀηδὲς τῆς τῶν ἀνθρώπων ἀπωλείας. Ἄκμονας.] Βάρη σιδηρᾶ καθέλκοντα. Ἧκα.] Ἀπεκρέμασα. Ἴηλα.] Περιέβαλον.

20. Ἄρρηκτον.] Στερεόν.

21. Ἠλάστεον.] Ἐδεινοπάθουν, Συνήλγουν.

22. Παρασταδὸν ὃν δὲ λάβοιμι.] Ὃν δὲ ἂν λάβοιμί σοι παρεστῶτα. ἀντὶ τοῦ, ὃν δὲ ἔλαβον παρισταμένον σοι. Δῆλον δὲ, ὅτι λέγει τὸν Ἥφαιστον.

23. Ῥίπτασκον.] Ἐρρίπτουν. Παραγωγὴ, ὁ τύπος. Βηλοῦ.] Βαθμοῦ. Ὄφρ' ἄν.] Ἕως ἄν.

24. Ὀλιγηπελέων.] Ὀλιγοδρανῶν, ὀλίγον ἰσχύων, καὶ ὀλιγοψυχῶν. Ἀνίει.] Εἴα, κατελίμπανεν.

25. Ἀζηχής.] Ἀδιάλειπτος. ἢ κακὸν ἦχον ἀποτελοῦσα.

26. Πεπιθοῦσα.] Πείσασα. Θυέλλας.] Συμβολὰς ἀνέμων.

27. Μητιόωσα.] Βουλευομένη, ἐργαζομένη.

28. Ἀπένεικας.] Ἀπαχθῆναι ἐποίησας.

30. Ἀθλήσαντα.] Κακοπαθήσαντα.

31. Αὖ-

Τῶν σ' αὖτις μνήσω, ἵν' ἀπολλήξῃς ἀπατάων,
Ὄφρ' εἰδῇς ἤν τοι χραίσμῃ φιλότης τε καὶ εὐνὴ,
Ἣν ἐμίγης ἐλθοῦσα θεῶν ἄπο, καί μ' ἀπάτησας.
Ὣς φάτο. ῥίγησεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, (ὅς τε μέγιστος
Ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι)
Σή θ' ἱερὴ κεφαλὴ, καὶ νωΐτερον λέχος αὐτῶν
Κουρίδιον, (τὸ μὲν οὐκ ἂν ἐγώ ποτε μὰψ ὀμόσαιμι)
Μὴ δι' ἐμὴν ἰότητα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Πημαίνει Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα, τοῖσι δ' ἀρήγει·
Ἀλλά που αὐτὸν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
Τειρομένους δ' ἐπὶ νηυσὶν ἰδὼν ἐλέησεν Ἀχαιούς.
Αὐτάρ τοι κἀκείνῳ ἐγὼ παραμυθησαίμην
Τῇ ἴμεν ᾗ κεν δὴ σὺ κελαινεφὲς ἡγεμονεύοις.
Ὣς φάτο. μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Εἰ μὲν δὴ σύ γ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ἶσον ἐμοὶ φρονέουσα μετ' ἀθανάτοισι καθίζοι,
Τῷ κε Ποσειδάων γε, καὶ εἰ μάλα βούλεται ἄλλῃ,
Αἶψα μεταστρέψειε νόον μετὰ σὸν, καὶ ἐμὸν κῆρ·
Ἀλλ' εἰ δή ῥ' ἐτεόν γε καὶ ἀτρεκέως ἀγορεύεις,
Ἔρχεο νῦν μετὰ φῦλα θεῶν, καὶ δεῦρο κάλεσσον
Ἶρίν τ' ἐλθέμεναι, καὶ Ἀπόλλωνα κλυτότοξον,
Ὄφρ' ἣ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων

Hæc tibi rursus in memoriam-reducam, ut desistas à fallaciis,
Ut scias an tibi profuerit congressusque & cubile,
Quo mista es veniens seorsum-à diis, & me decepisti.
Sic dixit. Cohorruit autem bovinis-oculis-decora veneranda Juno,
Et eum edita-voce verbis alatis allocuta est,
Sciat nunc hoc terra & cœlum latum supernè,
Et subterlabens Stygis aqua, (quod maximum
Juramentum gravissimumque est beatis diis)
Tuumque sacrum caput, & noster torus ipsorum
Virginalis, (quem quidem non ego unquam temerè jurârim)
Non per meum consilium Neptunus terræ quassator
Cladem-infert Trojanis & Hectori, his autem auxiliatur:
Sed ipsum utique animus incitat jubetque,
Laborantes autem ad naves conspicatus miseratus est Achivos.
Quin in tuam gratiam illi etiam ipsa consuluerim
Eò ire quò quidem tu atras-nubes-cogens imperaveris.
Sic dixit. Subrisit autem pater hominumque deumque,
Et eam respondens verbis alatis allocutus est,
Si quidem jam tu nunc bovinis-oculis-decora veneranda Juno,
Idem mecum sentiens inter immortales sedeas,
Eò sanè Neptunus, etiam si maximè velit aliò,
Confestim converterit mentem ad tuam, & meam voluntatem.
Sed si jam quidem ex-animo & verè loqueris,
Vade nunc ad cœtus deorum, & huc vocatos jube
Irimque accedere, & Apollinem inclytum-arcu,
Ut hæc quidem ad exercitum Achivorum ære-loricatorum

---

31. Αὖτις.] Ἐκ δευτέρου, πάλιν. Ἀπολλήξῃς.] Παύσῃ.
32. Ἤν τοι.] Ἐάν σοι.
36. Ἴστω.] Γιγνωσκέτω.
37. Κατειβόμενον.] * Καταλειβόμενον. * καταῤῥέον. Στυγὸς ὕδωρ.] Ἐπεὶ ἡ Στὺξ κατὰ τὸν Ἡσίοδον ἐστὶν ἱερὰ πηγὴ, θυγάτηρ Ὠκεανοῦ, ἢ, ὥς τινές φασιν, ὅτι ὁμώνυμος ταύτῃ ἐστὶν ἡ πηγὴ ἡ ἐν Ἅδου, ὅρκον αὐτὴν φρικτὸν οἱ θεοὶ πεποίηνται βουλήσει Διός.
39. Νωΐτερον.] Ἡμέτερον.
40. Μάψ.] Ψευδῶς, ματαίως.
41. Μὴ δι' ἐμήν.] Οὐ δι' ἐμήν. Ἰότητι.] Βούλησιν.
42. Πημαίνει.] Βλάπτει, κακοῖ.
45. Παραμυθησαίμην.] Συμβουλεύσαιμι, εἴποιμι.
46. Τῇ ἴμεν.] Ταύτην ἔρχεσθαι, καὶ προαίρεσιν καὶ γνώμην ὁμοίαν σοι ἔχειν.
49. Εἰ μὲν δή.] Ἐὰν οὕτω δή.
50. Ἶσον ἐμοὶ φρονέουσα.] Ὅμοια καὶ τὰ αὐτὰ ἐμοὶ φρονοῦσα.
51. Ἄλλῃ.] Ἄλλως, ἢ ἀλλαχοῦ.
52. Μεταστρέψειε.] Μεταβάλοι. Μετὰ σὸν, καὶ ἐμὸν * κῆρ.*] Ἐπὶ τὸ σοὶ καὶ ἐμοὶ ἀρέσκον.
53. Ἀλλ' εἰ δή ῥ' ἐτεόν γε καὶ ἀτρεκέως ἀγορεύεις.] Ἀλλ' ἐὰν δή φησιν ἀληθῆ λέγῃς. Δὶς δὲ τὸ αὐτὸ φησιν, ἐπιτάσεως χάριν.
54. Ἔρχεο.] Ἔρχου. Δεῦρο.] Εἰς τοῦτον τὸν τόπον.

58. Τὰ

Ἔλθῃ, καὶ εἴπῃσι Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Παυσάμενον πολέμοιο, τὰ ἃ πρὸς δώμαθ' ἱκέσθαι·
Ἕκτορα δ' ὀτρύνῃσι μάχην ἐς Φοῖβος Ἀπόλλων,
Αὖτις δ' ἐμπνεύσῃσι μένος, λελάθῃ δ' ὀδυνάων
Αἳ νῦν μιν τείρουσι κατὰ φρένας· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Αὖτις ἀποστρέψῃσιν, ἀνάλκιδα φύζαν ἐνόρσας·
Φεύγοντες δ' ἐν νηυσὶ πολυκλήϊσι πέσωσι
Πηλείδεω Ἀχιλῆος. ὁ δ' ἀνστήσει ὃν ἑταῖρον
Πάτροκλον, τὸν δὲ κτενεῖ ἔγχεϊ φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἰλίου προπάροιθε, πολλοὺς ὀλέσαντ' αἰζηοὺς
Τοὺς ἄλλους, μετὰ δ', υἱὸν ἐμὸν Σαρπηδόνα δῖον·
Τοῦ δὲ χολωσάμενος κτενεῖ Ἕκτορα δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἐκ τοῦδ' ἄν τοι ἔπειτα παλίωξιν παρὰ νηῶν
Αἰὲν ἐγὼ τεύχοιμι διαμπερὲς, εἰσόκ' Ἀχαιοὶ
Ἴλιον αἰπὺ ἕλοιεν, Ἀθηναίης διὰ βουλάς.
Τοπρὶν δ' οὔτ' ἄρ' ἐγὼ παύσω χόλον, οὔτέ τιν' ἄλλον
Ἀθανάτων Δαναοῖσιν ἀμυνέμεν ἐνθάδ' ἐάσω,
Πρίν γε τὸ Πηλείδαο τελευτηθῆναι ἐέλδωρ·
Ὥς οἱ ὑπέστην πρῶτον, ἐμῷ δ' ἐπένευσα κάρητι
Ἤματι τῷ ὅτ' ἐμεῖο θεὰ Θέτις ἥψατο γούνων,
Λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
  Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.
Ὡς δ' ὅτ' ἀναΐξῃ νόος ἀνέρος, ὅστ' ἐπὶ πολλὴν
Γαῖαν ἐληλουθὼς, φρεσὶ πευκαλίμῃσι νοήσῃ
Ἔνθ' εἴην ἢ ἔνθα, μενοινήσειέ τε πολλά·

Eat, & dicat Neptuno regi,
Ut relictâ pugna, suas ad ædes redeat:
Hectorem verò excitet ad pugnam Phœbus Apollo,
Iterùmque inspiret robur, oblivisciquefaciat dolorum
Qui nunc ejus premunt præcordia: Achivos autem
Iterùm avertat, imbelli trepidâ-fugâ immissâ:
Fugientes autem inter naves multatranstra-habentes cadant
Pelidæ Achillis. Is verò excitabit suum socium
Patroclum, huncque interficiet hastâ illustris Hector
Ilium ante, multos ubi-peremerit ille juvenes
Alios, interque *eos*, filium meum Sarpedona nobilem:
Ob hunc autem iratus interficiet Hectorem nobilis Achilles.
Ex eo deinde tempore vice-versâ-insecutionem à navibus
Semper ego faciam perpetuò, usquedum Achivi
Ilium excelsum ceperint, Minervæ consiliis.
Priùs autem neque ego cessabo ab irâ, neque quempiam aliorum
Immortalium Danais auxiliari hìc sinam,
Quàm Pelidæ perfectum fuerit votum:
Sicut ei promisi priùs, meóque annui capite
Die illo quando mea Dea Thetis tetigit genua,
Supplicans ut honorarem Achillem urbium-vastatorem.
Sic dixit. Neque non-obsecuta-est dea ulnas-candida Juno,
Descendit autem ab Idæis montibus *ut iret* ad excelsum Olympum
Ut verò cum prosilit mens viri qui per multam
Terram profectus, præcordiis prudentibus considerat
Huc iveram vel illuc, animóque-versat multa:

58. Τὰ ἅ.] Τὰ ἑαυτοῦ ἴδια.
60. Ἐμπνεύσῃσι.] Ἐμβάλῃ. Λελάθῃ.] Εἰς λήθην ἀγάγοι, λήθην ποιήσειε.
62. Φύζαν.] Δειλίαν, φυγήν.
68. Τοῦ δὲ χολωσάμενος.] Ὑπὲρ τούτου ὀργισθείς.
69. Ἐκ τοῦδ' ἄν.] Ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου. Παλίωξιν.] Τὴν ἐξ ὑποστροφῆς τῶν φευγόντων δίωξιν. ὅταν οἱ πρότερον φεύγοντες, ὕστερον πάλιν αὐτοὶ διώκωσι θαῤῥήσαντες.
71. Ἴλιον αἰπὺ ἕλοιεν.] Σημείωσαι τοῦτο, ὅτι οὐδετέρως τὸ Ἴλιον ἐνθάδε φησὶ μόνον. Διὸ καὶ ἀθετεῖται ὁ στίχος οὗτος.
80. Ὡς δ' ὅτ' ἀναΐξῃ νόος ἀνέρος.] Καὶ τὰ ἑξῆς· ὥσπερ δὲ νοῦς ἀνδρὸς πολλὴν ἐπεληλυθότος γῆν, καὶ πολλὰ ἱστορηκότος, ἐν ὑπομνήσει ποιεῖται τὰ ἱστορημένα, καὶ ταχέως ἄλλοτε ἐπ' ἄλλο μεταβαίνει· οὕτω καὶ ἡ Ἥρα τότε ἐκ τῆς Ἴδης εὐθέως παρεγένετο εἰς τὸν Ὄλυμπον.
81. Πευκαλίμῃσι.] Συνεταῖς.
82. Ἔνθα ἢ ἔνθα.] Ἐνταῦθα, ἢ ἐκεῖ. Ἔνθ' εἴην ἢ ἔνθα.] Τὸ εἴην χωρὶς τοῦ ν Ἀρίσταρχοι· καὶ

Ὣς κραιπνῶς μεμαυῖα διέπτατο πότνια Ἥρη·
Ἵκετο δ' αἰπὺν Ὄλυμπον, ὁμηγερέεσσι δ' ἐπῆλθεν
Ἀθανάτοισι θεοῖσι Διὸς δόμῳ. οἱ δὲ ἰδόντες,
Πάντες ἀνήϊξαν, καὶ δεικανόωντο δέπασσιν.
Ἡ δ' ἄλλους μὲν ἔασε, Θέμιστι δὲ καλλιπαρῄῳ
Δέκτο δέπας· πρώτη γὰρ ἐναντίη ἦλθε θέουσα·
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἥρη, τίπτε βέβηκας, ἀτυζομένῃ δὲ ἔοικας;
Ἦ μάλα δή σε φόβησε Κρόνου πάϊς ὅς τοι ἀκοίτης;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Μή με θεὰ Θέμι ταῦτα διείρεο, οἶσθα καὶ αὐτὴ
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής·
Ἀλλὰ σύ γ' ἄρχε θεοῖσι δόμοις ἔνι δαιτὸς ἐΐσης·
Ταῦτα δὲ καὶ μετὰ πᾶσιν ἀκούσεαι ἀθανάτοισιν,
Οἷα Ζεὺς κακὰ ἔργα πιφαύσκεται· οὐδέ τι φημὶ
Πᾶσιν ὁμῶς θυμὸν κεχαρησέμεν, οὔτε βροτοῖσιν,
Οὔτε θεοῖς, εἴπέρ τις ἔτι νῦν δαίνυται εὔφρων.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσα καθέζετο πότνια Ἥρη·
Ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοί. ἡ δ' ἐγέλασσε
Χείλεσιν, οὐδὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι κυανέῃσιν
Ἰάνθη· πᾶσιν δὲ νεμεσσηθεῖσα μετηύδα,
Νήπιοι, οἳ Ζηνὶ μενεαίνομεν ἀφρονέοντες,
Ἦ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν ἆσσον ἰόντες,
Ἢ ἔπει, ἠὲ βίῃ· ὁ δ' ἀφήμενος οὐκ ἀλεγίζει,

Sic raptim animo-concita pervolavit veneranda Juno:
Pervenit autem in excelsum Olympum, congregatis autem supervenit
Immortalibus diis Jovis in domo. Illi verò conspicati,
Omnes celeriter exurrexerunt, & excipiebant poculis.
Hæc autem alios quidem omisit, à Themide verò genas-pulchrâ
Accepit poculum: prima enim obvia venit currens:
Et eam edita-voce verbis alatis allocuta est,
Juno, cur ascendisti, metu autem perculsa videris?
Num valdè jam te territavit Saturni filius qui tibi maritus?
Huic autem respondit deinde dea ulnas-candida Juno,
Ne me dea Themi hæc interroga, scis & ipsa
Qualis illius animus superbus & inclemens:
Sed tu præi diis in ædibus convivium æquale sumere:
Hæc autem & inter omnes audies immortales,
Qualia Jupiter mala opera denunciat: neque omnino puto
Omnibus pariter animum gavisurum, neque mortalibus,
Neque diis, etsi quis huc usque convivatur hilaris.
Illa quidem sic locuta consedit veneranda Juno:
Indignabantur autem per domum Jovis dii. Illa verò risit
Labiis, non tamen frons super supercilia nigra
Exhilarata est: inter omnes autem indignata locuta est,
Dementes, qui Jovi irascimur inepti,
Aut jam ipsum cupimus compescere propius accedentes,
Vel verbo, vel vi: is verò longè-sedens non curat,

καὶ σημαίνει τὸ, ὑπῆρχον. ὡς αὐτοῦ τοῦ ἀνδρὸς ἐπιλογιζομένου· Εἴην, προσδοίμην. Ὁ δὲ λόγος· εἰς ἐκείνην τὴν χώραν προσθείην, ἢ εἰς ταύτην προσδοίμην. Μενοινήσειε.] Ἐνθυμηθῇ, διανοηθῇ.

83. Διέπτατο.] Διέπτη.

86. Δεικανόωντο.] Ἐδεξιοῦντο.

87. Θέμιστι.] Ἀντὶ τοῦ παρὰ Θέμιδος. Θέμις δὲ ἐστι μία τῶν Τιτάνων.

90. Ἀτυζομένῃ.] Τεταραγμένῃ, ἠπορημένῃ.

91. Ἦ μάλα δή σε φόβησεν.] Ἀκριβῶς δή σε ἐπτόησεν. Ἀκοίτης.] Ἀνήρ.

93. Διείρεο.] Διερώτα.

94. Ὑπερφίαλος.] Ὑπερήφανος, ἄδικος. Ἀπηνής.] Χαλεπὸς, σκληρός.

97. Πιφαύσκεται.] Ἐμφανίζει, λέγει, μηχανᾶται.

98. Κεχαρησέμεν.] Χαρῆναι.

99. Εὔφρων.] Εὐφραινόμενος, ἐν εὐφροσύνῃ καὶ θυμηδίᾳ ὑπάρχων.

101. Ἡ δ' ἐγέλασσε χείλεσιν.] Οὗτος ὁ γέλως Σαρδώνιος καλεῖται, ὅτ' ἄν τις μὴ ἐκ διαθέσεως γελᾷ.

103. Ἰάνθη.] Διεχύθη, εὐφράνθη. Νεμεσσηθεῖσα.] Μεμψαμένη.

104. Μενεαίνομεν.] Προθυμούμεθα, ὀργιζόμεθα. Ἀφρονέοντες.] Μωραίνοντες.

105. Μέμαμεν.] Προθυμούμεθα.

106. Ἀφήμενος.] Ἀποτέρω καὶ πόρρω καθεζόμενος.

Οὐδ' ὄθεται· φησὶν γὰρ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
Κάρτεΐ τε σθένεΐ τε διακριδὸν εἶναι ἄριστος.
Τῷ ἔχεθ' ὅ, ττι κεν ὔμμι κακὸν πέμπῃσιν ἑκάστῳ.
Ἤδη γὰρ νῦν ἔλπομ' Ἄρηΐ γε πῆμα τετύχθαι·
Υἱὸς γάρ οἱ ὄλωλε μάχῃ ἔνι φίλτατος ἀνδρῶν
Ἀσκάλαφος, τὸν φησὶν ὃν ἔμμεναι ὄβριμος Ἄρης.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ Ἄρης θαλερὼ πεπλήγετο μηρὼ
Χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δὲ προσηύδα,
Μὴ νῦν μοι νεμεσήσετ' Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Τίσασθαι φόνον υἷος ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Εἴπερ μοι καὶ μοῖρα, Διὸς πληγέντι κεραυνῷ
Κεῖσθαι ὁμοῦ νεκύεσσι μεθ' αἵματι καὶ κονίῃσιν.
Ὣς φάτο· καί ῥ' ἵππους κέλετο Δεῖμόν τε Φόβον τε
Ζευγνύμεν· αὐτὸς δ' ἔντε' ἐδύσετο παμφανόωντα·
Ἔνθα κέ τις μείζων τε καὶ ἀργαλεώτερος ἄλλος
Πὰρ Διὸς ἀθανάτοισι χόλος καὶ μῆνις ἐτύχθη,
Εἰ μὴ Ἀθήνη πᾶσι περιδδείσασα θεοῖσιν
Ὦρτο δι' ἐκ προθύρου, λίπε δὲ θρόνον ἔνθα θάασσε.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κεφαλῆς κόρυθ' εἵλετο, καὶ σάκος ὤμων,
Ἔγχος δ' ἔστησε στιβαρῆς ἐκ χειρὸς ἑλοῦσα
Χάλκεον· ἡ δ' ἐπέεσσι καθάπτετο θοῦρον Ἄρηα,
Μαινόμενε, φρένας ἠλέ, διέφθορας· ἦ νύ τοι αὔτως
Οὔατ' ἀκουέμεν ἐστί, νόος δ' ἀπόλωλε καὶ αἰδώς.
Οὐκ ἀΐεις ἅτε φησὶ θεὰ λευκώλενος Ἥρη;

Neque rationem-habet: ait enim inter immortales deos
Fortitudinéque potentiáque eximiè se esse optimum.
Ideo tolerate quodcunque vobis malum mittat cuique.
Jam enim nunc opinor Marti damnum datum esse:
Filius enim ei interiit in pugna charissimus hominum
Ascalaphus, quem ait suum esse impetuosus Mars:
Sic dixit. Mars autem robusta feriebat fœmora
Manibus pronis, lugens autem allocutus est,
Ne nunc mihi succenseatis cœlestes domos tenentes,
Ultum cædem filii profecto ad naves Achivorum,
Etiam si mihi fatale, Jovis percusso fulmine
Jacere unà-cum mortuis inter sanguinem & pulveres.
Sic dixit: & equos jussit Terroremque Fugamque
Jungere: ipse autem arma induebat collucentia:
Tum sanè quædam etiam major & gravior alia
A Jove in immortales ira & indignatio orta-fuisset,
Nisi Minerva cunctis metuens diis
Prosiluisset extra vestibulum, liquit autem solium ubi sedebat.
Hujus quidem à capite galeam dempsit, & scutum humeris,
Hastam autem seposuit-erectam robustâ è manu ablatam
Æream: illa verò verbis corripuit impetuosum Martem,
Furiose, vecors, periisti: an verò tibi frustrà
Aures ad-audiendum sunt, mens autem periit & pudor.
Non audis quæ dicit dea ulnas-candida Juno?

---

107. Οὐδ' ὄθεται.] Οὐδ' ἐπιστρέφεται.
108. Κάρτεϊ.] Ἰσχύϊ, κράτει. Διακριδόν.] Διακεκριμένως, κεχωρισμένως.
109. Τῷ ἔχετε.] Διὸ ἀνέχεσθε, καὶ ὑπομένετε.
110. Πῆμα.] Βλάβην, πένθος. Τετύχθαι.] Γεγονέναι.
113. Θαλερώ.] Θάλλοντας, ἰσχυρούς. Δυϊκῶς. Πεπλήγετο.] Ἔπληξε.
114. Καταπρηνέσσι.] Κατεστραμμέναις, καταφερέσιν. Ὀλοφυρόμενος.] Νῦν, ὀδυρόμενος.
115. Νεμεσήσετε.] Μεμφθήσεσθε.
119. Δεῖμον.] Ὄνομα δαίμονος. Φόβον.] Νῦν, ὄνομα δαίμονος.
123. Πᾶσι περιδδείσασα θεοῖσι.] Περὶ πάντων εὐλαβηθεῖσα θεῶν.
124. Θάασσεν.] Ἐκαθέζετο.
127. Καθάπτετο.] Νῦν, ἐπέπληττε.
128. Φρένας ἠλέ.] Ἀνόητε καὶ μάταιε τὰς φρένας. Διέφθορας.] Διέφθαρσαι. Ἦ νύ τοι αὔτως Οὔατ' ἀκουέμεν ἐστίν.] Ἦ ματαίως πάρεισί σοι τὰ ὦτα πρὸς τὸ ἀκούειν.
129. Νόος.] Νῦν, τὸ τῆς ψυχῆς κυριώτατον, ᾧ νοοῦμεν. Αἰδώς.] Νῦν, τὸ αἰδεῖσθαι.
130. Οὐκ ἀΐεις.] Οὐκ ἀκούεις. Ἅτε.] Ἅπερ δή. Φησί.] Λέγει.

Ἢ δὴ νῦν πὰρ Ζηνὸς Ὀλυμπίου εἰλήλυθεν·
Ἦ ἐθέλεις αὐτὸς μὲν ἀναπλήσας κακὰ πολλὰ,
Ἂψ ἴμεν Οὔλυμπόνδε καὶ ἀχνύμενός περ ἀνάγκῃ,
Αὐτὰρ τοῖς ἄλλοισι κακὸν μέγα πᾶσι φυτεῦσαι;
Αὐτίκα γὰρ Τρῶας μὲν ὑπερθύμους καὶ Ἀχαιοὺς
Λείψει, ὁ δ' ἡμέας εἶσι κυδοιμήσων ἐς Ὄλυμπον·
Μάρψει δ' ἑξείης ὅστ' αἴτιος, ὅστε καὶ οὐκί.
Τῷ σ' αὖ νῦν κέλομαι μεθέμεν χόλον υἷος ἑῆος·
Ἤδη γάρ τις τοῦδε βίην καὶ χεῖρας ἀμείνων
Ἢ πέφατ', ἢ καὶ ἔπειτα πεφήσεται. ἀργαλέον δὲ
Πάντων ἀνθρώπων ῥῦσθαι γενεήν τε τόκον τε.
Ὣς εἰποῦσ', ἵδρυσε θρόνῳ ἔνι θοῦρον Ἄρηα·
Ἥρη δ' Ἀπόλλωνα καλέσσατο δώματος ἐκτὸς,
Ἶρίν θ', ἥ τε θεοῖσι μετάγγελος ἀθανάτοισι,
Καί σφεας φωνήσασ', ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ζεὺς σφὼ εἰς Ἴδην κέλετ' ἐλθέμεν ὅττι τάχιστα·
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθητε, Διός τ' εἰς ὦπα ἴδησθε,
Ἕρδειν ὅ, ττι κε κεῖνος ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσα, πάλιν κίε πότνια Ἥρη·
Ἕζετο δ' εἰνὶ θρόνῳ· τὼ δ' ἀΐξαντε πετέσθην,
Ἴδην δ' ἵκανον πολυπίδακα μητέρα θηρῶν·
Εὗρον δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ
Ἥμενον, ἀμφὶ δέ μιν θυόεν νέφος ἐστεφάνωτο·
Τὼ δὲ πάροιθ' ἐλθόντε Διὸς νεφεληγερέταο
Στήτην· οὐδὲ σφωϊν ἰδὼν ἐχολώσατο θυμῷ,

Quæ jam nunc à Jove Olympio venit:
An velis ipse quidem expletis malis multis,
Reverti ad-Olympum dolens licèt necessitate,
Cæteris autem malum magnum omnibus creare?
Continuo enim Trojanos quidem magnanimos & Achivos
Linquet, ad nos autem veniet tumultuaturus in Olympum:
Corripiet autẽ alium-post-alium quique in-culpa, quique etiam non.
Ideo te nunc jubeo missam-facere iram de filio tuo:
Jam enim aliquis eo vi & manibus fortior
Vel interfectus est, vel posthac interficietur. Difficile autem
Omnium hominum liberare *nostram* progeniemque partumque.
Sic locuta, collocavit in solio impetuosum Martem:
Juno autem Apollinem vocavit domum extra,
Irimque, quæ diis internuncia *est* immortalibus,
Et eos editâ voce, verbis alatis allocuta est,
Jupiter vos in Idam jubet venire quàm celerrimè:
At postquam veneritis, Jovisque vultum aspexeritis,
Facite quicquid ille hortatus-fuerit & jusserit.
Illa quidem sic locuta, retrò cessit veneranda Juno:
Consedit autem in solio: hi verò impetu-facto volabant,
Idam pervenerunt fontibus irriguam matrem ferarum.
Invenerunt autem latè-sonantem Saturnium in Gargaro summo
Sedentem, circum autem ipsum odorata nubes circumfusa erat:
Hi autem ut coram venerant Jove nubes-cogente
Steterunt: neque iis visis iratus est animo,

132. Ἀναπλήσας.] Ἀναπληρώσας.

136. Εἶσιν.] Ἐλεύσεται. Κυδοιμήσων.] Συνταράξων.

137. Μάρψει.] Συλλήψεται ἐπὶ τιμωρίᾳ.

140. Πεφήσεται.] Φονευθήσεται.

141. Γενεήν τε τόκον τε.] Τοὺς γονεῖς καὶ τὸ γένος. Διωρολογεῖ δι' ἀμφοτέρων τὴν γένεσιν. Ὁ δὲ νοῦς· οὐ δυνατόν ἐστι θεῷ, ῥύσασθαι τὴν ἐξ αὐτοῦ ἀνθρωπίνην γένεσιν. Τὸ γὰρ ἀργαλέον νῦν ἀντὶ τοῦ ἀδύνατον κεῖται, τοῦ θανάτου ῥύεσθαι.

146. Σφώ.] Ὑμᾶς. Ὅττι τάχιστα.] Σφόδρα ταχέως.

147. Εἰς ὦπα ἴδησθε.] Εἰς ὄψιν ἔλθητε.

150. Τὼ δ' ἀΐξαντε πετέσθην.] Ὑπερβολικῶς εἴρηται, ἢ συλληπτικῶς. οὐ γὰρ Ἀπόλλων πτερωτός.

151. Πολυπίδακα.] Πολύϋδρον.

152. Γαργάρῳ.] Γάργαρον, τὸ ἀκρωτήριον τῆς Ἴδης.

153. Θυόεν νέφος.] Τὸ εὐῶδες καὶ τεθυμιαμένον, ἀπό τε τῶν ἀναδοθέντων ἐκ τῆς γῆς ἀνθέων, καὶ ἀπὸ τοῦ μύρου τῆς Ἥρας. Ἐστεφάνωτο.] Περιέκειτο.

155. Σφωϊν.] Αὐτοῖς.

Ὅττι οἱ ὦκ' ἐπέεσσι φίλης ἀλόχοιο πιθέσθην·
Ἶριν δὲ προτέρην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Βάσκ' ἴθι Ἶρι ταχεῖα, Ποσειδάωνι ἄνακτι
Πάντα τάδ' ἀγγεῖλαι, μηδὲ ψευδάγγελος εἶναι·
Παυσάμενόν μιν ἄνωχθι μάχης ἠδὲ πτολέμοιο,
Ἔρχεσθαι μετὰ φῦλα θεῶν, ἢ εἰς ἅλα δῖαν.
Εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπείσεται, ἀλλ' ἀλογήσει,
Φραζέσθω δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Μή μ' οὐδὲ κρατερός περ ἐὼν ἐπιόντα ταλάσσῃ
Μεῖναι· ἐπεὶ ἕο φημὶ βίῃ πολὺ φέρτερος εἶναι,
Καὶ γενεῇ πρότερος· τοῦ δ' οὐκ ὄθεται φίλον ἦτορ
Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἐκ νεφέων πτῆται νιφὰς ἠὲ χάλαζα
Ψυχρὴ ὑπαὶ ῥιπῆς αἰθρηγενέος βορέαο·
Ὣς κραιπνῶς μεμαυῖα διέπτατο ὠκέα Ἶρις,
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη κλυτὸν Ἐννοσίγαιον,
Ἀγγελίην τινά τοι γαιήοχε κυανοχαῖτα
Ἦλθον δεῦρο φέρουσα παραὶ Διὸς αἰγιόχοιο.
Παυσάμενόν σ' ἐκέλευσε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο,
Ἔρχεσθ' ἢ μετὰ φῦλα θεῶν ἢ εἰς ἅλα δῖαν.
Εἰ δέ οἱ οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπείσεαι, ἀλλ' ἀλογήσεις,
Ἠπείλει κἀκεῖνος ἐναντίβιον πολεμίζων
Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι· σὲ δ' ὑπεξαλέασθαι ἄνωγε
Χεῖρας, ἐπεὶ σέο φησὶ βίῃ πολὺ φέρτερος εἶναι,
Καὶ γενεῇ πρότερος· σὸν δ' οὐκ ὄθεται φίλον ἦτορ
Ἶσόν οἱ φάσθαι, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι.

Quoniam sibi celeriter verbis suæ uxoris paruerant:
Irim autem priorem verbis alatis allocutus est,
Vade agè Iri velox, Neptuno regi
Omnia hæc nuncia, neque falsa-nuncia sis:
Relictâ illum jube pugnâ atque prælio,
Ire ad cœtus deorum, vel in mare vastum.
Si verò meis non verbis parebit, sed aspernabitur,
Perpendat deinde mente & animo,
Ne me ne fortis quidem existens invadentem sustinuerit
Expectare: quoniam eo profiteor viribus multo præstantiorem *me* esse,
Et natu majorem: illius autem non veretur cor
Æqualem mihi *se* profiteri, quem horrent etiam cæteri.
Sic dixit. neque non-obsecuta est pedes-ventosa velox Iris,
Descendit autem ab Idæis montibus Ilium versus sacram.
Ut verò cùm ex nubibus volat nix aut grando
Gelida acta impetu serenitatem-inducentis boreæ:
Sic raptim animo-concita pervolavit velox Iris,
Propè autem stans allocuta est inclytum Neptunum,
Nuncium quendam tibi Neptune crines-cærulee
Veni huc ferens à Jove Ægiocho.
Relictâ te jubet pugnâ atque prælio,
Ire vel ad cœtus deorum vel in mare vastum.
Si verò ejus verbis non parebis, sed aspernaberis,
Minatus est & ille ex-adverso pugnaturum
Huc *se* venturum: te autem evitare jubet
Manus, te enim ait viribus multò *se* præstantiorem esse,
Et natu majorem: tuum autem non veretur cor
Æqualem *te* ei profiteri, quem horrent etiam cæteri.

---

159. Ἀγγεῖλαι.] Ἀντὶ τοῦ, ἀνάγγειλον. Εἶναι.] Ἀντὶ τοῦ, ἔσο. Ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ.
162. Ἀλογήσει.] Λόγον οὐ ποιήσεται, καταφρονήσει.
163. Φραζέσθω.] Λογιζέσθω, σκοπείτω.
164. Ταλάσσῃ.] Καρτερήσῃ, ὑπομείνῃ.

165. Ἕο.] Αὐτοῦ.
167. Φάσθαι.] Εἰπεῖν.
170. Πτῆται.] Ταχέως ἐνεχθῇ, πτῇ, κατέρχηται. *καταπίπτει. καθίπταται.* Νιφάς.] Ψεκὰς, ἢ χιών.
171. Ὑπαὶ ῥιπῆς.] Ὑπὸ τῆς σφοδρᾶς φορᾶς. Αἰθρηγενέος.] Αἰθρηγενέτου.
180. Ὑπεξαλέασθαι.] Ὑποκλῖναι. Φυγεῖν.

185. Ὑπὲρ-

Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
Ὢ πόποι, ἦ ῥ' ἀγαθός περ ἐὼν ὑπέροπλον ἔειπεν,
Εἴ μ' ὁμότιμον ἐόντα βίῃ ἀέκοντα καθέξει.
Τρεῖς γάρ τ' ἐκ Κρόνου εἰμὲν ἀδελφεοί, οὓς τέκε Ῥέη,
Ζεὺς καὶ ἐγώ, τρίτατος δ' Ἀΐδης ἐνέροισιν ἀνάσσων.
Τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς.
Ἤτοι ἐγὼν ἔλαχον πολιὴν ἅλα ναιέμεν αἰεὶ
Παλλομένων, Ἀΐδης δ' ἔλαχεν ζόφον ἠερόεντα·
Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσι.
Γαῖα δ' ἔτι ξυνὴ πάντων καὶ μακρὸς Ὄλυμπος·
Τῷ ῥα καὶ οὔτι Διὸς βέομαι φρεσίν, ἀλλὰ ἕκηλος,
Καὶ κρατερός περ ἐών, μενέτω τριτάτῃ ἐνὶ μοίρῃ.
Χερσὶ δὲ μήτι με πάγχυ κακὸν ὣς δειδισσέσθω.
Θυγατέρεσσιν γάρ τε καὶ υἱάσι κέρδιον εἴη
Ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν ἐνισσέμεν, οὓς τέκεν αὐτός,
Οἵ ἑθεν ὀτρύνοντος ἀκούσονται καὶ ἀνάγκῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Οὕτω γὰρ δή τοι Γαιήοχε κυανοχαῖτα
Τόνδε φέρω Διῒ μῦθον ἀπηνέα τε κρατερόν τε;
Ἦ τι μεταστρέψεις; στρεπταὶ μέν τε φρένες ἐσθλῶν.
Οἶσθ' ὡς πρεσβυτέροισιν Ἐριννύες αἰὲν ἕπονται.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

Hanc autem valdè indignatus allocutus est inclytus Neptunus,
Eheu, certè potens licèt existens superbè locutus est,
Si me pari-honore præditum vi invitum coercebit.
Tres enim ex Saturno sumus fratres, quos peperit Rhea,
Jupiter & ego, tertius autem Pluto inferis imperans:
Trifariam autem omnia divisa-sunt, quisq; verò sortitus est *suam* dignit.
Mihi sane obvenit canum mare habitare perpetuò
Motis-sortibus, Plutoni autem obvenere tenebræ caliginosæ:
Jovi verò obvenit cœlum latum in æthere & nubibus.
Terra verò etiamnum communis omnium & excelsus Olympus:
Ideò sanè nequaquam Jovis vivam ex voluntate, sed quietus,
Potens licèt existens, maneat tertiâ in portione.
Manibus vero nequid me omninò ignavum veluti territet.
Filias enim & filios satiùs esset
Terrificis verbis incessere, quos genuit ipse,
Qui ei urgenti auscultabunt etiam necessitate.
Huic autem respondit deinde pedes-ventosa velox Iris,
Itáne jam tibi Neptune crines-cærulee
Hunc fero Jovi sermonem durumque asperumque?
An quid mutabis? Mutabiles enim mentes prudentium.
Nosti quod majores natu Erinnyes semper sequuntur.
Hanc autem vicissim allocutus est Neptunus terræ-quassator,

---

185. Ὑπέροπλον.] Ὑπερήφανον.

188. Ἐνέροισι.] Τοῖς ὑπὸ γῆν, τοῖς νεκροῖς.

189. Τριχθά.] Τριμερῶς, τριχῆ.

190. Ἔλαχον.] Ἔτυχον. Πολιήν.] Λευκήν, διὰ τὸν ἀφρόν. Ἢ ἁπλῶς, λευκήν.

191. Παλλομένων.] Κλήρῳ μεριζομένων. Πάλος γὰρ ὁ κλῆρος. Ἔλαχεν.] Ἔτυχε. Ζόφον.] Σκότος. Λέγει δὲ τὸν κατωτάτω τόπον. Ἠερόεντα.] Τὸν ὁμιχλώδη καὶ σκοτεινόν.

193. Ξυνή.] Κοινὴ ὅλων τῶν στοιχείων. Ἐν αὐτῇ γὰρ εὑρίσκεται καὶ τὰ λοιπὰ τρία στοιχεῖα. Τὸ γὰρ ὕδωρ αὐτῇ συνεσφαίρωται. καὶ πυρὸς ἀναδόσεις περὶ αὐτὴν γίγνονται. καὶ ὁ ἀὴρ δὲ περὶ αὐτήν ἐστι. Καλῶς δὲ καὶ τὸν Ὄλυμπον κοινόν φησιν, ἐπεὶ καὶ οὐρανὸς τὴν φύσιν ἐκ τῶν τεσσάρων κέκτηται στοιχείων.

194. Τῷ ῥα καὶ οὔτι Διὸς βέομαι φρεσί.] Διὸ καὶ οὐδαμῶς τοῦ Διὸς ἐπιστροφὴν ποιοῦμαι. οὐκ ἂν κατὰ τὴν αὐτοῦ γνώμην βιώσομαι, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ. Δημήτριος δέ, ἀποβιώσομαι, ἢ ζῶ, φησιν. Οὕτως ἔχει καὶ τό· Οὐ γάρ μοι δηρὸν βέῃ. οὐ προβιώσῃ κατὰ τὸ ζῆν πολὺν χρόνον.

196. Δειδισσέσθω.] Ἐκπλησσέτω, ἐκφοβείτω. Χερσὶ δὲ μήτι με πάγχυ κακὸν ὣς δειδισσέσθω.] Ὁ νοῦς· Μηδὲ ὡς χερσὶ κακὸν ὄντα εἰς δέος ἀγέτω. Ἢ, ὡς κακὸν ὄντα ὡς τὸν διὰ τῶν χειρῶν ἀγέτω πόλεμον. Ἢ, ὡς χερσὶν ὑπερέχων.

198. Ἐνισσέμεν.] Κακολογεῖν, ἐπιπλήσσειν.

202. Ἀπηνέα.] Σκληρόν, χαλεπόν.

203. Μεταστρέψεις.] Μεταθήσεις, μεταβαλεῖς. Στρεπταί.] Εὐμετάστρεπτοι, εὔπιστοι εἰς τὸ ἀγαθόν.

204. Πρεσβυτέροισι.] Τοῖς προγενεστέροις. Ἐριννύες.] Αἱ ἀπὸ τῶν Ἐριννύων ἐκδικίαι.

207. Αἱ-

Ἶρι θεά, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἐσθλὸν καὶ τὸ τέτυκται, ὅτ' ἄγγελος αἴσιμα εἰδῇ·
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει,
Ὁππότ' ἂν ἰσόμορον καὶ ὁμῇ πεπρωμένον αἴσῃ
Νεικείειν ἐθέλῃσι χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν.
Ἀλλ' ἤτοι νῦν μέν κε νεμεσσηθεὶς ὑποείξω·
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, καὶ ἀπειλήσω τό γε θυμῷ,
Αἴκεν ἄνευ ἐμέθεν καὶ Ἀθηναίης ἀγελείης,
Ἥρης, Ἑρμείω τε, καὶ Ἡφαίστοιο ἄνακτος,
Ἰλίου αἰπεινῆς πεφιδήσεται, οὐδ' ἐθελήσει
Ἐκπέρσαι, δοῦναι δὲ μέγα κράτος Ἀργείοισιν,
Ἴστω τοῦθ', ὅτι νῶϊν ἀνήκεστος χόλος ἔσται.
Ὣς εἰπὼν λίπε λαὸν Ἀχαιϊκὸν Ἐννοσίγαιος·
Δῦνε δὲ πόντον ἰών, πόθεσαν δ' ἥρωες Ἀχαιοί.
Καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἔρχεο νῦν φίλε Φοῖβε μεθ' Ἕκτορα χαλκοκορυστήν.
Ἤδη μὲν γάρ τοι γαιήοχος ἐννοσίγαιος
Οἴχεται εἰς ἅλα δῖαν, ἀλευάμενος χόλον αἰπὺν
Ἡμέτερον. μάλα γάρ κε μάχης ἐπύθοντο καὶ ἄλλοι,
Οἵπερ νέρτεροί εἰσι θεοί, Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες.
Ἀλλὰ τόδ' ἠμὲν ἐμοὶ πολὺ κέρδιον ἠδέ οἱ αὐτῷ
Ἔπλετο, ὅττι πάροιθε νεμεσσηθεὶς ὑπόειξε
Χεῖρας ἐμάς· ἐπεὶ οὔ κεν ἀνιδρωτί γ' ἐτελέσθη.
Ἀλλὰ σύ γ' ἐν χείρεσσι λάβ' αἰγίδα θυσανόεσσαν,
Τὴν μάλ' ἐπισσείων, φοβέειν ἥρωας Ἀχαιούς.

Iri dea, omnino hoc verbum rectè dixisti:
Bonum & illud est, quando nuncius utile norit:
Sed hic gravis dolor cor & animum occupat,
Cùm parem-sorte & eodem præfinitum fato
Objurgare vult iracundis verbis.
Sed nunc quidem indignatus licèt cedam:
Aliud verò tibi dicam, & minabor illud animo,
Siquidem invitis me & Minerva prædatrice,
Junone, Mercurioque, & Vulcano rege,
Ilio excelso parcet, neque volet
Evertere, dareque magnam victoriam Argivis,
Sciat hoc, nobis insanabilem iram fore.
Sic fatus liquit exercitum Achaicum Neptunus:
Subiit autem pontum profectus, desiderium verò senserunt heroes Ach.
Et tunc Apollinem allocutus est nubescogens Jupiter,
Vade nunc dilecte Phœbe ad Hectorem ære-armatum.
Jam enim terram-cingens terræ-quassator
Abiit in mare vastum, evitans iram gravem
Nostram. Nam omnino pugnam audiissent & alii,
Etiam qui inferi sunt dii, Saturnum circa existentes.
Sed hoc & mihi multò satius & illi ipsi
Est, quod antè veritus cessit
Manus meas: haud enim sine-sudore perfecta fuisset *res*.
Sed tu quidem manibus accipe ægidem fimbriatam,
Hanc admodum incutiens, terreto heroas Achivos.

---

207. Αἴσιμα.] Καθήκοντα, συμφέροντα.
209. Ἰσόμορον.] Τῆς ἴσης μερίδος μετέχοντα, ἰσόμοιρον. Ὁμῇ.] Ὁμοίᾳ καὶ τῇ αὐτῇ.
210. Νεικείειν.] Ὀνειδίζειν, ἐπιπλήσσειν. Χολωτοῖσιν.] Ὀργίλοις.
211. Νεμεσσηθείς.] Αἰδεσθείς. ὅ ἐστι, μεμπτὸν ἡγησάμενος. Ὑποείξω.] Ὑπείξω, ὑποχωρήσω.
215. Πεφιδήσεται.] Φείσεται, φεισθείη.
217. Νῶϊν.] Ἡμῖν. Ἀνήκεστος.] Ἀνίατος.
219. Πόθεσαν.] Ἐν πόθῳ ἐγίγνοντο. *ἐπόθησαν.*
221. Χαλκοκορυστήν.] Χαλκῷ καθωπλισμένον, τουτέστι, πολεμικόν.
223. Αἰπύν.] Χαλεπὸν, νῦν.
224. Μάλα γάρ κε μάχης ἐπύθοντο καὶ ἄλλοι.] Πάνυ γὰρ ἀπόπειραν τῆς ἡμετέρας δυνάμεως ἔλαβον καὶ οἱ περὶ Κρόνον Τιτᾶνες ἐν τῷ Ταρτάρῳ ὄντες.
225. Νέρτεροι.] *Ἔνιοι, Ἐνέρτεροι.* Οἱ κατώτεροι.
226. Ἀλλὰ τόδ' ἠμὲν ἐμοί.] Παρὰ τοῦτο μὲν καὶ ἐμοί.
228. Ἀνιδρωτί.] Χωρὶς κακοπαθείας.
230. Ἐπισσείων.] Ἐπάνω κινῶν.

232. Ἔγειρε.]

Σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω ἑκατηβόλε φαίδιμος Ἕκτωρ.
Τόφρα γὰρ οὖν οἱ ἔγειρε μένος μέγα, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
Φεύγοντες νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκωνται.
Κεῖθεν δ' αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι ἔργον τε ἔπος τε,
Ὥς κε καὶ αὖτις Ἀχαιοὶ ἀναπνεύσωσι πόνοιο.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἄρα πατρὸς ἀνηκέστησεν Ἀπόλλων·
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων, ἴρηκι ἐοικὼς
Ὠκέϊ, φασσοφόνῳ, ὅστ' ὤκιστος πετεηνῶν·
Εὗρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον
Ἥμενον, οὐδ' ἔτι κεῖτο, νέον δ' ἐσαγείρατο θυμὸν,
Ἀμφὶ ἓ γινώσκων ἑτάρους· ἀτὰρ ἆσθμα καὶ ἱδρὼς
Παύετ', ἐπεί μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ἕκτορ υἱὲ Πριάμοιο, τίη δὲ σὺ νόσφιν ἀπ' ἄλλων
Ἧσ' ὀλιγηπελέων; ἦ πού τί σε κῆδος ἱκάνει;
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Τίς δὲ σύ ἐσσι φέριστε θεῶν ὅς μ' εἴρεαι ἄντην;
Οὐκ ἀΐεις ὅ με νηυσὶν ἔπι πρυμνῇσιν Ἀχαιῶν
Οὓς ἑτάρους ὀλέκοντα, βοὴν ἀγαθὸς βάλεν Αἴας
Χερμαδίῳ πρὸς στῆθος, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς;
Καὶ δὴ ἔγωγ' ἐφάμην νέκυας καὶ δῶμ' Ἀΐδαο
Ἤματι τῷδ' ὄψεσθαι, ἐπεὶ φίλον ἄϊον ἦτορ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Θάρσει νῦν, τοῖόν τοι ἀοσσητῆρα Κρονίων
Ἐξ Ἴδης προέηκε παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν,
Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορον, ὅς σε πάρος περ

Tibi verò ipsi curæ sit è-longinquo-feriens illustris Hector.
Tantisper itaque ei excita robur magnum, dum Achivi
Fugientes ad navesque & Hellespontum pervenerint.
Inde verò ipse ego rationem-habebo operisque verbique,
Ut & vicissim Achivi respirent à labore.
Sic dixit. Neque sanè patri non-dicto-fuit audiens Apollo:
Descendit verò ab Idæis montibus, accipitri similis
Celeri, palumborum-occisori, qui celerrimus volucrum:
Invenit filium Priami bellicosi Hectorem nobilem
Sedentem, neque enim jam jacebat, modo autem collegerat animum,
Circum se agnoscens socios: anhelitus verò & sudor
Cessarat, eum enim excitabat Jovis voluntas Ægiochi.
Propè autem stans allocutus est longè jaculans Apollo,
Hector fili Priami, curnam tu seorsum ab aliis
Sedes viribus-defectus? nunquid aliquis te dolor invasit?
Hunc autem languidus allocutus est pugnam-expedite-ciens Hector,
Quis verò tu es optime deorum qui me interrogas coram?
Non audis quod me navium ad puppes Achivorum
Suos socios perdentem, pugnâ strenuus percussit Ajax
Saxo ad pectus, cessare autem fecit ab impetuosâ fortitudine?
Et jam ego putabam mortuos & domum Plutonis
Die hoc *me* visurum, meam enim expirabam animam.
Hunc autem vicissim allocutus est rex è-longinquo-feriens Apollo,
Confide nunc, talem tibi adjutorem Saturnius
Ex Ida misit astare & auxiliari,
Phœbum Apollinem aureo-gladio-conspicuum, qui te etiam anteà

232. Ἔγειρε.] Παρόρμα. Ὄφρ' ἄν.] Ἕως ἄν.

236. Ἀνηκέστησε.] Παρήκουσεν.

237. Ἴρηκι.] Ἱέρακι.

238. Φασσοφόνῳ.] Τῷ φάσσας φονεύοντι.

240. Νέον.] Νεωστί. Ἐσαγείρατο.] Νῦν, ἀθροίζετο.

241. Ἀμφὶ ἓ γιγνώσκων ἑτάρους.] Τοὺς περὶ αὐτὸν γιγνώσκων, ὅ ἐστιν, ἐπιστάμενος τῇ διανοίᾳ.

245. Ὀλιγηπελέων.] Ὀλιγοθυμῶν. Κῆδος.] Κακὸν, λύπη.

246. Ὀλιγοδρανέων.] Ὀλίγον ἰσχύων, ἐξησθενηκώς.

247. Φέριστε.] Βέλτιστε, ἀνδρειότατε. Ὅς με.] Ὅστις με.

248. Οὐκ ἀΐεις.] Οὐκ ἀκούεις.

252. Ἐπεὶ φίλον ἄϊον ἦτορ.] Ἀπέπνευσα τὴν ψυχήν. Ἤ, ἐπεὶ ἠθόμην ἀλγήσας τῆς ψυχῆς. Ἄϊον γὰρ νῦν τὸ ᾐσθόμην.

254. Ἀοσσητῆρα.] Βοηθόν.

256. Χρυσάορον.] Ἤτοι χρυσοφάσγανον. Ἢ, χρυσοῦν τὸν ἀορτῆρα τῆς φαρέτρας ἢ τῆς κιθάρας ἔχοντα. Οὐκ ἔτι δὲ ξίφους, ἁγνὸς γὰρ ὁ θεός. Φοῖβον.

Ῥύομ', ὁμῶς αὐτόν τε καὶ αἰπεινὸν πτολίεθρον.
Ἀλλ' ἄγε, νῦν ἱππεῦσιν ἐπότρυνον πολέεσσι,
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν ὠκέας ἵππους·
Αὐτὰρ ἐγὼ προπάροιθε κιὼν, ἵπποισι κέλευθον
Πᾶσαν λειανέω, τρέψω δ' ἥρωας Ἀχαιούς.
Ὣς εἰπὼν, ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.
Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
Δεσμὸν ἀπορρήξας θείει πεδίοιο κροαίνων,
Εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋρρεῖος ποταμοῖο,
Κυδιόων, ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
Ὤμοις ἀΐσσονται, ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς,
Ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
Ὣς Ἕκτωρ λαιψηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα,
Ὀτρύνων ἱππῆας, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν.
Οἱ δ' ὥστ' ἢ ἔλαφον κεραὸν, ἢ ἄγριον αἶγα
Ἐσσεύοντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται·
Τὸν μέν τ' ἠλίβατος πέτρη καὶ δάσκιος ὕλη
Εἰρύσατ', οὐδ' ἄρα τέ σφι κιχήμεναι αἴσιμον ἦεν.
Τῶν δέ θ' ὑπὸ ἰαχῆς ἐφάνη λῖς ἠϋγένειος
Εἰς ὁδὸν, αἶψα δὲ πάντας ἀπέτραπε καὶ μεμαῶτας.
Ὣς Δαναοὶ, εἵως μὲν, ὁμιλαδὸν αἰὲν ἕποντο,
Νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορ' ἐποιχόμενον στίχας ἀνδρῶν,
Τάρβησαν, πᾶσιν δὲ παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός.

Tuebar, simul ipsumque & excelsam urbem.
Sed age, nunc equites exhortare multos,
Naves ad cavas impellere veloces equos:
Ego verò antè iens, equis viam
Omnem complanabo, & vertam-in-fugam hèroas Achivos.
Sic locutus inspiravit robur magnum pastori populorum.
Ut verò cum stabulans equus hordeo-pastus ad præsepe,
Vinculo rupto currit per campum terram-pedibus-pulsans,
Consuetus lavari in pulchrè-fluenti fluvio,
Superbiens, altè verò caput fert, circum autem jubæ
Humeros motantur, ille autem nitore-*corporis* fretus,
Facilè ipsum genua ferunt ad loca-consueta & pascua equarum:
Sic Hector celeriter pedes & genua movebat,
Concitans equites, postquam dei audivit vocem.
Illi verò ut vel in cervum cornutum, vel sylvestrem capram
Incitatè-feruntur canesque & viri rustici:
Hunc quidem excelsa petra & densè-umbrosa sylva
Servat, neque enim ipsis nancisci fatale erat.
Horum autem clamore-excitatus apparet leo bene-barbatus
Ad viam, statim autem omnes avertit ardenter licèt persequentes:
Sic Danai, hactenus quidem, catervatim perpetuò sequebantur,
Punctim-ferientes ensibusque & hastis utrinque-acutis.
Sed postquam viderunt Hectorem obeuntem ordines virorum,
Metu-perculsi sunt, omnibus autem in pedes decidit animus.

βον Ἀπόλλωνα χρυσάορον.] Ἑρμῆς ὁ Διὸς καὶ Μαίας τῆς Ἄτλαντος εὗρε λύραν. Καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος βόας κλέψας, εὑρέθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ διὰ τῆς μαντικῆς. Ἀπειλουμένου δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἔκλεψεν αὐτοῦ καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ὤμων τόξα. Μειδιάσας δὲ ὁ θεὸς, ἔδωκεν αὐτῷ τὴν μαντικὴν ῥάβδον. ἀφ' οὗ καὶ χρυσόρραπις ὁ Ἑρμῆς προσηγορεύθη. Ἔλαβέ τε παρ' αὐτοῦ τὴν λύραν. Ὅθεν καὶ χρυσάορ ὠνομάσθη, ἀπὸ τοῦ τῆς κιθάρας ἀορτῆρος.

261. Λειανέω.] Λείαν καὶ ὁμαλὴν ποιήσω. Τρέψω.] Εἰς φυγὴν ἀγάγω.

263. Στατός.] Ἀναπαυόμενος, ἱστάμενος.

264. Κροαίνων.] Κρούων.

269. Ἐνώμα.] Ἔστρεφεν, ἐκίνει.

272. Ἐσσεύοντο.] Ἐδίωκον.

273. Ἠλίβατος.] Ὑψηλὴ, ἀπρόσβατος. ἧς ἄν τις διαμάρτοι τῆς ἐπιβάσεως, διὰ τὸ πολὺ ὕψος. Ἀλιτεῖν γὰρ τὸ διαμαρτεῖν. Ἢ, ἧς ὁ ἥλιος μόνος ἐπιβαίνει. Δάσκιος ὕλη.] Πολύσκιος. λίαν πυκνή.

274. Εἰρύσατο.] Νῦν, ἐρρύσατο, ἔσωσε. Κιχήμεναι.] Καταλαβεῖν. Αἴσιμον.] Εἱμαρμένον.

275. Ἠϋγένειος.] Δασὺ γένειον ἔχων.

277. Ὁμιλαδόν.] Ἀθρόως.

280. Παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός.] Τὰς ψυχὰς ἐταπείνωσαν, ἅπαντες λειποψυχήσαντες τὴν σωτηρίαν παρὰ τοῖς ποσὶν εἶχον.

Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀγόρευε Θόας Ἀνδραίμονος υἱός,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστος, ἐπιστάμενος μὲν ἄκοντι,
Ἐσθλὸς δ' ἐν σαδίῃ· ἀγορῇ δέ ἑ παῦροι Ἀχαιῶν
Νίκων, ὁππότε κοῦροι ἐρίσσειαν περὶ μύθων·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
Οἷον δ' αὖτ' ἐξαῦτις ἀνέστη κῆρας ἀλύξας
Ἕκτωρ. ἦ θήν μιν μάλα ἔλπετο θυμὸς ἑκάστου
Χερσὶν ὑπ' Αἴαντος θανέειν Τελαμωνιάδαο·
Ἀλλά τις αὖτε θεῶν ἐρρύσατο καὶ ἐσάωσεν
Ἕκτορ', ὃ δὴ πολλῶν Δαναῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
Ὡς καὶ νῦν ἔσσεσθαι ὀΐομαι· οὐ γὰρ ἄτερ γε
Ζηνὸς ἐριγδούπου πρόμος ἵσταται, ὧδε μενοινῶν.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες·
Πληθὺν μὲν ποτὶ νῆας ἀνώξομεν ἀπονέεσθαι·
Αὐτοὶ δ' ὅσσοι ἄριστοι ἐνὶ στρατῷ εὐχόμεθ' εἶναι,
Στείομεν, εἴ κε πρῶτον ἐρύξομεν ἀντιάσαντες,
Δούρατ' ἀνασχόμενοι· τὸν δ' οἴω καὶ μεμαῶτα
Θυμῷ δείσεσθαι Δαναῶν καταδῦναι ὅμιλον.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀμφ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
Τεῦκρον, Μηριόνην τε, Μέγην τ' ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
Ὑσμίνην ἤρτυνον ἀριστῆας καλέσαντες,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσιν ἐναντίον· αὐτὰρ ὀπίσσω
Ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο.
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ
Μακρὰ βιβάς, πρόσθεν δὲ κί' αὐτοῦ Φοῖβος Ἀπόλλων,
Εἱμένος ὤμοιιν νεφέλην, ἔχε δ' αἰγίδα θοῦριν,

Iis verò dein concionatus est Thoas Andræmonis filius,
Ætolorum longè præstantissimus, peritus quidem jaculo *pugnandi*,
Strenuus etiam in stataria *pugnâ*: concione verò ipsum pauci Achivorum
Vincebant, quando juvenes contenderent de verbis:
Hic inter illos prudens concionatus est & dixit,
O dii, profectò ingens miraculum hoc oculis video:
Cum-ita jam de integro exurrexit morte evitatâ
Hector. Atqui ipsum omnino existimabat animus cujusque
Manibus sub Ajacis mortuum esse Telamoniadæ:
Sed aliquis jam deorum liberavit & servavit
Hectorem, qui jam multorum Danaorum genua solvit:
Quemadmodum & nunc fore puto: non enim sine
Jove altitonante primus-inter-pugnatores stat, sic animo-incitatus.
Sed agite, sicut ego dixero pareamus omnes:
Multitudinem quidem ad naves jubeamus redire:
Ipsi verò quotquot fortissimos in exercitu profitemur *nos* esse,
Stemus, si quà primum inhibere poterimus occursu,
Hastis elevatis: hunc autem puto ardentem licet
Animo veriturum Danaorum ingredi multitudinem.
Sic dixit. Illi autem ei maximè auscultarunt & paruerunt.
Ajax ergo & Idomeneus rex,
Teucer, Merionesque, Megesque par Marti,
In pugnam addensabant-ordines proceribus convocatis,
Hectorem & Trojanos contra: sed retrò
Multitudo ad naves Achivorum redibant.
Trojani verò priores in eos impetum-fecerunt conferti: præibat a. Hector
Longè gradiens, ante verò ipsum ibat Phœbus Apollo,
Indutus humeros nube, tenebatq; ægidem impetuosè-versabile,

283. Ἀγορῇ.] Νῷ, λόγῳ. *ὁμιλίᾳ.*
284. Νίκων.] Ἐνίκων.
287. Ἀλύξας.] Ἐκφυγών.
291. Ὃ δὴ πολλῶν.] Ἀντὶ τοῦ, ὃς δὴ πολλῶν.
293. Μενοινῶν.] Προθυμούμενος.
295. Ἀνώξομεν.] Κελεύσωμεν.
297. Στείομεν.] Στῶμεν. Ἐρύξομεν.] Ἐπίσχωμεν, κωλύσωμεν.
303. Ἤρτυον.] Κατεσκεύαζον.
305. Ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο.] Ἐν σχήματι πέφρασαι, ἀντὶ τοῦ, οἱ πολλοί.
308. Εἱμένος.] Ἠμφιεσμένος, περικείμενος.

Δεινὴν, ἀμφιδάσειαν, ἀριπρεπέ', ἣν ἄρα χαλκεὺς
Ἥφαιστος Διὶ δῶκε φορήμεναι ἐς φόβον ἀνδρῶν·
Τὴν ἄρ' ὅγ' ἐν χείρεσσιν ἔχων, ἡγήσατο λαῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες· ὦρτο δ' ἀϋτὴ
Ὀξεῖ' ἀμφοτέρωθεν· ἀπὸ νευρῆφι δ' ὀϊστοὶ
Θρῶσκον· πολλὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Ἄλλα μὲν ἐν χροῒ πήγνυτ' ἀρηϊθόων αἰζηῶν·
Πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγὺ, πάρος χρόα καλὸν ἐπαυρεῖν,
Ἐν γαίῃ ἵσταντο, λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
Ὄφρα μὲν αἰγίδα χερσὶν ἔχ' ἀτρέμα Φοῖβος Ἀπόλλων,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός·
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατενῶπα ἰδὼν Δαναῶν ταχυπώλων
Σεῖσ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἄϋσε μάλα μέγα, τοῖσι δὲ θυμὸν
Ἐν στήθεσσιν ἔθελξε, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Οἱ δ' ὥστ' ἠὲ βοῶν ἀγέλην, ἢ πῶϋ μέγ' οἰῶν
Θῆρε δύω κλονέωσι μελαίνης νυκτὸς ἀμολγῷ,
Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, σημάντορος οὐ παρεόντος·
Ὣς ἐφόβηθεν Ἀχαιοὶ ἀνάλκιδες. ἐν γὰρ Ἀπόλλων
Ἧκε φόβον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζεν.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἕλεν ἄνδρα κεδασθείσης ὑσμίνης·
Ἕκτωρ μὲν Στιχίον τε καὶ Ἀρκεσίλαον ἔπεφνε,

Horrendam, undique-hirtam, decore-insignem, quam faber
Vulcanus Jovi dederat gestandum ad fugandos-in-pugnâ viros:
Hanc ille in manibus tenens, ducebat copias.
Argivi verò impetum-sustinuerunt conferti: excitatus est autem clamor
Acutus utrinque: à nervis autem sagittæ
Exiliebant: multaque hastilia audacibus à manibus,
Alia quidem in corpore figebantur bellicosorum juvenum:
Multa verò & in-medio, antequam corpus pulchrum attingerent,
In terra stabant, cupientia corpore se saturare.
Quoad quidem ægida manibus tenebat immotam Phœbus Apollo,
Tamdiu admodùm utrosque tela attingebant, cadebatque populus:
Sed postquam in-vultum versis-oculis Danaorum equitum-pernicium
Concussit, ipseque insuper clamavit admodum ingens, illis animos
In pectoribus emolliit, oblitique sunt impetuosæ fortitudinis.
Hi autem sicut vel boum armentum, vel gregem magnum ovium
Feræ duæ turbant nigrâ nocte intempestâ
Adventu repentino, custode non præsente:
Sic fugati sunt Achivi imbelles. Iis enim Apollo
Immisit fugam, Trojanis autem & Hectori gloriam dedit.
Tum verò vir interfecit virum dissipatâ acie:
Hector quidem Stichiumque & Arcesilaum occidit,

---

309. Ἀμφιδάσειαν.] Πανταχόθεν δασεῖαν. Καὶ, οἱ μὲν, ἀμφίμαλλον· οἱ δὲ, κύκλῳ δασεῖαν, διὰ τοὺς θυσάνους. Ὑφ' ἓν δὲ τὸ ὄνομα.

313. Ὀξεῖα.] Νῦν, δριμεῖα, χαλεπή.

316. Ἐπαυρεῖν.] Ἐπιτυχεῖν.

317. Λιλαιόμενα.] Ἐφιέμενα. ἐπιθυμοῦντα ἐν τῇ διὰ μέσου γῇ ἐπήγνυντο. τοῦ χρωτὸς ἐπιθυμοῦντα τῶν ἐφ' οὓς ἐβάλλετο. Ἔστι λῶ λαίω, ὡς κερῶ κεραίω· ζωρότερον κέραιε. Χροὸς ἆσαι.] Τοῦ σώματος κορεσθῆναι.

318. Ὄφρα μὲν αἰγίδα.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Κρόνος χρησμὸν λαβὼν, ὅτι ὁ ἴδιος αὐτὸν τῆς βασιλείας μεταστήσει υἱὸς, τὰ γεννώμενα κατέπινε. Ῥέα δὲ τεκοῦσα Δία, Κρόνῳ μὲν, λίθον ἀντ' αὐτοῦ σπαργανώσασα, ἔδωκε καταπιεῖν. τὸ δὲ παιδίον εἰς Κρήτην διακομίσασα ἔδωκε Θέμιδι καὶ Ἀμαλθείᾳ, ἣ ἦν αἴξ. Ταύτην οἱ Τιτᾶνες ὁπόταν θεάσαιντο, ἐφοβοῦντο. Αὕτη δὲ τοὺς ἑαυτῆς μαζοὺς ἐπέχουσα, ἔτρεφε τὸ παιδίον. Αὐξηθεὶς δὲ ὁ Ζεὺς, μετέστησε τῆς βασιλείας τὸν πατέρα. Πολεμούντων δὲ αὐτῷ τῶν Τιτάνων, Θέμις συνεβούλευσε τῷ τῆς Ἀμαλθείας δέρματι σκεπαστηρίῳ χρήσασθαι. ἦν γὰρ αὐτὸ ἀεὶ φοβερόν. Πεισθεὶς δὲ ὁ Ζεὺς ἐποίησε, καὶ τοὺς Τιτᾶνας ἐνίκησεν. Ἐντεῦθεν αὐτόν φασιν αἰγίοχον προσαγορευθῆναι.

320. Κατενῶπα.] Κατὰ πρόσωπον.

322. Ἔθελξεν.] Ἐγοήτευσεν, ἠπάτησεν.

323. Οἰῶν.] Προβάτων.

324. Θῆρε.] Λέοντες, κατ' ἐξοχήν.

325. Σημάντορος.] Ἄρχοντος. Νῦν δὲ, φύλακος, νομέως.

326. Ὣς ἐφόβηθεν Ἀχαιοί.] Οὕτω καὶ οἱ Ἕλληνες εἰς φυγὴν ἐτράπησαν ὑπὸ τοῦ φόβου ὡς ἀσθενεῖς.

327. Ὄπαζε.] Προσεποίει, ἐδίδου.

328. Κεδασθείσης.] Διαλυθείσης, σκορπισθείσης, ἀλλαχοῦ ἄλλη τραπείσης.

333. Νόθος.

Τὸν μὲν, Βοιωτῶν ἡγήτορα χαλκοχιτώνων·
Τὸν δὲ, Μενεσθῆος μεγαθύμου πιστὸν ἑταῖρον·
Αἰνείας δὲ Μέδοντα καὶ Ἴασον ἐξενάριξεν.
Ἤτοι ὁ μὲν, νόθος υἱὸς Ὀϊλῆος θείοιο
Ἔσκε Μέδων, Αἴαντος ἀδελφεός· αὐτὰρ ἔναιεν
Ἐν Φυλάκῃ γαίης ἄπο πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
Γνωτὸν μητρυιῆς Ἐριώπιδος, ἣν ἔχ' Ὀϊλεύς.
Ἴασος αὖτ', ἀρχὸς μὲν Ἀθηναίων ἐτέτυκτο,
Υἱὸς δὲ Σφήλοιο καλέσκετο Βουκολίδαο.
Μηκιστῆ δ' ἕλε Πουλυδάμας, Ἐχίον δὲ Πολίτης
Πρώτῃ ἐν ὑσμίνῃ, Κλονίον δ' ἕλε δῖος Ἀγήνωρ·
Δηΐοχον δὲ Πάρις βάλε νείατον ὦμον ὄπισθε
Φεύγοντ' ἐν προμάχοισι, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
Ὄφρ' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα, τόφρα δ' Ἀχαιοὶ
Τάφρῳ καὶ σκολόπεσσιν ἐνιπλήξαντες ὀρυκτῇ,
Ἔνθα καὶ ἔνθα φέβοντο· δύοντο δὲ τεῖχος ἀνάγκῃ·
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας,
Νηυσὶν ἐπισσεύεσθαι, ἐᾶν δ' ἔναρα βροτόεντα,
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἑτέρωθι νοήσω,
Αὐτοῦ οἱ θάνατον μητίσομαι, οὐδέ νυ τόν γε
Γνωτοί τε γνωταί τε πυρὸς λελάχωσι θανόντα,
Ἀλλὰ κύνες ἐρύουσι πρὸ ἄστεος ἡμετέροιο.
Ὣς εἰπὼν, μάστιγι κατωμαδὸν ἤλασεν ἵππους,
Κεκλόμενος Τρώεσσι κατὰ στίχας· οἱ δὲ, σὺν αὐτῷ
Πάντες ὁμοκλήσαντες, ἔχον ἐρυσάρματας ἵππους,

Hunc quidem, Bœotorum ductorem ære-loricatorum:
Illum verò, Menesthei magnanimi fidum socium:
Æneas autem Medonta & Iasum interfecit.
Hic quidem, nothus filius Oïlei divini
Erat Medon, Ajacis frater: habitabat autem
In Phylace terrâ procul-à patria, virum cùm occidisset
Fratrem novercæ Eriopidis, quam habebat Oileus.
Iasus verò, dux quidem Atheniensium erat,
Filius autem Spheli vocabatur Bucolidæ.
Mecisteum autem occidit Polydamas, Echiumque Polites
Primâ in acie, Clonium autem interemit nobilis Agenor:
Deïochum autem Paris percussit extremum humerum à-tergo primos
Fugientem inter pugnatores, penitus autem æs adegit.
Dum hi illos spoliabant armis, interim Achivi
In fossam inter palos ruentes manufactam,
Huc & illuc fugiebant: ingrediebantur autem murum necessitate:
Hector autem Trojanos hortabatur, altum clamans,
In naves irruere, omittere autem spolia sanguinolenta,
Quem verò ego seorsim à navibus alibi animadvertero,
Ibi ei mortem inferam, neque sanè eum
Fratresq; sororesque rogi participem fecerint mortuum,
Sed canes distrahent ante urbem nostram.
Sic fatus, scutica super-humeros feriens-impulit equos,
Adhortans Trojanos per ordines: illi verò, cum ipso
Omnes minaciter-clamantes, dirigebant trahentes-currum equos,

---

333. Νόθος.] Ὁ μὴ ἐκ νομίμης γυναικός.

334. Ἔσκεν.] Ἦν, ἐγεγόνει.

335. Φυλάκῃ.] Πόλις Θεσσαλίας. Βαρυτόνως δὲ ἀναγνωστέον, ὡς Ἰθάκη, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ φυλακτεῖν. Κατακτάς.] Ἀνελών.

336. Γνωτόν.] Νῦν, ἀδελφόν.

339. Μηκιστῆ.] Ἀντὶ τοῦ, Μηκιστέα.

340. Πρώτῃ ἐν ὑσμίνῃ.] Ἐν τῇ πρώτῃ τάξει, ἐν τοῖς πρωταγωνισταῖς.

341. Δηΐοχον δὲ Πάρις.] Εἴρηται καὶ ἔμπροσθεν, ὅτι Ἑκάβη, τεκοῦσα Ἀλέξανδρον, διὰ τὸν ὄνειρον ἐξέθηκεν εἰς Ἴδην. Ὁ δὲ ποιμὴν εὑρὼν αὐτὸν, διὰ τὸ μὴ γνωρισθῆναι, ἐν πήρᾳ ἔτρεφεν. Ἀφ' οὗ ὠνομάσθη Πάρις.

343. Ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα.] Ἕως οὗ αὐτοὶ τούτους ἐσκύλευον, ἀφαιρούμενοι τὰ ἡματωμένα ὅπλα.

344. Ἐνιπλήξαντες.] Ἐμπεσόντες.

345. Δύοντο.] Ἐσήεσαν.

347. Ἐπισσεύεσθαι.] Ἐφορμῆσαι.

349. Μητίσομαι.] Μηχανήσομαι, ἐργάσομαι.

350. Πυρὸς λελάχωσι.] Τῆς διὰ πυρὸς ταφῆς λαχεῖν ποιήσουσι.

352. Κατωμαδόν.] Κατὰ τῶν ὤμων τῶν ἵππων.

354. Ἐρυσάρματας.] Τοὺς ἐλαύνοντας τὰ ἅρματα, τοὺς ὑποζυγίους.

Ἠχῇ θεσπεσίῃ· προπάροιθε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων
Ῥεῖ' ὄχθας καπέτοιο βαθείης ποσσὶν ἐρείπων
Ἐς μέσσον κατέβαλλε· γεφύρωσεν δὲ κέλευθον
Μακρὴν ἠδ' εὐρεῖαν, ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ
Γίνεται, ὁππότ' ἀνὴρ σθένεος πειρώμενος ἥσῃ.
Τῇ ῥ' οἵγε προχέοντο φαλαγγηδὸν, πρὸ δ' Ἀπόλλων
Αἰγίδ' ἔχων ἐρίτιμον. ἔρειπε δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
Ῥεῖα μάλ', ὡς ὅτε τις ψάμαθον πάϊς ἄγχι θαλάσσης,
Ὅστ' ἐπεὶ οὖν ποιήσῃ ἀθύρματα νηπιέῃσιν,
Ἂψ αὖτις συνέχευε ποσὶν καὶ χερσὶν, ἀθύρων.
Ὣς ῥα σὺ ἤϊε Φοῖβε πολὺν κάματον καὶ ὀϊζὺν
Σύγχεας Ἀργείων, αὐτοῖσι δὲ φύζαν ἐνῶρσας.
Ὣς οἱ μὲν παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
Ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι θεοῖσι
Χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος·
Νέστωρ αὖτε μάλιστα Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
Εὔχετο χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Ζεῦ πάτερ, εἴποτέ τις τοι ἐν Ἄργεΐ περ πολυπύρῳ
Ἢ βοὸς, ἢ οἴος κατὰ πίονα μηρία καίων,
Εὔχετο νοστῆσαι, σὺ δ' ὑπέσχεο καὶ κατένευσας·
Τῶν μνῆσαι, καὶ ἄμυνον Ὀλύμπιε νηλεὲς ἦμαρ·
Μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· μέγα δ' ἔκτυπε μητίετα Ζεὺς,
Ἀράων ἀΐων Νηληϊάδαο γέροντος.
Τρῶες δ' ὡς ἐπύθοντο Διὸς νόον αἰγιόχοιο,

Clamore immenso: antè autem Phœbus Apollo
Facilè labra fossæ profundæ pedibus proruens
In medium dejecit: munivit autem tanquam-ponte-facto viam
Longam & latam, quousque hastæ emissæ-impetus
Pertingit, cum vir roboris periculum-faciens jaculatur.
Hâc illi profundebantur turmatim, ante verò Apollo
Ægidem habens valde-honorandam. Diruebat autem murum Achivorum
Facilè admodum, ut cum quis arenam puer prope mare,
Qui postquam fecerit ludicra-puerilia stultitiâ-infantili,
Post iterum confundit pedibus & manibus, lusitans.
Ita tu arcitenens Phœbe multum laborem & ærumnam
Confudisti Argivorum, ipsis autem trepidam-fugam immisisti.
Sic hi quidem ad naves inhibebantur-*à-fugâ* manentes,
Invicemque adhortantes, & omnibus diis
Manus attollentes, altâ-voce vota-faciebant unusquisque:
Nestor autem maximè Gerenius, custos Achivorum,
Precabatur manus porrigens cœlum versus stellatum,
Jupiter pater, si unquam aliquis tibi in Argo tritici-ferace,
Vel bovis, vel ovis pinguia fœmora comburens,
Precatus est ut-rediret, tu autem promisisti & annuisti:
Horum memento, & arce Olympie sævum diem:
Neque sic à Trojanis sinas domari Achivos.
Sic dixit orans: grande autem intonuit providus Jupiter,
Preces exaudiens Neleidæ senis.
Trojani autem ut senserunt Jovis voluntatem Ægiochi,

---

356. Ὄχθας.] Κυρίως μὲν τὰ τῶν ποταμῶν χείλη· νῦν δὲ, τοῦ τάφρου. Καπέτοιο.] Τῆς τάφρου. Ἐρείπων.] Καταβάλλων.

357. Γεφύρωσε.] Διαβατὴν ἐποίησεν.

359. Ἥσῃ.] Ἀφῇ, βάλῃ ἀκοντίσῃ.

360. Φαλαγγηδὸν.] Κατὰ φάλαγγας, ὅ ἐστι, τάξεις.

363. Ἀθύρματα.] Παίγνια. Νηπιέῃσι.] Ταῖς ἀφροσύναις.

364. Ἀθύρων.] Παίζων.

365. Ἤϊε.] Τοξικέ. Παρὰ τὴν ἄφεσιν τῶν βελῶν. Ἔστι δὲ ἐπίθετον Ἀπόλλωνος. Εἴρηται δὲ κατὰ ἀφαίρεσιν τῆς πρώτης συλλαβῆς· ἵν' ᾖ, ἰήϊε. Ἰὸς γὰρ λέγεται τὸ βέλος, παρὰ τὸ ἱέναι. Ἔνιοι δὲ, ψιλῶς ἀναγιγνώσκοντες, ἀπέδοσαν, ἰατρέ· οὐκ ὀρθῶς. Ἐπεὶ θεῶν ἰατρὸν Παιήονα Ὅμηρος παραδίδωσι. Κάματον καὶ ὀϊζὺν.] Πολλοὺς καμάτους καὶ ταλαιπωρίας αὐτῶν.

366. Σύγχεας.] Συνετάραξας, συνέχεας. Φύζαν.] Φόβον. Φυγήν.

372. Πολυπύρῳ.] Σιτοφόρῳ.

378. Ἀράων ἀΐων.] Νῦν τῶν εὐχῶν ἀκούων.

Μᾶλλον ἐπ' Ἀργείοισι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Οἱ δ' ὥστε μέγα κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
Νηὸς ὑπὲρ τοίχων καταβήσεται, ὁππότ' ἐπείγῃ
Ἲς ἀνέμου· ἡ γάρ τε μάλιστά γε κύματ' ὀφέλλει·
Ὣς Τρῶες μεγάλῃ ἰαχῇ κατὰ τεῖχος ἔβαινον.
Ἵππους δ' εἰσελάσαντες, ἐπὶ πρυμνῇσι μάχοντο,
Ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν αὐτοσχεδὸν, οἱ μὲν ἀφ' ἵππων,
Οἱ δ' ἀπὸ νηῶν ὑψιμελαινάων ἐπιβάντες,
Μακροῖσι ξυστοῖσι, τά ῥά σφ' ἐπὶ νηυσὶν ἔκειτο
Ναύμαχα, κολλήεντα, κατὰ στόμα εἱμένα χαλκῷ.
Πάτροκλος δ' εἵως μὲν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
Τείχεος ἀμφεμάχοντο θοάων ἔκτοθι νηῶν,
Τόφρ' ὅγ' ἐνὶ κλισίῃ ἀγαπήνορος Εὐρυπύλοιο
Ἧστό τε, καὶ τὸν ἔτερπε λόγοις, ἐπὶ δ' ἕλκεϊ λυγρῷ
Φάρμακ' ἀκήματ' ἔπασσε μελαινάων ὀδυνάων·
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησε
Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε,
Ὤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ
Χερσὶ καταπρηνέσσ'· ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ηὔδα,
Εὐρύπυλ', οὐκέτι τοι δύναμαι χατέοντί περ ἔμπης,
Ἐνθάδε παρμενέμεν· δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν·
Ἀλλὰ σὲ μὲν θεράπων ποτιτερπέτω· αὐτὰρ ἔγωγε
Σπεύσομαι εἰς Ἀχιλῆα, ἵν' ὀτρύνω πολεμίζειν.
Τίς δ' οἶδ' εἴ κέν οἱ σὺν δαίμονι θυμὸν ὀρίνω
Παρειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.
Τὸν μὲν ἄρ' ὣς εἰπόντα πόδες φέρον. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ

Acriùs in Argivos saliebant, recordabanturque pugnæ.
Hi autem veluti magna unda maris vasti
Navis supra latera *in eam* descendit, quando urget
Vis venti: hæc enim maximè undas auget:
Sic Trojani magno clamore murum transcendebant.
Equis autem intrò-actis, ad puppes pugnabant,
Hastis utrinque acutis cominùs, hi quidem ab equis,
Illi verò à navibus ex alto nigris quas conscenderant,
Longis contis, qui eis in navibus jacebant
Ad navale prælium-apti, compacti, os induti ære.
Patroclus autem quamdiu quidem Achivique Trojanique
De muro pugnabant veloces extra naves,
Tamdiu hic in tentorio virtutem-amantis Eurypyli
Sedebatque, & hunc oblectabat sermonibus, inque vulnere gravi
Pharmaca medelas spargebat profundorum dolorum:
Sed postquam murum impetu-magno-ingressos advertit
Trojanos, Danaorumque ortus est clamorque fugaque,
Ejulavit utique deinde & sua percussit fœmora
Manibus pronis: lugensque verbum dixit,
Eurypyle, non ampliùs tecum possum indigente licet,
Hic manere: jam enim magnum certamen ortum est:
Sed te quidem famulus oblectet: at ego
Festinabo ad Achillem, ut impellam ad pugnam.
Quis autem scit si quà ei favente deo animum moveam
Admonitu? Bona autem admonitio est amici.
Hunc quidem sic locutum pedes ferebant. At Achivi

---

381. Εὐρυπόροιο.] Εὐρυχώρου. πλατείας ἐν τῷ περάσαι.

382. Νηὸς ὑπὲρ τοίχων καταβήσεται.] Ὑπὲρ τοὺς τοίχους τῆς νεώς.

389. Ναύμαχα.] Μακρὰ δόρατα, τὰ πρὸς ναυμαχίαν ἐπιτήδεια. Κολλήεντα.] Ἐκ πολλῶν συγκεκολλημένα, ἵνα γένηται μακρά. οἷον σύνθετα, καὶ οὐ μονόξυλα. Κατὰ στόμα.] Νῦν κατὰ τὴν ἀρχήν. μεταφορικῶς. Εἱμένα χαλκῷ.] Ἀντὶ τοῦ, κατὰ τὸ ἄκρον σεσιδηρωμένα.

392. Ἀγαπήνορος.] Ἤτοι ἀγαπῶντος τοὺς ἄνδρας. ἢ ἀνδρείου.

394. Ἀκήματα.] Ἰάματα.

399. Χατέοντι.] Χρῄζοντι, δεομένῳ.

400. Δὴ γὰρ μέγα νεῖκος.] Μάλα γὰρ μεγάλη μάχη.

401. Ποτιτερπέτω.] Παρηγορείτω.

402. Εἰς Ἀχιλῆα.] Ἀντὶ τοῦ πρὸς Ἀχιλλέα.

404. Παραίφασις.] Παραμυθία, παραίνεσις.

Τρῶας ἐπερχομένους μένον ἔμπεδον, οὐδὲ δύναντο
Παυροτέρους περ ἐόντας ἀπώσασθαι παρὰ νηῶν,
Οὔτέ ποτε Τρῶες Δαναῶν ἐδύναντο φάλαγγας
Ῥηξάμενοι, κλισίῃσι μιγήμεναι, οὐδὲ νέεσσιν.
Ἀλλ' ὥστε στάθμη δόρυ νήϊον ἐξιθύνῃ
Τέκτονος ἐν παλάμῃσι δαήμονος, ὅς ῥά τε πάσης
Εὖ εἰδῇ σοφίης ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης·
Ὣς μὲν τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο πτόλεμός τε.
Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο νέεσσιν·
Ἕκτωρ δ' ἄντ' Αἴαντος ἐείσατο κυδαλίμοιο.
Τὼ δὲ μιῆς περὶ νηὸς ἔχον πόνον, οὐδ' ἐδύναντο
Οὔθ' ὃ τὸν ἐξελάσαι, καὶ ἐνιπρῆσαι πυρὶ νῆας,
Οὔθ' ὃ τὸν ἂψ ὤσασθαι, ἐπεί ῥ' ἐπέλασσέ γε δαίμων.
Ἔνθ' υἷα Κλυτίοιο Καλήτορα φαίδιμος Αἴας
Πῦρ ἐς νῆα φέροντα κατὰ στῆθος βάλε δουρί.
Δούπησεν δὲ πεσών, δαλὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησεν ἀνεψιὸν ὀφθαλμοῖσιν
Ἐν κονίῃσι πεσόντα νεὼς προπάροιθε μελαίνης,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας,
Τρῶες καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
Μὴ δή πω χάζεσθε μάχης ἐν στείνεϊ τῷδε·
Ἀλλ' υἷα Κλυτίοιο σαώσατε, μή μιν Ἀχαιοὶ
Τεύχεα συλήσωσι, νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα.

Trojanos invadentes sustinebant constanter, nec tamen poterant
Pauciores licèt existentes repellere à navibus,
Neque unquam Trojani Danaorum valebant phalangibus
Perruptis, tentoriis misceri, neque navibus.
Sed veluti amussis lignum navale dirigit
Fabri in manibus periti, qui totam
Callet artem præceptis Minervæ:
Sic quidem horum æqualiter pugna porrecta erat præliumque.
Alii autem circa alias pugnam pugnabant naves:
Hector verò contra Ajacem ibat gloriâ-sublimem.
Hi autem unam circa navem ferebant bellicum-laborem, neque poterant
Neque hic illum vi-abigere, & incendere igni naves,
Neque is illum repellere, adduxerat enim deus.
Tunc filium Clytii Caletorem illustris Ajax
Ignem in navem ferentem ad pectus percussit hastâ.
Fragorem verò edidit cadens, torrisque ei excidit manu.
Hector autem ut advertit consobrinum oculis
In pulveres procubuisse navem ante nigram,
Trojanosque & Lycios adhortatus est, altùm clamans,
Trojani & Lycii, & Dardani cominus-pugnantes,
Ne qua jam recedatis à pugna in angustia hac:
Sed filium Clytii servate, ne illi Achivi
Arma detrahant, in circo ubi de navibus certamus lapso.

410. Στάθμη.] Ἐργαλεῖον τεκτονικόν, ἢ καὶ κατευθυντηρία λεγομένη. Τούτῳ δὲ κανονίζεται τὸ ξύλον. Ἔστι δὲ καὶ σχοινίον λεπτὸν, ἐρυθρῷ ἢ μέλανι χρώματι κεχρισμένον. Νήϊον.] Τὸ εἰς ναυπηγίαν ξύλον. Ἐξιθύνη.] Ἴσον ποιεῖ, ὀρθοῖ.

411. Δαήμονος.] Ἐμπείρου.

412. Εὖ εἰδῇ σοφίης.] Ἔμπειρος τεκτονικῆς. Τὸ γὰρ παλαιὸν, πᾶς τεχνίτης, σοφὸς ἐκαλεῖτο, συγκεχυμένῳ ὀνόματι. ὕστερον δὲ Πυθαγόρας, τοῦτο μεμψάμενος, σοφὸν μὲν μόνον εἶπε τὸ θεῖον ὀνομάζεσθαι· σοφίαν δὲ μόνην τὴν ἔχουσαν τὸ τέλειον καὶ ἄπταιστον τῆς ἐπιστήμης, ἥτις ἐστὶ γνῶσις θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Ὑποθημοσύνῃσιν.] Ὑποβολαῖς, διδασκαλίαις.

413. Τέτατο.] Ἐπετέτατο.

414. Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο.] Ἄλλοι δὲ κατ' ἄλλο μέρος τῶν νεῶν ἐμάχοντο.

415. Ἀντ' Αἴαντος.] Ἀντικρὺ τοῦ Αἴαντος. Ἐείσατο.] Ἐφάνη. * Ἐφώρμησεν, ἐπῆλθεν.*

418. Ἂψ ὤσασθαι.] Εἰς τοὐπίσω ἀπώσασθαι.

419. Ἔνθ' υἷα Κλυτίοιο.] Τότε τὸν υἱὸν τοῦ Κλυτίου. Κλύτιος, ἀδελφὸς Πριάμου. Καλήτωρ, ἀνεψιὸς Ἕκτορος. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερος Κλύτιος ὁμώνυμος.

426. Χάζεσθε.] Ἀναχωρεῖτε. Στείνει.] Στενοχωρίαν ἔχοντι τόπῳ. Ἢ, τῇ μάχῃ τῇ στενοχωρούσῃ, καὶ πανταχόθεν πεπυκνωμένῃ.

427. Σαώσατε.] Ἀνακομίσατε. τῆς μάχης σώσατε.

428. Νεῶν ἐν ἀγῶνι.] Ἐν τῷ ἀθροίσματι τῶν νεῶν. τῷ ναυστάθμῳ.

Ὣς εἰπὼν, Αἴαντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
Τοῦ μὲν ἄμαρθ'· ὁ δ' ἔπειτα Λυκόφρονα Μάστορος υἱὸν
Αἴαντος θεράποντα Κυθήριον, ὅς ῥα παρ' αὐτῷ
Ναῖ', ἐπεὶ ἄνδρα κατέκτα Κυθήροισι ζαθέοισι·
Τόν ῥ' ἔβαλεν κεφαλὴν ὑπὲρ οὔατος ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἑσταότ' ἄγχ' Αἴαντος. ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
Νηὸς ἄπο πρυμνῆς χαμάδις πέσε· λῦντο δὲ γυῖα.
Αἴας δ' ἐρρίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα,
Τεῦκρε πέπον, δὴ νῶϊν ἀπέκτατο πιστὸς ἑταῖρος
Μαστορίδης, ὃν νῶϊ Κυθηρόθεν ἔνδον ἐόντα,
Ἶσα φίλοισι τοκεῦσιν ἐτίομεν ἐν μεγάροισι.
Τὸν δ' Ἕκτωρ μεγάθυμος ἀπέκτανε· ποῦ νύ τοι ἰοὶ
Ὠκύμοροι καὶ τόξον ὅ τοι πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων;
Ὣς φάθ'. ὁ δὲ ξυνέηκε· θέων δέ οἱ ἄγχι παρέστη
Τόξον ἔχων ἐν χειρὶ παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρην
Ἰοδόκον· μάλα δ' ὦκα βέλη Τρώεσσιν ἐφίει·
Καί ῥ' ἔβαλε Κλεῖτον Πεισήνορος ἀγλαὸν υἱὸν,
Πουλυδάμαντος ἑταῖρον ἀγαυοῦ Πανθοΐδαο,
Ἡνία χερσὶν ἔχοντα. ὁ μὲν πεπόνητο καθ' ἵππους·
Τῇ γὰρ ἔχ' ᾗ ῥα πολὺ πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος· τάχα δ' αὐτῷ
Ἦλθε κακὸν, τό οἱ οὔτις ἐρύκακεν ἱεμένων περ·
Αὐχένι γάρ οἱ ὄπισθε πολύστονος ἔμπεσεν ἰός·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι,
Κεῖν' ὄχεα κροτέοντες. ἄναξ δ' ἐνόησε τάχιστα

Sic fatus, in Ajacem jaculatus est hasta fulgenti:
Ab hoc quidem aberravit: at deinde Lycophronem Mastoris filium
Ajacis famulum Cytherium, qui cum illo
Habitabat, quoniam virum interfecerat Cytheris religiosis:
Hunc percussit caput super aurem acutâ hastâ,
Stantem prope Ajacem. Hic autem supinus in pulveres
Navis à puppe humi cecidit: soluta sunt autem membra.
Ajax autem exhorruit, fratremque allocutus est,
Teucer suavissime, jam nobis interfectus est fidus socius
Mastorides, quem nos Cytheris-profectum domesticum,
Æque ac charos parentes honorabamus in ædibus.
Hunc verò Hector magnanimus occidit: ubinam tibi sagittæ
Mortem-celeriter-inferentes & arcus quem tibi dedit Phœbus Apollo?
Sic dixit. Hic autem intellexit: currens verò ei propè astitit
Arcum tenens in manu renitentem, atque pharetram
Sagittiferam: perquàm autem citò sagittas Trojanis immittebat:
Et percussit Clitum Pisenoris illustrem filium,
Polydamantis socium, præclari Panthœdæ,
Frena manibus tenentem. Hic quidem exercebatur equis regendis:
Eà enim dirigebat quà multò plurimæ turbabantur phalanges,
Hectori & Trojanis gratificans: statim verò ei
Venit malum, quod ab eo nemo arcuit cupienti licèt:
Cervici enim ejus à tergo luctuosa incidit sagitta:
Decidit autem de curribus, retrocesserunt autem ejus equi,
Vacuos currus succutientes-magno-sonitu. Rex autem sensit citissimè

431. Κυθήρειον.] Ἀπὸ Κυθήρων. Κύθηρα δὲ πολίδιον τῆς Λακωνικῆς, Ἀφροδίτης ἱερόν. ὅθεν καὶ Κυθέρειαν ἐπιθετικῶς ὀνομάζουσι τὴν θεάν.
437. Δὴ νῶϊν.] Ἡμῖν δή.
438. Κυθηρόθεν ἔνδον ἐόντα.] Ἀντὶ τοῦ ἀπὸ Κυθήρων ἐνδεδημηκότα.
441. Ὠκύμοροι.] Ταχύμοιροι. Θάνατον ἐπιφέροντες ταχὺ θάνατον.
443. Παλίντονον.] Εἰς τοὐπίσω ἑλκόμενον.
444. Ἰοδόκον.] Ἰοὺς δεχομένην. Ὅθεν, βέλη.
447. Πεπόνητο.] Ἐπεπόνητο, ἐκήρρει.
448. Τῇ γὰρ ἔχε.] Ἐκεῖ γὰρ ἤλαυνεν. Ἧ ῥα.] Ὅπου δή. Κλονέοντο.] Ἐταράσσοντο.
450. Ἐρύκακεν.] Εἶρξεν, ἐκώλυσεν. Ἱεμένῳ.] Προθυμουμένῳ, σπεύδοντι.
451. Αὐχένι γάρ οἱ ὄπισθε πολύστονος ἔμπεσεν ἰός.] Ἤτοι, ὁ ὀδυνηρὸς, ἢ πολλῶν στεναγμῶν αἴτιος. Ἀποστρεφόντων δὲ τὰ ἅρματα τῶν Τρώων πρὸς τὸ ἐξίσου πολεμεῖν ἐπιβεβηκόσιν τῶν νεῶν τοῖς Ἕλλησιν, οὕτως ὁ ἡνίοχος τετραμμένος πρὸς τοὺς ἵππους βέβληται κατὰ τοῦ αὐχένος.
452. Ὑπερώησαν.] Ὑπεχώρησαν.
453. Κεῖν' ὄχεα κροτέοντες.] Κενὰ τὰ ἅρματα κροτοῦντες.

456. Ἴσχειν.]

Πουλυδάμας, καὶ πρῶτος ἐναντίον ἤλυθεν ἵππων·
Τοὺς μὲν ὅγ' Ἀστυνόῳ Προτιάονος υἱεῖ δῶκε·
Πολλὰ δ' ἐπότρυνε σχεδὸν ἴσχειν εἰσορόωντα
Ἵππους· αὐτὸς δ' αὖτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀϊστὸν ἐφ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
Αἴνυτο, καί κεν ἔπαυσε μάχης ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,
Εἴ μιν ἀριστεύοντα βαλὼν ἐξείλετο θυμόν·
Ἀλλ' οὐ λῆθε Διὸς πυκινὸν νόον, ὅς ῥ' ἐφύλασσεν
Ἕκτορ'· ἀτὰρ Τεῦκρον Τελαμώνιον εὖχος ἀπηύρα,
Ὅς οἱ ἐϋστρεφέα νευρὴν ἐν ἀμύμονι τόξῳ
Ῥῆξ' ἐπὶ τῷ ἐρύοντι· παρεπλάγχθη δέ οἱ ἄλλῃ
Ἰὸς χαλκοβαρής, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τεῦκρος δ' ἐρρίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα,
Ὢ πόποι, ἦ δὴ πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κείρει
Δαίμων ἡμετέρης, ὅ, τε μοι βιὸν ἔκβαλε χειρός·
Νευρὴν δ' ἐξέρρηξε νεόστροφον, ἣν οἱ ἔδησα
Πρώϊον, ὄφρ' ἀνέχοιτο θαμὰ θρώσκοντας ὀϊστούς.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Ὦ πέπον, ἀλλὰ βιὸν μὲν ἔα καὶ ταρφέας ἰοὺς
Κεῖσθαι, ἐπεὶ συνέχευε θεὸς Δαναοῖσι μεγήρας·
Αὐτὰρ χερσὶν ἑλὼν δολιχὸν δόρυ καὶ σάκος ὤμῳ,
Μάρναό τε Τρώεσσι, καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς.
Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε δαμασσάμενοί περ, ἕλοιεν
Νῆας ἐϋσσέλμους, ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ τόξον μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ἔθηκεν.

Polydamas, & primus obviam venit equis:
Hos quidem ille Astynoo Protiaonis filio dedit:
Multis autem hortabatur prope *se* tenere in conspectu
Equos: ipse autem rursus profectus primis pugnatoribus mistus est.
Teucer autem aliam sagittam in Hectorem ære-armatum
Depromebat, & cessare quidem fecisset à pugnâ ad naves Achivorum,
Si ei pugnanti fortissimè percusso eripuisset animam:
Sed non latuit Jovis prudentem mentem, qui custodiebat
Hectorem: Teucrum verò Telamonium gloria privavit,
Qui ei scitè-tortum nervum in eximio arcu
Rupit in hunc trahenti: detorquebatur autem ei aliò
Sagitta ære-gravis, arcus autem ei excidit manu.
Teucer verò cohorruit, fratremq; allocutus est,
Eheu, certè jam penitus pugnæ consilia præcidit
Deus nostræ, qui mihi arcum excussit manu:
Nervum autem disrupit recens-tortum, quem ei illigavi
Matutinum, ut sustineret crebrò exilientes sagittas.
Huic autem respondit deinde magnus Telamonius Ajax,
O amice, quin arcum quidem sine & crebras sagittas
Jacere, quoniam confudit deus Danais invidens:
Sed manibus sumptâ longâ hastâ & scuto humero,
Pugnaque in Trojanos, & cæteras excita copias.
Ne sine-labore saltem victores licèt, ceperint
Naves bonis-transtris-instructas, sed recordemur pugnæ.
Sic dixit: ille verò arcum quidem in tentoriis reposuit.

---

456. Ἴσχειν.] Κατέχειν.
459. Αἴνυτο.] Ἐλάμβανε, ἀφῃρεῖτο.
461. Πυκινόν.] Νοῦν, συνετόν.
462. Ἀπηύρα.] Ἀφείλετο.
463. Ἐϋστρεφέα.] Καλῶς περιστρεφομένην. Ἀμύμονι τόξῳ.] Ἤτοι, κατὰ μετουσίαν τοῦ φοροῦντος· ἤ, πανταχόθεν ἀμέμπτῳ καὶ ὑγιεῖ.
464. Παρεπλάγχθη.] Παρηνέχθη, παρέπεσεν. Ἄλλῃ.] Ἀλλαχόσε, καὶ οὐκ ἐπὶ τὸν Ἕκτορα.
465. Χαλκοβαρής.] Χαλκῷ βαρυνόμενος.

467. Ἦ δὴ πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κείρει.] Πᾶσαν τὴν εἰς τὸν πόλεμον ἡμῶν προθυμίαν θεός τις κωλύει, καὶ περικόπτει. Ἐπὶ μήδεα κείρει.] * Ἐπικείρει, * ἐμποδίζει τὰ βουλεύματα.
469. Νεόστροφον.] Καινήν. νεωστὶ ἐστραμμένην.
470. Πρώϊον.] Ἕωθεν, ὄρθειον, ἢ πρόσφατον. Ἀνέχοιτο.] Ὑπομένοι, ἀντέχοιτο. Θαμά.] Πυκνῶς.
473. Μεγήρας.] Φθονήσας.
476. Ἀσπουδεί.] Χωρὶς σπουδῆς, καὶ κακοπαθείας.

Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ·
Βῆ δ' ἰέναι, μάλα δ' ὦκα θέων Αἴαντι παρέστη.
Ἕκτωρ δ' ὡς εἶδεν Τεύκρου βλαφθέντα βέλεμνα,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας,
Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
Ἀνέρες ἔστε φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Νῆας ἀνὰ γλαφυράς· δὴ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Ἀνδρὸς ἀριστῆος Διόθεν βλαφθέντα βέλεμνα.
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος Διὸς ἀνδράσι γίνεται ἀλκὴ,
Ἠμὲν ὁτέοισιν κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυαλίξῃ,
Ἠδ' ὅ τινας μινύθῃ τε, καὶ οὐκ ἐθέλῃσιν ἀμύνειν·
Ὡς νῦν Ἀργείων μινύθει μένος, ἄμμι δ' ἀρήγει.
Ἀλλὰ μάχεσθ' ἐπὶ νηυσὶν ἀολλέες· ὃς δέ κεν ὑμέων
Βλήμενος ἠὲ τυπεὶς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
Τεθνάτω, οὔ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
Τεθνάμεν, ἀλλ' ἄλοχός τε σόη καὶ παῖδες ὀπίσσω,
Καὶ οἶκος καὶ κλῆρος ἀκήρατος, εἴκεν Ἀχαιοὶ
Οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Αἴας δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐκέκλετο οἷς ἑτάροισιν,
Αἰδὼς Ἀργεῖοι. νῦν ἄρκιον ἢ ἀπολέσθαι,
Ἠὲ σαωθῆναι, καὶ ἀπώσασθαι κακὰ νηῶν·

Et circùm humeros scutum posuit quadruplex:
Capiteque in forti galeam scitè-factam posuit,
Equinis-setis-comantem, terribiliter verò crista desuper nutabat:
Sumpsit & validam hastam, præfixam acuto ære:
Perrexit autem ire, & admodùm celeriter currens Ajaci astitit.
Hector autem ut vidit Teucri divinitus-inutiles-factas sagittas,
Trojanosque & Lycios adhortatus est altùm clamans,
Trojani & Lycii & Dardani cominùs-pugnantes,
Viri estote amici, recordamini autem impetuosæ fortitudinis,
Naves per cavas: jam enim vidi oculis
Viri peritissimi à-Jove inutiles-factas sagittas.
Admodùm autem facilis agnitu Jovis hominibus est favor,
Tum quibus gloriam superiorem dederit,
Tum quos minuat, & nolit defendere:
Sicut nunc Argivorum minuit robur, nobis autem auxiliatur.
Sed pugnate ad naves conterti: qui autem vestrûm
Vulneratus eminùs vel cominùs mortem & fatum assecutus fuerit,
Moriatur, non ei indecorum pugnanti pro patriâ
Mori, at uxorque salva & filii in posterum,
Et domus & patrimonium integrum, si Achivi
Abeant cum navibus dilectam in patriam terram.
Sic fatus, excitavit robur & animum uniuscujusque.
Ajax verò vicissim ex-altera parte hortatus est suos socios,
Proh pudor Argivi. Nunc satius vel occidisse,
Vel servatos esse, & avertisse mala à navibus:

---

479. Τετραθέλυμνον.] Τετράπτυχον, τέσσαρας θέσεις ἔχον ἐπαλλήλους.
484. Βέλεμνα.] Βέλη. ὑποκοριστικῶς.
488. Δὴ γὰρ ἴδον.] Ἴδον γὰρ δή.
489. Διόθεν.] Ἀναγκαίως τὸ Διόθεν, ἵνα τοὺς μὲν ἐπιῤῥώσῃ, τοὺς δὲ περιδεεῖς καταστήσῃ. Τῇ τῶν θεῶν ἐν ἐλπίδι ἀνεγείρει τὸν στρατόν.
490. Ἀλκή.] Νῦν, βοήθεια.
491. Ὁτέοισιν.] Οἷστισιν. Ὑπέρτερον.] Ὑπέρεχον, μέγα.
492. Μινύθῃ.] Ἐλαττοῖ, μειοῖ.
495. Βλήμενος.] Ἐκ βολῆς τρωθείς. Τυπείς.] Ἐκ χειρὸς τρωθεὶς, ἐκ τοῦ σύνεγγυς. Πότμον.] Μόρον, θάνατον.
496. Ἀεικές.] Κακόν.
497. Σόη.] Σεσωσμένη, ὑγιής.
498. Κλῆρος.] Χωρικὴ περίκτησις καὶ οὐσία, ἐπεὶ οἱ πρῶτοι, καταλαβόντες χώραν, κλήρῳ αὐτὴν διενέμοντο. Ἀκήρατος.] Ἀκέραιος, ἄφθαρτος.
499. Οἴχωνται.] Πορευθῶσιν.
502. Ἄρκιον.] Αὐτάρκες, ἱκανόν.

Ἦ ἔλπεσθ', ἢν νῆας ἕλῃ κορυθαιόλος Ἕκτωρ,
Ἐμβαδὸν ἵξεσθαι ἣν πατρίδα γαῖαν ἕκαστος;
Ἦ οὐκ ὀτρύνοντος ἀκούετε λαὸν ἅπαντα
Ἕκτορος, ὃς δὴ νῆας ἐνιπρῆσαι μενεαίνει;
Οὐ μὰν ἔς γε χορὸν κέλετ' ἐλθέμεν, ἀλλὰ μάχεσθαι.
Ἡμῖν δ' οὔτις τοῦδε νόος καὶ μῆτις ἀμείνων
Ἢ αὐτοσχεδίῃ μῖξαι χεῖράς τε μένος τε.
Βέλτερον, ἢ ἀπολέσθαι ἕνα χρόνον, ἠὲ βιῶναι,
Ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι
Ὧδ' αὔτως παρὰ νηυσὶν ὑπ' ἀνδράσι χειροτέροισιν.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθ' Ἕκτωρ μὲν ἕλε Σχεδίον Περιμήδεος υἱὸν,
Ἀρχὸν Φωκήων· Αἴας δ' ἕλε Λαοδάμαντα,
Ἡγεμόνα Πρυλέων, Ἀντήνορος ἀγλαὸν υἱόν·
Πουλυδάμας δ' Ὦτον Κυλλήνιον ἐξενάριξε,
Φυλείδεω ἑταῖρον, μεγαθύμων ἀρχὸν Ἐπειῶν.
Τῷ δὲ Μέγης ἐπόρουσεν ἰδών· ὁ δ' ὕπαιθα λιάσθη
Πουλυδάμας· καὶ τοῦ μὲν ἀπήμβροτεν. οὐ γὰρ Ἀπόλλων
Εἶα Πάνθου υἱὸν ἐνὶ προμάχοισι δαμῆναι.
Αὐτὰρ ὅγε Κροίσμου στῆθος μέσον οὔτασε δουρί·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ὁ δ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
Τόφρα δὲ τῷ ἐπόρουσε Δόλοψ αἰχμῆς εὖ εἰδὼς
Λαμπετίδης, ὃν Λάμπος ἐγείνατο φέρτατος ἀνδρῶν
Λαομεδοντιάδης, εὖ εἰδότα θούριδος ἀλκῆς,
Ὅς τότε Φυλείδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρί,

An speratis, si naves ceperit pugnam-expedite-ciens Hector,
Pedibus perventuros esse in suam patriam terram singulos?
An non incitantem auditis exercitum omnem
Hectorem, qui jam ad naves incendendas animo-fertur-incitato?
Non certè ad choreas jubet ire, sed ad pugnam:
Nobis autem nulla hâc sententia & consilium melius
Quàm cominus miscere manusque roburque.
Melius, aut occidisse semel, aut vitam-servâsse,
Quàm diu paulatim-consumi in gravi pugnâ
Sic inulti ad naves à viris deterioribus.
Sic fatus, incitavit robur & animum uniuscujusque.
Tunc Hector quidem interfecit Schedium Perimedei filium,
Ducem Phocensium: Ajax autem interfecit Laodamanta,
Ductorem Pryleum, Antenoris clarum filium:
Polydamas autem Otum Cyllenium interemit,
Phylidæ socium, magnanimorum ducem Epeiorum.
Ei verò Meges insiliit viso: at in obliquum se proripuit
Polydamas: & ab hoc quidem aberravit. Non enim Apollo
Sinebat Panthi filium inter primos-pugnatores domari.
Sed hic Crœsmi pectus medium vulneravit hasta:
Fragorem verò edidit cadens, hic autem ab humeris arma detrahebat.
Interea autem huic insiliit Dolops hastâ pugnandi peritus
Lampetides, quem Lampus genuit optimus virorum
Laomedontiades, peritum impetuosæ pugnæ,
Qui tunc Phylidæ medium scutum percussit hastâ,

505. Ἐμβαδόν.] Πεζῇ βαίνοντες. Ἵξεσθαι.] Ἀφίξεσθαι, ἐλθεῖν.

507. Ἐνιπρῆσαι.] Ἐμπρῆσαι, καῦσαι.

508. Χορόν.] Εἰς χορείαν.

509. Μῆτις.] Βουλή.

510. Αὐτοσχεδίῃ.] Τῇ ἑαυτοῦ συνεγγὺς μάχῃ.

511. Βέλτερον ἢ ἀπολέσθαι.] Βέλτιον πρὸς βραχὺ κινδυνεῦσαι, ἢ ζῶντας καὶ κατ' ὀλίγον ἀπολλυμένους ταλαιπωρεῖν. Ἕνα χρόνον.] Ἐν μιᾷ ῥοπῇ. Βιῶναι.] Ζῆσαι.

512. Στρεύγεσθαι.] Ταλαιπωρεῖν, κακοπαθεῖν.

513. Αὔτως.] Ἀπράκτως, ματαίως.

517. Πρυλέων.] Πεζῶν, ὁπλιτῶν.

518. Κυλλήνιον.] Ἀρκάδα. Κυλλήνη δὲ ὄρος Ἀρκαδίας ἱερὸν Ἑρμοῦ. καὶ ὑπ' αὐτὸ πόλις ὁμώνυμος.

520. Ὕπαιθα λιάσθη.] Εἰς πλάγιον ἐξέκλινεν. εἰς τοὔμπροσθεν.

521. Ἀπήμβροτεν.] Ἀφήμαρτεν, ἀπέτυχε.

525. Δόλοψ.] Νῦν ὄνομα κύριον. Αἰχμῆς εὖ εἰδώς.] Πολεμικὸς, ἐμπειρόπολεμος.

529. Πυ-

Ἐγγύθεν ὁρμηθείς· πυκινὸς δέ οἱ ἤρκεσε θώρηξ,
Τόν ῥ' ἐφόρει γυάλοισιν ἀρηρότα· τόν ποτε Φυλεὺς
Ἤγαγεν ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.
Ξεῖνος γάρ οἱ ἔδωκεν ἄναξ ἀνδρῶν Εὐφήτης,
Ἐς πόλεμον φορέειν, δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν,
Ὅς οἱ καὶ τότε παιδὸς ἀπὸ χροὸς ἤρκεσ' ὄλεθρον.
Τοῦ δὲ Μέγης κόρυθος χαλκήρεος ἱπποδασείης
Κύμβαχον ἀκρότατον νύξ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Ῥῆξε δ' ἀφ' ἵππειον λόφον αὐτοῦ· πᾶς δὲ χαμᾶζε
Κάππεσεν ἐν κονίῃσι, νέον φοίνικι φαεινός.
Ἕως ὁ τῷ πολέμιζε μένων, ἔτι δ' ἤλπετο νίκην,
Τόφρα δέ οἱ Μενέλαος ἀρήϊος ἦλθεν ἀμύντωρ·
Στῆ δ' ἐυράξ σὺν δουρὶ λαθὼν, βάλε δ' ὦμον ὄπισθεν·
Αἰχμὴ δὲ στέρνοιο διέσσυτο μαιμώωσα,
Πρόσσω ἱεμένη. ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐλιάσθη.
Τὼ μὲν ἐεισάσθην χαλκήρεα τεύχε' ἀπ' ὤμων
Συλήσειν· Ἕκτωρ δὲ κασιγνήτοισι κέλευε
Πᾶσι μάλα, πρῶτον δ' Ἱκεταονίδην ἐνένισπεν,
Ἴφθιμον Μελάνιππον. ὁ δ' ὄφρα μὲν εἰλίποδας βοῦς
Βόσκ' ἐν Περκώτῃ δηΐων ἀπονόσφιν ἐόντων·
Αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιέλισσαι,
Ἂψ εἰς Ἴλιον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρώεσσιν.
Ναῖε δὲ πὰρ Πριάμῳ· ὁ δέ μιν τίεν ἶσα τέκεσσι·
Τόν ῥ' Ἕκτωρ ἐνένισπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,

Cominùs impetu-facto: densus autem ab eo arcuit thorax,
Quem ferebat cavitates-firmiter-conjunctas-habentē: quē quondā Phyleus
Attulit ex Ephyre fluvio à Selleente.
Hospes enim ei dederat rex virorum Euphetes,
In pugnam ferendum, adversùs hostes munimen,
Qui ei & tunc filii à corpore defendit perniciem.
Hujus autem Meges galeæ æreæ equinis-setis-densæ
Conum summum percussit hastâ acuta,
Abrupit autem equinum conum ejus: totus autem humi
Decidit in pulveres, recens puniceo-colore fulgens.
Dum hic in hunc pugnabat perstans, & adhuc sperabat victoriam,
Interim ei Menelaus Mavortius venit adjutor:
Stetitque à-latere cum hasta latens, percussit autem humerum à tergo:
Cuspis autem pectus festina-transegit rapido-impetu-acta,
Ulterius tendens. Hic autem pronus prolapsus est.
Illi quidem iverunt ærea arma ab humeris
Detracturi: Hector verò cognatos adhortatus est
Omnes valdè, primùm autem Hicetaonidem increpavit,
Fortem Menalippum. Is autem quondam flexipedes boves
Pascebat in Percota hostibus procul absentibus:
Sed postquam Danaorum naves venerant utrinque-remis-actæ,
Iterum ad Ilium venit, excellebatque inter Trojanos.
Habitabat autem juxta Priamum: is autem eū honorabat æquè ac filios:
Hunc Hector increpavit, verbáque fecit, dixitque,

---

529. Πυκινός.] Πυκνὸς, καὶ ἀσφαλής. Ἤρκεσεν.] Ἐβοήθησεν, ἀπέστρεψε.

530. Γυάλοισιν ἀρηρότα.] Ἐν ταῖς συναφαῖς τῶν κοιλωμάτων ἐπιμελῶς ἡρμοσμένον.

531. Ἐξ Ἐφύρης.] Τῆς ἐν Ἤλιδι. ἣ νῦν καλεῖται Οἰνόη.

533. Ἀλεωρήν.] Φυλακήν, ἀσφάλειαν, ἄδειαν.

536. Κύμβαχον.] Τὸ κατάκρον τῆς περικεφαλαίας, ἐν ᾧ ἐμβάλλεται ὁ λόφος.

537. Λόφον.] * Λόφος ἐστὶ * δὲ αὐτὸ τὸ ἐπανάστημα.

538. Νέον φοίνικι φαεινός.] Νεωστὶ φοινικῷ χρώματι βεβαμμένος. ὅ ἐστιν, ἐρυθρῷ τῷ αἵματι.

540. Ἀμύντωρ.] Βοηθός.

541. Εὐράξ.] Ἐκ πλαγίου.

542. Διέσσυτο.] Διεξῆλθε. Μαιμώωσα.] Ἐνθουσιωδῶς ὁρμῶσα.

544. Ἐεισάσθην.] Νῦν, ἐπῆλθον, καὶ ὥρμησαν.

545. Ἕκτωρ δὲ κασιγνήτοισι.] Νῦν, πᾶσι τοῖς συγγενέσι. Σημείωσαι γὰρ ὅτι καὶ τοὺς ἀνεψιοὺς κασιγνήτους ἐκάλουν. Ὁ γὰρ Μελάνιππος ἀνεψιὸς ἦν Ἕκτορος. Ἀνεψιοὶ δέ εἰσιν οἱ τῶν ἀδελφῶν παῖδες. ὥσπερ Αἴας καὶ Ἀχιλλεὺς, ὁ μὲν Τελαμῶνος, ὁ δὲ Πηλέως.

546. Ἐνένισπεν.] Ἐκακολόγησεν, ἐπέπληξεν.

547. Ὄφρα μέν.] Ἕως οὗ, τέως.

548. Περκώτῃ.] Πόλις Ἑλλησπόντου. οἱ δὲ, Θρᾴκης.

550. Μετέπρεπεν.] Ἐκπρεπὴς ἦν.

Οὕτω δὴ Μελάνιππε μεθήσομεν; οὐδέ νυ σοί περ
Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ ἀνεψιοῦ κταμένοιο;
Οὐχ ὁράας οἷον Δόλοπος περὶ τεύχε᾽ ἕπουσιν;
Ἀλλ᾽ ἕπευ. οὐ γὰρ ἔτ᾽ ἐστὶν ἀποσταδὸν Ἀργείοισι
Μάρνασθαι, πρίν γ᾽ ἠὲ κατακτάμεν, ἠὲ κατ᾽ ἄκρης
Ἴλιον αἰπεινὴν ἑλέειν, κτάσθαι τε πολίτας.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ᾽, ὁ δ᾽ ἅμ᾽ ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
Ἀργείους δ᾽ ὤτρυνε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐστὲ, καὶ αἰδῶ θέσθ᾽ ἐνὶ θυμῷ,
Ἀλλήλους τ᾽ αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Αἰδομένων δ᾽ ἀνδρῶν πλέονες σόοι ἠὲ πέφανται,
Φευγόντων δ᾽ οὔτ᾽ ἂρ κλέος ὄρνυται, οὔτέ τις ἀλκή.
Ὣς ἔφαθ᾽. οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον.
Ἐν θυμῷ δὲ βάλοντο ἔπος. φράξαντο δὲ νῆας
Ἕρκεϊ χαλκείῳ. ἐπὶ δὲ Ζεὺς Τρῶας ἔγειρεν.
Ἀντίλοχον δ᾽ ὤτρυνε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ἀντίλοχ᾽, οὔτις σεῖο νεώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν,
Οὔτε ποσὶν θάσσων, οὔτ᾽ ἄλκιμος ὡς σὺ μάχεσθαι,
Εἴ τινά που Τρώων ἐξάλμενος ἄνδρα βάλησθα.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἀπέσσυτο, τὸν δ᾽ ὀρόθυνεν.
Ἐκ δ᾽ ἔθορε προμάχων, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Ἀμφὶ ἑ παπτήνας. ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο
Ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος. ὁ δ᾽ οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,
Ἀλλ᾽ Ἱκετάονος υἱὸν ὑπέρθυμον Μελάνιππον,
Νισσόμενον πόλεμόνδε βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ.

Itáne jam Menalippe remissè-agemus? nec vel tibi
Movetur-curâ tuum cor consobrini occisi?
Non vides ut Dolopis circum arma occupantur?
Sed sequere. Non enim ampliùs licet eminus cum Argivis
Pugnare, priusquam vel occiderimus *eos*, vel à culmine
Ilium excelsam ceperint, interfecerintque cives.
Sic fatus, ipse quidem præibat, ille verò simul sequebatur deo-par vir:
Argivos autem excitabat magnus Telamonius Ajax,
O amici, viri estote, & pudorem ponite in animo,
Et alius alium verecundantes observate per acres pugnas:
Verecundantium enim virorum plures salvi quàm occisi sunt,
Fugientium verò neque gloria exurgit, nec ullum auxilium.
Sic dixit. Illi verò etiam per se arcere *hostem* prompto erant animo:
Animo autem mandarunt verbum: munierunt autem naves
Muro aheneo. In eos autem Jupiter Trojanos excitabat.
Antilochum autem impellebat pugnâ strenuus Menelaus,
Antiloche, nemo te junior alius Achivorum,
Neque pedibus velocior, neque robustus sicut tu ad pugnandum,
Aggredere, si qua Tröum aliquem exiliens virum percutere-poteris.
Sic fatus, ipse quidem rursus recessit, hujus autem animum incitavit:
Exiliit autem extra primos pugnatores, & jaculatus est hastâ fulgenti,
Se circumspectans: Trojani autem recesserunt
Viro jaculante: is autem non irritum telum emisit,
Sed Hicetaonis filium animosum Menalippum,
Euntem in pugnam percussit pectus ad papillam:
Fragorem verò edidit cadens, & sonitum dedere arma super ipsum:

---

553. Μεθήσομεν.] Ἀμελήσομεν, ἐάσομεν.
554. Ἐντρέπεται.] Ἐπιστρέφεται. οἷον ἐν ἑαυτῷ ἐπὶ τὸ βέλτιον λαμβάνει.
555. Οἷον.] Ὁποῖον. Περὶ τεύχε᾽ ἕπουσι.] Περὶ τὰ ὅπλα ἀσχολοῦνται. Ἕπουσιν.] Ἐνεργοῦσιν, ἀσχολοῦνται.
556. Ἀποσταδόν.] Ἀφεστῶτες πόῤῥω ἐκ διαστήματος.
557. Κατ᾽ ἄκρης.] Κατὰ κεφαλῆς, ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως.
558. Αἰπεινήν.] Ὑψηλήν. Κτάσθαι.] Ἀναιρεθῆναι.
561. Αἰδῶ θέσθε.] Αἰδέσθητε.
563. Πέφανται.] Φονεύονται.
564. Ὄρνυται.] Ὡρμηνται.
566. Φράξαντο.] Ἔφραξαν.
567. Ἕρκεϊ χαλκείῳ.] Τῷ κύκλῳ τῶν ἀσπίδων, ταῖς ἀσπίσιν. Ἔγειρε.] Παρώρμησε.
570. Θάσσων,] Ταχύτερος.
571. Εἴ τινά που Τρώων.] Εἴ τινα τῶν Τρώων.
574. Κεκάδοντο.] Νῦν, ὑπεχώρησαν, διέστησαν.

579. Ne-

Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε, κύων ὥς, ὅστ' ἐπὶ νεβρῷ
Βλημένῳ ἀΐξῃ, τόν τ' ἐξ εὐνῆφι θορόντα
Θηρητὴρ ἐτύχησε βαλών, ὑπέλυσε δὲ γυῖα·
Ὣς ἐπὶ σοὶ Μελάνιππε θόρ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης,
Τεύχεα συλήσων. Ἀλλ' οὐ λάθεν Ἕκτορα δῖον,
Ὅς ῥά οἱ ἀντίος ἦλθε θέων ἀνὰ δηϊοτῆτα·
Ἀντίλοχος δ' οὐ μεῖνε, θοός περ ἐὼν πολεμιστής,
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἔτρεσε, θηρὶ κακὸν ῥέξαντι ἐοικώς,
Ὅστε κύνα κτείνας ἢ βουκόλον ἀμφὶ βόεσσι,
Φεύγει πρίν περ ὅμιλον ἀολλισθήμεναι ἀνδρῶν.
Ὣς τρέσε Νεστορίδης· ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
Ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
Στῆ δὲ μεταστρεφθείς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.
Τρῶες δὲ, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισι,
Νηυσὶν ἐπεσσεύοντο· Διὸς δ' ἐτέλειον ἐφετμάς,
Ὅς σφισιν αἰὲν ἔγειρε μένος μέγα, θέλγε δὲ θυμὸν
Ἀργείων, καὶ κῦδος ἀπαίνυτο· τοὺς δ' ὀρόθυνεν.
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι
Πριαμίδῃ, ἵνα νηυσὶ κορωνίσι θεσπιδαὲς πῦρ
Ἐμβάλῃ ἀκάματον· Θέτιδος δ' ἐξαίσιον ἀρὴν
Πᾶσαν ἐπικρήνειε. τὸ γὰρ μένε μητίετα Ζεύς,
Νηὸς καιομένης σέλας ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι·
Ἐκ γὰρ δὴ τοῦ ἔμελλε παλίωξιν παρὰ νηῶν
Θησέμεναι Τρώων, Δαναοῖσι δὲ κῦδος ὀρέξαι.
Τὰ φρονέων, νήεσσιν ἔπι γλαφυρῇσιν ἔγειρεν
Ἕκτορα Πριαμίδην, μάλα περ μεμαῶτα καὶ αὐτόν.

Antilochus autem irruit, canis tanquam, qui in hinnulum
Vulneratum accurrit, quem è cubili exilientem
Venator assequitur jaculatus, solvitque membra:
Sic in te Menalippe insiliit Antilochus prælio infractus,
Arma detracturus. Sed non latuit Hectorem nobilem,
Qui ei obvius venit currens per prælium:
Antilochus autem non mansit, impiger licet existens bellator,
Sed is fugit quidem, feræ quæ malum patravit similis,
Quæ canem ubi-interfecerit vel bubulcum de bobus *pugnantem*,
Fugit antequàm multitudo congregetur virorum.
Sic fugit Nestorides: in eum verò Trojanique & Hector
Clamore ingenti tela luctuosa fundebant.
Stetit autem conversus, postquam venit ad agmen sociorum.
Trojani autem, leonibus similes cruda-vorantibus,
In naves ruebant: Jovis autem perficiebant mandata,
Qui eis semper excitabat robur magnum, emolliebatque animos
Argivorum,& gloriam auferebat: horum autem excitabat animos.
Hectori enim ejus animus volebat gloriam præbere
Priamidæ, ut navibus nigris immanè-ardentem ignem
Injiceret indefessum: Thetidis autem iniquam supplicationem
Totam perficeret. Hoc enim expectabat providus Jupiter,
Navis ardentis splendorem oculis ut videret:
Ex illo enim jam erat vice-versâ-insecutionem à navibus
Facturus Trojanorum, Danaisque gloriam præbiturus.
Hæc cogitans, naves in cavas suscitabat
Hectorem Priamidem, perquàm ardentem etiam per se.

---

579. Νεβρῷ.] Νεογνῷ ἐλάφῳ.
580. Ἐξ εὐνῆφιν.] Ἐκ τῆς κοίτης. Θορόντα.] Ὁρμῶντα.
581. Ἐτύχησε.] Κατεστοχάσατο.
586. Ἔτρεσε.] Μετὰ δέους ἔφυγεν.
588. Ἀολλισθήμεναι.] Συναθροισθῆναι.
590. Χέοντο.] Ἔχεον, ἑτοίμως ἔπεμπον.
592. Λείουσι.] Λέουσιν.
593. Ἐπεσσεύοντο.] Ἐφώρμησαν.
594. Θέλγε.] Ἐγοήτευσεν. ἠπάτα καὶ παρῃτεῖτο τὴν τοῦ ἀμύνασθαι δύναμιν.
595. Ἀπαίνυτο.] Ἀφῃρεῖτο.
596. Ὀρέξαι.] Δοῦναι, παρασχεῖν.
597. Θεσπιδαές.] Τὸ ὑπὸ θεῶν ἀναπτόμενον θεῖον.
598. Ἐξαίσιον.] Παρὰ τὸ καθῆκον γινομένην μεγάλην. ἢ, οὐκ ἀγαθήν. Ἀρήν.] Ἱκεσίαν, εὐχήν. Ὅτε δὲ, βλάβην.
599. Ἐπικρήνειεν.] Ἐπιτελέσειε.
600. Σέλας.] Λαμπηδόνα.

605. Μαί-

Μαίνετο δ' ὡς ὅτ' Ἄρης ἐγχέσπαλος, ἢ ὀλοὸν πῦρ
Οὔρεσι μαίνηται βαθέης ἐνὶ τάρφεσιν ὕλης·
Ἀφλοισμὸς δὲ περὶ στόμα γίνετο, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Λαμπέσθην βλοσυρῇσιν ὑπ' ὀφρύσι· ἀμφὶ δὲ πήληξ
Σμερδαλέον κροτάφοισι τινάσσετο μαρναμένοιο
Ἕκτορος. αὐτὸς γάρ οἱ ἀπ' αἰθέρος ἦεν ἀμύντωρ
Ζεὺς, ὅς μιν πλεόνεσσι μετ' ἀνδράσι μοῦνον ἐόντα
Τίμα καὶ κύδαινε. μινυνθάδιος γὰρ ἔμελλεν
Ἔσσεσθ'· ἤδη γάρ οἱ ἐπώρνυε μόρσιμον ἦμαρ
Παλλὰς Ἀθηναίη ὑπὸ Πηλείδαο βίηφι·
Καί ῥ' ἔθελεν ῥῆξαι στίχας ἀνδρῶν, πειρητίζων
Ἧ δὴ πλεῖστον ὅμιλον ὅρα καὶ τεύχε' ἄριστα·
Ἀλλ' οὐδ' ὡς δύνατο ῥῆξαι, μάλα περ μενεαίνων.
Ἴσχον γὰρ πυργηδὸν ἀρηρότες, ἠΰτε πέτρη
Ἠλίβατος, μεγάλη, πολιῆς ἁλὸς ἐγγὺς ἐοῦσα,
Ἥτε μένει λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα,
Κύματά τε τροφόεντα, τά τε προσερεύγεται αὐτήν·
Ὣς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδὲ φέβοντο.
Αὐτὰρ ὁ λαμπόμενος πυρὶ πάντοθεν ἔνθορ' ὁμίλῳ·
Ἐν δ' ἔπεσ', ὡς ὅτε κῦμα θοῇ ἐν νηῒ πέσῃσι
Λάβρον ὑπαὶ νεφέων ἀνεμοτρεφές, ἡ δέ τε πᾶσα

Furebat autem veluti cùm Mars haſtam-vibrans, vel pernicioſus ignis
In montibus furit profundæ in denſis receſſibus ſylvæ:
Spuma autem circum os oriebatur, ei verò oculi
Fulgebant terribilibus ſub ſuperciliis: circum autem caſſis
Horrendum tempora quaſſabatur pugnantis
Hectoris. Ipſe enim ei ab æthere erat auxiliator
Jupiter, qui eum plures inter viros ſolum exiſtentem
Honore gloriaque extollebat. Brevis enim ævi erat
Futurus: jam enim in eum urgebat fatalem diem
Pallas Minerva ſub Pelidæ vi:
Et ſanè volebat perrumpere ordines virorum, tentans
Quò jam plurimam turbam videbat & arma optima:
Sed ne ſic quidem poterat perrumpere, perqu. licèt animo-incitato-cup.
Suſtinebant enim quadratis-ordinibus addenſatis-mutuò-nexi, veluti petra
Excelſa, magna, canum mare prope exiſtens,
Quæ ſuſtinet ſtridulorum ventorum celeres incurſiones,
Undaſque ingentes, quæ eructant in ipſam:
Sic Danai Trojanos ſuſtinebant firmiter, neque fugiebant.
At ille fulgens igne undique inſiliit turbæ:
Incidit autem, veluti cùm unda velocem in navem ingruerit
Rapidè è nubibus ventis-aucta, hæc autem tota

605. Μαίνετο.] Νῦν, σφοδρότερον ἐκινεῖτο, καὶ ἐνήργει ἐνθουσιαστικῶς. Ἐγχέσπαλος.] Πολεμικός. * τὸ ἔγχος πάλλων. * Ὀλοόν.] Ὀλέθριον.

606. Τάρφεσι.] Τοῖς πυκνώμασι. Τάρφεσιν ὕλης.] Οὐκ ἔστιν ἐπιθετικῶς ὡς ὀξέσιν, ἀλλ' ὡς βέλεσιν. ἂν δ' ἐπιθετικὸν ᾖ, ταρφέσιν ὡς ὀξέσιν. ταρφέσιν οἵοις.

607. Ἀφλοισμός.] Ὁ ἀφρισμός. κατ' Αἰτωλούς. Λαμβάνεται δὲ καὶ πεποιημένως ἐπὶ ἰδιώματος ὕδατος ἤχου.

608. Βλοσυρῇσι.] Καταπληκτικαῖς. Πήληξ.] Περικεφαλαία.

609. Τινάσσετο.] Ἐτινάσσετο, ἐσείετο.

613. Ἐπώρνυεν.] Ἐφώρμα. ἔπεμπε. Μόρσιμον.] Εἱμαρμένον.

616. Ἧ δή.] Ὅπου δή.

618. Ἴσχον.] Ἐπεῖχον, ἐκώλυον. Πυργηδόν.] Πυκνῶς, ἀσφαλῶς, ἐν τάξει καὶ σχήματι πύργου.

621. Τροφόεντα.] Εὐτραφῆ, μεγάλα, καὶ ηὐξημένα. Προσερεύγεται.] Μετὰ ἤχου φέρεται, προσέρεισι. Κυρίως δὲ ἐπὶ ὕδατος τίθεται ἡ λέξις.

623. Λαμπόμενος πυρί.] Ὑπὸ τῶν ὅπλων λαμπόμενος.

624. Πέσῃσιν.] Ἐμπέσῃ.

625. Λάβρον.] Ἀθρόον. Συνεχές. πολύ. Ὑπαὶ νεφέων.] Ἀντὶ τοῦ, ἐκ νεφῶν. Ἀνεμοτρεφές.] Ὑπὸ ἀνέμου ηὐξημένον. ὑψηλόν. Ὅτ' ἂν δὲ τὸ Ἀγαμέμνονος * ἔγχος * ἀνεμοτρεφές φησιν, ὥσπερ ἐν τῇ Λ, * κεῖται * ἀντὶ ἰσχυρόν. Τὰ γὰρ ὑπαίθρια καὶ κατασκιαζόμενα τῶν δένδρων, εὔγλυφῆ μὲν καὶ λεῖον τὸ ὄρπηκα ποιεῖ, ἀσθενῆ δὲ καὶ μαλακὸν καὶ ἀγύμναστον ἀναδίδωσιν. Οἷς δὲ προσπίπτει τραχὺς ἀὴρ καὶ ἀνεμώδης, ταῦτα, τοῖς τῶν ἀνέμων τριβόμενα πνοαῖς, εὔτονον καὶ δύσθραυστον ἔχει τὴν στερρότητα. ὥς φησι Πλούταρχος ἐν Μελέταις Ὁμηρικαῖς. Ἡ δέ τε πᾶσα Ἄχνη ὑπεκρύφθη.] Ἡ ναῦς δηλονότι ὑπὸ τῆς ἄχνης ἐσκεπάσθη. Ἄχνη δὲ τὸ ἀφρῶδες καὶ χορτῶδες τῆς θαλάσσης ἀπόβλημα.

Ἄχνῃ ὑπεκρύφθη, ἀνέμοιο δὲ δεινὸς ἀήτης
Ἱστίῳ ἐμβρέμεται· τρομέουσι δέ τε φρένα ναῦται
Δειδιότες· τυτθὸν γὰρ ὑπ' ἐκ θανάτοιο φέρονται·
Ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ὅ γ', ὥστε λέων ὀλοόφρων βουσὶν ἐπελθών,
Αἵ ῥά τ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο νέμονται
Μυρίαι, ἐν δέ τε τῇσι νομεὺς οὔπω σάφα εἰδὼς
Θηρὶ μαχέσασθαι ἕλικος βοὸς ἀμφὶ φονῇσιν,
Ἤτοι ὁ μὲν πρώτῃσι καὶ ὑστατίῃσι βόεσσιν
Αἰὲν ὁμοστιχάει, ὁ δέ τ' ἐν μέσσῃσιν ὀρούσας
Βοῦν ἔδει, αἱ δέ τε πᾶσαι ὑπέτρεσαν· ὣς τότ' Ἀχαιοὶ
Θεσπεσίως ἐφόβηθεν ὑφ' Ἕκτορι καὶ Διὶ πατρὶ
Πάντες· ὁ δ' οἶον ἔπεφνε Μυκηναῖον Περιφήτην
Κοπρῆος φίλον υἱόν, ὃς Εὐρυσθῆος ἄνακτος
Ἀγγελίης οἴχνεσκε βίῃ Ἡρακληείῃ·
Τοῦ γένετ' ἐκ πατρὸς πολὺ χείρονος υἱὸς ἀμείνων
Παντοίας ἀρετάς, ἠμὲν πόδας, ἠδὲ μάχεσθαι,
Καὶ νόον ἐν πρώτοισι Μυκηναίων ἐτέτυκτο.
Ὅς ῥα τόθ' Ἕκτορι κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυάλιξε·
Στρεφθεὶς γὰρ μετόπισθεν, ὑπ' ἀσπίδος ἄντυγι πάλτο,
Τὴν αὐτὸς φορέεσκε, ποδηνεκὲς ἕρκος ἀκόντων,
Τῇ ὅγ' ἐνιβλαφθείς, πέσεν ὕπτιος· ἀμφὶ δὲ πήληξ

Spumâ operta est, venti verò gravis flatus
In velo fremit: trepidant autem animo & nautæ
Timentes: tantillo enim spatio è mediâ jam morte auferuntur:
Sic scindebatur animus in pectoribus Achivorum.
Sed is, tanquam leo infestus bobus superveniens,
Quæ in irriguo loco paludis magnæ pascuntur
Infinitæ, inter eas autem pastor haud rectè sciens
Cum ferâ pugnare nigræ bovis cædem defendens,
Hic quidem cum primis aut postremis bobus
Usque simul-graditur, ille verò in medias insiliens
Bovem vorat, hæ verò omnes illius-metu-fugiunt: sic tunc Achivi
Divinitus in-fugam-conjecti-sunt ab Hectore & Jove patre
Omnes: hic autem solum occidit Mycenæum Periphetem
Coprei dilectum filium, qui Eurysthei regis
Nuncius ibat ad vim Herculeam:
Hoc genitus erat ex patre multò deteriore filius melior
Omnigenis virtutibus, & pedibus, & pugnando,
Et prudentiâ inter primos Mycenæorum fuit.
Qui tunc Hectori gloriam superiorem præbuit:
Conversus enim retrò, in scuti extremam-oram offendit,
Quod ipse gestabat, talare septum jaculorum,
Ei hic impeditus, cecidit supinus: cassis autem

626. Δεινὸς ἀήτης.] Χαλεπὸν ἀνέμου πνεῦμα.

627. Ἐμβρέμεται.] Ἐνηχεῖ, πνεῖ.

628. Τυτθὸν γὰρ ὑπ' ἐκ θανάτοιο φέρονται.] Βραχὺ γάρ ἐστι τὸ διεῖργον αὐτοὺς τοῦ θανάτου διάστημα. ὅ ἐστι, παρ' ὀλίγον θνήσκουσιν, ἐγγὺς ὄντες τοῦ θανάτου.

629. Ἐδαΐζετο.] Διεμερίζετο, ἐκόπτετο.

630. Ὀλοόφρων.] Ὀλέθρια καὶ δεινὰ φρονῶν.

631. Ἕλεος.] Ἕλους. ὅ ἐστι, συμφύτου καὶ ὑγροῦ τόπου. Ἐν εἱαμενῇ.] Ἐν καθύγρῳ καὶ ποώδει χωρίῳ.

633. Ἕλικος βοὸς ἀμφὶ φονῆσι.] Περὶ ἀναιρημένης βοός. Ἤ, ὑπὲρ τοῦ μὴ ἀναιρεθῆναι. Ἕλικος δέ, ἤτοι μελαίνης, ἢ ἑλικοειδῆ κέρατα ἐχούσης, ἢ τῆς ἐν ἕλει τεθραμμένης.

634. Ἤτοι ὁ μὲν πρώτῃσι καὶ ὑστατίῃσιν.] Ἐν πρώταις καὶ ὑστάταις. Ὁ δέ, καί, σύνδεσμος, ἀντὶ τοῦ, ἤ, διαζευκτικοῦ, κεῖται. Ὅπερ ἄμεινον. ἵν' ᾖ ταῖς πρώταις καὶ ὑστάταις.

635. Ὁμοστιχάει.] Ἅμα πορεύεται, συμπαρακολουθεῖ.

636. Ἔδει.] Ἐσθίει. Ὑπέτρεσαν.] Ὑπὸ δέους ἔφυγον.

637. Θεσπεσίως.] Θείως.

639. Κοπρῆος.] Κοπρέως. Οὗτος δὲ ὁ Κοπρεὺς ἦν κῆρυξ Εὐρυσθέως τοῦ τῶν Ἀργείων βασιλέως, ὃς τὰς παρ' ἐκείνου ἐντολὰς ἔλεγε τῷ Ἡρακλεῖ, τῶν ἄθλων ἕνεκα ἔξωθεν τῆς πόλεως μένοντι. Δεδιὼς γὰρ αὐτὸν ὁ Εὐρυσθεύς, οὐκ εἴα ἔνδον εἰσελθεῖν.

640. Ἀγγελίης.] Ἀγγελίας, ἄγγελος. Οἴχνεσκε.] Παρεγίνετο, ἐπορεύετο.

642. Παντοίας.] Παντοδαπάς.

645. Ἐν ἀσπίδος ἄντυγι πάλτο.] Ἐνήλλατο καὶ ἐνεπλάκει τῷ ἔξωθεν τῆς ἀσπίδος κύκλῳ.

646. Ποδηνεκές.] Μέχρι τῶν ποδῶν διϊκνουμένην. μεγάλην.

653. Εἰ-

Σμερδαλέον κονάβησε περὶ κροτάφοισι πεσόντος.
Ἕκτωρ δ' ὀξὺ νόησε, θέων δέ οἱ ἄγχι παρέστη,
Στήθει δ' ἐν δόρυ πῆξε, φίλων δέ μιν ἐγγὺς ἑταίρων
Κτεῖν'. οἱ δ' οὐκ ἐδύναντο καὶ ἀχνύμενοί περ ἑταίρου,
Χραισμεῖν· αὐτοὶ γὰρ μάλ' ἐδείδισαν Ἕκτορα δῖον.
Εἴσωποὶ δ' ἐγένοντο νεῶν, περὶ δ' ἔσχεθον ἄκραι
Νῆες ὅσαι πρῶται εἰρύατο· τοὶ δ' ἐπέχυντο.
Ἀργεῖοι δὲ νεῶν μὲν ἐχώρησαν καὶ ἀνάγκῃ
Τῶν προτέρων, αὐτοῦ δὲ παρὰ κλισίῃσιν ἔμειναν
Ἀθρόοι, οὐδ' ἐκέδασθεν ἀνὰ στρατόν. ἴσχε γὰρ αἰδὼς
Καὶ δέος· ἀζηχὲς γὰρ ὁμόκλεον ἀλλήλοισι.
Νέστωρ δ' αὖτε μάλιστα Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
Λίσσεθ' ὑπὲρ τοκέων γουνούμενος ἄνδρα ἕκαστον,
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐστὲ, καὶ αἰδῶ θέσθ' ἐνὶ θυμῷ
Ἄλλων ἀνθρώπων· ἐπὶ δὲ μνήσασθε ἕκαστος
Παίδων, ἠδ' ἀλόχων, καὶ κτήσιος, ἠδὲ τοκήων,
Ἠμὲν ὅτεῳ ζώουσι καὶ ᾧ κατατεθνήκασι.
Τῶν ὕπερ ἐνθάδ' ἐγὼ γουνάζομαι οὐ παρεόντων,
Ἑστάμεναι κρατερῶς, μηδὲ τρωπᾶσθαι φόβονδε.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου·
Τοῖσι δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν νέφος ἀχλύος ὦσεν Ἀθήνη
Θεσπέσιον· μάλα δέ σφι φόως γένετ' ἀμφοτέρωθεν,
Ἠμὲν πρὸς νηῶν καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο.
Ἕκτορα δ' ἐφράσσαντο βοὴν ἀγαθὸν καὶ ἑταίρους,
Ἠμὲν ὅσοι μετόπισθεν ἀφέστασαν οὐδ' ἐμάχοντο,
Ἠδ' ὅσσοι παρὰ νηυσὶ μάχην ἐμάχοντο θοῇσιν·

Terribiliter circumsonuit circa tempora prolapsi.
Hector autem citò animadvertit, currensque ei propè astitit,
Pectori verò hastam infixit, amicosque ipsum prope socios
Interfecit. Illi autem non poterant tristes licet ob socium,
Opitulari: ipsi enim valdè timebant Hectorem nobilem.
Intra naves autem recesserunt, circumq; eos sepserunt extremæ proræ
Navium quæ in-anteriorem-partem subductæ erant: illi v. infundebantur.
Argivi autem à navibus quidem cesserunt etiam necessitate
Prioribus, illic autem ad tentoria manserunt
Frequentes, nec dissipabantur per castra. Retinebat enim pudor
Et metus: perpetuò enim vociferantes-hortabantur invicem.
Nestor verò maximè Gerenius, custos Achivorum,
Obtestabatur per parentes supplicans viro cuique,
O amici, viri estote, reveremini animo
Alios homines: & recordamini quisque
Filiorum, & uxorum, & possessionis, & parentum,
Et cui vivunt, & cui mortui sunt.
Hos per hîc ego supplico non præsentes,
Ut-stetis fortiter, neque vertamini in-fugam.
Sic fatus, accendit robur & animum cujusque:
Illis autem ab oculis nubem caliginis removit Minerva
Divinitus-immissam: clara autem ipsis lux facta est utrinque,
Et-ex parte navium & omnibus-æquè-gravis prælii.
Hectorem autem conspexerunt pugnâ-strenuum & socios,
Tum quotquot à-tergo abstiterant, neque pugnabant,
Tum quotquot ad naves pugnam pugnabant veloces:

---

653. Εἴσωποὶ δ' ἐγένοντο νεῶν.] Ἐν ὄψει τὰς ναῦς ἔβλεπον. ὅ ἐστιν, εἰσῆλθον εἰς αὐτάς. τουτέστιν, ὑπὸ τὴν στέγην αὐτῶν ἐγένοντο, Περὶ δ' ἔσχεθον.] Περιεῖχον, περιεκάλυπτον. Ἄκραι.] Αἱ πρῶραι.
654. Ἐπέχυντο.] Ἐπηνέχθησαν.
655. Ἐχώρησαν.] Ὑπεχώρησαν.
656. Προτέρων.] Τῶν πρώτων καὶ ἄκρων.
657. Ἐκέδασθεν.] Ἐχωρίσθησαν, ἐσκορπίσθησαν. Αἰδώς.] Αἰσχύνη.
658. Ἀζηχές.] Ἀδιάλειπτον. Ὁμόκλεον.] Ἠπείλουν, παρεκελεύοντο.
659. Οὖρος.] Νῶ, φύλαξ.
660. Γουνούμενος.] Ἱκετεύων.
663. Κτήσιος.] Κτήσεως.
664. Ὅτεῳ.] Ὧ τινι.
665. Οὐ παρεόντων.] Οὐ παρόντων.
666. Τρωπᾶσθαι.] Τρέπεσθαι.
668. Ἀχλύος.] Σκοτίας.
670. Ὁμοιΐου.] Τοῦ ὁμοίως πᾶσιν ἐπιόντος, χαλεποῦ.
671. Ἐφράσσαντο.] Ἐθεάσαντο.

Οὐδ' ἄρ' ἔτ' Αἴαντι μεγαλήτορι ἥνδανε θυμῷ
Ἑστάμεν ἔνθά περ ἄλλοι ἐφέστασαν υἷες Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ὅγε νηῶν ἴκρι' ἐπῴχετο μακρὰ βιβάσθων.
Νώμα δὲ ξυστὸν μέγα ναύμαχον ἐν παλάμῃσι,
Κολλητὸν βλήτροισι, δυωκαιεικοσίπηχυ.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἵπποισι κελητίζειν εὖ εἰδὼς,
Ὅστ' ἐπεὶ ἐκ πολέων πίσυρας συναγείρεται ἵππους,
Σεύας ἐκ πεδίοιο μέγα προτὶ ἄστυ διώκει
Λαοφόρον καθ' ὁδὸν, πολέες τέ ἑ θηήσαντο
Ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δ' ἔμπεδον ἀσφαλὲς αἰεὶ
Θρώσκων, ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον ἀμείβεται, οἱ δὲ πέτονται·
Ὣς Αἴας ἐπὶ πολλὰ θοάων ἴκρια νηῶν
Φοίτα μακρὰ βιβὰς, φωνὴ δέ οἱ αἰθέρ' ἵκανεν·
Αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοόων Δαναοῖσι κέλευε
Νηυσί τε καὶ κλισίῃσιν ἀμυνέμεν. οὐδὲ μὲν Ἕκτωρ
Μίμνεν ἐνὶ Τρώων ὁμάδῳ πύκα θωρηκτάων,
Ἀλλ' ὥστ' ὀρνίθων πετεηνῶν αἰετὸς αἴθων
Ἔθνος ἐφορμᾶται ποταμὸν πάρα βοσκομενάων
Χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων·
Ὣς Ἕκτωρ ἴθυσε νεὸς κυανοπρῴροιο
Ἀντίος ἀΐξας· τὸν δὲ Ζεὺς ὦσεν ὄπισθε
Χειρὶ μάλα μεγάλῃ, ὤτρυνε δὲ λαὸν ἅμ' αὐτῷ.
Αὖτις δὲ δριμεῖα μάχη παρὰ νηυσὶν ἐτύχθη·
Φαίης κ' ἀκμῆτας καὶ ἀτειρέας ἀλλήλοισιν
Ἄντεσθ' ἐν πολέμῳ· ὡς ἐσσυμένως ἐμάχοντο.

Neque verò ne adhuc quidem Ajaci magnanimo placuit mente
Stare ubi alii consistebant filii Achivorum.
Sed hic navium obibat tabulata-excelsa-in-puppibus longè gradiens.
Versabat autem contum magnum navalem in manibus,
Compactum annulis-ferreis, duorum & viginti cubitorum.
Ut verò quum vir equis desultoriis uti peritus,
Qui postquam ex multis quatuor conjunxit equos,
Agitans ex campo magnam ad urbem urget
Publicam per viam, multique eum admirantes-spectant
Viri & mulieres: hic autem firmiter sine-lapsu assiduè
Saliens, aliàs in alium alternat, illi autem volant:
Sic Ajax multa velocium tabulata-excelsa-in-puppibus navium
Obibat longè-gradiens, vox autem ejus ad æthera perveniebat:
Semper enim terribiliter clamans Danaos hortabatur
Navesque & tentoria defendere. At neque Hector
Manebat in Trojanorum turbâ benè armatorum,
Sed sicut avium volucrium aquila nigra
Gentem invadit fluvium juxta pascentium
Anserum, vel gruum, vel cygnorum longa-colla-habentium:
Sic Hector: impetu-ferebatur-rectà in navem prorâ-cæruleam
In adversum prorumpens: eum verò Jupiter impellebat à tergo
Manu valdè magnâ, concitabatque populum cum ipso.
Iterum verò acris pugna ad naves facta est:
Dixisses certè indefessos & indomitos inter-se
Occurrere in prælio: tanto impetu pugnabant.

676. Ἴκρια.] Τὰ καταστρώματα τῶν νεῶν. Τὰ σανιδώματα. Βιβάσθων.] Βαίνων.

677. Νώμα.] Νωμᾷ, διέφερεν, ἐκίνει. Ξυστόν.] Ἐξυσμένον.

678. Κολλητόν.] Κεκολλημένον. Βλήτροισι.] Τοῖς κατὰ τὰς ἁρμονίας γόμφοις, τοῖς ἐπιούροις.

679. Κελητίζειν.] Ἵππον κέλητα ἐλαύνειν. Κέλης, ὁ μονάμπυξ, παρὰ τὸ κέλλειν, τὸ βαδίζειν. Ὅθεν καὶ κέλαδος. Ἐπεὶ τὸ παλαιὸν, ὡς ἐπίπαν τοῖς ἅρμασιν ἐχρῶντο.

680. Πίσυρας.] Τέσσαρας. Συναγείρεται.] Συλλέγεται.

681. Σεύας.] Ὁρμήσας.

682. Λαοφόρον.] Λεωφόρον. δι' ἧς ὁ λεὼς ἔρχεται, ὅ ἐστιν, ὁ ὄχλος. Θηήσαντο.] Μετὰ θαύματος εἶδον.

684. Ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον ἀμείβεται.] Ἐν μέρει ἐπέρχεται. ὅ ἐστιν, ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον μεθιζάνει.

687. Σμερδνόν.] Φοβερόν.

689. Ὁμάδῳ.] Θορύβῳ, πλήθει.

690. Αἴθων.] Διάπυρος, ὀξύς. ἢ, σφοδρὸς κατὰ τὴν πτῆσιν. Μέλας.

691. Ἔθνος.] Πλῆθος.

693. Κυανοπρῴροιο.] Κυανῷ τὴν πρῷραν κεχρισμένην.

695. Χειρί.] Δυνάμει.

696. Δριμεῖα.] Ὀξεῖα, θερμή.

697. Ἀκμῆτας.] Μὴ κεκοπωμένους, ἀπόνους. Ἀτειρέας.] Ἀκαταπονήτους.

698. Ἄντεσθαι.] Συμβαλεῖν, ἀπαντῆσαι.

Τοῖσι δὲ μαρναμένοισιν ὅδ' ἦν νόος· ἤτοι Ἀχαιοὶ
Οὐκ ἔφασαν φεύξεσθαι ὑπ' ἐκ κακοῦ, ἀλλ' ὀλέεσθαι.
Τρωσὶν δ' ἔλπετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἑκάστου
Νῆας ἐνιπρήσειν, κτενέειν θ' ἥρωας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν τὰ φρονέοντες ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν·
Ἕκτωρ δὲ πρύμνης νεὸς ἥψατο ποντοπόροιο,
Καλῆς, ὠκυάλου, ἣ Πρωτεσίλαον ἔνεικεν
Ἐς Τροίην, οὐδ' αὖτις ἀπήγαγε πατρίδα γαῖαν·
Τοῦ περ δὴ περὶ νηὸς Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
Δῄουν ἀλλήλους αὐτοσχεδόν. οὐδ' ἄρα τοίγε
Τόξων ἀϊκὰς ἀμφὶς μένον οὐδέ τ' ἀκόντων,
Ἀλλ' οἵγ' ἐγγύθεν ἱστάμενοι ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
Ὀξέσι δὴ πελέκεσσι καὶ ἀξίνῃσι μάχοντο,
Καὶ ξίφεσιν μεγάλοισι, καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
Πολλὰ δὲ φάσγανα καλὰ μελάνδετα, κωπήεντα,
Ἄλλα μὲν ἐκ χειρῶν χαμάδις πέσον, ἄλλα δ' ἀπ' ὤμων
Ἀνδρῶν μαρναμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα μέλαινα.
Ἕκτωρ δὲ πρύμνηθεν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει,
Ἄφλαστον μετὰ χερσὶν ἔχων· Τρωσὶν δ' ἐκέλευεν,
Οἴσετε πῦρ, ἅμα δ' αὐτοὶ ἀολλέες ὄρνυτ' ἀϋτήν.
Νῦν ἡμῖν πάντων Ζεὺς ἄξιον ἦμαρ ἔδωκε
Νῆας ἑλεῖν, αἳ δεῦρο θεῶν ἀέκητι μολοῦσαι,
Ἡμῖν πήματα πολλὰ θέσαν, κακότητι γερόντων,
Οἵ μ' ἐθέλοντα μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν,
Αὐτόν τ' ἰσχανάασκον, ἐρητύοντό τε λαόν.
Ἀλλ' εἰ δή ῥα τότ' ἔβλαπτε φρένας εὐρύοπα Ζεὺς
Ἡμετέρας, νῦν αὐτὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα μᾶλλον ἐπ' Ἀργείοισιν ὄρουσαν.

His autem pugnantibus hic erat animus: Achivi quidem
Non putabant se evasuros è clade, sed perituros.
Trojanis autem credebat animus in pectoribus cujusque
Naves incensuros esse se, occisurosque heroas Achivos.
Hi quidem his animis instabant sibi-invicem:
Hector autem puppim navis prehendit pontum-transeuntis,
Pulchræ, velocis, quæ Protesilaum advexerat
Ad Trojam, neque retrò reduxit in patriam terram:
Hujus jam de nave Achivique Trojanique
Occidebant alii-alios cominus. Neque sanè ii
Sagittarum impetus eminùs excipiebant neque jaculorum,
Sed cominùs stantes unum animum habentes,
Acutis jam securibus & bipennibus pugnabant,
Et ensibus magnis, & hastis utrinque-acutis.
Multi verò gladii pulchri nigris-illigati-manubriis, capulis-magnis,
Alii quidem è manibus in-terram cadebant, alii verò ab humeris
Virorum pugnantium: fluebat autem sanguine terra nigra.
Hector autem puppi *navem* postquam prehenderat, non dimittebat,
Aplustre manibus tenens: Trojanis autem imperabat,
Ferte ignem, simul & ipsi conferti excitate pugnam.
Nunc nobis omnia *mala* Jupiter quæ compenset diem dedit
Ut naves capiamus, quæ huc diis invitis profectæ,
Nobis clades multas fecerunt, ignaviâ seniorum,
Qui me volentem pugnare ad puppes navium,
Ipsumque detinebant, inhibebantque exercitum.
Verum si tum lædebat mentes latè-sonans Jupiter,
Nostras, nunc ipse impellit & jubet.
Sic dixit. Illi verò acriùs in Argivos saliebant:

---

705. Ὠκυάλου.] Τῆς ταχέως πλεούσης. Ἐζήτηται δὲ, διὰ ποίαν αἰτίαν μόνην τὴν Πρωτεσιλάου παρέδωκε ναῦν καιομένην. Ῥητέον, ὅτι ἠδέσθη τινὸς τῶν ζώντων ἐμπρῆσαι, μή πως ἀνανδρείαν αὐτοῦ τις δόξῃ καταγινώσκειν.

709. Ἀϊκάς.] Διώξεις. ὁρμάς. Ἀμφὶς μένον.] Ἀντὶ τοῦ, περιέμενον.

713. Μελάνδετα.] Σιδηρόδετα, ἢ μέλαινας λαβὰς ἔχοντα. Ἔστι γὰρ ἡ λαβὴ δεσμός τις τοῦ ξίφους.

717. Ἄφλαστον.] Τὸ λεγόμενον ἀκροστόλιον τῆς νεὼς πρύμνης. Καὶ εἴρηται κατ' ἀντίφρασιν· εὔθλαστον γάρ ἐστι.

719. Νῦν ἡμῖν πάντων Ζεὺς ἄξιον ἦμαρ ἔδωκε.] Νῦν ἀντὶ τοῦ, πάντων τῶν πολεμηθέντων εἰς ἡμᾶς ἀξίαν ἀμοιβὴν παρέχειν ἡμῖν ὁ Ζεὺς θεὸς τὸ ἑλεῖν τὰς ναῦς.

723. Ἰσχανάασκον.] Κατεῖχον, ἐκώλυον. Ἐρητύοντο.] Κατείχοντο.

727. Βιά-

Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε, (βιάζετο γὰρ βελέεσσιν)
Ἀλλ' ἀνεχάζετο τυτθὸν, ὀϊόμενος θανέεσθαι,
Θρῆνυν ἐφ' ἑπταπόδην, λίπε δ' ἴκρια νηὸς ἐΐσης·
Ἔνθ' ἄρ' ὅγ' εἱστήκει δεδοκημένος· ἔγχεϊ δ' αἰεὶ
Τρῶας ἄμυνε νεῶν, ὅστις φέροι ἀκάματον πῦρ·
Αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοόων, Δαναοῖσι κέλευεν,
Ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
Ἀνέρες ἐστὲ φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Ἠέ τινας φαμὲν εἶναι ἀοσσητῆρας ὀπίσσω;
Ἠέ τι τεῖχος ἄρειον ὅ κ' ἀνδράσι λοιγὸν ἀμύναι;
Οὐ μέν τι σχεδόν ἐστι πόλις πύργοις ἀραρυῖα,
Ἧ κ' ἀπαμυναίμεσθ', ἑτεραλκέα δῆμον ἔχοντες·
Ἀλλ' ἐν γὰρ Τρώων πεδίῳ πύκα θωρηκτάων,
Πόντῳ κεκλιμένοι, ἑκὰς ἥμεθα πατρίδος αἴης.
Τῷ ἐν χερσὶ φόως, οὐ μειλιχίῃ πολέμοιο.
Ἦ, καὶ μαιμώων ἔφεπ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι.
Ὅστις δὲ Τρώων κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ φέροιτο,
Σὺν πυρὶ κηλείῳ, χάριν Ἕκτορος ὀτρύναντος,
Τὸν δ' Αἴας οὔτασκε δεδεγμένος ὀξέϊ δουρί·
Δώδεκα δὲ προπάροιθε νεῶν αὐτοσχεδὸν οὖτα.

Ajax autem non amplius sustinuit, (obruebatur enim telis)
Sed recedebat paululum, putans se moriturum esse,
Transtrum-puppi-prox. ad septemped. liquit au. tabulata-pup. nav. æqualis:
Ibi ille stabat observans: hastâ autem assiduè
Trojanos arcebat à navibus, quicunque ferret indefessum ignem:
Semper autem horrendum clamans, Danaos hortabatur,
O amici heroes Danai, famuli Martis,
Viri estote amici, recordamini autem impetuosæ fortitudinis.
An aliquos putamus esse adjutores à tergo?
Aut aliquem murum firmiorem qui viris perniciem arceat?
Non quidem aliqua prope est urbs turribus munita,
Quâ nos defendamus, qui auxilietur populum habentes:
Sed in Trojanorum campo benè armatorum,
Ponto clausi, longè sedemus à patria terra.
Ideò in manibus salus, non in remissione pugnæ.
Dixit, & furens insectabatur hastâ acutâ.
Quicunque autem Trojanorum cavas ad naves ferretur,
Cum igne ardenti, in gratiam Hectoris concitantis,
Hunc Ajax percutiebat exceptum acutâ hastâ:
Duodecim autem ante naves cominus percussit.

---

727. Βιάζετο.] Καλεπονεῖτο.

728. Ὀϊόμενος.] Ὑπολαμβάνων.

729. Θρῆνυν.] Ὑποπόδιον. Βέλτιον δὲ, θρῆνυν καλεῖσθαι ὑπὸ Ὁμήρου τὰς καθέδρας τῶν ἐρετῶν. ἀναχωρῶν γὰρ ἀπὸ τῆς νεὼς τῶν καταστρωμάτων, ἐπὶ ταύτας ἀφικνεῖται. Τινὲς δὲ, τόπον τῆς νεὼς, βάσιν ἔχοντα, ἐφ' οὗ τὸν κυβερνήτην τοὺς πόδας τιθέναι, ὃ καὶ ἐδώλιον φασιν. Ἄλλοι δὲ, τὴν ὑποδεχομένην τὸν ἱστὸν τράπεζαν εἶπον. Οἱ δὲ, διαβάθραν ἀπὸ νηὸς ἐπὶ νῆα. Ἑπταπόδην.] Ἑπτὰ ποδῶν τὸ μέγεθος ἔχοντα.

730. Δεδοκημένος.] Ἐπιτηρῶν.

731. Ἄμυνεν.] Ἤμυνεν.

735. Ἀοσσητῆρας.] Βοηθούς.

338. Ἧ κ' ἀπαμυναίμεθα.] Δι' ἧς ἀμυνοίμεθα τοὺς πολεμίους. Ἑτεραλκέα δῆμον.] Δυνάμενον ὄχλον ἐν μέρει πρὸς τὰ καλεπείγοντα βοηθεῖν τοῖς καλεπονουμένοις.

740. Πόντῳ κεκλιμένοι.] Παρακεκλιμένοι τῇ θαλάσσῃ, περιεχόμενοι.

741. Τῷ ἐν χερσὶ φόως.] Διὸ ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν, καὶ τῷ μάχεσθαι, ἡ σωτηρία. οὐ γὰρ ἐν τῷ, μειλιχίους ἡμᾶς καὶ πρᾴους εἶναι τοῖς πολεμίοις. Ὅ ἐστιν· οὔτις περὶ τὸν πόλεμον φιλανθρωπινία. Τὸ δὲ ἑξῆς· οὐχ ἡ πρᾳοσύνεια πολέμου οἰκεία, ἀλλ' εἰρήνης. Ἢ ἐπὶ δοτικῆς πτώσεως· οὐκ ἐν τῷ πολεμεῖν πρᾳοτέρως, ἡ ἐπιφάνεια τῆς σωτηρίας, ἀλλ' ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν. Οὐ μειλιχίῃ πολέμοιο.] Ἀρίσταρχος κατὰ δοτικήν. ἵν' ᾖ ὁ λόγος· φῶς ἡμῖν ἐν ταῖς χερσίν ἐστιν, οὐκ ἐν τῇ μειλιχίᾳ τοῦ πολέμου. Ὁ δὲ Θρᾷξ φησίν· οὐκ ἔστιν ἡ πρᾳοσύνεια πολέμου, ἀλλ' εἰρήνης.

742. Μαιμώων.] Μανιωδῶς, ἀκαταλλάκτως. Ἔφεπεν.] Ἐπεδίωκεν. ἤ, ἐπήρχετο.

744. Κηλείῳ.] Καυστικῷ. Χάριν Ἕκτορος ὀτρύναντος.] Εἰς χάριν τοῦ Ἕκτορος παρορμῶντος.

745. Οὔτασκεν.] Ἐκ χειρὸς ἐτίτρωσκε. Δεδεγμένος.] Ἐκδεχόμενος, ἐπιτηρῶν.

746. Αὐτοσχεδὸν οὖτα.] Ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἐτίτρωσκεν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ Π.

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Πατρόκλῳ δεηθέντι Ἀχιλλεὺς τὴν ἑαυτοῦ πανοπλίαν ἐπιτρέπει ἀναλαβεῖν, καὶ τοὺς Μυρμιδόνας ἐξάγειν ἐπὶ τὸν πόλεμον· οἱ δὲ, ἐξελθόντες ἔτρεψαν τοὺς Τρῶας. Πάτροκλος δὲ Σαρπηδόνα τὸν Διὸς ἀναιρεῖ, τὸν παρήορον ἵππον τοῦ Ἀχιλλέως ἀνελόντα Πήδασον· ἔπειτα δὲ Πάτροκλον Ἕκτωρ ἀναιρεῖ πληγέντα πρότερον ὑπὸ Εὐφόρβου, Ἀπόλλωνος ἀφελομένου τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ.

Π. Πάτροκλον ἔπεφνεν ἀρήϊον Ἕκτορος αἰχμή.

Ὣς οἱ μὲν περὶ νηὸς ἐϋσσέλμοιο μάχοντο·
Πάτροκλος δ' Ἀχιλῆϊ παρίστατο ποιμένι λαῶν,
Δάκρυα θερμὰ χέων, ὥστε κρήνη μελάνυδρος,
Ἥτε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ.
Τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τίπτε δεδάκρυσαι Πατρόκλεις, ἠΰτε κούρη
Νηπίη; ἥθ' ἅμα μητρὶ θέουσ' ἀνελέσθαι ἀνώγει,
Εἱανοῦ ἁπτομένη, καί τ' ἐσσυμένην κατερύκει,
Δακρυόεσσα δέ μιν ποτιδέρκεται, ὄφρ' ἀνέληται.
Τῇ ἴκελος Πάτροκλε τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβεις·
Ἠέ τι Μυρμιδόνεσσι πιφαύσκεαι, ἢ ἐμοὶ αὐτῷ;
Ἠέ τιν' ἀγγελίην Φθίης ἐξέκλυες οἶος;
Ζώειν μὰν ἔτι φασὶ Μενοίτιον Ἄκτορος υἱόν,

SIC hi quidem de navi bonis-transtris-instructâ pugnabant:
Patroclus autem Achilli astabat pastori populorum,
Lacrimas calidas fundens, tanquam fons aquis-niger,
Qui ab excelsâ petrâ nigram fundit aquam.
Hunc autem intuitus miseratus est pedibus-celer nobilis Achilles,
Et ipsum edita-voce verbis alatis allocutus est,
Curnam lacrymaris Patrocle, tanquam puella
Parvula? quæ cum matre currens se suscipere flagitat,
Vestem apprehendens, & properantem detinet,
Lacrymabunda autem ipsam aspicit, dum se susceperit.
Huic similis Patrocle molles lacrymas effundis:
An aliquid Myrmydonibus nuncias, aut mihi ipsi?
An aliquem nuncium ex Phthiâ audivisti solus?
Vivere quidem adhuc aiunt Menœtium Actoris filium,

---

3. Θερμά.] Νεαρά, πρόσφατα. Χέων.] Καταστάζων. Μελάνυδρος.] Βαθεῖα, σκοτεινή. Τοῦ γὰρ μελαίνεσθαι αἴτιον τὸ βάθος. Τὰ δὲ ἐξ ἐπιπολῆς ὕδατα λευκά, καθότι πλέον τῶν τοῦ ἡλίου ἀκτῖσι καταυγάζεται.

4. Αἰγίλιπος.] Ὑψηλῆς. ἣν καὶ αἲξ ἀπολείπει διὰ τὸ πολὺ ὕψος. μάλιστα γὰρ ἡ αἲξ ἐν τοῖς κρημνοῖς βόσκεται. Δνοφερόν.] Μέλαν.

5. Ὤικτειρεν.] Ἠλέησε.

8. Νηπίη.] Μικρὰ κόρη. Θέουσα.] Τρέχουσα. Ἀνελέσθαι.] Ἀναλαβεῖν, βαστάσαι. Ἀνώγει.] Παρεκελεύετο, ἐθέλει.

9. Εἱανοῦ.] Τοῦ πέπλου. Πέπλος ὡς ἐπιπολὺ τὸ γυναικεῖον ἱμάτιον. τὸ δὲ ἀνδρεῖον, χιτών. Κατερύκει.] Κατέχει σπουδάζουσαν αὐτήν.

10. Ποτιδέρκεται.] Προσβλέπει.

11. Τέρεν.] Νέον, ὑγρόν. Εἴβεις.] Στάζεις, προχέεις.

12. Πιφαύσκεαι.] Ἐμφανίζεις, λέγεις.

14. Ζώειν μὰν ἔτι φασὶ Μενοίτιον.] Αἰακὸς, ὁ Διὸς καὶ Αἰγίνης, γήμας Ἐνδηΐδα τὴν Χείρωνος θυγατέρα, ἔσχε δύο παῖδας, Πηλέα, καὶ Τελαμῶνα. Μιγεὶς δὲ καὶ Ψαμμάθῃ τῇ Νηρέως, γεννᾷ Φῶκον. Τοῦτον Πηλεὺς ἀποκτείνας, ἔφυγεν εἰς Μαγνησίαν τῆς Θετταλίας πρὸς Χείρωνα. Τελαμὼν δὲ, ἐν τῷ λόχῳ τοῦ Καλυδωνίου συὸς ἀνελὼν ἀκουσίως καὶ αὐτὸς ἕνα τῶν συγκυνηγέντων, ἔφυγεν εἰς Σαλαμῖνα· καὶ γήμας Ἐρίβοιαν τὴν Ἀλκάθου ἐγέννησεν Αἴαντα. Μενοίτιος δὲ, ἀποικίσας εἰς Ὀποῦντα, Πάτροκλον ἐτέκνωσεν. Ὁ δὲ, ἀποκτείνας καὶ αὐτὸς ἀκουσίως

Ζώει δ' Αἰακίδης Πηλεὺς μετὰ Μυρμιδόνεσσι,
Τῶν κε μάλ' ἀμφοτέρων ἀκαχοίμεθα τεθνειώτων.
Ἠὲ σύ γ' Ἀργείων ὀλοφύρεαι, ὡς ὀλέκονται
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν, ὑπερβασίης ἕνεκα σφῆς;
Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὸν δὲ βαρυστενάχων προσέφης Πατρόκλεις ἱππεῦ,
Ὦ Ἀχιλεῦ Πηλέος υἱὲ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
Μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε.
Βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης·
Οὔτασται δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, ἠδ' Ἀγαμέμνων·
Βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ.
Τοὺς μέν τ' ἰητροὶ πολυφάρμακοι ἀμφιπένονται,
Ἕλκε' ἀκειόμενοι· σὺ δ' ἀμήχανος ἔπλευ Ἀχιλλεῦ.
Μὴ ἐμέ γ' οὖν οὗτός γε λάβοι χόλος, ὃν σὺ φυλάσσεις,
Αἰναρέτη· τίς σευ ἄλλος ὀνήσεται ὀψίγονός περ,
Αἴκε μὴ Ἀργείοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς;
Νηλεές· οὐκ ἄρα σοί γε πατὴρ ἦν ἱππότα Πηλεὺς,
Οὐδὲ Θέτις μήτηρ· γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα,
Πέτραι τ' ἠλίβατοι, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής.

Vivit & Æacides Peleus inter Myrmidonas,
Quorum sanè super alterutro tristaremur mortuo.
An tu Argivorum utique gratiâ luges, quòd ita pereunt
Naves ad cavas, injustitiam propter suam?
Eloquere, ne cela mente, ut sciamus ambo.
Hunc autem graviter-suspirans allocutus es Patrocle eques,
O Achille Pelei fili, multò fortissime Achivorum,
Ne indigneris: tam gravis enim dolor oppressit Achivos.
Illi enim jam omnes quicunque antè erant fortissimi,
In navibus jacent eminùs cominùsque vulnerati.
Eminùs quidem ille Tydides fortis Diomedes:
Cominus verò Ulysses hasta-inclytus, atque Agamemnon:
Percussus autem est & Eurypylus ad fœmur sagittâ.
Hos quidem medici multis-medicamẽtis-utentes curãdo-occupati-sunt,
Vulneribus medentes: tua verò ira inexpugnabilis est Achille.
Ne me unquam talis utique ceperit ira, qualem tu servas,
In-malum-fortis: quisnam à te alius juvabitur posthàc,
Si non ab Argivis indignum perniciem propulsaveris?
Immisericors: non tunc utique tibi pater erat eques Peleus,
Nec Thetis mater: sed cæruleum te peperit mare,
Excelsæque petræ, mens enim tibi est sæva.

σίως Ἀμφιδάμαντος παῖδα Κλησώνυμον, καὶ ἐπὶ τούτῳ φυγὼν εἰς Φθίαν πρὸς Πηλέα, κατὰ συγγένειαν ἐπέμφθη παρ' αὐτοῦ πρὸς Χείρωνα. Ὃς αὐτὸν μετ' Ἀχιλλέως ἀνέθρεψεν· Ἡ ἱστορία παρὰ Φιλοστεφάνῳ.

15. Αἰακίδης.] Αἰακοῦ υἱὸς Πηλεύς.

16. Τῶν κε μάλ' ἀμφοτέρων ἀκαχοίμεθα τεθνειώτων.] Ὑπὲρ ὧν ἀμφοτέρων λυπηθείημεν ἄν.

17. Ὀλοφύρεαι.] Ὀδύρῃ, οἰκτείρεις.

18. Σφῆς.] Τῆς ἰδίας.

22. Βεβίηκε.] Καταπεπόνηκε. βεβίασται.

23. Ἄριστοι.] Πρόμαχοι.

24. Κέαται.] Κεῖνται· ὅ ἐστιν, ἀργοί εἰσιν.

25. Βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης.] Ἀντὶ τοῦ, ἐκ βολῆς τέτρωται. Ἐζήτηται δὲ, πῶς Πάτροκλος, περὶ Μαχάονος μηδὲν εἰπὼν, κατάλογον ποιεῖται τῶν τετρωμένων. Καὶ ῥητέον, ὡς βεβαιοῖ τὴν Ἀχιλλέως πρόληψιν, ἵνα εἰς ἔλεον κινήσῃ παραλιπών. Λέγει δὲ περὶ ὧν μᾶλλον ἠγωνία.

26. Οὔτασται.] Ἐκ χειρὸς τέτρωται. Δουρικλυτός.] Ἔνδοξος περὶ τὸ δόρυ. πολεμικός.

28. Ἀμφιπένονται.] Περὶ αὐτὸν ἐνεργοῦσιν, ἀσχολοῦνται.

29. Ἕλκε' ἀκειόμενοι.] Θεραπεύοντες τὰ ἕλκη. Ἀμήχανος.] Ἀπερισμηχάνητος, ἀκαμπής. πρὸς ὃν οὐδὲν ἔστι μηχανήσασθαι. Ἔπλευ.] Ἐγένου.

31. Αἰναρέτη.] Ἐπὶ κακῷ τὴν ἀρετὴν κεκτημένε. Αἰνὸν γὰρ, τὸ κακόν. Σεῦ ὀνήσεται.] Ἐκ σοῦ ὄνησιν ἕξει. ὠφεληθήσεται. Ὀψίγονος.] Ὁ μετὰ πολὺν χρόνον ἐσόμενος. μεταγενέστερος.

33. Νηλεές.] Ἀνηλεέστατε, ὠμότατε.

34. Γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα.] Ἡ γλαυκοειδής. Τοῦτο δέ φησι διὰ τὸ τῆς θαλάσσης ἐπικίνδυνον, καὶ ἀνηλεές, καὶ τῶν πετρῶν τὸ σκληρόν.

35. Ἠλίβατοι.] Μεγάλαι, ὑψηλαί. Νόος.] Ἀντὶ τοῦ, ἡ ψυχή. Ἀπηνής.] Χαλεπός.

Εἰ δέ τινα φρεσὶ σῇσι θεοπροπίην ἀλεείνεις,
Καί τινά τοι πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
Ἀλλ' ἐμέ περ πρόες ὦχ', ἅμα δ' ἄλλον λαὸν ὄπασσον
Μυρμιδόνων, ἤν πού τι φόως Δαναοῖσι γένωμαι.
Δὸς δέ μοι ὤμοιιν τὰ σὰ τεύχεα θωρηχθῆναι,
Αἴκ' ἐμὲ σοὶ ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Τειρόμενοι. ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.
Ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀϋτῇ
Ὤσαιμεν προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Ὣς φάτο λισσόμενος μέγα νήπιος· ἦ γὰρ ἔμελλεν
Οἷ αὐτῷ θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα λιτέσθαι.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Ὤ μοι διογενὲς Πατρόκλεις, οἷον ἔειπες·
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι ἥντινα οἶδα,
Οὔτε τί μοι πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ·
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει,
Ὁππότε δὴ τὸν ὁμοῖον ἀνὴρ ἐθέλησιν ἀμέρσαι,
Καὶ γέρας ἂψ ἀφελέσθαι, ὅ, τε κράτεϊ προβεβήκῃ·
Αἰνὸν ἄχος τό μοι ἐστίν, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ.
Κούρην, ἣν ἄρα μοι γέρας ἔξελον υἷες Ἀχαιῶν,
Δουρὶ δ' ἐμῷ κτεάτισσα, πόλιν εὐτείχεα πέρσας,

Si vero aliquod mentibus tuis vaticinium vereris,
Et aliquod tibi à Jove dixit veneranda mater,
At me saltem mitte citò simulque cæteras copias præbe
Myrmidonum, si fortè quid lumen Danais fiam.
Da autem mihi humeris tua arma ut armer,
Si fortè me, te ob-similitudinem-credentes, abstinuerint pugnâ
Trojani, respiraverint autem Mavortii filii Achivorum
Afflicti *jam*. Exigua autem respiratio in pugnâ.
Facilè verò integri defessos viros *vel* clamore
Repulerimus ad urbem à navibus & tentoriis.
Sic dixit supplicans valdè demens: certè enim erat
Sibi ipsi mortemque malam, & fatum oraturus.
Illum verò graviter gemens allocutus est pedibus velox Achilles,
Hei mihi nobilissime Patrocle, quòd ita dixisti:
Neque vaticinium vereor quod audivi,
Neque ullum mihi à Jove dixit veneranda mater:
Sed hic gravis dolor cor & animum occupat,
Quandoquidem æqualem vir voluerit privatum-portione,
Et præmium rursus abstulerit, qui potentiâ antecellit:
Gravis dolor hic mihi est, passus enim sum labores animo.
Puellam, quam quidem mihi præmium electam-dederant filii Achivorũ,
Hastaque mea quæsiveram, urbe benè munitâ eversâ,

---

36. Εἴ δέ τινα φρεσὶ σῇσι θεοπροπίην ἀλεείνεις.] Θέτις, καταναγκασθεῖσα ὑπὸ Διὸς Πηλεῖ γαμηθῆναι, τὰ γινόμενα παιδία εἰς πῦρ ἔβαλλε, νομίζουσα τὰς θνητὰς τῷ πυρὶ σάρκας καταφλέξειν, τὸ δὲ ἀθάνατον διαφυλάξειν. Οὕτως ἓξ παῖδας διέφθειρεν. ἕβδομον δὲ γενόμενον, Ἀχιλλέα, βάλλει ὁμοίως εἰς πῦρ. Θεασάμενος δὲ Πηλεὺς, ἀφήρπασε τὸν παῖδα, καὶ ἐνεγκὼν εἰς τὸ Πήλιον ὄρος, τρέφειν παρέδωκε Χείρωνι. Ὁ δὲ, λεόντων καὶ ἄρκτων μυελοῖς τρέφων, ἐκάλεσεν Ἀχιλλέα. Διδάξας δὲ τὴν ἰατρικὴν τέχνην, καὶ λυρικὴν, καὶ μουσικὴν, ἀπέδωκε τῷ πατρί. Ἀγανακτήσασα δὲ Θέτις, καὶ καταλιποῦσα τὸν Πηλέα, ἐχωρίσθη εἰς θάλασσαν. Στρατευομένῳ δὲ Ἀχιλλεῖ ἐπὶ Ἴλιον προεῖπεν, ὅτι πολεμῶν μὲν Τρωσὶ, ζωὴν ὀλιγοχρόνιον κτήσεται, πλείστην δὲ τὴν δόξαν· ἀπεχόμενος δὲ τῆς μάχης, ἄδοξον μὲν βίον, πολυχρόνιον δὲ, διάξει. Ἃ μαθὼν Ἀχιλλεὺς, δόξαν αἰώνιον ζωῆς προσκαίρου προκρίνας, ἐστράτευσεν. Ἡ ἱστορία παρὰ Λυκόφρονι.

37. Ἐπέφραδεν.] Εἶπε.

38. Πρόες.] Πρόπεμψον. Ὄπασσον.] Παράσχου, δός.

42. Ἀναπνεύσωσιν.] Ἀναπαύσωνται.

43. Ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.] Προσληπτέον τὸ, ἐστίν. ἀντὶ τοῦ, ὀλίγον καιρὸν ἀνάπαυσιν τοῦ πολέμου ἴδωσιν οἱ κεκμηκότες.

44. Ἀϋτῇ.] Νῦν, μάχῃ.

46. Νήπιος.] Νῦν, ἄφρων, καὶ ἀνόητος.

47. Λιτέσθαι.] Ἱκετεύειν, δεῖσθαι.

50. Ἐμπάζομαι.] Ἐπιστρέφομαι.

53. Ἀμέρσαι.] Ἀποστερῆσαι, μειῶσαι.

54. Ὅτε κράτεϊ προβεβήκει.] Ὁπότ' ἂν τῷ κρατεῖν προέχῃ. ὅ ἐστιν, ἀξίᾳ τινὶ μείζονι.

55. Τό μοι.] Διό μοι. ἢ, τοῦτό μοι.

56. Ἔξελον.] Ὡς ἐξαίρετον ἔδωκαν.

57 Κτεάτισσα.] Ἐκτησάμην.

59. Ἀτὲ

Τὴν ἂψ ἐκ χειρῶν ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης, ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην.
Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν· οὐδ' ἄρα πως ἦν
Ἀσπερχὲς κεχολῶσθαι ἐνὶ φρεσίν. ἤτοι ἔφην γε
Οὐ πρὶν μηνιθμὸν καταπαυσέμεν, ἀλλ' ὁπότ' ἂν δὴ
Νῆας ἐμὰς ἀφίκηται ἀϋτή τε πτόλεμός τε.
Τύνη δ' ὤμοιιν μὲν ἐμὰ κλυτὰ τεύχεα δῦθι,
Ἄρχε δὲ Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι μάχεσθαι,
Εἰ δὴ κυάνεον Τρώων νέφος ἀμφιβέβηκε
Νηυσὶν ἐπικρατέως· οἱ δὲ ῥηγμῖνι θαλάσσης
Κεκλίαται, χώρης ὀλίγην ἔτι μοῖραν ἔχοντες,
Ἀργεῖοι· Τρώων δὲ πόλις ἐπὶ πᾶσα βέβηκε,
Θάρσυνος. οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσουσι μέτωπον
Ἐγγύθι λαμπομένης· τάχα κεν φεύγοντες, ἐναύλους
Πλήσειαν νεκύων, εἴ μοι κρείων Ἀγαμέμνων
Ἤπια εἰδείη· νῦν δὲ στρατὸν ἀμφιμάχονται.
Οὐ γὰρ Τυδείδεω Διομήδεος ἐν παλάμῃσι
Μαίνεται ἐγχείη, Δαναῶν ἄπο λοιγὸν ἀμῦναι·
Οὐδέ πω Ἀτρείδεω ὀπὸς ἔκλυον αὐδήσαντος
Ἐχθρῆς ἐκ κεφαλῆς, ἀλλ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Τρωσὶ κελεύοντος περιάγνυται· οἱ δ' ἀλαλητῷ

Hanc rursus è manibus abstulit rex Agamemnon
Atrides, tanquam ab aliquo honorum-exorte inquilino.
Sed hæc quidem antè-acta-esse sinemus: neque enim fas erat
Perpetuò iratum esse mentibus. Statueram sanè
Non prius iram *me* cohibiturum, quàm cum jam
Ad naves meas pervenisset clamórque pugnáque.
Tu verò humeris quidem mea inclyta arma indue,
Dux autem esto Myrmidonibus bellicosis ad pugnam,
Siquidem obscura Trojanorum nubes circundat
Naves magnâ vi: hi autem in littore maris
Conclusi sunt, loci parvam jam portionem habentes,
Argivi: Trojanorum autem civitas tota ingruit,
Fiduciæ plena. Non enim meæ galeæ vident frontem
Propè splendentis: citò certè fugientes, fossas campestres
Implevissent cadaveribus, si in me rex Agamemnon
Leni animo-fuisset: nunc verò exercitum clausum-oppugnant.
Non enim Tydidæ Diomedis in manibus
Furit hasta, à Danais mortem ut arcere-possit:
Neque dum Atridæ vocem audivi clamantis
Inimico ex capite, sed Hectoris homicidæ *vox*
Trojanos adhortantis resonat: illi autem fremitu-militari

59. Ἀτίμητον.] Ἄτιμον. Μετανάστην.] Μέτοικον, φυγάδα. Μέτοικοι δὲ λέγονται οἱ καταλιπόντες τὴν ἰδίαν πόλιν, καὶ ἄλλην οἰκοῦντες.

60. Προτετύχθαι.] Προγεγονέναι. συμβάντα. Οὐδ' ἄρα πως ἦν.] Οὐδαμῶς δυνατὸν ἦν.

61. Ἀσπερχές.] Ἀδιαλείπτως Κεχολῶσθαι.] Ὀργίζεσθαι. Ἤτοι ἔφην γε.] Καί τοι ἐλογισάμην.

62. Μηνιθμόν.] Μῆνιν, ὀργήν. Παραγραμματισμὸς, ὁ τρόπος.

64. Τύνη.] Σύ. Δωρικῶς. Δῦθι.] Ἔνδυθι.

66. Εἰ δὴ κυάνεον Τρώων νέφος.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Ἐὰν δὴ τὸ τῶν Τρώων πλῆθος ὡς νέφος κατέχῃ τὸ ναύσταθμον ἰσχυρῶς. Νῦν γὰρ λέγει νέφος τὸ τῶν στρατιωτῶν πλῆθος. Γράφεται καὶ, ἢ δή. ἵν' ᾖ, ἐν ᾧ τόπῳ τὸ τῶν πολεμίων πλῆθος ἀμετακίνητόν ἐστιν, ἐκεῖ αὐτὸς ἄρχε Μυρμιδόσι.

67. Ῥηγμῖνι.] Τῷ αἰγιαλῷ.

68. Κεκλίαται.] Παρακέκλινται.

69. Πόλις.] Τὸ πλῆθος τῶν Τρώων. Πόλις γὰρ διχῶς λέγεται. ἥ τε κατασκευὴ τῶν οἰκοδομημάτων, καὶ τὸ κατοικοῦν πλῆθος. Πόλις οὖν ἀντὶ τοῦ, οἱ πολῖται. ἀπὸ τοῦ περιέχοντος τὸ περιεχόμενον.

70. Θάρσυνος.] Ἀντὶ τοῦ, τεθαῤῥηκυῖα. προσηγορία ἀντὶ μετοχῆς.

71. Ἐναύλους.] Τοὺς διὰ στενοῦ ῥέοντας ποταμούς. διώρυχας. Διὰ δὲ τούτου προκατασκευάζει ὁ Ποιητὴς τὴν παρὰ τῷ ποταμῷ μάχην τὴν ἐν τῷ Φ.

72. Πλήσειαν.] Πληρώσειαν. Εἴ μοι κρείων Ἀγαμέμνων Ἤπια εἰδείη.] Εἰ προσηνής μοι καὶ εὔνους ὑπάρχει ὁ Ἀγαμέμνων.

74. Οὐ γὰρ Τυδείδεω Διομήδεος.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Οὐκ ἔτι γὰρ ἀριστεύει κατὰ τὸν πόλεμον ὁ Διομήδης, πρὸς τὸ ἀποτρέψαι τὰ κακὰ τῶν Ἑλλήνων.

75. Μαίνεται.] Δαιμονίως ἐνεργεῖ, ἐνθουσιᾷ.

76. Ὀπός.] Φωνῆς.

78. Περιάγνυται.] Περιῤῥήγνυται. ἐξ οὗ περιηχεῖ.

86. Ἂψ

Πᾶν πεδίον κατέχουσι, μάχῃ νικῶντες Ἀχαιούς.
Ἀλλὰ καὶ ὧς, Πάτροκλε, νεῶν ἄπο λοιγὸν ἀμύνων
Ἔμπεσ' ἐπικρατέως, μὴ δὴ πυρὸς αἰθομένοιο
Νῆας ἐνιπρήσωσι, φίλον δ' ἀπὸ νόστον ἕλωνται.
Πείθεο δ' ὥς τοι ἐγὼ μύθου τέλος ἐν φρεσὶ θείω,
Ὡς ἄν μοι τιμὴν μεγάλην καὶ κῦδος ἄροιο
Πρὸς πάντων Δαναῶν, ἀτὰρ οἳ περικαλλέα κούρην
Ἂψ ἀπονάσσωσιν, ποτὶ δ' ἀγλαὰ δῶρα πόρωσιν.
Ἐκ νηῶν ἐλάσας, ἰέναι πάλιν· εἰ δέ κεν αὖ τοι
Δώῃ κῦδος ἀρέσθαι ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Μή σύ γ' ἄνευθεν ἐμεῖο λιλαίεσθαι πολεμίζειν
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν· ἀτιμότερον δέ με θήσεις.
Μηδ' ἐπαγαλλόμενος πολέμῳ καὶ δηϊοτῆτι,
Τρῶας ἐναιρόμενος, ποτὶ Ἴλιον ἡγεμονεύειν.
Μή τις ἀπ' Οὐλύμποιο θεῶν αἰειγενετάων
Ἐμβήῃ· μάλα τούς γε φιλεῖ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ἀλλὰ πάλιν τρωπᾶσθαι, ἐπὴν φάος ἐν νήεσσι
Θείης, τοὺς δὲ δ' ἐᾶν πεδίον κατὰ δηριάασθαι.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Μήτε τις οὖν Τρώων θάνατον φύγοι ὅσσοι ἔασι,
Μήτε τις Ἀργείων, νῶϊν δ' ἐκδῦμεν ὄλεθρον,
Ὄφρ' οἶοι Τροίης ἱερὰ κρήδεμνα λύοιμεν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε· βιάζετο γὰρ βελέεσσι·

Totum campum obtinent, prælio vincentes Achivos.
Sed & sic, Patrocle, à navibus pestem propulsans
Irrue strenuè, ne jam igne ardenti
Naves incendant, dulcemque reditum auferant.
Pareto autem sicut tibi ego sermonis summam in animo posuero,
Quò mihi honorem magnum & gloriam referas
Ab omnibus Danais, & illi perpulchram puellam
Abductam reddant, insuper autem splendida dona præbeant.
A navibus ubi-repuleris, reverte: si verò tibi
Dederit gloriam auferre altitonans maritus Junonis,
Ne tu sine me sis cupidus pugnandi
Cum Trojanis bellicosis: magis enim indecorem me facies.
Neve exultans prælio & pugnâ,
Trojanos occidens, ad Ilium ducas.
Nequis ab Olympo deorum sempiternorum
Descendat: valdè hos diligit longè-jaculans Apollo:
Sed revertaris, postquam salutem navibus
Dederis. illos autem sine per campum certare.
Utinam enim Jupiterque pater & Minerva & Apollo,
Neve quis Trojanorum mortem effugiat quotquot sunt,
Neve quis Argivorum, nobis verò duobus effugere perniciem *contingat*,
Ut soli Trojæ sacra mœnia diruamus.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Ajax verò non amplius manebat; obruebatur enim telis

86. Ἂψ ἀπονάσσωσιν.] Εἰς τοὐπίσω ἀποκαταστήσωσιν, ἀποδώσωσιν. Διατί Ἀχιλλεὺς ἐπὶ καθαιρέσει Διομήδους μέμνηται καὶ Ἀγαμέμνονος, καὶ οὐδενὸς ἄλλου; λέγων. Οὐ γὰρ Τυδείδεω Διομήδεος, Οὐδέπω Ἀτρείδεω. Ῥητέον δὲ, ὅτι Ἀγαμέμνονος μὲν εἰκότως. ἦν γὰρ ἐχθρὸς αὐτοῦ. Καὶ Διομήδους δὲ, διὰ λόγους ὑβριστικοὺς, οὓς εἰς αὐτὸν ἀπέρριψε μετὰ τὴν πρεσβείαν. λέγει γάρ· Μὴ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα.

87. Ἰέναι πάλιν.] Ἀντὶ τοῦ, ἴθι, καὶ παραγίνου.

89. Λιλαίεσθαι.] Προθυμεῖσθαι.

91. Ἀπαγαλλόμενος.] Τερπόμενος, χαίρων.

92. Ἐναιρόμενος.] Ἀντὶ τοῦ, ἐναίρων, ὅ ἐστι, φονεύων.

94. Ἐμβήῃ.] Κατέλθοι. ὅ ἐστιν, ἐμποδὼν στῇ, ἐμποδίσῃ.

95. Πάλιν τρωπᾶσθαι.] Εἰς τοὐπίσω ἀναστρέφειν. Φάος ἐν νήεσσι Θείης.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπειδὰν σώσῃς τὰς ναῦς.

96. Δηριάασθαι.] Μάχεσθαι.

99. Ἐκδῦμεν.] Διαφύγοιμεν. Νῶϊν δ' ἐκδῦμεν ὄλεθρον.] Ἀπαρέμφατόν ἐστιν. ἵν' ᾖ, ἡμῖν τὸν ὄλεθρον ἐκδῦναι γένοιτο. Τοῦτο γὰρ λέγει.

100. Τροίης κρήδεμνα.] Νῦν, τὰ τείχη. μεταφορικῶς. Ἰδίως γὰρ κρήδεμνον καλεῖται τὸ τῆς κεφαλῆς κάλυμμα.

Δάμνα μιν Ζηνός τε νόος καὶ Τρῶες ἀγαυοί,
Βάλλοντες· δεινὴν δὲ περὶ κροτάφοισι φαεινὴ
Πήληξ βαλλομένη καναχὴν ἔχε. βάλλετο δ' αἰεὶ
Κὰπ φάλαρ' εὐποίηθ'. ὁ δ' ἀριστερὸν ὦμον ἔκαμνεν,
Ἔμπεδον αἰὲν ἔχων σάκος αἰόλον· οὐδὲ δύναντο
Ἀμφ' αὐτῷ πελεμίξαι, ἐρείδοντες βελέεσσιν·
Αἰεὶ δ' ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι· κὰδ δέ οἱ ἱδρὼς
Πάντοθεν ἐκ μελέων πολὺς ἔῤῥεεν, οὐδέ πη εἶχεν
Ἀμπνεῦσαι, πάντη δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικτο.
Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
Ὅππως δὴ πρῶτον πῦρ ἔμπεσε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ἕκτωρ δ' Αἴαντος δόρυ μείλινον ἄγχι παραστὰς
Πλῆξ' ἄορι μεγάλῳ, αἰχμῆς παρὰ καυλὸν ὄπισθεν·
Ἀντικρὺ δ' ἀπάραξε. τὸ μὲν Τελαμώνιος Αἴας
Πῆλ' αὔτως ἐν χειρὶ κολὸν δόρυ· τῆλε δ' ἀπ' αὐτοῦ
Αἰχμὴ χαλκείη χαμάδις βόμβησε πεσοῦσα.
Γνῶ δ' Αἴας κατὰ θυμὸν ἀμύμονα, ῥίγησέν τε
Ἔργα θεῶν, ὅ ῥα πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κεῖρε
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.
Χάζετο δ' ἐκ βελέων. τοὶ δ' ἔμβαλον ἀκάματον πῦρ
Νηῒ θοῇ· τῆς δ' αἶψα κατ' ἀσβέστη κέχυτο φλόξ.
Ὣς τὴν μὲν πρύμνην πῦρ ἄμφεπεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Μηρὼ πληξάμενος Πατροκλῆα προσέειπεν,
Ὄρσεο διογενὲς Πατρόκλεες ἱπποκέλευθε,

Domabat eum Jovisque consilium & Trojani illustres,
Jaculantes: terribilem autem circa tempora fulgens
Cassis percussa sonitum edebat. Percutiebatur autem assiduè
Ad clavos cassidis affabrè factos. Ille verò sinistro humero delassabatur,
Firmiter usque tenendo scutum varium: neque tamen poterant
Illum circumstantes loco-movere urgendo telis:
Jugiter autem gravi tenebatur anhelitu: eique sudor
Undique ex membris multus defluebat, neque omninò poterat
Respirare, passim autem malum malo firmabatur.
Dicite nunc mihi Musæ cœlestes domos tenentes,
Quomodo jam primò ignis incidit navibus Achivorum.
Hector Ajacis hastam fraxineam prope astans
Percussit ense magno, spiculi ad commissuram-cum-ligno retrò:
Penitus autem amputavit. Hanc quidem Telamonius Ajax
Vibrabat frustrà in manu mutilum hastile: procul autem ab ipso
Cuspis ærea humi resonuit cadens.
Agnovit autem Ajax animo egregio, exhorruitque
Opera deorum, quòd omnino pugnæ consilia præcidebat
Jupiter altitonans, Trojanisque volebat victoriam.
Recessit autem extra tela. Illi verò injecerunt indefessum ignem
Navi veloci: per hanc autem statim inextinguibilis diffusa est flamma.
Sic illam quidem puppim ignis circumdedit. At Achilles
Femoribus percussis Patroclum allocutus est,
Propera nobilissime Patrocle equestris,

103. Δάμνα.] Ἐδάμαζε.
105. Καναχήν.] Ψόφον.
106. Κὰπ φάλαρα.] Κατὰ τὰ φάλαρα. Φάλαρα δὲ εἰσὶ τὰ κατὰ τὸ μέσον τῆς περικεφαλαίας μικρὰ ἀσπιδίσκια, ἅπινα κόσμου χάριν ἐντίθενται.
107. Αἰόλον.] Νῦν, ποικίλον.
108. Ἐρείδοντες.] Ὠθοῦντες.
109. Ἄσθματι.] Τῇ πολλῇ ἀναπνοῇ.
111. Πάντη δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικτο.] Πανταχόθεν δὲ αὐτὸν περιεστοίχισε τὰ κακά.
115. Καυλόν.] Τὸ ἄκρον τοῦ δόρατος τὸ εἰς τὴν ἐπιδορατίδα ἐμβαλλόμενον.
116. Ἀπάραξεν.] Ἀπέκοψε.
117. Πῆλεν.] Ἐκράδαινεν, ἔσειε. Κολόν.] Κολοβὸν, ἐστερημένον αἰχμῆς.
118. Βόμβησεν.] Ἤχησε, ποιὸν ἦχον ἀπετέλεσε.
120. Μάχης ἐπὶ μήδεα κεῖρε.] Ἀντὶ τοῦ, τὰ τῶν μαχομένων ἐνθυμήματα ἐλάττει. κατὰ μεταφορὰν τῶν κειρομένων
123. Αἶψα κατασβέστη κέχυτο.] Ἢ, ταχέως κατασβεννυμένη. ἢ, ἡ δυσκατάσβεστος. παρωνύμῳ χαρακτῆρι.
124. Ἄμφεπε.] Περιεῖπεν, ἐνήργει.
125. Μηρώ.] Μηρούς. δυϊκῶς. Πληξάμενος.] Πλήξας, παίσας, τύψας.
126. Ἱπποκέλευθε.] Ἐφ' ἵππων ποιούμενε τὴν κέλευθον. οἷον, ταχύτατε. ἱππικέ. ἢ οἷον, παραπλησίαν ἵπποις ὁρμὴν ἔχων.

Λεύσσω δὴ παρὰ νηυσὶ πυρὸς δηΐοιο ἐρωήν·
Μὴ δὴ νῆας ἕλωσι, καὶ οὐκέτι φυκτὰ πέλωνται,
Δύσεο τεύχεα θᾶσσον, ἐγὼ δέ κε λαὸν ἀγείρω.
Ὣς φάτο. Πάτροκλος δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
Δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε,
Ποικίλον, ἀστερόεντα, ποδώκεος Αἰακίδαο·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
Χάλκεον, αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκε,
Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
Εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε, τά οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
Ἔγχος δ' οὐχ ἕλετ' οἶον ἀμύμονος Αἰακίδαο,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
Πάλλειν, ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς·
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ πόρε Χείρων
Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.
Ἵππους δ' Αὐτομέδοντα θοῶς ζευγνύμεν ἄνωγε,
Τὸν μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα τῖε μάλιστα·
Πιστότατος δέ οἱ ἔσκε μάχῃ ἔνι μεῖναι ὁμοκλήν.
Τῷ δὲ καὶ Αὐτομέδων ὕπαγε ζυγὸν ὠκέας ἵππους,
Ξάνθον καὶ Βαλίον, τὼ ἅμα πνοιῇσι πετέσθην·
Τοὺς ἔτεκε Ζεφύρῳ ἀνέμῳ ἅρπυια Ποδάργη,

Video jam apud naves ignis hostilis impetum:
Ne jam naves capiant, & non posthac potestas fugiendi sit,
Induere arma ocyus, ego autem copias congregabo.
Sic dixit. Patroclus autem armabatur corusco ære.
Ocreas quidem primùm circa tibias posuit
Pulchras, argenteis fibulis aptè-junctas:
Tum posteà, thoracem circa pectora induebat,
Varium, stellatum, velocis Æacidæ:
Circa humeros autem posuit ensem argenteis clavis-distinctum,
Æreum, deinde autem scutum magnumque solidumque:
Capiti verò forti galeam affabre-factam imposuit,
Setis-equinis-comantem, horrendùm autem crista desuper nutabat.
Sumpsit autem validas hastas, quæ ejus manibus quadrabant.
Hastam verò non sumpsit solam eximii Æacidæ,
Gravem, magnam, validam: quam quidem non potuit alius Achivorum
Vibrare, sed ipsam solus nôrat vibrare Achilles:
Peliadem fraxinum, quam patri ejus dederat Chiron
Pelii ex vertice *cæsam*, cædis auctorem futuram heroibus.
Equos autem Automedontem confestim jungere jussit,
Quem post Achillem hostium-agmina-perrumpentem honorabat maxime:
Fidelissimus autem ei erat in pugna ad sustinēdas minaces-hostiū-impetus.
Tunc igitur Automedon duxit sub jugum veloces equos,
Xanthum & Balium, qui cursu ventis æquo volabant:
Hos peperit Zephyro vento Harpyia Podarge,

---

127. Δηΐοιο.] Πολεμικοῦ. Ἐρωήν.] Νῦν, ὁρμήν, ἀναφορὰν, πνοήν.

128. Καὶ οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλωνται.] Ἀντὶ τοῦ, οὐδὲ φυγεῖν δυνήσονται.

134. Ἀστερόεντα.] Ἤτοι, ἀστέρας ἐμπεποικιλμένους ἔχοντα. ἢ, λαμπρόν.

140. Ἔγχος δ' οὐχ ἕλετ' οἶον.] Προκατεσκεύακε, μόνον αὐτὸ τὸ δόρυ σώζεσθαι, διὰ τὸ ξύλα μὴ ἐργάζεσθαι τὸν Ἥφαιστον. Κατὰ τὸν Πηλέως καὶ Θέτιδος γάμον οἱ θεοὶ συναχθέντες εἰς τὸ Πήλιον ἐπ' εὐωχίᾳ, ἐκόμιζον Πηλεῖ δῶρα. Χείρων δὲ μελίαν εὐθαλῆ τεμὼν εἰς δόρυ παρέσχε. Φασὶ δὲ, Ἀθηνᾶν μὲν ξέσαι αὐτὸ, Ἥφαιστον δὲ κατασκευάσαι. Τούτῳ δὲ τῷ δόρατι καὶ Πηλεὺς ἐν ταῖς μάχαις ἀρίστευε, καὶ μετὰ ταῦτα Ἀχιλλεύς. Ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς τὰ Κύπρια πεποιηκόσι.

142. Ἐπίστατο.] Νῦν ἀντὶ τοῦ, ἠδύνατο. Πῆλαι.] Κραδᾶναι, σεῖσαι.

143. Πηλιάδα μελίην.] Τὴν ἐκ Πηλίου ὄρους Θεσσαλικοῦ τμηθεῖσαν. Μελία δὲ, εἶδος δένδρου.

146. Ῥηξήνορα.] Ἀνδρεῖον.

147. Ὁμοκλήν.] Ἀπειλήν.

148. Ὕπαγε ζυγόν.] Ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ τὸν ζυγὸν ἦγεν.

150. Ἅρπυια.] Ἅρπυιαι, ἤτοι ἀνέμου εἶδος, παρὰ τὸ ἁρπάζειν· ἢ δαίμονες ἁρπακτικαί, ὧν τὰ ὀνόματα, Ἀελλώ, Ὠκυπέτη, Ποδάργη. Τινὲς δέ φασιν, Ἅρπυια Ποδάργη, ἵν' ᾖ ὄνομα φορβάδος λευκοὺς πόδας ἐχούσης.

Βοσκομένη λειμῶνι παρὰ ῥόον ὠκεανοῖο.
Ἐν δὲ παρηορίῃσιν ἀμύμονα Πήδασον ἵει,
Τόν ῥά ποτ' Ἠετίωνος ἑλὼν πόλιν ἤγαγ' Ἀχιλλεὺς,
Ὃς καὶ θνητὸς ἐὼν ἕπεθ' ἵπποις ἀθανάτοισι.
Μυρμιδόνας δ' ἄρ' ἐποιχόμενος θώρηξεν Ἀχιλλεὺς,
Πάντας ἀνὰ κλισίας σὺν τεύχεσιν. οἱ δὲ, λύκοι ὣς
Ὠμοφάγοι, τοῖσίν τε περὶ φρεσὶν ἄσπετος ἀλκὴ,
Οἵτ' ἔλαφον κεραὸν μέγαν οὔρεσι δηώσαντες
Δάπτουσιν· πᾶσιν δὲ παρήϊον αἵματι φοινὸν,
Καί τ' ἀγεληδὸν ἴασιν ἀπὸ κρήνης μελανύδρου,
Λάψοντες γλώσσῃσιν ἀραιῇσι μέλαν ὕδωρ
Ἄκρον, ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος· ἐν δέ τε θυμὸς
Στήθεσιν ἄτρομός ἐστι, περιστένεται δέ τε γαστήρ·
Τοῖοι Μυρμιδόνων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες
Ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο
Ῥώοντ'· ἐν δ' ἄρα τοῖσιν ἀρήϊος ἵστατ' Ἀχιλλεὺς,
Ὀτρύνων ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.
Πεντήκοντ' ἦσαν νῆες θοαὶ ᾗσιν Ἀχιλλεὺς
Ἐς Τροίην ἡγεῖτο Διῒ φίλος· ἐν δὲ ἑκάστῃ
Πεντήκοντ' ἔσαν ἄνδρες ἐπὶ κληῖσιν ἑταῖροι·
Πέντε δ' ἄρ' ἡγεμόνας ποιήσατο, τοῖς ἐπεποίθει
Σημαίνειν, αὐτὸς δὲ μέγα κρατέων ἤνασσε.
Τῆς μὲν ἰῆς στιχὸς ἦρχε Μενέσθιος αἰολοθώρηξ,
Υἱὸς Σπερχειοῖο διϊπετέος ποταμοῖο,

Pascens in prato juxta fluentum oceani.
Temonis verò loris eximium Pedasum junxit,
Quem quondam Eetionis captâ urbe abduxit Achilles,
Qui licet mortalis existens simul-ibat-cum equis immortalibus.
Myrmidonas autem obiens armabat Achilles,
Omnes per tentoria cum armis. Illi verò, lupi tanquam
Cruda vorantes, quibus in præcordiis immensum robur,
Qui cervum cornutum magnum in montibus postquam interfecerunt
Laniantes-vorant: omnibus autem mala sanguine rubra,
Tum gregatim vadunt è fonte aquisnigro,
Haussuri linguis raris nigram aquam
Summam, eructantes cruorem sanguinis: animus verò
Pectoribus intrepidus inest, distenditur autem venter:
Tales Myrmidonum ductores atque principes
Circum strenuum famulum velocis Æacidæ
Magnis-ibant-animis: inter eos autem Mavortius stabat Achilles,
Adhortationibus-urgens equosque & viros clypeatos.
Quinquaginta erant naves veloces quas Achilles
Ad Trojam princeps-duxerat Jovi charus: in singulis autem
Quinquaginta erant viri ad transtra socii:
Quinque autem ductores fecerat, quibus credidit
Imperium, ipse verò summam tenens-potestatem imperabat.
Unius quidem numeri dux-erat Menesthius vario-thorace ornatus,
Filius Sperchii à-Jove-fluentis fluvii,

152. Παρηορίῃσι.] Ταῖς ἔξω τοῦ ζυγοῦ ἡνίαις. Πήδασον.] Ὄνομα κύριον ἵππου.

153. Ἠετίωνος πόλιν.] Θήβας τὰς Ὑποπλακίους λέγει. Ἤγαγεν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐκόμισε. Φέρεται γὰρ ὡς αὐτοκίνητον τὸ ἔμψυχον· κομίζεται δὲ τὸ ἄψυχον.

158. Δηώσαντες.] Διακόψαντες, σπαράξαντες.

159. Δάπτουσι.] Σαρκοφαγοῦσι. Παρήϊον.] Ἀντὶ τοῦ, παρειαὶ, αἱ σιαγόνες. Αἵματι φοινόν.] Πεφοινιγμένον ὑπὸ αἵματος, οἷον πυρρόν.

160. Ἀγεληδόν.] Κατὰ ἀγέλας. Ἔστι δὲ ἐπίρρημα παραβολῆς δηλωτικόν. Ἴασιν.] Ἀπίασι, πορεύονται.

161. Λάψοντες.] Πιόμενοι, ἀναῤῥοφήσοντες. Πεποίηται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τοῦ τῶν κυνῶν γλώττης, ὅταν πίνωσι. Καί ἐστιν ὀνοματοποιΐα, ὁ τύπος. Ἀραιῇσι.] Λεπταῖς.

162. Ἄκρον ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος.] Ἀπὸ ἄκρου τοῦ στόματος ἐρευγόμενοι τὴν ποιότητα τοῦ αἵματος.

163. Περιστένεται.] Περιστενοχωρεῖται, περισσῶς στενοῦται.

166. Ῥώοντο.] Σπουδαίως ὥρμων.

167. Ἀσπιδιώτας.] Ὁπλίτας, μαχητάς.

170. Κληῖσι.] Καθέδραις.

173. Ἰῆς στιχός.] Μιᾶς τάξεως. Αἰολοθώρηξ.] Ποικίλον θώρακα ἔχων.

174. Σπερχειοῖο.] Σπερχειὸς, ποταμὸς Θεσσαλίας. Διϊπετέος.] Ἤτοι, ὑπὸ Διὸς πεπτωκότος. διὰ τὸ ὑπὸ τῶν ὀμβρίων ὑδάτων πληροῦσθαι τοὺς χειμάῤῥους. ἢ, διαφανοῦς.

Τὸν τέκε Πηλῆος θυγάτηρ καλὴ Πολυδώρη
Σπερχειῷ ἀκάμαντι, γυνὴ θεῷ εὐνηθεῖσα·
Αὐτὰρ ἐπίκλησιν Βώρῳ, Περιήρεος υἷι,
Ὅς ῥ᾽ ἀναφανδὸν ὄπυιε, πορὼν ἀπερείσια ἕδνα.
Τῆς δ᾽ ἑτέρης Εὔδωρος ἀρήϊος ἡγεμόνευε
Παρθένιος, τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυμήλη
Φύλαντος θυγάτηρ. τῆς δὲ κρατὺς Ἀργειφόντης
Ἠράσατ᾽, ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν μετὰ μελπομένῃσιν
Ἐν χορῷ Ἀρτέμιδος χρυσηλακάτου κελαδεινῆς·
Αὐτίκα δ᾽ εἰς ὑπερῷ᾽ ἀναβὰς, παρελέξατο λάθρη
Ἑρμείας ἀκάκητα· πόρεν δέ οἱ ἀγλαὸν υἱὸν
Εὔδωρον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν, ἠδὲ μαχητήν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόν γε μογοστόκος Εἰλείθυια
Ἐξάγαγε πρὸ φόωσδε, καὶ ἠελίου ἴδεν αὐγὰς,
Τὴν μὲν Ἐχεκλῆος κρατερὸν μένος Ἀκτορίδαο
Ἠγάγετο πρὸς δώματ᾽, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα·
Τὸν δ᾽ ὁ γέρων Φύλας εὖ ἔτρεφεν ἠδ᾽ ἀτίταλλεν,
Ἀμφαγαπαζόμενος ὡσεὶ θ᾽ ἑὸν υἱὸν ἐόντα.
Τῆς δὲ τρίτης Πείσανδρος ἀρήϊος ἡγεμόνευε
Μαιμαλίδης, ὃς πᾶσι μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσιν
Ἔγχεϊ μάρνασθαι, μετὰ Πηλείωνος ἑταῖρον.

Quem peperit Pelei filia pulchra Polydora
Sperchio indefesso, mulier deo mista:
Sed ut vulgi fama ferebat Boro, Perieris filio,
Qui palàm *eam* uxorem duxerat, datis immensis sponsalibus.
Alterius autem Eudorus Mavortius dux-erat
Clàm-susceptus, quem peperit choreïs-ducendis elegans Polymela
Phylantis filia. Hanc verò potens Argicida
Adamavit, oculis conspicatus inter tripudiantes-cum-cantu
In choro Dianæ aureo-arcu-insignis tumultuum-venaticorum-amantis:
Statim verò in superiora-domus ascendens, accubuit clam
Mercurius pacificus: dedit autem ei illustrem filium
Eudorum, egregium & cursus-celeritate, & pugnâ.
Sed postquàm hunc partuum-doloris-præses Ilithyia
Eduxit in-lucem, & solis vidit jubar,
Illam quidem Echeclei fortis vis Actoridæ
Duxit domum, postquam dederat infinita dona-sponsalia:
Hunc autem senex Phylas magnâ curâ nutrivit & educavit,
Vehemēti-amore-prosequens tanquam ipsius filius foret.
Tertii autem Pisandrus Mavortius dux-erat
Mæmalides, qui inter omnes excellebat Myrmidonas,
Hastâ pugnando, post Pelidæ socium.

---

175. Τὸν τέκε Πηλῆος θυγάτηρ καλὴ Πολυδώρη.] Ἐκ τίνος Πηλεὺς Πολυδώρην ἔσχεν; ὡς μὲν Στάφυλος ἐν γ Θεσσαλικῶν, ἐξ Εὐρυδίκης τῆς Ἄκτορος θυγατρός. Φερεκύδης δὲ, ἐξ Ἀντιγόνης τῆς Εὐρυτίωνος. Ἄλλοι δὲ, ἐκ Λαοδαμείας τῆς Ἀλκμαίωνος.

177. Αὐτὰρ ἐπίκλησιν Βώρῳ.] Κατ᾽ ἐπίκλησιν δὲ, καὶ φήμην, Βώρῳ.

178. Ἀναφανδόν.] Φανερῶς. Ὄπυιε.] Κατὰ νόμον συνῴκει, ἐγεγαμήκει. Πορών.] Παρασχών.

180. Παρθένιος.] Ὁ ἐκ νομιζομένης παρθένου γεννηθεὶς, φθαρείσης λαθραίως. Χορῷ καλή.] Ἐν τῷ χορεύειν καλλίστη.

181. Κρατύς.] Κρατερὸς, ἰσχυρός. Ἀργειφόντης.] Ὁ Ἑρμῆς. ἁγνὸς καὶ ἀργὸς καὶ καθαρὸς φόνου· εἰρηνικὸς γὰρ ὁ θεός.

182. Μελπομένῃσιν.] Ἀδούσαις, χορευούσαις.

183. Χρυσηλακάτου.] Καλλιτόξου, ἤ, χρυσῷ τῷ βέλει χρωμένης. Ἠλακάτην γὰρ καλοῦσι τὸ βέλος, καὶ τὸ γυναικεῖον ἐργαλεῖον, ἐξ οὗ τὸ νῆμα ἕλκουσιν. Ὡς ἐκεῖ ὁ Ποιητής· Ἠλακάτη τετάνυστο ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα. Καὶ τὸ ὑποΐστιον, ὅταν λέγῃ· Κὰδ δ᾽ αὐτοῦ λίνα χεῦον ἐπ᾽ ἠλάκατα τανύσαντες. Κελαδεινῆς.] Κυνηγετικῆς. Παρὰ τὸ γινόμενον ἐν τοῖς κυνηγίοις κέλαδον, ὅ ἐστι, θόρυβον. ὥς που καὶ ἐν θήρᾳ τοῦ Καλυδωνίου Συός· Ἡ δ᾽ ἀμφ᾽ αὐτῷ θῆκε πολλὸν κέλαδον καὶ ἀϋτήν.

185. Ἑρμείας ἀκάκητα.] Ὁ μὴ δυνάμενος κακωθῆναι ὑπὸ ἑτέρου· μήτε δὲ κακῶσαι ἄλλον. διὰ τὴν οἰκείαν ἀρετήν· ὅθεν καὶ δοτὴρ ἐάων, ὅ ἐστιν, ἀγαθῶν.

187. Μογοστόκος.] Μογοῦσα καὶ πονουμένη περὶ τοὺς τόκους. οἷον λοχεύτεια.

188. Πρὸ φόωσδε.] Εἰς τὸ φῶς, καὶ εἰς τὸ φανερόν. Περισσεύει δὲ ἡ πρό πρόθεσις.

189. Ἐχεκλῆος κρατερὸν μένος.] Ἐχεκλῆς, Ἄκτορος παῖς.

191. Ἀτίταλλε.] Μετ᾽ ἐπιμελείας ἔτρεφε.

192. Ἀμφαγαπαζόμενος.] Φιλοφρονούμενος, ἀγαπῶν.

199. Κεί-

Τῆς δὲ τετάρτης ἦρχε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ·	Quarto autem præerat senex equûm-agitator Phœnix:
Πέμπτης δ᾽ Ἀλκιμέδων Λαέρκεος υἱὸς ἀμύμων.	Quinto autem Alcimedon Laërcei filius eximius.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντας ἅμ᾽ ἡγεμόνεσσιν Ἀχιλλεὺς	Sed postquam omnes cum ductoribus Achilles
Στῆσεν εὖ κρίνας, κρατερὸν δ᾽ ἐπὶ μῦθον ἔτελλε,	Collocâsset benè-ordinatos, acria mandata dedit,
Μυρμιδόνες, μή τίς μοι ἀπειλάων λελαθέσθω	Myrmidones, ne quis mihi minarum obliviscatur
Ἃς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἀπειλεῖτε Τρώεσσι,	Quas in navibus velocibus minabamini Trojanis,
Πάνθ᾽ ὑπὸ μηνιθμόν· καί μ᾽ ᾐτιάασθε ἕκαστος,	Toto tempore iræ: & me accusabatis unusquisque,
Σχέτλιε Πηλέος υἱὲ, χόλῳ ἄρα σ᾽ ἔτρεφε μήτηρ·	Dure Pelei fili, bile certè te nutrivit mater:
Νηλεὲς, ὃς παρὰ νηυσὶν ἔχεις ἀέκοντας ἑταίρους.	Immitis, qui apud naves tenes invitos socios.
Οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα ποντοπόροισιν	Domum saltem cum navibus revertamur pontum-transeuntibus
Αὖτις, ἐπεί ῥά τοι ὧδε κακὸς χόλος ἔμπεσε θυμῷ.	Retrò, siquidem tibi adeò perniciosa ira incidit animo.
Ταῦτά μ᾽ ἀγειρόμενοι θάμ᾽ ἐβάζετε· νῦν δὲ πέφανται	Hæc mihi congregati frequenter dicebatis: nunc verò apparet
Φυλόπιδος μέγα ἔργον, ἕης τὸ πρίν γ᾽ ἐράασθε·	Conflictûs magnum opus, cujus antea quidem cupidi eratis:
Ἔνθά τις ἄλκιμον ἦτορ ἔχων Τρώεσσι μαχέσθω.	Ibi aliquis forte cor gerens contra Trojanos pugnet.
Ὣς εἰπὼν, ὄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου·	Sic fatus, excitavit robur & animum uniuscujusque:
Μᾶλλον δὲ στίχες ἄρθεν, ἐπεὶ βασιλῆος ἄκουσαν.	Magis autem catervæ addensatæ sunt, ut regem audierunt.
Ὡς δ᾽ ὅτε τοῖχον ἀνὴρ ἀράρῃ πυκινοῖσι λίθοισι	Ut verò quando parietem vir coagmentet aptè-junctis lapidibus
Δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων·	Domus altæ, impetûs ventorum vitans:
Ὣς ἄραρον κόρυθές τε καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.	Sic aptè-junctæ erant galeæ, & clypei umbonibus-muniti.
Ἀσπὶς ἄρ᾽ ἀσπίδ᾽ ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ᾽ ἀνήρ·	Clypeus nempe clypeum fulciebat, galea galeam, virum vir:
Ψαῦον δ᾽ ἱππόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισι	Se a. invicem attingebant setis-equinis-comantes galeæ splendentibus conis
Νευόντων· ὡς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισι.	Nutantium: adeò densi steterunt inter se.
Πάντων δὲ προπάροιθε δύ᾽ ἀνέρε θωρήσσοντο,	Omnes autem ante duo viri armabantur,
Πάτροκλός τε καὶ Αὐτομέδων, ἕνα θυμὸν ἔχοντες,	Patroclusque & Automedon, unum animum habentes,
Πρόσθεν Μυρμιδόνων πολεμιζέμεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς	Ante Myrmidonas ad-pugnam. Sed Achilles
Βῆ ῥ᾽ ἴμεν ἐς κλισίην· χηλοῦ δ᾽ ἀπὸ πῶμ᾽ ἀνέῳγε	Perrexit ire in tentorium: arcæ autem operculum aperuit
Καλῆς, δαιδαλέης, τήν οἱ Θέτις ἀργυρόπεζα	Pulchræ, affabrè-factæ, quam ei Thetis pedes-argentea

199. Κρίνας.] Διατάξας.
202. Πάνθ᾽ ὑπὸ μηνιθμόν.] Ὑπὸ πάντα τὸν τῆς ὀργῆς χρόνον.
203. Χόλῳ.] Νῦν ἀντὶ τοῦ, χολῇ.
207. Θάμ᾽ ἐβάζετε.] Συνεχῶς ἐλέγετε.
208. Φυλόπιδος.] Τῆς κατὰ πλήθη μάχης. Ἕης.] Ἧς, ἥστινος. Ἐράασθε.] Ἠρᾶσθε, ἐπιθυμεῖτε.
211. Ἄρθεν.] Ἡρμόσθησαν, ἐπυκνώθησαν ἐξιόντες.
212. Ἀράρῃ.] Ἁρμόσῃ.
214. Ἄραρον.] Ἥρμοσαν.
216. Ψαῦον.] Ἔψαυον, Ἥπτοντο. Ἱππόκομοι.] Ἱππείαις θριξὶ τὸν λόφον κομῶσαι. Λαμπροῖσι φάλοισι.] Τοῖς τῆς περικεφαλαίας ἥλοις. οἵτινες ἀσπιδισκίοις παραπλήσιοί εἰσι.
221. Χηλοῦ.] Κιβωτοῦ. Ἀνέῳγεν.] Ἀνέῳξεν.

Θῆκ' ἐπὶ νηὸς ἄγεσθαι, εὐπλήσασα χιτώνων
Χλαινάων τ' ἀνεμοσκεπέων, οὔλων τε ταπήτων.
Ἔνθα δέ οἱ δέπας ἔσκε τετυγμένον, οὐδέ τις ἄλλος
Οὔτ' ἀνδρῶν πίνεσκεν ἀπ' αὐτοῦ αἴθοπα οἶνον,
Οὔτέ τεῳ σπένδεσκε θεῶν ὅτε μὴ Διῒ πατρί.
Τό ῥα τότ' ἐκ χηλοῖο λαβὼν ἐκάθηρε θεείῳ
Πρῶτον, ἔπειτα δὲ νίψ' ὕδατος καλῇσι ῥοῇσι.
Νίψατο δ' αὐτὸς χεῖρας, ἀφύσσατο δ' αἴθοπα οἶνον,
Εὔχετ' ἔπειτα στὰς μέσῳ ἕρκεϊ· λεῖβε δὲ οἶνον,
Οὐρανὸν εἰσανιδών, (Δία δ' οὐ λάθε τερπικέραυνον)
Ζεῦ ἄνα Δωδωναῖε, Πελασγικὲ, τηλόθι ναίων,
Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρου· ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ
Σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται ἀνιπτόποδες, χαμαιεῦναι.
Ἠ μὲν δή ποτ' ἐμὸν ἔπος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
Τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν·
Ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ.
Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐγὼ μενέω νηῶν ἐν ἀγῶνι,

Imposuit navi vehendam, quum bene-implêsset tunicis,
Chlænisque ventum-defendentibus, villosisque tapetibus.
Inibi autem ei poculum erat elaboratè-factum, neque aliquis alius
Neque virorum bibebat ex eo nigrum vinum,
Neque alicui libabat deorum nisi Jovi patri.
Hoc utique tunc ex arcâ sumptum purgavit sulphure
Primum, postea autem lavit aquæ puro liquore.
Lavitque ipse manus, hausitque nigrum vinum,
Precabatur deinde stans medio septo: libavit autem vinum,
Cœlum suspiciens, (Jovem autem non latuit fulmine-gaudentem)
Jupiter rex Dodonæe, Pelasgice, procul habitans,
Dodonæ præsidens hyberno-frigore-infestæ: circum autem Selli
Tui habitant interpretes pedibus-illoti, humi-cubantes.
Certè quidem jam olim meum sermonem exaudisti precati,
Honorasti quidem me, valdè autem læsisti populum Achivorum:
Atque insuper etiam nunc mihi hoc perfice votum.
Ipse quidem ego manebo navium in cœtu,

---

224. Ἀνεμοσκεπέων.] Σκέπην τινὰ ποιούντων διὰ τὸν ἄνεμον. Οὔλων τε ταπήτων.] Τῶν δασέων, καὶ ἐχόντων οὐλότητα.

225. Ἔσκεν.] Ἦν, ἔκειτο.

227. Οὔτέ τεῳ.] Οὔτέ τινι ἄλλῳ.

228. Τό ῥα.] Τοῦτο δή. Θεείῳ.] Θείῳ.

231. Μέσῳ ἕρκεϊ.] Μέσῃ τῇ σκηνῇ. Λεῖβεν.] Ἔσταζεν, ἔσπενδε.

233. Ζεῦ ἄνα Δωδωναῖε.] Ἐν χωρίῳ τῶν Ὑπερβορέων τῇ Δωδώνῃ τιμώμενε. Τίς δέ ἐστι ὁ τοῦ Δωδωναίου Διὸς λόγος, καὶ ὁ τόπος, ἐξ οὗ αὐτὸν ἐπικαλεῖται οὕτως; Δευκαλίων, μετὰ τὸν ἐπ' αὐτοῦ γενόμενον κατακλυσμὸν, παραγενόμενος εἰς τὴν Ἤπειρον ἐμαντεύετο ἐν τῇ δρυΐ. Πελειάδος δὲ χρησμὸν αὐτῷ δούσης, κατοικίζει τὸν τόπον, συναθροίσας τοὺς περιλειφθέντας ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ Διὸς, καὶ Δωδώνης, μιᾶς τῶν Ὠκεανίδων, Δωδώνην τὴν χώραν προσηγόρευσε. Ἱστορεῖ Θρασύβουλος. Πελασγικέ.] Θεσσαλικέ. Πελασγία γὰρ πρότερον ἡ Θεσσαλία ἐκαλεῖτο. ἐξ οὗ καὶ Πελασγὸς, ὡς ὑπὸ Πελασγῶν τιμώμενος, ἐπεὶ Πελασγοὶ κατῴκησαν τὴν Δωδώνην, ἐκβληθέντες ἀπὸ Βοιωτίας παρὰ Αἰολέων ἐξ Ἄρνης τῆς Φθιώτιδος. Ἡ μέν τοι πόλις, Πελασγία.

234. Μεδέων.] Βασιλεύων. Δυσχειμέρου.] Τῆς κακὸν χειμῶνα ἐχούσης. Σελλοί.] Ἔθνος Ἠπειρωτικὸν τῆς Θεσπρωτίας, κληθὲν ἀπὸ τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ Σελλήεντος. Πίνδαρος δὲ Ἑλλοὺς αὐτοὺς κληθῆναί φησι, χωρὶς τοῦ πρώτου σ, ἀπὸ Ἑλλοῦ τοῦ Δρυτόμου, ὥς φασι, πρώτου καταδείξαντος τὸ μαντεῖον.

235. Ὑποφῆται.] Ὑπομάντεις, ἱερεῖς. Ὅ ἐστι, χρησμῳδοὶ, θεολόγοι, προφῆται. Ὑποφήτας γὰρ λέγουσι, τοὺς περὶ τὰ χρηστήρια ἀσχολουμένους, καὶ τὰς μαντείας τὰς γιγνομένας ὑπὸ τῶν ἱερέων ἑρμηνεύοντας. Ἀνιπτόποδες, χαμαιεῦναι.] Ἤτοι, βάρβαροι, σκληρῶς τε καὶ νομαδικῶς ζῶντες, ταύτην ἔχοντες δίαιταν, ὡς μηδὲ ἀπονίζεσθαι τοὺς πόδας, διὰ τὸ μὴ παραδέχεσθαι τὴν ἐκ τοῦ πρώτου βίου μεταβολήν. Ἢ τοῦτο ἔκ τινος ἔθους ἐπὶ τιμῇ τοῦ θεοῦ ποιοῦντες. Ἔνιοι γὰρ καὶ λουτρῶν ἀπέχονται, καὶ τῆς τοιαύτης ἐπιμελείας. Τινὲς δὲ αὐτοὺς διὰ τοῦτο λέγουσιν ἀνιπτόποδας, ὅτι οὐκ ἐξίασιν ἔξω τοῦ ἱεροῦ. διὸ οὔτι ἀπολούεσθαι ἀνάγκην ἔχουσιν. Ἄνδρων δὲ ἐν ἱστορίαις φησὶν, οὕτω κληθῆναι, ἐπεὶ φιλοπόλεμοι ὄντες, οὕτως ἑαυτοὺς ἐσκληραγώγουν. Ἀλέξανδρος δέ φησιν ὁ Πλευρώνιος, ἔθος εἶναι τοὺς Ἑλλοὺς ἀπόγονον Τυρρηνῶν, καὶ διὰ πατρῷον ἔθος, οὕτω τὸν Δία θρησκεύειν. Χαμαιεῦναι.] Οἱ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κοιμώμενοι.

239. Νηῶν ἐν ἀγῶνι.] Ἐν τῷ ἀθροίσματι τῶν νηῶν ἐν τῷ ναυστάθμῳ.

Ἀλλ' ἑταῖρον πέμπω πολέσι μετὰ Μυρμιδόνεσσι
Μάρνασθαι· τῷ κῦδος ἅμα πρόες εὐρύοπα Ζεῦ·
Θάρσυνον δέ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσὶν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
Εἴσεται ἤ ῥα καὶ οἶος ἐπίσταται πολεμίζειν
Ἡμέτερος θεράπων, ἦ οἱ τότε χεῖρες ἄαπτοι
Μαίνονθ', ὁππότ' ἐγώ περ ἴω μετὰ μῶλον Ἄρηος.
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἀπὸ ναῦφι μάχην ἐνοπήν τε δίηται,
Ἀσκηθής μοι ἔπειτα θοὰς ἐπὶ νῆας ἵκοιτο,
Τεύχεσί τε ξὺν πᾶσι καὶ ἀγχεμάχοις ἑτάροισιν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς·
Τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δ' ἀνένευσε·
Νηῶν μέν οἱ ἀπώσασθαι πόλεμόν τε μάχην τε
Δῶκε, σόον δ' ἀνένευσε μάχης ἐξαπονέεσθαι.
Ἤτοι ὁ μὲν, σπείσας τε καὶ εὐξάμενος Διὶ πατρὶ,
Ἂψ κλισίην εἰσῆλθε, δέπας δ' ἀπέθηκ' ἐνὶ χηλῷ.
Στῆ δὲ πάροιθ' ἐλθὼν κλισίης· ἔτι δ' ἤθελε θυμῷ
Εἰσιδέειν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἅμα Πατρόκλῳ μεγαλήτορι θωρηχθέντες
Ἔστιχον, ὄφρ' ἐν Τρωσὶ μέγα φρονέοντες ὄρουσαν.
Αὐτίκα δὲ σφήκεσσιν ἐοικότες ἐξεχέοντο
Εἰνοδίοις, οὓς παῖδες ἐριδμαίνωσιν ἔθοντες,
Αἰεὶ κερτομέοντες ὁδῷ ἔπι οἰκί' ἔχοντας,
Νηπίαχοι· ξυνὸν δὲ κακὸν πολέεσσι τιθεῖσι.
Τοὺς δ' εἴπερ παρά τίς τε κιὼν ἄνθρωπος ὁδίτης
Κινήσῃ ἀέκων, οἱ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες,
Πρόσσω πᾶς πέτεται καὶ ἀμύνει οἷσι τέκεσσι.

Sed socium mitto multos inter Myrmidonas
Pugnare: cum hoc unà victoriam emitte late-sonans Jupiter:
Confirma autem ei cor in præcordiis, ut & Hector
Intelligat num etiam solus sciat pugnare
Noster famulus, an ei tunc *tantùm* manus invictæ
Insaniant, quando ego iero ad pugnam Martis.
Sed postquam à navibus prælium clamoremque expulerit,
Incolumis mihi posteà veloces ad naves redeat,
Armisque cum omnibus, & cominùs-pugnantibus sociis.
Sic dixit precans: hunc autem audivit Jupiter:
Ei autem alterum quidem dedit pater, alterum verò abnuit:
A navibus quidem ei vi-emovere præliumque pugnamque
Dedit, salvum autem abnuit è pugna reverti.
Hic quidem, ubi libâratque & supplicaverat Jovi patri,
Rursus tentorium ingressus est, poculumque reposuit in arcam.
Stetit autem egressus pro tentorio: adhuc enim voluit animo
Spectare Trojanorum & Achivorum pugnam gravem.
Illi verò cum Patroclo magnanimo armati
Ordine-ibant, donec in Trojanos magnis animis irruerunt.
Protinus autem vespis similes effundebantur
In-via-habitantibus, quas pueri irritant de more,
Assiduè vexantes in viâ domicilia habentes,
Stulti: commune enim malum multis faciunt.
Has si aliquis præteriens homo viator
Moverit invitus, illæ continuò animosum cor habentes,
Quæque provolat & defendit suos fœtûs.

---

243. Ἐπίσηται.] Ἐπίσταται.
245. Μῶλον.] Τὴν μάχην ἀπὸ τοῦ παρεπομένου.
246. Ἀπὸ ναῦφι.] Ἀπὸ τῶν νηῶν.
247. Ἀσκηθής.] Ἀβλαβὴς, ὑγιής.
248. Ἀγχεμάχοις.] Συστάδην μαχομένοις. πολεμικοῖς.
259. Σφήκεσσιν ἐοικότες.] Σφηξὶν ὅμοιοι. διὰ τὸ θερμὸν αὐτῶν καὶ πληκτικόν. Ἐξεχέοντο.] Ἀθρόως ἐξῄεσαν.
260. Εἰνοδίοις.] Τοῖς ἐν τῇ ὁδῷ οἰκοῦσιν. ὅ ἐστι, φωλεύουσι τοῖς τὴν σφηκίαν ἔχουσι παρὰ τὴν ὁδόν. Ἐριδμαίνωσιν.] Ἐρεθίζωσιν. Ἔθοντες.] Συνεχῶς ἐξ ἔθους παραγινόμενοι, καὶ βλάπτοντες.
261. Κερτομέοντες.] Ἐρεθίζοντες.
262. Νηπίαχοι.] Νήπιοι, ἄφρονες.
263. Παρά τίς τε κιών.] Τὸ ἑξῆς, παριών τίς. Ὁδίτης.] Ὁδοιπόρος.
264. Οἱ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες.] Ἀκόλουθον ἦν εἰρηκέναι, ὁ δὲ ἄλκιμον.

Τῶν τότε Μυρμιδόνες κραδίην καὶ θυμὸν ἔχοντες,
Ἐκ νηῶν ἐχέοντο· βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας,
Μυρμιδόνες ἕταροι Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Ὡς ἂν Πηλείδην τιμήσομεν, ὃς μέγ' ἄριστος
Ἀργείων παρὰ νηυσί, καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες·
Γνῷ δὲ καὶ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.
Ὡς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου·
Ἐν δ' ἔπεσον Τρώεσσιν ἀολλέες. ἀμφὶ δὲ νῆες
Σμερδαλέον κονάβησαν ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
Τρῶες δ' ὡς εἴδοντο Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν,
Αὐτὸν καὶ θεράποντα σὺν ἔντεσι μαρμαίροντας,
Πᾶσιν ὀρίνθη θυμὸς, ἐκίνηθεν δὲ φάλαγγες,
Ἐλπόμενοι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα
Μηνιθμὸν μὲν ἀποῤῥίψαι, φιλότητα δ' ἑλέσθαι·
Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Πάτροκλος δὲ πρῶτος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
Ἀντικρὺ κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο,
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ μεγαθύμου Πρωτεσιλάου·
Καὶ βάλε Πυραίχμην, ὃς Παίονας ἱπποκορυστὰς
Ἤγαγεν ἐξ Ἀμυδῶνος ἀπ' Ἀξίου εὐρὺ ῥέοντος·
Τὸν βάλε δεξιὸν ὦμον· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
Κάππεσεν οἰμώξας· ἕταροι δέ μιν ἀμφεφόβηθεν
Παίονες. ἐν γὰρ Πάτροκλος φόβον ἧκεν ἅπασιν,
Ἡγεμόνα κτείνας ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Ἐκ νηῶν δ' ἔλασεν, κατὰ δ' ἔσβεσεν αἰθόμενον πῦρ.
Ἡμιδαὴς δ' ἄρα νηῦς λίπετ' αὐτόθι. τοὶ δ' ἐφόβηθεν
Τρῶες θεσπεσίῳ ὁμάδῳ. Δαναοὶ δ' ἐπέχυντο

Harum tunc Myrmidones cor & animum habentes,
Ex navibus fundebantur: clamor autem immensus ortus est.
Patroclus verò socios hortabatur altùm clamans,
Myrmidones socii Pelidæ Achillis,
Viri estote, amici, recordamini autem impetuosæ fortitudinis,
Ut Pelidem honoremus, qui longè fortissimus *est*
Argivorum apud naves, & cominùs-pugnantes famuli:
Cognoscat autem & Atrides latè-dominans Agamemnon
Suam noxam, quod fortissimum Achivorum nihil honoravit.
Sic fatus, excitavit robur & animum uniuscujusque:
Irruerunt autem in Trojanos conferti. Circum autem naves
Terribiliter resonabant clamantibus ab Achivis.
Trojani autem ut viderunt Menœtii fortem filium,
Ipsum & famulum cum armis coruscantes,
Omnibus commotus est animus, nutabantque phalanges,
Existimantes apud naves velocem Pelidem
Iram quidem abjecisse, amicitiam verò recepisse:
Circumspectabat autem unusquisque quò effugere-possit gravem perniciē.
Patroclus autem primus jaculatus est hasta fulgenti
Penitus in medium, ubi plurimi tumultuabantur,
Navis ad puppim magnanimi Protesilai:
Et percussit Pyræchmen, qui Pæonas equestres bellatores
Duxit ex Amydone ab Axio latè fluente:
Hunc percussit dextrum humerum: is autem supinus in pulveres
Concidit edito-gemitu: socii autem circa ipsum in-fugam-conjecti-sunt
Pæones. Patroclus enim fugam immisit omnibus,
Ductore occiso qui præstantissimus erat pugnâ.
A navibus autem repulit, extinxitque ardentem ignem.
Semiusta autem navis relicta est illic. In fugam-verò versi-sunt
Trojani immani tumultu. Danai autem infundebantur

---

283. Αἰπύ.] Χαλεπόν.
287. Πυραίχμην.] Πεποίηται τὸ ὄνομα τοῦ στρατηγοῦ, παρὰ τὸ πῦρ καὶ αἰχμὴν φέρειν ἐν τῇ νηΐ.

290. Ἀμφεφόβηθεν.] Ἑκατέρωθεν ἔφυγον.
291. Παίονες.] Ἔθνος ὅμορον Θρᾳκῶν.
294. Ἡμιδαής.] Ἡμίκαυστος, ἡμίφλεκτος.

Νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.
Ὡς δ' ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς κορυφῆς ὄρεος μεγάλοιο
Κινήσῃ πυκινὴν νεφέλην στεροπηγερέτα Ζεὺς,
Ἔκ τ' ἔφανον πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρώονες ἄκροι,
Καὶ νάπαι, οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ·
Ὡς Δαναοὶ νηῶν μὲν ἀπωσάμενοι δήϊον πῦρ,
Τυτθὸν ἀνέπνευσαν· πολέμου δ' οὐ γίνετ' ἐρωή.
Οὐ γάρ πω τι Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Προτροπάδην φοβέοντο μελαινάων ἀπὸ νηῶν,
Ἀλλ' ἔτ' ἄρ' ἀνθίσταντο, νεῶν δ' ὑπόεικον ἀνάγκῃ.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἕλεν ἄνδρα κεδασθείσης ὑσμίνης
Ἡγεμόνων. πρῶτος δὲ Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς
Αὐτίκ' ἄρα στρεφθέντος Ἀρηϊλύκου βάλε μηρὸν
Ἔγχεϊ ὀξυόεντι, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε·
Ῥῆξεν δ' ὀστέον ἔγχος. ὁ δὲ, πρηνὴς ἐπὶ γαίης
Κάππεσ'. ἀτὰρ Μενέλαος ἀρήϊος οὖτα Θόαντα,
Στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα· λῦσε δὲ γυῖα.
Φυλείδης δ' Ἄμφικλον ἐφορμηθέντα δοκεύσας,
Ἔφθη ὀρεξάμενος πρυμνὸν σκέλος, ἔνθα πάχιστος
Μυὼν ἀνθρώπου πέλεται. περὶ δ' ἔγχεος αἰχμῇ
Νεῦρα διεσχίσθη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Νεστορίδαι δ', ὁ μὲν οὖτασ' Ἀτύμνιον ὀξέϊ δουρὶ
Ἀντίλοχος, λαπάρης δὲ διήλασε χάλκεον ἔγχος.
Ἤριπε δὲ προπάροιθε. Μάρις δ' αὐτοσχεδὰ δουρὶ

Naves per cavas: tumultus autem vehemens factus est.
Ut verò cum circumjectam alto vertici montis magni
Dimoverit densam nubem fulgurator Jupiter,
Continuò apparent omnes speculæ & cacumina summa,
Et saltûs, cœlitus autem aperitur immensa æthra:
Sic Danai à navibus quidem expulso hostili igne,
Paululum respirarunt: pugnæ tamen non erat cessatio.
Nondum enim omnino Trojani bellicosis ab Achivis.
Versis-ubique-tergis fugabantur nigris à navibus,
Sed adhuc resistebant, & à navibus recedebant necessitate.
Tum verò vir interfecit virum dissipatâ acie
Ducum. Primus autem Menœtii fortis filius
Statim aversi Areïlyci percussit fœmur
Hastâ acutâ, penitusque æs transegit:
Fregit autem os hasta: Is verò, pronus in terram
Decidit. Sed Menalaus mavortius vulneravit Thoantem,
Pectore nudatum juxta scutum: solvit autem membra.
Phylides autem Amphiclum irruentem observans,
Prior cominus-petitum-percussit aversam-partem cruris ubi crassissima
Pulpa hominis est. Circum autem hastam cuspide
Nervi discissi sunt: eum verò tenebræ oculos cooperuerunt.
Nestoridæ autem, hic quidem vulneravit Atymnium acuta hastâ
Antilochus, perque ile trajecit æream hastam.
Cecidit autem pronus. Maris autem cominus hastâ

298. Στεροπηγερέτα.] Ἀστραπτικός.

299. Πρώονες.] Αἱ προνενευκυῖαι τῶν ὀρῶν ἐξοχαί.

300. Νάπαι.] Οἱ ὀρεινοὶ καὶ ἀναπεπταμένοι τόποι. οἱ σύμφυτοι. Οὐρανόθεν δ' ἄρ ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ.] Αἴφνης διέλαμψεν ἄθειον. Ὁ δὲ λόγος· ξηροῦ δὲ καὶ πυρρώδους πνεύματος περὶ τὴν παχύτητα τῶν νεφῶν ῥαγέντος ὑπὸ τὸν οὐρανὸν, ἐξέλαμψεν αἰθήρ. τουτέστιν, ἀστραπὴ ἐγένετο. Διορῶνται οὖν, φησι, καὶ τοῦ αἰθέρος ἀστέρες, νεφέλης ῥαγείσης. Ὑπερράγη.] Διαφανὴς ἐγένετο. Ἄσπετος.] Μέγιστος, πολὺς, καὶ ἀσυνόπτος.

302. Ἐρωή.] Νῦν ὁρμή. Ἔστι δ' ὅτε τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀνάπαυσιν δηλοῖ.

304. Προτροπάδην.] Ἐπειγομένως καὶ ὁλοσχερῶς ἐκστρέψαντες τὰ νῶτα.

305. Ὑπόεικον.] Ἐξίσταντο, ὑπεχώρουν.

308. Στρεφθέντος.] Εἰς φυγὴν κλίναντος.

314. Ἔφθη.] Ἔφθασε, προέλαβεν. Ὀρεξάμενος.] Νῦν, ἐφικόμενος καὶ πλήξας ἐκ χειρός. Πρυμνὸν σκέλος.] Τὸ ἔσχατον μέρος τοῦ σκέλους. Πάχιστος.] Παχύς.

315. Μυών.] Ἡ γαστροκνημία. ἥτις συνέστηκεν ἐκ πολλῶν νεύρων καὶ συνεστραμμένων σαρκῶν.

319. Αὐτοσχεδά.] Ἑτοίμως, παραχρῆμα. Μᾶλλον δὲ, ἀγχόθεν.

Ἀντιλόχῳ ἐπόρουσε, κασιγνήτοιο χολωθείς,
Στὰς πρόσθεν νέκυος. τοῦ δ' ἀντίθεος Θρασυμήδης
Ἔφθη ὀρεξάμενος πρὶν οὐτάσαι, οὐδ' ἀφάμαρτεν
Ὦμον ἄφαρ· πρυμνὸν δὲ βραχίονα δουρὸς ἀκωκὴ
Δρύψ' ἀπὸ μυώνων, ἀπὸ δ' ὀστέον ἄχρις ἄραξε.
Δούπησεν δὲ πεσών, κατὰ δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
Ὡς τὼ μὲν δοιοῖσι κασιγνήτοισι δαμέντε
Βήτην εἰς ἔρεβος Σαρπηδόνος ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Υἷες ἀκοντισταὶ Ἀμισωδάρου, ὅς ῥα Χίμαιραν
Θρέψεν ἀμαιμακέτην, πολέσιν κακὸν ἀνθρώποισιν.
Αἴας δὲ Κλεόβουλον Ὀϊλιάδης ἐπορούσας
Ζωὸν ἕλε, βλαφθέντα κατὰ κλόνον· ἀλλά οἱ αὖθι
Λῦσε μένος, πλήξας ξίφει αὐχένα κωπήεντι·
Πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι. τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Πηνέλεως δὲ Λύκων τε συνέδραμον· ἔγχεσι μὲν γὰρ
Ἤμβροτον ἀλλήλων, μέλεον δ' ἠκόντισαν ἄμφω·
Τὼ δ' αὖτις ξιφέεσσι συνέδραμον· ἔνθα Λύκων μὲν
Ἱπποκόμου κόρυθος φάλον ἤλασεν· ἀμφὶ δὲ καυλὸν
Φάσγανον ἐρραίσθη· ὁ δ' ὑπ' οὔατος αὐχένα θεῖνε
Πηνέλεως, πᾶν δ' εἴσω ἔδυ ξίφος, ἔσχε δὲ οἶον
Δέρμα· παρηέρθη δὲ κάρη, ὑπέλυντο δὲ γυῖα.
Μηριόνης δ' Ἀκάμαντα κιχεὶς ποσὶ καρπαλίμοισι,
Νύξ' ἵππων ἐπιβησόμενον κατὰ δεξιὸν ὦμον.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς.
Ἰδομενεὺς δ' Ἐρύμαντα κατὰ στόμα νηλέϊ χαλκῷ
Νύξε· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε
Νέρθεν ὑπ' ἐγκεφάλοιο· κέασσε δ' ἄρ' ὀστέα λευκά·

In Antilochum irruebat, ob fratrem iratus,
Stans ante cadaver. Eum verò deo-par Thrasymedes
Prior cominùs-petitum percussit anteq. is *Antilochum* vulner. neq; en. aberr.
Ad humerum protinus: extremum autem brachium hastæ cuspis
Amputavit à musculis, & os penitùs abscidit.
Fragorem verò edidit cadens, & caligo oculos cooperuit.
Sic illi quidem duo duobus à fratribus domiti
Iverunt ad erebum Sarpedonis strenui socii,
Filii jaculatores Amisodari, qui Chimæram
Nutrivit insuperabilem, multis perniciem hominibus.
Ajax verò in Cleobulum Oïliades impetu-facto
Vivum cepit, impeditum in turbâ: sed ei ibi-statim
Solvit robur, percusso ense cervicem capuli-magni:
Totus autem incaluit ensis sanguine. Illum verò oculos
Occupavit purpurea mors & fatum violentum.
Peneleus autem Lyconque concurrerunt: hastis enim
Aberrarant à se invicem, & incassum jaculati sunt ambo:
Hi autem rursus ensibus concurrerunt: tunc Lycon quidem
Setis-equinis-com. gal. conum percussit: juxta v. eam-part.-quæ-man.-inser.
Ensis fractus est: at sub aure cervicem percussit
Peneleus, totusque immersus est ensis, tenebat autem sola
Cutis: pendebat autem ab ea caput, solutaque sunt membra.
Meriones autem Atamanta assecutus pedibus rapidis,
Percussit currum ascendentem ad dexterum humerum.
Cecidit autem ex curru, oculisque offusa est caligo.
Idomeneus autem Erymanta ad os sævo ære
Percussit: ipsa autem in-adversum hasta ærea pertransiit
Subtus sub cerebro: diffidit autem ossa alba:

322. Ὀρεξάμενος.] Ἐπὶ τὸ πατάξαι ὁρμήσας.
323. Πρυμνὸν βραχίονα.] Τὸ ἀκρότατον τοῦ βραχίονος.
324. Δρύψ' ἀπὸ μυώνων.] Ἀπέσυρεν ἀπὸ τῶν μυῶν. Ἀπὸ δ' ὀστέον ἄχρις ἄραξεν.] Ἐπέκοψε δὲ τὴν σάρκα ἄχρι τοῦ ὀστοῦ.
327. Εἰς ἔρεβος.] Εἰς τὸ σκότος.
331. Βλαφθέντα,] Ἐμποδισθέντα.
333. Ὑπεθερμάνθη.] Ἐβαπτίσθη.
334. Πορφύρεος θάνατος.] Μέλας, σκοτεινός.
336. Μέλεον.] Ματαίως.
337. Συνέδραμον.] Ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἐμαχέσθησαν.
339. Ἐρραίσθη.] Διεφθάρη, ἐκλάσθη.
340. Ἔδυ.] Κατὰ βάθους εἰσῆλθε.
341. Παρηέρθη.] Παρῃωρήθη, παρεκρεμάσθη.
347. Νέρθεν ὑπ' ἐγκεφάλοιο.] Ὑπὸ τὸν ἐγκέφαλον. Κέασσε.] Συνέτριψε, διέκοψε.

350. Πρη-

Ἐκ δὲ τίναχθεν ὀδόντες· ἐνέπλησθεν δέ οἱ ἄμφω
Αἵματος ὀφθαλμοί· τὸ δ' ἀνὰ στόμα καὶ κατὰ ῥῖνας
Πρῆσε χανών. θανάτου δὲ μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν ἕλον ἄνδρα ἕκαστος.
Ὡς δὲ λύκοι ἄρνεσσιν ἐπέχραον ἢ ἐρίφοισι
Σίνται, ὑπ' ἐκ μήλων αἱρεύμενοι, αἵτ' ἐν ὄρεσσι
Ποιμένος ἀφραδίῃσι διέτμαγεν· οἱ δὲ ἰδόντες
Αἶψα διαρπάζουσιν ἀνάλκιδα θυμὸν ἐχούσας·
Ὡς Δαναοὶ Τρώεσσιν ἐπέχραον. οἱ δὲ φόβοιο
Δυσκελάδου μνήσαντο, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
Ἵετ' ἀκοντίσσαι· ὁ δὲ ἰδρείῃ πολέμοιο,
Ἀσπίδι ταυρείῃ κεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους,
Σκέπτετ' ὀϊστῶν τε ῥοῖζον καὶ δοῦπον ἀκόντων.
Ἦ μὲν δὴ γίνωσκε μάχης ἑτεραλκέα νίκην·
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἀνέμιμνε, σάω δ' ἐρίηρας ἑταίρους.
Ὡς δ' ὅτ' ἀπ' Οὐλύμπου νέφος ἔρχεται οὐρανὸν εἴσω,
Αἰθέρος ἐκ δίης, ὅτε τε Ζεὺς λαίλαπα τείνῃ·
Ὡς τῶν ἐκ νηῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε·
Οὐδὲ κατὰ μοῖραν πέραον πάλιν· Ἕκτορα δ' ἵπποι
Ἔκφερον ὠκύποδες σὺν τεύχεσι· λεῖπε δὲ λαὸν
Τρωϊκόν, οὓς ἀέκοντας ὀρυκτὴ τάφρος ἔρυκε.
Πολλοὶ δ' ἐν τάφρῳ ἐρυσάρματες ὠκέες ἵπποι
Ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ λίπον ἅρματ' ἀνάκτων·
Πάτροκλος δ' ἕπετο σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων,

Excussi verò sunt dentes: impletique sunt ei ambo
Sanguine oculi: cumque per os sursùm & per nares deorsum
Efflavit aperto ore. Mortis autem nigra nubes obtexit.
Hi quidem ductores Danaorum interfecerunt virum singuli.
Ut verò lupi agnis vehementi-impetu-ingruunt vel hœdis
Exitiales, è pecudibus surripientes, qui in montibus
Pastoris stultitiâ dispersi sunt: hi autem conspicati
Statim discerpunt imbellem animum habentes:
Sic Danai Trojanis vehementi impetu-ingruebant. Illi autem fugæ
Horrisonæ meminerunt, oblitique sunt impetuosæ fortitudinis.
Ajax verò magnus semper in Hectorem ære-armatum
Cupiebat jaculari: ille verò scientiâ pugnæ,
Clypeo taurino coopertus latos humeros,
Observabat sagittarumque stridorem & sonitum jaculorum.
Certè quidem jam videbat pugnæ aliò-inclinatam victoriam:
Sed & sic manebat, servabatque charos socios.
Ut verò quando ab Olympo nubes vadit ad cœlum,
Ætherem post serenum, cùm Jupiter nimbos procellosos porrigit:
Sic horum à navibus factus est clamorque fugaque.
Neque sine-fœdâ-clade transierunt rursus: Hectorem verò equi
Extulerunt veloces cum armis: deseruit autem populum
Troïcum, quos invitos depressa fossa coërcebat.
Multi autem in fossa trahentes currûs veloces equi
Fractos ad summum temonem liquerunt currus regum:
Patroclus autem sequebatur vehementer Danaos adhortans,

---

350. Πρῆσεν.] Ἐξεφύσησε, μετὰ πνεύματος ἐξέδωκεν.

352. Ἐπέχραον.] Μετὰ βίας ἐπῆλθον. ἐφώρμησαν.

353. Σίνται.] Βλαπτικοί. Ὑπ' ἐκ μήλων αἱρεύμενοι.] Ὑφαιρέμενοι τὰ λιπαρὰ τῶν βοσκημάτων.

357. Δυσκελάδου.] Κακὸν ἦχον ἀποτελοῦντος.

361. Σκέπτετο.] Παρεσκέπτετο, ἐφυλάσσετο. Ῥοῖζον.] Ῥύμην, ὁρμήν, ἦχον.

365. Αἰθέρος ἐκ δίης, ὅτε τε Ζεὺς λαίλαπα τείνει.] Ὅταν πνεύματος ἦχον καὶ νέφος παρασκευάσῃ· ὅτε, φησίν, ὁ Ζεὺς μετὰ τὴν αἰθρίαν κατάστασιν ἐμβολὴν ἀνέμου διεγείρῃ. Αἰθέρος ἐκ δίης.] Πῶς αἰθέρος; τὰ γὰρ πάθη ταῦτα περὶ τὸν ἀέρα συμβέβηκε. Τάχα οὖν συγχεῖται ὁ ἀὴρ πρὸς τὸν αἰθέρα. ὡς κἀν τῇ Λ. Αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος. καί· Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι, καὶ νεφέλῃσιν. Οὐ γὰρ αἱ νεφέλαι ἐν τῷ αἰθέρι.

368. Λεῖπε δὲ λαὸν Τρωϊκόν, οὓς ἀέκοντας ὀρυκτὴ τάφρος ἔρυκε.] Ἐν σχήματι πέπρακται. ἔδει γὰρ εἰπεῖν, ὃν ἀέκοντα.

Τρωσὶ κακὰ φρονέων· οἱ δ' ἰαχῇ τε φόβῳ τε
Πάσας πλῆσαν ὁδοὺς, ἐπεὶ ἂρ τμάγεν. ὕψι δ' ἀέλλη
Σκίδναθ' ὑπαὶ νεφέων, τανύοντο δὲ μώνυχες ἵπποι
Ἄψοῤῥον προτὶ ἄστυ, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Πάτροκλος δ' ᾗ πλεῖστον ὀρινόμενον ἴδε λαὸν,
Τῇ ῥ' ἔχ' ὁμοκλήσας. ὑπὸ δ' ἄξοσι φῶτες ἔπιπτον
Πρηνέες ἐξ ὀχέων, δίφροι δ' ἀνεκυμβαλίαζον.
Ἀντικρὺ δ' ἀνὰ τάφρον ὑπέρθορον ὠκέες ἵπποι,
Ἄμβροτοι, οὓς Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα,
Πρόσσω ἱέμενοι· ἐπὶ δ' Ἕκτορι κέκλετο θυμός.
Ἵετο γὰρ βαλέειν· τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι.
Ὡς δ' ὑπὸ λαίλαπι πᾶσα κελαινὴ βέβριθε χθὼν
Ἤματ' ὀπωρινῷ ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ
Ζεὺς, ὅτε δή ῥ' ἄνδρεσσι κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ,
Οἳ βίῃ εἰν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας,
Ἐκ δὲ δίκην ἐλάσωσι, θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες.
Τῶν δέ τε πάντες μὲν ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες,
Πολλὰς δὲ κλιτῦς τότ' ἀποτμήγουσι χαράδραι,
Ἐς δ' ἅλα πορφυρέην μεγάλα στενάχουσι ῥέουσαι
Ἐξ ὀρέων ἐπὶ κάρ· μινύθει δέ τε ἔργ' ἀνθρώπων·
Ὡς ἵπποι Τρωαὶ μεγάλα στενάχοντο θέουσαι.
Πάτροκλος δ' ἐπεὶ οὖν πρώτας ἐπέκερσε φάλαγγας,
Ἂψ ἐπὶ νῆας ἔεργε παλιμπετὲς, οὐδὲ πόληος
Εἴα ἱεμένους ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ μεσηγὺ

Trojanis mala cogitans: hi autem clamoreque fugaque
Omnes impleverunt vias, postquam dissipati sunt. In altū.a.procella *pulv.*
Spargebatur sub nubes, extensis autem pedibus currebāt solidi-ungulis equi
Retro ad urbem, à navibus & tentoriis.
Patroclus verò quà plurimum turbatum videbat populum,
Eà dirigebat *equos* minaciter-clamans. Sub axibus autem viri cadebant
Proni de curribus, currus autem eversi-fragorem-dederunt.
E regione autem fossam transilierunt veloces equi,
Immortales, quos Peleo dii dederant præclara dona,
In adversum pergere-cupientes: in Hectorem autem instigabat animus.
Cupiebat enim percutere: illum verò extulerant veloces equi.
Ut verò à nimbo-procelloso omnis nigra obruta-gravatur terra
Tempore autumnali cùm rapidissimum fundit imbrem
Jupiter, quando jam viris iratus sævit,
Qui vi in foro perversa edunt judicia,
Justitiam autem expellunt, deos nihil verentes.
Propter hos vero omnes quidem fluvii inundant fluentes,
Multas autem montium prominentias tunc abscindunt torrentes,
In mare autem purpureum vastum gemunt fluentes
Ex montibus in præceps: corrumpuntur autem opera hominum:
Sic equæ Trojanæ valdè ingemiscebant currentes.
Patroclus autem postquam primas perfregerat phalangas,
Rursus ad naves coercitos-egit retrorsum, neque ad urbem
Sinebat cupientes ascendere, sed inter

---

374. Ἐπεὶ ἂρ τμάγεν.] Ἐπειδὴ διεσκεδάσθησαν. Ἀέλλη.] Νῦν, ἡ κόνις.

375. Σκίδναπο.] Ἀνηκοντίζετο. Τανύοντο.] Ἐκτεταμένως ἔτρεχον.

379. Ἀνεκυμβαλίαζον.] Ἀνεκρότουν, ἀνετρέποντο.

384. Βέβριθε.] Ὕδρου ἔγεμεν, ἐβάρει.

385. Ἦματ' ὀπωρινῷ.] Ἐν τῷ τῆς ὀπώρας καιρῷ.

387. Σκολιάς.] Ἀδίκους. ἀπὸ τοῦ εὐθέως καὶ ὀρθοῦ παρατετραμμένας ἐπὶ τὸ ἄδικον. ὅ ἐστι, στρεβλάς.

388. Ἐκ δὲ δίκην ἐλάσωσι.] Νῦν, τὸ δίκαιον. Θεῶν ὄπιν.] Τὴν ἐκ θεῶν ἐπιστροφὴν καὶ φροντίδα.

390. Κλιτῦς.] Φάραγγας, ἢ ὀρῶν ἀποκλίσεις. Ἀποτμήγουσιν.] Ἀποτέμνονται, χωρίζουσι. Χαράδραι.] Οἱ ὑπὸ τῶν χειμάῤῥων ἐκρηγνύμενοι αὐλῶνες. Παρὰ τὸ χαράσσειν, καὶ τραχύνειν τὴν γῆν.

392. Ἐπὶ κάρ.] Ἤτοι, ἄνωθεν ἐκ τοῦ πρὸς αὐτοῖς. ἢ, ἐπικάρσιαι καὶ πλάγιαι. ἢ ἐπὶ κεφαλὴν, καὶ εἰς τὸ κάταντες. Ἐπὶ κάρ.] Τοῦ κάρη ἐστὶν ἀποκοπὴ, οὐ τοῦ κάρα. Οὐ λέγει γὰρ ὁ Ποιητὴς ποτὲ κάρα, ἀλλὰ κάρη. Αὐτὸ δὲ τὸ κάρη, τοῦ κάρηνον ἐστὶν ἀποκοπή. Τὰ γὰρ εἰς η οὐδέτερα, ἢ δυϊκά εἰσιν, ἢ πληθυντικά. Μινύθει.] Ἐλαττοῦται, φθείρεται.

394. Ἐπέκερσεν.] Ἀπέτεμεν.

395. Ἔεργε.] Συνήλαυνε. Παλιμπετές.] Εἰς τὰ ὀπίσω πεπτωκότας.

398. Με-

Νηῶν καὶ ποταμοῦ καὶ τείχεος ὑψηλοῖο
Κτεῖνε μεταΐσσων, πολέων δ' ἀπετίνυτο ποινήν·
Ἔνθ' ἤτοι Πρόνοον πρῶτον βάλε δουρὶ φαεινῷ,
Στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα· λῦσε δὲ γυῖα.
Δούπησεν δὲ πεσών. ὁ δὲ Θέστορα Ἤνοπος υἱὸν
Δεύτερον ὁρμηθείς. ὁ μὲν εὐξέστῳ ἐνὶ δίφρῳ
Ἧστο ἀλείς· ἐκ γὰρ πλήγη φρένας, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
Ἡνία ἠΐχθησαν· ὁ δ' ἔγχεϊ νύξε παραστὰς
Γναθμὸν δεξιτερόν, διὰ δ' αὐτοῦ πεῖρεν ὀδόντων·
Εἷλκε δὲ δουρὸς ἑλὼν ὑπὲρ ἄντυγος, ὡς ὅτε τις φὼς
Πέτρῃ ἔπι προβλῆτι καθήμενος, ἱερὸν ἰχθὺν
Ἐκ πόντοιο θύραζε λίνῳ καὶ ἤνοπι χαλκῷ·
Ὣς ἕλκ' ἐκ δίφροιο κεχηνότα δουρὶ φαεινῷ·
Κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ στόμ' ἔωσε· πεσόντα δέ μιν λίπε θυμός.
Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύαλον ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ
Μέσσην κακκεφαλήν· ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη
Ἐν κόρυθι βριαρῇ· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
Κάππεσεν· ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύμαντα, καὶ Ἀμφοτερόν, καὶ Ἐπάλτην,
Τληπόλεμόν τε Δαμαστορίδην, Ἐχίον τε, Πύριν τε,
Ἰφέα τ', Εὔιππόν τε, καὶ Ἀργεάδην Πολύμηλον,
Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Σαρπηδὼν δ' ὡς οὖν ἴδ' ἀμιτροχίτωνας ἑταίρους
Χέρσ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμέντας,
Κέκλετ' ἄρ' ἀντιθέοισι καθαπτόμενος Λυκίοισιν,
Αἰδὼς ὦ Λύκιοι, πόσε φεύγετε· νῦν θοοὶ ἐστέ.

Naves & fluvium & mœnia alta
Occidebat rapidè insequens, multorum autem exigebat ultionem:
Tunc quidem Pronoum primum percussit hastâ fulgenti,
Pectore nudatum juxta clypeum: solvit autem membra.
Fragorem verò edidit cadens. Ille autem Thestorem Enopis filium
Iterum impetu-facto. Hic quidem eleganter-politâ in sellâ
Sedebat contractus: exturbatis enim erat mentibus, ex manibus autem
Habenæ defluxerant: ille verò hastâ percussit cominus
Malam dextram, perque ejus transegit dentes:
Traxit autem *eum* hastâ levatum super ambitu-ante-sellam-pos. ut cum vir
Petrâ in procurrenti sedens, sacrum piscem
Ex ponto foras lino & splendido ære:
Sic traxit è sella hiantem hastâ fulgenti:
In os autem excussit: lapsum autem ipsum liquit anima.
Sed postea Eryalum irruentem percussit saxo
Medio in capite: illud verò in duas partes totum diffissum est
In casside gravi: is autem pronus in terram
Decidit: ipsum autem mors circumfusa est exitialis.
At deinde Erymanta, & Amphoterum, & Epaltem,
Tlepolemumque Damastoridem, Echiumque, Pyremque,
Ipheaque, Euippumque, & Argeadem Polymelum,
Omnes alium-super-alium admovit terræ almæ.
Sarpedon autem postquam vidit armis-spoliatos socios
Manibus Patrocli Menœtiadæ domitos,
Adhortatus est eximios increpans Lycios,
Proh pudor ô Lycii, quò fugitis? nunc celeres estote.

398. Μεταΐσσων.] Μεταδιώκων. Ἀπετίνυτο ποινήν.] Δίκην εἰσεπράττετο.
403. Ἀλείς.] Συσταλείς. Ἐκ γὰρ πλήγη φρένας.] Ἀντὶ τοῦ ἐξεπλάγη.
404. Ἠΐχθησαν.] Ὡρμήθησαν.
405. Γναθμόν.] Σιαγόνα.
407. Προβλῆτι.] Προβεβλημένῳ. ἐκκειμένῳ. Ἱερὸν ἰχθύν.] Ἤτοι, μέγαν.
408. Θύραζε.] Ἔξω. Λίνῳ.] Τῇ ὁρμιᾷ, ἢ τῷ ἀγκίστρῳ. Ἤνοπι χαλκῷ.] Διαυγεῖ χαλκῷ. Λέγει δὲ, τῷ ἀγκίστρῳ.
412. Κεάσθη.] Ἐσχίσθη.
413. Βριαρῇ.] Ἰσχυρᾷ.
414. Θυμοραϊστής.] Ὁ τὴν ψυχὴν διαφθείρων, καὶ ἀπολλύων.
419. Ἀμιτροχίτωνας.] Ἀζώστους, ἤ, μίτρα καὶ θώρακι μὴ χρωμένους.
420. Δαμέντας.] Ἀναιρεθέντας.
421. Καθαπτόμενος.] Ἐπιπλήσσων, ὀνειδίζων.
422. Πόσε.] Ποῦ.

Ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος, ὄφρα δαείω
Ὅστις ὅδε κρατέει· καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε
Τρῶας· ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν.
Ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἐπεὶ ἴδεν, ἔκθορε δίφρου.
Οἱ δ' ὥστ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι,
Πέτρῃ ἐφ' ὑψηλῇ μεγάλα κλάζοντε μάχονται·
Ὣς οἱ κεκλήγοντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
Τοὺς δὲ ἰδὼν ἐλέησε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,
Ἥρην δὲ προσέειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε,
Ὤ μοι ἐγὼν, ὅτε μοι Σαρπηδόνα φίλτατον ἀνδρῶν
Μοῖρ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμῆναι.
Διχθὰ δέ μοι κραδίη μέμονε φρεσὶν ὁρμαίνοντι
Ἤ μιν ζωὸν ἐόντα μάχης ἄπο δακρυοέσσης
Θείω ἀναρπάξας Λυκίης ἐνὶ πίονι δήμῳ,
Ἦ ἤδη ὑπὸ χερσὶ Μενοιτιάδαο δαμάσσω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Ἄνδρα θνητὸν ἐόντα πάλαι πεπρωμένον αἴσῃ
Ἂψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι;
Ἔρδ'· ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Αἴκε ζωὸν πέμψῃς Σαρπηδόνα ὅνδε δόμονδε,
Φράζεο μή τις ἔπειτα θεῶν ἐθέλῃσι καὶ ἄλλος
Πέμπειν ὃν φίλον υἱὸν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης.
Πολλοὶ γὰρ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο μάχονται
Υἱέες ἀθανάτων, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἐνήσεις.
Ἀλλ' εἴ τοι φίλος ἐστὶ, τεὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ,
Ἤτοι μέν μιν ἔασον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Χέρσ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμῆναι·

Occurram enim ego huic viro, ut intelligam
Quisnam iste victor-grassator: & jam malis multis affecit
Trojanos: multorumque enim & fortium genua solvit.
Dixit,& de curribus cum armis saliit in terram.
Patroclus verò altera-ex-parte ut vidit, desiliit curru.
Tum verò illi sicut vultures duo unguibus-adunci rostris-curvi,
Petrâ super excelsâ ingentem clangorem-edentes pugnant:
Sic hi clamantes alter in alterum irruebant.
Hos autem intuitus misertus est Saturni filius versuti,
Junonem autem allocutus est sororem uxoremque,
Hei mihi, cùm mihi Sarpedonem charissimum hominum
Fatale à Patroclo Menœtiade domari.
In duas autem partes mihi cor fertur in præcordiis, animo-versanti
An ipsum vivum pugnâ è lacrymosâ
Ponam in-altum-raptum Lyciæ in opulento populo,
An jam sub manibus Menœtiade domem.
Huic autem respondit deinde bovinis oculis-decora veneranda Juno,
Importunissime Saturnie, quale verbum dixisti?
Virum mortalem jam-olim destinatum fato
Jam vis à morte tristi liberare?
Fac: at non tibi omnes assentiemur dii cæteri.
Aliud autem tibi dicam, tu vero animo reconde tuo,
Si vivum curaveris-abducendum Sarpedonem suam ad domum,
Perpende ne quis posthac deorum velit & alius
Educendum-curare suum charum filium ex aspero prælio.
Multi enim circum urbem magnam Priami pugnant
Filii immortalium, quibus iram gravem immittes.
Sed si tibi dilectus est, tuumque vicem ejus miseratur cor,
Illum quidem finito in asperâ pugnâ
Manibus sub Patrocli Menœtiadæ domari:

---

428. Γαμψώνυχες.] Ἐπικαμπεῖς ὄνυχας ἔχοντες.
429. Κλάζοντε.] Φθεγγόμενοι, κράζοντες.
435. Μέμονε.] Διανοεῖται.
441. Πεπρωμένον.] Πάλαι ὡς ἠξιωμένον, εἱμαρμένον.
442. Ἐξαναλῦσαι.] Ἐλευθερῶσαι, ἐκλῦσαι.
449. Κότον.] Νῦν φιλονεικίαν. Ἐνήσεις.] Ἐμβαλεῖς.

456. Ταρ-

Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τόνγε λίπῃ ψυχή τε καὶ αἰὼν,
Πέμπειν μιν Θάνατόν τε φέρειν καὶ νήδυμον Ὕπνον,
Εἰσόκε δὴ Λυκίης εὐρείης δῆμον ἵκωνται·
Ἔνθά ἑ ταρχύσουσι κασίγνητοί τε ἔται τε
Τύμβῳ τε στήλῃ τε. τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ θανόντων.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Αἱματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε,
Παῖδα φίλον τιμῶν, τόν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε
Φθίσειν ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι τηλόθι πάτρης.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἔνθ' ἤτοι Πάτροκλος μὲν ἀγακλειτὸν Θρασυμήδην,
Ὅς ῥ' ἠῢς θεράπων Σαρπηδόνος ἦεν ἄνακτος,
Τὸν βάλε νείαιραν κατὰ γαστέρα· λῦσε δὲ γυῖα.
Σαρπηδὼν δ' αὐτοῦ μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ
Δεύτερος ὁρμηθείς· ὁ δὲ Πήδασον οὔτασεν ἵππον
Ἔγχεϊ δεξιὸν ὦμον· ὁ δ' ἔβραχε θυμὸν ἀΐσθων·
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακὼν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός·
Τὼ δὲ διαστήτην· κρίκε δὲ ζυγὸν, ἡνία δέ σφι
Σύγχυτ', ἐπεὶ δὴ κεῖτο παρήορος ἐν κονίῃσι.
Τοῖο μὲν Αὐτομέδων δουρικλυτὸς εὕρετο τέκμωρ,
Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
Ἀΐξας ἀπέκοψε παρήορον· οὐδ' ἐμάτησε.
Τὼ δ' ἰθυνθήτην, ἐν δὲ ῥυτῆρσι τάνυσθεν·
Τὼ δ' αὖτις συνίτην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο.
Ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ,
Πατρόκλου δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ

At postquam jam illum reliquerit animaque & vita,
Deducendum eum permitte Mortique ut ferat & suavi Somno,
Donec Lyciæ latæ ad populum pervenerint:
Ibi ei exequias-facient fratresque familiaresque
Tumulóque cippóque. Hoc enim, honor est mortuorum.
Sic dixit. neque non-obsecutus-est pater hominumque deûmque:
Cruentas autem guttas demisit in terram,
Filium dilectum honorans, quem ei Patroclus erat
Interempturus in Trojâ glebosâ procul à patria.
Hi autem cùm jam propè erant alter-in-alterum vadentes,
Tum quidem Patroclus inclytum Thrasymedem,
Qui strenuus famulus Sarpedonis erat regis,
Hunc percussit imum ad ventrem: solvit autem membra.
Sarpedon verò ab illo quidem aberravit hasta fulgenti
Secundus impetu facto: Pedasum verò vulneravit equum
Hastâ dextrum humerum: is autem gemuit animam exhalans:
Decidit verò in pulveres porrectus, & avolavit anima:
Duo autem *reliqui equi* dissilierunt: crepuit a. jugum, habenæque ipsis
Confundebantur, jacebat enim equus-ad-temonem-devinctus in pulverib.
Hujus rei quidem Automedon hastainclytus invenit finem,
Educto longo ense robusto à fœmore,
Insurgens abscidit equum ad-temonẽ-devinctũ: neq; enim segniter-agebat.
Hi autem rectâ-statione-compositi-sunt, inque habenis recti-steterunt.
Illi verò rursus congressi-sunt per contentionem animum-rodentem.
Tum verò Sarpedon quidem aberravit hasta fulgenti,
Patrocli autem supra humerum sinistrum abiit cuspis

456. Ταρχύσουσι.] Θάψουσι.
459. Ψιάδας.] Ψεκάδας, δρόσους.
461. Φθίσειν.] Ἀπολέσειν.
468. Ἀΐσθων.] Ἀλγῶν. ἐκπνέων.
469. Μακών.] Μυκησάμενος. φθεγξάμενος βαρύ.
470. Κρίκεν.] Ἐψόφηκεν, ἤχησε, ποιὸν ἦχον ἀπετέλεσε.
471. Παρήορος.] Ὁ ἔξω τοῦ ζυγοῦ ἵππος. παράσειρος λεγόμενος.
473. Τανύηκες.] Ἐκτεταμένον, εἰς μῆκος ἔχον τὴν ἀκμήν.
474. Οὐδ' ἐμάτησεν.] Οὐδὲ ἐματαιοπράγησεν, ἢ ἠμέλησεν.
475. Ἰθυνθήτην.] Ἐπ' εὐθείας ἔστησαν τεταγμένοι. Ῥυτῆρσι.] Χαλινοῖς, ἡνίαις· Παρὰ τὸ ἐρύειν, ὅ ἐστιν, ἕλκειν. Τάνυσθεν.] Ἀπευθύνθησαν.
476. Ἔριδος πέρι.] Περὶ τῆς φιλονεικίας.

Ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Πάτροκλος· τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός,
Ἀλλ' ἔβαλ' ἔνθ' ἄρα τε φρένες ἔρχαται ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ·
Ἤριπε δ' ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν, ἢ ἀχερωΐς,
Ἠὲ πίτυς βλωθρή, τήν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες
Ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι, νήϊον εἶναι·
Ὣς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθείς,
Βεβρυχώς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης·
Ἠΰτε ταῦρον ἔπεφνε λέων ἀγέληφι μετελθών,
Αἴθωνα, μεγάθυμον ἐν εἰλιπόδεσσι βόεσσιν,
Ὤλετό τε στενάχων ὑπὸ γαμφηλῇσι λέοντος·
Ὣς ὑπὸ Πατρόκλῳ Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων
Κτεινόμενος μενέαινε, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον, (χρὴ
Γλαῦκε πέπον πολεμιστὰ μετ' ἄνδρασι, νῦν σε μάλα
Αἰχμητήν τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν·
Νῦν τοι ἐελδέσθω πόλεμος κακός, εἰ θοός ἐσσι.
Πρῶτα μὲν ὄτρυνον Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας,
Πάντῃ ἐποιχόμενος, Σαρπηδόνος ἀμφιμάχεσθαι·
Αὐτὰρ ἔπειτα καὶ αὐτὸς ἐμεῦ πέρι μάρναο χαλκῷ.
Σοὶ γὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα κατηφείη καὶ ὄνειδος
Ἔσσομαι ἤματα πάντα διαμπερές, εἴ κέ μ' Ἀχαιοὶ
Τεύχεα συλήσωσι, νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα.
Ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅπαντα.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν

Hastæ, neque percussit ipsum: posterior verò irruit ære
Patroclus: hujus autem non irritum telum effugit manu,
Sed percussit ubi præcordia complectuntur multipliciter-munitum cor:
Cecidit autem sicut quando aliqua quercus cadit, vel populus,
Vel pinus alta, quam in montibus fabri
Exciderunt securibus recens-exacutis, navale lignum ut sit:
Sic ille ante equos & currum jacebat porrectus,
Dentibus-frendens, pulvere manibus-prehenso sanguinolento:
Veluti taurum interficit leo armento superveniens,
Fulvum, magnanimum inter flexipedes boves.
Peritque gemens sub maxillis leonis:
Sic à Patroclo Lyciorum ductor clypeatorum
Interfectus indignãte-animâ-gemebat, charumque nomine vocabat socium,
Glauce charissime bellator inter viros, nunc te admodùm oportet
Pugnacemque esse, & audacem bellatorem:
Nunc tibi cordi-sit pugna gravis, si prælio-impiger es.
Primùm quidem adhortare Lyciorum ductores viros,
Quaquaversum obiens, de Sarpedone præliari:
Quin & ipse de me pugnes ære.
Tibi enim ego etiam posthàc pudor & opprobrium
Ero dies omnes perpetuò, si quidem mihi Achivi
Arma detraxerint, in circo ubi de navibus certatur lapso.
Sed capesse *pugnam* strenuè, adhortareque populum omnem.
Sic ipsum locutum finis mortis texit

---

481. Ἔρχαται.] Συνέρχονται. Ἀδινόν.] Πυκνόν, συνετόν. Ἔνθ' ἄρα τε φρένες ἔρχαται ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ.] Ἔνθα αἱ φρένες εἰσὶ περὶ τὸ φύσει λαμπρὸν καὶ ἡδὺ μέρος τῆς ψυχῆς.

482. Ἀχερωΐς.] Δένδρον, ὃ καλεῖται λεύκη. Ἔνιοι δὲ φηγοῦ εἶδος εἶπον αὐτήν.

483. Βλωθρή.] Εὐαυξής, μεγάλη.

484. Νεήκεσι.] Νεωστὶ ἠκονημένοις. Νήϊον.] Ναυπηγήσιμον ξύλον.

486. Βεβρυχώς.] Βρυχώμενος, ποιὸν ἦχον ἀποτελῶν, τρίζων τοὺς ὀδόντας, καὶ συναρμόζων αὐτούς.

489. Γαμφηλῇσι.] Σιαγόσι. γνάθοις

491. Μενέαινε.] Νῦν, ἐλειποψύχει. Ἀλλαχοῦ φησι· Νήπιοι, οἳ Ζηνὶ μενεαίνομεν. ἀντὶ τοῦ, ὀργιζόμεθα. Καί· Μενέαινεν κῦδος ἀρέσθαι. ἀντὶ τοῦ, προεθυμεῖτο. Ὀνόμηνεν.] Ἐξ ὀνόματος ἐκάλεσεν.

494. Ἐελδέσθω.] Ἐπιθυμείτω.

498. Κατηφείη.] Αἰσχύνη. Ὄνειδος.

499. Διαμπερές.] Διόλου.

500. Νεῶν ἐν ἀγῶνι.] Ἐν τῷ ἀθροίσματι τῶν νηῶν.

501. Ἔχεο.] Ἀντέχου τῆς μάχης, καὶ περιΐστατο.

502. Τέλος θανάτοιο κάλυψε Ὀφθαλμοὺς ῥῖνάς τε.] Ὁ δὲ θάνατος αὐτὸν ἔλαβε τούς τε ὀφθαλμοὺς καὶ τὰς ῥῖνας· ἐπεὶ οἱ τελευτῶντες, οὐ βλέπουσιν, οὔτε ἀναπνέουσιν, οὔτε φρένας ἔχουσι.

504. Περὶ

Ὀφθαλμοὺς ῥῖνάς θ'. ὁ δὲ λὰξ ἐν στήθεσι βαίνων,
Ἐκ χροὸς ἕλκε δόρυ, προτὶ δὲ φρένες αὐτῷ ἕποντο·
Τοῖο δ' ἅμα ψυχήν τε καὶ ἔγχεος ἐξέρυσ' αἰχμήν.
Μυρμιδόνες δ' αὐτοῦ σχέθον ἵππους φυσιόωντας,
Ἱεμένους φοβέεσθαι, ἐπεὶ λίπον ἅρματ' ἀνάκτων.
Γλαύκῳ δ' αἰνὸν ἄχος γένετο φθογγῆς ἀΐοντι·
Ὠρίνθη δέ οἱ ἦτορ ὅτ' οὐ δύνατο προσαμῦναι.
Χειρὶ δ' ἑλὼν ἐπίεζε βραχίονα. τεῖρε γὰρ αἰνῶς
Ἕλκος ὃ δή μιν Τεῦκρος ἐπεσσύμενον βάλεν ἰῷ,
Τείχεος ὑψηλοῖο ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύνων.
Εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι,
Κλῦθι ἄναξ, ὅς που Λυκίης ἐν πίονι δήμῳ
Εἶς, ἢ ἐνὶ Τροίῃ· δύνασαι δέ τε πάντοσ' ἀκούειν
Ἀνέρι κηδομένῳ, ὡς νῦν ἐμὲ κῆδος ἱκάνει.
Ἕλκος μὲν γὰρ ἔχω τόδε καρτερὸν, ἀμφὶ δέ μοι χεὶρ
Ὀξείῃς ὀδύνῃσιν ἐλήλαται, οὐδέ μοι αἷμα
Τερσῆναι δύναται· βαρύθει δέ μοι ὦμος ὑπ' αὐτοῦ·
Ἔγχος δ' οὐ δύναμαι σχεῖν ἔμπεδον, οὐδὲ μάχεσθαι
Ἐλθὼν δυσμενέεσσιν. ἀνὴρ δ' ὤριστος ὄλωλε,
Σαρπηδὼν Διὸς υἱός· ὁ δ' οὐδ' ᾧ παιδὶ ἀμύνει.
Ἀλλὰ σύ πέρ μοι ἄναξ τόδε καρτερὸν ἕλκος ἄκεσσαι·
Κοίμησον δ' ὀδύνας, δὸς δὲ κράτος, ὄφρ' ἑτάροισι
Κεκλόμενος Λυκίοισιν ἐποτρύνω πολεμίζειν·
Αὐτός τ' ἀμφὶ νέκυϊ κατατεθνειῶτι μάχωμαι.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Αὐτίκα παῦσ' ὀδύνας, ἀπὸ δ' ἕλκεος ἀργαλέοιο

Oculos naréſque. Ille verò calce pectoribus impreſſo,
E corpore traxit haſtam, præcordia autem ipſam adhærentia ſequebantur:
Ejuſque ſimul animamque & haſtæ evulſit cuſpidem.
Myrmidones autem illic detinuerunt equos anhelantes,
Cupientes fugere, poſtquam deſeruerant currus regum.
Glauco verò gravis dolor ortus eſt vocem audienti:
Conturbabatur autem ei cor quod non poterat opem-ferre.
Manu autem prehenſum ſtringebat brachium. Dolebat enim ei graviter
Vulnus quod jam ei Teucer irruenti miſerat ſagitta,
E muro excelſo malum à ſociis propulſans.
Precans autem dixit longè-jaculanti Apollini,
Exaudi rex, qui alicubi Lyciæ in opulento populo
Es, vel in Troja: potes autem undecunque auſcultare
Viro dolenti, ſicut nunc me dolor invadit.
Vulnus enim habeo hoc grave, undiq; autem mihi manus
Acutis doloribus transfixa eſt, neque mihi ſanguis
Siccari poteſt: gravatur autem mihi humerus per ipſum:
Haſtam autem non poſſum ſuſtinere firmiter, neque pugnare,
Congreſſus cum hoſtibus. Vir autem fortiſſimus periit,
Sarpedon Jovis filius: ille vero ne ſuo quidem filio opem fert.
Sed tu ſaltem mihi rex huic gravi vulneri medere:
Sopi autem dolores, præbéque vires, ut ſocios
Adhortans Lycios excitem ad pugnam:
Ipſeque de cadavere mortuo pugnem.
Sic dixit precans. Hunc autem exaudivit Phœbus Apollo:
Statim ſedavit dolores, à vulnere autem gravi

504. Περὶ δὲ φρένες.] Περιείχοντο δὲ αὐτῷ αἱ φρένες. Φρένες.] Ἀεὶ ὁ Ποιητὴς φρένας καλεῖ τὸ διάφραγμα.

505. Τοῖο δ' ἅμα ψυχήν τε καὶ ἔγχεος ἐξέρυσ' αἰχμήν.] Τούτου δὲ κατ' αὐτὸ τήν τε ψυχὴν καὶ τὴν τοῦ δόρατος αἰχμὴν ἐξείλκυσε.

507. Λίπον ἅρματ' ἀνάκτων.] Ἔλειπον τὰ ἅρματα τῶν δεσποτῶν.

508. Φθογγῆς.] Φωνῆς. Ἀΐοντι.] Ἀκούοντι.

509. Ὠρίνθη.] Συνεχύθη.

510. Ἐπίεζεν.] Ἐξέθλιβε.

515. Δύνασαι δέ τε πάντοσ' ἀκούειν Ἀνέρι.] Δύναται δὲ πανταχόθεν εὐχὴ εἰς σὲ παραγενέσθαι λυπουμένου ἀνδρός.

516. Κηδομένῳ.] Ἀνιωμένῳ, λυπουμένῳ.

518. Ὀξείῃς.] Δριμείαις, χαλεπαῖς. Ἐλήλαται.] Διαπέπαρται.

519. Τερσῆναι.] Ξηρανθῆναι. Βαρύθει.] Βαρύνεται.

524. Κοίμησον.] Νῦν, κατάπαυσον.

525. Κεκλόμενος.] Παρακελευόμενος.

Αἷμα μέλαν τέρσηνε, μένος δέ οἱ ἔμβαλε θυμῷ.
Γλαῦκος δ' ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσί, γήθησέν τε
Ὅττι οἱ ὦκ' ἤκουσε μέγας θεὸς εὐξαμένοιο.
Πρῶτα μὲν ὤτρυνεν Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας,
Πάντη ἐποιχόμενος, Σαρπηδόνος ἀμφιμάχεσθαι.
Αὐτὰρ ἔπειτα μετὰ Τρῶας κίε μακρὰ βιβάσθων,
Πουλυδάμαντ' ἐπὶ Πανθοΐδην καὶ Ἀγήνορα δῖον·
Βῆ δὲ μετ' Αἰνείαν τε καὶ Ἕκτορα χαλκοκορυστήν,
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἕκτορ, νῦν δὴ πάγχυ λελασμένος εἰς ἐπικούρων,
Οἳ σέθεν εἵνεκα τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Θυμὸν ἀποφθινύθουσι· σὺ δ' οὐκ ἐθέλεις ἐπαμύνειν.
Κεῖται Σαρπηδὼν Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων,
Ὃς Λυκίην εἴρυτο δίκησί τε καὶ σθένεϊ ᾧ.
Τὸν δ' ὑπὸ Πατρόκλῳ δάμασ' ἔγχεϊ χάλκεος Ἄρης.
Ἀλλὰ φίλοι πάρστητε, νεμεσήθητε δὲ θυμῷ,
Μὴ ἀπὸ τεύχε' ἕλωνται, ἀεικίσσωσι δὲ νεκρὸν
Μυρμιδόνες, Δαναῶν κεχολωμένοι ὅσσοι ὄλοντο,
Τοὺς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἐπέφνομεν ἐγχείῃσιν.
Ὣς ἔφατο. Τρῶας δὲ κατάκρηθεν λάβε πένθος
Ἄσχετον, οὐκ ἐπιεικτόν, ἐπεί σφισιν ἕρμα πόληος
Ἔσκε, καὶ ἀλλοδαπός περ ἐών. πολέες γὰρ ἅμ' αὐτῷ
Λαοὶ ἕποντ', ἐν δ' αὐτὸς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Βὰν δ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι. ἦρχε δ' ἄρα σφιν
Ἕκτωρ χωόμενος Σαρπηδόνος. αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Ὦρσε Μενοιτιάδαο Πατρόκλου λάσιον κῆρ·
Αἴαντε πρώτω προσέφη, μεμαῶτε καὶ αὐτώ,

Sanguinem nigrum siccavit, fortitudinemq; ejus immisit animo.
Glaucus autem agnovit suis mentibus, lætatusque est
Quod eum cito exandiverat magnus deus precatum.
Primum quidem excitavit Lyciorum ductores viros,
Quaquaversum obiens, de Sarpedone præliari.
Deinde verò Troas accersitum ibat longe gradiens,
Polydamanta ad Panthœdem & Agenora nobilem:
Accersitum etiam ivit Æneamque & Hectorem ære-armatum,
Propè autem stans verbis alatis allocutus est,
Hector, nunc jam omnino oblitus es sociorum,
Qui te propter procul ab amicis & patria terrâ
Animam deperdunt: tu verò non vis malum-propulsare.
Jacet Sarpedon Lyciorum ductor clypeatorum,
Qui Lyciam tuebatur jusque dicendo & virtute suâ.
Hunc autem Patrocli manibus domuit hastâ æreus Mars.
Sed amici adestie, hominúmque reprehensionem animo veremini,
Ne arma abstulerint, indignisq; modis acceperint mortuum
Myrmidones, de Danais irati quotquot perierunt,
Quos apud naves veloces interfecimus hastis.
Sic dixit. Trojanos verò ipso capite occupavit dolor
Intolerabilis, cedere-nescius, quippe ipsis columen urbis
Erat, alienigena licet existens. Multæ enim illum
Copiæ sequebantur, inter quas ipse fortissimus erat in pugnâ.
Ibant autem rectâ in Danaos ardentes. Præibat autem ipsis
Hector iratus de Sarpedone. At Achivos
Concitabat-ad-certamen Menœtiadæ Patrocli animosum cor:
Ajaces primos allocutus est, animis-incitatos etiam per se,

534. Βιβάσθων.] Προβαίνων.

542. Εἴρυτο.] Ἔσωζε. Δίκησί τε καὶ σθένεϊ ᾧ.] Εὐδικίᾳ καὶ δυνάμει ἰδίᾳ.

544. Πάρστητε.] Ἐγγὺς στῆτε. Νεμεσήθητε.] Μεμπτὸν ἡγήσασθε.

545. Ἀεικίσωσιν.] Ὑβρίσωσιν, αἰκίσωνται, τιμωρήσωνται.

548. Κατάκρηθεν.] Κατὰ τῆς κεφαλῆς, κατὰ κράτος.

549. Ἄσχετον.] Ἀκατάσχετον, ἄφοβον. Οὐκ ἐπιεικτόν.] Οὐ μέτριον, οὐ φορητόν. Ἕρμα.] Ἔρεισμα, φύλαγμα.

550. Ἔσκεν.] Ἦν, ὑπῆρχεν. Ἀλλοδαπός.] Ἀλλογενής, ξένος.

552. Λελιημένοι.] Συστραφέντες, προθυμηθέντες.

554. Λάσιον κῆρ.] Συνετόν. Λάσιον κῆρ.] Συνετὴ ψυχή. Περίφρασις, ὁ θυμός.

556. Σφῶϊν.]

Αἴαντε, νῦν σφῶϊν ἀμύνεσθαι φίλον ἔστω,
Οἷοί περ πάρος ἦτε μετ' ἀνδράσιν, ἢ καὶ ἀρείους.
Κεῖται ἀνὴρ ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν
Σαρπηδών· ἀλλ' εἴ μιν ἀεικισαίμεθ' ἑλόντες,
Τεύχεά τ' ὤμοιιν ἀφελοίμεθα, καί τιν' ἑταίρων
Αὐτοῦ ἀμυνομένων δαμασαίμεθα νηλέϊ χαλκῷ.
Ὣς ἔφαθ', οἳ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον.
Οἳ δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας,
Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Μυρμιδόνες καὶ Ἀχαιοί,
Σύμβαλον ἀμφὶ νέκυι κατατεθνειῶτι μάχεσθαι,
Δεινὸν ἀΰσαντες· μέγα δ' ἔβραχε τεύχεα φωτῶν.
Ζεὺς δ' ἐπὶ νύκτ' ὀλοὴν τάνυσε κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Ὄφρα φίλῳ περὶ παιδὶ μάχης ὀλοὸς πόνος εἴη.
Ὦσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ἑλίκωπας Ἀχαιούς.
Βλῆτο γὰρ οὔ τι κάκιστος ἀνὴρ μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
Υἱὸς Ἀγακλῆος μεγαθύμου δῖος Ἐπειγεύς,
Ὅς ῥ' ἐν Βουδείῳ ἐυναιομένῳ ἤνασσε
Τὸ πρίν· ἀτὰρ τότε γ' ἐσθλὸν ἀνεψιὸν ἐξεναρίξας
Ἐς Πηλῆ' ἱκέτευσε καὶ ἐς Θέτιν ἀργυρόπεζαν.
Οἳ δ' ἅμ' Ἀχιλλῆϊ ῥηξήνορι πέμπον ἕπεσθαι
Ἴλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
Τόν ῥα τόθ' ἁπτόμενον νέκυος βάλε φαίδιμος Ἕκτωρ
Χερμαδίῳ κεφαλήν· ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη
Ἐν κόρυθι βριαρῇ· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ νεκρῷ
Κάππεσεν, ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
Πατρόκλῳ δ' ἄρ' ἄχος γένετο φθιμένου ἑτάροιο·
Ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων, ἴρηκι ἐοικὼς
Ὠκέϊ, ὅς τ' ἐφόβησε κολοιούς τε ψῆράς τε·
Ὣς ἰθὺς Λυκίων Πατρόκλεες ἱπποκέλευθε

Ajaces, jam vobis hostes propulsare cordi sit,
Quales quidem antea eratis inter viros, vel & fortiores.
Jacet vir qui primus adsiliit murum Achivorum
Sarpedon: sed o si ipsum contumeliâ-afficere potuerimus ablatum,
Armaque ab humeris auferre, & aliquem sociorum
Ab eo *nos* propulsantium domare sævo ære.
Sic dixit. Ii verò etiam per-se *hostes* arcere promptis-erant-animis.
Hi autem postquam utrinque firmârant phalangas,
Trojani & Lycii & Myrmidones & Achivi,
Concurrerunt de cadavere mortuo pugnaturi,
Horrendum clamantes; ingenti autem fragore sonuerunt arma virorum.
Jupiter vero noctem perniciosam extendit super asperâ pugnâ,
Ut dilecto de filio pugnæ perniciosus labor esset.
Moverunt autem loco priores Trojani nigros-oculis Achivos.
Percussus enim erat nequaquam ignavissimus vir inter Myrmidonas,
Filius Agaclei magnanimi nobilis Epigeus,
Qui in Budio benè-habitato imperabat
Antea: sed tunc strenuum consobrinum cum occidisset,
Ad Peleum venit-supplex & ad Thetin argenteis-pedibus-decoram.
Hi autem Achilli hostium-agmina-perrumpenti miserunt comitem
Ilium ad generosis-equis-foecundam, ut cum Trojanis pugnaret.
Hunc quidem tunc manum-injicientem cadaveri percussit illustris Hector
Saxo caput: illud verò in-duas-partes totum diffissum est
In casside gravi: is autem pronus super cadavere
Decidit, ipsumque mors circumfusa est exitialis.
Protroclo autem dolor ortus est de interfecto socio:
Rectà verò prorupit per primos-pugnatores, accipitri similis
Veloci, qui fugatos-persequitur graculosque sturnosque:
Sic recta-in Lycios Patrocle equestris

556. Σφῶϊν.] Ὑμῖν.
558. Ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν.] Ἀντὶ τοῦ, διεσάλευσεν, ἐπλήρωσεν εἰσελθών.
563. Ἐκαρτύναντο.] Ἰσχυροποίησαν, ἠσφαλίσαντο.
572. Βουδείῳ.] Βούδειον, πόλις Θεσσαλίας.
574. Ἐς Πηλῆα.] Ἀντὶ τοῦ, πρὸς Πηλέα.
578. Ἄνδιχα.] Διχῶς, εἰς δύο.
583. Ψῆρας.] Ψάρας.

 589. Αἰ-

Ἔσσυο καὶ Τρώων· κεχόλωσο δὲ κῆρ, ἑτάροιο.
Καί ῥ' ἔβαλε Σθενέλαον Ἰθαιμένεος φίλον υἱὸν
Αὐχένα χερμαδίῳ, ῥῆξεν δ' ἀπὸ τοῖο τένοντας.
Χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ὅσση δ' αἰγανέης ῥιπὴ ταναοῖο τέτυκται,
Ἥν ῥά τ' ἀνὴρ ἀφέῃ πειρώμενος ἢ ἐν ἀέθλῳ,
Ἠὲ καὶ ἐν πολέμῳ, δηΐων ὕπο θυμοραϊστέων·
Τόσσον ἐχώρησαν Τρῶες, ὤσαντο δ' Ἀχαιοί.
Γλαῦκος δὲ πρῶτος, Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων,
Ἐτράπετ', ἔκτεινεν δὲ Βαθυκλῆα μεγάθυμον,
Χάλκωνος φίλον υἱὸν, ὃς Ἑλλάδι οἰκία ναίων,
Ὄλβῳ τε πλούτῳ τε μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσι.
Τὸν μὲν ἄρα Γλαῦκος στῆθος μέσον οὔτασε δουρὶ
Στρεφθεὶς ἐξαπίνης, ὅτε μιν κατέμαρπτε διώκων·
Δούπησεν δὲ πεσών. πυκινὸν δ' ἄχος ἔλλαβ' Ἀχαιοὺς
Ὡς ἔπεσ' ἐσθλὸς ἀνὴρ, μέγα δὲ Τρῶες κεχάροντο·
Στὰν δ' ἀμφ' αὐτὸν ἰόντες ἀολλέες· οὐδ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
Ἀλκῆς ἐξελάθοντο, μένος δ' ἰθὺς φέρον αὐτῶν.
Ἔνθ' αὖ Μηριόνης Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
Λαόγονον θρασὺν, υἱὸν Ὀνήτορος, ὃς Διὸς ἱρεὺς
Ἰδαίου ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
Τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος· ὦκα δὲ θυμὸς
Ὤχετ' ἀπὸ μελέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.
Αἰνείας δ' ἐπὶ Μηριόνῃ δόρυ χάλκεον ἧκεν·
Ἔλπετο γὰρ τεύξεσθαι ὑπασπίδια προβιβῶντος.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος.

Ruisti & Trojanos: iratus autem eras corde, de socio.
Et percussit Sthenelaum Ithæmenei dilectum filium
Cervicem saxo, abrupit autem ejus nervos.
Cesserunt autem retro primique pugnatores & illustris Hector.
Quantus autem jaculi jactus longi est,
Quod quidem vir emiserit connixus vel in certamine,
Vel & in pugna, hostes propter animam-perdentes:
Tantum recesserunt Trojani, locoque moverunt Achivi.
Glaucus autem primus, Lyciorum ductor clypeatorum,
Conversus est, interfecitq; Bathyclem magnanimum,
Chalconis dilectum filium, qui in Hellade domos habitans,
Opibusque divitiisque illustris-erat inter Myrmidonas.
Hunc quidem Glaucus pectore medio vulneravit hasta
Conversus repente, quando ipsum jam assequebatur insequens:
Fragorem verò edidit cadens. Vehemens autem dolor cepit Achivos
Quod-ità ceciderat strenuus vir, admodum verò Trojani gavisi sunt:
Steterunt autem circa ipsum progressi frequentes: neque sanè Achivi
Fortitudinis obliti sunt, sed vires rectà ferebant in eos.
Tum verò Meriones Trojanorum interfecit virum armis-acrem
Laogonum audacem, filium Onetoris, qui Jovis sacerdos
Idæi erat, deusque veluti honorabatur à populo.
Hunc percussit sub malà & aure: confestim verò anima
Abiit è membris, horrendæq; illum tenebræ occupârunt.
Æneas autem in Merionem hastam æream misit:
Sperabat enim *se* assecuturum subclypei-tegmine progredientem.
Sed ille quidem ex-adverso conspicatus evitavit æream hastam.

---

589. Αἰγανέης.] Εἴδους ἀκοντίου, πρὸς αἰγῶν ἄγραν ἐπιτηδείου. Ταναοῖο.] Εἰς μῆκος τεταμένης, μακρᾶς.

595. Ἑλλάδι.] Ἑλλὰς, πόλις Θεσσαλίας. ἧς οἱ πολῖται πρῶτοι εἶχον τοῦτο, καλεῖσθαι Ἕλληνες. Ἀπὸ Ἕλληνος τοῦ Δευκαλίωνος καὶ Πύῤῥας. Ὕστερον δὲ πάντες οἱ τῆς Ἑλλάδος ἐκλήθησαν Ἕλληνες, ὀνόματι κοινῷ, ὥς φησι Θουκυδίδης ἐν τῇ Α. Πρότερον δὲ ἐκεῖνοι μόνοι Ἕλληνες ἐκαλοῦντο, οἱ δὲ ἄλλοι κατ' ἔθνη ἕκαστος. ὥσπερ καὶ ὁ Ποιητὴς ἐν τῷ καταλόγῳ λέγει· Μυρμιδόνες δ' ἐκαλεῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί.

596. Ὄλβῳ.] Εὐδαιμονίᾳ, πλούτῳ.

600. Κεχάροντο.] Ἐχάρησαν.

603. Κορυστήν.] Πολεμιστήν.

609. Τεύξεσθαι.] Ἐπιτυχεῖν. Ὑπασπίδια προβιβῶντος.] Ὑπὸ τὴν ἀσπίδα βαίνοντος.

610. Ἄντα ἰδών.] Ἀντικρὺ σκοπήσας.

Πρόσσω γὰρ κατέκυψε, τὸ δ' ἐξόπιθεν δόρυ μακρὸν
Οὔδει ἐνισκίμφθη, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη
Ἔγχεος. ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης.
Αἰχμὴ δ' Αἰνείαο κραδαινομένη κατὰ γαίης
Ὤχετ', ἐπεί ῥ' ἅλιον στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν.
Αἰνείας δ' ἄρα θυμὸν ἐχώσατο, φώνησέν τε,
Μηριόνη τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστὴν περ ἐόντα
Ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε διαμπερὲς, εἴ σ' ἔβαλόν περ.
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα,
Αἰνεία, χαλεπόν σε καὶ ἴφθιμόν περ ἐόντα,
Πάντων ἀνθρώπων σβέσσαι μένος, ὅς κέ σευ ἄντα
Ἔλθῃ ἀμυνόμενος· θνητὸς δέ νυ καὶ σὺ τέτυξαι.
Εἰ καὶ ἐγώ σε βάλοιμι τυχὼν μέσον ὀξέϊ χαλκῷ,
Αἶψά κε, καὶ κρατερός περ ἐὼν καὶ χερσὶ πεποιθὼς,
Εὖχος ἐμοὶ δοίης, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ὣς φάτο. τὸν δ' ἐνένιπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς,
Μηριόνη, τί σὺ ταῦτα καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις;
Ὦ πέπον, οὔτι Τρῶες ὀνειδείοις ἐπέεσσι
Νεκροῦ χωρήσουσι, πάρος τινὰ γαῖα καθέξει.
Ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου, ἐπέων δ', ἐνὶ βουλῇ.
Τῷ, οὔτι χρὴ μῦθον ὀφέλλειν, ἀλλὰ μάχεσθαι.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
Τῶν δ' ὥστε δρυτόμων ἀνδρῶν ὀρυμαγδὸς ὀρώρει
Οὔρεος ἐν βήσσῃς, ἕκαθεν δέ τε γίνετ' ἀκουή·
Ὣς τῶν ὤρνυτο δοῦπος ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,

In anteriorem enim partem proclinavit, à tergo autem *ejus* hasta longa
Solo infixa est, supráque pars-posterior quassabatur
Hastæ. Illic autem deinde remisit impetum rapidè-actum æs.
Cuspis quidem Æneæ vibrans in terram
Abiit, irrita enim robustâ à manu ruerat.
Æneas autem animo iratus est, dixitque,
Merione citò certè tuæ saltationi quantumvis *egregiæ*
Hasta mea finem-imposuisset in-perpetuum, si quidem te percussissem.
Illum verò Meriones hastâ-inclytus vicissim affatus est,
Ænea, arduum *est* te fortis licèt sis,
Omnium hominum extinguere robur, quicunque te contra
Venerit propulsaturus: mortalis certè & tu es.
Si & ego te percussero assecutus medium acuto ære,
Statim prorsus, strenuus licèt sis & manibus fretus,
Gloriam mihi dederis, animam autem Plutoni equis-insigni.
Sic dixit. Hunc autem objurgavit Menœtii fortis filius,
Merione, cur tu hæc strenuus licèt concionaris?
O amice, neutiquam Trojani contumeliosis verbis
A cadavere cedent, antequàm aliquem terra tenebit.
In manibus enim finis pugnæ, verborum autem *usus* in concilio.
Quapropter haudquaquam oportet verba multiplicare, sed pugnare.
Sic fatus, hic quidem præcessit, ille verò secutus est deo-par vir.
Horum autem veluti ligna-cædentium virorum fragor exoritur
Montis in saltibus, longèque exauditur:
Sic horum excitabatur strepitus à terrâ latè-patente,

---

612. Ἐνισκίμφθη.] Ἐγκατεχέθη, ἐνεπάγη. Οὐρίαχος.] Τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ δόρατος. ὃ καὶ Σαυρωτὴρ καλεῖται. Πελεμίχθη.] Διεσείσθη, ἐτινάχθη.

613. Ἄρης.] Νῦν, ὁ σίδηρος.

617. Ὀρχηστὴν περ ἐόντα.] Εὐκίνητον κατὰ τὸν πόλεμον. ὅ ἐστι, συγκεκροτημένον τὰ πολεμικὰ καλῶς. Ἐπυῤῥίχιζον γὰρ τοῖς ὅπλοις οἱ Κρῆτες πρὸς ἄσκησιν τῶν πολεμικῶν. ὅ ἐστι, σὺν τοῖς ὅπλοις τὴν πυῤῥίχιον καὶ ἔνοπλον ὄρχησιν ἠσκοῦντο. Τρία γὰρ εἴδη ὀρχήσεως· πυῤῥίχη, σίκιννις, ἥτις ἐστὶν ἱερατικὴ, καὶ ὁ κορδακισμὸς, αἰσχρός τις ὢν καὶ βεβήλοις ἁρμόδιος.

621. Σβέσσαι μένος.] Καθελεῖν τὴν δύναμιν. κλεῖναι.

626. Ἐνένιπεν.] Ἐπέπληξεν, ὠνείδισεν.

628. Οὔτοι Τρῶες ὀνειδείοις ἐπέεσσι Νεκροῦ χωρήσουσιν.] Ἀντὶ τοῦ, οὐδὲ ὀνειδιζόμενοι, οὐδὲ κακολογούμενοι, οἱ Τρῶες ὑπείξουσι τοῦ πολέμου.

630. Ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου· ἐπέων δ' ἐνὶ βουλῇ.] Ὁ πόλεμος μὲν γὰρ χειρῶν δεῖται πρὸς κατόρθωσιν· βουλὴ δὲ καὶ ἐκκλησία λόγων.

631. Ὀφέλλειν.] Αὔξειν.

633. Δρυτόμων.] Ξυλοτόμων.

635. Εὐρυοδείης.] Μεγαλαμφόδου, πλατείας.

638. Φεῤ-

Χαλκοῦ τε, ῥινοῦ τε, βοῶν τ' εὐποιητάων,
Νυσσομένων ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
Οὐδ' ἂν ἔτι φράδμων περ ἀνὴρ Σαρπηδόνα δῖον
Ἔγνω, ἐπεὶ βελέεσσι καὶ αἵματι καὶ κονίῃσιν
Ἐκ κεφαλῆς εἴλυτο διαμπερὲς ἐς πόδας ἄκρους.
Οἳ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ὁμίλεον, ὡς ὅτε μυῖαι
Σταθμῷ ἔνι βρεμέωσι περιγλαγέας κατὰ πέλλας
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει·
Ὣς ἄρα τοὶ περὶ νεκρὸν ὁμίλεον. οὐδέ ποτε Ζεὺς
Τρέψεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης ὄσσε φαεινώ,
Ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς αἰὲν ὅρα, καὶ φράζετο θυμῷ
Πολλὰ μάλ' ἀμφὶ φόνῳ Πατρόκλου, μερμηρίζων
Ἢ ἤδη κἀκεῖνον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Αὐτοῦ ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι φαίδιμος Ἕκτωρ
Χαλκῷ δῃώσῃ, ἀπό τ' ὤμων τεύχε' ἕληται,
Ἦ ἔτι καὶ πλεόνεσσιν ὀφέλλειεν πόνον αἰπύν.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι
Ὄφρ' ἠῢς θεράπων Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Ἐξαῦτις Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα χαλκοκορυστὴν
Ὤσαιτο προτὶ ἄστυ, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἕκτορι δὲ πρωτίστῳ ἀνάλκιδα θυμὸν ἐνῶρσεν·
Ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς φύγαδ' ἔτραπε, κέκλετο δ' ἄλλους
Τρῶας φευγέμεναι. γνῶ γὰρ Διὸς ἱερὰ τάλαντα.
Ἔνθ' οὐδ' ἴφθιμοι Λύκιοι μένον, ἀλλ' ἐφόβηθεν
Πάντες, ἐπεὶ βασιλῆα ἴδον βεβλαμμένον ἦτορ,
Κείμενον ἐν νεκύων ἀγύρει. πολέες γὰρ ἐπ' αὐτῷ
Κάππεσον, εὖτ' ἔριδα κρατερὴν ἐτάνυσσε Κρονίων.

Æréque, corióque, boúmque-tergoribus scitè-compositis,
Percussorum ensibusque & hastis utrinque acutis.
Neque jam vel solers vir Sarpedona nobilem
Agnôsset, telis enim & sanguine & pulveribus
A vertice obvolutus erat usque ad pedes imos.
Illi verò assiduè circa mortuum versabantur, ut quum muscæ
In caula susurrant lacte-plenas ad mulctras
Tempore in verno, quando lac vasa rigat:
Sic utique ii circa mortuum versabantur. Nèc unquam Jupiter
Vertebat ab asperâ pugnâ oculos fulgentes,
Sed in ipsos usque aspiciebat, & consultabat animo
Multa admodum de cæde Patrocli, anxiè-deliberans
Num jam & illum in asperâ pugnâ
Illic super deo-parem Sarpedonem illustris Hector
Ære cæderet, deque humeris arma auferret,
An adhuc etiam pluribus augeret laborem gravem.
Sic autem ei cogitanti visum est satius esse
Strenuum famulum Pelidæ Achillis
Retrò Trojanos & Hectorem æreis-armis-acrem
Repellere ad urbem, multorúmque animam eripere.
Hectori autem primo imbellem animum immisit:
Curru autem ascenso in-fugam vertit-se, hortatusque est cæteros
Trojanos fugere. Agnovit enim Jovis sacras lances.
Tum verò ne fortes quidem Lycii sustinuerunt, sed in-fugam-versi sunt
Omnes, regem enim viderunt vulneratum corde,
Jacentem in cadaverum acervo. Multi enim super ipsum
Deciderant, quando certamen asperum intendebat Saturnius.

---

638. Φράδμων.] Διορατικός, ὀξύς, ἢ ἔμπειρος. Ὁ δὲ λόγος· οὐδὲ ὁ πάνυ γνώριμός φησι καὶ συνήθης τῷ Σαρπηδόνι, ἠδύνατο γνωρίσαι αὐτὸν, διὰ τὸ αἵματι καὶ κόνει πεφύρθαι.

640. Εἴλυτο.] Ἐκεκάλυπτο.

641. Ὁμίλεον.] Συνεστρέφοντο.

642. Σταθμῷ.] Τῇ τῶν βοσκημάτων στάσει καὶ ἐπαύλει. Βρεμέωσι.] Ποιὸν ἦχον ἀποτελοῦσι. Γλαγέας.] Γάλακτι πεπληρωμένας.

643. Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ.] Ἐν τῇ τοῦ ἔαρος ὥρᾳ. Γλάγος.] Γάλα. Δεύει.] Βρέχει, ὑγραίνει, ἢ πληροῖ.

646. Κατ' αὐτούς.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπ' αὐτούς.

652. Δοάσσατο.] Ἔδοξεν, ἐφάνη.

657. Διὸς ἱερὰ τάλαντα.] Τὰ τοῦ Διὸς ζυγὰ, τὰ ἱερὰ τάλαντα.

661. Ἀγύρει.] Τῷ ἀθροίσματι.

681. Πομ-

Οἱ δ' ἄρ' ἀπ' ὤμοιιν Σαρπηδόνος ἔντε' ἕλοντο,
Χάλκεα, μαρμαίροντα, τὰ μὲν κοίλας ἐπὶ νῆας
Δῶκε φέρειν ἑτάροισι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός.
Καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Εἰ δ' ἄγε νῦν φίλε Φοῖβε κελαινεφὲς αἷμα κάθηρον
Ἐλθὼν ἐκ βελέων Σαρπηδόνα, καί μιν ἔπειτα
Πολλὸν ἄπο προφέρων, λοῦσον ποταμοῖο ῥοῇσι,
Χρῖσόν τ' ἀμβροσίῃ, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσον.
Πέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι,
Ὕπνῳ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν, οἵ ῥά μιν ὦκα
Θήσουσιν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμῳ.
Ἔνθά ἑ ταρχύσουσι κασίγνητοί τε ἔται τε,
Τύμβῳ τε στήλῃ τε. τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἄρα πατρὸς ἀνηκούστησεν Ἀπόλλων·
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς φύλοπιν αἰνήν.
Αὐτίκα δ' ἐκ βελέων Σαρπηδόνα δῖον ἀείρας,
Πολλὸν ἄπο προφέρων λοῦσεν ποταμοῖο ῥοῇσι,
Χρῖσέν τ' ἀμβροσίῃ, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσε·
Πέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι,
Ὕπνῳ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν· οἵ ῥά μιν ὦκα
Κάτθεσαν ἐν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμῳ.
Πάτροκλος δ' ἵπποισι καὶ Αὐτομέδοντι κελεύσας,
Τρῶας καὶ Λυκίους μετεκίαθε, καὶ μέγ' ἀάσθη,
Νήπιος· εἰ δὲ ἔπος Πηληϊάδαο φύλαξεν,
Ἦ τ' ἂν ὑπέκφυγε κῆρα κακὴν μέλανος θανάτοιο.
Ἀλλ' αἰεί τε Διὸς κρείσσων νόος ἠέ περ ἀνδρῶν,
Ὅστε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ, καὶ ἀφείλετο νίκην
Ῥηϊδίως, ὅτε δ' αὐτὸς ἐποτρύνῃσι μάχεσθαι.
Ὅς οἱ καὶ τότε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἀνῆκεν.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξας

Illi verò ab humeris Sarpedonis arma abstulerunt,
Ærea, coruscantia, quæ quidem cavas ad naves
Dedit ferenda sociis Menœtii fortis filius.
Et tunc Apollinem allocutus est nubescogens Jupiter,
Eja age nunc dilecte Phœbe nigro sanguine purga
Profectus e telorum-acervo *sublatum* Sarpedonem, & ipsum deinde
Procul illinc efferens, lava fluminis fluentis,
Ungeque ambrosiâ, immortalibusque vestibus induito.
Deducendum autem eum da deductoribus velocibus qui ferant,
Somno & Morti gemellis, qui quidem eum celeriter
Ponent Lyciæ latæ *in* opulento populo.
Ibi ei exequias-facient fratresque familiaresque,
Tumuloque cippoque. Hoc enim, honor est mortuorum
Sic dixit. Neque patri non-fuit-dicto-audiens Apollo:
Descendit autem ab Idæis montibus ad pugnam gravem.
Statim autem e telorum-acervo Sarpedonem nobilem sublatum,
Procul inde efferens lavit fluminis fluentis,
Unxitque ambrosiâ, immortalibusque vestibus induit:
Deducendum autem eum dedit deductoribus velocibus qui ferrent,
Somno & Morti gemellis: qui quidem eum celeriter
Deposuerunt in Lyciæ latæ opulento populo.
Patroclus autem equos & Automedontem exhortatus,
Trojanos & Lycios insequebatur, & magnum accepit-malum,
Demens: quòd si mandatum Pelidæ observasset,
Certè effugisset fatum exitiale nigræ mortis.
Sed semper Jovis validius consilium quàm hominum,
Qui & fortem virum in-fugam-vertit, & aufert victoriam
Facilè, etiam cum ipse excitaverit ad-pugnam.
Qui ei & tunc animum in pectoribus extimulavit.
Tum quem primum, quem & postremum interfecisti

681. Πομποῖσι.] Τοῖς παραπέμπουσιν αὐτὸν καὶ παρακομίζουσι. Κραιπνοῖσι.] Ταχέσι.

682. Διδυμάοσι.] Διδύμοις.

683. Ἐν πίονι δήμῳ.] Ἐν πολλῷ καὶ εὐδαίμονι ὄχλῳ.

685. Μετεκίαθεν.] Ἀντὶ τοῦ, μετήρχετο. Ἀάσθη.] Ἐβλάβη.

697. Ἐμφώ-

Πάτροκλες, ὅτε δή σε θεοὶ θάνατόνδε κάλεσσαν·
Ἄδρηστον μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ἔχεκλον,
Καὶ Πέριμον Μεγάδην, καὶ Ἐπίστορα, καὶ Μελάνιππον·
Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἔλασον, καὶ Μούλιον, ἠδὲ Πυλάρτην·
Τοὺς ἕλεν· οἱ δ' ἄλλοι φύγαδ' ἐμνώοντο ἕκαστος.
Ἔνθα κεν ὑψίπυλον Τροίην ἕλον υἷες Ἀχαιῶν
Πατρόκλου ὑπὸ χερσί, (περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν)
Εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐϋδμήτου ἐπὶ πύργου
Ἔστη, τῷ ὀλοὰ φρονέων, Τρώεσσι δ' ἀρήγων.
Τρὶς μὲν ἐπ' ἀγκῶνος βῆ τείχεος ὑψηλοῖο
Πάτροκλος, τρὶς δ' αὐτὸν ἀπεστυφέλιξεν Ἀπόλλων,
Χείρεσσιν ἀθανάτῃσι φαεινὴν ἀσπίδα νύσσων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,
Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Χάζεο διογενὲς Πατρόκλεις· οὔ νύ τοι αἶσα
Σῷ ὑπὸ δουρὶ πόλιν πέρθαι Τρώων ἀγερώχων,
Οὐδ' ὑπ' Ἀχιλλῆος, ὅσπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.
Ὣς φάτο. Πάτροκλος δ' ἀνεχάζετο πολλὸν ὀπίσσω,
Μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
Ἕκτωρ δ' ἐν Σκαιῇσι πύλῃς ἔχε μώνυχας ἵππους.
Δίζε γάρ, ἠὲ μάχοιτο κατὰ κλόνον αὖτις ἐλάσσας,
Ἢ λαοὺς ἐς τεῖχος ὁμοκλήσειεν ἀλῆναι.
Ταῦτ' ἄρα οἱ φρονέοντι παρίστατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἀνέρι εἰσάμενος αἰζηῷ τε κρατερῷ τε
Ἀσίῳ, ὃς μήτρως ἦν Ἕκτορος ἱπποδάμοιο,
Αὐτοκασίγνητος Ἑκάβης, υἱὸς δὲ Δύμαντος,
Ὃς Φρυγίην ναίεσκε ῥοῇς ἔπι Σαγγαρίοιο·

Patrocle, quando jam te dii ad mortem vocarunt:
Adrestum quidem primum, & Autonoum, & Echeclum,
Et Perimum Megadem, & Epistorem, & Melanippum:
Deinde verò Elasum,& Mulium, atque Pylartem:
Hos interfecit: cæteri autem in-fugam *vertendi* memores-fuere quisque.
Tum certè altam-portis Trojam cepissent filii Achivorum
Patrocli sub manibus, (supra-modum enim ante-alios hasta furebat)
Nisi Apollo Phœbus benè-structâ super turri
Stetisset, illi exitialia incogitans, Trojanis autem auxilians.
Ter quidem in cubitum scandebat muri excelsi
Patroclus,ter autem ipsum-asperè-exceptum deturbavit Apollo,
Manibus immortalibus fulgentem clypeum feriens:
Sed quando jam quartò irruebat deo par,
Minaciter tunc increpitans allocutus est longe-jaculans Apollo,
Recede nobilissime Patrocle: neque enim fatum
Tuâ sub hasta urbem vastatum iri Trojanorum honoratorum,
Neque sub Achille, qui tamen te multò fortior.
Sic dixit.Patroclus autem recessit longè retrò,
Iram devitans longè-jaculantis Apollinis.
Hector verò in Scæis portis tenebat solidos-ungulis equos.
Secum enim ambigebat,an pugnaret in turbam iterum actis equis,
An copias ad murum clamore-imperaret congregari.
Hæc quidem ei cogitanti astitit Phœbus Apollo,
Viro se-assimulato juvenique fortique
Asio, qui avunculus erat Hectoris equûm domitoris,
Frater-germanus Hecubæ, filius autem Dymantis,
Qui Phrygiam habitabat fluenta ad Sangarii:

697. Ἐμνώοντο.] Μνήμην ἐποιοῦντο.
698. Ὑψίπυλον.] Ὑψηλήν, μεγάλην.
699. Περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν.] Ὑπὲρ γὰρ τοὺς ἄλλους ἴσχυε. καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἐνθουσιωδῶς ὥρμα. ὅ ἐστιν, ἐμμανῶς ἐμάχετο σὺν τῷ δόρατι.
702. Ἀγκῶνος.] Νώτου, τῆς τοῦ τείχους ἐξοχῆς.
703. Ἀπεστυφέλιξεν.] Ἀπεσείσατο.
708. Πέρθαι.] Πορθηθῆναι. Ἀγερώχων.] Ἄγαν ἐντίμων, πολεμικῶν. Σημαίνει δὲ ἀλλαχοῦ τὸ αὐθαδῶν, καὶ ὑβριστῶν.
713. Δίζεν.] Ἀμφέβαλλεν, ἐδίσταζε. Κλόνον.] Ταραχήν, θόρυβον.
714. Ὁμοκλήσειεν.] Ἀπειλήσει, κελεύσει. Ἀλῆναι.] Συστραφῆναι.
717. Μήτρως.] Μητρὸς ἀδελφός.

Τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἕκτορ τίπτε μάχης ἀποπαύεαι; οὐδέ τί σε χρή.
Αἴθ' ὅσον ἥσσων εἰμί, τόσον σέο φέρτερος εἴην·
Τῷ κε τάχα στυγερῶς πολέμου ἀπερωήσειας.
Ἀλλ' ἄγε, Πατρόκλῳ ἔφεπε κρατερώνυχας ἵππους,
Αἴκέν πως μιν ἕλῃς, δώῃ δέ τοι εὖχος Ἀπόλλων.
Ὣς εἰπών, ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἂμ πόνον ἀνδρῶν·
Κεβριόνῃ δ' ἐκέλευσε δαΐφρονι φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἵππους ἐς πόλεμον πεπληγέμεν. αὐτὰρ Ἀπόλλων
Δύσεθ' ὅμιλον ἰών· ἐν δὲ κλόνον Ἀργείοισιν
Ἧκε κακόν, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζεν.
Ἕκτωρ δ' ἄλλους μὲν Δαναοὺς ἔα, οὐδ' ἐνάριζεν·
Αὐτὰρ ὁ Πατρόκλῳ ἔπεχε κρατερώνυχας ἵππους.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
Σκαιῇ ἔγχος ἔχων· ἑτέρηφι δὲ λάζετο πέτρον
Μάρμαρον, ὀκριόεντα, τόν οἱ περὶ χεὶρ ἐκάλυψεν.
Ἧκε δ' ἐρεισάμενος, οὐδὲ δὴν χάζετο φωτός,
Οὐδ' ἁλίωσε βέλος· βάλε δ' Ἕκτορος ἡνιοχῆα
Κεβριόνην, νόθον υἱὸν ἀγακλῆος Πριάμοιο,
Ἵππων ἡνί' ἔχοντα, μετώπιον ὀξέϊ λᾶϊ.
Ἀμφοτέρας δ' ὀφρῦς σύνελεν λίθος, οὐδέ οἱ ἔσχεν
Ὀστέον· ὀφθαλμοὶ δὲ χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν
Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν. ὁ δ' ἄρ', ἀρνευτῆρι ἐοικώς,
Κάππεσ' ἀπ' εὐεργέος δίφρου· λίπε δ' ὀστέα θυμός.
Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφης Πατρόκλεις ἱππεῦ,

Huic se assimulato allocutus est Phoebus Apollo,
Hector cur a pugnâ cessas? neque enim te prorsus par est.
Utinam quanto deterior sum, tanto te fortior essem:
Tum profectò statim tuo-malo a pugnâ discessus-fuisset.
Sed age, in Patroclum impellito validos-ungulis equos,
Si quâ ipsum interficere poteris, dederitque tibi gloriam Apollo.
Sic fatus, is quidem rursus abiit Deus per-laborem virorum:
Cebrionem verò jussit bellicosum illustris Hector
Equos ad prælium verberantem-agere. At Apollo
Ingressus est medium-agmen profectus: perturbationem autem Argivis
Immisit exitialem, Trojanisque & Hectori gloriam præbuit.
Hector autem cæteros quidem Danaos omittebat, neque occidebat:
Sed ille in Patroclum dirigebat validos-ungulis equos.
Patroclus autem ex-altera-parte ab equis desiliit in terram,
Sinistrâ hastam tenens: alterâ autem arripuit saxum
Candidum, asperum, quod ejus manus capiebat.
Misit verò connixus, neque diu aberat à viro,
Neque frustra-misit telum: percussit enim Hectoris aurigam
Cebrionem, nothum filium illustris Priami,
Equorum habenas tenentem, frontem acuto lapide,
Et ambo supercilia coire-fecit lapis, neque ejus prohibuit
Os: oculi autem humi ceciderunt in pulveres
Ipsius ante pedes. Ille verò, urinatori similis,
Decidit ab affabrè-factâ sellâ: liquit autem ossa anima.
Illum autem aspere-deridens allocutus es Patrocle eques,

---

723. Ἀπερωήσειας.] Ἀποχωρήσειας.
724. Πατρόκλῳ ἔφεπεν.] Ἐπὶ τῷ Πατρόκλῳ ὅρμα, δίωκαν αὐτόν.
728. Πεπληγέμεν.] Μαστίζειν.
731. Ἔα.] Συνεχώρει, εἴα. Ἐνάριζεν.] Ἀνῄρει, ἐφόνευε.
735. Μάρμαρον.] Λευκὸν λίθον. Ὀκριόεντα.] Τραχύν.
736. Ἐρεισάμενος.] Πᾶσαν δύναμιν εἰσενεγκάμενος, καὶ ἐπιπεσών. Οὐ δὲ δὴν χάζετο φωτός.] Οὐδὲ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀπείχετο τοῦ ἀνδρός.
737. Ἁλίωσε.] Μάταιον ἐποίησε. Βέλος.] Νῦν φησι τὸν λίθον.
738. Ἀγακλῆος.] Ἄγαν ἐνδόξου.
739. Μετώπιον.] Τὸ τῆς περικεφαλαίας, τὸ κατὰ τοῦ μετώπου κείμενον.
740. Σύνελε.] Συνέτριψεν. Ἔσχεν.] Ἐπέσχεν, ἐκώλυσεν.
742. Ἀρνευτῆρι.] Κυβιστητῆρι. Ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀρνῶν. οὗτοι γὰρ ἐν τῷ τρέχειν τὴν κεφαλὴν ἐπισείουσιν.
744. Κερτομέων.] Παροξύνων, χλευάζων.

Ὦ πόποι, ἦ μάλ' ἐλαφρὸς ἀνὴρ, ὡς ῥεῖα κυβιστᾷ.
Εἰ δή που καὶ πόντῳ ἐν ἰχθυόεντι γένοιτο,
Πολλοὺς ἂν κορέσειεν ἀνὴρ ὅδε τήθεα διφῶν,
Νηὸς ἀποθρώσκων, εἰ καὶ δυσπέμφελος εἴη,
Ὡς νῦν ἐν πεδίῳ ἐξ ἵππων ῥεῖα κυβιστᾷ.
Ἦ ῥα καὶ ἐν Τρώεσσι κυβιστητῆρες ἔασιν.
Ὣς εἰπὼν, ἐπὶ Κεβριόνῃ ἥρωϊ βεβήκει,
Οἶμα λέοντος ἔχων, ὅστε σταθμοὺς κεραΐζων,
Ἔβλητο πρὸς στῆθος, ἑή τέ μιν ὤλεσεν ἀλκή·
Ὣς ἐπὶ Κεβριόνῃ Πατρόκλεις ἆλσο μεμαώς.
Ἕκτωρ δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε.
Τὼ περὶ Κεβριόναο λέονθ' ὣς δηρινθήτην,
Ὥτ' ὄρεος κορυφῇσι περὶ κταμένης ἐλάφοιο,
Ἄμφω πεινάοντε, μέγα φρονέοντε μάχεσθον·
Ὣς περὶ Κεβριόναο δύω μήστωρες ἀϋτῆς,
Πάτροκλός τε Μενοιτιάδης καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἵεντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλέϊ χαλκῷ.
Ἕκτωρ μὲν κεφαλῆφιν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει·
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἔχεν ποδός. οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὑσμίνην.
Ὡς δ' Εὖρός τε Νότος τ' ἐριδαίνετον ἀλλήλοιιν
Οὔρεος ἐν βήσσῃς, βαθέην πελεμιζέμεν ὕλην,
Φηγόν τε, μελίην τε, τανύφλοιόν τε κράνειαν,
Αἵ τε πρὸς ἀλλήλας ἔβαλον τανυήκεας ὄζους
Ἠχῇ θεσπεσίῃ, πάταγος δέ τε ἀγνυμενάων·
Ὣς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες

Papæ, profectò perquam agilis vir, quum-ita facile urinatur.
Sicubi & ponto in piscoso esset,
Multos satiare posset vir hic ostrea quærens,
Nave desiliens, etsi tempestuosum esset,
Adeo nunc in campo è curru facilè urinatur.
Profectò & inter Trojanos urinatores utique sunt.
Sic locutus, Cebrionem heroëm invasit,
Impetum leonis habens, qui stabula vastans,
Vulneratur ad pectus, suaque ipsum perdit virtus:
Sic in Cebrionem Patrocle insiliisti ardens.
Hector verò ex-altera-parte ab equis desiliit in-terram.
Hi-duo de Cebrione leones tanquam pugnabant,
Qui in montis verticibus de interemptâ cervâ,
Ambo esurientes, magnis animis pugnant:
Sic de Cebrione duo artifices pugnæ,
Patroclusque Menœtiades & illustris Hector,
Cupiebant alter alterius incidere corpus sævo ære.
Hector quidem capite postquam prehendit, non dimittebat:
Patroclus autem ex-altera parte tenebat pede. Et jam cæteri
Trojani & Danai commiserant acre prælium.
Ut verò Eurusque Notusque certant inter-se
Montis in saltibus, profundam concutere sylvam,
Fagumque, fraxinumque, corticosamque cornum,
Quæ altera alteri affligunt extensos-in-longum ramos
Sono immenso, fragor autem *exoritur* inter frangendum:
Sic Trojani & Achivi mutuis assultibus

---

745. Ἐλαφρός.] Εὐκίνητος.
747. Τήθεα.] Εἶδος ὀστρέων. Οἱ δὲ ἁπλῶς, ὄστρεα. Διφῶν.] Ζητῶν, ἐρευνῶν.
748. Δυσπέμφελος.] Δυσπόρεστος, δυσκίνητος. ἢ, ὡς Ἡσίοδός φησι, δυσχείμερος.
751. Ἐπὶ Κεβριόνῃ ἥρωϊ.] Ἀντὶ τοῦ, ἤλαυνεν ἐπὶ τὸν Κεβριόνην.
752. Οἶμα.] Ὅρμημα. Σταθμούς.] Νῦν, τὰς ἐπαύλεις. Κεραΐζων.] Πορθῶν. Διαφθείρων. ἀφανίζων.
754. Ἆλσο.] Ὥρμησας, ἥλω.
756. Δηρινθήτην.] Ἐμαχέσαντο.
761. Ἵεντο.] Προεθυμοῦντο.
764. Σύναγον.] Συνέβαλον, συνῆπτον.
765. Ἐριδαίνετον.] Ἐρίζουσι, φιλονεικοῦσι.
766. Πελεμιζέμεν.] Κινεῖν.
767. Τανύφλοιον.] Μακρὸν φλοιὸν ἔχουσαν, εὐφυΐνος.
768. Τανυήκεας.] Ἐκτεταμένους, μακρούς.
769. Πάταγος.] Ψόφος. Ἀγνυμενάων.] Κατακλωμένων, κλωμένων.
770. Θορόντες.] Ἐπιπηδῶντες.

775 Σὺ-

Δήουν, οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο.
Πολλὰ δὲ Κεβριόνην ἀμφ' ὀξέα δοῦρα πεπήγει,
Ἰοί τε πτερόεντες ἀπὸ νευρῆφι θορόντες·
Πολλὰ δὲ χερμάδια μεγάλ' ἀσπίδας ἐστυφέλιξε
Μαρναμένων ἀμφ' αὐτόν· ὁ δ' ἐν στροφάλιγγι κονίης
Κεῖτο μέγας μεγαλωστὶ, λελασμένος ἱπποσυνάων.
Ὄφρα μὲν ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο· πῖπτε δὲ λαός.
Ἦμος δ' ἠέλιος μετενείσετο βουλυτόνδε,
Καὶ τότε δή ῥ' ὑπὲρ αἶσαν Ἀχαιοὶ φέρτεροι ἦσαν·
Ἐκ μὲν Κεβριόνην βελέων ἥρωα ἔρυσαν,
Τρώων ἐξ ἐνοπῆς, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Πάτροκλος δὲ Τρωσὶ κακὰ φρονέων ἐνόρουσε·
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Σμερδαλέα ἰάχων· τρὶς δ' ἐννέα φῶτας ἔπεφνεν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,
Ἔνθ' ἄρα τοι Πάτροκλε φάνη βιότοιο τελευτή.
Ἤντετο γάρ τοι Φοῖβος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Δεινός. ὁ μὲν τὸν ἰόντα κατὰ κλόνον οὐκ ἐνόησεν·
(Ἠέρι γὰρ πολλῇ κεκαλυμμένος ἀντεβόλησε)
Στῆ δ' ὄπιθε, πλῆξεν δὲ μετάφρενον εὐρέε τ' ὤμω
Χειρὶ καταπρηνεῖ· στρεφεδίνηθεν δέ οἱ ὄσσε.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κρατὸς κυνέην βάλε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἡ δὲ κυλινδομένη καναχὴν ἔχε ποσσὶν ὑφ' ἵππων
Αὐλῶπις τρυφάλεια· μιάνθησαν δὲ ἔθειραι
Αἵματι καὶ κονίῃσι. πάρος γε μὲν οὐ θέμις ἦεν
Ἱπποκόμον πήληκα μιαίνεσθαι κονίῃσιν·
Ἀλλ' ἀνδρὸς θείοιο κάρη χαρίεν τε μέτωπον

Cædebant, neutri verò meminerant perniciosæ fugæ.
Multæ autem Cebrionem circa acutæ hastæ defixæ sunt,
Sagittæque alatæ à nervis salientes:
Multa & saxa ingentia clypeos contudere
Pugnantium circa ipsum: is autem in vortice pulveris
Jacebat ingens ingenti-spatio, oblitus aurigationis.
Quamdiu quidem sol medium cœlum ascendebat,
Tamdiu valde utrosque tela attingebant: cadebatque populus.
Cum verò sol transibat ad occasum,
Et tum quidem præter fatum Achivi superiores erant:
Cebrionem quidem è telorum-acervo heroëm extraxerunt,
Trojanorum è tumultu, & humeris arma ademerunt.
Patroclus verò Trojanis infesto animo irruit:
Ter quidem deinde irruit veloci par Marti,
Horrendo clamore: ter autem novenos viros interfecit:
Sed cùm jam quartum impetum faceret deo par,
Tum verò tibi Patrocle manifestus-imminebat vitæ finis.
Occurrebat enim tibi Phœbus in asperâ pugnâ
Terribilis. Hic quidem illum euntem per turbam non vidit:
(Caligine enim multâ tectus obvius-veniebat)
Stetit autem à-tergo, percussitque interscapilium latosque humeros
Manu pronâ: vertigine autem correpti-sunt ei oculi.
Hujus verò à capite quidem galeam dejecit Phœbus Apollo:
Illa autem volvens tinnitum dabat pedibus sub equorum
Oblonga galea: fœdatæ sunt autem jubæ
Sanguine & pulveribus. Anteà quidem fas utique non erat
Setis-equinis-comantem cassidem fœdari pulveribus:
Sed viri divini caput venustamque frontem

---

775. Στροφάλιγγι.] Συστροφῇ.

776. Μέγας μεγαλωστί.] Μέγας ἐπὶ μέγαν τόπον.

779. Μετενείσετο.] Μετῆλθε. Βουλυτόνδε.] Ἐπὶ τὴν ἑσπέραν. δείλης. καθ' ὃν καιρὸν οἱ βόες ἀπολύονται τῶν ἔργων.

792. Καταπρηνεῖ.] Καθεστραμμένῃ. Στρεφεδίνηθεν.] Περιεστράφησαν αὐτοῦ οἱ ὀφθαλμοί, οἷον ἐσκοτώθη.

795. Αὐλῶπις.] Τὸ τῆς περικεφαλαίας ἀνάστημα, καὶ αὐτὴ ἡ περικεφαλαία. Μιάνθησαν.] Ἐμολύνθησαν. Ἔθειραι.] Αἱ κόμαι.

796. Οὐ θέμις.] Οὐ δίκαιον.

Ῥύετ' Ἀχιλλῆος· τότε δὲ Ζεὺς Ἕκτορι δῶκεν	Tuebatur Achillis: tum verò Jupiter Hectori dedit
Ἧι κεφαλῇ φορέειν· σχεδόθεν δέ οἱ ἦεν ὄλεθρος.	Suo capite ferendam: propè enim ei erat exitium.
Πᾶν δέ οἱ ἐν χείρεσσιν ἄγη δολιχόσκιον ἔγχος,	Tota verò ei in manibus fracta est prælonga hasta,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, κεκορυθμένον· αὐτὰρ ἀπ' ὤμων	Gravis, magna, valida, ære-præmunita: & ab humeris
Ἀσπὶς σὺν τελαμῶνι χαμαὶ πέσε τερμιόεσσα.	Clypeum cum loro in humum cecidit talare.
Λῦσε δέ οἱ θώρηκα ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.	Solvit autem ei thoracem rex Jovis filius Apollo.
Τὸν δ' ἄτη φρένας εἷλε, λύθεν δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα·	Illum vero stupor animum occupavit, solutáque sunt pulchra membra:
Στῆ δὲ ταφών· ὄπιθεν δὲ μετάφρενον ὀξέϊ δουρὶ	Stetit verò attonitus: à-tergo autem interscapilium acutâ hastâ
Ὤμων μεσσηγὺ σχεδόθεν βάλε Δάρδανος ἀνὴρ,	Humeros inter ex-propinquo percussit Dardanus vir,
Πανθοΐδης Εὔφορβος, ὃς ἡλικίην ἐκέκαστο	Panthœdes Euphorbus, qui supra æquales ornatus erat
Ἔγχεΐ θ' ἱπποσύνῃ τε, πόδεσσί τε καρπαλίμοισι·	Hastáque aurigandique-peritia, pedibusque velocibus:
Καὶ γὰρ δή ποτε φῶτας ἐείκοσι βῆσεν ἀφ' ἵππων	Etenim jam olim viros viginti deturbaverat de curribus
Πρῶτ' ἐλθὼν σὺν ὄχεσφι διδασκόμενος πολέμοιο.	Cùm primum venit curru-vectus discens præliari.
Ὅς τοι πρῶτος ἐφῆκε βέλος Πατρόκλεις ἱππεῦ,	Hic tibi primus immisit telum Patrocle eques,
Οὐδὲ δάμασσ'. ὁ μὲν αὖτις ἀνέδραμε· μίκτο δ' ὁμίλῳ,	Neque domuit. Is quidem retrò recurrit: mistusque est turbæ,
Ἐκ χροὸς ἁρπάξας δόρυ μείλινον· οὐδ' ὑπέμεινε	E corpore abreptâ hastâ fraxineâ: neque enim sustinuit
Πάτροκλον γυμνόν περ ἐόντ' ἐν δηϊοτῆτι.	Patroclum nudum licet in pugnâ.
Πάτροκλος δὲ θεοῦ πληγῇ καὶ δουρὶ δαμασθεὶς,	Patroclus autem Dei plagâ & hastâ domitus,
Ἂψ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων.	Retrò sociorum in agmen recedebat, mortem evitans.
Ἕκτωρ δ' ὡς εἶδεν Πατροκλῆα μεγάθυμον	Hector verò ut vidit Patroclum magnanimum
Ἂψ ἀναχαζόμενον, βεβλημένον ὀξέϊ χαλκῷ,	Retrò cedentem, vulneratum acuto ære,
Ἀγχίμολόν ῥά οἱ ἦλθε κατὰ στίχας· οὖτα δὲ δουρὶ	Prope eum venit per ordines: cominus autem percussit hastâ
Νείατον ἐς κενεῶνα· διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε.	Imum ad ile: penitùs autem æs adegit.
Δούπησεν δὲ πεσὼν, μέγα δ' ἤκαχε λαὸν Ἀχαιῶν.	Fragorem verò edidit cadens, magnóq; affecit-dolore populũ Achivorũ.
Ὡς δ' ὅτε σῦν ἀκάμαντα λέων ἐβιήσατο χάρμῃ,	Ut verò cum aprum viribus-ingentem leo urget pugnâ,
Τώ τ' ὄρεος κορυφῇσι μέγα φρονέοντε μάχεσθον	Hique montis in verticibus magnis animis decertant
Πίδακος ἀμφ' ὀλίγης, ἐθέλουσι δὲ πιέμεν ἄμφω·	Fonte de exiguo, volunt autem bibere ambo:

803. Τερμιόεσσα.] Ποδήρης, ἡ ὅλον τὸν ἄνθρωπον σκέπουσα. μεγάλη.

808. Ἡλικίην.] Τοὺς ἡλικιώτας. Ἐκέκαστο.] Ὑπερῆχεν, ἐκεκόσμητο.

810. Βῆσεν ἀφ' ἵππων.] Ἀπέβησεν, ἀπεβίβασε τῶν ἵππων.

811. Σὺν ὄχεσφι διδασκόμενος.] Ἀντὶ τοῦ ἁρματομαχεῖν ἐπιστάμενος, ἐν πολέμῳ γυμναζόμενος. Διδασκόμενος πολέμοιο.] Ἐκμανθάνων τὰ τοῦ πολέμου ἔργα.

820. Ἀγχίμολον.] Συνέγγυς. σημαίνει δὲ τὸ μετ' ὀλίγον.

822. Ἤκαχε.] Ἐλύπησεν.

823. Ἀκάμαντα.] Ἰσχυρὸν, μέγαν. Ἐβιήσατο.] Κατηγωνίσατο.

825. Πίδακος ἀμφ' ὀλίγης.] Περὶ μικρᾶς πηγῆς.

827. Πί-

Πολλὰ δέ τ' ἀσθμαίνοντα λέων ἐδάμασσε βίηφι·
Ὣς πολέας πέφνοντα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
Ἕκτωρ Πριαμίδης σχεδὸν ἔγχεϊ θυμὸν ἀπηύρα·
Καί οἱ ἐπευχόμενος ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευε,
Πάτροκλ', ἦπου ἔφησθα πόλιν κεραϊζέμεν ἁμὴν
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,
Ἄξειν ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Νήπιε· τάων δὲ πρόσθ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
Ποσσὶν ὀρωρέχαται πολεμίζειν· ἔγχεϊ δ' αὐτὸς
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισι μεταπρέπω, ὅ σφιν ἀμύνω
Ἦμαρ ἀναγκαῖον· σὲ δέ τ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
Ἆ δείλ', οὐδέ τοι ἐσθλὸς ἐὼν χραίσμησεν Ἀχιλλεύς,
Ὅς που τοι μάλα πολλὰ μένων ἐπετέλλετ' ἰόντι,
Μή μοι πρὶν ἰέναι Πατρόκλεις ἱπποκέλευθε
Νῆας ἀνὰ γλαφυράς, πρίν γ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Αἱματόεντα χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι.
Ὣς πού σε προσέφη, σοὶ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθε.
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφης Πατρόκλεις ἱππεῦ,
Ἤδη νῦν Ἕκτορ μεγάλ' εὔχεο· σοὶ γὰρ ἔδωκε
Νίκην Ζεὺς Κρονίδης καὶ Ἀπόλλων, οἵ μ' ἐδάμασσαν
Ῥηϊδίως· αὐτοὶ γὰρ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Τοιοῦτοι δ' εἴπερ μοι ἐείκοσιν ἀντεβόλησαν,
Πάντες ἂν αὐτόθ' ὄλοντο, ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
Ἀλλά με μοῖρ' ὀλοὴ καὶ Λητοῦς ἔκτανεν υἱός,
Ἀνδρῶν δ' Εὔφορβος· σὺ δέ με τρίτος ἐξεναρίζεις.

Multum autem anhelantem *aprum* leo domat vi:
Sic multos occidenti Menœtii forti filio
Hector Priamides cominùs hastâ animam abstulit:
Et super eum glorians verba alata dixit,
Patrocle, credidisti utique urbem *te* vastaturum nostram,
Trojanasque mulieres libero die erepto,
Abducturum esse in navibus dilectam in patriam terram,
Demens: pro his enim Hectoris veloces equi
Pedibus protensis-ruunt-alacres ut propugnent: hastâ verò ipse
Inter Trojanos bellicosos excello, qui ab ipsis arceo
Diem servilem: te autem hic vultures comedent.
Infelix, neque tibi fortis *licèt* auxilio fuit Achilles,
Qui nimirum tibi admodùm multis remanens mandavit proficiscenti,
Non mihi antè revertere Patrocle equestris
Naves ad cavas, quàm Hectoris homicidæ
Sanguinolentam loricam circa pectora disciderís.
Sic nimirùm te allocutus est, tibique mentes vecordi persuasit.
Illum verò languidus allocutus es Patrocle eques,
Jam nunc Hector magnis-verbis gloriator: tibi enim dedit
Victoriam Jupiter Saturnius & Apollo, qui me domuerunt
Facilè: ipsi enim ab humeris arma detraxerunt.
Tales verò etiam si mihi viginti occurrissent,
Omnes hic ibidem periissent, meâ hastâ domiti.
Sed me fatum perniciosum & Latonæ interfecit filius,
Eque mortalibus Euphorbus: tu verò me tertius interfectum-spolias.

---

827. Πέφνοντα.] Φονεύοντα.

830. Ἁμήν.] Ἡμετέραν.

833. Τάων δὲ πρόσθ' Ἕκτορος.] Τούτων δὲ προπολεμοῦσιν οἱ τοῦ Ἕκτορος ἵπποι. τοῦτ' ἔστιν αὐτὸς ὁ Ἕκτωρ ἐπ' αὐτῶν ὀχούμενος.

834. Ὀρωρέχαται.] Ἐκτείνονται τρέχοντες, ὁρμῶντες.

836. Ἦμαρ ἀναγκαῖον.] Ἀνάγκης ἡμέραν φησὶ τοῦ θανάτου.

839. Ἱπποκέλευθε.] Ἱππικέ.

843. Ὀλιγοδρανέων.] Ὀλίγον ἰσχύων ἐκ τῶν τοῦ σώματος μελῶν.

850. Σὺ δέ με τρίτος ἐξεναρίζεις.] Ἀντὶ τοῦ, μετὰ πολλοὺς σκυλεύεις. ἐζήτηται δὲ, πῶς τέσσαρας καταριθμήσας, μοῖραν, Ἀπόλλωνα, Εὔφορβον, Ἕκτορα, ἐπιφέρει Σὺ δέ με τρίτος ἐξεναρίζεις. ἔστι δὲ λέγειν, ὅτι τὴν μοῖραν οὐκ ἀπηρίθμησεν ὡς κοινὴν πᾶσιν ἀνθρώποις ἐπικειμένην. ἔνιοι δὲ τὸ ἑξῆς, οὕτως ἀποδιδόασι· Ἀλλά με μοῖρ' ὀλοὴ, καὶ Λητοῦς ἔκτανεν υἱός. Ἀνδρῶν δ' Εὔφορβος τρίτος, σὺ δὲ δέ μ' ἐξεναρίζεις. ἢ σὺ δέ με τρίτος ἐξεναρίζεις, ἵν' ᾖ πολλοστός.

Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Οὔ θην οὐδ' αὐτὸς δηρὸν βέῃ, ἀλλά τοι ἤδη
Ἄγχι παρέστηκεν θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή,
Χερσὶ δαμέντ' Ἀχιλῆος ἀμύμονος Αἰακίδαο.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψε.
Ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη Ἄϊδόσδε βεβήκει,
Ὃν πότμον γοόωσα, λιποῦσ' ἀνδροτῆτα καὶ ἥβην.
Τὸν καὶ τεθνειῶτα προσηύδα φαίδιμος Ἕκτωρ,
Πατρόκλεις, τί νύ μοι μαντεύεαι αἰπὺν ὄλεθρον;
Τίς δ' οἶδ' εἴ κ' Ἀχιλεὺς Θέτιδος πάϊς ἠϋκόμοιο
Φθήῃ ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι;
Ὣς ἄρα φωνήσας δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
Εἴρυσε, λὰξ προσβάς· τὸν δ' ὕπτιον ὦσ' ἀπὸ δουρός.
Αὐτίκα δὲ ξὺν δουρὶ μετ' Αὐτομέδοντα βεβήκει,
Ἀντίθεον θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο.
Ἵετο γὰρ βαλέειν. τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι
Ἄμβροτοι, οὓς Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν, ἀγλαὰ δῶρα.

Aliud autem tibi dicam, tu verò in animo reconde tuo,
Haud sanè ne tu quidem ipse diu in-vitâ-progredieris, sed te jam
Propè astat mors & fatum violentum,
Manibus domandum Achillis eximii Æacidæ.
Sic illum quidem locutum finis mortis obtexit.
Anima autem è membris volans ad-orcum descendit,
Suam sortem lugens, relicto robore-virili & juventâ.
Hunc & mortuum allocutus est illustris Hector,
Patrocle, cur mihi vaticinaris grave exitium?
Quis verò scit an Achilles Thetidis filius comas-pulchræ
Prior meâ hastâ percussus animam perdiderit?
Sic sanè locutus hastam æream è vulnere
Traxit, calce impresso: illum verò supinum repulit ab hastâ.
Statim autem cum hastâ in Automedontem ibat,
Deo-parem famulum velocis Æacidæ.
Cupiebat enim percutere. Illum verò extulerunt veloces equi
Immortales, quos Peleo dii dederunt, splendida dona.

856. Ἐκ ῥεθέων.] Ἐκ τῶν μελῶν, ἐκ τοῦ σώματος. Πταμένη.] Πτᾶσα, ὑποχωρήσασα. Ἄϊδόσδε βεβήκει.] Εἰς τὸν ᾅδην κατήει.
857. Πότμον.] Μοῖραν. Γοόωσα.] Λυπουμένη, θρηνοῦσα. Λιποῦσ'.] Καταλιποῦσα. Ἀνδροτῆτα.] Ἀνδρείαν. Ἥβην.] Τὸ σῶμα, τὴν ἡλικίαν.
861. Φθήῃ.] Φθάσει.
867. Ἄμβροτοι.] Ἀθάνατοι.

ΥΠΟ-

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ἸΛΙΑΔΟΣ Ρ.

ΤΟΥ ὉΜΗΡΟΥ

ῬΑΨΩΔΙΑΣ.

Περὶ τοῦ Πατρόκλου σώματος κρατερὰ συνίσταται μάχη, καθ' ἣν καὶ Εὔφορβος μὲν ἀναιρεῖται ὑπὸ Μενελάου, Ἕκτωρ δὲ τὴν Ἀχιλλέως ἐνδύεται πανοπλίαν, καὶ ἀνθίσταται τοῖς Ἕλλησιν. Οἱ δὲ περὶ Μενέλαον Ἀντίλοχον διαπέμπονται πρὸς Ἀχιλλέα, τὸν Πατρόκλου θάνατον ἀγγέλλοντα. Ὑποδύντες δὲ καὶ ἀράμενοι τὸ σῶμα τοῖς ὤμοις, ἐκφέρουσι τῆς μάχης· οἱ δὲ Αἴαντες προμαχοῦσι καὶ ἀπείργουσι τοὺς πολεμίους.

Ῥῶ, Δαναοὶ Τρῶές τε νέκυν πέρι χεῖρας ἔμισγον.

Οὐδ' ἔλαθ' Ἀτρέος υἱὸν ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Πάτροκλος Τρώεσσι δαμεὶς ἐν δηϊοτῆτι.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖν', ὥς τις περὶ πόρτακι μήτηρ
Πρωτοτόκος κινυρὴ, οὐ πρὶν εἰδυῖα τόκοιο·
Ὣς περὶ Πατρόκλῳ βαῖνε ξανθὸς Μενέλαος·
Πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
Τὸν κτάμεναι μεμαὼς ὅστις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι.
Οὐδ' ἄρα Πάνθου υἱὸς ἐϋμμελίης ἀμέλησε
Πατρόκλοιο πεσόντος ἀμύμονος· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
Ἔστη, καὶ προσέειπεν ἀρηΐφιλον Μενέλαον,
Ἀτρείδη Μενέλαε, διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
Χάζεο, λεῖπε δὲ νεκρὸν, ἔα δ' ἔναρα βροτόεντα.
Οὐ γάρ τις πρότερος Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
Πάτροκλον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τῷ με ἔα κλέος ἐσθλὸν ἐνὶ Τρώεσσιν ἀρέσθαι,
Μή σε βάλω, ἀπὸ δὲ μελιηδέα θυμὸν ἕλωμαι.

Neque latuit Atrei filium bellicosum Menelaum,
Patroclus à Trojanis domitus in prælio.
Processit autem per primos-pugnatores armatus corusco ære:
Ipsum autem circumiens-protegebat, tanquã aliqua circum vitulũ mater
Tum-primum enixa querula, non ante experta partum:
Ita circa Patroclum ibat flavus Menelaus:
Prætendit autem ipsi hastamque & clypeum undique æquale,
Eum interficere paratus quicunque illi obvius veniret.
Neque verò Panthi filius hastæ-peritiã-insignis neglexit
Patroclum stratum eximium: propè autem ipsum
Stetit, & allocutus est bellicosum Menelaum,
Atride Menelaë, Jovis-alumne dux populorum,
Recede, linque autem mortuum, finitóque spolia cruenta.
Non enim aliquis prior Trojanorum inclytorumque sociorum
Patroclum percussit hastâ in asperâ pugnâ.
Quare me sine gloriam magnam inter Trojanos reportare,
Ne te percutiam, dulcemque animam eripiam.

---

2. Τρώεσσι δαμείς.] Ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῶν Τρώων ἀναιρεθείς.

4. Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε.] Περιέβαινε δὲ, καὶ ὑπερεμάχει αὐτοῦ. Πόρτακι.] Νεογνῇ βοΐ. οἱονεὶ πόρει. παρὰ τὸ νεωστὶ πορεύεσθαι, καὶ βαίνειν.

5. Πρωτοτόκος.] Πρώτως τετοκυῖα. τῷ οὖν τόνῳ παροξυτόνως, ἵν' ᾖ ἐνεργητικόν. προπαροξυτόνως δὲ δηλοῖ ἡ λέξις τὴν πρώτως τεχθεῖσαν. Κινυρή.] Ὀδυρτική, θρηνητική. Οὐ πρὶν εἰδυῖα τόκοιο.] Οὐ πρότερον οὖσα ἔμπειρος τοκετοῦ.

9. Ἐϋμμελίης.] Ἤτοι ὁ καλὰ μέλη ἔχων καὶ εὔμορφος. ἢ ὁ τῇ μελίᾳ χρώμενος, τουτέστι πολεμικὸς καὶ ἀνδρεῖος.

13. Ἔα δ' ἔναρα βροτόεντα.] Ἐκεῖνο γὰρ ἐπὶ τῆς γῆς λύσαντος αὐτὰ Ἀπόλλωνος.

16. Ἀρέσθαι.] Ἀπενέγκασθαι, κτήσασθαι.

17. Ἀπὸ δὲ μελιηδέα θυμὸν ἕλωμαι.] Ἀφέλωμαι σου τὴν προσφιλεστάτην ψυχήν.

Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Ζεῦ πάτερ, οὐ μὲν καλὸν ὑπέρβιον εὐχετάασθαι.
Οὔτ' οὖν πορδάλιος τόσσον μένος, οὔτε λέοντος,
Οὔτε συὸς κάπρου ὀλοόφρονος, (οὗ τε μέγιστος
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι περὶ σθένεϊ βλεμεαίνει)
Ὅσσον Πάνθου υἷες ἐϋμμελίαι φρονέουσιν.
Οὐδὲ μὲν οὐδὲ βίη Ὑπερήνορος ἱπποδάμοιο
Ἧς ἥβης ἀπόνηθ', ὅτε μ' ὤνατο, καί μ' ὑπέμεινε·
Καί μ' ἔφατ' ἐν Δαναοῖσιν ἐλέγχιστον πολεμιστὴν
Ἔμμεναι. οὐδέ ἕ φημι πόδεσσί γε οἷσι κιόντα,
Εὐφρῆναι ἄλοχόν τε φίλην κεδνούς τε τοκῆας.
Ὣς θην καὶ σὸν ἐγὼ λύσω μένος, εἴκέ μευ ἄντα
Στήῃς. ἀλλά σ' ἔγω ἀναχωρήσαντα κελεύω
Ἐς πληθὺν ἰέναι, μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο,
Πρίν τι κακὸν παθέειν. ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.
Ὣς φάτο. τὸν δ' οὐ πεῖθεν, ἀμειβόμενος δὲ προσηύδα,
Νῦν μὲν δὴ Μενέλαε διοτρεφὲς, ἦ μάλα τίσεις
Γνωτὸν ἐμὸν τὸν ἔπεφνες· ἐπευχόμενος δ' ἀγορεύεις·
Χήρωσας δὲ γυναῖκα μυχῷ θαλάμοιο νέοιο,
Ἀρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας.
Ἦ κέ σφιν δειλοῖσι γόου κατάπαυμα γενοίμην,
Εἴκεν ἐγὼ κεφαλήν τε τεὴν καὶ τεύχε' ἐνείκας,

Illum verò graviter gemens allocutus est flavus Menelaus,
Jupiter pater, haud sanè decorum supra vires gloriari.
Nec verò pantheræ tanti spiritûs, neque leonis,
Neque suis apri infesti, (cujus tamen maximus
Animus in pectoribus supra modum robore truculentus effertur)
Quantam Panthi filii hastæ-peritiâ-insignes ferociam-spirant.
Atqui neque vis Hyperenoris equûm-domitoris
Suæ juventutis fructum-percepit, cùm me probris-incessit,& me expectav.
Et me credidit inter Danaos ignavissimum bellatorem
Esse. Neque ipsum puto pedibus suis reversum,
Oblectasse uxorémque dilectam venerandosque parentes,
Sic certè & tuum ego solvam robur, si me contra
Steteris. Sed te ego recedentem hortor
In turbam abire, neque adversus consistas mihi,
Antequam aliquod malum passus fueris. Factum verò et stultus agnovit.
Sic dixit. Illi verò non persuasit, sed vicissim affatus est,
Nunc ergo jam Menelae Jovis-alumne, omninò certè ultionem dabis
Fratri meo quem interfecisti : & jactabundus prædicas :
Viduasti autem uxorem in conclavi thalami recentis,
Immensumque parentibus luctum & mœrorem fecisti.
Ipsis equidem miseris luctûs finis essem,
Si quidem ego caputque tuum & arma reportata,

19. Ὑπέρβιον.] Ὑπερβίως, ὑπερηφάνως. Εὐχετάασθαι.] Αὐχεῖν, καυχᾶσθαι.

20. Παρδάλιος.] Πάρδαλις τὸ ζῶον. ἡ δὲ ὀρθὰ παρδάλη. ὁ μὲν ἀπὸ τοῦ προσάλλεσθαι. ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ περιβάλλεσθαι.

22. Πέρι σθένεϊ βλεμεαίνει.] Περὶ τὸ ἑαυτοῦ σθένος ἐνθουσιωδῶς βλέπει καὶ μετὰ πολλῆς δυνάμεως.

25. Ἧς ἥβης ἀπόνηθ'.] Τῆς ἰδίας ἀκμῆς, ὅ ἐστι νεότητος, ἀπέλαυσεν. Ὤνατο.] Ἐξεφαύλισεν, ὠνείδισεν, ἐμέμψατο.

26. Ἔφατο.] Νῦν ἐλογίσατο, ὅτε δὲ εἶπε.

28. Κεδνούς.] Κηδεμονικοὺς, ἐντίμους.

29. Ὣς θην.] Ὣς δή.

32. Πρίν τι κακὸν παθέειν. ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.] Τοῦτο ἀπὸ παροιμίας εἴληπται. νηπίου γὰρ καὶ ἄφρονός ἐστι, μετὰ τὸ πραχθῆναι τὸ κακὸν, θεραπείαν καὶ ἐπανόρθωσιν αὐτοῦ ζητεῖν. ὁ γὰρ ἄφρων οὐ προορᾷ τὸ μέλλον, ἀλλὰ πραχθὲν γιγνώσκει.

35. Γνωτὸν ἐμόν.] Ἀντὶ τοῦ τιμωρίαν δώσεις ὑπὲρ τοῦ ἐμοῦ γνωτοῦ. ὅ ἐστιν ἀδελφοῦ.

36. Χήρωσας.] Χήραν καὶ ἔρημον ἐποίησας. Θαλάμοιο νέοιο.] Νεωστὶ κατεσκευασμένου, προσφάτου.

37. Ἀρητόν.] Ἤτοι βλαβερόν. παρὰ τὴν ἀρὴν ὅ ἐστι βλάβην. ἢ τὸν ἀπευκτόν. ἐλλείπει δὲ τὸ γάμον.

38. Ἦ κέ σφιν δειλοῖσι γόου κατάπαυμα γενοίμην.] Καταπαύσαιμι τοῦ θρήνου τοὺς ἀθλίους γονέας τοῦ Ὑπερήνορος, ἀνελών σε. καὶ καρατομήσας δώσω τὴν κεφαλήν σου καὶ τὰ ὅπλα αὐτοῖς. Κατάπαυμα.] Κατάπαυσις.

Πάνθῳ ἐν χείρεσσι βάλω καὶ Φρόντιδι δίῃ·
Ἀλλ' οὐ μὰν ἔτι δηρὸν ἀπείρητος πόνος ἔσται,
Οὐδέ τ' ἀδήριτος, οὔτ' ἀλκῆς οὔτε φόβοιο.
Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην·
Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ. ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
Ἀτρείδης Μενέλαος ἐπευξάμενος Διῒ πατρί.
Ἂψ δ' ἀναχαζομένοιο κατὰ στομάχοιο θέμεθλα
Νύξ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε, βαρείῃ χειρὶ πιθήσας·
Ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή.
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Αἵματί οἱ δεύοντο κόμαι Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι,
Πλοχμοί θ' οἳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο.
Οἷον δὲ τρέφει ἔρνος ἀνὴρ ἐριθηλὲς ἐλαίης
Χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, ὅθ' ἅλις ἀναβέβρυχεν ὕδωρ,
Καλὸν, τηλεθάον, τὸ δέ τε πνοιαὶ δονέουσι
Παντοίων ἀνέμων, καί τε βρύει ἄνθεϊ λευκῷ·
Ἐλθὼν δ' ἐξαπίνης ἄνεμος σὺν λαίλαπι πολλῇ,
Βόθρου τ' ἐξέστρεψε καὶ ἐξετάνυσσ' ἐπὶ γαίῃ·

Pantho in manus dedero & Phrontidi nobili:
Sed non quidem jam diutiùs intentatus labor erit,
Neque certaminis-expers, neque virtutis neque terroris.
Sic fatus, feriit clypeum undique æquale:
Neque perrupit æs, recurvata autem est ei cuspis
Scuto in valido. Hic verò secundus impetum-fecit ære
Atrides Menelaus precatus Jovem patrem.
Pedem autem retrahens gulam imam
Percussit, & ipse connixus-imprimebat, robustâ manu fretus:
E-regione autem mollem per cervicem abiit cuspis.
Fragorem verò edidit cadens, sonitúmque dedere arma super ipsum.
Sanguine ei rigabantur comæ Gratiis similes,
Cincinníque qui auróque & argento constricti erant.
Qualem verò nutrit plantam vir latè-frondentem olivæ
Loco in purgato, ubi abundè scaturit aqua,
Pulchram, germinantem, quam flatus motant
Omnium ventorum, & pullulat flore albo:
Veniens autem repentè ventus cum turbine multo,
Fossâque evertit & extendit super terram:

40. Φρόντιδι.] Ὄνομα κύριον τῆς Πάνθου γυναικὸς ἡ Φρόντις. τὴν γὰρ παρατέλευτον συλλαβὴν δεῖ ὀξυτονεῖν. ἵν' ᾖ κύριον θηλυκόν. ἔστι καὶ ἀρσενικὸν ὁ Φρόντις ἐν Ὀδυσσείᾳ.

41. Ἀλλ' οὐ μὰν ἔτι δηρόν.] Ἀλλ' οὐδαμῶς ἐπὶ πολὺν χρόνον ἄπειροι γενώμεθα τῆς ἀλλήλων δυνάμεως καὶ μάχης. Πόνος.] Ἔργον, πρᾶξις.

42. Ἀδήριτος.] Χωρὶς μάχης, ἀφιλόνεικος.

47. Ἀναχαζομένοιο.] Ἀναχωροῦντος. Κατὰ στομάχοιο θέμεθλα.] Κατὰ τὴν ἀρχὴν, καὶ θέσιν τοῦ στομάχου. ὅ ἐστι τοῦ βρόχθου, οὐ μὴν τῆς κοιλίας. Θέμεθλα.] Ῥίζας, βάσεις.

48. Ἔρεισεν.] Ἤρεισεν, ἐπεβάρησε. Χειρὶ πιθήσας.] Ἐπακολουθήσας τῇ χειρί.

49. Αὐχένος.] Σπονδύλου, ἢ τραχήλου. Ἀκωκή.] Ἡ ἐπιδορατίς.

51. Δεύοντο.] Νῦν ἐβρέχοντο. Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι.] Ἀντὶ τοῦ ταῖς τῶν Χαρίτων κόμαις ἴσαι. ἀπίθανον δέ ἐστιν. ἀμόρφωτος γὰρ ἡ κόμη, εἰ μὴ οὕτως. Μακεδόνες δὲ καὶ Κύπριοι Χάριτας λέγουσι τὰς συνεστραμμένας καὶ οὔλας μυρσίνας, ἃς φαμὲν στεφανίτιδας.

52. Πλοχμοί.] Πλόκαμοι. Ἐσφήκωντο.] Ἐσφιγμένοι ἦσαν, ἐδέδεντο. ὅθεν καὶ σφήκωμα εἴρηται. ἢ ὅτι πεπλεγμένοι ἦσαν.

53. Ἔρνος.] Φυτόν. Οἷον δὲ τρέφει ἔρνος ἀνήρ.] Ποσειδῶν καὶ Ἀθηνᾶ περὶ τῆς Ἀττικῆς ἐφιλονείκουν. καὶ Ποσειδῶν μὲν ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως τῆς Ἀττικῆς κρούσας τῇ τριαίνῃ κῦμα θαλάσσης ἐποίησεν ἀναδοθῆναι, Ἀθηνᾶ δὲ ἐλαίαν. κριτὴς δὲ αὐτῶν γενόμενος Κέκροψ, ὁ τῶν τόπων τῆς Ἀττικῆς βασιλεὺς, τῇ θεῷ προσένειμε τὴν χώραν εἰπὼν, ὅτι θάλασσα μέν ἐστι πανταχοῦ, τὸ δὲ φυτὸν τῆς ἐλαίας ἴδιον Ἀθηνᾶς. ἡ ἱστορία παρὰ Καλλιμάχῳ. Ἐριθηλές.] Μεγάλως θάλλον, ἀειθαλές.

54. Οἰοπόλῳ.] Ἤτοι ἐρήμῳ, καὶ μονήρει, ἢ ἐν ᾧ ὄϊες πολεῖσθαι, καὶ ἀναστρέφεσθαι δύνανται. ὅ ἐστι βόσκεσθαι. Ἅλις.] Πολὺ, ἀθρόως. Ἀναβέβρυχεν.] Ἀντὶ τοῦ ἀναπέπωκεν. ἐὰν δὲ ἀναβέβρυχε, δηλοῖ τὸ ἀναβρύειν. ὅ ἐστιν ἀναπηδᾶν, καὶ ἀναβάλλεσθαι μετὰ ψόφου.

55. Τηλεθάον.] Πάνυ θάλλον, εὐανθές. Δονέουσι.] Δονοῦσι, κινοῦσι.

56. Βρύει.] Θάλλει, γέμει.

58. Βόθρου.] Βάθους τοῦ ὀρύγματος. Ἐξετάνυσεν.] Ἐξέτεινεν, ἥπλωσεν.

Τοῖον Πάνθου υἱὸν ἐϋμμελίην Εὔφορβον
Ἀτρεΐδης Μενέλαος ἐπεὶ κτάνε, τεύχε' ἐσύλα.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε λέων ὀρεσίτροφος ἀλκὶ πεποιθώς,
Βοσκομένης ἀγέλης βοῦν ἁρπάσῃ ἥτις ἀρίστη·
Τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσι
Πρῶτον, ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει
Δῃῶν, ἀμφὶ δὲ τόν γε κύνες τ' ἄνδρες τε νομῆες
Πολλὰ μάλ' ἰύζουσιν ἀπόπροθεν, οὐδ' ἐθέλουσιν
Ἀντίον ἐλθέμεναι· μάλα γὰρ χλωρὸν δέος αἱρεῖ·
Ὣς τῶν οὔ τινι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐτόλμα
Ἀντίον ἐλθέμεναι Μενελάου κυδαλίμοιο
Ἔνθά κε ῥεῖα φέροι κλυτὰ τεύχεα Πανθοΐδαο
Ἀτρεΐδης, εἰ μή οἱ ἀγάσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ὅς ῥά οἱ Ἕκτορ' ἐπῶρσε θοῷ ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
Ἀνέρι εἰσάμενος Κικόνων ἡγήτορι Μέντῃ·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἕκτορ νῦν σὺ μὲν ὧδε θέεις, ἀκίχητα διώκων
Ἵππους Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ' ἀλεγεινοὶ
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἠδ' ὀχέεσθαι
Ἄλλῳ γ' ἢ Ἀχιλῆϊ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
Τόφρα δέ τοι Μενέλαος ἀρήϊος Ἀτρέος υἱός,
Πατρόκλῳ περιβὰς, Τρώων τὸν ἄριστον ἔπεφνε
Πανθοΐδην Εὔφορβον, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖθις ἔβη θεὸς ἂμ πόνον ἀνδρῶν·
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἀμφὶ μελαίνας·
Πάπτηνεν δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ στίχας· αὐτίκα δ' ἔγνω
Τὸν μὲν ἀπαινύμενον κλυτὰ τεύχεα, τὸν δ' ἐπὶ γαίῃ

Talem Panthi filium hastæ peritiâ insignem Euphorbum
Atrides Menelaus postquam interfecerat, armis spoliabat.
Ut verò quando quis leo in-montibus-nutritus robore fretus,
Pascentis armenti bovem rapuerit quæ optima:
Hujus autem cervicem frangit correptam validis dentibus
Primum, deinde verò sanguinemque & viscera omnia haurit
Dilanians, circum autem hunc canesque virique pastores
Crebrò admodum clamant è longinquo, neque animus fert
Contra ire: valde enim pallidus timor occupat:
Sic horum nemini animus in pectoribus audebat
Contra ire Menelaum gloriâ-sublimem.
Tunc quidem facilè abstulisset inclyta arma Panthœdæ
Atrides, nisi ipsi invidisset Phœbus Apollo,
Qui in eum Hectorem incitavit veloci parem Marti,
Viro se-assimulato Ciconum ductori Mentæ:
Et ipsum editâ-voce verbis alatis allocutus est,
Hector nunc tu quidem sic curris, quos-non-assequeris persequens
Equos Æacidæ bellicosi: illi verò difficiles
Viris mortalibus domitu, & equitatu
Alii saltem quàm Achilli, quem immortalis peperit mater.
Interim autem tibi Menelaus Mavortius Atrei filius,
Patroclum protegens, Trojanorum fortissimum occidit
Panthœdem Euphorbum, finemq; imposuit impetuosæ fortitudini.
Sic fatus, is quidem rursus abiit deus per-laborem virorum:
Hectorem verò gravis dolor circumtexit mentes profundas:
Circumspectabat autem deinde per ordines: statim verò animadvertit
Hunc quidem auferentem inclyta arma, illum autem in terrâ

---

61. Ὀρεσίτροφος.] Ὁ ἐν ὄρει τεθραμμένος.

64. Λαφύσσει.] Λάπτει. ὃ ἐστι μετὰ σκυλμοῦ λάβρως, καὶ μετὰ σπαραγμοῦ ἐσθίει.

65. Δῃῶν.] Διακόπτων, διαιρῶν.

66. Ἰύζουσιν.] Ἀγροικικῇ φωνῇ προσφέρονται. προσφωνοῦσι. Πεποίηται δὲ ἡ λέξις παρὰ τὸ ἰοῦ ἐπίρρημα.

67. Χλωρόν.] Νῦν χλωροποιόν, ὠχρόν.

71. Ἀγάσσατο.] Ἐφθόνησε.

73. Κικόνων.] Κίκονες ἔθνος Θρᾳκῶν.

75. Ἀκίχητα.] Ἀκιχήτως, ἀκαταλήπτως, ἀφθάστως.

76. Ἀλεγεινοί.] Ἀλγεινοί, δυσχείρωτοι.

77. Ὀχέεσθαι.] Ἐποχεῖσθαι.

83. Μελαίνας.] Νῦν συνετάς.

85. Ἀπαινύμενον.] Ἀφαιρούμενον. Ἐπὶ γαίῃ.] Ἐπὶ τῇ γῇ.

86. Ὠτει-

Κείμενον. ἔρρει δ' αἷμα κατ' οὐταμένην ὠτειλήν.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Ὀξέα κεκληγώς, φλογὶ εἴκελος Ἡφαίστοιο
Ἀσβέστῳ. οὐδ' υἱὸν λάθεν Ἀτρέος ὀξὺ βοήσας·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν,
Ὤ μοι ἐγὼν, εἰ μέν κε λίπω κατὰ τεύχεα καλὰ,
Πάτροκλόν θ', ὃς κεῖται ἐμῆς ἕνεκ' ἐνθάδε τιμῆς,
Μή τις μοι Δαναῶν νεμεσήσεται ὅς κεν ἴδηται·
Εἰ δέ κεν Ἕκτορι μοῦνος ἐὼν καὶ Τρωσὶ μάχωμαι
Αἰδεσθεὶς, μήπως με περιστείωσ' ἕνα πολλοί·
Τρῶας δ' ἐνθάδε πάντας ἄγει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ἀλλὰ τί ἤ μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
Ὁππότ' ἀνὴρ ἐθέλῃ πρὸς δαίμονα φωτὶ μάχεσθαι
Ὅν κε θεὸς τιμᾷ, τάχα οἱ μέγα πῆμα κυλίσθη.
Τῷ μ' οὔτις Δαναῶν νεμεσήσεται ὅς κεν ἴδηται
Ἕκτορι χωρήσαντ', ἐπεὶ ἐκ θεόφιν πολεμίζει.
Εἰ δέ που Αἴαντός γε βοὴν ἀγαθοῖο πυθοίμην,
Ἄμφω κ' αὖτις ἰόντες ἐπιμνησαίμεθα χάρμης,
Καὶ πρὸς δαίμονά περ, εἴ πως ἐρυσαίμεθα νεκρὸν
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ· κακῶν δέ κε φέρτερον εἴη.
Εἷος ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, λεῖπε δὲ νεκρὸν
Ἐντροπαλιζόμενος, ὥστε λὶς ἠϋγένειος,

Jacentem. Fluebat verò sanguis per inflictum vulnus.
Processit autem per primos pugnatores armatus corusco ære,
Acutùm clamans, flammæ similis Vulcani
Inextinguibili. Neque filium latuit Atrei acutùm vociferans:
Ingemiscens verò dixit ad suum magnum animum,
Hei mihi, si quidem dereliquero arma pulchra,
Patroclumque, qui jacet meum propter hîc honorem,
Vereor ne quis mihi Danaorum succenseat, qui viderit:
Si verò cum Hectore solus & Trojanis pugnem
Præ-verecundâ *fuga*, *metuo* ne quà me circumveniant unum multi:
Trojanos enim huc omnes adducit pugnam-expedite-ciens Hector.
Sed cur mihi hæc meus secum-disserit animus?
Quandocunque homo velit adversus deum cum viro pugnare
Quem deus honorat, statim in eum magna clades devolvitur.
Ideò mihi nemo Danaorum succensebit qui viderit
Hectori cedentem, quoniam deo-jubente pugnat.
Sicubi verò Ajacem prælio strenuum audire-potuero,
Ambo tum reversi reminisceremur pugnæ,
Etiam adversùs deum, si quo-modo eripere poterimus mortuum
In gratiam Pelidæ Achillis: inter mala sanè melius esset.
Dum is hæc versabat in mente & in animo,
Intereà Troum ordines supervenerunt: præibat autem Hector.
Sed hic retrocessit, reliquitque mortuum
Subinde-se-convertens, ut leo benè-barbatus,

86. Ὠτειλήν.] Τὸ ἐκ βολῆς τραῦμα.

88. Ὀξέα.] Μεγάλα. Ἡφαίστοιο.] Νῦν πυρός.

90. Πρὸς ὅν.] Πρὸς τὸν ἴδιον.

92. Πάτροκλόν θ', ὃς κεῖται ἐμῆς ἕνεκ' ἐνθάδε τιμῆς.] Ἀντὶ τοῦ, ὃς ἐμὲ τιμήσας κεῖται. ἢ ὃς κεῖται ἕνεκα τοῦ ἐμὲ τιμωρῆσαι τοὺς Τρῶας.

95. Περιστείωσι.] Περιστοιχίσωσι, περιστῶσι.

97. Διελέξατο.] Διελογίσατο.

98. Ὁππότ' ἀνὴρ ἐθέλῃ πρὸς δαίμονα φωτὶ μάχεσθαι.] Ὁπότ' ἄν φησιν ἐθέλει τις ἀνθρώπῳ μάχεσθαι, ὃν θεὸς προέστηκεν, ἐν κακοῖσι γίγνεται. ὃ ἐστι διὰ φωτὸς εὑρίσκεται δαίμονι μαχόμενος. ἀντὶ τοῦ δι' ἀνθρώπου. ὃς γὰρ ἂν δι' ἀνθρώπου θεῷ μάχηται.

99. Τάχα οἱ μέγα πῆμα κυλίσθη.] Ἐπηνέχθη, ἐπῆλθε κακόν τι αὐτῷ ἐκ θεοῦ.

101. Χωρήσαντα.] Ὑποχωρήσαντα. Ἐκ θεόφιν.] Νῦν ἐκ θεοῦ προῤῥήσεως.

102. Ἀγαθοῖο.] Ἀνδρείου.

105. Κακῶν δέ κε φέρτερον εἴη.] Τῶν δὲ παρόντων κακῶν τοῦτο ἂν εἴη τὸ ἄριστον. ἢ ἐκ πολλῶν τῶν προσγεγονότων κακῶν τὸ ἄμεινον γένοιτο.

109. Ἐντροπαλιζόμενος.] Ἐπιστρεφόμενος συνεχῶς. Λίς.] Λέων. Αἰολικῶς. Ἠϋγένειος.] Ὁ καλὸν γένειον ἔχων.

Ὅν ῥα κύνες τε καὶ ἄνδρες ἀπὸ σταθμοῖο δίωνται
Ἔγχεσι καὶ φωνῇ· τοῦ δ' ἐν φρεσὶν ἄλκιμον ἦτορ
Παχνοῦται, ἀέκων δέ τ' ἔβη ἀπὸ μεσσαύλοιο·
Ὣς ἀπὸ Πατρόκλοιο κίε ξανθὸς Μενέλαος.
Στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων,
Παπταίνων Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱόν·
Τὸν δὲ μάλ' αἶψ' ἐνόησε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης,
Θαρσύνονθ' ἑτάρους, καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι.
Θεσπέσιον γάρ σφιν φόβον ἔμβαλε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Βῆ δὲ θέειν, εἶθαρ δὲ παριστάμενος ἔπος ηὔδα,
Αἶαν δεῦρο πέπον περὶ Πατρόκλοιο θανόντος
Σπεύσομεν, αἴ κε νέκυν περ Ἀχιλλῆϊ προφέρωμεν
Γυμνόν· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφατ'. Αἴαντι δὲ δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων, ἅμα δὲ ξανθὸς Μενέλαος.
Ἕκτωρ μὲν Πάτροκλον, ἐπεὶ κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα,
Ἕλκ', ἵν' ἀπ' ὤμοιιν κεφαλὴν τάμοι ὀξέϊ χαλκῷ,
Τὸν δὲ νέκυν Τρῳῇσιν ἐρυσσάμενος κυσὶ δοίη.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος ἠΰτε πύργον.
Ἕκτωρ δ' ἂψ ἐς ὅμιλον ἰὼν ἀνεχάζεθ' ἑταίρων·
Ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε· δίδου δ' ὅ γε τεύχεα καλὰ
Τρωσὶ φέρειν προτὶ ἄστυ, μέγα κλέος ἔμμεναι αὐτῷ.
Αἴας δ' ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ σάκος εὐρὺ καλύψας,
Εἱστήκει ὥς τις τε λέων περὶ οἷσι τέκεσσιν,
Ὧ, ῥά τε νήπι' ἄγοντι συναντήσονται ἐν ὕλῃ
Ἄνδρες ἐπακτῆρες, ὁ δέ τε σθένεϊ βλεμεαίνει,
Πᾶν δέ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἕλκεται ὄσσε καλύπτων·

Quem canesque & viri à ſtabulo abigunt
Haſtis & clamore: ejus autem in præcordiis forte cor
Cohorreſcit, invitus tamen abit à caula:
Sic à Patroclo diſceſſit flavus Menelaus.
Conſtitit autem converſus, poſtquam venit ad agmen ſociorum,
Circumſpectando-quærens Ajacem magnum Telamonium filium:
Hunc autem perquam celeriter advertit pugnæ ad lævam totius,
Confirmantem ſocios, & concitantem ad pugnam.
Divinitus enim iis terrorem immiſerat Phœbus Apollo:
Perrexit autem currere, & ſtatim aſtans verbum dixit,
Ajax huc amice de Patroclo mortuo *pugnaturi*
Feſtinemus, ſi cadaver ſaltem Achilli referre-poſſimus
Nudum: arma enim habet expeditè-pugnam-ciens Hector.
Sic dixit. Ajaci verò bellicoſo animum commovit:
Proceſſit autem per primos-pugnatores, ſimulque flavus Menelaus.
Hector quidem Patroclum, poſtquam inclytis armis exuerat,
Trahebat, ut ab humeris caput abſcinderet acuto ære,
Et cadaver Trojanis raptatum canibus daret.
Ajax autem propè venit, geſtans ſcutum tanquam turrim.
Hector autem retrò in turbam abiens recedebat ſociorum:
In currum autem concito-niſu-aſcendit: dedit autem ille arma pulchra
Trojanis ferenda ad urbem, magna gloria ut-eſſent ipſi.
Ajax verò Menœtiadæ ſcuto lato obtento,
Conſtitit tanquam leo circumeundo-defenſans ſuos natos,
Cui ſcymnos ducenti occurrerint in ſylva
Viri venatores, hic autem præ robore truces-oculos volvit,
Totúmque ſupercilium deorſum trahit oculos tegens:

---

110. Σταθμοῖο.] Τῆς ἐπαύλεως, τῆς αὐλείου θύρας. Δίωνται.] Διώξουσιν, ἐκ τοῦ δίημι.
112. Παχνοῦται.] Συστέλλεται, ὑπὸ λύπης πήγνυται. δάκνεται. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς πάχνης.
120. Πέπον.] Νῦν προσφιλέστατε.
134. Νήπι' ἄγοντι.] Ἐπιφερομένῳ τοὺς σκύμνους. σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ οἱ ἄῤῥενες τῶν λεόντων σκυμναγωγοῦσιν.

135. Ἐπακτῆρες.] Κυνηγοί, ἀπὸ τοῦ ἐπάγεσθαι τοὺς κύνας.
136. Ἐπισκύνιον.] Τὸ ἐπάνω τῶν ὀφθαλμῶν μέρος. ἤτοι δέρμα, τὸ ζωοφρύωμα τοῦ μετώπου. ὅθεν καὶ σκύζεσθαι τὸ ὀργίζεσθαι· διὰ τὸ ἐνδιάθετον γίγνεσθαι τὸ μέρος τοῖς ὀργιζομένοις. Κάτω ἕλκεται.] Κάτω ἕλκει, κατασπᾷ. παθητικὸν ἀντὶ ἐνεργητικοῦ.

139. Αἰ-

Ὣς Αἴας περὶ Πατρόκλῳ ἥρωϊ βεβήκει.
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Εἱστήκει μέγα πένθος ἐνὶ στήθεσσιν ἀέξων.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
Ἕκτορ' ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ,
Ἕκτορ εἶδος ἄριστε, μάχης ἄρα πολλὸν ἐδεύεο·
Ἦ σ' αὔτως κλέος ἐσθλὸν ἔχει φύξηλιν ἐόντα.
Φράζεο νῦν ὅππως κε πόλιν καὶ ἄστυ σαώσῃς
Οἶος σὺν λαοῖσι τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.
Οὐ γάρ τις Λυκίων γε μαχησόμενος Δαναοῖσιν
Εἶσι περὶ πτόλιος· ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
Μάρνασθαι δηΐοισι μετ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί.
Πῶς κε σὺ χείρονα φῶτα σαώσαις μεθ' ὅμιλον
Σχέτλι'· ἐπεὶ Σαρπηδόν' ἅμα ξεῖνον καὶ ἑταῖρον
Κάλλιπες Ἀργείοισιν ἕλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι·
Ὅς τοι πόλλ' ὄφελος γένετο πτόλεΐ τε καὶ αὐτῷ
Ζωὸς ἐών· νῦν δ' οὔ οἱ ἀλαλκέμεναι κύνας ἔτλης.
Τῷ νῦν εἴ τις ἐμοὶ Λυκίων ἐπιπείσεται ἀνδρῶν,
Οἴκαδ' ἴμεν, Τροίῃ δὲ πεφήσεται αἰπὺς ὄλεθρος.
Εἰ γὰρ νῦν Τρώεσσι μένος πολυθαρσὲς ἐνείη
Ἄτρομον, οἷόν τ' ἄνδρας ἐσέρχεται οἳ περὶ πάτρης
Ἀνδράσι δυσμενέεσσι πόνον καὶ δῆριν ἔθεντο,
Αἶψά κε Πάτροκλον ἐρυσαίμεθα Ἴλιον εἴσω·
Εἰ δ' οὗτος προτὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Ἔλθοι τεθνειώς, καί μιν ἐρυσαίμεθα χάρμης,
Αἶψά κεν Ἀργεῖοι Σαρπηδόνος ἔντεα καλὰ
Λύσειαν, καί κ' αὐτὸν ἀγοίμεθα Ἴλιον εἴσω.

Sic Ajax Patroclum heroëm circumiens-protegebat.
Atrides autem ex-altera-parte bellicosus Menelaus
Stabat magnum luctum in pectoribus augens.
Glaucus verò Hippolochi filius, Lyciorum ductor virorum,
Hectorem torvè intuitus gravi objurgavit sermone,
Hector formâ præstantissime, à bellicâ sanè virtute longè abes:
Certè te sine-causâ fama bona tenet fugax cum-sis.
Considera nunc quomodo civitatem & urbem servare-possis
Solus cum populis qui in Ilio nati sunt.
Non enim quisquam Lyciorum saltem pugnaturus cum Danais
Ibit pro urbe: quoniam nulla utique gratia fuit
Pugnare hostibus cum viris indesinenter usque.
Quomodo tu deteriorem virum servaveris in turbâ
Improbe: cum Sarpedonem simul hospitem & socium
Reliquisti Argivis capturam & prædam fieri:
Qui tibi magno commodo fuit urbique & ipsi
Vivus existens: nunc vero non ab eo arcere canes sustinuisti.
Itaque nunc si quis mihi Lyciorum obsequetur virorum,
Domum ibimus, Trojæ verò manifesta aderit gravis pernicies.
Si enim nunc Trojanis animi fiduciâ pleni inessent
Intrepidi, quales viros subeunt qui pro patria
Adversus hostes laborem & certamen suscipiunt,
Statim Patroclum traheremus in Ilium:
Quòd si ille ad urbem magnam Priami regis
Ascendisset mortuus, & ipsum traxissemus è pugnâ,
Illicò certè Argivi Sarpedonis arma pulchra
Hoc pretio-redderent, & ipsum duceremus in Ilium.

---

139. Ἀέξων.] Αὔξων, μεγάλως λυπούμενος.
142. Ἐδεύεο.] Νῦν ἀπελείπου.
143. Φύξηλιν.] Δειλὸν, φυγάδα.
145. Ἐγγεγάασιν.] Ἐγγεγόνασι. ὅ ἐστιν, εἰσίν, ἐνοικοῦσιν.
151. Ἕλωρ.] Ἕλκυσμα, σπάραγμα. Κύρμα.] Ἐπίτευγμα τοῖς πολεμίοις.
153. Ἀλαλκέμεναι.] Ἀπαλεξῆσαι, βοηθῆσαι.
155. Πεφήσεται.] Νῦν πεφανῶς γενήσεται, ἀναφανήσεται. ὅτε δὲ τὸ φονευθήσεται.
156. Πολυθαρσές.] Πολλοῦ θάρσους ποιητικόν.
157. Εἰσέρχεται.] Ἀγριαίνει, ἐπέρχεται.
158. Δῆριν.] Φιλονεικίαν.
159. Ἐρυσαίμεθα.] Βαστάσωμεν, ἑλκύσωμεν.
160. Εἰ δ' οὗτος.] Εἰ γὰρ οὗτος. ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ.
163. Λύσειαν.] Λυτρώσειαν.

164. Πέ-

Τοίου γὰρ θεράπων πέφατ' ἀνέρος, ὃς μέγ' ἄριστος
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ, καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες.
Ἀλλὰ σύγ' Αἴαντος μεγαλήτορος οὐκ ἐτάλασσας
Στήμεναι ἄντα, κατ' ὄσσε ἰδὼν δηΐων ἐν ἀϋτῇ,
Οὐδ' ἰθὺς μαχέσασθαι· ἐπεὶ σέο φέρτερός ἐστι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Γλαῦκε, τίη δὲ σὺ τοῖος ἐὼν ὑπέροπλον ἔειπες;
Ὢ πόπον, ἦτ' ἐφάμην σε περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων
Τῶν ὅσσοι Λυκίην ἐριβώλακα ναιετάουσι·
Νῦν δέ σευ ὠνοσάμην πάγχυ φρένας, οἷον ἔειπες·
Ὅς τέ με φῂς Αἴαντα πελώριον οὐχ ὑπομεῖναι.
Οὔτοι ἐγὼν ἔρριγα μάχην, οὐδὲ κτύπον ἵππων·
Ἀλλ' αἰεί τε Διὸς κρείσσων νόος αἰγιόχοιο,
Ὅς τε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ, καὶ ἀφείλετο νίκην
Ῥηϊδίως· ὁτὲ δ' αὐτὸς ἐποτρύνει μαχέσασθαι.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο πέπον παρ' ἔμ' ἵστασο, καὶ ἴδε ἔργον·
Ἠὲ πανημέριος κακὸς ἔσσομαι, ὡς ἀγορεύεις,
Ἤ τινα καὶ Δαναῶν, ἀλκῆς μέγα περ μεμαῶτα,
Σχήσω ἀμυνέμεναι περὶ Πατρόκλοιο θανόντος.
Ὣς εἰπὼν, Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας,
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
Ἀνέρες ἔστε φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς·
Ὄφρ' ἂν ἐγὼν Ἀχιλῆος ἀμύμονος ἔντεα δύω,
Καλὰ, τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξα κατακτάς.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ
Δηΐου ἐκ πολέμοιο· θέων δ' ἐκίχανεν ἑταίρους

Ejus enim famulus interfectus est viri qui longè fortissimus
Argivorum apud naves, & cominùs-pugnantes famuli.
Sed tu Ajacem magnanimum non sustinuisti
Stare contra, oculos intuitus hostium in pugnâ,
Neque ex-adverso pugnare: te nempe fortior est.
Hunc autem torve intuitus allocutus est exped.te-pugnam-ciens Hector,
Glauce, cúrnam tu talis existens superbe locutus es?
O amice, putabam equidem te prudentiâ superare cæteros
Eos quotquot Lyciam glebosam habitant:
Nunc verò tuam reprehendo omnino mentem, cum ita dixisti:
Qui me ais Ajacem ingentem non sustinuisse.
Nequaquam ego horrui pugnam, neque strepitum equorum:
Sed semper Jovis validius consilium Ægiochi,
Qui & fortem virum in-fugam-vertit, & aufert victoriam
Facile: cum & ipse excitabat ad pugnam.
Sed agè huc adsis amice propè me sta, & aspice opus:
An tota-die ignavus ero, ut dicis,
An aliquem etiam Danaorum, bellicâ licèt virtute promptissimum,
Reprimam à defensione Patrocli mortui.
Sic locutus, Trojanos hortabatur altùm clamans,
Trojani, & Lycii, & Dardani cominus-pugnantes,
Viri estote amici, recordamini autem impetuosæ fortitudinis:
Dum ego Achillis eximii arma induam,
Pulchra, quibus Patroclum vi spoliavi interfectum.
Sic quidem locutus abiit pugnam-expedite-ciens Hector
Ardenti è prælio: currens autem assecutus est socios

---

164. Πέφαται.] Νῦν ἀνῄρηται.
165. Ἀγχέμαχοι.] Γενναῖοι. ὥστε ἐγγὺς ἑστῶτες ἀλλήλων μάχεσθαι.
166. Οὐκ ἐτάλασσας.] Οὐκ ἐκαρτέρησας, οὐχ ὑπέμεινας.
167. Κατ' ὄσσε ἰδών.] Κατιδὼν τοῖς ὀφθαλμοῖς.
170. Ὑπέροπλον.] Μέγα. ὑπερήφανον. αὔθαδες.
171. Ἦτ' ἐφάμην.] Οὕτως ἠπιστάμην. Περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων.] Φρονήσει διαφέρειν τῶν λοιπῶν.
173. Ὠνοσάμην.] Ἐμεμψάμην.
174. Ὅς τέ με φῄς.] Ὅστις με λέγεις. ἐνεστὼς ἐστὶ καὶ ἐγκλίνεται.
175. Ἔρριγα.] Ἔφριξα, ἐφοβήθην.
178. Ὁτὲ δέ.] Ἐνίοτε δέ.
182. Σχήσω.] Ἐπισχῶ, κωλύσω.
187. Ἐνάριξα.] Ἐσκύλευσα.

190. Μετα-

Ὦκα μάλ', οὔπω τῆλε ποσὶ κραιπνοῖσι μεταςπών,
Οἳ προτὶ ἄστυ φέρον κλυτὰ τεύχεα Πηλεΐδαο.
Στὰς δ' ἀπάνευθε μάχης πολυδακρύτου, ἔντε' ἄμειβεν.
Ἤτοι ὁ μὲν τὰ ἃ δῶκε φέρειν προτὶ Ἴλιον ἱρὴν
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν· ὁ δ' ἄμβροτα τεύχε' ἔδυνε
Πηλείδεω Ἀχιλῆος, ἅ οἱ θεοὶ οὐρανίωνες
Πατρὶ φίλῳ ἔπορον. ὁ δ' ἄρα ᾧ παιδὶ ὄπασσε
Γηράς. ἀλλ' οὐχ υἱὸς ἐν ἔντεσι πατρὸς ἐγήρα.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἀπάνευθεν ἴδεν νεφεληγερέτα Ζεὺς
Τεύχεσι Πηλεΐδαο κορυσσόμενον θείοιο,
Κινήσας ῥα κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν,
Ἆ δειλ', οὐδέ τι τοι θάνατος καταθύμιός ἐστιν,
Ὃς δή τοι σχεδὸν ἐστι· σὺ δ' ἄμβροτα τεύχεα δύνεις
Ἀνδρὸς ἀριστῆος, τόν τε τρομέουσι καὶ ἄλλοι·
Τοῦ δὴ ἑταῖρον ἔπεφνες ἐνηέα τε κρατερόν τε.
Τεύχεα δ' οὐ κατὰ κόσμον ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων
Εἵλευ· ἀτάρ τοι νῦν γε μέγα κράτος ἐγγυαλίξω,
Τῶν ποινήν, ὅτοι ἔτι μάχης ἐκνοστήσαντι
Δέξεται Ἀνδρομάχη κλυτὰ τεύχεα Πηλείωνος.
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων·
Ἕκτορι δ' ἥρμοσε τεύχε' ἐπὶ χροΐ· δῦ δέ μιν Ἄρης
Δεινὸς ἐνυάλιος· πλῆσθεν δ' ἄρα οἱ μέλε' ἐντὸς
Ἀλκῆς καὶ σθένεος. μετὰ δὲ κλειτοὺς ἐπικούρους
Βῆ ῥα μέγα ἰάχων· ἰνδάλλετο δέ σφισι πᾶσι,
Τεύχεσι λαμπόμενος μεγαθύμου Πηλείωνος.
Ὤτρυνεν δὲ ἕκαστον ἐποιχόμενος ἐπέεσσι,
Μέσθλην τε, Γλαῦκόν τε, Μέδοντά τε, Θερσίλοχόν τε,

Citò admodum, necdum longo-intervallo pedibus velocibus insequutus,
Qui ad urbem portabant inclyta arma Pelidæ.
Stans verò seorsum à prælio lacrymoso, arma mutabat.
Ille quidem sua dedit ferenda ad Ilium sacram
Trojanis bellicosis: ipse verò immortalia arma induebat
Pelidæ Achillis, quæ ejus dii cœlites
Patri charo dederant. Is autem suo filio præbuit
Jam senex. Sed non filius in armis patris ad-senectutem-pervenit.
Illum verò ut seorsim vidit nubes-cogens Jupiter
Armis Pelidæ armari divini,
Moto utique capite ad suum locutus est animum,
Ah miser, haudquaquam tibi mors in animo est,
Quæ jam te propè est: tu verò immortalia arma induis
Viri fortissimi, quem tremunt & alii:
Hujus jam socium interfecisti mitemque fortemque.
Arma autem contumeliosè à capiteq; & humeris
Abstulisti: veruntamen tibi nunc saltem ingentem victoriam dabo,
Ejus compensationem, quod tibi haudquaquam è pugna reverso,
Excipiet Andromache inclyta arma Pelidæ.
Dixit, & nigris superciliis annuit Saturnius:
Hectori autem aptavit arma ad corpus: subiit verò eum Mars
Horrendus bellicus: impletáque sunt ei membra intùs
Vigoris & roboris. Ad inclytos autem socios
Ivit magno clamore: *Achilli* verò similis-videbatur ipsis omnibus,
Armis resplendens magnanimi Pelidæ.
Hortabatur autem unumquemque obiens verbis,
Mesthlemque, Glaucumque, Medontáque, Thersilochumque,

---

190. Μεταςπών.] Ἐπακολουθήσας. ἐπιδραμών. διώξας.

192. Ἄμειβεν.] Ἐνήλλασσεν.

196. Ὄπασσεν.] Ἔδωκε.

197. Γηράς.] Ἀντὶ τοῦ γηράσας.

200. Προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν.] Πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἔφη.

202. Δώεις.] Ἐνδύῃ.

204. Ἐνηέα.] Πρᾳότατον, πρᾷον.

205. Οὐ κατὰ κόσμον.] Οὐ κατὰ τὸ πρέπον. ἐφ' ὕβρει.

207. Ποινήν.] Τιμωρίαν. οἱ δὲ ἀμοιβὴν καὶ χάριν.

210. Δῦ δέ μιν Ἄρης.] Εἰσῆλθε δὲ αὐτὸν πολέμου ἐπιθυμία καὶ ὁρμή.

211. Ἐνυάλιος.] Πολεμικός.

213. Ἰνδάλλετο.] Εἰκάζετο. ὡμοιοῦτο τῷ Ἀχιλλεῖ δηλονότι.

220. Φῦλα.]

Ἀστεροπαῖόν τε, Δεισήνορά θ', Ἱππόθοόν τε,
Φόρκυν τε, Χρομίον τε, καὶ Ἔννομον οἰωνιστήν·
Τοὺς ὅγ' ἐποτρύνων, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Κέκλυτε μυρία φῦλα περικτιόνων ἐπικούρων.
Οὐ γὰρ ἐγὼ πληθὺν διζήμενος, οὐδὲ χατίζων,
Ἐνθάδ' ἀφ' ὑμετέρων πολίων ἤγειρα ἕκαστον·
Ἀλλ' ἵνα μοι Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα
Προφρονέως ῥύοισθε φιλοπτολέμων ὑπ' Ἀχαιῶν.
Τὰ φρονέων δώροισι κατατρύχω καὶ ἐδωδῇ
Λαοὺς, ὑμέτερον δὲ ἑκάστου θυμὸν ἀέξω.
Τῷ τις νῦν ἰθὺς τετραμμένος, ἢ ἀπολέσθω,
Ἠὲ σαωθήτω. ἡ γὰρ πολέμου ὀαριστύς.
Ὃς δέ κε Πάτροκλον καὶ τεθνειῶτά περ, ἔμπης
Τρῶας ἐς ἱπποδάμους ἐρύσῃ, εἴξῃ δέ οἱ Αἴας,
Ἥμισυ τῷ ἐνάρων ἀποδάσσομαι, ἥμισυ δ' αὐτὸς
Ἕξω ἐγώ· τὸ δέ οἱ κλέος ἔσσεται ὅσσον ἐμοί περ.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἰθὺς Δαναῶν βρίσαντες ἔβησαν,
Δούρατ' ἀνασχόμενοι· μάλα δέ σφισιν ἔλπετο θυμὸς
Νεκρὸν ὑπ' Αἴαντος ἐρύειν Τελαμωνιάδαο.
Νήπιοι· ἦ τε πολέσσιν ἐπ' αὐτῷ θυμὸν ἀπηύρα.
Καὶ τότ' ἄρ' Αἴας εἶπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Ὦ πέπον ὦ Μενέλαε διοτρεφὲς, οὐκέτι νῶϊ
Ἔλπομαι αὐτώ περ νοστησέμεν ἐκ πολέμοιο.
Οὔτι τόσον νέκυος πέρι δείδια Πατρόκλοιο,
Ὅς κε τάχα Τρώων κορέσει κύνας ἠδ' οἰωνοὺς,

Asteropæúmque, Disinoráque, Hippothoumque,
Phorcynque, Chromiúmque, & Ennomum augurem:
Hos ille incitans, verbis alatis allocutus est,
Audite innumeræ copiæ prope-habitantium sociorum.
Non enim ego multitudinem quærens, neque egens eâ,
Huc vestris urbibus excivi quemque:
Sed ut mihi Trojanorum uxores & infantes liberos
Promptis animis defenderetis bellicosis ab Achivis.
Hæc in-animo-habens donis præbendis exhaurio & commeatu
Populos, vestrúmque cuique animum addo.
Idcircò aliquis nunc ad-impetum-rectà-faciendum conversus, aut pereat,
Aut salvus sit. Hoc enim belli commercium.
Quicunque verò Patroclum mortuum licèt, tamen
Trojanos ad equûm domitores pertraxerit, cesseritque ei Ajax,
Illi dimidium exuviarum tribuam, dimidium verò ipse
Habebo ego: gloria autem ei erit quanta vel mihi.
Sic dixit. Illi verò rectà in Danaos magnâ-mole ferebantur,
Hastis elevatis: admodum autem ipsis sperabat animus
Mortuum ab Ajace extrahere Telamonio.
Stulti: certè multis super ipso animam abstulit.
Et tunc Ajax allocutus est pugnâ strenuum Menelaum,
O amice ô Menelae Jovis-alumne, haud jam nos
Spero vel ipsos redituros è prælio.
Haudquaquam tantum de cadavere timeo Patrocli,
Qui mox utique Trojanorum saturabit canes atque alites,

---

220. Φῦλα.] Ἔθνη, γένη. Περικτιόνων.] Περιοίκων.

221. Πληθὺν διζήμενος.] Πλήθους δεόμενος.

224. Ῥύοισθε.] Σώζοιτε.

225. Κατατρύχω.] Καταδαπανῶ, ἀνιῶ, εἰς ταλαιπωρίαν ἄγω. Ἐδωδῇ.] Τροφῇ. ὁ δὲ λόγος καταπονῶν τοὺς Τρῶας, ἀναγκάζω παρέχειν τοῖς συμμάχοις δωρεὰς καὶ εὐωχίας.

226. Ἀέξω.] Αὔξω.

227. Ἰθὺς τετραμμένος.] Ἐπ' εὐθείας ὁρμῶν.

228. Ἡ γὰρ πολέμου ὀαριστύς.] Αὕτη γάρ ἐστιν ἡ τοῦ πολέμου ὁμιλία. ὅ ἐστιν, οὕτως δεῖ ἀναστρέφεσθαι ἐν τῷ πολέμῳ καὶ ἀριστεύειν. αὕτη γὰρ ἀρετὴ πολεμίων.

230. Εἴξῃ.] Ὑπείξῃ, ὑποχωρήσῃ.

231. Ἀποδάσσομαι.] Ἀπομερίσω.

233. Βρίσαντες.] Σφοδρῶς ἐπελθόντες, βαρήσαντες.

236. Πολέσσιν ἐπ' αὐτῷ θυμὸν ἀπηύρα.] Ἀντὶ τοῦ, πολλῶν ἐπ' αὐτῷ ψυχὴν ἀφείλετο.

241. Κορέει.] Κορέσει, πληρώσει.

242. Ὅσσον

Ὅσσον ἐμῇ κεφαλῇ περὶ δείδια, μή τι πάθῃσι,
Καὶ σῇ· ἐπεὶ πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει
Ἕκτωρ, ἡμῖν δ' αὖτ' ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος.
Ἀλλ' ἄγ', ἀριστῆας Δαναῶν κάλει, ἤν τις ἀκούσῃ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς,
Ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Οἵτε παρ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
Δήμια πίνουσιν, καὶ σημαίνουσιν ἕκαστος
Λαοῖς· ἐκ δὲ Διὸς τιμὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ·
Ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ διασκοπιᾶσθαι ἕκαστον
Ἡγεμόνων· τόσση γὰρ ἔρις πολέμοιο δέδηεν.
Ἀλλά τις αὐτὸς ἴτω, νεμεσιζέσθω δ' ἐνὶ θυμῷ,
Πάτροκλον Τρῳῇσι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι.
Ὣς ἔφατ'· ὀξὺ δ' ἄκουσεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας·
Πρῶτος δ' ἀντίος ἦλθε, θέων ἀνὰ δηϊοτῆτα.
Τὸν δὲ μετ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
Τῶν δ' ἄλλων τίς ἂν ᾗσι φρεσὶν οὐνόματ' εἴποι,
Ὅσσοι δὴ μετόπισθε μάχην ἤγειραν Ἀχαιῶν;
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ.
Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προχοῇσι διϊπετέος ποταμοῖο
Βέβρυχεν μέγα κῦμα ποτὶ ῥόον, ἀμφὶ δέ τ' ἄκραι

Quantum meo capiti admodum metuo, ne quid humanitus patiatur,
Et tuo: prælii enim nubes omnia contegit
Hector, nobis verò manifestus-imminet gravis interitus.
Sed age, fortissimos Danaorum voca, si quis audierit.
Sic dixit. Neque non-obsecutus-est pugnâ strenuus Menelaus:
Vociferatus autem est altâ-voce Danaos inclamans,
O amici Argivorum ductores atque principes,
Qui juxta Atridem Agamemnonem & Menelaum
Publicè-præbitum bibunt, & imperant singuli
Copiis; à Jove autem honor & gloria sequitur:
Difficile verò mihi est dispicere unumquenque
Ducum: tantum enim certamen pugnæ ardet.
Sed aliquis sponte prodeat, indigneturque animo,
Patroclum Trojanis canibus ludibrium fieri.
Sic dixit. Confestim autem exaudiit Oilei *filius* velox Ajax:
Primus verò obvius prodiit, currens per prælium.
Hunc verò post Idomeneus & armiger Idomenei
Meriones, par Marti homicidæ.
Cæterorum verò quisnam suâ mente nomina dicere posset,
Quotquot jam postea pugnam instaurarunt Achivorum?
Trojani verò priores in eos impetum-fecerunt conferti: præibat a. Hector.
Ut verò cùm in ostiis â-Jove-fluentis fluvii
Fremit ingens fluctus adversus *ejus* fluentum, circumque extrema

242. Ὅσσον ἐμῇ κεφαλῇ περὶ δείδια, μή τι πάθῃσιν.] Ὅσον περὶ ἐμαυτοῦ φοβοῦμαι μήπη πάθωμεν.
243. Ἐπεὶ πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει.] Ἐπεὶ πανταχόθεν ἡμᾶς ἐσκότωσεν ὁ Ἕκτωρ καθάπερ νέφος πολέμου.
244. Αἰπὺς ὄλεθρος.] Ὑψηλός. ἀφ' οὗ μέγας καὶ δεινός.
247. Διαπρύσιον.] Διαπορεύσιμον, μέγα.
249. Παρ' Ἀτρείδῃς.] Τὸ πλῆρες παρὰ τοῖς Ἀτρείδαις.
250. Δήμια πίνουσι.] Τὰ δημόσια τὰ παρὰ τοῦ δήμου ἐξαιρέτως διδόμενα τοῖς βασιλεῦσι καταναλίσκουσι. καὶ σημαίνει ἕκαστος.
252. Διασκοπιᾶσθαι.] Διασκέπτεσθαι.
253. Δέδηεν.] Ἐξῆπται, διεγήγερται.
254. Ἀλλά τις αὐτὸς ἴτω.] Ἀλλ' ὑπὸ ἰδίας γνώμης παραγενέσθω. Νεμεσιζέσθω.] Μεμφέσθω, ἄξιον ἡγείσθω μέμψεως, αἰδείσθω.
255. Τρῳῇσι.] Τρωϊκαῖς. Μέλπηθρα.] Ἑλκύσματα, παίγνια. οἱ γὰρ κύνες, ὁπότ' ἂν χορτασθῶσι, τοῖς λειψάνοις παίζουσι. μολπὴ νῦν ἡ παιδιά.
256. Ὀξύ.] Ὀξέως, ταχέως.
262. Προὔτυψαν.] Πρῶτον ἐνέβαλον.
263. Προχοῇσι.] Ταῖς εἰς θάλασσαν χύσεσι, καὶ ἐκβολαῖς τῶν ποταμῶν. Διϊπετέος ποταμοῖο.] Καταφροῦς, οὐρανοῦς. ἤτοι τοῦ ὑπὸ Διὸς πληρουμένου οἷον χειμάῤῥου. ἢ διαφανοῦς καὶ οἱονεὶ διαπεπτασμένου.
264. Βέβρυχε.] Ποιὸν ἦχον ἀπετέλεσεν. ὀνοματοποιΐα ὁ τρόπος.

Ἠϊόνες βοόωσιν ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω·
Τόσση ἄρα Τρώων ἰαχὴ γένετ'· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἕστασαν ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ, ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
Φραχθέντες σάκεσιν χαλκήρεσιν, ἀμφὶ δ' ἄρα σφιν
Λαμπρῇσιν κορύθεσσι Κρονίων ἠέρα πολλὴν
Χεῦ'. ἐπεὶ οὐδὲ Μενοιτιάδην ἤχθηρε πάρος γε,
Ὄφρα ζωὸς ἐὼν θεράπων ἦν Αἰακίδαο·
Μίσησεν δ' ἄρα μιν δηΐων κυσὶ κύρμα γενέσθαι
Τρῳῇσιν. τῷ καί οἱ ἀμυνέμεν ὦρσεν ἑταίρους.
Ὦσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ἑλίκωπας Ἀχαιούς.
Νεκρὸν δὲ προλιπόντες ὑπέτρεσαν, οὐδέ τιν' αὐτῶν
Τρῶες ὑπέρθυμοι ἕλον ἔγχεσιν, ἱέμενοί περ·
Ἀλλὰ νέκυν ἐρύοντο· μίνυνθα δὲ καὶ τοῦ Ἀχαιοὶ
Μέλλον ἀπέσσεσθαι. μάλα γὰρ σφέας ὦκ' ἐλέλιξεν
Αἴας, ὃς περὶ μὲν εἶδος, περὶ δ' ἔργα τέτυκτο
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα·
Ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων, συῒ ἴκελος ἀλκὴν
Καπρίῳ, ὅστ' ἐν ὄρεσσι κύνας θαλερούς τ' αἰζηοὺς
Ῥηϊδίως ἐκέδασσεν, ἑλιξάμενος διὰ βήσσας·
Ὣς υἱὸς Τελαμῶνος ἀγαυοῦ φαίδιμος Αἴας,
Ῥεῖα μετεισάμενος Τρώων ἐκέδασσε φάλαγγας,
Οἳ περὶ Πατρόκλῳ βέβασαν, φρόνεον δὲ μάλιστα
Ἄστυ ποτὶ σφέτερον ἐρύειν, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
Ἤτοι τὸν Λήθοιο Πελασγοῦ φαίδιμος υἱὸς
Ἱππόθοος ποδὸς εἷλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην,
Δησάμενος τελαμῶνι παρὰ σφυρὸν ἀμφὶ τένοντας,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος. τάχα δ' αὐτῷ
Ἦλθε κακὸν, τό οἱ οὔτις ἐρύκακεν ἱεμένων περ.

Littora clamant eructato mari extrà:
Tantus utique Trojanorum clamor ortus est: at Achivi
Stabant circum Menœtiadem, unum animum habentes,
Septi scutis æratis, illis autem
Splendidis galeis Saturnius caliginem multam
Circumfudit. Neque enim Menœtiadem oderat vel anteà,
Dum vivus famulus erat Æacidæ:
Odiosum autem habebat utique illum hostium canibus prædam fieri
Trojanis. Ideóque eum ut-defenderent excitavit socios.
Moverunt autem loco priores Trojani nigros-oculis Achivos.
Mortuo verò derelicto trepidi-fugerunt, neminem tamen eorum
Trojani magnanimi interfecerunt hastis, cupidi licèt:
Sed cadaver trahebant: haud diu verò ab illo neque Achivi
Absuturi erant. Admodum enim illos celeriter convertit
Ajax, qui superabat quidem formâ, superabat & factis
Cæteros Danaos, post eximium Pelidem:
Rectâ autem perrupit per primos-pugnatores, sui similis vi
Apro, qui in montibus canes florentesque-ætate juvenes
Facilè dissipat, se-subito-impetu-convertens per fruticeta:
Sic filius Telamonis præclari illustris Ajax,
Facilè aggressus Troüm dissipavit phalangas,
Qui Patroclum circundederant, sperabantque maximè
Urbem ad suam trahere, & gloriam reportare.
Illum quidem Lethi Pelasgi illustris filius
Hippothous pede trahebat per acrem pugnam,
Ligatum loro ad malleolum circa nervos,
Hectori & Trojanis gratificans. Repentè autem ipsi
Venit malum, quod ab eo nemo arcuit cupientium licèt.

265. Ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω.] Ἐκβρασσομένης τῆς θαλάσσης εἰς τὸ ἔξω μέρος.

270. Ἤχθηρεν.] Ἐμίσησε, μισητὸν ἡγήσατο.

275. Ὑπέτρεσαν.] Ὑπὸ δέους ἔφυγον.

278. Ἐλέλιξε.] Συνείλησε, συνέστρεψεν.

279. Αἴας, ὃς περὶ μὲν εἶδος, περὶ δ' ἔργα τέτυκτο.] Ὃς καὶ εὐμορφίᾳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἔργοις διέφερε τῶν λοιπῶν πάντων Ἑλλήνων μετὰ τὸν Ἀχιλλέα.

283. Ἐκέδασσεν.] Ἐσκόρπισε. Διὰ βήσσας.] Ἀντὶ τοῦ διὰ βησσῶν, ἢ ἐπὶ βασίμων τόπων.

285. Μετεισάμενος.] Ἐπ' αὐτοὺς ἐλθών.

286. Φρόνεον.] Διενοοῦντο, ἤλπιζον.

294. Χαλ-

Τὸν δ' υἱὸς Τελαμῶνος ἐπαΐξας δι' ὁμίλου,
Πλῆξ' αὐτοσχεδίην, κυνέης διὰ χαλκοπαρῄου·
Ἤρικε δ' ἱπποδάσεια κόρυς περὶ δουρὸς ἀκωκῇ,
Πληγεῖσ' ἔγχεΐ τε μεγάλῳ καὶ χειρὶ παχείῃ·
Ἐγκέφαλος δὲ παρ' αὐλὸν ἀνέδραμεν ἐξ ὠτειλῆς,
Αἱματόεις. τοῦ δ' αὖθι λύθη μένος· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
Πατρόκλοιο πόδα μεγαλήτορος ἧκε χαμᾶζε
Κεῖσθαι. ὁ δ' ἄγχ' αὐτοῖο πέσε πρηνὴς ἐπὶ νεκρῷ,
Τῆλ' ἀπὸ Λαρίσης ἐριβώλακος· οὐδὲ τοκεῦσι
Θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν
Ἔπλεθ', ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
Ἕκτωρ δ' αὖτ' Αἴαντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
Τυτθόν· ὁ δὲ Σχεδίον μεγάθυμον Ἰφίτου υἱὸν
Φωκήων ὄχ' ἄριστον, ὃς ἐν κλειτῷ Πανοπῆϊ
Οἰκία ναιετάασκε, πολέσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων·
Τὸν βάλ' ὑπὸ κληῗδα μέσην· διὰ δ' ἀμπερὲς ἄκρη
Αἰχμὴ χαλκείη παρὰ νείατον ὦμον ἀνέσχε.
Δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Αἴας δ' αὖ Φόρκυνα δαΐφρονα Φαίνοπος υἱὸν
Ἱπποθόῳ περιβάντα μέσην κατὰ γαστέρα τύψε·
Ῥῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς
Ἤφυσ'. ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, εἰρύσαντο δὲ νεκρούς,
Φόρκυν θ' Ἱππόθοόν τε· λύοντο δὲ τεύχε' ἀπ' ὤμων.

Illum enim filius Telamonis impetu-facto per turbam,
Percussit cominùs, galeam per æneis-munitam-malis:
Scissa est autem equinis-setis-densa galea transfixa hastæ cuspide,
Percussa hastâque magnâ & manu robustâ:
Cerebrum vero ubi hastile-spiculo-induitur prosiliebat ex vulnere,
Cruentum. Ejus autem ibidem solutum est robur: è manibus verò utiq;
Patrocli pedem magnanimi remisit in terram
Jacere. Is autem propè ipsum cecidit cernuus super mortuum,
Longè à Larissâ glebosâ: neque parentibus
Nutritia charis reddidit, brevis enim ei ætas
Fuit, Ajacis magnanimi hastâ domito.
Hector verò in Ajacem jaculatus est hastâ fulgenti:
Sed is quidem ex-adverso conspicatus evitavit æream hastam
Paululum: ille autem Schedium magnanimum Iphiti filium
Phocensium longè fortissimum, qui in inclyto Panopeo
Domos habitabat, multis viris imperans:
Hunc percussit sub jugulum medium: penitus autem extrema
Cuspis ærea propè summum humerum evasit.
Fragorem verò edidit cadens, sonitúmque dedere arma super ipsum.
Ajax verò Phorcyna bellicosum Phænopis filium
Hippothoum defendentem medium ad ventrem percussit:
Rupit autem thoracis cavitatem, intestina autem æs
Penetrans-hausit. Ille verò in pulverem lapsus prehendit terram palmâ.
Cesserunt autem retrò primique pugnatores & illustris Hector:
Argivi verò magnum edidere-clamorem, traxeruntque mortuos,
Phorcynque Hippothoümque: solverunt autem arma ab humeris.

---

294. Χαλκοπαρῄου.] Χαλκᾶς παραγναθίδας ἐχούσης.

295. Ἤρικε.] Διεσχίσθη, ὅθεν καὶ ἐρείκη, καὶ τὰ ὄσπρεια ἐρείγματα, παρὰ τὸ καταψοφεῖν. Ἱπποδάσεια.] Ἡ ἐξ ἱππείων τριχῶν ἔχουσα τὸν λόφον.

297. Ἐγκέφαλος δὲ παρ' αὐλὸν ἀνέδραμεν.] Ὁ δὲ ἐγκέφαλος παρὰ τὴν ἀνάτασιν τοῦ κράνους σφόδρα καὶ ἐκτεταμένως τῇ τοῦ αἵματος ῥύσει συνεξέῤῥασε. αὐλὸς γὰρ καλεῖται πᾶν τὸ στενὸν καὶ ἐπίμηκες, κατὰ μεταφορὰν τοῦ ὀργάνου. ὅθεν τὸ στάδιον δίαυλον ἐκάλουν, διὰ τὸ μῆκος. νῦν οὖν αὐλόν φησι τὸν τοῦ αἵματος ἀκοντισμόν. ἔστι δὲ ὅτε καὶ τὸ ἐπίμηκες τοῦ δόρατος.

302. Θρέπτρα.] Τροφεῖα.

307. Πανοπῆϊ.] Φωκίδος πόλις.

313. Περιβάντα.] Ὑπερασπίζοντα.

315. Ἤφυσε.] Διεῖλεν, ἔκοψεν. Ἀγοστῷ.] Ἀγκῶνι, πήχει.

Ἔνθά κεν αὖτε Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσανέβησαν ἀναλκείῃσι δαμέντες·
Ἀργεῖοι δέ κε κῦδος ἕλον, καὶ ὑπὲρ Διὸς αἶσαν,
Κάρτεϊ καὶ σθένεϊ σφετέρῳ· ἀλλ' αὐτὸς Ἀπόλλων
Αἰνείαν ὄτρυνε, δέμας Περίφαντι ἐοικὼς
Κήρυκι Ἠπυτίδῃ, ὅς οἱ παρὰ πατρὶ γέροντι
Κηρύσσων γήρασκε, φίλα φρεσὶ μήδεα εἰδώς·
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,
Αἰνεία, πῶς ἂν καὶ ὑπὲρ θεὸν εἰρύσσαισθε
Ἴλιον αἰπεινήν; ὡς δὴ ἴδον ἀνέρας ἄλλους
Κάρτεΐ τε σθένεΐ τε πεποιθότας, ἠνορέῃ τε,
Πλήθεΐ τε σφετέρῳ, καὶ ὑπερδέα δῆμον ἔχοντας·
Ἡμῖν δὲ Ζεὺς μὲν πολὺ βούλεται ἢ Δαναοῖσι
Νίκην· ἀλλ' αὐτοὶ τρεῖτ' ἄσπετον, οὐδὲ μάχεσθε.
Ὣς ἔφατ'. Αἰνείας δ' ἑκατηβόλον Ἀπόλλωνα
Ἔγνω ἐσάντα ἰδών· μέγα δ' Ἕκτορα εἶπε βοήσας,
Ἕκτορ τ' ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ ἠδ' ἐπικούρων,
Αἰδὼς μὲν νῦν ἥδε γ' ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσαναβῆναι ἀναλκείῃσι δαμέντας.
Ἀλλ' ἔτι γάρ τις φησὶ θεῶν ἐμοὶ ἄγχι παραστὰς,
Ζῆν' ὕπατον μήστωρα μάχης ἐπιτάρροθον εἶναι·
Τῷ ῥ' ἰθὺς Δαναῶν ἴομεν, μηδ' οἵγε ἕκηλοι
Πάτροκλον νηυσὶν πελασαίατο τεθνειῶτα.
Ὣς φάτο· καί ῥα πολὺ προμάχων ἐξάλμενος, ἔστη.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Λειώκριτον οὔτασε δουρὶ,

Tum verò prorsus Trojani bellicosis acti-ab Achivis
In Ilium ascendissent *suam* per ignaviam domiti:
Argivi autem gloriam accepissent, etiam præter Jovis fatum,
Fortitudine & robore proprio: verùm ipse Apollo
Æneam hortatus-excitavit, corpore Periphanti similis
Præconi Epytidæ, qui ei apud patrem senem
Præconem-agens consenuerat, benevolis mentes consiliis instructus:
Huic se-cum-assimulârat ipsum allocutus est Jovis filius Apollo,
Ænea, quo pacto etiam invito deo servare possetis
Ilium excelsam? ut jam vidi viros alios
Fortitudinéque roboréque confisos, virtutéque,
Multitudinéque suâ, & immotas-pavore copias habentes:
Nobis verò Jupiter quidem multò mavult quàm Danais
Victoriam: sed ipsi fugitis-territi admodum, neque pugnatis.
Sic dixit. Æneas autem longè-jaculantem Apollinem
Agnovit coràm intuitus: magnâ autem voce Hectorē allocutus est clamans,
Hectórque & cæteri Trojanorum ductores atque sociorum,
Dedecus quidem nunc hoc *est nos* bellicosis actos-ab Achivis
In Ilium ascendere per ignaviam domitos.
Quin &-jam aliquis ait deorum mihi propè astans,
Jovem summum consiliarium in pugnâ auxiliatorem esse:
Ideò rectà-in Danaos eamus, neque illi quieti saltem
Patroclum navibus admoverint mortuum.
Sic dixit: & multò ante primos pugnatores prosiliens, stetit.
Illi verò conversi sunt, & adversi steterunt Achivis.
Tum verò Æneas Liocritum vulneravit hastâ,

---

321. Καὶ ὑπὲρ Διὸς αἶσαν.] Καὶ παρὰ τὴν τοῦ Διὸς γνώμην.

324. Κήρυκι Ἠπυτίδῃ.] Ἠπύτου παιδὶ, ἢ φωνητικῷ.

327. Αἰνεία, πῶς ἂν καὶ ὑπὲρ θεόν.] Ὁ νοῦς, πῶς ἂν καὶ παρὰ τὴν θείαν βουλὴν ῥύσησθε τὴν πόλιν, ὅτε τοῦ Διὸς συμπράττοντος ὑμῖν διὰ τὴν ἰδίαν ἀσθένειαν λείπεσθαι. Καὶ ὑπὲρ θεόν.] Καὶ παρὰ τὴν γνώμην τοῦ θεοῦ.

329. Κάρτεΐ τε σθένεΐ τε πεποιθότας.] Καὶ τῷ κράτει ἡμῶν καὶ τῇ δυνάμει θαῤῥοῦντας.

330. Πλήθεΐ τε σφετέρῳ καὶ ὑπερδέα δῆμον ἔχοντας.] Τῷ πλήθει τοῦ λαοῦ, καίπερ ἐλαττουμένους, ἀλλὰ πλείοντας τῶν πολεμίων διὰ τὴν ἀνδρείαν. Ὑπερδέα δῆμον ἔχοντας.] Ὑπερδέοντα. ὅ ἐστι γενναῖον. καὶ ὑπεράγοντα τῇ δυνάμει τοὺς ἀντιτεταγμένους ἔχοντας πλείονας.

332. Τρεῖτε.] Δέδιττε, φοβεῖσθε.

Υἱὸν Ἀρισβάντος, Λυκομήδεος ἐσθλὸν ἑταῖρον.
Τὸν δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρηΐφιλος Λυκομήδης·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν Ἱππασίδην Ἀπισάονα ποιμένα λαῶν,
Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων· εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
Ὃς ῥ' ἐκ Παιονίης ἐριβώλακος εἰληλούθει,
Καὶ δὲ μετ' Ἀστεροπαῖον ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Τὸν δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρήϊος Ἀστεροπαῖος,
Ἴθυσεν δὲ καὶ ὅ πρόφρων Δαναοῖσι μάχεσθαι·
Ἀλλ' οὔπως ἔτι εἶχε· σάκεσσι γὰρ ἔρχατο πάντη
Ἑσταότες περὶ Πατρόκλῳ, πρὸ δὲ δούρατ' ἔχοντο.
Αἴας γὰρ μάλα πάντας ἐπῴχετο, πολλὰ κελεύων·
Οὔτε τιν' ἐξοπίσω νεκροῦ χάζεσθαι ἀνώγει,
Οὔτε τινὰ προμάχεσθαι Ἀχαιῶν ἔξοχον ἄλλων,
Ἀλλὰ μάλ' ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν, σχεδόθεν δὲ μάχεσθαι.
Ὣς Αἴας ἐπέτελλε πελώριος, αἵματι δὲ χθὼν
Δεύετο πορφυρέῳ· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον
Νεκροὶ ὁμοῦ Τρώων καὶ ὑπερμενέων ἐπικούρων,
Καὶ Δαναῶν. οὐδ' οἱ γὰρ ἀναιμωτί γ' ἐμάχοντο·
Παυρότεροι δὲ πολὺ φθίνυθον· μέμνηντο γὰρ αἰεὶ
Ἀλλήλοις ἀν' ὅμιλον ἀλεξέμεναι πόνον αἰπύν.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρός· οὐδέ κε φαίης
Οὔτε ποτ' ἠέλιον σόον ἔμμεναι, οὔτε σελήνην.
Ἠέρι γὰρ κατέχοντο μάχης ἔπι, ὅσσοι ἄριστοι
Ἕστασαν ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ κατατεθνειῶτι·
Οἱ δ' ἄλλοι Τρῶές τε καὶ εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Εὔκηλοι πολέμιζον ὑπ' αἰθέρι· πέπτατο δ' αὐγὴ

Filium Arisbantis, Lycomedis fortem socium.
Hunc autem lapsum miseratus est bellicosus Lycomedes :
Stetit a. admodum propè cùm-accesserat, & jaculatus est hastâ fulgenti,
Et percussit Hippasidem Apisaonem pastorem populorum,
Hepar subter præcordia : statim autem genua solvit :
Hic è Pæonia glebosâ venerat,
Et post Asteropæum fortissimè-se-gerebat in pugnâ.
Hunc autem lapsum miseratus est Mavortius Asteropæus,
Rectà autem prorupit & hic promptus cum Danais pugnare :
Sed haudquaquam jam poterat : scutis enim obsepti erant undique
Qui stabant circa Patroclum, hastásque prætendebant.
Ajax enim valdè omnes obibat, multis adhortans :
Et quemque vel retro-à mortuo cedere vetabat,
Vel procurrere-ad-pugnandum Achivos ante alios,
Sed strenuè ipsum circumeuntes-defendere, cominúsq; pugnare.
Sic Ajax præcipiebat ingens, sanguine autem terra
Rigabatur purpureo : illi verò alii-super-alios cadebant
Mortui simul Trojanorum & fortissimorum sociorum,
Et Danaorum. Neque enim vel illi sine sanguine pugnabant :
Pauciores tamen multò peribant : recordabantur enim perpetuò
A se-mutuo per turbam arcere laborem gravem.
Sic hi quidem pugnabant instar ignis : neque prorsus dixisses
Aut solem omnino salvum esse, aut lunam.
Caligine enim occupabantur in prælio, quotquot fortissimi
Stabant circa Menœtiadem mortuum :
Alii verò Trojanique & bene-ocreati Achivi,
Segnes pugnabant sub aëre-sereno : expansus erat autem splendor

---

354. Ἔρχατο.] Πεφραγμένοι ἦσαν.
355. Πρὸ δὲ δούρατ' ἔχοντο.] Προεῖχον δὲ αὐτοῦ τὰ δόρατα.
359. Ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν.] Περιβεβηκέναι καὶ ὑπερασπίζειν.
361. Ἀγχιστῖνοι.] Ἐπάλληλοι, πυκνοί.
362. Ὑπερμενέων.] Ὑπερεχόντων τῇ δυνάμει, ἀνδρείων.
363. Ἀναιμωτί.] Δίχα αἵματος καὶ φόνου.
364. Φθίνυθον.] Ἐφθείροντο, ἀνῃροῦντο.
366. Δέμας πυρός.] Τρόπον χωμένου πυρὸς, θερμοῦ. Οὐδέ κε φαίης Οὔτε ποτ' ἠέλιον σόον ἔμμεναι, οὔτε σελήνην.] Εἴποι δ' ἄν τις ἀμφότερα τὰ στοιχεῖα ἥλιον καὶ σελήνην ἐκλείπειν ἀπὸ τῆς ἀχλύος.
371. Εὔκηλοι.] Ἥσυχοι, εὐδιάγωγοι. ἐπιφέρει γάρ,

Ἠελίου ὀξεῖα, νέφος δ' οὐ φαίνετο πάσης	Solis acutus, nubes autem non exurgebat à toto
Γαίης, οὐδ' ὀρέων· μεταπαυόμενοι δὲ μάχοντο,	Campo, neque montibus: interquiescentes autem pugnabant,
Ἀλλήλων ἀλεείνοντες βέλεα στονόεντα,	Sua-invicem evitantes tela luctuosa,
Πολλὸν ἀφεσταότες. τοὶ δ' ἐν μέσῳ, ἄλγε' ἔπασχον	Longe dissiti. Hi verò in medio, dolores patiebantur
Ἠέρι καὶ πολέμῳ· τείροντο δὲ νηλέϊ χαλκῷ	Caligine & pugna; affligebantur & sævo ære
Ὅσσοι ἄριστοι ἔσαν. δύο δ' οὔπω φῶτε πεπύσθην	Quotquot fortissimi erant. Duo verò nondum viri audierant
Ἀνέρε κυδαλίμω, Θρασυμήδης Ἀντίλοχός τε,	Viri gloriosi, Thrasymedes Antilochusque,
Πατρόκλοιο θανόντος ἀμύμονος, ἀλλ' ἔτ' ἔφαντο	De Patroclo mortuo eximio, sed adhuc putabant
Ζωὸν ἐνὶ πρώτῳ ὁμάδῳ Τρώεσσι μάχεσθαι.	Vivum in primo tumultu cum Trojanis pugnare.
Τὼ δ', ἐπιοσσομένω θάνατον καὶ φύζαν ἑταίρων,	Hi autem, intuentes cædem & trepidationem sociorum,
Νόσφιν ἐμαρνάσθην, ἐπεὶ ὣς ἐπετέλλετο Νέστωρ,	Seorsim pugnabant, sic enim jusserat Nestor,
Ὀτρύνων πόλεμόνδε μελαινάων ἀπὸ νηῶν.	Hortatibus-impellens ad pugnam nigris à navibus.
Τοῖς δὲ, πανημερίοις ἔριδος μέγα νεῖκος ὀρώρει	His auté, per-totum diem contentionis magnum certamen ortum erat
Ἀργαλέης, καμάτῳ δὲ καὶ ἱδρῷ νωλεμὲς αἰεὶ	Gravis, defatigatione autem & sudore indesinenter assiduè
Γούνατά τε κνῆμαί τε πόδες θ' ὑπένερθεν ἑκάστου,	Genuáque tibiæque pedésque subtus uniuscujusque,
Χεῖρές τ' ὀφθαλμοί τε παλάσσετο μαρναμένοιιν,	Manúsque oculique fœdabantur pugnantium,
Ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο.	Circa strenuum famulum pedibus-velocis Æacidæ.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ταύροιο βοὸς μεγάλοιο βοείην	Ut verò cum vir tauri bovis magni pellem
Λαοῖσιν δώῃ τανύειν μεθύουσαν ἀλοιφῇ·	Populis dederit distendendam ebriam pinguedine:
Δεξάμενοι δ' ἄρα τοίγε διαστάντες τανύουσι	Acceptam autem utique hi seorsim-dispositi extendunt
Κυκλόσ', ἄφαρ δέ τε ἰκμὰς ἔβη, δύνει δέ τ' ἀλοιφὴ	In-orbem, statim autem humor exiit, ingrediturque adeps
Πολλῶν ἑλκόντων, τάνυται δέ τε πᾶσα διαπρό·	Multis trahentibus, tenditur autem tota undique:
Ὣς οἵγ' ἔνθα καὶ ἔνθα νέκυν ὀλίγῃ ἐνὶ χώρῃ	Sic hi huc & illuc cadaver parvo in spatio
Εἵλκεον ἀμφότεροι. μάλα γάρ σφισιν ἔλπετο θυμὸς,	Trahebant utrique. Admodùm enim ipsis sperabat animus,
Τρωσὶν μὲν, ἐρύειν προτὶ Ἴλιον, αὐτὰρ Ἀχαιοῖς,	Trojanis quidem, trahere ad Ilium, at Achivis,
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς. περὶ δ' αὐτοῦ μῶλος ὀρώρει	Naves ad cavas. De ipso autem tumultus ortus erat
Ἄγριος· οὐδέ κ' Ἄρης λαοσσόος, οὐδέ κ' Ἀθήνη	Atrox: neque omnino Mars copiarum-concitator, neque Minerva
Τόν γε ἰδοῦσ' ὀνόσαιτ', οὐδ' εἰ μάλα μιν χόλος ἵκοι·	Hunc visum vituperasset, ne quidem si maximè ipsam ira cepisset:

το, μεταπαυόμενοι δ' ἐμάχοντο. ὅ ἐστιν, οἱ μὲν ἀναπαυόμενοι, οἱ δὲ μαχόμενοι ἐκ διαδοχῆς καὶ ἀναπαύσεως. Πέπτατο.] Ἐξήπλωτο ἡ λαμπηδών.

373. Γαίης οὐδ' ὀρέων.] Οὔτε ἀπὸ γῆς, οὔτε ἀπὸ τῶν ὀρῶν.

384. Πανημερίοις.] Δι' ὅλης ἡμέρας.

392. Ἄφαρ δέ τε ἰκμὰς ἔβη, δύνει δέ τ' ἀλοιφή.] Ταχέως δὲ ἡ ὑγρασία διέρχεται τοῦ στέατος, ὅσα ἐλαιώδης.

393. Τάνυται.] Διατείνεται, διαχεῖται.

398. Λαοσσόος.] Ὁ τῶν λαῶν τὸ πλῆθος διοικῶν καὶ σώζων. ὅτε δὲ εἰς φυγὴν τρέπων.

404. Τὸ

Τοῖον Ζεὺς ἐπὶ Πατρόκλῳ ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων
Ἤματι τῷ ἐτάνυσσε κακὸν πόνον. οὐδ' ἄρα πώ τι
Ἤδεε Πάτροκλον τεθνηότα δῖος Ἀχιλλεύς.
Πολλὸν γὰρ ἀπάνευθε νεῶν μάρναντο θοάων,
Τείχει ὑπὸ Τρώων· τό μιν οὔποτε ἔλπετο θυμῷ
Τεθνάμεν, ἀλλὰ ζωὸν ἐνιχριμφθέντα πύλῃσιν,
Ἂψ ἀπονοστήσειν. ἐπεὶ οὐδὲ τὸ ἔλπετο πάμπαν,
Ἐκπέρσειν πτολίεθρον ἄνευ ἕθεν, οὐδὲ σὺν αὐτῷ.
Πολλάκι γὰρ τό γε μητρὸς ἐπεύθετο νόσφιν ἀκούων,
Ἥ οἱ ἀπαγγέλλεσκε Διὸς μεγάλοιο νόημα.
Δὴ τότε γ' οὔ οἱ ἔειπε κακὸν τόσον ὅσσον ἐτύχθη
Μήτηρ, ὅττι ῥά οἱ πολὺ φίλτατος ὤλεθ' ἑταῖρος.
Οἱ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες,
Νωλεμὲς ἐγχρίμπτοντο, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ὦ φίλοι, οὐ μὰν ἧμιν ἐϋκλεὲς ἀπονέεσθαι
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς, ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα μέλαινα
Πᾶσι χάνοι. τό κεν ἧμιν ἄφαρ πολὺ κέρδιον εἴη,
Ἢ τοῦτον Τρώεσσι μεθήσομεν ἱπποδάμοισιν
Ἄστυ ποτὶ σφέτερον ἐρύσαι, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
Ὧδε δέ τις Τρώων μεγαθύμων αὐδήσασκεν,
Ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῖρα παρ' ἀνέρι τῷδε δαμῆναι
Πάντας ὁμῶς, μήπω τις ἐρωείτω πολέμοιο.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, μένος δ' ὄρσασκεν ἑταίρου.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο, σιδήρειος δ' ὀρυμαγδὸς
Χάλκεον οὐρανὸν ἷκε δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο.
Ἵπποι δ' Αἰακίδαο, μάχης ἀπάνευθεν ἐόντες,
Κλαῖον, ἐπεὶ δὴ πρῶτα πυθέσθην ἡνιόχοιο

Talem Jupiter super Patroclo virorumque & equorum
Die illo intendit exitialem laborem. Neque verò dum quid
Sciebat Patroclum mortuum nobilis Achilles.
Longe enim seorsim-à navibus pugnabant velocibus,
Muro sub Trojanorum: quare illum nunquam existamabat animo
Mortuum esse, sed vivum ubi-accessisset ad-portas,
Reversurum. Neque enim hoc credebat omninò,
Eversurum urbem sine se, sed neque secum.
Sæpe enim hoc ex matre didicerat seorsum audiens,
Quæ ei referebat Jovis magni sententiam.
Tum tamen non ei dixerat malum tantum quantum acciderat
Mater, quod scilicet ei multo charissimus periisset socius.
Illi verò assiduè circa mortuum acutas hastas tenentes,
Indesinenter propè-accedebant, & alii alios interficiebant.
Sic autem aliquis dicebat Achivorum ære-loricatorum,
O amici, non sanè nobis bonæ-famæ *est* redire
Naves ad cavas, sed hìc terra nigra
Omnibus dehiscat. Hoc prorsùs nobis continuò multò satius esset,
Quàm *si* hunc Trojanis permittamus equûm-domitoribus
Urbem ad suam trahere, & gloriam referre.
Sic autem aliquis & Trojanorum magnanimorum dicebat,
O amici, etiam si fatale juxta virum hunc domari
Omnes simul, nunquam aliquis recedat à pugnâ.
Sic utique aliquis dicebat, animósq; excitabat socii.
Sic hi quidem pugnabant, ferreus autem strepitus
Æreum ad cœlum ibat per aërem infructuosum.
Equi autem Æacidæ, à pugna seorsum stantes,
Flebant, ut primum senserunt aurigam

---

404. Τό μιν.] Διὸ αὐτόν.
415. Εὐκλεές.] Ἔνδοξον.
416. Ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα μέλαινα Πᾶσι χάνοι.] Ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ πάντες γῆς χάσματι δεχθεῖεν.
418. Μεθήσομεν.] Ἀμελήσομεν.
422. Ἐρωείτω.] Ἀμελείτω, ὑποχωρείτω.
424. Σιδήρειος δ' ὀρυμαγδός.] Ἤτοι στερεός, ἢ ἀπὸ ὅπλων τοῦ σιδήρου ψόφος.
427. Πυθέσθην ἡνιόχοιο.] Ἡνίοχος γὰρ ἦν Πατρόκλου Ἀχιλλέως, Πατρόκλου δὲ Αὐτομέδων, Αὐτομέδοντος δὲ Ἀλκιμέδων.

429. Ἦ μάν.]

Ἐν κονίῃσι πεσόντος ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο.
Ἦ μὰν Αὐτομέδων Διώρεος ἄλκιμος υἱὸς
Πολλὰ μὲν ἂρ μάστιγι θοῇ ἐπεμαίετο θείνων,
Πολλὰ δὲ μειλιχίοισι προσηύδα, πολλὰ δ' ἀρειῇ·
Τὼ δ' οὔτ' ἂψ ἐπὶ νῆας ἐπὶ πλατὺν Ἑλλήσποντον
Ἠθελέτην ἰέναι, οὔτ' ἐς πόλεμον μετ' Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὥστε στήλη μένει ἔμπεδον, ἥτ' ἐπὶ τύμβῳ
Ἀνέρος ἑστήκει τεθνηότος, ἠὲ γυναικός·
Ὣς μένον ἀσφαλέως περικαλλέα δίφρον ἔχοντες,
Οὔδει ἐνισκίμψαντε καρήατα· δάκρυα δέ σφιν
Θερμὰ κατὰ βλεφάρων χαμάδις ῥέε μυρομένοισιν,
Ἡνιόχοιο πόθῳ· θαλερὴ δὲ μιαίνετο χαίτη,
Ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν ἀμφοτέροισι.
Μυρομένω δ' ἄρα τώ γε ἰδὼν ἐλέησε Κρονίων,
Κινήσας δὲ κάρη, προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν,
Ἆ δειλώ, τί σφῶϊ δόμεν Πηλῆϊ ἄνακτι
Θνητῷ; ὑμεῖς δ' ἐστὸν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε·
Ἦ ἵνα δυστήνοισι μετ' ἀνδράσιν ἄλγε' ἔχητον;
Οὐ μὲν γάρ τί πού ἐστιν ὀϊζυρώτερον ἀνδρὸς
Πάντων ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει.
Ἀλλ' οὐ μὰν ὑμῖν γε καὶ ἅρμασι δαιδαλέοισιν
Ἕκτωρ Πριαμίδης ἐποχήσεται. οὐ γὰρ ἐάσω.
Ἦ οὐχ ἅλις ὡς καὶ τεύχε' ἔχει καὶ ἐπεύχεται αὔτως;
Σφῶϊν δ' ἐν γούνεσσι βαλῶ μένος, ἠδ' ἐνὶ θυμῷ,
Ὄφρα καὶ Αὐτομέδοντα σαώσετον ἐκ πολέμοιο
Νῆας ἔπι γλαφυράς. ἔτι γάρ σφισι κῦδος ὀρέξω,
Κτείνειν, εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκωνται,
Δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.

In pulverem prostratum Hectoris vi homicidæ.
Et Automedon quidem Dioris fortis filius
Sæpe & scuticâ argutâ urgebat verberans,
Sæpe & blandis *verbis* alloquebatur, sæpe & minis:
Illi vero neq; retrò ad naves latum versus Hellespontum
Volebant ire, neque in pugnam ad Achivos:
Sed veluti cippus manet firmiter, qui super tumulo
Viri stat mortui, aut mulieris:
Sic manebant immotè perpulchro curru juncti,
Solo admotis capitibus: lachrymæ autem illis
Calidæ de palpebris in-terram fluebant plorantibus,
Aurigæ desiderio: florida autem fœdabatur juba,
Circulo profusa juxta jugum ambobus.
Plorantes autem illos conspicatus miseratus est Saturnius,
Motóque capite, ad suum dixit animum,
Ah miseri, cur vos dedimus Peleo regi
Mortali? vos autem estis senii-expertes immortalesque:
An ut ærumnosos inter homines dolores haberetis?
Non enim quicquam alicubi est calamitosius homine
Omnium quotquot super terram spirantque & moventur.
At non sanè vobis tamen & curribus artificiosè-factis
Hector Priamides vehetur. Haud enim permittam.
Annon satis quod & arma habet & gloriatur temerè?
Vobis autem in genua mittam robur, & in animum,
Ut & Automedontem salvum-evehatis è pugnâ
Naves ad cavas. Adhuc enim istis gloriam præbebo,
Ut cædem-edant, usque-dum ad naves bonis-trâstris-instructas pervêerint,
Occideritque Sol, & tenebræ sacræ supervenerint.

429. Ἦ μάν.] Καί τοι δή. ἀσφαλῶς. παραμόνως.
430. Θείνων.] Τύπτων, ὅθεν καὶ θὶς ὁ αἰγιαλὸς, παρ' ὅσον τύπτεται ὑπὸ τῶν κυμάτων.
431. Ἀρειῇ.] Ἀπειλῇ.
437. Ἐνισκίμψαντε.] Ἐμπελάσαντες, ἐμπεσόντες.
440. Ζεύγλης.] Ζεῦγος, ζυγοῦ. Ἐξεριποῦσα.] Πεσοῦσα.
443. Ἆ δειλώ.] Ὦ δειλότατοι, καὶ ἐλεεινότατοι.
446. Ὀϊζυρώτερον.] Ταλαιπωρότερον.
447. Ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει.] Ὅσα ζῶα ἐπὶ τῆς γῆς ἕρπει καὶ κινεῖται βαδίζοντα.

460. Ἵπποις

Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐνέπνευσεν μένος ἠΰ·
Τὼ δ' ἀπὸ χαιτάων κονίην οὖδάσδε βαλόντε,
Ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς·
Τοῖσι δ' ἐπ' Αὐτομέδων μάχετ', ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
Ἵπποις ἀΐσσων, ὥστ' αἰγυπιὸς μετὰ χῆνας.
Ῥεῖα μὲν γὰρ φεύγεσκεν ὑπ' ἐκ Τρώων ὀρυμαγδοῦ,
Ῥεῖα δ' ἐπαΐξασκε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων.
Ἀλλ' οὐχ ἥρει φῶτας, ὅτ' ἐσσεύετο διώκειν.
Οὐ γάρ πως ἦν οἶον ἐόνθ' ἱερῷ ἐνὶ δίφρῳ,
Ἔγχει ἐφορμᾶσθαι, καὶ ἐπισχεῖν ὠκέας ἵππους.
Ὀψὲ δὲ δή μιν ἑταῖρος ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν
Ἀλκιμέδων, υἱὸς Λαέρκεος Αἱμονίδαο·
Στῆ δ' ὄπιθεν δίφροιο, καὶ Αὐτομέδοντα προσηύδα,
Αὐτόμεδον, τίς τοί νυ θεῶν νηκερδέα βουλὴν
Ἐν στήθεσσιν ἔθηκε, καὶ ἐξέλετο φρένας ἐσθλάς;
Οἷον πρὸς Τρῶας μάχεαι πρώτῳ ἐν ὁμίλῳ
Μοῦνος, ἀτάρ τοι ἑταῖρος ἀπέκταται· τεύχεα δ' Ἕκτωρ
Αὐτὸς ἔχων ὤμοισιν ἀγάλλεται Αἰακίδαο·
Τὸν δ' αὖτ' Αὐτομέδων προσέφη Διώρεος υἱός,
Ἀλκίμεδον, τίς γάρ τοι Ἀχαιῶν ἄλλος ὁμοῖος
Ἵππων ἀθανάτων ἐχέμεν δμῆσίν τε μένος τε,
Εἰ μὴ Πάτροκλος θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
Ζωὸς ἐών; νῦν δ' αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει.
Ἀλλὰ σὺ μὲν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
Δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι ὄφρα μάχωμαι.
Ὣς ἔφατ'. Ἀλκιμέδων δὲ βοηθόον ἅρμ' ἐπορούσας,
Καρπαλίμως μάστιγα καὶ ἡνία λάζετο χερσίν·
Αὐτομέδων δ' ἀπόρουσε. νόησε δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ,
Αὐτίκα δ' Αἰνείαν προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα,

Sic loquutus, equis inspiravit robur validum:
Illi verò à jubis pulvere in-solum excusso,
Velociter agebant citum currum inter Trojanos & Achivos:
His autem vectus Automedon pugnabat, dolens licèt de socio,
Curru ruens, tanquam vultur in anseres.
Facilè enim & refugiebat è Trojanorum tumultu,
Facilè & irruebat confertam per turbam persequens.
Sed non interficiebat viros, cùm impetum sumebat ad persequendum.
Haudquaquam enim licuit solus cùm esset sacrâ in sellâ,
Hastâ impetum-facere, & inhibere veloces equos.
Tandem verò illum socius vir vidit oculis
Alcimedon, filius Laërcei Æmonidæ:
Stetit autem post currum, & Automedontem allocutus est,
Automedon, quisnam tibi deorum inutile consilium
Pectoribus indidit, & abstulit mentem sanam?
Quòd ita in Trojanos pugnas primâ in turbâ
Solus, tibi socius enim occisus est. arma autem Hector
Ipse gerens humeris exultat Æacidæ:
Illum verò Automedon allocutus est Dioris filius,
Alcimedon, quisnam tibi Achivorum alius similis
Equorum immortalium qui teneat domituramque animósque,
Nisi Patroclus diis artifex par,
Dum viveret? Nunc verò mors & fatum occupat.
Quin tu scuticam & habenas miro-artificio-factas
Accipe, ego verò curru descendam ut pugnem.
Sic dixit. Alcimedon autem celerem-prælio currum concito-nisu-ut-ascen.
Statim scuticam & habenas cepit manibus:
Automedon verò desiliit. Animadvertit autem illustris Hector,
Statim verò Æneam allocutus est propè astantem,

460. Ἵπποις ἀΐσσων.] Σὺν τοῖς ἵπποις ὁρμῶν.

463. Ἐσσύατο.] Ὥρμησεν.

464. Ἱερῷ ἐνὶ δίφρῳ.] Ἤτοι μεγάλῳ, ἢ ἱεροὺς ἐλαύνοντι ἵππους.

465. Ἐπισχεῖν.] Ἐπέχειν, κωλύειν.

469. Νηκερδέα.] Ἀκερδῆ, ἀνωφελῆ. βλαβεράν.

476. Δμῆσιν.] Καταπόνησιν, ὑποταγήν.

481. Βοηθόον.] Ἐν πολέμῳ ταχύν.

Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Ἵππω τώδ' ἐνόησα ποδώκεος Αἰακίδαο
Ἐς πόλεμον προφανέντε σὺν ἡνιόχοισι κακοῖσι·
Τῷ κεν ἐελποίμην αἱρησέμεν, εἰ σύ γε θυμῷ
Σῷ ἐθέλεις· ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐφορμηθέντε γε νῶϊν
Τλαῖεν ἐναντίβιον στάντες μαχέσασθαι Ἄρηϊ.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο·
Τὼ δ' ἰθὺς βήτην βοέῃς εἰλυμένω ὤμους,
Αὔῃσι, στερεῇσι· πολὺς δ' ἐπελήλατο χαλκός.
Τοῖσι δ' ἅμα Χρόμιός τε καὶ Ἄρητος θεοειδὴς,
Ἤϊσαν ἀμφότεροι· μάλα δέ σφισιν ἔλπετο θυμὸς
Αὐτώ τε κτενέειν, ἐλάαν τ' ἐριαύχενας ἵππους.
Νήπιοι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον ἀναιμωτί γε νέεσθαι
Αὖτις ἀπ' Αὐτομέδοντος· ὁ δ', εὐξάμενος Διὶ πατρὶ,
Ἀλκῆς καὶ σθένεος πλῆτο φρένας ἀμφιμελαίνας·
Αὐτίκα δ' Ἀλκιμέδοντα προσηύδα πιστὸν ἑταῖρον,
Ἀλκίμεδον, μὴ δή μοι ἀπόπροθεν ἰσχέμεν ἵππους,
Ἀλλὰ μάλ' ἐμπνείοντε μεταφρένῳ. οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἕκτορα Πριαμίδην μένεος σχήσεσθαι ὀΐω
Πρίν γ' ἐπ' Ἀχιλλῆος καλλίτριχε βήμεναι ἵππω,
Νῶϊ κατακτείναντα, φοβῆσαι δὲ στίχας ἀνδρῶν
Ἀργείων· ἤ κ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισιν ἁλώη.
Ὣς εἰπὼν, Αἴαντε καλέσσατο καὶ Μενέλαον,·
Αἴαντ' Ἀργείων ἡγήτορε, καὶ Μενέλαε,
Ἤτοι μὲν τὸν νεκρὸν ἐπιτράπεθ' ὅσσοι ἄριστοι,
Ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν, καὶ ἀμυνέσθαι στίχας ἀνδρῶν·
Νῶϊν δὲ ζωοῖσιν ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ.
Τῇδε γὰρ ἔβρισε πόλεμον κατὰ δακρυόεντα

Ænea, Trojanorum princeps ære-loricatorum,
Equos hos animadverti velocis Æacidæ
In pugnam progressos cum aurigis imbellibus:
Ideo speraverim *me* capturum, si modò tu animo
Tuo velis: neque enim irruentes utique nos
Sustinuerint contra stantes pugnare Marte.
Sic dixit. Neque non-obsecutus-est fortis filius Anchisæ:
Hi autem rectà ibant tergoribus-boum tecti humeros,
Aridis, solidis: multiplex verò superinductum erat æs.
Cum his autem Chromiusque & Aretus divinâ-formâ-præditus,
Ibant ambo: admodum verò iis sperabat animus
Ipsosque interficere, abigeréque arduos-cervicibus equos.
Stulti, neque enim erant sine sanguine utique reversuri
Retrò ab Automedonte: ille autem, precatus Jovem patrem,
Fortitudine & robore repletus est præcordia profunda:
Statim verò Alcimedontem affatus est fidum socium,
Alcimedon, ne jam à me longè tene equos,
Sed proxime inspirantes in tergum. Haud enim ego
Hectorem Priamidem robore temperaturum puto
Antequam Achillis pulchrè-jubatos conscenderit equos,
Nobis interfectis, fugaveritq; ordines virorum
Argivorum: vel & ipse inter primos occisus-fuerit.
Sic fatus, Ajaces vocavit & Menelaum,
Ajaces Argivorum ductores, & Menelae,
Mortui quidem curam committite *iis* quotquot fortissimi,
Qui eum circumeuntes defendant, & propulsent ordines virorum:
A nobis verò vivis propulsate crudelem diem.
Hàc enim ingruunt pugnam per lacrymosam

---

488. Αἱρησέμεν.] Λήψεσθαι.
492. Βοέης.] Ἀσπίσιν.
493. Αὔῃσι.] Ξηραῖς, κούφαις. Ἐπελήλατο.] Ἐπεπήγει.
501. Ἀπόπροθεν.] Χωρὶς, ἄποθεν. Ἰσχέμεν.] Κατέχειν.
502. Ἐμπνείοντε μεταφρένῳ.] Καταπνέοντες, ὅ ἐστι καταφυσῶντες αὐτοῦ τὸ μετάφρενον. ὅ ἐστιν ἐγγὺς ὄντες τοῦ νώτου.
503. Σχήσεσθαι.] Ἀποσχῆσαι, παῦσαι.
506. Ἁλώη.] Ληφθείη.
509. Ἐπιτράπεθ'.] Ἐν ἐπιτροπῇ ἔστω.
510. Βεβάμεν.] Ἐμβεβηκέναι, ὑπερασπίζειν.
511. Νῶϊν δὲ ζωοῖσιν.] Ἡμῖν δὲ ἐν τοῖς ζῶσιν.

514. Θεῶν

Ἕκτωρ Αἰνείας θ', οἳ Τρώων εἰσὶν ἄριστοι.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γόνασι κεῖται.
Ἥσω γὰρ καὶ ἐγώ· τὰ δέ κεν Διῒ πάντα μελήσει·
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Ἀρήτοιο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο χαλκὸς,
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασεν.
Ὡς δ' ὅταν ὀξὺν ἔχων πέλεκυν αἰζήϊος ἀνὴρ,
Κόψας ἐξόπιθεν κεράων βοὸς ἀγραύλοιο,
Ἶνα τάμῃ διὰ πᾶσαν, ὁ δὲ προθορὼν ἐρίπῃσιν·
Ὣς ἄρ' ὅγε προθορὼν πέσεν ὕπτιος· ἐν δέ οἱ ἔγχος
Νηδυΐοισι μάλ' ὀξὺ κραδαινόμενον λύε γυῖα.
Ἕκτωρ δ' Αὐτομέδοντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος·
Πρόσσω γὰρ κατέκυψε· τὸ δ' ἐξόπιθεν δόρυ μακρὸν
Οὔδει ἐνισκίμφθη, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη
Ἔγχεος. ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης.
Καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν ὁρμηθήτην,
Εἰ μή σφω Αἴαντε διέκριναν μεμαῶτε,
Οἵ ῥ' ἦλθον καθ' ὅμιλον, ἑταίρου κικλήσκοντος.
Τοὺς δ' ὑποταρβήσαντες ἐχώρησαν πάλιν αὖτις
Ἕκτωρ Αἰνείας τ', ἠδὲ Χρόμιος θεοειδής·
Ἄρητον δὲ κατ' αὖθι λίπον δεδαϊγμένον ἦτορ,
Κείμενον· Αὐτομέδων δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Τεύχεά τ' ἐξενάριξε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα,
Ἦ δὴ μὰν ὀλίγον γε Μενοιτιάδαο θανόντος

Hector Æneasque, qui Trojanorum sunt fortissimi.
Sed hæc quidem Deorum in genibus posita-sunt.
Jaculabor enim & ego: hæc autem Jovi omnia curæ erunt:
Dixit, & vibratam emisit prælongam hastam,
Et intorsit Areti in clypeum undique æquale.
Illud vero non hastam inhibuit, penitus autem transiit æs,
Imumque in ventrem per balteum trajecit.
Ut verò cùm acutam tenens securim juvenis vir,
Ictu incusso post cornua bovis agrestis,
Nervum perscindit totum, hic autem saltu dato cadit:
Sic utique & ille saltu dato cecidit supinus: ei autem hasta
Infixa visceribus perquam argutè vibrans solvit membra.
Hector verò in Automedontem jaculatus est hasta fulgenti:
Sed is quidem ex adverso conspicatus evitavit æream hastam:
In anteriorem enim partem proclinavit: à tergò verò hasta longa
Solo infixa est, supráque pars-posterior quassabatur
Hastæ. Illic autem deinde remisit impetum rapidè-actum æs.
Et omninò tunc ensibus cominùs concurrissent,
Si non ipsos Ajaces diremissent ardentes,
Qui adveniebant per turbam, socio vocante.
Hos autem subveriti cesserunt rursus retrò
Hector Æneasque, atque Chromius divinâ-formâ-præditus:
Aretum verò ibidem dereliquerunt laceratum corde,
Jacentem: Automedon autem veloci par Marti
Armisque spoliavit, & glorians verbum dixit,
Profectò jam paululum saltem de Menœtiade mortuo

---

514. Θεῶν ἐν γόνασι κεῖται.] Οἱονεὶ παράκειται. ἢ, ἐν ἐξουσίᾳ τῶν Θεῶν ἐστίν.
515. Ἥσω.] Ἀκοντίσω, πέμψω.
518. Ἔρυτο.] Ἐφύλαξεν, ἐκώλυσεν.
520. Αἰζήϊος.] Ἀκμαῖος, νέος.
521. Κεράων.] Κεράτων. Ἀγραύλοιο.] Ἐν ἀγρῷ αὐλιζομένου. ἢ ὑπαιθρίου. ἀγρίου.
522. Ἶνα τάμῃ διὰ πᾶσαν.] Ὅλην ἀποτέμοι τὴν νωπαίαν φλέβα. Ἐρίπῃσι.] Κατενεχθείη, πέσῃ.

524. Νηδυΐοισι.] Τοῖς ἐντοσθίοις, τοῖς ἐντέροις, ὅ ἐστι σπλάγχνοις. νηδὺς γὰρ ἡ κοιλία. Κραδαινόμενον.] Σειόμενον.
528. Ἐνισκίμφθη.] Ἐνερείσθη, ἔπεσεν. Οὐρίαχος.] Τὸ ἄκρον μέρος τοῦ δόρατος τὸ ὄπισθεν. Πελεμίχθη.] Ἐκινήθη, ἐσείσθη.
530. Αὐτοσχεδόν.] Ἐκ τοῦ σύνεγγυς.
531. Διέκριναν.] Διεχώρισαν.
535. Δεδαϊγμένον.] Μεμερισμένον.

Κῆρ ἄχεος μεθέηκα, χερείονά περ καταπέφνων.
Ὣς εἰπὼν, ἐς δίφρον ἑλὼν ἔναρα βροτόεντα
Θῆκ', ἂν δ' αὐτὸς ἔβαινε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
Αἱματόεις, ὥς τίς τε λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδώς.
Ἂψ δ' ἐπὶ Πατρόκλῳ τέτατο κρατερὴ ὑσμίνη,
Ἀργαλέη, πολύδακρυς. ἔγειρε δὲ νεῖκος Ἀθήνη,
Οὐρανόθεν καταβᾶσα. προῆκε γὰρ εὐρύοπα Ζεὺς
Ὀρνύμεναι Δαναούς· δὴ γὰρ νόος ἐτράπετ' αὐτοῦ.
Ἠΰτε πορφυρέην ἶριν θνητοῖσι τανύσῃ
Ζεὺς ἐξ οὐρανόθεν, τέρας ἔμμεναι ἢ πολέμοιο,
Ἢ καὶ χειμῶνος δυσθαλπέος· ὅς ῥά τε ἔργων
Ἀνθρώπους ἀνέπαυσεν ἐπὶ χθονὶ, μῆλα δὲ κήδει·
Ὣς ἣ, πορφυρέῃ νεφέλῃ πυκάσασα ἑαυτὴν,
Δύσετ' Ἀχαιῶν ἔθνος, ἔγειρε δὲ φῶτα ἕκαστον.
Πρῶτον δ' Ἀτρέος υἱὸν ἐποτρύνουσα προσηύδα,
Ἴφθιμον Μενέλαον, (ὁ γάρ ῥά οἱ ἐγγύθεν ἦεν)
Εἰσαμένη Φοίνικι δέμας καὶ ἀτειρέα φωνὴν,
Σοὶ μὲν δὴ Μενέλαε κατηφείη καὶ ὄνειδος
Ἔσσεται, εἴ κ' Ἀχιλῆος ἀγαυοῦ πιστὸν ἑταῖρον
Τείχει ὕπο Τρώων ταχέες κύνες ἑλκύσωσιν·
Ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅπαντα.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Φοῖνιξ ἄττα γεραιὲ παλαιγενὲς, εἰ γὰρ Ἀθήνη
Δοίη κάρτος ἐμοὶ, βελέων δ' ἀπερύκοι ἐρωήν.
Τῷ κεν ἔγωγ' ἐθέλοιμι παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν

Cor dolore levavi, deteriorem licèt interfecerim.
Sic fatus, in currum sumptas exuvias cruentas
Posuit, ipseque conscendit pedes & manus supernè
Sanguinolentus, tanquam leo taurum depastus.
Rursus autem super Patroclo intendebatur aspera pugna,
Gravis, lacrymosa. Excitabat autem certamen Minerva,
E-cœlo delapsa. Miserat enim latè-sonans Jupiter
Ut concitaret Danaos: jam enim animus conversus erat ejus.
Veluti cum purpuream irin mortalibus extendit
Jupiter cœlitùs, quæ portendat vel pugnam,
Vel & tempestatem frigidam: quæ continuò ab operibus
Homines cessare-facit super terram, pecudesque contristat:
Sic hæc, cæruleâ nebulâ contectâ se,
Ingressa est Achivorum gentem, excitabátque virum quemque.
Primùm verò Atrei filium incitans allocuta est,
Fortem Menelaum, (hic enim eam propè erat)
Postquā-se-assimulaverat Phœnici corpore & indefessâ voce,
Tibi certè jam Menelaë pudor & opprobrium
Erit, si quidem Achillis illustris fidum socium
Muro sub Trojanorum veloces canes discerpserint:
Sed capesse *pugnam* strenuè, adhortaréque populum omnem.
Hanc autem vicissim affatus est pugnâ strenuus Menelaus,
Phœnix pater senex olim-nate, utinam Minerva
Daret robur mihi, telorúmque averteret impetum.
Ita equidem vellem adesse & auxilium ferre

539. Κῆρ ἄχεος μεθέηκα.] Μικρὸν δέ τι τῆς ἐπὶ Πατρόκλῳ λύπης κεκούφισμαι τὴν ψυχήν.
542. Ἐδηδώς.] Καταβεβρωκώς.
543. Τέτατο.] Ηὔξετο.
546. Δὴ γὰρ νόος ἐτράπετ' αὐτοῦ.] Εἰς τοῦτο γὰρ ἐτράπη αὐτοῦ ἡ γνώμη.
547. Πορφυρέην.] Νῦν ποικίλην. Ἶριν δὲ λέγει νῦν, τὸ γινόμενον περὶ τὸν ἀέρα πάθος, ὅ ἐστι νέφος ὑγρόν.
549. Δυσθαλπέος.] Δυσθερμάντου. ψυχροῦ.
550. Κήδει.] Κακοῖ, βλάπτει, ἀνιᾷ, λυπεῖ.
551. Πυκάσασα.] Σκεπάσασα, καλύψασα.
556. Κατηφείη.] Στυγνότης, λύπη. ἀπὸ τοῦ κάτω ἔχειν τὰ φάη.
557. Ἔσσεται.] Γενήσεται.
561. Φοῖνιξ.] Νῦν ὄνομα κύριον τοῦ Ἀχιλλέως τροφέως. Ἄττα.] Τροφεῦ. Ἔστι δὲ νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον ἠθικὴ προσφώνησις. Παλαιγενές.] Πάλαι γεγονὼς, πρεσβῦτα.
562. Ἐρύκοι.] Ἀποκωλύοι.
563. Τῷ κεν.] Ὅπως ἄν.

Πατρόκλῳ· μάλα γάρ με θανὼν ἐσεμάσσατο θυμόν.
Ἀλλ' Ἕκτωρ πυρὸς αἰνὸν ἔχει μένος, οὐδ' ἀπολήγει
Χαλκῷ δηϊόων· τῷ γὰρ Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Ὣς φάτο. γήθησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὅττι ῥά οἱ πάμπρωτα θεῶν ἠρήσατο πάντων.
Ἐν δὲ βίην ὤμοισι καὶ ἐν γούνασσιν ἔθηκε,
Καί οἱ μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἐνῆκεν,
Ἥτε καὶ ἐργομένη μάλα περ χροὸς ἀνδρομέοιο,
Ἰσχανάᾳ δακέειν, λαρόν τέ οἱ αἷμ' ἀνθρώπου.
Τοίου μιν θάρσευς πλῆσεν φρένας ἀμφιμελαίνας.
Βῆ δ' ἐπὶ Πατρόκλῳ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Ἔσκε δ' ἐνὶ Τρώεσσι Ποδῆς υἱὸς Ἠετίωνος,
Ἀφνειός τ' ἀγαθός τε· μάλιστα δέ μιν τίεν Ἕκτωρ
Δήμου, ἐπεί οἱ ἑταῖρος ἔην φίλος εἰλαπιναστής·
Τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλε ξανθὸς Μενέλαος,
Ἀΐξαντα φόβονδε· διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε.
Δούπησεν δὲ πεσών. αὐτὰρ Ἀτρείδης Μενέλαος
Νεκρὸν ὑπὲκ Τρώων ἔρυσεν μετὰ ἔθνος ἑταίρων.
Ἕκτορα δ' ἐγγύθεν ἱστάμενος ὤτρυνεν Ἀπόλλων,
Φαίνοπι Ἀσιάδῃ ἐναλίγκιος, ὅς οἱ ἁπάντων
Ξείνων φίλτατος ἔσκεν, Ἀβυδόθι οἰκία ναίων·
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ἕκτορ, τίς κέ σ' ἔτ' ἄλλος Ἀχαιῶν ταρβήσειεν;
Οἷον δὴ Μενέλαον ὑπέτρεσας, ὃς τὸ πάρος περ

Patroclo: omninò enim mihi mors ejus intimè-tetigit animum:
Sed Hector ignis horrendam habet vim, neque cessat
Ære cædem edere: ei enim Jupiter gloriam præbet.
Sic dixit. Gavisa est autem oculos-cæsia Minerva
Quòd se ante deos precatus erat omnes:
Vim autem humeris & genibus indidit,
Et ei muscæ audaciam pectoribus immisit,
Quæ licèt abacta crebrò à corpore humano,
Appetit mordere, dulcisque illi sanguis hominis *est*.
Tali eum audacia replevit præcordia profunda.
Accessit verò ad Patroclum, & jaculatus est hastâ fulgenti.
Erat autem in Trojanis Podes filius Eetionis,
Divesque fortisque: maximè verò eum honorabat Hector
Inter populares, sibi enim sodalis erat charus conviva:
Hunc ad balteum percussit flavus Menelaus,
Ruentem in-fugam: penitus autem æs adegit.
Fragorem verò edidit cadens. At Atrides Menelaus
Mortuum à Trojanis extrahebat ad agmen sociorum.
Hectorem autem prope stans hortans excitabat Apollo,
Phænopi Asiadæ similis, qui illi omnium
Hospitum charissimus erat, in-Abydo ædes habitans:
Huic sese-cum-assimulârat ipsum affatus est longè jaculans Apollo,
Hector, quis omninò te amplius alius Achivorum formidaverit?
Cùm-ità nunc Menelaum territus-fugis, qui tamen antehac

564. Ἐσεμάσσατο θυμόν.] Καθῆψε, καὶ ἐλύπησε τὴν ψυχὴν καὶ ἐναπεμάξατο.

566. Ὀπάζει.] Νῦν κατόπιν διώκει.

568. Πάμπρωτα.] Πάντων πρώτη.

569. Βίην.] Δύναμιν.

570. Μυίης θάρσος.] Τὸ ἐπίμονον τοῦ ἥρωος λέγει. ἕως γὰρ ἀποτρεπόμενος εἰς ἄλλον τόπον ἔρχεται εἰς τὸν αὐτόν.

571. Ἐργομένη.] Κωλυομένη, διωκομένη. Ἀνδρομέοιο.] Ἀνθρωπείου.

752. Ἰσχανάᾳ.] Ἐπιθυμεῖ. Λαρόν.] Προσηνές, γλυκύ.

573. Θάρσεος.] Θάρσους. Μελαίνας.] Νῦν συνετάς.

577. Δήμου.] Δημοτῶν. Εἰλαπιναστής.] Ὁμοτράπεζος, συνευωχητής.

579. Διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε.] Διήλασε δὲ τὸ δόρυ, ὥστε διελθεῖν εἰς τοὔμπροσθεν.

584. Ἀβυδόθι.] Ἐν Ἀβύδῳ. Ἄβυδος δὲ πόλις Τροίας Ἑλλησπόντου.

587. Ὃς τὸ πάρος περ Μαλθακὸς αἰχμητής.] Πρέποντας πολεμίῳ τοὺς λόγους περιτέθεικεν ὁ Ποιητής, ἐπεί τοι οὐκ οἶδε δειλὸν τὸν Μενέλαον. βοὴν γὰρ ἀγαθὸν πανταχοῦ καλεῖ αὐτὸν, ὅ ἐστιν ἐν μάχῃ.

588. Μαλ-

Μαλθακὸς αἰχμητὴς, νῦν δ' οἴχεται οἶος ἀείρας — Mollis bellator, nunc verò abit solus sublatum auferens
Νεκρὸν ὑπ' ἐκ Τρώων· σὸν δ' ἔκτανε πιστὸν ἑταῖρον, — Mortuum è Trojanis: tuum autem interfecit fidum socium,
Ἐσθλὸν, ἐνὶ προμάχοισι, Ποδῆν υἱὸν Ἠετίωνος. — Strenuum, inter primos-pugnatores, Poden filium Eetionis.
Ὣς φάτο. τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα. — Sic dixit: Illum verò doloris nubes obtexit nigra.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ. — Processit autem per primos-pugnatores armatus corusco ære:
Καὶ τότ' ἄρα Κρονίδης ἕλετ' αἰγίδα θυσανόεσσαν, — Tum verò Saturnius sumpsit ægidem fimbriatam,
Μαρμαρέην, Ἴδην δὲ κατὰ νεφέεσσι κάλυψεν· — Splendentem, Idam verò nubibus cooperuit:
Ἀστράψας δὲ, μάλα μεγάλ' ἔκτυπε· τὴν δ' ἐτίναξε· — Fulguribus autem emissis, admodum grande intonuit: hanc verò concussit:
Νίκην δὲ Τρώεσσι δίδου, ἐφόβησε δ' Ἀχαιούς. — Victoriam autem Trojanis dedit, inque fugam vertit Achivos.
Πρῶτος Πηνέλεως Βοιώτιος ἦρξε φόβοιο. — Primus Peneleus Bœotius fuit-dux fugæ.
Βλῆτο γὰρ ὦμον δουρὶ, πρόσω τετραμμένος αἰεὶ, — Percussus enim fuerat humerum hastâ, cùm facie in host. esset usq; versâ,
Ἄκρον ἐπιλίγδην· γράψεν δέ οἱ ὀστέον ἄχρις — Summum leviter: perstrinxit autem ei ad os usque
Αἰχμὴ Πουλυδάμαντος· ὁ γάρ ῥ' ἔβαλε σχεδὸν ἐλθών. — Cuspis Polydamantis: is enim percusserat postquam propè accesserat.
Λήϊτον αὖθ' Ἕκτωρ σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ, — Leïtum deinde Hector cominus percussit in manum ad carpum,
Υἱὸν Ἀλεκτρυόνος μεγαθύμου· παῦσε δὲ χάρμης· — Filium Alectryonis magnanimi: cessare autem fecit à pugna:
Τρέσσε δὲ παπτήνας ἐπεὶ οὐκέτι ἔλπετο θυμῷ — Trepidus autem fugit circumspectans, haud enim amplius sperabat animo
Ἔγχος ἔχων ἐν χειρὶ μαχήσεσθαι Τρώεσσιν. — Hastam tenentem manu se pugnaturum cum Trojanis.
Ἕκτορα δ' Ἰδομενεὺς μετὰ Λήϊτον ὁρμηθέντα — Hectorem verò Idomeneus in Leïtum irruentem
Βεβλήκει θώρηκα κατὰ στῆθος παρὰ μαζόν· — Percussit thoracem ad pectus juxta papillam:
Ἐν καυλῷ δ' ἐάγη δολιχὸν δόρυ· τοὶ δ' ἐβόησαν — Ad cuspidis autem juncturam fracta est longa hasta; illi v. conclamaverunt
Τρῶες. ὁ δ' Ἰδομενῆος ἀκόντισε Δευκαλίδαο — Trojani. Hic autem in Idomeneum jaculatus est Deucalidem
Δίφρῳ ἐφεσταότος· τοῦ μὲν ῥ' ἀπὸ τυτθὸν ἅμαρτεν· — In curru stantem: ab eo quidem paululum aberravit:
Αὐτὰρ ὁ Μηριόναο ὀπάονά θ' ἡνίοχόν τε, — Cæterùm hic Merionis armigerúmq; aurigámque,
Κοίρανον, ὅς ῥ' ἐκ Λύκτου ἐϋκτιμένης ἕπετ' αὐτῷ· — Cœranum, qui è Lycto benè-habitatâ comitabatur eum:
Πεζὸς γὰρ τὰ πρῶτα λιπὼν νέας ἀμφιελίσσας — Pedes enim primò relictis navibus utrinque-remis-actis
Ἤλυθε, καί κε Τρωσὶ μέγα κράτος ἐγγυάλιξεν, — Venerat, & omnino Trojanis magnam victoriam præbuisset,
Εἰ μὴ Κοίρανος ὦκα ποδώκεας ἤλασεν ἵππους· — Nisi Cœranus confestim celeres adduxisset equos:

588. Μαλθακός.] Ἀνειμένος τῷ σώματι. ἀσθενής.

591. Ἄχεος νεφέλη.] Πύκνωμα τῆς λύπης περιφραστικῶς. πλῆθος λύπης.

594. Μαρμαρέην.] Ἀντὶ τοῦ λαμπρὰν.

597. Φόβοιο.] Φόβου. Φόβος δὲ νῦν ἡ συνδίωξις.

599. Ἄκρον ἐπιλίγδην.] Οὐ κατὰ βάθος, ἀλλ' ὅσον ἐπιψαῦσαι ἐξ ἐπιπολαίου τὴν ἐπιφάνειαν. Γράψεν.] Ἐπέξεσεν. Ἄχρις.] Ἕως τέλους.

601. Χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ.] Πρὸς τῇ χειρί.

607. Ἐν καυλῷ.] Τὸ ἄκρον τοῦ δόρατος, τὸ ἐμβαλλόμενον τῇ αἰχμῇ. ὅ ἐστι τῇ ἐπιδορατίδι.

612. Πεζὸς γὰρ τὰ πρῶτα λιπὼν νέας ἀμφιελίσσας.] Ὁ Μηριόνης δηλονότι πεζὸς παρεγένετο ἀπὸ τοῦ ναυστάθμου.

614. Κοίρανος.] Νῦν ὄνομα κύριον.

Καὶ τῷ μὲν φάος ἦλθεν, ἄμυνε δὲ νηλεὲς ἦμαρ·
Αὐτὸς δ' ὤλεσε θυμὸν ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο.
Τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος, ἐκ δ' ἄρ' ὀδόντας
Ὦσε δόρυ πρυμνόν, διὰ δὲ γλῶσσαν τάμε μέσσην·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἡνία χεῦεν ἔραζε.
Καὶ τάγε Μηριόνης ἔλαβεν χείρεσσι φίλῃσι,
Κύψας ἐκ πεδίοιο, καὶ Ἰδομενῆα προσηύδα,
Μάστιε νῦν εἷώς κε θοὰς ἐπὶ νῆας ἵκηαι·
Γινώσκεις δὲ καὶ αὐτὸς ὅτ' οὐκέτι κάρτος Ἀχαιῶν.
Ὣς ἔφατ'· Ἰδομενεὺς δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
Νῆας ἔπι γλαφυράς. δὴ γὰρ δέος ἔμπεσε θυμῷ.
Οὐδ' ἔλαθ' Αἴαντα μεγαλήτορα καὶ Μενέλαον
Ζεύς, ὅτε δὴ Τρώεσσι δίδου ἑτεραλκέα νίκην.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Ὢ πόποι, ἤδη μέν γε καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστι,
Γνοίη ὅτι Τρώεσσι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Τῶν μὲν γὰρ πάντων βέλε' ἅπτεται ὅστις ἀφείη,
Ἢ κακὸς, ἢ ἀγαθός· Ζεὺς δ' ἔμπης πάντ' ἰθύνει·
Ἡμῖν δ' αὔτως πᾶσιν ἐτώσια πίπτει ἔραζε.
Ἀλλ' ἄγετ', αὐτοί περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην,
Ἠμὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσσομεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Χάρμα φίλοις ἑτάροισι γενώμεθα νοστήσαντες·
Οἵ που δεῦρ' ὁρόωντες ἀκηχέδατ', οὐδ' ἔτι φασὶν
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
Εἴη δ' ὅστις ἑταῖρος ἀπαγγείλειε τάχιστα
Πηλείδῃ· ἐπεὶ οὔ μιν ὀΐομαι οὐδὲ πεπύσθαι
Λυγρῆς ἀγγελίης, ὅτι οἱ φίλος ὤλεθ' ἑταῖρος.
Ἀλλ' οὔπω δύναμαι ἰδέειν τοιοῦτον Ἀχαιῶν·
Ἠέρι γὰρ κατέχονται ὁμῶς αὐτοί τε καὶ ἵπποι.
Ζεῦ πάτερ, ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ἠέρος υἷας Ἀχαιῶν·

Et huic quidem salus venit, arcuitque sævum diem:
Ipse autem perdidit animam Hectoris vi homicidæ.
Hunc percussit sub malam & aurem, dentes autem
Excussit hasta extrema, linguamque perscidit mediam:
Cecidit autem è curribus, habenasque effudit in-terram:
Et illas Meriones accepit manibus suis,
Inclinato se, à solo, & Idomeneum allocutus est,
Urge nunc scuticâ *equos* usq; dum veloces ad naves perveneris:
Sentis enim & ipse quod non amplius victoria *est* Achivorum.
Sic dixit: Idomeneus autem scuticâ impellebat pulchros-jubis equos
Naves versus cavas. Jam enim timor inciderat animo.
Neque latuit Ajacem magnanimum & Menelaum
Jupiter, quum jam Trojanis dabat alternantem victoriam.
Hos autem inter sermonem orsus est magnus Telamonius Ajax,
Eheu, jam quidem etiam qui admodum stultus est,
Senserit quòd Trojanis pater Jupiter gloriam præbet.
Illorum enim omnium tela assequuntur quicunque emittat,
Seu imbellis, seu strenuus: Jupiter nihilominus omnia dirigit:
Nobis verò incassum omnibus irrita cadunt in terram.
Sed agite, per nos tamen excogitemus consilium optimum,
Quo pacto & mortuum extrahamus, & ipsi
Gaudio dilectis sociis simus reversi:
Qui huc utique respicientes tristantur, neque jam putant
Hectoris homicidæ robur & manus invictas
Sustenturos, sed in navibus nigris casuros esse.
Utinam verò esset socius qui nunciet citissimè
Pelidæ: non enim illum opinor ne audisse quidem
Tristem nuncium, quod sibi charus periit socius.
Atqui nondum possum conspicari talem inter Achivos:
Caligine enim occupati sunt simul ipsique & equi.
Jupiter pater, quin tu libera à caligine filios Achivorum:

---

621. Κύψας.] Ὡς πεζός.
637. Ἀκηχέδαται.] Λυποῦνται.

641. Πεπύσθαι.] Ἀκηκοέναι, ἐγνωκέναι.

646. Αἴθρην.]

Ποίησον δ' αἴθρην, δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι·
Ἐν δὲ φάει καὶ ὄλεσσον, ἐπεί νύ τοι εὔαδεν οὕτως.
Ὣς φάτο· τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δακρυχέοντα·
Αὐτίκα δ' ἠέρα μὲν σκέδασεν, καὶ ἀπῶσεν ὀμίχλην·
Ἠέλιος δ' ἐπέλαμψε, μάχη δ' ἐπὶ πᾶσα φαάνθη·
Καὶ τότ' ἄρ' Αἴας εἶπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Σκέπτεο νῦν Μενέλαε διοτρεφὲς αἴ κεν ἴδηαι
Ζωὸν ἔτ' Ἀντίλοχον, μεγαθύμου Νέστορος υἱόν·
Ὄτρυνον δ' Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι θᾶσσον ἰόντα
Εἰπεῖν ὅττι ῥά οἱ πολὺ φίλτατος ὤλεθ' ἑταῖρος.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
Βῆ δ' ἰέναι, ὥς τίς τε λέων ἀπὸ μεσσαύλοιο,
Ὅστ' ἐπεὶ ἄρ κε κάμῃσι κύνας τ' ἄνδρας τ' ἐρεθίζων,
Οἵτε μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι,
Πάννυχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ, κρειῶν ἐρατίζων
Ἰθύει, ἀλλ' ἔτι πρήσσει. θαμέες γὰρ ἄκοντες
Ἀντίοι ἀΐσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Καιόμεναί τε δεταί, τάς τε τρεῖ ἐσσύμενός περ·
Ἠῶθεν δ' ἀπονόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ·
Ὣς ἀπὸ Πατρόκλοιο βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ἤϊε πόλλ' ἀέκων· περὶ γὰρ δίε μή μιν Ἀχαιοὶ
Ἀργαλέου πρὸ φόβοιο ἕλωρ δηΐοισι λίποιεν.
Πολλὰ δὲ Μηριόνῃ τε καὶ Αἰάντεσσι κέλευεν,
Αἴαντ' Ἀργείων ἡγήτορε, Μηριόνη τε,
Νῦν τις ἐνηείης Πατροκλῆος δειλοῖο
Μνησάσθω. πᾶσιν γὰρ ἐπίστατο μείλιχος εἶναι
Ζωὸς ἐών· νῦν δ' αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη ξανθὸς Μενέλαος,

Facque serenitatem, daque oculis videre:
In luce verò vel perde, quandoquidem tibi placuit ita.
Sic dixit. Eum autem pater miseratus est lachrymantem:
Statim autem caliginem quidem dissipavit, & amovit nebulam:
Sol verò affulsit, aciesque tota illustrata est:
Et tunc Ajax allocutus est pugnâ strenuum Menelaum,
Circumspice nunc Menelae Jovis-alumne si quo modo videre possis
Vivum adhuc Antilochum, magnanimum Nestoris filium:
Hortare verò ut Achilli bellicoso ocyùs profectus
Nunciet quòd quidem ei multò charissimus periit socius.
Sic dixit. Neque non-obsecutus-est pugnâ strenuus Menelaus.
Perrexit autem ire, tanquam leo à caula,
Qui postquam fatigatus utique fuerit canesque virosque lacessens,
Qui ipsum non sinunt boum pinguedinem eripere,
Totam-noctem vigilantes: ille autem, carnium cupidus
Rectà-irruit, sed nihil proficit. Crebra enim jacula
Adversa volant audacibus à manibus,
Incensæque faces, quas quidem horrens-recedit incitatus licèt.
Manè autem seorsum discedit mœsto animo:
Sic à Patroclo pugnâ strenuus Menelaus
Abiit perquam invitus: admodùm enim timebat ne ipsum Achivi
Gravi præ metu capturam hostibus relinquerent.
Multis autem Merionique & Ajacibus mandabat,
Ajaces Argivorum ductores, Merionéque,
Nunc aliquis mansuetudinis Patrocli miseri
Recordetur. Omnibus enim norat mitis esse
Dum viveret: nunc verò mors & fatum occupat.
Sic fatus abiit flavus Menelaus,

646. Αἴθρην.] Αἴθρη, ὁ ἀνέφελος, καὶ εὔδιος ἀήρ.
647. Φάει.] Φωτί. τὸ αὐτὸ δὲ δηλοῖ τὸ σέλας. Εὔαδεν.] Ἤρεσε.
652. Σκέπτεο.] Σκέπτου, ὅρα.
659. Βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι.] Ἐξαρπάσαι τὴν λιπαρωτάτην τῶν βοῶν.
667. Πρὸ φόβοιο.] Ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ φόβου. ἢ περὶ τοῦ ἀναγκασθῆναι φεύγειν. Ἕλωρ.] Ἕλκυσμα.
670. Ἐνηείης.] Πραότητος, προσηνείας. Δειλοῖο.] Δειλοῦ, ἀθλίου.

674. Αἰετός.]

Πάντοσε παπταίνων, ὥστ' αἰετὸς, ὅν ῥά τέ φασιν
Ὀξύτατον δέρκεσθαι ὑπουρανίων πετεηνῶν,
Ὅν τε καὶ ὑψόθ' ἐόντα πόδας ταχὺς οὐκ ἔλαθε πτὼξ
Θάμνῳ ὑπ' ἀμφικόμῳ κατακείμενος· ἀλλά τ' ἐπ' αὐτῷ
Ἔσσυτο, καί τέ μιν ὦκα λαβὼν ἐξείλετο θυμόν.
Ὣς τότε σοὶ Μενέλαε διοτρεφὲς ὄσσε φαεινὼ
Πάντοσε δινείσθην πολέων κατὰ ἔθνος ἑταίρων,
Εἴ που Νέστορος υἱὸν ἔτι ζώοντα ἴδοιο.
Τὸν δὲ μάλ' αἶψ' ἐνόησε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης
Θαρσύνονθ' ἑτάρους, καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Ἀντίλοχ' εἰδ' ἄγε δεῦρο διοτρεφὲς, ὄφρα πύθηαι
Λυγρῆς ἀγγελίης, ἣ μὴ ὤφελλε γενέσθαι.
Ἤδη μὲν σε καὶ αὐτὸν ὀΐομαι εἰσορόωντα
Γινώσκειν ὅτι πῆμα θεὸς Δαναοῖσι κυλίνδει,
Νίκη δὲ Τρώων· πέφαται δ' ὤριστος Ἀχαιῶν
Πάτροκλος, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι τέτυκται.
Ἀλλὰ σύ γ' αἶψ' Ἀχιλῆϊ, θέων ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Εἰπεῖν, αἴκε τάχιστα νέκυν ἐπὶ νῆα σαώσῃ
Γυμνόν· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφατ'. Ἀντίλοχος δὲ κατέστυγε μῦθον ἀκούσας·
Δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε· τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς Μενελάου ἐφημοσύνης ἀμέλησε·
Βῆ δὲ θέειν, τὰ δὲ τεύχε' ἀμύμονι δῶκεν ἑταίρῳ
Λαοδόκῳ, ὅς οἱ σχεδὸν ἔστρεφε μώνυχας ἵππους·

Quaquaversum circumspectans, veluti aquila, quam aiunt
Acutissimè cernere inter aërias volucres,
Quam licèt in alto existentem pedibus velox non latet lepus
Arbusto sub latè-comanti jacens: sed in ipsum
Impetum-facit, eique celeriter rapto eximit animam.
Sic tunc tibi Menelae Jovis-alumne oculi lucidi
Quaquaversum versabantur multorum per agmen sociorum,
Sicubi Nestoris filium adhuc viventem videre-posses.
Illum verò citissimè animadvertit pugnæ ad sinistram totius
Confirmantem socios, & concitantem ad-pugnandum:
Propè verò astans allocutus est flavus Menelaus,
Antiloche eja age huc-ades Jovis-alumne, ut audias
Tristem nuncium, qui non debuit fuisse.
Jam quidem te quoque ipsum opinor inspicientem
Sentire quòd cladem deus Danais advolvit,
Victoria autem Trojanorum: occisus est autem fortissimus Achivorum
Patroclus, magnumque desiderium Danais contigit.
Sed tu citò Achilli, currens ad naves Achivorum,
Nuncia, si quo modo celerrimè cadaver ad navem integrè-auferre-potuerit
Nudum: arma enim habet pugnam-expeditè-ciens Hector.
Sic dixit. Antilochum a. horrifica-tristitia-invasit verbum ut-audivit:
Diu verò præ stupore loqui nequiit: ei autem oculi
Lacrymis impleti sunt, liquidáque ei hæsit vox.
Sed ne sic quidem Menelai mandatum neglexit:
Perrexit autem currere, armáque eximio dedit socio
Laodoco, qui eum propè flectebat solidos-ungulis equos:

---

674. Αἰετός.] Ὄρνις βασιλικὸς καὶ ὀξὺς ἐν τῷ ὁρᾶν, καὶ ἵπτασθαι. φησὶ γὰρ Ἀριστοτέλης ὡς ἵστησιν τοὺς νεοσσοὺς πρὸς τὸν ἥλιον ἀναγκάζων βλέπειν, καὶ ὁ δυνηθεὶς ὁρᾶν, τοῦ ἀετοῦ ἐστιν υἱός· ὁ δὲ μὴ, ἐκβέβληται, καὶ γέγονεν ἁλιαιετός.

675. Δέρκεσθαι.] Ὁρᾶν, βλέπειν. Ὑπουρανίων.] Μεγάλων.

676. Πτώξ.] Λαγωός. ἀπὸ τοῦ πτώσσειν.

677. Ἀμφικόμῳ.] Πανταχόθεν κομώσῃ.

680. Δινήθην.] Ἐδινοῦντο. ὅ ἐστι περιεστρέφοντο.

Θάμνῳ.] Συμφύτῳ τόπῳ.

693. Γυμνόν.] Ἄνευ τῶν ὅπλων.

694. Κατέστυγε.] Κατεστύγνασεν, ἐν στυγνότητι καὶ κατηφείᾳ ἐγένετο.

695. Ἀμφασίη.] Ἀφασία, ἔκπληξις, ἀφωνία.

696. Ἔσχετο.] Ἐπεσχέθη.

697. Ἐφημοσύνης.] Ἐντολῆς.

Τὸν μὲν, δακρυχέοντα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο,
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ κακὸν ἔπος ἀγγελέοντα.
Οὐδ' ἄρα σοὶ Μενέλαε διοτρεφὲς ἤθελε θυμὸς
Τειρομένοις ἑτάροισιν ἀμυνέμεν, ἔνθεν ἀπῆλθεν
Ἀντίλοχος, μεγάλη δὲ ποθὴ Πυλίοισιν ἐτύχθη.
Ἀλλ' ὅγε τοῖσιν μὲν Θρασυμήδεα δῖον ἀνῆκεν,
Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐπὶ Πατρόκλῳ ἥρωϊ βεβήκει.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' Αἰάντεσσι κιὼν, εἶθαρ δὲ προσηύδα,
Κεῖνον μὲν δὴ νηυσὶν ἐπιπροέηκα θοῇσιν
Ἐλθεῖν εἰς Ἀχιλῆα πόδας ταχύν· οὐδέ μιν οἴω
Νῦν ἰέναι, μάλα περ κεχολωμένον Ἕκτορι δίῳ.
Οὐ γάρ πως ἂν γυμνὸς ἐὼν Τρώεσσι μάχοιτο.
Ἡμεῖς δ' αὐτοί περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην,
Ἡμὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσσομεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Τρώων ἐξ ἐνοπῆς θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Πάντα κατ' αἶσαν ἔειπες, ἀγακλεὲς ὦ Μενέλαε·
Ἀλλὰ σὺ μὲν καὶ Μηριόνης ὑποδύντε μάλ' ὦκα,
Νεκρὸν ἀείραντες φέρετ' ἐκ πόνου· αὐτὰρ ὄπισθε
Νῶϊ μαχησόμεθα Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι δίῳ,
Ἶσον θυμὸν ἔχοντες ὁμώνυμοι, οἳ τὸ πάρος περ
Μίμνομεν ὀξὺν ἄρηα παρ' ἀλλήλοισι μένοντες.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα νεκρὸν ἀπὸ χθονὸς ἀγκάζοντο
Ὕψι μάλα μεγάλως· ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς ὄπισθε
Τρωϊκὸς, ὡς εἴδοντο νέκυν αἴροντας Ἀχαιούς·
Ἴθυσαν δὲ κύνεσσιν ἐοικότες, οἵτ' ἐπὶ κάπρῳ
Βλημένῳ ἀΐξωσι πρὸ κούρων θηρητήρων.
Ἕως μὲν γάρ τε θέουσι, διαρραῖσαι μεμαῶτες·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐν τοῖσιν ἑλίξεται ἀλκὶ πεποιθὼς,

Hunc quidem, lacrymas-fundentem pedes ferebant è prælio,
Pelidæ Achilli triſtem nuncium nunciaturum.
Neque tibi Menelae Jovis alumne voluit animus
Laborantibus ſociis auxiliari, unde diſceſſerat
Antilochus, magnúmque deſiderium Pyliis factum-erat:
Sed ille his *ut-auxiliaretur* Thraſymedem nobilem excitavit,
Ipſe verò rurſus ad Patroclum heroëm profectus eſt:
Conſtitit autem ut ad Ajaces venit, & ſtatim allocutus eſt,
Illum quidem jam ad naves miſi celeres
Ut-iret ad Achillem pedibus velocem: neque tamen illum puto
Nunc venturum, vehementer licèt iratum Hectori nobili.
Nullo enim modo inermis cum Trojanis pugnaverit.
Nos autem etiam per nos excogitemus conſilium optimum,
Quo pacto & mortuum extrahamus, & ipſi
Trojanorum è clamore mortem & fatum effugiamus.
Huic autem reſpondit deinde ingens Telamonius Ajax,
Omnia rectè dixiſti, admodum-inclyte ô Menelae:
Sed tu quidem & Meriones ſubeuntes valdè citò,
Mortuum ſublatum ferte è prælio: à tergo autem
Nos pugnabimus cum Trojaniſque & Hectore nobili,
Parem animum habentes cognomines, qui & antea
Suſtinuimus acrem Martem propè invicem manentes.
Sic dixit. Illi verò mortuum à terrâ ulnis ſuſtulerunt
Altè admodum ſtrenuè: occlamavit autem populus retrò
Trojanus, ut viderunt cadaver tollentes Achivos:
Rectà verò irruerunt canibus ſimiles, qui in aprum
Percuſſum impetum-faciunt ante juvenes venatores.
Aliquantiſper enim currunt, dilacerare cupidi:
Sed cùm jam in illos convertitur robore fretus,

---

702. Ἤθελεν.] Ἠδύνατο.
705. Ἀνῆκεν.] Ἤτοι ἀνέπεισεν, ἢ ἐνέδωκεν ἀφηγεῖσθαι τῆς μάχης.
714. Ἐνοπῆς.] Ἀθρόας μάχης.
716. Ἀγακλεές.] Λίαν ἔνδοξε.
720. Ἶσον.] Ὅμοιον.
722. Ἀγκάζοντο.] Εἰς τὰς ἀγκάλας ἐλάμβανον.
723. Λαὸς Τρωϊκός.] Οἱ πολλοὶ Τρῶες.
726. Πρὸ κούρων θηρητήρων.] Πρὸ νέων θηρατῶν.
728. Ἑλίξεται.] Ἐπιστρέφεται.

Ἄψ τ' ἀνεχώρησε, διά τ' ἔτρεσεν ἄλλυδις ἄλλος·
Ὣς Τρῶες, εἵως μὲν ὁμιλαδὸν αἰὲν ἕποντο,
Νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' Αἴαντε μεταστρεφθέντε κατ' αὐτοὺς
Σταίησαν, τῶν δὲ τρέπετο χρώς, οὐδέ τις ἔτλη
Πρόσσω ἀΐξας, περὶ νεκροῦ δηριάασθαι.
Ὣς οἵ γ' ἐμμεμαῶτε νέκυν φέρον ἐκ πολέμοιο
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· ἐπὶ δὲ πτόλεμος τέτατό σφιν
Ἄγριος, ἠΰτε πῦρ, τό τ' ἐπεσσύμενον, πόλιν ἀνδρῶν
Ὄρμενον ἐξαίφνης φλεγέθει, μινύθουσι δὲ οἶκοι
Ἐν σέλαϊ μεγάλῳ· τὸ δ' ἐπιβρέμει ἲς ἀνέμοιο·
Ὣς μὲν τοῖς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν αἰχμητάων
Ἀζηχὴς ὀρυμαγδὸς ἐπήϊεν ἐρχομένοισιν.
Οἱ δ' ὥσθ' ἡμίονοι κρατερὸν μένος ἀμφιβαλόντες,
Ἕλκωσ' ἐξ ὄρεος κατὰ παιπαλόεσσαν ἀταρπὸν,
Ἢ δοκὸν, ἠὲ δόρυ μέγα νήϊον· ἐν δέ τε θυμὸς
Τείρεθ' ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἱδρῷ σπευδόντεσσιν·
Ὣς οἵ γ' ἐμμεμαῶτε νέκυν φέρον· αὐτὰρ ὄπισθεν
Αἴαντ' ἰσχανέτην, ὥσπερ πρὼν ἰσχάνει ὕδωρ
Ὑλήεις πεδίοιο διαπρύσιον τετυχηκώς·
Ὅστε καὶ ἰφθίμων ποταμῶν ἀλεγεινὰ ῥέεθρα
Ἴσχει, ἄφαρ δέ τε πᾶσι ῥόον πεδίονδε τίθησι
Πλάζων, οὐδέ τι μιν σθένεϊ ῥηγνῦσι ῥέοντες·
Ὣς αἰεὶ Αἴαντε μάχην ἀνέεργον ὀπίσσω
Τρώων· οἱ δ' ἅμ' ἕποντο, δύω δ' ἐν τοῖσι μάλιστα,

Continuò retrò cedunt, diffugiuntque-trepidi aliò alius:
Sic Trojani, aliquantisper quidem catervatim assiduè sequebantur,
Ferientes ensibusque & hastis utrinque-acutis:
Cæterum ubi jam Ajaces conversi contra ipsos
Constitissent, eorum mutabatur color, neque quis sustinebat
Impetu in adversum facto, de mortuo pugnare.
Sic hi utique paratissimis-animis cadaver efferebant ex prælio
Naves versus cavas: pugna verò gliscebat ipsis
Atrox, velut ignis, qui ingruens, urbem hominum
Impetu-citato-latus ex-improviso incendit, pereúntque ædes
In flammâ magnâ: illam autem frementem-agit vis venti:
Sic quidem hos equorúmque & virorum bellicosorum
Horrisonus tumultus insequebatur abeuntes.
Illi verò tanquam muli validum robur induti,
Trahunt ex monte per asperam viam,
Vel trabem, vel lignum ingens navale: intus verò animus
Affligitur simul laboréque & sudore magnopere-contendentibus:
Sic illi paratissimis-animis cadaver ferebant: at à-tergo
Ajaces arcebant *Trojanos*, sicut locus-declivis rejicit aquam
Sylvosus campum per totum pertinens:
Qui rapidorum fluminum violentis cursibus
Obsistit, & continuò omnibus fluentum in campum dirigit
Repellens, haudquaquam enim eum vi perrumpunt fluentes:
Sic usque Ajaces aciem reprimebant retrò
Trojanorum: illi tamen simul sequebantur, duo autem inter eos maximè,

---

733. Ἐτρέπετο χρώς.] Ἠλλάσσετο ἡ ἰδέα τοῦ προσώπου.

734. Δηριάασθαι.] Μάχεσθαι, φιλονεικεῖν.

738. Ὄρμενον.] Ὁρμώμενον, διεγειρόμενον. Φλεγέθει.] Φλέγει. Μινύθουσιν.] Ἐλαττοῦνται, διαφθείρονται.

739. Ἐπιβρέμει.] Ἐπηχεῖ. ψοφεῖ.

742. Κρατερὸν μένος ἀμφιβαλόντες.] Περιβαλόντες καὶ ἀντερείσαντες ἀλλήλοις τὰς ἑαυτῶν δυνάμεις. ὅ ἐστι συνάψαντες καὶ ἰσώσαντες.

743. Παιπαλόεσσαν.] Δυσπρόσβατον, τραχεῖαν. Ἀταρπὸν.] Ἀντὶ τοῦ ἀτραπὸν ὁδόν.

744. Δόρυ.] Ξύλον.

747. Ἰσχανέτην.] Ἐπεῖχον τὴν ὁρμὴν, καὶ ἐπεκώλυον. Πρών.] Ὑλώδης τόπος, ἐξοχὴ ὄρους.

748. Ὑλήεις.] Ὑλώδης, ξυλώδης. Πεδίοιο διαπρύσιον τετυχηκώς.] Παρ' ὅλον τὸ πεδίον παρατεταμένως διήκων.

751. Πλάζων.] Πλανῶν. νῦν δὲ ἀνακόπτων, καὶ ἀνακρούων.

752. Ἀνέεργον.] Ἀνέστελλον.

Αἰνείας τ' Ἀγχισιάδης καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
Τῶν δ' ὥστε ψαρῶν νέφος ἔρχεται ἠὲ κολοιῶν
Οὖλον κεκλήγοντες, ὅτε προΐδωσιν ἰόντα
Κίρκον, ὅ, τε σμικρῇσι φόνον φέρει ὀρνίθεσσιν·
Ὣς ἄρ' ὑπ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι κοῦροι Ἀχαιῶν
Οὖλον κεκλήγοντες ἴσαν, λήθοντο δὲ χάρμης·
Πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ πέσον περί τ' ἀμφί τε τάφρον,
Φευγόντων Δαναῶν· πολέμου δ' οὐ γίνετ' ἐρωή.

Æneásque Anchisiades & illustris Hector.
Horum autem sicut sturnorum nubes aufugit vel graculorum
Contortè vociferantes, cùm vident ingruentem
Circum, qui parvis cædem infert avibus:
Sic utique acti vi Æneæque & Hectoris filii Achivorum
Contortè vociferantes abibant, obliviscebanturque pugnæ:
Multa verò arma pulchra ceciderunt inque circúmque fossam,
Fugientium Danaorum: pugnæ tamen non erat cessatio.

755. Ψαρῶν.] Συναγελαστικὸν δὲ ὁ κολοιὸς καὶ φιλάλληλον. ὡς ἡ παροιμία αἰεὶ κολοιὸς ποτὶ κολοιὸν ἱζάνει. φασὶ δὲ οὕτως φιλαλλήλους εἶναι, ὡς εἴ τις ἔλαιον ἀπόθηται, ἀφορῶντας εἰς τὴν σκιὰν καὶ κατιόντας δῆθεν πρὸς τοὺς ἑταίρους ἐλαιοῦσθαι καὶ ἁλίσκεσθαι. εἶδος ὀρνέων. Νέφος.] Νῦν τὸ πολὺ τῶν ὀρνέων πλῆθος.

756. Οὖλον κεκλήγοντες.] Ὀξὺ βοῶντες. ἢ πυκνόν.

757. Κίρκον.] Εἶδος ἀετοῦ, ὁ λεγόμενος ἱέραξ· ὁ γὰρ ἀετὸς τὰ μεγάλα φονεύει. Σμικρῇσι.] Σμικραῖς. ἡ λέξις Ἰώνων.

761. Ἐρωή.] Ὁρμή, δίωξις.

ΥΠΟ-

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ἸΛΙΑΔΟΣ Σ.

ΤΟΥ ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἀχιλλεὺς τὸν Πατρόκλου θάνατον ἐπιγνοὺς ὀδύρεται· ἀνελθοῦσα δὲ ἡ Θέτις ἐκ τῆς θαλάσσης, παρηγορεῖ αὐτὸν, καὶ παραινεῖ ἀπέχεσθαι τοῦ πολέμου, ἕως ἂν αὐτῷ ὅπλα κομίσῃ παρὰ τοῦ Ἡφαίστου. κελευσάσης δὲ τῆς Ἥρας, ἄοπλος προσελθὼν ἐπὶ τὴν τάφρον, ἐπιφαίνεται τοῖς πολεμίοις, καὶ αὐτὸν ἐκπλαγέντες φεύγουσι· καὶ κατὰ τὴν φυγὴν πολλοὶ διαφθείρονται. τὸ δὲ τοῦ Πατρόκλου σῶμα διασώσαντες οἱ Μυρμιδόνες λούουσιν· Ἥφαιστος δὲ Ἀχιλλεῖ πανοπλίαν κατασκευάζει.

Σίγμα, Θέτις Ἀχιλῆϊ παρ' Ἡφαίστου φέρεν ὅπλα.

Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο·
Ἀντίλοχος δ' Ἀχιλῆϊ πόδας ταχὺς ἄγγελος ἦλθε.
Τὸν δ' εὗρε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραιράων,
Τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν ἃ δὴ τετελεσμένα ἦεν.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν,
Ὤ μοι ἐγώ, τί τ' ἄρ' αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Νηυσὶν ἔπι κλονέονται, ἀτυζόμενοι πεδίοιο;
Μὴ δή μοι τελέσωσι θεοὶ κακὰ κήδεα θυμῷ,
Ὥς ποτέ μοι μήτηρ διεπέφραδε, καί μοι ἔειπε,
Μυρμιδόνων τὸν ἄριστον, ἔτι ζώοντος ἐμεῖο,
Χερσὶν ὑπὸ Τρώων λείψειν φάος ἠελίοιο.
Ἦ μάλα δὴ τέθνηκε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός,
Σχέτλιος· ἦ τ' ἐκέλευον ἀπωσάμενον δήϊον πῦρ,
Ἂψ ἐπὶ νῆας ἴμεν, μηδ' Ἕκτορι ἶφι μάχεσθαι.

Sic illi quidem pugnabant instar ignis ardentis:
Antilochus verò Achilli pedibus celer nuncius venit.
Illum autem invenit ante naves puppibus-excelsas,
Ea cogitantem animo quæ jam perfecta erant.
Ingemiscens enim dixerat ad suum magnum animum,
Hei mihi, quid est quòd rursus comantes Achivi,
Ad naves fugati-aguntur, turbati per campum?
Metuo ne jam mihi perfecerint dii tristes solicitudines animo,
Ut olim mihi mater narravit, & mihi dixit,
Myrmidonum fortissimum, adhuc vivente me,
Manibus domitum Trojanorum deserturum esse lucem Solis.
Certè omnino jam mortuus est Menœtii fortis filius,
Præferox: certè jussi cum-repulisset hostilem ignem,
Ad naves rediret, neque cum Hectore magno-animo pugnaret.

Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.] Οὕτως μὲν δὴ οὗτοι ἐμάχοντο δίκην θερμοῦ πυρός.

3. Νεῶν ὀρθοκραιράων.] Ὀρθὰς κεραίας ἐχόντων. ὀρθοπρύμνων. καλεῖται δὲ κεραία τὸ ἐπάνω τοῦ ἱστοῦ δεδεμένον πλάγιον ξύλον, οὗ ἐξάπτεται ἡ ὀθόνη.

5. Ὀχθήσας.] Στενάξας.

7. Ἀτυζόμενοι.] Φοβούμενοι.

9. Διεπέφραδε.] Διεσάφησεν. εἶπεν. Ἐζήτηται δὲ, πῶς οὐκ ἔστιν Αὐτομέδων μηνυτὴς τῆς τοῦ Πατρόκλου ἀναιρέσεως, ἀλλ' Ἀντίλοχος, καὶ διατί γυμνὸς τρέχει. ῥητέον οὖν, ὅτι Αὐτομέδοντα μὲν αἰσχρὸν ἦν μετὰ τῶν ἵππων ἔρχεσθαι πρὸς Ἀχιλλέα ἄπρακτον, τῶν ἄλλων ἀγωνιζομένων περὶ τοῦ σώματος. Ἀντίλοχος δὲ ταχύτατος ὢν τῶν ἄλλων προεκρίθη. καὶ γυμνὸς ἄπεισι, μετὰ τῶν ὅπλων τὰς συμφορὰς ἐκπομπεύειν παραιτούμενος· ἢ διὰ τὸ μὴ βαρούμενον τοῖς ὅπλοις χρονίσαι τῇ ὁδῷ.

10. Μυρμιδόνων τὸν ἄριστον.] Ἄκτωρ γίνεται μὲν ἦν Λοκρός. Γήμας δὲ Αἴγιναν τὴν Ἀσωποῦ τοῦ Θηβαίου ποταμοῦ θυγατέρα μετὰ τὴν Διὸς μίξιν, καὶ καταμείνας ἐν Οἰνώνῃ ἐγέννησε Μενοίτιον. ὃς ἀνελθὼν ἐπὶ τὴν πατρῴαν Ὀποῦντα, Πάτροκλον ἐγέννησεν. ὃν εἰκότως Μυρμιδόνα εἶπε, διὰ τὸ γεννηθῆναι τὸν πατέρα αὐτοῦ ἐν Αἰγίνῃ.

12. Ἦ μάλα δὴ τέθνηκεν.] Ἀκριβῶς δὴ τέθνηκεν. οὕτως γὰρ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἔχει· Ἦ μάλα δή τις ἔγημε πολυμνήστην βασίλειαν· ἵνα ᾖ ἀκριβῶς ἔγημε.

13. Σχέτλιος.] Ἀντὶ τοῦ, σχετλιασμοῦ ἄξιος. καὶ ἀγνώμων. ὡς πρὸς ἑαυτὸν δέ.

19. Πηλεί-

Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθεν ἀγαυοῦ Νέστορος υἱός,
Δάκρυα θερμὰ χέων, φάτο δ' ἀγγελίην ἀλεγεινήν,
Ὤ μοι Πηλέος υἱὲ δαΐφρονος, ἦ μάλα λυγρῆς
Πεύσεαι ἀγγελίης, ἣ μὴ ὤφελλε γενέσθαι.
Κεῖται Πάτροκλος· νέκυος δὲ δὴ ἀμφιμάχονται
Γυμνοῦ· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα·
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν,
Χεύατο κὰκ κεφαλῆς, χαρίεν δ' ᾔσχυνε πρόσωπον·
Νεκταρέῳ δὲ χιτῶνι μέλαιν' ἀμφίζανε τέφρη.
Αὐτὸς δ' ἐν κονίῃσι μέγας μεγαλωστὶ τανυσθεὶς
Κεῖτο, φίλῃσι δὲ χερσὶ κόμην ᾔσχυνε δαΐζων.
Δμωαὶ δ' ἃς Ἀχιλεὺς ληΐσσατο Πάτροκλός τε,
Θυμὸν ἀκηχέμεναι μεγάλ' ἴαχον, ἐκ δὲ θύραζε
Ἔδραμον ἀμφ' Ἀχιλῆα δαΐφρονα· χερσὶ δὲ πᾶσαι
Στήθεα πεπλήγοντο, λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστης.
Ἀντίλοχος δ' ἑτέρωθεν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων,
Χεῖρας ἔχων Ἀχιλῆος· ὁ δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ·
Δείδιε γὰρ μὴ λαιμὸν ἀποτμήξειε σιδήρῳ.
Σμερδαλέον δ' ᾤμωξεν· ἄκουσε δὲ πότνια μήτηρ,
Ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι,
Κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα· θεαὶ δέ μιν ἀμφαγέροντο
Πᾶσαι ὅσαι κατὰ βένθος ἁλὸς Νηρηΐδες ἦσαν·
Ἔνθ' ἄρ' ἔην Γλαύκη τε, Θάλειά τε, Κυμοδόκη τε,
Νησαίη, Σπειώ τε, Θόη θ', Ἁλίη τε βοῶπις,

Dum is hæc versabat in mente & in animo,
Interea ad eum prope accessit illustris Nestoris filius,
Lacrymas calidas fundens, dixitque nuncium gravem,
Hei mihi Pelei fili bellicosi, profectò perquam tristem
Audies nuncium, qui non debuit fuisse.
Jacet Patroclus: de cadavere autem jam pugnant
Nudo: arma enim habet pugnam-expedite-ciens Hector.
Sic dixit. Illum verò doloris nubes obtexit nigra:
Ambabus autem manibus sublatos cineres,
Fudit super caput, venustamque deturpabat faciem:
Divinæ autem tunicæ niger undique-adhæsit cinis.
Ipse verò in pulveribus ingens ingenti-spatio porrectus
Jacebat, suisque manibus comam deturpabat scindens.
Ancillæ autem quas Achilles in prædâ ceperat Patroclúsque,
Animo tristatæ altè ejulabant, & foras
Excurrebant circa Achillem bellicosum: manibus verò omnes
Pectora plangebant, solutáque sunt subtus membra cujusque,
Antilochus autem ex altera-parte lugebat, lacrymas fundens,
Manus tenens Achillis. Ille autem suspirabat generoso corde:
Timebat enim ne jugulum discinderet ferro.
Horrendùm verò ejulabat: audivit autem veneranda mater,
Sedens in imo mari apud patrem senem,
Tum protinus ululavit: Deæ autem circa ipsam congregabantur
Omnes quotquot in imo mari Nereides erant:
Illic quidem erat Glaucéque, Thaliáque, Cymodocéque,
Nesæa, Spióque, Thoáque, Haliáque bovinis-oculis-decora,

---

19. Πεύσεαι.] Ἀκούσεις, μαθήσεις.
20. Κεῖται.] Νῦν ἀντὶ τοῦ ἀνῄρηται, τέθνηκεν.
22. Ἄχεος νεφέλη.] Πλῆθος λύπης. ὅ ἐστι, πολλὴ λύπη.
23. Κόνιν αἰθαλόεσσαν.] Τὴν κόνιν, τὴν σποδόν. παρὰ τὸ ἐκκεκαῦσθαι.
25. Νεκταρέῳ.] Θείῳ, καθαρῷ. Ἀμφίζανε.] Περιεκάθητο.
26. Μεγαλωστί.] Πολὺν τόπον κρατῶν.
27. Ἤσχυνε.] Καθύβριζε. Δαΐζων.] Διακόπτων, σπαράσσων.
28. Ληΐσσατο.] Ἐκ λαφύρων ἐκτήσατο.
29. Ἀκηχέμεναι.] Λυπούμεναι.
31. Πεπλήγοντο.] Ἔπλησσον.
33. Κυδάλιμον.] Ἔνδοξον.
34. Ἀποτμήξειεν.] Ἀποτέμοι.
37. Κώκυσεν.] Ἀνέκλαυσεν. Ἀμφαγέροντο.] Περὶ αὐτὸν ἠθροίζοντο.

Κυμοθόη τε, καὶ Ἀκταίη, καὶ Λιμνώρεια,	Cymothoéque, & Actæa, & Limnoria,
Καὶ Μελίτη, καὶ Ἴαιρα, καὶ Ἀμφιθόη, καὶ Ἀγαυή,	Et Melita, & Iæra, & Amphithoë, & Agave,
Δωτώ τε, Πρωτώ τε, Φέρουσά τε, Δυναμένη τε,	Dotóque, Protóque, Pherusáque, Dynamenéque,
Δεξαμένη τε, καὶ Ἀμφινόμη, καὶ Καλλιάνειρα,	Dexamenéque, & Amphinome, & Callianira,
Δωρὶς, καὶ Πανόπη, καὶ ἀγακλειτὴ Γαλάτεια,	Doris, & Panope, & inclyta Galatea,
Νημερτής τε, καὶ Ἀψευδὴς, καὶ Καλλιάνασσα·	Nemertésque, & Apseudes, & Callianassa :
Ἔνθα δ' ἦν Κλυμένη, Ἰάνειρά τε, καὶ Ἰάνασσα,	Illic erat & Clymene, Ianiráque, & Ianassa,
Μαῖρα καὶ Ὠρείθυια, ἐϋπλόκαμός τ' Ἀμάθεια·	Mæra & Orithya, & comas-pulchra Amathia :
Ἄλλαι θ' αἳ κατὰ βένθος ἁλὸς Νηρηΐδες ἦσαν.	Aliæque quæ in imo mari Nereïdes erant.
Τῶν δὲ καὶ ἀργύφεον πλῆτο σπέος· αἳ δ' ἅμα πᾶσαι	Istis verò splendidus implebatur specus : hæ autem simul omnes,
Στήθεα πεπλήγοντο, Θέτις δ' ἐξῆρχε γόοιο,	Pectora plangebant. Thetis verò exorsa-est luctum,
Κλῦτε κασίγνηται Νηρηΐδες, ὄφρ' εὖ πᾶσαι	Audite sorores Nereïdes, ut benè omnes
Εἴδετ' ἀκούουσαι ὅσ' ἐμῷ ἔνι κήδεα θυμῷ.	Sciatis audientes quanti meo insunt dolores animo.
Ὤ μοι ἐγὼ δειλὴ, ὤ μοι δυσαριστοτόκεια,	Hei mihi miseræ, hei mihi infeliciter-fortissimum-enixæ,
Ἥ τ' ἐπεὶ ἂρ τέκον υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε,	Quæ postquam pepereram filium eximiumque fortémque,
Ἔξοχον ἡρώων, ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος,	Præstantissimum heroum, isque succreverat plantæ similis,
Τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα φυτὸν ὡς γουνῷ ἀλωῆς,	Hunc quidem ego educatum tanquam plantam in fœcundo-loco agri,
Νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω	Navibus misi nigris ad Ilium.
Τρωσὶ μαχησόμενον· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις	Contra Trojanos pugnaturum : hunc autem non recipiam rursus
Οἴκαδε νοστήσαντα δόμον Πηλήϊον εἴσω.	Domum reversum in ædes Peleïas.
Ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,	Sed & quamdiu mihi vivit & videt lumen solis,
Ἄχνυται, οὐδέ τί οἱ δύναμαι χραισμῆσαι ἰοῦσα.	Tristatur, neque quid ei possum auxiliari profecta.
Ἀλλ' εἶμ' ὄφρα ἴδω τε φίλον τέκος, ἠδ' ἐπακούσω	Sed proficiscar ut visamque dilectum filium, & audiam
Ὅ, ττι μιν ἵκετο πένθος ἀπὸ πτολέμοιο μένοντα.	Quinam ipsum invasit luctus seorsim à pugnâ manentem.
Ὣς ἄρα φωνήσασα λίπε σπέος· αἳ δὲ σὺν αὐτῇ	Sic locuta reliquit specum : illæ autem, cum ipsâ
Δακρυόεσσαι ἴσαν, περὶ δέ σφισι κῦμα θαλάσσης	Lacrymabundæ ibant, circum ipsas autem unda maris
Ῥήγνυτο. ταὶ δ' ὅτε δὴ Τροίην ἐρίβωλον ἵκοντο,	Scindebatur. Hæ autem ubi jam ad Trojam glebosam venerant,
Ἀκτὴν εἰσανέβαινον ἐπισχερὼ, ἔνθα θαμειαὶ	Littus conscenderunt ordine, ubi frequentes

48. Ἐϋπλόκαμος.] Εὔκοσμος. καλή.
50. Ἀργύφεον.] Μέγα, ἢ λαμπρόν. Πλῆτο.] Ἐπληροῦτο.
53. Εἴδετε.] Ἀντὶ τοῦ εἴδητε, ἢ γνῶσθε.
54. Δυσαριστοτόκεια.] Ἐπὶ κακῷ τὸν ἄριστον τετοκυῖα.
56. Ἀνέδραμεν.] Ηὐξήθη. Ἔρνει.] Φυτῷ.
57. Γουνῷ ἀλωῆς.] Ἐν τῷ γονιμωτάτῳ τόπῳ τῆς γῆς.
64. Ἀπὸ πτολέμοιο μένοντα.] Χωρὶς ὄντα τοῦ πολέμου.
66. Περὶ δέ σφισι κῦμα θαλάσσης ῥήγνυτο.] Περιερρήγνυτο δὲ αὐτοῖς τὰ τῆς θαλάσσης κύματα.
68. Ἀκτήν.] Παραθαλάσσιον τόπον. αἰγιαλόν. Ἐπισχερώ.] Ἐφεξῆς.

76. Ἀλή-

Μυρμιδόνων εἰρύατο νέες ταχὺ ἀμφ' Ἀχιλῆα.
Τῷ δὲ βαρυστενάχοντι παρίστατο πότνια μήτηρ,
Ὀξὺ δὲ κωκύσασα κάρη λάβε παιδὸς ἑοῖο·
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε. τὰ μὲν δή τοι τετέλεσται
Ἐκ Διός, ὡς ἄρα δὴ πρίν γ' εὔχεο χεῖρας ἀνασχὼν,
Πάντας ἐπὶ πρύμνῃσιν ἀλήμεναι υἷας Ἀχαιῶν,
Σεῦ ἐπιδευομένους, παθέειν τ' ἀεκήλια ἔργα.
Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Μῆτερ ἐμὴ, τὰ μὲν ἄρ μοι Ὀλύμπιος ἐξετέλεσσεν·
Ἀλλὰ τί μοι τῶν ἦδος, ἐπεὶ φίλος ὤλεθ' ἑταῖρος
Πάτροκλος; τὸν ἐγὼ περὶ πάντων τῖον ἑταίρων
Ἶσον ἐμῇ κεφαλῇ, τὸν ἀπώλεσα· τεύχεα δ' Ἕκτωρ
Δῃώσας ἀπέδυσε πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
Καλά· τὰ μὲν Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν, ἀγλαὰ δῶρα,
Ἤματι τῷ ὅτε σε βροτοῦ ἀνέρος ἔμβαλον εὐνῇ.
Ὡς ὄφελες σὺ μὲν αὖθι μετ' ἀθανάτῃς ἁλίῃσι
Ναίειν, Πηλεὺς δὲ θνητὴν ἀγαγέσθαι ἄκοιτιν.
Νῦν δ' ἵνα καὶ σοὶ πένθος ἐνὶ φρεσὶ μυρίον εἴη
Παιδὸς ἀποφθιμένοιο· τὸν οὐχ ὑποδέξεαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντ'. ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ θυμὸς ἄνωγε
Ζώειν, οὐδ' ἄνδρεσσι μετέμμεναι, αἴ κε μὴ Ἕκτωρ
Πρῶτος ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃ,
Πατρόκλοιο δ' ἕλωρα Μενοιτιάδεω ἀποτίσῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θέτις καταδακρυχέουσα,
Ὠκύμορος δή μοι τέκος ἔσεαι, οἷ' ἀγορεύεις.
Αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Ἕκτορα πότμος ἑτοῖμος.

Myrmidonum subductæ erant naves velocem circum Achillem.
Huic autem graviter-suspiranti astitit veneranda mater,
Acuto autem edito-ululatu caput prehendit filii sui:
Et lugens, verbis alatis allocuta est,
Fili, quid fles? quisnam tuas mentes invasit dolor?
Eloquere, ne cela. Illa quidem jam tibi perfecta sunt
A Jove, ut jam anteà precatus-es manibus sublatis,
Omnes ad puppes cogi filios Achivorum,
Tui indigentes, patique indignas res.
Illam autem graviter suspirans allocutus est pedibus velox Achilles,
Mater mea, hæc quidem mihi Olympius perfecit:
Sed quæ mihi ex his voluptas, cùm charus periit socius
Patroclus? Quem ego supra omnes honorabam socios
Æquè ac meum caput, hunc perdidi: arma verò Hector
Postquam trucidaverat exuit ingentia, mirabilia visu,
Pulchra: quæ quidem Peleo dii dederunt, splendida dona,
Die illo quando te mortalis viri collocarunt in cubili.
Utinam tu quidem ibidem inter immortales marinas
Habitasses, Peleusque mortalem duxisset uxorem.
Nunc verò *mortali nupsisti* ut & tibi luctus in animo immensus esset
De filio interfecto: quem non recipies rursus
Domum reversum. Neque enim me animus jubet
Vivere, neq; hominibus interesse, nisi Hector
Primus mea hasta percussus animam perdiderit,
Patroclumque ob-interfectum-pœnas Menœtiadem dederit.
Illum verò vicissim affata est Thetis lachrymas-fundens,
Citò-moriturus certè mihi fili es, cum ita dicis.
Ilicò enim tibi deinde post Hectorem fatum imminet.

76. Ἀλήμεναι.] Συναθροισθῆναι. Συγκλεισθῆναι.

77. Ἐπιδευομένους.] Προσδεομένους, χρῄζοντας. Ἀεκήλια.] Δεινά, ἢ τὰ μὴ ἡσυχίας ἄξια. ταραχώδη.

80. Ἦδος.] Ἡδονή. Ὠφέλεια. Ὄφελος.

82. Ἶσαν ἐμῇ κεφαλῇ.] Ἐπίσης ἐμαυτῷ.

86. Ἁλίῃσι.] Ταῖς θαλασσίαις Νηρηΐσιν.

92. Τυπείς.] Πεσών. πληγείς.

93. Πατρόκλοιο δ' ἕλωρα Μενοιτιάδεω ἀποτίσῃ.] Τιμωρείαν δὲ παράσχῃ ἀξίαν ὑπὲρ τῆς Πατρόκλου ἀναιρέσεως.

100. Δῆσεν.]

Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρῳ
Κτεινομένῳ ἐπαμῦναι. ὁ μὲν μάλα τηλόθι πάτρης
Ἔφθιτ'· ἐμεῖο δὲ δῆσεν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι.
Νῦν δ' ἐπεὶ οὐ νέομαί γε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Οὐδέ τι Πατρόκλῳ γενόμην φάος, οὐδ' ἑτάροισι
Τοῖς ἄλλοις, οἳ δὴ πολέες δάμεν Ἕκτορι δίῳ·
Ἀλλ' ἧμαι παρὰ νηυσὶν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης,
Τοῖος ἐὼν οἷος οὔτις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Ἐν πολέμῳ· ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνονές εἰσι καὶ ἄλλοι.
Ὡς ἔρις ἔκ τε θεῶν ἔκ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιτο,
Καὶ χόλος, ὅστ' ἐφέηκε πολύφρονά περ χαλεπῆναι·
Ὅστε πολὺ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο
Ἀνδρῶν ἐν στήθεσιν ἀέξεται, ἠΰτε καπνός·
Ὡς ἐμὲ νῦν ἐχόλωσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ,
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ.
Νῦν δ' εἶμ' ὄφρα φίλης κεφαλῆς ὀλετῆρα κιχείω
Ἕκτορα· κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι ὁππότε κεν δὴ
Ζεὺς ἐθέλῃ τελέσαι, ἠδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλῆος φύγε κῆρα,
Ὅσπερ φίλτατος ἔσκε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι·
Ἀλλά ἑ μοῖρα δάμασσε καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης·
Ὡς καὶ ἐγών, εἰ δή μοι ὁμοίη μοῖρα τέτυκται,
Κείσομ', ἐπεί κε θάνω· νῦν δὲ κλέος ἐσθλὸν ἀροίμην,
Καί τινα Τρωϊάδων καὶ Δαρδανίδων βαθυκόλπων,

Illam verò graviter ingemiſcens allocutus eſt pedibus velox Achilles,
Ilicò moriar, cùm in fatis non erat me ſocio
Dum-interficeretur auxiliari. Ille quidem valde procul à patriâ
Interiit: me verò deſideravit malum qui propulſarem.
Nunc autem quoniam non revertar utiq; charam in patriam terram,
Neque ullam Patroclo attuli ſalutem, neque ſociis
Cæteris, qui jam multi domiti ſunt ab Hectore nobili:
Sed ſedeo apud naves inutile pondus terræ,
Talis qualis nullus Achivorum ære-loricatorum
In pugnâ: concione autem meliores ſunt & alii.
Utinam contentio à Diis, & ab hominibus pereat,
Et ira, quæ impellit etiam admodùm-prudentem ſævire:
Quæque multò dulcior melle ſtillante
Hominum in pectoribus augeſcit, tanquam fumus:
Sicut me nunc iraſci-fecit rex virorum Agamemnon.
Sed hæc quidem antè-acta-eſſe ſinemus, dolentes licèt,
Animo in pectoribus noſtro domito neceſſitate.
Nunc verò ibo ut chari capitis perditorem inveniam
Hectorem: mortem autem ego tunc accipiam quandocunque jam
Jupiter voluerit perficere, atq; immortales dii cæteri.
Neque enim ne vis quidem Herculis effugit mortem,
Qui tamen chariſſimus erat Jovi Saturnio regi:
Sed eum fatum domuit & gravis ira Junonis:
Ita & ego, ſi jam mihi ſimile fatum eſt,
Jacebo, ubi mortuus fuero: nunc autem gloriam bonam aſſequar,
Et aliquam Troadum & Dardanidum profundos-ſinus-habentium,

---

100. Δῆσεν.] Ἐνεπόδισεν. Ἀρῆς ἀλκτῆρα.] Βλάβης καὶ κακώσεως ἀποτρεπτικόν. ὅ ἐστι κωλυτὴν καὶ βοηθόν. οἱ δὲ Ἄρεος ἀλκτῆρα ἀποτρεπτικὸν πολέμου. Παρμενίσκος μὲν οὖν βαρυτόνως, τὸ ἔδησεν ἀποδίδωσιν οὕτως· ὁ δὲ πόλεμος τὴν ἐμὴν ἀφελόμενος πανοπλίαν, ἔδησεν ἐμοῦ τὴν ἔξοδον, ὥστε ἀλκτῆρα μὴ γενέσθαι Πατρόκλου, ὅπερ ἐστὶ βοηθόν. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Ἀσκαλωνίτης, περισπῶν τὸ ἔδησε φησίν.

101. Οὐ νέομαι.] Οὐ παραγενήσομαι, οὐχ ὑποστρέψω.

104. Ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης.] Μάταιον βάρος τῆς γῆς.

108. Ἐφέηκε.] Παρώξυνε, παρώρμησε. Πολύφρονα.] Τὸν πάνυ σώφρονα, καὶ συνετόν.

109. Καταλειβομένοιο.] Καταχεομένου, στάζοντος.

111. Ἐχόλωσεν.] Εἰς ὀργὴν ἤγαγε.

112. Προτετύχθαι.] Προγεγονέναι συμβάντα.

114. Φίλης κεφαλῆς.] Προσφιλεστάτης κεφαλῆς.

Ἀμφοτέρῃσιν χερσὶ παρειάων ἁπαλάων
Δάκρυ' ὀμορξαμένην, ἁδινὸν στοναχῆσαι ἐφείην.
Γνοῖεν δ' ὡς δὴ δηρὸν ἐγὼ πολέμοιο πέπαυμαι.
Μηδέ μ' ἔρυκε μάχης, φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα,
Ναὶ δὴ τοῦτό γε τέκνον ἐτήτυμον, οὐ κακόν ἐστι,
Τειρομένοις ἑτάροισιν ἀμυνέμεν αἰπὺν ὄλεθρον·
Ἀλλά τοι ἔντεα καλὰ μετὰ Τρώεσσιν ἔχονται,
Χάλκεα, μαρμαίροντα· τὰ μὲν κορυθαίολος Ἕκτωρ
Αὐτὸς ἔχων ὤμοισιν ἀγάλλεται· οὐδέ ἕ φημι
Δηρὸν ἐπαγλαϊεῖσθαι, ἐπεὶ φόνος ἐγγύθεν αὐτῷ.
Ἀλλὰ σὺ μὲν μήπω καταδύσεο μῶλον Ἄρηος
Πρίν γ' ἐμὲ δεῦρ' ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδηαι.
Ἠῶθεν γὰρ νεῦμαι ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι,
Τεύχεα καλὰ φέρουσα παρ' Ἡφαίστοιο ἄνακτος.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τράπεθ' υἷος ἑοῖο·
Καὶ στρεφθεῖσ', ἁλίῃσι κασιγνήτῃσι μετηύδα,
Ὑμεῖς μὲν νῦν δῦτε θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
Ὀψόμεναί τε γέρονθ' ἅλιον καὶ δώματα πατρός,
Καί οἱ πάντ' ἀγορεύσατ'· ἐγὼ δ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον
Εἶμι παρ' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην, αἴ κ' ἐθέλῃσιν
Υἱεῖ ἐμῷ δόμεναι κλυτὰ τεύχεα παμφανόωντα.
Ὣς ἔφαθ'. αἳ δ' ὑπὸ κῦμα θαλάσσης αὐτίκ' ἔδυσαν·
Ἡ δ' αὖτ' Οὔλυμπόνδε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
Ἤϊεν, ὄφρα φίλῳ παιδὶ κλυτὰ τεύχε' ἐνείκοι.
Τὴν μὲν ἄρ' Οὔλυμπόνδε πόδες φέρον. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Θεσπεσίῳ ἀλαλητῷ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Φεύγοντες, νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο.
Οὐδέ κε Πάτροκλόν περ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ

Ambabus manibus genis à teneris
Lacrymas abstergentem, crebrò suspirare cogam.
Sentiant autem quòd jamdiu ego à pugnâ cessavi.
Neque me prohibe prælio, diligens licet: neq; enim mihi persuadebis.
Huic autem respondit deinde dea Thetis pedes-argentea,
Sanè jam hoc fili verum, non malum est,
Laborantibus sociis arcere gravem perniciem:
Sed tibi arma pulchra inter Trojanos detinentur,
Ærea, coruscantia: illa quidem pugnam-expeditè ciens Hector
Ipse ferens humeris exultat: neq; tamen ipsum puto
Diu exultaturum esse, cædes enim prope eum.
Sed tu quidem neutiquam ingredere pugnam Martis
Antequam me huc profectam oculis videris
Manè enim revertar simul ac sol ortus erit,
Arma pulchra ferens à Vulcano rege.
Sic fata, retrò se-vertit à filio suo:
Et conversa, inter marinas sorores dixit,
Vos quidem nunc subite maris latum sinum,
Visuræque senem marinum & ædes patris,
Et ei omnia dicite: ego verò ad excelsum Olympum
Vado ad Vulcanum arte-fabrili-clarum, si velit
Filio meo dare inclyta arma collucentia.
Sic dixit. Illæ autem undam maris statim subierunt:
Ipsa verò ad Olympum dea Thetis pedes-argentea
Abiit, ut dilecto filio inclyta arma afferret.
Illam quidem ad Olympum pedes ferebant. At Achivi
Immenso fremitu acti vi Hectoris homicidæ
Fugientes, ad navésque & Hellespontum venerant.
Nec tamen Patroclum bene-ocreati Achivi

124. Ὀμορξαμένην.] Ἀποψησαμένην. Ἁδινόν.] Ἐλεεινόν, οἰκτρόν. Στεναχῆσαι.] Στενάξαι. Ἐφείην.] Ἀναγκάσαιμι.
132. Ἀγάλλεται.] Χαίρει.
133. Ἐπαγλαϊεῖσθαι.] Ἀγαλλιᾶσθαι, γαυριᾶν.
134. Μῶλον] Τὸν μολισμὸν τῆς μάχης.
136. Ἠῶθεν.] Ἕωθεν, ὄρθρου, πρὸ τοῦ τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι.

Ἐκ βελέων ἐρύσαντο νέκυν, θεράποντ' Ἀχιλῆος.
Αὖτις γὰρ δὴ τόν γε κίχον λαός τε καὶ ἵπποι,
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς, φλογὶ εἴκελος ἀλκήν·
Τρὶς μέν μιν μετόπισθε ποδῶν λάβε φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἑλκέμεναι μεμαώς, μέγα δὲ Τρώεσσιν ὁμόκλα·
Τρὶς δὲ δύ' Αἴαντες θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκὴν,
Νεκροῦ ἀπεστυφέλιξαν· ὁ δ' ἔμπεδον ἀλκὶ πεποιθὼς,
Ἄλλοτ' ἐπαΐξασκε κατὰ μόθον, ἄλλοτε δ' αὖτε
Στάσκε μέγα ἰάχων· ὀπίσω δ' οὐ χάζετο πάμπαν.
Ὡς δ' ἀπὸ σώματος οὔτι λέοντ' αἴθωνα δύνανται
Ποιμένες ἄγραυλοι μέγα πεινάοντα δίεσθαι·
Ὥς ῥα τὸν οὐκ ἐδύναντο δύω Αἴαντε κορυστὰ
Ἕκτορα Πριαμίδην ἀπὸ νεκροῦ δειδίξασθαι.
Καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
Εἰ μὴ Πηλεΐωνι ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
Ἄγγελος ἦλθε θέουσ' ἀπ' Ὀλύμπου θωρήσσεσθαι,
Κρύβδα Διὸς, ἄλλων τε θεῶν· πρὸ γὰρ ἧκέ μιν Ἥρη·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὄρσεο Πηλεΐδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν·
Πατρόκλῳ ἐπάμυνον, οὗ εἵνεκα φύλοπις αἰνὴ
Ἕστηκε πρὸ νεῶν. οἱ δ' ἀλλήλους ὀλέκουσιν,
Οἱ μὲν, ἀμυνόμενοι νέκυος πέρι τεθνειῶτος,
Οἱ δὲ ἐρύσασθαι ποτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
Τρῶες ἐπιθύουσι· μάλιστα δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἑλκέμεναι μέμονεν· κεφαλὴν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει
Πῆξαι ἀνὰ σκολόπεσσι, ταμόνθ' ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς.
Ἀλλ' ἄνα, μηδ' ἔτι κεῖσο· σέβας δέ σε θυμὸν ἱκέσθω
Πάτροκλον Τρῳῇσι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι·

Extra tela extraxerant mortuum, famulum Achillis.
Rursus enim jam illum assecuti fuerant pediteśque & currus,
Hectorque Priami filius, flammæ similis vi:
Ter quidem illum retrò pedibus prehendit illustris Hector,
Abstrahere cupiens, magnâque voce Trojanis increpitans-clamabat:
Ter autem duo Ajaces impetuosam induti fortitudinem,
A mortuo aspere-exceptum-vi-repulerunt: ille v. constant. robore fretus,
Interdum impetum-faciebat per tumultum, interdum verò
Consistebat altâ-voce clamitans: retrò autem non cedebat omnino.
Ut verò à corpore haudquaquam leonem fervidum possunt
Pastores in-agro-pernoctantes valdè esurientem summovere:
Sic utique illum non poterant duo Ajaces armis acres
Hectorem Priamidem à mortuo absterrere.
Et jam prorsus abstraxissetque, & immensam retulisset gloriam,
Nisi Pelidæ pedibus-ventosa velox Iris
Nuncia venisset currens ab Olympo ut-prodiret-in-pugnam,
Clam Jove, aliisque diis: miserat enim eam Juno:
Propè autem stans verbis alatis allocuta est,
Surge Pelide, omnium terribilissime virorum:
Patroclo auxiliare, cujus gratiâ certamen grave
Stat ante naves. Illi verò se-invicem perdunt,
Hi quidem, pugnantes cadavere pro mortuo,
Hi autem ut trahant ad Ilium ventosam
Trojani rectà irruunt: maximè verò illustris Hector,
Abstrahere cupit: caput autem ipsum animus jubet
Infigere palo, abscissum tenerâ à cervice.
Sed surge nec amplius jaceto: pudor autem tuum animum tangat
Patroclum Trojanis canibus ludibrium fieri:

156. Ὁμόκλα.] Ἠπείλει. παρεκελεύετο.
158. Ἀπεστυφέλιξαν.] Ἀπεκίνησαν, διέσεισαν.
161. Ἀπὸ σώματος.] Ἀπό τινος ζώου. νεκροῦ γάρ φασι μὴ ἅπτεσθαι λέοντα. Αἴθωνα.] Διάπυρον, θερμόν.
162. Δίεσθαι.] Διῶξαι.
168. Κρύβδα.] Λαθραίως.

170. Ὄρσεο.] Διεγείρου.
174. Ἐρύσασθαι.] Ἑλκύσαι.
175. Ἐπιθύουσιν.] Ἐπ' εὐθείας ὁρμῶσι.
177. Πῆξαι ἀνὰ σκολόπεσσι.] Ἀνασκολοπίσαι.
178. Ἄνα.] Ἀνάστηθι. Μηδ' ἔτι κεῖσο.] Μὴ δὲ ἀργὸς διατέλει. Σέβας.] Αἰδοῦς καὶ σεβασμοῦ ἄξιον.

Σοὶ λώβη, αἴκέν τι νέκυς ᾐσχυμμένος ἔλθῃ.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Ἶρι θεά, τίς γάρ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγελον ἧκε;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Ἥρη με προέηκε Διὸς κυδρὴ παράκοιτις·
Οὐδ' οἶδε Κρονίδης ὑψίζυγος, οὐδέ τις ἄλλος
Ἀθανάτων οἳ Ὄλυμπον ἀγάννιφον ἀμφινέμονται.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Πῶς τ' ἄρ' ἴω μετὰ μῶλον; ἔχουσι δὲ τεύχε' ἐκεῖνοι·
Μήτηρ δ' οὔ με φίλη πρίν γ' εἴα θωρήσσεσθαι
Πρίν γ' αὐτὴν ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι.
Στεῦτο γὰρ Ἡφαίστοιο πάρ' οἰσέμεν ἔντεα καλά.
Ἄλλου δ' οὔ τευ οἶδα τεῦ ἂν κλυτὰ τεύχεα δύω,
Εἰ μὴ Αἴαντός γε σάκος Τελαμωνιάδαο.
Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὅγ' (ἔλπομ') ἐνὶ πρώτοισιν ὁμιλεῖ,
Ἔγχεϊ δηϊόων περὶ Πατρόκλοιο θανόντος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὅτι κλυτὰ τεύχε' ἔχονται·
Ἀλλ' αὔτως ἐπὶ τάφρον ἰών, Τρώεσσι φάνηθι,
Αἴκέ σ' ὑποδείσαντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Τειρόμενοι. ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς ὦρτο Διῒ φίλος· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
Ὤμοις ἰφθίμοισι βάλ' αἰγίδα θυσανόεσσαν·
Ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλῇ νέφος ἔστεφε δῖα θεάων
Χρύσεον, ἐκ δ' αὐτοῦ δαῖε φλόγα παμφανόωσαν.

Tibi contumelia, si quid cadaver indignè-acceptum venerit.
Huic autem respondit deinde pedibus-celer nobilis Achilles,
Iri dea, quisnam te deorum mihi nunciam misit?
Illum verò vicissim allocuta est pedibus-ventosa velox Iris,
Juno me misit Jovis gloriosa conjux:
Neque scit Saturnius in-alto-sedens, neque quis alius
Immortalium qui Olympum valdè-nivosum habitant.
Hanc autem respondens allocutus est pedibus celer Achilles,
Et quomodo ire possim ad pugnam? Habent enim arma isti:
Mater autem me chara prius vetuit armari
Quàm ipsam reversam oculis viderem.
Pollicita enim est à Vulcano allaturam *se* arma pulchra.
Alterius autem non ullius scio cujus inclyta arma induere possim,
Nisi Ajacis utique scutum Telamonii.
Sed & ipse hic (credo) inter primos versatur,
Hastâ cædem-edens Patrocli gratiâ mortui.
Illum verò vicissim allocuta-est pedibus-ventosa velox Iris,
Benè quidem & nos scimus quod inclyta arma detinentur:
Sed sic ad fossam profectus, Trojanis da-te-in-conspectum,
Si forte te veriti abstinuerint pugnâ
Trojani, respiraverintque Mavortii filii Achivorum
Afflicti *jam*. Exigua autem respiratio in prælio.
Illa quidem sic locuta abiit pedibus velox Iris:
At Achilles surrexit Jovi charus: Minerva verò
Humeris validis circumposuit ægida fimbriatam:
Caput autem ei nube cinctum-ornavit augustissima dearum
Aureâ, éque ipsa accendit flammam collucentem.

---

180. Λώβη.] Αἰσχύνη. Ἠσχυμμένος.] Καθυβρισμένος.

184. Κυδρή.] Ἔνδοξος, σεμνή.

191. Ἡφαίστοιο πάρα.] Παρὰ Ἡφαίστου. καὶ ἔστιν ὁ τρόπος ἀναστροφή.

192. Ἄλλου δ' οὔ θην οἶδα τεῦ ἂν κλυτὰ τεύχεα δύω.] Ἀλλ' οὐδενὸς οἶδα ἁρμόζουσάν μοι πανοπλίαν. διαπιστεῖ δέ φησι, τὴν Πατρόκλου πανοπλίαν οὐκ ἀναλαμβάνει ὁ Ἀχιλλεύς, ἐπειδὴ καὶ Πατρόκλῳ τὰ αὐτοῦ ἥρμοσε; καί φασί τινες ὅτι καταγέλαστον ἦν ταπεινὸν φανῆναι τοῖς τεθαῤῥηκόσιν. οἱ δὲ ὅτι τοῦ Πατρόκλου Αὐτομέδων εἶχεν, ἵνα διαπιστῶς Ἀχιλλέως ἡνίοχος νομίζηται.

198. Αὔτως.] Οὕτως ὡς ἔχεις.

205. Ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλὴν νέφος ἔστεφε.] Τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ νέφει ἐκάλυψεν.

Ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν ἐξ ἄστεος αἰθέρ' ἵκηται
Τηλόθεν ἐκ νήσου τὴν δήϊοι ἀμφιμάχονται,
Οἵτε πανημέριοι στυγερῷ κρίνονται ἄρηϊ
Ἄστεος ἐκ σφετέρου, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
Πυρσοί τε φλεγέθουσιν ἐπήτριμοι, ὑψόσε δ' αὐγὴ
Γίγνεται ἀΐσσουσα, περικτιόνεσσιν ἰδέσθαι,
Αἴκέν πως σὺν νηυσὶν ἄρεος ἀλκτῆρες ἵκωνται·
Ὡς ἀπ' Ἀχιλλῆος κεφαλῆς σέλας αἰθέρ' ἵκανε.
Στῆ δ' ἐπὶ τάφρον ἰὼν ἀπὸ τείχεος· οὐδ' ἐς Ἀχαιοὺς
Μίσγετο· μητρὸς γὰρ πυκινὴν ὠπίζετ' ἐφετμήν.
Ἔνθα στὰς ἤϋσ'· ἀπάτερθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Φθέγξατ'· ἀτὰρ Τρώεσσιν ἐν ἄσπετον ὦρσε κυδοιμόν.
Ὡς δ' ὅτ' ἀριζήλη φωνὴ, ὅτε τ' ἴαχε σάλπιγξ
Ἄστυ περιπλομένων δηΐων ὕπο θυμοραϊστέων.
Ὡς τότ' ἀριζήλη φωνὴ γένετ' Αἰακίδαο.
Οἱ δ' ὡς οὖν ἄϊον ὄπα χάλκεον Αἰακίδαο,
Πᾶσιν ὀρίνθη θυμός· ἀτὰρ καλλίτριχες ἵπποι
Ἂψ ὄχεα τρόπεον· ὄσσοντο γὰρ ἄλγεα θυμῷ.
Ἡνίοχοι δ' ἔκπληγεν, ἐπεὶ ἴδον ἀκάματον πῦρ
Δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς μεγαθύμου Πηλείωνος
Δαιόμενον· τὸ δ' ἔδαιε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τρὶς μὲν ὑπὲρ τάφρου μεγάλ' ἴαχε δῖος Ἀχιλλεύς·
Τρὶς δ' ἐκυκήθησαν Τρῶες κλειτοί τ' ἐπίκουροι.
Ἔνθα δὲ καὶ τότ' ὄλοντο δυώδεκα φῶτες ἄριστοι
Ἀμφὶ σφοῖς ὀχέεσσι καὶ ἔγχεσιν· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ

Ut verò cùm fumus ascendens ex urbe ad ætherem assurgit
Longè ex insulâ quam hostes oppugnant,
Qui totâ die horrendo decernunt Marte
Urbe *procurrentes* ex sua, ut verò sol occiderit
Continuò & faces-in-speculis ardent densæ, inque altum splendor
Emicat, finitimi ut-videant,
Si fortè cum navibus Martis propulsatores venire-velint:
Sic ab Achillis capite splendor ad æthera pertingebat.
Stetit autem ad fossam profectus extra murum: nec tamen Achivis
Miscebatur: matris enim prudens reverebatur præceptum.
Ibi stans clamavit: seorsim & Pallas Minerva
Vociferata est: & inter Trojanos immensum excitavit tumultum.
Ut verò cum admodum-luculenta vox fit, quando clangit tuba
Urbem cingentes hostes propter exitiales.
Sic tunc admodùm-luculenta vox erat Æacidæ.
Illi verò ut audiverunt vocem æream Æacidæ,
Omnibus commotus est animus: pulchri autem jubis equi
Retrò currus vertebant: præsagiebant enim clades animo.
Aurigæ autem perculsi sunt, ubi viderunt indefessum ignem
Horrendum super caput magnanimi Pelidæ
Ardentem: illum autem accendebat dea oculis-cæsia Minerva.
Ter quidem super fossam magnâ-voce clamavit nobilis Achilles:
Ter verò turbati sunt Trojani inclytiq; socii.
Ibidem autem etiam tunc perierunt duodecim viri fortissimi
Impediti & confixi suis curribus & hastis. At Achivi

---

207. Ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν ἐξ ἄστεος.] Ἔθος τοῖς ἀρχαίοις, τοὺς πολεμουμένους τῇ μὲν ἡμέρᾳ καπνὸν ἀπὸ τῶν τειχῶν διεγείρειν, τῇ δὲ νυκτὶ φλόγα, τὴν ἀπὸ τῶν περιοίκων βοήθειαν καὶ συμμαχίαν ἐπικαλουμένους. οὐδέπω γὰρ ἦν εὑρεθεῖσα σάλπιγξ.

211. Ἐπήτριμοι.] Ἐπάλληλοι, πυκνοί.

212. Περικτιόνεσσι.] Τοῖς περιοίκοις.

213. Ἄρεος ἀλκτῆρες.] Ἀποτρεπτικοὶ τοῦ πολέμου.

214. Σέλας.] Λαμπρότης.

216. Ὠπίζετο.] Ἐφοβεῖτο. φροντίδα ἐποιεῖτο.

219. Ἀριζήλη.] Μεγάλως ἔκδηλος. Ὡς δ' ὅτ' ἀριζήλη φωνὴ, ὅτε τ' ἴαχε σάλπιγξ.] Ἀπὸ τῶν ἰδίων χρόνων ὁ Ποιητὴς ὠνόμασε τὴν σάλπιγγα, ἐπεὶ οὐδέπω εὕρητο παρὰ τοῖς παλαιοῖς. κόχλῳ γὰρ θαλασσίῳ ἐσάλπιζον.

220. Περιπλομένων.] Περιερχομένων. Θυμοραϊστέων.] Τῆς ψυχῆς φθαρτικῶν.

222. Ἄϊον.] Ἤκουον. Ὄπα χάλκεον.] Στερεὰν φωνήν.

224. Ἂψ ὄχεα τρόπεον.] Εἰς τοὐπίσω περιέστρεφον τὰ ἅρματα. Ὄσσοντο.] Προεώρων, κατὰ διάνοιαν προέβλεπον.

225. Ἔκπληγεν.] Ἐξεπλάγησαν.

229. Ἐκυκήθησαν.] Ἐταράχθησαν.

231. Ἀμφὶ σφοῖς.] Περὶ τοῖς ἰδίοις.

234. Mu-

Ἀσπασίως Πάτροκλον ὑπ' ἐκ βελέων ἐρύσαντες,
Κάτθεσ' ἐν λεχέεσσι. φίλοι δ' ἀμφέσταν ἑταῖροι
Μυρόμενοι· μετὰ δέ σφι ποδώκης εἵπετ' Ἀχιλλεὺς,
Δάκρυα θερμὰ χέων, ἐπεὶ εἴσιδε πιστὸν ἑταῖρον
Κείμενον ἐν φερέτρῳ, δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Τόν ῥ' ἤτοι μὲν ἔπεμπε σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
Ἐς πόλεμον, οὐδ' αὖτις ἐδέξατο νοστήσαντα.
Ἠέλιον δ' ἀκάμαντα βοῶπις πότνια Ἥρη
Πέμψεν ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοὰς ἀέκοντα νέεσθαι.
Ἠέλιος μὲν ἔδυ, παύσαντο δὲ δῖοι Ἀχαιοὶ
Φυλόπιδος κρατερῆς καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης
Χωρήσαντες, ἔλυσαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους.
Ἐς δ' ἀγορὴν ἀγέροντο πάρος δόρποιο μέδεσθαι·
Ὀρθῶν δ' ἑσταότων ἀγορὴ γένετ', οὐδέ τις ἔτλη
Ἕζεσθαι. πάντας γὰρ ἔχε τρόμος, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
Ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
Τοῖσι δὲ Πουλυδάμας πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν
Πανθοΐδης. ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσω καὶ ὀπίσω·
Ἕκτορι δ' ἦεν ἑταῖρος, ἰῇ δ' ἐν νυκτὶ γένοντο·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἂρ μύθοισιν, ὁ δ' ἔγχεϊ πολλὸν ἐνίκα.
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ἀμφὶ μάλα φράζεσθε φίλοι· κέλομαι γὰρ ἔγωγε
Ἄστυδε νῦν ἰέναι, μὴ μίμνειν ἠῶ δῖαν
Ἐν πεδίῳ παρὰ νηυσίν· ἑκὰς δ' ἀπὸ τείχεός εἰμεν.
Ὄφρα μὲν οὗτος ἀνὴρ Ἀγαμέμνονι μήνιε δίῳ,
Τόφρα δὲ ῥηΐτεροι πολεμίζειν ἦσαν Ἀχαιοί.

Læti Patroclum extra tela extractum,
Deposuerunt in lectis. Chari autem circumstabant socii
Lugentes: atque eos pedibus-velox comitabatur Achilles,
Lacrymas calidas fundens, postquam aspexit fidum socium
Jacentem in feretro, laceratum acuto ære.
Quem quidem miserat cum equis & curribus
In prælium, neque rursus recepit reversum.
Solem autem indefessum oculis-bovinis-decora veneranda Juno
Misit ad Oceani fluenta invitum redire.
Sol quidem occidit, finemque fecerunt nobiles Achivi
Certaminis asperi & omnibus-æquè-gravis pugnæ.
Trojani verò ex altera-parte ex aspero prælio
Ut excesserant, solverunt à curribus veloces equos.
Ad concionem autem congregabantur antequam cœnam curarent:
Erectis autem stantibus concio habita est, neque quis sustinuit
Sedere. Omnes enim tenebat tremor, eò quòd Achilles
In-conspectum-se-dederat, diu enim pugnâ abstinuerat tristi.
Illis autem Polydamas prudens cœpit concionari
Panthœdes. Hic enim solus videbat futura & præterita:
Hectori autem erat sodalis, eademq; nocte nati erant:
Sed hic quidem verbis, ille verò hastâ multùm superabat.
Hic inter eos sapiens concionatus est & dixit,
In-utramque-partem diligenter deliberate amici: hortor enim ego
In-urbem nunc ire, neque expectare auroram pulchram
In campo prope naves: procul enim à muro sumus.
Quamdiu quidem hic vir Agamemnoni irascebatur nobili,
Tamdiu in-pugnâ erant minùs-graves Achivi.

---

234. Μυρόμενοι.] Ὀδυρόμενοι, κλαίοντες.
236. Φέρτρῳ.] Νεκροφόρῳ κλινιδίῳ. ἢ φορείῳ.
239. Ἀκάμαντα.] Μηδέποτε κοπιῶντα.
245. Ἐς δ' ἀγορὴν ἀγέροντο.] Εἰς τὴν ἐκκλησίαν συνηθροίζοντο. πρὸς τί φησιν ἐκκλησίαν ἀθροίζει; τινὲς μὲν οὖν τὸν Ποιητὴν φασὶ μετάγειν τὴν μάχην εἰς λόγους ἀεὶ θηρώμενον τὸ ποικίλον. οἱ δὲ διὰ δέος τοὺς Τρῶας αὐτομάτως συνδραμεῖν καὶ ἀναγκασθῆναι δημηγορεῖν τοὺς ἡγεμόνας. Μέδεσθαι.] Ἐπιμελεῖσθαι.
250. Πρόσω καὶ ὀπίσω.] Εἰς τὸ παρῳχηκὸς καὶ τὸ μέλλον.
254. Ἀμφὶ μάλα φράζεσθε.] Ἐπιμελῶς βουλεύεσθε.
258. Ῥηΐτεροι.] Εὐκολώτεροι ἐν τῷ πολέμῳ. ἀκαταγώνιστοι. Πολεμιζέμεν.] Ἀντὶ τοῦ πολεμίζεσθαι, μάχεσθαι. Περίφρασις ὁ τρόπος.

259. Θοῆς

Χαίρεσκον γὰρ ἔγωγε θοῇς ἐπὶ νηυσὶν ἰαύων,
Ἐλπόμενος νῆάς γ' αἱρησέμεν ἀμφιελίσσας·
Νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα ποδώκεα Πηλεΐωνα·
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὐκ ἐθελήσει
Μίμνειν ἐν πεδίῳ, ὅθι περ Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ
Ἐν μέσῳ ἀμφότεροι μένος Ἄρηος δατέονται,
Ἀλλὰ περὶ πτόλιός τε μαχήσεται ἠδὲ γυναικῶν.
Ἀλλ' ἴομεν προτὶ ἄστυ, πίθεσθέ μοι· ὧδε γὰρ ἔσται.
Νῦν μὲν νὺξ ἀπέπαυσε ποδώκεα Πηλεΐωνα
Ἀμβροσίη· εἰ δ' ἄμμε κιχήσεται ἐνθάδ' ἐόντας
Αὔριον ὁρμηθεὶς σὺν τεύχεσιν, εὖ νύ τις αὐτὸν
Γνώσεται· ἀσπασίως γὰρ ἀφίξεται Ἴλιον ἱρὴν,
Ὅς κε φύγῃ· πολλοὺς δὲ κύνες καὶ γῦπες ἔδονται
Τρώων. αἲ γὰρ δή μοι ἀπ' οὔατος ὧδε γένοιτο·
Εἰ δ' ἂν ἐμοῖς ἐπέεσσι πιθώμεθα κηδόμενοί περ,
Νύκτα μὲν εἰν ἀγορῇ σθένος ἕξομεν, ἄστυ δὲ πύργοι
Ὑψηλαί τε πύλαι, σανίδες τ' ἐπὶ τῇς ἀραρυῖαι
Μακραὶ, ἐΰξεστοι, ἐζευγμέναι εἰρύσσονται.
Πρωῒ δ' ὑπηοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
Στησόμεθ' ἂν πύργους· τῷ δ' ἄλγιον αἴ κ' ἐθέλῃσιν
Ἐλθὼν ἐκ νηῶν περὶ τείχεος ἄμμι μάχεσθαι.
Ἂψ πάλιν εἶσ' ἐπὶ νῆας, ἐπεί κ' ἐριαύχενας ἵππους
Παντοίου δρόμου ἄσῃ ὑπὸ πτόλιν ἠλασκάζων.
Εἴσω δ' οὔ μιν θυμὸς ἐφορμηθῆναι ἐάσει·
Οὐδέ ποτ' ἐκπέρσει, πρίν μιν κύνες ἀργοὶ ἔδονται.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις,

Gaudebam enim ego veloces juxta naves pernoctans,
Sperans *nos* naves utique capturos utrinque-remis-actas:
Nunc verò graviter timeo velocem Pelidem:
Qualis illius animus violentus, non volet
Manere in campo, in-quo Trojani & Achivi
In medio utrique vim Martis communem-experiuntur,
Sed de urbeque pugnabit atque uxoribus.
Itaque eamus ad urbem, obsequimini mihi: sic enim erit.
Nunc quidem nox abstinere-fecit velocem Pelidem
Dulcis: si autem nos offenderit hic manentes
Cras progressus cum armis, probè tunc aliquis illum
Agnoscet: libenter enim pervenerit ad Ilium sacram,
Quicunque effugerit: multos verò canes & vultures comedent
Trojanorum. Utinam sanè mihi omninò inauditum tale quid fuerit:
Si verò meis verbis obsecuti fuerimus tristes licèt,
Per-noctem quidem in concione valido-consilio-nos-muniemus, urb. a. turres
Excelsæque portæ, tabulæque ad has aptatæ
Longæ, benè-politæ, coagmentatæ tutabuntur.
Manè autem sub aurora armis instructi
Stabimus super turribus: huic autem gravius *fuerit* si voluerit
Profectus à navibus de muro nobiscum pugnare.
Retrò iterum ibit ad naves, postquam arduos-cervicibus equos
Vario cursu satiârit sub urbem vagans
Irruptionem verò impetu facto tentasse ei satis animi non fuerit:
Nec unquam vastabit priusquam ipsum canes veloces ederint.
Illum verò torvè intuitus allocutus est pugnam-expeditè-ciens Hector,
Polydama, tu quidem non jam mihi grata hæc dicis,

259. Θοῇς ἐπὶ νηυσὶν ἰαύων.] Ἐπαυλιζόμενος ἐν ναυσί. καθεύδων.

264. Μένος Ἄρηος.] Τὸν πόλεμον, καθ' ὅσον ὁτὲ μὲν ἔφευγον, ὁτὲ δὲ ἐδίωκον. Μένος Ἄρηος δατέονται.] Μερίζονται τὸν τοῦ πολέμου κίνδυνον.

272. Αἲ γὰρ δή μοι ἀπ' οὔατος.] Ὤφελεν γὰρ ἀπὸ τῆς ἐμῆς ἀκοῆς γενέσθαι. τοῦτ' ἔστιν· εἴθε γὰρ μὴ ἀκούσαιμι. τινὲς δὲ ἀπόατον, τὸν κακόν. ἵν' ἢ τὸν Ἀχιλλέα. ἀντὶ τοῦ, εἴθε γὰρ κακὸς ἐγένετο, τοῦτ' ἔστι δειλός.

274. Νύκτα μὲν εἰν ἀγορῇ σθένος ἕξομεν.] Τῆς βουλῆς ἐπικρατήσωμεν καὶ κατασχῶμεν. ὅ ἐστι βουλευσώμεθα, τοῦτ' ἔστι συναθροισθῶμεν.

276. Ἐζευγμέναι.] Ἡρμοσμέναι.

281. Ἄσῃ.] Πληρώσῃ, κορέσῃ. Ἠλασκάζων.] Πλανώμενος, περιερχόμενος, ἢ ἐκκλίνων, ἢ ἐλαύνων.

287. Κεκό-

Ὃς κέλεαι κατὰ ἄστυ ἀλήμεναι αὖτις ἰόντας.
Ἦ οὔπω κεκόρησθε ἐελμένοι ἔνδοθι πύργων;
Πρὶν μὲν γὰρ Πριάμοιο πόλιν μέροπες ἄνθρωποι
Πάντες μυθέσκοντο πολύχρυσον, πολύχαλκον·
Νῦν δὲ δὴ ἐξαπόλωλε δόμων κειμήλια καλά·
Πολλὰ δὲ δὴ Φρυγίην καὶ Μῃονίην ἐρατεινὴν
Κτήματα περνάμεν' ἵκει, ἐπεὶ μέγας ὠδύσατο Ζεύς·
Νῦν δ' ὅτε πέρ μοι ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω
Κῦδος ἀρέσθ' ἐπὶ νηυσί, θαλάσσῃ τ' ἔλσαι Ἀχαιούς,
Νήπιε, μηκέτι ταῦτα νοήματα φαῖν' ἐνὶ δήμῳ.
Οὐ γάρ τις Τρώων ἐπιπείσεται· οὐ γὰρ ἐάσω.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες.
Νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι,
Καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος·
Τρώων δ' ὃς κτεάτεσσιν ὑπερφιάλως ἀνιάζει,
Συλλέξας λαοῖσι δότω καταδημοβορῆσαι,
Τῶν τινα βέλτερόν ἐστιν ἐπαυρέμεν ἤπερ Ἀχαιούς.
Πρῶϊ δ' ὑπ' ἠοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.
Εἰ δ' ἐτεὸν παρὰ ναῦφιν ἀνέστη δῖος Ἀχιλλεύς,
Ἄλγιον αἴκ' ἐθέλῃσι τῷ ἔσσεται· οὔ μιν ἔγωγε
Φεύξομαι ἐκ πολέμοιο δυσηχέος, ἀλλὰ μάλ' ἄντην
Στήσομαι, ἤ κε φέρῃσι μέγα κράτος, ἤ κε φεροίμην.
Ξυνὸς Ἐνυάλιος, καί τε κτανέοντα κατέκτα.
Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ'· ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν,

Qui hortaris in urbem *nos* cogi reversos.
An nondum satiati estis clausi manendo intra turres?
Anteà enim Priami urbem articulatè-loquentes homines
Omnes prædicabant divitem-auri, divitem-æris:
Nunc verò jam perierunt ex ædibus pretiosæ-res-reconditæ pulchræ:
Multæ autem jam in Phrygiam & Mæoniam amabilem
Opes venum-avectæ abire, postquam magnus iratus fuit Jupiter:
Nunc verò cum mihi dedit Saturni filius versuti
Gloriam retulisse propè naves, marique conclusisse Achivos,
Stulte, ne jam hæc consilia ostende inter cives.
Non enim quis Trojanorum obtemperabit: neque enim sinam.
Sed agite, sicut ego dixero, pareamus omnes.
Nunc quidem cœnam sumite per exercitum turmatim,
Et excubiarum mementote, & vigilate quisque:
Troum verò quicunq; de opibus *periclitantibus* admodum solicitus-est,
Collectas-in unum copiis det publicè absumendas,
Horum aliquem melius est *illis* frui quàm Achivos.
Manè verò sub aurorâ armis instructi,
Naves juxta cavas excitemus acre prælium.
Sin reverà apud naves surrexit-ad-certamen nobilis Achilles,
Gravius si voluerit ei erit: non illum ego sanè
Fugiam è pugnâ horrisonâ, sed omnino contrà
Stabo, vel referet certè magnam victoriam, vel referam.
Communis Mars, & occidere sperantem sæpè occidit.
Sic Hector concionatus est. Trojani autem acclamarunt,

---

287. Κεκόρησθε.] Ἐκορέσθητε, ἐπληρώθητε. Ἐελμένοι.] Συγκεκλεισμένοι, συνηγμένοι.

289. Μυθέσκοντο.] Ἔλεγον.

291. Μῃονίην.] Λυδίαν. οὕτω γὰρ πρότερον ἐκαλεῖτο.

292. Περνάμεν'.] Πιπρασκόμενα. Ἥκει.] Ἀφικνεῖται, ἢ ἀπέρχεται. Ὠδύσατο.] Ἐχολώθη, ὠργίσθη.

295. Νοήματα.] Βουλεύματα. Φαῖνε.] Διαφανῆ ἐποίησεν.

298. Ἐν τελέεσσιν.] Ἐν τοῖς τάγμασιν.

300. Τρώων δ' ὃς κτεάτεσσιν.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Τῶν δὲ Τρώων ὅς τις ἂν ὑπερβαλλόντως ἀνιᾶται ἐπὶ τοῖς χρήμασι, ὡς μέλλων ἀπολύειν αὐτὰ ὑπὸ τῶν πολεμίων. τοῦτο γὰρ ἐλλεῖπον, προσυπακούεται (συναγαγὼν αὐτὰ, δότω τοῖς πολίταις. βέλτιον γάρ ἐστιν ὑπὸ τούτων αὐτὰ δαπανηθῆναι.

301. Καταδημοβορῆσαι.] Δότω αὐτὰ τῷ πλήθει καταναλῶσαι.

302. Ἐπαυρέμεν.] Ἀπόνασθαι, ἀπολαῦσαι.

309. Ξυνὸς ἐνυάλιος.] Κοινὴ ἡ τοῦ πολέμου τύχη. Καί τε κτανέοντα κατέκτα.] Ἐλπίζοντα ἀνελεῖν τὸν πλησίον, συμβαίνει πολλάκις ὑπ' ἐκείνου ἀναιρεθῆναι.

Νήπιοι· ἐκ γάρ σφεων φρένας εἵλετο Παλλὰς Ἀθήνη.
Ἕκτορι μὲν γὰρ ἐπήνησαν κακὰ μητιόωντι,
Πουλυδάμαντι δ' ἄρ' οὔτις, ὃς ἐσθλὴν φράζετο βουλήν.
Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατόν. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Παννύχιοι Πάτροκλον ἀνεστενάχοντο γοῶντες·
Τοῖσι δὲ Πηλείδης ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο,
Χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου,
Πυκνὰ μάλα στενάχων· ὥσπερ λῖς ἠϋγένειος,
Ὧ ῥά θ' ὑπὸ σκύμνους ἐλαφηβόλος ἁρπάσῃ ἀνὴρ
Ὕλης ἐκ πυκινῆς· ὁ δέ τ' ἄχνυται ὕστερος ἐλθών·
Πολλὰ δέ τ' ἄγκε' ἐπῆλθε μετ' ἀνέρος ἴχνι' ἐρευνῶν,
Εἴποθεν ἐξεύροι. μάλα γὰρ δριμὺς χόλος αἱρεῖ.
Ὣς ὁ βαρυστενάχων μετεφώνεε Μυρμιδόνεσσιν,
Ὢ πόποι, ἦ ῥ' ἅλιον ἔπος ἔκβαλον ἤματι κείνῳ,
Θαρσύνων ἥρωα Μενοίτιον ἐν μεγάροισι·
Φῆν δέ οἱ εἰς Ὀπόεντα περικλυτὸν υἱὸν ἀπάξειν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντα, λαχόντα τε ληΐδος αἶσαν.
Ἀλλ' οὐ Ζεὺς ἄνδρεσσι νοήματα πάντα τελευτᾷ.
Ἄμφω γὰρ πέπρωται ὁμοίην γαῖαν ἐρεῦσαι
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ. ἐπεὶ οὐδέ με νοστήσαντα
Δέξεται ἐν μεγάροισι γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς,
Οὐδὲ Θέτις μήτηρ, ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα καθέξει.
Νῦν δ' ἐπεὶ οὖν Πάτροκλε σεῦ ὕστερος εἶμ' ὑπὸ γαῖαν,
Οὔ σε πρὶν κτεριῶ πρίν γ' Ἕκτορος ἐνθάδ' ἐνεῖκαι
Τεύχεα καὶ κεφαλὴν μεγαθύμου σοῖο φονῆος·
Δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς ἀποδειροτομήσω
Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς.

Vecordes: eorum enim mentes eripuerat Pallas Minerva.
Hectori enim assensi sunt perniciosa consilia-danti,
Polydamanti verò nullus, qui bonum protulerat consilium.
Cœnam deinde sumpserunt per exercitum. At Achivi
Tota-nocte Patroclum edebant-gemitûs lugentes:
Illis autem Pelides densum-suspiriis exorsus est luctum,
Manibus homicidis impositis pectoribus sodalis,
Crebros admodum edens-gemitus: sicut leo bene-barbatus,
Cui nempe scymnos venaticus surripuerit vir
Sylva ex densa: ille verò tristatur sero adventu:
Multas autem continuò convalles obit viri vestigia indagans,
Sicubi inveniat. Perquàm enim acris ira corripit.
Sic is graviter-suspirans dixit inter Myrmidonas,
O dii, irritum prorsus verbum effudi die illo,
Bono animo esse jubens heroem Menœtium in ædibus:
Dicebam enim ei in Opunta inclytum filium reducturum,
Ilium ut evastâsset, nactúsque esset prædæ portionem.
Sed non Jupiter hominibus cogitata omnia perficit.
Ambos enim fato ratum est eandem terram rubefacturos
Hic in Troja. Neque enim me reversum
Excipiet in ædibus senex equûm-agitator Peleus,
Neque Thetis mater, sed hic terra tenebit.
Nunc verò quandoquidem Patrocle te posterior subeo terram,
Non tibi ante justa-faciam quàm Hectoris huc attulero
Arma & caput magnanimi tui interfectoris:
Duodecim verò ante rogum cervices-abscindam
Trojanorum præclaris filiis, de te interfecto iratus.

---

316. Ἀδινοῦ.] Ὀξέος, οἰκτροῦ.

317. Χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου.] Ἀμφίβολον πότερον τὰς ἑαυτοῦ ἀνδροφόνους χεῖρας ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπιθεὶς τῷ τοῦ ἑταίρου στήθει, ἢ τὰς τοῦ ἀνδροφόνου Πατρόκλου ἐπιθεὶς τῷ ἰδίῳ στήθει. βέλτιον δὲ τὸ πρότερον.

319. Σκύμνους.] Ὀξυτονουμένης μὲν τῆς προτέρας συλλαβῆς, τὸ τοῦ λέοντος ἔκγονον· βαρυνομένης δὲ, τὰ τῶν ἄλλων ζώων. Ἐλαφηβόλος.] Κυνηγός.

321. Ἄγκεα.] Τοὺς συνδένδρους τόπους τῶν ὀρῶν.

324. Ἔκβαλον.] Μάτην προηκάμην.

326. Ὀπόεντα.] Ὀποῦντα, πόλις τῆς Λοκρίδος.

329. Πέπρωται.] Εἵμαρται. Ἐρεῦσαι.] Ἐρυθρὰν τῷ αἵματι ποιῆσαι.

334. Κτεριῶ.] Θάψω.

336. Ἀποδειροτομήσω.] Τοὺς τραχήλους ἀποτέμω.

Τόφρα δέ μοι παρὰ νηυσὶ κορωνίσι κείσεαι αὔτως·
Ἀμφὶ δὲ σὲ Τρῳαὶ καὶ Δαρδανίδες βαθύκολποι
Κλαύσονται, νύκτάς τε καὶ ἤματα δακρυχέουσαι·
Τὰς αὐτοὶ καμόμεσθα βίηφί τε δουρί τε μακρῷ,
Πιείρας πέρθοντε πόλεις μερόπων ἀνθρώπων.
Ὣς εἰπὼν, ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα τάχιστα
Πάτροκλον λούσειαν ἄπο βρότον αἱματόεντα.
Οἳ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ,
Ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἑλόντες·
Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέσεν ὕδωρ ἐνὶ ἤνοπι χαλκῷ,
Καὶ τότε δὴ λοῦσάν τε, καὶ ἤλειψαν λίπ' ἐλαίῳ·
Ἐν δ' ὠτειλὰς πλῆσαν ἀλείφατος ἐννεώροιο·
Ἐν λεχέεσι δὲ θέντες, ἑανῷ λιτὶ κάλυψαν
Ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς· καθύπερθε δὲ, φάρεϊ λευκῷ.
Παννύχιοι μὲν ἔπειτα πόδας ταχὺν ἀμφ' Ἀχιλῆα
Μυρμιδόνες Πάτροκλον ἀνεστενάχοντο γοῶντες,
Ζεὺς δ' Ἥρην προσέειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε,
Ἔπρηξας καὶ ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ἀνστήσασ' Ἀχιλῆα πόδας ταχύν· ἦ ῥά νυ σεῖο
Ἐξ αὐτῆς ἐγένοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Αἰνότατε Κρονίδη ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Καὶ μὲν δή πυ τις μέλλει βροτὸς ἀνδρὶ τελέσσαι,

Interea verò mihi apud naves nigras jacebis sic:
Circum autem te Trojanæ & Dardanides profundos-sinûs-habentes
Plorabunt, noctesque & dies lacrymas fundentes:
Quas ipsi labore-acquisivimus vique hastâque longâ,
Opulentas evastantes civitates articulatè loquentium hominum.
Sic fatus, socios jussit nobilis Achilles,
Igne circundare positum tripodem magnum, ut celerrimè
A Patroclo abluerent tabum cruentum.
Illi vero aptum-ad-lavacra tripodem statuerunt in ignem ardentem,
Aquam autem infuderunt, subtúsque ligna accenderunt allata:
Ventrem quidem tripodis ignis ambibat, calefiebatque aqua.
Ut verò fervefacta est aqua in sonoro ære,
Tum statim laveruntque, & unxerunt pingui oleo:
Vulnera autem repleverunt unguento novenni:
In lectis verò positum, peplo subtili texerunt
Ad pedes à capite: desuper autem, pallâ candidâ.
Totâ-nocte quidem deinde pedibus celerem circa Achillem
Myrmidones Patroclum gemitûs-edebant lugentes.
Jupiter autem Junonem allocutus est sororem conjugemque,
Et perfecisti opus tandem bovinis-oculis-decora veneranda Juno,
Excitato *scilicet* Achille pedibus celeri: te nimirum
Ex ipsâ nati sunt comantes Achivi.
Ei verò respondit deinde bovinis-oculis-decora veneranda Juno,
Importunissime Saturnie qualem orationem habuisti?
Vel jam aliquis homo homini perfecerit,

---

341. Καμόμεσθα.] Μετὰ κακοπαθείας, καὶ πόνου ἐκτησάμεθα.

342. Πιείρας.] Πλουσίας, εὐδαίμονας.

344. Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα.] Ἐν τῷ πυρὶ θερμᾶναι τὸ ὕδωρ.

345. Βρότον.] Τὸν τῆς μάχης μολυσμόν.

346. Λοετροχόον.] Ἐξ οὗ τὰ λουτρὰ καὶ καθάρσια γίγνονται.

348. Γάστρην.] Κοίλωμα, τὸ πλάτος τοῦ λέβητος. Ἄμφεπε.] Περιέλαβε, περιεῖχεν.

351. Ἀλείφατος.] Ἀπὸ ἀλείμματος ἐλαίου. Ἐννεώροιο.] Ἐνναετοῦς. Ὧρος γὰρ ὁ χρόνος.

352. Ἑανῷ.] Λεπτῷ πέπλῳ, παρὰ τὸ ἕννυσθαι. Λιτί.] Λιτῷ, καὶ ἀποικίλῳ τῷ ὑφάσματι.

353. Ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς.] Ἀντὶ τοῦ ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν.

357. Ἔπρηξας καὶ ἔπειτα.] Ἀντὶ τοῦ ἐξετέλεσας δὴ καὶ ἤνυσας ὃ ἠβουλήθης ὦ Ἥρα, ἀναστήσασα τὸν Ἀχιλλέα.

362. Καὶ μὲν δή πυ τις μέλλει βροτὸς ἀνδρί.] Προσληπτέον τελέσαι, ἵν' ᾖ, καὶ μὲν ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ κακὸν κατασκευάσει.

367. Ῥάψαι.]

Ὅσπερ θνητός τ' ἐστι, καὶ οὐ τόσα μήδεα οἶδε·
Πῶς δὴ ἔγωγ' (ἣ φημὶ θεάων ἔμμεν' ἀρίστη,
Ἀμφότερον, γενεῇ τε, καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
Κέκλημαι· σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις)
Οὐκ ὄφελον Τρώεσσι κοτεσσαμένη κακὰ ῥάψαι;
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Ἡφαίστου δ' ἵκανε δόμον Θέτις ἀργυρόπεζα
Ἄφθιτον, ἀστερόεντα, μεταπρεπέ' ἀθανάτοισι,
Χάλκεον, ὅν ῥ' αὐτὸς ποιήσατο Κυλλοποδίων.
Τὸν δ' εὗρ' ἱδρώοντα ἑλισσόμενον περὶ φύσας,
Σπεύδοντα. τρίποδας γὰρ ἐείκοσι πάντας ἔτευχεν,
Ἑστάμεναι περὶ τοῖχον ἐϋσταθέος μεγάροιο·
Χρύσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα ἑκάστῳ πυθμένι θῆκεν,
Ὄφρα οἱ αὐτόματοι θεῖον δυσαίατ' ἀγῶνα,
Ἠδ' αὖτις πρὸς δῶμα νεοίατο, θαῦμα ἰδέσθαι.
Οἱ δ' ἤτοι τόσσον μὲν ἔχον τέλος, οὔατα δ' οὔπω
Δαιδάλεα προσέκειτο, τά ῥ' ἤρτυε, κόπτε δὲ δεσμούς·
Ὄφρ' ὅγε ταῦτ' ἐπονεῖτο ἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
Τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα.
Τὴν δὲ ἴδε προμολοῦσα Χάρις λιπαροκρήδεμνος
Καλή, τὴν ὤπυιε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις.
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Τίπτε Θέτι τανύπεπλε ἱκάνεις ἡμέτερον δῶ,
Αἰδοίη τε φίλη τε; πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις·
Ἀλλ' ἕπεο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω.

Qui tamen mortalisque est, neque tot consilia novit:
Quomodo ergo ego quæ aio dearum me esse præstantissimam,
Utroque, genereque, & quòd tua uxor
Vocor: tu verò omnibus immortalibus imperas)
Non debui Trojanis irâ-accensa male machinata esse?
Sic illi quidem talia inter se loquebantur:
Vulcani autem pervenit ad domum Thetis pedes-argentea
Immortalem, stellatam, insignem inter immortales,
Æream, quam quidem ipse fecerat Claudus.
Illum verò invenit sudantem versantem se circa folles,
Studiosè-agentem. Tripodas enim viginti numero fabricabatur,
Qui-starent ad parietem benè-fundatæ domûs:
Aureas autem ipsis rotas unicuique fundo subdiderat,
Ut ei sponte-sua divinum ingrederentur cœtum,
Ac rursus domum redirent, mirabile visu.
Illi autem in tantum quidem perfecti erant, aures verò nondum
Artificiosæ additæ erant, quas quidem apparabat, cudebatque clavos:
Dum is hæc conficiebat peritis præcordiis,
Interea ad eum propè accessit dea Thetis pedes-argentea.
Illam autem vidit progressa Charis vittis-elegantibus-nitida
Pulchra, quam uxorem-duxerat inclytus Vulcanus.
Inque ejus hæsit manu, verbáque fecit, dixitque,
Quam-ob-rem Theti sinuoso-peplo-induta venis ad nostram domum,
Venerandáq; dilectaque? Antea quidem nequaquam sæpe-veniebas:
Sed sequere ulterius, ut tibi hospitales-epulas apponam.

---

367. Ῥάψαι.] Μηχανήσασθαι, κατασκευάσαι.

371. Κυλλοποδίων.] Χωλός.

372. Ἑλισσόμενον.] Νῦν κακοπαθοῦντα, ἐνεργοῦντα.

373. Ἐείκοσι πάντας.] Περισσὸν τὸ πάντας. εἴκοσι δέ.

374. Ἐϋσταθέος.] Εὐποιήτου, ἑδραίου.

375. Χρύσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα.] Ἑκάστῳ δὲ πυθμένι χρυσοῦς κύκλους ὑπέβαλε.

376. Θεῖον δύσονται ἀγῶνα.] Εἰς τὰ τῶν θεῶν καταλύσονται τεμένη καὶ ἀθροίσματα.

378. Τόσσον μὲν ἔχον τέλος.] Τὸ μὲν λοιπὸν παντελῶς ἔχον. ὅ ἐστι τετελείωντο.

379. Ἤρτυε.] Κατεσκεύαζε. Κόπτε.] Κατεσκεύασεν, ἐχάλκευε. Δεσμούς.] Ἥλους, καθ' ὃ συμβάλλουσι καὶ συνδεσμοῦσι τὰ ὦτα τοῦ τρίποδος.

382. Προμολοῦσα.] Προελθοῦσα. Λιπαροκρήδεμνος.] Ἤτοι λαμπρὰ ἔχουσα περιβόλαια τῇ κεφαλῇ· ὅ ἐστιν εὐσταλὴς καὶ κοσμία. ἢ λιπαρὰ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου.

385. Τανύπεπλε.] Τεταμένον ἔχουσα τὸν πέπλον, κοσμία.

386. Οὔτι θαμίζεις.] Πυκνῶς οὐ παρεγένου.

Ὣς ἄρα φωνήσασα, πρόσω ἄγε δῖα θεάων·
Τὴν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
Καλοῦ, δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Κέκλετο δ' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην, εἶπέ τε μῦθον,
Ἥφαιστε πρόμολ' ὧδε, Θέτις νύ τι σεῖο χατίζει.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Ἦ ῥά νυ μοι δεινή τε καὶ αἰδοίη θεὸς ἔνδον,
Ἥ μ' ἐσάωσ' ὅτε μ' ἄλγος ἀφίκετο τῆλε πεσόντα,
Μητρὸς ἐμῆς ἰότητι κυνώπιδος, ἥ μ' ἐθέλεσκε
Κρύψαι χωλὸν ἐόντα· τότ' ἂν πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Εἰ μή μ' Εὐρυνόμη τε Θέτις θ' ὑπεδέξατο κόλπῳ·
Εὐρυνόμη θυγάτηρ ἀψορρόου Ὠκεανοῖο.
Τῇσι πάρ' εἰνάετες χάλκευον δαίδαλα πολλά,
Πόρπας τε, γναμπτάς θ' ἕλικας, κάλυκάς τε, καὶ ὅρμους,
Ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ· περὶ δὲ ῥόος Ὠκεανοῖο
Ἀφρῷ μορμύρων ῥέεν ἄσπετος· οὐδέ τις ἄλλος
Ἤιδεεν οὔτε θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
Ἀλλὰ Θέτις τε καὶ Εὐρυνόμη ἔσαν αἵ μ' ἐσάωσαν.
Ἣ νῦν ἡμέτερον δόμον ἵκει· τῷ με μάλα χρεὼ
Πάντα Θέτι καλλιπλοκάμῳ ζωάγρια τίνειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν οἱ παράθες ξεινήϊα καλά,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ φύσας ἀποθείομαι, ὅπλα τε πάντα.
Ἦ, καὶ ἀπ' ἀκμοθέτοιο πέλωρ αἴητον ἀνέστη
Χωλεύων, ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο ἀραιαί.

Sic locuta, ulteriùs ducebat augustissima dearum:
Hanc quidem deinde sedere-fecit in sede argenteis-clavis-distinctâ,
Pulchrâ, vario-artificio factâ: scabellum verò pedibus suberat.
Vocavit autem Vulcanum inclytum-artificem, dixitque sermonem,
Vulcane, prodi huc, Thetis aliquâ utique in re tui indiget.
Huic verò respondit deinde inclytus Vulcanus,
Profectò mihi omninò colendáque & veneranda dea intus,
Quæ me servavit quando me dolor occupavit cum longè cecidi,
Matris meæ propter consilium impudentis, quæ me voluit
Occultâsse claudus cum essem: tum sanè passus forem dolores animo,
Nisi me Eurynoméque Thetisque excepisset sinu:
Eurynome filia refluì Oceani.
Cum his per novennium fabrili-opere-feci artificiosa multa,
Fibulasque, tortilesque armillas, fistulasque, & torques,
In specu concavâ: circum autem fluentum Oceani
Spumâ murmurans fluebat immensum: neque quis alius
Norat neque Deorum neque mortalium hominum,
Sed Thetisque & Eurynome aderant quæ me servârunt.
Hæc nunc nostram ad domum venit: ideò me admodùm decet
Omnia Thetidi comas-pulchræ præmia-salutis solvere.
Sed tu quidem nunc ei apponito epulas-hospitales lautas,
Dum ego folles reponam, instrumentaque omnia.
Dixit, & ab incudis-stipite vastus ardens *deus* surrexit
Claudicans, subtus autem tibiæ multo-molimine-ferebantur imbecillæ.

390. Θρῆνυς.] Ὑποπόδιον.

392. Πρόμολε.] Πρόελθε. Ὧδε.] Οὕτως ὡς ἔχεις.

394. Δεινή.] Νῦν ἡ θαυμαστή.

399. Ἀψόρρου.] Εἰς τοὐπίσω ῥέοντος, ὑποχωροῦντος, ἢ τοῦ ταχέως ῥέοντος καθ' ὃ πέριξ ἔχει τὴν γῆν.

400. Τῇσι πάρ.] Παρ' αἷς. ἀναστροφὴ ὁ τρόπος.

401. Πόρπας.] Αἷς αἱ χλανίδες καταβάλλονται, περόνας δηλαδή. Γναμπτὰς ἕλικας.] Ἐπικαμπεῖς. λέγει δὲ τὰ ψέλλια κεκαμμένα. Κάλυκας.] Σωληνίσκους. λέγει δὲ τὰς λεγομένας σύριγγας, αἳ περιλαμβάνουσι τοὺς πλοκάμους, ἢ εἰς ἃς κατακλείονται αἱ περόναι. Ὅρμους.] Περιτραχήλια.

403. Μορμύρων.] Φοβερῶς ζέων, καὶ οἱονεὶ ἀναζέων.

405. Ἔσαν.] Παρεγίνοντο.

407. Ζωάγρια.] Τὰ τῆς ζωῆς χαριστήρια.

410. Ἀκμοθέτοιο.] Τόπῳ ᾧ ἁρμόζεται ὁ ἄκμων τῷ κορμῷ. Πέλωρ.] Μέγιστον. Αἴητον.] Μέγα. πέλωρ αἴητον, πέλωρ μέγιστον. αἴητον δὲ τὸ μέγα. ἢ πελώριος ὁ μετέωρος. ἀπὸ μεταφορᾶς δὲ τὸ αἴητον ἀπὸ τῶν ἀετῶν. κατὰ γὰρ τὴν πτῆσιν οἱ ἀετοὶ πολύ τι ἑαυτοῦ βαστάζουσι. κακῶς οὖν ὑφ' ἓν μέρος ἀναγνόντες πελωραίητον ἀποδιδοῦσι. τὸ μέγα, ἀπὸ τοῦ μεγέθους.

411. Ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο ἀραιαί.] Αἱ δὲ ἀσθενεῖς καὶ λεπταὶ αὐτοῦ κνῆμαι ὑπεκινοῦντο μετὰ κακοπαθείας.

Φύσας μέν ῥ' ἀπάνευθε τίθει πυρὸς, ὅπλα τε πάντα
Λάρνακ' ἐς ἀργυρέην συλλέξατο, τοῖς ἐπονεῖτο·
Σπόγγῳ δ' ἀμφὶ πρόσωπα καὶ ἄμφω χεῖρ' ἀπομόργνυ,
Αὐχένα τε στιβαρὸν καὶ στήθεα λαχνήεντα.
Δῦ δὲ χιτῶν'· ἕλε δὲ σκῆπτρον παχύ· βῆ δὲ θύραζε
Χωλεύων· ὑπὸ δ' ἀμφίπολοι ῥώοντο ἄνακτι
Χρύσειαι ζωῇσι νεήνισιν εἰοικυῖαι.
Τῆς ἐν μὲν νόος ἐστὶ μετὰ φρεσὶν, ἐν δὲ καὶ αὐδὴ,
Καὶ σθένος, ἀθανάτων δὲ θεῶν ἄπο ἔργα ἴσασιν.
Αἱ μὲν, ὕπαιθα ἄνακτος ἐποίπνυον· αὐτὰρ ὁ ἔρρων,
Πλησίον ἔνθα Θέτις περ, ἐπὶ θρόνου ἷζε φαεινοῦ,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Τίπτε Θέτι τανύπεπλε ἱκάνεις ἡμέτερον δῶ,
Αἰδοίη τε φίλη τε; πάρος γε μὲν οὔ τι θαμίζεις·
Αὔδα ὅ, τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστί.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα,
Ἥφαιστ', ἦ ἄρα δή τις ὅσαι θεαί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
Τοσσάδ' ἐνὶ φρεσὶν ᾗσιν ἀνέσχετο κήδεα λυγρὰ,
Ὅσσ' ἐμοὶ ἐκ πασέων Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν;
Ἐκ μέν μ' ἀλλάων ἁλιάων ἀνδρὶ δάμασσεν,
Αἰακίδῃ Πηλῆϊ, καὶ ἔτλην ἀνέρος εὐνὴν,
Πολλὰ μάλ' οὐκ ἐθέλουσα· ὁ μὲν δὴ γήραϊ λυγρῷ
Κεῖται ἐνὶ μεγάροις ἀρημένος· ἄλλα δέ μοι νῦν.
Υἱὸν ἐπεί μοι δῶκε γενέσθαι τε τραφέμεν τε,
Ἔξοχον ἡρώων, ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος,
Τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα φυτὸν ὣς γουνῷ ἀλωῆς,

Folles quidem sepoſuit ab igne, instrumentaque omnia
Arcam in argenteam collecta-collocavit, quibus opus-faciebat:
Spongia autem undiquaque ora & ambas manus abſterſit,
Cervicesque validas & pectora hirſuta.
Induit verò tunicam: accepitque sceptrum craſſum: & exiit foras
Claudicans: ancillæ verò validis-ibant paſſibus ſuſtentantes regem
Aureæ vivis adoleſcentulis ſimiles.
Quibus quidem mens ineſt in præcordiis, ineſt & vox,
Et vis, ab immortalibus autem diis opera doctæ-ſunt.
Hæ quidem, à latere regis ſedulò-ibant: ille verò ægrè gradiens,
Propè ubi Thetis, in throno conſedit fulgido,
Inque ejus hæſit manu, verbaque fecit, dixitque,
Quam-ob-rem Theti ſinuoſo-induta-peplo venis noſtram ad domum,
Venerandáque dilectáque? Anteà quidem haudquaquam ſæpe veniebas:
Eloquere quod habes-in-animo: perficere autem me animus jubet,
Si poſſum utique perficere, & ſi perfici poteſt.
Huic autem reſpondit deinde Thetis lacrymas-defundens,
Vulcane, an omnino jam ulla quotquot deæ ſunt in Olympo,
Tot mente ſuâ pertulit mœrores graves,
Quot mihi præ omnibus Saturnius Jupiter dolores dedit?
Unam quidem me ex aliis marinis homini conjugem ſubjecit,
Æacidæ Peleo, & ſuſtinui hominis cubile,
Admodum invita: is quidem jam ſenio gravi
Jacet in ædibus confectus: alios verò mihi nunc *dolores dedit Jupiter.*
Filium poſtquam mihi dedit peperiſſeque enutriiſſeque,
Præſtantiſſimum heroüm, iſque ſuccreverat plantæ ſimilis,
Eum quidem ego educatum tanquam plantam in fœcundo loco agri,

---

412. Ὅπλα.] Νῦν τὰ χαλκευτικὰ ἐργαλεῖα.
413. Λάρνακα.] Κιβωτόν. Τοῖς ἐπονεῖτο.] Οἷς εἰργάζετο, καὶ ἐνήργει.
415. Λαχνήεντα.] Τετριχωμένα.
416. Σκῆπτρον.] Τὴν βακτηρίαν.
417. Ὑπὸ δ' ἀμφίπολοι ῥώοντο.] Συνεξώρμων τῷ αὐτῷ.
418. Νεήνισι.] Νεανίαις.
420. Ἀθανάτων δὲ θεῶν ἄπο ἔργα ἴσασι.] Παρὰ δὲ τῶν θεῶν τὰ ἔργα εἰσὶ δεδιδαγμένα.
421. Ὕπαιθα.] Εἰς τοὔμπροσθεν. Ἐποίπνυον.] Ἐνήργουν. Ἔρρων.] Κυρίως μὲν μετὰ κακοπαθείας καὶ φθορᾶς προαγόμενος, νῦν δὲ μόλις, διὰ τὴν χωλότητα.
430. Ἀνέσχετο.] Ὑπέμεινεν, ἀνεδέξατο.
435. Ἀρημένος.] Παρειμένος, βεβλαμμένος. Ἄλλα δέ μοι νῦν.] Ἀπὸ κοινοῦ προσληπτέον τὸ ἔδωκε κακά.
438. Γουνῷ ἀλωῆς.] Τῷ γονίμῳ τόπῳ τῆς γῆς.

444. Ἐξε-

Νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω,
Τρωσὶ μαχησόμενον· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντα, δόμον Πηλήϊον εἴσω·
Ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
Ἄχνυται, οὐδέ τι οἱ δύναμαι χραισμῆσαι ἰοῦσα.
Κούρην ἣν ἄρα οἱ γέρας ἔξελον υἷες Ἀχαιῶν,
Τὴν ἂψ ἐκ χειρῶν ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων.
Ἤτοι ὁ τῆς ἀχέων, φρένας ἔφθιεν· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Τρῶες ἐπὶ πρύμνῃσιν ἐείλεον, οὐδὲ θύραζε
Εἴων ἐξιέναι· τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες
Ἀργείων, καὶ πολλὰ περικλυτὰ δῶρ' ὀνόμαζον.
Ἔνθ' αὐτὸς μὲν ἔπειτ' ἠνήνατο λοιγὸν ἀμῦναι·
Αὐτὰρ ὁ Πάτροκλον περὶ μὲν τὰ ἃ τεύχεα ἕσσε,
Πέμπε δέ μιν πόλεμόνδε, πολὺν δ' ἅμα λαὸν ὄπασσε.
Πᾶν δ' ἦμαρ μάρναντο περὶ Σκαιῇσι πύλῃσι.
Καί νύ κεν αὐτῆμαρ πόλιν ἔπραθον, εἰ μὴ Ἀπόλλων
Πολλὰ κακὰ ῥέξαντα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
Ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι, καὶ Ἕκτορι κῦδος ἔδωκε.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴκ' ἐθέλῃσθα
Υἱεῖ ἐμῷ ὠκυμόρῳ δόμεν ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν,
Καὶ καλὰς κνημῖδας ἐπισφυρίοις ἀραρυίας,
Καὶ θώρηχ'· ὃ γὰρ ἦν οἱ, ἀπώλεσε πιστὸς ἑταῖρος,
Τρωσὶ δαμείς. ὁ δὲ κεῖται ἐπὶ χθονὶ θυμὸν ἀχεύων.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
Αἲ γάρ μιν θανάτοιο δυσηχέος ὧδε δυναίμην
Νόσφιν ἀποκρύψαι, ὅτε μιν μόρος αἰνὸς ἱκάνοι·
Ὥς οἱ τεύχεα καλὰ παρέσσεται, οἷά τις αὖτε
Ἀνθρώπων πολέων θαυμάσσεται, ὅς κεν ἴδηται.
Ὣς εἰπών, τὴν μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δ' ἐπὶ φύσας·

Navibus misi nigris ad Ilium,
Contra Trojanos pugnaturum: hunc autem non recipiam rursus
Domum reversum in ædes Peleïas:
Sed & quamdiu mihi vivit & videt lumen solis,
Tristatur, neque quid ei possum auxiliari profecta.
Puellam quam quidem ei præmium electum dederant filii Achivorum,
Hanc rursus è manibus abstulit rex Agamemnon.
Is sanè hujus gratiâ mœrens, præcordiis tabescebat: at Achivos
Trojani ad puppes actos concluserunt, neque foras
Sinebant exire: hunc autem precati sunt primores
Argivorum, & multa inclyta dona recensita-pollicebantur.
Ille verò tum quidem abnuit exitium arcere:
Sed ille Patroclum suis armis induit,
Misitque eum in pugnam, multúmque unà populum præbuit.
Toto vero die pugnarunt ad Scæas portas.
Et omnino eo ipso die urbem expugnâssent, nisi Apollo
Magnam cladem cum jam fecerat Menœtii fortem filium
Occidisset inter primos-pugnatores, & Hectori gloriam dedisset.
Hujus gratiâ nunc ad tua genua accedo, si volueris
Filio meo brevi morituro dare clypeum & galeam,
Et pulchras ocreas fibulis aptè-junctas,
Et thoracem. *Eum* enim qui erat ei, perdidit fidus sodalis,
A Trojanis domitus. Hic verò jacet super terram animo dolens.
Huic verò respondit deinde inclytus Vulcanus,
Bono sis animo, ne tibi hæc menti tuæ solicitudini-sint.
Utinam enim ipsum à morte horrisonâ sic possem
Seorsum abscondere, quando eum fatum grave occupabit:
Ut ei arma pulchra aderunt, qualia quilibet certè
Hominum multorum admirabitur qui quidem viderit.
Sic locutus, illam quidem reliquit illic, abiitque ad folles:

444. Ἔξελον.] Ἐξαίρετον ἔδωκαν.
446. Ἀχέων.] Λυπούμενος. Ἔφθιεν.] Ἀντὶ τοῦ, τέτηκεν.
447. Ἐείλεον.] Συνεῖλκον, συνέκλειον.
460. Ὃ γὰρ ἦν οἱ.] Οὕτως γὰρ ἦν αὐτῷ.
461. Τρωσὶ δαμείς.] Ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῶν Τρώων ἀναιρεθείς.

Τὰς δ' ἐς πῦρ ἔτρεψε, κέλευσέ τε ἐργάζεσθαι·
Φῦσαι δ' ἐν χοάνοισιν ἐείκοσι πᾶσαι ἐφύσων,
Παντοίην εὔπρηστον ἀϋτμὴν ἐξανιεῖσαι,
Ἄλλοτε μὲν σπεύδοντι παρέμμεναι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Ὅππως Ἥφαιστός τ' ἐθέλοι καὶ ἔργον ἄνοιτο.
Χαλκὸν δ' ἐν πυρὶ βάλλεν ἀτειρέα, κασσίτερόν τε,
Καὶ χρυσὸν τιμῆντα καὶ ἄργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα
Θῆκεν ἐν ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα· γέντο δὲ χειρὶ
Ῥαιστῆρα κρατερὴν, ἑτέρηφι δὲ γέντο πυράγρην.
Ποίει δὲ πρώτιστα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε,
Πάντοσε δαιδάλλων, περὶ δ' ἄντυγα βάλλε φαεινὴν,
Τρίπλακα, μαρμαρέην, ἐκ δ' ἀργύρεον τελαμῶνα.
Πέντε δ' ἄρ' αὐτοῦ ἔσαν σάκεος πτύχες· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Ποίει δαίδαλα πολλὰ ἰδυίησι πραπίδεσσιν.
Ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ', ἐν δ' οὐρανὸν, ἐν δὲ θάλασσαν,
Ἠέλιόν τ' ἀκάμαντα, σελήνην τε πλήθουσαν·
Ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα τά τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται,
Πληϊάδας θ', Ὑάδας τε, τό τε σθένος Ὠρίωνος,

Illos autem rectà contra ignem vertit, jussitque operari:
Folles autem in fornacibus viginti numero spirabant,
Omnigenum facilem-inflatu spiritum emittentes,
Nunc quidem properanti *qualis* inserviret, nunc verò contra
Quemadmodum Vulcanusque vellet & opus perfici-posset.
Æs autem in igne posuit indomitum, stannumque,
Et aurum preciosum, & argentum: deinde verò
Posuit in stipite magnam incudem: sumpsit autem manu
Malleum gravem, alteráque sumpsit forcipem.
Fecit autem primum scutum magnúmque solidúmque,
Undiquaque artificio-vario-exornans, orbemq; extimũ circumdedit fulgidũ.
Triplicem, candentem, & ab *eo* nexit argenteum lorum
Quinque autem ipsius erant scuti plicæ: & in eo
Fecit artificio-varia multa peritis præcordiis.
In *eo* quidem terram finxit, finxit & cœlum, finxit & mare,
Solemque indefessum, lunámque plenam:
Finxit & sydera omnia quibus cœlum redimitum-ornatur,
Pleiadasque, Hyadasque, roburque Orionis,

---

470. Χοάνοισι.] Χώνοις πηλίνοις, ἐν οἷς χωνεύεται τὰ μέταλλα.

471. Εὔπρηστον.] Εὐφύσητον. Ἀϋτμήν.] Πνοήν. Ἐξανιεῖσαι.] Ἀφιεῖσαι.

472. Παρέμμεναι.] Παρεῖναι.

473. Ἄνοιτο.] Ἀνύοιτο, τελειοῖτο.

474. Ἀτειρέα.] Ἀκαταπόνητον.

477. Ῥαιστῆρα.] Σφύραν σιδηρᾶν. παρὰ τὸ ῥαίζειν. Γέντο.] Ἔλαβε. Πυράγρην.] Τὸν χαλκευτικὸν καρκίνον, τὸν ὀξύλαβον. παρὰ τὸ τὰ ἐν τῷ πυρὶ ἀγρεύειν.

479. Πάντοσε δαιδάλλων.] Εἰς πᾶν μέρος δαίδαλα ἐντιθεὶς, ὅ ἐστι ποικίλλων αὐτό. Ἄντυγα.] Τὸν ἔξωθεν τῆς ἀσπίδος κύκλον.

480. Τρίπλακα.] Τριπλῆν, τρίπτυχον. πτύχες δὲ, τὰ ἐλάσματα τῆς ἀσπίδος.

482. Ἰδυίησιν.] Ἐμπείροις.

483. Ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ', ἐν δ' οὐρανόν.] Ἐγκατεσκεύασε δὲ τῇ ἀσπίδι, οὐρανὸν καὶ γῆν.

484. Ἀκάμαντα.] Τὸν ἀκαταπόνητον, καὶ ἄοκνον. Σελήνην τε πλήθουσαν.] Τὴν οἷον πεπληρωμένην, καὶ ἐσχηκυῖαν τοῦ ἡλιακοῦ φωτός. λέγει δὲ τὴν πανσέληνον. εἴρηται δὲ σελήνη οἱονεὶ σέλας νέον.

485. Τείρεα.] Τὰ ἄστρα. παρὰ τὸ τερατώδη, καὶ σημειώδη ταῦτα εἶναι. Τά τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται.] Οἷς κεκόσμηται ὁ οὐρανός.

486. Πληϊάδας.] Ἑπτὰ ἀστέρες εἰσὶ κείμεναι ἐπὶ τὴν πλευρὰν τοῦ Ταύρου· ὁ γὰρ Ταῦρος σῶος οὐκ ἀναστρέφεται, ἀλλ' ἕως τῶν ἰσχίων. Αὗται δέ εἰσιν Ἄτλαντος, καὶ Πληϊόνης θυγατέρες. ὧν τὰ ὀνόματα, Μαῖα, Ταϋγέτη, Κελαινώ, Μερόπη, Ἠλέκτρα, Στερόπη, Ἀλκυόνη. Ἄτλας εἷς τῶν γιγάντων, μιγεὶς Πληϊόνῃ τῇ Ὠκεανοῦ ἔσχε θυγατέρας ἑπτὰ, αἳ τὴν παρθενείαν ἀγαπήσασαι, συνεκυνήγουν τῇ Ἀρτέμιδι. θεασάμενος δὲ Ὠρίων, ἠράσθη καὶ ἐδίωκεν αὐτὰς μιγῆναι βουλόμενος. αἱ δὲ περικατάληπτοι γινόμεναι, θεοῖς ηὔξαντο μεταβαλεῖν τὴν φύσιν. Ζεὺς δὲ ἐλεήσας αὐτὰς Πελειάδας ἐποίησε, καὶ δι' αὐτῶν ἄστρον κατηστέρισεν. ὠνομάσθησαν δὲ Πληϊάδες ἀπὸ Πληϊόνης τῆς μητρὸς αὐτῶν. φασὶ δὲ Ἠλέκτραν οὐ βουλομένην τὴν Ἰλίου πόρθησιν θεάσασθαι, τὸ κτίσμα εἶναι τῶν ἀπογόνων, καταλιπεῖν τὸν τόπον ἔνθα κατηστέριστο, διό περ οὔσας πρότερον ἑπτὰ, γενέσθαι ἕξ. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Κυκλικοῖς. Ὑάδας.] Τοὺς ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ Ταύρου ἑπτὰ ἀστέρας κειμένους. καλοῦνται δὲ Ὑάδες, ἤτοι διὰ τὴν πρὸς τὸ υ στοιχεῖον ὁμοιότητα, ἢ ἐπειδὴ αὗται ὄμβρων, καὶ ὑετῶν καθίστανται. Ζεὺς ἐκ τοῦ μηροῦ γεννηθέντα Διόνυσον, ταῖς Δωδωνίσι νύμφαις τρέφειν ἔδωκεν,

Ἀμβροσίᾳ,

Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,	Ursámque, quam & Plaustrum vulgò vocant,
Ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται, καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει·	Quæ ibidem vertitur, & Oriona observat :
Οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.	Sola autem exors est lavacrorum Oceani,

Ἀμβροσία, Κορωνίς, Εὐδώρη, Διώνη, Αἰσύλη, Πολυξοῖ. αὗται θρέψασαι τὸν Διόνυσον, περιῄεσαν σὺν αὐτῷ, τὴν εὑρεθεῖσαν ἄμπελον ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῖς ἀνθρώποις χαριζόμεναι. Λυκοῦργος δὲ μέχρι τῆς θαλάσσης συνεδίωξε τὸν Διόνυσον. ἐκείνας δὲ ἐλεήσας ὁ Ζεὺς κατηστέρισεν. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. Πληϊάδας θ' Ὑάδας τε.] Τὰς μὲν κατηστερισμένας ἐν τῷ μετώπῳ τοῦ Ταύρου Ὑάδας φασὶν εἰρῆσθαι. τὰς δὲ ἐπὶ τῆς ἡμιτόμου πλευρᾶς, Πλειάδας καλεῖσθαι. Ἄτλαντι γὰρ τῷ Ἰαπετοῦ, καὶ Αἴθρᾳ τῇ Ὠκεανοῦ, καθά φησι Τίμαιος, θυγατέρες δώδεκα, καὶ υἱὸς Ὕας. τοῦτον ἐν Λιβύῃ κυνηγοῦντα, ὄφις κτείνει. καὶ αἱ μὲν πέντε τὸν ἀδελφὸν θρηνοῦσαι ἀπόλλυνται. τὰς δὲ λοιπὰς δι' οἶκτον καταστερίσας Ζεύς, Ὑάδας ἐπωνόμασεν, ἐπωνύμως τοῦ ἀδελφοῦ. αἱ δὲ πλείους ἑπτά, βραδέως μέν, πλὴν ἀποθανοῦσαι, Πληϊάδες εἴρηνται. Φερεκύδης δὲ, καθάπερ εἴρηται, τὰς Ὑάδας Δωδωνίδας νύμφας φησὶν εἶναι, καὶ Διονύσου τροφούς. ἃς παρακαταθέσθαι τὸν Διόνυσον Ἰνοῖ διὰ τὸν τῆς Ἥρας φόβον. καθ' ὃν καιρὸν καὶ αὐτὰς Λυκοῦργος ἐδίωξε. τῶν δὲ Πληϊάδων οὐσῶν ἑπτά, πάνυ ἀμαυρὸς ὁ ἕβδομος ἀστήρ. ὡς μὲν Ἄρατος ἐν τῷ πρὸς Θεόπροπον ἐπικηδείῳ φησί, Τροίας πορθουμένης τὴν Δαρδάνου μητέρα Ἠλέκτραν μίαν οὖσαν τῶν Πληϊάδων, φυγεῖν τε τὴν τῶν ἀδελφῶν συνουσίαν, καὶ τὰς κόμας λύσασαν, ἐνίοτε κομήτην ἀστέρα φαίνεσθαι. φησὶ δὲ καὶ Ἑλλάνικος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἀτλαντίδων, τὰς μὲν ἓξ θεοῖς συνελθεῖν, Ταϋγέτην Διΐ, ὧν γενέσθαι Λακεδαίμονα. Μαῖαν Διΐ, ἀφ' ὧν Ἑρμῆς. Ἠλέκτραν Διΐ, ὧν Δάρδανος. Ἀλκυόνην Ποσειδῶνι, ὧν Ὑριεύς. Στερόπην Ἄρει, ὧν Οἰνόμαος. Κελαινὼ Ποσειδῶνι καὶ αὐτὴν συγγενέσθαι, ὧν Λύκος. Μερόπην δὲ Σισύφῳ θνητῷ ὄντι, ὧν Γλαῦκος, ἣν καὶ ἀμαυρὰν εἶναι. Ὑάδας δὲ εἰρῆσθαι, ἤτοι παρὰ τὸ σχῆμα τῆς τῶν ἀστέρων θέσεως. τὸ γὰρ υ στοιχείῳ παραπλήσιόν ἐστιν, ἢ ἐπεὶ ἀνατελλουσῶν αὐτῶν καὶ δυνουσῶν ὕει ὁ Ζεύς. αἱ δὲ Πληϊάδες, ἤτοι ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτῶν Πληϊόνης. ἢ ὅτι πλείους ὁμοῦ κατὰ μίαν συναγωγήν εἰσι. βότρυν γοῦν αὐτὰς λέγουσιν. ἢ ὅτι πλείους μὲν εἶναι δοκοῦσιν, ἐπὶ δὲ τῆς ἀληθείας ἐλάττους εἰσίν. ἢ Πλησιάδας· πλησίον γὰρ κεῖνται. ἢ ὅτι πλείους δι' αὐτὰς αἱ τῶν ὡρῶν ἐπισημασίαι, ἢ ὅτι πλείονος, ὅ ἐστιν ἐνιαυτοῦ σημαντικαί. χειμῶνα γὰρ καὶ θέρος διορίζουσι καθότι ἐπιφέρονται, καὶ διὰ μόνων αὐτῶν σημειοῦνται τὰς ἑῴας ἐπιτολὰς πρὸς θέρος, καὶ τὰς ἑσπερίους πρὸς ἄροτον· ὡς Ἡσίοδος· Πληϊάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων, Ἄρχεσθ' ἀμήτου, ἀρότοιο δὲ δυσομενάων. τὰς δὲ Ἄτλαντος ἀτυχίας κλαιούσας αὐτὰς κατηστερίσθαι φησὶν Αἰσχύλος. Πληϊάδων δὲ ἀνατολὴ ἑῴα ἡλίου ὄντος ἐν Διδύμοις. δύσις δὲ ἑῴα κατὰ τὸ διάμετρον ἡλίου ὄντος ἐν Σκορπίῳ. Ταύρου δὲ ὄντος κατὰ τὸ εἰκὸς ἑκατέρωθεν, ἐπίφασις γίνεται. καὶ γὰρ τὸν προανατέλλοντα Κριὸν ἐπὶ πέντε ἡμέρας προκαταλάμπει καταρχὰς ἐγγὺς ὢν αὐτοῦ, καὶ τοὺς προανατέλλοντας Διδύμους ἐπ' ἄλλας ἡμέρας πέντε, ὥσπερ τι καιόμενον πῦρ θέρμης ἀπόρροιαν ἔχει βραχεῖαν καὶ πρὸς τοὺς ἑκατέρωθεν. διὰ τοῦτο καὶ Ἡσίοδος ἔφη· Αἳ δή τοι νύκτας τε καὶ ἤματα τεσσαράκοντα κεκρύφαται. διότι καταυγάζονται. Τό τε σθένος Ὠρίωνος.] Περιφραστικῶς τὸν Ὠρίωνα. ὁ δὲ Ὠρίων ἐστὶν ἄστρον μέγιστον ἐν τῷ οὐρανῷ κατηστερισμένον οὕτως. Ὑριεὺς ὁ Ποσειδῶνος καὶ Ἀλκυόνης μιᾶς τῶν Ἄτλαντος θυγατέρων, ᾤκει μὲν ἐν Τανάγρῃ τῆς Βοιωτίας. φιλοξενώτατος δὲ ὢν ὑπεδέξατο ποτὲ καὶ θεούς. Ζεὺς δὲ καὶ Ποσειδῶν, καὶ Ἑρμῆς ἐπιξενωθέντες αὐτῷ, καὶ τὴν φιλοφροσύνην ἀποδεξάμενοι, παρῄνεσαν αἰτεῖν ὅτι ἂν βούλοιτο. ὁ δὲ ἄτεκνος ὤν, ᾐτήσατο παῖδα. λαβόντες οὖν οἱ θεοὶ τὴν τοῦ ἱερουργηθέντος αὐτοῖς βοὸς βύρσαν, ἀπεσπέρμηναν εἰς αὐτήν, καὶ ἐκέλευσαν κρύψαι κατὰ γῆς, καὶ μετὰ δέκα μῆνας ἀνελέσθαι, ὧν διελθόντων ἐγένετο ὁ Οὐρίων, οὕτως ὀνομασθεὶς διὰ τὸ οὐρῆσαι ὥσπερ τοὺς θεούς, ἔπειτα κατ' εὐφημισμόν, Ὠρίων. συγκυνηγῶν δὲ οὗτος Ἀρτέμιδι, ἐπεχείρησεν αὐτὴν βιάσασθαι. ὀργισθεῖσα δὲ ἡ θεός, ἀνέδωκεν ἐκ τῆς γῆς σκορπίον, ὃς αὐτόν, πλήξας κατὰ τὸν ἀστράγαλον, ἀπέκτεινε. Ζεὺς δὲ συμπαθήσας κατηστέρισεν αὐτόν. διὸ τοῦ Σκορπίου ἀνατέλλοντος, Ὠρίων δύνει. Ἡ ἱστορία παρ' Εὐφορίωνι.

487. Ἄρκτον θ' ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν.] Ἄρκτοι δύο δείκνυνται ἐν τῷ βορείῳ κλίματι. αὕτη τε ἡ μεγάλη ἡ καλουμένη καὶ Ἅμαξα, διὰ τὸ εἰς ἁμάξης τύπον κατηστερίσθαι. καὶ ἐγγὺς ἐκείνης ἡ μικρὰ ἡ Κυνόσουρα καλουμένη διὰ τὸ ὡς κυνὸς ἔχειν ἀνακεκλασμένην τὴν οὐράν. ἧς Ὅμηρος οὐ μέμνηται, ὡς ὕστερον εὑρεθείσης ὑπὸ Θάλου τοῦ Μιλησίου ἑνὸς τῶν ἑπτὰ σοφῶν. Ζεὺς Καλλιστοῦς τῆς Λυκάονος ἐρασθείς, ἐμίσγετο αὐτῇ λανθάνων Ἥραν. ἐπιγνοῦσα δὲ ἡ θεὸς μετέβαλλεν αὐτὴν εἰς ἄρκτον, καὶ ὡς θηρίον Ἀρτέμιδι προσέταξε τοξεῦσαι. Ζεὺς δὲ εἰς οὐρανὸν αὐτὴν ἀναγαγών, πρώτην κατηστέρισεν. ἡ ἱστορία παρὰ Καλλιμάχῳ.

488. Ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται.] Ἥτις περὶ τὸν Ἀρκτικὸν καὶ ἀειφανῆ καλούμενον κύκλον, ἤτοι πόλον στρέφεται, καὶ ἐπιτηρεῖ τὸν Ὠρίωνα, νεύουσα εἰς αὐτὸν ὡς κυνηγέτην. βλέπει γὰρ ἡ μεγάλη ἄρκτος πρὸς τὸ τοῦ Ὠρίωνος ἄστρον. Ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται.] Ἀντὶ τοῦ περὶ τὸν αὐτὸν τόπον, ὡς μὴ καταδυομένη.

489. Οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.] Ἀντὶ τοῦ μόνη οὐ δύνει εἰς τὸν ὠκεανόν. αἱ γὰρ ἄρκτοι οὐ δύνουσιν, οὖσαι ἐν τῷ ἀεὶ φανερῷ. αἵ εἰσιν ἀμφότεραι τοῦ ἀπ' αὐτῶν καλουμένου πόλου Ἀρκτικοῦ. μόνη οὖν δηλο-

νότι

Ἐν δὲ δύω ποίησε πόλεις μερόπων ἀνθρώπων
Καλάς· ἐν τῇ μέν ῥα γάμοι τ' ἔσαν εἰλαπίναι τε·
Νύμφας δ' ἐκ θαλάμων, δαΐδων ὕπο λαμπομενάων,
Ἠγίνεον ἀνὰ ἄστυ, πολὺς δ' ὑμέναιος ὀρώρει·
Κοῦροι δ' ὀρχηστῆρες ἐδίνεον, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
Αὐλοὶ φόρμιγγές τε βοὴν ἔχον· αἱ δὲ γυναῖκες
Ἱστάμεναι θαύμαζον ἐπὶ προθύροισιν ἑκάστη.
Λαοὶ δ' εἰν ἀγορῇ ἔσαν ἀθρόοι· ἔνθα δὲ νεῖκος
Ὠρώρει· δύο δ' ἄνδρες ἐνείκεον εἵνεκα ποινῆς
Ἀνδρὸς ἀποφθιμένου. ὁ μὲν εὔχετο πάντ' ἀποδοῦναι,
Δήμῳ πιφαύσκων· ὁ δ' ἀναίνετο μηδὲν ἑλέσθαι.
Ἄμφω δ' ἱέσθην ἐπὶ ἴστορι πεῖραρ ἑλέσθαι·

Fecit in eo & duas urbes articulatè-loquentium hominum
Pulchras: in unâ quidem nuptiæque erant conviviaque-solennia:
Sponsas autem ex thalamis, tædis adlucentibus,
Ducebant per urbem, crebróque hymenæus excitabatur-clamore:
Adolescentes autem saltatores in-orbem-agebant-se, intérque eos
Tibiæ citharæque sonum edebant: mulieres verò
Stantes admirabantur in vestibulis unaquæque.
Populi autem in foro erat frequentes: ibi autem contentio
Orta erat: duo enim viri contendebant gratiâ mulctæ
Propter virum interfectum. Alter quidem affirmabat omnia reddidisse,
Populo declarans: alter verò negabat quicquam accepisse.
Ambo verò cupiebant testibus datis litem ad exitum perducere:

νόπι τῶν κεκλισμένων ἄμοιρος ἐπὶ τῶν ὠκεανοῦ ῥείθρων, καὶ οὐ καταδύεται. ἐπεί τοι καὶ ἄλλα τινὰ ἐπὶ ἀειφανῆ, ὅσα ὁ Ἀρκτικὸς ἀποτέμνεται κύκλος. ἔστι δὲ ἥ τε Κυνόσουρα καλουμένη Ἄρκτος. καὶ ὁ δι' ἀμφοτέρων τῶν Ἄρκτων Δράκων, καὶ ἡ χεὶρ τοῦ Βοώτου, μέρη τε τοῦ Κηφέως τὰ ἀπὸ ἰξύος μέχρι ποδῶν. Ἄμμορος.] Ἀμέτοχος, ἄμοιρος. Λοετρῶν ὠκεανοῖο.] Ἀντὶ τῆς δύσεως.

491. Εἰλαπίναι τε.] Θυσίαι, ἑορταί. Τίνες εἰσὶν αἱ δύο πόλεις, ἅς φησιν ἐν τῇ Ἀσπιδοποιΐᾳ, Ἐν δὲ δύω ποίησε πόλεις; Ἀγαθίας ὁ Κερκυραῖος, ὁ Ἀριστοφάνους γνώριμος εἶπε τὰς δύο πόλεις εἶναι Ἀθήνας καὶ Ἐλευσῖνα κατασκευάζων οὕτως, τὴν μὲν προτέραν, ἐπεὶ κατὰ φύσιν τοῦ κόσμου πρώτη πόλις Ἀθῆναι. μετὰ δὲ τὴν φύσιν τῶν στοιχείων ὁ θεὸς τὴν πόλιν τεχνοποιεῖ. ἐπιφέρει δὲ γάμους καὶ ὑμεναίους· ἐν γὰρ Ἀθήναις ταῦτα πρῶτον ἤχθη. αὐλούς τε ἐν τοῖς γάμοις εὗρεν Ἀθηνᾶ. δίκας τε ἐν τῇ πόλει· παρὰ γὰρ Ἀθηναίοις πρῶτον ἐγένετο δικαστήριον ἐπὶ Ἀλιρροθίῳ τῷ Ποσειδῶνος. οἱ δὲ δικασταὶ Ἀθήνησι μισθὸν λαμβάνουσι, καὶ διὰ τοῦτο λέγει κεῖσθαι ἐν τῷ μέσῳ χρυσοῦ δύο τάλαντα. Τὴν δευτέραν πόλιν οὖσαν Ἐλευσῖνα. πόλεμον δὲ Ἀθηναῖοι εἶχον πρὸς Ἐλευσινίους, ὃν ἐπολέμησεν Εὔμολπος ὁ Ποσειδῶνος. βοηθοὶ δὲ αὐτοῖς εἰσὶν Ἄρης τε καὶ Ἀθηνᾶ· ὁ μὲν χάριτας ἀποδιδοὺς, ὅτι ἀπελύθη κριθεὶς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ· ἡ δὲ ὅτι τῆς πόλεως ὡς οἰκείας ἐκήδετο. καὶ τὰ ἐπαγόμενα δὲ ἴδια Ἐλευσῖνος, νειὸς τρίπολος, ἐπεὶ γὰρ Ἐλευσῖνι πρῶτον καρποὺς Δημήτηρ ἔδωκεν. ἡ δὲ σταφυλὴ ἡ κατὰ μέγα βεβριθυῖα ἀλωὴν, ἐπὶ Ἰκαρίου καὶ Διονύσου πορεία. ὁ δὲ ποικιλλόμενος χορὸς, Ἀριάδνης καὶ Θησέως ἔχει πράξεις. ἴδιος δὲ καὶ ὁ τεχνίτης τῶν Ἀθηνῶν Ἥφαιστος. Ἐριχθονίῳ γὰρ τῷ ἐξ αὐτοῦ χαριζόμενος βασιλεύοντι Ἀθηνῶν τὴν τοιαύτην κατασκευὴν παρήγαγε. τῷ δὲ ἱερῷ κύκλῳ τὸν Ἄρειον πάγον ἑρμηνεύει, οὗ τε δικασταὶ Ἀθηναῖοι. διὰ ποίαν δὲ αἰτίαν μόνος ὁ Ὠκεανὸς ποταμὸς οὐ πάρεστι τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν θεῶν; ῥητέον ὅτι ἐπεὶ συνεκτικὸν ἔχει τὸ τοῦ κόσμου ῥεῦμα, κατὰ τὸ, Ὠκεανὸς ᾧ πᾶσα περίρρυτος ἐνδέδεται χθών.

492. Νύμφας.] Νῦν τὰς γαμουμένας. Δαΐδων ὑπολαμπομενάων.] Ἀντὶ τῶν μετὰ λαμπάδων.

493. Ἠγίνεον.] Ἦγον. Πολὺς δ' Ὑμέναιος ὀρώρει.] Ἐξῆπτο, διεγήγερτο πλείστη γαμήλιος ᾠδή. τὸν δὲ Ὑμέναιον ἐτυμολογοῦσιν, οἱ μὲν ἀπὸ τοῦ ναίειν ὁμοῦ τὸν νυμφίον, καὶ τὴν νύμφην· ἄλλοι δὲ φυσικῶς, ἐπεὶ ὑμὴν ἐστὶν ὁ ῥηγνύμενος ἐν τῇ τῶν παρθένων διακορήσει. οἱ δὲ ὅτι Ὑμέναιός τις Ἀργεῖος παραπλέων τὰς Ἀθήνας, κατέλαβεν Ἀττικὰς παρθένους, ἁρπαζομένας ὑπὸ Πελασγῶν τινῶν, αἷς ἐπιφανεὶς αἴτιος ἐγένετο τοῦ μὴ βιασθῆναι, ἀποδιώξας τοὺς Πελασγούς. διὰ γοῦν τοῦτο νομίμως γαμούμεναι, ὥσπερ προσκαλούμεναι αὐτὸν, ὕμνον τινὰ ἔλεγον εἰς αὐτὸν ὃν ἐκάλουν Ὑμέναιον.

494. Ἐδίνεον.] Ἀνεστρέφοντο, ἐκινοῦντο.

497. Ἔνθα δὲ νεῖκος ὀρώρει.] Ἐφιλονείκουν, ἠμφισβήτουν. δικαστήριον εἰσάγει δύο τινῶν ἀνδρῶν. ὧν ὁ μὲν ἐγκαλούμενος, ἀποδεδωκέναι λύτρα ὑπὲρ τοῦ πεφονευμένου φησί· ὁ δὲ ἐγκαλῶν, ἔλεγε μὴ εἰληφέναι. δύο δὲ τάλαντα χρυσοῦ κατέθεντο, ὥστε τὸν ἀποδείξαντα τὸ ἀληθὲς λαβεῖν ἀμφότερα. ποινῆς οὖν λέγει τῆς καλουμένης παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ὑποφόνια, ἃ ἐδίδοσαν τοῖς οἰκείοις τῶν ἀνῃρημένων οἱ ἀνελόντες. λέγεται δὲ κοινῶς πᾶσα ἀντέκτισις, ποινή.

499. Εὔχετο.] Νῦν διισχυρίζετο.

500. Δήμῳ πιφαύσκων.] Τῷ κοινῷ παντὶ δεικνὺς καὶ ἐμφανίζων. Ἀναίνετο.] Ἠρνεῖτο.

501. Ἱέσθην.] Προεθυμοῦντο, ἐβούλοντο, ἐσπούδαζον. Ἐπὶ ἴστορι.] Μάρτυρι, ἢ κριτῇ. ἀμφότεροι δὲ ἐβούλοντο ἐπὶ μάρτυρι δικάσασθαι, τοῦτ' ἔστι παρέχοντες μάρτυρας, ὁ μὲν τὸ δεδωκέναι, ὁ δὲ τὸ μὴ εἰληφέναι τὰ ὑποφόνια. Πεῖραρ.] Πέρας.

Λαοὶ δ' ἀμφοτέροισιν ἐπήπυον, ἀμφὶς ἀρωγοί·
Κήρυκες δ' ἄρα λαὸν ἐρήτυον. οἱ δὲ γέροντες
Εἵατ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοις, ἱερῷ ἐνὶ κύκλῳ·
Σκῆπτρα δὲ κηρύκων ἐν χέρσ' ἔχον ἠεροφώνων·
Τοῖσιν ἔπειτ' ἤϊσσον, ἀμοιβηδὶς δ' ἐδίκαζον.
Κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δύο χρυσοῖο τάλαντα,
Τῷ δόμεν ὃς μετὰ τοῖσι δίκην ἰθύντατα εἴπῃ.
Τὴν δ' ἑτέρην πόλιν ἀμφὶ δύο στρατοὶ εἵατο λαῶν,
Τεύχεσι λαμπόμενοι· δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή,
Ἠὲ διαπραθέειν· ἢ ἄνδιχα πάντα δάσασθαι
Κτῆσιν ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἐέργει.
Οἱ δ' οὔπω πείθοντο, λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο.
Τεῖχος μέν ῥ' ἄλοχοί τε φίλαι καὶ νήπια τέκνα
Ῥύατ' ἐφεσταότες, μετὰ δ' ἀνέρες οὓς ἔχε γῆρας.
Οἱ δ' ἴσαν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
Ἄμφω χρυσείω, χρύσεια δὲ εἵματα ἕσθην,
Καλὼ καὶ μεγάλω σὺν τεύχεσιν, ὥς τε θεώ περ
Ἀμφὶς ἀριζήλω· λαοὶ δ' ὑπολίζονες ἦσαν.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι σφίσιν εἶκε λοχῆσαι,
Ἐν ποταμῷ, ὅθι τ' ἀρδμὸς ἔην πάντεσσι βοτοῖσιν·

Cives autem utrisque acclamabant, hinc-inde fautores:
Præcones verò populum sedabant. At seniores
Sedebant super politos lapides, sacro in circulo:
Sceptra verò præconum in manibus habebant vocibus-aërem repleníu:
His deinde *sumptis* exurgebant, & deinceps sententias ferebant.
Jacebant autem in medio duo auri talenta,
Ei danda qui inter hos sententiam rectissime diceret.
Alteram vero urbem duo exercitus obsidebant copiarum,
Armis fulgentes: bifariam autem ipsis placebat consilium,
Aut evertere: aut in-duas partes omnia dividere
Opes *scilicet* quantas oppidum amœnum intus continet.
Illi verò nequaquam parebant, ad insidias autem clam-armabantur.
Murum quidem conjugesque dilectæ & parvi liberi
Custodiebant suprà-stantes, interque viri quos tenebat senectus.
Ipsi verò profecti sunt: dux-erat autem iis Mars & Pallas Minerva,
Ambo aurei, aureas & vestes induti erant,
Pulchri & magni cum armis, sicut dii scilicet
Utrinque perinsignes: populi enim humiliores erant.
Ii autem cùm jam pervenerant ubi illis videbatur insidiari,
Apud fluvium, ubi & aquatio erat omni pecori:

---

502. Ἐπήπυον.] Ἐνήργουν. τὸ δὲ πλῆθος εἰς τοὺς δικάζοντας διῃρημένως ἐβόα. Ἀμφὶς ἀρωγοί.] Χωρὶς ἑκατέρῳ οἱ ἴδιοι βοηθοί.

503. Γέροντες.] Οἱ δικασταὶ δηλονότι.

504. Ἱερῷ ἐνὶ κύκλῳ.] Τῷ μεγίστῳ δικαστηρίῳ, ἐπὶ τὸ δίκαιον ἀποδιδοῦσιν ἑκάστῳ ἐν ἀφιερωμένῳ.

505. Ἠεροφόνων.] Μεγαλοφώνων, ἢ τῶν τὸν ἀέρα πληττόντων τῇ φωνῇ. φωνὴ γάρ ἐστι, ὡς Ἀπολλώνιός φησιν, ἀὴρ πεπληγμένος.

506. Τοῖσιν ἔπειτ' ἤϊσσον.] Ἀντὶ τοῦ σὺν οἷς σκήπτροις ἐπὶ τὸ δημηγορεῖν ὥρμων. ἔνιοι δὲ ἤϊσσον, κατεσίγαζον. ἢ ὅτι ἀεὶ συνδιετίθεντο τοῖς λόγοις. Ἀμοιβηδὶς δ' ἐδίκαζον.] Ἐν μέρει δὲ ἀκούοντες ἐδίκαζον. ὅ ἐστι κατὰ ἐναλλαγὴν ἀποφαίνων τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἕκαστος.

508. Ἰθύντατα.] Δικαιότατα, ὀρθότατα.

509. Τὴν δ' ἑτέρην πόλιν ἀμφὶ δύο στρατοὶ εἵατο λαῶν.] Ἓν στράτευμα νοητέον εἰς δύο διῃρημένον. πολιορκία γὰρ ἦν, καὶ οὐ πεδιὰς ἡ μάχη.

510. Δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή.] Σημειωτέον, ὅτι οἱ ἐπιστρατεύοντες πόλει τινὶ, καὶ μετὰ σπονδῶν ἀπαλλασσόμενοι, ἐλάμβανον παρὰ τῶν πολεμουμένων τὸ ἥμισυ τῶν ἐν τῇ πόλει κτημάτων.

512. Ἐπήρατον.] Ἐπέραστον, καλόν. Ἐέργει.] Φυλάττει, ἐπέχει.

513. Λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο.] Εἰς ἐνέδραν παρεσκευάζοντο.

514. Τεῖχος μέν ῥ' ἄλοχοί τε φίλαι καὶ νήπια τέκνα Ῥύατ' ἐφεσταότες μετὰ δ' ἀνέρες.] Εἰς τὸ ῥύατο στικτέον. τὸ δὲ ἐφεσταότες, τῷ ἀνέρες συντακτέον.

517. Ἕσθην.] Περιβεβλημένοι ἦσαν, ὅτε δὲ ἐκάθαδον.

519. Ἀμφὶς ἀριζήλω.] Χωρὶς ἑκάτεροι διάδηλοι. Λαοὶ δ' ὑπολίζονες ἦσαν.] Οἱ δὲ ὄχλοι ἐλάττονες καὶ μικρότεροι ἦσαν.

520. Εἶκε λοχῆσαι.] Ἐνεχώρει, ὥστε ἐνεδρεῦσαι.

521. Ἀρδμός.] Ποτισμός. ἀρθμὸς δὲ ἡ φιλία. Βοτοῖσι.] Βοσκήμασιν.

Ἔνθ' ἄρα τοί γ' ἵζοντ' εἰλυμένοι αἴθοπι χαλκῷ.
Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε δύο σκοποὶ εἵατο λαῶν,
Δέγμενοι ὁππότε μῆλα ἰδοίατο καὶ ἕλικας βοῦς.
Οἱ δὲ τάχα προγένοντο, δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες
Τερπόμενοι σύριγξι· δόλον δ' οὔτι προνόησαν.
Οἱ μὲν τὰ προϊδόντες ἐπέδραμον, ὦκα δ' ἔπειτα
Τάμνοντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας καὶ πώεα καλὰ
Ἀργεννῶν οἰῶν· κτεῖνον δ' ἐπὶ μηλοβοτῆρας.
Οἱ δ' ὡς οὖν ἐπύθοντο πολὺν κέλαδον παρὰ βουσὶν,
Ἱράων προπάροιθε καθήμενοι, αὐτίκ' ἐφ' ἵππων
Βάντες ἀερσιπόδων μετεκίαθον· αἶψα δ' ἵκοντο.
Στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην ποταμοῖο παρ' ὄχθας,
Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν·
Ἐν δ' Ἔρις, ἐν δὲ Κυδοιμὸς ὁμίλεον, ἐν δ' ὀλοὴ Κὴρ,
Ἄλλον ζωὸν ἔχουσα νεούτατον, ἄλλον ἄουτον·
Ἄλλον τεθνειῶτα κατὰ μόθον ἕλκε ποδοῖιν.
Εἷμα δ' ἔχ' ἀμφ' ὤμοισι δαφοινεὸν αἵματι φωτῶν.
Ὡμίλευν δ' ὥστε ζωοὶ βροτοὶ, ἠδ' ἐμάχοντο,
Νεκρούς τ' ἀλλήλων ἔρυον κατατεθνειῶτας.
Ἐν δ' ἐτίθει νειὸν μαλακὴν, πίειραν ἄρουραν,
Εὐρεῖαν, τρίπολον· πολλοὶ δ' ἀροτῆρες ἐν αὐτῇ
Ζεύγεα δινεύοντες ἐλάστρεον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Οἱ δ' ὁπότε στρέψαντες ἱκοίατο τέλσον ἀρούρης,
Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἐν χερσὶ δέπας μελιηδέος οἴνου

Ibi hi consederunt tecti corusco ære.
His verò deinde seorsum duo speculatores sedebant à copiis,
Observantes siquando oves viderent & nigros boves.
Illi verò statim progrediebantur, duoque unà sequebantur pastores,
Oblectantes-se fistulis: insidias enim neutiquam præsenserant.
Ii quidem his prospectis incurrerunt, & continuò
Prædantes-abducebant boüm armenta & greges pulchros
Candidarum ovium: interficiebant autem insuper pastores.
Illi verò ut audierunt magnum tumultum apud boves,
Pro concione sedentes, confestim equos
Ascendentes pedes-in-altum-attollentes insecuti sunt: moxque pervenerunt.
Consistentes verò pugnabant pugnam fluvii præter ripas,
Feriebant autem alii alios æratis hastis:
Inter eos autē agebat discordia, agebat & Tumultus, & exitiale Fatum,
Alium vivum tenens recens-vulneratum, alium illæsum:
Alium interfectum per prælium trahebat pedibus.
Vestem a. habebat humeris circumdatā admodùm cruentatā sang. humano.
Agebant verò tanquam vivi homines, atque pugnabant,
Cadaveraque mutuò trahebant interempta.
Posuit in eo & novale molle, pingue arvum,
Latum, tertiatum: multi autem aratores in ipso
Juga convertentes agebant huc & illuc.
Ii autem quoties reversi pervenirent ad finem arvi,
Iis tunc in manus poculum prædulcis vini

522. Εἰλυμένοι.] Περιβεβλημένοι, κεκαλυμμένοι.

526. Οὔτι προνόησαν.] Οὐ προεσκόπησαν.

528. Τάμνοντ' ἀμφί.] Περιέταμνον, διήρουν, ἀπεχώριζον. Πώεα.] Τὰ ποίμνια.

529. Μηλοβοτῆρας.] Βοσκητῆρας, νομέας.

531. Ἱράων προπάροιθε.] Πρὸ τῶν ἀγορῶν, ὅ ἐστιν ἐκκλησιῶν. ἀπὸ τοῦ εἴρειν ἐν αὐταῖς καὶ λέγειν. ὅθεν ὁ Ἶρος.

532. Ἀερσιπόδων.] Αἰρόντων εἰς ὕψος τοὺς πόδας ἐν τῇ πορείᾳ. Μετεκίαθον.] Μετήρχοντο.

535. Ὁμίλεον.] Ἀνεστρέφοντο.

536. Νεούτατον.] Νεωστὶ τετρωμένον. Ἄουτον.] Ἄτρωτον.

538. Δαφοίνεον.] Ἤτοι φοινικοῦ χρώματος πεποιημένον. ἢ αἵματι διάβροχον, πεφοινιγμένον.

539. Ὡμίλευν.] Ἀντὶ τοῦ παρετάσσοντο, συνανεστρέφοντο.

540. Ἔρυον.] Εἷλκον.

541. Νειόν.] Τὴν λεγομένην νεατόν. ὅ ἐστι νεωστὶ ἠροτριασμένην, ἁπαλὴν, καὶ διακεχυμένην. ὡς γὰρ νέα φαίνεται ἡ τοιαύτη γῆ. Πίειραν.] Λιπαρόγειον χωρίον.

542. Τρίπολον.] Τρὶς ἐστραμμένην, καὶ ἠροτριασμένην.

543. Δινεύοντες.] Στρέφοντες τὸ ἄνω κάτω. Ἐλάστρεον.] Ἤλαυνον.

544. Τέλσον.] Τέλος, πέρας.

Δόσκεν ἀνὴρ ἐπιών· τοὶ δὲ ςρέψασκον ἀν' ὄγμους,
Ἱέμενοι νειοῖο βαθείης τέλσον ἱκέσθαι.
Ἡ δὲ μελαίνετ' ὄπισθεν, ἀρηρομένῃ δὲ ἐῴκει,
Χρυσείη περ ἐοῦσα· τὸ δὴ περὶ θαῦμ' ἐτέτυκτο.
Ἐν δ' ἐτίθει τέμενος βαθυλήϊον· ἔνθα δ' ἔριθοι
Ἤμων ὀξείας δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες.
Δράγματα δ' ἄλλα μετ' ὄγμον ἐπήτριμα πῖπτον ἔραζε,
Ἄλλα δ' ἀμαλλοδετῆρες ἐν ἐλλεδανοῖσι δέοντο.
Τρεῖς δ' ἄρ' ἀμαλλοδετῆρες ἐφέστασαν· αὐτὰρ ὄπισθε
Παῖδες δραγμεύοντες, ἐν ἀγκαλίδεσσι φέροντες,
Ἀσπερχὲς πάρεχον. βασιλεὺς δ' ἐν τοῖσι σιωπῇ
Σκῆπτρον ἔχων ἑστήκει ἐπ' ὄγμου γηθόσυνος κῆρ.
Κήρυκες δ' ἀπάνευθεν ὑπὸ δρυῒ δαῖτα πένοντο·
Βοῦν δ' ἱερεύσαντες μέγαν, ἄμφεπον. αἱ δὲ γυναῖκες
Δεῖπνον ἐρίθοισιν, λεύκ' ἄλφιτα πολλὰ πάλυνον.
Ἐν δ' ἐτίθει σταφυλῇσι μέγα βρίθουσαν ἀλωὴν,
Καλὴν, χρυσείην· μέλανες δ' ἀνὰ βότρυες ἦσαν·
Ἑστήκει δὲ κάμαξι διαμπερὲς ἀργυρέῃσιν.
Ἀμφὶ δὲ, κυανέην κάπετον, περὶ δ' ἕρκος ἔλασσε
Κασσιτέρου. μία δ' οἴη ἀταρπιτὸς ἦεν ἐπ' αὐτὴν,
Τῇ νίσσοντο φορῆες, ὅτε τρυγόῳεν ἀλωήν.
Παρθενικαὶ δὲ καὶ ἠΐθεοι ἀταλὰ φρονέοντες

Dabat vir obiens: illi autem convertebant-se ad suos quisque sulcos,
Cupidi novalis profundi ad terminum perveniendi.
Ipsum autem nigricabat à-tergo, versoque aratris simile-erat,
Aureum licèt esset: hoc sanè ingens miraculum effictum erat.
Posuit in *eo* & separatum-agrum profundæ segetis: in quo operarii
Metebant acutas falces in manibus tenentes.
Manipuli autem alii quidem rectâ-serie densi cadebant in-terram,
Alios verò manipulorum ligatores vinculis constringebant.
Tres autem manipulorum ligatores sequentes-instabant: at ponè
Pueri manipulos colligentes, in ulnis ferentes,
Usque porrigebant. Rex verò inter hos silentio
Sceptrum tenens stabat super manipulorum-serie lætus corde.
Præcones autem seorsim sub quercu in convivio parando occupati erant;
Bovem verò mactatum magnum hinc-inde-curabant. Mulieres autem
Cœnam operariis, albas farinas multas immiscebant.
Posuit in *eo* & uvis admodùm gravatam vineam,
Pulchram, auream: nigri autem per *eam* racemi erant:
Stabat autem innixa palis ex-ordine argenteis.
Circum autem, cyaneam fossam, circum & septum duxit
Stanni. Una autem sola semita erat ad eam,
Quâ ibant bajuli, quando vindemiarent vineam.
Virgunculæ autem & adolescentuli teneris animis

546. Ἐπιών.] Ἐπερχόμενος. Ὄγμους.] Τὰς ἐπ' εὐθείας τοῦ ἔργου διεξόδους φησί, τὰς αὔλακας.
548. Μελαίνετο.] Βαθεῖα ἐγίγνετο. Ἀρηρομένῃ.] Ἠροτριασμένῃ.
550. Τέμενος.] Χωρίον, εἰς τιμὴν ἀποτετμημένον τινί. Ἔριθοι.] Κυρίως μὲν ἐριουργοί. καταχρηστικῶς δὲ καὶ οἱ μισθοῦ ἐργαζόμενοι.
551. Ἤμων.] Ἐθέριζον.
552. Δράγματα.] Τὰ τῶν χειρῶν πληρώματα. Ἐπήτριμα.] Ἐπάλληλα, πυκνά. Ἔραζε.] Ἐπὶ τῆς γῆς.
553. Ἀμαλλοδετῆρες.] Οἱ τὰ δράγματα συνδεσμοῦντες, ὅ ἐστι τοὺς αὔλους τῶν ἀσταχύων. Ἐλλεδανοῖσι.] Τοῖς δεσμοῖς. Δέοντο.] Ἐδεσμοῦντο.
555. Δραγμεύοντες.] Δράγματα ἐπὶ δεσμὸν συνάγοντες. Ἀγκαλίδεσσιν.] Ἀγκάλαις.
556. Ἀσπερχές.] Ἀδιαλείπτως. Βασιλεύς.] Νῦν ὁ τοῦ χωρίου δεσπότης.
557. Γηθόσυνος κῆρ.] Χαίρων τῇ ψυχῇ.
558. Πένοντο.] Ἐνήργουν.
559. Ἄμφεπον.] Περὶ αὐτὸν εἵποντο, ἠσχολοῦντο.
560. Πάλυνον.] Ἐνέμισγον, ἔμασσον.
561. Βρίθουσαν.] Βαρυνομένην τῷ καρπῷ.
563. Ἑστήκει δὲ κάμαξι.] Πᾶσα δὲ ἐκεχαράκωτο ἡ ἄμπελος. κάμαξιν ἐν ξύλοις, οἳ εἰσι ξύλα ὀρθὰ παραπεπηγότα ταῖς ἀμπέλοις.
564. Κάπετον.] Κοῖλον ὄρυγμα, τάφρον. Ἕρκος.] Τεῖχον. Ἔλασσεν.] Ἐποίησεν εἰς μῆκος.
565. Ἀταρπιτός.] Ἀταρπός, ὁδός.
566. Νείσσοντο.] Ἐπορεύοντο. Φορῆες.] Οἱ τὸν καρπὸν τῶν σταφυλῶν παραφέροντες.
567. Παρθενικαὶ δὲ καὶ ἠΐθεοι ἀταλὰ φρονέοντες.] Τρυφερά, νήπια, πρᾶα, καθ' ἐπικράτησιν δὲ τοῦ ἄρρενος εἴρηκε φρονέοντες, καὶ οὐ φρονέουσαι. Ἠΐθεοι.] Ἄγαμοι, ἀκμάζοντες, νέοι. Ἀταλά.] Τρυφερά.

570. Ἰμε-

Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισι φέρον μελιηδέα καρπόν.
Τοῖσιν δ' ἐν μέσσοισι πάϊς φόρμιγγι λιγείῃ
Ἱμερόεν κιθάριζε· λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδε
Λεπταλέῃ φωνῇ. τοὶ δὲ ῥήσσοντες ὁμαρτῇ
Μολπῇ τ' ἰυγμῷ τε, ποσὶ σκαίροντες ἕποντο.
Ἐν δ' ἀγέλην ποίησε βοῶν ὀρθοκραιράων·
Αἱ δὲ βόες χρυσοῖο τετεύχατο κασσιτέρου τε,
Μυκηθμῷ δ' ἀπὸ κόπρου ἐπεσσεύοντο νομόνδε,
Πὰρ ποταμὸν κελάδοντα, περὶ ῥοδανὸν δονακῆα·
Χρύσειοι δὲ νομῆες ἅμ' ἐστιχόωντο βόεσσι
Τέσσαρες, ἐννέα δέ σφι κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο·
Σμερδαλέω δὲ λέοντε δύ' ἐν πρώτῃσι βόεσσι
Ταῦρον ἐρύγμηλον ἐχέτην· ὁ δὲ, μακρὰ μεμυκὼς
Ἕλκετο· τὸν δὲ κύνες μετεκίαθον ἠδ' αἰζηοί.
Τὼ μὲν ἀναρρήξαντε βοὸς μεγάλοιο βοείην,
Ἔγκατα καὶ μέλαν αἷμα λαφύσσετον· οἱ δὲ νομῆες
Αὔτως ἐνδίεσαν, ταχέας κύνας ὀτρύνοντες.
Οἱ δ' ἤτοι δακέειν μὲν ἀπετρωπῶντο λεόντων,
Ἱστάμενοι δὲ μάλ' ἐγγὺς ὑλάκτεον, ἔκ τ' ἀλέοντο.
Ἐν δὲ νομὸν ποίησε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις
Ἐν καλῇ βήσσῃ μέγαν οἰῶν ἀργεννάων,
Σταθμούς τε, κλισίας τε, κατηρεφέας ἰδὲ σηκούς.

Textilibus in qualis portabant prædulcem fructum.
His verò in mediis puer citharâ argutâ
Suaviter personabat: chorda autem eleganter succinebat
Tenella voce. Hi autem ferientes-*terram* simul
Cum cantuque sibiloque, pedibus tripudiantes sequebantur.
In *eo* & armentum fecit boum capita-altè-ferentium:
Ipsæ autem boves ex auro efficta erant stannoque,
Mugitum autem edentes è stabulo ruebant ad-pascua
Præter fluvium resonantem, admodùm rapidum cannis-abundantem:
Aurei autem pastores unà ibant cum bobus
Quatuor, novemque illos canes pedibus celeres sequebantur:
Aspectu autem terribiles leones duo inter primas boves
Taurum graves-gemitûs-erumpentem tenebant: is autem, altè mugiens
Trahebatur: eumque canes recepturi sequebantur & juvenes.
Illi quidem discerptâ bovis magni pelle,
Viscera & nigrum sanguinem hauriebant: pastores verò
Frustrà insequebantur, veloces canes hortatibus-incitantes.
Illi enim mordere quidem recusabant-aversi à leonibus,
Stantes autem admodùm propè latrabant, & evitabant.
Fecit in *eo* & pascuum inclytus Vulcanus
Amœno in saltu magnum ovium candidarum,
Stabuláque, tuguriáque, tectáque ovilia.

570. Ἱμερόεν.] Ἐπέραστον, καλόν. Λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν.] Ἤτοι λίνον, ὃ δὲ ἐξῆπτο ἀντὶ νευρᾶς τῆς κιθάρας, ἐπεὶ οἱ πρῶτοι τοῖς θεοῖς μετὰ ᾠδῆς ὑποκιθαρίζοντες, οὐκ ἐξ ἐντέρων κατεσκεύαζον τὰς κιθάρας, οὐχ ὅσιον, οὐδὲ θεοῖς ἀρεστὸν εἶναι ὑπολαμβάνοντες, διὰ τὸ ἐκ νεύρων πεποιῆσθαι, ἀλλὰ ἐκ λίνου πεποιημένου. ἢ Λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν, ἀντὶ τοῦ, τὴν ἐπὶ Λίνῳ τῷ Ἀπόλλωνος παιδὶ ᾠδὴν ὄντι νηπίῳ, καὶ ὑπὸ κυνῶν ποιμενικῶν διασπασθέντι, πρώτην ᾀσθεῖσαν.

571. Λεπταλέῃ.] Λεπτῇ, ἡδείᾳ. Ῥήσσοντες.] Ἀντὶ τοῦ κροτοῦντες σὺν ἁρμονίᾳ καὶ τύπῳ τοῖς ποσὶ τὸ ἔδαφος. Ὁμαρτῇ.] Ὁμοῦ καὶ κατὰ τὸ αὐτό.

572. Ἰυγμῷ.] Προσληπτέον τὸ σὺν ᾠδῇ καὶ διώξει. Σκαίροντες.] Κινούμενοι, σκιρτῶντες, ἢ πυκνῶς κινούμενοι.

575. Μυκηθμῷ.] Μυκήσει. Κόπρου.] Τῆς ἐπαύλεως, τοῦ βουστάθμου.

576. Ῥοδανόν.] Εὐδιάσειστον, εὐκίνητον. διὰ τοὺς ἐν αὐτῷ πεφυκότας καλάμους. Δονακῆα.] Δόνακας ἔχοντα, ἤγουν καλάμους.

578. Πόδας ἀργοί.] Ταχύποδες.

580. Ἐρύγμηλον.] Μέγα μυκώμενον, ἢ ἐρευγόμενον τὴν τροφήν.

583. Λαφύσσετον.] Ἀθρόως ἤσθιον.

584. Ἐνδίεσαν.] Ἐνεκελεύοντο, παρορμῶντες ἐπέβαλλον.

585. Ἀπετρωπῶντο.] Ἀπεβλέποντο.

586. Ἔκ τ' ἀλέοντο.] Καὶ ἐξέκλιναν.

588. Ἀργεννάων.] Λαμπρῶν.

589. Κλισίας.] Νῦν, τὰς τῶν ποιμνίων καὶ ποιμένων καταγωγάς. Κατηρεφέας.] Ἐσκεπασμένας, κατεστέγους. Σηκούς.] Περιβόλους ἐν οἷς βοσκήματα ἵσταται.

Ἐν δὲ χορὸν ποίκιλλε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Τῷ ἴκελον οἷόν ποτ' ἐνὶ Κνωσσῷ εὐρείῃ
Δαίδαλος ἤσκησεν καλλιπλοκάμῳ Ἀριάδνῃ.
Ἔνθα μὲν ἠΐθεοι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι
Ὠρχεῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχοντες.
Τῶν δ' αἳ μὲν λεπτὰς ὀθόνας ἔχον, οἱ δὲ χιτῶνας
Εἵατο εὐνήτους, ἦκα στίλβοντας ἐλαίῳ·
Καί ῥ' αἳ μὲν καλὰς στεφάνας ἔχον, οἱ δὲ μαχαίρας
Εἶχον χρυσείας ἐξ ἀργυρέων τελαμώνων.
Οἱ δ' ὅτε μὲν θρέξασκον ἐπισταμένοισι πόδεσσι
Ῥεῖα μάλ', ὡς ὅτε τις τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν
Ἑζόμενος κεραμεὺς πειρήσεται αἴκε θέῃσιν·
Ἄλλοτε δ' αὖ θρέξασκον ἐπὶ στίχας ἀλλήλοισι.
Πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιΐσταθ' ὅμιλος
Τερπόμενοι. δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσους.
Ἐν δ' ἐτίθει ποταμοῖο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο,

In eo & chorum vario-effinxit-artificio inclytus Vulcanus,
Ei similem qualem olim in Cnosso latâ
Dædalus concinnavit comas-pulchræ Ariadnæ.
Ibi quidem adolescentes, & virgines formosæ
Tripudiabant, alter-alterius ad carpum manus tenentes.
Horum autem illæ quidem tenues linteas-vestes habebant, illi verò tunicas
Induti erant benè-textas, leniter nitentes oleo:
Et hæ quidem pulchras coronas gerebant, illi verò gladios
Habebant aureos pendentes ab argenteis balteis.
Hi autem quandoque *in orbem* discurrebant doctis pedibus
Leviter admodùm, veluti cùm aliquis rotam aptatam manibus
Sedens figulus tentat si currat:
Quandoque autem rursus discurrebant per ordines invicem.
Multa verò pulchram choream circumstabat turba
Oblectantes-se. Duo autem saltantes-in-caput inter ipsos
Cantum exordientes agebant-se per medios.
Posuit in *eo* & fluvii magnum robur Oceani,

590. Ἐν δὲ χορὸν ποίκιλλε.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Ἐγκατεσκεύασε δὲ ἐπιμελῶς ὁ Ἥφαιστος καὶ χορὸν ὁμοίαν τάξιν ἔχοντα χορεύοντα τῷ ὑπὸ Δαιδάλου τοῦ μηχανικοῦ κατασκευασθέντι Ἀριάδνῃ ἐν Κνωσσῷ πόλει τῆς Κρήτης. Ἱστόρηται ὅτι Θησέα παραγενόμενον ἐξ Ἀφιδνῶν εἰς Ἀθήνας νεωστὶ, καταλαβόντα δὲ τὸν δασμὸν ἀποπεμπόμενον Μίνωϊ εἰς Κρήτην, τοὺς δὶς ἑπτὰ ἠϊθέους καὶ παρθένους. ἐτέλουν δὲ τὸν δασμὸν οἱ Ἀθηναῖοι τοῦτον, ἐπὶ τῷ δεδολοφονηκέναι Ἀνδρόγεων τὸν παῖδα Μίνωος ἀγωνιζόμενον καὶ νικῶντα παρ' αὐτοῖς τὰ Παναθήναια. ἑκόντα οὖν αὐτόν φασι συγκαταλέξαι τοῖς ἠϊθέοις, καὶ παραγενόμενον εἰς Κρήτην, ἤδη ὡς ὀφθῆναί φασιν ὑπὸ Ἀριάδνης τῆς τοῦ Μίνωος θυγατρός. καὶ διὰ τοῦτο τέχνῃ Δαιδάλου σωθῆναι τρόπῳ τοιῷδε. μίτον ἀγαθίδος ἔδωκε Δαίδαλος τῇ Ἀριάδνῃ, εἰπὼν δοῦναι τῷ Θησεῖ, ὅπως τὴν ἀρχὴν ἐξάψας τῆς εἰσόδου τῆς ἀγαθίδος, οὕτως ἀνελὼν αὐτὴν εἰσέλθοι εἰς τὸν λαβύρινθον· καὶ περιγενόμενος τοῦ θηρὸς, πάλιν ἔχοι ῥᾳδίαν καὶ εὐάρετον τὴν ἔξοδον τοῦ λαβυρίνθου, ποικίλως ἐπιπεπλεγμένας ἔχοντος τὰς εἰσόδους. ἐξελθὼν δὲ μετὰ τὸ νικῆσαι ὁ Θησεὺς μετὰ τῶν ἠϊθέων καὶ παρθένων χορὸν τοιοῦτον ἔπλεκεν ἐν κύκλῳ τοῖς θεοῖς, ὁποία καὶ ἡ τοῦ λαβυρίνθου εἴσοδός τε καὶ ἔξοδος αὐτῷ ἐγεγόνει. τῆς δὴ χορείας τὴν ἐμπειρίαν ὁ Δαίδαλος αὐτοῖς ὑποδείξας ἐποίησε.

Ποίκιλλε.] Ποικίλῃ τορνεύσει ἐποίει.

593. Ἀλφεσίβοιαι.] Ἔντιμοι. καὶ διὰ τὴν εὐμορφίαν βόας εὑρίσκουσαι ἕδνα. θρέμματα γὰρ τὸ παλαιὸν ἐδίδοτο περὶ τῶν γάμων δῶρα. ὠνόμασαι δὲ ἀπὸ μέρους. ἐπειδὴ ἔντιμοι τὸ παλαιὸν οἱ βόες. ἀλφαίνειν γοῦν τὸ εὑρίσκειν, καὶ ἀλφὴ ἡ τιμὴ, καὶ ἄλφα τὸ στοιχεῖον ὅτι εὑρέθη περὶ τῶν ἄλλων.

594. Ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχοντες.] Ὀρθῶς καὶ τοῦτο κατ' ἐπικράτησιν τοῦ ἀρσενικοῦ πέφρακεν.

595. Ὀθόνας.] Διαφανεῖς ἐσθῆτας, λαμπράς.

596. Εἵατο.] Ἠμφιεσμέναι ἦσαν. Εὐνήτους.] Εὐνενησμένους, καὶ εἰργασμένους, λεπτούς. Ἦκα στίλβοντας ἐλαίῳ.] Ἠρέμα πως στίλβοντας ὡς ἔλαιον.

597. Στεφάνας.] Κόσμους γυναικείους χρυσοῦς περὶ κεφαλὴν κειμένους.

598. Τελαμώνων.] Ἀναφορέων.

599. Θρέξασκον.] Ἐν κύκλῳ ἔτρεχον. Ἐπισταμένοισιν.] Ἐπιστήμοσιν, ἐμπείροις.

600. Ἄρμενον.] Εὖ ἡρμοσμένον πάντοθεν.

601. Ἑζόμενος κεραμεύς.] Διὰ τὸ τοῦ χοροῦ παραβολῆς ἔγκυκλον αὐτῶν τὴν πορείαν ὑφιστᾷ. Πειρήσεται.] Ἀποπειρώμενος ἀνακινήσει.

602. Ἐπὶ στίχας.] Ἐπ' ὀρθὴν τάξιν.

604. Κυβιστητῆρε.] Ὀρχησταί.

607. Ἄντυγα

Ἄντυγα πὰρ πυμάτην σάκεος πύκα ποιητοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῦξε σάκος μέγα τε στιβαρόν τε,
Τεῦξ' ἄρα οἱ θώρηκα φαεινότερον πυρὸς αὐγῆς·
Τεῦξε δέ οἱ κόρυθα βριαρὴν κροτάφοις ἀραρυῖαν,
Καλὴν, δαιδαλέην· ἐπὶ δὲ χρύσεον λόφον ἧκε.
Τεῦξε δέ οἱ κνημῖδας ἑανοῦ κασσιτέροιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πάνθ' ὅπλα κάμε κλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Μητρὸς Ἀχιλλῆος θῆκε προπάροιθεν ἀείρας·
Ἡ δ' ἴρηξ ὣς, ἆλτο κατ' Οὐλύμπου νιφόεντος,
Τεύχεα μαρμαίροντα παρ' Ἡφαίστοιο φέρουσα.

Orbem præter extremum scuti affabrè facti.
At postquam fabricatus erat scutum magnumque solidumque,
Fecit ei thoracem fulgentiorem ignis splendore:
Fecit ei & cassidem gravem temporibus quadrantem,
Pulchram, multo exornatam artificio: auream autem cristam superimposuit.
Fecit ei & ocreas ductili stanno.
At postquam omnia arma elaborârat inclytus Vulcanus,
Coram matre Achillis posuit sublata:
Illa verò accipiter tanquam, desiliit ab Olympo nivoso,
Arma coruscantia à Vulcano ferens,

607. Ἄντυγα πὰρ πυμάτην.] Παρὰ τὸ ἔσχατον μέρος τῆς ἀσπίδος. πέριξ. Πύκα ποιητοῖο.] Ἐπιμελῶς, καὶ συνετῶς κατεσκευασμένου.

612. Ἑανοῦ.] Λαμπροῦ, εὐχύτου, ἁπαλοῦ.

615. Ἴρηξ.] Ἱέραξ.

ΥΠΟ'

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ Τ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Θέτιδος κομισάσης Ἀχιλλεῖ τὰ ὅπλα παρ' Ἡφαίστου, συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν τοὺς Ἕλληνας ὁ ἥρως, ἀπόρρησιν ποιεῖται τῆς μήνιδος, καὶ λαμβάνει τὰ δῶρα ἅπερ αὐτῷ Ἀγαμέμνων δώσειν ὑπέσχετο. Τροφῆς δὲ ἀνελομένων ἐκείνων, αὐτὸς ἄσιτος διαμείνας ὁπλίζεται, καὶ στρατείαν ἐξάγει ἐπὶ τὸν πόλεμον. ὁ δὲ ὕστερος τῶν ἵππων αὐτοῦ Ξάνθος τὴν ἐσομένην αὐτῷ ἀναίρεσιν καταμαντεύεται, ᾧ καὶ ἐπιπλήττει.

Ταῦ δ' ἀπέληγε χόλοιο καὶ ἔκθορε δῖος Ἀχιλλεύς.

Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἀπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων
Ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν.
Ἡ δ' ἐς νῆας ἵκανε θεοῦ πάρα δῶρα φέρουσα·
Εὗρε δὲ Πατρόκλῳ περικείμενον ὃν φίλον υἱὸν,
Κλαίοντα λιγέως· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Μύροντ'. ἡ δ' ἐν τοῖσι παρίστατο δῖα θεάων,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Τέκνον ἐμὸν, τοῦτον μὲν ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ
Κεῖσθαι, ἐπειδὴ πρῶτα θεῶν ἰότητι δαμάσθη·
Τύνη δ' Ἡφαίστοιο πάρα κλυτὰ τεύχεα δέξο,
Καλὰ μάλ', οἷ' οὔπω τις ἀνὴρ ὤμοισι φόρησεν.
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ κατὰ τεύχε' ἔθηκε
Πρόσθεν Ἀχιλλῆος· τὰ δ' ἀνέβραχε δαίδαλα πάντα.
Μυρμιδόνας δ' ἄρα πάντας ἕλε τρόμος, οὐδέ τις ἔτλη
Ἄντην εἰσιδέειν, ἀλλ' ἔτρεσαν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ὡς εἶδ', ὥς μιν μᾶλλον ἔδυ χόλος· ἐν δέ οἱ ὄσσε
Δεινὸν ὑπὸ βλεφάρων ὡσεὶ σέλας ἐξεφάανθεν·
Τέρπετο δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων θεοῦ ἀγλαὰ δῶρα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ φρεσὶν ᾗσιν ἐτάρπετο δαίδαλα λεύσσων,
Αὐτίκα μητέρα ἣν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,

Aurora quidem croceo-peplo-induta ab Oceani fluentis
Exoriebatur, ut immortalibus lucem ferret & mortalibus.
Illa verò ad naves pervenit à deo dona ferens:
Invenit autem Patroclo circumfusum suum charum filium,
Plorantem stridulè: multi autem circum ipsum socii
Lamentabantur. Illa verò inter hos astitit augustissima dearum,
Inque ejus hæsit manu, verbáque fecit, dixitque,
Fili mi, hunc quidem sinamus dolentes licèt
Jacere, quandoquidem primùm Deorum consilio interfectus est:
Tu verò à Vulcano allata inclyta arma accipe,
Pulchra admodum, qualia nondum quisquam vir humeris gestavit.
Sic sanè loquuta Dea arma deposuit
Ante Achillem: illa verò sonitum edidere facta artificiosè omnia.
Myrmidonas verò omnes cepit tremor, neque quis sustinuit
Contrà aspicere, sed territi-diffugerunt. At Achilles
Ut vidit, statim ipsum magis subiit ira: intùs autem illi oculi
Terribiliter sub palpebris tanquam flamma micuerunt:
Oblectabatur autem in manibus tenens dei splendida dona.
At postquam mentibus suis delectatus est artificiosa aspiciens,
Continuo matrem suam verbis alatis allocutus est,

---

4. Περικείμενον.] Περιπεπλεγμένον.
5. Λιγέως.] Περιπαθῶς, ὀδυνηρῶς, ὀξέως.
6. Μύροντο.] Ἐθρήνουν.
9. Ἰότητι.] Βουλήσει.
10. Τύνη.] Σύ. Δωρικῶς.
13. Ἀνέβραχε.] Ποιὸν ἦχον ἀπετέλεσεν.
15. Ἔτρεσαν.] Ἐφοβήθησαν.
19. Ἐτάρπετο.] Ἐτέρφθη.

Μῆτερ ἐμὴ, τὰ μὲν ὅπλα θεὸς πόρεν, οἷ' ἐπιεικὲς
Ἔργ' ἔμμεν ἀθανάτων, μηδὲ βροτὸν ἄνδρα τελέσσαι·
Νῦν δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ θωρήξομαι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Δείδω μή μοι τόφρα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
Μυῖαι καδδῦσαι κατὰ χαλκοτύπους ὠτειλὰς
Εὐλὰς ἐγγείνωνται, ἀεικίσσωσι δὲ νεκρόν·
Ἐκ δ' αἰὼν πέφαται, κατὰ δὲ χρόα πάντα σαπείη.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα,
Τέκνον, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
Τῷ μὲν ἐγὼ πειρήσω ἀλαλκεῖν ἄγρια φῦλα
Μυίας, αἵ ῥά τε φῶτας ἀρηϊφάτους κατέδουσιν.
Ἤν περ γὰρ κεῖταί γε τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν,
Αἰεὶ τῷδ' ἔσται χρὼς ἔμπεδος, ἢ καὶ ἀρείων·
Ἀλλὰ σύ γ' εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοὺς,
Μῆνιν ἀποειπὼν Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Αἶψα μάλ' ἐς πόλεμον θωρήσσεο, δύσεο δ' ἀλκήν.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, μένος πολυθαρσὲς ἐνῆκε·
Πατρόκλῳ δ' αὖτ' ἀμβροσίην καὶ νέκταρ ἐρυθρὸν
Στάξε κατὰ ῥινῶν, ἵνα οἱ χρὼς ἔμπεδος εἴη·
Αὐτὰρ ὁ βῆ παρὰ θῖνα θαλάσσης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Σμερδαλέα ἰάχων, ὦρσεν δ' ἥρωας Ἀχαιούς·
Καί ῥ' οἵπερ τὸ πάρος γε νεῶν ἐν ἀγῶνι μένεσκον,
Οἵ τε κυβερνῆται, καὶ ἔχον οἰήϊα νηῶν,

Mater mea, hæc quidem arma deus dedit, qualia par
Opera esse immortalium, neque mortalem virum perfecisse:
Nunc verò ego quidem me armabo: sed perquam graviter
Timeo ne mihi intereà Menœtii fortem filium
Muscæ ingressæ per ære-inflicta vulnera
Vermes intus generent, deturpéntque cadaver:
Vita autem adempta est, inque corpore omnia putrescant.
Ei autem respondit deinde dea Thetis pedes-argentea,
Fili, ne tibi hæc in animo tuo sint-curæ:
Ab hoc quidem ego conabor arcere improba examina
Muscas, quæ sane viros pugnâ-interfectos comedunt.
Etsi enim jaceret vel integrum in annum,
Usque ei erit corpus incorruptum, vel & melius:
Quin tu ad concionem vocatis heroïbus Achivis,
Irâ renunciatâ Agamemnoni pastori populorum,
Continuò prorsùs ad pugnam armator, induéque fortitudinem.
Sic quidem fata, animos audentissimos immisit:
Patroclo verò ambrosiam & nectar rubrum
Instillavit per nares, ut ei corpus incorruptum esset:
At ille ibat præter littus maris nobilis Achilles,
Horrendè vociferans, excitabatque heroas Achivos:
Et quicunque etiam antea navium in concione solebant-esse,
Quique gubernatores, & tenebant clavos navium,

---

21. Οἷ' ἐπιεικές.] Ὁποῖα εἰκὸς θεοῦ ἔργα εἶναι. τουτέστιν οἷα ἔπρεπε θεὸν παρέχειν. ἐπιεικὲς γὰρ τὸ πρέπον.

25. Καδδῦσαι.] Κατελθοῦσαι. Χαλκοτύπους.] Ὑπὸ σιδήρου τρωθέντας.

26. Εὐλὰς ἐγγείνωνται.] Σκώληκας ἐγγεννήσωσιν. ἴσως δὲ εἴρηνται εὐλαὶ οἱ σκώληκες, παρὰ τὴν εἴλησιν. Ἀεικίσσωσιν.] Ἀφανήσωσιν, αἰκίσωσιν.

27. Ἐκ δ' αἰὼν πέφαται.] Ἤτοι ἀνήρηται ὁ βίος. ὅ ἐστι ζωῆς ἐστέρηται. ἢ ὡς οἱ γλωσσογράφοι, αἰὼν ἔφθαρται. ὅ ἐστιν ὁ νωτιαῖος μυελός. Πέφαται.] Τέτρωται, ἀνήρηται, ἠφάνισται.

29. Μελόντων.] Ἀντὶ τοῦ μελέτωσαν.

30. Πειρήσω.] Πειράσομαι. Ἀλαλκεῖν.] Ἀλεξῆσαι, βοηθῆσαι. Φῦλα.] Ἔθνη, γένη.

31. Ἀρηϊφάτους.] Ἐν πολέμοις πεφονευμένους, ὑπὸ σιδήρου. καὶ γὰρ ὁ σίδηρος ἄρης.

32. Κέεται.] Ἀντὶ τοῦ κεῖται. Τελεσφόρον.] Τὸν πάντα τελειοῦντα. ὅ ἐστι τελείους καρποὺς φέροντα.

37. Ἐνῆκεν.] Ἐνέβαλεν.

38. Ἀμβροσίην.] Θειότητα.

39. Χρὼς ἔμπεδος.] Τὸ σῶμα ἄφθαρτον.

40. Αὐτὰρ ὁ βῆ.] Ἐζήτηται διὰ ποίαν αἰτίαν οὐ χρῆται κήρυκι ὁ Ἀχιλλεὺς πρὸς τὸ συγκαλέσαι τοὺς ὄχλους. Ῥητέον οὖν ὅτι ἔθος ἐστὶν ἀρχαῖον αὐτοῦ τοῦτο. οὕτως γοῦν καὶ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ αὐτὸς Ἀχιλλεὺς συγκαλεῖ. ἄλλως τε καὶ διὰ τὴν χρείαν μετὰ σπουδῆς συνδεδραμήκασιν, οὐδὲ τοὺς κήρυκας ἀναμείναντες.

43. Οἰήϊα.] Οἴακας, πηδάλια.

Καὶ ταμίαι παρὰ νηυσὶν ἔσαν σίτοιο δοτῆρες·
Καὶ μὴν οἱ τότε γ' εἰς ἀγορὴν ἴσαν, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
Ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
Τὼ δὲ δύω σκάζοντε βάτην Ἄρεος θεράποντε,
Τυδείδης τε μενεπτόλεμος καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἔγχει ἐρειδομένω. ἔτι γὰρ ἔχον ἕλκεα λυγρά.
Καδδὲ μετὰ πρώτῃ ἀγορῇ ἵζοντο κιόντες.
Αὐτὰρ ὁ δεύτατος ἦλθεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ἕλκος ἔχων. καὶ γὰρ τὸν ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Οὖτα Κόων Ἀντηνορίδης χαλκήρεϊ δουρί.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἀολλίσθησαν Ἀχαιοὶ,
Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς,
Ἀτρείδη, ἦ ἄρ τι τόδ' ἀμφοτέροισιν ἄρειον
Ἔπλετο, σοὶ καὶ ἐμοὶ, ὅτε νῶϊπερ ἀχνυμένω κῆρ
Θυμοβόρῳ ἔριδι μενεήναμεν εἵνεκα κούρης,
Τὴν ὄφελ' ἐν νήεσσι κατακτάμεν Ἄρτεμις ἰῷ,
Ἤματι τῷ ὅτ' ἐγὼν ἑλόμην Λυρνησσὸν ὀλέσσας·
Τῷ κ' οὐ τόσσοι Ἀχαιοὶ ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας,
Δυσμενέων ὑπὸ χερσὶν, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.
Ἕκτορι μὲν καὶ Τρωσὶ τὸ κέρδιον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Δηρὸν ἐμῆς καὶ σῆς ἔριδος μνήσεσθαι ὀΐω.
Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ,
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ.
Νῦν δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παύω χόλον, οὐδέ τι με χρὴ
Ἀσκελέως αἰεὶ μενεαινέμεν· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον

Et promi condi apud naves erant cibi dispensatores:
Et jam hi tunc sanè ad concionem ibant, quòd Achilles
In-conspectum-se-dederat, diu enim pugna abstinuerat tristi.
At duo claudicantes ibant Martis famuli,
Tydidesque bellator-stabilis & nobilis Ulysses,
Hasta nitentes. Adhuc enim habebant vulnera gravia.
In primâ autem concione consederunt profecti.
At ultimus venit Rex virorum Agamemnon,
Vulnus habens. Etenim illum in asperâ pugnâ
Vulneraverat Coon Antenorides æratâ hastâ.
Verum postquam omnes congregati sunt Achivi,
Inter eos exurgens locutus est pedibus-celer Achilles,
Atride, omninò utique hoc ambobus utilius
Erat, tibi & mihi, quando nos scilicet dolentes corde
Animum-rodente contentione irati fuimus gratiâ puellæ,
Quam utinam in navibus occidisset Diana sagittâ,
Die illo quo ego cepi Lyrnessum populatus:
Tum sanè non tot Achivi mordicùs prehendissent immensum solum,
Hostium manibus-strati, me iram-fovente.
Hectori quidem & Trojanis hoc utilius: at Achivos
Diu meæ & tuæ contentionis memores fore puto.
Sed ea quidem antè acta-esse sinemus, dolentes licèt,
Animo in pectoribus nostro domito necessitate.
Nunc verò ego sanè impono-finem iræ, neque omninò me par est
Pertinaciter usque irasci: sed age ocyus

44. Ταμίαι.] Οἱ φύλακες τῆς πρὸς τροφήν.

47. Τὼ δὲ δύω σκάζοντε.] Συλληπτικῶς πέφρακε. μόνος γὰρ ὁ Διομήδης ὤφειλε σκάζειν κατὰ τοῦ ταρσοῦ τετρωμένος. ὁ μέντοι Ὀδυσσεὺς τὴν πλευρὰν, εἰ μὴ κατὰ συμπάθειαν τῶν μερῶν δόξαιμεν αὐτὸν τοῦτο πεπονθέναι.

49. Ἐρειδομένω.] Ἐπερειδόμενοι, σκηπτόμενοι.

50. Πρώτῃ ἀγορῇ.] Τῇ προεδρείᾳ τὸ δὲ.

51. Δεύτατος.] Ἔσχατος.

56. * Ἄρειον.] Καθ' ἐπερώτησιν ἀναγνωστέον. θέλει γὰρ εἰπεῖν, ὅτι ἄρειον ἀμφοτέροις ὁμονοεῖν ὑπάρχει. * Ἄρειον.] Βέλτιον.

60. Λυρνησσόν.] Πόλις τῆς Ὑποπλακίου Θήβης τῆς Κιλικίας.

61. Τῷ κ' οὐ τόσσοι.] Οὕτως ἂν οὐ τοσοῦτοι. Ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας.] Ἔδακον τὴν γῆν ἀναιρεθέντες.

65. Προτετύχθαι.] Προγεγονέναι.

68. Ἀσκελέως.] Ἄγαν σκληρῶς, ἀμετατρέπτως. Μενεαινέμεν.] Ὀργίζεσθαι.

71. Ἰαύειν.]

Ὀτρύνων πόλεμόνδε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Ὄφρ' ἔτι καὶ Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἐλθὼν,
Αἴκ' ἐθέλωσ' ἐπὶ νηυσὶν ἰαύειν. ἀλλά τιν' οἴω
Ἀσπασίως αὐτῶν γόνυ κάμψειν, ὅς κε φύγῃσι
Δηΐου ἐκ πολέμοιο ὑπ' ἔγχεος ἡμετέροιο.
Ὡς ἔφαθ'. οἱ δ' ἐχάρησαν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Μῆνιν ἀπειπόντος μεγαθύμου Πηλείωνος.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Αὐτόθεν ἐξ ἕδρης, οὐδ' ἐν μέσσοισιν ἀναστὰς,
Ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοὶ θεράποντες Ἄρηος,
Ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκουέμεν, οὐδὲ ἔοικεν
Ὑββάλλειν· χαλεπὸν γὰρ, ἐπιστάμενόν περ ἐόντα.
Ἀνδρῶν δ' ἐν πολλῷ ὁμάδῳ πῶς κέν τις ἀκούσαι,
Ἢ εἴποι; βλάβεται δὲ λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής.
Πηλείδῃ μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Σύνθεσθ' Ἀργεῖοι, μῦθόν τ' εὖ γνῶτε ἕκαστος.
Πολλάκι δή μοι τοῦτον Ἀχαιοὶ μῦθον ἔειπον,
Καί τέ με νεικείεσκον· ἐγὼ δ' οὐκ αἴτιός εἰμι,
Ἀλλὰ Ζεὺς καὶ μοῖρα, καὶ ἠεροφοῖτις Ἐριννὺς,
Οἵ τέ μοι εἰν ἀγορῇ φρεσὶν ἔμβαλον ἄγριον ἄτην,
Ἤματι τῷ ὅτ' Ἀχιλλῆος γέρας αὐτὸς ἀπηύρων.
Ἀλλὰ τί κεν ῥέξαιμι; θεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ.
Πρέσβα Διὸς θυγάτηρ Ἄτη, ἣ πάντας ἀᾶται,

Hortatibus-concita ad prælium comantes Achivos,
Ut iterum jam Troûm periculum-capiam obvius profectus,
Num velint apud naves pernoctare. Sed aliquem puto
Libenter ipsorum genu flexurum esse, qui quidem effugerit
Ardenti è prælio fugatus vi hastæ nostræ.
Sic dixit. Lætati autem sunt benè-ocreati Achivi
Iram cùm renunciâsset magnanimus Pelides.
Inter hos autem locutus est & rex virorum Agamemnon,
Ex eo ipso loco à sede, neque in medios prodiens stabat,
O amici heroës Danai famuli Martis,
Stantem quidem decet vos audire, neque convenit
Interpellare: grave enim, peritus licèt fuerit.
Virorum a. in magnâ turbâ-tumultuante quo modo quis audire possit,
Vel dicere? Impeditur autem canorus licèt concionator.
Ad Pelidem quidem ego orationem-habebo: sed vos cæteri
Mecum in memoriam redite Argivi, sermonémq; diligen. cognos. quisque.
Sæpè jam mihi hunc Achivi sermonem dixerunt,
Et mihi convitiati-sunt: ego autem non in-causâ sum,
Sed Jupiter & fatum, & per-tenebras-vagans Erinnys,
Qui mihi in concione mentibus injecerunt sævam noxam,
Die illo, quo Achillis præmium ipse abstuli.
Sed quid facerem? Dea omnia perficit.
Veneranda Jovis filia Ate, quæ omnes noxâ-afficit,

---

71. Ἰαύειν.] Καταυλίζεσθαι.

77. Ἐξ ἕδρης.] Ἐκ τῆς καθέδρας.

79. Ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκουέμεν, οὐδὲ ἔοικεν Ὑββάλλειν.] Εἰδὼς ὁ Ἀγαμέμνων, ὅτι μέλλει θορυβεῖσθαι ὡς αἴτιος γεγονὼς φθορᾶς τῇ Ἑλληνικῇ στρατιᾷ, ἡσυχίαν ἑαυτῷ παρασκευάζει λέγων, δύσκολον εἶναι ἐν πολλῷ θορύβῳ διαλέγεσθαι. ἔνιοι δὲ καθεζόμενον τὸν Ἀγαμέμνονα ὑπενόησαν δημηγορεῖν.

80. Ὑββάλλειν.] Ὑποκρούειν, ἐμποδίζειν τὸν λέγοντα. τινὲς δὲ κακῶς ἤκουσαν τὸ δι' ἑταίρου λέγειν. Ἐπιστάμενον.] Ἔμπειρον.

82. Βλάβεται δέ.] Ἐμποδίζεται, βλάπτεται.

83. Πηλείδῃ μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι.] Οἷον τὴν ἀπότασιν τῶν λόγων πρὸς Ἀχιλλέα ποιήσομαι φανερῶς. ἢ ἀπολογήσομαι.

84. Σύνθεσθ' Ἀργεῖοι.] Οἱ δὲ λοιποὶ ἀκούσαντες, εἴπατε τοῖς μὴ ἀκούσασι.

87. Ἠεροφοῖτις.] Ἡ διὰ τοῦ σκότους φοιτῶσα. ἢ ἀόρατος. ἢ ἡ ἀπροοράτως φοιτῶσα, καὶ ἐπερχομένη, ὡς τιμωρὸς τῶν ἀδικημάτων. ἔστι δὲ καταχθονία δαίμων ἡ Ἐριννύς. οἷον ἡ διερευνῶσα τὰ ἐν ταῖς πράξεσιν ἔργα.

90. Θεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ.] Θεὸς γὰρ πᾶσι τοῖς πραττομένοις τέλος ἐπάγει.

91. Πρέσβα.] Ἔντιμος. Ἀᾶται.] Βλάπτει.

Οὐλομένη, τῆς μέν θ' ἁπαλοὶ πόδες· οὐ γὰρ ἐπ' οὔδει
Πίλναται, ἀλλ' ἄρα ἥ γε κατ' ἀνδρῶν κράατα βαίνει,
Βλάπτουσ' ἀνθρώπους· κατὰ δ' οὖν ἕτερόν γε πέδησε.
Καὶ γὰρ δή νύ ποτε Ζῆν' ἄσατο, τόν περ ἄριστον
Ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν φασ' ἔμμεναι· ἀλλ' ἄρα καὶ τὸν
Ἥρη θῆλυς ἐοῦσα δολοφροσύνῃς ἀπάτησεν,
Ἤματι τῷ ὅτ' ἔμελλε βίην Ἡρακληείην
Ἀλκμήνη τέξεσθαι ἐϋστεφάνῳ ἐνὶ Θήβῃ.
Ἤτοι ὅ γ' εὐχόμενος μετέφη πάντεσσι θεοῖσι,
Κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγει.
Σήμερον ἄνδρα φόωσδε μογοστόκος Εἰλείθυια
Ἐκφανεῖ, ὃς πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξει,
Τῶν ἀνδρῶν γενεῆς οἵ θ' αἵματος ἐξ ἐμεῦ εἰσι.
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη,
Ψευστήσεις, οὐδ' αὖτε τέλος μύθῳ ἐπιθήσεις.
Εἰ δ' ἄγε νῦν μοι ὄμοσσον Ὀλύμπιε καρτερὸν ὅρκον,
Ἦ μὲν τὸν πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξειν
Ὅς κεν ἐπ' ἤματι τῷδε πέσῃ μετὰ ποσσὶ γυναικὸς
Τῶν ἀνδρῶν οἳ σῆς ἐξ αἵματός εἰσι γενέθλης.
Ὣς ἔφατο. Ζεὺς δ' οὔτι δολοφροσύνην ἐνόησεν,
Ἀλλ' ὄμοσεν μέγαν ὅρκον, ἔπειτα δὲ πολλὸν ἀάσθη·
Ἥρη δ' ἀΐξασα λίπεν ῥίον Οὐλύμποιο,
Καρπαλίμως δ' ἵκετ' Ἄργος Ἀχαιϊκόν, ἔνθ' ἄρα ᾔδη
Ἰφθίμην ἄλοχον Σθενέλου Περσηϊάδαο·

Perniciosa, hujus quidem molles pedes: non enim ad solum
Appropinquat, sed illa sane per virorum capita incedit,
Lædens homines: alterum enim saltem *concertantium* malo-irretit.
Etenim jam olim Jovem læsit, quem tamen potentissimum
Hominum & deorum dicunt esse: sed sanè etiam hunc
Juno fœmina licèt dolis decepit,
Die illo quo erat vim Herculeam
Alcmena paritura pulchris-cinctâ-muris in Thebe.
Ille sanè glorians dixerat inter omnes deos,
Auscultate mihi omnésque dii omnésque deæ,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Hodie virū in-lucem partuum-doloris-præses Ilithyia
Edet, qui omnibus finitimis imperabit,
Eorum hominum ex genere qui sanguine ex meo sunt.
Hunc verò dolos-meditans allocuta est veneranda Juno,
Mentieris, neque finem sermoni impones.
Sed age nunc mihi jura Olympie firmum jusjurandum,
Certè eum omnibus finitimis imperaturum
Quisquis die hoc ceciderit intra pedes mulieris
Eorum hominum qui tui ex sanguine sunt generis.
Sic dixit. Jupiter autem neutiquam fraudem intellexit,
Sed juravit magnum juramentum, deinde verò magnum malum accepit:
Juno autem impetu-facto reliquit verticem Olympi,
Statim autem pervenit Argos Achaïcum ubi utique norat
Generosam uxorem Stheneli Perseidæ:

---

92. Οὐ γὰρ ἐπ' οὔδει Πίλναται.] Οὐ γὰρ προσπελάζει τῇ γῇ.

93. Κατ' ἀνδρῶν κράατα βαίνει.] Κατὰ τὰς τῶν ἀνθρώπων κεφαλὰς ἐπιβαίνει.

94. Κατὰ δ' οὖν ἕτερόν γε πέδησεν.] Ἕνα γοῦν τινὰ ἔβλαψεν ὅτι μὴ πολλούς.

95. Ἀάσατο.] Ἔβλαψεν ἡ Ἄτη.

97. Θῆλυς.] Θήλεια.

99. Ἐϋστεφάνῳ ἐνὶ Θήβῃ.] Κατατετειχισμένῃ, μεταφορικῶς, διὰ τὸ ὑπὸ Ἀμφίονος καὶ Ζήθου αὐτὴν τετειχίσθαι.

103. Μογοστόκος.] Ἡ περὶ τὰς τικτούσας καμνούσα, ἢ ἡ τοὺς μόγους ἐπικουφίζουσα τῶν τικτουσῶν.

104. Περικτιόνεσσι.] Περιοίκοις.

105. Αἵματος.] Ἀντὶ τοῦ σπέρματος, γένους.

107. Ψευστήσεις.] Ψεύσῃ.

110. Πέσῃ μετὰ ποσσὶ γυναικός.] Γεννηθῇ, ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος.

113. Ἀάσθη.] Ἠπατήθη.

114. Ῥίον.] Ὄρους ἀκρωτήριον.

116. Ἰφθίμην ἄλοχον.] Τὴν Θεσσαλοῦ γυναῖκα. ἰφθίμην λέγει ἐπιθετικῶς ἀντὶ τοῦ ἀγαθήν. τὸ γὰρ κύριον αὐτῆς ὄνομα ἦν Λευκίππη.

117. Ἐκύει.]

Ἡ δ' ἐκύει φίλον υἱόν, ὁ δ' ἕβδομος ἑστήκει μείς.
Ἐκ δ' ἄγαγε πρὸ φόωσδε, καὶ ἠλιτόμηνον ἐόντα·
Ἀλκμήνης δ' ἀπέπαυσε τόκον, σχέθε δ' εἰλειθυίας·
Αὐτὴ δ' ἀγγελέουσα, Δία Κρονίωνα προσηύδα,
Ζεῦ πάτερ ἀργικέραυνε, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω.
Ἤδη ἀνὴρ γέγον' ἐσθλὸς ὃς Ἀργείοισιν ἀνάξει,
Εὐρυσθεύς, Σθενέλοιο πάϊς Περσηϊάδαο,
Σὸν γένος· οὔ οἱ ἀεικὲς ἀνασσέμεν Ἀργείοισιν.
Ὣς φάτο. τὸν δ' ἄχος ὀξὺ κατὰ φρένα τύψε βαθεῖαν·
Αὐτίκα δ' εἷλ' Ἄτην κεφαλῆς λιπαροπλοκάμοιο,

Ea verò gestabat-utero charum filium, septimo ineunte mense.
Eduxit autem in-lucem, nondum licèt assecutum justum mensium numerū:
Alcmenæ verò inhibuit partum, repressitque dolores:
Ipsa autem renunciatura *factum*, Jovem Saturnium allocuta est,
Jupiter pater rutili-fulminis-missor, rē quandam tibi in mentes ponam.
Jamjam vir natus est nobilis qui Argivis imperabit,
Eurystheus, Stheneli filius Perseidæ,
Tuum genus: non ei haud-consentaneum imperare Argivis.
Sic dixit. Eum verò dolor acutus mentem feriit profundam:
Ilicò autem corripuit Aten à *suo* capite nitentibus-capillis-ornato,

---

117. Ἐκύει.] Κατὰ γαστρὸς εἶχεν. Μείς.] Καὶ μὴν Αἰολικῶς, ὥσπερ ῥὶς ῥινός, καὶ θὶς θινός. οὕτω καὶ μεὶς μηνὸς κλιθήσεται κατὰ τὴν ἀναλογίαν.

118. Ἠλιτόμηνον.] Διημαρτηκότα τοῦ τελείου ἀριθμοῦ τῶν ἐννέα μηνῶν. ἑπταμηνιαῖος γὰρ Εὐρυσθεὺς ἦν. ἀλιτεῖν οὖν τὸ ἀποτυχεῖν.

119. Ἀλκμήνης δ' ἀπέπαυσε.] Ζεὺς μιγεὶς τῇ Ἠλεκτρύονος Ἀλκμήνῃ, ὃν τρόπον εἴρηται ἐν τῇ ξ, ἔγκυον κατέστησε. μελλούσης δὲ τίκτειν, ὤμοσεν ἐν θεοῖς τὸν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γεννηθέντα τῶν ἐξ αὐτοῦ βασιλεύσειν. Ἥρα δὲ ζηλοτύπως διατεθεῖσα, τὰς μὲν Ἀλκμήνης ὠδῖνας ἐπέσχεν, Ἀντιβίαν δέ, ἣν τινὲς Νικίππην εἶπον, τὴν Σθενέλου γυναῖκα κυοφοροῦσαν Εὐρυσθέα ἑπτάμηνον τεκεῖν ἐποίησεν. ὅθεν καὶ τὰ ἑπτάμηνα γεννώμενα, τροφῆς μοῖραν εἴληχε. βασιλεὺς δὲ ὢν Εὐρυσθεύς, Ἡρακλεῖ τοὺς ἄθλους ἐπέταξεν, οὓς τελειώσας κατὰ τὰς Ἀθηνᾶς καὶ Ἀπόλλωνος ὑποθήκας, ἀθανασίας μετέλαβε. πῶς τὰ ἑπταμηνιαῖα ζωογονοῦνται, τὰ δὲ ὀκταμηνιαῖα οὔ; καὶ λέγομεν τρεῖς κινήσεις ἔχειν τὸ βρέφος ἐν τῇ γαστρί. τὴν κατὰ δ μῆνα, καθ' ἣν τὰς φυσικὰς ἐμφαίνει κινήσεις, καὶ τὴν ἔτι καθ' ἣν ἕβδομον, καθ' ἣν ἔχει κίνησιν τῆς εἰς φῶς προόδου. ἀλλ' ἡ μήτηρ ἀδυνατεῖ καὶ ἄωρός ἐστιν ἀποδέχεσθαι. διὰ τοῦτο γίγνεται καὶ ἑτέρα κίνησις κατὰ τὸν θ, καθ' ἣν ἔχει πρὸς δυνάμεως καὶ ἡ μήτηρ ἀποδέχεσθαι αὐτό. αἱ δὲ κινήσεις εὐτάκτως εἰς δ. εἶθ' οὕτως εἰς τρεῖς, ὡς ἐνσθενέστεραι. εἶτα εἰς δύο μῆνας, ὡς ἔτι ἐνσθενέστεραι. ἐξ ὧν ἀποτελεῖται τὸ ἐννεάμηνον. οὕτως ἔχουσι καὶ αἱ ὀπῶραι ὑπότειψιν, ὡριμότητα, καὶ ἀποβολὴν τῆς μητρός, καθ' ἣν ἀποβάλλει ἡ μήτηρ ὅταν ξηρανθῇ τὸ μεταξὺ τῆς μητρὸς καὶ τῆς ὀπώρας λεγόμενον ποσμάτιον. εἰς τοίνυν τὸν ἕβδομον μῆνα, ἐπεὶ ἔχει κίνησιν τῆς εἰς φῶς προόδου· εἰ γένηται τοῦτο, ἀλγεῖ μὲν ἡ μήτηρ, τὸ δὲ βρέφος σώζεται. κατὰ δὲ τὸν η. ὄν, συνεχοῦς κινήσεως οὔσης πρὸς τὸν θ, καὶ διακοπείσης ἐκείνης, ἀπόλλυται τὸ κυοφορούμενον καὶ πολλάκις καὶ ἡ μήτηρ. εἰς γὰρ τὴν συνεχῆ κίνησιν εἰ γένηται τμῆσις ἐπὶ πλέον βλάπτει, καὶ δῆλον ἐκ τῆς φλεβοτομίας. οἱ δὲ Πυθαγόρειοι καὶ μαθηματικῶς ἤτοι ἀριθμητικῶς τὴν αἰτίαν ἀποδιδόασιν, λέγοντες· ἐκκείσθω τρίγωνον σκαληνὸν τὸ α, β, γ, ἔχον τὴν μὲν α, β, μονάδων δ. τὴν δὲ β, γ, μονάδων ε. τὴν δὲ α, γ, μονάδων γ. φανερὸν ὅτι κατὰ τοὺς Πυθαγορείους ὁ μὲν γ, καὶ ὁ ε ἄρρενες, ὡς περιττοί· ὁ δὲ δ θῆλυς, ὡς ἄρτιος. πεπολυπλασιάσθω ὁ δ ἐπὶ τὸν ε, γίνονται κ. καὶ ὁ ε, ἐφ' ἑαυτὸν κε, ὁμοῦ με. ταῦτα ἐπὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐμβαδοῦ τοῦ τριγώνου ἤτοι τὸν ς, γίνονται σο, ἃ περιέχουσι χρόνον μηνῶν θ. πάλιν τὸν δ ἐπὶ τὸν ε, γίνονται κ. τὸν γ ἐπὶ τὸν ε, γίνονται ιε, ὁμοῦ λε. ταῦτα ἐπὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐμβαδοῦ τοῦ τριγώνου τὸν ς, ὁμοῦ σι. ἃ περιέχουσι χρόνον μηνῶν ζ. πάλιν τὸν γ, ἐπὶ τὸν ε, γίνονται ιε. ἐφ' ἑαυτὸν γίνονται κε, ὁμοῦ μ. ταῦτα ἐπὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐμβαδοῦ τὸν ς γίνονται σμ. καὶ περιέχουσι χρόνον μηνῶν η. ἐπεὶ οὖν μόνον ἐπὶ τῶν θ καὶ ζ κατὰ φυσικὴν συμπλοκὴν ἄρρενος, καὶ θήλεος τοῦ ε, καὶ δ, καὶ γ, οἱ ἀριθμοὶ τῶν ζ καὶ θ γίνονται, εἰκότως τὰ οὕτω τικτόμενα ζωογονεῖται. ἐπὶ δὲ τῶν η μηνῶν, οὐ φαίνεται ἄρρενος συμπλοκὴ πρὸς τὸ θῆλυ. οὔτε γὰρ ὁ ε, οὔτε ὁ γ γίνονται ἐπὶ τὸν δ, ὅς ἐστι θῆλυς. εἰκότως οὖν παρὰ φύσιν οὔσης τῆς συμπλοκῆς, οὐ ζωογονεῖται τὰ τικτόμενα.

121. Ἀργικέραυνε.] Λαμπρὸν ἔχων κεραυνόν, ἢ ταχύν.

123. Σθενέλοιο πάϊς Περσηϊάδαο.] Εὐρυσθέως. ἦν γὰρ Περσέως ἔγγονος, ὅθεν Περσηϊάδην αὐτόν φησι.

124. Οὔ οἱ ἀεικές.] Οὐ δεινὸν καὶ ἀεικὲς καὶ ἀπεοικός, καὶ οὐ χαλεπὸν αὐτῷ.

126. Αὐτίκα δ' εἷλ' Ἄτην κεφαλῆς λιπαροπλοκάμοιο.] Ἀφείλετο δὲ ἐκ τῆς αὐτοῦ βαθυπλοκάμου κεφαλῆς τὴν Ἄτην. οἱ δὲ ἐκ τῆς ἠλειμμένους πλοκάμους ἐχούσης.

127. Καρ-

Χωόμενος φρεσὶν ᾗσι, καὶ ὤμοσε καρτερὸν ὅρκον,
Μήποτ' ἐς Οὔλυμπόν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα
Αὖτις ἐλεύσεσθαι Ἄτην, ἣ πάντας ἀᾶται.
Ὣς εἰπὼν, ἔρριψεν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Χειρὶ περιστρέψας· τάχα δ' ἵκετο ἔργ' ἀνθρώπων.
Τὴν αἰεὶ στενάχεσχ', ὅθ' ἑὸν φίλον υἱὸν ὁρῷτο
Ἔργον ἀεικὲς ἔχοντα ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων·
Ὣς καὶ ἐγὼν, ὅτε δ' αὖτε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Ἀργείους ὀλέεσκεν ἐπὶ πρυμνῇσι νέεσσιν,
Οὐ δυνάμην λελαθέσθ' ἄτης ᾗ πρῶτον ἀάσθην.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, καί μευ φρένας ἐξέλετο Ζεύς,
Ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα.
Ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδε, καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς·
Δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάντα παρασχεῖν, ὅσσα τοι ἐλθὼν
Χθιζὸς ἐνὶ κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ Ἄρηος·
Δῶρα δέ τοι θεράποντες ἐμῆς παρὰ νηὸς ἑλόντες,
Οἴσουσ', ὄφρα ἴδηαι ὅ τοι μενοεικέα δώσω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Δῶρα μὲν αἴκ' ἐθέλῃσθα παρασχέμεν, ὡς ἐπιεικὲς,
Ἤτ' ἐχέμεν, παρὰ σοί· νῦν δὲ μνησώμεθα χάρμης
Αἶψα μάλ'· οὐ γὰρ χρὴ κλοτοπεύειν ἐνθάδ' ἐόντας,
Οὐδὲ διατρίβειν. ἔτι γὰρ μέγα ἔργον ἄρεκτον·
Ὥς κέ τις αὖτ' Ἀχιλῆα μετὰ πρώτοισιν ἴδηται

Iratus animo suo, & juravit firmum juramentum,
Nunquam in Olympumque & cœlum stellatum
Redituram Aten, quæ omnibus noxam infert.
Sic fatus, jecit à cœlo stellato,
Manu circumrotatam: statim autem pervenit ad opera hominum.
Hujus operâ semper ingemiscebat, quando suum charum filium videret
Opus indignum sustinentem sub Eurysthei laboribus:
Sic & ego, quando nempe ingens pugnam-expeditè-ciens Hector
Argivos perdebat ad puppes navium,
Non poteram oblivisci noxæ quâ semel læsus fueram.
At postquam noxam-concepi, & meas mentes eripuit Jupiter,
Iterum volo mederi, dareque infinita dona.
At exurge ad pugnam capessendam, & cæteras excita copias:
Dona autem ego ipse omnia præbebo, quæcunque tibi profectus
Hesternus in tentoriis promisit nobilis Ulysses.
Si autem vis, expecta, festinans licet ad certamen:
Dona autem tibi ministri mea ex nave sumpta,
Ferent, ut videas quòd tibi animum-placantia dabo.
Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles,
Atride gloriosissime rex virorum Agamemnon,
Dona quidem si vis præbere, ut æquum est,
Vel retinere, in tuâ potestate est: nunc verò recordemur prælii
Statim prorsus: non enim decet pugnæ tempora verbis dare hic manentes,
Neque moras trahere. Adhuc enim magnum opus infectum:
Ut aliquis utique rursus Achillem inter primos videat

---

127. Καρτερὸν ὅρκον.] Τὸ Στυγὸς ὕδωρ. τὴν Στύγα Ὠκεανοῦ παῖδα οὖσαν καὶ αὐτὴν τιμιωτάτην τῶν ἀδελφῶν μετὰ τὴν τῶν οὐρανίων θεῶν μάχην τῶν λεγομένων Τιτάνων, ἐπειδὴ συνέβη διὰ τήνδε τὴν αἰτίαν. οἱ περὶ Κρόνον Οὐρανοῦ παῖδες ἀρχαῖοι Τιτᾶνες τοῖς ἀμφὶ τὸν Δία νεωτέροις θεοῖς πόλεμον ἤραντο, καὶ τοῦ Διὸς συμμάχους ἀγείροντος, ἡ Στὺξ πρώτη πάντων σὺν τοῖς παισὶν αὐτῆς παρεγένετο. δι' ὃ ἐξόχως αὐτὴν ἐτίμησαν οἱ περὶ τὸν Δία θεοί. καὶ τὸ ὕδωρ αὐτῆς τῆς ἐν ᾅδου πηγῆς θεῶν ὅρκον ἐποίησαν.

131. Τάχα.] Ταχέως.

138. Ἀρέσαι.] Φιλοποιήσασθαι, ἁρμόσασθαι.

147. Δῶρα μὲν αἴκ' ἐθέλῃσθα παρασχέμεν.] Τὰ μὲν δῶρα εἴτε θέλεις παρασχεῖν, εἴτε καὶ παρ' ἑαυτῷ ἔχειν, ἐν σοί ἐστι.

148. Παρὰ σοι.] Πάρεστί σοι.

149. Κλοτοπεύειν.] Ἤτοι ὑποκλέπτειν αὐτοὺ τῆς μάχης ἐν τοῖς λόγοις, ἢ ἑτέρου τινὸς ἐπιθυμεῖν.

150. Διατρίβειν.] Χρονοτριβεῖν, παρέλκειν. Ἔτι γὰρ μέγα ἔργον ἄρεκτον.] Ἀπελέστον, ἄπρακτον. ἤτοι δὲ περὶ τῆς Πατρόκλου ταφῆς λέγει, ἢ τῆς τοῦ Ἕκτορος ἀναιρέσεως.

158. Πρω-

Ἔγχεϊ χαλκείῳ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας.
Ὧς δέ τις ὑμείων μεμνημένος ἀνδρὶ μαχέσθω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Μὴδ' οὕτως ἀγαθός περ ἐών, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Νήστιας ὄτρυνε προτὶ Ἴλιον υἷας Ἀχαιῶν
Τρωσὶ μαχεσσομένους· ἐπεὶ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἔσται
Φύλοπις, εὖτ' ἂν πρῶτον ὁμιλήσωσι φάλαγγες
Ἀνδρῶν, ἐν δὲ θεὸς πνεύσῃ μένος ἀμφοτέροισιν·
Ἀλλὰ πάσασθαι ἄνωχθι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιοὺς
Σίτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ, μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή·
Οὐ γὰρ ἀνὴρ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἄκμηνος σίτοιο δυνήσεται ἄντα μάχεσθαι.
Εἴπερ γὰρ θυμῷ γε μενοινάᾳ πολεμίζειν,
Ἀλλά τε λάθρῃ γυῖα βαρύνεται, ἠδὲ κιχάνει
Δίψα τε καὶ λιμός, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι.
Ὃς δέ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς,
Ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζῃ,
Θαρσαλέον νύ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσίν, οὐδέ τι γυῖα
Πρὶν κάμνει πρὶν πάντας ἐρωῆσαι πολέμοιο.
Ἀλλ' ἄγε, λαὸν μὲν σκέδασον, καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
Ὅπλεσθαι· τὰ δὲ δῶρα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Οἰσέτω ἐς μέσσην ἀγορήν, ἵνα πάντες Ἀχαιοὶ
Ὀφθαλμοῖσιν ἴδωσι, σὺ δὲ φρεσὶν ᾗσιν ἰανθῇς.
Ὀμνυέτω δέ τοι ὅρκον ἐν Ἀργείοισιν ἀναστάς,
Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἐστὶν ἄναξ ἤτ' ἀνδρῶν ἤτε γυναικῶν·
Καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ φρεσὶν ἵλαος ἔστω·
Αὐτὰρ ἔπειτά σε δαιτὶ ἐνὶ κλισίῃς ἀρεσάσθω

Hastâ æreâ Trojanorum perdentem phalangas.
Sic verò & aliquis vestrûm memor cum viro pugnet.
Hunc autem respondens allocutus est abundans-consiliis Ulysses,
Ne tamen sic strenuus licèt sis, deo-similis Achille,
Jejunos impelle ad Ilium filios Achivorum
Contra Trojanos pugnaturos: quia non exiguum tempus erit
Certamen, postquam primùm congressæ fuerint phalanges
Virorum, Deusque inspiraverit animos utrisque:
Sed vesci jube velocibus in navibus Achivos
Cibo & vino: hoc enim, robur est & vis.
Neque enim vir totam diem usque ad solem occidentem
Expers cibi poterit contrà pugnare.
Licèt enim animo utique promptosit ad-pugnandum,
Tamen simul sensim membra gravantur, & occupant
Sitisque & fames, noxámque-trahunt genua eunti.
Qui verò vir vini satur & cibi,
Cum viris hostibus totam diem pugnat,
Audens omninò ei animus in præcordiis, neque quicquam membra
Prius defatigantur quam omnes recedant à pugnâ.
Sed agè, populum quidem dimitte, & jentaculum jube
Instrui; dona autem rex virorum Agamemnon
Ferat in mediam concionem, ut omnes Achivi
Oculis videant, tuque mentibus tuis lætitiâ-perfundaris.
Juret autem tibi jusjurandum inter Argivos surgens,
Nunquam hujus cubile ascendisse vel mistum-fuisse,
Quæ mos est Rex & virorum & mulierum:
Quin & tibi ipsi animus in præcordiis placidus sit:
Ac deinde te convivio in tentoriis conciliet

158. Πρῶτον.] Νῦν καθάπαξ. Ὁμιλήσωσι φάλαγγες.] Εἰς ταυτὸ συνέλθωσιν αἱ τῶν στρατιωτῶν τάξεις πολεμοῦσαι, συμπλακεῖσαι.

160. Πάσασθαι.] Γεύσασθαι. Ἄνωχθι.] Κέλευσον.

161. Τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή.] Τοῦτο γὰρ τῆς ἀρετικῆς δυνάμεως ἐστὶ διαφυλακτικὸν παντὸς τοῦ σώματος.

163. Ἄκμηνος.] Ἄγευστος.

164. Μενοινάᾳ.] Προθυμεῖται.

169. Θαρσαλέον.] Ὑπομονητικόν, τολμηρόν.

170. Ἐρωῆσαι.] Ὑποχωρῆσαι.

171. Σκέδασον.] Σκόρπισον.

174. Ἰανθῇς.] Διαχυθῇς, χαρῇς.

179. Ἀρεσάσθω.] Δι' ἀρέσκειαν θεραπευσάτω, φιλοφρονησάτω.

180. Πιεί-

Πιείρῃ, ἵνα μή τι δίκης ἐπιδευὲς ἔχῃσθα.
Ἀτρείδη, σὺ δ' ἔπειτα δικαιότερος καὶ ἐπ' ἄλλῳ
Ἔσσεαι. οὐ μὲν γάρ τι νεμεσσητὸν, βασιλῆα
Ἄνδρ' ἀπαρέσσασθαι ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Χαίρω σεῦ Λαερτιάδη τὸν μῦθον ἀκούσας·
Ἐν μοίρῃ γὰρ πάντα διίκεο καὶ κατέλεξας.
Ταῦτα δ' ἐγὼν ἐθέλω ὀμόσαι, κέλεται δέ με θυμὸς,
Οὐδ' ἐπιορκήσω πρὸς δαίμονος. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Μιμνέτω αὖθι τέως γε, ἐπειγόμενός περ Ἄρηος,
Μίμνετε δ' ἄλλοι πάντες ἀολλέες, ὄφρα κε δῶρα
Ἐκ κλισίης ἔλθωσι, καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.
Σοὶ δ' αὐτῷ τόδ' ἐγὼν ἐπιτέλλομαι ἠδὲ κελεύω
Κεινάμενος κούρητας ἀριστῆας Παναχαιῶν,
Δῶρα ἐμῆς παρὰ νηὸς ἐνεικέμεν, ὅσσ' Ἀχιλῆϊ
Χθιζὸν ὑπέστημεν δώσειν, ἀγέμεν τε γυναῖκας·
Ταλθύβιος δέ μοι ὦκα κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Κάπρον ἑτοιμασάτω ταμέειν Διΐ τ' Ἠελίῳ τε.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς,
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Ἄλλοτέ περ καὶ μᾶλλον ὀφέλλετε ταῦτα πένεσθαι,
Ὁππότε τις μεταπαυσωλὴ πολέμοιο γένηται,
Καὶ μένος οὐ τόσον ἦσιν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσι.
Νῦν δ' οἱ μὲν κέαται δεδαϊγμένοι, οὓς ἐδάμασσεν

Lauto, ut ne quid juris mutilum habeas.
Atride, tu verò deinde æquior & in alium
Eris. Haudquaquam enim indignè-ferendum, regem
Virum placare quando prior injuriam-fecerit.
Illum verò viciſſim allocutus eſt rex virorum Agamemnon,
Gaudeo tuo Laërtiade hoc ſermone audito:
Rectè enim & ordine omnia obiiſti & enumeraſti.
Hæc ſane ego volo jurare, jubétque me animus,
Neque pejerabo per deûm. Sed Achilles
Maneat hic tamdiu ſaltem, feſtinans licèt ad-certamen,
Manete & alii omnes congregati, donec dona
E tentoriis venerint, & fœdera firma ferierimus.
Tibi verò ipſi hoc ego præcipio & jubeo,
Delectis juvenibus primoribus univerſorum-Achivorum,
Dona mea à nave afferto, quot Achilli
Heri polliciti-ſumus daturos eſſe, adducitóque mulieres:
Talthybius autem mihi ociùs per caſtra lata Achivorum
Aprum quæſitum-apparet mactandum Jovique Solique.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt pedibus velox Achilles,
Atride glorioſiſſime rex virorum Agamemnon,
Aliàs certè potiùs debetis hæc procurare,
Quando aliqua ceſſatio à pugnâ fuerit,
Et ira non tanta ſit in pectoribus meis.
Nunc verò illi quidem jacent confoſſi, quos domuit

---

180. Πιείρῃ.] Λιπαρᾷ, δαψιλεῖ, πολυτελεῖ. ἔστι δὲ μεταφορά. Ἵνα μή τι δίκης ἐπιδευὲς ἔχῃσθα.] Ἵνα μηδὲν ἐλλίπῃ τῶν ὀφειλόντων πρὸς σὲ δικαίως πραχθῆναι.

181. Ἐπ' ἄλλῳ.] Πρὸς ἄλλους.

182. Οὐ μὲν γάρ τι νεμεσσητὸν, βασιλῆα Ἄνδρ' ἀπαρέσσασθαι.] Οὐ μεμπτὸς γὰρ ὑπάρχει βασιλεὺς θεραπεύων ἄνδρα ὃν προηδίκησεν.

183. Χαλεπήνῃ.] Κακῶς βλάψῃ. ὅ ἐστιν, εἰς ὀργὴν ἔλθῃ.

186. Ἐν μοίρῃ.] Κατὰ τὸ προσῆκον, κατὰ τὸ πρέπον.

188. Πρὸς δαίμονος.] Κατὰ θεόν.

189. Μιμνέτω.] Μενέτω. Αὖθι.] Αὐτόθι. Ἐπειγόμενός περ.] Καίτοι σπεύδων.

193. Κεινάμενος.] Ἐπιλεξάμενος. Κούρητας.] Κόρες, νέες.

194. Ἐνεικέμεν.] Ἐνεγκεῖν.

195. Χθιζόν.] Χθές. Ὑπέστημεν.] Ὑπεσχόμεθα.

197. Ταμέειν.] Διχοτομῆσαι. δι' ἐντόμων ποιήσασθαι.

200. Ἄλλοτέ περ καὶ μᾶλλον ὀφέλλετε ταῦτα πένεσθαι.] Ἄλλοτε ποτὲ ταῦτα δρᾶν ὀφείλετε, παυσαμένων τοῦ πολέμου, καὶ μὴ τοσαύτης ὀργῆς κατεχούσης τὴν ψυχήν.

201. Μεταπαυσωλή.] Ἀνάπαυσις.

202. Μένος ἦσιν.] Ὀργὴ ὑπάρχῃ.

203. Κέαται.] Κεῖνται. Δεδαϊγμένοι.] Διακεκομμένοι.

205. Βρωτύν.]

Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν·
Ὑμεῖς δ' ἐς βρωτὺν ὀτρύνετον. ἦτ' ἂν ἔγωγε
Νῦν μὲν ἀνώγοιμι πολεμίζειν υἷας Ἀχαιῶν
Νήστιας, ἀκμήνους· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
Τεύξεσθαι μέγα δόρπον, ἐπὴν τισαίμεθα λώβην·
Πρὶν δ' οὔπως ἂν ἔμοιγε φίλον κατὰ λαιμὸν ἰείη
Οὐ πόσις, οὐδὲ βρῶσις, ἑταίρου τεθνειῶτος,
Ὅς μοι ἐνὶ κλισίῃ δεδαϊγμένος ὀξέϊ χαλκῷ
Κεῖται, ἀνὰ πρόθυρον τετραμμένος· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Μύρονται. τό μοι οὔτι μετὰ φρεσὶ ταῦτα μέμηλεν,
Ἀλλὰ φόνος τε καὶ αἷμα, καὶ ἀργαλέος στόνος ἀνδρῶν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ Ἀχιλεῦ Πηλέως υἱὲ μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
Κρείσσων εἶς ἐμέθεν καὶ φέρτερος οὐκ ὀλίγον περ
Ἔγχει, ἐγὼ δέ κε σεῖο νοήματί κεν προβαλοίμην
Πολλόν· ἐπεὶ πρότερος γενόμην, καὶ πλείονα οἶδα·
Τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη μύθοισιν ἐμοῖσιν.
Αἶψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισιν,
Ἧστε πλείστην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν,
Ἄμητος δ' ὀλίγιστος, ἐπὴν κλίνησι τάλαντα
Ζεύς, ὅστ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται·
Γαστέρι δ' οὔπως ἔστι νέκυν πενθῆσαι Ἀχαιούς.
Λίην γὰρ πολλοὶ καὶ ἐπήτριμοι ἤματα πάντα

Hector Priamides, quando ei Jupiter gloriam præbuit:
Vos autem ad cibum urgete. Ego sanè omnino
Nunc quidem hortarer pugnam-inire filios Achivorum
Jejunos, impastos: ut verò sol occiderit
Parare magnam cœnam, postquam ulti essemus contumeliam:
Ante verò nequaquam mihi utique meum per guttur demittetur
Nec potus, neque cibus, sodale mortuo,
Qui mihi in tentorio confossus acuto ære
Jacet, in vestibulum *pedibus* conversus: circum autem socii
Lugent. Ideò mihi neutiquam in mentibus hæc curæ sunt,
Sed cædesque & sanguis, & gravis gemitus virorum.
Illum verò respondens allocutus est abundans-consiliis Ulysses,
O Achille Pelei fili longè fortissime Achivorum,
Præstantior es me & fortior non parum quidem
Hastâ, ego verò te prudentiâ utique superavero
Multum: prior etenim natus sum, & plura cognovi:
Itaque tibi acquiescat animus verbis meis.
Statim prorsus pugnæ fit satietas hominibus,
Cujus plurimam quidem stipulam in terram æs fundit,
Messis autem perexigua, postquam inclinet lances
Jupiter, qui hominum arbiter pugnæ est:
Ventre verò haudquaquam licet mortuum lugere Achivos.
Admodum enim multi & crebri diebus omnibus

---

205. Βρωτύν.] Βρῶσιν. Ἦτ' ἂν ἔγωγε.] Τέως ἂν ἐγώ.

208. Ἐπὴν τισαίμεθα λώβην.] Ἐπειδὰν τὴν ὑπὲρ τῶν ἀποθανόντων ὕβριν καὶ βλάβην ἐκδικήσωμεν.

209. Ἰείη.] Καθίει.

212. Κεῖται ἀνὰ πρόθυρον τετραμμένος.] Κεῖται ἐπὶ τὴν θύραν ὁρῶν. Ὃ ἐστι τετραμμένους ἔχων ἐν αὐτῇ τοὺς πόδας. οὕτω γὰρ τίθενται οἱ νεκροί. διὰ τὸ ἐξερχομένους τοῦ ἀνθρωπίνου βίου μηκέτι ἀναστρέφειν εἰς τοὺς οἴκους.

213. Τό μοι.] Διό μοι.

218. Προβαλοίμην.] Νικήσαιμι.

219. Ἐπεὶ πρότερος γενόμην.] Ἐπειδὴ πρεσβύτερος ὑπάρχω.

221. Αἶψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισι.] Ταχέως γὰρ κόρος λαμβάνει τοὺς ἀνθρώπους ἐν τῇ μάχῃ, ὀλίγοι εἰσὶν οἱ ἀπολειπόμενοι ζῶντες, πολλοὶ δὲ οἱ φονευόμενοι.

222. Καλάμην.] Καλάμη δὲ κυρίως τὸ ξυλῶδες τῶν ἀσταχύων. ἢ τοὺς στάχυας περιφραστικῶς. ἀλληγορικῶς οὖν καλάμην νῦν κέκληκε τὰ σώματα τῶν ἀνῃρημένων. ἄμητον δὲ τὸν τοῦ θέρους καιρόν. θέλων δηλῶσαι, ὅτι τροπῆς ἐκ Διὸς γιγνομένης πολλοὶ πίπτουσι κατὰ πόλεμον.

223. Ἄμητος.] Προπαροξυτόνως μὲν, ὁ ἀμώμενος καὶ θεριζόμενος καρπὸς τοῦ σίτου. ἀμητὸς δὲ ὀξυτόνως ὁ καιρὸς τοῦ θέρους. Ὀλίγιστος.] Ὀλίγος, μικρός. Ἐπὴν κλίνησι τάλαντα Ζεύς.] Ὁπόταν τροπὴν ἐργάσηται ὁ Ζεύς.

226. Ἐπήτριμοι.] Ἐπάλληλοι, πυκνοί.

 229. Νηλέα.]

Πίπτουσιν· πότε κέν τις ἀναπνεύσειε πόνοιο;
Ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν ὅς κε θάνῃσι,
Νηλέα θυμὸν ἔχοντας, ἐπ' ἤματι δακρύσαντας.
Ὅσσοι δ' ἂν πολέμοιο περὶ στυγεροῖο λίπωνται,
Μεμνῆσθαι πόσιος καὶ ἐδητύος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Ἀνδράσι δυσμενέεσσι μαχώμεθα νωλεμὲς αἰεί,
Ἑσσάμενοι χροῒ χαλκὸν ἀτειρέα· μηδέ τις ἄλλην
Λαῶν ὀτρυντὺν ποτιδέγμενος ἰσχαναάσθω.
Ἥδε γὰρ ὀτρυντὺς κακὸν ἔσσεται, ὅς κε λίπηται
Νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων· ἀλλ' ἀθρόοι ὁρμηθέντες
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.
Ἦ, καὶ Νέστορος υἷας ὀπάσατο κυδαλίμοιο,
Φυλεΐδην τε Μέγητα, Θόαντά τε, Μηριόνην τε,
Καὶ Κρειοντιάδην Λυκομήδεα, καὶ Μελάνιππον·
Βὰν δ' ἴμεν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.
Αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον.
Ἑπτὰ μὲν ἐκ κλισίης τρίποδας φέρον, οὕς οἱ ὑπέστη,
Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους·
Ἐκ δ' ἄγον αἶψα γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδύας
Ἕπτ', ἀτὰρ ὀγδοάτην, Βρισηΐδα καλλιπάρῃον.
Χρυσοῦ δὲ στήσας Ὀδυσεὺς δέκα πάντα τάλαντα,
Ἦρχ', ἅμα δ' ἄλλοι δῶρα φέρον κούρητες Ἀχαιῶν·
Καὶ τὰ μὲν ἐν μέσσῃ ἀγορῇ θέσαν· ἂν δ' Ἀγαμέμνων
Ἵστατο. Ταλθύβιος δὲ θεῷ ἐναλίγκιος αὐδὴν,
Κάπρον ἔχων ἐν χερσὶ, παρίστατο ποιμένι λαῶν·
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
Ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄορτο,
Κάπρου ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος, Διῒ χεῖρας ἀνασχὼν,

Cadunt: quando igitur quis respirare poterit à dolore?
Sed oportet eum quidem sepelire quicunque mortuus sit,
Patientem animum habentes, diem unam defletum.
Quotquot verò pugnæ horrendæ superfuerint,
Meminisse potûs & cibi, ut adhuc acrius magis
Viris *cum* hostibus pugnemus indesinenter usque,
Induti corpus ære indomito: neque quis aliâ
Copiarum cohortatione expectatâ subsistat.
Illa enim cohortatio malè *ei* cedet, quicunque relictus fuerit
Apud naves Argivorum: sed omnes simul *castris*-egressi
In Trojanos equûm domitores excitemus acre prælium.
Dixit, & Nestoris filios sibi comites delegit gloriâ-sublimis,
Phylidémque Megeta, Thoantaque, Merionemque,
Et Criontiadem Lycomedem, & Menalippum:
Perrexerunt autem ire ad tentorium Agamemnonis Atridæ.
Statim deinde simul verbum fuit, & perfectum est opus.
Septem quidem è tentorio tripodas ferebant, quos ei pollicitus erat,
Splendidósque lebetas viginti, duodecimque equos:
Eduxerunt confestim & mulieres formâ-egregias, operum scientes
Septem, sed octavam, Briseida genas-pulchram.
Auri autem appensa Ulysses decem numero talenta,
Præibat *ferens*, simulque alii dona ferebant juvenes Achivorum:
Et ea quidem in mediâ concione posuerunt: at Agamemnon
Surrexit. Talthybius autem deo similis voce,
Aprum tenens manibus, adstabat pastori populorum:
Atrides autem extracto manibus cultro,
Qui ei juxta ensis magnam vaginam semper pendebat,
Apri setis pro primitiis abscissis, Jovi manibus sublatis,

229. Νηλέα.] Ἀνηλεῆ, ἀσυμπαθῆ. Ἐπ' ἤματι δακρύσαντας.] Μίαν ἡμέραν κλαύσαντας.
232. Νωλεμές.] Ἀδιαλείπτως.
233. Ἑσσάμενοι.] Περιβαλλόμενοι, ἐνδυσάμενοι. Ἀτειρέα.] Τὸν ἀκαταπόνητον, καὶ ἄτρωτον.
234. Ὀτρυντύν.] Παρακέλευσιν, παρόρμησιν. Ἰσχαναάσθω.] Ἀναμενέτω, ἀπεχέσθω.
238. Ὀπάσατο.] Προσεταιρίσατο, ἀκολούθους ἔλαβε.
247. Στήσας.] Ἀριθμήσας. ἢ διὰ ζυγοῦ στήσας. οὕτως γὰρ οἱ ἀρχαῖοι τὰ χρήματα ἐστάθμιζον, ὅθεν ὀβολοστάται εἴρηνται.

255. Ἐπ'

Εὔχετο· τοὶ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτόφιν εἵατο σιγῇ
Ἀργεῖοι κατὰ μοῖραν ἀκούοντες βασιλῆος.
Εὐξάμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἰδὼν ἐς οὐρανὸν εὐρύν,
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
Γῆ τε, καὶ Ἠέλιος, καὶ Ἐριννύες, αἵ θ' ὑπὸ γαῖαν
Ἀνθρώπους τίννυνται, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ·
Μὴ μὲν ἐγὼ κούρῃ Βρισηΐδι χεῖρ' ἐπενεῖκαι,
Οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κεχρημένος, ἔτι τοῦ ἄλλου·
Ἀλλ' ἔμεν' ἀπροτίμαστος ἐνὶ κλισίῃσιν ἐμῇσιν.
Εἰ δέ τι τῶνδ' ἐπίορκον, ἐμοὶ θεοὶ ἄλγεα δοῖεν
Πολλὰ μάλ', ὅσσα διδοῦσιν ὅτις σφ' ἀλίτηται ὀμόσσας.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στόμαχον κάπρου τάμε νηλέϊ χαλκῷ·
Τὸν μὲν Ταλθύβιος πολιῆς ἁλὸς ἐς μέγα λαῖτμα
Ῥῖψ' ἐπιδινήσας, βόσιν ἰχθύσιν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἀνστὰς Ἀργείοισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα,
Ζεῦ πάτερ, ἦ μεγάλας ἄτας ἄνδρεσσι διδοῖσθα·
Οὐκ ἂν δή ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
Ἀτρείδης ὤρινε διαμπερὲς, οὐδέ κε κούρην
Ἦγεν ἐμεῦ ἀέκοντος, ἀμήχανος· ἀλλά ποθι Ζεὺς
Ἤθελ' Ἀχαιοῖσιν θάνατον πολέεσσι γενέσθαι.
Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὴν ἐπὶ νῆα ἕκαστος.
Δῶρα δὲ Μυρμιδόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο,
Βὰν δ' ἐπὶ νῆα φέροντες Ἀχιλλῆος θείοιο·
Καὶ τὰ μὲν ἐν κλισίῃσι θέσαν, κάθισαν δὲ γυναῖκας·

Precabatur: ii verò omnes ibidem sedebant tacitè
Argivi ut par erat auscultantes regi.
Conceptis autem precibus dixit, suspiciens in cœlum latum,
Testis-sit nunc Jupiter primum deorum summus & optimus,
Terraque, & Sol, & Furiæ, quæ sub terram
Homines puniunt, quicunque perjurium jurarit:
Me non puellæ Briseïdi manum intulisse,
Neque concubitûs causâ egentem, neque alicujus alterius *rei:*
Sed mansisse intactam in tentoriis meis.
Si verò quid horum perjurium *est,* mihi dii dolores dent
Multos admodum, quot dant *ei* qui in eos peccârit jurando.
Dixit, & jugulum apri abscidit sævo ære:
Hunc quidem Talthybius cani maris in magnum æquor
Projecit circumrotatum, escam piscibus. At Achilles
Assurgens inter Argivos bellicosos locutus est,
Jupiter pater, magna omninò infortunia mortalibus infers:
Neque enim unquam animum in pectoribus meis
Atrides commovisset prorsus, neque puellam utique
Abduxisset me invito, invictus at nimirum Jupiter
Voluit Achivis mortem multis contingere.
Nunc verò abite ad jentaculum, ut committamus prælium.
Sic dixit: solvit autem concionem celerem.
Illi quidem dispergebantur suam ad navem quisque:
Donis verò Myrmidones magnanimi curandis occupati erant,
Iverunt autem ad navem ferentes Achillis divini:
Et ea quidem in tentoriis posuerunt, ac sedere-fecerunt mulieres:

---

255. Ἐπ' αὐτόφιν.] Ἐπ' αὐτῷ τῷ τόπῳ.
258. Ὕπατος.] Πρῶτος, μέγιστος.
260. Τίννυνται.] Τιμωροῦνται.
261. Ἐπενεῖκαι.] Ἐπιβαλεῖν, ἅψασθαι.
262. Οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κεχρημένος.] Ὡς ἔτι τῆς συνουσίας αὐτῆς χρῄζων ἀφειλόμην.
263. Ἀπροτίμαστος.] Ἀνύβριστος, ἄθικτος συνουσίας, καὶ μίξεως ἀνδρός.
265. Ὅς τις σφ' ἀλίτηται ὀμόσσας.] Ὅς τις ἁμάρτῃ ἐπιορκήσας.
266. Στόμαχον.] Λαιμόν.
267. Τὸν μὲν Ταλθύβιος ῥῖψ' ἐπιδινήσας.] Ἐπιστραφεὶς φησὶν ἔρριψεν εἰς θάλασσαν τὸν κάπρον, σημαίνει ὅτι τὰ ἀπὸ τῶν ὅρκων ἱερεῖα οὐκ ἤσθιον, ἀλλ' ἐρρίπτουν, ἢ ἔκαιον, ὡς ἐν τῇ γ. φησί.
268. Βόσιν.] Βορὰν, βρῶσιν.
270. Διδοῖσθα.] Δίδως.
273. Ἀμήχανος ἀλλά ποθι Ζεύς.] Ὥστε τὸν Δία ἀμήχανον δηλοῦσθαι, ὅ ἐστι κακομήχανον.
276. Ἀγορὴν αἰψηρήν.] Τὴν ταχέως ἀθροισθεῖσαν.

Ἵππους δ' εἰς ἀγέλην ἔλασαν θεράποντες ἀγαυοί.
Βρισηῒς δ' ἄρ' ἔπειθ' ἰκέλη χρυσῇ Ἀφροδίτῃ
Ὡς ἴδε Πάτροκλον δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἀμφ' αὐτῷ χυμένη, λίγ' ἐκώκυε, χερσὶ δ' ἄμυσσε
Στήθεά τ' ἠδ' ἁπαλὴν δειρὴν, ἰδὲ καλὰ πρόσωπα·
Εἶπε δ' ἄρα κλαίουσα γυνὴ ἐϊκυῖα θεῇσι,
Πάτροκλέ μοι δειλῇ πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῷ,
Ζωὸν μέν σε ἔλειπον ἐγὼ κλισίηθεν ἰοῦσα,
Νῦν δέ σε τεθνειῶτα κιχάνομαι ὄρχαμε λαῶν,
Ἂψ ἀνιοῦσ'. ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί·
Ἄνδρα μὲν ᾧ ἔδοσάν με πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Εἶδον πρὸ πτόλιος δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ·
Τρεῖς τε κασιγνήτους, τούς μοι μία γείνατο μήτηρ,
Κηδείους, οἳ πάντες ὀλέθριον ἦμαρ ἐπέσπον·
Οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔμ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Ἔκτεινεν, πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος,
Κλαίειν, ἀλλ' ἔμ' ἔφασκες Ἀχιλλῆος θείοιο
Κουριδίην ἄλοχον θήσειν, ἄξειν τ' ἐνὶ νηυσὶν
Ἐς Φθίην, δαίσειν δὲ γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσι·
Τῷ σ' ἄμοτον κλαίω τεθνηότα, μείλιχον αἰεί.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες,
Πάτροκλον πρόφασιν, σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἑκάστη.
Αὐτὸν δ' ἀμφὶ γέροντες Ἀχαιῶν ἠγερέθοντο
Λισσόμενοι δειπνῆσαι· ὁ δ' ἠρνεῖτο στεναχίζων,
Λίσσομαι, εἴ τις ἔμοιγε φίλων ἐπιπείθεθ' ἑταίρων,
Μή με πρὶν σίτοιο κελεύετε μηδὲ ποτῆτος

Equos verò ad armentum egerunt famuli præclari.
Tum verò Briseis similis aureæ Veneri
Ut vidit Patroclum laceratum acuto ære,
Ipsi circumfusa, stridulum edidit-ululatum, manibusque laniabat
Pectoraque & teneras cervices, atque pulchra ora:
Dixit autem flens mulier similis deabus,
Patrocle mihi miseræ charissime animo,
Vivum quidem te reliqui ego è tentorio cum abirem,
Nunc verò te mortuum invenio princeps populorum,
Reversa. Ut me excipit malum è malo perpetuo!
Virum quidem cui collocarant me pater & veneranda mater,
Vidi ante urbem confossum acuto ære:
Tresque fratres, quos mihi eadem peperit mater,
Conjunctissimos, qui omnes exitialem diem assecuti sunt:
Haudquaquam tamen me sinebas, quando virum meum velox Achilles
Interfecit, evertitque urbem divini Mynetis,
Flere, sed me dicebas Achillis divini
Primam uxorem *te* facturum esse, abducturumque in navibus
In Phthiam, instructurumque epulas nuptiales inter Myrmidonas:
Ideò te inexpletum fleo mortuum, animo semper mansuetum.
Sic dixit flens: adgemebant autem fœminæ,
De Patroclo specie, de suis verò ipsarum malis singulæ.
Ipsum verò circum primores Achivorum congregabantur
Precantes ut jentaculum sumeret. Is verò recusabat gemebundus,
Obsecro, siquis omnino mihi charorum obsequitur sociorum,
Non me antè cibo jubete neque potu

284. Ἀμφ' αὐτῷ.] Περιπλακεῖσα τῷ Πατρόκλῳ δηλονότι. Λίγ' ἐκώκυεν.] Ὀξέως ἐθρήνει. Ἄμυσσε.] Κατέξεε τοῖς ὄνυξιν, ἐσπάραττεν.

289. Κιχάνομαι.] Καταλαμβάνω. Ὄρχαμε.] Ἡγεμών.

290. Ἂψ ἀνιοῦσα.] Εἰς τοὐπίσω ἀνερχομένη. Ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί.] Ὡς ἐν ἀδιαλείπτοις γίγνομαι κακοῖς.

294. Κηδείους.] Εὐνουστάτους, καὶ μᾶλλον διαφέροντας τῇ συγγενείᾳ. φροντίδος ἀξίους. Ἐπέσπον.] Ἐπηκολούθησαν.

297. Ἔφασκες.] Ἔλεγες.

298. Κουριδίην.] Τὴν παρθενικήν. Ἄξειν.] Ἀπάξειν.

299. Δαίσειν.] Εὐωχήσειν.

300. Ἄμοτον.] Ἀμότως, ἀπληρώτως.

302. Σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἑκάστη.] Αἱ δὲ λοιπαὶ γυναῖκες σὺν τῇ Βρισηΐδι δῆθεν, ὡς ἐπὶ προφάσει Πατρόκλου ἔκλαιον· τῇ δὲ ἀληθείᾳ, ἑκάστη ἐπ' αὐτῷ ἐθρήνει τὴν ἑαυτῆς συμφοράν.

306. Σίτοιο.] Ἄρτου.

Ἄσασθαι φίλον ἦτορ, ἐπεί μ' ἄχος αἰνὸν ἱκάνει·
Δύντα δ' ἐς ἠέλιον μενέω, καὶ τλήσομαι ἔμπης.
Ὣς εἰπὼν, ἄλλους μὲν ἀπεσκέδασεν βασιλῆας·
Δοιὼ δ' Ἀτρεΐδαι μενέτην καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Νέστωρ, Ἰδομενεύς τε, γέρων θ' ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
Τέρποντες πυκινῶς ἀκαχήμενον· οὐδέ τι θυμῷ
Τέρπετο πρὶν πολέμου στόμα δύμεναι αἱματόεντος.
Μνησάμενος δ' ἀδινῶς ἀνενείκατο φώνησέν τε,
Ἦ ῥά νύ μοί ποτε καὶ σὺ δυσάμμορε φίλταθ' ἑταίρων,
Αὐτὸς ἐνὶ κλισίῃ λαρὸν παρὰ δεῖπνον ἔθηκας
Αἶψα καὶ ὀτραλέως, ὁπότε σπερχοίατ' Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν ἄρηα·
Νῦν δὲ σὺ μὲν κεῖσαι δεδαϊγμένος, αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Ἄκμηνον πόσιος καὶ ἐδητύος ἔνδον ἐόντων,
Σῇ ποθῇ. οὐ μὲν γάρ τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμι,
Οὐδ' εἴ κεν τοῦ πατρὸς ἀποφθιμένοιο πυθοίμην,
Ὅς που νῦν Φθίηφι τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβει
Χήτεϊ τοιοῦδ' υἷος· ὁ δ' ἀλλοδαπῷ ἐνὶ δήμῳ
Εἵνεκα ῥιγεδανῆς Ἑλένης Τρωσὶν πολεμίζω·
Ἠὲ τὸν ὃς Σκύρῳ μοι ἐντρέφεται φίλος υἱὸς,
Εἴ που ἔτι ζώει γε Νεοπτόλεμος θεοειδής.
Πρὶν μὲν γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
Οἶον ἐμὲ φθίσεσθαι ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, σὲ δέ τε Φθίηνδε νέεσθαι,
Ὡς ἄν μοι τὸν παῖδα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ

Satiare meum animum, dolor enim me gravis invadit:
Ad occidentem autem solem permanebo, & perpetiar prorsus.
Sic fatus, alios quidem dimisit reges:
Duo autem Atridæ remanserunt & nobilis Ulysses,
Nestor, Idomeneusque, senexq; equûm-agitator Phœnix,
Oblectantes assiduè tristem: neque quicquam animo
Oblectabatur antequam prælii aciem subiret sanguinolenti.
Recordatus verò crebros ex imo pectore trahebat *gemitus* dixitque,
Certè mihi olim & tu infelix charissime sodalium,
Ipse in tentorio lautum jentaculum apponebas
Properè & diligenter, quando festinarent Achivi
Trojanis equûm-domitoribus inferre lacrymosum Martem:
Nunc verò tu quidem jaces confossus, sed meum cor
Expers potûs & cibi intùs licèt sint,
Tui desiderio. Neque enim quicquam pejus aliud paterer,
Ne quidem si vel patrem mortuum audirem,
Qui fortè nunc in Phthiâ molles lacrymas effundit
Desiderio talis filii: ipse verò alienigenâ in populo
Propter invisam Helenam contra Trojanos bellum gero:
Vel illum qui in Scyro mihi nutritur charus filius,
Si tamen adhuc vivit Neoptolemus divinâ formâ præditus.
Nam antea quidem mihi animus in pectoribus sperabat
Solum me moriturum esse longè ab Argo apto-equis
Hic in Troja, te verò ad Phthiam rediturum esse,
Ut mihi filium veloci nave nigrâ

307. Ἄσασθαι.] Κορεσθῆναι.
308. Δύντα δ' ἐς ἠέλιον.] Ἕως ἡλίου δυσμάς.
309. Ἀπεσκέδασεν.] Ἀπεσκόρπισε.
312. Τέρποντες.] Ἀντὶ τοῦ τέρπειν βουλόμενοι, παρηγοροῦντες. Πυκινῶς.] Συνετῶς. Ἀκαχήμενον.] Λυπούμενον.
314. Ἀδινῶς ἀνενείκατο.] Ἀθρόως καὶ ἐλεεινῶς καὶ οἰκτρῶς ἀνέκραξε. ἢ οἱονεὶ ἀνεστέναξε, καὶ πολὺ ἤγαγε πνεῦμα.
315. Δυσάμμορε.] Κακόμοιρε.
316. Λαρόν.] Ἡδύ.
317. Αἶψα καὶ ὀτραλέως.] Ἐνεργῶς, καὶ σπουδαίως.] τὸ αὐτὸ εἶπεν ἐπιτάσεως χάριν. Σπερχοίατο. Ταρασσόμενοι ἐπείγοιντο.
321. Σῇ ποθῇ.] Τῷ σῷ πόθῳ, τῇ σῇ ζητήσει. Κακώτερον.] Χεῖρον.
322. Πυθοίμην.] Ἀκούσαιμι.
323. Τέρεν.] Ἁπαλὸν, ὑγρόν. Εἴβει.] Κυρίως μὲν σπένδει. Ἄρτι δὲ προχεῖ, στάζει.
324. Χήτει.] Στερήσει, ἐνδείᾳ, ἀπουσίᾳ.
325. Ῥιγεδανῆς.] Φρικτῆς, χαλεπῆς.
328. Ἐώλπει.] Ἤλπιζεν.

332. Σκυ-

Σκυρόθεν ἐξαγάγοις, καί οἱ δείξειας ἕκαστα,
Κτῆσιν ἐμὴν, δμῶάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.
Ἤδη γὰρ Πηλῆά γ' οἴομαι ἢ κατὰ πάμπαν
Τεθνάμεν, ἤ που τυτθὸν ἔτι ζώοντ' ἀκαχῆσθαι,
Γήραΐ τε στυγερῷ, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενον αἰεὶ
Λυγρὴν ἀγγελίην, ὅτ' ἀποφθιμένοιο πύθοιτο.
Ὣς ἔφατο κλαίων· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γέροντες,
Μνησάμενοι τὰ ἕκαστος ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπον.
Μυρομένους δ' ἄρα τούς γε ἰδὼν ἐλέησε Κρονίων,
Αἶψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τέκνον ἐμὸν δὴ πάμπαν ἀποίχεαι ἀνδρὸς ἑῆος·
Ἦ νύ τοι οὐκέτι πάγχυ μετὰ φρεσὶ μέμβλετ' Ἀχιλλεύς;
Κεῖνος ὅγε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραιράων,
Ἧσται ὀδυρόμενος ἕταρον φίλον· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Οἴχονται μετὰ δεῖπνον, ὁ δ' ἄκμηνος καὶ ἄπαστος.
Ἀλλ' ἴθι, οἱ νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
Στάξον ἐνὶ στήθεσσ', ἵνα μή μιν λιμὸς ἵκηται.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
Ἡ δ', ἅρπῃ εἰκυῖα τανυπτέρυγι λιγυφώνῳ,
Οὐρανοῦ ἐκκατέπαλτο δι' αἰθέρος. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Αὐτίκα θωρήσσοντο κατὰ στρατόν. ἡ δ' Ἀχιλῆϊ

E-Scyro educeres, & ei ostenderes singula,
Possessioné meam, servósque, & altum-tectum-habentem magnam domum.
Nunc enim Peleum utique puto vel prorsus
Interiisse, vel ægrè adhuc viventem tristari,
Senióque inviso, & de meexpectantem semper
Tristem nuncium, quando interfectum audiat.
Sic dixit flens: adgemebant autem primores,
Recordati quæ quisque in ædibus reliquerant.
Lugentes verò hos intuitus miseratus est Saturnius,
Confestim autem Minervam verbis alatis allocutus est,
Filia mea jam omnino deseris virum bonum:
An utique tibi haud jam omninò in animo curæ-est Achilles?
En ille ante naves puppibus-excelsas,
Sedet plorans sodalem charum: alii verò jam
Abierunt ad-sumendum jentaculum, is verò jejunus & impastus *est*.
Quin abi, ei nectárque & ambrosiam amabilem
Instilla in pectora, ut ne ipsum fames occupet.
Sic locutus, impulit anteà paratam-animo Minervam:
Illa verò, harpæ similis alas-patulæ vocem-argutæ,
E cœlo desiliit per æthera. At Achivi
Jam tum armabantur per castra. Illa verò Achilli

---

332. Σκυρόθεν.] Σκῦρος νῆσος μία τῶν Κυκλάδων. Ἀλεξάνδρου Ἑλένην ἁρπάσαντος, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος τοὺς Ἕλληνας κατὰ Τρώων ἐστρατολόγησε. Πηλεὺς δὲ προγινώσκων ὅτι μοιρίδιον ἦν ἐν Τροίᾳ θανεῖν Ἀχιλλέα, παραγενόμενος εἰς Σκῦρον πρὸς Λυκομήδην τὸν βασιλέα παρέθετο τὸν Ἀχιλλέα, γυναικείαν ἐσθῆτα ἀμφιέσας ὡς κόρην. ὁ δὲ αὐτὸν μετὰ τῶν θυγατέρων ἀνέτρεφε. χρησμοῦ δὲ δοθέντος, μὴ ἁλώσεσθαι τὸ Ἴλιον χωρὶς Ἀχιλλέως, πεμφθέντες ὑφ' Ἑλλήνων Ὀδυσσεὺς, Φοῖνιξ, καὶ Νέστωρ, Πηλέως ἀρνουμένου παρ' αὐτῷ τὸν παῖδα τυγχάνειν, περαιωθέντες εἰς Σκῦρον ὑπονοήσαντες μετὰ τῶν παρθένων τὸν Ἀχιλλέα τρέφεσθαι, ταῖς Ὀδυσσέως ὑποθήκαις, ὅπλα καὶ ταλάρους ἔρριψαν σὺν ἱστουργικοῖς ἐργαλείοις ἔμπροσθεν τοῦ παρθενῶνος. αἱ μὲν οὖν κόραι ἐπὶ τοὺς ταλάρους ὥρμησαν, ὁ δ' ἐπὶ τὰ ὅπλα. πρότερον δὲ ταῖς παρθένοις συνδιατρίβων, ἔφθειρε Δηϊδάμειαν τὴν Λυκομήδους. ἥτις ἐξ αὐτοῦ ἐγέννησε Πύρρον τὸν ὕστερον Νεοπτόλεμον κληθέντα. ὃς τοῖς Ἕλλησι νέος ὢν συνεστρατεύσατο μετὰ θάνατον τοῦ πατρός. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Κυκλικοῖς.

333. Κτῆσιν.] Κτήματα.

335. Ἀκαχῆσθαι.] Λυπεῖσθαι.

337. Πύθοιτο.] Ἀκούσει.

340. Μυρομένους.] Κλαίοντας.

342. Πάμπαν.] Παντελῶς δή. Ἀποίχεαι.] Οἴχῃ, πεπόρευσαι.

343. Μέμβλεται.] Μέλει, φροντίζεται.

346. Μετὰ δεῖπνον.] Ἐπὶ τὸ δεῖπνον.

347. Νέκταρ.] Θεῖον πόμα. Ἀμβροσίην.] Θείαν τροφήν.

348. Ἵκηται.] Καθίκηται, καθάψηται.

350. Ἅρπῃ.] Εἶδος ὀρνέου. τινὲς ἰκτῖνον καλοῦσιν, ἕτεροι δὲ φήνην. λέγεται δὲ καὶ τὸ δρέπανον. Τανυπτέρυγι.] Μακρὰς πτέρυγας ἐχούσῃ. Λιγυφώνῳ.] Ὀξυφώνῳ.

351. Ἐκκατέπαλτο.] Καθήλατο.

355. Ἐει-

Νέκταρ ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
Στάξ', ἵνα μή μιν λιμὸς ἀτερπὴς γόναθ' ἵκηται.
Αὐτὴ δὲ πρὸς πατρὸς ἐρισθενέος πυκινὸν δῶ
Ὤχετο· τοὶ δ' ἀπάνευθε νεῶν ἐχέοντο θοάων.
Ὡς δ' ὅτε ταρφειαὶ νιφάδες Διὸς ἐκποτέονται
Ψυχραὶ ὑπαὶ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο·
Ὣς τότε ταρφειαὶ κόρυθες λαμπρὸν γανόωσαι
Νηῶν ἐκφορέοντο, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
Θώρηκές τε κραταιγύαλοι, καὶ μείλινα δοῦρα·
Αἴγλη δ' οὐρανὸν ἷκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθὼν
Χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς, ὑπὸ δὲ κτύπος ὤρνυτο ποσσὶν
Ἀνδρῶν. ἐν δὲ μέσοισι κορύσσετο δῖος Ἀχιλλεύς·
Τοῦ καὶ ὀδόντων μὲν καναχὴ πέλε, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Λαμπέσθην ὡσεί τε πυρὸς σέλας, ἐν δέ οἱ ἦτορ
Δῦν' ἄχος ἄτλητον· ὁ δ' ἄρα Τρωσὶν μενεαίνων,
Δύσετο δῶρα θεοῦ τά οἱ Ἥφαιστος κάμε τεύχων·
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
Δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
Χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
Εἵλετο, τοῦ δ' ἀπάνευθε σέλας γένετ' ἠΰτε μήνης.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἐκ πόντοιο σέλας ναύτῃσι φανείῃ
Καιομένοιο πυρὸς, τὸ δὲ καίεται ὑψόθ' ὄρεσφι
Σταθμῷ ἐν οἰοπόλῳ, τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἄελλαι
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φίλων ἀπάνευθε φέρουσιν·
Ὣς ἀπ' Ἀχιλλῆος σάκεος σέλας αἰθέρ' ἵκανε

Nectar in pectora & ambrosiam amabilem
Instillavit, ut ne eum fames peracerba genua occuparet.
Ipsa verò ad patris præpotentis solidam domum
Abiit: illi autem seorsim à navibus fundebantur velocibus.
Ut verò cùm densæ nives à Jove devolant
Gelidæ impetu-actæ serenitatem-inducentis boreæ:
Sic tunc crebræ galeæ lucidum renidentes
E navibus ferebantur, & clypei umbonibus muniti,
Thoracesque concavis-firmi, & fraxineæ hastæ:
Fulgor autem ad cœlum usque ascendebat, ridebatq; omnis circum terra
Æris præ fulgure, strepitusque ciebatur pulsu pedum
Virorum. In mediis verò armabatur nobilis Achilles:
Cui & dentes quidem frendebant, oculique
Splendebant velut ignis flamma, eique cor penitùs
Subiit dolor intolerabilis: ille quidem Trojanis irascens,
Induit dona Dei quæ ei Vulcanus elaboraverat fabricans:
Ocreas quidem primùm circa tibias posuit
Pulchras, argenteis fibulis aptè-junctas:
Tum posteà, thoracem circa pectora induebat:
Circa humeros autem posuit ensem argenteis-clavis-distinctum,
Æreum: deinde autem scutum magnúmque solidúmque
Sumpsit, ejus autem in longinquum fulgor ibat tanquam lunæ.
Ut verò cùm è ponto flamma nautis relucet
Ardentis ignis, is autem ardet in altum in montibus
Loco in solitario, eos verò invitos procellæ longè
Ponto super piscoso ab amicis ferunt:
Sic ab Achillis scuto splendor ad æthera ibat

---

355. Ἐρισθενέος.] Μεγαλοσθενοῦς, ἰσχυροῦ. Πυκινόν.] Πυκνὸν, ἀσφαλές.
357. Ἐκποτέονται.] Ἐξίπτανται.
358. Ὑπαὶ ῥιπῆς.] Ὑπὸ σφοδρότητος καὶ ὁρμῆς. Αἰθρηγενέος.] Τοῦ αἰθρίαν ποιοῦντος.
359. Γανόωσαι.] Λάμπουσαι.
360. Ἐκφορέοντο.] Ἐξεφέροντο.
361. Κραταιγύαλοι.] Ἰσχυρὰ γύαλα ἔχοντες. ἰσχυροί. Γύαλα δὲ τὰ κοιλώματα.
363. Ὑπὸ στεροπῆς.] Ἀστραπῆς, λαμπρότητος.
365. Καναχή.] Ψόφος.
366. Σέλας.] Λαμπρότης.
367. Ἄτλητον.] Ἀνυπομόνητον, ἀκαρτέρητον.
368. Δύσετο.] Ἐνεδύσατο.
374. Μήνης.] Σελήνης.
377. Οἰοπόλῳ.] Ἐν ᾧ ὄϊες πολοῦνται, καὶ ἀναστρέφονται.

380. Ἀείρας.]

Κλυτὰ, δαιδάλεα. περὶ δὲ τρυφάλειαν ἀείρας,
Κρατὶ θέτο βριαρήν· ἡ δ' ἀστὴρ ὣς ἀπέλαμπεν
Ἵππουρις τρυφάλεια· περισσείοντο δ' ἔθειραι
Χρύσεαι, ἃς Ἥφαιστος ἵει λόφον ἀμφὶ θαμειάς.
Πειρήθη δ' ἕο αὐτοῦ ἐν ἔντεσι δῖος Ἀχιλλεὺς,
Εἴ οἱ ἐφαρμόσσειε καὶ ἐντρέχοι ἀγλαὰ γυῖα.
Τῷ δ' ἠΰτε πτερὰ γίνετ', ἄειρε δὲ ποιμένα λαῶν.
Ἐκ δ' ἄρα σύριγγος πατρώϊον ἐσπάσατ' ἔγχος,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
Πάλλειν, ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεὺς,
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ τάμε Χείρων
Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.
Ἵππους δ' Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος ἀμφιέποντες
Ζεύγνυον, ἀμφὶ δὲ καλὰ λέπαδν' ἕσαν· ἐν δὲ χαλινοὺς
Γαμφηλῇς ἔβαλον, κατὰ δ' ἡνία τεῖναν ὀπίσσω
Κολλητὸν ποτὶ δίφρον. ὁ δ' ἂρ μάστιγα φαεινὴν
Χειρὶ λαβὼν ἀραρυῖαν, ἐφ' ἵπποιιν ἀνόρουσεν
Αὐτομέδων· ὄπιθεν δὲ κορυσσάμενος βῆ Ἀχιλλεὺς,
Τεύχεσι παμφαίνων, ὥστ' ἠλέκτωρ Ὑπερίων.
Σμερδαλέον δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς ἑοῖο,
Ξάνθε τε καὶ Βαλίε, τηλεκλυτὰ τέκνα Ποδάργης,
Ἄλλως δὴ φράζεσθε σαωσέμεν ἡνιοχῆα
Ἂψ Δαναῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεί χ' ἕωμεν πολέμοιο·
Μηδ' ὡς Πάτροκλον λίπετ' αὐτόθι τεθνηῶτα.

Pulchro, affabrè facto. Galeam verò sublatam,
Capiti imposuit gravem: hæc autem stella tanquam refulgebat
Setis-equinis-comans galea: movebantur autem concussæ comæ
Aureæ, quas Vulcanus fuderat conum circum densas.
Tentabat autem seipsum in armis nobilis Achilles,
An sibi apta essent & faciles-in-iis moverentur pulchri artûs.
Ei verò tanquam alæ erant, attollebantque pastorem populorum.
E theca verò patriam extraxit hastam,
Gravem, magnam, validam: quam quidem non poterat alius Achivorum
Vibrare, sed ipsam solus nôrat vibrare Achilles,
Peliadem fraxinum, quam patri ejus ceciderat Chiron
Pelii ex vertice, cædis auctorem futuram heroibus.
Equos autem Automedónque & Alcimus circumsistentes
Jungebant, pulchra autem lora-jugalia circumposita erant: fræna verò
Maxillis immiserunt, habenásque extenderunt retrò
Glutino-compactam ad sellam. Ipse autem scuticâ splendidâ
Manu sumptâ habili, in currum insiliit
Automedon: retrò verò ad-pugnam-paratus conscendebat Achilles,
Armis collucens, tanquam fulgidus sol.
Terribiliter autem equis imperitabat patris sui,
Xanthéque & Balie, inclyta soboles Podarges,
Alio jam modo deliberate salvum-referre aurigam
Danaorum in agmen, ubi satiati fuerimus pugnâ:
Neque ut Patroclum relinquite illic mortuum.

---

380. Ἀείρας.] Ἐπάρας.
382. Περισσείοντο.] Περιεσείοντο. Ἔθειραι.] Αἱ ἐξ ἔθους κεκοσμημέναι κόμαι.
383. Ἵει.] Ἐνεποίκιλλεν, ἐνέβαλεν.
385. Ἐφαρμόσσειεν.] Ἁρμόσειεν. Ἐντρέχοι.] Ἀκωλύτως χρῷτο, ὥστε μὴ ἐμποδίζεσθαι.
386. Τῷ δ' ἠΰτε πτερὰ γίνετο.] Τῷ δὲ Ἀχιλλεῖ κοῦφα καὶ ἁρμόδια τὰ ὅπλα ἐγίγνοντο ὡσεὶ πτερά.
387. Σύριγγος.] Τῆς δορατοθήκης.
389. Ἐπίστατο.] Ἀντὶ τοῦ ἠδύνατο. Πῆλαι.] Κινῆσαι, σεῖσαι.
390. Πηλιάδα.] Τὴν ἐκ Πηλίου ὄρους Θεσσαλίας τμηθεῖσαν. λέγει δὲ τὸ δόρυ. μελία γὰρ εἶδος δένδρου ἐπιτηδείου πρὸς κατασκευὴν δοράτων.
392. Ἄλκιμος.] Ἀλκιμέδων, ὑποκοριστικῶς.
393. Λέπαδνα.] Οἱ ὑποτραχήλιοι ἱμάντες, οἱ μασχαλιστῆρες.
400. Τηλεκλυτά.] Πάνυ ἔνδοξα. Ποδάργης.] Τοῖς ποσὶν ἐπαρκούσης, ταχείας.
401. Ἄλλως.] Μὴ οὐχὶ οὕτως, κατὰ ἄλλην ἔννοιαν. Φράζεσθε.] Σώζετε, νοεῖτε.
402. Ἐπεί χ' ἕωμεν πολέμοιο.] Ἐπειδ' ἂν ἀναμιχθῶμεν τοῖς πολεμίοις, ἔνιοι δὲ χεόμενοι, ὑποχωρήσομεν. Ἐπεί χ' ἕωμεν.] Ἐπειδ' ἂν κορεσθῶμεν.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ ζυγόφιν προσέφη πόδας αἰόλος ἵππος	Hunc autem sub-jugo allocutus est pedibus celer equus
Ξάνθος, (ἄφαρ δ' ἤμυσε καρήατι, πᾶσα δὲ χαίτη	Xanthus, (statim verò inclinavit-caput, tota autem juba
Ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν, οὖδας ἵκανεν·	Circulo profusa juxta jugum, ad terram pervenit:
Αὐδήεντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη)	Vocalem verò reddidit dea ulnas-candida Juno)
Καὶ λίην σ' ἔτι νῦν γε σαώσομεν ὄβριμ' Ἀχιλλεῦ.	Et certè te etiam nunc saltem salvum-referemus impetuosè Achille.
Ἀλλά τοι ἐγγύθεν ἦμαρ ὀλέθριον, οὐδέ τι ἡμεῖς	Sed tibi propè dies exitialis, neque quicquam nos
Αἴτιοι, ἀλλὰ θεός τε μέγας καὶ μοῖρα κραταιή.	In culpâ, sed deúsque magnus & fatum violentum.
Οὐδὲ γὰρ ἡμετέρῃ βραδυτῆτί τε νωχελίῃ τε	Neque enim nostra tarditatéque segnitiéque
Τρῶες ἀπ' ὤμοιιν Πατρόκλου τεύχε' ἕλοντο·	Trojani ab humeris Patrocli arma detraxerunt:
Ἀλλὰ θεῶν ὤριστος, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητὼ,	Sed deorum fortissimus, quem comas-pulchra peperit Latona,
Ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι, καὶ Ἕκτορι κῦδος ἔδωκε.	Interfecit inter primos-pugnatores, & Hectori gloriam dedit.
Νῶϊ δὲ καί κεν ἅμα πνοιῇ Ζεφύροιο θέοιμεν,	Nos verò vel flatum zephyri cursu æquaremus,
Ἥν περ ἐλαφροτάτην φάσ' ἔμμεναι· ἀλλά σοι αὐτῷ	Quem tamen velocissimum dicunt esse: quin & tibi ipsi
Μόρσιμόν ἐστι, θεῷ τε καὶ ἀνέρι ἶφι δαμῆναι.	Fatale est, à deóque & viro vi domari.
Ὣς ἄρα φωνήσαντος Ἐρινύες ἔσχεθον αὐδήν.	Sic sanè loquuti Erinnyes inhibuerunt vocem.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς,	Hunc autem valdè indignatus allocutus est pedibus velox Achilles,
Ξάνθε, τί μοι θάνατον μαντεύεαι; οὐδέ τι σε χρή.	Xanthe, quid mihi mortem vaticinaris? neque quid te oportet.
Εὖ νύ τοι οἶδα καὶ αὐτὸς ὅ μοι μόρος ἐνθάδ' ὀλέσθαι,	Bene jam novi & ipse quod mihi fatum hic perire,
Νόσφι φίλου πατρὸς καὶ μητέρος· ἀλλὰ καὶ ἔμπης	Procul à dilecto patre & matre: attamen
Οὐ λήξω πρὶν Τρῶας ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο·	Non cessabo antequam Troes abundè satis transegerint pugnæ:
Ἦ ῥα, καὶ ἐν πρώτοις ἰάχων ἔχε μώνυχας ἵππους.	Dixit, & inter primos clamans dirigebat solidos-ungulis equos.

404. Ὑπὸ ζυγόφιν.] Ὑπὸ ζυγοῦ. Αἰόλος.] Ἀντὶ τοῦ ταχύς.
405. Ἤμυσε καρήατι.] Παρέκλινε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ταχέως δὲ εἰς θάτερον ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, παρεπιστρέψας εἰς τοὐπίσω, ὡς προσβλέψων τῷ Ἀχιλλεῖ μέλλων αὐτῷ διαλέγεσθαι. Χαίτη.] Θρίξ.
406. Ζεύγλης.] Ζεύξεως, ζυγοῦ.
407. Αὐδήεντα.] Φωνῇ ἐνάρθρῳ χρώμενον.
410. Κραταιή.] Ἰσχυρά.
411. Νωχελίῃ.] Βραδυτῆτι, ἀσθενείᾳ.
415. Θέοιμεν.] Τρέχοιμεν.
417. Μόρσιμον.] Μεμοιραμένον, εἱμαρμένον. Θεῷ τε καὶ ἀνέρι.] Ὑπὸ θεοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ἀνδρὸς Ἀλεξάνδρου. Δαμῆναι.] Δαμασθῆναι.
418. Ὣς ἄρα φωνήσαντος Ἐρινύες ἔσχεθον αὐδήν.] Οὕτως εἰπόντος φησὶ τοῦ ἵππου ἐπέσχον αὐτοῦ αἱ Ἐρινύες τὴν φωνήν. πάντα γὰρ τὰ παράλογα καὶ τεράστια δοκεῖ ὑπὸ Ἐρινύων γίγνεσθαι.

ὙΠΌΘΕΣΙΣ ΤΗ͂Σ ἸΛΙΆΔΟΣ Υ.

ΤΟΥ͂ ὉΜΉΡΟΥ ῬΑΨΩΔΊΑΣ.

Διὸς ἐπιτρέψαντος, κατέρχονται βοηθήσοντες οἱ θεοὶ πάντες· τοῖς μὲν Ἕλλησιν Ἥρα τε καὶ Ἀθηνᾶ, καὶ Ποσειδῶν καὶ Ἥφαιστος, καὶ Ἑρμῆς· τοῖς δὲ Τρωσὶν Ἀφροδίτη, καὶ Ἀπόλλων. ἔτι δὲ καὶ Ἄρτεμις, καὶ Λητώ, Ἄρης τε, καὶ Σκάμανδρος. Αἰνείαν δὲ ἀντιστάντα Ἀχιλλεῖ σώζει Ποσειδῶν νεφέλῃ καλύψας· Ἀχιλλεὺς δὲ ἄλλους τε ἀναιρεῖ, καὶ Πολύδωρον τὸν Πριάμου παῖδα. Ἕκτωρ δὲ ἀντιστὰς αὐτῷ, φεύγει, Ἀπόλλωνος σώσαντος αὐτόν. τοὺς δὲ ἄλλους Ἀχιλλεὺς ἐπὶ τὴν πόλιν φεύγοντας καταδιώκει.

Υ, μακάρων ἔριν ὦρτο, φέρει δ᾽ ἐπὶ κάρτος Ἀχαιοῖς.

Ὣς οἱ μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσι θωρήσσοντο
Ἀμφὶ σὲ Πηλέος υἱὲ μάχης ἀκόρητοι Ἀχαιοί·
Τρῶες δ᾽ αὖτ᾽ ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο.
Ζεὺς δὲ Θέμιστα κέλευσε θεοὺς ἀγορήνδε καλέσσαι
Κρατὸς ἀπ᾽ οὐλύμποιο πολυπτύχου· ἡ δ᾽ ἄρα πάντῃ
Φοιτήσασα κέλευσε Διὸς πρὸς δῶμα νέεσθαι.
Οὔτέ τις οὖν ποταμῶν ἀπέην, νόσφ᾽ Ὠκεανοῖο,
Οὔτ᾽ ἄρα νυμφάων, ταί τ᾽ ἄλσεα καλὰ νέμονται,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν, καὶ πίσεα ποιήεντα.
Ἐλθόντες δ᾽ ἐς δῶμα Διὸς νεφεληγερέταο,
Ξεστῇς αἰθούσῃσιν ἐφίζανον, ἃς Διὶ πατρὶ
Ἥφαιστος ποίησεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν.
Ὣς οἱ μὲν Διὸς ἔνδον ἀγηγέρατ᾽· οὐδ᾽ Ἐνοσίχθων

Sic hi quidem apud naves nigras armabantur
Circum te Pelei fili pugnæ insatiabiles Achivi:
Trojani verò ex-altera-parte in loco-editiore campi.
Jupiter autem Themidem jussit deos ad-concionem vocare
Vertice ab Olympi multas-convalles-habentis: illa autem quaquaversum
Incedens jussit Jovis ad domum ire.
Neque quis igitur fluviorum aberat, præter Oceanum,
Neque Nympharum, quæ nemora pulchra habitant,
Et fontes fluviorum, & prata herbosa.
Cùm venerant autem ad domum Jovis nubes-cogentis,
Politis sedilibus columnis distinctis consederunt, quæ Jovi patri
Vulcanus fecerat peritis præcordiis.
Sic hi quidem Jovis in ædibus congregabantur: neque Neptunus

Θωρήσσοντο.] Καθωπλίζοντο.

2. Ἀμφὶ σέ.] Περὶ σέ. ὀρθοτονητέον τὴν ἀντωνυμίαν. Ἀκόρητοι.] Ἀπλήρωτοι.

3. Θρωσμῷ.] Ὑψηλῷ τόπῳ, ὅθεν ἐστὶ καταθορεῖν, καὶ πηδῆσαι. ἔστι δὲ οὗτος ἐν Ἰλίῳ, σταδίων πέντε τοῦ προκειμένου μεταξὺ Σιμόεντος ποταμοῦ, καὶ τῆς Ἰλιέων κατῳκημένης κώμης. ὅπου καὶ τὰς θεὰς κριθῆναι λέγουσι περὶ κάλλους. ὀνομάζεται δὲ Καλλικολώνη, ἐπεὶ τῶν πέριξ τόπων ἐπισημότατός ἐστιν. ἡ ἱστορία παρὰ Δημητρίῳ τῷ Σκηψίῳ.

4. Θέμιστα.] Ἀντὶ τοῦ Θέμιν, δικαιοσύνην, ἥτις ἐστὶ μία τῶν Τιτανίδων.

5. Κρατὸς ἀπ᾽ οὐλύμποιο.] Κορυφῆς τοῦ Ὀλύμπου, τῆς ἀκρωρείας. Πολυπτύχου.] Πολλὰς ἀποκλίσεις καὶ ἐξοχὰς ἔχοντος.

6. Φοιτήσασα.] Παραγενομένη.

7. Ἀπέην.] Ἀπῆν. Νόσφι.] Χωρίς. τὸν δὲ Ὠκεανὸν οὐ παρέλαβεν εἰς τὸ τῶν θεῶν συνέδριον. ἵνα μὴ κωλύσῃ αὐτοὺς τῆς πρὸς ἀλλήλους μάχης, πρεσβύτατος ὑπάρχων.

8. Οὔτ᾽ ἄρα Νυμφάων ταί τ᾽ ἄλσεα καλὰ νέμονται.] Αἱ τὰ ἄλση κατοικοῦσαι Νύμφαι, Ἀλσηΐδες καλοῦνται. αἱ δὲ ἐπὶ τῶν δένδρων, Ἁμαδρυάδες. αἱ δὲ τὰ νάματα τῶν ὑδάτων, Ναΐδες καὶ Ὑδριάδες. καὶ τούτων αἱ μὲν Κρηνίδες, αἱ δὲ Ἐπιποταμίδες. αἱ δὲ ἐπὶ τῶν βοσκημάτων, Ἐπιμηλίδες. αἱ δὲ ἐπὶ τῶν ὀρῶν, Ὀρεστιάδες. καὶ ὅσαι ταύταις ὅμοιαι. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἑλῶν, Ἑλιονόμαι.

9. Πίσεα.] Τὰ ὕδρηλα χωρία, τοὺς καθύγρους τόπους. ἀπὸ τοῦ εἶναι ἐν αὐτοῖς πίσαι. ὅ ἐστι ποτίσαι. Ποιήεντα.] Βοτάνην ἔχοντα.

13. Οὐδ᾽ Ἐνοσίχθων νηκούστησε θεᾶς.] Ὁ δὲ Ποσειδῶν οὐ παρήκουσε τῆς Θέμιδος. τοῦτο δὲ εἴρηκε διὰ τὴν γενομένην αὐτῷ μικρῷ πρόσθεν πρὸς τὸν Δία φιλονεικίαν.

14. Νηκυ-

Νηκούστησε θεᾶς, ἀλλ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε μετ' αὐτούς.	Non-paruit deæ, sed è mari venit ad illos.
Ἷζε δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι, Διὸς δ' ἐξείρετο βουλήν,	Sedit autem in mediis, Jovisque interrogabat consilium,
Τίπτ' αὖ ἀργικέραυνε θεοὺς ἀγορήνδ' ἐκάλεσσας;	Cur rursus rutili-fulminis-missor deos ad concilium vocâsti?
Ἦ τι περὶ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν μερμηρίζεις;	Num quid de Trojanis & Achivis deliberas?
Τῶν γὰρ νῦν ἄγχιστα μάχη πόλεμός τε δέδηε.	Horum enim jam proximè est ut pugna præliúmque ardeat.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,	Hunc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter,
Ἔγνως Ἐννοσίγαιε ἐμὴν ἐν στήθεσι βουλήν,	Nosti Neptune meum in pectoribus consilium,
Ὧν ἕνεκα ξυνάγειρα· μέλουσί μοι ὀλλύμενοί περ.	Quorum gratiâ congregavi: curæ-sunt mihi pereuntes licèt.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ μενέω πτυχὶ Οὐλύμποιο	Sed ego sanè manebo in cacumine Olympi
Ἥμενος, ἔνθ' ὁρόων φρένα τέρψομαι· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι	Sedens, ibi spectans mentem oblectabo: at jam vos cæteri
Ἔρχεσθ', ὄφρ' ἂν ἵκησθε μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.	Abite, ut perveniatis ad Trojanos & Achivos.
Ἀμφοτέροισι δ' ἀρήγεθ' ὅπη νόος ἐστὶν ἑκάστου.	Utrisque verò auxilium ferte prout animus fert cujusque.
Εἰ γὰρ Ἀχιλλεὺς οἶος ἐπὶ Τρώεσσι μαχεῖται,	Si enim Achilles solus contra Trojanos pugnet,
Οὐδὲ μίνυνθ' ἕξουσι ποδώκεα Πηλείωνα.	Ne paulisper quidem sustinebunt velocem Pelidem.
Καὶ δέ τέ μιν καὶ πρόσθεν ὑποτρομέεσκον ὁρῶντες·	Etenim ipsum etiam anteà territi-fugerunt *tantùm* aspicientes:
Νῦν δ' ὅτε δὴ καὶ θυμὸν ἑταίρου χώεται αἰνῶς,	Nunc verò quum jam & animo ob socium irascitur graviter,
Δείδω μὴ καὶ τεῖχος ὑπὲρ μόρον ἐξαλαπάξῃ.	Vereor ne & murum præter fatum evertat.
Ὣς ἔφατο Κρονίδης, πόλεμον δ' ἀλίαστον ἔγειρε.	Sic dixit Saturnius, certaménque inevitabile excitavit.
Βὰν δ' ἴμεναι πόλεμόνδε θεοὶ δίχα θυμὸν ἔχοντες·	Perrexerunt autem ire ad-pugnam dii discordibus animis:
Ἥρη μὲν μετ' ἀγῶνα νεῶν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,	Juno quidem ad cœtum navium & Pallas Minerva,
Ἠδὲ Ποσειδάων γαιήοχος, ἠδ' ἐριούνης	Atque Neptunus terram-cingens, & utilitatum-auctor
Ἑρμείας, ὃς ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσι κέκασται·	Mercurius, qui mentibus prudentibus excellebat-ornatus:
Ἥφαιστος δ' ἅμα τοῖσι κίε σθένεϊ βλεμεαίνων,	Vulcanus autem cum his ibat fortitudine oculos-truces-circumferens,
Χωλεύων, ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο ἀραιαί·	Claudicans, subtus autem tibiæ multo-molimine-ferebantur imbecillæ:
Ἐς δὲ Τρῶας Ἄρης κορυθαίολος· αὐτὰρ ἅμ' αὐτῷ	Ad Trojanos verò Mars pugnam-expedite ciens: cúmque ipso
Φοῖβος ἀκερσεκόμης, ἠδ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,	Phœbus intonsus, & Diana sagittis-gaudens,

14. Νηκούστησε.] Παρήκουσε. Μετ' αὐτούς.] Πρὸς αὐτούς.
18. Δέδηε.] Φαίνεται, φλέγει.
21. Ξυνάγειρα.] Συνήγειρα, ἤθροισα.
22. Πτυχί.] Ἀποκλίσει, ἐξοχῇ.
24. Ἵκησθε.] Παραγένησθε.
29. Χώεται.] Λυπεῖται.
30. Ὑπὲρ μόρον.] Παρὰ τὸ εἱμαρμένον. παρὰ τὸ δέον.
31. Ἀλίαστον.] Χαλεπὸν, ἄφυκτον. Ἔγειρεν.] Ἤγειρεν, ἐκίνησε.
32. Δίχα.] Διχῶς, εἰς δύο.
33. Ἀγῶνα νεῶν.] Τὴν συναγωγὴν τῶν πλοίων.
34. Ἐριούνης.] Μεγάλην ὄνησιν παρέχων, μεγαλοφελής.
35. Πευκαλίμῃσι.] Δριμείαις, συνεταῖς.
36. Βλεμεαίνων.] Ἐπιρρωννύμενος, ἐπιών.
39. Ἀκερσεκόμης.] Μὴ κειρόμενος τὴν κόμην. ἀεὶ κομῶν, διὰ τὰς ἀκτῖνας. Ἴσος γὰρ τῷ ἡλίῳ ὁ Ἀπόλλων.

Λητώ τε, Ξάνθος τε, φιλομμειδής τ' Ἀφροδίτη.
Εἴως μὲν ῥ' ἀπάνευθε θεοὶ θνητῶν ἔσαν ἀνδρῶν,
Τέως Ἀχαιοὶ μὲν μέγ' ἐκύδανον οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
Ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς·
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον,
Δειδιότας ὅθ' ὁρῶντο ποδώκεα Πηλείωνα
Τεύχεσι λαμπόμενον, βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηϊ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ μεθ' ὅμιλον Ὀλύμπιοι ἤλυθον ἀνδρῶν,
Ὦρτο δ' ἔρις κρατερὴ, λαοσσόος· αὖε δ' Ἀθήνη,
Στᾶσ' ὁτὲ μὲν παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτὸς,
Ἄλλοτ' ἐπ' ἀκτάων ἐριδούπων μακρὸν ἀΰτει·
Αὖε δ' Ἄρης ἑτέρωθεν, ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσος,
Ὀξὺ κατ' ἀκροτάτης πόλεως Τρώεσσι κελεύων,
Ἄλλοτε πὰρ Σιμόεντι θέων ἐπὶ Καλλικολώνῃ.
Ὣς τοὺς ἀμφοτέρους μάκαρες θεοὶ ὀτρύνοντες,
Σύμβαλον, ἐν δ' αὐτοῖς ἔριδα ῥήγνυντο βαρεῖαν.
Δεινὸν δ' ἐβρόντησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ὑψόθεν· αὐτὰρ ἔνερθε Ποσειδάων ἐτίναξε
Γαῖαν ἀπειρεσίην, ὀρέων τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
Πάντες δ' ἐσσείοντο πόδες πολυπίδακος Ἴδης,
Καὶ κορυφαὶ, Τρώων τε πόλις, καὶ νῆες Ἀχαιῶν.
Ἔδδεισεν δ' ὑπένερθεν ἄναξ ἐνέρων Ἀϊδωνεὺς,
Δείσας δ' ἐκ θρόνου ἆλτο, καὶ ἴαχε, μή οἱ ὕπερθε
Γαῖαν ἀναρρήξειε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Οἰκία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανείη
Σμερδαλέ', εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοί περ.

Latonáque, Xanthúsque, amansque-risum Venus.
Quamdiu quidem seorsum dii à mortalibus erant viris,
Tamdiu Achivi sanè magnopere se-efferebant quòd Achilles
In-conspectum-se-dederat, diù enim pugna abstinuerat tristi:
Trojanos verò tremor gravis subiit membra cuique,
Timentes quòd viderent pedibus-velocem Pelidem
Armis splendentem, hominum-pernici ciei parem Marti.
Sed postquam ad turbam Olympii venerant virorum,
Exorta est continuò contẽtio vehemẽs, copiarũ-concitatrix: clamabat v. Min.
Stans interdum quidem ad fossam manu-factam extra murum,
Interdum super littoribus resonis altum vociferabatur:
Clamabat & Mars ex-alia parte, obscuro turbini similis,
Acutè a summa urbe Trojanos adhortans,
Interdum præter Simoënta currens super Callicolone.
Sic istos utrosque beati dii excitantes,
Commiserunt, interque eos contentionem fractam-dispertiere gravem.
Horrendùm autem intonuit pater hominúmque deûmque
Ex alto: at subtus Neptunus concussit
Terram immensam, montiúmque excelsos vertices.
Ab omnibus autem movebatur radicibus usque irrigua-fontibus Ida,
Et verticibus, Trojanorúmque urbs, & naves Achivorum.
Timuit verò subtus rex inferorum Pluto,
Territúsque solio exiliit, & exclamavit veritus, ne ei desuper
Terram rescinderet Neptunus quassator-terræ,
Domúsque mortalibus & immortalibus panderentur
Visu-terribiles, situ-sentæ, quas horrent dii ipsi.

---

42. Ἐκύδανον.] Ἐδόξαζον.
50. Ἐπ' ἀκτάων.] Ἐπὶ τῶν αἰγιαλῶν. λέγω δὲ τῶν παραθαλασσίων τόπων τῶν τῇδε κἀκεῖσε τῶν ναυστάθμων περιβεβλημένων. Ἐριδούπων.] Μεγαλοήχων. Μακρὸν ἀΰτει.] Μέγα ἐβόα.
51. Αὖεν.] Ἐφώνει, ἐβόα. ἐὰν δὲ δασύνηται, ἐξέκαιεν. Ἐρεμνῇ.] Σκοτεινῇ, φοβερῷ.
52. Ὀξύ.] Χαλεπὸν, δεινόν.
53. Θέων ἐπὶ καλλικολώνῃ.] Ὁ ἐπιτρέχων. Ἀρίσταρχος ἀνέγνω περισπωμένως, τὸ χωρίον θεῶν λέγων· ἡ δὲ Καλλικολώνη ἐστὶν ὑψηλὸς τόπος.
55. Ῥήγνυντο.] Ἔρρησσον.
57. Ἐτίναξε.] Διέσεισεν.
58. Ἀπειρεσίην.] Μεγάλην.
59. Πόδες.] Τὰ καταλήγοντα τῶν ὀρῶν, μεταφορικῶς.
62. Ἴαχεν.] Ἐβόα.
65. Στυγέουσι.] Δεδοίκασι, φοβοῦνται.

66. Ξυνιόν-

Τόσσος ἄρα κτύπος ὦρτο θεῶν ἔριδι ξυνιόντων.
Ἤτοι μὲν γὰρ ἔναντα Ποσειδάωνος ἄνακτος
Ἵστατ' Ἀπόλλων Φοῖβος ἔχων ἰὰ πτερόεντα·
Ἄντα δ' Ἐνυαλίοιο θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἥρῃ δ' ἀντέστη χρυσηλάκατος κελαδεινὴ
Ἄρτεμις ἰοχέαιρα κασιγνήτη Ἑκάτοιο·
Λητοῖ δ' ἀντέστη σῶκος ἐριούνιος Ἑρμῆς·
Ἄντα δ' ἄρ' Ἡφαίστοιο μέγας ποταμὸς βαθυδίνης,
Ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.
Ὣς οἱ μὲν θεοὶ ἄντα θεῶν ἴσαν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς

Tantus utique sonitus exoritur cum dii certamine congrediuntur.
Et contra Neptunum quidem regem
Stabat Apollo Phœbus ferens sagittas pennatas:
Contra Martem verò dea cæsia-oculis Minerva:
Junonem a. contra stabat aureo-arcu-insignis tumultuū venaticorū amans
Diana sagittis-gaudens, soror Longè-jaculantis:
Latonam autem contra stabat potens, utilitatum-auctor Mercurius:
Contra autem & Vulcanum magnus fluvius vorticibus profundus,
Quem Xanthum vocant dii, homines verò Scamandrum.
Sic quidem dii contra deos ibant: at: Achilles

66. Ξυνιόντων.] Συνερχομένων.

67. Ἤτοι μὲν γὰρ ἔναντα Ποσειδάωνος ἄνακτος.] Καὶ τὰ ἑξῆς. ἡ τῶν θεῶν μάχη περιέχει φυσικὴν στοιχείων πρὸς στοιχεῖα ἀντίταξιν, κακιῶν πρὸς ἀρετάς. Ἀπόλλων μὲν γὰρ ἐναντιοῦται Ποσειδῶνι. τὸ μερικὸν πῦρ, τῷ παντὶ ὑγρῷ. Ἀθηνᾶ δὲ Ἄρει. ἡ φρόνησις τῇ ἀφροσύνῃ. Ἥρα δὲ Ἀρτέμιδι. ὁ περίγειος ἀὴρ τῇ σελήνῃ. Ἑρμῆς δὲ Λητοῖ. ὁ λόγος τῇ λήθῃ. Ἥφαιστος δὲ Ξάνθῳ. τὸ ὅλον πῦρ μέρει τοῦ ὕδατος. Διατί δὲ οὗτοι οἱ θεοὶ προῄρηνται βοηθεῖν τοῖς Ἕλλησιν, Ἥρα, Ἀθηνᾶ, Ποσειδῶν, Ἥφαιστος, Ἑρμῆς· τοῖς δὲ Τρωσὶν, Ἀπόλλων, Ἄρτεμις, Λητὼ, Σκάμανδρος, Ἀφροδίτη; Ἥρα μὲν οὖν Ἕλλησι βοηθεῖ, ὅτι γαμήλιος ἐστὶν ἡ θεά. μισεῖ δὲ μοιχὸν ὄντα τὸν Ἀλέξανδρον. ἢ ὅτι ἐν τῷ Ἄργει ἐτιμᾶτο λαμπρῶς. ὅθεν φησὶν ὁ Ποιητὴς καὶ τὸ, Ἥρη τ' Ἀργείη. ἢ καὶ ὅτι ὡς τὸ Ἄργος οὕτως οἰκεία ἦν αὐτῇ καὶ ἡ Σπάρτη καὶ ἡ Μυκήνη. ὥς φησιν ἐν τῇ δ. Ἀθηνᾶ δὲ ἤτοι διὰ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ Ἀλεξάνδρου. ἢ διὰ τὸ ἀλλοτρίους εἶναι τῆς συνέσεως τοὺς βαρβάρους. Ποσειδῶν δὲ ἐπεὶ οἱ πλείους τῶν Ἑλλήνων νησιῶταί εἰσι. καὶ διὰ τὸ ὀργίζεσθαι μὲν Λαομέδοντι ἐπὶ τῇ ἀποστερήσει τοῦ μισθοῦ τῆς τειχοποιΐας. Ἑρμῆς δὲ ὅτι ἐξ Ἀρκαδίας. ἢ ὅτι λόγιος. ἢ ὅτι ἐπειδὴ κήρυκας ἀποσταλέντας πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ Ἑλλήνων ἐπὶ διαλύσει ἠβουλήθησαν ἀνελεῖν οἱ Τρῶες. τῶν δὲ κηρύκων προστάτης ὁ Ἑρμῆς. Ἥφαιστος δὲ διὰ τὸ μισεῖν Ἄρην ὅτι ἐμοίχευσεν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα Ἀφροδίτην. τοῖς δὲ Τρωσὶ προσέστη Ἄρης, τὸ ὅμοιον μεταδιώκων, φιλοπόλεμος γὰρ ὁ θεός. φιλοπόλεμοι δὲ καὶ οἱ Τρῶες. καὶ τὴν μοιχείαν τοῦ Πάριδος περιέπων ὡς μοιχός. ὁ δὲ Ἀπόλλων, καὶ ἤτοι διὰ τὸ τόξον. τοξικοὶ δὲ καὶ οἱ Τρῶες, καὶ ἐν πρώτοις Ἀλέξανδρος. ἢ ὅτι κιθαριστὴς, καὶ εὔμορφος ὡς Ἀλέξανδρος. Ἄρτεμις δὲ καὶ Λητὼ χαριζόμεναι τῷ Ἀπόλλωνι, ἢ ὅτι παρὰ τοῖς βαρβάροις τιμῶνται. Ξάνθος δὲ ὡς ὑπὲρ οἰκείας χώρας μάχεται. ἡ δὲ Ἀφροδίτη διὰ τὸ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου προκεκρίσθαι, καὶ γὰρ σὸν εἰπεῖν, αὕτη ἀνθίσταται τῷ πολέμῳ, καὶ εἰκότως πάρεστι βοηθὸς τοῖς Τρωσίν.

68. Ἰά.] Βέλη, πληθυντικῶς.

69. Ἄντα δ' Ἐνυαλίοιο.] Ἐξεναντίας δὲ τοῦ Ἄρεος. ὁ δὲ τρόπος μετωνυμία ὡς ἀπὸ Ἐνυοῦς τῆς πολεμικῆς δαίμονος.

70. Χρυσηλάκατος.] Ἐργατική. νῦν δὲ ἡ χρυσοῦν τόξον ἔχουσα. χρυσότοξος. ἀπὸ τούτου δὲ καὶ κελαδεινή. ἀντὶ τοῦ κυνηγετική. κραυγάζουσι γὰρ οἱ κυνηγοί.

72. Σῶκος.] Ἤτοι ὁ ἰσχυρός. σώκειν γὰρ τὸ ἰσχύειν. ἢ σούμενος ὠκέως. τουτέστιν ὁρμῶν ταχέως. ἄγγελος γὰρ ὁ θεός.

74. Ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.] Τῶν διωνύμων τὸ μὲν πρεσβύτερον ὄνομα εἰς θεοὺς ἀναφέρει ὁ Ποιητὴς, τὸ δὲ μεταγενέστερον εἰς ἀνθρώπους. διατί δὲ κατὰ τὸν πόλεμον οὗτοι οἱ θεοὶ ἐναντιοῦνται ἀλλήλοις. Ποσειδῶν μὲν Ἀπόλλωνι. ὅτι κατὰ τὸν μῦθον συναδικηθεὶς αὐτῷ ὑπὸ Λαομέδοντος, ἐκείνῳ συνήργει. Ἄρης Ἀθηνᾷ. ἐπεὶ ἐκώλυσεν αὐτὸν τὸν Ἀσκαλάφου θάνατον ἐκδικῆσαι. ἢ διότι ἐν ὄψει τῶν θεῶν ὕβρισεν αὐτὸν, εἰποῦσα, Μαινόμενε φρένας ἠλέ. Ἥρα δὲ Ἀρτέμιδι. ἔστι γὰρ αὐτῆς μητρυιά. Λητοῖ δὲ Ἑρμῆς, δικαίως. μουσικὸς γὰρ ὑπάρχων τὸν μουσικὸν Ἀπόλλωνα γεννήσασαν, καὶ τὸν ἐπιτηδευμάτων ἀντίζηλον μεμίσηκεν. ἢ ὡς λόγιος καὶ μνήμων ἀποστρέφεται αὐτὴν ὡς λήθην. Ἥφαιστος δὲ Ξάνθῳ, εἰκότως. ὅτι ἡ μὲν ποταμῶν φύσις πέφυκεν ὑγρά. Ἥφαιστος δὲ ἐστὶ τοῦ πυρὸς δεσπότης. οὗ τὰ ξύλα τροφή. κατὰ δὲ τὸν φυσικὸν λόγον Ἀπόλλων ἥλιος ὢν ἀναπίνει τὰ ὑγρὰ στοιχεῖα. Ἀθηνᾶ δὲ ἐστὶ φρόνησις Ἄρης δὲ Ἀφροσύνη. ἐναντία δὲ καὶ πολέμια ἐστὶ ταῦτα ἀλλήλων. Ἥρα δέ ἐστιν ἀήρ. Ἄρτεμις δὲ σελήνη, ἀερότεμίς τις οὖσα, καὶ τὰν ἀέρα τέμνουσα, ἐξ οὗ ἤρτηται, καὶ τὸ βαρύνον αὐτὴν πολέμιον νενόμικεν. Ἑρμῆς δέ ἐστιν ὁ λόγος. Λητὼ δὲ ἀμνημοσύνη. οἷον ληθώ τις τῶν λόγων. Ἥφαιστος δὲ τὸ πῦρ. Ξάνθος τὸ ὑγρὸν, ἀλλότριον δὲ τὸ πῦρ τοῦ ὑγροῦ.

78. Ἆσαι.]

Ἕκτορος ἄντα μάλιστα λιλαίετο δῦναι ὅμιλον
Πριαμίδεω· τοῦ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸς ἀνώγει
Αἵματος ἆσαι Ἄρηα, ταλαύρινον πολεμιστήν.
Αἰνείαν δ' ἰθὺς λαοσσόος ὦρσεν Ἀπόλλων
Ἀντία Πηλείωνος, ἐνῆκε δέ οἱ μένος ἠΰ·
Υἱέϊ δὲ Πριάμοιο Λυκάονι εἴσατο φωνήν·
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,
Αἰνεία Τρώων βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαὶ
Τὰς Τρώων βασιλεῦσιν ὑπέσχεο οἰνοποτάζων,
Πηλείδεω Ἀχιλῆος ἐναντίβιον πολεμίζειν;
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας ἀπαμειβόμενος προσέειπε,
Πριαμίδη, τί με ταῦτα καὶ οὐκ ἐθέλοντα κελεύεις,
Ἀντία Πηλείωνος ὑπερθύμοιο μάχεσθαι;
Οὐ μὲν γὰρ νῦν πρῶτα ποδώκεος ἄντ' Ἀχιλῆος
Στήσομαι, ἀλλ' ἤδη με καὶ ἄλλοτε δουρὶ φόβησεν,
Ἐξ Ἴδης, ὅτε βουσὶν ἐπήλυθεν ἡμετέρῃσι·
Πέρσε δὲ Λυρνησσὸν καὶ Πήδασον. αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
Εἰρύσαθ', ὅς μοι ἐπῶρσε μένος λαιψηρά τε γοῦνα.
Ἦ κ' ἐδάμην ὑπὸ χερσὶν Ἀχιλλῆος καὶ Ἀθήνης,
Ἥ οἱ πρόσθεν ἰοῦσα τίθει φάος, ἠδ' ἐκέλευεν
Ἔγχεϊ χαλκείῳ Λέλεγας καὶ Τρῶας ἐναίρειν.
Τῷ οὐκ ἔστ' Ἀχιλῆος ἐναντίον ἄνδρα μάχεσθαι·
Αἰεὶ γὰρ πάρα εἷς γε θεῶν ὃς λοιγὸν ἀμύνει.
Καὶ δ' ἄλλως τοῦ γ' ἰθὺ βέλος πέτετ', οὐδ' ἀπολήγει
Πρὶν χροὸς ἀνδρομέοιο διελθέμεν. εἰ δὲ θεός περ
Ἶσον τείνειεν πολέμου τέλος, οὔ με μάλα ῥέα
Νικήσει, οὐδ' εἰ παγχάλκεος εὔχεται εἶναι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,

Hectorem contra maximè cupiebat penetrare per turbam
Priamidem: hujus enim potissimum animus jubebat
Sanguine satiare Martem, invictum bellatorem.
Æneam autem rectà copiarum-concitator movit Apollo
Contra Pelidem, immisitque ei animos validos:
Filio autem Priami Lycaoni assimulavit-se voce,
Huic se cum assimulârat allocutus est Jovis filius Apollo,
Ænea Trojanorum princeps, ubi tibi minæ
Quas Trojanorum ducibus promisisti convivans,
Pelidem Achillem contra pugnare?
Illum verò Æneas respondens allocutus est,
Priamide, cur me hæc licet invitum jubes,
Contra Pelidem superbum pugnare?
Non enim sanè jam primùm pedibus velocem contra Achillem
Stetero, sed jam me & aliàs hastâ fugavit,
Ex Ida, quando boves invasit nostras,
Evertit autem Lyrnessum & Pedasum. Sed me Jupiter
Servavit, qui mihi excitavit robur velociáque genua.
Certè omnino domitus fuissem vi manuum Achillis & Minervæ,
Quæ ante eum vadens dabat victoriam, atque hortabatur
Hasta ærea Lelegas & Trojanos interficere.
Ideò non potest contra Achillem vir pugnare:
Semper enim adest unus saltem deorum qui perniciem avertat.
At contrà ipsius utique recto-impetu telum volat, neque desinit
Antequam corpus humanum transegerit. Si verò Deus ipse
Æqualem traheret lancem victoriæ, non me valdè facilè
Vinceret, ne quidem si totus æreus glorietur esse.
Hunc autem rursus allocutus est rex Jovis filius Apollo,

78. Ἆσαι.] Πληρῶσαι, κορέσαι.
81. Εἴσατο.] Ὡμοιώθη.
83. Ἀπειλαί.] Νῦν, καυχήσεις.
84. Οἰνοποτάζων.] Τῶν δημοσίαν τιμὴν τε καὶ γερῶν ἀπολαύων καὶ εὐωχούμενος.
92. Λυρνησσόν.] Πόλις τῆς Ὑποπλακίου Θήβης. Πήδασον.] Ποταμὸς Ἑλλησπόντου, καὶ τόπος.
96. Λέλεγας.] Τοὺς ἐν Ἑλλησπόντῳ ἀπὸ τῆς Θεσσαλίας πρώτους κατοικοῦντας.
98. Πάρα.] Πάρεστιν.
99. Ἀπολήγει.] Ἀποπαύεται.
100. Ἀνδρομέοιο.] Ἀνθρωπίνου.
101. Ἶσον τείνειε πολέμου τέλος.] Ἶσον ποιήσειε τὸ τέλος τοῦ πολέμου. μὴ δ' ἑτέρῳ βοηθῇ.

Ἥρως, ἀλλά γε καὶ σὺ θεοῖς αἰειγενέτῃσιν
Εὔχεο· καὶ δέ σε φασὶ Διὸς κούρης Ἀφροδίτης
Ἐκγεγάμεν, κεῖνος δὲ χερείονος ἐκ θεοῦ ἐστίν.
Ἡ μὲν γὰρ Διός ἐστ', ἡ δ' ἐξ ἁλίοιο γέροντος.
Ἀλλ' ἰθὺς φέρε χαλκὸν ἀτειρέα, μηδέ σε πάμπαν
Λευγαλέοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ.
Ὣς εἰπὼν, ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.
Οὐδ' ἔλαθ' Ἀγχίσαο πάϊς λευκώλενον Ἥρην
Ἀντία Πηλείωνος ἰὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
Ἡ δ' ἄμυδις καλέσασα θεοὺς μετὰ μῦθον ἔειπε,
Φράζεσθον δὴ σφῶϊ Ποσείδαον καὶ Ἀθήνη
Ἐν φρεσὶν ὑμετέρῃσιν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
Αἰνείας ὅδ' ἔβη κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ
Ἀντία Πηλείωνος· ἀνῆκε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἀλλ' ἄγεθ' ἡμεῖς πέρ μιν ἀποτρωπῶμεν ὀπίσσω
Αὐτόθεν· ἤ τις ἔπειτα καὶ ἡμείων Ἀχιλῆϊ
Παρσταίη, δοίη δὲ κράτος μέγα, μηδέ τι θυμῷ
Δευέσθω· ἵνα εἰδῇ ὅ μιν φιλέουσιν ἄριστοι
Ἀθανάτων· οἱ δ' αὖτ' ἀνεμώλιοι, οἳ τὸ πάρος περ
Τρωσὶν ἀμύνουσιν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα.
Πάντες δ' οὐλύμποιο κατήλθομεν ἀντιόωντες
Τῆσδε μάχης, ἵνα μή τι μετὰ Τρώεσσι πάθῃσι
Σήμερον· ὕστερον αὖτε τὰ πείσεται ἅσσα οἱ αἶσα
Γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
Εἰ δ' Ἀχιλεὺς οὐ ταῦτα θεῶν ἐκπεύσεται ὀμφῆς,
Δείσετ' ἔπειθ' ὅτε κέν τις ἐναντίβιον θεὸς ἔλθῃ
Ἐν πολέμῳ. χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς.

Heros, quia & tu deos sempiternos
Precare: nam te aiunt Jovis filia Venere
Satum esse, ille autem inferiore ex dea est.
Hæc etenim, ex Jove est, illa verò ex marino sene.
Sed rectà infer æs indomitum, neque te omnino
Sævis verbis avertat & minis.
Sic fatus, inspiravit animos magnos pastori populorum:
Processit autem per primos pugnatores armatus corusco ære.
Nec latuit Anchisæ filius candidam-ulnas Junonem
Contra Pelidem vadens per turmas virorum.
Illa autem in-unum vocatos inter deos verbum dixit,
Considerate jam vos Neptune & Minerva
In mentibus vestris, ut se-habebunt hæc opera.
Æneas ille ivit armatus corusco ære
Contra Pelidem: impulit autem Phœbus Apollo.
Sed agite nos tamen eum avertamus retrò
Illinc: aut aliquis utique etiam nostrûm Achilli
Adstet, detque robur magnum, neque quid animo
Egeat: ut sciat ipsum diligere potentissimos
Immortalium: hi verò inanes, qui priores licet
Trojanis defendere conantur prælium & cædem.
Omnes autem de cœlo descendimus interfuturi
Huic pugnæ, ut ne quid inter Trojanos patiatur
Hodie: in posterum verò ea patietur quæcunque ei Parca
Nascenti nevit lino, quando ipsum peperit mater.
Si verò Achilles non hæc ex deorum didicerit voce,
Timebit utique quando quis contrà deus venerit
In prælio. Terribiles verò dii quum apparent manifesti.

---

109. Ἀρειῇ.] Ἀπειλῇ· οἱ δὲ βλάβῃ, ἀπὸ τοῦ Ἄρεος.

114. Ἡ δ' ἄμυδις καλέσασα θεούς.] Αὕτη δὲ τοὺς θεοὺς ὁμοῦ συγκαλέσασα.

122. Δευέσθω.] Προσδεέσθω.

123. Οἱ τὸ πάρος περ.] Νῦν οἱ ἐξ ἀρχῆς.

128. Ἐπένησεν.] Ἐπέκλωσεν.

129. Εἰ δ' Ἀχιλεὺς οὐ ταῦτα θεῶν ἐκπεύσεται ὀμφῆς.] Εἰ δὲ Ἀχιλλεὺς οὐκ ἀκούσεται ἐκ τῆς θείας φωνῆς. τοῦτ' ἔστιν ὑμῶν αὐτῶν. Ὀμφῆς.] Κληδόνος.

130. Δείσεται.] Φοβηθήσεται.

131. Χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς.] Χαλεποὶ δὲ καὶ δεινοὶ οἱ θεοὶ φανεροὶ φαινόμενοι τοῖς ἀνθρώποις.

Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Ἥρη, μὴ χαλέπαινε παρὲκ νόον· οὐδέ τί σε χρή.
Οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι θεοὺς ἔριδι ξυνελάσσαι
Ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπεὶ πολὺ φέρτεροί ἦμεν.
Ἀλλ' ἡμεῖς μὲν ἔπειτα καθεζώμεσθα κιόντες
Ἐκ πάτου ἐς σκοπιήν, πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει.
Εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχῃσι μάχης, ἢ Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἢ Ἀχιλῆ' ἴσχωσι, καὶ οὐκ εἰῶσι μάχεσθαι,
Αὐτίκ' ἔπειτα καὶ ἄμμι παρ' αὐτόφι νεῖκος ὀρεῖται
Φυλόπιδος· μάλα δ' ὦκα διακρινθέντας ὀΐω
Ἂψ ἴμεν Οὔλυμπόνδε θεῶν μεθ' ὁμήγυριν ἄλλων,
Ἡμετέρης ὑπὸ χερσὶν ἀνάγκῃ ἶφι δαμέντας.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο Κυανοχαίτης
Τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον Ἡρακλῆος θείοιο,
Ὑψηλόν, τό ῥά οἱ Τρῶες καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Ποίεον, ὄφρα τὸ κῆτος ὑπεκπροφυγὼν ἀλέοιτο,
Ὁππότε μιν σεύαιτο ἀπ' ἠϊόνος πεδίονδε.
Ἔνθα Ποσειδάων κατ' ἄρ' ἕζετο καὶ θεοὶ ἄλλοι,
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄρρηκτον νεφέλην ὤμοισιν ἕσαντο·
Οἱ δ' ἑτέρωσε κάθιζον ἐπ' ὀφρύσι Καλλικολώνης,

Huic autem respondit deinde Neptunus terræ-quassator,
Juno, ne sævi temerè: neque *enim* omnino te par est.
Non ego sane velim deos ad certamen committere
Nos alios, quoniam multò fortiores sumus.
Sed nos quidem jam consideamus profecti
Ex via in speculam, prælium verò mortalibus curæ-erit.
Sin Mars incipiat pugnam, aut Phœbus Apollo,
Vel Achillem inhibeant, & non sinant pugnare,
Tum confestim & nobis è vestigio certamen orietur
Conflictus: perquam autem celeriter decreto prælio puto
Redituros ad Olympum deorum ad cœtum cæterorum,
Nostrarum virtute manuum necessitate violente domitos.
Sic quidem locutus præibat Cæruleus-crines
Ad murum aggere-factum Herculis divini,
Altum, quem quidem ei Trojani & Pallas Minerva
Condidere, ut cetum fugiens evitaret,
Quando ipsum persequens-ageret à littore ad-planiciem.
Illic Neptunus quidem consedit & dii cæteri,
Nesciámque-scindi nubem humeris circumdederunt:
Ii verò ex altera-parte sedebant in jugis Callicolones,

---

133. Παρὲκ νόον.] Παρὰ γνώμην, ἀνοήτως.

137. Ἐκ πάτου.] Ἔκτοθεν τῆς κοινῆς ὁδοῦ. τοῦτ' ἔστι τῆς συνανασεσροφῆς. Ἐκ πάτου ἐς σκοπιήν.] Ἐκ τῆς πεπατημένης ὁδοῦ εἰς τόπον σκοπιὰν ἔχοντα. λέγει τὸ Ἡρακλέους χῶμα.

140. Αὐτίκ' ἔπειτα καὶ ἄμμι παρ' αὐτόφι νεῖκος ὀρεῖται.] Ἵν' ἦ, διεγερθήσεται, κινηθήσεται. εὐθέως οὖν φησι καὶ ἡμῖν αὐτοῖς φιλονεικία καὶ μάχη γενήσεται.

142. Ὁμήγυριν.] Ἄθροισιν.

145. Τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον.] Τὸ πανταχόθεν περικεχυμένον κύκλῳ, πολλῷ τῷ χώματι εἰς ὕψος, τὸ καὶ χωστὸν λεγόμενον, ὃ κατεσκεύασαν οἱ Τρῶες. Τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον Ἡρακλῆος θείοιο, τό ῥά οἱ Τρῶες καὶ Παλλὰς Ἀθήνη Ποίεον, ὄφρα τὸ κῆτος ὑπεκπροφυγὼν ἀλέοιτο.] Ποσειδῶν καὶ Ἀπόλλων προστάξαντος Διὸς Λαομέδοντι θητεῦσαι ἐπὶ μισθῷ τεταγμένῳ, τὸ τεῖχος κατασκευάζουσι. Λαομέδων δὲ παραβὰς τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας, μὴ δοὺς τὸν μισθὸν, ἀπήλασεν αὐτούς. ἀγανακτήσας δὲ Ποσειδῶν, ἔπεμψε τῇ χώρᾳ κῆτος, ὃ τούς τε παρατυγχάνοντας ἀνθρώπους καὶ τοὺς γιγνομένους καρποὺς, διέφθειρε. μαντευομένῳ δὲ τῷ Λαομέδοντι χρησμὸς ἐδόθη, Ἡσιόνην τὴν θυγατέρα Λαομέδοντος βορὰν ἐκδοῦναι, καὶ οὕτως ἀπαλλαγήσεσθαι τοῦ δεινοῦ, προθεὶς δὲ ἐκεῖνος τὴν θυγατέρα, μισθὸν ἐκήρυξε τῷ τὸ κῆτος ἀνελόντι τοὺς ἀθανάτους ἵππους δώσειν, οὓς Τρωῒ Ζεὺς ἀντὶ Γανυμήδους ἔδωκεν. Ἡρακλῆς δὲ παραγενόμενος, ὑπέσχετο τὸν ἆθλον κατορθώσειν, καὶ Ἀθηνᾶς αὐτῷ πρόβλημα ποιησάσης τὸ καλούμενον ἀμφίχυτον τεῖχος εἰσδὺς διὰ τοῦ στόματος εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ κήτους τὰς λαγόνας διέφθειρεν. ὁ δὲ Λαομέδων ὑπαλλάξας, θνητοὺς δίδωσιν ἵππους. μαθὼν δὲ Ἡρακλῆς ἐστράτευσε, καὶ Ἴλιον ἐπόρθησε, καὶ οὕτως ἔλαβε τοὺς ἵππους. ἡ ἱστορία παρὰ Ἑλλανίκῳ.

147. Ἀλέοιτο.] Ἐκκλίνοι, φυλάξοιτο.

148. Σεύαιτο.] Κατεπείγετο διωκόμενος. Ἀπ' ἠϊόνος.] Ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ.

150. Ἄρρηκτον.] Ἀπέρακτον.

151. Ὀφρύσι.] Ἐξοχαῖς, μεταφορικῶς.

152. Ἥϊε.]

Ἀμφὶ σὲ ἤιε Φοῖβε καὶ Ἄρηα πτολίπορθον.
Ὣς οἱ μὲν ῥ' ἑκάτερθε καθείατο μητιόωντες
Βουλάς· ἀρχέμεναι δὲ δυσηλεγέος πολέμοιο
Ὤκνεον ἀμφότεροι, Ζεὺς δ' ἥμενος ὕψι, κέλευε.
Τῶν δ' ἅπαν ἐπλήσθη πεδίον, καὶ ἐλάμπετο χαλκῷ
Ἀνδρῶν ἠδ' ἵππων· κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσσιν
Ὀρνυμένων ἄμυδις· δύο δ' ἀνέρες ἔξοχ' ἄριστοι
Ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι,
Αἰνείας τ' Ἀγχισιάδης καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
Αἰνείας δὲ πρῶτος ἀπειλήσας ἐβεβήκει,
Νευστάζων κόρυθι βριαρῇ· ἀτὰρ ἀσπίδα θοῦριν
Πρόσθεν ἔχε στέρνοιο, τίνασσε δὲ χάλκεον ἔγχος.
Πηλείδης δ' ἑτέρωθεν ἐναντίον ὦρτο, λέων ὣς
Σίντης, ὅν τε καὶ ἄνδρες ἀποκτάμεναι μεμάασιν,
Ἀγρόμενοι πᾶς δῆμος· ὁ δὲ, πρῶτον μὲν ἀτίζων,
Ἔρχεται, ἀλλ' ὅτε κέν τις ἀρηϊθόων αἰζηῶν
Δουρὶ βάλῃ, ἐάλη τε χανὼν, περί τ' ἀφρὸς ὀδόντας
Γίγνεται, ἐν δέ τε οἱ κραδίῃ στένει ἄλκιμον ἦτορ,
Οὐρῇ δὲ πλευράς τε καὶ ἰσχία ἀμφοτέρωθεν
Μαστίεται, ἑὲ δ' αὐτὸν ἐποτρύνει μαχέσασθαι·
Γλαυκιόων δ' ἰθὺς φέρεται μένει, ἤν τινα πέφνῃ
Ἀνδρῶν, ἢ αὐτὸς φθίεται πρώτῳ ἐν ὁμίλῳ·
Ὣς Ἀχιλῆ' ὄτρυνε μένος καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Ἀντίον ἐλθέμεναι μεγαλήτορος Αἰνείαο·

Circum te arcitenens Phœbe & Martem urbium-vastatorem.
Sic hi quidem utrinque sedebant consultantes
Consilia: incipere autem gravem pugnam,
Pigrabantur utrique, Jupiter autem sedens alte, instigabat.
Illis verò totus impletus erat campus, & fulgebat ære
Virorum & equorum: resonabat autem tremens terra pedibus
Concurrentium celeriter: duo autem viri longè fortissimi
In medium utrorumque congrediebantur ardentes in pugnam,
Æneasque Anchisiades & nobilis Achilles.
Æneas autem primùm minabundus processit,
Nutans casside gravi: clypeum autem cum-impetu-versabile
Prætendebat pectori, vibrabatque æream hastam.
Pelides verò ex-altera parte contrà ruebat, leo veluti
Exitialis, quem viri interficere animis ardent,
Congregati totus pagus: is verò, primùm quidem contemnens,
Incedit, sed quando quis prælio-impigrorum juvenum
Hasta ferierit, contorquetque se hians, circumque spuma dentes
Oritur, inque ei corde gemit generosus animus,
Caudâ verò lateráque & femora utrinque
Verberat, seque ipsum excitat ad pugnam:
Glaucis a. horrendus oculis recto impetu fertur animosus, si quē interfic. pot.
Virorum, vel ipse perit primâ in turbâ:
Sic Achillem incitabat robur & animus magnus
Contra ire magnanimum Æneam:

---

152. Ἤιε.] Ἄπολλον τοξικὲ, ἀπὸ τοῦ ἱέναι.
153. Ἑκάτερθε.] Κεχωρισμένως. Καθείατο.] Ἐκαθέζοντο. Μητιόωντες.] Βουλευόμενοι.
154. Δυσηλεγέος.] Δεινοῦ, χαλεποῦ, δυσκόλου.
155. Ὤκνεον.] Ὤκνουν.
156. Ἐπλήσθη.] Ἐπληρώθη.
157. Κάρκαιρεν.] Ἐκινεῖτο. ἤχει. ὀνοματοποιΐα ὁ ἦχος.
162. Νευστάζων κόρυθι.] Ἐπινεύων τῇ περικεφαλαίᾳ. Βριαρῇ.] Στιβαρῇ, ἀσφαλεῖ. Θοῦριν.] Πολεμικήν.
165. Σίντης.] Βλαπτικὸς, κακοῦργος.
166. Ἀγρόμενοι πᾶς δῆμος.] Ἐν σχήματι περιφραστικῷ, ἀντὶ τοῦ οἱ δημόται. Ἀτίζων.] Ἀτιμάζων.
167. Ἀρηϊθόων.] Ἐν τῷ πολέμῳ εὐκινήτων.
168. Ἑάλη.] Συνεστράφη, εἰλήθη.
169. Στένει.] Στενάζει. ἢ στενοχωρεῖται.
170. Οὐρῇ μαστίεται.] Τῇ οὐρᾷ μαστίζει ἑαυτὸν φησὶν ὁ λέων, οὕτως εἰωθώς. ἔχει δέ τι ἐν τῇ οὐρᾷ ἀναμέσον τῶν τριχῶν κεντεῖον μέλαν, ὡς κεράτιον. ὑφ' οὗ νυττόμενος, πλέον ἀγριοῦται ἐκ τῆς ὀδύνης.
171. Ἑὲ δ' αὐτόν.] Ἀντὶ τοῦ, αὐτὸς δὲ ἑαυτὸν ἀγείρεσθαι ποιεῖ.
172. Γλαυκιόων.] Πυρρῶδες καὶ φοβερὸν βλέπων. ἀφ' οὗ ἀγριούμενος.
173. Φθίεται.] Φθείρεται.

Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Αἰνεία, τί σὺ τόσσον ὁμίλου πολλὸν ἐπελθὼν
Ἔστης· ἦ σέ γε θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
Ἐλπόμενον Τρώεσσιν ἀνάξειν ἱπποδάμοισι
Τιμῆς τῆς Πριάμου; ἀτὰρ εἴκεν ἔμ' ἐξεναρίξῃς,
Οὔτοι τοὔνεκά γε Πρίαμος γέρας ἐν χερὶ θήσει.
Εἰσὶ γάρ οἱ παῖδες· ὁ δὲ ἔμπεδος, οὐδ' ἀεσίφρων·
Ἦ νύ τι τοι Τρῶες τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
Καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμηαι
Αἴκεν ἐμὲ κτείνῃς; χαλεπῶς δέ σ' ἔολπα τὸ ῥέξειν.
Ἤδη μέν σέ γε (φημὶ) καὶ ἄλλοτε δουρὶ φόβησα.
Ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε πέρ σε βοῶν ἄπο μοῦνον ἐόντα
Σεῦα κατ' Ἰδαίων ὀρέων ταχέεσσι πόδεσσι
Καρπαλίμως; τότε δ' οὔτι μετατροπαλίζεο φεύγων·
Ἔνθεν δ' ἐς Λυρνησσὸν ὑπέκφυγες· αὐτὰρ ἐγὼ τὴν
Πέρσα, μεθορμηθεὶς σὺν Ἀθήνῃ καὶ Διῒ πατρί·
Ληϊάδας δὲ γυναῖκας ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,
Ἦγον· ἀτάρ σε Ζεὺς ἐρρύσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Ἀλλ' οὐ νῦν σ' ἐρύεσθαι ὀΐομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
Βάλλεαι. ἀλλά σ' ἔγωγ' ἀναχωρήσαντα κελεύω
Ἐς πληθὺν ἰέναι, μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο,
Πρίν τι κακὸν παθέειν. ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
Πηλείδη, μὴ δή μ' ἐπέεσσί γε νηπύτιον ὥς,
Ἔλπεο δειδίξεσθαι· ἐπεὶ σάφα οἶδα καὶ αὐτὸς,
Ἠμὲν κερτομίας, ἠδ' αἴσυλα μυθήσασθαι·
Ἴδμεν δ' ἀλλήλων γενεήν, ἴδμεν δὲ τοκῆας,

Illi verò quando jam propè erant alter in alterum vadentes,
Hunc prior allocutus est pedibus-valens nobilis Achilles,
Ænea, cur tu tantum agminum spatium permensus
Constitisti: an te utique animus mecum pugnare jubet,
Sperantem Trojanis imperaturum equûm-domitoribus
Dignitate quâ Priamus? Sed si me interfeceris,
Non tibi propterea Priamus præmium in manibus ponet.
Sunt enim ei filii: ipse autem constans, neque mente-levis:
An aliquâ nimirû tibi Troj. portionem agri dederunt-separ. præst. cæteris,
Amœnam & vitiferam & arabilem, quam colas
Si me interfeceris? difficulter verò te spero hoc facturum.
Jam enim te (puto) & aliàs hastâ fugavi.
An non recordaris quando te à bobus solus cùm esses
Persequens-egi decurrentem de Idæis montibus velocibus pedibus
Celeriter? tunc verò nusquam convertebaris fugiens:
Inde autem in Lyrnessum evasisti: sed ego hanc
Everti, aggressus cum Minerva & Jove patre:
Captivas autem mulieres libero die erepto,
Abduxi: at te Jupiter servavit & dii cæteri.
Sed non nunc te servaturos puto, ut in animum
Inducis. Sed te ego sanè regressum hortor
In multitudinem ire, neque adversus stes mihi,
Antequam aliquod malum passus fueris. Jam factum v. & stultus sentit.
Huic verò Æneas respondit, dixitque,
Pelide, ne jam me verbis puerulum tanquàm,
Speres *te* territurum: facile enim possum & ipse,
Et convitia, & opprobria proloqui:
Scimus autem alter-alterius genus, scimus & parentes,

---

181. Τιμῆς τῆς Πριάμου.] Ἕνεκεν τῆς βασιλείας. ἀντιφέρει γὰρ οὕτως τοὔνεκα Πρίαμος γέρας.

183. Οὐδ' ἀεσίφρων.] Οὐ δὲ κοῦφος, καὶ ματαιόφρων τὸ φρόνημα.

186. Χαλεπῶς.] Δυσκόλως. Ἔολπα.] Ἐλπίζω.

189. Σεῦα.] Ἐδίωξα.

190. Οὔτι μετατροπαλίζεο.] Οὐδὲ ἐπεστρέφου.

193. Ληϊάδας.] Τὰς ἐκ τῆς λείας αἰχμαλώτους.

195. Ὡς ἐνὶ θυμῷ βάλλεαι.] Ὡς κατὰ διάνοιαν ἐννοῇ.

200. Νηπύτιον.] Νήπιον, ἄφρονα.

201. Ἔλπεο.] Ἐλπίζε. Δειδίξεσθαι.] Εἰς δέος ἄξειν, φοβηθῆναι.

202. Κερτομίας.] Ἐρεθιστικοὺς καὶ χλευαστικοὺς λόγους.

Πρόκλυτ' ἀκούοντες ἔπεα θνητῶν ἀνθρώπων·
Ὄψει δ' οὔτ' ἄρ πω σὺ ἐμοὺς ἴδες, οὔτ' ἄρ' ἐγὼ σούς.
Φασί σε μὲν Πηλῆος ἀμύμονος ἔκγονον εἶναι,
Μητρὸς δ' ἐκ Θέτιδος καλλιπλοκάμου ἁλοσύδνης·
Αὐτὰρ ἐγὼν υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο
Εὔχομαι ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ μοί ἐστ' Ἀφροδίτη.
Τῶν δὴ νῦν ἕτεροί γε φίλον παῖδα κλαύσονται
Σήμερον· οὐ γάρ φημ' ἐπέεσσί γε νηπυτίοισιν
Ὧδε διακρινθέντε, μάχης ἐξαπονέεσθαι·
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ἡμετέρην γενεήν, (πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασι·)
Δάρδανον αὖ πρῶτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεύς·
Κτίσσε δὲ Δαρδανίην, ἐπεὶ οὔπω Ἴλιος ἱρὴ
Ἐν πεδίῳ πεπόλιστο πόλις μερόπων ἀνθρώπων·
Ἀλλ' ἔθ' ὑπωρείας ᾤκεον πολυπιδάκου Ἴδης.
Δάρδανος αὖ τέκεθ' υἱὸν Ἐριχθόνιον βασιλῆα,
Ὃς δὴ ἀφνειότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων·
Τοῦ τρισχίλιαι ἵπποι ἕλος κάτα βουκολέοντο
Θήλειαι, πώλοισιν ἀγαλλόμεναι ἀταλῇσι·
Τάων καὶ Βορέης ἠράσσατο βοσκομενάων,
Ἵππῳ δ' εἰσάμενος παρελέξατο κυανοχαίτῃ.
Αἱ δ' ὑποκυσάμεναι ἔτεκον δυοκαίδεκα πώλους·
Αἱ δ' ὅτε μὲν σκιρτῷεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν,

Jam olim dicta audientes verba mortalium hominum:
Visu verò certè neque tu meos nôsti, neque ego tuos.
Aiunt te quidem Pelei eximii prolem esse,
Matre verò ex Thetide comas-pulchrâ marinâ-nymphâ:
At ego me filium magnanimo Anchisa
Profiteor prognatum esse, mater autem mihi est Venus.
Horum jam nunc alterutri utique charum filium plorabunt
Hodie: non enim puto verbis omnino puerilibus
Sic diremptos, à pugna rediturος esse:
Quod si vis & hæc doceri, ut benè scias
Nostrum genus, (multi autem ipsum homines norunt:)
Dardanum quidem primum genuit nubes-cogens Jupiter:
Condidit autem *is* Dardaniam, neque enim jam tum Ilios sacra
In campo ædificata erat urbs articulatè-loquentium hominum:
Sed adhuc radices habitabant irriguæ-fontibus Idæ.
Dardanus verò genuit filium Erichthonium Regem,
Qui tum opulentissimus erat mortalium hominum:
Hujus ter-mille equæ per palustria pascebantur
Fœminæ, pullis exultantes teneris:
Harum *aliquas* & ipse Boreas adamavit pascentium,
Equóque se cùm assimulârat concubuit cyaneis-jubis-ornato.
Illæ verò gravidæ-factæ pepererunt duodecim equuleas:
Istæ autem quandocunque saltu-lascivirent super almâ terrâ,

204. Πρόκλυτα.] Τὰ ὑπὸ τῶν προτέρων πεφημισμένα, παλαιά.
205. Ὄψει.] Ὀφθαλμοῖς.
207. Ἁλοσύδνης.] Ἐναλίας θεᾶς, ἐν θαλάσσῃ κατοικούσης.
209. Ἐκγεγάμεν.] Γεγονέναι.
210. Τῶν δὴ νῦν ἕτεροί γε φίλον παῖδα κλαύσονται Σήμερον.] Ὑπερβολικῶς εἴρηκε τὸ σήμερον. Πῶς γὰρ ἔμελλεν ὁ ἐν Φθίᾳ ὢν ἀκούσεσθαι; ἢ λείπει τὸ ἀναιρεθέντα.
212. Ὧδε.] Οὕτως, νῦν.
215. Δάρδανον αὖ πρῶτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεύς.] Τὸ Δαρδάνου γένος δηλονότι πρῶτον ἐποιήσατο ὁ Ζεύς. Δάρδανον αὖ πρῶτον τέκετο.] Δάρδανος ὁ Διὸς καὶ Ἠλέκτρας τῆς Ἄτλαντος θυγατρὸς διὰ τὴν Σαμοθρᾴκην ἐπομβρίας γενομένης, κατασκευάσας σχεδίαν καὶ ἀσκὸν ἑαυτῷ περιθεὶς, διεκομίσθη εἰς τὴν Ἴδην τῆς Τρῳάδος. καὶ ἀποβὰς Διὸς ὑποθεμένου, κτίζει πόλιν· ἣν καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ Δαρδανίαν ἐκάλεσεν. ἱστορεῖ Λυκόφρων.
216. Δαρδανίην.] Πόλις Τροίας.
217. Πεπόλιστο.] Ἔκτιστο.
218. Ὑπωρείας.] Τὰ κάτω μέρη τῶν ὀρῶν.
222. Ἀταλῇσιν.] Ἁπαλαῖς, νέαις.
223. Τάων καὶ Βορέης ἠράσσατο.] Λείπει ἡ ἐκ πρόθεσις· ἵν' ᾖ, ἐκ τούτων, οὐ γὰρ πασῶν ἠράσθη.
224. Κυανοχαίτῃ.] Μελαίνας τρίχας ἔχοντι.
225. Ὑποκυσάμεναι.] Ἔγκυοι γενόμεναι.

Ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέον, οὐδὲ κατέκλων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ σκιρτῷεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Ἄκρον ἐπὶ ῥηγμῖνος ἁλὸς πολιοῖο θέεσκον.
Τρῶα δ' Ἐριχθόνιος τέκετο Τρώεσσιν ἄνακτα.
Τρωὸς δ' αὖ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
Ἶλός τ', Ἀσσάρακός τε, καὶ ἀντίθεος Γανυμήδης,
Ὃς δὴ κάλλιστος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων·
Τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διῒ οἰνοχοεύειν,
Κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
Ἶλος δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν ἀμύμονα Λαομέδοντα·
Λαομέδων δ' ἄρα Τιθωνὸν τέκετο, Πρίαμόν τε,
Λάμπον τε, Κλυτίον θ', Ἱκετάονά τ' ὄζον Ἄρηος·
Ἀσσάρακος δὲ Κάπυν· ὁ δ' ἄρ' Ἀγχίσην τέκε παῖδα·
Αὐτὰρ ἔμ' Ἀγχίσης, Πρίαμος δ' ἔτεχ' Ἕκτορα δῖον.
Ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι·
Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε μινύθει τε,
Ὅππως κεν ἐθέλῃσιν· ὁ γὰρ κάρτιστος ἁπάντων.
Ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα νηπύτιοι ὥς,
Ἑσταότ' ἐν μέσσῃ ὑσμίνῃ δηϊοτῆτος.
Ἔστι γὰρ ἀμφοτέροισιν ὀνείδεα μυθήσασθαι
Πολλὰ μάλ'· οὐδ' ἂν νηῦς ἑκατόνζυγος ἄχθος ἄροιτο.
Στρεπτὴ δὲ γλῶσσ' ἐστὶ βροτῶν, πολέες δ' ἔνι μῦθοι,
Παντοῖοι· ἐπέων δὲ πολὺς νομὸς ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὁπποῖόν κ' εἴπησθα ἔπος, τοῖόν κ' ἐπακούσαις.
Ἀλλὰ τίη ἔριδας καὶ νείκεα νῶϊν ἀνάγκη
Νεικεῖν ἀλλήλοισιν ἐναντίον, ὥστε γυναῖκας,

Summum super spicarum fructum currebant, neque frangebant:
At quum saltu-lascivirent super latis dorsis maris,
In superficie super collisos-fluctûs salis cani currebant.
Troëm autem Erichthonius genuit Trojanis Regem.
Ex Troë verò tres filii eximii geniti sunt,
Ilusque, Assaracúsque, & *formâ*-deo par Ganymedes,
Qui sanè pulcherrimus erat mortalium hominum:
Quem & rapuerunt-in-cœlum dii Jovi ut-pocillator-esset,
Pulchritudinem ob illius, ut immortalibus interesset,
At Ilus genuit filium eximium Laomedonta:
Laomedon autem Tithonum genuit, Priamúmque,
Lampúmque, Clytiúmque, Hicetaonémque ramum Martis:
Assaracus verò Capyn: is autem Anchisem genuit filium:
Et me Anchises, Priamus autem genuit Hectora nobilem.
Ex hoc equidem genereque & sanguine profiteor esse:
At Jupiter virtutem viris augetque minuitque,
Prout voluerit; ille enim potentissimus omnium.
Sed agè ne ampliùs hæc disseramus pueruli tanquam,
Stantes in mediâ acie prælii.
Licet enim ambobus opprobria proloqui
Multa admodum: ne navis quidē cent. acta-remis onus vehēdū-recip.-posset.
Volubilis enim lingua est hominum, multíque insunt sermones,
Omnigeni: verborum autem latus campus hinc atque inde.
Qualecunque dixeris verbum, tale utique &-audieris.
Sed quid jurgiis & rixis nobis necesse est
Altercari inter nos, tanquam mulieres,

---

227. Ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπῶν θέον, οὐ δὲ κατέκλων.] Νῦν τῶν ἐν τοῖς στάχυσι λεπτῶν ἀθέρων. Ἐλαφρῶς οὖν φησιν ἄνωθεν αὐτῶν διέτρεχον. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῆς τῶν κυμάτων ἐπιφανείας, μὴ βαπτιζόμεναι τῷ ὕδατι. κυρίως δὲ ἀνθέριξ λέγεται, ὁ τοῦ ἀσφοδέλου καυλός. ἔστι δὲ φυτὸν λαχανῶδες.

234. Ἀνηρείψαντο.] Ἀνήρπασαν.

235. Κάλλεος εἵνεκα οἷο.] Διὰ τὸ ἴδιον αὐτοῦ κάλλος.

242. Ἀρετήν.] Εὐδαιμονίαν. ἀνδρίαν. Μινύθει.] Φθείρει.

244. Λεγώμεθα.] Διαλεγώμεθα. Νηπύτιοι ὥς.] Ὡς νήπιοι, καὶ ἄφρονες.

247. Ἑκατόνζυγος.] Ὑπὸ ἑκατὸν ἐρετῶν ἐλαυνομένη. Ζυγὰ γὰρ αἱ τῶν ἐρεσσόντων καθέδραι. Ἄχθος.] Φορτίον, βάρος. Ἄροιτο.] Λάβοι, κτήσαιτο.

248. Στρεπτή.] Εὐκίνητος. μεταβολὰς πολλὰς ἔχουσα.

249. Νομός.] Νομή, διάταξις.

251. Ἔριδας.] Φιλονεικίας. Νείκεα.] Νείκη, ὀνείδη λέγειν.

Αἵτε χολωσάμεναι ἔριδος πέρι θυμοβόροιο
Νεικεῦσ' ἀλλήλῃσι μέσην ἐς ἀγυιὰν ἰοῦσαι,
Πόλλ' ἐτεά τε καὶ οὐκί· χόλος δέ τε καὶ τὰ κελεύει.
Ἀλκῆς δ' οὔ μ' ἐπέεσσιν ἀποτρέψεις μεμαῶτα,
Πρὶν χαλκῷ μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον
Γευσόμεθ' ἀλλήλων χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.
Ἦ ῥα, καὶ ἐν δεινῷ σάκει ἤλασε χάλκεον ἔγχος,
Σμερδαλέῳ, μέγα δ' ἀμφὶ σάκος μύκε δουρὸς ἀκωκή·
Πηλείδης δὲ σάκος μὲν ἀπὸ ἕο χειρὶ παχείῃ
Ἔσχετο ταρβήσας. φάτο γὰρ δολιχόσκιον ἔγχος
Ῥέα δ' ἐλεύσεσθαι μεγαλήτορος Αἰνείαο·
Νήπιος, οὐδ' ἐνόησε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ὡς οὐ ῥηΐδι' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, οὐδ' ὑποείκειν.
Οὐδὲ τότ' Αἰνείαο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
Ῥῆξε σάκος. χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε, δῶρα θεοῖο·
Ἀλλὰ δύω μὲν ἔλασσε διὰ πτύχας, αἱ δ' ἄρ' ἔτι τρεῖς
Ἦσαν· ἐπεὶ πέντε πτύχας ἤλασε Κυλλοποδίων,
Τὰς δύο, χαλκείας, δύο δ' ἔνδοθι κασσιτέροιο,
Τὴν δὲ μίαν, χρυσῆν, τῇ ῥ' ἔσχετο χάλκεον ἔγχος.
Δεύτερος αὖτ' Ἀχιλεὺς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Ἄντυγ' ὑπὸ πρώτην, ᾗ λεπτότατος θέε χαλκός·

Quæ iratæ contentionem per animum-rodentem
Probra jactant altera in alteram mediam in viam prodeuntes,
Multa veraque & non: ira autem & ista jubet.
A virtute verò non me verbis avertes animosum,
Priusquam ære pugnes contra. Quin age ocyus
Experiamur alter alterum æratis hastis.
Dixit utique,& in terribile scutum intorsit æream hastam,
Visu-horrendum, graviter autem infixa scuto reboavit hastæ cuspis:
Pelides verò scutum quidem à se procul manu robustâ
Tenuit perculsus. Credebat enim prælongam hastam
Facile penetraturam esse magnanimi Æneæ:
Imprudens, neque enim cogitabat in mente & in animo,
Quod non facile deorum inclyta dona
A viris mortalibus domantur, aut eis cedunt.
Neque tunc Æneæ bellicosi rapida hasta
Perrupit scutum. Aurum enim inhibuit, dona Dei:
Sed duas quidem transiit per plicas, tres verò
Supererant: quinque enim plicas superinduxerat Vulcanus,
Duas, æreas, duasque interiores stanni,
Unam verò, auream, qua detenta est ærea hasta.
Secundus verò Achilles emisit prælongam hastam,
Et percussit Æneæ ad clypeum undique æquale,
Oram ad summam, ubi tenuissimum currebat æs;

---

253. Χολωσάμεναι.] Ὀργισθεῖσαι.

254. Νεικεῦσι.] Φιλονεικοῦσι, λοιδοροῦσι. Μέσην ἐς ἀγυιὰν ἰοῦσαι.] Εἰς μέσον τὸ ἄμφοδον προσελθοῦσαι.

255. Πόλλ' ἐτεά τε καὶ οὐκί.] Πολλὰ καὶ ἀληθῆ καὶ ψευδῆ.

258. Γευσόμεθ' ἀλλήλων.] Ἀντὶ τοῦ ἀψώμεθα. ὅ ἐστιν ἀπόπειραν ληψώμεθα τῆς ἀλλήλων δυνάμεως. εἴρηται δὲ μεταφορικῶς.

260. Μύκεν.] Ἐψόφησεν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς φωνῆς.

269. Ἀλλὰ δύω μὲν ἔλασε διὰ πτύχας.] Ἕως τοῦ Τῇ ῥ' ἔσχετο χάλκεον ἔγχος. Ἀτρώτων ὑπαρχόντων παρ' Ὁμήρῳ τῶν Ἀχιλλέως ὅπλων, ἔξωθεν κατ' ἐνίους τεταγμένης διὰ πλείονα κόσμον τῆς χρυσῆς πτυχὸς, οὕτως ἀποδοτέον τὸν λόγον, Ἀλλὰ μέχρι μὲν δύο πτυχῶν περιῆλθεν ἡ τοῦ ἔγχους ἐνέργεια, εἴξεως καὶ οἱονεὶ συνιζήσεως γινομένης. ἐπὶ δὲ τῇ τρίτῃ ἐπεσχέθη. πῶς φησιν ἄτρωτον ὑποστησάμενος τὴν ἀσπίδα νῦν τοῦτο λέγει; ῥητέον οὖν, ὅτι ὁ χρυσὸς ὢν μαλθακώτερος χαλκοῦ καὶ σιδήρου, ἐνέδωκε τῷ δόρατι καὶ ἐκοιλάνθη, καὶ ἐγίνετο κοίτη καὶ οὐ τρῶσις.

270. Πτύχας.] Τὰ ἐλάσματα τῆς ἀσπίδος. Ἤλασεν.] Ἔπληξεν, ἔτρωσεν. Κυλλοποδίων.] Χωλός. λέγει δὲ τὸν Ἥφαιστον.

272. Ἔσχετο.] Ἐπεσχέθη.

275. Ἄντυγ' ὑπὸ πρώτην.] Κατὰ τὸν ἔξωθεν κύκλον τῆς ἀσπίδος. Ἧ λεπτότατος θέε χαλκός.] Καθ' ὃ μέρος τῆς ἀσπίδος λεπτότατος περιέκειτο χαλκός.

Λεπτοτάτη δ' ἐπέην ῥινὸς βοός. ἣ δὲ διαπρὸ
Πηλιὰς ἤϊξεν μελίη, λάκε δ' ἀσπὶς ὑπ' αὐτῆς.
Αἰνείας δ' ἐάλη, καὶ ἀπὸ ἕθεν ἀσπίδ' ἀνέσχε
Δείσας. ἐγχείη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίῃ
Ἔστη ἱεμένη, διὰ δ' ἀμφοτέρους ἕλε κύκλους
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης. ὁ δ' ἀλευάμενος δόρυ μακρὸν,
Ἔστη, κὰδ δ' ἄχος οἱ χύτο μυρίον ὀφθαλμοῖσι,
Ταρβήσας ὅ οἱ ἄγχι πάγη βέλος· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἐμμεμαὼς ἐπόρουσεν ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
Σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Αἰνείας, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
Ἔνθά κεν Αἰνείας μὲν ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ,
Ἢ κόρυθ', ἠὲ σάκος, τό οἱ ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον.
Τὸν δέ κε Πηλείδης σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι θεοῖς μετὰ μῦθον ἔειπεν,
Ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος μεγαλήτορος Αἰνείαο,
Ὃς τάχα Πηλείωνι δαμεὶς ἀΐδοσδε κάτεισι,
Πειθόμενος μύθοισιν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο,
Νήπιος· οὐδέ τι οἱ χραισμήσει λυγρὸν ὄλεθρον.
Ἀλλὰ τίη νῦν οὗτος ἀναίτιος ἄλγεα πάσχει,
Μὰψ ἕνεκ' ἀλλοτρίων ἀχέων, κεχαρισμένα δ' αἰεὶ
Δῶρα θεοῖσι δίδωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
Ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς πέρ μιν ὑπ' ἐκ θανάτου ἀγάγωμεν,
Μήπως καὶ Κρονίδης κεχολώσεται, αἴκεν Ἀχιλλεὺς
Τόνδε κατακτείνῃ. μόρσιμον δέ οἱ ἐστ' ἀλέασθαι,
Ὄφρα μὴ ἄσπερμος γενεὴ καὶ ἄφαντος ὄληται.

Tenuissimum etiam inductum erat corium bovis. Illa verò penitus
Pelias impetu-rapido-transiit fraxinus, sonitū v. dedit clypeus prop. ejus ictū.
Æneas autem corpore-contracto-subsedit, & à se procul scutum sustulit
Territus. Hasta autem supra dorsum in terra
Stetit-*ulterius*-pergendi-cupida, utrosque enim disruperat orbes
Clypei ingentis. Is verò evitatâ hastâ longâ,
Constitit, trepidatio autem cum dolore ei offusa est centuplex oculis,
Perculsus quòd prope se fixum erat telum: sed Achilles
Animo-paratissimo irruit stricto ense acuto,
Terribilem edens clamorem. At saxum sumpsit manu
Æneas, vastum pondus, quod ne duo quidem viri ferrent,
Quales nunc homines sunt: is verò ipsum facilè agitabat & solus.
Tum certè Æneas quidem irruentem percussisset saxo,
Vel galeam, vel scutum, quod ab eo defendisset tristem mortem.
Illum verò omnino Pelides cominus ense anima privasset,
Nisi celeriter animadvertisset Neptunus quassator terræ:
Statim autem inter immortales deos verbum dixit,
O dii, certè mihi dolor de magnanimo Ænea,
Qui citò à Pelide domitus ad orcum descendet,
Persuasus verbis Apollinis longè-jaculantis,
Demens: neque enim ab eo omnino propulsabit triste exitium.
Sed cur nunc hic insons mala patitur,
Immeritò ob debitos aliis dolores, grata autem semper
Munera diis exhibet, qui cœlum latum habitant?
Sed agite, nos ipsi eum è morte subducamus,
Ne fortè & Saturnius irascatur, si Achilles
Hunc interimat. Fatale verò ei est effugere,
Ut ne sine-prole genus & prorsus extinctum pereat

---

277. Λάκεν.] Ἐψόφησεν, ἤχησεν, ἢ διεκόπη, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἱματίοις, λακίδες λέγονται αἱ διακοπαί.
278. Ἐάλη.] Συνεστάλη.
280. Ἱεμένη.] Προθυμουμένη, ἐπειγομένη. Ἕλε.] Διεῖλεν, ἔκοψεν.
282. Χύτο.] Περιεχύθη.

289. Ἤρκεσεν.] Ἐβοήθησεν, ὠφέλησεν.
294. Πηλείωνι δαμείς.] Ὑπὸ Ἀχιλλέως ἀναιρεθείς.
302. Μόρσιμον.] Εἱμαρμένον, μεμοιραμένον, Ἀλέασθαι.] Ἐκκλῖναι, διασωθῆναι.
303. Ἄσπερμος.] Ἄτεκνος, ἄγονος.

Δαρδάνου, ὃν Κρονίδης περὶ πάντων φίλατο παίδων,
Οἳ ἕθεν ἐξεγένοντο γυναικῶν τε θνητάων.
Ἤδη γὰρ Πριάμου γενεὴν ἤχθηρε Κρονίων·
Νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει,
Καὶ παῖδες παίδων, τοί κεν μετόπισθε γένωνται.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ἐννοσίγαι', αὐτὸς σὺ μετὰ φρεσὶ σῇσι νόησον
Αἰνείαν, ἤ κέν μιν ἐρύσσεαι, ἤ κεν ἐάσῃς
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ δαμήμεναι ἐσθλὸν ἐόντα.
Ἤτοι μὲν γὰρ νῶϊ πολέας ὠμόσσαμεν ὅρκους
Πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἐγὼ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
Μήποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ,
Μηδ' ὁπότ' ἂν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται
Δαιομένη, δαίωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων,
Ἷξε δ' ὅθ' Αἰνείας ἠδ' ὁ κλυτὸς ἦεν Ἀχιλλεύς.
Αὐτίκα τῷ μὲν ἔπειτα κατ' ὀφθαλμῶν χέεν ἀχλὺν
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ· ὁ δὲ μελίην εὔχαλκον
Ἀσπίδος ἐξέρυσεν μεγαλήτορος Αἰνείαο·
Καὶ τὴν μὲν προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος ἔθηκεν,
Αἰνείαν δ' ἐπέσσευεν ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀείρας·
Πολλὰς δὲ στίχας ἡρώων, πολλὰς δὲ καὶ ἵππων
Αἰνείας ὑπεράλτο, θεοῦ ἀπὸ χειρὸς ὀρούσας·
Ἷξε δ' ἐπ' ἐσχατιὴν πολυάϊκος πολέμοιο·
Ἔνθα δὲ Καύκωνες πόλεμον μετὰ θωρήσσοντο·

Dardani, quem Saturnius præ omnibus diligebat liberis,
Qui ex se nati erant mulieribúsque mortalibus.
Jam enim Priami genus odit Saturnius:
Nunc vero utique Æneæ vis Trojanis imperabit,
Et filii filiorum, qui nempe in-posterum nati fuerint.
Huic autem respondit deinde bovinis-oculis decora veneranda Juno,
Terræ-quassator, ipse tu mentibus tuis consule
Æneæ, seu eum è periculo extrahes, seu relinques
A Pelide Achille domandum optimus licet sit.
Nam sanè nos multa juravimus juramenta
Omnes inter deos ego & Pallas Minerva,
Nunquam à Trojanis depulsuras-opeallatâ malum diem,
Ne quidem cum Troja exitiali igne tota cremabitur
Incensa, incenderint autem Mavortii filii Achivorum.
Ut verò hoc audivit Neptunus quassator-terræ,
Perrexit ire perque pugnam & per stridorem hastarum,
Pervenit autem ubi Æneas atque ille inclytus erat Achilles.
Confestim verò illi quidem deinde ob oculos fudit caliginem
Pelidæ Achilli: ipse autem hastam ære-solido-præfixam
Clypeo extraxit magnanimi Æneæ:
Et eam quidem ante pedes Achillis posuit,
Æneam verò vi impulsum egit à terra in altum sublatum:
Multos autem ordines Heroum, multos & equorum
Æneas supersiliebat, dei à manu impetu sumpto:
Pervenit verò ad extremam-partem impetuosè-mobilis aciei:
Ibi autem Caucones ad pugnam armabantur:

---

304. Φίλατο.] Ἐφίλησε.

307. Νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει.] Ἀφροδίτη χρησμοῦ ἐκπεσόντος, ὅτι τῆς Πριαμιδῶν ἀρχῆς καταλυθείσης, οἱ ἀπ' Ἀγχίσου Τρώων βασιλεύσουσιν, Ἀγχίσῃ ἤδη παρηκμακότι συνῆλθεν. τεκοῦσα δ' Αἰνείαν, καὶ βουλομένη πρόφασιν κατασκευάσαι τῆς τῶν Πριαμιδῶν καταλύσεως, Ἀλεξάνδρῳ πόθον Ἑλένης ἐνέβαλε, καὶ μετὰ τὴν ἁρπαγὴν τῷ μὲν δοκεῖν συνεμάχει τοῖς Τρωσί, τῇ δὲ ἀληθείᾳ, παρηγόρει τὴν ἧτταν αὐτῶν, ἵνα μὴ παντελῶς ἀπελπίσαντες, ἀποδῶσι τὴν Ἑλένην. Ἱστορεῖ Ἀκουσίλαος.

311. Ἐρύσσεαι.] Ῥύσῃ, σώσεις.

313. Πολέας.] Πολλούς.

325. Ἐπέσσευεν.] Ὥρμησεν, ἐδίωξε.

329. Καύκωνες.] Οἱ μὲν Τρωϊκὸν ἔθνος βάρβαρον, ἄλλοι δὲ Παφλαγονίας, οἱ δὲ τοὺς ἐπίκλην Καυκωνίας. ἡ δὲ Καύκων πόλις παράλιος Λυκίας καὶ Καρίας. ἐζήτηται δὲ, πῶς τὸν Αἰνείαν οὐκ Ἀπόλλων ἐρύσατο, ἀλλὰ Ποσειδῶν. καὶ φασὶν, ὅτι ἡ μεγάλη περὶ θεοὺς εὐσέβεια δυσωποῦσα τυγχάνει καὶ τοὺς δι' ἔχθρας ὄντας.

332. Ἀτέον-

Τῷ δὲ μάλ' ἐγγύθεν ἦλθε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Αἰνεία, τίς σ' ὧδε θεῶν ἀτέοντα κελεύει
Ἀντί' Ἀχιλλῆος πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
Ὅς σεῦ ἅμα κρείσσων καὶ φίλτερος ἀθανάτοισιν;
Ἀλλ' ἀναχωρῆσαι, ὅτε κεν συμβλήσεαι αὐτῷ,
Μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον ἄϊδος εἰσαφίκηαι·
Αὐτὰρ ἐπεί κ' Ἀχιλεὺς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
Θαρσήσας δὴ ἔπειτα μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι.
Οὐ μὲν γάρ τις σ' ἄλλος Ἀχαιῶν ἐξεναρίξει.
Ὣς εἰπὼν, λίπεν αὐτόθ', ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα·
Αἶψα δ' ἔπειτ' Ἀχιλῆος ἀπ' ὀφθαλμῶν σκέδασ' ἀχλὺν
Θεσπεσίην. ὁ δ' ἔπειτα μέγ' ἔξιδεν ὀφθαλμοῖσιν·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμὸν,
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
Ἔγχος μὲν τόδε κεῖται ἐπὶ χθονὸς, οὐδέ τι φῶτα
Λεύσσω τῷ ἐφέηκα, κατακτάμεναι μενεαίνων.
Ἦ ῥα καὶ Αἰνείας φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Ἦεν, ἀτάρ μιν ἔφην μὰψ αὔτως εὐχετάασθαι.
Ἐῤῥέτω· οὔ οἱ θυμὸς ἐμεῦ ἔτι πειρηθῆναι
Ἔσσεται, ὃς καὶ νῦν φύγεν ἄσμενος ἐκ θανάτοιο.
Ἀλλ' ἄγε δὴ, Δαναοῖσι φιλοπτολέμοισι κελεύσας,
Τῶν ἄλλων Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἐλθών.
Ἦ, καὶ ἐπὶ στίχας ἆλτο· κέλευε δὲ φωτὶ ἑκάστῳ,
Μηκέτι νῦν Τρώων ἑκὰς ἕστατε δῖοι Ἀχαιοὶ,
Ἀλλ' ἄγ', ἀνὴρ ἀντ' ἀνδρὸς ἴτω, μεμάτω δὲ μάχεσθαι.
Ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ καὶ ἰφθίμῳ περ ἐόντι,
Τοσσούσδ' ἀνθρώπους ἐφέπειν, καὶ πᾶσι μάχεσθαι·
Οὐδέ κ' Ἄρης, ὅσπερ θεὸς ἄμβροτος, οὐδέ κ' Ἀθήνη,

Eum verò admodum propè accessit Neptunus quassator-terræ,
Et ipsum editâ voce verbis alatis allocutus est,
Ænea, quis te sic deorum præcordia læsum instigat
Contra Achillem præliari & pugnare,
Qui te simul fortior & charior immortalibus?
Sed recede, quandocunque obvius fueris factus illi,
Ne & præter fatum domum orci pervenias:
At postquam Achilles mortem & fatum assecutus fuerit,
Audacter deinceps inter primos pugna.
Non enim aliquis te alius Achivorum interficiet.
Sic fatus, reliquit illic, postquam præceperat omnia:
Tunc confestim Achillis ab oculis dispersit caliginem
Densam. Is verò continuò clarè vidit oculis:
Ingemiscens autem dixit ad suum magnum animum,
Papæ, certè magnum miraculum hoc oculis video:
Hasta quidem hæc jacet in terra, neque omninò virum
Video in quem immisi, interficere cupiens.
Certè & Æneas igitur charus immortalibus diis
Erat, sed ipsum putabam frustrà sic gloriari.
Valeat: non ei animus me ampliùs experiri
Erit, qui & nunc fugit lubens ex morte.
Sed agedum, Danaos bellicosos adhortatus,
Alios Trojanos experiar obvius profectus.
Dixit, & in ordines saliit: adhortabaturque virum quemque,
Ne amplius nunc a Trojanis procul state nobiles Achivi,
Sed agè, vir contra virum eat, animóque præsenti capessat pugnam.
Difficile autem mihi est & fortis licet sim,
Tot homines insequi, & cum omnibus pugnare:
Neque enim vel Mars, qui tamen deus immortalis, neque Minerva,

---

332. Ἀτέοντα.] Ἐν ἄτῃ ὄντα, ὅ ἐστι βλαπτόμενον καὶ ἀφροντιστοῦντα σαυτοῦ.
340. Διεπέφραδε.] Διεσήμανεν. εἶπε.
341. Σκέδασεν.] Ἐσκόρπισε.
347. Ἦ ῥα.] Ὄντως δή.
349. Ἐῤῥέτω.] Φθειρέσθω.
350. Ἄσμενος.] Χαίρων.
357 Τοσσοῦσδ' ἀνθρώπους.] Ὁ Ἀσκαλωνίτης περισπᾷ κατὰ δεῖξιν, ὡς τόσσης δ' ὑσμίνης. ὁ δὲ Ἀρίσταρχος κατὰ παρολκὴν ἐδέξατο τοὺς δε.

359. Ἐφέ-

Τοσσῆσδ' ὑσμίνης ἐφέποι στόμα, καὶ πονέοιτο·
Ἀλλ' ὅσσον μὲν ἐγὼ δύναμαι χερσίν τε ποσίν τε,
Καὶ σθένει, οὔ μ' ἔτι φημὶ μεθησέμεν οὐδ' ἠβαιόν·
Ἀλλὰ μάλα στιχὸς εἶμι διαμπερές, οὐδέ τιν' οἴω
Τρώων χαιρήσειν ὅστις σχεδὸν ἔγχεος ἔλθῃ.
Ὣς φάτ' ἐποτρύνων. Τρώεσσι δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ
Κέκλεθ' ὁμοκλήσας, φάτο δ' ἴμεναι ἄντ' Ἀχιλῆος·
Τρῶες ὑπέρθυμοι μὴ δείδιτε Πηλεΐωνα·
Καί κεν ἐγὼν ἐπέεσσι καὶ ἀθανάτοισι μαχοίμην,
Ἔγχεϊ δ' ἀργαλέον, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσιν·
Οὐδ' Ἀχιλεὺς πάντεσσι τέλος μύθοις ἐπιθήσει,
Ἀλλὰ τὸ μὲν τελέει, τὸ δὲ καὶ μεσσηγὺ κολούει.
Τοῦ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν,
Εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε, μένος δ' αἴθωνι σιδήρῳ.
Ὣς φάτ' ἐποτρύνων· οἱ δ' ἀντίοι ἔγχε' ἄειραν
Τρῶες· τῶν δ' ἄμυδις μίχθη μένος, ὦρτο δ' ἀϋτή·
Καὶ τότ' ἄρ' Ἕκτορα εἶπε παραστὰς Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἕκτορ, μηκέτι πάμπαν Ἀχιλλῆϊ προμάχιζε,
Ἀλλὰ κατὰ πληθύν τε καὶ ἐκ φλοίσβοιο δέδεξο,
Μήπως σ' ἠὲ βάλῃ, ἠὲ σχεδὸν ἄορι τύψῃ.
Ὣς ἔφαθ'. Ἕκτωρ δ' αὖτις ἐδύσατο οὐλαμὸν ἀνδρῶν,
Ταρβήσας, ὅτ' ἄκουσε θεοῦ ὄπα φωνήσαντος·
Ἐν δ' Ἀχιλεὺς Τρώεσσι θόρε φρεσὶν εἱμένος ἀλκήν,
Σμερδαλέα ἰάχων. πρῶτον δ' ἕλεν Ἰφιτίωνα
Ἐσθλὸν, Ὀτρυντεΐδην, πολέων ἡγήτορα λαῶν,
Ὃν νύμφη τέκε Νηῒς Ὀτρυντῆϊ πτολιπόρθῳ,
Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ·
Τόν ῥ' ἰθὺς μεμαῶτα βάλ' ἔγχεϊ δῖος Ἀχιλλεύς,

Tantæ aciei persequens obire possit adversos ordines,& pugnā impig.ciere:
Sed quantum quidem ego valeo manibusque pedibusque,
Et animis, me jam nego contentionem remissurum ne minimum quidem:
Sed omnino per ordines ibo penitus, neque quenquam puto
Troum gavisurum esse qui prope hastam venerit,
Sic dixit incitans. Trojanos verò illustris Hector
Hortabatur increpitans, affirmabatque *se* iturum contra Achillem:
Trojani magnanimi ne timete Peliden:
Et sanè ego verbis vel cum immortalibus pugnare possem,
Hastâ verò arduum, longè enim fortiores sunt:
Neque Achilles omnibus finem sermonibus imponet,
Sed aliud quidem perficiet, aliud verò in medio conatu mutilum relinquet.
Illi autem ego obvius ibo, etiam si igni manuum vi similis est,
Si igni manuum vi similis est, animoque rutilo ferro.
Sic dixit incitans: illi verò adversi hastas tollebant
Troës: horum autem in unum congressa est vis, ortusque est clamor:
Et tunc quidem Hectorem allocutus est astans Phœbus Apollo,
Hector, ne jam omnino cum Achille congrediaris-antè-aciem,
Sed in agminéque & ex turbâ excipe,
Ne qua te vel missili-feriat, vel cominus ense percutiat.
Sic dixit. Hector verò rursus immersit-se in agmen densum virorum,
Perculsus, ut audivit dei vocem locuti:
At Achilles in Trojanos insiliit præcordia indutus robur,
Horrendè vociferans. Primum autem interfecit Iphitiona
Strenuum, Otryntidem, magnarum ductorem copiarum,
Quem nympha peperit Nais Otrynteo urbium eversori,
Tmolo sub nivoso, Hydæ in opulentâ civitate:
Hunc quidem rectà animosè irruentem percussit hasta nobilis Achilles,

---

359. Ἐφέποι.] Ἐπέρχοιτο, ἐπιδιώκοι. Στόμα.] Τὴν σύστασιν.

361. Ἠβαιόν.] Ὅλως μικρόν.

362. Στιχὸς εἶμι διαμπερές.] Διὰ τῆς τάξεως ἐλεύσομαι.

365. Φάτο δ' ἴμεναι ἄντ' Ἀχιλῆος.] Ἔλεγε δὲ ἄντικρυς ἐλεύσεσθαι τοῦ Ἀχιλλέως.

370. Κολούει.] Ἀκέραιον, καὶ ἀτελῆ ποιήσει. τοῦτ' ἔστιν, ἀποτεύξεται περὶ τοῦ ποιῆσαι.

381. Εἱμένος ἀλκήν.] Περικείμενος δύναμιν.

385. Τμώλῳ.] Ὄρει Λυδίας. Ὕδης.] Ὕδη διὰ τοῦ δ πόλις Λυδίας, ἡ νῦν καλουμένη Σάρδεις. διὰ δὲ τοῦ λ Ὕλη, πόλις Βοιωτίας. Πίονι δήμῳ.] Τῷ εὐδαίμονι.

Μέσσην κακκεφαλήν· ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη·
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ἀχιλλεύς,
Κεῖσαι Ὀτρυντεΐδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
Ἐνθάδε τοι θάνατος, γενεὴ δέ τοι ἔστ' ἐπὶ λίμνῃ
Γυγαίῃ, ὅθι τοι τέμενος πατρώϊόν ἐστιν,
Ὕλλῳ ἐπ' ἰχθυόεντι, καὶ Ἕρμῳ δινήεντι.
Ὣς φάτ' ἐπευχόμενος. τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε·
Τὸν μὲν Ἀχαιῶν ἵπποι ἐπισσώτροις δατέοντο
Πρώτῃ ἐν ὑσμίνῃ· ὁ δ' ἐπ' αὐτῷ Δημολέοντα,
Ἐσθλὸν ἀλεξητῆρα μάχης, Ἀντήνορος υἱὸν,
Νύξε κατὰ κρόταφον κυνέης διὰ χαλκοπαρήου.
Οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ δι' αὐτῆς
Αἰχμὴ ἱεμένη ῥῆξ' ὀστέον, ἐγκέφαλος δὲ
Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
Ἱπποδάμαντα δ' ἔπειτα καθ' ἵππων ἀΐξαντα,
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρί.
Αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἄισθε καὶ ἤρυγεν, ὡς ὅτε ταῦρος
Ἤρυγεν ἑλκόμενος Ἑλικώνιον ἀμφὶ ἄνακτα,
Κούρων ἑλκόντων· γάνυται δέ τε τοῖς Ἐνοσίχθων·
Ὣς ἄρα τόν γ' ἐρυγόντα λίπ' ὀστέα θυμὸς ἀγήνωρ.
Αὐτὰρ ὁ βῆ σὺν δουρὶ μετ' ἀντίθεον Πολύδωρον
Πριαμίδην. τὸν δ' οὔτι πατὴρ εἴασκε μάχεσθαι,
Οὕνεκά οἱ μετὰ παισὶ νεώτατος ἔσκε γόνοιο,
Καί οἱ φίλτατος ἔσκε, πόδεσσι δὲ πάντας ἐνίκα.

Medio capite: illud verò in duas partes totum diffissum est:
Fragorem autem edidit cadens: super *eum* verò gloriabatur Achilles,
Jaces Otryntide, omnium terribilissime virorum,
Hîc tibi mors, genus autem tibi est ad lacum
Gygæum, ubi tibi ager paternus est,
Hyllum ad piscosum, & Hermum vorticosum.
Sic dixit super *eum* glorians. Illum verò caligo oculos obtexit:
Hunc quidem Achivorum equi canthis-rotarum lacerârunt
Prima in acie: ille verò post hunc Demoleontem,
Strenuum propulsatorem pugnæ, Antenoris filium,
Percussit ad tempus galeam per æneis munitam malis.
Nec sanè ærea galea prohibuit, sed per ipsam
Cuspis pergendi-cupida rupit os, cerebrum verò
Intus omne fœdatum est: domuit autem illum ardentem.
Hippodamantem verò deinde à curru desilientem,
Ante se fugientem, in dorso percussit hastâ.
Et is q. animũ exhalabat & sang. spiritũq; vehem. eruct. mugiebat, ut q. taur.
Mugit vi tractus Heliconium circum regem,
Adolescentibus trahentibus: gaudet autem his Neptunus:
Sic utique hujus mugientis reliquit ossa animus ferox.
At ille ivit cum hasta in deo-parem Polydorum
Priamidem. Eum verò neutiquam pater sinebat pugnare,
Quòd sibi inter omnes minimus erat natu,
Et sibi charissimus erat, pedibusque omnes vincebat.

---

387. Κεάσθη.] Ἐσχίσθη.
388. Ἐπεύξατο.] Ἐπεκαυχήσατο.
390. Λίμνῃ Γυγαίῃ.] Οὕτως ἐν Λυδίᾳ λίμνη καλουμένη Γυγαίη, ἤτοι ἀπὸ Γύγου τοῦ Κανδαύλου, ὃν πρῶτόν φασι βασιλεῦσαι Λυδῶν· ἢ ἀπό τινος ἐγχωρίου ἥρωος Γύγου καλουμένου.
394. Ἐπισσώτροις.] Κανθοῖς. Δατέοντο.] Διέκοπτον.
396. Ἀλεξητῆρα.] Μάχης ἀποτρεπτικὸν, βοηθόν.
398. Ἔσχεθεν.] Ἐπέσχεν, ἐκώλυσε.
400. Πεπάλακτο.] Ἐμεμόλυντο.
403. Ἄϊσθεν.] Ἐξέπνευσεν. Ἤρυγεν.] Ἐμυκήσατο. ἀνερύγγανε. πνεῦμα σφοδρὸν ἀφῆκεν. Ὡς δ' ὅτε ταῦρος Ἑλικώνιον ἀμφὶ ἄνακτα.] Τὸν Ποσειδῶνα. ἤτοι, ὅτι ἐν Ἑλικῶνι ὄρει τῆς Βοιωτίας τιμᾶται, ἢ ἐν Ἑλίκῃ. μᾶλλον οὖν παρὰ τὸν ἐν Ἑλίκῃ θεόν. διαφέρει γὰρ Ἑλικὼν καὶ Ἑλίκη· ὅτι Ἑλικὼν μὲν, ὄρος Βοιωτίας, Ἑλίκη δὲ, νῆσος Ἀχαΐας, ἐν ᾗ ἱερὸν Ποσειδῶνος. ἡ δὲ ἱστορία αὕτη. Νηλεὺς ὁ Κόδρου χρησμὸν λαβὼν, ἀποικίαν ἔστελλεν εἰς Μίλητον, καὶ Καρίαν, ἔνθα ἱερὸν Ποσειδῶνος ἱδρύσατο. καὶ ἀπὸ τοῦ ἐν Ἑλίκῃ τεμένους, Ἑλικώνιον τὸν θεὸν προσηγόρευσε. δοκεῖ δὲ ἐπειδὰν θύωσι, βοησάντων μὲν τῶν βοῶν, προσδέχεσθαι τὸ θεῖον τὴν θυσίαν. σιγώντων δὲ, λυπεῖσθαι καὶ μηνιᾶν νομίζεσθαι. ἡ ἱστορία παρὰ Κλειτοφῶντι.
405. Γάνυται.] Ἥδεται, χαίρει.

Δὴ τότε νηπιέῃσι ποδῶν ἀρετὴν ἀναφαίνων,
Θῦνε διὰ προμάχων, εἷως φίλον ὤλεσε θυμόν·
Τὸν βάλε μέσσον ἄκοντι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Νῶτα παραΐσσοντος, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες
Χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ·
Ἀντικρὺ δὲ διέσχε παρ' ὀμφαλὸν ἔγχεος αἰχμή·
Γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας· νεφέλη δέ μιν ἀμφεκάλυψε
Κυανέη, προτὶ οἷ δ' ἔλαβ' ἔντερα χερσὶ λιασθείς.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησε κασίγνητον Πολύδωρον
Ἔντερα χερσὶν ἔχοντα λιαζόμενον ποτὶ γαίῃ,
Κάρ ῥά οἱ ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλὺς, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Δηρὸν ἑκὰς στρωφᾶσθ', ἀλλ' ἀντίος ἦλθ' Ἀχιλῆϊ,
Ὀξὺ δόρυ κραδάων, φλογὶ εἴκελος. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ὡς εἶδ', ὡς ἀνέπαλτο, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα,
Ἐγγὺς ἀνὴρ ὃς ἐμόν γε μάλιστ' ἐσεμάσσατο θυμόν,
Ὅς μοι ἑταῖρον ἔπεφνε τετιμένον· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἀλλήλους πτώσσοιμεν ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας.
Ἦ, καὶ ὑπόδρα ἰδὼν προσεφώνεεν Ἕκτορα δῖον,
Ἆσσον ἴθ' ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Πηλείδη μὴ δή μ' ἐπέεσσί γε, νηπύτιον ὥς,
Ἔλπεο δειδίξεσθαι. ἐπεὶ σάφα οἶδα καὶ αὐτὸς
Ἠμὲν κερτομίας ἠδ' αἴσυλα μυθήσασθαι·
Οἶδα δ' ὅτι σὺ μὲν ἐσθλὸς, ἐγὼ δὲ σέθεν πολὺ χείρων.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Αἴκέ σε χειρότερός περ ἐὼν ἀπὸ θυμὸν ἕλωμαι,
Δουρὶ βαλών· ἐπεὶ καὶ ἐμὸν βέλος ὀξὺ πάροιθεν.

Tum verò juvenili-stultitiâ pedum virtutem ostentans,
Ruebat per primos-pugnatores, donec suam perdidit animam:
Hunc percussit medium jaculo pedibus-valens nobilis Achilles,
Terga prætercurrentis ubi baltei annuli
Aurei constringebant, & duplex occurrebat thorax:
In adversam verò partem perrupit ad umbilicum hastæ cuspis:
In-genua autem procidit ejulatu edito: nubes autem ipsum obtexit
Nigra, ad se verò collegit intestina manibus inclinatus.
Hector verò ut vidit fratrem Polydorum
Viscera manibus tenentem advolutum terræ,
Continuò ejus oculis offusa est caligo, neque amplius sustinuit
Diu procul versari, sed obvius venit Achilli,
Acutam hastam vibrans, flammæ similis. At Achilles
Ut vidit, ut exiliit, & jactabundus verbum dixit,
Propè vir qui meum quidem maximè intimum pupugit animum,
Qui mihi sodalem interfecit charissimum: neque sanè diutius
Alter alterum trepidi-fugiamus per aciei semitas.
Dixit, & torvè intuitus allocutus est Hectorem nobilem,
Propius accede ut celeriter ad mortis fines pervenias.
Illum verò interritus allocutus est pugnam-expeditè ciens Hector,
Pelide ne jam me verbis saltem, puerulum tanquam,
Speres te perterrefacturum. Facilè enim possum & ipse
Et convitia & opprobria proloqui:
Scio autem quod tu quidem strenuus, ego verò te multò inferior,
Sed hæc quidem Deorum in genibus posita sunt,
An forte tibi inferior licèt sim animam eremero,
Hastâ percusso: nam & meum telum acutum cuspide.

411. Νηπιέῃσιν.] Ἀφροσύναις, ἀνοίαις.
414. Ὀχῆες.] Οἱ συνέχοντες τὸν ζωστῆρα ἱμάντες.
416. Διέσχε.] Διῆλθε.
417. Γνύξ.] Ἐπὶ γόνυ. Οἰμώξας.] Στενάξας.
418. Προτὶ οἷ.] Πρὸς ἑαυτόν. Λιασθείς.] Ἐκκλίνας.
420. Λιαζόμενον ποτὶ γαίῃ.] Πρὸς τῇ γῇ κεκλιμένον, ὅ ἐστι κείμενον.
425. Ἐσεμάσσατο.] Καθίκετο, ἐλύπησε.
426. Τετιμένον.] Τετιμημένον.
427. Πτώσσοιμεν.] Φοβοίμεθα. Πτολέμοιο γεφύρας.] Τὰ μεταξὺ τῶν πολεμούντων διαστήματα.
433. Αἴσυλα.] Τὰ παρὰ τὸ καθῆκον γινόμενα, ἄδικα.
437. Ὀξὺ πάροιθεν.] Ἔξυσο τοῦ ἔμπροσθεν μέρους, κατὰ τὴν ἀκμήν.

Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δόρυ, καὶ τό γ' Ἀθήνη
Πνοιῇ Ἀχιλλῆος πάλιν ἔτραπε κυδαλίμοιο,
Ἦκα μάλα ψύξασα· τὸ δ' ἂψ ἵκεθ' Ἕκτορα δῖον,
Αὐτοῦ δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἐμμεμαὼς ἐπόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίνων,
Σμερδαλέα ἰάχων. τὸν δ' ἐξήρπαξεν Ἀπόλλων
Ῥεῖα μάλ', ὥστε θεός, ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ.
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Ἔγχεϊ χαλκείῳ, τρὶς δ' ἠέρα τύψε βαθεῖαν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,
Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἐξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον κύον· ἦ τέ τοι ἄγχι
Ἦλθε κακόν, νῦν αὖτέ σ' ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ὧ μέλλεις εὔχεσθαι ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων·
Ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,
Εἴπου τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάρροθός ἐστι·
Νῦν δ' ἄλλους Τρώων ἐπιείσομαι, ὅν κε κιχείω.
Ὣς εἰπὼν, Δρύοπ' οὖτα κατ' αὐχένα μέσσον ἄκοντι.
Ἤριπε δὲ προπάροιθε ποδῶν. ὁ δὲ τὸν μὲν ἔασε,
Δημοῦχον δὲ Φιλητορίδην ἠΰν τε μέγαν τε
Κὰγ γόνυ δουρὶ βαλὼν ἠρύκακε· τὸν μὲν ἔπειτα
Οὐτάζων ξίφεϊ μεγάλῳ, ἐξαίνυτο θυμόν.
Αὐτὰρ ὁ Λαόγονον καὶ Δάρδανον, υἷε Βίαντος,
Ἄμφω ἐφορμηθεὶς ἐξ ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Τὸν μὲν δουρὶ βαλών, τὸν δὲ σχεδὸν ἄορι τύψας.
Τρῶα δ' Ἀλαστορίδην· ὁ μὲν ἀντίος ἤλυθε γούνων,
Εἴπως εὖ πεφίδοιτο λαβών, καὶ ζωὸν ἀφείη,
Μηδὲ κατακτείνειεν, ὁμηλικίην ἐλεήσας·

Dixit utique, & vibratam emisit hastam, & eam quidem Minerva
Flatu ab Achille retrò avertit glorioso,
Leniter admodum spirans: illa autem rediit ad Hectorem nobilem,
Ipsiúsque ante pedes cecidit: sed Achilles
Animo paratissimo irruit, occidere cupiens,
Horrendùm vociferans. Illum verò eripuit Apollo
Facilè admodum, utpote Deus, operuitque caligine multâ.
Ter quidem deinde irruit pedibus-valens nobilis Achilles
Hasta ærea, térque caliginem percussit profundam:
Sed quando jam quartò irruebat deo par,
Terribili tunc clamore minitabundus verbis alatis allocutus est,
Rursus nunc effugisti mortem canis: certè tibi prope
Venerat malum, nunc verò te eripuit Phœbus Apollo,
Cui scilicet vota facis cùm proficisceris in stridorem jaculorum:
At certè te conficiam omnino iterum posthac obvius-factus,
Si forte aliquis & mihi deorum adjutor est:
Nunc v. alios Trojanorum persequar, quemcunque deprehendere potuero.
Sic locutus, Dryopem percussit ad cervicem mediam jaculo.
Cecidit autem ante pedes. Ille autem hunc quidem reliquit,
Demuchum verò Philetoridem strenuúmque magnúmque
Ad genu hasta percussum detinuit: huic quidem deinde
Feriens ense magno, exemit animam.
Porro ille Laogonum & Dardanum, filios Biantis,
Ambos impetu facto adortus ex curru depulit in terram,
Alterum hastâ percussum eminus, alterum verò cominus ense.
Troëm autem Alastoridem: hic quidem obvius venerat genibus,
Si quo modo sibi parceret, prehensis, & vivum dimitteret,
Neque interficeret, æqualem-ætatem miseratus:

---

439. Πνοιῇ.] Πνεύματι. Ἀχιλλῆος πάλιν.] Ἐπὶ τὸ ἕτερον μέρος Ἀχιλλέως, ὅ ἐστι τὸ ἐναντίον.

440. Ἦκα μάλα ψύξασα.] Πάνυ ἠρέμα καὶ πράως καταπνεύσασα καὶ ὑποκλάσασα τῆς ὁρμῆς. ἢ κοῦφον ποιήσασα.

448. Ὁμοκλήσας.] Ἀπειλήσας.

450. Ἐρύσατο.] Ἔσωσε.

451. Μέλλεις.] Ἔοικας. Ἐς δοῦπον ἀκόντων.] Ἐπὶ τὴν ἄφεσιν τῶν δοράτων. ἐπὶ τὴν μάχην.

454. Ἐπιείσομαι.] Ἐπελεύσομαι.

459. Ἐξαίνυτο.] Ἀφῃρεῖτο, ἐλάμβανε.

464. Εἴπως πεφίδοιτο.] Εἴπως αὐτοῦ φείσοιτο.

Νήπιος, οὐδὲ τὸ ᾔδη ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν.
Οὐ γάρ τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν, οὐδ' ἀγανόφρων,
Ἀλλὰ μάλ' ἐμμεμαώς· ὁ μὲν ἥπτετο χείρεσι γούνων,
Ἱέμενος λίσσεσθ', ὁ δὲ φασγάνῳ οὖτα καθ' ἧπαρ·
Ἐκ δέ οἱ ἧπαρ ὄλισθεν, ἀτὰρ μέλαν αἷμα κατ' αὐτοῦ
Κόλπον ἐνέπλησεν, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε
Θυμοῦ δευόμενον· ὁ δὲ Μούλιον οὖτα παραστὰς
Δουρὶ κατ' οὖς· εἶθαρ δὲ δι' οὔατος ἦλθ' ἑτέροιο
Αἰχμὴ χαλκείη· ὁ δ' Ἀγήνορος υἱὸν Ἔχεκλον
Μέσσην κὰκ κεφαλὴν ξίφει ἤλασε κωπήεντι.
Πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Δευκαλίωνα δ' ἔπειθ' ἵνα τε ξυνέχουσι τένοντες
Ἀγκῶνος, τῇ τόν γε φίλης διὰ χειρὸς ἔπειρεν
Αἰχμὴ χαλκείη· ὁ δέ μιν μένε χεῖρα βαρυνθείς,
Πρόσθ' ὁρόων θάνατον. ὁ δὲ, φασγάνῳ αὐχένα θείνας,
Τῆλ' αὐτῇ πήληκι κάρη βάλε, μυελὸς αὖτε
Σφονδυλίων ἔκπαλθ'· ὁ δ' ἐπὶ χθονὶ κεῖτο τανυσθείς.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετ' ἀμύμονα Πείρεω υἱὸν,
Ῥίγμον, ὃς ἐκ Θρῄκης ἐριβώλακος εἰληλούθει·
Τὸν βάλε μέσσον ἄκοντι, πάγη δ' ἐν νηδύϊ χαλκός·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων. ὁ δ' Ἀρηΐθοον θεράποντα
Ἂψ ἵππους στρέψαντα, μετάφρενον ὀξέϊ δουρὶ
Νύξ', ἀπὸ δ' ἅρματος ὦσε· κυκήθησαν δέ οἱ ἵπποι.
Ὡς δ' ἀναμαιμάει βαθέ' ἄγκεα θεσπιδαὲς πῦρ
Οὔρεος ἀζαλέοιο, βαθεῖα δὲ καίεται ὕλη,
Πάντῃ τε κλονέων ἄνεμος φλόγα εἰλυφάζει·

Demens, qui hoc nesciebat quòd non persuasurus erat.
Haudquaquam enim animo mitis vir erat, neque lenis,
Sed valdè ferox, Is quidem ceperat manibus genua,
Cupiens precari, ille autem ense percussit ad hepar:
Ejus autem hepar excidit, & ater sanguis ex ipso
Sinum implevit, eumque tenebræ oculos contexere
Animâ cassum. Ille verò Mulium percussit cominus
Hastâ ad aurem: moxque per aurem ivit alteram
Cuspis ærea; ille & Agenoris filium Echeclum
Medium ad caput ense feriit capulimagni.
Totus autem incaluit ensis sanguine: hunc verò oculos
Occupavit purpurea mors & fatum violentum.
Deucalionem autem deinde ubi connectuntur nervi
Cubiti, hâc illum ejus per manum transegit
Cuspis ærea: is verò illum expectavit manu gravatus,
Præ *se* videns mortem. Ille verò, gladio cervice percussâ,
Procul cum ipsa galea caput excussit, medulla verò
Vertebris exiliit: hic autem in terra jacuit extensus.
At ille perrexit ire in eximium Pirei filium
Rhigmum, qui è Thraciâ glebosâ venerat:
Hunc percussit medium telo, fixúmque est in ventre æs:
Decidit autem è curru. Ille autem Areïthoum famulum
Retrò equos convertentem, dorsum acuta hasta
Feriit, éque curru depulit: turbati sunt autem ejus equi.
Ut verò fertur-furens per profundas convalles immane-ardens ignis
Montis aridi, profunda autem crematur sylva,
Et quoquoversus agitans-ventus-flammam contorquet:

---

467. Γλυκύθυμος.] Ἀνειμένος, καὶ πρᾶος τῇ ψυχῇ. Ἀγανόφρων.] Πρᾶος τὸ φρόνημα.
470. Ὄλισθεν.] Ἔπεσεν.
471. Ἐνέπλησεν.] Ἐπλήρωσεν.
478. Ἵνα.] Ὅπου. Τένοντες.] Τὰ τεινόμενα νεῦρα.
479. Ἔπειρεν.] Ἐπέρασε.
481. Πρόσθ' ὁρόων θάνατον.] Ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν τὸν θάνατον.
483. Σφονδυλίων.] Σφονδύλων, οἵ εἰσιν κ δ[illegible] ἐν τῇ ῥάχει. Ἔκπαλτο.] Ἐξεπήδησε.
486. Νηδύϊ.] Γαστρί.
490. Ἀναμαιμάει.] Ἀναφέρεται, ἢ ἐνθουσιᾷ. Θεσπιδαές.] Ὑπὸ θεῶν ἀναπτόμενον, θεῖον.
491. Ἀζαλέοιο.] Ξηροῦ.
492. Κλονέων.] Ταράσσων. Εἰλυφάζει.] Εἰλεῖ, συστρέφει.

494. Κτει-

Ὣς ὅγε πάντῃ θῦνε σὺν ἔγχεϊ δαίμονι ἶσος,
Κτεινομένους ἐφέπων, ῥέε δ' αἵματι γαῖα μέλαινα.
Ὡς δ' ὅτε τις ζεύξῃ βόας ἄρσενας εὐρυμετώπους
Τριβέμεναι κρῖ λευκὸν ἐϋτροχάλῳ ἐν ἀλωῇ,
Ῥίμφα τε λέπτ' ἐγένοντο βοῶν ὑπὸ πόσσ' ἐριμύκων·
Ὣς ὑπ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου μώνυχες ἵπποι
Στεῖβον ὁμοῦ νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας· αἵματι δ' ἄξων
Νέρθεν ἅπας πεπάλακτο, καὶ ἄντυγες αἳ περὶ δίφρον,
Ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον,
Αἵτ' ἀπ' ἐπισσώτρων. ὁ δὲ ἵετο κῦδος ἀρέσθαι
Πηλείδης, λύθρῳ δὲ παλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.

Sic ille quoquoversus furibundo-impetu-ferebatur cum hastâ deo par,
Occidens & insequens, fluebat autem sanguine terra nigra.
Ut verò cum quis jungat boves mares latis frontibus
Ut triturent hordeum album æquabili in area,
Facile protinus comminuuntur boum sub pedibus vehementer-mugientiū:
Sic ab Achille acti magnanimo solidi-ungulis equi
Calcabant simul mortuósque & clypeos: sanguine autem axis
Infrà totus fœdatus erat, & ambitûs qui circa sellam curulem,
Quos quidem ab equinis ungulis guttæ aspergebant,
Et illæ à canthis. Is verò cupiebat gloriam referre
Pelides, cruore a. & sudore pulverulento fœdabatur manus invictas.

494. Κτεινομένους ἐφέπων.] Ἔδει εἰπεῖν, ἐφεπὼν κτείνων.
495. Εὐρυμετώπους.] Πλατυμετώπους.
496. Τριβέμεναι.] Ἀλοᾶν.
497. Ἐριμύκων.] Μεγάλως μυκωμένων.
499. Στεῖβον νέκυας.] Ἐπάτουν τοὺς νεκρούς.
501. Ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον.] Ἃς ἀποπτύουσι τῶν ἱππείων ὁπλῶν, ὅ ἐστιν ὀνύχων, αἱ ῥανίδες ἔβαλλον. Ῥαθάμιγγες.] Ῥανίδες.
503. Λύθρῳ.] Ὁ ἐκ τῆς πολεμικῆς ἐνεργείας μολυσμὸς, ἢ τὸ μετὰ κονιορτοῦ καὶ ἱδρῶτος ἀνθρώπειον αἷμα λύθρος καλεῖται. Ἀάπτους.] Ἀπροσπελάστους, χαλεπάς.

ὙΠΌΘΕΣΙΣ ΤῊΣ ἸΛΙΆΔΟΣ Φ

ΤΟΥ͂ ὉΜΉΡΟΥ

ῬΑΨΩΔΊΑΣ.

ΤΩ͂Ν Τρώων εἰς δύο διαιρεθέντων μέρη, τοὺς μὲν εἰς τὴν πόλιν, τοὺς δὲ εἰς τὸν Σκάμανδρον Ἀχιλλεὺς διώκει, καὶ δεκαδύο νεανίας ζωγρεῖ εἰς ποινὴν Πατρόκλου· τὸν δὲ Λυκάονα τὸν Πριάμου καὶ Ἀστεροπαῖον ἀναιρεῖ. ἔπειτα τοῦ ποταμοῦ πλημμύραντος, κινδυνεύοντα αὐτὸν σώζει Ἥφαιστος, ἐμπρήσας τὸν ποταμὸν καὶ τὸ πεδίον. μετὰ ταῦτα θεῶν μάχη γίνεται πρὸς ἀλλήλους. Ἀχιλλέα δὲ Ἀπόλλων εἴργει Ἀγήνορι ὁμοιωθεὶς, καὶ φεύγων ἐξαπατᾷ, ἕως οἱ Τρῶες διασώζονται εἰς τὴν πόλιν.

Φῖ, μόθος Αἰακίδαο παρ' ἠιόνας ποταμοῖο.

Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋρρεῖος ποταμοῖο
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς,
Ἔνθα διατμήξας, τοὺς μὲν πεδίονδ' ἐδίωκε
Πρὸς πόλιν, ᾗ περ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο
Ἤματι τῷ προτέρῳ, ὅτε μαίνετο φαίδιμος Ἕκτωρ.
Τῇ ῥ' οἵ γε προχέοντο πεφυζότες· ἠέρα δ' Ἥρη
Πίτνα πρόσθε βαθεῖαν, ἐρυκέμεν· ἡμίσεες δὲ
Ἐς ποταμὸν εἰλεῦντο βαθύρροον ἀργυροδίνην·
Ἐν δ' ἔπεσον μεγάλῳ πατάγῳ· βράχε δ' αἰπὰ ῥέεθρα,
Ὄχθαι δ' ἀμφὶ περὶ μεγάλ' ἴαχον. οἱ δ' ἀλαλητῷ
Ἔννεον ἔνθα καὶ ἔνθα, ἑλισσόμενοι κατὰ δίνας.
Ὡς δ' ὅθ' ὑπαὶ ῥιπῆς πυρὸς ἀκρίδες ἠερέθονται
Φευγέμεναι ποταμόνδε, τὸ δὲ φλέγει ἀκάματον πῦρ

Sed cùm jam ad meatum pervenerant pulchrè-fluentis fluvii
Xanthi vorticosi, quem immortalis genuit Jupiter,
Ibi cum bifariam distraxerat, hos quidem campum versus insequebatur
Ad urbem, qua alii turbati fugerant
Die superiori, quando furebat illustris Hector.
Illac hi profundebantur trepidâ-fugâ: caliginem autem Juno
Expandit antè densam, ut-inhiberet: dimidii verò
In fluvium conclusi-agebantur profundè-fluentem vorticibus argenteum:
Injecerunt autem se magno strepitu: sonitum verò dedere alta fluenta,
Ripæque circum circa graviter gemuere. Illi verò fremitum edentes
Natabant huc & illuc, agitati per vortices.
Ut verò cùm exactæ impetu ignis locustæ evolant
Ut-fugiant ad-fluvium, ardet autem indefessus ignis

Πόρον ποταμοῖο.] Ἤτοι τὸν ποταμὸν περιφραστικῶς, ἢ τὸ διαβατὸν αὐτοῦ μέρος, καθ' ὃν διαπορεύονται αὐτόν. Διατί δὲ πάντων τῶν ποταμῶν ἐξ ὠκεανοῦ ῥεόντων περὶ μόνου τοῦ Ξάνθου ὁ Ποιητής φησιν· Ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς. πῶς οὖν καὶ Ὠκεανοῦ καὶ Διὸς παῖς; καὶ ῥητέον, ὅτι εἰκότως ἂν καὶ Διὸς καλοῖτο παῖς. εἴγε οἱ ὄμβροι μὲν ἐκ Διός. ὄμβρῳ δὲ οὗτος αὐξάνεται. φαίνεται δὲ καὶ ἄλλη τὶς ἱστορία, ὅτι ὁ Ἡρακλῆς ποτὲ δίψει κατασχεθεὶς, ηὔξατο τῷ πατρὶ Διῒ, ἐπιδεῖξαι αὐτῷ νᾶμα. ὁ δὲ μὴ θέλων αὐτὸν τρύχεσθαι, ῥίψας κεραυνὸν, ἀνέδωκε μικρὰν λιβάδα. ἣν θεασάμενος Ἡρακλῆς, καὶ σκάψας ὡς εἰς τὸ πλουσιώτερον μετεισφέρεσθαι, μετωνόμασε Σκάμανδρον, οἱονεὶ Κάμανδρον γενόμενον καμάτου ἄκος ἑαυτῷ. Ξάνθος δ' ἐκλήθη, ὅτι λουσάμεναι τοῦ ὕδατος αἱ Τρῳάδες ξανθὰς κόμας ἔσχον.

3. Διατμήξας.] Διατεμὼν, εἰς δύο χωρίσας.

4. Ἀτυζόμενοι.] Ταρασσόμενοι, φοβούμενοι.

6. Προχέοντο.] Ἀθρόως ἔφευγον. Πεφυζότες.] Πεφευγότες, πεφοβημένοι. Ἠέρα.] Ἀέρα. σκότος.

7. Πίτνα.] Ἐξέτεινεν, ἐπέβαλεν.

8. Ἀργυροδίνην.] Λαμπράν.

9. Πατάγῳ.] Ψόφῳ, ἤχῳ. Βράχε.] Ἐψόφησεν. ἤχησε. μεταφορικῶς. Αἰπά.] Νῦν βαθέα.

10. Ὄχθαι.] Τὰ τῶν ποταμῶν χείλη. οἱ κρημνοί. Ἀμφὶ περὶ μεγάλ' ἴαχον.] Μέγα περιήχουν.

11. Ἔννεον.] Ἐνήχοντο. Ἑλισσόμενοι.] Στρεφόμενοι.

12. Ῥιπῆς.] Ὁρμῆς. Ἠερέθονται.] Ἤτοι ἐρεθίζονται, ἢ εἰς ἀέρα αἴρονται, καὶ ἀποκρύπτονται.

13. Ἀκάματον.] Ἀκοπίαστον. πολύ.

14. Ὀρ-

Ὄρμενον ἐξαίφνης, ταὶ δὲ πτώσσουσι καθ' ὕδωρ·
Ὣς ὑπ' Ἀχιλλῆος Ξάνθου βαθυδινήεντος
Πλῆτο ῥόος κελάδων ἐπιμὶξ ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν·
Αὐτὰρ ὁ διογενὴς δόρυ μὲν λίπεν αὐτοῦ ἐπ' ὄχθαις,
Κεκλιμένον μυρίκῃσιν· ὁ δ' ἔνθορε δαίμονι ἶσος,
Φάσγανον οἶον ἔχων, κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα·
Τύπτε δ' ἐπιστροφάδην. τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
Ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ' αἵματι ὕδωρ.
Ὡς δ' ὑπὸ δελφῖνος μεγακήτεος ἰχθύες ἄλλοι
Φεύγοντες, πιμπλᾶσι μυχοὺς λιμένος εὐόρμου,
Δειδιότες· (μάλα γάρ τε κατεσθίει ὅν κε λάβῃσιν)
Ὣς Τρῶες ποταμοῖο κατὰ δεινοῖο ῥέεθρα
Πτῶσσον ὑπὸ κρημνούς. ὁ δ' ἐπεὶ κάμε χεῖρας ἐναίρων,
Ζωοὺς ἐκ ποταμοῖο δυώδεκα λέξατο κούρους,
Ποινὴν Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος·
Τοὺς ἐξῆγε θύραζε τεθηπότας, ἠΰτε νεβρούς·
Δῆσε δ' ὀπίσσω χεῖρας ἐϋτμήτοισιν ἱμᾶσι,
Τοὺς αὐτοὶ φορέεσκον ἐπὶ στρεπτοῖσι χιτῶσι·
Δῶκε δ' ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίνων·
Ἔνθ' υἷι Πριάμοιο συνήντετο Δαρδανίδαο
Ἐκ ποταμοῦ φεύγοντι Λυκάονι, τὸν ῥά ποτ' αὐτὸς
Ἦγε λαβὼν ἐκ πατρὸς ἀλωῆς οὐκ ἐθέλοντα,
Ἐννύχιος προμολών· ὁ δ' ἐρινεὸν ὀξέϊ χαλκῷ
Τάμνε νέους ὄρπηκας, ἵν' ἅρματος ἄντυγες εἶεν.

Excitatus derepentè, illæ verò metu-perculsæ-cadunt in aquam:
Sic Achille fugante Xanthi verticibus-profundi
Implebatur fluentum resonans mixtim equisque & viris:
At ille nobilissimus hastam quidem reliquit illic in ripis,
Tectam myricis: ipse autem insiliit deo par,
Gladium solum habens, exitialiáque mentibus meditabatur opera:
Percutiebat a. huc-illuc-sedulò-se-convertens. Eor. v. gem. ercitabatur fœdus
Ense dum cædebantur, rubescebatque sanguine aqua.
Ut verò metu Delphinis ingentis pisces alii
Fugientes, implent recessûs-intimos portûs stationibus tuti,
Formidantes: (omnino enim devorat quemcunque ceperit)
Sic Trojani fluvii per impetuosi fluenta
Abdebant-se-perculsi sub crepidinibus. Ille v. ut lassatus erat manûs cædēdo,
Vivos è fluvio duodecim legit juvenes,
Pœnas daturos de Patroclo Menœtiade mortuo:
Hos eduxit è fluvio metu-stupentes, tanquam hinnulos:
Ligavit autem à tergo manus scitè-sectis loris,
Quæ ipsi ferebant innexa tortilibus-annulis tunicis:
Tradidit autem sociis deducendos cavas ad naves.
At ipse iterum irruit, interficere cupiens:
Illic filio Priami obvius-factus-est Dardanidæ
E fluvio fugienti Lycaoni, quem olim ipsemet
Abduxerat captum ex patris agro invitum,
Nocturnus progressus: is verò caprifici acuto ære
Incidebat novellos ramos, ut currûs ambitus essent.

---

14. Ὄρμενον.] Διεγερθὲν, κινούμενον. Πτώσσουσι.] Καταδύονται, κρύπτονται.

16. Πλῆτο.] Ἐπληρώθη. Κελάδων.] Ἠχῶν. παρεξυτόνως.

18. Κεκλιμένον μυρίκῃσιν.] Ὑπὸ μυρικῶν περιεχόμενον, κεκαλυμμένον. Ἔνθορε.] Ἐνήλατο, ἐπήδησε. Δαίμονι ἶσος.] Θεῷ ὅμοιος.

20. Ἐπιστροφάδην.] Ἐπιστρεφόμενος πυκνῶς. Ἀεικής.] Ἀπεοικώς, χαλεπός.

21. Ἄορι.] Ξίφει.

23. Πιμπλᾶσι.] Πληροῦσι. Μυχούς.] Φωλεούς. λέγει δὲ τοὺς ἐσωτάτω τόπους καὶ ἀποκρύφους. Εὐόρμου.] Καλοὺς ὅρμους ἔχοντος.

26. Πτῶσσον.] Ἐφοβοῦντο, ἐκρύπτοντο. Κρημνούς.] Τὰς τῶν ποταμῶν ὄχθας.

29. Τεθηπότας.] Ἐκπεπληγμένους.

31. Ἐπιστρεπτοῖσι χιτῶσιν.] Ἤτοι εὐκλώστοις.

36. Ἀλωῆς.] Γῆς. κήπου νῦν.

37. Ἐννύχιος.] Διὰ νυκτός. Προμολών.] Προελθών. Ἐρινεόν.] Συκῆν ἀγρίαν.

38. Ὄρπηκας.] Κλάδους.

39. Ἀνώϊ

Τῷ δ' ἄρ' ἀνώϊστον κακὸν ἤλυθε δῖος Ἀχιλλεύς·
Καὶ τότε μέν μιν Λῆμνον ἐϋκτιμένην ἐπέρασε
Νηυσὶν ἄγων· ἀτὰρ υἱὸς Ἰήσονος ὦνον ἔδωκε.
Κεῖθεν δὲ ξεῖνός μιν ἐλύσατο, πολλὰ δ' ἔδωκεν,
Ἴμβριος Ἠετίων, πέμψεν δ' ἐς δῖαν Ἀρίσβην·
Ἔνθεν ὑπεκπροφυγὼν, πατρώϊον ἵκετο δῶμα.
Ἕνδεκα δ' ἤματα θυμὸν ἐτέρπετο οἷσι φίλοισιν,
Ἐλθὼν ἐκ Λήμνοιο· δυωδεκάτῃ δέ μιν αὖτις
Χερσὶν Ἀχιλλῆος θεὸς ἔμβαλεν, ὅς μιν ἔμελλε
Πέμψειν εἰς ἀΐδαο, καὶ οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Γυμνὸν ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος, οὐδ' ἔχεν ἔγχος,
(Ἀλλὰ τὰ μέν ῥ' ἀπὸ πάντα χαμαὶ βάλε. τεῖρε γὰρ ἱδρὼς
Φεύγοντ' ἐκ ποταμοῦ, κάματος δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα)
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμὸν,
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
Ἦ μάλα δὴ Τρῶες μεγαλήτορες, οὕσπερ ἔπεφνον,
Αὖτις ἀναστήσονται ὑπὸ ζόφου ἠερόεντος·
Οἷον δὴ καὶ ὅδ' ἦλθε φυγὼν ὑπὸ νηλεὲς ἦμαρ,
Λῆμνον ἐς ἠγαθέην πεπερημένος· οὐδέ μιν ἔσχε
Πόντος ἁλὸς πολιῆς, ὃ πολέας ἀέκοντας ἐρύκει.
Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ δουρὸς ἀκωκῆς ἡμετέροιο
Γεύσεται, ὄφρα ἴδωμαι ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ δαείω
Ἢ ἄρ' ὁμῶς καὶ κεῖθεν ἐλεύσεται, ἦ μιν ἐρύξει
Γῆ φυσίζοος, ἥτε κατὰ κρατερόν περ ἐρύκει.
Ὣς ὅρμαινε μένων· ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἦλθε τεθηπὼς,
Γούνων ἅψασθαι μεμαώς· περὶ δ' ἤθελε θυμῷ
Ἐκφυγέειν θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν·
Ἤτοι ὁ μὲν δόρυ μακρὸν ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεὺς,

Ei autem improvisum malum supervenit nobilis Achilles:
Et tunc quidem ipsum in Lemnum bene-habitatam vendidit
Navibus abducens: filius autem Jasonis precium dedit.
Illinc verò hospes ipsum redemit, multaque dedit,
Imbrius Eetion, misitque ad nobilem Arisben:
Inde clam-arreptâ-fugâ, paternam venit in domum.
Undecim autem dies animum oblectabat cum suis amicis,
Reversus ex Lemno: duodecimâ verò ipsum rursus
Manibus Achillis Deus injecit, qui ejus fato-destinabatur
Missor ad orcum, invitô licèt ituri.
Hunc igitur ut advertit pedibus-valens nobilis Achilles
Nudum sine galeáque & clypeo, neque habebat hastam,
(Namque ea quidem omnia in terram abjecerat. Conficiebat enim sudor
Fugientem è fluvio, delassatióque genua subtus domabat)
Indignatus autem dixit ad suum magnum animum,
Papæ, ingens sanè miraculum hoc oculis video:
Jam nimirum Trojani magnanimi, quos interfeci,
Rursus resurgent ex infernis tenebris caliginosis:
Ut jam & hic reversus-est postquam effugit sævum diem,
Lemnum in sacram *licèt* venundatus: neque ipsum tenuit
Pontus salis cani, qui multos invitos coercet.
Sed agedum & hastæ cuspidem nostræ
Gustabit, ut videam in mentibus & edocear
An similiter & illinc reversurus-sit, an ipsum coercebit
Terra alma, quæ fortem licèt coërcet.
Hæc animo-versabat manens: is verò propè eû venit animo-consternatus,
Genua tangere cupiens: valdè enim exoptabat animo
Effugere mortémque exitialem & fatum nigrum:
Ille quidem hastam longam sustulit nobilis Achilles,

39. Ἀνώϊστον.] Ἀνυπονόητον, ἀπροσδόκητον.
40. Ἐπέρασε.] Πέραν θαλάσσης ἐπώλησεν.
41. Υἱὸς Ἰήσονος.] Ὁ Εὔνηος. Ὦνον.] Ὠνίων, τιμήν.
42. Ἐλύσατο.] Ἐλυτρώσατο.
43. Ἀρίσβην.] Πόλιν Θρᾴκης ὑφ' Ἑλλήσποντον.
57. Νηλεὲς ἦμαρ.] Ἀνηλεῆ ἡμέραν. λέγει δὲ τὸν θάνατον.
58. Πεπερημένος.] Πεπραμένος, πεπραμένος.
64. Ὅρμαινε.] Διενοεῖτο, ἐλογίζετο. Τεθηπώς.] Ἐκπεπληγμένος.

Οὐτάμεναι μεμαώς· ὁ δ' ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων
Κύψας. ἐγχείη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίῃ
Ἔστη, ἱεμένη χροὸς ἄμμεναι ἀνδρομέοιο.
Αὐτὰρ ὁ τῇ ἑτέρῃ μὲν ἑλὼν ἐλίσσετο γούνων,
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἔχεν ἔγχος ἀκαχμένον, οὐδὲ μεθίει·
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Γουνοῦμαί σ' Ἀχιλεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον·
Ἀντί τοι εἰμ' ἱκέταο διοτρεφὲς αἰδοίοιο.
Πὰρ γὰρ σοὶ πρώτῳ πασάμην Δημήτερος ἀκτὴν,
Ἤματι τῷ ὅτε μ' εἷλες ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
Καί μ' ἐπέρασσας, ἄνευθεν ἄγων πατρός τε φίλων τε,
Λῆμνον ἐς ἠγαθέην· ἑκατόμβοιον δέ τοι ἦλφον·
Νῦν δὲ λύμην τρὶς τόσσα πορών. ἠὼς δέ μοι ἐστὶ
Ἥδε δυωδεκάτη ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
Πολλὰ παθών, νῦν αὖ με τεῆς ἐν χερσὶν ἔθηκε
Μοῖρ' ὀλοή· μέλλω που ἀπέχθεσθαι Διῒ πατρὶ,
Ὅς με σοὶ αὖτις ἔδωκε. μινυνθάδιον δέ με μήτηρ
Γείνατο Λαοθόη, θυγάτηρ Ἄλταο γέροντος,
Ἄλτεω, ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει,
Πήδασον αἰπήεσσαν ἔχων ὑπὸ Σατνιόεντι·
Τοῦ δ' ἔχε θυγατέρα Πρίαμος, πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας·
Τῆς δὲ δύω γενόμεσθα, σὺ δ' ἄμφω δειροτομήσεις,
Ἤτοι τὸν πρώτοισι μετὰ πρυλέεσσι δάμασσας
Ἀντίθεον Πολύδωρον, ἐπεὶ βάλες ὀξέϊ δουρί·

Percutere paratus: is autem currens subiit & prehendit genua
Pronus. Hasta verò super dorsum *evolans* in terrâ
Stetit, cupiens corpore satiari humano.
Cæterùm hic alterâ *manu* quidem prehensis supplicabat genibus,
Alterâ vero tenebat hastam acutam, neque dimittebat:
Et eum supplicans verbis alatis allocutus est,
Genua-amplexus te oro Achille: tu autem me reverere, meiq; miserere:
Loco tibi sum supplicis Jovis-alumne reverendi.
Apud te enim primum gustavi Cereris fruges,
Die illo quando me cepisti benè-culto in agro,
Et me vendidisti, procul abducens à patreq amicisque,
Lemnum in sacram: centum autem boum-pretium tibi peperi:
Nunc verò redemptus-fuero ter tantis datis. Aurora autem mihi est
Hæc duodecima postquam in Ilium perveni,
Multa perpessus, nunc verò me tuis in manibus posuit
Fatum exitiale: odio nimirum sum Jovi patri,
Qui me tibi rursus tradidit. Brevis autem ævi me mater
Peperit Laothoë, filia Altæ senis,
Altæ, qui Lelegibus bellicosis imperat,
Pedasum Æpecssam obtinens prope Satnioëntem:
Hujus autem habuit filiam Priamus, multas autem & alias:
Ex hac duo nati-sumus, tu verò ambos obtruncabis,
Illum quidem primos inter pedites domuisti
Deo parem Polydorum, postquam percussisti acutâ hastâ:

70. Ἄμμεναι.] Πληρωθῆναι, κορεσθῆναι.
72. Μεθίει.] Οὐκ εἴα.
74. Γουνοῦμαι.] Γονάτων ἅπτομαι. ἱκετεύω.
75. Ἀντί τοι εἰμ' ἱκέταο.] Ἀντὶ ἱκέτου σοι εἰμί. Αἰδοίοιο.] Αἰδοῦς καὶ εὐσεβείας ἀξίου.
76. Πασάμην.] Ἐγευσάμην. Δημήτερος ἀκτήν.] Τὸν ἄρτον, περιφραστικῶς.
78. Ἐπέρασσας.] Πωλήσας.
79. Ἑκατόμβοιον.] Τιμὴν ἑκατὸν βοῶν ἀξίαν. οἱ παλαιοὶ πρὶν ἐπινοηθῆ τὰ νομίσματα, τὰς συναλλαγὰς ἐποιοῦντο διὰ τῶν τετραπόδων, ὅθεν ὕστερον εὑρεθέντων τῶν νομισμάτων, βοῦν ἐπ' αὐτῶν ἐξετύπουν, ἐνδεικνύμενοι τὸ ἀρχαῖον ἔθος, καὶ παροιμία, Βοῦς ἐπὶ γλώσσης, ὅ ἐστι νόμισμα. ἁρμόζει δὲ ἡ παροιμία αὕτη ἐπὶ τῶν ῥητόρων τῶν λαμβανόντων νομίσματα ὑπὲρ τοῦ μὴ κατασυνηγορῆσαί τινι, ἀλλὰ σιωπῆσαι. Ἦλφον.] Εὗρον.
80. Λύμην.] Λυτρωσάμην.
82. Τεῆς.] Ταῖς σαῖς.
83. Ἀπέχθεσθαι.] Μισεῖσθαι.
87. Σατνιόεντι.] Ποταμὸς Τροίας.
89. Δειροτομήσεις.] Τὸν τράχηλον κόψεις. δειρὴ γὰρ ὁ τράχηλος.
90. Πρυλέεσσι.] Πεζοῖς. Δάμασσας.] Ἀπέκτεινας.

95. Ὁμο-

Νῦν δὲ δὴ ἐνθάδε μοι κακὸν ἔσσεται· οὐ γὰρ ὀΐω
Σὰς χεῖρας φεύξεσθαι, ἐπεί ῥ' ἐπέλασσέ γε δαίμων.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι,
Μή με κτεῖν', ἐπεὶ οὐχ' ὁμογάστριος Ἕκτορός εἰμι,
Ὃς τοι ἑταῖρον ἔπεφνεν ἐνηέα τε κρατερόν τε.
Ὣς ἄρα μιν Πριάμοιο προσηύδα φαίδιμος υἱὸς,
Λισσόμενος ἐπέεσσιν. ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσε,
Νήπιε, μή μοι ἄποινα πιφαύσκεο, μηδ' ἀγόρευε.
Πρὶν μὲν γὰρ Πάτροκλον ἐπισπεῖν μόρσιμον ἦμαρ,
Τόφρα τί μοι πεφιδέσθαι ἐνὶ φρεσὶ φίλτερον ἦεν
Τρώων, καὶ πολλοὺς ζωοὺς ἕλον ἠδ' ἐπέρασσα·
Νῦν δ' οὐκ ἔσθ' ὅς κεν θάνατον φύγῃ, ὅν κε θεός γε
Ἰλίου προπάροιθεν ἐμῇς ἐν χερσὶ βάλῃσι,
Συμπάντων Τρώων, περὶ δ' αὖ Πριάμοιό γε παίδων.
Ἀλλὰ φίλος, θάνε καὶ σύ· τίη ὀλοφύρεαι αὔτως;
Κάτθανε καὶ Πάτροκλος, ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων·
Οὐχ ὁράᾳς οἷος καγὼ, καλός τε μέγας τε,
Πατρὸς δ' εἴμ' ἀγαθοῖο, θεὰ δέ μ' ἐγείνατο μήτηρ·
Ἀλλ' ἔπι τοι καὶ ἐμοὶ θάνατος καὶ μοῖρα κραταιὴ
Ἔσσεται, ἢ ἠὼς, ἢ δείλης, ἢ μέσον ἦμαρ,
Ὁππότε τις καὶ ἐμεῖο ἄρει ἐκ θυμὸν ἕληται,
Ἢ ὅγε δουρὶ βαλὼν, ἢ ἀπὸ νευρῆφιν οἰστῷ.
Ὣς φάτο. τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
Ἔγχος μέν ῥ' ἀφέηκεν, ὁ δ' ἕζετο χεῖρε πετάσσας
Ἀμφοτέρας. Ἀχιλλεὺς δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ
Τύψε κατὰ κληῖδα παρ' αὐχένα· πᾶν δέ οἱ εἴσω
Δῦ ξίφος ἄμφηκες· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
Κεῖτο ταθείς. ἐκ δ' αἷμα μέλαν ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.

Nunc verò hîc mihi malum erit: non enim puto
Tuas manus *me* effugiturum, postquam propè adduxit Deus.
Aliud autem tibi dicam, tu verò in mentibus recondе tuis,
Ne me interfice, non enim uterinus frater Hectoris sum,
Qui tibi sodalem interemit mitémque fortémque.
Sic utique eum Priami allocutus est illustris filius,
Supplicans verbis. Immitem autem vocem audivit,
Stulte, ne mihi precia redemptionis memora, neque narra.
Antequam enim Patroclus assecutus esset fatalem diem,
Intereà aliquantum mihi parcere in animo gratum erat
Trojanis, & multos vivos cepi & vendidi:
Nunc verò non est qui mortem effugiat, quèmcunque utique Deus
Ilium ante meas in manus conjecerit,
Universorum Trojanorum, præcipuè autem Priami filiorum.
Sed amice, morere & tu: cur lamentaris sic?
Occubuit & Patroclus, qui tamen te multò præstantior:
Nonne vides qualis & ego, pulchérque magnúsque,
Quin & patre natus sum eximio, deáque me peperit mater:
Et mihi tamen utique mors & fatum violentum
Aderit, seu aurora *fuerit*, seu crepusculum, seu meridies,
Quando quis & mihi ære animum auferet,
Sive is hastâ percusserit, sive à nervo sagittâ.
Sic dixit. Hujus verò ibi soluta sunt genua & ejus cor:
Hastam quidem dimisit, conseditque manibus passis
Ambabus. Achilles verò stricto ense acuto
Percussit ad jugulum prope cervicem: totus autem ei intrò
Subiit ensis anceps: ille verò pronus in terrâ
Jacebat extensus. Sanguis autem niger effluebat, rigabátque terram.

95. Ὁμογάστριος.] Ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς γαστρὸς ἀδελφός.
98. Ἀμείλικτον.] Ἀπηνῆ, σκληρόν.
99. Μή μοι ἄποινα πιφαύσκεο.] Περὶ λύτρων μὴ δι' ὅλως μοι διηγοῦ.
100. Ἐπισπεῖν.] Ἐπιδιῶξαι. πληρῶσαι.
Αἴσιμον ἦμαρ.] Τὸν θάνατον.
110. Ἀλλ' ἔπι τοι.] Τὸ ἑξῆς, ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ ἐπελεύσεται θάνατος.
112. Ἄρει ἐκ θυμὸν ἕληται.] Σιδήρῳ τὴν ψυχὴν ἀφέληται.
119. Δεῦε.] Ἔβρεχεν.

Τὸν δ' Ἀχιλλεὺς ποταμόνδε λαβὼν ποδὸς ἧκε φέρεσθαι,
Καί οἱ ἐπευχόμενος ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν,
Ἐνταυθοῖ νῦν κεῖσο μετ' ἰχθύσιν, οἵ σ' ὠτειλῆς
Αἷμ' ἀπολιχμήσονται ἀκηδέες· οὐδέ σε μήτηρ
Ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ἀλλὰ Σκάμανδρος
Οἴσει δινήεις εἴσω ἁλὸς εὐρέα κόλπον·
Θρώσκων τις κατὰ κῦμα μέλαιναν φρῖχ' ὑπαΐξει
Ἰχθὺς, ὅς κε φάγῃσι Λυκάονος ἀργέτα δημόν.
Φθείρεσθ', εἰσόκεν ἄστυ κιχείομεν Ἰλίου ἱρῆς,
Ὑμεῖς μὲν, φεύγοντες, ἐγὼ δ' ὄπιθεν κεραΐζων·
Οὐδ' ὑμῖν ποταμός περ ἐΰῤῥοος ἀργυροδίνης
Ἀρκέσει, ᾧ δὴ δηθὰ πολεῖς ἱερεύετε ταύρους,
Ζωοὺς δ' ἐν δίνῃσι καθίετε μώνυχας ἵππους.
Ἀλλὰ καὶ ὡς ὀλέεσθε κακὸν μόρον, εἰσόκε πάντες
Τίσετε Πατρόκλοιο φόνον καὶ λοιγὸν Ἀχαιῶν,
Οὓς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἐπέφνετε νόσφιν ἐμεῖο.
Ὣς ἄρ' ἔφη. ποταμὸς δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον·
Ὥρμηνεν δ' ἀνὰ θυμὸν ὅπως παύσειε πόνοιο
Δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι.
Τόφρα δὲ Πηλέος υἱὸς ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος,
Ἀστεροπαίῳ ἐπᾶλτο, κατακτάμεναι μενεαίνων
Υἱέϊ Πηλεγόνος· τὸν δ' Ἄξιος εὐρυρέεθρος
Γείνατο, καὶ Περίβοια Ἀκεσσαμενοῖο θυγατρῶν
Πρεσβυτάτη· τῇ γάρ ῥα μίγη ποταμὸς βαθυδίνης.

Illum verò Achilles in fluvium prehensum pede misit ferendum,
Et super eum glorians verba alata profatus est,
Istic nunc jace inter pisces, qui tibi vulneris
Sanguinem delambent audaces: neque te mater
Impositum lectis deflebit, sed Scamander
Feret vorticosus in maris latum sinum:
Saltans quis per undam sub nigram horrescentem superficiem evehetur
Piscis, ut comedat Lycaonis albam pinguedinem.
Pereatis, donec urbe potiamur Ilii sacræ,
Vos quidem, fugientes, ego verò à tergo contrucidans:
Neque vobis ipse fluvius latè-fluens vorticibus-argenteus
Proderit, cui jam sæpe multos sacrificatis tauros,
Vivósque in vortices demittitis solidos ungulis equos.
Sed & sic peribitis dirâ morte, usque dum omnes
Lueritis Patrocli cædem & interitum Achivorum,
Quos ad naves veloces interfecistis absente me.
Sic utique dixit. Fluvius autem iram concepit ipso penitus corde:
Agitabatque animo quomodo coërcere posset à labore-bellico
Nobilem Achillem, & à Trojanis pestem avertere.
Interea autem Pelei filius tenens prælongam hastam,
Asteropæo insiliit, interficere cupiens
Filio Pelegonis: illum autem Axius fluentis-latus
Genuit, & Peribœa Acessameni filiarum
Natu-maxima. Huic enim mistus est fluvius vorticibus-profundus.

---

122. Ἐνταυθοῖ νῦν κεῖσο.] Ἐνταῦθα ἀργῶς κατάκεισο.

123. Ἀπολιχμήσονται.] Ἀπολείξουσι. Ἀκηδέες.] Ἀφρόντιστοι.

124. Γοήσεται.] Θρηνήσεται.

126. Θρώσκων τις κατὰ κῦμα.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Ἐφαλλόμενος καὶ νηχόμενος τις τῶν ἰχθύων κατὰ θάλασσαν, καὶ ἐμπλησθεὶς τῆς Λυκάονος πιμελῆς, πάλιν ὑπὸ τὴν μέλαιναν φρίκα κατελεύσεται. Φρὶξ δέ ἐστιν ἡ ἠρεμαία τοῦ ὕδατος κίνησις. Ὑπαΐξει.] Ὁ δὲ νοῦς, ὁ δὲ ἰχθὺς οὐκ ἐπιπολῆς φανήσεται, ἀλλ' ὑπὸ τὴν φρίκα ἀΐξει. τὰ γὰρ νεοσφαγῆ τῶν σωμάτων ἄνωθεν ἐπιπλεῖ. Αἴξει.] Ὑπονήξεται. ὑπεκκλινεῖ.

127. Ἰχθὺς ὅς κε φάγῃσιν.] Οὐ δεῖ τὸ ὅς κε φάγῃσιν ἄρθρον ὑποτακτικὸν λαμβάνειν, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ὥς κεν ἐπίῤῥημα. Ἀργέτα δημόν.] Τὸν λευκὸν ἐπίπλουν, τὸ λίπος.

129. Κεραΐζων.] Διαφθείρων.

131. Ἀρκέσει.] Ἐπαρκέσει, βοηθήσει. Δηθὰ πολεῖς.] Πολλὰ καὶ πολλούς. Ἱερεύετε.] Θύετε.

136. Κηρόθι μᾶλλον.] Ἐκ ψυχῆς.

137. Ὥρμαινε.] Διενοεῖτο.

138. Ἀλάλκοι.] Ἀποστρέψει, βοηθήσει.

140. Ἐπᾶλτο.] Ἐφήλατο, ὥρμησε.

146. Δαΐκτα-

Τῷδ' Ἀχιλλεὺς ἐπόρουσεν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ποταμοῖο
Ἔστη ἔχων δύο δοῦρε· μένος δέ οἱ ἐν φρεσὶ θῆκε
Ξάνθος, ἐπεὶ κεχόλωτο δαϊκταμένων αἰζηῶν,
Τοὺς Ἀχιλλεὺς ἐδάϊξε κατὰ ῥόον, οὐδ' ἐλέαιρεν.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Τίς, πόθεν εἶς ἀνδρῶν, ὅ μοι ἔτλης ἀντίος ἐλθεῖν;
Δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσι.
Τὸν δ' αὖ Πηλεγόνος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός,
Πηλείδη μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεείνεις;
Εἴμ' ἐκ Παιονίης ἐριβώλου τηλόθ' ἐούσης,
Παίονας ἄνδρας ἄγων δολιχεγχέας· ἥδε δέ μοι νῦν
Ἠὼς ἑνδεκάτη ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα·
Αὐτὰρ ἐμοὶ γενεὴ ἐξ Ἀξίου εὐρὺ ῥέοντος,
Ἀξίου ὃς κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἵησιν,
Ὅς τέκε Πηλεγόνα κλυτὸν ἔγχεϊ· τὸν δ' ἐμὲ φασὶ
Γείνασθαι. νῦν αὖτε μαχώμεθα φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ.
Ὣς φάτ' ἀπειλήσας. ὁ δ' ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεὺς
Πηλιάδα μελίην· ὁ δ' ὁμαρτῇ δούρασιν ἀμφὶς
Ἥρως Ἀστεροπαῖος, ἐπεὶ περιδέξιος ἦε·
Καί ῥ' ἑτέρῳ μὲν δουρὶ σάκος βάλεν, οὐδὲ διὰ πρὸ
Ῥῆξε σάκος· χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε, δῶρα θεοῖο·
Τῷ δ' ἑτέρῳ μιν πῆχυν ἐπιγράβδην βάλε χειρὸς
Δεξιτερῆς, σύτο δ' αἷμα κελαινεφές· ἡ δ' ὑπὲρ αὐτοῦ
Γαίῃ ἐνεστήρικτο, λιλαιομένη χροὸς ἆσαι.

In hunc Achilles impetum-fecit: hic autem adversus è fluvio *prodiens*
Constitit tenens duas hastas: animos autem ei præcordiis indidit
Xanthus, indignabatur enim de cæsis pugnâ juvenibus,
Quos Achilles ceciderat per fluentum, neque miseratus erat.
Hi verò quando jam propè erant alter in alterum vadentes,
Illum prior allocutus est pedibus-valens nobilis Achilles,
Quis, unde es virorum, qui mihi ausus es obvius venire?
Infelicium autem utique filii meo robori occurrunt.
Hunc verò Pelegonis allocutus est illustris filius,
Pelide magnanime, cur genus interrogas?
Sum ex Pæonia glebosâ longè-sitâ,
Pæonas viros ducens longis-hastis-armatos: hæc autem mihi nunc
Aurora undecima postquam in Ilium veni:
At mihi genus ex Axio latè fluente,
Axio qui pulcherrimam aquam per terram fundit,
Qui genuit Pelegonem inclytum hastâ: hunc me aiunt
Genuisse. Nunc verò pugnemus illustris Achille.
Sic dixit minitans. Ille verò sustulit nobilis Achilles
Peliadem fraxinum: hic verò simul hastis utrinque
Heros Asteropæus, ambidexter enim erat:
Atque alterâ quidem hastâ scutum percussit, neque penitus
Perrupit scutum: aurum enim prohibuit, dona Dei:
Alterâ verò eum cubitum strictim percussit manûs
Dextræ, exiliit autem sanguis ater: ipsa verò super eum
Terræ infixa est, cupiens corpore satiare se.

146. Δαϊκταμένων.] Τῶν ἐν πολέμοις ἀναιρουμένων.

147. Ἐδάϊξε.] *Ἔνιοι, Ἐδάιζε.* Διέφθειρεν. ἐφόνευε.

151. Δυστήνων.] Κακοδαιμόνων, δυστυχῶν.

154. Ἐριβώλου.] Μεγαλοβώλου, εὐγείου.

155. Δολιχεγχέας.] Μακρὰ δόρατα ἔχοντας.

157. Ἀξίου.] Ποταμὸς Παιονίας. ἡ δὲ Παιονία τῆς Θρᾴκης.

161. Ἀπειλήσας.] Νῦν αὐχήσας, ἢ ὀργισθείς.

162. Ἁμαρτῇ δούρασιν ἀμφίς.] Ὁ δὲ ἀμφότερα τὰ δόρατα ὁμοῦ ἀφῆκε.

163. Περιδέξιος.] Ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ δεξιῶς χρώμενος.

165. Ἐρύκακεν.] Ἐπέσχεν, ἐκώλυσεν.

166. Ἐπιγράβδην.] Ἄχρι τοῦ ἐπιξέσαι μόνον τὸ δέρμα.

167. Σύτο.] Ἀνωρμήθη. ἐῤῥύη.

168. Ἐνεστήρικτο.] Ἐνεπάγη. Χροὸς ἆσαι.] Τοῦ σώματος κορεσθῆναι.

Δεύτερος αὖτ' Ἀχιλεὺς μελίην ἰθυπτίωνα
Ἀστεροπαίῳ ἐφῆκε, κατακτάμεναι μενεαίνων·
Καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν· ὁ δ' ὑψηλὴν βάλεν ὄχθην,
Μεσσοπαγὲς δ' ἄρ' ἔθηκε κατ' ὄχθης μείλινον ἔγχος.
Πηλείδης δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Ἆλτ' ἐπί οἱ μεμαώς· ὁ δ' ἄρα μελίην Ἀχιλῆος
Οὐ δύνατ' ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσαι χειρὶ παχείῃ.
Τρὶς μέν μιν πελέμιξεν, ἐρύσσασθαι μενεαίνων,
Τρὶς δὲ μεθῆκε βίης· τὸ δὲ τέτρατον ἤθελε θυμῷ
Ἆξαι ἐπιγνάμψας δόρυ μείλινον Αἰακίδαο,
Ἀλλὰ πρὶν Ἀχιλεὺς σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα.
Γαστέρα γάρ μιν τύψε παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
Χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν
Ἀσθμαίνοντ'. Ἀχιλεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ στήθεσσιν ὀρούσας,
Τεύχεά τ' ἐξενάριξε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα,
Κεῖσ' οὕτω· χαλεπόν τοι ἐρισθενέος Κρονίωνος
Παισὶν ἐριζέμεναι, ποταμοῖό περ ἐκγεγαῶτι.
Φῆσθα σὺ μὲν ποταμοῦ γένος ἔμμεναι εὐρὺ ῥέοντος·
Αὐτὰρ ἐγὼ γενεὴν μεγάλου Διὸς εὔχομαι εἶναι·
Τίκτε μ' ἀνὴρ πολλοῖσιν ἀνάσσων Μυρμιδόνεσσι,
Πηλεὺς Αἰακίδης· ὁ δ' ἄρ' Αἰακὸς ἐκ Διὸς ἦεν.
Τῷ κρείσσων μὲν Ζεὺς ποταμῶν ἁλιμυρηέντων·
Κρείσσων δ' αὖτε Διὸς γενεὴ, ποταμοῖο τέτυκται.
Καὶ γάρ σοι ποταμός γε πάρα μέγας, εἰ δύναταί τι
Χραισμεῖν· ἀλλ' οὐκ ἔστι Διῒ Κρονίωνι μάχεσθαι·
Τῷ, οὔτε κρείων Ἀχελώϊος ἰσοφαρίζει,

Secundus verò Achilles hastam rectà-volantem
In Asteropæum immisit, occidere cupiens:
Et ab hoc quidem aberravit: is verò altam percussit ripam,
Medio-tenus autem impegit ripæ fraxineam hastam.
Pelides verò ense acuto extracto à fœmore,
Saliit in eum ardenti-animo: at ille fraxinum Achillis
Non poterat è crepidine evellere manu robustâ.
Ter quidem ipsam concussit, extrahere cupiens,
Ter verò defecit vis: at quartò, parabat animo
Frangere incurvatam hastam fraxineam Æacidæ,
Sed ante Achilles cominus ense animam abstulit.
Ventrem enim eum percussit ad umbilicum: omnia autem
Effusa sunt in terram intestina: & eum continuò tenebræ oculos contexere
Expirantem. Achilles verò in pectora irruens,
Armáque detraxit, & glorians verbum dixit,
Jaceto sic: arduum tibi præpotentis Saturnii
Cum filiis contendere, è fluvio licèt genito.
Dicebas tu quidem fluvii genus *te* esse latè fluentis:
At ego genus magni Jovis glorior esse:
Genuit me vir multis imperans Myrmidonibus,
Peleus Æacides: ipse verò Æacus ex Jove erat:
Quanto potentior quidem Jupiter fluviis in mare cum fremitu fluentibus:
Potentius itidem Jovis genus, *quàm* fluvii est.
Etenim tibi fluvius utique adest magnus, si potest quid
Prodesse: sed non licet cum Jove Saturnio pugnare:
Ideo, ne rex quidem Acheloïus æquiparatur,

---

169. Ἰθυπτίωνα.] Ἐπ' εὐθείας φερομένην, καὶ οἱονεὶ ἱπταμένην.

172. Μεσσοπαγές.] Μέχρι τοῦ ἡμίσεος καταπεπηγὸς τῇ γῇ. ἐὰν δὲ μεσσοπαλές, ἐκ μέσου σειόμενον.

174. Ἐπί οἱ.] Ἐπ' αὐτῷ.

177. Μεθῆκεν.] Ἀπέλιπεν, εἴασεν.

178. Ἐπιγνάμψας.] Ἐπικάμψας.

181. Χύντο.] Ἀπεχύθησαν ἀθρόως. Χολάδες.] Τὰ ἔντερα.

182. Ὀρούσας.] Ὁρμήσας.

190. Ἁλιμυρηέντων.] Εἰς τὴν θάλασσαν ῥεόντων.

194. Ἀχελώϊος.] Ποταμὸς μεταξὺ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας. κοινῶς δὲ πᾶν ὕδωρ Ἀχελῷος καλεῖται. Ἰσοφαρίζει.] Ἴσος ἐστίν, ἐξισοῦται. Τῷ οὔτε κρείων Ἀχελώϊος ἰσοφαρίζει.] Ἡρακλῆς εἰς ᾅδου κατελθὼν ἐπὶ τὸν Κέρβερον, συνέτυχε Μελεάγρῳ τῷ Οἰνέως. οὗ καὶ δεηθέντος γῆμαι τὴν ἀδελφὴν Δηϊάνειραν, ἐπανελθὼν εἰς φῶς, ἔσπευσεν εἰς Αἰτωλίαν πρὸς Οἰνέα. καταλαβὼν δὲ μνηστευομένην τὴν κόρην Ἀχελῷον τὸν πλησίον ποταμόν, διεπάλαισεν αὐτῷ ταύρου μορφὴν ἔχοντι. οὗ καὶ ἀποσπάσας τὸ ἕτερον τῶν κεράτων ἔλαβε τὴν παρθένον.

φασὶ

Οὐδὲ βαθυῤῥείταο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο,
Ἐξ οὗπερ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα,
Καὶ πᾶσαι κρῆναι καὶ φρείατα μακρὰ νάουσιν·
Ἀλλὰ καὶ ὃς δείδοικε Διὸς μεγάλοιο κεραυνὸν,
Δεινήν τε βροντὴν, ὅτ' ἀπ' οὐρανόθεν σμαραγήσῃ.
Ἦ ῥα, καὶ ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσατο χάλκεον ἔγχος.
Τὸν δὲ κατ' αὐτόθι λεῖπεν, ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα,
Κείμενον ἐν ψαμάθοισι, δίαινε δέ μιν μέλαν ὕδωρ·
Τὸν μὲν ἄρ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες ἀμφεπένοντο,
Δημὸν ἐρεπτόμενοι ἐπινεφρίδιον κείροντες.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Παίονας ἱπποκορυστὰς,
Οἵ ῥ' ἔτι πὰρ ποταμὸν πεφοβήατο δινήεντα,
Ὡς εἶδον τὸν ἄριστον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Χέρσ' ὑπὸ Πηλείδαο καὶ ἄορι ἶφι δαμέντα.
Ἔνθ' ἕλε Θερσίλοχόν τε, Μύδωνά τε, Ἀστύπυλόν τε,
Μνῆσόν τε, Θρασίον τε, καὶ Αἴνιον, ἠδ' Ὀφελέστην.
Καί νύ κ' ἔτι πλέονας κτάνε Παίονας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς,
Εἰ μὴ χωσάμενος προσέφη ποταμὸς βαθυδίνης,
Ἀνέρι εἰσάμενος, βαθέης δ' ἐφθέγξατο δίνης,
Ὦ Ἀχιλεῦ, περὶ μὲν κρατέεις, περὶ δ' αἴσυλα ῥέζεις
Ἀνδρῶν· αἰεὶ γάρ τοι ἀμύνουσιν θεοὶ αὐτοί.
Εἴ τοι Τρῶας ἔδωκε Κρόνου παῖς πάντας ὀλέσσαι,
Ἐξ ἐμέθεν γ' ἐλάσας πεδίον κάτα μέρμερα ῥέζειν.
Πλήθει γὰρ δή μοι νεκύων ἐρατεινὰ ῥέεθρα,
Οὐδέ τί πη δύναμαι προχέειν ῥόον εἰς ἅλα δῖαν,
Στεινόμενος νεκύεσσι· σὺ δὲ κτείνεις ἀϊδήλως.
Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ ἔασον, ἄγη μ' ἔχει ὄρχαμε λαῶν.

Neque profundè-fluentis ingens vis Oceani;
Ex quo tamen omnes fluvii & totum mare,
Et omnes fontes & putei alti fluunt:
Sed & is metuit Jovis magni fulmen,
Horrendùmque tonitru, quando è cœlo fragorem-dederit.
Dixit utique, & è crepidine evulsit æream hastam.
Illum verò ibidem reliquit, postquam charam animam ab..ulerat,
Jacentem in arenis, alluebat autem ipsum nigra aqua:
Illum quidem anguillæque & pisces circum occupati-erant,
Pinguedine raptim-vescentes renibus-obtensam carpentes.
At ille perrexit ire ad Pæonas bellatores-equestres,
Qui utique adhuc juxta fluvium territi-fugitabant vorticosum,
Ut viderunt illum fortissimum in asperâ pugnâ
Manuum vi Pelidæ & ense fortiter domitum.
Tunc interfecit Thersilochúmque, Mydonáque, Astypylúmque,
Mnesúmque, Thrasiúmque, & Ænium, atque Opheleftem.
Et prorsus adhuc plures interemisset Pæonas velox Achilles,
Nisi iratus allocutus fuisset fluvius vorticibus-profundus,
Viro autem se postquam assimularat, è profundo vocem-edidit vortice,
O Achille, *aliis* quidem fortitudine superior es, superior & indign. factis
Hominibus: semper enim tibi auxiliantur dii ipsi.
Si tibi Trojanos dedit Saturni filius omnes perdere,
Ex me saltem eum exegeris per campum ardua patrato.
Referta enim jam sunt mihi cadaveribus amœna fluenta,
Neque prorsus aliquo possum effundere undas in mare vastum,
Angustatus cadaveribus: tu autem interficis omnes-penitùs.
Quin agedum & desiste, stupor me occupat princeps populorum.

φασὶ δὲ αὐτὸν τὸν Ἀχελῷον παρ' Ἀμαλθείας τῆς Ὠκεανοῦ κέρας λαβόντα δοῦναι τῷ Ἡρακλεῖ καὶ τὸ ἴδιον ἀπολαβεῖν. δοκεῖ δὲ τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ποταμῶν μέγιστος εἶναι ὁ Ἀχελῷος, διὸ καὶ πᾶν ὕδωρ τῇ τούτου προσηγορίᾳ καλεῖται. ἱστορεῖ Πίνδαρος.

197. Φρείατα.] Φρέατα. Μακρά.] Νῦν βαθέα. Νάουσι.] Ῥέουσι.

199. Σμαραγήσῃ.] Ἠχήσῃ.

204. Ἐρεπτόμενοι.] Ἐσθίοντες. Ἐπινεφρίδιον.] Τὸ περὶ τοὺς νεφροὺς λίπος. Δημὸν ἐρεπτόμενοι ἐπινεφρίδιον κείροντες.] Τὸ ἐρεπτόμενοι καὶ κείροντες, διλογεῖται. δεῖ συνάπτειν δημὸν ἐπινεφρίδιον. ἐπὶ τῶν νεφρῶν γὰρ ἐπίκειται ἡ πιμελή.

213. Εἰσάμενος.] Ὁμοιωθείς.

214. Ῥέζε.] Πράττε.

220. Στεινόμενος.] Στενούμενος. Ἀϊδήλως.] Ἀφανιστικῶς, ὀλεθρίως.

221. Ἄγη.] Ἔκπληξις, θαῦμα.

225. Ἔλσαι.]

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Ἔσται ταῦτα Σκάμανδρε διοτρεφὲς, ὡς σὺ κελεύεις·
Τρῶας δ' οὐ πρὶν λήξω ὑπερφιάλους ἐναρίζων
Πρὶν ἔλσαι κατ' ἄστυ, καὶ Ἕκτορι πειρηθῆναι
Ἀντιβίην, ἤ κέν με δαμάσσεται, ἤ κεν ἐγὼ τόν.
Ὣς εἰπὼν, Τρώεσσιν ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος.
Καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη ποταμὸς βαθυδίνης,
Ὢ πόποι Ἀργυρότοξε Διὸς τέκος, οὐ σύ γε βουλὰς
Εἰρύσαο Κρονίωνος, ὅ τοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε
Τρωσὶ παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν, εἰσόκεν ἔλθῃ
Δείελος ὀψὲ δύων, σκιάσῃ δ' ἐρίβωλον ἄρουραν.
Ἦ, καὶ Ἀχιλλεὺς μὲν δουρικλυτὸς ἔνθορε μέσσῳ,
Κρημνοῦ ἀπαΐξας· ὁ δ' ἐπέσσυτο οἴδματι θύων.
Πάντα δ' ὄρινε ῥέεθρα κυκώμενος· ὦσε δὲ νεκροὺς
Πολλοὺς, οἵ ῥα κατ' αὐτὸν ἅλις ἔσαν, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς·
Τοὺς ἔκβαλλε θύραζε, μεμυκὼς ἠΰτε ταῦρος,
Χέρσονδε· ζωοὺς δ' ἐσάω κατὰ καλὰ ῥέεθρα,
Κρύπτων ἐν δίνῃσι βαθείῃσιν μεγάλῃσι.
Δεινὸν δ' ἀμφ' Ἀχιλῆα κυκώμενον ἵστατο κῦμα,
Ὤθει δ' ἐν σάκεϊ πίπτων ῥόος, οὐδὲ πόδεσσιν
Εἶχε στηρίξασθαι. ὁ δὲ πτελέην ἕλε χερσὶν
Εὐφυέα, μεγάλην· ἡ δ' ἐκ ῥιζῶν ἐριποῦσα
Κρημνὸν ἅπαντα διῶσεν, ἐπέσχε δὲ καλὰ ῥέεθρα
Ὄζοισιν πυκινοῖσι· γεφύρωσεν δὲ μιν αὐτὸν,
Εἴσω πᾶσ' ἐριποῦσ'. ὁ δ' ἄρ', ἐκ λίμνης ἀνορούσας,
Ἤϊξεν πεδίοιο ποσὶ κραιπνοῖσι πέτεσθαι,

Hunc autem respondens allocutus est pedibus celer Achilles,
Erunt hæc Scamander Jovis-alumne, ut tu jubes:
Trojanos tamen non antè desinam fœdifragos interficere
Quàm conclusero in urbem, & Hectorem periculum-fecero
Adversùs, an utique me domabit an ego ipsum.
Sic fatus, in Trojanos irruit deo-par.
Et tunc Apollinem allocutus est fluvius profundus-vorticibus,
Proh malum Argenteo-arcu-insignis Jovis fili, non tu sane consilia
Observasti Saturnii, qui tibi multis admodum mandavit
Trojanis adesse & opem ferre usque dum veniret
Sol-vespertinus serò occidens, obumbraretque glebosa arva.
Dixit & Achilles quidem hasta-inclytus insiliit medio,
A crepidine facto-impetu: ille v. concitus-ingruit tumidis-fluctibus furens.
Omnia autem commovit fluenta turbidus: impulit verò mortuos
Multos, qui per eum affatim erant, quos occiderat Achilles:
Hos ejecit foras, edito-mugitu tanquam taurus,
In terram: vivos autem servavit in pulchris fluentis,
Occultans in vorticibus profundis ingentibus.
Horrenda autem circum Achillem turbida constitit unda,
Urgebat autem scuto incumbens fluctus, neque pedibus
Poterat se stabilire. At ille ulmum prehendit manibus
Feliciter-crescentem, ingentem: ea autem radicitus procidens
Crepidinem totam disjecit, repressitque pulchra fluenta
Ramis densis: junxit autem tanquam ponte illum ipsum,
Intus tota prolapsa. Is verò, è voragine saltû-dato,
Festinabat per campum pedibus rapidis volare,

---

225. Ἔλσαι.] Συνελάσαι, συγκλεῖσαι.
230. Εἰρύσαο.] Ἐφύλαξας.
232. Δείελος ὀψὲ δύων.] Ἡ ὀψινὴ κατάστασις τοῦ ἡλίου παρ' Ἀττικοῖς δείελος λεγομένη.
234. Οἴδματι.] Οἰδήματι, κύματι. Θύων.] Πληθύων καὶ ἐνθουσιωδῶς ὁρμῶν.
235. Κυκώμενος.] Ταραττόμενος.
237. Θύραζε.] Ἔξω. Μεμυκὼς, ἠΰτε ταῦρος.] Ἐντεῦθεν κινηθέντες οἱ μεθ' Ὅμηρον ποιηταὶ, ταυρομόρφους λέγουσιν εἶναι τοὺς ποταμούς.
238. Χέρσονδε.] Εἰς τὴν γῆν.
241. Οὐ δὲ πόδεσσιν Εἶχε στηρίξασθαι.] Οὐ δὲ ἠδύνατο στῆναι τοῖς ποσίν.
243. Εὐφυέα.] Εὖ πεφυκυῖαν. μεγάλην.
244. Διῶσε.] Συνεμόχλευσεν. ἀπεώσατο.
245. Γεφύρωσε.] Διαβατὸν ἐποίησεν.
246. Ἐριποῦσα.] Πεσοῦσα.

249. Ἀκρο-

Δείσας. οὐδέ τ' ἔληγε μέγας θεός, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτὸν
Ἀκροκελαινιόων, ἵνα μιν παύσειε πόνοιο
Δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι.
Πηλείδης δ' ἀπόρουσεν ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωή,
Αἰετοῦ οἴματ' ἔχων μέλανος τοῦ θηρητῆρος,
Ὅς θ' ἅμα κάρτιστός τε καὶ ὤκιστος πετεηνῶν.
Τῷ εἰκὼς ἤιξεν· ἐπὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς
Σμερδαλέον κονάβιζεν· ὕπαιθα δὲ τοῖο λιασθεὶς
Φεῦγ', ὁ δ' ὄπισθε ῥέων ἕπετο μεγάλῳ ὀρυμαγδῷ.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ὀχετηγὸς ἀπὸ κρήνης μελανύδρου
Ἀμφυτὰ καὶ κήπους ὕδατος ῥόον ἡγεμονεύει,
Χερσὶ μάκελλαν ἔχων, ἀμάρης δ' ἐξ ἔχματα βάλλων·
Τοῦ μέν τε προρέοντος, ὑπὸ ψηφῖδες ἅπασαι
Ὀχλεῦνται, τὸ δέ τ' ὦκα κατειβόμενον κελαρύζει
Χώρῳ ἐνὶ προαλεῖ, φθάνει δέ τε καὶ τὸν ἄγοντα·
Ὡς αἰεὶ Ἀχιλῆα κιχήσατο κῦμα ῥόοιο,
Καὶ λαιψηρὸν ἐόντα. θεοὶ δέ τε φέρτεροι ἀνδρῶν.
Ὁσσάκι δ' ὁρμήσειε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Στῆναι ἐναντίβιον, καὶ γνώμεναι εἴ μιν ἅπαντες
Ἀθάνατοι φοβέουσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
Τοσσάκι μιν μέγα κῦμα διιπετέος ποταμοῖο
Πλάζ' ὤμους καθύπερθεν. ὁ δ' ὑψόσε ποσσὶν ἐπήδα,
Θυμῷ ἀνιάζων· ποταμὸς δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα
Λάβρος, ὕπαιθα ῥέων, κονίην δ' ὑπέρεπτε ποδοῖϊν.

Perculsus. Neque destitit magnus deus, sed surrexit ruiturus in illum
In-summo-nigricans, ut ipsum coërceret à bellico labore
Nobilem Achillem, Trojanisque exitium averteret.
Pelides verò saltu-dato-refugit quantum est hastæ jactus,
Aquilæ impetus habens nigræ venatricis,
Quæ simul fortissimáque & celerrima volucrum.
Huic similis ruit: in pectoribus autem æs
Horrendùm resonabat: obliquè autem ab illo declinans
Fugiebat, is verò à-tergo fluens sequebatur magno sonitu.
Ut verò cum rivum-ducens à fonte aquis-nigro
Per plantas & hortos aquæ rivum deducit,
Manibus ligonem tenens, & sulco obices ejiciens:
Et hâc quidem profluente, subtus calculi omnes
Commoventur, hæc autem citò defluens immurmurat
Loco in declivi, præcurrítque etiam ipsum ductorem:
Sic perpetuò Achillem assequebatur fluctus fluvii,
Velocem licèt. Dii enim potentiores mortalibus.
Quoties verò conaretur pedibus-valens nobilis Achilles
Stare contrà, & cognoscere an ipsum omnes
Immortales in fugam-agerent qui cœlum latum tenent,
Toties ipsi magnus fluctus à Jove fluentis fluvii
Admovebatur ad humeros desuper. Is autem in altum pedibus saliebat,
Animo mœstus: fluvius verò subtus genua domabat
Rapidus, ex adverso fluens, pulverem autem subtrahebat pedibus:

---

249. Ἀκροκελαινιόων.] Τὸ ἄνω μέρος τοῦ κύματος ἐκ πολλῆς μελαινόμενος. τοιοῦτοι δέ εἰσι πάντες οἱ ὀξεῖς ποταμοί.

252. Οἴματα.] Ὁρμήματα. Μέλανος.] Μέλανος ὄντος. εἶτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς τοῦ θηρητῆρος. τινὲς δὲ μέλανός τε, ἤγουν μέλανός τινος. μελανόσσου Ἀριστοτέλης συνθέτως καταβαρεῖαν τάσιν ὡς Ὀρέσσου. Φησὶ γὰρ τοὺς ἀετοὺς μέλανα ὀστέα ἔχειν. τινὲς δὲ γράφουσι μελανόσσου, παρὰ τὸ μέλανας ὀφθαλμοὺς ἔχειν.

253. Ὤκιστος.] Τάχιστος.

254. Εἰκώς.] Ἐοικώς. Ὁμοιωθείς.

255. Ὕπαιθα.] Ἐκ πλαγίου, ἢ ἔμπροσθεν. Λιασθείς.] Χωρισθείς. ἐκκλίνας.

257. Ὀχετηγός.] Ὑδραγωγός. ὁ τὸν τοῦ ὕδατος ὀχετὸν καθαίρων.

259. Μάκελλαν.] Μακέλλην. ἔστι δὲ εἶδος ἐργαλείου. Ἀμάρης.] Τῆς ὑδρορρόης τοῦ ὀχετοῦ. Ἔχματα.] Ἐμφράγματα.

261. Κατειβόμενον.] Καταφερόμενον. καταρρέον. Κελαρύζει.] Ποιὸν ἦχον ἀποτελεῖ.

262. Προαλεῖ.] Κατωφερεῖ.

269. Πλάζε.] Ἀπέκρουεν, ἐπλάνα, ἢ προσεπέλαζεν.

270. Ἀνιάζων.] Ἀνιώμενος, λυπούμενος.

271. Λάβρος.] Ἀδρός. σφοδρός. Κονίην.] Κόνιν. τέφραν. Ὑπέρεπτε.] Ὑπέσυρεν, ὑφήρπαζεν. ὄπισθεν ὑπεδύετο.

Πηλείδης δ' ᾤμωξεν ἰδὼν ἐς οὐρανὸν εὐρύν,
Ζεῦ πάτερ, ὡς οὔτις με θεῶν ἐλεεινὸν ὑπέστη
Ἐκ ποταμοῖο σαῶσαι· ἔπειτα δὲ καί τι πάθοιμι.
Ἄλλος δ' οὔτις μοι τόσον αἴτιος οὐρανιώνων,
Ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ με ψεύδεσσιν ἔθελγεν,
Ἥ μ' ἔφατο Τρώων ὑπὸ τείχεϊ θωρηκτάων
Λαιψηροῖς ὀλέεσθαι Ἀπόλλωνος βελέεσσιν.
Ὥς μ' ὄφελ' Ἕκτωρ κτεῖναι, ὃς ἐνθάδε τέτραφ' ἄριστος,
Τῷ κ' ἀγαθὸν μὲν ἔπεφν', ἀγαθὸς δέ κεν ἐξενάριξε·
Νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι,
Ἐρχθέντ' ἐν μεγάλῳ ποταμῷ, ὡς παῖδα συφορβόν,
Ὅν ῥά τ' ἔναυλος ἀποέρσῃ χειμῶνι περῶντα.
Ὣς φάτο. τῷ δὲ μάλ' ὦκα Ποσειδάων καὶ Ἀθήνη
Στήτην ἐγγὺς ἰόντε, δέμας δ' ἄνδρεσσιν ἐΐκτην·
Χειρὶ δὲ χεῖρα λαβόντες ἐπιστώσαντ' ἐπέεσσι·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Πηλείδη μήτ' ἄρ τι λίην τρέε, μήτέ τι τάρβει.
Τοίω γάρ τοι νῶϊ θεῶν ἐπιταῤῥόθω εἰμὲν,
Ζηνὸς ἐπαινήσαντος, ἐγὼ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη·
Ὡς οὔ τοι ποταμῷ γε δαμήμεναι αἴσιμόν ἐστιν·
Ἀλλ' ὅδε μὲν τάχα λωφήσει, σὺ δὲ εἴσεαι αὐτός·
Αὐτάρ τοι πυκινῶς ὑποθησόμεθ', αἴ κε πίθηαι,
Μὴ πρὶν παύειν χεῖρας ὁμοιΐου πολέμοιο
Πρὶν κατὰ Ἰλιόφιν κλυτὰ τείχεα λαὸν ἐέλσαι
Τρωϊκόν, ὅς κε φύγῃσι. σὺ δ' Ἕκτορι θυμὸν ἀπέερας
Ἂψ ἐπὶ νῆας ἴμεν· δίδομεν δέ τοι εὖχος ἀρέσθαι.

Pelides autem ejulavit intuitus in cœlum latum,
Jupiter pater, ut nullus me deorum miserabilem sustinet
Ex fluvio eripere: in-posterum verò vel quidvis patiar.
Alius autem nullus mihi tantum in culpâ cœlestium,
Quantum mea mater, quæ me mendaciis lactabat,
Quæ me dicebat Trojanorum sub muro armatorum
Velocibus periturum esse Apollinis jaculis.
Utinam me Hector occidisset, qui hic nutritus est fortissimus,
Tum sanè fortem quidem occidisset, ipséque fortis occisum spoliâsset:
Nunc autem me ingloria morte fatale est corripi,
Conclusum in magno fluvio tanquam servulum subulcum,
Quem torrens obrutum-perdit pluvio tempore transeuntem.
Sic dixit. Hunc autem valdè citò Neptunus & Minerva
Steterunt propè accedentes, corpore autem hominibus similes-facti erãt:
Manúque manu prehensâ confirmarunt verbis:
Inter hos autem sermonem orsus est Neptunus terræ-quassator,
Pelide neque jam valde trepida, neque turbare.
Tales enim tibi nos ex diis auxiliatores sumus,
Jove approbante, ego & Pallas Minerva:
Quoniam haud tibi à fluvio utique domari fatale est:
Sed hic quidem citò desinet, tu autem videbis ipse:
At prudens suggeremus consilium, si parere velis,
Ne prius abstineas manus ab omnibus æque-gravi pugnâ
Quàm in Ilii inclytos muros populum concluseris
Trojanum, quicunque effugere poterit. Tu verò Hectori anima erepta
Ad naves redito: damus autem tibi gloriam referre.

---

274. Ἔπειτα δὲ καί τι πάθοιμι.] Σωθῆναι ἐκ τοῦ ποταμοῦ. ἔπειτα δὲ καὶ πάθοιμί τι. κατὰ τό, Ἐν φάει δὲ καὶ ὄλεσσον.

276. Ἔθελγεν.] Ἐξηπάτα.

278. Λαιψηροῖς.] Ταχέσι.

281. Λευγαλέῳ.] Χαλεπῷ, ἀδόξῳ.

282. Ἐρχθέντα.] Ἐν τῷ ὕδατι ἀποπνιγέντα. Συφορβόν.] Χοιροβοσκόν.

283. Ἔναυλος.] Χείμαῤῥος ποταμὸς διὰ στενοῦ ῥέων.

285. Ἐΐκτην.] Ὡμοιοῦντο.

286. Ἐπιστώσαντο.] Πίστιν τῆς σωτηρίας ἔδωκαν.

288. Τρέε.] Φοβοῦ. τὸ αὐτὸ δὲ δηλοῖ καὶ τὸ τάρβει.

289. Ἐπιταῤῥόθω.] Ἐπιτάῤῥοθοι. δυϊκῶς. σημαίνει δὲ βοηθούς.

290. Ἐπαινήσαντος.] Συγκαταθεμένου.

291. Δαμήμεναι.] Ἀναιρεθῆναι.

292. Λωφήσει.] Λήξει, παύσεται. μετηνέχθη δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τῶν τὰ φορτία ἀποθεμένων τοῦ λόφου ὑποζυγίων.

296. Ἕκτορι θυμὸν ἀπέερας.] Ἀντὶ τοῦ Ἕκτορος.

Τὼ μὲν ἄρ' ὣς εἰπόντε μετ' ἀθανάτους ἀπεβήτην·
Αὐτὰρ ὁ βῆ (μέγα γάρ ῥα θεῶν ὤτρυνεν ἐφετμὴ)
Ἐς πεδίον. τὸ δὲ πᾶν πλῆθ' ὕδατος ἐκχυμένοιο·
Πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ δαϊκταμένων αἰζηῶν
Πλῶον, καὶ νέκυες· τοῦ δ' ὑψόσε γούνατ' ἐπήδα
Πρὸς ῥόον ἀΐσσοντος ἀν' ἰθύν· οὐδέ μιν ἔσχε
Εὐρὺ ῥέων ποταμός· μέγα γὰρ σθένος ἔμβαλ' Ἀθήνη·
Οὐδὲ Σκάμανδρος ἔληγε τὸ ὃν μένος, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Χώετο Πηλείωνι, κόρυσσε δὲ κῦμα ῥόοιο
Ὑψόσ' ἀειρόμενος· Σιμόεντι δὲ κέκλετ' ἀΰσας,
Φίλε κασίγνητε σθένος ἀνέρος ἀμφότεροί περ
Σχῶμεν, ἐπεὶ τάχα ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Ἐκπέρσει, Τρῶες δὲ κατὰ μόθον οὐ μενέουσιν.
Ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, καὶ ἐμπίπληθι ῥέεθρα
Ὕδατος ἐκ πηγέων, πάντας δ' ὀρόθυνον ἐναύλους·
Ἵστη δὲ μέγα κῦμα· πολὺν δ' ὀρυμαγδὸν ὄρινε
Φιτρῶν καὶ λάων, ἵνα παύσομεν ἄγριον ἄνδρα,
Ὃς δὴ νῦν κρατέει, μέμονεν δ' ὅγε ἶσα θεοῖσι.
Φημὶ γὰρ οὔτε βίην χραισμησέμεν, οὔτε τι εἶδος,
Οὔτε τὰ τεύχεα καλά, τά που μάλα νειόθι λίμνης
Κείσεθ' ὑπ' ἰλύος κεκαλυμμένα· κὰδ δέ μιν αὐτὸν
Εἰλύσω ψαμάθοισιν, ἅλις χεράδος περιχεύας
Μυρίον, οὐδέ οἱ ὀστέ' ἐπιστήσονται Ἀχαιοὶ
Ἀλλέξαι· τόσσην οἱ ἄσιν καθύπερθε καλύψω.
Αὐτοῦ οἱ καὶ σῆμα τετεύξεται, οὐδέ τι μιν χρεὼ

Hi sanè sic loquuti ad immortales abierunt:
At ille ivit (valdè enim deorum impellebat *eum* præceptum)
In campum. Hic verò totus inundabatur aquâ effusâ:
Multa autem arma pulchra prælio-cæsorum juvenum
Fluitabant, & cadavera: illius autem in altum genua exiliebant
Adversùs cursum ruentis rectà: neque enim eum tenuit
Latè fluens fluvius: magnum enim robur immiserat Minerva:
Neque Scamander remisit suam vim, sed adhuc magis
Irascebatur Pelidæ, tumefecitque undam-fluenti
In altum sublatus: Simoëntem verò advocabat hortans edito clamore,
Chare frater robur viri ambo saltem
Cohibeamus, mox enim urbem magnam Priami regis
Evertet, Trojani verò in pugnâ non manebunt.
Sed auxilium affer celerrimè, & imple fluenta
Aquâ ex fontibus, omnésque concita rivos:
Erige autem magnam undam: multam verò turbam excita
Truncorum & lapidum, ut compescamus immanem virum,
Qui jam nunc victor-grassatur, animoque-agitat paria diis.
Aio enim neque vim profuturam, neque prorsus formam,
Neque illa arma pulchra, quæ alicubi in imo fundo voraginis
Jacebunt sub limo tecta: quin desuper & ipsum
Involvam arenis, sabulo affatim circumfuso
Immenso, neque ejus ossa poterunt Achivi
Colligere: tantam ei colluviem desuper obtendam.
Ibidem ei & sepulchrum erit, neque omnino ei opus

---

301. Δαϊκταμένων.] Διακοπτομένων.

303. Ἀν' ἰθύν.] Ἐπ' εὐθείας κατὰ τὴν ὁρμὴν τοῦ ποταμοῦ. Ἔσχεν.] Ἐπέσχε.

306. Κόρυσσεν.] Ὕψωσεν.

309. Σχῶμεν.] Ἐπίσχωμεν.

310. Κατὰ μόθον.] Κατὰ τὴν μάχην.

312. Ὀρόθυνον.] Ἐρέθισον, διέγειρον. Ἐναύλους.] Τὰς τῶν ποταμῶν διώρυγας. ἢ τοὺς διὰ στενοῦ ῥέοντας ποταμούς.

313. Ἵστη.] Ἀνίστα.

315. Μέμονε.] Προθυμεῖται.

317. Νειόθι.] Κάτωθεν.

318. Ὑπ' ἰλύος.] Ὑπὸ τῆς ἰλύος τοῦ ποταμοῦ, ὅ ἐστι τοῦ πλήθους τοῦ πηλοῦ.

319. Χεράδος.] Τῆς ὑπὸ ποταμῶν ἀθροιζομένης ψάμμου, καὶ ξύλων συγκομιδῆς. Ἀρίσταρχος δέ φησι, χεράδας καλεῖσθαι τοὺς ποταμοὺς, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς λίθους· εἶναι δὲ τὸν νοῦν τοιοῦτον, πολλῇ ἰλύϊ ἐκ ὀλίγον πλῆθος τῶν ποταμίων λίθων ἐπιστορέσας χώσω. χεράδος οὖν, λιθάδος.

320. Ἐπιστήσονται.] Γνῶναι δυνήσονται.

321. Ἀλλέξαι.] Ἀναλέξαι, συλλέξαι. Ἄσιν.] Ἰλύν. ὅ ἐστι γῆν ψαμμώδη, ὅθεν ἀσιογεῖται αἱ αἱμασιαί.

Ἔσται τυμβοχοῆς, ὅτε μιν θάπτωσιν Ἀχαιοί.
Ἦ, καὶ ἐπῶρτ' Ἀχιλῆϊ κυκώμενος ὑψόσε θύων,
Μορμύρων ἀφρῷ τε καὶ αἵματι καὶ νεκύεσσι.
Πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα διϊπετέος ποταμοῖο
Ἵστατ' ἀειρόμενον, κατὰ δ' ᾕρεε Πηλεΐωνα.
Ἥρη δὲ μέγ' ἄϋσε, περιδδείσασ' Ἀχιλῆϊ,
Μή μιν ἀπόερσειε μέγας ποταμὸς βαθυδίνης·
Αὐτίκα δ' Ἥφαιστον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν,
Ὄρσεο Κυλλοπόδιον, ἐμὸν τέκος· ἄντα σέθεν γὰρ
Ξάνθον δινήεντα μάχῃ ἠΐσκομεν εἶναι·
Ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, πιφαύσκεο δὲ φλόγα πολλήν·
Αὐτὰρ ἐγὼ Ζεφύροιο καὶ ἀργέσταο Νότοιο
Εἴσομαι ἐξ ἁλόθεν χαλεπὴν ὄρσουσα θύελλαν,
Ἥ κεν ἀπὸ Τρώων κεφαλὰς καὶ τεύχεα κήαι,
Φλέγμα κακὸν φορέουσα· σὺ δὲ Ξάνθοιο παρ' ὄχθας
Δένδρεα καῖ', ἐν δ' αὐτὸν ἵει πυρί· μηδέ σε πάμπαν
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ·
Μηδὲ πρὶν ἀπόπαυε τεὸν μένος, ἀλλ' ὁπότ' ἂν δὴ
Φθέγξομ' ἐγὼν ἰάχουσα, τότε σχεῖν ἀκάματον πῦρ.
Ὣς ἔφαθ'. Ἥφαιστος δὲ τιτύσκετο θεσπιδαὲς πῦρ·
Πρῶτα μὲν ἐν πεδίῳ πῦρ δαίετο, καῖε δὲ νεκροὺς
Πολλούς, οἵ ῥα κατ' αὐτὸν ἅλις ἔσαν, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς·
Πᾶν δ' ἐξηράνθη πεδίον, σχέτο δ' ἀγλαὸν ὕδωρ.
Ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης νεοαρδέ' ἀλωὴν

Erit humatione, quando ei exequias-facient Achivi.
Dixit, & immisit-se in Achillem turbidus in-altum furens,
Murmurans spumáque & sanguine & cadaveribus.
Purpurea verò continuò unda à-Jove fluentis fluvii
Stetit elevata, occupavítque Pelidem.
Juno autem altè clamavit, admodum-timens Achilli,
Ne ipsum obrutum-perderet magnus fluvius vorticibus-profundus:
Statim verò Vulcanum allocuta est suum dilectum filium,
Exurge-ad-certamen Vulcane, mi fili: contra te enim
Xanthum vorticosum in pugnâ conjicimus iturum:
Quin opem-fer citissimè, & ostenta flammam multam:
Ego verò Zephyri & velocis Noti
Ibo è mari gravem excitatura procellam,
Quæ Trojanorum capita & arma comburat,
Incendium exitiale ferens: tu verò Xanthi præter ripas
Arbores ure, ipsumque immitte igni: neque te omnino
Blandis verbis avertat aut minis:
Neque ante cohibeas tuam vim, quam ubi
Signum-dedero clamore, tunc compesce indefessum ignem.
Sic dixit. Vulcanus autem parabat immane-ardentem ignem:
Primùm quidem in campo ignis accendebatur cremabátque mortuos
Multos, qui per eum affatim erant, quos interfecerat Achilles:
Totus verò siccatus est campus, coërcitáque est limpida aqua.
Ut verò cùm autumnalis Boreas recèns irrigatum hortum

---

323. Τυμβοχοῆς.] Χωσοῦ τάφου. τύμβος γὰρ ὁ τάφος. τὸ πλῆρες τυμβοχοῆσαι. οὕτως Ἀρίσταρχος καὶ Ἀσκαλωνίτης, καὶ οἱ πλείους. ἄμεινον γὰρ ἐν τῷ ῥήματι τὸ πρᾶγμα λαμβάνειν, ἢ τῷ ὀνόματι.

324. Θύων.] Πληθύων καὶ ὁρμῶν.

325. Μορμύρων.] Ἀναζέων. πληθύων.

326. Πορφύρεον.] Νῦν βαθύ. Διϊπετέος.] Τοῦ ἐκ τῶν ὄμβρων τοῦ Διὸς γεγονότος.

327. Ἀειρόμενον.] Ἐπαιρόμενον, ὑψούμενον. Κατὰ δ' ᾕρεε.] Κατελάμβανε δέ.

331. Κυλλοπόδιον.] Χωλέ. λέγει δὲ τὸν Ἥφαιστον. Ἄντα σέθεν γὰρ Ξάνθον δινήεντα.] Κατὰ σοῦ γὰρ ἄξιον ἀνταγωνιστὴν ἡγούμεθα τὸν Ξάνθον.

333. Πιφαύσκεο.] Ἐνδείκνυσο δὲ καὶ διέγειρε πολλὴν φλόγα ἐμφαίνων, ἵνα γνῷ τὴν τοῦ πυρὸς δύναμιν.

335. Εἴσομαι.] Ὁρμήσω. πορεύσομαι.

336. Κήαι.] Καύσει.

337. Φλέγμα.] Φλόγωσιν, πύρωσιν.

338. Ἐν δ' αὐτὸν ἵει πυρί.] Καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Ξάνθον περίβαλλε πολλῇ φλογί.

341. Σχεῖν.] Ἐπισχεῖν. Ἀκάματον.] Ἀκατάπαυστον. πολύ· ἢ παρ' ὅσον τὸ πῦρ ἀκμητὶ ἐκβόσκεται τὴν ὕλην.

342. Τιτύσκετο.] Κατεσκεύαζεν, ἡτοίμαζεν.

346. Ὀπωρινός.] Ὁ κατὰ τὴν ὀπώραν πνέων. Νεοαρδέα.] Νεωστὶ πεποτισμένην καὶ ἀρδευθεῖσαν.

347. Ἐθεί-

Αἶψ' ἂν ξηράνῃ, χαίρει δέ μιν ὅστις ἐθείρῃ·
Ὣς ἐξηράνθη πεδίον πᾶν, κὰδ δ' ἄρα νεκροὺς
Κῆεν, ὁ δ' ἐς ποταμὸν τρέψε φλόγα παμφανόωσαν.
Καίοντο πτελέαι τε καὶ ἰτέαι, ἠδὲ μυρῖκαι,
Καίετο δὲ λωτός τ', ἠδὲ θρύον, ἠδὲ κύπειρον,
Τὰ περὶ καλὰ ῥέεθρα ἅλις ποταμοῖο πεφύκει·
Τείροντ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες, οἳ κατὰ δίνας,
Οἳ κατὰ καλὰ ῥέεθρα κυβίστων ἔνθα καὶ ἔνθα,
Πνοιῇ τειρόμενοι πολυμήτιος Ἡφαίστοιο.
Καίετο δ' ἶς ποταμοῖο, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Ἥφαιστ', οὔτις σοί γε θεῶν δύνατ' ἀντιφερίζειν,
Οὐδ' ἂν ἐγὼ σοί γ' ὧδε πυρὶ φλεγέθοντι μαχοίμην·
Λῆγ' ἔριδος· Τρῶας δὲ καὶ αὐτίκα δῖος Ἀχιλλεὺς
Ἄστεος ἐξελάσειε. τί μοι ἔριδος καὶ ἀρωγῆς;
Φῆ πυρὶ καιόμενος· ἀνὰ δ' ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα.
Ὡς δὲ λέβης ζεῖ ἔνδον ἐπειγόμενος πυρὶ πολλῷ,
Κνίσην μελδόμενος ἁπαλοτρεφέος σιάλοιο,
Πάντοθεν ἀμβολάδην, ὑπὸ δὲ ξύλα κάγκανα κεῖται·
Ὣς τοῦ καλὰ ῥέεθρα πυρὶ φλέγετο, ζέε δ' ὕδωρ·
Οὐδ' ἔθελε προρέειν, ἀλλ' ἴσχετο· τεῖρε δ' ἀϋτμὴ,
Ἡφαίστοιο βίηφι πολύφρονος. αὐτὰρ ὅγ' Ἥρην
Πολλὰ λισσόμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἥρη, τίπτε σὸς υἱὸς ἐμὸν ῥόον ἔχραε κήδειν
Ἐξ ἄλλων; οὐ μέν τοι ἐγὼ τόσον αἴτιός εἰμι
Ὅσσον οἱ ἄλλοι πάντες ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοί.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼν ἀποπαύσομαι, εἰ σὺ κελεύεις·

Statim exiccaverit, gaudet verò ipsum quisquis de-more-colit:
Sic exiccatus est campus totus, atque mortuos
Exussit, at is in fluvium vertit flammam collucentem.
Urebantur ulmique & salices, atque myricæ,
Urebatur jam lotúsque, & ulva, atque cyperus,
Quæ circum pulchra fluenta affatim fluvii nascebantur:
Laborabant anguillæque & pisces, qui per vortices,
Qui per pulchra fluenta saltitabant huc & illuc,
Spiritu laborantes varii-artificiis Vulcani.
Urebatur & vis fluvii, verbáque fecit, dixitque,
Vulcane, nullus tibi certè deorum potest ex-æquo-adversari,
Neque omnino ego tibi sic igne ardenti pugnavero:
Desine à certamine: Trojanos verò vel statim nobilis Achilles
Urbe expellat. Quid mihi cum contentione & auxilio?
Dixit igne ardens: ebulliebant autem pulchra fluenta.
Ut verò lebes fervet intus dum-urgetur igne multo,
Adipem liquefaciens saginati porci,
Undique eructans, subtus autem ligna sicca jacent:
Sic hujus pulchra fluenta igne ardebant, bulliebátque aqua:
Nec poterat profluere, sed inhibebatur: infestam en. habebat vapor torridus,
Vulcani per vim artibus-multiplicis. At iste Junonem
Multis supplicans, verbis alatis allocutus est,
Juno, cur tuus filius in meum fluentum furenter-incubuit ut infestaret
Præ cæteris? non sanè tibi ego tantum in culpâ sum
Quantum cæteri omnes *dii* quotquot Trojanis auxiliatores.
Sed certè quidem ego desistam, si tu jubes:

347. Ἐθείρῃ.] Ἐξ ἔθους ἐπιμελοῖτο.
351. Θρύον.] Εἶδος πόας, ὃ λεγόμενος θρύας. Κύπειρον.] Ἔνιοί φασι κήβειον.
355. Πνοιῇ.] Θέρμῃ. Πολυμήτιος.] Πολυτέχνου.
356. Ἶς.] Δύναμις.
361. Ἀνέφλυε.] Ἀνέζει.
363. Κνίσην μελδόμενος.] Ἀντὶ τοῦ τὰ λίπη τήκων. παθητικὸν ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. τὸ μέλδων. Σιάλοιο.] Εὐτραφοῦς, λιπαροῦ.
364. Ἀμβολάδην.] Ἀναβάλλων. Κάγκανα.] Κατάξηρα, παρὰ τὸ κῆαι.
366. Οὐδ' ἔθελε.] Νῦν, οὐκ ἠδύνατο. Ἀλλ' ἴσχετο.] Ἀλλὰ ἐπείχετο.
369. Ἔχραε.] Ἐπεὶ ἐξ ἀρχῆς ἐπηνέχθη σφοδρῶς. Κήδειν.] Λυπεῖν, κακοῦν.
370. Ἐξ ἄλλων.] Ὑπὲρ τοὺς ἄλλους.

375. Μα-

Παυέσθω δὲ καὶ οὗτος· ἐγὼ δ' ἐπὶ καὶ τόδ' ὀμοῦμαι,
Μήποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ,
Μηδ' ὁπότ' ἂν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται
Καιομένη, καίωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Αὐτίκ' ἄρ' Ἥφαιστον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν,
Ἥφαιστε, σχέο τέκνον ἀγακλεές· οὐ γὰρ ἔοικεν
Ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτῶν ἕνεκα στυφελίζειν.
Ὣς ἔφαθ'. Ἥφαιστος δὲ κατέσβεσε θεσπιδαὲς πῦρ·
Ἄψορρον δ' ἄρα κῦμα κατέσσυτο καλὰ ῥέεθρα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Ξάνθοιο δάμη μένος, οἱ μὲν ἔπειτα
Παυσάσθην· Ἥρη γὰρ ἐρύκακε χωομένη περ·
Ἐν δ' ἄλλοισι θεοῖσιν ἔρις πέσε βεβριθυῖα,
Ἀργαλέη, δίχα δέ σφιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἄητο·
Σὺν δ' ἔπεσον μεγάλῳ ὁμάδῳ, βράχε δ' εὐρεῖα χθών.
Ἀμφὶ δὲ σάλπιγξεν μέγας οὐρανός, ἄϊε δὲ Ζεὺς
Ἥμενος οὐλύμπῳ, ἐγέλασσε δέ οἱ φίλον ἦτορ
Γηθοσύνῃ, ὅθ' ὁρᾶτο θεοὺς ἔριδι ξυνιόντας.
Ἔνθ' οἵ γ' οὐκ ἔτι δηρὸν ἀφέστασαν· ἦρχε γὰρ Ἄρης
Ῥινοτόρος, καὶ πρῶτος Ἀθηναίῃ ἐπόρουσε,
Χάλκεον ἔγχος ἔχων· καὶ ὀνείδειον φάτο μῦθον,
Τίπτ' αὖ ὦ κυνόμυια θεοὺς ἔριδι ξυνελαύνεις,
Θάρσος ἄητον ἔχουσα; μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν.
Ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε Τυδεΐδην Διομήδε' ἀνῆκας
Οὐτάμεναι; αὐτὴ δὲ πανόψιον ἔγχος ἑλοῦσα,

Desistat autem & hic: ego verò insuper & hoc juro,
Nunquam à Trojanis depulsurum-opem allatâ malum diem,
Ne quidem cum Troja exitiali igne tota cremabitur
Incensa, incenderint autem Mavortii filii Achivorum.
Ut verò hoc audierat dea ulnas candida Juno,
Confestim Vulcanum allocuta est suum dilectum filium,
Vulcane, abstine fili inclyte: haud enim par est
Immortalem Deum ità mortalium gratiâ torquere.
Sic dixit. Vulcanus autem extinxit immane-ardentem ignem:
Et reflua continuò unda dejecit se in pulchros rivos.
At postquam Xanthi domita est vis, hi quidem posteà
Quierunt: Juno enim coërcuit irata licèt:
Cæteris verò diis contentio incubuit gravis,
Importuna, in diversa verò iis in præcordiis animus ferebatur:
Concurrerunt autem ingenti tumultu, remugiit verò lata tellus.
Circúmq; clangorem reddidit magnum cœlum, audivit autem Jupiter
Sedens in Olympo, risitque ei suum cor
Lætitiâ, ut vidit deos certamine congredientes.
Tum ii non amplius diu seorsim-stetere: incepit enim Mars
Clypeorum-perforator, & primus in Minervam irruit,
Æream hastam tenens: & probrosa dixit verba,
Cur verò jam ô impudentissima deos ad certamen committis,
Audaciâ immensâ prædita? Magnus autem te animus extimulavit.
Annon recordaris quando Tydidem Diomedem impulisti
Ut *me* percuteret? Ipsa fulgidâ hastâ sumptâ,

---

375. Μαλερῷ.] Τῷ πάντα μαραίνοντι. Δάηται.] Καίηται.

379. Σχέο.] Ἐπίσχες.

380. Στυφελίζειν.] Ταράσσειν, θλίβειν, κακοῦν.

382. Κατέσχετο καλὰ ῥέεθρα.] Γράφεται καὶ κατέσσυτο, ἵν' ᾖ τὰ καλὰ ῥεῖθρα ὥρμησε.

385. Βεβριθυῖα.] Βαρεῖα, δεινή.

386. Ἄητο.] Ἐκινεῖτο, ὥρμα. Δίχα δέ σφιν θυμὸς ἄητο.] Διχῶς δὲ αὐτῶν ὡρμήθη ἡ ψυχή, τουτέστι διάφορον ἔσχον τὴν γνώμην.

387. Πατάγῳ.] Ψόφῳ.

388. Ἀμφὶ δὲ σάλπιγξ ἴαχε.] Περιήχησεν δὲ ἡ σάλπιγξ, ἐξ ὧν προείρηται, ὅτι τῶν ἰδίων χρόνων ὠνόμακε τὴν σάλπιγγα ὁ Ποιητής.

392. Ῥινοτόρος.] Ὁ τιτρώσκων καὶ διακόπτων τὰς ῥινούς. ῥινοὶ δὲ καλοῦνται αἱ ἀσπίδες, ὅτι ἐκ βοείων βυρσῶν εἰσιν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων δέρμα.

393. Ὀνείδειον.] Ὀνειδιστικόν.

394. Κυνόμυια.] Ἀναιδὴς ὡς μυῖα. ἐκ δύο ἀναιδῶν τελείων τοῦ τε κυνὸς καὶ τῆς μυίας διὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς ἀναιδείας. Συνελαύνεις.] Συμβάλλεις εἰς μάχην.

395. Θάρσος ἄητον.] Μέγιστον θάρσος.

397. Πανόψιον ἔγχος.] Ἐν τῇ πάντων ὄψει ὁρώμενον. πᾶσιν ὁρώμενον. Οἱονεὶ πανόρατον.

398. Ἐδα-

Ἰθὺς ἐμεῦ ὦσαι, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψας.
Τῷ σ' αὖ νῦν ὀΐω ἀποτισέμεν ὅσσα μ' ἔοργας.
Ὣς εἰπὼν, ἔτυψε κατ' αἰγίδα θυσανόεσσαν,
Σμερδαλέην, ἣν οὐδὲ Διὸς δάμνησι κεραυνός,
Τῇ μιν Ἄρης ἔτυψε μιαιφόνος ἔγχεϊ μακρῷ·
Ἡ δ' ἀναχασσαμένη λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ
Κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε, μέγαν τε,
Τόν ῥ' ἄνδρες πρότεροι θέσαν ἔμμεναι οὖρον ἀρούρης·
Τῷ βάλε θοῦρον Ἄρηα κατ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα·
Ἑπτὰ δ' ἐπέσχε πέλεθρα πεσὼν, ἐκόνισε δὲ χαίτας·
Τεύχεά τ' ἀμφαράβησε. γέλασσε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
Καί οἱ ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Νηπύτι', οὐδὲ νύ πω περ ἐπεφράσω ὅσσον ἀρείων
Εὔχομ' ἐγὼν ἔμεναι, ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις;
Οὕτω κεν τῆς μητρὸς ἐριννύας ἐξαποτίνοις,
Ἥ τοι χωομένη κακὰ μήδεται, οὕνεκ' Ἀχαιοὺς
Κάλλιπες, αὐτὰρ Τρωσὶν ὑπερφιάλοισιν ἀμύνεις.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τράπεν ὄσσε φαεινώ·
Τὸν δ' ἄγε χειρὸς ἑλοῦσα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Πυκνὰ μάλα στενάχοντα· μόγις δ' ἐσαγείρατο θυμόν.
Τὴν δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,
Καὶ δ' αὖθ' ἡ κυνόμυια ἄγει βροτολοιγὸν Ἄρηα
Δηΐου ἐκ πολέμοιο κατὰ κλόνον· ἀλλὰ μέτελθε.
Ὣς φάτ'. Ἀθηναίη δὲ μετέσσυτο, χαῖρε δὲ θυμῷ·
Καί ῥ' ἐπιεισαμένη, πρὸς στήθεα χειρὶ παχείῃ
Ἤλασε, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.

Rectà in me adegisti, corpúsque pulchrum dilacerasti.
Ideò te vicissim nunc puto luituram esse quæcunque in me fecisti.
Sic fatus, feriit ægidem fimbriatam,
Horrendam, quam ne Jovis quidem domuerit fulmen,
Hâc eam Mars percussit cæde-inquinatus hastâ longâ:
Illa verò retrocedens saxum prehendit manu robustâ
Jacens in campo, nigrum, asperúmque, magnúmque,
Quem homines prisci posuerant ut esset terminus arvi:
Hoc percussit impetuosum Martem ad cervicem, solvitque membra:
Septem autem obtinuit jugera stratus, fœdavitque pulvere crines:
Armáque circùm sonitum-dedere. Risit verò Pallas Minerva,
Et super eum glorians verbis alatis allocuta est,
Stulte, ne adhuc quidem sensisti quantò fortior
Glorior ego esse, quòd mihi vires opponis?
Sic sanè tuæ matris furias luas,
Quæ tibi irata mala machinatur, quòd Achivos
Deseruisti, ac Trojanis fœdifragis auxiliaris.
Sic quidem loquuta, avertit oculos lucidos:
Hunc verò abduxit manu prehensum Jovis filia Venus,
Crebrò admodum suspirantem: ægrè autem collegit animum.
Hanc igitur ut advertit dea ulnas-candida Juno,
Statim Minervam verbis alatis allocuta est,
Proh malum, Ægiochi Jovis filia indomita,
En rursus illa impudentissima abducit hominum-perniciem Martem
Ardenti è prælio per tumultum: at insequere.
Sic dixit. Minerva a concito-gradu persequebatur, gaudebátq; animo:
Et impetu in eam facto, ad pectora manu robustâ
Percussit, ejúsque ibidem soluta sunt genua & ejus cor.

398. Ἔδαψας.] Ἔκοψας.
403. Ἀναχασσαμένη.] Ὑποχωρήσασα.
405. Οὖρον ἀρούρης.] Ὅρον χώρας.
408. Ἀμφαράβησε.] Περιήχησεν.
410. Ἐπεφράσω.] Ἐπέγνως, ἐνόησας. Ἀρείων.] Βελτίων.
412. Οὕτω κεν τῆς μητρὸς ἐριννύας ἐξαποτίνοις.] Οὕτως ἂν σε αἱ τῆς μητρὸς ἐριννύες μετέλθοιεν.
413. Χωομένη.] Νῦν ὀργιζομένη.
422. Μέτελθε.] Ἐπ' αὐτὴν πορεύου. τιμώρησον.
423. Μετέσσυτο.] Ὥρμησεν.
424. Ἐπιεισαμένη.] Ἐφορμήσασα.

430. Θαρ-

Τὼ μὲν ἄρ' ἄμφω κεῖντο ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
Ἡ δ' ἄρ' ἐπευξαμένη ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευε,
Τοιοῦτοι νῦν πάντες ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοὶ
Εἶεν, ὅτ' Ἀργείοισι μαχοίατο θωρηκτῇσιν,
Ὧδέ τε θαρσαλέοι καὶ τλήμονες, ὡς Ἀφροδίτη
Ἦλθεν Ἄρει ἐπίκουρος, ἐμῷ μένει ἀντιόωσα·
Τῷ κεν δὴ πάλαι ἄμμες ἐπαυσάμεθα πτολέμοιο,
Ἰλίου ἐκπέρσαντες ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.
Ὣς φάτο. μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Αὐτὰρ Ἀπόλλωνα προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων,
Φοῖβε τίη δὴ νῶϊ διέσταμεν; οὐδὲ ἔοικεν,
Ἀρξάντων ἑτέρων. τὸ μὲν αἴσχιον αἴκ' ἀμαχητὶ
Ἴομεν Οὔλυμπόνδε Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ.
Ἄρχε· σὺ γὰρ γενεῆφι νεώτερος. οὐ γὰρ ἔμοιγε
Καλόν, ἐπεὶ πρότερος γενόμην, καὶ πλείονα οἶδα.
Νηπύτι', ὡς ἄνοον κραδίην ἔχες· οὐδέ νυ τῶν περ
Μέμνηαι ὅσα δὴ πάθομεν κακὰ Ἴλιον ἀμφὶ
Μοῦνοι νῶϊ θεῶν, ὅτ' ἀγήνορι Λαομέδοντι
Πὰρ Διὸς ἐλθόντες θητεύσαμεν εἰς ἐνιαυτὸν
Μισθῷ ἐπὶ ῥητῷ, ὁ δὲ σημαίνων ἐπέτελλεν;
Ἤτοι ἐγὼ Τρώεσσι πόλιν καὶ τεῖχος ἔδειμα
Εὐρύ τε καὶ μάλα καλόν, ἵν' ἄρρηκτος πόλις εἴη·
Φοῖβε, σὺ δ' εἰλίποδας ἕλικας βοῦς βουκολέεσκες

Illi itaque ambo jacebant in terrâ almâ:
Illa verò super eos glorians verba alata dixit,
Tales nunc omnes quotquot Trojanis auxiliatores
Sint, quando cum Argivis pugnant armatis,
Et æquè audaces & tolerantes, ac Venus
Venit Marti auxiliatrix, meo robori occurrens:
Tum prorsus jam olim nos destitissemus pugnâ,
Ilii eversâ benè-ædificatâ urbe.
Sic dixit. Subrisit autem dea ulnas-candida Juno.
At Apollinem allocutus est rex Terræ-quassator,
Phœbe cur jam nos seorsim-stamus? Neque enim par est.
Cùm cœperint alii. Hoc quidem turpe si sine-pugna
Redierimus in Olympum Jovis ad ære-fundatam domum.
Incipe: tu enim natu junior. Non enim mihi quidem
Honestum, quippe qui prior natus sum, & plura cognovi.
Stulte, cùm ita mente-cassum cor habes: neque prorsus eorum saltem
Recordaris quot jam passi sumus mala Ilium circa
Soli nos deorum, cùm superbo Laomedonti
A Jove profecti operam locavimus in annum
Mercede condictâ, is autem præcipiens mandata dabat?
Ego quidem Trojanis urbem & muros ædificavi
Latósque & admodùm pulchros, ut inexpugnabilis urbs esset:
Phœbe, tu vero flexipides nigros boves pascebas

430. Θαρσαλέοι.] Εὐθαρσεῖς.
437. Αἴσχιον.] Ὀνειδιστικόν.
438. Χαλκοβατές.] Ἰσχυρόν.
443. Ἀγήνορι.] Ἀνδρείῳ.
444. Θητεύσαμεν.] Ἐπὶ μισθῷ ἐδουλεύσαμεν.
445. Ἐπὶ ῥητῷ.] Ἐπὶ ὡμολογημένῳ καὶ ὡρισμένῳ μισθῷ. πῶς δέ φησιν Ἀπόλλων μὲν οὐ μέμνηται τῆς παρὰ Λαομέδοντος θητείας, Ποσειδῶν δὲ μνείαν ταύτης ποιεῖται; καὶ ῥητέον, ὅτι Ποσειδῶν μὲν εἰκότως τοῖς Ἕλλησι βοηθεῖ, καὶ προσέτι παροξύνεται τῇ μνήμῃ. Ἀπόλλων δὲ οὐ μνησικακεῖ, διότι μᾶλλον τιμᾶται παρ' αὐτῶν. ἡ δὲ τελευταία χάρις κἂν ἐλάσσων ᾖ δύναται μεῖζον ἔγκλημα λῦσαι.
446. Ἔδειμα.] Ὠκοδόμησα.
448. Φοῖβε, σὺ δ' εἰλίποδας ἕλικας βοῦς βουκολέεσκες.] Φασὶ τὸν Ἀπόλλωνα κεκλῆσθαι νόμιον, διὰ τοιαύτην αἰτίαν. οἱ παλαιοὶ τοὺς λοιμοὺς ἐξ Ἀπόλλωνος ἐνόμιζον. πᾶς δὲ λοιμὸς ἀπὸ τῶν ἀλόγων ἄρχεται, ὥς φησι καὶ Ὅμηρος· Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο, καὶ κύνας ἀργούς. βουλόμενοι οὖν τὸν θεὸν δυσωπεῖν, ἵνα τοὺς λοιμοὺς ἀποστρέψῃ, νόμιον καὶ φύλακα τῶν βοσκημάτων ἐκάλεσαν. ὅθεν ἠδύνατο Ὅμηρος εἰπεῖν ἐβουκόλησε παρὰ Λαομέδοντι, καὶ Ἀδμήτῳ ἱπποφόρβησεν, οὕτως ἱστορεῖ Ἀπολλόδωρος. Ἕλικας βοῦς βουκολέεσκες.] Ἔνεμες, ἔβοσκες. ἕλικας δὲ τὰς βοῦς φησιν ἐπιθετικῶς, ἤτοι ἀπὸ τῆς κινήσεως τῶν ποδῶν, καθ' ὃ εἰλίποδες λέγονται, ἢ τοὺς ἑλικοειδῆ τὰ κέρατα ἔχοντας, ὅ ἐστιν ἐπικαμπῆ.

Ἴδης ἐν κνημοῖσι πολυπτύχου ὑληέσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μισθοῖο τέλος πολυγηθέες Ὧραι
Ἐξέφερον, τότε νῶϊ βιήσατο μισθὸν ἅπαντα
Λαομέδων ἔκπαγλος, ἀπειλήσας δ' ἀπέπεμπε.
Σοὶ μὲν ὅγ' ἠπείλησε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθε
Δήσειν, καὶ περάαν νήσων ἔπι τηλεδαπάων·
Στεῦτο δ' ὅγ' ἀμφοτέρων ἀποκοψέμεν οὔατα χαλκῷ.
Νῶϊ δὲ τ' ἄψορροι κίομεν κεκοτηότι θυμῷ,
Μισθοῦ χωόμενοι, τὸν ὑποστὰς οὐκ ἐτέλεσσε.
Τοῦ δὴ νῦν λαοῖσι φέρεις χάριν; οὐδὲ μεθ' ἡμέων
Πειρᾷ ὥς κεν Τρῶες ὑπερφίαλοι ἀπόλωνται
Πρόχνυ κακῶς, σὺν παισὶ καὶ αἰδοίῃς ἀλόχοισι;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ἐννοσίγαι', οὐκ ἄν με σαόφρονα μυθήσαιο
Ἔμμεναι, εἰ δὴ σοί γε βροτῶν ἕνεκα πτολεμίζω
Δειλῶν, οἳ φύλλοισιν ἐοικότες, ἄλλοτε μέν τε
Ζαφλεγέες τελέθουσιν ἀρούρης καρπὸν ἔδοντες,
Ἄλλοτε δ' αὖ φθινύθουσιν ἀκήριοι. ἀλλὰ τάχιστα
Παυσώμεσθα μάχης, οἱ δ', αὐτοὶ δηριαάσθων.
Ὣς ἄρα φωνήσας πάλιν ἐτράπετ'. αἴδετο γάρ ῥα
Πατροκασιγνήτοιο μιγήμεναι ἐν παλάμῃσι.
Τὸν δὲ κασιγνήτη μάλα νείκεσε πότνια θηρῶν
Ἄρτεμις ἀγροτέρη, καὶ ὀνείδειον φάτο μῦθον,

Idæ in saltibus multas-convalles-habentis sylvosæ.
Sed cum jam mercedis terminum gratissimæ Horæ
Attulerunt, tunc nos vi-fraudavit mercede tota
Laomedon violentus, minatusque dimisit.
Tibi quidem is minabatur pedes & manus desuper
Ligaturum, & venditurum insulas in longinquas:
Affirmabat autem idem utriusque abscissurum aures ære.
Nos verò continuò revertebamur irato animo,
Ob mercedem indignantes, quam pollicitus non persolvit.
Propter hoc jam nunc populis gratificaris? Neque nobiscum
Tentas ut Trojani fœdifragi pereant
Funditus malè, cum filiis & pudicis uxoribus?
Illum verò vicissim allocutus est rex longè-jaculans Apollo,
Neptune, handquaquam me prudentem dixeris
Esse, si jam tecum mortalium gratiâ dimicem
Miserorum, qui foliis similes, interdum quidem
Admodùm-splendidi sunt terræ fructu vescentes,
Interdum verò contrà pereunt exanimes. Sed citissimè
Desistamus à pugnâ, illi verò, ipsi prælientur.
Sic utique loquutus retrò se vertit. Verebatur enim
Cum patruo conserere manus.
Hunc autem soror vehementer objurgavit domina ferarum
Diana sylvicultrix, & probrosa dixit verba,

---

449. Κνημοῖσι.] Ταῖς προβάσεσι τῶν ὀρῶν. Πολυπτύχου.] Πολλὰς ἐξοχὰς καὶ ἀποκλίσεις ἔχοντος.

450. Πολυγηθέες.] Πολλὴν χαρὰν τοῖς ἀνθρώποις τῇ αὐτῶν ἐπελεύσει ἐμποιοῦσαι.

451. Βιήσατο.] Μετὰ βίας ἀφείλετο.

454. Περάαν.] Περάσαι. Τηλεδαπάων.] Πόρρω οὐσῶν.

455. Στεῦτο.] Διεβεβαιοῦτο, ὑπισχνεῖτο. Ἀποκοψέμεν.] Ἀποκόψαι. Οὔατα.] Ὦτα.

456. Κεκοτηότι.] Ὀργίλῳ. Κεκοτηότι θυμῷ] Ὠργισμένῃ τῇ ψυχῇ.

458. Τοῦ δὴ νῦν λαοῖσι φέρεις χάριν.] Διὰ οὖν τὰς τοιαύτας αἰτίας, τοῖς τούτου ὄχλοις φέρεις χάριν.

460. Πρόχνυ.] Παντελῶς προρρίζοι.

462. Σαόφρονα.] Σώφρονα, φρόνιμον.

464. Δειλέων.] Δειλῶν, ἀθλίων. Οἳ φύλλοισιν ἐοικότες.] Ἀντὶ τοῦ φύλλοις ὅμοιοι, διὰ τὸ καὶ αὐτὰ ἀποῤῥέοντα ἀφανίζεσθαι.

465. Ζαφλεγέες.] Μεγάλως ἔνθερμοι. ἐνεργεῖς. δραστήριοι. ἢ λαμπροὶ καὶ αὐξανόμενοι. Τελέθουσι.] Γίγνονται.

467. Δηριαάσθων.] Φιλονεικείτωσαν.

468. Αἴδετο.] Ἠδεῖτο.

469. Πατροκασιγνήτοιο μιγήμεναι ἐν παλάμῃσιν.] Εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τοῦ πατρὸς ἀδελφοῦ.

471. Ἀγροτέρη.] Κυνηγετική, θηραλική. λέγει δὲ τὴν Ἄρτεμιν.

473. Μέ-

Φεύγεις δὴ ἑκάεργε; Ποσειδάωνι δὲ νίκην
Πᾶσαν ἐπέτρεψας, μέλεον δέ οἱ εὖχος ἔδωκας;
Νηπύτιε, τί νυ τόξον ἔχεις ἀνεμώλιον αὔτως;
Μή σευ νῦν ἔτι πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἀκούσω
Εὐχομένου, ὡς τὸ πρὶν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Ἄντα Ποσειδάωνος ἐναντίβιον πολεμίζειν.
Ὣς φάτο. τὴν δ' ἔτι προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ἀλλὰ χολωσαμένη Διὸς αἰδοίη παράκοιτις,
Νείκεσεν Ἰοχέαιραν ὀνειδείοις ἐπέεσσι,
Πῶς δὲ σὺ νῦν μέμονας κύον ἀδδεὲς ἀντί' ἐμεῖο
Στήσεσθαι; χαλεπή τοι ἐγὼ μένος ἀντιφέρεσθαι
Τοξοφόρῳ περ ἐούσῃ· ἐπεί σε λέοντα γυναιξὶ
Ζεὺς θῆκεν, καὶ ἔδωκε κατακτάμεν ἥν κ' ἐθέλῃσθα.
Ἤτοι βέλτερόν ἐστι κατ' οὔρεα θῆρας ἐναίρειν,
Ἀγροτέρας τ' ἐλάφους, ἢ κρείσσοσιν ἶφι μάχεσθαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις πολέμοιο δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ὅσσον φερτέρη εἴμ', ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρας ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔμαρπτε
Σκαιῇ, δεξιτερῇ δ' ἄρ' ἀπ' ὤμων αἴνυτο τόξα·
Αὐτοῖσιν δ' ἄρ' ἔθεινε παρ' οὔατα μειδιόωσα
Ἐντροπαλιζομένην· ταχέες δ' ἔκπιπτον ὀϊστοί·
Δακρυόεσσα δ' ἔπειτα θεὰ φύγεν, ὥστε πέλεια,
Ἥ ῥά θ' ὑπ' ἴρηκος κοίλην εἰσέπτατο πέτρην,
Χηραμόν· οὐδ' ἄρα τῇ γε ἁλώμεναι αἴσιμον ἦεν·
Ὣς ἡ δακρυόεσσα φύγεν, λίπε δ' αὐτόθι τόξα.
Λητὼ δὲ προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης,

Fugis jam Longè-jaculans? Neptunóque victoriam
Totam concessisti? Impunéque ei gloriam dedisti?
Stulte, cur omnino arcum gestas sine-effectu ita:
Non te nunc amplius patris in ædibus audiam
Gloriantem, sicut anteà inter immortales deos,
Contra Neptunum adversis-viribus te pugnaturum.
Sic dixit. Eam verò neutiquam allocutus est longè-jaculans Apollo,
Sed irata Jovis veneranda uxor,
Increpuit Sagittis-gaudentem contumeliosis verbis,
Quomodo verò tu nunc animo-agitas canis audax contra me
Stare? Difficilis tibi ego cui vires opponas
Sagittifera licèt sis: te nempe leonem inter mulieres
Jupiter constituit, & dedit interficere quamcunque velis.
Certè satius est per montes feras interficere,
Sylvicultricésque cervas, quam cum potentioribus vi pugnare.
Sed si vis pugnæ periculum-facere, ut benè scias
Quanto fortior sum, quandoquidem mihi vires opponis.
Dixit, & ambas ad carpum manus prehendit
Sinistrâ, dextrâ autem ab humeris detraxit sagittandi-instrumenta:
Ipsisque verberavit *eam* ad aures subridens
Huc illuc-se versantem: veloces autem excidebant sagittæ:
Lacrymabunda verò deinde dea fugit, veluti columba,
Quæ nempe metu accipitris cavam volat in petram,
In latebram: neque enim illi capi fatale erat:
Sic illa lacrymabunda fugit, reliquítque illic sagittandi-instrumenta.
Latonam autem allocutus est internuntius Argicides,

---

473. Μέλεον.] Μάταιον.
481. Ἀδδεές.] Μὴ δεδοικυῖα, θρασεῖα.
482. Μένος ἀντιφέρεσθαι.] Ἐναντιοῦσθαι τὴν δύναμιν.
483. Λέοντα.] Ἐπίφοβον ὡς λέοντα.
485. Βέλτερον.] Βέλτιον, κρεῖσσον.
486. Ἀγροτέρας.] Ἀγρίας.
487. Δαήμεναι.] Μαθεῖν.
489. Ἔμαρπτε.] Κατέλαβεν. Ἀμφοτέρας ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔμαρπτε.] Ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας συνέλαβε τῶν καρπῶν.
490. Αἴνυτο.] Ἀφῃρεῖτο.
491. Ἔθεινεν.] Ἔτυπτεν.
493. Πέλεια.] Περιστερά.
494. Ἴρηκος.] Ἱέρακος. Προσληπτέον τὸ διωκομένη.
495. Χηραμόν.] Χάραγμα, κατάδυσιν. Ἁλώμεναι αἴσιμον.] Ληφθῆναι εἱμαρμένον ἦν.

Λητοῖ, ἐγὼ δέ τοι οὔ τι μαχήσομαι· ἀργαλέον δὲ
Πληκτίζεσθ' ἀλόχοισι Διὸς νεφεληγερέταο·
Ἀλλὰ μάλα πρόφρασσα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Εὔχεσθαι ἐμὲ νικῆσαι κρατερῆφι βίηφι.
Ὣς ἄρ' ἔφη. Λητὼ δὲ συναίνυτο καμπύλα τόξα,
Πεπτεότ' ἄλλυδις ἄλλα μετὰ στροφάλιγγι κονίης·
Ἡ μὲν τόξα λαβοῦσα πάλιν κίε θυγατέρος ἧς·
Ἡ δ' ἄρ' Ὄλυμπον ἵκανε, Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ·
Δακρυόεσσα δὲ πατρὸς ἐφέζετο γούνασι κούρη,
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιος ἑανὸς τρέμε· τὴν δὲ προτὶ οἷ
Εἷλε πατὴρ Κρονίδης, καὶ ἀνήρετο, ἡδὺ γελάσσας,
Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε φίλον τέκος Οὐρανιώνων
Μαψιδίως, ὡσεί τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἐϋστέφανος Κελαδεινή,
Σή μ' ἄλοχος στυφέλιξε πάτερ λευκώλενος Ἥρη,
Ἐξ ἧς ἀθανάτοισιν ἔρις καὶ νεῖκος ἐφῆπται.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αὐτὰρ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐδύσετο Ἴλιον ἱρήν·
Μέμβλετο γάρ οἱ τεῖχος ἐϋδμήτοιο πόληος,
Μὴ Δαναοὶ πέρσειαν ὑπὲρ μόρον ἤματι κείνῳ·
Οἱ δ' ἄλλοι πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Οἱ μὲν, χωόμενοι, οἱ δὲ, μέγα κυδιόωντες·
Κὰδ δ' ἵζον παρὰ πατρὶ κελαινεφεῖ. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Τρῶας ὁμῶς αὐτούς τ' ὄλεκεν καὶ μώνυχας ἵππους.
Ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνῃ
Ἄστεος αἰθομένοιο, θεῶν δέ ἑ μῆνις ἀνῆκε,
Πᾶσι δ' ἔθηκε πόνον, πολλοῖσι δὲ κήδε' ἐφῆκεν·
Ὣς Ἀχιλλεὺς Τρώεσσι πόνον καὶ κήδε' ἔθηκεν.
Ἑστήκει δ' ὁ γέρων Πρίαμος θείου ἐπὶ πύργου,

Latona, ego verò tecum haudquaquam pugnabo: arduum enim
Ad-manus-venire cum uxoribus Jovis nubes-cogentis:
Sed promptissima inter immortales deos
Gloriator te me vicisse asperâ vi.
Sic utique dixit. Latona verò collegit incurvos arcus & sagittas,
Quæ ceciderant aliò aliæ in vertigine pulveris:
Hæc quidem sagittandi-instrumentis sumptis secuta est filiam suam:
Illa verò ad Olympum pervenerat Jovis ad ære-fundatam domum:
Lacrymabunda autem patris insedit genibus filia,
Circumq; divinum peplum tremebat: hanc verò ad se
Recepit pater Saturnius, & interrogavit, suaviter ridens,
Quis tibi talia fecit chara filia Cœlestium
Temerè, tanquam aliquid mali facienti palàm?
Illum v. vicissim allocuta est pulchrè-coronata Tumult.-venaticorũ-amãs,
Tua me conjux malè-accepit pater ulnas-candida Juno,
A quâ inter immortales contentio & lis pendet.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
At Apollo Phœbus subiit Ilium sacram:
Curæ-erat enim ei murus benè ædificatæ urbis,
Ne Danai everterent præter fatum die illo:
At cæteri ad Olympum rediere dii sempiterni,
Alii quidem, irati, alii verò, admodum gloriâ-exultantes:
Assederunt autem patri atras-nubes-cogenti. Et Achilles
Trojanos simul ipsósque perdebat & solidos ungulis equos.
Ut verò cum fumus ascendens ad cœlum latum pervenit
Urbis ardentis, Deorum autem eum ira excitat,
Omnibus autem affert laborem, multisque mala immittit:
Sic Achilles Trojanis laborem & mala attulit.
Stabat autem senex Priamus sacrâ in turri,

---

499. Πληκτίζεσθαι.] Διαπληκτίζεσθαι. στασιάζειν.
502. Συναίνυτο.] Συνελάμβανε.
503. Πεπτεότα.] Πεπτωκότα. Στροφάλιγγι.] Συστροφῇ.
507. Ἑανὸς.] Πέπλος. Προτὶ οἷ.] Πρὸς ἑαυτόν.

511. Ἐϋστέφανος.] Καλὴν στεφάνην ἔχουσα. στεφάνη δὲ ἐπὶ κόσμος γυναικεῖος, καὶ περικεφαλαίας εἶδος.
516. Μέμβλετο.] Ἔμελλεν.
521. Ὤλεκεν.] Ἀνῄρει.

Ἔς δ' ἐνόησ' Ἀχιλῆα πελώριον· αὐτὰρ ὑπ' αὐτοῦ
Τρῶες ἄφαρ κλονέοντο πεφυζότες, οὐδέ τις ἀλκὴ
Γίνεθ'. ὁ δ' οἰμώξας ἀπὸ πύργου βαῖνε χαμᾶζε,
Ὀτρύνων παρὰ τεῖχος ἀγακλειτοὺς πυλαωρούς,
Πεπταμένας ἐν χερσὶ πύλας ἔχετ', εἰσόκε λαοὶ
Ἔλθωσι προτὶ ἄστυ πεφυζότες. ἦ γὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἐγγὺς ὅδε κλονέων· νῦν οἴω λοίγι' ἔσεσθαι·
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἐς τεῖχος ἀναπνεύσωσιν ἀλέντες,
Αὖτις ἐπ' ἂψ θέμεναι σανίδας πυκινῶς ἀραρυίας.
Δείδια γὰρ μὴ οὖλος ἀνὴρ ἐς τεῖχος ἅληται.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄνεσάν τε πύλας, καὶ ἀπῶσαν ὀχῆας·
Αἱ δὲ πετασθεῖσαι τεῦξαν φάος. αὐτὰρ Ἀπόλλων
Ἀντίος ἐξέθορε, Τρώων ἵνα λοιγὸν ἀλάλκοι.
Οἱ δ' ἰθὺς πόλιος καὶ τείχεος ὑψηλοῖο,
Δίψῃ καρχαλέοι κεκονιμένοι ἐκ πεδίοιο
Φεῦγον· ὁ δὲ σφεδανὸν ἔφεπ' ἔγχει· λύσσα δέ οἱ κῆρ
Αἰὲν ἔχε κρατερή, μενέαινε δὲ κῦδος ἀρέσθαι·
Ἔνθά κεν ὑψίπυλον Τροίην ἕλον υἷες Ἀχαιῶν,
Εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος Ἀγήνορα δῖον ἀνῆκε,
Φῶτ' Ἀντήνορος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε.
Ἐν μέν οἱ κραδίῃ θάρσος βάλε, πὰρ δέ οἱ αὐτὸς
Ἔστη, ὅπως θανάτοιο βαρείας χεῖρας ἀλάλκοι,
Φηγῷ κεκλιμένος· κεκάλυπτο δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ.
Αὐτὰρ ὅγ' ὡς ἐνόησεν Ἀχιλλῆα πτολίπορθον,
Ἔστη, πολλὰ δέ οἱ κραδίη πόρφυρε μένοντι·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν,
Ὤ μοι ἐγών, εἰ μέν κεν ὑπὸ κρατεροῦ Ἀχιλῆος

Animadvertitque Achillem ingentem: & ejus vi
Trojani facile turbabantur trepidâ-fugâ, neque ulla vis animi
Erat. Hic autem ejulatu edito à turri descendit in-terram,
Mandata-daturus ad murum inclytis portarum-custodibus,
Apertas in manibus portas tenete, usque dum copiæ
Venerint ad urbem trepidâ-fugâ. Certè enim Achilles
Propè iste perturbans: nunc existimo exitialia futura:
Sed postquam intra murum respiraverint conclusæ,
Rursus obserate tabulas peritè-aptatas.
Metuo enim ne exitialis vir in murum irrumpat.
Sic dixit. Illi autem aperuerûntque portas, & retruserunt obices:
Hæ autem apertæ pepererunt salutem. At Apollo
Obvius exiliit, à Trojanis ut perniciem arceret.
Ii autem rectà ad urbem & murum altum,
Siti aridi pulvere-obliti ex campo
Fugiebant: ille verò vehementer insequebatur hastâ: rabies autē ei cor
Continenter tenebat violenta, irâ autē percitus cupiebat gloriam referre:
Tum certè altam-portis Trojam cepissent filii Achivorum,
Nisi Apollo Phœbus Agenora nobilem excitasset,
Virum Antenoris filium eximiúmque fortémque.
Ejus quidem cordi audaciam immisit, eique ipse
Astitit, ut mortis graves manus arceret,
Fago tectus: coopertus autem erat caligine multâ.
At ille ut advertit Achillem urbium-vastatorem,
Constitit, multáque ei cor volvebat-æstuans manenti:
Ingemiscens autem dixit ad suum magnum animum,
Hei mihi, siquidem metu violenti Achillis

---

530. Ἀγακλειτούς.] Ἐνδόξους. Πυλαωρούς.] Πυλωρούς.
531. Πεπταμένας.] Ἀνεῳγμένας.
534. Ἀλέντες.] Συστραφέντες.
535. Αὖτις ἐπ' ἂψ θέμεναι.] Πάλιν ἐπικλεῖσαι, καὶ ἐπιθεῖναι. Σανίδας.] Θύρας.
537. Ἄνεσάν τε.] Ἀνέστειλαν, ἀνέῳξαν. Ὀχῆας.] Νῦν μοχλούς.
538. Πετασθεῖσαι.] Ἐξαπλωθεῖσαι, ἀνοιχθεῖσαι.
541. Δίψῃ καρφαλέοι.] Ξηροὶ ὑπὸ δίψης. Καρφαλέοι.] Ξηροί.
542. Σφεδανόν.] Ἀντὶ τοῦ σφεδανῶς, ἐσπουδασμένως, ἢ καταπληκτικῶς.
549. Κεκλιμένος φηγῷ.] Ἀντὶ τοῦ περιεχόμενος ὑπὸ φηγοῦ. καὶ περικεκλιμένος αὐτῇ.
551. Πόρφυρε.] Κατὰ βάθος ἐμερίμνα, καὶ διενοεῖτο.

Φεύγω, τῇπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέονται,
Αἱρήσει με καὶ ὥς, καὶ ἀνάλκιδα δειροτομήσει·
Εἰ δ' ἂν ἐγὼ τούτους μὲν ὑποκλονέεσθαι ἐάσω
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ, ποσὶν δ' ἀπὸ τείχεος ἄλλῃ
Φεύγω πρὸς πεδίον Ἰλήϊον, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι
Ἴδης τε κνημούς, κατά τε ῥωπήϊα δύω,
Ἑσπέριος δ' ἂν ἔπειτα λοεσσάμενος ποταμοῖο,
Ἱδρῶ ἀποψυχθείς, ποτὶ Ἴλιον ἀπονεοίμην.
Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
Μή μ' ἀπαειρόμενον πόλιος πεδίονδε νοήσῃ,
Καί με μεταΐξας μάρψῃ ταχέεσσι πόδεσσιν·
Οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἔσται θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξαι.
Λίην γὰρ κρατερὸς περὶ πάντων ἔστ' ἀνθρώπων.
Εἰ δέ κεν οἱ προπάροιθε πόλιος κατεναντίον ἔλθω·
Καὶ γάρ θην τούτῳ τρωτὸς χρὼς ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἐν δὲ ἴα ψυχή, θνητὸν δέ ἑ φάσ' ἄνθρωποι
Ἔμμεναι· αὐτάρ οἱ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Ὣς εἰπών, Ἀχιλῆα ἀλεὶς μένεν· ἐν δέ οἱ ἦτορ
Ἄλκιμον ὡρμᾶτο πτολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Ἠΰτε πάρδαλις εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο
Ἀνδρὸς θηρητῆρος ἐναντίον, οὐδέ τι θυμῷ
Ταρβεῖ, οὐδὲ φοβεῖται, ἐπεί κεν ὑλαγμὸν ἀκούσῃ·
Εἴπερ γὰρ φθάμενός μιν ἢ οὐτάσῃ, ἠὲ βάλῃσιν,
Ἀλλά τε καὶ περὶ δουρὶ πεπαρμένη οὐκ ἀπολήγει
Ἀλκῆς, πρίν γ' ἠὲ ξυμβλήμεναι, ἠὲ δαμῆναι·
Ὣς Ἀντήνορος υἱὸς ἀγαυοῦ δῖος Ἀγήνωρ
Οὐκ ἔθελεν φεύγειν, πρὶν πειρήσαιτ' Ἀχιλῆος.
Ἀλλ' ὅ γ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσε ἴσην,

Fugero, quà & alii turbati fugantur,
Capiet me etiam sic, & imbellem obtruncabit:
Si verò ego hos quidem turbari sinam
A Pelide Achille, pedibúsque à muro aliò
Fugero per campum Iliacum, donec pervenero
Idæque ad saltus, senticetáque ingrediar,
Vespertinus autem deinde cùm me lavero in fluvio,
A sudore refrigeratus, ad Ilium reverterer.
Sed cur mihi hæc meus secum-differit animus?
Ne me abeuntem ab urbe ad campum advertat,
Et me rapidè-persecutus prehendat velocibus pedibus:
Non amplius deinde licebit mortem & fatum effugere.
Valdè enim fortis supra omnes est mortales.
Quòd si ipsi ante urbem obviam venero:
Et huic enim certè vulnerabile corpus acuto ære,
Inéstque una anima, mortalémque ipsum dicunt homines
Esse: atque ei Saturnius Jupiter gloriam præbet.
Sic fatus, Achillem conversus expectabat: intúsque ei cor
Forte gestiebat præliari atque pugnare.
Veluti panthera prodit alto ex fruticeto
Virum venatorem contra, neque quicquam animo
Percellitur, neque in fugam vertitur, latratu audito:
Etsi enim prior eam cominùs percusserit, aut eminùs,
Tamen vel hastâ transfixa non desistit
A strenuâ pugnâ, antequam vel cominus-congrediatur, vel dometur:
Sic Antenoris filius præclari nobilis Agenor
Non inducebat in animum fugere, antequam periculum faceret Achillis.
Verum hic clypeum quidem sibi prætendit undique æqualem,

---

556. Εἰ δ' ἂν ἐγὼ ὑποκλονέεσθαι ἐάσω Πηλείδῃ.] Ὑπὸ Ἀχιλλέως συγχωρήσω ταράσσεσθαι.

558. Πεδίον Ἰλήϊον.] Τόπος ἐν ᾧ Ἴλου τάφος ἐστί.

559. Ῥωπήϊα.] Ἱμαντώδη φυτά, ἀφ' οὗ τὰ δάσεα τῆς ὕλης.

562. Διελέξατο.] Διελογίσατο.

563. Ἀπαειρόμενον.] Ἀπαίροντα.

564. Μάρψῃ.] Καταλάβῃ.

567. Εἰ δέ κεν οἱ προπάροιθε πόλιος.] Ἐὰν δὲ αὐτῷ ἔμπροσθεν τῆς πόλεως.

570. Ὀπάζει.] Κατόπιν διώκει.

571. Ἀλείς.] Συστραφείς.

573. Ξυλόχοιο.] Ὑλώδους τόπου συνδένδρου.

578. Ἀλκῆς.] Νῦν ἀλεξήσεως, βοηθείας.

Ἔγχεϊ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο, καὶ μέγ' ἄϋτει·
Ἦ δή που μάλ' ἔολπας ἐνὶ φρεσὶ φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ
Ἤματι τῷδε πόλιν πέρσειν Τρώων ἀγερώχων·
Νηπύτι', ἦ τ' ἔτι πολλὰ τετεύξεται ἄλγε' ἐπ' αὐτῇ.
Ἐν γάρ οἱ πολέες τε καὶ ἄλκιμοι ἀνέρες εἰμὲν,
Οἵ κεν πρόσθε φίλων τοκέων, ἀλόχων τε καὶ υἱῶν,
Ἴλιον εἰρυόμεσθα· σὺ δ' ἐνθάδε πότμον ἐφέψεις
Ὧδ' ἔκπαγλος ἐὼν καὶ θαρσαλέος πολεμιστής.
Ἦ ῥά, καὶ ὀξὺν ἄκοντα βαρείης χειρὸς ἀφῆκε·
Καί ῥ' ἔβαλε κνήμην ὑπὸ γούνατος, οὐδ' ἀφάμαρτεν·
Ἀμφὶ δέ μιν κνημὶς νεοτεύκτου κασσιτέροιο
Σμερδαλέον κονάβησε· πάλιν δ' ἀπὸ χαλκὸς ὄρουσε
Βλημένου, οὐδ' ἐπέρησε, θεοῦ δ' ἠρύκακε δῶρα.
Πηλείδης δ' ὡρμήσατ' Ἀγήνορος ἀντιθέοιο
Δεύτερος· οὐδέ τ' ἔασεν Ἀπόλλων κῦδος ἀρέσθαι,
Ἀλλά μιν ἐξήρπαξε, κάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
Ἡσύχιον δ' ἄρα μιν πολέμου ἔκπεμπε νέεσθαι·
Αὐτὰρ ὁ Πηλείωνα δόλῳ ἀποέργαθε λαοῦ·
Αὐτῷ γάρ ῥ' Ἑκάεργος Ἀγήνορι πάντα ἐοικὼς,
Ἔστη πρόσθε ποδῶν, ὁ δ' ἐπέσσυτο ποσσὶ διώκειν.
Ἕως ὁ τὸν πεδίοιο διώκετο πυροφόροιο,
Τρέψας πὰρ ποταμὸν βαθυδινήεντα Σκάμανδρον,
Τυτθὸν ὑπεκπροθέοντα, δόλῳ δ' ἄρ' ἔθελγεν Ἀπόλλων,
Ὡς αἰεὶ ἔλποιτο κιχήσεσθαι ποσὶν οἷσι·
Τόφρ' ἄλλοι Τρῶες πεφοβημένοι ἦλθον ὁμίλῳ
Ἀσπάσιοι προτὶ ἄστυ· πόλις δ' ἔμπλητο ἀλέντων.
Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἔτλαν πόλιος καὶ τείχεος ἐκτὸς
Μεῖναι ἔτ' ἀλλήλους, καὶ γνώμεναι ὅς τε πεφεύγοι,
Ὅς τ' ἔθαν' ἐν πολέμῳ· ἀλλ' ἀσπασίως ἐσέχυντο
Ἐς πόλιν, ὅντινα τῶν γε πόδες καὶ γοῦνα σαώσαι.

Hastâque in eum collimabat, & altùm clamabat,
Nimirum omnino sperabas in mentibus illustris Achille
Die hoc urbem *te* eversurum Troûm honoratorum:
Stulte, certè adhuc multi erunt dolores de eâ.
Ei enim multíque & fortes viri insumus,
Qui utique propugnantes charis parentibus, uxoribusque & liberis,
Ilium tutamur: tu verò fatum hîc consequeris
Adeò terribilis licèt sis & audax bellator.
Dixit utique & acutum telum gravi manu emisit:
Et percussit tibiam sub genu, neque aberravit:
Circáque ipsam ocrea recens-elaborati stanni
Horrendùm resonuit: æs verò resiliit
A percusso, neque penetravit, dei enim prohibuere dona.
Pelides verò impetum-fecit in Agenora deo-parem
Secundus: at non sivit Apollo gloriam referre,
Sed ipsum eripuit, texítque caligine multa,
Quietúmque ipsum è prælio misit ut abiret:
At hic Pelidem dolo avertit à populo:
Ipsi enim Longe-jaculans Agenori omnia cum se assimularat,
Stetit ante pedes, ille verò festinabat pedibus persequi.
Dum ille hunc per campum persequebatur tritici-feracem,
Conversus præter fluvium vorticibus-profundum Scamandrum,
Paululùm vix vixque anpræcurrentem, dolo enim lactabat Apollo,
Ut semper speraret *se* assequuturum pedibus suis:
Interim cæteri Trojani fugati venerunt conferti
Læti ad urbem: urbs verò implebatur conclusis.
Neque enim illi sustinebant urbem & murum extra
Expectare jam se-invicem, & cognoscere & quis effugerat,
Et quis occubuerat in pugnâ: sed lubenter infundebantur
In urbem, quemcunque eorum pedes & genua incolumem-retulerant.

---

582. Ἀΰτει.] Ἐβόα.
583. Ἦ δή που μάλ' ἔολπας.] Οὕτως δὴ πάνυ ἤλπισας.
584. Ἀγερώχων.] Αὐθαδῶν.
528. Εἰρυόμεσθα.] Φυλάττομεν. Πότμον ἐφέψεις.] Τεθνήξῃ, ἐπὶ θάνατον ἔλθῃς.
594. Ἠρύκακε.] Κατέσχεν.
599. Ἀποέργαθεν.] Ἀπεῖρξεν, ἀπεχώρισε.
604. Ἔθελγε.] Νῦν ἠπάτα.
610. Ἐσέχυντο.] Ἀθρόως ἐπῆλθον.

ΥΠΟ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ Χ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Τῶν Τρώων ἐγκλεισθέντων εἰς τὴν πόλιν, μόνος Ἕκτωρ ὑπομείνας Ἀχιλλέα, τὸ μὲν πρῶτον φεύγει, ἔπειτα δὲ ἀνθίσταται, Ἀθηνᾶς αὐτὸν πεισάσης· καὶ ἀναιρεῖται. Ἐξάψας δὲ αὐτὸν τοῦ ἅρματος Ἀχιλλεὺς, διὰ τοῦ πεδίου ἐπὶ τὸν ναύσταθμον ἕλκει. Οἱ δὲ κατὰ τὴν πόλιν ὀδύρονται ταῦτα ὁρῶντες ἐγκεκλεισμένοι.

Χῖ δ' ἄρα τρὶς περὶ τεῖχος ἄγων κτάνεν Ἕκτορ' Ἀχιλλεύς.

Ὣς οἱ μὲν κατὰ ἄστυ πεφυζότες ἠΰτε νεβροὶ,
Ἱδρῶ ἀπεψύχοντο, πίον τ', ἀκέοντό τε δίψαν,
Κεκλιμένοι καλῇσιν ἐπάλξεσιν· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Τείχεος ἆσσον ἴσαν, σάκε' ὤμοισι κλίναντες.
Ἕκτορα δ' αὐτοῦ μεῖναι ὀλοιὴ μοῖρ' ἐπέδησεν,
Ἰλίου προπάροιθε, πυλάων τε Σκαιάων.
Αὐτὰρ Πηλείωνα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
Τίπτέ με Πηλέος υἱὲ ποσὶν ταχέεσσι διώκεις,
Αὐτὸς θνητὸς ἐὼν θεὸν ἄμβροτον; οὐδέ νυ πώ με
Ἔγνως ὡς θεός εἰμι, σὺ δ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις.
Ἦ νύ τοι ἔτι μέλει Τρώων πόνος οὓς ἐφόβησας,
Οἳ δή τοι εἰς ἄστυ ἄλεν, σὺ δὲ δεῦρο λιάσθης.
Οὐ γάρ με κτενέεις, ἐπεὶ ἔτοι μόρσιμός εἰμι.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς,
Ἔβλαψάς μ' Ἑκάεργε, θεῶν ὀλοώτατε πάντων,
Ἐνθάδε νῦν τρέψας ἀπὸ τείχεος. ἦ κ' ἔτι πολλοὶ
Γαῖαν ὀδὰξ εἷλον πρὶν Ἴλιον εἰσαφικέσθαι.

Sic hi quidem per urbem post fugã trepidam tanquam hinnulorum,
A sudore se refrigerabant, bibebántque, medebanturque siti,
Tecti pulchris propugnaculis: at Achivi
Ad murum propè accedebant, scuta humeris inclinantes.
Hectorem v.ibi manere exitiale fatum tanquam compede vinctum coëgit,
Ilium ante, portásque Scæas.
At Pelidem allocutus est Phœbus Apollo,
Cur me Pelei fili pedibus velocibus persequeris,
Ipse mortalis cùm sis deum immortalem? nec dum omnino me
Agnovisti quòd Deus sum, tu autem indesinenter irâ percitus ferris.
Tibi nimirum nihil curæ est contra Troäs labor-bellicus quos fugasti,
Qui jam in urbem conclusi sunt, tu verò huc divertisti.
Nec tamen me interficies, haud enim mortalis sum.
Hunc autem graviter indignatus allocutus est pedibus velox Achilles,
Læsisti me Longe-jaculans, Deorum perniciosissime omnium,
Qui huc nunc avertisti à muro. Certè adhuc multi
Terram mordicùs prehendissent antequam in Ilium pervenissent.

Κατὰ ἄστυ.] Κατὰ τὴν πόλιν. Πεφυζότες.] Δεδειλιακότες, ἐκπεπληγμένοι, ἢ μετὰ δέους πεφευγότες.

2. Ἀπεψύχοντο.] Πρὸς ἄνεμον ἐξηραίνοντο, ἀνεκτῶντο ἑαυτούς. Ἀκέοντο.] Ἐθεραπεύοντο. κυρίως ἀκεῖσθαι, τὸ ἄχος ἰᾶσθαι. καὶ τὸ ὅπως δήποτε θεραπεύειν, ὅθεν Φρύγες ἀκεστὴν τὸν ἰατρὸν, καὶ Ἀθηναῖοι ἀκέστρα φασί.

3. Κεκλιμένοι καλῇσιν ἐπάλξεσιν.] Προσκεκλιμένοι. ὅ ἐστι περιεχόμενοι ὑπὸ τῶν τειχῶν. ἐπάλξεις γὰρ οἱ τῶν τειχῶν κρεμάμενοι προμαχῶνες.

4. Ἴσαν.] Παρεγίνοντο. Σάκε' ὤμοισι κλίναντες.] Τοὺς ὤμους τοῖς ἀσπίσι καλύψαντες.

5. Ὀλοιή.] Ὀλεθρία.

11. Τρώων πόνος.] Τὸ κατὰ Τρώων ἔργον.

12. Ἄλεν.] Συνεστράφησαν, ἔφυγον. Λιάσθης.] Ἐξέφυγες, ἐξέκλινας, ἢ ἐπλανήθης.

13. Μόρσιμος.] Μοῖρα ὑποκείμενος, θνητός.

15. Ὀλοώτατε.] Ὀλεθριώτατε.

17. Ὀδάξ.] Τοῖς ὀδοῦσιν.

Νῦν δ' ἐμὲ μὲν μέγα κῦδος ἀφείλεο, τοὺς δ' ἐσάωσας
Ῥηϊδίως, ἐπεὶ οὔτι τίσιν γ' ἔδδεισας ὀπίσσω.
Ἦ σ' ἂν τισαίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.
Ὣς εἰπὼν, προτὶ ἄστυ μέγα φρονέων ἐβεβήκει,
Σευάμενος ὥσθ' ἵππος ἀεθλοφόρος, σὺν ὄχεσφιν,
Ὅς ῥά τε ῥεῖα θέησι τιταινόμενος πεδίοιο.
Ὣς Ἀχιλεὺς λαιψηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα.
Τὸν δ' ὁ γέρων Πρίαμος πρῶτος ἴδεν ὀφθαλμοῖσι,
Παμφαίνονθ' ὥστ' ἀστέρ' ἐπεσσύμενον πεδίοιο,
Ὅς ῥά τ' ὀπώρης εἶσιν· ἀρίζηλοι δέ οἱ αὐγαὶ
Φαίνονται πολλοῖσι μετ' ἀστράσι νυκτὸς ἀμολγῷ·
Ὅν τε κύν' Ὠρίωνος ἐπίκλησιν καλέουσι·
Λαμπρότατος μὲν ὅγ' ἐστὶ, κακὸν δέ τε σῆμα τέτυκται,
Καί τε φέρει πολλὸν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσιν.
Ὣς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος.
Ὤιμωξεν δ' ὁ γέρων, κεφαλὴν δ' ὅγε κόψατο χερσὶν,
Ὑψόσ' ἀνασχόμενος, μέγα δ' οἰμώξας ἐγεγώνει,
Λισσόμενος φίλον υἱόν· ὁ δὲ προπάροιθε πυλάων
Εἱστήκει, ἄμοτον μεμαὼς Ἀχιλῆϊ μάχεσθαι·
Τὸν δ' ὁ γέρων ἐλεεινὰ προσηύδα, χεῖρας ὀρεγνύς,
Ἕκτορ, μή μοι μίμνε φίλον τέκος ἀνέρα τοῦτον
Οἶος, ἄνευθ' ἄλλων· ἵνα μὴ τάχα πότμον ἐπίσπῃς,

Nunc v. mihi quidem magnam gloriam eripuisti, illosq; periculo-exemisti
Facilè, non enim ultionem ullam veritus es in-posterum.
Profectò te ulciscerer si mihi facultas utique adesset.
Sic fatus, ad urbem magnis elatus animis abiit,
Ruens velut equus certamine-victor, currûs trahens,
Qui celeriter currit magno nisu-contendens per campum.
Sic Achilles celeriter pedes & genua movebat.
Hunc verò senex Priamus primus vidit oculis,
Collucentem tanquam stellam ruentem per campum,
Quæ nempe autumno oritur: perillustres autem ejus radii
Lucent multa inter astra nocte intempestâ:
Quam canem Orionis vulgò vocant:
Splendidissima quidem hæc est, at exitiale signum est,
Atque immittit magnum æstum miseris mortalibus.
Sic hujus æs splendebat circa pectora currentis.
Ejulabat verò senex, capútque pulsabat manibus,
In-altum sublatis, magnóque edito ejulatu clamabat,
Supplex orans dilectum filium: is enim ante portas
Stabat, vehementer animis-ardens cum Achille pugnare:
Illum vero senex miserabiliter allocutus est, manus extendens,
Hector, ne mihi expecta dilecte fili virum hunc
Solus, absque aliis: ut ne mox mortem assequaris,

---

19. Ὀπίσω.] Ὕστερον. χρονικῶς.

20. Ἦ σ' ἂν τισαίμην.] Ἐτιμωρησάμην ἄν σε.

22. Σευάμενος.] Ὁρμήσας. Ἀεθλοφόρος.] Ἀγωνιστής.

23. Θέησι.] Τρέχῃ. Τιταινόμενος.] Τείνων. ἕλκων.

24. Λαιψηρά.] Ταχέα. Ἐνώμα.] Κατέφερεν. ἐκίνει.

27. Ὀπώρης.] Κατὰ τὸ φθινόπωρον. Εἶσιν.] Ἀνατέλλει, ἄνεισι τὴν ἑώαν ἀνατολὴν δηλονότι. Ἀρίζηλοι.] Λαμπραὶ, εὐσύνοπτοι.

29. Ὅν τε κύν' Ὠρίωνος.] Τὸν ἀστρῷον κύνα οὕτως ἔφη. ἔνιοι δέ φασι τόνδε τὸν καταστερισμένον κύνα, οὐκ Ὠρίωνος, ἀλλὰ Ἠριγόνης ὑπάρχειν, ὃν καταστερισθῆναι διὰ τοιαύτην αἰτίαν. Ἰκάριος γένος μὲν ἦν Ἀθηναῖος, εἶχε δὲ θυγατέρα Ἠριγόνην, ἥτις κύνα νήπιον ἔτρεφε. ξενίσας δέ ποτε ὁ Ἰκάριος Διόνυσον, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ οἶνόν τε καὶ ἀμπέλου κλῆμα. κατὰ δὲ τὰς τοῦ θεοῦ ὑποθήκας, περιῄει τὴν γῆν περιφαίνων τὴν τοῦ Διονύσου χάριν, ἔχων σὺν ἑαυτῷ καὶ τὸν κύνα. γενόμενος δὲ ἐκτὸς τῆς πόλεως, βουκόλοις οἶνον παρέσχε. οἱ δὲ ἀθρόως ἐμφορησάμενοι, οἱ μὲν εἰς βαθὺν ὕπνον ἐτράπησαν. ὀψέ τε ἐγερθέντες, καὶ νομίσαντες πεφαρμάχθαι, τὸν Ἰκάριον ἀπέκτειναν. ὁ δὲ κύων ὑποστρέψας πρὸς τὴν Ἠριγόνην, δι' ὠρυγμοῦ ἐμήνυσεν αὐτῇ τὰ γενόμενα. ἡ δὲ μαθοῦσα τὸ ἀληθὲς, ἑαυτὴν ἀνήρτησε. νόσου δὲ ἐν Ἀθήναις γενομένης, κατὰ χρησμὸν Ἀθηναῖοι τόν τε Ἰκάριον καὶ τὴν Ἠριγόνην ἐνιαυσιαίαις ἐγέραιρον τιμαῖς. οἳ καὶ καταστερισθέντες, Ἰκάριος μὲν Βοώτης ἐκλήθη, Ἠριγόνη δὲ παρθένος. ὁ δὲ κύων τὴν αὐτὴν ὀνομασίαν ἔχει. Ἱστορεῖ Ἐρατοσθένης.

30. Σῆμα.] Σημεῖον.

31. Πυρετόν.] Ἤτοι κυρίως ὡς ἡμεῖς λέγομεν, ἢ τὴν τοῦ ἀέρος ἔκκαυσιν.

39. Ἄνευθ' ἄλλων.] Χωρὶς τῶν λοιπῶν.

40. Πη-

Πηλείωνι δαμείς· ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐστιν.
Σχέτλιος, αἴθε θεοῖσι φίλος τοσσόνδε γένοιτο
Ὅσσον ἐμοί· τάχα κέν ἑ κύνες καὶ γῦπες ἔδοιεν
Κείμενον· ἦ κέ μοι αἰνὸν ἀπὸ πραπίδων ἄχος ἔλθοι.
Ὅς μ' υἱῶν πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν εὖνιν ἔθηκε,
Κτείνων, καὶ περνὰς νήσων ἔπι τηλεδαπάων.
Καὶ γὰρ νῦν δύο παῖδε Λυκάονα καὶ Πολύδωρον
Οὐ δύναμαι ἰδέειν, Τρώων εἰς ἄστυ ἀλέντων,
Τούς μοι Λαοθόη τέκετο κρείουσα γυναικῶν.
Ἀλλ' εἰ μὲν ζώουσι μετὰ στρατῷ, ἦτ' ἂν ἔπειτα
Χαλκοῦ τε χρυσοῦ τ' ἀπολυσόμεθ'· (ἔστι γὰρ ἔνδον.
Πολλὰ γὰρ ὤπασε παιδὶ γέρων ὀνομάκλυτος Ἄλτης)
Εἰ δ' ἤδη τεθνᾶσι, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν,
Ἄλγος ἐμῷ θυμῷ τε καὶ μητέρι, τοὶ τεκόμεσθα.
Λαοῖσιν δ' ἄλλοισι μινυνθαδιώτερον ἄλγος
Ἔσσεται, ἢν μὴ καὶ σὺ θάνῃς Ἀχιλῆϊ δαμασθείς.
Ἀλλ' εἰσέρχεο τεῖχος, ἐμὸν τέκος, ὄφρα σαώσῃς
Τρῶας καὶ Τρῳάς, μηδὲ μέγα κῦδος ὀρέξῃς
Πηλείδῃ, αὐτὸς δὲ φίλης αἰῶνος ἀμερθῇς·
Πρὸς δέ με τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέαιρε,
Δύσμορον, ὅν ῥα πατὴρ Κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῷ
Αἴσῃ ἐν ἀργαλέῃ φθίσει, κακὰ πόλλ' ἐπιδόντα,
Υἷάς τ' ὀλλυμένους, ἑλκυσθείσας τε θύγατρας,
Καὶ θαλάμους κεραϊζομένους, καὶ νήπια τέκνα

Pelide domitus: longè enim viribus præstat.
Crudelis, utinam diis charus tantùm esset
Quantum mihi: citò prorsus eum canes & vultores vorarent,
Jacentem: certè mihi gravis ex præcordiis dolor abiret.
Iste me filiis multisque & strenuis orbum fecit,
Interficiens, & deportatos-vendens insulas in longinquas.
Quin & nunc duos filios Lycaonem & Polydorum
Non possum videre, Trojanis in urbem conclusis,
Quos mihi Laothoë peperit præcellens mulieribus.
At si quidem vivunt in castris, certè postmodum
Æreque auróque redimemus:(est enim domi.
Multa enim dedit filiæ senex famâ-inclytus Altes)
Si verò jam mortui sunt, & in orci domo,
Dolor meóque animo & matri, qui genuimus.
Populo autem cætero brevior dolor
Erit, modò non & tu moriaris ab Achille domitus.
Sed ingredere murum, mi fili, ut serves
Trojanos & Trojanas, neque magnam gloriam præbeas
Pelidæ, ipséque dilecta vita priveris:
Adhæc verò mei infelicis adhuc mentis-compotis miserere,
Calamitosi, quem pater Saturnius in senectutis limine
Fortuna in acerba perdet, mala multa conspicatum,
Filiósque interemptos, raptatásque filias,
Et thalamos eversos, & infantes liberos

40. Πηλείωνι δαμείς.] Ὑπὸ Ἀχιλλέως ἀναιρεθείς.

41. Τοσσόνδε.] Τοσοῦτον.

43. Ἦ κέ μοι αἰνὸν ἀπὸ πραπίδων ἄχος ἔλθοι.] Οὕτως ἂν ἀπέλθοι μου τὰ κακὰ τῶν φρενῶν.

44. Εὖνιν.] Ἔρημον. χῆρον. ἐστερημένον. εὖνιν ὅ ἐστιν εὐναζόμενον, ἐξ οὗ τὸ ἡσυχάζοντα, ἐξ οὗ ἠρημωμένον, ἐξ οὗ ἐστερημένον. ἢ παρὰ τὸ εἷς ἑνὸς ἕνις καὶ εὖνις, ὁ μεμονωμένος.

45. Περνάς.] Πιπράσκων. Τηλεδαπάων.] Πόρρω ὄντων.

47. Ἀλέντων.] Συστραφέντων. συγκλεισθέντων. φυγόντων.

48. Κρείουσα.] Κρατιστεύουσα.

50. Ἀπολυσόμεθα.] Ἀπολυτρωσόμεθα.

51. Ὀνομακλυτός.] * Ἔνιοι, ὀνομάκλυτος.* Ἄδοξος. ἀναγνωστέον δὲ ὑφ' ἕν.

54. Μινυνθαδιώτερον.] Ὀλιγοχρονιώτερον.

58. Αἰῶνος.] Βίου, ζωῆς. Ἀμερθῇς.] Στερηθῇς, ἀφαιρεθῇς.

59. Ἔτι φρονέοντα.] Ἔτι σωφρονοῦντα, πρὶν ἐπιστῆναί σου τοὺς πολεμίους. ἤγουν ἕως τοῦ φρονεῖν εἰμι κύριος.

60. Ἐπὶ γήραος οὐδῷ.] Ἐπὶ τῇ τοῦ γήρως ἐξόδῳ, ἐπὶ τῷ τέρματι.

61. Ἐπιδόντα.] Θεασάμενον.

62. Ἑλκυσθείσας τε θύγατρας.] Ἀντὶ τοῦ αἰχμαλωτισθείσας.

63. Κεραϊζομένους.] Πορθουμένους.

Βαλλόμενα προτὶ γαίῃ, ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι,
Ἑλκομένας τε νυοὺς ὀλοῆς ὑπὸ χερσὶν Ἀχαιῶν.
Αὐτὸν δ' ἂν πύματόν με κύνες πρώτῃσι θύρῃσιν
Ὠμησαὶ ἐρύουσι, ἐπεί κέ τις ὀξέϊ χαλκῷ
Τύψας ἠὲ βαλὼν ῥεθέων ἐκ θυμὸν ἕληται,
Οὓς τρέφον ἐν μεγάροισι τραπεζῆας πυλαωροὺς,
Οἵ κ' ἐμὸν αἷμα πιόντες, ἀλύσσοντες περὶ θυμῷ,
Κείσοντ' ἐν προθύροισι. νέῳ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν
Ἄρηϊ κταμένῳ, δεδαϊγμένῳ ὀξέϊ χαλκῷ,
Κεῖσθαι, πάντα δὲ καλὰ θανόντι περ ὅ, ττι φανείη·
Ἀλλ' ὅτε δὴ πολιόν τε κάρη, πολιόν τε γένειον,
Αἰδῶ τ' αἰσχύνωσι κύνες κταμένοιο γέροντος,
Τοῦτο δὴ οἴκτιστον πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν.
Ἦ ῥ' ὁ γέρων, πολιὰς δ' ἄρ' ἀνὰ τρίχας ἕλκετο χερσὶ,
Τίλλων ἐκ κεφαλῆς· οὐδ' Ἕκτορι θυμὸν ἔπειθε.
Μήτηρ δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ὀδύρετο δακρυχέουσα
Κόλπον ἀνιεμένη, ἑτέρηφι δὲ μαζὸν ἀνέσχε,
Καί μιν δακρυχέουσ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἕκτορ τέκνον ἐμὸν, τάδε τ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον
Αὐτὴν, εἴ ποτέ τοι λαθικηδέα μαζὸν ἐπέσχον,
Τῶν μνῆσαι φίλε τέκνον, ἄμυνε δὲ δήϊον ἄνδρα
Τείχεος ἐντὸς ἰών. μηδὲ πρόμος ἵστασο τούτῳ,
Σχέτλιος· εἴ περ γάρ σε κατακτάνῃ, οὔ σέ τ' ἔγωγε

Allisos terræ, in gravi cæde;
Tractásque nurus perniciosis manibus Achivorum.
Ipsum verò extremum me canes in primis foribus
Cruda-vorantes raptabunt, postquam aliquis acuto ære
Cominùs vel eminus percusso ex artubus animam eripuerit,
Quos nutrivi in ædibus mensarios forium-custodes,
Qui meo sanguine hausto, rabie-acti animis,
Jacebunt in vestibulis. Juveni autem haudquaquam indecorum est
Pugnâ cæso, lacerato acuto ære,
Jacere, omnia autem honesta etiam mortuo quicquid apparuerit:
Sed quum jam canumque caput, canámque barbam,
Pudendáque deturpent canes occisi senis,
Hoc utique miserrimum accidit miseris mortalibus.
Dixit quidem senex, canósque capillos extrahebat manibus,
Vellens è capite: neque Hectori animum flectebat.
Mater verò deinceps ex-alia-parte lamentabatur lachrymas-fundens
Sinum denudans, altera autem *manu* mamillam exeruit,
Et illum lachrymas-fundens verbis alatis allocuta-est,
Hector fili mi,& hæc reverere,& mei miserere
Ipsius, si unquam tibi vagitus-sedantem mammam præbui,
Horum reminiscere chare fili, arcéque infestum virum
Mœnia ingressus. Neque solus pugnator stes adversus ipsum,
Præferox: si enim te interemerit, haudquaquam te ego

---

64. Βαλλόμενα ποτὶ γαίῃ.] Προσρηγνύμενα τῇ γῇ.

65. Νυούς.] Νύμφας.

66. Πύματον.] Τελευταῖον, ἔσχατον. Πρώτῃσι θύρῃσι.] Ταῖς πρώταις θύραις, τοῖς προαυλίοις.

67. Ὠμησαί.] Ὠμοφάγοι. Ἐρύουσιν.] Ἑλκύσουσι.

68. Τύψας.] Ἐκ χειρὸς πλήξας. Ῥεθέων.] Τῶν τοῦ σώματος μελῶν, ὅτι κατὰ παντὸς μέλους τὸ ζωτικὸν καὶ ψυχικόν ἐστι. ῥέθη δὲ τὰ ζῶντα μέλη, δι' ὧν ῥέζομέν τι. Αἰολεῖς δὲ τὸ πρόσωπον, καὶ ῥεθομαλίδας τὰς εὐπροσώπους.

69. Τραπεζῆας.] Τοὺς ἐν τραπέζῃ τρεφομένους. Πυλαωρούς.] Πυλωρούς, φύλακας.

70. Ἀλύσσοντες.] Ὑπὸ πλησμονῆς ἀλύοντες. οἷον ἐν ἄλῃ ὄντες, δυσφοροῦντες, οἱ δὲ εἶπον ἄγαν λυπῶντες.

71. Κείσοντ' ἐν προθύροισιν.] Κείσονται ἐν τοῖς προθύροις.

74. Πολιόν.] Ἢ τὸ πεπολιωμένον, ἢ τὸ ἔντιμον καὶ αἰδοῦς ἄξιον τοῦ σώματος.

75. Αἰσχύνωσι.] Καταισχύνωσιν, ἐνυβρίσωσιν.

76. Οἴκτιστον.] Ἐλεεινὸν, οἰκτρόν. Δειλοῖσι.] Δειλαίοις, ἀθλίοις.

80. Κόλπον ἀνιεμένη.] Γυμνοῦσα τὸν κόλπον. λέγει δὲ τὸ κατὰ στῆθος μέρος. Ἀνέσχεν.] Ἀνέτεινεν.

82. Αἴδεο.] Αἰδοῦ, ἐντρέπου.

83. Λαθικηδέα μαζόν.] Τὸν λήθην ἐμποιοῦντα τοῖς παισὶ τῶν κακῶν πάντων.

84. Ἄμυνε.] Ἀμύνου. Δήϊον.] Πολεμικὸν, ἐχθρόν.

87. Θα-

Κλαύσομαι ἐν λεχέεσι φίλον θάλος, ὃν τέκον αὐτὴ,
Οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος· ἄνευθε δέ σε μέγα νῶϊν
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ κύνες ταχέες κατέδονται.
Ὣς τώ γε κλαίοντε προσαυδήτην φίλον υἱὸν,
Πολλὰ λισσομένω, οὐδ' Ἕκτορι θυμὸν ἔπειθον·
Ἀλλ' ὅγε μίμν' Ἀχιλῆα πελώριον ἆσσον ἰόντα.
Ὡς δὲ δράκων ἐπὶ χειῇ ὀρέστερος ἄνδρα μένῃσι
Βεβρωκὼς κακὰ φάρμακ', ἔδυ δέ τε μιν χόλος αἰνὸς,
Σμερδαλέον δὲ δέδορκεν ἑλισσόμενος περὶ χειῇ·
Ὣς Ἕκτωρ ἄσβεστον ἔχων μένος οὐχ ὑπεχώρει,
Πύργῳ ἔπι προὔχοντι φαεινὴν ἀσπίδ' ἐρείσας·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμὸν,
Ὤμοι ἐγὼν, εἰ μέν κε πύλας καὶ τείχεα δύω,
Πουλυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει,
Ὅς μ' ἐκέλευσε Τρωσὶ ποτὶ πτόλιν ἡγήσασθαι
Νύχθ' ὕπο τήνδ' ὀλοὴν, ὅτε τ' ὤρετο δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην· ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν·
Νῦν δ' ἐπεὶ ὤλεσα λαὸν ἀτασθαλίῃσιν ἐμῇσιν,
Αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Μήποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος ἐμεῖο,
Ἕκτωρ ἧφι βίηφι πιθήσας ὤλεσε λαόν.
Ὣς ἐρέουσιν· ἐμοὶ δὲ τότ' ἂν πολὺ κέρδιον εἴη
Ἄντην ἢ Ἀχιλῆα κατακτείναντα νέεσθαι,
Ἠέ κεν αὐτῷ ὀλέσθαι ἐϋκλειῶς πρὸ πόληος.
Εἰ δέ κεν ἀσπίδα μὲν καταθείομαι ὀμφαλόεσσαν,
Καὶ κόρυθα βριαρὴν, δόρυ δὲ πρὸς τεῖχος ἐρείσας,

Deflebo in lectis charum germen, quem peperi ipsa,
Neque uxor magnificè-dotata: seorsum autem te longè à nobis
Argivorum apud naves canes veloces comedent.
Sic hi lugentes alloquebantur dilectum filium,
Multis supplicantes. Neque Hectori animum flectebant:
Sed is expectabat Achillem ingentem propius accedentem.
Ut verò draco in lustro ferox virum expectat
Pastus mala gramina, subitque continuò ipsum ira gravis,
Horrendúmque aspicit convolvens se circa latibulum:
Sic Hector inextinguibili præditus animorum-vi non recedebat,
Turrim ad prominentem fulgido clypeo acclinato:
Indignabundus verò dixit ad suum magnum animum,
Hei mihi, si quidem portas & mœnia ingressus fuero,
Polydamus me primus probris onerabit,
Qui me hortatus-est Trojanos ad urbem ducere
Nocte istâ exitiali, quando surrexit ad-certamen nobilis Achilles.
At ego non parui: certè multo utilius fuisset:
Nunc verò postquam perdidi populum damnosâ-pertinaciâ meâ,
Vereor Trojanos & Trojanas longa-peplorum-syrmata-trahentes,
Ne quando quis dicat deterior alius me,
Hector suis viribus fretus perdidit copias.
Sic dicent: mihi verò tunc multò satius esset
Contrà *pugnando* aut Achille interfecto redire,
Aut ab ipso interfici gloriosè pro urbe.
Quòd si clypeum quidem deposuero umbonibus-munitum,
Et cassidem gravem, hastáque ad murum acclinatâ,

87. Θάλος.] Βλάστημα, φυτὸν πᾶν τὸ νέον, ἀπὸ τοῦ θάλλειν τῇ αὐξήσει.

88. Πολύδωρος.] Πολλὰ δωρημένη ἀγαθὰ, ἢ ἡ μετὰ πολλῶν δώρων καὶ ἕδνων γεγαμημένη.

93. Χειῇ.] Σχισμῇ. λέγει δὲ, τῇ τοῦ δράκοντος καταδύσει. Ὀρέστερος.] Ἐν ὄρει διατρίβων. ὄρειος. ἐξ οὗ ἄγριος.

94. Βεβρωκώς.] Φαγὼν τὰ κακωτικὰ καὶ ἰοῦ ποιητικὰ φάρμακα. λέγει δὲ μύρμηκας καὶ κανθάρους.

95. Δέδορκε] Βλέπει. διὰ γὰρ τοῦτο καὶ δράκων εἴρηται, διὰ τὸ ὀξέως δεδορκέναι. Ἑλισσόμενος.] Συστρεφόμενος, εἱλούμενος.

97. Προὔχοντι.] Προέχοντι.

100. Ἐλεγχείην.] Ὄνειδος.

102. Ὤρετο.] Ὥρμησεν.

104. Ἀτασθαλίῃσιν.] Ἁμαρτίαις, βλάβαις.

106. Εἴπῃσι.] Περὶ ἐμοῦ εἴπῃ.

110. Ἐϋκλειῶς.] Ἐνδόξως.

Αὐτὸς ἰὼν Ἀχιλῆος ἀμύμονος ἀντίος ἔλθω,
Καί οἱ ὑπόσχωμαι Ἑλένην, καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
Πάντα μάλ' ὅσσα τ' Ἀλέξανδρος κοίλης ἐνὶ νηυσὶν
Ἠγάγετο Τροίηνδ', ἥ τ' ἔπλετο νείκεος ἀρχὴ,
Δωσέμεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν, ἅμα τ' ἀμφὶς Ἀχαιοῖς
Ἄλλ' ἀποδάσασθαι ὅσσα πόλις ἥδε κέκευθε·
Τρωσὶν δ' αὖ μετόπισθε γερέσιον ὅρκον ἕλωμαι,
Μή τι κατακρύψειν, ἀλλ' ἄνδιχα πάντα δάσασθαι,
Κτῆσιν ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἐέργει.
Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
Μή μιν ἐγὼ μὲν ἵκωμαι ἰών· ὁ δέ μ' οὐκ ἐλεήσει,
Οὐδέ τι μ' αἰδέσεται, κτενέει δέ με γυμνὸν ἐόντα,
Αὔτως ὥστε γυναῖκα, ἐπεί κ' ἀπὸ τεύχεα δύω.
Οὐ μέν πως νῦν ἐστὶν ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης
Τῷ ὀαριζέμεναι ἅτε παρθένος ἠΐθεός τε,
Παρθένος ἠΐθεός τ' ὀαρίζετον ἀλλήλοισιν.
Βέλτερον αὖτ' ἔριδι ξυνελαυνέμεν· ὅττι τάχιστα
Εἴδομεν ὁπποτέρῳ κεν Ὀλύμπιος εὖχος ὀρέξῃ.
Ὣς ὥρμαινε μένων. ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἦλθεν Ἀχιλλεὺς,
Ἶσος Ἐνυαλίῳ κορυθάϊκι πολεμιστῇ,
Σείων Πηλιάδα μελίην κατὰ δεξιὸν ὦμον,
Δεινήν· ἀμφὶ δὲ χαλκὸς ἐλάμπετο ἴκελος αὐγῇ
Ἢ πυρὸς αἰθομένοιο, ἢ ἠελίου ἀνιόντος.
Ἕκτορα δ' ὡς ἐνόησεν ἕλε τρόμος, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Αὖθι μένειν, ὀπίσω δὲ πύλας λίπε, βῆ δὲ φοβηθείς.

Ipse profectus Achilli strenuo obvius venero,
Et ei pollicear Helenam, & opes cum ipsa
Omnes prorsus quascunque Alexander cavis in navibus
Duxit ad Trojam, quæ fuit certaminis origo,
Daturum Atridis abducendas, simúlque separatim Achivis
Alias distributurum quascunque urbs hæc abditas-habet:
A Trojanis verò deinde religiosum jusjurandum exigam,
Nihil occultaturos, sed bifariam omnia divisuros,
Facultates quascunque urbs amœna intus continet.
Sed cur mihi hæc meus secum-disserit animus?
Haud eum ego sanè supplex oravero profectus: is en. mei non miserebitur,
Neque prorsus me reverebitur, interficiet verò me inermem licèt,
Impunè tanquam mulierem, postquam arma exuero.
Non sanè prorsus nunc licèt à quercu neque à petrâ
Cum hoc confabulari ceu virgo juvenisque,
Virgo juvenisque confabulantur inter se.
Satius verò certamine congredi: quàm celerrimè
Videamus utri Olympius gloriam præbiturus sit.
Hæc animo-versabat manés. Ille autem ad eum prope accessit Achilles,
Par Marti galeam-quassanti bellatori,
Vibrans Peliadem hastam ad dextrum humerum,
Terribilem: circùm verò æs splendebat simile fulgori
Vel ignis ardentis, vel solis orientis.
Hectorem verò, ut vidit, cepit tremor, neque amplius sustinuit
Illic manere, à-tergo autem portas reliquit, abiitque metu-fugatus.

---

118. Κέκευθε.] Κέκρυφεν. ἐν αὐτῇ εἶχε.

119. Γερέσιον ὅρκον.] Τὸν ἐπὶ τῶν ἐντίμων ὅρκον, ὃν ἐν τοῖς ἐντίμοις ἔξεστιν ὀμόσαι.

123. Ἵκωμαι.] Νῦν ἀντὶ τοῦ ἱκετεύσω.

124. Αἰδέσεται.] Προσδέξεται, ὡς ἱκέτην. οἱ γὰρ ἱκέται αἰδοῖοι.

126. Οὐ μέν πως νῦν ἐστὶν ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης Τῷ ὀαριζέμεναι.] Οὐκ ἔστι φησὶν ἀντικρὺς Ἀχιλλέως μύθους διηγεῖσθαι, ὁποίους ἂν παρθένοι καὶ ἠΐθεοι. οἱ γὰρ παλαιοὶ τὰ ἐκτιθέμενα βρέφη παρὰ δρυσὶ ἢ πέτραις εὑρίσκοντες, ἐνόμιζον ἐκ τούτων γεγενῆσθαι. ἐκ ποίου δὲ ἐγένετο ἡ ὑπόληψις. οἱ γὰρ παλαιοὶ νομαδικῷ ἐχρῶντο βίῳ, οἰκίας μηδέπω κεκτημένοι. αἱ οὖν γυναῖκες τίκτουσαι ἐν τοῖς ὄρεσιν ὑπὸ τὰ κοιλώματα τῶν πετρῶν καὶ δρυῶν ἀνέτρεφον. εὑρίσκοντες δέ τινες, ἐνόμιζον ἐκεῖθεν γεγενῆσθαι. ἡ ἱστορία παρὰ Διδύμῳ.

127. Ὀαριζέμεναι.] Γυναικώδεις προσδιαλέγεσθαι λόγους. ὄαροι γὰρ, αἱ γυναῖκες.

128. Ἠΐθεος.] Ἀκμάζων νέος.

129. Ξυνελαυνέμεν.] Συμβάλλειν.

130. Εἴδομεν.] Μάθωμεν.

132. Κορυθάϊκι.] Πολεμικῷ. κινοῦντι τὴν περικεφαλαίαν καταπλήξεως ἕνεκα καὶ φόβου τῶν ἐναντίων.

Πηλείδης δ' ἐπόρουσε ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς·
Ἠΰτε κίρκος ὄρεσφιν ἐλαφρότατος πετεηνῶν
Ῥηϊδίως οἴμησε μετὰ τρήρωνα πέλειαν·
Ἡ δέ θ' ὕπαιθα φοβεῖται· ὁ δ' ἐγγύθεν ὀξὺ λεληκὼς
Ταρφέ' ἐπαΐσσει, ἑλέειν τέ ἑ θυμὸς ἀνώγει·
Ὣς ἄρ' ὅγ' ἐμμεμαὼς ἰθὺς πέτετο. τρέσε δ' Ἕκτωρ
Τεῖχος ὕπο Τρώων, λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα.
Οἱ δὲ παρὰ σκοπιὴν καὶ ἐρινεὸν ἠνεμόεντα
Τείχεος αἰὲν ὑπ' ἐκ κατ' ἀμαξιτὸν ἐσσεύοντο·
Κρουνὼ δ' ἵκανον καλλιρρόω, ἔνθα δὲ πηγαὶ
Δοιαὶ ἀναΐσσουσι Σκαμάνδρου δινήεντος.
Ἡ μὲν γάρ θ' ὕδατι λιαρῷ ῥέει, ἀμφὶ δὲ καπνὸς
Γίνεται ἐξ αὐτῆς ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο·
Ἡ δ' ἑτέρη θέρεϊ προρέει εἰκυῖα χαλάζῃ,
Ἢ χιόνι ψυχρῇ, ἢ ἐξ ὕδατος κρυστάλλῳ.
Ἔνθαδ' ἐπ' αὐτάων πλυνοὶ εὐρέες ἐγγὺς ἔασι
Καλοί, λαΐνεοι, ὅθι εἵματα σιγαλόεντα
Πλύνεσκον Τρώων ἄλοχοι καλαί τε θύγατρες
Τοπρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν.
Τῇ ῥα παραδραμέτην, φεύγων, ὁ δ' ὄπισθε διώκων·
Πρόσθε μὲν ἐσθλὸς ἔφευγε, δίωκε δέ μιν μέγ' ἀμείνων
Καρπαλίμως. ἐπεὶ οὐχ ἱερήϊον οὐδὲ βοείην
Ἀρνύσθην, ἅ τε ποσσὶν ἀέθλια γίνεται ἀνδρῶν,
Ἀλλὰ περὶ ψυχῆς θέον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.
Ὡς δ' ὅτ' ἀεθλοφόροι περὶ τέρματα μώνυχες ἵπποι
Ῥίμφα μάλα τρωχῶσι, τὸ δὲ μέγα κεῖται ἄεθλον,
Ἢ τρίπος, ἠὲ γυνή, ἀνδρὸς κατατεθνειῶτος·

Pelides verò irruit pedibus rapidis fretus:
Veluti circus in montibus velocissimus volucrum
Facili nisu impetum dat in pavidam columbam:
Hæc autem obliquè fugit: iste verò in-proximo acutum-edens-clangorē
Crebros faciens impetus insequitur, capereque illam animus jubet:
Sic utique ille ardentibus-animis rectà volabat. Territus a. fugiebat Hector
Muro sub Trojanorum, velociáque genua movebat.
Hi verò præter speculam & caprificum ventosam
Murum usque subter evitatum per viā publicā rapido-cursu-contendebant:
Ad scaturigines autem pervenerunt pulchrè-fluentes, ubi nempe fontes
Duo erumpunt Scamandri vorticosi.
Alter quidem aquâ calidā fluit, circumque fumus
Oritur ex ipso velut *ab* igne ardenti:
Alter verò æstate profluit similis grandini,
Vel nivi frigidæ, vel ex aquâ *concretæ* glaciei.
Illic autem ad ipsos labra-ad-lavandum lata propè sunt
Pulchra, lapidea, ubi vestes magnificas
Lavabant Trojanorum uxores pulchræque filiæ
Olim tempore pacis, priusquam venirent filii Achivorum.
Hâc prætercurrerunt, *alter* fugiens, alterque à tergo persequens:
Antè quidem fortis fugiebat, persequebatur verò ipsum multò fortior
Rapidè. Neque enim victimam neque bovinam-pellem
Adipisci-conabantur, qualia pedibus præmia sunt virorum,
Sed de animâ *certantes* currebant Hectoris equûm domitoris.
Ut verò cum assueti-vincere circa metas solidi-ungulis equi
Celeriter admodum currunt, & magnum propositum est præmium,
Vel tripos, vel mulier, viri *in honorem* defuncti:

140. Οἴμησεν.] Ὥρμησε. Πέλειαν.] Περιστεράν.

141. Φοβεῖται δέ.] Φεύγει δέ. Λεληκώς.] Κεκραγὼς, νῦν δὲ ἦχον διὰ τῆς πτήσεως ἀποτελῶν.

145. Ἠνεμόεντα.] Καταπνεόμενα. ὑψηλά. τὰ γὰρ ὑψηλότερα μέρη μᾶλλον καταφυσᾶται τῶν κοίλων.

146. Ἀμαξιτόν.] Ἀμαξήλατον ὁδόν. Ἐσσεύοντο.] Ὥρμων.

147. Κρουνώ.] Κυρίως μὲν αἱ ἀρχαὶ τῶν ῥευμάτων. νῦν δὲ οἱ τόποι ὅπου πλύνουσι.

148. Ἀναΐσσουσι.] Ἀνορμῶσι.

154. Λαΐνεοι.] Λίθινοι.

159. Ἱρήϊον.] Ἱερεῖον ταῦρον. Βοείην.] Βύρσαν.

160. Ἀρνύσθην.] Ὑπὲρ ἀγῶνος ἐσπούδαζον λαβεῖν. Ἀέθλια.] Ἀγωνίσματα.

162. Ἀεθλοφόροι.] Ἀγωνισταὶ, ἀθληταί. Τέρματα.] Τέλη, καμπτῆρας.

163. Τρωχῶσι.] Τρέχουσι.

165. Περι-

Ὣς τὼ τρὶς Πριάμοιο πόλιν περιδινηθήτην
Καρπαλίμοισι πόδεσσι· θεοὶ δέ τε πάντες ὁρῶντο.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Ὢ πόποι, ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ τεῖχος
Ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι· ἐμὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ
Ἕκτορος, ὅς μοι πολλὰ βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκηεν,
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου, ἄλλοτε δ' αὖτε
Ἐν πόλει ἀκροτάτῃ· νῦν αὖτέ ἑ δῖος Ἀχιλλεὺς
Ἄστυ περὶ Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκει.
Ἀλλ' ἄγετε, φράζεσθε θεοὶ καὶ μητιάασθε
Ἠέ μιν ἐκ θανάτοιο σαώσομεν, ἠέ μιν ἤδη
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ δαμάσσομεν ἐσθλὸν ἐόντα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὦ πάτερ ἀργικέραυνε κελαινεφὲς, οἷον ἔειπες·
Ἄνδρα θνητὸν ἐόντα, πάλαι πεπρωμένον αἴσῃ,
Ἂψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι;
Ἔρδ'· ἀτὰρ οὔτοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Θάρσει Τριτογένεια φίλον τέκος· οὔ νύ τι θυμῷ
Πρόφρονι μυθέομαι, ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι·
Ἔρξον ὅπῃ δή τοι νόος ἔπλετο, μηδέ τ' ἐρώει.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην.
Βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα,
Ἕκτορα δ' ἀσπερχὲς κλονέων ἔφεπ' ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ὡς δ' ὅτε νεβρὸν ὄρεσφι κύων ἐλάφοιο δίηται,
Ὄρσας ἐξ εὐνῆς διά τ' ἄγκεα καὶ διὰ βήσσας,
Τὸν δ' εἴπέρ τε λάθῃσι καταπτήξας ὑπὸ θάμνῳ,
Ἀλλά τ' ἀνιχνεύων θέει ἔμπεδον, ὄφρά κεν εὕρῃ·

Sic hi ter Priami urbem gyro-circumacti sunt
Rapidis pedibus: dii verò omnes spectabant.
Inter hos autem sermonem orsus est pater hominumque deûmque,
Proh malum, profectò dilectum virû à persequente-actum circa murum
Oculis video: meum autem dolet cor
De Hectore, qui mihi multa boum fœmora adolevit,
Idæ in verticibus multas-convalles-habentis, interdum autem
In urbe summâ: nunc verò eum nobilis Achilles
Urbem circa Priami pedibus velocibus insequitur.
Sed agite, deliberate dii & consultate
An eum è morte salvum-eripiemus, an eum jam
Vi Pelidæ Achillis domabimus optimum licèt.
Hunc verò allocuta est dea oculis-cæsia Minerva,
O pater rutili-fulminis-missor atras-nubes-cogens, quale dixisti:
Virum mortalem, jam olim destinatum fato,
Jam vis à morte tristi liberare?
Fac: at non tibi omnes assentiemur dii cæteri.
Hanc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter,
Bono esto animo Tritonia dilecta filia: neutiquam animo
Lubenti loquor, volo enim tibi mitis esse:
Fac prout tibi animus est, neque quid cessa.
Sic locutus, impulit anteà paratam-animo Minervam.
Descendit autem ab Olympi verticibus impetu-facto,
Hectorem verò indesinenter urgens sequebatur celer Achilles.
Ut verò quum hinnulum in montibus canis cervæ insequitur,
Excitatum è cubili perque convalles & per fruticeta,
Eum autem etiam si lateat metu-perculsus sub arbusto,
Tamen vestigia-legens currit perpetuò, donec inveniat:

165. Περιδινηθήτην.] Ἐκύκλωσαν, περιῆλθον.
172. Πόλει ἀκροτάτῃ.] Ἀκροπόλει.
188. Ἔφεπεν.] Ἐδίωκε.
189. Δίηται.] Διώξει.
190. Ὄρσας ἐξ εὐνῆς.] Ἐκ τῆς κοίτης ἐγείρας ὁρμήσει. Διά τ' ἄγκεα καὶ διὰ βήσσας.] Ἀντὶ τοῦ δι' ἀγκέων καὶ βησσῶν. οὕτω δὲ καλοῦνται οἱ κοῖλοι καὶ βάσιμοι τῶν ὀρῶν τόποι.
191. Καταπτήξας.] Δειλιάσας. Θάμνῳ.] Θάμνοι καλοῦνται οἱ σύμφυτοι καὶ ὑλώδεις τόποι, παρὰ τὸ θαμινόν.
192. Ἀνιχνεύων.] Ἐξ ἴχνους διώκων.

Ὣς Ἕκτωρ οὐ λῆθε ποδώκεα Πηλεΐωνα.
Ὁσσάκι δ' ὁρμήσειε πυλάων Δαρδανιάων
Ἀντίον ἀΐξασθαι ἐϋδμήτους ἐπὶ πύργους,
Εἴ πως οἱ καθύπερθεν ἀλάλκοιεν βελέεσσι·
Τοσσάκι μιν προπάροιθεν ἀποστρέψασκε παραφθὰς
Πρὸς πεδίον γ'· αὐτὸς δὲ ποτὶ πτόλιος πέτετ' αἰεί.
Ὡς δ' ἐν ὀνείρῳ οὐ δύναται φεύγοντα διώκειν·
Οὔτ' ἄρ' ὁ τὸν δύναται ὑποφεύγειν, οὔθ' ὁ διώκειν.
Ὣς ὁ τὸν οὐ δύνατο μάρψαι ποσὶν, οὐδ' ὃς ἀλύξαι.
Πῶς δέ κεν Ἕκτωρ κῆρας ὑπεξέφυγεν θανάτοιο,
Εἰ μή οἱ πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤντετ' Ἀπόλλων
Ἐγγύθεν, ὅς οἱ ἐπῶρσε μένος λαιψηρά τε γοῦνα.
Λαοῖσιν δ' ἀνένευε καρήατι δῖος Ἀχιλλεύς,
Οὐδ' ἔα ἱέμεναι ἐπὶ Ἕκτορι πικρὰ βέλεμνα,
Μή τις κῦδος ἄροιτο βαλὼν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπὶ κρουνοὺς ἀφίκοντο,
Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα,
Ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
Τὴν μὲν, Ἀχιλλῆος, τὴν δ', Ἕκτορος ἱπποδάμοιο·
Ἕλκε δὲ μέσσα λαβών. ῥέπε δ' Ἕκτορος αἴσιμον ἦμαρ·
Ὤχετο δ' εἰς ἀΐδαο, λίπεν δέ ἑ Φοῖβος Ἀπόλλων.
Πηλεΐωνα δ' ἵκανε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Νῦν δὴ νῶΐ γ' ἔολπα Διῒ φίλε φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ
Οἴσεσθαι μέγα κῦδος Ἀχαιοῖσι προτὶ νῆας,
Ἕκτορα δηϊώσαντε, μάχης ἆτόν περ ἐόντα.

Sic Hector non latebat pedibus-velocem Pelidem.
Quoties verò impetum-sumeret ad portas Dardanias
Rectà ruere bene-ædificatas versus turres,
Si quo modo ei desuper auxiliarentur telis:
Toties eum avertebat prævertens
In campum: ipse autem propè urbem volabat semper.
Ut verò in somno non potest fugientem consequi,
Neque alter alterum potest effugere, neque alter consequi:
Sic hic illum non poterat assequi pedibus, neque ille effugere.
Quo verò tandem pacto Hector fata effugere-potuisset mortis!
Si non ei postremumq; & ultimum obvius venisset Apollo
Propè, qui ei excitavit robur velociaque genua.
Copiis autem renuebat capite nobilis Achilles,
Neque sinebat mittere in Hectorem amara tela,
Ne quis gloriam auferret percutiens, ipseque secundus veniret.
Sed quando jam quartum ad scaturigines pervenerant,
Tum verò aureas pater attollebat lances,
Imposuit autem duo fata longum-somnum-adferentis mortis,
Hoc quidem, Achillis, illud verò, Hectoris equûm-domitoris:
Sustinuit autem medias prehensas. Et inclinata est Hectoris fatalis dies:
Descendit autem ad orcum, reliquit verò illum Phœbus Apollo.
At ad Pelidem accessit dea cæsia-oculis Minerva,
Et propè stans verbis alatis allocuta est,
Nunc demum nos utique spero Jovi dilecte illustris Achille
Relaturos magnam gloriam Achivis ad naves,
Hectore cæso, pugnæ insatiabilis licèt sit.

---

194. Ὁρμήσειε πυλάων Δαρδανιάων.] Ὡς ἐπὶ τὰς Δαρδάνους πύλας ὁρμήσει.

201. Ὣς ὁ τὸν οὐ δύνατο μάρψαι ποσὶν, οὐδ' ὃς ἀλύξαι.] Πῶς ταχὺς ὢν ὁ Ἀχιλλεὺς οὐ καταλαμβάνει τὸν Ἕκτορα; καὶ φασὶν οἱ μὲν ἐξεπίτηδες αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Ποιητοῦ καταπεπονῆσθαι πολλῷ πόνῳ πρότερον, ἵν' ὥσπερ ἐν θεάτρῳ νῦν μείζονα κινήσῃ πάθη. οἱ δὲ, ὅτι τὸν ἐνδοτέρω καὶ πρὸς τῷ τείχει δρόμον Ἕκτορος ποιουμένου, Ἀχιλλεὺς διπλάσιον ἔκαμνεν ἔξωθεν περιθέων.

202. Ὑπεξέφερεν.] Ὑπεξέφυγεν. ὠλίσθηνε. Πῶς δέ κεν Ἕκτωρ κῆρας ὑπεξέφερε θανάτοιο.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Πῶς δὲ, φησιν, ὁ Ἕκτωρ ἠδύνατο διαφυγεῖν τὸν Ἀχιλλέα, εἰ μὴ ὑστάτην βοήθειαν παρέχων αὐτῷ ὁ Ἀπόλλων ποδώκη ἐποίησεν.

205. Καρήατι. Κεφαλῇ.

209. Τάλαντα.] Ζυγά.

218. Δηϊώσαντε.] Ἀνελόντες.

219. Οὔ οἱ

Οὔ οἱ νῦν ἔτι γ' ἐστὶ πεφυγμένον ἄμμε γενέσθαι,
Οὐδ' εἴ κεν μάλα πολλὰ πάθοι ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Προπροκυλινδόμενος πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν στῆθι καὶ ἄμπνυε· τόνδε δ' ἐγώ τοι
Οἰχομένη πεπιθήσω ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη. ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ·
Στῆ δ' ἄρ' ἐπὶ μελίης χαλκογλώχινος ἐρεισθείς.
Ἡ δ' ἄρα τὸν μὲν ἔλειπε, κιχήσατο δ' Ἕκτορα δῖον,
Δηϊφόβῳ εἰκυῖα δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε βιάζεται ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Ἄστυ πέρι Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκων·
Ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν, καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Δηΐφοβ', ἦ μέν μοι τὸ πάρος πολὺ φίλτατος ἦσθα
Γνωτῶν, οὓς Ἑκάβη ἠδὲ Πρίαμος τέκε παῖδας·
Νῦν δ' ἔτι καὶ μᾶλλον νοέω φρεσὶ τιμήσασθαι,
Ὡς ἔτλης ἐμεῦ εἵνεκ', ἐπεὶ ἴδες ὀφθαλμοῖσι,
Τείχεος ἐξελθεῖν, ἄλλοι δ' ἔντοσθε μένουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἠθεῖ', ἦ μὲν πολλὰ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Λίσσονθ' ἑξείης γουνούμενοι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι,
Αὖθι μένειν· (τοῖον γὰρ ὑποτρομέουσιν ἅπαντες)
Ἀλλ' ἐμὸς ἔνδοθι θυμὸς ἐτείρετο πένθεϊ λυγρῷ·
Νῦν δ' ἰθὺς μεμαῶτε μαχώμεθα, μηδ' ἔτι δούρων
Ἔστω φειδωλή, ἵνα εἴδομεν εἴ κεν Ἀχιλλεὺς
Νῶϊ κατακτείνας ἔναρα βροτόεντα φέρηται
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς, ἦ κεν σῷ δουρὶ δαμείη.

Non ei nunc amplius certè licet nos effugere,
Ne quidem si perquam multum laboret longe-jaculans Apollo,
Advolvens se pedibus patris Jovis Ægiochi.
Sed tu quidem nunc sta & respira: huic verò ego tecum
Accedens persuadebo adversis-viribus pugnare.
Sic dixit Minerva. Ille verò paruit, gavisusque est animo:
Stetit autem fraxino æræ-præfixæ innixus.
Hæc verò hunc quidem reliquit, assecutáque est Hectorem nobilem,
Deiphobo cum se assimulârat corpore & indefessâ voce:
Propè autem stans verbis alatis allocuta est,
Venerande frater, profectò admodum jam te urget celer Achilles,
Urbem circa Priami pedibus velocibus persequens:
Sed agè jam stemus, & propulsemus manentes.
Hanc autem vicissim allocutus est ingens pugnam-expeditè-ciens Hector,
Deiphobe, profectò quidem mihi anteà multò charissimus eras
Fratrum, quos Hecuba atque Priamus genuit filios:
Nunc verò adhuc etiam magis habeo in animo honorare,
Cùm sustinuisti mei gratiâ, ut vidisti oculis,
Mœnibus egredi, cæteri verò intus manent.
Hunc autem rursus allocuta est dea cæsia-oculis Minerva,
Venerande frater, profectò quidem multum pater & veneranda mater
Supplices orabant deinceps genua-amplectentes, circum & sodales,
Illic manere: (adeò enim metu tremunt omnes)
Sed meus intus animus conficiebatur dolore gravi:
Nunc verò adversi præsentibus-animis pugnemus, neque jam hastarum
Sit parsimonia, ut videamus an Achilles
Nobis interfectis spolia sanguinolenta referat
Naves ad cavas, an tuâ hastâ dometur.

---

219. Οὔ οἱ νῦν ἔτι γ' ἐστὶ πεφυγμένον ἄμμε γενέσθαι.] Ἀδύνατόν φησιν ἐστὶν αὐτῷ διαφυγεῖν ἡμᾶς.

221. Προπροκυλινδόμενος πατρὸς Διός.] Πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Διὸς κυλινδόμενος, ὅ ἐστιν ἱκετεύων.

222. Ἄμπνυε.] Ἀναπαύσο.

225. Χαλκογλώχινος.] Χαλκοῦς ἐχούσης γωνίας.

235. Νῦν δ' ἔτι καὶ μᾶλλον νοέω φρεσὶ τιμήσασθαι.] Νῦν δ' ἔτι μᾶλλόν σε τιμήσω.

241. Τοῖον.] Τοίως, οὕτως.

244. Φειδωλή.] Φειδώ.

Ὣς φαμένη, καὶ κερδοσύνῃ ἡγήσατ' Ἀθήνη.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Οὔ σ' ἔτι Πηλέος υἱὲ φοβήσομαι, ὡς τὸ πάρος περ·
Τρὶς περὶ ἄστυ μέγα Πριάμου δίον, οὐδέ ποτ' ἔτλην
Μεῖναι ἐπερχόμενον· νῦν αὖτέ με θυμὸς ἀνῆκε
Στήμεναι ἀντία σεῖο· ἕλοιμί κεν ἤ κεν ἁλοίην.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο θεοὺς ἐπιδώμεθα· τοὶ γὰρ ἄριστοι
Μάρτυροι ἔσσονται καὶ ἐπίσκοποι ἁρμονιάων·
Οὐ γὰρ ἐγώ σ' ἔκπαγλον ἀεικιῶ, αἴκεν ἐμοὶ Ζεὺς
Δώῃ καμμονίην, σὴν δὲ ψυχὴν ἀφέλωμαι·
Ἀλλ' ἐπεὶ ἄρ κέ σε συλήσω κλυτὰ τεύχε' Ἀχιλλεῦ,
Νεκρὸν Ἀχαιοῖσιν δώσω πάλιν· ὣς δὲ σὺ ῥέζειν.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Ἕκτορ, μή μοι ἄλαστε συνημοσύνας ἀγόρευε.
Ὡς οὐκ ἔστι λέουσι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστά,
Οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν,
Ἀλλὰ κακὰ φρονέουσι διαμπερὲς ἀλλήλοισιν·
Ὣς οὐκ ἔστ' ἐμὲ καὶ σὲ φιλήμεναι, οὔτε τι νῶϊ
Ὅρκια ἔσσονται, πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
Αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.
Παντοίης ἀρετῆς μιμνήσκεο· νῦν σε μάλα χρὴ
Αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
Οὔ τοι ἔτ' ἔσθ' ὑπάλυξις, ἄφαρ δέ σε Παλλὰς Ἀθήνη
Ἔγχει ἐμῷ δαμάα· νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀποτίσεις
Κήδε' ἐμῶν ἑτάρων, οὓς ἔκτανες ἔγχεϊ θύων.

Sic loquuta, continuò astu præivit Minerva.
Illi verò cùm jam propè erant alter in alterum vadentes,
Hunc prior allocutus est ingens pugnam-expedite-ciens Hector,
Non te amplius Pelei fili fugiam ut anteà:
Ter circa urbem magnam Priami fugi, nec unquam sustinui
Expectare te ingruentem: nunc verò me animus impulit
Stare contra te: interimam certè vel interimar.
Sed agedum deos testes-faciamus: hi enim optimi
Testes erunt & custodes pactorum:
Non enim ego te immaniter deturpabo, si mihi Jupiter
Dederit victoriam, tuámque animam abstulero:
At postquam tibi detraxero pulchra arma Achille,
Cadaver Achivis reddam: sic & tu facito.
Illum verò torvè intuitus allocutus est pedibus velox Achilles,
Hector, ne mihi acerbissime pacta memora.
Ut non sunt leonibus & hominibus fœdera fida,
Neque lupi & agni concordem animum habent,
Sed hostili-animo-sunt perpetuò sibi invicem:
Sic non fas est me & te amicitiam contrahere, neque prorsus nobis
Fœdera erunt, antequam utique alter stratus
Sanguine satiârit Martem invictum bellatorem.
Omnigenæ virtutis recordare: nunc te admodum oportet
Hastáque acerrimum esse & audacem bellatorem.
Non tibi est effugium, statim enim te Pallas Minerva
Hastâ meâ domat: nunc verò simul omnes lues
Dolores meorum sociorum, quos interfecisti hasta furens.

---

247. Κερδοσύνῃ.] Ἐντρεχείᾳ, πονηρίᾳ, ἀπάτῃ.
250. Φοβήσομαι.] Φεύξομαι.
251. Δίον.] Ἔδεισα. ἐδιωκόμην. ἔφυγον.
254. Θεοὺς ἐπιδώμεθα.] Ὀμόσωμεν, ἐπόπτας καὶ μάρτυρας τῶν λεγομένων ποιησώμεθα.
255. Ἐπίσκοποι.] Ἔφοροι, φύλακες. Ἁρμονιάων.] Τῶν συνθηκῶν.
257. Καμμονίην.] Τὴν ἐκ καταμονῆς νίκην, ὅ ἐστιν ἐκ μονομερῆς.
261. Ἄλαστε.] Ἀλάθητε. δεινὰ καὶ ἀνεπίληστα εἰργασμένε. Συνημοσύνας ἀγόρευε.] Ἀντὶ τοῦ μή μοι περὶ συνθηκῶν διαλέγου.
263. Ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν.] Ὁμονοοῦσι.
265. Φιλήμεναι.] Εἰς φιλίαν ἐλθεῖν.
266. Πεσόντα.] Ἀναιρεθέντα.
270. Ὑπάλυξις.] Ἔκκλισις, φυγή.
271. Ἀποτίσεις.] Ἐκτίσεις, ἀποδώσεις.

Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος·
Καὶ τὸ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ἕζετο γὰρ προϊδών, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος,
Ἐν γαίῃ δ' ἐπάγη· ἀνὰ δ' ἥρπασε Παλλὰς Ἀθήνη,
Ἂψ δ' Ἀχιλῆϊ δίδου, λάθε δ' Ἕκτορα ποιμένα λαῶν.
Ἕκτωρ δὲ προσέειπεν ἀμύμονα Πηλείωνα,
Ἤμβροτες, οὐδ' ἄρα πώ τι θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ
Ἐκ Διὸς ἠείδης τὸν ἐμὸν μόρον, ἤτοι ἔφης γε·
Ἀλλά τις ἀρτιεπὴς καὶ ἐπίκλοπος ἔπλεο μύθων,
Ὄφρα σ' ὑποδείσας μένεος ἀλκῆς τε λάθωμαι.
Οὐ μέν μοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξεις,
Ἀλλ' ἰθὺς μεμαῶτι διὰ στήθεσφιν ἔλασον,
Εἴ τοι ἔδωκε θεός· νῦν αὖτ' ἐμὸν ἔγχος ἄλευαι
Χάλκεον, ὡς δή μιν σῷ ἐν χροῒ πᾶν κομίσαιο·
Καί κεν ἐλαφρότερος πόλεμος Τρώεσσι γένοιτο
Σεῖο καταφθιμένοιο· σὺ γάρ σφισι πῆμα μέγιστον.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πηλείδαο μέσον σάκος, οὐδ' ἀφάμαρτε·
Τῆλε δ' ἀπεπλάγχθη σάκεος δόρυ. χώσατο δ' Ἕκτωρ
Ὅττι ῥά οἱ βέλος ὠκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός·
Στῆ δὲ κατηφήσας, οὐδ' ἄλλ' ἔχε μείλινον ἔγχος·
Δηΐφοβον δ' ἐκάλει λευκάσπιδα, μακρὸν ἀΰσας,
Ἤτεέ μιν δόρυ μακρόν· ὁ δ' οὔτι οἱ ἐγγύθεν ἦεν.
Ἕκτωρ δ' ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσί, φώνησέν τε,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με θεοὶ θάνατόνδ' ἐκάλεσσαν·
Δηΐφοβον γὰρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωα παρεῖναι·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν τείχει, ἐμὲ δ' ἐξαπάτησεν Ἀθήνη.
Νῦν δὲ δὴ ἐγγύθι μοι θάνατος κακός, οὐδέ τ' ἄνευθεν,

Dixit quidem, & vibratam emisit prælongam hastam:
Et hanc quidem ex adverso conspicatus evitavit illustris Hector:
Subsedit enim prævidens, illa autem supervolavit ærea hasta,
Terræque infixa est: evulsit verò Pallas Minerva,
Achillique reddidit, latuitque Hectora pastorem populorum.
Hector verò allocutus est eximium Pelidem,
Aberrasti, nec dum utique diis-similis Achille
Ex Jove nosti meum fatum, dixisti certè:
Sed quidam loquax & subdolus es verbis,
Ut tui præ metu animorum virtutisque obliviscerer.
Haud tamen mihi fugienti dorso hastam infiges,
Sed rectà-ruenti animis-præsentibus per pectora adige,
Si tibi dedit deus: nunc vicissim meam hastam evita
Æream, utinam jam tuo in corpore totam recipias:
Tum certe levius prælium Trojanis esset
Te interfecto: tu enim ipsis pernicies maxima.
Dixit, & vibratam emisit prælongam hastam,
Et percussit Pelidæ medium scutum, neque aberravit:
Longè verò excussâ est scuto hasta. Iratus autem est Hector
Quòd sibi telum velox irritum effugerat manu:
Stetit autem vultu dejecto, neque enim aliam habebat fraxineam hastam:
Deïphobum verò vocabat albo-clypeo-insignem alto clamore,
Poscebat eum hastam longam: is verò neutiquam eum propè erat.
At Hector sensit suo in animo, dixitque,
Eheu, profectò omnino jam me Dii ad mortem vocarunt:
Deïphobum enim ego putabam heroëm adesse:
Sed ille quidem in muro, me verò decepit Minerva.
Nunc autem proxima mihi mors exitialis: nec jam longè,

---

280. Ἠείδεις.] Ἀκριβῶς ἠπίστασο, κατὰ ἐπίστασιν τοῦ η. Μόρον.] Εἱμαρμένην. Ἤτοι ἔφης γε.] Καίτοι ἔλεγες.

281. Ἀρτιεπής.] Ἀπηρτισμένος καὶ ἱκανὸς εἰπεῖν, ἢ ἀρτὶ ἐσκευασμένος. δεινός. Ἐπίκλοπος.] Παραλογιστικὸς, ἀπατεὼν, διὰ λόγων κλέπτειν τὴν ἀλήθειαν εἰδώς.

285. Ἄλευαι.] Ἔκκλινε, φυλάσσου.

291. Χώσατο.] Συνεχύθη, ἐλυπήθη.

293. Κατηφήσας.] Στυγνάσας. Οὐδ' ἄλλ' ἔχε.] Ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. οὐ γὰρ εἶχεν ἄλλο.

Οὐδ' ἀλέη. ἦ γάρ ῥα πάλαι τό γε φίλτερον ἦεν
Ζηνί τε καὶ Διὸς υἷι Ἑκηβόλῳ, οἵ με πάρος γε
Πρόφρονες εἰρύαται· νῦν αὖτέ με μοῖρα κιχάνει.
Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην,
Ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Ὣς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσατο φάσγανον ὀξὺ,
Τό οἱ ὑπὸ λαπάρην τέτατο μέγα τε στιβαρόν τε·
Οἴμησεν δὲ ἀλεὶς, ὥστ' αἰετὸς ὑψιπετήεις,
Ὅστ' εἶσιν πεδίονδε διὰ νεφέων ἐρεβεννῶν,
Ἁρπάξων ἢ ἄρν' ἀμαλὴν ἢ πτῶκα λαγωόν·
Ὣς Ἕκτωρ οἴμησε τινάσσων φάσγανον ὀξύ·
Ὡρμήθη δ' Ἀχιλεὺς, μένεος δ' ἐμπλήσατο θυμὸν
Ἀγρίου· πρόσθεν δὲ σάκος στέρνοιο κάλυψε
Καλὸν, δαιδάλεον· κόρυθι δ' ἐπένευε φαεινῇ,
Τετραφάλῳ, καλαὶ δὲ περισσείοντο ἔθειραι
Χρύσεαι, ἃς Ἥφαιστος ἵει λόφον ἀμφὶ θαμειάς.
Οἷος δ' ἀστὴρ εἶσι μετ' ἄστρασι νυκτὸς ἀμολγῷ
Ἕσπερος, ὃς κάλλιστος ἐν οὐρανῷ ἵσταται ἀστήρ·
Ὣς αἰχμῆς ἀπέλαμπ' εὐήκεος, ἣν ἄρ' Ἀχιλλεὺς
Πάλλεν δεξιτερῇ, φρονέων κακὸν Ἕκτορι δίῳ,
Εἰσορόων χρόα καλὸν, ὅπῃ εἴξειε μάλιστα.
Τοῦ δὲ καὶ ἄλλο τόσον μὲν ἔχε χρόα χάλκεα τεύχη,
Καλὰ, τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξε κατακτάς·
Φαίνετο δ' ᾗ κληῗδες ἀπ' ὤμων αὐχέν' ἔχουσι
Λαυκανίης, ἵνα τε ψυχῆς ὤκιστος ὄλεθρος.

Neque effugium. Certè enim olim hoc gratum erat
Jovique & Jovis filio Longè-jaculanti, qui tamen me anteà
Propenso-animo è periculis eripuerunt: nunc verò me fatū assequitur.
Haud tamen sine-negotio saltem & ingloriè perierim,
Sed magnifico aliquo facinore edito & posteris audiendo.
Sic fatus, strinxit ensem acutum,
Qui ei ad latus pendebat magnúsque validúsque.
Impetum autem dedit conversus, velut aquila altivolans,
Quæ descendit in campum per nubes obscuras,
Raptura vel agnam teneram, vel pavidum leporem:
Sic Hector impetum-dabat vibrans ensem acutum:
Irruit & Achilles, iráque sibi implevit animum
Atroci: scutum verò pectori prætendit
Pulchrum, artificiosè-factum: galeâ autem nutabat fulgidâ,
Quatuor-conos-habenti, pulchræque motabantur concussæ comæ
Aureæ, quas Vulcanus fuderat conum circum densas.
Qualis verò stella procedit inter stellas nocte intempestâ
Hesperus, quæ pulcherrimâ in cœlo posita est stella:
Sic à cuspide *fulgor* emicabat peracutâ, quam Achilles
Vibrabat dexterâ, struens malum Hectori nobili,
Rimans-oculis corpus pulchrum, ubi acciperet vulnus facillimè.
Hujus autem cæterum quidem totum tegebant corpus ærea arma,
Pulchra, quibus Patrocli vim exuerat occisi:
Apparebat autem quâ jugula ab humeris cervicem dirimunt
Guttur, ubi animæ citissima pernicies.

---

301. Ἀλέη.] Ἔκκλισις, φυλακή. Φίλτερον.] Ἥδιον.

303. Εἰρύατο.] Εἰρύοντο. ἔσωζον.

304. Ἀσπουδεί.] Χωρὶς κακοπαθείας.

305. Πυθέσθαι.] Γνῶναι. μαθεῖν.

310. Ἀμαλήν.] Ἁπαλήν. τρυφεράν. νηπίαν. Πτῶκα.] Λαγωόν. παρὰ τὸ πτήσσειν. δειλὸν γὰρ τὸ ζῶον.

313. Ἀγρίου.] Χαλεποῦ.

319. Εὐήκεος.] Καλῶς ἠκονημένης.

322. Τοῦ δὲ καὶ ἄλλο τόσον μὲν ἔχε χρόα χάλκεα τεύχη.] Τοῦ δὲ Ἕκτορος φησὶ τὸ μὲν λοιπὸν σῶμα ὑπὸ τῶν ὅπλων κατεκάλυπτο.

323. Πατρόκλοιο βίην.] Περιφραστικῶς τὸν Πάτροκλον.

324. Ἡ κληῗδες ἀπ' ὤμων αὐχέν' ἔχουσι.[Καθ' ὃ μέρος αἱ κατακλεῖδες συνάπτουσι διείργουσαι τὸν αὐχένα ἀπὸ τῶν ὤμων.

325. Λαυκανίης.] Στόμαχος, λαιμός. Ἵνα τε ψυχῆς ὤκιστος ὄλεθρος.] Ὅπου τρώσεως γινομένης, ταχεῖα γίνεται τῆς ψυχῆς ἡ ἀπώλεια, καί τοι ἀθάνατον οἶδε τὴν ψυχήν. νῦν οὖν τὴν ἀφάνειαν φησὶν αὐτῆς καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ σώματος χωρισμόν. Πραξαγόρας δὲ ἐν τῇ Ἀνατομῇ οὕτως φησί· Μετὰ δὲ τὴν τῆς γλώττης θέσιν ὑπέρκειται κατὰ τὸ

Τῇ ῥ' ἐπὶ οἷ μεμαὼς ἔλασ' ἔγχεϊ δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή·
Οὐδ' ἄρ' ἀπ' ἀσφάραγον μελίη τάμε χαλκοβάρεια,
Ὄφρα τί μιν προτιείποι ἀμειβόμενος ἐπέεσσιν.
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃσ'· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ἀχιλλεύς,
Ἕκτορ, ἀτάρ που ἔφησθα Πατροκλῆ' ἐξεναρίζων,
Σῶς ἔσεσθ', ἐμὲ δ' οὐδὲν ὀπίζεο νόσφιν ἐόντα·
Νήπιε, τοῖο δ' ἄνευθεν ἀοσσητὴρ μέγ' ἀμείνων
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγὼ μετόπισθε λελείμμην
Ὅς τοι γούνατ' ἔλυσα. σὲ μὲν κύνες ἠδ' οἰωνοὶ
Ἑλκήσουσ' ἀϊκῶς, τὸν δὲ κτεριοῦσιν Ἀχαιοί.
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Λίσσομ' ὑπὲρ ψυχῆς καὶ γούνων, σῶν τε τοκήων,
Μή με ἔα παρὰ νηυσὶ κύνας καταδάψαι Ἀχαιῶν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν χαλκόν τε ἅλις χρυσόν τε δέδεξο,
Δῶρα, τά τοι δώσουσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·
Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Μή με κύον γούνων γουνάζεο, μηδὲ τοκήων.
Αἲ γάρ πως αὐτόν με μένος καὶ θυμὸς ἀνείη
Ὤμ' ἀποταμνόμενον κρέα ἔδμεναι, οἷά μ' ἔοργας·
Ὡς οὐκ ἔσθ' ὃς σῆς γε κύνας κεφαλῆς ἀπαλάλκοι·
Οὐδ' εἴ κεν δεκάκις τε καὶ εἰκοσινήειτ' ἄποινα
Στήσωσ' ἐνθάδ' ἄγοντες, ὑπόσχωνται δὲ καὶ ἄλλα·

Hâc in eum ardenti-animo-latus feriit hastâ nobilis Achilles.
E regione autem teneram per cervicem abiit cuspis:
Nec tamen arteriam fraxinus abscidit ære gravis,
Ut aliquid ipsum alloqueretur respondens verbis.
Cecidit autem in pulveribus: & super *eum* gloriatus est nobilis Achilles,
Hector, at aliquando putabas Patroclum interfectum-spolians,
Salvum *te* fore, me autem nihil veritus es ultorem absentem:
Stulte, hujus enim seorsim ultor longè fortior
Navibus in cavis ego retrò relictus eram
Qui tibi genua solvi. Te quidem canes & alites
Lacerabunt turpiter, illi verò exequias facient Achivi.
Illum verò animam-agens allocutus est pugnam-expeditè-ciens Hector,
Supplex-oro per animam & genua, tuósque parentes,
Ne me finas apud naves canes dilaniatum-vorare Achivorum.
Sed tu quidem æsque abundè aurúmque accipe,
Dona, quæ tibi dabunt pater & veneranda mater:
Corpus autem domum meum reddito, ut rogi me
Trojani & Trojanorum uxores participem-faciant mortuum.
Hunc autem torvè intuitus allocutus est pedibus velox Achilles,
Ne me canis *per* genua supplex precare, neque *per* parentes.
Utinam enim ullo-pacto ipsum me furor & animus stimularet
Crudas dissecantem carnes comedere, cum talia in me fecisti:
Adeò non est qui tuo utique canes capite arceat:
Ne quidem si deciésque & vicies tanta dona
Appenderint huc adducentes, promiserint etiam & alia:

τὸ ἔσχατον τοῦ οὐρανοῦ ὁ κιονίς. μετὰ δὲ ταύτην φάρυγξ καὶ στόμαχος. ἔστι δὲ ὁ μὲν φάρυγξ ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν, ὁ δὲ στόμαχος ἐκ τοῦ ὄπισθεν, προσπεφυκὼς τοῖς τοῦ τραχήλου σπονδύλοις. καὶ ὁ μὲν φάρυγξ ἐμφύεται εἰς τὸν πνεύμονα. ὁ δὲ στόμαχος εἰς τὴν κοιλίαν. καὶ μεταξὺ δὲ φάρυγγος καὶ γλώσσης ἐπιγλωσσὶς ἐπιπωματίζουσα τοῦ φάρυγγος τὸ στόμα. Ποσειδώνιος δέ φησι κατὰ ῥιπὴν τῆς τροφῆς σκέπεσθαι ὑπὸ τῆς ἐπιγλωττίδος τὸν βρόγχον.

326. Ἔλασεν.] Ἔπληξεν, ἔτρωσεν.

328. Ἀσφάραγον.] Φάρυγγα, βρόγχον.

332. Σῶς ἔσεσθαι.] Σωθήσεσθαι. Ὀπίζεο.] Ἐντροπὴν ποιεῖ.

333. Ἀοσσητήρ.] Βοηθός.

336. Ἀϊκῶς.] Αἰκιστικῶς, ὑβριστικῶς.

337. Ὀλιγοδρανέων.] Ὀλιγοδυναμῶν, ὀλίγον ἰσχύων.

339. Καταδάψαι.] Καταδαπανῆσαι, κατακόψαι.

345. Μή με γούνων γουνάζεο, μηδὲ τοκήων.] Μή με πρὸς τῶν γονάτων καὶ γονέων λιτάνευε.

348. Ἀπαλάλκοι.] Ἀποδιώξοι.

349. Εἰκοσινήειτ' ἄποινα.] Εἰκοσαπλασίονα, εἰκοσάκις ἐξισούμενα τῇ τοῦ σώματος σωτηρίᾳ. τὸ γὰρ ἐρίζειν, ἐξισοῦσθαί ἐστιν.

Οὐδ' εἴ κέν σ' αὐτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγοι
Δαρδανίδης Πρίαμος· οὐδ' ὧς σέ γε πότνια μήτηρ
Ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ὃν τέκεν αὐτή,
Ἀλλὰ κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατὰ πάντα δάσονται.
Τὸν δὲ καταθνήσκων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἦ σ' εὖ γινώσκων προτιόσσομαι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον
Πείσειν· ἦ γὰρ σοί γε σιδήρεος ἔνδοθι θυμός·
Φράζεο νῦν μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι
Ἤματι τῷ ὅτε κέν σε Πάρις καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
Ἐσθλὸν ἐόντ' ὀλέσωσιν ἐνὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψε·
Ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη Ἀϊδόσδε βεβήκει,
Ὃν πότμον γοόωσα, λιποῦσ' ἀδροτῆτα καὶ ἥβην.
Τὸν καὶ τεθνειῶτα προσηύδα δῖος Ἀχιλλεύς,
Τέθναθι· κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι ὁππότε κεν δὴ
Ζεὺς ἐθέλῃ τελέσαι, ἠδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
Ἦ ῥα, καὶ ἐκ νεκροῖο ἐρύσσατο χάλκεον ἔγχος.
Καὶ τό γ' ἄνευθεν ἔθηχ', ὁ δ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα
Αἱματόεντ'· ἄλλοι δὲ περίδραμον υἷες Ἀχαιῶν,
Οἳ καὶ θηήσαντο φυὴν καὶ εἶδος ἀγητὸν
Ἕκτορος· οὐδ' ἄρα οἵ τις ἀνουτητί γε παρέστη.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ μαλακώτερος ἀμφαφάασθαι
Ἕκτωρ, ἢ ὅτε νῆας ἐνέπρησεν πυρὶ κηλέῳ.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, καὶ οὐτήσασκε παραστάς·
Τὸν δ' ἐπεὶ ἐξενάριξε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Στὰς ἐν Ἀχαιοῖσιν ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν,
Ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,

Ne si te ipsum auro compensare velit
Dardanides Priamus: ne sic quidem te utique veneranda mater
Impositum lectis deflebit, quem peperit ipsa,
Sed canesque & alites totum te discerpent.
Illum verò jam moriens allocutus est pugnam-expeditè-ciens Hector,
Profectò te probè noscens præsensi, neque enim eram
Persuasurus: certè enim tibi utique ferreus intùs animus:
Considera nunc,ne tibi aliqua deorum iræ causa sim
Die illo quando te Paris & Phœbus Apollo
Strenuum licèt interiment in Scæis portis.
Sic quidem ipsum locutum finis mortis cooperuit:
Anima verò ex artubus volans ad Orcum descendit,
Suam sortem lugens, relicto vigore & juventâ.
Hunc etiam mortuum allocutus est nobilis Achilles,
Morere: fatum verò ego tunc accipiam quandocunque
Jupiter voluerit perficere, atque immortales dii cæteri.
Dixit, & è mortuo evulsit æream hastam.
Et hanc seorsim posuit, atque ab hùmeris arma detraxit
Sanguinolenta: cæteri autem accurrentes-circumfusi-suntfilii Achivorũ,
Qui & admirabundi-contemplabantur habitũ-corporis & speciẽ stupendam
Hectoris: neque ei quis sine vulnere-inflictoastitit.
Sic verò quis dicebat intuitus in proximum alium,
Papæ, certè longè jam mollior tractatu
Hector, quam quando naves incendit igne ardenti.
Sic quidem aliquis dicebat, & vulnerabat astans:
Hunc autem ubi spoliârat pedibus-valens nobilis Achilles,
Stans inter Achivos verba alata dixit,
O amici Argivorum ductores atque principes,

---

351. Οὐδ' εἴ κέν σ' αὐτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγοι.] Οὐδ' εἰ χρυσῷ σταθμήσασθαι θελήσει τὸ σῶμα ὁ Πρίαμος. Ἐρύσασθαι.] Ἐρύσασθαι γὰρ νῦν τὸ ζυγοστατῆσαι.

354. Δάσονται.] Μερίσονται.

356. Προτιόσσομαι.] Καλῶς γινώσκων καὶ προορῶν ταῦτά σοι λέγω. μάτην δὲ, οὐ γάρ σε πείθω.

358. Μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι.] Μή πως τῆς ἐκ θεῶν βλάβης αἴτιός σοι καταστῶ.

370. Θηήσαντο.] Ἐθεάσαντο. ἐθαύμασαν. Ἀγητόν.] Θαυμαστόν.

371. Ἀνουτητί γε παρέστη.] Οὐδαμῶς γάρ τις χωρὶς τοῦ ἐπιτρώσκειν τὸν Ἕκτορα παρέστη.

373. Ἀμφαφάασθαι.] Καθάπαξ ψηλαφᾶσθαι.

Ἐπειδὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν,
Ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν, ὅσ' οὐ σύμπαντες οἱ ἄλλοι·
Εἰ δ' ἄγετ' ἀμφὶ πόλιν σὺν τεύχεσι πειρηθῶμεν,
Ὄφρα κέ τι γνῶμεν Τρώων νόον ὅντιν' ἔχουσιν,
Ἢ καταλείψουσιν πόλιν ἄκρην, τοῦδε πεσόντος,
Ἠὲ μένειν μεμάασι καὶ Ἕκτορος οὐκ ἔτ' ἐόντος.
Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
Κεῖται πὰρ νήεσσι νέκυς ἄκλαυστος, ἄθαπτος,
Πάτροκλος· τοῦ δ' οὐκ ἐπιλήσομαι ὄφρ' ἂν ἔγωγε
Ζωοῖσιν μετέω, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ·
Εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν Ἀΐδαο·
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι φίλου μεμνήσομ' ἑταίρου.
Νῦν δ' ἄγ' ἀείδοντες Παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι νεώμεθα, τόνδε δ' ἄγωμεν·
Ἠράμεθα μέγα κῦδος· ἐπέφνομεν Ἕκτορα δῖον,
Ὧι Τρῶες κατὰ ἄστυ θεῷ ὣς εὐχετόωντο.
Ἦ ῥα, καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα·
Ἀμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτρηνε τένοντε
Ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης, βοέους δ' ἐξῆπτεν ἱμάντας,
Ἐκ δίφροιο δ' ἔδησε· κάρη δ' ἕλκεσθαι ἔασεν·
Ἐς δίφρον δ' ἀναβάς, ἀνά τε κλυτὰ τεύχε' ἀείρας,
Μάστιξέν ῥ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην·
Τοῦ δ' ἦν ἑλκομένοιο κονίσαλος, ἀμφὶ δὲ χαῖται
Κυάνεαι πίλναντο, κάρη δ' ἅπαν ἐν κονίῃσι

Postquam hunc virum dii domuisse dederunt,
Qui mala multa patravit, quot non universi cæteri:
Eia agite circa urbem cum armis experiamur,
Ut cognoscamus Trojanorum mentem quamnam habeant,
An deserturi-sint urbem summam, hoc strato,
An manere ausint etiam Hectore non jam existente.
Sed cur mihi hæc meus secum disserit animus?
Jacet ad naves mortuus indefletus, inhumatus,
Patroclus: hujus autem non obliviscar quoad ego
Vivis interero, & mihi mea genua moveantur:
Et si mortuorum oblivio subit in orco:
Tamen ego etiam illic dilecti memor ero sodalis.
Nunc autem age canentes Pæana juvenes Achivorum,
Naves ad cavas redeamus, & hunc ducamus:
Retulimus magnam gloriam: interfecimus Hectora nobilem,
Cui Trojani per urbem velut deo vota-faciebant.
Dixit, & in Hectora nobilem indigna moliebatur opera:
Amborum retrò pedum perforavit nervos
Ad talum usque à calce, bovináque innexuit lora,
A currúque ligavit: caput verò trahi sivit:
In currum autem ubi ascenderat, inclytáq;arma *in eo* sublata collocàrat,
Scuticá-percussit ut inirent-cursum, ii autem non inviti volabant:
Ab illo verò oriebatur inter trahendum pulvis. At circùm comæ
Cyaneæ *terræ* admovebantur, capútque totum in pulveribus

379. Δαμάσασθαι ἔδωκαν.] Δαμασθῆναι ἢ ἀναιρεθῆναι παρέσχον. Ἐπειδὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν.] Σημειωτέον, ὅτι ἀκεφάλοις χρῆται ὁ Ποιητής. ὥστε οὐ δεῖ περισπᾶν, φίλε κασίγνητε.

383. Πεσόντος.] Νῦν ἀποθανόντος.

393. Ἠράμεθα.] Ἐκτησάμεθα. Ἕκτορα δῖον.] Ἀντὶ τοῦ κατὰ Ἕκτορος τὸν δῖον καὶ ἔνδοξον.

396. Τέτρηνε.] Διέκοψεν.

397. Ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης.] Ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ σφυροῦ ἕως πτέρνης.

398. Ἐκ δίφροιο δ' ἔδησε· κάρη δ' ἕλκεσθαι ἔασε.] Διατί Ἀχιλλεὺς θανόντα διασύρει τὸν Ἕκτορα; καὶ λέγομεν, οὐ δι' ὠμότητα, ὅς γε καὶ Ἠετίωνα φονεύσας οὐκ ἐσύλησεν, ἀλλὰ σὺν αὐτοῖς τοῖς ὅπλοις ἔθαψε. ἀλλ' ὅτι πρότερον ὁ Ἕκτωρ εἰς τὸν Πάτροκλον ἀεικέα μήσατο ἔργα, διὰ καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ, κεφαλὴν δὲ θυμὸς ἄνωγε πῆξαι ἀνὰ σκολόπεσσι ταμόνθ' ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς. περαινόμενοι δὲ οὐχ οἱ ἀμυνόμενοι, ἀλλ' οἱ ἄρξαντες. ὁ δὲ Καλλίμαχος φησὶν, ὅτι πάτριόν ἐστι Θετταλοῖς, τοὺς τῶν φιλτάτων φονέας σύρειν περὶ τοὺς τῶν φονευθέντων τάφους. Σίμωνα γάρ φησι Θεσσαλὸν τὸ γένος Εὐρυδάμαντα τὸν Μειδίου σύρειν φασὶν ἀποκτείναντα Θρασύλλον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἅψασθαί τε τοῦ νόμου πρῶτον. τοῦτον γὰρ ἐξάψαι τοῦ δίφρου τὸν φονέα, καὶ περὶ τὸν τοῦ τετελευτηκότος τάφον ἕλκειν. ὡς Θεσσαλὸν οὖν καὶ τὸν Ἀχιλλέα, πατρίῳ ἔθει καὶ τοῦτο ποιῆσαι.

402. Πίλναντο.] Τῇ γῇ προσεπελάζετο.

Κεῖτο, πάρος χαρίεν· τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσσι
Δῶκεν ἀεικίσσασθαι ἑῇ ἐν πατρίδι γαίῃ.
Ὣς τοῦ μὲν κεκόνιτο κάρη ἅπαν· ἡ δέ νυ μήτηρ
Τίλλε κόμην, ἀπὸ δὲ λιπαρὴν ἔρριψε καλύπτρην
Τηλόσε· κώκυσεν δὲ μάλα μέγα παῖδ' ἐσιδοῦσα.
Ὤμωξεν δ' ἐλεεινὰ πατὴρ φίλος, ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Κωκυτῷ τ' εἴχοντο καὶ οἰμωγῇ κατὰ ἄστυ·
Τῷ δὲ μάλιστ' ἄρ' ἔην ἐναλίγκιον ὡσεὶ ἅπασα
Ἴλιος ὀφρυόεσσα πυρὶ σμύχοιτο κατ' ἄκρης.
Λαοὶ μέν ῥα γέροντα μόλις ἔχον ἀσχαλόωντα,
Ἐξελθεῖν μεμαῶτα πυλάων Δαρδανιάων·
Πάντας δ' ἐλλιτάνευε κυλινδόμενος κατὰ κόπρον,
Ἐξονομακλήδην ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον,
Σχέσθε φίλοι, καί μ' οἶον ἐάσατε κηδόμενοί περ,
Ἐξελθόντα πόληος ἱκέσθ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Λίσσωμαι ἀνέρα τοῦτον ἀτάσθαλον, ὀβριμοεργόν,
Ἤν πως ἡλικίην αἰδέσσεται, ἠδ' ἐλεήσῃ
Γῆρας· καὶ δέ νυ τῷδε πατὴρ τοιόσδε τέτυκται
Πηλεύς, ὅς μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε πῆμα γενέσθαι
Τρωσί· μάλιστα δ' ἐμοὶ περὶ πάντων ἄλγε' ἔθηκε·
Τόσσους γάρ μοι παῖδας ἀπέκτανε τηλεθάοντας·
Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ,
Ὡς ἑνός, οὗ μ' ἄχος ὀξὺ κατοίσεται Ἄϊδος εἴσω,
Ἕκτορος. ὡς ὄφελεν θανέειν ἐν χερσὶν ἐμῇσι·
Τῷ κε κορεσσάμεθα κλαίοντέ τε μυρομένω τε,
Μήτηρ θ' ἥ μιν ἔτικτε δυσάμμορος, ἠδ' ἐγὼ αὐτός.
Ὣς ἔφατο κλαίων· ἐπὶ δὲ στενάχοντο πολῖται.

Jacebat, ante venustum: tunc verò Jupiter hostibus
Dederat deturpandum ipsius in patriâ terrâ.
Sic hujus quidem pulvere fœdabatur caput totum: tum verò mater
Evellebat comam, nitidúmque abjecit velum
Procul: ejulatúmque edidit admodùm altum filium intuita.
Lamentabatur miserabiliter & pater dilectus, circúmque populi
Ejulatúque tenebantur & lamentis per urbem:
Huic autem maximè erat simile ac si tota
Ilios excelsa igni cremaretur à culmine.
Populi quidem senem vix tenebant dolore-indignantem,
Egredi cupientem portis Dardaniis:
Omnes autem supplex-orabat volutans se per pulverem,
Nominatim compellans virum quemque,
Abstinete amici, & me solum sinite soliciti licèt,
Egressum urbe ire ad naves Achivorum:
Supplicabo viro huic pernicioso, violentiâ-effræni,
Si fortè ætatem revereatur, atque misereatur
Senectutis: etenim & huic pater talis est
Peleus, qui ipsum genuit & nutrivit perniciem futurum
Trojanis: maximè autem mihi supra omnes dolores fecit:
Tot enim mihi filios interemit ætate-florentes:
De quibus omnibus non tantum lugeo tristis licèt,
Quantum uno, de quo me dolor vehemens deferet ad orcum,
Hectoris. Utinam obiisset inter manus meas:
Sic enim satiati fuissemus flentésque lugentésque,
Materque quæ eum peperit infelix, atque ego ipse.
Sic dixit deflens: adgemebant autem cives.

---

406. Λιπαρὴν.] Λαμπρὰν.
407. Κώκυσε.] Θρηνῶδες ἀνεβόησεν.
409. Οἰμωγῇ.] Ὀδυρμός.
411. Ὀφρυόεσσα.] Εἰς ὕψος ἐπιπολισμένη. μεταφορὰ ὁ τρόπος. Σμύχοιτο.] Καταφλέγοιτο. ὁ δὲ λόγος, τοιοῦτος φησὶ θρῆνος διεγήγερτο, ὡς τῆς Ἰλίου πάσης ὑπὸ πυρὸς καταφλεγομένης.
412. Ἀσχαλόωντα.] Δυσανασχετοῦντα, λυπούμενον.
415. Ἐξονομακλήδην.] Ἐξ ὀνόματος καλῶν.
416. Σχέσθε.] Ἐπίσχετε.
418. Ἀτάσθαλον.] Ἁμαρτωλὸν, ἄδικον.
423. Τηλεθάοντας.] Πάνυ θάλλοντας, ἀκμάζοντας.
425. Κατοίσεται.] Κατοίσει, ἀποκομίσει.

430. Ἀδι-

Τρωῇσιν δ' Ἑκάβη ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο,
Τέκνον, ἐγὼ δειλή· τί νυ βείομαι αἰνὰ παθοῦσα,
Σεῦ ἀποτεθνειῶτος; ὅ μοι νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Εὐχωλὴ κατὰ ἄστυ πελέσκεο, πᾶσί τ' ὄνειαρ
Τρωσί τε καὶ Τρωῇσι κατὰ πτόλιν, οἵ σε θεὸν ὣς
Δειδέχατ'. ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἔησθα
Ζωὸς ἐών· νῦν αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'. ἄλοχος δ' οὔπω τι πέπυστο
Ἕκτορος· οὐ γάρ οἱ τις ἐτήτυμος ἄγγελος ἐλθὼν
Ἤγγειλ' ὅττι ῥά οἱ πόσις ἔκτοθι μίμνε πυλάων·
Ἀλλ' ἥγ' ἱστὸν ὕφαινε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
Δίπλακα μαρμαρέην, ἐν δὲ θρόνα ποικίλ' ἔπασε·
Κέκλετο δ' ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοις κατὰ δῶμα
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα πέλοιτο
Ἕκτορι θερμὰ λοετρὰ μάχης ἐκνοστήσαντι·
Νηπίη, οὐδ' ἐνόησεν ὅ μιν μάλα τῆλε λοετρῶν
Χερσὶν Ἀχιλλῆος δάμασεν γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Κωκυτοῦ δ' ἤκουσε καὶ οἰμωγῆς ἀπὸ πύργου,
Τῆς δ' ἐλελίχθη γυῖα, χαμαὶ δέ οἱ ἔκπεσε κερκίς·
Ἡ δ' αὖτις δμωῇσιν ἐϋπλοκάμοισι μετηύδα,
Δεῦτε, δύω μοι ἕπεσθον, ἴδωμ' ὅτιν' ἔργα τέτυκται·
Αἰδοίης ἑκυρῆς ὀπὸς ἔκλυον, ἐν δέ μοι αὐτῇ
Στήθεσι πάλλεται ἦτορ ἀνὰ στόμα, νέρθε δὲ γοῦνα
Πήγνυται· ἐγγὺς δή τι κακὸν Πριάμοιο τέκεσιν.
Αἲ γὰρ ἀπ' οὔατος εἴη ἐμεῦ ἔπος· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Δείδω, μὴ δή μοι θρασὺν Ἕκτορα δῖος Ἀχιλλεὺς

Inter Troadas verò Hecuba densum-suspiriis exorsa est luctum,
Fili, ego misera curnam vivam gravia passa,
Te mortuo? qui mihi noctésque & dies
Gloria per urbem eras, omnibúsque emolumentum
Trojanisque & Troadibus per urbem, qui te deum tanquam
Excipiebant. Certè enim ipsis admodum magna gloria eras
Vivus cum esses: nunc verò mors & fatum occupat.
Sic dixit deflens. Uxor autem nondum aliquid audierat
Hectoris: non enim ei aliquis certus nuncius profectus
Nunciârat quod ei maritus extra mansisset portas:
Sed illa telam texebat in secessu domus altæ,
Duplicem splendidam *vestem*, operáque picta varia sparsim intexebat:
Jusserat autem ancillas comis-pulchras per domum
Igne circumdare positum tripodem magnum, ut essent
Hectori calida lavacra è pugnâ reverso:
Demens, neque enim sciebat quod ipsum admodum procul à lavacris
Manibus Achillis domuerat oculis-cæsia Minerva.
Ejulatum autem exaudiit & lamenta à turri,
Ejus continuò succussi sunt artus, inque terram ei excidit radius:
Atque iterum inter ancillas comis-pulchras locuta est,
Adeste, duæ me sequimini, *ut* videam quænam opera sunt:
Venerandæ socrûs vocem audivi, mihíque ipsi
In pectoribus saliens vibratur cor sursum ad os, subtúsque genua
Glaciata-torpent: propè certè aliquod malum Priami filiis.
Utinam vero procul ab aure sit meum verbum: sed perquam graviter
Timeo, ne jam mihi audacem Hectorem nobilis Achilles

430. Ἀδινοῦ.] Νῦν ἐλεεινοῦ, οἰκτροῦ.

431. Ἕκτορ τέκνον ἐμὸν τί νυ βείομαι.] Ἀντὶ τοῦ, εἰς τί ἔτι βιώσω, ὃ δεῖ ζήσομαι. Πῶς Ἑκάβη μὲν οὐ πίπτει, Ἀνδρομάχη δὲ τοῦτο πάσχει; ῥητέον, ὅτι ἐκείνη μὲν ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον καὶ ἐν προσαγωγῇ δεξαμένη τὸ πάθος, οὐχ ἡττήθη τῶν κακῶν τοσοῦτον. Ἀνδρομάχη δὲ ἀπροσδοκήτως εἰσπεσοῦσα, εἰκότως τοῦτο πάσχει.

433. Πελέσκεο.] Ὑπῆρχες, ἐγένου. Ὄνειαρ.] Ὠφέλεια.

441. Θρόνα.] Ποικίλματα, ἄνθη. Ἔπασεν.] Ἐποίκιλλεν, ἐξ οὗ καὶ πασός.

447. Κωκυτοῦ δ' ἤκουσεν.] Ἀντὶ τοῦ θρήνου ἤκουσεν. ἐζήτηται δὲ, πῶς τοσούτου γενομένου θορύβου, μόλις Ἀνδρομάχη προσῆλθε. φασὶ δὲ, ὅτι ἡ προτέρα τοῦ ἀνδρὸς ἐπίπληξις ἡ ἐν τῇ ζ σωφρονεῖν αὐτὴν ἠνάγκαζεν.

448. Ἐλελίχθη.] Κλονοειδῶς ἐσείσθη ὑπὸ τρόμου.

451. Ὀπός.] Φωνῆς.

452. Πάλλεται.] Πάλλει, ἀγωνιᾷ.

454. Αἲ γὰρ ἀπ' οὔατος εἴη ἐμεῦ ἔπος.] Εἴθε γὰρ μὴ ἤκουσα ποτὲ τοῦ λόγου τούτου.

Μοῦνον ἀποτμήξας πόλιος, πεδίονδε δίηται·
Καὶ δή μιν καταπαύσῃ ἀγηνορίης ἀλεγεινῆς,
Ἥ μιν ἔχεσκ'· ἐπεὶ οὔποτ' ἐνὶ πληθυῖ μένεν ἀνδρῶν,
Ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ ὃν μένος οὐδενὶ εἴκων.
Ὣς φαμένη, μεγάροιο διέσσυτο μαινάδι ἴση,
Παλλομένη κραδίην· ἅμα δ' ἀμφίπολοι κίον αὐτῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πύργον τε καὶ ἀνδρῶν ἷξεν ὅμιλον,
Ἔστη παπτήνασ' ἐπὶ τείχεϊ. τὸν δ' ἐνόησεν
Ἑλκόμενον πρόσθεν πόλιος, ταχέες δέ μιν ἵπποι
Ἕλκον ἀκηδέστως κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Τὴν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν·
Ἤριπε δ' ἐξοπίσω, ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσε.
Τῆλε δ' ἀπὸ κρατὸς χέε δέσματα σιγαλόεντα,
Ἄμπυκα, κεκρύφαλόν τ', ἠδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμην,
Κρήδεμνόν θ', ὅ ῥά οἱ δῶκε χρυσῆ Ἀφροδίτη,
Ἤματι τῷ ὅτε μιν κορυθαίολος ἠγάγεθ' Ἕκτωρ
Ἐκ δόμου Ἠετίωνος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα·
Ἀμφὶ δέ μιν γαλόῳ τε καὶ εἰνατέρες ἅλις ἔσαν,
Αἵ ἑ μετὰ σφίσιν εἶχον ἀτυζομένην ἀπολέσθαι.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
Ἀμβλήδην γοόωσα, μετὰ Τρῳῇσιν ἔειπεν,
Ἕκτορ, ἐγὼ δύστηνος· ἰῇ ἄρα γινόμεθ' αἴσῃ
Ἀμφότεροι, σὺ μὲν ἐν Τροίῃ Πριάμου κατὰ δῶμα,
Αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσιν, Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ,
Ἐν δόμῳ Ἠετίωνος, ὅ μ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐοῦσαν,
Δύσμορος αἰνόμορον· ὡς μὴ ὤφελλε τεκέσθαι.

Solum interclusum ab urbe, in campum persecutus exegerit:
Et jam ei finem-imposuerit præferoci virtuti exitiali,
Quæ ipsum tenebat: neque enim in turbâ manebat virorum,
Sed longè procurrebat, suâ animi-vi nulli cedens.
Sic locuta, per domum ruit lymphatæ similis,
Vehementer-palpitante corde: simul & ancillæ ibant cum ipsâ.
At postquam ad turrimque & hominum pervenerat turbam,
Stetit circumspiciens in muro: illum verò advertit
Raptatum ante urbem, celeres autem eum equi
Raptabant immaniter cavas ad naves Achivorum.
Illam verò oculos obscura nox cooperuit:
Collapsa autem est retrò, animámque efflavit.
Procul verò à capite fudit redimicula admiranda,
Vittas, reticulúmque, atque textile crinale,
Velúmque, quod ei dedit aurea Venus,
Die illo quo ipsam pugnam-expeditè-ciens duxit Hector
Ex domo Eëtionis, postquam dederat infinita dona-sponsalia:
Circum verò ipsam glorésque & fratriæ frequentes stabant,
Quæ ipsam inter se tenebant præ-dolore-cupidam interitûs.
Ea verò ut ad se rediit, & in præcordia anima collecta est,
Crebris gemitibus plorans, inter Troadas dixit,
Hector, ego infelix: eodem igitur nati sumus fato
Ambo, tu quidem in Trojâ Priami in domo,
Ego autem Thebis, Hypoplaco sylvosâ,
In domo Eëtionis, qui me enutriit parvula cùm essem,
Infelix infelicissimam: utinam non genuisset.

457. Ἀγηνορίης. Νῦν ἀνδρείας.

459. Τὸ ὃν μένος.] Τὴν ἰδίαν δύναμιν.

465. Ἀκηδέστως.] Ἀφροντίστως, ἀμελῶς.

467. Ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσεν.] Ἀνέπνευσε δὲ τὴν ψυχήν. κάπος γὰρ καλεῖται τὸ πνεῦμα, κατὰ διάλεκτον, ἐξ οὗ καὶ κῆπος.

469. Ἄμπυκα.] Κόσμον τινὰ περὶ τὴν κεφαλὴν ἀνέχοντα τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς. Κεκρύφαλον.] Τὸν πρὸς ἡμῶν λεγόμενον κεκρύφαντον.

470. Κρήδεμνον.] Κεφαλόδεσμον.

472. Ἕδνα.] Τὰ ὑπὸ τῶν νυμφίων διδόμενα δῶρα ταῖς γαμουμέναις.

473. Εἰνατέρες.] Αἱ τῶν ἀδελφῶν γυναῖκες.

475. Ἄμπνυτο.] Ἀνέπνευσεν. Ἀγέρθη.] Συνηθροίσθη.

476. Ἀμβλήδην.] Ἀναφέρουσα ἀθρόως τὸ πνεῦμα.

477. Ἰῇ.] Μιᾷ.

481. Αἰνόμορον.] Κακόμορον.

Νῦν δὲ σὺ μὲν ἀΐδαο δόμους ὑπὸ κεύθεσι γαίης
Ἔρχεαι, αὐτὰρ ἐμὲ στυγερῷ ἐνὶ πένθεϊ λείπεις
Χήρην ἐν μεγάροισι. πάϊς δ' ἔτι νήπιος αὔτως,
Ὃν τέκομεν σύ τ' ἐγώ τε δυσάμμοροι· οὔτε σὺ τούτῳ
Ἔσσεαι Ἕκτορ ὄνειαρ, ἐπεὶ θάνες· οὔτε σοι οὗτος.
Ἤν περ γὰρ πόλεμόν γε φύγῃ πολύδακρυν Ἀχαιῶν,
Αἰεί τοι τούτῳ γε πόνος καὶ κήδε' ὀπίσσω
Ἔσσοντ'· ἄλλοι γάρ οἱ ἀπουρίσουσιν ἀρούρας.
Ἦμαρ δ' ὀρφανικὸν παναφήλικα παῖδα τίθησι·
Πάντα δ' ὑπεμνήμυκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί.
Δευόμενος δέ τ' ἄνεισι πάϊς ἐς πατρὸς ἑταίρους,
Ἄλλον μὲν χλαίνης ἐρύων, ἄλλον δὲ χιτῶνος·
Τῶν δ' ἐλεησάντων κοτύλην τις τυτθὸν ἐπέσχε,
Χείλεα μέν τ' ἐδίην', ὑπερῴην δ' οὐκ ἐδίηνε.
Τὸν δὲ καὶ ἀμφιθαλὴς ἐκ δαιτύος ἐστυφέλιξε,
Χερσὶν πεπληγὼς, καὶ ὀνειδείοισιν ἐνίσσων,
Ἔρρ' οὕτως· οὐ σός γε πατὴρ μεταδαίνυται ἡμῖν.
Δακρυόεις δέ τ' ἄνεισι πάϊς ἐς μητέρα χήρην,
Ἀστυάναξ, ὃς πρὶν μὲν ἑοῦ ἐπὶ γούνασι πατρὸς
Μυελὸν οἶον ἔδεσκε, καὶ οἰῶν πίονα δημόν·
Αὐτὰρ ὅθ' ὕπνος ἕλοι, παύσαιτό τε νηπιαχεύων,
Εὕδεσκ' ἐν λέκτροισιν, ἐν ἀγκαλίδεσσι τιθήνης,
Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ, θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ·
Νῦν δ' ἂν πολλὰ πάθῃσι φίλου ἀπὸ πατρὸς ἁμαρτών

Nunc verò tu quidem in orci domos sub latebris terræ
Abis, & me gravissimo in luctu relinquis
Viduam in ædibus. At filius adhuc infans prorsùs,
Quem genuimus túque egóque calamitosi: neque tu huic
Eris Hector emolumento, occubuisti enim: neque tibi hic.
Nam etsi bellum quidem effugerit lachrymosum Achivorum,
Semper tamen ei labor & mala in posterum
Erunt: alii enim ei terminis-mutatis-adiment arva.
Dies autem pupillaris, omnibus-æqualibus-destitutum puerum reddit:
Semper verò dejecto-est-vultu, lachrymisque madidæ sunt genæ.
Egens autem vadit puer ad patris sodales,
Alium quidem chlænâ prensans, alium verò tunicâ:
Horum autem miserantium pocillum aliquis tantillum admovet,
Labráque quidem rigat, palatum verò non rigat.
Hunc & *aliquis* utroque-parente-vivo-florens è convivio exturbat,
Manibus verberans, & probris insectans,
Abi in malam rem sic: non tuus utique pater convivatur nobiscum.
Lacrymabundus autem redit puer ad matrem viduam,
Astyanax, qui antè quidem sui super genua patris
Medullam tantùm comedebat, & ovium pinguem adipem:
At quando somnus occuparet, desiissetque pueriliter-lusitare,
Dormiebat in lectis, in ulnis nutricis,
Cubili in molli, deliciis repletus corde:
Nunc verò multa patietur charo patre privatus

---

489. Ἀπουρίσουσι.] Παραγλυφόμενοι ἀφαιρήσουσιν.
490. Παναφήλικα.] Πάντων ἡλικιωτῶν ἐστερημένον, τουτέστι ἐλαυνόμενον τῆς ἀπ' αὐτῶν διατριβῆς.
491. Ὑπεμνήμυκε.] Καταμέμυκε. κατεσύγνακε. κάτω βλέπει. ὁ δὲ Ἀρίσταρχος, ἀντὶ τοῦ κατανένευκε ἐκδέχεται. οἱ δὲ, ἀντὶ τοῦ εἰς ἀνάμνησιν ἔρχεται τοῦ πατρός.
492. Δευόμενος.] Ἐνδεὴς ὤν.
494. Ἐπέσχε.] Τῷ στόματι προσήνεγκε. Κοτύλην.] Νῦν εἶδος ποτηρίου. οὕτω λέγουσι καὶ τὸ τοῦ ἰσχίου ὀστοῦν, καὶ πᾶν τὸ κοῖλον.
495. Ὑπερῴην.] Τὸν καλούμενον οὐρανίσκον.
496. Ἀμφιθαλής.] Κατὰ ἀμφοτέρους τοὺς γονεῖς θάλλων, ὅ ἐστιν ἔχων τοὺς γονεῖς ἀμφοτέρους. Ἐστυφέλιξε.] Μετὰ πληγῶν ὕβρισεν.
497. Ἐνίσσων.] Ἐπιπλήσσων, κακολογῶν.
498. Οὕτως.] Ὡς ἔχεις. Μεταδαίνυται ἡμῖν.] Μεθ' ἡμῶν εὐωχεῖται.
501. Μυελόν.] Τὸ νοσιμώτατον τῆς τροφῆς. Πίονα δημόν.] Τὸν ἐπίπλουν, τὸ λίπος. Ἔδεσκεν.] Ἤσθιεν.
502. Νηπιαχεύων.] Νήπια φρονῶν, νηπιαζόμενος.
504. Θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ.] Πάντων τῶν πρὸς τὸ θάλλειν ἐμπλησθείς.
505. Ἀπὸ πατρὸς ἁμαρτών.] Χωρισθείς. ὅ ἐστι τοῦ πατρὸς ἀστοχήσας.

Ἀστυάναξ, ὃν Τρῶες ἐπίκλησιν καλέουσιν.
Οἶος γάρ σφιν ἔρυσο πύλας καὶ τείχεα μακρά.
Νῦν δέ σε μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσι νόσφι τοκήων
Αἰόλαι εὐλαὶ ἔδονται, ἐπεί κε κύνες κορέσωνται,
Γυμνόν· ἀτάρ τοι εἵματ' ἐνὶ μεγάροισι κέονται,
Λεπτά τε καὶ χαρίεντα, τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν.
Ἀλλ' ἤτοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέῳ,
Οὐδὲν σοί γ' ὄφελος, ἐπεὶ οὐκ ἐγκείσεαι αὐτοῖς,
Ἀλλὰ πρὸς Τρώων καὶ Τρωϊάδων κλέος εἶναι.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.

Astyanax, quem Troës cognomine vocant.
Solus enim ipsis ô *Hector* defendebas portas & muros altos.
Nunc verò te quidem ad naves nigras procul à parentibus
Mobiles vermes edent, postquam canes se satiarint,
Nudum: at tibi vestes in ædibus jacent,
Tenuesque & venustæ, factæ manibus mulierum.
Verum enimvero hæc omnia comburam igne ardenti,
Nihil tibi utique usui *futura*, neque enim jacebis in ipsis,
Sed coram Trojanis & Troadibus gloria *tibi* sunto.
Sic dixit flens: adgemuerunt autem mulieres.

---

507. Ἔρυσο.] Ἐφύλαττες.
509. Αἰόλαι.] Ποικίλαι. εὐκίνητοι. Εὐλαί.] Σκώληκες. παρὰ τὸ αἰολεῖσθαι, ὅ ἐστι κινεῖσθαι. τὸ δὲ τόνῳ ὡς εὐναί.
510. Κέονται.] Κεῖνται.
511. Χαρίεντα.] Εὐχάριστα, καλά.
514. Ἀλλὰ πρὸς Τρώων καὶ Τρωϊάδων κλέος εἶναι.] Ὁμοίως ἂν φιλεργῶν, ἤτοι ὡς ἂν πλουσίων, ἢ διὰ τὴν ἐκ τοῦ πλήθους δόξαν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ Ψ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἀχιλλεὺς τὰ νενομισμένα ἐπὶ τοῖς νεκροῖς μεταδίδωσι Πατρόκλῳ, πυρὰν νήσας καὶ σφάξας ἐπ' αὐτῷ δυοκαίδεκα Τρωϊκοὺς νεανίσκους, καὶ κύνας καὶ ἵππους, καὶ ἄλλα ἱερεῖα. ἔπειτα καὶ ἀγῶνα ἐπιτάφιον ποιεῖ, ἐν ᾧ νικᾷ ἵπποις μὲν Διομήδης, δρόμῳ δὲ Ὀδυσσεὺς, ἄλλοι δὲ ἄλλως· καὶ οὕτως ὁ ἀγὼν διαλύεται.

Ψῖ, Δαναοῖσιν ἀγῶνα διδοὺς ἐτέλεσσεν Ἀχιλλεύς.

Ὣς οἱ μὲν στενάχοντο κατὰ πόλιν· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἐπεὶ δὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο,
Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὴν ἐπὶ νῆα ἕκαστος·
Μυρμιδόνας δ' οὐκ εἴα ἀποσκίδνασθαι Ἀχιλλεύς,
Ἀλλ' ὅγε οἷς ἑτάροισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα,
Μυρμιδόνες ταχύπωλοι, ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μὴ δή πω ὑπ' ὄχεσφι λυώμεθα μώνυχας ἵππους,
Ἀλλ' αὐτοῖς ἵπποισι καὶ ἅρμασιν ἆσσον ἰόντες,
Πάτροκλον κλαίωμεν. ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ὀλοοῖο τεταρπώμεθα γόοιο,
Ἵππους λυσάμενοι δορπήσομεν ἐνθάδε πάντες.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ᾤμωξαν ἀολλέες· ἦρχε δ' Ἀχιλλεύς·
Οἱ δὲ τρὶς περὶ νεκρὸν ἐΰτριχας ἤλασαν ἵππους
Μυρόμενοι, μετὰ δέ σφι Θέτις γόου ἵμερον ὦρσε.
Δεύοντο ψάμαθοι, δεύοντο δὲ τεύχεα φωτῶν
Δάκρυσι· τοῖον γὰρ πόθεον μήστωρα φόβοιο.
Τοῖσι δὲ Πηλείδης ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο,
Χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου,
Χαῖρέ μοι ὦ Πάτροκλε καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι.
Πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω τὰ πάροιθεν ὑπέστην,

Sic hi quidem ingemiscebant per urbem: at Achivi
Postquam ad navésque & Hellespontum pervenerant,
Alii quidem dispersi-ibant suam ad navem quisque:
Myrmidonas verò non sinebat dispersos-abire Achilles,
Sed is inter suos socios bellicosos dixit,
Myrmidones pernices-equites, mei chari socii,
Ne jam à curribus solvamus solidos-ungulis-equos,
Sed cum ipsis equis & curribus propiùs accedentes,
Patroclum defleamus. Hoc enim, honor est mortuorum.
At postquam tristi satiati-fuerimus luctu,
Equis solutis cœnabimus hic omnes.
Sic dixit. Illi autem lamentabantur frequentes: præibat verò Achilles:
Hi verò ter circa mortuum pulchrè-jubatos egerunt equos
Lugentes, intérque ipsos Thetis luctus desiderium excitavit.
Rigabantur arenæ, rigabantur & arma virorum
Lacrymis: talem enim desiderabant artificem-fugandi *hostes*.
Illis autem Pelides densum-suspiriis exorsus est luctum,
Manibus homicidis impositis pectoribus sodalis,
Gaude mihi ô Patrocle etiam in orci ædibus.
Omnia enim jam tibi perficiam quæ anteà pollicitus sum,

---

2. Ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο.] Ἀκέφαλον καλεῖται τοῦτο τὸ μέτρον. πέπονθε γὰρ κατ' ἀρχὰς ὁ στίχος. Ἑλλήσποντον δὲ καλεῖ, τὴν πέριξ Ἰλίου θάλασσαν.

5. Ὅγε.] Οὗτός γε.

8. Αὐτοῖς ἵπποισι καὶ ἅρμασι.] Κατὰ Ἀττικὸν ἔθος πέφρακε χωρὶς τῆς σύν.

9. Ὃ γάρ.] Τοῦτο γάρ.

10. Τεταρπώμεθα.] Τερφθῶμεν.

11. Δορπήσομεν.] Δειπνήσομεν.

14. Ἵμερον.] Ἐπιθυμίαν.

15. Δεύοντο.] Ἐβρέχοντο. Ψάμαθοι.] Αἱ παραθαλάσσιοι ἄμμοι.

17. Ἀδινοῦ.] Νῦν πυκνοῦ, συνεχοῦς. Γόοιο.] Θρήνου.

22. Ἀπο-

Ἕκτορα δεῦρ' ἐρύσας δώσειν κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι·
Δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς ἀποδειροτομήσειν
Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς.
Ἦ ῥα, καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα,
Πρηνέα πὰρ λεχέεσι Μενοιτιάδαο τανύσσας
Ἐν κονίῃσ'· οἱ δ' ἔντε' ἀφωπλίζοντο ἕκαστος
Χάλκεα, μαρμαίροντα· λῦον δ' ὑψηχέας ἵππους.
Κὰδ δ' ἷζον παρὰ νηῒ ποδώκεος Αἰακίδαο
Μυρίοι· αὐτὰρ ὁ τοῖσι τάφον μενοεικέα δαίνυ.
Πολλοὶ μὲν βόες ἀργοὶ ὀρέχθεον ἀμφὶ σιδήρῳ,
Σφαζόμενοι, πολλοὶ δ' ὄϊες καὶ μηκάδες αἶγες·
Πολλοὶ δ' ἀργιόδοντες ὕες θαλέθοντες ἀλοιφῇ,
Εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο·
Πάντῃ δ' ἀμφὶ νέκυν κοτυλήρυτον ἔρρεεν αἷμα.
Αὐτὰρ τόν γε ἄνακτα ποδώκεα Πηλεΐωνα
Εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον βασιλῆες Ἀχαιῶν,
Σπουδῇ παρπεπιθόντες ἑταίρου χωόμενον κῆρ.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Ἀγαμέμνονος ἷξον ἰόντες,
Αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, εἰ πεπίθοιεν
Πηλεΐδην λούσασθαι ἀπὸ βρότον αἱματόεντα.
Αὐτὰρ ὅγ' ἠρνεῖτο στερεῶς, ἐπὶ δ' ὅρκον ὄμοσσεν,
Οὐ μὰ Ζῆν' ὅστις τε θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,

Hectorem huc tractum daturum canibus in frusta-cruda discerpendum:
Duodecim autem ante pyram cervices-abscissurum
Trojanorum claris filiis, de te interfecto iratus.
Dixit quidem, & in Hectora nobilem indigna machinabatur opera,
Pronum ad feretrum Menœtiadæ extendens
In pulveribus: illi verò arma exuebant quisque
Ærea, coruscantia: solvebant autem altisonos equos.
Desederunt vero ad navem pedibus-velocis Æacidæ
Frequentissimi: at is eis epulum-funebre lautum præbebat.
Multi quidem boves pigri gravem-edebant-mugitum recepto ferro,
Inter jugulandum, multæ etiam oves & balantes capræ:
Multi & albis-dentibus sues florentes pinguedine,
Ad amburendas-setas-extendebantur per flammam Vulcani:
Undique autem circum cadaver multus fluebat sanguis.
At regem illum pedibus-celerem Pelidem
Ad Agamemnonem nobilem ducebant reges Achivorum,
Ægre persuasum de sodali iratum corde.
Illi verò cùm jam ad tentorium Agamemnonis venissent euntes,
Statim præconibus canoris imperavit
Igne circundare positum tripodem magnum, si forte persuadere possent
Pelidem ut-ablueret tabum cruentum.
At ille recusabat constanter, insuper & juramentum juravit,
Non per Jovem qui deorum summus & optimus,

22. Ἀποδειροτομήσειν.] Ἀποτεμεῖν τοὺς τραχήλους.
24. Ἕκτορα δῖον.] Κατὰ Ἕκτορος δίου, ἤγουν ἐνδόξου.
25. Πὰρ λεχέεσι.] Παρὰ τῷ φερέτρῳ. ἤγουν τῇ κλίνῃ.
26. Ἀφωπλίζοντο.] Ἀφῃροῦντο τὰ ὅπλα.
29. Τάφον μενοεικέα δαῖνυ.] Τάφον, τὸ περίδειπνον, τὸ ἐπὶ τοῖς τετελευτηκόσιν παρασκευαζόμενον. οἱ Κύπριοι καὶ τὸν φόνον τάφον καλοῦσι. Μενοεικέα.] Θυμήρες. αὐτάρκες. Δαῖνυ.] Εὐώχει.
30. Ὀρέχθεον.] Ἀπετείνοντο ἀναιρούμενοι. ἢ ἐφθέγγοντο, καὶ ὥσπερ ἐστένον. μεμίμηται γὰρ τὸ ἰδίωμα τῆς φωνῆς, ὃ προΐενται ἀναιρούμενοι οἱ βοῦς. οἱ δὲ ἐκόπτοντο, ἀπὸ τούτου καὶ ἐρεχθμός, ὁ ἀποκεκομμένος κύαμος.
31. Μηκάδες.] Μηκυτικαί. ἀπὸ τοῦ ἰδιώματος τῆς φωνῆς.
32. Θαλέθοντες.] Θάλλοντες. λιπαροί.
33. Εὑόμενοι.] Φλογιζόμενοι. Τανύοντο.] Ἐξετείνοντο φλογιζόμενοι τῷ πυρί.
34. Κοτυλήρυτον.] Τοσοῦτον τῷ πλήθει ὥστε καὶ κοτύλῃ ἀρύσασθαι. κοτύλην δὲ πᾶν τὸ κοῖλον ἔλεγον, ὥστε καὶ τὸ κοῖλον τῆς χειρὸς κοτύλην λέγεσθαι.
36. Εἰς Ἀγαμέμνονα.] Ἀντὶ τοῦ, πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα.
37. Σπουδῇ παρπεπιθόντες] Μόλις καὶ μετὰ πολλῆς κακοπαθείας πείσαντες.
40. Τρίποδα.] Λέβητα, βάσιν ἔχοντα τριῶν ποδῶν.
41. Βρότον.] Τὸν φόνον.
43. Οὐ μὰ Ζῆν'.] Οὐ μὰ τὸν Δία. Ὕπατος.] Ἤτοι ὁ μέγιστος, ἢ ὁ ἄριστος.

44. Οὐ

Οὐ θέμις ἐστὶ λοετρὰ καρήατος ἆσσον ἱκέσθαι,
Πρίν γ' ἐνὶ Πάτροκλον θέμεναι πυρὶ, σῆμά τε χεῦσαι,
Κείρασθαί τε κόμην· ἐπεὶ οὔ μ' ἔτι δεύτερον ὧδε
Ἵξετ' ἄχος κραδίην ὄφρα ζωοῖσι μετείω.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν νῦν στυγερῇ πειθώμεθα δαιτί·
Ἠῶθεν δ' ὄτρυνον ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον
Ὕλην τ' ἀξέμεναι, παρά τε σχεῖν, ὡς ἐπιεικὲς
Νεκρὸν ἔχοντα νέεσθαι ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα·
Ὄφρ' ἤτοι τοῦτον μὲν ἐπιφλέγῃ ἀκάματον πῦρ
Θᾶσσον ἀπ' ὀφθαλμῶν, λαοὶ δ' ἐπὶ ἔργα τράπωνται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
Ἐσσυμένως δ' ἄρα δόρπον ἐφοπλίσαντες ἕκαστοι
Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος·
Πηλείδης δ' ἐπὶ θινὶ πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Κεῖτο βαρυστενάχων πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
Ἐν καθαρῷ, ὅθι κύματ' ἐπ' ἠϊόνος κλύζεσκον,
Εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
Νήδυμος ἀμφιχυθείς· μάλα γὰρ κάμε φαίδιμα γυῖα
Ἕκτορ' ἐπαΐσσων προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πατροκλῆος δειλοῖο,
Πάντ' αὐτῷ μέγεθός τε καὶ ὄμματα κάλ' εἰκυῖα,
Καὶ φωνήν· καὶ τοῖα περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Εὕδεις, αὐτὰρ ἐμεῖο λελασμένος ἔπλευ Ἀχιλλεῦ·
Οὐ μέν μευ ζώοντος ἀκήδεις, ἀλλὰ θανόντος·

Non fas est lavacra ad caput propè accedere,
Antequam Patroclum imposuero igni, tumulúmque aggestâ-terrâ-fecero,
Tetonderóque comam: haud enim mihi posthac iterum sic
Invadet dolor cor quamdiu vivis intererо.
Et tamen nunc inviso pareamus epulo:
Mane verò jube-adhortans Rex virorum Agamemnon
Lignáque comportent apponántque, (uti par est
Mortuo tribui subeunti tenebras obscuras:)
Ut hunc quidem comburat indefessus ignis
Ocyus ab oculis, copiæque ad munia revertantur.
Sic dixit. Illi autem ei maximè auscultarunt, atque paruerunt:
Sedulò verò cœnâ paratâ singuli
Convivabantur: nëque quicquam animus indiguit epuli æqualis.
Sed postquam potûs & cibi desiderium exemerant,
Alii quidem decubituri iverunt ad tentorium quisque:
Pelides verò in littore multo-strepitu-resonantis maris
Jacebat graviter-gemens multos inter Myrmidonas,
In *loco* puro, ubi fluctus littus alluebant,
Quando hunc somnus cepit, solvens curas animi,
Suavis circumfusus: valdè enim lassatus-erat pulchris membris
Hectorem persequendo ad Ilium ventosam.
Advenit verò anima Patrocli miseri,
Omnibus ipsi magnitudinéque & oculis pulchris similis,
Et voce: & tales corpori vestes induta erat.
Constitit autem super capite, & eum sermone allocuta est,
Dormis, & mei oblitus es Achille:
Non quidem me viventem negligis, sed mortuum:

---

44. Οὐ θέμις.] Οὐ δίκαιον, οὐ πρέπον.
45. Χεῦσαι.] Χῶσαι.
46. Ἐπεὶ οὔ μ' ἔτι δεύτερον ὧδε Ἵξετ' ἄχος κραδίην.] Οὐκ ἄν μοι ἄλλο τοιοῦτο συμβήσεται κακόν. Δεύτερον.] Ἔσχατον.
47. Μετείω.] Μετῶ.
51. Ζόφον.] Σκότος, ὃν ἡμεῖς ἅδην λέγομεν. Ἠερόεντα.] Ἀερώδη, σκοτεινὸν, ἢ πλατύν.
61. Ἐν καθαρῷ, ὅθι κύματ' ἐπ' ἠϊόνος κλύζεσκον.] Ὅπου ἐπικλύζουσα ἡ θάλασσα ἐποίει καθαρὸν τὸν αἰγιαλόν.
62. Εὖτε.] Ἡνίκα. Ἔμαρπτεν.] Ἐλάμβανεν. Μελεδήματα.] Φροντίδας.
64. Ἕκτορ' ἐπαΐσσων.] Ἐπὶ Ἕκτορα ὁρμῶν.
69. Ἔπλευ.] Ἐγένου.
70. Ἀκήδεις.] Ἀφροντίστεις.

72. Εἴδω-

Θάπτε με ὅττι τάχιστα, πύλας ἀΐδαο περήσω.
Τῆλέ με εἴργουσι ψυχαὶ εἴδωλα καμόντων,
Οὐδέ με πως μίσγεσθαι ὑπὲρ ποταμοῖο ἐῶσιν·
Ἀλλ' αὔτως ἀλάλημαι ἀν' εὐρυπυλὲς ἄϊδος δῶ.
Καί μοι δὸς τὴν χεῖρ', ὀλοφύρομαι. οὐ γὰρ ἔτ' αὖτις
Νίσομαι ἐξ ἀΐδαο, ἐπήν με πυρὸς λελάχητε.
Οὐ μὲν γὰρ ζωοί γε φίλων ἀπάνευθεν ἑταίρων
Βουλὰς ἑζόμενοι βουλεύσομεν· ἀλλ' ἐμὲ μὲν κὴρ
Ἀμφέχανε στυγερὴ, ἥπερ λάχε γιγνόμενόν περ·
Καὶ δέ σοι αὐτῷ μοῖρα θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Τείχει ὑπὸ Τρώων εὐηγενέων ἀπολέσθαι.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω καὶ ἐφήσομαι, αἴκε πίθηαι,
Μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὀστέ' Ἀχιλλεῦ·
Ἀλλ' ὁμοῦ, ὡς ἐτράφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν,
Εὖτέ με τυτθὸν ἐόντα Μενοίτιος ἐξ Ὀπόεντος
Ἤγαγεν ὑμέτερόνδ', ἀνδροκτασίης ὑπὸ λυγρῆς,
Ἤματι τῷ ὅτε παῖδα κατέκτανον Ἀμφιδάμαντος,
Νήπιος οὐκ ἐθέλων, ἀμφ' ἀστραγάλοισι χολωθείς.
Ἔνθά με δεξάμενος ἐν δώμασιν ἱππότα Πηλεὺς,
Ἔτραφέ τ' ἐνδυκέως, καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνεν·
Ὣς δὲ καὶ ὀστέα νῶϊν ὁμὴ σορὸς ἀμφικαλύπτοι,
Χρύσεος ἀμφιφορεὺς, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ.

Sepeli me quàm citissimè, portas orci *ut* intrem.
Procul me arcent animæ simulachra defunctorum,
Neque me omninò misceri trans flumen sinunt:
Sed temerè erro circum portis-amplam orci domum.
Et mihi da tuam manum, *ut* deplorem. Non enim ampliùs posthac
Redibo ex orco, postquam me ignis participem-feceritis.
Haudquaquam etenim vivi dilectis seorsim à sociis
Consilia sedentes consultabimus: sed me quidem fatum
Absorbuit invisum, quod obvenit etiam nascenti:
Quin & tibi ipsi fatum diis-similis Achille,
Muro sub Trojanorum strenuorum perire.
Aliud autem tibi dicam & mandabo, si obsequi velis,
Ne mea à tuis seorsum condas ossa Achille:
Sed simul, sicut nutriti fuimus in vestris ædibus,
Quando me tum parvulum Menœtius ex Opunte
Duxit ad-vestram *domum*, homicidium propter triste,
Die illo quando filium interfeci Amphidamantis,
Imprudens invitus, de talis iratus.
Tunc me exceptum in ædibus eques Peleus,
Nutrivit diligentèr, & tuum famulum nominavit:
Sic & ossa nobis idem loculus contegat,
Aureus utrinque-auritus, quem tibi dedit veneranda mater.

---

72. Εἴδωλα.] Ἀπεικονίσματα. Καμόντων.] Τῶν τεθνηκότων.

74. Ἀλάλημαι.] Πλανῶμαι. Εὐρυπυλές.] Πλατείας πύλας ἔχον.

75. Ὀλοφύρομαι.] Οἰκτίζομαι, θρηνῶ. ἐλλείπει δὲ τὸ ἵνα.

76. Νίσομαι.] Παραγενήσομαι. Λελάχητε.] Λαχεῖν καὶ τυχεῖν ποιήσετε.

77. Φίλων ἀπάνευθεν ἑταίρων.] Τῶν ἑταίρων ἄποθεν τῶν ἡμετέρων. τοῦτο γὰρ προσυπακουστέον.

79. Ἀμφέχανε.] Περιέχανε, κατέπιεν.

81. Εὐηγενέων.] Εὖ διαγόντων. εὐγενῶν.

82. Ἐφήσομαι.] Ἐπισκέψομαι. ἐντελοῦμαι.

85. Ὀπόεντος.] Ὀποῦντος. ἡ δὲ Ὀποῦς πόλις τῆς Λοκρίδος.

86. Ὑμέτερόνδε.] Προσληπτέον οἶκον. Ἀνδροκτασίης ὑπὸ λυγρῆς.] Διὰ τὴν χαλεπὴν ἀνδροφονίαν.

87. Παῖδα Ἀμφιδάμαντος.] Κλυσώνυμος ἦν ὁ ὑπὸ Πατρόκλου ἀναιρεθείς. ἡ δὲ ἱστορία εἴρηται ἐν τῇ μ.

89. Δεξάμενος.] Ὑποδεξάμενος.

90. Ἐνδυκέως.] Ἐπιμελῶς.

91. Ὁμή.] Ὁμοία καὶ ἡ αὐτή. Ὣς δὲ καὶ ὀστέα νῶϊν ὁμὴ σορός.] Διόνυσος Ἥφαιστον γενόμενον ἐν Νάξῳ μιᾷ τῶν Κυκλάδων ξενίσας, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ δῶρον χρύσεον ἀμφορέα. διωχθεὶς δὲ ὕστερον ὑπὸ Λυκούργου, καὶ καταφυγὼν εἰς θάλασσαν, φιλοφρόνως αὐτὸν ὑποδεξαμένης Θέτιδος, ἔδωκεν αὐτῇ τὸν Ἡφαιστότευκτον ἀμφορέα. ἡ δὲ τῷ παιδὶ ἐχαρίσατο, ὅπως μετὰ θάνατον ἐν αὐτῷ ἀποτεθῇ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ. ἱστορεῖ Στησίχορος.

92. Ἀμφιφορεύς.] Νῦν σορός. λέγεται δὲ οὕτω καὶ τὸ μέγα κεράμιον.

98. Τε-

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Τίπτε μοι ἠθείη κεφαλὴ δεῦρ' εἰλήλουθας,
Καί μοι ταῦτα ἕκαστ' ἐπιτέλλεαι; αὐτὰρ ἐγώ τοι
Πάντα μάλ' ἐκτελέω, καὶ πείσομαι, ὡς σὺ κελεύεις.
Ἀλλά μοι ἆσσον στῆθι· μίνυνθά περ ἀμφιβαλόντε
Ἀλλήλους, ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο.
Ὣς ἄρα φωνήσας ὠρέξατο χερσὶ φίλῃσιν,
Οὐδ' ἔλαβε· ψυχὴ δὲ κατὰ χθονὸς ἠΰτε καπνὸς
Ὤιχετο τετριγυῖα. ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς,
Χερσί τε συμπλατάγησεν, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν,
Ὢ πόποι, ἦ ῥά τίς ἐστι καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι
Ψυχὴ καὶ εἴδωλον, ἀτὰρ φρένες οὐκ ἔνι πάμπαν.
Παννυχίη γάρ μοι Πατροκλῆος δειλοῖο
Ψυχὴ ἐφεστήκει γοόωσά τε μυρομένη τε,
Καί μοι ἕκαστ' ἐπέτελλεν· ἔϊκτο δὲ θέσκελον αὐτῷ·
Ὣς φάτο. τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο·
Μυρομένοισι δὲ τοῖσι φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς
Ἀμφὶ νέκυν ἐλεεινόν. αὐτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
Οὐρῆάς τ' ὤτρυνε καὶ ἀνέρας ἀξέμεν ὕλην
Πάντοθεν ἐκ κλισιῶν· ἐπὶ δ' ἀνὴρ ἐσθλὸς ὀρώρει
Μηριόνης, θεράπων ἀγαπήνορος Ἰδομενῆος.
Οἱ δ' ἴσαν ὑλοτόμους πελέκεας ἐν χερσὶν ἔχοντες,
Σειράς τ' εὐπλέκτους· πρὸ δ' ἄρ' οὐρῆες κίον αὐτῶν·
Πολλὰ δ' ἄναντα, κάταντα, πάραντά τε, δόχμιά τ' ἦλθον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κνημοὺς προσέβαν πολυπίδακος Ἴδης,
Αὐτίκ' ἄρα δρῦς ὑψικόμους τανακήκεϊ χαλκῷ

Illum verò respondens allocutus est pedibus velox Achilles,
Cur mihi fraternum caput huc venisti,
Et mihi hæc singula mandas? At ego tibi
Omnia diligenter perficiam, & obsequar, ut tu jubes.
Sed me propius sta: ut paululum saltem complexi
Invicem, tristi satiemur luctu.
Sic fatus captavit protensis manibus suis,
Neque prehendit: anima enim sub terram tanquam fumus
Abiit stridens. Attonitus autem exiliit Achilles,
Manibúsque complosit, verbúmque lugubre dixit,
Papæ, certè igitur aliqua est & in orci ædibus
Anima & simulachrum, sed præcordia non insunt omninò.
Pernox enim mihi Patrocli miseri
Anima superstitit ploránsque lugénsque,
Et mihi singula præcepit: similis autem erat mirum-in-modum ipsi:
Sic dixit. Illis verò omnibus desiderium excitavit luctûs:
Lugentibus autem illis apparuit rosea-digitis Aurora
Circa mortuum miserandum. At rex Agamemnon
Mulósque excivit & viros, qui conveherent ligna,
Undique è tentoriis: & ad hoc vir strenuus
Meriones, exortus est famulus virtutem-amantis Idomenei:
Hi verò ibant aptas-materiæ-cædendæ secures in manibus ferentes,
Funésque benè tortos: muli autem præibant ipsos:
Multa verò ardua, declivia, accliviáque, transversáque transierunt.
Sed cum jam ad saltûs venerunt irriguæ-fontibus Idæ,
Protinus quidem quercûs alte-comantes longâ-acie-munito ære

98. Τεταρπώμεσθα γόοιο.] Οὕτω γὰρ ὁ θρῆνος ἀπερπής ἐστι καὶ παραμυθεῖται τοὺς ἀνιωμένους.

99. Ὠρέξατο.] Νῦν, προετείνατο.

101. Τετριγυῖα.] Τρίζουσα, ποιὸν ἦχον ἀποτελοῦσα.

102. Συμπλατάγησε.] Ψόφον ἐποίησε, συνεκρότησεν. Ὀλοφυδνόν.] Ἐλεεινόν, οἰκτρόν, θρηνῶδες.

104. Φρένες.] Νῦν ὅλον τὸ σῶμα.

107. Ἔϊκτο.] Ὡμοίωτο. Θέσκελον.] Ἀντὶ τοῦ θεσκέλως, ὅ ἐστι θείως καὶ θαυμαστῶς.

111. Ἀξέμεν ὕλην.] Κόπτειν ὕλην, παρὰ τὸ ἄξαι. ἢ φέρειν. ἄγεται γὰρ τὸ ζῶον.

113. Ἀγαπήνορος.] Ἀνδρείου.

114. Ὑλοτόμους.] Ξυλοτόμους.

115. Σειρὰς εὐπλέκτους.] Ὑσειχίδας.

116. Ἄναντα.] Προσάντη, ἀνωφερῆ. Κάταντά τε.] Κατωφερῆ. Πάραντα.] Τὰ κρημνώδη καὶ γήλοφα. Δόχμια.] Πλάγια.

117. Ἄλλοτε.] Ἀλλαχοῦ τῶν ποδῶν πθεμένων. Κνημούς.] Τὰς προβάσεις τῶν ὀρῶν νῦν.

120. Δια-

Τάμνον ἐπειγόμενοι· ταὶ δὲ μεγάλα κτυπέουσαι
Πῖπτον. τὰς μὲν ἔπειτα διαπλήσσοντες Ἀχαιοὶ,
Ἔκδεον ἡμιόνων, ταὶ δὲ χθόνα ποσσὶ δατεῦντο,
Ἐλδόμεναι πεδίοιο διὰ ῥωπήϊα πυκνά.
Πάντες δ' ὑλοτόμοι φιτροὺς φέρον· (ὣς γὰρ ἀνώγει
Μηριόνης θεράπων ἀγαπήνορος Ἰδομενῆος.)
Κὰδ δ' ἄρ' ἀκτῆς βάλλον ἐπισχερὼ, ἔνθ' ἄρ' Ἀχιλλεὺς
Φράσατο Πατρόκλῳ μέγα ἠρίον, ἠδὲ οἷ αὐτῷ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πάντη παρακάββαλον ἄσπετον ὕλην,
Εἵατ' ἄρ' αὖθι μένοντες ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Αὐτίκα Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι κέλευσε,
Χαλκὸν ζώννυσθαι, ζεῦξαι δ' ὑπ' ὄχεσφιν ἕκαστον
Ἵππους. οἱ δ' ὤρνυντο, καὶ ἐν τεύχεσιν ἔδυνον·
Ἂν δ' ἔβαν ἐν δίφροισι παραιβάται, ἡνίοχοί τε·
Πρόσθε μὲν ἱππῆες, μετὰ δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν,
Μυρίοι· ἐν δὲ μέσοισι φέρον Πάτροκλον ἑταῖροι.
Θριξὶ δὲ πάντα νέκυν καταείνυον, ἃς ἐπέβαλλον
Κειρόμενοι. ὄπιθεν δὲ κάρη ἔχε δῖος Ἀχιλλεὺς
Ἀχνύμενος· ἕταρον γὰρ ἀμύμονα πέμπ' ἀϊδόσδε·
Οἱ δ' ὅτε χῶρον ἵκανον ὅθι σφίσι πέφραδ' Ἀχιλλεὺς,
Κάτθεσαν· αἶψα δέ οἱ μενοεικέα νήεον ὕλην.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Στὰς ἀπάνευθε πυρῆς ξανθὴν ἀπεκείρατο χαίτην,
Τήν ῥα Σπερχειῷ ποταμῷ τρέφε τηλεθόωσαν·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν ἰδὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον,

Cædebant festinantes: eæ verò magnum sonitum-edentes
Cadebant. Eas quidem deinde in-minores-partes-diffindentes Achivi,
Alligabant mulis, hi verò terram pedibus carpebant,
Cupientes pervenire ad campum per lenticeta densa.
Omnes autem lignatores stipites ferebant: (sic enim jusserat
Meriones famulus amantis-virtutem Idomenei)
Atque in littus dejecerunt ordine, ubi Achilles
Designaverat Patroclo magnum sepulchrum, atque sibi ipsi.
At postquam undique apposuerant immensam materiem,
Considebant ibidem manentes conferti: at Achilles
Confestim Myrmidonibus bellicosis jussit
Ære cingi, jungeréque sub curribus quemque
Equos. Illi verò festini-surrexerunt, & arma induerunt:
Conscenderunt autem currus propugnatores, aurigæque:
Ante quidem curribus-vecti, ponè verò nubes sequebatur peditum,
Frequentissimi: in mediis autem ferebant Patroclum socii.
Capillis verò totum mortuum tegebant, quos injiciebant
Tondentes. Ponè autem caput manibus-ferebat nobilis Achilles
Mœstus: sodalem enim eximium pompâ-funebri-mittebat ad orcum:
Illi verò quando ad locum pervenerunt ubi ipsis indicaverat Achilles,
Deposuerunt: statímque ei affatim accumularunt materiam.
Tum verò alia animo-designavit pedibus-valens nobilis Achilles:
Stans seorsum à pyra flavam abscidit comam,
Quam sanè Sperchio fluvio alebat florescentem:
Ingemiscens autem dixit conversis-oculis in nigrum pontum,

120. Διαπλήσσοντες.] Διακόπτοντες.

121. Ἔκδεον.] Ἐξεδέσμευον. Ποσσὶ δατεῦντο.] Ἐμερίζοντο βαδίζουσαι. μερισμῷ γάρ τινι ὅμοιον γίνεται κατὰ τὴν πορείαν.

122. Ῥωπήϊα.] Διὰ τῶν δασέων καὶ θαμνωδῶν τόπων.

123. Φιτρούς.] Κορμούς.

125. Ἐπ' ἀκτῆς.] Ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ. Ἐπισχερώ.] Ἐφεξῆς.

126. Φράσατο.] Ἐβουλεύσατο. ἐνόησε. Ἠρίον.] Κατὰ γλῶσσαν μνῆμα. τάφον.

130. Ζώννυσθαι.] Καθοπλίζεσθαι.

132. Παραιβάται.] Οἱ ἐπὶ τῶν ἁρμάτων συμπολεμοῦντες, τουτέστι κύριοι τῶν ἁρμάτων.

133. Νέφος.] Πλῆθος νῦν.

135. Θριξὶ δὲ πάντα νέκυν καταείνυον.] Κατεκάλυπτον, ἐσκέπαζον. τουτέστι πολλὰς τρίχας κατέβαλλον, ὥστε καλύπτειν τὸν νεκρόν· τοῦτο δὲ πρὸς τιμὴν ἐγίνετο τῷ θνήσκοντι. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φησι· Τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων, Κείρασθαί τε κόμην, βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.

139. Μενοεικέα.] Πολλήν. Νήεον.] Ἐσώρευον.

142. Σπερχειῷ.] Ποταμὸς Θετταλίας.

143. Οἴνοπα.] Νῦν, βαθύν.

Σπερχεῖ', ἄλλως σοί γε πατὴρ ἠρήσατο Πηλεύς,
Κεῖσέ με νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σοί τε κόμην κερέειν, ῥέξειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην·
Πεντήκοντα δ' ἔνορχα παρ' αὐτόθι μῆλ' ἱερεύσειν
Ἐς πηγάς, ὅθι τοι τέμενος βωμός τε θυήεις.
Ὣς ἠρᾶθ' ὁ γέρων, σὺ δέ οἱ νόον οὐκ ἐτέλεσσας.
Νῦν δ' ἐπεὶ οὐ νέομαί γε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Πατρόκλῳ ἥρωϊ κόμην ὀπάσαιμι φέρεσθαι.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ κόμην ἑτάροιο φίλοιο
Θῆκεν· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο·
Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αἶψ' Ἀγαμέμνονι εἶπε παραστάς,
Ἀτρείδη, (σοὶ γάρ τε μάλιστά γε λαὸς Ἀχαιῶν
Πείσονται μύθοισι) γόοιο μὲν ἔστι καὶ ἆσαι·
Νῦν δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς σκέδασον, καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
Ὅπλεσθαι. τάδε δ' ἀμφιπονησόμεθ' οἷσι μάλιστα
Κήδεός ἐστι νέκυς· παρὰ δ' οἱ ταγοὶ ἄμμι μενόντων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Αὐτίκα λαὸν μὲν σκέδασεν κατὰ νῆας ἐΐσας,
Κηδεμόνες δὲ παρ' αὖθι μένον, καὶ νήεον ὕλην.
Ποίησαν δὲ πυρὴν ἑκατόμπεδον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν ἀχνύμενοι κῆρ.
Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς
Πρόσθε πυρῆς ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον· ἐκ δ' ἄρα πάντων

Sperchie, frustrà tibi utique pater vovit Peleus,
Illuc me reversum dilectam in patriam terram,
Tibique comam abscissurum, mactaturumque sacram hecatomben:
Quinquaginta autem masculas ibidem oves sacrificaturum
Ad fontes, ubi tibi ager-sacer altaréque odoratum.
Sic vovit senex, tu verò ei votum non perfecisti.
Nunc autem quoniam haudquaquam redibo dilectam in patriam terram,
Patroclo heroi comam dabo secum-ferendam.
Sic fatus, in manibus comam dilecti sodalis
Posuit: his autem omnibus desiderium excitavit luctûs:
Et omninò lamentantibus occidisset lumen solis,
Nisi Achilles statim Agamemnoni dixisset astans,
Atride, (tibi enim maximè certè populus Achivorum
Parebunt dictis) luctu quidem licet etiam *aliâs* satiari:
Nunc autem à pyrâ dimitte, & cœnam jube
Parare. Hæc verò curabimus quibus maximè
Cura-justorum pertinet mortui: duces verò nobiscum maneant.
Ut verò hoc audivit rex virorum Agamemnon,
Confestim populum quidem dimisit per naves æquales,
Curatores autem ibidem manserunt, & accumularunt ligna.
Struxerunt verò pyram centum-pedum quoquoversus.
Et in pyrâ summâ cadaver posuerunt dolentes corde.
Multas vero pingues oves & flexipedes nigros-boves
Ante pyram excoriarunt & curarunt: at ex omnibus

---

144. Ἄλλως.] Μάτην. Ἄλλως σοί γε πατὴρ ἠρήσατο Πηλεύς.] Ἔθος ἦν τοῖς ἀρχαίοις, μετὰ τὸ παρακμάσαι τῆς νεότητος, τὰς κόμας ἀποκείρειν τοῖς ποταμοῖς. τούτους γὰρ ἐνόμιζον τῆς ἀνατροφῶν αἰτίους εἶναι. διὰ ταύτην δὲ τὴν αἰτίαν, καὶ εἰς τοὺς ποταμοὺς ὕδωρ ἐκόμιζον, τέκνων τε φύσεως καὶ παιδοτροφίας οἰωνὸν τιθέμενοι. διόπερ καὶ τὰς Ἀχιλλέως κόμας Πηλεὺς τούτῳ καθιέρωσεν. ἦν γὰρ ἐκ Φαρσάλου τῆς Θετταλίας.

147. Ἔνορχα.] Ὄρχεις ἔχοντα. τοιαῦτα γὰρ ἔθυον τοῖς ποταμοῖς.

151. Ὀπάσαιμι.] Παρέχοιμι.

158. Πυρκαϊῆς.] Πυρᾶς.

159. Ὅπλεσθαι.] Ἑτοιμάζεσθαι. Τάδε τ' ἀμφιπονησόμεθα.] Ταῦτα ἐπιμελησόμεθα.

160. Κήδεος.] Φροντίδος ἄξιος, κηδέσιμος. κηδεμόνες γὰρ οἱ κύριοι οἷς μάλιστα προσήκει τὸ φροντίζειν. Παρὰ δ' οἱ ταγοὶ ἄμμι μενόντων.] Παραμενέτωσαν δὲ ἡμῖν οἱ ἡγεμόνες.

164. Ἑκατόμπεδον ἔνθα καὶ ἔνθα.] Τετράγωνον ὥστε ἑκάστην πλευρὰν ἑκατὸν ποδῶν μέτρον ἔχειν. Ἔνθα καὶ ἔνθα.] Τῇ δὲ κἀκεῖσε, κατὰ μῆκος καὶ πλάτος.

165. Πυρῇ ὑπάτῃ.] Νῦν ἐν μέσῳ καὶ ἐξέχοντι μέρει τῆς πυρᾶς.

168. Δη-

Δημὸν ἑλὼν ἐκάλυψε νέκυν μεγάθυμος Ἀχιλλεὺς
Ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, περὶ δὲ δρατὰ σώματα νήει.
Ἐν δὲ τίθει μέλιτος καὶ ἀλείφατος ἀμφιφορῆας,
Πρὸς λέχεα κλίνων· πίσυρας δ᾽ ἐριαύχενας ἵππους
Ἐσσυμένως ἐνέβαλλε πυρῇ, μεγάλα στοναχίζων.
Ἐννέα τῷ γε ἄνακτι τραπεζῆες κύνες ἦσαν,
Καὶ μὲν τῶν ἐνέβαλλε πυρῇ δύο δειροτομήσας·
Δώδεκα δὲ Τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλοὺς,
Χαλκῷ δηϊόων. κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα·
Ἐν δὲ πυρὸς μένος ἧκε σιδήρεον, ὄφρα νέμοιτο.
Ὤμωξέν τ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα, φίλον δ᾽ ὀνόμηνεν ἑταῖρον,
Χαῖρέ μοι ὦ Πάτροκλε καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι·
Πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω τὰ πάροιθεν ὑπέστην.
Δώδεκα μὲν Τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλοὺς,
Τοὺς ἅμα σοὶ πάντας πῦρ ἐσθίει. Ἕκτορα δ᾽ ἔτι
Δώσω Πριαμίδην πυρὶ δαπτέμεν, ἀλλὰ κύνεσσιν.
Ὣς φάτ᾽ ἀπειλήσας. τὸν δ᾽ οὐ κύνες ἀμφεπένοντο·
Ἀλλὰ κύνας μὲν ἄλαλκε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Ἤματα καὶ νύκτας· ῥοδόεντι δὲ χρῖεν ἐλαίῳ,
Ἀμβροσίῳ, ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων·
Τῷ δ᾽ ἔπι κυάνεον νέφος ἤγαγε Φοῖβος Ἀπόλλων
Οὐρανόθεν πεδίονδε· κάλυψε δὲ χῶρον ἅπαντα
Ὅσσον ἐπεῖχε νέκυς, μὴ πρὶν μένος ἠελίοιο
Σκήλῃ ἀμφὶ περὶ χρόα ἴνεσιν ἠδὲ μέλεσσιν.
Οὐδὲ πυρὴ Πατρόκλου καίετο τεθνειῶτος.

Adipe sumptâ obtexit cadaver magnanimus Achilles
Ad pedes à capite, circúmque excoriata corpora accumulabat.
Imposuit & mellis & olei amphoras,
Ad feretrum acclinans: quatuor & arduos-cervicibus equos
Festinanter injecit pyræ, magnos ciens gemitus.
Novem huic regi mensarii canes erant,
Horum etiam injecit pyræ duos obtruncatos:
Duodecim & Troüm magnanimorum filios strenuos,
Ære cædens. Mala enim mentibus struebat opera:
Immisit & ignis vim invictam, ut depasceret.
Ejulavítque deinde, charúmque nomine ciebat sodalem,
Gaude mihi ô Patrocle etiam in Orci domo:
Omnia enim jam tibi perficio quæ anteà pollicitus sum.
Duodecim quidem Trojanorum magnanimorum filios strenuos,
Quos unà tecum omnes ignis absumit. Hectorem autem neutiquam
Dabo Priamidem igni vorandum, sed canibus.
Sic dixit minitans. Circa illum verò non canes occupati erant:
Sed canes quidem arcebat Jovis filia Venus
Dies & noctes: rosaceóque unxit oleo,
Divino, ut ne ipsum laceraret raptans:
Huic verò cyaneam nubem induxit Phœbus Apollo
A cœlo usque ad terram: texítque locum totum
Quantum obtinebat cadaver, ne priùs vis solis
Siccaret circùm circà corpus nervis atque artubus.
Neque pyra Patrocli ardebat mortui.

168. Δημὸν ἑλών.] Πρὸς τὸ ταχὺ τὴν πιμελὴν ἐξαφθῆναι τοῦτο ποιεῖ Ἀχιλλεύς.

169. Περὶ δὲ δρατὰ σώματα νήει.] Ἐσώρευε δὲ τὰ σώματα τῶν ἀνῃρημένων ἀνδρῶν. Δρατά.] Ἐκδεδαρμένα.

170. Ἀλείφατος.] Ἀλείμματος, ἐλαίου.

171. Πίσυρας.] Τέσσαρας. Ἐριαύχενας.] Μακροτραχήλους. μεγάλους, ἀπὸ μέρους.

177. Πυρὸς μένος.] Περιφραστικῶς, τὸ πῦρ. Σιδήρεον.] Νῦν, ἰσχυρόν. Ὄφρα νέμοιτο.] Ὅπως ἐσθίῃ, τουτέστι καταδαπανᾷ.

179. Χαῖρέ μοι ὦ Πάτροκλε.] Ἀντὶ τοῦ χαῖρε, τέρπου, ὅ ἐστιν ἥδου.

183. Δαπτέμεν.] Ἐσθίειν, διακόπτειν.

186. Ῥοδόεντι ἐλαίῳ.] Τῷ ῥοδινῷ.

187. Ἀποδρύφοι.] Ἀποσπᾷ, καὶ ἀποσύρῃ. Ἑλκυστάζων.] Ἕλκων.

188. Ἤγαγεν.] Ἐπήγαγε.

190. Μένος ἠελίοιο.] Περιφραστικῶς, ὁ ἥλιος.

191. Σκήλῃ.] Σκληρώνῃ. ξηράνῃ, ὅθεν καὶ σκελετὸς ὁ ξηρός. Ἀμφὶ περὶ χρόα ἴνεσι.] Τὸν περὶ τοῖς νεύροις χρῶτα.

Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Στὰς ἀπάνευθε πυρῆς, δοιοῖς ἠρᾶτ' ἀνέμοισι,
Βορέῃ καὶ Ζεφύρῳ, καὶ ὑπέσχετο ἱερὰ καλά·
Πολλὰ δὲ καὶ σπένδων χρυσέῳ δέπαϊ, λιτάνευεν
Ἐλθέμεν, ὄφρα τάχιστα πυρὶ φλεγεθοίατο νεκρὸν,
Ὕλη τ' ἐσσεύαιτο κάημεναι. ὠκέα δ' Ἶρις
Ἀράων ἀΐουσα μετάγγελος ἦλθ' ἀνέμοισιν.
Οἱ μὲν ἄρα Ζεφύροιο δυσαέος ἀθρόοι ἔνδον
Εἰλαπίνην δαίνυντο· θέουσα δ' Ἶρις ἐπέστη
Βηλῷ ἐπὶ λιθέῳ. τοὶ δ' ὡς ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
Πάντες ἀνήϊξαν, κάλεόν τέ μιν εἰς ἓ ἕκαστος·
Ἡ δ' αὖθ' ἕζεσθαι μὲν ἀνήνατο, εἶπε δὲ μῦθον,
Οὐχ ἕδος· εἶμι γὰρ αὖτις ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥέεθρα,
Αἰθιόπων ἐς γαῖαν, ὅθι ῥέζουσ' ἑκατόμβας
Ἀθανάτοις, ἵνα δὴ καὶ ἐγὼ μεταδαίσομαι ἱρῶν.
Ἀλλ' Ἀχιλεὺς Βορέην ἠδὲ Ζέφυρον κελαδεινὸν
Ἐλθεῖν ἀρᾶται, καὶ ὑπίσχεται ἱερὰ καλὰ,
Ὄφρα πυρὴν ὄρσητε κάημεναι, ᾗ ἔνι κεῖται
Πάτροκλος, τὸν πάντες ἀναστενάχουσιν Ἀχαιοί.
Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπεβήσετο· τοὶ δ' ὀρέοντο
Ἠχῇ θεσπεσίῃ, νέφεα κλονέοντε πάροιθεν·
Αἶψα δὲ πόντον ἵκανον ἀήμεναι· ὦρτο δὲ κῦμα
Πνοιῇ ὑπὸ λιγυρῇ. Τροίην δ' ἐρίβωλον ἱκέσθην,
Ἐν δὲ πυρὶ πεσέτην, μέγα δ' ἴαχε θεσπιδαὲς πῦρ·
Παννύχιοι δ' ἄρα τοί γε πυρῆς ἄμυδις φλόγ' ἔβαλλον,
Φυσῶντες λιγέως. ὁ δὲ πάννυχος ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Χρυσέου ἐκ κρητῆρος, ἔχων δέπας ἀμφικύπελλον,
Οἶνον ἀφυσσόμενος χαμάδις χέε, δεῦε δὲ γαῖαν,
Ψυχὴν κικλήσκων Πατροκλῆος δειλοῖο.

Tum verò alia animo-designavit pedibus-valens nobilis Achilles :
Stans seorsim à pyra, duobus vota-fecit ventis,
Boreæ & Zephyro, & pollicitus est sacra pulchra :
Multis etiam, libans aureo poculo, supplicavit
Ut venirent, quò citissimè igne comburerent cadaver,
Lignáque properè arderent. Velox autem Iris
Vota exaudiens internuncia venit ad ventos.
Illi quidem Zephyri graviter-spirantis frequentes in-domo
Convivium celebrabant : currens autem Iris superstitit
Limine lapideo. Illi verò ut viderunt oculis,
Omnes properè surrexerunt, vocarúntque eam ad se quisque :
Hæc verò sedere quidem recusavit, dixitque sermonem,
Non est sedendi-tempus : vado enim rursus super Oceani fluentis,
Æthiopum ad terram, ubi sacrificant hecatombas
Immortalibus, ut jam & ego particeps sim sacrificiorum.
Sed Achilles Boream & Zephyrum sonorum
Venire orat, & pollicetur sacra pulchra,
Ut pyram suscitetis ut ardeat, in quâ jacet
Patroclus, quem omnes gemunt Achivi.
Hæc quidem sic loquuta abiit : illi verò ire-properabant
Sonitu immenso, nubes vi-agentes præ se :
Confestim v. ad pontum venerunt ut flarent : & excit. est continuò fluctus
Flatûs vi canori. Trojam verò ad glebosam pervenerunt,
Igniq; incubuerunt, magnúmq; sonitum edidit immane-ardens ignis :
Tota autem nocte hi pyræ pariter flammam jactabant,
Flantes stridulè. Tota-nocte & velox Achilles
Aureo ex cratere, tenens poculum rotundum,
Vinum hauriens in humum fundebat, rigabátque terram,
Animam vocans Patrocli miseri.

---

198. Σεύαιτο.] Ὁρμὴν λάβοι, ἐπειχθῇ.
199. Ἀΐουσα.] Ἀκούουσα.
200. Δυσαέος.] Σφοδρὸν πνεῦμα ἔχοντος.
202. Βηλῷ.] Τῇ φλιᾷ, ἀπὸ τοῦ βαίνεσθαι.
203. Εἰς ἕ.] Πρὸς ἑαυτὸν ἐκάλει.
207. Μεταδαίσομαι.] Μεταλάβω αὐτῶν, εὐωχηθῶ. Ἱρῶν.] Ἱερῶν. Θυσιῶν.
210. Ὄρσητε.] Ὁρμήσητε.
212. Ὀρέοντο.] Ὥρμων.
214. Ἀήμεναι.] Πνεῖν.
215. Λιγυρῇ.] Ὀξείᾳ.
218. Λιγέως.] Ὀξέως.

223. Νυμ-

Ὡς δὲ πατὴρ οὗ παιδὸς ὀδύρεται ὀστέα καίων
Νυμφίου, ὅς τε θανὼν δειλοὺς ἀκάχησε τοκῆας·
Ὣς Ἀχιλλεὺς ἑτάροιο ὀδύρετο ὀστέα καίων,
Ἑρπύζων παρὰ πυρκαϊὴν, ἀδινὰ στοναχίζων.
Ἦμος δ' ἑωσφόρος εἶσι φόως ἐρέων ἐπὶ γαῖαν,
Ὅν τε μέτα κροκόπεπλος ὑπεὶρ ἅλα κίδναται ἠώς,
Τῆμος πυρκαϊὴ ἐμαραίνετο, παύσατο δὲ φλόξ.
Οἱ δ' ἄνεμοι πάλιν αὖτις ἔβαν οἶκόνδε νέεσθαι,
Θρηΐκιον κατὰ πόντον· ὁ δ' ἔστενεν οἴδματι θύων.
Πηλείδης δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς ἑτέρωσε λιασθεὶς,
Κλίνθη κεκμηὼς, ἐπὶ δὲ γλυκὺς ὕπνος ὄρουσεν.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα ἀολλέες ἠγερέθοντο,
Τῶν μιν ἐπερχομένων ὅμαδος καὶ δοῦπος ἔγειρεν·
Ἕζετο δ' ὀρθωθεὶς, καί σφεας πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἀτρείδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν,
Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσατ' αἴθοπι οἴνῳ
Πᾶσαν, ὁπόσσον ἐπέσχε πυρὸς μένος· αὐτὰρ ἔπειτα
Ὀστέα Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο λέγωμεν,
Εὖ διαγινώσκοντες· (ἀριφραδέα δὲ τέτυκται·
Ἐν μέσσῃ γὰρ ἔκειτο πυρῇ, τοὶ δ' ἄλλοι ἄνευθεν
Ἐσχατιῇ καίοντ' ἐπιμὶξ ἵπποι τε καὶ ἄνδρες)
Καὶ τὰ μὲν ἐν χρυσέῃ φιάλῃ καὶ δίπλακι δημῷ
Θείομεν, εἰσόκεν αὐτὸς ἐγὼ ἄϊδι κεύθωμαι·
Τύμβον δ' οὐ μάλα πολλὸν ἐγὼ πονέεσθαι ἄνωγα,
Ἀλλ' ἐπιεικέα τοῖον· ἔπειτα δὲ καὶ τὸν Ἀχαιοὶ
Εὐρύν θ' ὑψηλόν τε τιθήμεναι, οἵ κεν ἐμεῖο
Δεύτεροι ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι λίπησθε.

Ut verò pater sui filii lamentatur ossa cremans
Desponsi, qui morte miseros dolore affecit parentes:
Sic Achilles sodalis lamentabatur ossa cremans,
Proclinato corpore sensim gradiens præter pyram, crebro ingemiscens.
Quando verò lucifer venit luminis nuncius super terram,
Quem post crocco-peplo-induta super mare spargitur aurora,
Tunc pyra elanguit, cessavitque flamma.
Venti autem rursus abierunt domum ut-redirent,
Thracium per pontum: hic verò gemebat tumidis-fluctibus furens.
At Pelides à pyrâ in-aliam-partem divertens,
Procubuit fessus, dulcisque somnus ei citò supervenit.
Qui verò circa Atridem *erant* frequentes congregabantur,
Horum ipsum adeuntium tumultus & strepitus excitavit:
Resedit verò erectus, & ipsos sermone allocutus est,
Atridéque, & cæteri principes universorum Achivorum,
Primum quidem pyram extinguite nigro vino
Totam, quantum occupavit ignis vis: at deinde
Ossa Patrocli Menœtiadæ legamus,
Benè discernentes: (cognitu-facilia enim sunt:
In mediâ namque jacebat pyrâ, alii verò seorsum
In extremâ-orâ crêmabantur promiscuè equíque & viri)
Et ea quidem in aureâ phialâ & duplici adipe
Ponamus, donec ipse ego inferorum-domo condar:
Tumulum autem non admodùm magnum ego fieri volo,
Sed mediocrem quendam: postmodum verò & hunc Achivi
Latúmque altumque facite, qui quidem me
Posteriores in navibus multa-transtra-habentibus relinquemini.

---

223. Νυμφίου.] Ἤτοι νεογάμου ἡλικίαν ἔχοντος. Ἀκάχησεν.] Ἐλύπησεν.
225. Ἑρπύζων.] Συγκεκυφὼς καὶ ἠρέμα παραγενόμενος.
226. Ἑωσφόρος.] Ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν ἀνατέλλων λαμπρότατος ἀστὴρ, ὃς Ἕσπερος καλεῖται. οὗτος δ' ἐστὶν ὁ τῆς Ἀφροδίτης. Ἐρέων.] Ἀπαγγέλλων.
239. Λέγωμεν.] Ἀναλέγωμεν.
240. Ἀριφραδέα.] Εὐεπίσημα. εὔγνωστα.
242. Ἐσχατιῇ.] Τῷ κατωτάτῳ μέρει. Ἐπιμὶξ.] Ἀναμεμιγμένως.
243. Φιάλῃ.] Ἀγγείῳ κοίλῳ.
244. Ἄϊδι κεύθωμαι.] Εἰς ᾅδου τὴν κέλευσιν, ὃ ἐστι τὴν ὁδὸν ποιήσομαι. συγκέκοπται δὲ ἀπὸ τοῦ κελεύθομαι, καὶ σημαίνει τὸ πορεύομαι.
245. Πονέεσθαι.] Πονεῖν, ἐνεργεῖν.

252. Ἐυη-

Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐπίθοντο ποδώκεϊ Πηλείωνι·
Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν αἴθοπι οἴνῳ,
Ὅσσον ἐπὶ φλὸξ ἦλθε, βαθεῖα δὲ κάππεσε τέφρη·
Κλαίοντες δ' ἑτάροιο ἐνηέος ὀστέα λευκὰ
Ἄλλεγον ἐς χρυσέην φιάλην, καὶ δίπλακα δημόν·
Ἐν κλισίῃσι δὲ θέντες, ἑανῷ λιτὶ κάλυψαν·
Τορνώσαντο δὲ σῆμα, θεμείλιά τε προβάλοντο
Ἀμφὶ πυρήν· εἶθαρ δὲ χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν·
Χεύαντες δὲ τὸ σῆμα, πάλιν κίον. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Αὐτοῦ λαὸν ἔρυκε, καὶ ἵζανεν εὐρὺν ἀγῶνα·
Νηῶν δ' ἔκφερ' ἄεθλα, λέβητάς τε τρίποδάς τε,
Ἵππους θ', ἡμιόνους τε, βοῶν τ' ἴφθιμα κάρηνα,
Ἠδὲ γυναῖκας εὐζώνους, πολιόν τε σίδηρον·
Ἱππεῦσιν μὲν πρῶτα ποδώκεσιν ἀγλά' ἄεθλα
Θῆκε, γυναῖκα ἄγεσθαι ἀμύμονα ἔργ' εἰδυῖαν,
Καὶ τρίποδ' ὠτώεντα δύω καὶ εἰκοσίμετρον,
Τῷ πρώτῳ· αὐτὰρ αὖ τῷ δευτέρῳ ἵππον ἔθηκεν
Ἑξέτε', ἀδμήτην, βρέφος ἡμίονον κυέουσαν·
Αὐτὰρ τῷ τριτάτῳ ἄπυρον κατέθηκε λέβητα,
Καλὸν, τέσσαρα μέτρα κεχανδότα, λευκὸν ἔτ' αὔτως·
Τῷ δὲ τετάρτῳ θῆκε δύο χρυσοῖο τάλαντα·
Πέμπτῳ δ' ἀμφίθετον φιάλην ἀπύρωτον ἔθηκε.
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν,
Ἀτρείδη τε καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Ἱππῆας τάδ' ἄεθλα δεδεγμένα κεῖτ' ἐν ἀγῶνι.

Sic dixit: illi verò obsecuti sunt pedibus-veloci Pelidæ:
Primùm quidem pyram extinxerunt nigro vino,
Quantum flamma pervaserat, profundus autem continuò corruit cinis:
Flentes verò socii mitis ossa alba
Collegerunt in auream phialam, & duplicem adipem:
In tentoriisque positum peplo subtili texerunt:
Circulo autem designarunt tumulum, fundamentáque jecerunt
Circa pyram: & statim fusilem terram injectam aggesserunt:
Aggesto verò tumulo, redierunt. At Achilles
Ibidem populum detinuit, & sedere fecit lato-ambitu spectatores:
E navibus autem extulit præmia, lebetásque tripodásque,
Equósque, mulósque, boúmque robusta capita,
Et fœminas eleganter-cinctas, splendidúmque ferrum:
Aurigis quidem primùm velocibus præclara præmia
Posuit, mulierem abducendam eximiam-formâ operum scientem,
Et tripodem ansatum duarum & viginti mensurarum,
Primo: secundo autem deinde equam posuit
Sexennem, indomitam, fœtum mulum utero-gestantem:
At tertio igni-nunquam admotum deposuit lebetem,
Pulchrum, quatuor mensuras capientem, album etiamnum ita:
Quarto verò posuit duo auri talenta:
Quinto autem duplicem phialam ignem-non-expertam posuit.
Surrexit verò, & verba inter Argivos fecit,
Atridéque & cæteri benè-ocreati Achivi,
Aurigas hæc præmia expectantia jacent in circo.

---

252. Ἐνηέος.] Πρᾳέως.
254. Ἑανῷ λιτί.] Ἁπαλῷ καὶ λιτῷ ἱματίῳ.
255. Τορνώσαντο.] Κύκλῳ περιέγραψαν.
256. Χυτήν.] Χωστήν. οὐ πᾶσαν δὲ, ἀλλὰ τὴν ἰδίως τοῖς νεκροῖς ἐπιχεομένην.
257. Χεύαντες.] Χώσαντες.
259. Ἄεθλα.] Νικητήρια, ἔπαθλα.
260. Βοῶν ἴφθιμα κάρηνα.] Περιφραστικῶς, βοῦς.
261. Εὐζώνους.] Καλὰς, ἀπὸ μέρους.
264. Ὠτώεντα.] Ὦτα ἔχοντα. Δύω καὶ εἰκοσίμετρον.] Δύο καὶ εἴκοσι μέτρα χωροῦντα.
266. Ἑξέτεα.] Ἑξαέτη. Βρέφος.] Ὃ ἡμεῖς ἔμβρυον λέγομεν ἐν τῇ γαστρὶ ὄν. Ἀδμήτην.] Ἀδάμαστον. Κυέουσαν.] Ἔγκυον καὶ κατὰ γαστρὸς ἔχουσαν.
267. Ἄπυρον.] Καινόν. οὐκ εἰς πῦρ χρήσιμον, ἀλλὰ ἀναθεματικόν.
268. Κεχανδότα.] Χωροῦντα.
270. Ἀμφίθετον.] Διπλῆν, οἱονεὶ ἔχουσαν, καὶ ἐπὶ στόμα, καὶ ἐπὶ τὸ πυθμένα θέσιν.
273. Δεδεγμένα.] Ἀναμένοντα, προσδεχόμενα. Ἀγῶνι.] Νῦν, τόπῳ.

276. Περι-

Εἰ μὲν νῦν ἐπὶ ἄλλῳ ἀεθλεύοιμεν Ἀχαιοί,
Ἦ τ' ἂν ἐγὼ τὰ πρῶτα λαβὼν κλισίηνδε φεροίμην.
Ἴστε γὰρ ὅσσον ἐμοὶ ἀρετῇ περιβάλλετον ἵπποι·
Ἀθάνατοί τε γάρ εἰσι· Ποσειδάων δ' ἔπορ' αὐτοὺς
Πατρὶ ἐμῷ Πηλῆϊ, ὁ δ' αὖτ' ἐμοὶ ἐγγυάλιξεν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ μενέω, καὶ μώνυχες ἵπποι·
Τοίου γὰρ σθένος ἐσθλὸν ἀπώλεσαν ἡνιόχοιο
Ἠπίου, ὅς σφῶϊν μάλα πολλάκις ὑγρὸν ἔλαιον
Χαιτάων κατέχευε, λοέσσας ὕδατι λευκῷ.
Τὸν τώ γ' ἑσταότες πενθείετον, οὔδεϊ δέ σφιν
Χαῖται ἐρηρέδαται, τὼ δ' ἕστατον ἀχνυμένω κῆρ·
Ἄλλοι δὲ στέλλεσθε κατὰ στρατὸν, ὅστις Ἀχαιῶν
Ἵπποισίν τε πέποιθε καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν.
Ὣς φάτο Πηλείδης. ταχέες δ' ἱππῆες ἄγερθεν.
Ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Εὔμηλος,
Ἀδμήτου φίλος υἱός, ὃς ἱπποσύνῃ ἐκέκαστο·
Τῷ δ' ἔπι Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης,
Ἵππους δὲ Τρῳοὺς ὕπαγε ζυγὸν, οὕς ποτ' ἀπηύρα
Αἰνείαν, ἀτὰρ αὐτὸν ὑπεξεσάωσεν Ἀπόλλων.
Τῷ δ' ἄρ' ἔπ' Ἀτρείδης ὦρτο ξανθὸς Μενέλαος
Διογενής, ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν ὠκέας ἵππους,
Αἴθην τὴν Ἀγαμεμνονέην, τὸν ἑόν τε Πόδαργον·
Τὴν Ἀγαμέμνονι δῶκ' Ἀγχισιάδης Ἐχέπωλος
Δῶρ', ἵνα μή οἱ ἕποιθ' ὑπὸ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν,
Ἀλλ' αὐτοῦ τέρποιτο μένων. μέγα γάρ οἱ ἔδωκε
Ζεὺς ἄφενος, ναῖεν δ' ὅγ' ἐν εὐρυχόρῳ Σικυῶνι·
Τὴν ὅγ' ὑπὸ ζυγὸν ἦγε μέγα δρόμου ἰσχανόωσαν.

Si quidem jam alterius gratiâ certaremus Achivi,
Tum certe ego prima accepta ad tentorium ferrem.
Scitis enim quantum mei virtute superant equi:
Nam & immortales sunt: Neptunus autem dedit ipsos
Patri meo Peleo, is verò vicissim mihi tradidit.
Sed certè quidem ego quiescam,& solidi-ungulis equi:
Talis enim vim eximiam amiserunt aurigæ
Benigni, qui ipsis admodum sæpè humidum oleum
Jubis superfundebat, quum lavisset aquâ limpidâ.
Hunc hi stantes lugent, solóque ipsis
Jubæ profusæ sunt, ipsique stant dolentes corde:
Vos verò cæteri accingimini per exercitum, quicunque Achivorum
Equísque fidit & curribus bene-compactis.
Sic dixit Pelides, celeres autem aurigæ congregati sunt.
Surrexit multò primus quidem rex virorum Eumelus,
Admeti dilectus filius, qui aurigandi peritiâ ornatus erat:
Post hunc autem Tydides surrexit fortis Diomedes,
Equósque Troïos duxit sub jugum, quos quondam abstulit
Æneæ, at ipsum è mediâ morte eripuit Apollo.
Post hunc autem Atrides surrexit flavus Menelaus
Nobilissimus, subque jugum duxit veloces equos,
Æthen illam Agamemnoniam, suúmque Podargum:
Illam Agamemnoni dedit Anchisiades Echepolus
Dona, ut ne ipsum sequeretur ad Ilium ventosam,
Sed ibidem delitiis frueretur manens. Magnas enim ei dederat
Jupiter opes, habitabat autem hic in spatiosâ Sicyone:
Hanc iste sub jugum duxit admodum cursûs cupidam.

276. Περιβάλλετον.] Ὑπερβάλλουσιν.

281. Ὑγρὸν ἔλαιον.] Ἤτοι σωμάτων χαλαστικὸν, ἢ τὸ ἐν ὑγρότητι διαφυλάττον, καὶ μὴ ἐῶν ξηραίνεσθαι, ἢ ὅτι τὸ ἔλαιον οὐκ ἀποκρυσταλλοῦται πολὺ ἔχον ἐν αὐτῷ τὸ θερμόν.

284. Ἐρηρέδαται.] Ἐρηρεισμέναι εἰσί. τῇ γῇ προσπελάζονται.

285. Στέλλεσθε.] Παρασκευάζεσθε. ὁρμᾶτε.

295. Αἴθην.] Ὄνομα τοῦ ἵππου πεποιημένον ἴσως ἀπὸ τοῦ θερμῶς καὶ ταχέως τρέχειν.

296. Ἀγχισιάδης Ἐχέπωλος.] Ὁ Ἀγχίσου παῖς Ἐχέπωλος.

300. Ἰσχανόωσαν.] Ἐξεχομένην. ἐκτεινομένην. ἢ ἐπιθυμοῦσαν, ἀνῃρημένου τοῦ σ.

Ἀντίλοχος δὲ, τέταρτος ἐΰτριχας ὡπλίσαθ' ἵππους,
Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς ὑπερθύμοιο ἄνακτος
Τοῦ Νηληϊάδαο, Πυληγενέες δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες φέρον ἅρμα. πατὴρ δέ οἱ ἄγχι παραστὰς
Μυθεῖτ' εἰς ἀγαθὰ φρονέων νοέοντι καὶ αὐτῷ,
Ἀντίλοχ' ἤτοι μέν σε νέον περ ἐόντ' ἐφίλησαν
Ζεύς τε Ποσειδάων τε, καὶ ἱπποσύνας ἐδίδαξαν
Παντοίας· τῷ κέν σε διδασκέμεν οὔτι μάλα χρεώ.
Οἶσθα γὰρ εὖ περὶ τέρμαθ' ἑλισσέμεν· ἀλλά τοι ἵπποι
Βάρδιστοι θείειν, τῷ τ' οἴω λοίγι' ἔσεσθαι·
Τῶν δ' ἵπποι μὲν ἔασιν ἀφάρτεροι, οὐδὲ μὲν αὐτοὶ
Πλείονα ἴσασιν σέθεν αὐτοῦ μητίσασθαι.
Ἀλλ' ἄγε δὴ σὺ φίλος μῆτιν ἐμβάλλεο θυμῷ
Παντοίην, ἵνα μή σε παρεκπροφύγῃσιν ἄεθλα.
Μήτι τοι δρυτόμος μέγ' ἀμείνων, ἠὲ βίηφι·
Μήτι δ' αὖτε κυβερνήτης ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ
Νῆα θοὴν ἰθύνει ἐρεχθομένην ἀνέμοισι·
Μήτι δ' ἡνίοχος περιγίνεται ἡνιόχοιο.
Ἀλλ' ὃς μέν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασιν οἷσι πεποιθὼς,
Ἀφραδέως ἐπὶ πολλὸν ἑλίσσεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἵπποι δὲ πλανόωνται ἀνὰ δρόμον, οὐδὲ κατίσχει·
Ὃς δέ κε κέρδεα εἰδῇ ἐλαύνων ἥσσονας ἵππους,
Αἰεὶ τέρμ' ὁρόων, στρέφει ἐγγύθεν, οὐδέ ἑ λήθει
Ὅππως τὸ πρῶτον τανύσῃ βοέοισιν ἱμᾶσιν·
Ἀλλ' ἔχει ἀσφαλέως, καὶ τὸν προὔχοντα δοκεύει.
Σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδὲς, οὐδέ σε λήσει·

Antilochus autem, quartus pulchris-comantes-jubis instruxit equos,
Nestoris præclarus filius magnanimi regis
Neleidæ, Pylo autem nati ei equi
Pedibus veloces agebant currum. Pater verò ipsi propè astans
Dixit in bonum monens prudentem etiam per se,
Antiloche certè quidem te juvenem licet dilexerunt
Jupitérque Neptunúsque, & aurigandi-artes docuerunt
Omnigenas: ideò te docere nequaquam multùm opus est.
Nôsti enim rectè circa metas *equos* flectere: sed tibi equi
Tardissimi cursu, ideóque puto damnosa eventura:
Horum autem equi quidem sunt perniciores, nec tamen ipsi
Plura sciunt te ipso solerter-machinari.
Sed agedum tu dilecte consilium reconde animo
Omnigenum, ne quo te casu fugiant præmia.
Arte tibi faber-lignarius longè præstantior, quàm viribus:
Arte verò & gubernator in nigro ponto
Navem celerem dirigit jactatam ventis:
Arte & auriga superat aurigam.
Sed qui equis & curribus suis fretus *fuerit*,
Ineptè latè flectit huc & illuc,
Equíque vagantur per stadium, neque continet:
Qui verò peritus fuerit agens deteriores equos,
Semper metam spectans, flectit propè, neque eum latet
Quo-pacto primùm adducat bovinis loris:
Sed continet perpetuò, & præcedentem observat.
Metam autem tibi indicabo admodùm cognitu-facilem, neque te latebit:

---

301. Εὐτρίχας.] Καλὰς, ἀπὸ μέρους.
305. Μυθεῖτο.] Ἔλεγεν. Εἰς ἀγαθὰ φρονέων.] Εἰς ἀγαθὰ σωφρονίζων.
309. Τέρματα.] Τέλη. καμπτῆρας. Ἑλισσέμεν.] Εἱλεῖν, κάμπτειν.
310. Βάρδιστοι.] Βραδύτατοι.
311. Ἀφάρτεροι.] Ἀμείνους. ταχύτατοι.
312. Μητίσασθαι.] Κατεργάσασθαι. βουλεύσασθαι.
315. Μήτι.] Συνέσει. τέχνῃ.
317. Ἐρεχθομένην.] Βαρυνομένην.
320. Ἀφραδέως.] Ἀνοήτως.
322. Κέρδεα εἰδῇ.] Ἢ συνετὸς, ἢ πανοῦργος. Ἥσσονας.] Ἐλάττονας.
324. Τανύσῃ.] Ἐκτείνῃ. Βοέοισιν ἱμᾶσιν.] Ἡνίαις.
325. Προὔχοντα.] Προέχοντα. προάγοντα. ὑψηλόν. Δοκεύει.] Ἐνεδρεύει. ἐπιτηρεῖ.
326. Σῆμα.] Νῦν, σημεῖον.

327. Αὖον.]

Ἕστηκε ξύλον αὖον ὅσον τ' ὄργυι' ὑπὲρ αἴης,
Ἢ δρυὸς, ἢ πεύκης, τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὄμβρῳ·
Λᾶε δὲ τοῦ ἑκάτερθεν ἐρηρέδαται δύο λευκὼ,
Ἐν ξυνοχῇσιν ὁδοῦ· λεῖος δ' ἱππόδρομος ἀμφίς·
Ἤ τεύ σῆμα βροτοῖο πάλαι κατατεθνειῶτος,
Ἢ τό γε νύσσα τέτυκτο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων,
Καὶ νῦν τέρματ' ἔθηκε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Τῷ σὺ μάλ' ἐγχρίμψας, ἐλάαν σχεδὸν ἅρμα καὶ ἵππους·
Αὐτὸς δὲ κλινθῆναι ἐϋπλέκτῳ ἐνὶ δίφρῳ,
Ἦκ' ἐπ' ἀριστερὰ τοῖιν· ἀτὰρ τὸν δεξιὸν ἵππον
Κένσαι ὁμοκλήσας, εἶξαί τε οἱ ἡνία χερσίν.
Ἐν νύσσῃ δέ τοι ἵππος ἀριστερὸς ἐγχριμφθήτω,
Ὡς ἄν τοι πλήμνη γε δοάσσεται ἄκρον ἱκέσθαι
Κύκλου ποιητοῖο· λίθου δ' ἀλέασθαι ἐπαυρεῖν,
Μήπως ἵππους τε τρώσῃς, κατά θ' ἅρματα ἄξῃς·
Χάρμα δὲ τοῖς ἄλλοισιν, ἐλεγχείη δέ σοι αὐτῷ
Ἔσσεται. ἀλλὰ φίλος φρονέων πεφυλαγμένος εἶναι.
Εἰ γάρ κ' ἐν νύσσῃ γε παρεξελάσῃσθα διώκων,
Οὐκ ἔσθ' ὅς κέ σ' ἕλῃσι μετάλμενος, οὐδὲ παρέλθῃ·
Οὐδ' εἴ κεν μετόπισθεν Ἀρείονα δῖον ἐλαύνοι
Ἀδρήστου ταχὺν ἵππον, ὃς ἐκ θεόφιν γένος ἦεν,

Stat lignum aridum quantum ulna supra terram,
Vel quercûs, vel laricis, quod quidem non putrescit imbre:
Lapides verò ejus ex-utraque-parte positi sunt duo albi
In angustiis viæ: planum autem curriculum-equorum hinc-inde:
Seu alicujus monumentum hominis jam pridem defuncti,
Sive hoc meta fuit tempore priscorum hominum,
Et nunc pro metâ esse voluit pedibus-valens nobilis Achilles:
Huic tu proximè admotos agito juxtà currum & equos:
Sed & ipse inclinator eleganter-concinnatâ in sellâ,
Paululùm ad sinistram eorum: at dextrum equum
Stimula minaci-clamore-increpitans, concedéque ei habenas manibus.
Ad metam autem tibi equus sinister admoveatur,
Ita ut tibi modiolus utique videatur stringisse
Rotæ affabrè-factæ: in lapidem verò vites impingere,
Ne fortè equósque vulneres, currúsq; confringas:
Gaudium autem aliis, opprobriúmque tibi ipsi
Erit. Sed dilecte si sapis cautus esto.
Si etenim ad metam prætervehar is urgens,
Non erit qui te assequatur perniciter-insecutus, neque prætereat:
Ne quidem si à tergo Arionem divinum ageret
Adrasti velocem equum, qui ex deo genere erat,

---

327. Αὖον.] Ξηρόν. Ὀργυία.] Ἡ τῶν δύο χειρῶν εἰς πλάτος ἔκτασις.

328. Καταπύθεται.] Σήπεται, φθείρεται.

329. Λᾶε.] Λίθοι.

330. Ἐν ξυνοχῇσιν ὁδοῦ.] Ἐν ταῖς συμβολαῖς, καθ' ὃ μάλιστα ἐστένωται ἡ ὁδός. Λεῖος δ' ἱππόδρομος ἀμφίς.] Ὁμαλὸς δέ ἐστιν ὁ μετ' αὐτὸ ἱππόδρομος.

332. Νύσσα.] Καμπτήρ.

335. Κλινθῆναι.] Συγκαμφθῆναι.

337. Κένσαι ὁμοκλήσας.] Τῷ κέντρῳ πλῆξον, καὶ τῇ φωνῇ ἐπιπλήξας. Εἶξαι ἡνία.] Ἀντὶ τοῦ ἐνδοῦναι, χαλάσαι. Εἶξαι.] Ἀντὶ τοῦ εἶξον.

339. Πλήμνη.] Χοινικίδι, ἀπὸ τοῦ πληροῦν τὸν ἄξονα. Δοάσσεται.] Δόξειεν. Ὡς ἄν τοι πλήμνη γε δοάσσεται ἄκρον ἱκέσθαι.] Ἐπὶ τῷ καμπτῆρι σοι ὁ ἀριστερὸς ἵππος οὕτως ἐμπελασάτω ἀκριβῶς, ὥστε τὴν ἔξωθεν περιφέρειαν τοῦ τροχοῦ δόξαι ψαύειν τοῦ χοινικίδος. τοῦτο δὲ πάσχειν δοκεῖ ὁ παρὰ τὸν καμπτῆρα τροχός.

340. Κύκλου.] Τροχοῦ, διὰ τοῦτο καὶ ποιητοῖο. Ἐπαυρεῖν.] Νῦν ψαῦσαι.

341. Ἄξῃς.] Κατάξῃς, κλάσῃς.

342. Χάρμα.] Χαρά.

343. Πεφυλαγμένος εἶναι.] Ἀντὶ τοῦ πεφύλαξο.

346. Οὐδ' εἴ κεν μετόπισθεν Ἀρείονα δῖον ἐλαύνοι.] Ποσειδῶν ἐρασθεὶς Ἐριννύος, μεταβαλὼν τὴν αὐτοῦ φύσιν εἰς ἵππον, ἐμίγη κατὰ Βοιωτίαν παρὰ τῇ Τιλφούσῃ κρήνῃ. ἡ δὲ ἔγκυος γενομένη, ἵππον ἐγέννησεν, ὃς διὰ τὸ κρατιστεύειν, Ἀρείων ἐκλήθη. Κοπρεὺς δ' Ἁλιάρτου βασιλεύων πόλεως Βοιωτίας, ἔλαβε δῶρον αὐτὸν παρὰ Ποσειδῶνος. οὗτος δὲ αὐτὸν Ἡρακλεῖ ἐχαρίσατο, γενομένῳ παρ' αὐτῷ. τούτῳ δὲ διαγωνισάμενος Ἡρακλῆς πρὸς Κύκνον Ἄρεος υἱὸν καθ' ἱπποδρομίαν, ἐνίκησεν ἐν τῷ τοῦ Παγασαίου Ἀπόλλωνος ἱερῷ, ὅ ἐστι πρὸς Τροιζῆνι. εἶθ' ὕστερον αὖθις ὁ Ἡρακλῆς, Ἀδράστῳ τὸν πῶλον παρέσχεν, ἐφ' οὗ μόνος ὁ Ἄδραστος ἐκ τοῦ Θηβαϊκοῦ πολέμου διεσώθη, τῶν ἄλλων ἀπολομένων. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Κυκλικοῖς.

Ἢ τοὺς Λαομέδοντος, οἳ ἐνθάδε τέτραφεν ἐσθλοί.	Aut illos Laomedontis qui hîc nutriti sunt eximii.
Ὣς εἰπὼν Νέστωρ Νηλήϊος ἂψ ἐνὶ χώρῃ	Sic loquutus Nestor Neleïus iterùm in loco
Ἕζετ', ἐπεὶ ᾧ παιδὶ ἑκάστου πείρατ' ἔειπε.	Resedit, postquam suo filio uniuscujusque rei summam dixerat.
Μηριόνης δ' ἄρα πέμπτος ἐΰτριχας ὡπλίσαθ' ἵππους.	Meriones autem quintus pulchris-comantes-jubis instruxit equos.
Ἂν δ' ἔβαν ἐς δίφρους, ἐν δὲ κλήρους ἐβάλοντο·	Ascenderunt verò in sellas, sortésque injecerunt *galeæ*:
Πάλλ' Ἀχιλεύς, ἐκ δὲ κλῆρος θόρε Νεστορίδαο	Concutiebat Achilles, & sors exiliit Nestoridæ
Ἀντιλόχου· μετὰ τὸν δ' ἔλαχε κρείων Εὔμηλος·	Antilochi: post hunc sortitus est rex Eumelus:
Τῷ δ' ἄρ' ἔπ' Ἀτρείδης δουρικλυτὸς Μενέλαος·	Post illum autem Atrides inclytus-hastâ Menelaus:
Τῷ δ' ἔπι Μηριόνης λάχ' ἐλαυνέμεν· ὕστατος αὖτε	Post eum verò Meriones sortitus est agere: at postremus
Τυδείδης ὄχ' ἄριστος ἐὼν λάχ' ἐλαυνέμεν ἵππους.	Tydides longè fortissimus sortitus est agere equos.
Στὰν δὲ μεταστοιχεί· σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεύς,	Steterunt autem serie: monstravit verò metas Achilles,
Τηλόθεν ἐν λείῳ πεδίῳ· παρὰ δὲ σκοπὸν εἷσεν	Procul in plano campo: & juxta speculatorem collocavit
Ἀντίθεον Φοίνικα ὀπάονα πατρὸς ἑοῖο,	Deo-parem Phœnicem armigerum patris sui,
Ὡς μεμνέῳτο δρόμους, καὶ ἀληθείην ἀποείποι.	Ut memori-animo-contẽplaretur cursum, & veritatem referret.
Οἱ δ' ἅμα πάντες ἐφ' ἵπποισιν μάστιγας ἄειραν,	Illi verò simul omnes super equos scuticas sustulerunt,
Πέπληγόν θ' ἱμᾶσιν, ὁμόκλησάν τ' ἐπέεσσιν	Percusserúntque loris, exhortatíque sunt verbis
Ἐσσυμένως· οἱ δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο,	Magno-ardore: ei autem ocyùs percurrebant campum,
Νόσφι νεῶν ταχέως. ὑπὸ δὲ στέρνοισι κονίη	Procul à navibus celeriter. Sub pectoribus verò pulvis
Ἵστατ' ἀειρομένη ὥστε νέφος ἠὲ θύελλα·	Surgebat excitatus tanquam nubes vel procella:
Χαῖται δ' ἐῤῥώοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο·	Jubæ autem agitabantur flatibus venti:
Ἅρματα δ' ἄλλοτε μὲν χθονὶ πίλνατο πουλυβοτείρῃ,	Currus verò interdum quidem terræ appropinquabant almæ,
Ἄλλοτε δ' ἀΐξασκε μετήορα· τοὶ δ' ἐλατῆρες	Interdum autem subsultabant sublimes: at aurigæ
Ἕστασαν ἐν δίφροισι· πάτασσε δὲ θυμὸς ἑκάστου	Stabant in sellis: vehementer autem palpitabat animus cujusque
Νίκης ἱεμένων· κέκλοντο δὲ οἷσιν ἕκαστος	Victoriæ cupidorum: & hortabatur suos quisque
Ἵπποις, οἱ δ' ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.	Equos, ei autem volabant pulverem excitantes per campum.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον ὠκέες ἵπποι	Sed quum jam extremum peragerent cursum veloces equi
Ἂψ ἐφ' ἁλὸς πολιῆς, τότε δὴ ἀρετή γε ἑκάστου	Retrò mare versùs canum, tunc jam virtus utique cujusque
Φαίνετ', ἄφαρ δ' ἵπποισι τάθη δρόμος· ὦκα δ' ἔπειτα	Apparuit, statimque equis intendebatur cursus: celeriter autem deinde

358. Μεταστοιχεί.] Κατὰ στοῖχον. ἐφεξῆς.

359. Σκοπόν.] Ἐπίσκοπον. παρατηρητήν.

361. Ὡς μεμνέῳτο δρόμου.] Ὅπως ἐπιμελοῖτο καὶ ἐπισκοποῖτο τὸν δρόμον, μήπως περὶ τὴν καμπτῆρα πανουργήσῃ.

363. Ὁμόκλησαν.] Ἠπείλησαν, ἐκέλευσαν.

366. Ἀειρομένη.] Ἀναφερομένη, ἐπαιρομένη εἰς ὕψος.

367. Ἐῤῥώοντο.] Ἐκινοῦντο. ἐσείοντο. Μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο.] Ἀντὶ τοῦ, ἀνέμου δίκην.

368. Πίλνατο.] Προσεπέλαζεν, προσήγγιζεν.

369. Μετήορα.] Ὑψηλά. Ἐλατῆρες.] Ἡνίοχοι.

370. Πάτασσεν.] Ἐπάλλετο. ἠγωνία.

372. Κονίοντες.] Κονιορτὸν ποιοῦντες.

375. Τάθη δρόμος.] Συντόνως ἐγένετο. ἐκτείνονται γὰρ ἐν τῷ δρόμῳ οἱ ἵπποι.

Αἱ Φηρητιάδαο ποδώκεες ἔκφερον ἵπποι.
Τὰς δὲ μετεξέφερον Διομήδεος ἄρσενες ἵπποι
Τρώϊοι· οὐδέ τι πολλὸν ἄνευθ' ἔσαν, ἀλλὰ μάλ' ἐγγύς·
Αἰεὶ γὰρ δίφρου ἐπιβησομένοισιν ἐΐκτην.
Πνοιῇ δ' Εὐμήλοιο μετάφρενον εὐρέε τ' ὤμω
Θέρμετ'· ἐπ' αὐτῷ γὰρ κεφαλὰς καταθέντε πετέσθην.
Καί νύ κεν ἢ παρέλασσ', ἢ ἀμφήριστον ἔθηκεν,
Εἰ μὴ Τυδέος υἷι κοτέσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ὅς ῥά οἱ ἐκ χειρῶν ἔβαλεν μάστιγα φαεινήν.
Τοῖο δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν χύτο δάκρυα χωομένοιο,
Οὕνεκα τὰς μὲν ὅρα ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον ἰούσας,
Οἱ δέ οἱ ἐβλάφθησαν ἄνευ κέντροιο θέοντες.
Οὐδ' ἄρ' Ἀθηναίην ἐλεφηράμενος λάθ' Ἀπόλλων
Τυδείδην, μάλα δ' ὦκα μετέσσυτο ποιμένα λαῶν·
Δῶκε δέ οἱ μάστιγα, μένος δ' ἵπποισιν ἐνῆκεν.
Ἡ δὲ μετ' Ἀδμήτου υἱὸν κοτέουσ' ἐβεβήκει,
Ἵππειον δέ οἱ ἦξε θεὰ ζυγόν· αἱ δέ οἱ ἵπποι
Ἀμφὶς ὁδοῦ δραμέτην, ῥυμὸς δ' ἐπὶ γαῖαν ἐλύσθη.
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη,
Ἀγκῶνάς τε περιδρύφθη, στόμα τε ῥῖνάς τε,
Θρυλίχθη δὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι· τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Τυδείδης δὲ παρατρέψας ἔχε μώνυχας ἵππους,
Πολλὸν τῶν ἄλλων ἐξάλμενος· ἐν γὰρ Ἀθήνη
Ἵπποις ἧκε μένος, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῦδος ἔθηκε.
Τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδης εἶχε ξανθὸς Μενέλαος.

Pheretiadæ pedibus-veloces ante-cæteros-rapiebant *currum* equæ.
Post eas autem ante-alios-rapiebant *currum* Diomedis masculi equi
Troii: neque ita multùm aberant, sed omninò prope:
Semper enim currum ascensuris similes erant.
Flatu verò Eumeli dorsum latique humeri
Calefiebant: ad ipsum enim capitibus protensis volabant.
Et certè vel præteregisset *currum*, vel dubiam *victoriam* fecisset,
Nisi Tydei filio iratus fuisset Phœbus Apollo,
Qui ei è manibus excussit scuticam splendidam.
Ejus verò ex oculis effusæ sunt lacrymæ indignantis,
Quòd illas quidem videret jam etiam multò celerius euntes,
Sui verò malo-divinitus-immisso-retardarentur sine stimulo currentes.
Nec sanè Minervam læsisse-fraude latuit Apollo
Tydidē, admodum a.celeriter concito-gradu-secuta-est pastorē populorū:
Et reddidit ei scuticam, vimque equis immisit.
Ipsa verò Admeti filium indignata assecuta est,
Equinúmque ei fregit dea jugum: ei verò equæ
Utrinque extra viam currebant, temóque in terram devolutus est.
Ipse verò è sellâ juxta rotam provolutus est,
Cubitósque circumcircà laceratus est, oculósque narésque,
Collisáque est frons ad supercilia: ei autem oculi
Lacrymis impleti sunt, liquidáque ei hæsit vox.
Tydides verò deflectens dirigebat solidos-ungulis equos,
Longè præ aliis emicans: Minerva enim
Equis immisit vim, & ei gloriam imposuit.
Post illum autem Atrides agebat *equos* flavus Menelaus.

---

382. Ἀμφήριστον.] Τὸν ἀμφοτέρωθεν ἐξισούμενον, ἢ ἀμφισβητήσιμον.

383. Εἰ μὴ Τυδέος υἷι κοτέσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων.] Δεόντως τῶν Εὐμήλου ἵππων προνοεῖται ὁ Ἀπόλλων, ἐπεὶ αὐτὸς ἀνεθρέψατο αὐτὰς κατὰ τὸν Ποιητὴν λέγοντα· Τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων, Ἄμφω θηλείας φόβον Ἄρηος φορεούσας. Δοκεῖ γὰρ κατὰ τὸν μῦθον Ἀπόλλων θητεῦσαι Ἀδμήτῳ τῷ Εὐμήλου πατρί.

388. Ἐλεφηράμενος.] Δι' ἀπάτης βλάψας.

389. Μετέσσυτο.] Μετῄει.

392. Ἦξε.] Συνέτριψεν.

393. Ἀμφὶς ὁδοῦ.] Χωρὶς καὶ ἔξωθεν τῆς ὁδοῦ. Ῥυμός.] Τὸ δῆκον ἀπὸ τοῦ ἅρματος ἕως τοῦ ζυγοῦ ξύλον.

394. Ἐξεκυλίσθη.] Συνετρίβη, ἢ ἐξετάθη. οἱ δὲ παρεκυλίσθη. συνεστράφη.

396. Θρυλίχθη.] Συνετρίβη, ἐθραύσθη.

397. Δακρυόφιν πλῆσθεν.] Δακρύων ἐπληρώθησαν. Θαλερή.] Ἱλαρά. ἀκμαία. Ἔσχετο.] Ἐπεσχέθη.

Ἀντίλοχος δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς ἑοῖο,
Ἔμβητον, καὶ σφῶϊ τιταίνετον ὅττι τάχιστα.
Ἤτοι μὲν κείνοισιν ἐριζέμεν οὔτι κελεύω
Τυδείδεω ἵπποισι δαΐφρονος, οἷσιν Ἀθήνη
Νῦν ὤρεξε τάχος, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῦδος ἔθηκεν·
Ἵππους δ' Ἀτρείδαο κιχάνετε, μηδὲ λίπησθον,
Καρπαλίμως, μὴ σφῶϊν ἐλεγχείην καταχεύῃ
Αἴθη θῆλυς ἐοῦσα. τίη λείπεσθε φέριστοι;
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται·
Οὐ σφῶϊν κομιδὴ παρὰ Νέστορι ποιμένι λαῶν
Ἔσσεται, αὐτίκα δ' ὔμμε κατακτενεῖ ὀξέϊ χαλκῷ,
Αἴκ' ἀποκηδήσαντε φερώμεθα χεῖρον ἄεθλον·
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον, καὶ σπεύδετον ὅττι τάχιστα·
Ταῦτα δ' ἐγὼν αὐτὸς τεχνήσομαι, ἠδὲ νοήσω,
Στεινωπῷ ἐν ὁδῷ παραδύμεναι· οὐδέ με λήσει.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δὲ, ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
Μᾶλλον ἐπιδραμέτην ὀλίγον χρόνον· αἶψα δ' ἔπειτα
Στεῖνος ὁδοῦ κοίλης ἴδεν Ἀντίλοχος μενεχάρμης·
Ῥωχμὸς ἔην γαίης, ᾗ χειμέριον ἀλὲν ὕδωρ
Ἐξέρρηξεν ὁδοῖο, βάθυνε δὲ χῶρον ἅπαντα·
Τῇ ῥ' εἶχεν Μενέλαος, ἁματροχιὰς ἀλεείνων.
Ἀντίλοχος δὲ παρατρέψας ἔχε μώνυχας ἵππους
Ἐκτὸς ὁδοῦ, ὀλίγον δὲ παρακλίνας ἐδίωκεν.
Ἀτρείδης δ' ἔδδεισε, καὶ Ἀντιλόχῳ ἐγεγώνει,
Ἀντίλοχ', ἀφραδέως ἱππάζεαι· ἀλλ' ἄνεχ' ἵππους.
Στεινωπὸς γὰρ ὁδὸς, τάχα δ' εὐρυτέρη παρελάσσεις,

Antilochus verò equos increpitans-hortabatur patris sui,
Incumbite,& vos extendite quàm celerrimè.
Cum illis quidem contendere haud jubeo
Tydidæ equis bellicosi, quibus Minerva
Nunc præbuit celeritatem, & ipsi gloriam imposuit:
Sed equos Atridæ assequimini, neque relinquimini,
Celeriter, ne vobis dedecus offundat
Æthe fœmina cùm sit. Cur deficitis præstantissimi?
Sic enim denuncio, & certè perfectum erit:
Non *ampliùs* vobis curatio-benigna apud Nestorem pastorem populorum
Erit, sed statim vos interficiet acuto ære,
Si ignaviâ-vestrâ referamus vilius præmium:
Sed insequimini, & festinate quàm citissimè:
Hæc autem ego ipse machinabor, atque dispiciam,
Angustâ in viâ astu-præterire: neque me fallet.
Sic dixit. Illi verò, regis veriti minas,
Validè currèbant exiguo tempore: statim autem posteà
Angustiam viæ cavæ vidit Antilochus prælio-infractus:
Scissura erat terræ, quâ hyemalis collecta aqua
Ruperat viæ *partem*, profundúmque fecerat locum totum:
Hâc dirigebat Menelaus, rotarum concursum vitans.
Antilochus autem deflectens impellebat solidos-ungulis equos
Extra viam, parumpérque avertens insequebatur.
Atrides verò extimuit, & Antilocho clamavit,
Antiloche, temerè equos agis: sed contine equos.
Angusta enim via, mox verò latiore præterages,

---

403. Σφῶϊ τιταίνετον.] Ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπείγετε πρὸς τὸν δρόμον, καὶ μὴ ἀπολιμπάνεσθε.

408. Ἐλεγχείην καταχεύῃ.] Ὄνειδος ἐπιβάλῃ.

409. Φέριστοι.] Βέλτιστοι, ἢ κάλλιστοι.

411. Κομιδή.] Ἐπιμέλεια. Οὐ σφῶϊν κομιδὴ παρὰ Νέστορι ποιμένι λαῶν.] Οὐκ ἔτι ὑμῶν οὕτως ἐπιμελήσεται ὁ Νέστωρ.

413. Ἀποκηδήσαντες.] Ἀφροντιστήσαντες, ἀμελήσαντες.

414. Ἐφομαρτεῖτον.] Ἐπιδιώκετε.

419. Στεῖνος.] Στένωμα τόπου.

420. Ῥωχμός.] Ῥῆξις. ἔστι δὲ τόπος κεχαραγμένος ὑπὸ ὀμβρίου ὕδατος. Ἡ ἀλέν.] Ὅπου συνεστράφη, ὅ ἐστι συνεχύθη.

421. Ὁδοῖο.] Ὁδοῦ.

422. Τῇ ῥ' εἶχε.] Κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ἤλαυνεν. Ἁματροχιάς.] Τὰς τῶν τροχῶν συγκρούσεις, τὰς ἀπὸ τῶν ἄλλων ἁρμάτων.

426. Ἄνεχε.] Ἀνάκοπτε. κράτει.

428. Κύρ-

Μήπως ἀμφοτέρους δηλήσεαι, ἅρματι κύρσας.
Ὣς ἔφατ'. Ἀντίλοχος δ' ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον ἔλαυνε,
Κέντρῳ ἐπισπέρχων, ὡς οὐκ ἀΐοντι ἐοικώς.
Ὅσσα δὲ δίσκου οὖρα κατωμαδίοιο πέλονται,
Ὅντ' αἰζηὸς ἀφῆκεν ἀνὴρ πειρώμενος ἥβης,
Τόσσον ἐπιδραμέτην· αἱ δ' ἠρώησαν ὀπίσσω
Ἀτρείδεω· αὐτὸς γὰρ ἑκὼν μεθέηκεν ἐλαύνειν,
Μήπως συγκύρσειαν ὁδῷ ἔνι μώνυχες ἵπποι,
Δίφρους τ' ἀνστρέψειαν ἐϋπλεκέας, κατὰ δ' αὐτοὶ
Ἐν κονίῃσι πέσοιεν, ἐπειγόμενοι περὶ νίκης.
Τὸν καὶ νεικείων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Ἀντίλοχ', οὔτις σεῖο βροτῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
Ἔρρ', ἐπεὶ οὐ σ' ἔτυμόν γε φάμεν πεπνῦσθαι Ἀχαιοί.
Ἀλλ' οὐ μὰν οὐδ' ὧς ἄτερ ὅρκου οἴσῃ ἄεθλον.
Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε,
Μή μοι ἐρύκεσθον, μηδ' ἕστατον ἀχνυμένω κῆρ·
Φθήσονται τούτοισι πόδες καὶ γοῦνα καμόντα,
Ἢ ὑμῖν· ἄμφω γὰρ ἀτέμβονται νεότητος.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ, ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
Μᾶλλον ἐπιδραμέτην, τάχα δέ σφισιν ἄγχι γένοντο.
Ἀργεῖοι δ' ἐν ἀγῶνι καθήμενοι εἰσορόωντο
Ἵππους, τοὶ δὲ πέτοντο κονίοντες πεδίοιο·
Πρῶτος δ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἐφράσαθ' ἵππους.
Ἧστο γὰρ ἐκτὸς ἀγῶνος ὑπέρτατος ἐν περιωπῇ·
Τοῖο δ' ἄνευθεν ἐόντος, ὁμοκλητῆρος ἀκούσας
Ἔγνω· φράσσατο δ' ἵππον ἀριπρεπέα προὔχοντα,

Ne fortè utrosque lædas, currui *curru* impacto.
Sic dixit. Antilochus autem adhuc etiam multò magis agebat,
Stimulo adurgens, ut qui non audienti se-assimulârat.
Quantus verò disci jactus ab humero vibrati est,
Quem juvenis emittit vir periculum-faciens juvenilis vigoris,
Tantum contentiore-cursu-præceperunt: illæ verò cesserunt retrò
Atridæ: ipse enim sponte remisit agitare,
Ne fortè colliderentur in viâ solidi-ungulis equi.
Currúsque everterent eleganter-compactos, ipsique
In pulveres deciderent, festino-cursu-contendentes de victoriâ.
Hunc & objurgans allocutus est flavus Menelaus,
Antiloche, nemo te mortalium perniciosior alius:
Vale, neq;enim te verè omninò dicebamus prudentem esse Achivi.
Non tamen ne sic quidem sine juramento auferes præmium.
Sic locutus, equos exhortatus est, dixitque,
Ne mihi inhibemini, neve stetis dolentes corde:
Deficient istis pedes & genua fessa *ante*,
Quàm vobis: ambo enim privati sunt juventute.
Sic dixit: illi verò, regis veriti hortatum,
Validiùs currebant, & statim ipsis proximi facti sunt.
Argivi verò in circo sedentes spectabant
Equos, illi autem volabant pulverem-excitantes per campum:
Primus verò Idomeneus Cretum dux visos-agnovit equos.
Sedebat enim extra circum sublimis in speculâ:
Illum autem procul licèt esset, *equos*-increpantem ut audiit
Agnovit: & vidit equum notabilem præeuntem,

---

428. Κύρσας.] Συμπεσών.
430. Ἐπισπέρχων.] Ἐπισπουδάζων. ἀναγκάζων.
431. Δίσκου οὖρα.] Δίσκου ὁρμὴ, ὅ ἐστιν ἄφεσις. Κατωμαδίοιο.] Ὃν ἀφιᾶσι κατὰ τῶν ὤμων τρέχοντες.
432. Ἥβης.] Νεῶν, ἀκμῆς.
433. Αἱ δ' ἠρώησαν.] Ἐκτὸς ἔδραμον, ἢ εἰς τοὔμπροσθεν ὑπεχώρησαν.
434. Μεθέηκεν.] Ἠμέλησεν.
435. Συγκύρσειαν.] Συγκρούσειαν. ὅμοιον δ' αὐτῷ καὶ τὸ συντύχωσιν.
440. Ἔτυμον.] Ἀληθές. Πεπνῦσθαι.] Σώφρονα, καὶ συνετὸν εἶναι.
443. Ἐρύκεσθον.] Κατέχεσθε.
444. Φθήσονται.] Φθαρήσονται.
445. Ἀτέμβονται.] Στέρονται.
451. Ἐκτός.] Ἔξω. Ὑπέρτατος.] Ἀνώτατος. Περιωπῇ.] Τόπος ὑψηλὸς, ἀφ' οὗ ἐστι περιβλέψαι καὶ ἰδεῖν πάντα.

Ὃς τὸ μὲν ἄλλο τόσον φοῖνιξ ἦν, ἐν δὲ μετώπῳ
Λευκὸν σῆμ' ἐτέτυκτο περίτροχον ἠΰτε μήνη·
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν,
Ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Οἶος ἐγὼν ἵππους αὐγάζομαι ἦε καὶ ὑμεῖς;
Ἄλλοι μοι δοκέουσι παροίτεροι ἔμμεναι ἵπποι,
Ἄλλος δ' ἡνίοχος ἰνδάλλεται. αἱ δέ που αὐτοῦ
Ἔβλαβεν ἐν πεδίῳ, αἳ κεῖσέ γε φέρτεραι ἦσαν.
Ἤτοι γὰρ τὰς πρῶτα ἴδον περὶ τέρμα βαλούσας,
Νῦν δ' ἔπω δύναμαι ἰδέειν, πάντῃ δέ μοι ὄσσε
Τρωϊκὸν ἀμ πεδίον παπταίνετον εἰσορόωντι·
Ἠὲ τὸν ἡνίοχον φύγον ἡνία, οὐδὲ δυνάσθη
Εὖ σχεθέειν περὶ τέρμα, καὶ οὐκ ἐτύχησεν ἑλίξας·
Ἔνθά μιν ἐκπεσέειν ὀΐω, σύν θ' ἅρματα ἆξαι·
Αἱ δ' ἐξηρώησαν, ἐπεὶ μένος ἔλλαβε θυμόν.
Ἀλλὰ ἴδεσθε καὶ ὔμμες ἀνασταδόν· οὐ γὰρ ἔγωγε
Εὖ διαγινώσκω· δοκέει δέ μοι ἔμμεναι ἀνὴρ
Αἰτωλὸς γενεὴν, μετὰ δ' Ἀργείοισιν ἀνάσσει
Τυδέος ἱπποδάμου υἱὸς κρατερὸς Διομήδης.
Τὸν δ' αἰσχρῶς ἐνένιπεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Ἰδομενεῦ, τί πάρος λαβρεύεαι; αἱ δέ τ' ἄνευθεν
Ἵπποι ἀερσίποδες πολέος πεδίοιο δίενται·
Οὔτε νεώτατός ἐσσι μετ' Ἀργείοισι τοσοῦτον,
Οὔτέ τοι ὀξύτατον κεφαλῆς ἐκδέρκεται ὄσσε·
Ἀλλ' αἰεὶ μύθοις λαβρεύεαι. οὐδέ τι σε χρὴ
Λαβραγόρην ἔμεναι· πάρα γὰρ καὶ ἀμείνονες ἄλλοι.

Qui quidem cætero toto *corpore* spadix erat, at in fronte
Alba macula erat rotunda tanquam luna:
Surrexit autem, & sermonem inter Argivos dixit,
O amici Argivorum ductores atque principes,
Solúsne ego equos aoscito an & vos?
Alii mihi videntur priores esse equi,
Alius & auriga conjectâti-creditur. Illæ verò alicubi forte
Divinitus-læsæ sunt in campo, quæ eousque tamen præstantiores erant.
Profectò enim illas primùm vidi metam circumflexisse,
Nunc verò nequaquam possum videre, undique autem mihi oculi
Troïcum per campum lustrant prospectanti:
Aut aurigam fugerunt habenæ, neque potuit
Benè continere circa metam, & non feliciter flexit:
Illic eum excidisse reor, currúsque confregisse:
Ipsæque extra-viam-curreṙunt, postquam furor occupavit animum.
Sed intuemini & vos surgentes: non enim ego sanè
Cernens-dignosco: videtur tamen mihi esse vir
Ætolus genere, intérque Argivos imperat
Tydei equûm-domitoris filius fortis Diomedes.
Hunc autem probrosis verbis-objurgavit Oilei *filius* velox Ajax,
Idomeneu, cur importunè præcipitas orationem? Illæ verò procul
Equæ pedes-in-altum-attollentes amplum per campum currunt:
Neque minimus-natu es inter Argivos tantùm,
Neque tibi acutissimè ex capite prospiciunt oculi:
Sed semper verbis præceps-es. Nec tamen omnino te decet
Præcipitem concionari: adsunt enim & præstantiores alii.

---

454. Ἄλλο τόσον.] Τὸ ἄλλο ὅλον σῶμα. Φοῖνιξ.] Φοινικοῦς τὸ χρῶμα, ὅ ἐστι πυρρός.
455. Περίτροχον.] Περιφερές. Μήνη.] Σελήνη.
458. Αὐγάζομαι.] Θεωρῶ.
459. Παροίτεροι.] Μᾶλλον ἔμπροσθεν.
460. Ἰνδάλλεται.] Φαίνεται, ἢ ὁμοιοῦται.
461. Ἔβλαβεν.] Ἐβλάβησαν.
462. Περὶ τέρμα βαλούσας.] Περιελθούσας τὸν καμπτῆρα.
463. Νῦν δ' ἔπω.] Νῦν δ' οὐδαμῶς.
464. Παπταίνετον.] Περιβλέπουσιν.
465. Ἡνία.] Τὰ λῶρα.
466. Σχεθέειν.] Ἐπισχεῖν. Ἑλίξας.] Συστρέψας πρὸς τὴν κάμψιν τοὺς ἵππους.
469. Ἀνασταδόν.] Ἀναστάντες.
473. Αἰσχρῶς.] Χαλεπῶς.
474. Λαβρεύεαι.] Προπετεύεις.
475. Δίενται.] Ἐνδεεῖς ὑπάρχουσιν.
479. Λαβραγόρην.] Προπετῆ ἐν τοῖς λόγοις, τουτέστι λάβρον, καὶ θρασύν.

481. Εὐ-

Ἵπποι δ' αὐταὶ ἔασι πρότεραι, αἳ τὸ πάρος περ
Εὐμήλου, ἐν δ' αὐτὸς ἔχων εὔληρα βέβηκε.
Τὸν δὲ χολωσάμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα,
Αἶαν νεῖκος ἄριστε, κακοφραδὲς, ἄλλα τε πάντα
Δεύεαι Ἀργείων, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής·
Δεῦρό νυν ἢ τρίποδος περιδώμεθον, ἠὲ λέβητος·
Ἵστορα δ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα θείομεν ἄμφω,
Ὁππότεραι πρόσθ' ἵπποι· ἵνα γνοίης ἀποτίνων.
Ὣς ἔφατ'. ὤρνυτο δ' αὐτίκ' Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας
Χωόμενος, χαλεποῖσιν ἀμείψασθαι ἐπέεσσι·
Καί νυ κε δὴ προτέρω ἔτ' ἔρις γένετ' ἀμφοτέροισιν,
Εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αὐτὸς ἀνίστατο, καὶ φάτο μῦθον,
Μηκέτι νῦν χαλεποῖσιν ἀμείβεσθον ἐπέεσσιν
Αἶαν Ἰδομενεῦ τε κακοῖς· ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε·
Καὶ δ' ἄλλῳ νεμεσᾶτον ὅ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι·
Ἀλλ' ὑμεῖς ἐν ἀγῶνι καθήμενοι εἰσοράασθε
Ἵππους· οἱ δὲ τάχ' αὐτοὶ ἐπειγόμενοι περὶ νίκης
Ἐνθάδ' ἐλεύσονται· τότε δὲ γνώσεσθε ἕκαστος
Ἵππους Ἀργείων, οἳ δεύτεροι, οἵ τε πάροιθεν.
Ὣς φάτο. Τυδείδης δὲ μάλα σχεδὸν ἦλθε διώκων,
Μάστιγι δ' αἰὲν ἔλαυνε κατωμαδόν· οἱ δέ οἱ ἵπποι
Ὑψόσ' ἀειρέσθην ῥίμφα πρήσσοντε κέλευθον·
Αἰεὶ δ' ἡνίοχον κονίης ῥαθάμιγγες ἔβαλλον·
Ἅρματα δὲ χρυσῷ πεπυκασμένα κασσιτέρῳ τε,
Ἵπποις ὠκυπόδεσσιν ἐπέτρεχον· οὐδέ τι πολλὴ
Γίνετ' ἐπισσώτρων ἁρματροχιὴ κατόπισθεν
Ἐν λεπτῇ κονίῃ· τὼ δὲ σπεύδοντε πετέσθην.
Στῆ δὲ μέσῳ ἐν ἀγῶνι, πολὺς δ' ἀνεκήκιεν ἱδρὼς

Equæ verò sunt priores, quæ & antea
Eumeli, ipséque tenens, lora vehitur.
Hunc autem iratus Cretum dux contra allocutus est,
Ajax rixâ optime, maledice, inque cæteris omnibus
Inferior es Argivis, tibi enim mens est insolens:
Agè vel tripode deposito certemus, vel lebete:
Arbitrum autem Atridem Agamemnonem faciamus ambo,
Utræ anteriores equæ: ut sentias persolvens.
Sic dixit. Surrexit verò protinus Oilei *filius* velox Ajax
Iratus, asperis ut exciperet *eum* verbis:
Et omnino jam ulterius adhuc contentio progressa-esset utrisque,
Si non Achilles ipse surrexisset, & dixisset,
Ne amplius nunc asperis altercemini verbis
Ajax Idomeneuque malis: neque enim par est:
Quin & alii succenseretis quicunque talia faceret:
Sed vos in circo sedentes spectate
Equos: ei autem citò ipsi festino-cursu-contendentes de victoriâ
Huc venient: tum verò cognoscetis singuli
Equos Argivorum, qui secundi, quíque priores.
Sic dixit. Tydides autem valdè propè venit urgens,
Scuticâ verò assiduè feriebat super humeros: ei autem equi
In altum tollebantur citò conficientes viam:
Assiduè verò aurigam pulveris guttæ percutiebant;
Currus autem auro accuratè-elaborati stannóque
Ab equis velocibus tracti currebant: neque profunda
Fiebat canthorum orbita retro
In tenui pulvere: hi autem festinantes volabant.
Stetit autem medio in circo, multúsque exiliit sudor.

---

481. Εὔληρα.] Τὰ ἡνία.
483. Νεῖκος ἄριστε.] Κακόβουλε, φιλόμαχε. Ἄλλα τε πάντα Δεύεαι Ἀργείων.] Καὶ τοῖς λοιποῖς ἔργοις ἀπολείπῃ τῶν Ἑλλήνων, σκαιὸς τὸν τρόπον ὑπάρχων.
485. Ἢ τρίποδος περιδώμεθον.] Περὶ τρίποδος συνθήκας ποιησώμεθα.
486. Ἵστορα.] Ἐπιστήμονα, καὶ μάρτυρα τῆς συνθήκης.
487. Ἀποτίνων.] Ἀποδοὺς.
500. Κατωμαδόν.] Κατὰ τὸν ὦμον.
503. Πεπυκασμένα.] Κεκοσμημένα.
504. Οὐδέ τι πολλὴ Γίγνεται ἐπισσώτρων ἁρματροχιὴ κατόπισθεν.] Οὐδὲ βαθεῖα ἐγένετο ἡ τῶν τροχῶν ἐγχάραξις ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἵππων ἔκ τε λόφων καὶ ἀπὸ στέρνοιο χαμᾶζε.
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος,
Κλῖνε δ' ἄρα μάστιγα ποτὶ ζυγόν. οὐδὲ μάτησεν
Ἴφθιμος Σθένελος, ἀλλ' ἐσσυμένως λάβ' ἄεθλον·
Δῶκε δ' ἄγειν ἑτάροισιν ὑπερθύμοισι γυναῖκα,
Καὶ τρίποδ' ὠτώεντα φέρειν· ὁ δ' ἔλυεν ὑφ' ἵππους.
Τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀντίλοχος Νηλήϊος ἤλασεν ἵππους,
Κέρδεσιν, οὔτι τάχει γε παραφθάμενος Μενέλαον·
Ἀλλὰ καὶ ὣς Μενέλαος ἔχ' ἐγγύθεν ὠκέας ἵππους·
Ὅσσον δὲ τροχοῦ ἵππος ἀφίσταται, ὅς ῥά τ' ἄνακτα
Ἕλκῃσιν πεδίοιο τιταινόμενος σὺν ὄχεσφιν,
Τοῦ μέν τε ψαύουσιν ἐπισσώτρου τρίχες ἄκραι
Οὐραῖαι, ὁ δέ τ' ἄγχι μάλα τρέχει, οὐδέ τι πολλὴ
Χώρη μεσσηγὺς, πολέος πεδίοιο θέοντος·
Τόσσον δὴ Μενέλαος ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
Λείπετ'· ἀτὰρ τὰ πρῶτα καὶ ἐς δίσκουρα λέλειπτο,
Ἀλλά μιν αἶψα κίχανεν. ὀφέλλετο γὰρ μένος ἠῢ
Ἵππου τῆς Ἀγαμεμνονέης καλλίτριχος Αἴθης·
Εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω γένετο δρόμος ἀμφοτέροισι,
Τῷ κέν μιν παρέλασσ', οὐδ' ἀμφήριστον ἔθηκεν.
Αὐτὰρ Μηριόνης θεράπων ἐῢς Ἰδομενῆος
Λείπετ' ἀγακλῆος Μενελάου δουρὸς ἐρωήν.
Βάρδιστοι μὲν γάρ οἱ ἔσαν καλλίτριχες ἵπποι,
Ἥκιστος δ' ἦν αὐτὸς ἐλαυνέμεν ἅρμ' ἐν ἀγῶνι.
Υἱὸς δ' Ἀδμήτοιο πανύστατος ἤλυθεν ἄλλων,
Ἕλκων ἅρματα καλὰ, ἐλαύνων πρόσσοθεν ἵππους.
Τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·

Equorum éque cervicibus & à pectore in-terram.
Ipse verò è sellâ in terram desiliit collucente,
Acclinavitque scuticam ad jugum. neque segnis erat
Fortis Sthenelus, sed propere accepit præmium:
Dedit autem abducendam sociis magnanimis mulierem,
Et tripodem ansatum asportandum: ipse verò solvit equos.
Post eum autem Antilochus Neleïus agebat equos,
Dolis, haud enim celeritate omninò prælapsus Menelaum:
Sed & sic Menelaus agebat propè veloces equos:
Quantum verò à rota equus distat, qui quidem regem
Trahit per campum nisu-contento cum curribus,
Hujus quidem attingunt canthum pili extremi
Caudæ, is autem propè admodum currit, neque prorsus magnum
Spacium in medio, per amplum campum currente:
Tantum quidem Menelaus eximio Antilocho
Posterior erat: quanquam prius etiam ad disci jactum relictus erat,
Sed ipsum statim assecutus est. Augebatur enim vis valida
Equæ Agamemnoniæ jubis-pulchræ Æthes:
Quòd si adhuc ulteriùs fuisset cursus ambobus,
Eo certè eum præteriisset, neque dubiam-*victoriam* reliquisset.
Sed Meriones famulus strenuus Idomenei
Posterior-erat inclyto Menelao hastæ jactu.
Tardissimi enim ei erant pulchri-jubis equi,
Minimè-peritus erat & ipse agendi currum in certamine.
Filius vero Admeti omnium ultimus venit,
Trahens currus pulchros, agens antè equos.
Hunc autem ut-vidit miseratus est pedibus-valens nobilis Achilles:

---

508. Λόφων.] Νώτων, αὐχένων. τραχήλων.
510. Ἐμάτησεν.] Ἀργὸς καὶ ἄπρακτος ἔμεινε.
513. Ὠτώεντα.] Κρίκας λαβὰς ἔχοντα.
515. Κέρδεσι.] Δόλοις, πανουργίαις.
517. Τροχοῦ.] Νῶτον, τοῦ ἅρματος.
520. Οὐραῖαι.] Αἱ τῆς οὐρᾶς τρίχες.
523. Ἀτὰρ τὰ πρῶτα καὶ ἐς δίσκουρα λέλειπτο.] Καί τοι πρότερον δίσκου βολῆς διάστημα ἀπολελειμμένος.
526. Προτέρω.] Ἐξωτέρω, προσωτέρω. νῦν, ἐπίρρημα χρόνου δηλωτικόν.
529. Ἀγακλῆος.] Ἄγαν ἐνδόξου.
530. Βάρδιστοι.] Βραδύτατοι.
531. Ἥκιστος.] Πάντων ἡττώμενος. ἀσθενής, ἢ ἄπειρος.
532. Πανύστατος.] Πάντων τελευταῖος.
533. Πρόσσοθεν.] Ἔμπροσθεν.

Στὰς δ' ἄρ' ἐν Ἀργείοις ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευε,
Λοῖσθος ἀνὴρ ὤριστος ἐλαύνει μώνυχας ἵππους·
Ἀλλ' ἄγε δή οἱ δῶμεν ἀέθλιον, ὡς ἐπιεικὲς,
Δεύτερ'· ἀτὰρ τὰ πρῶτα φερέσθω Τυδέος υἱός.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ὡς ἐκέλευε·
Καί νύ κεν οἱ πόρεν ἵππον (ἐπήνησαν γὰρ Ἀχαιοὶ)
Εἰ μὴ ἄρ' Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς
Πηλείδην Ἀχιλῆα δίκῃ ἠμείψατ' ἀναστὰς,
Ὦ Ἀχιλεῦ, μάλα τοι κεχολώσομαι, αἴκε τελέσσῃς
Τοῦτο ἔπος. μέλλεις γὰρ ἀφαιρήσεσθαι ἄεθλον,
Τὰ φρονέων ὅτι οἱ βλάβεν ἅρματα καὶ ταχέ' ἵππω,
Αὐτός τ' ἐσθλὸς ἐών. ἀλλ' ὤφελεν ἀθανάτοισιν
Εὔχεσθαι, τό κεν οὔτι πανύστατος ἦλθε διώκων·
Εἰ δέ μιν οἰκτείρεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
Ἔστι τοι ἐν κλισίῃ χρυσὸς πολὺς, ἔστι δὲ χαλκὸς,
Καὶ πρόβατ', εἰσὶ δέ τοι δμωαὶ, καὶ μώνυχες ἵπποι·
Τῶν οἱ ἔπειτ' ἀνελὼν δόμεναι καὶ μεῖζον ἄεθλον,
Ἠὲ καὶ αὐτίκα νῦν, ἵνα σ' αἰνήσωσιν Ἀχαιοί.
Τὴν δ' ἐγὼ οὐ δώσω· περὶ δ' αὐτῆς πειρηθήτω
Ἀνδρῶν ὅς κε θέλῃσιν ἐμοὶ χείρεσσι μάχεσθαι.
Ὣς φάτο. μείδησεν δὲ ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Χαίρων Ἀντιλόχῳ, ὅτι οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος·
Καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἀντίλοχ', εἰ μὲν δή με κελεύεις οἴκοθεν ἄλλο
Εὐμήλῳ ἐπιδοῦναι, ἐγὼ δέ κε καὶ τὸ τελέσσω·
Δώσω οἱ θώρηκα τὸν Ἀστεροπαῖον ἀπηύρων,
Χάλκεον, ᾧ πέρι χεῦμα φαεινοῦ κασσιτέροιο
Ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ οἱ ἄξιος ἔσται.
Ἦ ῥα, καὶ Αὐτομέδοντι φίλῳ ἐκέλευσεν ἑταίρῳ
Οἰσέμεναι κλισίηθεν. ὁ δ' ᾤχετο, καί οἱ ἔνεικεν·

Stans autem inter Argivos verba alata dixit,
Ultimus vir præstantissimus agit solidos-ungulis equos:
Sed agedum ei demus præmia, ut par est,
Secunda: at prima ferat Tydei filius.
Sic dixit. Illi autem omnes comprobarunt sicut hortabatur.
Et ei sane dedisset equam (comprobarunt enim Achivi)
Si non Antilochus magnanimi Nestoris filius
Pelidæ Achilli jure respondisset surgens,
O Achille, valdè tibi irascar, si perfeceris
Hoc verbum. Ablaturus enim es *mihi* præmium,
His motus quòd ei divinitùs-læsi sunt currus & veloces equæ,
Ipséque peritus licèt esset. Sed debuit immortalibus
Vota-facere, tum certè nequaquā ultimus omnium venisset *equos* urgens:
Si verò ejus misereris, & tibi gratum est animo,
Est tibi in tentorio aurum multum, est & æs,
Et pecora, sunt & tibi ancillæ, & solidi-ungulis equi:
Ex his ipsi postea sumptum dato vel majus præmium,
Sive etiam jam nunc, ut te collaudent Achivi.
Hanc verò ego non dabo; de ipsa autem periculum-faciat
Virorum quicunque velit mecum manibus pugnare.
Sic dixit. Subrisit autem pedibus-valens nobilis Achilles,
Gaudens Antilocho, quòd sibi dilectus erat sodalis:
Et eum respondens verbis alatis allocutus est,
Antiloche, si quidem jam me jubes è domo aliud
Eumelo dare, ego verò & hoc perficiam:
Dabo ei thoracem quem Asteropæo abstuli,
Æreum, quem circum ora fulgidi stanni
Funditur: multo autem *pretio* ei æstimandus erit.
Dixit. & Automedonta dilectum jussit sodalem.
Ferre è tentorio. Is verò abiit, & ad eum attulit:

---

536. Λοῖσθος.] Ἔσχατος, ὕστατος.
542. Δίκῃ ἠμείψατο.] Δικαίως ἀπεκρίθη.
552. Αἰνήσωσιν.] Ἐπαινέσωσιν.
561. Περιχεῦμα.] Περίχυμα.
562. Ἀμφιδεδίνηται.] Ὡς κύκλῳ περικέχυται ὁ κασσίτερος.

Εὐμήλῳ δ' ἐν χερσὶ τίθει. ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων.
Τοῖσι δὲ καὶ Μενέλαος ἀνίστατο θυμὸν ἀχεύων,
Ἀντιλόχῳ ἄμοτον κεχολωμένος· ἐν δ' ἄρα κῆρυξ
Χερσὶ σκῆπτρον ἔθηκε, σιωπῆσαί τ' ἐκέλευσεν
Ἀργείους. ὁ δ' ἔπειτα μετηύδα ἰσόθεος φώς,
Ἀντίλοχε πρόσθεν πεπνυμένε, ποῖον ἔρεξας;
Ἤισχυνας μὲν ἐμὴν ἀρετήν, βλάψας δέ μοι ἵππους
Τοὺς σοὺς πρόσθε βαλών, οἵ τοι πολὺ χείρονες ἦσαν.
Ἀλλ' ἄγετ' Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ἐς μέσον ἀμφοτέροισι δικάσσατε, μηδ' ἐπ' ἀρωγῇ·
Μήποτέ τις εἴπῃσιν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ἀντίλοχον ψεύδεσσι βιησάμενος Μενέλαος
Οἴχεται ἵππον ἄγων, ὅτι οἱ πολὺ χείρονες ἦσαν
Ἵπποι, αὐτὸς δὲ κρείσσων ἀρετῇ τε βίῃ τε.
Εἰ δ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς δικάσω, καί μ' οὔτινα φημὶ
Ἄλλον ἐπιπλήξειν Δαναῶν· ἰθεῖα γὰρ ἔσται.
Ἀντίλοχ', αἰ δ' ἄγε δεῦρο διοτρεφές, ἣ θέμις ἐστί,
Στὰς ἵππων προπάροιθε καὶ ἅρματος, αὐτὰρ ἱμάσθλην
Χερσὶν ἔχων ῥαδινήν, ᾗπερ τὸ πρόσθεν ἔλαυνες,
Ἵππων ἁψάμενος, γαιήοχον Ἐννοσίγαιον
Ὄμνυθι, μὴ μὲν ἑκὼν τὸ ἐμὸν δόλῳ ἅρμα πεδῆσαι.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίλοχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἄνσχεο νῦν· πολλὸν γὰρ ἔγωγε νεώτερός εἰμι
Σεῖο ἄναξ Μενέλαε, σὺ δὲ πρότερος καὶ ἀρείων.
Οἶσθ' οἷαι νέου ἀνδρὸς ὑπερβασίαι τελέθουσι·
Κραιπνότερος μὲν γάρ τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.
Τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη· ἵππον δέ τοι αὐτὸς

Eumelo autem in manibus posuit. At is accepit gaudens.
Inter hos & Menelaus surrexit animo dolens,
Antilocho immensùm iratus: præco verò
In manibus sceptrum posuit, silere que jussit
Argivos. At is deinde inter *eos* dixit par-deo vir,
Antiloche antehàc prudens, quale fecisti?
Dedecorasti quidem meam virtutem, læsistique mihi equos
Tuis ante actis, qui tibi multò inferiores erant.
Sed agite Argivorum ductores & principes,
In medium utrisque dijudicate neque in gratiam:
Ne quando quis dicat Achivorum ære-loricatorum,
Antilochum mendaciis & vi ubi fraudârat Menelaus
Equam abduxit, nam ei longè deteriores erant
Equi, ipse verò major armisque vique.
Sed age ego ipse dijudicabo, & me nullum puto
Alium increpaturum Danaorum: rectùm enim erit *judicium*.
Antiloche, age huc ades Jovis-alumne, ut fas est,
Stans ante equos & currum, & flagellum
Manibus tenens argutum, quo antea agitabas,
Equos tangens, terram-cingentem Neptunum
Jurato, te non volentem quidem meum dolo currum impedivisse.
Eum verò Antilochus prudens contrà allocutus est,
Perfer nunc: multò enim ego junior sum
Te rex Menelaë, tu autem natu-major & præstantior.
Nôsti qualia juvenis errata sunt:
Velocior etenim mens, tenue autem consilium.
Ideò tibi toleret cor: equam verò tibi ipse

567. Ἐν δ' ἄρα κῆρυξ Χερσὶ σκῆπτρον ἔθηκε.] Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ δημηγοροῦντες σκῆπτρα ἐκράτουν.

571. Ἤισχυνας.] Ὕβρισας.

572. Πρόσθε βαλών.] Προδραμών.

574. Ἐς μέσον ἀμφοτέροισι δικάσατε.] Οἱονεὶ μεσολαβήσατε τὴν δίκην, καὶ ἴσως δικάσατε. Μηδ' ἐπ' ἀρωγῇ.] Μηδ' ἑτέρῳ ἡμῶν βοηθεῖτε.

576. Ψεύδεσσι.] Ἀπάταις.

580. Ἰθεῖα γὰρ ἔσται.] Δικαία. ὀρθῶς γὰρ δικάσω.

583. Ῥαδινήν.] Εὐκίνητον. ἰσχνήν.

584. Γαιήοχον.] Γαιήοχος ὁ τοῖς ὀχήμασι γαίων, ὅ ἐστι γαυριῶν. ἱππικὸς γὰρ ὁ θεός.

585. Πεδῆσαι.] Ἀντὶ τοῦ ἐμπεποδικέναι.

587. Ἄνσχεο.] Ἀνάσχου.

590. Κραιπνότερος.] Ὀξύτερος. Λεπτή.] Ἀσθενής.

593. Ἐπι-

Δώσω τὴν ἀρόμην. εἰ καὶ νύ κεν οἴκοθεν ἄλλο
Μεῖζον ἀπαιτήσειας, ἄφαρ κέ τοι αὐτίκα δοῦναι
Βουλοίμην, ἢ σοί γε διοτρεφὲς ἤματα πάντα
Ἐκ θυμοῦ πεσέειν, καὶ δαίμοσιν εἶναι ἀλιτρός.
Ἦ ῥα, καὶ ἵππον ἄγων μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς
Ἐν χείρεσσι τίθει Μενελάου· τοῖο δὲ θυμὸς
Ἰάνθη, ὡσεί τε περὶ σταχύεσσιν ἐέρση
Ληΐου ἀλδήσκοντος, ὅτε φρίσσουσιν ἄρουραι·
Ὣς ἄρα σοὶ Μενέλαε μετὰ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἀντίλοχε, νῦν μέν τοι ἐγὼν ὑποείξομαι αὐτὸς
Χωόμενος· ἐπεὶ οὔτι παρήορος οὐδ' ἀεσίφρων
Ἦσθα πάρος, νῦν αὖτε νόον νίκησε νεοίη.
Βέλτερον αὖτ' ἀλέασθαι ἀμείνονας ἠπεροπεύειν.
Οὐ γάρ κέν με τάχ' ἄλλος ἀνὴρ παρέπεισεν Ἀχαιῶν.
Ἀλλὰ σὺ γὰρ δὴ πόλλ' ἔπαθες καὶ πόλλ' ἐμόγησας,
Σός τε πατὴρ ἀγαθὸς καὶ ἀδελφεὸς, εἵνεκ' ἐμεῖο.
Τῷ τοι λισσομένῳ ἐπιπείσομαι, ἠδὲ καὶ ἵππον
Δώσω ἐμήν περ ἐοῦσαν· ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε
Ὡς ἐμὸς οὔποτε θυμὸς ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής.
Ἦ ῥα, καὶ Ἀντιλόχοιο Νοήμονι δῶκεν ἑταίρῳ
Ἵππον ἄγειν· ὁ δ' ἔπειτα λέβηθ' ἕλε παμφανόωντα.
Μηριόνης δ' ἀνάειρε δύο χρυσοῖο τάλαντα
Τέτρατος, ὡς ἔλασεν. πέμπτον δ' ὑπελείπετ' ἄεθλον,
Ἀμφίθετος φιάλη, τὴν Νέστορι δῶκεν Ἀχιλλεὺς,
Ἀργείων ἀν' ἀγῶνα φέρων· καὶ εἶπε παραστάς,
Τῆ νῦν, καί σοι τοῦτο γέρον κειμήλιον ἔστω,
Πατρόκλοιο τάφου μνῆμ' ἔμμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' αὐτὸν

Dabo quam accepi. Sed & si è meis aliud
Majus postulaveris, promptè omnino jam-statim dare
Mallem, quàm tibi utique Jovis-alumne in dies omnes
Animo ejectum esse, & in deos fieri sceleratus.
Dixit sanè, & equam ducens magnanimi Nestoris filius
In manus tradidit Menelai: illius autem animus
Lætitiâ-perfusus est, velut circa spicas ros funditur
Segetis crescentis, quando horrescunt arva:
Sic & tibi Menelaë in præcordiis animus lætitiâ-perfusus est:
Et ipsum edita-voce verbis alatis allocutus est,
Antiloche, nunc quidem tibi ego cedam ipse
De irâ: quoniam non mente-vagus neque levis
Eras anteà, nunc verò mentem vicit juventus.
Satius autem *fuerit* cavere præstantiores decipere.
Non enim omnino me cito alius quisquam flexisset Achivorum.
Verum tu jam multa passus es & multa fecisti,
Tuúsque pater bonus & frater, mei causâ,
Ideò tibi supplicanti obsequar; sed & equam
Dabo mea licèt sit: ut sentiant & hi
Quod meus nunquam animus superbus & insolens.
Dixit utique, & Antilochi Noëmoni dedit socio
Equam abducendam: ipse verò deinde lebetem accepit collucentem.
Meriones autem sustulit duo auri talenta
Quartus, quo-ordine egerat *currum*.
Quintum v. relictum erat præmium,
Duplex phiala, eam Nestori dedit Achilles,
Argivorum per consessum ferens: & dixit astans,
Accipe nunc, & tibi hoc senex munus recondatur,
Patrocli sepulturæ monimentum ut sit: non enim amplius illum

593. Ἐπαιτήσειας.] Εἰ ἐπαιτήσεις ἐπὶ τῷ ἵππῳ.
595. Ἐκ θυμοῦ πεσέειν.] Ἀποπεσεῖν τῆς ψυχῆς, ὅ ἐστι μισηθῆναι. Ἀλιτρός.] Ἁμαρτωλὸς εἰς θεούς.
598. Ἰάνθη.] Διεχύθη. ἐχάρη. Ἐέρση.] Δρόσος.
599. Ἀλδήσκοντος.] Αὐξομένου. Ὅτε φρίσσουσιν ἄρουραι.] Ὅτε πεπύκνωνται διανεστηκότες ταῖς χώραις οἱ στάχυες.

603. Ἐπεὶ οὔτι παρήορος.] Οὐ κεχαλασμένος τὸν λογισμόν. παράφρων. Ἀεσίφρων.] Κοῦφος ταῖς φρεσὶν ἄνθρωπος.
604. Νεοίη.] Νεότης. ὁ δὲ λόγος· νῦν δὲ τὸν νοῦν σου ἐξενίκησεν ἡ νεότης.
618. Κειμήλιον.] Ἀπόθετον κτῆμα.
619. Τάφου.] Εἰς ἐπιτάφιον ἀγῶνα.

Ὄψῃ ἐν Ἀργείοισι. δίδωμι δέ τοι τόδ' ἄεθλον
Αὔτως. οὐ γὰρ πύξ γε μαχήσεαι, οὐδὲ παλαίσεις,
Οὐδέ τ' ἀκοντιστὺν ἐνδύσεαι, οὐδὲ πόδεσσι
Θεύσεαι. ἤδη γὰρ χαλεπὸν κατὰ γῆρας ἐπείγει.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει. ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα τέκος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα, φίλος, πόδες, οὐδέ τε χεῖρες
Ὤμων ἀμφοτέρωθεν ἐπαΐσσονται ἐλαφραί.
Εἴθ' ὡς ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Ὡς ὁπότε κρείοντ' Ἀμαρυγκέα θάπτον Ἐπειοὶ
Βουπρασίῳ, παῖδες δ' ἔθεσαν βασιλῆος ἄεθλα·
Ἔνθ' οὔτις μοι ὁμοῖος ἀνὴρ γένετ', οὔτ' ἄρ' Ἐπειῶν,
Οὔτ' αὐτῶν Πυλίων, οὔτ' Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
Πὺξ μὲν ἐνίκησα Κλυτομήδεα Ἤνοπος υἱόν·
Ἀγκαῖον δὲ πάλῃ Πλευρώνιον, ὅς μοι ἀνέστη·
Ἴφικλον δὲ πόδεσσι παρέδραμον ἐσθλὸν ἐόντα·
Δουρὶ δ' ὑπερέβαλον Φυλῆά τε καὶ Πολύδωρον.
Οἴοισίν μ' ἵπποισι παρήλασαν Ἀκτορίωνε,
Πλήθει πρόσθε βαλόντες, ἀγασσάμενοι περὶ νίκης,
Οὕνεκα δὴ τὰ μέγιστα παρ' αὐτόφι λείπετ' ἄεθλα.
Οἱ δ' ἄρ' ἔσαν δίδυμοι· ὁ μὲν ἔμπεδον ἡνιόχευεν,
Ἔμπεδον ἡνιόχευ', ὁ δ' ἄρα μάστιγι κέλευεν.
Ὣς ποτ' ἔον, νῦν αὖτε νεώτεροι ἀντιοώντων
Ἔργων τοιούτων· ἐμὲ δὲ χρὴ γήραϊ λυγρῷ
Πείθεσθαι, τότε δ' αὖτε μετέπρεπον ἡρώεσσιν.
Ἀλλ' ἴθι καὶ σὸν ἑταῖρον ἀέθλοισι κτερέϊζε.
Τοῦτο δ' ἐγὼ πρόφρων δέχομαι, χαίρει δέ μοι ἦτορ,

Videbis inter Argivos. Do autem tibi hoc præmium
Gratis. Neque enim cæstibus omninò pugnabis, neque luctaberis,
Neque jaculorum-certamen inibis, neque pedibus
Curres. Jam enim gravis senectus urget.
Sic fatus, in manibus posuit. Ille verò accepit gaudens,
Et ipsum editâ-voce verbis alatis allocutus est,
Certè jam quidem omnia fili rectè dixisti.
Non enim jam firma membra, amice, pedes, neque manus
Ab humeris utrinque celeri-impetu moventur agiles.
Utinam sic pubescerem, robúrque mihi firmum esset,
Ut quando regem Amaryncea sepelierunt Epei
In Buprasio, filiique posuerunt regis præmia:
Illic nullus mihi similis vir erat, neque Epeorum,
Neque ipsorum Pyliorum, neque Ætolorum magnanimorum.
Cæstu quidem vici Clytomedea Enopis filium:
Ancæum verò luctâ Pleuronium, qui in me surrexit:
Iphiclum autem pedibus prætercurri præstantem licet:
Hastâ verò mittendâ superavi Phyleúmque & Polydorum.
Solis me equis prætéregerunt Actoridæ duo,
Numero superantes, invidentes mihi victoriam,
Quòd nempe maxima illi *certamini* relicta erant præmia.
Hi verò erant sanè gemini: alter quidem constanter equos-regebat,
Constanter equos-regebat, alter verò scuticâ incitabat.
Sic olim eram, nunc vicissim juniores subeant
Opera ejusmodi: me autem oportet senectæ tristi
Parere, tum verò excellebam inter heroas.
Sed abi & tuo sodali certaminibus justa facito.
Hoc autem ego lubens accipio, gaudétque mihi cor,

---

622. Οὐδέ τ' ἀκοντιστὺν ἐνδύσεαι.] Οὐδ' εἰς ἀκοντίου ἀγῶνα καταδύσῃ.

623. Θεύσεαι.] Δραμῇς.

639. Πλήθει πρόσθε βαλόντες.] Ἤτοι τῷ χειρῶν, ἢ τῷ ἁρμάτων, ἢ τῷ συναιρομένων αὐτοῖς θεατῶν τῷ πλήθει ἐμὲ νικήσαντες. διφυεῖς γὰρ καὶ ἀνὰ τέσσαρας χεῖρας ἔχοντες ἰσορροῦν. Νίκης ἀγασσάμενοι.] Φθονήσαντές μοι τῇ νίκῃ.

640. Παρ' αὐτόφι λείπετ' ἄεθλα.] Παρ' αὐτοῖς τοῖς ἵπποις ἔκειντο τὰ ἆθλα.

641. Δίδυμοι.] Δύο.

646. Κτερέϊζε.] Τίμα, θάπτε.

648. Ἐυη-

Ὡς μου ἀεὶ μέμνησαι ἐνηέος· οὐδέ σε λήθω
Τιμῆς ἧς τέ μ' ἔοικε τετιμῆσθαι μετ' Ἀχαιοῖς.
Σοὶ δὲ θεοὶ τῶνδ' ἀντὶ χάριν μενοεικέα δοῖεν.
Ὣς φάτο. Πηλεΐδης δὲ πολὺν καθ' ὅμιλον Ἀχαιῶν
Ὤχετ', ἐπεὶ πάντ' αἶνον ἐπέκλυε Νηλεΐδαο.
Αὐτὰρ ὁ πυγμαχίης ἀλεγεινῆς θῆκεν ἄεθλα·
Ἡμίονον ταλαεργὸν ἄγων κατέδησ' ἐν ἀγῶνι
Ἑξέτε', ἀδμήτην, ἥ τ' ἀλγίστη δαμάσασθαι·
Τῷ δ' ἄρα νικηθέντι τίθει δέπας ἀμφικύπελλον·
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν,
Ἀτρεΐδαι τε καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Ἄνδρε δύω περὶ τῶνδε κελεύομεν ὥ περ ἀρίστω
Πὺξ μάλ' ἀνασχομένω πεπληγέμεν. ᾧ δέ κ' Ἀπόλλων
Δώῃ καμμονίην, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοὶ,
Ἡμίονον ταλαεργὸν ἄγων κλισίηνδε νεέσθω·
Αὐτὰρ ὁ νικηθεὶς δέπας οἴσεται ἀμφικύπελλον.
Ὣς ἔφατ'· ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
Εἰδὼς πυγμαχίης, υἱὸς Πανοπῆος Ἐπειός·
Ἅψατο δ' ἡμιόνου ταλαεργοῦ, φώνησέν τε,
Ἆσσον ἴτω ὅστις δέπας οἴσεται ἀμφικύπελλον,
Ἡμίονον δ' οὔ φημί τιν' ἀξέμεν ἄλλον Ἀχαιῶν,
Πυγμῇ νικήσαντ'· ἐπεὶ εὔχομαι εἶναι ἄριστος.
Ἦ οὐχ ἅλις ὅττι μάχης ἐπιδεύομαι; οὐδ' ἄρα πως ἦν
Ἐν πάντεσσ' ἔργοισι δαήμονα φῶτα γενέσθαι.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Ἀντικρὺ χρόα τε ῥήξω, σύν τ' ὀστέ' ἀράξω·
Κηδεμόνες δέ οἱ ἐνθάδ' ἀολλέες αὖθι μενόντων,

Quòd ita mei semper memor es benevoli: neque te lateo
Quo honore me par est honorari inter Achivos.
Tibi autem dii pro his gratiam largam referant.
Sic dixit. Pelides verò ingentem per cœtum Achivorum.
Abiit, postquam omnem laudationem audierat Nelidæ.
Atque ille pugnæ-cæstu-decernentium duræ posuit præmia:
Mulam laborum-patientem ducens ligavit in circo
Sexennem, indomitam, quæ difficillima domitu:
At victo posuit poculum rotundum:
Surrexit autem, & verba inter Argivos fecit,
Atridæque & cæteri bene-ocreati Achivi,
Viros duos de his jubemus qui præstantissimi
Evinctis-palmis altè elatis ferire. Cui verò Apollo
Dederit victoriam, cognoverintque omnes Achivi,
Mulam laborum-patientem ducens ad tentorium eat:
At victus poculum auferet rotundum.
Sic dixit: surrexit autem statim vir fortisque magnúsque,
Peritus cæstu-decernendi, filius Panopei Epeus:
Manu autem prehendit mulam laborum-patientem, dixítque,
Prope veniat quicunque poculum auferet rotundum,
Mulam autem non puto aliquem abducturum alium Achivorum,
Me cæstibus victo: profiteor enim me esse præstantissimum.
An non satis quod in prælio inferior sum? neque n. ullo-modo licet
In omnibus operibus peritum virum evadere.
Sic enim denuncio, quod & perfectum erit,
Penitùs corpúsque disrumpam, ossáque confringam:
Curatores autem ei hìc frequentes ibidem maneant,

648. Ἐνηέος.] Ἐπιεικοῦς, προσηνοῦς.

649. Τιμῆς.] Τῆς συνήθους ἐν τοῖς Ἕλλησι.

652. Πάντ' αἶνον.] Ὅλον τὸν ἐπαίνου λόγον.

660. Ὧ δέ κ' Ἀπόλλων δώῃ καμμονίην.] Φόρβας ἀνδρειότατος τῶν καθ' αὐτὸν γενόμενος πυγμῇ ἐνίκα. καὶ τοὺς μὲν παριόντας ἀναγκάζων ἀγωνίζεσθαι ἀνῄρει. ὑπὸ δὲ τῆς πολλῆς ὑπερηφανείας ἐβούλετο καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς τὸ τοιοῦτο φρόνημα ἔχειν. διὸ Ἀπόλλων παραγενόμενος, καὶ συστὰς αὐτῷ, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὅθεν ἐξ ἐκείνου τῆς πυκτικῆς ἔφορος ἐνομίσθη ὁ θεός. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Κυκλικοῖς.

661. Καμμονίην.] Τὴν ἐκ καταμονῆς νίκην.

662. Ταλαεργόν.] Ὑπομονητικὸν περὶ τὰ ἔργα.

671. Δαήμονα.] Ἔμπειρον.

673. Ἀράξω.] Συντρίψω.

674. Κηδεμόνες.] Ἐπιμεληταί. ἢ προσήκοντες κατὰ γένος.

679. Δε-

Οἵ κέ μιν ἐξοίσουσιν ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμέντα.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Εὐρύαλος δέ οἱ οἶος ἀνίστατο ἰσόθεος φὼς,
Μηκιστέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος,
Ὅς ποτε Θήβας ἦλθε δεδουπότος Οἰδιπόδαο
Ἐς τάφον· ἔνθα δὲ πάντας ἐνίκα Καδμείωνας.
Τὸν μὲν Τυδείδης δουρικλυτὸς ἀμφεπονεῖτο,
Θαρσύνων ἔπεσιν, μέγα δ' αὐτῷ βούλετο νίκην.
Ζῶμα δέ οἱ πρῶτον παρακάββαλεν, αὐτὰρ ἔπειτα
Δῶκεν ἱμάντας ἐϋτμήτους βοὸς ἀγραύλοιο.
Τὼ δὲ, ζωσαμένω βήτην ἐς μέσσον ἀγῶνα·
Ἄντα δ' ἀνασχομένω χερσὶ στιβαρῇσιν ἅμ' ἄμφω,
Σύν ῥ' ἔπεσον, σὺν δέ σφι βαρεῖαι χεῖρες ἔμιχθεν·
Δεινὸς δὲ χρόμαδος γενύων γένετ', ἔῤῥεε δ' ἱδρὼς
Πάντοθεν ἐκ μελέων. ἐπὶ δ' ὤρνυτο δῖος Ἐπειὸς,
Κόψε δὲ παπτήναντα παρήϊον, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Εἱστήκειν· αὐτοῦ γὰρ ὑπήριπε φαίδιμα γυῖα.
Ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ φρικὸς Βορέω ἀναπάλλεται ἰχθὺς
Θῖν' ἐπὶ φυκιόεντι, μέλαν δέ ἑ κῦμα κάλυψεν·
Ὣς, πληγεὶς ἀνέπαλτ'. αὐτὰρ μεγάθυμος Ἐπειὸς
Χερσὶ λαβὼν ὤρθωσε· φίλοι δ' ἀμφέσταν ἑταῖροι,
Οἵ μιν ἄγον δι' ἀγῶνος ἐφελκομένοισι πόδεσσιν,
Αἷμα παχὺ πτύοντα, κάρη βάλλονθ' ἑτέρωσε·
Κὰδ δ' ἀλλοφρονέοντα μετὰ σφίσιν εἷσαν ἄγοντες·
Αὐτοὶ δ' οἰχόμενοι κόμισαν δέπας ἀμφικύπελλον.

Qui ipsum efferant mearum vi manuum domitum.
Sic dixit. Illi verò omnes obmutuerunt silentio.
Euryalus autem cum contra solus surrexit deo-par vir,
Mecistei filius Talaionidæ regis,
Qui quondam Thebas profectus est in-prælio-strati OEdipodæ
Ad ludos-funebres: & ibi omnes vicit Cadmeios.
Hunc quidem Tydides hasta-inclytus curabat,
Confirmans verbis, multum enim ei cupiebat victoriam.
Cinctum autem ei primùm circumposuit, & deinde
Dedit lora scitè-secta bovis agrestis.
Hi autem, cùm se accinxissent prodierunt in medium-circum:
Ex-adverso verò elevatis manibus robustis simul ambo,
Continuò congressi sunt, ipsisque graves manus consertæ sunt:
Vehemens autem crepitus maxillarum ortus est, fluxitque sudor
Undique ex membris. Irruit verò nobilis Epeus,
Percussitque circumspectantem ad genam, neque jam diutius
Stetit: ipsius enim succiderunt pulchra membra.
Ut verò cùm sub ponti superficiem horrentem boreæ flatu exilit piscis
Littus versus algosum, nigérque continuò ipsum fluctus operit:
Sic, percussus exiliit. At magnanimus Epeus
Manibus prehensum erexit: dilecti autem circumsteterunt socii,
Qui ipsum duxerunt per circum trahentem pedes inutiles,
Cruorem crassum expuentem, caput jactantem in-alteram-partem:
Mente autem alienatum inter illos collocarunt ducentes:
Ipsique euntes acceperunt poculum rotundùm.

679. Δεδουπότος.] Ἐν πολέμῳ τεθνηκότος.
683. Ζῶμα δέ οἱ.] Νῦν περίζωμα. πρῶτον ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς περιζώματα φορεῖν περὶ τὰ αἰδοῖα, καὶ οὕτως ἀγωνίζεσθαι. κατὰ δὲ τὴν λ. καὶ δευτέραν ὀλυμπιάδα, Ὀρσίππου τοῦ Λακεδαιμονίου λυθὲν ἀγωνιζομένου τὸ περίζωμα, αἴτιον αὐτῷ ἥττης ἐγένετο, ἐξ οὗ νόμος ἐτέθη γυμνοὺς τρέχειν. Παρακάββαλε.] Παρεκατέθηκεν.
684. Ἀγραύλοιο.] Ἐν ἀγρῷ αὐλιζομένου.
688. Χρόμαδος.] Ποιὸς ἦχος τοῦ χρωτὸς τῶν σιαγόνων.
689. Ἐπὶ δ' ὤρνυτο.] Ἐφώρμησε.
691. Ὑπήριπε.] Κατηνέχθη. Φαίδιμα.] Λαμπρά.
692. Φρικός.] Φρὶξ, ἡ ἐπιπόλαιος τοῦ κύματος κίνησις. ἡ λεπτοκυμία. Ἀναπάλλεται.] Ἀναπηδᾷ.
693. Ἐν φυκιόεντι.] Φυκία ἔχοντι. φῦκος δέ ἐστιν ἤτοι ἡ ἄχνη τῆς θαλάσσης, ἢ πόα παραθαλασσία οὕτω καλουμένη.
697. Ἑτέρωσε.] Εἰς τὸ ἕτερον μέρος.
698. Ἀλλοφρονέοντα.] Οὐκ ἐν αὑτῷ ὄντα, ἀλλ' ἐξιστάμενον τῇ διανοίᾳ.

Πηλείδης δ' αἶψ' ἄλλα κατὰ τρίτα θῆκεν ἄεθλα,
Δεικνύμενος Δαναοῖσι, παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς,
Τῷ μὲν νικήσαντι, μέγαν τρίποδ' ἐμπυριβήτην,
Τὸν δὲ δυωδεκάβοιον ἐνὶ σφίσι τῖον Ἀχαιοί·
Ἀνδρὶ δὲ νικηθέντι γυναῖκ' ἐς μέσσον ἔθηκε·
Πολλὰ δ' ἐπίστατο ἔργα· τίον δέ ἑ τεσσαράβοιον·
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν,
Ὄρνυσθ' οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε.
Ὣς ἔφατ'. ὦρτο δ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις ἀνίστατο κέρδεα εἰδώς·
Ζωσαμένω δ' ἄρα τώ γε βάτην ἐς μέσσον ἀγῶνα,
Ἀγκὰς δ' ἀλλήλων λαβέτην χερσὶ στιβαρῇσιν·
Ὡς δ' ὅτ' ἀμείβοντες τοὺς τε κλυτὸς ἤραρε τέκτων,
Δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων.
Τετρίγει δ' ἄρα νῶτα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Ἑλκόμενα στερεῶς, κατὰ δὲ νότιος ῥέεν ἱδρώς·
Πυκναὶ δὲ σμώδιγγες ἀνὰ πλευράς τε καὶ ὤμους
Αἵματι φοινικόεσσαι ἀνέδραμον. οἳ δὲ μάλ' αἰεὶ
Νίκης ἱέσθην τρίποδος πέρι ποιητοῖο·
Οὔτ' Ὀδυσεὺς δύνατο σφῆλαι, οὔδει τε πελάσσαι,
Οὔτ' Αἴας δύνατο, κρατερὴ δ' ἔχεν ἲς Ὀδυσῆος.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζον ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Δὴ τότε μιν προσέειπε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἤ μ' ἀνάειρ', ἢ ἐγώ σε· τὰ δ' αὖ Διὶ πάντα μελήσει.
Ὣς εἰπὼν, ἀνάειρε. δόλου δ' οὐ λήθετ' Ὀδυσσεύς·
Κόψ' ὄπιθεν κώληπα τυχὼν, ὑπέλυσε δὲ γυῖα·
Κὰδ δ' ἔβαλ' ἐξοπίσω· ἐπὶ δὲ στήθεσσιν Ὀδυσσεὺς

Pelides verò statim alia tertia deposuit præmia,
Ostentans Danais, luctæ duræ,
Victori quidem, magnum tripodem igni-aptum,
Eúmque duodecim boum-pretio inter se æstimabant Achivi:
Viro autem victo mulierem in medio posuit:
Multorum autem perita-erat operum: æstimabántq; ipsā quat.-boū-pretio:
Surrexit autem, & verba inter Argivos fecit,
Surgite qui & hujus certaminis periculum facietis.
Sic dixit. Surrexit verò ingens Telamonius Ajax,
Surrexit & Ulysses abundans-consiliis dolis instructus:
Accincti autem hi prodierunt in medium circum,
Complexúque se invicem corripuerunt manibus robustis:
Ut cum tigna-culminis quæ inclytus aptat faber,
Domus altæ, impetus ventorum vitans.
Stridebant autem dorsa validis à manibus
Tractata fortiter, humidúsque defluebat sudor:
Densæ verò vibices per lateráque & humeros
Sanguine rubentes extiterunt. Illi autem admodum usque
Victoriam cupiebant tripodem ob affabrè factum:
Neque Ulysses poterat supplantare, solóque affligere,
Neque Ajax poterat, valida enim prohibebat vis Ulyssis.
Sed cum jam tædio afficerentur benè-ocreati Achivi,
Tunc ipsum allocutus est ingens Telamonius Ajax,
Nobilissime Laërtiade solertiā-pollens Ulysse,
Aut me tolle, aut ego te: hæc verò Jovi omnia curæ-erunt.
Sic fatus, sustulit. Doli autem non oblitus est Ulysses:
Percussit ponè poplitem adeptus, solvitque membra:
Dejecit autem supinum: in pectora verò Ulysses

---

703. Δυωδεκάβοιον.] Δώδεκα βοῶν ἄξιον.
705. Τεσσαράβοιον.] Τὸ τεσσάρων βοῶν.
712. Ἀμείβοντες.] Δοκοὶ μεγάλαι ἀλλήλαις προσαπτοῦσαι, ὥστε βαστάζειν τὴν ὀροφήν. αἵτινες καὶ συστάται καλοῦνται.
714. Τετρίγει.] Ἔτριζεν.
717. Φοινικόεσσαι.] Πελιώδεις. ἐρυθραί.
719. Σφῆλαι.] Καταβαλεῖν, νικῆσαι.
720. Ἔχε.] Κατεῖχε.
726. Κόψ' ὄπιθεν κώληπα τυχών.] Ἔκρουσεν αὐτοῦ, φησιν, ἐπιτυχὼν τὴν ἰγνύαν ὄπισθεν, ἥτις καὶ ἀγκύλη καλεῖται. ὡς τῶν μέσων ἐρρωμένων περιπλέκεσθαι.

729. Ἀνά-

Κάππεσε· λαοὶ δ' αὖ θηεῦντό τε θάμβησάν τε.
Δεύτερος αὖτ' ἀνάειρε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Κίνησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἀπὸ χθονός, οὐδέ τ' ἄειρε·
Ἐν δὲ γόνυ γνάμψεν. ἐπὶ δὲ χθονὶ κάππεσον ἄμφω
Πλησίοι ἀλλήλοισι, μιάνθησαν δὲ κονίῃ.
Καὶ νύ κε τὸ τρίτον αὖτις ἀναΐξαντ' ἐπάλαιον,
Εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αὐτὸς ἀνίστατο, καὶ κατέρυκε,
Μηκέτ' ἐρείδεσθον, μηδὲ τρίβεσθε κακοῖσι·
Νίκη δ' ἀμφοτέροισιν, ἀέθλια δ' ἶσ' ἀνελόντες
Ἔρχεσθ', ὄφρα καὶ ἄλλοι ἀεθλεύωσιν Ἀχαιοί.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
Καί ῥ' ἀπομορξαμένω κονίην, δύσαντο χιτῶνας.
Πηλείδης δ' αἶψ' ἄλλα τίθει ταχυτῆτος ἄεθλα,
Ἀργύρεον κρητῆρα τετυγμένον· ἓξ δ' ἄρα μέτρα
Χάνδανεν, αὐτὰρ κάλλει ἐνίκα πᾶσαν ἐπ' αἶαν
Πολλόν, ἐπεὶ Σιδόνες πολυδαίδαλοι εὖ ἤσκησαν,
Φοίνικες δ' ἄγον ἄνδρες ἐπ' ἠεροειδέα πόντον,
Στῆσαν δ' ἐν λιμένεσι, Θόαντι δὲ δῶρον ἔδωκαν·
Υἱὸς δὲ Πριάμοιο Λυκάονος ὦνον ἔδωκε
Πατρόκλῳ ἥρωϊ Ἰησονίδης Εὔνηος.
Καὶ τὸν Ἀχιλλεὺς θῆκεν ἄεθλιον οὗ ἑτάροιο,
Ὅστις ἐλαφρότατος ποσὶ κραιπνοῖσι πέλοιτο.
Δευτέρῳ αὖ βοῦν θῆκε μέγαν καὶ πίονα δημῷ·
Ἡμιτάλαντον δὲ χρυσοῦ λοισθῆϊ ἔθηκε·
Στῆ δ' ὀρθός, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν,
Ὄρνυσθ' οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε.
Ὣς ἔφατ', ὤρνυτο δ' αὐτίκ' Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Ἂν δ' Ὀδυσσεὺς πολύμητις, ἔπειτα δὲ Νέστορος υἱὸς
Ἀντίλοχος. (ὁ γὰρ αὖτε νέους ποσὶ πάντας ἐνίκα)

Decidit: populi autem admirabundi spectabant stupebántque.
Secundus vicissim tollebat laboriosus nobilis Ulysses,
Movit autem paululum à terra, neque levavit:
Genu verò implicuit. Et in terram ceciderunt ambo
Propè invicem, fœdabantúrque pulvere.
Et certè jam tertiò rursus surgentes luctati fuissent,
Nisi Achilles ipse surrexisset, & cohibuisset,
Ne ampliùs luctâ-obnitimini, neque conterimini malis:
Victoria enim utrisque, præmiis autem æqualibus ablatis
Abite, ut & alii certent Achivi.
Sic dixit. Illi autem ei maximè quidem auscultarunt, atq; obsecuti sunt:
Et absterso pulvere, induerunt vestes.
Pelides verò statim alia posuit velocitatis præmia,
Argenteum cratera elaboratè-factum: sex autem mensuras
Capiebat, & pulchritudine excellebat omnem per terram
Multum, Sidones enim artificiis-varii scitè elaborarant,
Phœnices autem vexerant viri super nigrum pontum,
Steterántque in portubus, Thoantíque dono dederant:
Pro filio autem Priami Lycaone precium dedit
Patroclo heroï Iasonides Euneus.
Et hunc Achilles posuit præmium de quo certaret in *honorem* sui socii,
Quicunque levissimus pedibus velocibus esset.
Secundo autem bovem posuit magnum & pinguem adipe:
Semitalentum verò auri ultimo posuit:
Surrexit autem, & verba inter Argivos fecit,
Surgite qui & hujus certaminis periculum-facietis.
Sic dixit. Surrexit autem statim Oilei *filius* velox Ajax,
Surrexit & Ulysses abundans-consiliis, deinde autem Nestoris filius
Antilochus. (hic enim juvenes pedibus omnes vincebat)

---

729. Ἀνάειρεν.] Ἦρεν. ἐβάστασεν.
742. Κάλλει.] Τέχνῃ.
743. Σιδόνες.] Οἱ Φοίνικες, Σιδὼν γὰρ πόλις Φοινίκης.
744. Ἠεροειδέα.] Σκοτεινόν. μέγαν, ἢ ἀναπεπταμένον. ἐν ᾧ ἀὴρ μόνος ὁρᾶται.
745. Θόαντι.] Τῷ τῆς Λήμνου βασιλεῖ.
751. Λοισθῆϊ.] Τῷ ἐσχάτῳ. ἀπὸ εὐθείας ὁ λοισθεύς.

757. Με-

Στὰν δὲ μεταστοιχεί· σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεύς.	Steterunt autem serie: ostenderat verò metas Achilles.
Τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· ὦκα δ' ἔπειτα	Illis autem à metâ extendebatur cursus: tum verò celeriter
Ἔκφερ' Ὀϊλιάδης· ἐπὶ δ' ὤρνυτο δῖος Ὀδυσσεὺς	Emicuit Oïliades: concito autem cursu secutus est nobilis Ulysses
Ἄγχι μάλ', ὡς ὅτε τίς τε γυναικὸς εὐζώνοιο	Propè admodum, ut quum aliquis mulieris eleganter-cinctæ
Στήθεός ἐστι κανὼν, ὅντ' εὖ μάλα χερσὶ τανύσσῃ,	*Prope* pectus est radius, quem scitè admodum manibus projicit *huc illuc*,
Πηνίον ἐξέλκουσα παρὲκ μίτον, ἀγχόθι δ' ἴσχει	Stamen extrahens ad licium, propéque tenet
Στήθεος· ὣς Ὀδυσεὺς θέεν ἐγγύθεν. αὐτὰρ ὄπισθεν	Pectus: sic Ulysses currebat propè. Atque à tergo
Ἴχνια τύπτε πόδεσσι, πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι.	Vestigia premebat pedibus, antequam pulvis spargeretur-circùm.
Κὰδ δ' ἄρα οἱ κεφαλῆς χέ' ἀϋτμένα δῖος Ὀδυσσεὺς,	In ejus autem caput fundebat halitum nobilis Ulysses,
Αἰεὶ ῥίμφα θέων. ἴαχον δ' ἐπὶ πάντες Ἀχαιοὶ	Usque citò currens. Acclamabant verò omnes Achivi
Νίκης ἱεμένῳ, μάλα δὲ σπεύδοντι κέλευον.	Victoriæ cupidis, magnóque adnitentem-studio hortabantur.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον, αὐτίκ' Ὀδυσσεὺς	Sed quum jam extremum peragerent cursum, confestim Ulysses
Εὔχετ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ὃν κατὰ θυμόν,	Precatus est Minervam oculis-cæsiam suo in animo,
Κλῦθι θεὰ, ἀγαθή μοι ἐπίρροθος ἐλθὲ ποδοῖιν.	Exaudi Dea, valida mihi auxiliatrix veni pedibus.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·	Sic dixit precans: illum autem exaudivit Pallas Minerva:
Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.	Membra verò reddidit levia, pedes & manus supernè.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλον ἐπαΐξασθαι ἄεθλον,	Sed quum jamjam inviolaturi erant in præmium,
Ἔνθ' Αἴας μὲν ὄλισθε θέων· βλάψεν γὰρ Ἀθήνη,	Tunc Ajax quidem lapsus est in cursu: læsit enim Minerva,
Τῇ ῥα βοῶν κέχυτ' ὄνθος ἀποκταμένων ἐριμύκων,	Ubi boum fusum erat stercus interfectorum graviter-mugientium,
Οὓς ἐπὶ Πατρόκλῳ πέφνεν πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.	Quos super Patroclum mactarat pedibus velox Achilles.
Ἐν δ' ὄνθου βοέου πλῆτο στόμα τε ῥῖνάς τε.	Stercore autem bovino impletus est ósque narésque.
Κρητῆρ' αὖτ' ἀνάειρε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,	Cratera verò sustulit laboriosus nobilis Ulysses,
Ὡς ἦλθε φθάμενος. ὁ δὲ βοῦν ἕλε φαίδιμος Αἴας·	Ut venit præcurrens. At bovem accepit illustris Ajax:
Στῆ δὲ κέρας μετὰ χερσὶν ἔχων βοὸς ἀγραύλοιο,	Stetit autem cornu manibus tenens bovis agrestis,
Ὄνθον ἀποπτύων, μετὰ δ' Ἀργείοισιν ἔειπεν,	Stercus expuens, intérque Argivos dixit.
Ὢ πόποι, ἦ μ' ἔβλαψε θεὰ πόδας, ἣ τὸ πάρος περ	Proh malum, certè mihi læsit Dea pedes, quæ & olim
Μήτηρ ὥς, Ὀδυσῆϊ παρίσταται, ἠδ' ἐπαρήγει.	Mater tanquam, Ulyssi astat, atque auxilio-est.

757. Μεταστοιχεί.] Ἐπὶ στοῖχον. ἐπὶ τάξιν.

758. Τέτατο.] Μετὰ προθυμίας ἐξετείνετο αὐτοῖς ὁ δρόμος.

761. Κανών.] Ὁ κάλαμος, περὶ ὃν εἰλεῖται ὁ μίτος ὁ ἱστουργικός. Τανύσσῃ.] Ἐκτείνῃ.

762. Πηνίον.] Εἴλημα κρόκης. πάντα τὰ ἔργα ἐν παραβολαῖς εἰπὼν, νῦν καὶ περὶ γυναικωνίτιδος ἔφη.

764. Ἴχνια τύπτε πόδεσσι, πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι.] Ἐπέβαινε αὐτοῦ τοῖς ἴχνεσι πρὶν ἢ κονιορτωθῆναι.

765 Ἀϋτμένα.] Ἀναπνοήν. ἆσθμα.

774. Ὄλισθεν.] Ἔπεσεν.

775. Ὄνθος.] Ἡ τῶν βοῶν κόπρος. Ἐριμύκων.] Μεγαλοφώνων. μυκηθμὸς γὰρ, ἡ τῶν βοῶν φωνή.

Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρα δὴ λοισθήϊον ἔκφερ' ἄεθλον,
Μειδιόων, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν,
Εἰδόσιν ὔμμ' ἐρέω πᾶσιν φίλοι, ὡς ἔτι καὶ νῦν
Ἀθάνατοι τιμῶσι παλαιοτέρους ἀνθρώπους.
Αἴας μὲν γὰρ ἐμεῖ' ὀλίγον προγενέστερός ἐστιν·
Οὗτος δὲ προτέρης γενεῆς, προτέρων τ' ἀνθρώπων,
Ὠμογέροντα δέ μιν φάσ' ἔμμεναι· ἀργαλέον δὲ
Ποσσὶν ἐριδήσασθαι Ἀχαιοῖς, εἰ μὴ Ἀχιλλεῖ.
Ὣς φάτο. κύδηνεν δὲ ποδώκεα Πηλείωνα.
Τὸν δ' Ἀχιλεὺς μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Ἀντίλοχ', οὐ μέν τοι μέλεος εἰρήσεται αἶνος,
Ἀλλά τοι ἡμιτάλαντον ἐγὼ χρυσοῦ ἐπιθήσω.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων.
Αὐτὰρ Πηλείδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος
Θῆκ' ἐς ἀγῶνα φέρων, κατὰ δ' ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν,
Τεύχεα Σαρπήδοντος, ἅ μιν Πάτροκλος ἀπηύρα·
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν,
Ἄνδρε δύω περὶ τῶνδε κελεύομεν ὥπερ ἀρίστω,
Τεύχεα ἑσσαμένω, ταμεσίχροα χαλκὸν ἑλόντε,
Ἀλλήλων προπάροιθεν ὁμίλου πειρηθῆναι·
Ὁππότερός κε φθῆσιν ὀρεξάμενος χρόα καλὸν,
Ψαύσῃ δ' ἐνδίνων διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα,
Τῷ μὲν ἐγὼ δώσω τόδε φάσγανον ἀργυρόηλον,
Καλὸν, Θρηΐκιον, τὸ μὲν Ἀστεροπαῖον ἀπηύρων·
Τεύχεα δ' ἀμφότεροι ξυνήϊα ταῦτα φερέσθων.
Καί σφιν δαῖτ' ἀγαθὴν παραθήσομαι ἐν κλισίῃσιν.
Ὣς ἔφατ'. ὦρτο δ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,

Sic dixit. Illi autem omnes super ipso suaviter riserunt.
Antilochus verò extremum quidem abstulit præmium,
Subridens, & verba inter Argivos fecit,
Scientibus vobis dicam omnibus amici, quod adhuc etiam nunc
Immortales honorant ætate-provectiores homines:
Ajax enim me paulò natu grandior est:
Iste verò prioris seculi, priorúmque hominum,
Crudæ autem senectæ ipsum dicunt esse: difficile verò
Pedibus *cum eo* contendere Achivis, excepto Achille.
Sic dixit. Laude autem extulit pedibus-velocem Pelidem.
Eum verò Achilles verbis respondens allocutus est,
Antiloche, non quidem tibi inanis dicta erit laus,
Sed tibi semitalentum ego auri addam.
Sic fatus, in manibus posuit: is autem accepit gaudens.
At Pelides quidem prælongam hastam
Deposuit in circo ferens, deposuit & clypeum & galeam,
Arma Sarpedonis, quæ ei Patroclus abstulerat:
Surrexit autem, & verba inter Argivos fecit,
Viros duos de his jubemus qui fortissimi,
Armis indutis, incidente-corpus ære sumpto,
Alterum-alterius ante consessum facere-periculum:
Uter autem prior percusserit corpus pulchrum,
Attigeritque intùs membra pérque arma & nigrum sanguinem,
Huic quidem ego dabo hunc ensem argenteis-clavis-distinctum,
Pulchrum, Threicium, quem quidem Asteropæo abstuli:
Arma autem utrique communia hæc ferant.
Et eis convivium lautum apponam in tentoriis.
Sic dixit. Surrexit autem deinde ingens Telamonius Ajax,

---

791. Ὠμογέροντα.] Οὕτω λέγουσιν ἤτοι τοὺς ἐπ συνεστῶτας. καὶ μή πω πάνυ γέροντας, ἀλλὰ πλησίον τοῦ γήρως· ἢ τοὺς πρὸ ὥρας καὶ παρ' ἡλικίαν γεγηρακότας.

792. Ἐριδήσασθαι.] Ἐξισωθῆναι. ἁμιλληθῆναι.

793. Κύδηνεν.] Ἐδόξασεν.

795. Αἶνος.] Νῦν λόγος.

805. Ὀρεξάμενος χρόα.] Ἐφαψάμενος τοῦ χρωτός.

806. Ἐνδίνων.] Τῶν ἐντὸς ὅπλων μελῶν. ἀπὸ τοῦ ἐνδεῖσθαι θώρακι καὶ τοῖς λοιποῖς ὅπλοις. οἱ δὲ ἀποδιδόντες ἐντέρων ἀγνοοῦσιν, οὐ γὰρ μέχρι θανάτου μονομαχοῦσιν.

Ἂν δ' ἄρα Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
Ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι,
Δεινὸν δερκομένω. θάμβος δ' ἔχε πάντας Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρὶς μὲν ἐπήϊξαν, τρὶς δὲ σχεδὸν ὡρμήθησαν.
Ἔνθ' Αἴας μὲν ἔπειτα κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἴσην
Νύξ', οὐδὲ χρό' ἵκανεν. ἔρυτο γὰρ ἔνδοθι θώρηξ.
Τυδείδης δ' ἄρ' ἔπειτα ὑπὲρ σάκεος μεγάλοιο,
Αἰὲν ἐπ' αὐχένι κῦρε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκῇ.
Καὶ τότε δή ῥ' Αἴαντι περιδδείσαντες Ἀχαιοὶ
Παυσαμένους ἐκέλευσαν ἀέθλια ἶσ' ἀνελέσθαι.
Αὐτὰρ Τυδείδῃ δῶκεν μέγα φάσγανον ἥρως
Σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ εὐτμήτῳ τελαμῶνι.
Αὐτὰρ Πηλείδης θῆκεν σόλον αὐτοχόωνον,
Ὃν πρὶν μὲν ῥίπτασκε μέγα σθένος Ἠετίωνος,
Ἀλλ' ἤτοι τὸν ἔπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Τὸν δ' ἄγετ' ἐν νήεσσι σὺν ἄλλοισι κτεάτεσσι.
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν,
Ὄρνυσθ', οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε.
Εἴ οἱ καὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι πίονες ἀγροὶ,
Ἕξει μιν καὶ πέντε περιπλομένους ἐνιαυτοὺς
Χρεώμενος. οὐ μὲν γάρ οἱ ἀτεμβόμενός γε σιδήρου
Ποιμὴν οὐδ' ἀροτὴρ εἶσ' ἐς πόλιν, ἀλλὰ παρέξει.
Ὣς ἔφατ'. ὦρτο δ' ἔπειτα μενεπτόλεμος Πολυποίτης,

Surrexit & Tydides fortis Diomedes.
Illi verò postquam hinc inde seorsim à turbâ armati erant,
In medium utrorumque congrediebantur ardentes in pugnam,
Horrendo obtutu. Stupor autem tenebat omnes Achivos:
Sed quum jam propè erant alter in alterum vadentes,
Ter quidem irruerunt, térque cominus impetum-fecerunt:
Tum verò Ajax quidem clypeum undique æquale
Percussit, neque ad corpus pervenit: tutabatur enim intus thorax.
At Tydides deinde supra scutum magnum,
Usque cervicem assequi-conabatur fulgidæ hastæ cuspide.
Et tum quidem Ajaci metuentes Achivi
Fine imposito jusserunt præmia paria referre.
At Tydidæ dedit magnum ensem heros
Cum vaginâque proferens & scitè-secto balteo.
Cæterum Pelides posuit orbem à fornace-rudem,
Quem prius quidem mittebat ingens robur Eëtionis,
Verum enimvero illum interfecerat pedibus-valens nobilis Achilles,
Huncque advexerat in navibus cum aliis possessionibus.
Surrexit autem, & verba inter Argivos fecit,
Surgite, qui & hujus certaminis periculum-facietis:
Si ei etiam perquàm longinqui pingues agri,
Habebit ipsum etiam quinque volventes in annos
Utens: non enim illi omninò indigens ferro
Pastor vel arator ibit in urbem, sed præbebit.
Sic dixit. Surrexit autem deinde bellator-stabilis Polypœtes,

---

821. Κῦρε.] Ἤγγιζεν, ἐπετύγχανεν. Αἰὲν ἐπ' αὐχένι κῦρε φαεινοῦ.] Ἱστόρηται ὅτι κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ἔτυχεν Ἡρακλῆς τῇ νήσῳ Σαλαμῖνι κατά τινα χρείαν προσπελάσας, Τελαμῶνι δὲ ἄρτι γενέσθαι τὸν παῖδα Αἴαντα. ἐπιστὰς οὖν ὁ Ἡρακλῆς, καὶ ἀναλαβὼν τὸν παῖδα, περιέβαλε τῇ λεοντῇ. ἐφ' ᾧ εὔξατο αὐτὸν γενέσθαι ἄτρωτον. ὃ δὲ ηὐξήθη, καὶ τὸ πᾶν τοῦ σώματος ἐγένετο ἄτρωτον, πλὴν τοῦ αὐχένος, τοῦτο γὰρ ἐδόκει τότε κατὰ τύχην τὸ μέρος μὴ περιβεβλῆσθαι τῇ λεοντῇ.

826. Σόλον.] Δίσκον. διαφέρει δὲ σόλος καὶ δίσκος. ὅτι ὁ μὲν δίσκος, πλατύς ἐστι καὶ κοιλότερος. ὁ δὲ σόλος, στρογγύλος καὶ σφαιροειδής. Αὐτοχόωνον.] Ἐκ χεομένης ὕλης εἰκῆ κεχωνευμένον. αὐτοχώνευτον, οἷον μὴ ἔχοντα κατασκευὴν τορνευτὴν, ἤτ' οὖν τεχνικὴν, ἀλλ' ἐκ μόνης χωνείας ἀναληφθέντα.

827. Ῥίπτασκεν.] Ἔρριπτε μακράν.

829. Ἄγετ' ἐν νήεσσιν.] Ἀντὶ τοῦ ἐκόμισε.

832. Πίονες ἀγροί.] Νῦν, εὐδαίμονες.

834. Χρεώμενος.] Χρώμενος, ἢ χρήζων. Ἀτεμβόμενος.] Στερόμενος.

Ἂν δὲ Λεοντῆος κρατερὸν μένος ἀντιθέοιο,
Ἂν δ' Αἴας Τελαμωνιάδης, καὶ δῖος Ἐπειός·
Ἑξείης δ' ἵσταντο. σόλον δ' ἕλε δῖος Ἐπειός,
Ἧκε δὲ δινήσας· γέλασαν δ' ἐπὶ πάντες Ἀχαιοί.
Δεύτερος αὖτ' ἀφέηκε Λεοντεὺς ὄζος Ἄρηος·
Τὸ τρίτον αὖτ' ἔρριψε μέγας Τελαμώνιος Αἴας
Χειρὸς ἀπὸ στιβαρῆς, καὶ ὑπέρβαλε σήματα πάντα·
Ἀλλ' ὅτε δὴ σόλον εἷλε μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
Ὅσσον τίς τ' ἔρριψε καλαύροπα βουκόλος ἀνήρ·
Ἡ δέ θ' ἑλισσομένη πέτεται διὰ βοῦς ἀγελαίας,
Τόσσον παντὸς ἀγῶνος ὑπέρβαλε· τοὶ δ' ἐβόησαν.
Ἀνστάντες δ' ἕταροι Πολυποίταο κρατεροῖο
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς ἔφερον βασιλῆος ἄεθλον.
Αὐτὰρ ὁ τοξευτῆσι τίθει ἰόεντα σίδηρον,
Κὰδ δ' ἐτίθει δέκα μὲν πελέκεας, δέκα δ' ἡμιπέλεκκα.
Ἱστὸν δ' ἔστησεν νηὸς κυανοπρῴροιο
Τηλοῦ ἐπὶ ψαμάθοιο· ἐκ δὴ τρήρωνα πέλειαν
Λεπτῇ μηρίνθῳ δῆσεν ποδὸς, ἧς ἄρ' ἀνώγει
Τοξεύειν. ὃς μέν κε βάλῃ τρήρωνα πέλειαν,
Πάντας ἀειράμενος πελέκεας, κλισίηνδε φερέσθω·
Ὃς δέ κε μηρίνθοιο τύχῃ, ὄρνιθος ἁμαρτὼν,
(Ἥσσων γὰρ δὴ κεῖνος) ὁ δ' οἴσεται ἡμιπέλεκκα.
Ὣς ἔφατ'. ὦρτο δ' ἔπειτα βίη Τεύκροιο ἄνακτος,
Ἂν δ' ἄρα Μηριόνης, θεράπων ἐῢς Ἰδομενῆος·
Κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες.

Surrexit & Leontei validum robur deo-paris,
Surrexit & Ajax Telamonius, & nobilis Epeus:
Ordine autem ſteterunt. Orbem verò prehendit nobilis Epeus,
Miſitque rotatum: riſerunt autem omnes Achivi.
Secundus verò emiſit Leonteus ramus Martis:
Tertiò verò projecit ingens Telamonius Ajax
Manu è robuſtâ,& jecit ultra ſigna omnia:
Sed quum jam orbem prehendit bellator-ſtabilis Polypœtes,
Quantum quis projicit pedum bubulcus:
Id autem rotatum volat per boves armentales,
Tantum per totum ſpatium *omnia ſigna* jactu ſuperavit: illi v. exclamârũt.
Surgentes autem ſocii Polypœtæ fortis
Naves ad cavas retulerunt regis præmium.
At ille ſagittariis poſuit ſpiculis-conficiendis-aptum ferrum,
Depoſuit quidem decem bipennes, decémque ſecuriculas.
Malum autem erexit navis prorâ-cæruleæ
Procul in arenâ: indéque pavidam columbam
Tenui funiculo ligavit pede, in quam juſſit
Sagittari. Qui quidem percuſſerit pavidam columbam,
Omnes ſublatas bipennes ad tentorium ferat:
Qui verò funiculum attigerit, ab ave aberrans,
(Inferior etenim is) ille ferat ſecuriculas.
Sic dixit. Surrexit autem deinde vis Teucri regis,
Surrexit & Meriones, famulus ſtrenuus Idomenei:
Sortes autem in galeâ æreâ concuſſere ſumptas.

---

843. Ὑπέρβαλεν.] Ὑπερέβαλε.

845. Καλαύροπα.] Τὴν βουκολικὴν ῥάβδον. ἔστι δὲ ξύλον κατὰ τὸ ἕτερον μέρος ῥοπὴν ἔχον, ὅ ἐστι βάρος.

846. Ἑλισσομένη.] Συστρεφομένη. Διὰ βοῦς ἀγελαίας.] Ἀντὶ τοῦ δι' ἀγελαίων βοῶν.

850. Τοξευτῆσι.] Τοξόταις. Ἰόεντα.] Ἤτοι ἰὸν γεννῶντα, ἢ μέλανα. ἄμεινον δὲ τὸ πρὸς ἰῶν κατασκευὴν ἐπιτήδειον, ὅ ἐστι βελῶν.

854. Μηρίνθῳ.] Σπάρτῳ. σχοινίῳ.

856. Πελέκεας.] Ἀξίνας διστόμους. ἔστι δὲ καὶ σταθμὸς σιδήρου ἔχων μνᾶς δέκα. τὸ δὲ ἡμιπέλεκον, τὸ ἥμισυ τοῦ πελέκεως. τὸ ἐκ τοῦ ἑνὸς μόνου μέρους ἔχον ἀκμὴν, ὃ καὶ δισεράλιον καλοῦσιν. οὕστινας ἐφεξῆς ἱστῶντες ἐπί τινα βαθμὸν ἐγυμνάζοντο οἱ τοξόται, πέμποντες διὰ τῆς τρήσεως αὐτῶν τὸ βέλος, δι' οὗ ἐμβάλλεται αὐτοῖς ὁ στειλειός. Πάντας πελέκεας.] Τοὺς ὅλους πελέκεας. Ἀειράμενος.] Ἐπάρας.

857. Μηρίνθοιο τύχῃ.] Καὶ μὴν τοῦτο ἐμπείρου. ἀλλὰ πρόκειτο ἡ τοῦ ζώου τύχη· τύχης δὲ προσεδεῖτο πτοουμένης τῆς ὄρνιθος, καὶ οὐκ ἐν αὐτῷ μενούσης.

863. Οὐδ'

Τεῦκρος δὲ πρῶτος κλήρῳ λάχεν· αὐτίκα δ' ἰὸν
Ἧκεν ἐπικρατέως, οὐδ' ἠπείλησεν ἄνακτι
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην.
Ὄρνιθος μὲν ἄμαρτε, (μέγηρε γάρ οἱ τόγ' Ἀπόλλων)
Αὐτὰρ ὁ μήρινθον βάλε πὰρ πόδα τῇ δέδετ' ὄρνις·
Ἀντικρὺ δ' ἀπὸ μήρινθον τάμε πικρὸς ὀϊστός.
Ἡ μὲν ἔπειτ' ἤϊξε πρὸς οὐρανόν, ἡ δὲ παρείθη
Μήρινθος ποτὶ γαῖαν· ἀτὰρ κελάδησαν Ἀχαιοί·
Σπερχόμενος δ' ἄρα Μηριόνης ἐξείρυσε χειρὸς
Τόξον· ἀτὰρ δὴ ὀϊστὸν ἔχεν πάλαι ὡς ἴθυνεν.
Αὐτίκα δ' ἠπείλησεν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην·
Ὕψι δ' ὑπαὶ νεφέων εἶδε τρήρωνα πέλειαν,
Τὴν ῥ' ὅγε δινεύουσαν ὑπὸ πτέρυγος βάλε μέσσην.
Ἀντικρὺ δὲ διῆλθε βέλος· τὸ μὲν ἂψ ἐπὶ γαίῃ
Πρόσθεν Μηριόναο πάγη ποδός. αὐτὰρ ἡ ὄρνις
Ἱστῷ ἐφεζομένη νηὸς κυανοπρῴροιο,
Αὐχέν' ἀπεκρέμασεν, σὺν δὲ πτερὰ πυκνὰ λίασθεν.
Ὠκὺς δ' ἐκ μελέων θυμὸς πτάτο, τῆλε δ' ἀπ' αὐτοῦ
Κάππεσε· λαοὶ δ' αὖ θηεῦντό τε, θάμβησάν τε.
Ἂν δ' ἄρα Μηριόνης πελέκεας δέκα πάντας ἄειρε,
Τεῦκρος δ' ἡμιπέλεκκα φέρεν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Αὐτὰρ Πηλεΐδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος,
Κὰδ δὲ λέβητ' ἄπυρον βοὸς ἄξιον ἀνθεμόεντα
Θῆκ' ἐς ἀγῶνα φέρων. καί ῥ' ἥμονες ἄνδρες ἀνέσταν·
Ἂν μὲν ἄρ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Ἂν δ' ἄρα Μηριόνης, θεράπων ἐῢς Ἰδομενῆος.

Teucer verò primus forte sortitus est: statim autem sagittam
Misit vi-validâ, neque vovit regi
Agnorum primigenorum sacrificaturum inclytam hecatomben.
Ab ave quidem aberravit, (invidit enim ei hoc Apollo)
Sed is funiculum percussit ad pedem quo ligata erat avis:
Prorsus autem funiculum abscidit amara sagitta.
Illa quidem deinde evolans-fugit ad cœlum, at demissus est
Funiculus terram versus: & magnum plausum dederunt Achivi:
Festinans autem Meriones extraxit manu
Arcum: & jam sagittam tenebat dudum ut direxerat.
Statim autem vovit longè-jaculanti Apollini
Agnorum primigenorum sacrificaturum inclytam hecatomben:
Altè verò sub nubibus speculatus est pavidam columbam,
Hanc is in gyrum-se-flectentem sub ala percussit mediam
Penitus autem transiit telum: id quidem rursus in terram
Ante Merionis fixum est pedem. At avis
Malo insidens navis proras-cæruleæ,
Collum suspendit, simul & alæ densæ distensæ sunt.
Velox autem ex membris anima avolavit, longéque ab illo
Decidit: populi verò admirabundi spectabant, stupebántque.
Meriones autem bipennes decem numero sustulit,
Teucer verò securiculas portavit cavas ad naves.
At Pelides deposuit quidem prælongam hastam,
Deposuit & lebetē igni-nunq.-admotū bovis pretio-æstimand.florib.-variū
In circo ferens. Et continuò jaculatores viri surrexerunt:
Surrexit quidem Atrides latè-dominans Agamemnon,
Surrexit & Meriones, famulus strenuus Idomenei.

---

863. Οὐδ' ἠπείλησεν.] Οὐ δὲ ηὔξατο.
865. Ἄμαρτεν.] Ἀπέτυχεν. Μέγηρεν.] Ἐφθόνησεν.
870. Ἐξείρυσε χειρός.] Δηλονότι τοῦ Τεύκρου, τῷ γὰρ αὐτῷ τόξῳ ἐχρῶντο.
875. Δινεύουσαν.] Συστρεφομένην. σοβαρῶς ἱπταμένην.
879. Σὺν δὲ πτερὰ πυκνὰ λίασθεν.] Συνεκρότησε δὲ τὰ πτερά. Λίασθεν.] Διεχωρίσθησαν.
880. Πτάτο.] Ἐπετάσθη.
885. Ἀνθεμόεντα.] Ἤτοι ἐκ εἰς πῦρ χρήσιμον, ἀλλ' ἀναθεματικόν. ἢ ἀνθεμώδη.
886. Ἥμονες.] Ἀκοντισταί.

890. Πε-

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Ἀτρείδη, ἴδμεν γὰρ ὅσον προβέβηκας ἁπάντων,
Ἠδ' ὅσσον δυνάμει τε καὶ ἥμασιν ἔπλευ ἄριστος·
Ἀλλὰ σὺ μὲν τόδ' ἄεθλον ἔχων κοίλας ἐπὶ νῆας
Ἔρχευ, αὐτὰρ δόρυ Μηριόνῃ ἥρωϊ πόρωμεν,
Εἰ σύ γε σῷ θυμῷ ἐθέλοις. κέλομαι γὰρ ἔγωγε.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Δῶκε δὲ Μηριόνῃ δόρυ χάλκεον· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ταλθυβίῳ κήρυκι δίδου περικαλλὲς ἄεθλον.

Inter eos autem ipse dixit pedibus-valens nobilis Achilles,
Atride, scimus enim quantum antecellis omnibus,
Et quantum viribúsque & jaculationibus es præstantissimus:
Quare tu quidem hoc præmium habens cavas ad naves
Vade, at hastam Merioni heroi demus,
Si tu utique tuo animo velis. Hortor enim ego sanè.
Sic dixit. Neque non obsecutus est rex virorum Agamemnon.
Dedit autem Merioni hastam æream: sed ille heros
Talthybio præconi dedit perpulchrum præmium.

---

890. Προβέβηκας.] Ὑπερβέβηκας. παρελήλυθας.

891. Ἤμασιν.] Ἀκοντίσμασιν. ἀπὸ τοῦ ἱέναι. Ἔπλευ.] Ἐγένου.

ΥΠΟ-

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ἸΛΙΑΔΟΣ Ω

ΤΟΥ ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ.

Ζεὺς κηδόμενος Ἕκτορος Θέτιν πρὸς Ἀχιλλέα πέμπει, ὅπως ἀποδῷ τοῦ ἥρωος τὸ σῶμα. Ἶριν δὲ πρὸς Πρίαμον, ὅπως λύτρα κομίσας Ἀχιλλεῖ, τὸν νεκρὸν τοῦ παιδὸς ἀπολάβοι. ὁ δὲ, προπεμφθεὶς ὑπὸ Ἑρμοῦ, κοιμίσαντος τοὺς Ἑλληνικοὺς φύλακας, παραγίνεται πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἱκετεύσας αὐτὸν ἀπολαμβάνει τὸν υἱόν· καὶ ἀνακομίσας εἰς τὴν πόλιν, θάπτει, καὶ ἐπ' αὐτῷ δεῖπνον ἄγει.

Ω, Πρίαμος νέκυν υἷα λαβὼν, γέρα δῶκεν Ἀχιλλεῖ.

Λῦτο δ' ἀγὼν, λαοὶ δὲ θοὰς ἐπὶ νῆας ἕκαστοι
Ἐσκίδναντ' ἰέναι. τοὶ μὲν δόρποιο μέδοντο
Ὕπνου τε γλυκεροῦ ταρπήμεναι· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Κλαῖε φίλου ἑτάρου μεμνημένος, οὐδέ μιν ὕπνος
Ἥρει πανδαμάτωρ, ἀλλ' ἐστρέφετ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Πατρόκλου ποθέων ἀδροτῆτά τε καὶ μένος ἠΰ·
Ἠδ' ὁπόσα τολύπευσε σὺν αὐτῷ, καὶ πάθεν ἄλγεα,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
Τῶν μιμνησκόμενος, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἶβεν,
Ἄλλοτ' ἐπὶ πλευρὰς κατακείμενος, ἄλλοτε δ' αὖτε
Ὕπτιος, ἄλλοτε δὲ πρηνής· τότε δ' ὀρθὸς ἀναστὰς
Δινεύεσκ' ἀλύων παρὰ θῖν' ἁλός· οὐδέ μιν ἠὼς
Φαινομένη λήθεσκεν ὑπεὶρ ἅλα τ' ἠϊόνας τε·
Ἀλλ' ὅγ' ἐπεὶ ζεύξειεν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
Ἕκτορα δ' ἕλκεσθαι δησάσκετο δίφρου ὄπισθεν·
Τρὶς δ' ἐρύσας περὶ σῆμα Μενοιτιάδαο θανόντος,
Αὖτις ἐνὶ κλισίῃ παυέσκετο, τόνδε δ' ἔασκεν
Ἐν κόνι ἐκτανύσας προπρηνέα. τοῖο δ' Ἀπόλλων
Πᾶσαν ἀεικείην ἄπεχε χροῒ, φῶτ' ἐλεαίρων
Καὶ τεθνηότα περ· περὶ δ' αἰγίδι πάντα κάλυπτε
Χρυσείῃ, ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων.

Solutus a. est spectatorum-consessus, populiq; celeres ad naves quisq;
Dispergebantur ituri. Illi quidem cœnæ curam-gerebant
Séque somno dulci satiandi : at Achilles
Flebat chari sodalis memor, neque illum somnus
Capiebat cuncta-domans, sed volvebatur huc & illuc,
Patrocli desiderans vigorémque & animos-magnos :
Et quot peregerat cum ipso, & passus fuerat labores,
Virorúmque prælia, periculósósque fluctûs emensus.
Hæc recordans, uberes lachrymas defundebat,
Interdum in latera jacens, interdum verò
Supinus, interdum autem pronus : & mox rectus exurgens
Oberrabat mœsto animo præter littus maris : neque ipsum aurora
Apparens latebat super maríque littoribúsque :
Sed is postquam junxerat sub curribus veloces equos,
Hectorem trahendum ligabat post currum :
Ter autem cùm raptârat circa sepulchrum Menœtiadæ mortui,
Rursus in tentorio quiescebat, illúmque relinquebat
In pulvere extensum pronum. At ejus Apollo
Omnem turpitudinem arcebat à corpore, virum miserans
Etiam mortuum : ægide autem totum contegebat
Aureâ, ut ne ipsum laceraret raptans.

Λῦτο δ' ἀγών.] Νῦν, τὸ ἄθροισμα τῶν θεατῶν.
2. Δόρποιο μέδοντο.] Ἐπεμελοῦντο τροφῆς καὶ ὕπνου.
8. Πείρων.] Διαπερῶν.

11. Τότε δέ.] Ὅτε δέ.
12. Δινεύεσκεν.] Ἀνεστρέφετο. Ἀλύων.] Καταστένων. ἀλώμενος, καὶ λύσιν μὴ εὑρίσκων τῶν κακῶν.

Ὣς ὁ μὲν Ἕκτορα δῖον ἀείκιζεν μενεαίνων·
Τὸν δ' ἐλεαίρεσκον μάκαρες θεοὶ εἰσορόωντες,
Κλέψαι δ' ὀτρύνεσκον ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην.
Ἔνθ' ἄλλοις μὲν πᾶσιν ἑήνδανεν, οὐδέ ποθ' Ἥρῃ,
Οὐδὲ Ποσειδάων', οὐδὲ γλαυκώπιδι κούρῃ·
Ἀλλ' ἔχον ὥς σφιν πρῶτον ἀπήχθετο Ἴλιος ἱρή,
Καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς, Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης,
Ὃς νείκεσσε θεὰς ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο,
Τὴν δ' ᾔνησ' ἥ οἱ πόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινήν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠώς,
Καὶ τότ' ἄρ' ἀθανάτοισι μετηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
Σχέτλιοί ἐστε θεοὶ, δηλήμονες, οὐ νύ ποθ' ὑμῖν
Ἕκτωρ μηρί' ἔκηε βοῶν αἰγῶν τε τελείων;
Τὸν νῦν οὐκ ἔτλητε νέκυν περ ἐόντα σαῶσαι,
Ἧ τ' ἀλόχῳ ἰδέειν, καὶ μητέρι, καὶ τέκεϊ ᾧ,
Καὶ πατέρι Πριάμῳ, λαοῖσί τε, τοί κέ μιν ὦκα
Ἐν πυρὶ κήαιεν καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσαιεν·
Ἀλλ' ὀλοῷ Ἀχιλῆϊ θεοὶ βούλεσθ' ἐπαρήγειν,
Ὧ οὔτ' ἂρ φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὔτε νόημα
Γναμπτὸν ἐνὶ στήθεσσι· λέων δ' ὣς ἄγρια οἶδεν,
Ὅστ' ἐπεὶ ἂρ μεγάλῃ τε βίῃ καὶ ἀγήνορι θυμῷ
Εἴξας εἶσ' ἐπὶ μῆλα βροτῶν, ἵνα δαῖτα λάβῃσιν·
Ὣς Ἀχιλεὺς ἔλεον μὲν ἀπώλεσεν, οὐδέ οἱ αἰδὼς
Γίνεται, ἥτ' ἄνδρας μέγα σίνεται, ἠδ' ὀνίνησι.
Μέλλει γάρ που τις καὶ φίλτερον ἄλλον ὀλέσσαι,
Ἠὲ κασίγνητον ὁμογάστριον, ἠὲ καὶ υἱόν·

Sic ille quidem Hectorem nobilem indignè-tractabat iratus:
Eum autem miserabantur beati dii inspicientes,
Furtóque surripere hortabantur speculatorem Argicidam.
Cæteris quidem omnibus placuit, nequaquam tamen Junoni,
Neque Neptuno, neque oculis-cæsiæ virgini:
Sed eodé-tenore-pergebant ex quo ipsis prim. invisa-reddita est Ilios sacra,
Et Priamus & populus, Alexandri propter injuriam,
Qui contumeliosè-damnavit deas quando ejus ad tugurium venerunt,
Eámque sententiâ-comprobavit quæ ei præbuit libidinem damnosam.
Sed quando jam exinde duodecima orta erat aurora,
Tum quidem inter immortales dixit Phœbus Apollo,
Crudeles estis dii, noxii, nonne quondam vobis
Hector crura adolevit boum caprarúmque lectarum?
Eum nunc quidem non sustinuistis vel mortuum eripere,
Suæque uxori videndum, & matri, & filio suo,
Et patri Priamo, populísque, qui eum celeriter
Igne comburerent & justa persolverent:
Sed pernicioso Achilli Dii vultis favere,
Cui neque mentes sunt æquæ, neque animus
Flexibilis in pectoribus: sed leo tanquam ferus est,
Qui magnarúmque virium & superbi animi
Impotens vadit ad pecudes hominum, ut dapes accipiat:
Sic Achilles misericordiam quidem perdidit, neque ei pudor
Est, qui viros valdè lædit, átque juvat.
Aliquis enim utique etiam chariorem alium perdidit,
Sive fratrem uterinum, seu & filium:

22. Μενεαίνων.] Μηνιῶν, ὀργιζόμενος.

24. Κλέψαι δ' ὀτρύνεσκον ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην.] Ζεὺς ἐρασθεὶς Μαίας τῆς Ἀτλαντίδος, λαθὼν Ἥραν ἐμίγη. ἡ δὲ ἔγκυος γενομένη ἐν Κυλλήνῃ τῆς Ἀρκαδίας, Ἑρμῆν ἐγέννησεν. ὃς τις ἐπιθυμίαν ἔσχε τοῦ κλέπτειν· ὅτι καὶ Ζεὺς κλέψας τὴν Ἥραν, ἐμίγη Μαίᾳ, καὶ δήποτε τῶν μουσῶν μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς λουομένης λαθὼν ὑφείλετο τὰς ἐσθῆτας. γυμναὶ δὲ ἐκεῖναι, ἠπόρουν τί πράξωσι. γέλωτα δὲ διὰ τοῦτο Ἑρμῆς κινήσας, ἀπέδωκε αὐταῖς τὰς ἐσθῆτας. ἔκλεψε δὲ καὶ τὰς Ἀπόλλωνος βοῦς. ἡ ἱστορία παρ' Ἐρατοσθένει.

29. Νείκεσσε θεάς.] Νικῶ, ἐκείνας. Μέσσαυλον.] Ἔπαυλιν.

30. Ἤνησεν.] Ἐπήνεσε. Μαχλοσύνην.] Τὴν πρὸς συνουσίαν καταφέρειαν.

33. Δηλήμονες.] Βλαπτικοί.

40. Ἐναίσιμοι φρένες.] Καθήκουσαι. δίκαιαι.

41. Γναμπτόν.] Εὔκαμπτον. εὔπιστον.

45. Σίνεται.] Βλάπτει.

46. Ὀλέσσαι.] Ἀντὶ τοῦ ὀλωλέναι. ἀόριστον ἀντὶ ὑπερσυντελικοῦ.

47. Ἠὲ κασίγνητον ὁμογάστριον, ἠὲ καὶ υἱόν.] Φαίνεται Ὅμηρος προτιμῶν τὴν μητρὸς ἀδελφότητα.

Ἀλλ' ἤτοι κλαύσας καὶ ὀδυρόμενος μεθέηκε.
Τλητὸν γὰρ μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν.
Αὐτὰρ ὅγ' Ἕκτορα δῖον, ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα,
Ἵππων ἐξάπτων, περὶ σῆμ' ἑτάροιο φίλοιο
Ἕλκει· οὐ μήν οἱ τό γε κάλλιον, οὐδέ τ' ἄμεινον,
Μὴ ἀγαθῷ περ ἐόντι νεμεσηθῶμέν οἱ ἡμεῖς.
Κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν ἀεικίζει μενεαίνων.
Τὸν δὲ χολωσαμένη προσέφη λευκώλενος Ἥρη,
Εἴη κεν καὶ τοῦτο τεὸν ἔπος Ἀργυρότοξε,
Εἰ δὴ ὁμὴν Ἀχιλῆϊ καὶ Ἕκτορι θήσετε τιμήν.
Ἕκτωρ μὲν θνητός τε γυναῖκά τε θήσατο μαζόν·
Αὐτὰρ Ἀχιλλεύς ἐστι θεᾶς γόνος, ἣν ἐγὼ αὐτὴ
Θρέψά τε καὶ ἀτίτηλα, καὶ ἀνδρὶ πόρον παράκοιτιν
Πηλεῖ, ὃς περὶ κῆρι φίλος γένετ' ἀθανάτοισι·
Πάντες δ' ἀντιάασθε θεοὶ γάμου, ἐν δὲ σὺ τοῖσι
Δαίνυ', ἔχων φόρμιγγα, κακῶν ἕταρ', αἰὲν ἄπιστε.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἥρη μὴ δὴ πάμπαν ἀποσκύδμαινε θεοῖσιν.
Οὐ μὲν γὰρ τιμή γε μί' ἔσεται· ἀλλὰ καὶ Ἕκτωρ
Φίλτατος ἔσκε θεοῖσι βροτῶν οἳ ἐν Ἰλίῳ εἰσίν·
Ὣς γὰρ ἐμοίγ'· ἐπεὶ οὔ τι φίλων ἡμάρτανε δώρων.
Οὐ γάρ μοι ποτὲ βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Λοιβῆς τε κνίσης τε. τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
Ἀλλ' ἤτοι κλέψαι μὲν ἐάσομεν· οὐδέ πῃ ἐστὶ
Λάθρη Ἀχιλλῆος θρασὺν Ἕκτορα. ἦ γάρ οἱ αἰεὶ
Μήτηρ παρμέμβλωκεν ὁμῶς νύκτάς τε καὶ ἦμαρ·
Ἀλλ' εἴ τις καλέσειε θεῶν Θέτιν ἆσσον ἐμεῖο,
Ὄφρα τί οἱ εἴπω πυκινὸν ἔπος, ὥς κεν Ἀχιλλεὺς
Δώρων ἐκ Πριάμοιο λάχῃ, ἀπό θ' Ἕκτορα λύσῃ.

Et tamen postquam deflevit statim luctum remittit.
Patientem enim Fata animum indiderunt hominibus.
Sed hic Hectora nobilem, postquam *eum* suo corde privavit,
A curru religans, circum sepulchrum sodalis dilecti
Trahit: haud tamen ei hoc honestum, neque utile,
Ne forti licèt succenseamus ei nos.
Insensilem enim jam terram contumelia-afficit furens.
Hunc autem irata allocuta est ulnas-candida Juno,
Sit sanè & hoc tuum verbum Argenteo-arcu-insignis,
Si quidem parem Achilli & Hectori constituetis honorem.
Hector quidem mortalisque mulierísque suxit mammam:
Cæterùm Achilles est deæ proles, quam ego ipsa
Nutrivique & educavi, & viro dedi uxorem
Peleo, qui ex animo charus fuit immortalibus:
Omnes autem interfuistis dii nuptiis, intérque tu hos
Epulabaris, tenens citharam, ô malorum sodalis, semper perfide.
Illam verò respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter,
Juno ne jam omnino irascaris diis.
Haud etenim honor idem erit: sed & Hector
Charissimus erat diis hominum qui in Ilio sunt:
Sic enim mihi quidem: haud enim unquã jucunda præmittebat munera.
Non enim unquam ara caruit convivio æquali,
Libaminéque nidoréque. Hunc enim sortiti sumus honorem nos.
Sed tamen furto quidem surripere omittamus: neq;enim ullo modo licet
Clam Achille audacem Hectora. Certè enim ei assiduè
Mater adest simul noctésque & dies:
Sed si quis vocet deorum Thetin ad me,
Ut quoddam ei dicam prudens verbum, ut Achilles
Dona à Priamo accipiat, atque Hectora redemptum-reddat.

48. Μεθέηκεν.] Ἀπέλιπε.
54. Κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν ἀεικίζει.] Ἀντὶ τοῦ ἀναίσθητον σῶμα ὑβρίζει.
57. Ὁμήν.] Ὁμοίαν.
60. Ἀτίτηλα.] Νήπιον ὄντα ἔθρεψα.
65. Ἀποσκύδμαινε.] Ὀργίζου.
68. Ἐπεὶ οὔ τι φίλων ἡμάρτανε δώρων.] Ἐπεὶ οὐχ ἁμαρτάνων ἐγινώσκετο παρὰ τοῖς θεοῖς.
71. Κλέψαι μὲν ἐάσομεν.] Κλέψαι συγχωρήσωμεν.
73. Μήτηρ παρμέμβλωκεν.] Ἔξωθεν ἡ μήτηρ παραμένει φυλάττουσα.
75. Πυκινὸν ἔπος.] Ὅ τι συμφέρει αὐτῷ δοῦναι, ἵνα μὴ κλαίῃ.

Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα.
Μεσσηγὺς δὲ Σάμου τε καὶ Ἴμβρου παιπαλοέσσης
Ἔνθορε μείλανι πόντῳ, ἐπεστονάχησε δὲ λίμνη.
Ἡ δὲ, μολυβδαίνῃ ἰκέλη ἐς βυσσὸν ὄρουσεν,
Ἥτε κατ' ἀγραύλοιο βοὸς κέρας ἐμβεβαυῖα,
Ἔρχεται ὠμηστῇσιν ἐπ' ἰχθύσι κῆρα φέρουσα·
Εὗρε δ' ἐνὶ σπῆϊ γλαφυρῷ Θέτιν, ἀμφὶ δέ τ' ἄλλαι
Εἵαθ' ὁμηγερέες ἅλιαι θεαί· ἡ δ' ἐνὶ μέσσῃς
Κλαῖε μόρον οὗ παιδὸς ἀμύμονος, ὅς οἱ ἔμελλε
Φθίσεσθ' ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι, τηλόθι πάτρης·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις,
Ὄρσο Θέτι, καλέει Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα εἰδώς.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα,
Τίπτέ με κεῖνος ἄνωγε μέγας θεός; αἰδέομαι δὲ
Μίσγεσθ' ἀθανάτοισιν, ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ·
Εἶμι μέν· οὐδ' ἅλιον ἔπος ἔσσεται ὅ, ττι κεν εἴποι.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, κάλυμμ' ἕλε δῖα θεάων
Κυάνεον, τοῦ δ' οὔτι μελάντερον ἔπλετο ἐσθος·
Βῆ δ' ἰέναι, πρόσθεν δὲ ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
Ἡγεῖτ'· ἀμφὶ δ' ἄρα σφι λιάζετο κῦμα θαλάσσης.
Ἀκτὴν δ' ἐξαναβᾶσαι, ἐς οὐρανὸν ἀϊχθήτην·
Εὗρον δ' εὐρύοπα Κρονίδην, περὶ δ' ἄλλοι ἅπαντες
Εἵαθ' ὁμηγερέες μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες·
Ἡ δ' ἄρα πὰρ Διῒ πατρὶ καθέζετο, εἶξε δ' Ἀθήνη.
Ἥρη δὲ χρύσεον καλὸν δέπας ἐν χειρὶ θῆκε,
Καί ῥ' εὔφρην' ἐπέεσσι· Θέτις δ' ὤρεξε πιοῦσα.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Ἤλυθες Οὔλυμπόνδε θεὰ Θέτι κηδομένη περ,
Πένθος ἄλαστον ἔχουσα μετὰ φρεσίν· οἶδα καὶ αὐτός·

Sic dixit. Surrexit autem Iris cursu-procellas-æquans nunciatura.
Inter autem Samumque & Imbrum asperam
Insiliit nigro ponto, ingemuitque palus.
Ipsa autem, glandulæ-plumbeæ-similis in imum delapsa est,
Quæ agrestis bovis cornu imposita,
Descendit cruda vorantibus piscibus mortem ferens:
Invenit autem in specu cava Thetin, circum autem & aliæ
Sedebant frequentes marinæ deæ: ipsa verò in mediis
Flebat fatum sui filii eximii, qui ei erat
Periturus in Troja glebosâ longè à patria:
Propè autem stans allocuta est pedibus velox Iris,
Surge Theti, vocat Jupiter æternis consiliis instructus animum.
Huic autem respondit deinde dea Thetis pedes-argentea,
Curnam me ille jubet venire magnus Deus? vereor autem
Misceri immortalibus, habeo enim dolores innumeros animo:
Ibo tamen: neque irritum verbum erit quodcunque dixerit.
Sic fata, velum accepit augustissima dearum
Atrum, eóque nullum nigrius erat vestimentum:
Perrexit autem ire, pedibusque ventosa velox Iris
Præibat: & circum ipsas diducebatur unda maris.
Littus autem ut conscenderant, in cœlum rapido impetu pervenerunt:
Invenerunt autem late-sonantem Saturnium, circùmque cæteri omnes
Sedebant frequentes beati dii immortales:
Ipsa autem Jovi patri assedit, cessitque Minerva.
Juno verò aureum pulchrum poculum in manu posuit,
Et consolabatur verbis: Thetis autem reddidit postquam-bibit.
Inter hos verò sermonem orsus est pater hominúmque deûmque,
Venisti ad-Olympum dea Theti mœsta licèt,
Luctum non-oblivíscendum habens in mentibus: novi & ipse:

---

79. Μείλανι.] Μέλανι. τῷ καὶ ἔτι νῦν καλουμένῳ μέλανι πόντῳ. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα παρένθεσις.

80. Μολυβδαίνῃ.] Μολυβδίνῃ. ὁρμιᾷ. μόλυβδος δὲ ἐπίκειται τῷ ἀγκίστρῳ εἰς τὸ καθέλκειν αὐτὸ τῷ βάρει κάτω.

81. Βοὸς κέρας.] Οἱ μὲν κυρίως, οἱ δὲ τὴν τρίχα. ἄμεινον δὲ νοεῖν κεράτιόν τι περικεῖσθαι τῷ ἀγκίστρῳ, ἵνα μὴ οἱ ἰχθύες ἀποβιβρώσκωσι τὴν ὁρμιάν.

91. Ἄκειτα.] Ἀδιαχώριστα, ἢ πολλά.

96. Λιάζετο κῦμα.] Ἀντὶ τοῦ διΐστατο.

102. Ὤρεξεν.] Ἐνεχείρησεν.

105. Ἄλαστον.] Ἀνεπίληστον, χαλεπόν.

Ἀλλὰ καὶ ὧς ἐρέω τοῦ σ' εἵνεκα δεῦρο κάλεσσα.
Ἐννῆμαρ δὴ νεῖκος ἐν ἀθανάτοισιν ὄρωρεν
Ἕκτορος ἀμφὶ νέκυϊ, καὶ Ἀχιλλῆϊ πτολιπόρθῳ·
Κλέψαι δ' ὀτρύνεσκον ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην,
Αὐτὰρ ἐγὼ τόδε κῦδος Ἀχιλλῆϊ προτιάπτω,
Αἰδῶ καὶ φιλότητα τεὴν μετόπισθε φυλάσσων.
Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ, καὶ υἱέϊ σῷ ἐπίτειλον·
Σκύζεσθαί οἱ εἰπὲ θεοὺς, ἐμὲ δ' ἔξοχα πάντων
Ἀθανάτων κεχολῶσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένῃσιν
Ἕκτορ' ἔχει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδ' ἀπέλυσεν·
Αἴ κέν πως ἐμέ τε δείσῃ, ἀπό θ' Ἕκτορα λύσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼ Πριάμῳ μεγαλήτορι Ἶριν ἐφήσω,
Λύσασθαι φίλον υἱὸν, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν τά κε θυμὸν ἰήνῃ.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Ἷξεν δ' ἐς κλισίην οὗ υἱέος, ἐν δ' ἄρα τόν γε
Εὗρ' ἁδινὰ στενάχοντα· φίλοι δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Ἐσσυμένως ἐπένοντο, καὶ ἐντύνοντο ἄριστον·
Τοῖσι δ' ὄϊς λάσιος μέγας ἐν κλισίῃ ἱέρευτο.
Ἡ δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτοῖο καθέζετο πότνια μήτηρ,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Τέκνον ἐμὸν, τέο μέχρις ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Σὴν ἔδεαι κραδίην, μεμνημένος οὔτέ τι σίτου,
Οὔτ' εὐνῆς; ἀγαθὸν δὲ γυναικί περ ἐν φιλότητι
Μίσγεσθ'. οὐ γάρ μοι δηρὸν βέῃ, ἀλλά τοι ἤδη
Ἄγχι παρέστηκεν θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Ἀλλ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διός δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Σκύζεσθαί σοι φησὶ θεοὺς, ἓ δ' ἔξοχα πάντων
Ἀθανάτων κεχολῶσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένῃσιν.

Sed & sic dicam cujus te gratiâ huc vocavi.
Novem-dies jam contentio inter immortales orta est
Hectoris de cadavere, & Achille urbium vastatore:
Furto autem surripere hortabatur speculatorem Argicidam,
At ego hanc gloriam Achilli tribuo,
Reverentiam in te & amicitiam in posterum servans.
Ocyùs ad castra descende, & filio tuo præcipe:
Irasci ei dic Deos, méque supra omnes
Immortales indignatum esse, quòd animo furenti
Hectorem detinet apud naves nigras, neque redemptum-reddidit:
Si quo pacto meque vereatur, Hectoremque redemptum-reddat.
Cæterum ego ad Priamum magnanimum Irin mittam,
Ut-redimat dilectum filium, profectus ad naves Achivorum,
Donáque Achilli ferat quæ animum placent.
Sic dixit. Neque non-obsecuta est dea Thetis pedes-argentea:
Descendit verò ab Olympi verticibus impetu-facto.
Pervenit autem ad tentorium sui filii, intúsque illum
Invenit crebros erumpentem gemitus: dilecti autem circum ipsum socii
Properè curabant, & apparabant prandium:
Illis verò ovis villosa magna in tentorio mactata erat.
Ipsa verò admodum propè ipsum consedit veneranda mater,
Manúque ipsum demulsit, verbáque fecit, dixitque,
Fili mi, quousque lugens & mœrens,
Tuum edes cor, memor neque cibi prorsus,
Neque cubilis? Bonum verò mulieri amore
Misceri. Non enim mihi diu vives, sed tibi jam
Propè adest mors & fatum violentum.
Sed mihi ausculta ocyùs: Jovis enim tibi nuncia sum,
Irasci tibi ait deos, séque supra omnes
Immortales indignatum esse, quòd animo furenti

124. Ἐντύνοντο ἄριστον.] Παρεσκευάζοντο. ηὐτρεπίζοντο. ἄριστον δὲ λέγει νῦν τὸ πρωϊνὸν, ὃ ἡμεῖς λέγομεν ἀκράτισμα· ὥσπερ αὖ πάλιν τὸ παρ' ἡμῖν ἄριστον, ὁ Ποιητής φησι δεῖπνον, μεθ' ὃ δεῖ πονεῖν· τὸ δὲ δεῖπνον, δόρπον.

125. Λάσιος.] Δασὺς, τετριχωμένος· σημαίνει δὲ καὶ τὸ συνετός. Ἱέρευτο.] Ἱερουργεῖτο. ἔσφακτο.

129. Ἔδεαι.] Ἀναλώσεις, φάγεις.

Ἕκτορ' ἔχεις παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδ' ἀπέλυσας·
Ἀλλ' ἄγε δὴ λῦσον, νεκροῖο δὲ δέξαι ἄποινα.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Τῇδ' εἴη ὃς ἄποινα φέροι, καὶ νεκρὸν ἄγοιτο,
Εἰ δὴ πρόφρονι θυμῷ Ὀλύμπιος αὐτὸς ἀνώγει.
Ὣς οἵγ' ἐν νηῶν ἀγύρει μήτηρ τε καὶ υἱὸς
Πολλὰ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
Ἶριν δ' ὤτρυνε Κρονίδης εἰς Ἴλιον ἱρήν,
Βάσκ' ἴθι Ἶρι ταχεῖα, λιποῦσ' ἕδος οὐλύμποιο,
Ἄγγειλον Πριάμῳ μεγαλήτορι Ἴλιον εἴσω
Λύσασθαι φίλον υἱόν, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν τά κε θυμὸν ἰήνῃ,
Οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνήρ.
Κῆρυξ τίς οἱ ἕποιτο γεραίτερος, ὅς κ' ἰθύνοι
Ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν εὔτροχον, ἠδὲ καὶ αὖτις
Νεκρὸν ἄγοι προτὶ ἄστυ, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς·
Μηδέ τι οἱ θάνατος μελέτω φρεσί, μηδέ τι τάρβος.
Τοῖον γάρ οἱ πομπὸν ὀπάσσομεν Ἀργειφόντην,
Ὃς ἄξει εἵως κεν ἄγων Ἀχιλῆϊ πελάσσῃ.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἀγάγῃσιν ἔσω κλισίην Ἀχιλῆος,
Οὔτ' αὐτὸς κτενέει, ἀπό τ' ἄλλους πάντας ἐρύξει·
Οὔτε γὰρ ἔστ' ἄφρων, οὔτ' ἄσκοπος, οὔτ' ἀλιτήμων·
Ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός.
Ὣς ἔφατ'. ὦρτο δ' Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα·
Ἷξεν δ' ἐς Πριάμοιο· κίχεν δ' ἐνοπήν τε γόον τε·
Παῖδες μὲν πατέρ' ἀμφὶ καθήμενοι ἔνδοθεν αὐλῆς,
Δάκρυσιν εἵματ' ἔφυρον· ὁ δ' ἐν μέσσοισι γεραιὸς

Hectorem detines apud naves nigras, neque redimi-passus-es:
Sed agedum redemptum-redde, mortuique accipe pretia.
Hanc verò respondens allocutus est pedibus velox Achilles,
Huc veniat qui pretium ferat, & cadaver asportet,
Si quidem lubenti animo Olympius ipse jubet.
Sic hi quidem in navium cœtu materque & filius
Multa inter se verba alata dicebant:
Irin autem excitavit ut iret Saturnius ad Ilium sacram,
Vade age Iri velox, relictâ sede Olympi,
Nuncia Priamo magnanimo ad Ilium
Ut-redimat charum filium, profectus ad naves Achivorum:
Donáque Achilli ferat quæ animum placent,
Solus, neque quis alius unà Trojanorum eat vir.
Præco aliquis eum comitetur senior, qui dirigat
Mulas & rhedam volubilem, atque retrò
Mortuum asportet ad urbem, quem interfecit nobilis Achilles:
Neque omninò ei mors obversetur animo, neque omnind terror.
Talem enim ei ducem viæ dabimus Argicidam,
Qui ducet usquedum ducendo propè Achillem constituerit.
At postquam duxerit intra tentorium Achillis,
Neque ipse interficiet, aliósque omnes prohibebit:
Neque enim est imprudens, neque temerarius, neque officii negligens:
Sed perquam humane supplici parcet viro.
Sic dixit. Surrexit autem Iris cursu-procellas-æquans nunciatura:
Pervenit autem in Priami *domum*: invenit verò clamorémq;luctúmque:
Filii quidem patrem circumsedentes in aula,
Lacrymis vestimenta perfundebant: ipse verò in mediis senex

---

137. Νεκροῖο δὲ δέξαι.] Ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ δέξαι.

139. Τῇ δ' εἴη ὃς ἄποινα φέροι.] Ἐνταῦθα ἔσω· ἐνθάδε ἡκέτω ὁ κομίζων τὰ λύτρα.

141. Νηῶν ἀγύρει.] Ὅμοιον τῷ, Νεῶν ἐν ἀγῶνι, ὅ ἐστιν ἀθροίσματι.

147. Ἰήνῃ.] Διαχέῃ, ὅ ἐστι χαρῆναι ποιήσῃ τοῦ Ἀχιλλέως τὴν ψυχήν.

151. Ἄγοι.] Ἀπάγοι.

153. Πομπόν.] Συνοδὸν. ὁδηγόν. Ὀπάσομεν.] Παράσχωμεν.

157. Ἄσκοπος.] Ἄστοχος τῇ γνώμῃ, καὶ ἀπρόοπτος τοῦ μέλλοντος, ἐξ οὗ ἀνόητος. Ἀλιτήμων.] Ἁμαρτωλός.

158. Ἐνδυκέως.] Ἐπιμελῶς. Ἱκέτεω.] Ἱκέτου. Πεφιδήσεται.] Φείσεται. ἀπὸ μέσου παρακειμένου.

162. Ἔφυρον.] Ἔδευον, ἔβρεχον.

163. Ἐν-

Ἐντυπὰς ἐν χλαίνῃ κεκαλυμμένος, ἀμφὶ δὲ πολλὴ	Obvolutâ chlænâ tectus, circumque multus
Κόπρος ἔην κεφαλῇ τε καὶ αὐχένι τοῖο γέροντος,	Cinis erat capútque & cervicem senis,
Τήν ῥα κυλινδόμενος καταμήσατο χερσὶν ἑῇσι·	Quem quidem volutatus affatim-injecerat manibus suis:
Θυγατέρες δ' ἀνὰ δώματ' ἰδὲ νυοὶ ὠδύροντο,	Filiæ verò per ædes & nurus lamentabantur,
Τῶν μιμνησκόμεναι οἳ δὴ πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ	Illorum memores qui jam multique & strenui
Χερσὶν ὑπ' Ἀργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες.	Manuum vi Argivorum jacebant animis amissis.
Στῆ δὲ παρὰ Πρίαμον Διὸς ἄγγελος, ἠδὲ προσηύδα,	Stetit autem juxta Priamum Jovis nuncia, atque allocuta est,
Τυτθὸν φθεγξαμένη, (τὸν δὲ τρόμος ἔλλαβε γυῖα)	Summissâ voce, (illum autem tremor occupabat artus)
Θάρσει Δαρδανίδη Πρίαμε φρεσὶ, μηδέ τι τάρβει.	Confide Dardanide Priame mentibus, neque omninò formida.
Οὐ μὲν γάρ τοι ἐγὼ κακὸν ὀσσομένη τόδ' ἱκάνω,	Non enim tibi ego malum vaticinatura huc venio,
Ἀλλ' ἀγαθὰ φρονέουσα. Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,	Sed benevolo animo. Jovis autem tibi nuncia sum,
Ὅς σευ ἄνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει·	Qui tui procul licèt sit magnam curam habet, & miseretur:
Λύσασθαί σ' ἐκέλευσεν Ὀλύμπιος Ἕκτορα δῖον,	Redimere te jubet Olympius Hectora nobilem,
Δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν τά κε θυμὸν ἰήνῃ,	Donáque Achilli ferre quæ animum placent,
Οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνήρ.	Solum, neque quis alius unà Trojanorum eat vir.
Κῆρύξ τίς τοι ἕποιτο γεραίτερος, ὅς κ' ἰθύνοι	Præco aliquis te comitetur senior, qui regat
Ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐΰτροχον, ἠδὲ καὶ αὖτις	Mulas & rhedam volubilem, atque retrò
Νεκρὸν ἄγοι προτὶ ἄστυ τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς·	Mortuum asportet ad urbem quem interfecit nobilis Achilles:
Μηδέ τι τοι θάνατος μελέτω φρεσὶ, μηδέ τι τάρβος.	Neque omninò tibi mors obversetur animo, neque omninò terror.
Τοῖος γάρ τοι πομπὸς ἅμ' ἕψεται Ἀργειφόντης,	Talis enim te dux viæ comitabitur Argicida,
Ὅς σ' ἄξει εἵως κεν ἄγων Ἀχιλῆϊ πελάσσῃ·	Qui te ducet usquedum ducendo propè Achillem constituerit:
Αὐτὰρ ἐπὴν ἀγάγῃσιν ἔσω κλισίην Ἀχιλῆος,	At postquam duxerit intra tentorium Achillis,
Οὔτ' αὐτὸς κτενέει, ἀπό τ' ἄλλους πάντας ἐρύξει.	Neque ipse interficiet, aliósque omnes prohibebit.
Οὔτε γὰρ ἔστ' ἄφρων, οὔτ' ἄσκοπος, οὔτ' ἀλιτήμων·	Neque enim est imprudens, neque temerarius, neque officii negligens:
Ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός.	Sed perquam humane supplici parcet viro.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις·	Illa quidem sic locuta abiit pedibus velox Iris:
Αὐτὰρ ὅγ' υἷας ἄμαξαν ἐΰτροχον ἡμιονείην	Sed is filios rhedam volubilem mulinam
Ὁπλίσαι ἠνώγει, πείρινθα δὲ δῆσαι ἐπ' αὐτῆς·	Apparare jussit, arcámque ligare super ipso:
Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,	Ipse autem in thalamum descendit odoratum,

163. Ἐντυπὰς ἐν χλαίνῃ κεκαλυμμένος.] Οὕτως φησὶν αὐτὸν κεκαλύφθαι τῇ χλανίδι ἐν τετυπωμένοις ἱματίοις ὅλον τὸ σῶμα, ὥστε μόνον τὸν τῶν μελῶν τύπον φαίνεσθαι.

164. Κόπρος.] Κοινῶς μὲν τὰ κόπρια. νῦν δὲ ἡ κόνις.

165. Καταμήσατο.] Κατεχέατο. κατεπάσατο.

168. Κέατο.] Ἔκειντο.

185. Ἐρύξει.] Ἐφέξει, κωλύσει.

189. Ἡμιονείην.] Πρὸς ἡμιόνων ζεῦξιν ἐπιτηδείαν.

190. Ὁπλίσαι.] Κατασκευάσαι, ἑτοιμάσαι. Πείρινθα.] Τὸ ἐπικείμενον τῇ ἁμάξῃ πλινθίον, ἐφ' οὗ φέρουσι τὰ φορτία. ὃ καὶ ὑπερτερίαν καλοῦσιν.

191. Κηώεντα.] Τεθυμιαμένον. εὐώδη.

192. Κέ-

Κέδρινον, ὑψόροφον, ὃς γλήνεα πολλὰ κεχάνδει,
Ἐς δ' ἄλοχον Ἑκάβην ἐκαλέσσατο, φώνησέν τε,
Δαιμονίη, Διόθεν μοι Ὀλύμπιος ἄγγελος ἦλθε
Λύσασθαι φίλον υἱὸν, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν τά κε θυμὸν ἰήνῃ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, τί τοι φρεσὶν εἴδεται εἶναι;
Αἰνῶς γάρ μ' αὐτόν γε μένος καὶ θυμὸς ἀνώγει,
Κεῖσ' ἰέναι, ἐπὶ νῆας ἔσω στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο. κώκυσεν δὲ γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μύθῳ,
Ὤ μοι, πῆ δή τοι φρένες οἴχονθ' ἧς τὸ πάρος περ
Ἔκλε' ἐπ' ἀνθρώπους ξείνους ἠδ' οἷσιν ἀνάσσεις;
Πῶς ἐθέλεις ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεναι οἶος,
Ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμοὺς ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
Υἱέας ἐξενάριξε; σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ·
Εἰ γάρ σ' αἱρήσει καὶ ἐσόψεται ὀφθαλμοῖσιν.
Ὠμηστὴς καὶ ἄπιστος ἀνὴρ ὅδε, οὔ σ' ἐλεήσει,
Οὐδέ τι σ' αἰδέσεται. νῦν δὲ κλαίωμεν ἄνευθεν
Ἥμενοι ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ὥς ποθι μοῖρα κραταιὴ
Γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκον αὐτὴ,
Ἀργίποδας κύνας ἆσαι ἑῶν ἀπάνευθε τοκήων,
Ἀνδρὶ πάρα κρατερῷ, τοῦ ἐγὼ μέσον ἧπαρ ἔχοιμι
Ἐσθέμεναι προσφῦσα· τότ' ἄντιτα ἔργα γένοιτο
Παιδὸς ἐμοῦ· ἐπεὶ οὔ ἑ κακιζόμενόν γε κατέκτα,
Ἀλλὰ πρὸ Τρώων καὶ Τρωϊάδων βαθυκόλπων
Ἑστάοτ', οὔτε φόβου μεμνημένον οὔτ' ἀλεωρῆς.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε γέρων Πρίαμος θεοειδής,
Μή μ' ἐθέλοντ' ἰέναι κατερύκανε, μηδέ μοι αὐτὴ

Cedrinum, tecto excelso, qui pretiosa multa continebat,
Introque uxorem Hecubam vocavit, dixitque,
Infelix, à Jove mihi Olympia nuncia venit
Ut-redimerem dilectum filium, profectus ad naves Achivorum,
Donáque Achilli ferrem quæ animum placent.
Sed agè mihi hoc dic, quid tibi in præcordiis videtur esse?
Valdè enim me ipsum quidem animus & mens jubet,
Illuc ire, ad naves in castra lata Achivorum.
Sic dixit. Ejulavit autem uxor, & respondit verbis,
Hei mihi, quò jam tibi prudentia abiit quâ antehac quidem
Celebris eras per homines exteros atque quibus imperas?
Quo pacto vis ad naves Achivorum ire solus,
Viri in conspectum qui tibi multósque & fortes
Filios interfecit? ferreum certè tibi cor:
Si enim te capiet & inspiciet oculis
Crudelis & infidus vir iste, non tui miserebitur,
Neque omninò te reverebitur. Nunc verò defleamus seorsum
Sedentes in ædibus: huic autem sic olim fatum violentum
Nascenti nevit lino, quando eum peperi ipsa,
Pedibus-celeres canes ut satiaret seorsim à parentibus,
Virum apud violentum, cujus ego medium hepar utinam tenerem
Comedendum adhærens: tunc pœnas rependerit
Filii mei *interempti*: haud enim ipsum ignave se gerentem occidit,
Sed pro Trojanis & Troadibus profundos-sinûs-habentibus
Stantem, neque fugæ memorem neque declinationis.
Eam verò rursus allocutus est senex Priamus diis similis,
Ne me volentem ire retine, neque mihi ipsa

---

192. Κέδρινον ὑψόροφον.] Ἐκ κεδρίνων ξύλων ἔχοντα τὴν ὀροφὴν ὑψηλήν. Γλήνεα.] Πολλῆς θέας ἄξια, κόσμια. ἢ χρήματα, κατ' Ἠλείους. οἱ δὲ ἀξιοθέατα. γλήνη δὲ παρὰ τὸ γλαμυρὸν ἤτοι δίυγρον. ὅθεν Ἀρχέδημος ὁ Γλάμων, καὶ παροιμία· Ἐν τυφλῶν πόλει Γλάμυρος βασιλεύει. ἢ ἀπὸ μέρους εἴρηκε. γλήνας γὰρ κυρίως τὰ ἀκροκόσμια λέγουσι.

194. Διόθεν.] Παρὰ τοῦ Διός.

198. Αἰνῶς.] Λίαν, πάνυ.

202. Ἔκλεε.] Ἐνδόξως ἐφημίζου.

205. Σιδήρειον ἦτορ.] Ἰσχυρὰ ψυχὴ, ἐξ οὗ ἀπηνὴς καὶ σκληρά.

206. Αἱρήσει.] Λήψεται.

207. Ὠμηστής.] Ὠμὸς τὸν τρόπον. διὰ τὰ ὠμοφάγα θηρία.

211. Ἀργίποδας.] Ταχύποδας.

213. Προσφῦσα.] Προσελθοῦσα. Ἄντιτα.] Ἀντιτιμώρητα. ἐν μέρει τινὶ τιμωρίαν λαμβάνοντα.

214. Οὔ ἑ κακιζόμενον.] Οὐ δειλιῶντα αὐτόν.

219. Ὀρ-

Ὄρνις ἐνὶ μεγάροισι κακὸς πέλευ· οὐδέ με πείσεις.
Εἰ μὲν γάρ τίς μ' ἄλλος ἐπιχθονίων ἐκέλευεν,
Ἢ οἳ μάντιές εἰσι, θυοσκόοι, ἢ ἱερῆες,
Ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·
Νῦν δ' αὐτὸς γὰρ ἄκουσα θεοῦ καὶ ἐσέδρακον ἄντην,
Εἶμι, καὶ οὐχ ἅλιον ἔπος ἔσσεται· εἰ δέ μοι αἶσα
Τεθνάμεναι παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Βούλομαι. αὐτίκα γάρ με κατακτείνειεν Ἀχιλλεὺς,
Ἀγκὰς ἑλόντ' ἐμὸν υἱὸν, ἐπὴν γόου ἐξ ἔρον εἵω.
Ἦ, καὶ φωριαμῶν ἐπιθήματα καλ' ἀνέῳγεν·
Ἔνθεν δώδεκα μὲν περικαλλέας ἔξελε πέπλους,
Δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,
Τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας.
Χρυσοῦ δὲ στήσας ἔφερεν δέκα πάντα τάλαντα·
Ἐκ δὲ δύ' αἴθωνας τρίποδας, πίσυρας δὲ λέβητας,
Ἐκ δὲ δέπας περικαλλὲς, ὅ οἱ Θρῆκες πόρον ἄνδρες
Ἐξεσίην ἐλθόντι, μέγα κτέρας. οὐδέ νυ τοῦ περ
Φείσατ' ἐνὶ μεγάροις ὁ γέρων. περὶ δ' ἤθελε θυμῷ
Λύσασθαι φίλον υἱόν. ὁ δὲ Τρῶας μὲν ἅπαντας
Αἰθούσης ἀπέεργεν, ἔπεσσ' αἰσχροῖσιν ἐνίσσων,
Ἔρρετε λωβητῆρες, ἐλεγχέες· οὔ νυ καὶ ὑμῖν
Οἴκοι ἔνεστι γόος, ὅτι μ' ἤλθετε κηδήσοντες;
Ἢ ὄνοσθ' ὅτι μοι Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκε,
Παῖδ' ὀλέσαι τὸν ἄριστον; ἀτὰρ γνώσεσθε καὶ ὔμμες.
Ῥηΐτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσιν δὴ ἔσεσθε
Κείνου τεθνειῶτος ἐναιρέμεν· αὐτὰρ ἔγωγε,
Πρὶν ἀλαπαζομένην τε πόλιν κεραϊζομένην τε

Avis in ædibus mala sis: neque enim mihi persuadebis.
Nam si alius quidem me aliquis terrestrium jussisset,
Seu qui vates sunt, aruspices, vel sacerdotes,
Mendacium certè crederemus, & aversaremur magis:
Nunc verò ego ipse audivi deam & aspexi coràm,
Ibo, & non irritus sermo erit: si verò mihi fatum
Mori apud naves Achivorum ære-loricatorum,
Volo. Statim enim me interfecerit Achilles,
Ulnis complexum meum filium, postquam luctus desiderium exemero.
Dixit, & arcarum opercula pulchra aperuit:
Inde duodecim quidem perpulchros exemit peplos,
Duodecimque simplices chlænas, totidémque tapetas,
Totidémque pallia pulchra, totidem adhæc tunicas.
Auri etiam appensa extulit decem numero talenta:
Extulit & duos splendidos tripodas, quatuórque lebetas,
Extulit & poculum perpulchrum, quod ei Thraces dederant viri
In legationem profecto, magnum donum. Nec tamen ei
Pepercit in ædibus senex. Summè enim cupiebat animo
Redimere dilectum filium. Hic autem Trojanos quidem omnes
A porticu arcebat, verbis contumeliosis increpans,
Abite perditi, probris-digni: non utique & vobis
Domi inest luctus, quòd me venistis tristitiâ-affecturi?
An parvi penditis quòd mihi Saturnius Jupiter dolores dedit,
Filium ut perderem fortissimum? Sed sentietis & ipsi.
Faciliores enim multo Achivis jam eritis
Illo mortuo occisu: at ego certè,
Antequam direptámque urbem vastatámque

---

219. Ὄρνις κακός.] Κακὸς οἰωνὸς, καὶ μάντις.

221. Θυοσκόοι.] Οἱ τὰς θυσίας ἐπιτελοῦντες, καὶ δι' αὐτῶν μαντευόμενοι. ἢ οἱ λιβανομάντεις. Ἱερῆες.] Θύται.

222. Νοσφιζοίμεθα.] Ἀποστρεφοίμεθα.

227. Ἐξ ἔρον εἵω.] Τὴν ἐπιθυμίαν πληρώσαιμι.

228. Φωριαμῶν.] Κιβωτίων. Ἐπιθήματα.] Πώματα. Ἀνέῳγεν.] Ἤνοιξεν. ἀνῴγνυεν.

230. Ἁπλοΐδας.] Ἁπλᾶς.

232. Τάλαντα.] Νῶ, χρυσοῦ.

235. Ἐξεσίην.] Κατὰ δημοσίας ἔξοδον πρεσβείας.

238. Αἰσχροῖσιν.] Χαλεποῖς.

239. Ἔρρετε.] Φθείρεσθε. Λωβητῆρες.] Ὑβρισταί. Ἐλεγχέες.] Ἐπονείδιστοι.

240. Κηδήσοντες.] Πενθήσοντες.

241. Ἢ ὄνοσθε.] Ἢ ἐφήδεσθέ μοι, καὶ ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς εὐφραίνεσθε. ἀπὸ τοῦ ὄνασθαι. ἢ ἐκφαυλίζετε καὶ μικρὸν ἡγεῖσθε.

245. Κεραϊζομένην.] Πορθουμένην.

Ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν, βαίην δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Ἦ, καὶ σκηπανίῳ δίεπ᾽ ἀνέρας· οἱ δ᾽ ἴσαν ἔξω,
Σπερχομένοιο γέροντος. ὁ δ᾽ υἱάσιν οἷσιν ὁμόκλα
Νεικείων, Ἕλενόν τε, Πάριν τ᾽, Ἀγάθωνά τε δῖον,
Πάμμονά τ᾽, Ἀντίφονόν τε, βοὴν ἀγαθόν τε Πολίτην,
Δηΐφοβόν τε, καὶ Ἱππόθοον, καὶ δῖον Ἀγαυόν·
Ἐννέα τοῖς ὁ γεραιὸς ὁμοκλήσας ἐκέλευε,
Σπεύσατέ μοι κακὰ τέκνα, κατηφόνες· αἴθ᾽ ἅμα πάντες
Ἕκτορος ὠφέλετ᾽ ἀντὶ θοῆς ἐπὶ νηυσὶ πεφάσθαι.
Ὤ μοι ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἷας ἀρίστους
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τῶν δ᾽ οὔτινά φημι λελεῖφθαι·
Μήστορά τ᾽ ἀντίθεον, καὶ Τρωΐλον ἱπποχάρμην,
Ἕκτορά θ᾽ ὃς θεὸς ἔσκε μετ᾽ ἀνδράσιν, οὐδὲ ἐῴκει
Ἀνδρός γε θνητοῦ πάϊς ἔμμεναι, ἀλλὰ θεοῖο·
Τοὺς μὲν ἀπώλεσ᾽ Ἄρης, τὰ δ᾽ ἐλέγχεα πάντα λέλειπται,
Ψεῦσταί τ᾽ ὀρχησταί τε, χοροιτυπίῃσιν ἄριστοι,
Ἀρνῶν ἠδ᾽ ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες.
Οὐκ ἂν δή μοι ἄμαξαν ἐφοπλίσσαιτε τάχιστα,
Ταῦτά τε πάντ᾽ ἐπιθεῖτε, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο;
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πατρὸς ὑποδείσαντες ὁμοκλὴν,
Ἐκ μὲν ἄμαξαν ἄειραν ἐΰτροχον ἡμιονείην,
Καλὴν, πρωτοπαγῆ, πείρινθα δὲ δῆσαν ἐπ᾽ αὐτῆς,
Κὰδ δ᾽ ἀπὸ πασσαλόφιν ζυγὸν ᾕρεον ἡμιόνειον,
Πύξινον, ὀμφαλόεντ᾽, εὖ οἰήκεσσιν ἀρηρός.
Ἐκ δ᾽ ἔφερον ζυγόδεσμον ἅμα ζυγῷ ἐννεάπηχυ,
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκαν ἐϋξέστῳ ἐπὶ ῥυμῷ,

Oculis videro, descendam utinam in domum orci.
Dixit, & scipione persequens-abigebat viros: illi autem exibant
Urgente sene. Is verò filios suos increpabat
Objurgans, Helenúmque, Paríque, Agathonáque nobilem,
Pammonáque, Antiphonúmque, pugnáque strenuum Politem,
Deïphobúmque, & Hippothoum, & nobilem Agavum:
Novem his senex increpans mandabat,
Festinate mihi ignavi filii, probrosi: utinam simul omnes
Pro Hectore veloces ad naves interfecti fuissetis.
Hei mihi infelicissimo, genui enim filios fortissimos
Trojá in latâ, quorum nullum puto reliquum esse:
Mestoráque divinum, & Troïlum excurru-pugnacem,
Hectoráque qui deus erat inter viros, neque videbatur
Viri utique mortalis filius esse, sed Dei:
Hos quidem perdidit Mars, hæc verò probra mera supersunt,
Mendaces saltatorésque, choreis præstantissimi,
Agnorum atque hædorum ex-publico raptores.
Non tandem mihi rhedam apparaveritis celerrimè,
Hæcque omnia imposueritis, ut perficiam iter?
Sic dixit: hi verò patris veriti increpationem,
Rhedam quidem extulerunt volubilem mulinam,
Pulchram, recens-compactam, arcámque ligarunt super ipsâ,
Atque a paxillo jugum detraxerunt mulinum,
Buxeum, umbilico-ornatum, scitè annulis aptatum.
Extulerunt & lorum-jugale unà cum jugo novem-cubitorum,
Et hoc quidem benè accommodarunt eleganter polito temoni,

247. Δίεπε.] Διώκει, ἢ διεξήει.

248. Σπερχομένοιο.] Ἐπειγομένου. Ὁμόκλα.] Διεκελεύετο μετ᾽ ὀνείδους.

250. Πολίτην.] Νῦν, ὄνομα κύριον.

251. Δηΐφοβόν τε καὶ Ἱππόθοον.] Ἀλεξάνδρου πεσόντος ὑπὸ Φιλοκτήτου, Πρίαμος τὸν Ἑλένης γάμον ἔπαθλον ἔθηκε τῷ ἀριστεύοντι κατὰ τὴν μάχην. Δηΐφοβος δὲ γενναῖος ἀγωνισάμενος ἔγημεν αὐτήν. ἡ ἱστορία παρὰ Λυκόφρονι.

253. Κατηφόνες.] Ἄξιοι καταφονευθῆναι.

254. Πεφάσθαι.] Ἀναιρεῖσθαι.

255. Πανάποτμος.] Παντελῶς δυστυχής.

257. Ἱπποχάρμην.] Ἤτοι ἀφ᾽ ἵππων μαχόμενον, ἢ ἵπποις χαίροντα.

261. Χοροιτυπίῃσιν ἄριστοι.] Εἰς χοροὺς ἐπιτήδειοι.

262. Ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες.] Τὰ τῶν πολιτῶν ἁρπάζοντες, καὶ οὐ τὰ τῶν πολεμίων.

267. Πρωτοπαγῆ.] Πρῶτος παγεῖσ. ὅ ἐστιν ἐξόχως πρῶτον πεπηγυῖαν. ὅ ἐστι καινήν. ἔστι γὰρ τὸ μὲν τάξεως, τὸ δὲ ποιότητος.

269. Ὀμφαλόεντα.] Νῦν, κεκοσμημένον.

Πέζῃ ἐπὶ πρώτῃ, ἐπὶ δὲ κρίκον ἕστορι βάλλον·
Τρὶς δ' ἑκάτερθεν ἔδησαν ἐπ' ὀμφαλόν. αὐτὰρ ἔπειτα
Ἑξείης κατέδησαν, ὑπὸ γλωχῖνα δ' ἔκαμψαν·
Ἐκ θαλάμου δὲ φέροντες ἐϋξέστου ἐπ' ἀπήνης,
Νήεον Ἑκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἄποινα.
Ζεῦξαν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας ἐντεσιεργούς,
Τούς ῥά ποτε Πριάμῳ Μυσοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα.
Ἵππους δὲ Πριάμῳ ὕπαγον ζυγόν, οὓς ὁ γεραιὸς
Αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλεν ἐϋξέστῳ ἐπὶ φάτνῃ·
Τὼ μὲν ζευγνύσθην ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσι
Κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχοντες.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθ' Ἑκάβη τετιηότι θυμῷ,
Οἶνον ἔχουσ' ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῆφι,
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην·
Στῆ δ' ἵππων προπάροιθεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Τῆ, σπεῖσον Διῒ πατρί, καὶ εὔχεο οἴκαδ' ἱκέσθαι
Ἄψ ἐκ δυσμενέων ἀνδρῶν· ἐπεὶ ἄρ σέ γε θυμὸς
Ὀτρύνει ἐπὶ νῆας, ἐμεῖο μὲν οὐκ ἐθελούσης.
Ἀλλ' εὔχευ σύγ' ἔπειτα κελαινεφεῖ Κρονίωνι
Ἰδαίῳ, ὅστε Τροίην κατὰ πᾶσαν ὁρᾶται·
Αἴτει δ' οἰωνὸν ταχὺν ἄγγελον, ὅστε οἱ αὐτῷ
Φίλτατος οἰωνῶν, καὶ εὖ κράτος ἐστὶ μέγιστον,
Δεξιόν· ὄφρα μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας,
Τῷ πίσυνος ἐπὶ νῆας ἴῃς Δαναῶν ταχυπώλων.
Εἰ δέ τοι οὐ δώσει ἑὸν ἄγγελον εὐρύοπα Ζεὺς,
Οὐκ ἂν ἔγωγέ σ' ἔπειτα ἐποτρύνουσα κελοίμην
Νῆας ἐπ' Ἀργείων ἰέναι μάλα περ μεμαῶτα.

Parte in extremâ, annulúmque clavo-temonis superposuerunt:
Ter verò utrinque ligarunt ad umbilicum. Et deinde
Simplici-serie alligarunt, súbque angulo flexum-innexuerunt:
Ex thalamo autem ferentes eleganter-politam in rhedam,
Accumularunt Hectorei capitis infinita pretia.
Junxerunt verò mulos ungulis-validos jugales,
Quos olim Priamo Mysi dederant splendida dona.
Equos autem Priamo duxerunt sub jugum, quos senex
Ipse curans aluerat politum ad præsepe:
Hos quidem jungebant in ædibus altis
Præco & Priamus, prudentia mentibus consilia tenentes.
Propè autem ipsos accessit Hecuba mœsto animo,
Vinum tenens in manu suave dextrâ,
Aureo in poculo, ut libatione-factâ abirent:
Stetit verò ante equos, verbáque fecit, dixitque,
Accipe, liba Jovi patri, & supplica domum ut pervenias
Redux ex hostibus: siquidem te animus
Impellit ad naves, me certè non volente.
Sed supplica tu jam atras-nubes-cogenti Saturnio
Idæo, qui Trojam totam deorsum-inspicit:
Pete autem alitem velocem nuncium, qui ipsi
Gratissimus alitum, & cujus robur est maximum,
Dextrum: ut eum ipse oculis conspicatus,
Eo fretus ad naves eas Danaorum pernicium-equitum.
Quòd si tibi non dabit suum nuncium latè sonans Jupiter,
Non ego omninò te tum impellens hortarer
Naves ad Argivorum ire admodùm licet cupidum.

272. Ἕστορι.] Τῷ ἀνειμένῳ πασσάλῳ κατὰ τοῦ ῥυμοῦ τοῦ ζυγοῦ. τινὲς δὲ γράφουσιν ἔκτορι, οἷον ἐχέτορι. Ἐπὶ δὲ κρίκον ἕστορι βάλλον.] Ἀντὶ τοῦ, τῷ δὲ κρίκῳ τὸν ἕστορα ἔβαλον.
273. Ἐπ' ὀμφαλόν.] Ἐπὶ τὸ μέσον τοῦ ζυγοῦ.
274. Γλωχῖνα.] Τὴν γωνίαν. λέγει δὲ τὸ τέλος τοῦ ἱμάντος. Ἔκαμψαν.] Ἔδησαν. καθῆψαν.
275. Ἐπ' ἀπήνης.] Ἐπὶ τῆς ἁμάξης.
277. Ἐντεσιεργούς.] Τοὺς ὑποζυγίους, μὴ ψιλῶς νωτοφόρους, ἀλλὰ τήν τε ἅμαξαν, καὶ τὸ πείρινθον ἕλκοντας. ἀφ' οὗ καὶ ἔντεα φησί.
278. Μυσοί.] Ἔθνος βάρβαρον.
279. Ὕπαγον ζυγόν.] Ὑπὸ τὸν ζυγὸν ἦγον.
283. Ἀγχίμολον.] Νῦν, μετ' ὀλίγον.
287. Τῆ.] Δέξαι, λάβε.
292. Οἰωνόν.] Ὄρνιν.
293. Καὶ εὖ κράτος ἐστὶ μέγιστον.] Ὃς ἰσχυρότατός ἐστι τῶν λοιπῶν ὀρνίθων.
296. Ἑὸν ἄγγελον.] Ἀγαθόν. ἴδιον.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Πρίαμος θεοειδής,
Ὦ γύναι, οὐ μήν τοι τόδ' ἐφιεμένῃ ἀπιθήσω·
Ἐσθλὸν γὰρ Διῒ χεῖρας ἀνασχέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ·
Ἦ ῥά, καὶ ἀμφίπολον ταμίην ὤτρυν' ὁ γεραιὸς
Χερσὶν ὕδωρ ἐπιχεῦαι ἀκήρατον. ἡ δὲ παρέστη
Χέρνιβον ἀμφίπολος πρόχοόν θ' ἅμα χερσὶν ἔχουσα.
Νιψάμενος δὲ, κύπελλον ἐδέξατο ἧς ἀλόχοιο·
Εὔχετ' ἔπειτα στὰς μέσῳ ἕρκεϊ, λεῖβε δὲ οἶνον,
Οὐρανὸν εἰσανιδών· καὶ φωνήσας ἔπος ηὔδα,
Ζεῦ πάτερ Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Δός μ' ἐς Ἀχιλλῆος φίλον ἐλθεῖν ἠδ' ἐλεεινόν·
Πέμψον δ' οἰωνὸν ταχὺν ἄγγελον, ὅστε σοι αὐτῷ
Φίλτατος οἰωνῶν, καὶ εὗ κράτος ἐστὶ μέγιστον,
Δεξιόν· ὄφρα μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας,
Τῷ πίσυνος ἐπὶ νῆας ἴω Δαναῶν ταχυπώλων.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς·
Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε τελειότατον πετεηνῶν,
Μόρφνον, θηρητῆρ', ὃν καὶ περκνὸν καλέουσιν.
Ὅσση δ' ὑψορόφοιο θύρη θαλάμοιο τέτυκται
Ἀνέρος ἀφνειοῖο ἐϋκλήϊς ἀραρυῖα·
Τόσσ' ἄρα τοῦ ἑκάτερθεν ἔσαν πτερά. εἴσατο δέ σφιν
Δεξιὸς ἀΐξας ὑπὲρ ἄστεος. οἱ δὲ, ἰδόντες
Γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
Σπερχόμενος δ' ὁ γέρων ξεστοῦ ἐπεβήσετο δίφρου·
Ἐκ δ' ἔλασε προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
Πρόσθε μὲν ἡμίονοι ἕλκον τετράκυκλον ἀπήνην,
Τὰς Ἰδαῖος ἔλαυνε δαΐφρων· αὐτὰρ ὄπισθεν

Illam verò respondens allocutus est Priamus deo-similis,
O uxor, haud sanè tibi hoc præcipienti negabo :
Bonum enim Jovi manus elevare, si fortè misereatur :
Dixit quidem,& ancillam dispensatricem jussit senex
Manibus aquam infundere puram. Illa verò astitit.
Pelvim ancilla gutturniúmque simul manibus tenens.
At postquam se laverat, poculum accepit suæ uxoris :
Precabatur deinde stans medio in septo, libavítque vinum,
Cœlum suspiciens : & editâ voce dixit,
Jupiter pater qui inde ab Ida imperas, gloriosissime, maxime,
Da me ad Achillis *tentorium* gratum venire atque miserandum :
Mitte autem alitem velocem nuncium, qui tibi ipsi
Gratissimus alitum, & cujus robur est maximum,
Dextrum : ut eum ipse oculis conspicatus,
Eo fretus ad naves eam Danaorum pernicium-equitum.
Sic dixit precans. Eum verò exaudiit providus Jupiter :
Statim v. aquilam misit certissimum-augurium-facientem ex volucribus,
Morphnon, venatricem, quam & Percnon vocant.
Quanta autem excelsi janua thalami est
Viri opulenti obserata affabrè-aptata :
Tantæ hujus utrinque erant alæ. Visa autem est ipsis
Dextera ruens supra urbem. Illi verò, conspicati
Gavisi sunt, & omnibus in præcordiis animus lætitiâ-perfusus-est.
Festinans autem senex politum conscendit currum :
Egitque è vestibulo & porticu resonanti :
Ante quidem muli trahebant quatuor-rotarum rhedam,
Eas Idæus agebat prudens : sed ponè

300. Ἐφιεμένῃ.] Ἐντελλομένῃ, ἢ ὑποτιθεμένῃ.
302. Ταμίην.] Προστάτιν.
303. Ἀκήρατον.] Ἀδιάφθορον.
304. Χέρνιβον.] Νῦν τὸ ἀγγεῖον τὸ ὑποδεχόμενον τὸ ταῖς χερσὶν ἐπιβαλλόμενον ὕδωρ, ὃ καὶ λεβήτιά φησι. Πρόχοον.] Τὸν παρ' ἡμῖν καλούμενον ξέστην.
306. Ἕρκεϊ.] Νῦν, περιβολαίῳ. περιφράγματι.
309. Ἐλεεινόν.] Ἐλέου ἄξιον.
315. Τελειότατον.] Νῦν, ἀποτελεστικώτατον.
316. Μόρφνον.] Ἤτοι περὶ φόνους μεμορηκότα, τὸ φόνιον. ἢ μέλανα· ἢ ἅρπαγα. οἱ δὲ ἀετοῦ εἶδος. Περκνόν.] Τὸν αὐτὸν τῷ προειρημένῳ. μέλανα, ἀφ' οὗ καὶ τὸ μελαινόμενον καρπὸν περκάζειν λέγομεν.
317. Ὑψορόφοιο.] Ὑψηλοστέγου. ὑψηλοῦ.
318. Ἐϋκλήϊς ἀραρυῖα.] Εὖ ταῖς κλεισὶν ἡρμοσμένη. ἀσφαλής. δύναται καὶ ὑφ' ἓν, ἵν' ᾖ εὔκλειστος.
319. Εἴσατο.] Ἐφάνη. ὥρμησε.
322. Σπερχόμενος.] Σπεύδων.
323. Ἐριδούπου.] Μεγαλοήχου.
324. Τετράκυκλον.] Τετράτροχον. Ἀπήνην.] Ἅμαξαν.

326. Ἐρά-

Ἵπποι, τοὺς ὁ γέρων ἐφέπων μάστιγι κέλευε
Καρπαλίμως κατ' ἄστυ. φίλοι δ' ἅμα πάντες ἕποντο,
Πόλλ' ὀλοφυρόμενοι, ὡσεὶ θάνατόνδε κιόντα.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν πόλιος κατέβαν, πεδίον δ' ἀφίκοντο,
Οἱ μὲν ἄρ' ἄψορροι ποτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο,
Παῖδες καὶ γαμβροί· τὼ δ' οὐ λάθον εὐρύοπα Ζῆν,
Ἐς πεδίον προφανέντε. ἰδὼν δ' ἐλέησε γέροντα,
Αἶψα δ' ἄρ' Ἑρμείαν υἱὸν φίλον ἀντίον ηὔδα,
Ἑρμεία, (σοὶ γάρ τε μάλιστά γε φίλτατόν ἐστιν
Ἀνδρὶ ἑταιρίσσαι, καί τ' ἔκλυες ᾧ κ' ἐθέλῃσθα)
Βάσκ' ἴθι καὶ Πρίαμον κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Ὣς ἄγαγ' ὡς μήτ' ἄρ τις ἴδῃ, μήτ' ἄρ τε νοήσῃ
Τῶν ἄλλων Δαναῶν πρὶν Πηλείωνάδ' ἱκέσθαι.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο·
Εἵλετο δὲ ῥάβδον τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης·
Αἶψα δ' ἄρα Τροίην τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκανε·
Βῆ δ' ἰέναι κούρῳ αἰσυμνητῆρι ἐοικὼς,
Πρῶτον ὑπηνήτῃ, τοῦπερ χαριεστάτη ἥβη.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν μέγα σῆμα πάρεξ Ἴλοιο ἔλασσαν,
Στῆσαν ἄρ' ἡμιόνους τε καὶ ἵππους, ὄφρα πίοιεν
Ἐν ποταμῷ· δὴ γὰρ καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλυθε γαῖαν·
Τὸν δ' ἐξ ἀγχιμόλοιο ἰδὼν ἐφράσσατο κῆρυξ
Ἑρμείαν, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο, φώνησέν τε,

Equi, quos senex urgens flagello hortabatur
Celeriter per urbem. Amici autem simul omnes sequebantur,
Multum lugentes, tanquam ad mortem proficiscentem.
Illi verò postquam ex urbe descenderant, ad campumque pervenerant,
Hi quidem ad Ilium redierunt,
Filii & generi: illi autem non latuerunt latè-sonantem Jovem,
In campum prodeuntes visi. Conspicatus verò misertus est senis,
Et confestim Mercurium filium dilectum coram allocutus est,
Mercuri, (tibi enim præ aliis in-more est
Mortali te-adjutorem-adjungere, & exaudis quemcunque volueris)
Vade age & Priamum cavas ad naves Achivorum
Sic ducito ut neque aliquis videat, neque animadvertat
Aliorum Danaorum antequam ad Pelidem pervenerit.
Sic dixit. Neque non-obsecutus-est internuncius Argicida:
Statim deinde sub pedibus ligavit pulchra talaria,
Ambrosia, aurea, quæ ipsum portant & supra mare,
Et supra immensam terram, pariter cum flamine venti:
Tum cepit virgam quâ virorum oculos demulcet
Quorum vult, alios verò & dormientes excitat:
Hanc manibus tenens volabat potens Argicida:
Confestim autem Trojámque & Hellespontum pervenit:
Perrexit verò ire juveni regio cùm-se-assimulârat,
Primùm pubescenti, cujus venustissima ætas.
Illi verò postquam præter magnum sepulchrum Ili egerant,
Inhibuerunt mulásque & equos, ut biberent
In fluvio: jam enim & crepusculum venerat super terram:
Hunc verò ex propinquo conspicatus animadvertit præco
Mercurium, & Priamum allocutus est, dixitque,

---

326. Ἐφέπων.] Ἐπακολουθῶν, ἐπιδιώκων.
335. Ἑταιρίσσαι.] Ἑταίρῳ βοηθῆσαι.
342. Ἀπείρονα.] Μεγάλην, ἢ κυκλοτερῆ.
343. Θέλγει.] Πρὸς ὃ θέλει ἀμαυροῖ.
347. Αἰσυμνητῆρι.] Βασιλικῷ νέῳ. οἱ δὲ ἀντὶ τοῦ ἐντίμῳ τηροῦντι τὰ αἴσια, ὅ ἐστι τὰ δίκαια.
348. Πρῶτον ὑπηνήτῃ.] Ἀρχομένῳ γενειάζειν· ὑπῆναι δὲ καλοῦνται αἱ τρίχες, αἱ ἐπὶ τὰ χείλη, ὁ μύσταξ ἄρτι φυόμενος. οἱ δὲ κοινῶς εἶπον τὸ γένειον. Χαριεστάτη ἥβη.] Ὡραία ἀκμή.
349. Μέγα σῆμα πάρεξ Ἴλοιο ἔλασσαν.] Παρήλασαν τὸν Ἴλου τόπον, ἢ τάφον.
352. Ἐξ ἀγχιμόλοιο.] Ἐκ τοῦ σύνεγγυς.

Φράζεο Δαρδανίδη, φραδέος νόου ἔργα τέτυκται·	Considera Dardanide, prudentis animi res est:
Ἄνδρ' ὁρόω, τάχα δ' ἄμμε διαῤῥαίσεσθαι ὀΐω.	Virum video, citò autem nos perditurum existimo.
Ἀλλ' ἄγε δὴ φεύγωμεν ἐφ' ἵππων· ἤ μιν ἔπειτα	Sed agedum fugiamus in equis: vel ipsum jam
Γούνων ἁψάμενοι λιτανεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ.	Genibus prehensis oremus, si fortè misereatur.
Ὣς φάτο. σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο, δείδιε δ' αἰνῶς·	Sic dixit. Seni autem animus confusus est, timuitque graviter:
Ὀρθαὶ δὲ τρίχες ἔσταν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι·	Rectæ autem comæ steterunt in flexibus membris:
Στῆ δὲ ταφών. αὐτὸς δ' Ἐριούνιος ἐγγύθεν ἐλθὼν,	Stetitque attonitus. Ipse autem Mercurius propè veniens,
Χεῖρα γέροντος ἑλὼν, ἐξείρετο καὶ προσέειπε,	Manu senis prehensâ, interrogavit & allocutus est,
Πῆ πάτερ ὧδ' ἵππους τε καὶ ἡμιόνους ἰθύνεις	Quò pater sic equos & mulas dirigis
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;	Noctem per dulcem, quando dormiunt mortales cæteri?
Οὐδὲ σύ γ' ἔδδεισας μένεα πνείοντας Ἀχαιοὺς,	Neque tu timuisti robur spirantes Achivos,
Οἵ τοι δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι ἐγγὺς ἔασιν;	Qui tibi hostes & infensi propè sunt?
Τῶν εἴ τίς σε ἴδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν	Quorum si quis te videret celerem per noctem nigram
Τοσσάδ' ὀνείατ' ἄγοντα, τίς ἂν δή τοι νόος εἴη;	Tot opes vehentem, quæ tunc tibi mens esset?
Οὔτ' αὐτὸς νέος ἐσσὶ, γέρων δέ τοι οὗτος ὀπηδεῖ,	Neque ipse juvenis es, senéxque te hic comitatur,
Ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ·	Virum ut arceas si quis prior infensus ingruerit:
Ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν σε ῥέξω κακὸν, ἀλλά κεν ἄλλον	Sed ego nullo te afficiam malo, imò & alium
Σεῦ ἀπαλεξήσαιμι· φίλῳ δέ σε πατρὶ ἐΐσκω.	A te propulsaverim: charo enim te patri comparo.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής,	Huic autem respondit deinde senex Priamus deo-similis,
Οὕτω πη τάδε γ' ἐστὶ φίλον τέκος ὡς ἀγορεύεις,	Sic sanè hæc utique sunt dilecte fili ut dicis,
Ἀλλ' ἔτι τις καὶ ἐμεῖο θεῶν ὑπερέσχεθε χεῖρα,	Sed adhuc aliquis & me Deorum protegit manu,
Ὅς μοι τοιόνδ' ἧκεν ὁδοιπόρον ἀντιβολῆσαι,	Qui mihi talem misit viæ-comitem obvium fieri,
Αἴσιον, οἷος δὴ σὺ δέμας καὶ εἶδος ἀγητὸς,	Faustum, qualis jam tu corpore & specie admirabilis,
Πέπνυσαί τε νόον, μακάρων δ' ἔξ ἐσσι τοκήων.	Prudénsque es animo, beatísque prognatus es parentibus.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης,	Eum verò vicissim allocutus est internuncius Argicida,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπας·	Næ jam hæc omnia senex rectè dixisti:
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,	Sed agè mihi hoc dic & verè narra,

354. Φραδέος νόου ἔργα τέτυκται.] Συνετοῦ νοῦ καὶ ἄριστα βουλεύεσθαι δυναμένου ὁ παρὼν καιρὸς δεῖται.

355. Διαῤῥαίσεσθαι.] Διαφθαρήσεσθαι.

358. Σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο.] Τὸ ἑξῆς, συνεχύθη αὐτοῦ ὁ νοῦς.

359. Ὀρθαὶ δὲ τρίχες ἔσταν.] Ἀντὶ τοῦ ἔφριξαν.

360. Ταφών.] Ἐκπλαγείς. Ἐριούνιος.] Μεγαλωφελής.

362. Ἰθύνεις.] Ἐπ' εὐθείας ἐλαύνεις.

365. Ἀνάρσιοι.] Ἄδικοι. ἐχθροί.

369. Ἀπαμυνάσθαι.] Ἀποκωλῦσαι. ἀποδιῶξαι. Χαλεπήνῃ.] Κακώσει. ἢ ἀδικήσει.

370. Οὐδέν.] Νῦν, οὐδαμῶς.

371. Ἀπαλεξήσαιμι.] Ἀποτρέψαιμι. βοηθήσαιμι.

375. Ὁδοιπόρον.] Συνοδόν.

376. Αἴσιον.] Δεξιόν. δίκαιον. Ἀγητός.] Θαυμαστός.

377. Πέπνυσαι.] Συνετὸς εἶ. πεπαίδευσαι.

387. Τέων.]

Ἠέ πη ἐκπέμπεις κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαποὺς, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνῃ;
Ἦ ἤδη πάντες καταλείπετε Ἴλιον ἱρὴν
Δειδιότες; τοῖος γὰρ ἀνὴρ ὤριστος ὄλωλε
Σὸς παῖς. οὐ μὲν γάρ τι μάχης ἐπεδεύετ' Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής,
Τίς δὲ σύ ἐσσι φέριστε, τέων δ' ἔξ ἐσσι τοκήων,
Ὅς μοι καλὰ τὸν οἶτον ἀπότμου παιδὸς ἔνισπες;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης,
Πειρᾷ ἐμεῖο γεραιὲ, καὶ εἴρεαι Ἕκτορα δῖον·
Τὸν μὲν ἐγὼ μάλα πολλὰ μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Ὀφθαλμοῖσιν ὄπωπα, καὶ εὖτ' ἐπὶ νηυσὶν ἐλάσας
Ἀργείους κτείνεσκε, δαΐζων ὀξέϊ χαλκῷ·
Ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν. οὐ γὰρ Ἀχιλλεὺς
Εἴα μάρνασθαι, κεχολωμένος Ἀτρείωνι.
Τοῦ γὰρ ἐγὼν θεράπων, μία δ' ἤγαγε νηῦς εὐεργής·
Μυρμιδόνων δ' ἔξ εἰμι· πατὴρ δέ μοι ἐστὶ Πολύκτωρ·
Ἀφνειὸς μὲν ὅδ' ἐστὶ, γέρων δὲ δὴ ὡς σύ περ ὧδε·
Ἓξ δέ οἱ υἷες ἔασιν, ἐγὼ δέ τοι ἕβδομός εἰμι·
Τῶν μεταπαλλόμενος, κλήρῳ λάχον ἐνθάδ' ἕπεσθαι·
Νῦν δ' ἦλθον πεδίονδ' ἀπὸ νηῶν· ἠῶθεν γὰρ
Θήσονται περὶ ἄστυ μάχην ἑλίκωπες Ἀχαιοί.
Ἀσχαλόωσι γὰρ οἵγε καθήμενοι, οὐδὲ δύνανται
Ἴσχειν ἐσσυμένους πολέμου βασιλῆες Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής,
Εἰ μὲν δὴ θεράπων Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Εἶς, ἄγε δή μοι πᾶσαν ἀληθείην κατάλεξον,
Ἦ ἔτι πὰρ νήεσσιν ἐμὸς πάϊς, ἦέ μιν ἤδη
Ἧσι κυσὶν μελεϊστὶ ταμὼν προὔθηκεν Ἀχιλλεύς.

An aliquò mittis theſauros multos & precioſos
Viros ad alienigenas, ut ſaltem hi tibi ſalvi maneant?
An jam omnes deſeritis Ilium ſacram
Metu-perculſi? Talis enim vir fortiſſimus ille periit
Tuus filius. Neque enim omninò pugnâ inferior-erat Achivis.
Huic autem reſpondit deinde ſenex Priamus deo-ſimilis,
Quis verò tu es optime, quibúſque prognatus es parentibus,
Qui mihi commodè interitum infelicis filii memoraſti?
Illum verò viciſſim allocutus eſt internuncius Argicida,
Tentas me ſenex, & interrogas ſuper Hectore nobili:
Hunc quidem ego perquam ſæpe pugnâ in glorioſa
Oculis vidi, & quando ad naves actos
Argivos interficiebat, cædens acuto ære:
Nos verò ſtantes mirabamur. Non enim Achilles
Sinebat pugnare, iratus Atridæ.
Hujus enim ego famulus, eadémque advexit navis affabrè facta:
Ex Myrmidonibus autem ſum: pater verò mihi eſt Polyctor:
Dives quidem is eſt, ſenéxque jam ſicut tu:
Sex autem ei filii ſunt, egóque tibi ſeptimus ſum:
Inter hos, factâ ſortitione, mihi ſors obtigit huc comitari:
Nunc verò veni in campum à navibus: mane enim
Edent circa urbem pugnam nigri-oculos Achivi.
Ægrè-ferunt enim illi deſidiam, neque poſſunt
Continere cupidos prælii reges Achivorum.
Huic autem reſpondit deinde ſenex Priamus deo-ſimilis,
Si quidem famulus Pelidæ Achillis
Es, agedùm mihi omnem veritatem dic,
An adhuc apud naves meus filius, an ipſum jam
Suis canibus membratim diſciſſum objecit Achilles.

387. Τέων.] Τίνων.

388. Οἶτον.] Μόρον. Ἀπότμου παιδός.] Πολυπότμου. δυστυχοῦς.

390. Πειρᾷ ἐμεῖο γεραιέ.] Πειράζεις με ὦ γέρον.

391. Κυδιανείρῃ.] Ἐν ᾗ δοξάζονται οἱ ἄνδρες.

396. Μία δ' ἤγαγε νηῦς εὐεργής.] Ἑταῖρον καὶ φίλον ἑαυτὸν βούλεται συστῆσαι Ἀχιλλεῖ ὁ Ἑρμῆς πρὸς πλείονα πίστιν. οἱ γὰρ τοιοῦτοι μιᾶς νεὼς ἐπιβαίνουσιν.

400. Μεταπαλλόμενος.] Μετ' αὐτῶν κληρούμενος. πάλοι γὰρ, οἱ κλῆροι.

403. Ἀσχαλόωσι.] Δυσανασχετοῦσι, λυποῦνται.

404. Ἴσχειν.] Ἐπέχειν. κωλύσαι.

409. Μελεϊστί.] Κατὰ μέλος.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης,
Ὦ γέρον, οὔπω τόνδε κύνες φάγον, οὐδ' οἰωνοί·
Ἀλλ' ἔτι κεῖνος κεῖται Ἀχιλλῆος παρὰ νηῒ
Αὔτως ἐν κλισίῃσι· δυωδεκάτη δέ οἱ ἠὼς
Κειμένῳ, οὐδέ τί οἱ χρὼς σήπεται, οὐδέ μιν εὐλαὶ
Ἔσθουσ', αἵ ῥά τε φῶτας ἀρηϊφάτους κατέδουσιν.
Ἦ μέν μιν περὶ σῆμα ἑοῦ ἑτάροιο φίλοιο
Ἕλκει ἀκηδέστως, ἠὼς ὅτε δῖα φανείη·
Οὐδέ μιν αἰσχύνει. θηοῖό κεν αὐτὸς ἐπελθὼν,
Οἷον ἐερσήεις κεῖται, περὶ δ' αἷμα νένιπται,
Οὐδέ ποθι μιαρός· σὺν δ' ἕλκεα πάντα μέμυκεν,
Ὅσσ' ἐτύπη. πολέες γὰρ ἐπ' αὐτῷ χαλκὸν ἔλασσαν.
Ὣς τοι κήδονται μάκαρες θεοὶ υἷος ἑῆος,
Καὶ νέκυός περ ἐόντος· ἐπεί σφι φίλος περὶ κῆρι.
Ὣς φάτο. γήθησεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἀμείβετο μύθῳ,
Ὦ τέκος, ἦ ῥ' ἀγαθὸν καὶ ἐναίσιμα δῶρα διδοῦναι
Ἀθανάτοις· ἐπεὶ οὔποτ' ἐμὸς πάϊς, εἴποτ' ἔην γε,
Λήθετ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι·
Τῷ οἱ ἀπεμνήσαντο καὶ ἐν θανάτοιό περ αἴσῃ.
Ἀλλ' ἄγε δὴ τόδε δέξαι ἐμεῦ πάρα καλὸν ἄλεισον·
Αὐτόν τε ῥῦσαι, πέμψον δέ με σύν γε θεοῖσιν,
Ὄφρα κεν ἐς κλισίην Πηληϊάδεω ἀφίκωμαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης,
Πειρᾷ ἐμεῖο γεραιὲ νεωτέρου· οὐδέ με πείσεις,
Ὅς με κέλῃ σέο δῶρα παρὲξ Ἀχιλλῆα δέχεσθαι·
Τὸν μὲν ἐγὼ δείδοικα καὶ αἰδέομαι περὶ κῆρι

Illum verò vicissim allocutus est internuncius Argicida,
O senex, nondum hunc canes ederunt, neque alites:
Sed adhuc ille jacet Achillis apud navem
Neglectim in tentoriis: duodecima autem ei dies
Jacenti, neque tamen omninò ei corpus putrescit, neque eum vermes
Edunt, qui sanè viros prælio-occisos comedunt.
Certè quidem ipsum circa sepulchrum sui sodalis dilecti
Raptat immaniter, aurora quando pulchra apparet:
Nec tamen ipsũ deturpat. Admirareris certè contẽplans ipse cum accesseris,
Ut roscidus jacet, circúmque sanguis ablutus est,
Neque ullâ parte fœdatus: vulnera autem omnia clausa sunt,
Quotquot inflicta fuerant. Multi enim ipsi æs impegerunt.
Adeò tibi curam-gerunt beati dii filii tui,
Mortui licèt: ipsis enim charus ex animo.
Sic dixit. Gavisus est autem senex, & respondit verbis,
O fili, certè bonum etiam debita dona dare
Immortalibus: neque enim unquam meus filius, quamdiu in vivis erat,
Oblitus est in ædibus deorum qui Olympum tenent:
Ideò illi recordati sunt etiam in mortis fato.
Sed agedum hoc accipe à me pulchrum poculum:
Ipsúmque tutare, & deduc me faventibus diis,
Usque dum in tentorium Pelidæ pervenero.
Illum verò vicissim allocutus est internuncius Argicida,
Tentas me senex juniorem: nec tamen mihi persuadebis,
Qui me jubes tua dona absente Achille accipere:
Sed eum ego timeo & vereor ex animo

413. Αὔτως ἐν κλισίῃσι.] Ματαίως, ἀνεπιμελήτως ἐν τῇ σκηνῇ.
414. Εὐλαί.] Σκώληκες.
415. Ἀρηϊφάτους.] Τοὺς ἐν πολέμῳ ἀνῃρημένους, ἢ ὑπὸ ξίφους. Ἄρης γὰρ ὁ σίδηρος.
417. Ἀκηδέστως.] Ἀφροντίστως. οὐ κηδεμονικῶς, ἀλλ' ὑβριστικῶς.
418. Αἰσχύνει.] Αἰκίζει. Θηοῖό κεν.] Θαυμάσειας ἄν.
419. Ἐρσήεις.] Κάθυγρος. νεαρός.
420. Μιαρός.] Μεμιασμένος. Μέμυκε.] Συμμέμυκεν.
421. Ἐτύπη.] Ἐκ χειρὸς ἐτρώθη.
425. Ἐναίσιμα.] Καθήκοντα. Διδοῦναι.] Δοῦναι.
426. Εἴ ποτ' ἔην γε.] Ἕως περ ἦν.
428. Ἀπεμνήσαντο.] Ἀπεμνημόνευσαν. Αἴσῃ.] Εἱμαρμένῃ.
429. Ἄλεισον.] Ποτήριον. κυρίως δὲ τὸ τετορνευμένον.
430. Σύν γε θεοῖσιν.] Εἰ οἱ θεοὶ μὴ ἀντιπράττοιεν, ἀλλὰ βοηθοῖεν.
433. Πειρᾷ.] Πειράζεις.
434. Κέλῃ.] Κελεύεις.

Συλεύειν, μή μοί τι κακὸν μετόπισθε γένηται.	Spoliare, ne mihi aliquod malum in posterum fiat.
Σοὶ δ' ἂν ἐγὼ πομπὸς καί κε κλυτὸν Ἄργος ἱκοίμην,	Tibi verò ego viæ-dux vel ad inclytum Argos proficiscerer,
Ἐνδυκέως ἐν νηῒ θοῇ ἢ πεζὸς ὁμαρτέων·	Sedulò in navi veloci aut viâ-terrestri comitans:
Οὐκ ἄν τίς τοι πομπὸν ὀνοσσάμενος μαχέσαιτο.	Non sanè aliquis tecum duce contempto pugnaverit.
Ἦ, καὶ ἐπαΐξας Ἐριούνιος ἅρμα καὶ ἵππους,	Dixit, & saltu dato Mercurius in currum & equos,
Καρπαλίμως μάστιγα καὶ ἡνία λάζετο χερσίν·	Statim scuticam & habenas prehendit manibus:
Ἐν δ' ἔπνευσ' ἵπποισι καὶ ἡμιόνοις μένος ἠΰ.	Inspiravit autem equis & mulabus animos validos.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πύργους τε νεῶν καὶ τάφρον ἵκοντο,	Sed cum jam ad turrésque navium & fossam pervenerant,
Οἱ δὲ νέον περὶ δόρπα φυλακτῆρες πονέοντο,	Custodes autem tum primùm circa cœnas occupati-erant,
Τοῖσι δ' ἐφ' ὕπνον ἔχευε διάκτορος Ἀργειφόντης	Iis vero somnum infudit internuncius Argicida
Πᾶσιν· ἄφαρ δ' ὤϊξε πύλας, καὶ ἀπῶσεν ὀχῆας,	Omnibus: statimque aperuit portas, & retrusit vectes,
Ἐς δ' ἄγαγε Πρίαμόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρ' ἐπ' ἀπήνης.	Introque duxit Priamúmque & splendida dona in rhedâ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κλισίην Πηληϊάδεω ἀφίκοντο	Sed quando jam ad tentorium Pelidæ pervenerant
Ὑψηλήν, τὴν Μυρμιδόνες ποίησαν ἄνακτι,	Excelsum, quod Myrmidones fecerant regi,
Δοῦρ' ἐλάτης κέρσαντες· ἀτὰρ καθύπερθεν ἔρεψαν,	Lignis abiegnis cæsis; & desuper texerant,
Λαχνήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες.	Hispidos calamos ex prato ubi demessuerant.
Ἀμφὶ δέ οἱ μεγάλην αὐλὴν ποίησαν ἄνακτι	Circum autem ei magnum septum fecerant regi
Σταυροῖσιν πυκινοῖσι· θύρην δ' ἔχε μοῦνος ἐπιβλὴς	Palis frequentibus: januam autem tenebat unus obex
Εἰλάτινος, τὸν τρεῖς μὲν ἐπιρρήσσεσκον Ἀχαιοί,	Abiegnus, quem tres quidem obdebant Achivi,
Τρεῖς δ' ἀναοίγεσκον μεγάλην κληῗδα θυράων,	Tres item reserabant ingens claustrum forium,
Τῶν ἄλλων· Ἀχιλεὺς δ' ἄρ' ἐπιρρήσσεσκε καὶ οἶος.	E cæteris: Achilles verò obdebat etiam solus.
Δή ῥα τόθ' Ἑρμείας ἐριούνιος ὦξε γέροντι,	Et tum quidem Mercurius utilitatum-auctor aperuit seni,
Ἐς δ' ἄγαγε κλυτὰ δῶρα ποδώκεϊ Πηλείωνι.	Introque duxit inclyta dona pedibus-veloci Pelidæ.
Ἐξ ἵππων δ' ἀπέβαινεν ἐπὶ χθονί, φώνησέν τε,	E curruque descendit in terram, dixitque,
Ὦ γέρον, ἤτοι ἐγὼ θεὸς ἄμβροτος εἰλήλουθα	O senex, ego quidem deus immortalis veni
Ἑρμείας. σοὶ γάρ με πατὴρ ἅμα πομπὸν ὄπασσεν·	Mercurius. Tibi enim me Jupiter ut comitarer ducem-viæ præbuit:

436. Συλεύειν.] Συλᾶν, γυμνοῦν.

438. Ὁμαρτέων.] Συντυχών. ἀκολουθῶν.

439. Οὐκ ἄν τις τοι πομπὸν ὀνοσσάμενος μαχέσαιτο.] Οὐκ ἀναμαχεσθῇ καταφρονήσας ἐμοῦ τοῦ παραπέμποντος. Ὀνοσσάμενος.] Καταφρονήσας.

444. Δόρπα.] Δεῖπνα.

446. Ἀπῶσεν.] Ἀπώσατο. Ὀχῆας.] Μοχλούς.

450. Δοῦρα.] Νῦν ξύλα. Κέρσαντες.] Περικόψαντες. σχίσαντες. Ἔρεψαν.] Ἐστέγασαν.

451. Λαχνήεντ' ὄροφον.] Τὸν δασύν. λέγει δὲ τὴν ἀπὸ τῆς καλάμης ὕλην, καὶ τῆς τούτων κόμης. ὄροφος γὰρ εἶδος καλάμου πρὸς ὀροφὴν ἐπιτηδείου. Λειμωνόθεν ἀμήσαντες.] Ἐκ λειμῶνος θερίσαντες.

453. Σταυροῖσιν.] Ὀξέσι ξύλοις. σκόλοψι. Θύρην.] Αὐτὸ τὸ σῶμα φησίν, ὃ ἐπεῖχεν ὁ ἐπιβλὴς μοχλός. τὴν δὲ θύραν μονόθυρον χρὴ νοεῖν. Ἐπιβλής.] Ὁ τῇ θύρᾳ ἐπιβαλλόμενος μοχλός.

454. Εἰλάτινος.] Ἐλάτης εἶδος δένδρου.

456. Ἐπιρρήσσεσκεν.] Ἐπέβαλλεν. ἐπέκρουεν, ἢ μετετίθετο.

460. Ἄμβροτος.] Ὁ μὴ βροτός, οἷον θεῖος. ἄφθαρτος.

463. Ὀφ-

Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ πάλιν εἴσομαι, οὐδ' Ἀχιλῆος
Ὀφθαλμοὺς εἴσειμι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη
Ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτοὺς ἀγαπαζέμεν ἄντην.
Τύνη δ' εἰσελθὼν λάβε γούνατα Πηλείωνος,
Καί μιν ὑπὲρ πατρὸς καὶ μητρὸς ἠϋκόμοιο
Λίσσεο, καὶ τέκεος, ἵνα οἱ σὺν θυμὸν ὀρίνῃς.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον
Ἑρμείας. Πρίαμος δ' ἐξ ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
Ἰδαῖον δὲ κατ' αὖθι λίπεν· ὁ δὲ μίμνεν ἐρύκων
Ἵππους ἡμιόνους τε. γέρων δ' ἰθὺς κίεν οἴκου
Τῇ ῥ' Ἀχιλεὺς ἵζεσκε Διῒ φίλος, ἐν δέ μιν αὐτὸν
Εὗρ'· ἕταροι δ' ἀπάνευθε καθείατο· τὼ δὲ δύ' οἴω
Ἥρως Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος ὄζος Ἄρηος
Ποίπνυον παρεόντε· (νέον δ' ἀπέληγεν ἐδωδῆς
Ἔσθων καὶ πίνων, ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα)
Τοὺς δ' ἔλαθ' εἰσελθὼν Πρίαμος μέγας, ἄγχι δ' ἄρα στὰς,
Χερσὶν Ἀχιλλῆος λάβε γούνατα, καὶ κύσε χεῖρας
Δεινὰς, ἀνδροφόνους, αἵ οἱ πολέας κτάνον υἷας.
Ὡς δ' ὅταν ἄνδρ' ἄτη πυκινὴ λάβῃ, ὅστ' ἐνὶ πάτρῃ
Φῶτα κατακτείνας, ἄλλον ἐξίκετο δῆμον
Ἀνδρὸς ἐς ἀφνειοῦ, θάμβος δ' ἔχει εἰσορόωντας.
Ὣς Ἀχιλεὺς θάμβησεν ἰδὼν Πρίαμον θεοειδέα·
Θάμβησαν δὲ καὶ ἄλλοι, ἐς ἀλλήλους δὲ ἴδοντο·
Τὸν καὶ λισσόμενος Πρίαμος πρὸς μῦθον ἔειπε,
Μνῆσαι πατρὸς σοῖο θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Τηλίκου ὥσπερ ἐγὼν, ὀλοῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ·
Καὶ μέν που κεῖνον περιναιέται ἀμφὶς ἐόντες
Τείρουσ', οὐδέ τίς ἐστιν ἀρὴν καὶ λοιγὸν ἀμῦναι·

Sed ego quidem redibo, neque Achillis
In conspectum veniam: indignum enim prorsus esset
Immortalem deum sic mortales fovere palam.
Tu verò ingressus prehende genua Pelidæ,
Et eum per patrem & matrem comas-pulchram
Supplex ora, & filium, ut ei animum commoveas.
Sic quidem fatus abiit ad excelsum Olympum
Mercurius. Priamus verò de curru desiliit in terram,
Idæúmque ibidem reliquit: & is mansit continens
Equos mulásque. Senex autem rectâ ivit per domum
Ubi Achilles sedebat Jovi charus, intúsque eum ipsum
Invenit: socii verò seorsim sedebant: illi autem duo soli
Heros Automedónque & Alcimus ramus Martis,
Ministrabant astantes: (modò autem destiterat à cibo
Postquam ederat & biberat, adhuc etiam apposita erat mensa)
Hos latuit ingressus Priamus magnus, propè vero stans,
Manibus Achillis prehendit genua, & osculatus est manus
Terribiles, homicidas, quæ ei multos interfecerant filios.
Ut verò cum virum malum magnum cepit, qui in patriâ
Homine interfecto, ad aliam pervenit civitatem
Viri ad divitis *domum*, stupor autem tenet aspicientes.
Sic Achilles obstupuit conspicatus Priamum deo-similem:
Obstupuerunt & cæteri, altérque in alterum intuebatur:
Hunc etiam supplicans Priamus verbis allocutus-est,
Recordare patris tui diis similis Achille,
Ejusdem-ætatis quâ & ego gravi in senectutis limine:
Et illum quidem fortè vicini circumsistentes
Premunt, neque quis est qui malum & perniciem arceat:

463. Ὀφθαλμοὺς γὰρ εἴσειμι.] Εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰσέρχομαι.
464. Ἀγαπαζέμεν.] Ἀγαπᾶν.
475. Ἐδωδῆς.] Τροφῆς.
476. Ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα.] Φασὶ γὰρ τοῖς παλαιοῖς μὴ ὅλως αἴρεσθαι τὴν τράπεζαν. χωρὶς εἰ μὴ διὰ τὴν τοῦ Πατρόκλου λύπην.
478. Κύσεν.] Ἐφίλησεν.
480. Ὡς δ' ὅταν ἄνδρα.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Ἔθος ἦν παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸν ἀκούσιον φόνον ἐργασάμενον φεύγειν ἐκ τῆς πατρίδος καὶ παραγίγνεσθαι εἰς τινος οἰκίαν ἀνδρὸς πλουσίου, καὶ καθίζειν ἐπὶ τῆς οἰκίας συγκεκαλυμμένον καθαρσίων δεόμενον.
487. Τηλίκου.] Τοιαύτην ἡλικίαν ἔχοντος.
488. Ἀμφὶς ἐόντες.] Περὶ αὐτὸν οἰκοῦντες.
489. Ἀρήν.] Βλάβην, νῦν.

Ἀλλ᾽ ἤτοι κεῖνός γε σέθεν ζώοντος ἀκούων,
Χαίρει τ᾽ ἐν θυμῷ, ἐπί τ᾽ ἔλπεται ἤματα πάντα
Ὄψεσθαι φίλον υἱὸν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντα·
Αὐτὰρ ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἷας ἀρίστους
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τῶν δ᾽ οὔτινα φημὶ λελεῖφθαι.
Πεντήκοντά μοι ἦσαν, ὅτ᾽ ἤλυθον υἷες Ἀχαιῶν·
Ἐννεακαίδεκα μέν μοι ἰῆς ἐκ νηδύος ἦσαν,
Τοὺς δ᾽ ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες·
Τῶν μὲν πολλῶν θοῦρος Ἄρης ὑπὸ γούνατ᾽ ἔλυσεν·
Ὃς δέ μοι οἶος ἔην, εἴρυτο δὲ ἄστυ καὶ αὐτούς,
Τὸν σὺ πρώην κτεῖνας ἀμυνόμενον περὶ πάτρης
Ἕκτορα· τοῦ νῦν εἵνεχ᾽ ἱκάνω νῆας Ἀχαιῶν,
Λυσόμενος παρὰ σεῖο, φέρω δ᾽ ἀπερείσι᾽ ἄποινα.
Ἀλλ᾽ αἰδεῖο θεοὺς Ἀχιλεῦ, αὐτόν τ᾽ ἐλέησον,
Μνησάμενος σοῦ πατρός· ἐγὼ δ᾽ ἐλεεινότερός περ,
Ἔτλην δ᾽ οἷ᾽ οὔπω τις ἐπιχθόνιος βροτὸς ἄλλος,
Ἀνδρὸς παιδοφόνοιο ποτὶ στόμα χεῖρ᾽ ὀρέγεσθαι.
Ὣς φάτο. τῷ δ᾽ ἄρα πατρὸς ὑφ᾽ ἵμερον ὦρσε γόοιο,
Ἁψάμενος δ᾽ ἄρα χειρὸς, ἀπώσατο ἦκα γέροντα.
Τὼ δὲ μνησαμένω, ὁ μὲν Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο,
Κλαῖ᾽ ἀδινά, προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος ἐλυσθείς·
Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς κλαῖεν ἑὸν πατέρ᾽, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε
Πάτροκλον. τῶν δὲ στοναχὴ κατὰ δώματ᾽ ὀρώρει.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥα γόοιο τετάρπετο δῖος Ἀχιλλεύς,
Καί οἱ ἀπὸ πραπίδων ἦλθ᾽ ἵμερος ἠδ᾽ ἀπὸ γυίων,
Αὐτίκ᾽ ἀπὸ θρόνου ὦρτο, γέροντα δὲ χειρὸς ἀνίστη,
Οἰκτείρων πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἆ δεῖλ᾽, ἦ δὴ πολλὰ κάκ᾽ ἄνσχεο σὸν κατὰ θυμόν·

Et tamen ille quidem te vivere audiens,
Gaudet in animo, ſperátque dies omnes
Viſurum dilectum filium à Troja reverſum:
Sed ego infeliciſſimus, genui enim filios fortiſſimos
Trojâ in latâ, eorúmque neminem credo relictum eſſe.
Quinquaginta mihi erant, quando venerunt filii Achivorum:
Undeviginti quidem uno ex ventre erant,
Cæteros autem mihi pepererunt in ædibus mulieres:
Multorum quidem impetuoſus Mars genua ſolvit:
Qui verò mihi unicus erat, tutabatúrque urbem & ipſos,
Hunc tu nuper interfeciſti pugnantem pro patria
Hectorem: hujus nunc gratiâ venio ad naves Achivorum,
Redempturus à te, feróque infinita dona.
Sed verere deos Achille, meíque ipſius miſerere,
Recordatus tui patris: ego autem adhuc miſerabilior,
Suſtinui enim qualia nequaquam aliquis ſuper terram mortalis alius,
Viri filiorum-interfectoris ad os manum admovere.
Sic dixit. Ei autem de patre deſiderium excitavit luctus,
Prehenſáque manu, removit à ſe leniter ſenem.
Hi verò recordati, hic quidem Hectoris homicidæ,
Flebat crebris lachrymis, ante pedes Achillis provolutus:
At Achilles flebat ſuum patrem, interdúmque viciſſim
Patroclum. Eorum autem gemitus per ædes excitabatur.
At poſtquam luctu ſatiatus eſt nobilis Achilles,
Et ei è præcordiis abiit deſiderium atque ex artubus,
Protinus è ſede ſurrexit, ſenémque manu *prehenſum* erexit,
Miſeratus canúmque caput canúmque mentum:
Et ipſum edita-voce verbis alatis allocutus eſt,
Ah miſer, certè jam multa mala toleraſti tuo in animo:

491. Ἐπί τ᾽ ἔλπεται.] Ἐπεὶ ἐλπίζεται.
496. Ἰῆς.] Μιᾶς. Νηδύος.] Γαστρός.
500. Ἀμυνόμενον.] Βοηθοῦντα.
503. Αἰδεῖο.] Αἰδοῦ.
506. Ἀνδρὸς παιδοφόνοιο ποτὶ στόμα χεῖρ᾽ ὀρέγεσθαι.] Τοῦ φονέως μου τῶν παίδων τὰς χεῖρας προσάξειν τῷ στόματι καὶ φιλεῖν.
507. Ὑφ᾽ ἵμερον ὦρσε γόοιο.] Ἐπιθυμίαν θρήνου ἐνέβαλεν.
510. Ἐλυσθείς.] Εἰλυθείς.
513. Τετάρπετο.] Ἐτέρφθη.

Πῶς ἔτλης ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος,
Ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμοὺς ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
Υἱέας ἐξενάριξα; σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ.
Ἀλλ' ἄγε δὴ κατ' ἄρ' ἕζευ ἐπὶ θρόνου· ἄλγεα δ' ἔμπης
Ἐν θυμῷ κατακεῖσθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ.
Οὐ γάρ τις πρῆξις πέλεται κρυεροῖο γόοιο.
Ὣς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσι,
Ζώειν ἀχνυμένους· αὐτοὶ δέ τ' ἀκηδέες εἰσί.
Δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει
Δώρων οἷα δίδωσι, κακῶν, ἕτερος δὲ ἐάων·
Ὧ μὲν καμμίξας δώῃ Ζεὺς τερπικέραυνος,
Ἄλλοτε μέν τε κακῷ ὅγε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ·
Ὧ δέ κε τῶν λυγρῶν δώῃ, λωβητὸν ἔθηκε·
Καί ἑ κακὴ βέβρωσις ἐπὶ χθόνα δῖαν ἐλαύνει·
Φοιτᾷ δ' οὔτε θεοῖσι τετιμένος οὔτε βροτοῖσιν.
Ὣς μὲν καὶ Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα
Ἐκ γενετῆς· πάντας γὰρ ἐπ' ἀνθρώπους ἐκέκαστο
Ὄλβῳ τε πλούτῳ τε, ἄνασσε δὲ Μυρμιδόνεσσι,
Καί οἱ θνητῷ ἐόντι θεὰν ποίησαν ἄκοιτιν·
Ἀλλ' ἐπὶ καὶ τῷ θῆκε θεὸς κακόν, ὅττι οἱ οὔτι
Παίδων ἐν μεγάροισι γονὴ γένετο κρειόντων,
Ἀλλ' ἕνα παῖδα τέκεν παναώριον· οὐδέ νυ τόν γε

Quomodo sustinuisti ad naves Achivorum venire solus,
Viri in conspectum qui tibi multósque & strenuos
Filios interfeci? Ferreum certè tibi cor.
Sed agè jam conside in sede: dolores autem prorsus
In animo residere sinamus dolentes licèt.
Nullus enim profectus est tristis luctûs.
Sic enim fato-tribuunt dii miseris mortalibus,
Ut-vivant tristes: ipsi verò sine-curis sunt.
Duo quippe dolia jacent in Jovis limine
Donorum quæ dat, *alterum* malorum, alterum verò bonorum:
Cui quidem miscens dederit Jupiter fulmine-gaudens
Interdum quidem in malum ille incidit, interdum & in bonum:
Cui verò ex malis dederit, injuriis *omnibus* obnoxium facit:
Et illum exitialis dolor-acerbissimus super terram almam exercet:
Vagatúrque nec diis honoratus neque mortalibus.
Sic quidem & Peleo dii dederunt illustria dona
A natalibus: omnes enim inter homines ornatus-excellebat
Opibúsque divitiisque, imperabátque Myrmidonibus,
Et ei mortali licèt deam fecerunt uxorem:
Sed & huic imposuit deus malum, quod ei nequaquam
Filiorum in ædibus soboles nata-est regno-successura,
Sed unum filium genuit immaturâ morte-periturum: nec tamen hunc

---

524. Κρυεροῖο.] Δεινοῦ. φρικτοῦ.

526. Ἀκηδέες.] Ἄλυποι.

527. Δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει.] Εἰς παραμυθίαν Πριάμου ὁ ποιητὴς εἰσάγει τὸν Ἀχιλλέα λέγοντα ταῦτα. ἐπεί τοι μόνων ἀγαθῶν δωρητικοὺς ἐπίσταται Ὅμηρος τοὺς θεούς, λέγων· Θεοὶ δωτῆρες ἐάων. ἴδιον γὰρ θεῖον δῶρον τὸ ἀγαθόν. ζητοῦσι δέ τινες ἀπὸ τούτων τῶν ἐπῶν, πῶς ἐνταῦθα μέν φησιν ὁ ποιητὴς ἐκ θεῶν εἶναι τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις, ἐν δὲ τῇ α τῆς Ὀδυσσείας καὶ αὐτοὺς φησιν ἐπισπᾶσθαι τὰ κακὰ τοὺς ἀνθρώπους· Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ Σφῆσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπέρμορον ἄλγε' ἔχουσι. ῥητέον οὖν ὅτι ἐνταῦθα Ἀχιλλεύς ἐστιν ὁ λέγων ἐκ θεῶν εἶναι τὰ κακά, ἀγνοῶν τὴν ἀλήθειαν. ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσείᾳ Ζεύς, ὃς σαφῶς ἐπιστάμενος λέγει τὴν ἀλήθειαν. λύεται οὖν τὸ ζήτημα προσώπῳ.

528. Ἐάων.] Ἀγαθῶν.

529. Καμμίξας.] Συμμίξας.

530. Ἄλλοτε μέν τε κακῷ ὅγε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ.] Ἀντὶ τοῦ, ὁτὲ μὲν ἐν κακοῖς γίνεται, ὁτὲ δὲ ἐν ἀγαθοῖς. Κύρεται.] Ἐντυγχάνει. κυρεύει.

531. Λυγρῶν.] Χαλεπῶν. φαύλων. Λωβητόν.] Ἐπονείδιστον. κακόν.

532. Βέβρωσις.] Κυρίως μὲν ὁ μέγας καὶ χαλεπὸς λιμός. νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ μεγάλης ἀνίας καὶ λύπης κεῖται ἡ λέξις. ἔνιοι δὲ βέβρωσιν τὸν οἶκτον ἐξεδέξαντο.

533. Φοιτᾷ.] Ἐμπορεύεται, ἐπέρχεται. Τετιμένος.] Τετιμημένος.

535. Ἐκ γενετῆς.] Ἀπὸ γενεᾶς.

536. Ὄλβῳ.] Εὐδαιμονίᾳ.

539. Γονή.] Γέννησις. Κρειόντων.] Κρατίστων.

540. Παναώριον.] Παντελῶς ἄωρον. ἀποθανούμενον, καὶ νέον κομιδῇ δύσμοιρον.

Γηράσκοντα κομίζω, ἐπεὶ μάλα τηλόθι πάτρης
Ἧμαι ἐνὶ Τροίῃ σέ τε κήδων ἠδὲ σὰ τέκνα·
Καὶ σὲ γέρον τὸ πρὶν μὲν ἀκούομεν ὄλβιον εἶναι,
Ὅσσον Λέσβος ἄνω Μάκαρος ἕδος ἐντὸς ἐέργει,
Καὶ Φρυγίη καθύπερθε, καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων·
Τῶν σε γέρον πλούτῳ τε καὶ υἱάσι φασὶ κεκάσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεί τοι πῆμα τόδ' ἤγαγον Οὐρανίωνες,
Αἰεί τοι περὶ ἄστυ μάχαι τ' ἀνδροκτασίαι τε.
Ἄνσχεο, μηδ' ἀλίαστον ὀδύρεο σὸν κατὰ θυμόν.
Οὐ γάρ τι πρήξεις ἀκαχήμενος υἷος ἑῆος,
Οὐδέ μιν ἀνστήσεις, πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθῃσθα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής,
Μή με πω ἐς θρόνον ἷζε διοτρεφὲς, ὄφρά κεν Ἕκτωρ
Κεῖται ἐνὶ κλισίῃσιν ἀκηδής· ἀλλὰ τάχιστα
Λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω. σὺ δὲ δέξαι ἄποινα
Πολλὰ, τά τοι φέρομεν· σὺ δὲ τῶνδ' ἀπόναιο, καὶ ἔλθοις
Σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν, ἐπεί με πρῶτον ἔασας
Αὐτόν τε ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλ(λεύς,
Μηκέτι νῦν μ' ἐρέθιζε γέρον· νοέω δὲ καὶ αὐτὸς
Ἕκτορά τοι λῦσαι, Διόθεν δέ μοι ἄγγελος ἦλθε
Μήτηρ ἥ μ' ἔτεκεν, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος·
Καὶ δέ σε γινώσκω Πρίαμε φρεσὶν, οὐδέ με λήθεις,
Ὅττι θεῶν τις ἦγε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οὐ γάρ κεν τλαίη βροτὸς ἐλθέμεν, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
Ἐς στρατόν. οὐδὲ γὰρ ἂν φυλάκους λάθοι, οὐδέ κ' ὀχῆας
Ῥεῖα μετοχλίσσειε θυράων ἡμετεράων.

Jam senem foveo, valdè enim procul à patriâ
Sedeo in Troja téque contristans atque tuos liberos.
Et te senex olim quidem audimus opibus floruisse,
Quantas Lesbus à meridie Macaris sedes intus continet,
Et Phrygia ab oriente, & Hellespontus immensus:
Inter hos te senex divitiisque & filiis aiunt ornatum excelluisse.
At postquam tibi cladem hanc intulerunt cœlites,
Assiduè tibi circa urbem præliáque cædésque virorum.
Perfer *tamen*, nec perpetuo mœre tuo in animo.
Nihil enim proficies tristatus de filio tuo,
Neque ipsum resurgere-facies, priùs etiam malum aliud patieris.
Ei verò respondit deinde senex Priamus deo-similis,
Ne me omninò in sede colloca Jovis-alumne, quamdiu Hector
Jacet in tentoriis insepultus: sed citissimè
Redemptum-redde, ut oculis videam. Tu verò accipe dona
Multa, quæ tibi afferimus: tu autem his fruaris *utinam*, & pervenias
Tuam in patriam terram, postquam me primum siveris
Ipsum vivereque & aspicere lumen solis.
Hunc autem torvè intuitus allocutus est pedibus velox Achilles,
Ne amplius nunc me irrita senex: habeo enim animo & ipse
Hectorem tibi redemptum-reddere, à Jove enim mihi nuncia venit
Mater quæ me peperit, filia marini senis:
Sed & te sentio Priame animo, neque me lates,
Deorum aliquem duxisse celeres ad naves Achivorum.
Haud e. prorsùs ausus fuisset mortalis *ullus* intrare, ne ætate quidē florent.,
In castra. Neque enim custodes latuisset, neque omninò obices
Facilè reserasset portarum nostrarum.

541. Κομίζω.] Ἐπιμελείας ἀξιῶ.
542. Κήδων.] Λυπῶν.
544. Λέσβος ἄνω Μάκαρος ἕδος.] Ἀντὶ τοῦ οἰκητήριον. ἔκτισε γὰρ τὴν Λέσβον Μάκαρ ὁ Κρινάκου, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτῆς. Ἐέργει.] Ἀποχωρίζει, διορίζει.
545. Ἀπείρων.] Μέγας.
546. Κεκάσθαι.] Κεκοσμῆσθαι.
551. Οὐδέ μιν ἀνστήσεις.] Οὐδαμῶς ἀναστήσεις, τοῦτο γὰρ ἀδύνατον. Πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθῃσθα.] Πρὶν ἄλλο γένηταί σοι κακόν. οἷον, πολλὰ καὶ ἄλλα κακὰ πάθοις.
556. Ἀπόναιο.] Ἀπολαύσειας.
557. Ἔασας.] Εὔφρανας.
559. Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδών.] Τοῦτον δὲ δεινῶς ὑποβλεψάμενος, ἐπεὶ δάκρων ὑπέμνησε.
566. Φυλακούς.] Φύλακας. τῇ τάσει δὲ ἀναστρωτέον ὡς ἀγαθούς.
567. Μετοχλίσσειε.] Μετακινήσειε.

Τῷ νῦν μή μοι μᾶλλον ἐν ἄλγεσι θυμὸν ὀρίνῃς,
Μή σε γέρον οὐδ' αὐτὸν ἐνὶ κλισίῃσιν ἐάσω,
Καὶ ἱκέτην περ ἐόντα, Διὸς δ' ἀλίτωμαι ἐφετμάς.
Ὣς ἔφατ'. ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
Πηλείδης δ' οἴκοιο λέων ὣς ἆλτο θύραζε·
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω θεράποντες ἕποντο,
Ἥρως Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος, οὕς ῥα μάλιστα
Τῖ' Ἀχιλεὺς ἑτάρων μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα·
Οἳ τόθ' ὑπὸ ζυγόφιν λύον ἵππους ἡμιόνους τε,
Ἐς δ' ἄγαγον κήρυκα καλήτορα τοῖο γέροντος·
Κὰδ δ' ἐπὶ δίφρου εἷσαν· ἐϋξέστου δ' ἀπ' ἀπήνης
Ἥρεον Ἑκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἄποινα.
Κὰδ δ' ἔλιπον δύο φάρε', ἐΰνητόν τε χιτῶνα,
Ὄφρα νέκυν πυκάσας δοίη οἶκόνδε φέρεσθαι.
Δμωὰς δ' ἐκκαλέσας λοῦσαι κέλετ', ἀμφί τ' ἀλεῖψαι,
Νόσφιν ἀειράσας, ὡς μὴ Πρίαμος ἴδοι υἱόν·
Μὴ ὁ μὲν ἀχνυμένῃ κραδίῃ χόλον οὐκ ἐρύσαιτο
Παῖδα ἰδών, Ἀχιλῆϊ δ' ὀρινθείη φίλον ἦτορ,
Καί ἑ κατακτείνειε, Διὸς δ' ἀλίτηται ἐφετμάς.
Τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
Αὐτὸς τόνγ' Ἀχιλεὺς λεχέων ἐπέθηκεν ἀείρας,
Σὺν δ' ἕταροι ἤειραν ἐϋξέστην ἐπ' ἀπήνην.
Ὤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον,
Μή μοι Πάτροκλε σκυδμαινέμεν, αἴκε πύθηαι
Εἰν ἀΐδός περ ἐών, ὅτι Ἕκτορα δῖον ἔλυσα
Πατρὶ φίλῳ. ἐπεὶ οὔ μοι ἀεικέα δῶκεν ἄποινα·
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ καὶ τῶνδ' ἀποδάσσομαι ὅσσ' ἐπέοικεν.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς κλισίην πάλιν ἤϊε δῖος Ἀχιλλεύς·

Ideo nunc ne mihi magis *situm* in doloribus animum commoveas,
Ne te senex ne ipsum quidem in tentoriis sinam,
Quantumvis supplicem, Jovisque violem mandata.
Sic dixit. Timuit autem senex, & paruit sermoni.
Pelides verò è domo leo tanquam prosiliit foras:
Non solus, cum nempe duo famuli comitabantur,
Heros Automedónque & Alcimus, quos quidem maximè
Honorabat Achilles ex sociis post Patrocli utique mortem:
Hi tunc à jugo solverunt equos mulásque,
Intróque duxerunt praeconem vocalem senis:
Et in sedili collocârunt: eleganter-politâ autem de rhedâ
Detraxerunt Hectorei capitis infinita pretia.
At reliquerunt duo pallia, textamque benè tunicam
Ut cadaver contectum redderet domum asportandum.
Ancillas autem evocatas lavare jussit, circúmque ungere,
Seorsim sublatum, ut ne Priamus videret filium:
Ne is quidem dolenti corde iram non contineret
Filium conspicatus, Achillíque commoveretur suum cor,
Et ipsum interficeret, Jovisque violaret mandata.
Illud verò postquam ancillae laverant & unxerant oleo,
Circúmque ipsum pallium pulchrum jecerant atque tunicam,
Ipse illud Achilles lectis imposuit sublatum,
Simúlque socii elevarunt eleganter-politam in rhedam.
Ingemuit autem deinde, dilectúmque nomine ciebat sodalem,
Ne mihi Patrocle irascaris, si fortè audiveris
In orco licèt, me Hectora nobilem redemptum reddidisse
Patri ejus. Haud enim mihi indecora dedit dona:
Tibi verò ego ex his etiam impertiam quantum par-est.
Dixit, & in tentorium rediit nobilis Achilles:

---

569. Μή σε γέρον οὐδ' αὐτὸν ἐνὶ κλισίῃσιν ἐάσω.] Λείπει τὸ ζῶντα.
572. Θύραζε.] Ἔξω.
577. Καλήτορα.] Ἐπιθετικῶς τὸν κήρυκα, ἀπὸ τοῦ βοᾶν καὶ συγκαλεῖν τὸν ὄχλον.
579. Ἥρεον.] Ἦρον. ἐβάσταζον.
580. Ἐΰνητον.] Καλῶς νενησμένον.
584. Χόλον οὐκ ἐρύσαιτο.] Οὐ κατάσχῃ ἐπὶ τῷ παιδὶ τὴν ὀργήν.
592. Σκυδμαινέμεν.] Σκύζεσθαι, ὀργίζεσθαι.
594. Ἐπεὶ οὔ μοι ἀεικέα δῶκεν ἄποινα.] Ἐπεὶ οὐκ εὐτελῆ μοι παρέσχε λύτρα, ἀλλὰ τοὐναντίον πολυτελῆ.
595. Ἀποδάσσομαι.] Ἀπομερίσω.

Ἕζετο δ' ἐν κλισμῷ πολυδαιδάλῳ, ἔνθεν ἀνέστη,
Τοίχου τοῦ ἑτέρου, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο μῦθον,
Υἱὸς μὲν δή τοι λέλυται γέρον, ὡς ἐκέλευες·
Κεῖται δ' ἐν λεχέεσσ', ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
Ὄψεαι αὐτὸς ἄγων· νῦν δὲ μνησώμεθα δόρπου.
Καὶ γάρ τ' ἠΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου,
Τῇπερ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροισιν ὄλοντο,
Ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες.
Τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν ἀπ' ἀργυρέοιο βιοῖο,
Χωόμενος Νιόβῃ, τὰς δ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Οὕνεκ' ἄρα Λητοῖ ἰσάσκετο καλλιπαρήῳ.
Φῆ δοιὼ τεκέειν, ἡ δ' αὐτὴ γείνατο πολλούς·
Τὼ δ' ἄρα καὶ δοιώ περ ἐόντ' ἀπὸ πάντας ὄλεσσαν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐννῆμαρ κέατ' ἐν φόνῳ, οὐδέ τις ἦεν
Κατθάψαι· λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων·
Τοὺς δ' ἄρα τῇ δεκάτῃ θάψαν θεοὶ Οὐρανίωνες.
Ἡ δ' ἄρα σίτου μνήσατ' ἐπεὶ κάμε δακρυχέουσα.
Νῦν δέ που ἐν πέτρῃσιν ἐν οὔρεσιν οἰοπόλοισιν,
Ἐν Σιπύλῳ, ὅθι φασὶ θεάων ἔμμεναι εὐνὰς
Νυμφάων, αἵτ' ἀμφ' Ἀχελώϊον ἐρρώσαντο,
Ἔνθα λίθος περ ἐοῦσα θεῶν ἐκ κήδεα πέσσει.
Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα δῖε γεραιὲ
Σίτου, ἔπειτά κεν αὖτε φίλον παῖδα κλαίοισθα,

Resedit autem in sellâ-recubitoriâ affabrè factâ, unde surrexerat,
Pariete ex adverso, Priamúmque allocutus est sermone,
Filius quidem jam tibi redemptus-redditus-est senex, ut jussisti:
Jacet autem in lectis, simúlque ac aurora apparet
Videbis ipse asportans: nunc verò memores-simus cœnæ.
Nam & comas-pulchra Niobe memor-fuit cibi,
Cui tamen duodecim liberi in ædibus perierant,
Sex quidem filiæ, sex autem filii pubescentes.
Hos quidem Apollo interfecit ab argenteo nervo,
Iratus Niobæ, illas autem Diana sagittis-gaudens,
Quoniam Latonæ se exæquaverat genas-pulchræ.
Dixit *illam* duos peperisse, se verò peperisse multos:
Illi verò duo *tantùm* lic.t essent omnes perdiderunt.
Et ei quidem novem-dies jacuerunt in cæde, neque quis erat
Qui sepeliret: populos enim lapides fecerat Saturnius:
Eos autem decima die sepelierunt dii cœlites.
Et hæc quidem cibi memor-fuit postquã fatigata erat lacrymas-fundẽs.
Nunc verò alicubi in petris in montibus desertis,
In Sipylo, ubi aiunt Dearum esse cubilia
Nympharum, quæ circa Acheloïum choreas-ducunt,
Illic lapis licet sit immissos-à diis dolores concoquit.
Sed agè jam & nos curam-geramus nobilis senex
Cibi, deinde verò dilectum filium defleas,

597. Κλισμῷ.] Θρόνῳ.

602. Καὶ γάρ τ' ἠΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου.] Νιόβη θυγάτηρ μὲν ἦν Ταντάλου, γυνὴ δὲ Ἀμφίονος. συνοικοῦσα δὲ αὐτῷ, παῖδας ἔσχε δυοκαίδεκα, ἓξ μὲν θηλείας, ἓξ δὲ ἄρρενας. ἐπαρθεῖσά τε τῷ πλήθει τῶν παίδων καὶ τῇ καλλονῇ, ὠνείδιζε τῇ Λητοῖ, ὅτι δύο μόνους ἐγέννησεν, Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν, καὶ ὅτι εὐτεκνοτέρα αὐτῆς ἐστίν· ἀγανακτήσαντες δὲ οἱ θεοί, ἔπεμψαν τοῖς παισὶν αὐτοῖς θάνατον. Καὶ Ἀπόλλων μὲν τοὺς ἄρρενας ἀναιρεῖ κυνηγετοῦντας ἐν Κιθαιρῶνι. Ἄρτεμις δὲ τὰς θηλείας ἐπ' οἴκου οὔσας. Θρηνοῦσαν δὲ τὴν Νιόβην ἀφάτως τὸ τοιοῦτον δυστύχημα, Ζεὺς ἐλεήσας, εἰς λίθον μετέβαλεν, ὃς καὶ μέχρι νῦν ἐν Σιπύλῳ τῆς Φρυγίας ὁρᾶται παρὰ πάντων, πηγὰς δακρύων προϊέμενος. ἡ ἱστορία παρ' Εὐφορίωνι.

607. Ἰσάσκετο.] Ἐξισοῦτο.

611. Λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων.] Ἀντὶ τοῦ λιθίνους τὰς ψυχάς, καὶ ἀσυμπαθεῖς ἐποίησε, πρὸς τὸ μὴ θάψαι.

614. Οἰοπόλοισιν.] Ἐρήμοις.

615. Ἐν Σιπύλῳ.] Ἐν ὄρει τῆς Λυδίας, καὶ Μαγνησίας.

616. Νυμφάων.] Νῦν θεῶν. Αἵτ' ἀμφ' Ἀχελώϊον ἐρρώσαντο.] Αἵ τινες περὶ τὸ ὕδωρ χορεύουσιν, ἤτοι ἀπὸ τοῦ Ἀχελώου ποταμοῦ, τοῦ ἐν Αἰτωλίᾳ, ὃς ὠνόμασται ἀπὸ τοῦ τὰ ἄχη λύειν· ἢ ὅτι Ἀχελῷος κοινῶς καλεῖται πᾶν ὕδωρ, ἢ διὰ τὸν Ἀχελήϊον. Ἀχέλης γὰρ ποταμὸς ἀπὸ Σιπύλου ῥέει εἰς τὴν Σμυρναίων γῆν.

617. Θεῶν ἐκ κήδεα πέσσει.] Τὰς ἐκ θεῶν αὐτῇ ἐπιφερομένας συμφορὰς ἐν ἑαυτῇ ἔχει.

618. Μεδώμεθα.] Φροντίσωμεν.

Ἴλιον εἰσαγαγών. πολυδάκρυτος δέ τοι ἔσται.
Ἦ, καὶ ἀναΐξας ὄϊν ἄργυφον ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Σφάξ'. ἕταροι δ' ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον εὖ κατὰ κόσμον,
Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτομέδων δ' ἄρα σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ
Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Ἤτοι Δαρδανίδης Πρίαμος θαύμαζ' Ἀχιλῆα,
Ὅσσος ἔην, οἷός τε· θεοῖσι γὰρ ἄντα ἐῴκει.
Αὐτὰρ Δαρδανίδην Πρίαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεύς,
Εἰσορόων ὄψιν τ' ἀγαθήν, καὶ μῦθον ἀκούων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε γέρων Πρίαμος θεοειδής,
Λέξον νῦν με τάχιστα διοτρεφές, ὄφρα κεν ἤδη
Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες.
Οὐ γάρ πω μύσαν ὄσσε ὑπὸ βλεφάροισιν ἐμοῖσιν,
Ἐξ οὗ σῆς ὑπὸ χερσὶν ἐμὸς πάϊς ὤλεσε θυμόν·
Ἀλλ' αἰεὶ στενάχω καὶ κήδεα μυρία πέσσω,
Αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον.
Νῦν δὴ καὶ σίτου πασάμην, καὶ αἴθοπα οἶνον
Λαυκανίης καθέηκα· πάρος γε μὲν οὔτι πεπάσμην.
Ἦ ῥ'. Ἀχιλεὺς δ' ἑτάροισιν ἰδὲ δμωῇσι κέλευσε
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·

In Ilium avectum. Longè autem lachrymis-prosequendus tibi erit.
Dixit, & properè-surgens ovem vellere candidam velox Achilles
Mactavit. Socii verò excoriarúntque & curarunt scitè & decorè,
Et in frusta parva conciderunt peritè, & verubus transfixerunt,
Assarúntque accuratè, detraxerúntque omnia.
Automedon autem panem sumptum distribuit in mensa
Pulchris in canistris: & carnes distribuit Achilles.
Ii verò ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
Sed postquam potûs & cibi desiderium exemerant,
Dardanides sanè Priamus admirabatur Achillem,
Quantus erat, qualisque: diis enim visu similis erat.
At Dardanidem Priamum admirabatur Achilles,
Aspiciens vultûsque egregios, & sermonem audiens.
At postquam satiati sunt alter alterius aspectu,
Illum prior allocutus est senex Priamus deo-similis,
Mitte nunc cubitum me quam-primùm Jovis-alumne, ut jam
Somno dulci oblectemur cubantes.
Nondum enim clausi sunt oculi sub palpebris meis,
Ex quo tuarum vi manuum meus filius amisit animam:
Sed assiduè ingemisco & dolores innumerabiles concoquo,
Aulæ in septis volutatus per cineres.
Nunc etiam cibum gustavi, & nigrum vinum
Per guttur demisi: anteà sanè nequaquam gustaveram.
Dixit. Achilles verò sociis & ancillis jussit
Lectos sub porticu ponere, & stragula pulchra
Purpurea injicere, sternereque desuper tapetas,
Chlænásque imponere villosas supernè obducendas.
Illæ verò exierunt domo facem in manibus tenentes:

---

621. Ἄργυφον.] Λαμπρὸν, ἢ λευκόν.
622. Ἄμφεπον.] Περιεῖπον. περὶ αὐτὸν ἠσχολοῦντο.
625. Ἐπένειμεν.] Ἐπεμέρισεν.
630. Ὅσσος.] Ἡλίκος.
632. Ἀγαθήν.] Νῦν, ἐπὶ τοῦ εἴδους.
633. Τάρπησαν.] Ἐκορέσθησαν. ἐτέρφθησαν.
635. Λέξον.] Νῦν, κοίμισον.
640. Αὐλῆς ἐν χόρτοισι.] Ἐν τοῖς περιφράγμασι τῆς αὐλῆς, ὅ ἐστιν ὑπαιθρίοις.
641. Πασάμην.] Ἐγευσάμην.
642. Λαυκανίης.] Λαιμοῦ. Οὔτι πεπάσμην.] Οὐκ ἐγευσάμην.
644. Δέμνια.] Τὰς κοίτας. Ῥήγεα.] Τὰ βαπτὰ στρώματα.

648. Ἐσκο-

Αἶψα δ' ἄρ' ἔστορεσαν δοιὼ λέχε' ἐγκονέουσαι.
Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Ἐκτὸς μὲν δὴ λέξο γέρον φίλε, μήτις Ἀχαιῶν
Ἐνθάδ' ἐπέλθῃσιν βουληφόρος, οἵ τε μοι αἰεὶ
Βουλὰς βουλεύουσι παρήμενοι, ἣ θέμις ἐστί·
Τῶν εἴτίς σε ἴδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
Αὐτίκ' ἂν ἐξείποι Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Καί κεν ἀνάβλησις λύσιος νεκροῖο γένηται.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ποσσῆμαρ μέμονας κτερεϊζέμεν Ἕκτορα δῖον,
Ὄφρα τέως αὐτός τε μένω καὶ λαὸν ἐρύκω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής,
Εἰ μὲν δή μ' ἐθέλεις τελέσαι τάφον Ἕκτορι δίῳ,
Ὧδέ κέ μοι ῥέζων Ἀχιλεῦ κεχαρισμένα θείης.
Οἶσθα γὰρ ὡς κατὰ ἄστυ ἐέλμεθα, τηλόθι δ' ὕλη
Ἀξέμεν ἐξ ὄρεος. μάλα δὲ Τρῶες δεδίασιν.
Ἐννῆμαρ μέν κ' αὐτὸν ἐνὶ μεγάροις γοάοιμεν,
Τῇ δεκάτῃ δέ κε θάπτοιμεν, δαίνυτό τε λαός·
Ἑνδεκάτῃ δέ κε τύμβον ἐπ' αὐτῷ ποιήσαιμεν,
Τῇ δὲ δυωδεκάτῃ πολεμίξομεν, εἴπερ ἀνάγκη.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Ἔσται τοι καὶ ταῦτα γέρον Πρίαμ' ὡς σὺ κελεύεις.
Σχήσω γὰρ τόσσον πόλεμον χρόνον ὅσσον ἄνωγας.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἐπὶ καρπῷ χεῖρα γέροντος
Ἔλλαβε δεξιτερὴν, μήπως δείσῃ ἐνὶ θυμῷ.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο·
Κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχοντες·
Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὗδε μυχῷ κλισίης εὐπήκτου·

Statim autem straverunt duos lectos properè-exequentes.
Hunc autem falso metu-ludens allocutus est pedibus velox Achilles,
Extrà quidem jam cuba senex optime, ne quis Achivorum
Huc adveniat consiliarius, qui mecum assiduè
Consilia consultant assidentes, ut mos est:
Horum si quis te viderit celerem per noctem nigram,
Continuò diceret Agamemnoni pastori populorum,
Et certè dilatio redemptionis cadaveris fieret.
Verùm agè mihi hoc dic, & verè narra,
Quot-diebus cupis justa-facere Hectori nobili,
Ut tamdiu ipséque quiescam & copias contineam.
Illi autem respondit senex Priamus deo-similis,
Siquidem jam me vis celebrare funus Hectori nobili,
Sic certè mihi faciens Achille grata feceris.
Scis enim ut intra urbem concludimur, longéque sylva
Devehenda ex monte. Admodùm verò Trojani metuunt.
Novem dies quidem ipsum in ædibus luxerimus,
Decima a. & sepelierimus, epulúmque-funebre præbuerimus populo:
Undecima autem tumulum super ipso fecerimus,
Duodecimâ verò pugnabimus, siquidem necesse *erit*.
Eum autem rursus allocutus est pedibus-valens nobilis Achilles,
Erunt tibi & hæc senex Priame ut tu jubes.
Inhibebo enim tanto pugnam tempore quanto jubes.
Sic utique locutus, ad carpum manum senis
Prehendit dexteram, ne fortè timeret in animo.
Illi quidem in vestibulo domûs illic dormierunt
Præco & Priamus, prudentia mentibus consilia tenentes:
At Achilles dormiit in recessu tentorii bene-compacti:

---

648. Ἐγκονέουσαι.] Ἐνεργοῦσαι. σπεύδουσαι.
657. Ποσσῆμαρ.] Πόσας ἡμέρας. Κτερεϊζέμεν.] Ἐνταφιάζειν.
661. Θείης.] Ποιήσεις.
665. Δαίνυτο λαός.] Τὸ περίδειπνον λέγει.
671. Ἐπὶ καρπῷ χεῖρα γέροντος Ἔλλαβε δεξιτερήν.] Ἐδεξιώσατο τὸν γέροντα. ζητεῖται δὲ, πῶς Ἀχιλλεὺς χωρὶς τῶν βασιλέων ἐπαγγέλλεται τῷ Πριάμῳ ταῦτα, ἀφ' ὧν ὑπισχνεῖται. ῥητέον οὖν, ὅτι Ἀχιλλεὺς τὰ τῶν πολέμων ἐπιτέτραπτο πάντα, καὶ αὐτὸς εἶχε τὴν ἐξουσίαν πάντων τῶν τοῦ πολέμου ἀνοχῶν τε καὶ συμβολῶν.
673. Προδόμῳ.] Τῷ πρὸ τοῦ θαλάμου οἴκῳ.

696. Ἐλ-

Τῷ δ' ἄρ Βρισηῒς παρελέξατο καλλιπάρῃος.
Ἄλλοι μὲν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
Εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
Ἀλλ' οὐχ Ἑρμείαν ἐριούνιον ὕπνος ἔμαρπτεν,
Ὁρμαίνοντ' ἀνὰ θυμὸν ὅπως Πρίαμον βασιλῆα
Νηῶν ἐκπέμψειε, λαθὼν ἱεροὺς πυλαωρούς.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ὦ γέρον, οὐ νύ τι σοί γε μέλει κακόν· οἷ' ἔθ' εὕδεις
Ἀνδράσιν ἐν δηΐοισιν, ἐπεί σ' εἴασεν Ἀχιλλεύς·
Καὶ νῦν μὲν φίλον υἱὸν ἐλύσαο, πολλὰ δ' ἔδωκας·
Σεῖο δέ κεν ζωοῦ καὶ τρὶς τόσα δοῖεν ἄποινα
Παῖδες τοὶ μετόπισθε λελειμμένοι, αἴ κ' Ἀγαμέμνων
Γνοίη σ' Ἀτρείδης, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοί.
Ὣς ἔφατ'. ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, κήρυκα δ' ἀνίστη·
Τοῖσι δ' ἄρ' Ἑρμείας ζεῦξ' ἵππους ἡμιόνους τε.
Ῥίμφα δ' ἄρ' αὐτὸς ἔλαυνε κατὰ στρατὸν, οὐδέ τις ἔγνω.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋρρεῖος ποταμοῖο
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς,
Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον,
Ἠὼς δὲ κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν·
Οἱ δ' εἰς ἄστυ ἔλων οἰμωγῇ τε στοναχῇ τε
Ἵππους, ἡμίονοι δὲ νέκυν φέρον. οὐδέ τις ἄλλος
Ἔγνω πρόσθ' ἀνδρῶν καλλιζώνων τε γυναικῶν,
Ἀλλ' ἄρα Κασσάνδρη ἰκέλη χρυσῇ Ἀφροδίτῃ,
Πέργαμον εἰσαναβᾶσα, φίλον πατέρ' εἰσενόησεν
Ἑσταότ' ἐν δίφρῳ, κήρυκά τε ἀστυβοώτην·
Τὸν δ' ἄρ' ἐφ' ἡμιόνων ἴδε κείμενον ἐν λεχέεσσι·
Κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα, γέγωνέ τε πᾶν κατὰ ἄστυ,
Ὄψεσθε Τρῶες καὶ Τρωάδες Ἕκτορ' ἰόντες,
Εἴποτε καὶ ζώοντι μάχης ἐκνοστήσαντι
Χαίρετ'. ἐπεὶ μέγα χάρμα πόλει τ' ἦν παντί τε δήμῳ.

Ei autem Briseïs accubuit genas-pulchra.
Alii quidem diique & mortales bellatores-equestres
Dormierunt totam per noctem, molli domiti somno:
Sed non Mercurium utilitatum-auctorem somnus cepit,
Versantem-animo quomodo Priamum regem
E navium-cœtu educeret, clam sacris portarum-custodibus.
Stetit autem supra caput, & eum sermone allocutus est,
O senex, non utique tibi curæ-est malum: cùm ita adhuc dormis
Viros inter hostes, postquam te intactum-sivit Achilles:
Et nunc quidem dilectum filium redemisti, multáque dedisti:
Pro te autem vivo vel ter tot dederint dona
Filii qui sunt relicti, si Agamemnon
Rescierit de te Atrides, rescierintque omnes Achivi.
Sic dixit. Timuit autem senex, præconémque excitavit:
Iis autem Mercurius junxit equos mulásque.
Citò verò ipse egit per castra, neque ullus sensit.
Sed cum jam ad meatum pervenerant pulchrè-fluentis fluvii
Xanthi vorticosi, quem immortalis genuit Jupiter,
Mercurius quidem tum abiit ad excelsum Olympum,
Aurora autem croceo-induta-peplo spargebatur totam super terram:
Ii verò in urbem agebant lamentísque gemitúque
Equos, mulæ verò cadaver ferebant. Neque quis alius
Sensit priùs virorum aut eleganter-cinctarum mulierum,
Sed Cassandra similis aureæ Veneri,
Pergamo conscenso, dilectum patrem conspexit
Stantem in sellâ præconémque vocalem:
Illum verò super mulabus vidit jacentem in lectis:
Tum verò ejulavit, clamavítque totam per urbem,
Visite Troës & Troades Hectora progressi,
Si quando & vivo è pugnâ reverso
Gavisi-estis. Magnum enim gaudium urbi erat totique populo.

---

696. Ἔλων.] Ἔλαυνον. Οἰμωγῇ.] Ὀδυρμῷ. 701. Ἀστυβοώτην.] Ἐπιθετικῶς τὸν κήρυκα ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ ἄστει βοᾶν. 704. Ὄψεσθε.] Θεάσεσθε.

708. Ἀάσχε-

Ὣς ἔφατ'. οὐδέ τις αὐτόθι εἰνὶ πόλει λίπετ' ἀνήρ,
Οὐδὲ γυνή. πάντας γὰρ ἀάσχετον ἵκετο πένθος·
Ἀγχοῦ δὲ ξύμβληντο πυλάων νεκρὸν ἄγοντι.
Πρῶται τόν γ' ἄλοχός τε φίλη καὶ πότνια μήτηρ
Τιλλέσθην ἐφ' ἄμαξαν ἐΰτροχον ἀΐξασαι,
Ἁπτόμεναι κεφαλῆς· κλαίων δ' ἀμφίσταθ' ὅμιλος.
Καὶ νύ κε δὴ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἕκτορα δάκρυ χέοντες ὀδύροντο πρὸ πυλάων,
Εἰ μὴ ἄρ' ἐκ δίφροιο γέρων λαοῖσι μετηύδα,
Εἴξατέ μοι οὐρεῦσι διελθέμεν· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἄσεσθε κλαυθμοῖο ἐπὴν ἀγάγωμι δόμονδε.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δὲ διέστησαν, καὶ εἶξαν ἀπήνῃ.
Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσάγαγον κλυτὰ δώματα, τὸν μὲν ἔπειτα
Τρητοῖς ἐν λεχέεσσι θέσαν, παρὰ δ' εἷσαν ἀοιδοὺς
Θρήνων ἐξάρχους, οἵ τε στονόεσσαν ἀοιδὴν
Οἱ μὲν ἄρ' ἐθρήνεον, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.
Τῇσιν δ' Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἦρχε γόοιο,
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο κάρη μετὰ χερσὶν ἔχουσα,
Ἆνερ, ἀπ' αἰῶνος νέος ὤλεο, κὰδ δέ με χήρην
Λείπεις ἐν μεγάροισι· πάϊς δ' ἔτι νήπιος αὔτως,
Ὃν τέκομεν σύ τ' ἐγώ τε δυσάμμοροι, οὐδέ μιν οἴω
Ἥβην ἵξεσθαι· πρὶν γὰρ πόλις ἥδε κατ' ἄκρης
Πέρσεται. ἦ γὰρ ὄλωλας ἐπίσκοπος, ὅς τέ μιν αὐτὴν
Ῥύσκευ, ἔχες δ' ἀλόχους κεδνὰς καὶ νήπια τέκνα·
Αἳ δή τοι τάχα νηυσὶν ὀχήσονται γλαφυρῇσι,
Καὶ δὴ ἐγὼ μετὰ τῇσι. σὺ δ' αὖ τέκος ἢ ἐμοὶ αὐτῇ
Ἕψεαι, ἔνθα κεν ἔργα ἀεικέα ἐργάζοιο,

Sic dixit. Neque aliquis illic in urbe relictus est vir,
Neque mulier. Omnes enim intolerandus invasit luctus:
Prope autem portas occurrerunt cadaver advehenti.
Primæ super hoc uxórque dilecta & veneranda mater
Vellebant-crines ad rhedam volubilem ruentes,
Tangentes caput: flens autem circumstabat turba.
Et certè totum diem usque ad solis occasum
Hectora lachrymas-fundentes delamentati-fuissent ante portas,
Si non è sellâ senex populum allocutus fuisset,
Cedite mihi *viâ* ut mulabus transeam: at deinde
Satiabitis vos fletu postquam vexero domum.
Sic dixit. Hi autem diducti-sunt, & cesserunt *viâ* rhedæ.
Illi verò postquam vexerant in inclytas ædes, eum quidem deinde
Multiforis in lectis posuerunt, juxtáque collocarunt neniæ-cantores
Qui lugubria-carmina auspicarentur, hi quidem gemitibus-mistū cantum
Lugubre canebant, adgemebántque mulieres.
Illis autem Andromache ulnas-candida exorsa-est luctum,
Hectoris homicidæ caput inter manûs tenens,
Mi vir, vitâ juvenis excidisti, méque viduam
Deseris in ædibus; filius autem infans tantillus,
Quem genuimus túque egóque calamitosi, neque ipsum puto
Ad pubertatem perventurum: prius enim urbs hæc à culmine
Evertetur. Certè enim periisti custos, qui illam ipsam
Servabas, tuebarisque uxores probas & infantes liberos:
Quæ jam citò navibus avehentur cavis,
Et sanè ego inter has. Tu verò fili vel me ipsam
Comitaberis *illuc*, ubi certè indignis operibus exerceberis,

708. Ἀάσχετον.] Ἀνυπομόνητον. ἀκατάσχετον.
709. Ξύμβληντο.] Συνέτυχον, ἀπήντησαν.
716. Οὐρεῦσιν.] Ἡμιόνοις.
720. Τρητοῖς.] Καλῶς κατεσκευασμένοις. τετρημένοις. Ἀοιδούς.] Νῦν τοὺς θρηνῳδούς. ἦσαν δὲ οὗτοι Κλεῖτος καὶ Ἐπιμήδης.
725. Ἀπ' αἰῶνος.] Ἀπὸ τοῦ βίου. ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ τῶν ἀνθρώπων ζωῆς.

728. Ἥβην.] Νεότητος ἀκμήν. Ἵξεσθαι.] Ἀφικέσθαι.
729. Ἐπίσκοπος.] Φύλαξ.
730. Ῥύσκευ.] Συνεῖχες. ἔσωζες. ἐῤῥύου. Ἔχες.] Εἶχες. ἐφύλαττες. Κεδνάς.] Κηδεμονικάς, σώφρονας.
731. Ὀχήσονται.] Ἐπιβήσονται.
733. Ἀεικέα.] Χαλεπά.

Ἀεθλεύων πρὸ ἄνακτος ἀμειλίχου· ἤ τις Ἀχαιῶν
Ῥίψει χειρὸς ἑλὼν ἀπὸ πύργου λυγρὸν ὄλεθρον,
Χωόμενος· ᾧ τινὶ δήπου ἀδελφεὸν ἔκτανεν Ἕκτωρ,
Ἢ πατέρ', ἠὲ καὶ υἱόν. ἐπεὶ μάλα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας.
Οὐ γὰρ μείλιχος ἔσκε πατὴρ τεὸς ἐν δαῒ λυγρῇ·
Τῷ καί μιν λαοὶ μὲν ὀδύρονται κατὰ ἄστυ·
Ἀρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας
Ἕκτορ, ἐμοὶ δὲ μάλιστα λελείψεται ἄλγεα λυγρά.
Οὐ γάρ μοι θνήσκων λεχέων ἐκ χεῖρας ὄρεξας·
Οὐδέ τι μοι εἶπες πυκινὸν ἔπος, οὗ τέ κεν αἰεὶ
Μεμνήμην νύκτας τε καὶ ἤματα δακρυχέουσα.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.
Τῇσιν δ' αὖθ' Ἑκάβη ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο,
Ἕκτορ, ἐμῷ θυμῷ πάντων πολὺ φίλτατε παίδων,
Ἦ μέν μοι ζωός περ ἐών, φίλος ἦσθα θεοῖσιν,
Οἳ δ' ἄρα σεῦ κήδοντο καὶ ἐν θανάτοιό περ αἴσῃ.
Ἄλλους μὲν γὰρ παῖδας ἐμοὺς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Πέρνασχ', ὅντιν' ἕλεσκε, πέρην ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
Ἐς Σάμον, ἔς τ' Ἴμβρον, καὶ Λῆμνον ἀμιχθαλόεσσαν·
Σεῦ δ' ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχὴν τανανκέϊ χαλκῷ,
Πολλὰ ῥυστάζεσκεν ἑοῦ περὶ σῆμ' ἑτάροιο
Πατρόκλου, τὸν ἔπεφνες, ἀνέστησεν δέ μιν οὐδ' ὧς.
Νῦν δέ μοι ἑρσήεις καὶ πρόσφατος ἐν μεγάροισι
Κεῖσαι, τῷ ἴκελος ὅντ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων

Laborans pro domino immiti: vel aliquis Achivorum
Projiciet manu correptum à turri tristem ad interitum,
Iratus: cui fortè fratrem interfecit Hector,
Aut patrem, vel & filium. Perquam enim multi Achivorum
Hectoris manibus mordicùs prehenderunt immensum solum.
Non enim mitis erat pater tuus in pugnâ tristi:
Ideò & illum cives quidem lugent per urbem:
Infandum autem parentibus luctum & mœrorem attulisti
Hector, mihi verò præcipuè relicti sunt dolores graves.
Non enim mihi moriens è lectis manus porrexisti:
Neque aliquod mihi dixisti prudens dictum, cujus certè perpetuò
Recordarer noctesque & dies lacrymas-fundens.
Sic dixit flens: adgemuerunt autem mulieres.
Illis verò & Hecuba densum-suspiriis exorsa est luctum,
Hector, meo animo omnium longè charissime filiorum,
Certè mihi etiam dum viveres, charus eras diis,
Illi enim tui curam gesserunt in ipso mortis fato.
Alios etenim filios meos pedibus velox Achilles
Vendebat, quemcunque caperet, trans mare infructuosum,
In Samum, inque Imbrum, & Lemnum importuosam:
Tibi verò postquam eripuit animam longâ-acie-munito ære,
Sæpè raptavit sui circa sepulchrum socii
Patrocli, quem interfecisti, excitavit tamen *ab inferis* ne sic quidem.
Nunc autem mihi roscidus & recens in ædibus
Jaces, illi similis quem argenteo-arcu-insignis Apollo

---

734. Ἀεθλεύων.] Κακοπαθῶν. πονῶν. Πρὸ ἄνακτος.] Ὑπὲρ δεσπότου. Ἀμειλίχου.] Ἀπηνοῦς. χαλεποῦ. Ἤ τις Ἀχαιῶν Ῥίψει χειρὸς ἑλών.] Ἐντεῦθεν κινηθέντες οἱ μεθ' Ὅμηρον ποιηταί, ῥιπτόμενον κατὰ τοῦ τείχους ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων εἰσάγουσι τὸν Ἀστυάνακτα.

741. Ἀρητόν.] Ἀπέρατον. χαλεπόν.

747. Ἀδινοῦ.] Συνεχοῦς. οἰκτροῦ.

753. Ἀμιχθαλόεσσαν.] Ἤτοι ἀπρόσμικτον, ἢ ῥαδίως οὐ μίγνυται· ἢ ἀπὸ τῆς θαλάσσης οὖσαν καθ' ὃ ἀλίμενός ἐστιν· ἢ διὰ τοὺς ἐνοικοῦντας ἀγρίους καὶ θηριώδεις, καὶ λῃστρικὸν βίον ἐπανῃρημένους. ἔνιοι δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ τὴν ὁμιχλώδη ἀπέδωκαν.

754. Τανανκέϊ.] Μακρῷ. ἀποξυμμένῳ.

755. Ῥυστάζεσκεν.] Εἷλκεν, ἔρυσεν.

757. Ἑρσήεις.] Ἀνθηρός. Πρόσφατος.] Νεωστὶ πεφονευμένος.

758. Ὅντ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.] Ἀντὶ τοῦ, ὃν συνέβη αἰφνιδίῳ καὶ ὀξεῖ θανάτῳ τελευτῆσαι.

759. Ἀγα-

Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε.
Ὣς ἔφατο κλαίουσα, γόον δ' ἀλίαστον ὄρινε.
Τῇσι δ' ἔπειθ' Ἑλένη τριτάτη ἐξῆρχε γόοιο,
Ἕκτορ ἐμῷ θυμῷ δαέρων πολὺ φίλτατε πάντων,
Ἦ μέν μοι πόσις ἐστὶν Ἀλέξανδρος θεοειδής,
Ὅς μ' ἄγαγε Τροίηνδ'· ὡς πρὶν ὤφελλον ὀλέσθαι.
Ἤδη γὰρ νῦν μοι τόδε εἰκοστὸν ἔτος ἐστὶν
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβην, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθα πάτρης.
Ἀλλ' οὔπω σεῦ ἄκουσα κακὸν ἔπος οὐδ' ἀσύφηλον·
Ἀλλ' εἴ τίς με καὶ ἄλλος ἐνὶ μεγάροισιν ἐνίπτοι
Δαέρων, ἢ γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
Ἢ ἑκυρή, (ἑκυρὸς δὲ πατὴρ ὣς ἤπιος αἰεί)
Ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐπέεσσι παραιφάμενος κατέρυκες,
Σῇ τ' ἀγανοφροσύνῃ καὶ σοῖς ἀγανοῖς ἐπέεσσι.
Τὼ σέ θ' ἅμα κλαίω καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἀχνυμένη κῆρ.
Οὐ γάρ τίς μοι ἔτ' ἄλλος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
Ἤπιος, οὐδὲ φίλος, πάντες δέ με πεφρίκασιν.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δ' ἔστενε δῆμος ἀπείρων.
Λαοῖσιν δ' ὁ γέρων Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπεν,
Ἄξετε νῦν Τρῶες ξύλα ἄστυδε, μηδέ τι θυμῷ
Δείσητ' Ἀργείων πυκινὸν λόχον. ἦ γὰρ Ἀχιλλεὺς
Πέμπων μ' ὧδ' ἐπέτελλε μελαινάων ἀπὸ νηῶν,
Μὴ πρὶν πημανέειν πρὶν δωδεκάτη μόλῃ ἠώς.
Ὣς ἔφαθ'. οἳ δ' ὑφ' ἀμάξῃσιν βόας ἡμιόνους τε
Ζεύγνυσαν· αἶψα δ' ἔπειτα πρὸ ἄστεος ἠγερέθοντο.
Ἐννῆμαρ μὲν τοί γε ἀγίνεον ἄσπετον ὕλην·

Suis mitibus telis superveniens interfecit.
Sic dixit flens, luctúmque vehementem excitavit.
Illis verò deinde Helena tertia exorsa est luctum,
Hector meo animo levirûm longè charissime omnium,
Namque mihi maritus est Alexander divinâ-formâ-præditus,
Qui me duxit ad Trojam: utinam anteà periissem.
Jam enim nunc mihi hic vigesimus annus est
Ex quo huc veni, & à meâ decessi patriâ.
Nunquam tamen à te audivi malum dictum neque ignominiosum:
Verum si quis me etiam alius in ædibus increparet
Levirûm vel glorum, vel fratriarum elegantibus-peplis-indutarum,
Vel socrus, (socer enim pater tanquam mitis semper)
Tu illum verbis admonens cohibebas,
Tuâque humanitate & tuis lenibus verbis.
Quocirca te simul fleo & me infelicem, dolens corde
Non enim quisquam mihi jam alius in Trojâ latâ
Benignus, neque amicus, sed omnes me abominantur.
Sic dixit flens: adgemuit autem populus immensus.
Populo verò senex Priamus verba dixit,
Convehite nunc Trojani ligna ad urbem, neque prorsus animo
Timeatis Argivorum densas insidias. Nam Achilles
Dimittens me sic pollicitus-est nigris à navibus,
Non prius infestaturum quàm duodecima venisset aurora.
Sic dixit. Illi verò sub rhedis boves mulósque
Junxerunt: & statim deinde ante urbem congregati sunt.
Novem dies quidem hi adducebant immensam materiam:

---

759. Ἀγανοῖς βελέεσσι.] Πραέσιν, ἀνώδυνοι γὰρ οἱ ὀξεῖς θάνατοι.

765. Ἤδη γὰρ νῦν μοι τόδε εἰκοστὸν ἔτος ἐστὶν Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβην.] Δεκαετίᾳ γὰρ ἠθροίσθη ὁ στρατὸς τῶν Ἑλλήνων, δεκαετίᾳ δὲ ἄλλῃ ἐπορθήθη ἡ Ἴλιος.

767. Ἀσύφηλον.] Μετὰ ἀπάτης. βλαπτικόν. ὑβριστικόν.

768. Ἐνίπτοι.] Ἐπιπλήττοι.

770. Ἑκυρή.] Ἀνδρὸς μήτηρ, πενθερά.

771. Παραιφάμενος.] Παρειπών. παραμυθησάμενος.

772. Ἀγανοφροσύνῃ.] Πραότητι. φρενῶν προσηνείᾳ.

773. Ἄμμορον.] Κακόμοιρον.

775. Πάντες δέ με πεφρίκασι.] Νῦν βδελύττονται, ὅ ἐστι μισοῦσι.

776. Ἀπείρων.] Μέγας. πολύς.

781. Πημανέειν.] Βλάψειν, κακώσειν.

784. Ἀγίνεον.] Ἦγον.

Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη φαεσίμβροτος ἠώς,
Καὶ τότ' ἄρ' ἐξέφερον θρασὺν Ἕκτορα δακρυχέοντες·
Ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν, ἐν δ' ἔβαλον πῦρ.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κλυτοῦ Ἕκτορος ἔγρετο λαός.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν αἴθοπι οἴνῳ
Πᾶσαν, ὁπόσσον ἐπέσχε πυρὸς μένος· αὐτὰρ ἔπειτα
Ὀστέα λευκὰ λέγοντο κασίγνητοι ἕταροί τε
Μυρόμενοι, θαλερὸν δὲ κατείβετο δάκρυ παρειῶν.
Καὶ τά γε χρυσείην ἐς λάρνακα θῆκαν ἑλόντες,
Πορφυρέοις πέπλοισι καλύψαντες μαλακοῖσιν·
Αἶψα δ' ἄρ' ἐς κοίλην κάπετον θέσαν· αὐτὰρ ὕπερθε
Πυκνοῖσιν λάεσσι κατεστόρεσαν μεγάλοισι.
Ῥίμφα δὲ σῆμ' ἔχεαν, περὶ δὲ σκοποὶ εἵατο πάντῃ,
Μὴ πρὶν ἐφορμηθεῖεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.
Χεύαντες δὲ τὸ σῆμα, πάλιν κίον· αὐτὰρ ἔπειτα
Εὖ συναγειράμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα
Δώμασιν ἐν Πριάμοιο διοτρεφέος βασιλῆος.
Ὣς οἵγ' ἀμφίεπον τάφον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.

At cùm jam decima apparuit lucem-mortalibus-afferens aurora,
Tum verò extulerunt audacem Hectora lacrymas-fundentes:
In pyrâ autem summâ cadaver posuerunt, injeceruntque ignem.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Tum quidem circa pyram inclyti Hectoris congregatus est populus.
Sed postquam congregati sunt frequentésque fuerunt,
Primum quidem pyram extinxerunt nigro vino
Totam, quantum occuparat ignis vis: at deinde
Ossa alba legerunt fratres sodalésque
Lugentes, uberésque defundebantur lacrymæ per genas.
Et hæc aureum in loculum posuerunt suscepta,
Purpureis peplis obtecta mollibus:
Mox autem in cavam fossam posuerunt: & superne
Densis lapidibus straverunt magnis.
Citò v. tumulum aggesserunt, circùmq; speculatores sedebat quoquoversus,
Ne prius ingruerent bene-ocreati Achivi.
Aggesto autem tumulo, redierunt: & deinde
Frequentes congregati, epulati-sunt splendidum-epulum
Ædibus in Priami Jovis-alumni regis.
Sic illi quidem curaverunt funus Hectoris equûm-domitoris.

785. Φαεσίμβροτος.] Ἡ φαίνουσα καὶ παρέχουσα τὸ φῶς τοῖς ἀνθρώποις.
787. Ὑπάτῃ.] Τῇ ἀνωτάτῳ.
793. Λέγοντο.] Συνέλεγον.
794. Κατείβετο.] Κατεφέρετο, κατέρρει.
795. Λάρνακα.] Κιβωτόν.
796. Μαλακοῖς.] Νῦν ἁπαλοῖς.
797. Κάπετον.] Τάφον. ὄρυγμα.
799. Σκοποί.] Κατάσκοποι. Εἵατο.] Ἐκάθηντο.
801. Χεύαντες.] Χώσαντες.
804. Ἀμφίεπον.] Περιεῖπον. ἠσχολοῦντο.

Τέλος τῆς Ἰλιάδος.

Cùm

Cùm paginarum nostrarum modulus omnes *Homericas* ἐπιγραφὰς suis quásque in locis non caperet, visum est operæ pretium universas simul hîc ad calcem oculis subjicere, ex *Eustathio*, & vetustis *Poëtæ* Editionibus desumptas.

Advertendum, istas, quibus præfigitur hæc † nota, in Eustathii *Commentariis non inveniri.*

Ἐπιγραφαὶ cuivis Libro convenientes,

1. Ἰλιάδος Ἄλφα. Ἰλιάδος Βῆτα. &c.
2. Ῥαψῳδία. 3. Γράμμα.

Singulares Ἐπιγραφαὶ,

Ἰλιάδος Α.

Λοιμὸς καὶ μῆνις. Item,
Ἄλφα, λιτὰς Χρύσου, λοιμὸν στρατοῦ, ἔχθος ἀνάκτων.

Β.

Βῆτα δ' ὄνειρον ἔχει, ἀγορὴν καὶ νῆας ἀριθμεῖ. Item,
Ὄνειρος καὶ κατάλογος.

Pars Β.

Ἡ Βοιωτία. Item, Ὁ κατάλογος τῶν νεῶν.

Γ.

Ὅρκοι καὶ μονομαχία Ἀλεξάνδρου καὶ Μενελάου. Item,
Γάμμα δ' ἄρ' ἀμφ' Ἑλένης οἴοις μόθος ἐστὶν ἀκοίταις.

Δ.

Δέλτα, θεῶν ἀγορή. ὅρκων χύσις. ἄρεος ἀρχή. Item,
Ὁρκίων σύγχυσις, καὶ ἐπιπώλησις Ἀγαμέμνονος. Item,
Ἡ Ἐπιπώλησις.

Ε.

Εἶ, βάλλει Κυθέρειαν Ἄρηά τε Τυδέος υἱός. Item,
Διομήδους ἀριστεία.

Ζ.

Ἕκτορος καὶ Ἀνδρομάχης ὁμιλία. Item,
Ζῆτα δ' ἄρ' Ἀνδρομάχης καὶ Ἕκτορος ἐστὶν ὀαριστύς.

Η.

Ἦτα δ' Αἴας πολέμιζε μόνῳ μόνος Ἕκτορι δίῳ. Item,
Ἕκτορος καὶ Αἴαντος μονομαχία.

Θ.

Θῆτα, θεῶν ἀγορὴ, Τρώων κράτος, Ἕκτορος εὖχος. Item,
Θεῶν ἀγορά. Item, Κόλος μάχη.

Ι.

Λιταί. Item,
Ἐξεσίη δ' Ἀχιλῆος ἀπειθέος ἐστὶν Ἰῶτα.

Κ.

Κάππα, Ῥήσου τὴν κεφαλὴν ἕλε Τυδέος υἱός. Item,
Νυκτεγερσία. Item,
Δολωνοφονία. Item, Δολώνεια. Item,
† Κάππα δ' ἄρ' ἀμφοτέρων σκοπιαζόμενοι ἤλυθον ἄνδρες.

Λ.

Ἀγαμέμνονος ἀριστεία. Item,
Λάμβδα δ' ἐνὶ προμάχοισι μάχη βασιλεὺς Ἀγαμέμνων. Item,
† Λάμβδα δ' ἀριστῆας Δαναῶν βάλον Ἕκτορος ἄνδρες,

Μ.

Μῦ δὲ μάχη περὶ τεῖχος· ὁ δ' ἔκθορε φαίδιμος Ἕκτωρ. Item,
Τειχομαχία. Item,
† Μῦ Τρώων παλάμῃσι κατήριπε τεῖχος Ἀχαιῶν.

Ν.

Ἡ ἐπὶ ταῖς ναυσὶ μάχη. Item,
Νῦ δ' ἐπὶ νηυσὶ μάχη Δαναοῖς ἤμυνε Ποσειδῶν. Item,
† Νῦ δὲ Ποσειδάων Δαναοῖς κράτος ὤπασε λάθρη.

Ξ.

Ξῖ, Κρονίδην λεχέεσσι καὶ ὕπνῳ ἤπαφεν Ἥρη. Item,
Διὸς ἀπάτη.

Ο.

Οὖ, Κρονίδης κεχόλωτο Ποσειδάωνι καὶ Ἥρῃ. Item,
Παλίωξις.

Π.

Πῖ Πάτροκλον ἔπεφνεν ἀρήϊον Ἕκτορος αἰχμή. Item,
Πατρόκλεια.

P.

Ρ.

Ἀριστεία Μενελάου. Item,

Ῥῶ, Δαναοὶ Τρῶές τε νέκυν πέρι χεῖρας ἔμισγον.

Σ.

Ὁπλοποιΐα. Item,

Σίγμα, Θέτις Ἀχιλῆϊ παρ' Ἡφαίστου φέρεν ὅπλα. Item,

Σίγμα, τεύχεα τεῦξε καμὼν Ἥφαιστος Ἀχιλλεῖ.

Τ.

Μήνιδος ἀπόρρησις. Item,

Ταῦ, ἀπέληγε χόλοιο, καὶ ἔκθορε δῖος Ἀχιλλεύς.

Υ.

Θεῶν μάχη. Item,

Υ, μακάρων ἐνοπὴ καὶ φύλοπις οὐρανιώνων. Item,

Υ, μακάρων ἔρις ὦρτο, φέρει δ' ἐπὶ κάρτος Ἀχαιοῖς.

Φ.

Φῖ, μόγος Αἰακίδαο παρ' ἠϊόνας ποταμοῖο. Item,

Παραπόταμος μάχη. Item,

† Αἱ παραποτάμιαι. *Sic Porphyrius* ζητημ. κ. è *Philemone.*

Χ.

Χῖ, Θέτιδος γόνος ὠκὺς ἀπώλεσεν Ἕκτορα δῖον. Item,

Ἕκτορος ἀναίρεσις. Item,

† Χῖ δ' ἄρα τρὶς περὶ τεῖχος ἄγων κτάνεν Ἕκτορ' Ἀχιλλεύς.

Ψ.

Ἀγὼν ἐπιτάφιος. Item,

Ψῖ, Δαναοῖσιν ἀγῶνα διδοὺς ἐτέλεσεν Ἀχιλλεύς.

Ω.

Ω, νέκυν Ἕκτορα πατρὶ λύτρων πόρεν ὠκὺς Ἀχιλλεύς. Item,

Ἕκτορος λύτρα. Item,

† Ω, Πρίαμος νέκυν ἦρα λαβὼν, γέρα δῶκεν Ἀχιλλεῖ.

VARIÆ LECTIONES omnes, quas *HENRICUS STEPHANUS* apposuit Marginibus HOMERI à se editi An. 1566.

Ἰλ. Α.

Στίχ.

4. Αὐτὴ ἑλώρια.] γρ. ἑλλώρια.

5. Οἰωνοῖσί τε πᾶσι· (Διὸς] Οἰωνοῖσί τε. πᾶσι Δ. καὶ, Οἰωνοῖσί τε δαῖτα. Διός δ'

βουλή] βουλῇ.

6. διαςήτην] διὰ ςήτην

20. λύσατε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθε·] λῦσαί τε φ. τ. δ' ἄπ'. δέχεσθαι·

75. ἄνακτος.] ἄνακτος;

103. ἀμφιμέλαιναι] ἀμφὶ μέλαιναι

105. κάκ' ὀσσόμενος] κακοσσόμενος

114. ὐ ἕθεν] ὐ ἑθεν

116. ὣς] ὧς

120. Λεύσσετε] Λεύσετε

198. ὁρᾶτο.] ὁρῆτο.

205. ὀλέσσῃ.] ὀλέσσαι.

207. τεὸν μένος,] τὸ σὸν μένος,

228. τὸ δέ τοι] τόδε τοι

239. ὁ δέ τοι] ὅδε τοι

258. περὶ------περὶ] πέρι------πέρι

277. Πηλείδ' ἤθελ'] Πηλείδη θέλ'

287. περὶ] πέρι

295. ἔμοιγε σήμαιν'· ὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοι πείσεσθαι ὀΐω. Ἄλλο δέ τοι] ἔμοιγε. Ἄλλο δέ τοι

326. κρατερὸν δ'] κρατερόν τ'

400. Παλλὰς Ἀθήνη·] Φοῖβος Ἀπόλλων·

472. ἱλάσκοντο, Καλὸν ἀείδοντες παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν, Μέλπ.] ἱλάσκοντο Καλὸν ἀείδοντες, παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν Μέλπ.

573. ὐδ' ἔτ'] ὐδέ τ'

580. ἀστεροπητὴς] ἀστεροπητὴς,

593. δ' ἔτι] δέ τι

611. κάθευδ'] καθεῦδ'

Ἰλ. Β.

44. ὑπαὶ] ὑπὸ

53. Βουλὼ] Βουλὴ

85. δ' ἐπανέστησαν,] δὲ πανέστησαν,

109. ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,] ἔπι' Ἀργείοισι μετηύδα,

123. γάρ κ'] γάρ γ'

167. ἀίξασα, Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν· Εὗρεν ἔπ.] ἀίξασα· Εὗρεν ἔπ.

258. Εἴκ' ἔτι] Εἰ κέ τι

ὥς νύ περ ὧδε,] ὥς τὸ πάρος περ.

266. ἔκπεσε] ἔκφυγε

293. παρὰ νηὶ] σὺν νηὶ

294. Χειμέριαι] Χειμέριοι

375. ἔδωκεν,] ἔθηκεν,

400. ἔρεζε] ἔρεξε

435. μηδέ τι] μηδ' ἔτι

Κατάλογ.

15. Νίσαν τε ζαθέην,] Ἰσόν τε ζαθέην, καὶ, Κρεῦσάν τε ζαθέην, καὶ, Νῦσάν τε ζαθέην, καὶ, Φηράς τε ζαθέας,

64 ἄγεν δυοκαίδεκα] ἆγε τεισκαίδεκα

68. Τερίζην',] Τερίζην',

69. Οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν,] Νῆσόν τ' Αἴγιναν,

88. κησσέεσσαν,] κητεέσσαν,

93. Οἴτυλον] οἵ Τύλον

118. πολέμοιο.] πολεμίζειν.

175. ἠδ' ἐφίληθεν] ἠδὲ φίληθεν

177. Καί σφιν] Καί σφισι

185. Τῶν αὖ] Τῶν δ' αὖ

188. Νῶι δ' αὖ] Νῶι αὖ

189. Οἵ τ' Ἄλον,] Οἵ θ' Ἄλον,

231. μνήσεσθαι] μνήσκεσθαι

245. Ἀργισσαν] Ἀργεισαν

263. Τενθρηδόνος] Τερθρηδόνος

321. Μυείννης·] Μυείνης·

339. ὐδὲ ἓς] ὐδὲ ἑὺς

340. φθισήνορα·] φθεισήνορα·

357. αἰπύ.] αἶαν.

362. Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τ, καὶ] Κρῶμναν, Κωβιαλόν τε, καὶ

374. Νάσης] Ναύσης

377. Νάσης ἡγησάσθην,] Ναύσης ἡγησάσθην.

378. Νάσης] Ναύσης

Ἰλ. Γ.

67. εἴ μ' ἐθέλεις] εἴ με θέλεις

204. ἔειπες.] ἔειπας.

209. Τρώεσσιν ἀγειρομένοισιν] Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν

241. Νῶι δ' αὖτ'] Νῶι αὖτ'

252. τάμνηται·] τάμωμεν·

282. πάντα, Ἡμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν· Εἰ δέ κ'] πάντα· Εἰ δέ κ'

348. χαλκόν,] χαλκός,

357. ὄμβειμον] ὄβειμον

366. τίσασθαι] τίσασθαι

367. χει-

367. χείρεσσ' ἐάσῃ] χείρεσσιν ἄγῃ
400. προτέρω] προτέρων
402. καὶ κεῖθι] κἀκεῖθι
411. πορσωνέεσσα] πορσανέουσα
438. ἔνιπτε.] ἔνιπτε.

Ιλ. Δ.

59. ἀγκυλομήτης,] ἀγκυλόμητις,
60. σὴ] σοὶ
67. ὑπὲρ ὅρκια] ὑπὲρόρκια
72. ὑπὲρ ὅρκια] ὑπὲρόρκια
113. σάκη] σάκεα
174. πύσει] πύσει
236. ὑπὲρ ὅρκια] ὑπερόρκια
271. ὑπὲρ ὅρκια] ὑπερόρκια
280. Αἰάντεσσιν ἀρηϊθόων αἰζηῶν] Αἰάντεσσι διοτρεφέων αἰζηῶν
415. ἕψεται,] ἕσεται,
424. μὲν τὰ] μέν τε
478. Θρέπτα] Θρέπτρα
493. ἔκπεσε] ἔκφυγε
503. ὅσσ' ἐκάλυψε.] ὅσσε κάλυψε.
526. ὅσσ' ἐκάλυψε.] ὅσσε κάλυψε.

Ιλ. Ε.

12. ἐναντίω] ἐναντίον
32. δὴ Τρῶας μὲν ἐάσαιμεν] δὴ καὶ Τρῶας ἐάσαιμεν
66. διὰ πρὸ] διαπρὸ
104. Δηθ' ἀνσχήσεσθαι] Δηθὰ σχήσεσθαι
115. μοι] μοι
117. αὖτ' ἐμὲ φίλε'] αὖτε με φίλαι
160. Ἐχέμονά τε] Ἐχέμμονά τε
178. ἔπι μῆνις.] ἐπιμῆνις.
203. ἄδδην.] ἄδην.
247. υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο] υἱὸς μὲν ἀμύμονος Ἀγχίσαο
255. αὔτως] οὕτως
270. γενέθλης,] γενέθλῃ,
281. διὰ πρὸ] διαπρὸ
293. ἐξεχύθη] ἐξεσύθη
297. ἐπόρουσε] ἀπόρουσε
300. πάντοσε ἴσην,] πάντοσ' ἐΐσην,
402. καταθνητός γ'] κατὰ θνητός γ'
403. ὀβριμοεργὸς,] ὀμβριμοεργὸς,
423. ἅμ' ἑσπέσθαι,] ἅμα σπέσθαι,
491. τηλεκλητῶν] τηλεκλειτῶν
501. Κείνει] Κείνῃ
503. κονισσάλῳ,] κονισάλῳ,
510. ἀγεῖραι,] ἐγεῖραι,
538. εἴσατο καὶ τῆς·] εἴσατο χαλκός·
587. γὰρ ψαμάθοιο] γάρ ῥ' ἀμάθοιο
608. κατέκτανεν εἰδότε] κατέκταν ἐῢ εἰδότε
644. τέ σε] τί σε
656. ὁμαρτῇ] ἁμαρτῇ
722. ὀχέεσσι] ὀχέεσφι
809. δ' ἤτοι] δή τοι
827. τὸν δὲ] τόγε
900. φάρμακα πάσσων, Ἠκέσατ'. οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο· Ὡς δ'] φάρμακ' ἔπασσεν. Ὡς δ'
902. ἐπειγόμενος] ἐπειγόμενον
903. περιτρέφεται] περιτρέφεται

Ιλ. Ζ.

11. ὅσσ' ἐκάλυψεν.] ὅσσε κάλυψεν.
39. ἐνὶ βλαφθέντε] ἐνιβλαφθέντε
51. ἔπειθε·] ὄρινε·
55. αὔτως] οὕτως
56. ἦ σοὶ] ἦ τοι
86. μετέρχεο,] μετοίχεο,
91. μεγάροις,] μεγάρῳ,
96. Αἴκεν] Ὥς κεν
100. ἐξέμμεναι·] ἔξ ἔμμεναι·
105. μαχέσασθαι·] μαχέεσθαι·
111. τηλέκλητοί τ'] τηλεκλειτοί τ'
168. Λυκίηνδε, πόρεν] Λυκίηνδ', ἔπορεν
228. πόρῃ] πόρῃσι
237. φηγὸν] πύργον
245. πλησίοι] πλησίον
249. πλησίοι] πλησίον
495. οἰκόνδε βεβήκει] οἰκόνδ' ἐβεβήκει

Ιλ. Η.

63. ἔπι φρὶξ] ἐπιφρὶξ
195. γε πύθωνται·] πεπύθωνται·
199. τε τραφέμεν] τετραφέμεν
221. Ὕλη] Ὕδη
260. διὰ πρὸ] διαπρὸ
304. ἐϋδμήτῳ] ἐϋτμήτῳ
320. οὐδέ τι] οὐδ' ἔτι
333. κατακήομεν] κατακείομεν
334. ἄπο πρὸ] ἀπόπρο
337. ἐν πεδίῳ·] ἐκ πεδίου·
340. ἱππηλασίη] ἱππηλασίῃ
342. ἵππους] ἵππον
370. κατὰ στρατὸν] κατὰ πόλιν
377. Κήομεν,] Κείομεν,
μαχησόμεθ',] μαχεσσόμεθ',
396. Κήομεν,] Κείομεν,
μαχησόμεθ',] μαχεσσόμεθ',
408. κατακηέμεν] κατακειέμεν

Ιλ. Θ.

183. περὶ] ὑπὸ
206. Ζῆν', Αὐτοῦ] Ζῆ--Ν', αὐτοῦ
211. φέρτατός ἐστιν.] φέρτερός ἐστιν.
223. ἀμφοτέρωσε,] ἀμφοτέρωθεν,
225. ἔσχατοι] ἔσχατα
370. δ' ἐμὲ] δέ με
378. προφανείσα] προφανεῖσα καὶ, προφανεῖσαν καὶ, προφανέντε
435. πρὸς ἐνώπια] προσενώπια
490. ἐνὶ] ἐπὶ

Ιλ. Ι.

32. μαχήσομαι] μαχέσσομαι
39. οὔτοι] ὅς, τι
69. βασιλεύτατός ἐστι.] βασιλεύτερός ἐστι.
88. κήαντο,] κείαντο,
104. ἄλλος] ἄλλον
215. ἔχευε,] ἔθηκε,
234. Κηάμενοι] Κειάμενοι
251. ἀλεξήσεις] ἀλεξήσῃς
315. Οὔτέ με γ'] Οὔτ' ἐμέ γ'
318. πολεμίζοι·] πολεμίζει·
374. Οὐδέ τι] Οὐδ' ἔτι
381. ποτινίσσεται,] προτινίσσεται,
401. ἐμοὶ] ἐμῆς
408. λεϊστή,] ληϊστή,
415. Ὤλετό μοι] Ὤλετο μὲν
435. Βάλλεαι, οὐδέ τι] Βούλεαι, οὐδ' ἔτι
455. ἐφέσσεσθαι] ἐφέζεσθαι
466. περὶ] ἀμφὶ
641. ἑείσαο] ἑείσω
654. κέλαδσε] κέλαδε
656. ἐκέλαδσε,] ἐκέλαδε,
699. ἀγώγῃ,] ἀείνῃ,

Ιλ. Κ.

67. ἐγρήγορθαι] ἐγρηγόρθαι
82. οὔπω] οὗτος
105. Ἐκτελέσει] Ἐκτελέει
157. παρστὰς] πὰρ στὰς
186. ὑπό τέ] ἀπὸ δέ
256. νηυσὶ] νηῒ
268. Σκάνδειαν] Σκανδεία
280. φίλαι] φίλε'

Ιλ. Λ.

48. τάφρῳ·] τάφρον·
166. Ἴλου] Ἴλλου
385. παρθενοπῖπαι·] παρθενοπῖα·
395. περὶ πλέες] περιπλέες
433. ὀλέσσῃς.] ὀλέσσεις.
434. πάντοσε ἴσην·] πάντοσ' ἐΐσην·
482. ποικιλομήτην] ποικιλόμητιν
560. δέ τι] δέ τε
564. μέσον] μέγα
656. οὐδέ τοι] οὐδέ τι
675. Καδδ'] Κὰδ δ'
690. ἔκταθεν] ἔκτανεν
724. Ἔνθεν πασυδίη] Ἔνθα πανσυδίη
756. Ἀλησίε,] Ἀλεισίε,

Ιλ. Μ.

48. ἰθύσει,] ἰθύσῃ,
49. εἰλίσσεθ',] ἐλίσσεθ',
58. εὔξοον] ἐΰξοον
108. τηλεκλητοί τ'] τηλεκλειτοί τ'
168. ποιήσονται] ποιήσωνται
179. ἀκαχείατο θυμῷ] ἀκαχήατο θυμῷ
θυμῷ] θυμὸν
204. παρὰ] περὶ
243. ἀμυνέσθαι] ἀμυνάσθαι
294. πάντοσε ἴσην,] πάντοσ' ἐΐσην,
334. ἀμυνίαι·] ἀμύνῃ·
382. Χείρεσιν ἀμφοτέρῃσι φέροι] Χερσὶν ἐπ' ἀμφοτέρης ἔχοι καὶ, Χειρί γε τῇ ἑτέρῃ φέροι
446. Εἰσήκει] Ἑσήκει
448. ὀχλίσειαν,] ὀχλίσσειαν,

Ιλ. Ν.

26. ἔυτυκτον,] ἐΰτυκτον,
60. κεκοπὼς] κεκοφὼς
61. δ' ἔθηκεν] δὲ θῆκεν
138. ὤσῃ,] ὤσει,
157. πάντοσε ἴσην,] πάντοσ' ἐΐσην,
160. πάντοσε ἴσην] πάντοσ' ἐΐσην
183. ἀκόντισε] ὀρέξατο
190. ἀκόντισε] ὀρέξατο
260. Δούρατά γ'] Δούρατα δ'
261. πρὸς ἐνώπια] προσενώπια
321. δέ κ' οὐκ] δὲ οὐκ
341. ἀπὸ λαμπομενάων,] ἀπολαμπομενάων,
372. ἐν] ἐνὶ
380. ξυν ναιόμενον] συνναιόμενον
388. διὰ πρὸ] διαπρὸ
398. ἐν] ἐνὶ
430. πέρι] περὶ
436. ἐξοπίσω] ἐξ ὀπίσω
446. δή τι] δή τοι καὶ, δή τι σ'
447. αὔτως. Δαιμόνι',] αὔτως Δαιμόνι.
589. Θρώσκουσιν] Θρώσκωσι
597. μείλινον] χάλκεον

607. διὰ

607. διὰ πρὸ] διαπρὸ
609. ἐέλπετο] ἔλπετο
613. ἐφίκοντο.] ἀφίκοντο.
638. Τῶν] Ὧν
647. διὰ πρὸ] διαπρὸ
692. Φυλείδης τε Μέγης,] Φυλείδης τε, Μέγης τ',
693. Μενεπτόλεμός τε ποδάρκης·] μενεπτόλεμός τε Ποδάρκης·
708. παρβεβαῶτε] πὰρ βεβαῶτε
717. δίσιν ἔπειτα] δίσι μάλιστα
728. περιίδμεναι] περιέμμεναι
730. ἔργα· Ἄλλῳ δ' ὀρχηστὺν, ἑτέρῳ κίθαριν καὶ ἀοιδὴν· Ἄλλῳ δ' ἐν στήθ.] ἔργα. Ἄλλῳ δ' ἐν στήθ.
732. τίθει] τιθεῖ
734. πόλεις] πολεῖς
735. ἄειστα.] ἄριστον.
737. δὲ] δὴ
ἐπεὶ κατὰ τεῖχος] ἐπεὶ καὶ τεῖχος
785. ὐδέ τι] ὐδέ τε
828. φέρει] φέρρι
831. κορέεις] κορέσεις

Ιλ. Ξ.

18. ὐδετέρωσε,] ὐδ' ἑτέρωσε,
40. πτῆξε] πῆξε
45. Ὥς ποτ'] Ὅς ποτ'
70. Νωνύμνες] Νωνύμκς
81. ἤπερ] ἠὲ
111. κότῳ] χόλῳ
112. νεώτατός] νεώτερός
168. τὴν δ'] τὸν δ'
223. ἑῷ] μέσῳ
234. Εἰ μὲν] Ἦ μὲν
ἠδ' ἔτι] ἠδέ τι
237. παραλέξομαι ἐν φιλότητι.] παραλέξωμαι φιλότητι.
249. ἄλλο τεὴ ἐπίνυσσεν ἐφετμὴ,] ἄλλοτε ἧ ἐπίνυσσεν ἐφετμῆ,
265. Ζῆν' Ὡς] Ζῆ--Ν', ὡς
266. πέρι χώσατο] περιχώσατο
274. ὥσ' οἳ ἔνερθε] ὥσιν ἔνερθε καὶ, ὅσοι ἔνερθε
394. ποτὶ] περὶ
396. ποτὶ] ποτὲ
397. βήσσης] βήσσησ' καὶ, βήσση
400. Ὅσσῃ] Τόσσῃ
404. Τῇ ῥα] Τῷ ῥα
412. βεβλήκει] ἐβεβλήκει
414. ὑπαὶ] ὑπὸ
427. Τῶν δ'] Τῶν τ'
ἀκήδησ',] ἀκήδεσεν,
438. ἐξοπίσω] ἐξ ὀπίσω
447. Οὖτα κατὰ λαπάρην·] Οὖτασε καὶ λαπάρην·
454. οἴω] ὄιω
494. διὰ πρὸ] διαπρὸ
506. ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλε·] ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα·
507. ὅπῃ] ὅποι
510. Ἤρατ',] Ἤρετ',
514. Ἱπποτίωνα] Ἱπποτάωνα
517. Οὖτα κατὰ λαπάρην,] Οὖτασε καὶ λαπάρην,

Ιλ. Ο.

32. Ὄφρ' εἰδῇς ἤν τοι] Ὄφρα ἴδῃς ἤν π
44. Τειρομένες] Κτεινομένες
58. Παυσάμενον] Παυσαμένῳ
64. ἀνστήσει] ἀνστήσῃ
80. ἀναΐξῃ] ἂν αΐξῃ
81. νοήσῃ] νοήσει
114. δὲ προσηύδα,] δ' ἔπος ηὔδα,
120. Ζαγνύμεν·] Ζαγνύμενῳ·
225. νέρτεροί] ἐνέρτεροί
235. κε] τε
353. Τράφεσσι κατὰ] Τράφεσιν ἐπὶ
398. δ' ἔπος ηὔδα,] δὲ προσηύδα,
408. Οὔτε ποτε] Οὐδέ ποτε
450. ἱεμένου περ·] ἱεμένων περ·
454. ἐναντίον] ἐναντίος
469. ἥν οἱ ἔδησα] ἥν ἐνέδησα
491. ἐγγυαλίξῃ,] ἐγγυαλίξει,
492. μινύθῃ] μινύθει
499. Οἴχωνται] Οἴχονται
513. ὑπ' ἀνδράσι] ἐν ἀνδράσι
545. κέλευε] κέλευσε
621. προφόεντα,] προφέοντα,
αὐτὴν·] αὐτῇ· καὶ, ἀκτῇ·
633. Θηεὶ] Χειεὶ
650. Στήθεϊ] Στήθεσι
652. μάλ' ἐδείδισαν] μάλα δείδισαν
657. ὐδ' ἐκέδασθεν] ὐδὲ κέδασθεν
660. τοκέων] τεκέων
680. συναγείρεται] συναείρεται
681. δίωκει] δίηται
691. πάρα βοσκομενάων] παραβοσκομενάων
694. ὦσεν] ὦρσεν
719. ἡμῖν] ὑμῖν
743. κοίλης ἐπὶ νηυσὶ φέροιτο,] κοίλας ἐπὶ νῆας ἄγοιτο,

Ιλ. Π.

34. δέ σε τίκτε] δέ σ' ἔτικτε
41. Αἴκ' ἐμέ σοι] Αἴκέ με σοὶ
95. πάλιν τρωπᾶσθαι,] παλιν ἐπιπάασθαι,
109. καδδέ] κὰδ δέ
151. παρὰ ῥόον ὠκεανοῖο.] παραὶ ῥόον Ἠειδανοῖο.
188. πρόφόωσδε,] πρὸ φόωσδε,
228. Τό ῥα] Τόῤῥα
233. Πελασγικὲ,] Πελαργικὲ,
234. δὲ Σελλοὶ] δέ σ' Ἑλλοὶ
260. ἐειδμαίνωσιν] ἐειδμαίνουσιν
309. διὰ πρὸ] διαπρὸ
310. γαίης] γαίη
346. ἐξεπέρησε] εἰσεπέρησε
380. δ' ἀνὰ] δ' ἄρα
416. Πύρην τε,] Πύειν τε,
440. ἔειπες;] ἔειπας;
510. αἰνῶς] αὐτὸν
548. κατακρῆθεν] κατάκρηθεν
585. κεχόλωσο] κεχόλωτο
588. ὑπό τε] ὑπό γε
625. δώης,] δοίης,
628. ὀνειδίοις] ὀνειδείοις
642. ἔνι βρεμέωσι] ἐνιβρεμέωσι
669. ἄπο προφέρων,] ἀπόπρο φέρων,
679. ἄπο προφέρων] ἀπόπρο φέρων
690. ὅτε] ὀτὲ
726. ἀμπόνον] ἀν πόνον καὶ, ἐς πόνον
807. μεσσηγὺ] μεσσηγὺς
857. ἀνδροτῆτα] ἀδροτῆτα

Ιλ. Ρ.

22. περὶ] μέγα
23. φρονέουσιν.] φορέουσιν.
37. Ἀρητὸν] Ἄρρητον
82. ἀμπόνον] ἀν πόνον
142. Ἕκτορ εἶδος] Ἕκτορ ὦ εἶδος
171. Ὦ πέπον,] Ὦ πόποι,
178. ὅτε] ὀτὲ
207. ὅτοι] ὅτι
240. περὶ δείδια] περιδείδια
242. πέρι δείδια] περιδείδια
269. πολλὴν] πουλὺ
348. Ἀπισάονα] Ἀμυθάονα
363. γ' ἐμάχοντο·] γε μάχοντο·
365. ἀν] κατ'
368. ἔπι,] ἔπι θ'
415. ἧμιν εὔκλεὲς] ἧμιν ἐυκλεὲς
437. ἐνισκήψαντε] ἐνισκίμψαντε
439. πόθῳ·] ποθῇ·
440. ἀμφοτέροισι.] ἀμφοτέρωθεν.
449. οὐ γὰρ ἐάσω.] οὐδέ τις ἄλλος.
509. ἐπιτράπεθ' ὅσσοι] ἐπιτράπεθ' οἵπερ
524. Νηδύοισι] Νηδύιοισι
541. ἀν] ἀνὰ
551. ἑαυτὴν,] ἓ αὐτὴν,
560. Τὴν] Τὸν
564. μάλα] μέγα
572. τέ οἱ] δέ οἱ
631. ἀφείη,] ἀφίει,
636. φρασόμεθα] φραζοίμεθα
643. οὔπω] οὔπω
661. Ἰθύει,] Ἰθύνει,
662. Ἀντίοι] Ἀντίον
733. τῶν δὲ τρέπετο] τῶν δ' ἐτράπετο
734. δηειάασθαι.] δηείσασθαι. καὶ, δηείσασθαι.

Ιλ. Σ.

14. Ἄψ ἐπὶ νῆας ἴμεν,] Νῆας ἔπ' ἂψ ἰέναι,
63. Ἴδω τε] Ἴδοιμι
71. ἑοῖο·] ἑῆος·
90. οὐδ' ἐμὲ] οὐδέ με
93. Μενοιτιάδεω] Μενοιτιάδαο
128. τοῦτό γε] ταῦτά γε
176. ἀνώγει] ἄνωγε
180. ἔλθῃ.] ἔλθοι.
182. γάρ σε] τ' ἄρ σε
192. οὐ τευ] οὐ θεῶ
194. Τρώεσσιν] Τρώεσσιν
197. ὅτι] ὅ τοι
213. ἄρεως] ἄρεος
376. δυσαίατ'] δύσων καὶ, δύσοντο
397. τότ' ἂν] τότ' ἂρ
458. Υἱ' ἐμῷ] Υἱῒ ἐμ'
476. ἐν] ἐπ'
481. ἐν αὐτῷ] ἐπ' αὐτῷ
512. ἐέργει.] ἔεργεν.
541. Ἐν δ'] Ἐνθ'
550. Ἐν δ'] Ἐνθ'
561. Ἐν δ'] Ἐνθ'
576. ῥοδανὸν] ῥαδαλὸν
596. Εἵατο ἐυνήτους,] Εἶχον ἐϋνήτους,
610. κόρυθα] κυνέην

Ιλ. Τ.

72. ὅς κε] αἴκε
95. δή νύ ποτε Ζῆν' ἄσατο,] δή ποτε Ζῆν' ἀάσατο,
148. Ἦτ' ἐχέμεν, πάρα σοί·] Εἴτ' ἐχέμεν παρὰ σοι.

177. ἤτε

177. ἤτε] ἠδὲ
194. Δῶρα] Δῶρα δ'
229. δακρύσαντας.] δακρυχέοντας.
261. ἐπενεῖκα,] ἐπενεῖκαι,
262. Οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κεχρημένος, οὔτέ τευ] Εἴτ' εὐν. πρ. κεχρ. εἴτέ τευ
289. δέ τε] δὲ τε
295. οὐδ' ἔμ'] οὐδέ μ'
297. ἀλλ' ἔμ'] ἀλλά μ'
336. ποπδέδμένον] προπδέδμένον
337. πύθοιτο.] πύθηται.
342. ἔην.] ἔην.
358. ὑπαὶ] ὑπὸ
362. περιχθὼν] περὶ χθὼν
375. φανείη] φανήη
384. δ' ἕο] δέ οἱ
385. γῦα.] δῶρα.
393. Ζεύγνυσαν,] Ζεύγνυον,
401. ἡνιοχῆα] ἡνιοχῆας
402. ἑῶμεν] ἔομεν

Ιλ. Υ.

17. Ἦ τί] Ἦπ
30. ὑπὲρ μόρον] ὑπέρμορον
62. ἴαχε,] ὑπέρθορε,
133. οὐδέ τι] οὐδέ τε
134. ξυνελάσαι Ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί ἡμεν. Ἀλλ' ἡμεῖς] ξυνελάσαι. Ἀλλ' ἡμεῖς
138. ἄρχησι] ἄρχωσι
140. ὀρεῖται] ὄρηται
143. ἀνάγκῃ ἶφι] ἀναγκαίηφι
147. ἀλέοιτο,] ἀλέαιτο,
221. κάτα βουκολέοντο] καταβουκολέοντο
260. Σμερδαλέῳ,] Σμερδαλέον,
272. χάλκεον] μείλινον
276. διὰ πρὸ] διαπρὸ
332. ἀτέοντα] ἀέκητι
361. οὔ μ' ἔτι] οὔ μέ τι
449. νῦν ἔφυγες] νῦν δ' ἔφυγες
461. ἐφορμηθεὶς] ὁρμηθεὶς
464. δὲ] δὲ
ἀφείη,] ἀφήη,
496. εὐτροχάλῳ] εὐκτιμένῃ

Ιλ. Φ.

4. οἱ ἄλλοι] Ἀχαιοὶ
17. ὄχθαις,] ὄχθῃς,
18. ἔνθορε] ἔθορε
29. Τοὺς ἐξῆγε] Τοὺς δ' ἐξῆγε
33. κατακτάμεναι] δαϊξέμεναι
40. ἐπέρασσε] ἐπέρησε
67. ἀνέχετο] ἀνέχεθε
70. ἄμμεναι] ἄμεναι
76. πρώτῳ] πρῶτον
87. ὑπὸ Σατνιόεντι.] Ὑποσατνιόεντα.
100. μόρσιμον] αἴσιμον
105. Συμπάντων] Καὶ πάντων
111. δείλης,] δείλη,
126. ὑπαΐξει] ὑπαλύξει
127. ὥς] ὅς
138. ἀλάλκοι.] ἀμμύνοι.
164. διὰ πρὸ] διαπρὸ
169. ἰθυπτίωνα] ἰθυκτίωνα
172. Μεσοπαγὲς] Μεσοπαλὲς
230. Εἰρύσαο] Εἴρυσας
233. δουρίκλυτος] δουρὶ κλυτὸς
238. δ' ἐσάω] δὲ σάω
246. λίμνης] δίνης
251. ἐρωὴ,] ἐρωὴν,
288. μήτέ τι] μήτ' ἔτι
322. οὐδέ τι μιν χρεὼ] οὐδέ τι χρεὼ καὶ, οὐδέ τε
339. καὶ ἀρειῇ.] ἢ ἀρειῇ.
343. καῖε] δαῖε
351. τ', ἠδὲ] τε, ἰδὲ
390. ὁρᾶτο] ὁρῶτο
394. κυνόμυια] κυνάμυια
411. ἀντιφερίζεις;] ἰσοφαρίζεις;
467. Παυσώμεθα] Παυώμεθα
482. Στήσασθαι;] Στήσεσθαι;
ἀντιφέρεσθαι] ἀντιφερίζειν
541. καρχαλέοι] καρφαλέοι
554. φοβέονται,] κλονέονται,
558. Ἰλήϊον,] Ἰδήϊον,
583. Ἦ δή που] Ἦ δή που
587. πηῶν, ἀλόχων τε] ἀλόχων πηῶν τε
588. εἰρυόμεθα.] εἰρυσόμεθα.
590. βαρείης] παχείης
604. δ' ἄρ'] γὰρ

Ιλ. Χ.

2. πῖον τ',] πῖόν τ',
12. δεῦρο λιάσθης.] δεῦρ' ἐλιάσθης.
13. κτανέεις,] κτενέεις,
15. ὀλοώτατε] ὀλοώτατε
49. σεατῷ,] σεατόν,
83. ἐπέσχον,] ἀνέσχον,
100. πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει,] πρῶτον ἐλεγχείην καταχεύοι,
142. τέ ἑ] δέ ἑ
146. ὑπ' ἐκ] ὑπὲκ

197. πρόσ-

197. περασὰς] περαφδὰς
220. πάθοι] κάμοι
243. μηδ' ἔπ] μηδέ τι
281. μύθων,] μύθοις, καὶ, μύθῳ,
285. ἄλλαι] ἄλδε
325. Λαυκανίης,] Λαυκανίης,
331. ἔφυδα] ἔφης
336. Ἑλκήσεσ' αἰκῶς,] Ἑλκύσεσ' ἀεικῶς,
363. ἀδρετῆτα] ἀνδρετῆτα
378. Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,] ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος.
402. πίλναντο,] πίμπλαντο,
450. Ἴδωμ'] Ἴδωμ'
469. τ', ἠδὲ] τε, ἰδὲ
473. ἔσαν,] ἦσαν,
477. γεινόμεθ'] γινόμεθ'
497. ὀνειδείοισιν] ὀνειδίοισιν

Ιλ. Ψ.

27. λύον δ' ὑψηχέας ἵππους.] λύοντο ἢ μώνυχας ἵππους.
34. κοτυλήρυτον] κοτυλήρρυτον
39. κέλαδσεν] κέλαδεν
42. στερεῶς,] συγερῶς,
71. περήσω.] περῆσαι
86. ὑπὸ λυγρῆς,] ἀλεγεινῆς,
102. συμπλατάγησεν,] συμπατάγησεν,
108. ὑφ'] ἐφ'
112. κλισιῶν·] κλισιέων·
120. διαπλήσσοντες] διαρρήσσοντες
156. γάρ τε] μέν τε
164. ἑκατόμποδον] ἑκατόμπεδον
170. ἢ πόθει] δ' ἐπίθει
172. σοναχίζων.] στεναχίζων.
225. στναχίζων.] στεναχίζων.
280. ἀρετ'] κλέος
303. Πυληιγενέες] Πυλοιγενέες
343. Ἔσεται.] Ἔσεαι.
382. παρέλασσ',] παρέλασσεν,
463. ὕπω] ὕπη
520. οὐδέ τι] οὐδέ τε
523. δίσκουρα] δίσκ' οὖρα καὶ, δίσκου ῥα
533. πρόσωθεν] πρόσωθ'
559. δέ κε κὴ] δὴ κὴ
560. ἀπιύρων,] ἀπηύρων,
581. αἰ δ'] εἰ δ'
583. ἔχων] ἔχε
593. ἀπαιτήσειας,] ἐπαιτήσειας,
621. πύξ γε μαχήσεαι,] πὺξ μεμαχήσεαι,
623. ἐπείσει.] ἔπεισιν.
628. ἐπαΐσσοντ] ἀπαΐσσονται

653. ἄεθλα·] ἄεθλον·
658. Ἀτρεΐδαί τε] Ἀτρεΐδη τε
689. θεῖος] δῖος
691. Εἱστήκειν·] Εἱστήκει·
693. ὅτι] ὅτ
712. τοὺς τε] τοὺς γε
735. ἐρείδεσθον,] ἀείζεσθον,
750. αὖ] δ' αὖ
761. χερσὶ] χειρὶ
767. ἱεμένω,] ἱεμένων,
808. ἀπιύρων·] ἀπηύρων·
814. ἀμφοτέρων] ἀμφοτέρω
816. ἧσαν] ἶσαν
843. πάντα·] πάντων·
856. φερέσθω·] φέρεσθαι·
874. εἶδε] ἴδετο
875. Τήν ῥ'] Τῆ ῥ'
μέσσην.] μέσσης.

Ιλ. Ω.

6. ἀδροτῆτά τε] ἀνδροτῆτά τε
17. τόνδε δ'] τὸν δὲ
33. δηλήμονες,] ζηλήμονες,
46. γάρ] μὲν
79. ἐπεστονάχισε] ἐπεστονάχησε
110. προϊάπτω,] προϊάπτω,
129. οὐδέ τι] οὔτέ τι
139. ἄγοιτο,] ἄγοιτο,
149. ὅς κ' ἰθύνοι] ὅς κ' ἰθύνειεν
214. ὁ ἑ] ὅτι
221. Ἤ οἱ] Οἵ οἱ
224. ἄλιον ἔπος] ἀλίη ὁδὸς
235. Ἐξεσίην] Ἐξεσίηνδ'
263. ἐφοπλίσαι τε] ἐφοπλίσητε
267. πρωτοπαγῆ,] πρωτοπαγέα,
269. ὀμφαλόεντ', εὖ] ὀμφαλόεν, εὖ
270. ἐννεάπηχυ,] ἐννεάπηχυν,
277. ἐντεσιεργὲς,] ἐντεσιεργοὺς,
280. εὐξέστῳ] εὐξέστῃ
287. εὔχεο] εὔχεαι
290. εὔχου] εὔχεαι
320. ὑπὲρ ἄστεος.] δι' ἄστεος.
331. Ζῆν', Ἐς] Ζῆ--Ν', ἐς
369. ἀπαμυνάσθαι] ἀπαμύνεσθαι,
370. ἀλλά κεν] ἠδέ κεν
379. ἔειπας·] ἔειπες·
388. Ὅς] Ὧς
413. Αὔτως] Οὕτως
δέ οἱ ἠῶς] δέ οἱ ἠδὲ
425. διδοῦναι] διδόναι
428. ἀπεμνήσαντο] ἐπεμνήσαντο
434. Ἀχιλῆα δέχεσθαι·] Ἀχιλῆος ἔχεαι·

436. φῦνῃ.] φύοιτο.
454. ἐπιῤῥήσασκον] ἐπιῤῥήσεσκον
456. ἐπιῤῥήσασκε] ἐπιῤῥήσεσκε
473. καθείατο· τῷ] καθῆατο· τῷ
482. ἔχει] ἔχεν
546. Τῶν σε] Τῷ σε
556. φέρομαι·] φέρομαι·
557. πρῶτον] πρῶτος
661. ῥέζων] ῥέξας
687. Παῖδες τοὶ] Παῖδές τοι
704. Τρωάδες] Τρωϊάδες
721. οἵτε] οἱ δὲ
732. δὴ] μὴν
752. ὅντιν'] ἥντιν'
764. ὤφελλον ὀλέσθαι.] ὤφελλ' ἀπολέσθαι.
768. ἐνίπτοι] ἐνίπτοι
802. συναγειρόμενοι,] συναγειρόμενοι,

Ejusdem HENRICI STEPHANI Annotationes in suam *Homeri* Editionem.

Ιλ. Α.

V. 4. Non dubitavi, cum *Eustathio*, de hâc alterâ scripturâ ἑλλώρια, vetustissimi & optimi exemplaris autoritate fretus: eam tamen margini apposui: alteram autem ἑλώρια in textu retinui: quam habent Editiones, *Florentina*, *Aldina*, *Germanicæ* & *Gallicæ* omnes, quæ ad manûs quidem meas pervenerunt. Quarum tamen omnium autoritatem fidemque quum apud me elevârint fœdissima, quæ passim in iis reperi, menda, his potiùs rationibus ad eam retinendam adductum me fateor: Primùm, quòd *Eustathius* ità hanc agnoscat, ut de alterâ etiam dubitet, sicut à me modò dictum est. Deinde, quòd in aliis omnibus (nisi me memoria fallit) *Homeri* locis ἕλωρ ità scriptum reperiatur (à quo formâ diminutivi deductum esse ἑλώριον nemo non videt.) Sic enim *Iliad.* ε, --- μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς Κεῖσθαι. Sic ejusdem *Il.* ρ, Ἀργαλέως περὶ φόβοιο ἕλωρ δηΐοισι λίπωμεν. Et *Od.* μ, --- μήπως μοι ἕλωρ ἄλλοισι γένηται. Quo tamen frequentiùs adjiciens synonymum κύρμα utitur, ut *Il.* ε, Ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε. Item ρ, Κάλλιπες Ἀργείοισιν ἕλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι. Et ε, Δείδω μὴ θήρεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένωμαι. Pro quo alibi dicit κυνῶν μέλπηθρα (q. d. *canum oblectamenta*, quòd canes iis laniandis se oblectent) ut *Iliad.* ν, --- ἀλλ' αὐτοῦ κυνῶν μέλπηθρα γένοιτο. *Virgilius* Prædam dixit *Æneid.* 9, --- *canibus data præda Latinis Alitibusque jaces*. Et lib. 10, *Alitibus linquêre feris*. Qui tot *Homeri* loci, aliíque quos prætereo, quum unico λ scriptam hanc vocem habeant, mirum ni & hîc itidem eam (aut ab eâ certè deductam) scribi unico voluerit: licet (uti dixi) duplici λ in vetustissimo quodam & optimo exemplari scriptam. Quod si ità est, superest ut vel in ἑλώρια unico λ scripto primam syllabam ab aspiratione fulciri dicamus, (quâ vi præditam alibi illam videmus,) vel τὰ ἑλώρια legamus ἀσυναλείπτως, ut loquitur *Eustathius*. Cui tamen scripturæ hiatum vocalium opponerem, (ut opponi ab aliis video) nisi in illo quem primum citavi loco planè similem hiatum animadverterem. Cur enim magis τὰ ἑλώρια quàm με ἕλωρ aures offendat? Sed enim (ut verum fatear) nulla huic lectioni τὰ ἑλώρια nec scripta nec excusa quæ viderim exemplaria suffragantur. Interim quæstionem de λ aliis relinquo, vel potiùs in alium locum rejicio. *Eustathius* certè primam illam syllabam non ab aspiratione tantùm sed & à sequente accentu acuto fulciri putat. Sic autem lib. β. [*in Catalogo*] v. 339. Ἤδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε, fulcitur ε à sequente aspiratione.

V. 5. Hanc parentheseως notam, quam primus huic loco adhibui, si sustuleris, tum demum quantum ei conducat, intelliges. Si tamen mutatâ orationis formâ dixisset Διὸς μεγάλου διὰ βουλὰς, aut Διὸς μεγάλοιο ἕκητι, (ut apud *Hesiodum* legimus) non tantopere necessaria hæc nota fuisset. Eodem autem modo statim pòst interjiciuntur hæc verba, ὀλέκοντο δὲ λαοί. Ad alteram verò lectionem quod attinet, βουλῇ, posse ferri videtur & ipsa, ut subaudiatur ταῦτα, & ταῦτα δ' ἐτελεῖτο βουλῇ Διὸς, idem valeat quod ταῦτα δ' ἐτελεῖτο ἐκ Διὸς, ut alibi loquitur, *Iliad.* σ, --- τὰ μὲν δή τοι τετέλεσται Ἐκ Διός. Non dubium est porrò quin hæc sententia vel uti Epiphonema huic loco accinatur, de fatali quâdam lege: pro quâ hîc accipiatur βουλὴ, vel simpliciter pro fatis, ut quum legimus apud *Virgilium*, *Sive dolo, seu jam Trojæ sic fata ferebant*. Et, --- *dum fata sinebant*. Et, *Si qua fata ferant*. Et, *Fata obstant*. Et, *Quippe vetor*

tur *fatis.* Et, --- *ni fata resistant.* Et, *Jam jam fata soror superant.* Et apud *Ovidium, --- quoniam sic fata tulerunt.* Et, *Sic placuit fatis.* Et, *Non ità fata sinunt.* Alicubi tamen & *mentem Jovis* dicunt Latini Poëtæ: quod simpliciùs respondet vocabulo βυλή. Sed sive *fata* sive *mentem Jovis* interpreteris, parùm refert. Huc certè *Virgilium* respexisse credo quum dixit initio suæ *Æneidos*, *Vi superûm, sævæ memorem Junonis ob iram.* Hoc etiam addo: sive βυλὼ Διός, *mentem Jovis*, seu *fatum* interpreteris, sive (quod non probo) ad ineptam quandam fabulam hoc restringas, utraque lectio & βυλὴ & βυλῆ perinde locum habebit, subaudiendo quidem certè pronomen cum βυλῆ, uti dixi. Cæterùm pro πᾶσι quod sequitur post οἰωνοῖσι, legitur etiam δαῖτα: sed hujus lectionis fertur autor *Zenodotus*: ideóque à me adscripta non est. quum præsertim eam reprehendat *Athenæus*, & quidem hoc nomine quòd quum cibus δαὶς vocetur, à verbo δαίεσθαι, quod significat *in æquales portiones partiri*, & qui carnes coquit, δαιτρὸς, quòd parem unicuique partem daret: ideóque *Homerus* de hominibus solis δαῖτας dicat, non de feris: ille hanc propriam vocis significationem ignorans, in suâ Editione scripserit, Οἰωνοῖσί τε δαῖτα. Adscripsi autem margini alteram lectionem, quæ interpunctionem habet post οἰωνοῖσί τε, non post πᾶσι, tanquam ex vet. cod. sumptam: quum tamen alioqui nec ipsa ferri ullo modo posse videatur.

V. 6. Si legatur δὰ στήτω, (ut in margine scriptum est) itidem pro ἐρίσαντε legendum fuerit ἐρίσαντο. Sed dubium nemini esse debet quin hæc lectio à studiosâ novitatis curiositate profecta sit: genuina autem sit nostra διαστήτω, & quidem accipiendo διαστήτω in eâdem significatione in quâ & alibi utitur: videlicet pro *Disjuncti sunt alter ab altero* (licet vulg. interpr. habeat *Divisi sunt*) ut ἐρίσαντε resolvatur in διὰ τὸ ἐρίσαι, vel δι' ἔριν.

V. 10. Inclusi parentheseως notâ hæc quoque verba, ut ostenderem ἕνεκα ferri ad ὦρσε, non ad ὀλέκοντο. ut ὀλέκοντο δὲ λαοὶ resolvatur in ὥστε ὀλέκεσθαι λαούς: hoc sensu, *Morbum immisit, & quidem talem qui profligaret infinitam hominum multitudinem. Cur immisit? Quoniam Atrides*, &c.

V. 14. Nonne mirum est latentem hîc in omnibus Editionibus errorem non fuisse à quoquam ad hunc usque diem patefactum? Atqui non esse hîc legendum conjunctim στέμματ' plurali numero, pro στέμματα, sed disjunctim στέμμα τ' pro στέμμα τε, vel ille paulo pòst sequens versus admonere potuerat, Μή νύ τοι ὐ χραίσμῃ σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο. Adde quòd copulativam particulam series orationis omnino postulat. Nec debet quenquam movere *Ovidii* interpretatio, qui hanc vocem reddit *laurum & vittas*, in his versibus lib. 2. De arte amandi,

Audierat laurumque manu vittasque ferentem
Pro natâ Chrysen non valuisse suâ.

Aut enim ego fallor, aut hîc *Ovidius* figurâ utens, quæ ἓν διὰ δυοῖν nominatur, (vulgò autem corruptè *Endiadys*,) *laurum & vittas* pro lauro vittatâ dixit, & quidem per *laurum* coronam lauream significans. Sed ne hunc lapsum mirer, faciunt alii multi ferè similes, verùm periculosiores. Si quis tamen esset hîc admirationi locus, in eo potissimùm esset, quì in ipso etiam limine & quidem tam celebris voluminis tam multi impegerint. Idem porrò & infrà commissus est hâc in voce error, versu 373. Sed & de simili errore in σείοντ' pro σεῖόν τ', dicemus in annot. in lib. γ. v. 345.

V. 51. Rectiùs legetur ἐφιεὶς quàm ἀφιεὶς, quum illam non hanc scripturam agnoscat *Eustathius*, cui assentitur meum illud vetus exemplar. quum contrà in Editione *Eustathii* (quod illic passim videre est) textûs lectio à lectione, quæ est in scholiis, dissentiat. nam textus ἀφιεὶς habet, scholia ἐφιείς. Facit autem pro me hic *Iliad.* ο, locus--- μάλα δ' ὦκα βέλη Τρώεσσιν ἐφίει. Est enim ἐφίει Τρώεσσιν, pro ἵει ἐπὶ Τρώεσσιν, ut ἐφιεὶς αὐτοῖσι pro ἱεὶς ἐπ' αὐτοῖσι: at Præpositio ἀπὸ quæ est in ἀφιεὶς nullum hîc locum habere potest cum αὐτοῖσι. Sed nec βάλλ' αὐτοῖσι dicere ausim Forfasse autem ansam erroris præbuit ἀφίει, quod habetur paulo antè.

V. 58. Scribere non dubitem τοῖσιδε conjunctim, (quum significet τούτοις, id est τοῖσδε, non τούτοις δὲ) ut ponatur circumflexus in tertiâ à fine eodem modo quo in οἷόστε ac similibus, ubi itidem τε additītium censetur. Sic & in οἰκόνδε: ubi tamen alius est particulæ δε usus, videlicet pro Præpositione πρὸς.

V. 63. Frustrà hîc non positam à me esse parenthesin, nemo (ut opinor) negaverit: minore tamen cum incommodo potuisse hîc quàm in duobus superioribus locis omitti, fateor. Cæterùm animadvertendum est legi etiam γάρ τ' ὄναρ: quam lectionem sequendo τ' valebit vel τι, vel τε. quod posterius magis probo: quòd ι particulæ τι haud temerè alibi reperiatur ità elisum, & nonnisi cogente omnino necessitate. At γάρ τε pro γὰρ passim alibi invenitur. Sequendo autem nostram scripturam erit τ' ὄναρ pro τὸ ὄναρ. Sed (ut verum fatear) mihi magis placet γάρ τ' ὄναρ, pro γάρ τε ὄναρ, conjecturam ex aliis hujus Poëtæ locis facienti.

V. 75. Malim post ἄνακτος notam interrogationis.

V. 105. Si hanc lectionem retinentes, simpliciter explicemus pro ὑπόδρα ἰδὼν (quo sæpe utitur) κάκ' ὀσσόμενος dictum fuerit eodem planè modo quo dicimus *regarder de mauuais œil.*

V. 258. Quum Præpositio jungatur cum ἐστὲ, & sit verbum περίεστε, non dubium est quin περὶ non

non πέει scribendum sit. Eadem ratio est & alibi, ut infrà versu 287, περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων. Notavi tamen alteram lectionem in margine. At v. 417, καὶ ὀϊζυρὸς πέει πάντων rectè scribitur, sicut & *Il.* β, [*in Catalogo*] v. 338, ---- ὃς πέει πάντων Ἤιδεε μαντοσύνας, & alibi passim, ubi Præpositio Adverbialiter posita, non jungitur Verbo.

V. 404. Pro ὃ πατρὸς ἀμείνων ait *Eustathius* legere *Zenodotum*, πολὺ φέρτερος ἁπάντων, ὁπόσοι ναίουσιν ὑπὸ τάρταρα εὐρώεντα. Cum quâ lectione non stabit versus prior: sed nec posterior, quem addit, suos pedes habebit. Stabunt autem ambo ità scribendo, Αἰγαίωνα. ὃ γὰρ πολὺ φέρτερος ἐστὶν ἁπάντων. Ὁππόσοι ναίουσ' ὑπὸ τάρταρα εὐρώεντα. Sic autem sæpe *Eustathius* ipsos etiam *Homeri* versûs profert non seravtis numeris. Sed miror hîc ab eo dici Ζηνόδοτος ὁ ἀντὶ τοῦ Παλλὰς Ἀθήνη μεταγράψας Φοῖβος Ἀπόλλων, quum antea non *Zenodoto*, sed ἀντιγράφοις quibusdam illam lectionem tribuerit: τινὰ δὲ τῶν ἀντιγράφων (inquiens) ἀντὶ τοῦ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη, γράφουσι καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων. Alioqui certè eam adscripturus loci illius margini non eram: quòd ea duntaxat, quæ ex vet. codic. sumpta sunt, apponenda putaverim. Sed intelligit fortasse *Eustathius* exemplaria quædam ὑπὸ Ζηνοδότου διορθωθέντα, vel potiùs παραδιορθωθέντα.

V. 423. Quidam, μετὰ Μέμνονας Αἰθιοπ. inquit *Eustathius*.

V. 468. Legendum potiùs οὐδ' ἔτι, licet repugnantibus hìc omnibus exempl. quæ quidem consuluerim. quæ etiam obstiterunt nè mutare auderem: sed postea vanum fuisse meum hunc metum comperi quum ad libri calcem perveni, ubi repetitur hic versus habens οὐδ' ἔτι (sicut scribendum censebam) consentientibus ibi quæ hîc repugnabant exemplaribus. Sic versu 593, ὀλίγος δέ τι θυμὸς ἐνῆεν malè in omnibus legitur præterquam in illo meo præstantissimo codice scripto. Exhibuit autem negotium mihi eadem particula in aliis multis *Homeri* locis.

V. 486. Legitur etiam ἐπὶ ψαμάθοις.

V. 510. *Eustathius* à quibusdam scribi tradit ὀφέλλωσίν τέ ἑ τιμῇ. ut sit pro αὐξήσωσιν αὐτὸν κατὰ τὴν τιμήν.

V, 515. Commodiùs (meo judicio) parenthesis notis includerentur hæc verba, ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δέος.

V. 562. Sic in illo vet. cod. ἀπὸ θυμοῦ, non ὑπὸ θυμοῦ. Qui multorum exemplar. error occurrit in aliquot aliis locis, ut lib. β, v. 292, μένων ὑπὸ ἧς ἀλόχοιο, pro ἀπὸ.

V. 580. In marg. adscripsi ἀστεροπητὴς adjectâ hypodiastole, ut liberum relinquerem judicium ei, qui συφελίξαι pro Optativo accipere mallet, subaudito ἄν, In vet. tamen cod. est superpositum δύναται verbo συφελίξαι, ut quod subaudiri debeat.

Ιλ. Β.

V. 125. In quibusdam exempl. legi Τρῶες, (quod conveniat cum ἡμεῖς) admonet *Eustathius*: nostra autem lectio (quæ tamen in pluribus cod. habetur) σχήματος κοινότητα habet.

V. 154. Mirum est in omnibus vulg. edit. legi οἴκαδ', quum syllabam κα corripi necesse sit. non dubitavi igitur & hîc meum vetus exemplar omnibus illis opponere.

V. 162. Post αἴης quædam exempl. interrogat. notam non habent: quæ tamen mihi necessaria visa est.

V. 214. Videtur ἀτὰρ cum præcedente μάψ jungi, ut sit ἤδη ἐριζέμεναι, ἀτὰρ μάψ, οὐ κατὰ κόσμον. Ego tamen sine distinctione reliqui, ut cuique liberum suum judicium relinquerem.

V. 257. Cogitet lector num hic versus, qui alibi sæpe occurrit, possit & ità legi, Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω τόδε, καὶ τετελεσμένον ἔσται.

V. 272. Hîc & alibi quædam exempl. ὦ πόποι scriptum habent.

V. 345. Mirum ni ἄρχευ' cum apostropho scribendum est pro ἄρχευε. nam si dicamus esse ἄρχευ pro ἄρχου (ut necessariò dicendam erit) ubi similem hujus verbi usum reperiemus, ἄρχεσθαι pro ἄρχειν? At ἀρχεύειν habemus lib. ε. v. 200, Ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας. Nihil tamen immutare ausus sum, quum à nemine factam hujus scripturæ mentionem, ac ne mei quidem exemplaris autoritate (quâ tamen alioqui maximâ valet apud me) confirmari viderem.

V. 414. In omnibus edit. καταπρηνὲς βαλέειν, eorum errore qui non animadverterunt κατὰ jungi cum βαλέειν. Cujusmodi tmeseωs figuræ non consideratæ multas alias voces vel ipsi *Homero* incognitas in *Homeri* poëmata primùm, deinde & in Lexica invexerunt.

V. 415. Mallem δήιοιο, ut & alibi δηίων. Sed tamen hîc assensus sum exempl. quæ itidem lib. ζ. v. 82, habent φεύγοντας πεσέειν, δηίοισι δὲ χάρμα γενέσθαι. Et ρ, vers. 272. ---- δηίων κυσὶ κύρμα γενέσθαι. Et 667, --- ἕλωρ δηίοισι λίποιεν, & alibi. Eodem autem modo in versib. qui suprà citantur ab *Herodoto*, in hujus Poëtæ vitâ, Ἠθελέτην κλήισαι δίαν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν. Vid. annotat. in vers. 148, *Iliad.* ρ.

V. 448. Apud *Eustathium* scriptum est ἠερέθονται.

V. 489. Hæc malim parenthesis notis includere, ut sit οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι εἰ μὴ ὀλυμπ.

Καταλογ.

V. 13 Vix ausim Ποσιδήιον scribere, quod tamen quidam ausi sunt propter versum.

V. 27. *Zenodotus* apud *Eustathium* Πανόπηων pro Πανοπῆα.

V. 188. Latebat hîc error à nemine anteà (quod sciam) deprehensus, αὐτοὺς pro αὖ τούς.

V. 273. *Eustathius* in textu quidem lectionem istam habet: sed in comment. Πηρείῃ (quod est nomen loci cujusdam *Thessaliæ*) legi etiam admonens Πιερίῃ: nullam autem hujus Πιερίῃ mentionem faciens.

V. 357. Legitur & αἴη in nominativo, ut ex iis, quæ dicuntur ab *Eustathio*, colligimus: & apud eum quoque αἴη non αἴῃ scriptum est.

Ιλ. Γ.

V. 12. In hujusmodi locis τίς scribimus, ex omnium Editionum & vet. cod. consensu: non quòd interrogativum sit, sed ob sequentem particulam, quæ accentum in eam rejicit. Sic autem & v. 33. malim ὅτε τίς τε, quàm (ut quædam Editiones) ὅτέ τις τε.

V. 28. Malim πίσεσθαι. fateor tamen πίσεσθαι haberi hîc in meo etiam codice vetustiss. & eodem etiam modo legi *Odyss.* υ. v. 121, --- φάτο γὰρ τίσεσθαι ἀλείτας. Sed his oppono locum illum hujus tertii libri, v. 366. Ἦ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος. nam ibi meus ille codex πίσεσθαι habet. Notandum est autem (ut de hoc obiter admoneam) verbum φάσθαι in hujusmodi locis non tam esse *Dicere* quàm *Polliceri sibi se hoc vel illud facturum*.

V. 33. Rectiùs τίς τε, ut modò dictum est in vers. 12.

V. 126. Pro μαρμαρέην habebant πορφυρέην Editiones *Aristarchi*, *Zenodoti* & *Aristophanis*, teste *Eustathio*.

V. 134. Lubenter includerem parenthesis notis hæc verba πόλεμος δὲ πέπαυται. quibus tamen opus non esset, resolvendo Verbum in Participium, hoc modo, οἱ νῦν πεπαυμένου πολέμου ἕαται) σιγῇ ἀσπίσι κεκλιμένοι.

V. 172. Suspecta non debet esse cuiquam hujus versûs scriptura, quum *Eustathius* admoneat eum esse λαγαροειδῶς δίπουν. duobus enim pedibus claudicare, quorum unus sit pseudodactylus, alter spondeus violentus. nam in φίλε syllaba λε quæ pro longâ reputatur & ob acutum accentum qui præcedit, & quòd finiat vocabulum, & quòd sequatur asper spiritus, dactylum efficit, juncta duabus proximè sequentibus: syllaba autem ρε, quum producatur & ipsa tribus itidem de causis, quoniam videlicet acutum habet, (dicit enim διὰ τὸ ὀξέως τονοῦσθαι) & quoniam vocabulum claudit, & quòd præfixa sit literæ δ, spondeum facit. Sequendo igitur *Eustath.* ità metiemur hunc versum, Αἰδοι | ος τε μοι | ἐσσι φι | λε ἑκυ | ρὲ δει | νος τε. |

V. 191. Post αὖτ' de industria distinxi, nè dicatur δεύτερον Ὀδυσῆα: quum δεύτερον sit adverbium, ut paulo pòst habetur Τὸ τρίτον αὖτ', Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός.

V. 200. Hîc quoque distinxi, ne υἱὸς cum Λαερτιάδης jungeretur: quùm dicendum sit υἱὸς (sub. ὃν ὁρᾷς) ἐστὶ Λαερτ. &c.

V. 332. Hîc quoque necessaria fuit interpunctio: quam tamen & hîc exteræ Editiones prætermiserunt.

V. 345. Idem contigisse arbitror in hâc voce σείοντ', quod in στέμματ' initio libri primi, ut videlicet particula τε conjuncta sit, quæ disjungi debuerit legendo σείοντ τ'. neque enim hîc aptum locum habere videtur τὸ ἀσύνδετον.

V. 405. Legitur & sine interrogatione, sed eam malo.

V. 407. Legendum puto μηδ' ἔτι, quarum vocularum locum occupari & alibi ab his μηδέ τι, admonui & antea.

Ιλ. Δ.

V. 49. Possit distingui post γὰρ, ut in τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ γερόντων, v. 323.

V. 93. Quid si legeretur εἰ, non ἦ? Tum certè post δαΐφρον ponenda tantùm esset hypodiastole, & nihil subaudiendum relinqueretur, ut nunc facere cogimur, meo quidem judicio: hoc modo, *Ecquid auscultare mihi libeat? Certè si id libeat, (si me satis audias*, ut loquitur *Horatius) celerem sagittam in Menelaum mittere non dubites*, &c. Ità enim malo quàm cum quibusdam hæc quoque interrogativè legere, Τλαίης κεν, &c. Sed vel locus ille lib. η, v. 48. Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο; κασίγν. &c. Et ille lib. ξ, v. 190. Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο φίλον τέκος ὅ, ττι κεν εἴπω, Ἠέ κεν ἀρνήσαιο; nostram lectionem retinere suadent. Licet alioqui diversitas scripturæ ἦ & εἰ alibi etiam occurrat, ut *Iliad.* ξ, v. 234.

V. 100. Omnes quas vidi Editiones habent ἀλλά γ', quod significaret *At saltem*. Ego meum vetustissimum exemplar sequutus sum. Errores autem ex simili pronuntiatione orti reperiuntur & alibi in illis *Homeri* Edit.

V. 105. Hæc est verborum series, Αὐτίκ' ἐσύλα τόξον ἐΰξοον, deinde καὶ τὸ μὲν, &c. ideo cætera parenthesi includo.

V. 235. Legitur & ψεύδεσσι à ψευδὴς, quum alterum sit à ψεῦδος.

V. 275. *Porphyrius* Quæst. XVI legit εἴδῃ, & sic sæpe in comparationibus utitur *Homerus* subjunctivo.

V. 277. Apud eundem legitur ἄνωθεν pro ἄνευθεν.

V. 363. Legitur & μεταμώνια: quæ scripturæ diversitas & in aliis hujus Poëtæ locis occurrit.

V. 375.

V. 375. Malim περὶ, ut jungatur cum γυῖα δεῖται, juxta id quod annotavimus in *Iliad.* α, v. 258.

V. 474. Vel Ἠΐθεον θαλερὸν non interpositâ distinctione.

Ιλ. Ε.

V. 4. *Eustathius*, quæstionem movens cur δαῖέ οἱ dicatur, non δαῖεν οἱ, ut paulo pòst δαῖεν ἀπὸ κρατὸς, quosdam legisse ait δαῖε δ' οἱ ἐκ κόρυθος: sed fortasse scripserit δαῖέ δ' οἱ. vide tamen annot. in *Iliad.* ω, v. 370. & v. 704.

V. 31. Legitur etiam τειχεσιβλῆτα (inquit *Eustathius*) eodem sensu. nam τειχεσιπλήτης perinde est ac si quis dicat *Obsessor*: propriè, *Qui muris appropinquat obsidionis gratiâ*: τειχεσιβλήτης, *qui muros diruit.*

V. 104. Lectionem hanc comprobat sequens ille locus, v. 284, —οὐδέ σ' ὀΐω Δηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι.

V. 245. Mihi videor audisse aliquando quosdam qui in hujusmodi locis mallent ἐῢ legere quàm ἶν.

V. 293. Hæc lectio [*varia*] ἐξεσύθη ex meo vet. cod. sumpta est. Legitur autem & ἐξελύθη cùm alibi tum in ipsis *Didymi* scholiis: sed ex χ (ni fallor) facto λ perperam.

V. 374. Non dubito quin hic (ut & aliquot aliis locis) perperam legatur ὡς εἰ pro ὡσεὶ: quod pace vel etiam vet. cod. dictum sit. Sic *Il.* ψ, Ἰάνθη, ὡς εἴ τε περὶ σταχύεσσιν ἐέρση, pro ὡσεί τε.

V. 460. Particula μὲν deest in vulg. Edit. etiam in *Flor.* Sic suprà, v. 32, omissam eandem habent multæ, legentes Οὐκ ἂν δὴ Τρῶας ἐάσαιμεν καὶ Ἀχαιούς. Pro quâ nonnulli (versum implere volentes) reposuerunt καὶ, ut in margine adscripsimus.

V. 838. Pro φήγινος veteres scripsisse πήδινος, autor est *Eustathius.*

V. 870. In *Flor.* & *Ald.* & aliquot aliis δεῖξε, miror quomodo stante versu: in aliis δεῖξαι, miror quomodo stante sententiâ.

Ιλ. Ζ.

V. 166. In vulg. Edit. δ' ἄνακτα, perperam. perinde quasi possit hîc idem fieri quod in δ' ἐλώεια, initio libri α.

Ιλ. Η.

V. 115. Post μὲν omissa est particula νῦν in aliis Edit. etiam in ipsius *Eustathii* contextu: quam, ut expleretur versus, ex vet. cod. restitui. Sic & alibi omissas hujusmodi particulas addidi, sine quibus claudicabat versus.

V. 177. Legitur etiam ità, Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖς ἰδὲ χεῖρας ἀνέσχον.

Ιλ. Θ.

V. 170. Hîc quoque omissa est particula in plerisque vulg. Edit. in illis enim ità legitur, Τρὶς δ' ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων.

Ιλ. Κ.

V. 247. Malui περὶ οἶδε quàm περίοιδε, quum & ipse *Eustathius* illam non hanc lectionem sequutus esse videatur.

V. 298. Legitur etiam ἀμφόνον, ut dicitur ἀμπέλαγος, & alia multa.

V. 448. Pro χεῖρας ἐς ἁμὰς legitur etiam χεῖρας ἐμεῖο.

V. 457. In quibusdam codicibus legi φθεγγομένη testatur *Eustathius*, qui tamen *Homericam* esse phrasin negat, quum nunquam κάρη fœminino genere dicat.

V. 461. Pro χερὶ scribi etiam χερσὶ tradit idem *Eustath.*

V. 542. Vel Δεξιῇ τ' ἠσπάζοντο. quam lectionem sequendo erit σπωΐζηντις in versu (inquit *Eustathius*) ut fiat procephalus. Sic autem & in alio quodam hujus Poëtæ loco δ' ità insertum recordor in quibusdam Editionibus, Δειπέρω δ' αὖ pro Δειπέρω αὖ.

Ιλ. Λ

V. 433. Non dubium est quin ὀλέσσεις potiùs legendum sit, sequendo vet. cod. quum præcedat ἐπεύξεαι.

V. 470. Legitur & πάθῃσι μετὰ Τρ.

V. 572. Agnoscit & aliam lectionem *Eustathius*, χρόα χαλκὸν ἐπαυρεῖν.

V. 725. Legitur & ἔνδιοι, sed vet. cod. cum ι, non ει.

Ιλ. Μ.

V. 25. Quosdam grammaticos ἑνῆμαρ scripsisse tradit *Eustathius*, ut significet *Vnico die*: quòd absurdum illis videretur *Græcos* murum uno die extruxisse, *Jovem* autem cum *Apolline* & *Neptuno* novem dies in eo diruendo consumpsisse. Sed eos à veteribus reprehendi solitos idem testatur.

V. 26. Alii Σύννεχες scribere malunt, atque adeo ità scriptum in aliquibus hujus Poëtæ locis habetur: ut & συννεχέως. Sic & νώνυμος quidam, alii νώνυμνος.

V. 38. Pro ἐελμένοι legitur etiam ἐεργμένοι, ut scribit *Eustath.*

V. 211. Facit mentionem *Eustathius* & alterius

 lectio-

lectionis, scribendo videlicet πῶς, ut sit interrogativum. Sed mihi profectò durum videtur πῶς ità postpositum.

V. 266. Legi etiam φοιτέτην tradit *Eustathius*, tanquam à φοιτέω, de quo tamen dubitare videtur.

V. 270. Debui includere parentheseως notis hæc verba, ---ἐπεὶ ἔπω πάντες ὁμοῖοι Ἀνέρες ἐν πολέμῳ:

V. 286. Pro εἰλύαται scriptum etiam reperitur εἰλῦται, quod erit ex εἰλύαται per crasin factum.

V. 340. Pro ἐπῴχατο scribi etiam ἐπῴχετο tradit *Eustathius*.

V. 353. Scribi etiam Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' Αἰάντεσσι, sed elegantiorem esse illam scripturam ait idem *Eustath*.

V. 369. Pro ἐπαμύνω legi etiam ἀπτεῖλω docet idem.

V. 382. Margini adscriptam habes aliam lectionem, Χερσὶν ἐπ' ἀμφοτέρῃς ἔχοι, &c. Sed legitur etiam sine Præpositione, hoc modo, Χείρεσιν ἀμφοτέρῃς ἔχοι, vel ἀμφοτέραις. Meliùs tamen flueret versus si ἔχοι retinendo, ἀμφοτέρῃσιν vel ἀμφοτέραισιν scriberetur. Tradit autem *Eustath. Aristarchum* eos reprehendere solitum qui scribebant Χειρί γε τῇ ἑτέρῃ, ut qui nihil magnificum de *Ajace* dicerent.

V. 425. *Eustathius* utriusque lectionis meminit, & δήιων, & δηΐων, quæ posterior lectio habebit συνίζησιν similem illi quam in δήϊοι vidimus, annot. in *Iliad.* β, v. 415. Sic certè & *Iliad.* μ, v. 371, Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἦε κασίγνητος καὶ ὄπατρος, pro ἦε *Flor. Ald.* & aliæ Edit. habent ἤϊε.

V. 464. Idem aliam scripturam hîc agnoscit, videlicet σμερδαλέον. quam si sequamur, pro Adverbio σμερδαλέως accipere, ut opinor, debemus. Sed lectionem nostram confirmat locus ille lib. ν, v. 191,-- πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ Σμερδαλέῳ κεκάλυφθ'.

Ιλ. Ν.

V. 41. Scio in quibusdam Edit. legi ἀνίαχοι, sed minimè dubium est quin ex errore ortum sit, positâ videlicet ν pro υ, ut facilem hunc esse lapsum scimus.

V. 118. In vulg. Edit. μεθίει, quæ tamen lectio ferri nullo modo potest. Facilè autem potuit imponere μεθίει pro μεθιεῖν, sicut alia multa imposuerunt apud hunc Poëtam, ob similem in diversâ scriptura pronuntiationem.

V. 229. Orationis consequutio (id est ἀκολουθία) poscere videtur ut ὤτρυνες legatur præcedente ἦσθα.

V. 301. In vulg. Edit. legitur Ἐφύρους μεταθωρήσσεσθον, ut unica vox sit μεταθωρήσσεσθον: sed non dubium est quin hoc vocabulum ex eorum sit numero cum quibus ineptè Præpositio coaluit. Hîc certè -Ἐφύρους μέτα pro εἰς Ἐφύρους sumitur.

V. 341 *Eustathius* alteram lectionem agnoscit ἀπολαμπομένων. ac certè rejici hoc Participium non potest, quum Verbum à quo deductum est, alibi apud eundem Poëtam reperiatur. ut *Il.* ξ, v. 183, ---χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή. quod hemistichium habetur & apud *Hesiodum* in *Theogoniâ*, sicut & alia multa his esse inter se communia videmus. Sed & Activa vox apud eundem *Homerum* habetur: ut Odyss. ο, v. 108. Ἀστὴρ δ' ὣς ἀπέλαμπεν. Sensus certè nullo modo hîc (sicut nec in aliis hujusmodi locis) mutatur. nam si κορύθων ἀπολαμπομενάων scribas, erit pro ἡ τῶν ἀπολαμπομένων κορύθων αὐγή: sin κορύθων ἀπὸ λαμπομενάων, perinde erit acsi diceretur αὐγὴ ἡ ἐκ τῶν λαμπομένων κορύθων. Vel certè sumetur pro ὑπὸ, id est *præ*: q. d. ὑπὸ τῆς τῶν κορύθων λαμπηδόνος, *præ galearum fulgore*.

V. 430. Ità lego, hanc *Eustathii* expositionem sequens, περιώσως ἐφίλησε. nam quamvis ità exponat, malè tamen scriptum habet περὶ κῆρι. Si autem legatur περὶ κῆρι, erit pro ἐν κῆρι, ut alicubi (ni fallor) περὶ θυμῷ.

V. 433. Huic versui hos à quibusdam subjungi refert *Eustathius*, Πρὶν Ἀντηνορίδας τραφέμην καὶ Πανθόου υἷας, Πριαμίδας θ' οἳ Τρωσὶ μετέπρεπον ἱπποδάμοισιν, Ἕως ἔθ' ἥβην εἶχεν, ὄφελλε δὲ κύδιον ἄνθος.

V. 435. Editio *Adriani Turnebi* habet φαεινὰ, nescio an ex errore, an consultò. sed illud potiùs quàm hoc crediderim: quoniam qui defendi φαεινὰ possit, non video: quod alioqui mensuræ versûs multo aptius fore non inficior. Nec certè mentionem ullam hujus lectionis facere dignatus essem, si eam in aliâ Editione quàm istius repperissem, qui tantus vir cùm in aliâ doctrinâ, tum vel maximè in linguæ *Græcæ* peritiâ fuit, ut vix secundum reliquerit. Quare absit ut tot menda quæ in illâ hujus Editione videmus, ejus vel socordiæ vel imperitiæ imputanda esse censeamus.

V. 448. Hic etiam locus multis imposuit, ob unius apicis omissionem. nam quum lectio hæc ἔυχεαι αὔτως δαίμονι primâ fronte sensum satis commodum habeat, non mirum si apostrophi notula, quæ aliam lectionem efficit, in multis Editionibus prætermissa est. Sed & ex iis qui illam sequuti sunt, plerique in eo peccârunt quod δαιμόνι' præcedentibus junxerunt, quasi δαιμόνι' ἀλλὰ pro ἀλλὰ σὺ ὦ δαιμόνιε dici non posset: quum tamen passim hæc particula ità postposita occurrat. Sed quoniam nodi qui huic loco subesse videntur, in causâ fuerunt cur & variè legeretur & exponeretur, eum paulo altiùs repetens enodare conabor, ut hinc veræ lectionis notitiam adipiscamur. Primùm igitur

tur pro ἦ ἄρα δή τι (vel δή τοι) ἐίσκομεν, vulg. Editiones *Flor.* & *Aldina*, *Germanica* & *Gallica*, atque adeo *Parisina Turnebi*, scribunt, ἦ ἄρα δή τι σ' ἐίσκομεν: atqui nullum hîc locum habere Pronomen σε, ex interpretatione nostrâ patebit, si priùs alienas retulerimus. Incipiam ab eâ quæ *Laur. Vallæ* adscribitur, ità habente, *Num tibi videtur esse par, tres hostes interemisse: quod ego feci: atque unum, quod tu fecisti, dæmonie: quoniam ità insolenter gloriabare?* Interpretatio autem ad verbum quæ postremò edita est *Basileæ*, ità hunc locum reddit, *Non videtur æquipollens esse tres pro uno occidisse, quoniam tu gloriaris inaniter infelix?* Primùm itaque, quod ad illam *Vallæ* attinet, nemo non videt quàm procul ab *Homeri* sensu aberret, dum licenter ultra sibi præscriptos fines vagatur. Eam tamen *Eobanus* sequitur, qui ità reddit, *Deïphobe hícne tibi dignum & par esse videtur, Me tres occidisse viros, te scilicet unum, Improbe, qui te sic jactes & voce superbâ Verba loquare etiam vanissima?* Posterior autem planè negat quod affirmandum est, quum dicit, *Non videtur æquipollens esse.* Sed demus, errore typographico positum esse *Non* pro *Num*, ut habet *Vallæ* interpretatio: utrobique certè respondendum erit quomodo & quo exemplo ἐίσκομεν accipi pro ἔοικε possit. Nam quod quidam scripsit, ἔοικε debuisse dicere, sed mirè suum factum ad se retulisse, nodum non solvit, restat enim ut videamus quâ ratione alterum alterius vicem obtinere queat. In Scholiis autem quæ *Didymo* tribuuntur, itâ exponitur, ἄρα ἀξίως καὶ δεόντως δοκοῦμέν σοι αὐχεῖν τρεῖς ἀνθ' ἑνὸς πεφονευκότες; Sed quid vel hâc expositione violentius fingi potest? Primùm enim ἄξιον explicare ἀξίως, quàm violentum est? deinde εἶναι exponere αὐχεῖν, quàm est non solùm violentum, verum etiam absurdum & ineptum? Qui vel unus locus admonere nos abundè potest quàm suspecta illa scholia esse alicubi, ideóque quàm circumspectè cautéque legi debeant: utpote de quibus verè *Homericum* istud prædicari possit, --- πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά. *Eustathius* autem in illo quidem loco ubi contextûs series postulabat ut hæc verba explicaret, ea inexplicata relinquit, sed antea ità enucleare conatus erat, εἶτα ἐρωτᾷ ἐν εἰρωνείᾳ τὸν Δηΐφοβον εἰ καλῶς οἱ Ἕλληνες χρῶνται τῇ λογιστικῇ, καὶ ὀρθῶς στοχάζονται, ἀντάξιον εἶναι τρεῖς ἀντὶ ἑνὸς πεσεῖν. Quæ expositio etsi longè omnibus superioribus est tolerabilior, tamen & ipsa non satis *Homeri* verbis astringere se videtur. nam quomodo Verbo ἐίσκομεν hæc omnia, καλῶς λογιζόμεθα, vel (ut ejus verba retineamus) καλῶς χρώμεθα τῇ λογιστικῇ includi dicemus? aut cujus alius loci autoritate hanc expositionem ille tuebitur? Deinde illa verba, ἐπεὶ σὺ περ εὔχεαι αὔτως, vereor ut satis aptè cohæreant cum illâ interrogatione, si ita dicamus, *Utrum rectè ratiocinamur, unius cædem trium cædi æquipollere, quandoquidem tu frustrà gloriaris?* Cui meæ objectioni tanquam respondens *Eustathius*, dicit illa verba θεραπείαν esse τοῦ τοιούτου ἐρωτηματικοῦ ἀστεϊσμοῦ. οἱονεὶ γάρ φησιν ὡς οὐκ ἂν Ἰδομενεὺς ἐκερτόμει εἰ μὴ Δηΐφοβος ἠλαζονεύετο. perinde videlicet acsi diceret *Idomeneus*, *Utrum rectè ratiocinamur, trium cædem*, &c. *quæ ego non proferrem jactabundus, nisi tu prior jactantiæ plena verba protulisses.* Vel, (ut *Eustathium* ipsum adjuvem) *Ad quam jactantiam illa tua me compellit.* Vel, *Ut jactabundus tibi jactabundo respondeam.* Hactenus aliorum expositiones retuli: nunc ad meam venio, quæ nullam vim *Homeri* verbis afferendo, sed eam quam alibi habent significationem retinendo, sensum aptissimum dare videtur. Primùm igitur (quod *Eustathii* pace dictum sit: nam cæteros nihil moror) sine interrogatione hæc lego, pronuntiativè, ut quidam loquuntur: deinde ἐπεὶ σὺ περ εὔχεαι αὔτως, sequentibus jungo: ut hic sit sensus, *Equidem Deïphobe nos abundè vicem retulisse* (vel *injuriam ultos esse*) *putamus in eo quod tres pro uno à nobis occisi sint*: *quia* tamen *te ità jactas, vir præclare, tu quoque mecum congredere: ut si non satis est tres occidisse pro uno, tu quartus numerum expleas.* Quid quæso violentum aut quid ullo modo coactum hæc mea interpretatio, imò quid non per se fluens, vel quid non sponte (ut ità dicam) currens, quid non secum optimè cohærens habet? Nisi fortè durum aliquis judicet particulam aliquam cum ἐπεὶ, ad connectendum illud hemistichium cum sequenti versu, subaudire. Sed qui hoc durum judicabit, nimium durus, meâ quidem sententiâ, judex erit. Finge tamen, illud hemistichium jungi sequenti versui non posse, non video quî minus cohæreat cum præcedentibus, si verbo ἐίσκομεν sua detur significatio, quàm si aliena ei tribuatur, aut prima ejus persona pluralis pro secundâ singulari, novâ planè & inusitatâ licentiâ, accipiatur. Sed vereor nè longior quàm par sit hæc mea videatur disquisitio, ideóque finem ei imponendum censeo: si tamen prius lectores admonuero, multos alios esse locos apud *Homerum* cæterósque Poëtas, atque adeo apud omnes propemodum linguæ *Græcæ* autores, qui itidem violentissimas & tamen passim receptas interpretationes habeant, dum alter alterius vestigiis multo libentiùs insistit quàm in quærendo novo tramite se fatigat.

Ad illam autem lectionem quod attinet, --- ἐπεὶ σὺ περ εὔχεαι αὔτως Δαιμονι, eam sequendo, daretur verbo alia significatio quàm habeat εὐξαμένοιο & ἐπεύξατο: quæ tamen de eo ipso & sensu eodem dicta fuerunt de quo nunc εὔχεαι. Acciperetur enim εὔχεσθαι pro *precari*: pro quo *Homerus* sæpe dicit & ἀρᾶσθαι magis poeticé. Cæterùm pro αὔτως legitur etiam οὕτως, & ἐναντίον pro ἐναντίος. Utramque autem lectionem posse ferri ostendunt alii ejusdem Poëtæ loci. nam ut hîc ἐναντίος, sic ἀντίος, cùm alibi, tum in hoc libro legitur,

v.31.

v. 31, --- μηδ' ἀντίος ἴσασ' ἐμεῖο. Rursum ut ἐναντίον quidam codices hîc habent, ità legitur apud eum ἀντία pro ἀντίον, ut *Il.* φ. v. 481, Πῶς ἢ σὺ νῦν μέμονας κύον ἀδδεὲς ἀντί' ἐμεῖο Στήσεσθαι; Et χ, v. 252. --- νῦν αὖτέ με θυμὸς ἀνῆκε Στήμεναι ἀντία σεῖο.

V. 476. Dicit ὡς μὲν Αἰνείαν, οὐδ' ὑπεχώρει, pro ἔμενεν Αἰνείαν οὐχ ὑποχωρῶν, ideo verba illa οὐδ' ὑπεχώρει parenthesi inclusi: quam & aliis hujusmodi locis adhibui.

V. 728. Lectionem margini adscriptam comprobant cùm alii loci, tum ille suprà, *Il.* α. v. 258, Οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι. Nec enim dubium cuiquam esse potest quin βουλῇ περιέμμεναι dici hîc possit ut alibi βουλῇ περίεστι. Sic verò & infrà, *Odyss.* α. v. 66, Ὃς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν. Ità enim ibi legendum est potius quàm πέρι. Interim tamen non ignoro ad alterius lectionis confirmationem afferri posse ex *Il.* κ, περίοιδε νοῆσαι, vel (ut in hac meâ Editione) πέρι οἶδε. Sed habeo quod respondeam, nimirum diversam esse constructionem. Cæterùm notandum est (ut hoc obiter dicam) in illo versu *Il.* α, conjungi quæ alibi separantur: nam ibi prudentiam & virtutem bellicam iisdem tribuit, quas hîc contrà eundem sibi arrogare non sinit: has laudes dividens, sicut & antea, *Iliad.* β. v. 202, Οὔτέ ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ quasi qui non potest ἐναρίθμιος esse ἐν πολέμῳ, debeat saltem ἐν βουλῇ esse ἐναρίθμιος. Et infrà, *Il.* π. v 630, τέλος πολέμου esse dicit ἐν χερσὶ, at ἐπέων τέλος esse ἐνὶ βουλῇ. Ubi tamen fateor βουλῇ commodiùs accipi pro *loco in quo consilia agitantur*, licet alibi βουλὴν pro *consilio* cum μύθοις conjungat, ut *Od.* π. --- μεθ' ὁμήλικας ἔμμεν' ἄριστον Βουλῇ καὶ μύθοισι.

V. 731. Hunc versum non habet *Eustath.* est tamen in meo illo codice vetustiss.

V. 776. Malè in vulg. Edit. hîc πτολέμοιο, & paulo pòst in fine versûs 787, πτολεμίζειν. quum πτ pro π ponatur (poni certè debeat) ibi tantùm ubi syllaba præcedens, brevis alioqui, positione producenda est. Quod & in προτὶ pro ποτὶ quidam observandum putant: sed frequenter tamen non observatur.

Ιλ. Ξ.

V. 234. Magis probat *Eustath.* lectionem hanc quàm alteram margini adscriptam.

V. 259. Pro δμήτειρα legi etiam μήτειρα, sed plures δμήτειρα probare, autor est *Eustathius.*

V. 382. Pro δόσκεν scribi etiam δόσκον testatur idem, & quidem ὑπὸ τῶν ἀκριβεστέρων: ut subaudiatur οἱ βασιλεῖς. addit enim, ἄλλως γὰρ οὐκ ἦν τοῦτο γίνεσθαι ὑπὸ τῶν τυχόντων ἐσθλῶν.

V. 447. Malim legere Οὔτασε κατὰ λαπάρην, ut in margine habes, quòd hanc lectionem apertè sequatur *Eustathius* in fine hujus libri, v. 517. Si tamen retineamus alteram, dabimus literæ λ eandem vim quam & alibi habere puto, & μ sæpe habere videmus: ut *Il.* α, Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι. Et β, v. 195, Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος.

Ιλ. Ο.

V. 30. *Eustathius* duos hosce versus affert, quos à quibusdam addi ait, Πρίν γ' ὅτε δή σ' ἀπέλυσα ποδῶν, μύδρους δ' ἐνὶ Τροίῃ Κάββαλον, ὄφρα πέλοιτο καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι. Quum autem non dicat post quem versum inseri debeant, ego hunc elegi post quem magis convenire visi mihi sunt.

V. 120. Talem varietatem qualis hîc in ζευγνύμεν' & ζευγνύμεν sine apostropho, in aliis multis infinitivis inventam me prætermisisse fateor. Sic *Il.* σ. v. 458 pro δόμεν legitur etiam δόμεν'. Sic & in quibusdam dativis pluralibus quædam exempl. apostrophum habent, quædam minimè, ut βλεφάροις & βλεφάροισ'.

V. 162. Legitur etiam οὐκ ἐπέεσσι πεπείσεται.

V. 163. Scribitur & δὴ ἔπειτα, quam orthographiam alibi nos sequutos puto.

Ιλ. Π.

V. 11. Hîc quoque malè vulg. Edit. jungentes Præpositionem cum Nomine, novum nobis vocabulum fingunt καταδάκρυον.

V. 129. *Eustathius* alicubi tradit δύσεο scribendum unico σ.

V. 143. *Porphyr.* Quæst. XI, pro πόρε legit τάμε.

V. 207. Legitur etiam ταῦθ' ἅμ' ἀγειρόμενοι.

V. 240. Pro πέμπω *Eustath.* habet in comment. πέμψω. quod malim, quum præcedat μενέω. Alioqui sæpe præsens pro futuro apud hunc Poëtam poni scio, ut & in fine libri ν, versu 831, videmus legi κορέεις & κορέσεις. Quod autem ad πολέσι attinet, scribitur & πολέσιν: sed nihil necesse est, non quòd secundum quosdam post ι subaudiatur ν ubi produci debet, verùm quòd vi literæ μ sequentis producatur. Quâ vi præditam hanc literam multis locis videmus. Cujus rei exempla duo paulo antè protulimus: quibus addi & hæc poterunt, *Il.* π, v. 115, Πλῆξ' ἄορι μεγάλῳ αἰχμῆς παρὰ καυλὸν ὄπισθεν. Et v. 143, Πηλιάδα μελίην, &c. Et v. 358, Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν, &c.

V. 445. Quidni & hîc ζῶν scribamus, non ζωὸν, ut *Il.* ε, v. 887, Ἤ κεν ζῶς ἀμενηνὸς ἔα χαλ-

χαλκοῖο πυλῆσι, scriptum esse videmus? quod ζώς ibi agnoscit ipse etiam *Eustathius*, per Synæresin factum esse docens. Sed hîc tamen ego absque ejusdem *Eustathii* vel meorum exemplarium autoritate nihil mutare sum ausus. Nam illud ipsum vetus aut vetustiss. potiùs meum exemplar, cujus fidelitatem alioqui prædicare soleo, hîc ζωὸν habet & ipsum, illic autem ζώς.

V. 461. In vulg. Edit. φθίσειν ἐνὶ Τρεσὶ. qui tam manifestus error miror quî tamdiu delituerit. Sic autem & *Il.* ρ, multæ Editiones versum 111 itâ scriptum habent, Ἔσχεσι καὶ φωνῇ· τῷ δ' ἐνὶ φρεσὶν ἄλκιμον ἦτορ.

V. 593. Distinguo post πρῶτος, ne dicatur πρῶτος ἀγὸς, sed πρῶτος ἐτέραπτο.

V. 688. Pro ἀνδρῶν legi etiam ἄνδρες admonet *Eustath.* quam lectionem in illo meo vet. cod. invenio. Pro αἰεί τε autem libentiùs legerem αἰεί γε.

V. 690. Malim hîc legere ἐποτρύνει μαχέσασθαι, sicut legitur lib. sequente, v. 178. simul autem ὅτε, non ὅτι, ut hîc sit sensus, *Sed semper Jovis sententia superior est sententiâ hominum, quippe qui strenuum etiam virum terret, adeo ut ei victoriam facilè auferat: aliàs verò ad pugnam accendit.* Cum quo sensu bellè cohærere mihi videtur sequens versus, Ὅς οἱ καὶ τότε θυμὸν, &c. Perinde acsi diceret, *Sed quis Jovis voluntati & decreto resistat, qui injecto pavore viro alioqui forti & strenuo, ei victoriam propemodum è manibus eripit: contrà verò quemcunque vult ad pugnam animat, ut hunc videmus ab eo animatum ad eam pugnam fuisse à quâ abstinere debuerat.* At vulgò itâ hunc locum interpretantur, *Sed semper Jovis validior mens quàm hominum, qui fortem virum terret, & abstulit victoriam facilè, quum tamen ipse jubeat pugnare.* Sed quomodo ὅτε δ' αὐτὸς ἐποτρύνῃσι accipi possit pro καὶ ὅτε αὐτὸς ἐποτρύνει, viderint illi interpretes: ut taceam non tam bene cum sequentibus hunc sensum (vel si commodè ex illis verbis elici posset) cohærere. Notandæ autem sunt tales *Homericæ* aliorúmque veterum autorum γνῶμαι, pietatis illorum testes locupletissimæ. Nec verò de Poëtis duntaxat, sed de historicis quoque loquor: & quidem primas *Herodoto* hujus laudis partes tribuens: apud quem, cùm alia plurima dicta magnam ejus erga suum numen reverentiam testantur, tum hoc, illi *Homerico* respondens, in *Polymniâ*, οὕτω δὴ καὶ στρατὸς πολλὸς ὑπὸ ὀλίγου διαφθείρεται κατὰ τοιόνδε, ἐπεάν σφι ὁ θεὸς φθονήσας φόβον ἐμβάλῃ, ἢ βροντὴν, δι' ὧν ἐφθάρησαν ἀναξίως ἑωυτῶν. Quo magis miror quid in mentem venerit quibusdam ut φοβεῖ in illo *Homeri* loco in propriâ significatione non acciperent, sed ἀσθενῆ ποιεῖ exponerent. Ego certè & paginâ præcedente Ἕκτορι ἀνάλκιδα θυμὸν ἐνῶρσεν nihil aliud esse puto quàm Ἕκτορα ἐφόβησεν, & quidem propriam hujus vocabuli significationem retinendo. Cæterùm nec hoc prætermittendum est de quo *Eustathius* nos admonet, nimirum in quibusdam vet. cod. hos duos versus Ὅσσε &c. & Ῥηϊδίως &c. non inveniri. Equidem nec in eo fuisse existimo quo usus est *Laurentius Valla*, aut quicunque est autor illius interpretationis quæ *Vallæ* tribuitur. Ibi enim tantùm hæc legantur pro totius loci interpretatione, *Sed scilicet Dei mens plus quàm hominis prævalet. Jupiter enim illius cordi injecit ut eo intenderet animum quod in suam perniciem recideret.* Quæ quàm liberè vel licenter potiùs reddita sint, non dicam hoc tempore: hoc unum addam, fieri posse ut ex illo altero loco *Iliad.* π, hi duo versus huc translati sint, tandem ex margine, cui adscripti erant, in contextum irrepentes.

V. 736. Itâ legitur hic versus in omnibus Editionibus, & in illo meo vet. Eum certè nè suspectum habeam, facit quod *Eustathius* in *Iliad.* γ, versu 172, Αἰδοῖός τέ μοί ἐσσι φίλε ἑκυρὲ δεινός τε, scribit de vi literæ δ. nam ρς produci posse ait & διὰ τὸ ὀξέως τονοῦσθαι, & διὰ τὸ πέρας εἶναι λέξεως, deinde etiam διὰ τὸ φθέγγεσθαι τοῦ δ, δυναμικὸν καὶ αὐτῷ τεχνικῶς ἐκτείνειν, διὰ τὸ πεφυκέναι διπλασιάζεσθαι. Sed & *Iliad.* α legitur ἔστι productam habens posteriorem syllabam sequente δ, vers. 515, Ἦ ἀπόειπ', ἐπεὶ οὔτοι ἔπι δέος, ὄφρ' ἐῢ εἰδῶ.

Ιλ. Ρ.

V. 96. Non dubito quin legendum sit ἄγῃ, & hypodiastole tantùm post finem versûs præcedentis poni debeat, repetendo ἀπὸ τοῦ κοινοῦ illud μήπως, quod subauditum habet δέδοικα: ut sit δέδοικα μήπως ἄγῃ.

V. 148. Hîc meum illud exemplar δήοισι habet non δηΐοισι: quum tamen alibi & ipsum cæteris exemplaribus in nostrâ scripturâ assentiatur.

V. 176. Mallem αἰεί γε. fateor tamen hîc itâ legi in omnibus Edit. atque adeo libro quoque præcedente in simili versu eandem eas lectionem habere, Ἀλλ' αἰεί τε Διὸς κρείσσων νόος ἠέπερ ἀνδρῶν. Porrò de hoc loco vide annot. in *Il.* π, v. 688. & 690.

V. 265. Legitur & ἠϊόνος, teste *Eustathio*, ut ἄκραι ἠϊόνος significet τὰ τοῦ αἰγιαλοῦ ἄκρα.

V. 461. Ut apud *Hesiodum* initio ἔργων, Ῥέα μὲν γὰρ βριάει, ῥέα δὲ βριάοντα χαλέπτει.

Ιλ. Σ.

V. 63. Pro ἴδω τε legitur non solùm ἴδοιμι (quod margini adscripti) sed etiam ἴδωμι.

δῶμι. Invenitur & ἴδωμαι, sed manifestè mendosum.

V. 191. In nonnullis vulg. Edit. pro σεῦτο legitur ζεῦτο: quod si ferri posset, à ζεύομαι deducendum esset: sed alteram lectionem cum *Eustathio* confirmat meum illud exemplar, confirmant & alii loci in quibus idem est usus hujus verbi σεῦτο.

V. 218. Hîc quoque novum vocabulum, & *Homero* (ut opinor) incognitum, in istud *Homeri* poëma invexerunt vulgatæ Editiones, videlicet ἐνάσπετον: quum ἐν ἄσπετον scribendum sit, & Præpositio ἐν cum verbo ἄερτε jungenda.

V. 541. Legitur etiam Ἐν δ' τίθει, sicut paulo pòst θαῦμα τέτυκτο, pro θαῦμ' ἐτέτυκτο: qualia multa vel potiùs infinita diversæ scripturæ exempla in hoc Poëta prætermisimus.

Ιλ. Τ.

V. 402. *Eustathius* utriusque lectionis meminit, ἕωμεν & ἐῶμεν: at meum illud exemplar ἐῶμεν in textu habet, in margine autem annotatum χέωμεν pro ὑποχωρήσωμεν, ex quorundam opinione.

Ιλ. Υ.

V. 49. Malim ὅτε μὲν, quum ei reddatur ἄλλοτε. quamvis *Eustathius* annotet in illum locum libri ρ, v. 178, --- ὅτε δ' αὐτὸς ἐποτρύνει μαχέσασθαι, veteres in hâc quoque significatione ὅτε scribere solitos esse.

V. 62. Non video quomodo stare possit versus cum ὑπέρθορε, cujus tamen *Eustathius* quoque meminit: fortasse intelligens mutandum esse καὶ in χ', quamvis apud eum scriptum sit καὶ ὑπέρθορε, ἢ ἴαχε.

V. 135. Hic versus pro notho vulgò habetur.

V. 138. *Eustathius* hanc lectionem velut indubitatam sequitur, ἄρχωσι, dicens esse σχῆμα ἀλκμανικόν. facit tamen & alterius mentionem.

V. 417. Ut antea mirabar quomodo lectio illa ὑπέρθορε, v. 62, versum ingredi posset, licet ab *Eustathio* annotata, ità hîc mirari subit quomodo stare possit iste cum ἐπεκάλυψε, quod tamen annotat: nisi (quod malo credere) mendosum est hîc ejus exemplar.

Ιλ. Φ.

V. 18. Invenitur etiam tertia scriptura ἔκθορε, sed ex errore orta fortasse. ἔνθορε certè habemus infrà, v. 233.

V. 40. Lectionem textûs ἐπέρασσε confirmat versus 102, ubi scriptum est, --- καὶ πολλοὺς ζωοὺς ἕλον ἠδ' ἐπέρασσα: vicissim autem lectionem adscriptam margini comprobat versus 58, Λῆμνον ἐς ἠγαθέην πεπερημένος.

V. 67. Malui ἀνέχετο, quia versu 161 itidem habetur, --- ὁ δ' ἀνέχετο δῖος Ἀχιλλεὺς Πηλιάδα μελίην.

V. 111. Pro δείλης non solùm legitur δείλη, sed & δείλη, nominativo casu: quæ lectio mihi simplicior videtur, & aptiùs jungi cum ἠώς. nam etiam cum δείλης *Eustathius* subaudit nominativum καιρός, vel ὥρα: addens tamen, posse etiam subaudiri ὀπὶ.

V. 112. Scribi etiam ἄρη (factum ex ἄρηϊ, ut ἄρε ex ἄρεϊ) tradit *Eustathius*.

V. 252. Pro οἴματ', *Philetas* scripsit ὄμματ', ut tradit *Eustathius*: sed rectiùs scribitur οἴματα, cui respondet οἴμησε δ' ἀλείς. Pro μέλανος τοῦ autem *Aristarchus* scribebat μελανός τευ id est μελανός τινος: cui repugnantes quidam dicebant *Homerum* pro τινὸς dicere non τευ, sed τεῦ aut τέο. Alii scribebant μελανόσσου, id est *nigros habentis oculos*. Alii legere malebant μελανόστευ, id est *nigra habentis ossa*. qui & ipsi in multas reprehensiones incurrerunt.

V. 274. Legitur etiam καὶ τί πάθοιμι, interrogativè. Sed *Eustathius* huic nostræ lectioni assentitur: qui tamen fatetur non bene cum præcedentibus cohærere, nisi subaudiantur aliqua: verbi gratiâ, σωθεὶην ἐκ τοῦ ποταμοῦ: ut sequatur ἔπειτα δ' καί τι πάθοιμι. id est, *Server è fluvio, deinde quidvis mihi eveniat*. Q. d. *Dummodo evadam ex undis, non recuso quin de me postea pro arbitrio statuas*. Vel breviùs, *Unum hoc mortis genus deprecor, Jupiter*. Eodem autem modo dici hoc ab *Achille* tradit *Eustathius*, quo dicitur ab *Ajace*, ἐν δ' φάει καὶ ὄλεσσον. Et hæc quidem pro nostrâ lectione. Sin autem per interrogationem legamus, accipiendum erit καὶ τί πάθοιμι, pro *Quid me fiet?* ut *Odyss.* ε. v. 465, Ὦ μοι ἐγὼ τί πάθω; τί νύ μοι μήκιστα γένηται;

V. 574. Legitur & ἐναντίη pro ἐναντίον: ut vicissim *Il.* ρ. versu 662, pro ἀντίοι legitur & ἀντίον. Alia exempla hujus diversæ scripturæ antea etiam annotavi.

V. 604. Legendo γὰρ non δ' ἄρ', includenda parenthesi censerem hæc verba, δόλῳ γὰρ ἔθελγεν Ἀπόλλων.

Ιλ. Χ.

V. 62. Legitur & ἑλκηθείσας, ut in alio loco hujus libri, videlicet versu 336, ἑλκήσουσ' ἀϊκῶς.

ἀΐκῶς. Verùm & ibi quædam exemplaria habent ἑλκύσω'.

V. 83. Lectio quæ in margine est, ferri nullo modo potest: videtur autem ex fine versûs præcedentis, qui abhinc est tertius irrepsisse.

V. 120. Reponendum puto δύσασθαι, quum præcedat καταχρύψειν. Sic antea notavi τίσασθαι pro quo videbatur scribendum τίσασθε. Sæpe autem permutantur hæ scripturæ, ut v. 101, ἡγήσασθαι pro ἡγήσασθε. & v. 195, ἀΐξασθε pro ἀΐξασθαι.

V. 164. Scribitur etiam ἀνδρὸς περὶ τεθνειῶτος.

V. 475. Pro θυμὸς hic, & alibi ubi idem versus occurrit, legitur etiam θυμὸν, perinde acsi diceretur ἀγηγερμένον ἔχε τὸν θυμὸν ἐς φρένα.

Ιλ. Ψ.

V. 69. Hæc per interrogationem rectiùs leguntur fortasse.

V. 71. Non dubium est quin legendo περήσω, debeat sequi Τῆλέ με εἴργουσι sine interpunctione, quæ tamen habetur in *Florentinâ* & *Aldinâ* aliísque Edit.

V. 550. Vix dici potest quàm fœdum hîc mendum habeant vulgatæ Editiones. in illis enim ità legitur, ---- εἰσὶ δέ τοι δμωαὶ καὶ μεῖζον ἄεθλον, translato fine versûs proximè sequentis etiam in hunc. Hoc autem mendum belli etiam isti interpretes retinuerunt.

V. 694. Hæc interpunctio post ὣς non fortuitò huc irrepsit, sed consultò posita est, ne dicatur ὣς πληγεὶς, quum ὣς feratur ad ἀνέπαλτο. Sic & aliæ multæ interpunctiones passim in hoc volumine reperientur, quæ quum primâ fronte supervacaneæ videri possint & temerè positæ, non sine consilio & nonisi cum magno lectoris commodo à me collocatas esse sciendum est.

V. 750. Non dubium est quin hæc lectio Δεξιτέρῳ δ' αὖ eâdem aut simili excusatione opus habeat quâ illa lib. κ. v. 542, Δεξιῇ τ' ἠσπάζοντο, pro Δεξιῇ ἠσπάζοντο.

Ιλ. Ω.

V. 367. Pro ἄγοντα legi etiam ἔχοντα, discimus ex *Eustathio*.

V. 368. Inclusissem parenthesi hæc verba, γέρων δέ τοι οὗτος ὀπηδεῖ, nisi *Eustathii* expositionem repugnare vidissem. Sed (quod ejus pace dictum sit) non dubito quin ἀπαμύνασθε feratur ad νέος potiùs quàm ad γέρων, aut certè ad utrunque.

V. 370. Pro ἀλλά κεν, non solùm ἠδέ κεν sed etiam καὶ δέ κεν legi perhibet *Eustathius*. Verùm quod in aliis quibusdam lectionibus ab eo traditis, idem & in hac usuvenit, ut cum eâ stare versus non possit. Sic enim & *Il.* ε, v. 4. dicit legi Δαῖε οἱ ἐκ κόρυθος, vel Δαῖε δέ οἱ, &c. quum tamen cum hac posteriore lectione stare non queat versus. Vide & annotat. quæ proximè sequenti proxima est.

V. 398. Pro δὲ δὴ legitur in vulg. Edit. δέ μοι, quas particulas ex proximè præcedenti versu irrepsisse credibile est.

V. 704. De hac lectione Τρωϊάδες idem objici poterit *Eustathio* quod de illâ quam ex eo protuli, annot. in v. 370: quomodo videlicet stare cum eâ possit versus: nisi fortè intelligat, vocalem ι in Τρωϊάδες, licet adscriptam, tamen obmutescere per συνίζησιν.

VARIÆ LECTIONES, EMENDATIONES & Conjecturæ in SCHOLIA *Homerica*; quibus interferuntur Additamenta ex *EXCERPTIS MSS.* & Suppofititiorum Scholiorum Elenchus.

Iliad. A.

Verf. 1. Ἀναγνώσεον δ' ἑνὸς λ. διὰ τὸ μέτρον. τῷ, ἄχ⊕ τουτέστι λύπην ἐπενεγκεῖν τοῖς Ἰλιεῦσιν. οἱ δὲ, παρὰ &c. Edit. *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* Illam autem lectionem, quam nunc habes, protulit *Herv. fecunda*, nifi quòd οἱ δὲ, cum vetuftioribus Edit. retinuerit pro ὅις δὲ, quod retinet & *Tertia.*

5. pro δ' ἐτελείετο *Ald.* & *Argent.* habent δὲ τελείετο

Ibid. pro Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ. *Ald. Herv.* omnes, atque *Argent.* Διὸς βουλὴ ἐσακούσῃ.

Ibid. θυγατρὸς καλὴν γέννησιν, legendum θυγατρὸς καλῆς γέννησιν, fic enim *Euftathius* pag. 20. Τινὲς δὲ βουλὴν Διὸς εἶπον, ------ πῶς τε τῆς Θέτιδ⊕ θνητογαμίαν ------ καὶ θυγατρὸς καλῆς γέννησιν, Illud autem καλὴν γέννησιν, fi ullum hic fenfum habet, in profâ tamen vix ferendum videtur.

Ibid. pag. 2. pro Ταρασίνῳ *Herv. fecunda* & *Recentiores Edit.* Στασίμῳ Rectè.

6. pro Ταπρῶτα. *Ald.* & *Argent.* Τὰ πρῶτα.

7. Ὁ Ἀτρέως παῖς Ἀγαμέμνων. Ἀγαμέμνων δὲ &c. *Ald.* & *Argent.*

10. pro τέμπη *Ald.* & *Herv. prima* & *fecunda* πέμπη: Et apud *Hefychium* legimus, Πέμφελα, δύσκολα, τραχέα, βαθέα. Sed omninò τέμπη, quod repofuit *Bedrotus* in *Edit. Argent.* nobis placet: de quo *Etymol. Magn.* pag. 751. verf. 45. Τέμπη, τὰ μεταξὺ τῶν Θετταλίας ὀρῶν περὶ τὸν Ὄλυμπον καὶ τὴν Ὄσσαν στενά· καθόλου δὲ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄρεσιν, αἱ στενόταται διαβολαὶ, ὡς Διονύσι⊕ ὁ περιηγητής· --- πυμάτης παρὰ τέμπεα Κέρνης. λέγει δὲ τὰς καταδύσεις καὶ φωλεύσεις τῶν ὀρῶν, τοὺς δύγρους τόπους. τέμπη καὶ τὰ στενὰ τῶν ὀρέων. λέγεται τέμπη, καὶ τὰ μεταξὺ τῶν ὀρῶν διαστήματα, &c. Et *Hefychius* quoddam ait explicare per τὰ στενὰ τῶν ὀρῶν. Fufiùs hîc egimus quàm pro inftituto noftro, quòd apud Grammaticos recentiores nihil de hâc re invenerimus.

11. pro Ἕνεκα. lege Οὕνεκα. Sic *Euftath.* pag. 24. Τὸ δὲ ἕνεκα, ------ γέγονε δὲ ἀπὸ τοῦ οὕνεκα: Sic & noftra eadem Scholia in *Il.* A. v. 111. Οὕνεκα] Οὗ ἕνεκα.

12. pro ἐπὶ προσέννηε leg. ἐπιπροσέννηε ut legitur in ipfis hifce Scholiis in hunc verfum, qui invenitur Odyff. O. v. 298.

14. pro ἔυξατο τῇ μητρὶ *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* ἔυξατο τῇ μητρὶ

Ibid. ἐυσόχου. τοξότου. *Ald.* rectè; neque enim *Hefychius* conjungit, qui fic, Ἑκηβόλ⊕· τοξότης, μακρόβολ⊕, ἔυστοχ⊕. *Etymolog Magn.* eodem errore habet ἐυσόχου τοξότου fine diftinctione, *pag.* 321. v. ult. ut & hæc eadem Schol. hoc libro in v. 75.

19. Leg. Εὖ δ.] cum omnibus vetuftis Edit. pro Εὖ δ'.]

20. pro Τὰ δ' ἄποινα. leg. cum iifdem Τάδ' ἄποινα.

24. Hæc verba Διὰ τὴν ὀργήν. debemus Novatoribus *Hackianis*, qui fuppofuerunt pro Ἐν τῇ ψυχῇ. quæ in Vett. omnibus.

28. pro ῥάβδ⊕. *Ald. Argent.* & *Herv.* omnes ῥαβδ⊕. Sed eam προσῳδίαν quam nos retinuimus, probat *Etymol. Magn.* p. 701. in verbo ῥάβδ⊕. *Euftathius* utriufque mentionem facit p. 906. ἡ δὲ ῥάβδ⊕, ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ ποιεῖν ῥᾷον βαδίζειν γίνεται, διὸ καὶ προπαροξυτονεῖται δοκεῖ, ἴσως οἱ παραδόντες. οἱ δὲ πλείους τῶν παλαιῶν, ἀπὸ τοῦ ῥαπίζειν αὐτὴν παράγουσι, διὸ καὶ παροξύνουσι. Et p. 1353. Τὴν δὲ ῥάβδον, οἱ μὲν προπαροξυτονοῦσι διὰ τὸ ῥᾷον. φάμενοι, γίνεσθαι παρὰ τὸ ῥᾷον βαδίζειν ποιεῖν. ἕτεροι δὲ παρὰ τὸ ῥαπίζειν λέγοντες αὐτὴν γίνεσθαι. Idem hîc & alibi fcribit ῥάβδ⊕. Vid. & *Henr. Stephanum Thefauri* p. 661. vol. 3.

30. pro Ἀπίδ⊕ legendum Ἄπιδ⊕ cum *Ald.* & *Argent.* Sic enim *Epitomator Stephani* περὶ πόλεων in verbo Ἀπία. & *Etymol. Magn.* p. 122. v. 13. & *Euftathius* non femel.

38. pro Τρωάδ⊕. *Ald. Herv. prima* & *Argent.* Τρῳάδ⊕.

39. Dele verbum Ἐπέρεψα. *Hackianum* eft.

41. pro Κρήνων. *Ald.* & *Argent.* Κρήνων.

42. pro Ἐλάνωρ Legendum cum *Paufania*, *Eufebio*, & *Plutarch.* in *Pyrrbo*, Γελάνωρ: quod admonuit *Tho. Gale* noftras *Notis* in 2 Lib. *Apollodori.*

44. Omnes Editiones præter *Hackianam* fic legunt ὀξυτόνως μὲν, ἡ ψυχή. προπαροξυτόνως δὲ, ἡ θανατηφόρ⊕ μοῖρα. Sed falsò, ut videre eft apud *Hefychium*, *Etymol. Magn.* & alios.

50. pro καταγεύουσι *Ald.* κάτα νεύουσι, & *Argent.* κάταγεύουσι: unde fecerunt cæteræ Edit. καταγεύουσι: Sed

Sed legendum κάτω νάϊσσι secundum id quod mox sequitur.

Ibid. pro εὐδιάφθαρτον Omnes ante *Hack.* εὐδιέφθαρτον

52. pro Ἀργεῖος *Argent.* habet Ἀργεῖος: nec aliam προσῳδίαν agnoscit *Eustath.* p. 43; ut neque *Apollodorus*, qui Lib. 2. *Bibliothecæ*, καὶ θάψας τοὺς σὺν αὐτῷ στρατευσαμένων τοὺς ἀποθανόντας, Ἱππασόν τε τὸν Κήυκος, καὶ Ἀργεῖον, καὶ Μέλανα, τοὺς Λικυμνίου παῖδας.

Ibid. pro Ἰωνὸν Omnes ante *Hack.* Ἠιονὸν: *Eustathius* verò p. 43. Οἰωνόν.

60. pro Εἴ κεν. *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* Εἴκεν. *Herv. secunda* & *tertia* Αἴκεν.

66. pro Αἴ κέν Omnes ante *Hack.* Αἴκέν

Ibid. Ἤτοι τὴν ἡλικίαν ὁλοκλήρων· λελωβημένον γὰρ &c. Locus est apertè mutilus, quem sic integrum habes apud *Hesychium*: Τελείων, ἤτοι τὴν ἡλικίαν, ἢ ὁλοκλήρων ἀσινῶν. Jam subjice, λελωβημένον γὰρ &c.

67. pro Ἀπὸ καὶ χοιεῖς *Ald.* & *Herv.* omnes Ἄπο καὶ χοεῖς

70. pro ἤδη. *Ald. Argent.* & *Herv. secunda* ἤδη.

104. pro Πίμπλαντο.] repone Πλήσαντο.] ut omnes Editiones habent ante *Hackianam* istam.

105. pro Κάκ' ὁσσόμενος. *Ald.* & *Argent.* Κακοσσόμενος.

115. pro κατελίπομεν. leg. κατελείπομεν. Sic enim scriptum habemus in hoc versu [Σῶμα γὰρ ἐν μεγάρῳ Κίρκης κατελείπομεν ἡμεῖς] *Odyss.* Λ. unde adducitur.

123. pro Ἀπίδος leg. τοῦ Ἄπιδος cum *Ald.* & *Argent.*

124. pro Δῶσι. Omnes ante *Hack.* Δῶσι.

132. Scribe ἐν ᾧ ὁ παρελθὼν cum *Ald. Herv. primâ*, & *Argent.*

133. pro Ἠὲ θέλεις.] Omnes Vett. Ἢ ἐθέλεις.]

142. Εἰς αὐτὴν δὲ καὶ &c. *Ald. Argent.* & *Oxon.*

Ibid. pro Ἀγείρομεν. *Ald.* & *Argent.* Ἀγείρωμεν.

144. pro Ἀναβήσομεν. Omnes præter corruptissimam *Hackianam* Βήσομεν.

149. Legendum περὶ κέρδη pro περικερδῆ: Sic enim *Etymol. Magn.* p. 505. v. 40. Κερδαλεόφρον, πανοῦργε τὸ φρόνημα· ἢ περὶ τὰ κέρδη τὸν νοῦν ἔχων, &c.

151. pro Ὀδόν.] *Ald.* & *Argent.* Ἢ ὁδόν.] Rectè.

171. pro περισωρεύσειν, Vett. omnes προσωρεύσειν.

174. pro Εἵνεκ' *Ald.* & *Argent.* Οὕνεκ'

176. pro ἀοιδοὶ ἔασιν ὅπῃ Vett. omnes ἀοιδοὶ ἐστὶ

180. pro μέγεθος πέτρον *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* μέγεθος πέτρου

185. pro Κλισίηνδε. *Ald. Argent.* & *Herv. tertia* Κλισίην.

202. *Excerpta MSS.* hæc habent. Αἰγὶς, ἀσπὶς ἐστι καὶ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Παλλάδος.

207. Legendum pro πειθῆς cum *Ald.* & *Argent.* πειθῆς

210. pro Ἕλκεο.] *Ald. Argent. Herv. secunda*, & *tertia* Ἕλκετο.]

213. pro Καὶ ποτέ τοι. *Ald.* & *Argent.* Καὶ ποτέ σοι.

216. pro Εἰρύσσασθαι.] *Ald.* & *Argent.* Ἐρύσασθαι.]

218. *Excerpt. MSS.* Ἔκλυον αὐτοῦ.] Θεοὶ δηλονότι ἐπακούουσιν αὐτοῦ ὃς ἐπιπείθηται αὐτοῖς.

225. pro Οἰνοβεβαρημένε, repone cum *Ald.* & *Argent.* Οἴνῳ βεβαρημένε.

234. pro οὐδέ ποτε αὖ. Vett. omnes οὐδέ ποτε ἄν.

235. pro Τὸ μὴν Leg. Τομὴν

246. *Excerpt. MSS.* Πέπαρμένον.] Ἀπὸ τοῦ πείρω.

249. pro αὐτό γε *Ald.* & *Argent.* αὐτό τε

253. Dele Καὶ μετέειπε.] à malâ manu est: Vett. non agnoscunt.

263. pro ὠκείασαι *Ald.* & *Argent.* ὠκείωτο

264. θεοῖς τοῦτο προσέταξεν ἀειδμεῖν. Lego cum *Eustathio* p. 101. θεὸν τοῦτο προσέταξεν ἀειθμεῖν.

268. pro ἐν τῷ ὄντι, τολμᾷ Scribe cum *Ald.* & *Argent.* εἰ τῷ ὄντι τολμᾷ

273. *Excerpt. MSS.* Ξύνιον.] Ὑπήκοον.

274. Eadem *Excerpt.* Τὸ ὔμμες ψιλοῦται ὡς Αἰολικὸν, Αἴκ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων.

287. pro Ἀλλὰ ὅδε. *Ald.* & *Argent.* Ἀλλ' ὅγε.

299 pro τῶ, πίε οἶνον· ἔστι γὰρ τὸ τῶ, Vett. omnes τῇ πίε οἶνον. ἔστι γὰρ τὸ τῇ

Ibid. pro ἑαυτούς γε, omnes ante *Hack.* ἑαυτοὺς γὰρ,

307. Hæc verba Ἐπίηρα.] Τοῖς φίλοις. in vett. Editionibus multos post versus in alieno loco posita, in proprium (ut & plurima alia, de quibus tamen Lectorem non admonemus) locum restituimus. Editiones *Hack.* & *Oxon.* in totum perperàm omiserunt.

317. pro Ἴκεν. Omnes ante *Hack.* habent Ἧκεν.

319. Ἤπυνα πρῶτον ἤπειλει κατ' Ἀχιλλέως. Sic audacissimè Editor *Hack.* & eum secutus *Oxon.* Vett. omnes, Ἤπυνα πρῶτον λείπῃ ἢ κατά. Rectè, nisi quòd distinguendum post πρῶτον.

321. pro Ὀτρηρώ. *Ald.* & *Argent.* Ὀτρηρὼ.

324. pro δήμῳ. Vett. omnes δῆμοι.

326. pro 'Επὶ μῦθον ἔτελλεν.] 'Επέτελλε, λόγον ἔλεγε. quod protulit *Hack.* Veteres omnes habent "Επελλεν.] 'Επέτελλεν, ἔλεγεν.

334. 'Ανθρώπων. Κήρυκες.] "Αξιοι καὶ θεῶν. Sic omnes nostræ præter *Ald.* & *Argent.* Quarum prior, 'Ανθρώπων. Κήρυκες, ἄξιοι καὶ θεῶν. Altera autem, 'Ανθρώπων, κήρυκες, ἄξιοι καὶ θεῶν. Legendum, dum aliquid emendatius affertur, 'Ανθρώπων κήρυκες ἄγγελοι, ἄξιοι καὶ θεῶν.

335. pro ἰδίας Omnes ante *Herv. tertiam* αἰτίας Rectè.

342. pro "Η γάρ. Omnes ante *Hack.* "Η γάρ ἄν.

344. pro μαχῶνται, Veteres omnes μαχοῦνται,

354. pro πυθόν. *Ald.* & *Argent.* πιθόν. quod non temerè rejiciendum.

359. post 'Ηΰτ' ὀμίχλη.] adde Καθάπερ, ὃν τρόπον ὀμίχλη. Quæ verba habentur in *Ald.* & *Argent.* Sed è cæteris Quinque Edit. injustè exulant.

384. pro Πάντη. Omnes ante *Herv. tertiam* Πάντη.

392. pro Τὴν μοι. *Ald.* & *Argent.* "Ην μοι.

407. pro γυνάτων Lege cum *Ald.* & *Argent.* γονάτων

420. pro Οὔλυμπόν δ', ὅθι φασὶ Omnes præter *Oxon.* Οὔλυμπόν δ' ὅν φασι

427. pro ἤδει sensus postulat ᾔδει

429. pro καλῶς *Ald.* & *Argent.* καλῆς

433. pro τὴν ὀθόνην. Omnes ante *Hack.* ἡ ὀθόνη,

434. pro τὸν ἱστὸν ἱσοδόκῃ. legendum cum *Ald.* & *Argent.* τὸν ἱστὸν ἱστοθήκῃ. Errror ortus est è mendo in *Herv. primâ*, quæ habet ἱστοδόκῃ.

Ibid. pro κάλως, Omnes ante *Hack.* κάλοις,

435. pro ὁρμεῖν Eædem ὁρμᾶν

437. pro παραῤῥήσεσθαι Legendum παραῤῥήσασθαι Sic *Etymol. Magn.* & *Eustath.* Verba adducere non est opus.

460. *Ald. Herv. prima*, & *secunda* 'Εξέταμον.] 'Εξέταμον. ἐξέκοψαν. *Argent.* autem 'Εξέταμον posterius omisit. At *Herv. tertia*, *Hack.* & *Oxon.* habent eadem, quæ Edit. nostra.

465. pro "Αρα τ' ἄλλα. Vett. omnes Τ' ἄρα τ' ἄλλα.

471. 'Επαρξάμενοι.] "Ητοι τοῦ πίνειν ἀρχὴν ποιήσαντες, καὶ ἀπαρξάμενοι, καὶ σπείσαντες τοῖς θεοῖς. Deest hìc aliquid; fortasse hæc, ἢ ἐπιχέαντες. quod verbum habes in Hisce Scholiis *Il.* I. vers. 176. Sic enim ista, 'Επαρξάμενοι.] 'Επιχέαντες. (ut & *Hesychius*, ni fallor, scripsit in verbo 'Επαρξάμενοι, ubi hodiè legitur ἐπισάντες.) Ni fortè hæc potiùs interciderunt, ἢ ἐπὶ τοῖς φθάσασι πάλιν ἀρξάμενοι. ut *Eustath.* p. 1908. 'Επάρξασθαι δὲ, τὸ ἐπὶ τοῖς φθάσασι πάλιν ἄρξασθαι.

478. Quid si pro ἐπέπλεον legas ἀπέπλεον? Malo tamen fateor ἀνέπλεον. Sic enim *Hesych.* 'Αγάγοντο, ἀνέπλεον. Sic & *Eustath.* p. 138. ὥσπερ ἀναβαίνειν, οὕτω καὶ ἀνάγεσθαι, τὸ ἐκ τοῦ λιμένος ἀναπλέειν. & p. 968. ἀναγωγὴ ὁ ἀνάπλους. καὶ ἀνάγεσθαι, τὸ ἐξ ὅρμου ἀναπλέειν.

485. Omnes præter *Hack.* pro "Οιγε. habent Οἱ.

480. pro 'Επὶ ψαμάθοις. omnes Vett. Ψαμάθου.

Ibid. pro ἐπομένου Lege cum Vett. omnibus ἐπαγομένου

513. *Ald.* & *Argent.* "Εχετο.] Εἴχετο. ἐκράτει. Tres autem *Herv.* Εἴχετο.] 'Εκράτει.

516. pro 'Απμοτάτη εἰμί.] Vett. omnes 'Ατιμοτάτη.]

528. pro Κυανεαῖς, *Ald. Herv. prima* & *Argent.* Κυανέαις.

Ibid. 'Επ' ὀφρύσι νεῦσεν.] Ταῖς ὀφρύσιν ἐπένδυσεν. τμῆσις. Sic vagâ licentiâ lusit Accurator iste *Hackianus* Omnes enim Vett. 'Επ' ὀφρύσι.] Ταῖς ὀφρύσιν. Νεῦσεν.] 'Επένευσεν.

537. pro ἠγνόησεν. *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* ἀγνόησεν.

543. pro "Ο, τι νοήσεις. *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* "Ο, τι νοήσῃς.

547. 'Αλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικές.] hæc verba *Herv.* tres in totum omiserunt, magno typographi errore: *Ald.* autem & *Argent.* tria tantùm prima agnoscunt.

549. pro "Ον δ' ἂν ἐγών. Scribe cum Vett. omnibus "Ον δέ κ' ἐγών.

590. pro κατακοιμησάσης repone κατακοιμισάσης cum tribus vetustissimis. Et mox κατακοιμίσει.

591. pro Λαμβάνων (quod debemus depravatissimæ *Hackianæ*) scribe 'Εχθείνας, ut Veteres Edit. omnes.

592. Πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην.] Δι' ὅλης δὲ τῆς ἡμέρας ἐφερόμην, ἤτοι διὰ τοῦ οὐρανοῦ, ἢ διὰ τοῦ ἀέρος. Sic *Hack.* & *Oxon.* At Cæteræ, Πᾶν δ' ἦμαρ.] Δι' ὅλης δὲ τῆς ἡμέρας. Φερόμην.] Δι' ὅλης ἡμέρας ἐφερόμην. ἤτοι διὰ τοῦ οὐρανοῦ. ἢ διὰ τοῦ ἀέρος.

596. Emenda cum Vetustioribus, παρὰ τὴν κοιλότητα. Et paulo pòst, pro ἐνέχεε. Leg. ἐνέχει.

604. pro αἶπνες καὶ αὐται Lego αἶπνες καὶ αὐταὶ

Iliad. B.

Vers. 5. Dele ista ἐν θυμῷ. Priores *Hackianâ* Editiones non agnoscunt.

6. ὥσπερ λέγεται, οὐλον τραῦμα, τουτέστιν, ὁλὴ τραυματος. Σημαίνει δὲ οὐλειν ἡ λέξις &c. Sic *Hack.* & *Oxon.* Cæteræ, ὥσπερ λέγεται οὐλὴ τραύματος. σημαίνει δὲ ἡ λέξις &c. Illud verbum

οὐλειν

ὑλιν non sine causâ additum fateor: sed priora ista ὅλον τραῦμα, τυτέστιν, quisquis inseruit Editioni *Hackianæ*, contra mentem Scholiastæ fecit. Iisdem enim verbis, quæ habemus in Vett. Edit. usus est *Etymol. Magni* Consarcinator p. 640, in voce ὖλος: ἢ ὅλον τὸν ὑγιῆ, ὥσπερ λέγεται ὑλὴ τραύματα. (Legendum τραύματος.) Sic & *Eustathius* locutus est, p. 1965. Τὸ δὲ ὖλε, καὶ νῦν ἀντὶ τοῦ ὑγίαινε. τυτέστιν ὅλος καὶ ὑγιὴς ἔσο. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου ῥήματος, καὶ ἡ τοῦ τραύματος ὑλή.

11. Ista ἦσαν ἐν ἐπενθέσει πτωτικῇ, largitus est tibi Editor *Hackianus*, grammaticam scilicet peritiam ostentans.

13. pro Τρώων, *Ald.* Τρφων.

18. pro Κατέλαβεν. *Ald.* & *Herv. tres* Εκατέλαβεν.

21. Ἐντίμων πρεσβυτέρων. Legendum cum *Ald.* & *Argent.* Ἐντίμων. πρεσβυτέρων. divisim. (ut & v. 53. ubi omnes Vett. consentiunt.) *Hesych.* enim Γέρων, πρεσβύτερος. & mox, Γέροντες, ἔντιμοι. Et *Eustath.* p. 481. Δῆλον δὲ καὶ ὡς γέροντας κἀνταῦθα συνήθως τοὺς ἐντίμους λέγει. Et p. 1157. γέροντες δὲ, ------ ἢ καὶ ἁπλῶς ἄλλως ἔντιμοι κἂν μὴ τῇ ἡλικίᾳ γέροντες εἶεν. Et alibi sæpe.

38. pro Ἤιδη. Omnes ante *Hack.* Ἤιδει.

39. Θήσειν ἐπ' ἄλγεα.] Ἐπιθήσειν ἄλγεα. βάλλειν ἐπ' αὐτοὺς κακά. Cùm nondum insanierat Editor *Hackianus*, hæc longè aliter legebantur, Sic: Ἐπ' ἄλγεα.] Ἐπ' αὐτοὺς κακά.

41. pro Θεὶη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή.] Vett. omnes Θεὶη δέ μιν.]

Ibid. pro Ἐμφατικὸν *Ald. Argent.* & *Herv. prima ac secunda* Ἐμφαντικὸν

42. pro περιχεῖσθαι αὐτὸν Omnes ante *Hack.* περιχεῖσθαι αὐτὸ

43. Γίγνεται δὲ παρὰ τὸ γίγνω καὶ γέγαα, γατὸν, καὶ ἐντεῦθεν νεήγατον. Sic *Hack.* & *Oxon.* At Vett. omnes Γίγνεται δὲ παρὰ τὸ γίγνω γατὸν νεήγατον. Hîc non solùm audaciam ejus, qui hæc immutavit; sed & imperitiam incuso. Cùm enim & *Suidas*, & *Etymolog. Magn.* & *Eustathius* eandem hujus verbi etymologiam tradiderint; non tamen eorum quisquam istius [γέγαα] mentionem fecit.

Ibid. Δηλοῖ δὲ ὁ χιτὼν παρ' αὐτῷ καὶ τὸν σίδηρον. Ità Vett. omnes. unde *Hack.* fecit Δηλοῖ δὲ ὁ χιτὼν παρ' αὐτῷ καὶ χιτῶνα σιδηροῦν. Quam correctionem amplectendam nego, & legendum contendo: Δηλοῖ δὲ ὁ χιτὼν παρ' αὐτῷ καὶ τὸν σιδηροῦν θώρακα. Sic enim *Hesychius*, Χιτὼν, ἐσθὴς, θώραξ, ἱμάτιον ἀνδρεῖον. Et *Etymol. Magn.* p. 812. v. 11. σημαίνει δὲ δύο. ἐπὶ μὲν τοῦ συνήθως ἡμῖν λεγομένου, ἱμάτιον· δίον, μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα· καὶ τὸν θώρακα· ὅθεν καὶ χαλκοχίτωνες, οἱ χαλκοθώρακες. Et *Eustath.* p. 249. χιτὼν δὲ, ὁ πολεμικὸς θώραξ, &c.

44, Dele ista ἤτοι τμῆσις. *Hackiana* sunt.

Ibid. περιελεῖσθαι Corrige cum *Ald.* & *Argent.* περιειλεῖσθαι

53 pro Ἴζεν. *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* Ἴσεν.

72. Hæc verba, ἀντὶ τοῦ, θαρρήξωμεν. *Hack.* Editioni debes. Notha sunt.

84. pro Βυλῆς ἐξῆρχε νέεσθαι.] Vett. omnes Βυλῆς ἐξῆρχε.] & mox verbum ἀπελθεῖν non agnoscunt.

87. Ἔστι δὲ τὸ σχῆμα ἐπέκτασις. ἴδιον δὲ Ἰώνων. Sic Vett. omnes. Locum hoc modo interpolavit *Hack.* Ἔστι δὲ τὸ σχῆμα ἐπέκτασις. ἴδιον Αἰολέων· καθάπερ τὸ μελισσέων, Ἰώνων. Et hanc quidem formam genitivorum in αων, *Eustath.* (in locum) *Johannes Magister, Corinthus*, & *Etymol. Magn. Æolibus* tribuunt, nisi quòd *Etymol. Magn. Doribus* semel. Sed illa posterior, Genitiv. in εων, non potest dici ἰδία Ἰώνων, cùm *Etymol. Magn.* sæpiusculè ad *Dores* referat.

89. pro ἄνθεσι τοῖς κατὰ τὸ ἔαρ *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* ἄνθεσι τοῖς τὸ ἔαρ

90. Omnes ante *Hack.* hunc locum sic habent: Αἱ μέν τ' ἔνθα.] Καὶ αἱ μὲν τῶν μελισσῶν ἐνταῦθα πέτονται. αἱ δὲ ἐκεῖσε καὶ ἀθρόως. Ἅλις.] δαψιλῶς. &c.

95. pro Ἐπετέχυτο *Hack.* & *Oxon.* emendârunt Ἐπετετρέχωτο quibuscum facit *Hesychius*, qui habet Τετρήχει, τετρέχωτο· ut & *Eustath.* p. 180: *Suidas* in verbo Τετρηχεῖα, Τετρήχει, ἐταράχθη.

Ibid. pro δ' ἐστοναχίζετο *Ald.* & *Argent.* δὲ στοναχίζετο

99. Ἑρήτυθεν.] Κατεῖχον ἕκαστος τὰς ἑαυτοῦ καθέδρας. Sic Vett. omnes: nec causa erat, cur hæc immutarentur, eáque quæ vides adderentur ab Edit. *Hack.* *Etymol.* sanè *Magn.* cum veteribus Editionibus conspirat, p. 373. v. 10. Ἑρήτυθεν δὲ καθέδρας, ἀντὶ τοῦ κατεῖχον ἕκαστος τὰς ἑαυτοῦ καθέδρας.

100. pro Ἀνὰ δ' ἔστη. *Ald.* & *Herv. tres* Ἂν δ' ἔστη.

101. pro Κάμε τεύχων.] Omnes ante *Hack.* Κάμε.]

103. pro Ἰώνιον. Omnes ante *Hack.* Ἰόνιον

105. pro πείσης. Omnes ante *Hack.* πίσης.

106. pro Θυέστῃ, φασὶν, ἀπελθόντα *Ald. Herv. prima* & *Argent.* Θυέστῃ ἀπελθόντα

108. pro περιτειχισμένη Vett. omnes περιτοιχισμένη: sed legendum περιτετειχισμένη, Sic enim *Etymol. Magn.* p. 605. in verbo Νῆσος, Νῆσος δέ ἐστι γῆ περιτετειχισμένη ὑπὸ θαλάσσης, &c.

109. pro Πεσσηνίδι. Vett. omnes Μεσηνίδι.

115. pro Δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι.] Omnes ante *Hack.* Δυσκλέα.]

117. Hîc etiam Ἰώνων Edit. *Hack.* eâdem audaciâ, quam notavimus ad v. 87 hujus Libri, mutavit in Αἰολέων.

124. pro

124. pro 'Αειθμηθῆναι. Ἄμφω.] Ἀμφότεροι Ald. Herv. prima, & Argent. 'Αειθμηθῆναι, ἀμφότεροι, &c. Herv. duæ posteriores malè distinguunt, haud tamen illud Ἄμφω] agnoscunt.

126. pro Διακοσμηθεῖμεν. Vett. omnes, Διακοσμηθῆμεν.

127. pro Οἰνοχοεύειν.] Κιρνᾶν. Herv. omnes, Οἰνοχοεῖν.] Κιρνᾶν. Sed Ald. & Argent. rectiùs, Οἰνοχοεύειν.] Οἰνοχοεῖν. Κιρνᾶν.

130. Excerpt. MSS. Ἐπίκουροι τῶν πολεμιζομένων εἰσί, σύμμαχοι δὲ εἰσὶ τῶν πολεμιζόντων.

132. Ista verba μᾶλλον ἢ, ἀποκοπή. καὶ μᾶλλον ἔτι, ὄνομα γένους οὐδετέρου ἐπιῤῥηματικῶς τιθέμενον. Hack. Edit. supposuit Scholiastæ.

137. pro Ἐν μεγάροισι. Ald. & Argent. Ἐνὶ μεγάροισιν.

Ibid. Excerpt. MSS. Ποιπνύοντα.] Ὅταν τὰ οὐδέτερα ὀνόματα εἰσὶν τοῖς θηλυκοῖς ἑπόμενα, τότε τὸ ἑπόμενον ἐπίθετον θηλυκόν ἐστι, ὅταν δὲ τὰ θηλυκὰ τοῖς ἀρσενικοῖς ὀνόμασιν ἕπονται, τότε ἀρσενικὸν τίθεται τὸ ἐπίθετον.

145. pro Κάμινον Ald. & Argent. Κάμικον Rectè. Sic enim Epitomator Stephani de Urbibus, in loco ei voci proprio, & in verbo Ἀκράγαντες.

148. pro σφοδρὸς, πνέων, Lege cum Vett. σφοδρὸς πνέων, sine distinctione. Sic Etymol. Magn. p. 553. vers. ult. Λάβρος ἐπαιγίζων· σφοδρὸς ἐπικαταπνέων.

150. Omnes ante Hack. pro Ἐπήρχοντο πρὸς τὰς ναῦς. ἐπηκολούθουν ἐπὶ τὰ πλοῖα. habent Ἐπήρχοντο, ἐπηκολούθουν.

151. pro ἐπισπεύδαζεν. Herv. secunda & Sequentes ἐπισπεύδαζον. Rectè.

155. pro περὶ τοῦτο, νόσος ἐστὶ τὸ ἡδὺ, μάλιστα δὲ τὸ ἡδὺ Vett. omnes, παρὰ τὸ ἡδὺ.

Ibid. ἐδέσματα γὰρ προσφέρεται τοῖς νοσοῦσιν. Supposititia sunt.

164. Verbum ἡσύχαζε respuunt Omnes ante Hack.

175. Ista verba, Ἡ περιαλήγουσα κατ' ἔκτασιν διαστέλλεται. non sunt antiquiora Hack. Editione.

179. Verba ἡσύχαζε, μόνε. in Omnibus quidem Vett. Edit. alieno loco, ad vers. nempe 164, posita, in duabus autem postremis perperàm omissa, in proprium locum restituimus. Nam & Excerpt. MSS. hîc habent Ἐρώει.] Ἡσύχαζε, μόνε, καὶ παύε.

180. Ἐρήτυε.] Ἡσύχαζε. delenda sunt, utpote Edit. Hack. commenta.

183. pro Ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλεν.] Omnes ante Hack. Ἀπὸ δὲ χλαῖναν.]

189. Verbum Ἠρήτυε, omnibus Vett. ignotum infertit Hack.

190. Ejusdem farraginis sunt ista Ὦ βέλτιστε.

196. Hunc etiam locum corrupit Hack. Vett. enim omnes, Διοτρεφέων.] Τῶν σὺν Διὸς τῇ γνώμῃ τιθεμένων.

202. pro Κατειλειθμένος. Omnes ante Hack. Οὐ καταειθμένος.

205. Imperitè pro Κοιράνους τις ἂν fecerat Editor Hack. κοίρανους τις ἂν, offensus credo verbi novitate: sed veterem lectionem confirmat Etymol. Magn. p. 540. v. 4. Κρόνος, --- Κόρος ὢν τοῦ νοῦ· μᾶλλον δὲ κορὸς νοῦς καὶ καθαρός. Et Eustathius p. 203. Ἔτι δὲ καὶ ὁ τοῦ Διὸς πατὴρ Κρόνος εἰς νοῦν οὐ τὸν ἁπλῶς, ἀλλὰ τὸν καθαρὸν ἀλληγορούμενος, ὡς διά τις κόρος νοῦς, &c.

Ibid. pro ἀσκυλόμητιν Ald. & Argent. ἀγκυλομήτην.

208. pro Ἤρχοντο, legendum credo Ἐπήρχοντο, sic enim legitur v. 150 hujus libri, Ἐπεσσεύοντο.] Ἐπήρχοντο, ἐπηκολούθουν.

209. Ἀλαλητῷ.] Σὺν θορύβῳ. Νεῶν ἄπο.] Ἀπὸ τῶν πλοίων. Ἠχῇ.] Μετὰ ἤχου καὶ κραυγῆς. Sic Vett. omnes. Sed cùm Ἀλαλητῷ hîc loci non inveniatur in textu Homerico, sic Scholion hoc immutavit, qui procurabat Editionem Hack. Νεῶν ἄπο.] Ἀπὸ τῶν πλοίων. Ἠχῇ.] Σὺν θορύβῳ. ἀλαλητῷ. μετὰ ἤχου καὶ κραυγῆς. At nobis locus hic aliter videtur tractandus. Nam si aliquis error subest, in eo erratum dicimus, quòd hîc repetantur, quæ antè scripta habuimus ad vers. hujus Libri 149. Sin defendenda est vetus lectio, eam facilè tueri possumus dicendo, Scholiasten sic legisse hos Homeri versûs:

Ὡς ὅγε κοιρανέων δίεπε στρατόν. οἱ δ' ἀλαλητῷ
Αὖτις ἐπεσσεύοντο νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
Ἠχῇ, &c.

Invenit nempe in suo codice οἱ δ' ἀλαλητῷ pro οἱ δ' ἀγορήνδε.

215. Hæc mutilarunt Edit. Novissimæ: Lege cum Vett. omnibus, Ἀλλ' ὅ τι ἂν νόμιζεν ὁ Θερσίτης ἀναστρέφον εἶναι, τοῦτο γέλωτος πολλοῦ ἄξιον ἐφαίνετο τοῖς Ἕλλησιν.

222. Vocem ἐπιῤῥηματικῶς suo more hic addidit d. Hack.

225. Ab eâdem manu est, τίνος πράγματος;

227. Fœdum hic latet mendum. Legendum enim pro αἰχμάτων. omnino αἰχμαλώτων. Sic enim Etymol. Magn. Ἐξαίρετοι, ἐκλεκτοί, ἐπίλεκτοι, αἱ κατὰ τιμὴν διδόμεναι ἀπὸ τῶν αἰχμαλώτων γυναῖκες. p. 347.

233. Hîc immani errore typographico omissa sunt, Οὐ μὲν ἔοικεν.] ut & in Edit. Hack.

234. Post κακῶν ἐπιβαίνειν. addunt Ald. & Argent. κακοῖς ἐμβιβάζειν.

248. Me-

248. Μεταπλασμὸς ἔστι ἄλλοις γραμματικοῖς λέγεται συλλαβῆς ἀνάλυσις, ἤτοι διάστασις· τῇ κράσει ἀντικείμενος. Hæc omnia prodierunt ex Officinâ Hack. Vett. non agnoscunt.

252. Post verbum Ἐπεὶ ἴδεα. omnes Vett. addunt hæc, Οἷος.] Ὁποῖος. Νόος.] Νοῦς. Eadem habemus v. 192 hujus Libri, unde videntur huc, in alienum locum, translata.

253. Omnes Vett. hunc locum sic exhibent, Ἢ εὖ.] Ἢ καλῶς. Ἠὲ κακῶς.] Ἢ κακῶς.

259. Ista καὶ ἀποκοπὴν, ἐκ τοῦ κάρηνον. de suo addidit Editor *Hack.*

Ibid. pro Ἐπεὶ ἦ.] Ἐπῇ, ἐπιμένῃ. Vett. omnes Ἐπίει.] Ἐπίει. ἐπιμένει. vitiosè.

261. pro Εἰ μή τε ἀπὸ μὲ φίλα εἵματα δύσω.] ante Hack. omnes, Ἀπὸ μὲ φίλα εἵματα δύσω.

266. Notha sunt ista, ἤγουν ἀδελφὸν, πολὺ. & Vett. omnibus ignota.

270. pro Οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ.] Vett. omnes, Οἱ δὲ καὶ αὐτοί.]

Ibid. Veterum nulla agnoscit ἐπ' αὐτῷ.

272. pro Μυεία ἐσθλά.] omnes ante *Hack.* Μυεία.]

273. pro ὅπερ Ἀττικῶς κορύθω. (quod audacissimi magistelli commentum est) ante *Hack.* omnes, Αἰολικὸν ἀπὸ τοῦ κορύθα.

275. Ἀγοράων.] Νῦν οὐχὶ δημηγοριῶν, ἀλλὰ φλυαριῶν. ἀγοραὶ φλυαρίαι, ἐν πληθυντικῷ. Sic nugator *Hack.* & eum secuta (ut ferè semper) *Edit. Oxon.* contra Vett. omnium fidem, quæ habent, Ἀγοράων.] Δημηγοριῶν, φλυαριῶν.

276. pro αὖθις. Omnes ante *Hack.* αὖτις.

302. Ὅσους μὴ προκαθαρπάσας ὁ θάνατος ἀπῆλθεν. Ἔβαν.] Προσέβησαν. Κῆρες θανάτοιο.] Αἱ θανατηφόροι μοῖραι. Φέρουσαι.] Ἀποφέρουσαι. Sic Edit. *Hack.* quæ prima hæc procudit; sic & *Oxon.* nisi quòd non paulo (ut mihi quidem videtur) corruptior sit à principio Scholii, quod ità profert, Ὅσους προκαθαρπάσας ὁ θάνατος μήπω προσῆλθεν. &c. Veteres autem omnes his sunt content, Ὅσους μὴ προκαθαρπάσας ὁ θάνατος ἀπῆλθε. κῆρες γὰρ αἱ θανατηφόροι μοῖραι.

303. Ὅτ' ἐς Αὐλίδα.] Ὅτι εἰς τὴν Αὐλίδα. Αὐλὶς &c. Hanc lectionem Edit. nulla ante *Hack.* agnoscit: hoc tantùm apud Illas inveneris, Αὐλίδα] Αὐλὶς &c.

304. Dele συνηγείροντο. Supposititium est.

305. Ἀμφὶ δὲ κρήνην.] Vett. omnes.

312. πεπλακότες, ὑπὸ φύλλοις. ἐν ᾧ πεχθέντες πρῶτον. τὰ γὰρ ᾠὰ ἐν τῷ ᾠοτοκεῖν πίπτει ἐκ πρωκτοῦ τῆς ὄρνιθος. Inepta hæc & notha Vett. non agnoscunt.

316. Ἐλελιξάμενος.] Πέριξ εἰλῶν. Et hæc ejusdem sunt farraginis.

320. pro Ὅπερ ante *Hack.* omnes Οἷον. Nec habent τὸ γεγονός.

334. pro καταπληκτικῶς, φοβερῶς. Vett. omnes καταπληκτικὸν, φοβερόν. Et mox ab iisdem Ἐκνάβησαν. abest.

337. pro Παισὶν ἐοικότες ἀγορᾶσθε Νηπιάχοις.] omnes ante *Hack.* Νηπιάχοις.]

339. pro Ἤτοι ποῖ δή. Eædem Ἤτοι ποῦ δή.

346. pro Τοί κεν.] Eædem Οἵ κεν.

356. Eædem non agnoscunt μᾶλλον δ' ὧδε, ἀσπαίρω.

362. pro φρατρίας, *Ald. Argent.* & *Herv. prima* ac *secunda* φατρίας.

363. pro φρατρία & φρατρία *Ald. Herv. prima,* & *Argent.* φατρία & φατρία.

366. ὑπὸ ἑαυτῶν. Inseruit hæc iste, de quo toties questi sumus. Et mox, μαχέσονται. fecit pro μαχέονται.

368. Mutilum esse hunc locum, & excidisse alterum sententiæ membrum, ex verbo ἤτοι palàm est; cùm unica tantùm responsio quæstioni subjiciatur. Nescimus an suppleri potest hodie hæc lacuna iisdem planè verbis, quibus usus est ipse Scholiastes: ejus tamen sententiam credimus erui posse ex *Eustathio.* Adjice igitur ad finem hujus Scholii hæc ex illo desumpta: Ἢ ὅτι μὴ ἐγίνετο μέχρι τοῦ νῦν ἡ συστάδην μάχη Ἀχαιοῖς τε καὶ Τρωσὶν, ἀλλὰ μόνον ἐνέδραι τινες διὰ τὴν τοῦ Ἀχιλλέως ἀπολεμαρχίαν, καὶ τὸν ἐξ ἐκείνου φόβον. vid. *Eustath.* p. 238.

374. pro ἠυπόρως Legendum ἠυπόρως

376. pro Μετ' ἀπρήκτους.] Vett. omnes Ἀπρήκτους.]

382. pro Ὅς μὲν καλῶς. omnes Vett. Καλῶς μέν τις.

Ibid. Ald. & Argent. Ἀκονησάτω. Herv. tres Ἀκονισάτω. Prius est rectius.

Ibid. ἤγουν, ὀρθῶς θέτω τὸ σῶμα τῶν ἀσπίδων. additamentum est *Hackianum.*

383. pro Ὅς δὲ καλῶς. ante *Hack.* omnes, Καλῶς δέ τις.

384. pro Εὖ δέ τις ἀμφὶς ἰδών.] Ἕτερος δὲ περισκεψάμενος, Omnes præter duas postremas Ἀμφὶς ἰδών.] Περισκεψάμενος.

Ibid. ἢ γὰρ ἀποβάντων ῥᾴδιον ἠχθέσθημεν. ἢ μὴ τελειωθέντων ταραχὴν ἐχάρημεν. Sic Vett. omnes. Hæc mendosa esse nemo negaverit. Sed frustrà emendare conatus est, qui in Edit. *Hack.* delevit voculam μή: nam ἀποβάντων & τελειωθέντων idem sonant. At erratum in eo est, quòd in hâc sententiâ quædam verba sedes proprias mutuò deseruerunt. Sic igitur lege, ἢ γὰρ μὴ τελειωθέντων, ῥᾴδιον ἠχθέσθημεν. ἢ ἀποβάντων, ταραχὴν ἐχάρημεν.

389. Σύνταξις· Ἔγχεϊ δὲ καμεῖται περὶ χεῖρας. ἀπροσώπως. Ἤ, καμεῖταί τις. καμεῖται στρατιώτης. Hæc omnia, Veteribus Edit. ignota, mirificam, uti credit, in Grammaticâ facultatem insulsè venditans assuit Editor *Hack.*

395. Ἀκο-

395. Ἀκτῆ.] Ὁ περιθαλάσσιος &c. Vett. omnes.

405 & 406. Ἰδομενῆα.] Τὸν Ἰδομενέα καὶ τοὺς δύο Αἴαντας. Τυδέως υἱὸν τὸν Διομήδην. Sic omnes, exceptis Duabus novissimis.

409. Ista ἐν τῷ νοΐ. invitis Vett. omnibus attexuit Edit. Hack.

413. pro Ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν.] Καὶ σκότος ἐπιγενέσθαι, ἐπελθεῖν. omnes ante Hack. Κνέφας ἐλθεῖν.] Καὶ σκότος ἐπιγένεσθαι.

415. Πυρός.] Φλογὶ δηλαδή. ἤγουν διὰ πυρός. & mox, Σύνταξις ἄλλη αὕτη ἐστί· Δηΐοιο θύρετρα πρῆσαι πυρός. θύρετρα δηΐοιο, τοῦ Πριάμου. Supposititia sunt hæc omnia, & ab Hack. profecta.

417. (Οὐχ οὕτως δέ. &c. usque ad Πολέες Hæc quoque ejusdem cum præcedentibus auctoritatis sunt.

418. Sed & hæc strenuè mutilata & interpolata sunt: Omnes enim Vett. Sic Ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.] Τοῖς ὀδοῦσι τὴν γῆν δάκοιεν. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ δάκω δάξω δάξ. τοῦτο δὲ συμβαίνει αὐτοῖς ὀδυνωμένοις. τὸ δὲ γαῖαν ἀντὶ τοῦ γαίης.

420. Delenda sunt ista δέδεκτο. ἐδέδεκτο. Hackiana sunt: & mox eandem ob causam ἀδεόν,

426. pro Ἐμπείραντες. Vett. omnes Πείραντες.

435. Δηρόν. δήν. notha sunt, invecta ab Hack.

Ibid. pro Ἡσυχάζομεν, ἢ νυστάζομεν. lege cum Vett. omnibus, Διαλεγώμεθα ἢ συναθροιζώμεθα.

438. ἀγειρέτωσαν. Hackianum est.

440. διὰ τάχους. Ὀξὺν Ἄρηα.] Τομὸν, διαπεράσιμον, πόλεμον. Et hæc sunt ejusdem impudentiæ exemplum. Nam Vett. omnes, Ὀξὺν Ἄρηα.] Διὰ τάχους πόλεμον.

446. Ista Ἀγῶνι διακείμενοι ὄντες, (quæ in locum verbi διαχωρίζοντες à se ejecti intruserat Editor Hack.) Vett. non habent.

449. pro οἱ γὰρ ἀρχαῖοι, Excerpt. MSS. οἱ γὰρ Ἀχαιοὶ, quod non contemnendum; Eustathius enim (in locum) p. 252. ἀπὸ δὲ τοῦ τοιούτου ζώου, ἐλέχθησάν ποτε βόες, καὶ τὰ νομίσματα. διότι καὶ βοῦν ἐξετύπουν ἐν αὐτοῖς, καὶ μάλιστα οἱ Ἀθηναῖοι, τιμῶντες τὸ ζῶον.

450. διεθρύλει non agnoscunt Vett.

455. Neque ἐπικαίει.

458. pro Ἶκε. omnes ante Hack. Ἧκε.

461. pro Ἀσίῳ Ald. & Argent. Ἀσείῳ Herv. autem Secunda & Tertia Ἀσίῳ

Ibid. pro ἄσις γὰρ κατὰ διάλεκτον ἐστὶν ἡ ἰλύς. Excerpt. MSS. habent ἄσις γὰρ κατὰ διάλεκτον ἐστὶν ἡ ὕλη. Quam lectionem confirmat illud Hesychii, Ἄσιν, τὴν μετ' ὀστράκων λίθων ὕλην. [Legendum καὶ λίθων] Confirmat & illud, quòd cùm Eustath. p. 1238. dicat quosdam affirmare, ὅτι συνωνυμοῦσιν ἰλὺς καὶ ἄσις καὶ χέραδος, invenimus plerosque Grammaticorum veterum illud χέραδος interpretatos per ὕλην. Sic Hesychius, Χέραδος, ἡ μετ' ὀστράκων καὶ λίθων ὕλη. Sic Suidas, Χέραδος ἡ μετὰ ὀστράκων [καὶ] λίθων ὕλη. Sic & Scholia in Il. Φ. vers. 319, Χεράδος.] Τῆς ὑπὸ ποταμοῦ ἀθροιζομένης ψάμμου, καὶ ξύλων συγκομιδῆς. Et hic quidem postremus locus ostendit falli Henricum Stephanum, qui in Thesauro suo asserit legendum esse apud Hesychium & Suidam, ἰλὺς pro ὕλη: Neque enim aliquis facile crediderit ξύλων etiam, mendum esse pro ἰλύος. Probabilius igitur mihi videtur, Etymol. Magn. & Eustathium corruptos esse, apud quos ἰλὺν, non ὕλην legi video.

Ibid. pro Λυδοῦ. Πιστότερον ὂν, Vett. omnes, Λυδοῦ. Ἄλλοι παρὰ τὸ ἄσιν. Ἀλλὰ πιστότερον

470. pro Ἠλάσκουσι.] Vett. omnes Εἰλάσκουσι.] Falsò tamen; ut constat ex Hesychio, apud quem legimus, Ἠλάσκουσι, περὶ τὸ αὐτὸν εἰλοῦνται τόπον ἐν κύκλῳ πλανώμενοι.

479. Lege cum Ald. & Argent. Ζώνην.] Τῷ Ἄρει. Ἤπι τὸ κατὰ ζῶσμα μέρος. ἢ τὴν ὅπλισιν &c. Quibuscum consentiunt Herv. tres, nisi quòd ὅπλησιν habeant.

481. Ἀσπερχμένως, abest à Vett. omnibus.

490. Lege pro ἐπὶ τοῦ καταλόγου, cum Ald. Argent. & Oxon. ἐπεὶ δὲ τοῦ &c.

Ibid. pro Καλλιόπη προφερεστάτη ante Hack. omnes Καλλιόπη θ' ἢ προφερεστάτη

Catalog.

Vers. 1. Legendum cum Ald & Argent. οὗτοι μόνοι πέντε

Ibid. pag. 72. Vocem περιθευσάμενος in Vett. Edit. non invenimus.

3. pro ἀπὸ Αὐλίδος τῆς ὁμωνύμου Epitomator Stephani in verbo Αὐλίς. ἀπὸ Αὐλίδος &c.

6. pro Καὶ οἵτινες. Vett. omnes Οἵτινες.

7. pro Ὕλην.] Τὸ υ ἐνταῦθα ἐκτεταμένως. Vett. omnes Ὕλη.] Τὸ υ ἐνταῦθα ἐπεκτεταμένως.

13. pro Ποσιδήϊον. Vett. omnes Ποσειδήϊον.

14. pro ἀπὸ Ἄρνης, τῆς Ποσειδῶνος. Ἔνιοι δὲ, &c. Vett. quotquot sunt, ἀπὸ Ἄρνης. ἧς καὶ Ποσειδῶνος Βοιωτός. Οἱ δὲ &c. Et mox, ὅθεν ἔνιοι πιθανῶς &c.

18. Verbum ἔναιον non est in Edit. Vett.

24. pro καὶ Φωκέων. Ald. Herv. prima, & Argent. καὶ Φωκείων.

26. pro Πυθῶνα. Vett. omnes Πυθών.

27. Vett. non agnoscunt verba, καὶ βοτανοφόρον.

32. pro

32. pro Στίχαι. *Ald.* & *Argent.* Στίχες.
38. pro Κῦνόν τε, ante *Hack.* omnes Κῦνον
Ibid. Κῦνος, καὶ Ὀπῦς, πόλεις τῆς Λοκρίδος. Εἴρηται δὲ, ἐκείνη μὲν ἀπὸ Κύνου τοῦ Λοκροῦ, αὕτη δὲ, διότι ὀπώδης, γαλακτώδης, γάλακτος εὔπορῶν. Sic *Hack.* & *Oxon.* At Cæteræ, Κῦνος καὶ Ὀπῦς, πόλις τῆς Λοκρίδος. Εἴρηται δὲ ἀπὸ Κύνου τοῦ Λοκροῦ. Nec illud πόλις displicere cuiquam debuit, aut in πόλεις mutari. *Cynus* enim censetur pro parte seu appendice urbis *Opuntis*, ejúsque ἐπίνειον sive Emporium (ut interpretatur *Livius*) appellatur. Sic *Epitomator Stephani*, Κῦνος ἐπίνειον Ὀπoῦντος, ὡς Φίλων καὶ Παυσανίας. Sic *Eustath.* p. 277. ἡ δὲ Κῦνος ἄκρα τις τερματίζουσα τὸν Ὀπούντιον κόλπον. ἐπίνειον Ὀπoῦντος, πόλεως Λοκρῶν Ἐπικνημιδίων τῶν πέραν Εὐβοίας κατὰ τὸν Ποιητήν. Sic & *Strabo*, Lib. 9.
39. pro Βῆσσαν. Vett. omnes Βῆσαν. & mox pro βῆσσαι eædem βῆσαι
40. pro τάρφεα γὰρ, τὰ συνεχῆ ἄλση. Vett. omnes ταρφέα γὰρ τὰ συνεχῆ. Rectè, *Eustath.* enim (in locum) p. 277. ταρφέα γὰρ τὰ πυκνά.
45. Καλεῖται] δὲ καὶ ἡ Δίων, τῆς Δίων, τῇ Δίων. ὅ ἐστι, ἡ τῶν Δίων πόλις, Διόπολις, οὐχὶ δὲ Διόπολις. ἥτις ἐν Αἰγύπτῳ. Οἱ Δῖοι δὲ, οἱ ἐπιχώρειοι τῆς Δίων, καὶ τοῦ Δίου ἐπιγενόμενοι, παιδὲς τοῦ Πανδώρου. Vides Intemperias *Hackianas*. Veteres sanè omnes hæc tantùm; καλεῖται δὲ καὶ Δίων πληθυντικῶς. Εἴρηται δὲ ἀπὸ Δίου τοῦ Πανδώρου.
46. Οἱ ἄπρεροι *usque ad* ἐπεντίθενται. Hæc, inepta, supposititia & *Hackiana* sunt.
53. pro εἶχον πολίεθρον.] Vett. omnes εἶχον.]
Ibid. Ἐὰν τις ἀναγινώσκοι, *usque ad* κατηγορεῖ. Hæc quoque, præter duas Novissimas, nulla Edit. agnoscit.
57. pro Ἐνθάδε. Vett. omnes Ἔνθα.
72. pro Ὡσεὶ τὸ, πῶς omnes, præter duas postremas, Ἐπὶ τὸ πῶς
80. pro Γοννοῦσσαν. Vett. omnes Γοννοῦσαν. ut & *Eustath.* p. 291. Γοννοῦσα μὲν τοι τρισυλλάβως, πόλις Περραιβίας. Sed *Epitomator Stephani* scribit cum duplici σ.
82. pro Αἰγιαλὸς ἐκαλεῖτο Omnes Vett Οὕτως ἐκαλεῖτο
83. Τῶν ἑκατὸν νηῶν.] Sic omnes ante *Hack.*
85. pro ἐδύσατο.] Eædem ἐδύσατο.] Et mox ὅ ἐστι τοὺς ὀφθαλμοὺς: pro τοὺς ὀφθαλμοὺς.
88. Ἦγουν, ἥτις ἔχει πολλὰ κήτη. Supposititia sunt; ut & mox ista, πολλὰ καίατα ἔχουσαν. ἤτοι παρὰ τὸ καιετὸν, ὅ ἐστι, θερμὸν, καὶ θερμαῖνον φυτὸν, τὸ ἐν πυρὶ καιόμενον καὶ φλεγόμενον· γλήχων ἄγριος, ἥτις καλαμίνθη.
90. pro Βρυσειὰς καὶ Αὐγειάς.] Vett. omnes Βρυσίαι.] *Epitomat. Stephani* habet Βρυσαί.
94. Ista τῶν στρατευμάτων εἴτε φαλάγγων Ἀγαμέμνονος. in Edit. Vett. non inveniuntur.

97. neque hæc, Μᾶλλον δὲ, ἁρπαγήν.
98. pro Μεσηνίας, Quatuor novissimæ Μεσσηνίας,
99. pro αἰπὺ, αἰπεῖα ante *Hack.* omnes, αἰπὺ καὶ αἰπεῖα
102. Θρήϊκα.] Θρᾶκα. Παῦσαν.] Ἔπαυσαν, ἐπέσχον. Ἀοιδῆς.] Τῆς ᾠδῆς. Sic Vett. omn.
104. Hæc, ἐσεύετο. Σεύω δὲ, ἀντὶ τοῦ σείω, ὅ ἐστι, σείω, ἵημι. Vett. non agnoscunt.
114. pro πόλις Vett. omnes πόλιν
122. pro Πόλιν τῆς Πελοποννήσου. eædem Πόλις &c. Et mox pro Ἦλις, πόλις τῆς Ἠλίας, χώρας ἐν Ἀρκαδίᾳ, eædem, Πόλις ἐν Ἀρκαδίᾳ,
126. Ἐπειδὴ δὲ τοῦ Ἐνδυμίωνος παῖς, ἦρχε τῶν Ἠλείων. Hæc sunt ab *Hack.* interpolatore. Qui saltem non debuit contradicere iisdem, quæ mentitus est, scholiis: nam illa in *Iliad.* Λ. vers. 687, asserunt *Epeum*, non filium *Endymionis*, sed nepotem fuisse. licèt alii aliter.
131. pro Ὃς Ἀγασθένης παῖς ἦν τοῦ Αὐγείου. ante *Hack.* omnes, Αὐγείου παιδὸς Ἀγασθένους.
136. ἐν ὀργῇ, διὰ χολῆς, ἐχόμενος παρὰ πατεί. Hæc sunt supposititia, *Lugduni* primùm scripta.
146. pro Ὤλενον καὶ Πυλήνην. Vett. omnes Ὤλενος καὶ Πυλήνη.
150. Ista πάντα ἐπετέτακτο *Hackiana* sunt. *Mox*, pro ἐκεχείειστο, legendum credo ἐγκεχείειστο,
153. Κνωσσός.] Πόλις Κρήτης. Sic omnes ante *Hack.*
156. pro πολλὰς ἔχουσαν πόλεις. Omnes Veteres tantùm πολλάς. Et *mox*, pro Ὅθεν εὐλόγως eædem Καὶ εὐλόγως
158. Ἐνυαλίῳ.] Τῷ Ἄρει. Ἀνδρειφόντῃ.] Ἄνδρας φονεύοντι. Hæc tantùm in versum hunc invenimus in Vett. Edit. Cætera quæ vides frigida sunt grassatoris *Hackiani* commenta.
166. Verbum οἷον δὲ, abest à Vett. omnibus.
177. pro Καί σφιν Vett. omnes Καί σφι
184. pro ἐβασίλευε τῇ Κῷ. Eædem ἐβασίλευε τῆς Κῶ.
189. pro Πόλιν Eædem Πόλις
190. pro Ἑλλάδα.] Ἑλλὰς, ὄνομα Eædem Ἑλλάς.] Ὄνομα
198. pro Λυρνησσόν.] Πόλιν Vett. eædem Λυρνησόν.] Πόλις
201. pro Τῆς.] Ταύτης ἔργῳ. Ταύτης ἕνεκεν. Ὄγε.] Οὗτος. ante *Hack.* omnes Τῆς ὄγε.] Ταύτης οὗτος.
207. pro κατ' ἄθρισιν Vett. omnes κατ' ἐπίτασιν Et *mox* pro ὁμόλεχος Legendum ὁμόλοχος: Sic *Etymol. Magn.* in verbo Ἄλοχος.
208. Istud λέγουσιν non est in Vett.
218. pro Φερράς.] Ἥτις πόλις Θεσσαλίας. Βοιβηΐδα.] Ἥτις λίμνη Vett. omnes Φεραί.] Πόλις Θεσσαλίας. Βοιβηΐς.] Λίμνη

 219. To-

219. Totum hoc Scholion nothum & *Hackianum* est.

221. pro Ὑπ' Ἀδμήτῳ.] Vett. omnes Ἀδμήτῳ.]

Ibid. pro καὶ διὰ σωφροσύνην. Eædem καὶ σωφροσύνην.

222. pro Πελίαο.] omnes ante *Hack.* Πελίας.] Et *mox*, ab iisdem abest Πελίας,

223. pro Μηθώνην. καὶ Θαυμακίην.] *Ald. Argent.* & *Herv.* omnes Μηθώνη καὶ Θαυμάκια.]

230. pro Ἕλκεϊ κακῷ.] Τραύματι κακωτικῷ. Μοχθίζοντα.] Πονοῦντα, κάμνοντα. Ὀλοόφρονος ὕδρου.] Ὄφεως ὀλεθρίου. Eædem, Ἕλκεϊ.] Τραύματι. Μοχθίζοντα.] Πονοῦντα, κάμνοντα. Ὕδρου κακοῦ.] Ὄφεως κακωτικοῦ. Ὀλοόφρονος.] Ὀλεθρίου. Unde patet Scholiasten legisse

Ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακοῦ ὀλοόφρονος ὕδρου.

236. pro Γείκκην, καὶ Ἰθώμην.] Vett. omnes Τείκκη καὶ Ἰθώμη.]

Ibid. κλίματα, ----κλώμακας, βουνὲς, γωλόφους, Hæ Synonymorum copiæ ab *Hackiano* Editore conscriptæ sunt.

245. pro Ἄργισσαν καὶ Γυρτώνην. Omnes ante *Hack.* Ἄργισσα καὶ Γυρτώνη.

246. καὶ κονίᾳ absunt ab iisdem.

247. pro πολυποινήτην, *Ald. Herv. prima* & *Argent.* πολυποινίτην Rectè: Sic enim & apud *Eustathium* legitur; p. 334.

249. Καθ' ὃν τρόπον καὶ Ἀττικοὶ τοῖς προσηγόροις ποτὲ, καὶ ἐπὶ τὸ πολὺ τοῖς συνθέτοις ἐπιθέτων, χρῶνται κοινῶς. Hæc omnia supposititia sunt.

Ibid. Post Πειρίθου γυνή. ex præscripto veterum Editionum adde τὸ σχῆμα Ἀττικόν.

251. pro Πηλίου. lege cum Vett. omnibus Πήλιον. *Mox*, verbum κέκλαυξ. abest ab iisdem.

Ibid. pro Αἰθίκεσσι πέλασσε.] Εἰς Αἴθικας προσήγαγεν, ἔξωσεν. ante *Hack.* omnes, Πέλασσε.] Προσήγαγεν.

255. pro Κύφου.] Πόλεως præter Duas novissimas, omnes, Κύφος.] Πόλις

256. pro Ἐνιῆνες *Ald.* & *Argent.* Αἰνιῆνες: Mallem Αἰνιᾶνες

273. pro Πιερίῃ.] Πόλει Vett. omnes Πιερία.] Πόλις: *Mox* Eædem repudiant voculam δύο.

275. pro Ἀνδρῶν δ' αὖ.] *Ald.* & *Herv.* tres Ἀνδρῶν αὖ.]

276. dele κεράστος. *Hackianum* est.

281. Ista quoque παρὰ τὸ σῶ, ὅ ἐστι, κινῶ. eandem ob causam delenda sunt.

288. pro Ὑπεσονάχιζε. omnes præter tres postremas Ὑπεστενάχιζε.

290. Ἔμμεναι.] Εἶναι, ὑπάρχειν. Εὐνάς.] Κοίτας. ἐξ οὗ, διατριβάς. Hæc nusquam reperies nisi in *Hack.* & *Oxon.*

293. Verbum Ὠκεῖα. supposititium est.

301. pro Ἀφορμηθεῖεν.] Ἀφορμήσειαν. ante *Hack.* omnes Ἐφορμηθεῖεν.] Ἐφορμήσειεν. Et Eædem ista quæ sequuntur *usque ad* v. 302. non agnoscunt.

308. pro Ἄστυ.] Τὴν πόλιν. omnes Vett. Περὶ ἄστυ.] Περὶ τὴν πόλιν.

314. pro Οὔ τι ἠγνοίησεν.] Ἐποίησεν οὐκ ἀγνοηθῆναι. &c. *usque ad* v. 315, Eædem Editiones hæc tantùm nobis exhibent, Ἠγνοίησεν.] Ἀγνοηθῆναι ἐποίησεν.

325. Ista Τῇ χρήσει τῆς λόγχης. Τῇ ἐπιστήμῃ τοῦ χρῆσθαι τῷ ἔγχει. ab illo homine adscripta sunt, cujus operâ Edit. *Hack.* est omnium depravatissima.

328. pro Ὄρους Vett. omnes suo more Ὄρος.

Ibid. Eædem Edit. in verbum Κνημοῖσι. hoc tantùm Scholion habent, ταῖς προβάσεσι τῶν ὀρῶν.

330. post verbum ἐπιστήμονες. Vett. omnes hæc addunt, Βροτοί.] Ἄνθρωποι. quibus quæ sedes propria sit, nescimus.

331. pro Ζέλφαν.] Πόλιν &c. Vett. omnes Ζέλφα.] Πόλις ἐν μεθορίοις τῆς Τροίας οὖσα ὑπὸ τῇ Ἴδῃ, πατρὶς &c.

334. pro Ἄλλοθι. Τόξον εὖ εἰδὼς. ἀντὶ Legendum cum Vett. Τόξων εὖ εἰδώς.] Ἀντὶ

339. pro Μαντισύνας.] Omnes ante *Hack.* Μαντοσύνης.]

341. pro Κῆρες γὰρ ἄγον. Vett. omnes Κῆρες ἦγον.

342. pro Πρακτίην καὶ Περίκοπον.] Πόλις Eædem Περίκοπον.] Πόλις

343. pro Σηστὸν καὶ Ἄβυδον. Eædem Σηστὸς καὶ Ἄβυδος.

347. Ista Τοῦ δόρατος ἐμπειρίᾳ μεμαώτων. ab Iisdem absunt.

348. pro Ἀδρήσταν.] Πόλιν Eædem Ἀδρήστα.] Πόλις

350. pro Λίθοιο.] Λίθου. *Ald.* & *Argent.* Λήθοιο.] Λήθου.

351. pro Πείρως. ante *Hack.* omnes, Πείρος.

352. Post Περικλείει. *Ald.* & *Argent.* addunt συνέχει.

353. Hæc verba Ἐμπείρως ἐχόντων περὶ τὰς αἰχμὰς, τὰ δόρατα, λόγχας, ἔγχη. interfsit iste qui solet.

354. pro Κέου Vett. omnes Κεάδου.

355. pro Θράκιον. *Ald.* & *Argent.* Θρακικόν.

356. pro Ἀμυδῶνος.] Πόλεως Παιονίας. Ἀξίου.] Ἄξιος, ποταμὸς Vett. omnes, Ἀμυδών.] Πόλις Παιονίας. Ἄξιος.] ποταμὸς

357. Αἶα.] Γῆ. ἢ ὥς τινες εἶπον κρήνη οὕτω λεγομένη, ἐκδιδοῦσα &c. Sic ante *Hack.* omnes.

358. Eædem habent Παφλαγόνες.] Ἔθνος &c.

362. Ista Ἄλλοι ἀναγινώσκουσι, Κρώμιαν, Κωβια-

ϐιαλόν. non sunt *Scholiastæ*, sed Editoris *Hackiani*.

363. Βοιωτοί. An *Bœoti* igitur pro *Trojanis* stant? Mallem fateor, Βιθυνοί: quam conjecturam sublevat, quod *Eustathius* ex *Arriano* profert, p. 363, in hæc verba, Οὓς Ὅμηρος ἐν νεῶν καταλόγῳ φησὶν Ἀλιζῶνας, Βιθυνοί εἰσιν. Et *Suidæ* ista, Ἀλιζῶνες οἱ Βιθυνοί. Et eadem verba apud *Etymol. Magn.* p. 63, in verbo Ἀλιζῶνες. Nescio tamen, an defendi possit illud Βοιωτοί. *Epitomator* certè *Stephani de Urbibus* dicit esse Bœotiam etiam in *Thraciâ*; legimus autem apud eundem hunc *Scholiasten*, *Iliad*. E. v. 39. Ἀλιζώνων.] Ἔθνους Θρᾳκῶν. Et apud *Etymol. Magn.* in loco modò citato, Οἱ δὲ, ἐθνικὸν Θρᾳκῶν, &c. Et apud *Eustath.* p. 519. Τολμῶσι δέ τινες καὶ ἔθνος αὐτοὺς καλεῖν Θρᾳκικόν. & p. 1961. (de urbe *Alybâ*) Ἕτεροι δὲ, πόλιν Θρᾳκίαν ταύτην εἶπον. Meminit & *Strabo* eorum, qui circa *Pallenen Halizonas* fuisse sitos credebant. At mihi videtur illos qui *Thracas* hos fuisse aiunt, non *Europæos*, sed *Asiaticos Thracas* voluisse. Sic enim facile conveniet inter hos, & eos, qui *Bithynos* appellant. Namque *Herodotus* in *Polymniâ*, Θρήϊκες δὲ, ------ οὗτοι δὲ διαβάντες μὲν ἐς τὴν Ἀσίην, ἐκλήθησαν Βιθυνοί. Restat tamen adhuc & altera conjectura, legendum nempe Βουτεάται pro Βοιωτοί. *Buteatæ* autem videntur non procul à *Strymone* fluvio positi; sic enim *Marcianus Heracleotes*,

Καὶ Βουτεατῶν, τῶν τε περὶ τὸν Στρυμόνα.

In illud ἔθνος Αἴα, quod statim sequitur, facile quidem est aliquid pro emendatione comminisci; sed cùm nihil verisimile afferre possim, satius videtur doctioribus relinquere.

365. Verbum οἰωνῶν, Nulla ante *Hack.* habet.

368. pro κέρασι Vett. omnes κεράτοις: Legendum κερατίοις

370. Eædem Ἀσκανίη.] Πόλις Φρυγίας καὶ λίμνη ὁμοίως. Et *mox*, Περιεθυμοῦντο. Nec habent ista, Ἀντὶ τοῦ, ὑσμίνη.

371. Hîc Veteres nihil ampliùs habent quàm, Μῄοσι.] Τῶν Μῄονων.

373. pro Μῄονας.] Μαίονας Λυδούς. Τμώλῳ.] Τμῶλος, ὄρος &c. Eædem Μῄονες.] Λυδοί. Τμῶλος.] Ὄρος &c.

376. pro Μαίανδρος. *Ald.* & *Argent.* Μέανδρος.

379. Ista καὶ εὐπορίαν χρημάτων. absunt à Vett. omnibus.

380. Ἐπήρκεσεν.] Ἄλλοτε μὲν, Ἐβοήθησε· νῦν δὲ, ἀπεῖρξεν, ἀπήλασε. Sic *Scholiastæ* corrector *Hackianus*: at ipse *Scholiastes*, Ἐπήρκεσεν.] Ἐβοήθησε.

382. Hæc καὶ ἀφεῖλεν. Supposititia sunt.

Iliad. Γ.

Vers. 1. pro αὐτὰρ *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* Semper post initium ἀτὰρ

Ibid. pro Ζητεῖται δὲ πρῶτον, ante *Hack.* omnes Ζητεῖται πρῶτον

Ibid. pro Ἐυταξία γὰρ Eædem Εὐταξία δὲ

2. pro κλάζω, κέκληγα, κλαγὴ, ἀνθ' οὗ, κατὰ πλεονασμὸν τοῦ γ, κλαγγή. Καὶ ὁμοίως κραυγὴ, ἀντὶ τοῦ κραγὴ, ἐκ τοῦ κράζω, κέκραγα. Eædem habent, κλάζω, κλαγή. Καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ γ. κλαγγή.

7. Ista, Ἄλλοις, ἀέριοι. Veteribus ignota, procudit primus Editor *Hack.*

8. pro Οἱ δ' ἄρ' Ἀχαιοί.] Omnes ante *Hack.* Οἱ δ' ἄρ'.]

11. pro Ποιμέσιν εὖτε (ἄλλοις ὅτι) *Ald.* & *Argent.* Ποιμέσιν ὄντι: *Herv.* autem omnes Ποιμέσιν εὖτε

12. Verbum Ἀναστροφή. non est in Veterum quâvis. Neque illa, ἐφ' ὅσον λᾶαν ἵησιν. Ἀναστρέφει τὸ ἐπί.

15. Ejusdem antiquitatis sunt & hæc, ἰόντες. Τμῆσις.

16. pro Τρωσίν.] omnes Vett. Τρωσὶ μέν.] & *mox* Eædem non habent, ἡ ἀντίπτωσις. Et *paulo pòst*, pro δῖον, Μυρμιδόνεσσιν &c. Legunt δῖον Τρωσὶ μὲν προμάχιζεν, ἀντὶ τοῦ τῶν Τρώων. Μυρμιδόνεσσιν &c.

24. pro ἔλαφος *Ald.* & *Argent.* ἔλαφος: Rectè. Sic enim *Etymol. Magn.* p. 326. ἡ παρὰ τὸ ἕλκειν (Legendum ἐλᾶν, nam ἕλκειν præcessit) τοὺς ὄφεις, ἔλαφός τις οὖσα.

26. Lege pro ἡλικίῃ. cum *Ald.* & *Argent.* ἡλικία.

31, Ista, Τὴν ζωήν. sunt à corruptore *Hack.*

32. pro Ἄψ.] Πάλιν. Lege cum Vett. Ἄψ δέ.] Πάλιν δέ.

41. Hæc, μᾶλλον. περιβέβληκα. περιαιρεῖμαι. non sunt *Scholiastæ*, sed hesterna *Hack.* falsarii commenta.

42. pro Οὕτω λώβην.] Τοσαύτην ὕβριν, λύμην, ἀπλῶς. Vett. omnes Λώβην.] Ὕβριν. *Mox*, pro ἐπόψιον *Ald.* & *Argent.* ὑπόψιον

43. pro χαλάσματι Omnes Vett. χαλάματι

45. pro καὶ οὐδὲ Eædem οὐδὲ

46. pro Ποντοπόροισι. Eædem Ποντοπόρησι.

49. Ista, Ἀπὸ τῆς ὤσεως. Supposititia sunt.

57. Ἐνδύσεως τοῦ θώρακος. ἐκ τοῦ ὡς λάας σκληρὸν, καὶ στεγανόν. ἄρρηκτον. ἄθραυστον. Ineptum hoc Scholion accuratori isti *Hackiano* debes, qui eo adeò delectatus fuerat, ut etiam ipsa *Scholiastæ* verba (quæ nos restituimus) ejecerit; eúmque secutus est, ut solet, Edit. *Oxon.*

Ibid. Παρὰ τὸ ἔρρογας, κατὰ μετάθεσιν τοῦ

τῦ ῥέζω. Et hæc sunt ab eâdem malâ manu.

64. pro Ἑστιαία *Eustath.* (in locum) p. 384. Ἱστιαία.

Ibid. pro τὴν ἀπὸ τῦ Πάρυ· Vett. omnes ἀπὸ τῦ Πάρυ·

65. *Excerpt. MSS.* Τὰ ἐκ θεῦ δῶρα καὶ βυλόμενος τὶς ὐκ ἂν λάβῃ θεῦ μὴ διδόντος, ὐκ ὖν ἄρ τις λάβῃ ταῦτα ἂν μὴ διδοῖ ὁ θεός.

71. Ista, καὶ ποιητική. *Hackiana* sunt.

73. pro Φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες.] Φιλίαν καὶ ὅρκυς πιστὺς δι' ἐντόμων ποιήσαντες. Omnes Vett. Φιλότητα.] Φιλίαν. Καὶ ὅρκια πιστά.] Καὶ ὅρκυς πιστύς. Ταμόντες.] Ὅ ἐστι δι' ἐντόμων θυσίαν ποιήσαντες.

75. pro Ἴασον. καὶ Πελασγικὸν, ἀπὸ Πελάσγυ. Ἱστορεῖ Ἑλλάνικος ἐν Ἀργολικοῖς. *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* Ἴασον. Ἱστορεῖ Ἑλλάνικος ἐν Ἀργολικοῖς Ἴασον Ἄργος. Πελασγικὸν Ἄργος. Ἱππόβοτον Ἄργος.

82. pro οἱ Ἕλληνες. Omnes Vett. Οἱ Ἕλληνες.

83. pro Στεῦται.] Διαβεβαιῦται γὰρ, ὑπισχνεῖται. Ἔπος.] Λόγον. Eædem, Στεῦται γάρ τι ἔπος.] Διαβεβαιῦται γὰρ ὑπισχνεῖται λόγον.

Ibid. Ἢ, ὁ αἰόλον καὶ ποικίλην ἔχων τὴν περικεφαλαίαν. Hæc non sunt antiquiora Edit. *Hack.*

85. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν.] Ἐν ἀμφοτέροις, λέγω δὴ Τρωσὶ καὶ Ἕλλησιν. Ἡ μετὰ ἀντὶ τῆς ἐν προθέσεως. &c. Sic lege cum Veteribus, rejectis interpolatorum commentis.

86. Legendum cum iisdem Κέκλυτέ μοι.] Ἀκύσατέ μυ.

92. pro Ὁππότερος δὲ κρείσσων.] Eædem Ὁππότερος δέ.]

95. Ista, Γεωργικῶς ταῦτα &c. *usque ad* v. 97. notha sunt, ab Editore *Hack.* excogitata.

98. Verbum, ἐλπίζω. ab eodem est auctore.

103. pro Κομίζετε, omnes Vett. Κομίσετε, nec agnoscunt ista, Μᾶλλον δὲ, προσφέρετε. Πάντα προστακτικῶς. ἱερυργεῖτε.

104. pro ὡς ξένοι, ἱερυργήσομεν. Eædem, κομίσομεν ὡς ξένοι.

105. Ista, ὅ ἐστι, non habent Vett. & *mox*, pro καὶ ὅτι προσετέτακτο Eædem καὶ προσετέτακτο

113. Ista, Καὶ αὐτοὶ ἀπέβησαν ἐξ ἵππων· κατέβησαν ἀπὸ τῶν ἵππων. Supposititia sunt.

121. pro Καὶ μὴν ἡ Ἶρις, ante *Hack.* omnes, Ἡ δὲ Ἶρις

123. pro Εἶχεν.] Ἐγεγαμήκει. Eædem, Ἔχεν.] Εἶχεν, ἐγεγαμήκει.

124. pro Ἥτις τὴν μορφὴν καλλίστη. Eædem τὴν μορφὴν καλλίω.

125. pro κατέλαβε. *Ald. Argent. Herv. prima*, ac *secunda* ἐνκατέλαβε.

126. pro Ἐνεποίκιλεν. *Excerpt. MSS. Ald.* & *Argent.* Ἐνεποίκιλλεν. ἐνέπλεκεν. *Mox* ista καὶ πασάδες, absunt à Vett. omnibus.

138. Verba Γενικὴ Ἐβραϊκή. notha sunt.

144. pro Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ.] Καὶ μήτηρ Θησέως. Αἰσχρὸν ὑπάρχει, Vett. omnes Αἴθρη Πιτθῆος.] Ἑτέρα τῦ Θησέως μητρὸς ἐστὶν αὕτη ἡ Αἴθρα. Αἰσχρὸν γὰρ ὑπάρχει

146. Ista, τυτέστιν ὁ Πρίαμος. Supposititia sunt.

152. ὅτι οἱ ἄῤῥενες τῶν τεττίγων ᾄδυσιν. Videtur aliquid deesse; suppleri autem potest ex *Eustathio*, p. 395. Φανερὸν δὲ καὶ ὅτι ἄῤῥενες τέττιγες ᾄδυσιν, οἳ καὶ ἀχέται παρὰ Ἡσιόδῳ· ἄφωνοι δὲ τὸ τῶν θηλειῶν εἶδος, οἳ καὶ τυγόνια. &c.

158. τῷ προσώπῳ. κατὰ τὸ πρόσωπον. Hæc sunt *Hackiana*.

160. pro Λίποιτο. *Ald.* & *Argent.* Λίπηται.

161. Ista Φωνῆς.] Ἰδίῳ στόματι, ὐχὶ διὰ θεραπόντων. Supposititia sunt.

162. pro παρελθῦσα εἰς τὔμπροσθεν δεῦρο ἴθι. Ἵζευ ἐμεῖο.] Καθέζυ μετ' ἐμῦ. ante *Hack.* omnes, παρελθοῦσα ἐν πρόσω δεῦρο. Ἵζευ.] Καθέζυ.

Ibid. Excerpt. MSS. Ἐγγὺς ἐμῦ καθέζυ.

170. pro Ἔνιοι λέγυσιν, ὅτι πρότερον omnes Vett. Ἢ ὅτι πρότερον

175. pro τηλυγέτυ *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* τηλυγέται: *Mox*, ista Οὐ μόνον δέ· Τηλυγέτης καὶ τηλύγετος, λέγεται καὶ ὁ παλαιὸς τηλῦ ἀποδημῦντος τεχθείς. nulla Vett. agnoscit.

180. *Excerpt. MSS.* Δαήρ.] Ἀνδρὸς ἀδελφός. τῦτο δὲ τὸ θηλυκὸν ὐ δαὴρ ἀλλὰ γάλως λέγεται.

181. pro Φάνησεν.] Ἐφάνησε. προσηγόρευσε. προσείρηκεν. Omnes Vett. Φάνησέν τε.] Καὶ εἶπεν.

183. *Excerpt. MSS.* Ἦ ῥα.] Οὕτως.

Ibid. pro Δεδμήατο. Omnes ante *Hack.* Δεδμήαται.

184 pro Πάλαι ὡσαύτως Eædem Πάλαι γὰρ

185. pro Ἀνέρας Αἰολοπώλυς.] Ἱπποκόμυς. κρατίστυς, ποικίλως &c. Eædem Αἰολοπώλυς.] Ποικίλως &c.

190. Ista Μᾶλλον δὲ, κωπηλασίας, ἤγυν τῆς ναυτικῆς, ἔμπειροι. ἄνδρες ναυτικοί. in Vett. non inveniuntur.

194. pro Ἴδε στέρνοισι. *Ald. Argent. Herv. tertia*, & *Hack.* Ἠδὲ στέρνοισι.

Ibid. Ἤγυν, ὡς ἔστιν ἰδεῖν. insulsum est additamentum Editoris *Hack.*

196. Verbum ὡσεὶ Vett. non habent.

197. pro Βαθυμάλλῳ, δασυμάλλῳ. ἔριον πυκνὸν ἔχοντι, ὅ ἐστι, πυκτὸν, εἴτε μέλαν, εἴτε λευκόν. Eædem Βαθυμάλλῳ. καλὸν ἔριον ἔχοντι. ἢ μέλανι. πυκνὸν γὰρ τὸ μέλαν.

200. Ista Οὗ τόσδε λέγεται, καθάπερ Τοιόσδε. de suo adjecit Edit. *Hack.*

203. pro Τήνδ' αὖτε.] Ταύτην δή. omnes Vett.

Vett. Τὴν δ' αὖτε.] Ταύτην δὲ δή.

206. pro Ἄγγελος. Ἀγγελίας. πρεσβυτής. Eædem πρεσβυτής. ἄγγελος.

207. pro Ἐξείνισα. Eædem Ξείνισα.

210. Ista καὶ εὑρέας. Eædem non agnoscunt.

211. pro Ἄμφω δ' ἑζομένω.] Κατ' ἄμφω ἑζομένω. ἐν ἀμφοῖν ἑζομένοιν, τουτέστιν, ἀμφοτέρων &c. Eædem Ἄμφω δέ.] Ἀμφότεροι δέ. τουτέστιν ἀμφοτέρων &c. Et *mox*, verbum δεινότερος. non agnoscunt.

214. Vox εὐφυῶς supposititia est.

220. Εἰκῆ, ἀπερισκέπτως, παραλόγως. Ἄλλοις, Hæc verba Editionibus Vett. ignota sunt.

222. pro Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα.] Vett. omnes, Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν.]

Ibid. Excerpt. MSS. Νιφάδεσσιν ἐοικότα.] Λόγους πολλοὺς καὶ πυκνούς. ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι λευκότητα καὶ σαφήνειαν τῶν λόγων δηλοῖ.

231. Lege cum Vett. omnibus, Ἠγρέθοντο.] Ἠθροίζοντο.

236. Verbum ἰδών. supposititium est.

237. Ejusdem generis est verbum ἱππικόν,

241. pro Νῦν δ' αὖτε. Omnes ante *Hack.* Νῦν αὖτε.

Ibid. Ista, λέγει, ὃς καὶ μάχης. notha sunt.

254. ut & hæc, ἀγῶνι διακειμένοισιν.

261. Ejusmodi sunt hæc quoque, προσάγεται, ἐπισπᾶται, ἐφέλκεται,

262. Verbum ἐδήσατο. nothum est.

Ibid. pro δίφρεόν ἐστι. *Ald. Herv. prima*, & *secunda* δίφρεόν ἐστι. quod quidem absurdum est: sed rectiùs emendavit Edit. *Argent.* quæ habet δίφορόν ἐστι, Sic enim *Eustathius*, p. 412. διὸ καὶ δίφρος λέγεται ὡς οἱονεὶ δίφορος. καὶ τροπῇ καὶ συγκοπῇ, δίφρος.

263. Verbum Εἶχον Vett. non agnoscunt.

268. neque ὁμοῦ,

Ibid. pro Οὐ μὴν ἀλλὰ οἱ κήρυκες. omnes Vett. Καὶ οἱ κήρυκες. Et *mox*, ista Διὰ τὸ προσφιλὲς, &c. *usque ad* v. 269. non habent.

272. Hæc verba, Ἀπὸ τοῦ αἰωρέω. ἀντὶ τοῦ αἰώρητο, ἤγουν ἤρητο. Supposititia sunt.

276. Τῆς Ἴδης βασιλεύων, ἢ ἐξ Ἴδης ὥς τινες. τὸ γὰρ θεν μόριον, ἤτοι παρέλκεται, ἢ ἀντὶ τοῦ τῆς ἐξ προθέσεως λαμβάνεται. Sic omnes ante *Hack.*

277. Ista κατ' Ἀπλικισμόν. Supposititia sunt.

279. pro Ὅ, τις omnes Vett. Ὅστις

287. pro Καὶ ἥτις καὶ Eædem Ἥτις καὶ

291. pro Εἴως καί. Eædem Εἴως κἄν.

292. pro Καταχρηστικῶς, ἀντὶ τοῦ, σιδήρῳ. ante *Hack.* omnes Καταχρηστικῶς σιδήρῳ.

294. pro Θυμοῦ δευομένους.] Vett. omnes Δευομένους.]

303. Ista Τοῖσι δέ.] Τοῖσδε. Πρὸς ταῦτα. *Hackiana* sunt.

305. Ab eodem auctore profecta sunt & hæc Ἦ μιᾷ ἐγώ.

310. pro Θεοῖς ἶσος ἀνήρ. Vett. omnes Ἰσόθεος ἀνήρ.

313. pro Ἀπηλάσαντο, Eædem Ἀπηλάσαντο. Legendum autem Ἀπηλλάσσοντο.

315. Verba τῆς μονομαχίας. absunt ab omnibus, exceptis *Hack.* & *Oxon.*

316. pro ἔσειον. ἔπαλλον. Ἑλόντες.] Καταληψόμενοι. Vett. omnes ἔσειον. Ἑλόντες.] Λαβόντες.

322. pro Δόμον Ἄϊδος εἴσω.] Eædem Δόμον Ἄϊδος.]

327. Ista κουφίζοντες τοὺς πόδας notha sunt.

328. pro Ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο.] Ἀμφιεδύσατο. ἐνεδύσατο τοῖς ὤμοις. Eædem Ἐδύσατο.] Ἐνεδύσατο.

330. pro Περιέθηκε, περιέβαλεν. ante *Hack.* omnes Παρέθηκεν. ἔβαλεν.

331. pro Ταῖς τῶν σφυρῶν πόρπαις. Eædem Τοῖς τῶν σφυρῶν καλύμμασιν.

333. Ἥρμοσεν.] Ἵνα μὴ ἐμποδίζῃ. Sic Vett. omnes.

339. Verbum ὡσαύτως. non habent Eædem.

344. Hæc omnia Ἐγγύς.] Συσταδὴν. συσταδόν. οὐκ εἰς μακρὰν, ἀλλ' εἰς χεῖρας, καὶ ὁμόσε. addidit iste, qui solet.

345. pro Κοτέοντε. Vett. omnes Κοτέοντες.

351. Ista παρὰ τὸ ἄναξ. notha sunt.

Ibid. Excerpt. MSS. Ἄνα.] Ἀντὶ τοῦ, ἄναξ.

Ibid. pro Ὅ με.] Ὅστις ἐμέ. Vett. omnes Ὅς με.] Ὅς τις με.

352. Δῖον Ἀλέξανδρον.] Σχέτλιον. δαιμόνιον. &c. *usque ad* Καὶ ἐμῆς. Hoc totum Scholion ineptum, supposititium, & *Hackianum* est.

354. Omnes Vett. pro πρέσβυν. habent πρέσβιν Et *mox* verbum Διὸ *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* non agnoscunt.

357. Ista Ὄβριμον. βαρεῖαν. non inveniuntur in Vett.

359. Neque hæc Διήμησε, διημήσατο.

362. Nec ista Τὸ ξίφος ἀναρρῶν,

Ibid. Τὸ περιμετωπίδιον ἀνάστημα Legunt Vett. Et *mox*, verba καὶ φαλὸν, non agnoscunt; neque *paulò pòst* καὶ λαμπρὸν: Et *in fine*, pro Καὶ περὶ τοῦτον. Eædem Περὶ αὐτὸν δέ.

363. pro Θραύσματα, ἢ κλάσματα. ante *Hack.* omnes, μέρη.

365. Quæ parenthesi inclusa sunt, addidit *Hackianus* accurator.

368. Verba Ἐκ παλάμης. & *mox ista* ματαίως. μάτην. ἐτός. ἐτωσίως. ab eodem falsario profecta sunt.

369. pro Διατί Legendum cum Veterum plerisque Διατί φησιν: *Infra*, omnes ante *Hack.* Ἐλέλυτο. γὰρ τὰ &c.

371. Vox ἅμμα. abest à Vett. omnibus.

373. pro Παρ' ὀλίγον. *Ald.* & *Argent.* Καὶ παρ' ὀλίγον. Et *mox* omnes Vett. pro Εἴρυσσέν τε.] Εἴλκυσεν ἄν. Εἴρυσεν.] Εἵλκυσε.

375. pro Διέρριψεν, *Ald.* & *Argent.* Διέρρηξεν, *Herv.* autem *prima*, & *secunda* Διέρριψεν. Unde:

de ortus hic error in sequentibus Editionibus.

378. Verbum ὁμόψυχοι. in Vett Editionibus nusquam comparet.

384. Neque Τρωάδες.

385. Ejusdem generis est & istud Εὔοσμυ, & *mox* verbum ἔασι.

386. πρεσβύτιδι. hoc verbum in Vett. omnibus locum habet post γεγονημένη.

388. pro Εἰργάζεσθαι. (quod perquam absonum,) *Excerpt. MSS.* & omnes ante *Hack.* Εἰργάζετο.

399. Ista Ταῦτα.] Ἐπιῤῥηματικῶς. ἀντὶ τῦ, τοσῦτον. *Hackiana* sunt.

401. Ut & hæc ϰ) Μαίονες,

406. pro διαγωγὴν μετὰ τῶν θεῶν. omnes Vett. διαγωγὴν τῶν θεῶν.

410. Eædem non agnoscunt hæc Ἀντὶ τῦ ἐκεῖσε. Et *mox* pro ἀφαίρεσις. habent ἀποκοπή.

411. pro Πορσανέουσα.] *Ald. Argent.* & *Herv. prima*, ac *secunda* Πορσηνέουσα.] *Herv.* autem *tertia* Πορσυνέουσα.] Et *mox* Illa, Ἄλλοι ἀναγινώσκουσι, πρεσωεῦσα. nulla Vett. agnoscit.

414. Verbum ἐρέθιζε, Supposititium est.

417. ut & illud θάνατον,

420. Hæc insuper γυναῖκας. Τρωάδας.

422. Et ista ἐπὶ τὸ δέον.

427. Verba τοὺς ὀφθαλμοὺς intexuit ille, qui cætera, Editor *Hack.*

Ibid. pro Ὄσσε.] Δυϊκῶς. omnes Vett. Ὄσσε.] Ὀφθαλμοὺς, δυϊκῶς.

430. Eædem non habent hæc, Ηὔχυ, ἐπηύχυ.

434, & 435. Hæc tantùm habent Vett. Κέλομαι.] Κελεύω. Ἀντίβιον.] Ἐξ ἐναντίας.

436. Ista ἀπερινοήτως, δι' ἄγνοιαν. notha sunt.

438. Με.] Κατ' ἐμέ. ἐν ἐμοί. Hæc quoque ejusdem generis sunt. Et mox ista Ἄλλοι, ἔνιπτε. Ἀ ὅτιν, ——— κακολόγει: Veteres habent ἐπέπληττεν, ὀνείδιζε. Legendum ἐπέπληττε, ὀνείδιζε.

441. Supposititia sunt hæc συγκαθεύδοντες, συνουσιάζοντες.

445. pro Φιλίᾳ ϰ) συνουσίᾳ. ante *Hack.* omnes Φιλίᾳ, συνουσίᾳ.

447. Ἄκοιτις.] Γαμετή. παράκοιτις. Sic Vett. omnes: nec inepta illa, quæ sequuntur, agnoscunt.

449. Verba εἶπε συνεκδοχικῶς. non sunt in Vett.

460. Ἦ τε.] Ἦσαν ὁ μνήμη. Hæc supposititia sunt. Ut & *mox* verbum μείνῃ.

461. pro Καὶ ἐπήνυν, Omnes ante *Hack.* Ἐπῄνουν,

Iliad. Δ.

Vers. 1. pro Ζὴν, ϰ) ὁ Ζάν. Ἰωνικῶς, ϰ) Δωρικῶς. Vett. omnes, Ζὴν. τὸ πάθος ἀποκοπή. Et *mox*, ista ἐς τὸ κοινόν. non agnoscunt.

2. pro ἢ μὴ μόνος δόξῃ ante *Hack.* omnes ἢ μόνος δόξῃ

Ibid. Hæc verba, ἢ, τὸ ὁ μὴ κλείνεσθαι, supposititia sunt. *Paulo pòst*, pro γάνυδες & Γανυμήδης. Omnes Vett. γάννυδες & Γαννυμήδης.

3. pro ᾠνόχει, Eædem ἐνέχει,

6. Παραβλήδην.] Παραβολάδην ἀπατητικῶς. ἢ παραβαλὼν τὴν ἀρχὴν τῦ λόγυ ποιεῖν ἐκεῖνον ἀποσιωπῆσαι. Sic *Excerpt. MSS.* & Vett. omnes. Cætera quæ vides à petulantissimo sunt interpolatore.

7. pro θεαινῶν. omnes ante *Hack.* θεῶν.

10. Φιλομμειδής.] Καθ' Ἡσίοδον, ὅτι μειδέων ἐξεφαάνθη. ἢ ἡ φιλόγελως. Sic Vett. omnes.

15. pro πλήθη, *Excerpt. MSS.* πλῆθος. Verbum, quod proximè sequitur. δημώδη. nothum est.

17. Ista Ἦσεν, εἰ δ' ἴσα. *Hackiana* sunt.

19. Ejusdem generis sunt & hæc εἰς πατρίδα.

22. Ἀκέων.] Ἀντὶ τῦ ἀκέουσα. ἤσεν ἥσυχος ἤν. κεῖται ἢ ἀντὶ μεσότητος τ ἀκῆς. Τίθησι γὰρ αὐτὸ ϰ) ἐπὶ πληθυντικῦ, ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι. Hæc retinent Vett. omnes. Ejecit Editor *Hack.* ut suis istis, quæ vides, egregiis commentis locum faceret. Egent emendatione postrema Scholii verba, quæ sic legenda, Ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι. versûs nempe sunt initium, & partim adducuntur in *Etymolog. Magn.* in verbo Ἀκέων. p. 46, & 47. Versus autem legitur in *Odyss.* Φ.

Ibid. pro Καὶ ἐδὲν Vett. omnes Οὐδὲν

24. Ista Στῆθος.] Κατὰ στῆθος. notha sunt.

31. pro Τί δή κατά σε. κατὰ σῦ. Omnes ante *Hack.* Τί δή σε.

32. ὅτι τοσῦτον απέρχυσα, απόλυσα. Hæc verba Supposititia sunt.

33. Totum hoc Scholion infersit Editor *Hackianus.*

40. Ab eodem est verbum ἐφιέμενος,

41. pro Πόλιν τὴν ἐθέλω.] Ταύτην τ πόλιν ἣν ἂν βυληθῶ. Vett. omnes Τὴν ἐθέλω.] Ἣν ἂν βυληθῶ. *Mox*, pro Ἔνθα, Eædem Ἐνταῦθα,

42. pro Μή. μηδαμῶς. Eædem Μηδαμῶς.

43. pro ζωαλείψας καὶ ἀποστρέφων τὸ α ἐν τῷ δῶκα, Vett. omnes ζωαλείψας ἐν τῷ δῶκα

Ibid. Hæc verba ϰ) γὰρ ἐγώ σοι δῶκα ἑκὼν, ἀέκοντί γε θυμῷ. in omnibus Editionibus malè confunduntur cum verbis Scholiastæ, quorum pars non sunt, & à quibus unco interposito distingui debent.

Ibid. Ista Οὐμὴν ἀλλὰ τύτων &c. *usque ad finem* Supposititia sunt & absurda.

45. pro Τῷ ναιετάειν ὧδε παθητικῶς χρῆται. Omnes ante *Hack.* Ἐνεργητικὸν εἶπεν ἀντὶ παθητικῦ.

46. pro Τάων μοι περί.] Ὑπὲρ τύτων ὑπ' ἐμῦ. Κῆρι.] Ἐκ ψυχῆς. ἐν καρδίᾳ. Vett. omnes Τάων μοι.] Τύτων μοι. Περὶ κῆρι.] Ἐκ ψυχῆς.

50. Ista τὸ πρόσωπον. λίαν εὔμορφος, σφόδρα ὀνειδής. Hackiana sunt.
55. Ex eadem officinâ prodierunt primùm & hæc Διαπέρσαι.] Νῦν ἐν ἀπαρεμφάτῳ ἐνδεικτικῷ. Τὸ πρότερον δὲ διαπέρσαι, προςακτικῶς, ἐν γλώσσῃ τῶν μέσων, ὥσπερ, ποίησαι.
56. Ista quoque οὐδὲν περιποιοῦμαι. ejusdem sunt antiquitatis.
58. pro Ἐκ τῆς αὐτῆς Omnes Vett. Τῶν αὐτῆς.
60. *Ald.* & *Argent.* pro Ἀμφοτέρων. legunt Ἀμφοτέρων.
62. pro Ἀλλ' ἤτοι μέν.] Ἀλλὰ μὲν γάρ. Omnes ante *Hack.* Ἀλλ' ἤτοι.] Ἀλλὰ γάρ. Illa quæ sequuntur Ταῦτα.] Κατὰ ταῦτα. ἐν τούτοις. Supposititia sunt.
64. Suppositia sunt & hæc Καθάπερ περὶ ὀλίγου τὸ διαπέρσαι.
71. Πειρᾶν δε.] Εἰς τὸ πειρᾶν. Hæc sunt ejusdem generis.
75. Ab eâdem manu est πέμπειν εἴωθε.
77. pro Σπινθῆρες ἵενται.] Ἀφίενται, ἀποπηδῶσιν, ὅςλιγγες. Vett. omnes Ἵενται.] Ἀφίενται, ἀποπηδῶσιν.
78. pro Εἰκυῖα.] Ὁμοία. Ἄλλοι, Ἰκέλη. Eædem, Ἰκέλη.] Ὁμοία.
88. pro αὐτὸς γὰρ ante *Hack.* omnes καὶ αὐτὸς Et *mox* pro ὡς καὶ Ἀριστοτέλης Eædem, καὶ Ἀριστοτέλης
93. ἤγουν πυστικόν. Hæc nulla Vett. agnoscit.
Ibid. Lege cum Vett. omnibus εἰ τῆς οἰκείων ἦ.
95. pro Κτήσοις, Vett. omnes Κτήσοι. Legendum Κτήσοιο. Sic infra v. 97. pro Ἀπενέγκοις, Eædem Ἀπενέγκοιο.
Ibid. Notha sunt ista φέροις ἄν. ἐπιφέροις. ἐπικομίσῃς. διαφορήσῃς.
97. pro πάμπρωτα πέρα.] Omnes Vett. πάμπρωτα.]
103. pro Ἔνθα καὶ τοῦτον τὴν πολίτην Eædem Ἔνθα καὶ τὴν πολιτικὸν
105. Legendum cum Vett. omnibus ἐξέβαλε pro ἐξέλαβε
107. pro Ἐν τόποις πρὸς ἐνέδραν ἐπιτηδείοις προσκοπεῦσαι. Ἀπὸ τοῦ δοκᾶν. Omnes ante *Hack.* Τόποις πρὸς ἐνέδραν ἐπιτηδείαν προσκοπεῦσαι, ἀπὸ τοῦ δοκεῖν. Sed neque hæc, neque illa lectio sincera est: δοκᾶν in priori, ἐπιτηδείαν in posteriori, corrupta sunt; hoc patet ex *Etymol. Magn.* qui sic, p. 344, v. 19. Ἐν προδοκῇσιν, ἀπὸ τοῦ δοκεῖν, τοῖς πρὸς ἐνέδραν ἐπιτηδείοις τόποις.
116. pro Ὁ σύλα omnes Vett. Ἐσύλα.
117. pro Μὴ πώποτε βεβλημένον. Eædem Μήπω ἐπιβεβλημένον.
Ibid. pro διϊκνεσῶν, ἤγουν διϊκνουμένων. Vett. omnes διοικουσῶν. Margines autem *Herv. secundæ* & *tertiæ*, διϊκουσῶν. Sed omnes falluntur, palàm enim est legi debere, διοιχνευσῶν.

Ibid. pro Ἔρεισμα τὸ ἐνρεῖδον omnes ante *Hack.* Ἔρεισμα ἐνρεῖδον
125. Ista Ἐνθάδε δὲ, βολὴ τοῦ ἀκοντίου, τοῦ βέλους. Supposititia sunt.
126. Ut & hæc ἤγουν, βέλος ὀξεῖαν ἔχον ἀκμήν.
128. pro Ἀγελαίη. Vett. omnes Ἀγελείη. *Mox*, supposititia sunt hæc, ἡ ἡγεμονικὴ τοῦ λεὼ, καὶ τοῦ νοός.
129. pro Ἤ τοι βέλος ἄμυνεν.] Ἤ πως τὸ ὀϊστὸν, τὸ τόξευμα, ἀπέωσεν ἀπὸ σοῦ. Omnes præter duas novissimas Ἤ τοι.] Ἤ πως σοι.
131. pro λέξατο Eædem λέξετο
140. pro Μελαινεφές. *Ald.* & *Argent.* Κελαινεφές.
Ibid. Excerpt. MSS. Ὠτειλῆς.] Οὐλῆς.
144. Ista Εἰς ἄγαλμα. ὅπως ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἐλεφαντίνου ὀστοῦ πεποίηται εἰκὼν, ἢ εἴδωλόν τι. Ἔστι δὲ ἄγαλμα, notha sunt.
147. Et hæc vox ἰσχυρόν.
149. pro Ὡς εἶδεν.] Ὡς ἐθεάσατο. *Ald.* & *Argent.* Ὡς δ' ἴδεν.] Ὡς ἐθεάσατο δέ. Quibuscum *tres Herv.* consentiunt, nisi quod εἶδεν habent.
155. Θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον. Ὡς σ' ἔβαλον &c. *usque ad* καταφρονήσωσιν; Hæc omnia sunt *Hackiana*.
159. Unde & hæc sunt, Παρὰ τὸ κραίνω, κρείω, τὸ ἐκτελέω.
161. pro Ἀποτίσουσιν, ἀποδώσουσι. Vett. omnes Ἀπέδωκαν. Et hæc, *infra*, Καὶ ὁ ἀόριστος χρείαν παρέχει τοῦ μέλλοντος. Eædem non agnoscunt.
167. Verbum περιτρέπεται. Supposititium est.
168. Ut & hæc τῆσδε ἀπάτης ἕνεκα.
182. pro αὐτὴν τὴν γλῶ εὐρεῖαν, Omnes Vett. αὐτὴν εὐρεῖαν,
191. pro θεραπεύσῃ ἀπό. Eædem θεραπεύσῃ.
193. pro Τὸν Ἀσκληπιοῦ Eædem Υἱὸν Ἀσκληπιοῦ
195. Hujus Scholii & situs & forma sunt mutata; in omnibus enim ante *Hack.* Editionibus, post illa verba, πόλεως Θεσσαλίας, quæ mox sequuntur, hæc legebantur, Ὄφρα ἴδηαι.] Ὅπως θεάσῃ. Illis credo proprium locum esse ad v. 205, non hunc, ubi posita nunc vides.
197. *Excerpt. MSS.* Τῷ μὲν κλέος.] Τῷ δηλονότι πράσαντι.
202. pro Τείκης ἐξ.] Ἀπὸ Τείκης, *Ald.* & *Argent.* Τείκκης ἐξ.] Ἀπὸ Τείκκης, quæ lectio videtur melior: *Triccam* enim appellat *Livius*, Lib. 32. & 36. & 39. *Epitomator Stephani*, *Strabo*, & *Eustathius* p. 330. & 462: tum ipsa hæc *Scholia* in *Catalogo*, v. 236. Nec quenquam movere debet, quòd legendo Τείκκης versus non stat; legi enim potest facili mutatione
Λαῶν, ὅτ' οἱ ἕπον Τείκκης ἐξ ἱπποβότοιο.
204. Ista πρεῦδε, πρέχου. non sunt in Veteribus.

Ibid.

Ibid. pro Ὁ μεταπλασμὸς ἀνάλυσις τ̃ διφθόγγυ. ante *Hack.* omnes Ὁ τρόπ☉ διαίρεσις.

208. post verbum διήγειρεν. Omnes. Vett. hæc addunt, Ὁ τρόπ☉ μεταφορά. ἀπὸ ἐμψύχων ἐπὶ ἄψυχα. Quæ suprà habuimus ad v. 126. hujus Libri: quem locum hîc habere possunt, non satis video; ni fortè sint pars Scholii in verbum Ἧπα, v. 218.

214. Ista Ἦγεν, πάλιν ἄγεν, τυτέστιν ἀνεκάμφθησ. Supposititia sunt.

218. Ejusdem ortûs sunt hæc, Ἦ, τοῖς χείλεσιν ἀνήγαγεν, ἐξέπτυκεν.

221. Illa quoque, Καὶ τὸ, ὃ, παρέλκει, καθὼς πολλάκις. peperit Edit. *Hack.*

Ibid. pro σίχες ἤλυθον.] Omnes præter duas postremas, σίχες.]

222. pro Κατὰ τεύχε' ἔδυ.] Ἐνεδύσαντο τὰ τεύχη. Τμῆσις τὸ πάθ☉. Eædem Ἔδυ.] Ἐνεδύσαντο.

223. Verbum ὧδε. abest ab iisdem.

229. pro Πειρχέμϑυ.] Πειρχεῖν. Omnes Vett. Παραχέμϑυ.] Παραχεῖν.

231. pro Ἐπεπωλεῖτο. *Ald.* & *Argent* Ἐπεπολεῖτο. Et omnes ante *Hack.* ista Τὸ ω διὰ τὸ μέτρον. respuunt.

232. ἱππαζόντων ἵππυς πῶλυς ταχεῖς. Hæc quoque sunt supposititia.

242. Veteres quotquot sunt hæc tantùm habent in verbum Ἰόμωροι.] Οἱ περὶ ἰὺς καὶ τόξα μεμωρημϑύοι, ὅ ἐστι κάμνοντες.

254. Verbum κυλινδρώδη nothum est. *Mox*, pro Ἔτι γῦν καὶ ἡμεῖς τὰς ἐκ τῶν τοιύτων ξύλων ῥηπὰς τε καὶ οἰκοδομήματα φάλαγγας καλῦμϑυ. Vett. omnes Ἔτι γῦν καὶ ἡμεῖς τὰ ἐκ τῶν ξύλων οἰκοδομήματα φάλαγγας καλῦμϑυ.

257. pro Ἡ σύνταξις· Τίω σε περὶ Δαναῶν. τιμῶ σε ὑπὲρ πάντας Δαναύς. Eædem, Περισσῶς μϑὺ σε τιμῶ. ὅ ἐστιν ὑπὲρ πάντας.

259. Supposititia sunt hæc, Πυῤῥόν. πυρόεντα. Et pro ὑπομέλανα. Vett. omnes Μέλανα.

262. Hæc quoque sunt à falsario ἡμίπλεον. ἡμιπλήρωτον. δέπας δηλαδή. Et *mox*, verbum πλέον.

264. Ejusdem generis sunt ἀπευδε. ἀπέχυ.

267. pro Τοπρῶτον. ante *Hack.* omnes Πρῶτα.

275. Hæc, Ὧδε ἀντὶ τῦ, οἰοπόλ☉, μηλοβότης. nulla Veterum agnoscit.

277. pro Ἐόντι.] Ὄντι. Ἄλλοις, ἰόντι. ἐρχομϑύῳ, Vett. omnes Ἄνωθεν ἰόντι.] Πόῤῥωθεν ἐρχομϑύῳ, *Mox*, pro θελικῦ. Eædem ὑποθελικῦ.

290. Ista τῷδε τῷ τρόπῳ. Supposititia sunt. Ut & verbum κλινθείη.

293. *Hackiana* sunt & hæc, ἐν ἐπιτομῇ καὶ συντόμως ἔλαβε.

297. pro Οὐ γὰρ ἂν λόγον omnes ante *Hack.* Οὐ γὰρ λόγον

299. Verba συνέλαοσε καὶ notha sunt.

302. *Excerpt.MSS*, Κλονέεσκ.] Ταράσσεσθαι ἐπὶ τῷ ὄχλῳ.

306. Eadem *Excerpt.* Ὃς δέ κ' ἀνήρ.] Ὅστις τὸ ἴδιον ἅρμα καταλείψει, ἐπὶ ὃ ἕτερον ἵκηται ἅρμα, ὅτι ἕτερ☉ μὴ ἡνιοχείτω διὰ τ̃ ἀπειρίαν τῶν ἀλλοτρίων ἵππων, ἀλλὰ Ἔγχει ὀρεξάσθω ἐπειδὴ πολὺ φέρτερον ὕτω.

315. pro Ἦ· Καὶ *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* ὁπότ' ἂν

324. pro ἐμεῖο. Vett. omnes ἐμοῖο.

327. pro περισχηματισμὸν Eædem πλεονασμὸν

331. Verba τῶν λαῶν Supposititia sunt.

334. Ut & hæc, φάλαγξ. σίξ. σράτευμα. Et *statim*, Ἐπελθὼν Τρώων.] Ἐλθὼν ἐπὶ Τρῶας. Ἄλλοις αὕτη σύνταξις,

339. Ejusdem generis sunt & hæc, Ἤγουν ἀπατηλὲ, δολερὴ, ἀλωπεκώδης. κερδάλη γὰρ ἀλώπηξ.

343. pro Δαιτὸς ἀκυάζεσθον ἐμεῖο.] Ἐπὶ ante *Hack.* omnes Καὶ δαιτὸς ἀκυάζεσθον ἐμεῖο.] Καὶ ἐπὶ

Ibid. Excerpt. MSS. Πρώτω γάρ.] Πρῶτοι μὲν ὑμεῖς ἐπὶ τῆς ἐμῆς εὐωχίας καλεῖσθε, καὶ αὐτοὶ μετέχετε.

345. pro Πεοσφιλῦ. ἡδῦ. Omnes, præter duas novissimas, Προσφιλῶς, ἡδέως.

Ibid. Ἔδμϑυαι, ἠδὲ πινέμϑυαι.] Προσληπτέον τὸ, ἐστὶν, ἤ, ἔξεστιν. Ἔξεστιν ἔδειν καὶ πίνειν. Notha sunt hæc.

346. Necnon ista, ὡς μέλιτ☉.

347. Sed & hæc, καὶ ἀσμϑύως,

Ibid. Excerpt. MSS. Νῦν ὃ φίλως.] Νῦν ὃ ἡδέως ἴδοιτε εἰ δέκα τάξεις τῶν Ἑλλήνων ὑμῶν προπάροιθε μάχοιντο.

353. pro Αἴκέν τοι τὰ μεμήλη.] Ἐὰν omnes Vett. Καὶ αἴκέν τοι τὰ μεμήλη.] Καὶ ἐὰν: *Mox*, ista ἐάν σοι ταῦτα ἦ διὰ φροντίδ☉. nugæ sunt *Hackianæ*.

357. Verbum μετέστρεφε, nothum est. & *mox* ista, εἰς τὸ ἀνάπαλιν. ἐξ ἐναντίας. ἄλλοτε, Et hoc, Ἐλάζετο. Et hæc Μῦθον.] Τὸν λόγον τῦ Ὀδυσσέως.

363. Supposititia sunt Ἀνεμώλια, -------- ὡσεὶ, μεταν εμώλια

370. Omnes ante *Hack.* hæc tantùm habent, Ὤμοι.] Φεῦ μοι. ἐπίῤῥημα λύπης δηλωτικόν.

371. τὸ μεταξὺ τῶν σρατευμάτων. Hæc Veteres non agnoscunt.

374. Πονεύμϑυον.] Ἐπιπονῦντα, μαχόμϑυον. Sic Veteres; cætera Supposititia sunt.

375. pro Πέρι δ' ἄλλων ἔμμεναι.] Eædem Πέρι δ' ἄλλων.] *Infra*, hæc non habent, Ἀλλὰ τιμῆσαι ἐστιν, ἄλλων περιγενέσθαι, τ̃ ἄλλων κρείττονα γενέσθαι, καὶ νικῶντα πὺς ἄλλυς.

376. pro καταβαλὼν γυμνικὸν ἀγῶνα, lege cum *Ald.* & *Argent.* καταλαβὼν γυμνικὸν ἀγῶνα

378. pro Ἐσρατόωντο. Omnes Vett. Στρατόωντο.

379. Quæ parenthesi inclusa sunt, nulla ante *Hack.* agnoscit.

382. pro

382. pro 'Ιδὲ *Ald.*& *Herv.prima* ac *secunda*,'Ηδὲ: *Mox*, verbum προσεγένοντο, duæ postremæ solæ habent.

383. pro Ποταμὸν Vett. omnes Ποταμὸς

Ibid. Ista, Κλίνεται, ὁ λεχεπίης, τοῦ λεχεπίου. Supposititia sunt.

384. Ut & hæc, Κλίσις· ὁ ἀγγελίας, τοῦ ἀγγελίου.

385. Manifestum est pro κλήσαντος legendum κτίσαντος: eo verbo utuntur in hâc historiâ *Apollodorus* & *Eustathius*; sed res non eget probatione.

386. Verba ἐν οἰκίᾳ. sunt à falsario.

387. Ab eodem & hæc, Καίπερ ἐξωτρικὸς καὶ ἀνὴρ: Et *mox*, τοῖς Αἰολεῦσι.

389. pro ἐν παντὶ ἀγωνίσματι ἐνίκα. omnes Vett. ἐν παντὶ ἀγωνίσματι.

391. Verbum πλήξιππος. Supposititium est.

392. Tale est & ἐπανδρωμένος. Et *mox* ista, συχνόν. μέγαν. πολυάνορα. *Deinde*, pro 'Επεισαγαγόντες. προσμιάσαντες. Omnes Vett. 'Αγαγόντες.

395. Ista notha sunt, Διατελῶν. ὑπομείνας εἰς τέλος. εὐπαθής.

396. Nothum est & illud Σκληρὸν,

399. Et verbum ἀνήρ.

400. pro Διομήδη *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* Διομήδην

401. Ἤτοι, οὐδέν. πρὸς τόνδε οὐδὲν ἔφη. Hæc sunt *Hackiana*.

404. *Excerpt.MSS.*'Ατρείδη μὴ ψεύδεο.] 'Ατρείδη ἀεὶ ἡμᾶς ἐπιστάμενος τὰ ἀληθῆ εἰπεῖν μὴ ψεύδου.

406. pro Ἕδος.] Ἵδρυμα. ἔδαφος. *Ald. Argent.* & *Herv. prima*, ac *secunda* Ἕδος ἢ ἵδρυμα, ἔδαφος.

409. Κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.] 'Εκεῖνοι, τὸ πάθος ἀφαίρεσις. Σφετέρῃσιν.] 'Ιδίαις ἀμαρτίαις. ἀνοίαις. Ὄλοντο.] 'Απώλοντο. Sic Vett. omnes.

412. pro λέγει Vett. omnes λέγειν

418. pro Ἡμεῖς δύο. Eædem Ἡμεῖς.

419. Ista ἦρα, τὰ κεχαρισμένα, ἀντὶ τοῦ ἤρανα, sunt Supposititia. Et *mox*, hæc καθὼς ὁ ἤρανος τὸν κοίρανον, τὸν ἐπίκουρον· καὶ τὸ ἠρανεῖν, ἐπικουρεῖν, καὶ χαρίσασθαι.

420. pro 'Εκπληκτικῶς. φρικτῶς. omnes Vett.'Εκπληκτικόν. φρικτόν.

421. Veteres his plura non habent, 'Ορνυμένου.] Διεγειρομένου. Ὑπό κεν.] Ὑφ' οὗ ἂν ἤχου. Ταλασίφρονα.] Καὶ τὸν πάνυ καρτερικὸν, γενναῖον. Δέος εἷλε.] Φόβος ἔλαβε.

424. pro Τὰ πρῶτα. Ante *Hack.* omnes, Πρῶτα.

428. Istud ἀπαύστως. nesciunt Vett. omnes.

Ibid. pro ἡγεμὼν *Ald. Herv. prima* & *Argent.* ἡμῶν.

429. Immanem hîc segetem interpolationum vides. Omnes Editiones, præter duas novissimas, his contentæ sunt, 'Ακλῶ ἦσαν.] Ἡσύχως καὶ χωρὶς θορύβου παρεγένοντο. Φαίης.] Ὑπολάβοις. εἴποις. Τόσον.] Τοσοῦτον. Ἔχον τ' ἐνὶ στήθεσιν αὐδήν.] Κατέχοντες ἐν αὐτοῖς τὴν φωνήν. ἐκ τούτου παρίστησιν αὐτῶν τὸ ἥσυχον.

431. Supposititia sunt hæc, τοῦ διάκτορος. τοῦ διόπου.

435. Et hæc, Αζ ἐστιν &c. *usque ad* Μεμακυῖαι. Et *mox*, Νῦν δὲ μηκασμὸς καὶ περὶ τῶν οἰῶν, τουτέστι, προβάτων, κατηγορεῖται.

436. Ejusdem generis sunt & ista, ἢ κατ' ἄλφα ἐπιτατικόν. τὸ γὰρ ἀλαλάζειν, ἐστὶν, ἄγαν λαλεῖν.

438. pro καὶ συναγρεθέντες. Vett. omnes, ὃ ἐστὶ συναλαχθέντες. Legendum aut συναλλαχθέντες. aut συλλεχθέντες.

440. Istud Ἄρρην. nothum est. *Mox*, pro ὅτι τὰ μότα, ante *Hack.* omnes, ἀφ' οὗ καὶ μότα

441. Verbum γνησία. Eædem non agnoscunt. Neque ista, quæ Parenthesi inclusa sunt.

450. & 451. pro Πέλεν.] 'Εγένετο. 'Ολλύντων τε, καὶ ὀλλυμένων.] Τῶν τε φονευόντων, καὶ τῶν πεφονευμένων. Vett. omnes, Πέλεν.] Ἐγένετο τῶν τε φονευόντων καὶ τῶν φονευομένων.

451. Ista, Ἤγουν ἀντὶ τοῦ παθητικοῦ, *usque ad finem*, notha sunt.

459. Ut & hæc, Κατὰ φάλον.

460. Καταπέπηκται. *Hackianum* est.

461. Hæc omnia absunt à Vett. omnibus.

465. Omnes ante *Hack.* hæc tantùm agnoscunt, Ὑπ' ἐκ βελέων.] Ἔξωθεν τῶν βελῶν. βέλος δὲ καλεῖται τὸ ἐκ χειρὸς βαλλόμενον. Λελιμμένος.] Προθυμούμενος. ἐσπουδακώς. Τάχιστα.] Ταχέως. ὁ τρόπος ὑπερβολή.

468. Ista 'Απὸ τῆς ἀσπίδος. interpolatori debes.

469. pro Ὁ σιδήρῳ ἡρμοσμένον. Vett. omnes Σιδήρῳ ἡρμοσμένῳ.

470. 'Επ' αὐτῷ.] 'Επ' αὐτῷ χρόνῳ. Hæc sunt à corruptore.

474. pro 'Ηΐθεον.] Μέλεον. μικρόν. Θαλερόν.] 'Ακμαῖον. ἄγαν νέον. Omnes ante *Hack.* 'Ηΐθεον.] Ἄγαν νέον. Θαλερόν.] 'Ακμαῖον. νέον.

475. Hæc, καὶ κατιδεῖν. notha sunt.

478. pro Θρέπτα.] *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* Θρέπτρα.] *Deinde*, (quæ sequuntur) Θρέπτρα. Θρεπτήρια. Supposititia sunt.

481. Sunt & hæc, διὰ παντὸς, καθόλου, διαμπερὲς, διαμπερέως.

482. Hæc etiam sunt ejusdem generis, Ἤτοι παρὰ τὸ ἐκ τῆς ἔρας ἀΐσσειν καὶ ἀναδῦναι.

484. Non inveniuntur in Vett. 'Επ' ἀκροτάτῃ.] Κορυφῇ δηλαδή.

485. *Excerpt. MSS.* 'Αρματοπηγός.] Ὁ τίκτων τοῦ ἅρματος.

486. pro περιφέρειαν τοῦ τεύχους. *Excerpt. MSS.* περιφέρειαν τοῦ ἅρματος.

487. Ψιλῶς ἀναγνωστέον, ἵν' ᾖ ὄνομα κύριον. Sic omnes ante *Herv. secundam*: Ista corruptè omisit

voculam ἢ & in margine conatur emendare ἵνα μὴ ἦ. *Hackiana* omnium, ut solet, pessimè & audacissimè totum istud, ἵν' ἦ ὄνομα κύειον. evanescere fecit: (nam de *Oxoniensi* magistram *Hackianam* sequutâ quid querar?) Locum corruptum esse fateor; sed emendatio facillima. Transferenda sunt ista verba, ἵν' ἦ ὄνομα κύειον ad Scholion in v. 491, & collocanda post ultimum verbum, quod est ἀναγνωςέον, atque locum dedit huic transpositioni: Sic igitur leges, Λεῦκον.] Νῦν περισπωμένως ἀναγνωςέον, ἵν' ἦ ὄνομα κύειον. Sic *Eustathius* p. 907. καὶ Λεῦκος μὲν κύειον, λευκὸς δὲ, τὸ ἐπίθετον. Et p. 499. ἔνθα καὶ ὅρα τὸ Λεῦκος βαρυνθὲν πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου. Sic & *Etymol. Magn.* p. 475, v. 19. πολλὰ γὰρ εὑρίσκονται ὀξύτονα ἅπερ γινόμενα κύεια, βαρύνεται· οἷον, ξανθὸς, Ξάνθος· πυῤῥὸς, Πύῤῥος· γλαυκὸς, Γλαῦκος· λευκὸς, Λεῦκος.

489. Τοῦ δ' καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν.] Κατὰ τοῦτο, εἰς τοῦτον, διὰ τοῦ πλήθους, ἐν τῷ πλήθει, ἠκόντισεν. Hæc sunt *Hackiana*.

491. pro Τοῦ μὲν ἄμβροτ'.] Οὗτινος διήμαρτε μὲν καὶ ἀπέτυχε. Vett. omnes Ἄμβροτ'.] Διήμαρτεν. ἀπέτυχε.

492. pro ἀοιδοῦ. Eædem ὀριςικοῦ.

494. Ista Τοῦ δὲ.] Ἕνεκα τούτου. ab interpolatore sunt. *Mox*, pro Θυμὸν χολώθη.] Ἐλυπήθη, ὠργίσθη, κατὰ θυμὸν, ἐν θυμῷ. Omnes Vett. χολώθη.] Ἐλυπήθη, ὠργίσθη.

502. pro Κατὰ τὸν κρόταφον. Eædem Τὸν κρόταφον.

503. Ὀςτε.] Κατ' ὄςτεα. &c. *usque ad finem*, Supposititia sunt.

506. pro Λίαν ἐβόησαν. Omnes ante *Hack.* Μέγα ἐβόησαν.

508. pro Ἴλιον ἀκρόπολιν, *Ald.* & *Argent.* Ἰλίου ἀκρόπολιν,

Ibid. Excerpt. MSS. Πρίαμος ἐκκατιδών.] Ἐκ τῆς ἀκροπόλεως τῆς Ἰλίου θεασάμενος.

509. pro μηδ' ὑποχωρεῖτε. *Ald.* & *Argent.* Μηδ' εἴκετε.] Μὴ δὲ ὑποχωρεῖτε.

510. In Veteribus hæc tantùm invenimus, Λίθος χρώς.] Τὸ σῶμα ἀναίσθητος, μεταφορά.

519. pro Κνήμην δεξιτερήν.] Κατὰ κνήμην δεξιάν. Eædem, Δεξιτερήν.] Δεξιάν.

521. pro Ταχὺς, τραχύς. Eædem Ὁ ταχύς. Legend. cum *Excerpt. MSS.* Ὁ τραχύς.

522. Hæc, Νῶϊ, καθόλου. Supposititia sunt.

524. pro Ὅς ῥ' ἔβαλέν περ.] Ὅσπερ δὴ, ὅςις ἄρα τέτυφεν. Omnes ante *Hack.* Ὅς ῥά.] Ὅςτις δή.

525. Ista, Ἐκ τοῦ ἔτους, κατ' ἀποκοπήν. sunt notha.

528. Ut & hæc, Στέρνον.] Κατὰ στέρνον.

529. Ejusdem generis sunt ista quoque, Οἱ μέν· ------ οἷς δέ·

533. Veteres his plura non habent, Ἀκρόκομοι.] Ἤτοι ἄκρως κομῶντες, ἢ οἱ μὴ κομῶντες ἄγαν. μήτε πάλιν ἐψιλωμένοι τὴν κεφαλήν.

534. pro Καίπερ ἰσχυρὸν ὑπάρχοντα. Eædem Ἰσχυρὸν περ ὑπάρχοντα.

539. Μᾶλλον δὲ, ἐκεῖ. à falsario profecta sunt.

Ibid. Excerpt. MSS. Οὐκ ἔτι ἔργον ἀνήρ.] Ἔνιοι λέγουσιν ὅτι νῦν τὸν Ἀχιλλέα σημαίνειν βούλεται, ἔνιοι δὲ τὸν ἄνδρα ἁπλῶς.

540. Verbum Ἀνέταλος malè repetitur; Sensus enim est, Ἄβλητος καὶ ἀνέτατος λέγεται &c.

541. pro Περὶ αὐτοῦ Vett. omnes Περὶ αὐτὸν

544. duo postrema verba, ἀνῃρημένοι ἔκειντο. absunt à Vett. omnibus.

Iliad. E.

Vers. 1. Lege pro εἶπεν cum *Ald.* & *Argent.* εἶπον: *Mox*, σίχω σ. addidit Editor *Hack.*

4. pro γάρ, φησι, καταφλεχθῆναι Vett. omnes, γὰρ καταφλεχθῆναι

5. pro τῇ αὐγῇ οὖσα. Eædem τῇ αὐγῇ.

6. Quæ parenthesi inclusa sunt, ante *Hack.* nulla agnoscit.

9. Neque hæc, Ἄλλοις παρὰ τὸ ἀφνος, ἄφενος, ὅ ἐστιν ἑνὸς ἕνεκα πρόσοδοι.

12. Nec verò hæc, Μᾶλλον δὲ ἢ οἱ δολικὴ παρέλκει. Ἢ ἀντὶ τοῦ, αὐτοῦ, ἀπ' ἐκείνου.

Ibid. pro Ἀποκεινθέντε. Omnes præter duas postremas Ἀποκειθέντε. In iisdem, quæ sequuntur, ita se habent, Ἀποχωρισθέντες τοῦ οἰκείου πλήθους δηλονότι. Ἀντίον.] Ἐξ ἐναντίας. Ὡρμηθήτην.] Ὡρμήθησαν.

13. Supposititia sunt hæc, τοῦτ' ἔστιν, ἅρματος. Ὁ δέ.] Διομήδης.

15. Supposititium est & verbum Ἐξέβαλε.

18. pro Τοῦ δ' οὐχ ἅλιον.] Οὐδὲ τοῦτο μάταιον. Omnes Vett. Οὐχ ἅλιον.] Οὐ μάταιον. *Mox*, ἐφέρετο ἐκ. notha sunt.

20. *Hackiana* sunt ista, (τῷ ἅρματι)

24. Quæ inveniuntur in Vett. Edit. hæc sunt, Ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων.] Ὅπως μὴ αὐτῷ παντελῶς ὁ πρεσβύτης. Ἀκαχήμενος εἴη.] Λυπηθείη. ὡς τιθήμενος. ὀνήμενος. ἀκαχήμενος. Αἰολικῶς.

29. Γενικὴ Ἑβραϊκή. Hæc invexit corruptor *Hackianus*.

31. Ab eodem sunt, καὶ ἐπίζευξις.

43. Atque verbum Μαίονος.

50. pro ὀξύας, Vett. omnes ὀξείας: idem error est & apud *Hesychium*.

53. Ista, χραίσμω, Ἰακὸν, ἀντὶ τοῦ, χραισμήσω. absunt à Vett. omnibus.

54. Absunt & hæc, ἀπὸ μακρόν. ἐμπειρία τοῦ βάλλειν ἀπὸ μακρόν.

58. Et verba ἐπὶ κεφαλήν.

60. pro

60. pro Ἁρμονίδυ. τυτέστιν, υἱῦ τῦ Ἅρμον@. ante *Hack.* omnes Ἁρμονίδυ παιδὸς.

61. pro Ἐφίλατο. Omnes ante *Oxon.* Φίλατο.

62. Ἐίσας.] Ἴσας. ὁμαλάς. Hæc sunt notha.

64. Verbum ἐγνώσθησαν. ab interpolatore est. *Infrà*, Lege cum *Ald.* & *Argent.* διζήμενος εὑρεῖν. *Ad finem*, pro Οὔτι.] Vett. omnes Οὔτοι.]

66. Ista, Γλυτοὶ, τὰ σκάφια τὰ ἔχοντα τοὺς καθημένους. Supposititia sunt.

68. pro Γνὺξ δ' ἔειπεν.] Ἐπὶ γόνυ ἐπεσών. Vett. omnes Γνὺξ ἔειπών.] Ἐπὶ γόνυ πεσών.

85. Ἐν ποτέροις ἦ. ἐν ποίοις ὑπάρχει. Sic Vett. (Legendum ὑπάρχοι.) Quæ sequuntur Supposititia sunt.

86. Ut & verbum, συστρατεύοι.

88. pro διὰ δὲ χειμῶνος Vett. omnes, ἀλλὰ χειμῶνος

89. Ista Τόν δε.] Ὅν. sunt *Hackiana.*

90. Credo legendum, τὴν ἅλων, ἐν ἧ ὁ σῖτος τρίβεται, pro τὴν ἅλων ἐν ἧ ὁ σῖτος. Sic enim *Etymol. Magn.* in verbo Ἀλωή. p. 74, Καὶ ὁ τόπος ἐφ' ὗ ὁ σῖτος τρίβεται. Et *Eustath.* p. 1410. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀλωή ποτε, καὶ ἡ ἅλως ------ἔνθα τρίβονται οἱ καρποί. Restat autem & alterum mendum. Cuinam enim placere potest, ἔνιοι δὲ κήπου ἀγρῶν? Lege cum *Etymol. Magn.* in verbo Ἐερθηλής. p. 373. Ἔνιοι δὲ κήπων. ἀγρῶν.

91. pro ἐπελθόντες. Vett. omnes, ἐπέλθοι. Legendum ἐπέλθοι.

92. pro Καταβέβληται. Eædem Κατέβαλεν.

94. Hæc, ὑπέστησαν. ἐδέξαντο τὴν ἐπέλασιν. ἀντείχοντο πρὸς τὴν ἐπιφοράν. non sunt in Vett.

96. pro Πρόσθεν. *Ald.* & *Argent.* Πρόσθεν.

99. pro Διέπτη δ' δέ. Vett. omnes, Διέπτη δὲ,

100. Has ineptias infersit synonymorum amantissimus Editor *Hack.* Nam Vett. omnes, Διέσχε.] Διῆλθε. Παλάσσετο.] &c.

104. Ista, διερόν. διερόν. &c. *usque ad* Ἀγχήσεσθαι. addidit ardelio *Hack.*

Ibid. pro Ἀγχήσεσθαι.] *Herv. tres* Ἀναχήσεσθαι.] Et illud, quod sequitur, Ἀναχήσεσθαι, nulla Veterum agnoscit. *Mox*, verba, εἰ καὶ χαμερόν. Eædem rejiciunt.

105. pro Ἐκ τῆς Λυκίας Eædem Τῆς Λυκίας

107. pro τοῦ ἅρματος. Vett. omnes τῶν ἁρμάτων.

109. pro Ὄρσεο. Eædem Ὄρσο. Et hæc, Καταβήσομαι, ἐνεστὼς ἐσχηματισμένος ἐκ τοῦ μέλλοντος. non habent.

110. Omnes ante *Hack.* sic legunt, Ἐξ ὤμοιϊν.] Ἐκ τῶν ὤμων.

112. ἐπικουρίαν ποιούμενος. Supposititia sunt.

113. Atque hæc, κοιλῶστυ θώρακος.

114. pro δηλαδή. omnes, præter duas postremas, καί.

115. Κλῦθί μοι.] Ἄκουσον ἐμοῦ. sunt notha. Et *statim*, vox θεά.

119. προκαταλαβών. non est in Vett.

120. pro διαστολή. ante *Hack.* omnes διαίρεσις.

124. Eædem hæc tantùm agnoscunt, Μάχεσθαι.] Μάχου.

128. pro Γινώσκης. Eædem Γιγνώσκοις.

129. pro Ἀπόσπειραν περί σου ποιούμενος. omnes Vett. Ἀπόπειραν ποιούμενος.

139. Ista, οὐ προσαπωθεῖ, οὐκ ἔτι ἀπείργει. intrusit Editor *Hack.*

140. Apud Veteres sic legitur, Σταθμούς.] Τὰς ἐπαύλεις. Δύεται.] Κρύπτεται. Τὰ δ' ἔρημα φοβεῖται.] Τὰ δὲ βοσκήματα ἠρημωμένα τῆς τοῦ ποιμένος βοηθείας, φεύγει. Τινὲς δὲ, &c.

141. pro Ἀσχαλᾶναι. *Ald.* & *Argent.* Ἀσχαλᾶναι. *Tres* verò *Herv.* mendosè Ἀσχαλᾶναι. *Mox*, verbum συγκέχυται. Solæ habent *Hack.* & *Oxon.*

142. Πρόβατον ἁρπάξας. Hæc in Vett. frustrà quæsiveris.

148. Ut & voculam εἰς.

150. pro ὑποστρέφουσιν. Vett. omnes ὑποστρέφουσιν. *Mox*, pro ἐπανελθοῦσιν. Eædem ἐπανερχομένοις.

153. pro Ἐν γήρᾳ γεννηθέντας. μονογενεῖς, ἀγαπητές. Ἐτείρετο. Eædem Μονογενεῖς, ἀγαπητοί. Τείρετο.

158. Eædem hæc tantùm habent, χηρωσταί.] Οἱ χήρου καὶ ἄπαιδος κληρονόμοι. οἱ κατ' οὐδένα τρόπον προσήκοντες τῷ γένει. Διὰ κλῆσιν δατέοντο.] Διαμερίζονται τὴν οὐσίαν.

161. pro Ἐξάξει.] Κατάξει. Συντρίψει. καταγνύει. Vett. omnes Ἐάξει.] Κατεάξει. συντρίψει.

162. Istud Αἰολική. nothum est.

167. Ut & hæc, Ἄν, ἀντὶ τοῦ ἀνά.

174. pro Ἔφες. omnes ante *Hack.* Ἄφες.

175. Ἔσω δὲ στιγμὴ μετὰ τὸ ὅδε. Hæc Scholiastæ aliena sunt.

178. Nec minùs hæc, Ἄλλως· Ἔπι· ἔπεσιν, ἐπιμένει.

181. Supposititia sunt ista quoque, Πάντα.] Κατὰ πάντα.

187. pro Καταλαμβάνον, Omnes Vett. Καταλαμβάνοντα,

189. διὰ τοῦ κύτους, διὰ τοῦ μέσου τοῦ θώρακος. Hæc sunt notha.

192. pro Τῶν κ' ἐπιβαίνῃ. Vett. omnes Ὧν κ' ἐπιβαίνῃ.

194. Eædem non exhibent ista, περὶ πάντων κατεσκεδασμένοι. Νεοτευχέες.] Et *mox*, pro ἔδῃ. Lege cum *Ald.* & *Argent.* ἔδει.

196. Verba ἢ κείμενον. interpolatori debes. Ut & *mox* ista, περὶ μὲν βικία, καὶ βικίον· περὶ δὲ ζειά, καὶ ζέα.

199. Quæ vides uncis inclusa, alieno valde loco posuit Editor *Hack.*

 200. pro

200. pro Τρῶας omnes, præter duas novissimas, Τρίαν

201. Hæc, Ἦτε.] Ἠ. ἢ μὴν. ἢ τοι. Sunt Supposititia.

203. Verbum Αὐδὴν, & *mox*, ista, Εὐςάθι͡ος δὲ λέγει, Ἀπλικὴν εἶναι τὴν φωνήν. his Scholiis satis absurdè immiscuit magistellus *Lugdunensis*.

204. Idem & hunc locum suis commentis auxit. Vett. enim omnes hæc tantùm agnoscunt; Πεζός.] Ὁ ἐκ ποδῶν μαχόμενος. Πέζα γὰρ τὰ κάτω τοῦ ποδός. Διὸ καὶ ἀργυρόπεζα.

213. Vett. omnes, Ὑψηρεφές.] Ὑψηλόν. μέγα.

215. pro ὑποτακτικοῦ. Eædem, ἐνεργητικοῦ.

226. Σιγαλόεντα.] Ἤτοι ἐνδιάσειστα. ἢ λαμπρὰ καὶ ποικίλα τῇ καλασκευῇ. ἢ τὰ μεγάλως καὶ ποικίλως καλασκευασμένα. τὰ θαυμαστὰ καὶ σιωπὴν ἐκ τοῦ θαύματος ἐμποιοῦντα. οἱονεὶ σιγαλόεντά τινα ὄντα. Sic eædem Vett. Illarum, quas vides, interpolationum auctor imperitè fecit, quòd pro postremo σιγαλόεντα scripsit σιγάζοντα, rejectâ illâ conjectura, quam ei exhibebant Margines *Herv. secundæ & tertiæ*, legendum nempe σιαλόεντα: quæ conjectura certissima est; sic enim *Etymol. Magn.* p. 712. Σιγαλόεντα, σημαίνει τὰ πεποικιλμένα· παρὰ γὰρ τὸ σίζω, σιαλόεντα, καὶ σιγαλόεντα. Sic & *Eustath.* p. 542. οἱ δὲ σιγαλόεντά φασιν ἐλλείψει τοῦ τ' τὰ κατεστιγμένα ποικίλμασιν. Et p. 703. Σιγαλόεντα, τουτέστιν ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται κατεστιγμένα πρὸς κάλλος, ἐλλείψει τοῦ τ'.

228. *Excerpt. MSS.* Τόνδε.] Τὸν Διομήδην δηλονότι.

240. Vett. omnes, Ἔχον.] Ἤλαυνον. Cætera sunt notha.

245. Ejusdem generis sunt hæc, καὶ ἵν.

252. pro Μήτι omnes ante *Hack.* Μήτε: *Mox*, ista Μὴ κέλευε τὰ πρὸς τὴν φυγήν. *Hackiana* sunt.

256. Hunc locum sic exhibent omnes ante *Hack.* Οὐκ ἀφίησιν, οὐ συγχωρεῖ. κατὰ διάλυσιν Ὁμηρικῷ ἔθει, κατὰ ἀποκοπήν, ἀπὸ τοῦ οὐκ ἐάω.

262. Ista Ἐρυκάκειν. ἐρύκειν. *Lugduni* nata sunt.

Ibid. Excerpt. MSS. Ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας.] Ἐκ τῆς περιφερείας τοῦ ἅρματος τὰ λῶρα τείνας.

263. pro Αἰνείαο.] Αἰνείου. omnes præter duas postremas Αἰνείαο δέ.] Αἰνείου δέ. *Mox*, ἐπί. Supposititium est.

264. Supposititia sunt hæc etiam Τρώων.] Τρώων ἵππους.

269. Quinetiam hæc, Θήλεας ἵππους, ἀρρενικῶς ἀντὶ τοῦ θήλεος.

270. pro Γενέθλης.] Γέννης. Omnes Vett. Γενέθλη.] Γέννα. At *Excerpt. MSS.* Γενέθλη.] Ἐν τῇ γενέθλῃ.

271. Eædem hæc tantùm habent, Ἀτίταλλεν.] Ἀνέτρεφε.

277. Καρτερόθυμε δαΐφρον.] Δυναμικώτατε. ἀνδρειότατε. ταῦτα &c. Sic omnes ante *Hack.* Et *mox*, non agnoscunt verbum ἐμφανοῦς.

281. Abest à Vett. omnibus hoc Scholion.

283. pro Ἐπάϋσεν.] Ἐπεβόησε. Eædem Αὖσεν.] Ἐβόησε.

290. Ῥῖνα.] Ἐπὶ ῥῖνα. Hæc sunt ab interpolatore.

293. pro Ἐξεχύθη. Omnes ante *Herv. tertiam* Ἐξελύθη. Credo non malè. *Hesychius*, enim Ἐξελύθη, ἐπαύσατο τῆς ὁρμῆς. Eandem lectionem habes & in *Florentinâ Homeri* Editione.

296. Vocem Ποσὶ debes Edit. *Hack.*

297. pro Ἐπόρουσεν. Vett. omnes Ἀπόρουσεν.

299. pro ὑπερεμάχει αὐτοῦ. Eædem ὑπερεμάχει. nec, *infra*, verbum πλακὶ habent.

302. pro Καταπληκτικῶς, φοβερῶς. Eædem Καταπληκτικά. φοβερά.

314. Ista, περιέλαβεν ἴδιον &c. *usque ad* Ἑόν. sunt notha. Pro quibus, *mox*, Vett. omnes habent hæc, Πήχεε λευκώ.] Τοῖς λευκοῖς πήχεσι. λέγει δὲ τὰς χερσὶν ἀπὸ μέρους.

317. pro Ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.] Ἀφέλοιτο τὴν ψυχήν. Eædem Ἕλοιτο.] Ἀφέλοιτο.

327. Totum hoc Scholion est Supposititium.

328. pro Τοῦ ἰδίου ἅρματος. omnes ante *Hack.* Τῶν ἰδίων ἁρμάτων.

329. pro Ἵππους μέθεπε Τυδείδην.] &c. *usque ad* Κρατερώνυχας. Eædem Μέθεπε.] Κατόπιν Ἀφροδίτης ἐδίωκε

330. pro Ὁδε.] Διομήδης. Κύπριν Eædem, Ὁδε Κύπριν

Ibid. Ista, Ἀλλ' ἴδε σίχον υκβ', ὧδε. Sunt ab Editore *Hack.*

331. Ab eodem & hæc, ἢ τῶν Αἰολέων.

334. pro Ἡ δὲ νεώτερον ἦδον &c. Vett. omnes Ἢ καὶ νεώτερον &c. Sed utravis lectio est corruptissima: nec melior illa quam invenimus apud *Etymol. Magn.* (apud quem hic locus iisdem alioqui verbis habetur,) in verbo Ὀπάζω, p. 627. Ἢ, καὶ νεώτερον ᾖδον ὀπάσατο κῦδος. Omnino legendum est, Ἢ, καὶ Νέστορος ἦμας ὀπάσατο κυδαλίμοιο. qui versus est *Iliad.* Τ. 238.

347. pro Τῇ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσεν.] Ταύτῃ δὲ σφόδρα ἐπάϋσεν. ante *Hack.* omnes, Τῇ δ' ἐπί.] Ἐπὶ ταύτῃ δέ.

349. pro Οὐχ ἅλις.] Οὐκ Eædem Ἢ οὐχ ἅλις.] Ἢ οὐκ

Ibid. pro Ἀπατᾷς, διὰ τοῦ ἔρωτος εἰς τοὺς ἄνδρας. *Ald. Herv. prima, & Argent.* Ἀπατᾷς διὰ τοῦ ἔρωτος τοὺς ἄνδρας.

350. Ista, Καὶ ἔκτασιν ἀντὶ τοῦ πολήσεαι. sunt notha.

353. Sunt & hæc, οἷον ἄνεμος.

356. Verbum Δυϊκῶς. in nullâ Vett. invenimus.

359. Neque hoc, Γνήσιε

368. διοῦ ἄνεμος. iterùm Suppoſititia ſunt.

373. *Excerpt. MSS.* Φίλον τέκος.] Φίλτατον οὐρανιώνων.

376. Hæc, Ὑπερήφανος. ὑπέρογκος. Sunt *Hackiana.*

377. pro Ὑπεξεκόμιζον. *Ald. Argent.* & *Herv. ſecunda*, ac *tertia*, Ὑπεκόμιζον. ἐξέφερον. At *Herv. prima* hæc duo verba magno errore omiſit.

379. pro Φύλοπις αἰνή. Vett. omnes, Οὐ γὰρ ἔτι, Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή.

385. pro προεργαζομένους. quod retinent Veteres omnes, cur Editor *Hack.* προεργαζόμενος. ſcripſerit, nihil video: nec magis cur pro ἐπίκλησιν quod ſtatim ſequitur, idem fecerit κατ᾽ ἐπίκλησιν.

Ibid. p. 174. pro χάλκεον δὲ κέραμον λέγει τὸν λέοντα. Omnes, præter duas noviſſimas, χάλκεον δὲ πίθον &c.

387. pro Χαλκέῳ κεράμῳ.] Χαλκῷ καὶ σκληρῷ ἀγγείῳ, Eædem, Χαλκέῳ δ᾽ ἐν κεράμῳ.] Χαλκῷ ἀγγείῳ

401. Verbum Παιών. à malâ manu eſt.

403. Ab eâdem & hæc, Μεγάλαις μοχθηρίαις ἐπιτήδειος. Et *mox*, hæc, ἀπημελεῖ. ἀφροντιστεῖ. ἀπημελῶς καὶ ἀφροντίστως ἔχειν.

405. Hæc, Σοὶ δ᾽ ἔπι.] Ἐπὶ σοί. κατὰ σοῦ. Vett. non agnoſcunt; neque poſtremum verbum ἐπώτρυνε.

406. neque ὀλιγόφρων.

412. ἀπεληγείνουσι. Lege cum *Ald.* & *Argent.* ἀσελγαίνουσαι.

Ibid. παρὰ Δαύνου τόπους τινὰς &c. Verbum τόπους Vett. non agnoſcunt; niſi quòd in Marginibus *Herv. ſecundæ* & *tertiæ* poſitum eſt.

Ibid. pro θρηνήσει. Legendum θρηνήσῃ. ut ſuprà ἀποθάνῃ

416. Ἰχώρ.] Ἰχῶρα. λέγει δὲ θεῖον αἷμα. ἡ ὑγρὰ θεῶν οὐσία ἰχὼρ καλεῖται. Ἀπ᾽ ἐμόργνυ.] Ἀπέψα. ἀπέμασσεν. Sic locum hunc exhibent Veteres.

422. pro τῶν ἱερῶν εἶδε. Omnes præter *Herv. primam* τῶν ἱδρῶν οἶδε. *Infrà*, pro Ἀνακήτου ὄρους. Emenda cum *Etymol. Magn.* (qui totum hunc locum iiſdem penè verbis expreſſit) p. 547. & p. 43. in verbo ἀκάκητα. Ἀκακησίου ὄρους. Quod confirmat *Epitomator Stephani* in verb. Ἀκακήσιον. & *Pauſan.* L. 8. & Scholia in *Odyſſ.* Ω. v. 10. Et *multis interpoſitis*, pro δίνας τῆς θαλάσσης. ante *Hack.* omnes δίνας τῆς θαλάσσης. Ut & *Etymolog. Magn.* in loco jam citato.

423. pro Ἅμα σπέσθαι.] Συνακολουθῆσαι. Ἔνιοι, Ἅμ᾽ ἑσπέσθαι. *Ald.* & *Argent.* Ἕπεσθαι.] Ἀκολουθῆσαι. *Herv. prima*, Ἐπέσθαι.] Ἀκολουθῆσαι. At *ſecunda* & *tertia*, Ἑσπέσθαι.] Ἀκολουθῆσαι.

424. *Excerpt. MSS.* Καταρρέζουσα, ἢ κακὰ πράττουσα, ἢ τῇ χειρὶ προσεγγίζουσα.

438. pro ἥρωϊ παραπλήσιος omnes Vett. καὶ παραπλήσιος.

453. pro Λαισήϊα. *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* Λεσήϊα. *Heſychius* utramque lectionem agnoſcit. At in *Iliad.* M. v. 426. omnes Editiones Λαισήϊα.

Ibid. Vox θυρεοειδῆ, Suppoſititium eſt; & iſta, ἐκ λασίων βυρσῶν αἰγείων. ἢ,

458. Ejuſdem generis ſunt, ἀνὰ χεῖρα, ἐν χειρί.

461. Et verbum καταστάντας.

474. *Excerpt. MSS.* Γαμβροὶ, κυρίως τῶν θυγατέρων ἄνδρες εἰσὶ, ἀλλὰ καὶ πᾶς ὁ γήμας ὑπὸ τῶν οἰκείων τῆς γαμηθείσης γαμβρὸς λέγεται.

477. Nothum eſt verbum Ἔρεσμον.

485. Τιμή.] Σὺ Δωρικῶς. ἀπὸ τοῦ τὺ ἐν παραγωγῇ τυΐν. ὡς ἀπὸ τοῦ ἐγὼν ἐγώνη. Sic ante *Hack.* omnes; niſi quod *Excerpt. MSS.* pro ἐγὼν habeat ἐγὼ

486. Ὀάρεσσι, non habent Vett *Mox*, pro συνεζευγμένων *Ald. Argent.* & *Herv. duæ priores*, συνεζευγμένον: quod non debuit mutari. *Suidas* enim Ξυνωρίς. συζυγία. ἢ ἅρμα ἐκ δύο ἵππων συνεζευγμένον. Et *Heſychius* Ξυνωρὶς, ἅρμα ἵππων ἐζευγμένον.

516. pro Οὔπι. Vett. omnes Οὔπω.

517. *Excerpt. MSS.* Οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος.] Οὐ γὰρ συνεχώρει πόλεμος αὐτὸς, ὅντινα διήγειρε ὁ Ἀπόλλων.

521. Iſta, καὶ ὁρμάς. Ἰωκὴ, ὡσεὶ διωκή. ab *Hackiano* ſunt falſario.

523. *Excerpt. MSS.* Νηνεμίας.] Ἀπανεμίας οὔσης.

Ibid. Sic ſe habet hic locus in Veteribus, Ἀκροπόλοισιν.] Ὧν περὶ τὰ ἄκρα πολοῦνται, ὃ ἐστιν ἀναστρέφονται. Quæ ſequuntur, Suppoſititia ſunt.

524. pro ἀνηρεμῆ. Legendum cum *Argent.* ἂν ἠρεμῇ.

530. Totum hoc Scholion abeſt à Vett. omnibus.

531. Abſunt & hæc, Αἰδεομένων. ------ἀλλήλοις προσέχετε.

533. *Excerpt. MSS.* Πρόμον.] Πρῶτον καὶ πρόμαχον.

534. pro Αἰνείεω] ante *Hack.* omnes, Αἰνείεω ἕταρον.] Αἰνείεω: *Mox*, verbum ποιητικὸν, Eædem non habent.

536. Neque πρόθυμος,

538. Suppoſititia ſunt hæc, Παρὰ τὸ ἔρυμαι, ἀντὶ τοῦ ἐρύομαι. Et iſta, χαλκός.] Ἔνιοι; καὶ τοῖς.

548. pro οἱ δὲ διδυμάονες, quod invexit Corruptor *Hack.* Legendum cum Vett. οἱ δὲ δίδυμοι

551. ἦγον, ἐνήροτος. ἀπὸ τοῦ πολεῖν. non ſunt in Vett.

553. Neque verbum πελάζοντες.

557. Καθὼς πεφύκασιν οἱ ταῦροι τοῖς κέρασιν. Hæc quoque Suppositia sunt.

566. Atque hæc, Ἤδη, καὶ: *Ibid. Excerpt. MSS.* Δῖε.] Ἐφοβεῖτο περὶ τοῦ Μενελάου.

567. Κατὰ ζωίζησιν. non sunt in Vett.

581. *Excerpt. MSS.* Ὁ δ' ὑπέστρεφε.] Κατὰ μέσου λέγεται, ὁ γὰρ ὑπέστρεφε.

586. Notha sunt, καὶ βρέχμα,

612. pro Παισῷ.] Παισὸς,—— Ἀπαισὸν, *Ald. Herv. prima* & *Argent.* Παισῷ.] Παισὸς —— Ἀπαισὸν: qubuscum faciunt & *Excerpt. MSS.*

618. pro Ἐπέχευαν.] Omnes Vett. bis Ἔχευαν.]

623. Istud συναπισμόν. *Hackianum* est.

626. pro ἀπεσείσθη, πρὸς τῶν ἐμπεπηγότων τῇ ἀσπίδι δοράτων. *Excerpt. MSS.* & Edit. omnes præter duas postremas, ἀπεσείσατο, τὰ ἐμπεπηγότα τῇ ἀσπίδι. *Mox,* pro καθ' ὑπαλλαγὴν Eædem Edit. Κατὰ ἀναστροφὴν

633. Totum hoc Scholion est Supposititium.

633. & 634. *Excerpt. MSS.* Ἀνδρεῖ δὴ σοὶ ὄντι ἀπείρῳ τῆς μάχης τίς ἀνάγκη ἀναστρέφεσθαι καὶ δειλιᾷν ἐν πολέμῳ.

655. pro Μελίινον, Vett. omnes Μελέϊνον, *Mox,* pro εἶδος δένδρου μακροῦ καὶ πρεμνώδους. Eædem, εἶδος δένδρου, ἢ μακρόν.

656. Ὁμῆτι.] Ὁμοῦ καὶ κατὰ ταυτὸν ἄφεσις καὶ συντυχία. Hæc Veteres, nec plura.

670. *Excerpt. MSS.* Μαίμησε.] Προεθυμήθη.

672. Omnes ante *Hack.* his contentæ sunt, Προτέρω.] Πρότερον, εἰς τοὔμπροσθεν. Εὐαγδέποιο.] Μεγαλοήχου, μεγαλοψόφου.

682. pro Οἱ προσιόντι.] Αὐτοῦ προσελθόντος. Γενικὴ Ἑβραϊκή. Omnes Vett. Προσιόντι.] Προσελθόντι.

688. Nothum est verbum ἱλαρωνεῖν.

690. Ejusdem generis sunt, ἔνιοι λεχῖμου.

693. pro Ἧπις δρῦς ἱερὰ Διός. omnes ante *Hack.* Δρυῒ ἱερᾷ Διός.

696. Ἔλιπε ψυχή.] Ἐλιποψύχησεν. Sic Vett.

700. pro ἐπὶ τὰς ναῦς. ὡς τὰς ναῦς. Eædem, ὡς ἐπὶ τὰς ναῦς.

708. pro Πόλις Eædem Πόλις: *Mox,* verbum Μεμεληκώς. non agnoscunt.

710. pro Πίονα.] Εὐδαίμονα. Eædem, Πίονα δῆμον.] Εὐδαίμονα δῆμον.

714. ὦ ἀκαταπόνητε. Supposititia sunt.

720. pro Ἔντυεν.] Ἤντυνε, κατεσκεύαζεν. *Ald.* & *Argent.* Ἔντυε.] Κατεσκεύαζεν. Cæteræ miris modis corruptæ sunt.

721. Lege cum *Ald.* & *Argent* Πρέσβα.] Πρεσβυτάτη. ἔντιμος.

725. pro Ἐπίσωτερα.] Ἐπίσωτερα. Vett. omnes, Ἐπίσωτερα.]

726. Istud χνόαι nothum est.

728. pro ἀψῖδος περιφέρεια, *Ald. Argent.* & *Herv. prima,* ac *secunda,* ἀσπίδος περιφέρεια,

729. pro κανὼν, εἰς ὀξὺ λῆγον ξύλον. *Argent.* κανὼν εἰς ὀξὺ λήγων. τὸ μέσον ξύλον. Quîcum consentiunt Vett. omnes, nisi quòd λῆγον. habent.

734. Ista χαῦνον, εὐρὺ, πλατύ. ὡσεὶ, ῥεανόν. ab interpolatore sunt.

738. Ab eodem & hæc, Θυσάνους εἶπε κορύμβους καὶ

740. pro Κρυόεσσαι. *Ald.* & *Argent.* Ὀκρυόεσσαι.

741. pro Εἰκὼν Μεδούσης Γοργοῦς. omnes ante *Hack.* Γοργόνειος εἰκών.

747. pro Ὀβριμοπάτρη.] Ὄβριμον *Ald. Herv. prima,* & *Argent.* Ὀμβριμοπάτρη.] Ὄμβριμον

752. pro κεντρομβοῦς. *Excerpt. MSS.* *Ald.* & *Argent.* κεντρωβοῦς.

756. pro Ἐξήρετο.] Ἐπηρώτα, ἐξηρώτα. Vett. omnes Ἐξείρετο.] Ἐξηρώτα.

771. Supposititium est Ἰόπῳ

785. Est & μεγαλοφώνῳ.

787. pro Ἐπονείδισαι λώβαι. φαῦλα ὀνείδη. Vett. omnes, Ἐπονείδισα. κακὰ ὀνείδη. Et Eædem non habent ista, κατὰ σχῆμα, τὴν μόρφωσιν, τῷ προσχήματι, σεμνοί.

790. pro Οἴχνεσκον. ante *Hack.* omnes, Ἴχνεσκον. *Excerpt.* autem *MSS.* cum Recentioribus faciunt.

798. pro ἀνατείναν δέ. Vett. omnes ἀνατείναν.

804. *Excerpt. MSS.* Ἄγγελος.] Πρέσβυς.

824. Verbum διέποντα. abest à Vett. omnibus.

830. pro Ἄζεο.] Ἄζου, Eædem, Ἄζου.]

836. Supposititia sunt, Ἅμα τῷ ἔπει.

Ibid. Excerpt. MSS. Ἐμμαπέως.] Προσηνῶς καὶ εὐκαίως.

849. Ista, Ἐκ τοῦ ἰδεῖν. *Hackiana* sunt.

858. *Excerpt. MSS.* Τῇ ῥα] Ἐκεῖσε μόνον.

865. pro Ὅταν ὑπὸ καύματος ὄρνυται ἄνεμος. Vett. omnes, Ὅπερ ἐστὶν ἐξ ἀνέμου.

875. pro Σοὶ μαχόμεσθα.] Σοῦ χάριν, φησὶν, Eædem, Σοὶ πάντες μαχόμεσθα.] Οὐχὶ σοί φησιν

880. *Excerpt. MSS.* Ἀλλ' ἀνίεις.] Ἀλλὰ μᾶλλον ἀναπείθεις. Ἐπεὶ αὐτός.] Σὺ αὐτὸς μόνος ἀνδρὸς μητρός.

885. pro Ἐξήγαγον. *Ald.* & *Argent.* Ἐξηλύεγκαν. ἐξήγαγον.

902. *Excerpt. MSS.* Ὀπός.] Τὸ γαλακτῶδες τῆς συκῆς ἔνιοι εἶναι λέγουσι. ἄλλοι δὲ τὴν πυτίαν.

Iliad. Z.

Vers. 10. μετώποιιν. καθὼς καὶ ἐκεῖνο Hæc non agnoscunt Veteres; quæ *mox* pro μετώπῳ. retinent μέτωπα.

15. Vox ἐπιδεέτως. est Supposititia.

21. Supposititia sunt hæc quoque, Πήδασοι.]

σου.] Ἀφ' οὗ καὶ ἡ Πήδασος ἡ πόλις, ὧδε, σίχῳ λέ.

22. Ejusdem generis sunt, καὶ ναιάδες,

26. Sunt & hæc, Ἐσκύμων, ἤγουν ἔσκυος,

44. pro σκιᾷ τεαφίῳαι, Ald. & Argent. σκιᾷ ἐντεαφίῳαι

57. *Excerpt. MSS.* Πρὸς Τρώων.] Παρὰ τῶν Τρώων.

64. Istud κενεῶνα. nothum est.

79. Verbum Ἄειστοι non est in Vett.

81. *Excerpt. MSS.* Πάντῃ.] Πανταχοῦ.

82. pro χαρὰν. ante *Hack.* omnes χαρᾶ.

89 Καὶ ἡ περιαλήγουσα &c. *usque ad finem* Suppositiia sunt.

101. Μένος.] Κατὰ μῦθος. Hæc sunt à grammatico *Lugdunensi.*

107. Ab eodem est verbum Ἔληξαν.

130. pro ὁ ἐπελαυνόμενος quod ex *Argent.* reposuimus, *Hack.* & *Oxon.* ὁ περιελαυνόμενος. *Ald.* verò & *Herv. tres* ὁ πελαυνόμενος: & videtur olim scriptum fuisse δ' ἐπελαυνόμενος

153. pro εἰς Ἄιδε. Vett. omnes εἰς Ἄιδου.

155. pro Βέλλερόν τινα, Eædem, Βέλλερον γάρ τινα

158. *Excerpt. MSS.* Ζεὺς γὰρ τῷ Προίτῳ τοῦ Ἀργείους ἐπέταξεν. (Legendum ὑπέταξεν.)

160. Eadem *Excerpt.* Ἐπεμήνατο.] Ἐρωτικῶς ἐπεμάνη, ἠράσθη.

203. Totum hoc Scholion *Hackianum* est.

234. *Excerpt. MSS.* Ἐξέλετο.] Ἐξαιρέτους ἐποίησε.

2,6. Suppositia sunt, εὑρίσκουσι, κτώμεναι, &c. *usque ad* Ἐννεαβοίων.

245. Lege pro δεδασμένοι. cum *Ald.* & *Argent.* δεδαμασμένοι.

248. Μᾶλλον ἢ, σκεπασοί. notha sunt.

251. pro περαϋντικὰ *Ald.* & *Argent.* περαϋντικὰ Rectè. *Mox,* pro ὡς καὶ τὸ πολύδωρος. Vett. omnes ὡς πολύδωρος.

252. Εἰς Λαοδίκης (θάλαμον) ἄγουσα, ὑπάγουσα. Hæc Vett. non habent: Sed tantùm, Ἀντὶ τοῦ πρὸς Λαοδίκην &c. His tamen in fine additis, Ἐσάγουσα.] Πορευομένη.

262. *Excerpt. MSS.* Τυίη.] Ἀντὶ τοῦ σύ.

264. pro Ἐπεὶ τὰ καὶ ἡ μ̄ Vett. omnes Ἐπεὶ καὶ ἡ μ̄

265. pro ἀποκωλώσῃς. Vett. omnes ἀποχολώσῃς. Sed legendum ἀπογυιώσῃς: Sic enim *Hesychius,* Ἀπογυιώσεις, ἀσθενῆ ἢ χωλὸν ποιήσεις. Et *Etymol. Magn.* p. 242. Γυιῶσαι, βλάψαι, χωλῶσαι.

Ibid. Excerpt. MSS. Ἀπογυιώσῃς.] Ἀποβλάψῃς.

Ibid. Ista τὰ κῶλα inseruit Magistellus *Hack.*

282. pro φθιομένους, καταποτήσοιτο, Omnes præter duas novissimas, φθιομένους καταποθεῖναι. Lege καταποθῆναι.

285. pro Ἀπέρπυ.] Ἄτρ Legendum est Ἄπερ πυ.] Ἄπερ

288. pro κῆαι, οὐ κῆαι, διότι ἐκ τοῦ καίειν ἐστὶ, καίειν, καὶ καῦσαι. καίονται γὰρ ἐν αὐτῷ τὰ θυμιάματα. Omnes Vett. κῆαι. ὅ ἐστι καῦσαι τὰ θυμιάματα.

291. Ab interpolatore sunt, Ἐπιπλωκῶς. κατὰ συγκοπὴν Ἰωνικὴν τε καὶ ποιητικήν.

305. pro Ὦ φυλάσσουσα Omnes ante *Hack.* Φυλάσσουσα

311. *Excerpt. MSS.* Ἀνένευε.] Ἀπηρνεῖτο.

317. Scholion hoc totum est suppositiium.

336. Verba ἀνίαν, καὶ συμφορὰν sunt notha. pro quibus Veteres paulò ante, Ἄχεϊ.] Ἀνίᾳ, καὶ συμφορᾷ.

344. Ἔστι in Vett. non invenitur. *Mox,* pro Ἐμεῖο. *Ald.* & *Argent.* Ἐμοῖο.

364. post verbum καταλάβῃ. *Ald.* & *Argent.* addunt κατάσχῃ. *Excerpt.* autem *MSS.* φθάσῃ.

396. pro ὑληέσσῃ, Θήβῃ.] Vett. omnes ὑληέσσῃ.] *Mox,* οἱ ἢ Ἀτράμυς, Ἀτράμυτος, Sic *Herv. secunda. Ald.* verò, *Herv. prima,* & *Argent.* οἱ ἢ Ἀτράμυς, at *Herv. tertia,* οἱ ἢ Ἀτράμυς, positâ tamen in margine voce Ἀτράμυτος: *Hack.* denique & *Oxon.* ὁ Ἀτράμυς, ἤγουν Ἀτράμυττος: Et sanè de hujus urbis conditore, ejusque nomine, haud parùm variatum est. *Epitomatori Stephani,* ex *Aristotele* & aliis, Ἀδράμυτος est, *Alyattæ* filius, *Crœsi* frater; ex aliis verò, Ἕρμων sive Ἀδραμυς, *Lydorum* rex: *Hesychio* est Ἀδραμύν. Sed ad rem nostram maximè facit *Eustathius,* quippe qui cum Scholiastâ nostro genere *Pelasgum* fuisse scripserit; & is quidem Ἀδράμυσιν appellat, p. 649. Θήβη, θυγάτηρ γέγονεν Ἀδραμύσιος, ἀνδρὸς Πελασγοῦ, τοῦ τὴν Ἀδραμυσίαν ὁμώνυμον ἑαυτῷ κτίσαντος, ἣν οἱ ὕστερον Ἀδραμύττιον μετεκάλεσαν εὐφωνότερον. Legendum igitur credo, οἱ ἢ, Ἀτράμυσις.

407. pro ἡ κατ' εὐφημισμόν. legendum credo, ἢ κατ' εὐφημισμὸν, κακόδαιμον. Sic *Hesychius,* Δαιμόνιε, μακάριε, κακόδαιμον. Et *Etymol. Magn.* p. 251. Δαιμόνιε, μακάριε· ἢ κακόδαιμον &c.

436. *Excerpt. MSS.* Ἀμφ' Αἴαντε.] Τουτέστι οἱ ἄριστοι περὶ τούτους, δηλονότι οἱ πολέμιοι, οἷς ἐβασίλευον ἐκεῖνοι.

463. *Excerpt. MSS.* Ἀμυνέμεν.] Ἀποσοβεῖν καὶ ἀπείργειν.

468. pro αἰδεσθείς. Lege cum *Ald. Herv. primâ,* & *Argent.* ἀνδισθείς.

518. pro αὐτὰ κατηγορεῖται, &c. ante *Hack.* omnes, αὐτά φησιν, ἀλλὰ πρός τινα. τέττα φίλου. ἄττα τροφέως. πάππα πατρός. ἠθεῖε ἀδελφοῦ.

519. Verbum εὐηκέως. nothum est.

Iliad.

Iliad. H.

Verſ. 44. pro περὶ τοὺ παῖδας Vett. omnes περὶ τῶν παίδων

80. Ἐϐραϊσμός. ineptum eſt additamentum Editoris *Hack.*

86. pro καὶ τοὺ Ἀργοναύτας Vett. omnes τοὺ Ἀργοναύτας

93. pro Αἰδέσθησαν. *Ald. Herv. prima* & *Argent.* Αἰδεσθεν ἀνή. id eſt, ut intelligo, Αἴδεσθεν ἀντιώσασθαι.

Ibid. Iſta, σίχῳ περὶ ὧδε κάτωθεν. Notha ſunt.

96. Conjunctio καὶ non præfigitur verbo ἐπαγγέλλεσθαι. in Vett.

97. Eædem pro δεινῶς, habent δεινά, & δεινότερα. pro δεινοτέρως.

99. pro πάντα γίνεται, καὶ Omnes ante *Hack.* πάντα καὶ

100. Suppoſititia eſt vox ὄκνηρῶι. Et *ſtatim* iſtæ, Ἔσι ἢ ὀπίρρημα.

117. pro Οἱονεὶ μόχθε. Διὰ τὸ, μόχθων τάχισα πληρῶσαι τ' ἐπιθυμίαν τ' μάχης. Omnes ante *Herv. tertiam.* Οἱονεὶ μότε παρὰ τῷ [τὸ] τάχισα πληρῶσαι τ' ἐπιθυμίαν. Quæ ſcriptura nemini diſplicere poteſt, qui legerit Etymologiam verbi ἄμοτον. *Herv.* autem *tertia,* Οἱονεὶ μότε, παρὰ μόθ☉ τάχισα πληρῶσαι τὴν ἐπιθυμίαν. nullo ſenſu.

Ibid. Excerpt. MSS. Μόθε.] Τῦ πολέμε.

138. *Excerpt. MSS.* Κορυνήτην.] Τὸν ῥοπάλῳ χρῶντα.

151. *Hackianum* eſt hoc totum Scholion.

152. pro ὑπομεῖναι. *Ald.* & *Argent.* Ὑπομένων. Rectè. *Herv. tres* Ὑπομείνων. Quæ ſequuntur, notha ſunt.

166. *Excerpt. MSS.* Ἐνυαλίῳ.] Τῷ Ἄρεϊ.

168. Suppoſititium eſt hoc Scholion.

184. Hæc, Ἔνιοι, Ἐν δεξιᾷ. χειρὶ, δῆθεν. apud ſolas leguntur *Hack.* & *Oxon.*

195. Nec plures habent, ἐν καρδίᾳ ἀκέων.

196. Nec verbum Δειδίαμεν, aut, *mox,* Πάντως, νυνί.

197. *Excerpt. MSS.* Ἑκών.] Γράφε, ἑλὼν, κατὰ Ἀρίσαρχον.

199. Veteres non habent verbum, ὄιμαι.

207. pro Περιέσσατο. omnes, præter duas poſtremas Ἕσσατο.

212. Eædem non agnoſcunt iſta, ὅ ἐσι, προσώπῳ.

223. *Excerpt. MSS.* Ἤλασε.] Ἐπέϐαλεν.

226. Eadem *Excerpt.* Εἴσεαι.] Γνώσεις καὶ μαθήσεις.

238. Suppoſititium eſt ἐπιχειρίζεσθαι.

247. *Excerpt. MSS.* Δαΐζων.] Τέμνων.

248. pro Σχέτο. Vett. omnes Εἴχετο.

252. *Excerpt. MSS.* Ἠρήρειστο.] Ἥρμοστο καὶ ἐστήρικτο.

262. Verbum Ἀνέθορεν apud Veteres non legitur.

265. *Excerpt. MSS.* Μέλανα.] Τραχὺν, τοῦτο γὰρ συμϐαίνει τοῖς μέλασι.

267. Eadem *Excerpt.* Μέσσον ἐπομφάλιον.] Κατὰ μέσον τ' ὀμφαλὸν τ' ἀσπίδ☉.

270. Notha ſunt, εἰς εἶδ☉ λίθε μυλικῦ.

272. pro ἐγγύσαι. Lege cum *Oxon.* ἐγγίσαι. Sic *Heſych.* Ἐγχρίμπτεται, ἐγγίζει, &c. Et Ἐγχρίμψαι, —— ἐγγίσαι.

302. pro Διέτμαγεν. Omnes ante *Hack.* Διέτμαγον.

313. *Excerpt. MSS.* Γένοντο.] Παρεγένοντο.

316. & 317. Veteres ſic,——ἐνήργυν. Διέχευαν ἅπαντα.] Διεμέρισαν. ἢ κατὰ μέρη διεῖλον. ἢ ἀνήπλωσαν. ἀνέπτυξαν. διεῖλον. τὸ γὰρ εἰς μικρὰ διελεῖν, μισύλλειν λέγεται. Διέχευαν.] Διέχεαν. ἐμέρισαν. μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ὑγρῶν. Πεῖραν.] &c.

333. Κατακήομεν. eſt Suppoſititium.

343. pro Ἐπιϐαρύσῃ. Lege cum *Ald. Argent.* & *Oxon.* Ἐπιϐαρήσῃ. Sic *Heſychius,* Ἐπιϐεϐῆθων, ἐπιϐαρῶν.

364. Scholion hoc eſt nothum.

36 . Θεόφιν.] Θεοῖς. Θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος.] Ἴσ☉ &c. Sic Vett. omnes.

377. Iſtud Κήομεν. *Hackianum* eſt.

401. *Excerpt. MSS.* Γνωτὸν δέ.] Τῦτο τὸ ἢ δεῖν ἀντὶ τῦ γάρ.

408. Verbum κατακῆαι, inſerſit Editor *Hack.*

411. pro τέταρτον Vett. omnes τρίτον: Sed malè.

424. Χαλεπῶς.] Δυσκόλως. Veteres non plura.

425. pro ἄνθρωπον τὸν θνητόν. Eædem, τὸν ἄνθρωπον.

474. pro Αὐτοῖσι *Ald.* & *Argent.* Αὐτῇσι: *Statim,* Vett. omnes, Αὐταῖς ταῖς &c.

475. *Excerpt. MSS.* Ἀνδραπόδεσσι.] Τοῖς αἰχμαλώτοις δέλοις.

Iliad. Θ.

Verſ. 8. *Excerpt. MSS.* Διακέρσαι.] Διακόψαι. ὅθεν τὸ κέρμα.

13. pro ἐκτεταράχθαι Vett. omnes ἐκτετάχθαι: Sed falsò, ut videre eſt in verbo Τάρταρ☉ apud *Etymolog. Magn.* p. 747; ubi habes, παρὰ τὸ ἐκτεταράχθαι καὶ συγκεχύσθαι τὰ ἐν αὐτῷ πάντα.

16. pro εἰς ᾅδε, καὶ ἀφ' ᾅδε εἰς τάρταρον. ante *Hack.* omnes, εἰς ᾅδε, εἰς τάρταρον.

21. pro ἐρύσαιτ'. Eædem, ἐρύσητε.

22. pro Μέγισον βασιλέα. *Ald. Argent.* & *Herv. prima,* ac *ſecunda,* Μέγισον. βασιλέα.

23. Ex-

23. *Excerpt. MSS.* Περφρων] Πτολεμαῖος ἀντὶ τοῦ πέρφρων πέρσω γράφει.
25. Eadem *Excerpt.* 'Ρίον.] 'Ακρωτήριον.
27. Ista, Καὶ πρίειμι. Suppositiia sunt.
32. Et hæc, ὁπόσον σοι.
40. Ejusdem generis sunt hæc quoque, τῷ ἐυνοϊκῷ.
41. pro χαλκόποδε. Vett. omnes χαλκόποδας.
42. *Excerpt. MSS.* 'Εθείρησι] Θειξὶ, καὶ τοῖς ἱμᾶσι τῶν ἡνιῶν.
43. Eadem *Excerpt.* Γέντο.] Ἔλαβεν, ἀπὸ τοῦ ἕλω τὸ λαμβάνω.
51. Eadem *Excerpt.* Γαίων.] Γαυρούμενος.
66. Eadem *Excerpt.* Ἠώς.] 'Ενταῦθα σημαίνει τὸ διάστημα ἀπὸ τῆς ἀρχῆς εἰς μεσημβρίαν.
68. pro οὐρανόν.] Omnes, præter duas novissimas, οὐρανὸν ἀμφιβέβηκεν.]
83. pro Κακκορυφὴν. Eædem Ἄκρην κακκορυφήν.
102. pro Οὕτως δή. Eædem, Οὕτως δή σε.
108. Hæc tantùm habent Vett. 'Ελόμην.] 'Αφειλόμην. ἔλαβον.
109. pro Τάδε γε ναῦϊ.] Τούτους γὰρ τοὺς Διομήδους ἡμεῖς. Eædem, Τάδε δέ.] Οὗτοι δὲ οἱ Διομήδους.
110. pro ἐυθείαν, *Ald.* & *Argent.* ἐυθείας
131. pro Σήκαθεν. Vett. omnes, Σήκαθεν. continuato errore, ut patet ex *Suidâ*, & *Etymol. Magn.* p. 711. & *Excerpt. MSS.* quæ *ibidem*, Σήκαθεν.] Ἐκφυγγάνειαν.
143. *Excerpt. MSS.* Εἰρύσσαιτο.] Γνοίη καὶ κωλύσαιτο.
197. pro Αὐτονυχεί. omnes ante *Herv. tertiam*, Αὐτονυχί. præter *Excerpt. MSS.*
198. Lege cum *Ald.* & *Argent.* 'Εβάσκησεν. pro 'Εβάσκησεν.
230. pro ἀντὶ τοῦ ποτέ. ante *Hack.* omnes, ἀντὶ τοῦ ὅτε.
284. pro Ἔπι καὶ αὐξήσεως *Ald.* & *Argent.* Ἔπι γὰρ καὶ αὐξήσεως
340. Hic omnes Veteres addunt, 'Ελισσόμενος.] Συστρεφόμενος.
368. ἑνδέκατον ἐπέταξεν ἆθλον: *Apollodorus*, unde quæ sequuntur exscripta sunt, Lib. 2. δωδέκατον ἆθλον appellat.
Ibid. Istud Λείπει. *Ald. Herv. prima,* & *Argent.* non agnoscunt. Sed non sine causâ positum est. Quæ desunt, suppleri possunt ex loco *Apollodori* modò citato.
374. pro Ἡτοίμαζε, legendum Ἑτοίμαζε,
378. *Excerpt. MSS.* Περφανέουσιν.] Γράφε ἢ περφανέντε, ἢ περφανεῖσα, ἢ περφανεῖσαι. Γεφύρας.] Τάξεις.
402. pro Χολάσω. Lege cum *Oxon.* Χωλώσω.
448. *Excerpt. MSS.* 'Ου μὲν πίω.] 'Ου μὲν πολύ.

479. pro Γαίης καὶ πόντιο.] Omnes præter *Hack.* & *Oxon.* Γαίης καὶ πόντοιο ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε.]
483. pro Οὐκ ἀλέγω. Eædem 'Αλέγω.
524. *Excerpt. MSS.* 'Υγιής.] 'Απαράβατος.
534. Eadem *Excerpt.* Δηιώσαι.] Γράφε δηϊώσαι.

Iliad. I.

Vers. 11. *Excerpt. MSS.* Κλήδην.] Καλοῦντας, ἐπιρρηματικῶς.
34. pro ὀπιπλεύεις πολέμοιο *Ald. Herv. prima,* & *Argent.* ὀπιπλεύεις ἀνὰ πολέμοιο
38. pro Περὶ πάντων.] Vett. omnes Πέρι.]
56. Legendum est παραφυλακῆς pro παρὰ φυλακῆς
102. pro ἀνενεχθήσεται. Εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν.] 'Αγαθὴν &c. ante *Hack.* omnes, ἀνενεχθήσεται εἶπε εἰς ἀγαθὸν ἢ ἀγαθὴν &c.
106. pro Διογενοῦς. *Ald. Herv. prima,* & *Argent.* Διογενοῦς.
182. pro ὅτι, Τῷ *Ald. Argent.* & *Oxon.* ὅτι τοῦ, Τῷ: Rectè.
191. pro πατρωνυμικῶς. Lege cum *Ald.* & *Argent.* πατρωνυμικῶς.
194. pro καὶ τοῖς ἑξῆς Vett. omnes, καὶ τοῖς ἄνω καὶ τοῖς ἑξῆς
224. *Excerpt. MSS.* Δειδεκτο.] 'Ησπάσατο.
225. pro Οὐκ ἐνδεὴς εἶ. *Ald. Herv. prima,* & *Argent.* Οὐκ ἐνδεεῖς. Legendum igitur & ἐπιδευεῖς. pro ἐπιδεύεις.
319. *Excerpt. MSS.* 'Εν δ' ἴῃ.] 'Εν τῇ μόνῃ καὶ ἴσῃ.
343. pro Δυσκλητήν. ante *Hack.* omnes (præter *Excerpt.* MSS.) Δυσκλητήν.
351. *Excerpt. MSS.* Ὡς.] Οὕτως.
352. Eadem *Excerpt.* Ὄφρα.] Ὅτε.
364. Eadem *Excerpt.* 'Ενθάδε ἔρρων.] Εἰς τὴν Τροίαν μετὰ φθορᾶς ἐρχόμενος.
390. pro 'Εξισοῖτο, omnes Vett. 'Εξισοῦται, sed *Hesychius*, 'Ισοφαρίζοι, ἐξισοῖτο.
401. *Excerpt. MSS.* Ψυχῆς ἀντάξιον.] Οὐκ ἔστι ψυχῆς μοι ἰσοστάσιον.
405. pro πυθείας legendum videtur Πυθίας
407. *Excerpt. MSS.* Κτητοί.] Περικτηθῆναι δυνάμενοι.
420. *Excerpt. MSS.* Τεθαρσήκασι γὰρ λαοί.] Πεποίθασι ἐξιέναι οἱ λαοὶ Τρῶες.
440. pro πολέμοιο. ante *Hack.* omnes, ἀπολέμοιο.
481. *Excerpt. MSS.* Τοσοῦτον.] Δεικτικόν.
485. Eadem *Excerpt.* Ἄσαιμι.] Χορτάσαιμι.
489. Eadem, Ὅ μοι.] Ὅτι μοί.
491. Ibidem, Ποιεύμην.] 'Εποιησάμην.

493. pro ἔυπισοι. Lego ἔυπεισοι.

522. *Excerpt. MSS.* Παρέξητοι.] Παρηγορέμθμοι τοῖς λόγοις.

533. pro δὴ μέσα. ------δὴ μεγάλως. Vett. omnes, ἢ μέσα.------ἢ μεγάλως.

550. pro Οἰδάνει,] Οἰδάνει. Eædem, Οἰδάνει.]

Ibid. pro Πύκα φρονεόντων. Eædem, Πύκα τῶ φρονεόντων.

553. Lege pro Ζεὺς ἢ πέμψας cum *Ald.* & *Argent.* Ζεὺς πέμψας

558. pro ἢ Ἀλκυὼν πίκτῃ, ante *Hack.* omnes, ἢ Ἀλκυόνη πίκτει,

576. *Excerpt. MSS.* Ἄρεσιν.] Σιτοφόρον.

580. pro Κασίγνητοι. Omnes Vett. Κασίγνη.).

617. pro Πυκινὸν λέχ⊕.] Eædem Πυκινόν.]

628. Verbum Νηλεής. non legitur apud Vett.

636. *Excerpt. MSS.* Ὑπωρόφιοι.] Ὑπὸ τὴ αὐτοῦ οἰκίαν.

641. pro ἐείσω μυθήσασθ.] Omnes, præter duas novissimas, ἐείσω.]

664. pro Ἐνυέ⊕ *Ald. Herv. prima,* & *Argent.* Ἐνυέως

Iliad. K.

Verſ. 7. pro ἐπιπασσόμθμον *Ald. Herv. prima,* & *Argent.* ἐκπασσόμθμον: *Herv.* autem *secunda* & *tertia,* ἐπασσόμθμον

10. *Excerpt. MSS.* Νειόθεν.] Ἐκ βάθους καὶ ἐκ θυμοῦ.

19. pro Σὺν μῆτιν. *Ald.* & *Argent.* Συμμῆτιν.

24. *Excerpt. MSS.* Ποδήνεκές.] Μέχει ποδῶν διηνεκές.

27. pro Πελὺν *Ald.* & *Argent.* Πολλὼ

41. pro προσίασιν. Lego προΐασιν. Sic Scholia in *Iliad.* B. v. 57. ἀμβροσίη, ἐν ᾗ βροτοὶ ἐ προσιόντω.

56. ποτὲ ἢ τὴν ἑορτήν. ϗ τὸ τέλ⊕. Editor *Hack.* non absurdè suspicatus est aliquid hîc deesse: non tamen placent ista, quibus ille locum hunc supplere conatus est. Ea sanè significatio, quam sic affinxit huic verbo, ab *Etymol. Magn.* non memoratur; (ab *Eustathio* sæpe memoratam non diffitemur, sed probabilem & facilem emendationem inde elici non patitur verborum dissimilitudo) cùm tamen ea, quæ in hanc vocem commentatus est, cum hoc Scholiorum nostrorum loco proximè conveniunt. Sed ex Eodem restitui posse, quæ hîc interciderunt, speramus. Legimus igitur, ποτὲ δὲ τὴν ἑορτήν, Σεμνὴν ἑορτὴν ϗ τέλ⊕. Etymol. Magn. p. 750, in verbo τέλ⊕. τὴν ἑορτήν, παρὰ Εὐειπίδῃ, ὡς τὸ, Σεμνὴν ἑορτὴν ϗ τέλ⊕ προσάξομθυ.

98. pro διακείμθμοι ϗ ὀκνήσαντες. Vett. omnes διακείμθμοι. ὀκνήσαντες.

Ibid. *Excerpt. MSS.* Ἀδδηκότες.] Ὑπὸ τῦ ὕπνε διακείμθμοι.

133. pro συνέλαβεν, *Ald. Argent.* & *Herv. prima* ac *secunda* συνέβαλεν. Prius est rectius; Sic *Etymol. Magn.* p. 336. περονῶ, ἀντὶ τῦ πόρπῃ βελόνῃ συλλαβεῖν.

Ibid. pro Πυρὰν omnes præter *Ald.* & *Argent.* Πυρὸν: frustrà; legendum enim, Πυῤῥὰν: Sic *Hesychius*, Φοινικόεσσα., πυῤῥὰ τῷ χρώματι, ἐρυθρά.

204. pro Πιθεῖν. Lego Πειθεῖν.

216. pro ἔγγυον. Legendum ἔζκυον. Sic *Eustathius*, p. 798, ἀπόῤῥιμον ὃ δὴ ἔζκυον. &c.

252. *Excerpt. MSS.* Παρώχηκε.] Ἀπῆλθε.

289. pro ἀπάν. *Ald.* & *Argent.* ἀνιών.

332. pro παρώρμησε. *Excerpt. MSS.* ἐφώρμησεν.

335. *Ald. Argent.* & *Herv. tres,* ἴκτις-------ἴκτιδ⊕ &c. at *Excerpt. MSS.* & *Edit.* recentiores, ἰκτὶς------ἰκτίδ⊕ &c. pro posteriori προσωδία facit *Aristophanes* in *Acharnensibus*, & ejus *Sholiastes*: pro priori *Aristoteles Hist. Animal.* lib. 2, c. 1. & lib. 9, c. 6. atque *Suidas*, ut est videre in verbis, Ἴκτις & Κτιδέη: Et *Eustathius*, (in locum) p. 809. qui ibidem dubitare videtur, an ἴκτις & *Aristophanis* ἰκτὶς sint eadem animalia. *Varinus* quoque utramque προσωδίαν habet.

Ibid. pro Κτιδέην.] *Excerpt. MSS.* Ἰκτιδέην.]

391. *Excerpt. MSS.* Ἄτῃσιν.] Ἀπάταις.

402. pro Ἀλγὴν *Herv. secunda,* ac *tertia, Hack.* & *Oxon.* Ἄλγη: Hæc emendatio non est necessaria, legimus enim apud *Hesychium*, Ἀλγάς, ἀλγηδόνας. Et sanè neque hæc, neque illa scriptura mihi placet. Pro Ἀλγὴν (seu Ἄλγη) παρέχοντες, lego, Ἀλγεῖν παρέξοντες, Sic enim *Etymol. Magn.* p. 59. οἱ δ' ἀλεγεινοὶ ἄνδρες. [corrige Ἀνδράσι.] Ἐπὶ τῶν Ἀχιλλέως ἵππων, Ἰλιάδ⊕ K, Ἀλγεῖν παρέξοντες· ἢ πρὸς τὸ κτήσασθαι ἀδύνατοι.

415. pro Ἴλλε.----Ἴλλ⊕ *Excerpt MSS. Hack.* & *Oxon.* Ἴλε.---Ἶλ⊕

419. *Excerpt. MSS.* Ἐγρηγόρθασι.] Ἀγρυπνοῦσι

438. Eadem *Excerpt.* Ἤσκηται.] Κατεσκεύασται.

467. Eadem *Excerpt.* Δόνακας.] Τοὺς κλάδους.

483. pro ἄλλοτε Eadem, ἄλλοθεν

516. Lege, Ἦτοι, ἑπομθύην αὐτῷ. ἢ, συνεργοῦσαν.

519. *Excerpt. MSS.* Ἀνεψιόν.] Τοῦ ἀδελφοῦ υἱόν.

522. pro Ὀνόμηνεν. Vett. omnes, Ὀνόμηνεν.

534. Lege cum *Hack.* & *Oxon.* ἔνι, κάντε pro ἐνὶκ' ἄντε.

547. pro Ἀκτῖσι. Omnes Vett. Ἀκτῖσιν. Vides

des rationem propter quam mutavit accentum Editor *Hack.* & quàm fusè in suppostitiis istis Scholiis grammaticetur. Non tamen temere veterum Editionum προσῳδία est damnanda, utpote quam servet *Eustath.* in hunc ipsum locum, p. 823. Idem videre licet apud Eundem in obliquis casibus rectorum δελφὶν, Τιτὰν, πυὰν, Σαλαμὶν, paginis 1221. 244. 985. 137. 285.

575. Leg. cum *Hesych.* Ἀνέψυχθεν. & Ἀνεκλήσαντο.

Iliad. Λ.

Vers. 11. *Excerpt. MSS.* Ὄρθια.] Μεγάλως καὶ ὑψηλῶς.

51. pro μέγ' ἱππήων *Herv.* omnes μεθ' ἱππήων: sed malè.

Ibid. Excerpt. MSS. Φθὰν δὲ μεθ' ἱππήων.] Μετὰ τῶν ἵππων ἔφθασε.

78. Eadem *Excerpt.* Ἠτιόωντο.] Αἰτιῶντο καὶ μέμφαντο.

88. Eadem *Excerpt.* Ἄδος.] Ὁ κόρος τοῦ ἔργου.

100. pro περίδυσε *Ald.* & *Argent.* περὶ δῦσε: *Herv.* autem omnes, περίδυσε quod placet.

142. Ἀεικέα. Sic sanè omnes nostræ Edit. ante *Hack.* Fatemur tamen legendum videri cùm eâ, ἀεικέα. &c.

160. *Excerpt. MSS.* Κεῖνα.] Κενά. ἄνευ τοῦ ἀνδρός.

169. Eadem *Excerpt.* Λύθρῳ.] Τῷ αἵματι τῶν κτεινομένων.

183. Eadem, Πιδηέσσης.] Πολλὰς ἐχούσης πηγάς.

207. Ibidem, Ἄλετο.] Ἐπῆλθε.

214. Ibid. Ἐλελίχθησαν.] Ἐπεστράφησαν.

224. Ibid. Τίκτε.] Ἐγέννησε.

227. γαμέτης μέθον νεωστί. Sic omnes libri contra sensum loci: *Eustathius* p. 840. τὸ δὲ ἐκ θαλάμοιο, δηλοῖ μετὰ τὴν εἰς Τροίαν ἐξ ὑπογύου μετὰ γάμον αὐτίκα ἔλευσιν. Conabar emendare, ἀπὸ γαμηθείσης νεωστί.

239. *Excerpt. MSS.* Λίς.] Λέων.

268. pro κατέχαν leg. κατέχον.

275. *Excerpt. MSS.* Διαπρύσιον.] Ἐξάκουστον.

297. pro ὑπὸ ὑμᾶς Leg. cum *Excerpt. MSS.* ὑπὸ ἡμᾶς

354. pro ἤλλατο. leg. ἥλατο. aut ἥλλετο.

Ibid. Excerpt. MSS. Ὦκα πέλεθρον.] Οὐ πέλεθρον ἔφυγε, ἀλλὰ διὰ ὑπερβολὴν λέγει.

359. pro ἀνεκπίσθη. lege, ἀνεκπίσθη.

364. *Excerpt. MSS.* Δοῦπον.] Κλόνον.

393. Eadem Excerpt. Τοῦ δέ.] Τούτου δηλονότι, οὗ ἅψεται τὸ ἐμοῦ βέλος.

413. Eadem, Ἔλσαν.] Ἔλασαν.

430. Ibidem Ἄτε.] Τρέφε καὶ ἀκόρεστε.

461. *Ibid.* Αὖε.] Ἐβόλευ. (leg. Ἐβόλει.)

558. pro ἀλοφὴν Vett. omnes, ἀλοιὴν

578. pro Πυγὴ Lege cum Tribus novissimis Πηγὴ

Ibid. Excerpt. MSS, Εἶθαρ.] Εὐθέως.

630. Eadem *Excerpt.* Ἀκτήν.] Τὸν ἄρτον περιφραστικῶς σημαίνει.

634. pro κύμβηον *Hack.* & *Oxon.* κύπελλον: nos, quo minus illas sequeremur, tam audax & enormis verbi mutatio deterruit. Quid verò si nulla prorsus mutatio est necessaria? Paulisper quidem ità sentiebam, & κύμβαλα quoque inter Poculorum genera censeri debere conficiebam ex his duobus locis *Etymolog. Magn.* p. 545, Κύμβαλα, παρὰ τὸ κῦφος, κύφαλά τινα ὄντα. καὶ κυμβία, τὰ κῦφα ἐκπώματα, &c, & p. 546, Κύμβαλον] παρὰ τὸ κύπελον, κύπαλον καὶ κύμβηον· &c: Judicabit Lector. At si mutari aliquid necesse est, emendatio facilis erit & certa, per unius literæ mutationem; κυμβαῖον scilicet legendo pro κύμβαλον: Id verbum habes apud *Eustathium* p. 584. ἔστι δὲ καὶ Κυμβαῖον εἶδός τι ποτηρίου, ὥς Παυσανίας ἐν τῷ οἰκείῳ φησὶ λεξικῷ. Et paulo pòst, τὸ δὲ ῥηθὲν Κυμβαῖον ποτήριον, Κυμβίον ἕτεροι γράφουσι.

708. *Excerpt. MSS.* Πανσυδίῃ.] Μετὰ παντὶ στρατῷ.

725. Eadem Excerpt. Ἔνδιοι.] Ὀρθεινοί. ἢ ἔμφοβοι. ἢ πανέρπετροι.

729. Eadem, Ἐν τελέεσσι.] Ἐν τῇ τάξεσι.

740. pro Οἰκίσασα *Herv. tertia, Hack.* & *Oxon.* Οἰκήσασα

762. pro Ὄνησιν ἕξει. *Excerpt. MSS.* Ὄνησιν οὐχ ἕξει.

830. *Excerpt. MSS.* Περὶ Ἀχιλλῆος.] Παρὰ Ἀχιλλέως.

842. Legendum credo ὑπέστασε. pro ὑπέστρωσε.

Iliad. M.

Vers. 25. pro μενοῦσι Lego μὴ μενοῦσι: Vid. *Eustath.* p. 890.

35. *Excerpt. MSS.* Δεδήει.] Ἐπεγήγερτο, ἀπὸ τοῦ δαίω, καὶ μεταφορᾶς τοῦ πυρός.

51. pro ἐπετέλευ. leg. ἀπετέλευ. Sic *Suidas*, Χρεμετίζειν. ἦχον τῷ στόματι ἀποτελεῖν.

82. pro Ἠγερέθοντο. scripsisse Scholiasten Ἠερέθοντο. non dubitabit, qui leget sequentia. Sic eadem nostra Scholia in *Iliad.* Γ. v. 108. Ἠερέθονται.] Ἀπαιωροῦνται, κρέμανται. & *Suidas*, Ἠερέθονται. ἀπαιωροῦνται. & *Etymol. Magn.* in verbo Ἠερέθονται. p. 420, & 421.

105. pro Ἠσφαλήσαντο, lege cum *Oxon.* Ἠσφαλίσαντο,

141. *Excerpt. MSS.* Τρέφε καὶ, εὐκνημῖδες Ἀχαιοὶ

142. pro Ἕως *Hack.* & *Oxon.* Ἕσω

148. pro κατασπάσουσι. lege, aut καταρράσουσι. cum *Cocceio* in *Hesychium*, aut κατάσουσι. cum Edit. *Hack.* & *Oxon.* & hoc sanè videtur veri similius; Nam *Etymolog. Magn.* p. 494. Καταγνύναι, κατάσσειν, κατακλᾷν, &c.

172. *Excerpt. MSS.* Ἁλῶναι.] Λήφθεῖσαι. (leg. Ληφθήσεσθαι.)

184. pro ἐκώλυσε. Vett. omnes, ἐκωλύθη.

192. pro Ἐκ τοῦ πλησίον. *Excerpt. MSS.* Ἐκ τοῦ πλησίου. Edit. *Argent.* perperàm omisit.

201. pro Ὄρνις omnes ante *Hack.* Ὄφις

204. pro Ἔδωκεν, Eadem, Ἔδωκεν, Legendum Ἔδακεν.

Ibid. Excerpt. MSS. Αὐτόν.] Τὸν αἰετὸν δηλονότι.

213. Eadem *Excerpt.* Παρέξ.] Παρὰ τὸ πρέπον.

214. Eadem, Ἀέξειν.] Ἢ αὔξειν, ἢ προκόπτειν.

385. Οἱ γὰρ ἄρνες &c. Hæc frustrà conatus est emendare, qui inserfit voculam ὡς: eâ non est opus, sed pro ἄρνες Legendum ἄρρενες: Sic *Eustathius* (in locum) p. 910, ἕτεροι δὲ τὸ δελφῖνά φασιν ἀρνευτῆρα. ὁ γὰρ ἄρρην δελφὶς ἐπὶ κεφαλήν φασιν ἵεται γαλήνης οὔσης.

428. *Excerpt. MSS.* Ὅτῳ.] Ὅτε ᾧ, γράφει ὁ Ζηνόδοτος.

431. pro Ἐρρασμένοι Vett. omnes Ἐρραμένοι: legendum tamen aut Ἐρραμμένοι quod probat *Hesych.* Ἐρράδαται, ἐρραμμένοι εἰσίν. aut Ἐρρασμένοι cui favent *Etymol. Magn.* p. 377. & *Eustath.* p. 441. & p. 912.

452. *Excerpt. MSS.* Χειρὶ ἑτέρῃ.] Τῇ μιᾷ χειρί.

454. *Excerpt. MSS.* Εἴρυωτο.] Ἐφύλαττον.

Iliad. N.

Vers. 1. Ἀφνειοῦ sic emendavimus, literâ majusculâ, urbs nempe est *Phrygiæ*, ut docet *Epitomator Stephani de urbibus.*

21. pro κλιθμένων. *Excerpt.* MSS. & Omnes præter *Ald.* & *Argent.* κλιθμένων.

31. *Excerpt.* MSS. Εὐσκαρθμοι.] Ὠκύποδες. σκαρθμὸς γὰρ ὁ πούς.

52. Eadem *Excerpt.* Τῇ.] Κατὰ ταύτην τάξιν.

57. Eadem, Ἐρωήσετε.] Κωλύσετε.

88. pro Κοίμησον Lege cum *Ald. Argent. Herv. primâ*, ac *secundâ* Κοίμισον

103. *In fine*, Legendum Γεννηθέντος pro Γεννηθέντος

150. pro Δαρδάνου Lege Δαρδάνῳ

165. pro ἀφηρεῖσθαι, lege, ἀφηρῆσθαι,

168. Οἴσετε θεῖον χενὶ, κακῶν ἄκος, οἴσετε δ' ἄρνα λευκόν. Sic Edit. omnes, nisi quòd Quatuor primæ, χενὶ, paulo meliùs. Locus est corruptissimus, sed emendatio certa. Lego sic, Οἶσε θέειον γρηῦ κακῶν ἄκος. καὶ Οἴσετε δ' ἄρνα λευκόν. Versuum, ad quos respicit Scholiastes, & quorum partem adducit, alter est *Odyss.* X. 481.

Οἶσε θέειον γρηῦ κακῶν ἄκος, οἶσε δέ μοι πῦρ.
alter *Iliad.* Γ. 103.

Οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκόν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν.

200. pro Γαμφαῖς. Vett. omnes, Γόμφοις.

315. pro ἔλωσιν. omnes, præter Tres postremas, ἔλωσιν. lego ἐλῶσιν. Liceat obiter emendare *Hesychii* locum à viro doctissimo frustrà tentatum. Iste ità legitur, Ἄδην ἔλθωσιν, εἰς κόρον ἄξουσιν. Legendum ἐλόωσιν, pro ἔλθωσιν,

324. Verbum ῥέζειν. quod hìc restituimus, Duæ postremæ mutaverant in ῥήσσειν. temerè & malè: Patet, quod affirmo, ex iisdem his Scholiis in *Il.* H. v. 228, Ῥηξήνορα.] Τὸν ῥηγνυῶτα τῇ ἠνορέῃ, τοῦτ' ἐστι τῇ ἀνδρείᾳ. ἢ ἀνδρεῖον. ἢ, τὸν ῥέξαι τι καὶ πρᾶξαι τῇ ἠνορέῃ δυνάμενον. Eadem verba habes & apud *Etymol. Magn.* p. 703, in verbo Ῥηξήνορα.

326. *Excerpt.* MSS. Ὧδε ἔχε.] Οὕτως πορεύου ὡς ποιεῖς. λείπει δὲ τὴν ὁρμὴν, ἔχε τὴν ὁρμήν.

333. *Excerpt.* MSS. Τῶν δ' ὁμόν.] Τῶν Τρώων δηλονότι ἰσοβαρὲς νεῖκος ἦν εἰς Ἰδομενέα.

354. Eadem *Excerpt.* Ἴα πάτρη.] Ἴση πατρίς.

359. Eadem, Πεῖραρ ἐπαλλάξαντες.] Τὴν φιλονεικίαν συμπλέξαντες, ἀλλὰ μεταφορὰν ποιεῖ ἀπὸ τῆς σχοινίαν.

381. pro Συνθώμεθα. *Argent.* Συνώμεθα. ut & *Excerpt.* MSS: quæ & pro Συνθήκην ποιησώμεθα. habent Συνθήκας ποιήσομεν.

393. *Excerpt.* MSS. Δεδραγμένος.] Δραξάμενος.

407. Eadem *Excerpt.* Δύω κανόνεσσι.] Δύω ἱμᾶσι ἐν οἷς αἱ χεῖρες ἐπίθενται.

443. Οὐρίαχον.] Τὴν σαυρωτῆρα, τὸ ὄπισθεν μέρος καὶ τὸ ἀποδορατίδα. Sic *Excerpt.* MSS.

447. Eadem *Excerpt.* Ἀντικλείνεσθαι, Ἀντιπεφάσθαι σημαίνει.

464. Eadem, Γαμβρῷ.] Ἀδελφῆς ἀνδρί.

475. Ibidem, Ἀλέξασθαι.] Ἀμύνεσθαι.

508. *Excerpt.* eadem, Ἀγοστῷ.] Τῷ μέρει τῆς χειρός.

519. Ibid. Ἐνυαλίοιο.] Τοῦ Ἄρεος.

521. pro εἴδει Leg. ᾔδει

Exc. MSS. { 530. Αὐλῶπις.] Περικεφαλαία.
546. Ἀπὸ δὲ φλέβα.] Διὰ δὲ λέγει ὁ Ζηνόδοτος.
563. Βιότοιο μεγήρας.] Ἤτοι φθονήσας περὶ Ἀδάμαντι τοῦ βίου, ἢ ὅτι μὴ ἀφαιρῇ (leg. ἀφῄρηται) τὸν βίον τοῦ Ἀντιλόχου. }

564. Σπῶ-

Exc. MSS.

564. Σκῶλος.] Ἤτοι σκόλοψ, ἢ ἀκάνθης εἶδος.

638. Τῶνδέ τις.] Τούτων δὲ τὶς βούλοιτο ἂν κορεσθῆναι, τοῦ πολέμου δὲ μὴ ψαῦσαι τῆς ἀρχῆς.

654. Ὥστε σκώληξ.] Ἀκινητεῖ γὰρ ὁ σκώληξ, ἣν τις αὐτοῦ θίγῃ, ἢ ἅψηται.

657. Ἀνέσαντες.] Καθίσαντες.

675. Δηϊόωντο.] Ἠφανίζοντο, ἀπὸ τοῦ δαίω, τὸ καίω.

677. Τοῖος.] Ὁ μέγας.

697. Γνωτόν.] Ἀδελφόν.

705. Addunt, *in fine*, κύε γὰρ ἔχειν σημαίνει.

706. Ἀμφὶς ἐέργει.] Ἀλλήλων αὐτοὺς χωρίζει.

716. Εὐτρόφῳ αἰδὸς αὐτῷ.] Τῇ σφενδόνῃ δηλονότι.

726. Ἀμήχανος.] Ἀνίκητος.

734. Αὐτὸς ἀνέγνω.] Τὴν ἰδίαν ἔμφησι τὴν σωτηρίαν ἢ γνώμην.

772. Κατ' ἄκρης.] Ἕως τῆς ἀκροπόλεως.

773. Σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.] Νῦν ὀφείλεις σκοπῆσαι πῶς ἂν σωθήσῃ. (leg. σωθήσῃ.)

785. Ἀλκῆς δεύησεσθαι ὅση δύναμις.] Ὅση μοι δύναμις ἐπὶ τὴν ἀλκὴν παραυξήσω.

815. Ἢ κε.] Οὕτως.

Iliad. Ξ.

Verf. 1. Καὶ πότ' ἐγὼ Κίρκης λαθόμην. Pro λαθόμην. lego, Λανθανόμην. (ληθόμην, quod habent Vett. omnes, nihil moror) Nam locus, quem respicit hoc versûs fragmentum, non alius invenitur, quàm iste *Odyss.* M. v. 226, &c. qui hodie sic legitur,

Καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
Λανθανόμην, &c.

7. pro μολυσμὸν omnes ante *Hack.* μολισμὸν: quam scripturam servant & alibi.

40. pro πῆξεν. Eædem, πῆξαι.

77. pro προσόρμησις. mallem, προσόρμισις.

78. Νὺξ ἀβρότη.] -------διονεὶ ἀβρότη. Sic *Ald. Herv. prima*, & *Argent.* quibuscum faciunt *Herv. secunda* & *tertia*, nisi quod postremum verbum leni Spiritu notent. At *Hack.* & *Oxon.* pro διονεὶ ἀβρότη. habent διονεὶ ἀμβρότη. Et sanè legendum videtur aut ἀμβρότη. aut ἀπρότη. Sic *Etymol. Magn.* Ἀβρότη, κατὰ παράλειψιν τοῦ μ. ἀμβρότη γὰρ ἦν, οἷον ἀθανάτη· εἰς ὃ κεν ἔλθῃ νὺξ ἀβρότη· ἀπρότη τις οὖσα, παρὰ τὸ μὴ προϊέναι ἐν αὐτῇ· ἢ ἐν ᾗ βροτὸς οὐ φαίνεται· ἢ ἀμβρότη, καθ' ἣν βροτοὶ οὐ φοιτῶσιν. p. 4.

98. pro Εὐχῆς ἄξια. Excerpt. MSS. Εὐχῆς καὶ καυχήσεως ἄξια.

142. *Excerpt. MSS.* Ὡς ἀπόλοιτο.] Οὕτως ὡς οἱ Ἕλληνες, ἢ ὡς θέλει ἡμᾶς ἀπολέσθαι. Σιφλώσειε.] Ἢ τυφλώσειε, ἢ κακώσειε.

155. pro πονύω, καὶ ποιπνύω, *Hack.* & *Oxon.* πνύω, καὶ ποιπνύω. sed *Argent.* πονύω πνύω καὶ ποιπνύω. quod satis placet; neque enim aliena sunt, quæ traduntur ab *Eustath.* & *Etymol. Magn.* Cùm verò *Excerpt. MSS.* habeant ἀπὸ τοῦ πονῶ. legi potest non absurdè πονῶ, πονύω, καὶ ποιπνύω. Sic *Eustath.* p. 160, ποιπνύειν.------ὃ γίνεται ἀπὸ τοῦ πονῶ πονύω. &c. & p. 709. & 1475. Et *Etymol. Magn.* p. 679.

163. *Excerpt. MSS.* Παραδραθέειν.] Παρακοιμᾶσθαι.

167. Ἐφώρμησε. mendum est credo inveteratum, sic enim & apud *Hesych.* legitur, Ἐπῆρσεν, ἐφώρμησεν. Corrige utrobique ἐφήρμοσεν. *Excerpt. MSS.* Ἐπῆρσεν.] Οἱ μὲν ἐπήρεισεν, (legendum credo ἐπήρεισεν,) οἱ δὲ ἐπέρασεν, οἱ δὲ ἐφήρμοσε. Et *Eustathius* p. 974. ἐπῆρσεν Ἥφαιστος, ἤγουν ἐφήρμοσε, παρὰ τὸ ἄρω &c.

168. *Excerpt. MSS.* Καὶ κλεισὶ ἔφη τοὺς θεοὺς κεχρῆσθαι.

203. Eadem *Excerpt.* Ῥείης.] Ἀπὸ τῆς Ῥέας γυναικὸς τοῦ Κρόνου.

209. Eadem, Ἀνέσαιμι.] Ἀναπέμψαιμι.

226. Eadem, Ἠμαθία, ἡ τὸ παλαιὸν Παιονία προσαγορευομένη.

245. *Excerpt.* eadem, Κατευνήσομαι.] Κοιμήσομαι.

286. Ibidem, Πάρος Διὸς ὄσσε ἰδέσθαι.] Πρὶν ἤδη τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Διὸς ὅπως μὴ περὶ τοῦ δόντος αὐτὸν κοιμίσῃ.

296. Ibid. Λήθοντε τοκῆας.] Λάθρα γὰρ ἐμίγη ὁ Ζεὺς τῇ Ἥρᾳ, ὅταν ὁ Κρόνος ἐταρταρώθη.

323. pro Ἀναξοῦς τῆς Ἀλκαίου, Margines *Herv. secundæ* & *tertiæ*, Ἀναξοῦς τῆς Ἀλκαίου: Rectè. Sic *Apollodorus*, lib. 2. Ἠλεκτρύων δὲ γήμας τὴν Ἀλκαίου θυγατέρα Ἀναξώ, &c.

392. *Excerpt. MSS.* Ἐκλύσθη.] Ἐπαρέξη. (leg. ἐταράχθη.)

412. Eadem *Excerpt.* Ἄντυγος.] Τοῦ μέρους τοῦ ἀσπίδος.

413. Eadem, Στρόμβον.] Τρόχον.

465. Ibidem, Συνεοχμῷ.] Ἐν τῇ συναφῇ τοῦ ἰνίου ἐν ᾧ συνέχεται καὶ συνδέδετο ὁ τράχηλος τῇ κεφαλῇ.

488. Ibid. Ἐρωήν.] Τὴν ὁρμήν.

499. *Excerpt.* eadem, Γράφε, ὁ δ' ἔφη

500. Manifestum est sensum textûs postulare, Ἐσήμαινεν, ἔδειξεν. &c. Videtur mihi verisimile Scholiorum consarcinatorem hæc ex Lexico aliquo huc

transf-

transtulisse, dum non satis attendit ad sensum loci, quem enarrabat.

521. *Excerpt. MSS.* Ἐπασσύτεροι.] Διάξαι. Οἱ.] Τῷ Αἴαντι Ὀϊλέως δηλονότι.

Iliad. O.

Exc. MSS.

Vers. 17. Πρώτη ἐπαύρηαι.] Προτέρα τοῦ Ποσειδῶνος ἐπιψαύσῃ καὶ ἀπολαύσῃς τῆς κακοβουλίας.

21. Ἤλασκον.] Ἄλασα ταῦτα εἶναι ἔφασκον. ἢ ἐταράσσοντο παρὰ τὴν ἄλην.

24. Θυμὸς ἀνίει.] Ἀρίσταρχος θυμὸν γράφει, ἵν' ᾖ θυμὸν ἀντὶ ὀργήν.

32. Εἰδῆς.] Ἴδῃ χωρὶς τοῦ σ γράφουσι.

46. Τῇ ἴμεν.] Διὰ ταύτην πορεύεσθαι.

51. Τῷ κεν.] Ἀντὶ τοῦ ὁμοίως.

72. Γράφε, παύω ἀντὶ τοῦ σ.

80. Ἀνέρος.] Οὐ παντὸς, ἀλλὰ πλάνητος.

103. Πᾶσι νεμεσσηθεῖσα.] Ἡ πᾶσι μεμψαμένη, ἐπὶ τῷ μὴ δέξασθαι τοὺς λόγους αὐτῆς, ἢ τῷ Διῒ μεμψαμένη ἐν πᾶσι ηὔδα.

[108. pro Ἰχύϊ, legendum Ἰχῦϊ,]

123. Περιδδείσασα.] Εἰκότως δὲ ὡς δεδοικυῖα τὸν πατέρα καὶ ἤδη πεπαιδευμένη μὴ ἐναντιοῦσθαι. περὶ πάντων εὐλαβηθεῖσα θεῶν.

134. Κατασκεδάσασθαι ἐμβαλόντα σημαίνει τὸ φυτεῦσαι.

166. Ὄθεται.] Ἐπιστρέφεται, καὶ βούλη.

167. Στυγέουσι.] Φρίσσουσι. οὐ λίαν μισοῦσιν. (leg. οὐ λίαν μισοῦσιν.)

179. Ἠπείλει.] Ἀντὶ τοῦ ἔλεγεν.

186. Ὁμότιμον.] Ὁ μὲν τῆς ἡλικίας, ὁ δὲ τῆς φύσεως, ὡς ἀδελφός.

189. Ἔμμορε.] Ἔλαχεν.

194. Βέομαι.] Ἐπὶ ἔργῳ ποιήσομαι, παρὰ τὴν βίαν.

209. Πεπρωμένον.] Ὁμοίᾳ μοίρᾳ μεμερισμένον.

211. Νεμεσσηθείς.] Ἤτοι αὐτῷ μεμψάμενος, ἢ τὸ μεμπτὸν ἡδεσάμενος.

215. Πεφιδήσεται.] Ἀπὸ τοῦ φείδω κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν, καὶ ὡς πείθω πιθῶ.

228. Ἐτελέσθη.] Ἐτελειώθη.

229. Λάβ' αἰγίδα.] Δύο ἔφη ὁ Σιδώνιος εἶναι αἰγίδας, τὴν μὲν Διὸς, τὴν δὲ τῆς Ἀθήνης.

284. Ὁππότε κοῦροι.] Τὸ ἑξῆς, κοῦροι Ἀχαιῶν, ὡς υἱὲς Ἀχαιῶν.

293. Πρόμος.] Ἀντὶ τοῦ πρόμαχος.

324. Θῆρε δύο.] Λέοντε κατὰ κεφαλὴν τῶν θηρῶν, καὶ τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὸν Ἕκτορα λέγει.

344. *Excerpt. MSS.* Τάφρῳ ἐνιπλήξαντες.] Διὰ δέους γινομένην φυγὴν λέγει.

358. Ibidem, Ὅσον ἐπὶ δουρὸς ἐρωή.] Ὅσον ἐπὶ τοῦ δόρατος βολή.

364. pro Ἀθύρων.] Παίζων. Vett. omnes, Ἀθύρματα.] Παίγνια. καὶ ἀθύρων παίζων. *Excerpt.* autem *MSS.* Ἄθυρα, παίγνια, καὶ ἀθύρων παίζων.

410. pro Ἐξιθυνίη. leg. Ἐξιθύνοι.

415. *Excerpt. MSS.* Ἐείσατο.] Ἐφάνη, ἐφώρμησε. ἀκέσασθαι δὲ τὴν ἧτταν θέλει ὑπὸ τῶν θεῶν ἐπικουρούμενος.

422. Eadem *Excerpt.* Ἀνεψιόν.] Τὸν ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς υἱόν.

447. Eadem, Πεπόνητο.] Ἐνήργει καὶ καθ' ἵππους εἴχετο ἔργον.

452. Ibidem, Ὑπερώησαν.] Ὑπερώρμησαν, ἀπὸ τοῦ ἐρωὴ, ἡ ὁρμή.

456. Ibid. Εἰσορόωντα.] Ἤτοι φυλάσσον (leg. φυλάσσοντα) τοὺς ἵππους, ἢ ἑαυτόν.

460. Ibid. Εἰ μέν.] Ἀντὶ τοῦ, αὐτοῦ.

484. Ibid. Βλαφθέντα βέλεμνα.] Ἐπαλλαμμένα τῶν βελῶν χρήσεως.

504. *Excerpt.* eadem, Ἢ ἔλπεσθε.] (leg. ἔλπεσθε.) Ἦθος καὶ εἰρωνεία καὶ βάρος μεθ' ὑποκρίσεως αὐτοῦ λαῷ μολόγημα (lego λαοῦ ὁμολόγημα) πυνθανομένου.

505. Eadem, Ἐμβαδόν.] Πεζὸν, ἀντὶ νηῶν.

511. Ibidem, Ἕνα χρόνον.] Ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ.

556. Lego Ἀφεστῶτες πόῤῥω. ἐκ διαστήματος. distinctim: Verba sc. ἐκ διαστήματος non referenda sunt ad Participium Ἀφεστῶτες, utpote quæ per se vocem Ἀποσταδὸν (seu Ἀποσταδὰ) sæpe interpretentur. Sic posita habes in Scholiis in *Odyss.* Z. v. 143. & *Etymolog. Magn.* p. 125. & *Eustath.* p. 1555.

557. *Excerpt. MSS.* Κατ' ἄκρης.] Κατὰ ἀκροπόλιος, τουτέστι ὅλως, παντελῶς.

563. Eadem *Excerpt.* Αἰδομένων δ' ἀνδρῶν.] Τῶν ἀλλήλους ἀγωνιζομένων.

571. Eadem, Εἴπυα τοῦ.] Εὐκτικὸν ἀντὶ προστακτικοῦ.

572. Ibidem, Ὁ μέν.] Ὁ Μενέλαος.

590. pro Ἔριπτον. leg. ἔῤῥιπτον.

597. Distingue post ἀναπτόμενον. Sic Scholia in *Iliad.* M. v. 177. Θεσπιδαές.] Θεῖον. τὸ ὑπὸ θεῶν ἀναπτόμενον.

598. pro γινομένην μεγάλην. leg. γινομένην. μεγάλην. Et *mox* pro Ὅτε leg. Ὁτὲ: Eustathius tamen sæpe testatur Veteres usurpâsse ὅτε pro ὁτέ.

606. *Excerpt. MSS.* Ἐν τάρφεσι.] Ἀπὸ τοῦ τάρφος.

607. Eadem *Excerpt.* Ἀφλοισμός.] Ἀφρὸς παρὰ τοὺς Αἰτωλοὺς, οἱ δὲ, ἀφρισμὸν, οἱ δὲ, οὐκ ἄπωθεν τοῦ φλοισμοῦ.

621. Ea-

621. Eadem, Αὐτίω.] Γράφε καὶ ἀκτῇ, Ἀρίσταρχος δὲ αὐτίω λέγει.

634. pro ἰσατίησιν. lego, (ut in textu) ὑσατίῃσιν.

645. pro Ἐνήλλατο καὶ ἐνεπλάκει Legendum credo, Ἐνήλατο καὶ ἐνεπλάκη

Ibid. Excerpt. MSS. Ἐν ἀσπίδι ἄντυγι πάλτο.] Ἐμποδίζει τῷ μήκει τῆς ἀσπίδος. Πάλτο δὲ, ἐνεπελάσθη.

653. Eadem Excerpt. Εἰσωποί.] Εἰς ὄψιν ἐπῆλθον εἰς τὰς ναῦς.

660. Eadem, Λίσσετο.] Πρώην μὲν ηὔχετο, νῦν δὲ παρεκάλεν. (leg. παρεκάλει.)

693. pro κεχειρισμένην. legendum, κεχειρισμένης.

713. pro μέλαινας Omnes ante Hack. μελανάς: Recte, credo; Adjectivum nempe est ὀξύτονον, Μελανός, ή, όν. Unde apud Hesychium habes non tantùm Μέλαιναι, sed etiam Μελαναί, & apud Suidam (in verbo Μέλαν,) μελανὴν αἰγίδα. Non diffiteor Excerpt. MSS. & Etymol. Magn. (p. 551. in verbo κώπη,) pro μελανὰς habere μέλανας: Hesychium, (in verbo Μελάνδετα,) μέλαινας: Eustathium verò in hunc locum p. 139. μελαίνας.

729. pro κασρωμάτων, Quatuor novissimæ καταστρωμάτων, sine causâ.

Iliad. Π.

Vers. 9. Excerpt. MSS. Εἰανοῦ.] Τοῦ πέπλου καὶ λαμπροῦ κυρίως σημαίνει.

22. Eadem Excerpt. Μὴ νεμέσα.] Μή μοι δακρυμένῳ (leg. δακρυομένῳ) μέμφου.

31. Eadem, Αἰναρέτη.] Ἤτοι θηλυκὸν, εἴτε ὡς ὑψαγόρη, ἢ γράφε Αἰναρέτης, ἵν' ᾖ χόλος πολέμιος τῇ ἀρετῇ ἐχθρός· ἢ, ἀρετὴ εἰς κακὸν χρωμένη, μὴ δὲ εἰς τὴν τῶν λαῶν σωτηρίαν.

53. Eadem, Ὅμοιον.] Ἄνδρα, ἀπὸ κοινοῦ.

73. Ibidem, Στρατόν.] Στρατόπεδον.

81. Ibid. Ἔμπεσ' ἐπικρατέως.] Πρόσβαλε γενναίως τοῖς ἐχθροῖς.

120. Ibid. Ὃ ῥα.] Ὅτι.

123. pro Αἶψα κατασβέσει Herv. tres & Hack. Αἶψα κατ' ἄσβεσι: Sed Ald. & Argent. nobiscum faciunt; & patet ex sequentibus, secundùm primam expositionem legendum Αἶψα κατασβέσει: secundùm alterum, Αἶψ' ἀκατασβέσει

140. Ἥφαιστον δὲ κατασκευάσαι. Credo deesse, τὴν ἐπιθωρακίδα. Mox, pro ἀείσδα, lege ἠείσδε,

162. Excerpt. MSS. Ἄκρον ἐρυγγάνοντες] Ἄκρον τοῦ αἵματος ἀπὸ τοῦ στόματος ἐρευγόμενοι.

207. Eadem Excerpt. Πέφανται.] Νῦν δὲ ἐν μέσῳ ἐστί.

208. pro Ἠράσθε, ἐπιθυμεῖτε. aut legendum cum Vett. omnibus Ἐρᾶσθε. ἐπιθυμεῖτε. aut Ἠρᾶσθε. ἐπεθυμεῖτε.

227. Excerpt. MSS. Ὅτε.] Γράφε, ὅτι.

233. pro ἐξ οὗ καὶ Πελασγὸς, Herv. secunda, & Recentiores ἐξ οὗ καὶ Πελασγικὸς,

237. Excerpt. MSS. Ἴψαο.] Βλάβου. (leg. Ἐβλάβου.)

243. Eadem Excerpt. Εἴσεται.] Γνώσει. ἐξελεύσεται.

245. Eadem, Μετὰ μῶλον.] Μετὰ μολυσμόν.

260. Sic interpunge, Τοῖς ἐν τῇ ὁδῷ οἰκοῦσιν, οὗ ἐστὶ, φωλεύουσι. Τοῖς τὴν &c.

264. Excerpt. MSS. Ἔχοντες Πρόσω πᾶς.] Πρὸς τὸ σχῆμα τὸ πᾶς ἴσον τῷ πάντες.

272. Ibidem, Καὶ ἀγχέμαχοι.] Ἀπὸ κοινοῦ. Σέλευκος δὲ ἀθετεῖ.

287. pro ἐν τῇ νηΐ. leg. ἐπὶ τῇ νηΐ.

300. Excerpt. MSS. Ὑπερράγη.] Τῶν νεφῶν διαρραγέντων ὤφθη ὁ αἰθὴρ ὡς φαμὲν ῥαγῆναι ὁ ὑετός.

314. Ibid. Σκέλος.] Τὸ βραχίον, ἢ τὴν κνημίδα.

319. pro Αὐτοσχεδὶ. Herv. tres & Hack. Αὐτοσχεδόν.

Ibid. Excerpt. MSS. Μάρις ἀδελφὸς ἦν τοῦ Ἀτυμνίου, Θρασυμήδης δὲ τοῦ Ἀντιλόχου.

323. Eadem Excerpt. Πρυμνὸν βραχίονα.] Πρυμνότατον τοῦ βραχίονος πρὸς τὸν ὦμον.

328. Eadem, Ἀμισωδάρου.] Οὗτος Καρίας δυνάστης, οὗ τὴν θυγατέρα γῆμε Βελλεροφόντης.

329. Ibidem, Ἀμαιμακέτην.] Τὴν ἀκαταμάχητον.

340. Ibid. Ἔσχεθε δ' οἶον Δέρμα.] Μόνον τὸ δέρμα κατεκράτει τὴν κεφαλὴν ἐκκοπεῖσαν.

341. pro Παρηωρέχθη, Excerpt. MSS. Κατηνέχθη,

363. Excerpt. eadem, Σάω.] Ἔσωζεν. καὶ ποιητικῶς γίνεται.

371. Ibidem, Ἐν πρώτῳ ῥυμῷ.] Ἀπὸ κοινοῦ, τῷ ἅρματι, ἢ ἐν τῷ πρώτῳ μέρει παρὰ τὸν ζυγόν.

372. Σφεδανόν.] Ἐσπευσμένως· οἱ δὲ σφοδρῶς, ἀφ' οὗ καὶ σφενδόνια τείνων (legendum σφὴν ὁ διατείνων, cui conjecturæ favet Etymol. Magn. p 738.) πάντα καὶ ἀφίκων.

374. pro διεσκεδάσθησαν. omnes præter duas postremas, διεσκεδάσθη.

379. Excerpt. MSS. Ἀνεκυμβαλίαζον.] Ἀρίσταρχος διὰ τὸ α γράφει ἀνακυμβαλίαζον, ἵν' ᾖ, ἀνεπήδων καὶ ἀνεκουφίζοντο, ἀπὸ τῶν κυμβάλων, τὰ ἅρματα, καὶ ἀνεκρότουν.

382. Eadem, Πρόσω ἱέμενοι.] Παρεκελεύσατο γὰρ αὐτοῖς κατὰ τοῦ Ἕκτορος ὁρμᾶν.

390. Ibidem, Χαράδραι.] Οἱ κοῖλοι τόποι καὶ χείμαρροι.

403. Ibidem, Ἀλείς.] Συστραφεὶς ἐν ἑαυτῷ.

408. pro Λέγει δὲ, τῷ ἀγκίστρῳ. Ald. Argent. & Herv. prima, ac secunda, Λέγει δὲ, τῷ ἀγκύστρῳ.

411. Excerpt. MSS. Ἐπεσσύμενον.] Γράφε καὶ ἐπεσσύμενος.

428. Eadem, Αἰγυπιοί.] Οἱ μὲν ἀετῶν γένος, οἱ δὲ τοὺς γῦπας. ἀπὸ τοῦ αἴσσω.

437. Ibid. Θείω.] Ἐνθῶ καὶ ἐμβάλλω. Ἐν πολλῷ καὶ εὐδαίμονι δήμῳ.

454. Ibid. Πέμπειν.] Πέμπε.

465. Eadem Excerpt. Νείαιραν.] Ἀπὸ τοῦ τὰ σιτία νεῖσθαι δι' αὐτῆς.

481. Ea-

481. Eadem, Φρένες.] Τὰ ὑπὸ πνεύμονα διάζωμα τοῦ θώρακος, τοῖς δὲ τὰς φρένας τρωθεῖσι ἔπεσθαι ἐρεύγεσθαι τὸ μέλλον, καὶ μεγάλως ἐκπνοὰς ποιῆσαι. Καὶ αἰεὶ ὁ ποιητὴς φρένας καλεῖ τὸ διάφραγμα. Ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ.] Ἀμφὶ πυκνὴν τὴν καρδίαν. Καίτοι φρένες μέρος εἰσὶ τῆς ψυχῆς.

494. pro Ἐπιθυμείτω. Sensus postulat Ἐπιθυμείσθω. Sic *Hesych.* Ἐελδέσθω, ἐν ἐπιθυμίᾳ ἔστω. & *Eustath.* in locum, Ἔνθα ὅρα καὶ τὸ ἐελδέσθω παθητικὸν ὂν καὶ τῇ φωνῇ καὶ τῷ σημαινομένῳ. Et *pag.* 1426. Ὅτι τὸ ἐέλδεσθαι, ------ καὶ παθητικὴν ἔννοιαν ἔχει, ὡς καὶ ἐν Ἰλιάδι· Νῦν τοι ἐελδέσθω πόλεμος, ἀντὶ τοῦ ἀγαπάσθω.

Ibid. pro ἐπιθυμείτω. *Excerpt. MSS.* Προθυμείτω. Et addunt, Θοός.] Ἀγαθός.

501. pro πεπίσατο. legendum, πεπίσασο.

507. pro Ἔλειπον *Ald.* & *Argent.* Ἔλιπε: *Herv. tres* Ἔλειπε: lego Ἔλειπον

538. *Excerpt.* MSS. Λελασμένος.] Ἐπιλελησμένος, καὶ ἠμεληκώς.

561. Eadem, Αὐτοῦ.] Ἤτοι περὶ αὐτοῦ, ἢ αὐτοῦ τοπικῶς.

574. Ibidem, Ἱκέτευσεν.] Ἱκέτης ἦλθεν.

601. Ibid. Σταν δ' ἀμφ' αὐτόν.] Ἔστησαν ἀμφὶ Γλαῦκον ἐπιβοηθοῦντες τῷ προταρξαμένῳ τῆς ὑποστροφῆς.

611. Ibid. Κατέκυψεν.] Κατέκλινεν.

626. Legendum ὠνείδισεν. pro ὠνείδησεν.

642. *Excerpt.* MSS. Πέλλας.] Τὰ ἄγγεια τοῦ γάλακτος.

651. Eadem, Ἤ.] Γράφε ἤ. περισπαστέον.

653. *Excerpt.* eadem, Ἠΰς θεράπων.] Ὁ Πάτροκλος.

660. Ibidem, Ἦτορ.] Ἀντὶ τοῦ, νεκρόν.

691. Ibid. Ἀνῆκεν.] Ἔθηκεν.

722. Ibid. Αἴθ' ὅσον ἥσσων εἰμί.] Ἔστι τοῦτο προτρεπτικῆς εἶδος· μαρτυρεῖ μὲν ἀρετὴν, ἐλέγχει δὲ ὡς ἀνάξιον πράττοντα.

724. pro ἔφεπεν. Leg. ἔφεπε. & pro ὧρμα, leg. ὅρμα.

731. pro Ἀνήρῃ, omnes ante *Hack.* Ἀνήρῃ, Legendum Ἀνήρει.

736. *Excerpt. MSS.* Οὐ δὲ δὴν ἄζετο φωτός.] Οὐδὲ δὴν ἀπείχετο φωτός. ἄζω δὲ ἀπὸ τοῦ χάζω σημαίνει ὑποχωρέω.

740. Eadem, Συνέελεν.] Συνέχεεν, καὶ εἰς ἓν συνήγαγεν.

767. pro ξυΐνος. leg ξυΐνον.

776. *Excerpt.* MSS. Λελασμένος.] Ἠμεληκώς. Ἱπποσυνάων.] Ἱππικῆς ἐμπειρίας.

808. pro Ὑπερῆχεν. lege Ὑπερεῖχεν.

826. *Excerpt.* MSS. Ἀσθμαίνοντα.] Φύσει γὰρ τοιοῦτος ὁ σῦς, τῷ δ' αὔξεται ἡ δίψα. πολλῷ δὲ μᾶλλον διὰ τὴν μάχην ἀσθμαίνει· ἔστιν οὖν ἀγωνιζόμενον.

830 Ibid. Κεραϊζέμεν.] Πορθεῖν.

836. Ibid. Ἠμαρ ἀναγκαῖον.] Ἤτοι δουλίαν, ἢ θανάτου.

842. Ibid. Σοὶ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.] Σὺ δὲ Ἀχιλλῆϊ ἤκουσας.

852. *Ibid.* Βέῃ.] Βιώσῃ, ὡς, Τί νυ βείομαι αἰνὰ παθοῦσα.

Iliad. P.

Vers. 4. *Excerpt.* MSS. Πόρταξ.] Ὑποκοριστικῶς πόρτις. τειχῶς δὲ τὸ ὄνομα παρ' αὐτῷ λέγεται, πόρταξ, ὡς νῦν, καὶ πόρις, καὶ πόρτις.

5. Eadem *Excerpt.* Κινυρή.] Οἰκτρόφωνος· κυρίως δὲ ἐπὶ τῶν βοῶν.

28. Eadem, Κεδνούς.] Ὧν κήδεται τὶς καὶ φροντίζει. Φασὶ Πυθαγόραν ἐν τῷ κατὰ τὸ Ἄργος Ἡραίῳ ἀσπίδα χαλκῆν θεασάμενον εἰπεῖν, ὡς τοῦτον (ταύτην) φορῶν ἀνῄρηται ὑπὸ Μενελάου ὄντα Εὔφορβον, στέψαντες δὲ αὐτὸν οἱ Ἀργεῖοι (ὢν Εὔφορβος, στέψαντας δὲ αὐτὴν Ἀργείους) ἰδεῖν ἐπίγραμμα, Εὐφόρβου.

98. Ibid. Πρὸς δαίμονα φωτὶ μάχεσθαι.] Πρὸς σημαίνει νῦν Παρὰ, ἤγουν παρὰ τὴν γνώμην τοῦ Θεοῦ, οὐ πρὸς Τρώων, παρὰ Τρώων δηλονότι.

99. pro Ἐπηνέχθη, repone cum *Excerpt. MSS.* Ἐπινέχθη.

149. *Excerpt. MSS.* Μεθ' ὅμιλον.] Ἀντὶ τοῦ ἐκ πολέμου. Ζηνόδοτος δὲ γράφει μεθ' ὅμιλον ἀντὶ τοῦ ἐκ πολέμου.

153. Hic addunt Eadem *Excerpt.* ὑποδιῶξαι.

178. pro Ὅτε legendum Ὁτὲ nisi placet *Archaïsmus*, qui affertur ex *Eustathio*.

197. Augetur hic locus ab *Excerpt.* MSS. his verbis in fine; ὡς ἐπιπλῶς ἀντὶ τοῦ ἐπιπλώσας, καὶ τὰ ἄλλα.

201. *Excerpt.* eadem, Καταδύμενος.] Ἐνδυόμενος.

213. Ibidem, Ἰνδάλλετο.] Ὡμοιοῦτο Πηλείωνι. οὕτως ὁ Ἀρίσταρχος.

221. Ibid. Πληθὺν διζήμενος.] Ἐπὶ σωτηρίᾳ ἔφη ὑμᾶς συνήγαγον, οὐ μεγάλως ἐμαυτῷ σπουδάζων περιβαλέσθαι τὴν ἀρχήν.

250. Ibid. Δήμια.] Τὰ ἐκ τῶν κοινῶν χρημάτων χορηγούμενα.

269. Ibid. Ἠέρα.] Νέφος.

277. Ibid. Μίνυνθα] Ἐπ' ὀλίγον χρόνον.

290. Ibid. Παρὰ σφυρόν.] Λέγει τὸ ἄκρον τοῦ σκέλους, ἐξ οὗ καὶ ἐπισφύρια τὰ μετὰ τὸ σφυρὸν, ἐκεῖ δὲ καὶ τένοντες κατὰ νεύρων.

301. Ibid. Λαρίσσης.] Οὐ τῆς ἐν Τροίᾳ, ἀλλὰ τῆς ἐν Κύμῃ, ἣ ἀπέχει χιλίους διακοσίους σταδίους ἀπὸ τῆς Ἰλίου, ἣν Φρικωνίδα Λάρισσαν καλοῦσιν.

307. pro Πανοπῆϊ. *Ald. Herv.* prima & *Argent.* Πανοπῆϊ.

310. *Excerpt.* MSS. Ἀνέχε.] Διεπέρασε.

327. pro λείπεσθαι. legendum cum *Excerpt. MSS.* λείπεσθε.

330. pro ἐλαπομένους, lego ἐλαπομένους,

Ibid.

Ibid. pro Ὑπερδέοντα. leg. Ὑπὲρ δέος ὄντα. Sic *Eustathius* in locum, Δῆμον δὲ ὑπερδέα λέγει, τὸν ἀπτόητον καὶ ὑπερκείμενον δέους, &c.

332. pro Δέδιθε, lege Δεδίσσεσθε.

339. *Excerpt.* MSS. Ἐπιζάρφοθον.] Ἐπιβοηθόν.

363. Eadem, Ἀναιμωτί.] Ἄνευ αἵματος.

368. Eadem, Ἤέρι γάρ.] Ὁ νοῦς, ἐφ' ὅσον οἱ ἄριστοι ἔστασαν, ἐπὶ τοσοῦτον ἀέρι κατείχοντο. Ζηνόδοτος, Ἐπὶ τόσσον. Ἀριστοφάνης, Μάχῃ ἔνι.

371. Ibidem, Ὑπ' αἰθέρι.] Ὑπὸ τῇ αἰθρίᾳ.

381. Ibid. Ἐποσσομένω.] Ἐπιβλέποντες, καὶ φυλάσσοντες μὴ ἑταῖροι προτρέποιντο εἰς τὴν φυγὴν, μὴ δὲ ἀποθάνωνται.

384. pro Πανημερίοις. Omnes ante *Hack.* Πανημέριος.

390. Μεθύουσαν.] Πλήθουσαν.

392. Κυκλόσε.] Ἀντὶ τοῦ, ἐν κύκλῳ τείνουσι, ὡς πρὸς τὸ σχῆμα τῶν ἑλκόντων.

399. Ὀνόσαιτο.] Μέμψοιτο τὸν πόλεμον, καὶ αὐτὸν κακὸν λέγοιτο ἄν.

405. Ἐνισκιμφθέντα.] Ἐμπελάσαντα.

421. Εἰ καὶ μοῖρα.] Οἱ μὲν Ἕλληνες ἀποθανεῖν εὔχονται, οἱ δὲ Τρῶες μελλητικῶς φάσκουσι, Εἰ καὶ μοιρίδι (leg. μοιρίδιον) ἡμῖν ἀποθανεῖν, μὴ νεκροὺς ἀφίστασθαι.

445. Ἔχθιστον.] Σφᾶς ἔχθιστον κακὸν ἐπὶ τοῖς ἀνδράσιν.

Exc. MSS 449. Οὐδέ τις ἄλλος.] Γράφε οὐ γὰρ ἐάσω.

463. Ἤρεῖ.] Ἀναιρεῖ, (leg. Ἀνήρει,) ἔκτεινεν.

465. Ἐπισχεῖν.] Ἐπέχειν, κωλύειν. Οἱ περὶ Ἀρίσταρχον κατὰ παρὸν, οἱ δὲ περὶ Ἀσκάλωνα, κατὰ ἀόριστον, ὡς λαβεῖν· Ἡρωδιανὸς δὲ ἐπισχεῖν παροξυτόνως λέγει, εἰ μή τις λέγει ὅτι ἔθος ἐστὶ τῶν ἀορίστων ἀντὶ .... τοῦ ἐπί.

481. Βοηθόον.] Ἐν πολέμῳ ταχύ. Ἀρίσταρχος ὑφ' ἓν βοηθόον, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς χολῆς διῃρημένως.

522. Πᾶσαν.] Ἤτοι πᾶσαν τὴν φλέβα, ἢ τὸ νωτιαῖον νεῦρον.

556. ------ἤγουν αἰχμή μετὰ τῆς λύπης.

564. Ἐσσυμένως.] Ἐπληξεν τὴν ψυχὴν, μάσασθαι γὰρ τὸ ἅπτεσθαι, Χεὶρ' ἐπιμασσάμενος.

568. Ὄπι ῥά οἱ.] Καὶ θεοὶ ὑπὸ ἀνθρώπων τιμώμενοι μάλιστα χαίρουσιν.

571. pro Ἐρχομένη. *Herv. tres*, *Hack.* & *Oxon.* Εἰργομένη.

611. *Excerpt. MSS.* Ἐκ Λύκτου.] Πόλεως τῆς Κρήτης.

612. Eadem, Πεζός.] Ὁ Ἰδομενεὺς δηλονότι, διὸ εἰς τὸ ἅρμα τοῦ Μηριόνου ἀνῆλθε.

637. pro Ἀκηχέδαται. Eadem, Ἀκηχέαται.

647. *Excerpt. MSS.* Ἐν τε φάει.] Ἐν φωτί. τὸ αὐτὸ δὲ σημαίνει τὸ σέλας. θαυμαστὸν δὲ τὸ ἦθος, οὐ γὰρ αἰτεῖ τὴν σωτηρίαν, ἀλλὰ μὴ ἐμποδίζεσθαι ἀπὸ ἔργων ὑπὸ τοῦ ἠέρος.

663. Ibid. Καιόμεναί τε δεταί.] Καὶ ὁ Ἀριστοτέλης λέγει τὸν λέοντα τὸ πῦρ δεδοικέναι.

667. pro περὶ τοῦ *Excerpt.* MSS. ὑπὸ τοῦ

674. pro διεραπηδὸς lego διεραπηκὸς: *Mox*, ἀλιτρός. pro ἀλιαιετός.

705. pro Ἀνῆκεν. *Ald.* & *Argent.* Ἐνεῖκεν.

720. *Excerpt. MSS.* Πάρος περ.] Τοπικῶς καὶ χερνικῶς τίθεται, νῦν δὲ χερνικῶς λαμβάνεται.

733. pro Ἠλάσατο *Excerpt. MSS.* Ἠλάσατο: Legendum autem Ἠλλάσσετο

747. *Excerpt.* MSS. Πρών.] Προχὴ ὄρους, ὃς ἰσχανεῖ τὸ ὕδωρ εἰς τὴν θάλασσαν ῥεόμενον.

748. Ibidem, Διαπρύσιον.] Οὐκ ἐλήφθη ἐνταῦθα ἐπὶ φωνῆς, ἀλλὰ ἁπλῶς δι' ὅλου, καὶ διὰ διαπερασιον, καὶ ἀπὸ τινος πέρατος εἰς τὸ ἕτερον πέρας, καὶ διατετάσθαι τὸν πεδίου τοῦ πρῶνα.

750. 751. Ibid. Πλάζων.] Ἀνακρούων καὶ διακόπτων τὰ ῥεύματα. Πεδίονδε τίθησι.] Ἀποστρέφει τὰ ῥεύματα τῶν ποταμῶν.

760. Ibid. Περί τ' ἀμφί τε.] Πανταχόθεν.

Iliad. Σ.

Vers. 1. *Excerpt.* MSS. Δέμας πυρός.] Οἱ μὲν δέμας, τὸ σῶμα· τὸ δὲ σῶμα, εἶδος· εἶδος δὲ, ὁ τρόπος· διότι ὁ τρόπος τοῦ πυρός. ἀλέθρειον ἀλλήλους ὡς πῦρ. Λείπει δὲ τὸ ὡσεί.

3. pro ἐχόντων. lege ἐχουσῶν.

Ibid. *Excerpt. MSS.* Ὀρθοκραιράων.] Κατὰ πρύμναν καὶ πρῷραν ἀνατετραμμέναι, (lege ex auctoritate *Etymol. Magn.* p. 631, ἀνατεταμένων,) καὶ ὀρθοκέφαλοι, κέρα (leg. κάρα) γὰρ ἡ κεφαλή.

25. Post verbum καθαρῷ Eadem *Excerpt.* addunt, καὶ εὐώδει.

34. Eadem, Δείδιε γάρ.] Τινὲς, Ἐφοβεῖτο γὰρ Ἀχιλλεὺς μὴ καὶ ἀπεδειροτόμησεν Ἕκτωρ τὸν Πάτροκλον· ὁ δὲ Ἀντίλοχος, φησὶ, πρὸς τὸ μὴ ἐπιχέειν τὴν κόνιν κατεῖχεν αὐτόν. ὡς φιλαίτερος δὲ τοῦτο ὑπονοεῖ Ἀχιλλεύς.

56. pro Ἠξήθη. legendum Ηὐξήθη. Sic enim *Eustath.* p. 586,---ἀναδραμεῖν λέγεται, καὶ τὸ ἄνω δραμεῖν ἤγουν αὐξηθῆναι. κατὰ τὸ, ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος. ἀφ' οὗ καὶ ἀναδρομὴ, ἡ καθ' ἡλικίαν αὔξησις. & p. 1130, Τὸ δὲ ἀνέδραμε, τὸ ταχὺ καὶ μέγα δηλοῖ τῆς αὐξήσεως.

57. *Excerpt.* MSS. Γουνῷ ἀλωῆς.] Γοῦνον τινὲς τὸν γεώλοφον, ὃ καὶ τῶν καταιγίδων ἀπήλακται, (leg. ἀπήλλακται,) καὶ ἀέρας αὔξει τὰ φυτά.

77. Eadem, Ἀεκήλια.] Ἃ ἀέκοντες μάχονται, (credo legendum πάθοιμεν, sic enim *Hesychius*, *Suidas*, *Etymol. Magn.* p. 19. & *Eustath.* p. 1130.) ὃ ἐστι δυσχερῆ. Ἀρίσταρχος, Ἀεκήλια, ἀναγκάζοντα αὐτοὺς σιωπᾶν, καὶ οὐκ ἔκηλα, οὐχ ἡσυχαῖα καὶ εἰρηναῖα.

80. pro Ὦφελος. leg. Ὄφελος. Sic enim *Hesych.* *Suid.* *Etymol. Magn.* & *Eustath.*

Ibid. *Excerpt.* MSS. Ἀλλὰ τί μοι τῶν ἦδος.] Ὑπερβολὴ τῆς φιλίας, ὅτι οὐδὲν αὐτὸν ἥδει, ὡς ἡ ζωὴ τοῦ Πατρόκλου.

100. Eadem *Excerpt.* Δῄσειν.] Ὡς τὸ, Ἦ μάλα πολλὸν ἀποιχομένοιο Ὀδυσῆος Δεύῃ, ἀντὶ τῷ χρήζῃ. Καὶ ἄλλως, Ὁ δὲ πόλεμος ἐμοῦ ἀφελόμενος πανοπλίαν ἐνέδησεν καὶ ἐνεπόδισεν τὴν ἐμοῦ ἔξοδον, ὥστε ἀλκὴν ἔχειν μὴ δυνάσθαι Πατρόκλου.

104. Eadem, Ἐτώσιον ἄχθος.] Διὰ τὴν ἀπραξίαν. Ἐπεὶ οὐ νέομαι, Νῦν δ' εἶμι. Τὰ δὲ ἄλλα διὰ μέσου εἰσίν.

122. Ibidem, Κείσομαι ἐπεὶ καὶ θάνω.] Ἡ μὲν Θέτις ἀπεῖργε τὴν τοῦ Ἀχιλλέως ἔξοδον διὰ τὸν θάνατον, ὁ δὲ δαιμονίως ἀντέθηκεν, ὅτι τετελευτηκότων ἰδία ἡ ἀργία καὶ τὸ ἄπρακτον καὶ τὸ κεῖσθαι· τίς οὖν χρεία καὶ ἐν τῷ ζῆν τὴν ἀπραξίαν τοῦ θανάτου μιμήσεως;

136. Ibid. Νεῦμαι.] Νέομαι, ὑπονοστήσω.

159. Ibid. Μόθον.] Κατὰ τὸν πόλεμον.

170. Ibid. Ἐκπαγλότατος.] Φοβερώτατος.

186. Ibid. Ἀγάννιφον.] Τὸν πολλὴν χιόνα ἔχοντα.

192. pro Ἀλλ' legend. forte Ἄλλου

194. *Excerpt.* MSS. Ὄγε.] Ἀντὶ, Ὅ, τι ἔλπομαι, ὅπως πιστεύω.

216. pro Ἐρρέρετο. leg. Ἐπεστρέφετο. Sic *Hesych.* Ὠπίζετο, ἐπιστροφὴν ἐποιεῖτο. Ὠπιζόμενος, ἐπιστρεφόμενος. Sic *Etymol. Magn.* p. 627. 628. & *Eustath.* p. 1272. 1391. & *alibi.*

217. *Excerpt. MSS.* Ἀπάτερθε.] Χωρὶς, πόρρωθεν.

230. Eadem, Δυώδεκα ἄριστοι.] Ἄδηλον ἢ καθ' ἑκάστην κραυγὴν, τοσοῦτος γὰρ ἦν ὁ τάραχος τῆς φάλαγγος, ὡς πταίοντας (leg. ὥστε πταίοντας) τοῖς ἅρμασι ἀπολέσθαι.

236. pro Φέρτρῳ. Omnes, præter *Ald.* & *Argent.* Φερέτρῳ.

245. pro ποικίλον *Ald.* & *Argent.* ποικίλλον.

250. *Excerpt. MSS.* Ὁρᾷ πρόσσω καὶ ὀπίσσω.] Συνετοῦ γὰρ ἀνδρὸς ἐπὶ τὰ μέλλοντα τοῖς γεγονημένοις ἁρμόζεσθαι, καὶ οὕτως ὁρᾷ τὰ ἐσόμενα.

258. pro ἀκαταγώνιστοι. leg. εὐκαταγώνιστοι. seu potiùs, εὐκαταγωνιστότεροι. Sic enim *Hesychius*, Ῥηΐτεροι, εὐκαταγωνιστότεροι, &c. Et *Eustath.* in locum, interpretatur, εὐπολεμητότεροι.

264. *Excerpt.* MSS. Μένος Ἄρηος δατέονται.] Μερίζονται τὸν πόλεμον οἱ νικῶντες καὶ νικώμενοι ἢ ἄλλος ἄλλο τι πράσσοντες μερίζονται τὰ πολέμια ἔργα, ὁ μὲν τοξεύων, ὁ δὲ ἀκοντίζων, ὁ δὲ σκυλεύων.

274. Eadem, Νύκτα μὲν εἰν ἀγορῇ σθένος ἕξομεν.] Σθένος, τὴν δύναμιν, ὅ ἐστι, τὴν στρατιάν. οὕτως γὰρ καλοῦσι τὴν στρατιὰν οἱ συγγραφεῖς, καὶ ὁ Σοφοκλῆς, Παντὶ σθένει. Εἰν ἀγορῇ οὖν, οὐκ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ ἐν τῷ ἀθροίσματι, σημαίνει.

292. Eadem, Κτήματα περνάμεν' ἵκει.] Πιπρασκόμενα κτήματα, ὡς Φρυγῶν καὶ Μηόνων ἀγορὰς κομιζόντων τοῖς Τρωσὶ, καὶ ἀντὶ τούτων φορτιζομένων. Καὶ ἄλλως, Πολλοὺς ἐκεῖθεν ἥκοντο ἐπικούρους δηλοῖ καὶ λαμβάνοντας αὐτὰ εἰς μισθόν.

294. Ibid. Κῦδος ἀρέσθαι.] Στρατηγικῶς μὲν αὐτοῦ ὑπέμνησεν τῆς εὐνοίας τοῦ Θεοῦ. Ἔλσαι.] Συνελάσαι, κατὰ συγκοπὴν, καὶ ἐλάσαι.

300. Ibid. Τρώων δ' ὅς κτεάτεσιν.] Ἐμφαίνει ὡς Πουλυδάμας πλούσιος ὢν δειλιᾷ τὸ κινδυνεύειν, καὶ λέγει, ὅτε ὅστις ἐπὶ τοῖς χρήμασι ἀνιᾶται, &c.

Ibid. pro ἀπολύειν legendum ἀπολλύειν

319. *Excerpt.* MSS. Ἐλαφηβόλος.] Κυνηγὸς εἴρηται καταχρηστικῶς.

322. Eadem, Δειμύς.] Παρὰ τὸ τὰς ῥῖνας μύζειν, ἢ παρὰ τὸ δέρυ καὶ τὸ μύος.

326. Ibid. Φλῶ.] Ἐμφανῆ ἐποίησεν. (Leg. ἐποίησα.)

335. Ibid. Τεύχεα καὶ κεφαλήν.] Ἀμφίβολον εἴτε κεφαλὴν Ἕκτορος μεγαθύμου, εἴτε φονῆος σοῦ τοῦ μεγαθύμου, ἤγουν τοῦ φονεύσαντος σὲ τὴν μεγάθυμον.

339. Ibid. Βαθύκολποι.] Οὐδέποτε τὰς Ἑλληνίδας βαθυκόλπους λέγει, πῶς οὖν γράφει Ζηνόδοτος, Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες βαθύκολποι;

346. pro γίγνον). *Excerpt. MSS.* τρέχον).

351. pro ἀλείματος lege ἀλείμματος: Sic *Etymol. Magn.* p. 60. Ἄλειφα, σημαίνει τὸ ἄλειμμα. ἀπὸ τοῦ ἀλείφω, ἄλειφαρ· &c. Et *Suidas*, Ἀλείφατι, ἐλαίῳ. ἢ ἑτέρῳ ἀλείμματι.

356, *ad* 368. *Excerpt. MSS.* Ζηνόδωρος, ἀφελομένων τούτων τῶν ιγ στίχων, τὰ λοιπὰ ἔχει ἁρμονίαν.

378. Eadem, Τόσσον ἔχον τέλος.] Τόσσον ἀντὶ τοῦ ὅλον, ὡς τὸ, Φοίνιξ τοῖον ἐὼν, (Lege, ut in *Il.* Ψ. v. 454. Τόσον φοῖνιξ ἐὼν,) οὕτως γὰρ ἔφη περὶ τὰ παρ' ὀλίγον τετελεσμένα. οἱ δὲ γλωσσογράφοι, τόσσον ἀντὶ τοῦ τὸ σῶμα· οἱ δὲ ἐπὶ τοσοῦτον ἔχον τὸ τέλος ὥστε τῶν ὤτων προσδεῖσθαι. τινὲς δὲ, τόσον, τὸ λοιπόν.

382. Ibid. Χάρις λιπαροκρήδεμνος.] Πρεπαπάντων (lego παραπαντᾷ) τῇ εὐεργετησάσῃ τοῦ Ἡφαίστου Χάριτι, ὅτι δεῖται καὶ εὐεργέτως ἑτοίμως ἀμείβεσθαι. Διὰ δὲ τὸ χαρίεντα εἶναι τὰ δημιουργήματα, Χάριν καὶ Ἀφροδίτην συνοικίζουσιν· ἢ ὡς πλουσίῳ συνοικεῖ, τούτοις γὰρ ἕπεται τὸ χαρίζεσθαι.

395. Ibid. Τῆλε πεσόντα.] Ἤτοι ἀπὸ οὐρανοῦ, ἢ τηλόθεν.

421. Ibid. Ὑπαιθα. ἐποίπνυον.] Ἔμπροσθεν ἐπρεύοντο.

Ibid. pro χολώτητα. leg. χωλότητα.

429. *Excerpt. MSS.* Τίς ὅσσαι θεαί.] Ἀντὶ τοῦ, Τίς τῶν πασῶν θεῶν αἳ εἰσι ἐν οὐλύμπῳ τόσα ἐνὶ φρεσὶ καὶ τὰ λοιπά.

435. Eadem, Ἀρημένος.] Κεκρατημένος.

437. Eadem, Ἀνέδραμεν.] Ηὔξησεν.

444. Ibid. Κούρην.] Ἀνακεφαλαίωσις αὕτη, κακῶς δὲ ἀθετεῖ Ἀρίσταρχος· πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον τὰ μὲν περὶ τοῦ γάμου παλαιὰ ὄντα καὶ πᾶσι δῆλα λέγειν, σιωπᾶν δὲ δι' ὃ ἦλθεν;

447. Post συνέχλειον Eadem Excerpt. addunt, καὶ ἐξεργμένας ἐποίησαν.

450. Excerpt. MSS. Ἠλύκαζο.] Ἀπηγνεῖτο.

460. Eadem, Ὁ γὰρ ἦν οἱ.] Οἱ μὲν ὁ τοῦτο ἀντὶ τοῦ οὕτως ἦν ἢ, (leg. οἱ,) οἱ δὲ, ὃ ἀντὶ τοῦ ὅς γὰρ ἦν οἱ ὁ θώρηξ τοῦτον ἀπώλεσεν ἑταῖρος.

470. Ibid. Χοάνοισιν.] Ἄδηλον τὸ χωρίον· λέγει δὲ τοῖς ἀγγείοις, ἐν οἷς τήκεται ὁ χαλκὸς, ἃ ἀπὸ ὅτιν παρ' ἡμῖν πήλινα.

484. Ibid. Ἀκάμαντα.] Τινὲς μὲν μέγαν, ὡς, Σὺν ἀκάμαντα.

486. pag. 559. statim ab initio, pro ἀνισόεηται, lego, ἀνησέειςαι: Mox, pro τὸ κτίσμα εἶναι legendum, διὰ τὸ κτίσμα εἶναι quod invenitur in Marginibus Herv. secundæ & tertiæ.

Ibid. pag. 560. v. 1. Αἰσύλη, Sic legitur & apud Eustath. p. 1155. Suspicor tamen legendum Φαισύλη, Phæsyle enim inter Hyadas numeratur ab Hesiodo, ex quo adducuntur hi versus,

Φαισύλη, ἠδὲ Κορωνὶς, ἐϋστέφανός τε Κλέεια,
Φαιώ θ' ἱμερόεσσα, καὶ Εὐδώρη τανύπεπλος,
Ἃς Ὑάδας &c.

à Theone in Aratum, & à Joanne Tzetze in Hesiod. ἔργων β, qui ait esse ἐν τῇ Ἀςρικῇ αὐτοῦ βίβλῳ.

V. 13. pro τὰς δὲ λοιπὰς Credo legendum, τὰς δὲ λοιπὸν i. e. Posthac.

V. 17. pro ἃς παρακαταθέσθαι τὸν Διόνυσον Ἰνοῖ Lege αἷς παρακαταθέσθαι τὸν Διόνυσον Ἰνὼ &c. Eustathius enim p. 1155. αἷς ἡ Ἰνὼ, διὰ τὸν τῆς Ἥρας φόβον, παρεκατέθετο τὸν Διόνυσον, &c.

V. 44. pro ἄρτερον· leg. ἄροτον· Sic Scholia in Hesiodum.

V. 45. pro Ἀτλαγενέων ante Hack. omnes, Ἀτλαγενάων: quam lectionem habes semel & in Scholiis in locum Hesiodi, in Edit. Dan. Heinsii.

491. pro ποικιλόμενος χορὸς, lege ποικιλλόμενος χορὸς, Vide Scholia in v. hujus libri 590.

492. pro ὑπολαμπομενάων. Excerpt. MSS. ὑπολαμπομενάων.

493. pro διεγείρετο legendum διεγήγερτο: Sic Hesych. Ὀρώρει, ὥρμητο, διεγήγερτο. & Scholia in Iliad. Δ. v. 436, Ὀρώρει.] Διεγήγερτο.

498. Excerpt. MSS. Εἵνεκα ποινῆς.] Περσίμου· ἃ καὶ ὑποφόνια καλοῦσιν.

501. pro Περεθυμεῦντο, Excerpt. eadem, Ἐπεθυμεῦντο.

502. Eadem, Ἐπήπυον.] Ἐπεφώνουν ἀμφοτέρωθεν ἀμφότεροι οἱ βοηθοί.

504. pro ἐπὶ τὸ δίκαιον Leg ἐπεὶ τὸ δίκαιον

528. pro ἀπεχώειζον. Excerpt. MSS. καὶ ἀπήλαυνον.

535, 536. Eadem, Ἔεις νεώτατον ἔχουσα.] Κυδοιμὸς εἶχεν· ἄϋτατον, ἄλλον (leg. ἄλλον) δὲ καὶ τεθνειῶτα.

548. pro Ἀρηρομένη.] Ἠροτειασμένη. Vett. omnes, Ἀρηρομένη.] Ἠροτειασμένη. Sic legitur ἀρηρομένη, sine ι subscripto, & in textu Edit. Florent. & Turneb. & Trium Basil.

567. Excerpt. MSS. Ἠίθεοι ἀταλά.] Ἄγαμοι τρυφερὰ φρονέοντες.

584. Ibidem, Ἐνδίεσαν.] Ἐνώρμων, ἐδίωξαν.

590. pro συγκαταλέξαι τοῖς ἀπεῖσι, logo συγκαταλελέχθαι τοῖς ἀπεῖσι,

593. pro ςοιχεῖον ὅτι Lego, ςοιχεῖον, ὅ, τι

596. Lege cum Excerpt. MSS. Εὖ νενησμένους, Divisim.

Iliad. T.

Vers. 2. Excerpt. MSS. Ὤρνυθ'.] Ὅθεν καὶ ὄρθρος, ὁ ὀρνὺς ἡμᾶς.

13. Eadem Excerpt. Ἀνέβραχε.] Ποιὸν ἦχον ἀπετέλεσε. ἐψύχωκεν δὲ τὰ ὅπλα διὰ τὸ ἔβραχεν, ὡς ἐπὶ Ἄρεος· Τόσον ἔβραχεν Ἄρης ἆτος πολέμοιο.

26. pro εἴλησιν. legendum, ἔλησιν Etymol. Magn. p 309, verbo Ἐγγείνωνται. εὐλαὶ δὲ εἴρηνται, παρὰ τὸ εἴλησιν, &c. Et p. 392. verb. Εὐλαί. Εὐλαὶ αἱ σκώληκες. παρὰ τὸ εἰλῶ &c. Eodem modo & Eustath. p. 1169. & p. 1283.

Ibid. pro Ἀεικίωσωσιν. Ald. & Argent. Αἰκίσωσιν. Herv. autem omnes, Ἀεικίσωσιν. Postremum videtur rectissimum, quòd ità legatur & apud Hesychium. Deinde, pro ἀφανήσωσιν, lege cum Oxon. ἀφανίσωσιν,

27. Ἐκ δὲ αἰὼν πέφαται.] Ἤτοι ἀνῄρηται ὁ βίος, καὶ τοῦτο διὰ μέσου. ἢ αἰὼν ἔφθαρται, ὅ ἐςι, ὁ νωτιαῖος μυελός. Σαπήῃ.] Ὁ νεκρὸς πάντα τὸν χρόα σαπήῃ. ἡ Ἀττικὴ σύνταξις. Sic Excerpt. MSS.

43. pro Οἰήϊα. Ald. & Argent. Οἴϊα. quo mutato opus non erat. Etymolog. enim Magn. p. 616, in verbo Οἴαξ. ἢ ἀπὸ τοῦ οἴω οἴσω, γίνεται οἴϊον· καὶ πλεονασμῷ τοῦ η. Et Eustath. p. 257. Τὸ δὲ ποιμνήϊον πλεονασμὸν ἔχει τοῦ η, καθὰ καὶ τὸ πολεμήϊον, καὶ τὸ οἰήϊον, &c.

Ibid. Excerpt. MSS. Καὶ οἱ ἔχον οἰήϊα.] Ἰςέον ὅτι τὸ οἱ ἄρθρον ὑποτακτικὸν ἐςὶ, καὶ ἐν τῷ ἔχον ὑξακούεται, καὶ ἐν τῷ ἔσαν· καὶ ὅτι νηῶν οἴηα ἔχοντας, ἢ τοὺς κυβερνήτας πάλιν διασαφητικῶς ἐκ παραλλήλου ἔφη, ἢ τοὺς ναύτας, οἱ νηῶν πηδάλια ἔχουσι, ὅ ἐςι ἁπλῶς κώπας.

56. Excerpt. eadem, Ἦ ἄρ τοι.] Οὕτως ὁ Ἡρωδιανός. τὸν δὲ ἢ σύνδεσμον περισπαςέον, ἐςὶ γὰρ ἀρκτικὸς τῆς κλητικῆς ἀνάπαυσιν τῆς δεχομένης. Ἄρειον.] Τὸ ἄμεινον. κατ' ἐρώτησιν δὲ ἀναγνωςέον, θέλει γὰρ εἰπεῖν, ὅτι βέλτιον τὸ ὁμονοεῖν.

62. Ibidem, Ἀπομηνίσαντος.] Ἰςέον ὅτι καὶ ἐνταῦ-

ἐνταῦθα σαφῶς περιττὴν ἔχει τὴν ἀπὸ προσθεσιν, ὃ καὶ ἐπ' ἄλλων μορίων γίνεται· καὶ ὅτι μὴ ποτε ἀπομλυίσαι, τὴν μῆνιν ἀποθέσθαι, νυνὶ δὲ ἀναλαβέσθαι μῆνιν· καὶ ὅπὸ, ἀντὶ τοῦ, ὅτι.

79. Ibid. Ἑσαότ@.] Ἱσαμενος εἰς μέσον.

80. Ibid. Ὑββάλλειν.] Ἀντὶ τοῦ τὴν δημηγορίαν ὑποκόπτειν.

84. Ibid. Συνθεσθε.] Κατὰ νοῦν λάβετε.

92. Ibid. Ἁπαλοὶ πόδες.] Ὅτι λανθάνει φοιτῶσα.

94. Ibid. Ἕτερόν γε πέδησεν.] Οὐκ ἐμὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἄλλους.

119. *In Scholiastæ dictis mendum est, aut ego fallor, eo loco,* συνεχοῦς κινήσεως οὔσης πρὸς τὸ θ'. *fortasse enim* πρὸς τὸ ζ'. *legendum sit. quia cùm loquatur de iis, qui octavo mense eduntur, quomodo potest fieri, ut dicat, commotionem, quæ mense octavo accidit, continuam esse cum nono? cùm non debeat noni mensis commotio in hujusmodi partubus considerari. Nam si octavo editur fœtus, quomodo ad nonum usque pertingit? Intelligatur itaque de septimo: cujus mensis commotionem si consequatur commotio in octavo, fit ut duabus bis continuis commotionibus debilitatus infans nonnisi mortuus exoriatur.* Hæc exscripsimus ex Antexegemat. *Christophori Rufi*, in Face Artium *Jani Gruteri*.

Ibid. Hæc verba, τὴν δὲ α, γ, μονάδων γ. Tres vetustissimæ non agnoscunt.

140. *Excerpt.* MSS. Παρασχεῖν.] Ἀντὶ τοῦ παρέχων.

141. Eadem, Χθιζός.] Τῇ νυκτὶ τῆς ἡμέρας χθὲς, οὐ γὰρ ἄλλως τὸ χθὲς ἐμφωνήσει.

153. Ibid. Μεμνημένος.] Τοῦ μιμεῖσθαι μέ.

156. Ibid. Νήστιας.] Ἀσίτους, ἄνευ σίτου.

170. Ibid. Πρὶν πάντας ἐρωῆσαι.] Πρὶν παύσασθαι τῆς μάχης ἅπαντας.

200. pro παυσαμένων *Herv. secunda* & Recentiores, παυσαμένοις

209. pro Καθιέ. leg. Καθιείη. Sumitur in hoc loco passivè, ut manifestum ex *Eustathio*, qui sic in locum, p. 1179. ἱείη, ὅ ἐστι πορευθείη, πεμφθείη.

233. *Excerpt.* MSS. Ἄλλην.] Τὴν δευτέραν δηλονότι.

270. pro Δίδοις. leg. Διδοῖς. *Eustathius* assentitur, p. 1184. Ὅρα δὲ τὸ διδοῖσθα, ἐκ τοῦ διδῶ διδοῖς γινόμενον κατὰ πλεονασμόν.

287. *Excerpt.* MSS. Δειλῇ.] Ἐμοὶ τῇ δειλαίᾳ.

300. *Excerpt.* eadem, Ἄμοτον.] Ἀπλησίως, ἀδιαλείπτως.

365. Eadem, Καναχή.] Ψόφος, ἀλλὰ οὐχ ὡς ὁ Δόλων.

385. Ibid. Ἀειρε.] Κουφότερον δὲ αὐτὸν ταῦτα ἐποίησεν.

418. Ibid. Ἐριννύες ἔσχεθον αὐδήν.] Ἤτοι ὅτι ἐπίσκοποι εἰσιν τῶν παρὰ τὴν φύσιν· ἢ, διὰ θανάτου λόγον ἀνεγράφαντο.

423. Ibid. Ἄδδην.] Ἡ ἄδδην ἀντὶ δαψιλῶς, ἱκανῶς. Ἄδδην σημαίνει χωρίον ἀφεγγὲς, τοῦ σκότους πεπληρωμένον, διὸ καὶ νυνὶ τὸν θάνατον σημαίνει.

Iliad. Υ.

Vers. 4. pro Θέμιστα. *Excerpt.* MSS. Θέμιστι.

8. Ἑλιονόμοι. Sic omnes ante *Oxon.* quæ emendavit Ἑλειονόμοι. Rectè; Legendum enim Ἑλειονόμοι. ut videre licet in *Apollonii Argonaut.* L. 2. v. 823. & ejus *Scholiaste* ibidem. Hoc verbum etiam alibi depravatum est: *Etymol. Magn.* p. 330. v. 18. citat ex *Apollonio* Ἑλειονόμοι. & *Suidas* (in verbo) habet Ἑλειονόμος.

11. *Excerpt.* MSS. Αἰθούσῃσι.] Ἕδραις συλωταῖς κατὰ τοὺς παλαιοὺς αἰθουμέναις, ὅ ἐστι καταλαμπομέναις φωτί· ἢ τόπος εἰσὶν ὑπὸ ἡλίου καταλαμπόμενος. ἐφιζάνουσι δὲ ταύταις οἱ νῦν ἀγερθέντες οὐχ ὡς θρόνοις πάντιτοι, ἀλλὰ ἐν τῷ περὶ τὸ ἔδαφος καθεζόμενοι.

34. Legendum μεγαλωφελής. Sic ἀνωφελής. κατωφελής. Sic & *Hesychius*, Ἐριούνιος, μεγαλωφελής. Et ipse *Scholiastes* in *Iliad.* Ω, v. 360, ubi omnes libri, Ἐριούνιος.] Μεγαλωφελής.

36. pro Ἐπιῤῥωνύμενος, leg. Ἐπιῤῥωννύμενος, Non necesse est adducere locos ex *Etymolog. Magn.* & *Eustathio*.

40. *Excerpt.* MSS. Φιλομειδής.] Φιλογέλως, παρὰ τὸ μειδιᾶν, τὸ γελῶ.

48. Eadem, Ἔρις λαοσσόος.] Ἡ τοὺς λαοὺς σεύουσα καὶ παρορμῶσα.

58. Eadem, Αἰπεινὰ κάρηνα.] Τὰ καταλήγοντα τῶν ὀρῶν δηλονότι.

67. *In fine.* καὶ σχεδὸν εἰπεῖν, αὕτη ἀνθίσταται τῷ πολέμῳ, Nescio an hæc lectio defendi possit; & tamen hæreo. quid si pro αὕτη ἀνθίσταται legas αὐθεντήσασθαι? quid si αἰτίαν ἴσασθαι?

78. *Excerpt. MSS.* Ταλαύρινον.] Ἐν τῷ πολεμεῖν ὑπομονητικόν.

109. Eadem, Λευγαλέοις ἐπέεσσι.] Τοῖς λυγροῖς.

113. Ibid. Οὐλαμόν.] Τὸ πύκνωμα τῶν ἀνδρῶν, ἢ τὴν εἴλησιν.

122. Ibid. Ὁ μιν.] Ὅτι μὲν αὐτόν.

133. Ibid. Μὴ χαλέπαινε παρ' ἐκ νόον.] Παρὰ τὸν καθήκοντα νόον, πρεσβυτικῶς δὲ πάνυ οὐ βούλεται τῆς μάχης ἄρχειν.

150. pro Ἄπρακτον. leg. Ἀδιάῤῥηκτον. Sic *Etymol. Magn.* p. 149. Ἄῤῥηκτος, ἀδιάῤῥηκτος, στερεά. Sic & ipse *Scholiast.* in *Iliad.* Β. v. 490. Ἄῤῥηκτος.] Ἀδιάῤῥηκτος, στερεά.

154. *Excerpt. MSS.* Δυσηλεγέος.] Κακοκοιμήτου, οὐκ ἔστι γὰρ ἐν αὐτῷ κοιμηθῆναι, ἢ κακὰς ἔχοντος φροντίδας. Εἰ δὲ θεοὶ ὀκνοῦσι πολεμεῖν, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἡμεῖς.

157. Eadem, Κάρχαιρεν.] Ἐχαράσσετο, ἐσείετο.

169. Ibidem, Ἐν δέ οἱ κραδίη.] Εἰ μὲν εὐθεῖα ἡ κραδίη· οὕτως ἡ κραδίη σένει. εἰ δὲ δοτική· ἀγγεῖον τῆς ψυχῆς ὑπονοητέον τὴν καρδίαν. τὸ δὲ πρότερον Ὁμηρικώτερον, ἔφη γὰρ, Τέτλαθι κραδίη, καὶ ἐπάγει, Καθαπτόμενος φίλον ἦτορ. θερμὸς δὲ φύσει ὢν ἐπὶ πλέον θερμαίνει, διὸ σένει.

180. ad 186. Eadem Excerpt. Οὗτοι οἱ ζ σίχοι ἀθετοῦνται, ὡς τὴν διάνοιαν ἀπρεπεῖς.

202. Ibidem, Αἴσυλα.] Τὰς παρὰ τὸ καθῆκον λεγομένας ἀπειλάς.

207. pro Ἐνδμείας leg. Ἐναλίας

216. Excerpt. MSS. Δαρδανίην.] Πόλιν τῆς Τρωίας, ἑτέρα δὲ τῆς Ἰλίου ἡ Δαρδανία.

221. Eadem, Ἕλος κατά.] Ἤδουν τοῖς ἕλεσι καὶ τοῖς καθύγροις τόποις αἱ ἵπποι.

224. Ibidem, Παρελέξατο.] Ἤτοι κατακλινικῶς, ἐπέβη· ἢ ἐμίγη ἐν φιλότητι καὶ εὐνῇ.

248. Hic addunt Excerpt. eadem, ταχεῖα ἡ ἀντισροφή.

249. Ibid. Πολὺς νομός.] Ὥστε πολλὰς νεμηθῆναι καὶ ἐπιδραμεῖν. Ἄλλοι δὲ νόμος γράφουσι· κάλλιον δὲ τὸ πρότερον, πανταχόθεν τοῦ λόγου ἰόντος καὶ νεμομένου.

251. Ibid. Τίη.] Δύο μέρη λόγου εἰσὶ, τὸ τι μὲν πυσματικὸν, ὁ δὲ η παραπληρωματικὸς σύνδεσμος.

293. Ibid. Ἦ μοι ἄχος Αἰνείαο.] Λύπη, περὶ Αἰνείαο μοι ἄχος ἐστί.

316. Ibid. Μαλερῷ.] Καυστικῷ.

357. pro Ἀσκαλονίτης leg. Ἀσκαλωνίτης: Et mox, pro τόσσης δ' cum Oxon. ποσσῆς δ'

361. pro Ὄντως credo legendum Οὕτως

362. Excerpt. MSS. Στιχὸς εἶμι.] Ἕως τοῦ πέρατος τῆς φάλαγγος.

377. Eadem, Δέδεξο.] Παραφύλαττε.

414. Ibid. Νῶτα παρατρέποντος.] Παρακλίνοντος τὰ νῶτα ἔβαλλεν.

425. Ibid. Ἐσεμάσατο.] Ἥψατο τῆς ψυχῆς καὶ ἐκινήδωσεν.

439. pro Ἀχιλλῆος Mallem legere & hic, & in textu, Ἀχιλλῆος cum Excerpt. MSS. & Eustathio; Stant autem & hinc & illinc Editiones.

452. Excerpt. MSS. Ἡ θὴν σ' ἐξανύω.] Καὶ σὲ ὕστερον ἐξανύσω.

Iliad. Φ.

Verf. 6. pro Πεφυζότες, leg. Πεφυζότες, Sic Eustathius, p. 1643. Τὸ δὲ πέφυγα καὶ πεφυγὼς, πέφυζα καὶ πεφυζώς.

7 & 8. Excerpt. MSS. Πίτνα.] Ἐξέτεινεν, καὶ προσέχεεν. Εἰλεῦντο.] Συνωθεῖντο.

16. pro Ἤχων. Lego Ἠχῶν. ut παροξυτόνως referatur ad Κελάδων. Sic Etymol. Magn. p. 501. ῥόος κελάδων, βαρυτόνως· κλίνεται κελάδοντος.

31. pro Ἐπιστρεπτοῖσι Excerpt. MSS. Hack. & Oxon. Ἐπὶ στρεπτοῖσι

Ibid. Ἤτοι εὐκλώστοις. Deest aliquid. Id esse credo, ἢ τοῖς ἁλυσιδωτοῖς θώραξι. vid. Schol. in Iliad. E. v. 113, & Eusthath ibidem; & Hesych. in verbo Στρεπτοῖο.

56. Excerpt. MSS. Αὖτις ἀναστήσονται.] Ὑπερβολικῶς ταῦτα λέγει.

75. Eadem Excerpt. Ἀντί σοι εἰμ' ἱκέταο.] Ἐγὼ εἰμὶ σοὶ ἀντὶ ἱκέτου, ὅ ἐστι, ἴσος τῷ ἱκέτῃ.

78. pro Πωλήσας. leg. Ἐπώλησας. Vide Schol. in v. 40. hujus libri.

105. Excerpt. MSS. Πέρι.] Ἐξόχως καὶ μάλιστα.

123. Excerpt. eadem, Ἀκηδέες.] Οὐ κηδόμενοι. Οἱ δὲ Ἀπηλεῖς, ὡς ἐπὶ τοῦ Λυκάονος.

132. Ibidem, Ζωοὺς ἵππους.] Τὰ ὁρμητικώτατα τῶν ζώων τοῖς ποταμοῖς ἱερεύονται.

151. Ibid. Δυστήνων δέ τε παῖδες.] Οἱ δύστηνοι δηλονότι.

162. Ibid. Ἀμαρτῇ:] Ἐπίρρημα· καὶ σημαίνει τὸ ὁμοῦ καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ, ἀπὸ ἁμαρτήδην κατὰ συγκοπήν. Καὶ ἐνταῦθα σημαίνει, Ἀμφότερα τὰ δόρατα ὁμοῦ ἀφῆκεν.

163. Ibid. Περιδέξιος.] Τινὲς μὲν, ὑπερδέξιος, μεγάλως δεξιός, ὥσπερ, Περίεστι γυναικῶν· τινὲς δὲ ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ δόρασι χρώμενος.

167. Ibid. Ἡ δ' ὑπὲρ αὐτοῦ.] Ὡς τὴν νεφέλην δέ μιν, Τὸ δὲ ὕποτε ἐρωεῖ, οὕτως νῦν πρὸς τὸ σωώνυμον μελίαν ὑπήντησεν.

194. pro διεπάλεσεν legendum διεπάλαισεν

221. Excerpt. MSS. Ἔασον.] Τινὲς, ἀπὸ τοῦ ἥδω, οἰόμενοι τὸ ἕασον κατὰ διαίρεσιν α τῆς συλλαβῆς, ἵνα σημαίνῃ πληρώθητι.

244. Eadem, Κρημνὸν ἅπαντα διῶσεν.] Τὴν συνεχομένην ὑπὸ τῶν ῥιζῶν γῆν πᾶσαν διέλυσεν. περιττῶς δὲ τὸ διῶσεν.

252. pro καταβαρεῖαν Lege κατὰ βαρεῖαν

271. Excerpt. MSS. Κονίην δ' ὑπέρεπτε ποδοῖιν.] Ὑπέσπα. Ἐμφαντικῶς δὲ τὴν κατὰ μικρὸν ὑπονοσοῦσαν γῆν ἔδειξεν, ὅπως ἀκρατὴς εἴη τῆς βάσεως ὁ ἥρως.

283. Excerpt. eadem, Ἀπόερσε.] Ἀποπνίξῃ, ἀπὸ τοῦ ἔῤῥω ἐρῶ καὶ ἔρσω ἀπόερσεν γίνεται.

292. Ibidem, Λωφήσει.] Κοπάσει, λήξει καὶ παύσεται. Εἴσεαι.] Γνωρίσεις.

295. Ibid. Ἔελσαι.] Εἶρξαι, συγκεκλεισμένον ποιῆσαι.

313. Ibid. Ἴστη.] Ὕψου, διέγειρε.

315. pro Πεθυμεῖται. Excerpt. MSS. Ἐπιθυμεῖται.

317. Eadem Excerpt. Νειόθι λίμνης.] Ἐν τῷ κατωτάτῳ μέρει τῆς θαλάσσης.

319. Eadem, Εἰλύσω.] Ἐὰν μὲν διὰ τοῦ ει, δηλῶ (leg. δηλοῖ) τὸ εἱλκύσω; εἰ δὲ διὰ τοῦ ι, σκεπάσω.

323. Eadem, Τυμβοχοῆς.] Λέγει ὅτι οὐκ ἔσται αὐτῷ.

τὴν χρείαν τοῦ χώρου τάφου, ἀλλὰ τὸ σῆμα μόνον τετεύξεσθαι· ὁ δὲ Κράτης ὡς οἰνοχόης.

329. Ibidem, Ἀπέρσειεν.] Πνίξειεν. Κυπρείων ἡ λέξις.

332. Ibid. Ἠΐσκομεν] Ἡγούμεθα.

334. Ibid. Ἀργέσαο.] Ἐπειδὴ ὅτε ὁ ἀπὸ Ἄργους εἰς τὴν Τροίαν πνεῖ.

339. Ibid. Ἀρειῇ.] Ἀπειλῇ. ὁ δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ Ἥ.

347. Ibid. Ἐθείρῃ.] Ἐξ ἔθους καταπρέχων καὶ βλάπτων τὴν καρποφόρον χώραν ἐπιμελεῖται, καὶ ὅστις ἔθος ἔχει σκάπτειν.

388. Herv. omnes, Ἀμφὶ δὲ ἡ σάλπιγξ ἴαχε.

412. Excerpt. MSS. Ἐριννύας.] Κατάρας. οὕτω δὲ πρὸς τοὺς κρείσσονας ἐθέλων μάχεσθαι.

430. Eadem, Τλήμονες.] Εὔτολμοι, οἱ δὲ Τραγικοὶ ἐπὶ τοῦ δυστυχοῦς τιθέασι τὴν λέξιν.

456. pro Ὀρχισμένῃ Leg. Ὠρχισμένῃ: Sic Schol. in Odyss. I. v. 501.

465. Excerpt. MSS. Ζαφλεγέες.] Λαμπροὶ καὶ μεγαλόφρονες καὶ αὐξανόμενοι.

466. Ibidem, Ἀκήλιοι.] Νεκρούμενοι.

469. pro Εἰς χεῖρα leg. Εἰς χεῖρας: Hesych. Ἐν παλάμαισιν, ἐν ταῖς χερσίν.

475. Excerpt. MSS. Μή σοι νῦν ἔτι.] Πολλάκι σοὶ ἐνὶ μεγάροισι πατρὸς ἤκουσα εὐχομένου, νῦν δὲ οὐκ ἔτι ἀκούσω.

487. Eadem, Πολέμοιο δαήμεναι.] Στικτέον εἰς τὸ δαήμεναι, ἐστὶ γὰρ ἀντὶ τοῦ δαῆναι.

490. pro Ἀμφηρεῖτο. leg. Ἀφηρεῖτο. Sic Hesych. in verbo Αἴνυτο. Sic ipse Scholiast. Il. Λ. v. 579. & Il. O. v. 459.

Exc. MSS:

501. Εὔχεσθαι ἐμὲ νικῆσαι.] Ἄτυφος, διαλογικὸς ὁ θεὸς ἀδοξίας οὐ φροντίζει.

507. Ἑανὸς Τρέμε.] Καιρίως διὰ τοῦ ἐσθῆτος σῶμα ἐνέφηνε τρέμον.

511. Κελαδεινή.] Παρὰ τὸν γινόμενον ἐν τοῖς κυνηγετικοῖς κέλαδον, ἤγουν θόρυβον.

534. Ἀλέντες.] Ἐκκλίναντες καὶ συστραφέντες καὶ φυγόντες.

536. Ἄλεσθαι.] Ψιλῶς γράφεται.

538. Τεῦξαν φάος.] Παρέσχον τοῖς φυγοῦσι τὴν σωτηρίαν.

555. Καὶ οὐδ' ἀμυνόμενον ἀναιρήσει με.

563. Ἀπαμειρόμενον.] Ἀπαίροντα, ἐκ μεταφορᾶς τῶν νηῶν ἀπαιρουσῶν.

567. Εἰ δέ κεν.] Νῦν ἐνταῦθα ὁμολογουμένως ἀντὶ τοῦ ἄρα κεῖται.

578. Ξυμβλήμεναι.] Πλησιάσαι καὶ συμμίξαι.

603. Τρέψας.] Γράφε καὶ, στρέψας.

Iliad. X.

Verf. 1. pro πεφυζότες. Argent. πεφυκότες. Lego πεφυζότες. Vide quod annotavimus in v. 6. Il. Φ.

3. pro Περικεκλιμένοι repone aut Παρακεκλιμένοι, aut Περικεκλιμένοι: Priori conjecturæ favent loca similia in Schol. ad v. 740. Il. O. & 68. Π. Posteriori, Scholion in Il. Φ, v. 549.

6. Excerpt. MSS. Πυλάων τε Σκαιάων.] Ἐν ἀριστερᾷ τοῦ τείχους κεῖνται αἱ πύλαι, καλοῦνται δὲ Δαρδανίδαι.

12. Eadem Excerpt. Εἰς ἄστυ ἄλεν.] Λείπει τὸ ἀφικόμενοι· καὶ τὸ ἄλεν ἀντὶ τοῦ ἐξέκλιναν καὶ συνεστράφησαν.

27. Eadem, Ὅς ῥά τ' ὀπώρης εἶσιν.] Ἔδει περὶ ὀπώρης εἰπεῖν, τότε γὰρ ἡ τοῦ Κυνὸς ἐπιπλή.

29. pro κατισχειοθλῶαι leg. καταστειοθλῶαι

Ibid. Τὴν τοῦ Διονύσου χάριν, sic Argent. At Ald. & Herv. prima σ τοῦ Διονύσου &c. Quatuor autem postremæ, pro isto σ, excudunt ὡς

Ibid. pro κατισχειωθέντες, Leg. καταστειωθέντες,

41. Excerpt. MSS. Αἴθε θεοῖς φίλος.] Ἐι τοῖς θεοῖς τόσον γένοιτο ἐχθρὸς, ὅσον ἐστὶ ἐμοί.

51. pro Ἄδοξος. leg. Ἔνδοξος cum Excerpt. MSS. & Hesychio.

59. pro ἐπιστῆναι σου Excerpt. MSS. ἐπιστῆναι σοί: Et post κύειος. addunt hæc, ἢ ἔτι ζῶντα, τὸ γὰρ ζωτικὸν φρένας καλεῖ ὁ Ὅμηρος. Ποτὲ δὲ φρένες αὐτῷ ἕποντο, καὶ ἐπὶ Πατρόκλου τεθνεῶτος· Ἀτὰρ φρένες οὐκ ἔνι πάμπαν, ὃ ἐστι τὸ συνεκτικὸν τοῦ ζῆν.

68. Αἰολεῖς δὲ τὸ πρόσωπον, Legendum credo Αἰολεῖς δὲ ῥέθος (seu ῥέθη) τὸ πρόσωπον, sic Hesychius, in verbis ῥέθη. & ῥέθος.

70. Excerpt. MSS. Ἀλύσσοντες.] Ἄγαν ἐν λύσσῃ ὄντες, τοῦτο γὰρ τοῖς κατοικιδίοις συμβαίνει κυσὶν, ἐπεὶ τοῦ σώματος γεύσονται. Οἱ δὲ, ἐν ἄλῃ ὄντες, δυσφοροῦντες.

71. Eadem, Πάντα ἐπέοικεν.] Ὅ ἐστι πρέπει τῷ νεωτέρῳ ἀποθανεῖν ὀξέϊ χαλκῷ, ἀλλὰ τῷ γέροντι ὄικτισον ἐστὶ τοῦτο.

110. Eadem, Αὐτῷ ὀλέσθαι.] Ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως δαμασθῆναι.

117. Ibid. Ἅμα τ' ἀμφὶς Ἀχαιοῖς.] Ἅμα καὶ ὁμοῦ σὺν τῇ προτέρᾳ ὑποσχέσει δηλονότι. ἀμφὶς ἀντὶ τοῦ δίχα, ὅ ἐστιν εἰς δύο.

126. Ἀπὸ δρυὸς ἢ ἀπὸ πέτρης ὀαριζέμεναι.] Ἀρχαιολογίας ποιεῖσθαι ληρώδεις, οἱ γὰρ παλαιοὶ τὰ ἐκτιθέμενα βρέφη παρὰ δρυσὶ ἢ πέτραις εὑρίσκοντες, ἐκ τούτων γεγενῆσθαι ἐνόμιζον. σημαίνει δὲ ἤτοι τοὺς παλαιῶν νηπίους λόγους, ἢ ἀπὸ δρυὸς ἢ πέτρης τὸν γεγενημένον Ἀχιλλέα, ὅ ἐστιν, ὠμὸν καὶ οὐ φιλάνθρωπον μὴ βούλεσθαι αὐτὸν προσφωνεῖν. Sic Excerpt. MSS.

137. Eadem Excerpt. Ὀπίσω.] Φεύγει γὰρ ἐπὶ τὸν ἐρινεὸν, καὶ τὸ τοῦ Ἴλου σῆμα, εἰς τὰ δεξιὰ τῆς πόλεως· ὁ γὰρ Ἀχιλλεὺς ἀπὸ τοῦ Σκαμάνδρου καὶ τῶν ἀριστερῶν ἀναστρέφει. ἢ

ὀπίσω

ὀπίσω ἀντὶ τῦ κατὰ νώτυ καὶ πύλας, ἐφ' ὧν εἱστήκει ὁ Πρίαμος.

139. Ibid. Ἠΰτε κίρκος.] Ὄρνεον γάρ ἐστι, καὶ Ὀξύπτερος καλεῖται διὰ τὸ τάχος τῆς πτήσεως.

146. Ibid. Τείχεος αἰὲν ὑπ' ἐκ.] Τὸ ἑξῆς, κατ' ἀμαξιτὸν ἐπορεύοντο ὑπ' ἐκ τείχεος· τὸν μὲν ὑποδῦναι τὸ τεῖχος σπουδάζοντα, τὸν δὲ ἐκτός.

147. pro Κρυνώ. Omnes, præter *Excerpt. MSS.* & Duas novissimas, Κρύνοι, & Κρῦνοι.

159. *Excerpt. MSS.* Ἱερήϊον.] Ἡρακλεῖ Περιπατήσειον ποιῦντες βύρσαν ἦγυν βοείην διδόασι· ἱερήϊον δὲ πᾶν θῦμα.

162. Eadem, Περὶ τέρματα.] Περὶ τὰ τέλη τῆς νίκης καὶ τῦ ἀγῶνος, ὅταν οἱ ἵπποι ὀξύτερον θέυσι πλησιάζοντες τῆς νίκης.

185. Ibid. Μὴ δὲ ἐρώει.] Ἀποχώρει, Ἐρωῆσαι πολέμοιο.

190. pro ἀγείρας leg. ἐγείρας: Sic *Hesych.* Ὄρσαι,-------ἐγεῖραι. Sic Schol. in *Odyss.* Λ. v. 399. Ὄρσας.] Ἐγείρας.

194. *Excerpt. MSS.* Ὁσσάκι δ' ὁρμήσειε.] Ὁσάκις κατὰ τὰς πύλας γινόμενος ὁ Ἕκτωρ ἐβούλετο παραδῦναι εἰς τὴν πόλιν, τοσάκι ὁ Ἀχιλλεὺς ἐδίωκεν εἰς τὸ πεδίον.

197. Eadem, Προπάροιθε.] Νῦν ἐστι χειρὸς ἐστίν.

203. Eadem, Πύματον καὶ ὕστατον.] Πυμάτην βοηθείαν.

212. Ibid. Ἕλκε δὲ μέσσα λαβών.] Χρύσιππος ῥῦμα γράφει, τὴν μὲν γὰρ ῥοπὴν τῦ ζυγῦ ῥῦμα καλεῖται.

225. pro Χαλκῦς leg. Χαλκῆς

251. *Excerpt. MSS.* Δίον.] Ἔδεισα· Περὶ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν. ἢ ἐδιώχθην, ἢ φοβηθεὶς ἔφυγον.

254. Eadem, Ἐπιδώμεθα θεύς.] Ἤτοι δῶμεν μάρτυρας καὶ ἀναδόχους, ἢ ἐπόπτας ποιήσωμεν πρὸς τὸ ἰδεῖν· ἢ εἰς ὐρανὸν ἀποβλέψωμεν, ὗ εἰσὶν οἱ θεοί.

257. pro Τὴν ἐκ καλαμονῆς νίκην, propter sequentia legendum τὴν ἐκ καταμόνας μάχης νίκην, *Hesych.* Τὴν ἐκ κατὰ μόνας μάχης νίκην. Et *Excerpt. MSS.* habent hæc, Καμμονίην.] Τὴν ἐκ κατα μονῆς μάχην ἢ νίκην. περὶ ὗ δὲ μάλιστα ἔδεισεν αἰνιζόμενος ὁ Ἕκτωρ δίκτυον κινεῖ.

281. *Excerpt.* MSS. Ἀρτιεπής.] Εὐεπὴς, ἀπηρτισμένος ἐν τῷ λέγειν ὥστε πεισθῆναι. Ἀρίσταρχος, ὐκ ἐστὶ ἐπαίνυ τίθεται τὸ ἀρτιεπής.

284. Eadem, Διὰ στήθεσιν ἔλασσον.] Εἰρωνεία τῦτο καὶ μόνον.

286. Ibid. Ὡς δή μιν.] Ὡς ἀντὶ τῦ εἴθε.

293. Ibid. Κατηφήσας.] Στυγνάσας καὶ τάφος ἔχων.

301. Ibid. Οὐδ' ἀλέη.] Οὐδέ ἐστι ἐκφυγὴ καὶ φυλακή. Τῦτο πάλαι φίλτερον.] Τῦτο ἀλέειν πάροιθε θεοῖς φίλτερον ἦεν, ἀλλὰ νῦν ὐκ ἐστὶ φίλτερον. Καὶ, εἴθε τῦτο πάροιθε τοῖς θεοῖς φίλτερον, ὃ ἐστὶ ἥδιον ἦεν.

308. Ibid. Ἀλείς.] Ἀθρόον ἑαυτὸν συστρέψας, οἱ γὰρ ἑαυτὺς εἰς δρόμον δόντες συστρέφονται, ὡς καὶ αἰετοί.

321. Ibid. Εἴξειε.] Ὅπου χωρήσει ἡ αἰχμή.

322. Addunt *Excerpt.* MSS. Οἱ δὲ Γλωσσογράφοι τόσον ἀντὶ τῦ σῶμα λέγυσιν.

325. Eadem *Excerpt.* Λαυκανίης.] Τῦ στομάχυ καὶ λαιμῦ, καὶ καθ' ὃ μέρος αἱ κατακλεῖδες ἔχυσιν τὸν αὐχένα ἀπὸ τῶν ὤμων.

332. pro ποιῦ. quatuor novissimæ ἐποίει. leg. ἐποιῦ.

351. Ἐρύσασθαι.] Delendum: Abest ab *Excerpt. MSS.*

391. *Excerpt. MSS.* Παιήονα.] Ὅτι ὐ μόνον συμποτικὴ ἡ πάλαι μυσικὴ, ἀλλὰ καὶ εἰς θρήνυς, παιᾶνες, κῶμοι καὶ εὐφημίαι ἦσαν. δύο δὲ ἦσαν, Ἐνυάλιος ὅτε ἦρχεν, ὅς τε πρὸ τῆς μάχης ἐγίνετο, καὶ ἕτερος ὅτε ἐνίκων. δύο δὲ παιᾶνας ᾖδον οἱ παλαιοὶ, τὸν μὲν πρὸ τῆς μάχης τῷ Ἄρει, τὸν δὲ μετὰ τὸν πόλεμον τῷ Ἀπόλλωνι· τῦτον δὲ μετὰ τὴν νίκην τῷ Ἀπόλλωνι ᾖδεν Ἀχιλλεύς.

398. *Semipag.* 2. pro φιλτάτων *Ald.* & *Herv. prima* φυλάτων: *Herv.* autem *secunda* & *tertia* φυλεσθαι quod satis placet: *Mox,* pro ἄψασθαι *Ald.* & *Argent.* ἄψασθαι: legendum fortasse ἄρξασθαι

410. *Excerpt. MSS.* Τῷ δὲ μάλιστα.] Ὁ δὲ λόγος, τοιῦτος ἐστὶ μὲν θρῆνος, ὡσεὶ τῆς Ἰλίυ πάσης ὑπὸ πυρὸς καταφλεγομένης.

441. Eadem, Δίπλακα.] Διπλοΐδα, ἣν δίοντε διπλῆν περιβάλλεσθαι. Θρόνα.] Ποικίλματα καὶ ἄνθη καὶ βαπτὰ ἔρια.

450. Eadem, Ὄπιν.] Γράφε καὶ, ἄπνα.

452. Ibidem, Γῦνα Πήγνυται.] Καλλίμαχος, ἐκόλλησε γὰρ ἀνίᾳ γόνατα.

460. Ibid. Μαινάδι.] Βάκχῃ.

474. Ibid. Ἀτυζομένην.] Ταρασσομένην, ἢ ἄτῃ συνεχομένην, ἢ ἀπορρίψαι τῦ τείχους ἐθελομένην.

497. Ibid. Ἐνίσσων.] Γράφε καὶ, ἐνίπτων.

Iliad. Ψ.

Obiter noto in Hypothesi pro τυραννήσας καὶ σφάξας legendum videri, πυρὰν νήσας, καὶ σφάξας

Vers. 16. *Excerpt. MSS.* Τοῖον.] Κατὰ ἔμφασιν ἀντὶ τῦ ἀγαθόν.

21. Eadem, Δάσασθαι.] Οἱ μὲν Ἕκτορα δάσασθαι, λείποντος τῦ ι. Οἱ δὲ μερίσασθαι, εἰώθασι γὰρ οἱ κυνὲς ἄλλος ἄλλοθεν ἀποσπᾶν καὶ μερίζεσθαι τὸ σῶμα.

30. Ibid. Ἀργοί.] Ταχέες, ἀλλὰ εἰλίποδες βόες.

βόες· λευκοί, ἀλλὰ ἐ θύεται λευκὸς τοῖς τεθνεῶσι. ἀλλὰ ἢ μετὰ τὸ ἐνδαξιῶσαι, λευκοί, καὶ διὰ τὴν πιμελὴν, ἢ ὅτι εἰς περίδειπνον τῶν ζώντων βόας ἔθυον.

31. pro Μηκυπικαί. leg. Μηκιπικαί. Vid. Schol in *Iliad*. Λ. v. 383.

51. pro ἄλλω leg. ἄλλοι

70. pro Ἀφρυντίσεις. Excerpt. MSS. & quatuor novissimæ Ἀφρυντίζεις, Sed lego, Ἀφρυντισεῖς. aut Ἡφρυντίσεις.

Exc. MSS

78. Βυλὰς βυλεύσομεν.] Γενναίως· ὐδένος γὰρ τῶν ἡδέων ἐκινδύνευσεν, ἀλλὰ ἐν οἷς περὶ τῶν συμφερόντων ἐβυλεύοντο.

81. Εὐηγμένων.] Ἤτοι τῶν καλῶς ἀρχὰς ἐχόντων, ἢ τῶν εὐηγμένων πλεονασμῷ τοῦ η, ἢ ἀρχομένων.

83. Τιθήμεναι.] Λάκωνες τὸ θάπτειν φασί.

91. Σορός.] Ἡ ἔσω ὀρῦσα, ὅ ἐστι φυλάττουσα. ἅπαξ δὲ τῇ λέξει χρῆται.

94. Τίπτε μοι ἠθεῖε.] Βραχὺς ὁ λόγος τῦ σπεύδοντα σημαίνων. ἠθεῖε δὲ ἀντὶ τοῦ ὦ θεῖε· ἀλλὰ γελοῖον ἐστὶ ἐπὶ νεκρῶν τὸ θεῖε.

97. Ἀμφιχυθ [βαλόντε] Ἀμφιχυθέντε, ὡς· Ἀμφιχυθεὶς πατέρα ἐσθλόν.

102. & 104. Συμπλατάγησεν.] Ἐπὶ τῇ παραδόξῳ φαντασίᾳ χεῖρας ἐπέκρυεν. Ἀτὰρ φρένες] Ἤτοι φρένας λέγει τὸ σώματος μέρος, ἢ φρένας καὶ τοῦτο λέγει παρ' ὅσον ἐκλαθεῖν, ὐ γὰρ ἔλαθεν· ἢ φρένας οἱ τεθνεῶτες ὐκ ἔχουσιν, ἐμέμφετο γὰρ ὡς ἠμελημένος. καὶ μὴν οἱ ἄταφοι μαντεύονται).

116. Πάραντα.] Μήτε ἀνωφερῆ, μήτε κατωφερῆ, ἀλλὰ ἰθύτομα.

120. & 121. Διαπλήσσοντες.] Διακόπτοντες πρὸς τὴν συμμέτρειαν, καὶ τὸ διαπλήσσοντες, τοῖς ποσὶ διαβάντες. Δατεῦντο.] Αἱ δὲ ἡμίονοι ποσὶ τὴν γῆν διέκοπτον βαδίζουσαι.

125. Ἐπισχερώ.] Ἐφεξῆς, ὅ ἐστι ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ σχέσιν ἔχων.

136. Σχέθεν κάρη.] Ἔθος ἦν τῶν παλαιῶν.

198. pro ἐπιχθῇ. leg. ἐπειχθῇ.

223. Ἤτοι νεογάμυ ἡλικίαν ἔχοντος. Deest aliquid. Lego, Ἤτοι νεογάμυ, ἢ ἡλικίαν ἔχοντος. Seu, ἢ ἡλικίαν ἔχοντος γαμήλιον.

346. pro Τιφλύσῃ Oxon. Τιλφύσῃ: Non malè; Sed infinita fere varietas est lectionum in hac voce & ejus denominatis. Videndi *Strabo*, L. 9. *Athenæus*, L. 2. *Pausan.* in *Bœoticis*, & *Frid. Sylburg.* in eum Notæ, *Stephani Epitomator* in verbo Τέλφουσα, & in eum Observat. *Thomæ de Pinedo*, *Apollodorus*, L. 3. & *Thomæ Galei* Notas.

383. pro τῶν Εὐμήλυ *Ald. Herv. prima* & *Argent.* τῶν Εὐμόλπυ

662. pro Ὑπομονητικὸν Legendum Ὑπομονητικὴν

826. Lege οὔτ' ἂν pro ἤτ' ἂν

856. Ἐπεὶ δὲ καὶ *Ald. Herv. prima* & *Argent.* non agnoscunt καὶ

Iliad. Ω.

Vers. 73. pro παραμὸν lego παραμένει: nisi quis malit cum *Hesychio*, παραμεμένηκεν

165. pro Κατεμήσατο. lege cum *Eustath.* in locum, & *Hesych.* Καταμήσατο.

251. pro γυναῖος leg. γυναίως

267. pro Πρῶτος leg. Πρώτως: vid. Schol. in *Il.* E. v. 194.

302. pro Προστάτιν. leg. Προστάτην. Sic *Hesych.* Ταμίη, ἡ προστάτις τῦ οἴκυ, &c. Sic Schol. in *Il.* Z. v. 39. Ταμίη.] Προστάτις.

430. Lege βοηθοῖεν. pro βοηθεῖεν.

439. pro ἀναμαχεσθῇ legend. ἂν μαχεσθῇ

453. pro ἐπῆχεν leg. ἐπῖχεν

506. pro φονεῦ leg. φονέως

557. pro Ἔασας. *Ald.* & *Argent.* Ἔεσας. Sed legendum credo Ἔασας. propter id quod sequitur: Sic enim *Etymol. Magn.* p. 307. Ἔασας] ------ἐπεί με πρῶτον ἔασας. τυτέστιν ἐχαροποίησας· ἀπὸ τῦ ἥδω, ἥσω, ἥσας· καὶ ἐν διαιρέσει ἔασας. & pag. 394. -----ἐπεί με πρώτην ἔασας. ἀντὶ τῦ ἥδυνας.

579. pro Ἤρυν. leg. Ἤρυν.

696. Leg. Ἤλαυνον. pro Ἔλαυνον.

720. pro κατασκευασμένοις. leg. κατεσκευασμένοις.

753. pro ἢ ῥαδίως lege ἦ ῥαδίως

754. pro ἀποξυμμένῳ. leg. ἀποξυμμένῳ.

FINIS.

Bdg. Sec.
mend
AUG 1 1 1969

PA
4019
A2
1689

Homerus
Ilias

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

ERINDALE COLLEGE LIBRARY

